

"All human beings are subject to decay and when fate summons, monarchs must obey."

—Dryden.

OPINION

Founded by Mahatma Gandhi in 1903.

Former Editors: Manilal Gandhi—1918-1956.

No. 1—Vol. LVI.

Friday, 10th January, 1958

REGISTERED AT THE G.P.O. AS A NEWSPAPER.
Price: FOUR PENCE

TOM MBOYA WANTS ASSURANCE THAT KENYA NOT GOING WAY OF CAF OR S.A.

"THE African is going to fight for his rightful position in the society and government of this country no matter what stands in the way. The presence of 50,000 Europeans in this country does not alter the fact that 6 million Africans have the same aspirations as people in other parts of the world."

These are a few of the many extracts which received loud applause in the course of Mr. Tom Mboya's hour-long speech at the African Social Centre recently.

The meeting, held under the auspices of the Mombasa African Democratic Union, was attended by over 1,000 Africans with many others standing within and outside the hall.

This was the first meeting of its type in Mombasa when the platform was shared jointly by the African and European Members. Mr. C. G. Usher the European Elected Member for Mombasa presented to the audience the European point of view with regard to the Lennox Boyd proposals while the Hon. Ronald Ngala and the Hon. Tom Mboya gave the African point of view.

Mr. Usher who first spoke in Swahili and later in English received a patient hearing and concluded his speech with these words: "Be patient, be cool, use your judgment; remember the only way for civilised

people is to get together and talk about their differences."

'No'

Mr. Usher was followed by Mr. Ronald Ngala who, wearing his beaded cap, spoke in Swahili. The entire audience stood up as one man to say "NO" twice when Mr. Ngala asked in the course of his speech:

"Do you accept the Lennox Boyd Plan? and is it true that as stated by the Colonial Secretary that 8 African Elected members are not representative of public opinion?"

Mr. Ngala examined several aspects of the Lennox Boyd Plan and described it as "a trap." The Plan, he said, if accepted, is to remain in operation for 10 years and we cannot undertake to accept it for that period. There will not be any further increase in elective African seats for ten

years and if there is any increase it will be in the selective seats in the same proportion as has been laid down for all races.

It's Pity

Mr. Tom Mboya, wearing the beaded cap and the fur gown recently presented to him by the Masais, was accorded loud applause as he came before the microphone to address the meeting.

Speaking first in English he delivered a mild rebuke to the Asians and the Europeans when he said that it was a pity that people who claim this country as their home do not understand Swahili. It is not extraordinary when you walk round streets to see Asians and Europeans particularly Europeans who hardly understand our language. And yet some of these people are constantly reminding Africans of their need to be civilised instead of them adapting themselves to the African country, African language, African ways and customs.

"I would rather be back in the trees playing with monkeys than be a slave to someone else," he declared.

After saying that Africans have their customs, traditions and social structure,

Paton Demands Compensation For Released

WE are extremely glad to hear the news of the release of 61 people accused of treason. We appreciate the mixed feelings however, of those who have been released and who naturally are concerned for those who have not.

I personally feel abundantly justified in having been a sponsor of the Treason Defence Fund. I wish to point out that while the money needed for maintenance will be decreased, that required for defence will not be reduced at all. We are glad to think that 61 people have already been released as a result of adequate defence.

I beg to point out that the Preparatory Examination must have cost the 61 people already released a sum gauged most conservatively at £25,000.

I intend to see that urgent representations are made to the authorities to grant compensation to those who have been released.

(Continued on page 4)

OPINION

FRIDAY, 10TH JANUARY, 1958

Case Against The 61?

THE release of 61 men and women who had been thrown into prison on allegations of treason and conspiracy, among other charges, reveals once more that there is something very gravely wrong with the Government's entire conception of Law and its purpose.

Towards the end of 1956 about 156 people were dragged from their homes or jobs and arrested for complicity in a capital crime. Law-abiding citizens on both sides of the colour line assumed that before the issue of warrants of arrest the attorney-general had satisfied himself, on the evidence placed before him by the Police, that a crime had been or was being committed. The law was to have followed its course and in time the suspects would come before a magistrate and be formally committed for trial, if there was sufficient evidence to show that they had planned to subvert the authority of the State.

If the discharged had been freed by the magistrate presiding at the inquiry, there would still have been justified criticism of the way in which innocent men and women had been deprived their liberty and almost ruined in inquiries which have dragged on now for about a year. But for these people to find themselves suddenly freed even before appearance before the presiding magistrate raises a fundamental issue. It underlines the fact that in South Africa Law is no longer the expression of the will of responsible voting citizens; it is an instrument of oppression. Law is being used, less to preserve order and peace and more to intimidate the opponents of the Naxibiotics and to crush opposition to apartheid.

This can have only one effect: to throw the Law into disrepute.

Against this background, Mr. Alan Paton's demand that the State should pay compensation to the men and women who were wrongfully arrested, illegally detained and in many cases ruined financially deserves the strong support of all right-thinking people. Democracy must raise its voice, most powerfully, from every side of the colour line, including the Churches, to ensure that justice is done to innocent men and women who have suffered persecution when they had committed no wrong, on the State's own showing.

But that will not be enough. Mr. Paton rightly pointed out that the discharge of these people shows how vitally important it is that the suspects should be helped to get the best defence possible. We should like to endorse this very strongly and to urge all our readers, in this country and overseas, to redouble their efforts to

(Continued on next page)

Comment On Men And Events

"New Age" And Congress Criticism

By JORDAN K. NGUBANE

IN the issue of December 20 last year Mr. Lionel Forman, editor of "New Age" attempted to show that some of remarks on the side of criticism of present trends in the ANC were not founded.

His first point is that the number of letters published represent the sum total of letters received which were critical of the ANC. Nowhere in my articles to which he attempts to reply did I raise the issue of the volume of critical letters. My charge, which he has not attempted to refute, is that there is so much anti-Left criticism in the ANC that letters expressing this feeling have appeared in "New Age." The relevant fact is that such letters do appear at all—and not whether or not they are many. The charge, therefore, remains.

It is a well-known technique of the Left to answer charges by smearing the accuser. I did not expect "New Age's" editor to sink to these discredited tactics. He accuses me of trying to divide the liberation movement; of sowing suspicion against those standing for trial.

It is a familiar tactic of "New Age" to brand any critic of the Left in the ANC either as an Africanist, racist or disreputable of unity. For this reason, I am not impressed by the attempt to try and give me a bad name. The fact remains that I regard the predominant influence of the Left in the ANC as a positive menace. I am a member of the ANC and it is my right to raise my voice in protest against policies which might land us in trouble. I am not going to be silenced by smear campaigns in protesting.

I protest against the manoeuvre whereby the African National Congress, representing the majority of the people of South Africa, has been converted into a mere branch of the so-called Congress movement; I protest against the heavily Leftist sympathies of the Congress Movement; I protest also against the way in which the Leftists have sown dissension in the ranks of the ANC with the result today that it is weaker where it should be strong. I see in all this an attempt to use the numbers of the African people to advance ends which I do not regard as in the best interests of the African people themselves. If to point in these errors; if to protest against humiliation for the Afri-

can people is to split the liberation movement, then there is something fundamentally wrong with it. Is that unity possible only where the self-respect of the African is treated with contempt? If this is the condition, I am afraid it is time the African people knew the whole truth.

I am surprised to find that a trained and experienced journalist like Mr. Forman cannot distinguish between reportage of a fact and interpretation. In my articles I merely reported the fact that there were trends inside the ANC which regarded the leaders of the ANC as the "Drill Hall" gang; I reported also, the fact that certain Leftist-inclined people had written cruelly uncomplimentary things against Luthuli himself. I expected Mr. Forman to deny that these things ever happened. My inference, from these facts, was that there was serious trouble in the ANC. To use these established facts to come to this reasonable conclusion is to attempt to split the ANC.

It is becoming an established practice that certain people should not want a word of criticism levelled against the Left, or the ANC. But those who have the real interests of the ANC at heart will realise that there is something wrong even with Mr. Lionel Forman's attempt to intimidate me (by smears) into saying all is well in the ANC.

Every informed South African knows by now that I am hostile to the Freedom Charter because it introduces the principle of nationalisation in Congress policy. This is done very skillfully—to prepare opinion for real Marxism. I regard the Freedom Charter as the thin edge of the Marxist wedge. I propose to fight it, as I have done in the past.

Mr. Forman also accuses me of sowing mistrust between the ANC in Natal and the Natal Indian Congress. I find all these charges very, very peculiar. The Acting President-General of the ANC came into my house, at a very critical moment in the Alexandra boycott and asked me for help, which I freely gave. Later, he informed me that the Natal Africans wanted to stage a

(Continued on page 9)

Press Review

Afrikaans Press On Non-European Demands

"In His Place"

SAREL," columnist of the "Nataler," said in a review of the Day of the Covenant:

"We Afrikaansers today are dealing with something of which we had no experience (in the days of the Voortrekkers). The greatest danger threatening us today is the awakening of the non-White world... But many Afrikaansers have scarcely thought about that danger while they are apparently in no position even to form a notion of the extent of the danger lying ahead. If this is not so, why do we get so many good, solid Afrikaansers who facetiously say that 'we just have to keep the Kaffir in his place' and then close their eyes to what is happening in the world?"

Warning

The "Transvaler" endorsed Dr. Geyer's warning that it was inevitable that the non-Whites in South Africa would gain political rights, and, like a number of other papers, stressed that it was a matter calling for "cool understanding and not blind emotion."

Unless the political rights were granted in a framework of territorial separation, the White man would head for his own downfall.

"It is precisely for this reason that it is so regrettable that so many Whites refuse to take account of this fact and seek to close their eyes to reality."

"The time to grant the Native political rights in his own territory before a catastrophe occurs is rapidly becoming shorter."

"When will all whites awaken to this realisation so that steps can be taken with greater decisiveness to accomplish the necessary separation between white and non-white?"

Wrong Education

The "Burger" summed-up the many speeches made on the Day of the Covenant by saying that compliance with the demands they made would require "people of a moral and intellectual toughness, of a flexibility and adaptability, of a vision and wisdom which is not abundant around us. Nor does it require such people here and there, but great numbers of them, enough to determine the course of South Africa..."

The "Burger," however, added: "We do not see them. Not among the adults, not in the universities, not in the schools. We do not see great numbers of people who are equipped for the most serious crisis of Western civilisation, let alone our own civilisation in South Africa... Our intellectual and spiritual forces are too few merely to keep all the enterprises in our country running properly. No reserves of heart and intellect are available for the adjustments and revolutions which our thinkers see rushing down at us. Our children are educated to fit into a definite social and economic structure, not to

By

I. P. INCHBOLD

adapt themselves to a world which can and will assume new forms during their lifetime... We are engaged in bringing up people for a comparatively carefree existence in a comparatively static community. The truth is that the problems and crises which our thinkers see descending upon us will definitely not remain a mere intellectual worry for this generation, but can become its daily bread and water."

Term "African"

The use of the term "African" particularly by the "Rand Daily Mail," has aroused resentment in a section of the Nationalist Press.

The Minister of Transport, Mr. B. J. Schoeman, criticised "African" in his Day of the Covenant speech.

Since then, there has been reference to it in the correspondence and editorial columns of the "Transvaler."

One correspondent wrote sarcastically of "a new race in our midst," and asked whether the nomenclature was the result of the recent multi-racial conference. He concluded that this "is again the old story of the little finger and the whole hand. What the old Boers called a Kaffir, became, to avoid so-called insult, Native—and now he is an 'African.' I wonder what the next step will be."

Under Suspicion

A leading article suggested that the use of the term was

part of an "accentuated campaign by the liberals to gain the favour of certain Natives and to bring under suspicion the apartheid policy of our country not well, our country and not just one particular government. The campaign is calculated to prepare the way for what can result in nothing but a fundamental revolution—to transfer authority ultimately to the non-Europeans. It will be the end of White supremacy and also certainly the end of civilisation in South Africa."

It was evidence, said the "Transvaler," of the "biting enmity of everything Afrikaans and National, but more than that: also of everything essentially South Africa." It added: "Aspiring liberalism cannot be put down by legislation." The answer was "a public opinion which makes itself firmly felt against every assault on the existing order—even if it is merely such a significant prick as the new name 'African.'"

After this article had appeared, a letter-writer suggested that the word African was thought out by Communists and is now being emulated by the Liberals... We all know the meaning of the word African, but overuses no distinction will be made between African and 'Afrikaner,' or else the one will merely be regarded as a translation of the other."

"Little People"

But another writer criticized the "little people among us" and added: "As far as is known, the word 'African' has long been used in the English papers. What is wrong with it?"

He pointed out that, after all, the desire of the people concerned to be known as "Africans" also had something to do with the matter. If they felt that "the word 'African' endows them with a kind of enhanced status, why should we humiliate them by calling them 'Kaffirs'?" It is unnecessary."

Why A Firm Line In Ghana

THE Ghana Government must use "an iron hand in purging the country of undesirables," Mr. Aaron Ofori Atta, said during a Christmas visit to Port Harcourt.

This was essential to ensure the internal security and smooth running of the Government at this initial stage of independence, he said.

He was speaking at a reception given by the Port Harcourt Ghana Union on Christmas Day, while spending the Christmas holiday on a cargo ship with the Minister of the Interior, Mr. Krobo Edusei.

Mr. Ofori Atta added: "The work we are doing in our country today is not easy. It is the beginning of a struggle for the complete emancipation of Ghana, and we are satisfied that what we are doing is in the best interest of our great nation."

He said that the Ghana Government would support any plan that would bring about the ultimate union of West African countries into one strong body—SAPA-Reuters.

Case Against The 61?

(Continued from previous page)

raise funds for the treason suspects. What is being defended, as the discharges have shown, is not one form of ideology as against another. It is the right of the citizen to a fair trial that Mr. Paton, the Bishop of Johannesburg and other trustees of the Treason Trials Defence Fund, uphold. And how right they are and how wrong the State can be is shown clearly by the fact that because first-class lawyers were obtained, more than a third of the suspects have been discharged without even a formal appearance before a magistrate.

Now is not the time to go into a number of questions raised by the release of the President-General and Acting Secretary-General of the IANC while other key officers remain detained. For the moment we can only protest against the treatment meted to the 61.

Tom Mboya Wants Assurance That Kenya Not Going Way Of CAF Or S.A.

Mr. Mboya asked the audience not to be ashamed of being African. There is a lot to be proud of in being Black.

He then went on to pose before the audience the main theme of his speech: The future of this country.

"For the last 50 years it has never occurred to Europeans that the African can take a stand, can take decisions and can be firm. Indeed it never occurred to them that we have convictions of our own. Unfortunately there are among the Africans people who, because of inferiority complex believe, when told by Europeans, that Africans cannot do this and cannot do that."

"But," went on the Speaker, "the moment you believe that you can do certain things do them. There is nothing which Europeans can do and the Black man cannot do. All the African needs is equal opportunity and suitable facilities to develop his talents."

Big Shock

The African, Mr. Mboya said, took his first stand through his elected representatives and this came as a big shock to some of our friends. For the first time they have been faced with realities which have made them think "what shall be Kenya tomorrow? This is a question which they have avoided for all these years."

"There are 6 million Africans, 50,000 Europeans and between 150,000 and 200,000 Asians in this country a fact which must not be ignored for selfish purposes."

Since he was born in 1930, Mr. Mboya continued, he has been taught that the best religion for the people is Christianity and the best way of the government is democracy. "That is the lesson that I have learnt and I say today to Europeans that what is good for you is good for us. We are not introducing anything new when we talk of democracy."

Struggle For Freedom

Referring to statements made by some of the Europeans that the African is not ready for democracy but for Christianity, Mr. Mboya said he wanted to tell them from European: "When shall we be ready for democracy and who will judge?" The progress in this country, of Europeans Mr. Mboya declared, does not alter the fact that 6 million

(Continued from front page)

Africans have the same aspirations as people in any other part of the world. Here the struggle in Kenya is for freedom, for human rights and equal opportunities in the same way as in other countries.

Mr. Mboya then went on to refer to conditions in South Africa where the pledges given to Africans to take them in the Government of the country were broken and instead apartheid introduced and more recently in Central Africa where the decision of the African Affairs Board has been rejected. He knew that many Europeans say that Kenya is not going to be South Africa, Central Africa or Ghana. He wanted to know from them what is it going to be: Will it be better than Ghana or worse? Will it be better than South Africa or worse? Will it be better than Central Africa or worse—?

Please Wake Up

After saying that the Africans want to know the destination to which the bus was going before they ride at the invitation of Europeans, Mr. Mboya commented on the European demand for safeguards. He sympathised with the cry for safeguards and thought they were necessary so that the minority can be assured of its position in society. He believed that in asking for minority safeguards, the European community acknowledged the fact that the majority shall rule. If this is not the case, then the Europeans must tell us why they want safeguards and against whom.

"All that we now say to the Europeans is: Please wake up and practice what you preach."

Reminding the audience that the subject of his speech was "What Next," Mr. Mboya said he has so far given the background of his speech, to which he would add: "The African is going to fight for his rightful position in the society and government of this country no matter what stands in the way. We shall get that through unity, determination, and sacrifice because the African knows what it means not to have a voice in the Government of his own country."

"The African," he said, "would also get there because it was a universal struggle and not

an isolated instance in Kenya. I am sure the Europeans know this is their heart but will not say it."

Mr. Mboya concluded: The question is not whether Kenya will be a democracy with one man, one vote but how and when?—"Kenya Daily Mail."

Indian Teacher Promotions For 1958

IN a letter to the editor of this journal the Director of Education writes:—The following promotions have been made with effect from 1st January 1958 and are submitted for your information:

Principalship

Alenson Government-Aided Indian School—Mr. M. P. Apasoo.

Olara Estate Government-Aided Indian School—Mr. M. D. Govender.

Lower Tugela Government-Aided Indian School—Mr. K. R. Naidoo.

Mandeni Government-Aided Indian School—Mr. A. Thumbedee.

Marian Government-Aided Indian School—Mr. G. Matibane.

Radha Respalah Government-Aided Indian School—Mr. S. Narayana.

Spearman Road Government-Aided Indian School—Mrs. Chirikut.

Vice-Principalship

St. Anthony's Government-Aided Indian School (Platenburg)—Sister Theresa.

St. Anne's Government-Aided Indian School—Mother Laurence.

Ashram Government-Aided Indian School—Mr. G. Sewpal.

Isipingo Government-Aided Indian School—Mr. K. Ramana.

Mobeni Government-Aided Indian School—Mr. O. R. Alden.

Saravali Government-Aided Indian School—Mr. P. Pannan.

South Coast Madras Government-Aided Indian School—Mr. C. T. Mahara.

Tongat Junior Government-Aided Indian School—Mr. P. Kisan.

FOR

RUBBER STAMPS

AND

PRINTING

CONTACT

STANDARD PRINTING PRESS

GENERAL PRINTERS
AND
RUBBER STAMP MAKERS

73 BEATRICE STREET, DURBAN.

PHONE 61006
P.O. BOX 2782

TELEGRAPHIC ADDRESS
"QUICKPRINT"

ESTABLISHED 1927

The State Of Our Press

(By A Special Correspondent)

THE recent address by a prominent South African editor to the Commonwealth Press Union provides a suitable occasion to take stock of the journalistic situation. On all sides in this country there are sounds of alarm. Mr. Harry Oppenheimer has warned of intimidation tactics likely to be used against the English-language press. Some of these are obvious from time to time in the fierce denunciations of that press by Nationalist politicians and by leader-writers or columnists in the Afrikaans press. Many informed people expect overt action of some sort further to curtail press liberty after the impending publication of the Press Commission's report. They recall that Dr. A. J. R. van Rijn, now Minister of Economic Affairs, but earlier (at different times) editor of *Die Volksblad* and a member of the Press Commission; once said in Parliament that the report would show "the English Press as the greatest traducer of South Africa", though later he denied any intention of reflecting upon the contents of the forthcoming report.

At this stage of events, then, it was surely strange to find this prominent South African editor taking as his main theme for his London audience "the frequent misrepresentations of the Union overseas".

It sounded oddly like an echo of Mr. Eric Louw's continuous cantata "Those of us in South Africa, who believe in Commonwealth association and who are in the front line of the war against undemocratic practices," said the editor, "are often seriously embarrassed by the well meant but none-the-less irresponsible actions of our newspaper colleagues in other parts of the Commonwealth. It is, I think, a situation that arises from an incomplete study of all the available facts."

I do not have the complete text of the editor's address and must, therefore, rely on the lengthy summary published in this country. If this does an injustice to the speaker, I apologise in advance. But what I find particularly irksome in the above quotation are the inferences that (a) the South African press is fully committed to the war

against "undemocratic practices" and (b) that it has itself made a complete study of all the available facts. And I shall try to show the only partial truth of these two propositions by citing the same editor in evidence against himself. In doing so, no personal attack is intended. The subject is important precisely because what is under discussion is representative of most of the English (1) daily press. The Afrikaans press suffers all the disabilities mentioned in this article in far greater degree than the English press, and some other less venial ones besides.

Now a little earlier in the report of his speech our editor had referred to the fact that "much of the legislation aimed at restricting the activities of our non-European is virtually unenforced—and is possibly unenforceable." This is a true statement. There is no vast volume of legislation of this sort that "much of it" is enforced. And it is surely, therefore, wildly misleading for our editor to continue in the light-hearted vein that "life in South Africa is a sort of non-stop obstacle race, with the interesting difference from the ordinary athletic event that the obstacles are without real substance, being composed largely of paper."

Only a white South African would have said that. And it is because our, who should have made "a complete study of all the facts", is capable of such a statement that the British press seriously doubts the ability or the integrity of our English press out here. After all the British press (and the Australian and Canadian as well as American and Continental European press) has sent some very able and experienced reporters to this country. These men and women have probed much further and deeper than most South African journalists are accustomed to do. They have been able to talk, as white South African journalists are not (even if they have the will), to non-whites without inhibition on either side, whether it is at the level of the 2,500 daily victims of the pass laws and influx controls or of non-white political leaders. These reporters know the huge human suffering involved for non-whites in these continual humiliations, in the operation of the Group Areas Act, the Prohibition of Interdicts Act, the Native Laws Amendment and Further Amendment Acts, the bans on movement and meetings, enforced apartheid (sometimes to the extent of complete exclusion) at sporting, cul-

tural and artistic events.

If, therefore, a leading editor not only rebukes the overseas press for its "incomplete study of the facts," but then jokingly refers to these constantly menacing as "paper obstacles", he discredits his own case and that of the English press he fairly represents before he has even begun. In those few words he reveals how, well as it tried, the English press was so imperfectly informed about such important events as the bus boycotts, the Day of Protest on June 26, the dockers' "go slow". For the hard fact is that, with few and partial exceptions, no real contact with the non-white majority of our population has been made by our English press—not, at least, good enough for full and confident information to pass and be published. As a small instance of this absence of effective communication, there is the case of a well-known British journalist who recently toured South Africa. At each town he made a point of visiting the local newspaper offices and asking them, among other things, for representative non-white contacts. Occasionally he got one. But more often he was put on to the local "stooges", Advisory Board "good boys", MRA sycophants and other fence-sitters. And nearly all of his really good contacts came to him from introductions outside journalistic circles. By "good" I mean "widely representative" not those who in our opinion constitute moderate leaders.

When, therefore, our editor said in his address that "there are no more severe critics of certain aspects of our life that deserve criticism than some of the South African newspapers themselves," he was not deliberately exaggerating or being hypocritical. He simply did not know how profound was his own and his colleagues' ignorance of one half of our South African life. In an article published in the "Manchester Guardian" (and reproduced in his own South African paper with the incredibly smug remark that its publication in England "shows that the British press is not entirely closed to the expression of objective views on South Africa") the same editor wrote: "No newspaper in the world condemns injustice in South Africa with greater severity than the one of which I am editor, and in doing so we represent the views of the great majority of the people of that country, White and Black."

(Continued on page 9)

Whenever, wherever infection threatens, doctors and nurses take elaborate antiseptic precautions. Nothing is left to chance. Almost every hospital and clinic, in Southern Africa, and in many countries overseas, relies on Dettol. This pleasant, non-poisonous fluid, deadly to germs, is harmless to the delicate human tissues the germs invade. In the home, as in the hospital, Dettol is the safe way to safety.

DETTOL

THE ANTISEPTIC DOCTORS USE

Three Outstanding Books

Beautifully Printed With Coloured
Varnished Jackets And Library Binding

Order for yourself as well as to present them
to your DEAR ONES

St. Mira: The Story of Mira Bai whose name is a household word in Indian homes, and whose Songs are sung in a million homes everyday. In words of pure vivid and soul-stirring, the author portrays the inner spiritual experiences of Mira, the purity of her character and her undimmed courage and heroism. 10/- per copy.

The Face Of The Buddha: Through the pages of this book peeps the radiant face of the Buddha who was essentially, a lover of peace. As the story unfolds, we see the Buddha taking to the waiting multitudes his great message of deliverance from sorrow. 7/6 per copy.

In The footsteps Of The Buddha:

The thrilling story of Shanti Deva the greatest poet of Mahayana Buddhism. A King's son, he renounced the throne to walk into the footsteps of his master, Gautama the Buddha. 5/6 per copy.

(All the three books will be given at a special
price of 20s. only)

Order any or all the books from:

H. P. VASWANI,
91 BHULABHAI DESAI ROAD,
BOMBAY, INDIA.

TRADE INQUIRIES INVITED

Cable & Tel. Add, HARGVAN.

Phone 29368

P. Hargovan & Co.
(Pty.) Ltd.

Earthen Ware Pickle Jars 3 Gallons 12 6 each F.O.R. Durban
Fresh First Grade Green Ginger 1/2 per lb. " "
Fresh First Grade Garlic 2/- " " " "

Cash with order only.

P O. BOX 1250.
1557 Warwick Avenue
DURBAN.

COMMUNAL UNITY

By Gandhiji

An up-to-date collection of Gandhiji's writings on Unity between Hindus, Muslims Sikhs and others. While defining Unity Gandhiji says:

"Hindu-Muslim Unity means not unity between Hindus and Muslims only but between all those who believe in India to be their home, no matter to what faith they belong."

Foreword by Babu Rajendraprasad.

Price: 25s.

Obtainable from:

'Indian Opinion,' P. Bag, Durban, Natal

UNESCO Prep For A Better Pres

A LARGE red brick and white stone house on a tree-lined street in one of Strasbourg's most tranquil residential sections provides the setting for an experiment unique in two fields: education and journalism.

A casual visitor, confronted upon entering to rue Schiller with the animated buzz of multi-lingual conversation from groups circulating informally through the cheerful newly-painted corridors, would think he had dropped in at some friendly international club. And he would be largely right, for the International Centre for Advanced Studies in Journalism is more than a "school" or an "institute" in the usual sense.

Although the Centre, which is the first international institute in the world for advanced training in the field of journalistic education, provides an intensive course of lectures, too, is an informal discussion, personal contacts and the exchange of knowledge and experience by journalists and journalism professors from many countries, both "East" and "West", both industrially developed and economically under-developed. All the participants—and it would be difficult to draw a hard-and-fast distinction between "professors" and "students"—are animated by the awareness of a common professional bond and by a desire to solve common professional problems, regardless of the ideological differences which may divide the countries.

ences which may divide the countries.

Raised Standards

The Centre opened on October 15, 1957, as an Institute of the University of Strasbourg, with the active co-operation of Unesco, following recommendations made in April 5, 1956 by a Unesco-sponsored conference for the establishment of "regional or international centres devoted to raising the standards of training and education of journalists in various parts of the world." The Strasbourg Centre, the first to be set up under these recommendations, aims primarily at training personnel from Europe, Africa and the Middle East. Plans are being discussed for other similar centres, possibly in Asia and Latin America.

The organisation of the Strasbourg Centre reflects, at all levels, a desire to bring working journalists, teachers of journalism and other members of the academic world into mutually fruitful contact. The internationally recruited Administrative Council, headed by the Rector of the University of Strasbourg, consists of professors and journalists in approximately equal number.

This year's "student-body", mostly holders of fellowships granted by governments, professional organizations and Unesco, numbers some 20 journalists responsible for on the job training, teachers of journalism and university graduates aiming at a career in journalism teaching. They come from France and French overseas territories, from the German Republic of Germany, Italy, Belgium, Italy, Switzerland, Poland, Czechoslovakia, Yugoslavia, T. Morocco, Turkey, Israel, Ghana. Next year's plans will include several from the Soviet Union.

Desires

The recruitment of the teaching staff, like that of Administrative Council and fellowship holders, has inspired by a desire to together both practicing

Germiston Indians Thrown 14 Miles Out

It is now certain that the Indian community in Germiston will be moved 14 miles away from their present position, to a site in the Heidelberg district.

The Germiston City Council has been trying to obtain ground for its Indian community nearer the city, and recently were offered portions of the farm Vlakplaats by an estate company.

The Non-European Affairs Committee of the Council, which investigated the land, has found it unsuitable, and was to have made a recommendation to this effect on Tuesday night at the monthly meeting of the Council.

Better Teachers

ists and teachers of journalism. By the end of the first six-week session (November 23, 1957), some 50 professors, editors and mass communications specialists from the United States and 12 European countries, including the Soviet Union, had dealt, from the standpoint of journalistic education, with such topics as news selection and presentation, the problems of the newspaper editor, legal questions relating to the press, the operation of the news agencies, public opinion, journalism history, special problems regarding radio and television journalism and the raising of the level of reporting. Practical work and special studies, such as a comparative analysis of newspaper content, supplemented the lectures.

But perhaps most important of all, in the view of the Strasbourg group, are the lively, informal "Panel" discussions following the lectures, and the impromptu conversations in and around the Centre's corridors in which ideas are exchanged freely and in which any dividing line between "student" and "professor" is completely erased.

Unique Examination

A unique form of examination, instituted to test the younger participants for the award of certificates of attendance, illustrates the degree to which international barriers have been removed at the Centre. In the first phase of the examination, covering the early work of the session, the students were each submitted

to individual oral questioning by one of a five-member jury of lecturers—Professor Khudnikov, Dean of the Faculty of Journalism at the University of Moscow; Professor Ralph Nafziger, head of the journalism department of the University of Wisconsin, in the United States; and lecturers from France, Poland and Britain. The five-man international jury then got together to evaluate the respective merits of the students in at "round table" conference which the panel members later warmly praised for the degree of harmony and co-operation shown. Later, at a formal ceremony, Professors Khudnikov and Nafziger also took pains to stress that the Centre's first session has proved how fruitful international contact can be on the professional level.

Indeed, the Centre's Director, Jacques Lesaut, a professor of law at the University of Strasbourg and an expert in legal questions affecting the press as well as in criminal law, feels that the aim of fostering international understanding is "just as important as, or perhaps more important than," the Centre's strictly pedagogical goals. M. Lesaut points out that, fresh from their stimulating international contacts at Strasbourg, members of the group can help to combat international misunderstanding in their respective countries through the influence they wield as teachers of journalism or, through the newspapers they edit, as moulders of public opinion.—UNESCO.

Afro-Asian Conference To Have Headquarters In Cairo

NASSER has granted Russia a base in Egypt from which the Communists may capture, direct and finance powerful new anti-Western movements and rebellions throughout Africa, according to the Cairo correspondent of the "New York Times."

This in the eyes of neutral as well as Western diplomats and observers, is the most important result of the big week-long Afro-Asian conference in Cairo.

The meeting of nearly 500 African and Asian delegates agreed to organize a headquarters in Cairo at one for a permanent Afro-Asian "people's solidarity council" with an Egyptian in the chair and Russia and China holding important posts.

Thus, for the first time, world Communism will have a strong

logic central base in Africa and the Middle East from which Moscow's disciples may distinguish a vastly expanded scale their propaganda directives and funds to Africans, Arabs and Orientals with whom they made such important contacts during the recent conference.

It is expected that direct and indirect Soviet support will begin soon to emanate from Cairo headquarters to all rebel nationalist and subversive elements who are warring against Western influence in Africa and the Arab world.

Direct From India:

Your favourite film records, Bhajans, Devotional Songs & Arthee National Anthem by India's greatest artist, K. L. Saigal of New Theatres.

Sarant Bher	5 Records	50s.
Darlie Matha	3 "	30s.
Tanen	3 "	30s.
Bagal-Sardas	4 "	40s.
Bhanwara	3 "	30s.
Zindiga	2 "	20s.
Lagan	3 "	30s.
Bhanphool	3 "	30s.
Delhi Singrethree	2 "	20s.
Indian National Anthem	1 "	10s.
"Azadi Ka Bada Ganshi"	Now see the change in India in Drama set.	
		10s.

These are some of the finest Indian Records pressed in India with real Indian Tones.

Postage free.

D. ROOPANAND BROS.

(MUSIC SALOON AND BOOKSELLERS)

Phone 20707.

85 VICTORIA STREET,

P.O. Box 12524.

DURBAN.

B-I

Sailings Between East African Ports Karachi And Bombay

S.S. Kampala due 30th January 1958.

Sails for Bombay on 5th February 1958.

PASSAGE FARE TO KARACHI OR BOMBAY

First Class	single	without	food	£92-0-0
Second "	"	"	"	£60-15-0
Third "	"	"	"	£31-10-0

For further particulars apply to—

Shaik Hamed & Sons
(Pty.) Ltd.

390 Pine Street,

Durban.

Telephone 20432,

Tel. Add. "KARAMAT."

Asian-African Women's Conference To Be Held In Ceylon

New Delhi, Dec 19.

AN Asian-African Women's Conference is to be held at Colombo, Ceylon from the 15th to 24th February, sponsored by women's organisations from five countries.

The conveners are the Women's Welfare League Union of Burma, the Ceylon Women's Conference, the All-India Women's Conference, the Kongress Wanita Indonesia, and the All-Pakistan Women's Association.

The aim of the conference is to meet and discuss some of the basic problems affecting women and children in Asia and Africa in the spirit of the Bandung conference of Asian and African countries which was held in April 1955.

Franchise For Women

The subjects will include maternity and child welfare; training of health personnel; access of women to educational opportunities; vocational, technical and home-making education; franchise and other rights of women; slavery and traffic in

women and children; labour problems and cultural, social and economic co-operation among women in this region.

Delegates have been invited from independent countries in this region who attended the Bandung conference and others who have since attained freedom. Non-self-governing countries will send observers.

From East Africa

Those who wish to attend from East Africa are advised to contact Mrs. Avabai B. Wadia, Honorary Organising Secretary, Asian-African Conference of Women, Las Palmas, Gibbs Road, Bombay-6. For accommodation they should write to Mrs. Eleanor de Zoysa, 474 Galia Road, Colombo 3.—ISI.

1957 Kalinga Prize Awarded To Bertrand Russell

THE Kalinga Prize for the popularization of science, offered annually by the United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization, has been awarded for 1957 to Bertrand Russell, British philosopher, scientist and writer.

Kalinga is the name of a foundation which contributes to the economic development and the social and cultural progress of the Indian state of Orissa. The Kalinga Prize of 1,000 pounds sterling is offered for the purpose of recognition of the work of leading interpreters of science and of a strengthening links between India and scientists of all nations.

The five previous winners of the Kalinga Prize have been Prof. Louis de Broglie (France), 1952; Dr. Julian Huxley (United Kingdom), 1953; Waldemar Kaempffert (United States), 1954; Dr. August Pi Suner (Venezuela), 1955; and Prof. George Gamow (United States), 1956.

Bertrand Russell was born on

18 May 1872 and, in his long career, has written more than 40 books, many of them dealing with philosophy or mathematics. He won the Nobel Prize for literature in 1950. Most of his works have been widely translated. As mathematician and philosopher, he became interested early in interpreting science for general readers. One of his earliest books was his "Essay on the Foundations of Geometry." In 1903 he published "Principles of Mathematics," in 1919 "Introduction to Mathematical Philosophy," in 1923 "The ABC of Atoms."

Other titles of his works include "The ABC of Relativity," "The Analysis of Matter," "The Prospects of Industrial Civilization," and a "History of Western Civilization."—UNESCO.

India's Largest Insurance Company At Your Service

The New India Assurance Company Limited

SOLE REPRESENTATIVE IN THE UNION OF SOUTH AFRICA

RUSTOMJEE JALBHAY RUSTOMJEE

140, Queen Street, DURBAN.

FOR SERVICE AND SECURITY
CONSULT US FOR

EVERY TYPE OF INSURANCE

P.O. Box 1610.

Residence: 111 Eleventh Avenue,
DURBAN.

Phones:

Office: 25845

Residence: 36413.

The State Of Our Press "New Age" And Congress Criticism

(Continued from page 8)

But he is wrong. Even though his paper has an honourable record of exposing flagrant abuses; even if we put aside from this article the question of the extent to which it is inhibited by limited conceptions of democracy and by the common prejudices of our own white minority of which we are hardly conscious, so accepted are they; it still is not true that the cautious and conservative reformism of his and most other English papers of this country, however preferable to the stark reaction of the Afrikaans press, anywhere near, represents the views of the great majority of the non-white people of this country. That his claim can sincerely be made, and is probably widely believed, itself condemns both our society and our press on one fundamental count.

There were several other passages in the editor's address and "Guardian" article which called for comment. Notably his assurance that the South African press "had surrendered none of its vital and traditional liberties," which contrasted conspicuously with an address by the same speaker to the same audience a few years ago. On the previous occasion he explained how every South African editor was haunted at every stage by fear of serious penalties under the Riotous Assemblies, Suppression of Communism and Criminal Law Amendment Acts, to such an extent

that journalism had become a perilous pastime in South Africa. Perhaps this was a case of "paper obstacles," at least until further action is taken after the publication of the Press Commission's report. And there were pleas for the outside world to "discriminate between the attitude of one section of the people and that of the other, to differentiate between ideological friend and foe" which I read to refer to the relatively minor differences dividing the white sections on colour policy and not to the larger divisions between most whites and most non-whites. There was also the statement that the words of our politicians are worse than their deeds and do more harm. True in a limited sense, but hardly as affects non-whites victimised under the Banishment, Nursing Apartheid and "Church Clause" Acts—and other enforceable or already enforced laws.

But the second and third of these additional points and, in part, the first also derive from that basic and largely unrecognised gap in our South African communications system. If the editor's address to the Commonwealth Press Union serves, even if unintentionally, to focus attention on it, his words will not have been wasted. Nothing is more dangerous to the South African (or any other) press than unawareness of its own shortcomings. And when these have been taken into account, the errors of the British and Commonwealth press in reporting South Africa may be found less grave than was originally supposed.

sympathetic boycott—a view with which I was in sympathy. I pointed out some of the dangers. Later, he came to me again and he was in a most depressed mood. The decision of his committee, to launch the boycott in response to popular clamours for it had been rejected when the co-ordinating committee in Durban, in which the NIG plays a decisive role, turned it down. I could name quite a number of other incidents in which the self-respect of the ANC was not treated with respect due to a respected ally. Some of these incidents I have witnessed myself. Space does not permit.

My intention, in drawing attention to the pressure of which "New Age" has had to take serious note, was certainly not to damage the good name of "New Age," for whose courageous stand against apartheid I have very warm regard. I was merely drawing attention to a development in the ANC which ran counter to "New Age's" policy. I disagree with Mr. Forman, though, when he creates the impression that "New Age" is the true voice of the liberatory movement. Of the Congress Movement, I think it might be; but not of the liberatory movement in its entirety.

Phone 24-1348

P. O. Box 1549.

MASTER BROS.

(PTY) LTD.

WHOLESALE MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS
HOUSE FOR KEEN CASH PRICES
33 West Street, JOHANNESBURG.

BOOKS FOR SALE

Eminent Americans—J. T. Sunderland	7	6
Christian Missions—M. K. Gandhi	6	0
Selected Letters I—M. K. Gandhi	1	0
A Discipline For Non-Violence—R. D. Gregg	1	6
Towards New Education—M. K. Gandhi	2	4
Saradaya—M. K. Gandhi	6	3
Indian Home Rule—M. K. Gandhi	1	0
Public Finance And our Poverty—J. C. Kumarappa	2	6

Obtainable from:

"INDIAN OPINION,"

P. Bag, Durban, Natal.

South Africa Mochi Mahasabha

EDUCATIONAL TRUST

Applications are hereby invited from students residing in the Union of South Africa and the Rhodesias who are in need of financial assistance by means of loans to proceed with their post-Matric studies.

Applications must reach the Secretary not later than the 31st January 1958.

Application forms may be obtained by request from the Secretary.

D RABONHOOD,
Secretary.

29 Walmer Road,
Port Elizabeth.

(*) By "English" I mean "the English-language papers of South Africa."

By "British" I mean the press of the United Kingdom.

DRY CHILLIES

4lbs. Bag for £/- only

15lbs. Bag for 12/6

33 lbs. Bag for 27/6

From:

MAARMANS (Pty) Ltd.

Box 26.

Phone 128.

BRITS.

Transvaal.

Seven Months With Mahatma Gandhi

Belgian Inside View of the Non-co-operation Movement of 1921-22

By Krishnadas

Abridged and edited by Richard D. Gregg

Writing of the two volumes of which this is an abridgement Gandhi wrote: I have gone through them. And the facts appear to me to be correctly set forth and exhaustively dealt with.....The volumes are the only narrative we have of the seven months with which Krishnadas deals."

Price: 12s. 6d.

Obtainable from:

"Indian Opinion," P. Bag, Durban, Natal

London Letter

(From Our Own Correspondent)

Unrest In Uganda

A 8 1957 drew to a close there were signs of unrest in two parts of Uganda. Both were concerned with elections to the Legislative Council and are of particular importance in view of the impending first direct elections which the country will hold in a year's time. Recently one of the two Busoga representatives, Mr. D. Luboga, and a Buganda member of the Council, Dr. Mwangi, resigned after protesting that the Council was ignoring the wishes of the African people. Under the terms of the 1955 Buganda agreement (under which the Kabaka was returned) the Buganda Electoral College and the Busoga African District Council were called upon to elect new members. This they refused to do. On December 20 the Buganda Prime Minister, Mr. Kintu, read a strongly-worded letter to the Buganda Electoral College from the Governor, Sir Frederick Crawford. In it he urged the Electoral College to act in the letter and spirit of the 1955 agreement and elect a new member. After Mr. Kintu had read the letter a member moved that the college should resign en masse. This motion was defeated, but when the chairman, Mr. Mutya Wamala, told members that it was the function of the college to elect a new member, he was accused of being a government paid agent. He threatened to leave the meeting but was prevailed upon to remain, whereupon another member left. The remaining 18 members unanimously reaffirmed their previous decision. The Busoga District Council seems equally firmly resolved not to elect a new member and the next move would appear to be with the Government. The Legislative Council meets on January 13 and it is expected that Sir Frederick Crawford will deal with the Government's intention over the matter in his address on that occasion.

More heartening news came from the meeting of the Busoga African District Council meeting which took place on January 1. After a meeting which lasted many hours the Council agreed to participate in the elections at the end of the year. The voting

was 68 for participation against 19. It remains to be seen whether this decision contradicts the Council's refusal to replace Mr. Luboga in the Legislative Council.

State Of Emergency Proclaimed In Kumasi

On December 20 the Ghana Ministry of the Interior announced that a local state of emergency had been proclaimed with effect from midnight that night in Kumasi, the capital of Ashanti. The action was taken under the Emergency Powers Act. The Ministry's statement declared: "A situation has developed in Kumasi in which tension between rival sections of the Moslem community threatens a serious breach of the peace. This tension has particularly arisen in connection with the choice of Zerkis Zongo at Kumasi and over arrangements for the formal opening of the new mosque." Zerkis Zongo is the spiritual head of the Moslem community. At the time of writing I have no indication of the course of events since the state of emergency was declared.

Colour And Sport

On December 23 the "Manchester Guardian" carried an editorial which gave at least tentative support to the idea of a world sporting and cultural boycott of South Africa as long as she persists in practising apartheid in those spheres. Commenting on the euphemisms with which apartheid is so often described by its exponents, the editorial said: "As far as sport is concerned—it is hard to believe that it means anything at present except repression of those who are not white-skinned." It went on to describe the means by which the South African Olympic and Empire Games Association fails attempts to get non-white South Africans to next year's Empire and Commonwealth Games at Cardiff, and the manner in which the South African Government has refused passports to representatives of non-racial table tennis and association football organisations in South Africa who wished to send representatives outside the Union. In particular it seems the footballers' interna-

tional federation (FIFA) has annoyed the Government supporters by intimating that it would welcome an application for membership from the non-racial association concerned. The editorial quotes one Government paper as saying: "Let FIFA do what it jolly well likes—they cannot force the South African Government to allow mixed representative teams out of the country. Or insist that an overseas team be allowed to tour the Union and play against non-white teams."

The "Guardian" comments: "In fact no one in his senses believes that FIFA can do these things. At the same time the supporters of sports apartheid cannot force FIFA, or any other international sports association, to lend even indirect support to injustice. It is simply that these bodies have no bars on colour or creed and cannot in good conscience connive at such bars where events under their control take place. The support-

ers of apartheid appear not to understand that colour bars in sport come nearer home to more ordinary people outside South Africa than political bars do—and offend them deeply. These South Africans who do not want to subscribe to the rules and spirit of these rather pleasant clubs have no need to do so. But it is a crime against personal freedom and dignity that they should prevent others from subscribing and enjoying the benefits."

To all which one can add but a profound "Amen".

R. VITHAL

Bookkeeping, Writing up Sets of Books, Balance Sheets, Income Tax Returns.

Contact No. 12 Barkly Arcade, 34 Market Street, Cap. Diagonal & Market Sts. Johannesburg. Phone 33-1654.

Beauty
in
colours
and
weaves
in

ROBIA Fabrics
by
TOOTAL

Beautiful ROBIA Fabrics by TOOTAL are yours in plain or woven colours and in fancy weaves. ROBIA looks and feels as soft as a breeze, yet it washes and wears and wears without losing that fresh and new look. It drapes to perfection. It's marked **TESTLIZED**—the mark of tested crease resistance and it's available in 36" and 44"-45" — by the yard or in the famous Sari path.

Make sure you see the names "Robia" or "a Tootal Product" stamped along the edge of the cloth. After all Tootal Fabrics, it carries the Tootal guarantee of satisfaction.

TOOTAL INDIA PRIVATE LIMITED, 200, 201, 202, 203, 204, 205, 206, 207, 208, 209, 210, 211, 212, 213, 214, 215, 216, 217, 218, 219, 220, 221, 222, 223, 224, 225, 226, 227, 228, 229, 230, 231, 232, 233, 234, 235, 236, 237, 238, 239, 240, 241, 242, 243, 244, 245, 246, 247, 248, 249, 250, 251, 252, 253, 254, 255, 256, 257, 258, 259, 260, 261, 262, 263, 264, 265, 266, 267, 268, 269, 270, 271, 272, 273, 274, 275, 276, 277, 278, 279, 280, 281, 282, 283, 284, 285, 286, 287, 288, 289, 290, 291, 292, 293, 294, 295, 296, 297, 298, 299, 300, 301, 302, 303, 304, 305, 306, 307, 308, 309, 310, 311, 312, 313, 314, 315, 316, 317, 318, 319, 320, 321, 322, 323, 324, 325, 326, 327, 328, 329, 330, 331, 332, 333, 334, 335, 336, 337, 338, 339, 340, 341, 342, 343, 344, 345, 346, 347, 348, 349, 350, 351, 352, 353, 354, 355, 356, 357, 358, 359, 360, 361, 362, 363, 364, 365, 366, 367, 368, 369, 370, 371, 372, 373, 374, 375, 376, 377, 378, 379, 380, 381, 382, 383, 384, 385, 386, 387, 388, 389, 390, 391, 392, 393, 394, 395, 396, 397, 398, 399, 400, 401, 402, 403, 404, 405, 406, 407, 408, 409, 410, 411, 412, 413, 414, 415, 416, 417, 418, 419, 420, 421, 422, 423, 424, 425, 426, 427, 428, 429, 430, 431, 432, 433, 434, 435, 436, 437, 438, 439, 440, 441, 442, 443, 444, 445, 446, 447, 448, 449, 450, 451, 452, 453, 454, 455, 456, 457, 458, 459, 460, 461, 462, 463, 464, 465, 466, 467, 468, 469, 470, 471, 472, 473, 474, 475, 476, 477, 478, 479, 480, 481, 482, 483, 484, 485, 486, 487, 488, 489, 490, 491, 492, 493, 494, 495, 496, 497, 498, 499, 500, 501, 502, 503, 504, 505, 506, 507, 508, 509, 510, 511, 512, 513, 514, 515, 516, 517, 518, 519, 520, 521, 522, 523, 524, 525, 526, 527, 528, 529, 530, 531, 532, 533, 534, 535, 536, 537, 538, 539, 540, 541, 542, 543, 544, 545, 546, 547, 548, 549, 550, 551, 552, 553, 554, 555, 556, 557, 558, 559, 560, 561, 562, 563, 564, 565, 566, 567, 568, 569, 570, 571, 572, 573, 574, 575, 576, 577, 578, 579, 580, 581, 582, 583, 584, 585, 586, 587, 588, 589, 590, 591, 592, 593, 594, 595, 596, 597, 598, 599, 600, 601, 602, 603, 604, 605, 606, 607, 608, 609, 610, 611, 612, 613, 614, 615, 616, 617, 618, 619, 620, 621, 622, 623, 624, 625, 626, 627, 628, 629, 630, 631, 632, 633, 634, 635, 636, 637, 638, 639, 640, 641, 642, 643, 644, 645, 646, 647, 648, 649, 650, 651, 652, 653, 654, 655, 656, 657, 658, 659, 660, 661, 662, 663, 664, 665, 666, 667, 668, 669, 670, 671, 672, 673, 674, 675, 676, 677, 678, 679, 680, 681, 682, 683, 684, 685, 686, 687, 688, 689, 690, 691, 692, 693, 694, 695, 696, 697, 698, 699, 700, 701, 702, 703, 704, 705, 706, 707, 708, 709, 710, 711, 712, 713, 714, 715, 716, 717, 718, 719, 720, 721, 722, 723, 724, 725, 726, 727, 728, 729, 730, 731, 732, 733, 734, 735, 736, 737, 738, 739, 740, 741, 742, 743, 744, 745, 746, 747, 748, 749, 750, 751, 752, 753, 754, 755, 756, 757, 758, 759, 760, 761, 762, 763, 764, 765, 766, 767, 768, 769, 770, 771, 772, 773, 774, 775, 776, 777, 778, 779, 780, 781, 782, 783, 784, 785, 786, 787, 788, 789, 790, 791, 792, 793, 794, 795, 796, 797, 798, 799, 800, 801, 802, 803, 804, 805, 806, 807, 808, 809, 810, 811, 812, 813, 814, 815, 816, 817, 818, 819, 820, 821, 822, 823, 824, 825, 826, 827, 828, 829, 830, 831, 832, 833, 834, 835, 836, 837, 838, 839, 840, 841, 842, 843, 844, 845, 846, 847, 848, 849, 850, 851, 852, 853, 854, 855, 856, 857, 858, 859, 860, 861, 862, 863, 864, 865, 866, 867, 868, 869, 870, 871, 872, 873, 874, 875, 876, 877, 878, 879, 880, 881, 882, 883, 884, 885, 886, 887, 888, 889, 890, 891, 892, 893, 894, 895, 896, 897, 898, 899, 900, 901, 902, 903, 904, 905, 906, 907, 908, 909, 910, 911, 912, 913, 914, 915, 916, 917, 918, 919, 920, 921, 922, 923, 924, 925, 926, 927, 928, 929, 930, 931, 932, 933, 934, 935, 936, 937, 938, 939, 940, 941, 942, 943, 944, 945, 946, 947, 948, 949, 950, 951, 952, 953, 954, 955, 956, 957, 958, 959, 960, 961, 962, 963, 964, 965, 966, 967, 968, 969, 970, 971, 972, 973, 974, 975, 976, 977, 978, 979, 980, 981, 982, 983, 984, 985, 986, 987, 988, 989, 990, 991, 992, 993, 994, 995, 996, 997, 998, 999, 1000.

THE QUEENSLAND INSURANCE

COMPANY LIMITED.

(INCORPORATED IN 1886 IN NEW SOUTH WALES)

TRANSACTS ALL CLASSES OF INSURANCE

Fire - Marine - Accident

Consult:

MISS TEHMI SORABJEE RUSTOMJEE

SPECIAL INDIAN REPRESENTATIVE

106 MANSFIELD ROAD,

DURBAN.

P. O. Box 476.

TELEPHONES 47453 & 47888.

If you have liked this issue of "Opinion"—the Way of Gandhi—why not send us this subscription form and so enable us to supply you further issues of the journal without a break—

SUBSCRIPTION ORDER

Please send me a year's issues of "Opinion"

Name _____

Address _____

I am enclosing the subscription amount (Half Year within the Union 15/6; elsewhere 18/6 by

Date _____ Signature _____

GIFT SUBSCRIPTIONS ORDER

Please send a Half Year's issues of "Opinion" to my following friends, supersubscribing the copies as under:

"This copy is a gift from

1 Name _____
Address _____

2 Name _____
Address _____

3 Name _____
Address _____

I am enclosing the subscription amounts by

Date _____ Signature _____

"OPINION"

c/o Indian Opinion,

P. Bag, DURBAN.

DELHI DIARY

By Gandhi

This is a collection of Gandhiji's prayer discourses which he delivered during his last stay in Delhi.

Dr. Rajendra Prasad in his foreword says:

".....In these pages one can read the anguish which he (Gandhiji) felt and the superhuman effort which he was making to restore and re-establish human standards of life and conduct amongst us."

Price: 10s.

Obtainable from:

'Indian Opinion', Private Bag, Durban.

MAHATMA GANDHI—THE LAST PHASE

Vol. I

(Introduction by Dr. Rajendra Prasad)

The book deals with the last phase of Mahatma Gandhi's most tumultuous career. It very beautifully narrates and sets out his most eventful life-story from the year 1914 up to the completion of his final Mission. The author, the authoritative chronicler and interpreter of Gandhiji's life and philosophy depicts with great delicacy, minuteness and accuracy how Gandhiji's ideals of Love and truth, Fearlessness and fellow-feeling, were put to their severest tests and how, he waded through amidst the forces of darkness and despair all around and brought life and cheer to the Nation and perceived higher and higher truths himself.

With 44 pages of photographs.

Price 32/-

Obtainable from:

'Indian Opinion', P. Bag, Durban, Natal.

BOOKS FOR SALE

Ramanama—M. K. Gandhi	2	0
An Atheist With Gandhi—Gora G. Rao	2	0
A Gandhi Anthology (Book I)—T. G. Desai	1	2
Gandhian Ethics—Bansay Gopal Ray	2	6
Basic Education—M. K. Gandhi	2	6
Bapu's Letters to Mira (1924-48)	7	6
For Pacifists—M. K. Gandhi	2	6
The Educational Philosophy of Mahatma Gandhi —M. S. Patel	8	6
To Women—Amrit Kaur	1	0
Drink, Drugs and Gambling —M. K. Gandhi	2	6
To the Students—M. K. Gandhi	8	6
The Gospel of Selfless Action or The Gita According to Gandhiji (Translation of the Original in Gujarati with an additional introduction and commentary) —Mahadev Desai	8	5
What is Wrong With Indian Economic Life —D. V. K. M. V. Rao	3	0
Christianity Its Economy And Way Of Life —J. O. Kumarappa	2	3

Obtainable From:

Indian Opinion,
P. Bag, Durban, Natal.

Books For Sale

Bepco's Letters To Ashroo Sisters —By Kaka Kalekar	2	6
Gandhi Techniques in the Modern World —By Pyarelal	1	6
Gandhi's Challenge To Christianity—S. K. George	2	5
Why Prohibition—J. C. Kumarappa	1	0
My Dear Child—Gandhiji	2	3
My Religion—Gandhiji	4	8
Story Of The Bible—S. K. George	8	8
Hindu Dharma	8	8
A Compass for Civilization—Gragg	6	8
Key to Health—Gandhi	1	6
At the Feet of Bapu—Chandwala	8	6
A Preparation For Science—E. B. Grogg	2	6
Bapu My Mother—Manubehn	1	6
Nature Cure	1	0
Story Of My Life	2	4
Unto The Last	1	0
Communal Unity—Gandhiji	25	0
Diet and Diet Reform—Gandhiji	5	0
Glenside—Mira	1	6
Selections from Gandhi—N. Bose	10	0
Bhoodan Yajna	2	0

Obtainable From:

"Indian Opinion"
P. Bag, Durban, Natal.

BOOKS FOR SALE

THE DELIVERANCE (A picture of the palpitating life of the joint family)	4	0
INDIAN STATES' PROBLEM (Gandhiji's Writings and Utterances)—M. K. Gandhi	10	0
FOUNDATIONS OF PEACE (Critical study of the conditions which precipitated two world wars)—E. T. Shah	16	0
DELHI DIARY—Gandhiji	10	0
A SURVEY OF RACE RELATIONS (1934-44)	5	0
A PROPHET OF THE PEOPLE —T. L. Varwani	8	2
KRISHNA STORIES —T. L. Varwani	7	2
A VISION OF FUTURE INDIA—K. G. Mankarwala	3	0
SOVIET ATTITUDE TOWARDS CHINA Facts And Facts—Stanley Powell	2	0
AMONG THE GREAT (Conversation with Benares Bolland, Mahatma Gandhi, Bertrand Russell, Rabindranath Tagore and Sri Aurobindo)—Dilip Kumar Roy	23	0
TWO HISTORICAL TRIALS IN RED FORT —An account of the trials of the Officers of the I.N.A.	14	0
WHY CRIPPS FAILED (Documented account from the Indian Nationalist point of view)—B. Subrahmanyam	2	6
FAMOUS PARSIS	7	2
INDIAN CHRISTIANS —G. A. Natesan	7	2
SEVEN MONTHS WITH GANDHI —Krisnadasa	12	8
A BIGOTEOUS STRUGGLE —Mahadev Desai	2	3
NON-VIOLENCE IN PEACE AND WAR Vol. I—M. K. Gandhi	16	0
NON VIOLENCE IN PEACE AND WAR Vol. II—M. K. Gandhi	14	0
FROM YERAVDA MANDIR —M. K. Gandhi	1	0
GANDHIANA—D. G. Deshpande—(A Bibliography of Gandhian Literature)	5	0
GANDHI-JINNAH TALKS (Text of Correspondence and other relevant matter)	2	6
PILGRIMAGE FOR PEACE—Pyarelal	12	8
TO STUDENTS—M. K. Gandhi	5	0
BAFU—Nancy F. Dorr	4	0
COMMUNAL UNITY—M. K. Gandhi	25	0

Obtainable from:

"Indian Opinion,"
P. Bag, Durban, Natal.

We should give as we would receive, cheerfully, quickly and without hesitation, for there is no grace in a benefit that sticks to the fingers.

—Seneca.

OPINION

Founded by Mahatma Gandhi in 1903.

Former Editor: Manilal Gandhi—1910-1956.

No. 2 —Vol. LVI.

Friday, 17th January, 1958

REGISTERED AT THE G.O. AS A N. C. P. P.
Price: FOUR PENCE

INDIA'S FOREIGN POLICY BASED ON DESIRE FOR WORLD PEACE

January 26 will be the 8th anniversary of the establishment of the Indian Republic. India has played no small part in working for the cause of world peace. This gives to India's foreign policy a special importance. In this article, the first of a series of two, we publish a review of Mr. Nehru's government foreign policy.]

ALMOST everyone one meets, whether in New York or Cairo or elsewhere, when speaking or asking about India, usually refers in the same breath to our Prime Minister, our foreign policy and our economic and social development.

I am speaking of people who at least read newspapers, no matter of what class or profession, whether admirers or critics. There are some among them who do not understand our foreign policy correctly, and others who, while understanding it, disagree with it. There are others again who understand and agree with it.

Unnatural

Foreign and domestic policy must and does form an integrated whole, the chief difference lying in the area of their application. It would be unnatural for a country to have one set of principles for domestic policy and another for foreign policy. Not that this has not sometimes happened in some countries, but it has led to negotiations

and sometimes even to disasters.

There are certain aspirations behind foreign policy, derived from the national

By

ALI YAWAR JUNG

tradition and outlook, which put their stamp upon it, and of all the factors influencing it they are perhaps the most enduring. They are the product of the history and environment of a people and a country, a composite of ideals and realities, aspirations and interests, something which, to our Prime Minister's description, goes to make a people what it is and what it is likely to become.

Not Made In Day

That is why foreign policy is not made in a day, nor by a speech, nor at a banquet; it is a process and the stamp of national personality provides a certain degree of continuity despite changes of government. During the period between the two World Wars, an Englishman is reported to have

told a Frenchman how wonderful the French were to maintain the same foreign policy despite so many changes of government, and the Frenchman is supposed to have replied, with reference no doubt to the Anglo-German Naval Agreement just concluded, that it was even more amazing how often the British changed their foreign policy despite such few changes of government.

We may assume, however that the latter happens more rarely. In fact, in countries with a tradition and outlook of empire, that tradition, in lasting beyond the empire itself and refusing to accept that change, may make for revivalism and insistence on outworn patterns of relationship and conduct which can no longer obtain.

Imperial Tradition

We have fortunately no such imperial tradition or outlook; on the other hand, others have tried to practise it on us and hence our abiding revulsion against it whenever and wherever it raises its head.

Although we joined the community of independent nations only ten years ago, we need hardly convince anyone that we are not a together a young people, to put it modestly. It may be that we had in 1947, and still have, a long way to go

and much to learn specially of others from whom we had been kept for so long, and of the way of relationships with them, for it is true that our friendships have not always been responded to or rewarded. Nevertheless, our roots go deep down into time and our history and environments have created a tradition and an outlook which are unmistakable.

A cynic once said the lessons of history were usually made up by the historian who read or wrote it, but it is a fact that throughout the ages a people usually lives and learns. What is it that we have learnt or inherited which goes to create our tradition and outlook?

Invasions

Ours has been a land which has suffered many invasions, most of them successful at the time because our own disunity and divisions, but we have either conquered the invader in the long run by his and our own capacity for assimilation or, where he had now such gift, by throwing him out or letting him go.

We have never ourselves gone out to conquer or grab another's territory, where we have left our own shores it was to settle down peacefully elsewhere as

(Continued on page 27)

OPINION

FRIDAY, 17TH JANUARY, 1958

Academic Freedom In A Free Society

DURING the course of giving evidence before the separate universities commission one witness drew attention to the fact that in the United States integration was being forced on unwilling people and nobody had raised the point that university freedom was being denied a minority of the population there. The point deserves attention because it might shed light on our own situation at the moment.

Bad Parallel

At the very outset it must be said that the parallel is not a good one. In America the laws of the land and the will of the people are for integration. Those who oppose integration are therefore ranging themselves against the laws of the land as well as against the wishes of the majority. In a free society, however, this does not dispose of the right of the universities to say who shall attend their classes. In other words it does not invalidate the right of Southern universities to say to whom their doors shall be open and to whom they shall be shut. Academic freedom would lose part of its meaning if the universities were to be told by the government who to admit and who to shut out.

In this country we oppose the plan to control African university colleges precisely for this last reason.

Mixed Universities

On the other hand we think the point should be made with greater clarity from public platforms that in a multi-racial society like our own, in its present state, the concept of university freedom nowhere conflicts with the provision of exclusively White, mixed and exclusively non-White universities. The three can exist side by side without in any way constituting a threat to any section of the community.

The government's desire to tell the universities whom they should have within their portals is immoral because it seeks to force on people who do not like the apartheid pattern, the type of discrimination we see in Nationalist universities. It might go even farther. It might force Fort Hare, which has always opened its door to Indian and Coloured students, to refuse to admit them against its traditions and wishes. Here the government exceeds its authority. When government impinges on the field of conscience, when it attempts to dictate to the citizen the things he should believe it becomes a revolutionary force, upsetting the pattern of society it is the duty of constituted authority always to uphold.

Revolutionary

The Nationalist government has reached just this point. It no longer works for the preservation of stability; it is a force bent on upsetting the present social order and forcing people to lead lives they do not desire. When the State does this, its diktata lose their moral

content. And this is precisely the point being reached in the government's attitude to the open universities.

What is being attacked, in other words, is no longer the fact that there is a limited colour bar at Capetown, Witwatersrand and Natal universities; it is the very concept of freedom as known for centuries in the West itself. It was realisation of this fact which made SABRA oppose the idea of controlled universities in their evidence to the separate universities commission. Freedom itself is in danger and all democrats should rally and stand together in its defence.

Reception In Honour Of Miss Evelyn Hearsy

A RECEPTION was arranged by a group of young Durbanites, at the Club Lotus on Monday, January 13, in honour of Miss Evelyn Hearsy, Miss Hearsy who has been with the American Embassy in India for the last nine years is now on her way to America, via South Africa. Miss Hearsy is a social welfare worker. She has done social work for most of her life. She worked in America for almost 25 years, doing social work for immigrant groups from all over the world. Just before the war, she worked for the rehabilitation of refugees from Central Europe and during the war she worked with the Civilian Internees in the U.S.A.

Miss Hearsy went to India in 1948 as social welfare advisor to the American Embassy. She has travelled almost 700,000 miles through India, by air, train, car, ox wagon and even by foot. She has personally surveyed the situation in the thousands of villages in India. Miss Hearsy has seen the new India, which is old yet new in its self-government, passing through various crises during the last nine years. In her speech at the reception, Miss Hearsy said that India was faced with earthquakes, famines, floods and draughts, but the Nehru Government had tackled all these problems with remarkable efficiency. During the two hundred years of British rule there were very

few roads and railways made and now India had to face this problem. Today, she has solved her problems of food shortage, illiteracy and roads by almost 40 per cent. Miss Hearsy gave a very brief but informative talk about India and her problems and she invited questions from those present and answered them very capably. Those present at the reception were from various groups and walks of life, and also from all nationalities.

Miss Hearsy will be leaving Durban by the "African Sun" sometime next week and she will be visiting the ports of East London, Port Elizabeth and Cape Town. We hope friends in these cities will take this opportunity of meeting Miss Hearsy and gaining some knowledge of India and its problems. We hope that all our friends will try to meet Hearsy and give her some pleasant memories to carry back to the U.S.A.

Miss Hearsy visited the Phoenix Settlement, and lunched with Mrs. Gandhi and her family, and also visited the Inanda Seminary.

We wish Miss Hearsy a very pleasant journey through the Union, and we hope that she will take back with her many sweet memories from her short stay in South Africa. We wish her lots of luck, and the best of the best when she arrives home in the United States.

Press Review

Russia's Challenge In Africa

BROADCASTING on Saturday night, the British Prime Minister, Mr. Macmillan, remarked that "the work for peace" was dominated by the problem of how well the West could get on with the Russians. That problem gets more complicated every day, and comes closer to the civilisations which the West has established in Africa. Mr. Macmillan added that the Russians "often speak fair words. They speak many friendly words to us on New Year's Day. Are these professions of respect and friendship really genuine?" The answer might be that they are as genuine as the letters which the Soviet leaders addressed to the Socialist opposition parties of Western Europe before the last N.A.T.O. conference, and the words they uttered recently at the Afro-Asian conference which they treated as a counterblast to N.A.T.O.

In the friendliest possible terms (for Russia) the opposition party leaders in the N.A.T.O. countries were warned that their governments were hurrying them towards war, and were asked to stop them in the interests of peace. Russia excels in this new brand of diplomacy. A somewhat different line was taken by the Russian delegation at the Afro-Asian conference in Cairo, but it was intended to lead in the same direction.

The Russians again spoke warmly in praise of peace and against war, but in a more militant tone: "We resolutely demand the end of the bloody colonial war in Algeria," said their leader. They also resolutely demanded a peaceful settlement of all other problems in Asia and Africa, to the satisfaction of the people represented at the conference, and to the embarrassment of several European powers with which Russia is professing to seek enduring peace and harmony.

Peaceful co-existence with Russia, evidently, will demand that the Western countries in Africa should exercise forbearance when the Russians preach to the Africans, "Friends and brothers, raise your heads. The end of slavery is near." The Afro-Asian conference gave them the chance to say that kind of thing to the delegates of forty countries, and the permanent council which the conference agreed to set up in

Cairo will give Russia a chance to make wider and stronger propaganda. As a member of the headquarters staff, Russia will have a base for its frankly stated policy on this continent. It has pledged itself to support the aims of all African people who wish to rule themselves; has offered "unconditional economic aid to Afro-Asian countries" without "strings, political or otherwise;" and can be expected to throw suspicion on all Western plans for African and Asian development.

Here, in short, is the long-awaited Russian challenge. It cannot be taken lightly.

—*Rand Daily Mail*,
January 6

Call For Help

A LITTLE over half a century ago the late Mahatma Gandhi founded in Phoenix, near Durban, a weekly journal called "Indian Opinion." Under his wise guidance and embellished with prose from his vigorous pen, it championed for many years the cause of the underdog in South Africa. It fought the battles of the Indian community against an oppressive Government, it took up cudgels on behalf of Africans and Coloureds who were victims of the harsh discriminatory policies of those in power. The Mahatma was the paper's guiding light for many years until he left South Africa, where he started his labour, for India to take up the work of liberating his motherland from foreign rule. His son, the late Manilal Gandhi, ran the paper from the day of his father's departure until recently. When he died last year the burden of keeping alive and publishing the paper fell on the shoulders of Mrs. Manilal Gandhi and her young son Arun. They have been having, as did the late Mr. Manilal Gandhi before them, a very trying time in making both ends meet in his lifetime, Manilal, who never had a false sense of pride, often had to go out with a begging bowl to collect funds to meet commitments. Now this is becoming increasingly difficult, for various reasons. Another handicap, imposed by the late Mahatma Gandhi, is the fact that, under the terms of the trust which manages the International Priet-

lag Press at Phoenix, the paper is forbidden from accepting advertisements relating to the sale and distribution of habit-forming drugs like liquor, cigarettes and the like. As advertisements are the financial backbone of all newspapers, "Opinion" is finding it increasingly difficult to exist. The only way out would seem to be to increase the number of subscriptions. We make an appeal to the Asian community in East Africa to help this worthy cause by subscribing to this journal which has fought gallantly for so

long, and still continues to do so, to uphold the rights of the down-trodden in the Union of South Africa. Subscriptions, which will enable "Opinion" to continue to work for the "moral, political and social advancement" of Indians and others in South Africa, should be sent to the Manager, "Indian Opinion," Private Bag, Durban. At Shs 35/- annually for residents outside the Union, there should be many in East Africa who will be willing to help. —*Daily Chronicle*, (Nairobi), November 20, 1947

Paton Tells America Of Climate Of Fear

New York, Monday.

A PARTHEID has made the emotional climate of South Africa probably "hotter than it has been for a long time," according to the author, Alan Paton. On the other hand, relations between the English-speaking and Afrikaans-speaking groups are "colder."

In an interview seen on television in the United States, Mr. Paton said he knew "quite a number of people who have finally decided to leave the country—perhaps for their own sake, perhaps for the sake of their children"—because of the "climate of fear."

The interview was filmed in Johannesburg. It is one of five short films on apartheid to be shown this week on the television programme "Today."

The reporter, Mr. D. McCutcheon, asked Mr. Paton if he feared "in the foreseeable future any widespread violence in South Africa."

"Well, that's what everyone fears," he replied. "It's not just me, whether you're a White Nationalist or whether you're a Black man, or whether you're English-speaking, or whether you're an Indian, I think all of us have that fear that there will be violence one day."

In the opening film to be screened tomorrow, Mr. Christian Prinsloo, head of Information for the Department of Native Affairs, was one of several people who expressed opinions on the question.

He said, "I can safely say today that the Bantu people are accepting the policy of self-development, which apartheid essentially is, in an ever-increasing tempo. I feel confident that the Bantu leadership of Africa, rural and urban, will, by the turn of next year, show in a most marked way that

they are satisfied that this policy leads to their salvation."

Mr. McCutcheon presented several Africans and an Indian who differed with Mr. Prinsloo. Among those who appear are Mr. George Edward Peake, president of the South African Coloured People's Association, Mr. Doms Knows, secretary-general of the African National Congress, Mr. Yusuf Cachalia, former leader of the Indian Congress, the Rt. Rev. Ambrose Reeves, Bishop of Johannesburg, and Dominus Adrian Burger, of the Dutch Reformed Church.

The films also show aspects of the workings of apartheid and living conditions of Africans and Europeans.

Rumanian Singers Win

At an international competition for singers in Toulouse in which 150 competitors took part, Rumania was represented by three young singers, all of whom were awarded prizes. The baritone Ladislav Kodya was awarded the first prize of 500,000 francs, soprano Teodora Lascu won the second prize of 250,000 francs and the bass Iva Ispasaru received the silver medal and a prize of 50,000 francs.

Comment On Men And Events

Africans And The Cairo Conference

By JORDAN K. NGUBANE

I WAS a guest at a dinner in the house of a friend. The guest of honour was a distinguished American professor. After he had bombarded me with a number of questions, I asked him to answer a few also. I wanted to know American reactions to the Bandung conference. "Of no importance whatsoever!" he exclaimed. As I read the reports from the Cairo conference I realised how out of touch with the African and Asian realities the American was.

I had been informed that he had the ear of people in high places in the United States government. If this was true, America had still a lot to learn about the colonial and ex-colonial worlds.

These thoughts came more forcefully into my mind when the Cairo conference decided to set up a bureau, obviously to combat colonialism, but quite clearly to announce to all interested that Russia and China have come to Africa to stay. I have not the slightest quarrel with the great peoples of Russia or of China. I am certain they want to live at peace with the rest of the world. I am certain, also, that their leaders have sold

themselves to a new form of imperialism which is dangerous for the future of mankind.

Russia And China

But the real danger is neither the growth of communist influence in Africa nor the interest Russia and China showed in the solidarity conference. It is the haughty arrogance and caprice of the overwhelming majority of Whites who live in Africa as oppressors of the African; it is America's double-dealing policy in a situation where the real issues at stake are very clearly defined.

The Whites leave the African with only one choice: That since democracy is this part of the

world has been for people with a White skin only, its opposite was real salvation for the man of colour. The Cairo conference has come to tell the oppressed that they are no longer alone in the fight against race oppression; that, in fact, they need no longer go cap in hand to London and Washington for concessions; that the power to settle old scores now lies in their power. And, believe me, I shall still be alive when Russian tanks roll in Africa, manned by Africans, in a war to destroy White domination and, of course, to bring in the communist imperialist. If Stridom thinks the Union's ten million non-Europeans will rally to his side to defend apartheid, he is fooling only himself. If the Americans think the Africans, Coloureds and Indians here will raise a finger to defend the Whites, they have not as yet learnt some of the lessons which they should know by now.

Power

The struggle, in Africa's revolt against White domination, is basically one for power. Must power to rule remain exclusively in White hands? All Africa has given a definite and emphatic NO to that. How will power be shared? In North Africa they

want to be masters of their house. There, it is too late to talk of sharing. But the Free World cannot fold its hands, and look on. It can take a clear and definite stand to convince the non-Whites that it is their true friend in bad times and teach France lessons she is badly in need of.

In Central Africa, partnership has broken down completely. The Africans did their very best to make it work. All fair-minded men the world over will salute the Africans of Southern Rhodesia, Nyasaland and Northern Rhodesia for having co-operated in efforts to make the partnership experiment work under humiliating and extremely difficult conditions. That it has failed is not their fault. Quite obviously the majority of the Whites never wanted a genuine partnership. The Garfield Todd government is in difficulties today because Southern Rhodesia regards him as too liberal—when, in all honesty, he is not. Only, he is almost a realist who knows that events are moving a little too slowly to make partnership real to the African.

(Continued on page 21)

India's Largest Insurance Company At Your Service

The New India Assurance Company Limited

SOLE REPRESENTATIVE IN THE UNION OF SOUTH AFRICA

RUSTOMJEE JALBHAY RUSTOMJEE

140, Queen Street, DURBAN.

FOR SERVICE AND SECURITY
CONSULT US FOR
EVERY TYPE OF INSURANCE

P.O. Box 1610,
Residence: 111 Eleventh Avenue,
DURBAN.

Phones:
Office: 25845
Residence: 36413.

Dr. Verwoerd And That Clause

DR. VERWOERD'S recently published 3,000 word attempts to explain the motives behind his Church Clause to the Presbyterian Church are not only self contradictory. They are not consistent with the manner in which the Clause was introduced.

In the first of his long letters to the Presbyterians, dated April 11, the Minister said that the Clause was not "aimed particularly at nuisance created within the Church." He accepted that the atmosphere and discipline inside the churches would almost preclude that. He said his Clause was concerned with the nuisance caused to White residents by crowds in the streets, if any white Church became "a magnet for attracting Natives to its vicinity."

In a later letter Dr. Verwoerd patiently explained that "Natives are by nature gregarious unnecessarily demonstrative and loud in conversation and easily give offence." His clause, therefore, dealt with a "social situation, not a religious one" and was designed to assure whites the "ordinary comfort and convenience of their homes," as his Department had received "many complaints from Europeans in the vicinity of or along the route to such premises."

If this alone had been Dr. Verwoerd's case, it might have been possible to believe, as a Port Elizabeth minister of religion has been able to convince himself, that the Clause did in fact deal with some problem outside church buildings. And the argument could then have been confined to the questions of whether such problems in fact existed (no satisfactory evidence has even been advanced by Government spokesmen throughout the long debate) whether the existing law needed amendment and whether the Clause was the best way of doing it.

Unfortunately for the Minister, both in his own correspondence with the Presbyterians, in his speeches and in those of other Government spokesmen, it has been made abundantly clear that the real cause of offence in Nationalist eyes has occurred, or is thought likely to occur, inside the Churches. In his letter of June 13 to the Presbyterians the Minister described situations not adequately covered by existing legislation. "One would be where organized groups under the guise of worship set out Sunday after Sunday to demonstrate their political aims viz. an integrated or mixed society." Quite clearly these "groups" could not demonstrate "integrated society under

the guise of worship" in the streets. They would do it, if they did it at all, inside the churches. The Union's High Commissioner later wrote to the "Times," "for the benefit of those who respect factual accuracy," that the A.N.G. had been staging such demonstrations for a number of years, particularly in Anglican churches. When challenged by Anglican and other leaders, Dr. Holloway was, however, unable to substantiate one concrete instance.

By
C. W. M. GELL

The matter is further clarified if we turn back to the introduction of the Clause in February. In its original form the Clause forbade anyone from conducting a "church, school, hospital, club or other institution or place of entertainment to which a Native is admitted," except under permit from the Minister. When Christian protests first reached Dr. Verwoerd, he explained that the Clause was necessary to "combat certain malpractices and the use of religion as a cloak for propaganda." Even under existing legislation, he said, the Minister was obliged to "supervise" services for Natives in 'white areas' and there was a law in force in locations "countering propaganda under the cloak of religion." But "if there was an open door for Natives in churches in White areas, location churches could be employed in possible attempts to undermine the national interest."

It is thus quite clear that, from the first and still in his letter of June 13 to the Presbyterians, the Minister has been greatly concerned with what happens inside the Churches. When it is further realized that the Church Clause is merely one small part of the Native Laws Amendment Act whose main and stated purpose was to limit contacts between Europeans and Africans to the minimum, the conclusion becomes inescapable that it is one more, and perhaps the most objectionable, step on the road to "social apartheid."

The Clause was primarily intended to curtail "religious integration" at services in those

English-speaking churches which permit or encourage mixed worship. Even on March 21 the Minister in his second reading speech said "it meant, in the first place, the maintenance of the principle of segregation." Not until April 1 was the "nuisance" argument introduced, by which time the full extent of Church opposition in this country and abroad, as well as within the D.R.C. itself, had at last convinced Dr. Verwoerd that this time he had really overstepped the mark. And it should be emphasised that one part of the twice amended Clause still empowers the Minister to control situations "where the numbers in which Natives attend church is considered undesirable."

Only the extraordinarily glib Bible will continue to script the

"nuisance" argument at its face value, even if it were (as is widely disputed) valid in its own right.

Teachers Unity South Of Sahara

A NUCLEUS of what one day may grow into an organisation of teachers in countries South of Sahara was born on the high seas aboard 'Kampala' when about 25 Asian teachers going on holidays to India from South, Central and East Africa held a friendly gathering with the object of acquainting themselves with one another and learn from each other of the educational set-up in the three countries.

The gathering was organised by Mr. P. S. Joshi, the well known Indian leader in South Africa who had been in the teaching profession in the Union for the last 37 years.

Beauty
in
colours
and
weaves
in

ROBIA Fabrics
by
TOOTAL

Beautiful ROBIA Fabrics by TOOTAL, are yours in plain or woven colours and in fancy weaves. ROBIA looks and feels as soft as a breeze, yet it washes and wears and wears without losing that fresh and new look. It drapes to perfection. It's marked TFB147LD—the mark of tested crease resistance, and it's available in 36" and 44"-45"—by the yard or in the famous Sari pack.

Make sure you see the name "Robia" or "a Tootal Product" stamped along the edge of the cloth. Like all Tootal Fabrics, it carries the Tootal guarantee of satisfaction.

TOOTAL BROADBENT & CO. LTD. 1101, 1103, 1105, 1107, 1109, 1111, 1113, 1115, 1117, 1119, 1121, 1123, 1125, 1127, 1129, 1131, 1133, 1135, 1137, 1139, 1141, 1143, 1145, 1147, 1149, 1151, 1153, 1155, 1157, 1159, 1161, 1163, 1165, 1167, 1169, 1171, 1173, 1175, 1177, 1179, 1181, 1183, 1185, 1187, 1189, 1191, 1193, 1195, 1197, 1199, 1201, 1203, 1205, 1207, 1209, 1211, 1213, 1215, 1217, 1219, 1221, 1223, 1225, 1227, 1229, 1231, 1233, 1235, 1237, 1239, 1241, 1243, 1245, 1247, 1249, 1251, 1253, 1255, 1257, 1259, 1261, 1263, 1265, 1267, 1269, 1271, 1273, 1275, 1277, 1279, 1281, 1283, 1285, 1287, 1289, 1291, 1293, 1295, 1297, 1299, 1301, 1303, 1305, 1307, 1309, 1311, 1313, 1315, 1317, 1319, 1321, 1323, 1325, 1327, 1329, 1331, 1333, 1335, 1337, 1339, 1341, 1343, 1345, 1347, 1349, 1351, 1353, 1355, 1357, 1359, 1361, 1363, 1365, 1367, 1369, 1371, 1373, 1375, 1377, 1379, 1381, 1383, 1385, 1387, 1389, 1391, 1393, 1395, 1397, 1399, 1401, 1403, 1405, 1407, 1409, 1411, 1413, 1415, 1417, 1419, 1421, 1423, 1425, 1427, 1429, 1431, 1433, 1435, 1437, 1439, 1441, 1443, 1445, 1447, 1449, 1451, 1453, 1455, 1457, 1459, 1461, 1463, 1465, 1467, 1469, 1471, 1473, 1475, 1477, 1479, 1481, 1483, 1485, 1487, 1489, 1491, 1493, 1495, 1497, 1499, 1501, 1503, 1505, 1507, 1509, 1511, 1513, 1515, 1517, 1519, 1521, 1523, 1525, 1527, 1529, 1531, 1533, 1535, 1537, 1539, 1541, 1543, 1545, 1547, 1549, 1551, 1553, 1555, 1557, 1559, 1561, 1563, 1565, 1567, 1569, 1571, 1573, 1575, 1577, 1579, 1581, 1583, 1585, 1587, 1589, 1591, 1593, 1595, 1597, 1599, 1601, 1603, 1605, 1607, 1609, 1611, 1613, 1615, 1617, 1619, 1621, 1623, 1625, 1627, 1629, 1631, 1633, 1635, 1637, 1639, 1641, 1643, 1645, 1647, 1649, 1651, 1653, 1655, 1657, 1659, 1661, 1663, 1665, 1667, 1669, 1671, 1673, 1675, 1677, 1679, 1681, 1683, 1685, 1687, 1689, 1691, 1693, 1695, 1697, 1699, 1701, 1703, 1705, 1707, 1709, 1711, 1713, 1715, 1717, 1719, 1721, 1723, 1725, 1727, 1729, 1731, 1733, 1735, 1737, 1739, 1741, 1743, 1745, 1747, 1749, 1751, 1753, 1755, 1757, 1759, 1761, 1763, 1765, 1767, 1769, 1771, 1773, 1775, 1777, 1779, 1781, 1783, 1785, 1787, 1789, 1791, 1793, 1795, 1797, 1799, 1801, 1803, 1805, 1807, 1809, 1811, 1813, 1815, 1817, 1819, 1821, 1823, 1825, 1827, 1829, 1831, 1833, 1835, 1837, 1839, 1841, 1843, 1845, 1847, 1849, 1851, 1853, 1855, 1857, 1859, 1861, 1863, 1865, 1867, 1869, 1871, 1873, 1875, 1877, 1879, 1881, 1883, 1885, 1887, 1889, 1891, 1893, 1895, 1897, 1899, 1901, 1903, 1905, 1907, 1909, 1911, 1913, 1915, 1917, 1919, 1921, 1923, 1925, 1927, 1929, 1931, 1933, 1935, 1937, 1939, 1941, 1943, 1945, 1947, 1949, 1951, 1953, 1955, 1957, 1959, 1961, 1963, 1965, 1967, 1969, 1971, 1973, 1975, 1977, 1979, 1981, 1983, 1985, 1987, 1989, 1991, 1993, 1995, 1997, 1999, 2001, 2003, 2005, 2007, 2009, 2011, 2013, 2015, 2017, 2019, 2021, 2023, 2025, 2027, 2029, 2031, 2033, 2035, 2037, 2039, 2041, 2043, 2045, 2047, 2049, 2051, 2053, 2055, 2057, 2059, 2061, 2063, 2065, 2067, 2069, 2071, 2073, 2075, 2077, 2079, 2081, 2083, 2085, 2087, 2089, 2091, 2093, 2095, 2097, 2099, 2101, 2103, 2105, 2107, 2109, 2111, 2113, 2115, 2117, 2119, 2121, 2123, 2125, 2127, 2129, 2131, 2133, 2135, 2137, 2139, 2141, 2143, 2145, 2147, 2149, 2151, 2153, 2155, 2157, 2159, 2161, 2163, 2165, 2167, 2169, 2171, 2173, 2175, 2177, 2179, 2181, 2183, 2185, 2187, 2189, 2191, 2193, 2195, 2197, 2199, 2201, 2203, 2205, 2207, 2209, 2211, 2213, 2215, 2217, 2219, 2221, 2223, 2225, 2227, 2229, 2231, 2233, 2235, 2237, 2239, 2241, 2243, 2245, 2247, 2249, 2251, 2253, 2255, 2257, 2259, 2261, 2263, 2265, 2267, 2269, 2271, 2273, 2275, 2277, 2279, 2281, 2283, 2285, 2287, 2289, 2291, 2293, 2295, 2297, 2299, 2301, 2303, 2305, 2307, 2309, 2311, 2313, 2315, 2317, 2319, 2321, 2323, 2325, 2327, 2329, 2331, 2333, 2335, 2337, 2339, 2341, 2343, 2345, 2347, 2349, 2351, 2353, 2355, 2357, 2359, 2361, 2363, 2365, 2367, 2369, 2371, 2373, 2375, 2377, 2379, 2381, 2383, 2385, 2387, 2389, 2391, 2393, 2395, 2397, 2399, 2401, 2403, 2405, 2407, 2409, 2411, 2413, 2415, 2417, 2419, 2421, 2423, 2425, 2427, 2429, 2431, 2433, 2435, 2437, 2439, 2441, 2443, 2445, 2447, 2449, 2451, 2453, 2455, 2457, 2459, 2461, 2463, 2465, 2467, 2469, 2471, 2473, 2475, 2477, 2479, 2481, 2483, 2485, 2487, 2489, 2491, 2493, 2495, 2497, 2499, 2501, 2503, 2505, 2507, 2509, 2511, 2513, 2515, 2517, 2519, 2521, 2523, 2525, 2527, 2529, 2531, 2533, 2535, 2537, 2539, 2541, 2543, 2545, 2547, 2549, 2551, 2553, 2555, 2557, 2559, 2561, 2563, 2565, 2567, 2569, 2571, 2573, 2575, 2577, 2579, 2581, 2583, 2585, 2587, 2589, 2591, 2593, 2595, 2597, 2599, 2601, 2603, 2605, 2607, 2609, 2611, 2613, 2615, 2617, 2619, 2621, 2623, 2625, 2627, 2629, 2631, 2633, 2635, 2637, 2639, 2641, 2643, 2645, 2647, 2649, 2651, 2653, 2655, 2657, 2659, 2661, 2663, 2665, 2667, 2669, 2671, 2673, 2675, 2677, 2679, 2681, 2683, 2685, 2687, 2689, 2691, 2693, 2695, 2697, 2699, 2701, 2703, 2705, 2707, 2709, 2711, 2713, 2715, 2717, 2719, 2721, 2723, 2725, 2727, 2729, 2731, 2733, 2735, 2737, 2739, 2741, 2743, 2745, 2747, 2749, 2751, 2753, 2755, 2757, 2759, 2761, 2763, 2765, 2767, 2769, 2771, 2773, 2775, 2777, 2779, 2781, 2783, 2785, 2787, 2789, 2791, 2793, 2795, 2797, 2799, 2801, 2803, 2805, 2807, 2809, 2811, 2813, 2815, 2817, 2819, 2821, 2823, 2825, 2827, 2829, 2831, 2833, 2835, 2837, 2839, 2841, 2843, 2845, 2847, 2849, 2851, 2853, 2855, 2857, 2859, 2861, 2863, 2865, 2867, 2869, 2871, 2873, 2875, 2877, 2879, 2881, 2883, 2885, 2887, 2889, 2891, 2893, 2895, 2897, 2899, 2901, 2903, 2905, 2907, 2909, 2911, 2913, 2915, 2917, 2919, 2921, 2923, 2925, 2927, 2929, 2931, 2933, 2935, 2937, 2939, 2941, 2943, 2945, 2947, 2949, 2951, 2953, 2955, 2957, 2959, 2961, 2963, 2965, 2967, 2969, 2971, 2973, 2975, 2977, 2979, 2981, 2983, 2985, 2987, 2989, 2991, 2993, 2995, 2997, 2999, 3001, 3003, 3005, 3007, 3009, 3011, 3013, 3015, 3017, 3019, 3021, 3023, 3025, 3027, 3029, 3031, 3033, 3035, 3037, 3039, 3041, 3043, 3045, 3047, 3049, 3051, 3053, 3055, 3057, 3059, 3061, 3063, 3065, 3067, 3069, 3071, 3073, 3075, 3077, 3079, 3081, 3083, 3085, 3087, 3089, 3091, 3093, 3095, 3097, 3099, 3101, 3103, 3105, 3107, 3109, 3111, 3113, 3115, 3117, 3119, 3121, 3123, 3125, 3127, 3129, 3131, 3133, 3135, 3137, 3139, 3141, 3143, 3145, 3147, 3149, 3151, 3153, 3155, 3157, 3159, 3161, 3163, 3165, 3167, 3169, 3171, 3173, 3175, 3177, 3179, 3181, 3183, 3185, 3187, 3189, 3191, 3193, 3195, 3197, 3199, 3201, 3203, 3205, 3207, 3209, 3211, 3213, 3215, 3217, 3219, 3221, 3223, 3225, 3227, 3229, 3231, 3233, 3235, 3237, 3239, 3241, 3243, 3245, 3247, 3249, 3251, 3253, 3255, 3257, 3259, 3261, 3263, 3265, 3267, 3269, 3271, 3273, 3275, 3277, 3279, 3281, 3283, 3285, 3287, 3289, 3291, 3293, 3295, 3297, 3299, 3301, 3303, 3305, 3307, 3309, 3311, 3313, 3315, 3317, 3319, 3321, 3323, 3325, 3327, 3329, 3331, 3333, 3335, 3337, 3339, 3341, 3343, 3345, 3347, 3349, 3351, 3353, 3355, 3357, 3359, 3361, 3363, 3365, 3367, 3369, 3371, 3373, 3375, 3377, 3379, 3381, 3383, 3385, 3387, 3389, 3391, 3393, 3395, 3397, 3399, 3401, 3403, 3405, 3407, 3409, 3411, 3413, 3415, 3417, 3419, 3421, 3423, 3425, 3427, 3429, 3431, 3433, 3435, 3437, 3439, 3441, 3443, 3445, 3447, 3449, 3451, 3453, 3455, 3457, 3459, 3461, 3463, 3465, 3467, 3469, 3471, 3473, 3475, 3477, 3479, 3481, 3483, 3485, 3487, 3489, 3491, 3493, 3495, 3497, 3499, 3501, 3503, 3505, 3507, 3509, 3511, 3513, 3515, 3517, 3519, 3521, 3523, 3525, 3527, 3529, 3531, 3533, 3535, 3537, 3539, 3541, 3543, 3545, 3547, 3549, 3551, 3553, 3555, 3557, 3559, 3561, 3563, 3565, 3567, 3569, 3571, 3573, 3575, 3577, 3579, 3581, 3583, 3585, 3587, 3589, 3591, 3593, 3595, 3597, 3599, 3601, 3603, 3605, 3607, 3609, 3611, 3613, 3615, 3617, 3619, 3621, 3623, 3625, 3627, 3629, 3631, 3633, 3635, 3637, 3639, 3641, 3643, 3645, 3647, 3649, 3651, 3653, 3655, 3657, 3659, 3661, 3663, 3665, 3667, 3669, 3671, 3673, 3675, 3677, 3679, 3681, 3683, 3685, 3687, 3689, 3691, 3693, 3695, 3697, 3699, 3701, 3703, 3705, 3707, 3709, 3711, 3713, 3715, 3717, 3719, 3721, 3723, 3725, 3727, 3729, 3731, 3733, 3735, 3737, 3739, 3741, 3743, 3745, 3747, 3749, 3751, 3753, 3755, 3757, 3759, 3761, 3763, 3765, 3767, 3769, 3771, 3773, 3775, 3777, 3779, 3781, 3783, 3785, 3787, 3789, 3791, 3793, 3795, 3797, 3799, 3801, 3803, 3805, 3807, 3809, 3811, 3813, 3815, 3817, 3819, 3821, 3823, 3825, 3827, 3829, 3831, 3833, 3835, 3837, 3839, 3841, 3843, 3845, 3847, 3849, 3851, 3853, 3855, 3857, 3859, 3861, 3863, 3865, 3867, 3869, 3871, 3873, 3875, 3877, 3879, 3881, 3883, 3885, 3887, 3889, 3891, 3893, 3895, 3897, 3899, 3901, 3903, 3905, 3907, 3909, 3911, 3913, 3915, 3917, 3919, 3921, 3923, 3925, 3927, 3929, 3931, 3933, 3935, 3937, 3939, 3941, 3943, 3945, 3947, 3949, 3951, 3953, 3955, 3957, 3959, 3961, 3963, 3965, 3967, 3969, 3971, 3973, 3975, 3977, 3979, 3981, 3983, 3985, 3987, 3989, 3991, 3993, 3995, 3997, 3999, 4001, 4003, 4005, 4007, 4009, 4011, 4013, 4015, 4017, 4019, 4021, 4023, 4025, 4027, 4029, 4031, 4033, 4035, 4037, 4039, 4041, 4043, 4045, 4047, 4049, 4051, 4053, 4055, 4057, 4059, 4061, 4063, 4065, 4067, 4069, 4071, 4073, 4075, 4077, 4079, 4081, 4083, 4085, 4087, 4089, 4091, 4093, 4095, 4097, 4099, 4101, 4103, 4105, 4107, 4109, 4111, 4113, 4115, 4117, 4119, 4121, 4123, 4125, 4127, 4129, 4131, 4133, 4135, 4137, 4139, 4141, 4143, 4145, 4147, 4149, 4151, 4153, 4155, 4157, 4159, 4161, 4163, 4165, 4167, 4169, 4171, 4173, 4175, 4177, 4179, 4181, 4183, 4185, 4187, 4189, 4191, 4193, 4195, 4197, 4199, 4201, 4203, 4205, 4207, 4209, 4211, 4213, 4215, 4217, 4219, 4221, 4223, 4225, 4227, 4229, 4231, 4233, 4235, 4237, 4239, 4241, 4243, 4245, 4247, 4249, 4251, 4253, 4255, 4257, 4259, 4261, 4263, 4265, 4267, 4269, 4271, 4273, 4275, 4277, 4279, 4281, 4283, 4285, 4287, 4289, 4291, 4293, 4295, 4297, 4299, 4301, 4303, 4305, 4307, 4309, 4311, 4313, 4315, 4317, 4319, 4321, 4323, 4325, 4327, 4329, 4331, 4333, 4335, 4337, 4339, 4341, 4343, 4345, 4347, 4349, 4351, 4353, 4355, 4357, 4359, 4361, 4363, 4365, 4367, 4369, 4371, 4373, 4375, 4377, 4379, 4381, 4383, 4385, 4387, 4389, 4391, 4393, 4395, 4397, 4399, 4401, 4403, 4405, 4407, 4409, 4411, 4413, 4415, 4417, 4419, 4421, 4423, 4425, 4427, 4429, 4431, 4433, 4435, 4437, 4439, 4441, 4443, 4445, 4447

Apartheid In South Africa

I HAD the privilege last August (1953) of giving evidence at Geneva before the United Nations Commission on racial problems in South Africa. My authority for doing so was my own experience during many years there as an Englishman and a close colleague of Gandhi in his Indian passive resistance struggle against the pernicious anti-Indian laws. I pointed out that the doctrine of Apartheid, or racial segregation, postulating racial superiority and

and Indian Governments that, after the expiry of the interim contracts, the labourers would be given their freedom and equal civil rights, including grants of land. These undertakings were only partially fulfilled, and the system was terminated, not by the Union Government but by the Government of India, because the Natal whites refused to grant the equal rights that had been claimed by Gandhi and the Indian community. To-day, the Indians, who form by far the greater proportion of the Asian peoples of the Union, are to the extent of some 90 per cent of South African birth. It was Field Marshal Smuts (when in opposition) who insisted that the "Uplift Clause" of the Capetown Agreement, negotiated by Dr. Malan himself with representatives of the Government of India and ratified by the Governments and Legislatures of both countries, had yet to be fulfilled, for its policy was "to give the Indian people of South Africa, our fellow-countrymen, a square deal—it can never be abrogated", because "Indians are our people, they belong here; they have no other country."

Whilst in their immediate context, the Group Areas Act and other measures devised by the Malan Government for increasing racial segregation and the subordination of the non-whites to the whites are of a domestic character, they rest to be solely of that nature when it is realised that they are based upon the primal doctrine of inherent racial superiority and inferiority, as between whites and non-whites, and that the non-whites must always serve but never compete on equal terms with the whites, for this immediately becomes the concern of the whole of Africa and of Asia.

I recall, many years ago, discussing with Gandhi, during the South African Indian campaign, the desirability or otherwise of including Africans. His reply was that he did not think that at that stage they were sufficiently politically conscious to play an effective part. Moreover, what the Indians gained in recognition of their own racial claims would be a gain for the Africans, too.

Since then, great changes have taken place in the Union. Today Indians, Coloureds, and Africans are working side by side and collaborating closely in their efforts to bring about

with European sympathisers, a fundamental change in the Union's racial policy. It will take time and much suffering before a recognition of the principle racial equality, including equality of opportunity and of responsibility, becomes effective; but unless South Africa is to be the scene of tragedy and

violence of world-wide consequences, increasing avoidance of that recognition must be speedily sought. The white "barrenveld" era must pass, if the Preamble and Article I of the Purposes and Principles of the Charter of the United Nations, accepted by South Africa, are to be fulfilled.

Kenya Journalist Awarded Indian University Bursary

Nairobi.

MR. E. D. JAKHYO, whom many people in Kenya know as the former editor of the Swahili paper "Jicho", has been awarded a Nagpur University bursary in India. In addition to his stipend, the university will also pay in part for the books bought by him.

Mr. Jakhyo, who has also served on the editorial staff of the "Baraza" is now studying for a diploma in journalism at the Mission College, situated to the university. His course finishes in April.

After passing his Cambridge School Certificate examination from the Alliance High School in 1948, Mr. Jakhyo worked for some time as a voluntary teacher at an approved Sunday School. He then joined the

Meteorological Department and later the Community Development Department in Mombasa. He never gave up his projects for higher education, however, and in 1955 obtained admission in the Delhi University. Unfortunately his plans could not materialise on account of financial difficulties.

His present visit to India was made possible by a grant of Rs. 1,000 by the African District Council of Nyasaa.

R. VITHAL

Bookkeeping, Writing up Sets of Books, Balance Sheets, Income Tax Returns.

Contact No. 12 Seelbys Arcade, 22 Market Street, Cor. Diagonal & Market Sts. Job. 1.10.1957. Phone 33-1554.

inferiority based on colour-differences, is no new one in that country. It was incorporated in the Fundamental Law (1948) of the South African Republic which declared that "there shall be no equality between white and non-white, either in Church or State." Dr. Malan and his party are therefore not its originators. But they are its present extreme exponents in its logical consequences, and they base themselves upon a completely unavailing interpretation of certain events recorded in Old Testament history, namely, that all non-whites are for ever condemned to serve the whites.

This racial Apartheid is not to be found in the early history of the Dutch immigrants to South Africa. They had not brought their women-folk with them, and they co-habited freely with the Africans of the country. It is said, on good authority, that very many Cape Dutch families have "coloured" blood, as a result of this intermingling, which was increased as a result of the later slavery which prevailed until it was terminated by the British, in 1833. When one speaks of "coloured" people in South Africa, it means people of mixed race—not the Africans—who number two for every five whites or so-called whites.

Just as the Dutch element of the white population suffers from the "hangover" from the old slave days, so the British of Natal labour under a similar "hangover" from the "red-hot" days (from 1810 to 1818) when cheap Indian labour was introduced into the colony to save the British planters from ruin. This was upon the explicit undertaking given to the British

FOR RUBBER STAMPS AND PRINTING

CONTACT STANDARD PRINTING PRESS

GENERIC PRINTERS

73 BEATRICE STREET DURBAN

ESTABLISHED 1889

"Typhlography" Opens Up New Worlds For The Blind

By N. SEMEVSKI
Teacher at a Moscow School
for Blind Children

"Is that what an arrow is like? I must say it's a surprise. I'd always imagined an arrow as a sort of elongated ball. As for animals' horns, well, up to now, I'd pictured them as small flat plates."

This conversation does not make sense unless you know that the speaker, Natalya X., is a blind girl. A former student at the school for blind children in Moscow, now a research worker in a science laboratory, Natalya has learnt to draw only recently, and through drawing she has become familiar with the shape of such things as arrows and animals' horns.

Teaching sightless children the general subjects of the school curriculum began about 25 years ago but, up to now, two subjects have been lacking in the syllabuses of the special schools for the blind—drawing and design—for up to quite recently it was practically impossible for a sightless person to gauge the shape of a three-dimensional object from its image on a flat surface.

Yet the blind are probably in greater need of sketches or diagrams than those who see. Deprived of the visual impression which continually enriches our knowledge of the world around us, the need sketches to help them correct their impressions regarding the shape of an object and its relation to other objects in space.

"Deciphering" Drawings

Many attempts have been made over a number of years to develop apparatus and methods which would enable the sightless to learn drawing and design. Nowadays, in our special schools, the children use a portable apparatus with which they draw on plasticine or paper. Two hollow lines they trace appear in relief on the other side of the block and a direct photographic print of the drawing is automatically obtained on the sensitized paper placed underneath. The child can correct his drawing as he goes along, so that the apparatus is to the blind boy and girl what pencil, paper and eraser are to the sighted.

This apparatus is used in teaching a new subject which, since 1946, has been introduced into the curriculum of all schools for the blind in Russia. It is called "typhlography" and

is designed to teach the sightless student such skills as drawing, geometrical diagrams and projections, industrial design and clay modelling. The system is based on G. Meager's method of orthogonal projections.

Through typhlography the blind student not only learns how to depict the volume of an object on a flat surface, but also how to "decipher" industrial designs, drawings in general and all other kinds of graphic images. (The course in industrial design, in particular, is almost identical in content to the syllabus of ordinary schools). The system also aims at developing the child's aesthetic sense.

In the more advanced classes, students are given a short course on the history of art in addition to studying industrial design and the essentials of modelling.

Learning to decipher images helps the child to acquire a clear notion of the shape and main features of many formerly unfamiliar objects which can be useful in his daily life, or which he has learned about through books. In this sense, also, typhlography plays a vital role since it enriches the sightless child's knowledge of the world around him.

This is achieved almost without resorting to the use of models and plaster casts which are often costly and difficult to handle. Not only that, but experience has proved that blind students find it easier to gauge the shape and structure of certain objects—such as planes, boats or architectural structures—through relief drawings.

Their skill in handling these drawings enables them to make a wide use of the illustrations in their textbooks, starting from simple reading primers and eventually broadening out to include nearly all the subjects in the secondary and higher school curricula.

And the blind children's own drawings have helped their teachers to understand how the sightless imagine things or that object and to correct

their impressions whenever necessary.

The Concrete Meaning Of Words

There is no need to be a specialist to realize the terrible limitations imposed on a blind person in terms of concrete knowledge and the tremendous number of words which really mean nothing to him.

The key-note of typhlography is that no word should be taught without at the same time imparting concrete understanding of that word, and it is along these lines that this new teaching system is developing.

In this short article it is not possible to describe all the long-term benefits of typhlography as a means of helping the sightless to undertake creative work alongside their more fortunate fellows, and participate more fully in the cultural life of the community. But the following paragraph from a letter of one of our

former students, I. Friskurina, boy, who holds the important diploma of "candidate" in physico-mathematical sciences and is now a reader at Moscow State University provides, I think, a fitting conclusion:

"As a mathematician and a former student of the school where typhlography was developed, I believe that the exhibition of work by the students which was held on March 3, 1950, is an event of exceptional importance. For the first time since the birth of typhlography sightless persons have demonstrated to the world at large their capacity for applying the methods and techniques of graphic design. It is difficult in fact to over-estimate the importance of this event. In years to come it will be hard to point to a single field in which the blind are active—either in teaching, science or in industry—where typhlography will not find a useful application." (UNESCO).

"Dubious Tactics" Against Kerala Ministers

MR. K. M. S. NAMBOODIRIPAD, Chief Minister of Kerala, challenged Congressmen "anywhere in India" to form a Government in Kerala with or without support of the other opposition parties and run the administration.

The Kerala Chief Minister complains of "black flag" demonstrations against the Ministers of the Kerala Government, which, he said, were being organized as a "regular practice" in the last four months by the Congress, the Praja Socialist and the Muslim League. "Nowhere else in India, had the opposition indulged in such tactics," he claimed.

Such dubious tactics, Mr. Nambudiripad, said, would not help the Congress and the other opposition parties in Kerala to overthrow the Government.

Mr. Nambudiripad was addressing a public meeting organised by the Communist Party at Shivanji Park, Bom-

bay.

Mr. Nambudiripad devoted the major portion of his speech to the "undemocratic" rule of the opposition parties in Kerala.

He accused the Kerala Praja Socialist Party of following a "dog in the manger policy" which, he thought, was at variance with that followed by its units in other States.

Addressing a few "hard questions" to the Congress and seeking an "honest reply", Mr. Nambudiripad asked: "Do you want President's rule in Kerala, or do you seriously think of forming a Government?" In either case "you are living in a foul paradise," he commented.

India's Foreign Policy Based On Desire For World Peace

(Continued from front page)

emigrants. Even in their case, we have advised and indeed insisted upon their assimilation with their new countrymen. Through periods of divisions, conflicts and intestine wars, we have endeavoured to create unity out of a diversity of races, religions and languages.

In spite of the wishful prophecies of some people that we would disintegrate and that chaos would follow the withdrawal of British rule, we have not only maintained ourselves but have progressed and prospered in our new-found freedom. Our struggle for independence was born out of a desire for both individual liberty and social justice, and for independence, political and economic, from external control.

One Man

Thanks to one man, we learnt in that struggle that force was in essence a weapon only of the weak and that the peaceful will and determination of a united people could move empires where force might fail. From the same man we learnt, as a nation, that fear could cripple the conscience and should therefore be discarded. History has yet to do full justice to his contribution to the ideas and ideals which shape our attitudes as a people and to the world's thinking on issues of peace.

Those, in a nutshell, are the principles which guide us. Our main concern is naturally with our own country and the problems which confront us here, but one cannot live in isolation and relationships have to be maintained with the world. In many ways our very emergence as an independent nation, not to speak of our geographical position, has forced a certain degree of pre-occupation with foreign affairs, and that emergence coincided also with a grave moment in the world's history.

Desire

The desire inspires all peoples that there should be peace and security in the world and it may be presumed that all states, great and small, are striving to achieve that end. The grim realities of warfare, as now known and understood, have strengthened that common people's resolve.

There is however considerable difference of opinion between some others and us regarding the approach that is necessary and methods that should be adopted for the promotion of peace. We have expressed ourselves strongly in favour of a peaceful approach and peaceful methods; we have unequivocally opposed the military pacts and armies and bases in foreign countries, whoever may establish them.

(To be continued)

the face for democracy. They will expect democrats from the White side to take a convincingly firm stand against apartheid. They will expect the Churches to rally; they will expect the Archbishops to pledge themselves to go to jail against Passies for women, in exactly the way that they threatened to do when the Church Clause of the Native Laws Amendment Act came up for discussion. There is no point in the White democrats rallying to defend White universities when the front line is to defend the rights of the individual, regardless of his race. In like manner, there is no point in the Church defending the principle of the freedom of worship only when the danger arises that the Bishops might have depleted flocks and reduced subscriptions.

And how does America come in all this? Let America know quite frankly that no matter what Strijdom and Verwoerd do, the goal is in sight when we shall have an African Prime Minister in this country. Growing numbers of Africans begin to doubt now that America's intentions are really peaceful in the world. We want to be convinced that America is our friend and the best friend is he who comes to your aid in the hour of greatest need.

No Isolation

In the meantime it will do the African a lot of good if he sees his problems from the perspective of what is going on in

the rest of the continent. We should not isolate ourselves from the rest of Africa, particularly against the failure of the partnership experiment in the Federation.

Book To Help Crippled Orphans

CRIPPLED orphans in Haiti, deaf mutes in Indonesia and homeless boys from the slums of Lima, Peru, are among the children who have been helped by the United Nations Women's Guild in New York through the sales of "Ride with the Sun", an anthology of folk tales from member countries of the United Nations.

The book, whose stories are arranged to "ride with the sun" from East to West around the world, was first published under the sponsorship of the Guild in New York in 1955. Royalties amounting to 52,300 from the first year's sales were given to children's charities.

An edition has since been published in the United Kingdom and a French version in France; German and Indonesian versions are in preparation.

"Ride with the Sun" is one of many projects through which the United Nations Women's Guild helped children around the world. (UNESCO).

Africans And The Cairo Conference

(Continued from page 16)

Foolish

To tell the Africans of Northern Rhodesia and Nyasaland to continue to back the Federation is foolish in the extreme. Salvation for them now lies strictly in the Ghana road. The Whites missed a golden opportunity. Well, that is their own affair.

In South Africa the bulk of the African people are still committed to the ideal of a common society based on universal adult suffrage on a common roll. But already, voices are being raised, demanding that Africa should be for the Africans. Against the background of the Cairo conference and its implied promise of arms; against the background also, of the failure of

the Whites to give proof of their sincerity when they talk of partnership in the Federation, these voices will be raised with increasing strength.

The problem these will all raise are well-known. They will merely sharpen the challenge the man of colour presents before the European. On how White democrats internally react to this challenge and on what the Free World does depends the final attitude of the African to the concept of a common society.

Slap In Face

Most Africans believe that apartheid will win in the coming general elections. This will once more be a White slap in

Cable & Tel. Add. HARGOVAN.

Phone 29368

P. Hargovan & Co.
(Pty.) Ltd.

Earthenware Pickle Jars 3 Gallons 12/6 each F.O.R. Durban
Fresh First Grade Green Ginger 1/2 per lb. " "
Fresh First Grade Garlic 2/- " " "

Cash with order only.

P. O. BOX 1250.
155/7 Warwick Avenue
DURBAN.

Are You a subscriber of
"OPINION"
If not, Why not?

The Famous Rama Flute Harmoniums

Best Made in India for Quawalie Bhajan
Singer and Bands

NOW ON FOR SALE

Popular size sweet tone, very attractive, complete with case	18	10	0
Standard size Bass and Alto, very attractive, complete with case	28	10	0
Portable Travelling Style Haja Good for			
Out-door Party	25	10	0
Coupler Style Loud and Sweet Sound Mohanlala	35	10	0
Leg Press full size complete with extra Swar Bands	45	10	0
Clarinet B/L, just right instrument Indian Bands	15	10	0
Dhol Rabha "The Leader Musical Instruments"	8	10	0
Thakla & Dhol Set to keep in without			
Thai music sets	8	10	0
Dholak finest of all instruments of Thai (full size)	8	10	0
Tombrone (Kanjari) full size with Gingles Beils	1	3	0
Month Organs of all kinds 1/6, 2/6, 3/6, 4/6, 5/6, 6/6, 7/6, 8/6, 9/6, 10/6, 11/6 each.			
Piano Straight & Side Blowing 1/6, 2/6, 3/6, 4/6, 5/6, 6/6, 7/6, 8/6, 9/6, 10/6, 11/6 each			

LATEST RECORDS—Try Us First. We carry largest variety stock. We repair also all kinds of musical instruments. For terms apply.

Sole Distributors for Union of South Africa:

D. ROOPANAND BROS.

(Established 1932)

Music Saloon and Booksellers.

85 Victoria Street, Durban.

Phone 20707.

P. O. Box 2524.

If you have liked this issue of "Opinion"—the Way of Gandhi!—why not send us this subscription form and so enable us to supply you further issues of the Journal without a break.

SUBSCRIPTION ORDER

Please send me a year's issues of "Opinion"

Name _____

Address _____

I am enclosing the subscription amount (Half Year within the Union 15/6; elsewhere 18/6 by _____)

Date _____ Signature _____

GIFT SUBSCRIPTIONS ORDER

Please send a Half Year's issues of "Opinion" to my following friends, superscribing the copies as under:

"This copy is a gift from _____"

1 Name _____

Address _____

2 Name _____

Address _____

3 Name _____

Address _____

I am enclosing the subscription amounts by _____

Date _____ Signature _____

"OPINION"

c/o Indian Opinion,
P. Bag, DURBAN.

MISS TEHMI SORABJEE RUSTOMJEE

has pleasure in announcing that she has been appointed as
Agent for:—

**NATIONAL MUTUAL LIFE ASSOCIATION OF
AUSTRALASIA LTD.**

(INCORPORATED IN VICTORIA, AUSTRALIA.)

ESTABLISHED 1869

**A LIFE POLICY WITH THE NATIONAL MUTUAL
ENSURES ABSOLUTE SECURITY WITH GOOD BONUSES.**

Please write or inquire for further particulars:

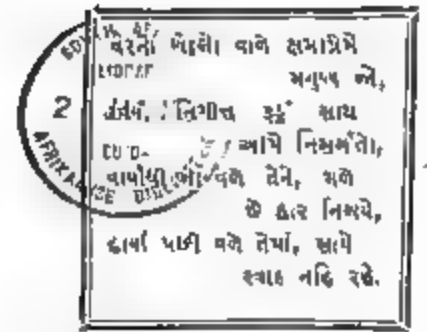
106 Mansfield Road, DURBAN.

P.O. Box 476.

Telephones: 47888.

Telegrams & Cable: "SORABTEM."

47453.

પુસ્તક પૃષ્ઠ ૨—અંક ૨

તા. ૧૭ જાન્યુઆરી, ૧૯૫૮.

કુલક નંબર ૧. ૪

હિંદની પરદેશ નિતી દુનીયાની શાંતી પર રચાય છે

(અહીં આવર જંગ)

જાન્યુઆરી ૨૬મી હિંદને ૮મો અનસરનાક દીન છે. આ દરમિયાનમાં હિંદ દુનીયાની શાંતી માટે ઘણું કાર્ય કર્યું છે. આથી 'હિંદની પરદેશ નીતીને ખાસ મહત્વ આપવામાં આવે છે. નહેરુ સરકારની આ નીતીની સમાલોચનાના લેખનો પહેલો હપ્તો અમે અત્રે આપીએ છીએ.

નુસેઈ, લંડન, ડેરો કે બીજાં અને ત્યાં પણ જે કોઈ થયે છે તેઓ હિંદની પરદેશ નીતી, નહેરુ અને આપણી આર્થિક તથા સામાજિક પ્રગતિ માટે પ્રેરણા છે. હું એવાઓની વાતો કરું છું કે જેઓ પ્રશ્નકર્તા હોય ત્યાં દીકરા ૨૨નારા હોય પણ વર્તમાન પદો વચ્ચેના હોય અને કોઈક માહિતી પ્રાપ્તતા હોય. આમાંથી કેટલાક છે કે જેઓ આપણી પરદેશ નીતી બરાબર નથી સમજી શકતા, અને બીજા કેટલાક છે જેઓ સમજે છે પણ આપણી સાથે સહમત નથી થતાં. અને બીજા એવા છે, જે આપણી નીતીને સમજે છે, અને પસંદ કરે છે. પરદેશ નીતી તથા શકનીની બંને સંબંધિત જ હોવી જોઈએ. એમાં ફરક એટલો જ હોય છે જે નીતીઓને અમલમાં મુકવા ના રચાવે જુદા હોય. એક દેશ શુદ્ધ નિતી માટે અધિક સિદ્ધિ રાખે અને પરદેશ નીતી માટે અધિક સિદ્ધિ રાખે એ અકસ્તરી અને અયોગ્ય મથાળ. કેટલાક દેશોમાં આજુ નથી બન્યું એમ નથી પણ આ રીત વિનાશ અને સંકટમાં રહેને મુકી દે છે.

આ પરદેશ નીતી પાછળ ખાસ કેટલીક મહત્વાકાંક્ષાઓ રહી છે. અને પુરાણ કાળની રાષ્ટ્રની પ્રાજ્ઞા-લીકાઓને લીધેલ કલ્પ તે જોવી મધારે ઘડાય છે. આ મહત્વાકાંક્ષાઓ હતીકાસ અને પુરાણકાળની રથીતી તથા એક દેશના લોકો અને એમના આદરોથી પડાએલી છે અને જાપણના વડા પ્રધાને કહ્યું છે તે પ્રમાણે આજ આદરોથી લેખ પ્રમાણ છે અને મધારે.

એક દિવસમાં નથી બની

આપણી પરદેશ નિતી એક દિવસ માં નથી ઘડાય, ન તે આવજોથી, અને એવન સમારંભોમાં એ ઘડાય છે એ એક પુરાણ પ્રાજ્ઞાલીકા છે, અને રાષ્ટ્રીય અધીશિલની મદદરે, સરકારીની ની બધી જાત કામ છે. એ નિષ્ણુઓના મતો દરમિયાન એમ કહેવાય છે કે એક જગે ને એક દેશ માથુએ જળાનું કદ કે સરકારની

આદરો બદલીએ મધારે જાતી હાંસની પરદેશ નીતી એમની એમ રહી છે એ એક એને થયું નવાઈ કાઢી. અને આના જવાબમાં ફ્રેન્ચે એન્ડ્રો જરમન નેવલ અડમિરલ્ટે આનમાં સમજતા કહ્યું હતું કે, એને નવાઈ કામતી હતી કે, સરકારની પછી જોઈ ફેર બદલીયા ખોટન એની પરદેશનીતી કેટલીક વાર બાહી નાથે છે.

આજુ બાબેલ અને છે. જે દેશોમાં સાહિવાદી પરંપરા માલતી આવી રાય, એ પરંપરા, સાહિવાદ સુધી જ ચાલી શકે અને ફેરારે ન રચીશરે એવા લોકો કલ્પ જુનવાણી માટે જાય અને નવા જવાના સાથે માલવા ન હરે.

જારે નથીએ આવી સાહિવાદી પરંપરા આપણી નથી. ખીજા જાણુથી એ કે એ સાહિવાદ આપણા પર કલ્પમાં આન્યો હતો અને આપણે કહેતા તેનો સામનો કરી છે અને એની સામે આપણે જાયત

વિરોધ કહેતા રચા છે. ૬૫ વર્ષ થયા આપણે બીજા આઝાદ દેશો સાથે સંબંધાયા છીએ, તે જાતાં અમારે ખાતરી જેવી આપવાની જરૂર નથી કે અને કલ્પ થયા ઘરજુ નથી, જેઓએ આપણે આજ સુધી મંથનમાં રાખ્યા હતા તેમની અને બીજાની પાસેથી આપણે મધુ શિખવાઈ છે. અને આપણી મેચી એજ આપણા વિજયનો જવાબ છે. પણ આપણા મુળ કંઈ છે

અને આપણી હતીકાસ અને મધીકાની પરંપરાએ કામ છે. એક વિરોધ, એ કહ્યું હતું કે, જેઓ હતીકાસ કહે છે તેઓ જ હતીકાસ રચ છે. પણ સાચુ એ છે કે જોઈએ જેઓ છુને છે તેઓ જ માન મરને છે. આપણા પરંપરાના વારસાથી આપણે સુ કીખ્યા

અહીં છે

આપણી જુમીએ થયી ચડાઈએને. સામનો કરી માથુ ભેગવ્યું છે, આપણી આપણ આપણની લડાઈએ અને તકો ને પરિણામે મેટા ભાગની ચડાઈએ સજ્જ થય, પણ અતે આપણે મા તે ચડાઈ ખોરોને તેમના અને આપણા વિચારોને સમાસ કરી સમીકરણ કહ્યું છે અથવા તેમ ન કરી ચકાકુ જાં તેમને બહાર કાઢી જતાં કયો છે.

આપણે જીનરે મુકી આપણે બહારની કાષપણુ જુમી પર ચડાઈ નથી કરી, જીનરે મુકી આપણે બીજા દેશોમાં કોંતીથી વચવા માટે જ (અનુસંધાન માટે જુઓ પાના ૧૨)

નહેરુને એક પત્ર

આપણા વડા પ્રધાન નહેરુ પોતાના મુસ્સા માટે મધારે પ્રખ્યાત છે. તેઓએ પોતાના મુસ્સા માટે એક મિત્રને લખેલા પત્ર નો પોર્ટકે આજ આપણે છીએ. આ પત્ર ૧૯૨૪માં લખાયેલો હતો.

"બીક ત્યારે તમે કેટલાક લોકોએ જાણુવર અખિતાર મેળવી લીધી છે, અને બીજાએ ફર રાખ્યા છે. જાણુ માટે આ સડું છે અને અને આશા છે કે તમારી કમળને માન અપાયો. પરંતુ કેટલાક અભાગીઓ તો ફરથી તેમની અખી કરીને પણ મુક થયા હોત. ખાસ કરીને જ્યારે મેમોરિયલસની તલવાર એમને લખાવવા અને તેમને કહેતા કાંત અને સુસ કુતીયાની માંડ અપાવવા તલવાર રહે છે. થયા કયો અને કેટલીકે ઔત્તમીએ અને પહેલાં કરતાં પણ કોઈક નધારે ઝીડીએ અને કેપી કરી મુક્યો છે, અને જાણુની સુલાકાત મારે મારે મેગ વધ રહે છે. આજે જે પરીસ્થિતી છે તે બેતા કાકમાં તેમની સુલાકાત થવી જવજાય જણાય છે.

તમે તાજુન મુકી કે, હું કહી વાતો માટે લખી રહી છું. સાચું તો એ છે કે, મેં જેલ જવા માટે જુલ મપાન કર્યો છે. મેં એક નાના-મોટા વિરોધમાં બાજ લીધી છે, અને પૂર્ણ આશા રાખી હતી કે અને જેલમાં પુરવામાં આવે નથી મારા કેપી રચનાય કાંત મધ જાય. પણ કાક જણુ બેતા જણુ આશા નથી પણ ફેર સરમાન અહીંથી જુડી ચકાવ તેમ પણ નથી."

હિંદનું ચિત્ર જેવું મેં જોયું

એચ. એસ. એલ. પોલાકે

માસ વર્ષ પહેલાં હિંદમાં મેં મારી પહેલી સફરવાત હિંદના વિચારો અને આદરોને જાણવાની કરી હતી. મારી આ મુસોલ જુલસ હતો. તેઓએ મને મારી જાન દીધી એટલે તરીકે, રમણચંદ્ર દત્તાના રામાયણ અને મહા ભારતના અનુવાદો. મમપદ, અને અન્ય-અન્ય કાવ્ય "સામ્રાજ્ય એક જોડાવા" આપ્યા હતાં. આ મનાવ હું દક્ષિણ આફ્રિકા ગયો અને આપીજીને આવ્યો એ પહેલાં જાણ્યો હતો. ત્યાર પછી તેમની સાથે મેં ગીતાના ભાવતરે વાંચ્યા હતાં. આ આધ્યાત્મિક દષ્ટી અને તરવરોને અને શબ્દમાં આવતી ધણી કાવ્યોએ સમજવાની અને વિચારવાની વિશાળ દષ્ટી આપી હતી. અને પરીણામે જ રાજ્ય અસહ્યુક્ત પ્રજા ભવવાનના સમાગમથી ધણેક અહોસાય પરીવર્તન કે જે પછીથી આપીજીને સિદ્ધાંત થયો હતો. અને

હકા અને હદાપણ બધાં વિચારો કરી શકે છે અને જેને નિરક્ષરતા, અથવા અજ્ઞાનતા કહેવામાં આવે છે તે બંને ના અર્થો જુદા થાય છે. હવે જ્ઞાન એ કોઈ પણ એક જાતી કે જાતીને માટે નથી એ પણ હું મારા સફરજાતાના આ કાળમાં જાણ્યો. સમાગમથી શીખ્યો મારી હિંદની આનગી અને અદેર પ્રજાકાતો દરમ્યાન હું ઘણાં દિવસો કુદ-મોમાં રહ્યો છું. અને હું વાત જોઈું છું કે, આજાદ હિંદ પૂર્વ અને પશ્ચિમ વચ્ચેના રાષ્ટ્રોમાં મહાન ભાગ ભજવી એક પ્રજાનું કામ કરે. પરંતુ જસતા હિંદીઓમાં અને દસ હોવાથી, તે ભોકાના દેશો, પેપારનો રહેણીનો રૂઝા તોડ રીવાજોનો, અને આર્થિક રીતીનો મેં ઘણો અભ્યાસ કર્યો છે, અને હું મનુષ્ય કે આ બધી અવસ્થા તેમના માર્ગમાં દેખા

દરમ્યાન તેમના સદ્વર્તનો અમારા કુદ-મને લાભ અર્થો હતો તેઓ હિંદને બાંધવામાં ધણે ભાગ ભજવે છે તે જોઈ મને આનંદ થયો. ખાસી એક દરક મારા ખ્યાનમાં આવ્યો તે હિંદ-સિટન સંબંધોમાં મેં કહેલા માન્ય હતું કે એક વાર રાજકીય લાભ જોવાની લેવામાં આવ્યો પછી આ બે પ્રજા પાસે આવશે અને વધુ એક ખીજાને સમજશે અને એક ખીજાના સદ્ગુણોના પ્રભાવ પડશે. અને ખાસી છે કે વરસો જતા જશે તેમ પ્રત્યેક માનતો થશે કે તેને ફેરફાર શીખવાનું છે અને ખીજાની કીમત સમજશે. આધ્યાત્મિક અને ભાર્મિક પૃઢી પણ થશે. અપરિ હિંદ પ્રજાસત્તાક રાજ્ય સ્થાપ્યું અને બધી જગતના જાતીય

લેહવાન દુર 140 ત્યારે ઘોડીક લોગો હિંદના જાતી મારે ઘણાં જોડી આશાઓ સેવે છે. એમની પહેલી મુદ્દાથી સફળ થઈ અને નહારે વિધે. કોણ જાણે એમની મરકાર તપરથ થઈ છે એ જોઈને જે 3 ગણા જ્ઞાનનું થાય છે. બીજે કો મન વેલ્ય માં એક સ્વતંત્ર સભ્ય તરીકે રહેવાનો જે નિર્ણય કર્યો છે, એનાં આતરરદ્વીપ સંબંધમાં ધણે જ સુધારો થશે અને પરીસ્થિતીમાં જોઈને ખાસી સમતોલ પર્ણ આવશે તેથી માનવા તો આજે કુનીયામાં બહુ જોડી દેખાતી છે તે આજની અને કાલની દુનીયામાં આવજ પડતો ભાગ લેશે. મારો દેશ દોંની પગતીય રમ ધરાવે છે તે હું જાણું અને આજા છે અને ખાસી કે માનવ શબ્દને આજે અને જાનની જે જે જોઈએ છે તે મનવરમાં જાન દેશ પોતાની જાનનું કરી માનવતા જીવન રાખશે

અર્થાપત્ર

ભોજન સમારંભોની ઠાંકી

પ્રતિપત્ર એપિનિવન
અધીપતી સારેખ,
મી. બેન,

ખેરો ખરમ કરીને છે એ જાણ
કરવાની મરકાર છે એ, મિત્રો જે માન
નથી.

આપના તા. ૧૦-૧-૫૮ના પત્રમાં લખ પ્રસંગે ભોજન સમારંભો ન કરવાની અપીલ કરતો દૃષ્ટિવાસના કાર્ય કરીએનો એક પત્ર પ્રસિદ્ધ થયો છે. આ વાંચી ફેરલાંક વિચારો મનમાં ઊભા તે અંગે લખું છું. આજા છે એનો ચોગ્ય ઉત્તર આપી મને ઉપકૃત કરશે. (૧) લખ પ્રસંગે મિત્રો અને સમાજોને ન જમડવા કે, બહુ મોટા જાતી ના કે બહોળા સમારંભો ન કરવા. એ આ કામકામોનું કહેવું એક લેખ કે મિત્રો અને સમાજોને પણ તે પ્રસંગે ન જમડવા તો તે જીન, મારા મનને ખુલે છે. શું આનંદને પ્રસંગે આપણે મિત્રો વિચરે સાથે બેસી ન જમડીએ? કહેલા પ્રસંગે કે વાર તરવારે આપણે કાપને અને કાપને જમવા નોતરતાજ હોઈએ છીએ. ૧૦-૧૫૦ જેટલા અ.પણા ખાસ મિત્રો અને સમાજોને આવે પ્રસંગે ન જમડી આપણે શું પ્રવાર કરવા કમળીએ છીએ? પછી જીન ભોજનો વિચરેનું શું? હા! આજે જે બહોળા પ્રજાજીર્ણ બધાને જમવા બેસાવી આપણે જે

(૨) કોઈનીતો મારે નુકસાન થયે વર કન્યાને મનવર નોતર મોકલવા કોઈનીતો મારે અને સમાજોને પણ ન મોકલવી કે તે પણ વેળાન સમારંભની જેમ જોવા કમળા ન મોકલવી. (૩) ખરમ, ખરમ નોતર આ નગર નાથા ખરમ નોતર કરશે શું તેજ, તો કરશે જ સમાજક કાર્યોના કાર્યો જેમ દેશ તો આજે કુસવાસમાં જે માનવીત કહેવામાં થયેલો મન. જે જાનથી કર્યું સંભળ્યું પણ ન ૧૦ વખત પાસે જમવાના દેશ નોતર જેનું અમારી જાણવા નથી નોતર જાનો પ્રજાનો પણ મરકારી નોતર

અપીલ

"ગીત ૩ ૩ ૩"

— ૦ —

નોંધ :— છતાંજીએ જે સારી નોંધ આ છે તેમા અર્થોને જાણવા જેમ તરી આવે અને આપણે જે જાણે અને જાણ આપી સુનોવાનો જેમ જાણ સમીએ છીએ. મારોજીના વિચરે પ્રત્યેક લખાવેલો ૧૦-૧૫૦ જેટલો નોંધ વિચારે નોંધ. — ૦ —

બધાને જમવા બેસાવી આપણે જે

મી. પોલાકની ઓળખ આ દેશના લોકોને આપવાની જરૂર ન જ હોય આપીજીને જોયાં જાણે છે તેઓ મી. પોલાકને ઓળખેજ. ગાંધી નીધી ગાંધી સાહિત્ય એક્ટું કરે છે તેમાં મી. પોલાકની દક્ષિણ આફ્રિકાના સાહિત્યમાં મદદ થેવા મારે તેમને હોઈ ઓલાવવા હતાં. તેઓએ "હોઈનું ચિત્ર જેવું મેં જોયું" એ વિશે B.B.C. પરથી શ્રીક કાસ્ટર કહેલું લખણ આવે આપીએ છીએ.

તે વચેજ જેમને પોતાના દેશ વાસીઓને દક્ષિણ આફ્રિકામાં અને હોઈમાં આજાદ કરી હતાં તે સમજ સારો હતો. દક્ષિણ આફ્રિકામાં હું મમમવાર હોઈ. મુરલીમ, પારસી, શીખ, અને હોઈ બિરતીઓ, તેમજ ગુજરાતી, હોઈ, પાળવી, સીમી, ટેમીસ અને રેકશુ મેલનાવાઓ સાથે સહવાસમાં આવ્યો. હવે મેં જોયું કે જાતી કે ભાષાને પરીણામે પોતાના દહક મારે લાત લાવવામાં કરી અડમણ હોઈઓને આવતી નહોતી. એમને તમા પ્રણે કે જોઈને રજકોદ-ડિ નિતી સમાન પછે લાજ પડતી હતી તેઓ સને એક બાવે તજ સમાન ભાગ ભાવના ને વચ ધર્મ-તપ્તવાર થયા હતાં. દક્ષિણ આફ્રિકામાં હું પ્રમમવાર હોઈના જામડીઓના સમાગમમાં આવ્યો અને તેમની હવાલનક કુલવનારી મરકારની દશા જોઈ. ૧૯૦૮માં મમમવાર હું હોઈ ગયો અને આપીજી ના કરવાથી જોખમીજી સાથે ૧૯૨૦ સુધી કરારી મરકારીની નીતીને અંત લાવવા કામ કર્યું. પણ હું તે મરકાર પાસેથી સિધ્ધો કે જે મેં કરી હવેનામાં પણ મારું નહોતું કે, તેઓ વધુ

હતાં તે પૂર્વ અને પશ્ચિમને જોમ મારામાં અડમણ નહીં અને, જુલકળ મરકારો તેમના મર્વ તાળે રહેવાથી અને ભારીમાં મહા ઓળી થવાથી તેઓ પરકેની જુલકરી નિચે રહ્યા હતાં. મેં નહોતું માન્યું કે આ સત્તા ની મુખમ લોકતા તેઓ વચ્ચે દીવાલ જોવી કરારી અને કરજા જનક સમુદ્ધ કરતો અને સોહીવાળ હતી થશે. મેં વર્ષ પહેલાં મેં ખાંચરવાળ અને હોઈની પ્રજાકાત શીખી હતી. બંને દેશો આજારી પછી પોતાના દરી ઉત્પાન મારે જે કાર્યો કરે છે તેની મારા પર ઘણી લીડી અરકર થઈ હતી અને ખાસી છે કે આ બે દેશો નો પોતાના અંદરના સંબંધોને જોઈ કરી નોંધે હા. વ. કારગીરને-તો તે મેં દેશોને એક અવાળ અંતરરદ્વીપ રોજમાં ધણે વચ્ચે અર્થે પ્રવાર થાય અને અંતરરદ્વીપ વચકાર સુધરે. મારી હેઠલી પ્રજાકાતનું એક કામુખ એ હતું કે મારા પણા જુના સારી જો અને મિત્રો જુલુના જંબમાં મરકારી ગયા હતાં. પણ વિચારીએ તેઓ હિંદમાં અવમલ કરતા તે

હોંદની પરદેશ નિતી કુનીયાની શાંતી પર રચાઈ છે

(પહેલા પાનાનું અનુક્રમણ)

મયા છીએ આમાં પણ તેમના નવા દેશ નાસીયા સાથે સહકાર ભાવથી રહેવાની જ સુચનાઓ તેમને વારંવાર કરવામાં આવી છે.

ભાગલાની નિતીના સમયમાં અને અદરના એરી વાતાવરણમાં પણ સંપ અને ભવિષ્યદેશ નાથ, તેમ મમ અને ભાવાના એરો કુલી જવાની જ સમાજો આવી છે.

દેશમાં કાલા દેશીસાઓની ભવિષ્ય વાણી હતી કે બ્રીટીશ સત્તાના અંત પછી આપણે વિનાશ થશે, પણ આપણે આપણને જ નથી સંભાળ્યા પણ આપણે ધણી ઉમંગી અને આભારીઓ સાધી છે. આપણી આજાદી ની લડત અત્યંતીયત રવતનના અને સામાજિક ન્યાય તથા રાજનૈતીક અને આર્થિક આજાદી પરના દાખપરથી ઉત્પન્ન થઈ છે.

એક માનવી

એક માનવીના આશાર માનવાનો છે, જેઓએ આપણને એ લડત કરી આપણ શિખર્યું કે સત્તાના બળનું યશ કલ્પ નબળું છે, સાતકોટી, અને

ભોજાની એકતાથી સત્તાનું અને શાંતિ વાદનું બળ પરાજીત કરી યશાય છે. તેજ આશુસ પાસેથી એક રાષ્ટ્ર તરીકે આપણે કિપ્પા કે ભય એ વિવેક છુટકો નાશ કરે છે તેથી તેને કાલી નાખવો જોઈએ. તેમના વિચારો, અને સિદ્ધાંતો અને આપણુ વર્તન ધણુ અને કુનીયાના વિચારોને શાંતી તરફ વાળ્યા એમના હાજાની ન્યાય મરી તોંધ પ્રતિદારે કહ્યું લેવાની છે.

જે આદર્શો આપણને હેરાવણી આપે છે તે કહ્યું તો દંઠાપલા પાયા છે.

આપણી સુખ્ય ચિંતા રવાજારીક રીતે આપણે અસર કરતા આપણા દેશના સમાજો છે, પણ કુનીયાના સંબંધને બાદમાં સુધી જોઈ પણ રહી કે છુટી નથી સકતો એક આજાદ રાષ્ટ્ર તરીકે ધણી રીતે આપણા તારા બોલ માગો, ભોજાશીક સ્થાનને શરણે આપણે એકકક્ષ રમાન નથી લઈ સક્યા કુનીયાના એક અબીર સમયમાં આપણે એક આજાદ દેશ તરીકે પ્રવેશ કર્યો છે, કુલી અબીર ભખનકતાને શીથે આનના

સુમમાં નાના કે મોટા બધા જ રાષ્ટ્રો સુદને વિરોધ કરી શાંતીની કમ્પા કરે છે.

આ પરિસ્થિતી હોવા છતાં શાંતીને મરિ કલો આન' સેરા એમાં કુનીયા ના બધા રાષ્ટ્રો વચ્ચે મતભેદ છે. કને કનેશન કરેલા જ આખ્યા છીએ કે શાંતીને મારો શાંતીની રીતો અને શાંતીના કપીયારોથી જ આમળ વધુ જરૂરી છે. જે દેશો ભરકર અને એવ દાશ શાંતીની સ્થાપના કરવા કમ્પે છે તેના અને કનેશ વિરોધ કર્યો છે.

કુચ્છા

પ્રાયે ભોજાની એક બળવતર કમ્પા છે કે કુનીયામાં શાંતી અને નિર્ભયતા હોવી જોઈએ જેથી નાના કે મોટા બધા રાષ્ટ્રો જે આને ભયમાં છે તે સુરત થાય.

અમે તેટલા અમત્પના મતભેદો આપણા એક બીબના વિચારોમાં હોય, પણ શાંતી મરિ તે બધા ભતા કરી પાસે આપવાની જરૂર છે. અમે શાંતી મારે માન' જતાઓ અને લસ કરી કરાશ નામાઓ સાથે વિરોધ કર્યો, કે જે પરદેશી દેશોમાં સમારવામાં આવી રહ્યા છે.—અધુર.

બ્રિટીશ વડા પ્રધાન હોંદમાં

બ્રીટનના વડા પ્રધાન મી. ચેકમીસને તા. હંગોએ ન્યુદિલ્હીમાં તેમના મત્તમાં રાજ તરફથી ભોજન સમારંભ સોભરો હતો તેમાં તેમના સ્વામતનો જવાબ આપતાં બધાઓ કહ્યું કે, "માફ સ્વામત કરતા તમારા વડા પ્રધાને જે કહ્યો સચવાયો છે તેથી અને મુજોજ કહે થયો છે."

પંડીતશાસ્ત્ર સ્વામત કરતાં કહ્યું કહ્યું કે, અમે ત્યારે બ્રિટનના વડા પ્રધાનને હોંદમાં આવકાર મળશે. મી. ચેકમીસને બ્રિટનના પહેલાં જ વડા પ્રધાન છે કે નુખા એ હોંદની પ્રસથાત લીધી હે, પ આપી અમને ભેવશે આનંદ થાય છે."

મી. ચેકમીસને બધાઓ "અમારે મારે ધણુ આનંદની વાત છે કે અને તમારું ભાવનીય સ્વામત પાયા છીએ. અમારા તમે કરેલા આપકારથી બ્રિટનના પ્રત્યેક કનેશ કપોત થશે. મારા અધિના મસાઈ દરમ્યાન હું હરિ કરેલી પ્રગતીએ જોવા કમ્પુ છું અને ભવણીતી બ્યકીઓને મળવા કમ્પુ છું. તમારા વડા પ્રધાને સ્વામત ના જે કનેશ લેવાયો છે તે બ્રિટનના પ્રત્યેક માનવીના કહપને સ્પર્શે. થશે જતા બને દેશોના સંબંધો વધુ માલ અને સુખકર બનશે કે જેવા પહેલાં ક્યારે પણ નહોતા."

ધ્વી કવીન્સલેન્ડ ઇન્સ્યુરન્સ કંપની લીમીટેડ

૧૮૮૬માં ન્યુ સાઉથ વેલ્સમાં સ્થપાઈ છે

આજ અકસ્માત તથા દરીયાઈ માલને

— વિમો —

તેમજ બધી જાતના વખાનું કામ કરે છે.

આસ સિંહી પ્રતીનીધી

શ્રીમતી તહેમી સોરાબજી ફેસ્ટમજી

વધુ વિગત મરે મળે અથવા લખો

૧૦૬ એન્ડ્રીક્સ રોડ — બોક્સ નંબર ૪૭૬ — હરબન.

ટેલીફોન નંબર ૪૭૪૫૩ અને ૪૭૮૮૮.

સત્સંગ મહિમા

લે. દરસનારાજ પ્રભાવતિ (લેખિકા)

“સત્સંગ” એ “સત” અને “સંગ” શબ્દોથી બનેલો છે. “સત”નો અર્થ સત્ય, સારો, સાચો કરી શકાય, અને “સંગ”નો અર્થ સહવાસ, મેળાપ, મિલન કે ભાવધન કરી શકાય.

ઉપરોક્ત અર્થ સાથે સત્સંગ કેવળ સાધુઓ (જાનીઓ) સાથે જ કરી શકાય છે એમ નથી. સત્સંગ સાધુઓ, મહાપુરોહિત કે સિદ્ધ બ્રહ્મજીનો સાથે થઈ જ શકે છે પરંતુ વધીએ, વિદ્યા સાથે, મંડળ સાથે, સદાબ્રાહ્મી સાથે અને એવા સમાજમાં પણ થઈ શકે. અહીં દક્ષિણ આફ્રિકામાં આપણે વિદેશ પ્રવાસે કે સાધુ કવિ ભવાજીના કોઈએ આપણે તે આપણ આપણમાં જ સત્સંગ કરી શકીએ. જનિ, રવિ કે રાખના દિવસ માં છુટાકાચા ભેટીને ગરબા ભરવા કરતા કે પૈસાનું પાણી દરવા કરતાં મિત્રમંડળ સાથે ભેટી જીવનને ઉત્તમ કરી શકે એવા કોઈ વિષય પર સત્સંગ કરવાથી આપણને તે કામચલાવુ નથી, સાથે સાથે આપણી પેઢીને પણ ફિતરે થઈ પડે.

કદાચ કોઈને સમજમાં ન હોય, તે પોતે એકલા પણ “સત્સંગ” કરી શકે છે, અથવા એમ ન બને તે કોઈ સારા પાખાંડ ઉત્તમ પુસ્તકનું વાચન “સત્સંગ” કરવામાં અનુકૂળ થઈ પડે.

કોઈને યોર કે સત્સંગ કરવાથી થી લાભ મળે તે તેને માટે નીચેના રોડેશ લેખો.

“જાન સાર સસારમાં, સત્સંગ, ભજન, જ્ઞાન, ઉપકાર ને રાખ, હરે તે જન્મ.”

આ કૃતિમાં સારૂ જોવા, ભજન, ઉપકાર, દયા આદિ જાત વસ્તુ સાથે સત્સંગને પ્રથમ અનુક્રમ આપ્યું છે. તે ઉપરથી સત્સંગ માનવ જીવનમાં કેટલા અગત્યનો ભાગ ભજવે છે તે અણખ આપણે જાણી શકીએ.

“નાશવળ! સત્સંગ કર, હીજ ભજનની રીત, રામ, કૌમ, મદ, મોહનું, પરિણામ છે વિપરીત.”
નારાયણ કહે છે, જાણ્યો સત્સંગ અને જન્મ મરે. કારણ કે કૃતિમાં માનવ જીવનના મહાન છ શત્રુઓ-રામ, કૌમ, મદ, મોહ, લોભ, મલ્લ-ભાવોને અણખવિતે પાંચે લઈ જાય છે.

સત્સંગ કરવાથી આપણે શત્રુઓનો અને ખરાબ રવનો સામનો કરી શકીએ છીએ. તે માટે જીએ.

“સમાન કરીએ સામની, પૂરે મનની આશ, સંગત કરીએ નીમની, આઠે પહેરે ઉદાસ.”
અર્થાત, જો આપણે સારો, સાચો કે સત્યનો જ સંગ કરીશું તો આપણા મનની આશા પૂરી થઈ, આપણે સુખી થઈશું. પણ કુળનંદી જોવાત લાગી શકે તો જીવનભર પસ્તાવાનું થઈ. આપણામાં કહેવત છે, “સોખત તેવી અશર.” આ સેવ્યત (સમ)ની અસર ફળી થાય છે તેનું દેશવ લેખો.

જો પોપટના નાના બચ્ચાં હતી, એક પારખ તેમને પકડી મર્યા. એક પોપટ રાખને મેચો, અને બીજો પોપટ તે રાખના એક સિપાઈને મેચો. રાખને ઘેર અવરનવર “આરો, ભેસો, ભય ભય, નમરો, પ્રજ્ઞામ, સીતારામ” વગેરે શબ્દો સંજ્ઞાતા. તે સંજ્ઞા પેલો રાખનો પોપટ પણ “આરો ભેસો નમરો, સીતારામ, જેની પ્રિય વાણી ભોલો થઈ મર્યા.”

પેલા સિપાઈની રીતે બારે કચ્છાળા હતી. તેથી ભયે સિપાઈ ઘેર આવતો ત્યારે કંમેશ કંપડો થતો, પરિણામે સિપાઈને ત્યાંનો પોપટ, “હું કુચ્છો છે, છુટી છે, આરો ભય અશક્તિ” જેવી અપ્રિય વાણી શીખી મર્યા.

એક દિવસ કંઈ કારણસર રાખ પેલા સિપાઈને ઘેર આવ્યા ત્યારે પેલો પોપટ કંમેશ જુલનું નું કુચ્છો છે, મેર છે, આરો ભય અશક્તિ” વગેરે જેવી રાખનું અપમાન કર્યું. રાખને વિચાર આવ્યો કે આમ કંઈ મારે ત્યાંનો પોપટ તો સારી વાણી બોલે છે. તપાસ કરતા અણખું કે બને પોપટ બાંધ્યો છે, પણ સિપાઈની કચ્છાળા પાનીના સમથી એવું બોલતો મઠ મર્યા હતો!

“સત્સંગ”નો એક બીજો લાભ કહો છે,
“વિદ્ય જેવું જન્મજનનાં, સમયે રિધર જાણ, તેવું જ જો સત્સંગમાં, રહે તે પ્રાપ્ત થવાય.”

મતલબ કે, જન્મનાં વહેવારમાં આપણે જેવા એકચિત થઈ જઈએ તેવા જ જો સત્સંગમાં એકચિત થઈએ તો અશર પ્રાપ્તિ (મોક્ષ) મળે. તેથી જ કહ્યું છે

“સત સમાયમ, દરિકયા, ગુણી કુમળ દોષ, કારા, રાત ઓરે કદાપી, તે પાપા કે બી દોષ.”
સત્સંગનો અદાવો ભજવે મળતો નથી, અને મળે તે તેને જતો કરવો

ન જોઈએ. કારણ કે દુષકરિયા કહે છે, સાધુઓનો સમાયમ અને દરિકયા થઈ જ કુમળ છે, સહેલાઈથી મળતા નથી. પૈસા, મોકર અને સ્ત્રી તો પાપી મનુષ્ય હોય તેને પણ હોય જ છે.

સાધુનો સંગ અને તેથી સત્સંગને અવસર મળે તો તેના કેટલા બધા લાભ મળે છે, તે આ સાખીમાં કહ્યું છે.

“એક મદી, આખી મદી, આખી મેં પુની આમ,

“ગુમસી સંગત સાધુની, કહે કેટલે ઉપાય!”
આના સમર્પન રૂપે પ્રતિષ્ઠા સર્પા અનેકનિક દાખલાઓ પડેલા છે. રતનો કુટારો નારદમુનિના અવધુ-કપડેથી છુટારામાંથી મહાન કવિ વાલ્મીકી પાની મર્યા એ વાત તો કો કોઈ જાણે છે. આરો! આ બધાની મર્યા નથી. “સતોમ” વાંચી અને રાજા દરિયાકાંઠે નાટક જોઈ. પુ. બાપુજી આપણું જીવન ફેરવાઈ મર્યા તેના તો આપણે કો આણી છીએ!

મહારાજશ્રીને સુખેથી

સુખી જીવન એક વાર હું કચ્છમાં મર્યા હતો. દરતો દરતો એક દિવસ કંડલા મર્યા. એક શીખત મિત્રને ત્યાં ઉતર્યો હતો. સાંજના એક મને બંદર બતાવવા લઈ મર્યા. રસ્તે મોટાં મોટાં મકાનો જોતા જોતા જતા હતા ત્યાં કચ્છાઈક માં પાસના પુળાનાં મેચણુ કુપડા નજરે પડ્યા. આવી ભય મહેલોમાં માં આ કુપડાં રે વળે કોનાં હતો, એ જાણવાની ઇચ્છા થઈ. અમે એ તરફ વળ્યા. જારણે જઈ કેટલુંક કુપડાં તો બંદર પરીસેક થઈતો એક જીવન મજૂર અને તેની રીતે મેં કોઈ જીવન!

અમારી ચાલુ વાર્તા આ અઠવાડિયે આપી શકાઈ નથી

હતા. કુલા ઉપર મારીના વાસણમાં કંઈક રંધાઈ હતું. અને બંને પતિપત્ની મટારા સમરતાં હસતા હસતા વાતો કરતાં હતાં. અમે જોઈએક ત્યાં જઈ ને ઊભા રહ્યા એટલે એ જવઃ સરમાઈ મર્યા. છતાં મેં પુછ્યું, “તમે ક્યાના છો?” પ્રથમ સરમાઈ મર્યા હતો એટલે ન બોલ્યો પણ સીએ કહ્યું, “કાઠિયાવાડનાં છીએ ને અહીં મજૂરી કરવા આવ્યાં છીએ.”

“આ મર્યા આપણું શું આપો છો?”
“મહિને આટલું જાન...”
“રજની મજૂરીનું શું મળે છે?”
“મને એ રૂપિયાવા ને એમને (પતિને) અહીં રોપવા.”

આટલી વાત કરી અમે બાજળ આવ્યા. મોડેક દુર મર્યા કે પેલા શીખત મિત્રે મને કોંગા રાખી કહ્યું, “મહારાજ, એક વાત કહી આ જો જઈએ જેવું સુખ મળે ત્યાં નથી. અમે એ જઈએ કેમ કહીએ આટલી જાતિથી ને આટલા બાળકથી સાથે ભેટી વાતો

કરી હોય એવું માંદ બધવું નથી. આખો દિવસ ધાર, રેલીશન ને દપાંચ ની જમાણ ને જમાણ, શાનીનું નામ નિશાન ન મળે. ચિંતાનો જાર નહીં. રાતે નિરાંતે સુઈ પછુ ને આવે. બધાને આ જો મજૂર પતિ-પત્ની રોજના સામાન્ય રૂપિયા કમાય છે. એમણી રૂપિયા એ રૂપિયાનું રોજ આપણું કોઈ ને બાળીના ઓલીકે મુઠી સુઈ જતાં હશે. એમને નથી તાર રેલિશન કે દપાંચની ચિંતા કે નથી જાન અડે ઉતરે એની ચિંતા. આખો દિવસ કામ કરવું ને કાંતે ખાંડથી બજવાનું નામ મળે સુઈ જવું. જેવું સુખી જીવન!”

“તો તમે એમના જેવા થઈ જાઓ તે!” મેં કહ્યોને કહ્યું. “મહારાજ, એવું સુખ મળે છે અહીં, પણ એમના જેવા થવાની કિમત માલતી નથી.”
“એકજીવન ખરો.”

શ્રી સાલિય આદિકા એવી મહા-સણા એકપુરેશનલ દુરક
મુનીયન અને રોડેશયાના જીવ્ય વિલાખ્યાસને માંગે આજળ વધવને ઉત્સુક વિલાખ્યાસને લેાન-મદદની અર હોય, તેમજે તા. ૩-૧-૧૯૫૮ સુધીમાં પેનાની અરજી દરતના મંત્રીને નીચેના સરનામે મોકલી આપવી.
અરજી પત્ર લીગેરેની સાર્વિકી મની ને લખવાથી મેળવી શકાશે
મંત્રી ઉત્તમલાલ રણછોડજી
૨૬, ચોમર રોડ,
પેટ એડીઆબેધ.

ગુજરાતીમાં, જનકમ રેકસ રીડ-ઈ, લાઇસેન્સીંગ, રેવનુ કમીશનર અને પ્રમર્યોર-સ માટે મર્યા:
આર. વીક્રમ
૧૨ બાર્ડલી આર્કેડ, ૩૮ મોર્ટ રહીટ, ફોરનર કામગીરન અને માર્કેટ રહીટ, બેન્ક-નીસમ, ફોન ૩૩-૧૧૫૪.

આ પાનુ ભાડે આપવાનું છે

* તમારા નવા માલની જાહેર ખબર *

એક માસ માટે આપી

તમારા ધંધાને ચમક આપી

ભાવ આખા પાનાનો

એક મહીના માટે પા. ૩૦-૦-૦.

ત્રણ માસ માટે પા. ૭૦-૦-૦.

છ માસ માટે પા. ૮૫-૦-૦.

વરસ માટે પા. ૯૫-૦-૦.

ચોક્કસ વખત માટે પા. ૧૪-૦-૦.

અમે સીમરેટ, દારૂ, દવા,
સીનેમા, વિગેરેની જાહેર
ખબર નથી છાપતાં
તેની મોંઘ લેશો.

આ પત્ર યુનીયનમાં સમસ્ત ગુજરાતી આલમ વાચે છે.

રોડેશીયા, ન્યાસાલેન્ડ, ઇ. અ.ફ્રીકામાં પણ બહોળા પ્રમાણમાં હવે છાપે છે.

તુરત લખો :

Manager :

"INDIAN OPINION"

Private Bag,

DURBAN, NATAL.

વિવિધ વર્તમાન

ટેમીલ ગૌદીક હોલ

કરમનમાં ટેમીલ કોમિયો સુંદર વેદીક હોલ ત્રણ માળનો ૫૦ ફુટ પાંચ-ડોને ખર્ચે બાંધ્યો છે. હોલ મળેલ અવકાશ, મારે માળપર પુરતી જો મુશી સભા સ્થાન મટે સમગ્ર છે. સોપા નિચેના હોલમાં મોટું ભવ્યપણું છે. જેની બે બાજુ બહુની બને સરસ્વતીની બે પુટની, પ્રતીકો મુકવામાં આવી છે. પહેલા માળપર હોલ છે જે સીમેના દાનથી બંધાયેલ છે. જેને સરસ્વતી હોલ નામ આપવામાં આવ્યું છે. ત્રીજા માળનો હોલ ૧૮૬૬ ના પહેલા સેલ્ફરસની વાદગીમાં બંધાયેલ છે. આ હોલમાં આ પાણી ના મેળાવામાં હવેના સુભાષે ભવ્યસામે કરી શકાઈ હોલ બંધાને આડે આપવા માં આવશે

હોલ ઉપરો મુકામ પછી ટેમીલ ગૌદીક સરસ્વતી તેમાં હ દીવસને બાર્મીક ઉત્સવ રોજ રાતના બા પી તે હ મુકામે રાખ્યો છે. તેમાં પ્રવચનો, ભવ્યો, પાર્થીક તથા વિજેર ટેમીલમાં થાય છે. ઉત્સવો મહાબ્જ આકર્ષક અને બાર્મીક બાવથી થાય છે. ઉત્સવ વખતે કપાલ સીનરેટનો મુખ્યો ન નેવામાં આવ્યો. રોજ પર મધ્યા વચર નેડાએ ગણ કર્યા. મુખ દીવ અને કુલો રિષ મહેસની મૂર્તી સમક્ષ સુંદર રીતે મુકાવા કર્યા. સારી અને વ્યવસ્થા પણ મુંદર હતી. આંધી અને નેબલ

ચિસ પ્રાઇઝ

નેબલ પ્રાઇઝની સરખાએ એક શ્રેષ્ઠ લીટ વકાફ પામ્યું છે. તેમ. આશરે નેબલે જે છનામે આપવાના કર્યા કર્યા તે છનામે સતનારના નામે છે. આ છનામે વિજાન, દવા, રોગોના નાશ, તથા શાલી મટે નેબલે એ સોપા વધુ મળ્યું હોય તેમને આપાય છે. જે પ્રસ્તુતમાં માધીછને છનામ નથી બપડું તેને મટે એક કરશે છે. તે વચિવેલો ગમશે.

"મમા ૫૦ વરસમાં આપણે જે છનામે આપ્યા છે તે હવે પછી આપવા મટે આપણે યી રીતે નક્કી કરશું આ એક મળેલ અમલને સવાલ છે. પણ આપણે જે રાખ્યો છે એ જે હમેશા આપણને હશેવા માં આવે છે કે, ખરી થોગ વ્યાકવી એને તે અપાયો નથી. આપણે જે નામે આપણી સામે મુકવામાં આવ્યા કર્યા તે નામેની પાડી વચી નહીએ નો હકત એકજ નામ આમજ પંચી નહીં અને કહી શું કે "આ હામ ન મળ્યું." અને તે નામ મહાદેવ મળીતું છે. અને તેજો ચાંતી નેબલ મહાક મટે સોપા મેમ કર્યા."

મૃત શરીરની આંખ

માણસ ને નિશ કરી ભગ કે હ મરૂ પછી મારી આંખ અથવા શરીર ના કોઈ પણ ભાગનો ઉપયોગ કરવા માં આવે એવો હોય તે માળતા પહેલા તે કાઢી લેવા." હોંડુ મરૂની આંખના મુખ્ય આ એક અપવીત કૃત્ય મણાય છે. અને હોંડના કાપક માં પણ આજ સુધી જે રવજોના મન કુ:ખરોને નિશ અનુસાર કરવામાં આવ્યું હોય તે તે મુ:કો મણવામાં આવે છે. મુખ્ય રાખે આ કાપક માં ફેરફાર કરી કળવો કર્યો છે. તે અનુસાર મૃત દેહની આંખ અથવા શરીરને કોઈ પણ ભાગ ને તે આપવા છુટતો હોય તે તે આપી શકાયે.

રોષ અબ્દુલ્લાને મુકત કરશે

કાશ્મીરના વડા પ્રધાન મકરો મુકામ મહમદે નક્કી કર્યું છે કે માછ પ્રધાન રોષ અબ્દુલ્લાને આ મહીનામાં મુકત કરવા. જાદર સભા એમાં બાપણ અને ગેરકાયદેસર પ્રવૃત્તિઓ સિવાય તેમના પર ખીજ કોઈ પણ ભાવના અંકુશ નહીં મુકામ. વડા પ્રધાને રોષ પરીવર સમક્ષ કહ્યું હતું કે, રોષ અબ્દુલ્લા સાથે કાશ્મીર સિવાયની ખીજ કોઈ વાતમાં તેમને મોટા મતલો નથી. રોષ અબ્દુલ્લા કાશ્મીરનું નેડાણ હોઈ સાથે કરવા નથી હમ્મત.

વડા પ્રધાને ચેતવણી આપતા જણાવ્યું હતું કે, હું કોઈ પણ ભાવનાને મર અવરથા કે ચિત્ત ભરને નહીં ચલાવી શકું. મેર કાયદેસર પ્રવૃત્તિઓ કે હોંસક મળવળ સાથે સખત હાથે કામ લેવાશે.

એક પ્રસંગે જવાબ આપતા તેજો એ જણાવ્યું કે, "ઉત્સાહ મારે પાંચ વર્ષના મળામાં ને રોષ અબ્દુલ્લાએ મેલતા વિચારો ફેરવ્યા હશે અને ને તે પોતાના મૂળ દેહવાસીઓ—કાશ્મીરીઓ સાથે ઉભા રહેશે એ તેમની અને રાષ્ટ્રીય પરીવર વચ્ચે કરી વિરાધ નહી રહે."

રોષ અબ્દુલ્લાએ જાણક હમી ૧૬૫૨ થી નેલ્યા છે.

સો ફૂપીયાની મોટા ધર ઝીતાને ફેટો

પાકીસ્તાન સરકારે ૧૦૦ રૂપીયાની મોટા ઉપર રૂ. મહમદ ખાલી ઝીલા નો ફેટો મિન્ટ કર્યો છે અને તે મોટા મેંક તરફથી મણમુમાં મુકાઈ છે તેવાથી પાકીસ્તાનમાં મળેલ વિરાધ ભવ્યો છે, વિરોધીઓ પાંચે છે ૧ આમ કરીને ઈસ મના આરવને જળસા ફટકો મારવામાં આવ્યો છે

કાશ્મીરના કાપામાં મળ્યા વિરોધી પત્રો પ્રસિદ્ધ કરવા છે.

રોડ મેંક આ મોટા રૂપમી હીસેબર ના પાકીસ્તાનના સ્થાપકની દરમી વચમળાના પ્રકરે મણમુમાં મુકાઈ હતી.

મોટા ભાગના વિરોધીઓ સુરત પ્રસ્થાપીક બાવનાના રૂદી સુરતો છે, તેજોનું કહેવું છે ૧ આ મોટાને સુરત મણમુમાંથી પાળી બેચી લેવી. આમાના એક કે નેબો જણીતા પ્રસ્થાપીક વિરોધી છે કહ્યું તેજોએ કે પાકીસ્તાન ને આરવ મટે રમવાનું તે આરવો છેલ્લા ૧૬ વર્ષથી મણકારવા મા નથી આવતા.

આનુ પરીણામ એ આવશે કે, દેહને. આતરીક વિશ્વાસ જશે અને પરદેસમાં પ્રતિષ્ઠા. મોટો એજ રસ્તે હજ પણ આગળ વધશે તે દેશને પ્રુજ પ્રસ્થાપીમાં હિતારશે.

પાકીસ્તાન હીંદપર દાવો કરે છે

પાકીસ્તાનના મીનીસ્ટર જોહ રોડ મી. એ. કે. હાસે એવો દાવો કર્યો છે કે હોંડની સરકારે તેજોને ૨,૬૪,૦૦૦ રૂપિય આપવાના છે. આ વેસા પ્રવં પાકીસ્તાનીઓના છે, જેમની જમીનો હીંદ-સ આજ બંધિયા રહ

પ્રમાણે ભૂત કરવામાં આવી હતી. આ પીળવના મહાન મુદ્દ હરમીયન બની હતી.

હોંડની સરકારનું એમ કહેવું છે કે હમ દર બાવનાવારી પાકી-સ્તાનની સરકાર ઉપર છે. મી હાસે જણાવ્યું કે પાકીસ્તાનનો મત આની નિશ્ચ કરો. એમનું કહેવું છે કે આ જમીનોની માવણી ઝાગરદ ૧૬૪૭ પહેલા મળ હતી અને તેયર તે હોંડની સરકારની જવાબવારી ગણાય. તેમને જણાવ્યું કે કાશ્મી તાલુકામાં વેસા અપાઈ ગયા છે અને ખીજ તાલુકાઓમાં પાંચે પાંચે બરાશે.

બેનાને વાંચવા માટે

કરમનની મુજરાતી મહિલા મંડળે પોતાના "રોષ અબ્દુલ્લા" પ્રસંગે સવાસો પાનાનો દબદાર અને સચિત આંક બાહાર પાડ્યો હતો. જેમાં રસીક વાતોઓ અને વિવિધ બેજોનો સુંદર સંગ્રહ છે. તે આ ઝોડીસમાંથી હતી. ૨-૬માં મેળવી શકાશે.

'Indian Opinion', P. Bag, Durban.

ફિલમની નવી રેકોર્ડો આવી છે

એક અલક	પાંચ	૧૬.૬	ભાવ	૪૨-૩
ભારીસ	૧૧	૧૧	૧૧	૪૬-૩
ભાગમભાગ	૧૧	૧૧	૧૧	૪૬-૩
મસ્તાની	૧૧	૧૧	૧૧	૪૬-૩
હલો મુલ્લા	૧૧	૧૧	૧૧	૪૬-૩
ભાઈ ભાઈ	૧૧	૧૧	૧૧	૪૬-૦
કોડી કાઉસ	૧૧	૧૧	૧૧	૪૬-૦
મરીન કાપલ	૧૧	૧૧	૧૧	૪૬-૦
કરબલા	૧૧	૧૧	૧૧	૪૬-૦
સી, આઈ. ડી.	૧૧	૧૧	૧૧	૪૬-૯
ફીલી ફીલી સાલેબ	૧૧	૧૧	૧૧	૪૬-૯
નવજવાન	૧૧	૧૧	૧૧	૪૬-૯
હાલિમતુલ	૧૧	૧૧	૧૧	૪૬-૯
પરણીતા	૧૧	૧૧	૧૧	૪૬-૯

મુખ્ય : જે મારક ૨૦ રેકોર્ડ લેશે તેને એક સેક સંગીતા પાંચ રેકોર્ડ મફત આપવામાં આવશે.

પોસ્ટલ ખર્ચ ૭/૬ જુદા પાડો.

BHARAT MUSIC SALOON

AND BOOKSELLERS

Corner Grey St., & Lorne Street

286 Grey Street, Phone 29488.

Durban.

સ મા ચાર સં ગ્ર હ

યુનીયનનું અવલોકન

—ફિલ્મ આદિકામાં ભગત રહેવાનો રહેલો મેળવવા માટે ઇન્ડો-અફ્રીકનના ૧૮મી ડિસેમ્બરના સુધવરે સવારે આઠ વાગ્યાથી આઠ વાગ્યે એ વાર્તાત કાઢી હતી. તેમાંથી છેલ્લા ક્ષેત્ર ૧૪ વર્ષની વયના કો રહેલો યુનીયનનીના એમ. એ. ના વિદ્યાર્થી (૮૬ કલાક) રાનીવારની રાતે ૧૦ ને ૧૦ મીનીટ સુધી ભગતો રહ્યો હતો. આખો રોડ નોંદાનીસખમાં રહેતી ૩૫ વર્ષની એક વાહમે ૬૭ કલાકનો કોથો છે. ફુનીવાનો રોડ ૧૦૧ કલાકનો છે.

—જાહેરનામાં મે વરસે કુખવાથી મેથેલ ૧૭ મરજી પૈકી ૧૦ બીન-ગોરાના અને સત્ત ગોરાના હતા. મોટર એકસીડનમાં ૨૦ના મરજી થયાં હતા.

—૩૨મન અને આસપાસની સાઉથ ગોરની બીચમાં છીછરા પાણીમાં છેલ્લા એક માસ દરમ્યાન પાંચ માણસો ઉપર ઘટક મરજીએ અતરનાક કુખથો કાપે હતા જેથી મજનાં મરજી થયાં હતાં. છેલ્લા વર્ષમાં ૩૨મનમાં ૬૫૦ જાન-પુખારીએ કો રહેલો એક ૪૨ વર્ષની વયના આદમીનું મરજી થયું છે.

વિદેશની વિવિધતા

—જાન્યારી સંસદનું એક પ્રતિનિધિ મંડળ ૧૯૫૫માં રચાયાના પ્રવાસે ગયેલું તેના વળતરમાં સુધીય સોવીયેટ નું એક ડેલીએશન આવના "મહિનામાં ભારતની મુદ્દાઓને જાણે એમ જોરો ના રેડીયોએ ૧૦મી જાન્યુઆરીએ જાહેર કર્યું છે.

—ટાંગાનીકાની મરાઠી ગાયમંડ આઈસ ના મલિક અને કોરના રાજા તરીકે ગણાતા ડેનેકિયન ક્રીસ્ટિયન ડેલ નેકન ડી. વીલીયમસનનું ૫૨ વર્ષની ઉંમરે ૭મી જાન્યુઆરીએ અવસાન થયું છે. એવો અમતના વંદાઓમાં સૌથી વધુ ધનવાન ગણાતા હતા અને એમની પ્રાપ્તિ ૧૯૫૭માં ૩૦ લાખ પાઉન્ડના હોરા ઉપર કાપે હતા. તેટલે જાગની આવકનો તેમણે દાખા અને કામગીરીની સમગ્ર પાણી અરચતા હતા. પ્રી-સેલ એવીસાએ ની એ પ્રદેશની મુદ્દાઓ વખતે તેમણે પચાસ હજારનો હીરાનો હાર એટ આપ્યો હતો.

—મેક્સિકોના રેડીયોએ જાણવું છે કે રાહીવાના જ લખંદ રપુટનીશ બીમએ ૧૦મી જાન્યુઆરી સુધીમાં ૬૫૧ વાર પ્રતીની પ્રદક્ષણ કરી છે.

—જાપાનીસ જનાનનું પહેલું જોટ એર કાર્ટ પ્રેક્ષકો માટે રોજીયોમાં

પ્રદર્શન કરાયું છે. જેની પાંચો ૩૧૧ શીટ લાંબી અને ૧૧૪૦૦ રતલનું છે. ૨૦ હજાર શીટની કિંમત ૫૨ કલાકના ૪૦૦ માણસે છેડી શકે એટલી ટકતી થવાને છે. ખોટીસ જનાનનના ઉજન સિવાય દરેક જામ જાપાનમાં જનાવણે છે.

—અલેક્સાન્ડર વર્ગ પ્રધાન મી. હેરફેડ મેકમીલન ડેમનવેલ્યના પ્રવાસે તીરતેલા છે તેમણે આર દિવસ આરના રોકવા છે ૬મી જાન્યુઆરીએ થી નહેરુ અને ઇન્ડોનેશિયાના પ્રમુખ ડેલ સુકાર્નો સાથે નવી દિલ્હીમાં આઈ લીધું હતું એ સમયે થી નહેરુએ મી મેકમીલનને જાણવું હતું કે ભારતની ૧૫ દિવસ ના મુદ્દાઓ માટે રાણી એલીસાએ માલુ વર્ષના ડિસેમ્બરની ૧૧મી તારીખે આવે તો ડીક ડેમો એ દિવસ પ્રસિદ્ધ દિલ્હી દરમ્યાન કે જે ડીમ જયોર્જ પામમાંથી ૧૯૪૧માં નવી દિલ્હીમાં બનેો હતો. તેની જગમી જયોર્જ એ દિલ્હી આવે છે.

—ઇન્ડોનેશિયાના અને બીજા દેશો ના અધ્યક્ષ અને અનાયોને મદદ કરવા માટેનું એક સોલ વાતોચિત્ત પ્રવચક યુનાઈટેડ નેશનની રાહી સમીતી તરફથી પ્રસિદ્ધ થયું છે. ૨૩૦૦ ડોલર પહેલા વર્ષના રેચાણના ધમકા કાપે છે.

—આંતરરાષ્ટ્રીય સંમીત દરીદ્રમાં રમાયીવાન. મી કોનવાને ૫૦૦,૦૦૦ હાનું પહેલું જનામ થયું છે. આ દરીદ્રમાં ૧૫૦ દરીદ્રોએ જામ લીધે હતા.

—સેલ્સમરીમાં ૭મી જુને એમ. આર એમી ૭ દીવસની પરીપદ પૂર્ણ થય તેમાં ૧૦૦ ઉપરાંત સાઉથ આફ્રિકાએ જામ લીધે હતા.

—અમેરીકાના આરમી મીડ એક રહેલો જનામ રેચર ૧૪મી જાન્યુઆરીના દિવસે કુપી મુદ્દાઓએ આપ્યા છે.

—ભારત ૧૯૫૮માં મે થા પામવેટનું ફિલ્મ લેનોરનોની દિલ્હીમાં તપાસ કરવામાં આવ્યો. પામવેટનું ફિલ્મ લેનોર પામવેટો ન હોવા એકએ અને ૨૦ વરસની ઉપર અને ૧૭ વરસની નીચે ન હોવા એકએ, મેટ્રીક પાસ હોય આમાં દાખલ થયા હતાને અરજી સાથે ૧/૧ના રેપ બીજા એકએ, અરજી ૨૨મી રેપવારી પહેલા મળી જવી એકએ

—ગોવા અને બીજા પોર્ટુગીઝ સંસ્થા નેમાંથી ૧૯૫૪ થી આજ સુધીમાં ૭૦૦૦ દિલ્હીમાં દિલ્હી આપ્યાનું દોઢ કલામાં જનાહરવાકએ જાણવું હતું.

ભારતના સમાચાર

—પારીશાનમાં અનાબની મળી લંગી લેવાનું જાણવાય છે હજારો પ્રાનમાં જામ મરાધી લેવાને અને મરજી થવાને જામ અંગ્રી રહ્યો છે. હમણા જ આઝમી, વધારવા અને આઈસ પડવાથી મળેના પાકને પછું નુકસાન થયું છે. તેમજ ચેઆને તથા જુવારને પાક પણ સડતર બરબાદ થયો છે.

—જેસોરના એક જરકારી કચેરીના નોકરને એક અમલદારની જાનીએ પોતાના કપડા લેવા આપતા તે નોકર નાલકી સાથે પારાસમાં જામ લે સાથે હરીયાદ નોંધાવી હતી.

—ભારતમાં ૨૫ લાખ રૂપીયાની હાનમતની પ્રોસે પહેલથી આવતી હતી તેનાપર જરકારે હવે સાવ પ્રતિબંધ મુક્યો છે.

—અમદાવાદની મુની સી પાલ ડી એ મરજી "કાલી લીધા પછીનું કુખ ૨૦,૦૦૦ પાળકોને એક વર્ષ માટે મરત પુર પાળવાને અપતરો આ અક્ટોબરથી શરૂ કર્યો છે.

—ભારતના ટપાલ ખતાએ અધિને માટે દેશમાં કે પરદેશમાં મોકલાવું તમામ સાદિત્વ મરત લઈ જવાનું નકકી કર્યું છે.

—મી. હરીન્દનાથ મટોપાખામ જેઓ થીમતી 'સેરોન્ની નામકના બાઇ થામ અને કમલકેવી મટોપાખાખા પત્ની તેમણે જ. આફ્રિકાની મુદ્દાઓએ આપ્યા છે. મી. મટોપાખામ જાણીતા કાળી અને જાળીતકાર છે. તેમણે ધમ્પી રોડમાં મુખ વખણાવે છે. તેમાં જામ છે "કરી આવન કી અવાજ" કાર આફ્રિકામાં પોતાના જાણાઓ કરી તેમણે વેરક આફ્રિકા જયો.

—સુદાનમાં કોઈના ઉલોમનું પ્રદર્શન ચાચેલી અધવખમાં મરાધી તપરે કોઈ નો મુકલોમનો. આખ ઉલોમનો અને જામ ઉલોમનો, જામ પ્રદર્શન કરાધે.

—કોઈના ૧૦ કોરડા-કેમલી કીમપનેએ પોતાની અલોની પરીપદમાં જાણવું હતું કે, જોવાને પોર્ટુગીઝ રાજનીચે રાખી મુખવાથી કોઈ તેમજ અધીય, માં પ્રિસતી લખને જાણી પકકો પહેલવાને પૂર્ણ સંખ જ.

એકલ્પી કોશ મોટો
સુજ્ઞાતી ક મુજ્ઞાતી કીમનરી.
કીમત થા. ૧-૨-૧.
'Indian Opinion'
P. Bag, Durban, Natal.

અમને જાણવતા આનંદ થાય છે કે, અમે હવે તથા પાકીસ્તાનના કેટલોક માલ તમારી સેવામાં અર્પી શકીએ છીએ. અમારે ત્યાંથી મળતા બહોળા માલમાંથી થોડાકની યાદી નીચે આપીએ છીએ.

કેરમ બોર્ડસ

આઈર્નરી રબર કુરીનવા	૫ ૧૫ ૦
" " નીકલ કોરનર	૪ ૪ ૦
કેરમ અને ટાઈફ બોર્ડ સાથે રબર કુરીનવા	૫ ૧૫ ૦
" " નીકલ કોરનરના	૪ ૧૫ ૦
" " ધોડા બમરેલા	૩ ૩ ૦

કુકરી અને રફાકરના સેક સાથે

અગર ખતી

એને ધમ્પીયા દીન ૧ પો.લા થી. ૧૦-૧, ૩ પો.લા થી. ૫-૧. મળુ કુલાખ ૧ પો.લા થી. ૬-૦, ૩ પો.લા થી. ૪-૧, લતા મળુ ૪ પો.લા થી. ૪-૧. કુકરી થી. ૪-૧, રબરા થી. ૩-૦, આરજા સોદામર થી. ૫-૦, મળુ બોલી થી. ૧-૧, નાઈટ કપીન થી. ૬-૩.

કોઈના રફાકર બોર્ડ નં. ૪૪૪ થી. ૮-૧ લગન, પાકીસ્તાન રફાકર બોર્ડ નં. ૪૪૪ ૧-૧ લગન, પાકીસ્તાન રફાકર બોર્ડ નં. ૧૦-૧-૬ લગન. રિપલ થી. ૨૫-૧ લગન, અરસોર કુમરક થી. ૧૦-૦ લગન, રોજ થી. ૨૪-૦ લગન, હરબાર થી. ૩૫-૧ લગન, પીકલ થી. ૩૫-૧.

આ ઉપરાંત બહોળા પ્રમાણમાં સાડીઓ—જાસ-પલાસ-કીકની બંગડીઓ, કમીઝરના કાઠીના રમકડા, ઘેમ, વિવિધ વસ્તુઓ, રેડીઓ અને પ્રેક્ટીકી ચીજો મળશે.

એ. કે. હુસેન એન્ડ સન્સ,
૧૧૬ કવીન સ્ટ્રીટ, ફો ૧ ૨૭૩૪૮.
બોક્સ ૨૧૬૮, — હરબન.

સામાજિક અભરો

પુત્ર પત્ની તથા કુટુંબીઓને દુઃખ
સહન કરવાની ઇચ્છા રાખી આપો.

—૦—

અરુણ

કરુણના તાણીયા વેપારી શ્રી.
માણેકલાલ જીન, જુલાના ધર્મ પત્ની
શ્રીમતી મનુબેન જુલાનું તા. ૩-૧-૫૮
ના ૧૨ વર્ષની ઉંમરે અચાનક
કલ્પ રોગના દુઃખથી રાત્રી, ૧૧.
વાગે અવસાન થઈ હતું. શ્રી. માણેક-
લાલ જુલા તથા તેમના પુત્રો પુત્રીઓ
તથા પુત્ર વક્રના પહેલા કુટુંબને
શ્રીમતી મનુબેનના અવસાનથી ને
દુઃખદ ખોટ મળે છે તેમાં અમારો
દારીદ્ર દિવાસો તેઓ પ્રત્યે છે. સહયત
ને ચિત્ત લાંબી મળે.

કરુણના સોની પલમ પ્રેમજીનું
તા. ૧૦-૧-૫૮ના ૪૦ વર્ષની વયે
દુઃખદ અવસાન થઈ છે. સહયતના
આજ્ઞાને શ્રીમતી મળે અને તેમના

આજ્ઞાર
શ્રીમતી મનુબેન જુલાના અવસાન
થી કુટુંબને કમોલી લઈ ખોટમાં ને
સમા તથા મિત્રોએ મળીને અવના
તાર રેલફોન દ્વારા દિવાસો આપે
છે તે સર્વેનો શ્રી. માણેકલાલ જીન.
જુલા અને કુટુંબીઓ આ પત્નદાર
ઉકે આજ્ઞાર માને છે.

કરુણના સોની નેરામલાલ પ્રેમજી
તથા સોની વિદુષલાલ પ્રેમજી અને
કુટુંબીઓ વલ્લભલાલ પ્રેમજીના
અવસાનથી કુટુંબને કમોલી ખોટમાં
ને બાઈ બેનેએ દુઃખમાં અવના
તાર રેલફોન દ્વારા દિવાસો આપે
છે તેમનો આ પત્નદાર ઉકે આજ્ઞાર
માને છે.

માસ્ટર બ્રધર્સ (પ્રા.) લીમીટેડ

નવ નવના નાવન, રેસમાં તેમજ સુદારા કપડા, સીંગે બાવકો અને
પુરો મટે ભિત્રમ નવના વુવન નર્સી, પુલોવા, મરડીનન્સ અને બન્ધાઓ
મટે-પુરીય, બીબસ, બ્લોનેટસ, રોલસ, રેપડોન્સ વિગેરે.

દરેક જાતના માલ માટે તપાસ કરવા બહામજી.

કચ વેસ રોડ, જોહાનીસબર્ગ.

ફોન : ૩૪૨૩૪૯

બોક્સ ૧૫૪૯.

બી-આઇ

મુખ્ય કરાંચી અને હસ્ત
આફ્રીકાના બંદરો વચ્ચે
સુસાધરી કરે છે.

સ્ટીમર કંપાલા ૩૦મી જાન્યુઆરીના આવશે.

મુખ્ય જવા ધમી ફેબ્રુઆરીના ઉપરશે.

મુખ્ય અથવા કરાચીનું બાહુ.

ફેર્ટ કલાસ	એક	બોલાક	જમર	પા. ૯૨-૧-૦
ફેર્ટ કલાસ	૧	૧	૧	પા. ૧-૧-૦
ફેર્ટ કલાસ	૧	૧	૧	પા. ૩૧-૧-૦

વધુ માહિતી માટે મળો મા લખો:

શેખ હિમેદ એન્ડ સન્સ

(પીટી લીમીટેડ.)

૩૯૦ પાઇન સ્ટ્રીટ,—કરુણ.

ટેલીફોન: ૨૦૪૩૨ — ટેલીગ્રાફીક એડ્રેસ “કરુણાત.”

જીવનમાધુરી

તંત્રીઓ

મોહનલાલ મહેતા-સોપાન

લાલુબેન મહેતા

જીવનમાં સઉંદર્ય, માંગલ્ય ને માધુર્યની ભાવ
ના પ્રેરતા આ માસિકમાં ગુજરાતના ખ્યાતનામ લેખકો,
ચિંતકો, અને સમાજ સેવકો નિયમિત લખે છે.

આ માસિકમાં ૧૬૦ થી ૨૦૦ પાનાનું વાંચન
આપવામાં આવે છે. અને વર્ષમાં ત્રણ વિશિષ્ટ
અંકો આપવામાં આવે છે.

આ માસિકનો કોઈ પણ અંક એવી ખાતરી
આપશે કે ગુજરાતી ભાષાનું આ એક ઉત્તમોત્તમ
અને કુટુંબને સર્વ સભ્યોને પ્રિય થઈ પડે એવું
સમૃદ્ધ માસિક છે.

પ્રત્યેક નકલ દેશમાં ૬૫ ના. થી.

વિદેશમાં રી. ૧-૪.

પાર્શ્વિક લવાજમ : દેશમાં રૂ. ૭-૫૦.

વિદેશમાં રી. ૧૫-૦.

જીવનમાધુરી

ગુલ બહાર, બેરેક રોડ,

મુંબઈ ૧.

નવલ કથાઓ

માન્ય પ્રક્રિત	૭ ૧
નીલ પંખી (નવલ)	૫ ૦
મોહન (નવલોના અનુવાદ) ભાગ ૧. ૨. સેટના	૧૬ ૦
ચિરાંતી વાતો	૩ ૦
બહુભાર	૬ ૦
પ્રતિપ	૪ ૧
આગર સામાર	૬ ૦
દીસીની વાતો	૬ ૦
પોસાલિક વાટો.	૫ ૦
ચોવન ભાગ ૧. ૨. સેટના	૧૨ ૦
દરીયા વાટ	૧૦ ૦
વસ્ત્રાવ	૬ ૦
ઉલ્લે. પ્રતિપ	૭ ૧
સ્વાધ્યાય ભાગ ૧. ૨. સેટના	૧૩ ૧
કુર્ચા	૮ ૦
નવસંદિ સિદ્ધરામ	૧૦ ૦
માનવતાના પ્રેમ	૫ ૦
ઉલ્લે. અલિનપ	૬ ૦
કપાલ કંઠા (નવજાન વાટ)	૬ ૧
અણુપ્રદ મારા	૭ ૧

Obtainable from:

INDIAN OPINION,

P. Bag, Durban, Natal.

લગ્ન પ્રસંગે માટે

અમને મળો.

કુરુતી જમણના અને સ્પેસિયલ ડીએ.

શ્રી કેપીટનની અંગત જેમરેજ નીચે પ્રતિપત્તિ અને રેસીપિયાના કોઈ પણ કાગળો તમારે પ્રકારે આવી રસોઈ કરવાનો ભરે કંડોલો કરીએ.

કેપીટનસ બાલકની હોટેલ

(ધી કેપ્ટન મીકાઈ હાઉસ)

એ અને વિક્ટોરીયા સ્ટ્રીટના ખુલ્લાપર - ડરબન.
ફોન નંબર ૨૩૪૧૪ ટેલીગ્રામ: KAPITAN.**ધીરુભાઈ પી. નાયક**

જુરુમીપર, જુરુમીપી, ધીમાનાં અને જનરલ એજન્ટ

હીરુભાઈ અમર દુનીયાના કોઈ પણ કાગળો હવાઈ ટિકિટો અને જમીન માટે પ્રચારી કરના યે ભાઈ અમારી મારફતે પ્રાર્થના કરો.

જાંઘી, આમ, ગોરી, કુસ્કુટ, વાલ્કમાલ, પોલ્કાસ, વિગેરેના નોખા અને વસ્ત્રોની વ્યાપારી છીએ.

ઈન્ડિયન રેલવે, યુરોપિયન રેલવે, હિન્દુસ્તાન એરલાઇન્સ અને અન્ય રેલવે સ્ટેશનો પર વેચાણ કરીએ. પાસપોર્ટ તેમજ ઈમીગ્રેશનને લગતી માનદોષો કોઈ પણ પ્રી લીધા વિના અમે મફત સલાહ આપીએ છીએ.

મેઇનલ રુમ્સ અને હાઈ એસોસિએટ્સ ઓફ ઓરિએન્ટલ અને યાંત્રિકા અને ઇલેક્ટ્રિકલ કંપની લીમીટેડના પ્રતિનિધિ.

Phone: 33-9033. 26 Barkly Arcade,
Cor. 38, Market & Diagonal St., J'BURG.**તાજું ઉમદા ફ્રુટ**

આંખા અપ્પલ, લીલી અપ્પલ, રતાબા અને સુરુની માસમ આલુ છે. આફ્રી ૧-૩ રતાબા, લસણ રી. ૨-૦ રતાબા.

પાપક નંબર ૧ રી. ૧૦, નંબર ૨ રી. ૮ ૧૦૦.

ફુરી અને ચેવેલી પાન જમરેજ આન, પોસ્ટલ ઓફ. માર્કેટ ગોલ્ડ રી. ૧૦-૨ લાખી અને રેલવે માર્કેટ રી. ૧૧-૧ ટકન.

રેસીપિયા, વાલ્કમાલ અને વિલ્ડબન ઈંગ્લેન્ડ ઓરિએન્ટલ હાઉસ પ્રુવ્ડ આન આવી કોઈ પણ વસ્તુ પરમીટ આવી ચેલેન્જ.

All prices subject to Market fluctuations.

A. KADER & Co., (PTY) LTD.

WHOLESALE FRUIT MERCHANTS

P. O. Box 251. DURBAN.

ફરનીચર! ફરનીચર!! ફરનીચર!!!

ચીરુચ હુટ, હાઈનિશ્ચિય હુટ, વેલ્ડિંગ, ઈલેક્ટ્રીક એન્ડ, સાર્વિક બિલ્ડ ઓફીસ ટેન્ક, જુક કેસ, ટેબલ, વાન ડ્રીયરલ અને અન્યોરી ઇકોનોમી. અને પમારી લાભ લેવા જુકીયા નહિ.

—બોક્સ, ટેબલ અને ફીચર હાઉસ—

એ હમારી જેમરેજ નીચે લખેલ વાપ છે. તેઓ સ્ટોક હાઉસ લઈવાર રહે છે. માત્ર રોકડા કારણે આઈસ થીસ મંજૂરો અને વેપાર આગળ વધારો.

L. MISTRY51 BREE STREET, BURGERSDORP, J'BURG.
PHONE 33-4691. BOX 2526.**ગોંઠની મોટામાં મોટી વિમાની કમ્પની તમારી સેવામાં**

—ધી—

ન્યુ ઇન્ડીયા ઇન્સ્યુરન્સ

કંપની લીમીટેડ

સાઉથ આફ્રિકાના એકજ મુખ્ય પ્રતિનિધિ

રસ્તમજી બલભાઈ રસ્તમજી

૧૪૦ કવીન સ્ટ્રીટ,

ડરબન - નાટાલ.

સેવા અને નિર્ભયતા

માટે અમને મળો.

બધી જાતના વિમાનો અને હિતારીએ છીએ.

પી. એ. બોક્સ ૧૧૧૦.

રેસીડન્સ : ૧૧૧ ઇલેવનથ એવન્યુ,

ડરબન.

ટેલીફોન:

ઓફીસ ૬ ૨૫૮૪૫

રેસીડન્સ : ૩૬૪૧૩.

There are two tragedies in life. One is not to get your heart's desire. The other is to get it.

—G.B.S.

OPINION

Founded by Mahatma Gandhi in 1903.

Former Editor: Manilal Gandhi—1918-1936.

No. 3 —Vol. LVI.

Friday, 24th January, 1958

REGISTERED AT THE G.P.O. AS A NEWSPAPER
Price: FOUR PENCE

LOUW WANTS WHITE FRONT AS COUNTER-BLAST AGAINST CAIRO SOLIDARITY CONFERENCE

PRETORIA.

THE recent Afro-Asian solidarity conference in Cairo once more demonstrates how necessary it is that European Governments with responsibilities in Africa, together with the Rhodesian Federation and the Union of South Africa, should get together informally from time to time to discuss their common interests on the African Continent, says the Minister of External Affairs, Mr. Eric H. Louw, in a statement published in "Digest of South African Affairs."

Mr. Louw also says that the indigenous peoples of Africa would do well to guard against being led up the garden path by India and other Eastern countries, who are looking only after their own interests, and who will not hesitate to use and exploit the Black peoples of Africa for the furtherance of such interests.

"Since coming to Cape Town I have been out of touch with my Department, and I have not yet seen the report received from our legation at Cairo about the Afro-Asian Conference there," states Mr. Louw.

"In the circumstances, my comments must necessarily be based on Press reports, which in turn appear to be based on the final resolutions adopted by the conference.

"I can only describe the Cairo conference as 'Bandung II', because that is

exactly what it is. It is true that on this occasion there was not Governmental representation, but there were probably good reasons for not giving the talk an official character.

"For one thing, in the present fluid condition of international affairs, it is conceivable that the Governments concerned preferred not to commit themselves. Then also, it is well known that the atmosphere at the first 'Bandung' conference was to some extent spoilt by the rivalry between Chou-en-lai of Communist China, and Nehru, the Indian leader. It was probably considered advisable to avoid anything of that sort on this occasion.

Differences

"There is also the fact that conflicts of views, and even differences, have during the past year developed

between certain countries of the East and of the Middle East, which could be more easily bridged when the discussions are held between delegations that do not (or are not supposed to) represent Governments. Nor would there then be any need for the Eastern device of 'face-saving' in certain contingencies.

Mr. Louw continued: "But the objectives go further than 'co-operation in the international field. Since the first Bandung conference it has been clear that positive, and even aggressive action is envisaged—particularly on the continent of Africa. The Cairo resolutions demand political independence for dependent countries, and expresses determination to combat 'colonialism wherever it still exists'.

"In this connection the African territories are specially mentioned, including Madagascar. There is the condemnation of 'exploitation of the national economy of a country for the benefit of imperialistic powers,' and also of 'the establishment of foreign military bases in the territories of other countries.'

"After strongly condemning 'interference in the

affairs of other countries the resolution blandly, and almost in the same breath, condemns racial discrimination in South Africa.

"In considering the objectives of the Afro-Asian Peoples Solidarity Council it is necessary to bear in mind that the idea of holding the first Bandung conference emanated from the East. The opinion is fairly generally held that it originated in India.

Red Propaganda

"If its leaders of the indigenous peoples of Africa would disregard the pernicious propaganda both of the East and of the Kremlin, which is motivated by purely selfish considerations, and if they would try to understand that the permanent European population of South Africa is as much interested in and as concerned about the future of Africa, particularly south of the Sahara, as they (the indigenous peoples) are, then, I believe, a basis for fruitful co-operation could be established, and South Africa as a completely independent state would be able to serve as a link between the Western nations and the peoples of Africa, south of the Sahara," concluded Mr. Louw.

OPINION

FRIDAY, 24TH JANUARY, 1958

Republic Day

 N January 26, the people of India will celebrate, once again, the anniversary of their independence. The democratic people of the world, will on this occasion, send them their best wishes and goodwill.

Like any new country, India has had her growing pains, and she has made her mistakes too. But in comparison, her achievements are many. Let us consider the numerous difficulties, India had to face during her ten years of freedom. Perhaps, it is accurate to say that the world's worst disaster fell upon India, during the ten years of her independence. She was faced with thousands upon thousands of displaced people and their rehabilitation. There were major crisis of earthquake, drought, floods and famine, and apart from this, the whole chaotic state of the country, with its poverty and its illiteracy. With all this, we see today, that she has faced all these difficulties. Today the problem of literacy is being solved, by adult education and schools all over the country. The problem of malaria is also being tackled, and according to statistics, very soon almost 40 per cent of the areas, that were inhabitable, are now free of malaria. The question of roads and transport too has been dealt with, and whereas ten years ago there were hardly any roads to, any of India's villages, today, roads are being made, so that these villagers will receive more attention.

India's foreign policy has been a matter of great interest to the world, and all eyes are turned towards her. India has become one of the leading countries of Asia. India has always tried to establish and maintain the world peace, and with this ideal before her, she has always dealt with international affairs, so that wars maybe avoided.

During the last ten years, Mr. Nehru, the Prime Minister of India, has been received in many parts of the world, with great honour and love. This, we feel, is largely due to India's foreign policy. India maintained her role of peace maker, during the Korean War, the Suez Crisis, and the Hungarian bloodshed. India has continuously warned countries, handling atomic weapons, to stop this, because it is a threat to world peace. One aspect of India's attitude is very striking, and that is that she has never been swayed by bribery, or public opinion. She has remained firm to the ideals, which she holds dear, and has followed a policy of "Live and let live."

We are pleased to see that, such great people as Vinoba Bhave and his followers are doing their share of the good work in their country.

With so many set backs, and, so much unrest at the time of freedom, today we are happy, and very optimistic

about India's future. Perhaps she has not progressed in Atomic Science of warfare, but she has certainly progressed in humanitarian work.

We are sure, that all peace lovers, and democrats, and all true men, will join us, in wishing, India, all the luck for the future, and in expressing deepest admiration for her achievements in the past.

Plea To Our Subscribers

WE have sent statements to our subscribers for 1957-1958. The overdue subscription during this period amounts to almost £600.

During the past year I have tried my very best to keep this paper going in spite of adverse circumstances. I have done so at the earnest request of many well-wishers in this country and overseas, who have continuously urged me not to stop the paper for two seasons. One reason is that it is the only memorial of Gandhiji's days in South Africa and the other reason is, that this is the only paper that has always voiced openly the protest of the suppressed people in this country. I also feel that as far as our Gujarati readers are concerned, this is the only paper in South Africa that has given them so much good literature and information.

I wish to give my services always for the benefit of our fellowmen and hope I can do so with an open heart. Our late editor and managing trustee Manilal Gandhi gave years of his life to this paper, with no gain to himself or his family. I would also like to give my selfless devotion, with no hopes of financial gain, but I have to depend on our readers for enough finance to keep the paper going smoothly. I feel that the subscription of £1-10-0 a year, or 2/6 a month or even 6d. a week is not too much to ask from our readers. But I regret to say that many of our readers have made me spend a good part of the £1-10-0 before they have sent their subscription and many have even gone so far as to refuse to pay.

We have sent statement cards regularly, but we have not taken any strict steps in asking for the payment of subscription, and so certain subscribers have continued to receive and read our paper until their subscription

has become a matter of £8 or £9, and then they have calmly stopped the paper and refused to pay the subscription. In the event of this being a business institution we would be right in taking legal steps, but this being a form of service to the public, we have to suffer such losses. These are the reasons why I have to resort to making an open plea to our readers. If the people of this country feel that they need "Indian Opinion" and "Opinion" to continue, it is their duty to help maintain it, and even better if it possible. We have always appealed to our readers to send in stories, articles, poems, advertisements and such, to make the paper more interesting, but so far we have had no response from our readers.

I would also like some people, from various towns to help me by making new subscribers, and collecting overdue subscriptions, and so helping me. I would like readers to remember that this paper is being maintained and run by the efforts of myself and my staff who have laboured me through the most difficult times, and I hope that this knowledge will bring forth people who are willing to give any help they can. We have to depend on our subscribers to send in the subscriptions regularly, or, some friends who will collect subscription from their areas and send it to us, because it is impossible for anyone to go from here on a collection tour, as was done in the past.

In the past year I have had to face many difficulties, which for a woman, alone, is too much, and now perhaps, I am reaching the conclusion that the paper is not needed by the Indians in this country, and if sooner or later I am forced to close this paper down, I shall not feel that

(Continued on next page)

Comment On Men And Events

Test Of Sincerity For Erasmus

By JORDAN K. NGUBANE

MR Erasmus, the Union Minister of Defence has seized upon the Cairo solidarity conference and its decisions to remind the West that if it does not give decisive backing to South Africa, communism might capture the continent.

For once, I agree with him that the establishment of the solidarity committee in Cairo means that Russia is now in the position to influence directly the course of events in Africa. But the question which Mr. Erasmus does not answer is: Why is the danger of Russia and China succeeding in their designs so great? It is certainly not because the West is indifferent to the fate of Africa. The danger is great because Russia promises the oppressed peoples of the continent what they desire most—their freedom. And that liberty is denied them by people like Mr. Erasmus.

It is completely unrealistic to talk of the defence of Africa when its millions have a vital and deeply vested interest in the overthrow of White domination. Let's have our minds quite clear about this. The peoples of Africa are not going to ask themselves too many questions about Russia's

real intentions. They will not bother even to go into the vices of communism. The clear and real fact they are interested in is that a great power, possessing the arms and having their own enemies, is willing to give them tanks and guns to settle accounts with the race oppressors.

Test For Erasmus

If Erasmus means genuinely to save South Africa for democracy, he must work to give the African people a vested interest, not in seeing in Russia a liberator, but in defending democracy against all comers. In other words if Africa must be won for the democratic camp—and I agree with him it must be—the Free World, together with the Nationalist government, of which Erasmus is a member, must give the African something better than anything the Russians can ever offer.

In a recent article the "New York Times" warned that the

struggle for Africa had, with the Cairo conference, entered its second stage. This paper laid very great stress on the fact that with her vast wealth and resources, Africa could never be allowed to cross over to the communists. There is a thinly-concealed suggestion here that the peoples of Africa have no right to determine their destiny and that what will, will be the interests of America. Here, the United States commits precisely the blunder that Erasmus makes. Both regard Africa as a vast colony for the White man to exploit. The millions of human beings who belong to this part of the country are merely ciphers to be at the beck and call of the White man.

Warning

If both America and Erasmus think this is democracy; if they think the African will defend this haughty arrogance against Russia and China, I must warn them, very, very strongly and with a plain mind because I regard communism as a positive menace, that they have already lost the first round in what they call the struggle for Africa. They have given Russia the initiative to come over to Africa's millions and say: "Look here, we are going to give you unconditional help against those who want to convert your countries into a battleground. We do not want war. Here are the guns, shoot whom you will. Down with colonialism, whether it is of the apartheid type or of the dollar brand."

I am afraid this line will sell, as traders say: like hot buns. The thing to do in these circumstances is to scrap apartheid lock, stock and barrel. It is a stumbling block to the creation of a strong anti-communist front in Africa. What will decide the fate of Africa are not American arms or apartheid; it will be decided, in the final reckoning, by the people of Africa themselves. And both Russia and China have been shrewd enough to acknowledge this fact.

Tell Erasmus

The thing for America to do is to tell Erasmus plainly and in the most decisive manner possible that apartheid gives the African a vested interest in accepting Russian arms to fight the African Nationalists; that while this position lasts, the Free World will regard apartheid as communism's fifth column in Africa.

If the men of apartheid are scared that the African majority will want to punish them for the

centuries of wrong inflicted on it, the United Nations could come forward with a bold assurance of armed intervention to uphold law and order, to make democracy work. The leaders of the African should, as an act of good faith, be willing and ready to give convincing guarantees that they shall not use their newly-won freedom to oppress their former oppressors.

Urgent Reforms

Clearly, what the times call for is the acceleration of the pace of political change—the speedy extension of the area of liberty in the life of the nation. The Free World is in the position to speed up things in this direction and offer the African something incomparably more precious than anything Russia and China can ever promise. The extent to which the Free World does this and the extent to which Erasmus is prepared to accept it will determine the role so which the African will fall in the end.

Plea To Our Subscribers

(Continued from previous page)

It was because of my lack of effort on my part, because I have appealed again and again to readers, subscribers and friends for help to continue with the work of Mahatma Gandhi and Manilal Gandhi. I have had little or no response so far, and this is perhaps my final appeal because without finance I am absolutely helpless to run the paper any longer. I am hoping that the goodwill and understanding of friends and readers will come to my aid, and I will not be forced to close down a paper that has more than just historical value. It is for the Indian people in this country to make up their minds whether they want this Memorial of Mahatma Gandhi, which is known the world over, and where people from all parts of the world come as pilgrims, to continue or whether they wish it to close down because of lack of help from the community itself.

It is indeed a matter of deep regret that the generation who lived in this country with Gandhi and their families today are lacking so much in their feelings of sentiment, duty or loyalty, that a living memorial to Gandhi is about to be closed down because of lack of response to continuous appeals.

Mrs. SURESH A. GANDHI
Editor, "Opinion."

Surgeons, doctors and nurses leave nothing to chance. In hospitals, surgeries and clinics throughout Southern Africa and overseas, Dettol is the antiseptic largely preferred in the fight against infection. For Dettol is both powerful and safe. Let the wisdom of the specialists be your guide and assurance whenever infection threatens in your own home—use Dettol promptly.

DETTOL

THE ANTISEPTIC DOCTORS USE

Press Review

Apartheid In Theory

WE must admit that every people has a right to a full share in the government of its country and that no group has the moral right to deny this to any other group. All peoples in the world condemn our policy of basism. We cannot stand up against this world tide.

We dare not keep the Native in our country and deny him full civil rights. He must get the vote, and very soon, too.

If we do not grant him civil rights in our own midst, we must hand over to him a territory where he can enjoy civil rights.

This brings us to the only solution: total territorial separation, immediately.

Give the Native as much ground as he needs to subsist on. That means that we shall have to do our own work.

Because we know in advance that our people are not prepared to make this sacrifice our future is dark.

Our housewives are not prepared to manage without servants. Our men are not prepared to do their own pick and shovel work. We are not prepared to be content with small harvests without Native labour.

We are not prepared to live more modestly. We are going to pay with the blood of our children for the luxury we enjoy today. That is the ugly truth.

General Hertzog preached segregation since 1921. Our Government are pleading for it under the name "apartheid," but our people will not allow them to carry out apartheid with all its consequences.

The fact is that our people will not save itself. With its eyes open it is plunging into the abyss. The irony of the thing is that the Afrikaner has accepted apartheid in theory and now shelters behind it self-complacently.

He little realizes that the kind of apartheid which merely removes the Native from his post office, his bus and his suburb hastens his own doom.

From letter to the "Tribune."

—a—

New Blood River

IT is only half true that racial relations are not in the hands of individuals but in those of the Government, the Department of Native Affairs, civil servants and the various authorities who devote themselves to the shaping of race policy. What they can

achieve is, in fact, entirely determined by race relations in everyday life. In other words, the relations between the common people of various races.

If these relations are not decent and civilized, the statesman's relations cannot be decent and civilized either.

The average non-White's conception of the White man are not formed by contact with the Prime Minister or other highly placed persons.

It is the housewife, the farmer, the policeman, the foreman, the junior public servant, who creates the non-White's picture of the White man and of his attitude and policy.

The view held by great masses of urban Natives about the Afrikaner, for example, is today almost exclusively determined by the conduct of Afrikaner-speaking policemen; numbers of servants have practically no White contacts outside the family circle in which they work, the White foreman in many factories represents more than any others the image of the White man as conceived by non-White industrial workers.

If the relationships there are wrong an intelligent, fruitful policy higher up is quite impossible.

Every White man (for the White people in this matter carry the heaviest burden) today has to wage a miniature Blood River within himself.

Every defeat here makes our racial quest more insoluble; every victory facilitates civilized solutions, whatever their character.

From leading article in the "Berger"

—a—

Immorality Act

"Porth" writes as follows in the "East London Daily Dispatch":—

SIR,—I wonder just how callous and inhuman we can become in the cause of so-called "righteousness!"

In Saturday's Dispatch is published an account of a couple who have lived together for the past ten years and have brought up a family. They have endeavoured to ratify their union by marriage, but have been frustrated by the law of the land as they are of different colour.

The new law has now sentenced each of them to four months' imprisonment for the crime of being loyal to "one an-

other and their children. Every right-thinking person appreciates and supports the principle behind the Immorality Act, but in the name of humanity, why cannot it be administered with consideration and mercy?

Our Lord's bitterest condemnation was upon the self-righteous

Pharisee for their hardness of heart, but surely this incident and others of a similar nature disclose a disregard for human suffering which rivals that of the smuggest Pharisee of old. I hope our law-makers will learn from the Word of God—"I will have mercy and not sacrifice."

Sheik Abdullah's Speeches Attacked

Srinagar Jan. 19.

SYED Nasser Hussain Samman, a member of the Jammu and Kashmir State Legislative Council, has described Sheikh Abdullah's recent speeches as a "challenge to unity, democracy and the fundamental rights of the people."

In a statement he said Sheikh Abdullah had not only repudiated the democratic set-up in the State but gone back on his own pledges and decisions. The State's accession to India was confirmed by the Constituent Assembly which was in Sheikh Abdullah's own words "a hundred per cent sovereign body" and the decision of which under no circumstances could be altered.

Syed Samman said it was strange that Sheikh Abdullah was trying to disown the Na-

tional Conference, which had fought for people's rights and freedom. Perhaps he believed in the individuality cult which has no quarter to a democratic body like the National Conference. He asked Sheikh Abdullah not to "lose fanaticism" in the State where there was complete stability due to the efforts of Bakhshi Ghulam Mohammed.

Syed Samman, who is a Jammu Muslim added "Sheikh Abdullah has tried to be sympathetic with Jammu Muslims whose grievances he had his ways ignored during his recent premiership. The State has made tremendous progress in every sphere of life during the past four years and now seeking communalism for selfish purposes would be a great injustice to the masses."

NEW GRAMOPHONE RECORDS ARRIVED

		s.	d.
Hatim Tai	2 Records	16	6
Asha (Rock and Roll)	4 "	33	0
Mr. X	4 "	33	0
Coffee House	4 "	33	0
Shree Mall 420	4 "	33	0
Bhai Bhai	4 "	33	0
Barish (Rock And Roll)	5 "	41	3
Chori Chori	5 "	41	3
Eke-Jhalak	5 "	41	3
Bhagwan Bhag	5 "	41	8
Naya Andaz	6 "	49	6

Packing charge & postage for Union 5/6 and Rhodesia 7/6.

BHARAT MUSIC SALOON

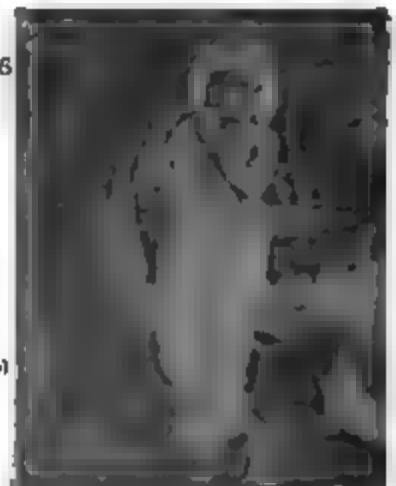
AND BOOKSELLERS

(Corner Gray & Lorne Streets)

286 Gray Street,

Phone: 29488.

DURBAN.

Independent Minds And The General Election

TO the United Party's electoral campaign the attitude of liberal-minded people generally must be—by the U.P.'s own deliberate choice—one of comparative indifference. After all, the U.P. itself decided to "go it alone." It doesn't want the endorsement of our support. It even wants Mr. Happle and Mr. Lovell out of Parliament because the sturdiness of their opposition to apartheid occasionally shames the U.P., though what a travesty the Opposition will become without these two

"me-tooism" in 1953. With more money and enthusiasm, better organisation and a more united front than it had ever before (or will ever have again), the Opposition still contrived to lose more seats (and the numbers lost through unfavourable loading and delimitation were considerably less than those due to other causes) and a further 4 per cent of the total votes cast. Apparently the lesson has still to be learned that short-term "me-tooism" has no future and yields no benefits, except perhaps keeping a few more of the "old guard" on the Opposition benches for one more session and contributing with the Nationalists' "positive" measures to the political solidification of non-white public opinion. The latter is something to be welcomed by liberals provided they are themselves active enough in inter-racial collaboration to help the Congress leaders by their example keep anti-white racialism under control.

Those of us who declare for what the Germans would call "Ohne mich" and the Americans "Gownt me out", so far as the general election is concerned, ought at least to outline the minimum conditions which would re-engage our interest in the electoral pastime. In stating my own terms, I am trying to be realistic enough to keep the discussion within the bounds of "the possible", on U.P. terms. That rules out any significant franchise proposals, though allowing the proposed six African representatives to the Senate to be Africans would be a worthwhile gesture. Reasons of space also exclude the ever-growing list of laws which the U.P. ought to promise to repeal outright or drastically amend—no few of which it has committed itself specifically. But three positive measures could greatly contribute to lowering the racial (colour) temperature: (1) Abolition of the pass laws; (2) abolition of all statutory and administrative distinctions based on colour bars, job reservations, etc.; (3) recognition of all properly constituted trade unions, including those with a mixed or African membership. Of these three points, (1) is not a greater advance on the 1948 Fagan Report than ten further years' demonstration of their futility and mischievousness justify. (2) can be accompanied by "the rate for the job", negotiated through the trade unions, which will operate

against non-whites for a long time but not exclude them utterly. (3) is a necessary of (2) and will only take the U.P. back to its stated policy before the promised "substantial steps forward" in its 1954 Union congress, which actually retreated on trade union

policy (and failed to advance perceptibly anywhere else).

Is it really hoping too much that on the morrow of its April defeat the U.P. will begin in solidarity with the future by adopting these three cautious but positive reform planks?

Paton Says Apartheid Will Be Dead In 50 Years

MR. ALAN PATON, author of "Cry, the Beloved Country," told the all-Africa church conference in Ibadan, Nigeria, that only the most fanatical White Nationalist would predict that apartheid would last another 50 years in South Africa.

Mr. Paton said: "We African Christians are living in an era where the State seems to be extending its authority over more and more of the affairs of men and women. Because I am a Christian, I am a passionate believer in human freedom."

The next 50 years were likely to be the most vigorous, exciting and painful half-century Africa had ever experienced.

"Look where you will, the whole continent is on the move. It is inevitable that African nationalism should play a great part in these events."

"Down there in South Africa

some White people say that for us the African it always right and the White man is always wrong. That is rubbish. But what is true is that the White man has had much more opportunity to be wrong."

"The power to govern is heady wine. There will be a temptation to overgrow, to take unprecedented powers, to do unprecedented tasks and to diminish the area of personal freedom."

"It is my hope that these new States will guard against many of these temptations by giving constitutional guarantees of the human rights of citizens," said Mr. Paton.—Saps-Reuters.

malware. One of the most supremely ironical moments was the silence with which the U.P. greeted the return of the prodigal son, Advocate D. B. Moliso, who resigned from the Liberal Party in October because he believed "the urgent political task to be the destruction of the Nationalist Party." His resignation was hailed by "Die Burger" as further proof that "Aberkants" were fleeing the U.P. banner, in illusion which Advocate Moliso artfully contrived to foster by announcing that he "did not think the cause of liberalism in South Africa was being advanced by a splinter party." The U.P.'s wriggles of discomfort were visible and almost audible.

However, we liberal-minded people would slightly prefer a United Party victory in April, if only for its negative virtues—a little less of everything) racially. If we see realism, we shall be considerably surprised if such a victory materialises; we shall be astounded if, after such a victory, the U.P. really does much positively to begin putting things right in South Africa. How can it? It has opted again for "me-too" and the floating voter. It will neither a victory to such "realism" and try to be even more "realistic". A Johannesburg columnist, on an evening paper which has gone overboard to help the U.P., has even discovered merit in Mr. Swart's death penalty and permanent banishment sentences against African robbers because they echo Mr. Strauss's lamentable pre-election broadcast in 1953. Any more now we shall have a reputation of the U.P.'s support for the 1953 Swart Acts.

One had hoped that the U.P. was making its last real play with

Direct From India:

Your favourite film records, Bhajans, Devotional Songs & Arthee National Anthem by India's greatest artist, K. L. Saigal of New Theatres.

Basant Bhar	5 Records	50s.
Datta Matha	3	30s.
Tanen	3	30s.
Bagat-Sardas	4	40s.
Bhanwara	3	30s.
Zindagi	2	20s.
Lagan	3	30s.
Usharbool	3	30s.
Delhi Singrothre	2	20s.
Indian National Anthem	1	10s.
"Azadi Ka Bada Gadh"	Now see the change in India in Drama set.	
		10s.

These are some of the finest Indian Records pressed in India with real Indian Tones.

Postage free.

D. ROOPANAND BROS.

MUSIC BALLOON AND BOOKSELLERS

Phone 20707.

P.O. Box 2524.

85 VICTORIA STREET,

DURBAN.

India's Foreign Policy Based On Desire For World Peace-II

WE believe that such war-like methods, strictly defensive though they might be, in fact weaken the defences of peace, perpetuate tension and produce a chain of military challenge and military response. This belief of ours influences and is in turn influenced by another, that we, at any rate, should not involve ourselves in commitments which would tie us not only with friendship with certain countries but also with enmity towards others.

Kashmir

Kashmir is a good example of our peaceful approach to a problem we have had in our relations with one of our own neighbours. We went, at the request of the Ruler and people of Kashmir, to its defence against aggression only after persistent appeals that the aggression be halted, immediately after, we asked the United Nations to halt the aggression. We have always suggested a peaceful settlement by negotiation, and at no time, despite provocations, have our people or Government raised the cry or adopted the posture of war.

Insistence on methods of peace has also characterised our approach to the struggle of sister nations in Africa and Asia against colonial rule, and equally to the resistance offered by the people of South Africa against the practice and perpetuation of racial discrimination. In suggesting the approach to them, in a humble and friendly way, we have suggested only something which we had professed and practised in our own struggle.

Newcomers

As newcomers to the ranks of independent nations, we were poor in terms of material wealth and strength but rich and strong in our belief in the future of mankind and in our determination to redress the wrongs of our past by our own mass effort. What we saw was a world in pieces at the end of a devastating war with violence having reached its apogee in the atomic weapon unleashed for the first time on an Asian people. Two giants of imperious proportions stood poised in open confrontation. At the same time, 51 nations signed the Charter and the United Nations embraced the hopes of mankind.

The emergence of that great

organisation, however, coincided with the entry of the world into the cold war and already in 1946 we experienced the early manifestations of it in the very first session of the General Assembly.

In earlier circumstances, when the world was not so small and was more leisurely and far less destructive, other countries, new in their independence—and, curiously enough, some of

By

ALI YAWAR JUNG

them are now among our strongest critics—found it best to try and keep the rest of the world at a safe distance until they had found their feet.

Folly

In the circumstances of the world in which we were born and of our own tasks at home, whatever our preferences or differences in respect of systems and ways of life, it would have been folly for us to commit our country, its efforts and resources, not to speak of the future, to involvement outside. For one thing, such progress as we have since made by our own endeavours to raise the standard of our living would have been reduced in size and considerably delayed owing to the diversion of effort and resources required by the national demands of any such commitment, and perhaps also by divisions within our own ranks.

The experience of committed countries has not, to our mind, been too happy in this respect; we cannot and do not presume to advise them and such policies as we pursue are by and for us, but we are entitled to draw conclusions for ourselves, and I hope we do so without misjudging others. As we view it, our involvement in the cold war on either side would not only have been contrary to the peaceful approach to which we insisted on adhering, it would have brought the cold war inside our walls, and I may say that we have never so far felt the occasion to justify the pose or posture of such involvement.

Restricted Freedom

Apart from all other considerations, the implications and necessities of any such commitment as we know them, would in effect, even if not in

terms, have restricted our freedom. Even shelter has, after all, its own disadvantages, for little can grow under it.

That is not isolationism, very far from it. Others may have practised it, we have not. It is also a misnomer to call our policy neutralism even in relation to the cold war as we are positively against it and against the division of the world into two camps. Our policy is directed towards helping to end such a state of affairs.

We also stand for friendship with all countries, like some others and unlike some, we recognise and have friendly relations with States with whose systems or policies we do not necessarily agree. We have actively worked for the maintenance and promotion of peace and, within our own limitations, have not stood as idle spectators of aggression anywhere. We have not fought except in self-defence and only within our frontiers, and it is an essential part of our policy that our armies should not go to other lands except for purposes of peace.

With Honour

They have twice performed that duty with honour. We believe in associating with others in the tasks of peace, in furthering international co-operation. As an Asian people, we assisted and participated in the Bandung Conference; our intrepid struggle for freedom from the British did not prevent us from associating with them and with others outside Asia, in the Commonwealth.

It is not to be expected that all nations will agree with us,

just as they could hardly expect us to agree with them always in their line of thinking or action. There have thus been criticisms of the five principles on which we have based our view of international relationship as it should be, and some have criticised them as unrealistic.

Those who know us also know, however, that we are not a nation of joiners-in, and our policies are essentially based on realities as we see them. Certainly, the opposite philosophy which continues to divide the world, has brought no peace. The prize of an armed peace is poor consolation for a world made only too conscious of the growing accumulation of the potentials of destruction.

Realism

I feel that the greatest element of realism in our policy is our belief that we must primarily have strength within ourselves—not the strength of armies or nuclear weapons, though they undoubtedly count—but above all the strength of our own development and stability and the determination, while respecting the world and taking into account all that is happening around us, to wait for no one's favour and to fear the blame of none.

(Concluded)

R. VITHAL

Bookkeeping, Writing up Sets of Books, Balance Sheets, Income Tax Returns.

Contact No. 12 Backlys Arcade, 28 Market Street, Co., Diagonal & Market Sts., Johannesburg. Phone 33-1854.

Cable & Tel. Add. HARGVAN.

Phone 29368

P. Hargovan & Co. (Pty.) Ltd.

Earthenware Pickle Jars 1 Gallons 12/6 each F.O.R. Durban
Fresh First Grade Green Ginger 1/2 per lb. " " "
Fresh First Grade Garlic 2/- " " " "

Cash with order only.

P. O. BOX 1250.

155/7 Warwick Avenue
DURBAN.

British Delegation Says Apartheid Must End

London, Wednesday.

A BRITISH PARLIAMENTARY delegation reported today that a bold increase in representative Government in the Federation of Rhodesia and Nyasaland was needed to get full African support for the Central African Federation.

The delegation of four Conservative and three Labour Members of Parliament toured the Federation last August and September, and its report was published today.

They said the concept of partnership on which the Federation was based had social, political and economic implications, and unless social adjustments were made to avoid rigid classification of races "we believe that partnership will not succeed."

The delegation reported, "It is quite clear that to the Africans and to the Asians in Africa the term partnership is not yet a reality."

Essential Steps

"If the races in the territories are to live together in amity, the African community must be made to feel that it has a large political stake in the Federation."

"This would mean a bold increase in representative government in the territories, together with a substantial widening of African influence in the election of members of the Federal Assembly."

"These steps appear to us to be essential if African opinion is to be won over to full support of Federation," said the report.

The delegation said in its report that it was important that all the races in Northern and Southern Rhodesia and Nyasaland should believe that partnership was a reality and that there were solid advantages to all in making it work.

"All races have obligations, but the main burden for inflating this success must lie with those who are now in the position of responsibility," the report said.

In a chapter on race relations in the Federation the report said that at present only a few non-Europeans were able to associate with Europeans on terms of social equality, and

we should like to see them given every chance to do so."

Remove Distinctions

It added: "We hope that it will be progressively possible for Federal services to remove distinctions that still remain, such as separate entrances to post offices, which must be

largely irrelevant to the really serious problems of race relations."

"We believe that such an example set by the Federal Government would have a significance to African feeling, out of proportion to its intrinsic importance."

The avoidance of rigid, permanent racial cleavages was the most important task before the Federation.

Dealing with the sharp division between European and African opinion on the future of the Federation, the report noted that the African National Congress in all three territories

was opposed to the continuance of Federation, but the nature of African objections varied.

Members Of The Delegation

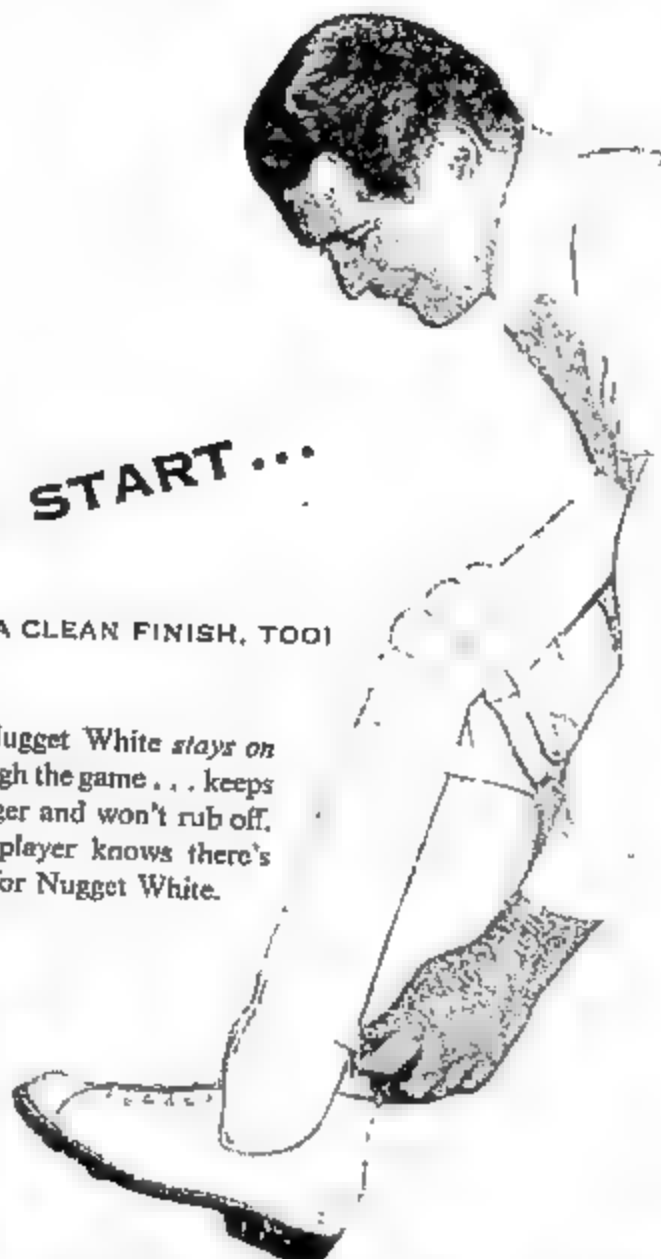
The delegation which reported on the Federation came from the United Kingdom branch of the Commonwealth Parliamentary Association, and consisted of Mr. Richard Wood (Conservative), Mr. James Callaghan (Labour), Col. J. H. Harrison (Conservative), Mr. Charles Fletcher-Cooke (Conservative), Mr. J. E. McGill (Labour), Mr. G. A. Pargiter (Labour), and Maj. F. H. B. Wall (Conservative).

CLEAN START...

AND A CLEAN FINISH, TOO!

Because Nugget White stays on right through the game... keeps whiter longer and won't rub off. The wise player knows there's no match for Nugget White.

In the NEW packs

'NUGGET' WHITE

IN TUBES AND JARS

Listen to "THE NUGGET SHOW", Springbok Radio, Saturdays, 6 to 6.30 p.m.

AA 197

What Is A Native?

By the Political Correspondent of the "Star".

SOUTH AFRICA, probably the most racially-conscious country in the world, is still without any intelligible definition of its various races. Four years ago the Minister of the Interior, Dr. Dönges, appointed an inter-departmental committee to co-ordinate the different (and often conflicting) definitions of races as laid down in Union statutes.

In 1956 he told Parliament that the committee reported they had found the task impossible.

Last May he told Parliament that he had reappointed the committee and asked them to have another shot.

I learned from the Department of Native Affairs that the committee has now split into "a number of study groups" and that they are bogged down on the meaning of the word "Native."

They have not yet got round to trying to define a "European" or "Coloured."

So a long time is likely to elapse before the task is completed—if it ever is.

Meanwhile it is possible to

be accepted as a White person for purposes of the Mixed Marriages Act yet be excluded from the White group under the Group Areas Act or the Population Registration Act.

It is also possible to be accepted as a Native under the Population Registration Act, but not under the Native Urban Areas Act or the Native Building Workers Act.

Mixed Descent

A person of mixed European and Native descent, who is a Coloured under the Urban Areas Act, is a Native under the Native Representation Act of 1936.

I know of a Pretoria woman whose parents are both classi-

fied as Coloured under the Population Register, but who is herself classified as a Native because she is married to one.

Her elder son, born before her marriage, is classified as a Coloured, but her younger son is a Native.

She and her family live in the Pretoria Coloured location. They are shortly to move to a Native township. But strictly speaking the Urban Areas Act would regard her and her elder boy as ineligible for residence there.

Phone 34-1349

P. O. Box 1649.

MASTER BROS.

(PTY) LTD.

WHOLESALE MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS

HOUSE FOR KEEN CASH PRICES

33 West Street, JOHANNESBURG.

Seven Months With Mahatma Gandhi.

Being an Inside View of the Non-co-operation Movement of 1921-22

By Krishnadass

Abridged and edited by Richard D. Gregg

Writing of the two volumes of which this is an abridgement Gandhi wrote: 'I have gone through them. And the facts appear to me to be correctly set forth and exhaustively dealt with The volumes are the only narrative we have of the seven months, with which Krishnadass deals.'

Prices 12s. 6d.

Obtainable from.

'Indian Opinion,' P. Bag, Durban, Natal

India's Largest Insurance Company At Your Service

The New India Assurance Company Limited

SOLE REPRESENTATIVE IN THE UNION OF SOUTH AFRICA

RUSTOMJEE JALHOY RUSTOMJEE

140, Queen Street, DURBAN.

FOR SERVICE AND SECURITY
CONSULT US FOR
EVERY TYPE OF INSURANCE

P.O. Box 1610.

Residence: 111 Eleventh Avenue,
DURBAN.

Phones:

Office: 25845

Residence: 36413.

London Letter

(From Our Own Correspondent)

PLOT ALLEGED TO KILL KABAKA AND UGANDA PRIME MINISTER

West Africa

ON November 4 students of the University College of Ibadan turn down fences surrounding the college, declaring that they had been created to cage them "like animals". About five hundred of the students were involved. The college authorities closed the college and it was only reopened two months later, on January 3. Dr J. H. Parry, the principal, addressed nearly 700 students in the assembly hall on that date. He said that as far as he was concerned the episode was closed. No doubt the events of last year had harmed the reputation of the university. He concluded that it was idle to suppose that the governing body of a university could be induced to change its mind by agitation.

On the same day it was announced that a conference on the Nigerian Constitution would begin in the House of Representatives in Lagos on February 4. It would consider reports made by committees set up at the conference in London in May and June last year. A further step towards complete independence for Nigeria was taken at the convention of the Northern People's Congress in Kano on January 14. The N.P.C. is the Government Party in Northern Nigeria, and the Congress passed a proposal that self-government for the region be declared on March 15, 1950. The convention further resolved to recommend that the Federal territory of Lagos be extended, and that Oshogbo and Oyo be returned to the North from Western Nigeria. It said it would vehemently oppose any further fragmentation of the North.

Ghana

The local state of emergency at Kumasi in Ghana continues. The state of emergency was declared over the month-old dispute around the nomination of a Zerkia Zengo. The Zerkia Zengo is the leader of the 30,000 Moslems in Kumasi, and the post became vacant six months ago when the then holder of the position was deported. The Ghana Premier,

Dr. Nkrumah, took action to settle the dispute on January 3. One of the three claimants, Malam Malawakili, the former chairman of the Convention People's Party in Kumasi, was chosen as the new Zerkia Zengo. When a government spokesman was asked whether or not, now the dispute was settled, the state of emergency would be revoked, he replied: "We have to find out the reaction of the Moslems to the new selection before we can what can be done." This is most understandable in view of the new Zerkia Zengo's support of the Government Party, for the majority of Moslems in Kumasi support the opposition United Party.

On January 14 the Ghana Ministry of External Affairs announced that the Governments of Ghana and the Soviet Union had formally agreed to the establishment of diplomatic relations between the two countries and the exchange of representation at the Embassy level. A press statement said: "The two governments are of the opinion that this step will promote international co-operation in the interest of the maintenance and consolidation of world peace." It seems the first steps towards the new agreement were taken during conversations between Dr. Nkrumah and Mr. I. A. Benediktov, who led the Soviet delegation to the recent Ghana Independence celebrations.

East Africa

Uganda seems to go from one crisis to another. On January 14 Joseph Kiwuka, chairman of the Uganda National Congress and owner of the "Uganda Post", was arrested and remanded in custody by an African court on charges of conspiring to bribe three people to kill the Kabaka of Buganda "and his chiefs." A warrant had also been issued for the arrest of Ignatius Musisi, President of the Uganda National. When Mr. Kiwuka appeared in court at Mengo the police prosecutor alleged that he had been arrested while paying £22 to one Ahmenani Kiliro as part of a bribe. He said the plot was also aimed at the lives of Buganda Prime Minister,

Mr. Kiwuka; the Kabaka's uncle, Prince Bado; the Buganda Health Minister; and Mrs. Alayias Labowe, a newspaper editor and member of Parliament.

Upset

The upset this is likely to cause in Buganda cannot be foreseen. But it is to be hoped it will not further increase the tension between the Buganda and the rest of Uganda. In particular it is to be hoped it will not undermine the Government's attempt to meet Buganda suspicions. The latest of these came with the announcement on January 3 of three additional African back-bench members of the Uganda Legislative Council. These members, who will be Government supporters, will take over the places of two Government officials who are Europeans. Two will take over the two votes of the Governor of Uganda, Sir Frederick Crawford, who has been President of the Council, and who is handing over the presidency to the newly-appointed non-voting Speaker, Sir John Griffin, the former Chief Justice of the Protectorate. The third member will replace the Resident of Buganda, Mr. O. A. L. Richards, who wishes to devote himself fully to Buganda administration.

His presence particularly had added to the hostility of the Buganda to the Legislative Council which they are inclined to view as an instrument of East African federation. Forthwith, the addition of three more Africans to the Council will go some way to meet African feelings of being under-represented. It is possible that one of the new members may come from Karamoja, the primitive area in the north-west, which is the only area not yet represented.

Indian Delegation Leaving For Washington To Discuss Loan Offer

New Delhi, Jan. 19.

A three-man delegation headed by Mr. B. K. Nehru, Secretary to the Department of Economic Affairs, is leaving for Washington shortly to discuss U.S. offer of aid to finance India's Second Five Year Plan.

The U.S. Government earlier informed India of its willingness to discuss a loan programme of approximately 250 million dollars from the U.S. Export Import Bank and the Development Loan Fund.

The U.S.A. is also considering on an urgent basis further measures to meet India in meeting her present grain shortage.

We have pleasure in announcing to the general public that we are now specialising in Indian and Pakistani goods. The following are only a few of the many wide range of lines we offer:

CAROM BOARDS

Ordinary Rubber Cushion	£5	3	0
" Nickle Corner	£4	4	0
Two-in-One Carom Draft Board—			
—Rubber Cush.	£5	15	0
" " Nickle Corner	£4	15	0
Shep Solled	£3	3	0

ALL WITH STICKER AND MEN. TETS COMP.

AGARBATTI

Gateway of India—Tins 4 Tola 10/6 Each; 3 Tola 5/4
Three Roses " 6 " 7/- " 3 Tola 4/4
Lata Mangeshkar " 4 " 4/6 " Kasturi 4/4
Jawhar 3/4 Each. Arab-Ka Sandagar 5/-
3 Jyothi 1/6 Each. Night Queen 2/3 Each.
India: Steamer Brand No. 444—5.6 Doz.
Pakistan: " " No. 444—6/6 Doz., No. 18 14/6 Doz.
Pakistan: Captain 27/6 Doz., Mysore Saagandh 24/- Doz.
Pakistan, Rose 24/- doz.; Darbar 27/6 doz.; Meelat 27/6 doz.

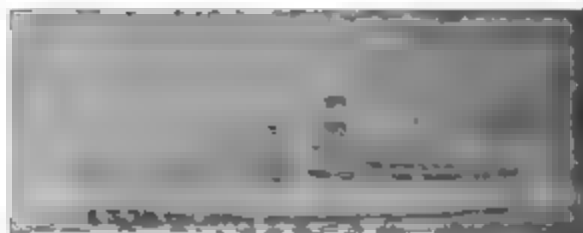
Also wide range of Sarons, Glass and Plastic Bangles, Immitation Jewellery, Clocks, Toys, Games, Novelties, Radios and Electrical Goods.

A. K. HOOSSEN & SONS,

116 Queen Street. Phone 27347, P.O. Box 2168, DUBAI.

B-I

Sailings Between
East African Ports
Karachi And Bombay

S.S. Kampa due 20th January 1958.
Sails for Bombay on 5th February 1958.

S.S. Karanja due 1st March 1958.
Sails for Bombay via Karachi on 5th March 1958.

PASSAGE FARE TO KARACHI OR BOMBAY

First Class	single	without	food	£92-0-0.
Second "	"	"	"	£60-15-0
Third "	"	"	"	£31-10-0

For further particulars apply to—

Shaik Himed & Sons
(Pty.) Ltd.

390 Pine Street, — Durban.

Telephone 20432, Tel. Ad: "KARAFAT."

FOR
RUBBER STAMPS

AND
PRINTING

CONTACT

**STANDARD
PRINTING PRESS**

GENERAL PRINTERS

AND

RUBBER STAMP MAKERS

73 BEATRICE STREET, — DURBAN.

PHONE 81008.

P.O. BOX 2782.

TELEGRAPHIC ADDRESS

"QUICKPRINT"

ESTABLISHED 1878

THE
QUEENSLAND INSURANCE
COMPANY LIMITED.

(INCORPORATED IN 1886 IN NEW SOUTH WALES)

TRANSACTS ALL CLASSES OF INSURANCE.

Fire — Marine — Accident

Consult:

MISS TEHMI SORABJEE RUSTOMJEE
SPECIAL INDIAN REPRESENTATIVE

106 MANSFIELD ROAD, — — — DURBAN.

P. O. Box 476. — —

TELEPHONES 47453 & 47888.

માંસાહાર અને શાકાહાર

પ્રમુખ્ય ખાતે પંદરમી વિશ્વ શાકાહાર પરિષદની મહિલા શાખાનું પ્રવૃત્તિ અધિવેશન બસાયું હતું. આ અધિવેશનમાં સુખમત્વે લોકોને શાકાહારી બનાવવામાં સ્ત્રીઓ શ્રી કાળો આપી શકે તેની ચર્ચા કરવામાં આવી હતી.

પ્રમુખ શ્રી. રૂકમણિદેવી એકેડેમી ચેતાના પ્રવચનમાં જણાવ્યું હતું કે "માયા, મમતા અને પ્રાણીઓ પ્રત્યેની દયા એ તો સ્ત્રીઓનો મે.ટામાં મોટો ગુણ છે. જે સ્ત્રીમાં આ ગુણ ન હોય તે સ્ત્રી તો સ્ત્રી જ ન ગણાય, પણ અભ્યાસના જમાનામાં એક ભારે ચમત્કારિક ફેરફાર થયે છે તે સ્ત્રીઓમાં આ ગુણની ખામી વધુ માં વધુ ડેખાય છે. અને તો આશ્ચર્ય થાય છે કે રીસ્ટી અને એવાં જ બીજાં શહેરોમાં સુસ્ત માં સુસ્ત શાકાહારી પ્રાણીઓ પણ માંસાહારી બની ગયા છે અને શાકાહારી ન રહેવા માટે જાત જાતનાં કારણો આગળ મૂકે છે. જુના જમાનામાં સ્ત્રીઓ શિક્ષિત ન હતી, સ્ત્રીઓ પુરુષ સંભોવકી ન હતી અને અન્ય ઘણી ઘણી રીતે પછાત હતી તો પણ તેઓ જુનું જુનું માયાનું હતી અને પામીક તથા અવધારિક રીતે જુનું જ જાળવત હતી.

આજ તો સ્ત્રીઓને પુરુષ સમો વધી બનાવવામાં આવી છે. એને શિક્ષણ આપવામાં આવ્યું છે, જીવનમાં આગળ વધવાની તક આપવામાં આવી છે ત્યારે એ.ટા જાગની સ્ત્રીઓએ તરફે ઝડપી છે, પણ એનો સદુપયોગ કરવાને બદલે દુરુપયોગ કર્યો છે. આજની સ્ત્રીમાં નારી દૃઢ્ય કે માતૃ-ભાવનાની ભારે કમી એવામાં આવે છે અને આ એક દુઃખદ ચિન્હ છે. આમ ને આમ ને આ પરિસ્થિતિ આગળ વધશે

તો તેથી શબ્દને ભારે હુકમન થશે.

સ્ત્રી માટે તો નાનપણથી બાળકને શાકાહારના કાયદા સમજાવી શકે. બાળક કે વિદ્યાર્થી પરિભ્રમના દેશોમાં અભ્યાસ માટે જાય ત્યારે પણ તેને જો અહીંથી યોગ્ય માર્ગ દર્શાવ આપવામાં આવે તો એણે માંસાહારી બનવું જ પડે એવી કેટલી પરિસ્થિતિ નથી. માંસાહારને પ્રચાર સુખમત્વે પરદેશ ગયેલા માણસો જ અહીં કરે છે. આ બાબત માં સ્ત્રી ઘણું ઘણું માર્ગદર્શન આપી શકે તેમ છે."

સ્ત્રીમતી એન્ટોનીની વાતો આ દેશમાં આપણે શાકાહારી હોઈએ એ પણ વિચારવા જેવી છે. કેટલાક ગૃહોમાં માંસાહાર

શરૂ થયો છે અને કેટલાક ગૃહોમાં ઇન્કાને પ્રભુ મહત્વનું સ્થાન અપાય છે. અને તે પણ ગાંધીજીએ ઇન્કાને દુધ જેવા ગણ્યા છે એમ કહીને સ્વાદથી ખવાય છે. ગાંધીજી દુધને જ અરબીનું તત્વ સમજી દુધનો જ વિરોધ કરતાં હતાં. આથી ઇન્કા અને દુધ સરખા જ બરાબ છે એમ ગાંધીજીનું કહેવું હતું. આ દ્રષ્ટિએ એમ વિચારી શકાય કે દુધ ખરાબ છે—ઇન્કા એટલા જ ખરાબ છે—દુધ પરંપરાથી લેતા આવ્યા છીએ, ઇન્કા નથી લેતા—નથી ગાંધીજીએ પણ તેનો કદી ઉપયોગ કર્યો. આથી એક સિદ્ધિ ખરાબ હોય તેથી બીજી સીજનો વધારે કરવાની આવશ્યકતા નથી જણાતી. ઉલટાનું

ગાંધીજી અને જવાહરલાલ

કોઈ કહે છે કે જવાહરલાલ અને મારી વચ્ચે અણબનાવ થયો છે. એ વાત સાચી બોલી છે. અમારી વચ્ચે અણબનાવ તો થયા જ કરે છે. અમારી એલે અને પિતૃ-પૌત્ર તારથી એ અણબનાવ થાય છે. એ અણબનાવ તો મારી કસેટી કરવા, પણ મારા કાયદામાં જ રક્ષાઈ ગયે. ત્યારથી અમારી વચ્ચે અણબનાવ થતા આવ્યા છે. પણ જેમ ભાકરી મારીને પાણી અલગ કરી નથી શકાતું તેમ અમને કોઈ અલગ નથી કરી શકતું. એ તો મારા વારસ છે. મારા વારસ નથી સરદાર, કે નથી રામજી, કે અંતરાત્માની વાત કરું અને એ દસે છે. છતાં એ કામ તો મારું જ કરે છે, અને મારા મયા પછી પણ મારું કામ કરવાનો છે, અને મારી જ મત્તા બેસશે. જાહેર તો એ હોદ્દાતાનમાં વેણ પડેલો છે, એટલે હમેશાં દિલમાં આવે તે એમી કે છે. કે છત્રુ પું ત્યાં સુધી મારી સાથે થયે. મારા મયા પછી એ ભારે પણ કોની સાથે? એની ભાષા સદન ગોણ કરશે? અમારી વચ્ચે અણબનાવ જેવી વાત નથી.

—ગાંધીજી.

આરો તો આકાશના તારમાં સમાન છે. આપણે ત્યાં સુધી કરી પડેલી સકતા નથી, પણ મહા-સાચરો એટલા નાનિયો જેમ તારા એ ને આપણે ચેતાનો માર્ગ નક્કી કરે છે તેમ આપણા આ-રોને આપણે આપણે જીવન માર્ગ નક્કી કરી શકીએ છીએ. કાલે સુખ.

દુધ અને ઇન્કા બન્ને સરખા જ બરાબ છે. હું ઇન્કા નથી લેતો, દુધ પણ નહિ લઉં. આ વિચાર રાવણી વરાળર ગણાય.

વિકારો કેમ સમાવાય

પ્રમુખ્ય કામ, કોષ, લોભ, મેહ, વગેરે વિકારો, અને અહંકાર વગેરે દુર્ગુણો કેવી રીતે દુર થાય?

ઉત્તર : જેમ અશુભ વિચારો, તે શુભ વિચારોથી દુર કરી શકાય તેમ દુર્ગુણોને સદુર્ગુણોથી દુર કરી શકાય છે. સદુર્ગુણોની માયા જેટલી વધારીએ તેટલે અશુભ દુર્ગુણો ક્ષીણ થશે. સદુર્ગુણોને દેવી સંપત્તિ અને દુર્ગુણોને આશુરી સંપત્તિ કહેવામાં આવે છે. દેવી સંપત્તિનો વિકાસ તે મનુષ્યજીવનનો સાચો માર્ગ છે આશુરી સંપત્તિમાં સપકા-યેલો મનુષ્ય સારાસારનો વિવેક કરી શકતો નથી અને ચેતાના એકિક સુખની લાલસામાં તે અશુભ કાર્યો અને અનાચાર કરે છે, બ્યારતું સમજવા પછી આપણે કહે દરેક દુર્ગુણોના નાશકરતી વિચાર કરીએ, મનુષ્ય જ્યારે કામવૃત્તિ, પંજમાં સપકાય છે ત્યારે તેની વિવેકદષ્ટિ નાશ પામે છે. ઉત્તમ સંપત્તિનું પ્રગ્નન એ ગૃહસ્થાશ્રમનો ઉદ્ધ છે. પણ મનુષ્ય તે જુદી જગ્યાને અનિવેદી બનીને અસંયમી જીવન ગુન્દરવા હાથે ત્યારે તેના વડે અનેક અત્યાચારો થાય છે. અરેબરે તે ચેતાનું સત્ત્વ શુભાયે છે અને અપોગતિમાં પડે છે. કામવૃત્તિમાંથી ભુટવાનો માર્ગ સંયમ જ છે. ગન, વચન અને કમંઈ સચવી જીવન ગુન્દરવાથી ધીમે ધીમે કામવૃત્તિ ક્ષીણ થતી જશે.

—કેદારન.થ.

“ઇન્ડિયન ઓપિનિયન”

શુક્રવાર તા. ૨૪ જાન્યુઆરી, ૧૯૫૮,

પ્રજાસત્તાક દીન

વાંચકોને વિનતી

જાન્યુઆરી ૨૬મીએ હાઈન્ડી પ્રજા દેરી એક વાર પ્રજાસત્તાક દીન ઉજવશે. દુનીયાના પ્રજાસત્તાકવાદીઓ, આ અવસર ઉપર હિંદને પોતાની શુભેચ્છાઓ પાઠવશે.

કેઈ પણ નવા દેશની એમ હાઈને પોતાની તકલીફોનો સામનો કરવો પડ્યો છે. અને બુદ્ધો પણ કરી છે પણ બીજા બાજુએ આની સરખામણીમાં હિંદના હસ વરસમાં જે ઉત્તરી સાધી છે તે છે. આ હસ વરસમાં હાઈ સ.એ. આવેલા સંકટોનો ચોથી પ્રથમ આપણે વિચાર કરીએ. આપણે જો એમ કહીએ કે દુનીયામાં ચિંતમાં ચિંત પરીચીતીનો કોને સામનો કરવો પડ્યો હતો તે. જે યોદ્ધા નહીં કહેવાય, સ્વતંત્રતા પછી તરતજ હાઈ સ.એ. ઉત્તરો સરખાઈ કોનો સવાલ ઉભો થયો. ત્યાર પછી બુદ્ધા બુદ્ધા બાજોમાં બુદ્ધ મરો, દુકાળ, યુદ્ધો અને ધરતીકંપ ની આફનો શરૂ થઈ તે શિવાય હાઈન્ડી ન.ય.ની મરીબાઈ અને કોના કાળો અમલજી લોકોનો સવાલ ઉભો હતો આમ છતાં આને આપણે એકજે હીએ કે હાઈ અ.સ.ના સંકટોને સામનો કરીને પણ ઉત્તર થયું છે. આને બહુતરના સવાલનો વધુ નીચણો અને ઓડ મિ.કુશુધી ઉદેલ કરવામાં આવી રહી છે. મલેરીયાનો સવાલ કે જે હાઈમાં એક મહુજ ગાંધીર સવાલ હતો. જે પણ હાલમાં ૪૦ ટકા દુર કરવામાં આવ્યો છે. - હસ વરસ પહેલાં હાઈમાં બામકાઓમાં જવાના મહાજા જોઈ સરકાએ કંતા આને હાઈન્ડી સરકારે આ કોપડો પણ પીએ પીએ ઉઠેયો છે અને નાનામાં નાના બામકાઓ માં જવાની સગવડ યોગ્ય વખતમાં મળી જશે.

હાઈન્ડી પરદેશ નીતી તરફ આખી દુનીયાએ ધ્યાન રાખવામાં છે. યોગ્ય સમયમાં હાઈ આને એશીયાનું એક આગળ પડતું દેશ બનાવ છે. હાઈ કમિશન શાંતી બાળવાનો આદર્શ પોતાની સામે રાખ્યો છે. અને આ અ.સ.ને ધ્યાનમાં રાખતા પરદેશના સવાલોમાં સલાહ અને સુચનાઓ આપી છે.

છેલ્લા હસ વરસમાં શી નજરે ને દુનીયાના મહા દેશોમાં મહાજા આન અને પ્રમથી આવકારવામાં આવ્યા. હતા. અમારે માનવું છે કે આ એમની પરદેશ નીતીને અંગે છે અમારે કેરીયાની લકાઈ કુલેવનો સવાલ અને કંચેરીની યુનાયટેડ કોલી રહી હતી ત્યારે હાઈન્ડી સરકારે શાંતી બાળવા માટે જનતા પ્રવલ્ન કર્યો હતો અને સલાહ આપી હતી.

અણુ શસ્ત્રો માટે અને પ્રયોગો વિષે પણ હાઈ દુનીયાના બીજા દેશોને ચેતવણી આપી છે કારણ કે જે દુનીયાની શાંતી માટે સારું નથી. હાઈ કમિશન પોતાના આદર્શો પર મક્કમ રહીને પોતાનું કામ આગળ મુખ્ય છે અને “જીવો અને જીવવા દો” ની નીતીનું અનુસરણ કરું છે. અમને જે લેઈને પણ આનંદ થાય છે કે, વિનોબા-ભાવે અને એસના સાથીઓ હાઈમાં આટલું સારું કામ આણુ શાંતી રહ્યા છે અને એની ઉન્નતિમાં કમિશન આપી રહ્યા છે.

આટલી મધી અડચણો અને અશાંતીને સ્વતંત્ર થયા પછી તરતજ સામનો કરીને હાઈ આગળ વધ્યું છે જે લેઈને અમારા દિલમાં હાઈ વિષે મધી જ પોટી આશાઓ બંધાય છે. કદાચ આને હાઈ અણુ શસ્ત્રો માં આગળ નહીં વધ્યું હોય

પણ તે માનવતાના કામમાં અરૂર આગળ વધ્યું છે. અમને ખાતરી છે કે, દુનીયાના પ્રજાસત્તાકવાદીઓ, અને શાંતી આકાંક્ષીઓ, આને અમારી સાથે હાઈને શુભેચ્છાઓ પાઠવશે અને “ઇન્ડિયન ઓપિનિયન” એક સહચાનના એક પ્રમદાવશે અને આજ કુખી ને ઉન્નતીઓ મેળવી છે એને માટે પોતાનું માન દર્શાવશે.

અમે અમારા માલકોને ૧૯૫૭ના અને ૧૯૫૮ના બોલો મોકલ્યા છે. અમલક પા. ૫૦૦ થી ૧૦૦૦ની ૧૯૫૭ ની ઉપરાણી બાકી છે. આ કાપુ મહાનવા અને અમારી જનતા એકતર કરીએ છીએ. અને દેશ પરદેશના મિત્રો અને શુભેચ્છકો આ પત્રને વાંચી રાખવા માટે જો કારણો અમારે છે. એક અધીશની સ્મૃતિરૂપે, બીજા આ દેશના આપણા સંકટો, કુખો, ના પોકારના સાધન રૂપે અમારી દરોશી યુજવતી વિભાવમાં આદર્શ અને સંસ્કૃતિને દેશને જે ઓછુ કારણ પણ મળ્યા. આ સેનાઓ અને કપ મેર કરવા હાઈએ છીએ. પણ અમારી કમનસીબી છે કે, સહાય

એકજે છે
હીન્ડીકસ સંસ્થામાં શ્રીમતી મુરીલાલેન ગાંધી સાથે રહી ને તેમને તેમના કામમાં મદદ કરે એવા બિન કે બાહ્ય કે જેઓ યુજવતી અને ઉદ્દીશ નું જ્ઞાન મરાવતા હોય એમને નિમલે શરનામે પત્ર વ્યવહાર કરવો. અમારે અમરમાં અળી નહીં કરવો.
ચેનેજર :
INDIAN OPINION,
Private Bag,
Durbha.

મહત્તી કે સહાય સેવા ન કરવાના આદર્શને અપનાવવા છતાં સેવાના રૂપ રૂપે અમે વાંચો પાસેથી નાણાંની આઠા રાખીએ છીએ. અમારા અ્યાલ યુજવ વરસને પા. ૧-૧૦-૦૦ એટલે મહીનાની શી. ૨-૧ અને અદવાદીવા ની ૫ થી ૬ જેની ખરબી આ લાભ લેવાનો જે આ દેશના. કેઈ પણ નામરીકને વધુ પડતો બેલો ન જણાય. છતાં વિનોબા એ છે કે મહાં માલકો પા. ૧-૧૦-૧ અમને આપવા પહેલા અમારી હેટલીક શિલોને તેમને વારંવાર બોલો મોકલવા પાછળ રોકાવે છે. વેપાર ની દરોશી આ કદાચ અમદાવાદ મળ્યા. પણ અધિમાં બેટમાં આલતા કાપા માટે આ યોગ્ય નજ મળ્યા. આ દેશના નામરીકો જો આ કાપુ હાઈમાં

કેવ તો આ કાપાને પોતાનું સમજ તેમાં રસ લઈવિનિમ્ન ચકિતીઓ, બેબો, મે.કલી તથા મે.કમદ વડાઓ; મે.કલી પત્રને સહાય બનાવી રહી છે. આ બધામાં આદર્શને ન સુલવા તેઓને બાકા મ્યાન રાખવું.

આ ઉપરાંત નાની મોટી બલેર અવશે તથા પોતાના કલાઓ અને નવા માલકો કરી અમારા કામમાં મદદપ જનનું મળુ જરૂરી છે.

આ કાપા માટે મદાર કરીને ઉધ: રાણી કરે એવા સાધીને અમારે ઉપરાણી મરી છે. નવા માલકો પણ નથી કરી શકતા. આ દેશમાં આ-પણી મરુતી, નાંધીશનું સમારક, અને આપણી રાજકાવ લાકીરોની કલાણીના પ્રમાર જે આપણે કરવા અપડા હોઈએ તો આ પત્રને ક્યંત રાખવા માટે નાણા રૂપી ક્યવનની અરૂર રહેલ. આખી આ માટે પ્રાયેક સેવાઓ બાઈએલે પોત પોતાના માથેમાં “ઇન્ડિયન ઓપિનિયન”ના માલકોને વધારી બલેર અવશે મેળવી અમને મદદ કરવાની મળી અરૂર ઉભી થઈ છે.

વે ઉપરાંત જે ધરમિન્ય કલાઓ મળુ માર વર્ષના મરી થયા છે તેઓ જે તે કલાઓ મરી દેવા જે નીતી ની દ્રષ્ટિએ પ્રજાજી જોગ્ય મળ્યા. આ સંસ્થા “એરિડી ફ્રાટ” છે. એની બેટ કે એની આવક ક્યાની છે. એક સમજી આમાં વધુ નાણા રાખીને પણ આપણે મેર અધીશનું સમારક કરી શકીએ તેમ છીએ. આ કામ પ્રાદેશનું મળ્યા. આ વિશે પણ હાલક કુચનો અપાસે અને તે અમારી મર્યાદામાં કરી તે તે સ્વીકારાશે.

અંતમાં અનેક સંકટો કામે આ કાપુ કે અમારી રહી હું. જે બંધ થશે તો એની નમોશી મને નહીં હોય. એટલે અને આ અપ્પા પછી સંતોષ રહેશે. જામ મવાનો અપવલ સમરત હાઈ આવમનો કરી. અને એ કુખ્ય કરી.

આમ છે. જે સમય ન.આવે અને આપણી ઉમ હશે.

મુરીલાલ બાંધીના.
અ.સ. હાઈ

સ મા યા ર સં ગ્ર હ

પુનીયતનું અવનવનું

—૩૪ શીશીખંડ અર્થના મેરા સભ્યોની સંખ્યા ૧૧,૦૦,૧૧૦ છે. જે પુનીયતની મેરી સભ્યોના ત્રીણ ભાગ જેટલી મળે છે. એમાં માલમ તથા શેરેલીયા હરદ ભાગીશ અને વેલસ્ટમ મેરાના ૧૧,૦૦૦ સભ્યોનો પણ સમાવેશ કરેલો છે. બીન-મેરા સભ્યોની સંખ્યા પુનીયતના ૨,૦૬,૨૫૦; નવ-મેરામાં ૧૦ હજાર, દક્ષિણ શેરેલીયામાં ૨૭ હજાર; અને નાપરેલીયામાં ૧૬૦૦ની છે.

—મયા સપ્ટેમ્બરની ૧૪મી તારીખે ભેલાનીસમર્પના નેમસ વિભાગમાં શુદ્ધ અને ભરપૂરો વચ્ચે થયેલી આશ પારીમાં ૪૦૦૦ ભવન થયેલા તે ભાગે સરકારે તપાસ કરવાની ના પાડવાથી ભેલાની સીટી કાઉન્સિલનું કમીશન નીચાપેદું તે ૨૦ ભવનુઆરીથી શરૂઆતી સાંજનો. આ કમીશનમાં (મધુખ) પુનીયતના એક માત્ર સીટી જરેલીસ જોતરેમજ એ. કન ડી કાન્ડ કેન્દલી-વહ છે અને બીજા સભ્ય અધીક કાંટના માત્ર ભવન જોતરેમજ એ. ગીનપર્થ અને સીટી સભ્ય કાંસાવની સુમીય કાંટના માત્ર ભવન જોતરેમજ ડ. આર. રેપર છે.

—મયા વર્ષના જોમરદ સુધીના આઠ મહિનામાં કુનીયતમાં ૫૧,૧૦૧ મેરા સરકારો થયેલા જેમાં ૧૪૧૬ મરજુ થયાં હતાં. એમાં સરેલીની બહારના રતભાવર ૧૦,૧૮૨ આરકાતોમાં ૭૧૧ મરજુ થયાં હતાં. કી રેટમાં કોઈ કોઈ, ૭,૨૮૧ આરકાતમાં ૯૪ મરજુ, અને કાસવામાં કોઈ ૫૭, ૨,૬૨,૪૭ આરકાતમાં ૭૭૭ મરજુ અને કેપમાં ૧૭,૧૫૧ આરકાતમાં ૪૧૬ મરજુ થયાં હતાં.

—કાન્ડ અંતમાં ભર્થન સેલસની કાનિહ આ વર્ષના પુનની ૩૦થી ૭મી જુલાઈ ૧૯૫૭ના સમારક કલિલ વીક હવર પીડના ખર્ચે કલવવાનું હેમેસેશન કમીટીએ કાનિહ છે પુની-સીપ-સીટીએ પાંચસો પાઉન્ડ આપવા કારણ થયે છે

—પુનીયતની રેલેટ કોમીટી ૧૯૫૭ માં ૧૭ી એપ્રિલથી ૩૦મી નવેમ્બર સુધીમાં ૩૦,૨૬,૭૨૬ પાઉન્ડની ખચત કરી છે જે ૧૯૫૧માં ૬,૩૫,૦૭૧ પાઉન્ડ કરી છે.

—કાન્ડ અંતમાં એરેલીયપર પ્રતિજ્ઞ પવનને લીધે ગયા વર્ષમાં ૧૫ એરેપમેટા ઉતરી નહોતાં કાન્ડ એક ૧૧મી ભવનુઆરીએ નીટી કાઉન્સિલની સીટીમાં પગનીસીટી કમીટીએ ભણવું હતું.

—૩૫મ ભવન સરકારે ૩૧૨૮ના સપ્તક કિનારે નહાનારાઓ કપર કાઢે અમી ના કપરવ સાથે વિચારવા કરવા અને સરકારની કાન્ડ મામલા એ વિભાગની કાઉન્સિલના આરે રેલેટો પ્રતિનિધિએ રોહમર્થના કાઉન્સિલમાં ૧૬મી ભવનુઆરીએ એકા થયા હતાં.

—કાન્ડ અંત (સીટી) ના એ. પી. ડી. એ. એ. ૨૦મી ૧૪મી ભવનુઆરી સુનાઈટ પાટની કાઉન્સિલની રોહલા પાણના મેળવવામાં કરેલા ભાવલુમાં ૩૫૫ કુટુંબે ૧૯૫૭ની પાસવિન્ટરી એક કરે દક્ષિણીય પુનીયત રથપાયા પછીના વર્ષોમાં વિશિષ્ટ ખચત નાક નીવડી છે.

—કેપ પ્રાંતમાં રેલેટા એક સુરોપીયન પ્રથમ અને એક બીન મેરી કો છે જેઓ ૧૦ વર્ષે થવા પડી પત્ની તરીકે સહ છવન છરી રહ્યા છે અને જેમને પાંચ પાળો છે તેઓ પરજવા ચામતા હોવા છતાં તેમને કાઈ પરજવા તરફવાર નહોતું થયું કારણ તે બીન-કાપરેસર છે.

વિદેશની વિવિધતા

—અર્જેન્ટાઇનની આક્રમક શિકર પ્લાન મારીન' એ-ટાઇડીયા રેલ સમુદાય ૩૨ કાઉન્ડ અમેરો અને ૧૦ માર્કલ પહેલાં મરજોના તરવો પહોંચેલાનું ભરેર થયું છે. જેના વચનને અંદાજ એક સાપ દન મળ્યા છે જે મેટા માં મેરો હોવાનું સનામ છે.

—નેશનલ એરોપરીકલ સેકાપરીજ પહોંચ પાડ્યું છે કે કેમના ભનાવરના સરીર પર કાળા ઉપર મોળા પડા નથી પણ એ પછી સરેલ રમતું છે ને તેનાપર કાળા પડા છે એમ વિદ્યાની એમે આખરી નિર્ણય આપ્યો છે.

—ઉત્તર નાપરેલીયાની સરકારી પછની નાથન પીપરક કોમેસુ આસ અધિ વેશન કાને સરેલીમાં ૧૦મી ભવનુઆરીએ મહેલું દેખાં વડા પ્રધાન ખો. ભચકાસ ભચકાએ ભણવું હતું કે, ઉત્તર નાપરેલીયા ૧૯૫૬ના આર્થની ૧૫મી તારીખે આજારી મેળવતે નાપરેલીયાનો પશ્ચિમ અને પૂર્વ વિભાગ ભંડનમાં મથા એ-પ્રનમાં સુધારેલાં મધરજુ કુળજ મથા વાંના જોમરદની ૯મી તારીખે આજાર ભવેલ દતો

—રશીયાનો ભવકાથી વિજાનીએએ પી કુસમેવને કાન્ડ આપી છે કે, થાક ઉપર પહેંચવાને અંકુસત પ્રપાક કરવા થરે તેલે ખરીલ અને સુનાઈટ રોટને કુકુટું ભેગમે. સોપાવેલ એકા કેમી કોફ સાવ-જના કીર,મેરીકલ વિભાગની પ્રજ્ઞ પ્રોફેસર એન. વાર-વારેનેની મ-પના કુળજ અંતની સરેલ કાન્ડન. ૨૪ હવર માઇલની આરે ભર્થ ૧૧૫ કાન્ડ ભાવેલે જેમાં એક

શોટથી નહિ અને પચ વળતી મુકા હરીના' ભયાન અને ભગતજુ મરે અનેક શોટો ભેગમાં પડે.

—ભવકાથીપાથી સકોશનું કાંડ એકાક કાન્ડ થઈ ભનાર પહેલી કીકાક ૨૦-૬૨ ભવનુઆરીની આખરે મારેલ પહેંચતે તેને સરકારી અધિકારીએ ભરે આપકાર આપતે કાઉન્સિલની કુનમાં થયું વિચના ૨૫૦ માઇલના મારે બની રીડે ભકરી રેખરેખ કેલ ૧૩ મી ભવનુઆરીએ એ કુકા એકાક ભુમખ અમુદના રીલીપ વીક બરે આવી પહેંચનું હતું.

—મધ ભવાના ભકાતોમાં આવેલો મેરાથી ભવાન કુપ્પી જે મરખીવે ભવાનાકુપ્પી કરેલા છે તેમાંથી ૧૩મી ભવનુઆરીએ ઉકળતો કાપા ઉકળવા માડમાંથી એ કિસ્તામાં રહેતાં ૧૭ હવર પાણસોને અસેલાની તપવારી થાય છે.

—કુકમેર ભોળના અખતરાને અટકાવવા મરે દને ભાતરકાકિય એમો-મે-ટ કરવાની સુનાઈટ નેશ-જને ભવાનજુ કરવી એક અરજ પર નવ હવર વિજાનીએએ કરેલી સહીમાં દક્ષિણ આફ્રિકાન ૪૦ ભણા છે. આ અરજને કામળ ૧૯૫૪માં કેમરીટી નું મોખક પ્રાકલ મેળવનાર અમેરીકન કોહર લીનજ પાઉન્ડને કોહરની ભવરક ખો. કામ કાપરસોમને ૧૩મી ભવનુઆરીએ સુપત કરેલો હતો. જેમાં ભણવું હતું કે, પ્રથેક ન્યુકમેર અખતરો રેલીએ એકલીય તરવામાં થયો કરીને ભવતના રેલ વિભાગમાં પ્રધારે છે.

—બોટનની નેશનલ રેલ રકીયના મારે હવર કોહરોએ મેરીકલ કીકીકનકે પુનીયત મારેલે આજ આખા વમારે વાપીક એ અકાલીયાની રથ મરે મામલું કરી છે.

—બીટીક મેટર કેપોરેશન અને રેલકેલ મેટરે ભકાર પાડ્યું છે કે ૧૯૫૧ના વર્ષ કરતાં ૧૯૫૭ના વર્ષ માં તેમની મેટરનું ઉત્પાદન અને નિકાસમાં ૩૪ ટકાનો વધારો થયેલો છે.

—સુનાઈટ રેટની પ્રકિક કાનેવરી સરકારે હો' કાઉન્સિલના વાપીક રીપેલ' કુળજ મથે વર્ષે હો' કાઉન્સિલે એલીયા અને કુર પૂર્વના ૧૩ રેલીને તેમના સામણ અને આર્થિક કાળોના કીક મરે મદદ કરવા કુસે ૪૫ કાપ પાઉન્ડ વાપ્યો છે. આ ૧૬ રેલીમાં ભારત, પાકિસ્તાન, નેપાલ, ટુનેસીયા, મધી, હજાત, કરાન, કરાક, જમરા-એ, ભેડોન, ભેલાન, સીરીયા અને તુર્કી છે.

—કાન્ડની ૧૧મી ભવનુઆરીએ બકાર પાડ્યું છે કે સોનીયેટના તપીયી સર ભનાવનારાએએ ૨૫૫ ઉનેકાસ આપનાઈ વંચ કોપ્યું છે. તે સરીર

પર મેલા રેકસાને કોપ વિના માન કાપાથી નાહીની અંદર કંપ વજ કુપ્પ વિના પ્રથેક કરાની રે છે.

—સાવકને કોક્ક કાથે ભેટી રેવાની કિયાનત કરનાર ભર્થ બીકપ થકા-રીસેલે એક-સથી કુર્કોની કુલાકાત મરે પાસવેલની મામલું કરેલી તેને ભવન નકારમાં આભાનું કસ્ટલુકથી ભણવાનું છે કુર્કોના વિરેલ પ્રધાને ભેટી કુલાકાત નકામી ભણવી છે.

—રશીયા અને આરમાનીસાનની કર માં આવેલ પાપીર પ્રવંતોને પ્રપાક કરી આવેલ સોનીયેટ વિજાની એ. પ્રાનીને સે-નીઅમમાં ૧૫મી ભવનુઆરી એ કહ્યું છે કે એ કુમરના ૧૫૦૦ રીટ ઉપા સીખરની એન નહીની બીજુ માં ૨૦૦ રીટ ઉડી સુનામાંથી જોમરદની ૧૦ અને ૧૩મીએ બકાર આવેલા એક ભર્થકર કિય કુપ્પ એટલે રેનોમિન ને તેલે ભેગો કરેલો લેના સરીરે કાપ્યા થાય છે.

—કમણા સુના-કાની રાખવાની કો-રેલે મળ્યા છે. ત્યાંથી આવતાં થોડાં વર્ષમાં ૨૧ માઇલ કુર આવેલું કંપાના સરેલીમાં રાખવાની અસેલાએ એક કંપામાં સુના-કાના અવનરે સરેલીક કોહરે ૧૪મી ભવનુઆરીએ ભણવું હતું.

—વેરના આરેકળાયા સરેલીમાં ૧૪મી ભવનુઆરીએ થયેલા થરીક ૨૫' પાણસો મરી મર્થ- અને અરીસોને કાળ થપાનું ભણવું છે ઉપરત ૨૫ કાપ પાઉન્ડનું કુકાન થયું છે.

—કાન્ડની એક ભવાની કંપનીએ કરેલી રોપથી ૧૫મી ભવનુઆરીએ બકાર પડી છે. જેમાં સીપારેટ કુકાના રર રેલો પીટી પહેલે નંબરે દક્ષિણ આફ્રિકા બીને નંબરે સુનાઈટ રેટ અને સીને નંબરે કોટન આવે છે. તે પછી કેનેડા, આપરીક, અને કોરોલીયા ઉપરે પશ્ચિમ ભર્થની, કાસ, કેનમક, હટલી, સીપાન અને મેરે' કોઈ ઉપરતા નંબરે આવે છે. ૧૯૫૧ના વર્ષમાં કીમીયેટ કુકામાં દક્ષિણ આફ્રિકાના ચોરાની માચલીક સરેલાક કાન્ડ સીપારેટ. ભમેરીકનની ૩૧૬૫ સીપારેટ, બીટનની ૨૪૦૬, કેનેડીયનની ૨૪૪૫, આપરીકની ૨૩૭૬ અને કોરોલીયાની ૧૮૧૧, બીજા ભાગ, નમાક કુકામાં પ્રથેક અમેરીકનની સરેલાક રતલ કન્ટ, દક્ષિણ આફ્રિકાની મેરાની રતલ ૬.૮ અને કેનેડીયનની રતલ ૭.૮ આવે છે.

—પાના અને સોનીયેટ રશીયાએ રાખકીય અર્થ રથાઈ પાપ નકાસ એક મેકની એકથી ખાતાની રથાપના કરવા અકમલ થયા છે એક ૧૪મી ભવનુઆરીએ પાનાના કાન્ડ આવેલા કાપ કમીસરે બકાર પાડ્યું છે. (અનુક્રમાં માટે કુસે ૫(ના ૨૭)

આમાં જોર ખબર આપી આ પત્રને સહર કરો

યુનીયન અને યુનીયન બહાર

તમારા માલની જોરાત કરો

એક માસ માટે	પા. ૩ ૦ ૦
ત્રણ " "	પા. ૯ ૦ ૦
છ " "	પા. ૧૫ ૦ ૦
એક વર્ષ માટે	પા. ૨૬ ૦ ૦
એક વખત "	પા. ૬ ૦ ૦

Manager :

"INDIAN OPINION"

P. Bag, Durban, Natal.

ભાડે આપવાની છે

એક માસ માટે	પા. ૨ ૧૦ ૦
ત્રણ માસ "	પા. ૬ ૦ ૦
છ માસ "	પા. ૯ ૧૪ ૬
એક વર્ષ માટે	પા. ૧૭ ૦ ૦
એક વખત "	પા. ૬ ૦ ૦

"INDIAN OPINION"

Private Bag, Durban,
Natal.

ભાડે આપવાનું છે

એક વખત માટે	પા. ૧-૦-૦
એક માસ માટે	પા. ૧-૧-૦-૦
ત્રણ માસ માટે	પા. ૩-૦-૦-૦
છ માસ માટે	પા. ૩-૧૦-૦-૦
એક વર્ષ માટે	પા. ૫-૫-૦-૦

જોર ખબર આપી
આ પત્રને
મદદ રૂપ બનો.

ભાડે આપવાની છે

એક વખત માટે	પા. ૬ ૧૦ ૦
એક માસ માટે	પા. ૩ ૦ ૦
ત્રણ માસ માટે	પા. ૬ ૦ ૦
છ માસ માટે	પા. ૭ ૧૬ ૦
એક વર્ષ માટે	પા. ૧૦ ૦ ૦

Manager, Indian Opinion, P. Bag, Dbn., Natal.

શ્રીમતી તહેમી સોરાબજી રસ્તમજી

જણાવતા આનંદ થાય છે કે તેઓ

નેશનલ મ્યુચ્યુઅલ લાઈફ એસોસિએશન ઓફ એસ્ટ્રેલિયન લીમીટેડ

સ્થાપના ૧૮૬૯ વિક્ટોરીયા એસ્ટ્રેલિયા

— ના —

પ્રતિનિધી નિમાયા છે

નેશનલ મ્યુચ્યુઅલનો જીવંતો વિચાર એ ખરી બાંધધરી છે.

વધુ વિગત માટે લખો યા મળો :

૧૦૬ મેન્સફીલ્ડ રોડ, — ડરબન.

બોક્સ ૪૭૬,

ટેલીગ્રામ—કેબલ "સોરાબજી"

ટેલીફોન : ૪૭૮૮૮

૪૭૪૫૩

લોભ અને કરણ

(સુકલ્પાદ્ય 'લોકલેખન'માંથી)

(તા. ૧૦-૧-૧૯૫૮ના અંકથી આરંભ)

૧૨

જિજ્ઞાસી મા!

હું મને પેલા જાણક ઉપરાંત બીજા કોઈ ગુલામ ખરીદવા દેતા. તે એ જામને લઈને એવરેઈ ગયો. લાંબી રોમને લઈ તે બંદરે આવ્યો અને રહીપરમા મેલો.

જિજ્ઞાસી ગુલામો પોતાના કુઠામાં બાંધી જતી થયા હતા. હેલિને ખરીદના જોન નામના એક ગુલામની દલા ખુબ કાચુ હતી. તે રોમને રાતો રાતો કહેવા લાગ્યો: "મારા શેઠ અને મેંને મારી જાનીથી અને હું મેંને માટે વિજીતો પાડી દીધો છે. આ જામમાં હવે મારી જાનીનું મો જોવા દું નહીં પાડું!" એમ કહી ને તે કસો કસકે વડી પડ્યો. એનું કુઠા જોઈને રોમની આંખ પહુ બીની થઈ ગઈ.

એ રહીપર પર પેલાકાર ઉતાર્યો પહુ પહા હતા. એક જાણક રમતો રમતો કેલિનમાંથી નીચે ગોઠાવના આવ્યો હતો. તેણે આ કાચુ તથા જોયું. તે તરત જ દોડતો દોડતો ઉપર જઈને પોતાની માને કહેવા લાગ્યો: "મા, મા, નીચે ગોઠાવના કેટલાક માણસોને સાકાએ બાંધેલા છે. તેઓ ત્યાં મેલ મેલ રહે છે!"

એ સાંભળીને જાણકની માતા બાબુ માં બેઠેલી બીજી એક સલામીને કહેવા માગી: "અરેબર, આ ગુલામી પ્રમા પ્રાકાશક છે. જિજ્ઞાસી કેટલાય મરીન માણસોને વિના કાચુ બાંધે પાતના સહન કરવી પડે છે. ગુલામી પ્રમા એ મોટું પાપ જ છે."

એ સાંભળીને બીજી સ્ત્રી બોલી: "હું તમે ગુલામી પ્રમાને ધિક્કારો છો. તમે એમ માને છો કે, આ ગુલામોને મુક્ત કરવામાં આવે તો તેઓ સુખી થઈ જાય. એ લોકો ખાખા રવડી મરશે. ગુલામગીરીમાં જ એ લોકો સુખી છે."

જાણકની માતા બોલી: "એ બાપડા સુખી થવાથી હોવા અને જાણકથી છુટી પાડવામાં આવે, એને પતિથી છુટી પાડવામાં આવે, તેમના પર અપાચાર ગુનારવામાં આવે, તેમની પાસે મળા ઉપરવટ કામ લેવામાં આવે અને તમે કહો છો કે એ લોકો સુખી છે! આજ કદી અને અરે!"

બીજી સ્ત્રીને પતિ પાછો હતો. તે આ લોકોની વાત સાંભળીને ત્યાં આવ્યો અને બોલ્યો: "જોઈને, તમે

ગુલામી પ્રમાની વિરુદ્ધ મોભો છો એ માર્ગની વિરુદ્ધ મોભા બદલાવ છે. માણસમાં પહુ ગુલામી પ્રમાને માન મળી છે. તમે માણસ બદલાવે પાસે તો તમારે આ જામ દુર થશે."

એ પાછોની વાત સાંભળીને એક માણસ હસતો હસતો હેલિને કહેવા લાગ્યો: "દોસ્ત, આ પાછોની વાત સાંભળી કે? ગુલામી પ્રમા આપણા માર્ગને પહુ માન છે. એટલે હવે તારે માટે ગુલામો મેંવાનો ખાતું બંધ કરાવ માર છે. તારી મરણમાં આવે એટલા ગુલામોને મન ફાવે તેમ મેંવા માંડ. એમાં મરણ પાપ નથી."

હેલિ કહે કહેને બોલ્યો: "માર, આપણે તો પાપપુષ્પમાં કે માર્ગમાં માનતા નથી. આપણે માણસ કદી વાંધું નથી. એટલે જામ મારી પાસે છે જ મારાં આપણને તો પેલા સાથે કામ છે. મારાં સુધી ગુલામોને મેંવામાં અને લાભ છે ત્યાં સુધી આ પહુ બીજી મારે કરવો નથી."

એવામાં એક નાનું બંદર આવ્યું. હેલિ એ બંદર ઉતર્યો અને પેલી વાર માં એક ગુલામ આવે એના એક નાના જાણક સાથે તેણે આવ્યો. પેલી સ્ત્રી ખુબ સ્વસ્થ દેખાતી હતી. તે પોતાના જાણકને લઈને ગોઠાવનામાં એક ખુબે મેલો.

બંદરે રહીપર ઉપડી ત્યારે હેલિ પેલી જામ પાસે આવીને બોલ્યો: "એ તને મેંવાતી લઈ લીધી છે માટે તારે માર, કુકમ પ્રમાણે વર્તવાનું છે. સમજ કે?"

પેલી જામ બોલી: "હું તમારે કહેવું માનતી નથી. મારા કોડે તો અને તમારી સંમતિ મારા પતિ બધા કામ કરે છે એ જામમાં કામ કરવા મેંવાથી છે. તમે મને એ જામમાં કુટી આવવો, એમ તેમણે મને વચન આપ્યું છે."

હેલિ હસતો હસતો બોલ્યો: "ખરી વાત એમ છે કે, હું મારું રહીપર કરી ન છું અને રહીપર પર મારી સાથે જાતીથી આવે, એ માટે તારા કોડે આવી બનાવડી વાન તને કહી છે. તને વિશ્વાસ ન આવતો હોય તો આ કથાવાત-પત્ર ડાહની પાસે મંજૂરી મે."

એમ કહીને હેલિએ રહીપર પરના એક માણસ પાસે એ પત્ર જામને વાંચી સંભળાવ્યો.

એ સાંભળીને જામ જિજ્ઞાસી બેવા-કળા બાંધે માર. આ રીતે તેને દોઢા રવાનાં મારી એની તેને બંદરે મેલ

ના ન હતી. તે દેખાડે જુલન કરવા માગી હેલિ તો એવા રવવાથી દેખાડ મેલો હતો એટલે એની પરવા કયો વિના ઉપર આવ્યો મેલો.

ત્યાં એક માણસ હેલિ પાસે આવ્યો અને બોલ્યો: "એ જામને કોડરે સારી કથમ છે. મારે એવા કોડરા ની બંદર છે. બોલો, એને મને મેંવાતો આપવો કે?"

હેલિ બોલ્યો: "મારે તો કપિયા સાથે કામ છે. એને મેંવામાં અને મેં પેલાને કાપડો મેલો હોય તો આ પહુ અપાચી તરખાર કીએ." એમ કહીને એ માણસ સાથે તેણે કોડે નકડી કરી લીધો. પછી તે બોલ્યો: "હવે એ મામ આવશે એ મેં જ તમારે મેંવાનું છે. તે મારે આપ માર મારું હશે. એ મામમાં જ એ જામને પતિ પહુ કામ કરે છે. એટલે બંદરે રહીપર બંદરે પેલાથી, ત્યારે તે કેક ઉપરથી તેના પતિને જોખતી જોઈ રહેશે. એ મારે તમે એના કોડરાને લઈને ઉતરી જાઓ, સમજ્યા કે?"

સાંભળી, રહીપર બંદરે બોલી. પેલી જામ પોતાના જીવતા જાણકને નીચે જુવડની કેક ઉપર આવી અને બંદર પર કામ કરતા ગુલામોને બારી દીધી જોવા લાગી. તેને મનમાં એમ કે, કાંઈક મારે પતિ બંદર પર કસા કામ માટે આવી આવે હોય, તો એને કેસી વાર જોઈ લઈ પહુ એ જામનીના નસીબમાં એવું થવાથી તેણે હોવા.

ઉપર જોઈ જોઈને એ મારી રહીપર ને પહુ ઉપડનારો મળત થઈ મેલો. રહીપર ઉપડી અને તે દતાર અને ગોઠાવનાં આવી. પહુ આ છાં મેલો દીકરો કયાં કુમ થઈ મેલો તે મામરી જેવી બની જઈને આમ તેમ જોખવા લાગી.

એવામાં હેલિ હસતો હસતો એની પાસે આવીને કહેવા લાગ્યો: "અરે માલ, હું અમસ્તી કથપાત કરે છે તારા જામ માટે મેં તારા દીકરાને એક કથાણ મેલે મેંથી દીધો છે. રહીપરમાં મના જમીયામ કામ કરનારી સ્ત્રીઓને જાણક બાસરખ જ છે. આવો દિવસ તારે જમીયામ કામે જઈ પડે તેથી તારાથી તારા દીકરાની બંદર પર સંભાળ મેંતરો નહીં અને તને આવો મળત એની વિંત. રહા કરશે. એટલે તને આની નકામી જામમાંથી બચારવા ખાતર, તારે તેમ જ તારા દીકરાનું પિત મામ એ સાથે મેં તેને મેંવા છે, આવો મારે જામત રવાનાં કરી નથી. મારે હવે કાઠી મળે જાત થઈ જ."

હેલિનું મેલનું કામગીરને એ જામ જિજ્ઞાસી આ બીજા કારમાં મારી

અવાક જ બની માર. તે ન કથ મેલી કે મામી; તેની આંખમાંનાં જાંચ પહુ કામ માર્યા; જાણે તેનું કરીર નિષ્પ્રાણ જેવું જડ બની મળું હોય એમ તે એ જામને સાકાના પુતળા ની માંક મેલી રહી. હેલિને મનમાં મેલો જામ હતો કે, આ જામ, માર સાંભળવાથી તે ખુબ માંક મેવાની મુકરી અને તેથી રહીપર પર પોતાની નાકક ફળેલી થશે. પરંતુ જામને આમ જાનીમાંની મેલી મેલેલી જોઈને તેને કાચ વળી અને તે મનમાં સજ મેલો મેલો ઉપર આવ્યો મેલો.

રોમ આ બધું જોવા કરતો હતો. જામની આવી કુઠાદ કામત જોઈને તેનું હેમું બરાબ આવ્યું. તે જામ પાસે આવ્યો. પહુ એને ધી રીતે આજ્ઞાન આપ્યું એ તેને અમળ્યું નહીં. તોયે અમળ્યું ને મેલ્યો: "જોઈને, હું ધીરજ રાખ. અમવાનમાં શકા રાખ. એ દવાણુ જમવાનને માર કર. એ તને આ કારમાં કુઠા ને સહન કરવાની કમિત આપશે. જોઈને, આપણા જેવા માટે આ કુનીમાં મારું સુખ સર્જાયું નથી. પહુ જે આવશે કુઠા અમવાનમાં પહુ જામવાનમાં મારા કુનીમાં અને ધીરજથી બધું સહન કરી કરીશું, તો આપણને અમવાન પોતાની પાસે જામી લઈ મેલો અને આવશે આ કાની કુનીમાંની મામામાંથી છુટા થઈ જાશું."

જવડું એ કુઠાની જામ કર્યું બોલી નહીં. સાકાની માંક જડ જેવી તે બેસી જ રહી.

રાત પડી. મેલે મેલે અમારું ફેલડ મળું. મારા જાંચ મારા. અને ત્યાં તો પાણીમાં મળાંડા લખાવે!

અવાર માર. હેલિ પોતાના ગુલામો ને જોવા આવ્યો. ત્યાં જુલે છે તો પેલી સ્ત્રી ન મેલે, તેણે રોમને એના વિષે પુછ્યું ત્યારે રોમે કહ્યું: "શેઠ, મરણની વખતે પાણીમાં રોમના પડવાના અવાજ આવ્યો હતો. કાચ એ જામને જ કુઠાની કંટાળીને પાણી માં પડ્યું મુક્યું કરી!"

હેલિ એ સાંભળીને બોલી ઉઠ્યો: "માણસો જેવા નિમકદરામ દેખ છે! તેઓ પોતાને જ વિચાર કરે છે અને આને એથી કેટલું નુકસાન થાય છે એનો વિચાર કદા તેઓ કરતા નથી. આ વખતે પ્રધિઆએ અને આ જામ એ મને બંદરે બેઠાં ઉતાર્યો. એમને અરેબર અમવાનની જાત છે. એમની સાથે કામ મેલો મારે હવે મારી જામ છે." એમ જામને જામતો તે ઉપર આવ્યો મેલો.

રોમ એ કુ બી જામના કુ અને વિચાર કરતો અને તેના આજ્ઞાને અમવાન સાતી આવે એમ પ્રમાના કરતો મેલી રહી

(આરંભ)

વિવિધ વર્તમાન

બેટો બદલી આવે

પશ્ચિમી બેટો બેવચાન જન છે. નજરપતિને મલેલી બેટોમાં મળી જાય છે, કે મળી પડીપાળ થઈ જાય છે, પણ આજે મલેલી બેટોમાં ફેરફાર થયો છે. અને એ ફેરફારને આવી બેટો ગુજરાતી થઈ પડે છે. અમેરીકામાં એક સાકસિક વેપારીએ, આ ગુજરાતી બેટોને બેટો 'એકસ-બેન રોડ' 'અદલા-અદલી' રે-રે' થઈ કહ્યો છે. વેપારીની, ન બેટોની બેટો બદલી આવી, બેટો બદલામાં નજર પડી જાય છે. બીજી બેટોની મરુત થઈ જાય છે. આ ફેરફારનું કારણ છે: 'અદલી તમે મળી જાવ છો. બેટો-પત્ની સિવાય.' આ ફેરફાર થઈ જાય છે તે જ.

સુરતી ગુજરાતી આદર્શ

સુરતના રહીશ ગુજરાતી તો પછી એકાદ ૧૯૫૫ ના રાજ વિધાન સભાએ નીચેના આદર્શ થઈ જાય છે. પશ્ચિમી રાજ્યમાં, રાજ, સૌરાષ્ટ્ર વગેરેના ૬૦૬૬ માળખાને 'અધ્યાત્મિક' પ્રવાસ કરીને દીક્ષિતમાં અમદાવાદ થઈ આવ્યા પછી રજા છે. આ એવીજ વર્ણના આદર્શ પોતાની આખી જીવન પ્રવાસમાં મળ્યા અંગે છે, અને આખા વ બેટોને પ્રવાસ પેટી, તેઓ વિધાન પ્રવાસે જનાર છે. તેઓ તારે એવીજ બધા છે અને આદર્શ બાવળો બધા છે. તેઓ ગુજરાતી, હોદી અને અંગ્રેજી બધી બધા છે અને પોતાનું ગુજરાત સૌક્યગીતો આદર્શ પ્રવ.સન. અનુભવો વગેરે કહી ચલાવે છે.

સુગા-કાના વડા પ્રધાનના

પ્રધાનનું કાલેન્ડર પ્રધાન એક પછી બીજી કોરોડીના સમયમાં પ્રધાન છે. જન-પ્રધાનીની તો. ૧૯૫૫ના સુગા-કાની નેશનલ કોંગ્રેસ ની ચેરમેન અને 'સુગા-કા પોર્ટ' ના આદર્શ એ. એર. કને-પ્રધાને કવાઈ અને બીજા વચ્ચે મારી નાખવાનું કાલેન્ડર કરવા માટે પડવામાં આવ્યા છે. કોંગ્રેસના પ્રધાને પણ પ્રધાનનું વેર-વેર નિષ્કર્ષ છે. પે.સી.એન. કહેવું છે કે સુગા-કાના વડા પ્રધાન તેમજ બીજાઓના જન સેવાનું કાલેન્ડર પણ પ્રધાન કહેવું. આ બેટોમાં પે.સી.સ તપાસ થઈ શકે છે અને તે કહેવું થઈ શકે છે.

વેસ્ટ આફ્રિકા

હાલમાંની યુનીવર્સિટીના પ્રેમજના વિદ્યાર્થીઓએ તો. ૩૫ થી નવેનરના પ્રેમજની અ.પ. બાળની વાંકે લોડી પડી હતી, તેઓનું કહેવું હતું કે જ્યારે માટે જવાબદારી એમ પાંચ

જનાનું હતું એ અમને પસંદ નહોતું. આ તોફાનમાં ૫૦૦ વિદ્યાર્થીઓએ ભાગ લીધો. હવે આ પછી એ માસ સુધી કોલેજે કે તો. ૮-૧-૫૮ સુધી પ્રેમજને બંધ રાખવામાં આવી હતી. પ્રેમજને ફરી ઉપાધી પ્રકૃતિ પ્રિન્સિપલે ૭૦૦ વિદ્યાર્થીઓને સંબોધના કરતાં. તેમને જણાવ્યું હતું કે, 'માન' હું કે હવે આ પ્રકરણને બંધ કરાવ્યો છે. હું જા નથી કે અમારે સવાળા જન.વેપારી યુનીવર્સિટીને પ્રકૃતિ પ્રકૃતિ છે.

હીંદુ પ્રતિનિધિમંડળ વેસ્ટિંગટનમાં

જન-પ્રધાની ૧૯૫૫ને હીંદુ એક પ્રતિનિધિ મંડળ થી બી. કે નહેરુની નેતાગીરી નીચે વેસ્ટિંગટન જવા ઉપર હતું છે. બીજી પંચ વર્ષીય પોલીસમાં અમેરીકા ફેરવી નાખ્યા મદદ કરશે અને કેવી રીતે તેની વડાપદ આ મદદ કરશે. ૨૨૫,૦૦૦,૦૦૦ની મદદ થ. એસ.ની સરકારે આપવાનું બહેર કહેવું છે.

આ. આ. રેસ રીલેશન્સ

હાલ ફ્રીઝનની ઇકનામરી સંઘર્ષ આફ્રિકન રેસ રીલેશન્સ સંઘર્ષના હિસ્ટરી પી. કવીન્ડીન બેટોને જો'મર્મ'માં ૧૩મી જન-પ્રધાનીને વાર્ષિક પ્રીટીનમાં કહેવું હતું કે મન પાંચ વર્ષે કાલેન્ડરી ફ્રીઝીએ એક હમ્મુ મેરા. નવીનત્વનું પ્રધાનને જાન કરાવે છે. આફ્રિકન નેતાઓમાં વધુ મદદમતા આવેલી જણાય છે તેનું એક કારણ એમના હાલ ફ્રીઝનની જન-પ્રધાની મળી શકાય. સરકારે એક કોલની રાજ નીતીથી પ્રચલિત સંઘર્ષમાં, તો સંઘર્ષ ને સિંધવ જનાવના પ્રવાસ કરેલો છે. જેમાં અર્થ, રાજનિક કાલેન્ડરી, તબીબી સંઘર્ષ, અંગ્રેજી આરોગ્ય સંઘર્ષ અને યુનીવર્સિટી એ પાંચ પ્રધાન છે.

પી. બેટોને ઉપરના કારણો જણાવ્યું હતું કે કેલેન્ડર નિર્ણયોનું જાન હતું છે કે મિત્ર ભવિષ્ય કલેન્ડરની રજાપના હો'મે'પોની ઉત્તરેજ સકમ મારી રો હીંદુ મારી પોતાની અ.અ.તા એવી જુદી જ છે. અમતને જે નોંધ્યો છે તેથી નવીનતા અને ફક્ત આફ્રિકામાં લાવી શકાયું.

જ્ઞાન ગંગા

આપણે કહ્યો છીએ કે જમાનો બમ્બી મયો છે. અથવા જમાનામાં જરવા કરતાં મરડું કાઢે પણ અમારે મરણ આવે છે હારે કેલેન્ડરને બેટોની જવાબ આપીએ છીએ એ કહ્યો છીએ તે કરી નથી શકતા.

મેં મારા મિત્રને કહેવું પેલા આદર્શ મળ્યા જરાળ છે. અદર્શની વાતો આ અને અર્ધની વાતો અદર્શ કરશે અને હમેશા કોલની નોંધાવ કરશે. મિત્રે કહેવું, એ શું કરે છે એ પછી વિચાર શું પણ શું થઈ શકે છે?

પ્રત્યેક માણસ મહાન થવા હું છે. અને હાપાએ દારા અથવા જનતા પાસે વહાવા કહેવડવિવા માંગે છે. પણ એવા કેટલા માણસો દરેક કે એમને અરેખર મહાન થવા ત્યાગ અને એક ખ્યાનથી પરીચય કયો હશે?

મહાન માણસ એટલે જનતા, જનતાનું અથવા સંપત્તીપત્ર નહીં. એ જનતાનું અને જાનતાનું મહાન માણસ અથવા તો જ્યારે તે મરીવ થાય અથવા મારી પડી જાય એ જ થાય તો શું તે મહાનમાંથી નાનો થઈ જાય છે?

મનુષ્યમાં માનવતાનું નેટનું અભિ-માન છે તેટલો જો તે માનવતાને ઉપયોગ કરે તો સંસારની પરીધીતી જુદીજ હોત.

જનતા એમ છે કે, નિર્ધનતા. મનુષ્યની આપનાઓને કોલની નજર માં કરતી જનાવી દે, પરંતુ અદર્શ એ છે કે, નિર્ધનતાથી જ જાવના છે અને નેટના કાવના પ્રધાન થવા છે એ પદા રજામાંથી હસવાનું કિન્ધા છે.

આપણે માનીએ છીએ કે સંસાર માં જમાનો કાલે સધી નથી. એઓ કપડ અને પ્રધાનમાં હુધીવાર છે, તેઓ મળ કરે છે અને એઓ સંજાળીને યજ મારે છે તેઓનું માર્ગ બદલી નહીં જોવામાં આવે છે. પણ આપણે એ વિચારવું જોઈએ કે જેને આપણે મળ અને જ્ઞાન કહીએ છીએ તે પ્ર.વેનિ ઉપરક આનંદ છે અને જેને આપણે કહેવું કહેવું છીએ તે પણ પ્રદાયોનો જમાવ છે. એ નથી સારો આનંદ કે નથી સનું કાંપ.

સંસારમાં નૈતિકતા એ જ માનવતા છે. એ જ ન હોત તો માનવ અને પશુમાં ફરક ન હોત.

ફક્ત રામનું નામ લેવાથી એક ચમત્કાર નથી થતો અને રામનું કામ કરનારા પણ રામનું નામ લેતાં જ નથી.

સાબાર સ્વીકાર

ગીજીસ ટ્રોમ રોડ (અમરીનરોડી) પા. ૧-૧-૦૦
આંડાબાઈ ડાયાબાઈ (જોખમ) પા. ૩-૩-૦૦
જેરામ પ્રમજી (દરવાન) પા. ૨-૧-૦૦

ગુજિથી માટે ઉપયોગી

અંગાદી પાયસ

જનાવનાની રીત

સામગ્રી: ૩૫ લેર દુધ, ૧ લીટ્રું જલ, આંડા, બદામ, પિરતા, કેસર એકમી.

અડધી રોડ દુધ મરમ કરે. ઉકળવા લાગે એટલે નીચે ઉતારી એમાં હોળી નીચેની દાખી દે. દુધ શાદી જાય એટલે એક પાનજા કપડામાં અને બાધીને કટકાવે. પાણી બધું નીકળી જાય પછી તેને જામ નીચે દબાવે. પછી કપડા માધી પતીર કાઢી લઈ તેના ખુબ ગીચા ગીચા કુકા કરે.

બાધીનું બચેર-દુધ ઉકળવા મૂકે. ઉકળતાં ઉકળતાં તે 'દોડ રોડ નેટનું રહે ત્યારે તેમાં પતીર ના કુકા નાખવા, અને શાદી વાર ઉકળવા રહેને પછી ઉતારી અને આંડ નાખવી.

બદામ એકમી કેસર બીરમાં નાખી દેવાં. આ બીર ઉકળવા નીચેનામાં, જરૂરમાં ફોડી કરીને અને સિપાજાના દિવસોમાં મરમ આર્થ સકાય છે.

—એક બેન,
મેનેને નવી વાનગીઓ નીચેના સરનામે મોકલવા વિનંતી છે.
'Indian Opinion',
P. Bag, Durban.

બેનેને વાંચવા માટે

દરબનની ગુજરાતી અધિભા મંદો પોતાના 'રીચ મહોલસવ' પ્રસંગે સવાસો પાનાનો ઉપદ્રાવ અને સચિત્ર અંક બહાર પાડ્યો હતો. જેમાં રસિક વાર્તાઓ અને વિવિધ લેખોના સુંદર સંચય છે. તે આ બોલીસમાંથી રી. ૧-૬માં ગ્રેણી શકાયો.

'Indian Opinion',
P. Bag, Durban.

સમાચાર સંગ્રહ

(૨૨ પાનાનું અનુસંધાન)

—અમા નવેમ્બરની ત્રીજી તારીખે અવ-
કાશમાં ફેંકાયેલા ૨૫૯નીક ખીલે
જૂનીના વાતાવરણની બહાર કાઢી
ખીલે ક માસથી વધુ વખત ફરતો
રહેશે એમ મોરો, ધી દારસ એવન્સ
એ ૧૫મી જાન્યુઆરીએ જાહેર કર્યું
છે બત્તાર સુધીમાં એણે ૧૦૪૫ વાર
પ્રદક્ષિણ કરી છે.

—આ.વર્સેન્ડના એનાસ સહેરમાં ૮૭
વર્ષની એક જાનરિટ દોષ્ટક વેચાણ
પછી તેનું ફર્નિચર વેચવાનું એકાકસન
મદુ હતું એમાં પાંચસો માણસો પહેલે
માથે એકઠાં થયેલા ૧૫મી જાન્યુઆરી
એ એ માળ માણ એકાકસન વખતે
છટી પડતાં ૧૦ માણસ અરી અર્ધ
અને ૩૦ને બળ મુક હતી.

—ફ્રેન્ક હવાઇ ખાતાએ ૧૭મી જાન્યુ-
આરીએ બહાર પાડ્યું છે કે ફ્રેન્કનું
ક્રોડેન્ડ નામનું અખતરનાં નેટ વિમાને
જન, ૩૭૮ શીટ ફરે ફરીને આંતરરાષ્ટ્રીય
રોડ' કયો છે, અમદા રોડ' ૧૫,૮૮૯
શીટનો ૨૯-૮-૧૯૫૫ના દિને ખોલવામાં
વે.દર એર ઓએ (ઇંગ્લીશમેન) કયો હતો.

—આ ફો એશીયન પરીષદ એ ફોર
માં બરાબ હતી તેમાં રશીયાએ ને
રફ મતાઓ હતો તેથી ફેડેરશીવાના
ફેડેરશનના વચ પ્રધાન સર ફે.પને
ધણી ઓળા માન છે અને એમને તે
સામે ફેડેરશનને ચેતવણી આપી છે.

—પાનવામાં આવે છે કે આશ્વાસે-
ને આ વરસે ફેડેરશન અ.પવામાં
આવશે.

—ગુએનેએકોની દોરનણી નિચે ૩૦
રોના કામદારોની એક પરીષદ ન્યુ
રિલ્ડીમાં તા. ૪-૫ જાન્યુઆરીના મળી
હતી આમાં એશીયા, યુરોપ અને
નોર્થ અમેરીકાના રોના કામદારો
હાજર હતાં.

—સંકલના એક વિદ્યાનીક એક દવા
શોધી છે ને દવા લેવાથી એ પોતાની
કમ્પા મુજબ સંતાન મેળવી શકશે.
પુત્ર મારે એક દવા અને પુત્રી મારે
ખીજી. આનું ઈન્કોસન લેવાથી મન
વાંચાઈત પરીણામ આવશે. આ
પ્રયોગ જાન્યુઆરી ૫૨ કરવામાં આવ્યા
છે અને તેને સફળતા મળી છે. આ
દવા એ ત્રણ વર્ષમાં બહોળા પ્રમાણ
માં વેચાતી થશે.

—લરમી મેનનના પ્રમુખપદે પ્રતેલી
અખીશ દોંદ મલિકા પરીષદે અલ્પ-
રહેના પ્રયોગને ખૂબ કરવા વિચિના
મજવાન રાષ્ટ્રોને અખીશ કરી છે,
અને જણાવ્યું છે કે એવી જગતની છાતી
બધામાં મુકાઈ છે.

—પરીત નહેરુની જયંતી પ્રસંગે તેમ
ને અપાયેલી ભેટમાં ૧,૭૭૭ શાળાઓ
૧,૭૫૮ એકર જમીન, ૩,૧૫૦,૦૦૦
રોકડ અને બધત ચેન્નનામાં ૫,૭૫
૭૨૪ આપવામાં આવ્યા છે. આ
બધાને ઊપયોગ બાજમે મારે મામ,
ફેડેરશી, વિગેરેમાં કરવામાં આવશે.

—મુખ્ય રાજ્યમાં નામપુર પ.સે સોના
ની ખાણ ફે.વાલું સરકારી સુરક્ષ
શાખીને માલમ પડ્યું છે.

રસિકલાલ લખિય, રાંધર મહેતા, લાલુ
ભાઈ પ્રજ્ઞાસ મે.લી. મંત્રીઓ :
મનનલાલ બાજુભાઈ, વેપારીલાલ મનન
ભાઈ મોદી. સહાયક મંત્રીઓ : કરસન
દાસ મનપતી, ગોપાલભાઈ ડાંગ, ભાઈ,
ખળનચી : નરસીંહભાઈ પરજીભાઈ
દેસવાડીઆ, ધીરુભાઈ જોશી. એડીટર :
ગોવિંદભાઈ નાગરજી, હેમુભાઈ લાલ
ભાઈ દેસાઈ. કમીટી સભ્યો : ગોવિંદ
ભાઈ બીખાભાઈ, રતનજીભાઈ પુરાણ
ભાઈ, રતનજીભાઈ કચરભાઈ પટેલ,
હરિપ્રસાદ જીવજીજી ભાઈ, કનૈયાલાલ
આવનભાઈ પટેલ, હેમુભાઈ બીખાભાઈ,
શ્યામભાઈ જીખાભાઈ, મનનલાલ
પરજીભાઈ પટેલ, બાણુભાઈ કાનજી
ભાઈ પટેલ, મનનભાઈ દાજીભાઈ,
જમનાદાસ અંબારામ, શ્યામભાઈ
કલ્યાણજી, નરસીંહભાઈ બાણુભાઈ,
નરોત્તમભાઈ કરસનજી, મીરાજી
સુખાભાઈ, દામોદરભાઈ મનજીભાઈ,
કચરલાલ મહારામ, હરિલાલ નેરામ
ભાઈ, કાલાભાઈ ગોપાળજી, રતિલાલ
મોડાભાઈ, વજીરભાઈ પરજીભાઈ
દેસવાડીઆ, ગોવિંદભાઈ નાથુભાઈ,
ચાણુભાઈ મુખજીભાઈ, પ્રેમાભાઈ લાલ
ભાઈ, મનનલાલ ગે.વીંદજી, નેરામભાઈ
વજીરભાઈ, જીવજીજી ગોપ.જીજી, ધી
ભાઈ પ્રેમાભાઈ નાથક, રવજીભાઈ
રામજીભાઈ, સુબોધેન જુહાભાઈ પટેલ,

મયંતોમેન સાંતિલાલ સેલ્કી, જન્ય
મેન છીતાભાઈ પટેલ.

—૦—

લિગ્ન
જો.બર્નના થી મોડાભાઈ ડાંગા.
ભાઈની પુત્રી સરસ્વતીમેનના બન્ન
કેપટાકિનના થી લલુભાઈ બીખાભાઈ
ના પુત્ર થી કનકનન સાથે આવે
તા. ૨-૨-૫૮ના રોજ મંત્રી હોલમાં
બાધાયેલી થયા છે. આ પ્રસંગે પછા
દોડી ભાઈ મેનોએ હાજરી આપી
હતી. પ્રતિષ્ઠિત બાધાએ નવરંપતી
ને આથીવંદ પાડ્યાં હતાં. આ
નિમિત્તે જામે પછ તરફથી જુલી જુલી
સંસ્થાઓને ભેદ અર્પણ કરવામાં
આવી હતી. થી મોડાભાઈ આ પ્રસંગે
હાજરી આપવાનર થી બાધમેનો
હારી આભાર વ્યક્ત કરે છે.

કીશોરલાલ મરાઠવાળા ફૂલ
અંકાર ૫૪ ૧
કીષ નિર્વાહ (૧૯૪૭) ૪ ૦
છેલ્લો અબીનમ ૬ ૧
મળવાનું ફેકાલું : આ એશીય
Indian Opinion,
Private Bag,
Durban, — Natal.

સામાજિક ખબરો

હીંદુ સેવા સમાજ
ફ્રાંસવાલની સુ'ટણી
થી ફ્રાંસવાલ હીંદુ સેવા સમાજની
વાર્ષિક સુ'ટણી થી અસમતભાઈ નાના
ભાઈના પ્રમુખપણા હેઠળ તા. ૧૨-
૧-૫૮ના રવીવારે બપોરે મુક હતી.
આ સરખા એક શાળા, પુસ્તકાલય
સામાજિક અને સાંસ્કૃતિક કાર્યો તેમજ
સાંપ્રદાયિક પ્રાર્થના સમજાન વગેરે
૧૪તિઓ ચલાવે છે.

મત વર્ષે દરમ્યાન ફોફોદારેએ પોત
પોતાની ફરજ સારી રીતે બજાવી
દેવાથી તેમને મનવહાદ આપવામાં
આવ્યા હતા. આ સમયની સુ'ટણી
વેળા એક અજાણની અને વિશેષ તરી
આલે એવી એક હાજીત એ બની
કે સુ'ટણીમાં બહેનોએ હાજરી આપી
સમાજ સેવામાં પોતાનો ફાળો નોખાવવા
વારવારી ખતાવી હતી જેને જનતાએ

જિલ્લા અને આનંદથી વધાવી લીધી
હતી. તેમજ બહેનોમાંથી મણ પ્રતિ-
નિધિને સુ'ટણાનું નકશી કરવામાં
આવ્યું હતું.

સુ'ટણી સર થતાં નિચે પ્રમાણે
અધિકારીઓ સુ'ટણામાં આવ્યા હતા.

ફરદીઓ : વજીરભાઈ બાજાભાઈ
પટેલ, નાથુભાઈ મેતીરામ મિસ્ત્રી,
રાવજીભાઈ ત્રિલુવનદાસ પટેલ, વસન
ભાઈ નામરજી, પરસોતમ બીજલાલ,
રણજીભાઈ કાણુભાઈ પટેલ, ઝીણા
ભાઈ વરજીભાઈ પટેલ, નરસીંહભાઈ
પરજીભાઈ કલ્યાણજી, મેહનલાલ એ
ગોક્સ. પ્રમુખ : ઝીણાભાઈ વેલજીભાઈ
પરિખ. ઉપ-પ્રમુખ : જસમતભાઈ
નાનાભાઈ, બીખાભાઈ ઉ.ભાઈ
મારતર, રણજીભાઈ નામરજી, કાલા-
ભાઈ જમવાનજી, વનમાળીભાઈ પ્રેમા
ભાઈ, કેવજીભાઈ ઉ.ભાઈ મિસ્ત્રી,
કાનજીભાઈ બાણુભાઈ પટેલ, કે

નવલ કયાઓ

જાણ મુકિત	૭ ૧
નીલ પંખી (નકશ)	૫ ૦
મેદાન (જવાબીનો અનુકર) કામ ૧. ૨. ફોડા	૧૬ ૦
મિત્રાની વાલો	૧ ૦
બીંગામ	૧ ૦
મરીખ	૭ ૧
આગર સંગ્રહ	૧ ૦
દીરેની વાલો	૧ ૦
પોસ્ટલિક નાલો	૫ ૦
ધીવન ભાગ ૧. ૨. સેડની	૧૨ ૦
કરીશ વાલ	૧૦ ૦
વસુધરા	૧ ૦
છેલ્લો પ્રયોગ	૭ ૧
રંગાવાલ ભાગ ૧. ૨. સેડન	૧૩ ૧
દુર્ગા	૮ ૦
અપરોહિ કિલ્લાન	૧૦ ૦
માનવતાના મુલ	૭ ૦
છેલ્લો અબીનમ	૧ ૬
કપાલ કંડલા (જર્મન મંદ)	૧ ૧
અલ્પજી માર	૭ ૧

Obtainable from

INDIAN OPINION,

P. Bag, Durban, Natal.

*Let us be brave enough to
to die the death of a martyr,
but let no one lust for martyr-
dom.*

—Mahatma Gandhi.

OPINION

Founded by Mahatma Gandhi in 1903.

Former Editor: Manilal Gandhi—1912-1956.

No. 4 —Vol. LVI.

Friday, 31st January, 1958

REGISTERED AT THE G.P.O. AS A NEWSPAPER
Price: FOUR PENCE

OUR REVERED BAPUJI

THE best of God's children have come and have gone back dust unto dust, ashes unto ashes, leaving behind them their life-time of service and sacrifice, love and tolerance. Bapuji was one of these sons, and today, after 10 years, a decade, his memory is still alive, scattered all over the world, and who knows, like the Phoenix, that arises from its ashes, the teachings of Bapuji, will arise, and, bring to the world, peace and goodwill towards men.

To us today, this day holds a deeper significance, because it was here, that the Mahatma in Gandhiji had begun to take form. For 55 years, two generations of Gandhis have lived here in Phoenix, and continued the work of "Indian Opinion" and "Opinion" It is for us who are left behind, to keep alive the work of Gandhiji and his son Manilal Gandhi.

It was on this soil, in this land of ours that Gandhiji received inspiration, and we should be proud of the fact. But as one sees in history, and in lives of great men, that they receive very little recognition from the people from whom they have arisen. This is perhaps true of the Indians in South Africa. When we see the distance, that Gandhiji's teachings have covered in the world, it pains us to see the little or no interest in Mahatma Gandhi, in this country. There are many of us who profess to follow his prin-

ciples of non-violence, and yet we know very little of him, who gave us this weapon. Perhaps we do not even know, the day of his birth or his death.

Gandhiji brought about many things for his countrymen in this country, and he suffered for them too. The least we can do today, is to, keep his one and only memorial, in this country alive. But it seems that even this is not to be. Perhaps in a few years, or in another ten years, the new generation in this country would not know Gandhiji, though their forefathers had once worked side by side with the man—Gandhi—who became the Mahatma, and a Saint in the whole world. It is indeed a sad state of affairs. Are we so engrossed in our own selfish little worlds that we have no time for sentiments or that we have no value for the greater and better things in life? Gandhiji, belonged to the whole

Suffer little children to come unto me. . .

world, but he was one of us—are there even a handful of Indians in this country, who are determined to see that his work will not die? For a handful of determined people it is not an impossible task, but for the community in general and as a whole it is no task, it requires no effort, it just requires sentiments, a little time for deep thought and above all it is for us to get out of our selfish little worlds and look around and take notice, of the more worthwhile and lasting things that Gods world has provided for those who wish to seek them.

Gandhiji worshipped God, through the service of millions of his countrymen. Let us, in our small measures contribute our worship, by keeping him alive

for ourselves, and our children, and other generation to come in this country. There is a lot of hate and unhappiness here today, and perhaps this memorial is the only good and clean thing that we possess, that will one day guide us out of this darkness into light. Our prayer today, to that great spirit is a short and simple one—"Lead kindly light, amidst the encircling gloom."

MANAGER,
PHOENIX SETTLEMENT.

Fountain Of Wisdom

*Who is he that will
harm you, if ye be fol-
lowers of that which is
good?*

—St. Peter,

OPINION

FRIDAY, 31ST JANUARY, 1958

What Would Gandhi Have Done?

This issue marks the 10th death anniversary of Mahatma Gandhi. He was assassinated on January 30, 1949. On this occasion a question arises before us: What would he have done, had he been alive in South Africa to day?

The answer lies in a clear understanding of the real issues at stake. We have the men of apartheid preaching that race is the main determinant of a people's destiny. The person with a White skin is presumed to be the superior of the dark-skinned person. Where this is beginning to be doubted, the law of survival is quoted to justify race oppression.

Against this background Gandhi would have never for a moment been in doubt about the moral issues involved here. Alive as he certainly would be to the barbarous cruelty and inhumanity of apartheid, he would have resolutely refused to hate the Afrikaner Nationalists and all those White people who support them in their oppression of the men of colour. Above all, he would not have been satisfied merely with saying injustice is evil. Where the most sacred things in Man were attacked, he would have been the first to offer his very life in self to uphold the dignity of Man.

Apartheid is so mad in its craze to humiliate the man of colour, so determined to crush all opposition to it and so wedded in its very being that it has absolutely no place in South African national life. Like its sister-ideology, Nazism it must either be destroyed completely or it will destroy South Africa. But in doing that, care must be exercised that its opponents do not allow themselves to be completely its victims that they confuse the real issues at stake. Voices must be raised from the non-European side making it quite clear to the Afrikanerspeaking community that opposition to apartheid has nothing whatsoever to do with hostility to the Afrikaner; that the two are definitely not synonymous. The non-European who seeks his liberty recognises the Afrikaner's right to regard South Africa as his country. But the enemy of both the non-European and the Afrikaner is the man of apartheid.

We believe that Gandhi himself would have taken up this attitude. We believe, also, that he would have realised quite clearly that the only language which can be spoken in South Africa and which would have any hope of being understood by the rulers would be the determination to suffer for his convictions. He would tell his people quite plainly that there was no point in asking for freedom where they were not prepared to suffer for it.

And, as was always, he would have been the first to show the way. He would have been the first to go to gaol.

As we think of him and remember him in all love and reverence, the challenge he places before us is that we must be prepared, if need be, to go to gaol.

Comment On Men And Events

Strong Words From A Courageous Christian

By JORDAN K. NGUBANE

I AM at the moment involved in a painful conflict of mind. Reason convinces me that the absolute wickedness of apartheid creates conditions within the Christian Church which make true communion between me and my Creator increasingly difficult. My spirit acknowledges the Church as the community of men and women who strive to emulate Christ's example; who seek to attain the ideal of perfection. Because I myself seek to emulate Christ's example; because I believe that Man has not had the truth about his real purpose in life better told than in the teaching that he should love his neighbour as himself, I want to feel reinforced by belonging to a community of those who strive as I do.

But the Christian Church in South Africa is so organised that even within its ranks I cannot love my neighbour to the best of my ability. Christ nowhere says to us that we should love in part; He makes no qualifications. We either love our neighbours or we do not. For man His message had meaning only because set no point up to which to love; He bid us love wholly. I am finding it increasingly difficult to do this inside the Christian Church. Consequently I am trying to find my way out of it—with a grieved and pained mind because I come from a Christian family, my wife is a Christian and most of my friends are Christians. But in matters of the conscience, it is not what our senses prefer that is decisive; it is the truth which illumines one's progress through life. As long as I remain within the community of Churchmen, I realise that I shall see this truth in light which progressively becomes dimmer.

Parting

This is not a parting of the ways with Christ. But I am afraid it is a beginning of the parting of the ways with His Church. That love which gives meaning to His teaching is smothered in the Church in South Africa. The Church, when not an active partizan on the side of apartheid against Man created with a dark skin, is a passive opponent. And this passivity, in the present circumstances, gives strength to those who regard race as the main determinant of a people's destiny. Where this is the case, I see a conspiracy to debase my very being. And where this is the case, I feel I am not wanted; I feel I have no place and I feel there can be no future and no happiness for

me. Above all I cannot serve my Creator to the best of my ability; I realise that I can be free to do this only outside the Church. I am aware that I am making a grave indictment here, when I say I can serve my Creator to the best of my ability; that I can love my fellowmen better, outside of the Church. But it is just this point which I seek to drive home.

THANKS

WE wish to thank Dr. Hamner Jack who has been a great help to us, even though at such a great distance, for the tributes to Mahatma Gandhi, from various well-known people overseas, appearing elsewhere in this issue.—Ed.

Against this background I read with mixed feelings extracts from the Archbishop of Capetown's article in the February issue of "Good Hope" in which he attacked apartheid in his own Church.

Shame

"I have to admit with shame that I have been told of certain congregations where apartheid operates. I do not and cannot believe it—but if it were ever proved to me that apartheid does operate in any church in the diocese, let me state with all the emphasis at my command that I should do everything in my power to eradicate it, and in the intervening period, while it still existed, I should have to refuse any episcopal ministrations on behalf of the congregation concerned. We must defeat our enemy at detail. Far better that our Church should be small numerically, but true to its Lord, than that it should be

strong numerically, but in its strength depend on the nominal faith of many who have no serious intention of ever putting their faith into practice..."

On the one hand there were strong words from a Christian of courage. The obvious intention behind them was to ensure that within the community of the faithful conditions do not exist which can drive the life of man to the position I am now seriously considering.

On the other, the Archbishop sang a challenge. By declaring war on apartheid so forcefully, he challenged his followers to as Christ would have them do. In this he was telling many who feel as I do that we can best serve our common end if we stand together against the forces of injustice.

His message, in other words, was for that inner unity of the faithful which rests on the conviction that Man is truly the brother of his fellowman. I cannot ignore such a challenge. But because I cannot, I can also point out the stumbling blocks to free association with the community of the professing.

Not Enough

I do not think it is enough merely to say that no Church door shall be barred to any human being because of his race or colour. Some of the worst manifestations of apartheid within the Anglican community [sic] assume very subtle forms which cannot be defined in terms of actions. I have in mind the practice whereby the leadership of the Church rests solidly in White hands. I see no valid reason why, to this day, not a single African Christian clergyman of understanding, character and knowledge has not arisen to qualify for the post of Bishop of the Anglican Church. I reject as utterly hypocritical the argument used in the past, long before Archbishop de Blank arrived in this country, that the Anglican Church has not as yet produced a man fit to occupy the position of leadership.

The Catholics, it will be said, have already defied apartheid and appointed two Bishops. That, it will be said, should assure me that in spite of protest blindness, the Church endeavours to see the truth in progressively clearer light. I am not so sure as yet. There certainly have been beginnings in the right direction. But these have been accompanied with so much timidity and so

many expressed and implied qualifications that the possibility is always there that the good intentions might be destroyed by the timidity which accompanies their expression.

Passes

Take the Passes for Women. In these, the State has gone beyond the bounds of human decency and morality. By presuming every African woman a criminal, who will be required to establish her innocence by producing a Pass, the State has subjected her to three distinct indignities: the indignity of going about assumed to have committed a crime for the simple reason that she belongs to a particular race; the indignity of having intimately personal details of a woman's private life treated as public property, available for examination at any place and at any time by any male scoundrel in uniform; the indignity of having her honour treated with scorn by the State, implied in the fact that all any male scoundrel will have to do, to have access to the body of unprotected African women, will be to say he is a policeman. If she does not have her Pass, he will be free to demand his own price. Why should human beings be exposed to this indignity in a Christian society? Why should the White Christian do these things to his fellow human beings?

Womanhood Attacked

Here, it is not just the personal liberty of the African woman which is being attacked. It is her very womanhood; her very being. The image of God in the African woman is being debased. I do not think this is a lesser crime than what Verwoerd proposed to do in the Church Clause of the Native Laws Amendment Act. Then, the leaders of the Church rose, almost as one man, against the Church Clause. I am not being unfair to the Christian Church when I say that if the women exposed to three indignities were White, condemnatory sermons would have been read regularly from every pulpit in the land. And the Bishops would have told the State in the clearest terms possible that they could not ask their followers to expose themselves to

these indignities; that they would go to gaol.

I wait to hear the voice of the Church raised against this injustice, millions wait with me. The point has been reached when the State punishes us for having been created with Black skins. The issue is no longer in doubt. I beg the leaders of the Church to set one Sunday aside as a national day of Prayer against the humiliation of the African woman.

Cherred

I was cherred by the things Archbishop Joost de Blank wrote against apartheid. I was encouraged also by his forthright warning that he will take action to see to it that the Church adheres to the Law of Christ. But the wounds cut in my soul by the things the Church has done in the past to betray its own teachings gapen widely and too deeply at the moment to heal just because an Archbishop has threatened action against practices by which the personality of Man is systematically being debased.

U.S. Catches On To Blood Apartheid

Atlanta (Georgia), Wednesday,

A BILL requiring the labeling by race of human blood was introduced in the Georgia State Legislature today.

It was stipulated that all human blood used in transfusion in the State shall be labelled either "Caucasian", "Negroid" or "Mongoloid."

If passed, the Bill would also make it a misdemeanor for doctors and nurses administering the blood to fail to state the race of the donor.

The measure stated: "No human blood labelled in accordance with this Act shall be used for blood transfusions in this State; any person about to receive a blood transfusion at the next of kin of said person shall be informed of the race of the donor."—Saps-Reuters

Footnote: What race derived from "Caucasian" stock.

If you have liked this issue of "Opinion"—the Way of Gandhi—why not send us this subscription form and so enable us to supply you further issues of the Journal without a break.

SUBSCRIPTION ORDER

Please send me a year's issues of "Opinion"

Name _____

Address _____

I am enclosing the subscription amount (Half Year within the Union 15/6; elsewhere 18/6 by

Date _____

Signature _____

GIFT SUBSCRIPTIONS ORDER

Please send a Half Year's issues of "Opinion" to my following friends, subscribing for copies as under:

"This copy is a gift from _____"

1 Name _____

Address _____

2 Name _____

Address _____

3 Name _____

Address _____

I am enclosing the subscription amounts by

Date _____

Signature _____

"OPINION"

c/o Indian Opinion,
P. Bag, DURBAN

Trade Union Guide

ONE of the more idiotic Nationalist illusions is that, by making strikes of African workers illegal under the Native Labour (Settlement of Disputes) Act, 1953, the Government eliminated such strikes. The very recent strikes by African milking and baking employees are fresh in everyone's minds. The latter is not settled at the time of writing. In the former a week's

about, will find Mr. Hepple a lucid and reliable guide. His booklet should certainly be on the desk of all leader writers, industrial correspondents and genuine trade unionists.

Mr. Hepple has been without a single doubt the outstanding parliamentarian of the 1953-56 period. His sure, steady, unfaltering and well-informed opposition to all racially discriminatory laws has raised him head and shoulders above his colleagues and opponents in the Assembly. We should expect from him—and we get it in the introduction to his booklet—an unerring diagnosis of apartheid. "This policy," he writes, "is given many names, such as 'White Leadership', 'Segregation', 'Separation', 'Separate Development', 'Christian Trusteeship', 'Blanket Heerskappy', or 'Baaskap'. In practice all these things mean the same, and describe the policy of excluding Africans from the benefits of a free society and applying to them special, discriminatory laws."

He goes on to stress that, though the burden falls most heavily on the Africans today, in the long run all workers will suffer; and our economy will be retarded and impoverished—at least, relative to its great potential—by restrictive labour regulations. Mr. Hepple describes the history and background of our trade union movement, especially the African unions. He sets out succinctly the main provisions of all important laws applicable to labour and to the workers generally in their personal capacity (i.e. pass laws, influx control etc.). He explains how wages are fixed by Conciliation Boards, Wage Determinations etc. He analyses the industrial colour bar. And he has some forthright things to say to White and non-White trade unionists.

His main point is that "the major effort must come from the African workers themselves." Though African trade unions (or unions including Africans among their members) cannot be registered under the law, they are not—as many suppose—illegal. Nor are employers in any way deterred from negotiating with them. But until many more African workers organise themselves into trade unions, the battles for a fully democratic trade union movement, for the legal recognition of African and all other properly constituted unions and for a minimum living wage cannot even be joined—let

alone won. Mr. Hepple is a sincere believer in worker's solidarity, not as a disruptive political factor, but as one of the essential foundations of a stable democratic society. He uses the example of early 19th century Britain to illustrate the fact that White workers abroad have in their time faced and overcome obstacles every bit as formidable as those confronting our African workers today.

Does anyone contend that the South African Congress of Trade Unions' demand for a minimum wage of £1 a day is "impossible" or "unrealistic" or "excessive"? And that it, therefore, augurs ill for the "responsibility" of African trade union? Let them then ponder the facts that a month has

24-25 full working days; and that £25 a month is the minimum living income for the average family mentioned at the beginning of this article. When workers are able to earn something near that figure, talk of "greater productivity" and "more specialised training" will be less widely impracticable than when addressed to people struggling along on barely half what is required to maintain minimum standards—and, incidentally, South Africa's stronger internal consumption market will provide a much firmer foundation for our industrial economy than at present. All of which supports Mr. Hepple's basic contention that "trade unionism is an essential part of orderly society."

By
C. W. M. GELL

stoppage by 1,500 African workers closed the Johannesburg flour mills and obtained a weekly wage increase from £2-18-3 to £3-5-0, not yet a princely sum when measured against the minimum living costs of about £25 a month for an average family of two parents and three children, but still an appreciable advance.

However, the real position is even more ridiculous. As Mr. Hepple shows in a most timely pamphlet (1), in 1954 (one year after strikes by African workers were totally prohibited and made punishable by a fine of up to £500 or three years' imprisonment or both) there were 33 such strikes, in 1955 there were 72 and in 1956 there were 92. Of course, in some cases workers have been fined and imprisoned. But it is quite clear that this policy of *krongeddiged* in labour relations has utterly failed to eliminate strikes by Africans. All it has done is to raise tempers, embitter relationships between employees and employers (some of whom try to use the Act to intimidate their workers or avoid legitimate demands), and generally throw a spanner into the sort of machinery which has proved itself the most effective way of regulating labour conditions in the experience of the rest of the free world.

Mr. Hepple's pamphlet is especially valuable now, at a time when Senator de Klerk's blundering attempts at job reservation on a racial basis and the necessity for mixed trade unions to decide by January 1 to meet the apartheid demands of Section 77 of the Industrial Conciliation Act have spotlighted South Africa's labour problems. Anyone seeking to understand what all the fuss is really about, as distinct from what the Nationalist politicians say it is

Phone 34-1149

P. O. Box 1549.

MASTER BROS.

(PTY) LTD.

WHOLESALE MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS

HOUSE FOR KEEN CASH PRICES

33 West Street, JOHANNESBURG.

The Famous Rama Flute Harmoniums

Best Made in India for Quawalla Bhaajanic
Singer and Bands

NOW ON FOR SALE

Popular size sweet tone, very attractive, complete with case	18	10	0
Standard size Bass and Male, very attractive, complete with case	25	10	0
Portable Travelling Style Baji Good for			
Outdoor Party	25	10	0
Complex Style Lead and Sweet Sound Mohobiton	38	10	0
Log Press full size complete with extra Sweet Bands	45	10	0
Orchestral Baji, just right instrument Indian Bands	18	10	0
Dhill Rabba "The Leader Musical Instruments"	6	10	0
Tanba & Doogi Set to keep in without			
That music sale	8	10	0
Dholak Best of all instruments of Thal (full size)	8	10	0
Tambrana (Kanjari) full size with Gungles Bells	1	1	0
Mouth Organs of all kinds 4/6, 5/6, 7/6, 8/6, & 11/6 each.			
Flute Straight & Side Blowing 2/6, 4/6, 5/6, 17/6, 25/ each			

LATEST RECORDS—Try Us First. We carry largest variety stock. We repair also all kinds of musical instruments. For terms apply:

Sole Distributors for Union of South Africa:

D. ROOPANAND BROS.

(Established 1932)

Music Saloon and Booksellers.

85 Victoria Street, Durban.

Phone 20707.

P. O. Box 2524.

He spoke to them in their own language. Here was living truth at last and not only quotations from books, for this reason he was known as the Mahatma.—Tagore.

No man, if he is pure, has anything more precious to give than his life. I hope and pray that I have the purity in me to justify the step.—Mahatma Gandhi.

Gandhi Lives On

By CLARENCE E. PICKETT

WHENEVER anyone opens up a new dimension of life by the way he lives and works, he lights a candle that is never extinguished.

In the early 17th century Galileo discovered that the earth moves around the sun. And although the church compelled him to say that that was untrue, he is still to be found in the "E pur si muove" (it moves for all that), and although philosophy and religion conspired to deny his discovery, no permanent progress in geophysical understanding of the universe could be made without starting with Galileo's conclusions. Such an attitude toward scientific data is now widely accepted by today's world. Few are the skeptics who venture to deny discovered ways in which the physical universe operates.

There seems, however, to be a feeling that laws of human and social conduct are less fixed. In the realm of the spirit we humans feel we can take liberties with the laws of social conduct and not get caught. Our own world today demonstrates this "great deception." Two great segments of the human family are preparing for mutual annihilation. And yet they pretend to be doing all of this in the interest of self preservation. To this end fear and mutual distrust, augmented by confidence in weapons of unparalleled capacity for destruction and costing far more than is spent for education and welfare, are our hope of security.

Mahatma Gandhi's whole life was a denial of this thesis. He started with the nature of man. He once wrote, "I am a part and parcel of the whole, and I cannot find Him (the Supreme Soul) apart from humanity. If I could persuade myself that I could find Him in a Himalayan cave I would proceed there immediately. But I know that I cannot find Him apart from humanity."

In this discovery lies Gandhi's strength. Here he joins the procession of the prophets of the Old and New Testaments of the Judeo-Christian faith and of other great religions. And it is the eternal basis of any sustained and effective effort to develop the human family.

The achievement of independence for his beloved India was, I suppose, more largely due to the life and work of this minor and leader than to any other one cause. The next great test of Gandhi's way of life was to be

found after he was gone, and when his successors had to work out the application of his "way" in the operation of the government of a great state.

If one attends the Independence Day celebration in Delhi he may wonder whether Gandhi has been forgotten when he sees the display of armed strength in the parade; and should he visit Kashmir and observe the lines of soldiers—Pakistani and Indian—lined up to protect the claims of each state to Kashmir—these and other symbols of violence can but raise a question as to how deeply Gandhi's life is still making itself felt.

But one must also keep in mind that thus far no large scale violence has broken out between Pakistan and India; that still both sides continue to try to find a peaceful solution to Kashmir; that the very neutralism of India especially in the UN is a testimony to India's sense of international responsibility to help preserve the peace. Likewise the Shramda (land gift) Movement carried forward by Bhave and his devoted companions represents Gandhi's outlook in the responsibility of the individual for his share in the common good. Especially does one feel the quality of life of the Mahatma still living when he listens to Nubakrishna Chaudhuri, former First Minister of Orissa, who resigned from office in order to devote his full time and talents to persuading whole villages to join in a redistribution not only of land but of all privileges and responsibilities with an eye to the common good. To this end he and his associates work. He feels that while the "non-resistance" of Gandhi was the message for the struggle for independence, now "spiritual aggressiveness" is the need. And so the life of Gandhi lives on!

"Mr. Clarence E. Pickett is director emeritus of the American Friends Service Committee. He was executive secretary of this Quaker peace agency when it received the Nobel Peace Prize in 1947. He is author of the autobiography, "For More Than Bread."

Tributes To

Gandhi's Greatest Movement Is

THE decade since Gandhi's death has witnessed the spread of several uses of non-violence throughout the world. Yet his greatest movement lies ahead. This was a conviction shared with the Kristiansha missionaries—that the mission of Gandhi was a world mission, that his message was addressed particularly to Western man's betrayal of democracy through world-hung "inhumanity to man," and that his method was implementation of democracy's special method: peaceful persuasion. Universal application of this movement should logically follow and should concern itself with the shape of a non-violent world society within the old violent world society. People should withdraw support from the existing world chaos produced by arbitrary unilateral national behavior, while leading and supporting their governments in establishing international order based upon law and responsible co-operative control. This would be the world non-violent revolution. I proposed this in my farewell to Gandhi which he published in full with his comments in "Harijan" of July 26, 1940. He rightly observed then that "as far as I can see at present, every country will have to work out its own programme."

Gandhi, if living today, find us all in the age of "national struggle" for for all that he sought for very survival. This though he lives not in it, particularly to Gandhi timing spirit encircles the within a million hearts. Democracy's present "insurance"—its political traction—within national boundaries is leading to steady, untimely deterioration within of those nations, which ultimately destroy it. So for example, that force became arbiters instead between the 48 states United States. How long democracy exist within a state? In his famous no Britain on the eye of Gandhi urged England's lateral non-violence as a resistance. He said that could not "defeat Hitler in indifference adopted." day's national force can be only by going farther. Opponents in all his ways, he of his not caring to go democracy. For men will to change a different struggle and will have to more valiantly and intelligently Non-violence is this a time.

Such world use of so force is still in the future.

Gandhi's Teachings And Example

By SENATOR JOHN SHERMAN COOPER

IT would be presumptuous for me to attempt to assess the influence of Mahatma Gandhi in the history and life of India. In recent months, here in the United States, Gandhi's teaching and example have had a helpful influence on our problems of eliminating discrimination from our political and social life. I have no doubt that they will continue to exert their moral force.

But beyond the problems of one country, I remember the words of Prime Minister Nehru that Gandhi forced the people out of their narrow groove of thought and made them think of broader issues affecting humanity.

Today the world is preoccupied with the dangers which arise from its great scientific achieve-

ments—advancements I should promote the well its people. If we are to catastrophe, our world must use every means to "scientific knowledge and sources into peaceful uses among the and the people of the. To do this requires and understanding of better issues affecting humankind. In this field I believe the Gandhi will exert influence. As he said, world is weary of hate, leaders and people must have "underlying faith in the new of human nature—its conscience and justice."

"Former Ambassador from the U.S. and Senator from Kentucky.

Mahatma Gandhi

Before World By RALPH T. TEMPLIN*

It comes, as come it must if the nations are to be saved from themselves, it will come as a world's response to the spirit and example of Gandhi revealed in India during his life, but revealed particularly against the backdrop of a great world crisis out of Western democracy's strange self-contradiction. For the first time, it may be, democracy will have the power to establish and extend itself and its principles, proceeding with the full and perfect practice of all its claims in all the relationships of men. Thus, I simply reiterate what I have said, which brought me out of India, and have said in every way that I can since that time: Gandhi belongs to tomorrow. A tomorrow of a

world of governments living in order under law through the people's will to control themselves first, as the means for controlling all else. This is Gandhi's world message. People are enslaved only when they enslave themselves, destroyed only when they destroy themselves.

* Ralph T. Templin is a professor of social science at Central State College in Wilberforce, Ohio, U.S.A. Formerly a Christian missionary to India, he identified himself with the Congress movement in India before independence and was expelled by the British and sent back to America. He is considered a leading interpreter of creative Gandhism in America.

A Living Act Of Brotherhood

By NORMAN COUSINS*

IN any critical situation, an individual or a nation takes inventory of his resources. In the present critical situation of the world, human beings everywhere look around them and ask what the resources are that may enable mankind to be spared the pulverising blows of a nuclear war.

I should like to suggest one. I refer to the memory of Mahatma Gandhi. What is it that Mahatma Gandhi taught his fellow human beings on earth? He taught us that each individual possesses vast power for good. This power does not depend upon wealth or station or manipulative skills. It is the power of dedicated action based on love of man. It is the kind of power that proceeds out of a respect for the sacredness of life and an ability to make the supreme identification with all men. In short, it is a living act of brotherhood.

What is most important of all about the Gandhi lesson is that its truth is within the reach of every man. Today the individual in our society seems bewildered. He reads about the swelling of world tensions and about the weapons that are all poised to explode at almost any point. And he becomes fearfully anxious, desperate, de-

pressed. He feels helpless. Yet a man who lived during our time proved that all that an individual need do is to give of himself in the cause of others.

In America there is growing understanding of this fact because there is growing understanding of the meaning and the nature of Mahatma Gandhi. Wherever I have traveled in the United States I have found people who have come to regard Mahatma Gandhi as a moral giant among men. At one time they were baffled by his influence. Today they are coming to understand that his influence was not a freak of circumstance. It was the natural and inevitable result of what happens when the human conscience comes fully to life. As a result, many thousands of Americans regard Gandhi not as a remote figure who served his people in a far-off land, but as a man who served all mankind.

* Mr. Norman Cousins is the distinguished editor of the "The Saturday Review", a weekly literary magazine published in New York City. Mr. Cousins has visited India on several occasions and is currently co-chairman of the National Committee for a Sane Nuclear Policy.

A Symbol Of A New Idea

By Mrs. ELEANOR ROOSEVELT*

IT is hard to believe that ten years have passed since the tragic death of Mohandas K. Gandhi. The world lost a man who was a living inspiration, but I think it gained a memory which continues to inspire year by year more and more people and continues to give them greater understanding of the values which this great man tried to teach in his life. His influence has been great throughout the world and I think even in this country, so far removed from India, the story of his life is known and appreciated by many people. He was a symbol of a new idea.

It may take many years for the lesson which he wanted to teach to spread throughout the world but that the ripples of his influence widen as the years go on, I am convinced. How remarkable it is that one man who chose to live simply to give himself to the improvement of life of others and who applied himself primarily to the alleviation of

the wrongs of the weakest and poorest people in his own environment should enjoy a reputation which seems to be based on so much firmer a foundation than that of many men in the past decade who strove for personal aggrandisement and material power. This is a lesson which should sink deep into the hearts of many who are leaders in the world today, for I believe that it is those who are truly concerned with the rights of human beings and the improvement of the conditions under which they live the world over who will eventually lead us to the peace and brotherhood which was the basis on which Mohandas K. Gandhi built his life.

* Mrs. Eleanor Roosevelt is the widow of American President Franklin D. Roosevelt. Often called the "First Lady of the World," Mrs. Roosevelt is an inveterate traveller and writer. She recently paid her first visit to Russia and writes a daily, syndicated column for U.S. newspapers.

Mahatma Gandhi Lives In America

By Dr. WILLIAM STUART NELSON*

TO visiting Negroes from America some years ago, Mahatma Gandhi said: "It may be through the Negroes that the unadulterated message of non-violence will be delivered to the world." One can not say that this has or ever will come to pass, but to the amazement of men everywhere and the rejoicing of every heart that yearns for a growing influence of Gandhi's spirit, American Negroes have demonstrated the spirit of non-violence in a most remarkable and successful manner.

The beginning was in Montgomery, Alabama, a year ago and the cause the segregation and abuse of Negroes on the buses. Under the leadership of Negro ministers, Negroes chose no longer to use these buses but to walk or use such private transportation as they could devise. In reprisal, their churches and the homes of ministers were bombed and their leaders placed under arrest.

Dr. Martin Luther King, one of these leaders, standing in front of his bombed home, in the presence

of great numbers of his people in an angry, threatening mood, remembered what Gandhi had taught and demonstrated, and made his decision. It was for love, forgiveness, non-violence—the love, forgiveness, and non-violence which, too, his own religion had taught him.

For a year now Dr. King and his fellow ministers have preached this spirit to the Negroes of Montgomery and to the people of America. "Violence," Dr. King says, "never solves problems. It only creates new and more complicated ones. We must remember that a boycott is not an end in itself. The end is reconciliation, the end is redemption, the end is the beloved community. 'No man can make us hate and no man can make us afraid.'"

One understands then the response of an Indian in Washington a few days ago when I mentioned the name of Martin Luther King. He said: "Oh yes, Dr. King, the Gandhi of America."

The immediate struggle against

(Continued on page 41)

NEW GRAMOPHONE RECORDS ARRIVED

	2 Records	R.	S.
Hatim Tai	2 Records	16	6
Asba (Rock and Roll)	4 "	33	0
Mr. X	4 "	33	0
Coffee House	4 "	33	0
Shree Mali 420	4 "	33	0
Bhai Bhai	4 "	33	0
Barish (Rock And Roll)	5 "	41	3
Chori Chori	5 "	41	3
Ek-Jhalak	5 "	41	3
Bhagam Bhag	5 "	41	8
Naya Andaz	6 "	49	6

Packing charge &
postage for Union 5/6
and Rhodesia 7/6.

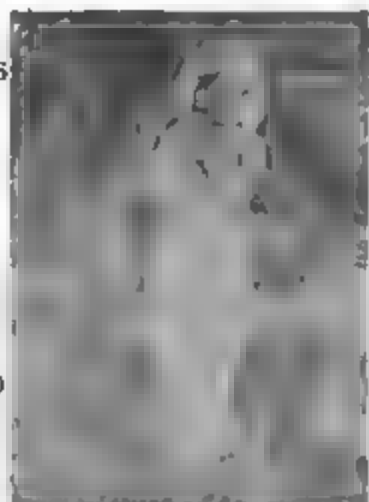
BHARAT MUSIC SALOON

AND BOOKSELLERS
(Corner Grey & Lorne Streets)

286 Grey Street,

Phone: 29488.

DURBAN.

FOR RUBBER STAMPS

PRINTING

CONTACT STANDARD PRINTING PRESS

GENERAL PRINTERS

AND

RUBBER STAMP MAKERS

73 BEATRICE STREET,

DURBAN.

PHONE 61002
P.O. BOX 2762

TELEGRAMS: ARISSA
QUICKPRINT

India's Largest Insurance Company At Your Service

The New India Assurance Company Limited

SOLE REPRESENTATIVE IN THE UNION OF SOUTH AFRICA

RUSTOMJEE JALBHAY RUSTOMJEE

140, Queen Street, DURBAN.

FOR SERVICE AND SECURITY
CONSULT US FOR
EVERY TYPE OF INSURANCE

P.O. Box 1610,
Residence: 111 Eleventh Avenue,
DURBAN.

Phones:
Office: 25845
Residence: 36413.

Long Live Bapuji's Spirit

By DR. HARIDAS T. MUZUMDAR

A DECADE has gone by since the black day when the assassin's bullet felled Bapuji on the prayergrounds in Delhi. Profound changes have taken place during the decade both in India and throughout the world.

The tempo of the cold war between the two blocs, the U.S.S.R. and the U.S.A., has increased. The world has entered the interplanetary stage, thanks to the successful shooting of the two satellites into the earth's orbit by the scientists of the Soviet Union. But the world's hunger for peace is as unsatisfied today as it was on the day Bapuji died a martyr's death.

The face of Mother India is being literally changed by the industrialisation programme of the Nehru Government. The many multi-purpose hydro-electric projects promised to bring light and power into the remotest part of India. The other programme, not so spectacular, but in line with Bapuji's thinking, is, in my judgment, contributing more towards the regeneration of Mother India's sons and daughters. I refer to the magnificent work of Bapuji's beloved disciple, Acharya Vinoba Bhave.

The Bhamban movement as well as the Jeevadan movement, initiated by Shree Vinoba and ably seconded by Jaya Prakash Narayan and others, is the most authentic, the most vibrant, expression of Mahatma Gandhi's concern for the millions of underprivileged village folk of India.

Instead of promising land to the land-hungry tenant farmers of India, Vinoba is actually giving land to them and thereby he is achieving two objectives simultaneously: (1) He is winning the land-hungry masses away from the siren call of false prophets and misleaders; and (2) he is helping create a solid middle class without whose presence in society no political democracy can endure for long. Twice blessed indeed is Vinoba, the Master's true disciple! May his work prosper, and may the India of Bapuji's dream, an India of revitalised villages, soon be realised!

Swara is meaningless unless every citizen in the land can feel the glow of pride in Mother India's new status as a sovereign nation and as a nation

of democracy in the Orient. Swara is meaningless unless every citizen experiences a new sense of dignity and self-respect. Swara is meaningless unless every citizen enjoys peace and prosperity.

But Gandhi did not belong just to India or to our generation; he belonged and still belongs to the whole world and to unborn generations as well as to the present one. The Mahatma's ministry was world-wide. The twin principles of Satya (Truth) and Ahimsa (Non-Violence; Love) which he embodied in his life are capable of dispelling the gloom that surrounds the world.

In days gone by the Roman Empire had failed to invite the great Teacher of Galilee, Jesus, to the peace table; in our day, the rulers of world empires likewise failed to invite the Saint of Bhamban, Gandhi, to the peace table. But even as Jesus's spirit reigns supreme wherever and whenever peace-builders are gathered together, even so the spirit of Mahatma Gandhi gives moral guidance to a bewildered, groping world in our day.

It would be presumptuous for anyone to say what Gandhi would do today. But in terms of the logic of his life and teachings, it is possible for one to make some tentative judgments. The supreme task confronting our generation, I seem to hear Bapuji say, is the establishment of confidence between the U.S.A. and the U.S.S.R. This confidence can be easily established if we make a sharp distinction between the system and its operators. The rulers of Soviet Russia may or may not like the people's capitalism, a system that flourishes among us in America. And the American citizens may or may not like the Soviet system of government and economy that prevails in the Soviet Union. But the operators of both these systems are human beings, endowed with the divine spark. If the divine element in man has been obscured by extraneous encrustations, it is our obligation to remove these artificial encrustations of systems, to remove barriers between man and man, and to create mutual trust and reciprocal confidence between men as sons of God.

These objectives could be achieved by our generation were it to be imbued with the

spirit of the Great Emancipator, President Abraham Lincoln, who had advocated "with malice toward none, with charity for all."

Yes, armed with the weapons of Satya and Ahimsa, with the spirit of chivalry and goodwill for all, our generation may yet realise the Mahatma's dream of a "warless world." May Bapuji's spirit live long! May it continue to channel mankind's thinking into the

paths of peace on earth and goodwill among men!

Dr. Haridas T. Muzumdar is professor of Sociology at Cornell College in Iowa, U.S.A. A life-long student of Gandhi he is author of "Mahatma Gandhi: Peaceful Revolution," "Gandhi versus the Empire," and other volumes. Born in Vayna, and attending high school in Surat, Prof. Muzumdar has been a U.S. citizen for the past decade.

Into The Hearts Of Negroes

By A. PHILIP RANDOLPH

ON the tenth anniversary of the death of Mohandas K. Gandhi, it is well to note the monumental challenge of his life and work to mankind to build the good, creative life even if the building of this life may involve living dangerously. Probably no single person during his lifetime has left a more lasting and impressive testimony to the cause of human brotherhood than Mohandas K. Gandhi, with the exception of Jesus Christ.

Gandhi was one of the great saints and souls of the twentieth century whose life and work represent and objective application of the principles expressed and lived by the lowly Nazarene.

The influence of his philosophy does not only extend throughout the various areas of Asia, but has made its way into the hearts and minds of Negroes who are engaged in a great civil rights revolution in the United States of America.

The principles of social change through non-violent action and non-cooperation with evil is a method of social transformation toward which the world, despite the atomic age, is slowly but steadily moving toward.

Progress is being made towards non-violent settlement of problems between nations, not so much because of more convictions as on account of fear of mutual destruction.

Of course, in the interest of moral and spiritual growth, it is more desirable that peace on earth among men come through inner convictions with respect to the principle of human brotherhood rather than from compulsion under fear of death through violence and war.

Mr. A. Philip Randolph is president of the Brotherhood of Sleeping Car Porters. A labour leader, he is the only Negro vice-president of the United Labour movement in America. A fighter for Indian freedom in the 1930s

and early 1940s, Mr. Randolph has long been interested in Gandhian approaches to lesser injustices. Mr. Randolph was one of Prime Minister Nehru's personal guests during the independence celebrations in Ghana last March.

Mahatma Gandhi Lives In America

[Continued from page 39]

injustice in Montgomery has been won. Numerous cities and thousands of disciples have joined in similar struggles. Negroes have aroused the secret admiration of many white citizens and won a new courtesy; they have developed new self confidence and self control, a heightened respect for their religious leaders and a deeper understanding of the religion they have always understood.

Upon one occasion in 1947, Gandhi recalled for me somewhat sadly that in South Africa when he preached the principles of the Sermon on the Mount, certain white Christians ridiculed the idea and told him those words were only for the few and that the masses could never follow them. This Gandhi disapproved both in South Africa and in India. It is now among Negroes in America that the words of the Sermon on the Mount, "Turn to him the other (cheek) also" and "Love your enemies and pray for them that persecute you" have become an instrument of spiritual and physical emancipation inspired in great measure by the life and spirit of Mohandas K. Gandhi.

Dr. William Stryker Nelson is Dean of Howard University in Washington, D.C. A leading Negro educator, he has spent considerable time in India. He walked with Gandhi in New Delhi in 1946-47.

London Letter

(From Our Own Correspondent)

Critic Of Portuguese Dictator In Gaoi

IT is an open secret that conditions in Angola are among the worst in colonial territories. In particular the virtual slave-labour camps have been regarded in most civilized countries as a model for many years. Portugal itself is, of course, governed by a dictatorship and thus without share of the colonial power's policies in the African territory is but weak and unconvincing. It can also be dangerous as the trial of Captain Henrique Galvão, which opened in Lisbon on January 20, shows. Captain Galvão, along with three other critics of the Salazar regime, is charged with defamation against the President, the Prime Minister, other Ministers, the President of the National Assembly and the Army. The charges, it seems, are based on findings which appeared in Captain Galvão's report which he drew up in 1917 after he had investigated conditions in Angola, on the request of the Portuguese Government. Captain Galvão was at the time a member of the National Assembly. In 1931 he had the temerity to support the opposition candidate for the presidency and was soon after arrested. For over six years since this unfortunate man has lain in jail awaiting trial. All this suffering has come upon him seemingly because he refused to produce a whitewashing report on conditions in the colony, and was bold enough to make critical statements about the dictator who governs his land in the report he finally presented. We shall watch the progress of the trial with interest and concern.

Kabaka Wouldn't Comment

On his arrival in London on January 16 the Kabaka of Buganda refused to comment on the arrest of Joseph Kiwuka, chairman of the Uganda National Congress, on a charge of plotting to assassinate the Kabaka. He said the matter was sub-judice and therefore he was not free to make any statement. He declared that there had been no plans made for talks with the Colonial Office during his visit

to Britain, which he stressed is a purely private one. In Uganda itself Mr. Kiwuka is being detained in prison at Kumi, but as yet the Congress president, Mr. Mawasi, for whose arrest a warrant was reported to have been issued, is still at liberty. On January 16 the protectorate police announced that they were taking over investigations from the African authorities. The "Manchester Guardian" Kampala correspondent wrote in the paper of January 16, "This sleek and dogged business reveals the intense bitterness... of Buganda politics. Recently Kiwuka filed an action for slander against Alimuddin Kieta, in whose house he was arrested, and it will also be recalled that Kieta was one of the instigators of the case which began in 1936 against Mr. Mawasi, President of the Progress Party, for holding a party meeting without permission. More recently it was Kiwuka who proposed a motion in the Lukiko calling for the introduction of direct elections, and the Congress party has also taken a strong line in support of the Legislative Committee during the recent Buganda Electoral College affair."

On January 13 the Governor of Uganda, Sir Frederick Crawford, announced that the capital of the country would be moved over the next few years from Entebbe to Kampala. He went on to tell the Legislative Council that he deplored the refusal of the Buganda Electoral College to replace Dr. Mawasi, who resigned last year, and said the Government would not be deterred by "resignations or by threats" from its intention to hold up a legislative Council chosen increasingly by Africans.

Garfield Todd

As Mr. Garfield Todd is facing a struggle against the racist elements in the Federation in general and Southern Rhodesia in particular, a most telling report has been lifted here in London. It is the report of a group of seven members of Parliament who visited the Federation last year. They are all supporters of Federation and cannot be described as extreme.

One four of them are Conservatives and three Labour. Their report is unanimous—and will prove unpopular with most Europeans in Central Africa. It states that partnership in the Federation is not yet a reality. It stresses that real partnership must be social as well as economic and political, and says "at present only a few non-Europeans are able to associate with Europeans on terms of social equality and we should like to see them given every chance to do so." "The death of contact between Europeans and Africans, except on the basis of employer and workman, is in our opinion dangerous." Political partnership they felt would depend on "a bold increase in representative government in the territories, together with a substantial widening of African influence in the election of members of the Federal Assembly." A particularly important point made by the delegation, which it is hoped will be borne in mind when demands for in-

dependence under white control come forward again is: "We feel that the stable development of the Federal experiment will be hampered by premature pressure for the transfer of responsibility for African policy to the Federal Government."

Ugby

Mr. Basil Davidson, a left-wing journalist, who was until recently on the staff of the "Daily Herald," the Labour Party newspaper, has been declared a prohibited immigrant in Central Africa and in Kenya, Uganda and Tanganyika. In its editorial columns of January 18 the "Manchester Guardian" stated that "on the face of it it is a regrettable decision." Mr. Davidson is not the first person to be so barred from these territories. Recently several other people whose views are probably anathema to the settlers in the territories have been declared prohibited immigrants. This kind of development is not merely "regrettable"; it is ugly.

Protest Against Ban On African

IN a Press statement the Executive Committee of the Transvaal Indian Youth Congress views with grave concern the arbitrary banishment of Mr. V. Nambu to Sibasa in the Northern Transvaal, by the Native Affairs Department of Dr. Verwoerd.

Mr. Nambu, a young African in his twenties, was one of the 156 persons charged on allegations of High Treason until his acquittal, together with 60 others a few months ago. During these tedious 13 months at the Drill Hall Mr. Nambu underwent many difficulties and hardships. Like most of the accused he also lost his employment as a clerk and depended entirely on the money provided by the Treason Trial Defence Fund, set-up by the Bishop of Johannesburg and others to assist the accused both legally and otherwise.

Mr. Nambu was also a leader of the Evelyn Bux Daycott and he was one of those who faced the charge of murder and later a charge of public violence but our law courts found him not guilty.

It is ironic that a person who has been fully vindicated by the judiciary should become a victim of the despotic power

which Dr. Verwoerd wields through his department.

The Youth Congress condemns his banishment as a move by the Government to remove an accredited leader from his people and calls upon all South Africans who believe in justice to protest at the merciless action of Dr. Verwoerd.

Nazi Flag In Rhodesia

The flag of Nazi Germany was hoisted outside the office of the Southern Rhodesia Prime Minister, Mr. Garfield Todd one day this week.

People going to work early in the morning got the shock of it their lives when they glanced up the Guggis, reports the "Chronicle in Bulawayo."

A car drove up to the office at about 6 a.m., according to a observer in Mr. Todd's office.

Mr. European youths got out. They hoisted the flag then drove away, says the "Chronicle."

Police removed the flag in time for the Union Jack to be hoisted at about 8 a.m.

India Letter

(From Our Own Correspondent)

Many Injured In Border Firing

16th January, 1958.

PAKISTANI police opened fire on a boat carrying Indian nationals near Dawki in Assam, on the Indo-Pakistan border, according to an official report.

Mr. B. Kakati, Superintendent of Police, Khasi-Jaintia Hills District said, "several Indian nationals" had been injured in the firing.

According to border tribals, who have just come from the scene of the firing, Pakistani Police challenged some Indian nationals coming by boat along the north bank of the Pynne river and soon after opened fire. Later, a Pakistani force and some Pakistani nationals crossed into Indian territory and took possession of the boat. The Pakistanis then returned to their posts.

The State Government has, it is understood, lodged a strong protest with the Pakistan authorities.

Goans Appeal To U.S.A.

Mr. J. M. d' Souza, President, Goan National Union, has appealed to the U.K. and the U.S.A. to advise Portugal to relinquish her hold on Portuguese territories in India.

Addressing a Press conference in Delhi, he said, "We are convinced that a friendly advice to Portugal by these powers could definitely go a long way to bring about an amicable settlement of the issue."

The Goan National Union proposes to organise Satyagraha in Goa.

Mr. Macmillan Will Strive For Happy Solution On Kashmir

The British Prime Minister, Mr. Harold Macmillan, arrived in Peshawar by plane on Wednesday and said he was in touch with the Prime Minister of Pakistan, Mr. Feroz Khan

Noon, on the Kashmir question.

"We will do all we can to bring about a happy and peaceful solution," he said at the airport.

Tribesmen of the North-West Frontier gave Mr. Macmillan a rousing reception. Thousands gathered at the airport and lined the road to the Khyber Pass which Mr. Macmillan visited.

A line of some 200 veterans of the British army greeted Mr. Macmillan when he arrived at Peshawar to begin his Khyber visit.

Tribal Chiefs presented Mr.

Macmillan with a locally made rifle and a dagger as souvenirs. Other members of Mr. Macmillan's party were presented with a dagger each.

The tribesmen later entertained the Prime Minister to lunch.

R. VITHAL

Bookkeeping, Writing up Sets of Books, Balance Sheets, Income Tax Returns.

Contact No. 12 Basklys Arcade, 38 Market Street, Cor. Diagonal & Market Sts., Johannesburg. Phone 33-1836.

Cable & Tel. Add. HARGVAN.

Phone 29368

P. Hargovan & Co. (Pty.) Ltd.

Earthenware Pickle Jars 3 Gallons 12.6 each F.O.B. Durban
Fresh First Grade Green Ginger 1/1 per lb. " "
Fresh First Grade Garlic 2/- " " "

Cash with order only.

P. O. BOX 1250.

155/7 Warwick Avenue
DURBAN.

MISS TEHMI SORABJEE RUSTOMJEE

has pleasure in announcing that she has been appointed as
Agent for:—

NATIONAL MUTUAL LIFE ASSOCIATION OF AUSTRALASIA LTD.

(INCORPORATED IN VICTORIA, AUSTRALIA.)

ESTABLISHED 1869

A LIFE POLICY WITH THE NATIONAL MUTUAL
ENSURES ABSOLUTE SECURITY WITH GOOD BONUSES

Please write or inquire for further particulars:

106 Mansfield Road, DURBAN.

P.O. Box 476.

Telegrams & Cable: "SORABTEM."

Telephones: 47888.

47453.

BOOKS FOR SALE

Ramanama—M. K. Gandhi	2	0
An Atheist With Gandhi—Gora G. Rao	2	0
A Gandhi Anthology (Book I)—V. G. Desai	1	2
Gandhian Ethics—Bency Gopal Ray	2	5
Basic Education—M. K. Gandhi	2	5
Bapu's Letters to Mira (1924-48)	7	5
For Pacifists—M. K. Gandhi	2	5
The Educational Philosophy of Mahatma Gandhi —M. E. Patel	3	5
To Women—Amrit Kaur	1	0
Drink, Drugs and Gambling —M. K. Gandhi	5	5
To the Students—M. K. Gandhi	5	5
The Gospel of Selfless Action or The Gita According to Gandhiji (Translation of the Original in Gujarati with an additional introduction and commentary) —Mahadev Desai	3	0
What Is Wrong With Indian Economic Life —D. V. P. M. V. Rao	2	0
Christianity Its Economy And Way Of Life —J. G. Kumarappa	2	2

Obtainable From:

**Indian Opinion,
P. Bag, Durban, Natal.**

Books For Sale

Bapu's Letters To Ashram Sisters —By Kaka Kulkarni	2	5
Gandhi Techniques in the Modern World —By Pyarelal	1	0
Gandhi's Challenge To Christianity—S. K. George	2	0
Why Prohibition—J. C. Kumarappa	1	0
My Dear Obid—Gandhi	2	2
My Religion—Gandhi	4	0
Story Of The Bible—S. K. George	5	0
Hindu Dharma	5	5
A Compass for Civilization—Gregg	4	0
Key to Health—Gandhi	1	2
At the Feet of Bapu—Chandwala	3	1
A Preparation For Science—H. B. Gregg	2	5
Bapu My Mother—Munabehn	1	5
Nature Gora	1	0
Story Of My Life	2	5
Unto The Last	1	0
Communal Unity—Gandhi	25	0
Diet and Diet Reform—Gandhi	5	0
Gleanings—Mira	1	5
Selections from Gandhi—N. Essa	10	0
Bhoodan Yajna	2	0

Obtainable From:

**"Indian Opinion"
P. Bag, Durban, Natal.**

BOOKS FOR SALE

THE DELIVERANCE (A picture of the pulsating life of the joint family)	4	0
INDIAN STATES' PROBLEM (Gandhi's Writings and Utterances)—M. K. Gandhi	10	0
FOUNDATIONS OF PEACE (Critical study of the conditions which precipitated two world wars)—K. T. Shah	15	0
DELHI DIARY—Gandhi	10	0
A SURVEY OF RACE RELATIONS (1924-54)	3	0
A PROPHET OF THE PEOPLE —T. L. Vaswani	5	5
KRISHNA STORIES —T. L. Vaswani	7	5
A VISION OF FUTURE INDIA—K. G. Mashruwala	2	0
SOVIET ATTITUDE TOWARDS CHINA Facts And Facts—Stanley Powell	5	0
AMONG THE GREAT (Conversation with Romain Rolland, Mahatma Gandhi, Bertrand Russell, Rabindranath Tagore and Sri Aurobindo)—Dilip Kumar Roy	23	0
TWO HISTORICAL TRIALS IN RED FORT —An account of the trial of the Officers of the I.N.A.	14	0
WHY CRIPPS FAILED (Documented account from the Indian Nationalist point of view)—M. Subrahmanyan	2	5
FAMOUS PARSIS	7	5
INDIAN CHRISTIANS —G. A. Natesan	7	5
SEVEN MONTHS WITH GANDHI —Krimadas	12	5
A RIGHTEOUS STRUGGLE —Mahadev Desai	2	2
NON-VIOLENCE IN PEACE AND WAR Vol. I—M. K. Gandhi	15	0
NON-VIOLENCE IN PEACE AND WAR Vol. II—M. K. Gandhi	14	0
FROM YERAYDA MANDIR —M. K. Gandhi	1	0
GANDHIANA—D. G. Deshpande—(A Bibliography of Gandhian Literature)	5	0
GANDHI-JINNAH TALKS (Text of Correspondence and other relevant matter)	2	5
PILGRIMAGE FOR PEACE—Pyarelal	12	5
TO STUDENTS—M. K. Gandhi	2	0
BAPU—Marry F. Barr	4	0
COMMUNAL UNITY—M. K. Gandhi	25	0

Obtainable from:

**'Indian Opinion,'
P. Bag, Durban, Natal.**

જોલતા પડેલા જરૂર વિચારો
પણ તમારા બધા જ વિચારોને
બંધત ન કરો. વિચારો પર
તમારો કબ્જો છે પરંતુ ખેડાડની
બહાર પડેલા સંસ્કૃતિ પર પછી
તમારો કબ્જો નથી એ વાદ
રાખો—ગાંધીજી.

પુસ્તાક પદ ચું—અંક ૪

તા. ૩૧ જાન્યુઆરી, ૧૯૫૮.

જુલક નકલ રૂ. ૪

અમારા પૂજ્ય બાપુજી

ઈશ્વરના ઘણા પ્રિય પુત્રો, આ દુનિયામાં આભ્યા અને પાછા બાલ્યા ગયા અને એમના શરીર, માટી સાથે એક થઈ ગયા અને પચ મહાત્મ્યો સાથે વીલીન થયા. તેમ છતાં તેઓ આપણી સાથે, એમના આગ, સેવા પ્રેમ અને બલી દા નો ની જીવન કહેણી સુકતા ગયા છે, બાપુજી આવા ઇશ્વરના પ્રિય પુત્રોમાંના એક પુત્ર હતાં, અને તેમનો જીવન દિવસ જુઝાયને બાળે ૧૦ વરસ થયા છતાં એમના જીવનની સુવાસ દુનિયાના બધા બાળોમાં મધમધતી પ્રસરી રહી છે.

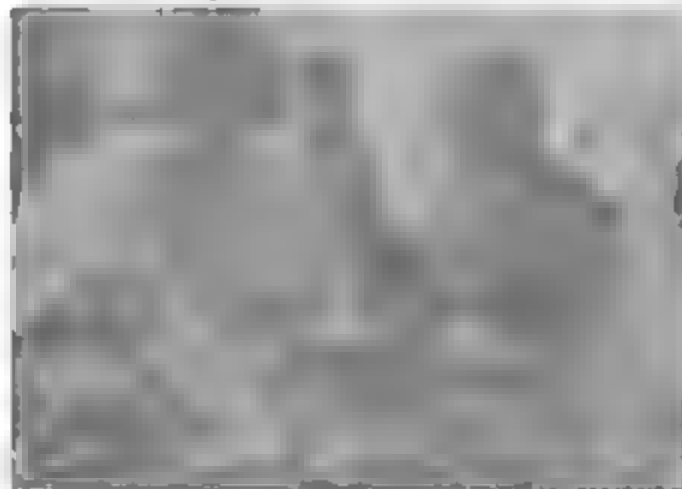
શ્રીનીકંઠ નામનું પક્ષી એવું છે, કે તે પોતાની જ રાખમાંથી ફરી જન્મે છે. કદાચ એજ રીતે બાપુજી શિક્ષણ, ફરી દુનિયામાં પ્રસરશે, અને માનવ જાતને, શાંતી અને સહકાવનાથી જીવતાં શીખવશે.

અમારે માટે આ પૂજ્ય દિન વધુ ગંભીર અને મહત્વ ધરાવે છે. કારણ કે શ્રીનીકંઠની પાવન છુત્તીમાં, મહાત્માજીનું લખ સફ થઈ હતું. આજે ૫૫ વરસથી, શ્રીનીકંઠમાં, ગાંધીજીની એ પેઢી વસી છે. અને ઈન્ડિયન ઓપિનીયનનું કાર્ય સલાવવામાં આવ્યું છે, આજે જ્યારે આપણી વચ્ચે ગાંધીજી અને એમના પુત્ર મહીલાલ ગાંધી નથી ત્યારે તેમનાં જીવન કાર્યને આજી રાખવાની ફરજ આપણે શીરે છે. આ દેશની જુઝી ઉપર ગાંધીજી ને પ્રેરણા મળી હતી, અને તેઓ મહાત્મા થયા. આ બીના આપણે માટે ગૌરવ ભરી છે. પણ ઇતીહાસમાં અને મહાન લોકોના જીવન ચરિત્રમાં આપણે એતાં

આભ્યા છીએ કે, મહાન પુરો ને એજ લોકો પસંદથી જોણમાં જોણું માન મળે છે કે, જે લોકોની વચ્ચે તેઓ રહ્યા હોય. કદાચ કશિવ આદિકાના હોદ્દો એને પણ આ જાણ પાડી શકાય. એમ અમારે દુઃખ સાથે કહેવું પડે છે. જ્યારે અમે જોઈએ છીએ કે, દુનિયાના ફરના બાળો માં બાપુજીનાં શિક્ષણનો પ્રચાર

ગાંધીજીએ આ દેશમાં રહેનારા હોદ્દો માટે થઈ કહ્યું છે, અને થઈ દુઃખ વેઠ્યું છે. જોણમાં જોણું, આજે આપણે એટલું તો કરી જ શકીએ કે, એમની આ એક સમુદી રૂપી સંસ્થાને જીવંત અને જાગતી રાખીએ. પણ આજે તો અમારી સામે અંધકાર દેખાય છે કેદાચ ચોક્કસ વચ્ચે બાદ કશિવ

મધુરી પાવનકારી સ્મૃતિઓ

આવા એ દીવસો વહિં ગયા

થઈ રહ્યો છે. ત્યારે એ જોઈને અમને દુઃખ થાય છે કે, કશિવ આદિકામાં ગાંધીજી વિશે, લોકો સાબજ નિરસ થતા જાય છે અને તેમના શિક્ષણ વિશે ઉદાસી ન બનતા જાય છે. આપણામાં ના ઘણાં જોવા ફાવે કરીએ છીએ કે આપણે ગાંધીની અહિંસાની નીતિને અપનાવી છે, તેમ છતાં આપણે એમના જીવન વિશે થઈ જોણું જાન ધરાવીએ છીએ. કદાચ આપણે એમનો જન્મ થા મરણ તીથી પણ નહીં જાણતા હોઈએ અને શિક્ષણની તો વાત જ શું કરવી?

આદિકાના બાવીસજીને ગાંધીજીને પણ નહીં જોણખતા હોય. જ્યારે એક વખત એવો હતો કે એમના જ પૂર્વજોએ ગાંધીજી ની સાથે ખસેજીને કોરવીને કામ કહ્યું હતું—આજે તેઓ મહાત્મા અને સંત થઈ દુનિયા માં અમર થઈ ગયા. ઘણી જ દુઃખની વાત છે કે આપણે, આપણી જ નાની સ્વાર્થ દુનિયા માં જોતજોત થઈ ગયા છીએ અને આપણે જાવનાઓ, અથવા મહાન કાર્યો માટે વખત જ નથી રહેતો. ગાંધીજી તો આખી દુનિયા ના હતા, પણ તેમ છતાં તેઓ

આપણામાંના એક હતા. આ દેશ માં શું સુદીશર એવ. લોકો નથી જે એમના કાર્યને આગળ વધારે? જે એવા સુદીશર લોકો હોય, તો એમને માટે એ બહુ મહાન કાર્ય નથી. અને આખી કામ માટે તે. એ કાર્ય થઈ સહેવું છે. એમાં મહેનતની જરૂર નથી એમાં ફક્ત જાવનાની જરૂર છે, અને થે, હોક સમય હોડા વિચાર માટે, જેથી આપણે આપણી સ્વાર્થ દુનિયામાંથી નીકળી, બહારની દુનિયામાંથી સારી ચીજોને કહણ કરવાનો પ્રયત્ન કરીએ. ઈશ્વરની દુનીયા માં આવી ચીજો અપાર છે, ખાલી આપણે અંધ જોડી, એને અપનાવવાની જરૂર છે.

ગાંધીજીએ પોતાની ઈશ્વરી પુજા અને જાગતી પોતાના જાણે કરે. હો બાઈજોની સેવાથી કરી છે. આપણી પણ આપણે થકતી સુજબ, આપણી જાગતી એ તરફ વાળીએ કે જેથી આપણે ગાંધીજીને આપણી વચ્ચે અને આપણા મરણે માટે અમર રાખી શકીએ.

આજે આ દેશમાં ઘણા જ વેર જેર દેલાઈ રહ્યા છે, અને આવી દુઃખ પરિસ્થિતીમાં કદાચ એકજ સાફ અને સ્વચ્છ અને ઉત્તમ બોંદુ છે, અને એ એમ ના આ સમારકમાંથી અહિંસા પ્રેમ અને જાતજાવનાનો પ્રચાર કરવો કે જે એક દિવસ આપણ ને અંધારામાંથી તેજમાં લઈ જશે, આજે એ મહાન આત્મા ને અમારી એકજ પ્રાર્થના છે કે એના પ્રેમની જ્યોતીથી જે અમારો માર્ગ પ્રકાશિત કરે.

“માર્ગ સુને નવ ધૈર રજનીમાં,
જુજ જીવન પંથ ઉજળ.”

બાવરથાપક
“શ્રીનીકંઠ કોલસેન્દ.”

"ઇન્ડિયન ઓપિનિયન"

શુક્રવાર તા. ૩૧ જાન્યુઆરી, ૧૯૫૮.

ગાંધીજી એ શું કયું હોત ?

શ્રીમારો આ અંક અહીંના ગાંધીની ૧૦મી પુણ્ય તાથીને નીમીત્ત નિહાળો. આજથી ૧૦ વર્ષ પહેલાં, અહીંના ગાંધીનું જન્મજયંતી ૩૦મીએ ઉજવાઈ ગઈ હતી. આને પ્રસંગે આપણા અનમાં એક સલાહ લેવામાં આવે છે, એ એ છે, એ આજે ગાંધીજી જીવતા હોય અને હિંદુ આફ્રિકામાં હોય તે તેઓ શું કરતા ?

આજે આપણા આ દેશમાં ઇલાયદા પછાત સમુદાયની નીતી દેવાની રહ્યા છે, એવી આમરીનો માણસ કાળી આંખો

અમારા આ પત્રમાં જે ગાંધીજી જાહેર હોયો સખાચર છે તેમાના અમેરીકાના હોયો અમને મી. હોમર એક ("હોલ્ડરશન ટાઇમ્સ"ના પ્રતિનિધી) તરફથી મળ્યા છે. તે તેમના આભાર સાથે અમે આપીએ છીએ.

વાળા કરતાં સારો મળ્યા છે. આવી પરીસ્થિતિમાં અમને યાત્રી છે કે ગાંધીજીના અનમાં, એમના આદર્શો બીજા બધા કરતાં ઓછી વધુ અદ્યતન હોત. તેઓ ઇલાયદા પછાત અન્યાયને જરાપણ સહન કરવાને તૈયાર ન થાત અને તેમ જતાં તેઓ નેશનાલીસ્ટો તરફ અનમાં જરા પણ રૂંધ ન રાખત. અમને પુણી યાત્રી છે કે અન્યાયને દૂર કરવા માટે, પોતાનો જીવન સુદા આપવાને તેઓ તૈયાર થાત.

ઇલાયદા પછાત એટલું અન્યાયી અને અધમાનકારક છે કે, તેને માટે હિંદુ આફ્રિકાના આ દેશમાં જગ્યા નથી. અને નાકી-કમળી જેમ ને એનો પુણી નાશ નહીં કરવામાં આવે તે.

જે હિંદુ આફ્રિકાનો નાશ કરશે, પણ વિરોધ કરતાં આપણે એ અનમાં રાખવાની જરૂર છે કે, આપણે આફ્રિકાને પ્રત્યે એર નથી, પણ ફક્ત એમની નીતીને દૂર કરવા જરૂરી છે. આજે બીન-ગેંડાઓ પોતાની સ્વતંત્રતા ઇચ્છે છે, પણ તેઓ મને છે કે હિંદુ આફ્રિકા બધાને દેશ છે, જેમાં બધા સુખ અને શાંતિથી વસી શકે છે, પણ બીન-ગેંડાઓને અને આફ્રિકાના રાષ્ટ્રોને દુરમન, ઇલાયદા પછાતો સમુદાય છે.

અમારે માનવું છે કે ગાંધીજી પોતે આજા વિચાર ધરાવત અને તેઓ એટલું જ જરૂર માનત કે, આવી સરકાર સામે એકજ રાજ છે. અને એ એ કે પોતાના આદર્શ માટે, ગમે તેટલું સહન

કરવાની તૈયારી બતાવવી. તેઓ આપણે ફક્ત કે સ્વતંત્રતા માંગવાને કોઈ અર્થ નથી એ સમજીએ તો જ સ્વતંત્રતાને માટે દુઃખ ભોગવવાને તૈયાર ન હોઈએ. પહેલાં કાળે આપણે સામે તેઓ પોતે જ આપણે એકમાં જાની તૈયારી એકમાં પહેલાં જાત અને રાખવી જોઈએ.

નવા યુગનો સર્જક

શ્રીમતી એલેનાર રૂઝવેલ્ટ

શ્રીમતી રૂઝવેલ્ટ અમેરીકાના આજ પ્રમુખ સ્વ. રૂઝવેલ્ટના વિધવા છે. એમને વિશે મોટે ભાગે એમ કહેવાય છે કે તેઓ કુનીયાની પ્રથમ સ્ત્રી શક્તી છે. તેમની જીવનની સમગ્ર સમયે તેઓ સામાજિક અને રાષ્ટ્રીય ક્ષેત્રમાં કામો આપવા ઉપરાંત દેશ પરદેશમાં ફરી શાંતિના પ્રચાર પણ કરી રહ્યા છે. ફક્ત સુદૃઢ પર તેઓ હિંદી સુદાસતે ગયા હતાં. થોડા સમય પહેલાં તેઓ દરમિયાની સુદાસતે પણ જાહેર આવ્યા છે. તેઓ અત્યંત લેખિકા પણ છે અને વારંવાર અમેરીકાના લોકોમાં લેખો લખે છે.

એમ માનવું થઈ શકે છે કે, આજથી ૧૦ વર્ષ પહેલાં મોહનદાસ કરમચંદ ગાંધીનું દુઃખ અવસાન થયું હતું અને કુનીયા એ તેથી એક વર્ષનાં શક્તિને રાખી. પણ મારા માનવું છે કે તેઓ એવી સ્ત્રી કુદરતી મળે છે, જે નવો સુધી લેખોને પ્રેરણા આપે અને આ માટે દેશમાં, તેમના જીવન દરમિયાન જે પાંચ સીપરવાની તેઓએ

કાળીય કરી હતી તે તેમના અર્થ માટે થોડાં ધીમે ધીમે સીપી રહ્યા છે. આવી કુનીયા ઉપરનો એમનો સહન પ્રભાવ હજી તાજો છે. અને મારા માનવું છે કે, આ દેશમાં પણ જે જે દેશ હિંદીય થશે; દુર છે તેમ જતાં એવી ઉપર પણ ગાંધીજીનો પ્રભાવ થશે પડશે છે. તેઓ એક નવા યુગના સર્જક હતા.

આવી કુનીયામાં એમના હોંસકોને પ્રચારતા કંઈ પ્રજો સમય કામને પણ એ વિશ્વકો ધીમે ધીમે વધી રીતતા નથી તેમ તેમ પ્રસરતું જાય એમાં કશા નથી. એ કેટલી આશ્ચર્યની વાત છે કે જે બ્યારીએ સાત્તાધી પોતાનું જીવન માન્યું અને બીજાના જીવન સુધારવા બોલ આપ્યો, તેમજ પોતાના દેશના મરીમમાં મરીન અને નળજામાં નળજા લેખોનું રક્ષણ કર્યું એમની આજે કીર્તી અમર છે. અને એમનો પ્રભાવ ફક્ત દેશમાં જ નહીં, અને એમને સુવેશી-બાષ્ટના માટે પોતાની મોટાઈ માટે લગભગ લેખો છે એમની કીર્તી સેવકવાને પ્રેરણ કરી રહ્યા છે એમની કીર્તિનો ક્યાં પ્રકાશ નથી દેખાતો.

આ પાંચ આજના દેશના નેતાઓ એ સીપરવાની વધી જરૂર છે. કારણ કે હું માનું છું કે જે દેશમાં, અમેરીકાની પોતાના વ્યક્તિઓ અને આશ્ચર્યોનું કીર્તિ થઈ શકે છે. અને માનવ કદો કામસ રાખવા કહે છે, અને પોતાના સારીઓનું જીવન સુધારવા કહે છે એમ લેખો આ કુનીયાને ચાંતીને માર્ગ અને આજના માટે દેશમાં જે નેતાઓ ઉપર મહત્ત્વ આપીએ એમનું જીવન કયું કયું હતું.

અણબોળ અને અહીંસા

શ્રીમેરીકન પ્રિન્સ કહે છે કે, બીજા કાલ પણ રીતે નહીં થાય તેવી અહીંસાની શિક્ષિ આણબોળ દ્વારા થશે. આ વાતનો અર્થ એનો હોય કે, અણબોળની સંહારકક્ષિતી કુનીયાને કોઈ પણ બેવી વધુ આવી જશે કે, થોડા વખતને અંતે તે એ માર્ગથી પાછી વળી જશે, તે એ સાચું ખરું. પણ કેઈ અણબોળ માતમાતની મોટાઈ પેટ મરી મરીને આવેને અણબોળી એમના જીવ, પછી તેને રસ્તે ન જાય, અને મોટાઈ પર આવી મરેલો અણબોળ એકરી ગયા પછી પાછો એવડા ઉત્સાહથી વેની પાછળ મરે, તેના જેવી એ વાત થઈ. અણબોળની સંહારકક્ષિતી કારણે હીંસાનો તિરસ્કાર કરવાને પ્રેરણેથી કુનીયા, તે તિરસ્કારની અસર એકરી જતાં આજે મરાઈ પેલાં ગ્રાહકની જેમ હીંસાના કરતા પર નમજા ઉત્સાહથી પાછી વળશે.

અણબોળી સુખ થઈ વાર નીપજે છે. પણ એ કાલની પેલાના છે, ગ્રાહકની નથી, ગ્રાહકને તે અણબોળ છે કે, જેમ સુખમાંથી સુખ, તેમ અણબોળી અણબોળ નીપજે છે.

અમેરિકાના વિદ્વાનોએ અને સરકારી ગ્રાહકોએ જે અણબોળીને સંહારને અર્થે ઉપયોગ કર્યો છે, તેને બીજા વિદ્વાનોએ માનવમિતના કાર્યમાં વેળે, એ એવડા સંવર્ધિત છે. પણ મારા અમેરીકન પ્રિન્સો જે કહે છે, તેનો અર્થ એવો નથી. જે સવાલનો આવો દેખાતો કરજ અર્થ થાય, તે પૂછવા એવડા તે બોલે ભોળા નથી. આજે સુદારો આત્મતાને જે અગિયે પોતાનો પાછો આજે પાંચ પાંચને નાપર છે, તેનો જ ઉપદેશ સુધી માનવમિતના પેલજ અર્થે રસેષમાં કરે છે.

—ગાંધીજી.

લગ્ન પ્રસંગો માટે

અમને મળો.

સુરતી જમણના અને રોસલીસ છીએ.

શ્રી કેપિટાનની અંગત દેખરેખ તરીકે કુનીયનના અને રોસલીસના કોઈ પણ જાનમાં તમારે કુદરતે આવી રીસર્ચ કરવાનો અમે કન્ડીકા કરીએ.

કેપિટાનના બાલકની હોટેલ

(ધી કેપિટાન મીઠાઈ હાઉસ)

એ અને વિક્ટોરીયા સ્ટ્રીટના બુલ્બાપર - ડરબન.
ફોન નંબર ૨૩૪૧૪ રેલીઆપ: KAPITAN.

ધીરુભાઈ પી. નામક.

બુલ્બાપર, મુસાફરી, લીધાના અને જમણના બિજાન.

હોટેલના અમાર કુનીયના કોઈ પણ જાનની હાલત રિપોર્ટ અમાર અંગત જાણે મુસાફરી કરના પેરે જ્યાં અમારી આસપડે સુરેષ્ઠ કરો.

કોઈપણ, આન, ચોરી, ફરજી, અસ્માન, ખેડનાસ, વિગેરેના નીચા અને વતનાની આપણે છીએ.

ઈન્ડિયન, પરાનક ટેકસ, ટિસાનના ચીજના લખાવના રેવન્યુ કમીશનર-સ કોઈપણ કે વેપારના લાયસેન્સ, પાસપોર્ટ તેમજ ઉપાધિકારને લગતી માન્યતામાં કોઈ પણ ફી લીધા વિના અમે અત્યંત સલાહ આપીએ છીએ.

નેશનલ યુનિયનના કોઈ કોસોસીએસન કોઈ કોરપ્સીયન અને ચેકવાલના ઈન્ડિયન-સ કંપની લીમિટેડના પ્રતિનિધ.

Phone : 33-9033. 26 Barkly Arcade,
Cor. 38, Market & Diagonal St., J'BURG.

તાજું ઉમદા ફરૂદ

આંખના અમુક, લીલી બાળક, રતાજી અને સુરખની મોસમ આણું છે, આપણે રી ૧-૩ રતાજી, લસણ રી. ૧-૬ રતાજી.

પાપક નંબર ૧ રી. ૧૦, નંબર ૨ રી. ૮ ૧૦૦.

કપડી અને ચેનલી ખાન લખરે જાન, ચોરોના લુદ્ડ. આરજીના મોલ રી. ૧૦-૧ જાંબી અને રાજેશ આરજીના રી. ૧૧-૧ ૧૦૦.

રોસલીસ, નવાસાલેન્ડ અને બેલકલન મોગાના મોસમો ૧૫૨ પુરક આવ આપી કોઈ પણ વસ્તુ ખરખીસ કરાવી મોકલ્યું.

All prices subject to Market fluctuations.

A. KADER & Co., (PTY) LTD.
WHOLESALE FRUIT MERCHANTS
P. O. Box 251. DURBAN.

ફરનીચર! ફરનીચર!! ફરનીચર!!!

મોરખ" હુટ, ટાઈનીંગ્સ હુટ, ચોઈંગ્સ, કોઈંગ્સ બેસ્ટ, સાઈડ બોર્ડ કોફીસ ટેરેક, બુક ટેસ, ટેબલ, તકન કોફીસ અને બેરીલી કોફી. અને પંજારી કાલ કોના બુકથી નહિ.

—બોક્સ, ટેબલ અને ફીચન ફરેસર—

જો કપડી રેખરેખ નીચે તર્જવાય થાય છે. તેને રોકા કરેલાં લઈ-શાર રહે છે. આવ રોકા માવના પ્રાર્થક લીસ મંચાને અને વેપાર માલક નખરો.

L. MISTRY

61 BREE STREET, BURGERSDORP, J'BURG.
PHONE 33-4691. BOX 2626.

હોઈની મોટામાં મોટી વિમાની કમ્પની તમારી સેવામાં

—ધી—

ન્યુ ઇન્ડીયા ઇન્સ્યુરન્સ

કંપની લીમિટેડ

સાઉથ આફ્રિકાના એકજ મુખ્ય પ્રતિનિધિ

રસ્તમજી જાલભાઈ રસ્તમજી

૧૪૦ કવીન સ્ટ્રીટ,

ડરબન — નાટાલ.

સેવા અને નિર્ભયતા

માટે અમને મળો.

અધી જાતના વિમાનો અને ઉતારીએ છીએ.

પી. એ. બોક્સ ૧૬૧૦.

રેસીડેન્સ : ૧૧૧ ઇસ્ટવન એવન્યુ,
ડરબન.

રેસીડેન્સ:

બોક્સ : ૨૫૮૪૫
રેસીડેન્સ : ૩૬૪૧૩.

આજના પૂણ્ય દિને અમારા નમન

મહાત્મા ગાંધીજી

આજે ધર્મ અને વાદની સાથે નહીં પણ ધૈર્ય, યેટાં, સિંદ, વામ, સપ અને વીંછીની સાથે સુદાં સમપણનો દાવો રાખવા દે છે એટલું જ નહીં, તે બધાને પણ સર્ગ માણવાની આગ કહે છે. હા, એ સર્ગમાં જામે આપણને સમા ન મળે. ચારી છ'ટગી માટે એ' ને ઠાણુ ધર્મ સીડાયો છે અને ને દરેક એ પુરુષનો ધર્મ દેતો. જોઈએ એમ દુર્ગમતું છું તે બા પ્રકારની એકપક્ષી દરજ્જા આપણા ઉપર નામે છે. અને એવી એક પક્ષી દરજ્જા એટલા જ માટે નાખવામાં આવી છે કે સુદિમા કેવળ મનુષ્ય જ પ્રતિનિધિ છે. આપણી એ રિયલિટી આપણામાના પશુ સ્વીકારતા નથી તેમા યુ મધુ? એ રિયલિટીના કાળ આપણને નહીં મળે એટલું જ—જેમ યેટાંના ટોળામાં ઉછરેલા સિંદ પોતાનું સિંદપણું ન ભણવાથી સિંદ હોવાનો કાળ મેળવી શકતો નથી. પણ તેથી તે સિંદ મરતો નથી. ને થડીએ તેને સિંદપણું બાન થાય છે તે થડીએ તે પશુ એ ઉપર આશ્રાન્ય ભોગવતો થઈ જાય છે. પણ સિંદનું આમકું પહેરીને કોઈ ધેરો સિંદની રિયલિટીએ કદી ચડી શકવાનો નથી. અને મનુષ્ય પ્રતિનિધિ પ્રતિનિધિ છે એમ બતાવવાને માટે દરેક મનુષ્યમા તે પ્રતિનિધિ દેખાતું જોઈએ એવી કદી જરૂર નથી. એક માણસમાં પણ આપણે તે પ્રતિનિધિ પ્રગટ દેખી શકીએ તો બસ છે. અને જગતમાં ને સાહુસરો અને પેન'બરો થઈ બધા છે તેમનામાં પ્રત્યેકની કુર્તી અળગતી હતી એની કોઈ ના પાડાયે કાંઈ—ગાંધીજી.

ગાંધી અમર છે

કલેરન્સ ઇ. પીકેટ (અમેરીકા)

યુગ પુરુષ

આપ! સુસ્મરણે કું

ગાંધીજીનું ચિહ્ન અને એમનો આદ્ય
સેનેટર ઇરમન કુપર

જ્યારે ૧૪ ફેબ્રુઆરીએ માનવી
પેલાના જીવન દરમિયાન એક જીવન
છાંતેલા આત્મ કુનીયાને ભાવે છે
ત્યારે તે એક જીવન ભાવે પ્રગટાવે
છે તે કદા જુઓની નથી.

૧૭મી સપ્ટેમ્બરે આરે ગેલીસીએ, એની રોષ કરી હતી કે, પૂર્ણ, કુનીયા પ્રકાશીત કરે છે, ત્યારે વધુએ એનો વિરોધ કર્યો હતો અને ચર્ચા મળવા-વરીથી એની પાસે આ વાતને પોલી કહેવાની હતી. છતાં એને ખાનગીમાં કહ્યું હતું કે, "આમ છતાં એ ખીના સાચી જ છે." આ રોષને તત્કાલીનમાં એને ધર્મ શ્રેયોએ વિરોધ કર્યો હતો. વિદ્યાર્થીને આમજ વધારવા માટે આજ વિચાર એકાદો આજરો લેતા થયા છે. કોટલે કે હવે લોહા વિગતમાં આવા કાપડા આને વિચારતાં થઈ ગયા છે.

આપણે માનીએ છીએ કે સમાજ અને માનવતાના કારણે આવા ચોરસ નથી રચાતા. આપણે માનવી એ માનીએ છીએ કે આપણીક કુનીયામાં આપણે અને તેમ સામાજિક

કે હવે માનવતાની જીવન નથી." માધીજીની આ કોષમાં એમની છાંતેલી છે, અને નવા ધર્મના મહાન પ્રગટાવે પણ આમ જ કહ્યું છે. આજ માનવા પેલાને આપણે માનવતાને સુધારી અને આમજ વધારી સુધીયું.

હોલની સ્વતંત્રતા પણ મેં બાંધે, આ સંત અને મહાત્માને પ્રતારે મળી છે. મહાત્માજીના આદર્શોની કસોટી હારે થઈ ત્યારે એમની પછી, એમના અનુયાયીઓએ, એમના આદર્શોને અપનાવી, એક દેશના સ્વતંત્રતાનાં એને સીદ કરવા કમર કપી.

આમ છતાં આજે એ, કાંઈ કિંદી નામ અને "આકાશ દીન"નો સમારંજ નોમ, અને કસર, કેટલું છે, એ એમ, એ પછી બહુ વિચાર થાય કે ગાંધીજીના આદર્શો કેટલા જીવંત છે. કાચગીરમાં પણ ભારે, અને માનવ આપણે હોલના અને પાણીસાંતના કસરો નોમ, એ મનમાં વિચાર આવે, તેમ છતાં આપણે વાદ રાખવાનું છે કે, આજ સુધી

[સેનેટર કુપર, હતા હોલનાં અમે-રીકાના, એકાદ અને હાલ અમેરીકામાં કેન્સીના સેનેટર છે.]

હોલના ઇતિહાસ અને જીવનમાં ગાંધીજીની અસર અને સ્થાનનું વર્ણન કરવા માટે હું અને મેં જાન નથી મળતો. હોલના પેલાક મહાત્માઓમાં અમેરીકામાં અમે ગાંધીજીના ચિહ્નને અનુકરી, આવા રા કેટલા કે સવાલોનો ઉકાર કર્યો છે. અમારા રાજનીતીક ક્ષેત્રમાંથી તમા સામાજિક ક્ષેત્રમાંથી, એકાદ અને કાચગીરના ને કુર, કમ છે. મારું માનવું છે કે, આ રીતે ગાંધીજીના આદર્શ વશે પછી થઈ વિચાર થાયશે અને દેશરો.

પણ હું આજ એક જ દેશના સવાલો ને ન મરું. અહીં મને જીવંત નહેરુના કપડે વાદ આવે છે. એમને કહ્યું હતું કે, "ગાંધીજીને મોટાની સકુનીત દેહીને નરોળી કરી ને આખી માનવ-

તાનીના ચિત્તો વિચારુ ચિહ્ન આપું હવે."

આજે કુનીયા વિદ્યાર્થીના છે ને વિદ્યાર્થી પેલાના દે માટે, અને ઉમતી માટે એકાદ એ, આજે એક નામ માટે વાપરવામાં રહ્યું છે. એ આપણે આપણી કસરો કોટલે લેતા, નવા આમેનાનેએ, પેલાની ખબર થી, વિદ્યાર્થીને કુનીયાના દે મોટાના કાપડા માટે અને આ વાપરવાનું નકા કર્યું એ કરવા માટે, માનવતા અને દે દેવો થઈ ભરવું છે અને ક્ષેત્રમાં ગાંધીજીનું ચિહ્ન એમને કહ્યું હતું કે કુનીયા માટે થઈ છે. ગાંધીજીને, મ અને સ્વયંપ્રકાશ ને અપુર્વ એ મહા આપણા ને ઉત્તમ કરવાની ભર છે, મ અને શ્રેષ્ઠ ભગવાની.

આ લેખના લેખક મી. કલેરન્સ ઇ. પીકેટ અમેરીકાની ફેડરલ સર્વિસ કમીટીના કાયદેસર છે અને કલેર પીસ એજન્સી કે જેને ૧૯૪૭માં નોબલ પ્રાપ્ત થઈ હતું તેના માર્ગ મંત્રી છે. તેઓ અણીતા લેખક પણ છે.

આજની રોજનીએ એ પણ પકાઈ નહીં નામ. આ વિચાર એકાદો રૂપ એ આપણી આખી આ કુનીયા છે. મહાન માનવ કુનીયાને એ સમી રાગી સરો. પેલાના રક્ષકને નામે આજે એક જીવનના વિચારનો મારું લઈ રહ્યા છે. આજે લોકોના મનમાં એક થઈ રહ્યું છે, કેટલે કે ૧૪ ૧૪ વિચાર નથી, અને તે વિચાર આપણા કાયમાં એવા કસરો છે કે જેનાથી આપણે સર્વદેશો નામ કરી રહીએ તેમ છીએ. આજ કામે ઉપર ભગવાની અને સમાજ સુધારાના કામે કરવા ઉપરે નાજા રેડવામા આવે છે માનવતા હવે આ વસ્તુએ ઉપરથી પેલાનો વિચાર હવે મોટા મેડી છે.

મેહનદસ માધીનું આજુ જીવન આ વિચાર એકાદો વિશ્વ પ્રમાર કરવામાં મરું, એમને માનવતાની અભ્યાસ કરવા માગ્યો. તેઓએ એક વખત કહ્યું છે કે, "હું પૂર્ણ એક નાનો જામ છું, અને હવેને માનવ-તાનીથી હું જીવું નથી એટલે એ અને આજે વાદ કે હવેને હું દિમા-બની સુધારોમાં મેળવી સુધીયે તે હું તરત જ ત્યાં જઈ, પણ હું અર્થ છું

સુધી પહેલ હોલ તરફથી નથી કરવા માં આપી અને હોલ અને પાણીસાંત ની પ્રગ અને સારો સંતોને મારું રોષતા રહે છે. કુનીયામાં હોલ ને જામ મનવો છે, એના ઉપરથી પણ આપણે એક સુધીએ છીએ કે, કુનીયાની સાંતી માટે હોલને હોલે જવાન-સારી આપી પરી છે. વધુમાં આપણે વિનાયા ભાવેના જુદા જુદા અભ્યાસ કરીએ, આપણે ભારે એક મનાવો નોમ, કે ભારે ગીરીસાના પહેલા મંત્રી શ્રી નાનાપુરુષ મેધરી, કે એમને, પેલાનું રમાન હોડી પેલાનું જીવન, હવે ભગવાના પ્રમારે વિરા-કરક માટે નહીં, પણ નવા મોટા માટે સમાજ કસ મેળવવા અને નવા મોટાના હોલ માટે અપુર્વ છે અને આવા મોટા હોલમાં આપણને આજે પણ વળશે ત્યારે ભજાશે કે મહાત્મા જીવંત અમર છે. તેઓ અને તેમ ના સાચીએ અને છે કે, ગાંધી જીની અહીંસા હોલની સ્વતંત્રતા માટે ભરતી હતી, આજે હવે ઉમતી કરવા માટે આપણાનીક ઉમતીની વધી ભર છે અને આ રીતે ગાંધી આ કુનીયા માં અમર છે.

ગાંધીજીની મોટામાં મોટી લડત હતી કે સામે છે
રેડક ટી. ટેમ્પલીન

મી. ટેમ્પલીન અમેરીકાની આદ્યો, સેન્ટ્રલ સ્ટે ના સોશીયલ સાયન્સના પ્રોફેસર છે. તે પહેલા તેઓ પાસરી તરીકે વાદ હતા અને હોલની સ્વતંત્રતાની લડત તેઓએ થઈ હવેમાં બતાવી હતી અને એટલા માટે, સરકારે એમને પાછા અમેરીકા લવાનો કુદમ કર્યો હતો. અમેરીકાના એક આમેવાન ગાંધીવાદી છે,

ગાંધીજીના નિધન પછીના આ ૧૦ વરસમાં આપણે કુનીયામાં અહીંસાના જીવ જીવ રૂપે નોમ છે. પણ એમની મોટામાં મોટી લડત એ કસ આપણી સામે છે. અમારું માનવું છે કે ગાંધીજીની લડત કુનીયાની એક લડત મળવાથી નોમ અને એમને સરકાર આજ કરીને આપણી પશ્ચિમી પ્રગ માટે કારણ કે આપણે પ્રગપ્રગના આદર્શો ને સુધી નવા છીએ, અને ખીન માનવીએને કસી તેમનાપર અવા-ચારો મુલ્ય છે. એમની ભાતને મુખ્ય આદર્શ સાંતીથી હાથ પાડે કરવાની હતી. એ આ આદર્શોને

આજે આખી કુનીયામાં વિદ્યાર્થીને તે આજના હોલક સમ એક અહીંસા સમાજને મોટાએ હોલક અને અન્ય સરકાર મુધી રેવો પેલાની સરકારને આ મને આતરરાષ્ટ્રીય સાંતી સ્થાપવા આમજ પ્રમાર જામ લેતા થઈ કુનીયાની અહીંસા લડત આજ હોલમાં પહેલા મેં સુધના કરી હતી અને એમને ૨૮ ૧૯૪૭ના, કરીઅનમાં જવાન આપેલો હતો. ૧૫મા મેએ ભગવાન આપણે રેડક રેડક પેલાનો મારું

પણ્ય સ્મરણ

માં આપ સદા ખીરાળો.

1. ૪૨વો જોડો.
હાને જે માંધીજી જીવતા હોતા તેા જોત ૩ પ્રજ્ઞાસાધનના પ્રચાર જાણે જોડા જાતરશ દીવ વ્યવસ્થા રહી છે. અને જે વસ્તુ માટે જે પોતાના દેશમાં જાત જોડાથી જોડા વસ્તુ જાણે આપી માં ફેલાવ છે. જાણે તેજો 1 નથી તેમ જતાં આ સુખ દેવ છે. જાણે જાણેનાં દિશ્યાં આદર્શ રૂપે વસે છે. જોખને ના વખતમાં જોડાને કહ્યું હતું હવેના નાહી તાવને નાહ કરવા ક્રિટિકર જેવીજ વધુ જળવાન રૂપી તેજા સાખને ન ૪૨વો જે ૪૨જી દીસાથી દીસા ૩૭ 1 દુર નહીં કરી સકાય, સ્વર્ગને જે જોડ નવા માથે સ્વિકારવો છે.

જો અહીંસાને કુનીયામાં વિચાળ ફેલાતા હજી મળે સમય માવશે, જે જરૂર ફેલાશે અને જ્યારે જે

ફેલાશે—જો દેશો અરેબર પોતાનું હસ્તીત્વ કાપવ રાખવા પ્રયત્નો કરે તેા જે જરૂર ત્વરીત ચતીએ ફેલાશે— અને ત્યારેજ માંધીજીનું જીવન સફળ થશે. અને કલાલ ત્યારેજ કુનીયાના ઇતીહાસમાં પહેલી વારજ કુનીયામાં ખરો સ્વાયે પ્રજ્ઞાસાધનનું વલ પ્રગટ થશે. હું ફરી એટલુંજ કહીશ કે માંધીજી જાણતી કાલના છે. જે કાલ, જાણે હસ્તી ધરાવતી સરકારોની કાલ નથી પણ જે કાલ જોઈ ફરી ૩ દેશની સરકાર પોતાના લોભોની ફરી અને તે, ચિસ્ત, લોભોની કાલ અને પ્રજ્ઞાથી સ્વપાસે. આ માંધીજીનો સંદેશો છે. આ મારા વાકયોને અને અને હીંદુમાથી ખીલીક સરકારે 'કાલે' કુખો કરે. જોડા કુખમ ત્યારેજ થાય છે, જ્યારે પોતેજ પ્રજ્ઞા અને છે. અને લોભો ના નાશ ત્યારેજ થાય છે, જ્યારે તેજો ફેલાવ પોતાનો વિનાશ કરે છે.

નિર્જીના હૃદયમાં

જો. કી. ૪૫ રેન્ડોલ્ફ

મી. રેન્ડોલ્ફ, કમરદુઃખ જોડું રક્ષીપીંગ કાર પાર્લિમન પ્રમુખ અને યુનાઈટેડ કોંગ્રેસ ક્લબના નિર્જી હિપ-પ્રમુખ છે. હિંદુ આઝાદીની લડતને તેઓએ સ્વપુર્વક નિહાળી હતી, 11 અહિંસાના અને ગાંધીજીના પ્રજ્ઞા મન્યા છે. પાનાના આદીના હિંસાવર્મા પણ ખાસ મેમાન તરીકે જાણ લેવા ગયા હ.

માંધીજીના અવસાનને જોડ પ્રથમ 'હજી' નિર્જી છે જાણા પ્રજ્ઞા રજી' અંતર મોજ ૪૨ વાની ૧ છે કે, માંધીજીને જે માથે— જાણે—આપણને જાણ્યો; કહે તે 11 નિવારણો છે અને ફેલાશે આ માથે પ્રજ્ઞાસાધન પણ માંધીજીના કમમાંડવા હતો અને કુનીયાને જાણ્યો અને જાણ્યોના સંદેશ 11 હતો અને તે પણ કાલ નથી પણ પોતાના સમસ્ત ન કારા છપીને.

જોખના તાલકાવની અસર કાલ ના દેશમાં નથી થય પણ તેની ૩ સામાન્યપણે સમસ્ત કુનીયામાં ખાસ કરીને અમેરીકામાં અને પણ અમેરીકાના નિર્જીમાં થય અમેરીકાના નિર્જીના હૃદયમાં 1 છપત થયા છે. 11 જાણના સમયો સામે ૩ રાજ- ક્ષેત્રમાં પોતાના સમય કહી

સામે અહીંસક રીતે તેજો વિરોધ કરીને અથવા અસહકાર કરીને તે મેળવવાની જાણના આ અણુપ્રજ્ઞા કોવા જતાં મથા કમકામના લોભોમાં મળી જોર કરી રહેલી જોવામાં આવે છે.

દેશ દેશો નવે પણ અહીંસાની રીતે અપનાવી પોતાના સ્વપાસોને નિર્જી કરવા જાણતાં તપપાર થતી જાય છે. ૪૨જી જાણે દેશો નાશ નથી કમ્પત. નૈતીક ક્ષેત્રમાં જાણ્યા તિમ્ક જીવતી માટે જે જરૂરી છે કે આ જાણના કાલ પણ જાણ અથવા સ્વપાસના સાથ પર ન રમાઈ હોવી જોઈએ. પણ હવેના પરીવર્તનથી તે સ્વાયતી હોવી જોઈએ. 'કલાલ' લોભો પોતાની ફેલાવી માટે સર્વત્રની જરૂર ન જોતા હોય પણ જે જરૂરનું છે કે, કુનીયાની જીવતીને માટે અને જાણવાની કમ્પતી માટે સર્વત્રની મળી જરૂર છે જે સ્વિકારવાનું જોઈએ.

માંધુત્વનો જ્વલંત આદર્શ

નોરમન ડીનન

મી. નોરમન ડીનનનું ન્યુયોર્કમાં પ્રસિદ્ધ થતાં અઠવાડીક જર્નલમાં પણ "ધી સસ્ટે રીબ્યુના ઝેરી"ર છે અને તેઓએ હીંદની મળી વારે મુલાકાતો લીધી છે. અને તાજે તરમાં સ્વપાસેથી "સેન ન્યુક્લીએર પાલીસી"ના પ્રમુખ છે.

અંજીર સમયમાં દેશ કે જ્યારે પોતાની ખરી સકતીનો માથ જાણી રહે છે કુનીયાના સમયુ લોભો જાણની જોતાજનક પરીસ્થિતીને અંજીર પણ વિચાર કરે છે કે જેની રીતે જાણના આ જાણનાં અણુ સકતીનો સામનો કુનીયા રહે.

જાણના જાણનામાં હું જોડ સકતી સુચવવા કમ્પતું છું. જાણ કહું છું ત્યારે હું મારી સામે મહાત્મા માંધીની સકતીને જોઈ રહી છું. મહાત્માએ પોતાના સાચીજોને રું વિખવ્યું હતું! તેઓનું વિશ્વાસ જે છે કે પ્રજ્ઞા જાણનામાં જોવી સકતી ખરી મહી છે કે તે ખીલ નું સારું કરી શકે. આવી સકતી જ્યારે મહાત્મા જાણીને, જ્યારે જોળવથી પાસેલાજો ૩, જાણના પાસે નથી હોતી પણ આ સકતી જાણના પાસે હોય છે કે જે કાલ પણ જાણના તરફ પ્રેમ થયે છે તેઓમાં જોલ જોલ છે. આ સકતી જોવામાં પ્રગટે છે કે, જેઓના દિશ્યાં જીવ માથ તરફ પ્રેમ કમ્પતી અને જાણના અણુ હોય છે અને તેઓના જોડ જાણ પોતે છે જોડ માને છે. કુખમાં આ જોડ મધુત્વનો જ્વલંત આદર્શ છે.

માંધીજીના સિદ્ધિમાં જોડ અણુવલો જે છે કે જોખને જીવન સંદેશ નાના માં નાને માણુક પણ તેને મહત્ત્વ કરી શકે છે. જાણે કુનીયા સામે મેલા મેલા સલામ જમા છે. રાજ

જોળ આપણે સવારના પોરમાં કાડુ જમાડીએ છીએ અને જેવા જમારે જાણીએ છીએ કે, જેથી કુનીયામાં અસાંતી ફેલાય નહીં કરક સસોની રીતે, જાણના અણુકર જાણનાં આ મથા સમાચારો જાણના જાણના મનમાં જાણ અસાંતી અને જોતા અણુ' જાણના વસ્તુ સરને છે અને તે નિરાશ થય નિરજીવાય થય હતા. માથ છે. પણ જાણના મુખમાં આપણી આ કુનીયા પર જોડ જોડા જાણના પેલા થય નિર્જી ૩, જેને જાણનાં સિખવું કે જીવનનો જોડે પરમાર્થ છે. ખીલના સુખ માટે તમારું જીવન ખરચી નાખો.

અમેરીકાની પ્રજ્ઞા માંધી વિશે મળુ જાણના કમ્પતું છે. અમેરીકામાં હું જેને જેને પ્રજ્ઞા છું તે જાણું જોખના જાણના છે કે, "માંધીજી આ સુખના જોડ મહાત્મા વિરો હતા" જેડ સમય જોડા હતા ખરો કે મળુ માંધીજીની જાણ અને તેઓના સિદ્ધિને અજ્ઞાતકાર્ સમજતા પણ જાણે હવે તેઓ જોડ છે કે કુનીયાને જીવનું હોય તે. જાણ જોડ માથે ખરો છે. કેટલાક જોડ પણ જાણનાં ૩ માંધીજી હીંદના છે અને હીંદની અને તેની પ્રજ્ઞાની સેવા કરે છે પણ જાણે જાણનાં આજ જોડી છે. તેઓ માને છે કે માંધીજી જે સમસ્ત કુનીયાના જાણનાજોની સેવા કરી વિખવ્યુત્વનો મથ જાણે છે.

માંધીજી અમેરીકામાં જીવે છે

ડૉ. થીલીથમ રુડોલ્ફ નેલસન

જોડ સમયે મહાત્મા માંધીજીને હીંદ માં રવા મળેલા નિર્જી આજ- જોને કહ્યું હતું કે, "પણ જાણે છે કે કલાલ નિર્જી કાર, અહીંસાને જરૂરે કુનીયામાં પહેલપણમાં જાણશે." આજ ૪૨વમાં જાણ્યું છે, જાણના જાણી જે વિરો કાલ કહી નથી સકતો પણ જે સત્ય છે કે, અમેરીકાના નિર્જીએ જોડ કાલમાં માંધીજીના સંદેશ પ્રજ્ઞાએ પોતાના પ્રજ્ઞો જોડ કરી સંદેશને અમેરીકામાં છપત કરી છે.

આ વાત જોડ વાસ પહેલા જોડ- જાણમાં જ્યારે નિર્જી લોભોનું જાણનાં અજમાન કરવામાં જાણી રહ્યું હતું.

ડૉ. નેલસન લોર્ડોખની 'કાલ' કેટલેજના ડીન છે. અને અમેરીકાના જોડ આગળ પડતા નિર્જી કેળવણીકાર છે. તેઓ હીંદમાં મળે સમય રહ્યા હતા. ૧૯૪૬ થી ૪૭ની નાઆખલીની ગાંધીજીની યાત્રામાં તેઓ મળે વખત સામેલ રહ્યા હતાં.

ત્યારે જાણી હતી નીર્જી પાસીએ-ની નેલાગીરી નીચે મથા નીર્જીને નહીં કહ્યું કે તેઓને જોખને જાણનાં જાણનાં કરે. જાણના જાણનાં જે પાસી (જાણનાં માટે જોખ પાડું ૪૮)

આમાં જાહેર ખૂબર આપી આ પત્રને સાધર કરો

યુનીયન અને યુનીયન બહાર

તમારા માલની જાહેરાત કરો

એક માસ માટે	પા. ૩ ૦ ૦
ત્રણ " "	પા. ૯ ૦ ૦
છ " "	પા. ૧૫ ૦ ૦
એક વર્ષ માટે	પા. ૨૬ ૦ ૦
એક વખત "	પા. ૬ ૦ ૦

Manager

"INDIAN OPINION"

P. Bag, Durban, Natal.

ભાડે આપવાની છે

એક માસ માટે	પા. ૨ ૧૦ ૦
ત્રણ માસ "	પા. ૬ ૦ ૦
છ માસ "	પા. ૯ ૧૫ ૦
એક વર્ષ માટે	પા. ૨૬ ૦ ૦
એક વખત "	પા. ૬ ૦ ૦

"INDIAN OPINION"

Private Bag, Durban,
Natal.

ભાડે આપવાનું છે

એક વખત માટે	રૂ. ૧૦-૦૦
એક માસ માટે	પા. ૧-૧૦-૦૦
ત્રણ માસ માટે	પા. ૩-૦૦-૦૦
છ માસ માટે	પા. ૬-૦૦-૦૦
એક વર્ષ માટે	પા. ૧૦-૦૦-૦૦

જાહેર ખૂબર આપી
આ પત્રને
મફત રૂપ બને.

ભાડે આપવાની છે

એક વખત માટે	પા. ૨ ૧૦ ૦
એક માસ માટે	પા. ૬ ૦ ૦
ત્રણ માસ માટે	પા. ૯ ૧૫ ૦
છ માસ માટે	પા. ૨૬ ૦ ૦
એક વર્ષ માટે	પા. ૬ ૦ ૦

Manager Indian Opinion, P. Bag, Dbn, Natal

ધી કવીન્સલેન્ડ ઇન્સ્યુરન્સ કંપની લીમીટેડ

૧૮૮૧માં ન્યુ સાઉથ વેસ્ટમાં સ્થાપિત છે

આગ અકસ્માત તથા દરીયાઈ માલને

— વિમો —

તેમજ બધી જાતના વખાતું

કામ કરે છે.

આસ હિદી પ્રતીનીધી

શ્રીમતી તહેમી સોરાબજી રસ્તમજી

વધુ વિગત માટે મળો અથવા લખો

૧૦૬ મેન્સફીલ્ડ રોડ — બોક્સ નંબર ૪૭૬ — ડરબન.

ટેલીફોન નંબર ૪૭૪૫૩ અને ૪૭૮૮૮.

આપણનો આત્મા અમર રહે

ડૉ. હરીદાસ ડી. મજુમદાર

[ડૉ. મજુમદાર, ઈંગ્લેન્ડના ડાર્વિન કોલેજના સોશીયોલોજીના પ્રોફેસર છે. એમને મહાત્મા અંધે ઉપર એપરોચી લખી છે. એ સોપરી "મહાત્મા અંધી-શાત્ર કાલીકારી" અને બીજી સોપરી "અરીસા એવાપર સામે આંધી" તે સિવાય પણ બીજી ઘણી સોપરીઓ એમને લખી છે. ડૉ. મજુમદારને બેન્ગલોરમાં થયો છે. અને એમનું હાલ સુલત્ન સિંહલ સુરતમાં થયું હતું તેઓ ઉપર દસ વરસથી અમેરીકામાં છે.]

આજથી ૧૦ વરસ પહેલાં, એ કાલો દિવસ ઉપર હતો, કે જે દિવસે એક યુનીવર્સિટીના આપણા પ્રિન્સિપાલે અવસાન લેવા માં. પ્રાચીન સમયે થયું. આ દસ વરસ દરમિયાન દુનીયામાં અને હોંમાં ઘણું ફેરફારો થયા.

યુ. એસ. એસ. આર. અને યુ. એસ. ઈ. વચ્ચે કેટલુંક ચાલી રહ્યું છે. આને દુનીયા અવગણ્યમાં પ્રવેશ કરવાની ઠાણીત કરી રહી છે. અને રહીયાના વિગતોમાં, જે સુલત્નને રવાના થયું કહી છે, તેમ છતાં આને દુનીયાની શાંતિ ચાહેતી જાણતા, જેવા ૧૦ વરસથી એમની એમ છે.

હોંમાં નહેતી સરકાર જાતજાતની ઉત્પત્તિઓ કરી રહી છે. હોંના પ્રુલે પ્રુલેમાં હાલની સમય કરવાની એમની કમલો છે. બીજી તરફથી આપણના સિદ્ધાંતોને બંધોરતી ત્રીજા આચાર્ય વિનોબા ભાવેનું અનુચિત ભૂમિલનનું કાર્ય છે.

વિનોબાજીનું જુગલ અને જીવન શબ્દ, જેમાં અમલકાઈ નારાયણ અને એમના જેવા બીજા ધર્માઓનો સાથ છે, એ આને મહાત્મા અંધીની તિમ ઈચ્છા કે હોંના હલોરે આપણા એના અરીસાને માટે કાંઈ સકીય થયું એક તે પ્રુલે પાડી રહ્યા છે.

હોંના હલોરે એકુતોને આને જાણીતી આશા નહીં પણ, જાણીત વિનોબાજી આપી રહ્યા છે. અને આનાથી હોંના આમલો ઉત્તર થશે. વિનોબાજીની ઉપર ધ.ય. સાથ આપીય વરસો એવી અમરી પ્રાચીના છે.

સ્વરાજ્યનો ખોર અર્થ ત્યારે જ થાય છે જ્યારે હોંના એકમેકના દિલ માં સ્વરાજ્યનું અભીયાન સળમરું હોય અને સ્વરાજ્યનો ખોર અર્થ ત્યારે જ થાય છે જ્યારે હોંના એકે એક નામ રીકમાં સ્વરાજ્યનું સ્વપાત હોય અને એક એકના જીવનમાં શાંતિ અને ઉત્તરી હોય.

અંધીજી હાલ હોંના નથી, અથવા આપણા જ હુમના નથી, પણ તેઓ આપી દુનીયાના છે, અને હુમપ્રતિતર ના છે. એમના જીવનના આરંભી જે સત્ અને અહોંસા છે, એ આને આપી દુનીયામાં ધણાજ નરરી છે. જુના જાતમાં મહાન રાજાઓએ

શાંતી સ્થાપવાને માટે મહાન સત્, ઈશુ ખ્રીસ્તને નહેતા મોલાઓ, એક રીતે આપણા આજના હુમમાં શાંતી સ્થાપવા માટે મોટા રોશ અને રાજ્યો એ હાલરમલીના સતને આજનજી ન હોતું આપ્યું. તેમ છતાં, જ્યારે પણ કોઈ શાંતિની વાત કરે છે, ત્યારે ઈશુ ખ્રીસ્તને આત્મા એમની સાથે જ લેાય છે, એક રીતે મહાત્મા આપીને આત્મા આને હુમવજી સરેશી દુનીયા ઉપર રહે છે, અને ખરે ખર્ચે જાણી પ્રરજી આપતો રહે છે.

અંધન યુક્ત આત્મા

સ્વ. રવીન્દ્રનાથ ટાગોર

સ્વ. રવીન્દ્રનાથ ટાગોરને હોંની જનતા સારી રીતે પીછાને છે. તેઓ અહોંકવી હતાં. ઉડા ચિંતક હતાં. આપણે તેમને સુર આન્યા હતાં. એમનો આ લેખ ઘણો સુંદર લાવ ભર્યો છે.

તમે મહાત્મા અંધીજી માટે શું કારો છો?" એક અમેરીકન ખરે અને પ્રુલેમાં જે જવાબ આપ્યો, "તું મહાત્મા અંધી માટે શું કારો છું? કેમ કે તેમને માટે ઘણું હિમ્મત મત થરાયું હું. એઓ મહાન પ્રુરપ છે—મહા આત્મા છે. તેઓ કામો હોંનો ઉપર પ્રબળ પ્રભુત્વ થરાવે છે.

બીજો પ્રશ્ન અને પ્રુલેમાં, "તેમની સહજતાનું પ્રુમ કારણ શું છે?" "તેમના જીવનની સહજતાનું કારણ," એ કહ્યું, "કે, તેમની પ્રબળ આપા દિલક શાંતી અને સ્વાર્થભાવ છે, ધણા જાહેર કાર્યકર્તાઓ પોતાના અંત કામ માટે દ્વાજ કરે છે. એ એક રીતે પોતાના કાર્યની કીમત નેપું જ છે. અંધીજી અધ મધાપી સાવ જુલ છે. તેઓની ખાન શાંતિ એક અપુર્વ છે. તેમનું જીવન એક ભાવ છે. તેઓ પોતે જ ભાગતી પ્રતી છે. તેઓ જળ સ્થાન, જન નામ કે કંઈ જ નથી કમલતા. તમે એમને હોંનું સિંહાન આપશે તો તે તેવા પર મોલસે નહી, પણ તે તેમના કીમતી પદાર્થો વચ્ચે જે બરીઓને તેની જરૂર હશે તેમને આપી રશે અમેરીકાનો મધો વૈભવ તમે તેમને આપે તો તે તેને ન કારશે સિવાય કે

આને એ મહાત્મા અંધી જીવતા હોત તો અને આનો છે કે તેઓ રહીયા અને અમેરીકા વચ્ચે સમાધાન કરવાનો પ્રયત્ન કરત આ વરસ ત્યારે જ થય હો, જ્યારે આ બંને દેશના મોશ, એક બીજા ને આનવીઓ તરીકે જોય, અને પોતાને, એક કમરના પ્રુર મળે.

પણ આ વરસ ત્યારેજ થય કહે છે, જ્યારે આપણે આ હુમ, મહાત્મા અંધીના આરોનો અપનાવે અને એકમેક કોંકનની કમિઓ દુનીયા સામે જોય કે "કોઈની પ્રતે એન રાખતા બધા તરફ દયા રાખરી."

હા, સત્ અને અહોંસાના દબારો થી, અને મહાદુરી અને સુભેકાની બાવનાથી, આપણે હુમ હવે અંધી જીવતા સ્વપનને ખરે કરી સકશે, તે સ્વપન એકે એક હુમ વચ્ચેની દુનીયા ખનાવરી આપણનો આત્મા અમર રહે, અને આનવજાતને હમેશાં શાંતિ અને સુભેકાને માર્ગે દેશરો રહે.

છે. ધિરતની જે આખાતિશ શાંતી આપણી જાણમાં છે તેવા જ તેઓ છે. કે જેટલું તેમને સમજતો જાયું હું તેટલો જ બધારે તેમનો ચાહક થતો જાયું હું. મારે એમ કહેવાની છે જરૂર નથી નેતો કે, આ મહાન પ્રુરપ દુનીયાના ભાગી થારેશા તરીકે પોતાનો મહાન કામો આપરી."

મને તોજે પ્રશ્ન પ્રુલેમાં કે, "આપણા મહાન પ્રુરને દુનીયાએ સારી રીતે પીછાને એકે એકે તો તમે અમલ લેખક છે? એ કાર્ય તમે કેમ નથી કરતા?"

"તું તેમને કેવી રીતે પ્રસીદો આપી શકી? તેમના આત્માને સહમારવા દુલનાત્મક મારી પાસે કયું જ નથી, અને કોઈ પણ સાચા મહાન પ્રુરને મહાન કરતો નથી. તેઓ પોતાના જ ઓરવથી મહાન હોય છે. અને જ્યારે દુનીયા સત્કાદવા તબાવે થાય ત્યારે તેઓ પોતાની મહાનતાના બજેજ ભણીતા થાય છે. જ્યારે વખત પાકશે ત્યારે તેઓ દુનીયામાં પ્રખ્યાત થશે જ કારણ દુનીયાને તેમના પ્રિમના સહેલા ની, અંધીની અને ભાતભાવનાની ધણી જરૂર છે. પ્રુરના આત્માએ અંધીજીમાં અનુભવ પ્રતિષ્ઠા લેવા છે, કારણ તેઓ જુદી પ્રુરક સ્થાપિત કરે છે કે, આનવજીવન જે આખાતિશ જીવન છે. આંધી આખાતિશ શાંતી ભાવ સારી રીતે પ્રમટે છે કે જ્યાં ન્યાય અને સત્યનું શ્રેષ્ઠ તેને મળે. જ્યાં દેવ અને બંદુકના દારૂ ગોળાર્ધ પાતાવરજી હવારેઈ હોય ત્યાં તેનો આત્મા અને શરીર બને નાશ પામે છે. થોડા દિવસ પહેલા તેઓએ જણાવ્યું હતું કે, હાંદિ એક વરસમાં સ્વરાજ્ય મેળવશે. કલાય આ સમય તેમને જરાજર પ્રુરો ન પણ કહો હોય પણ તેઓ સાચે જ એમ માને છે. અમારે એ કહેવાની જરૂર નથી કે, અમે તેટલું દુઃખ સહન કરીને, કે અંધિત મત સુખનો ભાગ કરીને અધવ. મહાન ભણીતા આપીને પણ તેઓ જ્યાં પહેલિયા પારે છે ત્યાં પહેલિયા પ્રમત્વ કરશે જ. તેમની સાદિદ આંરીકાની આક વરસની હાલ અંતે સહજ થય હતી. સાથેને થોડીક વાર માટે કલાય કાંઈ કંઈ થાય છે પણ અંતે હાથે માથે તે પ્રકારના વમર નથી જ રહેતું.

હીરોસલાલ મરાઠવાળા હાલ સંસાર ધર્મ ૧ ૦ રીપ નિર્વાણ (સર્ગ) ૭ ૦ ઉરશે અભીનય ૬ ૧ મળવનું કોણું : આ ઓરીસ Indian Opinion, Private Bag, Durban, — Natal.

ગાંધીજી અમેરીકામાં હવે છે

(૩૫ પાનાનું અનુસંધાન)

એને ૩૬ કરવામાં આવી અને એમના ધરો ઉપર મેળોનાર કરવામાં આવ્યો. આને વખતે ડો. માર્ટીન લુથર કીંગ ચેતાના ભેગમ કરાવ્યું અને સામે ઉભા હતા અને એમની સામે ધણી ઉત્ક્રાંતિવાદી નીચી આપ્યો. ક્રમશઃ હતા પણ તે સમયે ડો. લુથર કીંગને મહાત્મા ગાંધીજીના વિશ્વવિદ્યુત્ત રમરણ કરાવ્યું અને નિર્ણય કર્યો, આ નિર્ણય, ગ્રેમ માથી અને અદ્વિતિયો હતો, આ સંદેશો એમના ધર્મે પણ એમને આપ્યો હતો.

આને એક વરસથી ડો. કીંગ અને એમના સાથીઓ મોન્ટગોમરી એલબામાં ના નીચી દોષોને આ સંદેશો ધીવળી રહ્યા છે. ડો. કીંગ કહે છે કે હોંસા થી કાઢી પણ સવાલોને કીંગ નથી થતો. આવાથી ડો. મીલ ધણી સવાલો ઉભા થાય છે. અલકરારીએ અંત નથી અંત તો મેળમાં અને કલ્પ પલટામાં છે, અને તેમનાં મેળમાં પિત છે. ડો. પણ માનવી આપણા માં મુશ્કેલી નહીં પેલા કદી થકે અને ડો. પણ માનવી આપણે બીવમની નહીં થકે."

મેળાક વખત પહેલાં ન મોંઘટનમાં એક દોષી બાદમાં, ડો. કીંગને "અમેરીકાના ગાંધી"ની પદવી આપી

હતી. મોન્ટગોમરીની હાલ કાળ થકે છે અને ધણી મારો અને લોખા આવી મળવળમાં મેળાયા છે. નીચી લોખાએ ધણી મોરારીનાનું માન મેળવ્યું છે અને ચેતાનું સ્વમાન ભળવ્યું છે. ચેતાના હમમાં અને ચેતાના પાદરી એમાં એ લોખાને નવો વિશ્વાસ જીવન થયો છે.

૧૯૪૫માં ગાંધીજીએ એક વખત કુખી થતા અને ભણવ્યું હતું કે, એક વખતે દક્ષિણ આફ્રિકામાં "સરમન જોન થી માર્ટી"નો આદર્શો વિષે ભારે એમને ઉલ્લેખ કર્યો હતો, ત્યારે ધણી મોરારી પ્રતિસ્તીએએ એની કાસી ઉઠાવી હતી અને કહ્યું હતું કે એ આદર્શો તો મેળાક મેળો મારે છે, એને આજ ભવતા અચારા સાધારણ માણસો અનુસરી નહીં થો." આને ભણવ્યું છે કે, આ વસ્તુને ગાંધીજીએ હોંસા અને દક્ષિણ આફ્રિકામાં મોટી પુરવાર કરી, ભલાવી છે. આજ આદર્શો અમેરીકાના નીચી લોખાએ અપનાવ્યો છે. "સરમન જોન થી માર્ટી"ના કબજો એક કહે છે કે "સરમનને બાંને માલ મરવો" અને કુશનને પણ ગ્રેમ કરવો અને એમને મારે આપના કરવી. આ સંદેશો મહાત્મા ગાંધીએ છાવીને આપણને કાલ પુરવાર કરી નતાવ્યો છે.

હળા આફ્રિકાની બીન-જોની પ્રભુ આભાદી અને સ્થાનતા માટે છે અને થિટને તેથી કહે છુનોમાં રંગના પ્રભુ ની ચર્ચા વખતે તટસ્થ ન રહેતા રંગ-મોઢો નહેરે વિરોધ કરવો. એનું સુચન કહ્યું હતું. શી. એને પણ પત્ર લખ્યો છે કે, તેમની બીજી મંત્રણાઓ વખતે દક્ષિણ આફ્રિકા નો સવાલ પણ અવરો.

હોંસ પુરદેશ નિતિ બદલે
હોંસ ચેતાની પરદેસ નિતિ નહીં ફેરવે એમ એક મેળાવડામાં વડા પ્રધાન ભવાઈરે ભણવ્યું હતું. પરદેસ ના હાવાઓમાં એવા અવર હતા કે "પ્રધાન નહેરુએ પરદેસ નિતિ બદલી મદદ મેળવવી થા નિતિ આજુ-રણી મદદ ભતી કરવી એ એમાથી એક પસંદ કરવાનું છે." આનો ભવાળ વડા પ્રધાન આપી રહ્યા હતા.

નહેરુ એ વધુમાં કહ્યું કે, "કુનીવા ના વર્તમાન પત્રો અને માનતા કે આપણે જીદી ધાતુના બનેલા માનવીએ છીએ, તેઓ આપણને સમજતા નથી અને ચેતાના મજબી આપણને આપવા છાકે છે. જે આપણને ફાવે તેમ નથી."

નહેરુએ અંતમાં ચેતવણી આપતાં ભણવ્યું કે, "બહારની મદદ વગર આપણે દેશ નાચ પામશે એ વિચાર ભરણી ભવારે જીવન થરી ત્યારે આપણે સર્જન નહિ થઈએ."

જનરલ સ્મટસ ગાંધી મહાન રાષ્ટ્ર

ગાંધીજીની ૭૦મી જન્મતી પ્રસંગે જનરલ સ્મટસે અમેરિકી અંબધી.

"મારી કમનસીબી હતી કે, એ માણસને મારે અને તે સમયે પણ ક્રમ માન હતું તેમનો કે પ્રતિસ્પર્ધી હતો. એમની અળવણ અને પ્રભુ આકર્ષી હતો. તેમને મારે તો ભણુજ આપણું ક્રમન થકે રહ્યું હતું પણ મારે મારે કામચલાં અને કુશનની પ્રતિકાર કરનાર તરીકે હમેશા વાતા-વચણ મદદવળ રહેતું હતું. બહેરના ભળવાન રહ્યા વગર જે કામચલાં પસાર કરાતા તેનો તિરસ્કાર, અને નિષ્ઠુ થયા પછી કામચલાં રક કરવો, મિત્રે. તેમને મારે તો ઉઠવાની પાઠવાની સંજ્ઞાતિ હતી. કદરુ તેઓ ભલેજ બધું કરતા અને માય મેતા. એમમાં તેઓએ મારે મારે સેન્ડલસ જનાવ્યા હતાં અને એમમાં થી મહાર આભા ત્યારે તેઓએ મને તે ભેટ થવી હતા. એ તે ધણી મરણીના દીવલોમાં પેલી હતી તેમ છતાં મને તે મહેરતાં હોંસા સાથે વિચાર આવતા કે આ મહાન માણસ ના ભેડાને પહેરવા મારે કે સાવક નથી.

વિવિધ વર્તમાન

કર્લીંગ પ્રાધન્ય
ચુનાપટ્ટ નેશનલ એડ્યુકેશનલ, સાયન્સીરીક અને કલ્પકલ એ.સ. નામકેશન દ્વારા અપાત્ર એક કલ્પક પાઠકનું કર્લીંગ પ્રાધન્ય આ વર્ષે માર્ચ-૩ રસમને મળ્યું છે. આ જનામ પુર્વ કાળમાં ભારતથી ૫-૩ મેથીયા કુખી પ્રસરેલ કર્લીંગ રાજા જે અરોહી છાતી છોડું હતું તેની જન્મતિમાં વિજાનને લે. ૩૫ મેથીયા "બનાવનાર અગિને ૧૯૫૨થી પ્રતિ વર્ષે અપાય છે જેની રામ એલીસાના ધારાકલ્પ થી. બી. ૫૮ થીએ અપેલાં કાનમાંથી અપાય છે, આ વર્ષે સાત ઉમેદવારો ની વિચારણા કમીટીએ કરેલ જેના સભ્યોમાં મેલકલ્પક ચુનાપટ્ટ કીમકમ અને ચેલે-ડાના મજા વિદાનો હતા. વિજાનની પ્રગતિ મારે લેનેજીએલાની એચારીએએને નર્દે-૨૫ રસમની દર-આસત મૂગી હતી. આ કર્લીંગ પ્રાધન્ય મેળવનાર આમથા વિદાને,માં ૧૯૫૨માં કાસના પ્રે. કુખક ડી. એમની ૧૯૫૪માં બીટીક ડો. જીવીવન કલસલી, ૧૯૫૪માં ચુનાપટ્ટ

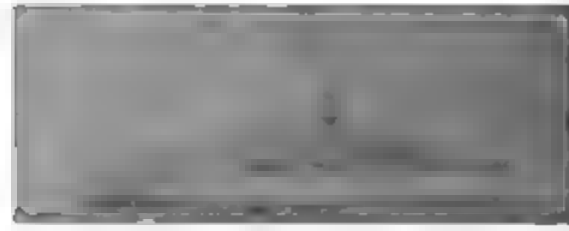
રોડના નકલેમારે કાલકટ, ૧૯૫૫માં લેનેજીએલાના ડે. એમરટ પી. સુનર અને ૧૯૫૧માં ચુનાપટ્ટ રોડના પ્રિફેક્ષર નવેલ્ માયોપ હતા.

શ્રી પ્રા. સો. એવીની પ્રવૃત્તિઓ

શ્રી. એવીએ હોંસ ભર્તા રસતામાં આંત્રીમારમાં વર્તમાન પત્રોને મુલાકાત આપી દક્ષિણ આફ્રિકાના સવાલોને પ્રસિદ્ધિ આપી હતી તેમજ મેનાસા માં કેનીયા કેસી મેલમાં પણ મુલાકાત ને. હેવાલ પહેલાં પાનાપર મેરે અહારે છપાયો હતો તેમનીજ રડીમરમા ક'પાલામાં આફ્રિકાની ૩૦ વિદીયા રવરેસ ભતા હતા. તેઓની એક મેડા મોહની ફેળવણી વિશે ચર્ચા કરી એનું નકલ કહ્યું કે બધી ફેળવણી સંસ્થાઓએ એક બીજા સ.વે સ'પડ' સાથી એક બીજાને સહવાસ ફેળવવો અને ફેળવણીનું ધોરણ એક સરખું રાખવું.
હોંસની મુલાકાતે આવેલા થિટનના વડા પ્રધાન મેકમીલને એક પત્ર

બી-આઇ

મુખ્ય કરાંચી અને ઇસ્ટ આફ્રીકાના બંદરો વચ્ચે મુસાફરી કરે છે.

રડીમર ક'પાલા ૩૦મી જાન્યુઆરીના આવશે.
મુખ્ય જ્યા પછી ફેબ્રુઆરીના ઉપરશે.
રડીમર કરંચ ૧મી માર્ચ ૧૯૫૮ના આવશે.
કરાંચી થકા મુખ્ય જ્યા પછી માર્ચ ૧૯૫૮ના ઉપરશે.

મુખ્ય જ્યા કરાંચીનું સાકું.

ફર્ટ કલ્યાસ	એક	ચોરાક	વગર	પા. ૬૨-૭-૭
સેકન્ડ કલ્યાસ	"	"	"	પા. ૧૭-૧૪-૭
થર્ડ કલ્યાસ	"	"	"	પા. ૩૫-૧૬-૭

વધુ માહિતી માટે મળેા આ લખો:

શેખ હિમેદ એન્ડ સન્સ
(પીટી લીમીટેડ.)

૩૯૭ પાઇન સ્ટ્રીટ, -કરમન.

ટેલીફોન: ૨૦૪૩૨ - ટેલીગ્રાફીક એડ્રેસ "કરમન."

—સોરઠનો "દાદુ ચોરનો રાજી" તાલુકાને ફેર શબ્દના ભાગીદાર હોય છે.
—સોરઠને ઠર ઠરેલાં અને પાણી અને મટર ચોળના ચૂર કરી છે તેનું કાંઈ ધોરે ધોરે આમળ થયે છે.
—કોઈક આદે ૧૮૧૧ કલારને ખર્ચે એક પુસ્તકાલય માંધવામાં આવ્યું છે.
—વેરાળદરમાં આવતા વૃક્ષોની ભૂક ૨૨૬ તપાસ કરવામાં આવે છે.
—રવાળી નારાયણના સાધુઓએ જાપ-પાસ કરી મંદિરના વહિવટમાં ચોરનો શુર સંભાળવાનો કલક રેખાંશ છે.
—અડાસમાં તીર્થમાં આવે ત્યાંના નેતા બી નામકર માંધીજના શેઠા સાધુભાઈ અને બંધારણ બાળકની વળવળ કરે છે. આને વખોડતા "દેહીત નહેરુ" કહ્યું કે આ સાધુ સખત અપમાન છે અને તે દરી ભર પથ અધારી નહીં લેવાય. એને ભારતનું બંધારણ ન મમત્ત હોય તે ભારત છેદીને ગમે ત્યાં ચાલે ત્યાં.
—અમદાવાદ અને કંડા વચ્ચે એક ધોલી માઈ બંધારી રહી છે આ માઈ પુરા થઈ એટલે કંડાથી

સુખ સુધીને સરળ પાંખા રહેતા થશે.
—અકોટીયર અને સુપટેમના બે માસમાં દીર્ઘાં દાદુચોરનો ૩૧. ૬૧, ૬૦, ૧૩૫૫ સોનું ભાવ કહ્યું છે. આમાં સરોવારની વ્યવસ્થાને કળ રપીયા ૮, ૧૨, ૨૮૦ નો ફંડ કરવામાં આવ્યો છે. બે વહાલો પથ ભાવ થયા છે અને બીજા બે માટે ૧૫ સામ અને ચાર લાખ ૬૨ નકલ કરાયો છે.
—ન-પુનારીના બીજા આકાશીયામાં આકાશ પાસે એક વહાલ રેલક કોઈએને સર્વને ભૂત કરતું એવાયર પાકરવાનની ચોરીએ ગળાખાર કરી દેવા. તેમાં પથા થવાયા કર્યા.
—ચોરના વડા પ્રધાને રાષ્ટ્રીયવાનના વડા પ્રધાનની સુલાકાત પછી નહેરુ કહ્યું છે કે: "સંતોષ અને ચોંટી ભરી સમાધાની કાઠમીરની ચામ એને મટે અને અમારાથી ભનડું કરશે."
—વેરાળ કહેરની આસપાસના ચામે માં ૧૧૮ કોરોવાથી મરણો દીર્ઘમર માસમાં થયા કર્યા. મળ્યા ભામના ભેટોને સરકારે કોરોવાની ડીનેકરનો આપ્યા છે.

વારે તે બંધ ન થયા નેપ્રમે. એમ અપારના આપણા સંભોરે ભેટા દરેક સમયનું નેપ્રમે.
(૨) પરિપત્ર ૧૯૧ માં નિકટના સમાચાર અને મિત્રોને કંઈચીમાં ચે.કલાવવાને ભુલવેલ છે.
(૩) ખર્ચ બચાવવા પછીથી થીમ'તો એનો રું જપ્તોમ કરશે. એ થીમ'તો ની ભક્તમનસાથ ઉપર કોડનું નેપ્રમે. અથવા તે સમાજે એના પ્રસંગે રમીતી સંભોરે નેપ્રમે ભન સમાજના લાભ ના કામ માટે કંઈક સુચન કરતું નેપ્રમે. આપણે તે એટલું જ નહીં નેપ્રમે કે આના કામમાં સાધારણ રમીતી વાળા આજોને લાભકારક છે ને!
આજા કે "એક જીવાણ"ને આવી સંતોષ થયો કરશે.
બી. કે. પટેલ, મુલકીખાટ.

લેટ
શીવતી કુંવરબાઈ નાપુલાઈ મીસ્ત્રી (ને'બમ') ૧-૧-૦, મી. ચેડારબાઈ રમાબાઈ (કોમ્પિલેટકાલિન) ૨-૨-૦, રમણે.ડાબાઈ મીસ્ત્રી (કોમ્પિલેટ) ૨-૨-૦, કોડુલાઈ નમ્મુબાઈ (ને'બમ') ૨-૨-૦, પી. પી. જમત (અરબ) ૨-૨-૦, દી. બી.પા (ક. લંબ) ૨-૨-૦.
પ્રકાશીન, પ્રનકમ રેલક રીટ-સ', લાઈસેન્સીંગ, રેવ-પુ કમીસર-અ અને મનરેપોર-અ માટે મળે:
આર. વી.કુલ
૧૨ માઈલી આઈડ, ૩૮ માઈલ રીટ, ટોરનર ડાયનેમિક અને માઈલ રીટ, નેકાનીજમ, ફોન ૩૩-૧૫૪.

સામાજિક ખબરો

લગ્ન અને જમણુ
મીમમાન લંબીક, ૧૫. બોપીનીબના, વહાલા સાહેબ,
સ વિવધ વિવેલ કે "એક જીવાણ" ને નીચે સુખ જવાન આપું છું. તે જોળ થાને તે સુધારા વધારા પ્રાપ્તિ પ્રસિદ્ધ કરશે.
(૧) આનંદના પ્રસંગોની પથુ કદ હોવી નેપ્રમે. અને તે સમાજને વ્રુક શાન કારક ન હોવા નેપ્રમે. આપા દીક્રુ સુપ્રકના—સમાજના ખારા ધોરણ એવા હોવા નેપ્રમે કે તે પેસાવાર અને સાધારણ સ્થીતીવાળા બધાને અનુકૂળ આવે. થીમ'તો આપા પ્રસંગે નહેરુ ખર્ચમાં કાણ ન રાખે તે, સમાજની દરેક અક્ષિતને પેત્રાપ તેવા ખારાએ લગ્નની જરૂર ઊભી થાય છે, કારણ કે એનું ન માપ તે દેખા દેખી થી સાધારણ સ્થીતી વાળાઓને પથુ ખર્ચાનું પડે છે. એટલે સમાજની સમુદાય ભગવવાને સમાજના અને ચાનો અને જોળવાયા આજોની દરેક ને અનુકૂળ આવે એવા કલ્પનો ધા-વાની કરેલ છે. અને એવા કાલકાએ દરેક પ્રુથીની સાથે વધારી મેરા નેપ્રમે. આપણે દીક્રુ કાળે પથુ એજ પ્રમાણે રેલા થએલે મળુમ.
આપણા ખારા ધોરણ અને જીવિ-મા સમાજસુધાર વહેતાં પાણીની મારક

ફેરાર કામ તે જ તે શોભે તે પવિત્ર રહે. માપ બંધ આવેલોઆ નેપ્રુ ન થયું નેપ્રમે.
લગ્નના દિવસે થીમ'તો મેટો ખર્ચ કરે ને કલરો માથુસોને જમાડે તે પ્રમ.એ સાધારણ સ્થીતીના આપણે કરી કાકરો એવા નહેરુ પ્રસંગેએ થીમ'ત અને મરિમ અને વમને પોપામ એવા ધારા ધોરણ હોવા નેપ્રમે એમ નથી લાગતું પરના માથુસોને માટે તે રસોઈ કરવી જ પડે છે તે સાથે અમલ થોડાં માથુસો જમી સહે છે. પરંતુ નહેરુ જમણુ

નેપ્રમે છે
દીનીકસ સંસ્થામાં થીમ'તી
સુડીસાએન ગાંધી સાથે રહી ને તેમને તેમનાં કામમાં અદ્ધ કરે એવા એન કે લામ કે એમના જીવરાતી અને દીક્ષીકા નું જ્ઞાન મરણપત્ર હોય એમને નિષ્કલે શરૂઆતે પથ વ્યવસ્થાર કરવો. ધમાર રૂપરમાં થળી નકલ કરશે.
એનકર:
INDIAN OPINION,
Private Bag,
Durban.

માસ્ટર બ્રધર્સ (મી.) લીમીટેડ
અત ભવનાં નામક, રેલમી લેમલ સુવરાઈ કાપડ, કોમ્પિ નામો અને પ્રસી માટે ભવન ભવના કલન ભરૂં, પુલે.નર, કારકીમ-અ અને બચ્ચાએ માટે—જીકી, બીસ, બેન્ક-નેલસ, ચેલસ; નેપ્રી-અ વિવેર.
ફેરક ભવના માલ માટે તપાસ કરવા કલકાએ.
૩૩ ચેસ રીટ, નેકાનીજમ.
ફોન : ૩૪-૧૩૪૯ — મોલસ ૧૫૪૬.

નવા પુસ્તકો
ગાંધીજીના પ્રકાશનો

ખર્ચ મ'બન	૧ ૦
જીવણીને કાલકો	૫ ૦
વિલ નવન	૨ ૦
અનુબેન ગાંધી કૃત	
વિલ નવે	૧ ૦
કલકાને સમાજકાર	૨ ૦
વિલકારની રામી.આન	૧ ૦
બીજા નવજીવનના પ્રકાશનો	
પુર્વ આદીકામો	૧ ૦
સલામકની સંપ્રમી (માંપીકમે કરેલા પાંચ સલામકની આજા રપરેવા અને આદીકો)	૧ ૦
લોક માન્ય ડિક્શનરી લગન મરીમ	૧ ૦
દીની ન'મેલ નેપાર કાલી ૧૧૦૦ થી ૧૮૦૦ ને ઉડીકાસ	૮ ૧
અનુબની સર્વાંગીક જીવણી	૮ ૧
લગનને આનંદ	૧ ૧
જવાબદાર કૃત	
માઈ લીલ્ડ લગન કલન	૧ ૦ ૦
નમના કલિકાલ્ડ રેવા કલન કામ અને સાથે	૧ ૨ ૧
મળવાનું કેકાણુ :	
Indian Opinion,	
P. Bag, Durban,—Natal.	

"Never be afraid of
what is good. The
good is always the
road to what is true."
—Beecher.

OPINION

Founded by Mahatma Gandhi in 1903.

Former Editors: Manilal Gandhi—1910-1956.

No. 5 —Vol. LVI.

Friday, 7th February, 1958

REGISTERED AT THE G.P.O. AS A NEWSPAPER
Price: FOUR PENCE

School Feeding Scheme

FOR some years now, the Government has started a school feeding scheme, by which, all school-going children are given nourishment. The allowance per-
chance has of course always varied with the colour of the child's skin, which in this country is the deciding factor when justice is meted out.

Gradually the allowance for the African child has dwindled down to the point where it will eventually stop. The Indian child was allotted threepence per meal. Last year it was reduced to twopence and this year the schools have been asked to make investigations into the income of the parents. They have been asked to find out how many parents earn £4 per head per month in the family, and how many are below this income.

Those who come under this latter income, will be given free meals. In contrast to this we see that the European children have been receiving fourpence per child all along with no similar changes or investigations. One wonder if this is the idea of the Government's fairplay or equal facilities for all races.

As it is the non-European children have no such amenities as parks and playgrounds, and swimming pools, that the European children enjoy, but now it seems that the Government is ruthless enough to take

away crumbs from poor non-European children, while, wealthy white children thrive on the fat of the land—a land which has flourished by perhaps the brains of the white man, but certainly by the labour of the black man.

We give here a letter published in the Johannesburg "Star," written by Miss Eleanor Ponsonby, who is the Honorary Organising secretary, of the African Children's Feeding Scheme.—Ed.

Sir,—In the last issue of "W.H.O.," the news review published by the World Health Organization, is an account of the new school-feeding programme in Libya. It seems very curious to read of this when Bantu school-feeding has been virtually done away with here, although it is still considered necessary to have a school-feeding programme for all government schools for European children.

In Libya a survey was undertaken of the nutritional needs of all school-

children and a school feeding scheme initiated to meet those needs as far as possible.

A similar report by a commission was made available in this country some years ago. In spite of its recommendations what do we find? School feeding for the richest group continues and that for the poorest is taken away. The latter has to spend the school feeding grant on school buildings and other necessities.

It seems extremely sad that South Africa, the pioneer of welfare education and health services in Africa, is now going backwards—not just falling behind but going backwards.

And how funny a report in the "W.H.O." would look on the nutritional needs of European children in the Transvaal. Even rich Johannesburg requires a daily grant of 4d. a head while the same authorities announced that the African school-going child was not in need of any such nutritional supplement.

While European parents complacently go on accepting the spoon feeding dealt out to them, the African parent is apt to say "They

want the white children to be clever so they give them extra food and they want our to be stupid so they take away even the little they used to have so that our children won't be able to learn so well."

I need not say who "they" would refer to.

As anyone can see this does not help in creating better race relations at home and would not give rise to much admiration abroad. But it is not the sort of information that is sent overseas by state information officers, and as long as South Africans are not criticized overseas they do not seem to care or even to know much of what actually does happen here.

But they must not be surprised or hurt if Libya gets all the "pats on the back in the future!"

Fountain of Wisdom

I do not believe that the spiritual law works on a field of its own. On the contrary, it expresses itself only through the ordinary activities of life. It thus affects the economic, the social and the political fields.

—Gandhi in "Young India," 3 September 1915.

OPINION

FRIDAY, 7TH FEBRUARY, 1958

Great Powers And Satellites

THE United States has at last hurled its own satellite into space. While it is welcome as one more triumph of science over nature it does raise questions in the minds of men and women the world over as to what the race into space will in the end lead to.

On the one hand Man might be able to know infinitely more about outer space and perhaps discover the secret of regulating rainfall. With that would open up a new era in Man's history. Vast spaces of the earth, which are to-day deserts, could be transformed into gardens of Paradise and would give sustenance to millions of human beings. That would certainly restore peace in the world and give men and nations a little more security in the future.

Mad Waste

On the other, the mere flight into space for purposes of satisfying national vanity or curiosity would be a mad waste of valuable money, time, energy brains and materials.

There is reason to fear that at the moment the Great Powers are concerned largely with questions of prestige and military advantage. They are concerned, not so much with making this world a better place to live in as with perfecting more deadly engines of destroying human life. For this reason one of the greatest needs of the moment is a clear demonstration by the ordinary peoples of the world and those nations which do not seek to dominate others, to make it clear to the Great Powers that if destruction is where they are leading humanity, they will go there alone.

Best Friend

At the moment both Russia and America are straining every nerve to convince the uncommitted peoples of the world that either is their best friend. But the poor, the ignorant and the diseased of the world use only one yardstick to tell a friend from a foe. Whether or not he works to release them from the bondage which makes their lives such a drudgery; whether or not he creates conditions of instability in the world which delay the advent of the day when life will be more rewarding to those who live in suffering at the moment.

Adventures into space designed to make either side more proficient in the destruction of human lives give the suffering little hope that they can look to a better life in the foreseeable future. And here, the Great Powers have betrayed humanity.

The greatest need of the times, then, is a grouping of peoples and weaker nations which would set itself the goal of turning humanity away from where the Great Powers are leading, to peace and stability. The Great Powers, unless checked, will sacrifice humanity at the altar of their own greed.

Comment On Men And Events

Clearing The Congress Mess

By JORDAN K. NGURANE

CHIEF LUTHULI'S discharge from the treason trial creates a situation in which the next issue which the African National Congress has been thrown by its Left-wing houses can be examined a little more critically, if to avoid the blunders of the past and create a truly united front of all enemies of race oppression.

First, we should examine the position into which he has been thrown by his release. In many ways it is an embarrassment to him. On the one hand it has cut him off from daily communion with a group whose preferences gave form and dimension to Congress policies. On the other, it has flung him into a situation where he comes face to face with opposition to his firing with the Left wing. No longer one of the Drift Hall heroes, he is not exactly welcome in the ranks of those who opposed the policies which landed the ANC in the Drift Hall.

No Kind Word

The Africans do not have a single kind word for him. If they had the power they would throw him out of the Presidency. General at the very first opportunity to protest against his sympathies with the Left. The price they would demand, in order to enable him to retain his position is one it is difficult to see him accepting. The Africans want complete repudiation of the Freedom Charter, which they regard as a compromiser document. They will insist on a re-writing of the Congress Movement and will most certainly throw out the Left-oriented constitution of the ANC.

Chief Luthuli is very closely connected with all these objects of Africanist dislike. What is more, on some of these he has committed himself heavily, in public. It is difficult to see how he could repudiate them without doing more harm to his prestige. Rather than do that, he might most probably decide that the best thing to do is to retire.

Bitter End

There have been suggestions that he might choose to fight the Africans to the bitter end. At least some of his closest advisers urge this course. But Chief Luthuli could commit no greater blunder. The Freedom Charter landed the ANC on both its feet in the treason trials. The Congress Movement is a living monument to the public humiliation of the African people by the

Left-wing houses of the ANC. The new, Luthuli constitution, is sure to divide the ANC from top to bottom and keep it as divided—with its heavy emphasis on dictation from the top. All these are not commendations which Luthuli can peddle among the Africans with much hope of success.

To risk a war with the African wing of the ANC would be to commit political suicide. The means within the ANC itself are such that his name does not arouse tremendously great enthusiasm any more. If he went on the offensive, the chances are that he would thereby unite all his opponents against himself and bring about his speedy downfall.

When he continued to see nothing but virtue in the Congress Movement and declared nothing else other than the Freedom Charter, his downfall would not be a major calamity. If he would destroy the influence of the underground communists in the ANC, weaken the hold of the Left-wing in some of the organisations which at the moment are members of the Congress Movement and create a situation in which a truly democratic leadership in the ANC would enable the Indians and the Coloureds to choose truly democratic leadership who would make possible a real and effective alliance against apartheid.

Blunder

The greatest blunder the Congress Movement labours under is that the ANC is now nothing more than a branch of the Congress Movement. An African National Congress which was not dominated by the Left would never be in this humiliating position. It would work with the Congress in the same racial groups, on a footing of complete equality. More than that, it could even co-operate freely with the Liberal Party, the Churches and women's organisations, which the Congress Movement cannot do with its present political preferences. At the moment it is an instrument of the division and therefore a

(Continued on next page)

Press Review

Mr. Louw Mistaken

ELSEWHERE in this issue we publish the impressions of the two Nationalist M.P.s who visited India recently, as members of the South African delegation to the Parliamentary Association Conference. Commenting on this, the Port Elizabeth "Evening Post" writes as follows in its editorial of February 1, under the heading "Shown to be Mistaken":—

Last weekend we published a long extract from a Nationalist newspaper interview with two Nationalist M.P.s who visited India in November-December. The two M.P.s were members of the South African delegation to the Commonwealth Parliamentary Association conference. Their frank personal impressions are important, and we congratulate the three Nationalist newspapers that published them prominently. This was good, honest journalism.

Mr. D. Scholtz, M.P., and Mr. A. van Niekerk, M.P., were charmed by the Indian leaders they met (including the President, Dr. Prasad, and the Prime Minister, Mr. Nehru). They travelled widely. Everywhere they met remarkable friendliness and courtesy—though as delegates they wore on their lapels a label showing that they were South Africans.

Mr. Scholtz was impressed by the ordinary people's self-discipline in spite of poverty, and by the relative freedom from crime.

Opposite

The two Nationalist M.P.s found no evidence anywhere of aggressiveness or hostility, even toward apartheidists. This is a very important finding, because Nationalist leaders have told us the opposite. Only the other day in Port Elizabeth Mr. E. H. Louw, Minister of External Affairs, repeated the assertion that the United Nations criticism of the apartheid programme is part of an "anti-White campaign" led by India.

At the time we pointed out the Nationalist Government's assertion that the Indian Government is "anti-White" is not supported by the findings of most White people who know India. We mentioned the warm welcome given to the British Prime Minister only last month, and there are the reports of Admiral of the Fleet Earl Mountbatten (last Viceroy of India), Earl Attlee, at least two American Ambassadors and the last West German Ambassador. And now two Nationalist M.P.s who have been to India contradict Mr. Louw.

That Fear

So we must conclude that Mr. Louw and his Cabinet colleagues are mistaken about the attitudes of the Indian Government.

This is no small error. It has great implications. For years the Nationalist leaders have been making simple voters shiver with fear by drawing a picture of a greedy and menacing India busily preparing to send powerful forces across the ocean to take possession of the eastern and southern areas of Africa.

But Mr. Scholtz, who—unlike the Cabinet Ministers—has been in India, reports: "They are definitely not aggressive people, as we sometimes think, just waiting to grab South Africa."

"Not aggressive people." Here Mr. Scholtz has pointed to the key to an understanding of independent India—the India of the great practitioner of non-violence, Mahatma Gandhi, and Jawaharlal Nehru.

Peace Role

An understanding of modern India's basic approach to international affairs is imperative if we are to begin to understand what is going on in the world today. Mr. Louw and his Cabinet colleagues are now shown to be basically mistaken in their beliefs about Indian Government policy. This fact must surely cause thinking people who have followed them in good faith to do some searching re-thinking. If the leaders are wrong about such an elementary matter in world affairs, what of the policy that rests on their mistaken beliefs?

Dr. E. W. Mayer was West German Ambassador in India from 1952 to 1957. He wrote recently: "Having followed India's policy for five years almost professionally, I finally believe that India's foreign policy (of non-violence and non-alignment with military blocs) has made an enormous contribution to the people of the world. This was not universally understood when I came to India in 1952. Today all countries—I dare say, with-

out exception—subscribe to India's co-leadership in international relations."

"Without exception?" Dr.

Mayer can't be aware that here Mr. Louw and his Cabinet colleagues tell us India's policy is "anti-White."

(Continued from previous page)

out of the African people. The African community will be free to use its strength to best advantage the day the Congress Movement is supplanted by a truly democratic alliance with no sinister designs on the oppressed.

I mention the Africanists here because they are the strongest single bloc of opposition to Luthuli's leadership. I certainly do not say they are model of democracy. They have, in their ranks, a queer mixture of ideological preferences. The great Ashby Mda, one of the most level-headed and ablest leaders of the Congress Youth League in pre-resistance days once said, in a major speech at a Youth League conference in Bloemfontein, that in the League he

would not be surprised to meet democrats, reactionaries, fascists all united in their hostility to race oppression. I do not think anything has happened to change the character of the League drastically from Mda's description.

Verwoerd

With Verwoerd likely to be the next Prime Minister, it is of the greatest importance that the oppressed, from both sides of the racial line, should recast their attitudes and work with renewed determination to present a truly united and effective front. That can be done only where the mass left by the Left-wing bosses of the ANC is cleared, now that their policy has failed for all to see.

Phone 24-1348

P. O. Box 1548,

MASTER BROS.

(PTY) LTD.

WHOLESALE MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS

HOUSE FOR KEEN CASH PRICES

33 West Street, JOHANNESBURG.

NEW GRAMOPHONE RECORDS ARRIVED

Hatim Tai	2 Records	16	0	
Asha (Rock and Roll)	4	33	0	
Mr. X	4	33	0	
Coffee House	4	33	0	
Shree Matl 420	4	33	0	
Bhai Bhai	4	33	0	
Barish (Rock And Roll)	5	41	3	
Chori Chori	5	41	3	
Ek-Jhalak	5	41	3	
Bhagam Bhagam	5	41	0	
Naya Andaz	6	49	6	

Packing charge & postage for Union 5/6 and Rhodesia 7/6.

BHARAT MUSIC SALOON

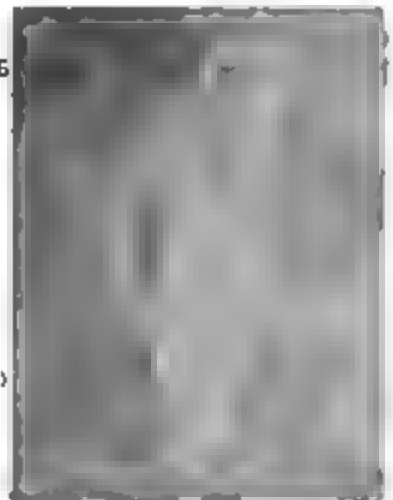
AND BOOKSELLERS

(Corner Grey & Lorne Streets)

286 Gray Street,

Phone: 29488.

DURBAN.

India Charms Two Govt. Members Of Parliament

TWO Afrikaans Nationalist M.P.s have reported after a tour of India that they were received everywhere with the warmest friendliness. They saw no trace of hostility anywhere toward themselves as South Africans or Nationalists.

The M.P.s are Mr. Dorothea Scholtz (Namatjoland) and Mr. Albert van Nierkerk (Esterhuysen).

They were members of a party of eight South Africans who attended the Commonwealth Parliamentary Association conference recently in India.

They met Dr. Rajendra Prasad, President of India, and Mr. Nehru, the Prime Minister, and made an extensive tour.

They told "Die Burger" (Cape Town) that they met Mr. Nehru several times—at the conference, at the President's dinner for delegates, at Mr. Nehru's reception for delegates to his home.

"He is certainly not an inaccessible person," said Mr. Van Nierkerk.

"He makes a good impression. He seems to be a man who is earnestly concerned about his country who thinks and acts—who even sits on the fence—in the interests of his country.

"India is a bitterly poor country. It requires financial help from abroad, and Nehru trims his sails to the best wind."

Mr. Van Nierkerk added: "In addition he is a good, realistic speaker—a sentimental orator—with a very good command of English; an Oxford man, you see." (Mr. Nehru was in fact at Harrow School and Cambridge University.)

Mr. Scholtz told the newspaper that Mr. Nehru was a handsome, lean man, just under six feet, with a good voice. He spoke softly and usually with a smile. There was nothing false about him—"an easy person to get along with and talk to."

Invitation

"When I asked him if he did not want to visit South Africa he said this was a part of the world that he still very much wanted to see. I told him if he came I would like to show him my constituency, Namatjoland.

"He knows about Namatjoland. 'Oh, that's where the diamonds come from', he said and when he heard I came from Springbok he wanted to know if I was not also perhaps a Springbok—"That is a very famous name", he said.

"He asked me to which political party I belonged. I told him I was of the ruling party, the Nationalist Party.

"Not in him nor in any other Indian did Mr. van Nierkerk or I

ever find a trace of unfriendliness toward us as South Africans or Nationalists.

"And we really were prepared for an insult. As delegates we had on our coat lapels labels showing that we were South Africans. Nowhere, ever, were we treated in any way other than with friendliness, courtesy and extraordinary helpfulness.

Mr. Scholtz remarked to Mr. Nehru that India had about 370,000,000 people, increasing by 5,000,000 a year. In the Union there were only 450,000. Why did not India take the few here back to India—after all, they would make no noticeable difference? he asked.

Mr. Nehru in reply asked what reason there was to believe that South African Indians as a whole wanted to move to India.

...Mr. Scholtz said, "I obtained a much better impression of the Indians themselves they are definitely not an aggressive people, as we are sometimes inclined to think—just waiting to grab South Africa."

"Their difficulty, as Nehru himself explained to Albert (Mr. Van Nierkerk), is their tremendous 'overpopulation'. The standard of living is distressingly low."

Little Crime

Mr. Van Nierkerk thought that most Indians were inclined to spend too much time praying instead of working. "Do we perhaps pray too little? Perhaps so. But I still think that they devote too much time to religion and too little time to work."

Mr. Scholtz was impressed by the Indians' tolerance and self-control.

"You find practically no drunkenness there. There is little murder, little crime—in the whole of India fewer cars are stolen in a year than in Johannesburg alone! This I read somewhere on good authority.

"There is one constable for 7,000 people. I understand the figure in the Union is one for 800.

"Few motor accidents, too. In the whole six weeks during which we travelled through India from top to bottom and west to east, I did not see a single motor accident.

Civilised

Another impression: "I must acknowledge that the civilisation

of the Indian made a great impression on me, apart from the enormous monuments to his earlier civilisations, his old, old, old temples and gigantic statues and things.

"At the conference it was interesting to see the contrast between the easy, presumptuous

delegates of young Native states and the quiet, almost shy, attitude of the Indian leaders," said Mr. Scholtz.

"They are a highly civilised people, even those who are not very highly educated—that is, if self-control is a test of civilisation.

Federal Commentary

From Our Bulawayo Correspondent

SO yet another Member of Parliament from Britain has suggested the intolerant white settlement of the Federation. This time it was Mrs. Barbara Castle, Labour M.P., who is touring the three territories as political columnist for the mass-circulation Sunday Pictorial, the most popular Sunday newspaper published in Fleet Street.

Mrs. Castle did the 'unforgivable'. She entered the best hotel in Salisbury with an African.

The African, Mr. Wellington Chiswa, M.P., accompanied by the Rev. Deig, a European M.P., had dinner with Mrs. Castle in Meikles' public restaurant.

What happened when the three politicians entered the hotel in old news, but well worth repeating—"Many Europeans walked out in protest."

This unseemly incident illustrates once again that the colour bar in the Federation is as rigid in many ways as that in the Union.

But what makes it worse here is that somehow the white public and the Territorial and Federal Governments try to reconcile racial discrimination with political, social and economic partnership. What a fraud! What hypocrisy! The fact is that this is the partnership of the horse and the jockey, the sergeant-major and

the private.

Most of the "White" hotels have a colour bar. (Not all carry "European only" notices. Many rely on "Right of admission reserved to keep thousands of educated, well-behaved, well-dressed Indians, Africans and Coloureds from enjoying normal, everyday facilities.

The notable exception in the hotel field is The Ridgeway in Lusaka, Northern Rhodesia. The most plush hotel in the Territory, it allows people of all races in its lounges and dining-rooms. The stipulations are those that apply to Europeans—enough money to pay the bill, reasonably well dressed, properly behaved.

Practically everything in the towns of this country is out of bounds to the man or woman with a coloured skin—cinnamon, therefore, some of the shops, "white" buses...the list is endless.

Any responsible Indian, African or Coloured will tell you—"Remove the colour bar and 75 per cent of the problems of the Federation will be solved."

Still the most beautiful sight in this country torn by racial ill-feeling is that of a child of liberal white parents playing with the black nanny's children...

Colour bar? These youngsters just don't want to know!

Cable & Tel. Add. HARGVAN.

Phone 29368

P. Hargovan & Co.
(Pty.) Ltd.

Barthenware Pickle Jars 2 Gallons 12 6 each P.O.B. Durban
Fresh First Grade Green Ginger 1/2 per lb. " "
Fresh First Grade Garlic 2/- " " "

Cash with order only.

P. O. BOX 1250.
155/7 Warwick Avenue
DURBAN.

The Group Areas Debate 1957-I

(By A Special Correspondent)

PARLIAMENT had again to face that badly annual, a Group Areas Act Amendment Bill [footnote: since gazetted as an Act], introduced—as always—in the dying weeks of the session. Two general impressions stand out: the Minister of the Interior's gradual retreat from his initial bold statement that this was a measure just to tidy up a few administrative matters in his admission that in fact it was a major move against "social integration"; and the fact that, in the inflated Senate the Government no little trusted its own supporters not to provide "unfortunate copy" for the press that, apart from trifling contributions by Senators M. P. A. Malan and J. J. McCord and occasional interjections by the irrepressible "twins" Senators R. G. P. Pretorius and P. E. Rossouw, the debate was left entirely to the Minister. Then whom there is no better head at simply ignoring the awkward questions of his opponents.

Before reaching the three major issues in the Bill, one minor one may be disposed of. Mr. D. J. G. van der Hoeve (Pretoria Central) thought that the Group Areas Board is wasting a lot of time "by conducting its shillings as if it were a court of law." He said the Board was purely an advisory body to assist the Government and he thought he would get on with its work much faster if it made "an average the same as those of a commission of inquiry." But, as Mr. H. G. Lawrence (Salt River) reminded the House, Dr. Dönges in introducing the main Act in 1950 had said: "This Bill creates the machinery for (establishing Group Areas) in a fair, equitable and judicial manner." And there was much talk then and in the immediately following years of the Board's quasi-judicial status and procedure. As lately as August 3, 1957, Mr. G. F. de Vos Hugo (Chalmers of the Board), replying to criticisms of the Johannesburg proclamations, said the press "We are a judicial body and certainly will not allow criticism that we are applying the Act inhumanely." And Mrs. H. Surman (Houghton) quoted the Minister on refusing to receive a deputation from the Johannesburg City Council: "Did I expect him to review everything the Board has done and upset all its recommendations?" As Mrs. Surman said: "Obviously the Minister had appointed

Based because he thought it capable of acting itself."

The three main issues of the Bill were contained in clause 1 (4) where "occupation" of premises is defined; clause 4 (b) and 7 (b) which sought to remove certain classes of people from being exempted from discrimination under the Act; and clause 13 which altered the presumption of guilt when questions of racial discrimination are at issue in proceedings under the Act. The second and third issues will be dealt with in the next article.

No one would have guessed from Dr. Dönges' casual opening sentence of it the very radical implications of the redefinition of "occupation". As Mr. A. Bloomberg (Cape Town, Central) pointed out, the Minister was in fact trying to have "mere presence of a person at any time" proclaimed as "occupation" for the purposes of the Act—a fantastically drastic proposition. ("He may be on his way to Church," Mr. Lawrence). Mr. van der Hoeve taxonomically thought the clause was only directed against those who were present "unlawfully". "Does the hon. member want persons in lawful occupation protected?"

Mr. H. Davidoff (Johannesburg City) said this definition not merely invaded all human rights, but would cripple trade, if persons of various race groups were not allowed into group areas other than their own. Mr. M. C. Botha (Rondepoort) had mentioned "certain court judgments" without specifying them. Mr. Lawrence considered it "an astonishing doctrine, manufacturing by statute a new doctrine of constructive occupation." He recollected that "the fifth wheel of the Nationalist wagon, 'Die Transvaal,' has long been asking the Government to legislate against the employment of Native chauffeurs, Native clerks, Native typists etc." Obviously their presence could be prohibited in the White areas under this definition. He denounced the shadow of "another Minister" behind Dr. Dönges.

The Minister was a little ruffled and less urbane than usual when he replied. He admitted that "we do not enjoy the co-operation of a large part of the population in trying to implement the Act...There has been provocative behaviour by sections of our population who are doing their best to make the

administration of this Act impossible." (Perhaps because the Act is making their lives impossible?) This merely "invites in us renewed determination to defeat them". The greatest cause of unrest was due to hon. members' opponents who say that, if they come to power, "the certainty we now have that an Indian or any other non-White cannot come and live next to us will disappear."

The Minister said that "occupation" had not been defined in the original Act because it was intended to apply in its popular sense. But a recent judgment by the court of the Eastern Districts had "caused difficulty". Therefore, the Minister wanted a definition which was "not as wide as the general popular definition but not as narrow as the strictly technical meaning." The Eastern Cape court had dealt with the case of "a Chinaman" (why can't people call them Chinese?) who owned a cinema in Port Elizabeth and admitted African and Coloureds without asking Dr. Dönges for a permit. The court ruled that their presence was not "occupation" within the meaning of the Act. Dr. Dönges was horrified at the prospect of other cinema proprietors all over the "White areas" doing likewise. Hence the amendment. Dr. Dönges said he did not wish to interfere with customers of shops.

Mr. Bloomberg said this was an entirely new principle. The original Act provided "for the control of the acquisition of immovable property and the occupation of land and premises." It dealt with physical occupation in the sense of an owner or tenant occupying premises—"habitual physical occupation." By this amendment the Minister empowered himself to prevent any person being present on any land or premises in any circumstances of which he disapproved. The whole controversy over the Church Clause, for instance, had been a waste of time; because the Government could now use the Group Areas Act to prevent Natives "occupying" a Church.

The Minister at last admitted that what he was really after "controlling" were restaurants, bookshops and mixed clubs. He mentioned mixed clubs at Matzberg and Durban, cinemas there and elsewhere, the Taj Mahal Club in Johannesburg. "What I want to prevent is the form of social integration. The point is

the Group Areas Act is there to see that there is not this residential inter-mixing. And for business premises, too, that intermingling must be stopped." This "evil" had to be cut out. The Minister said he would make exceptions "in proper circumstances" for restaurants and cinemas, "but not for clubs."

Thus at the Committee Stage, the Minister re-stated his definition to cover "occupation for a substantial period of time," plus wording to cover the three particular "evils." Mr. Bloomberg, though doubtful of the vagueness of the phrase "for a substantial period of time," was inclined to accept this as a "concession." Not so Mr. Davidoff, who reiterated that it still gave the Minister power to control employment of persons of another race, "for a substantial period." The Minister is not "Verwonderd Verwonderd" because he can control not only Africans but all the other races as well. Mrs. Hallinger (Cape Eastern) said the Minister was now "taking power on the whole social front to separate off every single race group...He can interfere with the organization of all the homes of the country," (by prohibiting the use of servants of another race). Senator Haw said he did not approve of a "deformalised border" in a restaurant or cinema. But he was fearful lest the new definition should prohibit the use of Indian or Chinese waiters and cooks, or close Chinese-owned restaurants to White clients.

Mr. Lawrence said the difficulty over this amendment showed "how impossible it is to legislate on the basis of the machinery the Minister set up in 1950, except on the basis of giving the Minister more and more arbitrary powers to do virtually what he pleases. I find it very hard to embrace the concept of 'occupation' which arises merely by physical presence on land for a period of time, which is not defined but lies mainly in the discretion of the Minister." And finally, the Minister reiterated: "What we want is that we shall be able to control by permit whether there should be what I should prefer to call 'social integration' or not...I take it the Group Areas Board will recommend in future in a way that which is realistic and which is fair" (it used to be "just and fair" in earlier debates)...And I am taking permit control in three specific cases (cinemas, restaurants, clubs) I cannot say whether the (non-White) guest in an hotel is exempted if he goes into the dining-room attached to

the hotel I shall have to look into that."

Odd that throughout the entire debate no M.P. recalled the notorious regulations of October 14, 1955, which were invalid because of a technical irregularity and because the old sense of "occupation" hardly covered them. These regulations "disqualified" workers who, in the previous four years, had joined businesses controlled by persons of another race group. The regulations purported to apply to virtually all but unskilled jobs. A statement then made by a senior Group Areas Board official is very relevant to this debate—

"The regulations are designed to give the Board control over the mixing of the race groups in business. Once group areas are finally proclaimed, these regulations will no longer be necessary. But in the meantime, the Board must have some control over the racial complexion of business premises...If an employer can show that there is good reason why he should engage members of a race group other than his own, he may be granted a per-

mit...The ultimate aim of the Act is that people should live and work among those of their own group."

On November 2, 1955, the Chairman of the Board added:

"The Group areas Act is being circumvented by certain classes of traders who established camouflage businesses with the aid of employees whose occupation was exempted, for the benefit of persons whose occupation was not permitted. Businesses of this type penetrated into areas where they had no right to be and where they were not wanted. To cope with this mischief the Act was amended to prohibit occupation of all employees except those exempted by proclamation...It may be necessary to have a detailed definition of occupation written into the Act and this is being considered."

The 1957 amendment in regard to "occupation" made it virtually certain that these regulations (or a variant of them) would be revived, as has already happened.

(To be concluded)

British Chancellor's Praise For Indian Peace Efforts

London, Jan 31.

THE British Chancellor of the Exchequer, Mr. Derek Heathcoat Amory said this week that there were many in Britain "who look to the India of today for a very special contribution to world peace and better understanding among nations." He was speaking at a dinner arranged by Indian journalists in London to celebrate Republic Day.

"I am convinced that India has a very special part to play in this fundamental matter. We are most warmly interested in your development plans and in your efforts to raise the standard of living of your people and we want to help all we can."

He added, "The goal you have set in respect of that standard is a practical one and its great importance to the people of India is obvious. We know the importance to India of her economic plans and we shall continue to give such help as is within our means."

Mr. Amory then referred to British investments in India

and said that between the middle of 1948 and the end of 1955 the value of these investments went up by £135 million and that the U.K. was by far the leading investor.

But, he said, "It is not in terms of investment in India that we seek to be measured. Rather I would ask you to remember that the services of many Englishmen who have loved India. They spun the silken thread which has been revealed into a strong bond by ties of sentiment and of history — by the work of over two centuries of administrators, doctors, teachers and men of business. We can strengthen that bond still further by give and take and close consultations in the Commonwealth partnership."

R. VITHAL

Bookkeeping, Writing up Sets of Books, Balance Sheets, Income Tax Returns.

Contact No. 12 Barkly Arcade, 33 Market Street, Cor. Diagonal & Market Sts. Johannesburg. Phone 33-1854.

THE QUEENSLAND INSURANCE COMPANY LIMITED.

(INCORPORATED IN 1886 IN NEW SOUTH WALES)

TRANSACTS ALL CLASSES OF INSURANCE
Fire - Marine - Accident

Consult:

MISS TEHMI SORABJEE RUSTOMJEE
SPECIAL INDIAN REPRESENTATIVE.

106 MANSFIELD ROAD,
P. O. Box 476.

DURBAN.
TELEPHONES 47453 & 47888.

A Call To Women Of East And West

By ESME WYNNE-TYSON, SUSSEX, ENGLAND

"The relationship through which mankind has first grown into civilisation which is the beginning of the development of every virtue and of the formation of the nobler aspects of human existence is the Matriarchal principle which becomes effective as the principle of love, unity and peace."

GANDHIJI would have been in complete agreement with this pronouncement of Bachofen in his book *Mother Right*, published at the end of the last century, for the Sage had the most exalted opinion of Women and referred in her as 'the nobler of God's creation'. He wrote:

"The female sex is the nobler of the two for it is the embodiment of patience, suffering, humility, faith and knowledge."

It was good to see, therefore, in his address, reported in the May issue of "Sarvodaya", that Vinoba was in agreement with these two great thinkers when he spoke of the necessity for maternal affection in education. "A teacher's wife should work with him and show maternal affection to the students" he wisely said, for since the best teaching is by example, the most valuable lesson to be learnt by man, that of the expression of compassionate love, should be experienced by the pupils in their daily life.

And women should remember that the best maternal love is not that which we give to our own children. This is a natural emotional urge shared with the animals, and to some degree selfish, for our children seem to be part of ourselves; but to extend such love to the children of others, to embrace all humanity in the warmth of universal, impartial maternal love, that is to embody the Divine Love which was found in such teachers as the Buddha, Jesus Christ, and, more recently, in Gandhiji. It is this golden application of mother-love to child and adult which is needed more than anything else in the hardened and almost totally miscoloured world of today.

In an article published last year in "Sarvodaya", J. O. K. Morappa, recommended replacing the Western Tiger cult with that of mother-service, which he described as "free of exploitation and based on giving"; and it is this service, of which men as well as women are capable, that is so urgently needed to correct the materialism and exploitation of the present age. In the past women

have been obliged to express it chiefly in the limited area of their own homes. Now the call comes for a higher and more selfless form of such service. As Gandhiji once said to Mrs. Polak, as reported in "Gandhi: The Man" by M. Graham Polak:

"People who have a great mission or work to do should not spend their energy and time caring for a little family when they are called to a bigger field of work."

It is not the highest form of maternal love to produce children of one's own. Indeed, Gandhiji described this in the same book as 'pondering to the flesh'; and this is especially true in times like the present when over-population is one of the greatest problems of the age, leading to sickness, starvation and premature death. How can it be called love which subjects another helpless human being to such suffering and misery? But it is a sublime love that cares for, or adopts the orphan or the neglected children of others.

Count Leo Tolstoy from whose inspired writings, Gandhiji learnt and accepted much, wrote that those who argue that they must marry and have children in order to perpetuate the human race should consider how much simpler it would be "to save and rear those millions of children who are now perishing around us for lack of food for their bodies, not to mention food for their souls". These words are as applicable today in India as they were in Russia at the end of the last century.

Even in the West where the problem is not so acute, over-population still poses grave problems, one of the chief—after the wholesale destruction suffered during the last war—being that of housing. Both in France, especially in Paris, and in England children are brought into a world where there is no proper accommodation for them, and people have to live huddled and where they can, in temporary war time huts or in parts of other people's houses with often no proper sanitation or water supply. We read of

families living ten in a room and then surprise is expressed at the increase of juvenile delinquency! What is to be expected from children brought up in such conditions in ugly, industrial towns, forced to play in the streets with other children from similar and often immoral back-grounds?

Recently, too, after a spell of fine weather we were informed by the Press that Britain with her marvellously large rainfall was threatened by a water shortage, and that in the future, if the population continued to increase, such a shortage would become chronic.

Yet nothing is done to check that increase, in fact governments encourage it by larger family allowances. If anything is to be done it must be by the intelligent individual who realises how selfish it is just to have children because they 'want them', with no thought for the welfare of the child or the community. What else is this but what Gandhiji so truly described as 'pondering to the flesh'?

How much nobler to look after the victims of thoughtless procreation, and work to ensure better conditions for them than to increase the problem by bringing more hungry mouths

and roodden heads into the world!

Are women going to prove themselves equal to this higher service, calling for the self-control and selflessness of which Gandhiji believed them capable, and which he so wonderfully manifested in his own life? Only by such efforts, such tangible proof of their inner worthiness can women demonstrate that Gandhiji's view of them and their potentialities was correct, and that they are entitled to his idealistic description of them as 'the nobler of God's creatures'.

"An afterword to the 'Kraut-ner Sonata'."

Underground Lake Found Near Rewari

Boring operations in Dehina, a sandy village about 12 miles from Rewari have resulted in the discovery of a lake 300 feet down.

It is estimated tube-wells in the area would be able to supply 30,000 gallons of water per minute. This would enable the backward and least populated portion of Gurgaon district on the border of Hissar desert to become prosperous.

The Famous Rama Flute Harmoniums

Best Made in India for Quawalis BhaJanic Singer and Bands

NOW ON FOR SALE

Popular also sweet tone, very attractive, complete with case	18	10	0
Standard size Bass and Male, very attractive, complete with case	28	10	0
Portable Travelling Style Bija Good for Out-door Party	26	10	0
Complete Style Lead and Sweet Sound Mahanaton	74	10	0
Log Press full size complete with extra Awar Bands	48	10	0
Clarinet B/L. Just right instrument Indian Bands	18	10	0
Dholi Habbu "The Leader Musical Instruments"	4	10	0
Tiuble & Dangi Set to keep in without That music sets	8	10	0
Dholak finest of all instruments of Thal (full size)	8	10	0
Tambura (Kanjari) full size with Gungles Bells	1	3	0
Month Organs of all kinds 4/6, 6/6, 7/6, 8/6, & 11/6 each			
Flute Straight & Side Blowing 2/6, 4/6, 5/6, 17/6, 25/ each			

LATEST RECORDS—Try Us First. We carry largest variety stock. We repair also all kinds of musical instruments. For terms apply:

Sole Distributors for Union of South Africa:

D. ROOPANAND BROS.

(Established 1932)

Music Saloon and Booksellers.

85 Victoria Street, Durban.

Phone 20707.

P. O. Box 2524.

London Letter

(From Our Own Correspondent)

Ghana

DURING the last month two M.P.'s and eight others have been on trial in Accra, accused of conspiracy in preparing an attack with force on people in Ghana. All the accused plead not guilty. On January 27 one of the police witnesses, a police-constable, was sent to prison for perjury. The trial is continuing.

The aftermath of last summer's deportations continues. The "Manchester Guardian" correspondent in Ghana, writing from Accra on January 22, reported that the Federal Prime Minister of Nigeria had personally intervened in the deportation of the two Moslem leaders Abacha Amadu Buba and Lalumi Barden. He was making attempts to get the Ghana Government to revoke the deportation order and let leaders return to Kumasi. When Mr. Krobo Eduse, the Ghana Minister of Interior, recently visited Lagos the Federal Premier asked him if attempts could not be made to get the two Moslem leaders back. Mr. Eduse told him to write to the Ghana Cabinet formally.

Meanwhile there has been yet

another expulsion from Ghana. On January 26 a West Indian businessman who has been in Ghana for two years was asked by the Government to leave the country within three days. While in Ghana his firm (of which he was managing director) was one in which most of the directors are leading members of the ruling Convention People's Party. The chairman is Ghana's High Commissioner in London, Mr. Adjeje, Mr. MacDermott, the businessman concerned, denies that his appointment with the company has terminated—the reason given by the immigration authorities for his expulsion.

Nairobi

On January 23, the Kenya Government banned all African political meetings in Nairobi until further notice. It stated that this was because of disorders on January 19, when stones were thrown at the police. Mr. Tom Mboya, on behalf of the African-elected members of the Legislative Council, described the action as the climax of all-concealed and ill-considered measures by the Government over the last few months. "It seems that the Africans are expected to behave as a cold-blooded, perfect, mechanical machine. Nothing could be more stupid," he said. He considered the Government's ban would cause bitterness and frustration and drive political activity underground.

Kampala

The trial of Joseph Kiwamba, chairman of the Uganda National Congress, appeared in Buganda Principal Court on January 24 charged with conspiracy to kill the Kabaka and other prominent Buganda. He was further remanded on a surety of £750 and the hearing of the case was adjourned without fixing a date for its resumption. The prosecutor was told to inform the court as soon as investigations were complete and to ensure as little delay as possible.

London

A petition signed by hundreds of London garment workers was taken to South Africa House on

January 23. It was addressed to the High Commissioner for South Africa, who was asked to forward it to the Prime Minister and Government of the Union, and protested against the extension of apartheid to industry. It stated that on order of the South African Minister of Labour would deprive 35,000 Africans, Coloured and Indian garment workers of their jobs. The petition had been organised by the Movement for Colonial Freedom and the mantle and costume branch of the National Union of Tailors and Garment Workers.

Letter To The Editor

Bantu Authorities Against Congress

SIR,—In this space age characterised by the launching of inter continental ballistic missiles and Sputniks into outer space, the perpetuation of tribalism, manifesting itself in such incongruities as urban Bantu Authorities is, to say the least, something of an anachronism.

Tribal Bantu Authorities where the urban areas are concerned, are incongruity in that people living in such areas

have become detribalised largely as a result of the impact of Western civilisation. In their church, political, and other social affiliations town-dwellers have become so merged one with the other that the tribal parous waters of ethnic grouping can only lead to confusion and chaos and even bloody rioting, as we have reason to know by now.

Moreover, cognisance must be taken of the fact that many, town-born and Western-orientated Africans know no tribal loyalties and, therefore, owe no allegiance whatsoever to tribal chieftains. What is to be the position of such people under the new dispensation?

Obviously, urban Bantu Authorities have been actuated by the desire not so much of extending the principle of self-rule to urban Africans, as that they are a means calculated to keep the people at logger-heads by an appeal to their class and idiosyncrasies. The target, in fact, is the Congress movement which, in recent years, has played a major role in arousing the political consciousness of the people and uniting them in their struggle against oppression in the process.

Yours faithfully,
J. B. MOTHILLO.

Where Will High Treason Trial Be Held?

Where will the authorities hold the Treason Trial after the Attorney General has indicted all or some of the 95 accused committed for trial last week at the Drill Hall? This question, at its heart, is engaging the attention of both the Crown and the defence and it arises from the fact that the Drill Hall is considered unsuitable for a Supreme Court trial.

It was strongly rumoured that the Crown was suggesting Pretoria as the likely venue, while the Defence was insisting on Johannesburg pointing out that if the trial is held at Pretoria it will result in serious inconvenience—most of the accused are now suitably accommodated in private homes in Johannesburg and to find accommodation in Pretoria will be most difficult.

For an antiseptic to fulfill the exacting conditions of obstetric, surgical and medical practice it is not enough that it should kill the germs that are the cause of infection. It must also be safe to use, harmless to the delicate human tissues the germs invade. Such is 'Dettol'.

In your own home, whenever infection threatens, learn from the hospitals—rely on Dettol.

DETTOL

THE ANTISEPTIC DOCTORS USE

India Letter

(From Our Own Correspondent)

Misgivings About Pak Policy

THE American offer of a \$235 million aid to India, which was sharply criticised by Malik Feroz Khan Noon at a meeting of the Baghdad Pact Council in Ankara, has caused the influential Karachi daily "Dawn" to wonder whether Pakistan's participation in Western-sponsored alliances "was a sound policy to adopt."

Hitherto a stout champion of SEATO and Baghdad Pact, "Dawn" in a lengthy editorial entitled "When Allies Count Less and Neutrals More," has expressed misgivings about this policy.

"What nation would want to create certain enemies for the sake of doubtful friends or to qualify for aid by incurring the opprobrium of half the world when the same or perhaps even more can be had by neutralism," the journal says.

"By pursuing a policy of pacts and alignments with the West, Pakistan has made enemies of another large bloc of powerful nations, who besides, seem to have made greater advances in the realms of nuclear and astrophysical science, and in return has been receiving perhaps proportionately less aid and support.

"What had added insult to injury," the editorial continues, "is that neutralists seem also to command greater difference from Anglo-American statesmen than the latter's pact partners, allies and friends."

The editorial frankly admits that Pakistan need not fear any direct physical aggression from the Soviet Union, except as a remote eventuality.

"Pakistan has to reckon with the designs of Hindu India, which has not accepted partition as a final fact. And the attitude of U.S.A. and Britain towards Israel and Bharat are precisely such as to dampen enthusiasm among Arabs and Pakistanis for Western Alliances.

"Unless this changes, pacts will soon come to have little significance and may eventually break up."

Influenza Cases

There were 826 attacks and three deaths due to influenza in Bombay during the week ended

January 18, according to a health report issued by the Government of Bombay.

Smallpox caused 178 attacks and 83 deaths during the week, Greater Bombay accounting for 75 attacks and 14 deaths.

Four cases of polyomyelitis were reported in Greater Bombay during the week.

Government Measures Inadequate

Acharya J. B. Kriplani, M.P., who has just made a four day intensive tour of the drought hit areas in Bitamarkh, subdivision of Bihur, said in an interview that the Government relief measures had proved inadequate. He said that winter crop prospects were gloomy and there was lack of irrigation facilities.

He stated that the people in the drought affected thought the Government had passed orders for stay of realisation of Government dues, and yet certificate proceedings had been instituted in many cases. Acharya Kriplani suggested that the Government should take up road improvement schemes immediately—to provide employment to landless labourers.

Savings Spent On School

Ahmedabad: Out of a sixty-year-old widows savings of a lifetime by grinding wheats and grains has arisen a school for Saima, in Cambay, Kaira District.

Mr. Mirza Humoon Yawar Khan, M.L.A., declared open the school built from the lifesavings of Soorajba Brahmabhatt, who yearned for adequate schooling facilities for the children of Saima.

Star Created By Film Star

The American movie star Elizabeth Taylor, created a star when she attended a diplomatic reception in honour of India's Republic Day.

Attired in a black broad-tailed suit, sparkling with diamond earrings, a diamond pin, diamond pendant and a huge diamond ring, the dazzling actress was besieged by photographers and autograph seekers—including many members of the diplomatic corps.

The Communist Party Chief, Mr. Nikita Khrushchev, tempo-

ily forgotten by the cameramen, watched the excitement over the movie queen. She and her producer husband, Mike Todd, here to try to negotiate a film deal with the Russians remained at the function for a hour and a half, then left for a circus performance.

At one point, a reporter asked the two Americans through the crush to meet their host, the Indian Ambassador, Mr. K. P. S. Menon, who received them courteously across the food laden table, but did not offer an introduction to Mr. Khrushchev a few feet away despite a leading remark by Mr. Todd who said: "My wife's just widowed to be here. She's always wanted to meet these people."

Only after the Todd's had left—"I'm about to die, its so hot," Elizabeth said in parting—did the diplomats present focus their attention back on Mr. Khrushchev.

"India Must Disarm"

—Vinoba Bhave

Acharya Vinoba Bhave is of the firm opinion that the conflict between India and Pakistan will soon be resolved if India disarms herself unilaterally.

Acharya Bhave stated that the act of unilateral disarmament was necessary for India

and for the world, and "even if there is a little hope of success we have the right to tell the Government to reduce its arms."

He said that Pakistan felt that it must speak to India from a position of strength and India felt the same way.

In a speech delivered by him at Alur, Mysore State, during the month and now published in the "Bhooman," weekly organ of the Bhooman movement, Acharya Bhave observed: "I say that in order to speak to Pakistan with strength we should reduce our armed forces. Disarmament brings new strength."

Acharya Bhave, who was discussing as to what India and England could do for world peace was to take the courageous step to disarm themselves unilaterally.

Acharya Bhave thought that India and England were the two countries which could take such an action, if only they had the courage.

"I have hope," continuing he said, "that India will free itself from the bondage of armed forces, because such an action is in consonance with India's cultural traditions. My hope in England lies in my belief in its inner moral strength."

B-I

Sailings Between East African Ports Karachi And Bombay

S.S. Karanja due 1st March 1958.

Sails for Bombay via Karachi on 5th March 1958.

PASSAGE FARE TO KARACHI OR BOMBAY

First Class	single	without	food	£92-0-0
Second "	"	"	"	£60-15-0
Third "	"	"	"	£31-10-0

For further particulars apply to—

Shaik Himed & Sons (Pty.) Ltd.

390 Pine Street, — Durban.
Telephone 20432, Tel. Add. "KARAMAT."

India's Largest Insurance Company At Your Service

The
New India Assurance
Company Limited

SOLE REPRESENTATIVE IN THE UNION OF SOUTH AFRICA

RUSTOMJEE JALBHAY RUSTOMJEE

140, Queen Street, DURBAN.

FOR SERVICE AND SECURITY
CONSULT US FOR
EVERY TYPE OF INSURANCE

P.O. Box 1610.
Residence: 111 Eleventh Avenue,
DURBAN.

Phones:
Office: 25845
Residence: 36413.

BOOKS FOR SALE

Ramdas—M. K. Gandhi	2	0
An Athlete With Gandhi—Gota G. Rao	2	0
A Gandhi Anthology (Book II)—V. G. Dandi	1	3
Gandhian Ethics—Benooy Gopal Ray	2	6
Basic Education—M. K. Gandhi	2	6
Bapu's Letters to Mira (1921-48)	7	6
For Faculties—M. K. Gandhi	2	6
The Educational Philosophy of Mahatma Gandhi —M. S. Patel	8	6
To Women—Anurag Kant	1	0
Drink, Drugs and Gambling —M. K. Gandhi	6	6
To the Students—M. K. Gandhi	8	6
The Gospel of Selfless Action or The Gita According to Gandhiji (Translation of the Original in Gujarati with an additional introduction and commentary) —Mahadev Desai	8	6
What Is Wrong With Indian Economic Life —D. V. K. R. V. Rao	2	0
Christianity Its Economy And Way Of Life —J. G. Kumbappa	2	8

Obtainable From:

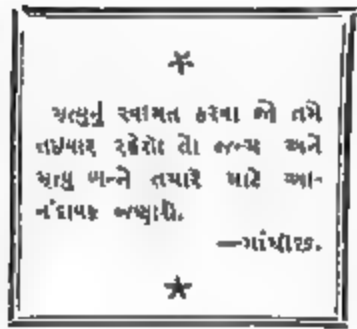
Indian Opinion,
P. Bag, Durban, Natal.

Books For Sale

Bapu's Letters To Ashram Sisters —By Kaka Kalelkar	2	6
Gandhi Techniques In the Modern World —By Pyarelal	1	6
Gandhi's Challenge To Christianity—S. K. George	2	6
Why Prohibition—J. C. Kumbappa	1	0
My Dear Child—Gandhiji	2	2
My Religion—Gandhiji	4	8
Story Of The Bible—S. K. George	8	6
Hindu Dharma	8	6
A Compass for Civilization—Gregg	6	6
Key to Health—Gandhi	1	6
At the Feet of Bapu—Chandwala	2	6
A Preparation For Science—R. B. Gregg	2	6
Bapu My Mother—Manubehn	1	6
Nature Cure	1	0
Story Of My Life	2	6
Unto The Last	1	0
Communal Unity—Gandhiji	26	0
Diet and Diet Reform—Gandhiji	5	0
Gleanings—Mira	1	6
Selections from Gandhi—N. Bawa	10	0
Rhodan Yajna	2	0

Obtainable From:

"Indian Opinion"
P. Bag, Durban, Natal.

પ્રકાશક પદ યુ-એફ પ તા. ૭ ફેબ્રુઆરી, ૧૯૫૮. પ્રકાશક નકલ પા. ૪

શાળામાં બાળકોને ઓરાક

આ દેશમાં બાળકોને શાળામાં સરકાર તરફથી પોલીસ જોરાક મળે એ દ્રષ્ટીએ બાળક દીક યોગ્ય રકમ મળતી. શરૂવાતમાં બધી કોમના બાળકોને એક જ રકમ મળે આ યોજનાનો હાલ આપનામાં આવેલો. ખીસે ખીસે આદિકલ બાળકોને સરકાર જોરાકના નાણા આપવા બંધ કરવામાં આવ્યા. હોંસી બાળકોને બાળક દીક ૭ પેની મળતી હતી એની મથે વરસે એ પેની કરવામાં આવી. અને આ વરસે શાળાઓને તપાસ કરવા જણવવામાં આવ્યું છે કે, જે બાળકોને આપ કુટુંબના સભ્ય દીક મહિનાના ચાર પાઉન્ડની આવક કરતો હોય અથવા તે કરતા વધુ, એવા કેટલા છે અને તે કરતાં ઓછા આવકવાળા કેટલા છે. આ ઓછા આવકવાળાને જોરાકની સગવડનો લાભ મળશે.

બીજા તરફ પ્રયેક જોરા શ્રીમંત બાળકને પણ ૪ પેની લેવે આ યોજનાનો હાલ મળ્યા કરે છે.

આ બારામાં એક અગ્રણી જોરાની સભ્યના 'સ્ટાર'માં આદિકલ ચીલ્ડરન પ્રીમીયમ રકીમના મંત્રી શ્રીમતી એલીનેર પોન્સોનવીએ લખ્યો છે તેઓ જણાવે છે કે,

“એલ્બા W.H.O.ના અંકમાં જઈ હેલ્થ જોરાગના હેલ્થન તરફથી લીબીયામાં શાળાઓમાં જોરાક યોજનાની શરૂવાત કરવાના સમાચાર પ્રસિદ્ધ થયા હતાં. આ વાંચતા બંધીર પણ વિચાર આવ્યો કે જ્યારે આ દેશમાં મરીબ બાન્ડુ શાળાઓમાં જોરાક યોજના બંધ કરી દેવામાં આવી છે અને તેમ છતાં જોરા શ્રીમંત બાળકોને ૪ પેની લેવે તેનો હાલ મળ્યાજ કરે છે.

“લીબીયામાં તપાસ કરતાં જણાયું કે, પોલીસ જોરાકનો અભાવ છે અને તે અભાવ દુર કરવા જોરાક યોજના શરૂ કરવા માં આવી છે.

“આલેજા હેવાલ આ દેશમાં જોરાક વધે પર કમીકને બહેર રહે છે. આ હેવાલના જવાબમાં આપણે શું જોયું? જોરાકની યોજના શ્રીમંતો માટે માલુમ રખાઈ અને મરીબની બંધ કરાઈ અને તે નાણા શાળા યોજનાઓમાં અને બીજા જરૂરી

શું જોમ કહેવું યોગ્ય છે કે, “તેઓ જોરા બાળકોને હુશીયાર કરવા છંદે છે તેથી તેમને વધારાનો જોરાક આપે છે અને તેઓ અમારા બાળકોને જે જુજ મળતું તે પણ લઈ લીધું, કાવજુ તેઓ છંદે છે કે અમારા બાળકો દીક રહે.”

“મારે કહેવાની જરૂર નથી કે “તેઓ” એટલે કોણ :

“પ્રયેક જોરા શક્ય છે આ બીજા આંતરીક બલી અબધોને સુધારવા મદદ નહીજ કરે અને બહારની હુનીયાની સફાવના મેળવી નહીજ શકે. પણ આ એવા સમાચાર નથી કે જે આદિય આદિકલ અરકારના પ્રકાશન ખાતા તરફથી પરદેશ મોકલાય, અને જ્યાં સુધી આદિય આદિકલનેની પરદેશીઓ ટીક નથી કરતા ત્યાં સુધી તેઓ શું બની રહ્યું છે તેની હરકાર પણ નથી કરતાં.

અમારા કંદરદાન ખુસીમ વાચક

શ્રી રીર્તીગીંગના શ્રી. વાય. એમ. જુલા થલુ વખતથી 'હ. ઓ.'ના આદક છે. આ ભાઇની નાણાકીય રિમતી સારી ન હોવા થી લવાજમ બીજાએ કરતાં જોણ બરવાની છુટ આ પત્રના માલુ તંત્રી સ્વ. અમીલાલ ગાંધી પાસેથી તેઓ મેળવી છે, તેઓ તેમનું આ વર્ષનું લવાજમ ચોક્કસતા અમને જણાવે છે કે; “અને કંદરદાની કરી ઇન્ડિયન બોપીનીયન ચોક્કસતા રહેશે

રાષ્ટ્રપિતાની સમાધિ સ્મૃતિ સ્મારક માટેના ચિંતક અંકો સ્પર્શ

દિશ્વીમાં રાજમાટ ખાતે રાષ્ટ્રપિત ગાંધીજીના સમાધિ સ્થાનને વિરાટ સ્મૃતિ સ્મારકની રેલ કરવાના કૃતિ મેળવવા ભારતના સર્વ સિદ્ધ વિચારકો ને માટે એક સ્પર્ધો યોજવામાં આવી હતી ને આ માટે પારિતોષિકો બહેર કરવામાં આવ્યા હતા. ગુજરાતના શ્રી અચલભાઈ ત્રિવેદીએ ચીધુકમ માટનું સિદ્ધ સ્મારક ચિત્ર રજુ કર્યું હતું. આ અંગેનું જોમનું ચિત્ર ચાર ચિત્રો રજાના એક ચિત્ર તરીકે પસંદ કરાયું છે અને જો અમૃતલાલને શ. ૪૦૦૦ નું પ્રનાય પણ સરકાર તરફથી મળ્યું છે.

“પણ તેઓએ આશ્ચર્ય પામવા ની. કે કુખી સવાની જરૂર નથી ને ભાવીમાં બધા અભીનંદનો લીબીયાને બાજે ભાય.”

આ દેશના આદિકલોની વસ્તી દ્રષ્ટી મરીબ છે. તેઓને જોરાક ની સીધી વધુ જરૂર છે જેમાં શક્યને સ્થાન નથી. ન્યાયથી ને સમાન ભાવે બધાને જોવામાં આવે તો આ યોજનાના પહેલા (અનુસંધાન માટે જુઓ પાન ૪૪)

તો હું જોટો પાઠ માનીશ, તે મહા શકતીવાન આપને જરૂરતો માં સાહાય કરતા રહે એની હુઆ આહું છું. લોકમાનવ ઇન્ડિયન બોપીનીયનના વાચનથી સરથ લકીકતોની બાજુ સાથે સાથે મળ્યા અખલાકી સબકો (પાઠો) મળતા રહે છે. જેની માવા હુદયમાં અનલક કંદર છે.” એમની કંદરદાની માટે અમે શ્રી જુલાના અભારી છીએ.

"ઇન્ડિયન ઓપિનિયન"

શુક્રવાર તા. ૭ ફેબ્રુઆરી, ૧૯૫૭.

બાળવાન રાષ્ટ્રો અને સેટલાઈટ્સ

આ તે અમેરીકા પોતાનું સેટલાઈટ્સ અવકાશમાં મોકલવા સફળ થયું છે. આ ભેતા એ નકકી થાય છે કે વિશ્વના તરફ એક કદમ એ આગળ વધ્યું છે પણ આ ફરીકાઈને અંત સામા થરીબુમસે એ વિચાર ફનીયાની આમ જનતાને ઉઠે છે.

એક રીતે આથી માનવ કદાચ અવકાશ વિશે વધુ માહિતીઓ મેળવી શકશે અને એનું જ્ઞાન મેળવશે કે જેથી પોતાને ભેધતો વરસાદ કે હવા ઉત્તર એકાએ ભારે મેળવી શકશે. અને માનવ ઈતીહાસનું એક નવું પ્રકરણ શરૂ થશે. આને ફનીયા પર ભયાં ભયાં રમ્ય કે ઉત્તરક કુખી છે ત્યાં ત્યાં સુધર મેંતરે. કે બાજબીયા કરી પુખ્તીને સ્વભાવનાવનમાં આવશે અને તેમ કરી લાભોના ભરણ પોપણને સવાલ વાપ મેળે ઉઠેલાઈ જશે. થરીકાઈ ફનીયામાં થાંતીનું સભ્ય કથપાશે અને માનવો તથા રેશ નિર્જંય બનશે.

ખીલુ આનું પાછું છે કે એ આ ચોપો અને ફરીકાઈઓ પાછળ એક બીજા દેશોને કરાવવા ની કે છતવાનીજ લાલસા કરશે તે આ અવકાશની ચોપ પાછળ ખરચાતા નાણાં, અકકલ કે ફૂટી-પારીને ફર ઉપયોગ થઈ રહેલો છે એમ માનવું રહ્યું.

હાલ તે આવણને ભય છે કે આ મકાશકી શાળી રાષ્ટ્રો એક બીજાની સ્પર્ધા કરી છત મેળવી નામના મેળવવા માંગે છે, અને શરૂ થિયામાં સૌથી આગળ રહી પોતાને ક્ષમ ઉઠે. રાખવા માંગે છે. ફનીયાને કુખી કરવાના પ્રયોજો કરવા કરતાં માનવ જતીનો નાશ કેવી રીતે કરી શકાય એની ચોધા થઈ રહી છે. આ ભેતા પ્રયેક રાષ્ટ્ર કે ને આ ફરીકાઈ માં આગીદાર નથી થવા હમ્મત

એમની ફરજ છે કે તેઓ એનો વિરોધ કરે અને જવાની દે કે આ તેમની ફરીકાઈમાં તેમના અંતે અ.થી નથી. એ રસ્તે તમે જવા હમિલતા હોવ તે તમે એકલાજ અવ.

ફનીયાના આજના એ મકાશકી શાળી રાષ્ટ્રો રશિયા અને અમેરીકા બન્ને ફનીયાને જણાવે છે કે તેઓ તેના મીત્રો છે. પણ મિત્ર અને શત્રુને એકબીજા માટે આમાન્ય માનવી પાસે એકજ રીત છે અને તે એ કે, તેમને છુલામીમાં રાખવામાં આવે છે કે, આજાહ કરવામાં આવે છે. ફનીયા ભરની કમકાસલી પ્રજાને ને રક્ષણ આપે અને ને આજાદીની લડતમાં સાથ આપે તે તેમના મિત્રો. અને તેમની શુભેચ્છીની ફાંખલા વધુ મજબુત કરે અથવા આજાદીમાં ફાગવો ઉભી કરે તે શત્રુ.

અવકાશમાં પ્રવેશવાની ફરીકાઈ આમાન્ય માનવીની દ્રષ્ટીએ ફનીયાનો અને આનવજાતીનો નાશ કરવાની ફરીકાઈ જણાય છે. અને આજ સુખ્ય કેટલું બન્ને રાષ્ટ્રોનો છે. આથી નથી શુભાચીમાં અજગતા રાષ્ટ્રોને કાઈ લીલાસો મળતો કે નથી ભય પામેલી માનવ જાત નિર્જંય બનતી. બલકે માનવજાત વધુ ભય પામે છે અને આ રાષ્ટ્રો દશાએ,ર લાગે છે.

આજની પરીસ્થિતીમાં જ્યાં ની સુખ્ય ફરજ એ રહે છે કે પોતાનું બધું બળ વાપરી આ રાષ્ટ્રોને તેમને સાર્વેથી પાછા વાળી ફનીયામાં થાંતી અને સુખનું સામ્ય સ્થાપવા પ્રયત્ન કરે તેજ માનવજાતીની કેસ્ટી કાયમ રહેશે. આ હોકાને રાકવામાં નહિ આવે તેા લુખ્યા અને લાલચાથી અધ થએલા આ રાષ્ટ્રો પોતાની સાથે સમસ્ત માનવ જાતને મોતની આઈમાં કહેશે.

મી. લોની શુલ

આ અંકમાં અમે ફીદમાં, હાલ ને પાલોમે-ટરી કોન્ફરન્સ બરાબ હતી. એમાં ને એ નેશનાલીસ્ટ સભ્યો: અવા હતા એમના હોર વિરેના વિચારો. અ-પત્ર આપ્યા છે. આ ઉપર પોટ એસીઆ-મેથ "ઇન્ટીમ પોરટ" એક અપરેથ અપત્ર થયે છે કે,

"અમા આવાદીયામાં એક નેશના-લીસ્ટ હાવામાં હપાએવો ભેખ ને હોર ફરીને આવેલા ને નેશનાલીસ્ટ સભ્યોના હોરમી થમેલા જનુમવો વિરે છે એ અને હાથો કરો. આ ને સભ્યોના ખુલા વિચારો આપણે થારે થયાજ મહત્વના છે. અને તમુ નેશનાલીસ્ટ હાપાએવો એમને આમત્ર પાતી મહત્વતા આપી છે એ પણ એક પ્રવંસનીય બીના છે.

મી. કોલ્ટર અને મી. એ. લાન-નીકા ફીદના ને મોટા નેતાઓ રા. શાન્-દમકાદ અને પંદીત નહેરુને મળીને મજાજ રાજ થવા છે. તેઓએ ફીદમાં મલો પ્રવાહ કર્યો હતો અને એમના ફીદો ઉપર તેઓ ફિલ્મ આફિકાના સભ્ય છે એનો ખીરો. પહેરી કરો કે ને જપાને ભય કરશે હતા હતાં તેઓ: ભય અથા ભય મલોજ પ્રેમ અને મિત્રતા બધો છતાર કરવામાં આવ્યો હતો. મી. કોલ્ટરે જણાવ્યું હતું કે, ફીદમાં મરીયાદ હોવા છતાં થણી શિત છે, અને પ્ર-કા થવા જોગ્ય એવામાં આભા ફિલ્મ આફીકા તરફ અથવા હાલકા-પણાના સભ્ય તરફ ફીદમાં કોઇ પણ જાતનો તિરકાર કે અજુમવો તેમના જિવામાં ન આવે. આ થણી મહત્વની વસ્તુ છે. કાવલ કે નેશનલ નેતાઓ આપણે ખીલુ જ કાઈ કર્યું છે. મોટાકે ફિલ્મો પહેલા પી. લોએ પોટ એસીઆમેથ માં ભજાવ્યું હતું કે, ફુનેતો હાલકા-પણા પ્રતિનો વિરોધ એ ફાત ફીદો મે.રામો વિરોધનો પ્રવાર છે. લોની આ વાંત અમને 'હજા મે.રામોના જનુમવો ઉપરથી ખરી નહોતી લાગી. અપા મહીનામાં બોરેનના વડા પ્રધાનને મલોજ પ્રેમ ભયો આપકાર હોર આવ્યો હતો અને ભલે નેશનલેટર કે નેઓ ફીદના જેલા પાછલરામ હતા એમને પણ ફીદના થણા વખાણ કર્યો છે. ત્યાર પછી હાલમાં ને અમેરીકન એકંબીઓ અને જેલા વેરટ ભર્મનીના એકંબી અને આ નેશનાલીસ્ટ પાલોમે-ટ ના સભ્યોના જનુમવો ઉપરથી મી. લોની વાત સત્ય નથી લાગતી.

આપણે આ ઉપરથી એમ માનવા નું રહ્યું છે મી. લો તથા એમના પારાસમાના સાથીઓની ફીદ વિરોધી

વળણુ શુલ બરી છે. આ કંઈ નાની શુલ ન મજાજ, વરોધી નેશનાલીસ્ટ નેતાઓ તત આપનારાઓના અનર્થ એવો ભય કાળજ કરી રહ્યા છે કે. ફીદની લાલસા થણી છે, અને તેઓ હમ્મ આફિકા અને ફિલ્મ આફિકાને પોતાની અના નિમે લઈ ભેધ થારે રો-વ તકવાર કરી રહ્યા છે.

પણ મી. કોલ્ટર ફીદ ફરી આભા છે અને કેપીનેટ મીનીસ્ટરો હજુ ફીદ અપા પણ નથી. તેઓ આપણે જણાવે છે કે ફીદના લોકો આપણે કરવામાં આવ્યું છે એવા જનુની નથી અને તેઓ ફિલ્મ આફિકાને કમળમાં ભેવાના વિચારો પણ મરાવતા નથી. મી. કોલ્ટરે આપણે સ્વતંત્ર ફીદ ભેવાની ચાવી આપી છે. એ હોર પ્રધાન આફીકા મહત્વતા આપી ભેવાને ફનીયાને આપ્યા છે અને પંદીત ભજાકરલાલ ભેવા નેતાઓ ને પેલા કર્યો છે.

આપણે ને ફનીયામાં શું જુલું રહ્યું છે, એની ભજા ભેગવવા મંચલા દે.કલે તેા એ ભરી છે કે આપણે ફીદની પરદા અને આંતરરાષ્ટ્રીય નીતીની બાબતમાં કાઈક ભજાકાર જનીએ. આપણે આને ભેડ્યું છે-કે મી. લો તથા કેપીનેટના નેતાઓ ફીદની નીતી વિરે ખરે જાન નથી મરાવતાં આના ઉપરથી ને વિચારો લેતા આજ કુખી એમનામાં વિચારો રાખીને મેલા છે. એમને વિચાર કરવો જોઈએ. ને આપણા નેતાઓ ફનીયાની બાબતોમાં આવી નાની વસ્તુ વિરે શુલ કરી કહે તેા એ શુલ ઉપર અને પોટી ભમજા ઉપર રમાએથી એમની નીતી રેરે આપણે શું સમજ્યાં

કે. હ અમલુ, મેર કે નેઓ વેરટ ભર્મનીના ફીદના એકંબી ૧૯૫૨ થી ૧૯૫૭ સુધી હતા એમને ભજાવ્યું છે કે એ પાંચ વર્ષ સુધી અંમલ રીતે ફીદની નીતીને અભ્યાસ કર્યો છે અને થાં માનવું છે કે ફીદની પરદા નીતી કે ને આફીકામાં અને કાઈ પણ જાતના 'મેસીકો' પહેલો કાય ન આપવામાં માને છે-એ નીતીથી માનવજાતને થલોજ હાલકો થયો છે. ફે બ્યારે ૧૯૫૨માં ફીદમાં આભ્યો ત્યારે આ વસ્તુ કહ્યું વપરેક માં બરાબર સમજાઈ નહોતી. પણ-કે માનવું છે કે આને આંતરરાષ્ટ્રીય સંજ્ઞામાં ફીદની નેતામીરીમાં મજાજ રહે, માને છે." કલામ મી. મેરને અંમલ નહીં હોપ કે આ એક દેશ છે, એમાં એમ નથી ચંનવું કારણ કે મી. લો અને એમના કેપીનેટના સાથીઓ આપણે કહે છે કે ફીદની નીતી મેરા વિરોધી છે.

સ મા ચા ર સં ગ્ર હ

રોડેશીયાના ખખર

—રોડેશીયાના ફેરેકનમાં કલરમારને બહુ જાણીતું છે અને તેમ છતાં 'પાટ'નરોડીયાની વાતો ચાલુ છે. આથી વિરોધ વિરોધ ત્યાના ખીન-ગાર. એમાં ફેરેકન માટે અસંતોષ થયું અને વધુ જાણીતું છે. ચોક્કસ સમય પહેલાં એક (કંઈ) શાસકભાની સેન્ટર પહોંચી અને સભ્ય આ કાર્યનાની કુલ, કાલે આખા અને તેમને એક આફ્રિકન સાથે એક જણીતી ફેરેકનમાં પ્રવેશ કર્યો. તેમના પ્રવેશતાનું મારા. એને રોડેશીયા કહ્યો.

ગુનીયનનું અવનવનું

—કેને ગુનીયનમાં છળતી માણીએને પોરતી પાસ્ટીક મેનમાં ફેરના બધા બાળમાં મોઢી સકારો. પાસ્ટીક મેનમાં પાણી ભરી એમાં પ્રગટ એક-કીડન નાખી રાખેલી રીંગ કરવા માં આવશે.

—કાલે આફ્રિકાની બનીસીરોની એકાધારીએ કન્ટ્રીસક કસીસીએકન એકટના અપાટકેમાંથી તેને પ્રગટ કરવાની ચક્રુર ખાતાના કલાન ખી. બન દીકલોને બહુનું છે એ કાપડા કુલ્લ એ સરવાએ કાપી દીસે'મર કુધીમાં જયુ પીસી એકનો અર્થ નિશ્ચય કરવાનો હતો. (૧) મોડું ટ્રેડ ગુનીયન તરીકે જાણ, (૨) મોડા (અને ખીન-ગાર) માટે અજાણી કાપડાવાળું ચિત્ર ટ્રેડ ગુનીયન તરીકે જાણ, (૩) રજા-રજામાં કીડી બહુ છે એ કાપડામાંથી પ્રગટ એકકેપકનનો માનવળી કરવી.

—કાલે કાંઈનું કોરોડોમ બધી માત્ર ને અનુકુળ બનાવવા માટે તેને પરીવર કરાવને સોંપી ફેવાના સરવા અનિય કરાવને કાંઈ જાણીતી સીટી કાઉન્સિલની મીટીંગે મંજૂરી આપે છે. કમલા કાઉન્સિલને વાર્ષિક ૧૧, ૬૦૦ પાઉન્ડ અર્થ ચાલ છે અનિયમાં ૨૦ વર્ષ માટે ૮,૨૦૦ પાઉન્ડ થશે.

—ઈસિયુ આફ્રિકામાં બીજરક પાર્ટીના કવેને પ્રુન્ટિ આપવું એક નવું પગ-પાકિલ કાપું આ માણી કાલે કાંઈ ના આમલ' મિલ બનીસીરો ખી. બેલ' કલેક્ટના તંત્રીને કેપટાઉનથી કમલ થશે. એની એક જય તે કીમ-રક પાર્ટીના એક અનાગી સભ્યે બરી આપવાની આપેલી નાવેમરીથી એની સમાવના કલેપ જાણી છે એના દીર-કોની મોડ'માં ખી બેલ વીધકન (મુખ્ય) ખી. કલેક્ટ (મેનેજર કીરેક્ટર) ખી. રોડીક કાંઈ, મીસીક કાંઈ, મી. એલન એકન અને ખી. રોડેટર રોન

કાંઈ કવરત મિલ આફ્રિકન ખી. એક-વાન ન્યુનાની પચ છે. આ કાપાટું ખેલ મિલ જાણીતી અર્થને વધારી સંમતન વડે અપાટકેમાં વિરોધને નિશ્ચય કરવાનું રહેશે.

—એકાની સભ્ય ના કીલ કોલમાં કાલેથી કાપ દીકનની પ્રાથમિક તપાસ અર્થે ૧૧ ને નિર્દોષ કરાવી પ્રગટ કરેલા અને બાકીના કપ કારે. પીએમે: કેસ બન કવર કુલ્લથી રાખવાનું મેન્ટરટ્રેડ ખી. એર. સી. એ. વેલ્થ તરફથી ૨૦ થી જાણીતીએ જાણે થયું છે. સમાજા અરોપીએને ખીન-મેનમાર ફેવનું તપા દીસે-ક રીડનું રાખવાનું બહુનું હતું એમના ખીસની રકમ મોડા માટે બરી સો પીંડ કીડીના સો પીંડ અને આફ્રિકન તથા કલક માટે જયાક પીંડ કરેક હતી તે આપુ રાખી છે.

—પાસા કાલેક્ટ કોરેટના કુનકાકામાં વર્ક' બુ રોડ કવરથી માણસો અર્થ કલે એક એક કોરુપ્શનિયમનો પ્રુલ જાણીતી તરીકે ઈસિયુ આફ્રિકામાં પડેલી જ વાર જાણી.

—અપાટકેમાં પ્રચર વિરોધ અને આમલ એકલીકન મીડનરી કાપર ફેવર કલસકન ઈસિયુ આફ્રિકાની કરકારનો પોતે કા માટે વિરોધ કરે છે તેના કાર કાલેક્ટો દસાવતો એક જય કાકનના 'કાકાક' કાપામાં ૨૮ જાણીતીએ પ્રસિદ્ધ થયે છે.

—ફેવેના કીરકમ મેનેજરના ફેવલ પ્રુલ જાણીતી ગુનીયનનાં ન'દોએ કિનારાની મોટામાં માલની જવરજવર માં કાલે કાંઈ મોડરે રવાનું જાણવાનું છે. ૧૯૫૭ના ફેવરારીથી કિસેવર કુધીમા ૧૨૫૫ થી એ ન'દો ૭૬,૨૮૨ કન માલ અવેલો અને ત્યાંથી ૮૮૫૨ કન કરેકન અવેલો હતો.

—કેપટાઉનના કાંઈ તથા વિક્ટોરીયા કાકાકથી પડેલ માટે અકાવનાં કાલે માટેની કાલે રોડીમાં ૨૯૫ થી જાણીતી રાતે કાલેથી આમથી વીક કાપ પાઉન્ડ પ્રકસાન થયું છે. જયુ કાકાકની આ આમથી ૨૦ વર્ષનો વિકાસ ટુટી પડ્યો છે એ કરી જાણતા જયુ વર્ક' કામથી ત્યાં સુધી પડેલ એક કાવાનું કાલે પોટ' એકીકાલેકથી આપાલે

—સાથે આફ્રિકાની એક ૨૩.૬૮ કરકાના આધારીની એકાનીકન' માં ૨૬ થી જાણીતીએ અવેલી ખીડીને ખીડીક નેકનલ એ-થય 'કોલ સેકલ થી કાંઈ' અને ગુનીયન એકને નિશ્ચયની આપવાનું કાંઈ છે. ગુની-યનના મીડ ૨૩.૬૮ થી. કા. પર્સી કાલેક્ટે ૨૩.૬૮ ને જાણીતું છે કે, માલ

ગુનીયન એકાંઈ કરકાવાલી અને સતા વાર જાણે- પ્રક'કોમિ 'કાપરેક' મવાકે અમર તો એ-થય વિના થાજ ૨૩.૬૮ નો ફેવલ પચ કરકાવી સકારો.

—કાલે નાની કુલ નાખનાં માણે ૧૦૭ કલાક ને ૪૦ મીનીટનું જાણીતું કરી ૨૧ થી જાણીતીએ વિશ્વ વિકાસ મેંખાવે છે.

—કાલે કાંઈની 'કોપ મોલક કરવી' જાણતા વર્ધથી એક રજા કાપર કાંઈ ના આકારા કોલ સમતલ ગુનીયન અને રોડીયા માટે પ્રુલ થશે. એક ૨૭ થી જાણીતીએ ત્યાંની પાણીસીટી એસોસીએકને કાંઈ છે.

—ઈસિયુ આફ્રિકાના કાલેક્ટમાં 'વેલ્થ રીક'ની મોટામાં મોટી મોટી નો જાણ ૧૨૫૫ થી રોડે રોડીક પડેલી મીડન પોરત મોડીસનાં રોડે રજા કાપી થવાનું ૨૧ થી જાણીતીએ અવાર જાણીતું છે. પોરતના કાપકારે નો પમાર મુકવા આમલે વિરોધે ૫૭ કલર પાઉન્ડ મેંકાંથી કાલી મુકેલા એમાંના ૪૭ કલર મુક થવાનું પોરત માલતરે જાણીતું છે. મોડેથી કુધી-કાંઈ માળીથી લીએલી મોડવાનું જાણીતું છે.

—કાલે નાની કીડી કાઉન્સિલે નાતલના કરકાત થનારા એકાંઈ-કીડેટર થી. કી. કાઉન્સિલનો તેમની પાલિ કાલિત મોડીસકા ફેવેલનો વિદાય સમાર'જ તેમના માનમાં કાંઈ જાણીતીએ મરીન ફેરેકનમાં કોનલો હતો.

—એકાનીકનમાં રહેવાસીએ રીજ ના આકારે પાલિ કલર પાઉન્ડ મોડે થી પડેનું રજા કરવા પાલિ અર્થે છે. ૧૯૫૦માં જાણીતું જાણીતું પ્રુક-નારી એક કાંઈ હતી, કમલા આર છે નિએલ ફર અધિને જાણ એકાંઈ મોડે છે તે કરકને અર્થ સો પાઉન્ડ નો કાલ છે.

—કેપટાઉનના કીડી ફેવરના ફેવાલ પ્રુલ ૧૯૫૪માં મેવરક અર્થ પાઉન્ડ ૧૫,૬૦૦ જાણીતું જાણીતું છે એ પોટા ૧૧,૨૪૪ જાણીતું પ્રસંગો અને રજાકોમાં અર્થાવા અને ૨૦૦૦ પીંડ રીકારના તથા એક કલર મોડર નિશ્ચયના

વિદેશની વિવિધતા

—કાલના સપ્તાહ નિશ્ચયના ૧૦ કાલ કાપકારના ૬૦૦ પ્રતિનિધિ એની મેલથી ૧૪ થી વાર્ષિક મીટીંગ ૨૭ થી જાણીતીએ કેપ કોરક આતે મળી હતી. એમાં મુનકાઉટ મેકનને બધામથ કરતો એક કાલ પકાર થશે હતો કે, ઈસિયુ આફ્રિકામાં જાણીતી નીડી અકાવવા માટેની પ્રુમેકને તાજ કરવી. ખીલ એક કાલમાં જાણીતીના મોડેને રજા-ત'જ કાકાની કરેક માટે અર્થલો

પ્રસિદ્ધ કરશે અને નીલ કરકમાં ફેવીયાના ફેવીને સપર જાણીતી આપવા માટે ખીડેને બધામથ કરવા માં આવી છે.

—જાણતાં વધારે વાંકું મોડે અર્થ રજા-કેવાનું જાણીતું. વિશ્વભરની રોડીકન મોંખથી પ્રુલ તેમજ ૧૯૫૧ માં અધિત વિદે કરકાસ ૬૫૦ રીલ કીધા હતા.

—સોલસપરીમાં કે. મોડેટર એકાને ભારતના રજા-કાલે દિને બકાર પાલું કાલે કે ફેરેકનના આસીર'ટ કાલે નર અલીરાનપુરના રાખથીએ કાલેન કરકાર તરફથી ફેરેકનની મુનીયકીટી ના કાલ પચ જાણીતી એક વિશ્વમિતે ફર વર્ષે પોરત એન્યુએટની રોડીકરકાંજ આપવાનું કાંઈ છે. માલ કોલે ના વિશ્વમિતે ઈસિયુપારના અર્થલો માટે આ પડેલી જ રોડીકરકાંજ છે.

—કોટીવનમાં મુનકાઉટ રોડ અને સોલિવેટ એકાંઈ થયે ૨૭ થી જાણીતીએ થયેલા કરક મુખ્ય આપતા એ વર્ષમાં એ કલર રજીવન પ્રવાસી, વિદાની, રજા-કાલે વગેરે મુનકાઉટ રોડ ના અર્થલે બધે. પ્રુલ આકા-કાલે આ કરકને આપકાર આપી કલમ ફેવીના અર્થ એવી મુધરશે જેનાથી અનિયારકાંજ પરિચયિને કાલ થશે એવી જાણીતી કરકી હતી.

—સીમરેટ કુ'કાથી ફેલ્લાનું કે-સર થાય છે એ માટે કરકો કાલ નથી અને મીડી ત.લુવી એ તંદુરસ્તીને અધીત પ્રકસાન કરતા છે એમ કાંઈમાં કે, કાલે કાલેને ફેવરારીના ફેવરારી કોલકર' માલિકમાં જાણે કાંઈ છે.

—કેનકામાં કરીએકથી ૫૦ માલ ઈસિયુ ૧,૮૦,૦૦૦ એકર જાણીતીમાં એકાને કાલે બધે કોવાનું જાણીતી રોડીકરના એક માલકર ખાણ વાજા કે. એમ. એ. એપલીને ૭૫ કલર એકર જાણીતી માટે કાલસ-સ મેગનું છે જેને નુ કાઉન્સિલ અને પ્રુલ વીકની ખાણમાં કાલે કરકાવા મેલેલી છે. રોડીકરમાં કુલ ૧૮૦૦ કાલસ-સો આ જાણીતી માટે આપુ એકવા આપાં છે.

—સોલસપરીના એક એકાકે એકાને મેલેરે નાખના મુરોડીવન ફેવેલના કલકમાં આવેલ એક કર એક કીડીને મેલું હતું એમાં તે કીડી રહેવા જવા નો છે એવી અર્થ ફેરેકનના માર વિરલ જાણ પ્રકરવથી તે કલકના ખીજામલેલા મોડા વસાકનીએની એક મીડીંગ થયેલી એમાં એ કલક એ વિરે અર્થે પડેલી ને કાલપચ મોડે પોતાના કાલ માટે પોતાની કાલનું અધિત કરે તે રીને પોતાની ખીજાન મેલે તે કાલે ના પકાંકમીને ફરવ કમી હતો. મીડીંગ પછી પચાક જાણીતી તે રોડ એકાંઈની એકીકે બને અધિને વિરલ રજા કરેલી હતો

યુનિયનનાં સભ્યો હિંદ વિશે

હિંદી આફ્રિકાના આઠ સભ્યો, હિંદી ની. યુનાઇટેડ પાકી આઠમા બાદ તેમના ને સભ્યોએ "ધી કમ્યુનિટી" બાબતે જણાવ્યું હતું કે, અમને હિંદ માં બધે સુદર સહાર મળ્યો હતો. અર્થાત્ અપમાન બધું વર્તન અમારી સાથે કરવામાં નહોતું આવ્યું.

અમે ડો. રાન્ડેન્ડસાઈ, પંડિત નહેરુ વિશેષેને મળ્યા હતાં, અને મણી મહેળાની પ્રસારી હોદ્દામાં ગઈ હતી.

પ્રથમ તેઓએ જણાવ્યું કે, અમે પંડિત નહેરુને મણી વાર મળ્યા હતા. પરીવરમાં અને પ્રતિનિધિવા માનમાં પ્રમુખે આપેલા દીનરમાં, તેમજ પંડિત નહેરુએ જાહેર સમારંભ કરી હતો ત્યારે મળવાનું થયું હતું, તેઓ અલગ અલગી નથી.

એમનો હેશ

તેઓ જારી છાપ પાડે છે. તેઓ એવા પ્રશ્ન છે કે જેઓ અરા હિંદી પોતાના રેશ માટે કાળજી કરાવે છે, વિચાર કરે છે, અને આચારમાં પ્રુ છે તેમજ પોતાના રેશના લોભ માટે તેઓ આરોગી સામનો કરવા હમેશા તૈયાર હોય છે.

હિંદી પ્રશ્ન કરી શકે છે. પરંતુ તેની મદદ એમને મળતી નહોતી અને નહેરુ એને માટે બધી ડેમોસ્ટ્રેશન કરે છે. તેઓ કલ્પ તથા સાત મહત્તા છે અને આરા હિંદીએ બોલનારા છે.

વસાહતવાદનો ફરક રૂપમાં અંત આવવો જોઈએ

પંડિત નહેરુનું મંતવ્ય

પંડિત નહેરુની પ્ર-ડેનેસીયન પ્રમુખ ડો. સુશો સોયેની વાતચીત અંતેનું અંત સરકારનું નીવેદન જણાવે છે કે, પશ્ચિમ-યુગીની અંગે જનતામાં પ્રસારી તીવ્ર ભાવણીથી ડો. સુશોએ પંડિત નહેરુને વાર્તા કરી છે.

પંડિત નહેરુએ કહ્યું હતું કે સર્વ-જાતના લોકમાં વસાહતવાદનો ફરક રૂપમાં અંત આવવો જોઈએ.

ડો. સુશોએ પંડિત નહેરુને આત્મ આપી છે કે પ્ર-ડેનેસીયન મેડીના સંજ્ઞા બાંધવાનું કામ કરે છે, અને તેમજેન્ડા જાણે પણ આ વલણ અપનાવશે.

આમંત્રણ

મેં જ્યારે તેમને પ્રુપ્ત તમારે હિંદી આફ્રિકાની યુનાઇટેડ નથી લેવી. એમને કહ્યું હતીપાને આ એક રેશ છે કે જે એવા તેઓ બધા આપે છે.

મેં એમને કહ્યું તમે આવશો તો હું તમને નેમાકુલેન્ડ ખતાવીશ. તેઓ આ જવા વિશે માહિત્યાર લાખ્યા, "એના જ્યાં વિરા થાય છે તે જ અને પ્રુપ્ત કે ફૂં કરવો હું મેં કહ્યું હું રમીશોએને હું. હારે તેઓએ કહ્યું કે તમે જણાવતા રમીશોએ ફોટ લીધમાં છો."

એમને મને પ્રુપ્ત હું કર્યાં પહોંને હું. મેં જણાવ્યું કે, હાલ સત્તા પર છે તે નેચનક પહોંને."

તેમનામાં મેં કે અમારા સ.ધીએ એ નેચનાસિરો કે સાથિય આફ્રિકાને જામે સિરકાર ન જોયો. હાલનાં અને સાથિય આફ્રિકન છીએ તેથી—અમારું અપમાન યસે એમ જારી તેને માટે અમે તૈયાર જ હતા—પણ અમે એમને કે અમને જોડ ન સાગી જાય તે માટે વધુ કાળજી લેવાતી અને મેડી જમું વર્તન રાખવામાં આવતું.

મી. રોસ્ટક જણાવ્યું કે હિંદીની આટલી બહેળા વરતી છે તેમા હિંદીય આફ્રિકાના ૪૫૦,૦૦૦ હોદીએને પાછા બોલાવી લે. તે કાજન જણાઈ નહીં.

મી. નહેરુએ જણાવે જવાબ આપતાં જણાવ્યું કે, એવું તમે કેમ માને છે કે સાથિય આફ્રિકાના બધાજ હોદીએ રેશ આવવા આપે છે.

હિંદી હોદીએને મળીને અમને મણી આનંદ થયો, અને અમને જરાપણ એની છાપ નથી પડી કે તેઓ આફ્રિકા ઉપર આક્રમણ કરવા છાપે છે.

નહેરુએ કહ્યું અમારી મોટામાં મોટી અડચણ "વસ્તી વધારો" છે અને અમારું જીવન ધોરણ ધણ નિમુ છે.

એકા યુનાઇટેડ

મી. વેન નીકકે જણાવ્યું કે હિંદીએમાં મોટા ભાગના મોટા, પ્રુપ્ત પાડમાં વધુ સમય માળે છે અને કામ ધણ જોડું કરે છે. "કદાચ આપણે બહુ એકી પ્રાપ્ત કરીએ છીએ તેથી પણ હશે" મી. નીકકે જણાવ્યું.

મી. રોસ્ટક હોદીએની સહન થીલતા અને સંપત્તી મણી લઈ છાપ પડી છે. તેમને કહ્યું "તમે ત્યાં કારકીયા બહુ નહિ જુવો, તેમજ બહુ

એકા યુનાઇટેડ થાય છે. અને યુનાઇટેડ પ્રમાણ પણ ધણ જોડું છે. કશત એકોનીસપ્તમ સાથે સરખામણી કરીએ તો તેના પ્રમાણમાં મણી જીવ હારે હોદીમા ચોરાય છે. આ બરાસાપાન રચણેથી માહિતીએ અને મળે છે. હોદીમાં ૫૦૦૦ની વસ્તીપર એક પોલીસ ફોર્સ છે જ્યારે યુનીયનમાં ૮૦૦ની વસ્તીમાં એક રાખવામાં આવે છે. મણા એકા મોટરના અંકરમાત્રો થાય છે. અને કે આ-વાડીયાના અમારા વસવાટ દરમ્યાન બાદ કરમા પ્રસારી કરી પણ મેં

એક પણ અકસ્માત જોયો નથી. સંસ્કારી

હોદીના જીતવે આરા પર મણી લઈ અસર કરી છે. એમના આજન સુધારા ઉપરાંત જુનામાં જુના મંદીરો અને મોટા મોટા કદના પ્રતિજ્ઞાએ પણ મણી લઈ છાપ અમારા પર પડી છે.

પરીવરમાં નવા નેવીય કોટસના આજકીયા પ્રતીતીધીએ અને ઘાંત અને શરમાળ હોદીના મેતાએની વળણ જોવાનું ધણ રસપદ હતું.

એકો મણેસ, નહેતા તેઓ પણ મણા સરકારી કાર્તા અને તેમની પરીણ સંપત્તીય પણ અરથી કરવા માં આવે તો હોદીના લોભા પણ સરકારી મણા.

લંડનમાં આઝાદ દીનની ઉજવણી

લંડનમાં હિંદી આઝાદ દીનની ઉજવણી નિમીરો પવકારીએ રમેલા એક મેળાવામાં ધીરીય એન્સલર મી. ડિટોટ જણાવ્યું કે, ધીટનમાં મણા એવા છે કે જેઓ "કુનીયાની સાંતી માટે સમજપૂર્વક દોરણાર હોદી એકજ રાટ છે." એવી દીરીએ હોદી તરફ મીટ માટે છે. હોદીની પંચ વર્ષી પોજના માં તેમજ તમારું જીવન ધોરણ ઉચુ ધાવવા ને તમે રહેવલ કરી રહ્યા છો તેમાં અમે મણા રસ મરવીએ છીએ તેમજ અમે સહમત મણે છીએ કે હોદીને મણા અગત્યનો ભાગ આજની પરીધીતીમાં અભવવનો છે. આથી અને અમારું જનતું કરી હોદીને મદદ કરવા આપે છીએ. તમે ને આદર્શ ને પોષવા વિચારું છે તે મણે અવકાર છે અને હોદીના લોકની

મદદતા વધારનારા છે. અર્થાત્ પોજના તમે હોદીમાં કરો એ અમે સમજી રહીએ કે મણી અગત્યની છે. અને તેને મદદ કરવા અમે હમેશા તૈયાર રહેશું.

મી. એમરીએ હિંદીના હોદીમાં નાણા રોકાણ વિશે બોલતા જણાવ્યું કે ૧૯૪૮ અને ૧૯૫૫ સુધીમાં ૧૨૫ કરોડની આ રકમ મળ હતી અને હું, કેની યુદ્ધીનું આ રોકાણ ખીજ રાષ્ટ્રે કરતા કોથી વધુમાં વધુ હતું.

પણ અમે તેની સરખામણી નથી કરવા છાપતાં. પણ મણા ઉગ્રીએ ની હોદીની લાભણી કરી સેવાને પાદ કરવાનું હું તમને કહીય કે જેઓએ કાયા તાતજુથી આપજુને બાંધ્યા છે અને ભાવના બધી છતીકાસ રચો છે.

માનવશ્રમ કરતાં નાણાંની કોમત બહુ ઓછી છે

વડા પ્રધાન પંડિત નહેરુએ લાંબી વાતે જણાવ્યું હતું કે આંતરરાષ્ટ્રીય હોરે શું, રાષ્ટ્રીય હોરે શું, રાજ્ય હોરે શું કે ખીજ કાજ પણ હોરે લોકો વધુ પડતા નાણા પ્રુપ્ત બની મયા છે. અ.ખરે ભારતની મુશ્કેલી એ છે કે, લોકો નાણાને અને મદદનો વધુ પડતા ખર્ચ કરવા લાખા છે.

જ્યારે બીજા બાજુ આપણે નાણા આપીએ છીએ તેને પ્રુરો પ્રયોગ નથી થતો.

તેમણે આજન આજનાં કહ્યું કે કેન્ડ સરકાર પાસે રાખેલા નાણાની માંમણી કરે છે, પરંતુ તેનો આજનાં રીતે અર્થ કરવા માટે વહીવટ નથી થતો.

વડા પ્રધાને કહ્યું કે, નાણા એ આજકારવાક જીવ છે, પરંતુ જીવન કે માનવશ્રમ કરતાં નાણાંની કોમત મણી ઓછી છે.

સુક્રીપીંગ, કનકમ ટેકસ રીડન્સ, લાઇસેન્સીંગ, રેવન્યુ કલીમરન્સ અને કનસેરન્સ માટે મળો :

આર. વીકુલ

૧૨ બાંકી આર્કેડ, ૩૮ આર્કેડ રીડર, ફોરવર કામગીર અને આર્કેડ રીડર, નેહાનીસપ્તમ, ફોન ૩૩-૧૬૫૪.

આ પાનુ ભાડે આપવાનું છે

* તમારા નવા માલની જાહેર ખબર *

એક માસ માટે આપી

તમારા ધંધાને ચમક આપી

ભાડા આખા પાનાનો

એક મહીના માટે પા. ૩૦-૦-૦.

ત્રણ માસ માટે પા. ૭૦-૦-૦.

છ માસ માટે પા. ૮૫-૦-૦.

વરસ માટે પા. ૬૫-૦-૦.

એકજ વખત માટે પા. ૧૪-૦-૦.

અમે સીમરેટ, દારૂ, દવા,
સીનેમા, વિજેરની જાહેર
ખબર નથી છાપતાં
તેની નોંધ લેશો.

આ પત્ર યુનીયનમાં સમસ્ત ગુજરાતી આલમ વાંચે છે.

રોડેશીયા, ન્યાસાલેન્ડ, ઇ. અફ્રીકામાં પણ બહોળા પ્રમાણમાં હવે જાય છે.

તુરત લખો :

Manager :

"INDIAN OPINION"

Private Bag,

DURBAN, NATAL.

१७७७-७८ के दिन जिस
 (जोखानीसुखम)
 भी इसका बंदी होना आभाजन
 माता को देना अनसुख दिन होना
 माता माता को देना रविार माता
 १-२-४७ माता १-२ माता
 माता माता देना परेना प्रमुख
 माता देना माता माता माता
 माता माता माता माता माता
 माता प्रमुख माता माता माता
 माता माता माता माता माता
 माता माता माता माता माता
 माता माता माता माता माता

આપ ટેવરીયા, ડૉ. લક્ષ્મીચંદ્ર શાસ્ત્રી અને મનમોહન મલ્હોત્રાએ ભારત અને તેમના તેજાઓ ઉપર આરોપ કર્યો. કપી કતાં. આ સભામાં નીચે મુજબનો ફરાવ પસાર કરવામાં આવ્યો હતો.

“ભારત પ્રજાસત્તાકની સ્થાપનાના આ હમાં વાર્ષિક દિને શ્રી અધી હોલ માં મળેલી શ્રી. કાસપાલ હાંકુ શેરા સમાજની આ બહેન સભા ખાતુશ્રીને બંધના કરે છે. ખાતુશ્રીના પિતા મહારાજા માંથી અને પ્રીતિ તેજાઓ તેમજ કાજો હાંકી આઈ બહેનોએ જેઓ સ્વતંત્રતા માટે બેઠા આવ્યો છે તે માટે અર્પે છે. આ સભા પરમારમાં પ્રાર્થના કરે છે કે ભારતને દિવસે દિવસે આખર બતાવે અને કાતીને ખાતે ભારતમાં નહિ પણ આખી દુનીયામાં ફેલાવે.”

અંતમાં શ્રી પ્રધરકાલ મહારાજે બજનો આપી હતી તેમજ શીશ્વે બતાવવામાં આવી હતી.

અભાઈ સ્વીકાર	
મણીને આવડા ૩૫ (શાળા)	
પા. ૨-૨-૦	
મણીને આવડા ૪, એ.	
પા. ૧-૧-૦	
બીખાભાઈ લલુભાઈ ઇ. ઇ.	
પા. ૨-૨-૦	
બીખાભાઈ નરસીભાઈ બીઓ	
એ'મ' પા. ૨-૨-૦	
ગોપાલભાઈ ભાગાભાઈ	
એ'મ' પા. ૨-૨-૦	
મકન જીવન એ'મ' પા. ૨-૨-૦	
મેહારાજાઈ કુશલ	
એ'મ' પા. ૨-૨-૦	

મરણ

૭૨૭ જીવનના શ્રી બીખાભાઈ લલુભાઈ ગોપારનાં વૈધાયિક મૃત્યુ ખાતુશ્રી નંક-કોરમેન્ટુ ૭૦ વર્ષની વયે તેમનાં વતન બેલ-ખીડામાં તા. ૬-૨-૫૮ના રોજે અવસાન થયું છે. ૨૧ મંરથના

આત્માની સાંતી અર્થે અગ્નિ કાંતીયજ્ઞ અને સામુદ્રિક ક્રમ્બ પ્રાર્થનાની યોજના થઈ હતી. આ રોક પ્રસંગે મિત્રોએ બતાવેલી દિલસોજી અને શ્રી બીખાભાઈ અને તેમનું સમગ્ર કુટુંબ કૌનો કાર્તિક આભાર માને છે.

હતી તેમાં માનવના અવશ્યકમંતુ સંબંધે ૨૬૫૦. અંતુ-ઉત્પત્તિ-જાતિ-વર્ણ હતા તે પરથી વિદેશી અખર પત્રોમાં આ ત્રુટ શુદ્ધ કયું જાણે છે. “ગુજરાતીઓ” વિશે

ધીબને અલ રાજકોટમાં જંગમથી સંમેલનના પ્રમુખ સ્થાને શ્રી મોહન શ્રી બજવંતરામ મહેતાએ કહેલું કે હું ખાતુશ્રીની ઘરેલી શાળામાં ગયો હતો. વખાસ કરતી બાળક મળ્યું કે, ત્યાં બધા રાખવા ભોડા હતા. ૧૨૬૭ એક પણ “ગુજરાતી” નહોતો.

આ બાબતમાં ચર્ચા કરી તો મને હસતાં હસતાં કહેવામાં આવ્યું. કે ગુજરાતીઓ તો મેપાર, ઉલોમ કરી શીમંત ભવામાં માને છે, તેમની શીમંતમાં આશુ રાખવા આવે. બધા તાલીમ અંતરે જીએ, પછી એમણે કા માટે બાવનું નોંધ્યું.

દેશની કેદીએ મહત્વની અધરમ સંસ્થાઓ પ્રેમ, શાળાઓ, સંસ્થાન શાળાઓમાં, “ગુજરાતી” મળેલા મુશ્કેલ હોય છે. આમ જુઓ, તો દુનીયાના દરેક ખુલ્લે તમને “ગુજરાતી” મળશે, પણ તે મેપાર મંથમાં પડેલો હોય છે. બીજું જાન મેળવવાની તેને પછી નથી તેવી જાણ દેશના અન્ય ભોડાને છે. આ જાણ બાપડે જૂઠ્ઠી નોંધ્યું.

—અમા વર્ષના બ-મુઆરીથી એમરક સુધીમાં ભારતીય શીશ્વે સીતેર ભાષ્ય રાષ્ટ્રીય વિદેશી દુડીયામધ્ય માત્ર હું છે ભારતીય મિત્ર, ધરાન, આશ્વેન, ચીન, ઇસ્ટ, કાન્ન, અમે-રિકા, રશીયા, સીબેન અને પાકીસ્તાન માં બતાવાય છે.

વિવિધ વર્તમાન

આણસના કાનના સંશોધન માટે જળચરનો ઉપયોગ

અમેરીકાની ખાંડીમન યુનીવર્સિટીની મેડીકલ સ્કુલમાં અંદરના કાનના રોગો વિશે સંશોધન કરવા માટે લેખી નામના રિશિમાં જળચરનો ઉપયોગ પડી.

લેખી બીજા માહત્તોએ આરી નાખનારે પ્રાણી છે, એનો આંતરીક કાન સાવ પુરાણા પ્રકારનો છે અને માનવીના આંતરીક કાનથી તરત જુદી જતનો છે. પણ તેના આંતરીક કાનના કાપો માણસની જેવા જ છે. લેખીને મેડો દાખ એ છે કે તેના આંતરીક કાન સુધી સરળતાથી પહોંચી શકાય છે. બીજા બધા પ્રાણીઓ અને મનુષ્યોના આંતરીક કાનની બાહ્ય પાસ બેપરીનાં કાંડાનું રક્ત્ય હોય છે એટલે તેનો અવગણ કરવો મુશ્કેલ બને છે.

વીલીન્ન બાધામાં પ્રકટ થનારે ગાંધી સહિત્ય

એથીમા, પુરોપ, અમેરીકાની પ્રજા એ વચ્ચે સમજુતીની સાક્ષ્ય રૂપે અનતા મહારાજા ગાંધીનાં બાધાઓને સંમત તરફાર કરવનું હુનેરોએ ભારતને હાથ છે.

હુનેરોના એક ગોવડીએ દોલકી ખાતે બતાવ્યું કે આ સંમકન. મુખ્ય તરીકે થવા દે. રાધાકૃષ્ણન કુબલ થવા છે. આ વર્ષના અંતમાં તરુપાર મનાર આ સંમક ઇંગ્લીશ, ફ્રેન્ચ, રશીયન અને રુસેલીય શ્રેષ્ઠ આર બાધાઓમાં પ્રકટ થશે. બીબીન પ્રજા એ વચ્ચે સમજુતીનું બાતાવરમ્ય રેખાવવાના હેતુથી આ સંમક તરુપાર થઈ રહ્યો છે.

એમણે જણાવ્યું કે હુનેરોના બે વર્ષના કાર્યક્રમ સંમકે ભારત સરકાર સાથે સમજુતી થઈ અર્થ છે.

રશીયાનો ઇન્કાર

કેટી અવસરમાં ૧૮૦ આઇલ સુધી છવન માનવશક્તિ રોહટ મોહકુ છે તેવી અખરોને સમર્થન અપાતું નથી. સોવીયેટ જોડેથી મોર સાપ-ડીઝ ના એક મોવડીએ આ અખર સંભળતાં બહારપ કરતાં હાથ છે આ ખખર સામી હોત તો રૂઢી પડેલો અને રશીયો એ એનો જલ્લ ઉલ્લેખ કરેલો હોત વસ્તુતઃ અવકાસગમન સંમકે લાભેતર માં મોરો આતે એક શીશ્વ બતાવાય છે.

કયે જાણવે તેણી શું ?

આ

જે આપણું સમગ્ર જીવન પેસાતા કરે તેણાઈ રહ્યું છે. તેમાં કો તો હકડું નહિતર મનુ જાણુને. માનવના જિવ્ય જીવન નું આ રીતિ પ્રુત્ત જાણ ? પેસો એ આખરે તો મનુએ પેલ કરેલો છે, પણ તે જ તેને ખાઈ જાય છે.

એક દિવસ એક માણસ નહોતો નહાવા ગયો. ત્યાં તેણે કાપક તણાઈ બેઠું. તે થળ કરેલો કુદી પડ્યો. આપી કાકા પાપીમાં ગયો, અને ઉભરે છે મહાર આવ્યો. મહાર આવ્યો ત્યારે જોઈું તો મામને. કોરે: તણાઈ હતો.

પેસાતા કરે તેણનાર વિચારશે અ જે આઠ કમરો રોજના એ રપિયા મળે છે તો તેણે અપી કાકા મરખર મડેનલ કરી છે માટે તેને એ જાંતા આવે. આ રીતે જાણ તેણાઈ અને જીની કીમત થાય ?

માનવના જીવનની કીમત ન થાય પેલા માણસની મહેનતને આપણે પેલામાં ન માપીએ. એણે તો સાખ રપિયા ખર્ચે ન થયે તેણે જીવ જમાવે છે. તેની શક્તિની પ્રશંસા થાય અને તેની કક્ષિતની કોર સમાજ કરે. એટલું જ આર્થ. આપણે આપણા જીવનને પેસાને જાણવે ન તેણાઈ.

—રવીશંકર મહારાજ.

માસ્ટર બ્રધર્સ (મી.) લીમીટેડ

અલ ભવના નાથલન, દેશની તેમજ મુલરાઈ કાપક, સીચી ભાવ્યો અને મુરો મારે જીવન ભવના મુલન ભર્તો, પુણેવર, કારકિર્દી અને જન્મજો મરિ—મુરીમ, બીન્સ, બેન્ડેકસ, લોક્સ, મેપરીન્ટ વિગેરે.

કરે ભવના સાથે મારે તથાઈ કવવા કલ્યામજી.
કેડ વેસ્ટ રફીડ, જોહાનીસબર્ગ.
ફોન : ૩૪-૧૩૪૯ — બોક્સ ૧૫૪૯.

આથે બાંધવાની રીઝન અને લેણીઓ

મખમલ, કાટીન, લોકેલ સીકની, રીજન જીનેક વંગ, લીવાઈન અને સાર્થિજમાં મળશે, કલ્લ સંકપ અને મોટા સમુગાવવા અથવા બંધ મળી શકશે.

કળાઈ મારે મખમલ, અને પેરામ તથા ફેલ્ટની ટેપીઓ પ્રીકામલ બાંધે બનાવી આપવામાં આવશે.

અંબીકે લોકેલ મખમલ, ફેલ્ટ, ફેલ્ટ વિગેરેના મુલોના જંગ રંગની લેણીઓ અને અનેક પ્રકારના લોખંડ મળશે.

“કેટાણું” માખરો હેટસ (મી.) લી.

લોડીઝ બિન્ક ચીલરન હેટ મેનુરેકધરર,
ફોન : ૨૧૦૩૮૫ પાંચે માણે,
બોક્સ ૧૦૮૫૭, મારકે મેન્સ
૩૩ વેસ્ટ રફીડ, — જોહાનીસબર્ગ.

કલ્પ પ્રસંગો માટે

અમને મળો.

સુરેલી જમણના અને રેસપોન્સિબલ છીએ.

શ્રી રેસપોન્સિબલ જમણ નીચે કુતરિયન અને રેસપોન્સિબલ ડાઈ
પણ આમમાં તમારે કુતરિયે આવી રેસોર્સિબલ અને કુતરિયન હશે.**કેપીટલ્સ બાલ્કની હોટેલ**

(ધી કોર્નર મીડાઈ હાઉસ)

મે અને વિરેટોરીયા સ્ટીલના બુલ્ડોઝર - હરબન.
ફોન નંબર ૨૩૪૧૪ ટેલીમાન : KAPITAN.**ધીરુભાઈ પી. નાયક**

સુકીપર, સુકીપર, મીડાઈ અને જમણ મેડન

હીરુભાઈ અને કુતરિયાના ડાઈ પણ સાચી હવાઈ હિરુભાઈ અને જમણ
માથે સુકીપર હવા થઈ આમરી મારફતે સુકીપર હશે.કાંઠી, માન, મીડાઈ, કુતરિય, બાલ્કના, મીડાઈ, વિરેટોરીયા નીચા અને
કુતરિયા આપીએ છીએ.કેપીટલ્સ, પરચનલ ટેલ, કિસાનના મીડાઈ કાપના રેન-કુ કીપર-સ
કાંઠીપર કે રેપારના કાપસે-સી, 'પરચે.ક' ટેમન કીપીયનને કાપી
માનસોમાં કાંઈ પણ કી કીપા વિના અને મારફત સલાહ આપીએ છીએ.રેસનલ મુખ્યભાગ કાંઈ કેસોરીયનલ કોર્સ કોર્સકીપા અને મીડાઈપર
કેપીટલ્સ કાંઈ કીપીટરના પ્રતિનિધિ.Phone : 33-9032, 26 Barkly Arcade,
Cor. 38, Market & Diagonal St., J'BURG.**તાજું ઉમદા ફ્રુટ**

આંબા અલબ, લીલી અલબ, રતાબ અને સુરણની મોસમ

આલુ કે. આલુ રી ૧-૩ રતાબ, લસણ રી. ૧-૬ રતાબ.

પાપડ નંબર ૧ રી. ૧૦, નંબર ૨ રી. ૮ ૧૦૦.

ક્યુરી અને ચેવલી પાન મનર કાન, પોસ્ટલ નાઈ. મારકીટ થોડ
કે. ૧૦-૬ કાપી અને રેસોર્સિબલ થોડ. ૧૧-૬ કાન.રેસોર્સિબલ, નાકાલેન્ડ અને કિસાનના કિસાન કોર્સકીપર હરબન કુતરિ
આન આપી રેસોર્સિબલ પણ પરચીટ કાપી મીડાઈ.

All prices subject to Market fluctuations.

A. KADER & Co., (PTY) LTD.

WHOLESALE FRUIT MERCHANTS

P. O. Box 251, DURBAN.

ફરનીચર! ફરનીચર!! ફરનીચર!!!મેડીયલ સુદ, હાઈનીચર સુદ, મેડીયલ, હાઈનીચર મેડીયલ,
સાઈડ મેડીયલ મેડીયલ ટેલ, સુકી ટેલ, ટેલ, તરન કીપીયલ
આને જરીકી કાપીયા. અને જમણી કાન કેવા કુતરિયા તરિ.

—મેડીયલ, ટેલ અને કીપીયન હરેસર—

મે કાપી કીપીયન નીચે હાઈવાય થાય કે. તેને રેસોર્સિબલ હરેસર હાઈ-
વાય રહે કે. આન રેસોર્સિબલ કાપીયલ કીપીયન અને રેપાર
આનર જમણો.**L. MISTRY**

51 BREE STREET, BURGERSDORP, J'BURG.

PHONE 33-4691.

BOX 2626.

હોંદની મોટામાં મોટી વિમાની કંપની તમારી સેવામાં

—ધી—

ન્યુ ઇન્ડીયા ઇન્સ્યુરન્સ

કંપની લીમીટેડ

સાઉથ આફ્રિકાના એકજ મુખ્ય પ્રતિનિધિ

રેસ્ટમન્ટ બાલભાઈ રેસ્ટમન્ટ

૧૪૦ કવીન સ્ટ્રીટ,

ડરબન — નાટાલ.

સેવા અને નિર્ભયતા

માટે અમને મળો.

અધી જતના વિમાઓ અને ઉતારીએ છીએ.

પી. એ. એકસ ૧૬૧૦.

રેસીડેન્સ : ૧૧૧ કલેવનથ એવન્યુ,

ડરબન.

ટેલીફોન:

ઓફીસ : ૨૫૮૪૫

રેસીડેન્સ : ૩૬૪૧૩.

There is nothing so disastrous in science as the arrogant dogmatism which despises the past and admires nothing but the present.

—Haefer.

OPINION

Founded by Mahatma Gandhi in 1903.

Former Editor: Manilal Gandhi—1938-1956.

No. 6 —Vol. LVI.

Friday, 14th February, 1958

REGISTERED AT THE C.P.O. AS A NEWSPAPER.
Price: FOUR PENCE

Ignorance Of Science Might Threaten Survival

Kalinga Prize Winner On Role Of Science

THE Kalinga Prize for the popularization of science, offered annually by Unesco, has been awarded for 1947 to Bertrand Russell, British philosopher, scientist and writer.

The award was established in 1952 by Mr. B. Patnaik, of the State of Orissa, in India, for the dual purpose of recognizing the importance of popular interpretation of science to the general public and of strengthening links between India and scientists of all nations.

We publish below part of the address delivered by Bertrand Russell on receiving the Kalinga Prize from Dr. Luther H. Evans, Director-General of Unesco, at a ceremony in Paris on January 28.

"There was a time when scientists looked askance at attempts to make their work widely intelligible. But, in the world of the present day, such an attitude is no longer possible. The discoveries of modern science have put into the hands of Governments unprecedented powers both for good and for evil. Unless the statesmen who wield these powers have at least an elementary understanding of their nature, it is scarcely likely that they will use them wisely. And, in democratic countries, it is not only statesmen, but the general public, to whom some degree of scientific understanding is necessary. To ensure wide diffusion of such understanding, is by no means easy. Those who can act effectively as liaison officers between technical scientists and the public perform a work which is necessary, not only for

human welfare, but even for bare survival of the human race. I think that a great deal more ought to be done in this direction in the education of those who do not intend to become scientific specialists. The Kalinga Prize is doing a great public service in encouraging those who attempt this difficult task.

Culture

"In my own country, and to a lesser degree in other countries of the West, 'culture' is viewed mainly, by an unfortunate impoverishment of the Renaissance tradition, as something concerned primarily with literature, history and art. A man is not considered uneducated if he knows nothing of the contributions of Galileo, Descartes and their successors. I am convinced that all higher education should involve a course in the history of science from

the seventeenth century to the present day and a survey of modern scientific knowledge in so far as this can be conveyed without technicalities. While such knowledge remains confined to specialists, it is scarcely possible nowadays for nations to conduct their affairs with wisdom.

"There are two very different ways of estimating any human achievement: you may estimate it by what you consider its intrinsic excellence; or you may estimate it by its casual efficiency in transforming human life and human institutions. I am not suggesting that one of these ways of estimating is preferable to the other. I am only concerned to point out that they give very different scales of importance. If Homer and Aeschylus had not existed, if Dante and Shakespeare had not written a line, if Bach and Beethoven had been silent, the daily life of most people in the present day would have been much what it is. But if Pythagoras and Galileo and James Watt had not existed, the daily life, not only of Western Europeans and Americans, but of Indian, Russian and Chinese peasants, would be profoundly different from what it is. And these pro-

found changes are still only beginning. The most affect the future even more than they have already affected the present. At present, scientific technique advances like an army of tanks that have lost their drivers, blindly, ruthlessly, without goal or purpose. This is largely because the men who are concerned with the human values and with making life worthy to be lived, are still living in imagination in the old pre-industrial world, the world that has been made familiar and comfortable by the literature of Greece and the pre-industrial achievements of the poets and artists and composers whose work we rightly admire.

Modern

"The separation of science from 'culture' is a modern phenomenon. Plato and Aristotle had a profound respect for what was known of science in their day. The Renaissance was as much concerned with the revival of science as with art and literature. Leonardo da Vinci devoted more of his energies to science than to painting. The Renaissance architects developed the geometrical theory of perspective. Throughout the eighteenth century a very

(Continued on page 57)

OPINION

FRIDAY, 14TH FEBRUARY, 1958

Archbishop de Blank And Apartheid

THE Archbishop of Capetown's declaration of war against apartheid creates a situation in which both the advocates and the opponents of the Nationalist ideology have to take stock of their respective positions.

Dr. Joost de Blank's unqualified stand against race oppression means that the Anglican Church is now committed to a policy of active opposition to apartheid. The Archbishop has not only condemned apartheid as immoral, he has made it plain that he will not minister to the needs of Churches which practice apartheid. In doing this he has clearly brought himself to a collision not only with the Nationalist Party but also with large sections of the White population, including industry, agriculture and substantial sections of commerce.

Mind Clear

It is inconceivable that a responsible leader of the Church could commit himself so heavily were his mind not equally clear on the nature and magnitude of the forces ranged against him and, which is of the greatest importance, were his mind not made on the role he must play by the side of the victims of the ideology he has rightly branded as inhuman.

For our part we believe his mind was quite clear on every issue involved in the step he took. And for this reason we find his words, courage and stand a source of tremendous encouragement to many non-Whites who had begun to despair of sanity ever triumphing in South Africa's race crisis.

The Anglicans have now taken their stand against race oppression. This means that an important segment of the Christian Church in this country has thrown its great weight on the side of those who fight race oppression. There is no reason why the courageous example of the Anglicans should not be emulated by the other Churches. The Catholics took their stand on the question of schools long ago. Each denomination will naturally take its own stand in its own way. But, has the time not come when the Christian Church should present a united front against the spiritual debasement to which apartheid reduces Man?

Late

We are certain that it is getting quite late for the Church to intervene in the process of spiritual corrosion fostered by apartheid. But it is not too late for the Church as a whole to set aside certain days of prayer for the liberation of this country from the soul-destroying effects of discrimination based on race.

The greatest danger facing the Christian Church in South Africa is that it might tend to be identified with

(Continued in next Column)

Press Review

"Transvaal" Warns America

WE consider that the American foreign policy makers are committing a fatal error if they think that they will be able to buy the favours of "African nationalism" with dollars. They will be buying more than a p.p. in a poke. Have the American statesmen not penetrated to the root of the significance of Bandung and Cairo?

This Eastern as well as "African" nationalism is fundamentally directed against the White man, to shake off his authority.

This nationalism will in the long run bite the American hand that feeds it.

An American imperialism of liberation, however well-intentioned and humanitarian it may be, in the last analysis is unwelcome to non-White nationalism as the so-called colonialism of the White man in days gone by.

If the U.S.A. refuses to associate itself in good time with the natural allies of the West in Africa (the Whites) it will not only contribute towards the wrenching out of the Western anchor from Africa but it will also in the long run have to fight alone and all the more desperately against the Frankenstein of internal nationalism and imported communism which will grow to monstrous proportions here in spite of America's dollar diplomacy.

The U.S.A. will not only lose the established Western communities in Africa but also the

European powers that will cling to its tail.

From leading article in the "Transvaal".

Race Equality

I am the very last to plead for the granting of equal rights in the White area to the Native, but for reasons which I cannot enumerate in this short space I am firmly convinced that we shall be obliged in the foreseeable future to give equal rights if he remains in our midst.

Therefore I am in favour of apartheid. Only I go further than the Government dare go (and probably would like to go) and advocate total territorial separation and total segregation.

Natives could then be allowed to come and work here under permit for a specified period from their own areas, chiefly in agriculture and industry, but at the end of the prescribed period they would first have to return to their own areas before they struck root here.

In their own areas the Natives would have to get full citizens rights.

That is a human right which cannot be denied to them on any ethical grounds.

This policy would result in imported temporary labour being used in the White area only for the most essential purposes and we would have to do the other work, like domestic service, with our own hands.

From letter to the "Transvaal"

(Continued from previous column)

what the Prime Minister used to call White civilisation—which means White baasskap. Where this was rejected, the Church could not hope to escape unscathed. The Archbishop's stand is an heroic move to avert this calamity as well as to give to Christian ideals a validity which will have effective meaning in the life of the non-European as well. He will be reinforced by the knowledge that on his side he has, not only the majority of men and women in this country, but morality, world opinion and the force of history.

The real issue the Archbishop has raised in the present controversy is whether Christianity will be an empty conventional pose or a living faith by which men might be guided to a higher and nobler destiny. This issue needs to be raised in South Africa, no matter what the cost and for doing this Archbishop de Blank has the sincere gratitude, the enthusiastic support and the good wishes of very many decent men and women on both sides of the colour line.

Comment On Men And Events

After Todd's Fall, What...?

By JORDAN K. NGUBANE

THE rejection of Mr. Garfield Todd's leadership by the United Federal Party of Central Africa is a major climacteric in the history of relations between Black and White on the continent. It represents an important defeat for moderation on both sides of the colour line.

Although Mr. Garfield Todd was not extremely sympathetic to the African viewpoint—he did not hesitate to speak in threatening tones to the African National Congress in his country—most Africans saw in him a White liberal who would be ready to be guided by realism when this became necessary. They thus saw in him a symbol of that brand of partnership they had opted to try out when they entered Federation.

The pressure they exerted on the Federation Prime Minister, Sir Roy Welensky, to take a definite stand in the bitter controversy which culminated in Mr. Garfield Todd's fall, is sufficient indication that great importance was attached to his symbolic role.

Sir Roy

Sir Roy was in a rather awkward position. There is nothing to suggest that he did not see in Todd a potentially strong and dangerous rival. In terms of political power Sir Roy is the big man of the Federation. But the source of his power is White support. Mr. Garfield Todd was building up the confidence and support of the numerically more powerful Africans and in the end this held out the possibility of throwing him right to the top—where he could muster on his side incomparably greater strength than any CAF politician could marshal.

At the same time there is no valid reason to suggest that Todd was wholly unembarrassed by the source of his greatest power. He did not seem to have set the goal of being consciously the champion of the African. Rather, he felt that he could talk liberal and act liberal—thereby creating a bridge between Black and White which could give a little more practical content to the ideal of partnership.

The rejection of his leadership by the UFP majority means that most of the Whites do not want this to happen—not for the present, at any rate. The relatively indecisive backing given him by the Africans, on the one hand, shows also that there is growing disillusionment with partnership as practised in the Federation. On both sides of

the colour line opinion seems to be receding away from the partnership concept.

White Party

Certain, not so welcome, things might happen as a result. The UFP might narrow down its definition of partnership and see security for the Federation in policies which would not be wholly irreconcilable with those of South Africa's United Party. In that event it would become more and more a White Party.

This would intensify demands for the withdrawal of Nyasaland and Northern Rhodesia from the Federation and widen the gap between Black and White. Emotionally most Africans in Nyasaland and Northern Rhodesia would be for sovereign independence.

Mr. Garfield Todd might not find a place for himself in either extreme group. He has shown himself to be a man of courage and determination. He might not allow White avarice to destroy what could be a great future for both Black and White in the Federation. Consequently, he might form a new Party with a programme which would inspire greater African confidence. The experience of the Liberal Party in South Africa, however, shows that such a group would not arouse tremendous enthusiasm among the Whites. And with Todd's defeat standing as clear proof of the White people's rejection of that partnership which was acceptable to the Africans, there is no valid reason why it should receive tremendous African support, either.

Power

And at this point the real issues at stake become a little more clearer—perhaps tragically so, for us in South Africa. On the white side opinion in the Federation would veer in the direction of policies not so spectacularly liberal while the Africans would realise more and more that power in their hands was the decisive factor—as the National Congress of the Federation is beginning to realise.

Political survival for Todd would become more and more conditional upon closer co-operation with the ANC. But in

those circumstances Todd's part of political progress would be set by the horses of the ANC and these men, having tasted the sweetness of power, would not be in mood to see in Todd a Messiah newly-arrived to lead them to freedom. As has been happening in Kenya, where the African demands for more effective representation are emerging, rightly or wrongly, as demands for African dominance the ANC would see no valid reason why the African majority should not have the biggest say in Central Africa.

I wish I could be wrong here—

but the pattern unfolding in the Federation suggests to me that we might be heading straight for the troubles they are already having, there. If we are wise, we shall learn from their troubles. Salvation for the Federation might possibly lie in a new grouping of forces in which Mr. Garfield Todd's followers would make common cause with the ANC. Then, a new force could arise to give to the ideal of partnership a meaning acceptable to the Africans. Otherwise Mr. Garfield Todd's fall could very well be the beginning of the end of the Federation.

Ignorance Of Science Might Threaten Survival

(Continued from front page)

great deal was done to diffuse understanding of the work of Newton and his contemporaries. But, from the early nineteenth century onwards, scientific concepts and scientific methods became increasingly abstruse and the attempt to make them generally intelligible came more and more to be regarded as hopeless. The

modern theory and practice of nuclear physicists has made evident with dramatic suddenness that complete ignorance of the world of science is no longer compatible with survival. On this ground, above all others, I am happy to be associated in the work which the Kalinga Prize exists to promote.—UNESCO

The Famous Rama Flute Harmoniums

Best Made in India for Quawalis Bhajanic Singer and Bands

NOW ON FOR SALE

Popular size sweet tone, very attr. olive, complete with case	18	10	0
Standard size Bass and Mel. very attractive, complete with case	24	10	0
Portable Travelling Style Baja Good for Out-door Party	25	10	0
Complex Style Lead and Sweet Sound Mahanitar	35	10	0
Log Press full size, complete with extra Bwar Bands	38	10	0
Clarinet R/L. best right instrument Indian Bands	38	10	0
Drum Rabba "The Leader Musical Instruments"	4	10	0
Tabla & Dhol Set to keep in w/boat	8	10	0
Dholak Sound of all instruments of Thal (full size)	8	10	0
Tombrans (Kenjari) full size with Ganges Bells	1		1
Moath Organ of all kinds 4/6, 6/6, 7/6, 9/6, & 11/6 each.			
Plate Straight & Side Blowing 2/6, 4/6, 5/6, 17/6. 20/ each			

LATEST RECORDS—Try Us First. We carry largest variety stock. We repair also all kinds of musical instruments. For terms apply:

Sole Distributors for Union of South Africa

D. ROOPANAND BROS.

(Established 1932)

Music Saloon and Booksellers.

85 Victoria Street, Durban.

Phone 20707.

P. O. Box 2524.

De Blank Answers Louw's Challenge

THE Archbishop of Cape Town, the Most Rev. Jost de Blank, appealed to the Government to remove from the statute book legislation preventing the admission of non-Whites to Anglican private schools. He cited the Group Areas Act and the Bantu Education Act which between them, he claimed, "effectively prevent racial integration in Anglican schools in the Union."

The Archbishop was replying, in an interview, to Nationalist newspapers and the Minister of External Affairs, Mr. E. H. Louw, who recently expressed the hope "that the Anglican Church will integrate non-Whites into its schools."

Dr. De Blank said: "I pledge myself, if the legal barriers to our having non-Whites in our private institutions are repealed, that I will use my influence to find a *modus vivendi* by which people of all races can come together and learn to help one another in our schools and other cultural institutions."

He realised, said Dr. De Blank, that there was a great deal to overcome the separatist attitudes of many people who had been "conditioned" by race policies in South Africa.

He added: "But without the legal barriers I will at least have the freedom to act. If we should be frustrated by those who have been brought up in the old separatist tradition we would establish new institutions where children of

all races could attend school together.

Dr. De Blank contended that, allowed normal development, the members of the different race groups would find their own common meeting ground in the rest of the civilised world people were brought together through a community of interests. If their interests and standards were not the same they did not meet. To suppose, however, that this community of interest was limited to people of one colour was wrong.

Dr. De Blank said that an educated European could not be expected to enjoy himself more in the company of uneducated Europeans than he would in the company of educated Coloureds, Africans or Indians.

Pointing out that at various times in the past Anglican schools had admitted non-White pupils, Dr. De Blank said: "If it had not been for the introduction of restrictive legislation I am sure the practice would have developed."

effective action can be imported for our future."

Preliminary local and regional conferences will be held

in many centres on February 15 and 16 at which delegates will be elected to attend the Johannesburg conference.

Christians Heartened By Archbishop's Attacks On Apartheid

London.

THE Church of England newspaper has characterised the attack of the Anglican Archbishop of Cape Town, the Most Rev. Jost de Blank, on apartheid as an act of statesmanship which was heartening to Christians everywhere.

This weekly, which is not an official Church publication but is widely read by Anglican clergymen, said:

"He does not content himself with denouncing the State's policies, but says that he will withdraw his ministrations from those churches in the province that fall short of Christian principle."

"The liberal movement in South Africa has acquired a strong protagonist."

"What distinguishes this action for its statesmanship is that it succeeds in being a telling measure against racial injustice without direct interference in politics, and without partisan alignment in the narrow sense."

Far-reaching Implications

"This action is a measure purely of religious and Church policy, but one that has the most far-reaching of political and social implications."

"This should do much to rally the discouraged and de-

feated.

"The question universally asked is whether any leadership can stop the inexorable drift towards open conflict, with all the catastrophe that it would involve."

The Church of England newspaper said that no one who was outside the actual situation could possibly devise initiatives that would do this.

"Such initiatives can only emerge from the day-to-day handling of affairs. They are the consequence of unflinching vigilance and unwavering firmness."

"Christian people everywhere," concluded the newspaper, "and not only those in South Africa, will be heartened that the principalities and powers of this world are being challenged in the place where their iniquities are most evident."—Sapa-Associated Press.

Mass Action To Be Discussed By Conference

A "NATIONAL WORKERS' CONFERENCE" is to be held in Johannesburg on March 15 and 16 to discuss "mass action by non-Whites" on economic and apartheid issues.

Demand will be made for higher wages, a minimum wage of £1 a day, the abolition of the pass laws and passes for women, and the withdrawal of job reservation legislation.

Arrangements will be made for delegates to "report back to those who sent them and carry the message of the conference to the people as a whole."

The sponsoring organisations are the African National Congress, the South African Coloured People's Organisation, the Youth African Congress of Democrats and the South African Congress of Trade Unions.

A circular letter sent to these organisations by the organisers of the conference says: "The conference can be of decisive importance in carrying out our tasks between now and the general elections."

"It can provide us with a tremendous focal point around which to organise everywhere on the slogans of wages and pass laws."

"It can also provide us with the opportunity of discussing with the many delegates at the conference plans for leading the whole working population into mass action at a time when

Portuguese Official Guilty Of Assaulting Africans

AN official in Portuguese East Africa has been fined a month's pay, had his annual leave of 30 days cancelled and lost two months' seniority for having two African drivers from the Federation beaten on the hands with a stick, the Federal Ministry of External Affairs announced.

The official's monthly pay is about £43. The loss of two months' seniority works out in practice to two years' seniority as these matters are only reviewed every two years.

The incident occurred last September when two African truck drivers were travelling from Salisbury to Mozambique on the main road which passes through Portuguese territory.

At the little fly busier near Tete, in Mozambique, the Portuguese Chief de Poste overtook them in his car and order-

ed them to his office, where he then beaten on the hands with a stick.

He alleged that they had deliberately failed to let him overtake their trucks along the road.

The Federal Government took the matter up. The Federal Consul-General in Lourenco Marques has now been told by the Governor-General of Mozambique that a full investigation was made and the official punished.

The Group Areas Debate 1957-II

(By A Special Correspondent)

THE second main controversial feature of the 1957 Group Areas Amending Bill" was clause 4(b) which sought to amend Section 4 (2) of the original Group Areas Act, 1950. This section disqualified persons of the "wrong" race groups from occupying persons except under permit, unless they were (1) servants of the State or statutory bodies or domestic servants, (2) visitors for up to 90-days in a year, (3) patients in hospital etc., (4) bona fide employees, if the Government proclaimed their exemption for a particular area—and one or two other categories which did not really come into the argument.

Dr. Dönges generally explained that his purpose in amending this Section was to enable him to grant additional exemptions without having to amend the law each time. "We are not making provision for these exemptions. This clause permits of more elasticity—additional exemptions. We are narrowing down control—under the old Act we controlled every form of occupation, now we only want to control the more permanent forms of occupation."

But, as Mr. Bloomberg (Cape Town, Cards) objected, then why do away with the existing statutory exemptions? Why not merely add a new sub-section enabling the Minister to create new categories of exemptions? The amending clause throws these statutorily exempted people at the mercy of the Minister's arbitrary whim. Mr. D. J. G. van den Heever (Pretoria Central) stated flatly that this was a "concession", not a "restriction". But he did not argue why. Mr. H. Davidoff (Johannesburg City) doubted the Minister's "benevolence". The new powers were arbitrary and vicious.

Mr. H. G. Lawrence (Salt River) was amazed that, because the Minister felt the existing exemptions were not wide enough, the answer therefore was "to test up all existing statutory exemptions and leave it all in his hands. I think in the case the hon. Minister has been influenced by another one of his colleagues".

The Minister, in reply, exemplified the existing exemptions. He had, of course, no objection to exempting Government employees, Domestic servants? "I

have no objection in most cases." But he did object to an Indian employing either a White or Native domestic servant. "We then see where in fact it is then leading." But beyond this enigmatic remark he at no time gave reasons for his objections. He merely re-affirmed that "the entire basis of our legislation has been that we do not want the Indian and the Native mixed." It is a not unreasonable supposition that the non-participation of Nationalist senators in the debate (mentioned in the preceding article) was partly for fear that some of them might blunt out some of the Government side's less admirable motives in this matter.

"Bona fide visitors" Dr. Dönges agreed to. But "bona fide visitors at an hotel"—"unless one is not in favour of social segregation, these words should never have appeared there." The Minister blamed his own previous drafting. "Patients in hospitals" will be allowed. And as all the other sub-clauses of Section 4 (2) are subject to the Minister's discretion already, he naturally approved of them. Thus the fate was over domestic servants of any sort for Indians and visitors to hotels. But the desire to impose additional restrictions in these respects seemed a far cry from the Minister's introductory remarks about "creating additional exemptions."

At the Committee stage Mr. Davidoff moved an amendment to retain the existing statutory exemptions. Mrs. Ballinger (Cape Eastern) pointed out that, while it might be servants for Indians which were opposed today, it lay in the Minister's power under the new clause to deprive anyone else of servants too. The Minister said he specifically objected to Indians as Leuzias having servants, either European or Native. (The fear of their obtaining White domestic servants is surely illusory?) He agreed that, "if there are any cases for which a proper case could be made out," he would consider allowing individual Leuzias Indians to employ Native servants. "But I cannot take it further."

Mrs. H. Sazman (Houghton) pointed out that Leuzias was a very expensive, "a super suburb", with stands selling at £350 each. Yet the Minister insists on prohibiting servants. His "flexibility" was in one

direction only—to add more restrictions. She asked about "certain reputable hotels in Johannesburg which have a tradition of admitting distinguished guests from other countries (India, China, Japan) who happen to be men of colour". Mrs. van den Heever regarded this as nothing but "social integration". "If they can go to certain hotels, they can go to all hotels... The hon. member wants that all hotels should have the right." (Dr. Dönges: "Local inhabitants as well"). Mr. Lawrence deprecated "these crudities which potentially damage South Africa and the possibility of South Africa playing this great role which the Minister of External Affairs contemplates." (Ghana and all that!) The Minister: "But the clause as it stands could include the most uncivilised type of Native". (Likely customers of the Laagham or the Marine, for instance?)

Mr. J. Cope (Parktown) thought that the clause could be used to deprive Indians also of business employees. And he found "it hard to find words to express the indignation one feels that in the Parliament of South Africa you can have legislation like this." If Mr. Cope hasn't found words yet, one wonders when he will. Mrs. Ballinger said that, while she protested against the injustice to the Indians, she stood as "a protagonist of the traditional way of life of South Africa in this regard. I want to go on living as I have lived all my life and in the way I have always lived. That is, as long as my economic circumstances permit, to buy what service I can afford... I am most seriously concerned with the powers the Minister is taking because it will affect my life as well."

Mr. A. Hepple (Rosettenville) asked if apartheid is only going to be applied between Indians and Africans. Would the Minister be content only by making it impossible for the non-White groups to employ one another? To this, as to much else, the Minister gave no answer. But one was inadvertently supplied by Senator Rubin who pointed out that, in the Government's eyes at present anyway, mixing is all right "as long as that mixing takes place on the basis that the White person is the master and the non-White person is the servant. That is just another way of stating the principle of *dominus*, which we have been told quite unequivocally the Government stands for." By implication, therefore, it would be intolerable to allow any non-

NEW GRAMOPHONE RECORDS ARRIVED

Hatim Tai	2 Records	16	8	
Ashe (Rock and Roll)	4 "	33	0	
Mr. X	4 "	33	0	
Coffee House	4 "	33	0	
Shree Mati 420	4 "	33	0	
Bhai Bhai	4 "	33	0	
Barish (Rock And Roll)	5 "	41	3	
Chori Chori	5 "	41	3	
Ela-Jhalak	5 "	41	3	
Bhagam Bhagam	5 "	41	6	
Naya Andaz	6 "	49	6	

Packing charge & postage for Union 5/6 and Rhodesia 7/6.

**BHARAT MUSIC
SALOON**

AND BOOKSELLERS
(Corner Gray & Lorne Streets)

286 Gray Street,

Phone: 29488.

DURBAN.

Whites to port as "masters," even over other non-Whites.

The third main issue of the 1947 Amending Bill is contained in Clause 19 which set out to amend Section 35 (4) of the principal Act. Section 35 (4) put the onus of refuting any allegation made by the Crown against any company on the company itself. Dr. Donges now asked that it be widened to cover: "Whenever, in any proceedings, whether criminal or civil, an allegation is made that 'any person was at time an Asiatic in terms of any law repealed by the Group Areas Act' or that 'a person is or at any time was a member of any group,' the allegation shall be presumed true until disproved by that person. This extension, said the Minister, rested upon the "ordinary principle that the person on whom the onus rests is the person who has peculiar knowledge of the facts." It was "merely a sensible application of an existing legal rule."

Very early on, Dr. Donges conceded that "in any proceedings" should have read "in any proceedings under this Act"—just one more example among many of the very careless drafting that has persistently dis-

figured the Group Areas Act. Mr. Bloomberg drew attention to the large number of "borderline" cases in the Cape on whom an insupportable burden would be placed by this new section. It may also "have most serious repercussions in some of our most well-known European families in this country." Mr. van den Heever, however, thought the Group Areas Act sought to enable us all "to live together (sic) in peace in such a way as to cause as little friction and disruption as possible." Mrs. Suzman commented "the chameleon-like character which the South African citizen has to adopt under this Act. One can apparently hop from race to race without much difficulty."

Mr. D. E. Mitchell (South Coast) told the story of a White man who married a Coloured woman in Zululand and had two children by her. Under the Act he and his family would be Coloured. Then his wife died, and he remarried a White woman. The man and his present wife are now pure Whites, though his children are Coloured. "The Minister cannot define the position, but he now says it is easier for the person himself to prove his position. This is a shocking

thing." Mr. B. J. Vorster (Nigel) thought that the new clause would result in less embarrassing publicity for the "borderline," as the prosecution would not have to search for evidence to prove its case. It merely made an allegation and then waited for the accused to disprove it. In any case, he felt that the rule about onus resting on the prosecution "has been violated so often that, in some respects, it no longer exists." One hopes he did not mean to imply that a police-state is a good thing in itself. Mr. J. A. F. Nel (Port Elizabeth North) said the onus of proof was already on the accused in cases of mental derangement, under the Urban Areas and Mixed Marriages Acts—hardly an auspicious trio of precedents.

The Minister defended the clause against allegations that it opened the way to "poison-pen" informers, by saying that prosecution rested upon the decision of responsible, senior officials. Nevertheless, retorted Mr. T. G. Hughes (Transkei Territories), a Native was recently charged with running a school in the Cape which the prosecutor admitted did not exist. And Mr. T. O. Williams (Durban Mungrove) added: "Clause 19 now places

the buck in order to get 'inner administration.' That is the keynote of this whole Bill, to give the Minister greater powers in order that he may short-circuit certain difficulties, even though it may create greater injustice."

Perhaps the Group Areas Act will finally end up as a short one Section measure: "The Minister shall do whatever he likes." Just temporarily, he is satisfied that "we now have a weapon to fight social integration, at any rate in some fields." But it can hardly rest there. The inexorable logic of basiskap apartheid never remains static. And in the very elastic definition of what constitutes "occupation" in terms of the Act (as described in the last article) the Government has a splendidly "flexible" weapon for compartmentalising the social and working life of South Africans of all race groups.

(Continued)

R. VITHAL

Bookkeeping, Writing up Sets of Books, Balance Sheets, Income Tax Returns.

Contact No. 12 Barklys Avenue, 38 Market Street, Cor. Diagonal & Market Sts. Johannesburg. Phone 33-1854.

MISS TEHMI SORABJEE RUSTOMJEE

has pleasure in announcing that she has been appointed as
Agent for:—

NATIONAL MUTUAL LIFE ASSOCIATION OF AUSTRALASIA LTD.

(INCORPORATED IN VICTORIA, AUSTRALIA.)

ESTABLISHED 1869

A LIFE POLICY WITH THE NATIONAL MUTUAL
ENSURES ABSOLUTE SECURITY WITH GOOD BONUSES

Please write or inquire for further particulars:

106 Mansfield Road,

DURBAN.

P.O. Box 476.

Telephones: 47888.

47453.

Telegrams & Cable: "SORABTEM."

Archbishop Replies To SABRA

IT was his duty and the duty of Christian members of the South African Bureau of Racial Affairs who possessed a sense of responsibility to oppose inhumanity and misery with all the legitimate means at their disposal said the Archbishop of Cape Town (The Most Rev. Joost de Blank) in an interview.

The Archbishop was replying to criticisms made by SABRA in a recent statement. The statement, signed by Professor M. J. Olivier, said the Archbishop's recent pronouncements on apartheid might have done irreparable harm to race relations in the Union.

"A Shock"

"It came as a shock to us that a man of the integrity and standing of the Archbishop saw fit to criticise and condemn after so short a stay in the country and without having been in the position really to fathom the complexity of our racial problems and understand or appreciate the strength of the various factors which determined the development and the manifestations of our present racial pattern," the statement said.

"We would be the first to concede that some aspects of our racial pattern merit criticism, but we sincerely doubt whether the Archbishop's denunciation could possibly be conducive to a better understanding of the basic problems of human relations facing this country. It is even less understandable that he should see his way clear to pronounce upon the future policy that should be followed in South Africa."

"As social scientists, we feel that serious suggestions relating to policy can only be offered after the person making such suggestions has been—to use Dr. de Blank's own term 'conditioned' by an appreciation of all the factors of which the problem is a function."

"We refer later also to his statement about mixed schools. No doubt, if a policy of integration is to be followed in South Africa, mixed schools are then a necessary corollary to such policy."

"As SABRA fundamentally rejects integration as a possible solution in the field of white-black relations, we cannot but express our basic disagreement with the proposals advocated by the Archbishop."

Dr. de Blank said, "My comments about the admission of

pupils to Anglican Church schools must be seen in the context of the statements made by the Minister of External Affairs.

(Mr. E. H. Louw). My statement was a reply to the Minister, who had impugned my integrity.

"Secondly, it appears that SABRA members have not read properly my statements about racial affairs. I have not attacked the principle of apartheid, but the way it is being worked at the moment. Indeed, I have said there may be a solution on these lines, but only if it is by the acceptance and co-operation of all the races who are affected by it.

"Nor am I wedded to the idea that the conferment of a materialistic Western civilisation on everyone necessarily brings benefits to all. I said the schools should be thrown open to all races because I believe that to be desirable."

The Archbishop invited Professor Olivier to join him in a visit to Windermere and meet some of the people at present going through the process there. He said he had been personally introduced to the misery at Windermere.

Non-Violence Offers Hope For South Africa

—Alan Paton

ALAN PATON, author of "Cry, the Beloved Country," speaking to Nigeria before a crowded audience at University College, Ibadan, said that he did not expect a miraculous change of heart from the present South African Government. The situation would be changed only by the action of the Africans.

This might take the form of revolutionary violence or revolutionary non-violence. The first would be tragic; the second offered hope. He believed that the greatest weapon the Africans held was their power to withhold their labour. "Peace News."

India's Ties With China Praised

THE society of Goodwill and Culture, Bombay, accorded a reception at "Gulmohr" to the Chinese Cultural Delegation, now commencing its tour of the country at the invitation of the India-China Friendship Association.

The leader of the delegation, Dr. Ting Si-Lin, who is also Vice-Minister for Cultural Relations and President of the China-India Friendship Association, said that India and China shared the common factors of unity and solidarity, which were essential for peace. He added that the relationship developed by the two neighbours over the past centuries was not only historical but also cultural. It promoted warm friendship and a tradition of peaceful co-existence. So far, China had sent about 30 delegations and 40 from India had visited that country.

Mr. H. H. Ismail, Consul General for the Dominican Republic, who is also Vice-President of the Society, welcoming the delegation, said that though its purpose was to attend the National Conference of India-China Social and Cultural Relations, it would, no doubt, tour the country to foster goodwill.

Mr. V. N. Adarkar, General Secretary, proposed a vote of thanks. Capt. Romesh, formerly of the I.N.A., gave a violin recital. Among those present were the Deputy ministers of Bombay, Mr. Devisingh Chaudhari, Mr. Shamrao R. Patil, Mr. Bahadurhai K. Patel and Mr. Shankarrao B. Chavan.

Appeal By Catholic Bishops

Ndola.

An appeal to all Roman Catholics to think, speak and act in conformity with their beliefs in the unity of mankind, and not to pay exaggerated attention to accidental differences such as colour within the human family, is made in a joint pastoral letter by seven Northern Rhodesia Catholic bishops, and addressed to Catholics of all races in the territory.

The letter mentions the "instances of unhappy relations between the citizens of this country, and the development of unhappy and ruinous division, fomented by a totally erroneous emphasis on racial disparity."

Strijdom's Secretary Sentenced Under Immorality Act

Sentence of four months' imprisonment and four strokes with a cane was imposed on Gideon Andrew Keyser (39), by Mr. P. J. van den Berg in the Pretoria Magistrate's Court for an offence under the Immorality Act.

In a plea for mercy Keyser said he realised the enormity of the implications of his deed. He said he was private secretary to the Prime Minister, he had a wife and two children, was held in high esteem by the public and did not drink or smoke. "I beg to be released with a warning."

The case was heard in camera in a special court. The record, however, was available to the Press.

Keyser was granted £50 bail pending appeal to the Supreme Court.

Cable & Tel. AdJ. HARGOVAN.

Phone 29368

P. Hargovan & Co. (Pty.) Ltd.

Earthworm Pickle Jars 3 Gallons 12/6 each F.O.R. Durban
Fresh First Grade Green Ginger 1/2 per lb. " "
Fresh First Grade Garlic 2/- " " " "

Cash with order only.

P. O. BOX 1250.

155/7 Warwick Avenue
DURBAN.

India Letter

(From Our Own Correspondent)

Dr. Ho Arrives In Calcutta

Calcutta, Feb. 4:

DR. HO CHI MINH, President of North Viet Nam, arrived here tonight on his way to New Delhi.

Hanoi:

Dr. Ho said at the airport before his departure for India that his visit was intended "to enhance the solidarity among countries in Asia and Africa thereby increasing our strength for the defence of world peace."

Ban On Dowry System

Trivandrum, Feb. 4: Kerala will ban the dowry system and impose a ceiling on wedding gifts by legislation it is officially learned.

A draft bill has been sent to the Government of India for approval and it is likely to be introduced in the budget session of the State Assembly, beginning on February 22.

The Bill will apply to all communities and domestic offences of Kerala. All wedding gifts above Rs. 20,000 will be prohibited. Those giving or accepting dowry will be subject to a fine.

Another Bill, also awaiting the Central Government's approval, seeks to unify laws relating to inheritance and succession among Indian Christians in Kerala.

Bakshi Calls For Curbs

Delhi, Feb. 4: Bakshi Ghulam Md., Kashmiri Premier, today warned the countrymen against the activities of certain persons in Delhi who were deliberately attempting to create confusion and doubts in the minds of the people regarding the accession of Kashmir to India.

The Kashmir Premier was speaking at a reception accorded to him by the Social and Cultural League of Dayanand Delhi. The League presented him with a welcome address praising his record of patriotism and his services to the State of Jammu and Kashmir.

Bakshi Ghulam Md., particularly referred to a certain woman, though he did not name her because he said that everybody knew who she was, and stated that she was leaving circulars in India as well as sending them to foreign countries with the clear intention of creating confusion

and endangering the unity of India. That was the most objectionable part of these circulars apart from their uncalculated attempt to distort the Kashmir issue, the Kashmir Premier added.

P.S.P. Leader's Request: Referring to the request made by Mir Muneer Ahmed, Chairman Proja-Socialist Party, Delhi State, that he (Bakshi Ghulam Md.) should take up this matter with Mr. Nehru, the Kashmir Premier said that it was not for him to do so.

"It is between you, the people of Delhi, and the Government of India to stop her," Bakshi Ghulam Md. said, and added, "If you do not stop her, we will have no complaint because we are confident of our stand."

"But I can assure you that if such circulars had been issued in Kashmir, I would have definitely taken steps to stop such mischief," the Kashmir Premier declared.

Bakshi Ghulam Md. reiterated that Kashmir's accession to India was "final and absolute" and no power on earth could alter it. The Kashmir problem, he said, was no longer a political one. The only problem that remained now was how best the State could make progress.

Bakshi Ghulam Md. declared that the elements which were trying to create confusion had no doubt the backing of certain agencies. It was being suggested that the Muslims in Kashmir were not in favour of accession. Bakshi described such propaganda as a colonist lie and said that everyone in Kashmir today felt that any move to change the present position was fraught with dangerous consequences.

U.S. Investments In India

San Francisco, Feb. 3: The rate of increase of American capital investments in India was "encouraging," Mr. G. L. Mohla, the Indian Ambassador to the U.S. said today.

Mr. Mohla told a press conference that in the last seven years American capital investments had increased from 25 million dollars to 110 million dollars.

Although Britain's investments were over 600 million dollars, the Ambassador said the rate of

increase does not match that of the U.S.

Mr. Mohla told his Government and Indian industrialists were now considering the establishment of a foreign investment information centre. The centre, he said, would probably be located in New York city. The Ambassador is here to visit West Coast educational and industrial firms.

Later, Mr. Mohla said that a further agreement between India and the U.S. for the exchange of manganese ore for wheat grains would be sought by India.

No Soviet Arms To Grab Kashmir

Ivan A. Benediktov, leader of the Soviet Parliamentary Delegation, bluntly told a Pakistani Newsmag that "the Soviet Union will not give Pakistan arms to conquer Kashmir."

Benediktov, who was addressing a Press conference, counter-questioned the reporter asking for military aid: "What do you want arms for and how much?"

The correspondent promptly got up to say: "As much as will help us to conquer Kashmir." Benediktov replied: "So you want war over Kashmir. We

cannot be a party to it. 'We can' not be your ally in war."

Benediktov told the Press conference that the Kashmir issue should be settled through direct negotiations between the parties concerned.

Asked what should Pakistan do if direct negotiations failed, the Soviet leader said: "If you fail once, you should try again, for the problem could be solved only by peaceful negotiations."

Asked if the Soviet Union recognised the existence of the Kashmir dispute, Benediktov said that the question was raised only by the leaders and the Press, but not by other people in Pakistan.

A correspondent asked him if Russia would offer military aid to Pakistan. Benediktov said: "To us country have we offered specific military aid. We strive for peace."

Export Council For Sport Goods

New Delhi, Feb. 4: An Export Promotion Council for sport goods has been set up in Delhi, the tenth in a chain of such councils sponsored by the Government to develop export markets for Indian products.

S.R. Govt's Order Forcing Urban Africans Back To Reserves

From Our Bulawayo Correspondent

A NEW ruling by the African Education Department of the Southern Rhodesia Government threatens to curb the activities of evening classes in the territory—and put the brake on the education of thousands of knowledge-seeking Africans.

The order, which comes from the Federal capital, Salisbury, is aimed at forbidding all unemployed Africans from attending evening classes in the towns.

It also requires the principals of evening schools to submit lists of unemployed pupils at present attending classes.

Said Mrs. Grace Coleman, founder-principal of Alpha School, the only secondary evening school in the Federation: "I will refuse to submit any list of unemployed people attending my school."

"For more than four years I have struggled to keep this school open against subtle nagging from the authorities."

"I have nearly 200 pupils—all young men who thirst for knowledge. Many are unemployed."

"You would think the Government would welcome my school. I turn away hundreds of applicants each year for lack of space and teachers."

"Why doesn't the Government build more schools like it to help solve the gigantic African education problem?"

It is believed that the new order is an attempt to force unemployed urban Africans back to the reserves.

The order will affect many evening schools in Southern Rhodesia.

Phone 24-1240

P. O. Box 1848.

MASTER BROS.

(PTY) LTD.

WHOLESALE MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS

HOUSE FOR KEEN CASH PRICES

33 West Street, JOHANNESBURG.

H.Bomb Against Universal Peace

By DIVAN IN "LOK JIVAN"

ONE H-bomb costs approximately two thousand million rupees. It is however the firm belief of Russia, America and England that continual manufacturing of and experimenting with the H bomb will mean universal peace and all dangers of a destructive war will be over. How can such dangerous weapons help to keep peace, I fail to understand. Instead the percentage of peace destroying crimes people is steadily rising. The rising of the people in many countries show that war is imminent. Above this the greater part of the world population is suffering from poverty, lack of education, hunger, disease and is lying desolate under the hand of unemployment.

Every year two million five hundred thousand people die of T.B.

In Latin America 25 million children are unable to be vaccinated. Fifty million people are suffering from another deadly disease.

Fifty per cent of the child population of the world is unable to enter schools while 90 per cent of our huge population are still illiterate. The manufacturers of the hydrogen bomb should realise that all those unfortunate unemployed or the victims of deadly diseases are all human beings and as such are entitled to the essentials of living as much as their more fortunate fellow men. Why, then, are these millions of unfortunate people deprived of these essentials?

Christianity is slowly fading off in many Christian countries.

They wish to be intoxicated with their own strength hence they manufacture more and more destructive and highly dangerous weapons and then become dictators of the whole world. Thus they are prepared to spend millions and millions over these weapons while the millions unemployed illiterate and suffering from hunger and deadly diseases are left unprotected because of lack of money. One H bomb means two thousand rupees. What if this were to be used for the good of mankind?

Today the U.N.O. barely spends ten thousand rupees for this purpose.

If three H.bombs were to be stopped from being manufactured 2 thousand million rupees would be saved over each bomb—this

means that the U.N.O. can spend 500 times the amount it spends now for the good of mankind and this only from the cost of one bomb. What then from the cost of three.

The coldest thing however is that the three countries, leading in the manufacture of bombs are the most prominent members of the U.N.O.—an organisation established to keep world peace and mankind from being destroyed.

The H bomb can never spell universal peace and good will. From it only the sparks of complete destruction, ill-feeling, vio-

lence, hate, suffering and ruin of mankind as a whole fly?

The U.N.O is however established for the spreading of love, kindness, service and sympathy among mankind. What then is our future?

Chief Of Staff Of Indian Navy Admiral Katari To Take Over

VICE-ADMIRAL Sir Stephen Carroll, K.B.E., C.B., D.S.O., Chief of the Indian Naval Staff, will on the expiry of his term with the Indian Navy in the last week of April this year, hand over the command to Rear-

Admiral R. D. Katari, at present Flag Officer Commanding the Indian Fleet. On taking over command, Rear-Admiral Katari will be promoted to the rank of Vice-Admiral Katari.

Admiral Katari was on a goodwill visit to East Africa last year.

Commodore A. Chakravarti, Deputy Chief of Naval Staff will succeed Rear Admiral Katari as Flag Officer Commanding Indian Fleet. He will be promoted to the rank of Rear Admiral.

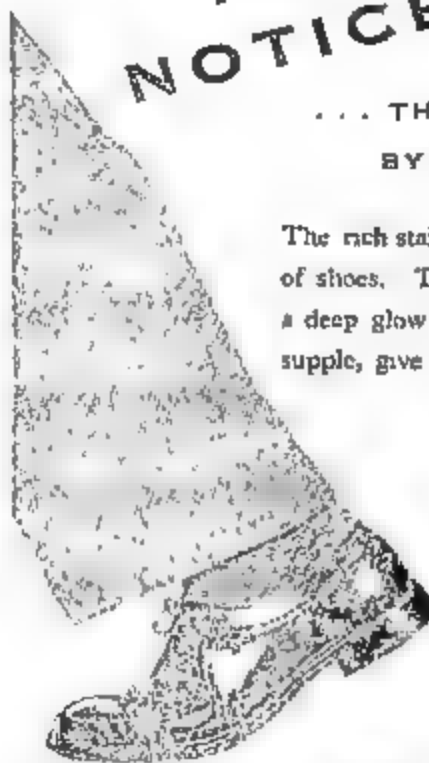
Captain A. K. Chatterji, who has just completed a course at the Imperial Defence College in the U.K. will succeed Commodore Chakravarti.

IT'S NOTICEABLE

... THE IMPRESSION MADE
BY WELL POLISHED SHOES

The rich stains in Nugget restore the colour of shoes. The finely blended waxes bring a deep glow and gleam, keep the leather supple, give that noticeable Nugget shine!

Listen to "THE NUGGET SHOW": Springbok Radio: Saturdays: 6 to 6.30 p.m.

India's Largest Insurance Company At Your Service

The
New India Assurance
Company Limited

SOLE REPRESENTATIVE IN THE UNION OF SOUTH AFRICA

RUSTOMJEE JALBHAY RUSTOMJEE

140, Queen Street, DURBAN.

FOR SERVICE AND SECURITY
 CONSULT US FOR
EVERY TYPE OF INSURANCE

P.O. Box 1610.

**Residence: 111 Eleventh Avenue,
 DURBAN**

Phones:

**Office: 25845
 Residence: 36413.**

BOOKS FOR SALE

THE DELIVERANCE (A picture of the palpitating life of the joint family)	4	6	INDIAN CHRISTIANS	—G. A. Nalson	7	6
INDIAN STATES' PROBLEM (Gandhi's Writings and Utterances)—M. K. Gandhi	10	0	SEVEN MONTHS WITH GANDHI	—Krisnadai	12	6
FOUNDATIONS OF PEACE (Critical study of the conditions which precipitated two world wars)—K. T. Shah	15	0	A RIGHTEOUS STRUGGLE	—Mahadev Desai	2	2
DELHI DIARY—Gandhi	10	0	NON-VIOLENCE IN PEACE AND WAR			
A SURVEY OF RACE RELATIONS (1934-54)	5	0	Vol. I.—M. K. Gandhi	15	0	
A PROPHET OF THE PEOPLE			NON-VIOLENCE IN PEACE AND WAR			
—T. L. Vaswami	8	6	Vol. II.—M. K. Gandhi	16	0	
KRISHNA STORIES			FROM YERAVDA MANDIR			
—T. L. Vaswami	7	6	—M. K. Gandhi	1	0	
A VISION OF FUTURE INDIA—E. G. Mubhrawala	2	0	GANDHIANA—D. G. Deshpande (A Bibliography of Gandhian Literature)	5	0	
SOVIET ATTITUDE TOWARDS CHINA			GANDHILJINNAH TALKS (Text of Correspondence and other relevant matter)	3	6	
Facts And Facts—Stanley Powell	5	0	PILGRIMAGE FOR PEACE—Pyarelal	12	5	
AMONG THE GREAT (Conversations with Kees de Holland, Mahatma Gandhi, Bertrand Russell, Rabindranath Tagore and Sri Aurobindo)—Dilip Kumar Roy	23	0	TO STUDENTS—M. K. Gandhi	4	0	
TWO HISTORICAL TRIALS IN RED FORT			BAFU—Marry P. Jett	4	0	
—An account of the trial of the Officers of the I.N.A.	14	0	COMMUNAL UNITY—M. K. Gandhi	25	0	
WHY CRIPPS FAILED (Documented account from the Indian Nationalist point of view)—M. Subrahmanyam	2	6				
FAMOUS PARSIS	7	6				

Obtainable from:

**'Indian Opinion,'
 P. Bag, Durban, Natal.**

વિજ્ઞાનનું અજ્ઞાન ભયભીત બનશે

કાર્લોંગ ઈનામ વિજેતાની ચેતવણી

યુરોપીય સરકારી અધિકારી વિજ્ઞાન માટેના કાર્લોંગ ઈનામના ૧૯૫૭ના વિજેતા બર્ટોલ્ટ રમ્બો પ્રીટનના વતનમિત્તલ, લેબલ અને વિજ્ઞાનીક છે.

આ ઈનામ ૧૯૫૨ના ઓરીસાના શ્રી. બી. પટનાક સરકારી વિજ્ઞાનની જનતા ઉપયોગી યોધા માટે નક્કી કરાવેલું હતું તેમજ હોઈ અને બીજા સંસ્થાના વિજ્ઞાનીઓ વચ્ચે સંબંધની સહકાર આજ રાખવાનો આ પાછળ ઉદ્દેશ હતો.

આ ઈનામ જાન્યુઆરી ૨૮મીના પેરીસ ખાતે બર્ટોલ્ટ રમ્બોને અર્પણ કરવામાં આવ્યું ત્યારે જે આવજુ તેઓએ કહ્યું હતું તે બંને આખીએ જીએ.

“એક વખત એવો હતો કે માન્યતાનો ફેલાવો કરવો એ બધાં વિજ્ઞાનીઓ પોતાના કાર્યને બહુ સહેલી વાત નથી. જેઓ વિજ્ઞાન બુદ્ધિગમ્ય કરવાના પ્રયાસ સરકારી સંસ્થા બરી નજર રાખતા. પણ આજની દુનીયામાં આવું વલણ બહુ સમય નહિ ચલાવી લેવાય. આજની વિજ્ઞાનની આધુનિક યોધા અપૂર્વ બળ રાખી સરકારના કાર્યમાં સાધા અને તરસા બંને કાર્યો માટે સુકાઈ છે. સિવાય કે સત્તાપ્રીયો કે, જેઓ આ બળને વાપરે છે તેઓ સારી રીતે તેને વિશે માહિતગાર રહે અને શાસ્ત્રપણી તેનો ઉપયોગ કરે અને પ્રભુસત્તાક દેશ માટે ફક્ત સત્તાપ્રીયો જ નહિ પણ તેની પ્રજાએ પણ વિજ્ઞાનને બાધી લેવું, ઘણું જરૂરી છે. આવી દલ ને હાથ પડતો કોય, તેજ

સરકારી. જે અનુભવ મલીલીઓ, કિસકારીસ, અથવા તેમના અનુયાયીઓને અથવા તેમના કાર્ય વિશે માહિતીઓ ન ધરાવતા હોય તેઓ અવજુ નથી ગણવા માં આવતાં. અને હાલો છે કે, બધા ઉચ્ચ શિક્ષણમાં વિજ્ઞાનને સત્કારથી સહીથી તે આજ પચાત નો ઉત્તિદાસ શિખવવામાં આવેલો છે. તેમજ આજના વિજ્ઞાનની સીધવટ બરી માહિતીઓ અપાવવી નોઈએ. જ્યાં સુધી આવી માહિતીઓ ફક્ત વિજ્ઞાનીઓ ને જ હશે ત્યારે સુધી દેશનું તંત્ર સરળ પછે નહિ ચાલે.

કોઈ પણ માનવ યોધાને એવાની અને રિવકારવાની બે બાજુઓ છે. એક બાજુ એનાથી થતા કાલોની તારીફ અને બીજી

બાજુ તેનાથી થતી માનવ જીવન ઉપર અસર. આ બંને બાજુનો વિચાર કરવો નોઈએ. આમ કહી હું એમ નથી કહેવા છોડતો કે, આ બે વિચાર એથી એક બીજા કરતા ઉચ્ચી અથવા નિચી છે પણ હું એટલું જ બતાવવા છું કે, આમ વિચાર કરવાથી જુદી જુદી વસ્તુઓને જુદું જુદું મહત્વ મળે છે, જે હોમર અને એકલીઝ ન થયા હોત, અથવા હાલ અને સોલરપીઅરે કોઈ જાતનું સાહિત્ય ન લખ્યું હોત, અથવા બાક અને યેમહેવ ને સંગીતની સારંગમ ન લખી હોત તો આજના સામાન્ય માનવ જીવનમાં કોઈ પણ જાતનો ફેરફાર ન થવા પામત. પણ ને પાંચ મે.ગરસ ગેલીલીઓ અને જેમજ વોટ ન થયા હોત તો ફક્ત પચીમના બોસાઓનું જ જીવન કે અમેરીકનોનું જીવન જ થતા કાલોની તારીફ અને બીજી (અનુસંધાન માટે જુઓ પાનું ૫૪)

હોઈ અને ચીન વચ્ચેની મીત્રાચારી

યુદ્ધ બીલ અને કલચરની જે સંસ્થા સુભધમાં છે તેને “યુલેસીય”માં ચીન કલચર પ્રતિનિધીઓનો સત્કાર સમારંભ યોજાયો હતો. “ઇન્ડિયા યા.ઈના ફેન્ડરીપ” સંસ્થાએ એ લોકોને આમંત્ર્ય કર્યાં. પ્રતિનિધીના નેતા ડો. ટીએ-સી-લીન કે જેઓ કલચરર રીલેશનના ઉપ-પ્રધાન છે અને યા.ઈના ઈન્ડીયા ફેન્ડરીપ રીલેશનના પ્રમુખ છે તેઓએ કહ્યું કે, “હોઈ અને ચીન બધી રીતે એક સરખા અંગીત અને મજબુત છે. શાંતિ માટે એ ઘણું જરૂરી છે. આ બે દેશો વચ્ચે જે મીત્ર સંબંધ ગાઠા થયો છે તે ફક્ત એટલી

કા સીક રીતે જ નથી પણ સારકૃતીક સંબંધ છે. પરંપરાથી આ માલતો આવેલો મીત્રી બંધો સંબંધ છે અને તે સહકાર બંધો કહેવાય રહ્યો છે. ચીનથી ૩૦ અને હોઈથી ૪૦ સંસ્કાર મંડળો ગયા આવ્યા છે.”

કોમીનીયન.....ડો. સી-ની-ય-ન રીપબ્લીકના કેન્સલ જનરલ છે અને આ સંસ્થાના ઉપ-પ્રમુખ છે તેઓએ આ મંડળને સત્કારતાં જણાવ્યું કે, “આ પ્રતિનિધી મંડળ કલચરર પરીપદમાં બાગ લેવા આવ્યું છે. થયું અને મુજબ ખાતો છે કે તેઓ સમસ્ત દેશ માં ફરશે અને પોતાનો શુભેચ્છાનો સંદેશો ફેલાવશે.

બધે ધરાવતા બાલકાક નીચેરવાનના જીવનની અંતિમ પળો મળ્યાની હતી. ત્યારે તેણે પોતાના વારસદાર પુત્ર હરમજને પોતાની પાસે બોલાવીને કહ્યું : મેલા, તારી પોતાની મુખસમવાનો વિચાર કરી હું કરવો નહીં; પણ તરીય લોગોને શી રીતે રાહત થશે તેનો પહેલો વિચાર કરજે. ભરવાડે પેલાને જાણ સેમ થરતાં કુળીને એક બાજુએ ઉપવા પરી રહેવાનું નથી, પણ તેણે એ પેલાનું નામી રસમ કરવાનું છે. રાજા પ્રજાને ચાટે ન કે; પ્રજા રાજાને ખાટે નથી. પ્રજા જી મુજ છે અને રાજા એ જાહે છે. આ પોતાની બીજી સહિત મુખમાંથી જ લે છે.”

"ઇન્ડિયન ઓપિનિયન"

શુક્રવાર તા. ૧૪ ફેબ્રુઆરી, ૧૯૫૭.

આર્ય બીશપ બહેન્ક અને ઈલામદાપલ્લુ

પ્રેમીનના આર્ય બીશપ બહેન્કે ઈલામદાપલ્લુ સાથે લંકા શરૂ કરવાની કાંઈક કરી છે. આ કાંઈકને સાંભળી નેચ નાહીરત વિચારમેળી વાળા અને તેની નિરૂદ્ધના-અન્ને પક્ષે-પોતાની પરીસ્થિતીનો વિચાર કરવો જોઈએ.

ડૉ. જુરટે દી. બહેન્કના ઈલામદાપલ્લુ વિશેના વળગુથી એંગલીકન ચર્ચની નીતી ઈલામદાપલ્લુ વિરોધી થઈ છે. આર્ય બીશપ ફક્ત ઈલામદાપલ્લુ જો અનેવી છે એમ કહીનેજ નથી સુધ રહ્યા. પણ તેઓએ કપલ બહેર કહ્યું છે કે, તેઓ એવી કોઈ પણ ચર્ચમાં ભાગલુ નહિ કરે કે જ્યાં રંગભેદ હોય. આવા વિચારો અને વળગુથી આર્ય બીશપે ફક્ત સરકારની જ નાસાદ નથી બેઠોરી લીધી પણ ધણી ડારી પ્રભ, તથા વેપારી અને ઉદ્યોગપતીઓની નાસાદ પણ બેઠોરી લીધી છે.

આની યોદી ચર્ચના નેતા તરીકે આર્ય બીશપે જે વળગુ લીધુ છે તે યુક્ત વિચાર પછીજ લીધુ હશે. તેમના વિરોધીઓ નો અને આ કુર નીતીના લોભ બનેલા ડોક્ટરોને તેમને વિચાર કયો જ હશે.

અમારે તો માનવું છે જ કે, આ પ્રગલ્ભ યુક્ત વિચાર કયો પછીજ તેમને લીધુ છે. બીન-ભોરાઓના દીલમાં આ દેશની નીતીને બદલવાની જે નિરાશા કાલમાં થઈ હતી તેમાં તેમના બહાદુરી ભયો ચબ્દોએ ફરી આશાની ચીનગારી ધુમ્મી છે.

એંગ્લીકનોએ ઈલામદાપલ્લુ સાથે પોતાનો વિરોધ પ્રદર્શિત કયો છે અને પોતાનું વળગુ પણ બહેર કયું છે. આવી એમ નહીં યક્ષ કે ઈલામદાપલ્લુની કલતને વિરોધી ચર્ચના એક પોતા ભૂવનો સાથે મળે છે.

એંગ્લીકન ચર્ચના આ બહાદુરી ભયો પચકાને બીજા ચર્ચોએ અનુસરવું જોઈએ, કેચલીક ચર્ચ કાળા માટે પોતાની નીતીની ભહેરાલ ધણી વળત વર કરી છે. આવી જ રીતે બીજા ચર્ચો પણ પોતા પોતાની ક્ષેત્રમાં વિરોધ પ્રદર્શિત કરે છે. પણ કહે સમય આવશે કે કે બધી ખ્રિસ્તી ચર્ચોએ એકજ ચર્ચ પોતાનો ભેરદાર વિરોધ આ ઈલામદાપલ્લુ સાથે કરવો જોઈએ.

ઈલામદાપલ્લુની નીતી સમાજ ડું જે આત્માત્મિક રીતે પતન કરે રહી છે એને બદલવવા માટે અમારી ક્ષીએ તો પ્રાકુત યક્ષજ છે, તેમ કલ્પાં કલ્પ પણ એ બધી ચર્ચો ભેગી યથને જે પતન થઈ રહ્યું છે તેમાંથી બચાવવા સકિલ વળગુ છે અને પ્રાર્થના કરે તો કલ્પ પણ ફક્ત આદિકાને બચાવી શકાય.

પોતામાં પ્રોટો જવ અમને ત્યાં છે કે, વડા પ્રધાન જે "બોરી ચર્ચુટી"ની વાતો કરે છે તેની લોકામણી વાળીમાં ખોસ્તી ચર્ચો કલાલ લોળાવાઈ જશે, આમ કર્તા આર્ય બીશપ ડું વળગુ યક્ષ બહાદુરી બહુ છે. તેમના આ વળગુથી ફક્ત ભોરાઓના જ છવનમાં નહીં પણ બીન-ભોરાઓના છવનમાં ધણે પકટો આવશે. આર્ય બીશપને એ ભણી અતોષ મશે કે એમની પડવે આ દેશની બહુમતી છે. તેમજ નીતી અને સમ છે તથા કુનીયા અને ઇતિ કાચનો સાથ છે.

આ બધા ઉપરાંત આર્ય બીશપે એક અગભરો સવાલ બેઠો કયો છે. તે એ કે, ખ્રિસ્તી ધર્મ નીતી વળગનો ધર્મ છે, કે પછી તે એવો એક ધર્મ છે, કે જે લોકોને આ માર્ગ-દર્શન આપે અને ઉજલ મળે. (અનુવાદ માટે જુઓ 'કાવમ' જ.)

આપણું છવન—બીમતી મુશીલા ગાંધી.

શ્રી દિવસ બપોથી એક જ વાત સાંભળાય છે કે મેથવારી યુગ વધી ગયું છે અને નાણાની અગત નેચ રહે છે. આ બીના સત્ય છે. તેમ કલ્પાં તેને પણ બીજા વાળુ છે. અને તે આપણે બાની લીધેલી આપણું ભરીયાતો.

આપણે જે વિચારણા તો નાની મોટી બધી યોએ જે આભયી. ૧૨-૧૫ વરસ પહેલા આપણને ભેંટી નહેલી તે વસ્તુએ આને છવનની એક ભરીયાત એવી બની ગઈ છે. એકા અથવા અંધ. ડું જે અકિન ડા એક એક એકા અથવા અંધ માણસના પમના કણુ માટે ભરી ભણવા. આનો કેટલી ભેટી ભરી છે.

કપાલ સીકુસને ધરમી અને ધંદી થી અમને કાચકા વહેળી ભરીયાત રહેતી. આ ઉપરાંત વકાર ભવા ભાવના અને આનંદને પ્રક્રમે પહેરવા કુંદર નહીં રહેતા. ધણીને વાદ કહે કે, પહેલાના લોકો અથવા કહું કે આપણા વડીલો. અમને ગલુ મલુ પેદી એક એક સાદી કે શેલા અને અંધને પહેરતા અને મર્ જેર પોતાને અપાવથી જે અમુક્ય ભેટ બધાને ભણવતા. આને રર લોકે દિવસે ફેરનો નાલામ અને હાલે પિચરા તરીકે પણ કાચ ન આવે-એવા કમુકા પહેરતા લોકોએ કાળ. વરકમાં ૧૦-૧૫ નવી કાપ્તો, નવા લોકોએ અને અમિને ભત ભતતી નવી નવી ફેરનની કાદી એ ભરીયાત વરકના કેટલા પેલા ભેટ્યો. આનો વિચાર પ્રત્યેજ કરવાને રહે. બ્લાઉક પોલાની પણ ફેરન નાકાતી રહે. ફેરન નાકાપ કે કન બધી અબાઉક ૧૫મા રહે અને નવા કાચી મેગમ. આમાં કેટલા નાણાનો ભવ.

કાળીના આભનો કાગીનો આપણે જ છવન બર પહેરતા નથી. રર લોકે વપરે એવી પણ ફેરનો નાકાપ. આભના કાળીનામાં લોના કરતા પ્રામલુ વધારે લો. આથી બની કિચત તો કું પમે? અને નવાની તો ફેરન તરીકે કોમલ આપવી જ પડે? પહેલાના ભવાનાની નકાર મિલે આને કયાં? જે બીએ લેલે તો વેપારમાં ભરી ભેટને યુક્ત કરી કાઢવી. આનો કિતિ અભિદ અથવા પોલા લોના કહે અને અરથા લેલે તે કુલ કિમતો પા બામ પણ આને કેમ એ અપાવ છે.

કરે ભવાની અને ભમણવાની પહેલા વાત વળમાં કાપ કેમને ભવાનું નહીં. અને ભવાને તો કાપર કુમર ભાણું. યુધ્ધ જે આર વાનીઓ લે. આને યુધ્ધ વાનીઓ કરતાં અલગી સંભારા વિરોધમાં વધુ વાળા અને વખતની ભવાની વાદ

કિતેમ અને સીવરેડ જે આભલ ભમણવાની છવનની ભરીયાત ભમણવી જ જોઈએ. આ જે વરસ કપચીત ભરીયાતને માલે છે. આમાં કેમ કેટલા નાણા ભવાને છે એ પણ મેલેજ વિચારે જ કીક.

કરે નવા ભવાનાનું ફેરનીવર, ફેરની વર જે પણ કહે નિત નવી ફેરનને અપાવ થઈ મશે છે. અપવાની કહી અને પોતાની વાપરવાની મેળવતા ન ભેટા ફેરનીવરની ભરીયાત પાળુ નાણા ભવાને થાય છે.

આ ઉપરાંત ફીમન, પડ, પાપર લીપરટીક, લેંટ, કિચ, તેલવેન્ડ, જે પણ છવનની ભરીયાતમાં આવી ભવ છે.

આ ઉપરાંત કુરકાને કેટલીક ભરી વાતો વધારી છે. એમાં જાક કરીને કાળાના ભરવે. ચોપરીએ કહેલા નાલામ. એક વાળકની મેલપડી બીજા વાળકને કામ ન આવે. એકીવાળે તે કોઈ કાપી. સ્પેક લેલ મલમ. એકીએ લખતા, આવડે તે પહેલા અરકિ કન એકાકાકાકા કુતોનો અરથ થાય. અને વેવરકિ વળગે કુલ, પછી કાણે મેથવારીને માલે ફેરી કે ભરીયાતોને તો પછી કેટલીક ભરીયાતો આવી ન કરી કાચવી તેમ કરી કલોપ અને ચીંતા કુલ છવન ન છપી વકામ.

એક વાર એક વિચ કાલે વાલે થવી હતી. અમને ત્યાં ગલુ આર કોશ હતી. આ આર મડે આ ભોરીક માટે અને એક 'કુટુંબ આરિ કલ' ભરીયાત છે વિરોધ વાલો કહિ રવા હતો. આજ ફેરનીવર દિવસે પ્રક્રમે ભરીયાતો ભવાના કપા આપવા ફેર ઉપરાંત કેટલાક ભાલ એવો આવ્યા. આ મિલે વેપારની તકલીફ અને ભૂંડ બંદી આવી મવાના રકમણુ કઈ કયો અને માંડ માંડ લી. ૧૦-૧૫ આવી.

જે વખતે છવનની ભરીયાતો બોળી હતી ત્યારે માનવના મન મેલા હતા. 'પોતાવર નાણા એકા અરચી તેવો કાન' ધર્મમાં વધારે વાપરતા. આને ભરીયાતો વધી અને 'વડ કાકમ વલ. કાણુ પોતાની લુણુ ન કલોપલ લો.

આ ઉપર વિચાર રું.

આર્ય બીશપ બહેન્ક અને ઈલામદાપલ્લુ

કોર. આ ઉપર ફક્ત આદિકા જે વિચારવાની મળી જશું છે. આર્ય બીશપના આ પચકાને આ દેશના અન્ને રંગના વિચાર શીલ પચના લોકોને તેમને કાંઈક ભળીને કન છે.

દક્ષિણ આફ્રિકાના હિંદી ભાષીઓને

(લેખક : પ્રામણભાઈ ખંડુભાઈ દેસાઈ)

તા. ૨૧-૧-૫૮ રવિવારને રિવરે હું દક્ષિણ આફ્રિકા ઊડી ભલે હું અને રેડેલીયા, ૪૨૮ આફ્રિકા, દરેકસાથ તથા જાંઝીબાર મધ સ્વેડેશ માં અર્ધ-અને દ્વિસાપ્તિકા આપવાને હજમત અભિપાર માફ પુરા થયા છે. હું હિંદી આ દેશમાં હજમત નીકરવું પછી આપ્યો હતો.

આ દેશમાં આવવાનો મારો મુખ્ય આશય એ હતો કે હિંદીને 'આઝાદી મળ્યા પછી મેં' મામલામાં ડેલેગેશનો પ્રમુખ હાથમાં લીધેલો છે. સુરત છાત્રાના મજબૂતી નામનાં હજમત માર માથેલું છાત્ર મનાવી હેઠળ અભિપાર મળે મળે અને એક હાથ રૂકા મનાવી રહ્યો છીએ. આમાં ૪૫૦ વિદ્યાર્થીઓ મળે છે. ભગીન-મકાન-વસ્તુઓ મળીને હજમત દરેકની જે હાથ રૂકાની નીચે છે તેને હું દરેક કરવામાં આવેલું છે અને તેને મુખ્ય સરકારના દરેક રજીસ્ટર કરવામાં આવેલું છે મને વરસે વિદ્યાર્થીઓની સંખ્યા વધી જવાને પરિણામે હજમત ૪૫ હજાર રૂપિય. ખર્ચો એક નવું મકાન લેવા લઈને નવાવમાં આવ્યું હતું. વિદ્યાર્થીઓની સંખ્યા વધતી જ રહેતી હોવાથી આ વર્ષે પણ બીજું મકાન નવાવનું કરે કરવામાં આવ્યું છે અને તેને ખર્ચે પણ હજમત એટલે જ થશે. આથી દક્ષિણ આફ્રિકા જ્યાં ત્યાં આ હાથે મારે દરેક કરવામાં હોવાથી હું આપ્યો હતો, અને નવાવનાં જાનક થાય છે કે હું હજમત પૈસા ૩૨૦૦ એકાદ કરી લઉં છું. એ મારે જે નવાવને હોવાથી આ હાથે મારે અને આથી સહાય આપી છે તેમજ મારી સાથે રૂપા છે તેમજ આ ૧૫ થાપને-હજમત પુરું આભાર માનું છું.

આ દેશમાં હું ભારતીય આવ્યો ત્યારથી આ દેશની સરકારના દરેક-દરેક મારી મારી હાજર રાખ્યા કરતા હતા. હું ભાઈ ભાઈ ત્યાં મારી પાછળ તેઓ હોવા જ અને હોયે તે મારે કે પ્રાંતમાં જઈ હતું ત્યાં જવાની સરકારે મનાઈ કરી દીધી તેથી હું ત્યાં જઈ શક્યો નથી. હરી પાછા રંગના જઈ હાથ તો ત્યાં પણ જવા દેવામાં આવ્યો નહિ એવું મને જણાવી દેવામાં આવ્યું હતું. આમ કરવામાં આ દેશની સરકારનો શો આશય હશે તે હું હજમત લઉં નથી.

આ દેશમાં આવ્યા પાદ આપણા આફ્રિકાની રાજકીય, સામાજિક તથા આર્થિક પરિસ્થિતિને અને પુરેપુરે ખ્યાલ આપ્યો છે. આપણે આફ્રિકાની રાજકીય સ્થિતિ તો અત્યંત ખરાબ છે. ૧૯૫૫ એરિયાલ એક્ટની

તકવાર આપણે આફ્રિકાના માયા ઉપર ઝડપી રહેલી છે. એને આપણી ઈલાકા હું આપણે જી ૧૯૫૬ મુરેલ છે. આપણા આફ્રિકા ઉપર એક પછી એક મુશ્કેલી નાખી છે અને ચાલી-હંડાળોને તેઓ આ દેશ ઊડી આવ્યા ત્યાં જે તેઓ સરકાર રાજકીય છે. આ દેશમાં ભારતીય આપણે વરસા આપ્યા છીએ ત્યારથી જ આપણા ઉપર મુશ્કેલીના પહોંચે આવી પડ્યા હતા. માથાના છાત્ર માં ભારે મુશ્કેલીને આવી છબી રહે છે ત્યારે જ તેને હાલવાનો સમય પુરવાય કરવે પડે છે અને અનેકવાર એક સમયે પુરવાય કરીને જ આપણે આ દેશમાં રહી શક્યા છે. આપણે જે આઝાદી ભાગવતી હોવા, આ દેશમાં સમાવતના હાથે પ્રાપ્ત કરવા હોય અને ૨૫ મિલિયન પુરું રહેવું હોય તે આપણે ભાગવતી અને દુઝી સહન કરવાને તકવાર રહેવું જોઈએ.

બીજું આ દેશની આફ્રિકન પ્રજા માં ખુબ રાજકીય ભગવતિ આવેલી છે જેમકે રાજકીય જી. આફ્રિકન ઓએ પણ પાસ મારેલી ને મુલેસ અને લાત મલકી રહી છે તે પણ ખરેખર આપણને આશ્ચર્યમાં નાખી રહે છે. સરકારની એપાર્ટાઇડ નીતિને લીધે તેલ-મુરેલીયન પ્રજામાં એક બીજા પ્રત્યે સહકારથી કામ કરવાની ને મનસુબાને આવે છે તે પણ પ્રચંડ મુશ્કેલી તેલ મુરેલીયન દેશ પ્રજા મને ત્યાં જ છે અને આપણા હિંદી

ભાષીઓ પણ આફ્રિકન તથા હજમત પ્રજા સાથે ભણી કામ કરી રહેલા છે તે ખુબ જ સુંદર છે. આપણને સત્યા કરના મારામાં મારો અનુભવ છે અને અર્થિક તથા સહાય મારે મારી સરકારને સહ આપવામાં આવે તે વિનય આપણે જ છે જે વિરોધ અને શંકા નથી. આ પ્રજાને આઝાદીની તમજા હાથેલી છે તેમાં તેને સહ સહકાર અને પુરેપુરી સહ આપવી જે આપણે કામ છે અને આપણે તે પ્રમાણે વર્તી છું તો જ આફ્રિકન પ્રજાની વચ્ચે આપણે સુલેહ સંપર્ક રહી શકીશું. આપણા વડા પ્રધાન પરીત ભાગવતી નહોતો દરિયા પાર વરસા દીડીએને એક સરેશ છે કે આપણા આફ્રિકા આફ્રિકામાં અને બીજા ભાગ રહેતા હોય ત્યાં તેમજ તે દેશના મુખ્ય વતનીઓને તેમની જાત સવાની તમજામાં સાથ આપવો જોઈએ, તેની સાથે સહકારથી કામ કરવું જોઈએ અને તેમને આર્થિક સહાયપણ કરવી જોઈએ. આ દેશની પરિસ્થિતિને અને હેઠળ અભિપાર માથે આવ્યો પરિણમ મળે છે અને દેશમાં જ્યાં મુખ્ય નેતાઓને આફ્રિકની પરિસ્થિતિથી મક્કિત માર કરવા હું પ્રવળ કરીશ-પ્રજા આપણું 'સોલુ' કંપાણ કરો એવી મારી નામ પ્રાપ્ત છે અને હોંડ નેવા મકાન દેશના વતની તરીકે પડેલમાં તેનું મોરબ વધે એવી રીતે વતનીની પ્રજા આપને ઘડિત આવે.

જ્ય હિંદ.

કરવા હોયતો પણ પુરવને મંગલસુત સમિતિ કરવા હોયું હું પણ આને એકાદ બિલી કરવાને રિવરેલી છે.

"પુરવે ઓએને હાલ સોલુ નથી સોલુ સોનાની આઝાદી પણ સોપા છે. અને ચોલા પાસે થું રાખ્યું કે રક્ષણનો અધિકાર. આથી 'પ્રોએ સુરક્ષિત' હોય છે પણ 'સ્વરક્ષિત' નથી હોતી. તેથી રીતે મારે આ ડાગીના કાંઠે રેડી દો. જુલો પછી તમ ત્યાં મારે પણ આવે છે. સંદેશી સીકલ એકાદ મહાપુર નથી હોતી. હાથ વધુ મહાપુર હોય છે. તે બધા હું રક્ષણ કરે છે અથવા તેને મારે જાન ભાગે છે. ઓએમાં પણ આ હમતા હોય છે. પણ આ હમતાને આને આપણે કેવા રૂપમાં લેખ્યો? ઓએના હાથમાં બંદુક ૫૩૩ વખતમાં આવી છે. સોનું કામ હાથમાં બંદુક ૫૩૩ વખતમાં નથી આપણે તો પુરોના હાથમાંથી પણ બંદુક છે ૧૩૩ વખતમાં છીએ." આ હરી રીતે પડે.

દિવની નજીક તે આપણે જ હોય છે. ચોર છે જ તેને પ્રકાશ પાવવાનો. તેમ છતાં મળે દરેકી જીન, રને તે રિયા મળે છે. એ કે દિવાને તેની ખબર નથી હોતી, તેથી જ રીતે પવિત્ર ભક્તિનો પ્રભાવ નજીક જોણે લાગે છે, મળે મળે દુર જોની અસર વધારે હોય છે. એવો માથાસ પોતાને સત્ય કામની રાજ પણ પ્રદાન કરતો હોય તેની અસર નજીક પોતી હોય છે, પણ દુરમાં મોકા એમાંથી મળી ગેરવ્યા મેળવે છે.

પરચુરણ

—જાપાન ને ભારતીયો તે દેશનું નામરીત મનાવ કરી તેઓ પોતાના કુટુંબને ત્યાં સહ જઈ શકે એવી નવી સરકારે મારી જાહેર કરી છે.

—પાકિસ્તાન સરકારે એક મારી બદલ પાકી સરકારી પાર્ટીમાં કે ભાગ્ય સમારકોમાં હાથ ન પીરમવાનો કુકમ થયો છે.

—અખિલ હિંદ રાષ્ટ્રીય મહાસભાના આમાથી વર્ષ મારે પ્રક્રમ તરીકે કરી થી દેવરની વસ્ત્રી સહ છે.

—અનાજ તંગીને પહેલો મળવા મુખ્ય સરકારે દેશન કાદ કરી શરૂ કર્યો છે અને મળા અન શુક્રારે હેલ્થને કે રેડેસામાં એવાની બનાવવાને કેમ પણ માર પાસે ન મેં મળવાને કુકમ બદલ પાડ્યો છે.

—મુખ્યમાં મોટી છુપીથી હાથ મેં મળવા મારે મુખ્યના એક મોટી સહ-સેક્રેટરી અને તેમની પત્નીની, ૪૨ ૫૩૩ કરવા માં આવી છે.

વિનેઆલનો એનોને ઉપદેશ

એનોની એક સભા સમયે આપણે કરતા વિનેઆલને પુરુષ સમોવરી થવા મળતી એનેને ઉદ્દેશીને એલતા તેમના પાંચસામના જવાબ તરફ ચિંતા વ્યક્ત કરી હતી. તેમને જણાવ્યું હતું કે, "તમારા આજના અધિકારો મળ્યા રાખી નવા અધિકારો મેળવવા મોઢીય કરવી જોઈએ. રસોઇ નો અધિકાર સુરક્ષિત રાખીને બીજા આર્થિક મંથાઓના અધિકારો મેળવવા જોઈએ. ઓએના મળ્યા મંથા પુરો એ હાથ લીધા છે. હાથના તરીકે રિવજ કામ અને હેરિલના રૂપમાં રસોઇ કામ આપીને ઓએ પુરવની આપીત રહી છે. પત્ની પતીને મદદ કરે એમાં કાંઈ જ બોલ નથી પણ સહાયક હેરિલ એ બનાવવાનો સો. માંજ દોષ શે છે

"આ.જ કાલ ઓએને મળવાને પ્રમ તેમનાં લગ્ન સાથે સંકળાયે છે. રહત વિશ્વજી ન નહિ પણ મળી જ વાતો જમ સાથે સહાયપણી એવામાં આવે છે. આપણાં અધિકાર પણ ઓ પુરવને સરખાવ હોવા જોઈએ. "પતિ સેવાથી એ પત્નીને મોક્ષ મળે છે તે પત્ની સેવાથી પતીને કેમ મોક્ષ ન મળે? બીજાર પુરવની સેવા કરે તે બીજાર સોની સેવા પુરવ કેમ ન કરે? કેટલાક સ્ત્રીઓને મદદ કરાવે પણ મોટી છુપીથી. આ મારે! એ પત્ની પતીને મેળવતી કોબાવવતી અને તે પત્ની મેળવતી પતી આ મારે કોમળવવાન ન થાય, સીતા રામ મારે વિવહળ થતાં તો રામ પણ સીતા મારે એટલું જ વિવહળ થતાં. હું એને મંગલસુતથી વચીત નથી

વિવિધ વર્તમાન

પરિ ખંડોને દાકતરો

વાળી ઇસ્પીતાએ

અમેરીકાના મારીગ્રેડ સ્ટેટની સીનાઇ ઇસ્પીતામાં પાંચ ખંડોના દાકતરો કામ કરે છે. ત્યાં ૫૬૨ દેશના દાકતરો છે સીનાઇ ઇસ્પીતાએ કોઈ પણ દેશના મેડીસન સ્નાતકો માટે પોતાના મારણા પ્રુવ્થા પ્રુવ્થા છે. આમ જતાં તેનું મેડીસન મારણા નરોપે નીચું ઉતર્યું નથી.

હીના પારથી આવતા પણ ખરા દાકતરો અહીં પોત પોતાના નીચીક જગ્યાસાથે છે જ અનુસાર ગણતરી થાય ત્યાં રહે છે. અહીં મારણના દાકતરો પણ છે.

મહાસિક્ક લોકલ આફ્રિકા

માટે આશ રુપ છે

નામદારીવાળા એક સભા સમક્ષ મોસતા દક્ષિણ આફ્રિકાની સીપરર નેતા શી જેક્સન પેટને જણાવ્યું કે, "કાસની સ.શિવ આફ્રિકાની ધારાને હવે પછો દુરતમાં આવે એવી અને આઠા નવી. કદત આફ્રિકાની કીપ, સીધતાથીના કાંઠા પરીણામ આવશે.

હાલ આ કિષ્ણ સીધતા દીસક જળવાને રૂપે પરીણમથી પા આફ્રિકા સાતમાં રી. નો દીસક જળવો કાદી છે તે પણ કાણુ કદી પણ નો આફ્રિકા કદત થશે તે. એ આઠા બધું છે અને કાણુ છે કે, કારણુ કાદું હવેનાર તેમના પાસે જેલ છે કે તેને, એ કામ કરવું પ્રુથી રેપું નોધવે.

સંસ્કૃત આરણ રામ્

ગીસરના પ્રમુખ નાસર અને સીરીયા ના પ્રમુખ યુએ આ કુવાદસીને ઉભય દેશોનાં નોંધાવના કરારો ઉપર ૧લી ફેબ્રુઆરીએ કેરમાં સહી કરી છે. જેથી હવે "એ બે દેશોની પ્રજાને એક વાવો એક કેપીનેટ એક પાલો-મેન્ટ અને બેન્કલ કાર્ગર રહેશે આ સુકત આરણ રામ્ વચ્ચે ફાટશે. માજસના રિતરમાં ધરારાએ અને નોંધાવનાં રામ્ને આવેલાં છે. ધરારાનું નું રૂપ ૧૭ ૩,૮૧,૦૦૦ ચેરસ માણ છે તે વસતી બે કોડ નીસ કામ ની છે અને સીરીયાનું રૂપાળ બેતેર

કનર ચોરસ માણનું અને વસતી માળાસ કામની છે. કદી બે કોડ સીરીય કામની પ્રજા ફેબ્રુઆરીની ૨૧મી તારીખે આ સુકત આરણ રામ્ના પ્રમુખ તરીકે પ્રજાતના કામના પ્રમુખ કનંશ જેમલ અપાલ નાસરને સુદી એમ ગીસરનું "એમ કામ" કાપું જણાવે છે.

રાજકંઠ દુર કરવા હુકમ

સિંચાણના પ્રથમ નમરપતિએ સુમરાઇ સભા ખંડમાંથી રાજકંઠ દુર કરવા હુકમ કર્યો હતો. તેમણે જાહેર ક્યું હતું કે પોતે નમરપતિના રાજ મિન્કને પારથી નહિ જોડેલીવામાં ઊભવણી પામેલા શી એમ એમ યુવા ને પત્તારેને વધુમાં જણાવ્યું હતું કે તેઓ નમર પતિના મહેસમાં વસશે નહિ. તેમણે જણાવ્યું હતું કે આ તથા દળામ માં કું માનતો નથી. કાંતિકારી એવિયામાં આવણે છતી રજા છીએ અને આવણે, સિંચાણ ના નામરીક એવિયાઇ કાંતિકા અંમ જુલ છીએ. અંમ નમરપતિઓની સહીએ યુની પ્રજાવિશાએને અનુસર વાની અમરી પ્રજા નથી.

વિજ્ઞાનનું અજ્ઞાન બચસીત બનશે

(પરેલા પાનાનું અનુકંપન)

તરી પણ હીલ, વીન અને રચીવાના નાનામાં નાના એકતોત્રી જનન પણ આજ છે તેના કરતાં જુડુ હોલ. આને પણ પરીચાનના ચાલુ છે. આ પરીચાનની બસર આને નહી પણ આવીમાં ધણી જણાશે. આને વિજ્ઞાનીકો આંખ મીચીને ધ્રેવ પતર શોધો કરી રજા છે. આનું કારણ એ છે કે નો મોડો મનવતારને મદત આર છે તેઓ વિજ્ઞાન પરેલા ના જમાનામાં આને પણ મદી રજા છે કે, નો કુનીયામાં કરીએ અને કળા કરો તથા સાધિતવ છે.

કુધરેલી કુનીયાએ વિજ્ઞાનને સંસ્કૃતિ થી જુડુ પાડ્યું છે. ખોડો અને એરીસ્ટેટસને તેમના યુવના વિજ્ઞાનીકો માટે પણ માન હતું. મુરખના યુનં વસવાટ વખતે કદત કળા અને સંસ્કૃતિ નો નુનજન નહોતો થયો પણ વિજ્ઞાનનો પણ યુનજન થયો હતો. હીનાયોએ કળા કરતા વધુ સમય વિજ્ઞાન પાછળ માલ્યો હતો. અદારથી સહીમાં પણ ન્યુટન અને એમના સામીઓની વિજ્ઞાનીક શોધો વિશે એવો કલ્ જણતા હતા. પણ વધુ સહી સહીની સરવાલથી વિજ્ઞાનીક વિચારો અને શોધો સાધારણ માનવી ન સમજી શકે તેવા થતાં મલા હવે આને જણુ કસોના શોધથી આવણને જણાય છે કે વિજ્ઞાન વિરે આજાન સેવવાથી માનવ ભાતીરી દેશતી બનમાં છે. અને આને હીપ અને બીજા કેદલાક મારણેસર કું કાર્થોના પ્રાધજના કાપને મારી પૂર્વ મદદ આવવા રાજુ હું. (યુનેસ્કો).

ઉં

મહાસિવરામી મહોત્સવ

થી સુરત આજે જાનન અંડળ આથી ભાવિક હોડુ જનતાને નિવેદન કરે છે કે, ઉપરોક્ત સંસ્થાના આયરા હોલ જુલરાતી સમાજમાં અને પ્રથમ વાર ન મહાસીવરામી મહોત્સવ તા. ૧૬ ફેબ્રુઆરી ૧૯૫૮ના યુમરિને ઉભવજાણે આવશે.

સ્થળ સપાક મંદિર (ભાજુભાઇ ગોલગીવાની કુમન પાછળ) ૧૦૭ વિઠોરીય, રીડ, એમન.

કાર્થકેમ રાતના ૮ વગ્યાથી તે બાર વાગવા સુધી, ૮ વાગે સિવરાની પ્રથિપા ઉપર પ્રવચન થશે. આ ૬ વગ્યાથી તે ૧૦ સુધી શિવપૂજન કરવા મા આવશે. ૧૦થી તે ૧૧ સુધી શિવ જાનન ૧૧થી તે ૧૨ સુધી શિવ પંચામથ સનુક મહામંથ જળ (૦૦ નમે) શિવાય ૧૨ વાગે ભારતી જાનન અને સાર્તીપાક. રેક કાપકેમ જાગર વખત સર કપ કરવામાં આવશે. આથી રેક બાઇ મેનોને વેળાસર પધારવા નકે જરૂર છે. મંબો થી સુરત આજે જાનન અંડળ. કેવલસાઇ હીખાસાઇ.

પરેસુ રજુ

પરેસુ રજુ

—હીના દરીવાઇ કાર્યાના કોપરી એક મુરોપીવન કરતાં તેમની સુકત પુર્વ થતાં આવ. દી. અતરીને, તેમને કેમણે નીમવામાં આવ્યા છે. —કરેન્ડનાય મ્હોપાખાવ નેમો ધ. આફ્રિકામાં છે તેમના નાટકો જણતા ત્યાના સીએટોમાં પ્રુથ સહારાઇ રજા છે. તેમના સેકસપીયર, આખા-ત્યોક નિચો અને હીના મોકમીતોના જણતા કરે છે. નિચો ગીત—"કું માથ જલા કુ-મે કપરને કમીક" એ બધુ ન મોક પ્રિય થયું છે.

એધએ છે

ફીનીકસ સંસ્થામાં શ્રીમતી સુશીલાબેન ગાંધી સર્વે રહી ને તેમને તેમનાં કામમાં મદદ કરે એવા બેન કે સાજા કે એમો જુલરાતી અને હંબરીયા નું જ્ઞાન કરાવતા હોય એમને નિમણે રાજનામે પત્ર બ્યવહાર કરવો. પમારે કુધરમાં મળી નહી કરાશે.

મનેજર :

INDIAN OPINION,
Private Bag,
Durban.

બેનેને વાંચવા માટે

કરેખનની જુલરાતી મહિલા મંડળે પોતાના "સીધ મહોત્સવ" પ્રસન્ને સવાસો પાનવો કળાર અને સચિત અંક બહાર પાડ્યો હતો. એમાં રસીક વાર્તાઓ અને વિવિધ લેખોના સુંદર સંમલ છે. તે આ આફ્રીસમાંથી રી. ૨-૬માં મેળવી શકાશે.

'Indian Opinion',
P. Bag, Durban.

બીબી પુસ્તકો

જુડાન થયે
એવાથીની કામના
(કોરોસ્યાલ મહાવાળાનું જનન ૭ ૧ મળવાનું કેમણુ : આ મોશીસ

દક્ષિણ આફ્રિકાના મલ નિવેશક સંસ્થાના માનદુષનીએ સુનીયનમાં પોષેલી સંજ્ઞા ગણ વર્ષ મારેની નીચે યુજ્ઞ જણાવી છે.

ગોરા આફ્રિકન એરીયાટીક ટેલક્ટ હેલ્થો

૧૯૫૪	૧૬,૫૫૬	૪૭,૨૧૩	૨૪૨૧	૩૬,૦૮૬	૧,૦૨,૩૫૨
૧૯૫૫	૧૧,૧૧૫	૪૪,૭૩૮	૨૨૮૧	૪૧,૪૫૧	૧,૦૦,૦૮૫
૧૯૫૬	૧૨,૧૦૮	૪૦,૦૭૧	૨૦૩૬	૪૪,૨૦૩	૯૮,૬૨૧

માસ્ટર અધર્સ (મી.) હીમીટેડ

નક જળાં નાવવન, રેલથી તેજ સુવરાક કાપડ, સીચો માળકો અને પ્રુથો મરિ લેતમ જળવા સુકન જર્સી, યુનોવર, મારીનન્ટ અને જળવાયો મરિ—સુરીય, બીજ, બેન્કેટ, ચી.કમ; તેમજનક વિશેર.

રેક જળવા તમક માટે વધારા કરવા અભાવજ.

કડ વેસ રીડ,

બેલ્કાનીસબર્ગ.

ફાન : કન-૩૪૬

બોક્સ ૧૫૪૬.

એક હાઇડ્રોજન બોમ્બ એટલે—

પૂ. બાપુજીના હાથ વિષયક વિચારો

(સંપાદક : શ્રી ઉચ્ચશિક્ષક ભોજાકર)

એક હાઇડ્રોજન બોમ્બને ખર્ચ હમ-
બમ થી અમલ રૂપિયા નેટલો
સાથ છે. રશીયા, અમેરીકા, બ્રિટન
દરેકે એ કરે છે કે એની બનાવટ
તેજ ન એની પરીક્ષા માત્ર રાષ્ટ્રવાદી
વિચારોથી જાગ્રત—સર્વવિનાશકારી
મહાકુદને ટાળી રાકો. અમલમાં
શાંતિ વિનાશક સાધનોથી કંઈ રીતે
જાગ્રત એ તો અવગણ્ય છે, પરંતુ
અશાંતિનાં પરીણામો તો આને વધતાં
જ નવ છે. મહારાષ્ટ્રની કલિયુગ
હરીશ્ચંદ્ર તો યુદ્ધના અધ્યક્ષ તરીકે
જ રહે છે. આ ઉપરાંત કુનીયાની
મોટા ભાગની વસ્તી ગરીબ, અજ્ઞાન,
ભુખમરો, પદરોગી અને મોઢાવીથી
નિર્ભર પીડાતી રહે છે.

દર વર્ષે પચાસ લાખ લોકો ક્ષયરોગ
થી મરણ પામે છે.

બોલીવુડ અમેરીકામાં જ અડી કરોડ
બાળોને કીલવાની રચી કુદાથી
રક્ષા નથી.

વિશિષ્ટ પ્રકારના 'બોમ્બ' રોમથી
પાંચ કરોડ દેશન સાથ છે.

બાળો 'કુનીયા'માં છે તેના પં-
દકો પણ શાળાઓમાં જઈ શકતાં
નથી.

કુનીયાનાં ઘણાં મોટા વિસ્તારમાં
અસરગ્રસ્ત થઈ હોય છે એટલા સ્પષ્ટ
રહે છે.

હાઇડ્રોજન બોમ્બના વિષાદ, જિજ્ઞાસે
એક સમજીને એક બાળ, મોઢાવી
જાગ્રતો કે મહારોમમાં
અપરાધેશ બધા જ માનવો—માનવ
કુટુંબના બધા જ સભ્યો હોવાથી
એકને છાપની સામાન્ય સમસ્યા
મેળવવાનો પ્રયત્ન નેટલો જ અધિકાર
છે.

અને જતાં એ બધાને તે સમસ્યા
નથી મળતી.

આનું કારણ શું?
કદમ અવગણના. હમ પાળનારાં
મહારાષ્ટ્રમાં કદમો ગ્રેમધર્મ સુકાતો
જાય છે.

એકને સાંભળતા ઘડને બધા પર
રહે છે.

સત્તા તથાવધી છે—એ માટે મુલ્યનાં
સાધનોના રચના ઘડને રહેવું છે એ
પાછળ કરોડો—અમલોનો ખર્ચ એકને
પોસાય છે.

અને પેલા કરોડોની એકાદી, જામ-
મરો, અજ્ઞાન અને મહારોમો કુર
કરવા માટે એકની પાસે નાણાં નથી.
એક હાઇડ્રોજન બોમ્બ એટલે એ
અમલ રૂપિયા, આ રકમનો માનવ
કલ્યાણ માટે કુદપ્રયોગ થાય તો—

આને તો સમુદાય રાષ્ટ્ર સંસ્થા
આવા કામ માટે મોંઘ વીસ લાખ
ખર્ચે છે.

તેજ સાંભળતા હાઇડ્રોજન બોમ્બ
ખર્ચ કરે તો પ્રવેશ બોમ્બના એ
અમલ ખર્ચે—તો તો સમુદાય રાષ્ટ્ર
સંસ્થા બોલકાવાળું માટે આને ખર્ચે
છે તેના કરતાં ઘણું અગ્રી રકમ—તો
એક જ બોમ્બની રકમમાંથી મેળવીને
ખર્ચો રહે છે!

અને નવાઈની વાત તો એ જ છે
કે, વિશ્વશાંતિ અને વિશ્વકલ્યાણ માટે
રચાયેલી એ જ સમુદાય રાષ્ટ્ર સંસ્થાના
અગ્રેસર સભ્યો પેલા-હાઇડ્રોજન બોમ્બ
ના માલિક તથા મહારાષ્ટ્રો છે.

હાઇડ્રોજન બોમ્બ એટલે વિશ્વશાંતિ
કદી નહીં.

એમાંથી તો હજી હજી નિર્ભર
વેરવેર, ક્રોધ, દેશ, માસ અને
સર્વન-શત્રી ચિત્તગદી દપકવા જ રહે છે.

અને સમુદાય રાષ્ટ્ર સંસ્થા તો
માનવકલ્યાણ માટે—ગ્રેમ, ક્ષમા,
સેવાધર્મ અને કલ્યાણ પ્રચાર માટે
રચાય છે.

તો પછે શું?
(લોકહંતનમાંથી).

—જેમ અનુદાસ એકેએને એક પ્રકાર
હાલમાં કરાવા છે તેમો દાસપર
હાઈનું નથી અને નથી નહેરુ એમ
કહે છે અને કાસપરના લોકોનો મત
લેવાવશે એ એક એવી અવગણ્ય પદ્ધતિ
રહે છે.

આપણા વિવાહની દબમાં ફેરારો
મરેશ તો જોઈ શું, પણ તે ફેરારો
મરેશ તો મરેશ વિવાહે મરેશ એવા
માં આવે છે. આડંબર ઘટવાને
પાલે વધ્યો છે, ખર્ચ ઘટવાને પાલે
વધ્યો છે. વિવાહ એક ધાર્મિક ક્રિયા
પણ છે. એ તો જુદા જુદા છે.
સારા કુટુંબો વિવાર પૂર્વક ફેરારો
કરે તો જરૂર બીજાઓ કીલી લે
એવી મારી આવતા છે.

(પાનું ૧૮૮)

આપણી ઉપર એક આરોપ છે
તેમાં કંઈક સાચ છે. આપણે દેખાવ
પદ્ધતિ કરીએ છીએ, ખરા આનંદને
પાલે આનંદનો દેખાવ કરીએ છીએ,

બીજા પ્રકારમાં કેટલીક વેળા નિરપેક્ષગી
અને દાનિકારક થઈ પડે છે.

(પાનું ૧૮૯)

વિવાહને તદ્દન આડંબર રહિત
અને બની શકે તેટલા જોગા ખર્ચથી
કરવાનો અને તેની સાથે મરકમને
વિવાહનું રહસ્ય અમલ, વિવાહ તે
કેવળ ધાર્મિક ક્રિયા છે એ વરણ
વરક-વા સમજી શકે, અને બંનેનો
એકબીજા પ્રત્યે શ્રેય થઈ છે એ પણ
સ્પષ્ટ રીતે સમજી શકે, એવી રીતે
વિવાહ કરવો.

(પાનું ૧૯૦)

કોઈ ભતિમાં ને વિવાદ થાય છે
તેમાં આજકાલ માટે આડંબર રાખવા

પુછે છે ધરણી

(સાદુર્ભવિચિત્રિત)

પુછે છે ધરણી ધારે કિતિજને, "શ્રી" સ્વામી આ વાદળી?"
પાળી કોમ જરા કિતિજ નમણી બોલી ઉઠી, "કે સખી!
કાવો અંધાર મારિને, કહો કરે, હો ના સમાયે જતા,
એવાં સંમદ્યોર માનસતણાં મોટાં સદા સ્વામીનાં!"
દેવાનાં કીરને છાં પરચિતે ને સાચું જાણું મજે.
એણું દિલ ઉઠાર વાદળી ઠરી નપારે પરાયે દેવે,
તારે એ શુચિશ્વર સ્થાવરના સોજે રિમતે બ્યોમમાં,
તારો તપા મધોં દબોં મરણમાં, સંનૃપત હોં ભામના!
ધીરશાસ્ત્ર પુરોહિત.

ખરા કોઈને પાલે કોઈને દેખાવ
કરીએ છીએ.

(પાનું ૧૮૮)

સાંકળયોગી સુધારાની બાબતમાં
આપણે કેવળ સારા વિચારો ધરાવીને
સંપૂર્ણ નથી રહી શકતા પણ ને
રિવાજ દાનિકારક સાથે તેનો આપણે
પ્રવર નિર્ધાર કરવાની રેવ પાડવી થયે
છે.

(પાનું ૧૮૯)

કોઈના સંબંધમાં તો મારેમાં
માટે ભેષ્ય એ હાલવાનું રહ્યું કે
કોઈની મોટી ઉમરની મતાં કુધી પણ
પરવશા. મિનાની રહી જાય, આમાં
કુ તો કંઈ કુરોલી ભેષ્ય રહ્યું નહિ.
ને ક-નામે વિવેકી કેવળથી લીધી છે
તેને સંબંધ પાળવામાં કરામે કુરોલી
નથી મોટી કોઈ મેં જાન્યું છે.

(પાનું ૧૯૧)

મોટા જમણવારોને યુગ મયો
મજબે ભેષ્ય. યુગે યુગે કેટલાક
આમરો બસવાળાં ભેષ્ય. શિવાળા
નાં વચ્ચે એક ઉનાળામાં નિરપેક્ષગી
બને છે તેમ એ યુગના રિવાજો

માં આવે છે. માનતાન, વાળંમાળં,
નાચતમાસા, જમણવાર નેવા અનેક
પ્રકારનાં હોય છે. વિવાહને ધાર્મિક
અંક હોય સાચ છે. વિવાહને એટલા
ખર્ચો કરી મુકવામાં આવે છે કે
મરિયને વિવાહ કરવા એ આપણે
થઈ પડે છે. ને વિવાહને વિવારમય
બનાવવાને માટે આપણે અનેક
આડંબર અને આયોજન રચે છે તે
વિવાહ વરક-માને સંબંધમય જીવન
ગાળવાને રેવે એ અસંભવ છે.

(પાનું ૨૦૧)

સ્વામી કુર્તી અને ધીળ
લેજો પુસ્તકમાંથી:

કીશોરલાલ મરાઠવાળા કૃત
સંસાર ધર્મ ૧
દીપ નિર્માણ (૧૯૦૭) ૭
કેરો એકાદમ ૬

મળવનું કેશવ : આ એરીસ
Indian Opinion,
Private Bag,
Durban, — Natal.

આથી બાંધવાની રીત અને વેળાઓ

મખમલ, સાડીન, કાચેલા સીકન્ટી, રીબન : અનેક જગ્યા, ડીઝાઇન
અને આઈઝમાં મળશે, હાલ અંધાર અને મોટા સજ્જતવા નરવા
ખંધ મળી શકશે.

કળા માટે મખમલ, અને રેસમ તથા ફેલની ટોપીઓ કાદાચલ
માને બનાવી આપવામાં આવશે.

જાંઘાં બાંધવા મખમલ, રેસમ, ફેલન વિગેરેના કુલેલી જગ્યા
રંધના વેળાઓ અને અનેક કઠારના કોલેજી મળશે.

કેશવ : માથેનો હેટસ (મો.) લી.

લેડીઝ એન્ડ મીડલરન હેટ મેનુફેક્ચરર,

ફોન : ૨૨૦૩૮૫ પહેલે માળે,

બોલ્ડ ૧૦૮૫૪. આરેફ મેન્ડન,

૩૩ વેસ્ટ સ્ટ્રીટ, — બોહાનીસમગાં,

આમાં જાહેર ખબર આપી આ પત્રને સાધર કરો

યુનીયન અને યુનીયન બહાર

તમારા માલની જાહેરાત કરો

એક માસ માટે	પા. ૩ ૦ ૦
ત્રણ " "	પા. ૯ ૦ ૦
છ " "	પા. ૧૫ ૦ ૦
એક વર્ષ માટે	પા. ૨૬ ૦ ૦
એક વખત "	પા. ૬ ૦ ૦

Manager :

"INDIAN OPINION"

P. Bag, Durban, Natal.

ભાડે આપવાની છે

એક માસ માટે	પા. ૬ ૨૦ ૦
ત્રણ માસ "	પા. ૧ ૦ ૦
છ માસ "	પા. ૬ ૧૪ ૬
એક વર્ષ માટે	પા. ૧૩ ૦ ૦
એક વખત "	પા. ૪ ૦ ૦

"INDIAN OPINION"

Private Bag, Durban,
Natal.

ભાડે આપવાનું છે

એક વખત માટે	પા. ૧-૦-૦
એક માસ માટે	પા. ૧-૦-૦
ત્રણ માસ માટે	પા. ૩-૦-૦
છ માસ માટે	પા. ૬-૦-૦
એક વર્ષ માટે	પા. ૧-૦-૦

જાહેર ખબર આપી

આ પત્રને

મફત રૂપ બને

ભાડે આપવાની છે

એક વખત માટે	પા. ૬ ૨૦ ૦
એક માસ માટે	પા. ૧ ૦ ૦
ત્રણ માસ માટે	પા. ૬ ૧૪ ૬
છ માસ માટે	પા. ૧૩ ૦ ૦
એક વર્ષ માટે	પા. ૪ ૦ ૦

Manager: Indian Opinion, P. Bag, Durban, Natal.

શ્રી કવીન્સલેન્ડ ઇન્સ્યુરન્સ કંપની લીમીટેડ

૧૮૮૬માં ન્યુ સાઉથ વેસ્ટમાં સ્થપાઈ છે

આગ અકસ્માત તથા હરીયાઈ માલને

— વિમો —

તેમજ બધી જાતના વિમાન

કામ કરે છે.

ખાસ હિંદી પ્રતિનિધી

શ્રીમતી તહેમી સોરાબજી રૂસ્તમજી

વધુ વિગત માટે મળો અથવા લખો

૧૦૬ મેન્સફીલ્ડ રોડ — બેંક ઓફ નાઉર ૪૭૬ — દરબન.

ટેલીફોન નંબર ૪૭૪૫૩ અને ૪૭૮૮૮.

સ મા ચા ર સં ગ્ર હ

રેડેરીયાના ખબર

—શ્રીય રેડેરીયાના મેન્ડેમેન્ટ પાસે થયેલા અવાજોને કારે વડોળ આવવાથી એક આકિરન કાળના મહાનનું કાપડું ઉઠી મણું હતું અને જાને ભીત ટુરી પાવાથી એક માળક મરી મણું અને ૩૦ ને ૪૦ માળક દુર આવેલી માલગુલાની કોરપટકર્મા બધા બધા પાયાં હતા.

મુનીયનનું અવનનું

—“નુ એવન” જાપાન માછલોની પાલી મીસીસ ફેરમેનને એ રૂબ માં તેઓ કામ કરતા હતાં તેમથી રળ અપાઈ છે, એમ જાણીને કે, “અમે અમારા રહાઈયા એવી અપત્તી ને નથી ગામવા કામગીરી કે જે આ-કીરન નેકનક ડેવેલ અને આર્થિક અધિકારીને અવગણે સાથે આપતી હોય.”

—જુલ એરીયાલ પરીપર કેપમાં ત્રા. ૨૧ અને ૨૨મી ફેબ્રુઆરીએ અરણ-વાની છે. આ પરીપરમાં રેકરીમેન્ટન, એક રીપ, કીરીક રાષ્ટ્રક લીચ, અને જુલ એરીયાલ કમીટીએ આવેલો છે.

—શિશુ આક્રિષ્ટ ખાતેના ખીટનના ટેક કમીસનર મી. આર્નોલ્ડ હેમે એકાનીસમનની રાઈટી કમપમાં ૪ ફેબ્રુઆરીએ જાવણ કરતાં કણું હતું કે કુનાઈટ ડીનકમ કાલેજ આક્રિષ્ટ મોડું આકલ તરીકે કણું ચાલુ રહેલું છે. મુનીયનમાંથી વિરેક જતા પાલ પેશી તે આકલે અપીલ દહા ખરીદે છે.

—જીવણી પાલક સરખા પ્રમાણમાં વધુ નાણાં અરચવા માટે સરકારને રળ તાઈથી એક અરજ કરવા માટે કમપ ફેબ્રુઆરીએ એકાનીસમનના મેવર મી. ડી. જીન મોરીસના પ્રમુખ પદે ટાલેન કોલમાં મહેલી મોટીમાં કુનીયનના માછલો ખરીદી આ. એ. રન ડીસાન્ડે પી-સીવલે જીવણીની કોઈ રીમિતિ વિરે મોલતાં કણું હતું કે રીમિલ આક્રિષ્ટમાં અમેકે અપાનું ધાન પહોંતુ જાય છે.

—મવા વર્ષના કપરેખરના ૨૪મી કારીએ એકાનીસમનના મોટા રહોદ થી રોઈસનનું સુધીના એક માલકના રસાયણ એક ખાલી કામ વચર કાવચે ચાલી જતાં મનીષ જાણુને કાલ મહેલી અને રેડલી મેટરને અલકાયેલી તે માટે એકાનીસમનની મુનીયપાલીની પાસે રણુ અથેલી વુકાલી ખાતેની માલગુલા આકલે પા. ૪૧-૦૦ નો થયો છે. જે પેશી ને બધે કારીક

કાન માટે ૬૬ ૬૬ કાનર અને એક બધે નવ કાનર પાઈક માલક છે. મોટર પાકનો માટે રણુ કાનર પાઈક ચમાયા છે. નાનામાં નાની રકમ પાંચ પાઈકની એક માલક માટે ની છે.

—નાટાલના એકમીનીરેટર મી. ડી. ઇ. રોપટન મોડા વખત પછી નિરુપ ચનાર છે તેમની કાલેજ આક્રિષ્ટની રહાઈ મેન્ડની મોડના કીરકલ તરીકે નીમણુક થઈ છે.

—કુનીયનની પાલોનેન્ડમાં ૩૩ ફેબ્રુઆરીએ જીવણી પ્રધાન મી. જન ડીકેલે જાણાવ્યું હતું કે નાટાલની કુનીયસીટીની મેડીકલ ડેવેલનો વહીવટ કુનીયન સરકાર ચોતાને કરતક થઈ મેવાનો કણુ પચા કરાઈ રાખે છે. એ કુનીયસીટીના પ્રી-સીપલ ડી. ઇ. ઇ. માલકને રેપટાઈનની મુલાકાત કરા-વાન ૬ ફેબ્રુઆરીએ કણું છે કે એનું અમકર પરિચામ બીએન મિલેને જાણીને કણું એ ખતરનાક છે.

—પા.પ પ્રધાન મી. સી. આર. કપરે સેનેટમાં મેડીય પ્રતિનિધિ સેનેટર એલ. આઇ. રમ્પીનના પ્રકોને ૬ ફેબ્રુઆરીએ જાણાવ્યું હતું કે જે મહે વહે પોલીસ આપત્તિ ૨૩ પ્રકોના થાં માલકોમાં રોળાને વીવેશી હતા જેમાં ૧૬ પ્રકોનાં મેટન તથા ડીવર મેલ લાવવાં હતાં અને આ પ્રકોનાં એ પોલીસ ઉપર કુખલે જમણી મોળે જાર કરવા થયા હતા. એમાં પીન-મેરાની પાલ જમણ ૧૪ કારે કાન અને ૭૧ નાની કાન રૂપામાં હતાં રાષ્ટ્રક પોલીસને કાન નહોતી થઈ.

—આ મહે જુનની ૨૧મીને રિવલ નાનામાં નાનો અને ૨૨મી કીસેનર નો રિવલ મેટમાં મોટો આવશે.

—રોઈકેર ટ્રોમ ડેવેલની એક કિસિયા પીલ ટા-ડીરે માગીવાનીને નાપમેરીયાની કામોલ પાસે આવેલી એનુ કવા ડેવેલના ઇતિહાસના એક અરર તરીકે જના માટેનો પાલકોટ વિરેલ આપા તરરથી મળવાથી કુક મા રવાના થશે.

—રેપટાઈનના મંદ નિરીકલ વિડાની-એ.એ. અમેરીકાએ કોલેસો એક પ્રકોરર ચંદ ટાઈ ફેબ્રુઆરીએ ૮૦૦ માલક થયે હરેલો એવો હતો જે રિશિલ આક્રિષ્ટમાં અને કામ વિષમાં પદેક વહેલો એવાયો છે.

—એકાનીસમન અને પ્રીટીયાની અપવામાં આવેલ આક્રિષ્ટ કુનીયનમાં મોડવર માટે ૮૩૦૦ રતનાના વળન નો એક રપાળુ પાઈકની કીપલ નો અલક ડેવેલ એક નિખાલ વિગા ની કલિત અમેરીકાએ કોરોમેનમાં

મોટી આપલે કે જેનાથી અમેરીકા નો રપમક એકસપમેરરનું નિરીકણ થશે.

વિદેશની વિવિધતા

—ઈંગ્લેન્ડના જીવણી પ્રધાન મી. કમાલ એલ ડીન ફેરેને મીસરની કાલેજ કાળાઓમાના નકકામાંથી “અરરવેલ” નામ જુસી નાખીને તેને બદલે “આરન પાસેટાઈન” નામ લખવાને કુકમ કર્યો છે.

—ગ્રીનની પ્રમુખના અંચન અને સરમતા માટે જાપાની પુનરચના કરવા નિમિત્ત થયેલું છે તેવીન જાણા ના ૨૬ અક્ટોબરની નવી કાળા નેકનક પીપલ કામેસની ઉવટની અંમિતિ માટે કે ફેબ્રુઆરીએ રણુ થઈ છે.

—વેમનના કમાલ અકલે કામ નાસરને ટોમીમાલે કરી કુનાઈટ આ-રન રીપકીકના સમય થવા વેમનની કમાલ પ્રકિલ કરી છે અને કાલેન પ્રો-સ અલ આકલ એ માટે જરૂરી વાતચીત કરવા રણુ ફેબ્રુઆરીએ કરેા મવા હતા.

—કોલીકુના પ્રમુખ નરે રોળાને કનકમ રેકસની અથેલી કાપરાણીમાં મી. ચાર્લો ચેપલીટ પાસે કોઈ મોટી રકમ પાલ કામ પી-ડની રણુ ફેબ્રુઆરીએ જાણાવ્યું થઈ છે.

—કરંચીનું ૧૯૪૬ કાણુ ૬ ફેબ્રુઆરી એ કલે છે કે નામકાર આપાખાનના પિતા પ્રો-સ અલી ખાનની કુનાઈટ નેકનમાં પાકારતાના કામની પ્રતિનિધિ તરીકે નીમણુક થઈ છે.

—રોશોનમાં આવતા કપરેખરમાં મળારી ચે-ટાઈટલ અમેની પાંચમી રોપર-અમાં કંને ઉપર રોશોના પ્રતિ-નિધિએ કાનરી આપકે એમાં રિશિલ આક્રિષ્ટના જાણીત પ્રવે-મલીટ રેવ-જનુ નીમણુક એનુ પ્રમુખવકતો રહેશે.

—અમતમાં કોઈ વધુ વરોડ લીલોમ થી કંને માલક કુર આવેલાં આવ-રનરમ માલકમાં ને વર્ષથી ચામ છે ૧૬૪૧માં ૫૮૮ ઈંચ અને ૧૬૫૭માં ૫૧૧ ઈંચ અને ૧૬૫૭માં ૨૭ રોડમ વપોડ પાયાં હતાં. એ પહેલાં તેની પામેનું જામ ચેકાપુટ મેખરે રહેલું હતું.

—કુનાઈટ રરે એકસપમેરર નામ નો ઉપમક રણુ ફેબ્રુઆરીએ સરમતા થી હરેલો કર્યો જે માટે અમતના નેલ એ અને વિદ્યારીએએ તેને અભિ-નકન આપ્યાં કે જેમાં સોનીવેટ ઉપ મકના નિખાલ પ્રોફેસર એ. એ. જમાલેનરને, જે પલુ થનવાલ આપ્યા છે પલુ તે કામે એ અંદ સોનીવેટ પ્રકેશની ઉપર અમે નકિ કાટો જે માટે ડીકમીરી ખતાઈ છે.

—અમેરીકાની રેક દાર અભિયા પેશી ની એક ૨૪ વર્ષની મવની મીસીસ અમારી પેનીમલ એપીને તેના કાકાની

નવ કરેલ પી-ડની મીકલતને આપેા વારસો મહેલો કે તેમજ તે એક માલકની માતા છે તેણે તેના ૨૭ વર્ષની કપર ના મધી કામ કરવા નથી મામતેને નપોર સુધી આકલામાં પડી રહે છે એ કારણથી તેણે એવમની ૩.૮૫ ૪ ફેબ્રુઆરીએ હાવતા મેળવી છે.

—કનકના કમીસનર કોર કાન લેન્ડ રેવનુને ૧થી ફેબ્રુઆરીએ પોરતાળીસ કામ પાઈકની એક એક મણુ છે જે ૧૬૫૨માં કુનરી અથેલા મણુ કોર વેટમીનીટરની કેપ મુટીની રકમ છે અરજુરેશની રકમે પેશી એ સોથી મોટામાં મોટી કોવાનું મનાય છે.

—ચાપીમાં કોઈ પહેલા પોરેલ રોપ ૧૮૫૮માં થય થઈ હતી. આથી ૧૦૦ વર્ષની જીવણી કરવા એક પોરેલ રોપનું પ્રકલન અરવાનું નરજી થયું છે. આ પ્રકલનમાં ૧૦ મોમરટ ૧૬૨૧માં કોનીવેટ રહાવાની પહેલી રોપ પલુ છે.

આરિતની સુખાચાર

—અજાણ છે કે થી વિનોમાછ ચોતાના અવિરલ કામમાં પલુ અર્થન જાણના અભ્યાસ આ કમપે કરી રહ્યા છે.

—પકારિ ૬૪૬ કે એ.એ. ચોતાનું કમપલ કપન પૂનાની કી કારવા ૬૪૬ કુનીયસીટીને અપલું કરી અમાલ થાં કીએને કમ રમાને લ થવા પ્રધાન કરે તેમની ૧૦૦મી વર્ષમાં એકીસમાં જીવણાશે. આ પ્રકલે મીછ અનેક જીવણીમાં સાથે પોરેલ ખાતાએ આજ સુધી તેના ઇતિહાસ માં ૩૫ પલુ કપન અકિતનો ફેરો પોરેલ ડીપીટ પર નથી કાપેલો તે કાપવાનું નરજી કણું છે.

—કાનપરમાં એક જુવાન કાણુને એક નવા કાષ્ટ રાષ્ટ્રકની રીપ કરી છે. જે રીપથી કીડી અને ઇંગ્લીશ બને એકન કાષ્ટ રાષ્ટ્રક પર કરી કાષ્ટ છે. વચન, જાલ અને આકાર માં આણુ એક લીપીના કાષ્ટ રાષ્ટ્રક નેટકું ન તે કશે.

—૧૬૧૧ ને માં કુરોવ કામેરના અર્થને ૧૦૦ વર્ષ પુરા થશે. આ અવકરે સમરત રેપમાં તેમની અર્થની જીવણા અને ૬૩ એનુ કરવામાં આવે, અને તે કામથી “રવિ-કલન” કાંતીનીડેતનમાં જાણા, એવી વગ પ્રધાન નહેરેએ જાણા જનતાને કરી છે. આ મહાનમાં પુરતકાલ, ચિત્રા લપ અને કામકામ રાખવામાં આવશે.

—રમલ અમતના કાપને-રોઈકા છુ-કોઈની જનાવટના વરદેક મોલકવા માટે જમરો વધારવા માટે એક પરીપર નુ રિસીમાં અરવામાં જાવી હતી.

લોભ અને કરુણા

(સુકુલમાધ 'લોકલેખન'માંથી)

(તા. ૨૪-૧-૧૯૫૭ના અંકથી આશુ)

૧૩

દેવક-આશુથી ઈલા

સુકુલે રામની આવશ્યકતા સારી જોઈને તેને સારાજી બંધવાનું કોઢી રીકું અને તેને સ્વીકાર પર કરવાની ક્ષુદ્ર આપી. એટલે રામ બધી વાર સ્વીકારના ઉપરના મામમાં એક બાણ એ એકીને બાણબધ વાંચવા બેસતો. એક વાર તે બાણબધ વાંચતો હતો કારે તેને પોતાનું થર થક આશુ. થર થર્મ આશુઓને કું કરતાં હશે. તેમના એની બીજા કરતાં હશે કે કેમ? શ્રીકૃષ્ણાણી વગેરે પણ માદ આશુ, આપી રામનું દિલ ભરાત આશુ અને તેની આંખમાંથી આશુ ટપકવા, બાણમાં. તે નખતે તેણે બાણબધમાં વાંચ્યું:

"હું તારા હિલને કુ.ખી ન કર. પરમ પિતા પ્રભુને ત્યાં મણી જમ્યા છે. હું તારે માટે ત્યાં જમ્યા કરવા જઈ છું."

પ્રમુક્તકર્મમાં આ વાકયો વાંચી ને રામને આવાસન મળ્યું. તેણે તરત જ આંખે છુટી નાખી અને તે મનમાં મોઝો: "પ્રભુ અમારો રક્ષક છે. તે અમારી નરક સંભાળ લેશે."

હવે એક બ-પુ કે, એ સ્વીકારમાં સેટ હવેર નામના એક પંથત શુદ્ધ પોતાની હમેક વર્ણની બાળકી કવા-નેલીન સાથે મુલાકાત કરતો હતો. કવા-નેલીન બધી કુંદ અને ગ્રેમણ માળકી હતી. તેનામાં નાનપણથી જ કવામાંવ દટો. તલે કે તે દેવક-પા ન હોઈ એવી તે કામતી હતી. સ્વીકાર પર પણ અભાસીએ. વગેરે સાથે તેને દોસ્તી થક મળ હતી. તે દેવિકાં કુશામેને કાકાએ બાંધ્યા ભોળને છુન કુંખી થતી. બધી વાર તે સંક્રાંતી પાસે બઢને એને ખમડાવી ભેટી. તેને મનમાં બધી વાર લટું કે, આ બાપડાએને રા; માટે સારીને બંધવામાં આશુ હશે?

તે એક વાર રમતી રમતી રામ ન્ખા બાણબધ વાંચવા ભેટા હતો એ બાણ બધ પડેલી. રામને પણ બાળકા ઉપર છુન જ પ્રેમ હતો. તેણે સ્વર્મમાંથી ઉતરી આવેલી બાળકી જેવી દેખાતી કવા-નેલીનને ભેટ. એટલે તેણે પોતાના મનમાંથી કાપડના કટકા કાઢીને એક દીમધી બનાવીને એને આપી. કવા-નેલીન પડેલાં નરક સંક્રાંત પાસે. પરંતુ રામના ગ્રેમણ મરેરા ભોળને તે એની પાસે આવી અને દીમધી લઈને રમવા

લાગી. રામે બાળકીને પૂછ્યું:

"તમારું નામ શું?"

"કવા-નેલીન. પણ મમા અને કવા

કહે છે. હવે તમારું નામ કરોને."

"મારું નામ રામ છે. પણ મને બધાં ઉતરતો: રામકાકા કહીને બોલાવતાં હતાં."

કવા—"સારે તે કું પણ તમને રામકાકા ન કહીય. રામકાકા, તમે ક્યાં જમ્યા છો?"

રામ—"મને ખબર નથી!"

કવા નવાજ પાખીને મોઝી: "વાહ! રામકાકા, તમે તો અરા છો! તમે ક્યાં જમ્યા છો એની તમને જ ખબર નથી!"

રામ—"હું તો કુશામ માધુષ છું! મારા શેક અને ન્ખાં વેચશે ત્યાં હું જમક. એટલે અને કવાથી ખબર હોય કે હું ક્યાં જમક?"

કવા—"તો હું મારા માપુછને કહીશ. એ તમને જરૂર ખરીદી લેશે. પછી મને તમારી સાથે રમવાની મળ પડશે. રામકાકા, તમે મને રામ નવી નવી દીમધી બનાવી આપશોને? શેક ત્યારે હું હવે જઈ. હું મારા માપુછને તમને વેચતાં લેવાની વાત કરીશ હો કે?"

એમ કહીને હસતી હસતી કવા આવી મળ.

શેકી વાર પછી એક બંદર આશુ, સ્વીકાર બંદરથી થણે કુર મચર નાખી ને ઉભી રહી. કવા એના પિતાની સાથે કેક પર ઉભી ઉભી બંદર પર મડતા ઉતરતા કુશાદરીને ભેટી હતી. એવામાં તે બિડાએક સમવૃક્ષા કુશાવી બેસવાથી પાણીમાં ગમડી ગઈ!

સેટ હવેર એકદમ અભરાઇ મમા અને પ્રુમીને જવાવવા પાણીમાં જંપ-લાવવા તંબપર થયા. પણ તેમને એક જાણ્યે પડી રાખ્યા. એ કંમીવાન રામે પાણીમાં પડતું મુક્યું. કવા પાણીમાં કુર મસાકા મળ હતી. પરંતુ રામને તરત સાઈ આવડતું હોવાથી તેણે તરત જ કવાને પકડી પાડી અને એને લઈને સ્વીકાર પાસે આવી પહોંચે. સેટ હવેર કવાને ઉપર ઉપાડી લીધી. કવા ભેલાન થક મળ હતી. શેકી વાર પછી તે બાળમાં આવી.

શેકા રિવસ કવાની તબીયત નરમ રહી. તે બવારનવાર તેના પિતાની આવજ રામને ખરીદવાની વાત કવા કરતી, એવે તેના પિતાએ શેક પાસેથી રામને ખરીદી લીધે.

સેટ હવેર રામને કહ્યું: "આજથી હું તારો શેક થયો છું. તને મારે લાં બમશે કે?"

રામે નીચું ભેંક બમવાને પ્ર.વંના કરતો હોય એમ કહ્યું: "સારેના, હું પ્રુમીને માર્યાના રફ છું કે આ,પતું મદા બધું થ.ભો; આપને કુંખી રાખે."

સેટ હવેર—"તને આડી કાંકતી માવડે છે કે?"

રામ—"છ, હા; સારેના."

સેટ હવેર—"શેક ત્યારે, હું તને આડી કાંકવાનું કામ સોંપીશ. પણ અમ્મા, હું રાફ પીને મારી કાંકશે તો રાષ વાર મારીને કપાક બટકાવી મારશે."

રામ—"સારેના, હું રાફ કરી પીતો ન નથી. એ, તો છુરી ચીજ છે."

સેટ હવેર—"મને એ વાતની ખાતરી હતી જ, પણ મેં તો અમરતું જ પૂછ્યું હતું. તારી માતવીત પરથી તો મને લાગે છે કે હું બધું કામકાજ સારી રીતે કરશે."

રામ—"સારેના, હું શેક કામ સારી રીતે કરવા મારાથી મને એટલા બધા જ પ્રપ્ત કરીશ. એ બાળકમાં આપ નિર્ભોત રહેશે."

એવામાં કવા મધુર અવાને મેલી ઉઠી: "રામકાકા, તમે અરા પણ

મબરાતો નહીં. મારા માપુછ છુન જ માપાણ છે. એ તમને કરી મામ આપશે નહીં."

(મધુ):

રસોઇચાની બહરીઆત

, એ. કીધવાલ પ્રભુપતિ મેસોસીએલ દ્વારા સંચાલિત ટન મી-ટ શેક, શેક-બમ, ભેલાનીસમજમાં આવેલ વિભાગી એના આમમ મટે મુબરાતી રસોઇ કરી રહે એના રસોઇચાની બહરીઆત છે. ઉમેદવારોએ અતુભવ અને પમારની વિમત સાથે નીચે અધાવેલ સરનામે અરજ કરવી અમર મંત્રીને રુબ આવી મળવું.

સરનામું: મંત્રી વિનયકેવ રેલનલ ઓફીસ, 48 Kort Street, Johannesburg.

શન: ૩૩-૧૯૮૮

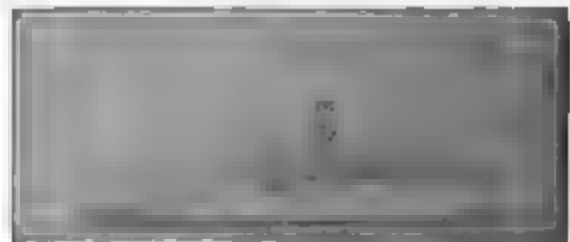
મુકાદાપીમ, કમકમ રેકસ રીડન્સ, સાઇલેન્સીમ, રેમ-પુ કધીવન-અ અને કમસેરન્સ મટે મળે:

અમાર, વીકલ

૨૨ બાકથી આડે, ૩૮ માર્ટેટ રફી, કોરનર કમગોનલ અને માર્ટેટ રફીટ, ભેલાનીસમજ, શેન ૩૩-૧૯૪૮.

બી-આઇ

મુ'બઇ કરાંચી અને ષ-રહે આફ્રીકાના બંદરો વચ્ચે મુસાફરી કરે છે.

સ્વીકાર કરેલ સ્વી આર્થા રક્ષાતના બાવરો. કરાંચી થક મુ'બઇ જવા પમી આર્થ રક્ષાતના ઉપકરો.

મુ'બઇ અથવા કરાંચીનું બાકું:

કરેટ કલાસ	એક	એકાક	વગર	પા. ૬૭-૦૦-૦
સેકન્ડ કલાસ	"	"	"	પા. ૧૦-૧૫-૦
થર્ડ કલાસ	"	"	"	પા. ૩૧-૧૦-૦

પધુ માહિતી માટે મળે આ લખો:

શેખ હિમેદ એન્ડ સન્સ
(પીટી લીમીટેડ.)

૩૯૦ પાઇલ સ્ટ્રીટ, —કરબન.

ટેલીફન: ૨૦૪૦૨ — ટેલીગ્રાફીક એડ્રેસ "કરબન."

We are too busy with the sufferings of our lives. We do not burn to hurry forward on our duty. So we stay lakeworm—or else cold.

—Thomas a Kempis.

OPINION

Founded by Mahatma Gandhi in 1903.

Former Editor: Manilal Gandhi—1918-1956.

No. 7 —Vol. LVI.

Friday, 21st February, 1958

REGISTERED AT THE G.P.O. AS A NEWSPAPER.
Price: FOUR PENCE

P.E. INDIAN WINS IMPORTANT APPEAL AGAINST GROUP AREAS BOARD

GRAHAMSTOWN.

A FULL bench of the East Cape Division of the Supreme Court made an order interdicting the Group Areas Board from advising the Minister on Group Areas in Port Elizabeth.

The Court ordered the Board to make available to Mr. B. B. Ramjee, of Port Elizabeth, a report of the Reference and Planning Committee about its Group Areas proposals in Port Elizabeth.

The Court order also restrains the Group Areas Board from advising the Minister pending any further representations Mr. Ramjee may wish to make after he has seen the report.

The Court ordered that, if the Board has already reported to or advised the Minister, it must forward any representations by Mr. Ramjee as an addendum.

Earlier Decision Reversed

This Supreme Court appeal judgment reverses a decision given earlier by Mr. Justice O. V. Sampson. That decision turned down Mr. Ramjee's application that the Group Areas Board (Eastern Cape Committee) should be declared null and void.

The inquiry took place in Port Elizabeth in November, 1956. The members of the Board were Mr. W. J. Gouws (Chairman), Mr. W. F. Nel and Mr. M. P.

Prinsloo.

Mr. Justice de Villiers, Judge-President, and Mr. Justice E. F. van der Riet held that the appeal should be allowed, with costs.

Mr. Justice A. G. Jennett put in a dissenting judgment. He held that the appeal should be dismissed with costs.

A Breach Of His Rights

Mr. Ramjee's main complaint was that he was prevented from presenting his case and his views fairly and fully at the public inquiry, and that this prevention was a breach of his rights under the Act.

Mr. Justice de Villiers said at the inquiry the Reference and Planning Committee had put in a proposal for dividing Port Elizabeth into Group Areas, supported by a map. The Committee had supported or explained the proposals in a report.

"On the matter being put to the Chairman, the record of the proceedings shows that the Chairman refused to state that he had such a report, and refused, if he had such a report, to make it available or accessible to the applicant and other interested parties, who had

appeared at the inquiry," Mr. Justice de Villiers said.

Reasons For Grouping

"It was, however, proved that such a report was in existence, and had been furnished to the Committee.

"It must also be assumed that this report is explanatory of the map that was lodged by the Reference and Planning Committee and that it probably contains the reasons...for the allocation...of the various areas to the various racial groups."

Mr. Justice de Villiers added: "Courts of law, both here and in England, have been concerned with the question whether a public officer or a body established by an Act of Parliament, or appointed by public authority, acts in a quasi-judicial or administrative capacity.

"A general principle appears, however, that any person or body vested with authority to arrive at a decision calculated to affect the rights of, or involving legal consequences to persons, must observe the principles of natural justice. The most important of these is expressed in the maxim—the other side must be heard."

If the Board had information relevant and prejudicial to the case of an objector, it should in fairness communicate this information to the objector in question

—to give him a chance to contravert it.

"It is conceivable that the report, and the allocation of an area to a particular racial group may be based on incorrect facts. If the Board accepts those facts as correct, it will make an incorrect report to the Minister.

"At no stage of the proceedings did the Chairman state the report was irrelevant or immaterial, or did not concern the appellant or his racial group.

"The matter must, in my view, therefore, be treated on the reasonable possibility that the report contains matter material to the proposals to place the Indian Group where indicated on the plan, and in support of that proposal.

Dissenting

"It puzzles me why the Chairman refused to make this report available to all interested parties, and what the necessity for the apparent secrecy was."

Mr. Justice van der Reit agreed, and gave reasons.

In his dissenting judgment, Mr. Justice Jennett said the purpose of the inquiry by the Board was to enable it to give advice to the Minister.

The Board was free as to the form of its inquiry, save only that it must allow representatives of the State or a local authority to appear before it at any inquiry.

OPINION

FRIDAY, 21ST FEBRUARY, 1958

Partnership In Practice

THE partnership concept is being subjected to extremely severe tests in the Central African Federation at the moment. Nothing brings out more forcefully the main reason why this is the case than the letter which appeared in the Bulawayo "Chronicle" recently and which we publish elsewhere in this issue.

The use by Indian citizens of the Federation, that is, by non-White partners, of particular seats in a public transport vehicle aroused comments which indicated clearly that the White people involved live in a world where partnership is an unknown word.

Foremost

It is the White people in the Federation who were foremost in clamouring for partnership. It is they who maintain in it attitudes wholly irreconcilable with their own ideal. Not only that. It is they who have openly rejected one man who tried, albeit haltingly, to give to the partnership ideal a meaning which could be acceptable to the non-Whites. In these circumstances it is difficult to see how the majority of the Whites in Central Africa can seriously expect the non-Whites to see much good in the concept of partnership.

It is merely to reject partnership does not solve anything least of all the problem of finding a formula by which White and non-White can live together in peace and security. It merely piles up tensions which could quite conceivably lead to civil commotion. And that, in turn, will not do anybody any good.

Collapsed

The partnership ideal has collapsed because it has within it connotations of separateness. The peoples of the Federation set themselves the goal of partnership between groups. But to approach their destiny from this angle was, in fact, to repudiate, by implication, the truth that Man is an end in himself and must, therefore, be seen as an individual and not from the perspective of the group. The superstructure built on this contradiction was bound sooner or later to start collapsing. And today we witness what was inevitable from the very beginning.

This, in turn, sets the spotlight on the fact that partnership between groups can never be real—for the simple reason that Man, in the mass, can be a dangerous animal. To have meaning in the lives of ordinary people, partnership must be between individuals. And if the Federation's present trials produce a purer ideology, which will set itself the ideal of a democratic society in which no person shall be denied the opportunity to make the best use possible of his or her life, they will at least have done a lot to save the Federation itself.

(Continued in next column)

Press Review

Letter In "The Chronicle," Bulawayo

SIR,—May I be permitted to ask why Indians are allowed to travel on European buses?

I was on the 1 p.m. bus to Queen's Park East today, and to my disgust there were two Indians occupying seats which normally seat five as one would sit next to them. Since when are Indians classed as Europeans?

I think this is an appalling state of affairs...the bus company is making a small fortune out of (us)...why do they find it necessary to pick up Indians on a European bus?

DISGUSTED AND WEARY TRAVELLER.

Queen's Park,
Bulawayo.

Boer And Briton

Listening to the constant moaning about the bridge between the Afrikaners and the English speaking people, one must inevitably ask whether it is in fact the duty of the State and others concerned to end that unfortunate position. My conviction is that it can only be settled once and for all in the following way:

There must be legislation to centralize all schools, primary and secondary, under the State. They must be State schools where only the Union flag shall fly and only the South African anthem shall be sung.

All English-language schools (in British imperialist spots) and Afrikaner schools (in republican spots) must be closed.

There should be a bilingual curriculum for the whole country, including South-West.

All text books should be bilingual and teachers should teach in both languages to make the child understand what he is learning in Afrikaans or English. A Bantu language should be taught as a third language.

In that way alone can and will bilingual Union citizens be brought up and the names

'Boer and "Briton" will be wiped out for ever.

In my time I went to a school where English alone was taught, when the Government wanted to make Britons out of Afrikaners.

It served one purpose, that our greatest bilingual statesmen and other men of prominence got their education at that time. They suffered no spiritual or physical harm as a result.

I am sorry, but this cannot be said of the present generation.

From letter in the "Herald."

De Blank's Honest Questions

We understand very well that Archbishop Joost de Blank's sharp condemnation of apartheid has aroused an uncomfortable feeling in certain English speaking circles.

Dr. de Blank's attack was not confined to an attack on "bantuism" or "permanent bantustan" or "unjust apartheid." He has condemned apartheid in its essence as something that no Christian dare tolerate.

We have previously said that we disagree with Dr. de Blank fundamentally and acutely but respect an honest conviction, fearlessly expressed and consistently maintained.

Such respect we cannot have for people who try to defend Dr. de Blank by watering down his standpoint.

He does not run away from his standpoint; why do those to whom he has primarily addressed his challenge run away from it?

Let them tell us if they subscribe to this explicit rejection of apartheid or not.

Dr. de Blank's militant declaration poses fundamental questions. Running away is no answer. Honest questions demand honest answers, and in this case they also demand fundamental thinking, not tactical dodging.

From leading article in the "Herald."

(Continued from previous column)

Alternative

The alternative is its break-up. This is not to be desired as an end. But if its existence is to be based on the humiliation of the non-Whites, the sooner it comes to an end, the sooner Northern Rhodesia and Nyasaland clear out of it, the better it will be for all concerned. At least certain lessons will have been learnt by the race supremacists. One will be that the non-Whites are very human beings.

Comment On Man And Events

History Will Remember Verwoerd For This . . .

By JORDAN K. NGUBANE

THE wise men of our times say prophecy is a discredited calling. But on the place Verwoerd and Louw are likely to occupy in the history of South Africa the political commentator can speculate freely in the sure knowledge that this will not damage his reputation.

History will most certainly not say the man who humiliated the women of Africa by forcing them to carry the Pass was a great nation-builder. There is nothing in the Native Laws Amendment Act which will make the majority in the South African nation kneel and thank God that there ever lived a man with the name of Hendrik Fransch Verwoerd.

History

In terms of decades the agony of the African people might be unimportant to the mighty in the land. But history unfolds relentlessly into centuries; into millennia, in infinity. In the long run the agonies of the many will give shape and colour to the history which will be taught in the schools of this land. And the men and women, whose successes knew humiliation at the hands of men like Verwoerd, Louw and Co, will not see in them great leaders or builders of a great nation.

The majority of the people of our land will remember, I hope only for a time, that Louw and Verwoerd exposed what is already a lost cause. I hope the Africans will be larger-hearted enough to forget the Pass and the Native Laws Amendment Act the half-truths which the State Information Office made abroad against the man, of colour, I hope they will concern themselves with making this great country in which no human being shall ever again suffer deprivation of rights for reasons of race or colour or language or religion. I hope they will be so busy building up a viable democracy that they will not think of the petty minds who cling to a small idea about race which could be valid only in a rotten world.

Grateful

Sure now that the men of apartheid will have no prominent place in history—the majority, which happens to be their victims, is not likely to allow this to happen—we can then to one thing for which, I also hope, future African generations will be eternally grateful.

Verwoerd has allowed himself to be blinded so completely by

race hatred that he has emerged as the living symbol of the shamelessness of apartheid and its inhumanity. The things he has done have so outraged the Christian conscience that decent Churchmen on the White side have been stirred into raising their voice in powerful protest.

Angered by their reactions Eric Louw challenged them and goaded them into courses of action which will surely accelerate the advent of the day when apartheid will come crashing to the ground.

Taunts

His taunts about episcopal hypocrisy quite naturally placed the Catholic Bishops in the position where they formally announced that separate schools are, strictly speaking, not in accord with the teaching of the Church; that they are a concession to human frailty but that the faithful must get themselves ready for the time when the doors of Catholic learning will be open to all the children of God, regardless of race or colour. That was straight talk alright.

The Archbishop of Capetown came out openly in an uncompromising denunciation of apartheid in which he made it quite plain that he would have nothing to do with congregations which practiced race apartheid.

Neither the Catholics nor the Anglican Bishops are given to violent goals or violent words. Neither, by their very calling and responsibilities, can afford extreme language readily. But in the stands taken above and the language used, one cannot mistake the ring of militancy. Two of the biggest demonstrations in the land have declared open war on apartheid, they have got their hands and are on the march. Once more the caravan of decent humanity is on the move. And when it does this, history always takes a new turn. It moved against slavery last century and brought freedom to millions. It is moving now and that ends apartheid's fate.

Cheering

It is a spectacle which gives strength in moments of weakness; which brings cheer in

moments of travail.

Verwoerd so outraged the conscience of the Bishops and Louw stung them so bitterly that they became active participants in a gigantic movement of moral and political protest against the immorality of apartheid. And that turned the tide decisively against apartheid. From this point in time we can march confidently into the future

in the sure knowledge that absolute defeat lies in store for our opponents. There is no other future for them. Speaking for myself and for nobody else, I trust history will remember these two little men of apartheid for their "blunders" which brought out the finest qualities in some of the great leaders of the Christian Church in this part of the world.

Some Nats. Doubting About Apartheid

THE Nationalist Government does not consider apartheid in its present form a final solution to South Africa's colour problem, says Nationalist Senator Jan H. Grobler.

Writing in a book called "Africa's Destiny", published by the Book of the Month Club in Johannesburg, Senator Grobler outlines what he calls his own formula for co-existence of Black and White in Africa—"separate constitutional development."

The author, who became a senator in 1955, is described by his publishers as "a staunch supporter of Premier Hertzog's 'Brotherhood' and a former political correspondent of *Die Vaderland*."

Separate constitutional development, he says, means that Africa, south of the Sahara, must be apportioned into separate European and African states through co-operative planning and action of the European governments concerned, with due consideration of the Natives' requirements and aspirations, and where possible with their co-operation.

This must be done on a scientific and geographical basis and its ultimate aim will

be to allow the Natives to develop their respective states into independent, self-governing entities according to their own genius.

"Southern Africa does not belong exclusively to either the European or the Natives. It belongs to both races, and whether they like it or not, they must realize that they have no alternative but to find some formula to make co-existence possible."

"What is of paramount importance under a system of separate constitutional development is that the allocation of territories must be accomplished on an absolutely fair and just basis."

"A basic principle of the system is that the Natives must be allowed to develop into full-fledged independent states."

"The closest co-operation between the Dutch, Belgian, Portuguese and South African Governments would be necessary if the system is to be introduced and applied successfully," writes Senator Grobler.

Cable & Tel. Add. HARGVAN.

Phone 29368

P. Hargovan & Co.

(Pty.) Ltd.

Earthenware Pickle Jars 2 Gallons 12.6 each F.O.B. Durban
 Fresh First Grade Green Ginger 1 lb per lb. " "
 Fresh First Grade Garlic 2/- " " " "

Cash with order only.

P. O. BOX 1250.

155/7 Warwick Avenue
DURBAN.

14th Anniversary Of Mrs. Kasturba Gandhi

14 years ago on 22 February 1944 Ba's soul separated from this earth. 14 years have passed memories of this noble lady remain fresh in our minds. Besides being an excellent mother and an ideal wife, Ba played an important role in Bapu's life and achievements. By making his ideals and work her own, she succeeded in imitating her spirit with him. Ba was a paragon of womanhood and she succeeded in reaching the goal which all women should strive to reach.

She sailed with Bapu from South Africa to London where, on account of the war, she had to remain for a few months. From there she sailed to India and landed at Bombay. A meeting was arranged in her honour by the women of Bombay. To the president of this meeting a message was sent by the late Mrs. Sarojini Naidu, which we publish below. In her message Mrs. Sarojini Naidu has very clearly shown the greatness and nobility of Ba:—

I venture to write to you as I see by the papers that you are the presiding genius of the forthcoming function to welcome my friend, Mrs. Gandhi, home again. I feel that though, it may be the special privilege of the ladies of Bombay to accord her this personal ovation, all Indian women must associate themselves with you in spirit to do honour to one who, by her rare qualities of courage, devotion and self-sacrifice, has so gallantly justified and fulfilled the high traditions of Indian womanhood.

I believe I am one of the few people now back in India who had the good fortune to share the intimate home life of Mr and Mrs. Gandhi in England, and I cherish two or three memories of the brief period in connection with the kindly and gentle lady, whose name has become a household word in our midst, with her broken health and her invincible fortitude—the fragile body of a child and the indomitable spirit of a martyr.

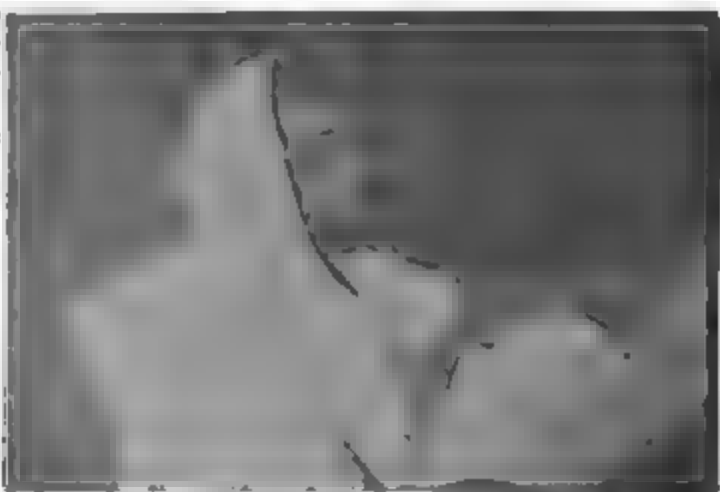
I recall my first meeting with them the day after their arrival in England. It was on a rainy August afternoon last year that I climbed the staircases of an ordinary London dwelling house to find myself confronted with a true Hindu idyll of radiant and serene simplicity. The great South African leader was, to quote Mr. Gokhale's phrase, "had moulded himself out of clay," was reclining a little ill and weary, on the floor, wearing his frugal dress of white and blue (which I never), and his wife was busy and content as though she were a mere

modest housewife absorbed in a hundred details of household service, and not the world-famed heroine of a hundred noble sufferings in a nation's cause.

I recall too the brilliant and thrilling occasion when men and women of all nationalities from East and West were gathered together to greet them in co-ordinating proof that the true greatness speaks with a universal tongue and compels a universal homage. She sat by her husband's side, simple and serene and dignified in the hour of triumph, as she had proved herself simple and serene and dauntless in the hour of trial and tragedy.

I have a vision too of how her brave, frail, pain-worshiped must have held aloft the lamp of her country's honour undimmed in one alien land, working at rough garments for wounded soldiers, in another.

But there is one memory that to me is most precious and poignant, which I record as my personal tribute to her, and which serves not only to confirm but complete and crown all the beautiful and lofty virtues that have made her an ideal comrade and helpmate to her husband. On her arrival in England in the early days of the war, one felt that Mrs. Gandhi was like a bird with eager outstretched wings longing to annihilate the time and distance that lay before her and her far-off India, and impatient of the brief and necessary interruption in her homeward flight. The woman's heart within her was full of yearning for the accustomed sounds and scenes of her own land and the mother's heart within her full of passionate hunger for the beloved faces of her children... And yet when her husband, soon after left the call, alone and

Mrs. KASTURBA GANDHI

urgent, to offer his services to the Empire and to form the Ambulance Corps that has since done such splendid work, she reached the high water mark of her loyal devotion to him, for she accepted his decision and strengthened his purpose with a prompt and willing renunciation of all her most dear and pressing desires. This to me is the real meaning of *Sati*. And it is this ready capacity for self-sacrifice that has made me recognise now that the true standard of a country's greatness lies not so much in

its intellectual achievement and material prosperity as the underlying spiritual ideals of love and service and sacrifice that inspire and sustain the mothers of the race.

I pray that the men of India may learn to realise in an increasing measure that it is through the worthiness of their lives and the nobility of their character alone that we women can hope to find the opportunity and inspiration to adequately fulfil the finest possibilities of our womanhood even as Mrs. Gandhi has fulfilled hers.

Better To The Editor

SIR,—Mr. J. K. Ngubane's aberrations about "Left-wing dominance" in the A.N.C. and his personal feud over Chief Lutshaba's position are too well known and too foolish to be worth bothering about normally.

But his remarks of February 7 about "the policies which landed the ANC in the Drift Hail" and references to the the Africanists' objection to the Freedom Charter as "a Communist document" etc. are in such appalling taste as to merit a brief protest—even at the risk of provoking Mr. Ngubane to further intemperance on the same subject.

Not only do these remarks border on contempt of court, being references to issues which are *sub judice*. But for this very reason they make it almost impossible for Chief Lutshaba and the A.N.C. to reply in such unsubstantiated allegations on merit.

Mr. Ngubane's accusations come, therefore, into the cowardly category of charges which those accused are unable to answer through an inability of their own. If he or the Liberal Party, of which he is a member and with which he hopes the ANC (once the "Left domination" is removed) will "freely co-operate" imagine they can profit from this sort of contemptible sniping at a time like this, they have another guess coming.

Yours etc.,

C. W. N. GELL.

Start a career in accounting, costing, bookkeeping, building societies, municipal services or banking. Send for the FREE BOOK "The Direct Way to Success," then plan your career with the personal help of the SCHOOL OF ACCOUNTANCY backed by 48 years of successful educational service. Write to P.O. Box 1892 (2) Johannesburg or P.O. Box 1803 (2) Durban.

Mis-Information Office

(By A Special Correspondent)

"SOUTH AFRICA" says the State Information Office, "is a land of sunshine and challenge, of great wealth and strategic importance. (Hence) it has become the object of world-wide interest." This rather naive view of the concern the rest of the world takes in our affairs prefaced an expensively produced little booklet called "South African Quiz". Is it the S.I.O. "sets out to answer one hundred of the queries most commonly encountered" by South Africans travelling abroad.

Of course, many of the "most commonly encountered questions" are not even asked at all in the booklet. Many obvious matters spring to mind which the S.I.O. has dodged altogether. South Africans abroad should be warned that this treasure is far from comprehensive and may reasonably well-informed critic will soon pick holes in it.

But even what information it does contain is so highly selective as to justify, in reverse, those very charges of one-sidedness often made by Govt.-supporters against critics of Government policy, either at home or abroad.

This appears most clearly on matters pertaining to race relations which, indeed, are the real (though here, unmentioned) reason for the world's interest in us. But it also appears on almost every other slightly controversial issue (i.e. almost all the topics covered, except those relating to very elementary history, geography, fauna, flora, industrial production, exports etc).

To take just a few examples. The S.I.O. admits that the Union's water and power resources have been strained by recent industrial expansion. But was this really "unexpected" and are "adequate steps" already "being taken to meet the new demands"? Again, is it strictly accurate to describe our railways (for all Mr. Schoeman's efforts) as "efficient with adequate facilities for conveyance of every type of goods."

The S.I.O. does not even attempt to answer its own question "Are there sufficient roads?" It merely says "the country is well served (by roads)" and neither in answer to this question nor to an earlier one about transport facilities in general is it revealed that the S.A.R. refuses to allow road transport to make up for its own deficiencies in carrying

capacity for fear of further enlarging the railway's financial deficit.

It may be that the "Union Government's desire is to avoid any form of compulsory censorship of newspapers", though we shall not know definitely until we see what action the Government proposes on the Undesirable Publications Report and the long pending Press Commission Report. But this statement of official policy would carry more conviction today if it had been made by the present Government and not the last Smuts Government. "Only under the Suppression of Communism Act may a newspaper be suppressed or suspended", says the S.I.O. Correct (until the Cross Commission's recommendations are enforced); but not "only for advocating Communism"—rather for "what the South African Government is pleased to call Communism". And the Racialist Assemblies and Criminal Law Amendment Acts exert a powerful indirect censorship on our press.

Now, I think, would an unwary user of the S.I.O.'s answer to "what sort of immigrant does South Africa want?" realise quite how devastatingly vulnerable he would be to the retort that, in practice, it seems to want precious few.

If the booklet is as unreliable as this on comparatively "uncontroversial" topics, how can anyone expect impartiality and objectiveness on race questions? No one will take seriously the assertion that "Bantu Labour Bureaux" help to distribute Bantu labour evenly over the country. Farmers, especially in such Transvaal districts as Bethul and Heidelberg, will appreciate the full significance of this enigmatic statement better than industrialists whose labour supplies have been seriously interrupted by influx control.

The questions on apartheid inevitably bog down in a series of propositions unrelated to practical reality (viz. that the Tomlinson Commission, whose major proposals have been rejected by the Government, "confirmed apartheid as the only way of ensuring the future and giving justice to both White and non-White"). The attitude of the average White towards "his non-White fellow-citizens" (an admission of status not commonly made) is described as "sym-

pathetic," though exceptions are admitted. We are said to realise that it is our "duty to help our less developed fellow-men towards a civilisation of their own." We "endeavour to reflect this in the laws of the country" (the Group Areas Act, Urban Areas Act, Church Clause, prohibition of Africans obtaining interdicts, legal sanction for separate and unequal amenities etc.).

It is startling to learn that Bantu Education was introduced to give control of mission schools "to the Bantu themselves." Where has this happened? Bantu school boards and committees are said without consultation which teachers to dismiss, syllabuses are changed without reference to them, they are ordered to convert "catechists at £14 a month into "nightwatchmen" at £9 a month. No less misleading is the statement that "Whites contribute three-quarters of the £9 million spent on Bantu Education each year." True enough, £6 million comes from general revenue. But Dr. Verwoerd himself has assured Nationalist supporters that Africans contribute in direct and indirect taxes all the £35 million or so which is spent on them annually.

The S.I.O., again, fails to answer its own question about

Bantu political rights. Instead it discusses chiefs, tribal courts, Bantu Authorities and Native Advisory Boards, which Dr. Verwoerd has described as "hotbeds of agitation." Even so, it is surprising to hear that "all matters affecting Bantu townships are first referred to the Boards" and that "it is seldom a measure unacceptable to the Boards is put into practice. Port Elizabethans will certainly ask "What about the ban on African meetings, the curfew etc?"

Two outright mis-statements deserve to be corrected. It is simply not true that "the few resistance movements which have made a brief appearance in the past decade (have they been so few or so brief?) were largely inspired by Communist groups," unless "Communist" is used in its domestic, statutory sense.

Equally true is it that "today the Ind are not a thriving community." Except for a small minority of professional and commercial families, they are an extremely poor community, little (if any) better off than urban Africans. Statistics exist to prove this, if the S.I.O. is interested to produce a more factual future edition of its booklet.

NEW GRAMOPHONE RECORDS ARRIVED

		"	d.
Hatim Tai	2 Records	16	6
Asha (Rock and Roll)	4 "	33	0
Mr. X	4 "	33	0
Coffee House	4 "	33	0
Shree Matl 420	4 "	33	0
Bhai Bhai	4 "	33	0
Barish (Rock And Roll)	5 "	41	3
Chori Chori	5 "	41	3
Ek-Jhalak	5 "	41	3
Bhagam Bhag	5 "	41	8
Naya Andaz	6	49	6

Packing charge & postage for Union 5/6 and Rhodesia 7/6.

BHARAT MUSIC SALOON

AND BOOKSELLERS

(Corner Grey & Lorne Streets)

286 Grey Street,

Phone: 28488.

DURBAN

London Letter

(From Our Own Correspondent)

Kenya

THE arrests of Kenyan tribesmen in late January for being members of a secret society with what the Government have described as aims similar to those of Mau Mau led to questions in the London House of Commons on January 21. Mr Fennar Brockway asked the Colonial Secretary what were the declared aims of the society, Kiama Kwa Mulugi, and to what extent its members had committed acts of violence. The Secretary replied that the society was known to have aims similar to Mau Mau and that it had compiled lists of Africans who had fought against Mau Mau with a view to taking revenge on them at a later date. It had not been allowed to develop to the point where its members had actually committed violence. Of 85 members arrested 42 had been released. Of the others 13 were restricted to living in a certain district and the rest in villages within their districts.

At Mombasa on February 3 a magistrate's court placed 17 Mau Mau tribesmen on probation for a year for taking Mau Mau oaths. Sixteen tribesmen were remanded in custody on charges of administering the oaths.

Ghana

On February 2nd the Ministry of Local Government announced that it was intended to create eight new states in Ashanti, and to reorganise the present chiefs of these areas as paramount chiefs. The Government will simultaneously withdraw recognition of two of the existing states in Ashanti, and their chiefs will cease to be paramount chiefs. Ashanti is a stronghold of the United Party, the opposition party to Dr. Nkrumah's government. U.P.P., and most of its present paramount chiefs are United Party supporters.

Nigeria

The decision of the Eastern Nigerian Government to re-introduce school fees to replace its free primary education scheme led to a week of riots and the declaration of emergency powers in some administrative divisions of the Eastern Region and in Enugu the regional capital.

On February 4 police used tear gas for the second day running against rioting and demonstrating women. Eastern Nigeria has had "universal free primary education" for a year. But the cost had proved far more than expected; a matter of £4.1 millions instead of the £3.1 millions estimated. Therefore before the present term began the Government announced that children in the top two standards would have to pay £6 and £8 a year, and those in lower standards would have to pay a "once for all" sum of £1. These are, to quote the "Manchester Guardian" correspondent in Lagos, "substantial sums to the parents of 1,300,000 schoolchildren in Eastern Nigeria, who are already paying an increased tax to support the education scheme." The main centres of disturbance have been Port Harcourt, Aba, and Owerri.

Britain

An editorial in the "Manchester Guardian" of February 5 commends a new scheme for helping Bantu Education in South Africa. It said "In face of the South African Government's policy of universal apartheid, there have been various proposals for helping Bantu students from the Union to enjoy the benefits of unsegregated education overseas. One of these (in at Oxford.) There is a similar one concerning Cambridge. But perhaps the most far-reaching of all comes from the Committee of Science and Freedom, which organised a meeting on university apartheid in London last November. It is appealing for a sum of money £4,000 is mentioned as a target—to be spent in assisting Bantu students to attend the "open" universities in South Africa as long as these remain open to them—that is, until the proposed non-European colleges are ready. If and when the Separate University Education Bill becomes effective, the funds would be used to help such students to attend universities outside South Africa. The work will be in the hands of World University Services, an international organisation long engaged in work in aid of students. It is reckoned that this sum would see ten students through a four year course. Such a project would be a deserving one at any time. Today, when the lights of liberal education in

the Union are in danger of being blown out, it has all the more significance. The Committee on Science and Freedom has some four thousand people on its mailing list, and looks to them as contributors in the first place. But the mass people join with them the better."

Rhodesia

The Rev. Andrew Dole, who is a member of the Federal Parliament in Rhodesia and a member of the African Affairs Board, is to see the Colonial Secretary and other interested parties during his current visit to London. On his arrival on February 4 Mr. Dole said: "I have come over in the hope that even at this late stage it may be possible to persuade those concerned to pause before they sanction the Electoral Bill. If this further step is taken it will involve a breach of faith and bring about unjust differentiation that will make still more difficult the proposed constitutional review in 1960-62, by intensifying the racial approach now. The Constitution produced in 1953 should not be amended without the agreement of all parties at a review conference. There is no

urgency to make these electoral changes without such a conference. The effect of the new bill, if it becomes law, will be to lessen African influence in the election of (their own members), thus violating a principle that those in power should never use that power to reduce the influence of those already inadequately represented."

Death Sentences For Algerian Girl

The National Federation of Indian Women has strongly protested against the death sentences imposed by the French Government on the patriotic Algerian girl, Djemila Bouhired.

A deputation of the Federation met the French Ambassador in New Delhi and asked him to convey their demand to the French Government to annul the death sentences against Djemila.

The deputation pointed out in a statement that the trial "was conducted in an objectionable manner and the sentences were based on unreliable evidence."

B-I

Sailings Between East African Ports Karachi And Bombay

S.S. Karanja due 1st March 1958.

Sails for Bombay via Karachi on 5th March 1958.

PASSAGE FARE TO KARACHI OR BOMBAY

First Class	single	without food	£	s	d
Second "	"	"	40	15	0
Third "	"	"	31	10	0

For further particulars apply to—

Shaik Hamed & Sons (Pty.) Ltd.

390 Pine Street,

Durban.

Telephone 20412.

Tel. Add. "KARAMAT."

Donges Tells Parliament Of India Govt. Officials And Mrs. Hooper

CAPETOWN

THE Minister of the Interior, Dr. T. E. Donges, disclosed information on the deportation of Mrs. M. L. Hooper, an American citizen, from South Africa in December, 1951.

Dr. Donges said that he would read to the House from a photostatic copy of a report found on the premises of the president of the African National Congress. The report came from the "travelling representative" of the A.N.C. and he was satisfied that this representative was Mrs. Hooper.

A portion of the report dealing with the affairs at the United Nations said that she had met the leader of the Indian delegation who had introduced her to the Deputy High Commissioner for India in London. The latter had given her a "safe" address to which she could write to him.

Kept In Touch

"He wished to be kept in touch with important developments in the Union, especially such things as will help him prepare his case for presentation to the U.N.O. Assembly when the discussion on Apartheid takes place."

The document said that the fund-raising committee for the treason hearing would be assisted by the American Committee on Africa under direction of George Hunter. Arrangements had been made with him to get the money safely into South Africa.

In England the document listed Africa Bureau—Michael Scott. She met Michael Scott three times and he promised to give her organisation publicity in his "Africa Digest."

Canon Collins

The document listed the Congress for Colonial Freedom, Fenner Brockway, M.P.; Christian Action Group, Canon J. L. Collins, Father Trevor Huddleston, George Patmore and Solly Sachs.

She met Mr. Gaudavia, Deputy High Commissioner for India in London. The document said that he gave the assurance that India would certainly protest if there were any arrests of the freedom movement in South Africa.

She met Madame Pandit, Indian High Commissioner in London, and talked to her for an hour. Madame Pandit, promised to use her influence to help.

Lagan Defence

She promised that she would raise money for the legal defence fund among people she knew in England. She also gave a safe name and address for correspondence.

The document concluded that Mrs. Hooper had returned from America to be a permanent resident in the Union. She had obtained permission to do so for the sole purpose of working with the African National Congress for "freedom in our lifetime in South Africa."

She declared that she was at the disposal of the president-general of the African Congress to do whatever they found for her to do. "I pledge to the national executive of the African

National Congress my complete devotion and unchanging loyalty until South Africa is free and happy and rejecting in equal rights and opportunities for all her people, etc., etc."

No Objection

Mr. D. Mitchell (U.P., South Coast) asked whether in view of the publicity given to this matter, if a friendly Government asked for a copy of this document, the Minister would consider making it available.

The Minister said that he would have no objection if the request was made through the proper channels. The Minister of External Affairs (Mr. E. H. Louw) had approved such a course.

Mr. R. B. Durrant (U.P., Tarkenton) said that all sides of the House would agree, after hearing

this document, that Mrs. Hooper appeared to be an undesirable person for residence in South Africa.

Implications

Mr. A. Hepple (Lab., Rondebosch) said that he wondered whether the Minister realised the implications in the international sphere of the highly explosive material he had quoted to the House in connection with the deportation of Mrs. Hooper. The document the Minister had read implicated a number of important people. It contained an inference that Mrs. Pandit, who held a high post in London for the Government of India, was concerned in a plot with Mrs. Hooper to do something improper. The matter could not rest where the Minister had left it.—Sapa.

Colour Bar Broken Temporarily In Bulawayo

(From Our Bulawayo Correspondent)

THE public spiritedness of a group of young Indians forced a racial segregation ruling at the Bulawayo City Hall to be broken, temporarily, last week.

Up to the day before dancer Gopi Krishna and his all-Indian company were due to perform at the City Hall, the rule remained in force, despite pleas from leading members of the local Indian community.

Then a group of young Indians went into action.

Calling themselves the Anti-segregation Society, they formed a lightning committee, protested to senior Council officials—and issued the following ultimatum:

"Unless you relax the segregation ruling on this occasion, the whole of the Indian community of Bulawayo will boycott the show."

The Municipality, and city councillors, no doubt alarmed at the possible reaction of the Indian dancing company, and the subsequent publicity in the Press, climbed down and allowed, for one night only, audience integration in the City Hall.

Which was awfully decent of them considering the all-Indian company was presenting "Dances of India."

Political Groupings In CAF Now Todd Gone

(From Our Bulawayo Correspondent)

MAKE no mistake about it. The result of the recent political crisis in Southern Rhodesia has done much to aggravate racial tensions in the Federation. For the politically-minded African is undoubtedly shocked and angered by the ousting from United Federal Party leadership of Mr. Garfield Todd.

To the African and to a lesser extent to the Indian and Coloured as well, Garfield Todd stood for fair play in politics. He was their champion. Now he has been deposed by the actions of Europeans who thought he was too liberal—that his African advancement policies were premature.

To whom will the African turn now? Those who are politically minded in a "moderate" way will, I think, swing from the African branches of the United Federal Party to the newly-formed Constitution Party.

This Party has much to offer. With the fine liberal mind of Dr. Alexander Scott behind it, it is designed to fight for the rights of all races.

The Constitution Party embodies many of the ideas of the Capricorn Africa Society, and already has a good sprinkling of coloured-skin support.

Unlike the United Federal and Dominion parties, it is truly an all-race party with no colour bar.

It seems that on the whole the white settlers in content with the choice of Sir Edgar Whitehead as the new leader of the U.F.P. and Southern Rhodesian Prime Minister designate.

The exceptions, of course, are Dominion Party members, who call for an early general election.

Even the supporters of Mr. Todd feel that Sir Edgar is a good second best.

The feeling is that his experience in the United States—where he was representative of the Federation in Washington—will help him when it comes to making decisions on racial matters here.

Probably the most fascinating human feature of the congress was that what observers think was Sir Patrick Fletcher's last fling (Sir Patrick was leader of Todd's rebel cabinet) ended up by him pathetically groping for words.

Yet the man who was on trial—Garfield Todd—left the 14-hour session bathed in glory.

Even his most bitter enemies applauded his skillful speeches. Todd's performance was truly magnificent.

India Letter

(From Our Own Correspondent)

President Welcomes King Zahir Shah Of Afghanistan

KING Mohammed Zahir Shah of Afghanistan was accorded a warm welcome when he arrived in New Delhi on February 11, on a fifteen-day State visit at the invitation of the President.

Dr. Rajendra Prasad was the first to greet the distinguished guest when he alighted at the I.A.T. station, Palam, from an Airana Afghan Airlines airplane. Simultaneously 21 guns boomed in salute.

The King was then greeted by the Prime Minister, Mr. Nehru, and his cabinet colleagues.

The President, in a warm address, referred to the "very friendly relations" that existed between India and Afghanistan and expressed the hope that the King's visit would further strengthen those friendly ties in the interest of "our people and the furtherance of the cause of peace in the world."

King Zahir Shah thanked the President and the people for the welcome accorded to him. He reciprocated the desire for further strengthening the ancient ties which formed a strong bond of good relations between the two countries.

Earlier the King inspected an inter-service guard of honour and was introduced to Diplomats, high-ranking civil and military staff and Members of Parliament. The Afghan King was lustily cheered by a large crowd of people, who had gathered at the airport to greet him. Afghan nationals issued slogans of welcome, while children profusely garlanded him.

The King and President drove in State in an open car along a nine-mile route from Palam to Rashtrapati Bhavan, which was decorated with the Afghan and Indian national flags and bunting. Large numbers of people cheered the King along the route.

Later in the afternoon, the King of Afghanistan had tea with the President, Dr. Rajendra Prasad.

The Prime Minister, Mr. Nehru, drove to Rashtrapati Bhavan in the evening and called on the King.

Another U.S. Loan Likely For India

India may get another \$50 million in economic aid from the United States, within the next few months in addition to the \$25 million dollars already offered, informed sources said on February 11.

An Indian mission, led by Mr. B. K. Nehru, Secretary of Economic Affairs in the Finance Ministry, has been in Washington for a week negotiating the terms of the \$25 million dollars offered, which will come from the Export-Import Bank and the Development Loan Fund.

Some prominent members of Congress have said publicly that this amount is not sufficient initial assistance to help India bolster its foreign exchange resources to carry out the Second Five-Year Plan.

Financial sources said that the Administration also subscribed to this view and, therefore, was prepared to advance India another \$50 million dollars.

Fischer Calls For Withdrawal Of Kashmir Issue From U.N.

Mr. Louis Fischer, the noted American journalist and publicist, suggested in Bombay on February 11, that the Kashmir question should be withdrawn from the United Nations and left to India and Pakistan to solve it themselves.

Mr. Fischer recalled the visit to the United States in 1948 of the late Mr. Gopalaswami Ayyangar to argue India's case before the U.N. and said that he had then told Mr. Ayyangar that the "U.N. cannot do anything about Kashmir." His statement had come true. He said that the U.N. was not a Government and it had no executive powers to force its decision on any country.

He said that the withdrawal of the Kashmir issue from U.N. would be conducive to the health of both India and Pakistan. It would also create a helpful atmosphere throughout the world.

Mr. Fischer—who was addressing the Bombay Branch of the Indian Council of World Affairs, on "International Affairs

today," said that it was becoming increasingly clear that world war was most unlikely to occur and possibly precluded.

The reason, he said, was that both sides in the world struggle, the Western Powers and the Soviet Union had atomic and hydrogen bombs and means to destroy one another. If such an atomic war took place, it would be a war of mutual annihilation. "In these circumstances, war makes no sense today," he added.

Japanese Rail Engines Ordered By India

The Railway Board has placed an order for 30 broad-gauge electric A.C. type locomotives with a firm of rolling stock manufacturers in Japan.

A feature of the contract is that deferred payment terms have been agreed upon by the firm concerned.

The total value of the order is in the neighbourhood of Rs. 98 lakhs.

The Railway Board has also placed an order with another Japanese firm for the supply of spare parts of metre-gauge rail cars, which are already in service.

Forbidden To Leave The Country

Nigeria.

THE Nigerian Women's Union is making powerful protests because its President, Mrs. F. Ragsome Kuti, is banned from leaving the country.

On the orders of Federal Prime Minister Balewa her passport has been confiscated because of her association with the Women's International Democratic Federation.

Deeply angered by these smear tactics, the Nigerian Women's Union is demanding not only that Mrs. Kuti's passport be renewed, but that the Government shall apologise to her.

A teacher by profession, and wife of a church minister, Mrs. Kuti is the founder of the union, which for several years has been campaigning for women's rights in Nigeria, for education, hospitals and other social services.

The Famous Rama Flute Harmoniums

Best Made in India for Quawalie BhaJanic Singer and Bands

NOW ON FOR SALE

Popular size sweet tone, very attractive, complete with case	15 10 0
Standard size Bass and Male, very attractive, complete with case	25 10 0
Portable Travelling Style Baja Good for	
Outdoor Party	25 10 0
Coupler Style Lead and Sweet Sound Mohanlian	25 10 0
Log Press full size complete with extra Baw Baw	45 10 0
Oldest B/L, best light instrument Indian Bands	15 10 0
Dill Robbs "The Leader Musical Instruments"	5 10 0
Tambura & Dholi Set to keep in without	
Tbol music sets	5 10 0
Dholak Bass of all instruments of Thal (full size)	5 10 0
Tambura (Kanjari) full size with Glasses Bells	1 3 0
Month Organs of all kinds 4/6, 5/6, 7/6, 9/6, & 11/6 each	
Plate Straight & Bida Blowing 2/6, 4/6, 5/6, 7/6, 9/6 each	

LATEST RECORDS—Try Us First. We carry largest variety stock. We repair also all kinds of musical instruments. For terms apply.

Sole Distributors for Union of South Africa:

D. ROOPANAND BROS.

(Established 1932)

Music Saloon and Bookellers.

85 Victoria Street, Durban.

Phone 20707.

P. O. Box 2524.

S.R. Political Deadlock

From Our Bulawayo Correspondent

AN incredible chapter of self-interest, political haggling and jockeying for position lies behind the deadlock which was broken on Sunday when the second Cabinet in 62 hours was formed in Southern Rhodesia.

The first cabinet withered and died on Thursday immediately it was formed. Certain members—some of the Garfield Todd group, others supporters of Sir Patrick Fletcher—refused to serve unless their former leader was included in the Cabinet.

In the Cabinet agreed upon on Sunday, Todd was included, Fletcher was not.

Up to midday on Sunday it looked as if Southern Rhodesia was losing responsibility of Government. People were angry over the petty intrigues which were making Sir Edgar Whitehead's task almost impossible.

It is likely that this pro-tem of political immaturity has lost the Colony much face with Northern Rhodesia and Nyasaland.

What does the African think? It has put powerful ammunition in the hands of the African

National Congress which frequently has been accused by the White politicians concerned in this fiasco as being "irresponsible."

Treason Trial Secret

THE Minister of Justice, Mr. Swart, said in the House of Assembly that he did not think it desirable at this stage of the treason trial to disclose the fee which was to be paid to Mr. Oswald Pirow, Q.C., who has been briefed to represent the Crown.

Mr. Swart also declined to say how many counsel had been briefed to appear with Mr. Pirow.

Mr. Swart was answering questions put to him by Mr. Gray Hughes (U.P., Transkeian Territories).

The Government are not prepared to give an assurance that if returned to power at the general election they will abolish the present Senate and replace it with a smaller body, the Minister of Justice said.

He was replying to Mr. Law-

rence (U.P., Salt River), who asked whether the Government would give an assurance that they would "take immediate steps" to do this.

Curran Not Allowed To Meet Constituents

Mr. H. P. H. Curran M.P.C. (Natives' Representative, Cape Eastern), who has been agitating for a "living wage" for Africans in the border area, has been refused permission to hold a meeting in the city's Duncan Native village.

The Mayor, Mr. A. Addison, who issued the refusal, said he had acted on the advice of the appropriate authorities, as he was required to do by law.

Mr. Curran had wished to hold the meeting to report to his African constituents on the progress he had made in their "living wage" campaign.

Mr. Addison said the appro-

priate channel for discussing the subject was the Native Advisory Board, whose functions and authority should be encouraged and not diminished.

THANKS

Mr. and Mrs. Vithalbhai Lalbhai of 53 Murchison Street, Ladysmith, sincerely thank all friends and relatives for their congratulatory messages, kind assistance given, and for the valuable presents sent on the marriage of their grand daughters, Taramatis and Lifawatie on 2nd February 1958.

R. VITHAL

Bookkeeping, Writing up Sets of Books, Balance Sheets, Income Tax Returns.

Contact No. 12 Barklys Arcade, 38 Market Street.
Cor. Diagonal & Market Sts.
Johannesburg. Phone 33-1854.

Phone 34-1349

P. O. Box 1849.

MASTER BROS.

(PTY) LTD.

WHOLESALE MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS

HOUSE FOR KEEN CASH PRICES

33 West Street, JOHANNESBURG.

THE QUEENSLAND INSURANCE COMPANY LIMITED.

(INCORPORATED IN 1886 IN NEW SOUTH WALES)

TRANSACTS ALL CLASSES OF INSURANCE

Fire - Marine - Accident

Consult:

MISS TEHMI SORABJEE RUSTOMJEE

SPECIAL INDIAN REPRESENTATIVE

106 MANSFIELD ROAD, - - - DURBAN.

P. O. Box 476. - - - TELEPHONES 47453 & 47888.

India's Largest Insurance Company At Your Service

The
New India Assurance
Company Limited

SOLE REPRESENTATIVE IN THE UNION OF SOUTH AFRICA

RUSTOMJEE JALBHAY RUSTOMJEE

140, Queen Street, DURBAN.

FOR SERVICE AND SECURITY
 CONSULT US FOR
EVERY TYPE OF INSURANCE

P.O. Box 1610.

**Residence: 111 Eleventh Avenue,
 DURBAN.**

Phones:

**Office: 25845
 Residence: 36413.**

Whenever, wherever infection threatens, doctors and nurses take elaborate antiseptic precautions. Nothing is left to chance. Almost every hospital and clinic, in Southern Africa, and in many countries overseas, relies on Dettol. This pleasant, non-poisonous fluid, deadly to germs, is harmless to the delicate human tissues the germs invade. In the home, as in the hospital, Dettol is the safe way to safety.

DETTOL

THE ANTISEPTIC DOCTORS USE

BOOKS FOR SALE

Ramnamam—M. K. Gandhi	2	0
An Atheist With Gandhi—Gora G. Rao	2	0
A Gandhi Anthology (Book 1)—V. G. Desai	3	8
Gandhian Ethic—Bency Gopal Ray	12	6
Basic Education—M. K. Gandhi	10	0
Japan's Letters to Miro (1921-48)	7	6
For Pacifists—M. K. Gandhi	10	6
The Educational Philosophy of Mahatma Gandhi —M. S. Patel	8	6
To Women—Amrit Kaur	1	0
Drink, Drugs and Gambling —M. K. Gandhi	6	6
To the Students—M. K. Gandhi	6	0
The Gospel of Selfless Action or The Gita According to Gandhi (Translation of the Original in Gujarati with an additional introduction and commentary) —Mahadev Desai	8	6
What Is Wrong With Indian Economic Life —D. V. K. R. V. Rao	8	0
Christianity Its Economy And Way Of Life —J. O. Kumarappa	2	8

Obtainable From :

**Indian Opinion,
 P. Bag, Durban, Natal.**

And cherish deep within
thy heart the memory of those
who have served as a channel
of light to they perplexed soul
and be thou grateful to them,
—Golden Precepts Of
Trismegistus.

OPINION

Founded by Mahatma Gandhi in 1903.

Former Editors: Manilal Gandhi—1918-1956.

No. 8 —Vol. LVI.

Friday, 28th February, 1958

REGISTERED AT THE G.P.O. AS A NEWSPAPER.
Price: FOUR PENCE

AZAD: A RESPECTED MUSLIM SCHOLAR AND GREAT INDIAN PATRIOT

AZAD DEAD

A special Press Release from the Commissioner for India in East Africa, issued in Nairobi on Monday, February 24 reads: The Commission for India regret to announce the death in New Delhi on Saturday morning of Maulana Abul Kalam Azad, India's Education Minister.

MAULANA AZAD, who was member of the Working Committee of the Congress Party, has been described as the most important of India's national leaders after Mr. Nehru. He was the senior-most member of the Cabinet.

Born in Mecca in 1889, he spent his childhood in Arabia and was educated under private tutors. After completing his studies in Arabic and oriental theology at the age of 14, he visited Iraq, Egypt, Syria, Turkey and France and through private study acquired knowledge of European languages and literature.

He came to India with his father and started an Urdu weekly "Al-Hilal" in Calcutta in 1915. The British Government suppressed the journal in 1914 and interned him in Ranchi. After his release in 1920, Maulana Azad took a leading part in the Indian political movements known as Khilafat and non-cooperation and was arrested and imprisoned for two years. He took an active part in

the civil disobedience campaigns of 1930-32, and suffered imprisonments. In August 1942, he was imprisoned in connection with the 'Quit India' movement and was released in June, 1945.

Chief Spokesman

Maulana Azad was elected President of the special session of the Congress in Delhi in 1923 and also in 1930. In 1940 he was again elected President in which capacity he continued till 1946. He acted as the chief spokesman of the Congress Party during negotiations which preceded Indian independence—with the Cripps Mission in 1942 and again with the British Cabinet Mission in 1946.

In January 1947, he joined

the Interim Government as Member for Education and Arts in place of Mr. Asaf Ali who was appointed India's Ambassador at Washington. In August the same year, he became Minister for Education and in May 1952 was given additional charge of the portfolios of Natural Resources and Scientific Research. He was elected Deputy leader of the Congress Party in Parliament in 1951 and, again in 1952 after the first general elections.

Scholar

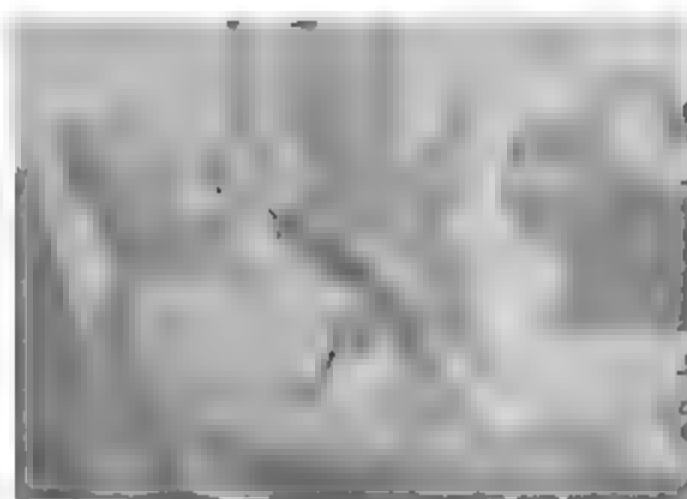
A Muslim scholar of great repute, Maulana Abul Kalam Azad has written several books on different branches of philosophy and

literature. His commentary on the Quran is particularly well-known

Nairobi Commission Offices Close

Flags are flying half mast throughout India and a seven-day state mourning has been proclaimed on account of the death early on Saturday of Maulana Abul Kalam Azad, one of India's greatest national leaders.

The offices of the Commission for India in Nairobi, the Trade Commission in Mombasa and the Commission for India at Salisbury were closed on Saturday and flags over them flew half mast.

MAULANA ABUL KALAM AZAD

OPINION

FRIDAY, 26TH FEBRUARY, 1958

Maulana Abul Kalam Azad

THE death of Maulana Abul Kalam Azad over the last week-end has removed from Indian national life a truly great man who was at the same time a patriot who played a very unique role in India's struggle for and realisation of independence.

Born a Muslim, he always remained a Muslim and in his spare moments made rich contributions to Muslim culture. At the same time he crossed the religious line to find in Gandhi, a Hindu, a leader and in satyagraha an ideology deserving of the very best that he could give. After he had joined the Congress movement his life was one story of unswerving devotion to the ideal of a united India.

Trials

There were trying moments, when this loyalty was tested to breaking point—as in the great split when Gandhi and Jinnah parted company; as in the communal massacres which followed the declaration of independence. How trying these were and how intense the emotions were which were roused can be seen from the fact that the Mahatma himself lost his life at the hands of a fanatic who saw no valid reason why Hindus should be tolerant in their hour of victory when for centuries very many of them had been oppressed also by the Muslims.

But throughout these crises, which rocked India from one end to the other, Abul Kalam Azad did not allow the obvious to cloud his vision of the intrinsic, the immediate to destroy the ultimately real. He remained steadfast in his belief that the ideal of a free India was a stronger, more reliable and more permanent bond of unity for India than race, blood or religion itself.

Secular State

And when the hour of India's liberation struck it was because there were men like Mahatma Gandhi and Maulana Azad that India emerged as a secular State in which the Hindu and the Muslim could live in the light of their beliefs and at the same time cherish one, uniting, loyalty which gave them a strong and lasting sense of belonging together.

In the hearts of the friends and admirers of India right round the world Maulana Abul Kalam Azad will always occupy a proud position and will be remembered with reverence. He was not the type of man who feared to do the right thing, regardless of cost. And because of this in moments of trial he emerged as a pillar of

strength around whom very many Muslims could rally and work hand in hand with their Hindu countrymen to advance the cause of Indian independence.

Consolation

In joining the government and the people of India in mourning the loss of an outstanding nation-builder we find immense consolation, as we are sure the people of India also do, in the fact that Maulana Abul Kalam Azad gave his very best to India and that best produced a united and great nation.

Last Moments Of A Great Leader

WE have just received a telegram from our special correspondent in India, describing the illness and death of Maulana Abul Kalam Azad, Education Minister of India. Maulana Azad, suffered a paralytic stroke, on Wednesday, February 19. He was attended by nine doctors, and on Friday night, hearing the seriousness of his condition, Mr. Nehru and other ministers rushed to his residence. The doctor in charge informed Maulana Azad of Mr. Nehru's presence, and Azad opened his eyes and said "Khuda Hafiz," which means "Farewell." Nehru broke down and Azad, speaking to the doctor, who was preparing an injection said: "Please leave me to God." Maulana Azad died on Saturday, Feb. 22, at 5.15 a.m. He was laid to rest with full military honours and customary religious rites at 3.10 p.m. on Saturday near Jama Masjid, Delhi. Prime Minister, Nehru, President Rajendra Prasad, Sir Radhakrishnan and Mr. Govind Vallabh Pant wept bitterly as Maulana Azad's body was lowered into the grave, and the military bugles sounded the last salute. About half-a-million people attended the funeral.

Numerous messages of condolence have arrived from all parts of the world. Plans are being discussed for installing a portrait of Maulana Azad in Parliament and for the translating and popularizing his literature and also for the collection of a fund for a scholarship to study Arabic.

FAREWELL

God lived in him and he lived in God!

*Oft for the touch of the vanished hand
and the voice that is no more...*

*The greatest man of our ages gone by
and ages to come...*

No more that divine touch to soothe...

Comment On Men And Events

University Of S.A. To Train African Leaders?

By JORDAN K. NOUBANE

PROFESSOR PAUW, head of the University of South Africa, recently went on record as saying that consideration was being given by his university to the idea of training African leaders. These men would obviously be intended to play no small part in moving their people in directions which could enable them to make better use of their lives.

The idea has two sides to it. On the one hand it is a clear admission that the day is in sight when the African will determine his own destiny. That is a welcome and important admission. It might pave the way for the training of the African in fields of learning which are barred to him at the moment. It might even pave the way for possible agreement on goals and facilitate co-operation in finding solutions to problems of common interest.

On the other it might be a very dangerous move to give content to the aims of Bantu Education. And it is this possibility which I find most disturbing. But let us examine this side a little more fully.

Dangerously Vague

The idea of training leaders is in itself dangerously vague. In a multi-racial society where race determines status what is a leader? Is it the man who seeks salvation for his people in active co-operation with the White race oppressor? Oppressor here specifically meaning the segregationist? Or the man who will use his influence to inculcate adoration of the money-morality of the White man and in doing that weaken the ideal of sacrifice which has enabled the African to keep his struggle for freedom moving forward in spite of terrible odds? There are very many people in the growing African middle class who believe and teach that politics and work to uplift the less fortunate is all a waste of time; that freedom will come when the African has built up his economic power, meaning by this not the united strength of the masses but fat bank balances and large insurance policies. These men are materialists on the democratic side of the ideological fence and they are a menace to the African's struggle for self-determination. They give to it the wrong bias.

Or, did Professor Pauw have in mind the training of independent African thinkers in the tradition of reformers in Europe

who went to the stake for what they believed to be right? Or, is the university considering the idea of producing men with a highly developed race-consciousness who will set themselves the goal of expelling the White man from Africa?

White Bias

On the other hand it is quite possible, with Bantu Education as background, that the leaders so trained would be expected to accept race as the determinant of a people's destiny and from there set themselves the task of perpetuating the myth of White trusteeship.

We should be fair to Professor Pauw and not rule out the possibility that what he might have had in mind was the production of an elite among the Africans whose outlook as a group would be orientated in the direction of race equality and who would be equipped to raise their people to the requirements of this status with the minimum of delay.

No one will quarrel with the University of South Africa if it lays down the principles which go into making a leader. But in a community riddled throughout and through by the race virus most Africans would regard the University, which is controlled by White men, as poorly equipped to prescribe leadership standards for a community in whose oppression most White people have a deeply vested interest.

With the fear about the real goals of Bantu Education very much in mind, most Africans will want to know how Professor Pauw proposes to steer a middle course between the irreconcilable demands of Bantu Education on the one hand and of the African's goal of self-determination on the other.

Factory

The problem goes deeper than merely steering a middle course, in African eyes. The goals of Bantu Education and of the

African people are so diametrically opposed that there can be no half-way house. The University can either set itself as factory for the production of African leaders who will influence their people in the direction of accepting inferiority or

might take a firm and clear stand as the Roman Catholics and the Anglicans have done, against Bantu Education.

It is for Professor Pauw to tell the Africans what it is precisely which he plans for them, without them.

Press Review

S.A. "Degrading Herself"

SOUTH AFRICA'S sportshed policy and Hitler's Germany were mentioned in a leader in the "News Chronicle" on segregation. The "News Chronicle" said: The South African Government itself seems determined to degrade itself, at whatever cost, in the eyes of the civilized world.

"Racial classification in the Union is nothing new. Tests to distinguish between the Coloureds and the pure Africans have already been made. These tests are now being applied to the borderline cases, many of whom previously thought they were white. The doctrine of racial supremacy is being carried to its logical conclusion.

"It is enough for an informer to whisper about his neighbours to bring whole families under official investigation and if any tinge of colour is found in the family history the consequences are social disgrace, economic disaster and being struck off the voters roll. It can even mean marriages being cancelled.

Same Principle

"There has been nothing quite like it since the Aryan domination of Nazi Germany. Hitler went very much further in planning the extermination of a race, but the Union is adopting the same principle in proclaiming absolute superiority for one race.

"A card marked in Pretoria by

an official who has never seen the holder means a stigma for life, irrespective of character. By no standard whatever can this latest application of sportshed be justified in a civilized community, or in the long run, even benefit the Whites."—Sapa-Reuters.

Hatred For Nats

THE attacks on the Union spring not only from so-called humanitarian considerations but deeply and basically from a political context.

Not only has 'sympathy' been aroused in the outside world for the non-White but it has also been coupled with a determined and conscious propagation of hatred towards the Nationalists and the Nationalist Government.

There are people who have never been able to swallow the pill that the Afrikaners are governing this country and they have tried to make of the non-White a lever for breaking the Government, and not so much for doing something for the non-Whites.

In this struggle the help of the outside world has been called in.

This explains all the severity and venom of the attacks on the scapegoat South Africa, the origin of which need not be sought farther than in our own midst.

From leading article in the "S.A. Observer"

MAHATMA GANDHI—THE LAST PHASE

Vol. I

(Introduction by Dr. Rajendra Prasad)

The book deals with the last phase of Mahatma Gandhi's most turbulent career. It very beautifully narrates and interprets his most eventful life story from the year 1944 up to the completion of his 75th birthday. The author, the authoritative chronicler and interpreter of Gandhi's life and philosophy, depicts with great delicacy, minuteness and accuracy how Gandhi's ideals of Love and Truth, Fearlessness and Fellowship, were put to their severest tests and how, he waded through amidst the forces of darkness and despair all around and brought life and cheer to the Nation and stretched higher and higher towards himself.

With 44 pages of photographs.

Price 32/-

Obtainable from—

'Indian Opinion', P. Bag, Durban, Natal.

Bishop Reeves Says Rand Riots Have Deeper Causes

THERE were far deeper causes for the riots in Dube township which had resulted in a heavy loss of life on September 24 and 25 last year, than the determination of some Zulus to deal with the Isotri menace, the Bishop of Johannesburg, the Rt. Rev. Ambrose Reeves, said recently during the three hours he attended the Dube Riots Enquiry Commission in Johannesburg.

There were a number of causes which led to the riots, he said, and there would be more outbreaks unless they were recognised and dealt with.

He considered that no racial improvement would take place until ethnic grouping ceased, the plan to compel African women to carry passes was dropped, and Bantu Education was drastically revised.

The municipality should begin to give Africans a greater voice in their own local affairs, he said. Better facilities should be provided for recreation. Employers in industry and commerce should pay better wages, and the hostel at Dube could cease to be run as a compound and be integrated into the life of the surrounding community.

Siting Criticised

The siting of a hostel for 5,000 unmarried men in the middle of a relatively stable African community was bound to raise many problems.

The distance workers had to travel by bus, train or on foot was great, and no wages proportion of earnings had to be spent on fares.

The 1944 Bus Commission had said that under the national policy of segregation, the "unique phenomenon" had been created of the lowest paid workers having to live furthest from their work.

The Commission had said also: "Transport charges in relation to the workers' wages, or even the total family income, are beyond the capacity of the African workers to pay. Indeed, it may be said that they cannot pay anything. They certainly cannot afford to pay anything more in any direction except by reducing still further their hunger diet."

Bishop Reeves said that the daily fares of 1944 had increased by 42 per cent., and Africans had to pay between 4 per cent. and 5 per cent. of their income on fares.

Pass System

With regard to the proposed pass system for women, the

Bishop said that the consequences of the system for men were daily before the women's eyes, and they knew only too well what the probable effect would be once they had also to carry reference books.

"They fear violent handling by the police if they commit pass offences, and they know that they may then be arrested and sentenced for such offences, that their children will be left uncared for and they themselves exposed to possible indignities at the hands of policemen stopping them for papers."

"Already," he said, "there is evidence that pensions are being withheld from old people who refuse reference books, and the sick are being denied medical attention if they cannot produce them. No aspect of the pass system has so far aroused such bitter resentment among all sections of the African people as this question of passes for women."

A high authority, Professor E. H. Frankel, commenting on the Tomlinson Commission report, had said that the ethnic grouping of the African nation—the "Balkanisation"—would be as detrimental to the people of Africa as it had been to the people of Europe. Wrapped up with this question was the question of the limiting Bantu Education Act.

Many Projects

Many fund raising projects are being planned. The annual street collection in Durban is to be held on Saturday, 15th March and an earnest appeal is made for volunteers to take collection boxes. A cake sale etc., is also being held at the Post Office corner on the morning of the 15th. Donations of cakes, pickles, Indian sweets, meats etc would be most welcome.

The annual dance arranged by Mr. "Pumpy" Naidoo will be held at the Durban City Hall on Saturday, 15th.

As usual the Indian schools of Natal which annually raise about £1,000 for the Society will be asked to make their annual effort. This year for the first time, the school raising the highest average per child will be awarded the "Save the Blind" trophy for Natal Schools donated in memory of the late Mr. Balingh by wife Vidyawati (Mrs. V. G. Singh).

The Town Council of Pine town has kindly granted permission for the Society on Saturday, 22 March for a street collection. The Queensburgh Town Board has also allocated Saturday, 22nd March. Here again collectors are needed urgently and any person wishing to help is asked to contact the officers of the Natal Indian Blind Society at 463 Queen Street, Durban, Phone 21340.

New Humiliation For Indians

INDIANS who want to travel to other provinces are now required, in addition to a visiting permit, to produce their population registration numbers before being allowed to travel.

A Johannesburg Indian said this is being applied to women and children as well as men. He has been told that special inspectors stop Indian travellers on the roads to ask for their documents.

"To get population registration numbers often involves going to Pretoria. Documentary evidence must be produced to show that the number has been obtained from the Population Registration Office."

"Recently an Indian girl, in Natal on a visit, could not get an official looking back because she could not produce her population registration number."

Appeal By Indian Blind Society

THE annual Fund Drive of the Natal Indian Blind Society and the Arthur Blaxall School for the Blind is to be held during the month of March this year and the members of the Society are preparing to launch out on an all out drive to reach the target which has been set at £10,000 this year.

While this amount may appear to be ambitious, the Society is coming out confident that the people of Natal will respond generously.

It is planned that the proceeds of the 1958 fund drive will be devoted mainly to bringing to completion the Society's second major undertaking, the workshop and occupational centre for adult blind. A property costing £9,000 has already been purchased. The workshop has to be equipped for training blind Indian persons in the art of making mattresses, brushes, brooms and weaving which would enable them to earn a

living in the future and not go ahead from street to street bagging to augment the small pensions they receive. The equipment alone would cost about £3,000. In addition to this, instructors would have to be employed and the blind inmates themselves would have to be subsidised until the workshop is able to produce articles for sale. Coupled with this, the Society would have to maintain its contributions amounting to £1,000 per year to maintain the Arthur Blaxall School for the Blind and its hostel.

Russian Scientist Saw "Abominable Snowman"

THE leader of a Russian expedition claims to have sighted an "abominable snowman" on the Pamir Plateau.

Thus, the Soviet news agency, said that Pronin, chief of the hydrological team of an expedition undertaken by Leningrad University and the Ussak Academy of Sciences last August, had seen the "snowman".

It advanced on two feet and its body was covered with a reddish-grey wool. After walking 600 feet in about eight minutes it disappeared behind a rock.

Three days later Pronin again saw the "snowman" on the same ledge. It stood erect on its feet, which were long, and quickly vanished into a cave.

The ledge was located on a rock—like summit in the valley of the Balyandukh River.

Non-Whites And International Sport

I DON'T think the British Empire and Commonwealth Games Federation (B.E.C.G.F.) or the South African Olympic and Commonwealth Games Association (S.A.O.C.G.A.) quite realise that they are precipitating the sort of international sporting conflict which non-white athletes have been trying to avoid. The latest decision of the S.A.O.C.G.A. on December 12 to postpone consideration of non-white affiliation to white sporting bodies in this country must be construed as deliberate procrastination until after entries close for the 1958 Empire Games at Cardiff.

And the letter of December 15 from the secretary of the B.E.C.G.F. to the "Observer" denying South African non-whites the right to compete until they are affiliated to the international federations controlling their particular sport, not only conflicts with his own previous advice to the non-white bodies in this country. It raises the

S.A.O.C.G.A. about your application for affiliation. As an association affiliated to the S.A.O.C.G.A. we can naturally not amend our constitution without its approval. However (ii) has assured us (ii) is giving the matter immediate attention with a view to coming to an agreement which will suit everyone concerned." The letter closed with a promise to communicate again shortly and with an offer to meet the non-white officials for informal talks.

After this apparently constructive approach the decision of the S.A.O.C.G.A. on November 19 came as a very deep disappointment. Some press reports say that the S.A.O.C.G.A. took its stand because "the laws of the country" prohibit mixed sporting competitions. But there are no such laws. And it seems more probable that the S.A.O.C.G.A. stood "on our rules and the policy (custom) in South Africa since time immemorial." In any case Mr. Reg Honey, president, and Mr. Bertie Sims, chairman, made it doubly clear (a decision reaffirmed on December 12) that there would be no mixed competition and therefore no selection of non-whites to represent South Africa in international events. Mr. Honey called on all sports affiliated to the S.A.O.C.G.A. to stand together and, if it came on that, get thrown out together from international bodies.

The tragedy of this intransigence is not only its short-sightedness, which has been castigated by a prominent sports columnist in the Afrikaans press but the fact that the S.A.O.C.G.A. could not have chosen a wiser case than weightlifting on which to adopt this attitude. For, whatever the complications in team sports where the races seldom play together on the same field, or even in athletics where performances are subject to wind and track conditions, weightlifting is the one sport in which selection could be made on the basis of poundages lifted and the best lifters in each division, irrespective of race, sent to the Games.

For immediate purposes, then, and while better arrangements

are devised and attitudes slowly revised, this could have been done without mixed competition. But the present attitudes of the B.E.C.G.F. and the S.A.O.C.G.A. will push the non-white lifters into seeking international recognition at the expense of the whites since only one controlling body for each sport in each country is acceptable internationally. Is this really the hurdle which white sportsmen in this country want to fight in the teeth of the world's disapproval of sporting colour bars?

Its repercussions can be seen in other sports. In table tennis, where the non-white body has displaced the white one in international recognition, and thereby earned itself the revocation of its S.A.R. travel concessions (still available to the colour-free whites) and all sorts of passport and visa difficulties for tours to and from this country. In soccer, where the colour-bar S.A. Football Association is fighting a desperate rearguard action to retain its international affiliation and lucrative tours to and from overseas, assisted again (or embarrassed?) by a heavy-handed Government withholding passports from those who seek to put the non-white soccer federation's case to the international body.

Non-white sportsmen really are not anxious gratuitously to focus the various prejudices of what Dr. Dugger has called "sporting treason." They already labour under

sufficient handicaps from chronic shortage of funds, grounds, equipment, skilled tuition and competitive experience. Yet, though club standards necessarily fall far below their white equivalents, non-white standards at the top will certainly bear comparison. Possibly about half of a truly representative South African soccer team would be non-white, and three non-white cricketers would be on the selectors' short list for the final Springbok team. Non-white weightlifters do not claim more than two "possibles" today, though in the past they had some candidates and no doubt will again have.

Thus the demand for an opportunity to participate in international events cannot long be denied. Nor can it be fairly opposed by those who stand for "white leadership with justice" or "separate development to the limit of their abilities." But it has to be reconciled with the rules and conditions of international sporting affiliations and competitions. And the S.A.O.C.G.A. seems willing to have jettisoned the one case—weightlifting—on which it would have been easiest for everyone to make a start now. If any non-white lifter qualifies on merit.

If the South African Olympic Committee actually wanted to instigate a world boycott of white South African sport, it could hardly have acted more provocatively on an issue where its standpoint is the least defensible.

C. W. M. GELL

species of white and non-white organisations fighting each other for the right to be recognised internationally as the only controlling South African body—a fight which the non-white bodies with their lack of colour bar must eventually win, but which in the process will do much damage to both white and non-white sport in this country.

The present dispute began with an application in August by the S.A. Amateur Weightlifting Federation (non-racial) and almost wholly non-white at present) to the secretary of the B.E.C.G.F. for membership to allow its representatives to compete at Cardiff. The secretary referred the weightlifters to the S.A.O.C.G.A., "which deals with the South African entry" and added: "I regret that I cannot be of more assistance, but this is clearly an internal matter for you with the S.A.O.C.G.A." No mention, then, of international affiliations. The non-white weightlifters thereupon wrote both to the S.A.O.C.G.A. and to the white (colour bar) weightlifting union for help. On September 28 the chairman of the white lifters' union was reported in the press as saying that his "union could not accept non-European members" and that it had never "really considered their competing in international events because their standard has been a good deal lower than ours."

However, late in October, the non-whites received a letter from the white union's secretary which said: "My union has been in communication with the

Phone 34-1349

P. O. Box 1249

MASTER BROS.

(PTY) LTD.

WHOLESALE MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS

HOUSE FOR KEEN CASH PRICES

13 West Street, JOHANNESBURG.

Cable & Tel. Add. HARGVAN.

Phone 29368

P. Hargovan & Co.
(Pty.) Ltd.

Earthenware Pickle Jars 3 Gallons 12/6 each F.O.B. Durban
Fresh First Grade Green Ginger 1/2 per lb. " "
Fresh First Grade Garlic 2/- " " " "

Cash with order only.

P. O. BOX 1250.

155/7 Warwick Avenue
DURBAN.

London Letter

(From Our Own Correspondent)

February 20th.

SUDAN FRONTIER CRISIS

FOLLOWING closely on Col. Nasser's triumphant march of Egypt and Syria comes ugly news of Egyptian moves on the Sudanese border. The border was bound, sooner or later, to give rise to friction between the two states unless there was abundant goodwill between them—which there has not been.

Generally the frontier follows the line of Latitude 22 deg. N., but in two important places it runs north of the parallel. Firstly there is a small enclave on both sides of the Nile north of Wadi Halfa. Secondly, there is a large area covering some hundreds of square miles along the Red Sea coast. The advantages to Egypt of including these areas in her territory are primarily economic. The enclave north of Wadi Halfa would be submerged if ever the Aswan dam were built, and Sudan could be expected to claim compensation. The Red Sea coast area contains important mineral deposits. The present crisis between Egypt and Sudan arises out of what appear to be definite Egyptian moves to annex these two areas. The timetable of developments has been as follows:—

February 3.—An Egyptian note to the Sudan Government demanding evacuation of the areas.

February 7.—A second Egyptian note offering in exchange a smaller area south of the 22nd parallel. This was countered by a moderate Sudanese note asking that the matter be left over until the completion of the Sudanese General Election during the next fortnight.

February 16.—A third Egyptian note stating that Egyptian election officials were entering the area accompanied by police to conduct a plebiscite on February 21st on the union between Syria and Egypt.

18. The Sudanese Foreign Minister flew to Cairo where he had talks with Egyptian ministers.

The claimed counter-claims of Sudan and Egypt take the form of accusations that the other has violated the frontier. In Khartoum it seems there has been recruiting of volunteers for the defence of Sudanese territory. The Sudanese say that before they could reply to the third note they received reports of Egyptian troops marching

into the Red Sea area. The Egyptians consider this by an allegation that the Sudanese were the first to move troops in, and that in fact there have as yet been no Egyptian troop movements. They also claim that the Sudanese, in making public the facts about the dispute, broke an agreement with Egypt under which the present exchange of view was to be kept secret. President Nasser himself has denied that there have been any Egyptian troop movements in the area.

The "Manchester Guardian" correspondent in Beirut wrote on February 18, "It is too early and the situation is too confused for clear judgment. But one thing which emerges plainly is that the Sudanese approach to the matter has been conciliatory while the Egyptians have tried to force the issue and set it settled before plebiscite on Friday. Today, while the Sudanese Foreign Minister was en his way to Cairo, the official Egyptian communiqué was announcing the Sudanese of 'violating Egyptian territory'."

Nigeria

The disturbances which have arisen over the re-introduction of primary education school fees in Eastern Nigeria have continued. On February 12 police used teargas on a crowd of about 5,000 demonstrators near Umuahia, which is nearly 300 miles east-north-east of Lagos. Earlier the same day Sir James Robertson, Governor-General of Nigeria, issued a statement extending the state of emergency to another four divisions in Nigeria, making 13 in all. On February 18 there was fighting with firearms between demonstrators and the police at Udu. The demonstrators were agitating for the release of women imprisoned for demonstrating against the re-introduced fees. Dr. Azikwe, the Premier of Eastern Nigeria, said the police had opened fire when men in the crowd shot and wounded four policemen.

Three civilians were killed by the police fire. The Eastern House of Assembly has approved by 52 votes to 11 a Government motion to modify the scheme which has aroused such bitter opposition. In future fees will be charged for certain standards instead of on enrolment.

Uganda

In a report on February 12 the "Manchester Guardian" correspondent in Kampala, wrote: "The United Congress party in Uganda has abandoned its short-lived boycott of the elections to the Legislative Council. However, while appealing to the public to register as voters, the party announces that any of its members who are elected will refuse to take their seats or accept ministerial posts if offered unless immediate constitutional changes are introduced. A statement issued after a meeting of the party leaders says that the decision to take part in the election is aimed at proving that popular support exists behind the party's policy in its withdrawal from the unreformed Legislative Council, and to prevent present sitting members

who have refused to resign from being returned again."

French Togoland

The Government of French Togoland has banned the opposition newspaper "Danyigbo". Publication of the paper in the territory can now be punished by a fine of £200-£600. The paper has a circulation of about ten thousand, and has been a strong critic of the territory's Government. It is most popular throughout the territory, and has just started a campaign for the Federation of the territory with Ghana. The Government has described this campaign as "treason" as the Government favours union with France.

R. VITHAL

Bookkeeping, Writing up Sets of Books, Balance Sheets, Income Tax Returns.

Contact No. 12 Barkly Avenue, 38 Market Street, Cor. Diagonal & Market Sts. Johannesburg. Phone 33-1854.

The Famous Rama Flute Harmoniums

Best Made in India for Quawalie Bhajanis
Singer and Bands

NOW ON FOR SALE

Popular size sweet tone, very attractive, complete with case	15	10	0
Standard size Bass and Male, very attractive, complete with case	25	10	0
Portable Travelling Style Bells Good for			
Out-door Party	25	10	0
Complex Style Loud and Sweet Sound Mohaglam	30	10	0
Log Press full size complete with extra Bwar Bands	45	10	0
Clarinet B/L just right instrument Indian Bands	10	10	0
Drum Robbs "The Lyndor Musical Instruments"	5	10	0
Thakia & Dangi Set to keep in without			
Thal music sets	8	10	0
Dholak Sweet of all instruments of Thal (full size)	5	10	0
Tambore (Kanjari) full size with Quagla Bells	1	5	0
Mouth Organ of all kinds 4/6, 6/6, 7/6, 9/6, & 11/6 each.			
Flute Straight & B/L Blowing 2/6, 4/6, 5/6, 17/6, 25/- each			

LATEST RECORDS—Try Us First. We carry largest variety stock. We repair also all kinds of musical instruments. For terms apply:

Sole Distributors for Union of South Africa:

D. ROOPANAND BROS.

(Established 1932)

Music Saloon and Bookellers.

85 Victoria Street, Durban.

Phone 20707.

P. O. Box 2524.

Worked, Lived And Died Among The Poor

London, February 21.

TOUCHING tributes have been paid by British newspapers to the selfless service of an Indian doctor—fifty-four-year old Arabinda Chaudhuri who practised at Barking, Essex, for the last fifteen years and died two weeks ago.

The "Daily Herald" published a photograph captioned: "His Patients Loved Him." The despatch began: "An Indian will lie in state tomorrow so that 3000 men and women and especially their children can pay their last respects to him. No statesman, no illustrious soldier, just a family doctor devoted to the poor."

The despatch mentioned that even when he treated wealthy people privately, he refused all payment saying: "I do not take private patients." Towards the conclusion the despatch said that the lying in state was the patient's idea.

Next day, the "Herald" correspondent said 1,000 doctors and 3,000 patients filed into the surgery to have a last glimpse of the doctor. She quoted several moving stories. One Mrs. Griffiths said children loved the doctor best: "My Ronald, who is seven, is still crying for him."

Douglas Warth writing in his

column in the "Herald" said: "I salute the almost unknown Indian who took to doctoring in London's east and on the brink of his fortieth birthday. He worked, lived, and died for the poor people who were his patients and his friends."

Observing that instances of such good dedicated doctors are rare, Warth added: Can you tell me of a doctor who can match up to Doctor Chaudhuri, a saint in any language, who wore himself out in fifteen years' service to mankind?"

The "Daily Mirror" published a story about the film shown on television showing patients filing past the doctor's coffin.

In the course of an editorial, one of London's evening papers the "Star" said: "Even when near death himself, no call went unanswered, no patient neglected, no child unloved with that special approach that makes a doctor a family member."

Americans Realise Power With Africans

IN the broad field of world affairs, there was a lesson to be learned from South Africa's racial situation which might deter those who would solve the problem by granting full democratic rights to every adult in the country regardless, said Mr. H. V. Roberts, general secretary of the South African Institute of International Affairs.

He was speaking at a Johannesburg Rotary lunch.

Mr. Roberts has returned from a five-month tour of Europe, the United States and Canada, where he addressed audiences at universities and institutes of international affairs on South Africa's racial problems in the international field.

Mr. Roberts said he told his audiences that, irrespective of internal policies and conditions (which he outlined), there were external factors against which South Africa's problems had to be seen.

"The impressive numbers of the world's non-European peoples, and the even more impressive annual increase in these numbers, are compelling reasons for the United States to seek influence among them," he said.

Quoting Mr. Chester Bowler, a former American ambassador, he said: "American diplomacy

must now recognise that the sources of potential power in Africa lie with the Africans, not with their European rulers.

"In the long run the strategic peoples of this great continent will determine who shall have access to their strategic metals."

It was against such a background, said Mr. Roberts, that he wished to consider South Africa's position.

The pitifully small White minority, he said, found itself in the path of the independence struggle.

BOOKKEEPING IS NECESSARY TO COMMERCIAL SUCCESS: 45 years of successful educational service by the School of Accountancy guarantees to build careers by home study methods. Write for the FREE BOOK "The Direct Way to Success" which gives details of the course. **THE SCHOOL OF ACCOUNTANCY,** P.O. Box 4592 (ZD) Johannesburg or P.O. Box 1865 (ZD) Durban.

India's Largest Insurance Company At Your Service

The New India Assurance Company Limited

SOLE REPRESENTATIVE IN THE UNION OF SOUTH AFRICA

RUSTOMJEE JALBHAY RUSTOMJEE

140, Queen Street, DURBAN.

FOR SERVICE AND SECURITY
CONSULT US FOR
EVERY TYPE OF INSURANCE

P.O. Box 1610.

Residence: 111 Eleventh Avenue,
DURBAN.

Phones:

Office: 25845
Residence: 36413.

Canadian And American Churches To Study Africa

It says the Permanent Committee on Canada and the United States is a body drawn up after talks for the 1966 summit. It will have 12 members from the participating countries but a special member.

The hard hit and high unemployment rate are being pushed to the front for 1934. The A. F. of M. is the only group of labor organizations that has not yet been hit by the depression. The A. F. of M. is the only group of labor organizations that has not yet been hit by the depression. The A. F. of M. is the only group of labor organizations that has not yet been hit by the depression.

[illegible][illegible]

Abstract

That there will result for you
from this study of the Bible
the desire to glorify God in
all that you do, and to
be a blessing to others.

இந்த மாதிரி எல்லாம் பார்த்துக் கொண்டு
கொஞ்சம் கவனம் செலுத்திப் படிக்க வேண்டும்.

(1) How have the seven religious of Aigion been affected?

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

1. **සංස්කෘතිය සහ සමාජය** - සමාජයේ ස්ථාවර අගයන් සහ සංස්කෘතිය පිළිබඳව විමර්ශනය කිරීම.

၁၂ The deeply spiritual Buddhists of the mountain have been the most loyal of the Chinese Government. When the Japanese came to the mountain they were met with a warm and friendly reception. The Japanese were met with a warm and friendly reception. The Japanese were met with a warm and friendly reception.

[illegible]

... to the great satisfaction of
where the people lived, and
for the more when they

Q To whom, what has the introduction of the Code Warpage had of Anglo-Taxon impact? What are you going to do about it? How would the law affect the other side of the road? And how would it affect the other side of the road?

1. 2019 年 12 月 31 日，甲公司“应付账款”科目贷方余额为 100 万元，其中 80 万元为 2019 年 12 月 31 日新形成的应付账款，20 万元为 2019 年 11 月形成的应付账款。2019 年 12 月 31 日，甲公司应付账款账龄分析表显示：2019 年 12 月 31 日新形成的应付账款中，有 50 万元为 2019 年 12 月 31 日新形成的应付账款，50 万元为 2019 年 11 月形成的应付账款。2019 年 12 月 31 日，甲公司应付账款账龄分析表显示：2019 年 12 月 31 日新形成的应付账款中，有 50 万元为 2019 年 12 月 31 日新形成的应付账款，50 万元为 2019 年 11 月形成的应付账款。2019 年 12 月 31 日，甲公司应付账款账龄分析表显示：2019 年 12 月 31 日新形成的应付账款中，有 50 万元为 2019 年 12 月 31 日新形成的应付账款，50 万元为 2019 年 11 月形成的应付账款。

[illegible][illegible]

*** * ***

[illegible]

Chattanooga, Tenn. — The total
of persons aboard an Airline
jet in the house search within
the house.

The book will attempt to present a few more of the ways the Talmudic rabbis have interpreted the law, and then present personal experience to illustrate their statements. We do the things just as if we were doing them in public.

[illegible]

1. The first step is to identify the problem. This involves understanding the symptoms and the context in which the problem is occurring.

De Blank Astonished

THE Archbishop of Cape Town, the Most Rev. Justus D. Steyn, writing in the March number of *Good Hope* the official organ of the diocese of Cape Town, discusses the Church's place in the political field.

[illegible][illegible]

Reunion Time

[illegible][illegible][illegible]

She says the accident took up the
last of her money and she had
to go to work every day and
she is still broke.

Today in North Africa, the Church is accused of political activity because she does not maintain neutral racial policies.

	Patient	Parent
--	---------	--------

The above table shows the frequency of the use of the word "the" in the text. The word "the" is the most common word in the text, appearing 1,234 times. The word "and" is the second most common word, appearing 876 times. The word "of" is the third most common word, appearing 654 times. The word "in" is the fourth most common word, appearing 543 times. The word "to" is the fifth most common word, appearing 432 times. The word "a" is the sixth most common word, appearing 321 times. The word "on" is the seventh most common word, appearing 210 times. The word "at" is the eighth most common word, appearing 109 times. The word "with" is the ninth most common word, appearing 98 times. The word "for" is the tenth most common word, appearing 87 times. The word "as" is the eleventh most common word, appearing 76 times. The word "by" is the twelfth most common word, appearing 65 times. The word "from" is the thirteenth most common word, appearing 54 times. The word "is" is the fourteenth most common word, appearing 43 times. The word "are" is the fifteenth most common word, appearing 32 times. The word "was" is the sixteenth most common word, appearing 21 times. The word "were" is the seventeenth most common word, appearing 10 times. The word "be" is the eighteenth most common word, appearing 9 times. The word "have" is the nineteenth most common word, appearing 8 times. The word "do" is the twentieth most common word, appearing 7 times. The word "can" is the twenty-first most common word, appearing 6 times. The word "may" is the twenty-second most common word, appearing 5 times. The word "shall" is the twenty-third most common word, appearing 4 times. The word "will" is the twenty-fourth most common word, appearing 3 times. The word "must" is the twenty-fifth most common word, appearing 2 times. The word "should" is the twenty-sixth most common word, appearing 1 time. The word "could" is the twenty-seventh most common word, appearing 1 time. The word "might" is the twenty-eighth most common word, appearing 1 time. The word "would" is the twenty-ninth most common word, appearing 1 time. The word "ought" is the thirtieth most common word, appearing 1 time. The word "need" is the thirty-first most common word, appearing 1 time. The word "mustn't" is the thirty-second most common word, appearing 1 time. The word "shouldn't" is the thirty-third most common word, appearing 1 time. The word "couldn't" is the thirty-fourth most common word, appearing 1 time. The word "mightn't" is the thirty-fifth most common word, appearing 1 time. The word "wouldn't" is the thirty-sixth most common word, appearing 1 time. The word "oughtn't" is the thirty-seventh most common word, appearing 1 time. The word "needn't" is the thirty-eighth most common word, appearing 1 time. The word "must've" is the thirty-ninth most common word, appearing 1 time. The word "should've" is the fortieth most common word, appearing 1 time. The word "could've" is the forty-first most common word, appearing 1 time. The word "might've" is the forty-second most common word, appearing 1 time. The word "would've" is the forty-third most common word, appearing 1 time. The word "ought've" is the forty-fourth most common word, appearing 1 time. The word "need've" is the forty-fifth most common word, appearing 1 time. The word "mustn't've" is the forty-sixth most common word, appearing 1 time. The word "shouldn't've" is the forty-seventh most common word, appearing 1 time. The word "couldn't've" is the forty-eighth most common word, appearing 1 time. The word "mightn't've" is the forty-ninth most common word, appearing 1 time. The word "wouldn't've" is the fiftieth most common word, appearing 1 time. The word "oughtn't've" is the fifty-first most common word, appearing 1 time. The word "needn't've" is the fifty-second most common word, appearing 1 time. The word "must've" is the fifty-third most common word, appearing 1 time. The word "should've" is the fifty-fourth most common word, appearing 1 time. The word "could've" is the fifty-fifth most common word, appearing 1 time. The word "might've" is the fifty-sixth most common word, appearing 1 time. The word "would've" is the fifty-seventh most common word, appearing 1 time. The word "ought've" is the fifty-eighth most common word, appearing 1 time. The word "need've" is the fifty-ninth most common word, appearing 1 time. The word "mustn't've" is the sixtieth most common word, appearing 1 time. The word "shouldn't've" is the sixty-first most common word, appearing 1 time. The word "couldn't've" is the sixty-second most common word, appearing 1 time. The word "mightn't've" is the sixty-third most common word, appearing 1 time. The word "wouldn't've" is the sixty-fourth most common word, appearing 1 time. The word "oughtn't've" is the sixty-fifth most common word, appearing 1 time. The word "needn't've" is the sixty-sixth most common word, appearing 1 time. The word "must've" is the sixty-seventh most common word, appearing 1 time. The word "should've" is the sixty-eighth most common word, appearing 1 time. The word "could've" is the sixty-ninth most common word, appearing 1 time. The word "might've" is the seventieth most common word, appearing 1 time. The word "would've" is the seventy-first most common word, appearing 1 time. The word "ought've" is the seventy-second most common word, appearing 1 time. The word "need've" is the seventy-third most common word, appearing 1 time. The word "mustn't've" is the seventy-fourth most common word, appearing 1 time. The word "shouldn't've" is the seventy-fifth most common word, appearing 1 time. The word "couldn't've" is the seventy-sixth most common word, appearing 1 time. The word "mightn't've" is the seventy-seventh most common word, appearing 1 time. The word "wouldn't've" is the seventy-eighth most common word, appearing 1 time. The word "oughtn't've" is the seventy-ninth most common word, appearing 1 time. The word "needn't've" is the eightieth most common word, appearing 1 time. The word "must've" is the eighty-first most common word, appearing 1 time. The word "should've" is the eighty-second most common word, appearing 1 time. The word "could've" is the eighty-third most common word, appearing 1 time. The word "might've" is the eighty-fourth most common word, appearing 1 time. The word "would've" is the eighty-fifth most common word, appearing 1 time. The word "ought've" is the eighty-sixth most common word, appearing 1 time. The word "need've" is the eighty-seventh most common word, appearing 1 time. The word "mustn't've" is the eighty-eighth most common word, appearing 1 time. The word "shouldn't've" is the eighty-ninth most common word, appearing 1 time. The word "couldn't've" is the ninetieth most common word, appearing 1 time. The word "mightn't've" is the ninety-first most common word, appearing 1 time. The word "wouldn't've" is the ninety-second most common word, appearing 1 time. The word "oughtn't've" is the ninety-third most common word, appearing 1 time. The word "needn't've" is the ninety-fourth most common word, appearing 1 time. The word "must've" is the ninety-fifth most common word, appearing 1 time. The word "should've" is the ninety-sixth most common word, appearing 1 time. The word "could've" is the ninety-seventh most common word, appearing 1 time. The word "might've" is the ninety-eighth most common word, appearing 1 time. The word "would've" is the ninety-ninth most common word, appearing 1 time. The word "ought've" is the hundredth most common word, appearing 1 time.

[illegible]

Federation Prospects Not Promising

Letter To The Editor

THE conflict of European ideas on race relations in the Federation is analyzed by an American professor, Dr. Vernon McKay, in the "monthly 'Africa Special Report'" published in Washington.

Dr. McKay is professor of African studies at the Johns Hopkins University in Washington.

"If carried out with sincerity and imagination, a policy of partnership among the races of the three territories might provide the transition period necessary to prepare the way for an integrated society, he says.

"The failure of partnership, on the other hand, might jeopardize not only the immediate future of the Federation but also the long-range future of its European population."

In his analysis of European attitudes, Dr. McKay writes: "One pattern of thought is the passive attitude of those who think things are going all right and that nothing needs to be done to improve race relations.

Hesitant Attitude

Dr. McKay continues: "The second thought pattern is the hesitant attitude of those who think something needs to be done but that it is too dangerous to take the first step."

In the centre, according to Dr. McKay, is a larger third group—those who think that something needs to be done and believe that

it is being done as fast as practicable.

"It includes Lord Malvern, Sir Roy Welensky and many of the most influential Federal Party leaders."

The two remaining groups represent opposite extremes.

"One of them is made up of those who think things are going all wrong and that immediate steps must be taken to hulkert walls of segregation."

Gap Too wide

In the final group, Dr. McKay places the "extreme liberals"—those who think that immediate steps must be taken to advance the Natives more rapidly.

This view, he says, is held by a small but growing number of reformers.

Dr. McKay considers the Federation's prospects for successful partnership are hardly promising—the gap between the European and the Native is too wide.

"Meanwhile, partnership at least has the merit of being more flexible in spirit than apartheid and it provides a broader framework for the compromise and adjustments necessary to minimize conflicts in the difficult years ahead," he concludes.

Ghana Pleased With S.A.

SOUTH AFRICA'S representation in Accra at the inaugural meeting of the Foundation for Mutual Assistance in Africa South of the Sahara is "very significant," said the "Ashanti Pioneer," an independent Ghanaian paper, in an editorial.

The South African delegation in this first regional effort to coordinate economic resources in the African sub-continent is led by Mr. Robert Jones, departmental head in the Ministry of External Affairs.

South Africa's first move at the conference was to second a Portuguese motion electing Mr. K. A. Gbedemah, the Ghana Finance Minister, to the chair.

This is the first official South African delegation to be received by Ghana. Delegates are also present from six other countries—Belgium, the Rhodesian Federation, France, Ghana, Liberia and Portugal.

"Remarkable"

The "Ashanti Pioneer" said that it was a remarkable fusion of identities that former imperialists, former colonies and South Africa with her laudable policies towards Africans found in Ghana a common forum for constructive thinking and action, purged of bitterness.

The participation of the colonial powers was both natural and welcome, said the "Pioneer."

It described South Africa's participation as very significant.

"Despite her detestable policy of apartheid she is today joining with Black Liberia and Black Ghana on terms of full equality in this great practical essay to co-operate in the effort to raise the living standards of Africans elsewhere.

"One cannot help but hope that from Accra South Africa will go back home to practice charity."—Sapa-Reuter.

Where Police Could Be Better Used

"AN African man has been found stabbed to death at Cato Manor but no arrests have yet been made," read out newspapers reporting about crime committed in the slums. And soon we read about demands to increase the police force to combat such crimes. And true enough we get a horde of police coming to make raids and make arrests, in fact, hundreds.

What crime have all these people committed?

"£3 for possessing shimeyana," is the daily task of the police.

Shimeyana is a beer concoction which is widely brewed in the slums because people prefer it to the other types of liquor and it is a type of beer they can afford to buy.

Believe me or not, I have stayed for nine full years in the slums and I have seen and tasted most of the types of beer concoctions brewed there and I

know the dangers of each one of them because I have had a chance to observe people who drink them.

And why should the police waste all their efforts in making raids for only those people who, after a hard day at work, come home to relax and have a pot of beer? Why don't they fight real crime?

At this time of the year when the evenings are warm, many robbers lurk in cross roads and dark places waiting for someone to rob.

Would it not be a better idea if, instead of making raids for beer brewers and buyers only, the police should patrol all the roads and also go in between the shacks? If, at every crossroads, two police would be on patrol, much service would be done to slum dwellers. And there would be little chance of so much crime committed.

LEON PHAKATHI

We have pleasure in ^{now} announcing to the general public that we are now specialising in Indian and Pakistani goods. The following are only a few of the many wide range of lines we offer:

CAROM BOARDS

Ordinary Rubber Cushion	£5	5	0
" " Nickle Corner	£4	4	0

Two-in-One Carom Draft Board—

—Rubber Cush.	£5	15	0
" " " Nickle Corner	£4	15	0

ALL WITH STICKER AND MEN, TETS COMP.

AGARBATTI

Gateway of India—Tins '6	Tola 10/6	Each 3	Tola 5/6
Thren Roses	" 6	" 9/-	" 3 Tola 4/6
Lata Mangeshkar	" 4	" 4/6	" 1

3 Jyothi 1/6 Each.

India: Steamer Brand No. 44—8/6 Doz.

Pakistani: "	" No. 44—4/6 Doz.	No. 10 16/6 Doz
Pakistani: Captain	27/6 Doz.	Mysore Soogandh 24/- Doz.
Pakistani, Rose	24/- doz.	Darbar 37/6 doz.
Meelat	37/6 doz.	

Also wide range of Sarees, Glass and Plastic Bangles, Immitation Jewellery, Clocks, Toys, Games, Novelties, Radios and Electrical Goods.

A. K. HOOSSEN & SONS,

116 Queen Street. Phone 27349. P.O. Box 2168, DURBAN.

NEW GRAMOPHONE RECORDS ARRIVED

	2 Records	s	d.
Hatim Tai	4	16	6
Asha (Rock and Roll)	4	33	0
Mr. K	4	33	0
Coffee House	4	33	0
Shree Mati 420	4	33	0
Bhai Bhai	4	33	0
Bariab (Rock And Roll)	5	41	3
Chori Chori	5	41	3
Ek-Jhalak	5	41	3
Bhagam Bhag	5	41	6
Naya Andaz	5	49	6

Packing charge & postage for Union S/6 and Rhodesia 7/6.

BHARAT MUSIC SALOON

AND BOOKSELLERS
(Corner Grey & Lorne Streets)

286 Grey Street,
Phone: 29488.
DURBAN.

BOOKS FOR SALE

Ramensome—M. K. Gandhi	2	0
An Athlete With Gandhi—Gore G. Rao	2	0
A Gandhi Anthology (Book I)—V. G. Desai	1	8
Gandhian Ethics—Deasy Gopal Ray	2	6
Basic Education—M. K. Gandhi	2	6
Das's Letters to Mm (1924-48)	7	8
For Pacifists—M. K. Gandhi	2	6
The Educational Philosophy of Mahatma Gandhi		
—M. S. Patel	8	6
To Women—Amrit Kaur	1	0
Drink, Drugs and Gambling		
—M. K. Gandhi	6	6
To the Students—M. K. Gandhi	8	6
The Gospel of Selfless Action or		
The Gita According to Gandhiji		
(Translation of the Original in Gujarati with an additional introduction and commentary)		
—Mahadevi Datta	6	6
What Is Wrong With Indian Economic Life		
—D. V. V. N. V. Rao	8	0
Christianity Its Economy And Way Of Life		
—J. G. Komarappa	2	8

Obtainable From :

Indian Opinion,
P. Bag, Durban, Natal.

MISS NEHMI SORABJEE RUSTOMJEE

has pleasure in announcing that she has been appointed as
Agent for:—

NATIONAL MUTUAL LIFE ASSOCIATION OF AUSTRALASIA LTD.

(INCORPORATED IN VICTORIA, AUSTRALIA.)
ESTABLISHED 1869

A LIFE POLICY WITH THE NATIONAL MUTUAL
ENSURES ABSOLUTE SECURITY WITH GOOD BONUSES

Please write or inquire for further particulars:

106 Mansfield Road, DURBAN.

P.O. Box 476.

Telephones: 47888.

Telegrams & Cable: "SORABTEM."

47453.

INDIAN OPINION

No. 8—Vol.—LVII

FRIDAY,

28TH FEBRUARY, 1958

Registered at the G.P.O. as a Newspaper

Price 4d.

ઓપિનિયન

મહાત્મા ગાંધીના હરે તે સને ૧૯૦૩માં સ્થાપ્યું.

જૂતાપૂર્વે ત'નો રંગ. સળિયાલ માંધી

ગ્રેમમાં આનંદ છે. ગ્રેમમાં
માધુર્ય છે. મધુર અને મીઠી
વસ્તુ બોલો. તમ રા દરેક કામ
પરે વાતાવરણને ગ્રેમની સુખમાં
ભરી દો. ગ્રેમથી સેવા કરે.
ગ્રેમ આપણને જીવન પંથપર
આમળ અને આમળ લઈ જાય
છે.

સ્વામી રતિલાલ દાસ.

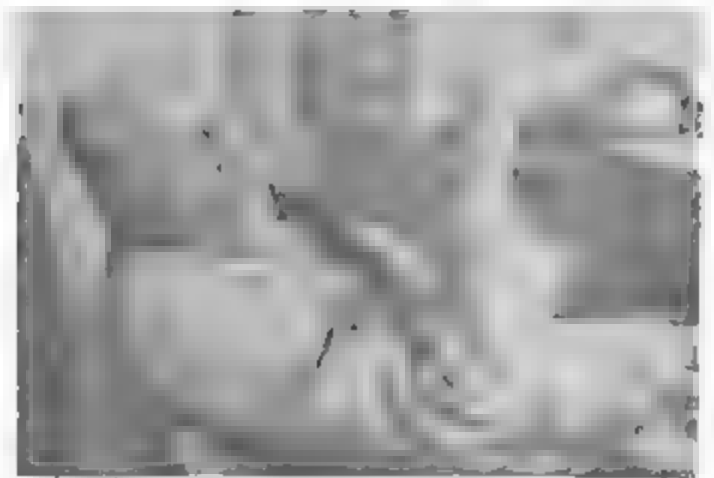
પ્રસ્તુત પદ ગ્રુ—અંક ૮

તા. ૨૮ ફેબ્રુઆરી, ૧૯૫૮.

પ્રકાશક પા. ૪

મોલાના આઝાદનું અવસાન

નવરોહીના હાંદના હાથ કમીશનર તરફથી પ્રેસ
જોયુ એક નિવેદન રકમી ફેબ્રુઆરીના બહાર માહવામાં
આવ્યું છે. જેમાં હાંદના જુના આઝાદીના લક્ષ્યે
મોલાના આઝાદની આછી રૂપરેખા અને તેમના અવસાન
ના દુઃખદ સંભાવના આપવામાં આવ્યા છે તે નીચે
સુજળ છે.

મોલાના અણુલ કલમ આઝાદ

મોલાના આઝાદ કે.એસ. પક્ષના વર્કીંગ કમીટીના સભ્ય હતાં
અને નહેરુ પછી તેઓનું સ્થાન બજાતું. તેઓ મારા
સમાના એક વિચાર અને ગંભીર રાષ્ટ્રીય નેતા હતાં.

૧૮૮૬માં મહાત્માએ જિમ્સને કેમિસની સત્યાગ્રહની લડતમાં
જન્મ થયો હતો. જિમ્સને બાળ
પણ અરેબીયામાં પસાર થયું
હતું અને ખાનગી શિક્ષકો સાથે
ફલ તેમનું અણુલ થયું હતું.
૧૪ વર્ષની ઉંમરે જિમ્સને પોતા
નું આરંભિક જ્ઞાન પુર્ણ કર્યું
તેમજ પુર્વે તત્વજ્ઞાન પ્રાપ્ત
કર્તા પછી તેઓ ઈરાક ઈસ્લામ
સાથેનીયા, તર્કી, અને ક્રાંતી
સુદા કા તે જ વા. ત્યાં પણ
ખાનગી શિક્ષક દ્વારા તેઓએ
યુરોપીયન ભાવાનો અને સાહિત્ય
નો અભ્યાસ કર્યો.

૧૯૧૨માં તેમના પિતા, જિમ્સને
જાણે તેઓ હાંદ આવ્યા અને
ત્યાં "અલ હીલલ" ઉદ્ધે અઠ-
વાહીક કલમનામાં રાજ કર્યું.
૧૯૧૪માં હાંદની બ્રીટીશ સર-
કારે તે અઠવાહીક પ્રતિબંધીત
કર્યું અને તેઓને રાંચીમાં નજર
કેરી તરીકે રાખવામાં આવ્યા
હતાં. ત્યાંથી ૧૯૨૦માં તેમને
મુક્ત કરવામાં આવ્યા. ૧૯૨૦માં ગાંધીજીએ
અસહકારની અળવળ રાજ કરી હતી
તેમાં જિમ્સને ખીલાફતની અળવળમાં
મોલાનાએ આમળ પડતો ભાગ
લીધો હતો. આ અળવળમાં
તેમને બે વરસની જેલ થઈ
હતી. ૧૯૩૦માં અને ૩૨ માં

તેમની જગ્યાએ આઝાદ આવ્યા
હતાં. અને તેજ વરસના જોગ-
ટમાં તેઓ ફેબ્રુઆરી પ્રધાન
તરીકે સુદાયા હતાં અને ૧૯૫૨
માં તેમને વિજ્ઞાન અને પુરાતન
સોધ જોગ ખાત્રુ પણ સોંપાયું
હતું કે જેમાં જિમ્સને ઘણું વસ
હતો. ૧૯૫૧માં કેમિસ પક્ષના
ધારાસભાના નાયબ નેતા સુદાયા
હતાં. ત્યાર પછી તેઓ તેજ
કોલોમોપર ફરી સુદાયા થતા,
સુદાયાને આવ્યા હતાં.

હાંદી ડાક્ટરની સુવાસીત સેવા

મહાત્મા, "ડેલી હેરલ્ડ" જાપાને
"એવર હેરલ્ડ" અને ચક્રાંત હતાં.
જે સમાજા નિચે ફોદા સાથે ડો.
અરવીંદ બોધરીને ભાવ જીની અંબલી
બર્પો છે. ડો. બોધરી હસેકરના
એક પરમશ્યામાં હેરલ્ડ ૧૫ વરસથી
કામ કરતા હતાં અને એક સપ્તાહ
ડાક્ટરના હતાં. "હેરલ્ડ" વધુમાં કહે
છે કે તેના ૩૦૦૦ નાં પરીવારે અમુકરી
અંબલી તેમને અર્પો બધારે તેઓ ને
આવાહીયા પહેલા જોયોતા અવસાન
પામ્યા હતાં ત્યારે ૧૦૦૦ ડાક્ટરોએ અને
૪૦૦૦ રાંચીઓએ જિમ્સને સ્વાખાના
માં જઈ જિમ્સના અંતીમ દર્શન કર્યા
હતાં. તેઓ સાથા સેવા મારી હતા.
ખાનગીને થવું વહાલ કરતા. ૫૪
વર્ષની ઉંમરમાં તેઓએ ઘણી સેવા
કરી અને "તેઓ મરીયા મરે જીમ્સ
અને કામ કર્યું." આ ડાક્ટરની
સમસાન વામાની શીલમ મહાત્મા ટેલી-
વીઝન પર બતાવવામાં આવી હતી.
અને ખાનગી તથા જીમ્સ તેમના
કોશીન પાસે કસે કુરશી રકતા તેમાં
દેખાતા હતા. ખાનગીને તેઓ જીમ
ચક્રાંત અને તેમને મટિ તેમના ર-
વાળ કનેશી સમાજ રહેતા.

"ઇન્ડિયન ઓપિનિયન"

શુક્રવાર તા. ૨૮ ફેબ્રુઆરી, ૧૯૫૮.

મોહાના અબુલ કલામ આઝાદ

હિન્દના એક પહેલી હરેલ ના રાષ્ટ્રીય મહાન નેતા નું ગયા અઠવાડિયામાં અવસાન થયું છે. તેમના અવસાનથી હિન્દ ના ઇતિહાસમાં એક મહાન આત્મનું દેવલોકમાં ગમન થયું. મોહાના આઝાદે હિન્દની સ્વતંત્રતાની લડતમાં ઘણા આગળ પડતો જાગ જાન્યો હતો. આ ઉપરાંત તેઓ દાવજાની ધર્મ અને વિદ્યાન સાહિત્યકાર હતાં.

તેઓ ઇસ્લામ ધર્મના હતાં, અને એમને સુરતીમ જુદીમાં તેમના ઉઠા અભ્યાસ સુધી હોયો થી ઘણા જ વધારે કયો હતો. તેઓ સુરત સુરતીમ હોવા છતાં ધર્મનો સેલકાવ ન રાખતા ગાંધીજીના વિચારોને અપનાવી તેમના સાથી અને સુરત અનુયાયી બન્યા હતાં. કેમકેસમાં દાખલ થઈ પછી તેમનું પાછલુ જીવન કારાવાસ અને આઝાદીની લડતની હાડમારીઓમાં વ્યતીત થયું હતું. તેમના પત્નીનો કયોયર સ્વર્ગવાસ થયો હતો. તેઓ એક અખંડ હિંદમાં મજા નાનાઓમાંના એક નેતા હતાં.

એવો વખત પશુ કયાદેક કયાદેક આવતો હતો કે નવાદે એમની ખરી કસોટી થતી. જેમ કે કયાદે અખીજ અને કીણાને માવેં જુદો થયે. એટલે કે હિંદુ સુરતીમ બીન્દ થયા. અને હુલકોટો તમા કચલો આઝાદી પછી ચરૂ મઈ, એ તેમને માટે ઘણા જ કસોટીનો સમય હતો. વળી આવા જ વાતાવરણમાં મહાત્મા ગાંધીજી જેવા એક મહાન પુરુષનું ખલીલન અપાયું.

સુરત સનાતની હિંદીઓ માનતા કે હિંદ હિંદીનું છે અને સુરતીઓનો એમાં કાંઈ કેક કે ભાગ ન હોયો એવું. અને પક્ષમાં સુરત મતો ધરાવનાર હતાં. સુરત સનાતની સુરતીઓ પાંડીસ્તાનમાં ગયા, સુરત હિંદી

ઓ હિંદમાં જ રહ્યા. તે ઉપરાંત મહાત્મા ગાંધી, મોહાના આઝાદ, જેવા અખંડ હિંદમાં માનનાર હલકો પશુ હિંદમાં જ હતાં. અને તેઓ "હિંદુ-સુરતીમ કાઈ કાઈ" એ કયેમને માનતા તેમજ હિંદને ચોતાનો દેશ માનતા છતાં હિંદ બદે દીલે એજ હિંદના ભાગલા થતાં તેઓને જેવા પક્ષવા, સમસ્ત હિંદમાં હિંદુ સુરતીમ વચ્ચે મેર દેડાડુ અને રમખાણો થયા છતાં મોહાના આઝાદ

ચોતાના વિચારોને મક્કમ પશુ વળગી રહ્યા અને કોમ તમા જમને ચોતાના આદર્શમાં આડખીલી કપ ન બનાવ્યાં.

આ બન્ધ આદરોને અને ભાગને પરીણામે હિંદમાં આજે હિંદુ સુરતીમ એક દીલથી અને એક આદર્શથી ખંધાઇને એકજ દેશમાં રહેવા લાગ્યા છે.

પરદેશના મીત્રોના હુદયમાં મોહાના એક ચોક્કસ સ્થાન ધરાવે છે. એમના મુલ્યથી તેઓને જરૂર મોટ જણાયે જ.

હિંદની સરકારના અને હિંદની મજાના આ કુખમાં ભારતથી દુર પસેલા આ દેશના હિંદના પુત્રો અને પુત્રીઓ સમસાગી છે. હિંદને એટલો જતોય થયે કે તેમના કુખના સમયમાં તેમને મોહાના આઝાદ અને તેમના જેવા બીજા નેતાઓની હુદ્દ હતી.

આઝાદની અંતિમ પળો

તારે સપ્તાયારે

હિન્દના ડેવવળી પ્રધાન-મોહાના આઝાદને સુવતર તા. ૧૯મીના સવા નો કુમરો થયો હતો નવ દેશદરેએ તેમને તપાસ્યા હતાં. કાકરો ના દેરામે નવારે જાહેર કુદું કે રિયતિ બંધીર છે તારે પંડીત નહેરુ અને તેમના સાચીઓ વિગેરે તેમને મજા સુકવારે રાતે થયા હતાં. વડા પ્રધાન ના આમમનની તાજુ કરવામાં આવતા મોહાનાએ જાણી બેઠી હતી અને "ખુદા આલીફ" સખો કયાપો હતાં. તેમની રિયતી બેંક નહેરુને ઘણે આપાત લાગ્યો હતો અને નાસીપમતી ધઈ હતી.

કાકરોએ નવારે તેમને જાંતીમ પળોમાં ઉમેરકન આપવા માલુ તારે તેઓએ ઉમેરકન ન આપતાં ચોતાને ખુદાને એજો અને તેમની રહેમ પર જોડવા જણાયું હતું. તેઓએ કહ્યું હતું કે "મને મહેરબાની કરી કપાને બોસો કોડે."

કનીવારે સવારે ૨-૨૫ ના ચોતાના ન્યુ સિંકીના આવાસમાં તેમને જીવન દીપ મુકાયો. આ અખજ ભધે દરી વળતાં સમસ્ત હિંદમાં ચોક્કની લાખણીઓ ફેલાઈ હતી અને નાજો વિગેરે નંધ રાખવામાં આવ્યા હતાં અને વાગેશ અરખી-કાકીએ રખાયો હતો.

કનીવારે કાંઈ દિલ્લીની જુખ્યા મહમ્મદમાં ખામીક વિધીઓ કરી કસરી માન-કાદે તેમને જાંતીમ વિશાખ અપાઈ હતી. નવારે તેમને અખરમાં મુકવામાં આવ્યા અને ઉમ્મી સમખીનું કસરી બુગુથ વાગુ તારે નહેરુ કીલા થઈ રહી પડ્યા હતાં. તેમના જાંતીમ સંકારમાં ૫૦ કળાર યાજ્ઞોએ કાબરી આપી હતી. રાજપતી રાજેન્દ્રપ્રસાદ રાખાજીવન અને જંત પશુ ચોતાના આઝાદીની જાતના કાપીને ઉમ્મી વિશાખ અપવા રહી પડ્યા હતાં.

સમસ્ત વિમયાંધી વિલાસાઓના સંદેશોનો વરજાલ વરસી રહ્યો છે. સાત દિવસનો સમસ્ત હિંદમાં રાષ્ટ્રીય શોક પાળવામાં આવેદી પ્રાપ્તો અને શોક સમાજો દોરર બરાઈ હતી.

કનીવારે પ્રસદ આફ્રીકા અને પરદેશમાંના હિંદના મિલવડીઓ અને અરખી કપાલોઓની કયેરીઓ નંધ રાખી શોક રહોનવો હિંદનો વાગો અરખી દોડીએ રાજોરે રખાયો હતો.

રમારક માટેની વૈભવા ધાવામાં આવી છે. એવી સુચનાઓ થઈ છે કે મારાહમાં એમની કળી મુકવી અને તેમના પુત્રોનો બુગુવાદ કરી કાકીલને ફેલાવો કરશે. આરખીક અણવા મારે રિયવરતિઓ આપવા કું એવું કરવું.

ગૌહત્તીમાં કોંગ્રેસનું અધીવેશન

જાન્યુઆરીના બીજા અઠવાડિયામાં ગૌહત્તીમાં અખીજ દીદ દીદી મહાસભાનું અખીવેશન ટેમર ભાખના પ્રમુખ પદે બરાઈ કવું તારે નિયેના દારોરે પક્ષાર કરવામાં આવ્યા હતાં. એક દરાવમાં મેવા પરના વસકતી શાસન પ્રાપ્ત એક બાલ થયો હતો. અણુવે છે કે મેવામાં પ્રાપ્તીક અખીકારોનો પશુ જંમ થાય છે. નેમોમાં રાજકીય ફેદીઓ કે નેમો અંજીઓ પશુ અખવેશ થાય છે તેમના પર અખતુષી અખાવાર ગુખરવામાં આવે છે.

ખીએ દરાવ ડેવવળીને કવતો હતો. દરાવ કહે છે કે ખામીક અસહીબુતા નાત જાતના પ્રાકા, વગેરે એકતા વિરોધી માનવોથી વિલાસીઓને દુર રહેવું મટે છે. આ ચાદે એમનામાં વનનું કુંધ પેરણુ લાવવાની કમીઓ થવી એવું.

તીએ દરાવ આંતરરાષ્ટ્રીય વામતોને કપરો છે. દરાવ આજ કરીને અણુ-કતાઓને અખીક કરે છે કે કસોની હેલ અકકાવના પ્રથમ પગલા તરીકે અણુધયોને તાકીરે નંધ કરવા નેકરો. આનાથી ની-કસીકરણની દીલામાં અણુકુજ વાતાવરણ સર્જી લકાટી. વધુ માં આ દરાવ વતાયે છે કે કસરી નેકાકોથી કાંતી નહીં જાવે, ઉલ્ક પહે વધુ બીનસલામતી ફેલાવ છે. સર્વન પુનોના અતપગ પ્રમાણે માલવ અખીકારોનું અખાલન થવું નેકરો અને એ દીલામાં પ્રમાણે કરવા નેકરો.

વધુમાં આ દરાવમાં કસીજુ આફ્રીકા ના રખેલેક પરને એક પ્રસદ કરવામાં આવ્યો છે. સર્વરાષ્ટ્રી કાદે કસકારમાં રહેવાના તેમ જ બુગુખંધીમાં નહીં નેકાવાના ભારતીય નીર્ણવનું પુન-રખારણ થયું છે, અને વિજ સંસ્થા માં યીનને સ્થાન નથી એ અંજી એક દરોવાયે છે.

સ્નાતન્ય મારેની પરાધીન પ્રખળી ની લાતને ટેમ દરોવના દરાવ અંતમાં કહે છે કે ખાસ કરીને ઉત્તર આફ્રીકામાં વધુ કોલા અને રકતપલ થાય છે.

દરાવ ઉમેરે છે કે ભારતીય વિરેક નીતી અખરકારક રહે તે મારે ફેલું કાંકડન તેમ જ અખતુષાજ આવરવક છે.

આવાને લગતો-ચોથો દરાવ અણુવે છે કે આખરે તો કેન્દ્ર સરકાર અને રાજ્યોની સરકાર વચ્ચેના કાપકાળમાં હિંદને જ સ્થાન અપાવાનું છે, એ કે આ કાપે ખીરે ખીરે કાપ થરાઈ, કેલ કીતાવળ કમ્બનીય નથી. અખારણ માં માન્ય રખાયેલ આદેશીક આપણી રાજ્યોમાં અમલ્ય ધરાવતી આજ રહેશે ને તેમને ઉમ્મીત પ્રેકકન આપવામાં આવશે.

અંખમાં દરાવમાં એતી અને જુખી નીવવા સુવારોઓનો સમવેશ થાય છે.

સ્ત્રીઓનું જીવન

શ્રીમતી અણ્ણિને પટેલ સરદાર વલ્લભભાઈ પટેલના પુત્રી છે. તેમને પેતાનો પત્ન સંમત હોયમાં મહાર પાડ્યો છે. સરદારના પટેલ કુટુંબમાં નાન પછે મા ગુલરી અમ પછી ઉછેરના મળ્ણિને ઉછેરની નીતને ડેવું અને ડેવું મેવું પટે છે તે આ પત્નીના આપણને કહે છે. 'આને તો અણ્ણિને પટેલ ડી.જી. અમા પછી અમદાવાદ તરફથી સુદામેલા સમય છે. એવો ચાર માસ વસતી રેવો સમય તરીકે કામ કરી રહ્યા છે. તેમના માધીજીને માપુજી જામેરે છે અને માપુ એકમે તેમના પિતા સરદાર—તાંબી.

પરમ પૂનમ બાપુજી,

ભારથી ન પરણી નિમમ કહે છે ત્યારથી આભળી અપારની થઈ સુધી તો અને કરી પરણવાનો વિચાર નથી આભળ્યો. અને તેટલી અદાત હોઈ, અને તેટલું વિત્ત અમ દોષ છતાં અને એમ નથી થયું કે એ અમ કહું તો છાંતી પછે. ઉપર એમ જ થયું છે કે અમ કહું હોત—મારી જામતિથી અમર બાપુના કહેવા થી તો વધારે કુઝાં ચાલ. છુટ્ટ મારી થઈને આપી તે પહેલાં ધણી વાર આપણા કરવાનો વિચાર ને મધુ વરજમાં અનેક વાર થયેલો, પણ મોઢાક નિમમ વિચાર ખાસ કરી કયો નથી. એક મરવાડ પછી વિચાર ખાસ કરી કયો નથી. સહેલ દામ વાર મહુ જ અમ ચાલ હેલ ત્યારે એક કે મેથી વધુ વખત નથી આભળ્યો. પણ આપણા નહિ કહું એ સંજોગી આવરી આપું છું અને એક વાર કહ્યા પછી તો નહિ જ કરું.

હું તો સંસારથી મરાઈ અધ છું. આખાની અપાતી અધુર જાણના કામ નીચે સુએકુએ ઉછેરી છું. મારી રિશિયે મેં અત્યાર સુધી કંઈ જાણું નથી ભોમબ્બું. એમાંથી બાપુને તો કાંઈય મધુ અંદે ખમર પણ નહીં હેલ. મારો સ્વભાવ જ એવો છે કે હું જાણે જ ડોહને એ વિશે કહું છું. અને છતાં અત્યારે તે કુઝાં આપનાર પાપી કાઢને ત્યાં મહુ દોષ અને મારી કરવા મોલાને તો અને એમ ન થાય કે અને આટલું વિતાઈ કહું તો હું ચાની ભલે? એવો વિચાર પણ ન આવે એટલું જ નહીં, પણ પણ બની ચકે તેર ભલે પણ ખરી. મારા માળપણના સમયમ બધા જ તરંગો, તે તરંગો રૂપે જ રહ્યા હતા. કંઈ તે બધા કવાઈ કિશ્કા નહેતા પણ સંજોગો જ એવા હતા કે જેની અંદર દેખાતી રવતંત છતાં પરતંત હતી. પારીદાર ગાતિમાં જામેલી ડોહરી એટલે મોડાં થયું તો તેનાં પણ હજ ભોમબ્બા. મારા ઉમરમાં, મારો ઉત્સાહ, આમ બાળપણથી જ નાન પામવા માંડ્યો હતો. કમકામ 'રૂપની કાલથી આ પ્રકારની પિતની અધતા અનેક વાર થતી આવી છે. તે વખતે નાની હતી એટલે કામ

પરણાથી દો એમ નહેતું કહેવું હવું. તે વખતે મેં પણ કંઈ નિમમ નહેતો કયો. અત્યારે તે વખતે પણ, ત્યારથી થયી ખરી વાર એકલી રહી છાંતી મેળવી છે. અને ભારથી અને એમ આપું—હું મોખપ્પું એક છું—કે ડેલાક હું જરા જરામાં રહી પાડું છું કે અને મારાની રેવ પછી કે એમ માને છે, ત્યારથી હું બતના સુધી મોખ ના દેખતાં રહતી નથી, અમર મારા કદમમાં થઈ રહી બતના સુધી કહેતી નથી.

મારી નીરસતાનું કારણ સાધીની આપી નથી એ કહે તો રપ્પટ થશે, એમ માતું છું. બીજાને ને કહેવું હોય તે અમે કહે અને એક વખત મારો કે પૂ. બાપુ અમવા તમે પરણાવવાનો નિમમ કરો તો પણ હું દરે નાની નથી કે અને પરાંએ પરણાવી

૧. પૂ. બાપુ સાથે હું મોહતી નહેતી તે વિશે અમારા પરના વિવાલ વિશે મા અકાદેખાઈ કપર પૂ. બાપુએ નીચે પ્રમાણે લખેલું :

તમારો પત્ન મળ્યો. અંધિની મામત તમે લખ્યું તે અવધુ. કંઈક મરો દોષ છે જ. પણ હું એટલો કામથી ઘેરાયેલો રહું છું કે રાત્રે મોટી રાત સુધી કંઈક ને કંઈક કામ સહેરમાં હોય જ એટલે કાઢરને ત્યાં જામી થઈ પણ ડાહ્યો અમદાવાદ રહેવા આભળ્યો એટલે અંધિને કંઈક છાંતી હતી. એમ માનતો હતો. મારી સાથે એ છુટ્ટા મોથી રાહતી જ નથી. હું એને મોલાવું તોપણ એ અતિશય અચકાસ છે. એ તો એનો લંક છે એમ નથી. હું પોતે પણ કમ વપંગે થયો ત્યાં સુધી વડીલ હોય તે જગ્યાએ એક અદર મોહું નહીં. મારાથી મોટા મરના બીજા કાલર હોય તો મોલાવ જ નહીં એવો ધરનો રિવાજ. એ સ્વભાવ પછી એવો. મોટા નાના સાથે મોલે જ નહિ. કહત ડાહ્યો મહારાજામ રહેલો અને મેં જ ઉછેરી મોટા કયો એટલે એ તો બધી છૂટ દરેકની સાથે લે.

મણિ તો પ્રથમ તમરી અને બાપુજીની સાથે છૂટ મેની થઈ છે. અને કારણે અધતા પણ પહેરવાકેલી જ તમારી સાથે યાપી. એથી અને પણ પ્રથમ તો અભાવમ કરેલું લાગેલું. પણ અને લાગે લે કે કહે એનામાં વધારે શિષ્ટ આમતી જ નથી. આ સિવાય એના સંજોગમાં તો આપણે રખડ મળી એ ભારે માત કરલું.

માસ્ટર બ્રધર્સ (પ્રે.) લીમીટેડ

અત્યારનાં નાવચન, રેકર્ડો તેમજ સુતરાઉ કાપડ, કાંચે ભાખી અને પુસ્તકો માટે ભ્રમણ નવલકા પુલન ભર્મી, પુસ્તકો, કાર્ટીપનલ અને અભ્યાસે મટિ—પુરીક, બીન્સ, બ્લેનડલ, સોલર, તેમજ અન્ય વિશે.

કરેક ભાવના માટે માટે તમારા કરવા અભ્યાસ.

કેડ વેસ્ટ સ્ટ્રી, બેંગાલોર.

ફોન : ૩૪-૧૩૪૬

મેઈસ ૧૫૪૬.

ધર્મનું આચરણ

એક વાર હવરત અલી સહેને ધર્મની બાબતમાં તેમના વિરોધી એક સાથે મુકમાં ઉતરવું પડ્યું હતું. તે વખતે એક વિરોધી સાથે કાતાં કાતાં તેમજ એને જાનીદારત કરી મુક્યો. મેકા વિરોધીની તબવાર પણ દુર જામી પડી. એટલે એ વિરોધીને મળું કે, કહે તેનો જાન ભેખમાં છે. તેથી તે અંધિયો મળને પેતાનો તિર-સ્કાર બતાવવા અલીસહેનના મોં પર મુક્યો.

અલીસહેને સ્પષ્ટતાથી મો. તુળી નાખીને કહ્યું : 'સમયધર્મની આતર માટે તારી સાથે મુકમાં ઉતરવું પડ્યું હતું. એમાં મારો જાન જામ કે તારો જાન જામ, એવી અને જરાયે પરવા ન હતી. આ લગાઈમાં મારે કાંઈ અકિત તરફ અમત રામદેવ ન હતો. પણ ભારે હું મારા મો પર મુક્યો, ત્યારે અને તે વખતે તારા પર ધરસો આભળ્યો હતો. એ ધરસા ના આવેશમાં હું તને મારી નાખું તો અપયમને આતર તારો વધ મેં કયો. કિંમત ન અણપ. પણ કહે મારે એ ધરસો ચાલ થયે છે. તે જ મરી પ્રત્યે બતાવેલા તિરસ્કારને 'લીધે ઉત્પત્ત થયેલી વેરવડિ અને તારા તરફ કહે રમી નથી. મારે ઉભો થાઃ અને તારી તબવાર લખને હું મારી સાથે ફરીથી લઈ છો કે ?'

અલીસહેનના આના ધર્મપરાયણ આચરણની એ વિરોધી પર છઠી અક્ષર થઈ. તે હવરત અલીસહેન ના અરજી બાબત નથી પડવા.

—લેક્ટરવનમાં મુકુતભાઈ.

ધારાસભામાં પસાર થયેલું આર્ટીકલ પ્રતીનીધીત્વમાં વધારો કરવું બીલ

આર્ટીકલ કોમેન્ટ પ્રતીનીધીત્વ આપ થી વધારીને ૧૪ કરવાના સર-કારી બીલને ડેનીયા ધારાસભાએ મંજૂરી આપી છે. અત્યાર ૨૦ જ મીનીટમાં આ બીલ તેના દરેક તખાલ્ક માંથી પસાર થયું હતું.

સસદમાં આર્ટિકલ મુદાયેલાં સંખેા ઉપરિથત ન હતા. એમણે સુધારેજ તેમના વિરોધ અને અનુપરિચિતિની નેટીસ આપી હતી કે તેઓ સુચિત થયોતો મોવોટ કરનાર છે.

વધારાની મેઈક, માટે વર્તમાન થત દાર વિભાગે, વધુ મેઈકમાં નહેંચાઈ એ કે આજ સંખેા આજ રહેશે. આ નવીન મેઈકો માટે ઉમેદવારી પડે. ૨૦ ફેબ્રુઆરી સુધીમાં કરવાના છે ને અત્યાર બીજા માર્ચે સર થશે.

ત્રણ પ્રશ્નો

(લીયે ટોલસ્ટોય)

એક રાત્રીને વિચાર આવ્યો કે: જો હું એટલું જાણી શકું કે: મારે માટે કામ કરવાને ઉચ્ચીત સમય કયો છે? અને ઉચ્ચીત સ્થિતિ કયો છે? અને ઉચ્ચીત કર્તવ્ય શું છે? તો પછી મને અને તે કામ માં અસહજતાની બીડી ન રહે.

આવે! વિચાર આવતા ન અને પોતાના સમયને દેશમાં દહેર, પીટાબે, કે, ને કે. આ પાસે આ અથા પ્રશ્નો અને જવાબ આપશે એને હું ખુબ મોડું જાન આપીશ.

દહેર સામળી અને પડીતો આ-થા અને બધાએ પોત પોતાની રીતે તેના જવાબો આપ્યા પછી એક પછી જવાબથી રાત્રીને સંતોષ ન થયા.

અને એકાંત વાલ બેઠાવતાં એક સાધુની પ્રખ્યાતીથી આકર્ષીત રાત્રીને વિચાર કર્યો કે એમની પાસે જઈ આ પછી પ્રશ્નો જવાબો, મેળવી હું નિષ્પત્તિ મળું.

રાત્રી જ્યારે સાધુ પાસે પહોંચ્યા ત્યારે રજા દોષા છતાં ધ્યાને ધ્યાને જાળીને કાદાવીથી તેઓ બોલી રહ્યા હતા.

રાત્રી એમની પાસે જઈ બોલ્યા: "પોતાની સાધુ, હું તમારી પાસે અથા પ્રશ્નોના જવાબો મેળવવાની આશાએ આવ્યો છું. ઉચ્ચીત કામ કરવા ઉચ્ચીત સમય કયો છે, મારે માટે શ્રમ આપવરથક વ્યક્તી કેવું છે અને મારું શ્રમ દર્તવ્ય શું છે."

સાધુએ વાત સાંભળી પછી કાંઈ જ જવાબ ન આપ્યો અને પોતાનું બેઠક કામ કરવા ન શરૂ કર્યું.

રાત્રીએ થોડો વખત ધ્યાન કર્યું: આપ મારી મજા કે અને આપે, તમારું કામ થોડો વખત કરી દઉં.

"સાધુએ 'આભાર' કહી કાદાવી રાત્રીના કામમાં મુકી અને પાસે સુખ માથ મેસી રહ્યા.

થોડું બોલ્યા પછી રાત્રીએ ફરી તે પછી પ્રશ્નો મુકી એને. જવાબ સાધુ પાસે મળ્યા. સાધુએ રાત્રીને કહ્યું: "તમે કહે આશા કરો કે થોડો થમ કરી શકો."

રાત્રીએ ના પાડી પોતાનું બેઠક કામ કરી શકું. એ બધી કામ કામ કર્યા પછી રાત્રીએ ફરી એજ પ્રશ્ન પૂછ્યો. સંજ્ઞાનું આમયન થતું હતું. રાત્રીને પોતાની રાજ્યનીમા કરવાની સમય થયા આવ્યો હતો. તાં થોડક દોડતું આવી રહ્યું હતું સમયે પોતાની નજર ત્યાં ફેરવી અને રાત્રી તરફથી ફરી પુછાએમા પ્રશ્નોની અવગણના કરી.

રાત્રી પછી સાધુ પાસે પોતાના પ્રશ્નોના જવાબો મળ્યા પછી એક વાત કહ્યો: સાધુના પ્રશ્નોમાં કયો પ્રશ્નો હતો. તેના જવાબોથી એકી વક્તવા ન કરતું હતું રાત્રીએ તુરત તેની સારવારનું કામ કરવાની શીડી અને એનેકે મારે મારા મરલાવી શીડી વરેતું જાંબ કયો પછી એને ધ્યાને રહી સાધુની પ્રશ્નોમાં અસહી થોડું શ્રમ કુપ પાડ્યું. વાતમાં અર્થ મુકાવવામાં પડ્યો હતો. રાત્રી સાથે થીપી ત્યાં નીચે ન સુઈ ગયો.

શ્રમરના બધે તેની બાંધ જીવડી તે કોઈ પ્રશ્ન એને પોતા વાતમાં વ્યક્તીને જોઈ. તેના બધર પુછ્યા. વાતમાં મારી મામતાં જાણાવ્યું કે તે આ જગતમાં રાત્રીને મારી નાખવા વેરનો ખસેલો મેલ—માટે જ—ફરી રહ્યો હતો.

રાત્રીને થોડું થતાં કુપાવવાની જગ્યાએથી નિકળી રાત્રીની શોધમાં ફરી રહ્યો હતો તેવામાં રાત્રીના અંધ રહ્યો, એ બેઠક આવવાથી એને વાતમાં કયો. વાતમાં રાત્રીની કામ મારી જાણાવ્યું કે હું વેરના ઝેરથી અંધ થઈ તમને મારવાનો હતો બધારે તમે મારો જીવ જાણ્યો કે એના બદલામાં એ તમે છડ્યો તો હું સહાને મારે તમારા કોઈ એક અંધ રહ્યા થઈશ. રાત્રીએ તે કમવું અને તેને રાત્રી પાસે લઈ જવાની મોડવણી કરી.

રાત્રીને વિદાય લેતા ફરી પોતાના પછી પ્રશ્નો સાધુ પાસે મુકી જવાબ માંગ્યો. સાધુ: રાત્રીને તમે જવાબ ક્યાર ને જાણી ગયો છે. રાત્રી: અને નથી જાણત તમે શું જાણવા આવ્યો છે? સાધુ: મેં જવાબ નથી આપ્યો: ફરતે આવ્યો છે, એ તમે અને બદલ ન કરી હોત ત્યાં બોલતે તો તમે જાણા તુરત ફરતે અને તમારો જીવ જાણાત અને પછી તમને પશ્ચાત્તાપ વાત કે હું શું કામ ત્યાં ન શોધાયો? તમારો કોઈ ઉચ્ચીત સમય એક હતો કે જ્યારે તમે નિરવાળાં બાને અને બદલ કરી રહ્યા હતા.

હું કોઈ આવરથક વ્યક્તી હતો કે એને મદદ કરવાની તમારી ફરજ હતી. આ પછી જ્યારે આ વાતમાં થઈ હોતો આવ્યો ત્યારે એ ઉચ્ચીત વ્યક્તી હતો કે જેની સારવાર કરવા ની જરૂર હતી. કોઈ ઉચ્ચીત સમય એ હતો જ્યારે તમે એની સારવાર કરતાં હતાં. અને એને મારે, તમે ને કાંઈ કહ્યું એજ તમારું શ્રમ કરતવ્ય હતું.

સાધુ પાસે આવરથક વ્યક્તી હતો એને મદદ કરવાની તમારી ફરજ હતી. આ પછી જ્યારે આ વાતમાં થઈ હોતો આવ્યો ત્યારે એ ઉચ્ચીત વ્યક્તી હતો કે જેની સારવાર કરવા ની જરૂર હતી. કોઈ ઉચ્ચીત સમય એ હતો જ્યારે તમે એની સારવાર કરતાં હતાં. અને એને મારે, તમે ને કાંઈ કહ્યું એજ તમારું શ્રમ કરતવ્ય હતું.

સાધુ પાસે આવરથક વ્યક્તી હતો એને મદદ કરવાની તમારી ફરજ હતી. આ પછી જ્યારે આ વાતમાં થઈ હોતો આવ્યો ત્યારે એ ઉચ્ચીત વ્યક્તી હતો કે જેની સારવાર કરવા ની જરૂર હતી. કોઈ ઉચ્ચીત સમય એ હતો જ્યારે તમે એની સારવાર કરતાં હતાં. અને એને મારે, તમે ને કાંઈ કહ્યું એજ તમારું શ્રમ કરતવ્ય હતું.

આથી વાત રાત્રી કે વર્તમાન એક છે ને તમારી પાસે છે. તેથી સમય ન કોઈ આવરથક છે. વર્તમાન સમય શ્રમ આપવરથક એથી ન છે કે તેના પર આપણો અધીકાર છે. શ્રમ આવરથક વ્યક્તી

એક છે ને તમારી પાસે છે. તેથી એ નજીકમાં ન દીવ દુ:ખી છે તેને મુકીને કુરુનાને મદદ કરવાની જાણનાં ન રાખવી. તેને મદદ કરવી એજ શ્રમ કરતવ્ય છે.

મહારાજની જીવન વિશે શીલોસાશી

અહરેલી તાલુકાની જવાબમાં કરતા થી રવિથાંકર મહારાજે એક ભંદેર સભા માં જાણાવ્યું હતું કે આપણી પાસે થયા મરેલા છે વિદ્યાનંદી અદ્યક્ષ સિદ્ધિ પછી થયો છે. આમ બધી અનેકવિધ સક્રિય અને સાધન સામગ્રી છતાં એ કાંઈ થયું છે. જા. ત. અમેરીકા, એની પાસે સર્વ કાંઈ છે એને બીક છે રશીયાની! રશીયા પાસે પછી જીવવાની ખુબ ખુબ સામગ્રી છે છતાં એને બીક છે મુડીયાદ એના પર થઈ આવશે એની! એથી એ બીકને કારણે અને બધો મારાવી રહેલ છે. આજની કુનીયાની રિપતિ કોઈ છે કે જરા જરૂરના લઘુપાયાં તુરત કુલ થઈ પડે. વિદેશોમાં કહે છે કે એમને કાંઈકમ કોઈ પુરો કરે તો એ કહી શકશે આમ જીવવું નોંધવું. અને આવી રીતે વિશ્વસિતિ સ્થાપી શકાય.

આમજ વાતના તેમજે જાણાવ્યું હતું કે સ્વરાજ્ય પ્રાપ્તિ પછી આપણા મેલમાં થોડા તરફ વળ્યા છે ને જીવું મેલવાની કળા આપણે યુગ ન સરકા સંપેદી છે. તેના કામમાં આપણે તેમજે જાણ મેલું કે એક જાણે કહ્યું, 'કુશમાં પાણી બેળેલું છે.' ત્યારે બીજાએ જવાબ આપ્યો કે, 'ના!' પહેલો મેલ્યો, 'હું જીવું મેલે છે!' બીજો મેલ્યો, 'ના, હું જીવું મેલેલો નથી, મેં પાણીમાં કુશ બેળેલું છે.' સોનેમનાં આજનાં આપણા રજા અને ઉલ્લેખ કરતાં તેમજે કહ્યું કે સંજ્ઞા. એને ને આવડે તેની પાસે

પછી જાણા મારી માંગી. કહે સ્વરાજ્ય બદલવાની ને જીવન બદલવાની વાત કરે છે. આપણને આજે આમમાં વસતાં માણસ, પશુ, સમય સામગ્રી સર્વ મામલો! મામલો કાંઈ નવરો ન રહે. કાંઈ જીવનની ચિંતાવડો ન રહે એ જાણો. માણસની સ્વાભાવિક ખાતરીમતને જાનમાં રાખી, મામલું જાણુ યાવ એવું કરો. આમજાન યાવ એટલે આખા મામલો 'સોડો' બેલા નથી, મેં પાણીમાં કુશ બેળેલું છે.' મેળ. એટલે આખા મામલો ખપવી વસ્તુઓ પેલ કરતાં આપણે થોડા સંજ્ઞા. એને ને આવડે તેની પાસે

"હું કાંઈ મોટા સક્રિયતાથી નથી, પછી બદલવા એક જઠાપુર્ય મેલિય બદલવાની વિદેશોમાં રાજ આમજ મુકી એક વાત તમને કહેવા માગું છું. અને ને સમજાવું તે કહું છું એ વાત મામલોન મુનીની ન છે પછી કમ તરી છે. વિદેશોમાં એ વાતને બદલવાની સમયને જાણાવ્યું અને સામાન્ય માણસ સમજે એ રીતે મુકી છે. એઓ કહે છે કે આપણે જીવવા માટે ન જીવું નથી પછી જીવવામાં માટે જીવવું છે. જીવવામાં થમ છે. વિદેશોમાં કહે છે કે એ એમને કાંઈકમ કોઈ પુરો કરે તો એ દેવ બીજાને કહી શકશે કે આમ જીવવું નોંધવું અને જીવવાનું નોંધવું ને આવી રીતે વિશ્વસિતિ સ્થાપી શકાય."

—શ્રીશંકર મહારાજ.

આપણે આપણા પોતામાંથી અને આપણા જીવનમાંથી રજા મુકાવી દીધો છે ને તે રજા આપણે બીજા અને સોનેમામાં શોધીએ છીએ.

અંતમાં તેમજે જાણાવ્યું કે અંગ્રીએ જવાબમાં મળીએલો શ્રે કર્યો અદિસા ને પ્રયોગ અર્થો અર્થ થયો છે. મામલો અર્થો આપણે અદિસાથી પુરા કરીએ, એ માટે વિદેશોમાં એક કાંઈકમ મુકાયો છે આપણી પાસે એ કામ કરવામાં માટે છે. કાંઈકમ કામો છે એની સામાન્ય જાણનાથી થઈ છે. જાળીનું જીવન છે, અનુભૂત નથી, પહેલાં એમજે થોડી માંગી,

તે પેલ કરાવે. જવાબી પ્રતિષ્ઠા કરવી પછી તે મને તે પછી કરવો હોય પછી ને મામલો નુકસાન કરે એવું કરે તેની પ્રતિષ્ઠા જોડી. એમા મળી જીવો ને એવું થાવ એટલે થોડી કલ્પ શીટ જેવા કુશલો જતા રહેશે."

—ડો. બી.ગીનકાએ કોઈકમાં પ્રશ્ન. કોઈકમાં પરીપરને જાણાવ્યું હતું કે, "કુનીયામાં કાંતીનું જાણ કુશના ખાજ કરતા પછી અનુભૂત છે." થોડા કોઈ ને, પશીમ કરતા પ્રતિષ્ઠાનેથીયાને અને ફેરમોસા ચીનને આપી દેવું નોંધવું.

મકિતરસ કે જગતીરસ ?

લેખિકા : શ્રી. ધીરજીવદેવ પારેખ

'નવચેતન'

મકિતરસમાં હીન યવા ભરે' મકિતમાં ભેગી મળતી બોલો. બધારે 'જગતીરસ'માં જીતરી પડે છે ત્યારે કેવા કેવા વિવરો સ્વરૂપ છે અને કેટલા અર્થ-અનર્થ કલા યાવ છે એ વસ્તુને સરળ શૈલીમાં વણી લેતી આ નવચિત્રા ક-રસ અને આનંદ આપે એવી છે.

ધીરજીવદેવ! મેં સામગ્રી છે કે તમારી સામેના નીકા બાળી થવાનો છે. કે આમી વાત? એ ક્યું હોય તે મુંઝાળ ખબર દેને હોય!

ધીરજીવદેવની આ વાત સાંભળતાં કાલમાંની જાણા બધી યાદમાં મળીને બધા આપો: 'બોલો તે આવી થવાનો નથી પણ કા, તમેજા થવની એ જોરડીમાં પાલી થવાની છે. પણ એમાં! એને તો પાણી લેવા હોય મોટી, એટલે આપણા એવાને કાદ ન દે. કાદ પ્રજા ભલે તો માફ નામનાય દેતાં!'

'નામ તો દેવાનું શું હોય? એટલી બધા હો બધારી પાસે ન, કે. પણ માસ ભાષણો સુરેસ ભાષણો રૂપ વચર રેશન થાય છે, તેને ખબર કાદવા મોઢીક.'

ધીરજીવદેવ પતિ ક્રવતા કદી મકિત જાવતા નહિ. નાટક-સિનેમા જ હારે જોતાં. પણ સારી એવી મિલકત અને મહેલ ઓઢારો. વારસો પ્રાપ્તને પતિ સ્વમંદારી થયા થઈ નાટકસિનેમા તર્કમાં હતી. ધરમાં પ્રજામાં એટલે તેમની એક મહેલપણીને તેમને સહક આપી ન 'મહેલ! કુખને જ'પાળોને શું ક્યાં સુધી થરના પ્રજામાં બરાબ રહીશ? મકિતે આપતી ના, કાવાલાં કાંબળતી ના અને પ્રજામાં કરતી ના તો ઠાંતી મળે.'

જીવદેવ સુચના પ્રજા ધીરજીવદેવ મકિતે બધા આગમ. ચોક્કસ જ વખત માં મકિતમાંથી આગમનું રચન મેળવી થયા. હવે જ તેમને ખબર પડી કે રેશન પોતાં વનવાસ પણ જાણે આજે. મકિતે બધામાં એ પછી તો એ એટલા આદિ બની ગયાં કે ભાગ્યની આંખોને કાંઈક કદી ન બધા તો તેમને ક્રવ જાળને આપ સહ જોતા. બીજે દિવસે મકિતની મહેલો તેમને પેરી વળીને પ્રજા: 'અરે રાખાં! કાલે ક્યાં મરી ગયાંતાં! મકિતમાં હતાં!'

'તમે તો જાણો છો, નથી કાઢી' કે મકિતે હોય તો વ મકિતમાં આવે. વચર ન રહું. આ કાલે મીમને દિ મે'ડ. કાદરને મેલાની ઈનેકશન રેશનમાં હારે બધો કાદાં આપ થવાથી. બા! કા, પછી ક્યાંથી આવ્યા!'

પતિની કાંઈકમાં નહિ પામેલ એનું અનવાન મકિતની મકિતમાં

પામીને ધીરજીવદેવ કુલમાં રેશન અને કેટલાકને અનવાન ખબર અંતર આપીને ઉપયોગી પણ થતાં.

હવે જાનું એવું કે મકિતમાં કપડી થયો થઈ તે બીજે જ દિવસે ધીરજીવદેવ ના મકાનમાંથી આ મકિતને રચના ખબર આપ્યા સિવાય તમેજા થવની પેલી જોરડીમાં કાઢીને બાકે આપી દીધી. એ પછી એને વિદી થયાં નહિ થવાને બાકે ઉલટી થઈ પડી.

'ધે' ધીરજીવદેવ! પેલી જોરડીમાં કાઢી રહેવા આપણું છે!'

'કે કાઢી ઉલટાઈ એકું! હારી, કુલો બધારે કાઢી. એની વાતમાં આપણે આપણું કા મકિત મુકું!'

'કા રે! કા, બા! બધાના અર્થે' એટલું થાય જ ન અર્થ છે. પણ તમારે આને બારણે વસ્તી તો થઈ ને!'

'પણ એ ક્યાં વસ્તીને કાપકમાં માલુસો છે!'

'કેમ? ક્યાં બતાવતાં છે!'

'જાત તો આને કાની વરતા છે, મહેલ! કેટલાંકની બીરીમાં પણ રેશનમાં પે'રીને કરતી હોય છે. ઉચીપતે વતીરો હવે રહ્યો છે ન ક્યાં!'

'સાડુ' કા' તો આંધીજીવ એ બી જોડું કહું કે'પણ, આપણે એનો પાકાવો સુદાં ન લેતાં તે કાલે મકિત માં આવવા માધા.'

'તારે કળાજીવ કાલે કે'વાય, મેન! આવાં તો કેટલાં વ કીતક ક્રવ નબરે જોડું! એમાં જ નાટકમાં આપ ક્રવ થાય છે ને! પણ કેપડી આપ ક્યાં કપડે છે! મારો વાસો જેની કાલ રાખી લેતી રે'રી, મેન!'

ધીરજીવદેવે મકિત કાળાત બકત થયે, 'પણ એ ધીરજીવ! સામેવાળા તમારી કાલે મેલાતાં ન નથી-એમ!'

'મને તો મકિત! એમના રં-દંબ જ મકિત નથી. કાલેક આપ મકિતો-જાત પે'રે ને આપે સુદી પેડે કુદી જોડું! મકિતે તો કા'ક વાર વળી કાલપાલુર પે'રીને આટા મારતી હોય કે લો, કા!'

અને ધીરજીવદેવની આ નવી નવા-બરી વાત પર દેખેલા મકિતે કુલ-અનવા મકિતની આપી મકિતે કાલે પડી મકિતને કહું કે 'ધીરજીવ પીડ્યા મેલે જ એવું કે કહ્યું' તો આપણું હોય તે; ન આવે. હારે તો ધીરજીવ! કા'ક વાર સાહેબોએ જેવી મેટી

ટોપી પણ માથે પે'રી હશે-અને ને!'

'ટોપી તો બાળા નથી, મેકું' તો કેમ કે'વાય? પણ મકિતમાં નવીની પેડે રાખ તો વીટે ન છે!'

'તે મકિત કાપકાલ કાલે કરે છે! મકિતને પ્રજાને કે'ક જાણી તો મે!'

'મેકું મકિત નાનકડો કાલેક ન છે. તે પણ બાળકાલેની કાલે જ જાય અને સાથે જ પાછો આવે. અવારે કાલેની નીકા સાથે કાલે થરમા કું છે. પ્રજા ભાષણો કાલેક કાલે ક્યાં હોતો હોય છે!'

'અરે રે! મરે! હારે મકિતને કરે લા મકિતે કુદી જતી હશે!'

'નાનકડો કાલેકને સાચવવા વળી, કાલેક મકિતે કરતી હોય તો રામ ભલે. બધા હો એને, એને મારને આપણે શું!'

કાલેક કાલે મેલો કાલે, 'આપણે શું રેશન કે વાત તો થાય ને! ધીરજીવ! તમે કાલેક થવાને બકાને એક કા' એને યેર જાણે તે બધી વાત જાણી મે. વાત કેમ કાલેક એ ક્યાં તમને કાલેક' પડે એમ છે?'

'તમે બધાં કા' છો તો વાત એક કા' નથી મારે શું! કે'કળાકાલ! આપણું કે'લે, અને આવી વાતમાં રસ છે કાલે કા'!'

આ મકિત આ રીતે મકિતરસમાં થી 'જગતીરસ'માં જીતરી પડતી. કુલરને આનો સારો ઉપયોગ મળી કાલેકમાં જાય ક્યાં કરતી. જેની પાછળ પડે તેને કાલે ન નહિ! જાલેકમાંથી વાતોનું બકાં અને' રસનેવિષ કેળવાડું.

એક દિવસ બાગીચી બહેન કહું: 'આમાં! તમારી વાત આવી છે હો! મે' એને કાલે જાલેકમાં મકિતે એક કાલે આપાદ એ પ્રજાના જેવા ન છે હો! પણ કાલેક સાવ આપા! એને કાલેક મકિતે કે વિષવા!'

'પણ તમે કા' વાત કાલેક કે નહિ! ધીરજીવને પ્રજા: 'એલે બા, મા' નામના ન હોતાં હો. સામે બારણે રે' ને નકાળી તકાર ભલે. પડે કાલે આમાં આપણે શું!'

'કું વાત તો કાલેક પણ એ લોક અમારી પાંચ સીટ કુલે કાલે. આપ કાલેની બાળકાલે પેલાના એવાતણી પે પડી નથી મે! એમ કાલેને મકિત મકિતે પેલે પેલેની નકાળી કીરાની નથી જડ પર કાલે દેવેલે.

'અલી બહેન! વાક! આ કીરા ક્યાં લીધી વાતે ન કરતાં નથી!'

'કા, બહેન! કીરા તો મેલાપ મેલો. મે'ક્યાં પડેલાં નાણાં કાલે પ્રજા છે! એમને તો એમ કે જે બાળકાલેકે તે, પણ મે' કહું: ધરનાં મેલાં કાલેકાલે પે'રે એમાં તમારી ન રોવા થયે!'

ધીરજીવ પ.તે તો એવી પે મેલો કીરા હશે. પણ હવે ક્યાંથી પેલેલો? એ મારે એમને કુલ કાલેકી કાલે. એ મેલાં. 'કેલો રેલો! આપતી બાળી. ને ને મારા ના'બ! તારી લીલા અપાર છે! કહેતાંને સી બેલાં કાલે ને 'અમલી-રસ'માંથી એકલ મકિતરસમાં કીરા પડ્યાં!

હવે તો ધીરજીવ કાલેક પેલાને તો કાલેકાલે કાલેના એમલે આપ ના કીરાનાં સામેના પાડોડીને મેલાં! કાલે પણ એ કાલે ન આપમાં. એટલે બીજે દિવસે મકિતમાં કીરા 'અમલી-રસ' રેશન મકિતે.

'કું મે' કાલે આપે! છે જ કાલે માં કાલે! કાલેક તો રૂપ કેલું કાલે છે! આપણે પાંચમાં જોતા હશે. ધીરજીવને નવો રસ પીરવે.

'તે મકિત-મકિતમાં મકિત ન રે!'

'અમલી-રસ' તમે રે શું જાણવા-કાલે વચર વાતને તોડી પાડતાં હશે! ધીરજીવને એક દિવસ તેના કાલેકને પકડીને પ્રજા કહું: 'પેલી બાલ તારે શું મા થાય! ત્યારે કાલેકને ના પાડી હતી.'

'અરે રે! અરે રાખાં માલુસો!'

કાલેકે મકિતરસ મકિતે.

'પડે કાલે કાલે, આપણે શું! મકિતને! તમે પેલું નહિ બકું રે બધાના જાળ કરવા' એ બધા કાલેકને!'

યેર મકા થઈ ધીરજીવનેના કાલેકા મીમને પેલાની માને કહું: બા! આમેને, આપણે મિત્રનું મકિતને લેવા બધાં! ધીરજીવને લેવા પ્રજાને, માં જક રસ નકાલો પણ કાલેકાલેના બધાને વચર મકિતે મેલે પ્રજાને લેવાં થયાં,

લેખના નાના પ્રજા મળને પ્રજાને માનું એક કુલ મિત્ર ખરીતીને પેલાને આપવાની મા પાસે કાલે કરી. એ મિત્ર કુલજીમાં કમલે કરનાર મેલાકાલે કહું, મારીક વિષમકું મિત્ર કાલેકાલે ધીરજીવને મીરવચર નાણાં મુકીને એ ખરીતી લીધું. યેર આપણાં રસમાં 'દેમ મેકર' ને ત્યાં કાલે વાર કાલેકે મકાલી લીધું. યેર બધે ધીરજીવને એ મિત્ર પેલાના બાલકા સામેની બોલ પર 'કાલેક. સુતામેલકા એ મિત્રમાંના! બધેને એક એ મેલાતા: 'કે મારા અધવકાલેક નહ! તારી લીલા અપાર' છે. કરને તે' મારો, પાંડવેને કાલેકાને તે દેવડીનાં મીર પૂર્ણ! એમ મારી બાલકી પકડે, મારા નામ!'

કાલેકાની રસ મળવા ધીરજીવને ત્યાં મીમની નબંદની કીરાની મીના આવી. તેની નબંદ પેલા મિત્ર પર પડ્યાં ને મેલી. 'આમાં! આ મિત્ર

—જોડને એક નવી મુનીવર્સિટી સ્થાપના સંબંધે આવતાં આર વર્ષે દરમ્યાન મુનીવર્સિટી પાઠશાળા ૭ કોલેજ પાઠશાળા અર્થવાનો ઉદારો રાખ્યા ત્રી રૂબી ફેલોશીપને લઈનેની પાઠશાળા-મેન્ટમાં ભરવાનું છે.

—રોજીયાથી ૧૬મી ફેલોશીપને ભરવાનું છે કે જીવર ડારીયાના વડા પ્રધાન ડીમ હાલુમ અને સામવાદી ઝીનના વડા પ્રધાન આલિએસ હાલુએ એક સંયુક્ત નિવેદનમાં ભરવાનું છે કે જીવર ડારીયામાંથી એમીલની રૂબીએ ડામ્પનીસ્ટ ઝીનનું સહકાર અસેદી લેવા ની સરખાત મરો ને આ વર્ષના ખર્ચે સંપૂર્ણ સરકાર અસેદી લેવાશે.

—લંડનમાં ૧૬૯૫ વહેલુ અને વિવરાર માં કરતું મહાનું ધોનીરીયમ એક સાખ પાઠશાળા અર્થે ને વર્ષની મહેનત પછી કરે તાપર મધ ભવા આખું છે નેમ્માં ને દરમ્ય ભવા માટે વર્ષની ભર પડતી ને માત્ર ૪૦ મીનીટમાં પડત માણસો અજોળનું નીરીસણ કરી શકે.

—લંડનમાં બીટીસ સરકારે ૧૬મી ફેલોશીપને ભરે રૂબી છે કે પહેલી એમીલથી એડનમાં સ્વતંત્ર સરકારી મધ્યની સ્થાપના થશે.

—પાનમ્મી ગુપ્ત ૧૬૫૬થી ભારતના કરવા થરેલ દસ કોલેજ પાઠશાળા

અર્થવાળી ૫૪૫ વર્ષો રેભના પર આકાશ પાનના વડા પ્રધાન ડે. કવાળી -કુમારે પાલોમેન્ટ સમક્ષ સ્પષ્ટિકરણ કરતાં ૨૦મી ફેલોશીપને રૂબી છે કે વોલ્ટારીયરની ઉમેદીક પાનર અને એલ્યુમીનીયમ જીપાલની રેભનાની કેવી રીતે સરખાત કરવી તે નિરેની તપાસ કરવા માટે જામેરીકની સલામત સાકારે પ્રમુખ આપ્રમનકાવરે ભાર કરી છે.

—જયપ્ત સમુદના કિનારાથી રાતા સમુદના એકસાથ જરૂર મુદી સાત સાખ પાઠશાળા અર્થે વાલન બવલાર માટે રૂ.મરો નરો રરોતો કંચરાએલે રસ પ્રકિનામાં બાંધીને પ્રુલેસો મુકશે છે. નેનાથી મુલેન તહેરને કપલેન કમો વિના પછ એકાધા તથા આક્રિકા હાથે કુરોપને સંમધ ભળવી શકશે.

—સોલસપરીથી ૨૧મી ફેલોશીપને એક સરકારી પાઠશાળા મકાર પડતું છે કે ફેડરલ સરવેના નકસા બનાવવાના ખાતામાં સેલ્ડ આક્રિકનેને નિયુક્ત કરવામાં આવ્યા છે.

—કુનીવાથી નેપલસ બની 'કોરોફેરો' ડાલ્કમે' નામની ૨૬૬૦૦ ટનની એક કાલશીવન રીમર ૨૧મી ફેલોશીપને ને રાતે ૬૦ કીટની એક 'વેલેસ' મચ્છી સાથે અથડાઈ હતી રીમરને આમલો બાજુ વેલેસના સરીરના મધ્ય બાજે

મુસી ભતાં લેમ્પી મુકલ થવા રીમર ને પાછી કાલવી પડી હતી આમાં એક કલાક સામ્યો હતો.

—લંડનની સોનાની એક પેટી સેમ્યુઅલ મોન્ડેમુએન્ટ કંપનીએ ૧૬મી ફેલોશીપને એક સાખ પાઠશાળા ૧૫૦ લાખ બોલ નેટલું એટલે નીચ કોલેજ પાલેડની કોમલ નેટલું થવાનો અંદાજ ભરે છે ૧૬૫૫માં રશીયાએ ૭૫ લાખ બોલ સોનું વેચ્યું હતું ને ઉત્પાદનથી આમ. ભા.મ કરતા ૨૬૯૯ મીલ્યું હતું. આવસા થયે ૪૩ લાખ બોલ વેચ્યું હતું.

—લંડનની એક લાર વેચનારી પેટીમાં ફેરવેનનું કામ કરતા રલ વર્ષના વચના મી. કમ્પ્લ. ને. જોલેલેલે કુલમેલની આઈ રમતનાં લખેલો આક્રિકા તાન સાચા પડવાથી ૧૫મી ફેલોશીપને ૨,૦૧,૦૨૮ પાલેડનું પ્રનામ મળ્યું છે ને આ રેભનાનો રાહડ' ન-વો છે આમલો રાહડ' ૨,૦૧,૦૦૦નો હતો.

ભારતના સમાચાર

—કુલ્લ રાખના ચોરસો મધ્યલ દરીયા ડીનારે ૫૫૨મિલ પંચાણું નાના બંદરના બાધી અને બવરથીલે વિકાસ

માટે માલદેર પોલેસ જોલેનાલેલન નામનું નવું તંબ ઘણું થનાર છે અને આ નવું તંબ આવતા ફેલોશીપને આવસપાલ કામ કરતું મધ ભનાર છે.

—અમલસાડ-મુરત જીલ્લાના રશીલ પંચલ વસનજી કુલંજી ૧૦૬ વર્ષે મૃત્યુ પામ્યા છે. મૃત્યુ સમયે તેમને નવા કુરુલા બનીસ હાલ પછુ હતા.

—આ માસમાં હોલે રોડ' કાલેકલન તરફથી ૨,૧૭૬,૦૦૦ ડોલરની મદદ મલમ ઉલોમના ફેલાવા માટે મળી છે. આ નાણામયી મામલાઓમાં ઉલોમ ના કેનો સર કરવામાં આવશે.

રશોધઆની બરૂરીઆત

મી. કાંસવાલ પ્રભુવતિ યોસોસીએલન કારા સંભાલિત ૭૦ મીન્ટ રોડ, રેડસ્ટ-પમ', જોહાનીસબર્ગમાં આવેલ વિજ્ઞાપી બોના આવસ માટે ગુજરાતી રશોધ કરી શકે એવા રશોધઆની બરૂરીઆત છે. ઉમેરવારેલે અનુભવ અને પગાર ની વિમલ સાથે નીચે ભરવાલેલ સરનામે આરજી કરવી અમર અંચીને રમર આવી મળ્યું.

સરના.મું : મંત્રી વિલ્કયદેવ રતનજી મીટી. 4 & Korte Street, Johannesburg.

ફોન : ૩૩-૧૮૮૮

ધી કવીન્સલેન્ડ ઇન્સ્યુરન્સ કંપની લીમીટેડ

૧૮૮૬માં ન્યુ સાઉથ વેલ્સમાં સ્થપાઈ છે

આજ અકસ્માત તથા ફરીયાઈ માલને

— વિમો —

તેમજ બધી જાતના વિમાનું કામ કરે છે.

ખાસ હિંદી - પ્રતીનીધી

શ્રીમતી તહેમી સોરાબજી ફસ્તમજી

વધુ વિગત માટે મળો અથવા ફૂલખો

૧૦૬ મેન્સફીલ્ડ રોડ — બોક્સ નંબર ૪૭૬ — કરબન, ટેલીફોન નંબર ૪૭૪૫૩ અને ૪૭૮૮૮.

The entire vocabulary of religion is composed of metaphors, tho' we have long since ceased to realise that fact.

—Max Muller.

OPINION

Founded by Mahatma Gandhi in 1903.

Former Editors: Manilal Gandhi—1918-1956.

No. 9 —Vol. LVI.

Friday, 7th March, 1958

REGISTERED AT THE G.P.O. AS A NEWSPAPER.
Price: FOUR PENCE

THINGS THEY LIKE TO READ ABOUT IN GHANA

By DANIEL BEHRMAN

A SERIES of nine booklets explaining just about everything from how to avoid malaria to how to build a canoe is proving to be a best-seller in the new African nation of Ghana.

These booklets have been produced by the Ghana Vernacular Literature Bureau in Accra with the help of two Americans, Edwin L. Read, Jr., of Lake Bluff, Illinois, and Miss W. Griffin of Westborough, Mass., who were sent to Ghana by the United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization under the United Nations technical assistance programme.

Mr Read, who previously ran a publishing firm at Lake Bluff, is serving as

director of the Vernacular Literature Bureau, while Miss Griffin acts as its managing editor. The story of the booklets was told at Unesco House in Paris by Miss Griffin while on leave from her assignment.

Old Hand

Miss Griffin is an old hand at Unesco technical assistance missions, and an even older one at writing for people who have just learned how to read. Her first job along these lines

was to help in the "Private Pete" series developed during the Second World War by the United States Army for soldiers below par in reading ability. Then Unesco sent her successively to Haiti, India, Jamaica and Egypt before her present mission to Ghana.

Ghana writers produced the booklets with the help of Miss Griffin. In some cases, they had to go out on location, notably for the story of canoe-building. This meant a trip sixty miles from Accra to Akwata, a gold-mining town, and then a trek of five miles into the jungle to interview a canoe-builder, Kojo Gyan.

In Forest

"There was no other way of doing it," Miss Griffin recalled. "They build the canoes in the middle of the forest right where they fell their trees—because it is easier to transport a hollowed-out canoe than a tree-trunk."

Other assignments have taken her to see how salt is made, and to follow a Ghanaian policeman on his daily rounds. This last booklet, "Constable Koampa," is written for the new nation's policeman and it is the only one of the series in English. The others have been produced in one or more of the seven different languages used in Ghana.

These vernacular languages are also used in writing half a dozen newspapers put out by the Literature Bureau every two weeks and which fan out across the country with a total circulation of 100,000.

Maame Lorries

One of the editors' main sources of news, reported Griffin, are the "maame" which cover Ghana with a transportation network for passengers and cargo. Their name, incidentally, is an extremely logical one: *maame* carries children on their backs and the "maame lorries" carry people.

Whenever one of these buses pulls into Accra with its passengers, the editors meet it to glean local news items for their columns.

Another popular feature of these papers is a strip cartoon story appearing in every issue, which borrows some of the techniques of the comic strip but chooses words designed to improve readers' vocabularies.

—UNESCO

EGYPT HAS OWN "VOICE OF AFRICA"

FOLLOWING the recent Afro-Asian conference in Cairo the Egyptian propaganda in Africa is developing a new intensity.

The broadcast to the Muslim fringes of north and east Africa is now under the name of "The Voice of Free Africa." "The strength of the signals has also been increased.

It is believed that a 70-

kilowatt station is being used. Broadcasts are now heard in the Belgian Congo, and also in West Africa.

In addition to Britain the United States Government is being attacked as a Colonial Oppressor. The new name for her is Colonialists' Backer. France is being abused for her policy in Algeria. More serious brickbats are for Britain,—"Kenya Daily Mail."

Fountain Of Wisdom

I believe that soon as our religion becomes truly unselfish, the enormous interest in speculations as to the future existence of the individual will die out.

—Beatrice Webb.

OPINION

FRIDAY, 7TH MARCH, 1958

Crisis In The ANC

PRESS reports from both the Cape and the Transvaal last week revealed that the African National Congress is in the grip of a first-class crisis whose outcome will have a profound effect on the relations between the African people and the other sections of the nation.

The present explosion was sparked off indirectly by the release of the top executives of the ANC from the treason trials. The main challengers are the Africanists—who are members of the ANC with strong nationalist sympathies. While the treason trials were on with the top men of the ANC involved, they felt obliged to remain on the defensive. But now, they feel, is the time to attack.

Although Press propaganda has tended to suggest that one issue at stake is racialism, the crisis is basically a rejection of the Congress Movement and much that it stands for. It is not likely to be settled soon. If past precedents are any guide it would not be surprising if it drags on for another year or two before the issues become crystal, and once more.

In the meantime it would be wisdom for all interested not to rush to pass judgment on the situation and to allow the ANC to sort out its differences.

Welcome To "Contact"

FOR a long time the segregationists have had the advantage of a powerful Press in their making race the main determinant of a people's destiny. This led to a flow of ideas in one direction and crippled the struggle to extend the area of liberty in the life of the nation. The appearance of the fortnightly CONTACT, which we welcome very warmly, will start to reverse this process.

CONTACT has set itself the goal of presenting to the world South Africa as she is—as a mixed nation; of showing that within the country itself there is a powerful movement of ideas and people against race oppression.

Its greatest value, however, is that it might provide a free platform for the exchange of constructive ideas and in that way enable increasing numbers of our mixed nation to come nearer actual realities and of course, agreement on ultimate objectives.

We commend it very strongly to our readers.

Press Review

Why Not Share Our Schools With Non-Europeans?

SIR,—I cannot understand it. Perhaps I am a little peculiar, but I think that Archbishop de Blank is working along the right lines.

I am a European (not that I have ever seen Europe) born, bred and educated in the Union. I am 33, an executive of a company and earning close to £2,000 a year. So I am no imported agitator interfering with domestic affairs; no scatterbrained one-week-only visitor from Cloud-Cuckoo-land—just a pure-bred, second generation South African.

I am writing to you because I am a little ashamed—not too much because I personally am not affected—of my fellow South Africans.

I think we should all be educated under the same roof. After all we are all people, all on this earth for one thing. What does it matter if that person is Black, or speaks another language or worships in another Church?

Every person has to be educated and his religion or colour of skin does not alter that—and we are short enough of teachers to triplicate our services. Why spread our teachers around so that mother tongues can be wadded?

It is my money the country is spending anyway, and yours—so why waste it?

A Shudder

I can feel you shuddering—just like everybody else when I air this opinion—you feel that unwashed Natives will sit next to your child at school or your sister will marry a Black man.

There are a lot of people I would not like my sister to marry and their skins are not black.

Granted there are more unwashed Natives than Whites. Surely this is a matter of education and facilities? Do not tell me that he cannot be educated to it. Would you have brushed your teeth if your folks had not kept behind you?

It is typical of the human race. Do not trust him, he worships in this Church; do not trust a Native nicely, they are all bad; all Frenchmen are lovers, all Scotsmen are miserly, and so on.

Talk about the ignorant Native. We are all just as bad.

I would like to reform but my voice would be alone. Anyway I am doubtless going to be accused of some form or other of -ism, when nothing could be further from the truth. I am just a plain simple person who hates to see other people trampled on.

But then I have not stood out in the sun long enough—or have I?

From letter in "The Star."

10 Prominent Citizens Appeal For Change In Durban Group Areas

THE Durban City Council has been invited to give "clear and indisputable proof of its desire to right past wrongs, to afford justice to all and to discharge its obligations to all sections of the community on the question of the city's race zoning plans."

Ten prominent Durban people, including an Archbishop, a university professor and an M.P., said in a joint statement that they welcomed the City Council's Indian Advisory Committee's recent "realistic recommendation" to re-assess certain of its group areas proposals in consultation with leading Indian opinion.

The statement adds: "As citizens of Durban we consider that many of the proposals made by the Council to the Group Areas Board in 1953 were neither reasonable or equitable in that almost the entire burden of sacri-

fice falls upon the non-White population, in particular the Indian community."

"On the Council's own estimate based on the population figures of 1951, the Council's recommendations to the board involve the ultimate uprooting and displacement of 3,196 Europeans, 6,253 Coloureds, 62,900 Indians and 62,500 Africans."

"We urge the Council readily to agree to the recommendations of the Indian Advisory Committee and avail itself of the opportunity of reviewing and amending its original zoning proposals."

The statement was signed by Dr. Kilie Campbell, Mr. Roy Fentalls, Mr. D. G. Fennell, Mr. W. V. Gumwood, Archbishop Denis Hurley, Prof. Hoon Pellak, Mr. Masjara Scott, Mr. L. B. Siedin, Archdeacon E. Wade, and Mr. T. O. Williams, M.P.—Sapa.

Comment On Men And Events

And Now Mr. Christopher Gell. . .

By JORDAN K. NGUBANE

MR. CHRISTOPHER GELL has quite rightly built himself a name with his courageous comments on South Africa's race problem. If I did not always find myself in agreement with him I nevertheless had the profoundest respect and admiration for his objectivity in a complex situation; for his logic and calm analysis even when the agitational approach would not have been without justification; for his emotional balance, reverence for facts and sense of responsibility.

His letter, protesting against what he regards as my cowardly attack on people who cannot answer for themselves shocked me not because I did not expect him to attack where he disagreed but because I never imagined he could sink to personalities in the way he did.

If his facts were right, there would possibly have been extenuating circumstances. His outburst could at least have been the expression of righteous if unbalanced indignation. I could have ignored even the courier's arrogance which takes offence at the very idea that people can imagine the emperor asked.

But then his letter in "Opinion" of February 21 is such a mixture of half-truths, political malice and political blackmail that I feel constrained to address him a little.

Let me start with the threat implied in that bit about possible contempt of court. It is quite true that certain aspects of the Freedom Charter are *sub judice*. But Mr. Gell will agree with me that I am not the one who has kept the Freedom Charter on the political platform. "New Age" in its latest issue—I am taking it at random—(February 27) publishes a cartoon with the Freedom Charter on its cover page in which nobody can mistake the motive expressed there. On page 5 of the same issue, "New Age" reports: "Mr. Byleveld's election plan is based upon the principles of the Freedom Charter, adopted at the Congress of the People in 1955 and the ten sections of the Charter are featured prominently in the manifesto."

Under the caption "Treason Candidate For Coloured Seat" "New Age" of January 30 quotes a SACPO statement as saying: "The Freedom Charter, which is the accepted programme of our organisation, will serve as Piet Byleveld's election manifesto."

This is what I should like to know from Mr. Gell. What gives "New Age," SACPO and Mr. Piet van Byleveld the freedom to make propaganda for the

Freedom Charter and which automatically denies me the right to contradict them?

I have absolutely no desire to give Swart more ammunition even against the Left, with whom I disagree very strongly, nor to show contempt of Court. But I feel Mr. Gell is either deliberately unfair or unconsciously resorts to political blackmail where he sees virtue in other people discussing the Freedom Charter and makes threats when I comment on such propaganda.

Then he attacks me for making "unsubstantiated allegations" against the ANC. I am surprised at the way he reasons here. I am certain Mr. Gell knows that one of the Africanist objections to the present policy of the ANC is that it is pledged to a Freedom Charter which is too darkly pink for their liking. And just how firmly convinced they are about this is shown by the crime in which the ANC is involved at the moment. The events in Johannesburg and Capetown just the other week substantiate a lot of what I have written in the past about the ANC. And worse is still to happen. I am certain Mr. Gell knows all this, perhaps better than I do.

Mr. Gell shows his prejudiced approach when he says I attack people who cannot answer for themselves. It so happens that the issues I raised in the article which roused his ire were not new. I had raised them on several occasions in the past. Sometimes they were answered, sometimes they were not. But not so very long ago Mr. Lionel Forman, one of the treason suspects, wrote to reply to some of my remarks in "Opinion" itself.

And then, the old bugbear about my associations with the Liberal Party. It is of the greatest significance that he singles it out and leaves quite a number of other organisations which I had included in the category of those which would be free to co-operate with a non-Charter ANC—among others the Churches. I am aware that very many people right on top in the ANC and some of their friends

like Mr. Gell, are hostile to my membership of the Liberal Party and take every opportunity to press me out of it. I have no intention to oblige them. I am proud to belong to a Party which allows me the freedom to think for myself. At the same time I must make the point once more that in all my writings I do not express the viewpoint of the Liberal Party. I alone am responsible for my views. To me

my differences with the Left, which date to years before the Liberal Party came into being, to beat the Liberal Party is a tactic which a writer of Mr. Gell's calibre and perspicacity should certainly be above.

As for the "foolishness" of my "aberrations" the best I can say is that Mr. Gell should watch events in the ANC within the next twenty-four months. Then he will swallow his words.

Indian Press Attache Insulted In Salisbury Hotel

REPLYING to a complaint by Mr. P. J. Rao (Press Attache in the Office of the Commissioner for India in Salisbury) that he had been ejected from a European-owned hotel where he went to have tea, a director of the hotel stated that it was he who had asked Mr. Rao to leave.

The director—who is also the hotel manager—said that he did not see Mr. Rao enter the hotel, but saw him seated and told a waiter to ask him to leave.

Approached Him

Mr. Rao then approached him and said he was from the Indian Commissioner's office. He stated that the information was irrelevant and asked Mr. Rao to leave.

In a statement Mr. Rao said that he went with his wife, two children and another member of the Indian Commission for a picnic near the Mazoe Dam, about 35 miles from Salisbury.

Went For Tea

Shortly after 5 p.m. they went to a nearby hotel for tea. The

veranda of the hotel was full, so they went into the hall, where there were some chairs and tables, and ordered tea.

Just as Mrs. Rao was about to pour the tea, the manager walked up to their table, and asked them to leave at once.

Mr. Rao told the manager that he was a diplomatic officer in the Indian Commission, but the manager replied: "I don't care who you are, and I want no arguments. The right of admission is reserved here, and you must clear out at once."

Mr. Rao and his family thereupon left the hotel.

"I feel very insulted about this incident, which I have reported to my Government," said Mr. Rao.—Sapa.

Letter To The Editor

Better Wages

SIR,—There is so much talk about the Rand and Native robberies that there seems nothing else to talk about.

Demands to increase the police force, hang the armed robbers, have been made by many people among whom are M.P.'s. And yet everyday we read about more and more of pay-roll snatchers.

But why should all this happen?

For nine years I have lived in the slums and for nine years I have seen families broken through lack of means of subsistence, arrests for beer brewing, and disease. Beer-brewing became a necessity in the slums because the money obtained from selling it helps to subsidise the little money Africans get in the way of wages. But when it be-

comes impossible to obtain money in this way, and in selling such commodities as sugar, meat, vegetables etc. how can Africans maintain themselves?

The younger generation has no patience to wait and starve to death. They resort to the only one thing possible: Get the money from those who have it, and the result are our pay-roll snatchers.

Having observed the Africans at close quarters, I have come to realise that those who are in better paid jobs have no inclination to become robbers.

To me that means if only all Africans received better wages much would have been done to combat pay-roll snatchers.

Why not give the Africans better wages and see the result?

LEON PHAKATHI

Tributes To Maulana Azad

New Delhi, Feb. 27.

THE Pakistan President, General Iskander Mirza has in a message to Dr. Rajendra Prasad expressed regret on the death of Maulana Azad. He said Maulana Azad battled for his country's freedom almost throughout his life. He was an Islamic writer who had few rivals and as a gentleman Maulana Azad was supreme.

In another message, the President of the Democratic Republic of Viet Nam, Dr. Ho Chi Minh said in Maulana Azad's death the Indian Government and people have lost a great patriot and one of India's ablest sons who had devoted his whole life to the struggle for the country's independence and to build up a strong India.

Prime Minister Nehru has also received many messages of condolence, among these from the President of the Indonesian Republic, the Prime Ministers of Britain, Ceylon, Burma, New Zealand and Afghanistan, Foreign Ministers of France, Germany, Austria, Education Ministers of Egypt and Hungary, Mr. Shaker Kuwattly of Syria and the Maharaja of Sikkim.

Turkey

The President of the Indo Turkish Cultural Association in a statement in Ankara has said, "In the Maulana's death the association has lost a protector and Turkey a real friend."

Newspapers in a number of countries paid tributes to his memory.

The leading journalist of Istanbul and a former colleague

of Kamal Ataturk Mir Yalman, Editor of "Yatan" said: "The death of a great Muslim scholar like Azad will bring great sorrow not only in India but in the whole world, especially Turkey. A leader like Maulana Azad is hard to replace."

Djakarta's leading nationalist daily "Merdeka" in an editorial paid tribute to Maulana Azad not only as a great Indian Muslim but an Asian of rare scholastic abilities. The editorial stated: "Azad was not only a devoted believer but was a noted scholar of Islamic teachings and was well versed in the essence of Quranic teachings and Hadis. He was a nationalist of rare calibre and a fighter for India's freedom who pursued his mission without any discrimination of race, caste, birth and religion."

Forefront

The "Ceylon Daily News" wrote: "Together with Gandhi, Patel, Nehru and Jinnah, he was in the forefront of the struggle for national emancipation and by his sagacity and integrity exercised a great influence on the course of events that led to the ultimate attainment of national freedom in 1947."

would leave no escape from disaster and threatens all we hold dear.

Women demand an end to the nuclear tests, and end to the cold war and they are eager to see a settlement of all outstanding problems by negotiation. It is the will of the overwhelming majority of people to see peace and peaceful co-existence, understanding and friendship among the nations: progress and happiness, not war and destruction.

On March 8th, women will strengthen their friendship and their actions in solidarity with the courageous women who are struggling for freedom and national independence. They will redouble their efforts in the worldwide demand to free those imprisoned and condemned to death. They will especially insist that the life of the young Algerian heroine, Djamilia Bouhired, be saved.

On March 8th, the traditional day of struggle for their rights, women will gather in demonstrations, meetings and celebrations to rejoice in their achievement and to reaffirm their determination to win full rights as mothers, workers and citizens. They will raise more

strongly than ever the demand for equality at work, at home and in society, for equal pay for equal work, for the right to education and qualification, for the protection of motherhood as a responsibility of society. Women will also demand that armaments be cut and that the funds be used to increase social insurance and the welfare of their families.

The W.I.D.F. calls upon the women of the world to make International Women's Day 1958, a focal point in the activities in preparation for its Fourth Congress, to be held in Vienna, Austria, from June 21st to 25th, 1958. The Congress will be a gathering of women from every part of the world of all opinions and beliefs, representing hundreds of millions of women. It will express the friendship and solidarity of the women of the world and will be an important contribution which will help to strengthen, unite and bring into action greater numbers of women for their rights, for the happiness of their children and for world peace.

A Message For Women's Day

ON the occasion of International Women's Day, March 8th, 1958, the Women's International Democratic Federation greets the women of the world and the women's organisations, and extends its best wishes for your happiness and for peace.

We greet women everywhere who are playing an important role in the great struggles for freedom and peace in greater numbers than ever and who are making outstanding contributions to the political, economic, social and cultural life of society.

We greet the peoples of the world who, with confidence and determination, are fighting for peace. We greet the inspiring growth and resurgence of the national independence of the

peoples of Asia and Africa. The Congresses currently held in Cairo representing two-thirds of the world's population clearly and proudly dedicated itself to peaceful co-existence and made a mighty contribution for the preservation of peace.

We rejoice with you in the imposing new achievements in science and technology which have opened a new era for progress, for the creation of a bright new world for our children.

But Peace must be safeguarded to enable humanity to realize the full benefits of new age. Vigilance and great effort are the needs of the hour for, as long as H bombs continue to be tested, stockpiled and stationed on atomic bases, world peace is in danger. Each-button war

India Marches On

Just Arrived

Direct From India

Latest News

My Magazine Of India	1/4
Illustrated Weekly Of India	2/2
Film World Today	2/0
Great Men Of India	2/0
Great Saints Of India	2/0
March Of India	4/0
India Annual Review 1956	3/4
Film Dhuni Na Samachar—Special Issues	6/4
Heroes Of India	4/0
Simple History Of India	4/0
India Then And Now	4/0
Stories Of Our Land—2 volumes	5/6
Ramayana For Boys And Girls	1/7
Famous Princess Of Islam	2/-
Muslims Of India	2/4
Panchang In Hindi—1958/9	2/-
Roopchand's Festival Calendar	1/7

D. ROOPANAND BROS.

MUSIC SALOON AND BOOKSELLERS

Phone 20707.

P.O. Box 2524

85 VICTORIA STREET,

DURBAN.

Commercial Job-Reservation?

VERY few people seem yet to have understood the tremendously wide scope of the Group Areas proclamations in the Government Gazette Extraordinary of November 1, 1957. They

C. W. M. GELL

By affecting trading licences, the employment of domestic servants, the operation of cinemas, restaurants, tea-rooms, eating houses and clubs. This article is, however, confined to those proclamations interfering with an employer's right to employ whom he will.

It will be recalled that an effort was made in this direction on October 14, 1955. The attempt was abortive because the regulations then proclaimed were *ad hoc* on a technical ground and the definition of "occupation" (as "habitual physical presence") for the purposes of the Group Areas Act was insufficiently comprehensive to bear the interpretation which the Government and the Group Areas Act was insufficiently comprehensive to bear the interpretation which the Government and the Group Areas Board desired.

Nevertheless a senior official of the Board in Port Elizabeth made a very significant statement of policy which has never been contradicted and which is, in fact, reinforced by recent events. He said:

"The (1955) regulations are designed to give the Board control over the mixing of the race groups in business. Once Group Areas are finally proclaimed, these regulations will no longer be necessary. But in the meantime the Board must have some control over the racial complexion of business premises... If an employer can show that there is good ground why he should engage members of a race group other than his own, he may be granted a permit. The ultimate aim of the Act is that people should live and work among those of their own group."

The idea that people should work only among their own group had never been put forward before, except in so far as it was intended to move all Indian shops into the Indian group areas and thence break their trade with other communities. But the 1955 regulations were clearly designed to introduce into commerce through the Group Areas Act the equivalent of in-

dustrial job-reservation under the Industrial Conciliation Act.

One reason for this was given by Mr. de Vos Hugo at a press interview on November 2, 1955, when he referred to "camouflage business established with the aid of employees whose occupation was exempted (i.e. Whites) for the benefit of persons (i.e. Indians) whose occupation was not permitted." But the recent 1957 proclamations have—must assume, intentionally—gone much further than merely "copping with this mischief."

A new definition of "occupation" has now been written into the Group Areas Act which equates it with mere physical presence on land or premises for a period of time. This may be as short as a cinema show (i.e. 2-3 hours). Now very explicit regulations have been gazetted on November 1, 1957, controlling employees in business establishments in proclaimed group areas (proclamation No. 329 of November 1), specified areas (No. 336) and controlled areas (No. 337).

In proclaimed group areas, Section 23 of the consolidated Group Areas Act 1957 hereafter called the Act) prohibits the "occupation" (in the disturbingly comprehensive sense now defined in the Act) of land or premises by all "disqualified persons" (i.e. those of other race groups) except under permit. The only statutory exemptions in the Act are employees of the Government or statutory bodies, bona fide visitors to a hotel for not more than 90 days, patients or inmates of hospitals, asylums, prisons, work colonies etc., and domestic servants working for Europeans only. To this list of exemptions proclamation 329 adds certain other categories of minor importance and bona fide employees of persons or companies conducting trade or business, provided that the employee and the owner of the business belong to the same race group (i.e. White and White, Indian and Indian etc.) This proviso, which is common to the specified (336) and controlled 337 areas, eliminates "camouflage business."

But there are two more, highly important provisos to 329. The second of these excludes all white employees from working in any commercial business in a non-white Group Area, except under permit. Here Dr. Douglas and Senator de Klerk are probably thinking primarily of the 104 Whites (64 of them women) who were discovered in the employment of Indians after an expensive all-Union investiga-

tion. Some of these certainly are employed in Indian-owned factories, however; and factories (together with farms, hotels, restaurants, garages, engineering, building, mines, sports clubs etc.) are excluded from the present regulations—no doubt because factories, at least, will be "controlled" under the Industrial Conciliation Act. As banks, building societies, insurance businesses and funeral undertakings are also excluded, investors in Volkskas, Sarmbo, Sanlam and Avbob can relax. They may employ whatever race groups they please.

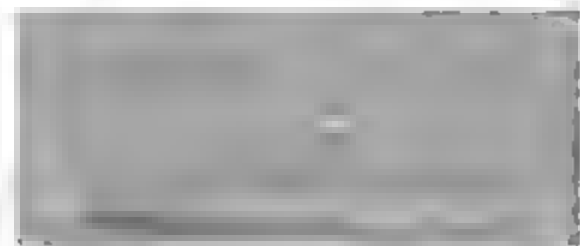
The first of the two extra provisos in 329 is, however, the most sinister. It excludes from the exemption of 329 all persons employed as "chargehands, executives, professional, technical or administrative employees, managers or supervisors." That is to say, any person in those categories of employment will, if he belongs to a group different from that for which the group area is proclaimed, only be allowed to work under permit. And if (as the P.R. official said in 1955) "the ultimate aim of the Act is that people should work among those of their own group," this has far-reaching implications. It must be added that quite a number of minor clerical and semi-skilled posts, which were included in the 1955 regulations, have been dropped from the 1957 ones. But there is nothing to prevent them or any other categories being added by a further regulation whenever it suits the Government. Die Transvaler has long been asking for the exclusion of African chauffeurs, typists, clerks etc. from the "white areas."

However, proclaimed group areas are still very few and far between. Nor do they come into force for at least a year after proclamation nor even then if (as in the parts of Johannesburg so far proclaimed) the validity of the proclamation is contested in litigation, which is likely to be protracted. Thus even a spate of new proclamations now as part of the Nationalists' pre-election tactics will not alter the fact that, for present purposes, the regulations (336) governing the specified (mostly urban) areas are of most immediate concern.

The differences in the regulations for 329 (proclaimed areas) and 336 (specified areas) are marked.

In the first place specified areas fall under Section 15 of the Act which prohibits "occupation" by persons who were not lawfully in occupation on the specified date (1950 for the Transval and Natal, 1951 for the Cape) except under permit. The prohibition,

B-I Sailings Between East African Ports Karachi And Bombay

S.S. Kampala due 1st April 1958.
Sails for Bombay on 6th April 1958.

PASSAGE FARE TO KARACHI OR BOMBAY

First Class	single	without	food	£72-8-0
Second "	"	"	"	£60-15-0
Third "	"	"	"	£31-10-0

For further particulars apply to—

Shaik Himed & Sons
(Pty.) Ltd.

390 Pine Street, — Durban.
Telephone 20432, Tel. Add. "KARAMAT."

therefore, only applies where there has been a change in the race of the "occupiers" after the specified date. Businesses which employed persons of various races before then can continue to do so, until a group area comes into force and brings the premises under 329. But where a business was entirely Indian or Coloured and becomes white after the specified date, or vice-versa, or where a new business is established after the date, Section 15 operates. Regulations No. 336 now exempt all employees of persons or companies engaged in trade except those in the executive, professional, technical, supervisory categories listed in 329. The effect of this, according to officials of the Group Areas Board, is to bring the employment of persons of one race in these categories by employers of another race under what is called "permit control."

But, in fact, the wording of 336 does not support this construction. There is a curious difference in the wording of clause (2) (c), which applies to persons in trade, and clause (2) (d), which applies to companies in trade. But it appears to be a difference without a distinction. (2) (d) for the companies appears to do everything which the much longer and more verbose (2) (c) does for the individual traders.

No official of the Board has so far been able to explain the reason for the different wording, since the purpose of each sub-clause is said to be same.

But the wording of neither supports the Board's belief that the clauses only control employment of executives, technicians, managers etc. of a race different to the employer. On the contrary, the clauses clearly apply to all persons in these categories. The effect is that, if the racial occupation of the business has changed since the specified date, every person in these categories will require permits, even if they are whites working for whites, Indians working for Indians etc.

The interesting point is why such a complicated, time-wasting and paper-consuming regulation has been framed. There seem to be three possible explanations.

First, that it is an error in drafting, that in trying to "close certain loopholes" the Board has in fact stepped up a good deal more than it intended. This is far from impossible. It has happened before. The standard of drafting for the Act, its amendments and the regulations framed under it has been quite shocking. But since the Board had over two years to prepare these regulations, one is surely entitled to doubt that this is really the true explanation.

Secondly, it is conceivable that, wanting to apply these stringent restrictions to, say, Indians only, the Board has felt constrained to make them appear non-discriminatory by applying them to everyone. But since the discriminatory nature of 329 as concerns the exclusion of white employees from non-white areas is obvious for all to see, there is no particular reason for the Board suddenly to feel squeamish on this other similar point.

The true explanation probably lies between these two. The Board almost certainly does intend not merely to eliminate "camouflage" Indian businesses, it probably also intends (if the clauses are framed as meant) to prevent the expansion of existing Indian businesses. This it can now do, even within the jurisdiction of those few remaining municipalities which are willing to grant Indian traders or companies new licences by withholding permits from the managers, supervisors, etc. to run new branches of such businesses, even if they are themselves Indians and perhaps relatives of the original trader now grown up and looking for outlets for their enterprise. Thus the regulation can constitute a yet further inroad upon the authority of municipalities and yet a further denial of opportunities to Indians.

But in the process it has done two things the Board almost certainly did not intend. It requires white managers, supervisors, executives and technicians to get permits to work for white employers. A case in point (though there are many more in Natal where white businessmen have been buying up properties from Indians after the specified date), would be Lydenburg. There, thanks to the machinations of the late J. L. V. Liebenberg M.P., the Rent Board was abolished; and Messrs. Lydenburg Voortrekkers Koöperasie Brperk and Koöperasie Handelshuis Brperk evicted three Indian tenants in 1954. Now, although Group Areas for Lydenburg were proclaimed in the middle of last year, they do not come into force until four years after that (and not even then if litigation ensues). So that every superior employer of these two Afrikaner firms operating on these ex-Indian sites will have to ask the Group Areas Board for a permit to continue his work.

Secondly, since the regulations specifically prohibit the employment of persons in these superior categories except under permit, they for the first time implicitly legalise the employment of Whites in inferior capacities by non-Whites in all specified areas—i.e. throughout most of the urban areas of the Union today and for many years yet.

India's Largest Insurance Company At Your Service

The New India Assurance Company Limited

SOLE REPRESENTATIVE IN THE UNION OF SOUTH AFRICA

RUSTOMJEE JALBHAY RUSTOMJEE

140, Queen Street, DURBAN.

FOR SERVICE AND SECURITY
CONSULT US FOR
EVERY TYPE OF INSURANCE

P.O. Box 1610.

Residence: 111 Eleventh Avenue,
DURBAN.

Phones:

Office: 25845

Residence: 36413.

Negro Artist Finds Inspirations Of African Art

RECENTLY two young men met in Paris for an informal chat. They had many things to talk about for they have much in common. Both are artists, both have been studying abroad on Unesco fellowships, and both are of African descent.

For the one, it was his first trip to Africa; for the other, his first trip out of Africa.

John Biggers, an American Negro painter, has just spent six months in Ghana and Nigeria, while Felix Idubor, a sculptor from Nigeria, has taken a seven months' course in the United Kingdom, Belgium and France.

Born in 1928, in Benin City, in Western Nigeria, Idubor is entirely self-taught for he received very little formal education. He began carving at the age of 8 and was earning his living at this craft only four years later. He has held several exhibitions in Nigeria. His recent show at the Imperial Institute, while studying in London on his Unesco fellowship, was one of the most successful in recent years and was warmly praised by art critics of various countries.

Lectures

John Biggers has taught in several universities in the United States before taking up his recent post as head of the Art Department at Texas Southern University, in Houston. He has always been deeply interested in African art and his trip to Ghana and Nigeria was in a sense a pilgrimage to the sources.

"Part of the reason why I wanted to go to West Africa," he said, "was to meet the people and see where this art springs from; to know an art, you must know the people. I wanted to live with the people. And this great expressive quality that characterizes African sculpture, you immediately see it in the people. The people have this spontaneous, free expression—in their walk, in their conversation.

"But also I was interested in seeing the relationship of the people in Africa and people of African descent in America. For example, the wonderful spontaneous feeling of group, of 'togetherness' which you get in small communities in America, in the South—the atmosphere of the crowd, of the market—of the exchange of goods, of fellowship (for the market is also a place where friends come together and talk)—this wonderful relationship, I felt the same in Nigeria and Ghana.

I even made the remark to some friends there, 'I feel like I'm at home, really.'

Motherly Type

"Also, thinking in terms of individuals, there is still a close relationship. In West Africa, the old women are called 'Mammy' or 'Mamma'. In America they are called 'Mammy'. This motherly type of woman, this guardian—one who cares for people, the family—this strong feeling of the mother—I witnessed this in Ghana and Nigeria. And it is a part of my own background in America. So to me African art now has become alive. It is not a thing that is set apart in a museum, that has influenced many of the Western artists such as Picasso and many others at the beginning of this century. It is not any longer a cold, aesthetic thing of great beauty, but now it is alive because I felt I have made a relationship with the people, with the spring from which it flows.

"It was also quite enlightening to me to know that basically this rich West African art is religious—art in this area springs from a religious impulse. In visiting the shrines of Ghana and Nigeria you might say we can see a parallel, for example, with the early Christian churches, where you had the shrines of different saints carved to represent religious figures. In Nigeria, I visited some shrines that had to do with the Orisha cult and there many figures are placed in the shrine. They were not worshipped in themselves, but were simple symbols. They represented a holy personage, it might have been an ancestor, who had made a great contribution to the social development of the people, but the figure simply symbolized the leader.

Origins Of African Art

"And I was able to clarify in my own mind the origins of African art. Its main roots are a very deep religious impulse. To me this was very important because when I now see the marvellous plastic form which characterizes African sculpture, I feel I know why it has taken this form. Because to express spirit, we must deal with an

expressionistic art and not a realistic one."

Felix Idubor, as a Nigerian, fully supported Mr. Biggers' view. In the past, he said, most of the arts in Africa were inspired by the ancient secret cults like the "ju-ju", and depicted the godly spirits of dead fathers and mothers. The masks were carved mainly for the masquerades, for use when performing the harvest celebrations, but some bronze carving were made for decoration.

"Until the last century," said Mr. Idubor, "wealthy people supported the artists in Africa. They bought works of art for their secret cults and to keep alive the memory of traditional heroes. Artists in African communities were kept fully busy, notably during the 16th and 17th centuries. They were honoured and respected by all. A man called Ezeigboke was a great artist in Benin City in Western Nigeria. He was famous in his day as a great ivory-carver and his work played a major part in Benin arts. Then there was Igwe-Igha who was noted for his skill as a great brass-smith in Ife. Through his talent in brasswork he was invited to Benin by King Ogua to teach the art of brass casting in Benin City."

Western Influence

Asked whether he found himself influenced by the impact of Western art during his course at the Royal College of Art in

London, Felix Idubor said that he hoped he had not been influenced too greatly.

"From my experience," he said, "it is tremendously valuable for artists to come from Africa to study the art of the West, but there is one reservation which I have personally. I hope that African artists coming to Europe to study in the future will not be overwhelmed and lose their own traditional forms and inspirations.

"The Unesco fellowship has given me the opportunity of doing two very important things: to learn new methods and techniques which I can take back to Africa and, secondly, to show people in Europe something of modern Western African art.

Before leaving Nigeria for London in April 1957, I told the Nigerian Government that it would be a great opportunity for me if I could arrange an exhibition in London so that I might show my work to the outside world. The Nigerian Government approved and consequently my 37 pieces of sculpture, finished and unfinished, were shipped to me in London. To the collection which I brought from Africa I added some new pieces which were the result of my work at the Royal College of Art. Thus, I was able to exhibit, together with my African works, pieces produced in England, and I believe I have demonstrated that, however long I may stay in Europe, I will still retain the African technique and style in art.—UNESCO.

Phone 34-1249

F. O. Box 1249.

MASTER BROS.

(PTY) LTD.

WHOLESALE MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS

HOUSE FOR KEEN CASH PRICES

21 West Street, JOHANNESBURG.

Cable & Tel. Add. HARGVAN.

Phone 29368

P. Hargovan & Co. (Pty.) Ltd.

Earthenware Pickle Jars 2 Gallons 12 6 each F.O.B. Durban
Fresh First Grade Green Ginger 1/2 per lb. " " "
Fresh First Grade Garlic 2/- " " " " "

Cash with order only.

P. O. BOX 1250.

155/7 Warwick Avenue
DURBAN.

Federal Commentary

From Our Bulawayo Correspondent

TWO members of the United Federal Party were told they weren't wanted in the Embassy—one of Salisbury's swank restaurants—last week. The reason? They have black skins.

This was just another colour bar incident, of course.

But what makes this one even more despicable than usual is that the Africans are first-rate journalists who at the time were on assignment for their papers.

The journalists were Mr. Lawrence Vambe, chief editor of African Newspapers Ltd. (Salisbury) and Mr. Nathan Shumuyarira, his assistant.

They were invited to the Embassy Restaurant by representatives of an international firm of anti-biotics producers.

Mr. Shumuyarira arrived first. He was chatting to his boss when the manager asked him to leave.

Apparently a group of what the manager termed "real white Rhodesians, who spend plenty of money here" had told the manager they objected to Africans using the restaurant.

They threatened that if the African (Mr. Shumuyarira) was not ordered to leave immediately, they would take their custom elsewhere.

The manager complied with their wishes and ordered Mr. Shumuyarira to leave the premises.

Meanwhile, Mr. Vambe—who recently returned from Am-

erica where he was a guest of the United States Government—arrived at the restaurant.

He was informed by the receptionist that he must not go inside.

Later, the manager explained to him about the protest by his white patrons.

On the telephone, Mr. Vambe told me that he and Mr. Shumuyarira had a mission in life.

It was to try to persuade Africans that "peaceful co-operation and understanding" between the races in the Federation could eventually be achieved.

"How do you think we feel when we are treated in this way? What are we to tell our people?" asked Mr. Vambe.

Top salaries range over £2,000 a year in accountancy, civil engineering, building societies, Municipal services and banking. WRITE for the FREE BOOK "The Direct Way to Success," from the SCHOOL OF ACCOUNTANCY backed by 45 years of successful educational service. P.O. Box 4502 (ZD) Johannesburg or P.O. Box 1865 (ZD) Durban.

R. VITHAL

Bookkeeping, Writing up Sales of Books, Balance Sheets, Income Tax Returns.

Coronet No. 12 Barkly Arcade, 36 Market Street, Cor. Diagonal & Market Eas. Johannesburg. Phone 33-1854.

S.A. Now Has Nearly 15 Million People

THE Union's total population is now almost 14,500,000—an increase of about 1,750,000 people since 1951. Figures in the latest official estimates show that the Union's White population has topped 3,000,000 for the first time in its history.

The estimates have particular significance in view of the Government's controversial race policies.

For instance, while the increase in the White population since 1951 is 370,000, the Africans have increased by more than a million, the Coloureds by 257,000 and Asiatics by 75,000.

The total African population of the Union is estimated at 9,606,000, the Coloureds at 1,360,000, and the Asiatic 441,000.

The White population of the Johannesburg metropolitan area is estimated at 398,000, an increase since 1951 of 39,000. The

African population, however, has risen to 576,000, an increase of 111,000. Africans, in fact, account for more than half of Johannesburg's total population of just over a million people.

A striking feature of the figures in the 13 major metropolitan areas is that the African population has risen by nearly 400,000, while the White population in the same towns has increased by just over 250,000. Forty per cent of the total increase in Africans since 1951 is in the urban areas.

Following are the principal figures relating to the main metropolitan areas.

	Whites	Africans	Asians	Coloureds
Johannesburg	398,500	576,200	29,900	48,000
Cape Town	286,200	70,700	9,900	362,400
Durban	181,200	203,900	223,200	26,100
Pretoria	180,200	148,000	7,300	7,900
Port Elizabeth	97,900	90,500	5,300	54,200
Germiston	97,300	113,600	2,900	3,200
Vereniging/Vanderbylspark	60,100	153,200	1,300	1,400
Springb	40,500	87,900	1,400	1,400
Benoni	46,100	90,600	2,200	5,200
Bloemfontein	65,000	76,900	—	6,000
East London	49,400	50,100	2,000	6,700
Pietermaritzburg	36,400	26,200	22,100	3,800
Kimberley	22,500	29,100	1,400	18,800

Surgeons, doctors and nurses leave nothing to chance. In hospitals, surgeries and clinics throughout Southern Africa and overseas, Dettol is the antiseptic largely preferred in the fight against infection. For Dettol is both powerful and safe. Let the wisdom of the specialists be your guide and assurance; whenever infection threatens in your own home... use Dettol promptly.

DETTOL

THE ANTISEPTIC DOCTORS USE

BOOKS FOR SALE

Eminent Americans—J. T. Sunderland	7	6
Christian Missions—M. K. Gandhi	6	0
Selected Letters I—M. K. Gandhi	1	0
A Discipline For Non-Violence—R. B. Gregg	1	6
Towards New Education—M. K. Gandhi	2	6
Barvadaya—M. K. Gandhi	5	3
Indian Home Rule—M. K. Gandhi	1	0
Public Finance And our Poverty—J. C. Kumarappa	2	6

Obtainable from:

"INDIAN OPINION,"

P. Bag. Durban, Natal.

India Letter

(From Our Own Correspondent)

Indians Prosecuted In Pakistan

SOME 550 Indian nationals were arrested and prosecuted by the East Pakistani Government during 1957 for not being in possession of valid passports or visas, the Prime Minister, Mr. Feroz Khan Noon, told the National Assembly on February 18.

The problem of stateless Indians in East Pakistan figured in the National Assembly during the question-hour.

Bhoodan Tour Of Maharashtra

The executive committee of the Praja-Socialist Party (Maharashtra), welcoming the proposed Bhoodan tour of Acharya Vinoba Bhave in Maharashtra, has directed all the district units of the party to give active co-operation to him and his colleagues.

Party members from Maharashtra elected to the Lok Sabha and the Bombay Legislative Assembly have been

called upon by the Executive Committee to participate in the tour when the Bhoodan leader visits their respective constituencies.

Breach Of Peace In Middle East Feared

The Prime Minister, Mr. Nehru, informed the Lok Sabha on February 18, of the possibility of another breach of peace in the Middle East before the House voted a motion of thanks to the President for his address. Mr. Nehru told the House that "ominous sounds" were coming from Israel and there was "some danger" that as a result of the formation of the Egypt-Syria union and the Iraq-Jordan Federation, Israel might take "precipitate action". Where this might lead no one could say.

India, he said, had welcomed the Egyptian-Syrian union as the people "obviously" favoured it. It would also welcome the Arab Federation provided

the move was popular. But it was meant to be a political counterpoise. "We don't know what the result may be."

Referring to the French bombing of the Tunisian village the Prime Minister said, "The shocking bombing was on a par with the Jallianwallah Bagh horror." If this policy was persisted and approved by the French Government and the people and others, then there was the greatest disaster ahead in Africa."

Organised Plot To Cheat Co-Op. Banks Foiled

Timely action by the Bombay C.I.D. has nipped in the bud a State-wide racket operated by a well organised gang, to cheat co-operative Banks with bogus letters of credit.

The police had their first clue to the activities of the gang when some co-operative banks in Vidarbha started receiving letters purporting to come from the Registrar of Co-operative Societies.

Police suspicions were aroused when a bank in Nagpur received on the same day six letters dealing with the same

subject. On examination it was found that none of the signatures tallied with those on letters previously written to the Bank.

Retailers Want Bus Rank Removed

At the annual general meeting of the Durban and District Indian Retailers Association held at the Surat Hindoo Association Hall last Sunday the following officials were elected for the ensuing year:—President Mr. E. H. Ismail, Hon. Secretary Mr. V. Gosai, Hon. Treasurer Mr. Govan Mami and Hon. Auditor Mr. L. B. Patel. Committee: Messrs. Keshu Bhasu, A. B. Jetham, Dayanath Bhika, V. D. Patel and L. B. Patel.

Among the resolutions it was unanimously resolved to re-approach the City Council regarding the removal of the Bus Rank to the present Testing Ground Site in Warwick Avenue owing to the chaotic conditions which obtain at the present Indian Bus Terminus in Winter-on Walk.

THE QUEENSLAND INSURANCE COMPANY LIMITED.

(INCORPORATED IN 1886 IN NEW SOUTH WALES)

TRANSACTS ALL CLASSES OF INSURANCE

Fire - Marine - Accident

Consult:

MISS TEHMI SORABJEE RUSTOMJEE

SPECIAL INDIAN REPRESENTATIVE.

106 MANSFIELD ROAD,

P. O. Box 476.

DURBAN.

TELEPHONES 47453 & 47888.

BOOKS FOR SALE

Reminiscences—M. K. Gandhi	2	0
An Atheist With Gandhi—Gora G. Rao	2	0
A Gandhi Anthology (Book I)—V. G. Desai	1	2
Gandhian Ethics—Hemry Gopal Ray	2	6
Basic Education—M. K. Gandhi	2	8
Bapu's Letters to Mira (1924/48)	7	6
For Panchajanya—M. K. Gandhi	2	6
The Educational Philosophy of Mahatma Gandhi —M. S. Patel	8	0
To Women—Abanindranath	1	0
Drink, Drugs and Gambling —M. K. Gandhi	6	6
To the Students—M. K. Gandhi	8	6
The Gospel of Selfless Action or The Gita According to Gandhi (Translation of the Original in Gujarati with an additional introduction and commentary) —Mahadev Desai	8	8
What is Wrong With Indian Economic Life —D. V. K. V. Rao	2	0
Christianity Its Economy And Way Of Life —J. C. Kumarappa	2	0

Obtainable from:

**Indian Opinion,
P. Bag, Durban, Natal.**

If you have liked this issue of "Opinion"—the Way of Gandhi—why not send us this subscription form and so enable us to supply you further issues of the Journal without a break—

SUBSCRIPTION ORDER

Please send me a year's issues of "Opinion"

Name _____

Address _____

I am enclosing the subscription amount (Half Year within the Union 15/6; elsewhere 18/6 by _____)

Date _____ Signature _____

GIFT SUBSCRIPTIONS ORDER

Please send a Half Year's issues of "Opinion" to my following friends, superscribing the copies as under:

"This copy is a gift from _____"

1 Name _____

Address _____

2 Name _____

Address _____

3 Name _____

Address _____

I am enclosing the subscription amounts by _____

Date _____ Signature _____

"OPINION"

c/o Indian Opinion,
P. Bag, DURBAN.

BOOKS FOR SALE

THE DELIVERANCE (A picture of the palpitating life of the joint family)	4	0
INDIAN STATES' PROBLEM (Gandhi's Writings on Utterances)—M. K. Gandhi	10	0
FOUNDATIONS OF PEACE (Critical study of the conditions which precipitated two world wars)—K. T. Shah	14	0
DELHI DIARY—Gandhi	10	0
A SURVEY OF RACE RELATIONS (1934-54)	1	0
A PROPHET OF THE PEOPLE —T. L. Vaswani	8	0
KRISHNA STORIES —T. L. Vaswani	7	4
A VISION OF FUTURE INDIA—K. O. Mashruwala	2	0
SOVIET ATTITUDE TOWARDS CHINA Facts And Facts—Stanley Powell	8	0
AMONG THE GREAT (Conversation with Homain Holland, Mahatma Gandhi, Bertrand Russell, Rabindranath Tagore and Sri Aurobindo)—Dilip Kumar Roy	22	0
TWO HISTORICAL TRIALS IN RED FORT —An account of the trial of the Officers of the I.N.A.	14	0
WHY CRIPPS FAILED (Documented account from the Indian Nationalist point of view)—M. Subrahmanyan	9	8
FAMOUS PARSIS	2	6

INDIAN CHRISTIANS —G. A. Natesan	7	8
SEVEN MONTHS WITH GANDHI —Krisnadasa	12	8
A BRIGHTBOUS STRUGGLE —Mahadev Desai	2	2
NON-VIOLENCE IN PEACE AND WAR Vol. I—M. K. Gandhi	16	0
NON-VIOLENCE IN PEACE AND WAR Vol. II—M. K. Gandhi	14	0
FROM YERAVDA MANDIR —M. K. Gandhi	1	0
GANDHIANA—D. G. Deshpande—(A Bibliography of Gandhian Literature)	5	0
GANDHI-JINNAH TALKS (Text of Correspondence and other relevant matter)	2	8
PILGRIMAGE FOR PEACE—Pyarelal	12	8
TO STUDENTS—M. K. Gandhi	8	0
BAFU—Marty F. Barr	1	0
COMMUNAL UNITY—M. K. Gandhi	25	0

Obtainable from:

'Indian Opinion,'

P. Bag, Durban, Natal.

આપના દિવસમાં કેટલાં શુભ અને કેટલાં અશુભ કાર્યો કર્યા તેનો સારના શુભ પહેલાં વિચાર કરવો. અશુભ કાર્યો કર્યા હોય તેમાંથી એકાદ બીજો દિવસે ન કરવાનો નિશ્ચય કરો અને શુભ માં વધારો કરો.
બ્રહ્મચારી વિધવા પ્રકારના.

પ્રસ્તુત પદ યુગ્મ-અંક ૬

તા. ૭ માર્ચ, ૧૯૫૮.

કુલક નંબર પે. ૪

બધા માટે એક શાળા શા માટે નહીં ?

રજામાં એક યુવક લખતાં એક યુરોપીયન કે જેઓ યુનીયનમાં પેદા થયેલા છે અને અહીં જ રહે છે તેઓ લખે છે કે :

"હું યુરોપીયન હોવા છતાં મારું હું કે આજે બીજા ડી બ્લેક એજલા જ સાથે રહેતા કામ કરી રહ્યા છું.

"હું આ તમને લખું છું કારણ કે—મારા કાઉચ આફ્રિકાના લોકો માટે, હું થોડો શરમીલો થઈ છું—જેમ નથી કારણ હું જોતો તેમાં ભાગ નથી લેતો.

"હું મારું હું કે આપણે બધાએ એક જ છાપરા નિર્ણય લેવું જોઈએ, અતે આપણે બધા માનવો છીએ, આ દુનિયામાં બધાએ એક જ હેતુ સાધવાનો છે. આથી કેઈ કાળો હોય કે, જુદી ભાષા બોલતો હોય કે, ધર્મ કે અર્થ જુદા હોય એ બધું શા માટે મર્યાદા છે ?

"પ્રત્યેક માણસને કેળવણી દેવી જ જોઈએ—અને એનો રંગ કે ધર્મ તે નથી આપતો—આપણી પાસે શિક્ષકોની અછત છે કે જેથી આપણે તેને જલ્દી મળી નથી કરી શકતા. શું કામ આપણા શિક્ષકો અધે પ્રયત્ન કરે છે અને માનવભાષા ફેરવાયા કરે છે ?

"આ મારા નાણા છે અને તેય તે—અરજ છે અને તમારા પછી છે—શા માટે અજાણ કરવા ?

"હું મારું હું કે હું મારો મત ફોટું છું તારે બીજાઓની જેમ તમને પછી ભલે ભાગતો હશે—તમને ભાગતું હશે કે; અંદા નાહ્યા પેલા વગરનો નેટીવ તમારા ભાગતની ચક્રે શાળા

માં જોડશે. અથવા તમારી જેન ફિક્સરીએ. કાળા માણસને પરણશે.

"એવા ઘણા છે કે જેમની મામલી કાળી નથી છતાં મારી જેન તેમને પરણે છે અને ગમશે નહીં.

"માનીએ કે ઘણા નેટીવો સ્વચ્છ નથી હોતા. પણ આ સવાલ શું કેળવણીનો અને સ્વચ્છ નથી ? જેમ ન કહેતા કે તે લોકોને સુધારી નહીં રહ્યા. તમારી પાછળ સમાજ ન હોત તો તમે તમારા કાંત પ્રયત્ન કરતા જ.

માનવજાતની એક ખાસીયત છે.

"જેના પર ભરોસો ન રાખતા, જે તો ફલાળી અર્થમાં ભલે છે, નેટીવોને સારી રીતે ન રાખે, તેઓ બધા જ ખરાબ છે, બધા દુન્ય લોકો. પ્રેમીઓ હોય છે, બધા ફોટોસ કંલુચ હોય છે," આનું અનેક રીતે માનવજાત માને છે.

"અજ્ઞાન નેટીવો માટે વાતો કરો છો પણ આપણે બધા એટલા જ ખરાબ છીએ."

"હું સુધારો કરવા માંડું છું. પણ મારો અવાજ એક જ હશે. મને તેમ પણ હું સમને લાઉં કરવા ઇચ્છું છું. હું એક સાદો સીધો માણસ છું કે જે બીજા એને ધિક્કારતા કે અન્યાય થતાં જોવા રાજી નથી.

"પણ હું પ્રકારમાં ખડું છોડી નથી—કે ઉલો છું."

(સહી)

કોથ ને કેમ છતરો

(બી કેદારનાથજી)

કોથ વિશે વિચાર કરતાં, વધારે વધારે આપણને હોય માન છે તે આપણે પહેલાં તપાસીએ. આપણું કોથ બીજાનું કોથ અન્યાય કરે, આપણું કોથ કોઈ પાસે ન પડે, બીજાના કોથમાં આપણું ને હોય જણાય, ત્યારે ત્યારે આપણે યુરોપીયન જેમ જાણીએ, અને કોમના આવેશમાં આપણી વિવેકચકિત કૃતિ થઈ જાય છે. એક પછી અને કે આપણું અકિત કરનાર અકિત કેળવ નિશ્ચિત માન જ હોય, તો પછી જિના પર યુરોપીયન કરવાથી કદા નહિ જણે જેમ આપણને ખરાબર સમજશે. બીજા તરફથી આપણને અન્યાય થતો હોય તો તે આજતમાં યુરોપીયન કરવાથી

અન્યાય નથી મળવાનો. કેમ કે તેમની સ્વાતંત્ર્ય નિશાની છે. એટલે એનું યુરોપીયનને આપણે કોથમાં રૂપાંતર કરીશું એટલે કે બીજાનું કોથ અન્યાય મેળવવાનો પ્રયત્ન કરીશું તે આપણને કારણ થશે. આટલું સમજાવું તો આપણે કોથ કોથને અન્યાય નહિ માન તેનું જ્ઞાન આપોઆપ જ રાખીશું.

જનગત અવસ્થા

કોથ કોથ પાસે પડ્યું—ન પડ્યું એનો આધાર ઘણા સમયે પડે છે, થોડે સમય પાસે યુરોપીયન જેમ જાણીએ. કોથ કરનારની કુશળતા અને પ્રમાણિકતા તથા અન્યાય સાથે અને સહકાર આપી પડે કોથની સરળતાનો આધાર છે.

આમાંથી એકાદ વસ્તુ પછી ન હોય તો કોથ પાસે પડ્યું નથી એટલું જ સમજાય તો પછી યુરોપીયન નહિ થવાય. કેટલીક વાર બધી માનુષી કાળજી પુરવંકે કામ કરું હોય છતાં નિષ્ફળતા મળે છે ત્યારે મનુષ્ય કલાલ મને છે, અને વિશેષ કરીને ત્યારે અપ્રમાણિક રહે અને અસત્યથી વર્તન રાખેને. યુરોપીયન જેમ નિષ્ઠા હવેમની જાય છે, પણ મને તે માન તો મે તેજી પોતાની સત્કર્મ વિશે જ રહેવું જોઈએ. આ જખતે વિવેકની છુલ જ જરૂર પડે છે. બીજાના કોથ કેખાવાથી આપણને યુરોપીયન જાણશે. પણ જો કે દેખે તરફ જમારતિથી જોવાની માનતા કેળવી હશે તો આપણા કોથનું નિવારણ થશે. હવેના બીજાના જ કોથે, જોવાથી મનુષ્ય ધારે ધારે અઠંગારી મને છે. અઠંગારી મનુષ્યનો વિચાર રૂપાય છે. બીજાઓ કરતાં પોતે કંઈક વિશેષ છે, વધારે કુશળતા છે, વધારે સમૃદ્ધ છે એવું અભિમાન તેને માન છે. આવે જખતે તેની પ્રગતિ અટકે છે. એક વાર તે અઠંગારના રૂપમાં સપડાય છે એટલે પછી બીજાઓને પોતાની કલકા મળે છે; તેમના કુલો ન જોતાં તેમના કોથો જ જોવા કરે છે પરંતુ જખત મનુષ્ય લોકોમાં પોતાના જ કોથનું સંરક્ષણ કરતો હોય છે અને પોતાને અન્ય સમજાને તેનાથી છુટવાના પ્રયત્નો કરતો હોય છે. એટલે જોઈ જોનામાં પોતાની અવધતાનું જ્ઞાન જખત કરે તેટલે અરો તેનો અઠંગાર ફીણ થશે.

લોક જુલિ

મનુષ્યમાં ત્યારે સોશલિસ્ટ મને છે ત્યારે તે જન અને કીર્તિના પ્રસિદ્ધિમાં સપડાય છે. જખતની પાછળ પડેલો માણસ પ્રમાણિકતા અને તરજ નિષ્ઠા જુલો જાય છે. કીર્તિની પાછળ પડેલો મનુષ્ય બીજાની નિષ્ઠા અને કાળી કરવાના કોથમાં પડે છે, અને કીર્તિ મેળવવાની યેસજામાં અનેક પ્રયત્નો પછી રહે છે. આમ જન અને કીર્તિની પાછળ પડેલો મનુષ્ય સારસારનો વિવેક જુલો જાય મને તે રહતાએ. અખતાર કરે છે. પણ જો જો (અનુસંધાન માટે જુલો પાડું દર)

"ઇન્ડિયન ઓપિનિયન"

સુક્રવાર તા. ૭ માર્ચ, ૧૯૫૭.

એ. એન. સી. માં અસ્થીરતા

પ્રત્યેક દ્વાંસવાદીના વર્તમાન પત્રોના કેવાલો જણાવે છે કે; આફ્રિકન નેશનલ કોંગ્રેસમાં અસ્થીરતા પર્વતી થઈ છે. અને બહુ મોટા પ્રમાણમાં તે હોવાનું કેવાલો જણાવે છે. આને લીધે આફ્રિકનોના વીજી કોમ આશિના સંબંધ પર મજબૂત ગંભીર અસર થશે.

આ અસ્થીરતાનું મુખ્ય કારણ એ છે કે; કોંગ્રેસના આગેવાન નેતાઓ દેસાઈકના આરોપમાંથી મુક્ત થઈ છૂટા થયા છે. આમાં એક મુખ્ય વિરોધી પક્ષ છે કે જે કોમવાદને ઘણું મદત આપે છે, ફીચન દ્વારા કેસ ચાલુ હતો ત્યારે આ મુખ્ય મુદ્દા પર મુકા મોટા નેતાઓ છૂટા થયા કે વાતાવરણ ગરમ થયું અને તેઓએ આ સમય લઈને માટે મોંઘા મૂક્યા.

પ્રેક્ષતા હેઠળો પરથી એમ લાગે છે કે; આ ગરમ વાતાવરણનું મુખ્ય કારણ કોંગ્રેસની છે, તે એમાં એ નહીં છે કે આથી કોંગ્રેસનો આદર્શ અને એની લક્ષ્ય ભેખમાય છે. આનો તોડ જલદી લાવવો શક્ય નહીં અને અને ભૂતકાળના આપણા-અણુ ભવ મુજબ આ બધાનું પરિણામ સમય જણાવશે.

આ હરોળના સીધી શરો રસ્તો એજ છે કે, અમા સમજી અને શુભેચ્છકોએ ધીરજ ધરી અને મરીશ્વીરીને નિહાળવી અને પોતાના વિચારો જાહેર કરવાની ઉતાવળ કરી અસ્થીરતાને વધુ ગુચ્છવવી નહીં, આમ કરવાથી કોંગ્રેસને મદદ મળશે અને તે પોતાનો રસ્તો સીધી શકશે.

'કોન્ટેક'ને આવકાર

દેશવાદ, પશુની નીતીના સરજનારઓ પાસે પોતાનો અવાજ ફેલાવવા આ દેશમાં ઘણા સાધનો અને છાપા છે. આને પરીણામે પ્રજામાં એકજ નિતીનો પ્રચાર થયા કરે છે અને પ્રજા તેનેજ સત્વ માની દોરવાયા કરી છે. આથી માનવ સ્વતંત્રતાના હિમાયતીઓ આ દેશમાં ઘણાં જોડા છે.

કોડા સમયથી લીબરલ પક્ષ તરફથી "કોન્ટેક્ટ" છાપુ-પાખવાડીક-રૂઢ થયું છે. આ પત્ર ઇલાહાબાદના નિતીને બીજી બાજુ પ્રબળ સંબંધાયેલો, અને તેથીજ આવકાર પાત્ર તે બને છે. આ પત્ર ફુનીયા સામે એક મિત્ર સાલિક આફ્રિકાનું ચિત્ર રચી કરવા માટે છે. અને તે એ પક્ષ ફુનીયાને ખતાવવા આગે છે કે; આ દેશમાં ઇલાહાબાદના વિરોધ કરનારા ઘણાં જોડા છે.

આ કાગ મિત્ર સમાજ પોતાના વિચારો રચી કરી શકશે અને તેથી આવા પત્રને આવકાર મળવો જોઈએ.

કોમ ને કેમ છતરો

(પરેલા પાનાનું અનુસંધાન)

એટલું સમજે કે અસત્યને માથે અને અપ્રમાણિકપણે મેળવેલું પન નહેલું મોઢું નાલ પામવાનું જ છે તે એને કુખી જવાનો પ્રશ્ન નહિ આવે. પન બપોરે માલ પામે છે ત્યારે જન-સેવી મુશ્કેલી પ્રુમ કુખી થાય છે. આવે વખતે જો તેણે સોભા ભજવે હશે તો તેને કુખી થવાનું કારણ નહિ રહે. એ ખરું છે કે સમાજમાં સત્યને માથે જનારાને ધણાં કષ્ટો વેઠવાં પડે છે ને તેને સંપત્તિ મેળવવાની મુશ્કેલી પડે છે; તેથી જ મુખ્ય જો પોતાની સોમરતિ છોડી દે અને પોતાની અસ્થિરતાની મર્યાદા સ્વીકારે તો જાવને માથે તેની આછવિકા મેળવવામાં મુશ્કેલી નહિ પડે. લોભથી મુક્ત થવા મુખ્ય સ્વમુખની પ્રતિ જો એથી કરીને તેમ જ એકેક મુખની લાલસાથી પોતાની પ્રતિ રૂપાય છે જુલુ વિનેકપુરક 'જમણને સોના સુખારે' સેવામારી પ્રતિ આદરથી. ઉદારતાની ભાવના નેટલે જાશે ભૂતત મદદ તેદલે. જાશે તેની લાભરતિ જોઈ થશે. જઈ સોભ નો જર્મ જરાજર સમજ તેવો જરૂરી છે. પોતાના નિર્વેક માટે જરૂરી વસ્તુ પ્રાપ્ત કરવામાં લોભ નથી, તેમજ એવી વસ્તુઓને મર્યાદિત સંમક કરવામાં વે કરો દોષ નથી. મુખ્ય તરીકે સહચારથી છવવા માટે, કુટુમ્બ ના નિર્વેક માટે અને મુશ્કેલીના સમય માટે આપણને અમલથી જે ભોમવાઈ કરવી પડે જે સંમક કરવો પડે તેને લોભ કે સહાય પરિમક નહિ કહેવાય.

જરૂર કરતાં વધારે વસ્તુઓ પ્રાપ્ત કરવામાં લોભ છે, તે અવસ્થામાં પરિ મક છે અને તે વાપરવામાં લોભપણું છે.

મોઢું
કોમ પક્ષ વસ્તુના મોઢામાં પડતાં પરેલાં મુખ્ય વિવેકલિપ્તિ વિચારનું ભેદજે કે તે વસ્તુની પ્રાપ્તથી તેને શો લાભ થશે અને તેના વિઠાજના આમમાં તે સહાયરૂપ જનને કે અત-શયરૂપ. મોઢું એ-મજા કુખીનું મુળ છે. ત્યાં જો મુખ-પ્રાપ્તિનો મામું છે. મુખની પાછળ પડતું તે પોતાના જ પાછળાને પકડવા નેતું છે. જેમ જેમ તેને પકડવા જઈએ છીએ તેમ તેમ તેને દુર ને દુર જાય છે, પક્ષ જો તે પાછળાને પકડવાની દેઠ-માઈ પાછો ફરે છે તો પાછાથી જ, તેની પાછળ પાછળ આવે છે, નેટલે જાશે મુખ્યમાં ત્યાંની ભાવના ભૂતત થઈ હશે તેદલે જાશે તેનો મોઢાથીયે થશે અને છવન વિઠાજને જરૂરી સુખ તેને મળા રહેશે.

સંમક
આમ આપણે જોઈ કે કામ, કીપ, લોભ, મોઢું આદિ ફર્યો ને તેમાંથી પેદા થતા વિઠારો નેવા કે અકાર, અસત્ય, અપ્રમાણિકતા, વગેરે કુદ કરવા માટે મુખ્યે સંમક, પ્રેમ, ક્રુપા વતિ, નિરકારપણું, ત્યાગ, અપરિ-મક વગેરે સજ્જનો જ કેળવવાં રહ્યાં. નેટલે જાશે આ સવસ્થોની ચાના વધારે હશે તેદલે જાશે તેના ફર્યો. પક્ષ જોડા કરો.

વધુ પગાર

'ઇન્ડિયન ઓપિનિયન'ના અધીપતી સ.કેમ

હું આપણે છાપામાં રેન્ડ વિષે જોઈ અને કાલ થઈ રહેલી મોટી મોટી વિષે પક્ષ સંબંધીએ છીએ, અને વાચીએ છીએ. કોમ કહે છે કે, પોલીસમાં વધારે થશે જોઈએ. કોમ કહે છે કે, પોસ્ટાલ રાખી લેવી કરનારાઓને પોતાની વિઠા કરવી જોઈએ, તે છતાં પોલ આપણે મોટી વિષે સંબંધીએ છીએ. આનું કારણ શું?

હું નવ વરસથી નેટીવ સેકેશનમાં રહું છું અને તે વસ્તીમાં મોં પેલા ની અછળને લીધે કુદને માંગી જતાં જોયા છે. રાષ્ટ્રીયતાના બનાવવા માટે મોટીને પકડાતા જોયા છે, અને મોટી રેખાતી જોઈ છે. આ લક્ષ્યોમાં રાષ્ટ્રીયતાના વધારે તે એટલું, માટે મતા વધાર્યાં આવે છે કે મનાથી, આવી કરીને તેમના પમાલ ઉપરાંત પેલા

પેલા વધારે મોં, પક્ષ બપોરે આ રીતે પક્ષ જો પેલા નહીં મેળવી સમય અને કેસ, મોઢું અવસ્થા લાલ-લાલઃ વેચવાથી પક્ષ નહીં અને તો આકોષ નો પોતાનું ભરણ પોષણ કેમ કરી શકે?

જીવાનીમાંને રાહ જોવી અમવા, જુને મરવાની ધીરજ નથી કોતો અને એટલા માટે તેમને; જેમની પાસે પેલાં લોભ જોમની પાસેથી લેવાનો ધરોહો કરે છે, અને એને પરીણામે જ મોટી છુટકારો થાય છે.

આકોષોના સંપર્કમાં રહેવાને ભણે, જે નેતું છે કે જે લેમને કારણ પમાર મળે છે જે લેમને છુટ દાદ કરવાનું, જન નથી થતું. જોડે માં આનું છે; જે આ છુટકાર અટકાવવા લોપ તો, આફ્રિકનોના પમાર; વધારવા જોઈએ. પમાર વધારીને પરીણાજ; જોઈએ તો રેવું?—કેરીઓ ફેલાથી.

વિકાસમાનની જડ વિચારમાં રહેલી છે, તેથી વિચારો-કેપર કોમ મેળવશે...અને એ જ ન રહેવા રેડું, કારણ તે જીવેલી વિચારોથી ભરી મેળવું... (કોમ ન હોવ, રાદે ઉપ ન આવે) ત્યારે વિકારોના કુમલા અંબે, (આવે પ્રકરે) સર્વોપરી સાધન જાય છે. અમવાનને...કરવામાં રાખીને... જાય કરવો. જરૂર આવતો હોવ ત્યારે બીજું કંઈ જનમાં ન કોડું જોઈએ...
—મર્મીલ.

મોલાના આઝાદને અંગૂલી

પાકીસ્તાનના પ્રમુખ ઇસ્કેન્દર મીરજાએ મોલાના આઝાદના મૃત્યુનો ખેદ દર્શાવતો સંદેશો ભારતના પ્રમુખ રાજેન્દ્રપ્રસાદપર પાઠવ્યો હતો. તેઓ તે સંદેશમાં જણાવે છે કે, "મોલાના આઝાદે પોતાના જીવન કાળ દરમ્યાન પોતાના દેશની આઝાદી માટે લડત લડી હતી. તેઓ સારા ઇસ્લામીક લેખક હતા કે જેઓની ઘણા એવા હરીફાઈ કરી શકે અને એક સદ્યહાસ્ય તરીકે તેઓ આદર્શ વ્યક્તિ હતા."

ખીલ સંદેશોમાં (વિએટનાના પ્રમુખ હો છે. તેઓએ જણાવ્યું છે કે; "હિંદની સરકારે અને તેની પ્રજાએ એક ઉપકાર દેવ બરાબર અને અધ્યયેષ્ય પુત્રને સુખાળ્યો છે કે જે પુત્રે પોતાનું જીવન હિંદની આઝાદીની કાલમાં ફોખી દીધું હતું અને આઝાદી બાદ દેશને આંધરમાં અર્પણ કર્યું હતું"

પંડિત નરેન્દ્રે પણ દિલાસાના વજ્રા સંદેશોમાં જણાવે છે. જેમાં હન્ડા-નરેન્દ્રેના પ્રમુખ, વડા પ્રધાનો, ખિલત ધર્મીઓ, મમ, ન્યુઝીલેન્ડ અને અફઘાનિસ્તાન, અને પરદેશ

પ્રધાનો ક્રિસ, જર્મની, બોસ્નેલીયા, કેમ્બેલી પ્રધાનો હાલુદ, અને જેનેરી સાપેરીયાના તેમજ સીરિયાના આકારાળ ને સમાવેશ થાય છે.

પન્ડા દર્શી કચ્ચરરે એરોસીમેલન ના પ્રમુખ જણાવે છે કે, "મોલાનાના મરણથી ભરવાએ એક ક્ષિત ચીંતક અને દર્શકે એક સારો મિત્ર સુખાળ્યો છે."

વડા દેશના વર્તમાન પત્રોએ પણ અંગૂલીએ તેમને અર્પી હતી.

દર્શીએ એક કાવ્ય લખે છે કે, "આઝાદ જેવા એક મહાન યુસ્તીમત્ત મરણ હીંદ માટે નહીં પણ આખરજી રીતે ભરત ફુલીયા માટે અને ખાસ કરીને દર્શી માટે વર્ણ દુઃખદ છે." મોલાના જેવા નેતાની ખેલ પુરવી વણી અમરી છે."

એક ખીલુ વર્તમાન પત્ર "મીડિંગ" દ્વારા હિંદના એક મહાન યુસ્તીમ નેતા તરીકે નહીં પણ એશીયાના એક વિદ્વાન તરીકે તેઓએ અંગૂલી આપતાં લખે છે કે, "આઝાદ પરંપરાથી ચાલતો આવેલો પ્રાચીણીકાને વળગી રહેનારા નહોતા પણ વિદ્વાન કે જે પુઠ્ઠી પૂર્વક ઇસ્લામના આદર્શોને બદલતા અને કુરાનનો પણ મલો બહેળો અર્થ કરતા. તેઓ રાષ્ટ્રીય વિચાર ધરાવતા અને હિંદની આઝાદી ના લડોવા કરતા. કે, જેઓએ પર્મ કે મતીના એક વમર પોતાનું કામ કર્યું હતું."

સીમેન્ટુ "ટેલી ન્યુઝ" લખે છે કે, ૧૯૪૭માં આઝાદી મેળવવામાં અધીષ્ટ નહેરુ પટેલ અને હન્ડા સાથે તેઓ પણ એક અમ નેતા હતા.

હાંગરની ૪,૦૦૦ જાતો

નીચામાં હાંગરની ૪૦૦૦ જાત ઈ જાણીતી છે. તેમાંથી ૪૦૦૦ જાતો ભારતમાં જોવાવામાં આવે છે. દેશમાં પાકતી હાંગરમાંથી ખેડેલા લગભગ ૧-૩ જેટલી રાતર ધર વપરાય, ખાવાય તથા પોતાની જાહેરીયાતની વસ્તુઓ બરીદવા માટે રાખી મુકે છે અને ૧-૨ લાખ જ માનવમાં વેચાય માટે રહેવા દે છે.

હાંગરના પાકમાંથી ૯૦ ટકા કરતા પણ વધારે ચોખ્ખા રસોઇની જુદી જુદી બાનીઓ માટે વપરાય છે. મોટે ભાગે તે ભાત તરીકે જ ખવાય છે ચોખ્ખાની માથા દીક સૌથી વધુ વપરાય પધીમ જાતમાં વાર્ષિક ૩૧૪ રતલ થાય છે, ત્યાર પછી અનુક્રમે આસામ, મક્કસ, અખ્ય પ્રદેશ, કિતર પ્રદેશ અને પંજાબમાં થાય છે જેમાં તે રાજ્યોમાં તે છેક જ એ.છી, એટલે કે અગ્રાએ વાર્ષિક ૭૪ રતલને ૨૦ રતલ જેટલી જ વપરાય થાય છે.

જા માલીતી 'ઇન્ડિયન કોર્ફસીલ જોર એગ્રીકલ્ચરલ રિસર્ચ' તરફથી બહાર પાડવામાં આવેલી પ્રતિષ્ઠા 'રાજસ ઇન ઇન્ડિયા'માં આપવામાં આવેલી છે.

પ્રતિષ્ઠામાં જણાવવામાં આવ્યું છે કે ભારતમાં ચોખ્ખાની તિવજ વણી જોડી છે. સરેરાશ નીપજ (રિવજ હાંગરની) ૭૭૨ રતલ છે. જ્યારે રવેનમાં ૩,૨૩૪ રતલ છે, ઇટલીમાં ૩,૧૦૫ અને જાપાનમાં ૨,૧૫૧ છે, જાપાનમાં જોડી નીપજનું કુખ્ય કારણ વરસાદની અનીચિતતા છે.

આશુચી બચો

દીપ્તી ખાને એક ચીરાટ સભામાં પંડિત નરેન્દ્રે કહ્યું કે અધીષ્ટ ની રીતો ને હાંપદેશ અજતને મારતા પીનાસથી ખચાવશે. ચક્રવર્તી એ રાતી સભામતીને રાહ નથી.

રાસ્ટ્રોની હોડ

હસોની હોડ સંજયે પંડિત નરેન્દ્રે જણાવ્યું કે જે ગ્રામી સભાએ અમેરીકા અને સોવિયેટ જુનીયન ૧૨૨૫૨ બચ સેવે છે અને એક-બીજા ને સમતો કરવા પુરી રીતે સંજય કરેલા છે.

પંડિત નરેન્દ્રે જણાવ્યું કે દરેક જાતના અશુચિયા લઈ પુરોપમાં મુખી રચ્યા છે. આમાં કોઈ નાની સરખી

જુલ કે કોઈ ત્રીણી પંજાબમાંથી થી પરીજા, આવે તે જાણી શકાય છે.

નીઃશસ્ત્રીકરણને કિસ્સેમ કરી પંડિત નરેન્દ્રે એવો મત દર્શાવ્યો કે અમરે જે કે ત્રણ સભાએ અશુચિયા ધરાવતી હોય ત્યારે નિઃશસ્ત્રીકરણની સમજુતી કરેલાઈથી ચવી જોડેએ. આગળ જતાં ક્રિસ જેવાં રાષ્ટ્રો પણ આવ્યા શક્ય બનાવશે ને ત્યારે સમાધાન સાધવું મુશ્કેલ બનશે.

પંડિત નરેન્દ્રે કહ્યું કે જે દર્શક કહે તે ત્રણ ચાર વર્ષમાં તે પણ અશુચિયાથી સંજય થઈ શકે છે અને બનાવી શકે છે પણ અમરો તે રાહ નથી.

પંડિત નરેન્દ્રે દર્શાવ્યું કે ફુલીયા

પર આશુચી જે બોળા હનરે જે તેમથી, એક જ ગામ અચરનો છે અને તે છે અધીષ્ટના સિદ્ધિતોને ધોરણે જીવન ધરાવે. આ સિદ્ધિતો થી આપણે કેટલા મરીત થયા છીએ તે જોવાનું છે.

રાજ્ય ત્યાગ નીટક

ડરબનનું હીંદુ સિક્કા સંઘ ના. ૨૯ જેથી ૧૯૫૮ના સીટી રેલમાં રાજ ત્યાગ નામની નાટીકા બજાવનાર છે. આ પાછળ સંઘ માટે નરણુર એકા કરવાનો હતો છે. મોળો મી. પી. આર. સોંગ, સિશુપાલ રામબરોસ અને અંગીત કાર વી. ડી. જોડીય છે. નાટીકાની દેખરેખ મી. નરેન્દ્ર વેલ્લકાર અને આજી વિભાઈ મલો રાખે છે.

જુલિયુ માટે ઉપયોગી દર્શી બટેટની એક નવી વાનગી

બનાવવાની રીત
૧ રતલ નાનાં બટેટ, ૧/૨ રતલ બાગેશ્વ દર્શી, ૨ મધ્યમ કદનાં દટેટ, ૨ મધ્યમ કદનાં ક.દ. ૧ અમરો જોળ, ૨ જીસા કાપા, ૩ અમરો ધી, વાટેશ્વ આદુ, જરૂર પ્રમાણે અરમ મસાલો, મીઠું, મરચું ૨૦૬, ૮ થી ૧૦ લીટાં મરચાં.

મીઠું નાખેલા પાણીમાં બટેટાં બરી નાખે. પોમાં થઈ અમર બટેટો પાણી કાઢી નાખી, હાલ કાઢી, થીમાં એકસરખાં હાલાર પકતાં થાય ત્યાં સુધી તળાને શરી મો, પછી એ જ થીમાં ત્રીણા કાપેલા કાંદા નાખીને દસેક મીનીટ સાતનો-કાળા ન થઈ અમર મેનુ ખ્યાન રાખો. પછી બીજો મસાલો તથા અરમ મસાલો આદુ વિ. નાખો તે પાંચ મીનીટ સાંતળો. સાર પછી લીટાં મરચાં, ત્રીણા કાપેલાં દટેટાં ને દડી નરણો અને બધું પાણી બળી અમર ને મસાલો બળી અમર હાં સુધી કઠાખા કરો. દ.ક. જરૂર જેટલું મીઠું અને મરચું હમેરો અને એક નાની વાટકી પાણી નાખો અને પછી બાફેલાં બટેટાં અને જીરૂ કરેલો. જોળ નાખો અને બધું પાણી બળી અમર હાં સુધી સગડી પર રાખો. મરમ અરમ પીરસો. ઉપર કાંદાનોર અમરનો.

જેમને નવી વાનગીથી નીચેના સરનામે ચોક્કસ વિનંતી છે.

'Indian Opinion',
P. Bag, Durban

માસ્ટર બ્રધર્સ (પ્રા.) લીમીટેડ

નવદ બનાવે નાચવન, રેકોમ કેમજ સુવશા કપડા, સીમો જાપનો અને પુરેલા માટે જીતમ નવના કલન જર્જી, પ્રેલેવર, મારડીયન્સ અને જાપાનિસ માટે-હીટ, બીજલ, બેન્ડોરક, સોલ્સા નેપજીન્સ વિગેરે.
દરેક જાતના માલ માટે તપાસ કરવા સહાયતા.
૭૩ વેસ્ટ સીડી, બેન્ડાનીસબર્ગ.
ફોન : ૩૪-૧૩૪૯
ગ્રામ : ૧૫૪૯.

લગ્ન પ્રસંગો માટે

અમને મળો.

સુરતી જમણના અને રમેપલીસ્ટ છીએ.

શ્રી કેપીટન્સ બાલ્કની હોટેલ નીચે મુનીયનના અને ફેટેસીયાના હોર્ડ પલ્લુ બાગમાં વગરે પ્રકાશે આવી રહેલું કાચાને અમે કન્ટ્રીસ વર્ધ્ય.

કેપીટન્સ બાલ્કની હોટેલ

(શ્રી કેનર મીઠાઈ હાઉસ)

એ અને વિક્ટોરીયા સ્ટ્રીટના ખુલ્લાપર - કરબન.

ફોન નંબર ૨૩૪૧૪

ટેલીગ્રામ: KAPITAN.

ધીરુભાઈ પી. નાથકે

જુલમીપર, પ્રસારી, લીમાનાં અને જનરલ એજન્ટ

હોલિસ્ટન અને જુનીયાના હોર્ડ પલ્લુ બાગની હોર્ડ દરિયાઈ અને જુનીયાના માટે પ્રસારી કરવા ફેર થોર્ડ આભારી મારફતે પ્રકાશ કરે છે. જામી, આમ, ચીરી, પ્રકાશ, બાલ્કમાલ, પોલિથાઇ, વિગેરેના લીમા અને ઉદ્યોગો આપીએ છીએ.

ઈન્ડિયન ટેક્સ, પરાવન ટેક્સ, હિસાબના લેખકા લખાવના લેખકા હોલીયન-સ સર્વિસીસ કે વેપારના લાયસેન્સો. પાસપોર્ટ લેમ્પ ફોટોમેશનને લગતી માળખેમાં હોર્ડ પલ્લુ હી લીમા વિના અમે મફત સલાહ આપીએ છીએ.

નેશનલ મ્યુનિસિપલ હોર્ડ એસોસીએશન આર્થ એસ્ટીમેટ અને થીફ્ટાવર ઈન્સ્યુરન્સ કંપની લીમીટેડનું પ્રતિનિધ.

Phone : 33-9033.

26 Barkly Arcade,

Cor. 38, Market & Diagonal St., J'BURG.

તાજું ઉમદા ફ્રુટ

આંખા અબ્બ, હીલી આબ, રતાળ અને સુરજની મોસમ માલુ છે. આહુ રી ૧-૬ રતલ, લસાણ રી. ૨-૦ રતલ.

પાપક નંબર ૧ રી. ૧૦, નંબર ૨ રી. ૮ ૧૦૦.

કપરી અને ચેમલી પાન બગર સાન, પોસ્ટલ બોર્ડ. બારીક વે.વ થી. ૧૦-૬ લોખી અને ૨૬૨૧ બારીક થી. ૧૧-૩ ૬૦૦.

ફેટેસીયા, ન્યાસાલેન્ડ અને બિલ્ડરન ફોગિન્સ બોરડો વપર પ્રકાશ આપી હોર્ડ પલ્લુ વરતુ ખરમીટ કલાવી બોલદા.

All prices subject to Market fluctuations.

A. KADER & Co., (PTY) LTD.

WHOLESALE FRUIT MERCHANTS

P. O. Box 251, DURBAN.

કરનીચર! કરનીચર!! કરનીચર!!!

કોલરૂમ છુદ, ઘાઈનીબરૂમ છુદ, વોલ્ડેબ, હોર્ડોબ એસ, સાર્થક બોર્ડ બોલ્ડોસ ડેસ, જુલ કેસ, રેબલ, તાન લીપાવત લાવે બરીલી સકશે. જાતે પધારી લાવે લેવા સુકશે નહિ.

—બોલેસ, ટેબલ અને કીચન હેરેસર—

એ આભારી ફેમરેજ નીચે તર્કવાર થાય છે. તેનો રેટાક દરિયાઈ તર્કવાર રહે છે. આન લોકા લાવેના પ્રાઈસ લીસ્ટ મંથાવો અને વેપાર આગલ વધારો.

L. MISTRY

51 BREE STREET, BURGERSDORP, J'BURG.

PHONE 33-4691.

BOX 2526.

હોલ્ડની મોટામાં મોટી વિમાની કમ્પની તમારી સેવામાં

—ધી—

ન્યુ ઇન્ડીયા ઇન્સ્યુરન્સ

કંપની લીમીટેડ

સાઉથ આફ્રિકાના એકજ મુખ્ય પ્રતિનિધિ

રસ્તમજી જાલભાઈ રસ્તમજી

૧૪૦ કવીન સ્ટ્રીટ,

ડરબન — નાટાલ.

સેવા અને નિર્ભયતા

માટે અમને મળો.

જમી જાતના વિમાનો અમે ઉતારીએ છીએ.

પી. એ. બોલેસ ૧૯૧૦.

રેસીડન્સ : ૧૧૧ ઇલેવનથ એવન્યુ,

ડરબન.

ટેલીફોન:

ઓફીસ : ૨૫૮૬૫

રેસીડન્સ : ૩૬૪૧૪.

હું'ની પાતળી

શિખંડી

નવલકાષ્ઠ શાલ

પાંચ વરસના પરદેશના છપ્પનના અનુભવેથી અનિલને આતી કરાવી દીધી હતી કે ભારતે પ્રગતિ કરવી હોય તો દેશની સીમાએ પુરેની કાચે કાચે જ મનુષ્યોને જાણ થાય પુરુષ કમાવ અને સ્ત્રી સ્ત્રીઓમાં ફેરાર રહે એ વિચાર જ એનાથી નહીં ચકાસે, નરોત્તમ. એને થઈ, અમેરીકાની જેમ અહીંની સીમાએ પણ કાચે નેકરી ન કરવી જોઈએ કે ત્યાં સુધી ભારતની સ્ત્રી ધરતી બદલ પથ નહીં પડે કો સુધી જાણી પ્રજામાં તેજ આપવાનું નથી

દેશમાં આવવાની સાથે જ અમદાવાદની એક સ્ત્રી પીલમાં એને મેનેજરનું સ્થાન મળ્યું હતું. એ કે એણે પરદેશની રીતે જ વિચાર કરતાં તે કદાચ આ જગ્યા એને જાણે જ મળી હતી હોત. પણ તેના પિતાની સામન્ય સ્થિતિને કારણે વધારે આ જગ્યા મેળવવાને તેને આવશ્યકતા હતી રહ્યું હતું. એ અનિલની વિશ્વજ્ઞતા જાણી નહોતું.

સામેલન મળ્યાના કુખ્ય દેશની પોતી થવાની અમેરીકા ભતા રહીમરમાં જ એનાખાથું થઈ હતી. અને દિવસે દિવસે તે પિકસતી થઈ. હેરે તે એટલે સુધી કે બંનેનાં દિલ એક બની ગયા. 'ફાત એક જ પુરુષેલી હતી, અને તે બંનેનાં સ્થાનની થવા એક મોટા પ્રતિષ્ઠિત મિલ-સાલિકની પોતી હતી અપરે અનિલ એક સામાન્ય માણસનો હોય છે. હવે, હવે જમાએ તે તેને વચન આપી જ રીધું હતું. એક દિવસ બહાર ફરવા જવા ત્યારે થવાએ જ કહ્યું કે 'તું સ્ત્રી પ્રથમ સમાનતામાં માનું છું. માત્ર પેલાને મારણે અમુક માણસ હોયે અને અમુક નીચે મનાય એ વિચાર બંધિયાત છે. એ મુશ્કેલી માનસનું જ પરિણામ છે. હમરે એ દિવસે પ્રથમ છે. નહીં કે થન અને તેને સીધા પ્રાપ્ત થયેલી પ્રતિષ્ઠાનો....

થમા...તું આ મનુષ્યે છે એ તે અમેરીકાની હવા તારા મનભરમાં છુપે છે તેથી. એકવાર ભારતને કિનારે પથ તો મુખી ને, પછી તું જ કહીશ...પરિ માત્ર થોડી સુખાન્ય આવેમથી દોરવાઈ ન જવું જોઈએ. થીવન તો આર દિવસની અંદરથી અને જે સારા પેલા ન હોય તે... અનિલે કહ્યું.

અનિલ...અનિલને કાલ પોતાના કાલમાં મેતાં થમાએ કહ્યું. 'તું જુએ છે. મારો કાલ છે.

અને દેશમાં આવ્યા પછી થોડા જ મહિનામાં તેને એક અવરજા વિભાજ નો મુખ્ય અધિકારી મનાવેલો. તે વખતે કોઈને કંઈ જાણ ન થઈ. કારણ અનિલે એ વિષયનો ખાસ અભ્યાસ અમેરીકામાં કર્યો હતો.

દેશમાં આવી તેણે પહેલું જ કામ પોતાની સેલ્યુલેટ યંત્રેથી મહેનતે કાચે લગાડવું હતું. તેનાં મા બાપુજીને આ રમત નહીં તેમજ કહેતાં જુવાન હોઈને આ વળી છું.

પણ અનિલ યત્નકર હતો. તેણે કહ્યું : કરતા હા મારે થરમાં મોંપણ રહે કે આટલું અણેથી મુવતીએ દેશના કદા જ કામમાં ન આવે એ કેમ થાયે!

અને કરવાએ અંગ્રેજ રુઝમાં નોકરી માટે જાણ કરી. તે તે સમયે પણ મધ્ય અનિલનું અંતર પોતાના અંદરથી પૂર્ણથી ઉઠ્યું રહ્યું.

અવરજા વિભાજન કામ સંભાળવા પછી સાતમે દિવસે કોઈ અનિલને જોવાનું કમવાનું આવ્યું ત્યજ આપ્યું. થમા પણ કાજર હતી. જમતાં જમતાં અમેરીકન છપ્પનમાં 'ઓએન' રમાન થઈ ગયો નીજા.

અનિલે કહ્યું : તમે નહીં માને. અમેરીકાની મેરીસે અને પેટીઓમાં ૮૦% સીએમ ટાઇપાઇડનું કામ કરે છે. તે દેશમાં કેટલાક કામે તે જાણે સીએમ માટે અવાજત જ હોય. જેમ કે બાલસિસ્ટમમાં, પ્રાથમિક શાળામાં, ચેમ્પાનના કોરો. પર...એવી અનેક જગ્યાએ છે આ સીએમ જ પસંદ કરવામાં આવે છે.

તમારો વિચાર તો સારો છે. પણ તમે જાણો છો ને જ.પછી દેશ, નાની નાની વાતોમાય અજાણ્યોને પાર નહીં મોહનરે કહ્યું.

એ તો સરખાતમાં થાય. નવો યોમો એમ જ પડે ને કે કાલે તો પથેલ કરવી જ જોઈએ ને! થમાએ વચમાં જ કહ્યું.

મારી માત્ર સાચી છે. જુઓને. હું તમને આપણી જ મોરીસને કાપશે આપુ. આપણી મોરીસના મધ્ય રટાઈમાં માત્ર, તથા ટકા જ ઓએ છે. અનિલે કહ્યું.

પણ હવે તે બાપુજીને તમને અવરજાપણું કામ સોંપ્યું છે. તમે ચકાવી છો છો. થમા બોલી.

હું તો કહું છું કે એ દેશની ઓએ ને આમજ કાવવી હોય તો આપણી મોરીસમાં નેતુ ટકા ઓએ ને જ કામ આપવું જોઈએ.

મોહનરે આંખ ભરા ઝીણી કરી. થોડા મહિના પછી અમેલી પટના તેમની આંખ સામે આવી થઈ એમની મોરીસના મધ્ય રટાઈ સહી કરી વિવાળ મેનરલ માટે મામણી કરી અને જે એ મામણી મંજુર કરવામાં નહીં આવે તો કદાચ પછી ઉતરવાની પણ મર્મીત થમજા આપી મંજુરનો પમાર વધારે આપશે પડે તે તો અમળ્ય પણ કારકુન જેવા પ્રાણીને પમાર વધારે આપશે પડે તે કોને ને મેનેજર દીરકટરને માણું વાલ્યા નેતુ કામનું હતું. કાલ દિવસ સુધી તો યત્નકર રહ્યા કો વધારે આપવા ની રમત ના પામતા પણ સામે પથે કારકુનને અંદર અમરિત : કતા. આરંભમાં તો કોમ્પ્યુટરીના કાલ છે એમ કહી વગોવવા પ્રવલ કયો' પણ એમનું આશ્ચર્ય નહોતું. અને હેરે કોને નમતું આપવું પડ્યું. પાંચ રૂપિયાનો વધારો આપવાનો નક્કી કયો. પણ ત્યારથી જ મેનેજર દીરકટરને નક્કી કરી નાખ્યું હતું કે હવે થમે તેમ કરીને આ પાપને દુર કરવું જોઈએ. અને તેની થોળના મનમાં મોહનરે જ હતા કારકુને પણ હવે સાલ અમરિત થવા હતા. કેટલાકની તો પંદર નીચ વરસની નોકરી થઈ મુખી હતી. એમને પમાર વધારો અને બીજાં કરાર પણ વધે ભતાં હતાં.

અનિલે જે વાત મુખી તેને મન-મોહનરેમ કોઈ સ્વીકારી લીધી. અને બીજે દિવસે છાપમાં મુદ્રે જાહેરાત આપી. એમની સાથે એમના જ થનના કેશથી આલતા છાપાએ એમનાજા થઈ કરી. પરદેશમાં કો કાર્કિત અને એના પછ અમરિત પણ અપાયો. અનિલના આ મુદ્રે પમારને અણેથી જ આપકાર મળ્યો. અનિલે થણેલા મંકળમાં, ઓએના ડોલેજમાં જ પોતાના વિચારોને પ્રમાર કરતાં અમરિત પણ આપ્યો. અને થોડા જ દિવસમાં પચીસ જગ્યાએ માટે અમરિત ભરીસો નેટલી અરજ આવી.

મધી મુવતીઓની મુલાકાત લેવાનું કામ પણ અનિલને માથે જ નાખવા માં આવ્યું. થમા પણ આ કામમાં જલસાથી મંદ કરવા આવી અને મિનોરમાં અનિલે કહ્યું. થમા! આ પ્રથમ તો તારે જ જવાઈ એવો જોઈએ. આપણી મિલની આ નવી વીંચની ડું અવરજાપિયા અને તે!

મિતાજને તો એ મમરી જ. થમા એ કહ્યું.

'અને તને?'

'અને તો મમે જ ને. નવી પચીસ મહેનતે તમાર કરવા ની હતી. જે માટેની કરતો તમા કેવી કેવી થોહસાઈ કાવવી તે માટે મેનેજર દીરકટરની એક સલા' ઉપર મળી રહી હતી.

અનિલ અને થમા એક પછી એક 'મહેનતે એમના અભ્યાસ તથા ઉતર-યાન મિલે પ્રમો પૂર્ણતાં હતાં. અને ભારતની સીમામાં પણ ઉત્સાહ અને અવગતા જોઈ મુખ થતાં હતાં.

'થમા! આપણી મુવતીઓમાં તું છુટે છે!'

'પુરવોએ મુલાકાત રાખી છે તેમાંથી મુક્તિ થઈ એટલું જ' થમાએ કહ્યું.

'પણ એમાં તો હું ઓએને જ દોષ જોઈ છું. એમને થઈ છેમણું' મમતું જ નથી.'

'પુરવેને કદી એનો દોષ જાણવો જ નહીં

અને તો છુટ આપીએ. પણ તમારે મેલી છે જ કયાં!

પણ આપણે ત્યાં ઓએ આવ્યાં કામ કરતાં સંકેતમા છે. કારણ કે એમની મુરસિવતા નથી.

એ માટે તો તેમણે કોઈત બતાવવી જોઈએ. અમવાને સીને જે કામ આપ્યા છે તે પુરવેને આર આપ્યા નથી.

મુલાકાત લેતા લેતા વચમાં વચમાં આવી. વાતો આલતી. દોરેક કલાક નીકળી ગયો.

'થમા!'

'હું છે?'

હું કામ આમજ મલાવ. હું જરા થીવર મેનેજર દીરકટરને મળી આવું. આપણે નોકરીએ શકવાનાં છે એની કરતો આવી નથી. એ ભારી જમ તે નિર્ણય કરવામાં જરૂરતા પડે.

થમાએ કામ આમજ મલાવ્યું. અનિલ ઉપર મથો. ફરવાળ પાંચે પહેર્યામાં જ તેને કાને મનમેલનશાય થોના સંજો પડ્યા.

તમે કહો છો કે જુવાન હોઈને એ નોકરીમાં રાખીને મોડી અજાણ્યારી ઉભી કરો છો. 'પણ તમે અમને, હું કામ અનિલના જેવો નથી. આ કામ વરસ પાછીમાં નથી નાખ્યાં, જુઓ મારી કરત છે કે જુવાન અને ન પરણેલી કન્યાએને જ પસંદ કરવાની સુખના હું મેનેજરને આપવાનો છું.

અનિલના કાલ કરવા જના. તેને મધું મનમેલન કોરમા મારા તરવને બેરખર પડી કકા છે. એ એમના' જેવા સમજ માતીકા હોય તો આપણો દેશ પણ અમેરીકાની સાથે કદમ ભરી રો.

જુઓ.....મનમેલન કોઈ થીર ને મંભીર અવાજે કહ્યું. પહેલી એક વાત સમજ થો કે વધાર પરણેલી સી એટલે કેમરરી નોકરી. એટું કહ્યું જ જોઈએ નહીં. એ સી છે એટલે એ પણ અમરિત લેવાનું કે એનાં મા માપ એને મોડીઓમાં ભતાં શકશે. એ અમરિત નહીં થાય. તમે અમરિત થો કે હવે આ દેશના મધ્ય નોકરીવાતોનાં મન આપણા મિરોથી છે. જુઓને કારકુન જેવા દીક્ક થોજા અને પડાવાજો.

પણ હવે સંમતિ થયા છે. એટલે કહું છું સ્વીચેને રોડો.

હવે તમારી વાત તો સાચી. ખીબા દીરેકરને અવાજ આવ્યો. બે કોમો જ નોકરીમાં હોય તો હસતાજ નો ભય આવે. સામવાદ સામે...

જેમ અણુને બાંધવાની સામે સીપ'લી ને પૂર્વે હતો તેમ... નોનલે કહ્યું. અને આ બોલમાં હારવનું હળવું મેળું રી અયું.

બહાર જોવા અનિલનું હૃદય ચિરહ જવા થાયું. એને થયું અંદર જઈ મોલી નાખું. કો સારે-સારતની કો ઈકિત સાથે આ જેતરપોડી પથ તે મંગો રહ્યો.

કો જ ખીબે પ્રમ આવ્યો. પણ ન પરજેલી છા માટે? કોની બધી જવાબદારી આપણે ક્યાં વેંટરવી રહી?

જુઓ એક વાત તમે સમજી શો. ન પરજેલી યુવતી કોટલે એ મળ્યુ થઈની જ નોકરી. એ પરજે એટલે ૫૦ થી ૭૦ ટકા તો નોકરી છે, શી જ છે. અને બાકીનીમાંથી ૨૦ ટકા એકાદ બાળક થાય આ કુટુંબો એ. તમે વિચારો. પ્રાપ્તિ નોકરીમાં રાખીને આપણે ૧ની મોટી જવાબદારી વેંટરવી રહ્યા છીએ? એ પમારનો વધારો

આમે, મોનસ આમે સંમતિ થાય અને થળા પાછો દર વરસે પમાર થયેલો જ નય. કોના કરતાં...

વાહ કેહ! થન્ય છે તમને...

જુઓ અનિલ બાહ્યવાદી યુવાન છે. તેનામાં આવના છે. આપણે તો કામ છે. આપણું તંત્ર સરળ રીતે

અરણ્ય વિશે બાપુના વિચારો

રસિક (ચાંપી) હરીભાઈ મધીને ૧૭ ૧૯૫૦ના યુગ અરણ્ય જવારી એ હતો, તે કાળે પણ કે કું વેળી પાસે હોઈ, ક્યાં કું દિશી ન મયો, બા મળ. રસિક મયો. એ આંસુ અરણ્ય ન કાઢ્યું. કું ખાતો હતો ત્યારે તાર આવ્યો, ખાવાનું પૂર્વે કયું ને મારે કામે ચડ્યો. મારા જીવનમાં ખાવા કિસ્સા મળ્યુ બન્યા છે. મોત વિશે મેં અધુરું વિચારો બાધી રાખ્યા છે તે દર થતા નય છે. મુલ્યને ભવાનક ખિના તરીકે નથી જોતો. વિવાદ ભવાનક હોય, મુલ્ય કરી નહીં.

આમે ને કંપનીને વધારે નહો અને તેવું.....

પણ જી પરજેલી આવેલ માણસ સ્વતંત્ર વિચારનો છે...

તો ભલે ને રહો. સાથે ઉમા પણ છે ને? એ તો એ જ કહેશે, આ

પીચ તમે સંભળો લો—અને એ સંભળી લે એટલે બસ. પછી ઉમા તો આપણા મનમાં જ છે ને?

અનિલ હવે મધુ સંભળી ન કહેવો. તે સીધો ઉપર ગયો. પાછળ અરવેલો ફોન ઉપાડ્યો.

કું તમને અટકા નીચ નહોતો લખ્યો. બાને તમને અને તમ રી નોકરીને રામ રામ. કહી તે દાદર નીચે ઉતરતાં બરાડી થાયો:— 'કદી નહિ બને... ભારતની કો સકિતને તમે કદી શિખ'લી નહિ બતાવી શકો.' —'નવાં માનવી'માંથી.

યુગ: બાપુજી અને વમાડવાનો એક ફોલ આવેલો.

પિતા. ન ર, ફોલ વમાડીને 'હું માફ માયું' જ ખાઈ નય ને.

યુગ: નહિ' બાપુજી કું તો તમે સુષ મયા હશે ત્યારે જ ફોલ વમાડીશ.

ખીબા પુસ્તકો

બુદ્ધાન પદ ૨
એવાર્થની સાધના
(પ્રાચીનમાત્ર મથુરાવાળાનું જીવન ૭
ચળવનું હેઠાણ: આ એવાર્થ

આથે બાંધવાની રીખન અને વેણીઓ

અખમલ, કાટીન, દાવેદા સીકતી, રીખન અનેક વંચ, કીકાઈન અને કાઈકાઈમાં મળશે, લખન મંડપ અને મોટા સજ્જનારના જરથા બંધ મળી શકશે.

બચ્ચા માટે અખમલ, અને વેસમ તથા ફેલની ટોપીઓ કીકાઈન બાંધે બતાવી આપવામાં આવશે.

અંગોડે બાંધવા અખમલ, વેસમ, ફેલન વિગેરેના કુલોની વંચ વંચની વેણીઓ અને અનેક પ્રકારના કોચસ મળશે.

હેઠાણું: માબરો હેટસ (પ્રો.) લી.

લેડીઝ એન્ડ મીલકરન હેટ મેન્યુફેક્ચરર,

ફોન: ૨૨૦૩૮૫

બોક્સ ૧૦૮૫૭.

પહેલે માળે,

આરંદર મેન્સન્સ

૩૩ વેન્સ ફ્રીડ, — જોહાનીસબર્ગ.

શ્રીમતી તહેમી સોરાબજી રસ્તમજી

જયુવાતા આનંદ થાય છે કે તેઓ.

નેશનલ મ્યુચ્યુઅલ લાઈફ એસોસીએશન ઓફ ઓસ્ટ્રેલએશીયા લીમીટેડ

સ્થાપના ૧૮૯૬ વિક્ટોરીયા ઓસ્ટ્રેલીયા

— ના —

પ્રતિનિધી નિમાયા છે

નેશનલ મ્યુચ્યુઅલનો જાહેરાતો વિશે એ ખરી બાંધધરી છે.

વધુ વિગત માટે લખો યા મળો:

૧૦૬ મેન્સફીલ્ડ રોડ, — હરબન.

બોક્સ ૪૭૬,

ટેલીગ્રામ—ડેબલ "સોરાબજી"

ટેલીફોન: ૪૭૮૮૮

૪૭૪૫૩

સમાચાર સંગ્રહ

યુનીયનની વસ્તી

—કટાલી તરફથી માનવક્રાંતિ આરંભે છે એવા એક રીપોર્ટ પ્રાપ્ત થઈ તેમજ એક પ્રનામ આપવાનું જાહેર થયું છે. આ પ્રનામ એક કમન ડેમોન્ટ્રેશન હતો. પ્રત્યેક સરકાર એક પ્રામાણ્ય યોજના સહી. પ્રામાણ્ય સાથે, સ્વતંત્રતા અને અસહપરતના સંગ્રહ તથા કિલ્લા પર હોરો નોંધાયે.

—અમારે રાષ્ટ્રીયમાં ફર ખીનીએ ૭૫૦૦ યોગદાઓ પ્રસીદ્ધ થઈ છે. કુળ પુરતો ૧,૧૦૦,૦૦૦,૦૦૦ માનો છે. આ પુરતો ૮૫ માળાઓમાં પ્રસિદ્ધ થયા હતા.

અસહનના સમાચાર

—પ્રાપ્તિમાં રૂપમાં ફેરફારોને ટ્રેનમાંથી રોકાઈ રહ્યા હતા. એક અપકર માટે આપી ટ્રેન ફરી ગઈ હતી એવી રૂપ માલુમો મળી ગયાં અને ૧૮ને છલ થઈ હતી.

—સોશલિસ્ટ ગ્રીક પ્રદેશમાં એક મોટા પાયા પર ડેરી સરકાર તરફથી લઈ લેવાની પ્રાથમિક વાતો થઈ રહી છે.

—ભારત મેળ રાષ્ટ્રીય અને મળે આપવાની રૂપ ન્યુ રિપોર્ટમાં મળા મળિના માં મળી હતી. તે પ્રદેશને ૫૬ પ્રતિ-નિધાનો એકાદમ રીપોર્ટમાં આપ્યા હતાં. આ રીપોર્ટ સમાલન પુરેરો તરફથી કરવામાં આવ્યું હતું.

—દિ. એડ્વોકેટોની અલગપણની ને રીપોર્ટના યુનાઇટેડ રોકાઈ સાથે કરી છે તે અનુસાર પહેલી મેચ એપ્રિલમાં થવાનો મળે. આ મોટે અમેરીકાના કાપેશના ફૂટબોલ મેચન તરીકે રહેશે. સાથે, એ ૧૯૫૭માં ૧૨૫ મુલાકાતો અને ૩૭ કુવતીઓની એક મેચ આવી હતી ને રીપોર્ટને લીધેના પ્રાપ્ત ઉદ્યોગમાં મળે રસ લીધે હતા.

—૧૯૫૭ના વર્ષમાં પાકિસ્તાનમાં ફોટોમેને રૂક થયે છે. માર્ચ મેચો પાકિસ્તાન કે રીપોર્ટ વગર રોકાઈ કાપાય થયા હતાં. એમ પ્રાપ્તમાં પ્રાપ્ત-રમાનના વડા પ્રધાન મુને જણાવ્યું હતું.

—અઢારના પ્રાપ્ત સેન્ટ્રલ પહે સુધાન થળવળને આવકારતાં પ્રાપ્તમાં માં નકકી રૂપ છે કે અઢારના પ્રાપ્ત પ્રાપ્ત નિકલે લોકો તેને પૂર્ણ સાથ આપશે.

—અનુભવ પામેના એક કાપુ પર તરફવાર અમેલ પાપ કાપુ કેન્સર પાવરની સહિત પ્રાપ્તની લીધેલી રીપોર્ટને ક્રિસ્ટાલન પ્રાપ્તના જાહેર પ્રાપ્તની પ્રાપ્ત થી પ્રાપ્તકાપુરે પાપથી ફેરવારી એ કપુ કપુ. આ રીપોર્ટની પ્રાપ્ત ૧૮ માં પ્રાપ્ત સુધી જઈ રહેશે.

—૧૯૫૭ના અનુભવોની પ્રાપ્ત ક્રીડામાં સીનેમાં રીપોર્ટની નીકાઈ

દરેક પ્રાપ્તને રૂ. ૭૨,૪૫ માં નેટવું વીરેલી ફીડિયામથ મળ્યું હતું આપ માળા ફરપ્રાપ્ત પ્રાપ્તે રૂ. ૨૭,૮૫ ફરપ્રાપ્તની ફીડિયામથી રીપોર્ટ રીપોર્ટની પ્રાપ્ત કરી હતી.

—અમેરીકાએ કાકમાં પ્રાપ્તતાને અનુભવો ન આપવાનો નિર્ધાર કર્યો છે. આ રીપોર્ટ ખીન રાષ્ટ્રીય ને નાટો કાકમાં છે તેમજે દાવકોનન મેળ પ્રાપ્ત પ્રાપ્તની વાતો તે પ્રાપ્ત અથ રાષ્ટ્રીય કરે છે. આ વિશે પ્રાપ્ત નેટવું રીપોર્ટ કરતાં અનુભવો કપુ છે, એક કાપકોનન મેળ સાથ જતાં કુરે તો એનું પ્રાપ્તમાં આપશે એકી વિચારમાં છે ખરું.

—દિ.માં રોકાઈના મોટા ૪૧૫ હતી તે મળેને પ્રાપ્ત થઈ છે.

શ્રી રાંધવાલ યુનાઇટેડ મોટી સેસાયટી

વપરાશકર્તા યોજાવતીની વાપીક અમેલ સમા તા. ૩૦-૩-૫૮ના રીપોર્ટને અમેલ ૩ વાગે થી માંધી લોકમાં નીચે અનુભવ કાપકાન આરે પ્રાપ્ત, આ અનુભવની સમામાં રીક તેમજ કન્ડી દાકેનમાં પ્રાપ્ત કરેક સાથે પ્રાપ્તને વપરાશકર્તા પ્રાપ્તના પ્રાપ્ત વિનંતિ કરવામાં આવે છે.

કાપકાન : (૧) પ્રાપ્ત અને પ્રાપ્તો તે રીપોર્ટ, (૨) અનુભવોને પ્રાપ્ત, (૩) અપિકાનીઓની સુરક્ષા, (૪) પ્રાપ્તરૂપ.

રમણલાલ અનુભવ કાકેરલાલ માંધાલાલ મંડળી

—સુક્રીપીમ, પ્રાપ્ત રોકાઈ રીપોર્ટ, કાપકો-સીમ, રેવનુ કાકીપર-અ અને પ્રાપ્તરૂપ આરે પ્રાપ્ત :

આર. વીકલ

૧૨ પ્રાપ્તી પ્રાપ્ત, ૨૮ પ્રાપ્ત રીપોર્ટ, કોરનર પ્રાપ્તના અને પ્રાપ્ત રીપોર્ટ, પ્રાપ્તીપ્રાપ્ત, રીપ ૩૩-૧૧૫૫.

ફીડિયામથ પ્રાપ્તવાળા ફૂલ પ્રાપ્ત પ્રાપ્ત રીપ નિર્વાહ (ફૂલ) પ્રાપ્ત અનુભવ

મળવાનું રોકાઈ : આ પ્રાપ્ત Indian Opinion, Private Bag, Durban, Natal.

૧૯૫૧ માં યુનીયનની વસ્તી ૧૭,૫૦૦,૦૦ ની હતી, અનુભવ ઉપર પ્રાપ્ત પ્રાપ્ત યુનીયનની વસ્તી વધારે ૧૪,૫૦૦,૦૦૦ની થઈ છે. આમાં યુનીયનની પ્રાપ્ત વસ્તી ૩૦,૦૦,૦૦૦ની થઈ છે.

૧૯૫૧થી પ્રાપ્ત વસ્તીને પ્રાપ્ત ૭,૭૦,૦૦૦નો થયો છે. અમે પ્રાપ્તને ૧૫,૦૦૦નો અને પ્રાપ્તને ૨૫,૦૦૦, તેમજ પ્રાપ્તને ૪૫,૦૦૦ નો છે.

	પ્રાપ્ત	પ્રાપ્ત	પ્રાપ્ત	ક્રમ
પ્રાપ્તીપ્રાપ્ત	૩૯૮૫૦૯	૫૭૧૨૦૦	૨૬૬૦૦	૪૮૦૦૦
ક્રમ	૨૮૧૨૦૦	૭૦૭૦૦	૬૬૦૦	૩૧૨૪૦૦
પ્રાપ્ત	૫૮૧૨૦૦	૨૦૩૬૦૦	૨૨૩૨૦૦	૨૧૧૦૦
પ્રાપ્તીપ્રાપ્ત	૧૮૦૨૦૦	૧૪૮૦૦૦	૭૦૦૦	૭૬૦૦
પ્રાપ્તીપ્રાપ્ત	૬૭૬૦૦	૬૦૫૦૦	૫૩૦૦	૫૪૨૦૦
પ્રાપ્તીપ્રાપ્ત	૬૭૬૦૦	૧૧૩૬૦૦	૨૬૦૦	૩૨૦૦
પ્રાપ્તીપ્રાપ્ત	૬૦૨૦૦	૧૫૩૨૦૦	૧૩૦૦	૧૪૦૦
પ્રાપ્તીપ્રાપ્ત	૪૦૫૦૦	૮૭૬૦૦	૧૪૦૦	૧૪૦૦
પ્રાપ્તીપ્રાપ્ત	૪૬૬૦૦	૬૦૬૦૦	૨૨૦૦	૫૨૦૦
પ્રાપ્તીપ્રાપ્ત	૬૫૦૦૦	૭૬૬૦૦	—	૬૦૦૦
પ્રાપ્તીપ્રાપ્ત	૪૬૪૦૦	૫૦૧૦૦	૨૦૦૦	૬૭૦૦
પ્રાપ્તીપ્રાપ્ત	૪૮૪૦૦	૨૧૨૦૦	૨૨૧૦૦	૩૬૦૦
પ્રાપ્તીપ્રાપ્ત	૧૪૫૦૦	૨૬૧૦૦	૧૪૦૦	૧૮૮૦૦

તમે 'ઈન્ડિયન ઓપિનિયન'ના આક્રં છે ?
જો ન હોવ તો આ આરે નહિ

અવનમાધુરી
તમોએ
મોકનલાલ મહેતા-સોપાન
લાલુએન મહેતા

અવનમાં સર્વિસ, માંધલ્ય ને માધુર્યની આવ ના પ્રેરતા આ માસિકમાં યુજરાતના પ્રાપ્તનામ લેખકો, ચિંતકો, અને સમાજ સેવકો નિયમિત લખે છે.

આ માસિકમાં ૧૬૦ થી ૨૦૦ પાનાનું વાંચન આપવામાં આવે છે. અને વર્ષમાં ત્રણ વિશિષ્ટ અંકો આપવામાં આવે છે.

આ માસિકનો કોઈ પણ અંક એવી ખાતરી આપશે કે યુજરાતી ભાષાનું આ એક ઉત્તમોત્તમ અને કુદરતના સર્વ સમ્યોને પ્રિય થઈ, પડે એક સમૃદ્ધ માસિક છે.

પ્રક નકલ રેશમાં ૬૫ ન. મે.
વિદેશમાં રી. ૧-૪.
વાર્ષિક લવાજમ : રેશમાં રૂ. ૭-૫૦.
વિદેશમાં રી. ૧૫-૦.

અવનમાધુરી
મુલ અકાર, એરેક રોડ,
મુંબઈ ૧.

There can be no untangling of the Gordian Knots of life. Each must be untingly unravelled. And the heroism required is that of patience.

—R. L. Stevenson.

OPINION

Founded by Mahatma Gandhi in 1903,

Former Editor: Mahatma Gandhi—1918-1956

No. 10 —Vol. LVI.

Friday, 14th March, 1958

REGISTERED BY THE G.P.O. AS A NEWSPAPER
Price: FOUR PENCE

IN ANGOLA YOU CAN STILL BUY A HUMAN BEING

AFRO-ASIAN POWERS PRESS PORTUGAL

From Our London Correspondent—March 3

RECENTLY I drew the attention of readers to the trial in Lisbon of Capt. Henrique Galvão, a 63-year old Liberal writer who has been in prison for seven years awaiting trial on a charge of "defamation" against the President of Portugal.

At the time I indicated that the real reason for this man's imprisonment (which has resulted in a breakdown of health) was a report on conditions in Angola which he drew up in 1947, and his support of an anti-Salazar candidate for the Presidency in 1951. More details of the offensive parts of his report are now available. The report itself was not published, but parts of it circulated amongst the Opposition in Portugal and were quoted by Basil Davidson in his book "The African Awakening."

It has long been known that the economy of Angola (population of 80,000 Europeans and 4 million Africans) rested on forced labour. As the "Manchester Guardian" Legal Correspondent put it on 27.2.58. "Galvão reported that conditions in Angola were worse than slavery. A slave was often in the past treated humanely by his master, since it was in his interest to maintain a healthy and strong servant. In Angola,

he said, the native is bought from the state. If he is sick and dies the master can apply for another from the state."

Galvão's trial, which is before a political court, has now been adjourned until March 4th. He stands as a victim to the tyranny which exists in Portugal where, as the Chairman of the Liberal Party in Britain has put it, "callousness towards civic and personal rights is as rampant as in any Communist State." It is in the interests of humanity that protests should be made to the Portuguese Government demanding justice and freedom for this unhappy man.

To put it again in the words of the Liberal Chairman "The Government of Portugal should be firmly told that such conduct besmirches Western civilisation and strains our historic friendship. Let all who cherish liberty rally to right a grievous wrong and to urge Portugal to set Galvão free."

Behind the trial of the man stands an important development which those who are concerned for liberty in Angola must regard with anxiety. The Portuguese Government is attempting to bring off one of the biggest confidence tricks in colonial history. In December 1955 Portugal became a member of the United Nations, under whose Charter (Article 73E) she is required to transmit regularly to the Secretary General information of a technical nature relating to the economic, social and educational conditions in non-self-governing territories for which the member is responsible.

Portugal seeks to avoid the obvious difficulty she would face if the appalling conditions in Angola came before the bar of world

opinion in the U.N. by asserting that Portugal regards Angola not as a non-self-governing territory, but as an overseas province of Portugal itself. This, of course, is the gambit used by France over Algeria.

Further, it is only recently (since June 1951) that Portugal has been using this euphemism of "overseas province" previously it was known as "colonias." To date Portugal has got away with this deception. Twice the Afro-Asian delegates in the U.N. Assembly have attempted to get votes passed which would have called on Portugal to submit the necessary reports on Angola. Twice the resolutions failed because of insufficient votes. It will be a great tragedy for the people of Angola if this happens again. Either Portugal must act in the spirit of the United Nations or she must be made to see that the alternative is getting out.

Real socialism has been handed to us by our ancestors who taught 'All land belongs to Gopal, where then is the boundary line? Alan is the maker of that line and he can therefore unmake it.' Gopal literally means shepherd it also means God. In modern language it means the state, i.e. the people. That the land today does not belong to the people is too true. But the fault is not in the teaching. It is in us who have not lived up to it.

—Gandhi in "Harijan" 2 January 1937,

OPINION

FRIDAY, 14TH MARCH, 1958

The Morkel Case

THE people of South Africa have become accustomed to conduct, on the part of the State, which does gross violence to human decency. The Morkel case, in which three preachers of a Coloured apartheid religious sect were arrested and convicted for trespassing on ground reserved exclusively for the Dutch Reformed Church, raises quite a number of very disturbing issues.

Mr. Morkel broke away from the Dutch Reformed Church because he felt that he was not wanted within it. That, in turn, created conditions which made it impossible for him to serve his Creator to the best of his ability. In order to have that peace of mind in which he could be free to do this he walked out of the DRC and established a Coloured sect of his own.

According to Press reports, in the years he has been in the field, he has not done badly. In other words his action accorded with the wishes of a growing number of Coloured people. But in carrying apartheid to its logical conclusion he committed the most heinous crime in South Africa—to show up the real weaknesses of the herren-volk ideology. As a result the Police came swooping on his followers like vultures.

The thing must be got straight. It has been a custom adhered to for decades in South Africa that certain parts of the country should be marked out into denominational spheres of influence. Thus, for a long time the established Churches did not allow the Separatists to establish their missions within what was called a five mile radius. Where confessions were different, there probably was a case for the limit. But the Morkel case is very unique. He is a Calvinist and adheres to the confessions of the DRC. Only, he is not under a White predikant.

The issue brought to the fore by the presiding Magistrate's verdict is that although the Dutch Reformed Church wants the Coloureds to be separated from the Whites, it does not want the Coloureds to stand on their own. Otherwise the Morkel movement would have been encouraged.

If the Dutch Reformed Church does nothing about the Morkel case the world will accuse it of conspiring with the State to use the Police to force on the Coloureds methods of worship which the Coloureds do not desire.

More might be said, issuing from this. The Dutch Reformed Church could even be accused of seeking to keep the Coloureds its spiritual colonials who could have no right to spiritual self-determination. And that would be a terrible charge. We would like to see the DRC hasten to dissociate itself quickly from the attitude of the State because if it does not do that, after the Morkel case people will doubt the sincerity of purpose of the DRC when it says it wants for the man of colour what it wants for the White man.

Comment On Men And Events

Crisis In The ANC

By JORDAN K. NGUBANE

THE near panic which very many White papers have shown in their reactions to events in the African National Congress at present is neither disguised nor responsible. All sorts of prophets have striven to shout: "Doom! War! Catastrophe!" The danger in this type of hysteria is that it might drive the Africanists to the position where their own extreme right-will be reinforced.

Let us get a few things straight about the whole crisis. In the first place every informed journalist, at least, should have known that trouble was coming up in the ANC. Since the resistance movement there has been a fierce struggle for power in the ANC between those who see virtue only in Moscow and those who want self-determination for the Africans.

In the years between the resistance movement and the treason trials the superior resources of the Left gave them the upper hand. The treason trials necessitated a truce during which the ideological war was not fought with vigour. But Luthuli's release created a situation in which very many members of the ANC felt they wanted to say and do things they had hesitated to say or do while Luthuli was in the docks.

Humiliated

And what are those things, precisely? The bulk of the African people feel humiliated by the role played by the African National Congress within the so-called Congress Movement. They feel that their leaders have been reduced to the status of stooges of the Left-wing bosses and that as a result are no longer truly representatives.

The Freedom Charter, which is being used very widely for election and other purposes at the moment, is denounced among large sections of the African people as a document which condones the Africans for ultimate acceptance of communism.

The complaint is found in every province that after the treason arrests the leaders of the ANC showed little confidence in their followers when they refused them the right to choose their own leaders. "Men" were imposed on the movement some of whom did irreparable harm to the African cause. The people argue that these blunders would never have occurred if they had been free to elect for themselves men in whom they had confidence.

Not Bosses

They see in the refusal to allow them to use their judgment

in their choice of leaders during the trials proof that the ANC is no longer boss of its own house.

Some of the incompetence imposed on the provinces made a frightful mess of ANC affairs. When the people appealed to the ANC leaders facing trial, the latter lacked the moral courage to tell the people the truth and at the same time backed the unpopular stooges.

There is bitter criticism of the ANC's election policy of supporting the United Party. Here the ANC leaders are attacked for fudging the real issue facing them—that instead of making themselves the lackeys of the United Party they should be leading the women to go to prison against the Pass Laws. So disgusted are the women about the ANC's funklike tactics at the moment that in Natal, for example, the split has brought resistance to the Passes almost to a halt. The women feel that they have been let down by their leaders.

On quite another plane the leaders of the ANC are criticised very sharply for their uncalculated policy in connection with the boycott of school boards. Here again the charge is that they ran away from the challenge posed by Verwoerd and hid behind a wholly ineffective boycott. This, in turn, paved the way for stooges of the Native Commissioners and has led to disturbing conditions in the schools for both the children and the teachers.

Uncertainty

Finally, there is the feeling among the rank and file of the movement that no one can say with certainty where the ANC is going.

Against this background the explosion begins to take on colour. On the one hand it is a revolt against communist influences in the ANC; on the other it is an expression of accumulated frustrations; on quite another plane, it is a demand for constructive policies which will unite and not split the Africans.

African armories are not so terribly short. They remember that the policy of the enemy

analysts, whether above or under ground, has at all times been to use the African people as a battering ram against Afrikaner Nationalism. In the 1924 general elections the Communist Party supported the Hertzog-Crowell coalition which enabled the Afrikaner Nationalists to get to power for the first time. This was not a mistake. It was a calculated move to place Afrikaner Nationalism in positions of power so that it could bring the Africans into hitting back.

As soon as this happened, the Communists abandoned their Hertzogite friends and made the Africans their new darling. They worked up propaganda, tried to worm their way into the ICU and when Kadalie gave them the boot turned to the ANC where for years they fought against the emergence of an African leadership which was independent of their control.

To further this policy they sent the late J. T. Gumede to Brussels in 1927 and from there arranged for him to visit the Soviet Union. He returned as strongly pro-Soviet that although he was kicked out for his sympathies, he enabled the local communists to gain a good foothold in the ANC.

The action of the ANC together with what Kadalie had done to the communists convinced them that the Africans were so solidly against them that they (the Africans) needed to be caught a good lesson. In the 1929 general elections the communists produced the infamous Black Republic manifesto in which they advocated an African republic. In the circumstances, this was bound to mobilise White opinion solidly behind Hertzog. The Black Republic manifesto sent the Nationalist Party galloping to parliament on its own steam.

The inevitable clashes which followed smothered the ICU—which stood in the way of the communists, demoralised the African community and paved the way for the Hertzog-Biko. But the clashes, in which communism bickered for purposes of the Marxist revolution, were not protracted enough to be decisive.

1929 Tactics

Underground communism's support of the United Party at the moment is but a repetition of the 1929 tactic. The ANC is being used to give the United Party support which will frighten the White voters into seeing in the Nationalist Party the true protector of the White skin. It is in the interest of underground

communism that Afrikaner Nationalism should be returned to power so that it should come to a head on collision with the African people and bring chaos on the country. That chaos, in the present circumstances, particularly against the establishment of the Afro-Asian Peoples' Solidarity Council in Cairo, would reinforce the foothold the Soviet Union is gaining along the east coast of Africa.

The African people fear that an ANC which was no longer responsible to them could quite easily land them in the disaster which followed the Black Republic Manifesto. The violent revolt against the present leadership is inspired by a deeply-seated conviction that the African community is being led, without the ANC leaders being aware of it, into another violent collision with Afrikaner Nationalism. If the leaders are aware, they do not have the means to defend the African effectively.

Labels

Because the issues involved in the crisis are so vital and complicated it will be wisdom for all interested to withhold judgment and not to rush to give labels to those who oppose present trends. Hasty judgments will create difficulties which will be most difficult to resolve later.

ANC Reaction To Todd's Fall

A RESOLUTION calling on all Africans to withdraw support from the United Federal (governing) Party was passed today at a conference of the Southern Rhodesian African National Congress in a Salisbury township.

The conference was called to consider the attitude Africans should take following the deposition of Mr. R. S. Garfield Todd as South Rhodesian Prime Minister.

The secretary of the congress, Mr. George Nyandoro, said it was intended to hold talks with the Government on African education and to put forward a new green plan on the subject.

In Bulawayo the Dominion Party said that Mr. Jack Graham Peto, a city councillor and hotel business man, would oppose the Southern Rhodesian Prime Minister, Sir Edgar Whitehead, in the Highlands, Bulawayo by-election.

The election is caused by the resignation of the sitting (Government) member to allow the Prime Minister to contest a seat in the Southern Rhodesian Parliament.—Sapa.

Press Review

Bad Press For African States Mean 'Bad Business

SIR—I have read with considerable consternation the article by Mr Brian Parkes in "The Star" of February 26 on Ghana and am not a little perturbed at his inability to find at least something which he could commend.

The one and only photograph is of a poor African dwelling the like of which, and worse, we could so easily find in our African townships.

Surely we South Africans who are so intolerant of these hideous advisers of our domestic problems should be the last people to send somebody to these African states for a few weeks and then publish his views and nobody else's? In his short time in Ghana Mr. Parkes surely found something better than these aspects he has put before us?

I am developing the export markets for a large South African organisation and travel extensively through the countries of our neighbours north of the Federation. While I have found much with which I disagree, I have always mentioned those points which show that a people is trying to improve its standards, not those which they inherited from a previous age.

If one were to believe Mr. Parkes, the present awful conditions in Ghana are almost the fault of the new regime which has been in existence for 11 months and not the fault of the previous one, which existed since 1921. Has Mr. Parkes ever heard of any country that in less than a year has totally changed the old economic and political structure of the previous generation?

Those who must visit these African states and solicit their business and foreign exchange for South Africa have to face competition from Communist countries which, quite possibly, have found some commendable things in Africa to publish in their newspapers.

Please do not let us have to face the censure which articles like these must heap upon us. I hope that the articles will be published with show that we South Africans realise the difficulties that face young nations and that we are extremely hoping that the other peoples inhabiting the still undeveloped countries of Africa will have some success that we claim for our efforts.

P. J. NIGENT
Lecturer in Theology

ANC Crisis

EXTREMISM breeds extremism. It is not surprising, therefore, that the extremism to which White nationalism has gone has produced a group of African political leaders who are

now attempting to convert the African National Congress to the creed of "Africa for the Africans." Both movements are equally remote from the facts of the South African situation.

"Africa for the Africans" is the Black counterpart of total apartheid. Both theories are based on a blind faith in the impossible. Both proceed from the assumption that the other group, whose presence in terms of an embarrassment or a danger, can be washed out of existence or removed to some place where they will no longer be a problem.

The Native "Africanists" have less excuse than the White nationalists for falling into so fundamental an error. They have already seen the impossibility of total apartheid demonstrated, yet they imagine that 3,000,000 White people can be eliminated from the life of South Africa in some hypothetical state of the future.

Such solutions are not only politically but physically impossible, and the sooner the fact is realised the better. There is no feasible transport in the world that could remove even the natural increase of the White population, nor could all the bombs in Korea destroy them, even if the African population could be persuaded, which is unlikely, that they would help by such removal. Any comparison with Indonesia or other colonial territories is an illusion.

The first fact that both White and Black have to learn in South Africa—and the same is true of the Rhodesias—is that both groups are here to stay, and that any solution of the problems of a multi-racial society that supposes otherwise is nonsense. The African politicians have, on the whole, been the more realistic about this in the past, but it was probably inevitable that some of them should follow the will-o'-the-wisp of Africanism before returning to reason.

The response will be a test of the political maturity of the African people, or rather of the politically conscious among them. Most of them know that White and Black will have to get on together for ever in Southern Africa and that there is no short cut to Utopia.

De Blank Says State Does Not Always Deserve Loyalty

IF a State did not keep to its recognised function but assumed God's prerogative, Christians would have no alternative but to deny that State the loyalty and obedience it asked for, the Archbishop of Cape Town, the Most Rev. Jost de Blank, said when he addressed the Modern World Society on "Church and State" at the University of Cape Town.

He said that if a State was tempted to transgress its functions it would be met with the implacable hostility of the church. The State would then enter the realm of idolatry.

Dr. de Blank said: "I speak as a Christian, an Anglican Christian and one who has spent nearly all my life in England. Whatever I say may be coloured by these three facts."

Nowhere in the New Testament is it suggested that Christians should renounce the State and withdraw into a private world of their own. Nor does it say that there should be a blind acceptance of the State as arbiter of all that makes up the life of a citizen.

"The Church holds the balance. The State must exist for legitimate purposes, which are primarily the maintenance of order and the tribulation of evil. The Church must be watchful that the State does not exceed its legitimate functions and intervene where it has no right."

Cry Halt

"It must deny any transgression of those functions, and when a State puts itself in the place of God the Church must cry halt, even though it may be to its present disadvantage."

"In the modern world where the Church has lost a good deal of its authority, it still has the relationship of acting as an oral authority within the body politic which the State can regard or disregard in its choice. In a State where the leaders are members of the Church then the Church can speak with more authority than where it does not exist. The Church's moral authority is often enforced by those who accept its values and principles."

"Christians today seek to be loyal citizens of a State in which the local church finds expression. But their first loyalty is to God and if this loyalty is compromised by loyalty to the State then God comes first."

Best Ally

"All through democracies know that the church at best is its best ally in the maintenance of human rights and the assertion of human dignity."

Asked by a questioner how the Dutch Reformed Church fitted in with the pattern he had indicated, the Archbishop said: "I cannot speak for any other church. The majority of the Protestant churches belong to the World Council of Churches and this council generally gets agreement among all members on moral matters. One

of the exceptions was the Dutch Reformed Church on racialism."

"For us who believe that the world council is doing something of great value, and that when the Roman Catholic Church marches in step with it, it is hard to accept as authoritative the position of isolation on this issue. I am not a member of the Dutch Reformed Church and they must answer to their own conscience."

Example

Replying to another questioner who said that the Anglican Church had not always set the example it should have in South Africa, Dr. de Blank said: "We are a fellowship of sinners and no doubt we have let down the

cause time and again."

Another question said: "Many people have said that you commented too early on matters in this country. Have you any regrets?"

Dr. de Blank said: "I have no regrets. I make it clear that I decline with thanks any invitation to serve as a shuttlecock in a party political badminton game."

"If beliefs in certain fundamental Christian principles need reiterating then they must be reiterated by the leader of the church. Principles do not change by crossing boundaries. An Eskimo can make judgments of principles in England, South Africa or any other country. —Says.

Where A Christian Church Is Banned

THE Rev J. D. Morrell, of the Calvin Protestant Faith of South Africa, saw three of his churchwardens, Joseph Fortuin, Isak van den Heever and Frederick Engelbrecht found guilty by Mr. J. C. Cooper at Springbok for contravening the Government's banning of the church in Namaqualand, which was gazetted on October 25.

All three of the accused were fined £5 (or 30 days).

The sentences were suspended for three years with a warning not to hold any further meetings conflicting with the regulations before obtaining permission.

Crown evidence was that all three meetings, held on Sunday, January 12, to approximately 50 people each, were exclusively religious.

Prayers were said, hymns sung and readings from the Bible were made and clerked. Nothing further was mentioned against any further body or person by the accused.

Frederick Engelbrecht said in mitigation that since the apartheid laws were made, some feeling of brotherhood developed among the Coloureds.

In an endeavour to obey those laws, they felt strongly that they should have their own church and elect their own ministers to serve their own people.

In all good faith, as a representative, he had continued to canvas his people in the Calvin-

Protestant Faith, long before the new regulation was passed. Now he found himself in court.

He told the magistrate that he could not understand that his freedom to worship, as well as willingness to enlighten his people on religious grounds, could be taken away from him, and he be made guilty of an offence.

Always Subordinate

Summing up, the Magistrate said: "Freedom does not mean you could do what you liked. You are at all times subordinate to some authority."

"I sympathise with all the accused, and to their wish to pay homage to God in their own ways. But on the other hand the law should be obeyed."

"All of you have addressed meetings, even if religious, which conflicts with the regulations. Only one church is recognised in the reserves by the Coloured Affairs Department, and that is the Dutch Reformed Church."

Berrange Stabbed: Doctor Satisfied With Progress

MR. V. C. BERRANGE, leading treason trial defence advocate, was stabbed in a house in Athlone Avenue, Sandringham, Johannesburg, on Tuesday, March 4. He is being treated in the Princess Nursing Home.

His doctor said he is making satisfactory progress, but is not expected to be back at his office until next week.

Mr. Berrange, who is in his late 30's is one of the outstanding criminal advocates at the Johannesburg Bar, with a reputation for caustic wit and deadly skill in cross-examination.

He played a most prominent part for the defence throughout most of the 13 months of the high treason preparatory examination. He has been briefed also to appear in the forthcoming Supreme Court trial.

Formerly a partner in a big Johannesburg firm of attorneys, he went to the Bar about six years ago.

Apartheid In Nursing So Far

IF the Nationalists win the general election, they are going to impose apartheid on the medical and legal professions. It is worth, therefore, considering how racialism, once let loose, has already begun in South Africa to corrupt a world-wide professional code (nursing), the integrity of senior professional administrators and the internal harmony and efficiency of the nursing services.

The "evidence" for the necessity of nursing apartheid has been published in the proceedings of the Parliamentary Select Committee. It came mostly from representatives of the South African Nursing Council and South African Nursing Association (S.A.N.A.). As it has been widely quoted only some of the less publicised statements are quoted here.

One witness (a senior member of S.A.N.A. holding a high administrative position) said:

"The non-Europeans must have European representatives (on the Council and Board), otherwise they will swamp us. If we had known at the time that the policy of the provincial authorities was (to train non-European nurses for the full certificate to any extent) we, and I for one, would certainly not have agreed to the 1944 Bill. We would have fought it to the last ditch."

The same witness added that she continually found difficulty in recruiting white nurses because of the fear that they might occasionally come under "the control in any sense" of a senior non-

C. W. M. GELL

white nurse. "It is not for me to indulge in ideologies, I have to be practical." But she is still having recruiting difficulties. The Act has removed "the fear" without increasing the recruits.

The president of S.A.N.A. said:

"I assume the Europeans prefer to meet together and so do the non-Europeans. They want to keep themselves pure, the same as we want to keep ourselves pure."

The Transvaal Executive Committee, after drawing attention to the dangers of "swamping", enjoying refreshments together,

stepping meetings and social functions together as was widely happening, demanding the "obviating of all irregularities as, *inter alia*, equality." It endorsed "the traditional South African way of life, viz. that the European must hold his own separately" (apparently possible only with the help of artificial legal barriers).

The one serious dispute among those who testified to the Select Committee was between the pure ideologists and the practical members of the profession on the question of whether there should be entirely separate white and non-white services, or the pretence of a unified service with "superior" and "inferior" members. The Secretary for Native Affairs spoke for the first solution:

"De facto one says that non-Europeans will be called members (of a unified service) but in reality they are not members. For that reason it would have been more honest to give them their own association in which they could play their own part. Otherwise the anomaly will be reached that an association (one day) predominantly of non-Europeans will be controlled by a Board elected by the European minority—a position which will in due course become untenable."

The president of S.A.N.A. argued that separate services (1) might allow non-white nurses to fall under the influence of "agitators" instead of being "guided, helped and controlled" by white nurses, (2) would deprive S.A.N.A. of non-white fees and (3) endanger its affiliation with the International Council of Nurses (I.C.N.), with the international status and world contact that involves. Said the president of S.A.N.A.:

"One of the stipulations of the I.C.N. is that membership shall be open to all races. Once that is done away with, membership is cancelled. The Board of the Association can only support racial division within the Association which would ensure that S.A.N.A. retained its membership of the I.C.N."

The result of all this has been the Nursing Act of 1957:

(a) retaining a theoretically unified service, but withdrawing the voting rights of non-white members;

(b) restricting membership of the Nursing Council and Board of S.A.N.A. to white members only,

(c) permitting non-white nurses to elect Advisory Committees for Africans and Coloureds, which may in turn elect one white nurse each to represent them on the Council and Board. (The Government has provided against boycott of these Advisory Committees by authorising the Minister to nominate them if necessary, "whereupon they shall be deemed to have been elected").

(d) compelling the separation of branches of S.A.N.A. into race groups and the compilation of separate racial registers.

(e) permitting the introduction of different certificates, training, insignia and uniforms for white and non-white nurses;

(f) making it a crime ever to place a white nurse (qualified or unqualified) under any non-white nurse.

Apart from the evidence summarised above, the Government case was that the number of non-white nurses had increased from 842 in 1944 to 3,099 in 1957 (against 12,651 white nurses). Student nurses totalled 1,650 whites to 3,150 non-whites. These figures "proved" the danger of the whites being "swamped." Government spokesmen thought nurses should devote themselves to "their own nation" (volks); that those who opposed the Act "did not know the soul of the Native;" that "it is the herd instinct, one cannot alter it among Natives or among animals, they will thank the Government they now have the right and privilege of associating with their own kind." And the Minister stated flatly that what was at stake was "the ideal of social apartheid which is traditional in this country."

The Parliamentary Opposition except for the handful of Labour and Liberal M.P.s, was inhibited by the imminence of the general election and the fear of being tagged as supporters of any form of social mixing. But it did oppose legislative interference with the autonomy of a professional body; it queried the justice of denying non-white nurses the same certificates, uniforms and insignia if they attained the same qualifications (even if, on average, they took a little longer to get there), and it seriously questioned whether the I.C.N. would be deceived by what Mrs. H. Suttman called "this facade" of a unified service. The Opposition said that the Act was blackmail, not "separate development."

The Liberal and Labour members, however, drew distinction between those senior members of the Nursing Council and S.A.N.A. who had supported the Act and

India Marches On

Just Arrived

Direct From India

Latest News

My Magazine Of India	1/6
Illustrated Weekly Of India	2/2
Film World Today	2/9
Great Men Of India	2/9
Great Saints Of India	2/9
March Of India	4/9
India Annual Review 1956	5/4
Filmic Dhanig Na Samachar—Special Issues	6/6
Harshness Of India	4/9
Simple History Of India	4/9
India Then And Now	4/9
Stories Of Our Land—2 volumes	5/6
Ramayan For Boys And Girls	1/7
Famous Princess Of Islam	2/-
Muslims Of India	2/6
Panchangs In Hindi—1958/9	3/-
Roopchand's Festival Calendar	1/7

D. ROOPANAND BROS.

MUSIC SALOON AND BOOKSELLERS

Phone 20707.

P.O. Box 2524.

85 VICTORIA STREET,

DURBAN.

London Letter

(From Our Own Correspondent)

the rank and file of the profession. In particular, they warned of the very ugly temper of the non-white nurses. The latter point has been fully justified by subsequent events. Not only have non-white nurses refused to form separate branches. When the chairman of the Nursing Council and president of S.A.N.A. (both senior expatriates) toured the country to "explain" the Act to white and non-white nurses separately, they drew the following non-white audiences—Cape Town, 14 out of about 1,000 possible; Port Elizabeth 18 out of 500; Durban, all out of about 1,000.

Branch meetings are suspended at the time of writing on the Witwatersrand because non-white members of S.A.N.A. there insist on continuing to attend joint branch meetings in defiance of the law, until expelled by a resolution of the branch. Now a move is afoot to form a multi-racial nurses' association outside S.A.N.A. and apply for affiliation to the I.C.N., in place of the racially discriminatory body.

The attitude of the white nurses to the Act was conditioned (1) by general apathy and ignorance, since their own status was

not at stake; (2) by the mistaken belief that they were committed by an unrepresentative referendum in 1930 to the much wider type of apartheid incorporated in the 1957 Act; (3) by the pro-apartheid disposition of certain senior nurses in key positions or by the erroneous belief of others that they could best moderate the Act by avoiding outright conflict with the Government; (4) by the white-acting tactics of a pressure group of some Afrikaans nurses inside S.A.N.A. deliberately organised from outside by the Broederbond.

It is not a happy picture. But the white nurses who control S.A.N.A. may yet come to realise that they will stand better in the respect of the world, their non-white colleagues and even of themselves, if they hold firm by the world-wide principles of their profession and make it plain that racial discrimination is being imposed on them against their will. Whether they will summon up the courage for even this limited opposition to the Government's wishes remains to be seen.

Nigeria

ON February 24th the Governor-General signed a proclamation lifting the state of emergency in five administrative divisions of Nigeria and in the urban area of Enugu. The emergency powers remain in force in eight other divisions. The emergency was declared on February 15th after disorderly protests against the introduction of school fees.

Prohibited Immigrants

Mr. Dingle Foot, the Labour member at Ipswich, is moving, under the ten-minute rule in the House of Commons, a bill which would confer on anyone declared a "prohibited immigrant" in any British territory the right to appeal against such a decision to an advisory committee set up by the Colonial Secretary. The Bill arises out of a number of instances recently (and the number seems to grow each year) of people who have been banned from certain British territories. In particular East and Central Africa have been involved. The

most notorious case recently (and referred to by Mr. Foot) is that of Mr. Basil Davidson, a left-wing (but strongly anti-Communist) writer and journalist. Mr. Foot said it was an answer to declare that those decisions to prohibit persons from territories had the approval of the Governor in Council. "There is no reason why we should tolerate a form of McCarthyism merely because it appears under the Governor's hand. He concluded: "These proposals are designed to give effect to the elementary principles of justice that a man shall not be condemned unheard and without knowing what it is that is alleged against him. These are principles we certainly accept in this country. They ought to be equally accepted in every territory for which we in this Parliament are responsible." Mr. Foot's motion, has the backing of Mr. James Johnson (who has concerned himself particularly with Central African Affairs), Sir Leslie Plummer, Mr. Hayman, Mr. Anthony Wedgwood Benn and Fenner Brockway.

India's Largest Insurance Company At Your Service

The New India Assurance Company Limited

SOLE REPRESENTATIVE IN THE UNION OF SOUTH AFRICA
RUSTOMJEE JALBHAY RUSTOMJEE
 140, Queen Street, DURBAN.

FOR SERVICE AND SECURITY
 CONSULT US FOR
EVERY TYPE OF INSURANCE

P.O. Box 1610.
 Residence: 111 Eleventh Avenue,
 DURBAN.

Phones:
 Office: 25845
 Residence: 36413.

Would England And India Give A Lead?

By VINOBAJI

AN English friend, Shri Horace Alexander, is present here. He was a close friend and associate of Mahatma Gandhi and has a special concern for world peace. We had a discussion this afternoon. Here I want to take up one of the questions and answer it more fully. Though most of the listeners are villagers it is only proper for me to discuss this question here because the villagers are doing a great service to the cause of world peace through gramdaan and shanti sena.

The question was, what can India and England do for world peace? Some one country must take a courageous step for the sake of world peace. That step is to free itself from the bondage of armaments—a step which is not contrary to reason. Such a country will not have to concern itself with what other nations are doing. It will have to take a unilateral action on its own strength. I think that there are two nations which can take this action, if they have the courage. It is within the realm of possibility, of course, if God wills, that any other nation may take such an action, but I have my faith that either India or England can do this. I have hope that India will free itself from the bondage of armed forces, because such an action is in consonance with India's cultural tradition. My hope in England lies in my belief in its inner moral strength.

Some people say that England is a moderate power. My idea is different. There is no nation stronger than England. Wealth and arms alone do not give strength. When England took the step of releasing its hold on India, its moral strength grew. I see England's moral strength in the Suez affair. The Conservative party was in power and it attacked Egypt, but the people made an effective protest against this outrageous action of its government. I consider this protest action very important, the actual action of the Government in Egypt I do not consider of much importance. I knew such a Government would not stay for long. England's action in India was a sign of strength, and in the history that is still to be written, it will be judged a glorious action of which England can be as proud as India is of her non-violent struggle for independence. As a result of the non-violent movement the relationship between the people of England and India has deepened. England knows what war is, what it requires in national effort, and therefore I believe that England has the strength

to liberate itself from armed forces.

What is the basis of my hope in India? Although India looks like one country, it is really a continent like Europe. That there is one Government is an amazing fact. China is also old and large, but China has not so many divisions. Only Europe can be compared to India, having so many linguistic groups. Yet in Europe, where there is a separate language there is a separate country. In Europe there is also an affinity between the languages, and there is only one script. I know French and am learning German, and I think it should not take a Frenchman more than 15 days to learn German and vice versa. Tamil, Hindi and Kannada have different scripts, yet in spite of this they are part of one country. In Europe there are so many states even when there is no Himalaya to separate them such as Tibet from India. The languages are different and consequently the people think that they are different—not only that, they fight one another. There have been two major wars in our living memory. They even seem sorry that there are no natural boundaries. So the Maginot Line and Siegfried Line were built.

Because of this unity to diversity we can say that there is non-violence in India's blood. Europe, of course, is politically more advanced, but India's strength is such that it can disarm. Even when India was a great Power it never attacked any other country—the strongest of India's kings never thought of attacking his neighbouring country. Another important thing is that the teaching of the Buddha went from India to China, Japan and other countries but never was it preceded by trade or the sword. There is no other example of this in history. This shows India's true nature.

(To be continued)

BOOKKEEPING IS NECESSARY TO COMMERCIAL SUCCESS: 48 years of successful educational service by the School of Accountancy guarantees to build careers by simple study methods. Write for the FREE BOOK "The Direct Way to Success" which gives details of the course. **THE SCHOOL OF ACCOUNTANCY** P.O. Box 4592 (2D) Johannesburg or P.O. Box 1865 (2D) Durban.

R. VITHAL

Bookkeeping, Writing up Sets of Books, Balance Sheets, Income Tax Returns.

Contact No. 12 Barklys Arcade, 38 Market Street, Co., Diagonal & Market Sts. Johannesburg. Phone 33-1654

Phone 34-1349

P. O. Box 1540.

MASTER BROS.

(PTY) LTD.

WHOLESALE MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS

HOUSE FOR KEEN CASH PRICES

33 West Street, JOHANNESBURG.

Cable & Tel. Add. HARGVAN.

Phone 29366

P. Hargovan & Co. (Pty.) Ltd.

Earthenware Pickle Jars 3 Gallons 12 6 each F.O.R. Durban
Fresh First Grade Green Ginger 1/2 per lb. " "
Fresh First Grade Garlic 2/ " " " "

Cash with order only.

P. O. BOX 1250.

155/7 Warwick Avenue
DURBAN.

We have pleasure in announcing to the general public that we are now specialising in Indian and Pakistani goods. The following are only a few of the many wide range of lines we offer:

CAROM BOARDS

Ordinary Rubber Cushion	£5	5	0
" " Nickle Corner	£4	4	0
Two-In-One Carom Draft Board—			
—Rubber Cush.	£5	15	0
" " " Nickle Corner	£4	15	0

ALL WITH STICKER AND MEN, TETS COMP.

AGARBATTI

Gateway of India—Tins 6 Tola 10/6 Each; 3 Tola 5/6
Three Roses " 6 " 9/- " 3 Tola 4/6
Lata Mangeshkar " 4 " 4/6 " "
3 Jyothi 1/6 Each
Indian Steamer Brand No. 444—8 1/2 Doz.
Pakistan: " " No 444—6 1/2 Doz., No. 10 16/6 Doz
Pakistan: Captain 27/6 Doz., Mysore Seegandh 24/- Doz.
Pakistan, Rose 24/- doz.; Darbar 37/6 doz.;
Maslat 37/6 doz

Also wide range of Sarees, Glass and Plastic Bangles, Imitation Jewellery, Clocks, Toys, Games, Novelties, Radios and Electrical Goods.

A. K. HOOSSEN & SONS,

116 Queen Street, Phone 17349, P.O. Box 2168, DURBAN.

India Letter

(From Our Own Correspondent)

20 Feared Dead In Karachi Refugee Riots

TWO persons were killed and forty-four injured were groups of over 5,000 infuriated refugees and Pathans fought each other in a pitch battle in the refugee colony six miles from Karachi for six hours early on Wednesday morning.

A dusk-to-dawn curfew was imposed this evening for three days in the refugee colony after three bloody riots, described as the worst since the post-partition disturbances.

Unofficial reports put the number of deaths at twenty and injured over 200. The report said people were dragged out of their homes and done to death outside the locality.

A ban on assembly of more than four persons has also been imposed in the area for three days.

An inquiry has been ordered into the cause of the riots.

The rioters, it is reported, broke open and set fire to houses and raped women and children in a frenzy which lasted hours.

Pakistan's Interior Minister, Mir Gulam Ali Talpur, told the National Assembly that some weapons used by the rioters have been seized.

Twenty-seven persons have been arrested so far.

Student Riot In Patiala

The police fired 25 tear gas shells and used force to disperse a crowd of college students outside a local cinema on Wednesday afternoon.

The students were staging a demonstration to press their demand for certain concessions in cinema rates.

Eight student leaders, including office bearers of the Mohindra College Council, were taken into custody.

According to the police the students started throwing bricks at the cinema and the situation became tense.

A police officer said that the action of the students amounted to virtual rioting. Representatives of students alleged that the police made a brutal lathi-charge which was quite unwarranted and uncalled for. They alleged that the policemen dragged their leaders by their locks. The police denied these allegations.

The situation continues to be tense. More track loads of police have been called.

179 Blasted To Death In Asansol Mine Disaster

At least 179 miners were blasted to death in an explosion 100 feet below ground in the Chinakura Coalfield near Calcutta at about 10 p.m. recently.

Seventeen survivors were picked up by rescue squads and sent to hospital. One of them died later, bringing the death toll in the worst mine disaster in India in possibly twenty-three years to 189. Three others are in a serious condition.

At the time the blast occurred, 196 men, including an

assistant manager and two supervisors, were working in two pits.

Rescue operations were launched immediately and the Chief Inspector of mines posted at the reserve operation station in Jharia rushed to the colliery.

The operations had to be abandoned as the flames and smoke released by the explosion threatened to overwhelm the rescuers.

The sub-Division Officer said that there was little doubt that as many as 179 had perished. The one question then was to rescue their bodies.

Technology Institute For Bombay

A team of United Nations experts has arrived in Bombay to help set up the Indian Institute of Technology for the Western Region—second of the four planned by the Indian Government. The first is at Kharagpur in West Bengal.

The Bombay institute when completed will have 2,000 resident students and will be the biggest and the most up-to-date in Asia.

Another institute of technology is to be set up in Kanpur in North India.

MISS TEHMI SORABJEE RUSTOMJEE

has pleasure in announcing that she has been appointed as,

Agent for:—

NATIONAL MUTUAL LIFE ASSOCIATION OF AUSTRALASIA LTD.

(INCORPORATED IN VICTORIA, AUSTRALIA.)

ESTABLISHED 1869

A LIFE POLICY WITH THE NATIONAL MUTUAL ENSURES ABSOLUTE SECURITY WITH GOOD BONUSES

Please write or inquire for further particulars:

106 Mansfield Road, DURBAN.

P.O. Box 476.

Telegrams & Cable: "SORABTEM."

Telephones: 47888.

47453.

તમારું નામ સુધારવા વળી
માંથી બહાર આવે, નાના
સહયોગી પણ બને અને જે
મહાત્મા ગાંધીજી તરફ રહેશે તે
જોડે વિચાર કરો. તમારી
જાતને મહાત્મા ગાંધીજીના
કરો, કેમ કે આ ગુજરાતી
મહાત્માની અપેક્ષા રાખો છે.
પં. જી. ગાંધીજી.

પુસ્તક ૫૬ યુ—આંક ૧૦

તા. ૧૪ માર્ચ, ૧૯૫૮.

કુલ નકલ પૈ. ૪

વિશ્વ શાંતિ માટે ભારત તથા

વિનોબા

ઇંગ્લંડની આશા શા માટે ?

મારી સાથે એક અંગ્રેજ સાથે છે જેઓ પુછે છે કે; “વિશ્વ શાંતિ માટે અથવા ત્ર્ય તથા ભાષા આદેશ વધારવા અને વિશ્વમાંથી હરકર બોલું કરવા હિંદ અને ઇંગ્લંડ શું કરી શકે છે.”

મેં તેમને જે જવાબ આપ્યો તે વિસ્તારથી અહીં આપું છું. વિશ્વ શાંતિ માટે કોઈ કે હિંમત કરવી જ પડશે અને એ હિંમત વિરૂદ્ધ નહીં હોય. તે હિંમત એ કે એક પગલું બધા કરતાં આગળ વધી પાતાઈ સૌન્દર્ય વિચારન કરે. બીજા શું કરશે એની શક ન હોય. આ હિંમત કોઈ કે કરવાની છે અને મને વિશ્વાસ છે કે તે કરી શકે તેવા એ દેશ છે એક હિંદ અને બીજું ઇંગ્લંડ. હાલ સમયવાનની સમજા હોય તો કોઈ સીએજ દેશ પાતે એમને બેઠીને અહિંસાનો આર્થ છે પણ ખરે.

પણ મારી હિંમત અને કહે છે કે; ઉપલા એ દેશો એને માટે થાય છે.

આ વિશ્વ માટે કારણ છે. ભારતની સમજા એજ પ્રકારની છે અને ઇંગ્લંડ માટે આશા એથી બધાય છે કે ત્યાં એક આંતરિક સમજા છે. તેમણે કહે છે ઇંગ્લંડ કહે બધાય થઈ છે. પણ મારું એજ માન્ય નથી. મારી દ્રષ્ટિએ ઇંગ્લંડ એજ સક્રિયતાથી દેવ બીજો નથી. સૌન્દર્ય અને જન એ એજ કાંઈ સક્રિયતા નથી. ઇંગ્લંડ પાસે રોન છે પણ જનમાં તે પાછળ પડ્યાથી આજે પછવ દેશો સાથે સંબંધ થયે છે. છતાં આ ગુજરાત ભારત ને કુદતી આવી એને એક બારે મોકલ થઈ ક્યું છે. આથી તેની નૈતિક સક્રિયતા નથી. આ નૈતિક સક્રિયતા દર્શન કરી પણ જનને અંદર પર કમલો તો કર્યા પણ પ્રભાવ બળથી પાછા પડ્યા બધો. ઇંગ્લંડમાં એ પ્રશ્નો છે. એક જુનો બીજો નવો. જુના ના કામમાં સમા છે. આ સમાજે કુપ્રેમ કર્યો પણ નવા પહેલે તેના વિરોધ કર્યો અને પછય પાછું ભરતું પાડ્યું. આ વાતને આપણે મહત્વ આપવું જોઈએ. ઇંગ્લંડની સરકારને બધું મહત્વ નથી આપતો. એ જમ્મો નો મન નહીં રહે. એ એક જુનો પ્રવાહ છે રિવોલ્યુશન સુરતો આવે છે. ભારત પરનો કળને કાઢીને ઇંગ્લંડની પ્રભાવની જાતી નિતીવાન થતી થઈ છે. આની કિંમત ઇતિહાસ

કાર કરશે. પણ ભારતમાં ગાંધીજીના નેતૃત્વ નીચે હાલ સર થઈ અને હિંદ આઝાદ થયું છતાં ઇંગ્લંડ અને ભારત વચ્ચે પ્રેમ સંબંધ થયું રહ્યો છે. આ માટે જોઈએ મને ભારતને કે તેલો ઇંગ્લંડને થયું છે. કેવી રીતે મુકને સારી રીતે સલાવાય એની મહિતી અંગ્રેજોને છે. આથી જ સેના મુકત થઈ મુકને નિવારવા કરી બધું થઈ તે કુનીવાને ઉચારી પણ થઈ છે. આમારી ઇંગ્લંડ પાસે આજ આજ છે.

બીજા લીન આથી એક દેશ

હવે ભારતની વાત. ભારત એજ માં તો એક દેશ દેખાય છે. પણ ખરે જોતા તે દેશને એક સમુદાય છે. જેમ મુરખ એક ખંડ છે તેમજ ભારત પણ એક ખંડ કરી સમજ, કે જેમાં બીજા બીજા અનેક આપણો છે. આ મનાવ કુનીવાના ક્રિતિકાસમાં અહિંતીય છે. મીન પણ મજો મોટા અને પ્રચિન દેશ છે. પણ હિંદુસ્થાનની જેમ અનેક વિવેકીત આપણો ત્યાં નથી. હિંદની આપણાં કળને ખારસે; નર્મ જુનું સાહિત્ય માર્યું છે. એક બીજાની આપણા કે બીજા એક બીજા બધાપણ પણ નથી હોતા, એવી જ બિન મિત્ર આપણો. મુરખમાં પણ છે પણ તેઓની બીજા એક છે. છતાં આ પ્રવેશ આપણો દેશ જુદો જુદો છે.

૧૦-૧૨ દીવસમાં એક દેશની અંદર બીજા દેશની આપણ ત્યાં સિખી સમજ તેમ છે. આથી પરિસ્થિતી અહિં ન હોવા છતાં હિંદ એક દેશ રહ્યો છે. આ દેશની મજો મોટા ક્રિતિકાસ પણ આજે નથી, કે જે તેમને અમલ કરી શકે. કલ્પ આપણે કારણે તે દેશ અમલ થયો છે. અને આપણ આપણ માં મુકી કર્યા છે. આ કારણે જ એ એ મહા મુકો થયા. એ મોટાને કુપ્રેમ છે કે મોટા મોટા પર્વત તેઓની વચ્ચે હોયો નથી. આથી એક “એક્સપ્રેસ લાઇન” અને બીજાને “સિમ્પલ રિડ લાઇન” કહી કરી છે.

આમારી એક્સપ્રેસ કારણ એ છે કે આમારી લોકોમાં અહિંસા કરી છે. રાજનૈતિક દ્રષ્ટિએ મુરખ હિંદ કરતા જુદો દેશ છે. ભારતની આથી વિરોધતાએને કારણે આપણે તેની પાસે આશા રાખી છતાં એ છીએ કે તે રોન જળને જોડું કરી નાખે. હિંદુ સ્તાન જનને જુન જળ મરણનું દર્દી તપરે પણ કોઈ પણ ભારતના રાજ એ બહાર આક્રમણ નથી ક્યું. આ મહા મહત્વની વાત છે. મીન તથા બધામાં હિંદુ મુક મર્મ તમવાર મધ્યમાં તરણથી નથી દેખાયો, કેવળ રાન, અને પ્રેમના બળથી તે દેખાયો છે. આ મહત્વ આપણે કહિં રહી છે કે; હોનો સલામ હોવા છે.

આમારીની હાલ પણ મહાત્મા અહિંસાથી સમજા અને તેમ છતાં તેમને કમોટા કર્યા ક્યું કે હું અંગ્રેજોને મિત્ર છું. ને અંગ્રેજોએ મુકોને વરસો સુધી એકમાં મુકી છતાં તેમની તરફ આપણા મનમાં કડવાસ નથી રાખી આજે ભારત અને ઇંગ્લંડ મિત્ર રહ્યા છે. અંગ્રેજો આપણા દેશમાંથી ન બની જોઈએ એમ કહેનારા પણ આ દેશમાં પડ્યા છે. એ જુદી છે કે સમરત દેશની એક રાજ આપણ દેશ. એથી સમરત દેશ એક બીજાના વિચારો બધે અને દેશવે. આથી હિંદી વાવા

રાજ આપણ તરીકે રહેશે અને અંગ્રેજ બીજા આપણે. જેમ રહેશે.

ભારત રોનથી મુકત નથી થતું કારણ અહિંસાની જે સક્રિય એનામાં છે એનું એને જાન નથી. અને તે પોતાને નિર્મલ માને છે. આથી તે સક્રિયતા જાન નથી કરી શકતું. આ કુપ્રેમતાનું કારણ ઇંગ્લંડની મોટ છે. એમાં આપણે પણ મોટો દોષ છે જ. ઇંગ્લંડનો દોષ એ કે ભારતને બળજબરીથી સમરિત બનાવી તેના પર મુકાથી બાંધી કરી. અને આ બધું સમજા એરથી કરવામાં આપણું કલ્પ આથી મોટાના મન પર સમરનું મહત્વ હી મુકું છે. બીજા દ્રષ્ટિથી જોઈએ તો આ બળજબરીથી બધું મોટાએજા સક્રિય ભારતને જાન થયો કે તેમને મહત્વમાં મારી લેવા નેતા મળ્યા અને અહિંસાને કુનીવાએ પ્રતાપ બેવા અને વમર યોગે લીને આઝાદી પ્રાપ્ત કરી મોટાને સમરનું મળ આપમાના મળ કરતા મુક છે એ જાતાનું. ભારતે એમની પાછળ સાધવાનો પ્રયાન કર્યો. પણ મહાત્માની હમણા મુજબ તે બળવાનની અહિંસા સંપ્રદાય ન બની અને કુપ્રેમતાની અહિંસા બધું થઈ આથી આજે આપણે આ રિવિતમાં છીએ.

આપણી રાજ વારસા

ભારતમાં કલ્પ નહોતું રાજ હેલ તો સેના જરૂર જોઈને વાત પણ લેવા આ સવાલ મારાસમાં ક્રિતિકાસ છે કે; તેનો સખત વિરોધ બીજા સક્રિય કરે છે. મધ્ય બધે છે કે એટલ અને કામગીરન બોલ સામે રાજ મળ સખ નકામું છે. છતાં સક્રિય પાછળ મધ્ય દેશન બીજો. આપણા બધેથી પાછીસતન અને પાછીસતનના બધેથી આપણે. સક્રિયોને જમલ કરે જમલે છીએ.

આ સામે જમે હવે પ્રામદાન અને તેની સાથે સાતિ સેનાની મળવળ કરી (અનુસંધાન માટે જુઓ પાનું ૯૫)

“ઇન્ડિયન ઓપિનિયન”

શુક્રવાર તા. ૧૪ માર્ચ, ૧૯૫૮.

મોરકલની ધરપકડ

માનવ હકકોપરના દક્ષિણ આફ્રિકાની સરકારના કિંસક આક્રમણથી આ દેશની પ્રભા હવે ટેવાઈ ગઈ છે. મોરકલ અને બીજા બે હકકો પાદરીઓની ધરપકડ કરવામાં આવી છે. આ ત્રણે પાદરીઓ. ડચ રીફોર્મ ચર્ચની મહાસભીની જગા માં પાદરીપણ કરવા ગયા હતાં તેથી ઇલાયકાપણના કાયદાનો તેઓએ ભંગ કર્યો ગયો તેમને પકડવામાં આવ્યા છે. આ એક ગંભીર બનાવ છે. મી. મોરકલ પહેલા ડચ રીફોર્મ ચર્ચના પાદરી હતાં. પણ તેઓએ એમું કે ત્યાં તેમનું ભેખે તેટલું માન સંગ્રહાતું નહોતું આથી જુદા થયા. આ તેઓના પગલાથી ડચ રીફોર્મ ચર્ચ તેમને પાદરીનો હકક છીનવી લીધો અને ખિસ્સાના સંદેશને ફેલાવવાનો અપીકાર પણ લઈ લેવામાં આવ્યો. ત્યાર પછી તેઓએ પોતાની માનસીક શાંતી માટે ડચ રીફોર્મ ચર્ચમાંથી છુટા થઈને એક બીજો નવો હકક પંથ પોતાના ઉપરી પણા નીચે રચી દીધો.

ત્રેસના કેવલોપરથી જણાય છે કે, આ પંથને ઘણું આવકાર મળ્યો છે. આ સલાહોય તે. કલકોનો તેમને સાથ છે એ સિદ્ધ થાય છે. આમ હોવા છતાં દેશના કાયદા સુલભ પ્રલાયદ, પણાનો ભંગ કરી તેઓ સત્તાના ગુ-હેનર બન્યા છે. ઇલાયકાપણની ગલીચછતાં પુરવાર કરવા પોલીસે તેમની તરત જ ધર પકડ કરી હતી.

આ દેશમાં ઘણા સમયથી એવો રીવાજ ચાલ્યો આવે છે કે અસુક શાગોમાં પંથ માઈલના મેરામાં એ એક ચર્ચ હોય તો ત્યાં વાલુ તર્ય ન હોયું ભેખે. પણ મોરકલનો બનાવ ઉલ્ટો જ છે. તેઓ કેલ્વનીસ્ટ પંથના છે. એ પંથ પણ ડચ રીફોર્મ પંથના આકરોને માને છે. પણ મી. મોરકલની બુલ એ છે કે એક તો તે કલકો છે અને તેમ છતાં તેઓ મોરા પાદરી ના વર્ચસ્વ નીચે ન રહેતા માથુ ઉંચુ કરી પોતાનો સ્વતંત્ર પંથ સ્થાપે છે. આથી જ ડચ રીફોર્મ ચર્ચ તેમને અમાન્ય ગણ્યા છે.

આ કેસ ન્યાય કચેરીમાં ચાલ્યો ત્યારે ન્યાયાધિશે કહ્યું કે; ડચ રીફોર્મ ચર્ચ ઇચે છે કે કલકોનું ચર્ચ જુદું હોય પણ તેનો અર્થ એ નથી કે; કલકો ઉપરનું મોરાનું મથુલ ન હોતું ભેખે. પંથનો ઉપરી ગોરે જ હોઈ શકે. મોરકલે આ નીતીનો ભંગ કર્યો છે અને તેથી જ ડચ રીફોર્મ ચર્ચ તેને આવકારતી નથી.

એ ડચ રીફોર્મ ચર્ચ આ બનાવ વિશે યુગી રહેશે તો દુનીયા માનશે કે ચર્ચ સત્તાધિશેને સહકાર આપે છે અને પોલીસ રાજ સમક્ષમાં પણ પ્રવેશ્યું છે. અને તે પોતાના સત્તાના કડક ચંલના વાલથી હોકોને અલોપા પરાણે ભેડે છે. આ વિશે વધુ કહી શકાય કે; ડચ રીફોર્મ ચર્ચ કલકોને આધ્યાત્મિક રીતે સુલામ રાખવા માગે છે, એટલે કે આધ્યાત્મિક ક્ષેત્રમાં પણ તેમને સ્વતંત્રતા નથી. આ ભેતા આ બીના વધુ ગંભીર બને છે. અમે ખાનીએ છીએ કે, ડચ રીફોર્મ ચર્ચે રાજ્યથી અલગ થઈ અત્યને રહેતે આનો ન્યાય કરવા ભેખે. એ તેઓ તેમ નહિ કરે તો ડચ રીફોર્મ ચર્ચપરથી પ્રભાને. વિશ્વાસ એહો થઈ જશે. ડચ રીફોર્મ ચર્ચે હંમેશા જખાન્યું છે કે; તેઓને આદર્શ છે કે એ કાંઈ મોરા માટે કે તેજ બીજા રંગો માટે હોયુ ભેખે.

દુઃખ નિવારણનો સુખ્ય માર્ગ

વિનોબાજી

આજ કાલ દુઃખ નિવારણ કરવા માટે અને સુખ મેલવવા માટે દુનીયામાં ભલે ભલે અને ભલે ભલે સાધનો નિર્મીત કર્યા છે. પણ તે સુખ સાધનો નથી. સાચા-પાંકિલ છે. એની મુળ રીત અમલાન બુધે બતાવી. તેઓએ કર્ણાથી દુઃખનું નિવારણ કરવા નું સુખાન્યું. તેઓએ એ પણ બતાવ્યું કે તુલ્કા વધતાં દુઃખ વધુ વધે છે આપણે તુલ્કા વધારી અને તુલ્કાની યુટિના સાધનો પણ વધાર્યાં, તો પણ પ્રભાને ઉકેલ નથી થયો. એથી તુલ્કા અને એહા સાધનોમાં કે દુઃખ હતું તેટલું જ દુઃખ વધુ તુલ્કા અને વધારે સાધનોમાં છે. આમાં કંઈ પણ ફરક નથી પડ્યો. તુલ્કા નિવારણના સાધનો વધ્યા અને સાથે સાથે તુલ્કા વધતી મઈ અને તેથી પ્રજાનું નિરાકરણ નથી થતું.

એ સુખ મા દુઃખ પહેલા એહા સાધનોથી આ પણ ને મળતું હતું તેજ આજે વધુ સાધનોથી મળે છે, કારણ ત્યારે તુલ્કા એહા કેલી. તેને તેને પુલું કરવાના સાધનો એહા હતાં. આજે તુલ્કા વધી છે તેને પુલું કરવાના સાધનો પણ વધ્યા છે.

પહેલાના જમાનામાં પુત્રને દરીયા પાર કે પરદેશમાં મોકલતાં તો ૬ મહીને પત્ર મળે એવા સાધનો હતાં. આથી ત્યારે ૬ મહીને એ પુત્રને પત્ર ન આવે તો માતા માપ દુઃખી થતા. આ જમાનામાં ૬ દિવસે પત્ર નથી આવતો તો પિતા માતા દુઃખી થાય છે, અને કલકા વાલીમાં છ કલાકમાં જવાએ મળતા થયે એવા સાધનો થયે તો છ કલાકે પત્ર ન આવતા પિતા માતા દુઃખી થયે જ. તો દુઃખ કરવામાં કે ચિંતા કરવામાં કાંઈ ફરક નથી પડતો. બલકે આ એમાંથી નવી થા જુની રીત પસંદ કરવાની હોય તો જુની પસંદ કરવા પોત્ય છે. કારણ એથી ખીરજ કેળવાય છે, આજના નવા સાધનો થી માલવમાં ખીરજ નથી રહી, ખીરજ ન હોવાને લીધે દુઃખ માં વધારો જ થાય છે. અને તેમ કરી મનની શક્તિ ક્ષીણ થાય એવા સાધનો આજે નિર્મીત થયા છે. તુલ્કા પુલું કરવાના સાધનોએ માણસ ને સંતોષ નથી બાપ્યો. બલકે વધુ તુલ્કા આપી છે. આથી દુનિયા સામે આજે એક મોટું દુઃખ છે. ખીરજ ન હોવાથી ક્યારે ગું થયે એની ચિંતા અને ચિંતામાંથી દુઃખ વધી રહ્યા છે. આથી આજની દુનીયાની અમર્યા પહેલાની દુનીયા કરતા વધુ ગંભીર છે. ઉપાય આનો ફકલ એહા છે કે શાંતી સ્થાપન કરવાની રીતે અને સુખ ના સાધનોની મર્યાદા હોવી ભેખે.

હાઈ સ્પીડ ઉલોમની સુવર્ણ જ્યંતી ઉજવે છે

જી. માસની તા. ૨૭મીથી જમશેદપુર રીલી કારખાનું પોતાની સુવર્ણ જ્યંતી એક આવાસીયા માટે ઉજવી રહ્યું હતું. આ કારખાનું ૧૯૦૨ માં સ્થપાયું હતું જમશેદપુર ત્યારે કલકાથી ૧૫૦ માઈલ દુર એક સેક્ટરી નામે એલખાતું નાનું મામલું હતું જમશેદજી નવરોજજી તાતાને કસ્ટો ત્યા રીલી ઉલોમ લઈ થતા આ નામ હેરની જમશેદપુર રાજ વામાં આવ્યું હતું.

હાલના દેવના બીજા કામોત્રાધી આવેલા એમનોમાં વડા પ્રધાને નહેરુ પણ ઉલ્લેખીમાં કામેલ હતો.

તાતા ફેક્ટરીના રીલીનું ઉત્પાદન મેવક કરવા માટે નવું રીલી પ્રોજેક્ટ કે નેને આવ ૧૨,૦૦,૦૦૦,૦૦૦ થાય તે સુધી કરવામાં આવ્યું છે.

૫૦૦૦ નહેરુ જમશેદ સભાને સનેપતા બધાનું હતું કે, કામકોરો એ બાની દારીની બાબના વાપી દેશના ઉલોમને ખાલવવામાં ૫૬૬ રૂપ બન્યું. બમેરીકા અને રહીયાની એમ હાઈપલ ઉત્પાદન થતા પોતાની આ-બાકી શાંધી રાકે. ૧,૦૦,૦૦૦ મે.કેએ તેમને સાબરવા. કરતાં.

જમશેદ તાતાનું માવણું ઉપક્રમ, મુકતા નહેરુએ જણાવ્યું કે આજના હાઈને બાંધનારાઓના તેઓ પણ એક હતા. દેશ આજે પાસ વર્ષની મોજ નામે મરી તેને ખાલવવા પ્રયત્ન છે. પણ જમશેદજીએ તો તે વર્ષ પહેલા પોતે જ તારી કરી હતી અને ખાલવી હતી.

વિજ્ઞાનીઓ અને સંતો

જવાહરલાલ નહેરુ

ભારત એક અરબ યુદ્ધ છે. ધણી બરી માખણમાં આપણે ઉમ થત ખારણ કરીએ છીએ. ક્યારેક તે, એકેક દબાર વરસ પહેલાં પ્રચલિત હતી એવી ઠાપ રીતે આપણે વર્તીએ છીએ. ક્યારેક એ સાચું હતી, ક્યારેક એકું હતી, પણ આપણે તે હજી એ રીતે વર્તીએ છીએ. ઇતિહાસની રીતે સદી ભારતમાં એક મા ખીજ રીતે આને પણ નહરે પડે છે. હેઠામાં હેઠલી હમી વૈજ્ઞાનીક પદ્ધતિઓની અને આપણી વૈજ્ઞાનીક શોધમેથોની વચ્ચે આપણે કરીએ છીએ. તે છતાં આપણું ઇતિહાસ વર્તન વિજ્ઞાનથી ઠીક ઠીક વેમણું હોય છે. આપણી બધી મહાભોતો મોને આપણી ઉપર છે, આપણી આજ ઉપર છે, અને આપણી આવતી કાલ ઉપર પણ એવું દબાણ આવે છે; તે તે છતાં આજ અને આવતી કાલ આપણને, પલટાવે છે, આપણી પર અસર કરે છે. હું ધારું છું કે અત્યુચ્ચ અરે તો ધણાખરા દેશ માટે આ વાત સાચી હશે. પણ ખાસ કરીને આ દેશમાં, જ્યાં એક અતિ લાંબા સુતકાળનું ઓરણ ને તેના બેઠાને આપણને અજાણ છે ત્યાં, આ બાબત બહુ સ્પષ્ટપણે દેખાય છે. ભૂતકાળના અનુભવમાંથી આપણે સાચા શેજશીએ છીએ, અને તેના મોળધા આપણે શોધાયલા ભેદક પણ વળી નાંખીએ છીએ. તેમ છતાં આપણે વિજ્ઞાનની કુતીયામાં છૂલીએ છીએ, આપણે વિજ્ઞાનનાં સંતાને છીએ.

આપણી વિજ્ઞાન-મહાસભાના અગ્રણી હતા તેના કરતાં ધણી વધુ વિજ્ઞાનો આવે છે. પણ અને ઘણા કરે છે કે, મનશીના મનની ને માનવીના આત્માની આરીપુડીએમાં ઉડે છેતરે એવો એકાદ વિજ્ઞાન આ વિજ્ઞાન-મહાસભામાં ક્યારે સ્પષ્ટાયે? અને વિજ્ઞાનીઓ તે એ પ્રવાસ સફળ થશે કે કેમ? કારણ કે વિજ્ઞાનની સિદ્ધિઓ તથા સાચી રીતે વિચારતાં યજાની માનવ-મનની સક્તિની વચ્ચે ધણું અંતર પડી ગયું છે. એટલે ભણ વિજ્ઞાનીઓ પોતે પાવરધા હોવા છતાં ધીમે ધીમે જાનીએનું ડહાપણ થોડું કેળવે, સંતાની અનુકરણ પણ થોડી કેળવે. હજી સુધી તે વિજ્ઞાને સંતા-જાનીઓની વચ્ચેને પોતાના હોર 'અંદરની મધુ નથી. તે છતાં હજીકલ તો એ છે કે ડહાપણની સારા પ્રમાણમાં જરૂર પડે છે—માત વિજ્ઞાની શોધમેથો ને સિદ્ધિઓની જ નહિ. કહે કદાચ વખત એવો આવ્યો છે કે એ સિદ્ધિઓ કાંઈક ઘરે નહિ તે; કદાચ મહુ મેડે, વિનાશ આવી પડશે.

આપણે આ જમાનામાં ભારતમાં એવી અધિતઓને અનુભવ પામ્યા છીએ કે જે વિજ્ઞાનીઓ નહોતા પણ એમની ભોળાનાં મન અને કામચુદ્ધિ ઉપર ચોટ્ય 'મહારાની પ્રવંક' છાપ પડેલી હતી. એવા એક હતા અંધીજી, એક અભય માનવી, એમની પોતાની રીતે એક વિજ્ઞાની પણ ખરા—માનવી નાં મન અને હેવાનાં પ્રવેગો કરનારા. હજી આજે પણ એક સુસહકરી પ્રથમ પગલાળા ઘમણ ક્યાં કરે છે અને આપણા અધારી નિરાળા તરી આવે છે. આપણે પ્રધાન મંત્રીઓ હોઈએ, કે રાજ્યપાલો કે ઉપકુલપતિઓ કે મહુ હયા હોવાવાળા માનવીઓ, હોઈએ; પણ ઠાણ જાણે કેમ વિનેવા એવા માનવીની સન્દુખ આપણે સડું ક્યારેક બહુ વામણા લાગીએ છીએ. એ વિનોખા કવિત વિદ્વાન પ્રથમ તો છે જ, પણ એમનો તેજસ્વી કુણ તો છે એમની અનુકરણ. આપણે નહરે એકજી છીએ કે ક્યારેક એ એક જ યુગ આપણા તમામ યાન-અંદારોના કરતાંયે હોવા મરી જાય છે.

[મહાસભા પ્રણેતા ભારતીય વિજ્ઞાન-પરિષદના કરેલા ભાષણમાંથી]

આજે પણ માનવ ખરીદાય છે

આ જમતના મારા ઘડન-પગમાં વંચકોનું ધ્યાન હું લીસીએનના કેપ્ટન એમ. મ.ભાગીયો કે એવો કે વર્ષના છે અને એમના પર થોડું જાણ નાં પ્રયુખની બદલોઈ કરવાને આરોપ મુકી સાત વર્ષ સુધી એમનાં તપાસની શક બેતા પ્રવી રાખવામાં આવ્યા, હતાં તેમની તરફ દોરવા છપ્પું છું ૧૯૪૭માં તેઓએ એક હેવાલ પ્રસીક કર્યો હતો અને ૧૯૫૧માં આન્ડી-રેન્ડર પછને તેઓએ આપેમો સહકોર એ તેમની ધરપકડનું કારણ જાણાય છે. (આજે તેમનું આરોગ્ય પણ ખંડીત થયું છે) તેમના હેવાલનો ધણો મેડો. જામ આજે ઉપયોગી થશે હેવાલ બધો પ્રસીક નહોતા થશે પણ એ કે જામ નિરુદ્ધ થશે થોડું જાણમાં પ્રસીક કર્યો હતો અને મેસીસ ડેવીસને પોતાના પુત્રક 'ધી આઈડીન્સ અયેકોઈન્સ'—આઈડીન્સ જાણે છે એમાં ટાકપો હતો. એ વધા સમયથી જાણીતું છે કે-એજોથાનું આઈડી સમતોલ પણ મળુરો પરના મળાકોર પર અવલોકેનું છે. (ત્યાંની વસ્તી ૮૦ હજાર પુરોપીયનો

અને ૪૦ લાખ આઈડીન્સની છે) આ ૧૯૫૮નો આઈડી છે. જોલરીયે આ રિપટી યુક્ષાની કરતાં પણ કચણ હોવાનું પોતાના હેવાલમાં જણાવ્યું હતું. પૂરે યુક્ષાએને પ્રસીક પોતાના લાભ ખાતર કાંઈ નહોં તે કારીર બાબતો રાખતો. એજોથામાં રેટ તરફથી મળુરો મને અને અરિ થામ કે મરી જાય તો ખીજ મળુરો રેટસ આપે એવું હેવાલમાં જણાવવામાં આવ્યું હતું.

જોલરીયાનો કેશ રાજકારી કોઈ સમજ હતો તે ૪ માંચ પર યુક્ષાની રાખવામાં આવ્યો છે. તેઓ થોડું-માલના યુક્ષાને સાચે પોતાનું મલીદાન આપવા જોવા હોય તેમ જણાય છે. જેમ કે બિટનના લીપરર પક્ષના ચેરમેને જણાવ્યું છે કે, "નામરીકો કહેવું બેઠએ."

અત્યેની કોરેતા અને માનવી હોમની વિહારણતા કેઈ પણ કે.અનુરીટ દેશ નેટલા થયા છે." માનવતામાં રસ ધરાવનારની ફરજ છે કે, તેઓએ થોડુંગીજના આ પગલા સામે વિરોધ બતાવવો અને આ કુ.પરી માનવી માટે આજારી માગવી. લીપરર ચેરમેનના સમ્પે.માં વળી કહું કે, "થોડુંગીક સરકારને થોડાવુ કડક રીતે જણાવવું બેઠએ કે આ પગલા થી પશિમની સંસ્કૃતિને ડાઘ પાગે છે અને ઇતિહાસીક મિત્રતા ખંડીત થાય છે. આપણે એવો લીપરર નિતીમાં માનનારા છીએ તેઓ સર્વેએ આ અપાયનો વિરોધ કરી થોડુંગીક સરકારને જોલરીયાને આજાર કરવા કહેવું બેઠએ."

માસ્ટર પ્રધર્સ (મો.) લીમીટેડ

નવ ભરતી નામકન, રેલ્વે સેમન કુતારા કપડા, સોજો બાગીક અને પ્રથો માટે કિચમ ભંડારાં ગુલન જર્સી, પ્રસોવર, લારીનસ અને જમ્યાઓ મટિ—પુરીક, બીજક, બેન્ડેટક, રોલક, નેપજાન્સ વિગેરે.

ફરેક ભાતના માલ માટે લખાસ કરવા ઘડામણ.

કડ વેસ રેડીક, જોડાનીસળગાં.

ફોન : ૩૪-૧૩૪૮

બોક્સ ૧૫૪૮.

પ્રાઈમાના પુરતકો

ધીમરુ સમનદ ગીતા	૫	૬
રીથ અડાપુરાળ વીધી	૨	૧
અધિક મસાની કથા	૨	૧
સરક નાશાયણી કથા	૨	૧
સોળ સોમવારની કથા	૨	૧
અનુન ગીતા	૧	૩
ભાવની ધાડ	૧	૩
દુર્ગા આલેસા	૧	૩
શ્રી હરકી નારાયણ પાઠ	૧	૬
શીવ સારીસા	૧	૩
શ્રી મહાલક્ષ્મી પાઠ	૧	૩
ભકિત સાગર	૧	૩
શ્રી અણપતિ પાઠ	૧	૩
શનિચરની કથા	૧	૩
વગુમન આલેસા	૧	૩

ઉપરના પુરતકોનું પોસ્ટરન માફ છે.

BHARAT MUSIC SALOON

AND BOOKSELLERS

(Corner Gray & Lorne Streets)

286 Grey Street,

Phone: 29488.

DURBAN.

“જીઓ પોતાની જાતને અબળા ન માને”

સામાજિક અબરો

અનુભવી (રાજસ્થાન) થી આવેલું કરતાં જી નહેરુએ સોંજોને સંબોધતાં જણાવ્યું હતું કે આ દેશમાં ૩૫૫ પક્ષ સીએ ‘અબળા’ એવું વિશેષણ સ્વીકાર્યું નોંધેલું નહિ ‘અબળા’ એવું વિશેષણ કેવળ શોભ્યું તેની મને ખબર નથી પણ આપણા દેશની મહિલાઓને ‘અબળા’ એવું વિશેષણ આપીને બહાનામ કરીને છીએ અને તેમને અપમાનિત કરીને છીએ. રાજસ્થાને ઘણી એવી સ્ત્રીઓને જન્મ આપ્યો છે જેમને બીરામનાઓ તરીકે પ્રજામાં જાણી છે, કારણ કે તેમણે ‘અરબર પોતાનું શીખ’ જાખવ્યું છે.” વધુમાં તેઓએ કાલ કે સુરખાની પ્રધાને કહ્યું કે નથી કરી છે ઉપર રીઝ કરી હતી. આ સામે કાલમાંથી કાલ કે ઉડીને કહ્યું કે, આપ પંચાયતના વાઝા સુરખા કાઢી નાખવાના વિરોધી છે. તેનો જવાબ આપતાં પંડીત નહેરુ

એ જણાવ્યું કે; જો આપ પંચ જમાના સુની સુરખાની પદ્ધતિ નાબુદ કરવાની વિરુદ્ધ છે તો તે પંચના સભ્યોને જ સુરખા ખાવડ કરવાની ફરજ પાડવી નોંધેલું નથી કરીને તેમને સુરખાના સામ જાને ગેરલાભ બનેલી ખબર તો પડે.”

વડા પ્રધાને વધુમાં કહ્યું હતું : “જો સોની સામાજિક પરિસ્થિતિને કારણે છે ત્યાં સુધી રાજસ્થાન બહુ જ પછાત રાજ્ય છે. શોધાય સમય પર મને રાજસ્થાનના એક ગામમાંથી એવી કથિત કરવામાં આવી હતી કે એક કુટુંબની સ્ત્રીઓએ સુરખા રંગારી દેવાનો નિશ્ચય કરતાં પહેલે તે સામે વાઝા ઉઠાવ્યો હતો. આ સુરખા પદ્ધતિ જ્યાં જ્યાં ફરતી થયે છે ત્યાં સ્ત્રીઓને જાણે પિતરાઈમાં રાખવામાં આવતી હોય એવી રિવાજ પ્રવર્તે છે.”

શ્રી સત્યજીત હિંદુ મિત્ર મંડળ (કેપ)

ઉપરોક્ત સંસ્થાની મુદ્દણી સભા, ડા. કે-૩-૫૬ના મિત્ર હોલમાં શ્રી દેવજીભાઈ પરસોત્તમભાઈના પ્રમુખપદે મણી હતી. આમાંથી વર્ષ માટે નીચે પ્રમાણે સભ્યો ચુટાયા હતા. પ્રમુખ: શ્રી. ગોવીંદભાઈ કાજીભાઈ વાપમરીયા, મંત્રી : ગોવીંદભાઈ પરસોત્તમભાઈ કેમરી-વાળા, સહ-મંત્રી : શ્રી. ગોવિંદભાઈ ગોરીસ બલસારા, ખન્નનવી. શ્રી. કુશભાઈ વસનજી બીલીમેરીયા, સહ-ખન્નનવી. શ્રી. નરોત્તમભાઈ નાયુભાઈ, એડીટર : અમલદાસ બાબરભાઈ ચાવડા.

સંબંધ

શ્રી ગોવિંદભાઈ ગોસાઈભાઈ ગેરા-વાળાના પુત્ર શ્રી ગોમનલાલના સ્વપ્ન અર્થ માર્ગદર્શક થયા હતાં.

શ્રી લાલભાઈ કુશભાઈ અમદાવાદ (જોડખા) ની પુત્રી શ્રી તારાબેનના સ્વપ્ન પોટાં એલીઝાબેથ નિવાસી શ્રી સમુભાઈ નાચરભાઈના પુત્ર ગોમનલાલ સાથે તા. ૧૧-૨-૫૬ના થયા છે.

જોડખા નિવાસી શ્રી સમુભાઈ

ગાજીભાઈની પુત્રી શ્રી લીલાબેનના સ્વપ્ન સ્વપ્ન રહેલી જોડખા કુશભાઈ સાથે થયા હતાં.

વિદ્ય સંતી માટે ભારત તથા ઇંગ્લેન્ડની અથા શા માટે ?

(પહેલા પાનાનું અનુસંધાન)

કરી છે. કારણકેના જામડાએ ને નિભય બનાવ્યો. આ રીતે પ્રભ નિભય થતા આવે આવે સ્વ નિર્ભય પ્રભ સરકાર પાસે કરાવ્યો. પાકીરતાન આજે કહે છે કે અમે નબળા છીએ તેથી હોંડ અમારી વાત સાંભળવું નથી. સ્વ મધારી તેની દારમાં ઉભાં એટલે તે અમારી વાત સાંભળશે, તે પછી ભારત આ મટે સ્વ નિર્ભય કરી પાકીરતાનની દારમાં ઉભા રહો પોતાની વાત લેને ગમે ઉતારવું નથી. આમ કરવાથી હોંડ અને પાક વચ્ચે ફરી મૈત્રી સંધારો

જો સ્વ કરતાં પહેલાં વિચાર કરવાનો વખત નથી મળતો તેને પાછળથી ખરતાવો કરવા માટે ઘણી કુશલ થશે છે.

ધનનો મૂગ-મૂગજળ !

ધન ન હોય તો ૩૫૫ હરિદ નથી થયો. કારણ કે દરિદ્ર અનાયાર જ હોઈ સહે. પરંતુ જો ધન ન હોવાથી જ ૩૫૫ હરિદ વર્ણ દેવ તે સાધુ સૌથી વધુ હરિદ કહેવાય. પણ તેમની સાથે તો ગોટા બોટા સત્યાગી ના મરતો. પણ નમે છે. તો પછી તેઓ હરિદ કયાથી આવે મત્તાવનું મુલ્યાંકન મનથી કરવામાં આવે છે તે ઉચ્ચત નથી. ધાન્ય સારી રીતે વિચારે તો જોને જાણીશ કે આમ કરવું સાચું નથી. અને પોતે મહા ગોરી ભુલ કરે છે. પણ બાળે કોણ તે સમજે. આજે તો ધન જોજ સુદૃઢ છે. જોકે રાજ્ય સભાની વાત છે. એક વાર એના બધા સમાસદોએ વાઝ પીધા અને બધા જ નશામાં ડાળવા સામ્યા. ક્રાંત મંત્રી અને રાજ્ય મેજ એવા હતા કે જોએ તે સમયે નશામાં નહેતા. બને એ તે સરકારને સમજાવવા માડયા. પણ કોણ સાંભળે ! ઉચ્ચતા કહેવાની ખસર લઈ થઈ અને વધુ નાચ કુદ કરવા લાગ્યા. અને રાજ્ય તથા મંત્રી સાથે અમે તેવો અસમય વરતાવ કરવા લાગ્યા. આ બનેએ જોયું કે, આ રોહિને સમજાવવામાં આવે નથી. આથી તેઓ પણ તેમા સામેલ થઈ ગયા.

આપણી પણ શું આવી જ રીતી નથી ! પેલા પાછળ મધાને દોટ મુકતા જોઈ આવજો પણ દોટ નથી મુકતા શું ! અંતે સરખાટથી જોએ પાછા નથી ફરતા તેઓ જો જો

નહો. ઉતારશે તેમ તેમ એકાદ બે એકાદ ને પાછા ફરશે અને સમયે રસ્તે નશે. —આચાર્ય તુલસી.

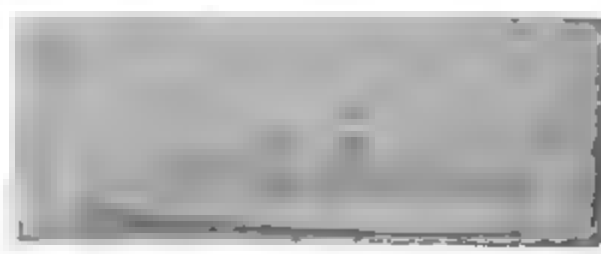
બાઈ કાકાનું કરામેલું બહુમાન

— ભૂલભા વિદ્યાનગર અને સરદાર વિલાપીના સર્જક શ્રી ભાઈલાલ કાવ્યાઈ પટેલને ૭૦ વર્ષ પુરા થતાં હોઈ મુખ્ય ના પંત પ્રધાનને દરેકે તેમને શ. ૧ લાખનો ચેક તેમના મુખ્યમંત્રી તરફથી અ.પ.માં આવ્યો હતો. આ ચેક સ્વીકારતાં શ્રી ભાઈલાલભાઈએ જણાવ્યું હતું કે સરદારશાની ઇચ્છા હતી કે યુગરાતમાં શેરમેન કોષ ને કોષ નાના ઉલોગો રમ.પવા જોઈએ. આ માટે તેઓ એમ પણ ઇચ્છતા હતા કે વિવ્રુત થી સાથે તેમનું નાનું કાંતણુંદન શોધી કાઢવું જોઈએ અને કાપડ ઉત્પાદનું વિસ્તીરણ કરવું જોઈએ આથી આ લાખ રૂપિયા હું અત્યંત વિદ્યો તેજક મંડળને આપું છું જે સરદારની પ્રિય વસ્તુ રેકસાઈલ સંચોધન પાછળ વાપરે.

આ પ્રસંગે જોડના શ્રી. મરલાભાઈ જીવાભાઈ પટેલે વક્તવ્ય વિદ્યાનગર ખાતે ઇત્યાદિ આપવા માટે શ. ૫૧ હમરની મદદ બજાર કરી હતી.

બી-આઈ

મુખ્ય કરાંચી અને ઇસ્ટ આફ્રીકાના બંદરો વચ્ચે મુસાફરી કરે છે.

રીમર કંપાસા ફરી એપ્રીલના આવશે.
મુખ્ય જવા ફરી એપ્રીલના ઉપરશે.

મુખ્ય અથવા કરાંચીનું સાકું.

ફર્સ્ટ ક્લાસ	એક	બીમાક	ત્રીમર	ચા. ૬૨-૭-૭
ફર્સ્ટ ક્લાસ	૪૪	૪૪	૪૪	ચા. ૬૦-૧૫-૭
થર્ડ ક્લાસ	૪૪	૪૪	૪૪	ચા. ૬૧-૧૫-૭

વધુ માહિતી માટે મળો આ લખો :

શેખ હિમેદ એન્ડ સન્સ
(પ્રીટી લીમીટેડ.)

૬૬૦ પાઈન સ્ટ્રીટ, —ડરબન.

ટેલીફોન : ૨૦૪૩૨ — ટેલીગ્રાફીક એડ્રેસ ‘કેરામત.’

રોડેશીયાના સમાચાર

સોસાયટીમાં મળે જઈવા લીધે "એક્સપ્રેસ"માં કોઈ અપમાનજનક બનાવ બનવા પાડ્યો હતો. "એક્સપ્રેસ" અને "સોસાયટી" ફોટોના માણ મેનેજરો, અને જે આફ્રિકન પત્રકારોને કોઈ અમેરીકન તરફથી ફોટો પાઠીમાં આપવાનું આપણું હતું.

આ મેનેજરના કોઈ જી. પાપા ભાઈએ આ આફ્રિકનોને ચેલાનકામાં થી આસ્થા બતાવું કહ્યું હતું તેઓ કોઈકમાં અણગમ્યા છે કે તેમને કોઈ ખોળા જોડાઈને તેમને કોઈ પાછા ફરતા હતાં. તેઓએ વધુમાં કહ્યું કે આ ફોટોમાં ખીન-જોરાએ રાખેલ જવાની સખત ચલાઈ છે આથી તે લોકોને આપવાનું આપવા નહોતા બેસતા.

આખરે આપનાર અમેરીકને આ ખીન-જોરા વાડે દોવાનું બધાંનું હતું.

ખી. વાગે કે જેઓ આફ્રિકન વર્તમાનપત્રના ચિત્ર એડીટર છે અને

કુલ કુલ પર જઈને અને અમેરીકા બહાર આવ્યા છે તેઓ ફોટોમાં આપણું વર્તન અણગમ્યા હોય આપણું અને અણગમ્યા થયા હતાં. વધુમાં તેઓએ બધાંનું કે, "ખાડી" ખૂબ મહત્વની નહોતી પણ મહત્વની વસ્તુ એ હતી કે કુ અને મારા સાથી પત્રકારના રૂપમાં ત્યાં હાજર હતાં."

હિંદી એલવી કચેરીના સભ્યનું અપમાન

ખી. ખી. જે. રાવ કે જેઓ હિંદી કાય કમીશનરની ઓફીસમાં પ્રેસ ખાતાના સભ્ય છે એમને પણ એક ફોટોમાં જવાનું કહેવામાં આવ્યું હતું.

ખી. રાવે તેઓને બધાંનું હતું કે ચોને કાય કમીશનરની ઓફીસમાંથી આવે છે છતાં તેને અણગમ્યામાં નહોતું આવ્યું. ખી. રાવે એક નિવેદન બહાર પાડતાં બધાંનું હતું કે, "એક વાર કુ મારા કુલ અને ખીન-જોરા મરોઆ કેમ પાસે પિકનીક કરવા

ગયા હતાં. આ જમા સોસાયટીથી લમબમ રૂપ માણ પર આવી છે. પાંચ વાગે તેઓ એક ફોટોમાં ચલા પીવા મળ્યા આક પોરસાઈ ગીસીસ રાવ ચલા ખાલાઓમાં કાઢી રહ્યા હતાં. તેમ વખતે મેનેજરે આવી તેમને ત્યાં

ખીન-જોરાને અને આવકારતાં નથી." આ અપમાનથી રાવ મળ્યા બધાંનું બન્યા હતાં.

આફ્રી આગવાની હિંદ સરકારનું કહેણ

હિંદ સરકારે સોસાયટીના એક્ટીવ કાય કમીશનરને બધાંનું છે કે શી રાખના ફોટોમાં બનેલા બનાવની ભૂલ ફોટોમાં વડાને બધાંવડી અને આમો મારી માંડવા બધાંનું અને બધાંમાં આવા અપમાનો ન થાય એની કળિજ રાખવા પણ બધાંનું. આ બનાવથી બધી દોડા ચડ હતી અને વર્તમાન પત્રો તથા ફોટો દ્વારા આ સમાચાર કાપથી ફેલાયા હતાં.

વિકાસ
જીવન ભરેલે વિકાસ.
જેવા જીવનમાં દિન પ્રતિદિન વિકાસ નથી તે કલેસ વધુ જીવે દોવા છતાં મરેલા જ છે. જે પ્રતિ કણ વિકાસ સાધી રહ્યો છે તે જ જીવે છે.
પ્રત્યેક સજીવ, પ્રત્યેક કાર્પમાં વિકાસ સાધી રહ્યા છે. જાનમાંથી વિશ્વ નર, સુખમાંથી ચેતન તરફ અજાનમાંથી જાન તરફ જઈ તેનું નામ વિકાસ.
કે પ્રજ્ઞા હું, જમતને, પ્રત્યેક અણુ પ્રજ્ઞ છે. પ્રજ્ઞમાંથી પ્રજ્ઞ તરફ જવાનો આ રસ્તો અનંત છે.
સ્વામી વિવેકાનંદ.

સાબર સ્વીકાર

ડી. છ. પટેલ, ભોજાનીસભ્ય,
પા. ૧-૨-૫

બધાંનું બધાંનું, જો'મ' ૫-૫-૫
ખી. યુ. મહેતા, એલ. ડી. ૫-૫-૫
જો'મ' ૫-૫-૫
વેરાવાળા પા. ૫-૫-૫
સાબર કુલ'મ' ૫-૫-૫
જો'મ' ૫-૫-૫

શ્રી કવીન્સલેન્ડ ઇન્સ્યુરન્સ કંપની લિમીટેડ

૧૮૮૬માં ન્યુ સાઉથ વેલ્સમાં સ્થપાઈ છે

આગ અકસ્માત તથા હરીયાઈ માલને

— વિમો —

તેમજ બધી જાતના વિમાન
કામ કરે છે.

ખાસ હિંદી પ્રતીનીધી

શ્રીમતી તહેમી સોરાબજી ફરેસમજી

વધુ વિગત માટે મળો અથવા લખો

૧૦૬ એન્ડ્રીડ રોડ — બોક્સ નંબર ૪૭૬ — કરબન,
ટેલીફોન નંબર ૪૭૪૫૩ અને ૪૭૮૮૮.

લોભ અને કરુણા

(સુકુલભાઈ 'લોકેલવન'માંથી)

(તા. ૧૧-૧-૧૯૫૮ના અંકથી ચાલુ)

૧૫

હવાનો પિતા

સેન્ટ કલેર જાહેર મથક, કોરોમંડેર
કોરોમંડેરને કહેવામાં આવે છે : "લોકેલવન"
ને, તમારા ભાઈના કેવા દંભ છે તે!
એ તમારું કુખમાં જન્મેલા બાળકો
નથી. કુખમાં તે મને કુખમાં કરવામાં
જ આવે છે અને છે. કાલકાલીનને
એકલો પુત્ર જ આવે આવી રીતે છે.
હું કોમને મળી વાર કહે છું કે,
આમાં બાળકોને કાલકાલીનને કાલકાલીન
માં મોકલો. તે તો તમારું તરત જ
સીધાં જાય જાય. પણ તે તો કહે
છે, 'આપણે જન્મેને જ એ સોડોને
મારવાને આપણે છે. બીજા તેમને
મારે એ રીતે નહીં કહેવાય.' પરંતુ
મમતા એટલી તોડતી જ છે કે,
એ સોડોને આપણે માણે કદાચ
છે! એક ને કદાચ મારતા મારા
કાલકાલીનને છે. તમારા ભાઈ
તો કાલકાલીનને મને તેને કોઈ
કે તેને કદી મારતા જ નથી. કહે
તમે જ કહો, આ બાળકોને મારે શું
કરવું?"

કોરોમંડેર—“ભાઈ, તમારા પ્રેમ
બધી કુલાલ રાખવાની પ્રથા નથી.
કોરોમંડેરને આ નામતમાં કદી મતાવ્યું
નથી. કોરોમંડેરને આપણે કુલાલ
પાડ્યું નથી, એ એક રીતે કહે છે.”

મેરી—“અરે, તમે કહો મોડા
લોકેલવન, એટલે તમને જાણ
અવર પડી જશે. આ કુલાલો
પરેષા રાખવાનું જ છે. હું તો
એ સોડોને કોરોમંડેર જાય જાય
પુ. તમારા ભાઈને આ નામતમાં કહેવા
મેળું નહીં. તેમણે કહેવું એમ છે
કે, 'એ સોડોને આપણે જ નમાવીએ
છીએ, આપણે જ તેમને કુલાલ પદ
દીધીએ છીએ. આપણા જ મારે
તે સોડો આપ વતે' છે. પરંતુ એ
આપણને કુલાલ નમાવ્યાં હોત, તો
આપણે પણ એ રીતે જ વર્તતા હોત.”
એમની વાત મારે મને ઉતરતી જ
નથી. આપણે એમને કહી રીતે
મારી મુશીબે છીએ.”

મેરી—“ભાઈ, આ કાલકાલી
નો અને આપણે એક જ સોડોમાં
માં મનાઈ જાય અને એક જ ઉપર
આપણને માર્યા છે, એવું તમે કાલો
કો માર્યા?”

મેરી—“ના રે ના! હું તો એવું
જાણે માનતી નથી. એ કોળા
સોડો નીચ જાતિના છે!”

કોરોમંડેર—“એ સોડોને આપણ
એ એક માત્રો કો કો?”

મેરી—“હા, પરંતુ આપણા જેવે.
કુલાલ આપણા એ સોડોનો તો નથી જ
નથી. એક દિવસ તમારા ભાઈ એ
મને એમ કહ્યું હતું કે, 'મેરી, તને
મારેથી છુટા પડતાં એટલું કુખ
આપ તેમણે જ કુખ મમ્મીને તેના
પતિથી છુટા પડતાં આપ છે.' એ
કાલકાલીને તેમના ઉપરનો મારો આપ
કાલકાલીનને મારો મારો. મમ્મીની
કાલે મારી કાલકાલીનને કરતાં એમને
કાલ નહીં આવતી હોય! હું જે
રીતે તમારા ભાઈને મારું છું એ રીતે
મમ્મી જેવી કુલાલની એના પતિને
મારી જ ન શકે. એ સોડો પ્રેમ
જેવી નસ્ટું જાય છે. તમારા
ભાઈ તો એટલે મુશીબાને છે કે,
કુલાલ મને એટલી વકાસી છે એટલા
જ મમ્મીને એના કાલકાલીનને વકાસી
છે! એટલે એક દિવસ તેમણે મને
કહ્યું કે, મમ્મીને તેના કાલકાલીનને
મળી આવવા એકાદ આપણીવાની
રત્ન આપ. તે દિવસે મેં એમને
એના તો ઉપરથી લીધા કે તમારેથી
મમ્મીની વાત કાલકાલીનને જ તે જાણી
મયા છે.”

એવામાં સેન્ટ કલેર અંક આવી
પહોંચ્યો. તે હસતો હસતો બોલ્યો :
“કેમ, હવે તમારું કુલાલ આપણે જ છે
કે? અરે, આ બધા કુલાલો
આપણે જાય પડી રહ્યા છે, એ મારે
તેમને નરકમાં જ જવું પડશે. તેમને
આપણે કુલાલ ઉપરથી પણ કહો.
એવામાં જાયતા નથી, એ એક
મને મળું નવાઈ લાગે છે. આ મેરી
આપણે વખત પચારીમાં પડી રહે છે.
હું કહેલ, આપણીવાના કુલાલને રફ
પુ. હવે આપણે પહેલાં કદી પચારીમાં
કાલો જ નથી. હું અરે, હવે કાલકાલી
કરામ છું. આ બધું એમને પણ એ
આપણે સોડો મારતા નથી!”

મેરી સેન્ટ કલેરની વાત સાંભળીને
ચિંતિત મૂક. તે બોલી : “હવે રહેવા
તો તમારું કાલકાલીન મારે તમારું કહ્યું
સાંભળવું નથી.”

સેન્ટ કલેર—“જેવી તમારી મરજી.
હું તો તમારી સલાહ લેવા આવ્યો
હોઉં કે, મારે હવે આ બધાં કાલકાલીનો
આ સાથે કેમ વર્તવું?”

મેરી—“તમે મારે માનતા હો તો
એ કાલકાલીનોને કાલકાલીનમાં મોકલી
આપો. ત્યાં આવીશ પચાસ કદાચ
આપણે એ સોડો લીધા મળી જશે.”

કોરોમંડેર સેન્ટ કલેર બધી રીતે
બોલી : “ભાઈ, આ કુલાલોની વાતો
કાલકાલીને મને તો આપ છે કે, તમારા
સો ઉપર આ એક સોડું કાલકાલીની
પડ્યું છે. તમારે એ સોડોનાં કુલાલ
કુલાલને કુલાલ કરવો એકલો. નહીં
તો કાલકાલીને તો તમારે આનો બચાવ
આપવો પડશે.”

સેન્ટ કલેર—“બહેન, તારી વાત
તો સાચી છે. પરંતુ કહ્યું આપ એક
કાલકાલીન નથી. આપ ઉપરથી વાતો
કહો કરવાથી કહ્યું મનાવું નથી.”

મેરી—“બહેન, તમે કહો છો,
એ પ્રમાણે મને મારાં આપણાં
નથી. બચાવ પણ બધું જાય છે.
મેં કાલકાલીનોને કાલકાલીન તરફ
વાળવા તનેતોડ પ્રયત્ન કર્યો છે. તેમને
રવીવારે રેવળમાં પણ મોકલ્યાં છે.
તેમને માર્ગની વાતો પણ કદી સાંભળ્યાં
છે. મેં એટલું એ સોડો મારે કહ્યું
છે એટલું આ રેવળમાં મોકલે કહ્યું
નહીં હોય. પરંતુ મેં તમને પહેલાં
જ કહ્યું છે કે, એ સોડો અરે, અરે
નીચ જાતિના જ છે. તેમને વોલાનો
કાલકાલીનને કરવાને જાય પડી નથી.”

સેન્ટ કલેર તો મેરીની કાલકાલીની
વાત સાંભળીને મનમાં કહવા લાગ્યો.
આમાં બહાર હવાનો બચાવ સાંભળી
ને એ લાચી કહીને બહાર આવ્યો
મથક. કોરોમંડેર પણ એની પાછળ
પાછળ ગયો.

બહાર જઈમાં જવા રોમની સાથે
મુખમત કરતી હતી. તે એના મળા
માં કારે પહેરાવતી હતી.

આ એકને કોરોમંડેર બોલી :
“ભાઈ, હવાને કાલકાલીનોની સાથે
આટલી છુટી બચાવ રીતે ન લેજો.
એ સોડો સાથે બધું કાલકાલીન ન
રાખવો.”

સેન્ટ કલેર—“બહેન, એમાં બોલું
શું છે? તમે સોડો કુલાલમાં સાથે
રમે છો, તેમને બોલામાં પણ મોકલો
છો. તો શું આ બધાં કાલકાલીનો
કુલાલમાં કરતાં પણ ઉતરતાં છે?
બહેન, તમારા પ્રેમમાં આ કારણ
પ્રથા નથી, એટલે તમને આ બધાં

સોડોની કુલાલો બચાવ ન આવે.
એ અરીજ કાલકાલીનોને વોલાનો
કાલકાલીનો પરંતુ છુટાં મળું પડે છે.
તેથી એ સોડોની સાથે હવાને રમતી
અને કાલકાલીનોને એકને મને આનંદ
આપ છે. હું બસ એ સોડોનું કુખ
કુર ન કરું; પણ આ રીતે એમના
કુખને છળવું કરી કહ્યું તો બધા
મારામાં પૂર્વ કાલકાલીને બધા એ
સોડોને રમત કરવાની પૂરેપૂરી શક્તિ
નથી. એટલે મારી નમણાં બધા
કરતાં મને કદાચ આવતી નથી.”

કોરોમંડેર સેન્ટ કલેરની વાત સાંભળી
ને ચિંતિત પડી મૂક. તે બોલી :
“ભાઈ, તમારી વાતો સાંભળીને તમારો
કાલકાલીનો પ્રત્યેનું તમારું પ્રેમબધું
વર્તન એકલો મને તો લાગે છે કે,
તમને કાલકાલીનને કાલકાલીન મળું છે.”

સેન્ટ કલેર હસતો હસતો બોલ્યો :
“બહેન, બહેન, હાં અને કાલકાલી
વામાં જાય નહીં કરી મોકલો! હું
માર્ગમાં જાય નથી. મને કાલકાલીનને
કાલકાલીન મળું મળું મળું. એવું કોત તો
એ પ્રમાણેનું મારું આપણું પણ
કોત ને!” એટલું કહીને તે હવાની
સાથે બાજમાં કરવા આવ્યો મથક.
(આપણે)

શ્રી કાલકાલીન કુલાલોને બોલી

ઉપરોક્ત સોડોનીની વાતો જાણે
જાણ તો. કાલકાલીનની રવીવારે
મથકે કે વાતે શ્રી કાલકાલીનની નીચે
બધાં કાલકાલીન મારે મળશે. આ
બધાં કાલકાલીનની રીતે તેમજ કાલકાલી
કાલકાલીનને વકાસી રીતે મારે મળશે
વખતકર પચારવા આપણે વિનંતિ
કરવામાં આવે છે.

કાલકાલીન : (૧) મીનીટ અને મંત્રી
તો રીપોર્ટ, (૨) બચાવની વિશ્લેષણ,
(૩) કાલકાલીનોની કુલાલો, (૪)
પરંતુ મળશે.

રમણલાલ કુલાલ
કાલકાલીન મારે મળશે.
મંત્રી

માથે બાંધવાની રીત અને લોકોને

અખમલ, સાટીન, લાંબા સીકની, રીત અને એક રંગ, કાલકાલીન
અને કાલકાલીન મળશે, કાલકાલીન અને કાલકાલીન કાલકાલીન
અંક મળી શકશે.

બધાં કાલકાલીન, અને રેસમ તમારું કાલકાલીન કાલકાલીન
કાલકાલીન બચાવમાં આવશે.

અંકોને બાંધવા અખમલ, રેસમ, કાલકાલીન કાલકાલીન કુલાલો રંગ
રંગની લોકોને અને એક કાલકાલીન કાલકાલીન મળશે.

કેડાણ : આપણે કોલેસ (મો.) લી.

સીડી અને સીડીને કોલેસ મેન્ડેરમેન્ડેર,

ફોન : ૨૨૦૩૮૫

કોલેસ ૧૦૮૫૭.

પહેલો માળે,

મારે મેન્ડેરમેન્ડેર

૩૩ વેસ્ટ સ્ટ્રીટ, — કોલકાલીનમળે,

લખ મસજી માટે

અમને મળો.

મુરતી જમણના અને રમેશભાઈ છીએ.

મે રેપીડની અંતર રેપરને નીચે સુનીયનના અને રેપરોવાના કોઈ પણ કારખાં તમારે મુકામે આવી રહેલો હશેવાનો અમે અગ્રાહક લઈએ.

કેપીટન્સ બાલ્કની હોટેલ

(ધી કોર્નર મીક્ષ હાઉસ)

મે અને વિઠેરીયા સ્ટીટના પુજાપર - કરબન.

ફોન નંબર ૨૩૪૧૪

ટેલીગ્રામ: KAPITAN.

ધીરુભાઈ પી. નાયક

પ્રકાશક, મુદ્રાકર્તા, વીચારા અને નવરસ એજન્ડ

હિંદુસ્તાન અથવા દુનીયાના કોઈ પણ કારખાં કનાર્થ દરિયાઈ અથવા અખીન માટે મુદ્રાકર્તા હોવા મેરે બધાં અમારી મારફતે પ્રાપ્ત કરે.

ઇંગ્લીશ, ગુજરાતી, હિન્દી, અસ્માદ, પોર્ટુગીઝ, વિગેરેના નોંધા અમે વતણથી આપીએ છીએ.

ફોનગ્રાફ, પારકલન ટેકસ, ટિસામના વેપારી લખાવવા રેવન્યુ કમીશનર સર્વિસેસ કે વેપારના લાયસેન્સીસ, પાસપોર્ટ ફોર્મલ કમીએશનને કમળી માલકોમાં કોઈ પણ ફી લીધા વિના અમે મફત સહક આપીએ છીએ.

મેટલ અનુસુચક લાઈસેન્સીસિયન બોર્ડ મોરેટલીવા અને મોરેટાવર ફોનગ્રાફ કંપની લીમીટેડના પ્રતિનિધિ.

Phone: 33-9032.

26 Barkly Arcade,

Cor. 38, Market & Diagonal St., J'BURG.

તાજી ઉમદા ફરેટ

આરંભા અલ્લુ, લીલી અખર, રતાળ અને મુરછની કોસમ માણ છે. આફુ રી ૧-૧ રતલ, બસણ રી. ૨-૦ રતલ.

પાપક નંબર ૧ રી. ૧૦, નંબર ૨ રી. ૮ ૧૦૦.

મુકી અને મેવલી પાન બનાવે બાન, પોર્ટોલ લઈ. મારકીડ મોલ થી. ૧૦-૬ લાંબી અને રાંધેર મારકીડ થી. ૧૧-૬ હજન.

રેડેસીયા, નવાસાહેબ અને બિલ્લખન કોમિયા એજન્ટો હવેર પુરક ખાન આપી કોઈ પણ વસ્તુ ખરબીદ કદાની સાબરું.

All prices subject to market fluctuations.

A. KADER & Co., (PTY) LTD.

WHOLESALE FRUIT MERCHANTS

P. O. Box 251. DURBAN.

ફરનીચર! ફરનીચર!! ફરનીચર!!!

એલ્ફ્રાઇઝ છુદ, હાર્બીનિફ્રાઇઝ છુદ, મોર્ટીસન, હરેપીય બિરક, આર્થ બોર્ડ બોર્ડીસ ટેસ્ક, જુક ટેક્, ટેબલ, લાઇ જાફાવલ ભાવે જરીકી સકેસી. અમે પધારી ભાલ ભેષા જુકસી નહિ.

—બોર્ડીસ, ટેબલ અને કીચન હરેસર—

મે હમારી રેપરને નીચે લઈવાર માવ છે. તેમજ રોસા હમિર્કા હર્કાર રહે છે. આજ રોસા ભાવેના પ્રાઈસ લીસ્ટ અમારો અને વેપાર માળખ વધારો.

L. MISTRY

51 BREA STREET, BURGERSDOOP, J'BURG.

PHONE 33-4691.

BOX 2626.

હીંદની મોટામાં મોટી વિમાની કમ્પની તમારી સેવામાં

—ધી—

ન્યુ ઇન્ડીયા ઇન્સ્યુરન્સ**કંપની લીમીટેડ**

સાઉથ આફ્રિકાના એકજ મુખ્ય પ્રતિનિધિ

રસ્તમણ બાલભાઈ રસ્તમણ

૧૪૦ કવીન સ્ટ્રીટ,

ડરબન — નાટાલ.

સેવા અને નિર્ભયતા

માટે અમને મળો.

બધી જાતના વિમાઓ અમે ઉતારીએ છીએ.

પી. એ. બોક્સ ૧૯૧૦.

રેસીડેન્સ : ૧૧૧ ઇલેવનથ એવન્યુ,

ડરબન.

ટેલીફોન:

ઓફીસ : ૨૫૮૪૫

રેસીડેન્સ : ૩૬૪૧૩.

Man's highest merit is always as much as possible to rule external circumstances and as little as possible to let himself be ruled by them.
—Goethe

OPINION

Founded by Mahatma Gandhi in 1903.

Former Editors: Manilal Gandhi—1918-1956.

No. 11 —Vol. LVI.

Friday, 21st March, 1958

REGISTERED AT THE G.P.O. AS A NEWSPAPER
Price: FOUR PENCE

VERWOERD BAN ON ANC RATHER PUZZLING

A PROCLAMATION under which the Minister of Native Affairs, Dr. H. F. Verwoerd, will be given powers, under the Native Administration Act, to ban the African National Congress from the Native reserves, is expected to be published soon, states the Pretoria correspondent of "The Daily News."

First intimation of the new move—which followed closely on Special Branch raids in Johannesburg on the offices of bodies organising the "national workers' conference" for non-Europeans, came from Dr. Verwoerd while addressing a political meeting in the Johannesburg area last week.

The Minister said that he had signed a proclamation, which had been sent to the Governor-General for his signature, under which "I assume the power to declare

the African National Congress a prohibited organisation in any of the Native areas over which I have control and where it (the Congress) is preparing itself for agitation."

Other Ministers?

Dr. Verwoerd said that the African National Congress had already been strictly controlled by the Government, but with this new proclamation he would receive the power to control it in the areas where it wanted to make trouble.

He added, "Should the A.N.C. go ahead with its activities, other Ministers will, from time to time, use their powers in the spheres where they have control."

The Minister's statement made as it was at a political meeting, has caused considerable puzzlement and quite a number of questions still need to be answered.

There are, for example, the following queries:

1. Does the Minister intend to ban all or part of

the A.N.C. forthwith or only after further "agitation"?

2. Has Dr. Verwoerd to assume special powers when the Minister of Justice, Mr. C. R. Swart, is already clothed with the widest powers of search and control, as is shown by Special Branch raids?

3. What form will the "banning" of the A.N.C. take and how is it to be enforced?

(Continued on page 107)

Archbishop Hurley To Speak On Education

ESPECIAL importance attaches to the public meeting of the Institute of Race Relations to be held at the City Buildings of the University of Natal on Thursday, March 27 at 8 p.m. The Guest Speaker will be His Grace Archbishop Denis E. Hurley, O.M.I., D.D.

As from this year the Catholic Church has had to assume responsibility for the schools it runs for the African community. This

has raised a number of important issues of concern to large sections of the population—for example, the extent to which the Church can preach the gospel in the light of its beliefs and the purpose of education in a mixed society. Against the background of the warning by Catholic Bishops against the Colour Bar in their schools, what Bishop Hurley will say will be of interest to all sections of the nation.

ANC Reply To Ban: No Retreat

JOHANNESBURG, Sunday

SPEAKERS at the "National Workers' Conference" on a minimum wage of £1 a day for all workers demanded "unity" and "action" when they spoke for the first time today, after the opening of the conference, held in an open square of ground in Newclare Native township near Johannesburg was postponed yesterday because of rain.

Delegates were unanimous in condemning, such "harsh and oppressive laws" as the pass laws, the Group Areas Act, influx control and the policy of "die Wit man moet baas bly" (the White man must remain master).

The president of the African National Congress, Chief A. J. Luthuli, could not attend but sent a message which was read out as part of the official opening.

In his message, Chief Luthuli said that the Native people would not be intimidated by the present Government. In fact, their actions had had the opposite effect. He said the time had now arrived for the Natives to consolidate their past successes. Economic powers gained must be used to advantage and the political education programme must be intensified.

(Continued on page 112)

OPINION

FRIDAY, 21ST MARCH, 1958

Mr. Pather—Whose Slave?

THE sharp criticism of Mr. P. R. Pather's activities in the Indian Affairs Advisory Committee of the Durban City Council has drawn from this worthy the retort that he is a slave of his people. The implication here is that as such he sees little fault in doing all in his power to make the Group Areas Act work with the minimum of harm to the Indian people.

This is a dangerous position to take. The slave of his people is a most admirable person. Mahatma Gandhi was a slave of his people and India is free because of that. But a distinction must be drawn between the slave that Mr. Pather is and the slave that the Mahatma was. Mr. Pather, we are certain, is keenly alive to the immoral motive which inspired the Group Areas Act. Put bluntly, it was to ruin the Indian economically and in that way force him to consider repatriation in more favourable light. We are certain, also, that Mr. Pather sees no reason why the Indian should be told in that fashion that he should pack and go to India.

Although he sees the truth so clearly and is equally alive to the moral, economic and political implications of the Group Areas Act, he takes up the position that he should co-operate in making an immoral law work. This is bad enough. But there is an aspect which makes his attitude tragic.

By boasting that he has ensured that the Indians are more effectively segregated—even if more comfortably, which is a slight exaggeration—what his attitude amounts to in practice is that he agrees that some Indians should be ruined. After the race oppressor has finished with these, it is inevitable that he will turn to the next lot, which he shall have bribed into betraying the weaker and smash it to pieces. This process of fragmentation will go on until in the end the Indian is finally pushed out of South Africa. That is the logical end of the line taken by Mr. Pather.

And when he defends this attitude by saying that, he is a slave of his people the question that readily comes to mind is: Who are his people? The human beings whom an immoral law is ruining? Or the people who will sacrifice their weaker brethren to save themselves? Or, even, the men who make immoral laws?

This uncertainty about whose slave Mr. Pather is where there is a multiplicity of masters is most disturbing. Mahatma Gandhi would have refused to co-operate in making the Group Areas Act work. And he would have been ready to go to gaol as a slave of his people. It is possible that Mr. Pather has respect for this type of slavery. But from his own boasting, it is clear also, that he does not think it is the type which suits him.

As a result, the question: Whose slave is he? remains unanswered.

Comment On Men And Events

Monument To An Agitator

By JORDAN K. NGUBANE

THERE are few men who have successfully aroused violently conflicting emotions in the bosoms of the South Africans more than Father Trevor Huddleston. Among large sections of the White community he is an out and out renegade; a traitor to the White skin and a besmircher of their good name. Among the Africans he is the living incarnation of what Christ meant when he said: *Love thy neighbour as thyself*. And whenever his name is mentioned, it is almost invariably in terms of reverent admiration or love.

How did this sweet like man, who was all gentleness, kindness and humility, turn almost the whole White community against himself? One of the most handsome men I have met, his attractive personality reflected an inner beauty of character which made him the best and most effective ambassador the White people, Western Civilisation and Christianity could have among the African people.

Stinking Name

How did he, in whom there was placid love for all his fellowmen, get himself in the position where he was branded as an agitator whose name was made to stink in large sections of the White community?

The process was simple. He threw off the crust of hypocrisy which makes most White Christians collaborate in upholding one code of morality as between White and White and another, as between Black and White. For him, the brotherhood of Man in Christ was a living truth whose validity was real only where men loved their neighbours as they loved themselves.

Make no mistake, Huddleston was no segregationist. He did not love one race as against any other. He loved mankind. And for him mankind was the same in the slums of London as in the silt and squallor of Sophiatown. The things he would have done in London he did in Sophiatown.

Filthy

And make no mistake again, Sophiatown is a filthy place. It is miserably overcrowded. The struggle for survival is at its crudest. Along every main street there is a smell in the air which reminds one of the slimy ditches of the siltier localities on the Rand. Lice, bugs and fleas abound in Sophiatown. Just the place any respectable White clergyman would be quite satisfied to know only through his dreams. If he never visited it, few people would really blame him.

Trevor did not only defy the lice and the odour of overcrowded rooms to meet the Africans;

he identified himself with the people. He belonged to them and they were his. In working among them he gave of his very best. Because he did this, he drew the very best out of them, too. That is one most remarkable thing about a human being. And when he walked up and down the unwashed streets of Sophiatown little children streamed out of their houses to glance around him, to hold on to his robes, to dirty his clothes with mud from the slimy ditches and, above all, to hear his friendly voice and catch a glimpse of his charming smile. So few White people are friendly and so few gentle when a Kaffir child is about.

And when the time came for him to leave this country, he wrote a book, *Night For Your Comfort* in which he told the world that real human beings lived in Sophiatown, ranging from saints to thugs; that he loved them all because all were made in the image of God.

Pricked Conscience

One man read the book and when he did that, it was as if a veil had been removed from before his eyes. And when he saw the truth, his conscience was pricked; he realised that there was something inherently wrong and immoral in a system which gave millions of human beings no hope of making better use of their lives. He decided to do what he could to convince those who battered on the blood of the African, that White civilisation had failed the African. And in doing that he erected to Father Huddleston a monument which will live forever, reminding posterity that in the stirring times in which we live, the people who will save this country are the agitators who write, speak and organise in ways which the mighty regard as damaging to South Africa's good name.

That man, who was convinced, Trevor Huddleston was right was none other than the late Sir Ernest Oppenheimer. And Sir Ernest was not a friend of agitators and extremists. He was never likely to be swayed by rag

of them. If anything, he could have thought of prison farms and gaols to silence them. He was no friend of the Kaffirs, either, and saw little wrong with the status quo. One of the most powerful men in the land while he lived, I do not know if he ever used this power to extend the area of liberty in the life of the nation. A pillar in the United Party, I do not know if ever used his great prestige to make that Party realize that it needed a realistic Native Policy—that is, a policy which would win the confidence of the African.

Agitator

But one day, this might prove of the muns read the lines written by a well-known agitator,

who was in the worst books possible at the South African Police and, possibly, of the United Party itself. After that he realised that something was wrong in the way the White man treated the African.

The loan of three million pounds he has made available to the Johannesburg City Council to improve African living conditions was the finest admission by Sir Ernest that, after all, the agitators are right! And for this remarkable admission, we are indebted to his son, Harry, who told it at the unveiling of the plaque in memory of his father recently. The loan is a monument to a great agitator, as most South Africans have called Trevor.

Incredible Tribute To Huddleston

FATHER HUDDLESTON'S book, "Naught for your Comfort," prompted the late Sir Ernest Oppenheimer to initiate the £3,000,000 mining loan to the Johannesburg City Council for slum clearance.

Although Sir Ernest considered the book to be biased, it made him turn to the African areas to see for himself what conditions prevailed; and this resulted in his plan for slum clearance.

At a simple ceremony on a kopie in the south-western African areas, Mr. H. F. Oppenheimer unveiled plaques on a tower built of Shaartown bricks as a tribute to his father.

Mr. Oppenheimer recalled how Sir Ernest had conceived his plan after reading Father Huddleston's book. And he paid tribute to the

support given to his father by leaders of the mining industry and the Johannesburg City Council.

The slum clearance scheme would help to answer and counter unfavourable criticism of South Africa overseas, he said.

Distinguished guests, including Sir Ernest's widow, Lady Oppenheimer, and senior mining house officials and councillors, climbed a spiral staircase inside the 35ft. tower to see what had been achieved since the £3,000,000 was first put to use 11 months ago.

A vast new area of 10,000 homes spread out around the tower. When the south-western areas scheme is completed by 1960, this area will be the home of more than 500,000 Africans.

Sequel To Barring Of Indian Diplomat From S. Rhodesia Hotel

THE Prime Minister of India, Mr. Jawaharlal Nehru, announced in New Delhi that India had informed the British Government that no useful purpose would be served in continuing Indian diplomatic representation in the Federation of Rhodesia and Nyasaland as Indian representatives continued to be discriminated against on racial grounds.

An official spokesman said the communication to the British Government was a "severe warning" but diplomatic representatives were not actually being withdrawn from Rhodesia and Nyasaland.

Mr. Nehru told Parliament that India took up the matter of the barring of an Indian diplomat from a hotel in Southern Rhodesia, through their High Commissioner in London, and expressed India's "serious concern at the recurrence of serious incidents of this type."

He said: "We told them that in the climate prevailing in the Federation we felt that no useful purpose is likely to be served by continuing our representation there."

"Our representatives continue to be discriminated against on racial grounds in violation of all civilised conduct and normal international practice in relation to diplomatic representatives."

Mr. Nehru stated that the Government of Rhodesia and Nyasaland had formally apologised to the Assistant Commissioner and had stated that they have always done everything to prevent incidents of this nature.

Mr. Nehru's statement was made at the request of a member of Parliament referring to the incident.

Giving details of the incident, Mr. Nehru said Mr. P. S. Rao, an officer of the Indian Commission in Salisbury, and his family were out on picnic near Salisbury. They went to a nearby hotel and ordered tea, which was brought to them by an African waiter.

As Mr. Rao was about to pour out the tea, the European manager of the hotel approached him and "curtly asked" him to leave despite Mr. Rao's explanation that he was a member of the diplomatic service.

On March 3, the day following the incident, the Indian Assistant Commissioner in Salisbury lodged a protest with the Government there.

"The Government of Rhodesia and Nyasaland has formally apologised to our Assistant Commissioner," said Mr. Nehru.

Two weeks ago the Independent newspaper "Times of India" called on the Government to take up the matter "seriously" with the British Government.

R. VITHAL

Bookkeeping, Writing up Sets of Books, Balance Sheets, Income Tax Returns.

C/o Tel. No. 12 Barkly Arcade, 28 Market Street, Co. Diagonal & Market Sts., Johannesburg. Phone 23-1084.

Verwoerd Ban On ANC Rather Puzzling

(Continued from front page)

4. Do "areas under the control of the Minister" include municipal locations—in Durban some reserves lie next door to municipal housing schemes—and what will be the position of local authorities in relation to any action the Minister might take?

At Zeebrugge

The Pretoria correspondent of "The Daily News" says it is likely that the Minister's action will follow the lines of the recent Zeebrugge prohibitions, which were aimed at countering any organised campaigns by organisations or individuals considered by the Government to be interfering with the reserve near Zeebrugge where there was unrest recently.

If this is, indeed, the intention, then ministerial action may be limited to steps in selected areas over which he has control rather than a wholesale ban on an organisation which could easily either go underground or reappear in a different guise.

This would be in line with Dr. Verwoerd's statement that other Ministers would, if necessary, take similar measures in their spheres of power to control the activities of such non-European organisations. Mr. Alan Paton, national chairman of the Liberal Party, said that the ANC had represented the Native people

politically for nearly 50 years; its leaders had included some of the most outstanding Natives.

It was easily the most important Native organisation and the news of its banning would "travel like wildfire through the whole of Africa, with no good results to ourselves."

He added: "The Liberal Party of South Africa condemns this foolish act. It takes us all a step nearer to that White-Black irreconcilability, which is the real thing to be feared."

"We greatly hope that the leader of the United Party will not give his endorsement to this act."

Grave Step

Mr. Paton said this was one of the most important events in recent South African history. Dr. Verwoerd was fighting a desperate battle for the preservation of tribal authority and culture. The ANC and a surprising number of tribal people were against him and that was why the Minister wanted to ban the ANC.

"Dr. Verwoerd is contemplating a grave step," said Mr. Paton.

"He is definitely trying to smash the ANC, but he will not smash any of the ideals that the A.N.C. stands for. These will only be driven underground,

Nehru Praises Nationalisation In India

New Delhi, March 14.

REPLYING to the budget debate yesterday in the Indian Parliament, Prime Minister Nehru made it clear that there will be no radical changes in the country's taxation policy. He also rejected a suggestion that the nationalised life insurance business should return to private enterprise.

Mr. Nehru said private enterprise in India depended a great deal on public help. By itself, would it have established four steel mills and other new industries if it had all the money? he asked.

The problem of India was that of an under-developed country somehow breaking the barrier and crossing into a dynamic and progressing economy.

A poor country or a poor region needed a wholesale change of environment for progress.

The worker in a country like England did more work than an Indian worker because he was better fed and better clothed. If they could ensure the same to the Indian worker, there was no doubt that he would also be able to produce more.

"I submit that the circumstances and circumstances

which affect a poverty-stricken country and drag it down more and more, cannot be got over unless you create the circumstances that would pull up the people. One has to judge these events not from tables of production but from the psychological atmosphere that has to be produced."

There was no way for India of getting over her poverty except through industrialisation. There was no other way to take advantage of modern techniques.

Mr. Nehru said realising the importance of science and technology, they had established ten years ago some 33 laboratories and a number of national smaller ones. They had taken interest in atomic energy.

"Today apart from three or four balloons we are rather well in advance in atomic energy. We showed that foresight. I am quite certain that if we left this to private enterprise, they

would put up some factories to produce goods, but they would not have come anywhere near even to the solution of the problem."

"If you think in terms of industrialisation, you must be advanced in technology and machine building. No one is going to build machines except the State. It is too heavy a burden. We are making these four steel plants, machine plants and other things. It is only when these come into being and start functioning that your speed becomes faster."

The Prime Minister said India had received loans and credits from other countries. These were completely free of

any conditions and "I am very grateful to these countries for the help they have given us at a time of difficulty."

"We want at the present moment the greatest production that we can have, the State controlling the strategic places to prevent private individuals having too much monopoly. Their spirit of enterprise I want to give them full scope. I want to look upon the private sector, private as it is, as serving a great national cause, as being a national sector."

"Socialism will not come so long as India is poverty-stricken. A poor country cannot be socialist. We have to lay the foundation of industrial progress and then socialism comes step by step."

London Letter

(From Our Own Correspondent)

* * *

Sudan Votes A New Government

THE Umma Party, the out-going Government Party, increased its share of seats in the enlarged House of Representatives in the recent general election. Results were announced on March 17th, giving the following seats to the various parties:—

Umma	63
National Unionist Party	45
People's Democratic Party	37
Liberals	29
Southern Federal	3
Anti Imperialist Front	3
Independent	3
Uncommitted Southern members	15

Dr. Khallil, leader of Umma, is to form a government in coalition with the People's Democratic and Liberal parties. Three major problems may be expected to occupy the new Government. First and foremost is the question of border disputes in two areas with Egypt. The Egyptian Government agreed to defer discussion on these matters until after the general election, and may be expected to agitate for rapid consultation as soon as Dr. Khallil has formed his government. Secondly work will be started on the drawing up of a permanent constitution for Sudan. The third problem is a less-predictable one. It is that of relations between North and South in Sudan. As the "Manchester Guardian" put it in an editorial on March 17th, "The position in the Southern Provinces is still very uncertain. Although the Prime Minister expects to have the support of a fair number Southern members, all the three ministers who came from the South failed of re-election. The South, though no longer in turmoil, is still far from satisfied with the rule of Khartoum. One often thinks of the Sudan as an Arab country, but a recent census has shown that slightly over half its people now 'are of African rather than Arab stock; and already more than three hundred thousand Southerners live in the Northern Provinces, though only a handful of Northerners live in the South... (the) Prime Minister may find that relations between North and South are still the most vital of the many problems facing the Administration."

Verwoerd Comes Between Priest And Congregation

DR. H. F. VERWOERD has issued an order summarily prohibiting the Rev. Charles Hooper, Anglican priest in charge of the mission district of Zierst, from visiting about 3,000 of his Anglican communicants in the African reserves adjoining the Bechuanaland border. A similar order was served on Mr. Hooper's wife, Mrs. Sheila Hooper.

It is believed that this is the first time the Government has taken steps to prevent a minister of religion of any denomination from having access to his congregation.

Earlier this year the area in question had been declared a prohibited area, and Dr. Verwoerd was given power to ban persons from it if he so decided. I telephoned Father Hooper, who spoke to me from the Rectory in Zierst. He said: "The Minister's order means in effect that I am no longer allowed access to my flock."

"Altogether there are 1,499 Anglican communicants in the area. Now I will only be able to visit about 250 of them who are in the Zierst location."

"My missionary work is essentially a job in the African

reserves, tribally-owned farms and trust lands in the Maseru district."

"The Minister has, in effect, deprived me of my function as a missionary."

"Since the middle of December police in the district have made it increasingly embarrassing for me to visit my congregation."

"They have followed me in police cars whenever I have entered the reserves, have questioned my wife and me about our identity cards and have spread false rumours about us."

An official of the Native Affairs Department confirmed that prohibition orders had been served on Father Hooper and Mrs. Hooper.

He declined to comment further.

Foreign Criticism And Us

ANYONE who doubts that White South Africa suffers from a guilty conscience about its colour policies need only consider these recent outbursts.

The first, and least important, was Mr. Eric Louw's castigation of foreign Press correspondents in this country as "a group of vulgarists", many of whose reports are "almost unbelievable" and often "distorted and false". As a second part of the same charge Mr. Louw laid into South African journalists representing overseas agencies ("strangers") who

Another, with conspicuous self-righteousness, said that South Africans abroad did not spend their time "in the ashcan" of the countries they visited. Perhaps not. We are an ingenious people. In any case most other countries' "ashcans" are pretty regularly inspected by their own journalists so that there would be little new for us to pick over. And in few other places are something like four-fifths of the population kept in "ashcan" (material, moral or spiritual) as a result of the monopoly of power by the remaining one-fifth. We must expect our "ashcans" to excite the world's interest. For the colour question is No. 1 human problem of the second half of the 20th century.

Of course, the main charge against Mrs. Castle was the impossibility of "understanding our unique problems" in a short visit. And the same charge was the main basis of the indignation incurred by Dr. de Blank. Though it should be remembered that his original statement, made after five months here, was of deliberately limited scope to his own district. That he went further and made a personal pronouncement on educational policy, for which Sabra administered a supercilious rebuke, was due to the urgent invitation of Mr. Eric Louw himself.

Yet the attitude that only long years of residence here entitle anyone to comment on our affairs is so persistent and so ill-founded that it deserves analysis. Even Father Huddleston's 12 years in the Johannesburg slums was thought by some (who usually knew little about them) to be insufficient, though few White men knew urban Africans more intimately.

One of the most famous occasions for the display of this "residential" smugness was Canon Collins' eight weeks visit in 1954. It may be remembered that a Durban business man paid his fare out to give him "an opportunity to educate Britain as to the facts of the case." It was argued that Canon Collins "should see for himself" and thereafter be free to state his findings. Unfortunately he and his host saw the facts differently, which led the latter to designate the Canon as "a politician, not a member of the cloth." What would he have said if Canon Collins had chanced to agree

with the orthodox white viewpoint?

And what would they have then said who dubbed him "A scholarly crank"; "an incomparable kafferbaiter"; "a slanderer, prejudiced, bigoted, biased, dogmatic, narrow-minded, positivist, uninformative tourist"; "a tool of the Communists and symptom of the vicious movement towards racial equality that is sweeping the world, deserving only of complete and utter contempt"?

But here and there the voices of sanity and reason were heard. A correspondent doubted if one need eat the whole of a bad egg to know that it was bad. A well-known British author questioned if one need spend a lifetime hammering an open door to smell its effluvia. "There are certain spiritual attitudes in racial matters which, the instant they are perceived, give offence to the Christian conscience" (As Dr. de Blank found at Windermere). A South African Labour Party spokesman said that "To see South Africa without illusions requires intelligence and integrity, not years of residence." And a Johannesburg priest, who felt the Church again faced the challenge of the great reformation of Galatians III, 28 ("For ye are all one in Christ Jesus") feared that long residence often corrupted the conscience and deadened the sensitivity.

But perhaps the most devastating indictment of our belief in the uniquely complex nature of our problems was made by the

editor-in-chief of Sweden's largest daily newspaper who toured this country shortly before Canon Collins.

Speaking of the attitude of White South Africans, Professor Tingsten wrote: "To understand the racial question is simply to accept prevailing white opinions; all studies which do not lead thither are meaningless or injurious. Naturally one who has made a study of the country, albeit from books, knows more about prevailing conditions and policies than most of the inhabitants. But never before have I been conscious of such condescension. Continually I meet people who discussed the problems with great confidence but who did not even know the main features of recent legislation. The surprising thing was their lack of first-hand information. They had never seen the shanty-towns, they had never had a conversation with an educated African, Indian or Coloured... They see Africans in the street, have them as silent and subservient servants in their homes, manage them on their farms and in their workshops, but they never converse with them, as one human being to another. Their opinions are clichés never put to the test. Nowhere, outside South Africa, have I encountered prejudices as a life-principle, solid aggressive and taken as a matter of course."

C. W. M. GELL

"Sell South Africa for 30 pieces of silver."

What is inconceivable is that my journalists could consistently and "distortions abroad and not be caught out by the truth. *Falsum in ore* is easy enough to tell or expose. Since we are singularly unsuccessful, perhaps it is we who cannot see the truth or do not like it when it is forced on us? For, whatever *Judas Iscariot's* sin, he at least passed on true information for his 30 pieces of silver.

This interpretation is supported by the recent rows over Barbara Castle and the Archbishop of Cape Town. Mrs. Castle popped in and out of South Africa. In her lively way she wrote some light-hearted but lachrymose descriptions of the minutiae of life apart from the Johannesburg and kindred matters of a not very profound nature. She is a popular journalist writing for the popular press, here and abroad.

But she wouldn't care the sorry she does if her levity did not cloak a shrewd perception and an ability to sum up a situation in a phrase or an incident.

How did we react to her teasing? Did we meet her with wit and wit? Did we gently expose her inexperience of the country or the fallacies in her facts? Did we shoot down her "lies"? With trivial exceptions, we did not.

We blew our tops. We roared and roared. We shouted abuse at the woman, her political party, the degeneracy of her country—anything but answer the points she made. One correspondent to the Press even gravely informed her that all Africans are misbehaving (she used a more lapidary phrase) because they (all of them, apparently) rub a stinking grease on their bodies.

Phone 24-1249

F. O. Box 1249

MASTER BROS.

(PTY) LTD.

WHOLESALE MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS

HOUSE FOR KEEN CASH PRICES

83 West Street, JOHANNESBURG.

Cable & Tel. Add. HARGVAN.

Phone 29368

P. Hargovan & Co. (Pty.) Ltd.

Earthenware Pickle Jars 3 Gallons 12 6 each F.O.R. Durban
Fresh First Grade Green Ginger 1/2 per lb. " "
Fresh First Grade Garlic 2/6 " " " "

Cash with order only.

P. O. BOX 1250.

1557 Warwick Avenue
DURBAN.

Would England And India Give A Lead?

By VINOBAJI in "Shodan"

(Concluded from last week)

HOW did India fight its war of Independence? Gandhiji, who led the non-violent struggle, always said we are friends of the British. The British kept Pandit Nehru in jail for many years, but he has no bad feelings towards them. And this is not limited to Pandit Nehru only. Most of the people have feelings of friendliness towards England. The Indian people are even proposing that English should be given an official status equal to Hindi, even though Hindi has been decided upon as the national language. This is a sign of the spirit of non-violence. Therefore we can harbour the hope that India will unilaterally disarm.

But why is this not happening? Our non-violent strength has not come to the fore. It is there but has been faith in it. People call it a weakness to be non-violent. Why is it so? Blame cannot be placed on England for this weakness. It is also ours. The British forced India to disarm. All arms were taken away, and as a result great importance came to be attached to arms by the people. If this had not happened, India would now have greater strength because the attraction of arms would not be there. England's action benefited us, however, in another way. In the absence of weapons, Mahatma Gandhi had the opportunity to experiment with non-violent techniques. The people saw that it was impossible to fight with weapons and developed faith in the non-violent struggle. Mahatma Gandhi, however, said that he wanted the non-violence of the strong, not of the weak. But the non-violence of the weak was practised, and as a consequence, we had the big post-independence Hindu-Muslim strife. Gandhiji realised that it was the non-violence of the weak that had been practised all along.

Now India is free. It can choose its own way after due consideration of the conditions in India and in the world. I have several times advised the Government to disarm. But who is the Government? If it were only Pandit Nehru it would be easy. But it is a Parliament and with one voice they demand arms and more arms for India. The same is with America. They are not short of arms. Yet the weak more and more come on

account of Russia. We must admit that India has not the moral courage to disarm, though all would agree that arms are useless against atomic weapons. What we have to do is to prepare a climate in India, and for this, we have to show that internal peace can be kept effectively through non-violent techniques, i.e. shanti sena. Even though divisions and conflicts are life we have to see that there is no violence.

We have gramdan and shanti sena. In gramdan we cut at the root of all the problems and divisions. We want that all things should be done on the basis of love and goodwill. There are only 3500 gramdanas, but still I have started shanti sena. Why should a new movement be started before the completion of the first? The answer is that gramdan cannot flourish without shanti sena. In Tamilnad there was a conflict and the police restored peace by the use of arms. If in this way police are necessary to keep internal peace we cannot tell the Government to do without an army.

Some people think that our hope is hopeless, that it is impossible. My answer is that we get joy in trying to attain the impossible. The act is necessary for India, and for the world, and even if there is only a little hope of success we have the right to tell the government to reduce its arms. My conviction is that the conflict with Pakistan would soon be resolved if we disarm unilaterally. Pakistan feels that it must speak to India from a position of strength, and we feel the same. I say that in order to speak to Pakistan with strength we should reduce our armed forces. Disarmament brings new strength. Shanti sena would give us an inner strength.

The power of the world should not be in the hands of a few, however great they are. In the days of despotic kings power was in the hands of the few. But even under a modern democracy power remains in the hands of a few. If the leaders of Russia and America decide on a wrong course, they can cause a world conflagration. We can only hope and have faith that they will not take the wrong course.

Democracy must be improved so that real authority remains in the hands of the people. As I look at the question, I find that

the gramdan movement gives us a novel answer. There power is decentralised. When gramdan succeeds power will not be in the hands of a few. Villages will stand on their own feet, they will make their own plans, arrange for their own protection, education, etc. Shanti sena will have the backing of the people and will come out of the people. The authority of this 'peace

force' will come from its service to the people. In fact when the shanti sena has completed its work and replaced the armed forces it will automatically come to exist—the people will live in peace. In every home there will be a shanti sena.

I am conscious that we are weak for such a great task, but God often uses the weak to vanquish the strong.

Aga Khan Praises India's Contribution In World Affairs

New Delhi, March 11.

THE Aga Khan said on arrival here that Mr. Nehru deserved praise for "his sensitive understanding of international affairs."

He said it is very largely due to his sensitive understanding of international affairs that India has risen during the last ten years to become one of the great moral forces in world politics.

"It is with special pleasure," he added, "that I look forward to meeting for the first time your great leader and Prime Minister."

Later he and his mother lunched with the Prime Minister and left for Bombay for his installation as the 49th Imam of the Shia Imam Ismailis in India.

At the airport he was received by the Chief of Protocol and leaders of Ismaili organizations. He stayed in New Delhi as a State guest.

Ismailis Asked To Show Loyalty

At a ceremony at the Vallabhji Patel Stadium held in Bombay on March 12, the Aga Khan was installed as the 49th Imam of the Ismaili Muslims in India.

Ministers of the Bombay Government, members of the Diplomatic Corps, Chief Justice of Bombay Mr. M. G. Chagla and members of the State legislatures were among the 35,000 who witnessed the ceremony.

His Highness received from members of his community a copy of the Holy Quran, Roba, The Golden Turban, The Long Sacred Sword of Justice and the Gold Chain of the Imamate.

Recitations from Scriptures followed.

Addressing the gathering, the young Aga Khan said that Ismailis in India should remain loyal to the secular state. He said: "Ismailis should constantly bear in mind that while they preserved their religious faith, their secular loyalty was solely

to India and her elected Government. As part of the Indian nation, they should contribute their share to her advancement."

"India is one of the pioneering countries of Asia in acceptance of the concept of individual liberty and parliamentary democracy. The Government of India has guaranteed every citizen a right to speak, right to write and right to worship as he thinks best. This is a tremendous undertaking for any nation and is one of the most courageous political experiments in the world. The manner in which India has met about her task, politically and economically, has captured the imagination of the thinking people everywhere."

Indian Judge To Visit East Africa

Nairobi, March 12.

Mr. Justice Bashir Ahmed Sayeed, Judge of the Madras High Court, is to pay a month's visit to East Africa. He will arrive in Nairobi by air on May 2.

Accompanying him will be his wife, who is chairman of the Southern India Education Trust which has promoted a women's college in Madras and other allied institutions. Mrs. Sayeed will take this opportunity to meet prominent educationists and others connected with social and cultural organisations.

The Indian Commission at Nairobi is drawing up the programme of the distinguished visitors. At present (tentative) they will be in Nairobi for 6 days, Kampala 6 days, Mombasa 3, Tanganyika 3, Dar-es-Salaam 6 days. They plan to return to Nairobi to leave for India on June 2.

Letter To The Editor**Patrick Duncan Replies
To Gell's Letter**

SIR,—Mr. C. W. M. Gell's letter printed in your issue of 21st February is not worthy of the man whom all lovers of freedom here and abroad admire.

That he has differed for a long time with Mr. Jordan Ngubane over the desirability of the Communist influence over the ANC is no secret. Both these men have their own individual contributions to the goal which they share—the freeing of the human race in South Africa from the shackles of racialism. They have differed, but up till today I would have thought it as unlikely that Mr. Gell could make an unbridled personal attack on Mr. Ngubane, as that the roles could be reversed. But now we have Mr. Gell calling Mr. Ngubane a coward, and saying that "his aberrations" (one imagines this means areas of disagreement with Mr. Gell) "too foolish to be worth bothering about." And all because of what? That Mr. Ngubane

deplores the policies of the Communists who have sought to use the ANC for their own purposes, just as, in the 1930's, they sought to use the Chinese nationalists for their own purposes.

Since Mr. Gell wrote this letter the ANC in the Transvaal has shown that on this issue it agrees with Mr. Ngubane, and that it no longer wishes to be bound to these policies. Thus Mr. Gell's remarks, unfair enough when he made them, have been deprived by these recent events, of all justification.

Mr. Gell also threatens Mr. Ngubane that "if he or the Liberal Party...with which he hopes the ANC...will freely co-operate, imagine that they can profit from this sort of contemptible sniping—they have another guess coming."

This is the language of the tough guy of the films, not of Christopher Gell, the serene philosopher whom we have

known and looked up to for years.

Yours truly,
PATRICK DUNCAN.

**Ebrahim Trust
Scholarships**

SIR—The Trustees of the Hajee Buliman Ebrahim Charitable Trust take great pleasure in advising that at the last meeting of the Board it was decided to renew the medical scholarships of the following five students for the current academic year at Witwatersrand University: Messrs. R. Ramjee, Mr. A. K. Mahmood, S. R. Kallideen, Mr. I. E. Haffeejee and A. A. E. Rheemtulla.

In addition a further medical scholarship has been awarded to Mr. Yunus Servan.

Again, as in previous years, we received applications far in excess of the number of scholarships available under the Trust, and we have advised the unsuccessful candidates that, should they still be interested, they could make fresh application towards the end of this year for the 1959 academic year, when there will be two vacancies.

Yours faithfully,
J. H. S. EBRAHIM,

**Indian Traders Tell
Japanese Price Fluctuations
Harmful**

A DEPUTATION from the Indian Retailers Association, comprising the president, Mr. E. H. Ismail, the secretary, Mr. V. Gossai and the treasurer, Mr. Govan Mani met members of the Japanese trade mission which visited Durban during last week at the Durban Chamber of Commerce Office.

In the course of the discussion Mr. Ismail pointed out to the mission that the constant drastic fluctuations in the prices of Japanese textiles piece goods had an unsettling effect on trade generally and it would be in the interest of Japanese trade itself to devise some machinery which would bring about stability in the textile trade.

In reply members of the delegation pointed out that price fluctuations were not due entirely to factors prevailing in Japan. They had to depend, to a very large extent, on imports of raw materials from foreign countries.

India's Largest Insurance Company At Your Service

The
New India Assurance
Company Limited

SOLE REPRESENTATIVE IN THE UNION OF SOUTH AFRICA
RUSTOMJEE JALBHAY RUSTOMJEE
140, Queen Street, DURBAN.

FOR SERVICE AND SECURITY
CONSULT US FOR
EVERY TYPE OF INSURANCE

P.O. Box 1610.
Residence: 111 Eleventh Avenue,
DURBAN.

Phones:
Office: 25845
Residence: 36413.

Appeal To Asians And Europeans To Help Africans

ANC Reply To Ban: No Retreat

(Continued from front page)

Mass Rally Of 50,000 Tanu Supporters

MR. JULIUS NYERERE President of TANU made a passionate plea for unity of Africans, Asians and Europeans for self-government in Tanganyika and to work as Tanganyikans. He was addressing a mass rally of Africans in Dar-es-Salaam numbering some 50,000 and spoke for more than two hours.

To Asians Mr. Nyerere appealed to remember the struggle for independence of their own mother-country. And asked them to follow the example of Gandhi and Nehru and accept their advice of helping Africans.

To Europeans Mr. Nyerere said that talking of democracy was not enough. It has to be put into practice and Africans are to be helped to enjoy the fruits of democracy. They must

work with the Africans to secure self-government for Tanganyika.

He reminded them all that Americans were refused self-government and the result was that they became independent. He warned those harming the cause of Tanganyika self-government by disunity and said that any member of Tanu joining rival organisations would be immediately expelled.

He said that when British left India and Ghana they left behind illiteracy and poverty. After they left these countries were devoting all their energies to improve the conditions of their peoples. This indicated that improvement and advance could only come to the desired extent after the people themselves had the power to decide about their destiny.

He said that the proposed ban on the African National Congress in the Reserves would never be accepted by the Natives. "If he (Dr. Verwoerd) thinks we will accept this slavery, he is deceiving himself."

Freedom

The Native people were now hopefully on their way to freedom, he added. The goal was full and equal partnership in the administration of the State.

All laws based on the principle of apartheid perpetrated oppression of the Natives. This policy—"die Wit man moet boes bly"—was in flagrant violation of the United Nations Charter.

The only honourable course was to fight back. There was something wrong with the Native people if they did not fight back.

He concluded his message with the cry, "Freedom in our lifetime."

The deputy president of the African National Congress, Mrs.

D. Nyembe, said all the citizens of South Africa should not take the proposed banning of the A.N.C. lightly. They must realise that the days of their opposition to the Government, including certain churches, were numbered.

He said "we will not retreat an inch in this situation. We call upon our people; we call upon all South Africa to stand firmly and oppose the totalitarianism of the Nationalist Party."

At the same time, Mr. Nyembe said, the struggle must be non-violent.

Just before the conference started, Colonel Sprenger told the chairman that he had a warrant to attend the meeting. He said he and his men would take their seats and would not interfere in any way with the proceedings.

The police brought their own chairs and a table and when the speeches began, two men took a short-hand report.—Sapa.

India Celebrates 50 Years Of Steel Industry

Mammoth Meeting At Jamshedpur

INDIA celebrated during the first week of March the golden jubilee of the steel industry at Jamshedpur, where her first factory started working on February 27, 1909.

What is called Jamshedpur today was then a tiny village called Sakchi, 150 miles west of Calcutta. The steel town founded there by a young Parsee called Jamsetji Nowabji Tata has grown to be Asia's biggest.

Prime Minister Nehru was among the one thousand guests from all over India present in participation in the celebrations.

The Tata factory's steel expansion project is designed to double the capacity to two million tons of steel ingots a year, as against one million tons at present. The project, costing 1200 million rupees represents the largest expansion job in India's private industry.

Addressing a mammoth public meeting, Mr. Nehru called on the workers to foster in their minds the spirit of partnership and help raise the country's industrial production. It was by production alone that India could progress, as the United States and Russia had done.

Over 100,000 people heard him say that the simultaneous building of three new steel plants

and the expansion of the existing two was a phenomenon unrivalled in industrial development of any country.

Later while unveiling a statue of Jamsetji Tata, Mr. Nehru described him as one of the founders of modern India. The country now had a commission to draw the Five Year Plan. But Jamsetji in those days undertook himself a very big plan.

Mr. Nehru said he did not believe that there was much difference between the public and the private sectors. It was ultimately the well-being of the people and the country that counted.

Raw Film To Be Made In India

Negotiations are going on with the Agfa Company in East Germany for setting up a raw film factory in India at a cost of 75 million rupees. It will be designed to manufacture 500 million feet of raw film. The present annual demand is about 300 million feet and is expected to go up to 400 million feet by 1960-61.

B-I

Sailings Between East African Ports Karachi And Bombay

S.S. Kampala due 1st April 1958.
Sails for Bombay on 6th April 1958.

S.S. Karanja due 30th April 1958.
Sails for Bombay via Karachi on 5th May 1958.

PASSAGE FARE TO KARACHI OR BOMBAY

First Class	single	without food	£92-0-0
Second "	"	"	£60-15-0
Third "	"	"	£31-10-0

For further particulars apply to—

Shaik Himed & Sons
(Pty.) Ltd.

390 Pine Street,

Durban.

Telephone 20432,

Tel. Add. "KARAFAT."

India Letter

(From Our Own Correspondent)

Pak Police Kidnap Seven Indians

SEVEN Indian nationals were kidnapped by Pakistani Patrol Police on the Bengal border last week.

It is said that the men were coming home after harvesting in a boat when they were accosted by the Pakistani Police. Nothing is heard of them since.

Loitering Man Arrested Near Prime Minister's House

The Security Police arrested a man who was loitering under suspicious circumstances near the residence of the Prime Minister, Mr. Nehru.

On a search of his person, the police are stated to have recovered a dagger. He has given his name as Mahesh Lal of Dhar.

The accused was later produced in Court and is reported to have stated that he was of Nepali origin but was domiciled in Bihar. He had some land dispute in his village and had sent a petition to the Prime Minister.

Food Position Rests On Gods

Mr. Nehru angrily told the Rajya Sabha today (Wednesday, March 12) that he hesitated to prophesy about the food situation as "we are unhappily still in the hands of blind Gods."

"We have to become wiser and more powerful than these blind gods," he said. This was not only in regard to India but also about the world in general.

It was ex aequo probable that in the course of the foreseeable future any 10 or 25 years "weather and rain may be brought under control by science."

The food position in the immediate future would depend on the gods. India will have to tell hard if the "blind gods" misbehaved again as they have often done.

Abul Kalam Azad Academy

An institution to be known as Abul Kalam Azad Academy has been formed at Patna, under the chairmanship of Abdul Qayyum Ansari, former P. W. D. Minister of Bihar. It will propagate the ideals for which Maulana Azad stood.

Shia Muslims Meet in Conference

The annual session of the All India Shia Conference was opened on March 5 in Hyderabad by Dr. Paltabhi Sitaramayya, former Governor of Madhya Pradesh State. Nawab Shahzad Yar Jung presided.

Dr. Sitaramayya suggested that sectarian conferences should function in the limited field of social and economic affairs of the community. While every citizen had a right to take part in politics and everyone should exercise that right, it would be dangerous if communal feelings entered politics. He paid a tribute to the Shias for their part in India's freedom struggle and their broad national outlook.

Foreign Exchange Reserves Increase

For the first time since the launching of the second five year plan in April 1957, India's foreign exchange reserves recorded an increase during the week ending February 28.

Against a decline of 18.5 million rupees during the preceding week, foreign exchange reserves increased by 25 million rupees.

SURAT HINDOO MAYAWANT ASSOCIATION OF S.A.

SPECIAL NOTICE

Please take note that the annual General Meeting of the above Association which was to have been held on the 22nd September, 1957, was postponed due to a quorum not being formed, is now scheduled to be held on GOOD FRIDAY, 4th April, 1958, commencing at 10 a.m. at 145, Prince Edward Street, Durban.

AGENDA:—(1) Minutes, (2) Correspondence, (3) Chairman's Annual Report, (4) Secretary's Annual Report, (5) Treasurer's Financial Statement, (6) Election of Officials, (7) General. All members are earnestly requested to attend without fail.

G. MEHTA,
Chairman.

Birth Centenary Of Poet Tagore

New Delhi,

A COMMITTEE under the chairmanship of Prime Minister Nehru has met to plan the celebrations which will mark the birth centenary of the poet Rabindranath Tagore in 1961.

In the long term programme are included the publication of standard editions and translations of Tagore's works, the setting up of university chairs and special lectures, literary prizes and building theatres or community halls. The short term project will include holding of exhibitions of Tagore's paintings and works; literary conferences and dramatic festivals.

Besides, the UNESCO is also contemplating an exhibition of paintings and manuscripts to be taken round various countries of Europe, Asia and America and publication in

English and some other foreign languages of Tagore's selected writings. UNESCO is also expected to participate in the international conference of writers to be held in India in the winter of 1961, sponsored by the Sahitya Akademi.

The Ministry of Information and Broadcasting will produce a documentary film on the life of Tagore. It will be directed by Satyjit Ray.

Want a career instead of a job? Write for "The Direct Way to Success" in accountancy, costing, secretarial, building, secretarial, municipal service, banking as well as other top ranking positions, paying over £2,000 a year. Write to THE SCHOOL OF ACCOUNTANCY, backed by 40 years of successful educational service. P. O. Box 1592 (ZD) Johannesburg or P. O. Box 1885 (ZD) Durban.

For an antiseptic to fulfil the exacting conditions of obstetric, surgical and medical practice it is not enough that it should kill the germs that are the cause of infection. It must also be safe in use, harmless to the delicate human tissues the germs invade. Such is 'Dettol'.

In your own home, whenever infection threatens, learn from the hospitals — rely on Dettol.

DETTOL

THE ANTISEPTIC DOCTORS USE

India Marches On

Just Arrived

Direct From India

Latest News

My Magazine Of India	1/6
Illustrated Weekly Of India	2/2
Film World Today	2/9
Great Man Of India	2/9
Great Saints Of India	2/9
March Of India	4/9
India Annual Review 1956	5/4
Filmie Dhurig Na Samachar—Special Issues	6/6
Heroes Of India	4/9
Simple History Of India	4/9
India Then And Now	4/9
Stories Of Our Land—2 volumes	5/8
Ramayan For Boys And Girls	1/7
Famous Princess Of Islam	2/4
Muslims Of India	2/6
Panchanga In Hindi—1958/9	3/-
Roopchand's Festival Calendar	1/7

D. ROOPANAND BROS.

Phone 20707.

P.O. Box 2524.

85 VICTORIA STREET,

DURBAN.

If you have liked this issue of "Opinion"—the Way of Gandhi—why not send us this subscription form and so enable us to supply you further issues of the Journal without a break.

SUBSCRIPTION ORDER

Please send me a year's issues of "Opinion"

Name

Address

I am enclosing the subscription amount (Half Year within the Union 15/6; elsewhere 18/6 by

Date

Signature

GIFT SUBSCRIPTIONS ORDER

Please send a Half Year's issues of "Opinion" to my following friends, superscribing the copies as under:

"This copy is a gift from

1 Name

Address

2

Name

Address

3

Name

Address

I am enclosing the subscription amounts by

Date

Signature

"OPINION"

c/o Indian Opinion,

P. Bag, DURBAN.

THE QUEENSLAND INSURANCE

COMPANY LIMITED.

(INCORPORATED IN 1886 IN NEW SOUTH WALES)

TRANSACTS ALL CLASSES OF INSURANCE

Fire - Marine - Accident

Consult:

MISS TEHMI SORABJEE RUSTOMJEE

SPECIAL INDIAN REPRESENTATIVE.

106 MANSFIELD ROAD,

DURBAN.

P. O. - Box 476.

TELEPHONES 47453 & 47888.

જેની અંધિયો કુદી ગઈ છે તે અંધિયો નથી પણ જે ચેતના દેવ કહે છે તે અંધિયો છે. માણસની યાત્રિની કસોટી સમાજ માં જ થાય, દિમાલની રેલ પર નહીં.

—ગાંધીજી.

પુસ્તક ૫૬ મું—અંક ૧૧

તા. ૨૧ માર્ચ, ૧૯૫૮.

શુક્રે નંબર ૫, ૪

હિંદ શા માટે ખાનગી સાહસો પર આધાર નથી રાખતું

હિંદની મારાસલામાં તા. ૧૩મી માર્ચે બનેટ ઉપર ચર્ચા કરતા વકા પ્રધાન પંડિત નહેરુએ જણાવ્યું કે; દેશમાં હરવેરામાં બહુ ફેરફાર નહીં કરવામાં આવે. રાષ્ટ્રીય વિમાના ઉડોગ ને ખાનગી સાહસમાં ફેરવી નાખવાના કારણને તેઓએ વળોડી કાઢ્યું હતું. તેઓએ જણાવ્યું કે હિંદમાં ખાનગી સાહસોમાં જાહેર જનતાની ધણી મદદ નેહરુએ છીએ. જો નાણા હોત તો આર સ્ટીક્ના કારખાના અને બીજા ઉદ્યોગો ન સ્થાપત ?

હિંદ એક પછાત દેશ રહી છે અને તેને ફરી ઉભો કરવો છે અને આર્થિક ક્ષેત્રમાં સદર બનાવવો છે.

એક ગરીબ દેશ અથવા ગરીબ પ્રદેશને મુજબત ફેરફાર કરવા પરીસ્થિતી ઉભી કરવી પડે છે.

હિંદના કામદારો હિંદના કામદારો કરતાં સારું કામ કરે છે કારણ તેઓને સાફ વળતર મળે છે અને સારો ખેરાક તથા કપડા મળે છે. જો હિંદના કામદારોને થયું તેવી ખાતરી મળે તો તેઓ પણ આ કામ આવે અને થયું ઉત્પાદન કરે.

ગરીબ દેશને શુગવણો અને પરીસ્થિતી થયું અને થયું ઉછી ઉતારે છે એમ હું જણાવવા છું. — જ્યાં સુધી તમે પરીસ્થિતીનો સામનો કરી લોડો ને ઉંચા આવવા માતાવરણ ન સરને ત્યાં સુધી ઉત્પાદન ઉપરથી ન્યાય કરવો ન નેહરુએ.

હિંદ માટે એકવત કયા વગર ગરીબોમાંથી ઉંચે આવવા માટે નવા કુતર. ઉદ્યોગનું સાહસ કયા વગર બીજો માર્ગ નથી.

નહેરુએ જણાવ્યું કે વિજ્ઞાન અને શિક્ષક કળા વિજ્ઞાનનું મહત્વ એમને જણાય છે તેથી જ તેઓ એ દસ વર્ષ પહેલા જ ૧૭ નવી

મશીન શાળાઓ અને કેટલીક નાની શાળાઓ સ્થાપી હતી. તેઓ અણુ વિજ્ઞાનમાં થયું રસ ધરાવે છે.

આને તથા કે આર રાષ્ટ્રો શિવાય આપણે અણુ વિજ્ઞાનમાં આગળ છીએ. આપણે રિપ્રેસિ આપરી છે. અને મુખ્ય ખાતરી છે કે જો તે ખાનગી સાહસ હોત તો આને તે સાલ ઉત્પાદન કરવા બાબી મયા હોત.

તમે ઉદ્યોગના સિદ્ધાંતોને અણુ સરી એમ કહેશો કે વિજ્ઞાન કળા અને યંત્ર ઉદ્યોગીકરણથી તમે અગળ આવશો તો તે નહીં બને. સ્ટેટ સિસ્ટમ કોઈ સંગ્રહ નહીં વધારી શકે, એ ધણી મોટું જોખમ કરે. અને આર સ્ટીલ ખાદો અને યંત્ર ઉદ્યોગોનો વધારો કરીએ છીએ હવે ગતી વધારવા માટે જ.

વકા પ્રધાને કહ્યું હિંદને ઉછી ના, અને તેના ચેતાના નાણા કેટલાક બીજા દેશો તરફથી મળ્યા છે. એ કોઈ પણ શરતે નથી લેવાના, “આપણે તે દેશો ના ધણા આજારી છીએ કે જેઓએ આપણને ઝુરીબતના વખતમાં મદદ કરી છે.”

“આને આપણે કરી શકીએ એટલું થયું ઉત્પાદન કરવું નેહરુએ. આ બધા પર સ્ટેટ ચેતાને;

અંકુશ રાખશે કારણ ખાનગી ઉદ્યોગો પછી તે બધાની એક કમ્પુ મોનોપોલી લઈ લે છે.

ફરવુઅર્ડની પાઠરી અને જનસમુહને કબજગીરી

જો કાનીસમર્થનો હ—વ—પટના “અને એક્સપ્રેસ”માં મી. રૂબ્ક ડી. ક્રીમટલ સમે છે કે, જનુઆનાને-ના નેટીન્ક રીનર્વમાં રેવ. આલસ કુપર જેઓ એક્ઝીક્યુટિવ વર્કના પાટી છે તેમને તેમના ૧૯૦૦ આફ્રિકન અનુવાયો આર્ની કુલાકાતે ત્યાં જવાની બંધી કરવુનું કરી છે. આવીજ બંધી તેમની પત્નીને પણ કરવામાં આવી છે.

એમ અનાય છે કે આ પ્રથમ વાર થર્મ યુગ્મોની ઉપર આવા મનાઈ કુક્રમે પ્રધાને કાલ્યા છે.

આ વર્ષે ફરવુઅર્ડ ઉપરોક્ત બેતો પ્રતિબંધિત-લતા તરીકે જાહેર કરવા માં આવશે હતા. અને તેથી ફરવુઅર્ડ ને અધિકાર આપવામાં આવશે હતા. કે તે જે બપોલીને ત્યાં કામલ કરવા ન છુએ તેને રેડી શકે.

મે અર્ધ કહે રેવ. આલસને ફેન કચે હતા. જેઓ ઝીરડના વર્ષે વિજાગમથી મે.સ્યા હતા. તેઓએ કહ્યું કે, “પ્રધાનના કુક્રમનો અર્થ” કે મારે મારા જનુવાયોને મળવું નહીં એવો મ.વ છે. આ કુક્રમ પાદ હું મારા હળર ઉપરતના અનુવાયોમાંથી

ફેળવણી ઉપર વિશાખ હરદીનું વામણ

રેલ રીવેલનસના આસારા નિચે એક જાહેર સભા તા. ૨૭મી માર્ચે ના ૮ વાગે સાંજના, નટાલ મુની-વર્કરીના રોલમાં થશે. આ સભા માં નાટાલના આર્થ વિશાખ હરદી ફેળવણી વિશે બોલશે. ફેળવણી વિશેના ફેળવણી અર્થના પ્રવાસપણા વિશે રૂં અત છે તે તેઓ આ જાહેર કરશે. આ સભામાં બધાને આવવ.નું આમંત્રણ છે.

ફેળ ૨૫૦ અનુવાયોએને અળા ઘડાત કે જેઓ રીવેલનમાં છે.

માર્ચ મીડનરીનું કામ નેટીવામાં ન છે. આથી પ્રધાને મારા મીડનરીના કામમાં ફાવટ ઉછી કરી છે.

ફીલ્ડમાંથી પેલીસો” મરી તપાસ કરતા રેલો હતા. હું જમારે થયું રીઅર્માં ફીલ્ડને ત્યાં થયું બને ત્યાં તેઓ મારી પાળળ પેલીસ કારમાં આવનાં. અને અને મારી પત્નીને સવાસે પુણા અને “જિજ્ઞાસુનું પત્ર” આપનાટી કાર્ડ મંચવામાં આવતું.

“ઇન્ડિયન ઓપિનિયન”

શુક્રવાર તા. ૨૧ માર્ચ, ૧૯૫૮.

મી. પરચર—કોણા શુભામ?

રમન સીટી કાઉન્સિલની ઇન્ડિયન એક્સપ્રેસ કમીટી માં મી. પી. આર. પરચરે જે કાંઈ કહ્યું છે તેની સખત ટીકાએ કરવામાં આવી છે. આ ટીકાના જવાબમાં મી. પી. આર. પરચરે બહેરુમાં જણાવ્યું કે, “હું આરા હોટેલનો શુભામ છું.” કદાચ આમ કહેવામાં તેઓ એવો અર્થ કરતા હશે કે, ગૃપ એરીવાઇમાં મદદ કરવાથી હીંદીઓને જોડામાં જોડું સુકયાન થાય.

અમારા વિચારો મુજબ આ એક અતી અંતીર ચમત્ત છે. હોટેલનો શુભામ — સેવક — એ તો ધણેજ આદર્શવાદી માનવ હોવો જોઈએ. મહાત્મા ગાંધી કામે કરતા કે તેઓ હોટેલના શુભામ છે. અને તેમને પ્રતાપે ‘હીંદ આને આજાદ થયું છે. પણ મહાત્મા ગાંધી અને પરચર એ એવી શુભામીમાં ઘણો તફાવત છે. અમને ખાતરી છે કે ગૃપ એરીવાઇના હેતુ વિશે મી. પરચર ખૂબ જાહેર કરેજ. આ કાયદાને હેતુ અન્યાયી અને અનૈતિક છે. એમાંનો એક હેતુ એ છે કે, હીંદીઓને આર્થિક રીતે પાયમાલ કરી નાખવા જેથી તેઓ આ દેશ સુધી આવ્યા નહીં. અમને ખાતરી છે કે મી. પરચર એવી આશા નહીં સેવતા હોય કે હીંદીઓ આ દેશ સુધી આવ્યા નહીં.

ગૃપ એરીવાઇના નૈતિક, તથા આર્થિક અને રાજ નૈતિક હેતુઓ ભણ્યા પછી પણ મી. પરચર એ કાયદાને પોતાનો સકકાર આપી અમલમાં લાવવા ઇચ્છે છે. આ ધણી કુખરૂ વાત છે જ પણ તે ઉપરાંત વધુ કુખરૂ તેમનું ચર્ચન બીજું પણ છે.

મી. પરચર એવી બકાઇ મારે છે કે, તેમને ખાતરી આપવા માં આવી છે કે, હીંદીઓને ઇલામકા કરવામાં આવશે ત્યારે તેમને જોડામાં જોડું સુકયાન જોગવડું પડશે અને કેટલાકેને તો બહુ સારી સમસ્યા મળશે. આ વાત જરા અતિશયેકતી વાળી લાગે છે. આનો અર્થ એજ થાય કે યોગકા હીંદીઓને તેઓ લાભ કરાવી દેશે જ્યારે બીજાને તેનું પરીણામ જોગવડું પડશે. અમને લાગે છે કે, મી. પરચર એ નથી ભણતા કે સરકાર પહેલા ટ્રીમલ હીંદીઓને પાયમાલ કરી પછી બીજાઓ. ઉપર વધુ અને વધુ સખતાઈ કરી આ દેશમાંથી તેઓને પીરે પીરે દૂર કરવા ઇચ્છે.

મી. પરચર આવા એક જુદા કાયદાને મદદ કરી વળી અમારે એમ કહે છે કે તેઓ હોટેલના શુભામ છે. આ સંભળી અમે વિચારીએ છીએ કે, તેઓ કોણા શુભામ છે? શું તેઓ એમના શુભામ છે કે, એઓ આ જુદા કાયદો પ્રતી બીજાને પાયમાલ કરે છે. અથવા એ હોટેલના કે, એઓ પોતાના નબળા બાઇઓનો જોગ આપી પોતાનું કલિત કરે છે તેમના, કે પછી એઓ આ કાયદો શુભમગાર છે એમ ખાતરી તેઓ નાચ કરવા ઇચ્છે છે તેમના?

અમે પરચર કોણા શુભામ છે એના શુભાકામાં પડ્યા છીએ. મહાત્મા ગાંધી જેવા હોટેલના સેવક—શુભામ— તે ગૃપ એરીવાઇ જેવા અધકાએને પોતાની યોડી પણ મદદ આપવા હો ન પાડી હોત. અને પોતાના હોટેલના શુભામ તરીકે એલ જોગવવા તઈવાર ચલા હોત. બનવા એમ છે કે, મી. પરચરને આવી શુભામગીરી માટે મનમાં મામ કહે. પણ તેઓ જે બકાઈ કરે છે તે પરથી તો એમ સિદ્ધ થાય છે કે, આવી શુભામી તેઓ પોતા માટે પચાંદ નહીં કરે. પરિણામે આપણી આંખે એ અવાલ હોજા છે કે, તેઓ કોણા શુભામ છે?

એ. એન. સી. પર ફરુઅડનો પ્રતિબંધ

નોટીવ એક્સપ્રેસના પ્રધાન મી. ફરુઅડે અવરનર જનરલ ને એવી અરજ કરી હતી કે તેમને એવો કક્ક આપવામાં આવે કે જેની રૂએ તેઓ આફ્રિકન નેશનલ કેમિસને તેઓ ઇચ્છે તે જગ્યાએથી પ્રતિબંધીત કરી શકે. જોહાનીસબર્ગમાં એક બાપલે કરતાં ફરુઅડે જણાવ્યું હતું કે, ‘કેમિસ ક્યારે પણ કયાંય તોફાન કરશે તો તેના પર જે કોઈ પ્રધાન હોદાપર હોય તે પ્રતિબંધ સુધી ચડશે. પ્રધાનના આ બાપલેથી એમ લાગે છે કે તેઓ એ. એન. સી. પર પ્રતિબંધ સુધી તેને વિચેરી નાખવા ઇચ્છે છે.

આજના કાયદા પ્રમાણે ન્યાય આતાના પ્રધાનને કરતક એવા કક્કા છે કે જે અન્યાયી અળવળો જણાય તેને તે કાબી હા કરે. પણ કવે ફરુઅડને એથી વધારે કેવી સત્તા અપાવવાની છે?

આ વિશે વલ્લેખ કરતાં મી. એલન પેટને જણાવ્યું હતું કે “આને ૫૦ વર્ષથી એ એન. સી. આફ્રિકન હોટેલના રાજનૈતિક અવાજ રજુ કરે છે. અને એમાં નેતાઓ ઘણા આગળ પડતાં આફ્રિકનો છે. આને આફ્રિકનો ની આ એક ઘટ્ટી ‘અરધા છે. અને એની ઉપર પ્રતિબંધ સુકાય તો એના અવર આફ્રિકામાં આગળી જેમ ફેલાયે અને એથી આપણે માટે સારું પરીણામ નહીજ આવે. આથી લીબરલ પાર્ટી આ પવલાની સામે પોતાને સખત વિરોધ નોંધાવે છે અને ઇચ્છે છે કે સુનાઈટ્સ પાર્ટી આને સાથ નહીં જ આપે. ડો. ફરુઅડ એ. એન. સી. નો નાચ કરવા ઇચ્છે છે પણ તેઓ એ. એન. સી.ના આદર્શોને નાચ નહીં કરી શકે. જે વસ્તુ આને ખુલ્લી રીતે ચાંદ વહી છે, એ કદાચ પછી ખાનગીમાં આલુ શાખવામાં આવશે.”

પ્રતિબંધને એ. એન. સી.નો જવાબ

જોહાનીસબર્ગમાં ‘નેશનલ વર્કર’ના કોનફરન્સમાં આફ્રિકનોને, એક જ કક્ક પચલા સેવા માટે અરજીઓ કરવામાં આવી હતી. આ સલામાં સરકારની અન્યાયી નીતી તથા કાયદા એનો વિરોધ કરવામાં આવ્યો હતો, અને આફ્રિકન નેશનલ કેમિસના પ્રમુખ, મી. એ. એ. હુકુલી, કે તેઓ કોલર નકેતાં યુદ્ધ કક્કા એમનો કહેશે વચવામાં આવ્યો હતો. એમાં અમને કહ્યું હતું કે, “સરકારની નીતીથી મેડીવો ડરી નહીં નાચ, માલો એમનું ભેર વધરી, અને આને મેડીવો એ એક જ પોતાનો અવાજ સંભળાવવાનો વખત હવે પાડવો છે આને એ. એન. સી. ઉપર જે પ્રતિબંધ સુકવામાં આવવાનો છે એનો વિરોધર આફ્રિકનો નહીં કરે, અને એ ફરુઅડ એમ માનતાં કરી કે આપણે આવી શુભામી રિંકારીયું. તો તેઓ મોટી જીલ કરી રહ્યા છે.”

ઉપ-પ્રમુખ મી. ડી. અન્ડેએ એ જણાવ્યું હતું કે, “અમે એક તરુ પણ પાછળ હડતાને ઇચ્છતા નથી. રાખતા અને અમારા હોટેલને કાલક કરીએ છીએ અને આખા પ્રદેશ આફ્રિકાના હોટેલને પણ કાલક કરીએ

છીએ કે, મેકનાલીસ સરકાર આમે તેઓ સંભીત થાય.” એમને વંધુમાં કહ્યું હતું કે, “આપણી કસત અહિં-અહિં હોવી જોઈએ.”

જાણવા જોગ

પૂર્વની પાટનગરો

દેશનું નામ	સુખ્ય રાજકે
(૧) આરત	— સિમી
(૨) પામીસ્તાન	— કરાની
(૩) અલ્બેક	— રશન
(૪) રશિયા	— મોસ્કો
(૫) અમેરીકા (યુ.એ.)	— વોશીંગ્ટન
(૬) કાન્થ	— પેરિશ
(૭) બીન	— પેરિશ
(૮) બીન	— બીન
(૯) બીન	— ટોલિયો
(૧૦) બીન	— બીન
(૧૧) બીન	— બીન
(૧૨) બીન	— બીન
(૧૩) બીન	— બીન
(૧૪) બીન	— બીન

અમેરીકામાં હિંદના એલચી

શ્રી. ગગન વિહારી મહેતા જેઓ આજે પોતાની હુદત પુરી થવા છતાં અમેરીકામાં ભારતના એલચી તરીકે ઘણું રહ્યા છે તેમની આછી રૂપ રેખા જાણવી ઘણી રસ પદ અને જરૂરી છે.

શ્રી. ગગન વિહારી મહેતાના પૂર્વજો ભાવનગર રાજ્યમાં રિવાન કર્તા. દિન મયા મોહાનુ નામ ભાવનગરના રિવાન તરીકે હજારો છે. રિવાનપદુ કરતા જ્યારે જીવન સંખ્યાએ પહેલા પારે તેઓએ મજબો ત્યામ કરે એમ સહજ રીતે રિવાનપદુ ત્યાગી સન્નત્ત લીધો. તેમની આદીએ તેમના પુત્રને બેસાડવા ભાવનગરના રાજાની એ હરેજી મોકલ્યું તારે તેઓએ જવાબમાં કે, "ભાવન કરતાં સાવકાતે જેમાં હોય તેને મ્યા સ્થાન આપજો." આથી તે આદી તેમના પુત્રને નહોં પણ જાણેલ સામજિકસને જાતેલ આપી. સામજિકસ પણ રિવાન તરીકે હજારો કર્તા. જીવણી અને ખાજુ કરી એ જીવણી પાલન તેમને મળ્યું હતું. ભાવનગરમાં પ્રથમ કન્યાદાણ તેઓએ કર કરી હતી. જાણ જીવણી પ્રિય રિવાનનું રમરણ જરૂરી રાખવા સામજિકસ કોમલ ભાવનગરમાં રમપાલ જેમાં ગાંધીજીએ પણ રિવાજ લીધું હતું.

સામજિકસ રિવાનને એ પુત્રો તેમાં હતો. કારણમાં છ, એલ. મહેતાજી ના એક વિદ્યાર્થી અને બીજા હજુ-જાણ વિદ્યાર્થી રિવાન બન્યા અને હજુજાણ મહેજુજાણ ખાતાના અધિકારી બન્યા. કાષ્ટક ભાવનગરમાં રાજ્ય લોકીનટ માં મતભેદ ખાતા હજુજાણએ રાજ્ય નામ આપ્યું અને તેમની પાલન તેમના સાથએ રિવાન પણ હોયી મળ્યું પ્રમતી પ્રિતીતી કરાવી. તે સમયે મહારાજ સાહેબે કહ્યું હતું કે, "તમારા જાણિયો પ્રેમ જોઈ હું ખુશ થયો છું." અને મરણ પરીવંત મને જાણજોને કામ ન કરવા છતાં પમાર મળ્યાં કરતો હતો. હજુજાણ મુંગજ બાળ્યા. અને અનેક વેપાર જોડોએ તેમને સ્થાપ્યા.

મુંગજમાં વસી રહેલા આ પુત્રપત્ન નામ લોકીનટને ભારતભરમાં મથકવા લાગ્યું. હીંદુસ્તાનના જાતજાતના લોકોએ તે તેમજે આકાર આણે; પોરખાંદરમાં શીમે-ટનું કારખાનું, સીંધીપાનું વઢાણ વડું, જાંબપોરમાં કામનું કારખાનું, નિરાવેલી મુકર ફેક્ટરી, ભેતમે સામક કન્ટ્રી-સ કંપની વગેરેના તે આજ-પુત્ર બન્યા અને ભારતમાં સહકારી પ્રવૃત્તિના તેઓ પિતા તરીકે જાહેર થયા. મુંગજ તેમજ ભારતમાં એમને હો જોઈ 'જાણકાર'ના નામથી જાણખતું હતું અને એમને જ્યારે રમજપદ થયો જારે કાષ્ટક એક કન્ટ્રીવાએ 'જાણકાર' એ રિવાજ નીચે જાણેલ જાણે અને એમાં એમને અમ્મ જાણિ આપવામાં આવી.

એમનાં મળ્યું પુત્રોમાંના એક તે ગગન વિહારી મહેતા છ. એલ. મહેતા અને નાજર છે. હાલમાં તેમની વય ૫૬ વર્ષની છે. તેમના પત્ની જાણીતા સાધુ રમ. રમજુભાઈ નિલકંઠ અને જાણીતા સ્ત્રી કાંઈકર વિજાએલ નિલકંઠના પુત્રો પોતાની જાણ એન છે.

જાણકાર બપોરે રમજપદ થવા જારે હમેશા તેમની 'સારવર' કરતો નોકર સાથએ તેમને અંગીદાક હોય

અને એનેજર તરીકે રમજમાં વળો જાળ્યા. થોડાક સમય કલકત્તામાં પણ માંડ્યો. એમન દાર. અર્થદાઓ ને પ્રમાર કરવાથી તેઓ હવે જાણીતા અર્થ દાઓ થવા કર્તા. આઝાદી મળ્યા પછી પ્રથમ પંચ વર્ષોવ ચોળવામાં તેઓએ સરકારને મળી મદદ કરી. આથી તેઓ વડા પ્રધાનના કક્ષમાં જાળ્યા. જ્યારે જાણકાર પારખ્યું અને અમેરીકાને એલચીને હોઈ સંજાળવા તેમને જાણ્યું અને તેઓ ત્યાં ગયા. કર્તા ને કે મોહાજનો તેમને કરી મદ નથી.

અમેરીકામાં જો બાપજો કરે છે તેના જો નાણા તેમને પ્રમે છે તે નાણાને તેઓ ભાવનામરમાં જીવણી વિશે સંચાઓમાં જાન કરી જીવેલમ કર છે. એક એક બાપજોને અમેરીકા માં સારો એવો પુરસ્કાર મળે છે ૧૦૦-૧૦૦૦ રૂપિયા સુધી. આ બાપજો દારા તેમને હોઈની જુવણ અમેરીકામાં ફેલાવી છે. તેમના પત્ની પણ પ્રિત્યુજેટ છે.

દેશનું સ્વાતંત્ર્યે લાવવા માં આફ્રીકનોને મદદ કરતાં બને

હારિસલામ ખાતે શ્રી. નયેરેનું વક્તવ્ય

દેસભામતી જીવન લીજાન મયક સ્વમે ટાંખાનીશ આરીકન તેજનલ પુતીપનના પ્રમુખ શ્રી જયુલીવસ નયેરેએ પચાસ હજારની મેડનીને ઉદ્દોધન કરતા એમજે એચીખનો અને પુરોષીપનોને અપીલ કરી કે સત્તા દાંખીકન બને અને દેશનું સ્વાતંત્ર્ય લાવવામાં આફ્રીકનોને મદદકર્તા બને.

શ્રી. નયેરેએ જુનીપનના મેખરે બાધી વળી જાણ્યું કે જેઓ હીંસાની અને છેડા પાડસની વાતો કરે છે તેમને પ.ટી.મ.થી ભરતર કરવામાં આવશે. આપણી જોમ એ સીવને-પુરે, પીપનેને નામરીકવના સમાન હજી છે.

એચીખન મેખરે પ્રતી કરી શ્રી નયેરે જોળ્યા કે અમારે તમારી કુઠાને નથી જોઈતી કે તમારા ધનરધાન નથી કુંટવી લેવાં. અમને જોઈએ છે તમારું અનુભવજાન, અમને લો. લી રેકવ લીના સ્વાતંત્ર્ય દોષક કરતના રાક બતાવો.

આણ-ખાંબની ઘેરી છાયામાં

જુનલ તા. ૨ એક્ટોબર, ૧૯૫૭ના અંકમાં ઈંગ્લેંડથી એક અખરપત્રી લખી જણાવે છે કે, "થોડા દિવસ પહેલાં પણ બોળમ તેમની પચારી માં મરણ પામેલાં જોવામાં આવ્યાં. તેમનું પુત્રુ મેજના ડેરથી મર્યું હતું. તેમનાં માળાજ અરોપ થઈ ચર્ચા કર્તા. એ દિવસ આદ માળાખમાં સરીર પણ દરિયામાથી કાઢવામાં આવ્યાં. તે બંને એકબીજાની સાથે જમણને દરિયામાં પડ્યાં કર્તા પુત્રવના સરીર ઉપરથી મળી આવેલા કાચળમાં એ જણ જુન અને એ આજદત્તઓનું કારણ જણાવેલું હતું. એ કારણ બીજું કાંઈ નહિ પણ આણ-પુગની અર્પકરતાઓમાંથી છૂટવા મરેલું હતું.

"આણ-પુગની છાયા ફેંડળ જીવવાને વલો એક સીધુસાડું, પરિપૂર્ન મુમક આવા કારમા યુનાને જ વિરમ્મ જોઈ રહે, રો જાણે લોકો એ જ કારણે કાચમ મીતામાં જ છુપી રહ્યાં છે, એનું જાનનું અરોપ નહિ મજાવ... જુના જખવને કાંતિવાદી કોઈ એક આતંતરી અધિકતને મારી નાખવા દામ્યોલિ નાખતો, ત્યારે સાથે સાથે બીજાએ પણ મરી જશે એની ખાસ પરવા કરતો નહિ... પણ અત્યારે કાંઈકોળન જોમ આખી જુનીવામાં અમે ત્યાં જમને મેટાં મેટાં સહેરોની આખી વરતીએને તથા વિજાળ ફજફુપ પ્રકેશોનો નાક કરી રહે તેમ છે... આને ઈંગ્લેંડમાંથી ફેટકાવ કુતુબો દેશ જોડી બહાર આવ્યાં જાય છે; કારણ કે તેમને જાણે છે કે,

અધિખના આણ પુગનું એ દેશ પ્રમ્મ ઈન્ક બનવાને સંજવ છે... પરંતુ તેઓ એલમાથી યુવામાં જ જતા હોય, એમ જ અનવાનો સંજવ વડું છે... આને તો 'અમતના કાંમ-મારો સંમકિત માંમો' એ સુખને બડમે, 'અમતના' થોડો સંમકિત

માસ્ટર પ્રધર્સ (પ્રો.) લીમીટેડ

મલ જલનાં નાવકલ, રેકમી તેમજ મુનપાક કાપક, સીએ જાળગો અને પુરો મદિ જીવમ બલના ગુલન જરૂર, પ્રસીપર, કારકીન-જ અને જખ્યાઓ મદિ-જુડીક, બીજક, બ્લેન્ડેકસ, રોકક; વેપારી-જ વિગેરે.

ફેક જલનાં માલ આટે લપાસ કરવા કલકામજી.

૩૩ વેરક રહીડ, જોહાનીસબગાં.

ફોન : ૩૪-૧૩૪૯ — — — — — બેલ્કસ ૧૫૪૯.

વિવિધ વર્તમાન

કચ્છી નહેાલ જોવી હકેકસનને અજબલી

“તોફર હોર સુજોર કમરદ” નામના કાવ્યર હકેકસને લખેલા પ્રસ્તાવને આધારે રબ, સર અરનેસ્ટ જોયન-હેમરને ચોતાની લીસ લાખ પાઉન્ડની માફનીય મેન ભેલાનીસમર્મની સીટી કાઉન્સિલને આપવા રૂબી હતા.

આ પ્રસ્તાવ નામ્યા પછી આફ્રિકાને મરેના હાથવાલાકાએ અને અષ ભેત્રા તેમને પ્રેરણા મળ હતી. અને પરીણાસે તેઓને આ નાણા તે મહીયજ લખામિને વિતાર કરવા માટે આપવામાં આવ્યા.

આ નાણામાંથી પચાસ હજાર અફ્રિકાને વસે તેરફ એક દાઉનલીપ માધ્યમમાં આવનાર છે ૧૯૬૦માં તે પુરૂ થશે. આ કામની સરવાત થઈ ગઈ છે અને તે દાઉનલીપનું નામ ચોન્ડીના દાઉન રખાશે.

હોંદી વેપારીઓની જાપાનનાં વેપારીઓને અપીલ

મથા અજવાડીએ જાપાનનું વેપારી પ્રતિનિધિ મંડળ કરવાન આખું હુકુ ત્યારે હોંદના વેપારીઓના પ્રતિનિધિ તરીકે, શી. ડ. અમ. હરમાઇ શી. વિ. જોસાઇ અને મેનન મધુ તેઓને રરખનની એમર જોર રોમસ ઓરીસમાં મળ્યા હતા.

તેઓએ ચોતાની મુલાકાતને હેલુ અજવાતા અજાણ્ય હતું કે જાપાનીઝ કાપાના હોવની અરધીરતાને શીધે અબીર જેવું માન્ય છે કે, ખાસ કરીને વેપારીઓને તેની લખી માડી અપર થાય છે અને સામાન્ય પલે જાપાનીઝ વેપારીઓને પણ સામ છે.

આના અવાજમાં પ્રતિનિધિઓએ અજાણ્ય હતું કે જાવની અરિયરતા ફેક્ટરીઓ ઉપર આધાર નથી રાખતી પણ જાપાનને પહારથી કચ્છી માથ પછી લાવશે પડે છે તેનાપર આધારીત છે.

હોંદની પસંદગી

રણીમાંથી અપબીન બનેલા પુરોપમાં અને ખુદ ઉપકારમાં પણ અમેરીકન માણી અને સરો મોહવાઈ ગયા છે. એક વખત હોંદી કે અપરે પરદેશી લરકરતા થાણા ને રેલમાં નખાય છે હેલનું અપમાન થયું મનાવું. આવા અન્યાયી વર્તનથી હોંદાળી એ વિલાન હંપરીએ ચોતાને દેલ ત્યાગી અર્પ પરદેશી લરકર ન હોપ ત્યાંના નામરીક બનવા વિચાર રૂબી છે. અને તેઓએ હોંદને પસંદ રૂબી છે. અને ત્યાં જાવી વરવા છે.

શી માતાજીની વર્ધમાંઠ

તા. ૨૧-૨-૫૮ના રોજ અરવીશી અ.અમર્મી અધીશમાં પુ. શી માતાજી

૮૦ વર્ષ પુર્ત કરી ૮૧મા વર્ષમાં પ્રવેશ પામ્યા છે.

શી માતાજી અધુક સમય કાન્સ અને નાપાનમાં આવી અપરે ૧૯૨૦ ના એપ્રીલની રખી તારીએ ચોંદીચેરી પાછા આવ્યા ત્યારબાદ ચોંદા વખત પછી જ શી અરવીશીમનુ સર્જન થયું. શી માતાજીના કે જી અરવીશીના એવા કેલ આરથ કે ચોન્ડાથી નહીં પણ સામોના જ આંતર અને બાલ જીવન શી માતાજીને સોંપાય એવી તેઓની જ હજાણી આચમનું મંદાથ પડુ હતું.

પુ. આફ્રિકાનાં પ્રવાસે ચાહીં ચોન્ડીન

વિશ્વવિખ્યાત શ્રીમ નટ, વિભોતા, અને હોમરફ અને એક હમીકાર ચાહીં ચોન્ડીન. પત્ની અને મે ચોંદા માળડી સહ ગેશીથી આવેલ છે. ચાહીં ચોન્ડીનની ઉમર ૬૮ વરસની છે. તે પુર્વ આફ્રિકાની આ એવી પ્રથમ મુલાકાત છે. મધુ અજવાડીના નાં રોમણ ફરમીયાન કેનીયાના વિભીન પ્રદેશની તેઓ મુલાકારી કરનાર છે.

ચાહીં ચોન્ડીને ફોન્ડુ છે કે અર્મશી પ્રાણીઓના અનેક રોહાઓ મેવાને મારો કરાશે છે.

કેનીયાને અવનાર પ્રીટીરા આર્થિક સહાય

કેનીયા મારાસમાઈ હંમાંની નાણા પ્રધાન શી. ચોન્ડીએ નહેર કહ્યું છે કે ૧૯૫૮-૫૯ના નાણાકીય વર્ષ માટે બ્રીટીશ સરકાર કેનીયાને સામ સાત લાખ પાઉન્ડની મદદ અને સામ સાત પાઉન્ડની બ્યાલ મુક્ત મેન આપવા માટે સહમત થઈ છે. અને ચુતાળની આફ્રિક રૂકમ નરરી અજાણી તે જ લેવાડવામાં આવશે.

હોંદીનાં પડીકા સાથે પકેકસેલું સોલું

કાલુચોરી સાથે કરમ કાલાર છાલામાં (હોં) અર્થો આધુ રાખતાં કાલુચોરીએ ચોતાની પ્રવતિ ચેરખંદર ખાતે કર કરી ને સેનની આવત માહ રાખી તોરખંદર અજુર લખને આવતા વકાણનું સખત ચોંડીન વર થયું. મધુ આર્પા સખત ચોંડીનની અરેસા કાલુચોરીએ રાખી જ હતી ને આથી જ સોલું ચેરખંદર પાસેના દરીવામાં રાખવામાં આવેલું.

દરીવામાં વસેલું પુદ નીચે એક કોચળામાં આ નધી વીળે રાખવામાં આવી હતી ને જકાતી સપાવાળી એએ ખાસ કુપાઈ મારનાર “કાપ-નસ”ની સહાયથી કોષી કાઢી હતી. ને કોચળા સોધી કરાઈ છે તેમાં

અમને અજાણતા આનંદ થાય છે કે, અમે હોંદ તથા પારીસતાનને કેલેલક માલ તમારી સેવામાં અર્પી રાહીએ છીએ. અમારે ત્યાંથી મળતા બહોળા માલમાંથી ચોંદાની ચાહી નીચે આપીએ છીએ.

કેરમ બોર્ડર્સ

ઓર્ડીનરી રખર કુશીનના	૫ ૫ ૦
” ” નીકલ કેરનર	૪ ૪ ૦
કેરમ અને ફરફુક બોર્ડ સાથે રખર કુશીનના	૫ ૧૫ ૦
” ” નીકલ કેરનરના	૪ ૧૫ ૦

કુકરી અને ફ્રાઇડરના સેલ સાથે

અગર બતી

મેલે બતીમાં ધીન ૧ તોલા રૂ. ૧૦-૬, ૩ તોલા રૂ. ૫-૧, ૫ તોલા રૂ. ૬-૦, ૭ તોલા રૂ. ૭-૬, ૯ તોલા રૂ. ૮-૧.

મધુ અપીલી શી. ૧-૫.

કુન્ડીવા રહીમર બેન્ડ નં. ૪૪૪ શી. ૮-૧ હજન, પાકીસતાન રહીમર બેન્ડ નં. ૪૪૪ ૧-૧ હજન, પાકીસતાન રહીમર બેન્ડ નં. ૧૦ ૧-૧ હજન, કેપલ શી. ૪૪-૬ હજન, અરેબીય મુગમક શી. ૪૪-૦, હજન, રોમ શી. ૪૪-૦ હજન, ફરબા શી. ૩૩-૬ હજન, મોહાઈ શી. ૩૩-૧.

આ ઉપરાંત બહોળા પ્રમાણમાં સારીઓ—ગલાસ-પલાસ-ટીકની બગડીઓ, હમીરશન દાગીના રમકડા, મેમ, વિવિધ વસ્તુઓ, રૂડીઓ અને ફરફુકી વીએ મળશે.

એ. કે. હુસેન એન્ડ સન્સ,

૧૧૬ કવીન રીડ, ફોન : ૨૭૩૪૯.

બોર્ડર્સ ૨૧૬૮, — હરખન.

૧૯૭૦ નેટલી એક એક તોલાની સેનાની લખડીએ, ૧૧૬૬ ગીની, ૨૦ ચોંદીના કરાની સીકકા ને શ. ફોલ લખના હીરાના નજ પડીકાં હતાં.

ઓન્સદાન એકે અરસ દરમીયાન

આ.એ. ૭૭, આંદા ૨૧, ૫. ખંમાં ૮, બીદાર ૧૦, મદાં ૨૧, રાજસ્થાન ૧૪, ફેતર પ્રદેલ ૩૫, મુલખ ૨૦૫ ૩૦૬, મધ્ય પ્રદેલ ૧૦૭, લેલપ ૧,૬૩૩ ૩૨મ ૪૩૭—મુળ ૩,૫૨૨ પ્રમદાન. અપ વસ ૬૨-મીપાલ વિનોમાજીને મળ્યા હતાં.

આઝાખાન નહેરુને અજ્યા

૧૧મી માર્ચના ન્યુ દિલ્હીમાં આઝા ખાન આવ્યા હતાં તેઓએ અજાણ્ય હતું કે નહેરુ અબીરપલે આંતરરાષ્ટ્રીય સવાલોને સમજ શકે છે તેને માટે તેઓની પ્રયસા કરવાની અરૂર છે. આંતરરાષ્ટ્રીય સવાલો તેઓ અબીરપલે સમજ શકે છે તેને પરીણાસે હોંદ છેલ્લા ૬૬ વર્ષમાં જીવત મળ જમતન. રાજકીય સેનમાં નેતિક બળ સાથે કોથી ઉચ્ચ કોડીએ તે જીવ છે.

ખાસ આર્મની એ બીની છે કે મારા જીવનમાં હું પહેલીજ વાર આપણા મદાન નેતાને મળવાને છું. તેઓએ અને તેમની માતાએ વડા પ્રધાન સાથે મેળવન થીલુ હતું અને વાતો કરી હતી. દિલ્હીમાં તેઓ સરકારના મેમન તરીકે રવા હતાં.

સુબાઈમાં આઝાખાન

મુબબના પ્રલભમણ પટેલ રોડીય માં ૧૧મી માર્ચે આઝાખાનને ધર્મ શરૂ તરીકેનો તકત નચોન વિધી મથે હતા. ત્યારે ૩૫૦૦૦ લોકો હાજર હતાં. તેમાં મુબબના પ્રધાનો, ન્યાયાધીશ, અને બીજા નેતાઓ મુલ્ય હતાં.

ના. આઝાખાને, વિધી મુલ્ય કરતાં મેટીને સંબોધતા અજાણ્ય છે ને પ્રતીતો હોંદમાં રવા છે તેઓએ હોંદને વશાદર રહેલું ભોળું. ફરતીમાં એ અજાણ્ય ભોળું છે ફરતીમાં તેઓને અદા હોપ તે તેના સિલણ મુબબ તેઓએ ને દેશમાં વસતા હોંદ તેને વશાદર રહેલું જ ભોળું, અને તેની પ્રભ તરીકે તેની આખાહીમાં ચોતાની હાથ આપવો ભોળું.

હોંદ એથીપાને એક પ્રથમ કંસાનો દેલ છે અને પ્રલસતાક દેલ છે. હોંદ સરકારે પ્રયેકને તે કમલે તેમ જોલ નાલી, મધ્યવાની અને ધર્મની કુદ આપી છે. એક રાજ માટે આ એક મોડી અખતરો છે, અને કુનીયાની રાજ નીતીનો એક લખ પ્રયોમ છે. હોંદ ને રીતે ચોતાની કોરીમાંથી પાર જીતવાને રરોતે આર્થિક અને રાજનેતીક સેનમાં લીધે છે તેથી કુનીયાના વિચાર લિલખમને તેની તરફ દેશવાણ છે.

બાપુની સુવાસ

अविनाशिक विषयस्य

સંબંધની વિશાળતા

આપેલી જાણના આટલો તો આ
 મુખના અંકડામાં જ લેતા,
 આજે જાહેરને નિર્ભય, તેજસ્વી,
 આંધેવાની લેનાર અને સેનાપરાયણ
 પનાવવાના જેટલા પ્રયત્નો કરી તેટલો
 ભાગ્યે જ પળીત કોઈ પુરુષે આજ
 સુધીમાં કર્યો હશે. તેથી જાહેરો
 વિશે જોવામાં આવે એમ જ આમતું કે
 જાહેર કોઈ કોઈ પાશુળ આતમા
 જોડે છે. તેથી અંગોની સાથે અંગીત
 અનુભવતા એમ કરીએ તો તે વધારે
 પડતું નથી. ધોમે ધોમે તેમજ બારણ
 ની અંગોને પુરોવાની સમાન કોટીની
 પનાવી, જેટલું જ નહીં પણ તેમને
 પુરોવાથી જ આજણ લઈ મળા. સામાજિક
 એકતામાં માત્ર વિધવાનાં ધમ જ નહીં,
 તરફગાયેલીનાં ધમ, અધવર્ણ ધમ
 વગેરેના રસો પ્રસીદ કરી આપ્યો
 અને તેને રાજ્યમાં પનાવી દીધા.
 બાલવિધવાઓને ખાટો તો એકજે જેટલો
 સુધી હજી કે તેથી તો કુવારી જ છે.
 અંકડામાં ધમ તો પહેલી વાર ચર્ચા
 હોય - એ રીતે જ કરવાં જોઈએ.
 વિવાહિત અંગે પણ તેમજ પુનર્વાસની

મંજુરી આપી છે. એવો એક પ્રશ્ન
વાદ ચાલે છે.

૧૬૨૭ની વાત છે. રાજસ્થાનના
એક પ્રતિષ્ઠિત કુટુંબની વચ્ચે પહેલા
પતિને ઊઠીને ખીલ સારે સમ કપાં,
પહેલા પતિનાજાએ બાપુજી પાસે
કરિવાદ કરી, કે પછી ઊઠીએ બ
બાપુ પાસે દાદ માગી હતી. બાપુજીએ
મને તપાસ કરવાનું સીધું. તપાસના
કૃપ્ય પ્રદા બાપુજી, જે ખતાબ્યા કે
ઊઠીએ પહેલાં સમ પોતાની ધરજ
ચી કપાં કર્યા હતા તે બીજી વાર
સમ કરવા કેમ તર્કબતે લઈ મહાં
જને પછાના લોહો પાસે બધી કહીકત
સાંભળાને મેં પહેલાના પતિને સમજાવ્યો
કે હવે એ ઊઠીને પાછા મેહાવવા
માં કયો સાર નથી. મેહાથી ઊઠીને
જીથી શાંતિ થયવાની નથી. મારી
પાદ પ્રમાણે ઊઠી ખીલ પતિને ત્યાં
જ રહેવા મહાં હતી. બાપુ માનતા
હતા કે ભે એ વર જુદામ મધા
કરવો હોમ અધવા તેને ઊઠી દેવામાં
આવી હોય તો એને બીજી વાર સમ
કરવાનો. અધિકાર હોવો ભેષ્ઠએ.
જને પુરોએ પોતાના પદ કામ
આધવાનું અને ભેષ્ઠ બધાનું ભેષ્ઠએ.

પ્રધાનને પણ એવી આંખો હાથે થઈ
કરવાં નેપથિ. તેઓ સંપદ અને
પાલકપદની જુલની હતા, પરંતુ તે
હાથે જ અપમાદ અને અપમાનભરેલી
જીવન તેઓ સફળ કરી ચકતી નહોતા.
કમજીવનમાં પણ તેઓ સંપદ અને
પાલકપદ પર બાર મૂકતા, તેઓ કહેતા
કે જો પ્રાણુજ નેટલી વધારે સ્વતંત્રતા
પ્રાપ્તતા હોય તેવો લેટલા વધારે સંપદી
મર્જુ નેપથિ. કહીશમાં સંપદ જ
પ્રાણુજને સ્વતંત્રતા આપે છે, અસંપદ
થી તે તે ચોતાના અધિકાર ગુમાવે
જાય છે.

મીઠો વિસ્ફોટ

બાપુજી શ્રવન પ્રદેશમાં હતા.
એમના વિશેષ બને મોઠો બધા વધુ
મળેલા કોનો એ બધા જાણે છે.
એક વાર કહ્યું જનાજ બાપાનો
પ્રદેશ થયેલ સાબરમતીમાં મદાસના
એક અમલોનો આજ્ઞા. તેઓ
જનાજને પદ્મસર પદાજીને બાવા
મોઠો બાપાનો કતા. સાબરમતી વધુ
લેખો એ પ્રદેશમાં જોવામાં. પદ્મસર
એ પ્રદેશ છોડી દેવામાં આજ્ઞા. એક
દિવસ સાંજે બાપુજી પોતાની કુટિરના
જાંજણમાં ખુસમાં ખાટલા પર જતા
કતા. બા આવામાં તેલ બસતા કતા.
આમે પોલ મદાસી જનાજને જના
કતા. આમે કુટિરમાં આજ્ઞા, જો રોજી

પ્રથમ દર્શા. મદ.બી જાગરને કહ્યું,
 "ભાણુ, કુષ એ કાંઈ મનુષ્યનો ખેરાક
 નથી. માનું કુષ એ જ મનુષ્યનો
 સ્વાભાવિક ખેરાક છે. આપ બકરીનું
 કુષ લો એ એ પશુ મરામત નથી.
 પશુનું કુષ ધિવાથી પશુના મુઠ
 આવે છે."

આપુનો સુવાનો વખત થવા જાણે
હતો. ત્યાં ખડખડ કરી પડ્યા
અને સુવા બંધે પચ લાંબાવતાં જાને
આદર ઝોલતાં બોલ્યા, "હા, તમે
ખૂં કરો છો! જુઓ ભરીકું દુધ
પીવાને સારું અને ઘિંઘાં જમવા
લાગ્યા છે. હવે તમે થોડો ખાઓ,
નહીં તો ઘિંઘાં ખારીવ."

અમે તમારું પ્રજ્ઞ હૃદયી વડવા, મહત્ત્વ
જાણી વાળું આ હૃદયનો આનંદ
માણતા હૃદયી વડવા તમારું.

—‘**ଶିକ୍ଷାପଥ**’-ଅଂଶୀ,

પ્રુકાપીર્ષી, બનકા રેકસ રીટ-સી,
માલસે-સી, રેવ-પુ કસીપર-સ અને
પ્રુકાપીર્ષી-સ માટે મળે :

આરે. વીરુલ

૧૨ બાઈલી આઈડ, ૩૮ આઈડ રફીટ,
કેશનર કાયગોનલ અને આઈડ રફીટ,
એકાનીકલમ, ફે. ૧ ૩૩-૧૬૫૪.

શ્રીમતી તહેમી સોરાબજી રસ્તમજી

જાણવતા આનંદ થાય છે કે તેઓ

નેશનલ મ્યુચ્યુઅલ લાઈફ એસોસિએશન ઓફ ઓસ્ટ્રેલિયેશિયા લીમીટેડ

સ્થાપના ૧૮૬૬ નિકટોરીયા ' એસ્ટેલીયા

- 41 -

મતિનીધી નિમાયા છે

નેશનલ યુનિયનને લાંઘીનો વિરોધ બે જરી પાંચધરી છે.

વધુ વિગત માટે લખો અથવા મળો :

૧૦૬ મેન્સરીલ રોડ, — હરખન.

બે.કે.સ ૪૭૬,

ਟੇਲੀਗ੍ਰਾਮ—ਡੇਯਲ "ਸੋਰਾਮਟੋਮ"

ટેલીફોન : ૪૭૮૮૮

4349

સુખ પ્રસંગે મારે

અમને અર્થો,

મુરતી જાળવવા અને રોક્ષતીદા હોય.

શ્રી કેપ્ટનની અગ્ર દેખરેખ નીચે સુનાયનના અને રેવેન્સાના કોર્ડ -
 યજ્ઞ ભાગમાં વધારે પ્રકારે આવી વરોડા કરવાનો અર્થઃ ક્રોડાકા બર્ડર,

કેપીટલ્સ બાલ્કની હોટેલ

(ધી 'કોનૌર મીઠાઈ' હાઉસ)

૩ અને વિઠેદરીયા સ્કીડના ખુજાપર - હરખલ
કોન નંબર ૨૩૪૧૪ રેલીયામ : KAPITAN.

ધીરુભાઈ પી. નાથિક

પ્રકાશીત, પ્રસારિત, વીમાનાં અને અન્યક કોઈક

[illegible]

કે-કામદાસ, પરચનક ટાંચે, હિસાબના આપડાં ભાગવાન રેવન્યુ કમીશનર-સ
સર્કારીકે જે વેપોચન, કાચસે-સો. ખાસકોઈ તેમજ કમીશનરને લખી
બાબતોમાં કંઈ થયું હોય તેના વિના કમીશનર સહાય આપીએ છીએ.
તેમજ મુખ્યમંત્રીના કાર્ડે કોસોરીકોચન કોઈ કોન્ટ્રીમાં કમીશનર
કેનરસર-કે કંઈની કોમીટીમાં પ્રતિનિધિ.

Phone : 33-9032. 26 Barkly Arcade,
Cor. 38, Market & Diagonal St., J'BURG.

તાણું' ઉમદા ફરતે

આંખા અબધ, હીલી અબધ, રતાળ અને મુરખની મોસમ
આંખ છે, અદ્ધ રી ૧-૬ રતલ, લંચણ રી, ૨-૦ રતલ.

ਪਾਧਰਾ ਨੰਬਰ ੧ ੨੧. ੧੦, ਨੰਬਰ ੨ ੨੧. ੮ ੧੦੦.

કુટુંબી અને સેવકી પાલન વખતે બાપ, પોસ્ટલ સ્ટુડન્ટ, નાસીક ગો. રા. ૧૦-૧ જાણી અને રકમેર નાસીક રા. ૧૧-૬ હજાર.

સારંગીયા, નવાસરોજી અને ભેલકાળા રેલિંગા કોરડોના ઉપર પૂરવ
ધ્યાન આપી કાંઈ પણ વસ્તુ ખરમીટ કદાવી મોકલશો.

All prices subject to Market Fluctuations.

A. KADER & Co., (PTY) LTD.
WHOLESALE FRUIT MERCHANTS
P. O. Box 251. - DURBAN.

करनीयर! करनीयर!! करनीयर!!!

બેઠકમાં સુદ, ઘાઉંનીબંધક સુદ, વેલ'શિયા, વેલ'શિયા બેઠક, સાર્ક બેઠક બેઠકોમાં ટેક, સુદ વેલ, ટેલ, તાલ કાશિયલ કાશિયલ બેઠકોમાં કાશિયલ. બેઠક બેઠકોમાં કાશિયલ બેઠકોમાં નહિ.

—બેઠકમાં દેખાતા અને કીચન હરેસર—

એ જાણીને જ્યારેય નીચે તરફનાર સાથે છે. તેને રોડક હાથમાં લઈ-
વાર રહે છે. 'માત્ર રોડક બાદના પ્રાર્થના બીરદ' મ'આવે અને તેના
આગળ વધારો.

L. MISTRY

51 BREE STREET, BURGERSDORP, JOHANNESBURG.
PHONE 33-4691. BOX 2626.

હાઈડની મોટામાં મોટી વિમાની કંપની તમારી સેવામાં

— 4 —

ન્યુ ઇન્ડિયા ઇન્સ્યુરન્સ

કંપની સીમીટેડ

સાઉથ આફ્રિકાના એકંજ મુખ્ય પ્રતિનિધિ

इस्तमञ्च जलभाष्ट इस्तमञ्च

੧੪੦ ਭਵੀਨ, ਸਟੀਟ.

उत्पन्न - नष्टात्

‘સેવા’ અને ‘નિર્ભયતા’

માટે અમને મળેલા

અધી જાતના નિમાઓ ચામે ઉતારીએ છીએ.

પી. એ. બોર્ડસ ૧૬૧૦.

રેસીડન્સ : ૧૧૧ ઇલેવનથ એવન્યુ,
ડરબન.

२६५३१-३:

श्रीश्रीसः २५८५५

2503-25 : 25Y1a.

લોભ અને કરુણા

(સુકુલભાઈ 'લોકલેખન'માંથી)

(તા. ૧૪-૩-૧૯૫૮ના અંકથી આશુ)

૧૬

સ્વામીવક્તેલ ટોચ

ટોચ સેંટ કહેરને ત્યાં સુખસાંતિથી દિવસ પસાર કરવા લાગ્યો. અહીં ટોચને કોઈ વાતનું કુખ ન હતું. કુદૃશ્યથી ચહેલો નિયોમ અને હંમેશાં સાલનો તો હતો, પરંતુ એ દરમિયાન આનંદો હતો કે, ક્યારે આપણને એ સિદ્ધિ મળે ત્યારે તેને હસતે મોઢે સહન કરી લેવી એમાં જ પ્રભુ પ્રત્યેની સાચી અઢા રહેલી છે.

ટોચને અહીં બીજા એક સુખની વાત એ હતી કે કલા તેના ઉપર ખુબ વહાલ રાખતી હતી. ટોચ પણ અને રસાસ્વામાં, એની સાથે વાતો કરવામાં, હરવા જવામાં દિવસ આનંદ અનુભવતો. ધણી વાર કલા ટોચની આમળ પાછળ વાંચતી અને ટોચ આમળનાં વાંચેલાં ઉપરથી કલાને ધર્મ શિલ્પ આપતો. વળી ટોચને જન્મ ગાતાં પણ સારી આવાજ હતી. એટલે કલાને એનાં જન્મનો સાબળવા ની ખુબ જ મન પડતો.

સેંટ કહેર પણ ટોચને મન આપતો હતો. ટોચ સેંટ કહેર કરતાં મોટી ઉમરનો હતો. સેંટ કહેર કોઈક અને અંચળ મનનો હતો, જ્યારે ટોચ ફક્ત અને અંબીર હતો. તેથી ધીમે ધીમે સેંટ કહેર ટોચને પોતાના એક વડીલ તરીકે જ માનતો થયો હતો. પહેલાં સરસમાન વગેરે ખરીદવાનું કામ એટલે નામનો પ્રભાવ કરતો હતો. પરંતુ તે ઘણીવાર હતો; એટલે પૈસાની આગતમાં તે કંઈકાં જોડાઈ કરતો હતો. સેંટ કહેર આ જાણતો હતો, પરંતુ તે શલોને કદી કોઈ વાતની શિખામણ આપતો નહોતો. પણ ટોચની નિહા બોલને તેણે એવડે ખરીદવા વગેરેનું કામ ટોચને સોંપ્યું. ટોચ દરેક કામ શુદ્ધ માનતી કરતો હતો. તેથી તે ખાઈને પાછાને 'સિસામ' બોલતો રાખતો હતો.

ટોચ પણ મનન કરતાં સેંટ કહેર વચ્ચે રોડજાન રાખવા લાગ્યો હતો. તે સેંટ કહેરની ધર્મવિશ્વ દષ્ટિ બોલને કુખ થતું. તે દરરોજ પ્રભુને આર્પના કરતો કે, 'હે પ્રભુ, મારા સ્વામીના જીવનને હું સુધાર. તે કંઈ નાશન બુદ્ધિનો છે; હું અને સદ્વિચાર વચ્ચે દોર. તે નારિતક છે; એને હું અક્ષિતશીલ અને આરિતક કર.'

એક દિવસ મોટી રાતે સેંટ કહેર ખુબ દાર પીધેલી અવસ્થામાં ઘેર

આવ્યો. એની આવી બેઠાવ દેશા ભોળને ટોચ અવાજ જતી થયો. તેને મનમાં ખુબ જ કુખ થતું. આખી રાત તેને જીમ ન આવી. તે બધો અમમ પ્રભુને આર્પના કરતો; બેસી રહ્યો.

ચવાલે સેંટ કહેર ટોચને પોતાની પધારી પાસે બેઠાવ્યો. ટોચ પોતાના કોઈ પાસે ધીમે ધીમે આવ્યો. તેની આંખમાં આશુ હતું. સેંટ કહેર પૂછ્યું: 'ટોચ, હું કેમ આમ દીસી થયો છો? તને શું થઈ પડે સાબરી આપ્યું કે શું?'

ટોચ ધીમે સારે બોલ્યો: "સાહેબ, હું આપની આંધી માંમીને અવધી હતું છું કે, આપ સૌની પ્રત્યે પ્રેમભાવ થી વળી છો, પરંતુ આપ પોતાની પ્રત્યે ખુબ જ નિષ્કૃષ્ટ છો!"

એ સાંભળીને સેંટ કહેર કંઈ પડ્યો. તે બોલ્યો: "ભલ, આટલું જ કહેવું છે ને? ટોચ, હું મારી નકામી ચીંતા કરે છે."

ટોચ તરત જ કુદૃશ્યે પડીને કરમરતો બોલ્યો: "સાહેબ, આપ મારા જન્મ આપના એક ગરીબ દાસ ની વાત આન રહ્યો સાંભળો. આપ ધર્મમય જીવન આગતી નથી. આજીવન વાંચતા નથી. ક્યારેનું નામ લેતા નથી; અને બસ બ.બો મખત એક-આરામમાં આપના અમુલ્ય જીવનને વેચી નાખો છો. આ જોઈને મને ખુબ જ કુખ થાય છે." સાહેબ, અમારા જન્મ, ગરીબોના જન્મને ખાતર પણ આપ આપના જીવનને સુધારો."

સેંટ કહેર અંબીર જતી બોલ્યો: "ટોચ, તારી વાત સાચી છે. તને કુખ થાય એવું વર્તન હવે પછી હું કરી કરીશ નહીં, હું કારને કદી અગ્રાસ નહીં; અરામ સિંચાની સોળત કરીશ નહીં; અને દુરાચરણથી પણ દૂર રહીશ."

સેંટ કહેરની વાત સાંભળીને ટોચ ના જીવને કાતી વળી. તે આંખો કુછી નાખી ધીમે પગે બહાર આવ્યો.

સેંટ કહેર એકલો પોતાને કહેવા લાગ્યો: "આજે મેં ટોચ સાથે એ પ્રતિજ્ઞા લીધી છે, તે સદા હું પાળીશ." એમ કહીને તે કાંત પિરો પધારીમાં પડી રહ્યો.

(આશુ)

મહારાજશ્રીને મુખેથી

પૃથ્વીવરચાતુ' ઠંડાપણુ સો કોટીસ ગ્રીસનો મોટો વજનવાની પુરુષ થઈ ગયો. મારે વાતોડીયો. આખો દિવસ સહેરમાં રખાયું, સોતો સાથે જાતજાતની વાતો કરવી ને વાતો કરતાં કરતાં પ્રશ્નોત્તરીથી મોઢાને કાચા વાનનું જાન કરાવ્યું એ એવું કામ.

એક દિવસ એ સહેરમાં કરતો હતો જ્યાં એને એક મુવાન મળ્યો. મુવાને એને નમસ્કાર કરી પૂછ્યું: "આપ મારે ત્યાં પધારશો?"

"જરૂર, શા અંદે નહીં?" સોટીસે કહ્યું.

મુવાન સોટીસને પોતાને ત્યાં લઈ ગયો. ખુબ આરપુર્વક પુરથી મુખી બેસાડ્યા. સાથે એક ખાટલ. ઉપર ગોઠું પાધરી પોતાનાં દૃઢ પિતાને બેસાડ્યા. પછી પિતાને સોટીસને અને બંને સોટીસને પિતાનો એમ જાનને એકબીજાને પરિચય કરાવ્યો. ખાટલે. વિધિ પતાવી એ પોતાને કામે ગયો.

આજ પ્રમાણે સોટીસે તે વાતો વર કરી. પછી એમણે આજપણથી તે જવાબદારી પડતી ધણી વાતો પૂછી નાખી. રહે પોતાના જીવનની ધણી વાતો સોટીસને કહી. સોટીસે જવાબ અપાવ કરતાં કહ્યું: "તમારું

જાન સુધીનું જીવન તો જલ્દ સારી રીતે મરું કહેવાય. પણ હવે પડખું મારી રીતે જીવો છો. એ જરૂર કહેશો?"

ડોસાએ કહ્યું: "આખી જીવગી સુધી જો હું માનસિકતા, કીર્તી વગેરે વેદા કહ્યું તે જીવનને આપી દીધું છે. હવે જીવો. બેસાડે ત્યાં બેસું છું, ખરવાને તે ખાઈ છું ને જીવનનાં જીવનને રમાડું છું. એનાં કામમાં જરૂરે આડે આવતો નથી. જીવો કંઈક શુદ્ધ કરી બેસે તો પણ કંઈ જોડતો નથી. પણ સલાહ લેવા આવે તો આખી જીવગીના જાનભરો ને નિયોમ કાઢવું છું. પણ પાછી મારી સલાહ પ્રમાણે એ માટે છે કે નહીં એ જોવો નથી. મારા કથા પ્રમાણે એ કરે એવો આશય પણ રાખતો નથી. ફરી શુદ્ધ કરે તો ટીકતો પણ નથી. અને ફરીથી સલાહ મારે આવે તો એની એ વાતો ફરીથી કહે છું."

જલની વાતો સાંભળી સોટીસને મુદ્દ આનંદ થયો. એણે કહ્યું: "માપણ મા ટોચ જીવન એ તમને આપડે છે ખરું!"

સંપા. અગનલાઈ બે. પટલ.

પ્રાર્થનાના પુસ્તકો:

ધર્મશ્રુતિ ભાગ્યદ ગીતા	૫ ૧
શ્રીમદ્ મહાપુરાણ વીધી	૧ ૧
અધિક માસની કથા	૨ ૩
સત્ય નાસાયણી કથા	૨ ૭
સીધા સોભાવાની કથા	૨ ૩
અનુભવ ગીતા	૧ ૩
બાપની પાઠ	૧ ૩
દુર્ગા આલીસા	૧ ૩
શ્રી હરમી નરાયણ પાઠ	૨ ૬
શ્રીમદ્ આલીસા	૧ ૩
શ્રી અઘાલકંઠી પાઠ	૧ ૩
ભક્તિ સાગર	૨ ૩
શ્રી ગણપતિ પાઠ	૧ ૩
સનિશ્વરની કથા	૧ ૩
વેદુમાન આલીસા	૧ ૩

ઉપરના પુસ્તકોનું પોસ્ટલ માર્ક છે.

BHARAT MUSIC SALOON

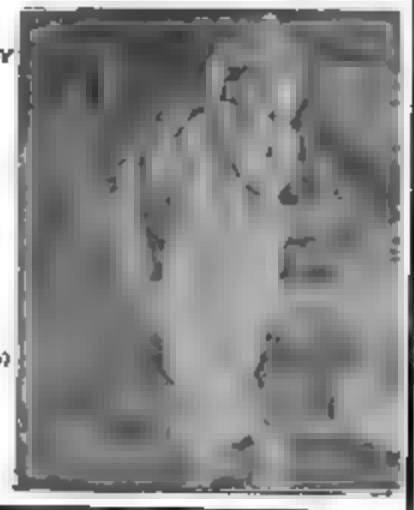
AND BOOKSELLERS

[Corner Gray & Leena Streets]

286 Gray Street,

Phone: 29488.

DURBAN

Mysteries are the secret things which can neither be taught nor said publicly, which can only be acquired by a heart that has attained to wisdom and love.

—Eckhart.

OPINION

Founded by Mahatma Gandhi in 1903,

Former Editors: Manilal Gandhi—1918-1956.

No. 12 —Vol. LVI.

Friday, 28th March, 1958

REGISTERED AT THE G.P.O. AS A NEWSPAPER
Price: FOUR PENCE

GRAAFF CALL ANC SUPPORTERS OF U.P. AGITATORS

JOHANNESBURG, Monday

THE Leader of the United Party, Sir de Villiers Graaff, said in Johannesburg tonight that, for party political ends, the Prime Minister (Mr. J. G. Strijdom) attempted to associate the African National Congress with the United Party.

"Those dangerous, irresponsible and wicked" attempts could make the Africans believe that agitators "have the support of the majority of the White people in this country," he said.

Speaking at a political meeting in Robertsham, a suburb of Johannesburg, Sir de Villiers warned Africans not to join the protest being organised for election week by the "national Li-

a-day committee." This could serve no purpose, and might have serious consequences for the Africans themselves.

Sir de Villiers said "The United Party will not tolerate disorder, illegal action or economic blackmail for the redress of political grievances, and I want to take this opportunity of warning the African people of South Africa not to be as foolish as to join in the protest that

is being organised by the African Workers' Conference and other bodies to make election week a week of national protest and demonstration in support of the people's demands."

He added: "In the nature of things such a movement can serve no purpose and may lead to violence and serious consequences for the Africans themselves."

At the same time he said it was dangerous, irresponsible and wicked of the Prime Minister to associate the United Party with the African National Congress.

The Prime Minister, he said, "appeared to be prepared to run the risk of

(Continued on page 223)

Mboya's Passport Held In Johannesburg

Johannesburg, Tuesday

THE passport of an African representative of the Kenya Legislative Assembly, Mr. Tom Mboya, was held for three hours at Jan Smuts Airport by customs officials today while he was waiting for a connection to Nairobi.

Mr. Mboya, also the general secretary of the Kenya Federation of Labour, was not allowed to leave the airport buildings.

He arrived from Accra at Jan Smuts Airport at 8 a.m. and left for Nairobi at 11.30 a.m. Mr. Mboya has been attending Independence Day celebrations in Accra as the guest of Mr. Kwame Nkrumah, Prime Minister of Ghana.

Mr. Mboya said that meetings were held at Accra to plan a Pan-African conference, which would be attended by African delegates from African territories.

One of the objects of the conference would be closer co-operation between African states and territories. —Sapa.

Mboya Tells Africans: Press 'Now For Freedom

NAIROBI, Sunday.

TOM MBOYA, 28-year-old African member of the Kenya Legislative Assembly, said in Nairobi today that Africans must press for immediate freedom.

He told 4,000 Africans at a meeting that the form of Government in the British Colony and Protectorate of Kenya must be changed at once. It must become a Government "by the majority of the people."

Mr. Mboya spoke on the second day of three day elections to increase from eight to 14 the total num-

ber of African-elected members in the Kenya Legislative Assembly. This would give Africans the same number of elected members as Europeans have.

African elected members are demanding 25 seats on the Council and have said they will not take part in the Government unless they get them.

Kenya's population is about 6,000,000, of whom 5,800,000 are Africans.

The current elections are being held in four African constituencies under a new Constitution announced last year by Mr. Alan Lennox-Boyd, British Colonial Secretary. In two other constituencies, candidates were returned unopposed.

All the candidates have opposed the Constitution in varying degrees, and the election is being fought

(Continued on page 226)

OPINION

FRIDAY, 28TH MARCH, 1958

Status Of Indian Diplomats

It is good that Mr. Nehru has warned the British government that India takes a very serious view of the Mazoe incident in which an Indian diplomat was thrown out of a White hotel. It is not so good, however, that the Indian Prime Minister left the impression in the mind of the world that having diplomatic representatives in the Central African Federation serves no useful purpose.

In this he left the world to believe that he is seriously considering their withdrawal. The rider in the communications on this subject to the effect that no immediate withdrawal is being contemplated is not wholly reassuring. Experience in South Africa has shown that the withdrawal of India's representatives does neither India nor the Indians abroad any good. It leaves the race-conscious free to do what they like. By denying the Indians of daily contact with the forces working for reform in a rapidly changing situation it ultimately hits hardest those whom India would like to help.

The improper treatment meted to the Indian diplomat in Rhodesia is certainly of the greatest concern to the people of India in the first instance. But it affects vitally the other non-White members of the Commonwealth. It could very well have happened to a diplomat from Ceylon or Ghana. Against this background withdrawal localises a problem which can be most effectively treated on a broader plane.

The Commonwealth conference of Prime Ministers is the right place to raise the whole question of the status of non-White diplomats. And, in raising it there, it should not be treated as an isolated issue. It should be part of a systematic offensive against race discrimination inside the Commonwealth itself.

There is reason to believe that the non-White members of the Commonwealth, with their numbers likely to increase within the next few years, would be in the position to confront the Commonwealth with challenges it would no longer be able to evade.

The belated promulgation of the laws protecting non-White diplomats in the Federation should deceive nobody. The issue which is being fought, by the non-Whites in Africa and, we believe, by the people of India, is not that there should be first and second class coolies and kaffirs but that race equality should be a living reality inside the Commonwealth itself. And, to drive this point home, India, Ghana and Ceylon have the moral duty to oppose with all possible vigour the granting of independence to the Central African Federation while the Colour Bar remains.

If the non-White members of the Commonwealth do not take a firm stand at this stage they will have betrayed the millions of non-Whites who look up to them for a lead to extend the area of liberty in the Commonwealth.

Comment On Men And Events

Strangest Of All Elections

By JORDAN K. NGUBANE

THE general election now being fought is one of the most unique in the history of the Union. Although denied the vote, the mass of colour has asserted his right to a say in how the White electorate shall vote in ways which are most likely to influence voting one way or the other.

This important development means that the point has now been reached when the non-European is a power to reckon with on the political plane.

But there should be clarity on the immediate implications of non-White intervention in the elections. The decision by the African National Congress to support the United Party has been so embarrassing to the United Party that on a speech this week (published elsewhere in this issue) Sir de Villiers Graaff, leader of the United Party, just fell short of calling the leaders of the ANC agitators.

Warning

He denounced the Pound-a-day campaign and "warned" (note that he did not appeal to) the Africans not to listen to the call for stay-at-home demonstrations just before the elections. In Matruh, Captain E. H. Huxwood, the United Party candidate whom the Liberals oppose, was talking an audience at Orkney that the presence of non-Europeans at United Party election meetings could not just be thought of.

In the circumstances the support given the UP by the ANC is proving most embarrassing. The danger grows that it might drive the bulk of the voters into the hands of the Nationalists. This is one real danger.

On the other hand the staging of successful demonstrations on the eve of election day could quite possibly draw reactions from the White side which would be similar to what we saw during the Alexander bus boycott. In other words, confronted with the reality of non-White power at a critical moment, White opinion might be split. The Nationalists, at last awakened to the fact that their leaders are powerless in the face of the African's growing militancy, might search for ways to meet the African part of the way.

Significant

Verwoerd's valedictory speech coupled with Albert Hertzog's statement that there were differences of opinion inside the Nationalist Party on the handling of the so-called Native question

are significant pointers that the Afrikaner Nationalist voter might be beginning to have second thoughts about apartheid.

He is most unlikely to change his loyalties a few days before the election. But a peaceful demonstration, which was disciplined and properly handled would make him think a lot. In some cases, he might even cast his vote for the United Party.

Against this background we can begin to try and see the Johannesburg decision to stay at home in new light. Now that it has been made the wisest thing

Publishers Note

OWING to the Easter holidays, next week, the issues of 'Opinion' and 'Indian Opinion' on Friday, April 4th will not be published. Our next issue will be on April 11.

to do is to ensure that it remains non-violent and well-disciplined. Whether or not it is successful will depend on the organisational ability of those who called the Johannesburg conference.

We can do other things. We can anticipate the situation which will be created by African intervention in the elections. If the United Party wins, it is absolutely certain that the Nationalist Party will be split in ways which would in the end split it off as we know it. The Sabra DRC would be reinforced by defeat while the lie-esters would be driven into the wilderness.

The United Party, strengthened by victory, would shed off its liberal wing and try and come to terms with the Sabra-DRC Nationalists. The Liberal Party, whose influence is already out of all proportion to its numerical strength, would emerge from the elections as the natural home of those who would have discovered that the United Party cannot be liberalised from within.

Nasty Things

If the United Party loses, it will have some nasty things to (Continued on next page)

Press Review

Insult To Injury

INORDINATELY patient as a rule with the political backwardness of the white settler governments of Central Africa, Mr. Nehru has now openly expressed doubts in the Lok Sabha about the usefulness of continuing representation in a country where even the commonest decencies of diplomatic etiquette are habitually outraged. The recent expulsion of the Indian from Attache in Salisbury from a European owned hotel was not the first instance of its kind. Discriminatory treatment was meted out to this country's representative at a civic ceremony last year; before that, the wife of an Indian diplomat in Southern Rhodesia was denied the use of a lift for reasons of colour bar. For three years the Federal Government of the Rhodesia and Nyasaland has been promising an end to these perennial discomforts, but none avail. The solution it now suggests is tantamount to adding insult to injury. The proposal to issue special permits exempting their holders from the operation of the colour bar is in itself an act of racial discrimination; and no self-respecting country can allow its envoys to go about demanding civilised treatment on the strength of such shits of paper. In any event the redress offered against future insults is highly unsatisfactory. The proposed provision enabling diplomats to file private petitions against offending butchers is no more than an ingenious device by which the Government of the Federation hopes to wash its hands of all responsibility for such incidents in future, and hold them out to be private wrangles between the white racial big and their diplomatic victims. Such an arrangement cannot possibly guarantee courteous treatment to our representatives and is, therefore, wholly valueless. If Sir Roy Welensky, the Prime Minister of the Federation, can do nothing better than this, then New Delhi will have no alternative but to withdraw its representation from his country.

— "Times Of India", March 20

Getting The Upper Hand

SIR,—I read in "The Star" on February 26 the letter signed "Think" on "mixed" schools.

I think that the Africans are slowly getting the upper hand

over the Europeans.

One sign that most of us have noticed in the European worker sitting on the back of an S.A.R. lorry in recent years. Because these are Railway lorrys nothing seems to be done about it. I would like to see some of these sympathizers with the Africans sitting there in all sorts of weather.

In my opinion this is a disgrace and only one instance that shows what is happening to help the African to get the upper hand.

J. J. POTGIETER.

Letter in "The Star."

The White Man Must Rule South Of Zambesi

SIR,—With the awakening of nationalism in Africa and the unmistakable signs of opposition to Europeans, it is strange that we, the Whites, are doing nothing tangible to consolidate the position we hold in that part of the land to which we are morally and legally entitled—Africa south of the Zambesi.

It is not, at this stage, necessary to provide proof of our undoubted right to proclaim ourselves as destined to occupy this land.

The point for our immediate attention is the fact that black Africa not only claims the whole of the continent for itself but is actually engaged in promulgating means of attaining its objective.

The question whether it will succeed now or in a hundred years can be left in abeyance for the time being.

What we have to meet is the undoubted challenge that is being presented to us. What are we doing to meet this challenge?

I realize that columns can be written on the subject, but to me this is the hour for English-speaking South Africa to make a stand for a White nation south of the Zambesi.

Now Is The Time

You, the English-speaking section, have not up to the present done as much for the preservation of a White South Africa as you might have done. Your contribution has been largely negative.

You have followed, but not as spontaneously as your undoubted prestige warrants.

Everything points to a Labour Party majority in the next British elections. By and large that will mean the end of the White man in the Federation. Africa has to be divided between the Whites and the Blacks.

Let the Zambesi be the dividing line. The Blacks came from Central Africa. Let them go back there or stay—on our terms.

We cannot allow Southern Rhodesia to be ruled by the Blacks and the secret that is understood the better.

Now is the time for English-speaking South Africa to take the lead.

The Afrikaners are waiting to follow.

S. L. HARTMAN

Letter in "The Star."

Apartheid Will Never Succeed—TIC

THE Transvaal Indian Congress protests most strenuously against the arbitrary banning of the African National Congress in certain parts of the province by the Minister of Native Affairs, Dr. H. F. Verwoerd. The African National Congress is a voluntary organization of the African people and its members struggle for the achievement of aims objects directed towards attaining the legitimate rights of oppressed and down-trodden masses of our country.

It is common knowledge that in its efforts to stem the tide of reaction it has time and again made use of non-violent methods of struggle for a redress of the just grievances of the people. The success of these struggles reflect the true aspirations of the overwhelming majority of our country. The leadership of this great organization has boldly and consistently defended the noblest of human values according to the dictates of its conscience.

Clear

It is clear that the Minister of Native Affairs is guided by the interests of party politics in taking this high-handed action against an organization which is the true spokesman of the African people. The Nationalist Party will never be able to thrust its policy of apartheid on unwilling masses; it will never be able to extinguish the burning desire for self-expression and freedom in the hearts of millions of men and women. History bears testimony to the fact that tyrants have never succeeded in the end.

This action is a challenge to all the people of South Africa—both white and non-white. If allowed to succeed, it will make tremendous inroads into the freedom and liberties of all. Not only will it do irreparable harm to the cause of racial co-operation and understanding but it will expose all South Africans, irrespective of race and colour, to Nationalist dictatorship. The Transvaal Indian Congress, therefore, calls upon the people of South Africa

to mobilize all resources for the defence of the African National Congress.

Strangest Of All Elections

(Continued from previous page)

say against the ANC and the Liberals. That will not matter much for, after the mud slinging the liberal wing of the UP will start trotting into the Liberal camp, its natural home. The Nats will have no very good reason to be cheered by their success. They will most likely be without the unifying leadership of Strijdom. Above this they will have to contend with an ANC which shall have been strengthened by its experiences in the elections; by a Liberal Party which shall be attracting the thoughtful from the United Party, the Labour Party and, even, the Nationalist Party itself. Both the ANC and the Liberals could be in the position to mobilize working class and Church opinion and unify these in a massive front against the Nationalist Party. And when that day comes, the entire repugnance of apartheid would be clear for all to see. No wonder Verwoerd wants to clear out of the Native Affairs portfolio.

For the first time since Union the White voter is being brought face to face with the actual realities of the South African race problem. How he reacts to this will make all the difference between marching from this point in history towards finding a peaceful solution and drifting towards disaster.

Root Out Bachelor Barracks For Africans—De Blank

THE South African system of migratory African labour, with the consequent separation of husbands and wives, has "corrupted the Union and should be rooted out."

The Archbishop of Cape Town (the Most Rev. Josiah de Blank), expressing this view in an article in "Africa South", calls on all Christians to resist this "devilish policy."

Discussing the recent demolitions of pandocks at Windermere, the Archbishop recalls that the Nazi blitz cleared the slums of the East End of London, and that after the war the area was re-built.

He adds: "Does that mean that today we thank God for Hitler because he was instrumental in getting rid of London slums? Certainly not—go and ask the widow whose husband was killed in an air raid, or the orphaned child whose

parents were buried under the ruins of a blasted house."

"The end of London's East End was undoubtedly a good thing. But neither in London nor anywhere else can ends ever justify means."

"Cape Town is right to want to see the end of Windermere. Nothing could exaggerate the desolation of that appalling mass of wretched pandocks erected cheek by jowl all over a lifeless waste of land."

"How right and proper, we

say, therefore, that good and well-intentioned men should demolish these miserable shacks and work to clean up this breeding-ground of poverty and discontent."

"Bachelor" Barracks

"Is this not cause for congratulation?" the Archbishop goes on. "For there is no war in South Africa, and there is thus no reason for men and wife to be separated as for a child to be parted from its parents."

"So you might think. Nevertheless, this is precisely what is happening."

"Is it perfectly proper and to clean up Windermere the City Council feels itself compelled by the Native Urban Areas Act to screen all who live there. As a result a few families—very few—will be offered alternative accommodation in the neighbourhood."

"But, in general, men with permission to work here will be offered accommodation in Lange's 'bachelor' barracks and their womenfolk will be told to make their way back to the interior."

No Alternative

"There is no alternative to this. And it is not surprising that, for hundreds of people, this makes life in a Windermere pandock far more desirable than any move."

"A man and his wife would far sooner live together in such a hopeless, down-at-heel district as Windermere than live apart in hygienic, well-built quarters."

The City Council should at least refuse to do anything more about it at this juncture, says Archbishop de Blank.

Because now the fight is on Christian people everywhere are bound by virtue of their faith to fight the evils of a migrant labour force.

"Blasphemous" Clause

"We can no longer tolerate a state of affairs where family units are deliberately broken up by Government decree. The family is the basic Christian unit—in truth, not Christian only; it is the natural biological unit—and anybody that of set purpose wrecks the family is fighting against God."

"Christians have to withstand the enemies of God's Law by every legitimate means. The sanctity of the family is as fundamental to Christian worship as resistance to the blasphemous 'Church Clause'."

"The whole system of migratory labour has corrupted the Union and should be rooted out. It has degraded the African, but not nearly so much as it has degraded the European who condones and encourages it..."

Some Nats Don't Trust Verwoerd

THE first public acknowledgment by a prominent Nationalist of the serious differences that exist in the Nationalist Party over the implementation of the policy of Apartheid was made by Dr. Albert Hertzog at an election meeting in Carolina recently.

Referring to the statement by the Minister of Native Affairs, Dr. H. F. Verwoerd, that he felt that the time had come for him to relinquish the portfolio, Mr. Hertzog said that there was suspicion in the country about the way African affairs were being administered.

He added: "Dr. Verwoerd can see the suspicion of the Opposition, but he cannot stand the suspicion of his own people."

Dr. Verwoerd was present at the meeting at which Dr. Hertzog made this statement. He spoke in support of Dr. Hertzog, who is the Nationalist candidate for Brimley, the constituency he has represented in Parliament for 39 years.

In political circles, Dr. Hertzog's statement is interpreted as meaning that Dr. Verwoerd has been compelled, because of internal dissension in the Nationalist Party over the policy of Apartheid, to relinquish the portfolio of Native Affairs.

It has been known for some time that the Apartheid breach in the Nationalist Party has been steadily widening, but this is

the first occasion on which a member of the Nationalist hierarchy has admitted that it has reached a stage where the responsible Minister feels that he cannot carry on.

Dr. Verwoerd has been severely criticised in the Party for "doing too much for the Africans." His critics on this score point to the increasing sums that the Government has been spending on African housing and education.

On the other hand, Dr. Verwoerd has been just as strongly criticised by some Nationalists for "going too far and too fast" with his Apartheid policy.

Dr. Verwoerd has also found himself in difficulties with Nationalist intellectuals, who maintain that he has wandered off the road leading to complete territorial separation between White and Black.

A United Party spokesman said: "The statement made by Dr. Hertzog shows that the difficulties in the Nationalist Party over Apartheid have reached a stage where they can no longer be concealed from the public."

Mboya Tells Africans: Press Now For Freedom

(Continued from front page)

on purely personal and tribal grounds.

Mr. Mboya spoke today at the first African political meeting in Nairobi since the Government imposed a ban on such meetings last January.

Nkrumah Banner

The ban has just been lifted. Today, amid cheers and cries of "Freedom," he unfurled a banner showing the features of Kwame Nkrumah, the Prime Minister of Ghana, and the date on which Ghana achieved independence.

He said the time had come for Africans to form a strong political organisation. Steps had already been taken to start their own newspaper.

Conflict over the new Lennox-Boyd Constitution has increased

with the announcement that four Africans will seek election to the four special seats for Africans on the Legislative Council.

The African elected members have announced a boycott on election for these seats and said they will have nothing to do with any African who is nominated for them.

Even more opposition to these four men is expected from Africans with the publication of a speech made at Mole last night by a European elected member, Mr. W. E. Cromhill, who implied that the four candidates were selected by the Europeans.

An Asian elected member, Mr. J. M. Norrish, Q.C., said he would support the Africans in their stand against the Lennox-Boyd plan.—Sapa-Reuters.

MODERN INDIA

SIR PERCIVAL GRIFFITHS

It will fitted to anyone to survey the ten years since India gained her independence. Long residence in the country (1921-47) and frequent visits to it since then; experience in administration (as a member of the Indian Civil Service) and later in commerce and industry; over ten years in politics and an elected non-official member of the Indian Legislative Assembly; and a sympathetic though not uncritical attitude towards the country and its many problems. He is also the author of the most authoritative work so far ("The British Impact on India") on the consequences of Anglo-Indian contact. The result of this is occasionally discernible in the present book ("Modern India" (Henn)) in rather too dogmatic ascription of this or that to "the British legacy," when historically it would be more accurately described as "the residue of British rule," i.e. something that has grown out of the interplay of Indians and British during that formative period rather than a direct bequest of British to Indians.

Nevertheless, as the British originally took over what even Indians admit was a disintegrating and decadent India and left it—as a result of the joint, though not always allied, efforts of Indians and British—a dynamic society, united (despite the tragedy of partition between Pakistan and India) as seldom before in the sub-continent's history, an impartial British writer need be unduly apologetic over the outcome—as distinct from all the incidents—of British rule. And it is certainly one of our proudest achievements that parliamentary government, the rule of law, equality before the law, freedom of speech and other essential ingredients of what has come to be regarded as the British tradition etc., if possible, even more passionately pursued by India today than by Britain herself. As Sir Percival writes: "The ties of affection between Britain and free India are strong and, in spite of her determined unwillingness, India today is a willing and loyal member of the Commonwealth."

Of course, the differences between India and Britain are greater than these similarities. The last third of Sir Percival's book is devoted to a brief synopsis of the cultural and historical background of pre-independence

India, in which the very distinctive nature of Hinduism as a social force is stressed. This section, necessary as it is for the layman for whom this Nations of the Modern World series is intended by the publishers, inevitably curtails the space available to the author for describing the very complicated events of independence and partition, and the fascinating story of India's constitutional and economic progress since then.

C. W. M. GELL

This is a pity, because in a cautiously worded verdict Sir Percival does eventually come down, as this reviewer believes is just, on the Sikhs as primarily (though by no means solely) responsible for the frightful atrocities inflicted on both sides of the partition frontier across the Punjab. That the new governments of the two states, whose armed forces were caught in process of being disentangled from the pre-partition Indian Army of undivided India, so quickly brought the mass conflagration under control is to their eternal credit. But not before ten millions had fled from one side or other across the frontier and between one and two million had come to violent and often terrible ends. As our author writes: "During the three months since partition, human nature in the Punjab and other affected areas (though Mahatma Gandhi largely saved Benja) from a similar fate) had sunk to the lowest depths and even to the greatest heights of which it is capable. There are numbing but well-documented stories of troops and police of both communities who lived on the very verge of being engaged in protecting. On the other hand, there were Sikhs who died defending Muslims and Muslims who gave their lives for Sikhs and Hindus—and there were British officers and women who stood only to protect the Indians or Pakistanis in their race or religion."

Of that dreadful period quite the most vivid and compassionate account occurs in an outstanding novel by a Sikh writer, "Tears to Pakistan" by Khushwant Singh, which is a powerful product of creative imagination as well as a work of art. Sir Percival rightly agrees that, were the holocaust had erupted, "only the tragic

process of segregation of Muslims and Sikhs could lead again to peace and security." But it is worth emphasizing what he adds: "It is extremely improbable that any degree of persuasion or anything short of the actual communal massacres would have persuaded either Sikhs or Muslims to migrate and there is also the possibility that propaganda directed to this end might have precipitated the very tragedy it would have been intended to prevent." This seems to me the conclusive answer to those who use the analogy of the Punjab as a basis for recommending total territorial partition of South Africa.

I am not going to describe the rest of this excellent book in detail. Almost everything it mentions—Kashmir, the 5-Year Plans, the "Communist menace", India's foreign policy, etc.—is illuminated by good sense and reliable, though not uncritical, comment. Allowance must be made for the author's own plainly conservative and anti-socialist bias, though he concedes the inevitability of Indian socialism and the pragmatic reasonableness with which it has generally been applied. The only major omission seems to be the absence of any discussion of the progress made to abolish untouchability. Only Mr. Eric Lowe and his friends will be disappointed to find that a long discussion of Nehru's foreign policy contains no reference to "his intention of off-loading India's surplus millions on Africa." It would be unreasonable to expect Sir Percival to include the theories of Nationalism and Natal Justice in his factual analysis.

On two small points this reviewer disagrees with the author. The latter considers it "doubtful if non-co-operation or its successor, civil disobedience, 'advanced self-government' by a single day." This seems to me inadmissible. Without the national nudging of the Indian nationalists and the repeated embarrassments of their campaigns of Satyagraha in one form or another, the British would surely have dragged their feet much longer before handing over. Even in South Africa, where

direct passive resistance against actual laws has been prohibited under heavy penalties, the technique of non-co-operation clearly offers the unarmed, unorganised masses their best chance of bringing their numbers into superior moral force to bear against the fierce mentality of the privileged minority.

Secondly, Sir Percival thought the Indian Congress Party so paralysed and impotent at the end of the war (after the suppression of the 1942 revolt and the imprisonment of most Congress leaders) that "if Britain had been anxious to cling to power she could have done so." Possibly. But only by detaining the Congress leaders in prison under war emergency regulations which would have been indefensible in peacetime. And only by retaining in India a large British army whose corrupt soldiers and their relatives at home would have voted out any Government that attempted this.

One final point to which all African leaders would assent comes in a quotation from that eminent Indian historian, Sardar K. M. Panikkar: "Some idea of the importance of the British decision in favour of English education for Indians may be gauged by considering the alternative. The particularism based on local vernaculars would have grown so greatly as to break up even the idea of Indian unity. Much of the 'New Learning' on which India's Great Recovery has been based would not have been available to us. The scientific development of the West would have reached its second-hand. By going in for English, India joined a world community." In these words are epitomized Dr. Verwoerd's real reason for South Education and the African's bitter opposition to it.

R. VITHAL

Bookkeeping, Writing up Sets of Books, Balance Sheets, Income Tax Returns.

Contact No. 22 Barkly Arcade, 22 Market Street, Car, Disposal & Market Etc. Job. 1000000. Phone 23 1054.

Phone 34-1340

F. O. Box 1549

MASTER BROS.

(PTY) LTD.

WHOLESALE MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS
HOUSE FOR KEEN CASH PRICES
83 West Street, JOHANNESBURG.

CAF Europeans Protest Over Salisbury Hotel Incident

SALISBURY, March 15.

A NUMBER of European residents of Salisbury have protested over the recent incident in which Mr. P. J. Rao, Press Attache at the Indian Commission, was asked to leave a European hotel at Mazos.

Among them is the well known journalist, Mrs. Agnes Whitfield. Mr. and Mrs. Whitfield who were regular customers at this hotel have now informed the manager that they will stop staying there and that they have informed all their friends of their decision in the hope that their example will be followed.

Another protest was made by Mr. Lacey, a prominent member of the Inter-racial Association, who said he was distressed to hear of the humiliating treatment to Mr. Rao. "It really makes me quite sick," he said "and one becomes increasingly pessimistic of any hopes for a settled European minority to stay here in the future. They certainly do not deserve a place here judging by their present behaviour."

Letter

Mr. Lacey also wrote a letter to the Rhodesian 'Gerald,' which is given below:

"Sir,—The two recently publicised incidents of racial prejudice, the first involving two African journalists and the second involving officials and family of one of our member Commonwealth Governments, will have distressed and evoked the sympathy of every fair-minded person in the Federation.

"Which deeply regretting the humiliating these persons have experienced under the aegis of our so-called 'partnership,' we should nevertheless be deeply grateful to them. By exposing themselves to this 'lash' of racial discrimination which covers our country from head to toe they are at the same time forcing the attention of the Government to the urgent necessity of effecting a cure for this cancer on the body politic.

"Apart from deploring any distasteful matters which may or may not have been exhibited at the time of these incidents, one cannot blame the managers

and/or proprietors of the establishments concerned. It would indeed be most unfair to place the onus of "operating or non-operating" a colour bar in S. Rhodesian the shoulders of individual owners of public amenities. For example how ever free from racial prejudice a particular restaurant might be—if he wishes his restaurant to run at a profit he must necessarily conform to the wishes of the majority of his customers.

Remedy

"The only effective remedy lies fairly and squarely in the hands of our legislators. Such regrettable and humiliating incidents could and would not occur if the presence of normally behaved citizens, irrespective of race, in restaurants, hotels, theatres etc., was upheld by law.

"It is therefore the duty of our Government, a Government pledged to foster a spirit of partnership and co-operation between our peoples, to enact legislation which will make the recurrence of such incidents a thing of the past.

"The settled future of our

small European minority in this part of the world inescapably depends on the acceptance of what we term the democratic way of life by what must ultimately be an informed and overwhelming African majority. But if at the present time one cannot be permitted to enjoy even the simple pleasure of a cup of tea in peace—then one might well ask "What price Democracy?"

International Hostels For Foreign Students

It was announced in Parliament by Dr. E. L. Shrinani, Minister for Education that Government of India was proposing to set up international hostels at Delhi, Calcutta and Bombay for foreign students.

A building had been rented in Calcutta by the Indian Council for Cultural Relations and a hostel was expected to start functioning there in June 1958. The Delhi hostel was likely to be located in the University enclave.

India's Largest Insurance Company At Your Service

The New India Assurance Company Limited

SOLE REPRESENTATIVE IN THE UNION OF SOUTH AFRICA

RUSTOMJEE JALBHAY RUSTOMJEE

140, Queen Street, DURBAN.

FOR SERVICE AND SECURITY

CONSULT US FOR

EVERY TYPE OF INSURANCE

P.O. Box 1610.

Residence: 111 Eleventh Avenue,
DURBAN.

Phones:

Office: 25845

Residence: 36413

A Divided Inheritance

By S. RADHAKRISHNAN in "Gandhi Marg"

In recent years there have been great advances in science and technology and an increasing unification of the world. While the satellites are circling the earth, ideas, political and economic activities and intellectual men are circulating over the whole world. Even before we have set our house on earth in order, we are striving to conquer inter-planetary space. We will soon find out if the planet moon is made of green cheese!

Unfortunately, the horrors of war have increased and the refinement of cruelty to which human beings are subjected, such as concentration camps, mass deportations, gas-chambers and atom bombs, knows no description. Again, in the past we lived in a world in which civilisations seemed remote from each other. Today we are all a close neighbourhood.

In his Book *Edict XIII*, Ashoka mentions that he conquered the Kalinga country (266 B.C.) in which 'one hundred and fifty thousand persons were carried away as captives, and one hundred thousand slain and many times that number died'. He felt remorse that this victory was no victory. 'Now even the loss of a hundredth or a thousandth part of all the lives that were killed or died or carried away captive at the time when the Kalingas were captured is considered deplorable by the King.' He declares that he gave free forgiveness to punishment. The only conquest is conquest by *dharma*. Though Ashoka set into rock his adoration, we have not adopted it seriously. Man's inhumanity to man came out in the bloody riots in the last year of India's independence. We are still treating as social injustices which protect social injustices in the name of social justice.

We have now reached the end of the military road, but not I hope the limits of human existence. The preservation of peace is not merely a desirable ideal, it has become an imperative necessity. All the nations of the world have pledged their allegiance to peace, but do not seem to be prepared to work for the conditions which are essential for peace. We profess to build a world welfare state, where individual freedom and social justice are preserved, where we do not have injustices, racial discriminations and colonial dominations. We cannot achieve the goal of peace by bluffing, bargaining and babying.

The two groups into which the world unfortunately is divided wish to build a social and political order which transcends sovereign nations. Both

groups that evaluate nationalism is impracticable in the new world. But the conflicts between the methods adopted by the two groups are potentially violent, dark and destructive. They seem to be afraid of each other and each one thinks that the other is trying to overthrow it by force. We are faced with two alternatives: (i) escalation, which may be suicidal for the human race, or (ii) conciliation, which is our hope for the future. We are pledged to the latter.

Modern psychiatry tells us that it is as we are becoming far more at people who behave stupidly or wickedly. Instead of losing our temper with them, we should study the reasons for their behaviour. Perhaps it may be wise for us to adopt a similar attitude in regard to the cold war. There is a temptation to look upon our opponents as inhuman monsters, infernal fiends plotting to dash collapse who require to be destroyed for the safety and health of the world. But we should try to change the mind of our opponents without resorting to force. Cruel methods are not necessary even to drive out cruelty.

The first step we have to take is to look upon our enemies as people like ourselves who are anxious to lead quiet, respectable lives. They are men like ourselves with consciences and hearts, eager to rectify the injustices of the world, real or imaginary. We can then understand what the reasons are for their behaviour which is so disagreeable to us. We shall then realise that their success is the measure of our failure.

Plato was opposed to any nationalisation of foreigners and wanted every foreign creed and usage to be kept out of the commonwealth. This view dominated European thought for centuries. History has failed to confirm in what Plato desired.

The crumbing spirit, that we must spread our way of life whatever be the cost or the consequences, does not help us much. In the past generals lashed in violence when each participant believed firmly and sincerely that he had the one

real truth and if people differed from him it must be due to bad faith. Such an attitude led to persecution in the name of truth. The Greek and the Persian, the Jew and the Gentile, the Pagan and the Christian, the Christian and the Muslim, the Catholic and the Protestant, the Arian and the Arian Powers have all fought one another in the name of the infallibility of their particular ways of life. The play goes on, only the actors change. Today it is a conflict between the Communists and the anti-Communists. History demonstrates that the Greeks and the Persians, the Jews and the Gentiles, the Christians and the Pagans, the Christians and the Muslims, the Protestants and the Catholics have succeeded and helped one another and enriched the world. The whirling of time brings about its surprises. The Allies and the Axis Powers who fought with such bitterness a few years ago are great friends today. It is not necessary for the Communist and anti-Communist powers to trade through blood before they can settle down and understand each other. History shows that time cures many ills and brings about reconciliations which previously seemed impossible. The healing power of time, the frailty of human nature and the mutability of social and political institutions may help us to resolve the present conflicts. If we avoid escalation in word and conduct and develop the courage to be patient and long-suffering.

We are put in an early hour of the morning of man's history. His civilised life is hardly ten thousand years old and even in that period many empires and civilisations have appeared and disappeared and we need not think that our civilisation is the final expression of human wisdom. If we believe in the moral government of the world, this civilisation will survive if it adheres to the principles of love

and brotherhood. It will disappear if it does not conform to them. When a member of the Prohibition Committee inserted advertisements for liquor in his newspaper, Gandhi asked, 'What are you doing?' He answered, 'I must live'. Gandhi replied, 'I do not see any necessity. Even on there is no quest about the survival of any civilisation. We have a common origin and a common goal as members of the human race. Every nation belongs to the world. Gandhi said 'My love, therefore, of nationalism is that my country may become free, that, if need be the whole country may die; that the human race may live'. The Red Cross symbolises material suffering and death and spiritual victory. He that loves his life shall save it. For the sake of physical survival we should not harbor away spiritual ideals. It is far nobler to die than avoid death and distress among millions of innocent people. If on the other hand, we adopt the teachings of great religions which require us to forgive love and pray for our enemies we will lay the foundations for a better world.

The end blishment of peace is not simply an intellectual achievement. It is a moral and spiritual war. At the present moment we have the Red Cross work on the one hand and nuclear tests on the other. We commend to our people the message of love and non-violence and prepare, at the same time, horrible instruments which cause death and destruction. We offer the people a divided inheritance. We can make war, can we make peace? Yes, if we overcome the division in our hearts. We suffer from confused minds, disturbed hearts and sick souls. Until we are delivered from this bondage, this corruption, this division in our soul, we may have to groan and travel.

(To be continued)

Cable & Tel. Add. HARGOVAN.

Phone 29368

P. Hargovan & Co.
(Pty.) Ltd.

Eastonware Pickle Jars 2 Gallons 12.6 each F.O.B. Durban
Fresh First Grade Green Ginger 1/2 per lb " "
Fresh First Grade Garlic 2/- " " " "

Cash with order only.

P. O. BOX 1250.

155/7 Warwick Avenue
DURBAN.

India Letter

(From Our Own Correspondent)

1,300 Persons Arrested In West Bengal

About 1,300 persons, including a number of women and children, were arrested in Calcutta on March 28 when three separate demonstrations were held—one near the Walter's Building and two near the Assembly House.

The biggest demonstration was held by East Pakistan refugees who were led by a Praja Socialist Party M.L.A., Mr. Pabitra Roy, in continuation of a campaign launched earlier to press their demand that they be settled in West Bengal itself.

The refugees, who raised slogans, swarmed past the police. About 1,100 of them were taken into custody.

Three hundred yards away hut-dwellers were protesting against the Calcutta Muslim Dwellers' Rehabilitation Bill which was being debated in the Assembly. One hundred and thirty-five of them, including seven women, were arrested.

In both the areas there is a keen awareness of more than four persons.

The third demonstration was held by the Communist-sponsored Bengal Provincial Kisan Sabha. About 400 persons marched in procession towards the Assembly demanding better distribution of food.

Four Communist M.L.A.s who led the procession, later went to the Assembly and presented the Chief Minister, Dr. B. C. Roy, with a nine-point charter of demands.

U.S. Editor's Remarks Resented

The remark of an American Editor, Mr. Norman Isaacs, that he had not met in India a single businessman or responsible journalist who appreciated Mr. Krishna Menon's presentation of India's case at the United Nations drew shouts of "no, no, it's a sweeping generalization" from an Abhimukh audience on March 28.

Mr. Isaacs, accompanied by another American editor, Mr. Roy Matson, was initiating a discussion on public opinion and foreign policy at the Lathi Institute of Political Science. Mr. Menon is the first Vice member of the Institute.

Mr. Isaacs, maintaining his view, said just as Mr. Dulles did not fully reflect the Ameri-

can view on certain vital points, Mr. Menon's presentation did not appear to carry the sanction of the people's ideas.

Both editors said American public opinion was now, by far, conditioned for co-existence backed by reasonable agreements between the power blocs.

Plan For Prevention Of Immoral Traffic

Resolutions urging the Government to abolish houses of ill fame throughout the State immediately and to have a special squad of women police for the prevention of immoral traffic were adopted at the Bihar State Conference on Social and Moral Hygiene which concluded its two-day session in Patna on March 28. Dr. Subila Nanyar, M.P., presided.

The conference called upon the public to agitate for the abolition of immoral traffic and for carrying on sustained efforts to educate the public against this evil.

The conference also passed a resolution requesting the State Education Department and the Universities of Patna and Bihar to consider the desirability of including sex education in the course of studies.

Horizon Leader Acquitted

The District and Sessions Judge of Nagpur on March 29 set aside on appeal the conviction and sentence passed by a lower Court against the former secretary of the All-India Scheduled Caste Federation and a member of the Bombay Legislative Council for allegedly inciting public opinion.

The lower Court had sentenced Mr. Aole to pay a fine of Rs. 500 or in default to undergo four months' rigorous imprisonment.

The case related to a speech delivered by Mr. Aole on December 30, 1956, at a public meeting held at Nagpur after the death of Dr. B. R. Ambedkar, the Scheduled Caste leader.

The prosecution had alleged that Mr. Aole had said that the Caste Hindu society was responsible for administering poison to Dr. Ambedkar and he added that the Scheduled Caste people should avenge his death

by "blood for blood". Mr. Aole had denied the use of the language attributed to him.

Sitting under the provision of the District and Sessions Judge held that the prosecution had failed to prove its case and, therefore, he discharged the accused.

700 Muslims Returned To India Last Year

About 700 Muslims, mostly from West Pakistan, were granted permission last year to settle permanently in India. Applications of about 200 were turned down. Nearly 27,000 Pakistan nationals were convicted during 1956-57 for entering India without valid passports. Of them about 600 refused to go back to Pakistan after the expiry of their terms.

Dam To Be Ready Next Year

Gandhi Sagar dam of the Chambal River Project will begin to store water in the monsoon of 1959 when an area of 100,000 acres in Madhya Pradesh will be ready to receive irrigation supplies through the right main canal, the first of which will pass through Rajasthan before entering Madhya Pradesh.

On completion of the first stage the project would irrigate over half a million acres.

Mr. Nehru's Address At Farmers' Convention

NEARLY 4,000 farmers, many of them wearing shawls and traditional dresses, from all over India met in New Delhi recently at the fourth National Convention of Farmers to hear Mr. Nehru's plea for greater production of foodgrains.

Prime Minister Nehru declared that he was strongly in favour of small, family-run co-operatives. Opening the Convention, he said: "I am definitely of the view that co-operatives should not be very big; they should be small—small as a village or two villages."

Pointing out the tremendous progress Europe had made in agriculture on account of co-operatives, he added: "What an individual farmer cannot do, co-operatives can. They can help the farmer to acquire better implements, improved seeds and arrange for the sale of his produce. The co-operatives should not be mere loan-giving agencies. They should be run by the people and not the Government, even at the risk of people making mistakes."

Mr. Nehru had a word of advice for the farmers. "Population control", he said, "will be a matter of life and death for India and other countries of Asia in the next 20 or 30 years. India's annual population increase of 5 million was no laughing matter. China had an even bigger problem than India. Moreover, Asian countries cannot progress unless we come to realise the importance of planned parenthood."

Among other points made by the Prime Minister was his emphasis on three aspects of village life. "Every village", he said, "should have three things: 'Panchayat', co-operatives and a school. Only then can the foundations of the country be strong."

SUNAT HINDOO MAYAWANT & ASSOCIATION OF S.A. SPECIAL NOTICE

Please take note that the annual General Meeting of the above Association which was to have been held on the 22nd September, 1957, was postponed due to a quorum not being formed, is now scheduled to be held on GOOD FRIDAY, 4th April, 1958, commencing at 10 a.m. at 145, Prince Edward Street, Durban.

AGENDA—(1) Minutes, (2) Correspondence, (3) Chairman's Annual Report, (4) Secretary's Annual Report, (5) Treasurer's Financial Statement, (6) Election of Officers, (7) General.

All members are earnestly requested to attend without fail.

G. MEHTA, Chairman.

Large & powerful company repairs all types of Tractors, Motor Cars, Heavy Trucks, Buses, and all other machines. Lowest remuneration on premiums and repairs. Complete with business history presented. Reply to Messrs. Sagar & Co., P.O. Box 201, Pretoria.

MAKEMAN'S (PTY) LTD. Box 20, BRITS, T.S.

3 in 1 HAIR CLIPPER Size—8000

Supplied with an additional cutting comb which gives the clipper more efficiency than any other. Cutting length 1/16" (including Foxtail) 1/16" Foxtail. MAKEMAN'S (PTY) LTD. Box 20, BRITS, T.S.

BOOKKEEPING IS NECESSARY TO COMMERCIAL SUCCESS: all forms of successful educational service by the School of Accountancy Government is based on the best study methods. We are for the F.A.B. BOOK "The Direct Way to Success" which gives details of the course. THE SCHOOL OF ACCOUNTANCY, Box 4852 (20) Johannesburg or P.O. Box 1868 (20) Durban.

Head Office, sub-editing and editorial, done by Jordan K. Jigbano M.C. Mombasa, P.O. Mombasa, Kenya.

Graaff Calls ANC Supporters Of U.P. Agitators

(Continued from front page)

creating in the minds of the illiterate Africans the impression that agitators have the support of the majority of the White people in this country.

"He has done this for party political ends and does not reckon with the dangerous consequences for the White people of South Africa. We cannot express our condemnation of these tactics too strongly."

Blameworthy

Sir de Villiers added: "And if there is any disturbance it is the Prime Minister and his Government who are responsible."

He said that the Government had had 10 years in which to apply its policy of eventual total apartheid. But this cry, which won the last election, had now been changed. It had proved that it was not a solution to the country's racial problems. Instead of clearing the European areas of Whites, in some cases areas which were once White were now non-White.

The influx of non-Europeans into the urban areas, he said, was supposed to be "not permanent," but the erection of "buffer strips" between European and non-European areas was evidence of their permanence.

Bankruptcy

And now, in its political bankruptcy, the Nationalists were running around and saying that the United Party stood for equality.

On the contrary, he said, there had been discrimination under United Party government and there would be discrimination under any future United Party Government. There would be social and residential segregation as there always had been. But the discrimination and the segregation would be applied with justice and respect for the different sections of the community.

Sir de Villiers was asked what Mr. Eugene Black, president of the World Bank, meant when he said that the shortage of overseas capital in South Africa was due in part to a "bad Press."

S.A.'s Potential

Sir de Villiers said that South Africa had an enormous potential, and the Press overseas was well aware of this potential. But at

the same time they were interested in facts and the record of the Nationalist Government was not a proud one.

How could the Press not react badly to such legislation as the High Court of Parliament, the Church Clause, the enlarged Senate and the immoral constitutional tricks of the Nationalists? That was the Press to which Mr. Black had referred.—Sapa.

High Taxes Essential For Development Plans

Winding up the debate on the budget in Parliament, Mr. Nehru said there was no escape for India from the heavy burden of taxation. There was no alternative to high taxes if they wished to implement development plans.

When people fought for independence they were prepared for many things which were unpleasant. Now when the country was engaged in building up its economy and raising the standard of life, people must be prepared to sacrifice. It despite the poverty of hundreds of years, the people had

been able to carry on, it was because of their faith, innate strength and vitality.

The Prime Minister said that Acharya Kripalani, while referring to the defence expenditure in his speech, had stated that the Government did not follow Mahatma Gandhi. He was completely correct. "We endeavour perhaps sometimes to follow him. But it would be completely right to say that we are not following him (in regard to defence), and I do not know if any Government can follow Mahatma Gandhi in this imperfect world."

Why must wives so often be right?

I went home with news for Jean. "I've been chosen to go up to the sales conference. Lucky that I'm getting that new suit. Johnson is firing me tomorrow."

"Hope you don't mind my suggesting it," said Johnson. "The suit's just right, but a new pair of shoes would..." "New shoes?" I interrupted. "I've only had these a couple of months."

John was more outspoken than Johnson when I told her. "It's what I've been telling you for years. You fuss about hats and suits and neglect your shoes. You look unsharpened if you don't polish your shoes regularly."

So, the very next morning, these shoes got a thorough going over with Nugget. I rushed a Nugget cleaning outfit, too. And I must admit it really did something to my appearance.

John smiled when I got back from the conference. "Your shoes are a long way from your head but you're thinking about them at last, thank goodness." "Thank Nugget," I said.

'NUGGET'—the shine of good shoes

India Marches On

Just Arrived

Direct From India

Latest News

My Magazine Of India	1/6
Illustrated Weekly Of India	2/2
Film World Today	2/9
Great Men Of India	2/9
Great Saints Of India	2/9
March Of India	4/9
India Annual Review 1956	5/6
Filmic Dhunig Na Samachar—Special Issues	6/6
Heroines Of India	4/9
Simple History Of India	4/9
India Then And Now	4/9
Stories Of Our Land—2 volumes	5/6
Ramayan For Boys And Girls	1/7
Famous Princess Of Islam	2/-
Muslims Of India	2/6
Panchanga In Hindi—1958/9	3/-
Roopchand's Festival Calendar	1/7

D. ROOPANAND BROS.

MUSIC SALOON AND BOOKSELLERS

Phone 20707. — P.O. Box 2524.
85 VICTORIA STREET, DURBAN.

We have pleasure in announcing to the general public that we are now specialising in Indian and Pakistan goods. The following are only a few of the many wide range of lines we offer:

CAROM BOARDS

Ordinary Rubber Cushion	25	5	0
" Nickle Corner	44	4	0
Two-In-One Carom Draft Board—			
—Rubber Cush.	25	15	0
" " " Nickle Corner	24	15	0

ALL WITH STICKER AND MEN. TETS COMP.

AGARBATTI

Gateway of India—Tins 6 Tola 10/6 Each	3 Tola 5/6
Three Roses " 6 " 9/-	3 Tola 4/6
Lata Mangeshkar " 4 " 4/6	"
3 Jyothi 1/6 Each.	
India Steamer Brand No. 444—3/6 Doz.	
Pakistanis " " No. 444—6/6 Doz., No. 10 16/6 Doz.	
Pakistanis: Captain 27/6 Doz., Myra Soogandh 24/- Doz.	
Pakistanis, Rose 24/- doz.; Darbar 37/6 doz.	
Moslat 37/6 doz.	

Also wide range of Sarees, Glass and Plastic Bangles, Imitation Jewellery, Clocks, Toys, Games, Novelties, Radios and Electrical Goods.

A. K. HOUSEN & SONS,

116 Queen Street. Phone 27349. P.O. Box 2160.
DURBAN.

MISS TEHMI SORABJEE RUSTOMJEE

has pleasure in announcing that she has been appointed as

Agent for:—

NATIONAL MUTUAL LIFE ASSOCIATION OF AUSTRALASIA LTD.

(INCORPORATED IN VICTORIA, AUSTRALIA.)

ESTABLISHED 1869

A LIFE POLICY WITH THE NATIONAL MUTUAL ENSURES ABSOLUTE SECURITY WITH GOOD BONUSES.

Please write or inquire for further particulars:

106 Mansfield Road, DURBAN.

P.O. Box 476.

Telephones: 47888.

Telegrams & Cable: "SORABTEM."

47453.

મગવાન અને માપાની એક સાથે સાધના નથી કરી શકાતી. એમાંથી એકને પસંદ કરો. પશ્ચિમ માપાની આરાધના કરી નેતીક ઉન્નતી નથી કરવું. આ લેખોનું અનુકરણ આપણે કરવું તો આપણી કાયદામંત્રીને છે. —ગાંધીજી.

પુસ્તક પૈકી મું—અંક ૧૨

તા. ૨૮ માર્ચ, ૧૯૫૮.

કુલક નંબર પે. ૪

આફ્રીકન પુરુષો માટેની હોસ્ટેલોને કાઢી નાખવી જોઈએ

ડી. બેન્કે

દક્ષિણ આફ્રિકામાં હાલ જે રીવાજ ચાલુ છે કે, ગામડાં જોમાંથી ફક્ત આફ્રિકન યુવકોને, પોતાના કુટુંબથી જુદા થાવી, શહેરમાં કામ કરવા માટે રાખવામાં આવે છે એનથી, ઘણું પાપ ફેલાય છે. આ કારણે એવા રીવાજને કાઢી નાખવો જોઈએ. કેપટાઉનના આર્ચબીશપ, રેવ. જુરેટ ડી. બેન્કે ઉપર મુજબના પોતાના વિચારો એક લેખમાં જણાવ્યા છે. એમાં વધુમાં એમને એમ પણ લખ્યું છે કે; “જ્યાં ખ્રીસ્તીઓએ આ દેશમાં ચાલી રહેલી અન્યાયી નીતીનો વિરોધ કરવો જોઈએ.”

વધુમાં તેઓ લખે છે કે, જ્યાંના ગરીબ છતાંમાં લોકોને વખતે, નાની જોખમી જો, બધા જુના ઘરોનો નાશ કરી નાખ્યો હતો. ત્યાર પછી આજે, જે જગ્યામાં તમામ મકાનો બાંધવામાં આવ્યા છે, કું જોનો ખર્ચ એમ યાચ કે, આજે આપણે ઇશ્વર નો આભાર માનીએ કે એમને હીટલરને પેલા ક્યો નેથી લંડન ના ગરીબ લોકોમાંથી ખરાબ મકાનોનો નાશ થયો? આ સવાલ તો આપણે એવા લોકોને મુકવો જોઈએ—જે વિધવાઓ, પોતાનો ઘણી જી કુટુંબમાં જોયે. કોષ, અથવા જી જાનેકે, જેને પોતાના બાળકો પોતા હોમ અથવા જો બાળકો કે જેઓ. આજે અનાય થઈ ગયા છે તેમને.

લંડનનું ઇસ્ટ એન્ડ, આજે નીકળી ગયું છે જો સાફ છે, પણ કોઈ પણ વખતે અથવા કોઈપણ દેશમાં, જો તેની રીતોથી ફેરફાર કરવા જો ખરાબ નથી.

કેપટાઉન આજે, જોનો વીન્ડર મીયરનો ગરીબ લોકો રહ કરવા ઇચ્છે છે, જો બહાવર છે. આજે મંદવાડ અને ગરીબાઈ હર કરી એની જગ્યા જો સારા સાધનો કરવા જો સાફ કામ છે. આજે દક્ષિણ આફ્રિકામાં મુલક નથી આવતું કે, પતિઓએ પોતાના પત્નીથી જુદા રહેવું અથવા બાળકોને, પોતાના માનવપરી જુદા રહેવું પડે.

—પત્ની આવી ગરીબાઈ અને મંદવાડમાં રહેવાનું વધારે પસંદ કરે છે, કારણ કે તેઓ સાથે રહી શકે છે, જ્યારે, સાફ અને સારા ઘરોમાં જો લોકોએ જુદા રહેવાનું હોમ છે.

જોખમાં જો. જી. સી. ડી. કોર્ડ-સીલ કાલમાં કોઈ પણ પગલા લેવાની ના ચાલી શકે છે. બધા ખ્રીસ્તીઓએ આવા અન્યાયનો વિરોધ કરવો જ જોઈએ.

સરકારની એક હુકમથી જ ન્યાય હજારો ઘરોનો નાશ કરવા માં આવી રહ્યો છે, આ આપણે કઈ રીતે સુધર રહી શકીએ? કુટુંબ પ્રથા જો ખ્રીસ્તી ધર્મમાં બહુ જ મોટો હીરસો મરાયે છે, અને ફક્ત ખ્રીસ્તી ધર્મમાં જ નહીં પણ ફનીયાનાં સાધારણ માંથી રહ્યા છે.

આફ્રીકન આફ્રિકનોને ચેતવણી

જો કાની સ બર્માં આપણ કરતાં યુનાઈટેડ પાર્ટી ના નેતા સર ડી. વીલીયમ્સ જાદે જણાવ્યું હતું કે, વડા પ્રધાન મી. ડ્વોર્ડસ બાજે રાજનૈતીક કારણો, વિશે એમ કહેવા ઇચ્છે છે કે આફ્રિકન નેશનલ કોંગ્રેસને યુનાઈટેડ પાર્ટી સાથે સંબંધ છે.

આવા અવિચાર લોકોથી બધા આફ્રિકનોને એમ થશે, કે યજ્ઞવર્ણીઓને લગભગ બધા ગે.રાઓનો સાથ છે.

સર ડી. વીલીયમ્સ જાદે આફ્રિકનોને આસ ચેતવણી આપી છે કે, યુનાઈટેડ અઠવાલીયામાં ‘નેશનલ પાર્ટી-અ-ડેય, કમોટી’ જો જે કાર્યક્રમ રાખ્યો છે, એમાં આમ ન આપવો, આના થી ખાસ કાયદો નહીં થાય, બલકે આફ્રિકનોને જ નુકસાન પહોંચશે. રાજનૈતીક સવાલોનો ઉકેલ કરવા માટે, કુલકટો. અથવા ગેર કાયદેસર પગલાં, અથવા આર્થિક રીતે કાની પહેલાડવાની ધમકીઓ વિગેરે યુનાઈટેડ પાર્ટી સ્વિકારવાની નથી. કું આ અવસર ઉપર આફ્રિકનોને ખાસ ચેતવણી આપવા ઇચ્છું છું કે, તેઓએ યુનાઈટેડ અઠવાલીયામાં, જે કાર્ય કરોની યોજના અમુક સંરચા. જો લગતથી યે.જગમાં આવી છે, એમાં સામેલ નહીં થવું, વડા પ્રધાને અમને કાની પહેલાં ગાલવા ખાતર એમ જાહેર કહ્યું છે કે આફ્રિકન નેશનલ કોંગ્રેસને (અનુસંધાન માટે જુઓ પાજી ૨૧૦)

"ઇન્ડિયન ઓપિનિયન"

શુક્રવાર તા. ૨૮ માર્ચ, ૧૯૫૮.

હાંદી એલચીઓનું સ્થાન

શો હાંદી વખત પહેલા સોલ્ડાયરીની એક હોટેલમાં એક આફ્રિકનનું અને ત્યાર પછી હાંદીના એલચીની કચેરીના એક સરકારી અધિકારીને કરવામાં આવ્યું હતું. તેઓને હોટેલ છે. હાંદીના એલચીને એલચી તરફથી કરવામાં આવ્યું હતું. આ બંધનને વિશે હાંદી સરકાર તરફથી પણ પ્રધાન નહેરુએ એક નિવેદન જાહેર પાડી બ્રિટીશ સરકારને ચેતવણી આપતાં જણાવ્યું છે કે, "આવા બંધનને હાંદી સરકાર નસાવી નહીં લે." આમરે મતે આ ઉચ્ચત પગલું કરાયું છે. પણ સાથે સાથે પણ પ્રધાન એમ કહ્યું કે સેન્ટ્રલ આફ્રિકન ફેડરેશનમાં હાંદીના એલચીઓને રાખવામાં તેઓ ક્યો અર્થ નથી લેતા એ ઠીક નથી.

આ ઉપરાંત એમ જણાય છે કે, હાંદી સરકાર પોતાના એલચી ને એ સ્થાનેથી હવે ખસેડી દેશે કે, જેનું કશું આફ્રિકામાં કંઈ છે. કશું આફ્રિકાના બનાવેપરથી આપણને જણાયે છે, એલચીની એફીસ બંધ કરવાથી ન તો હાંદીએને ફાયદો થયો છે કે ન તો પરદેશના હાંદીઓને. બલકે એમ કરી ઇલાચક, પણાના સજ્જાને માટે તેઓ શ્રદ્ધાન આપણું કરી દે છે કે જેથી તે દોઢાં મન કહે તેમ રમશે રમે.

એ સાચ છે કે, રોડેશીયાનો બનાવ જાહેર છે. સ્વાભાવિક રીતે હાંદી સરકાર અને તેની પ્રજાને એથી પોતાના સ્વામામની વધા કરવાનું યત્ન કરવાનો વિચાર આવે. પણ આજ નીતી કોમનવેલ્થના બીજા બીન-જોશ રોશના એલચીઓને પણ લાગુ પડે. ધાના અથવા સિલોનના એલચીઓનું પણ આગળ અપમાન કરવામાં આવ્યું હોત. આથી એલચીને ઓછાવી લેવા કરતા આંતરરાષ્ટ્રીય ક્ષેત્રમાં આ સમાજ થયો ઇલાચકપણાને નિકાલ લાવવા પ્રયત્ન કરાવશે એવું.

કોમનવેલ્થની પણ પ્રધાનોની પરીપદમાં આ સમાજ ઉપાડવો મેઈએ અને બીન-જોશ રોશના પ્રતિનિધિનું અપમાન ન સાચ એવો ઉદ્દેશ લાવે એવું. આવે જાતે ફક્ત પ્રતિનિધિઓનો જ નહિ પણ સમસ્ત બીન-જોશી પ્રજાનું રંગભેદને કારણે થતું અપમાન અટકાવવાની ચર્ચા થવી એવું.

આને કોમનવેલ્થમાં બીન-જોશ સભ્યોની સંખ્યા લેતા જણાય છે કે, આ સવાલને કુનીયા હવે બહુ વખત નબાવી લેવાનું શક્ય નહીં કરે અને બહાર પડે એનો વિચાર કરશે.

આને રહિ રહિને ફેડરેશન તરફથી એમ બહેર કરવામાં આવ્યું છે કે, ફેડરેશનમાં બીન-જોશ પ્રતિનિધિઓ વિશે ખાસ ટાવડો છે. આ બીના આપણને ભરમાવવા પુરતી જ જણાય છે. આને આફ્રિકાના બીન-જોશીઓ અને હાંદીના લોકો ફેસ્ટ કલાસ અને ક્રેક કલાસ "ક્રેકીસ" કે "ક્રેકીસ"ને કોઈ કોમનવેલ્થના રોશમાં કાયમ રહે એને માટે કશી નથી રહ્યાં. તેઓ લોકે છે રંગભેદને દેશ બેઠા દેવા માટે, આ કારણે હાંદી, સીલોન અને ધાનાએ લેવા થઈ આ સાથે પોતાનો સખત વિશ્વ દર્શાવે એવું. ફેડરેશનમાં સ્વતંત્રતા આપવા છતાં ત્યાં કશું જોવાનું પ્રભુત્વ કાયમ રાખવામાં આવી રહ્યું છે.

એ કોમનવેલ્થના બીન-જોશ પ્રતિનિધિઓ આ સવાલને કાય નવી વરે તો એ બીન-જોશી રાષ્ટ્રની લાભોની પ્રજા રંગભેદને નાસ કરવા તેમની સાથે ખીટ મારી બેઠી છે તેમને કોઈ દેવાયો મળ્યો.

આફ્રીકાની આફ્રિકનોને ચેતવણી

(પહેલા પાનાનું અનુસંધાન)

આમરે સાચ છે. અને આ રીતે ફેડરેશનના હતાં તે આને બીન-જોશી એના યુદ્ધ મતે છે.

એમ કહેવામાં આવ્યું હતું કે, રોડેશીયામાં બીન-જોશીઓની વસ્તી બહુ નથી થવી તે છતાં આને, બીન-જોશીઓ, અને જોશીઓને અલગ રાખવા માટે, ખાસ અવરજી કરવાની જાત આવી રહી છે.

આવી પરિસ્થિતિમાં જ્યારે નેશનાલીસ્ટ કામ પણ કરી શક્યા નથી, ત્યારે તેઓ હવે એમ કહી શકા છે કે

કુનાઇડ પાર્ટી સમજાય માટે પ્રયત્ન કરી રહી છે. કુનાઇડ પાર્ટીની જતા દરમિયાન પ્રિલાપદાપણું હતું અને બીજામાં પણ રહેશે. જુદી જુદી કોમને જુદા રાખવાની પણ કોઈક થશે જ, પણ તે ન્યાયથી અને બંધી કોમને આન ભળવથી

સર પ્રાને પૂંજામાં આવ્યું હતું કે ૧૯૬૧ ને-કના પ્રિસીડન્ટ મી. યુલન બેંકે કહ્યું હતું કે કશું આફ્રિકામાં પરદેશ તરફથી નાશા રોકાય એવું માટે એનું છે કારણ કે

આપણું પ્રજાતન આનું બહુ અપમાન છે. તો આનો શું અર્થ આવે છે? આના અપમાનમાં સર પ્રાને જણાવ્યું છે, નેશનાલીસ્ટના કાયો બહુ જણાવવા લેવા નથી. અને આને, પાર્લામેન્ટમાં અર્થ કસોટી, વિશે જેવા કમકામો રણ સાચ અને નેશનાલીસ્ટ અર કરનું વર્તન અન્યાયી લેવા ત્યારે પ્રજા કા રીતે સારા રીવાજો આપી શકે.

અને એમની સરકાર હશે. પ્રજા ૨૦ વરસથી, સરકાર પૂર્ણ ઇલાચક પણાને સિદ્ધ કરવાને પ્રયત્ન કરી રહી છે. આજ વચનને આધારે તેઓ મુદ્દાથી છુટા હતાં. આને સિદ્ધ થઈ ગયું છે કે આ રીતે આ રોશના રોશ સવાલને કોઈ નહીં થઈ શકે. કુનાઇડના સ્વતંત્રતા બીન-જોશીઓને કારણે જાહેર આને ને સત્તા પહેલા

પ્રકાશકની નોંધ

ઈન્ડિયન ઓપિનિયનને લઈ ને આમરે આવતો આંક તા. ૪ એપ્રિલનો બહાર નહીં પડે. હવે પછી તા. ૧૧-૪-૫૮નો આંક અમે બહાર પાડ્યું.

ન્યાયસ્થાપક,

"ઇન્ડિયન ઓપિનિયન."

હાંદી સરકારનું અપમાન

આ પ્રધાન પડીત નહેરુએ જણાવ્યું હતું કે તેઓએ બ્રિટીશ સરકારને જણાવ્યું છે કે, રોડેશીયા અને નાયાસલેન્ડના ફેડરેશનમાં હાંદી એલચી ને રાખવાને કામ પણ અર્થ નથી જણાવે કારણ કે તેમને રંગભેદને લીધે થતું અપમાન સહન કરવું પડે છે, એવા આમરે કહેવા આવતાં રહે છે. આ નહેરુએ પાર્લામેન્ટમાં જણાવ્યું હતું કે, કશું રોડેશીયાની એક કોલેજમાં હાંદી કાય કમીશનરની એલચીઓને એક સમયનું અપમાન કરવામાં આવ્યું હતું અને આ બીજામાં અપમાન હાંદી કાય કમીશનર તરફથી અદાતીઓ લેગી કરવામાં આવી હતી. મારી સરકાર તરફથી બ્રિટીશ સરકારને કહેવામાં આવ્યું છે કે આપણા એલચીઓ ઉપર આવી

રીતે સુપરેસા સમાજના કાયમ કાનુનને અમલ કરી રંગભેદને લીધે અપમાન કરવામાં આવી શકા છે. અને આમાં કરીને આને તેઓ એક સરકારી કોમી મરણ છે આને, આથી આ એક રોશની બીજા રોશ સાથેના સહકારી એવરેકની નાત બની રહે છે.

મી. નહેરુએ વધુમાં જણાવ્યું કે, રોડેશીયા અને નાયાસલેન્ડની સરકાર અસંવેદન કમીશનરની મારી મારી કાઢી અને જણાવ્યું હતું કે, તેઓ આવા બંધનને અટકાવવા માટે પ્રયત્ન કરે છે. આવા કાયમ પહેલા હાંદી સરકારે કાયમ રાખવામાં આવે છે. આવા કાયમ પહેલા હાંદી સરકારે કાયમ રાખવામાં આવે છે. આવા કાયમ પહેલા હાંદી સરકારે કાયમ રાખવામાં આવે છે.

વિવિધ વર્તમાન

ટાઇમ એગ્રીમેન્ટ

આઝાદીની હાઠેક

કુનીયાની મારાસમાન ૨૮ વર્ષના આફ્રિકન સભ્ય મી. ટાઇમ એગ્રીમેન્ટ ૧૯૦૦ આફ્રિકાને સંબંધિત નવાઈ હતું કે: "હવે વખત પાક્યો છે કે ભારે આફ્રિકાને આઝાદી માટેના પ્રયત્ન માનવી કરી નોંધાય. સોશીલી નફામતીથી હવે કુનીયામાં સત્તા સ્થપાવવી નોંધાયે."

આફ્રિકાને એ કુનોપીવને નેટલીન બોડા કુનીયાની મારાસમાનમાં મળી છે. અને નવાઈ છે કે ભાઈ સુધી તે મળશે નહીં ત્યાં સુધી તેઓ સરકાર સાથે સહકાર નહીં આપે.

કુનીયાની વસ્તી ૧,૦૦૦,૦૦૦ છે તેમાંથી ૫,૮૦૦,૦૦૦ આફ્રિકાને છે. આફ્રિકાની સમાજો પર જે બધે પર્વે પ્રતિપક્ષ સુધારો હતો તે હાલમાં જ કુનીયા સેવામાં આવ્યો છે.

નવાઈવણ અને આઝાદીના પેશકારો કરવામાં આવ્યા હતાં અને પાનાના વધુ પ્રમાણને ઉત્તેજ કરાયો હતો. ટાઇમ એગ્રીમેન્ટ નવાઈ કે હવે આઝાદી માટે સમય પાકી ગયો છે. પશુ આપણે બન્યાં છે. અને તે લઈને જ નવાઈવણ છે.

તા. ૧૮મીના ટાઇમ એગ્રીમેન્ટ આઝાદી થી નેરેડોની વિમાનમાં નહ રહ્યા હતાં ત્યારે નોંધાનીસપર્મના વિમાની સંધે તેમને નહર ૩૬ રાખવામાં આવ્યા હતાં. - કે તેઓ કોઈ સાથે હોય મળે નહીં. તેમને વિમાની મથકે થી બહાર જવાની કુદ નહોતી આપાઈ અને જે કલાક માટે પાસપોર્ટ પશુ લઈ લેવામાં આવ્યો હતો.

આઝાદી માટે વધુ કરો

આવરમક છે

ન્યુ ડિલ્હી, ૨૧ માર્ચ. બનેટની મથકે સમેટી લેતા પંડીત નહેરુએ મધ કાલે નવાઈ હતું કે: "હોંને શુ કરવેરામાંથી શુભત કરવા એ માર્ચ નથી. એ આઝાદીની લેખના પ્રયત્ન કરવી હોય તો તેમને માટે રોકો કરવા કિવાય બીજી રસ્તો નથી.

ભારે લોકો આઝાદી માટે લડે છે ત્યારે તેમને યલ્પી મીલે ને તેમને શુખર નથી લેતી તે કરવી પડે છે. હવે ભારે દેશ પોતાની આર્થિક પ્રમતી અને ઇવન પારશુ સ્વચ્છ લાવવા પ્રયત્ન કરે છે ત્યારે લોકોએ ત્યામ કરવે જ નોંધાયે. સત કા પુત્રી મરીખીના કંઈ, સોશી તેમની અહા અને નબળત રવભાવ, અને લોકતી ને દરેકે નભાવી લે છે.

વગા પ્રમાણે નવાઈ હતું કે: આઝાદી કિપલાતીએ વિશેષ વ્યવસ્થા કરતાં ભારે એક કહ્યું કે "સરકાર મહાત્મ. મળી

ને નવાઈવણ અનુસરતી નથી" તે સાવ જાણી વાત છે. "આપણે કોઈક વાર તેમને અનુસરવાનો પ્રયત્ન કરીએ છીએ પણ તેમ કહેવું સાવ સાચુ છે કે આપણે તેમને અનુસરતા નથી અને અને લાગે છે કે કુનીયાની કોઈ પણ સરકાર તેમને અનુસરી ન કરે."

રેડેશીયાની હોટેલનો

અસહકાર

શોશ દિવસ પહેલાં ને હોટેલમાં ખીન-ગોરાઓનું અપમાન કરવામાં આવ્યું હતું અને જેમાં હોંના કાવ કમીસનરની કચેરીના સભ્ય પશુ લોક હતાં તે હોટેલમાં હમેશા રહેનારા મી અને મીસીસ વાઈટરીએ તે હોટેલના મેનેજરને પોતાનો વિરોધ જણાવી કહ્યું છે કે પેલે નહીં રહે અને પોતા ની મીચોને પણ આમા ન આવવાની જાણમણ કરશે. મી. વાઈટરીએ જણાવતા પત્રકાર છે.

ખીલે વિરોધ મી. મેશી એ મોંધાળો છે. નેઓ ક-ટર રેશમ એસોસીએશનના સભ્ય છે. તેઓએ એક પત્ર પણ "રેડેશીયાના હોટેલમાં"

શ્રી. દ્વિસવાલ પ્રબળપતિ એસોસીએશન

શ્રી. દ્વિસવાલ પ્રબળપતિ એસોસીએશન નું અને ૧૯૫૮નું કલ્પ વર્ષીક સંમેલન તા. ૫ એપ્રિલ ૧૯૫૮ને સનિવારે (પંચીક હે.લીડે) ૧-૧૫ કલાકે નોંધાનીસપર્મમાં ૫૦ દેહસ રીટ કપર આવેલા મોંધી હે.લમાં થી પુચાલભાઈ વશનજી મીચોના પ્રબળપતિ મળશે.

એસોસીએશનની વિવન વિચારીલ્લી સમીતી સભા તા. ૪-૪-૧૯૫૮ને શુક્રવાર ભરે ૩-૧૫ કલાકે નોંધાનીસપર્મમાં ૩૩ મેટ રીટ કપર આવેલા મોંધી મેન્સના રામ મંદિર હોલમાં મળશે. તે અગાઉ સભા તરફથી રજુ થનાર દરેકની લેખીત વખતારત મંત્રીને પહેલાંથી નોંધશે.

સંમેલનનું કામકાજ: (૧) ચલ કંમેલનની મીનીટસ, (૨) મંત્રીનું નિવેદન, (૩) મિસાળની રજુઆત, (૪) કસવો, (૫) ડા. મીમભાઈ શુભાઈ ગીઓનો નહેર સહાર અને તેમને માનપત્રાપંચ, (૬) દ્વિસવાલના કન્યાશ્રમ સમયે વિચાર ચર્ચા, (૭) મુદ્દપત્રી, (૮) મરચુરજી

સંમેલન પ્રસંગે રીક વેમજ કંટીના બાઇઓને વેળાસર પધારવા આમક બન્યાં આમંત્રણ છે.

શ્રી. હર્શના બિલાપી, વિનયદેવ વતનજી મીઓ મંત્રી. ડા. મ. એ.

આ મારામાં લખી વળવળ કોપાદી

સર રાધાકૃષ્ણન વોશીંગ્ટનમાં તા. ૧૭મીના સર રાધાકૃષ્ણન બુ. એક્સા એ.ના. બ્યાખ્યાનના પ્રવાસે કપડા પહેલા વોશીંગ્ટન કુંક સમય માટે મથા હતાં ત્યારે તેમને પ્રલો બાવબિનો સત્કાર કરવામાં આવ્યો હતો. રીટ સેક્ટરી અને ખીન બોધી-સરો તથા કામનવેશ દેશના એલચી એ કે જેમાં કીટન - કુચીવેન્ડ, તથા હોંરો સમવેશ થાય છે તેઓએ તેમને વિમાની મથકે સ્વાગતી હતાં.

વર્તમાનપત્રના બખર પત્રીઓએ પહેલા સવાલનો જવાબ આપતાં

તેઓએ કહ્યું હતું કે, "કુનીયાને આને સમજાઈ, શુમેગા અને આલના દિલ-તાની પવળી નહર છે. કુનીયાએ એક મધુ નોંધશે અને આપણે એક સમાજ નો આદર્શ રચાવવો પડશે."

સાભાર સ્વીકાર

આર. આર. હેરી
કપી-સટાઉન ૧-૧-૬
શી અને મીમતી આ. બી.
કમીઇસ કુલગામે, ૧-૧-૦
કાતેન જમનાદાસ કેપટ, ૧-૧-૦
લિબાબેન ડી. રીવા કેપટાઉન, ૧-૧-૦
ગોરન ગોરાદ વરખન, ૧-૧-૦
બાબુભાઈ. કાછ પો. એ, ૧-૧-૦

માથે બાંધવાની રીબન અને વેલુઓ

મજમલ, સાદીન, કાફેટા સીફની, રીબન અનેક રંગ, દીગાઇન અને સાઈકમાં મળશે, લગ્ન મંડપ અને મોટર કારમાં વાપરવા જરૂર. અંધ મળી શકશે.

બચ્ચા માટે મજમલ, અને રેસમ તથા વૈકલની ટોપીઓ કોફેચત બાને બનાવી આપવામાં આવશે.

અંધોડે બાંધવા મજમલ, રેસમ, કોટન વિગેરેના કુલોની રંગ રંગની વેલુઓ અને અનેક પ્રકારના કોથસ મળશે.

કેકાણું : માભરો હેટસ (મો.) લી.

સીડી એન્ડ મીલરન હેટ મેન્યુફેકચર,
ફોન : ૨૨૦૩૮૫ પહેલે માળે,
બોક્સ ૧૦૮૫૭. માર્કેટ મેન્સન્સ
૩૩ વેન્ક શ્રીડે, - ભેદાનીચખર્મ.

પ્રાચીનાના પુસ્તકો

શીમલ ભગવદ ગીતા	૫ ૧
શિવ મહાપુરાણ વીધી	૨ ૧
અધિક માસની કથા	૨ ૧
સત્ય નાથપણની કથા	૨ ૧
સેવળ સેવમવારની કથા	૨ ૧
આલુત ગીતા	૧ ૩
માયમી પાઠ	૫ ૩
કુર્મી આલોચા	૫ ૩
શ્રી હરજી ભાગવત પાઠ	૫ ૩
શિવ માલોચા	૫ ૩
શ્રી ભલોદકમી પાઠ	૫ ૩
ભક્તિ સામય	૫ ૩
શ્રી મન્યપતિ પાઠ	૫ ૩
શાન્તિચરની કથા	૫ ૩
કલુશાલ માલોચા	૫ ૩

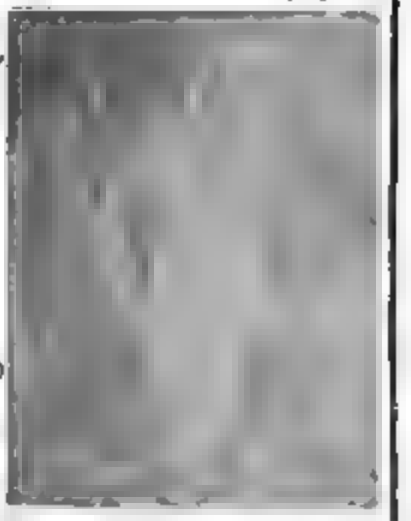
ઉપરના પુસ્તકોનું પોસ્ટેન્ માફ છે.

BHARAT MUSIC SALOON

AND BOOKSELLERS
(Corner Grey & Larno Streets)

286 Grey Street,
Phone: 29488.
DURBAN.

પણ નો પાટી સ્થાય નહિ. એટલે પત્નીને પતિના કંધારમાં રસ લેવા બદલ એમાં કમલ કરવાનો કલ નથી. કંધારમાં હોને રાખ્યો, એને શો પમાર આપ્યો, હોને બદલનો ભોજ્યને પચેરે નાખતમાં એી બપોરે બપોરે રાખતી થાય ત્યારે પુરુષ કંધારની માત કરતો બદલે ભવ છે. કંધારમાં એી રસ લે એનો અર્થ એવો નથી કે એને એટલું પ્રત્યક્ષ રાગ અને અનુભવ છે, અને એ પતિને દોરપણી આપવા ક્ષમ્ય છે. સુચન કરવામાં વાધો નથી, પણ એ ન સ્વીકારતો તો કુખ ને કમારતું ભોજ્ય. કમારતું ભેસતું અને તાનું પમડું—એ બધે પોતાનું સુચન ન સ્વીકારતું હોય અને તે કાચું કંટુ ભેસ પુરનાર થાય તો એ વસ્તુ પણ સંભારી કરવી ન ભોજ્ય. કામ કરનારને જુમ કરવાનો અધિકાર છે તે સ્વીકારવેર ભોજ્ય.

મોટા બાળના પુરુષો પત્નીથી જે એક વસ્તુ છુપાવતા હોય છે તે ખીલ એા સારેની આર્થિક સેવાદેવક. એી સમાને પ્રેમાળ છે. પરંતુ એનો એ પ્રેમ ધરતી સહિદ સંધાઓમાં રહેવાથી પરિમિત થઈ આવે હોય છે. ગુણ-ઓ કરતાં પ્રેમાળ એા છે. પરંતુ બદલારના યુવન-સંભામમાં ક્રોધક પડેલો હોય તેનામાં ક્રારતા, સહનુભૂતિ વિરોધ હોય છે એટલે એ ક્રોધ-અનિયંત્રિત પાત્રક માટે પ્રસારી હોય છે. પત્ની આ સહી સહી

નથી પુરુષ એ વસ્તુ છુપાવે છે— એટલે સુધી કે પોતાનાં સર્ગ મહેન-ભાજે બ મરે પણ એ રસો અનુક વખતે લેવો પડે છે. ભ્યા આ વસ્તુ છાની રહેતી નથી, કે પુરુષ રાખવા માયતો નથી, ત્યાં કંઠાસ સર થાય છે. ધર ભાળીને તોરમ કરે ત્યારે પુરુષને રોકવાનો પત્ની બમે અધિકાર માને. પરંતુ પોતાનું કમારેણું પોતા માટે ન વપરાયું ભોજ્યે એવી અને રતિ એી સમયની ન ભોજ્યે, ખરી રિશ્તિ એી ઉભરી ન હોવી ભોજ્ય. પુરુષમાં ક્રારતા, રોક, કદર કરવાની બાળના પચેરે સદૃશ્યો એા વિરમ્મ હોય તો એી એવામાં સંધા ભોજ્ય. આ સમાન ભે એી ઝળે તો પુરુષ સારેનો દકદકારો એા થાય ભવ. પુરુષ પત્ની તરફથી બધુ સહી રહે છે, પણ આ દકદકારો સહી સહતો નથી.

જે એી પતિની સાથી બનવા માયતી હોય તેણે મિત્ર અને સાથી બનવા મરેની લાખકાત લેવવી ભોજ્ય. દુષ્કા દાન મલે, મિદા મળે, રાસી-પણ મળે—પરંતુ મેનો ન મળે. એી એ સમજ લેવાની જરૂર છે કે એ વસ્તુ પતિ પાસેથી કાઢી મળવાની નથી, જાતે એને માટે કાપક માનવાનું છે. એ બની રહેવાની રોજ રોજ તાલીમ લેવી એવું નામ સાધી-મર્મ, અને જુનો લાખ પ્રિય હોય તો સતીમર્મ.

આપણે બધા રીનિકના માર્ગના અંત સુધી પહોંચી શકાએ છીએ પણ મને લાગે છે કે માનવીના કુદીનો અંત કદા નથી થયો. ચાંતીની રક્ષા કરવી એ કદા આદર્શ ન નથી પણ પ્રત્યેક કંટાળ, કરમ છે. કુનીયાના બધા રાષ્ટ્રોએ ચાંતીની આવરણતા બંધેર કરી છે. પણ ચાંતીના કામર્માં કોષ રક્ષેલા નથી જણાતા કે જેથી ચાંતી રક્ષાય. સમરત કુનીયાના કુલોની વાતો આપણે કરીએ છીએ, જાતીની સ્વતંત્રતા અને સામાજિક ન્યાયની વાતો આપણે કરીએ છીએ આપણે જાતીય ભેદભાવ અને સુરમાન વારને ખોટાની રેલ કાઢીએ છીએ, પણ આ બધુ કેવી રીતે કરવા કાઢીએ છીએ? મોટી વાતો કરી છોડવાનું કરી અને એક ખીલને કરાવી.

કુનીયાથી જે મે બાગેમાં રાષ્ટ્રો મોંઘાવા છે તેઓ એવી રાજનીતી અને સામાજિક અવસ્થા કાઢે છે કે જે મળવાન રાષ્ટ્રોપર આધાર રાખે છે. બન્ને એ વાતો પર સકમત છે કે, એક દૃષ્ટિ સત્તા આબના બમાન, માં લકમ નથી. છતાં બન્ને તરફથી કરવામાં આવતા કાર્યો નિર્દય, અને હિંસાથી ભરપુર છે. બન્ને એક બીબાથી રે છે. અને તેથી સંઘથી બની ભેમ માને છે કે બીબે પોતાને નાંક કરવા ઉત્કુ છે. આપણી સામે મે વિકલ છે.

(૧) મુક. કે જેનાથી સમસ્ત માનવ જાતીનો નાશ થઈ જાય (૨) સંઘકથ. કે જે સમસ્ત માનવજાતીના જાવીની આરા રૂપ છે. આપણે ખીલે રસ્તો રિવકારવા કાઢીએ છીએ.

આનનું મનો વિદ્યાન જણાવે છે કે; જે બ્યકતી કુખંતા પૂર્ણ અને નિપુર અવકાર કરે તેના પર નારાજ થવાથી કંઈ લાભ નહીં થાય. નારાજ થવા કરતાં આપણે અભ્યાસ કરીએ કે તે શા માટે આપણી સામે આવેા વરતાવ રાખે છે. સત્ત મુકતો કાંબંધ માં આ વિચારમેણી કામ લાગશે. વિરોધી થયેને રાક્ષસ અથવા માનવ વિરોધી કહી તેનો નાશ કરવા પ્રેરીત થવું એ જલ્દી જુની અને મેદુરી રીત છે. વિરોધીનો વિચાર બદલવા વળ નો આધાર લેવો જરૂરી નથી. નિષ્કુર

તાનો નાશ કરવા, નિષ્કુર માનવાની પથ જરૂર નથી.

કોઈપ્ર અમમ આપણા કુસ્મનોને આપણે એવી રીતે ભેવા અને વિચારના ભોજ્યે કે, તેઓ આપણી ભેમ ભ થાત અને આદરમયું યુવન વિતાવવા કાઢે છે. આપણી, જેમજ રામ અને ઉત્સાહથી તેઓ ભરપુર છે અને કામનીક અભવ; અસહી સંઘારીક અભ્યાસેનો નાશ કરવા ઉત્કુ છે. આમ વીચાર કરવું તો આપણને જણાવી કે તેઓનું આપણી તરફ આવું વર્તન શા માટે છે. ત્યારે આપણને જણાશે કે તેઓની સમજતા આપણી અસહ્યતામાં સમાઈ છે.

પ્રેમા વિરોધીઓને પોતાના સાથી તરીકે લેજવવા માયતો નહેતો આવી તેનું કહેવું હતું કે તેઓને કામનરેલ થાયા બાતમ રાખવા. આ વિચાર ધારા પુરોષ વિચારીએપર વર્ષો સુધી છાએલી હતી. પોટોની કાંચને ધતીકાસે ન સ્વીકારી.

"અપુર."

નેશનાલીસ્ટો અને ફેરુઅર્ડ

ડો. બાલગાંઠ હટ્ટોચ જેનો રવ. માણ વડા પ્રધાન હટ્ટોચના મુખ છે અને એડવોકેટ છે તેમજ ૧૯૪૮ થી એમ. પી. તરીકે ચુટાવા છે તેઓએ ચુટણી મીટીંગમાં જણાવ્યું હતું કે; ફેરુઅર્ડ વીરોધીઓની સહા કરી નહર અમાથી લેશે પણ તેમના પોતા ના પક્ષની સહાનું રૂા

ડો. ફેરુઅર્ડ આ સમાર્માં કાબર હતો અને ડો. હટ્ટોચને ડો. આપનું તેમને આપણ ક્યું હતું.

નેશનાલીસ્ટ પક્ષના કેટલાક એમ માને છે કે ડો. ફેરુઅર્ડ કલપતા પક્ષાની નીતીમાં પણ કદા અને કલપા ક્રતાવળા કલવો છે. અને કેટલાક એમ પણ માને છે કે જેવી રીતે તેઓ પ્રધાનવાપણું કરવા માટે છે તેવી રીતનું કરવું અવકમ છે.

એક વિખાણત ઉત્તરાધીકારી

સર સર્પવદસી રક્ષાકૃષ્ણન

ગુજ વર્ષોમાં વિદ્યાન અને સાહિત્યની થણી આપાદી થઈ છે. સાથે સાથે જ સંચારના બધા લોહોને એક સુવર્માં સંકલિત કરવામાં પણ થણી પ્રગતી થઈ છે. એક માણુ માનવ સહીત "ભાલ અર્ધ" પુસ્તીની પ્રકાશણા કરી કરે છે અને બીજી તરફથી રાજનીતિ, આર્થિક, બૌદ્ધિક અને કલા સંબંધી વિષયો પણ સંચારમાં કરી રહ્યા છે. કદા આપણે જુનીપર પોતાનું પર મરાજર સ્વીર વસાવી નથી સક્યા. પરંતુ આપણે ખીલ કહોપર વિભવ મેળવવા તકમાર થવા છીએ.

કુર્બાએ મુકનો ભર વપ્યો છે, અને જાતજાતની રીતે માનવ નિષ્કુર તાનો ચિત્રર ભવ્યો છે. જાતકાળ માં પરિસ્થિતી એવી હતી કે સમ્યત એક બીબાથી થણી નહોતી શકતી. આજ આપણે બધા થણા નજરના પડોશાઓ ભવ્ય છીએ.

અશીરે પોતાના અનુમાં રીક્ષ લેખ પર કાપ્યું છે કે ત્યારે તેને કવિમને ઇચ્છે ત્યારે રોડ લાખ લોહોને મંદી માન માનવવર્માં આબવા ક્રારા, એક લાખની કલમ કદામ અને તે કરતા પણ વધુ વચ્ચતીઓના ચેરણો નિવળવા. આ એક-અશીરે એટલેા-ભધા અનુ ત પ થયો કે એ વિભવ એને વિભવ

ન જાગ્યો. તેને ચોપણા કરી કે "કલોચના મુકનો એટલા મયો એના કરતા કોમ બાગના માનવની કલમ કે, માનવને કુખ દેવા, કદે અશીર નથી કાઢતો." એ થોવણા કરે છે કે કામ ફંક કરતાં સારી છે. ધર્મથી જ વિભવ પ્રાપ્ત થઈ રહે છે. પણ આપણે તેનું ચક્ર અવનારવા છતાં અશીરના આ શિક્ષણને અવનાર્યું નથી આજાદીના પ્રથમ વર્ષમાં તેની પ્રતીતી આપણને મળી. આજે પણ આપણે એવો સરમાઓ કે જે સામાજિક અભ્યાસને સામાજિક ન્યાય કરી પોસી રહી છે તેને પવિત્ર સંસ્થામાં માનીએ છીએ

માસ્ટર બ્રધર્સ (મી.) લીમીટેડ

બદ ભવનાં નાવકમ, રેલ્વે સેગલ મુલરાજ બપડ, સોમો બપડો અને પુરોષ માટે વિવિધ ભવનાં મુલન નર્સો, કુલોવા, મરડીનજી અને અપ્ય.ઓ માટે નુસીક બીન્ડ, બેન્ડોલક, રીક્ષ; નેપથીન્ડ વિગેરે.

દરેક ભવનાં માલ માટે તપાસ કરવા બજારગણ.

હડ વેસ્ટ રેડી, એજાનીસપ્સ

ફોન : ૩૪-૧૩૪૮ — બેકસ ૧૧૪૮.

લખ પ્રજાગે માટે

અમને મળો.

સુરતી જામજના અને રેપેરવર્કીસ્ટ છીએ.

શી કમીટીની અંગે રેપેરવર્ક નીચે કુનીયનના અને રેપેરવર્કના રીડ પદ કાચમાં હાથે કુકારે આવી રહેલું હાથને અને કમીટી લઈએ.

કેપીટન્સ બાલકની હોટેલ

(શી કોર્નર મીકાઈ હાઉસ)

એ અને વિક્ટોરીયા સ્ટ્રીટના બુલ્ડોઝર - હરબન.
ફોન નંબર ૨૩૪૧૪ ટેલીગ્રામ: KAPITAN.

ધીરુભાઈ પી. નાથક

સુક્રમીયર, કુસારી, બીમાના અને અન્યક કોલન

દોહરતાન અથવા કુનીયનના રીડ પદ કાચની કમીટી રિપેરવર્ક અથવા અંગીન માટે કુસારી કરવા થી કોઈ બીમારી ખાસતે સુક્રમી કરો.

કમીટી, આગ, મોટી, કુસારી, અન્યક, પોલિથાઇન, વિમેરેના નીચા અને વતરાની બાંધીએ છીએ.

ઈન્ડિયન, પરાકનક ટેકસ, દિસાનના ચાપડા કબાવના રેપ-સુ કમીટી-સુ સારીકર હી રેપારના કાચ-સે-સે, પાસપોર્ટ તેમજ કમીટી-સુ અને કાચ-સે-સે કમીટી પદ કુ કી બીમા વિના અને મોટી સલાહ આપીએ છીએ.

રેસનલ અન્યકના લાઈડ એસોસિએટન કોર્પોરેશન અને રેપારના ઈન્ડિયન-સુ કમીટી કોમીટીના પ્રતિનિધિ.

Phone: 33-9037. 26 Barkly Arcade,
Cor. 38, Market & Diagonal St., J'BURG.

તાજું ઉમદા ફ્રુટ

આંબા અબ્બુ, લીલી બબ્બુ, રતાળ અને સુરકની મોસમ આહુ છે. આહુ રી ૨-૬ રતલ, લસણ રી. ૨-૦ રતલ.

પાપડ નંબર ૨ રી. ૧૦, નંબર ૨ રી. ૮ ૧૦૦.

કપુરી અને મેરલી પાન બનર કાચ, ચોરડા નાદુ. બારડોહા મોસમ રી ૧-૦ લાંબી અને રાંધેલ બારડોહા રી. ૧૧-૧ ૪૦૦.

રેપેરવર્ક, બાસાસેન્ડ અને મિલકતન કોમીટીના કોર્પોરેશન હાથે પુરવ્વે પાસ આપી કોઈ પણ વસ્તુ પરમીટ બીમારી મોકલો.

All prices subject to Market fluctuations.

A. KADER & Co., (PTY) LTD.
WHOLESALE FRUIT MERCHANTS
P. O. Box 251. DURBAN.

ફરનીયર! ફરનીયર!! ફરનીયર!!!

મિડલ કુટ, કાર્ટીનિયર કુટ, મોડેલ, લેસીય મેસ, કાર્ટીન મોડેલ કોમીટી ટેકસ, સુક્ર કુટ, રેપક, વડન કોમીટી અને અન્યક કુસારી. અને પધારી કાચ મેસ કુસારી નહિ.

—કોમીટી, રેપક અને કીચન ફરેસર—

એ કમીટી કમીટી નીચે લઈવા માય છે. તેને કોઈ કમીટી લઈવા રહે છે. આન રેપક બારોના કોર્પોરેશન મેસ અને રેપાર આગળ પધારો.

L. MISTRY

51 BREE STREET, BURGERSDORP, J'BURG.
PHONE 33-4691. BOX 2626.

હોઈનો મોટામાં મોટી વિમાની કમ્પની તમારી સેવામાં

—ધી—

ન્યુ ઈન્ડિયા ઈન્સ્યુરન્સ

કંપની લીમીટેડ

સાઉથ આફ્રિકાના એકજ મુખ્ય પ્રતિનિધિ

રસ્તમજી બલભાઈ રસ્તમજી

૧૪૦ કવીન સ્ટ્રીટ,

ડરબન — નાટાલ.

સેવા અને નિર્ભયતા

માટે અમને મળો.

બધી જાતના વિમાનો અને ઉતારીએ છીએ.

પી. એ. બોક્સ ૧૬૧૦.

રેસીડેન્સ : ૧૧૧ હાલેવન્થ એવન્યુ,
ડરબન.

ટેલીફોન:

ઓફીસ : ૨૫૮૪૫

રેસીડેન્સ : ૭૬૪૧૭.

ભાભી

શ્રી. હિમકર પાંડેય

મહા. બી. સુબોધ પટેલ B.Sc., B.Ed.

‘આ’ પાંડેના પોઠાદ કરતો સાત વર્ષનો રાધુ જોડરીમાં દોડી આવ્યો. ચતુર ભળદોને ખાસે બાંધી પૂજા નાંખવાની તકપારી કરતો હતો. રાધુને અવાજ સંભળી તે બેલ્યો, ‘હું છે, બેટા!’

રાધુએ નજરે આવીને ધીમેથી કહ્યું, ‘જ્યુએ આલો કાપી નાખ્યો, આલો જ કાપી દીધો. મેં જાતે જ ભેંસુ. કનુ ત્યાં જ છે! ઓ આજ ખાવા.’ ‘કયો આલો!’ ચતુરે હાળીપ્રત્યક્ષતા પૂછ્યું.

‘એલો કાપ્યો આલો. આલોના કાઠ પાસે હતો તે. ચળમાથી જ કાપી નાખ્યો છે.’ આટલું કહ્યા પછી જ રાધુએ નિરતિ ચાલુ લીધી. જાણે બારે ભેદ ન બોલી નાખ્યો હોય.

ચતુર ગુસ્સે ભર્યો. એક દેર વર્ષ ના ઊંચાની એ દોંખત કે ચતુરને! આલો કાપી! ચતુર તો કાંબધી રાતો ધોડા થઈ ગયો ‘અને એક લાંબી કાઠી ઉપાડી આંખવાડિયા તરફ દોડ્યો.

જ્યુ હતો તો ચતુરને ભગીને. ચતુરને અને તેના જાણની પત્નીને દોઢે પથ જનરૂ ન હતું. એટલે ચતુર છુટો રહેતો હતો. અને જ્યુ તેમજ તેની બા પથ જુરુ રહેતા હતાં.

તે મોં કે તરત જ રાધુ ધરમા પડે.

‘ભા. ક્યા ભા! જ્યુએ આલો કાપી નાખ્યો. એલો કાપ્યો આલો. કનુજા જ હું ભેંસને આપ્યો.’

‘આલો નજરો આલો!’ ચંચળ ની તો આંખો જ ફાટી મઠ. આ રોંડે એ આલો પ્રુજ હાજ્યો હતો. પાળી ડેરી આપી હતી તે તો ‘જુડી પથ કાપીના જ આલો-પથસ રૂપિયા ઉપભા હતો. ડેરીની આવકમાંથી પતિના ના કહેવા છતાં ચંચળે એ કાનની છુટિયો. ખનવકાથી હતી. ઉછાં જ્યુ વર્ષમાં તેને મારે નોડની નથ પથ કરાવાઈ ન હતી. અને વીધુના લગ્ન આંજે રેતું પથ કરજ પડ્યું હતું. સુદસ તો હું પથ વ્યાજ આપવાનું પથ દેખાવું ન હતું. વાણીયો છવ ખાતો હતો. ચતુરને કાનની ખોળા હતી અને ચંચળને ધરેધાની! તે વિચારની હતી કે બીજે વર્ષે ‘ડેરીયા’ રેન્ડો અછોડો ખનવકાવીય.

રાધુએ કહ્યું, ‘આજ ત્યાં જ રાધા છે.’

સાંતા આશ્ચર્યમાં હતી હોય જ્યુની શક ભેતી હતી. સવારથી જ ધરમાં સમ આવતેય ભળતજ ન હતું

જ્યુ નિચારો, તેવ વર્ષનો માળક, દરેજા જાણ કાઠમાં વીધી કાપતો હતો. પથ હવે વરસાદ પડતો હતો એટલે હું કાવેઈ સાંજ પડી મઠ હતી પથ જ્યુ આલ્યો નહિ. વધવામાં બપોરે સખત વરસાદ પડ્યો હતો. એટલે જ્યુ ભીંભાઈ ગયો હતો એ પથ ચીંતા હતી.

એસો ચારો ચરીને પાછી આવવા માંડી એટલે સાંતાનું માનદેવ થકાવા લાગ્યું. કપાક સીમમાં જ નિધાર ન પડી ગયો હોય. કાંકા ઉપર કાંકાએ મનમાં આવવા લાગી. પથ ડોને તપાસ કરવા મે કહેઈ અને ચોરે પથ ક્યાં ભાપ? આંજુને કુચરી ગયે બાર વર્ષ થઈ ગયાં. કારથી એણે કાંકા ધર જકાર થઈ ગયો ન હતો.

એટલામાં જ્યુ આવી પહોંચ્યો. રાતો, કાળતો. સાંતા તો આલો જ બની મઠ. જ્યુનો વાળ પથ વીર પડે તો એનું હલ ચીરાઈ જતું.

ડેરીયા વાર પછી જ્યુએ જ્યુજ્યુ કે તેના કાકા ચતુરે તેને માથે છે. કારણ કે તેણે આંખવાડિયાને કાપ્યો. આલો કાપી નાખ્યો હતો. સાંતાએ વિચાર્યું કે જ્યુએ વધુ તો કરી જ છે. એટલે એણે આલો ધેર પથ ફેલી રીતે લાવી કાઠા. કાંકા આવવા-વાળું તો ભેંસજી તે.

જ્યુએ કહ્યું, ‘મેં તો એને મારણ! ખનવકાવવા કાપ્યો હતો. પથ કાકા એ આગળી પથ ના અકાગવા દીધી.’ સાંતાને મારણનો વિચાર થવા થખત થી આવતો હતો. અને મોટા આંખા ચાંચી પાટીયાં સારાં નીકળે. તેમજ આખા વર્ષનાં કાકાં પથ મળે.

જ્યારે જ્યુએ પીક ઉપરના કોળ ખતાવ્યા સારે સાંતાનું કાળવું કંપી કાઢ્યું. ચતુરે જ્યુને કમ આપેઈ ચતુરના એકાનું આંખવાડિયું એણે હતું? અંધો એનો પથ આજ હતો એમાં.

સાંતાના સહરા મોટા માથુસ હતા. જ્યારે સાંતા પરણીને કાસરે જ્યારી સારે ચતુર હતો પથ વર્ષનો માળક. ‘સાંતાએ પોતે જ એને ઉછેરવાનું માથે લઈ લીધું. સહરાએ સાંતાનું પકાલ ભેંસને કહ્યું. ‘અરેબર તને મેળવીને એ ભેની બાને જુલો ગયો છે.’ એ સંભળીને સાંતાનું હલ ભરાઈ આવ્યું. પથ એને અજર ન હતી કે આમળ ભતાં એ જ ચતુર એનો દુરમન ખનવાનો છે. અને સાથે જ મોટા ધર્મ ચતુરનો રાંધ પથ થઈ ગયો.

સાંતાનો દવાથી તો મરણને ચરજ થઈ ગયો હતો એટલે ચતુરને! જ રમાળ પડતો. એની એની પાસે મેળાં હતાં તે મધ્ય પાસેથી ઉમરાવી રૂપિયા પોતે લઈ લીધા. હાલ સાંતાનાં ધરેણાં, તેના સહરાએ તેને આપેલા તે જ, તે પથ ચતુરને અજર ન હોવાથી, સાંતા પાસે રહ્યા. જ્યારે ચતુરનાં લગ્ન થયાં અને ચંચળે ધરમાં પથ મૂક્યો સારે ચતુર છુટો રહેવા લાગ્યો.

સાંતાના સહરાની અસીધીનું કાંકા આંખવાડિયું અને મોડાં બેતર હતાં. આંખવાડિયું ચતુરના કાંકામાં મથુ અને બેતર પથ વર્ષેથી લીધાં. સાંતા એ બાંજે બેતર બેતરે આવી દીધાં હતાં. જેમથી પેટપરતા થવા મળી રહેતા હતાં. આંખવાડિયા અને લેણી રકમ થઈ ચારેક હજારની સંપતિ હતી જેમાંથી સાંતાને એક પાંચ પથ મળી ન હતી.

સાંતાએ કહ્યું, ‘ડેરીયા નહિ મેટા! બીજે કપાકથી કાકાં મળી રહેશે.’

જ્યુ મોલ્યો, ‘ના. હું ક્યા જ આંખો કાપ્યા. મેં એને વરસતા વરસાદમાં કાપ્યા છે. મારા કાંકામાં ફાંસા પડી ગયા છે.’ અને તે રડી પડ્યો.

જ્યુ રડતો હતો. અને તેના આંજુ સાંતાનું દિલ મલેથી નાંખતા હતાં. પચ્ચર ઉપર પાણીનો સતત આરો જો કામ ન કરી શકે તે જ કામ પુરવા આંજુનું એક જ દીધુ માન કલપ ઉપર કરી શકે છે. પવનનું તાંબ બસે કુંજર ન ડોહાવી શકે પથ પુરનો એક જ નિસાસો ચાને જરૂર ડોહાવી શકે છે. વીજળીથી બસે જરૂરી ન કાંકા શકે પથ પુરનું રૂઠન ખાતને જરૂર કંપાની કે છે.

સાંતાએ કહ્યું, ‘બસે તે આંખો ભેંસે મસ.’

સાંતાએ વિચાર્યું કે મારે અદાલત માં લઈને પથ ચતુર પાસે બાંજ લેવો ભેંસજી. તેને દર દર કાકાંની બીજ આમળી પડે અને ચતુર આંખી વાડીનાં કાકાં વાપરે એ કપાતો ન્યાય! સાંતાને પતિ છવતો હેત તો તેની આ દલા સાંતા આંજુ એના તરફથી મે મોલ પથ કહેનાર કાંકા નથી.

અને સાંતાએ દર નિચય કર્યો કે કાંકે ભવાને જ ડેરીના કમકાનમાં કોઠિયાર ઊંટાભાઈની સલાહ લેતો.

સહરા તો જ્યુને ઊંટાભાઈને ‘મેર મે.કરવો. તે તો ઊંટાભાઈને નાનપણથી જોળાવતી હતી. જ્યારે સાંતા પાનેતરે કોઠીને આવી હતી સારે ઊંટાભાઈને ‘ભાભી, ભાભી’ કહીને તેને આવકારી હતી. કારથી તેમની બાનેની વચ્ચે ભાભી-દિવરેનાં સંજોગ આવ જુધી ચાલુ હતો.

ઊંટાભાઈએ પૂછ્યું, ‘એલો ભાભી, કેમ મે.કાવ્યો?’

‘અમરતાજી, તમે તો હવે અમને જુલી થયાં. મરીએને જુલી જ બનાવ!’ કહીને સાંતા હતી પડી.

ઊંટાભાઈએ કહ્યું, ‘વાહ ભાભી! મરીજ અમરની વાત કેવી. હું તો ધારતો હતો કે તમે જ અમને જુલી થયાં છો. એ અંજુભાઈ છવતા હોત તો દરેજા જ ન આવત?’

સાંતાએ હવે મૂળ વાત ઉપાડવાની તકપારી કરી એટલામાં, ઊંટાભાઈ ભેંસ્યા, ‘ભાભી, તમે ચતુર કાંકાના સમત્યાર ભૂખ્યા!’

‘કેમ, શું થયું?’ સાંતાએ ઉત્સુકતા થી પૂછ્યું.

‘જાતીની વાત તમને અજર નથી કે વીધુનાં લગ્ન થતાં ચતુરભાઈએ મોઢન કાંક પાસેથી આંજુ રૂપિયા લીધાં હતાને—’

‘તે હું પાકા નથી આવી દીધા!’

‘ક્યાંથી આરેઈ ચાર ઊંટારાં છે. પોતે અને ચંચળએન, બેતીબેતીનાં કોઠામાં નથી. રૂપિયા ક્યાંથી લાવે! શેકે કાવે માંડી દીધો અને આવતી કાલે જાતી અવરો.’

સાંતા મનમાં હરખાઈ ડીક થયું. મનમાં જ તે બોલી કે ભવવાનના કાલ થવા લાગ્યા છે. મરીબની કાલ કરી ખાલી જતી નથી. આટલો મેરો અન્યાય તે ક્યાંથી આંખા શકે! અને તેણે નિર્ણય કર્યો કે હવે ફેસ કરવાની કાંક જરૂર નથી.

આડી અવળી વાતો કરી ઊંટાભાઈ આંખ્યા મળા.

તે દિવસ થીતી ગયો, અને બીજે દિવસે સાંતાના ધર આમળથી જાતી કરનારા પસાર થયા કારે સાંતાનું કાળવું રૂંદી કાપ્યું. અજાર સુધી જાતીની વાત જાણી તેને આનંદ થયો હતો. પથ હવે તેને કંઈક અટકવા લાગ્યું. વળીથી કલપમાં કપરી રાખેલી થખતા જાળી ઉઠી. ચતુર નાતેં હતો કારે પોતે કુષ મરથ કરીને પાતી હતી તે દિવસો વાદ આંખ્યા. અને બીજા ડેરીયા પ્રકંગો સ.ભરી આવ્યા. તેની આંખો આ પ્રેરક પ્રસંગોની પાંચી છવકાઈ મઠ. તેને ચતુરના કમનો પ્રસંગ પથ વાદ આંખ્યો.

ચંચળ ભલી ભોળા માળા જ હતી. આંજુ બસે ચંચળ સંસારના અનુભવો થી પાવરથી થઈ તેની સાથે કાટી પથ તે વખતે તો તે કોઠી સરળ હતી! એ જ ભલી ભોળા મૂર્તી તેની આંખ સાથે રમવા લાગી, અને તેને બાંજવા યાંજુ કે ચતુર પથ તેની હૂંણે જાંજેમો તેનો જ પ્રુજ છે. નાના નાનાં માળકો, ચતુર અને ચંચળની કશું મૂર્તિઓ તેના કાનસ પટપટ અંકિત થવા લાગી.

સાતા પાસે તેનાં ઘરેણાં હતાં—નવદ મોનાનાં તેણે જાનનાં છાતી દીધાં હતાં—એમ વિચારીને કે જાણી વફુ એને હોઠથી પહારી. કેટલીય વાર આ ઘરેણાં માટે તેની અને ચતુર ચંચળની વચ્ચે તકરાર ચાલુ હતી. તે જ ઘરેણાં યોદી કાઢી, સાથે લઈ, તે ચતુરના ઘર તરફ ચાલી.

ચતુરના બળદોની હરજી મલી હતી અને તે એક ખુણામાં રહીને બેસી હતો. માથે, કાનમાં હતાં અને ચંચળ પોતાની હાથમાં અને આંધા એને જામી જતા થતી એક આંખમાં અધુરકિત થઈ હતી.

સાતા આજે આખા સમય બાદ પહેલી જ વાર ઘરની બહાર નીકળી હતી. તે મોલી, 'ચેડા, પચ્છો પોતાની નિર્મળને કાઢો કે મનુષ્યો નહિ. આજે અને મરીય થઈ મળી છો તે તમારાથી થોડી પચ્છો મીરજ ન રખાઈ ?'

મેહનદોડ સાંતાને કાઢી દુર જ માનતા અને માન આપતા. તેના પ્રત્યે હાલ પચ્છો તેમને એવો જ આશ્વ હતો. તેમણે કહ્યું. 'કાઢી, તમે જ કહો, કુદરત અને વ્યાજ સાથે આંકો આગમજી હાનિ પહેાચો છે. બે વર્ષ સુધી કાંઈ પચ્છો બોલ્યો નહિ. પચ્છો ક્યાં સુધી એમ બેસી રહ્યું ?'

સાતાએ ઘરેણાંની પોટથી આપતાં

કહ્યું. 'મો. આ હવે જાન અને પિસાળ ચુકતે કરી દે. મોહન થોડું શરમીલા મની મળા. અને બોલ્યા, 'રહેવા દે કાઢી. હવે મોની ભર નથી.'

'નહ, ના. લઈ જાઓ.' મોહન થોડું ચાલ્યા મળા. જાપતી નંધ રહી. ચતુરે નવજીવન પ્રાપ્ત કર્યું. સાંતાનાં કુખ ઉપર આમસતોમય તેજ પ્રગટ્યું.

બીજે દિવસે સાંતા સાંતાને ચિર-પરિચિત રેલેક બરપૂર આવજા સંભળાવે. 'બાબી, બો બાબી.'

સાંતા રસોડામાં હતી તે બહાર આવી. અને બોલું મો બાર મારાં

બહાર લઈ હતી. આમળનાં બે માડામાં વહેરમાં પાટિયાં લખીં હતાં અને બીજાં બેમાં 'બાળવાનાં કાકડાં. પાસે જ ચતુર બેસી હતો. તે એકદમ સાંતાને પડે લાગ્યો.

સાંતા મોલી, 'આ બધું શું છે કાકડાં ?' ચતુરે જવાબ આપ્યો, 'જ્યુએ કાકડો આંખો કાપેલો હતો ને તે એટલું મોડું કાકડું ચંચાલવાની તમે છી બનવા કરતાં અને પછી કાપવા-વહેરવાની યુક્તિથી તો કમી જ રહેતો ?' સાંતાની આંખોમાં હર્ષનાં આંધુ ચળકવા લાગ્યાં. (કોઈ ઉપરથી) —'જાણતિ'માંથી.

જુદું જુદું ટેમ્પરેચર મોંમાં. કારણ કે અરખીની દીધીનો કાઈ બોલકજી પાપદંડ (રફેલ) નહોતો થઈ લાંબો ન હતો. તેનીપણ છાયાકાલ ફેરનકિરે છ.સ. ૧૯૪૪માં જુનથી ૧૯૪૭ જુન માધ્યમ નહોતી ક્યો અને તેણે જ સોથી પહેલા ધર્મીમીટરમાં પારાને ઉપયોગ કયો.

આમ છતાં ખરું ટેમ્પરેચર બજાવ ની રીત તો ૧૯૨૧માં જ હાથ લાગી. બપોરે મેકરેટલ તથા, બેબેલ નામના બે ફ્રેચ વૈજ્ઞાનીકોએ અનેક પ્રયોગો બાદ બે વાત સિદ્ધ કરી કે સામાન્યતઃ તંદુરસ્ત માનુષ્યના મોઢામાં કેટલ દીધો ટેમ્પરેચર હોય છે. આટલી કોષલોએ પછી 'પચ્છો એ વખતના ધર્મીમીટરો આજના ધર્મીમીટર જેવા વાપરવા સરળ થઈ પડે તેવા ન હતા. તેની નજીક દસ ઈંચ લો લાંબી હતી. ૧૮૧૬માં બિટનની અને ૧૮૫૭માં અમેરીકાની ઇસ્પીટાલોમાં તેનો વપરાશ શરૂ થયો હતો.

જુઠાપીંખ, ધનકમ રેલેક રીટનાં, સાપ્તેન્સીય, રેવન્સ કલીવરન્સ અને ધનસ્વોરન્સ માટે મળે :

આર. વીકલે
૧૨ બાકેલી આર્મી, ૩૮ માર્કેટ રફીક, ફેરનર કાવોગનલ અને માર્કેટ રફીક, એકાનીસબમ, ફેન ૩૩-૧૯૫૪.

શરીરનું ટેમ્પરેચર માપતાં

ધર્મીમીટરની શોધ કેાણે કરી ?

જોધિયે એ તેના એક મંધમાં એવો ઉત્સેખ કયો છે કે ૧૫૬૨માં પોતાના શરીરનું ટેમ્પરેચર માપવા માટે તેણે એક સાધન બનાવ્યું હતું. અને તેથી ધર્મીમીટરના પ્રથમ શોધક તરીકે ઐતિહાસને જ મહાવવામાં આવે છે. પરંતુ ઐતિહાસે જે કામ અપૂરું મૂકતો મળે તેને રોડવોરિંગે આજ રાખ્યું અને તેણે જ સોધી પહેલા

એ વાત બહેર કરી કે માનવરેલમાં અધિક મોકસસ તાપમાન (નાર્મલ ટેમ્પરેચર) જેવું રહે છે. 'ધર્મીમીટર' શબ્દનો સર્વપ્રથમ પ્રયોગ કાપર સ્પેરેચનના એક પુસ્તક માં કરવામાં આવ્યો છે. જે ૧૬૨૪માં લખાયું હતું. પરંતુ ઘરખાતના એ ધર્મીમીટરની સોધી યુજ્જ આખી એ હતી કે જલ જલકા ધર્મીમીટરમાં

ધી કવીન્સલેન્ડ ઇન્સ્યુરન્સ કંપની લીમીટેડ

૧૮૮૬માં ન્યુ સાઉથ વેલ્સમાં સ્થપાઈ છે

આગ અકસ્માત તથા દરીયાઈ આલનેા

— વિમો —

તેમજ બધી ભતના વિમાન

કામ કરે છે.

ખાસ હિંદી પ્રતીનીધી

શ્રીમતી તહેમી સોરાબલ રૂસ્તમલ

વધુ વિગત માટે મળો અથવા લખો

૧૦૬ મેન્સફીલ્ડ રોડ — બોમ્બે નંબર ૪૭૬ — હરબન.

ટેલીફોન નંબર ૪૭૪૫૩ અને ૪૭૮૮૮.

It is open to the world to laugh at my dispossessing myself of all property. I would like people to compare with me in my contentment. It is the richest treasure I own. Hence it is perhaps right to say that though I preach poverty, I am a rich man!

—Mahatma Gandhi.

OPINION

Founded by Mahatma Gandhi in 1903.

Former Editor: Manilal Gandhi—1918-1956.

No. 15 —Vol. LVI.

Friday, 25th April, 1958

REGISTERED AT THE G.O. AS A NEWSPAPER.
Price: FOUR PENCE

"REYNOLDS NEWS" SAYS STRIJDOM VICTORY PRELUDE TO DISASTER

BITAIN was today urged by "Reynold News," a Sunday newspaper, to give all possible moral and practical support to South Africans who are striving for a peaceful and just relationship between the races.

This left-wing newspaper alleged that Africans in the Union of South Africa were condemned to degradation and servitude and warned that the new and independent African nations would not remain quiescent in such a situation.

"Here in Britain we can only watch with horror the developing tragedy of South Africa," the "Reynolds News" editorial began. "The racialists, headed by Mr. Strijdom, have won an increased majority in Parliament.

"They will have more power than ever to carry out their abominable policy of dividing men into a minority of White overlords and a huge majority of Black serfs.

"For the time being the dispossessed and exploited Africans are beaten and helpless. Their stay at home protest against apartheid, planned for the eve of the election, collapsed in pathetic futility when Strijdom paraded his tanks and police.

"But this situation cannot permanently endure. Strijdom and the excluded major-

ity of the Whites are building on sand which, before this century is out, may well dissolve into bloodshed and terror.

"New and independent African nations are springing up throughout the continent.

"At this moment several of them are meeting in conference in Accra. They will not, any more than the Arabs of Tunisia, permanently stay quiescent while their fellow Africans in the Union are condemned to degradation and servitude," "Reynolds News" claimed.

"Some day, whether it comes through peaceful evolution or through vio-

lence, White and Black will live together in Africa on terms of equality.

"All that Strijdom and his supporters are doing is to make it more likely that

the ultimate settlement will be a violent and bloody one.

"Meanwhile, we in the United Kingdom must give all the moral and practical (Continued on page 154)

STRIJDOM THANKS GOD FOR OVERWHELMING ELECTION RESULTS

PRETORIA, Thursday.

THE Prime Minister, Mr. J. G. Strijdom, in a statement on the election result, said that the Nationale Party in its new term of office as the governing Party of the country would not be unfaithful to the great trust which the electorate had placed in them.

The electorate had once again returned the Nationale Party at the polls on the Party's colour policy and this policy would be pursued resolutely as the only way in which the White race could be maintained in

South Africa with justice to the non-Whites and the only way by which racial clashes in South Africa could be avoided.

It would also remain the task of the Nationale Party to foster good relations between the English and Afrikaans section of the community.

Supreme Rule

The Prime Minister said: "Because we, as a Party, recognise the supreme rule and guidance of God in the destiny of countries and peoples, we thank Him for His will in this election.

"I also want to express my thanks to Nationalists of South Africa, including (Continued on page 153)

State Of The Parties

The following are the final figures for the Union's 12th General Election.—

	New Parliament	After 1953 Election
Nasionale Party	103	94
United Party	53	57
Labour Party	—	5
Native Reps.	3	3
Coloured Reps.	4	—
	163	159

OPINION

FRIDAY, 25TH APRIL, 1958

Welensky's Hollow Warning

THE warning to South Africa and the Federation against Russia's growing influence on the continent which Sir Roy Welensky gave recently rings very hollow in the ears of the non-White peoples.

Russia is certainly winning ground at a pace which should be most upsetting to democrats on both sides of the colour line. But this happens precisely because the Central African Federation is giving the doctrine of partnership a meaning which reflects it in light where it emerges as one more trick to perpetuate White domination. It happens because South Africa's White rulers regard democracy like most of the good things in life, as the exclusive property of people with a White skin.

If Russia takes advantage of these weaknesses to further her cause, if in the process, a growing number of Africans see in her a liberator, the people who are really to blame are those who oppress their fellowmen in the name of democracy. To move heaven and earth against communism when a nasty tyranny is maintained against the man of colour in the name of democracy is just not convincing.

It does not help much to lecture the Free World on the evils of communist penetration in the continent, either North America and Western Europe appreciate these dangers possibly better than Sir Roy. And, in any case, neither can do anything effective to stop the Russian march if the line will be to preserve White domination.

The only effective way of frustrating Russian intentions and therefore, of keeping Africa on the democratic side of the ideological line is to give the millions of the continent a vested interest in upholding democracy. The African, the Indian and the Coloured must be made to feel that liberty has a real and positive meaning in their own personal lives. These people cannot, in all fairness, be expected to be particularly enthusiastic in their defence of a way of life which benefits the White man to a very large extent.

Unfortunately if recent events in both South Africa and Southern Rhodesia are any guide neither country genuinely wants the Africans as allies in the fight against communism. South Africa has just returned to power a Party which is pledged to continuing race oppression as a matter of policy. Southern Rhodesia's Prime Minister was recently defeated by a man who distinctly favours White supremacy. The meaning of these events is that the majority of the Whites in Southern Africa are for race oppression for the longest time possible. In these circumstances, it should not surprise anybody if the man of colour takes up the attitude that he is his friend whoever fights race oppression.

And if there is anything Russia seems determined to fight, it is race oppression.

Comment On Men And Events

A HOSTILE ACT...

By JORDAN K. NGUBANE

IT will not do anybody any good to blink the fact that the return to power of the Nationalists with a vastly increased parliamentary majority is a hostile act, on the part of the Whites in this country, against the man of colour generally and the African in particular.

Not that anybody who knows his South Africa ever imagined that the United Party could win. But the solid demonstration against the African's march to liberty was something which few people foresee. Now that it is an established fact, we have to reckon with it accordingly.

Stridom's victory means, quite clearly, that the overwhelming majority of the White people do not want co-operation between the races, on anything but their own terms. And these terms are based on apartheid. But these are unacceptable to the African. And this has brought us to the point where Black and White stand in two opposing camps, one side having the advantage of overwhelming numbers on its side and the other backed by overwhelming economic and military power.

Since 1912

In a situation like that people would normally seek a compromise. And since 1912 the African, for his part, has consistently stuck to the line of seeking to meet the White part of the way. The unvarying reply has been a scornful rejection of the African's proffered hand and a progressive reinforcement of the forces of oppression on the White side.

In 1916 Hertzog had a following in Parliament not worth a lion. Since then, Afrikaner Nationalism has not only gained in strength, it has now reached a position of absolute invincibility in the White community. All Stridom needs to do to keep the Afrikaner Nationalists in power forever is to give the votes to the eighteen-year-olds.

Against this background one thing emerges clear. Talk of co-operation on the basis of meeting the White people halfway is now a waste of time. There is absolutely no point in basing strategy on the pretence of a powerful minority which is determined not to move an inch to meet the African. Numbers have decided the issue on the White side; they must do that among the opponents of apartheid.

People

The people who matter now are no longer the White minority groups. Most of them have made

it quite plain that they are quite happy to vote for race oppression. The millions of Africans are the decisive factor. And in upholding them the question arises: On what basis will they oppose apartheid?

Three ways suggest themselves immediately. Determined efforts could be made to give to the forces working for change the character of democratic and not racialistic influences. Here, democratic ideals would be the declared and clear goal of Black and White alike and the only unifying factor. Universal adult suffrage, with no qualifications, no hurdles, would be the ideal Black and White democrats would set themselves. They would need to emerge as an uncompromising militant force to be able to influence events in the direction of a multi-racial democracy.

Africanism

Or, Africanism would step in. Up to the time of the elections I thought that genuine White democrats could still come to terms with the Afrikaner. I am progressively becoming less confident of success in this direction. Faced with a solid White united front in power, the Africanism will argue that the few Liberals are ineffective as a factor to decide the issue between Afrikaner Nationalism and African Nationalism; that numbers alone, bound together by acceptance of a militant nationalism, will drive a little more steel into the head of the White supremacists.

Or, economic and other boycotts could be launched and supported by all enemies of apartheid to crash the united front reinforced by the election results to widen ideological fissures on the White side and rally world opinion behind those who oppose apartheid.

In spite of the Nationalist victory events inside the country still favour those who fight for democratic ideals in the long run. But this is not an advantage which will last for long. The vast majority of the African people have been shocked into political consciousness by the Nationalist victory. If this awakening could find expression in the acceptance of democracy

South, the pressure of our millions could be brought to bear very heavily on the Nationalists on the White side.

A first step to influence opinion in this direction, then, is the declaration of democratic goals in terms which would leave nobody in doubt about the intentions of those who fight for a common society. The Liberals, for example, would have to make it quite plain that if returned to power one of the things they would do would be to give the vote to every South African over eighteen. This, in itself, would not be enough: They would have to identify themselves actively and directly with the forces working for change in the African community and commit themselves to a policy of militant opposition to apartheid.

Common Ground

Such a course would make it possible for African Nationalists to find enough common ground between themselves and Liberalism to form a working alliance against apartheid.

Quite frankly, I have not been impressed by the performance of the Congress Movement during the general elections. At the critical moment it emerged as a force incapable of uniting African opinion in a demonstration which was bound to affect the course of history. Its own ideological preferences and its desire to use the ANC as a tool are weaknesses which emerged too clearly during the elections. While these last, the African community will become increasingly distrustful of its intentions.

The need of the moment is a broad united front against apartheid. The Congress Movement has shown that it is incapable of bringing such a front into being. It is an exclusive club, in constant fear that its ideological prejudices might be diluted by too great an infiltration of "liberalistic" ideals. Thus, the Liberals are kept out of it; so also the Churches; the overwhelming number of trade unions and very many other organisations which could make positive contributions.

Up to the time of the elections I was for scrapping the Congress Movement. But the success of the Nationalists has made me change my mind. If the Congress Movement throws out the Freedom Charter and opens its doors to a wider variety of organised opinion, it should be possible for democrats to join it and work together to defeat apartheid.

Group Areas Come To Ladysmith

THE Group Areas Board with Mr. Backeberg and Mr. Gouws as Members and Mr. Meir as Secretary sat in Ladysmith last Thursday to investigate a proposal by itself to declare the Illing Road area, for Coloured Ownership and occupation.

The proposal was opposed by the Ladysmith Town Council represented by their legal representative Mr. MacAllister, by Mr. J. N. Singh legal representative of some 126 Indian property owners and tenants and by Mr. Benjamin Christopher a local European Attorney who represented some 21 Indian business men and 41 European property owners affected. Mr. Singh and Mr. Christopher jointly represented the Methodist Church, the Arya Samaj, the Basutse Presbyterian Church, the Ladysmith Madrasa and Mosque Trust, the Ladysmith Indian Rent and Ratepayers' Association and the Natal Indian Congress, who had all lodged objections to the proposal. Mr. Kidman represented some European owners and occupiers and Mr. Corbett the South African Railways.

Property Ownership

Mr. J. N. Singh and Mr. Christopher of Ladysmith quoted the following facts from a survey carried out by Mr. A. O. Naidoo, the Vice Principal of the Ladysmith Indian School and whose statistics the Board accepted without him being required to give evidence.

The Coloured people only owned 2 properties in the Illing Road area consisting of one acre land and buildings valued at £1,135. This represented point five seven (57%) per cent of total valuation of the area proposed for them.

In contrast the Indians owned 100 properties consisting of 27 19 acres of land and together with buildings valued at £153,545 constituting 76 per cent of the total valuation. Africans owned 10 properties with an acreage of 4.74, valued at £5,640 and being 3 per cent of the total valuation of the area, while the White ownership were 37 properties on 16.04 acres, valued at £38,490 being 20.43 per cent of the valuation.

Indian Business

Mr. Christopher pointed out the loss that would be suffered by Indian businesses if the area was declared Coloured. He stated that there were 22 Indian business made up of seven General Dealers, seven Fresh Produce Dealers, and a Butchery, Hairdresser, Photographic Studio,

Motor Garage and Petrol Station, Printing Press and two Cycle Dealers.

The stock-in-trade and goodwill of the business which the Indians would have to give up amounted to £100,000.

Population Displacement

Mr. J. N. Singh then outlined the displacement of the various communities that would take place. He stated that in the area now proposed for the Coloured people there were only 43 Coloured people, for whose sale, some 519 Indians, 41 Africans, and about 380 Europeans would have to be resettled. The Indian section was the largest single section affected but they did not propose that the area be declared Indian but that all races should be allowed to live in the Illing Road District of Ladysmith.

Mr. Singh also pointed out that in the whole of Ladysmith there were just about 500 Coloured people whose total holdings amounted to under £10,000. How could they reasonably be expected, even with the assistance of the Development Board to buy up Indian, African and European property holdings in the Illing Road area alone amounting to

almost £200,000 according to Municipal Valuation which is much lower than present market values?

Council Sticks To Earlier Proposals

The Town Council's representative, who also spoke on behalf of some twenty Indian property owners, whom the Chairman described as the N.I.O. Group, said that his Council stuck to its original proposals—Limoit Hill on the Northern outskirts of the town for the Coloureds and Indians South of the Klip River and the Central and Western areas for the Whites. At the first hearing 1956, the Council had proposed the Illing Road area as a future White area from which Indians and other groups would have to move.

Unanimous Rejection Of Proposal—But Coloureds Not Represented

The Coloured people were not represented at the hearing. Mr. Singh in his address stated that they could not be blamed for not opposing the proposals, if they were unjust, since they were being offered something for nothing and they did not stand to lose anything. However, apart from them, there was a unanimous rejection of the Board's proposals and the Board should not make any recommendation to the Minister which would result in injustice to large sections of the community, concluded Mr. Singh. An inspection was held before the Sitting of the Board.

Strijdom Thanks God For Overwhelming Election Results

(Continued from front page)

the thousands of English-speaking people and others, who are not enrolled members of our Party, and who on April 16 gave the Government this overwhelming majority.

Answer Given

"With their vote they have made themselves heard not only through the length and breadth of South Africa, but also far beyond the borders of our country. The answer that has been given to our opponents here and to all those who libel our country beyond our borders is that the electorate of South Africa is still solidly behind the Government and our policy and that an interference in our domestic affairs will be tolerated

"To the United Party and other Liberals in our country the electorate have, in clear and unequivocal language, and that a Party which contemplates integration and which contemplates putting White civilization at the mercy of a bloc of non-Whites in the Senate can never be acceptable to them, hence the smashing defeat the United Party have suffered.

"We are a national Party and a national Government and for this reason it is our accepted aim and object to serve the people as a whole and not only one or other group of the community.

"We shall continue to serve our country in the various spheres as we have done in the past 10 years."—(Saps.)

Welensky Warns Free World Against Russia

THE Prime Minister of the Rhodesian Federation, Sir Roy Welensky, said that he was looking at Africa "like a wolf at the fold," and while British and American statesmen were heavily engaged on Summit talks, the Battle for Africa had already been joined. "There is no time for countries of the West to lose," he said.

Sir Roy said in a Press interview that the problem was far above politics; and went on: "I appeal to the great Powers of the West, to the N.A.T.O. Powers and to countries with a stake in Africa, to stand together and to work together and reject by every possible means the threat of ultimate subjection by dictatorship of the Kremlin."

"I warn South Africa and the Federation that the Soviet is already trying to establish itself in an area of Africa well within flying range of the Federation's borders."

Air Barrier

"Looking northward, can we afford to see our right of way barred to us? An air barrier is already building up across North Africa and the Middle East."

Apart from the oil of the Middle East, the minerals and other resources of undeveloped Africa formed the greatest prize

now offered in the world, and the Russians knew it," he said.

"The Soviets have already paid their addresses to Somalia—a country in a vital strategic position for us—against the time of Somali independence—probably next year."

"The distance by air from the southern border of Somalia to Lake Nyasa and Northern Rhodesia's border is barely more than 750 miles. Somalia, under Egyptian or Soviet domination, would obviously provide a base from which subversion could be spread into East Africa and the Federation."

Sir Roy said that he did not think it was sufficiently appreciated by the Powers in, or interested in Africa, nor by the United States what was happening on this continent.

"They do not realise the extent by which Russia is looking to African nationalism as the prerequisite for revolution," he said.—(Sapa).

"But clearly the ability of these leaders to co-operate with the West will depend principally on what the West does in enabling them to meet the legitimate and mounting aspirations of their people by ensuring the steady economic, social and cultural development of their countries."

Medical Survey

Meanwhile, plans for a medical survey of Africa and Southern Asia this summer by a four-man team of American specialists were announced in Tuskegee by Dr Robert A. Higson, Professor of Anaesthesia at Western Reserve University, Cleveland, Ohio.

The physicians will make a tour of inspection of all major medical missions in Southern Asia and all of Africa to "render a teaching service through patient clinics," Dr. Higson said, and to set up "the machinery for voluntary physicians pools."

—(Sapa-Reuter.)

"Reynolds' News" Says Strijdom Victory Prelude To Disaster

(Continued from front page)

support we can to the South Africans, who are striving for a peaceful and just relationship between the races.

"If it was not for the existence of that minority a growing number of people in the Labour movement would say 'I don't wait for Strijdom to choose their own moment for leaving the Commonwealth. Let Britain lead the expulsion of a State which is an offence both to democracy and Christianity'—Sapa-Reuter."

New Block To Kasturba Gandhi School Opened

A NEW block of four classrooms to the Kasturba Gandhi Government-Aided Indian School was officially opened by Mrs. Kumbala Gandhi last week.

Mr. Sarabjee Rustamjee in his speech praised the builder, Mr. S. B. Nacker, for his fine workmanship. He exhorted the children to take a pride in the building and in their work.

Mr. V. Morogan, the principal of the school, told the children that the trustees of the school had taken great pains to raise the funds for the new block. The school had a humble beginning six years ago with a staff of three teachers and an Acting principal. The present staff is now 13 with a pupil roll of 180. Mr. S. Andee moved a vote of thanks.

America Replies: "No Premature Independence Movements"

A SENIOR State Department official said that the United States was planning to step up its economic aid to African nations.

Outlining United States projects to assist African development, Mr. Julius C. Holmes, Special Assistant to the Secretary of State, emphasised that it was not intended to promote premature independence movements in that continent.

"The United States seeks neither to displace any European State in Africa nor to promote premature independence movements there," Mr. Holmes said in an address prepared for delivery before the Pittsburgh Foreign Policy Association.

The future of Africa, he said, rested primarily with the Africans, although large sections of middle Africa were still primarily the responsibility of the European Metropolitan Powers.

"The United States must, as the African expects, apply its ideals to its foreign policy," Mr. Holmes said. "We must, as the European expects, contribute to the maintenance of African stability."

"In short, we must do our part to help Africa develop along the moderate, evolutionary path to progress, strength and stability."

Private Business

"We are now laying the groundwork in Washington to do this—with increased economic aid, improved foreign service, educational exchange and information programmes and encouragement of private business and philanthropic endeavour."

"We feel that responsible leaders in territories now gaining greater degrees of local autonomy must realise that premature independence can be as harmful as prolongation of a dependent status."

Phone 24-1249

P. O. Box 1549

MASTER BROS.

(PTY) LTD.

WHOLESALE MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS

HOUSE FOR KEEN CASH PRICES

33 West Street, JOHANNESBURG.

World And S.A. Press Reactions To Strijdom's Victory

Paris.

THE independent Paris evening newspaper "Le Monde" said in an editorial that the Nationalist Party's victory in the South African elections would seem like a challenge at a time when most African peoples were evolving speedily towards independence or at least autonomy.

"Le Monde" said that perhaps the South Africans "will bitterly regret having neglected the chances still existing in Africa of co-operation between Whites and Blacks when there was still time."

"Le Monde" said: "South Africa's prosperity depends on the goodwill of the Blacks. In addition, the setting up of an Afro-Asian office in Cairo, the present Accra conference and other events might end quickly the isolation of the Union of South Africa."

The "Toronto Globe and Mail" (Independent) said the South African election result was "a development which must inspire regret and foreboding."

The "Toronto Star" (Independent-Liberal) said: "While the main plank in the Nationalist Party's platform was apartheid, a secondary plank was to end all British influence in the country. This was the only real difference with the Opposition."

"The Toronto Telegram" said: "This could mean the end of South Africa's membership in the Commonwealth... The Nationalist Party's policy

of apartheid is of deep concern as the whole of Africa, as well as the rest of the world, stir to the demand for racial equality."

The "Ottawa Citizen" (Ind. Lib.) said: "The separation policy is being pushed to extremes by descendants of the original Boer settlers, who trekked into the interior in protest against Britain's abolition of slavery... an unscientific belief in race superiority seems to underlie their case."

The Swedish evening paper "Aftonbladet" said that the South African election results had "slammed the door finally against the possibility of a decent co-existence between the White and the Coloured population groups."

The "Evening Post" (Fort Elizabeth), commenting on the result of Wednesday's general election, said: "No party was ever returned to power in a Union election by so many troubled supporters than the Nationalist Party in this election."

The main lesson of the election, it says, is this: "Nationalist leaders forced Africans to hurry to the group shelter, though many know it is leaky because they are not yet persuaded that there is any other shelter for them."

The "Rhodesia Herald" (Salisbury) said the Union was the most vital factor in the African Continent today, and the Nationalist Party victory was not a factor which could give aid or succour to the apprehensions of the average citizen in the Federation.

"We across the border are unable to escape the surging tides of Black nationalism which cannot, indefinitely, be kept down."

Other Implications

There were other, possibly beneficial, implications for the Federation. The possibility of South Africans in the Federation going back to their homeland was reduced, and capital which may have gone to the

Union under a United Party Government might now be diverted to the Federation.

The "Friend" (Bloemfontein) says: "There is a clear duty upon all opponents of Nationalism to continue their valiant efforts in the interests of reason and common sense, of justice and fair treatment for all."

Influence Established

The Johannesburg Afrikaans afternoon paper, "Die Vaderland," said: "The lesson (of the election) is that Afrikanerdom has now unfolded its full strength. Its statistical supremacy has established its influence absolutely. It can be expected that its new-found strength will bear permanently

against anyone who might try to thwart it."

Among overseas newspaper comment, "The Times" says that it would be an over-simplification to conclude that the victory of the Nationalists in the Union, and the defeat of the Southern Rhodesian Prime Minister at Bulawayo, were evidence of a swing towards racial intolerance throughout Southern Africa.

The "Daily Mirror" only references to the election result is a six-column cartoon showing Mr. Strijdom wading through water, holding high a placard on which is written "White supremacy," and, pointing to the black night ahead, it is captioned "In Darkest Africa."

Reasons Behind Ghana-Israel Friendship

VISITS to Ghana of Mr. Barhai, the general manager of the Workers Club in Tel Aviv and of Capt. Enrico Levy, head of the Israel nautical school, are further signs of the increasingly close contact between Ghana and Israel.

Accra.

Mr. Barhai, who is remaining about four months, is advising the Government on the establishment of an agricultural co-operative bank and Captain Levy is here to assist in the establishment of a nautical training school.

At first sight this close association between Israel and Ghana may seem strange. But from the viewpoint of each there is much to recommend it.

Ghana is anxious to avoid association with any power bloc and is anxious to avoid any form of aid that might have strings attached.

Israel is committed to no bloc and indeed avoids entanglements. Aid from Israel has no strings attached.

Moreover, Israel is familiar with the difficulties which beset a newly independent country, particularly that of achieving economic stability. She has, also, a large supply of educated manpower—the great lack in Ghana.

It is more difficult to see where Israel expects to gain from the association. Ghana will be a new friend in the world in which Israel has many

enemies—and a friend is a new and rapidly developing content.

The first indication of an association between Ghana and Israel was the establishment of Ghana's own shipping line, the Black Star Line.

The Israel National Shipping Company (Zim) has taken a 40 per cent. holding in the Black Star Line and has been given the management for five years. Israel is to collaborate with Ghana in the establishment of a construction company, apparently intended to build factories and train Ghanians.

A delegation from Ghana is in Israel studying the Histadrut, Israel's labour organisation.

The attitude of the Histadrut—that the workers' first duty is to the community—has commended itself to the Ghanaian delegation and it would seem much in keeping with the slogan "Serve Ghana Now" which has considerable currency in the pro-Government Press here.—The Times News Service.

Headlines, sub-editing and editorial comment by Jordan K. Nyeboe at "Emudeni," P.O. Secunda, Natal.

Indian Govt. Presents Books To Tanga Library

The Indian Government has donated forty books on different subjects to the newly opened multi-racial King George VI Memorial Library in Tanga.

They include works by Mahatma Gandhi and the poet Rabindranath Tagore; a biography of Jawaharlal Nehru by Frank Moraes and another on Nehru by the French journalist Eber Meuzer; authoritative books on Indian constitution and system of government; works on Indian architecture, music and dancing and on village economy and the social structure.

The library was opened by the Governor, Sir Twining on March 25.

Belgian Paper Says Pakistan Made Plebiscite Difficult

Nivelle (Belgium), April 18.

JERAM SIMON writing in the Belgian socialist party's weekly organ on April 18 on the problem of Kashmir said: "Three fundamental elements must be taken into account for a clear survey of the Kashmir problem."

"First, is Pakistan guilty of aggression? Pakistan denied direct or indirect intervention, but the resolution of the U.N. Commission of August 13, 1948 confirmed by the Mediator, Mr. Owen Dixon (September 5, 1950) revealed intervention by regular Pakistani forces."

"Secondly, is accession to India judicially valid? The Indian Independence Act (1947) and the India Act (1950), the juridical basis of the two States, provided that princely States could accede either to the Indian or Pakistani dominion by an accession treaty signed by the responsible head of the State and this was officially confirmed (June 17 and July 31, 1947) by Mr. Jinnah, leader of the Muslim League and the first Governor General of Pakistan."

Validated

"The accession was validated by the signatures of the Maharaja and the then Governor General of India, Lord Mountbatten."

"Over 500 States ruled by the Forces decided accession on this basis."

"Moreover the resolutions passed by the U.N. Commission (August 13, 1948 and January 5, 1949) were based on the thesis of legal accession since they requested Pakistan to withdraw all its nationals and allowed India to keep forces stationed in Kashmir for the purpose of defence and order and helping the local administration. Furthermore, the Administrator in charge of plebiscite was to be officially appointed by the Government of Kashmir and derive powers necessary for the referendum from this Government."

"Thirdly, the plebiscite question. The U.N. Commission had passed a resolution on August 13, 1948, providing that (a) there should be ceasefire; (b) an agreement relating to truce should be concluded; and (c) there should be negotiations for the appointment of a Commission for a referendum."

Ceasefire

"The ceasefire only became operative (January 1, 1949) for not only the Pakistani troops were not withdrawn but irreg-

ular forces of 'Azad Kashmir' were reorganised and controlled by the officers of regular Pakistani army."

"Pakistan having failed to comply with the provisions of the U.N. Resolution of August 13, made it impossible to hold a plebiscite."

The writer added: "It would be a mistake to speak of the

Kashmir problem in terms of mere religion. India is a secular and democratic State with 40 million Muslims and 70 million Christians enjoying the same rights as Hindus, whereas Pakistan is a theocratic republic."

"Muslims are being appointed to important posts in India. Many Muslims fell while defending Kashmir against Pakistani aggressors, who murdered many of their co-religionists."

"Should India become a Hindu State and her 40 million Muslim nationals leave her territory?" the writer asked.

Many Indians Prejudiced Against African

By "Indian Daughter"

THE following appeal, by a distinguished Indian lady, is published because it makes constructive suggestions on the role the Indians can play in solving the race problem—

Today we are agitating for freedom, we are showing, openly, our dislike of the unjust policy of our Government, but we are failing to be honest with ourselves. I am referring to the Indians of South Africa mainly.

Can we honestly say that we are prepared to stand side by side with the Africans and treat him as our brother which he is? It is obvious from our behaviour that we are not.

Today a great many of the educated, if you can call them that, as well as the non-educated Indians regard themselves as superior to the African. There are of course many of us who are far more enlightened to be suffering from this complex. But is it right for us to sit back and be satisfied that we do not belong to that unfortunate class? Is it not the duty of a good, honest, unselfish citizen to spread his knowledge and his ideas amongst the less fortunate members of his own community and citizens of his own country?

Instead what are we doing? Drifting farther and farther away from the goal which is unity amongst South Africans. At so critical a time when there should be complete unity amongst the non-European, here in South Africa, there is no unity in each one of the different sections of the nation—let alone unity amongst all the races. Where prejudice is concerned the Indians top the list. There is ill-feeling amongst the various sections of the Tamil community, there is very little

love amongst the Kathiawadis and the Bhorhis in the Gujarat community, but worst of all there is little or no love at all between the Indians and the other races—Coloureds, Africans and Europeans.

The problem which we Indians have to solve and solve quickly is how to change this attitude of our people. The only solution I can find is to cultivate the truly multi-racial temper. We should drop racial pride in our community first. We should organise clubs or entertainment groups where members of all races regardless of colour or creed can come. These bodies should be small so that people can get to know each other.

Once we recognise the right of our less privileged countrymen to social equality, the whole problem will be good as solved. Our political freedom would be well on the way to being won. Always remember the words of the wise, "United we stand, divided we fall."

Indian Gift To Pakistan

INDIA has given Pakistan 1,200,000 doses of anti-smallpox and anti-cholera vaccine for use in East Pakistan, now in a grip of a smallpox and cholera epidemic.

Pakistan has also arranged to secure a further one million doses of anti-smallpox vaccine from India.

World Trade Unionists Had Appealed To Strijdom

BRUSSELS, Tuesday.

THE International Confederation of Free Trade Unions (I.C.F.T.U.) has demanded trade union freedom for African workers in South Africa, as I.C.F.T.U. communiqué released here said last night.

"A vigorous appeal to Johannes Strijdom, Premier of the Union of South Africa, for trade union freedom for African workers was cabled by J. H. Oldenbroek, general secretary of the I.C.F.T.U., yesterday when African workers prepared to stop work for three days in protest against racial discrimination," it said.

The I.C.F.T.U. general secretary termed the present situation the outgrowth of Government policies.

He also viewed with particularly grave concern Press reports indicating that even convict labour may be used to break the work stoppage.

The cable was as follows:

"Organised workers throughout the free world are united in I.C.F.T.U. appeal to your Government to allow African workers freedom to form and join trade unions of their own choosing. The present situation, including the African work stoppage is the outgrowth of policies pursued by the Government and can be resolved only by a bold reversal of such policies and recognition of full human and civil rights for all peoples and races of South Africa. Oldenbroek."—Hague-Associated Press.

Indian Press Reaction On Conference Of African S.A. Election Independent States

NEW DELHI, April 19.

INDIAN newspapers commenting on the South African election results today expressed the view that whichever party had won it would have made little difference to the condition of Africans in South Africa.

The independent "Times of India" said "in a sense it is best that Nationalists have won—mild apartheid is preferable to the sickeningly hypocritical 'liberalism' of the successors of Jan Smuts."

The independent "Hindustan Standard" said "whichever party of the Whites came into power would mean as much the same thing to 10 million belated of South Africa as Tweedledum and Tweedledee."

New Delhi's pro Government "Hindustan Times" in a cartoon labelled "White Scourge" depicts the Nationalist Party's victory as a huge sore on a Black man's back. It is being examined by a man labelled "Free Afro-Asia" who says "too bad. The sore is worse than before."

The independent "Tribune" of

Ambala said the ruling Nationalist Party in their racial madness had lost all sense of reason and proportion.

"Already the independent and sovereign States of Africa are trying to forge a united front against Colonialism and racialism" the "Tribune" said.

"And when they begin to work on a common platform and for a common purpose, the pressure will be too great for the South African Government to resist. If it resists it will surely come into conflict with Africans as a body. Such a conflict may cause racial conflagration which may end in serious consequences.—Sapa-Reuters.

1 in 1 HAIR CLIPPER Size—0000

Supplied with an additional cutting comb which gives the clipper three different sizes. Cutting Length: Prices (including Postage) 17/-. From MAARMAN'S (PTY) LTD. Box 28, BRITS, Tol.

ACCRA, GHANA, April 21.

THE Political Committee of the Conference of African Independent States yesterday urged the immediate end of hostilities in Algeria and called on France to enter immediate negotiations with the outlawed Liberation Front (F.L.N.).

MR. GELL

Mr. C. W. M. Gell has been ill and may be unable to resume his weekly articles for some time.

A resolution adopted by the Committee said the delegates—from Ethiopia, Ghana, Liberia, Libya, Morocco, Sudan, Tunisia and the United Arab Republic—were "deeply concerned at the continuance of war in Algeria."

It said "the present situation in Algeria constitutes a threat to

international peace," and appealed to the "friends and allies of France" to refrain from helping her, directly or indirectly, in military operations in Algeria.

A plenary session of the Conference tonight discussed the resolution, but one clause remains to be debated tomorrow before the whole resolution is formally adopted by the conference.

The Conference, now at the half-way stage in its nine-day programme, today completed examining complex African problems.—Sapa-Reuters.

R. VITHAL

Bookkeeping, Writing up Sets of Books, Balance Sheets, Income Tax Returns.

Contact No. 12 Barklys Arcade, 38 Market Street, Cor. Diagonal & Market Sts, Joh. neshurg. Phone 33.1854.

India's Largest Insurance Company At Your Service

The New India Assurance Company Limited

SOLE REPRESENTATIVE IN THE UNION OF SOUTH AFRICA

RUSTOMJEE JALBHAY RUSTOMJEE

140, Queen Street, DURBAN.

FOR SERVICE AND SECURITY

CONSULT US FOR

EVERY TYPE OF INSURANCE

P.O. Box 1610.

Residence: 111 Eleventh Avenue,
DURBAN.

Phones:

Office: 25845

Residence: 36413.

Kenya African Councillors To Appear In Court

SEVEN African elected members of the Kenya Legislative Council will appear in Court in Nairobi tomorrow on charges which, it is understood, arise out of a statement urging a boycott of African candidates for special Council seats.

The seven are Tom Mboya, M. Muliro, A. O. Odongo, L. G. Oguda, D. T. Arap Moi, J. M. Muriuki and R. G. Ngala.

African elected members of the Legislative Council announced on March 10 that they would boycott the Council on days when specially-elected members provided under the new constitution were nominated and elected.

African elected members are demanding 23 seats in the 60-seat Council instead of the 14 that were allocated to them under Kenya's new constitution. Previously they had eight seats.

Earlier they had protested against "the imposition of the

Lennox-Boyd Constitution" by boycotting the Council session at which the membership increase was approved.

Polling for the new seats began on March 22.

The new Constitution was proposed by the Colonial Secretary, Mr. Alan Lennox-Boyd, during a visit to Kenya last year to review political developments in the Colony after the crushing of the Mau Mau revolt.

Apart from the six extra seats from the communal electorate, the Constitution provided for 12

specially elected Members—four Africans, four Asians and four Europeans.

The proposal was an attempt to break the deadlock caused by refusal of the African Members to take part in Government until they got Constitutional Reforms and greater representation for the Colony's 6,000,000 Africans.

Summonses were served on the seven Members outside the Parliament Building by a European police officer this morning. Two steel-helmeted Ashanti soldiers stood by.

The summonses allege criminal libel and conspiracy to "effect an unlawful purpose."—A count brought under a new election ordinance approved by the Legis-

lative Council only a few weeks ago.

The ordinance lays down regulations dealing with contraventions of election procedure.

Mr. Tom Mboya, 28, unofficial leader of the African members, studied at Ruskin College, Oxford. He is Secretary of the Kenya Federation of Labour.

Mr. Mboya led a Kenya African delegation which went to London last July to urge constitutional reform.

Two newspapers—the "Colonial Times" and the "Times of East Africa" have been summoned to appear in court today on a charge of criminal libel because they printed the boycott statement.

"Times Of India" On Cancellation Of Congress Demonstration

BOMBAY, April 14

THE Independent "Times of India" today described as a "bad joke" South African reports attributing Monday's cancellation of the African Congress demonstrations against the general elections to a "poor response" from its followers.

The cancellation, the paper said, was not an admission of failure. It was rather an indication of how rigorous the police had become under the Nationalist Party regime.

"Ever since the African Congress and its allies first announced their decision to launch a stay-at-home protest against the poll, the Government has been taking ruthless steps to restrict the capacity of non-Europeans to carry out their decision," the "Times of India" said.

"Congress has been banned in the three entire districts and in others many non-White leaders have been made the subject of personal bans under the notorious Suppression of Communism Act."

"Police leave throughout the country was cancelled to make sure that the Congress protest did not materialise."

"But the world is not fooled. It knows exactly what kind of election South Africa is having," this influential daily published from Bombay and Delhi added. —Sapa-Reuter.

Why must wives so often be right?

I went home with news for Jean. "I've been chosen to go up to the sales conference. Lucky that I'm getting that new suit. Johnson is fitting me tomorrow."

"Hope you don't mind my suggesting it," said Johnson. "The suit's just right, but a new pair of shoes would..." "New shoes," I interrupted. "I've only had these a couple of months."

Jean was more outspoken than Johnson when I told her. "It's what I've been telling you for years. You fuss about hats and suits and neglect your shoes. You look unfinished if you don't polish your shoes regularly."

So, the very next morning, those shoes got a thorough going over with Nugget. I pecked a Nugget cleaning outfit, too. And I must admit it really did something to my appearance.

Jean smiled when I got back from the conference. "Your shoes are a long way from your head but you're thinking about them at last, thank goodness." "Thank Nugget," I said.

'NUGGET'—the shine of good shoes

India Letter

(From Our Own Correspondent)

Mr. Noon Offers To Sign No-War Pact With India

THE Prime Minister of Pakistan, Mr. Feroz Khan Noon, offered to sign a no-war declaration with India provided India "agreed to settle all outstanding issues by negotiations, mediation and if necessary by arbitration."

Mr. Noon was commenting on Mr. Nehru's speech in the Lok Sabha when the Indian Prime Minister said that Kashmir and the Canal Waters dispute were not the cause but the symptoms of the hatred of Pakistan towards India.

Mr. Noon said: "I was distressed to read the Indian Prime Minister's speech." Pakistan, he added, had nothing but goodwill and friendship for India.

The present strained relations between the two countries were entirely due to India's repudiation of "all her international obligations and commitments in respect of the Kashmir dispute and the manner in which she has allowed the Canal Waters dispute to develop," Mr. Noon said.

The Pakistani Prime Minister said that even now, friendship between the two nations could be built on a stable foundation provided India accepted normal standards of justice and equity.

He recognised that no good flowed out of the process of "rationalisation against each other." He added, however, "I hope Mr. Nehru will realise that it is the existence of these disputes and these disputes alone which forces the two countries to waste their wealth in an armament race" which, otherwise, could be profitably used for raising the standard of life of the people.

Mr. Noon said that a speedy solution to these problems was essential as, otherwise, both India and Pakistan would become "the laughing stock of the entire world."

Pakistanis Stop Illegal Fishing In Assam

Pakistanis stopped their illegal fishing operations in the Barma river, in the Indian territory. The Chief Secretary of the Assam Government had informed that the Pakistani Government would take a serious view of the situation unless the illegal fishing operations stopped within three days.

Meanwhile, a communication has been received from the East

Pakistan Government in reply to the protest note sent by the Chief Secretary of Assam.

It said the Assam Government should not take any precipitate action, as full details of the dispute were asked for from the Deputy Commissioner of the District concerned.

Great Services Of Dr. Karve

Acharya Vinoba Bhave, in a message paying his homage to Dr. D. K. Karve, on the occasion of the latter's hundredth birthday, said that the services of Mahatma Karve were great and the country as a whole was highly indebted to him.

He observed that after the country came under the domination of the British leaders first thought of the religious and social reforms.

Out of this thought, developed the urge for freedom, satyagraha and servadaya. Mahatma Karve acted on the needs for religious and social reforms. The country's debt, therefore, to him is very great and to repay it people should work hard for the country, he added.

But even then we would not be able to repay him, and, therefore, I simply bow to him in homage, he said.

Sheikh Abdullah Writes To Mr. Nehru

Sheikh Abdullah's letter to the Prime Minister, Mr. Nehru, has demoralised the Sheikh's followers. They interpret this letter—Sheikh Abdullah's first to Mr. Nehru since his release from detention—as a sign of his weakening stand on the Kashmir issue.

Although the letter is couched in strong terms and is full of threats and warnings, it is replete with appeal.

At one place in the letter Sheikh Abdullah says that the key to the solution to the Kashmir issue lies in Mr. Nehru's hands. At another, he is at pains to plead his own innocence. Pro-Pakistan elements consider this as "unfortunate."

It is recalled that soon after his release, Sheikh Abdullah refused to go to Delhi and meet Mr. Nehru unless he was invited. Later, when his attitude hardened, he was reported to have refused even to write to Mr. Nehru

to inform him about his own version of the events in Kashmir. He told the Editor of a local weekly that he had no faith left in Mr. Nehru. He then said: "Nehru, my friend, is dead; in his place rules Nehru, the tyrant, and I will have nothing to do with him." That was only three weeks ago.

'Mother India' One Of Best Foreign Films

The Indian film "Mother India" is one of the five best foreign films chosen at the 30th Annual Academy Award (Oscar)

ceremony of Hollywood.

The others were: 'The Devil Came at Night' (Germany); 'The Nights of Cabiria' (Italy); 'Nine Lives' (Norway) and 'Gates of Paris' (France).

The Indian film stars the famous actress Nargis and will be shortly shown in East Africa.

Indian Representative At UN.

Mr. Chandra Jha at present Ambassador of India to Japan, has been appointed Permanent Representative of India to the UN.

SPECIAL NOTICE

Re: Shree Mayawant Association

PLEASE take note that we, the undersigned Committee Members of the above Association, will hold a Special General Meeting of the Mayawant Members of the Surat District at the SURAT HALL, Victoria Street, Durban, on Sunday 4th May, 1958, commencing at 2 P.M. sharp.

- AGENDA: (1) To discuss action taken by Mr. Morar Ratanjee re: Claiming of his share from the Surat District.
(2) To discuss ways and means of monies received and hereafter receivable
(3) General

Please note that should any member be unable to attend, his absence will be taken in our record as he is in favour of any resolution that may be passed by the majority.

A Membership List is attached herewith.

Yours faithfully,

AMBARAM MITHA,
DHANJEE LALA,
NARSIBHAI BHAGWAN,
DULABHIBHAI GOVIN.

Surat District Committee Members.

Members of the Surat District of the Shree Mayawant Association

G. Mitha, Ranchod Heera, Ambaram Mitha, Lala Parshotam, Morar Ratanjee, Nathoo Mawjee, Pema Gopal, Hari Lal, Mikan Dhanjee, Poonja Jetha, N. N. Bodanis, Bapulal Fakir, Keshoo Kara, G. G. Vanmarea, Laloo Ranchod, Amarlal Lala, Doodabh Govind, Narayan Bhagwan, Narsai Bhagwan, Bhagwan Jogee, Daya Chiba, Kesoo Jivan, Narsai Ketsen, Rama Bhagwan, Hira Kanjee, Kars Parbhoo, Dhanjee Lala, Rama Valjee, Kalan Hansjee, Pema Laloo, Vallee Lala, Pema Bhawan, Ratan Chiba, Govind Dhanjee, Lala Hansjee, Narbheram Khoober, Kalan Kanjee, Nathoo Parshotam, Amtha Kara, Daya Kanjee, Lakhs Lala, Sawjee Jogee, Parbhoo Mikan, P. M. Manekporis, N. P. Tavdie, P. Lala, Madoo Motie, Naran Vallabh, G. D. Amodporia, Gopal Bhika, Jivan Lala Devjee Lala.

Cable & Tel. Add. HARGVAN.

Phone 29368

P. Hargovan & Co. (Pty.) Ltd.

Earthenware Pickle Jars 3 Gallons 12.6 each F.O.R. Durban
Fresh First Grade Green Ginger 1/2 per lb. " "
Fresh First Grade Garlic 2/- " " "

Cash with order only.

P. O. BOX 1250.

155/7 Warwick Avenue
DURBAN.

India Marches On

Just Arrived

Direct From India

Latest News

My Magazine Of India	1/6
Illustrated Weekly Of India	2/2
Film World Today	2/9
Great Men Of India	2/9
Great Saints Of India	2/9
March Of India	4/9
India Annual Review 1956	5/4
Film Dhunig Na Samachar—Special Issues	6/6
Heroines Of India	4/9
Simple History Of India	4/9
India Then And Now	4/9
Stories Of Our Land—2 volumes	5/6
Ramayan For Boys And Girls	1/7
Famous Princess Of Islam	2/-
Muslims Of India	2/6
Panchanga In Hindi—1958/9	3/-
Roopchand's Festival Calendar	1/7

D. ROOPANAND BROS.

MUSIC SALOON AND BOOKSELLERS

Phone 20707. — P.O. Box 2524.
85 VICTORIA STREET, DURBAN.

B-I

Sailings Between
East African Ports
Karachi And Bombay

S.S. Karanja due 30th April 1958.

Sails for Bombay via Karachi on 5th May 1958.

PASSAGE FARE TO KARACHI OR BOMBAY

First Class	single	without	food	£92-0-0
Second "	"	"	"	£60-15-0
Third "	"	"	"	£31-10-0

For further particulars apply to—

Shaik Himed & Sons
(Pty.) Ltd.

390 Pine Street, — Durban.
Telephone 20432, Tel. Add. "KARAMAT."

THE QUEENSLAND INSURANCE COMPANY LIMITED.

(INCORPORATED IN 1886 IN NEW SOUTH WALES)

TRANSACTS ALL CLASSES OF INSURANCE

Fire — Marine — Accident

Consult:

MISS TEHMI SORABJEE RUSTOMJEE

SPECIAL INDIAN REPRESENTATIVE.

106 MANSFIELD ROAD, — — — DURBAN.

P. O. Box 476. — — — TELEPHONES 47453 & 47888.

★

આ દુનીયામાં માન સેવાજી
એક એવી બીજ છે જે ચારી
નથી. સેવાજી માણસને વિવેક
જુલાવે છે. અને ન કરવાનું
કરાવે છે.

—મોંધીજી.

આફ્રિકાની ચુંટણી વિશે હિંદનો મત

(આપા રોપટરના આસ સમાચાર)

આફ્રિકાની ચુંટણી વિશે હિંદના વર્તમાન પત્રોએ જણાવ્યું છે કે, જ્યારે તે પક્ષ અખલમાં આવ્યો હોત તો પાણી બીન-ગોરાઓની સ્થિતિ આફ્રિકામાં છે તેવીજ રહી હોત.

ટાઇમ્સ ઓફ ઇન્ડિયા જણાવે છે કે, “નેશનાલીસ્ટ પક્ષ એક રીતે બીજા પક્ષો કે જે ૨૫. જનરલ રમટસના અનુયાયીઓ છે તેના કરતાં વધુ સારો કહેવાય. કારણ એ જોખમી યોગ્યતા ઇલાયકાપણની નીતી અંતરમાં જણાવે છે.”

હિંદુસ્તાન સ્ટેન્ડર્ડ જણાવે છે કે, ૧૦,૦૦૦,૦૦૦ આફ્રિકાને છે તેમને માટે નેશનાલીસ્ટ પક્ષ કે બીજો પક્ષ ઉભામાંથી ચુલામાં પડવા જેટલો જ હોત.”

હિંદુસ્તાન ટાઇમ્સ “એક કાર્ટુન કાઢ્યું છે કે જેનું માથાળું એપી ગોરી છવાત આપી કાળા માનવી પર એક સફેદ ચુંમક બતાવી તેને આફ્રી એશીયા ફ્રી કોન્ટરેલ પાસે છે અને તે કહે છે કે “આ ફ્રેન્ડો તો ઘણા એપી છે.”

એક્ષાલાતુ દીપ્ત્યુન જણાવે છે કે, “નેશનાલીસ્ટ પક્ષ જે કાલ માં વિનય પાડ્યો છે તે રંગબેદ માં પ્રત્યક્ષ જણાય છે અને એને પોતા પરનો કામ્યુ એશો છે, જે આફ્રિકન આજાદ દેશો છે તે પોતાનું સંગઠણ કરી આજાદ થવા પ્રયત્ન કરી રહ્યા છે. તેઓ અવારે એક મત પરથી એકે અવારે એક જ કાર્ય માટે પોતાકરશે જાણે તે અવાજ એટલો બધો મોટો હશે કે સાઉથ આફ્રિકાની સરકાર તેને ધન્ધાવ નહીં કરી શકે. જો તે તેને અવગણશે તો સમસ્ત આફ્રિકા અંક તેમની સામે ગોરવો માંડશે. અને આથી

જાતી મુદ્દ કાઢી નીકળશે અને તેનું પરીણામ બહુ ઘુસ્સુ આવશે.”

હિંદતાળ વિશે

ટાઇમ્સ જણાવે છે કે “આ હિંદતાળ પાછી કરી એ જે દે. કે એ તેને અવગણી તેની સામે એક મહુજ કલકી રમુજ છે અને પોલીસો નેશનલ રાજ્યમાં ફેલા છે તેનું એક સુંદર ચિત્ર છે. છતાં એ નાસીપાસ થવા જેવું નથી. જ્યારથી કેએસે આ હિંદતાળની ઘાતો અંતરે કરી

ત્યારથી સરકારે કડક પગલાઓ કરવા માંડ્યા હતાં.

“તેણે પ્રદેશોમાં કેએસે પર સાવ પ્રતિબંધ મુકવામાં આવ્યો છે અને ચિલ્ડ્રેને ત્યાં જવાની મનાઈ કરવામાં આવી છે. બધા જ કેએસેનીબમ વિશે જાણે છે. પોલીસોને જે રજાઓ આપવામાં આવે છે તેને પાછી એવી લઈ તેઓને ફરી કામે ચલાવી દેવામાં આવ્યા છે. આ બધું કરવા છતાં દુનીયાની આંખ માં તેઓ છુલ નથી નાખી શક્યા અને દુનીયાને તેઓ ચુંટણીમાં છતી ચુખ નથી બતાવી શકતાં.”

આફ્રિકામાં બરાયલી પરીષદનું કાર્ય

૧-૪-૫૮ના ધાનાના ખબર છે કે ત્યાં બરાયલી પરી- પદમાં નીચેના કાર્યો પસાર કરવામાં આવ્યા છે.

આ પરીષદની આફ્રિકન રાજ કીય સમીતીએ જણાવ્યું છે કે અલ્ગેરીયામાં જે વાતાવરણ હાલ ફેલાય છે તેને દુરત બંધ કરવું. અને ફ્રાંસને પોતાનો પગ ભાંચી દુરત કદી સેવા અને આજાદ કરવા માટે વાટા ઘાટો કરવા પરીપદે આ કાર્ય દ્વારા જણાવવું, વિગેરે દેશો ધાના, લીબીયા, લાયબેરીયા, ચોરોકો, સુડાન, ટુનિસીયા, અને યુનાઇટેડ આરબ રી-પબ્લીક અલ્ગેરીયામાં જે ચળવળ ચાલી રહી છે તેને ચિંતા બરી નજરે નિહાળે છે.

અલ્ગેરીયામાં કાલ જે વાતાવરણ છે તે બતાવે છે કે તેઓ

ફ્રાંસ સત્તા સામે વિરોધ લઠાવે છે અને તેથી ફ્રાંસના મિત્રોએ અલ્ગેરીયામાં જે કચકવાની નીતી ચાલી રહી છે તેને સીધી યા આડકતરી રીતે મદદ ન કરવી જોઈએ.

આ કારણપર અચો કરવામાં આવી હતી છતાં આવતી કાલે તેનાપર વધુ ચર્ચા કરવામાં આવશે.

આફ્રિકાની આ પરિપદે નવ દિવસના કાર્યક્રમમાં આફ્રિકાના બધા સવાલોની ચર્ચા કરી લીધી છે.

જવાહરની છુલ

હિંદનું એક વર્તમાન પત્ર ન્યુ સ્ટેટમેન્ટના વર્ગીએ જણાવ્યું હતું કે, હિંદે ઉધોગ અને વેપારમાં ખીલીશના સે

વર્ધના શરૂઆત કરીયાન નહોતી કરી એટલી પ્રગતિ આ ૧૦ વરસમાં કરી છે.

આ અદ્યુત પ્રગતીની ચર્ચા કરતાં તેમને કહ્યું કે હિંદની આ આર્થિકકરક પ્રગતી હિંદના વડા પ્રધાન જવાહરલાલ નહેરૂ ના વ્યક્તીત્વ પર કેટલી બધી અવલંબેલી છે?

જયા અહમદીયામાં પંડીત જવાહરલાલ નહેરૂએ પોતે જ કહ્યું હતું કે તેમની ૬૮ વર્ષની ઉંમરે દેશ સામેના આ મોટા સવાલો સામે બહુતા હવે તેમને ઘણા મઠ લાગે છે.

પંડીતના નેતાઓ સાથે નહેરૂ ને સરખાવતા પંડીતના આપણા નેતાઓ કારણેજ, કારણ નહેરૂની નેતાગીરી સમસ્ત યુવના ખંડે માં અસાધારણ રીતે વ્યક્તીમત પછે અદ્યુત રીતેજ કળાયલી છે.

હિંદની ઉત્તીમાં શ્રી નહેરૂને આસ લાકણીક હેતુ છે કે સ્થાનમાં પ્રત્યક્ષકની વધુ પ્રગતી આવ. એકની નબળાઈ એ છે કે તેઓ તેમના અનુયાયી તરીકે એક જુવાનને તઈવાર નથી કરતા કે જે તેમનું કામ આગળ ચલાવે.

સાચકલ્પીર શાંતીલાલ

શાંત દિવસ પર ચરતમાં એકપાર ૧૭૧ કલાક સુધી સાપકલ ચલાવી એક નિષ્પ કરતાં સુવાન સાપકલપીર શાંતિલાલ ચીકાણને, એક સમાવેશ માં ૨૧. ૧૦૦૧ની વેલી અપેલુ કરી તેમના સાકલ અને સિલિની કરે કરવામાં આવી હતી.

આ પ્રસંગે શ્રી શાંતિલાલ ચીકાણે લખામ અર્ધ, કલાક સુધી સાપકલના અદ્યુત પ્રયોગો કરી હતા. આ પ્રયોગમાં જેથી સાપકલ ચલાવવી, એન વચરની સાપકલ ચલાવવી, કેન્ડલ પર પગ વડે કાણ રાખવો, સાપકલની બેકે ૫૨ એક પગ રેકની સરીરને ફેલું કરવું, જે પુરતીઓ ૫૨ સાપકલની સમવૃથા સાચવવી, વેડામાંથી રૂપીયાની નેડ મેં વડે કાઢી લેવી, એક સાથે જણ સાપકલ ચલાવવી, સાપકલ ૫૨ બેસી કાલ વડે બીજ સાપકલ ઉંચકવી, વચેરે હેરતખો પ્રયોગોનો સમાવેશ થતો હતો.

“ઇન્ડિયન ઓપિનિયન”

શુક્રવાર તા. ૨૫ એપ્રિલ, ૧૯૫૮.

વેલેન્સકીની પોલી ચેતવણી

વેલેન્સકીએ સાલ્કિ આફ્રિકા અને ફોટોસીયાના ફેડરેશનને રશીયાના આફ્રિકા ખંડમાં થતાં પગપેચારા સામે જે ચેતવણી આપી છે તે બીન-ગોરાઓને અને સ્થળી પોલી જણાય છે.

બંને રંગના પ્રજાસત્તાકવાદી હોટેને રશીયાના વધતા જતા પ્રભાવથી બહુસમજી થવી જોઈએ, રશીયાના યુગ પેચારાનું કારણ એ છે કે મધ્ય આફ્રિકાના ફેડરેશનના સંસ્થાનોમાં પાર્ટનર શીપનો આદર એવો અમલમાં મુકાય છે કે જેનો બીન-ગોરાઓ એવો અર્થ કરે છે કે, આ એક ગોરાઓના વર્ચસ્વનું બીજું રૂપ છે. બીજું કારણ પણ રશીયાના મહત્ત્વ માટે છે તે એ કે, સાલ્કિ આફ્રિકામાં જીવનની જરૂરીયાતો અને પ્રજાસત્તાકના હક્કો એનો ઇલાકો ફક્ત ગોરા માનવ પુરતો જ મનાય છે એ વિચાર સર્વોચ્ચે પણ આભારી છે.

રશીયા એ આ બધી નમણી બાબતોનો લાભ ઉઠાવી, પોતાનું મહત્ત્વ સ્થાપવા હોમલ કરી અને એક પછી એક દેશો સરકાર અને બીન-ગોરાઓ જે સત્તાનીચે તેમને સમાન પણે વસતાવ બળવાનો હોય તેને પોતાના મીન લરીકે વીધારે અને આવકારે, તે માત્ર તેમનો જ છે કે જે ગોરાઓ કાળાઓને કચડે છે. રશીયાને અને કોલેમ્બીસને ખરાબ બસવા આકાશ અને પાતાળ એક કરાય છે બધારે બીજી તરફ એક હથ્થુ રાખે—પ્રજાસત્તાકના માથ નીચે બીન-ગોરાઓને કચડી નાખનારે સ્થાપીત કરાવું બધાં છે. આ પરીસ્થિતિમાં બીન-ગોરાઓ એમના રશીયા તરફના આ, વિરોધને સામે આવી નથી શકતા.

આઝાદ ફ્રીયાને રશીયાના આ ખંડમાં પગ પેચારની ચેતવણી આપનારા બાબતોની કરી અસર થ.વ એમ અમને નથી લાગતું. અમેરીકા અને યુરોપ બંને પક્ષોમાં દેશો રશીયાના આ પગપેચારા વધને કદાચ સર વેલેન્સકીના કરતાં પણ વધારે સારી રીતે જાણી અને જોઈ શકે છે. પણ બંનેમાંથી એક પણ રશીયા ની આ આમે ક્યારે જો તેઓ ગોરાઓનું વર્ચસ્વ કાયમ રાખવા ઇચ્છતા હશે તો સારી રીતે તેને શેરી નહીં શકે.

રશીયાના આ પગ પેચારને અટકાવવાનો એક જ પ્રયાસ છે અને તે એ કે, પ્રજાસત્તાકના ખરા આદરોને અનુસરી ફોટોડો બીન ગોરાઓને સમાન પણે વર્તીવ મળે અને કચડવાની નીતિને નાશ કરે, આફ્રિકન, ઇન્ડિયન અને કલડોને આઝાદીની જે જરૂર છે તેના સ્વીકાર થવો જોઈએ, જેનાથી ફક્ત ગોરાઓને જ લાભ મળતો હોય તેને સાચવવા માટે આ રંગીન હોટેલ ઉત્સાહ ધરાવે એમ માનવું એ જોડુ જ જણાય.

આજે આ દેશમાં અને ફેડરેશનના દેશોમાં કમનશીબી જે બનવા બની રહ્યા છે તે જોતા આ દેશો બીન-ગોરાઓનો સમાન હક્ક સ્વિકારી રશીયાને દુર કરવા મોરચો માંડતા હોય એવું નથી જણાતું. સાલ્કિ આફ્રિકાના ગોરાઓએ હમણાજ એવા એક પક્ષને મતો આપી મુટયો છે કે જે બલીએકમાં આવે છે, સાલ્કિ ફેડરેશનને હમણાજ પણ પ્રધાનને બદલી દેવા પણ હથાળે નિમ્યા છે કે જે ગોરા પ્રજાસત્તાક માનનારા છે. આ બધાનો અર્થ એ જ થાય કે ગોરાઓ ભયાંકર સુધી અને ત્યાં સુધી કાળાઓને કચડી ગોરાનું પ્રભુત્વ કાયમ રાખવા મથે છે. આવા પાતાવરણમાં બે બીન-ગોરાઓ એમ માને કે જે હોટેલ બલીએક

નો નાશ કરવામાં આવે છે તેઓ તેમના ચિત્ત છે તે તેનાથી આશ્ચર્ય પામવાને કશું જ કારણ અમે નથી જોતા.

બલીએક એ જ એક વસ્તુ છે કે, જેનો નાશ કરવા રશીયા મજબુત કામે કામ લેવા ઇચ્છે છે.

રશીયા આફ્રિકામાં પ્રવેશવા ઇચ્છે છે

સાલ્કિ રશીયાના ફેડરેશનના પણ પ્રધાન સર નિલાનકીચી બજાનું હૃદય કે રશીયા આફ્રિકામાં પ્રવેશ માટે તાકતો મેકું છે. પક્ષીમના નવા દેશો ભરાવે બીજા સવાલોમાં મુકવામાં છે ભારે તક જોઈ રશીયા અંદર મુકી જશે, આથી પક્ષીમના દેશોએ વધારે મહત્ત્વના સવાલો પાછળ વખત ન બચાવવો જોઈએ એમ માનવું છે.

આફ્રિકાના દેશોમાં જોડોને રસ છે અને નેટો પાસે વાળા તમા બીજા પક્ષોમ દેશોએ ભોમકાઈ રશીયાની એક હથ્થુ સત્તા સામે પડકાર કરવો જોઈએ.

ફેડરેશનને અને સાલ્કિ આફ્રિકા ને ચેતવણી આપું છું કે, રશીયાથી ચેતતા રહે, રશીયા પોતાનો વિશ્વાસી માથે આપણા દેશો પરથી મેળવવા મથે છે. આફ્રિકામાં જે પંડી જ

વેલેન્સકી થાય છે તે પણ બાબતો છે જે રશીયા જાણે છે.

સુમાલીયા કે જે દેલ આફ્રિકા થઈ થયું. મહત્ત્વનું રશીયા માર્ગે છે તેમાં રશીયાને, જે પગ પેચારો કરી દીધો છે. ફેડરેશનમાં જ તે દેલ આઝાદ થવાનો છે.

એક આઝાદી-રશીયાની સરકાર સુમાલીયાની દક્ષિણ સરકાર સુધી ૭૫૦ માઇલ થાય છે. સુમાલીયા રશીયા માટે એક સારામાં સારી કાનપી થઈ પડશે કે બધાંથી કમ અને સાલ્કિ આફ્રિકા સામે તે કંઈ પણ રહે.

સર વિલાનકીચી બજાનું હૃદય કે અમેરીકા કે બ્રીટન આફ્રિકામાં જઈ રસ મરાવતું હોય એમ અને નવી લાગણી. આ દેશો નથી જાણતા કે રશીયા આફ્રિકાની કલ્પિતે કેવી નબરે જાય છે.

આઝાદીની ચળવળ કેવળતની નથી

યુનાઇટેડ સ્ટેટ્સના, એક રીપાઈમેન્ટ ના એક સીનીયર એડીટરે જણાવ્યું કે, આફ્રિકાના રાષ્ટ્રને આશીર્વાદ મળે કરવા અમે વિચારી રહ્યા છીએ.

વખમાં તેઓએ જણાવ્યું કે આ મદદ કેવળતની આઝાદીની ચળવળને નહીં કરવામાં આવે. અને આફ્રિકા ના સુરોપીયન સરકારોને જે પાપ માલ પણ નથી કરવા મામલો, આફ્રિકાના એકા બામના દેશો ગોરાઓની સત્તા નીચે છે છતાં પણ આફ્રિકાનું સારી આફ્રિકાનો કાયમ છે. સુનાઈ ડે સ્ટેટ્સનો જે આદર્શ છે તે પરદેલ નીતી સામે પણ સાંકળવો જોઈએ, સમસ્ત સુરોપ આપણી પાસે આજ રાત્રે છે કે, આપણે આફ્રિકાને સર્કર બનાવવા મદદ કરીએ.

મદદ માટે અમે કાલ તો પૂર્વ સુધિકા રમી રહ્યા છીએ. જેથી અમે પણ આશીર્વાદ મદદ કરી શકીએ, અને પરદેશનાં કાપને પણ કપાલ આપી શકીએ. ઇંગ્લેન્ડની એકમાં વિશ્વાસીઓની જે બાંધી કરાશે. નાના નાના ખાનગી સાહસોને ઉત્તેજન આપશે. અને જીવન 'સિરકુ ઇન્ડુ' બાવના મચાવ કરાશે.

સરકારોમાં જે નેતાઓ છે તેઓ એ જ જણવાની જરૂર છે કે કેવળતની આઝાદી, પરદેલની સત્તા નેટોની જ અસર છે. આઝાદીની ચળવળને સામનો કરવા માટે જે નાણા જોડોને તે આપણે આપવા જોઈએ.

વિનોબાજી કહેવેને અંજલી અર્પે છે

આજે વિનોબાજી કહેવે સત્તા બંદી 'અન્ન-મૌતસ્ય' પ્રસંગે અંજલી અર્પેલા જણાવે છે કે; મહર્ષી કહેવેની સેવાઓ દેલ થઈ થઈ મુલ્યવાન છે. બોટોસ રાજ્ય ફરશીયાનું સામાજિક કાર્યો અને પછી રાજ્યીય ક્ષેત્રમાં કાંતીઓ આવી. પણ કહેવે, કહેવે સામાજિક અને કાર્યો ક્ષેત્રમાં પોતાનો હિસ્સો એક મારો આપી દેવને ઉત્તમ નોમરીકાની ભેટ થરી છે. આ બધું છતાં તેમની સેવાઓની કદર આપણે કરી શકીએ તેવું નથી તેથી અંજલી કહેવે કું આજે અમને તેમની સામે નમસ્કાર છું.

ગ્રુપ એરીયાઝ લેડીસ્મીયમાં

ગ્રુપ એરીયાઝ એડાં જે લેડીસ્મીયમાં જેકું કલ્લુ તેને કુલોમ રોડનો હતો કલ્લો મારે નહીં કયો છે. આ સાથે હોદોએ તરફથી મી. જે. જેન. સોજ તેનો વિરોધ કરતાં જાણી-વું કલ્લુ છે, આં ૧૨૬ હોદો મલોગીન. મકાનો છે. કુરોપીયને તરફથી સેડી કમીયના એક કુરોપીયન એકરની મી. કોરોરે જાણીવું કલ્લુ છે ૨૨ હોદો વેપારીઓ અને ૪૫ કુરોપીયન મકાન મલોગીને આ કામરો માણુ પડશે. આ જન્ને કલ્લો, મી. સોમ અને મી. કોરોરે લેડીસ્મીયના મેથોડીસ્ટ અથ, આર્થ સમાજ, ના-ક અથ, મરેસા, મોરેસા, રેન્ડ અને રેન્ડ વેપલ્સ સંસ્થા અને નાદાલ હન્ડીયન ડેમિસ તરફથી સુદાયમા પ્રતિનિધિઓ છે.

આ રસ્તામા કલ્લુ જે કલ્લોનો મકાનો છે કે જેની આખરે કોમલ ૧૧૬૩ થાય જ્યારે હોદોએની મીલકત

ની ૧૫૩,૫૪૫ કીમત થાય અને મોરોએની ૩૮,૪૬૦ થાય છે. આ આકાશમાં મતાની હોદોએને કલ્લુ ગુઝ થાત થશે જે મતાવવામાં આવ્યું કલ્લુ. આ લતામાં સાત જનરલ કીલર, સાત ફેલ પ્રાઇમર, કુમરની એક, કેમર ફેસર એક, ફેરો સુડીયો એક, મોટાર બસ એક, અને એક પ્રી-ડીમ પ્રેસ તથા જે સાયકલોની કુકાનો છે.

આ લતામાં બધી મળાને વરતી, કલ્લોની ૪૩, હોદોએની ૫૧૩, આફ્રિકનોની ૪૫ અને કુરોપીયનોની ૩૮૦ની છે. સમસ્ત કલ્લોમાં કલ્લોની

વરતી ૫૦૦ની છે જેએ ૧૦,૦૦ જેટલી આસરે હુદી થર. જે તેનો તેઓ આખા લતાની મુનીસીપલન. અંદાજ મુજબ ૨૦૦,૦૦૦ની મીલકત હી રીતે ખરીદી કરશે.

આથી આ પ્રતીનીધીઓએ જે એરીયાઝે મીમ એરીયા તરીકે જાણવા મલામથ કરી, કતી. કારણ આ વસનારોએને આ વિષે કયો હરીપાદ નથી.

ગ્રુપ એરીયાઝ કમીસન સાથે કલ્લોએ પોતાના પ્રતીનીધીને નહોતા મોકલ્યા.

તેની (૪૫૨ની) જે ઈચ્છા પ્રદર્શ થઇ છે તેને માટે આપણે કમરનો આભાર માનવાને છે. આ તો જે નેશનાલીસ્ટોનો અને કમરો કુલોસ લોલનાર કુરોપીયનો નો આભાર માનું કુલ જે જેઓએ મત આપી આજે મદુમતીમાં આપણે ને મુટયા છે.

સુન સુદ્ધ ન કરવાનો કરાર કરશે

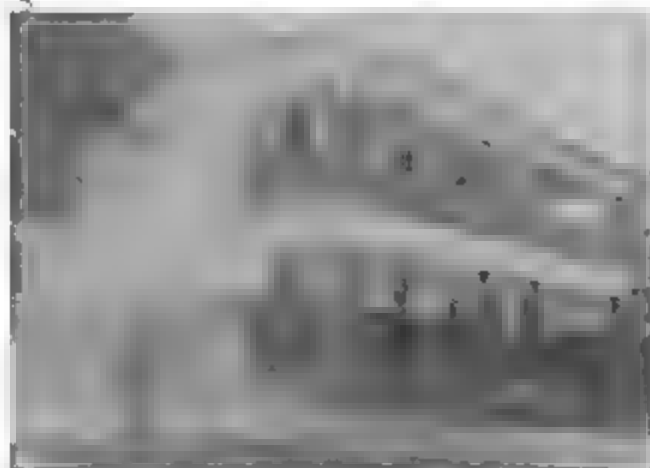
પાકિસ્તાનના વડા પ્રધાન યુને જાણીવું છે જે હોદો સારી રીતે જે સવાલો મુખ મુખવાથ છે એનો નિષ્કલ લાવે એ પ્રદ ન કરવાના કરાર પર તે સહી કરશે.

પંડીત નહેરુએ જ્યારે શોકસભામાં એમ કહ્યું છે, આજે પાકિસ્તાન અને હોદો વચ્ચે જે સંજ્ઞા છે તે પાણીના કે કમરોના સવાલોથી નથી કયો. પણ પાકિસ્તાન હોદો માટે પિત્તકરની જાવના સેને છે તેને પરીચાએ છે.

યુને નહેરુના આ જાણીવુંને જાવના આપતાં જાણીવું છે, પાકિસ્તાનના જાણીવું આખરે આજે થયું છે. પાકિસ્તાનને હોદો સાથે કુલોએક વિવાદ થીલુ કરીએ નથી. પણ આજની પરીસ્થિતી નહેરુના પાણી અને કમરોના સવાલથી જીવી થવા પામી છે. આથી જન્ને ફેરો વચ્ચે મીની બચે સંજ્ઞા લેવેલ થાય કે જ્યારે આ સવાલનો ન્યાય જાયો ઉકેલ આવે, જન્ને એક બીજા પર પથ્થર ફેંડે તેનાથી કાર્ડન સાર પરીચાએ નહી આવે અને મને લાગે છે કે નહેરુ મારી સાથે જમત થશે કે જન્ને ફેરો ના વખતનો અને નાણુનો જાવ આ સવાલ પર કરવા કરતાં સંધી કરતી સારી થશે. આમ નહીં હરીએ તો કુનીયા સાથે આપણે જન્ને ફેરો હારી ને પાદ જાનરું.

— ૦ —
આભાર સ્વીકાર
વેન્ડરીયલ પાર્ટ રોડો,
કુલિવાલ પા. ૨-૨-૦૦
જ. હી. મીસ્વો જેન્ગમ્ હી. ૧-૬
જેરામલાઇ મકનલ અધર્સ,
ખોટલ પા. ૧-૧-૦૦

કસ્તુરબા ગાંધી શાળાના નવા કલાસો

શ્રીનીકસ સંસ્થામાં આવેલી કસ્તુરબા ગાંધી મુવમેન્ટ એડેડ હન્ડાયન શાળા ના ને સાત કલાસો ૧૯૫૪માં ઉપાડા મુકવામાં આવ્યા હતાં તે એવા પડવાથી બીજા ચાર કલાસરું એક મકાન બાંધવામાં આવ્યું છે.

આ ચાર કલાસ કમની તા. ૧૫-૪-૫૮ના ત્રીમતી સુચીલ ગાંધીએ રટાફ અને શાળાના બાળકો તથા મી સોરામજી કસ્તુરબા અને બીજા મી. એસ. નાવકરની હાજરીમા ઉપાડા મુક્યા હતાં. મી. નાવકરને તેમના શાખની કલર કરતા કુલ કારથી સારવાવામાં આવ્યા હતાં. અને પ્રજાંને અનુસરના જાણીવું કરવામાં આવ્યા હતા.

કુલ ૧૧ કલાસોમાં ૪૮૦ બાળકો હવે શિક્ષણ લે છે અને ૧૨ શિક્ષકોને રટાફ છે. આ શાળા ઉપાડી મુકતા હતાએને અને બીજરને આભાર મી. એસ. જેનથી તરફથી આનવામાં આવેલ હોનો.

રટાયડમ ઈશ્વરનો આભાર માને છે

વડા પ્રધાને એક નીવેદન દારા જાણીવું છે કે, આ ફેરો ઉમરો પછ તેજનલ પછ હરી સતાપર આવે છે. અને ફેરો જે આશામાં રાખી છે તેને પ્રમાણીક રહેશે.

પદની રંગભેદની નિતીને લીધે ફેરો હરી એમને મુટીને સના આપી છે. કારણ તે એક જ રંગનો છે કે

જેથી ગોરાઓ આ ફેરમાં રહી કો અને બીન-જેરોએ તરફ ન્યાયથી વરતી રહે. આફ્રિકાનસ અને કુરોપીયનો વચ્ચે સારો સંજ્ઞા બાંધવે જે આ પદની એક કસોટી થશે.

વડા પ્રધાને વધુમાં કહ્યું — આપણે એક પદ તરીકે, પંથરના માથાંફાંન માટે અને કમરી જતા આ મુટવળીમાં

હ. આની મુટણી પર કુનીયાનો મત

સુરીસના કમીનીમ ન્યુઝ પત્ર "લી મેન્ડી" પોતાના અગ્રભેષમાં લખે છે કે, "નેશનાલીસ્ટ પદનો વિભવ જે આજે જ્યારે મોટા બાળના આફ્રિકને આઝાદી અથવા રવરાજ્ય માટે મળવળ કરે છે ત્યારે પદકાર ૧૫ મહાપ.

વધુમાં તે પત્ર કહે છે કે, કદાચ સા. આફ્રિકા ભેરકારી પુર્વક જ્યારે મોદા અને કાળા વચ્ચે સંધી કરવાનો સમય થશે છે તેને અવગણ્યું હશે. કાળાની મુલેજા પર સાથે આફ્રિકાની આખાડી અવલંબેલી છે. ફેરમાં સ્વયંપાલી આફ્રિકન એરીયન કોરીસ અને આઝાદમાં બરાલસી ખરીપદ અને બીજા કિલસાસો સાથે આફ્રિકાના કુનીયને કુલે કરી નાખવા કદાચ હવે ઉતાવળ કરશે."

હંડન્ટ બીજુ એક વેપર કહે છે કે, "આનો અર્થ એ કે, કમનવેલમાંથી સાઉથ આફ્રિકાનો હવે જાત આવશે.

"કુનીયા જન્ને સમસ્ત આફ્રિકા જ્યારે જાડી સમાનતા માટે અજવળ કરે છે ત્યારે નેશનાલીસ્ટ પદની પ્રલાપકાવળાની નીતી થયું મંબોર અસરકારક બનશે."

રરીડીલ કમીનીમ ન્યુઝ લખે છે કે, "ફેરોનો સાથે પોતાના સાથે સહકાર કરવાના બારણા આ મુટવળીમાં હવે મંથ થઇ ગયા છે."

કુકા મરચા
કે રત્નની બેથ ૩૦/૬, તથા આરીકનના લોલોના જાવવામાં આંક સામી કાકરીના ડાનના ૨૫,૬, નાની સામીના ૩૦૦ ૭/૩.
એકર સાથે નાણા મોડલવા,
MAARMANS PTY LTD.
Box 26, Phone 128,
Brits Transvaal.

નારી જગત

નાણા ઉપયોગના એ વિશીન ચિત્રો

ચિત્ર (૧)

ફિરોઝના ક્રેડિટ મી. મારટીને ચોતાની રૂઝ વર્ષની પ્રતિનિધિ ૧૦૦ ફાઇન ૫૬-૬૦ને ખર્ચે કરી હતી. તે ઉપરાંત પ્રતિનિધિને ખર્ચે કરનાર પાઉન્ડનું ઘર બેટ આપ્યું હતું. કન્યા મારે ૫૦૦ પાઉન્ડનો કન્યા ફેસ કરાવ્યો હતો. આ એ ચિત્રમાં ખર્ચે કરાયેલું હતું કે મી. મારટીને પાસે નાણાં થયાં હતાં કે કે પ્રતિનિધિને ખર્ચે કરવા માં આવી કે તેમના એક એકરમાં સોનું છે. આથી એ એકર પાયા બાપ પાઉન્ડમાં રેડી માયું હતું.

કે નાણાના ઉપયોગની બીજી બાજુ જુઓ.

ચિત્ર (૨)

અમેરીકાના બેન ડી. રોઝેન્બર્ગના પિતા પાસે થપ્પી સંપત્તિ હતી. તેમ ના એક મિત્રે તેમને સલાહ આપી કે, 'તમારી આ દોહલ કિચરે કિચરે એટલી વધી રહી છે કે કપારેક એમ થી તમારો કાટરો પછી એ થન નહી રહે પણ ફાર ગોળી બની રહેશે. આથી કાકાપણ બચુ' એ ચર્ચે કે તેમ બને છે પહેલા સંપત્તિ કાન કરી ડેને જોડાઈ કરો.'

આ ઉપર બાપ બેટાએ બનને એ પુર્ણ વિચાર કર્યો અને સંપત્તિને છુટી કરવા જઈ. ૧૯૦૧માં વિગાનના સંરોધન માટે—ઈરેના—એ સાખ રોબર તેમને આપ્યા. પછી તે માટે એક મકાન બાંધવા પર્માસ લાખ રોલર બીબ આપ્યા અને બધુ મળી આ વિગાન માટે છ કરોડ ડોલરનું દાન કર્યું. મેંવારે બાપ કરે દિકરો દાનની કર્યા કર્યા બરર છે તેવું સંરોધન કરે. નાણાં અમે તેમ નરોતા ખરચવા. પાયા કરોડના સેરોનું એક ફરે બનાવી બાપે બેટાને વાપરવા તે સોંપ્યું.

આનું નામ 'રોઝેન્બર્ગ ફાઉન્ડેશન' છે. આ સંસ્થાએ પરરોસેમાં આજ સુધીમાં ચોતના નાણાંનો સફ-ઉપયોગ રોમ નિવારણ માટે કર્યો છે. બેને અમેરીકામાં એક દેવળ બનાવ્યું. એક સરસ પાર્ટી એમને મળી મળ. પછુ એ પાર્ટીએ દેવળમાં કામ કરવાની બેનને ના પાડી કે 'ના, તમારા આ દેવળમાં મારાથી કામ સંભાળાશે નહિ. કારણ કે, તમે વધુ પડતાં બનવાન છો. જનતાના સોયા બનવાનનાં દેવળ નો કે પદવી છું. એવી મારી પિણાજુ કે રોમ રીન પર્માસ કરતો નથી. કે અહીં કામ રહી રહે.'

બેન દરેક બચાવ્યું : 'પણ તમને બાહ્ય ખર્ચા કે મારી દોહલને કારણે લોડ. તમને વગેવળી, બેના

કરતાં તમારા ધર્મના વિચારોને કારણે લોડ મારી વધુ વગેવળી કરશે. બેનો તમને ખ્યાલ છે ખરો ?'

પ્રખ્યાત રેડીમે સીડીને પછ રોઝેન્બર્ગે ત્રણ કરોડ પર્માસ કામ આપ્યા હતાં.

પિતા પ્રતિનિધિ સંપત્તિના સફરપરે મ થી હતો તબીબી મેકમા હતાં. 'મારી મોટામાં મોટી કમાણી ફેસ તે એ મારો આ પ્રત છે.'

૧૯૪૭માં બેનના પિતાનું કદ વરસે અવસાન થયું

૧૯૪૮માં છ બાળકો મુખી બેનની પત્ની યુબરી મર્થ. આને તેમના ૮૦ વર્ષના છે અને બીજી લગ્ન ૧૯૫૭ માં કર્યું છે.

૧૯૫૧ થી ૭ બાળકો મુખી બેનની પ્રતિકાસ તે પછો કામો છે. છતાં કેકામાં બેનને તે આજથી આશરે બે અબજ વરસ પહેલાં અવકાશમાં મુખીએ આવી નિકારિકાના કોઇ જગ્યાતથી નાનમોટા અનેક સુખમાંના એક સુખમાંથી આપણી પુરવી છુટી પડી. ત્યારે એ માત્ર ધર્મધર્મને જોલો

જ હતો. તમને માનવામાં નહિ આવે કે આ ધર્મધર્મતા જોળાને કરતાં બને તેની આસપાસ વસ્તાવરણ રચાતાં બીબ એક અબજ વર્ષનો કાળ વીતી ગયો. પુરવીને કારવામાં ધાધમાર વરસાદે બદલવનો અ.મ બન્યો. પુરવી પર નર્મ નર્મ ચોક્કસ હતા તે વરસાદના પાણીથી છલેછલ બરાધ ગયા અને સુખ બન્યા. કાળ કરે વાદળો અને વરસાદનું પ્રમાણ પદ્મ મયુ અને પુરવી પર સુખને. પ્રકાશ પહેાવવા કામ્યો. સુખ પ્રકાશ થી વાતાવરણ ચેતનવંત બન્યું. અને પ્રાણવાયુને કારણે પુરવી પર જીવનને પ્રવેશ થયો. જીવનની શરૂઆત બજ માં થઈ, કો પહેલાં થીસ જેરી વન-રપતિ જી. ત્યાર પછી પાણીમાં બેલીયા જેવા સુદમ જગતનો જન્મ. ત્યારના કોઈકાં વિનાના જગતો થયા. સમય જતાં તેમણી મહાધીમો બની. તે પછી બજ તેમજ રમજ બને પર જીવી શકે એવા પ્રાણીઓ થયા. અને એમ કરતાં કરતાં સરી-સપ વંશના વિચારકામ પ્રાણીઓ જુદાં અવા. બજ ને રમજ પછી હવામાં ઉડી શકે એવા પંજા વિનાના પંખીઓ આવ્યા. અને છેલ્લે સરતન પ્રાણીઓ અસ્તીત્વમાં આવ્યા. ઉતરો ઉતર તેનો વિચાર વાનર સુધી પહોંચેલ વાનરમાંથી આદિ મનવ અને તેમાંથી આપણે—આજના મનવી

એક આવ્યા. એટલે કે પુરવીના બન-ખ બાદ-કોડ અબજ વર્ષ પછી અને આજથી ૫૦ કરોડ વરસ પહેલાં માનવી અસ્તીત્વમાં આવ્યો.

—૦—

સોવિયેત સંઘમાં રાજ્યમાં ૧૦ લાખ ઉપરાંત જીમી કાળાઓમાં ફેળવણીનું કામ કરે છે.

સોવિયેત રાજ્યમાં ૨૫૦૦ જેટલી ઓઝો સારિ અને હાઈબ્રીડેશન કરાયે છે.

સોવિયેત સંઘનું બહેર બંદરેસતી ખાતું ત્યાંની સી પ્રધાન સંભાળે છે. સોવિયેત સંસ્થાન સંસ્થાઓની પ્રવેશ સળાઓમાં ૬૦૦૦ જે ગોઠાનકો કામ કરે છે.

કેરળીય પ્રજાસત્તાકના નાયબ વડા પ્રધાન પરદેશ ખાતાના પ્રધાન આર્થિ-નિયન પ્રજાસત્તાકના નાણાં ખાતાના પ્રધાન, ભેરવિયાના નાયબ ખાતાના પ્રધાન અને રસિયન પ્રજાસત્તાકના સંસ્કૃતિક ખાતાના પ્રધાન ઓઝો છે. બધી મળીને ૨૫ સોવિયેત નારીઓ પ્રધાનપદ સંભાળે છે.

—૦—

—ગોધરામાં માપ સિવાયના જગાવોની કાષાઓ તરફથી કલ્લ કરાઈ. સુખરાખને કાષાઓ વચ્ચે પહેલે ગકામકોનો આ રીતે અંત આવ્યો છે.

ચુલિયી માટે ઉપયોગી

ફલાવરની ચેટીસ

અનાવજાની રીત

સામગ્રી : એક રતલ પટાસા, ૦૧ ચીર ફલાવર, બીજા, ખાડ, મીઠું, છાંય પ્રમાણસર, સીમાં મરમાં, કોમખીર, લીલું, કોપર્ક ને તેલ.

બનાવવાની રીત : પટાસા બાજીને છુટી મીઠું બેળથી બાણુએ મુખી રાખવા, ફલાવરને વરાળે બાજી મળણીમાં રાખીને કાબીને પાણી નીતારી નાંખવું. એમાં લીલું નીચોળી ખાડ, મીઠું, છાંય, કોમખીર, વારેલાં મરમાંને કોપર્ક બેળની મસાલો તથાવાર કરશે. પછી બટાટાની માવાની નાની નાની ગોળાઓ કરી કાપમાં દબાવી વચ્ચે ફલાવરનો મસાલો મુખી જોળ જોળ વાળી તેલમાં તળી લેવા.

મેનેને નરી વાનગીઓ નીચેના સરનામે જોશકલા વિનંતી છે.

'Indian Opinion', P. Bag, Durban.

આર્યનાના પુસ્તકો

કીમદ અગવદ ગીતા	૫ ૬
શીવ મહાપુરાણ વીધી	૨ ૭
અધિક આસની કથા	૨ ૭
સરથ નાશાયવની કથા	૨ ૭
સોળ સોમવારની કથા	૨ ૭
અશ્વત્થ ગીતા	૧ ૩
માયમી પાઠ	૧ ૩
કુર્મ વાલીસા	૧ ૩
ચી લક્ષ્મી નાશાયવ પાઠ	૧ ૩
શીવ આલીસા	૧ ૩
ચી મહાલક્ષ્મી પાઠ	૧ ૩
બકિત સંગર	૧ ૩
ચી ભવ્યપતિ પાઠ	૧ ૩
શનિચરની કથા	૧ ૩
લગુમાન આલીસા	૧ ૩

ઉપરના પુસ્તકોનું પાસ્ટેજ માફ છે.

★

BHARAT MUSIC SALOON

AND BOOKSELLERS

(Corner Grey & Lorna Streets)

286 Grey Street,

Phone : 29488.

DURBAN.

મૌલાના આઝાદ

મેઘાવી કુમાર

મૌલાના આઝાદ કલામ આઝાદ ૧૯૬૨ માં સોળ વર્ષના હતા એવે વેમને એક મહત્વને પ્રસંગે જાહેર બાપણ કરવાનું નિર્મત્રણ મળ્યું હતે છે. નાની નાની સભાઓ આમળ ને સાક્ષિપનાં અભ્યાસી મંડલો આમળ તો એમણે વ્યાખ્યાનો આપેલાં. પણ હાઠેરમાં મોટા મોટા પ્રતિષ્ઠિત માણસોની સભામાં બાપણ આપવાનું નિર્મત્રણ મળ્યું એ એમના જીવનમાં એક અપૂર્વ પ્રસંગ હતો. હાઠેરમાં 'અંજુમને દિવાનને કલામ' નામનો સંધ છે તેણે 'લિસાતુરિસદક'ના કમકદાર મેલો જાનવાર તંત્રીને ૧૯૦૪નું વાર્ષિક વ્યાખ્યાન આપવા મેલાવ્યા. તંત્રી શેખ ને કેવલ કદી એની એ લોકોને કંઈ ખબર નહીં હોય એમ દેખાય છે. સર શેખ અહમદખાનનું ચરિત્ર જાનવાર ખદાકવિ હાથી, હુદુના નામાંકિત મહાવેપક નજીર અહમદ, કવિતાના હોત્રમા પોતાની પ્રતિભાને મલે જગત રહેલા સોળ મહંમદ હકમાલ પૂવેજી અનેક પ્રસિદ્ધ પુરો સભામાં હાજર હતા. 'ધર્મ' અને સુદિ એના સંબંધ' વિશે બાપણ યવા

આ પહેલાં ૧૪ વર્ષની ઉમરે, અણુક કલામે કવિતા ઉપર પણ કામ અજમાવેશ હતો ને તેમાં સરળતા મેળવી હતી. તે ઉપરાંત 'નેરબી આકશ' કરીને એક પત્ર હતું ને તેમાં હુદુના જમતા કવિઓનાં કાવ્યો જપાતાં. અણુક કલામ એ પત્રને માટે કાવ્યો જાપતા, એટલું જ નહીં પણ કવિઓના કુટાવરામાં જાય પણ ભેતા. કથકતામાં મહાન રીચ નાખેને હતો છે તેની પાસે જમતા તેમ જ ઓહ કવિઓ એમ યતા ને કવિતાની રમજત જમાવતા. પાદપૂર્તો મટે એક શીટી આપી તેના પર શીકાઓ રચવાનું તેમને કહેવામાં આવતું. બાળકવિ અણુક કલામ એમાં અણુક જાય ભેતા, ને હંમેશા એતામોની વાહવાહ મેળવતા. હુદુના અણુક રામર માલીમના સિવ નાદિર ખાન નામના એક કવિ વપેદક હતા તેમ જાનરક પણ હતા. તે તો જાની યકતા જ નહીં કે આ જોહરો ખરેખર પોતાનાં રચેલાં કાવ્યો સભામાં રજૂ કરી શકતો હતો. એમને તો એમ જ લાગતું કે નકહી એ કેલ પુરતો થાવી તફતી કરી લાવતો હતો, અપવા તો કેલ મેડી ઉમરનો મણસ પોતાનાં કાવ્યો એની પાસે રજૂ કરાવી એ ઉકરને અધરિત કીર્તી જાપાવતો હતો. એક દિવસ બાપણ આ માળ કવિ જોપીએની એક કુટાવમાં પુરતો ભેતા હતા એવામાં નાદિરખાન એ રરતે યધને નીકળ્યા. એમણે તરવ

જ, આ માળકવિને દાક ચરીને મેલાવ્યા, ને કહ્યું. "આપણા કુટાવરા માં તમે કવિતાની શીટી પર શીટી અમડાવે તો શયો છે, પણ એ તમારી પોતાની જ રચેલી હોય છે એ હું કેની રીતે જાણી શકું? તમે કહેની પાસે રચાવી લાવતા હો ને તે તમારી છે એમ કહેતા હો તોયે કેને ખબર? પણ તમારી જાણો આજે, હું અહીં જ તમારી ખરીદાં શર્ક. આ એક ચરણ છે—'વાદ ન હો, શદ ન હો, આવાદ ન હો.' હવે એની પાદપૂર્તી કરો." આ કથળીને આપણા માલકવિને ચીક તો ચડી. પણ તેમને પોતાની કક્ષિત્તું 'પારપુ' આપવાનું હતું એટલે અમ ખાઈ મયા, કેવને રેહી લીધો ને તરત જ કવિતાની શીટી પર શીટી ફેંકવા ચડી. નાદિરખાન તો કાક જ યધ મયા ને સખતલ કે દિશામાર કાદે ચૂકી કુટાવની સામે રરતા વચોવચ નામવા લાગ્યા ને આનંદના ઉલાસમાં આની છુમ ખાડી ને કહેવા લાગ્યા: 'જુલાન બધા! જુલાન બધા!' જુલુગે નાદિરખાને કણુક કહ્યું કે, 'હું આ ઉકરને આજ લગી લેવાણ ને રંગે આનતો હતો. પણ આ તો આનનાં યણુક કવિઓને ટપી જાય એવો છે."

(આણ)

મહાદેવ દેસાઈ

(અણુ. ચંદ્રશંકર શુક્લ)

(મૌલાના અણુક કલામ આઝાદનાં મી).

સેવા બાવી એજન્ટો જોઈએ છે

સ્વાર્થ સાથે સેવા થઈ શકે છે. કુનીયાની શાંતિ માટે કાર્યકરો મહામા ગાંધી સ્થાપીત "ઇન્ડિયન ઓપિનિયન" પત્ર માટે નવાં પ્રાકકો વધારવા, જાહેર ખખરો મેળવવા તથા દર વર્ષે લલાજીઓ ઉધરાવી મોકલવા નાટાલ, કેપ, ટ્રાંસવાલ, નોર્થ અને સંઉથ રોડેસીયા ન્યાસાલેન્ડ, કેન્યા, યુગાન્ડા, ટાંગાનીકા જંજીબાર, અઇરા, મોઝમ્બીક, લોરનડો-માકંસ, લંડન. વિગેરે સ્થળોમાં દરેક શહેર અને ગામોમાં સ્થાનીક સેવા બાવી અને પ્રમાણિક એજન્ટો જોઈએ છે સાઈ કમીશન આપવામાં આવશે.

રેફરન્સ સાથે લખો.
અધિપતિ :
'Indian Opinion'
P. Bag, — DURBAN. S. A.

ઝેરી પ્રાણીઓ

ઉપરની આ અખાર સુધીમાં નાના મોટા અખાર જીવો ને વિચરે છે તેમના યજા ઝેરી હોય છે અથવા માનવ જાતી માટે ભયંકર હોય છે. આમાંના મોટે ભાગે અથવા અપાજ એક નહીં તો બીજી રીતે ઉપયોગી હોય છે અને જાતે તે ઉપયોગ માનવ ને હાનિ કારક હોય છે.

મધમાખ—મધમાખના કંબળી માનવી વણીવાર અરણ્ય પામે છે અને ઘોમ દિવસની દેરાન જતી તો તેના કંબળી યજાએ અનુભવી હશે. પણ તે નાનું પ્રાણી આ સુધીની ઉત્પત્તિમાં કેટલું ઉપયોગી છે એ જોઈએ. મધમાખ કુલો પર એક છે. સાક, માછ, ફળ વિગેરના કુલોમાં પણ વર અને માલ એમ બે જાતના કુલો હોય છે. અમ સુધરા મધમાખ નેપરે એક કુલપર એક છે બારે તે તે કુલને પરામ પોતાના પત્રપર મોટેતો અજાણતા બીજા કુલપર કુચી સંચોય કરે છે. એનાથી ફળ, સાક, માછ વિગેરની પેલાસમાં યજો વધારે માલ છે. પ્રયેક બેતરમાં મધમાખ હોવી યણી જરૂરી જણાય છે. આ ઉપરાંત તે માલ તે આપણને આપેજ છે.

સાપ—સાપ પણ બેતરમાં યજા ઉપયોગી હોય છે. બેતીને તુકચાન કરનારા યજા જીવો આપનો ખરક છે. જંદર એ તો સાપનો મોરાકજ છે. જો સાપ આ પ્રાણીઓને નાક ન કરે તો યજા પાળેને તુકચાન ચ.વ. રોડીની બેતરમાં રોડીઓ પર સાપ વિલાયલા હોય છે. અને રોડીને તુકચાન કરનારા જીવઓને તે ખાઈ જાય છે. ગરમના બેતરમાં સાપ કાચરના રંજના હોય છે અને તેમાં દેહા તથા જંદર ને કાંચરને તુકચાન કરનારા હોય છે તેને તે ખાઈ જાય છે.

ધખરની આ સુધીમાં કદાચ વગર ઉપયોગી નથી પણ તેના ઉપયોગ આપણે જાણતા નથી એજ આપણે અજાન તેમનો કાપરો ભેતા આપણને અટકાવે છે.

લગન પ્રસંગે માટે

અમને મળો.

સુરતી જામજૂના અને રેસપેક્ટેડ છીએ.

શ્રી કેપીટનની અમલ જેમણે નીચે કુનીયનના અને રોડેસીયાના રોડ પસ બાગમાં તમારે કુમારે આવી રસોઈ કરવાને અને કન્ટ્રી હાઉસ.

કેપીટનના બાલકની હોટેલ

(શ્રી કેપ્ટન મીઠાઈ હાઉસ)

એ અને વિક્ટોરીયા રીટના ખુલાખર - કરબન.

ફોન નંબર ૨૩૪૧૪

રેલીશન: KAPITAN.

ધીરુભાઈ પી. નાયક

સુકાદી, સુસાદી, બીજાનાં અને જાનરલ બેનલ.

કોઈપણ અંગત દુનીયાના રોડ પસ બાગની કન્ટ્રી હાઉસ અમલ નીચે કુસાદી કરવા જે રોડ અમારી માસ્ટરે કુર્બાન કરો.

કાંઈ, બા.મ, મોટી, હાઉસ, બારમાલ, પોસ્ટાલ, વિમેરના મોટા અને જાનરલ બા.પીએ છીએ.

ઈ-કમરેસ, પસનલ રેસ, હિસાબના મોપડા લખાવવા જેવું કબીલર-સ કાંઈકેડ રેખારના માલસે-સો. પાસપોર્ટ લેખલ ઉમારેસનને અમલી જાનરોમાં રોડ પસ હી લીધા વિના અમે અંગત સલાહ આપીએ છીએ.

રેસનલ સુખ્યુલલ લાઈફ બેસીસીએસન કોર્સ કોન્ટ્રીયા અને રોડેસીયર ઈન્ટરનલ કંપની લીમીટેડના પ્રતિનિધિ.

Phone : 33-9033.

26 Barkly Arcade,

Cor. 38, Market & Diagonal St., J'BURG.

તાજું ઉમદા ફરેટ

આંખા અલખ, લીલી અલખ, રતાળી અને સુરતની માસમ

માછી છે. આડુ રી ૧-૬ રતલ, લસણ રી. ૨-૦ રતલ,

પાપક નંબર ૧ રી. ૧૦, નંબર ૨ રી. ૮ ૧૦૦.

કુપી અને ચેવલી ખાન બાગ બાગ, પોસ્ટલ જાડું. જાડાડા મોડ થી. ૧૦-૬ લાખી અને રસેર જાડાડા થી. ૧૧-૧ ડબલ.

રોડેસીયા, ન્યાયસેન અને મિલનન રોડેસીયા કોર્સ, લખ સુરત બાગ આપી રોડ પસ વસ્તુ પાસીક કાંઈ રોડેસીયા.

All prices subject to Market fluctuations.

A. KADER & Co., (PTY) LTD.

WHOLESALE FRUIT MERCHANTS

P. O. Box 251. DURBAN.

ફરનીચર! ફરનીચર!! ફરનીચર!!!

બેડરૂમ જુદા, હાઈનિમરૂમ જુદા, બેડરૂમ, હોર્સીંગ એસ, કાર્ડ બેડ બોક્સ ટેરસ, જુક બેડ, ટેબલ, લાઇન કોફીન અને બરીડી લક્ષી, અને પકારી લાલ લેના કુર્બાન નહિ.

—બેડરૂમ, ટેબલ અને કીચન ફરેસર—

કે હમારી જેમણે નીચે લઈવાર લખ છે. લેને રોડ કનેક્શન લઈવાર રહે છે. ખામ લેખા લાવિના પ્રાઈસ લીસ અંગત અને લેખાર આંગત પકારો.

L. MISTRY

51 BREE STREET, BURGERSDORP, J'BURG.

PHONE 33-4691.

BOX 2526.

હીંદની મોટામાં મોટી વિમાની કંપની તમારી સેવામાં

—ધી—

ન્યુ ઇન્ડીયા ઇન્સ્યુરન્સ

કંપની લીમીટેડ

સાઉથ આફ્રિકાના એકજ મુખ્ય પ્રતિનિધિ

રસ્તમજી બલભાઈ રસ્તમજી

૧૪૦ કવીન સ્ટ્રીટ,

ડરબન - નાટાલ.

સેવા અને નિર્ભયતા

માટે અમને મળો.

અધી જાતના વિમાનો અને ઉતારીએ છીએ.

પી. ઓ. બોક્સ ૧૬૧૦.

રેસીડન્સ : ૧૧૧ હક્લેવનથ બેવન્યુ,

ડરબન.

રેલીશન:

બોક્સ : ૨૫૮૪૫

રેસીડન્સ : ૪૧૪૧૩.

આરેતના સમાચાર

—હાલમાં પત્રકારો માટે લેતન નહીં કરવા મોટા પગલે નો નિર્ણય કર્યો હતો તે નિર્ણય સરોવરી અદાલતે રદનાતલ કર્યો છે. આ નિર્ણય વિશે એક પત્રકારોની પ્રતિપક્ષમાં પડીત નહેરુને પૂછાવતા જવાબમાં વડા પ્રધાને જણાવ્યું હતું કે: "હું મારી કિતાવળ માં કમલેક જપસી પડું છું પણ હું મોરોશમાં કુકાવવા નથી છત્કનો. કુપ્રિય કોઈની કુકમલ આપણે તેમ પુત્રથી કાઢીએ?"

—તા. ૧ એપ્રિલથી તા. ૧૩મી એપ્રિલ સુધી સુરતમાં નવા બંધી સખ્તાઈ કલ્પવામાં આવશે હતો.

—પાકિસ્તાને મેરકાવેદે અસાધમાંથી માણસો પકડવા બંધ કરી છે. સુધી નહીં છે તે હાલની સરહદ પર છે અને હાલની માણસોની છે તેમાંથી માણસો પકડી પાકિસ્તાનમાં સપ્ત જવામાં આવતી હતી. આ સામે અસાધ સરહદે મનાઈ છુટક કાઢ્યો હતો.

—શ્રીમ જાનુઆરે એક પત્ર નહેરુને લખી મુકાબલો અને ચેતવણીઓ આપી છે કે તેઓ જે કાશ્મીરના પ્રજામાં નમતુ નહીં આવે તે તેનું પરીણાસ કાઢ નહીં આવે. શ્રીમ જાનુઆરે વધુમાં જણાવ્યું છે કે: મારા જે પ્રિય નહેરુ હતા તેનું અવસાન થયું છે અને નહેરુ છે તે સત્તાંધ અને જીવનમાર છે એની સામે મારે કાંઈ જાન્યું નથી.

—ચોડા વખત પર ડેરજ (હાઈ) માં ૧૯ થપની એક સુવતી સાસુને ત્રાસ સહન ન કરાવી પેતાની છે માસની બાળકો સામે નહીંમાં કુખી મરવા પડી હતી. ટ્રેવેમોએ માણીમારોએ યુવતીને બચાવી લીધી. બાળકો ન ખતી પેલીસે હવે સુવતી પર ખાન નો અને આપવાતને આરોપ મુક્યો. આથી જન્મ દીવની સળ તેને કરવા માં આવી. રાત્રે વચ્ચે પડી અને મારી અપાવી અને થણી. સાક્ષી પક્ષ સુખની અપાવી. આ અગિન'દને પાત છે.

—૬૫૭ માં સારામાં સારી શીશ્યોને મળતું સરકારનું સુવર્ણ પદક મળ્યાં એનોખી બરાત'ને રાજેન્દ્રપ્રસાદે આપ્યું છે અને 'દમ જાડી એક દાસો'ને વડા પ્રધાનનું સુવર્ણપદક મળ્યું છે.

—નવેનર કે દીસેનરની આખરીમાં કુનીયાની બીલીવતની ચેપ્પાવનકીય મેળવવાની દરીશક કલકા આતે રોજવામાં આવનાર છે. ૧૯૫૨ માં આ દરીશક હાલમાં ચોળાઈ હતી. જોરોશીવા, ઉમ્મક, રોડકે-૩, જાલકા, માર્કા, અને હાઈ આમાં બાજ લેશે. હાલના ચેપ્પાવનો અંદ હીરજ અને ભેનીસ રમતમાં ભાગ લેશે.

—શ્રી અંદ્ર સેખર જલ્લે એનો લપાન માં હાલના એલમો હતાં તેમની યુનો ના પ્રતિનિધી તરીકે વરણી થઈ છે.

—હાઈ સરકારે નવરોખીની કોમ્પ્લેક્સ કાપકેરી કે જે બધી જાતોમાં અરે કિવાદી કુકવામાં આવે છે તેને ૪૦ પુરતકે લેટ આપ્યા છે. જેમાં અંધી જીના રવીન્દનાથ ટાંગેરના, જ્ઞાનકર-લાલજીના, પુરતકેનો સમાવેશ થાય છે. આ કાપકેરી માત્ર ૧૧મીના કિવાદી કુકવામાં આવતી હતી.

—જમીન અને ખેતીનું કલેશન કરવા માટે જે મીસન આકરા (ધામા)માં રમવાનું છે તેને મદદ કરવા હાલના સરવે નિમ્ણાત થી રાજ આકરા તેમની ધાની સામે આવી મુકાબા છે.

—પાંચ મરદેશની દિલ્હો જે સારમાં સારી અમેરીકા તરફથી પસંદ કરવામાં આવી છે તેમાં હાલની દિલ્હો "અધર ઇન્ડીયા"નો સમાવેશ થાય છે બીજા આરમાં જમનીની "ધી ડેવલ ડેવલ એટ નાઇટ" કટલીની, "ધી નાઇટ જોર ફેબીરીયા," "નાઇન લાઇનક" નોરવે અને "ગોડસ જોર પેરીસ" કાંજની પસંદગી થઈ છે.

—વોલ્ટરના મદારાજ સ્વાજી યુનિ. ના વાઇસ ચાન્સેલર થી કંસામેનનું બહુમાન કરવાનો નિર્ણય લીધો છે.

—કુંબકના રાજ્યપાલ થી શ્રીપ્રકાશના હરે ૧૮મી ફેબ્રુઆરીએ લાકીમાં કલાપી હાઇ સ્કૂલના મકાનની દિલારોપજ વિધિ થશે

—કુંબકમાં આઝાદ મેદાનમાં ૬૮ કર સાખના અર્થે સરદાર મહેલ જે, જાંધ વામાં આવશે. આ મેદાન નાખ્યાં સરકાર તેમજ જનતા પાર્ટીથી એકમ કરશે.

—કે રવિભોજન દી. પારેખની સુરતના એડીસનલ કસેટર તરીકે નિમણુક થઈ છે.

—જ્યપુર કુધરાઈએ મોલેસા એક કાકાર સમારેબમાં એલતાં વડા પ્રધાન થી નહેરુએ કહ્યું કે આને હવે આપણે ને કને કલમ બેસીને ખુરશીઓમાં પત્ર લખા કરીને મેસતા બાલુ સોડો (કારકુનો)ની જરૂર નથી. આપણને તો જમીન પર કાપ કરી લે એવ. કુવાનોની જરૂર છે. અકમળ ગોલક તપાકે બાલુ સોડો ને પ્રસંગેવાત તેમજ દાયેમાં ખાવડા લેશે તે વધી તેમની જાતને જ મદદ થશે.

—લીશ્ચીરાપશીમા ભેનની સળ ભેમ વતા એક રાજદારી ટેડીએ કુનીયસાંદી ની બી. એ. ની પરીક્ષા આપી લી. આ ટેડી દાવિક કલામખેનો એક રવર-સેવક છે. તેને ચેપરો પહેલા કેલમ લખવા દેવામાં આવ્યા હતા.

—સુરતના આર્ટસિસ્ટ કલેશ મેન્ડુ, એસેસીએસને હાલના વેપાર કલોચ ખાલાના પ્રધાન થી લાલ બહાદુર

શામી અને નાખ્યાંપ્રધાન થી મોરારજી દેસાઈ પર તાર કરીને કુલાકાત થામતા જણાવ્યું હતું કે, ટેકસદાઈલ કમીસનરે, તા. ૨૫મી ફેબ્રુઆરીએ રેમન ધાનના ઉત્પાદનો અને રેમન વજુકારોના પ્રતિ-નિધિઓની સભા મોલાવી હતી હતાં દેશી આર્ટ સિસ્ટ બાન" કલુ વ ખરે-ખરા વપરાશના પ્રમાણમાં ફાળવાતું અને વેચાતું નથી અને તેને પરિણામે બાવમાં ભારે કિલ્લો આવ્યો છે. આથી ટેકસીક સામે મંદ પડી જતાં બેકારીમાં વધારો થવાનો સંભવ છે.

ગુજરાતમાં મોઢ શિક્ષણ

ગુજરાત સમાજ ચિહ્નક્ર સમિતિની મેઢ ૫-૪-૫૮ને રાજ થી કનીયા લાલ દેસાઈને પ્રમુખપદે મળી હતી. સમિતિએ મેઢક સમક્ષ રજુ કરેલા આકાશ કુલ્પ મથા વધમાં કુલ ૨૩૪૨૧ મોઢોને અક્ષરજ્ઞાન અપાવું હતું. જે છાત્રાવાર આ પ્રમાણે છે: અમદાવાદ ૩૬૬, જેડા ૧૭૪૧, સામર કાંઠા ૨૮૧૫, બનાસકાંઠા ૮૦૧, મહે-સાણા ૩૬૫૪, અમરેલી ૪૧, પંચ મહાલ ૫૦૧૧, વોલ્ટરા ૧૫૨૪, બાય

૩૬૪૭ અને સુરત ૩૨૧૨. સમાજ ચિહ્નક્ર દિને સમિતિએ લગભગ રૂ. ૧૩,૦૦૦ કરના વધુ ફાંદો એકમ કર્યો છે.

આ ઉપરાંત સમિતિએ છાત્રામાં જે કાપકર પહેલી અને બીજી મેણીમાં વધારામાં વધારે ઝોડો પાસ કરાવે તેને અનુક્રમે રૂ. ૨૦ અને રૂ. ૨૫ પ્રમાણે રાકઠ કન્યા આપવાનું તેમજ જે કાપકર ૧લી મેણીમાં ૨૫ અથવા બીજી મેણીમાં ૧૫ અથવા વધુ ઝોડો પાસ કરાવે તેને રૂ. ૫૦ મોનક આપવાનું નકાદી કપુ" હતું. આ મેઢમાં કાજરી આપનારઓમાં થી કમ્પાલુ મહેતા અને શ્રી બ્યોલેન્ડામેન શુભ સુરત, શ્રી મનમોહ પ્રમુખાઈ દેસાઈ અમદાવાદનો સમાવેશ થાય છે.

કુકાઈપીય, કનકમ ટેકસ દીલ-સ, લાઇસેન્સિંગ, રેવન્યુ કલેક્ટર-અ અને કનકમેર-અ મારે મથા:

આર. વીકલ
૧૨ બાકેલી આર્ટ, ૩૮ માર્ટેટ રહીદ, કોરનર કાપકેનલ અને માર્ટેટ રહીદ, એકાનીસબર્ગ, રેન ૩૩-૧૬૫૪.

દે સી યે ના

અમારી પુત્રી ચિ. મને. રમા મેનનાં શુભ લગ્ન, કાઠવી નિવાસી, (હાલ રરદનમથ) થી કુલજામ પ્રેમાભાઈના પુત્ર ચિ કાંતિલાલ સ મે, રવિવાર તા ૪-૫-૫૮ ના શુભ દિને નિધર્મો" છે

અને

અમારા પુત્ર ચિ. ધી ર જ લાલ નાં શુભ લગ્ન, અજુદેવા નિવાસી (હાલ મેધગરીશ-મેથાલ) રવ. થી નામરમાઈ જમાનાબાઈની પુત્રી ચિ. સુરેખા ઉર્ડે રવામેન સાથે, સોમવાર તા. ૫-૫-૫૮ ના શુભ દિને નિધર્મો" છે.

ઉપરના બંને પ્રસંગો પર યાત્રિના ધારાધેરલો અને સમાજના સુધારા ના હરોલેને ખાન આપવા બતા પશ્ચાંક સર્મા અને રનેલી-મિત્રોને આ-મંત્રણ મોકલ્યાં નથી, તેઓ જાંબાની આપી નમ્રભાને કામ આવીએ છીએ.

C/O આરટર બ્રથર્સ,
૩૩ ચેસ્ટ રહીદ,
એકાનીસબર્ગ,

શ્રી. રેકાધાન,
નાથુલાઈ મોતીરામ મીસી,
મીચતી કુંવરમેન નાથુલાઈ મીસી.

બીબ પુસ્તકો

જ્ઞાન યજ્ઞ
કેવાર્ધની સાધના ૨ ૦
(કોરોસાલ મહારાણાનું જીવન ૭ ૧
કોરોસાલ મહારાણા કુલ
સંસાર વર્ષ ૧ ૦
કીધ નિર્વાણ (કેઈ) ૭ ૦
ઉર્ડો અભીનમ ૬ ૧
મળવાનું દેકાણું : આ બોરીસ
Indian Opinion,
Private Bag,
Durban, — Natal.

બેનોને વાંચવા માટે

રજનની ગુજરાતી મહિલા અંદો પાતાના "કીધ મહોરસવ" પ્રસંગે કલાસો પાતાનો કલકા અને સચિત્ર અંદ બહાર પાડશે હુતો. જેમાં રસીક વાર્તાઓ અને વિવિધ લેખોનો સુંદર સંમક છે. તે આ બેકાનીસબર્ગથી રૂ. ૧-૬માં મેળવી શકાયો.

'Indian Opinion',
P. Bag, Durban.

લોભ અને કરૂણા

(સુકુલભાઈ 'લોકલેખન'માંથી)

(તા. ૧૮-૪-૧૯૫૮ના અંકથી ચાલુ)

૧૮

આમાણુ બાપ-દીકરી

ટોચ સેંટ કમેરને લાં છુએથી રહેતો હતો. ક્યા તો એને થોડી વાર પછુ ફરે જ્યાં દેવી ન હતી. જ્યારે ભેટમે ત્યારે 'ટોચકાકા, ટોચકાકા' કરી દેડી બાપી ન હોય. ટોચ પછુ ક્યાનું મધુર કાલ્પ અને તેનો નિર્મળ રનેકભાવ ભેટને પોતાના મનની જ્યાં મનમાં ન સમાવી શકે તેવી છાંયે મરતીવેદાન કરવા મંદી પડતો.

ટોચ જ્યારે જ્યારે એકમે પાડો, હારે હારે તેને ધર ધ્રુવ પાદ આપતું. એવી જાતી અને બાળકો શું કરતાં હશે? માર્કિસનો નાનો કોરો, બોર્નલો એને ધ્રુવ ન પાડે આપે. ઈવાને ભોતો જ્યારેનું રમરમું તાણું થઈ જઈ.

એક વાર તેને ધર ધ્રુવ જામતું. તેને થયું, 'હાથ, જાણે ધર પત જાયું.' બહો વખત થયાં એ ભોડોના કલા સમાચાર ન નથી.'

ટોચને નાના સેંટ બોર્નલો' થોડું થોડું જાણતાં થીજતું હતું. ટોચ પાડી અને ધર કાઢે કાળજમાં જામવા ના પડા પીએ પીએ કિતારવા મેંડો.

એવામાં ક્યા કહતી કહતી ટોચની કોરડીમાં કાળજ થઈ. ટોચને પાડી જા મેંડો એકમે તે મોઝી : 'ટોચ-કાકા, કાનાખના શું જાણી રહ્યા છો? જાણો, ભેટ!'

ટોચ—'તમારે લાં જાણ્ય પછી મેં' મારે ધર કહ્ય પત જાણ્ય નથી, મારાં કોરડાં અને તેમની માં માપકાં ચારી ચોંટા કરતાં હશે. એ ભોડો તો એક ન માનવા હશે કે, હું જુલુ કુઝમાં કાળજ. નવો તો મને ધ્રુવ થાક આપેલો હતો. પાંડુ અને તો જ્યારે ક્યા કુઝ નથી. મારે મારે જ્યારેની વાત એકમે જાણી છે. એટલે જાણે પત કિતારવા મેંડો. પાંડુ થયો. વખત થઈ મરો તોયે મારાથી ક્યા જાણ્ય ન નથી? થોડી થોડી વાર કિલ મરજા જાણે છે. જાહેનવા, મને તો જાણે છે કે, મારાથી પત જાણ્ય ક્યાયે નહીં.'

ક્યા ટોચની વાત જાણ્યને મંદીર જાણે મોઝી : 'ટોચકાકા, તમે તો મરો છો? અને પડેલાથી કેમ ન કહ્યું? હું તમને પત જાણ્ય આપત. જાણો, હું પત જાણ્ય આપું. તમારે જો જાણ્યું હોય તે જાણો.'

એક કહીને ક્યા ટોચની પાડે મોઝી જાણે પત જાણ્ય જાણી. થોડી

વારમાં પત પૂરો થયો. ઈવા તે, તરત મોઝી કહી : 'ટોચકાકા, પત તો જુલુ કરજા જાણો છે, હાથે? તમારે ધર એ પત જાણ્યને કો જરૂર જાણ્ય પામશે. ટોચકાકા, તમને એક વાત પૂછું? એ જાણ્યને કોઈને જાણી રહેવાનું તમને મને છે ખું? તમે મારા જાણ્યને કહીને તેમની રજા કાઢે મેર કેમ જતા નથી? શું તમને મારા જાણ્ય પાસે રજા માગતા બીક જાણે છે? ક્યા નહીં? હું જ તમને તમને ધર જાણ્ય મારે કહ્ય કરવા સમજાવીશ. મારા જાણ્ય મને ના મંદી પાડે.'

ટોચ—'જાહેન, મારાં જુનાં કોરડાંથી ધ્રુવ આપાણું છે. તેમજ અને ખાતરી આપી છે કે, તેમની પાસે પૂરતી રકમ મરો, એટલે મે તેમના દીકરા જ્યારેનું અને કોરડાવા મેંડકાકો. જ્યારેનું પછુ મારા પત તમારા ભેટજ ન પડાય રાજે છે.'

ક્યા—'ટોચકાકા, જાણવાન કરે ને તે જાણ્ય તમને મેવા જાણે તો જાણું? તમને કુખી થયેલ હું ભેટ સહતી નથી.'

એટલામાં પાળળથી જાણ્ય જાણ્યે : 'અરે ટોચ, ક્યા; જાણો મેંડો! મેંડો શું કરો છો?'

મને જાણ્ય પાળળ કરીને જુલુ છે તો સેંટ કમેર જાણ્યને કહ્યા કતા! સેંટ કમેરે ક્યાના કાળજા પાડી ભેટને પૂછ્યું : 'જાણો મેંડો! મેંડો શું જાણ્ય માર્યું?'

ક્યા—'જાણ્ય, ટોચને હું પત જાણ્ય આપતી હતી. જુલુએ, મારા જાણ્યે. છે કે?'

સેંટ કમેર પત જાણ્યને જાણ્યે : 'જાણ્ય! કરજા પત જાણ્યે છે! ટોચ, તે જાણ્ય કહ્યું હોત તો હું તને પત જાણ્ય આપત. હું ક્યાના તો મદાર પૂરવા જાણ્યું. પછુ જાણ્યે જાણ્યેને તને જા પત જાણ્ય રીતે જાણ્ય આપીશ.' એક કહીને તે ક્યાને ક્યા મદાર જાણ્યે મરો.

ઈવાએ સેંટ કમેરને કહ્યું : 'જાણ્ય, ટોચકાકાના પડેલાના કોરડાંથી જુલુ માપાણું છે. કોરડાંથી તો ટોચકાકા ને પતન પછુ જાણ્યું છે કે, જાણ્ય મને તેમ જાણ્યે તે ટોચને પાડો. ખરીદી લેજો.'

સેંટ કમેરે ક્યાની વાત જાણ્યેને મનમાં કર્યો. કારણ કે તેને જાણ્ય હતી કે, જાણ્યેક થોડીક પોતાનો

સુખામને મેચવી વખતે જાણ્ય જોડા વખતે તેને જાણ્યેક અને એટલાં મારે જાણ્યે છે.

સેંટ કમેરે ક્યાને જાણ્યે, એટલે તેણે ટોચને જાણ્યે. પત જાણ્યે જાણ્યે. ટોચ પોતાના જાણ્યું કોરડું તમા ક્યાનું જાણ્ય થાય જાણ્ય જાણ્યે પોતાની કોરડીમાં મરો.

(ચાલુ)

નવસારીના સમાચાર

—નવસારી અને જાણ્યપોર વીચાર મોઝીએ કહ્યા અને કાઢે કાઢે જોડા જાણ્યે છે. નવસારી સહેરમાં જુલુ જુલુ જાણ્યે પેલાપાનાનો જુલુ રમતાં જાણ્યેને નવસારીના પે. જા. ધ. મી. જાણ્યેક મરો પછી કેમ કર્યો છે.

—કિતર ધ્રુવરાતમાં ખાતરી પ્રમાણ મંડળ તેમજ ખાતરી સરજાગ વિભાગ માં કામ કરતા જાણ્યેકાકા કોરડાકાકા કરીને મેંડકાકામાં કાઢે કરવા જાણ્યે કુર કરવામાં જાણ્યે કતા તેથી તેમો. ક્યાની માને જાણ્યે કાળજાકાકાના જાણ્યે ના કાળજાકા જાણ્યેની જાણ્યેમાં પોતાને જાણ્ય મેળવવા ખાતર કિપવાક કાઢે કર્યો કતા. અને તારીખ વરથી રક સુધી કરી શકે રહ્યા કતા જાણ્યે તો. ૨૧-૪-૫૮ના રોજે મેંડકાકા પાસે કિપવાક કાઢે કર્યો કતા. જાણ્યે જાણ્યે પડતા ન પોઝીક તપાસ જાણ્યે જાણ્યે હતી. જાણ્યેકાકા કરીને મેંડકાકા જાણ્યે જાણ્યેમાં જાણ્યે છે.

—જાણ્યપોર પે. રોની કહ્યા જાણ્યે વિજાળપોર માને રાતના વખતે તકરીક જાણ્યેકાકા કિતરી પડેલા જાણ્યે કાઢે તાકેર રતજાકા જાણ્યેને કોપરું જાણ્યે છે તેને કાળજીના વાજ્યાં જો જાણ્યેમાં પડેલા મોરો કરવા મારે જાણ્યે વાજા મોઝીએ જાણ્યેકાકા પોઝીક ને જુલુ કર્યો કતા પછી વજ તપાસ કરતા જાણ્યે છે કે, એરિના કામમાં ૧૨ વખત જાણ્યે તેને થઈ હતી.

—નવસારી સહેરમાં જાણ્યેકાકાકા જાણ્યે કરીને જોજા કિપર કાળજ વીજાળી ક્યાની મેંડકાકા મેંડકાકા મેંડકાકા કરીને જાણ્યે ક્યાના કામમાં ૧૨ વખત જાણ્યે તેને થઈ હતી.

ક્યાના જાણ્યે, કોરડા, મળી જાણ્યે પે. જા. ધ. મી. જાણ્યેક મરો પછી કેમ કર્યો છે.

—નવસારીથી ખાતર માળક ૫૨ જુલુકાન પોર જાણ્યે જાણ્યેના કાળજાકાકા પાસે જાણ્યેના કુરડાની જાણ્યેમાં જાણ્યે જાણ્યેના કાળજાકા કરીને જાણ્યે ને જાણ્યે જાણ્યે છે તે જોરકાકાકા તારીને જાણ્યે જાણ્યે છે એવી જાણ્યે કિપરથી કાળજાકાકા જાણ્યેકાકા જાણ્યે તમા કોરડીકાકા. મી. જુલુ તમા જાણ્યેકાકા ના પી. એક. જાણ્યે મોઝીએ જાણ્યે ક્યા ૫૨ કરીને પાડતા ર થી ક જાણ્યે તારી જોરકાકાકાકા પછી. એ જાણ્યે કરીને જાણ્યે તમા તારીની જાણ્યે જાણ્યે જાણ્યેના રાજા ક્યાના જાણ્યેની ૫૨૫૨ કરી હતી.

હોંકમાં આખ્યપંચાયત

સુજા સરકારે કામના આખ્યપંચાયત મારાને મરો કાળજ જાણ્યે કાળજ કરજા જાણ્યે તેવે આખ્યપંચાયત પાસે નો ખરો તાલેતરમાં જોડેમાં પ્રકિલ કર્યો છે. નવા ખીજમાં ને જાણ્યેકાકા સુજાના જાણ્યે છે તેમાં જુલુ જાણ્યે જો છે કે કામપંચાયતને વહીવટ કાળજ રજાએથી 'પ. જા. પત કાળજ-જાણ્યે' સુજાની જાણ્યે-સુજાની જોરમેન કાળજ કોરડાકા રહેશે અને ખીજ ૧૪ સુજા નીચે જુલુકા રહેશે : (૧) જાણ્યે મંડળના જોરમેન (૨) જાણ્યે જોરમેન કાળજ વિજાળ મંડળ (૩) કાળજ પંચાયત જોરડીક (૪) કાળજી આખ્યપંચાયતો કરજા પેઝી સુડાયેલા જાણ્યે (૫) કાળજ મોઝી મોઝીના જાણ્યે પેઝી સુડાયેલા જાણ્યે (તે પેઝી જોર સુજા કરીને) કહે.

પ્રાયેક જાણ્યેનાં જાણ્યે આખ્યપંચાયત રજાપનામાં જાણ્યે અને રીક જા. પ. પંચાયતમાં ને જો જોડો જાણ્યેક રજાપો.

નવા ખીજ જુલુકા અને તે મેંડકાકા કોરડાકા અને તે મેંડકાકા રહી કરશે. આખ્યપંચાયતને જાણ્યે સરકારી મોઝે મળીશે. તેને તારીખ જાણ્યેનાની જોર-વાજ કરશે.

માસ્ટર પ્રધર્સ (પ્રા.) લીમીટેડ

જેવ જાણ્યેનાં જાણ્યે, રીકથી તેમજ સુજાકાકાકા, કોરડાકાકા અને પૂરો મારે જાણ્યે જાણ્યેનાં જાણ્યે, પ્રોપર, કારકી-જાણ્યે અને જાણ્યેનાં મારે—જુલુકા, જાણ્યે, જાણ્યેનાં, જાણ્યેનાં મેંડકાકાકા વિષે.

રીક જાણ્યેનાં જાણ્યે મારે તપાસ કરવા જાણ્યેનાં.

કાળજ રીક, જોડાનીકાકા.

ફોન : ૩૪-૧૩૪૮

જોડાકા ૧૫૪૮.

માધે બાંધવાની રીત અને વેળાએ

અખમલ, માટીન, હાથેલા સીકાની, રીખન અનેક વગેરે કીમતી અને સાઈબાઈ મળશે, જેના મ'ડપ અને ચોટર શબ્દમારવા નરમા બ'પ મળી શકશે.

અખમા માટે અખમલ, અને રેસમ તથા ફેલ્ડની રોપીએ કીમતી બાંધે બાંધવી આપવામાં આવશે.

અ'બાઈ બાંધવા અખમલ, રેસમ, ફેલ્ડન વિશેષના કુલેની વ'મ વગેરે વેળાએ અને અનેક મહાનના કોમલ' મળશે.

ટેકાણું : માખરો હેલસ (મે.) લી.
સેડીક એન્ડ બીલરન હેલ મેન્ચરેસર,

ફોન : ૨૨૦૩૮૫ પહેલે માળે,

બોક્સ ૧૦૮૫૭. આર. મેન્સ-સ

૩૩ વેસ્ટ સ્ટ્રીટ, — કોલોનીયલમર્ગ.

શું તમારી ચાવી ખોવાય છે ?

એમા શું

જરાયુર મુશરો નહી

તમે ખોવાય તે પહેલાં ખીજ માની નનાવવા

ડી કાલો

ફોન : ૨૩-૬૪૪૭ — વાન વેલોન સ્ટ્રીટ, કોલમર્ગ.

તે મળે અથવા ફોન કરો. તે તમારી ચાવીઓ કુપલ્લીટ માની આપશે. આથી તમારી મધી ચોંતાનો અંત આવશે.

મહાર મામતા એમરો પર ખાન અપારો.

ચાવીઓ

મે.ટર કાર, ક્વાટ, નાઈટ લેમ, રીમ સોક્સ વિશેષ બધી જાતની અને કરીએ છીએ. એમાર જાનમાવી જુરો.

ફોન કરી બોલાવો અમે જુરત આપશું.

અમને જણાવતા આનંદ થાય છે કે, અમે હીંદ તથા પાકીસ્તાનનાં ફેલ્ડિક માલ તમારી સેવામાં અર્પી રાહીએ છીએ. અમારે ત્યાંથી મળતા બહોળાં માલમાંથી ઘોડાની ધાત્રી નીચે આપીએ છીએ.

રમઝાન રારીફ માટે વખતસર ઠરાવીથી તાલો માલ હમણાં જ આવી ગયો છે :—પીસ્તા રી. ૧૨-૬ રતલ, બદામ (સારી અને લગી કોલીડીની) રી. ૮-૬ રતલ.

નવા મહારેલા લાવો.

કેરમ બોઈસ

ગ્રાઈનરી રખર કુશીનના ૫ ૫ ૦ હવે ૪-૧૫ ૦

" " નીકલ કોરનર પા. ૪-૪-૦ " ૩ ૧૫ ૦

કેરમ અને હાફ બોઈ સાથે રખર કુશીનના ૫ ૧૫ ૦—૫ ૦ ૦

" " નીકલ કોરનરના ૪ ૧૫ ૦ હવે ૪ ૦ ૦

કુકરી અને રાફરના સેક સાથે

અગ્રુ બચી

મેટર કુશીના રીન ૧ ટોલા રી. ૧-૧, ૩ ટોલા રી. ૫-૧. નવું કુશીન ૧ ટોલા રી. ૬-૧, ૩ ટોલા રી. ૪-૧, હતા મેલેકર ૪ ટોલા રી. ૪-૧.

કુશીના રીમર બેન નં. ૪૪૪ રી. ૮-૧ હવે, પાકીસ્તાન રીમર બેન નં. ૪૪૪ ૧-૧ હવે, પાકીસ્તાન રીમર બેન નં. ૧૦ ૧૧ ૬ હવે. કેપલ રી. ૨૪-૧ હવે, મલેકર મુજબ રી. ૨૪-૧ હવે, રોલ રી. ૨૪-૧ હવે. હવેના રી. ૩૪-૧ હવે, મીલર રી. ૩૪-૧.

આ વિષયે બહોળાં પ્રમાણમાં સાડીએ—સાલ-પલાસ-ડીની બગીચો, કુમીરનાં ફાગીના રમઝા, કેમ, વિવિધ વસ્ત્રો, પેડીઓ અને કુલેક્ટ્રીક બીજે તથા ખીતલનાં વાસણો મુરદાખાલી એવનામેન્ડ મળશે.

A. K. Hoosen & Sons

116 Queen Street, Phone : 26249.

Box 2161, DURBAN.

શ્રીમતી તહેમી સોરાબજી રસ્તમજી

જણાવતા આનંદ થાય છે કે તેઓ

નેશનલ મ્યુચ્યુઅલ લાઈફ એસોસીએશન ઓફ ઓસ્ટ્રેલિયેશીયા લીમીટેડ

સ્થાપના ૧૮૬૯ [વક્ટોરીયા ઓસ્ટ્રેલીયા]

— નં. —

પ્રતિનીધી નિમાયા છે

નેશનલ મ્યુચ્યુઅલનો છ'દગીનો વિભો એ ખરી બાંધધરી છે.

વધુ વિગત માટે લખો ચા મળો :

૧૦૬ મેન્સરીલ રોડ, — હરખન.

બોક્સ ૪૭૬,

ટેલીગ્રામ—કેબલ "સોરાબજી"

ટેલીફોન ૪૭૮૮૮

૪૭૪૫૪

God will not seek thy race,
Nor will He seek thy birth!
Alone He will demand of
thee,
"What hast thou done on
earth."
—A Persian Saying.

OPINION

Founded by Mahatma Gandhi in 1903.

Former Editor: Manilal Gandhi—1918-1956.

No. 16 —Vol. LVI.

Friday, 2nd May, 1958

REGISTERED AT THE G.P.O. AS A NEWSPAPER.
Price: FOUR PENCE

BRITISH CHURCHES NOW CONSIDERING APARTHEID

A REPORT submitted at the British Council of Churches which met in London recently revealed that the council had been considering the introduction of a form of racial segregation for church services in Britain.

The British Council of Churches represents all the principal non-Roman Catholic church movements in the British Isles. In the past it has expressed strong opposition to racial discrimination in British territories.

In April 1950, the Archbishop of Canterbury (Dr. Geoffrey Fisher) pointed out that the council "stood behind" the churches of South Africa in the strong and deliberate policy they had pursued on the question of racial discrimination.

The Lesser Evil

The report, submitted by the Social Responsibility Department, said that the consultative committee on Coloured workers from abroad has been considering separate Sunday services for West Indians in Britain.

The consultative committee, the report says, has been considering two main topics:

"It reconsidered, at the instance of the Social Responsibility Department, the judgment, made soon

after it was formed, that Sunday services organized separately for West Indians were to be deprecated.

"The committee recognized that this appears to some people an unrealistic policy, but felt that the obstacles it might present

were less than the dangers of the alternative policy."

Less Response

According to the report, the committee has also drawn up a memorandum of suggestions for the guidance of churches in areas where West Indians have settled.

Its request for information about the activities of churches and Christians through other organizations, on behalf of West Indians, has not so far met with much response."—Sapa.

POPE TOLD OF NEW APARTHEID DANGERS TO CATHOLICISM

ROME.

THE Rev. Ernest Green, Roman Catholic Bishop of Port Elizabeth, has sent the Pope warnings of new segregation moves by the Nationalists and has told him that the White Catholics "must look to the day when Europeans will not be allowed in African townships."

In a report circulated by the Vatican for the Society for the Propagation of the Faith the Bishop says that if the South African Government succeeds in its plan, African laymen will be the only people available to carry out Christian work in the non-European communities.

He writes: "The Church is facing tremendous social difficulties under apartheid.

"We must now prepare ourselves to prevent similar legislation in the future."

Bishop Green calls on South African youth to take part in the struggle being waged by the Catholic bishops against the Government's racial policy.

Many apartheid laws, he says, would never have been passed if there had been a strong and active laity at provincial and national levels.

CAMEROONS REBUFF FOR NKRUMAH

YAOUNDE,
French Cameroons.

MANDRE-MARIE MBIDA, leader of the Cameroons Democratic Union, protested to Dr. Kwame Nkrumah, Ghana Prime Minister, against an "insult" to the Cameroons by the Accra Conference of Independent African States.

He was commenting in a telegram on a motion passed at the Conference attacking France.

"The Cameroons people consider themselves sufficiently mature and capable to express their national aspirations themselves," Mr. Mbida, a former Prime Minister, said.

"Consequently we protest energetically against the motion voted at the Accra Conference without being consulted and without our initiative."

The Accra Conference condemned the "use of military forces against the unarmed people" in the French Cameroons as contrary to the spirit of the United Nations Charter and called upon France to comply with the Charter. —Sapa-Reuters.

OPINION

FRIDAY, 2ND MAY, 1958

The Accra Conference

THERE were not too many fireworks at the Accra conference of eight independent African States. It is as well that this was the case. The conference concerned itself very largely with problems of discovering common ground between the various peoples represented in it. That they succeeded in doing this cannot be doubted.

The conference decided to meet again in another two years. This indicated that there was very keen appreciation of present weaknesses as well as of the urgency of the problem which face the peoples of Africa. The independent States of Africa are too few and too weak by themselves to make too deep an impression on the course of events on the continent. They will make their influence felt only when they have behind them the oppressed millions now fully engaged in the revolt against White domination. Consequently a broadening of the conference's scope to include those who are not free will only give strength to the elbows of the independent States.

It is something to be grateful for that the next session comes in another two years. Events move too swiftly on the continent to allow of delaying another conference for too long. In the meantime thought could be given to the idea of establishing a permanent body to co-ordinate the activities of the various peoples of Africa as well as to give them a consciousness of oneness. Here the independent States can make a positive and direct contribution.

It was inevitable that at its initial session the conference should have devoted a good deal of its attention to the problems of peoples on the other side of the equator. These are both important and urgent. But the greatest challenge to the African lies to the south of the equator. It is here that the man of colour is systematically being humiliated for the reason that he does not have a White skin. And it is by their performance in this field that the independent African States will rise and fall.

If sub-Saharan Africa did not loom very large in the Accra discussions, there is little doubt that all the delegates had the colour bar in mind. To people in South-east Africa Dr. Nkrumah will be the spokesman of the new Africa in proportion to the extent to which he will succeed in presenting the men of apartheid with a challenge which will be impressive enough to make them change their mind. Up to now he does not seem to have discovered how best to confront them with this challenge.

Comment On Man And Events

Apartheid In The Anglican Church

By JORDAN K. NGUBANE

I HAVE not recovered from the shock I got the other day when I read in the papers that the Anglican Church in England is directly considering introducing apartheid in some of its services. The question I immediately asked myself was: What point is there in the Archbishop of Canterbury, Ormon Collins and our own Archbishop de Blank denouncing apartheid as immoral when in England people are prepared to resort to it when it suits them?

Let me give briefly the background to this shocking development. For some years now Britain has been invaded by large numbers of men of colour from the West Indies. Not all the British have taken kindly to this infiltration of a new class of competitor for jobs. There have been riots and other demonstrations against the men of colour.

It was inevitable that some British would feel that their standard of living would be threatened by the presence of too many people without employment. When Italians were imported into Britain to help in the coal mines some years ago, there was a lot of trouble. The point I am trying to drive home here is that sympathy for the West Indians could in the past have been said to have been not wholly based on race.

Different Aspect

The decision of the Christian Church to hold separate services for the men of colour sets the spotlight on a completely different aspect of the whole episode. Faced with very strong hostility to the West Indian as a man of colour, the Church is seriously considering resorting to the line favoured by Verwoerd in South Africa.

This raises quite a number of very disturbing issues. When the Church says apartheid is immoral, what does it mean precisely? Is the segregation of a human being for reasons of race immoral in one set of circumstances and not in others? When the British Christians voluntarily consider segregating their fellow believers are they not sacrificing cherished principles at the altar of expediency?

From here we might proceed to ask other, more disturbing questions. In this degradation of the human personality where the man of colour is concerned, are we not, in fact, witnessing Christianity's failure to measure up to the demands of a challengingly human situation? Is the Anglican Church not showing,

as that Christianity is inadequate for solving the most urgent problems which confront between us and the White man presents?

I do not have the answers to these questions myself because I do not have all the facts before me. But I find it most difficult in that situation to see in the Church where apartheid can be resorted to as a matter of policy. It is a moral issue and allows of no compromise.

Not Wanted

The answer can be given that the Church has the responsibility to look after the souls of men and women who are not wanted, no matter where they are. That is not a convincing answer. Why should a Christian be not wanted in a Christian church?

Here, I prefer the stand taken by Archbishop Jost de Blank when he gave notice that he would refuse to minister to ~~persons~~ persons which practiced apartheid. This is the clear duty of a Christian in a situation like that. In Britain some people seem to have preferred to run away from upholding the dignity of man, lest they deplored their flocks. I do not say level the charge of hypocrisy against the Christians who consider this course. I do, however, see in it a dangerous betrayal of principle.

Of course I can understand it. In this country for nearly two hundred years the Christian Church has distinguished itself, with very few exceptions, by upholding the humiliation of the man of colour. The African clergymen, in most of the day appointments, are paid a fraction of what their White brethren receive. The leadership of most mixed churches is solidly in White hands. Most African pastors live in continual fear of speaking their mind against race oppression. They'll tell you that they don't want to be involved in politics as their churches, bishops and what not will object.

(Continued on next page)

Press Review

Cold War In Africa

THE American Government has made a wise decision in refusing the invitation to become a member of the proposed United Nations Economic Commission for Africa. The establishment of such a Commission, which was urged by the UN General Assembly last December, is under discussion by UNESCO in New York, and the question of the membership of the Commission was debated. The eight independent African States now in conference in Accra have proposed that membership should be restricted to include the United States and the Soviet Union, but Britain has already opposed that suggestion, arguing that the Commission should be confined to African States and countries having responsibilities on the African Continent.

Unless the Commission is to become a minor General Assembly in itself, surely the Anglo-American view is the only sensible one? So many nations can claim to be interested in Africa that some restrictive principle is obviously necessary. It is true that America was chiefly concerned to avoid giving Russia yet another excuse to interfere in African affairs, but there are other countries that might stake claims with equal justification. If a mere "interest" in Africa were to be the only qualification, then certainly India and Pakistan, and probably Germany, Holland and Japan could claim representation, and the original eight independent African States (whose rights America is anxious to foster) would soon find themselves outnumbered on their own ground.

From leading article in the "Herald" (2 May)

Nats On Strike

THE wings of the A.N.C. have been clipped a little. On the very first day of their proposed three-day strike they had to bear a retreat on all fronts. They have come up against the closed tanks of the Whites.

That the Whites were able to stand together in this way, even in the light of an election fight, is a revelation of the power of the South African Government, and the South African people, and the South African understanding in foreign affairs.

The leaders of industry and commerce, emerge with the greatest credit from this trial of strength.

Supported by what the Prime Minister called the full force and

authority of the Government these groups could use persuasive measures. They could do it with all the more conviction because of their good record.

Naturally they could not agree to a general wage demand of £1 a day: money is not to be had for the picking and higher wages can be granted only where earned.

But industry and commerce have given convincing proof in the past of their goodwill by the way they have put their hands in their pockets for the better housing of their employees and for their help with bus fares, apart from the doubling and trebling of wages in the past 10 or 15 years—a rate considerably more rapid than for their White employees.

On the strength of these concessions their African very sensibly decided to rely on the relief provided by their employers rather than on the aggressive methods of the A.N.C.

This ripening of the sense of the African's responsibility will, if it is allowed to develop, compel the A.N.C. itself to become more responsible.

The A.N.C. should take these lessons to heart. The country will not lightly tolerate a revolution from leading article in the "Herald."

(Continued from previous page)

Bishops In Gaoi

But to me, the most outrageous thing about the South African church's attitude is its passivity on the Pass for African women. Here is a clear piece of degradation for a human being because she is a female with a dark skin. If this sort of thing were done to White women, I am certain most of the Bishops would have been in gaol by now.

I shall be told, and very rightly, that if the African clergy feel nasty about the Passes for women, they are quite at liberty to go to gaol. I don't exonerate them for a moment. But their cowardly behaviour shows precisely what sort of men—Christians—has produced in Africa. It has produced the "stoges" who will feel little pangs of conscience when a fellow human being has his honour turned into a thing of scorn, simply because she is a coloured Black.

I am hardly surprised that the African clergy behave as though nothing had gone wrong. When the British, they consider doing a "Vet" wrong done, I suppose the good boy here has no idea of the monstrous injustice.

India Marches On

Just Arrived

Direct From India

Latest News

My Magazine Of India	1/6
Illustrated Weekly Of India	2/2
Film World Today	2/9
Great Men Of India	2/9
Great Saints Of India	2/9
March Of India	4/9
India Annual Review 1956	5/6
Film Dhuni Na Samachar—Special Issues	6/6
Heroines Of India	4/9
Simple History Of India	4/9
India Then And Now	4/9
Stories Of Our Land—2 volumes	5/6
Ramayan For Boys And Girls	1/7
Famous Princess Of Islam	2/-
Muslims Of India	2/6
Panchanga In Hindi—1958/9	3/-
Roopchand's Festival Calendar	1/7

D. ROOPANAND BROS.

MUSIC SALOON AND BOOKSELLERS

Phone 20707.

P.O. Box 2524.

85 VICTORIA STREET,

DURBAN.

We have pleasure in announcing to the general public that we are now specialising in Indian and Pakistani goods. The following are only a few of the many wide range of lines we offer:

CAROM BOARDS

Ordinary Rubber Cushion	£5	3	0
" Nickle Corner	£1	4	0
Two-In One Carom Draft Board—			
—Rubber Cush.	£5	15	0
" " Nickle Corner	£4	15	0

ALL WITH STICKER AND MEN, TETS COMP.

AGARBATTI

Gateway of India—Tins 5 Tola 10/6 Each; 3 Tola 5/6	
Three Roses " 6 " 9/- " 3 Tola 4/6	
Lata Mangeshkar " 4 " 4/6 " 1	
3 Jyothi 1/6—Each	
India Steamer Brand No. 444—8/6 Doz.	
Pakistan No. 444—6/6 Doz., No. 10 16/6 Doz.	
Pakistan Captain 27/6 Doz., Mysore Saugandh 24/- Doz.	
Pakistan Rose 24/- Doz., Darbar 37/6 Doz.	
Mahatma 37/6 Doz.	

Also wide range of Sarees, Glass and Plastic Bangles, Imitation Jewellery, Clocks, Toys, Games, Novelties, Radios and Electrical Goods.

A. K. HOOSER & SONS,
116 Queen Street. Phone 27349. P.O. Box 2168.
DURBAN.

Pistorius Sees Hope In Rise Of Afrikaner Liberalism

out exacting retribution, and necessarily in blood, but from the conscience of the Europeans.

Futile Slogan

THE ultimate result of South Africa's African policy would be two isolated camps of Whites and Blacks, the one without and the other with world sympathy, said Prof. P. V. Pistorius, Professor of Greek at the University of Pretoria, in an interview with the "Star". Professor Pistorius was commenting on the general election and political trends in South Africa.

Professor Pistorius was one of the 13 professors and lecturers at the University of Pretoria who protested against the Government's enlarging the Senate to take the Coloured voters off the common roll.

He said that as a result of South Africa's African policy, the Blacks would unite nationally in their own camp, while the Whites—because of White apartheid—would disintegrate.

The Nationalists won the election because they succeeded in interpreting most of the conflicting wishes of the Whites "to want and not want the African."

Basic Difference

The basic difference between the two parties was of degree and terminology. Neither the United Party nor the Nationalist Party was "for" the Africans—bidding during the pre-election

campaign was always in the opposite direction.

When the United Party leader offered "White leadership" the Nationalists outbid him with "White Basarbo."

The two White sections were historically and emotionally conditioned to differ.

The last hope of the White man lies in the conscience of the individual in that he is called upon to question the justice, not only of his own actions and behaviour towards the African, but of any law or regulation, either existing or to be made, in connection with the African.

"We have reached the stage in South Africa where we have divorced our attitude towards the African problem from our ordinary moral and religious codes."

He believed, however, that there were movements at work to counteract any hardening of the present Nationalist attitude towards the African, in particular the rise of "Afrikaner Liberalism."

There were three trends among the Africans today. The first was a common demand with the Whites for education, better living standards, skilled labour and the right to work.

The second was that personal relationships between White and Black were worsening, and that the ethical question was being lost sight of—now it was an ideological and political problem, not an ethical one.

And thirdly, there was a growth of African nationalism and political consciousness.

All three trends were being promoted and encouraged by South Africa's African policy.

Party Loyalties

Among the counter-forces, apart from "Afrikaner Liberalism," were the discredited Liberal Party and the intellectuals. He did not expect much from the intellectuals because party loyalties were too strong.

There was also a White minority which believed these three trends among the Africans should be guided.

"But South Africa and South-east Rhodesia have committed

themselves to resist these trends," said Professor Pistorius. "Nevertheless, the logic and conscience of every individual, African or European, is our only ultimate hope."

In a report published by the "Rand Daily Mail", Professor Pistorius added:—

Even if the struggle between Europeans and non-Europeans in South Africa was regarded as being on no higher level than a struggle for survival, common sense should tell the Europeans that the methods they were adopting would not ensure their survival.

Professor Pistorius is one of the 13 professors who protested against the Senate Act two years ago. He was speaking in a political study group on the influence of the recent election on South Africa's future.

History would not allow the present trends to continue with-

The Nationalists had won three elections on the slogan of "apartheid," but if ever there was a futile slogan it was this. It was inevitable that the highest levels of the body of non-Europeans would surpass the lowest level of the body of Europeans.

The first trend among the non-Europeans was to emerge from their inferior position. That trend could not be halted. The issue had already been decided and "it is all over but the shouting."

The second trend was a slowly-awakening sense of injustice. To this the Europeans reacted by short-sighted behaviour that could only increase the feeling.

The only hope for the future, for both European and non-European, lay in the common sense, ethics, morality and logic of the common man.

The basic rule for the European in dealing with the non-European must be "Do unto others as you would they should do unto you."

THE CABINET

Prime Minister, Mr. J. G. Strijdom.

Minister of Justice, Mr. C. R. Swart.

Minister of Finance, Mr. J. F. Naude.

Minister of External Affairs, Mr. B. H. Louw.

Minister of the Interior, Dr. T. E. Duggan.

Minister of Defence and Forestry, Mr. P. C. Erasmus.

Minister of Transport, Mr. B. J. Schauman.

Minister of Native Affairs, Dr. H. F. Verwoerd.

Minister of Economic Affairs and Mines, Dr. A. J. R. van Rieën.

Minister of Lands and Water Affairs, Mr. P. O. Sauer.

Minister of Labour and Public Works, Mr. J. de Klerk.

Minister of Posts and Telegraphs, Mr. J. J. Serfontein.

Minister of Agriculture, Mr. P. M. K. le Roux.

Minister of Education, Arts and Science and Health, Mr. M. D. G. de Wet Nel.

"Manchester Guardian" Impressed By Accra Conference

THE recently-concluded conference of self-governing African States, which was held in Accra, was described as a success by the influential "Manchester Guardian".

But the liberal newspaper said it might be some time before its practical effects could be measured.

"The delegates had no difficulty in living up together against colonialism, especially in Algeria, and their strong plea for negotiation between the French Government and the Algerian liberation front may carry some weight at the United Nations, though not at present in France," the "Manchester Guardian" said.

"The conference is so recent again in two years' time at Addis Ababa. Meanwhile, the members will keep in touch with each other through diplomatic channels somewhat improved for the purpose."

"There does not seem to have been much done in respect of economic co-operation, at any rate in the public economy, and

doubt that will bulk larger when the United Nations Economic Commission for Africa, which the United Nations at the last meeting of its assembly decided to set up, has begun its work.

"The liberation of Africa may be the immediate objective; the reversion of Africa, in body and in spirit, will be the durable task."

"As time goes on, the conference may be expected to change its character. It will become larger, and more markedly African."

"Of its eight members now, four lie on the Mediterranean littoral, and are mainly Arab or Berber rather than African by race, next time, Nigeria—and perhaps Somalia—will be there. Many more will follow," the "Manchester Guardian" predicted.—Sapa-Reuters.

Free World Journalists Discuss Press Problems

WASHINGTON, Wednesday.

MR OSCAR POLAK, Chairman of the Executive Board of the International Press Institute and Editor-in-Chief of the *Arbeiter-Zeitung*, Vienna, said today that the Institute had proved to be a reliable and untiring watch-dog of the freedom of the Press the world over.

Mr. Polak delivered the opening address at the seventh annual assembly of the International Press Institute, which was attended by 300 newspaper and news agency executives and correspondents from 35 non-Communist countries in Europe, Asia and the Americas.

He told the delegates that the problem of the freedom of the press had many aspects and that border-line cases often had to be dealt with.

Another question to be discussed by the Institute, he said, was the problem that press freedom was best safeguarded, as many of the delegates believed, if the press itself secured it against misuse and exercised self-control and a safeguard of press freedom.

Mr. Polak disclosed that the International Press Institute Executive Committee had decided not to include on the

agenda of the current meeting an item discussing "the growing tendency in the newspaper world to change over from news and information to entertainment." He said the Executive Committee had decided to take this up at a later assembly.

"But it really is one of the vital problems of newspaper development all over the world," he declared.

"This problem is linked with the problem of the undesirable competition between the press and other media of mass communication, especially radio and television. There is no doubt that the increasing tendency of the press to become commercialised, and also the other tendency of losing away from information to entertainment, in one way and is even compelled by the pressure of that growing competition.

"I don't say that giving entertainment is bad in itself. But I do say that it is very doubtful whether the press can always give good entertainment. To give bad entertainment is certainly a bad thing.

"As regards competition, we have found at previous assemblies that technically the press has lost. We have lost that competition. We no longer are the first and we are no longer the quickest. All that has gone.

"If the press is to maintain its supremacy it can only do this by serious reporting and by intelligent comment. This is the field in which the press remains supreme. Maybe one day, in the midst of bathing beauties that we now find on the front pages of newspapers, we shall live to see a re-evaluation of the news and intelligent comment."

Mr. E. J. B. Rose, Director of the International Press Institute, in his annual report said the Institute last year had sent four protests to governments over actions it thought were directed against the freedom of the press.

He said the Institute protested to the Indonesian Government on behalf of an Indonesian journalist who had been under house arrest for more than 12 months.

It protested to the Government of Ghana when it expelled a journalist. It protested to the Swiss Government when it imprisoned an American correspondent for refusing to reveal his sources, and it protested to the Governor of the Dutch Antilles to prevent the expulsion of an editor.

The Institute was completing a study of how the press was controlled in totalitarian countries and would publish it this summer. It covered the iron curtain countries, China, Yugoslavia, Egypt, Spain and Portugal, Mr. Rose said.

A Pakistani delegate, Mr. Zamir Siddiqi, said that a number of editors in Kashmir had been arrested on the orders of the Kashmir Premier.

He asked Mr. Rose if he had received any information or protest from Kashmir about the freedom of the press.

"If you have not received information, are you going to help the editors of Kashmir and allow them to exercise the right of freedom for which we are sitting here?" he asked.

Mr. Rose said the Institute had received no information about any action taken against editors in Kashmir.

"We have noticed it reported," he added. "We would be very interested to receive such information from Mr. Siddiqi later."

Mr. R. Bart Jough, of Die Weltwoche, Zurich, appealed to science correspondents to use "precision and compassion" when explaining scientific developments particularly in the atomic field, to their readers.

He told delegates that on a recent visit to Hiroshima he had great difficulty in explaining that scientists were not the evil people the atom-bombed population thought they were.

Speaking with Mr. Jough at a panel discussion of the International Press Institute, Professor Henry De Wolf Smyth, a former member of the American Atomic Energy Commission, urged newspapers to stress more the co-operative nature of scientific effort.

Delegates were divided over whether the best science reporters were scientists who were then trained as journalists, or journalists who had received some training in the sciences.

The consensus was that the latter type was to be preferred.

A statement accusing President Nasser of "the tyrannical oppression and persecution" of the freedom of the press in Egypt was submitted on behalf of 26 unnamed Egyptian journalists.

Mr. Mahmoud Aboul Fath, publisher of the former Cairo newspaper *Al-Misri*, and a member of the Free Egypt Committee, described as an underground anti-Nasser movement, said in a letter accompanying the statement that the journalists' names had been deleted "so as not to endanger their already precarious security."

"Africa" At Wrong Place

A N enthusiast at Mr. E. J. Schoeman's street corner meeting recently in Newlands, Johannesburg, became a little too enthusiastic—and provided a truly horrific moment for all good Nationalists present.

The meeting was an emotional one (the Nationalist organisers led the audience in singing "Die Stem" three times), and Mr. Schoeman (discouraged at length on the heritage, the responsibilities and the faith of the "volk."

Right in the middle of the discourse, the Nationalist enthusiast became overcome with emotion.

In a loud, throaty voice, he cried "Africa."

There was silence. The enthusiast looked down.

"South Africa," he muttered.

As Mr. Schoeman proceeded, the enthusiast settled down to propping up a motor car—and keeping quiet.

African Songs Over All India Radio

Tune In To Listen To Students On May 12

AFRICAN students in India are joining together to present a special programme of African songs over the Swahili programme of All India Radio which can be heard on May 12 at 6.55 p.m. on 15.83 meters.

A short story "Anguish" can be heard earlier on May 7. Before that, on May 3, there is a talk on the Department of African studies in the Delhi University.

There are some of the many interesting items which A.I.R. is putting up every evening in this special programme for

East African listeners. On May 21 another story entitled "Dumb Gunga" will be broadcast. On May 27 there will be a talk on Islamic studies in India and on May 30 another talk on 'Virgin Soil.'

Tune in and listen every evening to All India Radio at 6.55 on 15.83 meters.

London Letter

(From Our Own Correspondent)

Mboya And Colleagues Charged

ON April 16 Mr. Tom Mboya, leader of the African elected members of the Kenya Legislative Council, appeared in Nairobi Law Court with six of his fellow elected members to answer summonses connected with a statement they are alleged to have published on March 25. This statement, which was referred to in my last letter, denounced, it is alleged, those Africans who have contended for the specially elected places in the Legislative Council, "stokers, quillings and black Europeans" and mentioned an "economic, social and political boycott of these traitors."

The charges faced by the seven Africans are of criminal libel and intimidation. They are being brought by the Attorney General. Police had to be used to control a crowd of 300 Africans who attempted to rush the staircase to the public gallery of the Legislative Council building on the announcement that the summonses had been issued on April 15.

"The New Statesman and Nation" has referred to the bringing of the case as unwise, and Mr. F. Foster Brinkway in an article in "Press News" points out that the statement was "strong language, but it has been equalled in English politics without any suggestion of legal proceedings." He comments: "The effect of such proceedings may only be to intensify racial antagonisms." This, of course, is the worst aspect of the affair.

Kenya is still a hotbed of racial antagonisms, and prosecutions against popular African leaders, unless though they may have been, can only serve to exacerbate the situation. In Britain the Labour Party has shown immediate concern at the developments and has called for a debate in the House of Commons. Meanwhile the Movement for Colonial Freedom has established a fund for the defence of the seven accused, the first for whom it being offered to Mr. D. N. Pritt, Q.C.

The seven members elected out their boycott of the Legislative Council during the election of the special members. Mr. J. G. Macrath, one of the Asian elected members also stayed away. The four Africans sponta-

neously elected by the Legislative Council were: Mr. Mwan Amolemba, a Nairobi City Councillor; Mr. John Mwachira, president of Nairobi African Court, and Mr. Wanyuta Waweru, parliamentary secretary to the Minister for Education, Labour and Lands.

Kiwanuka Sentenced

Mr. Joseph Kiwanuka, chairman of the Uganda National Congress, was sentenced to four-and-a-half years' imprisonment in the Buganda principal court on April 15. He had been convicted of inciting others to kill the Kabaka of Buganda and four chiefs. Kiwanuka told the court that he still denied the allegations levelled against him, and would appeal. The "Manchester Guardian" Kampala correspondent comments: "The outcome of the case is of great importance in Uganda politics at present, involving as it does the whole balance of power between traditional authority and the political parties... Moreover, further difficulties may arise if the appeal is heard in the Protectorate Government court, since the relations between the Protectorate and the Buganda Government have been distinctly cool in recent months because of the latter's attitude on the elections issue."

Comment On Events In Southern Africa

The general election in the Union and the recent political developments in Southern Rhodesia have been closely followed in the British Press. The "Manchester Guardian", editorial of April 15 could draw "but cold comfort from the Strydom's electoral victory which it expressed thus: 'In general it may be said that the Union has settled down for another spell of Nationalist government; but that the opposition shows no sign of waning away. There is now a distinct possibility that the Federal Party may be ousted in Southern Rhodesia by the Dominion Party - and that would make a difficult situation still more difficult.'"

The editorial of April 21st welcomed the new franchise proposals for Southern Rhodesia which were presented to the colony's Legislative Council in a White Paper on March 28. They

seem "to be an honourable attempt to get away from communal representation and the European monopoly of the franchise and to lay the foundations of a normal representative system."

The main shortcomings, it suggests, are (1) the timetable for raising qualifications for special voters seems "far too rapidist of all proportion to the probable rate at which African incomes and schooling will increase," (2) a "shocking provision" that every candidate qualified only as a voter (i.e. most African candidates) must be approved as candidate by two-thirds of the chiefs in his district; (3) "the Africans of the Copperbelt will be seriously under represented." This latter point is particularly serious in view of the fact that the Copperbelt Africans though "... sometimes a difficult lot - have more of their share of the brains of the country, and more notions how the world goes round than the villagers who will choose six members to their own."

British Students To Urge Help For Non-European African Colleagues

Meeting in London recently the council of the National Union of Students resolved to ask World University Service (a world-wide student-to-student relief organisation) to establish a fund for the assistance of non-European South African students. This fund will help them to attend the "open" universities while they are permitted to do so and also enable them "to pursue their studies abroad, should racial segregation in South African Universities become enforced by law." The council called upon its constituent organisations to help to their utmost with money for the fund. In such expressions of brotherhood we men of goodwill answering Verwoerd, Strydom and Co.

Headlines, sub-editing and editorial comment by Jordan K. Ryden of "Knewstrial," P.O. London, W.1.

SPECIAL NOTICE

Re: Shree Mayawant Association

PLEASE take note that we, the undersigned Committee Members of the above Association, will hold a Special General Meeting of the Mayawant Members of the Surat District at the SURAT HALL, Victoria Street, Durban, on Sunday 4th May, 1958, commencing at 2 P.M. sharp.

- AGENDA: (1) To discuss action taken by Mr. Morar Ratanjee re: Claiming of his share from the Surat District.
(2) To discuss ways and means of moneys received and hereafter receivable.
(3) General.

Please note that should any member be unable to attend, his absence will be taken in surmised as he is in favour of any resolution that may be passed by the majority.

A Membership List is attached herewith.

Yours faithfully,

AMBARAM MITHA,
DHANJEE LALA,
NARSIBHAI BHAGWAN,
DULABHIBHAI GOVIN.
Surat District Committee Members.

Members of the Surat District of the Shree Mayawant Association

G. Mitha, Ranchod Herts, Ambaram Mitha, Lala Parbhutam, Morar Ratanjee, Nathoo Mawjee, Panna Gopal, Hari Lal, Mahad Dhanoo, Panna Jeeba, N. N. Bodania, Bopala Fakir, Kanboo Karn, G. G. Vaswara, Lala Ranchod, Amarlal Lala, Doodabhai Gaviel, Narotam Bhagwan, Narsai Bhagwan, Bhagwan Jogee, Daya Chiba, Keesa Jivan, Nana Karsen, Rama Bhagwan, Hira Kanjee, Kera Parbhoo, Dhanjee Lala, Rama Vajjee, Kala Hanwar, Panna Laloo, Vajee Lala, Panna Buzwan, Rama Chiba, Gaviel Dhanjee, Lala Hanjee, Narbharan Khecher, Kala Kanjee, Nathoo Parbhutam, Amka Karn, Daya Kanjee, Lala Lala, Bawjee Jogee, Parbhoo Mahan, P. M. Manekpore, N. P. Tardla, P. Lala, Madan Moljee, Naran Vallabh, G. D. Amadpore, Gopal Bisha, Jivan Lala Dryet Lala.

Youth Festival In Calcutta

THE Vice-President of India, Dr. Radhakrishnan will on June 15 inaugurate the All-India Youth Festival at Calcutta.

The first of its kind in Asia, the ten-day festival will be attended, besides over 2,000 Indian delegates, by fraternal delegates from the U.S.R., U.S., China, Egypt and several other countries.

While accepting the invitation to participate, Soviet Russia has agreed to send a ballet troupe and a football team.

Besides cultural programmes like dance, drama and music, there will be sport competition.

Mr. Debulosh Das-Gupta, working president of the Festival Preparatory Committee told reporters in New Delhi that the festival had been organised with a view to "achieving

unity among the young people through their creative efforts for the development of a corporate life." The organisers owed allegiance to no political party. However, arrangements had been made for the various party leaders including Archarya Kripalani, Mr. Dhebar, Mahabhi Mohd, Mr. Ajoy Ghosh and Dr. Lohia to address the delegates on problems facing the youths.

Prime Minister Nehru, who was originally to inaugurate the festival, has, in a message to the sponsors said: "It is obvious that India of tomorrow depends on our young men of today. If these young men and young women are persons of quality in mind, body and spirit, then tomorrow's India will be a country of quality. It is not by numbers that a country is considered important."

Most Favoured Nation Agreement For India And Ethiopia

INDIA and Ethiopia signed their first trade agreement providing for the most favoured nation treatment to each other in respect of custom duties and other taxes payable on imports and exports.

The agreement comes into force immediately and will be valid until 1959. It may be extended by one year subject to modification.

The two governments have agreed, subject to relevant regulations in force, to give maximum possible facilities for import and export of the commodities.

The value of Indian exports to Ethiopia was 36.6 million rupees in 1956 and 31 million rupees in the first nine months of 1957. India is among the largest suppliers of goods to Ethiopia.

Her exports to Ethiopia consist mainly of cotton textiles and yarn, jute manufactures, aluminium products, spices, oils and fat and sundry articles. The imports from Ethiopia are raw hides and skins, grain and pulses.

British Admiral Retires As Chief Of Indian Navy

THE last British Commander of the Indian Navy, Vice-Admiral Mair Stephen Castill, handed over command on April 22 to an Indian Admiral carefully groomed to take charge of the Fleet. He is Rear Admiral A. D. Katar, who has been gaining experience since 1956 as Commander of part of the Fleet.

Nine British Commanders have been at the helm since the Royal Indian Navy was created in 1943. When India gained independence within the British Commonwealth in 1947 the new government borrowed British officers to direct the operations of its fledgling fleet.

Starting with only small vessels and few experienced officers, India has acquired three destroyers, three escort destroyers, three survey ships to chart the coast line and a number of frigates, minesweepers and smaller craft. The cruiser L.R.S. Delhi recently was joined by another big ship, the cruiser I.N.S. Mysore. The British aircraft carrier H.M.S. Hercules is being reconditioned for delivery to India.

Indian Centenary Committee Formed

A representative meeting of Indians was held at the Radhakrishnan Hall, Carlisle Street, Durban, on Sunday, 27th April, to form an Indian Centenary Committee and to consider appropriate steps to observe the centenary of the arrival of Indians into South Africa.

Indian Appointed Manager Of Bank Of Ghana

The new manager and currency officer of the Bank of Ghana is an Indian, Mr. L. T. Morris, who has reached Accra to take up his new post with his wife and four children.

Mr. Morris was till recently deputy manager of the Reserve Bank of India. His services were requested by the Government of Ghana who were impressed by his great experience in the field of currency and banking.

Sardar Patel's Portrait

THE late Sardar Vallabhbhai Patel's part in the nation's struggle and his achievement in making India strong and united nation by welding together hundreds of princely states were recalled by President Rajendra Prasad, Prime Minister Nehru and the Vice-President, Dr. Radhakrishnan when the President unveiled a portrait of Sardar Patel in the central of Parliament in New Delhi recently.

The life size portrait, presented by the Maharaja of Gwalior, is the sixth to adorn the walls of the central hall.

Unveiling the portrait, Dr. Prasad said that Sardar Patel had played a valiant role in the fight for freedom, and had shown foresight and courage in facing the problems arising immediately after independence. "But his greatest achievement was to give us an India—from the Himalayas to the Cape Cameroons and from Kashmir to Assam—under one Government, such as had not been achieved at any time in our history."

Prime Minister Nehru said that the Sardar had a big hand in shaping and building the New India. The biggest achievement of his was to weld together all bits into one nation.

Cholera Epidemic In Calcutta.

A cholera epidemic which began in Calcutta at the beginning of April still shows no signs of abating, and there have already been more cases than in any of the past 50 years.

Over 2,000 patients have been admitted to the city's hospitals, and in the past week there have been 125 deaths, bringing the death toll for the month to 1,000.

The city authorities are digging special wells for drinking water and have so far inoculated about a third of the city's three million inhabitants.

Outbreak In Dacca

In East Pakistan medical teams are reported to be fighting dual epidemics of cholera and smallpox.

A shipment of six cartons of smallpox vaccine, packed in dry ice, has been flown over the polar route from San Francisco to combat an outbreak of the disease in Dacca, East Pakistan.

The vaccine, ordered by the United States International Co-operation Administration, is the first of several shipments. It will be sufficient for 12,000 inoculations and the total to be sent will be for 5,000,000 inoculations.

BOOKKEEPING IS NECESSARY TO COMMERCIAL SUCCESS. 48 years of successful education service by the School of Accountancy guarantees to build careers by home study methods. Write for the FREE BOOK "The Direct Way to Success" which gives details of the course. THE SCHOOL OF ACCOUNTANCY, P.O. Box 4592 (ZD) Johannesburg OR P.O. Box 1963 (ZD) Durban.

DRY CHILLIES
Gross 33lbs Bag for 30/6
Strong Brooms with long sticks made by Africans. 25/6 per dozen.
Small Brooms with short sticks 3/3 per dozen.
MAARMANS (Pty) Ltd.
Box 24. Phone 128.
GRITS. Transvaal.

R. VITHAL
Bookkeeping, Writing up Sets of Books, Balance Sheets, Income Tax Returns.
Co. 101 No. 12 Barkly Avenue, 28 Market Street.
Co. Dingeneel & Market Str. Job. - wachburg. Phone 31-1654.

India Letter

(From Our Own Correspondent)

Fresh Border Violation By Pak Fishermen

PAKISTANI fishermen have again trespassed into the Indian side of the border in Cachar district, it was officially learned here on April 22. Fishing by Pakistanis on this side of the Surma river is going on for the last three days.

This is the second violation of Indian territory in this sector by Pakistani nationals within the last ten days.

The Chief Secretary to the Assam Government, Mr. A. N. Kidwai, has sent a note to the Chief Secretary to the East Pakistan Government protesting against this fresh violation of Indian territory by Pakistani fishermen and demanded their immediate withdrawal.

The Pakistani Government has not yet replied to the protest note, which was sent telegraphically on April 22.

In another incident, two Indian nationals were reported to have been kidnapped by Pakistanis from an Indian border village near Draki, in Kashi hills district, two days ago. The Deputy Commissioner of the district has drawn the attention of his counterpart in Sylhet to this incident.

Meanwhile, Assam Government has suggested to the Government of India that the pro-

posed Indo-Pakistani Conference for the settlement of the border disputes might be held in Shillong.

Ceylon Strike Begins

The Governor-General of Ceylon, Sir Oliver Goold-Adams, called out the Army and Navy on April 22 to run the essential services as the country's public servants went on strike.

The strikers, directed by the Communist-led Public Services Workers' Trade Union Federation, want full political rights and a cost of living cut.

The strike began on April 22 in sections. First to come out were the white collar workers in the Public Works Department and the Civil Aviation and Transport Ministers.

Union officials said postal workers would strike by midnight, but some of them had already come out by 6 p.m. A strike by telecommunication workers would cut Ceylon's cable links with the outside world.

Earlier, the Prime Minister, Mr. Solomon Bandaranaike, named the Deputy Finance Minister, Mr. C. Wijesinghe, to the special post to co-ordinate measures to meet the strike.

Mexico Says S.A. "Iron Curtain" Country

TWO travellers with South African passports were told in Mexico City that Mexico did not have diplomatic relations with "South Africa, Spain and other 'iron curtain' countries." The couple had gone to Mexico City on holiday. They were detained for several hours.

They are Mr. and Mrs. K. H. Gardner of Vancouver, Canada. They are former South Africans and have South African passports.

Mr. Gardner says in a letter to "The Star" that their baggage was searched in Mexico City. They were admitted only after several hours' questioning by "hostile officials" and the payment of £250 bail each.

Even in Los Angeles, says Mr. Gardner, he and his wife were segregated "from less dangerous passengers," interviewed by "suspicious" officials and refused admission to the United States.

Eventually, they were given transit cards, stamped "In custody of carrier," which meant that the airline would be responsible for "hustling us out of the country."

Facts and persuasion on their part, says Mr. Gardner, and a sympathetic immigration official, avoided this and enabled them to be admitted as "British subjects."

They did not have to carry special visas.

"This is the reaction of some countries in the world today to the traveller arriving at their gates bearing a South African passport,"

Latest Records For Your Selections

	5 Records	Rok N' roll	41/3
Samudhar	5	"	41/3
Surish	4	"	33/-
Mr. M	4	"	33/-
Aasha	4	"	33/-
Paying Guest	5	"	33/-
Chori Chori	5	"	41/3
Naya Andaz	6	"	49/6

Best Instrumental No.

Fantush New Delhi	"	"	"	8/3
C.I.D. Both Sides	"	"	"	8/3
Devta	"	"	"	8/3
Mera Sahib C.I.D.	"	"	"	8/3
Chori Chori Both Sides	"	"	"	8/3
Baariha and Basant Bahar	"	"	"	8/3
Ramp Re Ramp, Naya Andaz & Shyamati 420	"	"	"	8/3

Packing & postage
7/8 extra.

BHARAT MUSIC SALOON

AND BOOKSELLERS

(Corner Gray & Lorne Streets)

286 Gray Street,

Phone: 29488.

DURBAN

Surgeons, doctors and nurses leave nothing to chance. In hospitals, surgeries and clinics throughout Southern Africa and overseas, Dettol is the antiseptic largely preferred in the fight against infection. For Dettol is both powerful and safe. Let the wisdom of the specialists be your guide and assurance: whenever infection threatens in your own home... use Dettol promptly.

DETTOL

THE ANTISEPTIC DOCTORS USE

World Newsreel

Woman's Opinion

The birth centenary of Dr. D. K. Karve, Indian educationist and social reformer was celebrated in India on April 18. Dr Karve was born a hundred years ago at Morud, a small village of the Konkan coast.

Besides issuing a special postage stamp the Indian Government has also released a documentary film called "The Story of Doctor Karve." It brings to screen the life and work of this great reformer.

Nepal has agreed to allow continued British recruiting of Gurkha soldiers for 10 years from July when the present agreement expires.

The Nepalese and British Governments have exchanged letters permitting the maintenance of a £1,000,000 British Recruiting Depot under construction at Dharan in South-East Nepal and a seasonal depot at Paklihawa in South-West Nepal.

Britain recruits about 500 Gurkhas annually for four Gurkha regiments which were transferred to the British army when India

became independent. India maintains six regiments.

At a function held at the Prime Minister's residence, the Canadian High Commissioner in India presented a couple of Canadian beavers to Mr. Nehru. The animals are a gift to the children of India from the Municipal councillors of Gaby in Canada. Mr. Nehru presented a baby elephant to the children of Canada in 1955.

A blazing cat is reported to have started a fire in the bazaar area of Teheran, less than half a mile from a great oil refinery. Reports said that an "unknown person" poured paraffin on the cat and then set it alight. The burning animal spread a fire that caused extensive damage to shops in the area.

An Italian firm proposes to establish at Bombay a factory for the manufacture of tyres in collaboration with the Tatas. It will invest about 60 per cent of the capital.

I HAVE a dual purpose in writing this section—to bring about a closer social relationship amongst women of all races in South Africa by discussing problems common to all of us and to introduce here recipes from both East and West to make life in the kitchen a more interesting business. We can exchange ideas and feelings here and in that way make our lives very much better.

Cookery

Here is the recipe of an Indian sweetmeat which I hope will interest my non-Indian readers. We call this dish "husgali pious."

Ingredients: 2½ pints milk, 1 lemon, ½ cup sugar, a little each of almonds, cardamom, and saffron.

Bring ½ pint of milk to boil; squeeze a few drops of lemon

juice into it and keep it covered, in a cool place. When the milk has curdled tie it up in a very thin cloth. Press it down until all the water has been removed from it. Now cut the cheese into little bits. Boil the remaining 2 pints of milk until it is reduced to 1½ pints. Now throw in the little cheese cubes. After letting it boil for a little while put in the sugar, almonds cardamom and saffron and you may either serve it hot or cold.

I hope you and your family will enjoy this dish. I feel sure that my other readers would appreciate it very much if you would send in a recipe of your favourite dish.

Address letters to:

THE IDEALIST,
c/o "Indian Opinion",
P.O. Box 1549, Durban, Natal.

Phone 34-1349

P. O. Box 1549,

MASTER BROS.

(PTY) LTD.

WHOLESALE MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS

HOUSE FOR KEEN CASH PRICES

33 West Street, JOHANNESBURG.

India's Largest Insurance Company At Your Service

The New India Assurance Company Limited

SOLE REPRESENTATIVE IN THE UNION OF SOUTH AFRICA

RUSTOMJEE JALBOHY RUSTOMJEE

140, Queen Street, DURBAN.

FOR SERVICE AND SECURITY
CONSULT US FOR

EVERY TYPE OF INSURANCE

P.O. Box 1610.

Residence: 111 Eleventh Avenue,
DURBAN.

Phones:

Office: 25845

Residence: 36413.

MISS TEHMI SORABJEE RUSTOMJEE

has pleasure in announcing that she has been appointed as
Agent for:—

NATIONAL MUTUAL LIFE ASSOCIATION OF AUSTRALASIA LTD.

(INCORPORATED IN VICTORIA, AUSTRALIA.)

ESTABLISHED 1869

A LIFE POLICY WITH THE NATIONAL MUTUAL
ENSURES ABSOLUTE SECURITY WITH GOOD BONUSES

Please write or inquire for further particulars:

106 Mansfield Road, DURBAN.

P.O. Box 476.

Telephones: 47888.

Telegrams & Cable: "SORABTEM."

47453.

Cable & Tel. Add. HARGVAN.

Phone 29368

P. Hargovan & Co. (Pty.) Ltd.

Earthenware Pickle Jars 2 Gallons 12/6 each F.O.B. Durban
Fresh First Grade Green Ginger 1/2 per lb. " " "
Fresh First Grade Garlic 2/- " " " "

Cash with order only.

P. O. BOX 1250.

155/7 Warwick Avenue
DURBAN.

BOOKS FOR SALE

Emerson's Americans—J. T. Sanderland	7	0
Christian Missions—M. K. Gandhi	5	0
Selected Letters I—M. K. Gandhi	1	0
A Discipline For Non-Violence—H. B. Gregg	1	5
Towards New Education—M. K. Gandhi	2	4
Service—M. K. Gandhi	5	5
Indian Home Rule—M. K. Gandhi	1	5
Public Finance And our Poverty—J. C. Kumarappa	2	0

Obtainable from:

"INDIAN OPINION,"
P. Bag, Durban, Natal.

BOOKS FOR SALE

Remembrance—M. K. Gandhi	2	0
An Atheist With Gandhi—Gora G. Rao	2	0
A Gandhi Anthology (Book I)—V. G. Datta	1	8
Gandhian Ethics—Hanay Gopal Ray	2	4
Basic Education—M. K. Gandhi	2	8
Gandhi's Letters to Mira (1924-48)	7	8
For Pacifists—M. K. Gandhi	2	8
The Educational Philosophy of Mahatma Gandhi —M. S. Patel	5	0
To Women—Amrita Kaur	1	0
Drink, Drugs and Gambling —M. K. Gandhi	5	8
To the Students—M. K. Gandhi	3	6
The Gospel of Selfless Action or The Gita According to Gandhiji (Translation of the Original in Gujarati with an additional introduction and commentary) —Mahadev Desai	8	0
What Is Wrong With Indian Economic Life —D. V. K. K. V. Rao	5	0
Christianity Its Economy And Way Of Life —J. C. Kumarappa	2	4

Obtainable From:

Indian Opinion,
P. Bag, Durban, Natal.

★
પુણે પ્રેમ એવરે વિષ પ્રેમ,
અપરો હૃદય પ્રેમ અપરે પ્રેમ
પુણેના પ્રાપ્ત કરશે ભારે આ
શરીર પીઠરમાં તે સપાસે નહીં,
આવી આ નેપ આનાનો ભય
કરી વિષમાં બગી જશે,
—વિનોબાજી.

પુસ્તક ૫૬ પૃ—અંક ૧૬

તા. ૨ મે, ૧૯૫૮.

પૃષ્ઠ નંબર પૃ. ૪

આકરા પરીષદ

હાલનું “મેનચેસ્ટર ગાર્ડિયન” આકરા પરીષદથી પ્રભાવીત થઈ હશે છે કે, “આઝાદ આફ્રિકન દેશોની પરીષદથી એક સફળતા મળી છે. પણ આ કાર્યક્રમને અમલમાં લેવા એમને ઘણો સમય લાગશે. અથા પ્રતિનિધીઓને કંઈજ અઠગજી નહોતી આવી કે તેઓ સંશયીત થઈ સંશયનવાદ સામે એક મતે ઉભા રહે.”

“એકલરીયા અને ફ્રાંસ વચ્ચે આફ્રિકાના લોકોએ એ લોકોએ એ જે મજબૂત અપીલ કરી છે તે કુનો આટે એક મજબૂત પુરાવા હશે. પણ ફ્રાંસે એને અવગણ્યો છે. ફરી એ, નર્થ બ્રાઉ આ પરીષદનું બીજું સંમેલન એટલે અબાજામાં ભરાશે. આ ફરમીયાન બધા સહયો એક બીજા સાથે સંપર્કમાં રહેશે.”

“આર્થિક ક્ષેત્રમાં તેઓએ વધુ ચર્ચા નથી કરી. છતાં આર્થિક સંગઠન વધુ કાર્યશીલ રહેશે. કારણ કુનોમાં એ વિશે નિર્ણય લેવાયો હતો અને તેના અમલ “કુનોનું આફ્રિકન આર્થિક કમીશન” એ સંસ્થા દ્વારા થઈ પણ થયો છે.”

“સૌથી પ્રથમ પરીષદનું તરી આવતું. કાર્લ આફ્રિકાને આશ્વાસ બતાવવાનું છે, પણ તેનું બળ અને આર્થિક ક્ષેત્રમાં તેની પ્રગતી સંશયીત કરવાનું કાર્ય તેઓએ ગોઠવ્યું છે.”

“અમલ પસાર થતાં આ પરીષદ વધુ વિશાળ બનતી જશે આજના આઠ સભ્યોમાં આફ્રિકન સભ્યો કરતાં આફ્રિકા અને બાબર વધારે મજબૂત બીજા વખતે નાઈજીરીયા, અને કદાચ સોમાલી પણ એમાં

લેવાશે. અને કદાચ બીજા વધુ પણ તેને અનુસરશે.”

જવાહરલાલ પ્રધાન પદ ત્યાગશે

પ્રધાન જવાહરલાલે રાષ્ટ્રપતિ રાજેન્દ્રપ્રસાદને અને કેબિનેટ પક્ષને જણાવ્યું છે કે હવે “હેયનો ભાર વહેતા હું ચાકું છું. આથી આ વડા પ્રધાનનું સ્થાન ભાગી હું એક આધારણ મનવી તરીકે આ દેશ ના પ્રશ્નોને લેવા હવજી” છું. આપ બધા જો આ ભાષા નિવૃત્તિને સંખત સાથે તો પહેલી તરે આફ્રિકા નામ આપવા મારી તિવં છવજા છે.”

આ ઉપર વિચાર કરવા કેશિસની આસ બેઠક બેઠી હતી.

મોહા દિવસ પહેલા કી વિનોબાજીએ પંડીત જવાહરલાલજીને જણાવ્યું હતું કે જો જવાહરલાલજી પ્રધાન પદનો ત્યાગ કરી એક રાજનૈતિક શાસ્ત્રિયવવા શાળાના કલાસો ચલાવે તો સારા રાજનૈતિક શાસ્ત્રને ફેલાવો થાય. પંડીતજી આ વિચારને અનુસરીને બાગ હરે છે શું ?

કલકત્તામાં ચુવક મેળો

જુન તા. ૧૫મીના કલકત્તામાં અખીલ ઈન્ડિયન ચુવક મેળો સર શર્માજીનું ઉદ્ઘાટન થયું.

આમાં કોલ્લા ૨૦૦૦ યુવો ઉપરાંત યુન.કોલેજ, રીટર, રહીયા, સીન, ઇન્જીનિયર, તેમજ બીજા દેશોના પ્રતિનિધીઓ હાજર રહેશે. આ મેળો ૧૦ દિવસ ભરાશે.

કોલ્લા આવે મેળો, આ પ્રથમ વાર જ ભરાય છે.

દસ દિવસ સુધી સાંસ્કૃતિક કાર્યક્રમ ઉપરાંત રમત, સંગીત, રમત મન અને કુદરતી, કોલે, ટેનીસ વિગેરેની મેચો રમાશે. આ મેળોના પ્રમુખ કાર્યકર્તા શ્રી ચુવકા છે. એમને જણાવ્યું હતું કે, “આ મેળોને ઉદ્દેશ કુનીયા ના યુવો એક બીજાને જોડવા અને હળે મળે અને સારા વિચારોની આપણે કરે એ છે.”

આ મેળો રાજ્યપ્રમ પ્રવૃત્તિના એકાદ પક્ષને ટો નહીં આપે તેવી નીતિના નેતાઓને બાબતો મરે આમંત્રણ આપવામાં આવ્યા છે. આવાર્ કિપલાની, શ્રી ટેનર, બકરી ગુલામ મહમદ, શ્રી અજય યોગ, ડૉ. સોલીયા વિગેરે.

વડા પ્રધાન નહેરુ જેઓ આ મેળો ઉદ્ઘાટન કરવાના હતા તેઓ ડેલ્હાઝ રાજાવતે હાજર નથી કરી છતાં એમ જણાવતા તેમને એક સંદેશો મોકલ્યો છે કે, “આજના આપણા તરફ લોકો પર આવતી કામનું હોઈ અવગણ્ય છે. જો આપણા તરફ પુરો અને સીમે, મન, વચન અને કાર્યમાં લાખાત ધરાવતાં હશે તો આપણા આવતી કાલનો દેશ ધન્ય બનશે. દેશ સંખ્યાથી મહત્વનો નથી બનતો.”

સંતોની પ્રસાદી

એક વાર મહાત્મા કાતમ કાસમ બગલાદ ગય. હતા. ત્યાંના ભોજવશાળી બહીશને આ વાતની જાણ થતાં તેણે એ મહાત્મા તપસ્વીને પોતાના હરબારમાં તેડાવ્યા.

બહીશ પાસે આવતાં મહાત્મા કાતમ કાસમ બોલ્યા : “હું ત્યાંની સુરૂપ. આપણે મારી સલામ.”

આ સંજોગને બહીશએ અજાણે જાણીને સુરૂપ : “અરે મહાત્મા, આપ આ શું બોલ્યા ? હું તો આખા રાજ્ય ઉપર મારે શાસન ચલાવું છું. સંજારની માયામાં લપેટાયેલો છું. હું કયા ત્યાં છું ? ત્યાંની તો આપ છો.”

મહાત્મા કાતમ બોલ્યા : “ના, ના, તમેજ મોટા ત્યાંની છો.”

બહીશએ સુરૂપ : “બાબા, એવું તે શી રીતે બને ?”

મહાત્મા કાતમ કાસમે કહ્યું : “સુરૂપને તો કહ્યું છે કે આ બહીશ કુન્યવી દેસલ કરી કીમત ની નથી, અને સ્વર્ગની વસ્તુ જ સાચી સુલભવાન છે. પરંતુ તમે સ્વર્ગની એ સંપત્તિને જતી કરીને આ સુરૂપ સંસાર-સંપત્તિને પોતાની માની લીધી છે. માટે તમે અરેબરા ત્યાંની સુરૂપ છો. જ્યારે હું આ બસાર સંસારની તુરંજ લાલસાઓને તણી હળે મહાસુલભવાન એવી સ્વર્ગની સંપત્તિ મેળવવા ફરેફારી મારી રહ્યો છું. માટે કીમતી વસ્તુને તમાજ કરનાર તમારા જેવા ત્યાંની સુરૂપ આગળ મારા આવા તુરંજ ત્યાંની મારાથી શી રીતે બગાડી શકાય ?”

“ઇન્ડિયન ઓપિનિયન”

શુક્રવાર તા. ૨ મે, ૧૯૫૮.

આકરો પરીવટ

આ કામ આ માસમાં આઠ આફ્રિકન આગાહ દેશોની અશપલી પરીવટ બહુ ખજાજાદ મળાવનારી બની નથી. એ એક સારી ખીના મળાવ. આ પરીવટનો અર્થ છે કે એ કોનો કે આઠે આફ્રિકન દેશો માટે એક સામાન્ય ભૂમીકા સ્થાપે અને તેમાં તે બોલે સફળ થયા છે એમાં અશપણ સંકલને રચાન નથી.

પરીવટ અંતમાં નકરી કહ્યું છે કે એ વર્ષમાં તે ફરી ભેગી થશે, આ બતાવે છે કે તેઓને એ જાન છે કે, આફ્રિકાના દેશો સાથે એ સવાલ છે તે ઘણા મંબીર છે પણ સાથે સાથે તેઓને એ પણ જાન છે કે તેઓ કંઈ ઉગતાજ દેશો હોવાથી પુરતા જાળવાન નથી, આ ખંડ સાથે એ સવાલ ઉભો છે તેને તેઓ જાળવાન અવાજથી પડકારી પોતાની અસર બધા પર પડે એટલા તેઓ જાળવાન નથી અને સંખ્યામાં પણ ઘણા જુજ છે તેવું પુર જાન પણ તેઓ અશપતા હોય છે. આથી તેઓ પોતાનું જળ ત્યારેજ બતાવી શકે કે અવાર સમસ્ત ખંડની ગેરી જતા નીચે કચકાઈ ફેલેલી સમસ્ત ખંડનો તેમને ટેકો હોય. આ પરીવટ વધુ વિશાળ બતાવી આપે છે દેશો આગાહ નથી તેમને પણ પરીવટમાં આ-અનજ આપે તો આગાહ દેશોના કાચ તેથી વધુ અજણુત થશે.

એ વર્ષ પછી બીજી પરીવટ કરવાનું નકરી કરવામાં આવ્યું છે એ એક આનંદ અને અભીનંદનીય વાત છે. આ ખંડમાં એ બનાવો બનવા સાથે છે તે ઘણા ઝડપી બદલ તો જાય છે તેથી આ પરીવટને બહુ લંબાવવી એ કાકાપણ જાણું નજ મળાવ. આ એ વર્ષના મામા ફરમાન એક અસ્થા રચાવી સમસ્ત ખંડમાં આકરી અજાગોને સંબંધીત કરી અને તેને દોરવણી આપે કે એથી સમસ્ત ખંડના દોરો એક છે એમ જાણીત થાય. આથી જ આ ખંડ અજણુત થશે. અને તેથી એ આગાહ દેશો છે તેઓ આ અસ્થાને પ્રત્યક્ષ અને સીધો જાણ આપી શકે.

આ પરીવટમાં જુમ્મલ દેખાની બીજી બાજુના દેશોના સવાલને એ મહત્ત્વ આપવામાં આવ્યું છે એ આશ્ચર્ય જનક બતાવ એમને નથી લાગતો, કારણ આ સવાલો વધુ મહત્ત્વના અને તારકાલિક હતા. તેમ છતાં આફ્રિકને સાથે એ મોટામાં મોટો પડકાર છે તે હકિણ જુમ્મલદેખાની હકિણ બાજુએ છે, આ અજોજ માનવીને પ્રવરત પૂર્વક હમેશાં કચડીને અજમાનીય કરવામાં આવે છે કારણ ફક્ત એની આમડી ગોરી નથી તેથી. (આ દેશ હકીલ, આફ્રિકા અને હકિણ દેશોથી છે.) આ ક્ષેત્રમાં આ આગાહ દેશો શું કરી શકે છે તેના પર તેની અડતી પડતીનો આધાર રહે છે.

એ વસ્તુ જોખીજ છે કે એ સકલના રણના સવાલો વધુ મંબીર ન હોય તો આ પરીવટ સાથે આ દેશોને રંગબેરંગો સવાલજ સીધી વધુ મંબીર અને મહત્ત્વનો હોય.

આ નવા આગાહ આફ્રિકને અવાજ ટો. નકરમાં છે. પણ તેઓ આ દેશના રંગબેરંગા મણેતરોનું હૃદય પરીવર્તન કરી શકે એટલા પ્રમાણ પાડવા શકતી રાખી. અને એવી આપણે આશા રાખીએ, અમને લાગે છે કે આ કલમકલપણના પડકારનો અવાજ આપવાની સારી રીત કંઈ ટો. નકરમાંને મળી નથી.

ગ્રોફેશરની આશા

“સાથે આફ્રિકાની નેટીવ પોલીસી ને પરીવર્તે એ કુવો કબી મદે એક કાળી અને બીજી ગ્રો. એક વમર દીવસોજ વાળી અને બીજી દીવસોજ બરી.”

ઉપરોક્ત વાક્યો ગ્રો. પોરોરીવસ નેઓ પ્રિટેરીયાની કુલીનકોડીના પ્રોફેસર છે તેમને યુટીપી પછીના હકિણ આફ્રિકાના ચિત્રને બહુ કરતા જાણી કતા.

તેઓએ વધુમાં જણાવ્યું કે, “હકિણ આફ્રિકાની નેટીવ પોલીસીને પરીવર્તે કાળાઓ સંબંધિત થશે અને કલમકલપણને લીધે મોરો જુરો વધ જશે. નેટાલીટીઝો યુટીપીમાં સફળ થવા કારણ મોરોમાં “આફ્રિકાને એક પક્ષ નથી એકતા” એ વિચાર કરવોનો કારણ મોરો જાણી કલમ.

“એ વર્ષમાં એ ખાસ મજબૂત તકાવત છે, તે એ છે કે તેઓ કેટલા તકાવત વાણીમાં બતાવે છે. આ મેમોથી એક પણ પક્ષ આફ્રિકાની તરફમાં નહોતા. યુટીપી સ્પીચમાં તેઓએ આફ્રિકાની વિષમતા જ મોરો કાપુ કલમ કલમ પહેલું “ગ્રોફેશર નેટા ગોરી મેરી.” અપર નેટાલીટીઝો બીની ઉપરવટ જાણી કલમ અને તમને “ગ્રો. પ્રજાત આપણ.”

“એકાકીસી રીતે અને કાચણીના તકાવતને લીધે આ બંને ઉભા થવા પડે છે. મોરો આપણ સાથે એકજ આશા બહુ” કારણ કે કે એ તેનામાં સફલ વિષમતાથી હોય તો તે પોતાને જ સવલત પુરે કે “આફ્રિકાને તરફ તેવું જાણ કાપણ, અને અવકારીક રીતે કેટલું આપણ” અને મોરો છે.

“આફ્રિકાના નેપામાં અને નેટીક કાપુને છે તેમાંથી આપણે આફ્રિકાને ને જાણ જુઠા કરી છે, એવી ઘણી અજાગો છે કે અપર આફ્રિકન નેટ નામીરને બહુ કાક નકી થવા છે.” આ તેઓ મોરો ત્યારે તેઓ આફ્રો-નર લીનરીવસ મટે મોરો કલમ વધુમાં તેઓએ કહ્યું કે, “આફ્રિકામાં પણ જુઠા જુઠા પડે છે. એક પક્ષ એક કહે છે કે તેઓ ગ્રોફેશર નેટુ જાણ પોરણ માંગે છે અને મોરો નેટુ જાણ માંગે છે. અને અપર ઉલોગ વિષેમાં કલમ માંગે છે. અને મંડુરીય પોરણ જુઠુ કલમે છે.

બીજે પણ એક કહે છે કે, ગ્રો. કાળા વચ્ચેનો વચકાર અજાગો એક છે. સાથે સાથે તે પણ ધાર્મિક અથ સાથે તેઓ અર્થ માંગે છે. તેથી આ અજાગો રાજકીય તરફ આપી મેકા છે.

તેઓ પણ બાન્ડ રાફોલવ વધારતો એક અને બધા કલમ મામતા અથ. “હકિણ આફ્રિકાની નેટીવ નિતીને

પરીવર્તે આ તમે પડે કલમ મામતા થવા છે.

“આફ્રિકાની નેટીવ નીતીનો વિરલ કરવામાં હીવરલ પક્ષ અને કુલીમાન મોટો મોટા અથ છે. પણ કુલીમાનો ની અને બહુ આઠા નથી કાપણ તેઓ પસની વધારીને બહુ અજાગ આપે છે.

“મોરો પણ ગ્રો. જાણ છે કે તેઓ માંગે છે કે આફ્રિકાનો આ તમે પડેને દોરવણી આપવી. પરંતુ આ તમે પડેને સાથે આફ્રિકા અને કાલક રોડીયા મોરો જાણે અવલમે છે. આમ છતાં આપણી કલમી આશા આફ્રિકાને અને ગ્રો. જાણની સફલ વિષે કલમી અને આપણા અવાજ ઉપર અવલમે છે. કારણ આપણી આપણ આપણની કલમ બહુ અજાગ નથી, ફક્ત બધા અવલ તરીકે રહી હો એક એક છે. અથ અથ કલમ તે એ છે તે બેટા ખાનવ કરતી એમવારે જાણે કરે.”

૧૯૫૬માં ૧૩ પ્રોફેસરોએ સેનેગલે કલમ વિરલ કરી કલમ તેમાં પ્રોફેસર પોરોરીવસ એક છે. તેઓ એક રાજકીય જુઠ સાથે “યુટીપીની હકિણ આફ્રિકાના બાવી ઉપર અજાગ” એ વિષે મોરો રજા કરતા. વધુમાં તેઓ એ કહ્યું.

આજના આ વધુ પડે પ્રતિજ્ઞા વચક આજળ વધી નકી કલમ. એવી વકાવીને નકી, પણ પ્રો. પોરોરીવસ વિષે કુલીમાં તેનો પડો પડે.

“નેટાલીટીઝો પણ યુટીપી છે. “હકાવકાવણના” મુદ્દામાં પર કલમ થવા, પણ એ કાક પણ અર્થ અર્થ હોય તો તે આ છે. એ કલમ છે કે બીન-ગ્રો. જાણે આમાં કલમ જુઠ ગ્રો. જાણેના નિતમાં નિત જુઠ કરતાં તો અડીયતો કલમ.

બીન-ગ્રો. જાણે પડેને પણ મોરો ની કલમકલમકાથી મકાર અજાગ કલમે છે. તે પણ મોરો નકી કલમ. “અપે ન પ્રતિજ્ઞા છે” એવા મોરો પ્રસરી રજા છે.

બીજે પણ કહે મોરો અજાગ સાથે અજાગ અથ અથ છે. પ્રો. પોરો-પડો આ સાથે કુલી હકીલ એક છે આથી તેમની કામણીમાં કામ છે. આ મધા મટે એકજ આશા કરી આમ બંને મટે—મોરો અને બીન-ગ્રો. માટે—તેઓ કે, સફલ વિષે કલમ, નીતિસાધ, અજાગવધુ અને આપણા અપણા અજાગવધુ અજાગવધુ તરફ પ્રવરત વચક તરીકે સ્વીકારે.

ગૌતમ બુદ્ધ અને ગાંધીજી

(ઉચ્ચારકરે જોવાકર - એકાનીસબર્ગ)
(૧)

જેવાથી પૃથ્વીમાં એ બુદ્ધ જન્મીતો, જ્ઞાનપ્રાપ્તિ અને પરિનિવર્ણનો દિવસ છે. બુદ્ધના જન્મના આ ત્રણ મહાન પ્રસંગો આ એક જ દિવસે બન્યા હતા. જનિવાર તા. ૪-૫-૫૮૦ દિવસે જો મહાન દિવસ આવે છે. આ દિવસે આપણને પૂન્ય માધીજીનું જન્મ, તેમનું કાર્ય અને તેમના સિદ્ધિતા થઈ જાય છે. બુદ્ધ અને માધીજી વચ્ચે એટલું બધું સામ્ય છે કે બુદ્ધ જન્મવાન માધીજી દ્વારા જાણે પુનર્જાતિ થયેલા જાત્યા છે. આપણે બુદ્ધને નવે સ્વરૂપે જોવા એમના જન્મની મહત્તા આપણને નવી જાણે જોવાની થયો, આપણી કળામાં બુદ્ધને પાતું રચાન મળ્યું. બુદ્ધની પ્રતિમાઓનું બહુમુદ્રક થવા લાગ્યું. છેલ્લે જે વર્ષથી ભારતમાં બુદ્ધ જન્મી જનશ્રદ્ધ રીતે ઉજવાવા લાગી છે. ભારતનું ચક્રાવર્તી તે બુદ્ધ જન્મવાના મહાન સિદ્ધિતોને અપનાવનાર સદેહત જરોહની પાદગીરીમાં આપણા રાષ્ટ્રપતિમાં અદ્યોક્ષ્યને જાહેર કર્યો છે. આ જન્મની પાછળ શું રહસ્ય છે?

બુદ્ધ જન્મવાન

બુદ્ધ અને માધીજી જન્મના જન્મ, પ્રિયતા અને કાર્યો એક જ ધોરણે થઈ હતા. તેથી માધીજી તે બુદ્ધ અને બુદ્ધ તે જ માધીજી જેવી સી કાળે પ્રતિભા થઈ ગઈ છે.

જન્મવાન બુદ્ધના જન્મમાં બાહ્યો નું સમાજ ઉપર એટલું બધું વર્ણન હતું કે જન્મ વર્ણનોની રીતિ: સમજાય શકાય જેવી થઈ રહી હતી/ બાહ્યો નવા વર્ણનોની સેવા સેવા નવા બાહ્યો નું જોરન કરે અને પૂર્વનીય સેવા સેવા સે વર્ષ માનવો પદ-ક્રિયાક્રિયા નું જોર થઈ હતું. વર્ષમાં પદુઓના બંધિવાન સેવાવા મુખ્ય પ્રાણીઓના આત્મનાદ કોઈ સાંભળતું નહોતું સમાજ માં ઉચ્ચનીયને એક પ્રુપ હતો. નીચ મણાતી ભતિજોનો કેટલો જોર માન ન હતો. એના ઉદારની બાજુ પછ ન હતી બાહ્યોના જન્મને જેવી સંસ્કૃત બાહ્યનું વર્ણન હતું. માત્ર વિદ્વાન પ્રુપેલી એ જાવા હતી. સમાજ અવકાર પછ એ જાવામાં અલેસ.

સમાજ માણસને એ જાવા સિખવા નો અધિકાર ન હતો. એટલે સંસ્કૃત જાવા જાણનાર વર્ષનું સમાજ તંત્રમાં વર્ષનું જન્મવતો હતો. આમ પ્રુપનું સેવાય થઈ ગયું હતું. પ્રુપ કષ્ટાક રહી હતી. પછી દોષા તે જાવાન પછ મળ હતી. કુત્રિય રાજ્યો પ્રુપ-આર લગાડ્યો કરતા હતા. નીચલા વર્ષમાં જન્મેલાં હમેશાં નીચા રહે એવી ચેલના હતી. બાહ્યો અને તેવા હવાઈ કામે કરે છતાં ને જન્મ અને પૂર્વ મણાતા અને હસી ભતિ જન્મે તેવા સારિય અને હિમા કામે કરે છતાં તેમાં નીચા જન્મતા બામ સમાજમાં ખુજ જ જન્મવા પડતો હતો. આથી સમાજ ખુજ કુષ્ઠ જોમરી રહી હતો. સમાજની માનવતા માં જન્મતા આવી વર્ષ હતી જન્મ સમયે બુદ્ધને જન્મ થયો. થયો સમય આવી પરિસ્થિતિથી એમને જન્મજી રાજ્યમાં આવ્યા એમની તબક્કામાં સમજાવવા, આત્મિક સિવાય છુ કાંઈ જાણે નહોતો એવી બુદ્ધરચના કરવામાં આવી પછ આખરે એ મહાપ્રુપની

દિલે જન્મતાં કુષ્ઠ પદમાં જન્મ, મુખ્ય રોજ વજેરે એમણે જોયાં અને તેમનું જન્મ જન્મજી જન્મું એ કુષ્ઠનું કારણ જોખવા એમને તમવા લાગી એમણે રાજ્યેભવ, પત્ની, પ્રુપ એ જન્મ છે.દી દીપું અને તપથમાં કરી કુષ્ઠનું કારણ જોખી કાઢ્યું એટલું જ નહીં પણ તેના જોખાં પછ જોખી કાઢ્યા. કુષ્ઠનું કારણ જ આપણા કમો છે કમોનું રૂઝ માનવીને થયે છે જ, માનવી પ્રવન કરે તે પોતાનું કુષ્ઠનું કારણ જોખી કાઢે અને તેને કુર પછ કરી રહે. આમ દેહને પોત પોતાના કાર્યોનું રૂઝ મળતું જોખાથી બુદ્ધને મંપરની માનવતાની જરૂર રહી નહોતી.

માધીજી

માધીજીના જન્મ સમયે પછી દોષની રીતિ બુદ્ધના સમય જેવી જ હતી. બાહ્યને નવે પડેથી પ્રુપ એ દોષ ઉપર પોતાનું વર્ણન જન્મનું હતું. પડેથી પ્રુપનો પડેથી, એની બાવા, રીત રિવ.જોનું આંખી જન્મકરણ કરવામાં પ્રુપ આત્મ માનવી હતી. બાહ્ય વર્ષ તરફ પ્રુપ ઉચી નજરે જોતી હતી તેમ જા પડેથી નવા બાહ્ય વર્ષ તરફ પ્રુપ ઉચી નજરે અને પૂર્વ બાવે જોવા લાગી હતી દોષની પ્રુપ જન્મેની જુલાઈ કરતી હતી. માધીજીના જન્મમાં પછ એ ખુનખાર વિષયુપી જોવાય હતાં. તેમાં હનરોની કમીઆય થઈ હતી બાહ્ય, જનિય, વેશ વગેરે થઈ મવા હતા. દોષની પ્રુપ માત્ર બુદ્ધ વર્ષ માની અંગે જાહ્ય વર્ષની સેવા કરી કરતી હતી. માતાવરજમાં જન્મ જા દોષા જેવાતી હતી. આમ જન્મતા પારાવાર કુષ્ઠમાં હતી. માધીજીએ પછ દિલે આદિકા, રાજ્યેવ વજેરે રથોએ દોષી પ્રુપની અપમાનિત રથા જોઈ, પોતાની દેહ વાસીઓના કુષ્ઠથી એમને આત્મા કળ્યા છે. અને તેવી રથામાંથી તેમને મુક્ત કરવા માધીજીએ પોતાનું તમામ સાસારીક સુખોનો સામ કરી અને સમસ્ત જન્મ દેહ પાપોની

સેવામાં અર્પણ કરી દીપું. સંસારમાં રથા છતાં સંસારી જન્મ અને પોતાની અંત મિશ્રક છે.દી આત્મ માં અપ કરવા.

ખુધે જેમ જન્મતાના કુષ્ઠનું કારણ કમ છે એ જ જોખી કાઢ્યું, તેમ મહામાજીએ પછ કુષ્ઠનું કારણ પડેથી સતા છે તે જોખી કાઢ્યું.

રાષ્ટ્રવાદ અને રંગદેષને વિજય

(લેખક: પ્રકાશ (સુન-હિંગ))

સામાન્ય મુદ્દામાં રંગદેષની રાષ્ટ્રવાદી સરકારે રંગદેષ જન્મકત વિજય મેળવ્યો હતો થઈ વિદોષ પછ નરી કોષે કુ જુનાઈડ પછની સત્તા મેળવવાની આજા મોર પ્રતારો એ નઈ કરી નાખી રંગદેષને પ્રાણ માનનાર પછને મારાસજાની ૧૫૧ મેઈમાથી ૧૦૩ મોઈ આપી મતારો એ કુનીયાની રથ,રથી મેપરવા એવી સરકારી નીતિને જાણ અંજલી આપી. રંગદે પ્રુપસત્તા જન્મવાની રંગદે ની આજાના અંકુરને ખાતર-કવા-પ.પી એટી છાપે પૂર પાડી મતારો એ મેને આનરથ પ્રોકાદન આપ્યું. સાયોક્ષા જોર મતારોએ કુનીયાને જાણવી દીપું કે, માત્ર સરકાર જ નહીં, જન્મે પછ રંગદેષના ચેપી રથ ની પીડી પીડાને અનુભવ કરી રથા કીધો! કાવનાની ક.તિથ કમીથી અમર અમાનુષી સજાથી મે.રી સવો-પરીતા દકાળી રાખે એવી રથોય સરકારની જ અમને જરૂર છે! રિપ-કટોનું દેવાણું કુષ્ઠને મેરા મતારો એ જાણે આપણને મોતરી છે!

સુનાઈડ પાટીને મેઈસ નિજગતા અ અપકારક તે ન જ રંગદેષન મેઈસી આદિકાન્સ કાઝી વરતી અને સુક્રિય રાષ્ટ્રવાદ સુનાઈડ પછવા વિજય-પંચ મા વિન જેમ પાવા છે. હજુ પછ એ પછ આદિકાન્સ કાઝી પ્રુપ મો પરાયો પછ મનાય છે. મત રથ વર્ષ રંગદેષના રાષ્ટ્રવાદી સરકારના કારકારથી પ્રુપમા અસંતોષની સામણી

જન્મે એનો સિવાય માત્ર રથાઈય પ્રાપ્તિ છે તે એમણે જોયું. જન્મને તે માટે સેવા કરી અને દોષની પ્રુપ ને એ અંગેની નામચુકમાંથી મુક્ત કરી. અંગે જાવાની મુક્તી કુર કરી જન્મતાને આ જન્મતાની જાણ આપી. દોષી જાવાનું મદરવ સમજાવી આજા દેહને કીક સાવાન આવાથી નાધી, એકતા સાધવા આવા પ્રુપન કર્યો, માધીજીએ જન્મતાનું જ્ઞાન સંદેશ તરથી જોઈ આત્મક તરફ વાળ્યું બુદ્ધની જેમ માધીજીએ જન્મકર તપથમાં કરી, એમની જેમ માતાએ ઉપવાસ, એ બધી જન્મકરની તપથમાં આ હતી. માધીજીએ પછ બુદ્ધની માત્ર નીચ મણાતી પ્રુપને હવે આપી-ઉચ્ચ-નીચના જોડા મેઈ કુર કાવો. અરપરોને થના અ-માથો સાથે જોડાઈ ઉપાદી મરીય તપંગરના મેઈ દાખા અને સમાનતાની જાવના પ્રસારી. બુદ્ધની માત્ર એમણે સમાજની કાપાવત કરી નાખી.

(અપુર)

જન્મ છે. તેવે એ અસંતોષની સામણીને સામ કષ્ટ સુનાઈડ પાટી મતારોને આપ્યો કાઝી નહીં કારણ કે એ પછની નીતિમાં રાષ્ટ્રવાદી પછની નીતિ કરતાં વધુ આકર્ષક તત્ત્વ, મોર. મતારો માટે, કષ્ટ જ નથી. પરિણ મે બુદ્ધથીએ જોનાથી રથ થા અને રથસંકુતિનું રથાય થાય એવા રાષ્ટ્રવાદી પછને વિજયી બનાવ્યો.

કુનીયાની રથાના થવા પછી પ્રુપ વાદ જ મરુર પછને! એક પછ ઉમેદવાર સુદાયો નહિ. એમની મેઈસા સુનાઈડ પાટીએ છાપી દોષી લીવરક પાટીના પછ એ જ દાસ થવા બીન-મેરી પ્રુપ પ્રવે સંકુલુતી દાખવતા કોષ એવા પછોના ઉમેદવાર ની કાર, મેરા મતારોના પ્રુપમાં મેઈ અથવા રંગદેષ અને મેરી એવો પરિતાના જોડા અમાથોને અ મારી હતી.

મી. રાપામના જન્મજી સુનજ રાષ્ટ્રવાદી પછની નીતિ પ્રમાણે મત રથ વર્ષ દરમ્યાન આરંભાયેલા પછ સંમેલનકાલ અપુર રંગદેષ કાપો પૂર કરવા આજાથી પાચ વર્ષનો ઉપયોગ થયો. અપુર કાપો પૂર કરવાની સંપત્તા કરતાં, અપુર કાપો મા નવા કાપોને, ઉમેરો થવાની સંપત્તા વધુ કોષ તેમ જાણે છે! રાષ્ટ્રવાદી પછના નંદારજમા 'પ્રારબ' શબ્દ વર્ણવાર વપરાયો છે, અને 'પૂર્ણ દુતિ' શબ્દ બુદ્ધથી રહી અથો કોષ તેની પછ કોને અપર!

રાજનીતીથી લોકનીતી તરફ ગમન

(ધીરેન્દ્ર સુભાષદાર)

અતિ પ્રાચીન સમયથી સમાજ જીવનનું એક અંગ રાજનીતીના નામથી યાદનું આવ્યું છે. ઇતિહાસ જતાવે છે કે ત્યારે જ્યારે એકાદ પ્રવેશી ત્યારે ત્યારે જનતા તેને ફરી ભરાવેર કરવા પ્રયત્નથી રહી છે. આમ કરવાથી જેના રૂપનું પરિવર્તન થતું રહ્યું છે.

સાચિના પ્રવેશ પ્રાચી પ્રાચીન છે. પછી જ્યારે તે એ પગા હોય કે ચાર પગા હોય કે જેટલા હોય, અને તે પછી હોય કે મનુષ્ય આમ જાત માનવને જ્યારે એક બીજા આવી બીજા પ્રાણીઓથી એને વિભાજિત કરે છે. એને જુદું આવી છે અને તેથી એને આપે, મનિતી આપણા પછી આવી છે. આભોષતિની આપણને લીધે વિચારની દિશામાં માનવ પ્રવર્તી કરતો રહે છે.

માનવે જુદાં પુર્વે પોતાની જાતને માટે પ્રવૃત્તિના સાધનોને વધારવાનો પ્રયત્ન કર્યો. આ પ્રયત્નને પરિણામે એ સકારાર્થે પોરણે સંપન્ન અને કળા જળાને સમૃદ્ધિમાં તે રહેતા થયે. કારણ એને જોયું કે માનવ એકલો, એકલો પ્રવૃત્તિ સાથે સહી આગળ નહીં વધી શકે. અને આમ સમાજની રચાવના થયે.

માનવ હોવાને કારણે સંસ્કૃતિ પ્રવૃત્તિ એનામાં છે જ અને તેનો વિશાલ તે કરતો રહ્યો. પછી એક પ્રાણી હોવાને લીધે એનામાં પાશ્વરિક રીત પછી છે જ. આમ માનવ જીવનની એ બાજુએ આકાંક્ષાથી વહેતી આવી છે. એ સંસ્કૃતિની અને બીજા વિદ્યુતિની. અનુભવે માનવને શિખરું કે સંસ્કૃતિ જીવનનું પ્રતીક છે. વિદ્યુતિ અવનતિનું પત્રપીઠ છે. આથી જીવનની અભિસાધા થયે માનવીએ જાનિ ઉપર કાણુ મેળવવા પ્રયત્નથી ત્યારે અને તેને માટે ઉપાયો રાખ્યા. સંસ્કૃતિની જીવનની માટે એક જીવનને માનવીને મળ્યા. એક એ કે માનવી પોતાની અંદર સંસ્કૃતિનો એકો મનો વિશાલ કરે કે જેથી વિવિધ જગત આવી જ ન થયે કમણે કમણે જતલ. અથવા એની કામે મકાર એક એવી સજિત ઉભી કરેલ કે, જે કમેલ એનું સમન કરતી રહે.

સરખાતમાં માનવ ત્યારે જ્યારે આ વસ્તુઓ કરે ત્યારે એને સ્વચાલ મુખ્યતા પસંદગી વાળો દતો. જીવનના પ્રવર્તન એની અંદર વસેલી માનવ તાલે સંસ્કૃતિના બીજા અંકરીત કર્યો. પછી ત્યારે એના પછી વિશાલ નહોતો થયો. આથી તે રાજકોટથી કાણુ મેળવવા પોષીત કરવાથી જાણે. આમ રાજ નામના પ્રાણીની ઉપત્તી થયે. દરે રાજને પોતાની પ્રજાની વિદી નહીં કરવાની જરૂર જણાયે. આમ કુનીયાવા સમાજને નિતીવાન રાખવા માટે જરૂરી પોરણે રાજનીતી નામ આપવામાં આવ્યું.

પોતાના અનુપરવા કાણુ પર વિશાલ ન હોવાથી રાજનીતી રચાવના આરંભ એક સંકા ઉત્પન્ન થયે કે; જો આપનામાં જ સાધારણ એક

માનવી રાજ બને તો તે આપના પર કાણુ નહીં થવાની શકે અને આપણું જીવન થતું નહીં અટકાવે. તે વખતે એ વિચારવા જોઈશે. માનવજુદિ વિશાલ નહોતી પછી કે તે એમ વિચારે કે માનવ વિવેક પુર્વે કામ કરે તો તે આપણી સંસ્કૃતિનું નિતીથી રક્ષણ કરી શકે. આથી રાજમાં ઉપરીતરનું આરોપણ થયું. આને પરીણામે રાજ જ્યારે આવતાર અને જ્યારે સરકારી નિયત થયેલો અનાવવા કામગીરી અને તેથી જુલ પર્વતો એક જ કુટુંબમાં જળવાતી આવી. આમ રાજ નિતી રિક્ષીત થતી ગયે.

સંસ્કૃતિના વિશાલ તર્વા કાલિની રક્ષા માટે સમનદારા રાજવત્તની એ સંસ્કૃતિ રચાયે, તેથી પ્રજા એ વાપ છે કે; મનુષ્યમાં સંસ્કૃતિ અને વિદ્યુતિ એ એ જાને પ્રવૃત્તિઓ છે તેની સેકાને જાણુ કેની રીતે થયે. જાણુ તે એકાદ જાત થતી હતી. પ્રવૃત્તિ સાથે સંધર્ષ કરવા માનવ ત્યારે સમૃદ્ધિ થી રહેવા કામગીરી, ત્યારે તેને જોયું કે પરસ્પરના અવકાશમાં સકારાર્થની અને વિરોધની વૃત્તિઓ સાથે સાથે જ પ્રવૃત્તિ થવા આવી હતી. આથી સકાર એ સંસ્કૃતી માટે જરૂરી છે

અને વિરોધ વિદ્યુતિનું કમળ છે એ પછી સમજાયું. પોતાનો વિશાલ સાધ નરા અને જીવનની પ્રવૃત્તિઓમાં એક છે; જીવન-સંધર્ષને માટે (રક્ષાને માટે) સકાર એકલો કે, સંસ્કૃતિ રાજનીતી જીવનની અને વિરોધ કરવાની વિદ્યુતિના નીચ એ જ આમ, રક્ષા તથા આયોજનનો મર્ગ થયે શકે. પરંતુ કદરત સંસ્કૃતીના વિશાલના બિરોધ સાથે સાથે વિદ્યુતિનો બિરોધ પછી જીવન કરતી રહી. આમ એ જન્મવા પામી.

માનવ ત્યારે તંદુરસ્ત હોય છે ત્યારે પુરુષાર્થથી તે અરુર રહે છે. તેમજ પ્રવૃત્તિ એના પ્રવૃત્તિ માટે પુર્ણ રૂપે કાબર રહે છે. આથી તે પોતાના જીવન માટે જરૂરી સાધન પેદા કરી પોતાનો નિર્વાહ કરે છે. પછી જીવન આ એવો વખત પછી આવે છે જ્યારે પછી અરચાલ રૂપે-કે પ્રવૃત્તિની અનુ-કૂળતા ન હોવાને લીધે, પુરુષાર્થ કરવા નો અમર માનવને નથી મળેલો અને કપારેક સંસ્કૃતીક અથવા માનસીક અવરથવાને લીધે પ્રવૃત્તિ કરવાનું દિલ નથી ઠોતું, આને વખતે માનવ જુદાં એ સંધર્ષ કરવાનો વિચાર અમલ માં મુક્યો. આ સંધર્ષીત સંધર્ષનો

ઉપભોગની રીતે, સારા તંદુરસ્ત માનવીને પછી આરંભ કરવાને ઉત્કેષે. આરંભ થોડે થોડે વખતે કરવાથી પ્રવૃત્તિ કરવાનું જાણ થયે છે. આથી અનુભવ પછી માનવીને થયે. અને માનવે પછી આરંભનું પછી એક સાલ મનાયું. આ આરંભ સાથે સંધર્ષરિતને પોલી.

પોતાના સમૃદ્ધિમાં સંધર્ષ કરવાની ચર્ચા હોય છે. આથી જ્યારે વધુ સંધર્ષ કરવાનું દિલ થતું ત્યારે બીજા સમૃદ્ધની કુટુંબો તેમાં ઉમેરો થયે. આમ સંધર્ષનું સાલ વિશાલ પામતું થયું. આમ વિદ્યુતિ પોતાનો બિરોધ મેળવતી ગયે અને તેથી જાત બાકની વિદ્યુતિથી વિદ્યુતિ થયે. કમળ અને તેના પર અનુકૂળ મુકવા રાજનીતીમાં અનુકૂળ અને વધુ કમળ જાણુ થયું. અને રાજને માનવ જીવન પર વધુ અને વધુ અમલ થવા કામગીરી.

—અખર.

જરૂરી હોય

એક વખતે એક આરંભના કિસની જીલ્લા તપાસમાં કાલોને પુલકુ કે કમલો થયે ત્યારે તે તારાથી કેટલો દુર હતો?

સાક્ષી : જરાવર ૪ થીટ પડે ઉપ. વચીલ : તું આટલું ચેરકેક અતર કેવી રીતે કહી શકે છે ? સાક્ષી : તમે નહીં તો કોઈ બીજો પુરુષ અને તે પુલકુ એની અને જાણુ હતી.

બીજા કિસમાં વચીલે કાલોને કહ્યું "તું જરાવર કુસીવાર માણુ છે." સાક્ષી : મેં જો કાણુ બેલવાનું સંધર્ષ ન થીલા હોત તે, કે પછી તમારા જાતા જાણુ એવી જ રીતે કરત.

વચીલે એક કાલોને પુલકુ કે આ પ્રતીકારને કું પ્રમાણીક માણુ થાતે છે ?

સાક્ષી : હા ! કદી ન જાણુ હોત તેટલા પ્રમાણીક.

વચીલ : તો પરથી તું એમ કહે છે ? આરંભ કામગીરી આથી પુરવાર કરી રાખી શકે ?

સાક્ષી : જરૂર, તેમજ વચીલાત થાર કરી હતી અને તેમજ એ સંધર્ષમાં ન કામગીરી.

સુકાનીપીઠ, જન્મન દેવસ રીટ-સં, લાકે-સં, રેવનું કીધીવર-અ અને જનરેવેર-અ માટે પ્રતી :

આર. વીરુલ

૧૨ આકેલી આરો, ૩૮ માર્ચ ૨૬૬, ૩૧૧૨ ગામગોતલ અને માર્ચ ૨૬૬/૬ મેકાનીકામ, ફોન ૩૩-૧૬૫૨.

પરીક્ષા કરે છે

લેખક : કેરસનદાસ અભાવતિ

(વિષય : શ્રી નહેરુ મુજરાતી સાળા-૨૫:૨૫)

૨ : વિદ્યાર્થી સુખથી જાણુને ગીત ના કંઈ જાણુ, જાને આવા મુજથી કરીને જાન કોરી રો છે. ના પાડે છે ન પાડ કરવા મેં જ આ વિદ્યાર્થીને પુલકુ મારું જાન વન જ આ-સર વિદ્યાર્થી કાને જુલોન કે ઇતિહાસ હોયે, મજિત કે પથાપાઈ ખંત રાખી તમે કે જાણુને, ન-કારિ અમર તા. આપા તે છે, જાણુ પછી કદિ ન જુલોન ગીતા, ગીતા ગીતી કે ! અમર જેવી, એ જ છે સમી વિદ્યા, વિદ્યા સેતા, ૨ : કોટી થાયે, એમાં શું અમરનું ? અગિન વિદ્યે જાણુને જ હોય, જુલોન આ મોખનું વાતું, તેથી જાને જુલોને સાંજળી, તમે કેમ નાણો છે ? આ.એ આ.એ, જાણુને ૨ બીને, તપાસે ૨૨ બીને ! અ.પી.એ.પી.ને મોટા થયે, નામ મોટું કર્યો. સુકાની રી ૨ આ રત મા ના માને રીપવાયે !

લગ્ન પ્રસંગે માટે

અમને મળો.

સુશી જામણના અને રમેશભીર હીએ.

શ્રી કેપીટન્સ બાલ્કની હોટેલ નીકે યુનીયનના અને રોડેસીયાના રોડે પલ્લુ બાગમાં હમારે મુકાયે બાની રસોઈ કાવાનો અને કનકસ વર્કશુ.

કેપીટન્સ બાલ્કની હોટેલ

(ધી કેન્ટર મીકાઈ હાઉસ)

શ્રી અને વિક્ટોરીયા સ્ટ્રીટના ખુલ્લાપર - હરબન.
ફોન નંબર ૨૩૪૧૪ ટેલીગ્રામ: KAPITAN.

ધીરુભાઈ પી. નાયક

પુલકીપત્ર, મુલકાણી, બીજાનાં અને જાનકા એજન્ડ

હિંદુસ્તાન અથવા હિન્દીવાન સર્વ પલ્લુ બાગની હવાઈ રિસર્ચ અથવા અમીન માથે મુકાયેલી કાના પા કાં બાગરી મુકાયે મુકાયે કા.

કાંકા, બાગ, બી.વી. હાલક, બાગમાં, પોલકાસ, વિગેરેના નીચા અને કાનાનાં બાગીચે બીએ.

ઈન્કામેન્ટ, પાસનલ ટેકસ, કિસાનનાં મીપાનાં કાવાનાં રેવન્યુ સીવરન્ટ સર્વિસીસ કે નેપાનનાં કાવસેન્સો. પાસપોર્ટ ટેમલ કાંકાસીનને કાંકા નાનલોમાં કાંકે પલ્લુ હી કીધા વિનં બીએ મુકાયે કાનાં બાગીચે બીએ.

રેવન્યુ મુકાયે કાનાં કાંકાસીન એક કાંકાસીન અને મીકાઈવાન ઈન્કામેન્ટ કાંકાની કીમકેટના પ્રતિનિધ.

Phone : 33-9032. 26 Barkly Arcade,
Cor. 38, Market & Diagonal St., J'BURG.

તાજી ઉમદા ફ્રુટ

આંબા અમર, હીડી અમર, રતાબા અને મુરબની મોસમ આલુ છે. આલુ રી ૬-૬ રતાબા, લસણ રી. ૨-૭ રતાબા, પાપડ નંબર ૧ રી. ૧૦, નંબર ૨ રી. ૮ ૧૦૦-

કુચી અને મેનથી પાન બાગ કાવા, પાટોલ નાડુ. બાગીચા મોસમ રી. ૧-૬ લાખી અને રસોઈ કાનાં રી. ૧-૬ ૬૦૦.

રોડેસીયા, નવાસલેન્ડ અને વિલ્ડલેન્ડ કીમીનાં એજન્ડો કાવા પુરતે બાગ બાગીચે કાંકે પલ્લુ વરસ પાસીસ કાનાં મીકાઈ.

All prices subject to Market fluctuations.

A. KADER & Co., (PTY) LTD.
WHOLESALE FRUIT MERCHANTS
P. O. Box 251. DURBAN.

ફરનીચર! ફરનીચર!! ફરનીચર!!!

મેડીકલ છુદ, કાંકાનીચર છુદ, મોડેસીન, ટેલેસીન એસ્ટ, કાંકાસીન એસ્ટિસ ટેલેસ, છુદ ટેલેસ, ટેલેસ, તાજા કીમકેટ બાગે બાગીચે કાંકાસી. બાગે પાસીસ બાગે મુકાયે નાં.

—બીકસ, ટેલેસ અને કીચન ફરેસર—

૭ કાનાં રેવન્યુ નીચે તર્કવાર બાગ છે. તેનાં રોડાં કાંકાસીન તર્કવાર રોડે છે. બાગ રોડાં કાનાં કાંકાસીન કાંકાસીન અને રેવન્યુ બાગે વધારે.

L. MISTRY

51 BRÉE STREET, BURGERSDORP, J'BURG.
PHONE 33-4691. BOX 2526.

હોંદની મોટામાં મોટી વિમાની કમ્પની તમારી સેવામાં

—ધી—

ન્યુ ઈન્ડીયા ઈન્સ્યુરન્સ

કંપની લીમીટેડ

સાઉથ આફ્રિકાના એકજ મુખ્ય પ્રતિનિધિ

રસ્તમજી બાલભાઈ રસ્તમજી

૧૪૦ કવીન સ્ટ્રીટ,

ડરબન — નાટાલ.

સેવા અને નિર્ભયતા

માટે અમને મળો.

બધી જાતના વિમાનો અને ઉતારીએ છીએ.

પી. એ. બોક્સ ૧૬૧૦.

રેસીડન્સ : ૧૧૧ હાલેવનથ એવન્યુ,
ડરબન.

ટેલીફોન:

ઓફીસ : ૨૫૮૪૫

રેસીડન્સ : ૩૬૪૧૩.

વિવિધ વર્તમાન

સરદાર પટેલનું ચિત્ર

ભારતની આઝાદીમાં સરદાર પટેલ તો હાથો અમુલ્ય છે. દેસ ક જે નાના નાના સ્વતંત્ર રાજ્યોમાં જે આપણે હવે તેને આઝાદી પછી એક ઇંચુકલ હોદ્દામાં ફેરવી મળ્યું હતું તેનાવામાં તેમનો હાથો ઓછો નથી છે. આ તેમની સેવાની કદર રૂપે ધારા સભાના હોદ્દામાં સ્વ. સરદાર પટેલનું તથા ચિત્રની ચી રાજ્ય-સંસાદના એ તા. ૨૩-૪-૫૮ના અનાવરણ વિધી કરી. આ પ્રજા માનવ સાધનનું ચિત્ર પ્રસિદ્ધિરતા રાજ્યની એટ આપ્યું છે.

તે પ્રજા પ્રમુખ તથા વડા પ્રધાન અને ઉપ-પ્રમુખ તરફથી સરદાર પટેલને અંજલિઓ આપવામાં આવી હતી.

ડૉ. કવેન્ડી સત્તાબદ્ધી ઉજવણી

ડૉ. કવેન્ડીને પુરામાં ઓનેની વિજાપીદ મહાને છે તેઓ ૧૦૦ વર્ષ માં પ્રવેશતા હોવાથી તેમની સત્તાબદ્ધી જન્મ જયંતી સમરત્વ ભારતમાં ઉજવાય છે.

મજાસામાં મધ્ય આ ઉત્સવ ઉજવાયો હતો. ત્યાં તેમના પુત્ર ડૉ. કવેન્ડી અને તેમને મળેલી મળાલાના ફરદી એની સેવા કરી રહ્યા છે.

હોદ્દા સરદાર આ પ્રજાને આસરે પો કાઠી છે અને તે ઉપરાંત "કવેન્ડી જીવન કથાની" નામની શીશ્ય સોમને જતાવવા ઉતારી છે એમાં તેમના જીવન કાંચે પ્રજામાં આવ્યા છે.

આજથી ૧૦૦ વર્ષ પર ડૉ. કવેન્ડી, કોલમ્બના એક મામલામાં (પ્રજામાં) જન્મ્યા હતા.

ડૉ. કવેન્ડીને મહાવી કવેન્ડી બીકદ જનતા એ આપ્યું છે. ભારત સરદારે તેમને "ભારત રત્ન"નો ઇત્કાળ આપ્યો છે.

હોદ્દામાં જાપનીસ જાગીયો

હોદ્દામાં સોથી પ્રથમ જાપનીસ રીતે જાગીયો ડિપ્લોમાં કરવાની મોઢવણ જાપાનના આ કોરેક કરી રહ્યા છે. આમાં પીકનીક કરવા માટે રથો, તથા, જાપનીસ રીતના આ ધરો, ફરવા માટે લાખા માગો વીચેર ધરો. આ જાગીયો ૧૧ એકર જમીન પર ધરો.

આ ઉપરાંત વડા પ્રધાનના પર પાસેની જમીનમાં ૧૨૦૫૮૦ ફીટનો એક ટુકડો પથ્થ આ જાપનીસ આર્કીટેક્ટ પથ્થ કર્યો છે એમાં પથ્થ તેઓ એક જાપનીસ જાગીયો જાનાવશે.

પુર્વ પાકીસ્તાનમાં

કોલેરાનું ભેર

બેલા ૨૩ દિવસમાં પુર્વ પાકીસ્તાનમાં ૧૦,૦૦૦ લોકો કોલેરાથી મરણ પામ્યાના તા. ૨૪-૪-૫૮ ના અવર છે. આજ કામમાં થીતજાને; રોમ પથ્થ ફેલાઈ રહ્યો છે. હોદ્દા સરદાર કોલેરાનો આર્ક મહાર પાસે છે. તેથી ચેપ હોદ્દામાં કામધ ન થાય.

ભોજોને કાંઈ પાણી મળે તે માટે કુવાઓની સત્વરે અપાટ ભેર કરવા માં આવી રહી છે. બધા નામરીતે રસી કુવાના કામ તંતુરતી આપી કરી રહ્યો છે.

અમેરીકાને થીતજાની ફરોને પહેલો જાગી રવાના કર્યો છે જે રપથીએ મળ્યા મળ્યા હતા. એનાથી ૧૨૦૦ માથાએ રસી કુવામાં આવશે. બધા મળાને ૧૦,૦૦,૦૦૦ની પુરી પડે એટલી રસી તે મેલકલા ધારે છે.

બ્રુકેન્ડી કંદુલતા

એકાનીસમમાં ઇસ્લા તહેવત ફરમીયાન રવથી એપ્રીલના રાજે એક અલંક મમજનાર જનાવ મની મળે. જેની નોંધ થેતા દીલગીરી ચામ છે. તપાના બ્રુકેન્ડીસરવમાં પુરત મુવતી ઓનો સપ્તક વીચેર હેડીમાં ફરવા

મળેલો તે વેળાની જે હોડીમાં નવ જાગી અરસ પરસ બેલતાં હતા કામક કારણથી એક હોડી ઉપી નળા જનાથી ફેલાઈ પીછમાં કુદી પડ્યાં જેથી તે પથ્થ ફેરવાઈ મળ્યા આ જનાવ કુરથી ૩૦૦ જેટલાં માથાએ ભેરેલો પથ્થ પહેલી નવરે રમત કરો એમ જાગીયેલું પથ્થ પરી પરિસ્થિતિ જાગીતાં જ મદદ માટે પહેલી અથા હતા અને ચારે જાગીને જનાવી લેવાયેલાં તેઓ તાલકાનિષ ઉપચાર પછી મરણ થયાં હતાં પથ્થ મળ્યો છેકરો અને જે હોડી કુરથી મળેલાં જાગીતાં હતાં આ કંદુ જનાવ માટે અને મરનના કુરળીએ પ્રત્યે હાર્દિક દિલસોલ જાગીતીએ બીએ.

એક કોરીપરમાં મધ્ય (સામજ ૦૦૦૦ સામજ) એ સાથે એક કટીમ કેમ આપવામાં આવશે. તેને લીધે તમે મધ્ય જીવી જીવી કામક કરી રહ્યા. આનો પેરફેક્ટ સાથે લાવ ૧૭/૬, મંમો.

MAARMANS PTY LTD.
Box 26, Phone 128,
Brisbane Transvaal.

યુનીયનની પાર્લામેન્ટની નવી કેબીનેટના સભ્યો

વડા પ્રધાન : બી. જી. ડા. રૂબામ, ન્યાય પ્રધાન : બી. સી. આર. રવાઈ, નાણા પ્રધાન : બી. જી. એફ. નોડી, વિદેશ પ્રધાન : બી. ડી. એચ. લો, શ્રુક પ્રધાન : ડી. ડી. ઇ. ડોલસ, રક્ષણ અને જંગલ ખાતાના પ્રધાન : બી. એફ. સી. ધરાસમસ, વાહન ખાતાના પ્રધાન : બી. બી. જી. રૂમન, નેટીવ અફેર ખાતાના પ્રધાન : ડી. એચ. એફ. ફરુખી, ઉદ્યોગ અને આર્થન ખાતાના પ્રધાન : ડી. એ. જી. આર. દન રીચેન, જમીન અને જળ માધ્યમના પ્રધાન : બી. પી. ઓ. સાઉર, મનુષ્ય અને જાહેર આર કામ ખાતાના પ્રધાન : બી. જી. કીસાઈ, પોસ્ટ અને ટેલીગ્રાફ ખાતાના પ્રધાન : જી. જી. સરક-ટીન, ખેતીબાદી ખાતાના પ્રધાન : બી. પી. એમ. ડી. ભર, રેગવપ્પી, કબા, વિજ્ઞાન અને આરોગ્ય ખાતાના પ્રધાન : બી. એમ. ડી. સી. દીવેટ નેલ. નવી મુન્ડાપેલી પાર્લામેન્ટમાં સોથી મધ્ય કામરે જાગેની સંખ્યા ૫૪ છે. (આમજ ૫૦ હતી) જેમાં જળ નજનાલીરો અને ૭ મુનાઈરો પાલીના છે. બીજે નંબરે વેપારી વર્ગના ૨૪ છે. એમાં ૧૧ નેચ નાલીરો અને ૧૩ સુ. પી. ના છે. બીજે નંબરે વડાઓની સંખ્યા ૧૬ની છે. (આમજ ૨૭ હતી) નાની સંખ્યા ૧૪૧ ક ૩૧૬૨, ૮ દિલસો અને ૪ જાગીરો પથ્થ છે.

બી-આઇ

મુખ્ય કરાંચી અને ઇસ્ક આફ્રીકાના બંદરો વચ્ચે મુસાફરી કરે છે.

સ્ટીમર કંપાસક ડાહી મેના આવશે.
મુખ્ય જવા ફફી-જીવના ઉપકરો.
સ્ટીમર કરંજ ૩૦ગી જીવ ૧૯૫૮ના આવશે.
કરાંચી થઇ મુખ્ય જવા પમી જીલામ ૧૯૫૮ના ઉપકરો.
મુખ્ય જાથવા કરાંચીનું જાકું.
ફર્સ્ટ ક્લાસ એક બેગાડ મગર પા. ૬૨-૦-૦
સેકન્ડ ક્લાસ " " " પા. ૬૦-૧૫-૦
થર્ડ ક્લાસ " " " પા. ૩૧-૧૦-૦
વધુ માહિતી માટે મળો આ લખો :

શેખ હિમેદ એન્ડ સન્સ
(પીટી લીમીટેડ.)

૩૬૦ પાઇન સ્ટ્રીટ, -કરમન.
ટેલીફોન : ૨૦૪૩૨ - ટેલીગ્રાફીક એડ્રસ "કરમન."

—દાંબાનીકામાં ૧૬૫૩ના માથાં ૨૯ માંજે એ-ટલ આકીકા એરવેનું એક કોરોલેન છુટી પડેલું ને આકા વેસે-નરે, આમે પાંચ કામદારો મરી અમેલા તે મારે વીકસ' આમરેટોન છીમીટો કંપની હવે ૨૩૩૩૩૩ની કાપકોટમાં નુકસાનીનો દાવો મંડાવેલો તે જાને ૨૩મી એપ્રિલે એક કાપ પંદર કલાક પાછું આપવાની મંડા-વાળ થઈ છે.

—પહેલી સમજનાં ૨૫ વર્ષથી રવીડન ની સમાજવાદી સરકાર સતત રીતે માલુ રહેવા પછી એપ્રિલની ૨૫મીએ કમર્સ પરી જાંગી છે. જેથી વડા પ્રધાન બી. કે. એરલા-ને તરતજ શામલકેશમાં બધ પાસોને-ટ નિમેરી નાંખીને ૧લી જુને નવી સુદલ્લી કરવા ની રવીડનના રાજીને સલાહ આપી છે.

—પુનાઈડ નેશનની ચોરાક અને પેલીવારી આવાની આકીકામાં એક શાખા જોઈક રચાપવાની વિચારણા કરવા આકામાં મળનારી કાનફરેન્સમાં પુનીયન સરકાર તરફથી ક.બરી આપવા પેલી આતાના નામખ મંત્રી મી. એમ. એ. એ. દીસવાટ' ૨૬મી એપ્રિલે રવા ના થયા છે. તેઓ એની કચ્છને પાછા ફરશે.

—આસરદરમાનું કાનફર સમુદ્ધી સોજ આજક દુર છે ત્યાં જ્યાં મરિની

નહેરને હમજાની મોટી રીમરો મરિ જરી અને પહેળી કરવા મરિ પોલુ નથુ કરેક પાછું અર્થવાનું મંજુર થયું છે.

—પુનાઈડ રેટરન. એ-સસ ખાતાએ અમેરીકાની અંદાજ વરતી માથાંની ૧લીએ ૧૭,૩૨,૧૦,૦૦૦ હેવાનું ૨૩ મી એપ્રિલે બહાર પાડ્યું છે. જે રેલુઆરીની ૧લી કરતાં ૧,૯૯,૦૦૦ વધારો ખતાવે છે.

—જોવાના કાનફરતી મી કાકોકર દસ વર્ષની આકીકાના ટાપુ પર નેસ જોનવી ૨૬મી એપ્રિલે કોઈ પાછા ફર્યા હતા તેઓને ૧૯૪૮માં પકડવામાં આવ્યા હતા. જે વર્ષ મુધી તેમને બમર ફરે નેસમાં રાખ્યા હતા ત્યાર બાદ આકીકાના ટાપુ પર સાત વર્ષ મુધી નેસમાં રાખવામાં આવ્યા હતા. તેઓએ ત્રેવા સરકારની વર્તણૂક અચાનુથી હેવાનું બધાવ્યું હતું.

—પુનોની તપાસ મુજબ કોઈ ફનીયા ના રેશીમાં પ્રસ્તારો પ્રસીધ્ધ કરવામાં ચોળે રેસ છે. 'પ્રથમ રશીય' છે. ખીને જાપાન અને ચીને છીટન, હેરાલ મુજબ કોઈ ખાચીક જાપાને શીસેસીશીવા, રશીય,એ સાહિત્ય અને નિગાનન, વધારે પુરતો પ્રસીધ્ધ કર્યો છે.

આરતના સમાચાર

—કેનેડાએ એવમર-એક જાતનું જળ

રચળ પ્રાણી. પંડીત નહેરને દીકના વાળકો મરિ એટ આપ્યું છે. કાક તે નેનીતકમાં રહેશે. પછી લખની ના જુમાં રાખવામાં આવશે. ૧૯૫૫ માં વડા પ્રધાને કેનેડાના જાળકો મરિ કાચી એટ આપ્યો હતો.

—૨૩મી એપ્રિલે હરીયાદ કાકલાનો ચ.નં કતારીએ ફરોપીયન વાઇસ એડમાયર પ.સેથી કીધો હતો.

—કોઈ સરકારે પ્રસીધ્ધ કર્યો પ્રમાણે- ૧૯૪૮-૪૯ વચ્ચે રાષ્ટ્રીય આવક ૧૧૦,૨૦૦,૦૦૦,૦૦૦ હતી તેના કરતા ૧૯૫૭-૫૮માં ૨૦,૦૦૦,૦૦૦ વધારો થયો છે.

—ધાનાની નેકના મેનેજરનું રચાન સંજાળવા કોઈના રેવન્સુ એકન, કેપુરી મેનેજર મી મેરેસ ધાના પહેળી જમા છે. ધાનાની આમણીથી આ નિમણૂક કરવામાં આવી છે.

—કેરાલા પ્રાંતની સામ્યવાદી સરકારના સ્વક મેવડીએ ૧૯મી એપ્રિલે થદ સ અં કળ્યું છે કે તેની સરકાર એ પ્રાંત ની વસતી વધતી જલકાવવાના કાપામ રૂપે એક તરફીય અમલમાં મુકશે. જે કોઈ કરી પ્રરપ રેવેન્સાચી પ્રાંતના જ્યા જનમ પ્રમાણમાં કાપ મુકવામાં મદદમાર થશે તે દરેક કરી પ્રરપને મળે પાછું અપાશે.

—કોઈ અને કચોપાયા વચ્ચે મેપારી કરાર પર સહીઓ થઈ છે. આ

કરાર ૧૯૫૪ મુધી માલુ રહેશે. કે, કાપા, અને સુતર, સજ, એસ્યુપીનમ અસાસો, તેમ, વિગેરે દીક હથે,પીવાને ૩૬,૬૦૦,૦૦૦નું ૧૯૫૧માં અને '૫૩ માં ૩૧,૦૦૦,૦૦૦ આપ્યું હતું.

—કોઈના વિમાની બપોકારે ૨૫ વર્ષ મુધુ' કપી તેની ઉત્પણી કરવામાં આવી હતી. તે પ્રજાને રાજેન્દ્રપ્રકાશ અને અવાહરવાલજી સંદેશાઓ પાઠવ્યા હતા. અને મુજબનું હતું કે, વિમાની સેવા કોઈના લાભમાં વધુ અને વધુ ફાયો આપે.

—કોઈ અને છટામીના સંપુરક જાગી-કારીથી ત.તાના અને સહકારથી એક દાવરે કંપની મુખ્યમાં ડુક વખતમાં કાપાવાનું નકલી થયું છે.

—પુનેરોના ચેરમેને મોલાના આજાદ ને અંજલી અપવા બધાવ્યું હતું કે; અપરે કોઈકીમાં કુનેરોની મેક મેડી હતી ત્યારે મોલાના આજાદનો તેમને પરીચય થયો હતો. તે દિવસે, તેમ ના રમરણમાં કમેલા તાળ રહેશે.

—દીકી અને મેરફો વચ્ચે સીધા વિમાની બપોકાર થય કરવાના કરારો થયા છે.

—કલકત્તાથી ૩૫ માઇલ દુર જંગા નદીમાં ૨૪મી એપ્રિલે એક હેંદી જપી વળી જતાં ૨૦ માણસો કુળી અપાનું બચાવ છે.

ધી કવીન્સલેન્ડ ઇન્સ્યુરન્સ કુંપની લીમીટેડ

૧૮૮૬માં ન્યુ સાઉથ વેલ્સમાં સ્થપાઈ છે

આગ અકસ્માત તથા દરીયાઈ માલને

— વિમો —

તેમજ બધી જાતના વિમાનું કામ કરે છે.

આસ હિદી પ્રતીનીધી

શ્રીમતી તહેમી સોસાયલ ફ્રેસ્ટમજ

વધુ વિગત માટે મળો અથવા લખો

૧૦૬ એન્સફીલ્ડ રોડ — બોક્સ નંબર ૪૭૬ — હરબન.
ટેલીફોન નંબર ૪૭૪૫૩ અને ૪૭૮૮૮.

માથે બાંધવાની રીજન અને વેણીઓ

અખમલ, સાટીન, હાફેટા સીલકની, રીજન અનેક રંગ, ડિઝાઇન અને સાર્થકતા મળશે, કાન મદદ અને મોટા શબ્દમાનવા અથવા ખંપ ચળી શકશે.

અથવા માટે અખમલ, અને રેસમ તથા રેલ્ટન રીજીઓ ક્રીડાપત્ર બાવે બનાવી આપવામાં આવશે.

અમાટે બાંધવા અખમલ, રેસમ, ટોટલ વિશેષતા કુલેની જન રંગની વેણીઓ અને અનેક અકાવના કોમલ મળશે.

ડેકાણ : માથે હેટસ (મી.) લી.

લેડીઝ એન્ડ ચીલ્ડ્રન હેટ મેન્યુફેક્ચરર,

ફોન : ૨૨૦૩૮૫

પહેલે માળે,

બેકસ ૧૦૮૫૭.

માસ્ક મેન્સન્સ

૩૩ વેસ્ટ સ્ટ્રીટ, — બેલ્કાનીસબર્ગ.

શું તમારી ચાવી ખોવાય છે ?

એમા શુ

જરાપણ ચુકાશે નહીં

તમે ખોવાય તે પહેલાં બીજી ચાવી બનાવવા

ટી કાર્કા

ફોન : ૨૩-૬૪૪૭ — વાન વેલોજ સ્ટ્રીટ, બેલ્કાનીસબર્ગ.

તે મળે અથવા ફોન કરો. તે તમારી ચાવીઓ કુપરલીટ બનાવી આપશે. આથી તમારી બધી ચીજોને જન આપશે.

ખદાર મામના આપશે પર ખાન અપાશે.

ચાવીઓ

મોટર કાર, કપાટ, નાઈટ લેમ, રીમ મોકસ વિગેરે બધી જાતની અને ડરીએ છીએ. એકવાર બજામાંની છુલો.

ફોન કરી બોલાવો અથવા દુરેત આવશું.

સેવા બાવી એજન્ટો જોઈએ છે

સ્વાર્થ સાથે સેવા થઈ શકે છે. કુનીયાની શાંતિ માટે કાર્યકરો મહામા માંધી સ્થાપીત "ઇન્ડિયન એપિનિયન" પત્ર માટે નવાં ગ્રાહકો વધારવા, જાહેર ખબરો મેળવવા તથા દર વર્ષે લવાજમો ઉધરાવી મોકલવા નાટોલ, કેપ, ટ્રાંસવાલ, નોર્થ અને ઉથ રેડેસીયા ન્યાસાલેન્ડ, કેન્યા, યુ ડા, ટાંગાનીકા જંજીબાર, ઇધરા, મોઝંબીક, લોરનડો-માર્કસ, લંડન, વિગેરે સ્થળોમાં દરેક શહેર અને ગામોમાં સ્થાનિક સેવા બાવી અને પ્રમાણિક એજન્ટો જોઈએ છે સારું કમીશન આપવામાં આવશે.

રેફરન્સ સાથે લખો.

અધિપતિ :

'Indian Opinion'

P. Bag, — DURBAN. S. A.

માસ્કર બ્રધર્સ (મી.) લીમીટેડ

નવ નવનાં નાપલ, રેસી તેમજ સુવર્ણ કપડાં, સીંગા બાવો અને પ્રસે માટે સૌતમ નવન જર્સી, પ્રેસ, કાલીપન્ડ અને બાથામે મોટા-કુડીઝ, વાન્સ, બેન્ડેટસ, કોમ્પા. નેપરીન્સ વિગેરે.

દરેક જાતના માલ માટે તપાસ કરવા અભાગજી.

૩૩ વેસ્ટ સ્ટ્રીટ, બેલ્કાનીસબર્ગ.

ફોન : ૩૪-૧૩૪૮

બેકસ ૧૫૪૬

કુંડી જાહેર ખબરો

કુંડી જાહેર ખબરોના પેસા અગાઉથી લેવામાં આવે છે.

જાહેર ખબરના દરે નીચે પ્રમાણે છે :

પહેલી ત્રણ લીટીના સંગ્રહ કોલમના રી. ડ. તે પછી દરેક લીટીની સીલિંગ એક.

તમારી કુંડી જાહેર ખબરો અમને આપી. તમારા માલની જાહેરાત કરો.

લક્ષ નેંધ અને અરજી નેંધ તથા આભાર નેંધ (કુંડાં) રી. ૧૦-૬, મોટા હોવાલ છાપનાર પા. ૧-૨-૦.

ખાસ સવલત

લગાતાર ત્રણ વખત છાપનારી જા. ૪ ખ. ને ચોથી વખત મફત છાપી આપવામાં આવશે.

વ્યવસ્થાપક

'ઇન્ડિયન એપીનીયન', પ્રાઇવેટ લેન, કરબન,

જીવનમાધુરી

તંત્રીઓ

મોહનલાલ મહેતા-સોપાન

લાલુબેન મહેતા

જીવનમાં સર્વોદય, આંગણ ને માધુર્યની આવ ના પ્રેરતા આ માસિકમાં ગુજરાતના જ્ઞાતનામ લેખકો, ચિંતકો, અને સમાજ સેવકો નિયમિત લખે છે.

આ માસિકમાં ૧૬૦ થી ૨૦૦ પાનાનું વાંચન આપવામાં આવે છે. અને વર્ષમાં ત્રણ વિશિષ્ટ અંકો આપવામાં આવે છે.

આ માસિકનો કોઈ પણ અંક એવી ખાતરી આપશે કે ગુજરાતી ભાષાનું આ એક ઉત્તમોત્તમ અને કુદ્યમના સર્વ સજ્જોને પ્રિય થઈ પડે એક સમૃદ્ધ માસિક છે.

કુદક નકલ કેશમાં ૬૫ નં. થી.

વિદેશમાં રી. ૧-૪.

વાર્ષિક લવાજમ : કેશમાં રૂ. ૭-૫૦.

વિદેશમાં રી. ૧૫-૦.

જીવનમાધુરી

ચુ લ બ હા ૨, બેરેક રોડ,
મુંબઈ ૧.

*The more I look back
on the past, the more
vividly do I feel my
limitations.*

—Gandhiji.

OPINION

Founded by Mahatma Gandhi in 1903.

Former Editor: Mahatma Gandhi—1918-1936.

No. 17—Vol. LVI.

Friday, 5th May, 1958

REGISTERED AT THE G.P.O. AS A NEWSPAPER.
Price: FOUR PENCE

THINGS THEY SAID AND DID AT SABRA CONFERENCE

'DAILY NEWS' CORRESPONDENT SUMS UP DEBATES

CAPE TOWN, Saturday.

THE tone of the Sabra conference which was held at Stellenbosch this week and which was attended by about 300 delegates from all parts of the Union, was one of expectancy—expectancy that positive steps will be taken within the next five to 10 years to bring the Union's racial problem nearer a solution.

Throughout the three-day conference it was emphasised repeatedly that time was running out for White South Africa and that the solution of this problem could not be postponed indefinitely.

Those who believed that the Europeans still had another 50 to 100 years to find a solution were living in a dream world.

For this reason, thinking people experienced a feeling of frustration when politicians told them that South Africa still had time until the end of the century to solve the racial problem.

It was realised that politicians were subjected to certain restrictions, but mere realisation of their limitations was not sufficient. Throughout the conference, the sense of urgency displayed by the delegates was most noticeable.

The period of lip service to apartheid and "honeyed words" is past—from now,

on the White people must be prepared to make tremendous sacrifices if they want to survive.

"Positive Apartheid"

Sabra, of course, believes in total territorial apartheid, and delegates in no way tried to minimise the sacrifices the White people will be called upon to make to carry out what they referred to as "positive apartheid." For this reason, it was felt that Sabra faced two main tasks within the next five years. In the first instance, it would have to make the concept of territorial separation acceptable to an increasing number of Bantu.

This message must be carried to them in a spirit of goodwill and sincerity, but it will not be possible to secure their co-operation if the White people on their part are not prepared to discuss the problem with them.

Conversely, Sabra's second task within the next

five years will be to persuade an increasing number of Europeans to accept this policy. The Europeans would have to obtain clarity about where they were heading.

Love Of Ease

It was no good closing one's eyes to the fact that a large section of the European population, because of love of ease was unwilling to face this problem fairly and squarely.

As Prof. N. J. J. Olivier, vice-chairman of Sabra, put it: "It may yet happen that the destruction of the White man will not be his destiny but his fault."

There was a feeling in congress that the Government may be afraid to implement apartheid resolutely positively and fairly because of the enormous cost involved.

(Continued on page 174)

Nehru Not Considering Retirement

POLITICAL sources in New Delhi speculated that Mr. Nehru might go on holiday, perhaps abroad. There have been some reports that he has been invited by Earl Mountbatten to visit Britain and go on a Mediterranean cruise.

Mr. Nehru told his Party members he wanted to prepare himself for "tasks ahead" and declared:

"I feel that it might help me to do so if I am away from the centre of activity and responsibility."

Some commentators in New Delhi thought it possible that Mr. Nehru might use his absence from office to revitalise his disorganised Party.

Has Fire

Mr. Nehru, however, denied reports that he would retire soon, and said "I have still fire in me, and I wish to share that energy,

strength and vitality with millions of Indians.

Mr. Nehru was addressing a Congress Party of India meeting and added "we (the Congress Party of India) took some pledges years ago and I will work on until those pledges are fulfilled."

He went on "there is no retirement for me from that. I may think of new ways of fighting problems in a calm manner.

Before I do go, I want as much progress and therefore I am in a hurry and am a little impatient."—Sapa-Reuters.

OPINION

FRIDAY, 9TH MAY, 1958

Futile Bully-talk From Welensky

THE utter futility of the bully-talk Sir Roy Welensky indulged in at Broken Hill last week is obvious in the fact that it is precisely this sort of arrogance which drives the African to the extreme of seeing salvation for himself in the ideal of Africa for the Africans.

We are quite certain that if Sir Roy's outburst against those Africans who lead the revolt against White domination did anything at all, it was to convince both Northern Rhodesian and Nyasaland Africans that salvation for them lies in clearing out of the Federation.

It is hardly surprising that Sir Roy has been heartily cheered in sections of the Union's White Press. But even here, sight must not be lost of one significant fact. Strijdom often roared wildly against the man of colour and insisted that the White man should remain boss. The Sabra conference at Stellenbosch administered a first-class rebuff to him and told him in the plainest language possible in the circumstances that the Afrikaner intellectuals expect no nonsensical talk about baasskap from him.

They went farther. They made it plain that they want for the man of colour what they want for themselves. The moral for Sir Roy here is that bully-talk is out of place in the Africa of our times. If he has not yet taken that lesson to heart, he would do well to learn a lot from the way the Sabra conference treated Strijdom.

Sauer And Dollar Imperialism

THE most deplorable development at the Sabra conference was Mr. P. O. Sauer's denunciation of America's attitude to the movement towards emancipation in Africa. The Minister of Lands and Water said he was not certain whether America worked for African liberation or "to open the way for her dollar imperialism." This was most shocking, coming as it did from a Cabinet Minister in a government which every now and then goes to the United States to borrow money.

The real significance of Mr. Sauer's remarks, however, lies in the fact that they show, perhaps for the first time, that there is already an open rift between the Union and American governments on the approach to the race question. Certain dangers arise from this, for which the Free World should be ready. Faced with a determined demand for race equality, the Sauer might transform South Africa into a fully-fledged Police State and in the end resort to nationalisation exactly in the way Nasser behaved in the Suez crisis. The attack on the United States could quite conceivably be the first step to condition White opinion for this.

Comment On Men And Events

Sabra Begins To Face Realities

By JORDAN K. NGUBANE

TWO features of the Sabra conference at Stellenbosch deserve special attention. The revolt against the baasskap mentality and the recognition of the fact that the man of colour is ready to make a constructive contribution toward the solution of the race problem are symptoms of a development, in the Afrikaner community which, if understood and encouraged, might yet save this country from the violence and bloodshed towards which apartheid is driving Black and White alike.

This does not mean that apartheid's back has been broken; nor that Sabra's hidebound ideological approach has been abandoned. On the contrary, the conference spent about three days discussing the race problem in the absence of the people whose existence, in the view of most White people, gives form and dimension to that problem. But the decision to convene a conference of Sabra-men and non-European leaders represents a definite readiness to examine the race question in slightly new light. This is something to be genuinely grateful for.

It means that Afrikaner Nationalism is reaching the point where it can see the country's problems from the national and not the group perspective. And where this is the case the possibility begins to be real of reaching agreement on objectives and in that way give to South African nationhood a meaning with a similar validity on both sides of the colour line.

Non-White Leaders

The possibilities behind this constitute a very important challenge for non-White leadership. History has placed Afrikaner Nationalism at the turning-point similar in many ways to the position Herzog found himself in, when he broke away from Louis Botha, to form the Nationalist Party. Although South Africa had been restored to the Boers, Botha's political direction convinced many that imperialism was being perpetuated in a new guise and that this could lead only to the final destruction of the Afrikaners.

Herzog walked out of the Botha cabinet and established the Nationalist Party. From that time to the present, the phenomenal growth of Afrikaner Nationalism has shown that Herzog's move satisfied a deeply felt urge among his people.

At the height of their power, the Afrikaners find today that a

new force is arising which has the potential to dominate them and eventually destroy them if it is not handled in a statesmanlike manner. That force is African Nationalism. The Sabra-men and the clergy, whose consciences are not influenced by thoughts of parliamentary state, realise clearly that African goodwill is one more decisive guarantee of Afrikaner survival in South Africa. And to win that goodwill they must have, in the words of Mr. van Wyk, who represented the Agricultural Union, "realistic goodwill towards the non-European" and, "in principle...grant them what we want for ourselves."

Misleading

It would be misleading, however, to see the change in Afrikaner thinking strictly from the perspective of power. Behind it there is also a genuine realisation that apartheid offends the Christian conscience and outrages morality. Professor Kees, in particular, has been most outspoken in recent years against the immorality of apartheid.

What we see from all these developments is the emergence from the Afrikaner side itself of a movement of moral and political protest against the inhumanity of apartheid. Similar movements have already arisen on the African and English sides. In 1912 we set up the African National Congress which sought to extend the area of liberty in the life of the South African nation. The ANC has survived the battering of the last forty-five years largely because the political goals it set itself were based on sound moral foundations. Last year, Black and White leaders met in a multi-racial conference in Johannesburg and decided to set up a front of moral and political protest against the wickedness of an ideology which regards race as the main determinant of a people's destiny.

The real challenge which faces non-European statesmanship is whether or not men will seize

be opportunity presented by the Sabra decision to seek ways and means of co-ordinating these movements of moral and political protest into a national force which will give to democracy a meaning which would be valid in the day to day lives of the non-White peoples as well. If that opportunity is seized the possibility becomes very real that a peaceful solution to the race problem might still be found.

Test

But if the Sabra decision is a test for non-European statesmanship, it is also a test for the Afrikaner's own sincerity of purpose. Against the background of the reason itself it will be appreciated that there is no valid reason why the non-Europeans should be in a hurry to trust members of or sympathisers with a political party which has guided some of their finest spokesmen.

The absence at the conference of men like Professor Matthews will definitely hang over the proceedings and deprive the assembly of the wisdom and guidance of one whose love for South Africa is undoubted and who, in many aspects of his personal and public life, is the embodiment of a responsible democrat.

So much is at stake, however, that considerations of national prestige deserve to be sacrificed in the interests of what holds out the prospect of becoming in the end, what one could call real national unity. And this brings me to one of the most remarkable aspects of the Sabra conference. In a nutshell, when the conference agreed with Mr. van Wyk that the Afrikaner must grant to the non-European what he wants for himself, it was saying, in effect, that race equality is the only real solution to the main problem of our country. Here is what, in my view, Professor Pistorius, in a Press interview after the elections, described as Afrikaner Liberalism.

In other words we are witnessing the growth of parallel movements towards the goal of race equality. It is very unfortunate that they are parallel. But then, too many traditions have gone into making the outlook of the South Afrikaner as a whole. The Afrikaners tend to see the ideal from the group perspective while the English and the non-Whites test the validity against its effects on the individual. These two traditions are there in our national life. What should give us encouragement, however, is that on both sides Liberalism has arisen; that

it holds out the prospect of enabling Black and White to agree on objectives. And for this reason non-European leaders would do well to consider favourably the idea of attending the Sabra conference if and when it is called.

Ticklish

This raises a somewhat ticklish problem. One finds it difficult to resist the temptation to proffer advice on who to invite. Naturally the men of Sabra will see to it that they ask, first, men most likely to be sympathetic to their viewpoint. But because the matters to be discussed will be of such vital importance for both Black and White sympathy should be no qualification for attendance. As a matter of fact a conference dominated by the picked friends of apartheid will just carry no weight among the non-White peoples. If, on the other hand, the Sabra executive has an open mind in sending out invitations, the discussions at the conference could turn out to be most fruitful. And every good South African will wish this to be case.

Indian Representative At UN Attacks Discrimination

ADDRESSING the Committee on Information for Non-Self Governing Territories at the U.N. Headquarters in New York, the Indian Representative, Mr. T. J. Natarajan called for deeds, not words, in the matter of removing racial discrimination in the social policies of the administration in non-self-governing territories.

Mr. Natarajan said "What is wanted most at present is not mere enquiries but application to the existing situation of the widely accepted conclusion that distinction based on race should no longer form part of the social policy of public administration."

"Unless and until the inhabitants of a territory themselves feel that they have their due share in administration, and that no bar, however sinister, disqualifies them from such a participation in the national services, all talk of elimination of racial discrimination would lead us nowhere."

Press Review

What Is Apartheid

THE annual congress of the South African Bureau of Racial Affairs at Stellenbosch last week will be remembered for many surprising down-to-earth statements on racial affairs, not the least remarkable of which was the rebuke delivered by the Nationalist M.P. for Namib, Mr. J. D. du P. Basson, to the extremist members of his Party, but undoubtedly the £64,000-dollar question of the deliberations was: "What is Apartheid?"

This question was asked by Professor G. B. A. Gerdenier, a former Chairman of the Bureau. He proposed that Congress should its Executive Committee "to give a clear definition of Apartheid so that the Bureau will know exactly what its aims are."

The need for clarity on a subject of such immediate and long-term importance to South Africa could scarcely be more pressing. At present Apartheid means all things to all men and its differing interpretation depends largely upon the emotional character of the person making the assessment of this controversial philosophy.

Editorial in "The Natal Mercury"

Voices In Wilderness

IT is a pity that Dr. Verwoerd seldom feels able to attend these (Sabra) conferences. His policy of reducing such contacts to a minimum runs contrary to much that has been said at Stellenbosch this week, and he should have taken the opportunity to defend them. Mr. Sauré was an inadequate substitute, for he was unwilling or unable to speak of the future course of Government policy.

It was left to a backbencher, though a singularly intelligent one, to speak for the politicians. Mr. Basson was as usual provocative and independent, exploring the "White supremacy" line and insisting on a policy that will carry African opinion along with it.

There may be voices crying in the wilderness, as they have been doing without much effect for a decade. But they do give the assurance that somebody somewhere is struggling honestly with facts which most politicians are afraid even to look at. Sabra has still to make up its own mind about many things, but at least it has a mind to make up.

Editorial in "The Star"

India Marches On

Just Arrived

Direct From India

Latest News

My Magazine Of India	1/6
Illustrated Weekly Of India	2/2
Film World Today	2/9
Great Men Of India	7/9
Great Saints Of India	2/9
March Of India	4/9
India Annual Review 1956	5/6
Filmie Dhunig Na Samachar—5 special issues	6/6
Heroines Of India	4/9
Simple History Of India	4/9
India Then And Now	4/9
Stories Of Our Land—2 volumes	5/6
Ramayan For Boys And Girls	1/7
Famous Princess Of Islam	2/-
Muslims Of India	2/6
Panchangs In Hindi—1958/9	3/-
Roopchand's Festival Calendar	1/7

D. ROOPANAND BROS.

MUSIC SALOON AND BOOKSELLERS

Phone 20707.

P.O. Box 2524.

85 VICTORIA STREET,

DURBAN.

Things They Said And Did At Sabra Conference

(Continued from front page)

It would, therefore, be Sabra's task to enlighten the electorate to such an extent that no government need fear the cry of "kaffir beef" if they devoted large sums to the development of facilities for the Bantu in their own areas.

It was pointed out that South Africa's war debt in World War I amounted to £150,000,000 and the country had already forgotten that it had paid off the debt. In World War II the war debt amounted to £600,000,000 and this, too, had already been liquidated.

There was, therefore, no reason why a mere £15,000,000 should not be spent by the country to ensure the survival of the White man and to establish peaceful and harmonious race relations.

In this regard a delegate spoke aptly when he said: "It is no good talking about leaving the heritage of our forefathers for our children if we ourselves are not prepared to do something to preserve that heritage."

New Approach

The time had now arrived for a new approach, in the hearts and the spirit of the White people, to this problem.

Delegates felt that they did not want to be placed in the position where they sincerely believed in an ideal and see the years going past without anything positive being done to achieve this ideal.

If the pace of the past 10-15 years was maintained the solution to the race problem will not be achieved within the foreseeable future.

The theme of the congress was "our task with regard to race relations in South Africa," and the various papers which were delivered dealt with the individual tasks of the church, the housewife, the industrialist and business man, the politician, the public official and the police.

The Moderator of the Dutch Reformed Church in Natal, the Rev. H. J. C. Sijders, made it clear that it was the task of the Church to educate and encourage the church-going public to accept total apartheid.

As far as the housewife was concerned a discussion on this paper revealed that delegates were unanimous that women and women's organisations should take a greater interest in the welfare of the non-Europeans, particularly of non-European women.

A strong appeal was made by the Rev. J. C. Gonthuizen of the Bantu Dutch Reformed Church at Stellenbosch to women to interest themselves in Bantu women and to try and alleviate the disabilities which they sometimes had to endure, particularly where it meant the breaking-up of their family life.

Agricultural Side

The farmer's task, it was stated, was to increase the agricultural productivity of the non-European. It was pointed out that according to the Tomlinson Report 66 per cent. of all the Bantu who were actively engaged in farming in 1946 were self-employed, while 34 per cent. were employed as labourers on European farms.

Yet the Africans and other non-Europeans employed on European farms, together with the European farmers produced 92 per cent. of the Union's total agricultural yield while the Native reserves produced only 8 per cent.

The businessman's task was to take a greater interest in the welfare of his non-European employees outside the business sphere but in the discussion that followed it was clear the delegates felt that this was a physical impossibility.

Mr. Basson

Mr. Japie Basson, the young Nationalist M.P. for Namib, drew the biggest applause of all the speakers when he delivered a frank and forthright paper on the task of the politician.

Emphasising that he was merely expressing his own views, Mr. Basson said it was essential to create a progressive atmosphere immediately for the steps and adjustments which South Africa would have to make for its own safety in the new Africa.

"We have no hope of convincing the non-Europeans of our good intentions if the White politician does not show sincere goodwill and greater tact when he discusses race relations," said Mr. Basson.

"This applies particularly to the politician's actions in Parliament. More than once I have heard well-disposed Coloured leaders complain bitterly about the hurtful and humiliating language which politicians in Parliament have used against the non-European population groups."

Fined £25 For Destroying Apartheid Signs

LAMBERT GORDON WILSON (34) of the Victoria Hotel, Schelding Street, Pretoria, was found guilty by Mr. W. A. van Heledingen in the Pretoria Magistrate's Court of malicious damage to property and was fined £25 (or two months' imprisonment) for tearing down four "Europeans Only" signs at the Pretoria Railway Station on April 14. The signs were valued at £12 and Wilson was ordered to pay the cost of the damage.

During the hearing a Special Branch detective sat in the well of the Court. A crowded non-European gallery also listened to Wilson giving evidence from prepared notes. He told the Court, "Whenever I enter a building or public place which has signs which reserve that right for people of my race and which debar an African or other fellow citizens from entering then I am conscious of a deep and personal sense of guilt."

"This court acknowledges the power and sovereignty of God. The supreme commandment which was given to us was that we must share equally with all our fellow citizens all the advantages of this world. Any notice which turns away Africans and other people from a public place is therefore evil. I believe it to constitute the greatest evil of which we are capable."

"Feeling as I do, perhaps I should never enter such a place. But there are times when it is

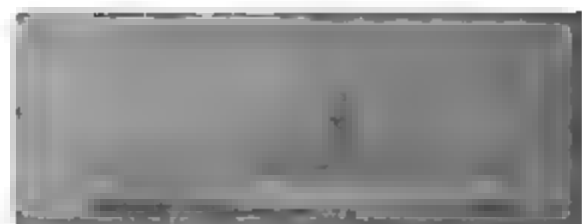
unavoidable. My sense of guilt for myself and for my country has become so intolerable that I decided to break down four notices over the Pretoria Railway Station as a protest, even though it can accomplish nothing. I blame the State for forcing citizens to choose between defying the law of God and the law of the State."

In reply to questions from the prosecutor, Mr. J. Pienaar, Wilson said he was born in Durban. He knew there was a policy of apartheid in the country and he realised that he was contravening the law.

Giving judgment, Mr. Van Heledingen said, "You have your sentiments, but if each and everyone did as you did, anarchy would reign. You must not take the law into your own hands. You have chosen to do so and now you must bear the consequences. I warn you that if you persist they will be very serious."—Bapa.

B-I

Sailings Between East African Ports, Karachi And Bombay

S.S. Kampala due 31st May 1958.
Sails for Bombay on 6th June 1958.

S.S. Karanja due 30th June 1958.
Sails for Bombay via Karachi on 5th July 1958.

PASSAGE FARE TO KARACHI OR BOMBAY

First Class	single	without food	£92-8-0
Second "	"	"	£60-15-0
Third "	"	"	£31-10-0

For further particulars apply to—

Shaik Himed & Sons (Pty.) Ltd.

390 Pine Street,
Telephone 20432,

— Durban.
Tel. Add. "KARAFAT."

Election Afterthoughts

WELL, the United Party has cleaned up the smaller parties. It has reduced parliamentary politics to a "straight fight" (if that is really the appropriate phrase) between the two "giants" I hope the U.P. likes it this way. The trouble is that one giant has got a good deal bigger and the other the (U.P. "giant") has shrunk, despite taking over the seats previously held by the Labour Party. Take the figures of seats for the last three elections:—

	1953	1955	1958
National Party	79	94	103
United Party	65	57	53
Labour Party	5	5	—
Native Nats.	3	3	3
Coloured Nats.	—	—	4

Naught for the comeliest there. But, as the U.P.-supporting press has been at great pains to emphasise before and after the election, the loss of seats is less due to any defection of voters than to "purely technical considerations", by which the U.P. and its press mean partly the loading of urban seats and mainly unfavourable delimitation. And the U.P. press has been at equally great pains to claim that the Opposition is once again supported by the majority of voters. So it is—but only by a whisker.

What the press has been less candid about is that, whereas in 1953 the Opposition had a majority of some 140,000 votes, today (depending on exactly what allowance is made for the uncounted seats) its majority has been slashed to between 20-30,000 votes at the most. Even more significant is the trend revealed as percentages of the total poll (i.e. the total number of votes cast plus allowance for the uncounted seats). To the nearest whole figure, the Nationalists came to power in 1948 with 42 per cent of the total poll. In 1953, despite an effort by the Opposition in money, organisation and enthusiasm which we may never see again and certainly did not see repeated this time the Nationalists increased their share of the poll to 46 per cent. On April 16 they collected 49.5 per cent of the votes cast and or—so make the comparison with 1953 more accurate by including the Coloured vote—49 per cent of the total poll.

The reason for this steady Nationalist advance are fairly clear. With South Africa prosperous and now-white discontent attracting no support to the far "strong" of the two white representative parties, there is no swing to the U.P. The party probably holds its own-quarter of the older generation of Afrikaners, the men who followed Botha, Hertzog and Smuts. But, as the years pass, there are a missing

men. And the younger generation of Afrikaners, as it qualifies for the vote in the place of its fathers and grandfathers who have passed on, probably divides 50 per cent to the Nationalists, owing to its systematic indoctrination in church and school. Add to this the facts that Afrikaners outnumber non-Afrikaner whites, that the Government intends to give 18-year-olds the

—By
C. W. M. GELL

vote and that there is no reason to suppose it will not be able to find a Defamation Commission in 1963 which will be as completely convinced by Nationalist arguments about boundary changes as were the Commissions of 1953 and 1954—and one begins to perceive the real problem of an Opposition within the present political framework.

The problem can be stated in other terms. The Nationalists achieved a bare majority of seats in 1948 with 42 per cent of the poll. By the time the six South-West seats had been added to them and after the 1953 delimitation, they could have retained a bare majority of seats with as little as 35 per cent of the poll. I have not worked out the position after the 1958 delimitation. But I hazard a guess that they could today keep a bare majority of seats with not more than 33 per cent of the poll and possibly as little as 30 per cent. Now compare this with their present 49 per cent of the poll (or even their 46 per cent of 1953) and see what wishful-thinking drives all that talk about a 5 per cent swing being sufficient to put the U.P. back in power really was.

There are the hard statistical facts. As to politics, it may well be that the Nationalists will have trouble enough in spite of their crushing parliamentary majority. Economic recession in the outside world will not pass us by. Our capital shortage is long and

different from what the U.P. was taking the electorate during the election campaign. Nevertheless foreign capital would be a help, if in fact sought by the Nationalists without much success, and its absence will mean a heavier demand on our pockets and savings (instead, if our economy is not so stagnant, non-white recruitment and organised co-operation will increase unless the Nationalists moderate their policies). We cannot drop the police and UDF permanently mobilised nor can we (as at Zetshani at present) drop an iron curtain round all centres of dissidence.

These things may bring out into the open the incipient cleavage between the men of principle and the political opportunists in the Nationalist Party. Back in 1950 the present heir-apparent to the Prime Minister, Dr. Verwoerd, was harnessing parliament not "to drive a wedge between me and the intellectuals of Sebra and the D.R.C., because our policies and our objectives are one." To-day all the big guns (Dr. Verwoerd, Mr. Schoeman, Senator de Klerk etc) deny that total territorial apartheid ever was a part of Nationalist policy. What then Professor N. J. J. Olivier, one of Sebra's leading lights publishes an article in the April issue of a British magazine saying that just that—no more and no less—is the only practicable and morally defensible policy for South Africa.

Any of these things—outside comes beyond our control, non-white unrest or Nationalist internal dissensions—may bring about a move towards unity in our political life.

But the U.P. in its present shape will neither profit from them nor even have a hand in shaping them. When at last the need for a change of direction is perceived, perceived, people will not turn to "me too" or "Nats—all-but-name." Perhaps the most discouraging remark of the whole election—and I do not want at this stage to remind the U.P. of the many outrageous things that were said by its spokesmen in the days of attacking "floating

Nats," though some time that terrible balance sheet must be faced and expiated—was made by Sir de Villiers Graaf when the result became obvious. "Time," he said, "is on our side. What is right will prevail in the end." And Mr. Maxia Steyn faithfully echoed: "The moral factor is on the side of the U.P."

But this is simply not so. Whatever may be said in favour of present U.P. policy—and now that the election is over, I hope apologies for expediency will be decently kept to the minimum—morality was not its strong point. To have infused a little morality into the party's policy, as Mr. Harry Oppenheimer attempted at Bloemfontein in August until he was swamped by "Dr's discretion 5 per cent calculation," would have won the U.P. no more votes at seats this time; might even have lost a few more, though that was not Dr. Jan Steyn's experience in the apparently doomed seat of Queenstown. But it would have begun the long-term policy of putting the U.P. on the side of the future, instead of fighting one more hopeless election on a short-term, dead-end "momentum."

As things now are, Hendard will be unmerciful except to see what the wider Nationalist leadership have to say. Even the Native Representatives, lacking the help of Mr. Heppie's informed integrity and Mr. Lovell's militancy, will probably lapse into inactivity. But if the U.P. could only nerve itself in the wilderness to retrace its own steps on such matters as the abolition of passes especially, but not only, for women) and the recognition of trade unions containing or composed of Africans, balancing such "liberation" by a more genuine attitude towards such deeply felt Afrikaner needs as our national flag, our national anthem and even a republic, life might yet be rescued to the present corpse of parliamentary government in this country.

Meanwhile, of course, the real Opposition to white nationalism will go on outside parliament—among the Congress movement and its allies.

Phone 24-1245

F. O. Box 1245

MASTER BROS.

(PTY) LTD.

WHOLESALE MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS

HOUSE FOR KEEN CASH PRICES

13 West Street, JOHANNESBURG.

London Letter

(From Our Own Correspondent)

Togoland Votes For Freedom From French

ON Sunday, April 27 the people of French Togoland gave a decisive indication of their desire to be independent. Approximately ten per cent of the semi-self-governing trust territory's one million inhabitants were entitled to vote in the first elections to be held under universal adult suffrage, and they gave a resounding victory to the Unity Party which favours immediate total independence from French rule.

The elections were supervised by a U.N. team of 30, led by Dr. Max Dornville of Haiti. In order to prevent people coming from Ghana to vote for Opposition parties, the Government (controlled by the Parti Togolais du Progrès which favoured the *status quo* of internal autonomy and continued association with France) closed the frontier

with Ghana and posted armed frontier guards. The result of the election was a crushing defeat of the Government and the 45 seats in the Legislative Assembly were distributed as follows: Unity Party 29, Progress Party 3, Independents 4, Union of Chiefs and Population of the (Allies of Progress Party) 10.

The Unity Party also favours an ultimate federation of the territory, after independence with Ghana, in which the British-administered part of the old German Togoland was merged after a plebiscite in 1958.

Mr. Vasey Defeated In Kenya Legco Election

Commenting on the recent elections by the Kenya Legislative Council of twelve specially elected members the "Manchester Guardian" of April 24 said:

"Kenya has suffered a serious loss in the defeat of Mr. E. S. Vasey, for seven years its Finance Minister... Mr. Vasey attached such importance to this first experiment in multi-racial voting that he not only stepped down from a secure position as a nominated member in order to stand, but also undertook to resign his post as Minister of Finance if not elected. In the event he tied for the fourth European seat and was finally beaten by drawing lots. Mr. Vasey has given Kenya outstanding service. As Minister of Finance he has handled a difficult position skilfully and resourcefully, and the confidence which he inspired in Westminster did a great deal to ensure the United Kingdom's financial assistance to Kenya over these critical years. And he did more than any other European to attract the support of other races for the multi-racial administration of the Lyttelton settlement, and continued as the strongest advocate of racial co-operation. In so doing he alienated many European politicians; and the African members of the council, who had good reasons to be grateful to him, stood aloof and let him down. (There is, however, a legitimate doubt whether Mr. Vasey ought to have stood

for one of these seats, on the ground that the Finance Minister at present ought rather to be a nominated than an elected member.) The African candidates were unopposed. The four Africans chosen are all sound men who have given useful service and will give much more."

Professor Not Afraid Of African Nationalism

BANTU nationalism was nothing to be scared of but something to cultivate in South Africa, Prof. H. P. Wolmarans, of the Theological Faculty of the Pretoria University, told the Commission of Inquiry into Separate Universities in Pretoria. Co-operation between the Europeans and the Bantu could be achieved only when a national sense was developed among the Bantu.

With Dr. P. S. Dreyer, also of the Pretoria University, he gave evidence on behalf of the Nederduitse Hervormde Kerk.

"The Bantu can only be brought to respect the Western civilisation if we grant him his own nationalism. The building of a Bantu nationalism is the only way to follow in South Africa," he said.

India's Largest Insurance Company At Your Service

The New India Assurance Company Limited

SOLE REPRESENTATIVE IN THE UNION OF SOUTH AFRICA

RUSTOMJEE JALBOY RUSTOMJEE

140, Queen Street, DURBAN.

FOR SERVICE AND SECURITY.

CONSULT US FOR

EVERY TYPE OF INSURANCE

P.O. Box 1610.

Residence: 111 Eleventh Avenue,
DURBAN.

Phones:

Office: 25845

Residence: 36413.

World Newsreel . . .

Pope Considering African Cardinal

The Pope was considering the appointment of a African cardinal to make it clear that Rome recognised no colour bar, said Mr. William Connor, writing in his "Daily Mirror" column under the name "Cassandra."

Mr. Connor said that such an appointment would be an "outstanding reply to Dr. Verwoerd, South Africa's reactionary Minister of Native Affairs, and all his racial savagery."

The Roman Catholic Church was well aware of the "menace to Christianity of Mr. Strijdom's policy of apartheid in South Africa," said Mr. Connor. The time was not far off when Christian workers, clergymen and laymen alike, would not be allowed into African areas, he said.

The Pope, who understood as well as any man alive the problems of religious persecution, was reported to be considering the appointment of an African cardinal to make it clear that Rome recognised no colour bar and to make certain that millions of dark skinned Christians in Africa would not lack a pastor.

Mr. Connor said that Bishop Joseph Kiwanuka, of Masaka in Uganda, was being considered for elevation.—Sapa-AP.

New Governor For East Pakistan

The Pakistan Ambassador in Peking, Sultanuddin Ahmed, has been appointed Governor of East Pakistan. It was officially announced in Karachi. He succeeds Ah Fazlul Haq who was dismissed by the Central Government last month after he had himself dismissed his chief Minister Ataur Rahman Khan.—Sapa-Reuter.

Muslim League A Nationalist Organisation

Mr. Mahomed Ismail, President of Indian Muslim League, said in Alleppy, (Kerala) that the League was a nationalist organisation of the minority in India.

Presiding over the first annual conference of the Kerala unit of the organisation, Mr. Ismail said that the League had always identified itself with Prime Minister Nehru and his Government in many things and would continue to do so. "We are firm and active supporters of law, order and peace in the country."

The League President added: "We heartily endorse the Government's ideal of establishing a socialist pattern of society. We are solidly behind its foreign policy on Kashmir, Goa and Indians' status in Ceylon, South Africa and elsewhere and in its efforts of establishing peace and goodwill among the nations."

More Deported From Ghana

Two African traders were escorted by the Accra police to the Ghana frontier with French Togoland on Friday under Government deportation orders, leaving behind their wives and families.

The Ministry of the Interior announced that two African farmers are also to be deported, in conformity with the Government's determination to preserve law and order in Ghana.

This brings to 20 the number of people deported since last August as persons whose presence in Ghana is not conducive to the public good.

The traders, Alhaji Mohamed Adjeide and Alhaji Rahamani said they each left behind four wives and 17 and 20 children and grandchildren respectively.—Sapa-Reuter.

Legislators Walk Out

Almost all opposition members in the Indian House of the People (Lower House) walked out after the speaker's refusal to allow a debate on the arrest of one of their colleagues.

About 50 opposition members had wanted to raise the question of the recent arrest in Orissa State of five persons, one of them an opposition member of Parliament.

The Speaker asked the Home Minister to make a statement to the House as soon as details of the incident were received but meantime refused to allow the adjournment motion.

The opposition group then walked out, claiming the speaker's decision was "illegal".—Sapa-Reuter.

Contraband Gold Bars Seized At Bombay Customs

Customs authorities seized contraband gold bars valued at £33,000, at Santa Cruz airport, Bombay, from two Lebanese nationals. The two arrived on an aircraft from Beirut and the Gold was alleged to have been concealed on their persons and in their luggage.—Sapa-Reuter.

Prospects Of World Peace Are Better

Dr. Radhakrishnan on return to New Delhi after a month's tour abroad said "the prospects of world peace are brighter."

The Vice-President was received at the airport by the Cabinet Ministers, Members of the Diplomatic corps and other dignitaries.

Armed Tribesmen In Assam

Armed gangs of Naga tribesmen are causing terror, damage and disorder as they rove the Assam districts of United Mikir, Cachar and Sibsagar, the Assam State government has announced.

The government has declared the whole of the first district and parts of the second and third as "disturbed areas" so as to maintain order and communications and protect the life and property of loyal citizens.—Sapa-Reuter.

Loan For Third Year Of Second Five Year Plan

India announced that she was floating a \$350 million rupee (\$83,500,000 dollars) public

loan for the third year of the 15 billion dollar second five-year plan. The Planning Commission had decided to float 7 billion rupees (1,470,000,000 dollars) for the whole plan period of 1956-61. An amount of 7,781,000,000 rupees (368,000,000 dollars) for the first two years had already been raised.—Sapa-Reuter.

3 In 1 HAIR CLIPPER Size—0000

Supplied with an additional cutting comb which gives the clipper three different cuts. Cutting Length Prices (including Postage) 17/9. From: MAARMAN'S (PTY) LTD. Box 26, BRITS, Y.O.

R. VITHAL

Bookkeeping, Writing up Sets of Books, Balance Sheets, Income Tax Returns.

Contact No. 12 Barkly Arcade, 33 Market Street, Car. Diagonal & Market Sts. Joh. C. Mesberg. Phone 33-1050.

Headlines, sub-editing and editorial comment by Jordan K. Nyabenda of "Egmontian," P.O. Box 26, Natal.

Latest Records For Your Selections

	5 Records	Best Music 1956	41/3
Samundar	5	"	41/3
Barish	5	"	33/-
Mr. X	4	"	33/-
Aashu	4	"	33/-
Paying Guest	4	"	33/-
Chori Chori	5	"	41/3
Naya Andaz	5	"	49/6

Best Instrumental No.

Fantash New Delhi	8/3
C.I.D. Both Sides	8/3
Devta	8/3
Mera Sahib C.I.D.	8/3
Chori Chori Both Sides	8/3
Barishha and Basanti Bahar	8/3
Beap Re Beap. Naya Andaz & Shremati 420	8/3

Packing & postage 7/6 extra.

BHARAT MUSIC SALOON

AND BOOKSELLERS
(Corner Grey & Lorne Streets)

286 Grey Street,
Phone: 29488.
DURBAN.

Nehru Comments On Communist Policy

Indian Govt. Declares War On Prostitutes

PRIME MINISTER NEHRU has just finished a tour of the State of Kerala (the State is ruled by a Communist Government, who won the elections about a year ago) in the extreme south of India, addressing meetings of thousands of people and inaugurating several projects.

Addressing a public meeting, Mr. Nehru said he thought the Communist mind had become too inflexible. Communist slogans of dictatorship of the proletariat and other slogans were completely out of date.

"We have to learn from the western countries as well as Russia and China, which are scientifically and technologically advanced, but the moment we forget that our tools are in India, the moment we think that we are merely to become some kind of international camp followers of others, that moment we lose our creative energies," the Prime Minister said. What he disliked in the Communists was the tendency of acceptance of anything that another country did.

He cited the example of West Germany, a capitalist country, and Russia, a Communist one, which during the last 12 years had made tremendous recovery from the ravages of war. This was because in both there were men of training and quality. What counted ultimately was not slogans but men and women of quality and training with capacity to work hard.

No country could prosper ultimately without moral and spiritual standards. Therefore in the struggle for material improvement in which the country was now engaged, moral and spiritual aims should never be forgotten.

Earlier, he visited a DDT factory at Alwayse and the naval base at Cochin.

A HUNDRED prostitutes, members of India's union of rickshaw, dancing girls and prostitutes, marched on the Indian Parliament in New Delhi today to protest against the new Suppression of Immoral Traffic Act—which will make their calling illegal at midnight on Thursday.

The women claim that if their profession was outlawed and they were driven underground or forced to flee from the cities a situation would be created in which respectable Indian womanhood would be menaced.

The demonstrators, some of them carrying babies, marched to the capital and squatted on the lawns shortly before Parliament met. Their leader carried an appeal to the Indian Prime Minister, Mr. Jawaharlal Nehru.

The appeal said: "Not listening to us may result in many of us having to live among

ordinary members of the population and create a risk to the honour and respect of other women at the hands of sex-starved people such as widowers, bachelors and the like."

Unless prostitutes were readily available men would "turn to respectable women for satisfaction of their lust," the appeal concluded.

It is estimated that there are a million prostitutes in India. The union is raising funds to fight the new Act and it has been reported that a prominent Bombay lawyer has been appointed.—Saps.

Ali Says War With India Inevitable

KARACHI, Friday.

MR. CHAUDHRI MOHAMMAD ALI, former Prime Minister of Pakistan, told a public meeting in Lahore that war with India was "inevitable", the Associated Press of Pakistan news agency reported today.

Mr. Chaudhri Mohammad Ali had just been elected head of a new political party, the Pakistan Nazam-E-Islam Party.

Speaking for 30 minutes, with quotations from the Holy Quran, he said: "An open clash with India may occur in one, two or at the most three years, but occur it must."

He named 20-year-old disputes between India and Pakistan including accession of Kashmir to India and the distribution of canal waters in the former Punjab province, as causes of the war he was expecting, the news agency reported.

New Party

The new party has been created by the joining of East Pakistan Nazam-E-Islam Party, strong supporters of orthodox Islam as a basis of national life, and the Tehrik-e-Islami Pakistan Party, which was launched last year by Chaudhri

Mohammad Ali, standing for the consolidation of Pakistan.

The new party has held a convention propounding the new party's attitude. Chaudhri Mohammad Ali said that it stood for making Pakistan a strong, progressive, democratic, welfare state, and for establishing in Pakistan social, economic and political order based on Islam. —Saps-Reuters.

Dental Colleges To Be Expanded

The Government of India have set apart a sum of 15 million rupees for the expansion of dental colleges during the second plan. The State Governments have also set apart 5.2 million rupees for the expansion of such colleges in their areas.

There are at present seven dental colleges in India and 700 qualified dental surgeons.

President Inaugurates New Movement For Upliftment Of Poor

PRESIDENT Rajendra Prasad inaugurated a movement in New Delhi recently calling upon children to contribute handful of foodgrains everyday before taking their meals as their share of help for the needy.

The movement is based on the idea that in a free country self-help should be the rule and the poor should be aided.

In a message, Acharya Vinoba Bhave, the Gandhian leader who is known for movements of this kind, said: "Every house should keep a 'Sarvodaya' pot. This will not be a heavy liability and the children will learn that it is a sin to eat without contributing their taste

to society."

Dr. Rajendra Prasad himself took a small earthen pot and asked for contributions from the assembled children. A little Harijan (formerly known as "untouchable") girl made the first offering; thereafter he put a handful of foodgrains himself and expressed the hope that every house in the country would support the movement. There was nothing wrong, he said, in receiving help but one should not be dependent upon it. Mahatma Gandhi had taught the people not only to be self-reliant but also help others and his Harijan welfare and other movements were based on this principle.

Cable & Tel. Add. HARGOVAN.

Phone 29368

P. Hargovan & Co. (Pty.) Ltd.

Earthenware Pickle Jars 3 Gallons £2 6 each F.O.B. Durban
Fresh First Grade Green Ginger 1/2 per lb. " " " "
Fresh First Grade Garlic 2/- " " " "

Cash with order only.

P. O. BOX 1250:

155/7 Warwick Avenue
DURBAN.

If Nehru Goes On Leave ...

New Delhi, Friday.

BY unanimously electing Mr. B. Govind Ballabh Pant, the Indian Home Minister, as Deputy Leader in Parliament, the Congress Party has cleared the way for one of Prime Minister Nehru's old political comrades to take over while Mr. Nehru is on vacation.

India's political system is modelled after Britain's, with the leaders of the majority party in Parliament heading the Government.

Mr. Pant, 61, is one of Mr. Nehru's most trusted lieutenants and fought alongside him for years in the struggle for independence from Britain.

There is speculation on who will look after the external Affairs Ministry portfolio, which Mr. Nehru holds.

The Defence Minister, Mr. V. K. Krishna Menon, who for years has been Mr. Nehru's closest confidant on international affairs, would appear the obvious candidate, but his name has not been mentioned in press speculation.

Some political observers thought Mrs. Vijaya Lakshmi Pandit, Mr. Nehru's sister, who is on leave from her post as High Commissioner in London, might temporarily take over, but she is not a member of Parliament.—Sapa-Reuters.

Transkei Asks Questions

COUNCILLOR G. S. DANA, Lusitani member of the Transkeian Territorial Authority, has called on the Government to make a comprehensive statement on the African's place in industry, and his prospects for higher wages.

Mr. Dana wants to know the number of Africans employed in industry at present; the total urban African population; whether the disparity between the wages of skilled workers and unskilled is considerably wider in the Union than it is in other Western countries; and whether it is the tendency for wage gap between skilled and unskilled labour to narrow.

Mr. Dana said there had been a gigantic migration of the African since the two world wars from rural to urban areas. Had this proceeded smoothly.

He asked whether the fears often voiced in South Africa

and abroad that South Africa was on the brink of a racial and social explosion because of this migration had any foundation in fact.

He also questioned whether wage comparisons were a true means of assessing any economic progress made by the African.

Mr. Dana has also asked: "Whether the many intelligent Africans who have moved up into semi-skilled positions as a result of the shortage of White labour are paid wages formerly earned by Whites in terms of the Industrial Conciliation Act which prohibits wage discrimination on the grounds of race or colour."

Woman's Opinion

By
"IDEALIST"

Indian Biscuits

HERE is another Indian recipe. It is called Butter Biscuits.

Ingredients: 2 lbs. white flour, 1 lb. butter, 2 cakes of yeast, 4 tablespoonful almond powder, 2 teaspoonfuls cardamom seeds, 1 table spoonful salt.

Dissolve the yeast in a little warm water. Mix it in a 1/2 lb of flour. Add some more water and mix it into a thin dough. Leave it covered in a warm place until it rises.

Now mix the butter into the other 1 1/2 lb of flour. Add the

other ingredients and mix. Now mix in the first dough and knead it into a hard dough like that of bread doughs. Leave it in a warm place until it rises. Make little round balls flat at the bottom. Place them in a greased tray and bake in a moderately hot oven.

I hope you will enjoy these biscuits. I have not as yet received any recipes from you, but I do hope that next week we will have a Western recipe from one of our readers.

I went home with news for Jean. "I've been chosen to go up to the sales conference. Lucky that I'm getting that new suit. Johnson is fitting me tomorrow."

"I hope you don't mind my suggesting it," said Johnson. "The suit's just right, but a new pair of shoes would..." "New shoes," I interrupted. "I've only had these a couple of months."

Jean was more outspoken than Johnson when I told her. "It's what I've been telling you for years. You fuss about hats and suits and neglect your shoes. You look unfinished if you don't polish your shoes regularly."

So, the very next morning, those shoes got a thorough going over with Nugget. I packed a Nugget cleaning outfit, too. And I must admit it really did something to my appearance.

Jean smiled when I got back from the conference. "Your shoes are a long way from your head but you're thinking about them at last, thank goodness." "Thank Nugget," I said.

'NUGGET'—the shine of good shoes

THE QUEENSLAND INSURANCE COMPANY LIMITED.

(INCORPORATED IN 1886 IN NEW SOUTH WALES)

TRANSACTS ALL CLASSES OF INSURANCE
Fire - Marine - Accident

Consult:

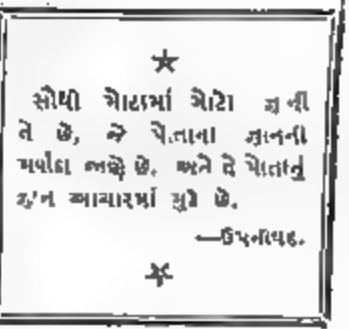
MISS TEHMI SORABJEE RUSTOMJEE
SPECIAL INDIAN REPRESENTATIVE

106 MANSFIELD ROAD, - - - DURBAN.

P. O. Box 476. - - - TELEPHONES 47453 & 47888.

BOOKS FOR SALE

THE DELIVERANCE (A picture of the palpitating life of the joint family)	4	6	INDIAN CHRISTIANS	—G. A. Natesan	7	6
INDIAN STATES' PROBLEM (Gandhiji's Writings on Utterances)—M. K. Gandhi	10	0	SEVEN MONTHS WITH GANDHI	—Krisnadass	12	6
FOUNDATIONS OF PEACE (Critical study of the conditions which precipitated two world wars)—K. T. Shah	16	0	A RIGHTEOUS STRUGGLE	—Mahadev Dasai	3	6
DELHI DIARY—Gandhiji	10	0	NON-VIOLENCE IN PEACE AND WAR			
A SURVEY OF RACE RELATIONS (1934-54)	5	0	Vol. I.—M. K. Gandhi	16	0	
A PROPHET OF THE PEOPLE			NON-VIOLENCE IN PEACE AND WAR			
—T. L. Vaswami	8	0	Vol. II.—M. K. Gandhi	14	0	
KRISHNA STORIES			FROM YERAVDA MANDIR			
—T. L. Vaswami	7	6	—M. K. Gandhi	1	0	
A VISION OF FUTURE INDIA—K. G. Mestruwala	2	0	GANDHIANA—D. G. Deshpande—(A Bibliography of Gandhian Literature)	6	0	
SOVIET ATTITUDE TOWARDS CHINA			GANDHI-JINNAH TALKS (Text of Correspondence and other relevant matter)	2	6	
Points And Facts—Stanley Powell	8	0	PILGRIMAGE FOR PEACE—Pyarelal	12	6	
AMONG THE GREAT (Conversation with Romain Rolland, Mahatma Gandhi, Bertrand Russell, Rabindranath Tagore and Sri Aurobindo)—Dilip Kumar Roy	22	0	TO STUDENTS—M. K. Gandhi	6	0	
TWO HISTORICAL TRIALS IN RED FORT			BAPU—Marry E. Harr	4	0	
—An account of the trial of the Officers of the I.N.A.	14	0	COMMUNAL UNITY—M. K. Gandhi	25	0	
WHY CRIPPS FAILED (Documented account from the Indian Nationalist point of view)—M. Subrahmanyam	2	6				
FAMOUS PARSIS	7	6	Obtainable from:			
			“Indian - Opinion,”			
			P. Bag., Durban, Natal.			

—૬૫ની૫૬.

પુસ્તક ૫૬ ટું—અંક ૧૭

તા. ૯ મે, ૧૯૫૮.

છુલ્ક નંબર ૫, ૪

કોમ્યુનીઝમ અને નહેરુ

૧. આ પ્રધાન શ્રી નહેરુએ કરાવાની સુસાફરી પૂર્ણ કરી ગયા અઠવાડિયામાં. ન્યુ દિલ્લી આવી પહોંચ્યા હતાં. ફરજીમાં એક સભામાં બાપણ કરતા પંકીતણએ જણાવ્યું હતું કે, “આજે સમય હવે આવી ગયો છે કે; હુનીયાના જુદી જુદી વિચારો ધરાવતા તમામ નેતાઓ બાપ નગર સંગીત થઈ હુનીયાની શાંતી માટે કાર્ય કરે.”

આ પ્રાંતમાં કોમ્યુનીસ્ટ પક્ષ સત્તાપર છે. તેને સંબોધતા વડા પ્રધાને જણાવ્યું કે, “કોમ્યુનીઝમ વિચારોથી બહુ નફાની બની ગઈ છે. કોમ્યુનીઝમનો મજબૂત સંપર્ક કી કંટેટર શી પ કરવાનો સુદામંત્ર હવે સાવ મુશ્કેલી થઈ ગયો છે.

“આપણે રશીયા અને ચીન તથા બીજા પશ્ચીમી દેશો પાસેથી વિજ્ઞાન અને ઉદ્યોગો શીખ-

વાના છે. પણ જ્યારે આપણે જુદી યુ’ કે આપણા મુખ હોઈ માં છે ત્યારે આપણે બીજા દેશોની પાછળ ઘસડાવું અને ત્યારે આપણી ઉત્પાદન શક્તી આપણે ખોઈ બેસી યુ. અને કોમ્યુનીઝમ વિચારોથીની એક વાત નથી ગમતી, તે એ છે, તેઓ બીજા દેશોના બનાવો વગર વિચારે ઘસડાવું કરે છે.”

નહેરુએ એક કાબલો આપતા જણાવ્યું કે; “દાખલા તરીકે જરમની કે જે ધનવાન દેશ છે અને રશીયા કે જે કોમ્યુનીઝમ માં માને છે. છતાં બન્ને દેશો બે પિન્ક સુદમાં થયેલા નુક-

યાનને ભરપાઈ કરી પોતાના દેશનું દરી ઉત્થાન કર્યું છે. કારણ એ નથી કે તેઓ પોતાના કરતા કરે છે પણ કારણ એ છે કે, બન્ને દેશોમાં પોત પોતાની રીતે કામ કરનારા સ્ત્રી અને પુરૂષો છે કે, જેઓ મુખ મહેનત બધું જીવન જીવી રહેને આબાદ કરે છે.

“છતાં કેઈ પણ દેશ આબાદ થાય અને તે બે ધનનેજ મહત્વ આપે અને નૈતિક તથા આધ્યાત્મિક આલુની ઉત્તરીને વિચારે તો તે કશી બહુ વખત સુધી આબાદી ન જ હોવાની થકે.”

બીટીંગને સંબોધતા હતાં. વધુમાં તેમને કહ્યું કે, “આ પહેલે એક પ્રતિજ્ઞા લીધી છે અને તે પૂર્ણ ન થાય ત્યાં સુધી આપણી કુચ નહીં અટકે. મારે માટે નિવૃત્ત થવા પણ નથી. ફક્ત શાંત વાતાવરણમાં અ.જ ના સંવાદોના નવા ઉદ્દેશો ચોખવા હું ઇચ્છું છું. હું જાણું તે પહેલા જેટલી ઉત્તરી કરી ચક્રોતલી કરવા અધીરો અને ઉત્તરણો હું થયો છું.”

મુસ્લીમ લીગની પરીપદ

૧. હિન્દી મુસ્લીમ લીગના પ્રમુખ શ્રી મહમદ ઇસ્માઈલે દેરાલમાં જણાવ્યું હતું કે; “અમારી લીગ હિન્દી સમુદાયની કેમની સાર્વત્રિક સંસ્થા છે.” તેઓ લીગની પ્રથમ વાર્ષિક પરિપદના પ્રમુખરચાનેશી બોલી રહ્યા હતાં. વધુમાં પ્રમુખે જણાવ્યું કે “લીગે હંમેશાં નહેરુ અને એની સરકારની સલાહ સુચનાઓ લીધી છે. અને બનીયમાં પણ અને તેમ કર્યું. આ દેશના શાંતી, કાયદા અને હુકમોને અગ્રે હંમેશા સક્રીય સાથ આપીએ છીએ.

“અગ્રે હુદયપુર્વક સરકારની સમાજવાદની નીતીને આવકારી બે છીએ, કાશમીર અને ગોવા વિગેરે સરકારનું વળણ અને પરદેશ નીતીને પણ અગ્રે આવકારીએ છીએ, સીલોન અઘય આફ્રિકા વિગેરે સંસ્થાનેમાં પણ શાંતી માટે જે પ્રયત્નો સરકાર કરે છે તેને પણ આ લીગ ઉકા આભાર આપે આવકારે છે.”

યુનોમાં હોંદના પ્રતિનિધિનો પડકાર

૧. પ્રીત રાજનીના ન્યુયોર્કમાં પરદેશી સત્તા નીચે જે સંસ્થાનો છે તે વિશે મહિત્વી લેણ કરતા કમીયનની બેઠકમાં હોંદના પ્રતિનિધી શ્રી ડી. જે. નટરાજને જણાવ્યું કે, “ફક્ત વાણી નહીં પણ સક્રિય પગલું ભરવાનો સમય આવી જાયો છે.” વધુમાં તેઓએ કહ્યું “પરદેશી સત્તા નીચેના સંસ્થાનોમાંથી, રાજકીય સામાજિક અને કેળવણીના ક્ષેત્રમાંથી રંગભેદની નીતીને દૂર કરવી એવું.

“આ સુધી આ સંસ્થાનેમાં બધા ક્ષેત્રોમાં તેમને અવાજ અને તેમની સેવાઓ રંગભેદ વગર સ્વીકારવામાં નહીં આવે ત્યાં સુધી આપણી બધી વિરોધી વાણીને કયો જ અર્થ નથી. અને રંગભેદના ખોટા ખ્યાલો આપણને કયાંય સ્થાન નહીં આપે.”

નહેરુ નિવૃત્ત થવાનું નથી વિચારતા

૧. હિન્દીના રાજકીય વર્તણમાં એક બોલાઈ રહ્યું છે કે વડા પ્રધાન નહેરુ કદાચ પરદેશ ફરવા-રજાઓમાં જશે. એમ પણ કહેવાય છે કે હોંદના છેલ્લા વાયસરોય બલ. માર્શલ બેટને તેમને આમંત્રણ આપ્યું છે કે બ્રીટન આવે અને દરીયાની સુસાફરી કરે.

પંકીત નહેરુએ પોતાના પક્ષના સંપ્રેયોને જણાવ્યું કે તેઓ લાયક થવા અને પ્રેરણા મેળવવા ઇચ્છે છે. તેઓએ કહ્યું કે અને લાગે છે કે બે હું જવાબદારીઓથી સુકલ અને રાજકીય ક્ષેત્રથી દૂર રહીશ તો તેમ કરી શકીશ.”

વિરોધી રાજકીય વર્તણમાં એમ માનવામાં આવે છે કે નહેરુ પોતાનો રજાનો સમય પોતાના પક્ષના સલાને દૂર કરવામાં વિતાવશે.

નહેરુએ ધારાસભામાં જણાવ્યું હતું કે, “હું કોણ કાંઈ નહીં કરું કે જે મારા વિચારો મુજબ દેશ કે જનતા માટે ખરાબ હશે એટલો વિચાર રાખવો.”

“હું થોડા વખતમાં કદાચ રજાપર ઉતરીશ. મારામાં હજી અગ્ની બચી છે અને હું ઇચ્છું છું કે હોંદના લાઓ લોકો મારી તાકાદ, બળ અને કવરના સાગીદાર બને.”

તેઓ કંઈસ પક્ષની એક

"ઇન્ડિયન ઓપિનિયન"

શુક્રવાર તા. ૬ મે, ૧૯૫૮.

વીલેન્સકીની ખોટી ધમકીઓ

આ અઠવાડિયામાં રાહેશીયાના ફેરેશનના પ્રમુખ સર વીલેન્સકીએ જે ખોટી ધમકીઓ ઉચ્ચારી હતી, તેવી ધમકીઓ તે પરીણામે આફ્રિકાને એમ માનતા થાય છે કે, આફ્રિકા આફ્રિકાને બે.

ગોરી સત્તાના વિરોધી આફ્રિકાને સારી જે વાક્યો સર વીલેન્સકીએ ઉચ્ચાર્યા હતાં તેનાથી જામને ખાતરી છે કે, તેઓ રાહેશીયા અને ન્યાસાલેન્ડના આફ્રિકાને માનમાં એમ યશુ જ કરશે કે ફેરેશનમાંથી નિકળી જવામાં જ તેઓનું જીવ છે.

યુનીયનમાં પણ યશુ ગોંધા પ્રેરણાએ સર વીલેન્સકીની ઘણી પ્રશંસા કરી છે. જો કે આથી નવાઈ પામવા જેવું કશું નથી. છતાં આ દેશમાં પણ એ એક સલાહકાર ધ્યાન ખેંચે છે. રૂઢાવડને પણ બીન-ગોરાઓ સામે ઘણી વાર અજબ કરી કહ્યું છે કે, ગોરાઓ, બીન-ગોરાઓના "ગ્રાસ" છે. આમ છતાં સાક્ષ્યો આ "ગ્રાસ" નીતીને વિરોધ કરી જણાવ્યું છે કે, "આવી ગ્રાસ કાપની નીતિને અમે કદી ઉપજાવવા નહીં આપીએ. અને આવી નીતિ સ્વીકારશું પણ નહીં."

આ ઉપરાંત તેઓએ એમ પણ કહ્યું હતું કે, જે અમે ગોરાઓ માટે સુખ સમૃદ્ધિ ઉત્પાદિત કરીએ એ જ બીન-ગોરાઓ માટે પણ ઉત્પાદિત કરીએ. આ શબ્દો સર વીલેન્સકીની આંખો ઉલ્લેખનારા બને એમ આપણે ધારીએ. સર વીલેન્સકી એટલું જાણી લે કે, હવે આફ્રિકામાં ધમકીને સ્થાન નથી રહ્યું. જો તેઓ હજી આ પાઠ શીખ્યા ન હોય તો સાક્ષાત્તર પરીવર્તે રૂઢાવડને કેવા ઉપદેશ લીધા છે તે જોય અને સમજે એમાં જ તેમનું હિત સમાયેલું છે.

સોયર અને ડોલર શાહીવાદ

આ પરીવર્તમાં એકાદ બે બીનાઓ ઘણી અગત્યની અને હઠનીય બની હતી. તેમાંની એક એ કે, મી. વી. સોયર કે જેઓ જમીન અને પાણી ખાતાના પ્રધાન છે તેઓએ અમેરીકાની આફ્રિકાની નીતિ વિશે બોલતા જણાવ્યું હતું કે, "અને સમજાવું નથી કે અમેરીકા આફ્રિકાના રંગસેદની ટીકા કરે છે તેથી તે આફ્રિકાને સ્વતંત્ર બનાવવા ઉત્કેષે છે, તેના ડોલર શાહીવાદને આ દેશમાં લાવવાનો આજી સરળ કરે છે." સાક્ષાત્તર પરીવર્ત અથવા પરીવર્ત એક સરકારના ઉચ્ચ હોદ્દાવાર તરફથી આવું બોલાવ અને તે પણ ત્યારે કે જ્યારે આ દેશને અમેરીકા પાસે કંરેશા ડોલરો માંગવા પડે છે ત્યારે તે યશુ જ ખરાબ ગણાય.

પણ મી. સોયરના આ વાક્યો આપણને જણાવે છે કે, રંગસેદના પ્રવાહને હીમે હવે અમેરીકા અને દક્ષિણ આફ્રિકા વચ્ચે પુલ્લે વિરોધ જાયો છે. આને પરીણામે અસુક સલાહો ઉભા થશે આથી સ્વતંત્ર યુનીયનને એને માટે તરફધારી રાખવી જોઈએ. સોયર જેવા લોકો સામે જ્યારે, રંગસેદના સલાહ

આવી ઉભરે ત્યારે કદાચ તેઓ દક્ષિણ આફ્રિકાને એક પોલીસ સ્ટેટ બનાવી દેશે, અને અંતમાં નાસરે, સુએઝ બારામાં જેમ કહ્યું તેમ, તેઓ અહીં કરશે. કદાચ યુનાઇટેડ સ્ટેટસ ઉપરનો આ હુમલો, એ તરફ વળવાનું પહેલું પગલું છે.

સાક્ષાત્તર પરીવર્તે શું કર્યું

આ અઠવાડિયામાં એકલબોલ ખાતે સાક્ષાત્તર પરીવર્ત ગરવામાં આવી હતી. આ પરીવર્તમાં સમસ્ત યુનીયન આથી ૩૦૦ પ્રતિનિધિઓ ઉપસ્થિત હતાં. એમાં માટે કાર્યવાહીથી એમ જણાય છે કે, યુનીયનમાંથી પાંચ દેશ વર્ષમાં રંગસેદ દુર થઈ જશે.

પરીવર્તમાં "એક સર વરંવાર સમજાયો કે, ગોરાઓના રિપોર્ટ અસત્ય જાય છે જે રંગસેદના સલાહકાર દ્વારા નવી પ્રવાસ તો. જે સીકા એમ માને છે કે એમાંમાં એકાદ ૫૦ કે ૧૦૦ વરસ માટે હજી ગોરાઓ આ ધરતી પર રહેશે, તેઓ સ્વતંત્ર એમમાં કાચે છે. આથી જ્યારે રાજકર્તાઓ એમ કહે છે કે રંગસેદનો સલાહ આ સદીના અંત સુધી ઉત્કેષ છે એમ સમજ છે ત્યારે વિચાર્યું મોટાને ચોંટા પામ છે.

વધુમાં પરીવર્તમાં એ પણ સ્પષ્ટ જાહેર નવર સંજ્ઞાઓ હતો કે મોલ્ટના રિપોર્ટ હવે ગયા હવે કોઈક સક્રિય પગલું નહીં ભરવ તો ગોરાઓનો દક્ષિણ આફ્રિકામાં અસ્ત થવાને હવે બહુવાર નહીં થશે. આથી જો ગોરાઓ પોતાની હરતી ધમકીમાં હોય તો જાન અને કદ મટે તેઓએ તપાસ થવું જોઈએ.

સાક્ષાત્તર પાંચ વરસમાં આફ્રિકાને મિત્રતાને સમજવું જોઈએ કે અમે રંગસેદ સમાન જાવે છતાં જોઈએ. અને તેમ કરી તેમની પાસે રિપોર્ટમાં જોઈએ. તેથી જ રીપોર્ટ નિતીનો રિપોર્ટ ગોરાઓ પણ કરે એવી સમાજમાં વિચાર ધારા ફેલાવવી જોઈએ.

ઉપરાંત આપણને જણાવ્યું હતું કે ગોરાઓના નાશ આ દેશમાં તેમના નયીનથી નહીં પણ પછ તેમના વાકે થશે. આથી ગોરાઓ સવેળા, હવે જોઈએ તો તેમના લાભમાં છે. એમ આરામ તેઓએ યુદ્ધ આ મિત્ર માટે યુદ્ધ જોઈએ.

તેમનાથીય પાસામેન્ડના સભ્ય મી. જી. બેસેને પોતાના ભાવજ હરમીયાન જણાવ્યું કે, આપણે બીન-ગોરાઓનો અકાર મેલવવાની સંભાવના જોઈ છે કે અંત સુધી ગોરાઓ રાજકર્તાઓ પુરે પરી અકાનીસતી બતાવતાં ન હોય અને રંગસેદના સલાહો અર્થે વળતે વધારે સમય

ન વાપરે. આમ કરીને પાસામેન્ડમાં જે સુધી વળતે બીન-ગોરા સભ્યો તરફથી હરીવાદ જાણી છે કે, ગોરા સભ્યો બીન-ગોરાઓ અને એવા અપમાન બનક વાક્યો વાપરે છે કે ઠાંઈ પણ બચતીને અપમાન હાવે.

અભિનંદન

કારણ કે, "સાક્ષાત્તર" સંસ્થાઓ બીન-ગોરાઓ સામે એકાદેડના નારામાં મસબત કરવાનો કારણ ક્યો છે. આ કારણને પરીણામે કે. હરંબેડે એ સંસ્થાના સભ્યપદનું રાજીનામું આપ્યું છે. આ સંસ્થાના નવા પ્રમુખ બેન્ડના માણ કામ કરીશનર વેપર નિમાયા છે. ઉપરાંત કારણ અનુસાર આ વર્ષના અંત પહેલાં એક મિત્ર-પરીવર્ત ભરવા નો કારણ "સાક્ષાત્તર" જોઈએ છે.

કારણ કે, કામગીરી યુનીયનમાંથી સામે વિરોધ જાણવા કમચી એકોલે નીટ/વોલ્ટરેન્ડ યુનીયનમાંથી પાંચ નેટમાં ગોરા, હીટ અને આફ્રિકાને વિરોધમાં (એવો પણ તેમાં હતો) એકાદનીસમમાં નો સીટી કોલ પાસે દેખાવો ક્યો હતો.

કારણ કે, મિટ્ટેરીયાના રોલને પરીવર્ત "યુરોપીયન" એકાદેડના આર-પામ પાલીયાઓ, જેમની નામી કામગીરી જાહેર કરવા માટે મિટ્ટેરીયાની મિટ્ટેરીયા કોલેજ વાળા મી. લે. ગોડન વિરોધને કારણે રંગસેદને ૧૨ પેંડની ક્રેન્સાની અમલો બે ધાત્રી સભ્ય અને નુકસાનીની સભા કરી છે. મી. વિલ્સને ડોટીમાં જણાવ્યું હતું કે, "અમલમાં ફેરવે આપેલી વસ્તુઓ આપણે અમા એ સામે જણાવે ઉપલેખ કરવો જોઈએ એમ હું માનું છું આથી આવી અટકાવતો હું નોંધ, નથી કરતો."

કારણ કે, કેપનાં એકલ સેક્રેટર પાસેના હોદ્દા વીલ્સાનર નામના કામમાં રહેલી એક નિવૃત્ત નર્સ ગીરીસ એ. એ. રોલેડરે નર્સીયમાં ઉલ્લેખવામાં "સામે વિરોધ હાથેલા પોતાના રંગસેદને અને નર્સ નોનકેપન આ: આ. નર્સીય કામ-હીટને ગોરાઓ આપ્યો છે.

કારણ કે, હંડના પોપ એક આફ્રિકન કાર્ટીનકની નીમણક કરી કામગીરી સામે વિરોધ પ્રદર્શિત કરવા છતાં છે.

ગૌતમ બુદ્ધ અને ગાંધીજી-૨

(ઉચ્ચશિક્ષકર લેખાકર - ભોજાનીસભર્ગ)

(અત્યંતિથી આશુ)

હિન્દુ-નીચરે રચાને સમાનતા ને એકતા, હિંદુઓને રચાને અલોપ, તિરસ્કારને બદલે રચા ને બંને મહાપુરોહિતો ઇવન મંત્ર હતા. બંનેએ ઇવનબર એ દિશામાં કાપ કપુ અને સફળ નીવડાયા, બંને નસતલી મૂર્તી હતા. બંનેને મોટા ઉપદેશના અવતાર તરીકે માનતા પશુ બંને એને ઇન્કાર કરતા. એટલુંજ નહીં પણ એવા વસતુને તેઓ સખત કન્દેશમાં વધોડી કાઢતા. અમવાન શુધ્ધે થોડાને કહ્યું કે “હે લોકો! હું ને કોઈ કહું તે પરંપરાગત છે એમ જાણી ખઈ માનશો નહીં, જાણું હશે એમ જાણીને ખઈ માનયો નહીં, તાર્કિક છે એમ જાણી ખઈ માનશો નહીં, બૌદ્ધિક ન્યાય છે એમ જાણીને ખઈ માનશો નહિ, તમારી મહાને પેશનલ છે એમ જાણી ખઈ માનયો નહિ. હું પ્રસિદ્ધ સાક્ર હું, પૂન્ય હું એવું જાણી ખઈ માનશો નહિ, પણ તમારી પેતાની વિવેક શુદ્ધિથી મરિા ઉપદેશ ખરો છે તે તોજ તમે એનો સ્વીકાર કરાને.” માધીજીએ પણ કહેલું કે “હું મહાત્મા કહેવાઉં પણ અલ્પાત્મા હું. મારી માત કહું હું તે મારે તમે માનતા નહિ, અને એવું સાચું એમ માનીને પણ સ્વીકારતા નહિ, પરંતુ તમને થોડા બને જાણું” એવો તે જ સ્વીકારાને.”

માધીજી અને બુદ્ધ બંને આમજનતા ના નેતા બન્યા શુધ્ધિ આમજનતાને આપા આપી, ધર્મ આપ્યો, બધાને મારે સરખા સિકતિ આપા શુધ્ધિ જનતાને પાલી આપા આપી તો માધીજીએ હિંદુસ્તાની આપા આપી.

બંને વચ્ચે અલોપાની બાવનાનું પ્રભાવ જાણ છે. શુધ્ધિ હિંદુસમ જનતામાં અલોપાની બોલત / પ્રચારી, તેવી રીતે માધીજીએ હિંદુસમ વાતાવરણ માં અલોપાની સક્રિયતા પરચો બતાવ્યો. શુદ્ધનું જાણું રહેલું કામ માધીજીએ પૂર્વ કપું કોષ એમ સાચે છે. માધીજી એ અલોપા કેટલી અવકાશ છે, અવકાશ અણુ તો આદર્શ નથી તે સાબિત કપું છે. ખરેખર! માધીજી એ શુદ્ધના અવોચીન અવતાર હતા એમ કહીએ તો એવું નથી. શુદ્ધના જેવી અમલી યાંત્ર શુધ્ધપ્રકાશ, એજ પ્રિય વરસાવતી એ આંખો, નિવશીની, કાંતિની, મહુરતાની આંખી કરાવતું એમનું કારણ. અરજી પડવાની ઉર્મી થાય એવું બંનેનું હિંમ તેજ, બંનેનાં પ્રાત્યંત અલોપા અને પ્રિય. આ બધા વચ્ચે બંને વચ્ચે કેટલું બધું જાણ છે!

શુદ્ધને પણ જેમ વિશાળ સિમ્પર્યાલ હતું. તેવી રીતે માધીજીને પણ મહા

દેવભાઈ, મહારાજા, વિનોબાજી, કાકા કામેશ્વર, પાણેશ્વર, કુમારજી, અમવાન, એ સર્વેનું સિમ્પર્યાલ હતું.

આ ને મહાત્માજીમા એક મેટી ફરક હતો કે શુદ્ધ કમવાદી હતા, માધીજી કમવાદી હતા. શુદ્ધ કમવાર માં નહોતા ચલતા. માધીજી તો અણુની છમ્પા વિના એક પાર્કું પણ ફરકતું નથી એમ કહેનારા હતા. આ તદ્દવત જમીન અને આસમાન એટલે કહે. જતા બંનેનાં છવન સરેરાશ, કામરીતિયા, જનતા મરિાને પ્રિય એ બધું નિર્તા ઉપચુકત તદ્દવત શુદ્ધ અણુ. બંનેના અલોપા અને પ્રિયના સિકાત જ કુખ્ય છે. બંને આપણાં દેશની જનતાને બોલતિએ, છે ને આપા એ અંધકારમય જનતાને આને માન્યદેશન આપે છે.

શુદ્ધને ઉપદેશ, આપા એટીયામાં પ્રસર્યો તેવીજ રીતે માધીજીના સિકતિ આને આપા એટીયા અને તેથી પણ દુર દુર દેશમાં રજા છે. આને માધીજીનું મોલું વિધર્મ દેશમાં રજું છે. પરંતુ એકજ યર છે કે જેમ શુદ્ધ ધર્મની રચાવના હોદમાં મદ અને તેનું સત્ત્વ પણ ત્યાંજ મળું. ભારતની બહાર દુર દુર શુદ્ધ ધર્મને બહુમાન મળ્યું તેવીજ રીતે માધીજી પણ દુનીયાના દુર દુર દેશમાં શુભ જોર

પકાવો જાય છે. માત્ર ભારતમાં એનું પ્રાપ્ત ન થાય એવું આપણે ઇચ્છીએ. અમવાન શુદ્ધની રચનામાં જનમ અપતિના શુભપ્રસંગે ભારતના રફ પ્રકુષ થી રાજ્ય-દશસાદે નીચેને, સરેરાશ પાડ્યો હતો.

“અમે ઔપચારિક રીતે બૌદ્ધ ધર્મ નથી એટલે તે અર્થમાં અમારે હેલ બૌદ્ધધર્મ ના કહેવાય. પરંતુ હોંટુ ધર્મમાં શુદ્ધધર્મનું તરવ વણાયેલું છે, એટલેત વણેલું છે. તેમાં સહેને રાંકા નથી. એક રીતે તો એ હોંટુ ધર્મનો એક ભાગ છે. કદાચ બીજા બધાં ભોગ વિચારતા હશે કે આપણે આપણા દેશમાં કુળીએ છીએ તેના કરતા વધુ પ્રમાણમાં શુદ્ધના આદેશોને અનુસરીને તેઓ ઇવન શુભરી રજા છે. અમવાન શુદ્ધના અમર

સરેશની એ એક આમલી વિશિષ્ટ છે, એ સમયના વહેણની સાથે બૌદ્ધ ધર્મનું તરવ ઝાંખું થવાને મદલે આજે તો એ વધુ આજરથી ને પ્રતિભારીય બની જ્યોતની જેમ જગદળી છાંયું છે, અને અને આજા છે કે જે સહ, અલોપા અને પ્રિયના સરેરાશને પચ્ચી સો વર્ષથી અસંખ્ય પ્રાનવોને સાચા શુભ ને શાંતિ આપ્યાં છે અને જેની દિવસને આજે બીજા કશા કરતાં પણ અધિક જરૂરીયાત છે તેને અપનાવવા કાળે એટમ અને હામદોજન બેલખના વિચારમાં વેરાયેલું વિષ પેતાની આ વિનાશક માનવાને કુભારી રશે.”

ખરેખર, ઉપચુકત સરેશમાં પુ. માધીજીનો અંતરગાથા માછ વેચો નથી સાચો!

આપણે પણ સૌ ભારતવાસીએ તમામત શુદ્ધ અને પૂન્ય માધીજીના એકજ પ્રકારનાં માનવજીવનને ઉદારક આદેશોનું જાણ કરી, વેચાળી પૂર્ણિમા ના દિને, એક બીજામાં જોતજોત બની અથેલા એ મહાત્માએને સાચી અજલી આપીએ અને દુઃખીઓના દુઃખો દુર કરવામાં અને કમ્યાયેલી, મુશામીમાં સમડી રહેલી માનવજનતાને ઉપધાર કરવામાં આપણું શેવજીવન વ્યતીત કરીએ એવી અંજળ પ્રતિજ્ઞા લાઘ છુટા પરીએ એજ અભ્યર્થના.

શુદ્ધ સરજી મહામિ-
હું શુદ્ધને સરજો જાઉં હું
સંધ સરજી મહામિ-
હું સંધને સરજો જાઉં હું
ધર્મ સરજી મહામિ-
હું ધર્મને સરજો જાઉં હું.

અલ્લી કહે છે હોંદ સાથે શુદ્ધ અનીવાર્ય છે

પા. શીરમાના માછ વડા પ્રધાન મી. બૌધરી મદમદ અમલીએ હાલોરમાં એક બહેર સભામાં આવજી કરતાં નજાનું હતું કે “હોંદ સાથે શુદ્ધ અનીવાર્ય છે.” એવો પાશીરમાન સમાચાર સંસ્થાનો ફેવાલ છે.

હાલોરમાં નવા રચપામથા રાજકીય પક્ષના મી. અલ્લી નેતા છે. ૧૦ મીનીટ સુધી આવજી કરતાં તેઓએ પવિત્ર કુશનના કેટલાક ફરકો દાખા હતાં. અને એમને કહ્યું કે, હોંદ સાથે એક ને કે વધુ વર્ષમાં શુધ્ધ કરજી પડશે.

એમને કહ્યું કે “હોંદે કાસીર બંને નહેરના રાણી, વિશે ને વધણ અખસાર કપું” છે તે શુધ્ધને આજ્ઞા ન રપ છે.”

નજમ-કાસીર-પક્ષ ને નવો રચપથો છે તે ધર્મ સુરત મુસીચીનો છે. અને તેઓ કાસીરને રાજીય ઇવનનું પહેલું પચ્ચીયુ ગણે છે.

મી. બૌધરીએ નજાનું હતું કે, અમારો આ પક્ષ પાશીરમાને અજણુત કરવા રચપાથો છે તે રાજકીય, ફેલવણી, ઉલોમ, અને આર્થિક વિજેર ફેલોમા કાસીરના કપય પર પ્રગતી કરશે.

નહેર રજા પર જાય તો . . . ?

વડા પ્રધાન પંડીત નહેર જ્યારે રજા પર છોતરે ત્યારે તેમનું રચાન સંભાળવા શુદ્ધ આતાના પ્રધાન મોર્વોદ વલ્લભ પંત કે એવો પંડીત નહેરના જુના સાચી છે તેમની નિમજ્જક અવીરમતે કેમિષ પછે કરી છે.

હોંદની પારાસભાના પંધારજી શુભળ જતાપર ને પક્ષ હોય તેનો નેતા સરકારનો કુખ્ય આજ્ઞસ બને.

મી પંત ફર વર્ષની વયના જુના કાર્યકર છે અને પંડીત નહેરને તેમના

પરપુરો વિશ્વાસ છે. પરદેશ આતાનું ફરકત નહેરની રજાએ સરમાન કેણે એપાસે એની વિચારજાણી લા છે. કુખ્યમેનન વધોપી એ આતામાં વડા પ્રધાનને મદદ કરતા રજા છે. પણ તેઓનું નામ નથી સંજાણાનું.

વજાનું માનવું છે કે સંજાનના કાલ કમીકાનર તરીકેને હોંદી પરાવતા બીમરી વિજ્યામદમી કાલ રજા ઉપર છે તેઓને કદાચ આ રચાન સોપાન પણ તેઓ પારાસભાના સકળ નથી.

માસ્ટર બ્રધર્સ (પ્રા.) લીમીટેડ

નવ નવનાં નામજન, રેલમી તેમજ શુભશક કાપડ, સોચા બાજકો અને પ્રાણ મરિે જીવંત નવનાં શુભન નસી, પ્રયોગર, કારકીય-સ અને બધાઓ મરિ-સુરીય, બીજા, બેન્કેકર, રોકાસ નેપાજીસ વિગેર.

ફરકે બાજકો માછ માટે વધાસ કરવા બહામણ.

કડ વેસ રફી, બોજાનીસભર્ગ.

ફોન : ૩૪-૧૩૪૯ — બોક્સ ૧૫૪૯.

જાનપાનની આશ્ચર્યકથા

દ પ હા

(અર્થ અરીથસ)

જાનપાનમાં પહોંચીને વચ્ચે એક ચોક્કસ નામનું આમ વસેલું છે, પહોંચી આવે આમની સમતલથી ઘણા જ દુર રહેલા છે. દર્પણ જેવી વસ્તુનું નામ નિશાઠ પછી તેમણે મેળું નથી. આમ કન્યાઓ પોતાના પ્રેમીઓની વાત ઉપરથી જ જાણી શકે છે કે પોતે કેટલી સ્વસ્થતા છે. પ્રેમી જેટલું પોતાની પ્રિયતામાં વધુન કરી શકે તેટલું વધુન દર્પણ તે ન જ કરી શકે ને.

ચોક્કસ આમમાં કિશોરુપના નામનો એક જીવાન રહેતો હતો. તે વિદ્યા મકાનીને પોતાના જીવનનું ભરણપોષણ કરતો હતો. તેને એક નાનું સરખું દર્પણ જાડી આપ્યું. કદાચ રસ્તા ઉપરથી આમના કાજ પરદેશીના ખીસામાંથી તે દર્પણ પડી ગયું હતું.

કિશોરુપે આ રહસ્યપૂર્ણ વસ્તુને ઉપાડી લીધી. તેણે ધણી જ આશ્ચર્ય-જનક દર્શિયા આ વસ્તુને જીવીયતી કરીને જોઈ. આખરે આ કાજ વસ્તુ હતી. આની ઓળ તેણે કાજ દીવસ જોઈ નહોતી. પરંતુ આપે તેણે આ વસ્તુને જાનપુરના જોઈ ત્યારે તેના હૃદયમાં આનંદની એક રેખા દેખાઈ ગઈ. તે દર્પણમાં તેને એક ધવલ વર્ણવાળો અંદરો જોઈ. આમ તમા આશ્ચર્યના આમ બચત કરતી વીડી કાળી આંખો દેખાઈ. કિશોરુપ તેને જોખમી મથો અને થકા અને કાઠિયા પ્રણામ કરીને મોઢે, 'આ તો મારા પુત્ર પિતાજીની તરફ છે. ભવવાને મને કાંઈક સરેશો મોકલ્યો છે, નહીં તો આ ઓળ અહીં ક્યાંથી આવે?'

તેણે આ કિંમતી ઓળને રૂમાલમાં ઘાસવાનીથી લપેરી લીધી. ધર પહોંચીને તેણે વિચાર્યું કે મારે આ ઓળને ક્યાં છુપાવી દેવી? તેણે એક મેડું પીપ જોયું. તેણે વિચાર્યું મધ, આ મેડા પીપમાં આ વસ્તુને રાખી દેવી મીઠા પડશે. અહીં કાજ આ વસ્તુ જોઈ સારી નહીં. તેણે આ વિશિષ્ટ ઓળ કાઢીને વાત કરી નહીં. તેને આ તરફ એવી વિચિત્ર રીતે કાજ થઈ હતી કે તે વિષે ઓળ કાઢીને વાત કરવી એ તેને મીઠા વાચ્યું નહીં. તેણે તેની કુલાન પત્નીને પણ આ વિશે કહ્યું કહ્યું નહીં કારણ કે સ્ત્રીઓ ના ચેટમાં વાત કમાય જ નહીં તેમ જ મનસો કહેતા.

કે જે કિશોરુપ ધર વહેતો આવો હતો. કાજ કાજ દિવસ તો ધર વાર-વાર આવતો અને દર્પણમાંનો પુત્ર પિતાજીનો અંદરો જોઈને તે થકો જ પ્રજ્ઞ થતો. તે તેના આ રહસ્યપૂર્ણ ખજાનાનો પક્ષ સમય સુધી રહ રહેતો નહીં. તેના આજ વિચિત્ર વર્તનથી તેની પત્નીના મનમાં કાંઈક ઉત્પન્ન થવા લાગી.

જાનપાનની સ્ત્રીઓ પણ કુનીયાની બીજી સ્ત્રીઓ જેવી જ હોય છે. આ રહસ્યપૂર્ણ વાતનો અર્થ સુધી પહોંચી ન માન શકી સુધી તેના દીકરને કાઠી અને તેમ ન હતું. કિશોરુપે પોતાની પત્નીને વિશ્વાસમાં રાખવા કહ્યું કે તે તેનું કુખ જોવા માટે જ ધરમાં વાર-વાર આવે છે. પરંતુ એક દિવસે તેણીના મનમાં સંદેહ જાગી ઊઠ્યો. કિશોરુપ કહ્યું પણ હરેશ જન્મીત અંદરો રાખીને પહેલાની જમ દિવસમાં કેટલીયે વાર ઘેર આવી જતો.

તેની પત્નીનું નામ સિતીસી હતું. સિતીસીએ નિશ્ચય કર્યો કે તે કાજપણ રીતે રહસ્ય સમજીને જ જાયશે. ક્યે તે કિશોરુપ જેવો ધર આવતો કે તરતજ તે તેની રીત અત ઉપર નજર રાખતી એણે જોયું કે તે રાજ ઘરમાં આવીને પાછળના એક નાના ઘોરડાના જાન છે. તેણે તે ઘોરડામાં મારીકાઈથી જોયું પરંતુ તેને કાજ પણ કાઢતી વિચિત્ર વસ્તુ દેખાઈ નહીં. તેણે કેટલાયે દીવસ સુધી આ રહસ્યને સમજવા માટે અનેક પ્રયત્નો કર્યા અને એક દિવસ તેની અંદરનું રજી.

એક દીવસ બપોરે કિશોરુપ પેશ. ઘોરડામાં કોતો ત્યારે સિતીસીએ દર-વાળની નિશામાં કાનું-માનું જાંઘર કાઢ્યું હતું. તેણે જોયું કે કિશોરુપ એક પીપ પાસે સિર ઝુકાવીને ઊભો છે. તેણે એ પણ જોયું કે પીપ કાંઈક આકું-અવણું પડ્યું હતું તેને કિશોરુપે સીધું કરી નાખ્યું. આખરે આમ જા માટે પરંતુ તે એ વખતે કાત રહી અને સુપચાપ પાળી આવી. પતિના આવવા જવા બાદ તે એ ઘોરડામાં પેશ પીપ પાસે જઈ પહોંચી તેણે આ કાજ પીપમાં કાજ નાખીને એક ઓળ કાઢી કાઢી. તેણે તે જોઈ ઓળને આગરતાથી જોઈ. બપોરે તેણે જાન પુરવંકે તે વસ્તુ જોઈ ત્યારે કાંઈ રહસ્ય તેની સમજમાં આવી ગયું.

તેને તેની આંખો પર પણ વિશ્વાસ ન આવ્યો. પરંતુ તે ઓળ તો તેની આંખો સમક્ષ જ હતી અને તે કારણ તેને વિશ્વાસ કરવો પડ્યો. તે એક સ્ત્રીની જાણી હતી. અરે? કિશોરુપને તે વહાણ પ્રેમી પતિ અને આરિય-

વાન પ્રશ્ન સમજાતી હતી.

તેના દિશમાં એક જીડી ચેટિ જાગી ગઈ. તે જાગીન પર મેસી ગઈ. તેણે તેના પતિ એક પારકા સ્ત્રીની તક વીર જોવા માટે જ ધરમાં વાર-વાર આવ્યા કરતા હતા તેના કુખે આખરે ઘરમાં સ્વસ્થ થઈ. તેણે રીડી પેલી સ્ત્રીની જાણી તરફ નજર નાખી. કિશોરુપ આખરે યું કાળી સ્ત્રીની તકવીર પર રીડા રીડા છે? આ સ્ત્રીનો અંદરો પણ જાનપાન છે.

સિતીસીની આંખો આંધરા આવી ગયાં. તે તેમને તેમ જ મેસી રહી અને તેને કોષાંકિત પ્રભવસિત બનેલો મથો. કિશોરુપ બપોરે સાંજે ધર આવ્યો ત્યારે હરેશની પ્રાક કિશી-સીએ હરવાળ પર તેનું સ્વામત પણ કહ્યું નહીં. તેણે આંખે રસોઈ પણ જાનપાન નહોતી.

જેવો કિશોરુપ તેની પાસે આવ્યો કે તરતજ તેણે પુછ્યું, 'મમ, આવો જ તમારો મારા પરનો પ્રેમ? જગન મમાં ને હજી એક વર્ષ પણ ચીટું નથી અને તમે મારી સાથે આવો પતિવ રાખો છો?'

'આખરે વાત યું છે, સિતીસી?' કિશોરુપે આશ્ચર્યચકિત મથો પુછ્યું. તેને એક મધ મધુ કે તેની પત્નીનું વિભાગ આંખે કાંઈક લાગ્યું નથી.

'જા, જાણે કે મારા કહેવાનો મતભા જ તમે સમજતા નથી? હું પુછું છું કે આ પીપમાં પારકી સ્ત્રીની જાણીને છુપાવવામાં તમને શરમ નથી આવતી? અહીં જાણે તમારી આ તકવીર અને તેને ક્યે આ ધરમાં ફરીથી કાવશે નહીં?' આ વખતે સિતીસીનો મુસો પીમળાને આંખમાંથી આવ્યું જાનને મેસી કાઢ્યો.

'તરી વાતમાં કાજ પણ સમજ પડતી નથી, સિતી.' કિશોરુપે કહ્યું.

'હજી પણ સમજમાં ન આવ્યું તેવો કાજ કરો છે, પણ હું મધુ જાણું છું. બીજી સ્ત્રીની સાથે પ્રેમ ભવકાર રાખો છે. તે સ્ત્રીનું કુખા વીંદ કાંઈ હોત તો જુદી વાત છે. પરંતુ તેના અંદરો પરથી એક કાજ છે કે તે કાજ કળત રહી હોવી જોઈએ. કેટલી ભવંર સુરત? આવી સ્ત્રી પુત્રી પણ હોય તો કાજ વાતની નવાજ નહીં.' અને તેણીએ પેટુ દર્પણ કાઢ્યું મધુ.

'તું યું જાણકારી રહી છે, સિતી?' તેના પતિ કોષિત મધ મથો. 'આ આ તો મારા સ્વમંરથ પિતાજીની તકવીર છે. આ તકવીર મને રસ્તા પરથી મળી આવી છે અને તે જ કારણે મેં તેને આ પીપમાં સંતાડી રાખી હતી.'

તે જોરથી મેસી થઈ, 'મુખ રહે, તમે પ્રાણો છો કે કાજ તકવીર પ્રાપ્તી

કે અરે કાજ તકવીર સ્ત્રીની છે તે સમજવાની મારમાં કાઢતી નથી.'

પક્ષ કિશોરુપની મરમીને પારો ઊઘો મથો. પરિણામ એ આવ્યું કે પતિ-પતિન મોટેથી કપકપ કામ્યા. હરવાળે મુસો કોતો. તેઓનાં જાનપાનો અમાન સક કપર પણ સંભળાતો હતો. આક પરથી એક દુષ્ટ શુદ્ધ પુત્રી પસાર થઈ રજા હતો. તેમણે આ નજાર સંભળી. તે તેમની પાસે આવ્યા અને દવાપુર્ણ રસ્તે પુછવા લાગ્યા, 'તમે છો માટે અવડો છો? આખરે આ જાનપાન કારણ યું છે?'

'પુત્રીરૂપ, મને કાજ આવી રહી છે કે આજ મારી પત્નીનું દિશાન કેશવે નથી.' કિશોરુપ મોઢે.

'સામળ એડા.' પુત્રીરૂપ મે.આ. 'બીડી સ્ત્રીઓ કન્યાના વધરની વાતો કરવાને રેવાઈ અમેસી હોય છે. સાચું જાણે જગન કરે ત્યારે અને તેવી પત્ની મને તો પણ તેણે પડ્યું પાડ્યું નિશાળી મેળું જોઈએ.

'પરંતુ પુત્રીરૂપ, તે મારા પર જુડો આરોપ લગાવી રહી છે.' કિશોરુપે પોતાની નરીપત. પતાવી

'પુત્રી, જા, હું જુડું મોઢાની નથી. મારા પતિએ પીપમાં એક પારકી સ્ત્રીની તકવીર છુપાવીને રાખી છે.' સિતીસીએ ફરિયાદ રજી કરી.

'હું કાજ જાણે કહું છું કે મારા સ્વમંરથ પિતાજીની તકવીર કિનામ મારી પાસે બીજી કાજ તકવીર છે જ નહીં.' કિશોરુપે જવાબ ક્યો.

'સાં-સાં બચ્યાઓ.' પુત્રીરૂપ નવા કરતાં મોઢા : 'મને તે તકવીર અતરો.'

કિશોરુપે તેમની પાસે પેટુ દર્પણ રજી કહ્યું અને કહ્યું : 'ફાલે એક જ જાણી છે, પુત્રીરૂપ.'

જુદા પુત્રીરૂપે દર્પણ લઈ લીધું અને તેમાં જાન પુરવંકે જોવા લાગ્યા. પછી તેમણે થકા સાથે તે તકવીરને કાણામ ક્યો. તેઓ કહેવા લાગ્યા : 'મારા જાણો, તમે એકબીજા સ્વ-જીવતી કરી શો? કારણ કે તમે જાને વચ્ચે કાંઈક મેરસમજીતી ચઈ હોય તમ કાજ છે. આ તો નથી કાજ સ્ત્રીની તકવીર અને નથી તમારા પિતાજીની તકવીર. આ તો કાજ મકાન સંતાડી તકવીર હોય તેમ કાજ છે. તેને હું પોતે જ કાજ જાણુ. અમે લોહો તેની જાણારા પુત્ર-વધર્માં સ્થાપના કરીશું.'

પછી પુત્રીરૂપ પતિ-પતિને આંખી વીંદ આપીને આમ્યા મથા. તે તેમની સાથે પેટુ દર્પણ પણ લેતા મથા કે જેને કારણે આ જોખાં પતિ-પતિ વચ્ચે એક જનરલર તકરાર થઈ ગઈ.

નારી જગત

સીઓના કેટલાક સવાલો

એક મેન આમને જણે છે કે, "તરી અને પ્રુપ બન્ને એ જગતના માનના નિમોષ કરેલા એ પાડ છે અને સમાજમાં વારંવાર હેરાનમાં આવે છે કે, બન્ને પેડા સમા દેના જરૂરી છે, તો પછી શક્ય એમના પરજ સા માટે જાત જાતના પ્રતિબંધો મુકાય છે ?

"એક પ્રુપ સમાજના મને તે નિયમોનું જાન કરતો, હોય છતાં સમાજ એને આવકારે છે. બન્યે સીધી જાણણતા જાણના અકેષ પોતાં શુદ્ધ મન મધે હોય તેની વિદ્યા જનમજર હેરે સકળ કરવી પડે છે અને તેના જાળને પણ. આજ થા મારે !

"મારે એવું એક માણસ છે. હું રૂ. ૨૦ વર્ષની નિધવા છું કાલ જીમર ૨૮ અને રૂ. ૩૦ની આસપાસ છે. હું ફરી હજી કરવા હચ્છી હતી. સમાજને મને ખુબ હચ્છત રહી. માં આ માંરા માણસને હું મોકલે ફરી રહી છું. સમાજ જાના કાળા કામ નમે કરે. તેને નથી મળેલું. જણ સમાજ સાથે થઈ જાય કામ કરે તે સમાજ ના કોપને જોમ તમે બનેલ. આ નવાયે હું સમાજના પ્રુપ કોપને જોમ મની છું. કારણ મારા માણસને એ જા ફુનીયાને સ્વાસ્થ લેવા સમાજની સલાહ ઉપરવત જઈ જાય રાખ્યું. તમે કાંઈ સલાહ આપશો ? નારી જગત વાંચવા પછી અને આ પત્ર જાણાં રેવણા થઈ."

આ પત્રની આપા સુધારી છે. પણ મન જાળવે છે. આ લેખને હું સલાહ આપું ?

એટલું તો નકરોજ છે કે સમાજના માણસ એક પછી છે તે પાવામાં સી મોનો વિચાર નથી કરવો અને નથી તેની સલાહ લેવાઈ. પ્રુપને જેમ મન્યુ તેમ તેને આ માણસી પાયા. અને પોતા માટે કુલ રાખી. આ અન્યાય છે, એ અન્યાય સાથે એમને માન્યુ જાય છે. પણ આ સમાજ કદાક માગના જર્તા જાણવા મેળવવા જતા પ્રુપના બધા કુટુંબોને ન રિષકારે અને પોતે પણ પ્રુપની જેમ નરકમાં ન પડે. એ માટે સમાજ કદાકની જરૂર છે. પણ તે, એવી પોતાનું સીત સુધારીને ન મેળવે. પ્રુપ અને સી બન્ને એક અમાના એ મોકા છે, એક બીજા ની જીવેલા હોય તેના પ્રુપ જાતી ફેવરુ તેમને એક બંધ છે. આથી કાલમાં પ્રુપેલા એક માનવીનો કામ, કામ બકારે જરૂરી રોયે જીમર રહી આવી એને ઉપર બેચવાથી

જ તે મદાર આવશે. અને સાથે જીમર રહેશે. આ નવાયે એમને એટલી સકલી મેળવવાની છે કે, તે પ્રુપ સાથે નિષ્ઠા ન ઉતરતા ઉપરજ રહે અને પહેલા પ્રુપને એવી ઉપર લાવે. આજ નહીં કરે તો સી અને પ્રુપ બન્ને કાલમાં પડશે અને સમાજ નું પતન થશે.

માજ વિષયને ફરી પરજવાને કદાક બાપુજીએ—માંથીજીએ રવીકાપો જ છે. માંથીજીએ તાં સુધી કહ્યું છે કે, માંયેક માનવી માટે સમાજ એ પ્રુપ જીવનને હેવુ હોયો. એક જીવ જીવે સમાજ ન જાળવી શકે તો પછી જાના જીવોમાર કરે તેના કરતાં સમાજનો બોલ જીવોની જાળને પણ મનોહીત સમાજી જીવન માળવા પરજવુ નેટલું પ્રુપ માટે આવકારક છે તેટલું જ સી માટે પણ આવકારક છે જ

પ્રાચેક સમાજના કાલ.એ. તેડતા તેડનારને સકળ કરવું જ પડે છે. એ નવાયે પત્ર લેખીકા એને કીમત ન કારતા પોતાનું નામ લેકારવું જરૂરી છે. એ ચાર કીમતવાન પહેલ કરે તો બીજાને માટે રસ્તા સરળ થાય

સુશીલા આંધી.

પાતા

વારસાની વહેંચણી

શેઠ જીમીકાસ ગુજરી ગયા ત્યારે એમના વારસ દીકરાએ મોટા થઈ ગયા હતા. એ બધાનાં હાથે પણ થઈ ગયા હતાં. વડુએ ઘરમાં આવી ગઈ હતી, ચારે બાજુએ પોતપોતાની પત્ની સાથે એક જ ઘરમાં જીમીકાસને રહેતા હતા.

ધીમે ધીમે ચારે વડુએ વચ્ચે નાના મોટા કામના થવા લાગ્યા. કારણકા માંથીજી આ બાબતમાં પાલ આપતા ન હતા. તેઓ જાણતા હતા કે, સીઓ આપણું કહ્યું માને એવી નથી. પરંતુ દિવસે દિવસે તેમના કામના થવા લાગ્યા. આથી તેમની રાતે કહેલમાં પીતવા લાગી.

કાંઈ કાંઈ વાર એ મોટા ઘરમાં એવી તો થામસ થઈ જતી કે આડોડી પાડીએ, પણ તમ થઈ જતા.

જીમીકાસ શેઠ અલગક થન મૂકીને ગયા હતા. થયાજી આજે મોટામાં મોટા મોટા પદારથોમાં થન અને જીવેલા જાયું હતું. એક મોટાને આ વાતની ખબર પડી ગઈ. તે એ જ મામ શોધવા કરતો. હતા કે, કપાં

મોટા થને અને દીવસમાં ખાતર પાડીને એ જીવેલાને ઉપાડી જાઈ. પરંતુ તેનો કામ જીવેલા ન હતો. ઘરમાં રોજ રોજ કામના અને રકમના કાળવાનું થવા કરતું હોવાથી કાંઈ ને કાંઈ જાણતું પડ્યું હોય જ.

મોટામાંજીને નાના બાઈએને ખુબ ખુબ સમજાવ્યા. પરંતુ એ મોટા પર એની કરી જાણ ન થઈ. તેઓએ એમ કહેવું હતું કે, "આપણે હવે ઘરના કામના પાડી રાખીએ એ જ સાચું છે. આ બીરાએ રોજ રોજ કામમાં કરે છે. એ આપણે જીવેલા જીવેલા રહીએ, તો આ બધા કામના જરૂર એવા થઈ જાય."

તેથી મોટા સાઈ વારસાના કામના ન પડે એ જ ધ્યેયરો. ઉપર એક દિવસ તેની પત્નીએ તેને સમજાવ્યો કે, "હવે સાચે રહેવામાં કોઈ કાર નથી. નાકા આમાં જીવેલા પાવન જ થશે. માટે કામના થઈને ઘરનારની વહેંચણી કરી નાખો, નેથી આ દેડાંશીકાનો જાત આવે."

માટે અનિચ્છાની સાથે મોટા બાઈ ને એ પ્રમણે કરવાની રેજ જડી વારસાની વહેંચણી થઈ. મોટા ઘરની જગ્યા દીવસે, થઈ રેવામાં આવી. જીવેલાને રાતના પછી આર કામ કરી દીધા. બધાનું રાખવા કરવાનું જીવેલા જીવેલા થઈ ગયા.

પહેલી કહેવા લાગ્યા : "કાચ ! હવે રાતે આરામથી સુઈ સુઈ રહે."

આ પ્રમણે એક બાઈવાડીનું કારી રીતે પસાર થઈ ગયું. એરને થયું, હવે અલગ મોટા છે. એટલે અમને બીજો દિવસે રવવારની રતે એ વાળે તે ઘરમાં કામના થશે. ચાર મોટા પોતાના કામની જાણતા રેજા માટે આ તિથિ અને રાતને મુજ માને છે.

દીવસો નવી જ જાણેલી હોવાને કારણે તેણે જીવેલા સહેલાઈથી કેટલીક છોટા ખસેડીને પોતાને સાચું અંદર કામના થવાને રસ્તા કરી લીધા. ઘરનામાં જ્યાં માલ નિદામાં પડ્યા હતા. ચારે બાજુનાં રોકે મોટામાં કામના થશે અને ત્યાંથી માલમતા કારી કારીને બકારે જીવેલા પોતાના સાથીએને આપતા થશે.

મધું કામ પતી ગયું. એટલે તેણે ચાર મોટા બાઈના રોકેલામાં પોતા ત્યાં તેણે ફેરીયા અથાણાની સાથે પેટ ભરીને ખુબ પૂરીએ આંધી, માટલામાંથી કંઈ પછી પીધું. અને પછી ત્યાંથી આલતી પડી.

સવારે ઉઠતાં જ ચારે એમને રોકેલા કરી પૂરી.

આમવાળા બન્યાં મોટા સુધી થયા. કેટલાક થનની તેઓ કરી કરતા હતા. તેથી તેઓ ખુશને જનમાં જીવાડીને સકામુર્તિ બતાવવા લાગ્યા.

આ બધી જાણનાની વચ્ચે એક કામના દીવાલ પર મોટો મોટો 'કા કા' કામો કરતો હતો. જાણે તે કામી રહ્યો હતો : "ભેડું, જીમર પચાવી થું પરિણામ નીપતે છે !"

ચક્રવર્તી રાજગોપાલાચાર્ય
અમદાવાદ

શ્રુતિધી માટે ઉપચોગી

કુરમાના સુદીયા

બલરજગની રીત

રતલ મોખા અરધા રતલ પ્રવેર ની કાળ, ચપટી ચણાની કાળ, ચપટી જમની કાળ, ચપટી થઈ, ચપટી જીવર, આ બધાને સાચે કરી ભરવું.

ચાર વાડી પાણી મુકી એમના માનુ મર્યા (હાથ જી મરે તો) દીમ મીકુ મોટા કાળરે જરૂર ખાંડ પાણીમાં નાખવા.

જણ વાડી ભરેલા લોટ લઈ એમાં એક મોટો મગચો તેડ નાખી મોલવું પાણી કાઢે. એટલે એમાં લોટ નાખી બાકેલા અરધી કાલક પીએ તારે રાખવા ઉપર ચાળામાં પાણી રાખવું.

બીજા તરેલ મા અમવા ઠાકળા પાનમાં પાણી મુકી આ બાકેલા લોટના સુદીયા પાણી ફરી બાકેલા મુકવા. બાકાઈ રહે પડી પથારીને અથવા કાચા તેલ સાથે ખાવા.

સુ. ૨૬

એનેને નવી વાનગીઓ નીચેના સરનામે મોકલવા વિનંતી છે.

'Indian Opinion',
P. Bag, Durban.

એ વિરોધા બાસી

ચિત્રો

ચિત્ર (૧)

સરકા અને તેની જાણ જાણવેન. જીવેલાએ : સરકા રોજ રોજ સુ બકારે જાયું. હજી ચાર દિવસ થઈલા તો મારી સાથે વાલીએને ત્યાં આવ્યા. હતાં આને હવે રોતના કામ જવાના છે !

સરકા : જા, એમની સાથે થોડું કાંઈ થેલા જાયું છું. અરધી પોણી કલાકના પાળા આવશું છોકરાએ. તેા મુક થયા છે.

જીવેલા : રોજ કરવું કરવું અને નામનું. તેણે આજની ઉઠેલીએથી સાણુ તો મને જ નહીં નિત નવા કપડા અને થઈ સાથે કરવા. હું તો કાંઈ છોકરાએ નથી સાચવવાની.

(અન્ય (૨))

અગામી અને તેમની પુત્રી રીતા. બંધાવ : એટા રીતા કેમ કાઢ દેખાતી નથી.

રીતા : આ એકને કમ કમ એટલે અવાજ નહીં. નળા કેહ કેહ વાર વહાર હરના બાજે અપવા રીતેમાર્ગ બાજે. આથી વખત ન અગવો.

બંધાવ : તે સિનેમા જતા પહેલા કે પછી જઈ આવો તો અગમ તો આવો.

રીતા : આ વારે કામ કોવ વરમાં સાધુ છો જોડાઓ છે. એમ કામ બાજો વખત વહાર હરવા.

બંધાવ : તે તારી સાથે મરીબ જોડા ન કાચને અને કોઈક વાર મરવું કામ ન કરે. અને શું તો કલ્યાણની તરીકે તને આપી છે. કલ્યાણ તો કરવા હરવ.તો સમય છે. રીત જે તથા કલ્યા હરવાથી તબીવત પશુ મરવે અને આનંદ પશુ મરે.

—૦—

જરા હસો

એક ઓ અને તેના પતી હંતના કોહર પાસે મવા. પુરવે વમર હીસે કહું કોહર જરા હંત જલદી કાઢી આવોને મારે મલું કામ છે. કોહરન

પશુ ન આવતાં કાશુ તે પછી હંત મેસી અને પુરશીમાં. પતી.—મારો હંત નહીં આ મારી કોહર મારે ભેરી પડશે. પતીને કાઢવાનો છે.

રાષ્ટ્રપતીને ગરીબોના ઉદ્ધવાનમાં સકીય ફાળો

રાષ્ટ્રપતીએ નવા માળકોને સલાહ આપી કે તેઓ જમના. જેણે તે પહેલાં પોતાના આવાનામાંથી એક માનો કામ મરીમો મારે મરે. કાઢી એમને આવાનું નથી મળતું તેમને આપે.

આ મળમળ એ આદર્શ પર આપવા માં આવી છે કે એક આજાર દેશે સ્વ મરવ પર જીવતી કરવી એમને આપી તેઓએ પોતાના ગરીબ માણસોને મરવ રૂપ મળતું જોડાએ.

શ્રી વિનોબાજીએ આ કામને સદેશ પાડવતાં જણાવ્યું હતું કે "સરકારે વરમાં એક "સર્વોદય પાન" કોડું જોડાએ કે એમાં જમતાં પહેલાં પશુ રૂપે મરીમો મારે મેડો કામ કાઢી કુકે. કામ કરવાથી માળકોમાં એક જાવના જમરો કે મરીમોને આપવા વમર જમણુ એ પાપ છે. અને આ પાપ વધુ જોડા રૂપ નહીં તીવડે."

રાષ્ટ્રપતીએ એક "સર્વોદય પાન" કાપમાં કાઈ બિજાંકોની મારણી કરી અને કોમી પ્રથમ એક કુકી અનાજ એક કરીબન માળા પાસેથી કાઢી આ

કામ કરે કુકી કુકી પછી રાષ્ટ્રપતીએ પોતાનો કામ બંધરે. નાખ્યો હોય અને મળાને અપીલ કરી હતી કે આ કામ રાષ્ટ્ર કુકી કે આ દેશમાં જમવા આ કામને સાથ આપશે.

મરીમોને કોહરને રાષ્ટ્રપતીએ જણાવ્યું કે "મરવ ભેરી કામ જારી છે જમ મરવ મેળવી કામ કલ્યાણ વમર ન મેળવું."

રાષ્ટ્રપતીએ જણાવ્યું કે, "માલિક આપણે રાષ્ટ્રપતીએ મળતું કે આપણે આપણા પમપર કોમી બીજાને તેના પમપર કોમી કોમી કરવો. અને એમ એક મરવ ન મેળવું."

શું તમારી ચાવી ખોવાય છે ?

એમા શું

જરાપશુ મુકાવો નહી

" તમે ખોવાય વે પહેલાં બીજા ચાવી જનાવવા

ડી કાલા

ફોન : ૨૩-૬૪૪૭ — વાન વેલોન સ્ટ્રીટ, જોડામાં. ને મળો જમવા ફોન કરો. વે તમારી ચાવીએ કુપરકોડે જનાવી આપશે. આથી તમારી ચાવી ચોલાને અત આવશે. મહાર મામના કોહરો પર પાત આપશે.

ચાવીઓ

મોટર કાર, કપાટ, નાઈટ લેમ, રીપ મોલસ વિગેરે નથી જતની અમે કરીએ છીએ. એકવાર જનાવાતી જુનો. ફોન કરી બોલાવો અમે તુરત આવવશું.

શ્રીમતી તહેમી સોરાબજી રસ્તમજી

જણાવતા આનંદ થાય છે કે તેઓ

નેશનલ મ્યુચ્યુઅલ લાઈફ એસોસીએશન ઓફ ઓસ્ટ્રેલિયેશીયા લીમીટેડ

સ્થાપના ૧૮૯૮-૧૯૪૦નીમા ઓસ્ટ્રેલીયા

— ના —

પ્રતિનીધી નિમાયા છે

નેશનલ મ્યુચ્યુઅલનો છંદબીનો વિષે એ ખરી માંમધરી છે.

~~~~~

વધુ વિગત માટે લખો ચા મળો :

૧૦૬ મેન્સરીલ રોડ, — હરખન.

બેંકસ ૧૭૬,

ટેલીગ્રામ—કેબલ "સોરાબજી"

ટેલીફોન : ૪૭૮૮૮

૪૭૪૫૩

સ મા ચાર સંગ્રહ

સુનીયનનું અવનવનું

—પોર્ટ એલીઝાબેથની ખેડસીક માગ'રેટ એલીઝાબેથ રે'ડરને તેના મળીને એર માળી મારી નાંખવાના યુદ્ધા અરે ૨૦મી નવેમ્બરે રેકૉર્ડ દેડની સિક્કા કચેરી તે જામે અવન'રે જનરલ ઇન કાઉન્સિલને કરેલી અપીલ રજૂ થયે એને નાથ'રુર મળે છે. દક્ષિણ આફ્રિકાના પ્રતિદાસમાં એ ચોથી જી રેકૉર્ડ દેડ પામશે.

—કુરુલક દનના દરિયા કિનારેથી ૨૨મી ફેબ્રુઆરીએ એક નસ'ને બંધ માટલી તરતી મળેલી તે એલ્બર્ત તેમાંથી ૧૧ આવામાં કચેસો કાચળ નીકળેલો હતો એ ૧૯૫૭ની જન-સુઆરીની ૧લી તારીખે લીવર પુખ્તતા પાડીએ લખ્યો હતો. એ પ્રજાજ મહિનાના પચિસો માહબની કરેરાસે ૭ દળર માહબ છપી એ માટલીએ પ્રવાહ કમોનું બજાવું છે.

—સુનનની મોઢામાં જીએથી એક 'રેટલા લીકલ' નામની અમેરીકન રહીમરના લીલા કોઈની નામના ન્યુ એલ્બનના ૩૩ વર્ષથી કામ કરતા નિશા આમચાને પરદેસની મોટરીનું કાપન કળર પાઈન્ટનું ઇનામ આપવાની અખર ૧લી એએ મળી હતી. એમાંથી તેને ૬૬ દળર પાઈન્ટ ઇનકમરેસના મરવા પડી જતાં તે આજ કામ હોડવાનો નથી.

—ક્રિસ્ટીયાના ગી. આઈ. ડી. રૂકે પ્રિન્સિપાલ ડેપુટી કમિશનર તરીકે મલ યુ'રેશિયા જીએવારી કરેલીને માન ૭૪ માસ મળવાથી ડીપુટી કમિશનરે તેમણે ક્રિશ્ચિયન પ્રિયર લીચની રચાપના કરીને દક્ષિણ આફ્રિકામાં ભતીય જમ્યાન મહે કુરુ દેકર મોનુમેન્ટ આંચળ પ્રિયર પ્રાથના કરવાનું આજ રાખ્યું છે.

—કેપ મ્યુનીસીપાલ એસોસીએશનની ૧૧મી વાર્ષિક કોન્ફરન્સ એ માસની ૧૯થી રજુ કરવામાં ઇન્ટરકોનના કાઉન કોલમાં પોર્ટ એલીઝાબેથના મી. એ. સી. કે. પ્રિસસમના પ્રમુખ પટે મળીને એનું ઇન્વેસ્ટમેન્ટ ઇનામ નવા નીમાયેલા ઇન્ડીયનીસ્ટ્રેટર કે. એરે. યુનિવર્સિટી કરશે. આ કોન્ફરન્સમાં કેપની એકસો કરવામાં આવીશે. પ્રતિનિધિઓ કાન્ટરી આપશે અને રેકર મુખના એવનના ૧૮૦ વિષયો ૧૨ સભો કરશે.

—ન્યુરેસેન્ડ, રવાડી એન્ડ જને મેયુઆના એન્ડથી મુનીયનમાં આપીને કામ કરતા આજે ૬૬ વાજ એટલા આફ્રિકાને આરે કમચા ચલેલા નવા કાપડ મુખજ ૧૯મી એપ્રિલથી તેઓ પરદેશની મળ્યોમાં મુકાદે એવી

તેમને માટે કામ કરાવનાર રેડીઓએ આસ પરમીડ કલવથી મુકાદે

—દક્ષિણ આફ્રિકાની ૬૫ રીશિમ'ડ ચર્ચે આવતા પાંચ વર્ષમાં ૩૦ આજ પાઈન્ટનું પ્રિસિટ મર્મનું આધિસ કપાની બીન મોરાઓમાં મર્મચના મારેની વિચારણાથી ૫૦ દળર એનિકક દાની એને બહાર આવી પાંચ વર્ષ આરે વાર્ષિક ૬૦ પાઈન્ટ આપવાની 'ડીપમ'ર' કાપા હારી રજૂ થયે અખીલ કરી છે.

—મુનીયનના રોસ્ટ મારતર જનરલે બહાર પાડ્યું છે કે મુનીયન એરે કે.એફ.ક, યાના, મેંબીયા, નામરેડીયા અને સીએસ લીએમને રેડીયો રેલીફેન અવકાર ૧લી મેથી કમ ચલે છે તેના ૬૨ મળુ મીનીટ મરે પેલો આર પાઈન્ટ અને પછીની ૬૨૬ મીનીટને સવા પાઈન્ટ રહેશે.

—કેપટાઇનના સેમ્યુઅલ કેન્ડીકલ નામના ૨૬ વર્ષની વયના ઇક જેન કાવરને ૨૯મી એપ્રિલે જરહીયાત વિના કુટર વમાવવાના યુદ્ધા મારે કેપટાઇનના એક્સ્ટ્રેટ રેડે' પાંચ પાઈન્ટનો ૬૦ અવવા ૧૫ દિવસની એલની સિક્કા કરવાથી છે.

—પ્રોફેસર મોમચરેન્ક એએ પ્રિટોરીઆની મુનીયરસીટીના પ્રોફેસર છે તેઓએ પ્રસાવડી મુનીયરસીટીના તપાસ કમીશન જામે મુલાની આપતા અખા-બું કે આફ્રિકાનો રાજવાડ અમ મળે નથી. આફ્રિકાનો રાષ્ટ્રીય જમ્યુત મામ તપરેજ તેમની જામે મેરા એનો સકકાર મળે છે.

—કાઉન્સિલમાં જરમોને આખા ને ૧૦૦ વર્ષ પુરા થયે તેની વાડમાં પોસ્ટ એડીસ તરફથી એક અ.સ પોસ્ટ સ્ટેપ ર પેની વાળી મુલાખથી બહાર પડશે.

વિદેશના સમાચાર

—મુનાઈડ રેટની નેનીએ કેપ કલાવરમ માં મોથો અમેરિકન લેપર્ડ કરશે કરવાના કરેલા પ્રવનમાં રટમી એપ્રિલે નિમ્નજતા મળી હતી.

—ક્રીએશ લીમિનના અવન'રે જર પ્રોડીક મારમને જીટનની રાણી અને પ્રીન્સ રીલીપ આવતા વર્ષે યાનાની મુલાકાતે આવે ત્યારે ક્રીએશ લીમિન આવવનું તેની કરકાર વતી આમનજ પાડ્યું છે.

—કુરુલકના માર્ટાન રાક અને આમલા સાહી કુરુલના બીજ પટ મોજોને ઇન્ટરમાં પાસ આમજ નથી નેપી ૭ અ.સ લેપર મેર કાબર રજા છે એ કારણે ૨૯મી એપ્રિલે તેમના ઇન્ટરપીન તરીના કહે મુકાબાતે ૨૬ કરી છે.

—મોરાના પ્રોફેસર એક એકપરે ૩૦મી એપ્રિલે કહ્યું છે કે રહીમાના મે રુડનીથીથી પૂંચીની કમરનું આકાશી વાતાવરણ મારેથી અરક સો કાઠ માહબ સુધીનું છે એ નિમિત મર્મ કમનું છે આ પહેલાં એનાથી માડમુજ મનાવું હતું.

—કાલીફોર્નીયાના સોમ બીચ લહેરની મેમી લીલા-કે નામની એક આખમે ૨૧ મહામ કુર આલેલા રેટાલીના મેટ સુધી રટમી એપ્રિલે ૨૪ કલાક ને ૨૫ કોડમાં તરી અખને વિષ વિષ્ય કર્યો છે

—મુનાઈડ નેસનની સીકુરીટી કાઈ-સીકમાં અમેરિકાએ ઇન્ટરનેશનલ આર્કીટ ઇન્ટરેક્ટન ૨૪મમા આરિ કમચા ૫૨ લહેરની રાખવાનો મુસો કરાવ અંચુર મવા પછી તેની જામે કોવિડેટ રહીપાએ વીડે વાવરી તે કરાવ ભાતસ કરી લીધા છે. આમ રહીપાએ ૮૩મી વાર વીડે વાવરી છે.

—અમતના એક મકાન પુરુષ મળ્યાતા કે. આઈપર્ડ રેવેક્ટર, એમને ૧૬૫૨ માં નોમલ પ્રાઇઝ મળ્યું હતું. તેમણે એસલેમા રજમી એપ્રિલે કહ્યું છે કે મળે મેડા રાખે.એ અને આંતરરાષ્ટ્રીય ડાપાએએ તમા રેડીયો એકરીવીટીના અખને અવચમુનારાએ એ ન્યુ કહેરના અખતરને સરવર બંધ કરી દેવા એપ્રિલે."

—સુમેજ ઇનકની મુની કખનીન રોર કોઈરોને વળતરને ઇન્ટર તરફથી ૭ વર્ષની અંદર સાત કપ્તામાં મે કરેડ નેપુ કાપ પાઈન્ટ અપાઈ એમ ૨૯મી એપ્રિલે રોમ ખાતે ચલેલા કરાર પ્રથી જમણી સકાવું છે.

—મુનાઈડ રેટની નેનીએ રાકેટ રહેલ થી કમાના ૨૯૨૭૫ મહલને નવે રેકોડ કર્યો છે મલ મહિને એર રેકોડ કરાવના રજમ માહબને કરેલો રેકોડ એનાથી છટી મળે છે

—મુનાઈડ આરમ પ્રવસતાકના પ્રતિનિધિઓ મહિલ ઇન્ટરતા વડા પ્રધાન નાજર રહીયાની મુલાકાતે અલેસ છે તેમણે ૩૦મી એપ્રિલે મોરો માં મળુ કલાક સુધી રહીયાના વડા પ્રધાન કુસમેર તમા પ્રમુખ મેડીયા-સેલ અને વિદેશ પ્રધાન એમીકો જામે મસલત કરી હતી. આમથી રાવે કેમલીના કિરલામાં નેમોના આનમાં અપાયેલા ખાજા વખતે પ્રમુખ નાસરે ૧૯૫૪માં મુશિન કેન.સે અરે એપ્રે. ફેન્ચ તરફથી મળેલી અમાલ વખતે રહીપાએ એ મકક કરેલી તે માટે તેમને આભાર માન્યો હતો

—કમનમાં જર આર્થિક એલન મારવી ને કેપીન્સ મુનીવરસીટીમાં વિજ્ઞની વક્તીના પ્રમ્ ૫૨ આપેલાં આપજમાં કમું હતું કે કમચા અમતની વક્તી એ અમલની છે તે આવતા ૫૦ વરસ પછી ત્યાર અમલની મલ જરી પૂંચી

પર એસવાની જમ્યા નહિ મળશે મળુ માગ કલા રહેવાની અ સમવડ મળે અત્યારે રાખના કમ કળર માહબ અન્ને છે. પહેલી ડાઈકર્ન આર વર્ષે કરમીમાન એક કરેડ આલુસ મરી અલેલાં મળુ તેથી વધારે અટકવે નથી કલાય એટમીક કલાઈની માત ન કપી ન કલાપ! તેનાથી અમી વક્તી તો જર નાથ પામી સકશે.

—વિષયે કે નામરેડીયાને એક કરેડ મી'ડની આર્થિક ૩૬૬ રેલેવના પંચ વર્ષે વિકાસ મારે કોટીક કરકારની મેરડીથી છટીના આપવનું કરાખ્યું છે.

—કાસન. ઇન્ટરેક્ટ કહેરની એરેમેન નાંખવારી રેડીનાં એક રોડેટ પાવર વાળાં વિમાને ૭૬,૭૨૦ શીટની જમાવ એ છટીને વિષનિકમ કર્યો છે આ અમલ એનાથી મળુ કળર શીટ કોહી જમાવ એજ વિમાન ઉડ્યું હતું

આરતના સમાચાર

—મુરત ટાપાના મીખલી નામકાના મળવડા મામમાં એમણી માનની પ્રસિક્ક મુર્તી અમળ મર્યા નકરનેો ચલે વધ કેટલાક વખતથી બંધ થયેલ હતો. તે મુર્તી કમચાં રાખેને તરફથી ને દરિયામાં મધરવેલી, તે તીખ પાસે થી મળી આવી છે હવે એ મળે એને મરે મામણી કરે છે એથી તે મુર્તી વલકાડની રોડને દબાવે કરવી પડી છે.

—રોમ અંકુકને કારમીર કરકારે કરી પકમવાના સમાચાર મે પહેલીના મળ્યા છે. આ મરે પકમવામાં આખ્યા છે એ ભરેર કરવામાં નથી આખ્યું.

—કામા અખરખની નિકાલ હરિ ૧૯૫૧ કરતા ૧૯૫૭માં આ ૮૭૧ મળારે કરી હતી.

—મી. જહીન તમ્બવળની ઇરાનના ૬.૫ કમીસર તરીકે નીમણક મળે છે.

—વિસાકા પદમમઃ બીને શીપપાડ' નાનાવવામાં આવશે એમ પારાસભા ભરેર કરવામાં આખ્યું હતું.

—કોઈમાં ૧૭ નવી ઇન્ટરપીર્મ રામેને ઇલાવવામાં આવશે. ૧૯૫૮ અને ૧૯૫૯માં અમાની મેડી મોટી રજુ કરાશે. તે વખત કરમમાનજ પ્રમલમા રેકનેમોટકલ લીઅવવા મરે ૫૪ એક ટાપાની સમવડ કરાશે.

—કરાલામાં વડા પ્રધાન નહેરુએ ઇન્ટરપીર્મ રામેનેને સિકા રેપમ્બ વિધી કર્યો હતો કે એ રામેન્ ૧૦૦, ૦૦૦ રૂપિયામાં જંખવાવડી છે.

—કોઈમાં ઇન્ટરપીર્મની મળી મોટ છે" એમ પડીતમને અખાંડ્યું હતું.

—કોઈમાં વડા પ્રધાને સપાચાર હરિ ની મુલાકાત મરે ન્યુ દિલ્હી તા. ૨૭ મેના વિમાની મચકે આવી પહોંચા હતો

—કેન્કે આટ ઝડપે અને આળસ ના પુસ્તકોનું પ્રદર્શન ન્યુ દિલ્હીમાં ૬૫-૨૫૫૫ રાષ્ટ્રપ્રમુખને ૩૦મી ઈપ્રિલે ઉપાધ્યક્ષ હુકમ કર્યું. આમાં ૩૮ દેશો એ પુસ્તકો અને ૬૮ દેશોના ૫૨૦૦૦ ચિત્રો હતાં. જેમાં ૬૪૬ આફ્રિકાને સમાવેશ માન છે.

—આરિસામાં એ પાંચ જાણીતા મર્યાદા કરવામાં આવી છે તેની ચર્ચા નવાં કુખી તપાસ પૂર્ણ ન થાય ત્યાં સુધી મારાસમાર્થ પ્રતિનિધી ન કરવા નું જાણવતી ડેલેટ સભાએ 'નોંધ આપેલ' કરી ગયા હતાં.

—માનામાંથી રીપોર્ટ જાણ કરવામાં લેવામાં કરવામાં આપા છે કે જેમાં એ આફ્રિકન બેકુનેનો પણ સમાવેશ થાય છે. આ બેકુનેનો પોતાના પત્ની આળસને પાછળ છોડી પાના બેકુનું પાકું છે.

—અરી બધી સંપત્તિને જે આપી દીધી તેથી કુનીયાને કાલ પાન નમો છું. પણ મોઝો અને મળેલી સંપત્તિ સાથે પોતાને સરખાવે એમ કું હું છું. સોથી મુશ્કેલી આપને જે મેળામે છે. આપી કું હું છું કે આરી પાસે બન છે અને કું કુનીયા માં સોથી મનપાન છું. —ગાંધીજી.

—મુજબના કાંતાકુમના વિમાન મધ્યે ૩૨૪૪ ઓરીસાએ ૨૩૦૦૦ ૧૧મી કિમલનું સેનું અત કમું ૨૦ મ્મ મોઝો બીરકથી આવતાં હતા.

—ઈરે પાકીયાના મરનર વરીયે પેરીયામાં પાકીયાનાના કામ કમીસનર ને કોરી મરાવતાં બી મુશ્કેલી બીન અકબરને નિમુકત કરવામાં આપા છે.

—નામદાર આમાખાન સાથે આ-કિસાની મુલાકાતે આવરી તારે કેપમાં એ કે તથુ તેમના અનુમાપી છે. તથુ ત્યાં કમીબીના એન્જીનરનક ઇન્ડીઅન છે તે તેમને આવકારે.

—સર રાષ્ટ્રપ્રમુખને પરદેહની મુલાકાતે એવી પાઠા ૨૫૦ ૫૫૦ ઇપા વાળા બોને જાણવું કરું કે, 'કુનીયાની

ચાંતી મારેનું વાતાવરણ વધુ જોલ સમર્થ તેમને જણાયું છે."

—હીંદ નિમાની કાનિસને ૨૫ વર્ષ થયા હોવાથી તેના રાષ્ટ્ર મહોત્સવ પ્રસંગે હીંદનું પોસ્ટ આલું આશ ને નવી રંગે પો કાલે.

—કાંતની કોઠરી યીખવા મારે એ કોલેજ જમાવવા મારે ખીજ પંચ વર્ષીય મેળાનામાં ૧૫૦૦૦૦૦ રૂપિયા મુદ્દા કરવા છે. આને હીંદમાં ૭ કાંતની કોલેજો છે અને ૭૦૦ દીતના કોઠરો છે.

સામાજિક સ્પર્ધા

જયભુભાઈ મોપાલક ૨૩/૫/૫૮

—મુકાબીના, ઇનકમ ટેક્સ રીટર્ન-સ, લાઇસેન્સીંગ, રેવન્યુ કમીસર-શ અને ઇનકમે-સ મારે મળે :

આર. વીકલ

૧૨ બાર્લી આર્કેડ, ૩૮ માર્કેટ રીડ, કેરનર કામગીનામ અને માર્કેટ રીડ, બેકાનીશમર, ફોન ૩૩-૧૧૫૪.

સુકા મરચા

૩૩ રતલની ભેગ ૨૦/૬, તથા આફ્રિકાના લોકાના મનાવેલા કોઠામાંથી કાકડીના ડાઝનના ૨૫/૬, નાની કાકડીના ડાઝન ૩/૩.

આઈર સાથે નાણા બેકલેવલ, MAARMANS PTY LTD. Box 25, Phone 123, Brits Transvaal.

બેકલે કોશ મોટો

મુજબાતી ક મુજબાતી રીકનરી, બીમત પા. ૧-૨-૬.

'Indian Opinion' P. Bag, Durban, Natal.

Wholesale To Trade

અમારે ત્યાં હવે અદિને હીંદ લખા પાકીયાનાની ડેલેટ આલ જાણ્યા કરે છે.

એક વખત મ'માપે જરૂર માગી કરે.

તાજી રીપોર્ટ

પીરસા તાજી રી. ૧૨-૬, બકામ તાજી રી. ૮-૬.

કેરમ બોર્ડ

નોકલ કેરમર સ્પેશીયલ ૬૫૬૬ બોર્ડ સાથે રી. ૧૦૫-૦. નોકલ કેરમર બોર્ડનીરી રી. ૮૦-૦. સ્પેશીયલ બોર્ડનીરી રી. ૬૫-૦. કમ્પ્લેટ સેલ કુકરી તથા કાલકન સાથે મળશે.

અગર ભારી

બાસ'વી (દેવેન્કા અભારની બેકલે સાથે) ૧ તોલા ૬૦૫૦ રી. ૫૦-૦ ડાઝન ૪ તોલા ૬૦૫૦ રી. ૪૦-૦ ૩ તોલા ૬૦૫૦ રી. ૩૦-૦ ડાઝન.

કેરમર બોર્ડ ૬૦૫૦ ૧ તોલા ૬૦૫૦ રી. ૬૦-૦. ૩ તોલા ૬૦૫૦ રી. ૬૦-૦ ડાઝન તોલ મુલાવ ૧ તોલા ૬૦૫૦ રી. ૬૦-૦; ૩ તોલા ૬૦૫૦ રી. ૬૦-૦ ડાઝન; ૨૬૦૫ બેકલે ન. ૪૪૪ પાકીયાની રી. ૬-૬. કમીયાની રી. ૭-૬ ડાઝન.

કુરાશ બારી સીલવર બેરનામેરો

મુલાવના પલેન રી. ૧૨-૬ નાચીન રી. ૧૫-૦; ૬૦૫ રી. ૧૭-૬ નાં પાનનાં 'મોટર કાર' રી. ૧૫-૦; નાચીન બેકલે રી. ૫૫-૦; પસેન બેકલે રી. ૫૦-૦.

આ ઉપરાંત પહેલા પ્રમાણમાં સમીચો બેકલે તથા પહેલા દીઠની જમીનો—અમારે ત્યાંથી અળી લકશે. કનરી મરાટે આરે મુશ ખામર. —આપ આપને જ મારે મુશ "KUBA" જમનીના પેરી-મેશામ અસો મ'માપી આપીએ હીએ જરૂર ડેલેટ આપે મ'માપે.

A. K. Hoosen & Sons

116 Queen Street. Phone 1 26249. Box 2161, DURBAN.

નવલ કથાઓ

અમુ મુશિ	૭ ૬
નીલ પંચ (નાક)	૫ ૦
આદાન (જાણીને અનુકાર) ભાગ ૧, ૨. સેકા	૧૬ ૦
માની પાતો	૩ ૦
બીપાર	૬ ૦
પ્રતિપ	૧૭ ૬
સામર કામલ	૬ ૦
હીરની પાતો	૬ ૦
પીપલિક નાકો	૫ ૦
વોચન ભાગ ૧, ૨. સેકા	૧૨ ૦
હરીયા નાક	૧૦ ૦
વસુધા	૬ ૦
ઉચ્ચો પ્રમાણ	૭ ૬
રવાબામ ભાગ ૧, ૨. સેકા	૧૩ ૬
કુર્મો	૮ ૦
જમીનક સિદ્ધાન	૧૦ ૦
માનવતાના મુલ	૭ ૦
કલ્પો અભિનવ	૬ ૦
કપાલ કુલક (જાણી નાક)	૬ ૬
અમુક મારા	૭ ૦

Obtainable from

INDIAN OPINION,

P. Bag, Durban, Natal.

ધાર્મિક પુસ્તકો

વિભાગ સાથે જન કીપનીયદ ગીતાજી વિગેરે ધાર્મિક પુસ્તકોના. મેરોપર પ્રવચન

પ્રકાશન વર્તિ (જીપનીયદના બોર્ડો)	૨ ૬
ગીતા પ્રવચન	૨ ૦
રિખામરવચન (ગીતાજીના બીજા અધ્યાયના બોર્ડો)	૪ ૦
મધુકર (મેરોપો સંપદ)	૪ ૬
સુવન દરી (૧ ૧)	૨ ૬

Obtainable at

INDIAN OPINION,

P. Bag, Durban, Natal.

"You must see God; the Spirit must be realized—that is practical religion. Everything else is good so far as it leads to this one grand idea."

—Swami Vivekananda.

OPINION

Founded by Mahatma Gandhi in 1903.

Former Editor: Mahatma Gandhi—1918-1956.

No. 18—Vol. LVI.

Friday, 16th May, 1958

REGISTERED AT THE G.P.O. AS A NEWSPAPER
Price: FOUR PENCE

Verwoerdian Ban Hits Liberals

By The "Natal Witness" Political Reporter

MR. V. P. AHRENS, the Native Commissioner for Pietermaritzburg, has refused permission for the Pietermaritzburg branch of the Liberal Party to hold its annual meeting if the meeting is to be attended by more than 10 Africans. His ruling is given in terms of Government Notice No. 526 of April 11, under which the Government banned meetings of more than 10 Africans in urban areas.

The Nationalist Government intimated on April 11 that the Union wide banning was a temporary measure to prevent "irresponsible elements" from causing "labour unrest" during the general election period. It was presumably aimed against the proposed stay-at-home strike during election week.

"Innocent" Measures

This measure is now being used to prevent the Liberal Party from holding meeting at which all members, irrespective of race, may be present. The Government has already used other "innocent" measures to prohibit churches other than the Nederduitse Gereformeerde Kerk from entering certain African areas for Christian religious purposes.

On May 1 the Liberal Party applied to Mr. Ahrens for permission to hold its annual meeting "in anticipation that more than nine of our African members may attend." The Conference Room of the City Hall was provisionally

booked for May 13, but when no reply had been received by May 7, the date was altered to May 20.

On May 3, Mr. Ahrens wrote to the City Council. The Town Clerk replied: "I have to advise that the City Council has no objec-

tion to non-European representatives attending the Liberal Party meeting."

The Liberal Party has now received Mr. Ahrens's decision. "In reply to your letter," he wrote, "I regret to inform you that I am not (Continued in next page)

De Blank Insistence On Christian Principles Too Much For Faithful?

MEMBERS of the Church of the Province of South Africa have "become hot under the collar" at the uncompromising application of Christian principles by the Archbishop of Cape Town, the Most Rev. Joost de Blank.

This is noted in an editorial in the "Cape to Zambesi," a quarterly journal published by the South African Church Institute.

The editorial, signed with the initials C.T.W., says the impact of the new Archbishop has been "refreshingly vigorous upon both the Church and the political scene."

Apart from Dr. de Blank's impact on the Nationalist Party, says the writer, the United Party has also been embarrassed by his firm call for integration.

Also "the chairman of one diocesan school made great haste (following a statement by the Archbishop) to announce that as far as that school was concerned [no non-European

LONDON.

would ever be admitted in any circumstances."

After giving recent examples of the working of apartheid, the editorial com-

ments "One must regretfully add that the Dutch Reformed Church preserves its silence, reserving its denunciations for Tommy Steele who has been visiting South Africa and whom they alone find has a damaging effect on the traditional aims of church and folk."

Church Condone Apartheid In England

A Cambridge, England, LEADING Cambridge churchman said that apartheid in South Africa should not be condemned while it was still condoned in the Christian church.

Preaching the University sermon the Rev Cecil Northcott, editorial secretary for the United Society for Christian Literature, said:

"Let us honestly admit that the church for the most

part round the world is a segregated church.

"We should not go on condemning apartheid in the political, cultural, social and economic life of South Africa while we condone it in the life and worship of the Christian church."

He for one would feel less uneasy "about scaring South Africa if we were less sanctimonious about the state of affairs in the Federation of Rhodesia and Nyasaland." Sapa-Router.

OPINION

FRIDAY, 16TH MAY, 1958

American Imperialism

WE make no apology for reverting to Mr. P. O. Sauer's attack on what he called American "dollar imperialism" in his opening address to the Sabra conference. What he said will no doubt affect the relations between South Africa and America so profoundly that the nation must be fully informed on its real implications.

Although we deplored the attack, there is an aspect of it which is satisfying. For a long time we have warned the Free World that the men who rule South Africa are dangerous totalitarians. During the last war their sympathies were with Hitler. They are democrats now very largely because it is safer to adopt this political style. But when the Free World started seriously pressing for the extension of the area of liberty in the lives of peoples and nations, it was inevitable that the men of apartheid would be forced to come out in their true colours. And in his Sabra speech Mr. Sauer showed precisely what is going on in the mind of the Cabinet, of which he is a member. It is significant that he "has" not been, at the time this is being written, corrected by the Prime Minister.

This startling fact is that our government, which claims to be hostile to the communists, now hurls against the United States precisely the same charges that the communists level. Nobody was more pleasantly surprised than ourselves to find that Mr. Sauer told the world that after all, the communists are right in what they say about the Americans. A fact to which we attach the greatest significance here is that the point has now been reached when the totalitarians of the Right agree with the totalitarians of the Left on an important aspect of America's role in the international world.

This is welcome to genuine democrats because it shows that America is now speaking, against the totalitarians of the Right, that language which the Free World should use to give democracy meaning in the day-to-day lives of the oppressed.

On the other hand a Cabinet Minister's speech is a very important thing. As a result, Mr. Sauer's reference to "dollar imperialism" calls for an explanation. What did he mean precisely? What are the facts on which he based his charges?

According to the American Statistical Abstract and the United States Department of Commerce Reports which are available to the Minister, the book value of American investments in the whole of Africa came to about 6 hundred million dollars, half of which was invested in South Africa. According to the same sources American trade with Africa last year amounted to about one thousand million dollars—less than one-fifth of all United States imports or exports. How this drop in the

economic ocean of trade can justify the charge of imperialism we fail completely to understand. But perhaps the Minister knows better.

Nor can we understand how the Minister of Lands and Water fails to appreciate the historical factors which determine America's attitude to the peoples now winning their liberty. The American nation was born out of a revolt against imperialism. The United States Constitution commits the Americans to unswerving loyalty to the ideals of liberty. It is true that in South Africa, America has for a long time been unable to reconcile the conflict in her sense of direction between the demands made by the things of the flesh and the things of the spirit. But she is awakening to her error now and is retreating to that line in her approach to African freedom which is consistent with her own professions of ideological faith.

This should be most satisfying to every genuine democrat and hurting only to the totalitarians. In the past we were consistently grieved that America took a stand which shook African confidence in her real intentions in this part of the world. The Sauer speech shows that America is now beginning to do the right things. It is for the Sauer to ensure that American capital is withdrawn from South Africa, if they feel nastily about dollar imperialism. For our part the Sauer outburst shows that America is beginning to take up an attitude which will ensure that the communists will not have the free run of Southern Africa, the Sauer notwithstanding.

Verwoerdian Ban Hits Liberals

(Continued from front page)

prepared to grant my permission for more than 10 Africans to attend the meeting to be held by your party." Mr. Ahren also wrote to the City Council enclosing a copy of this letter and drawing their attention to the provisions of the regulations.

Under the regulations anybody who permits such a meeting to take place on his premises is guilty of an offence.

A statement on Mr. Ahren's refusal was made by Mr. Peter Brown, Natal chairman of the Liberal Party, and Mr. D. H. O. Marsh, Pietermaritzburg branch chairman. The joint statement quotes the assurance by Dr. Ysteles, Secretary for Native Affairs, that the Government Notice was a purely temporary measure to prevent labour unrest "during the coming days or weeks."

Wider Powers

The Liberal Party points out that a month after the issue of this "purely temporary measure"

it is still in force, and that the stay-at-home strikes against which it was directed was called off four weeks ago.

"The Notice is now being used to interfere in the activities of an organisation which had nothing to do with the strike," says the statement.

"The refusal in the present case makes the local Native Commissioner's permissive powers wider than anybody could have imagined. The Liberal Party has had numerous public and branch meetings in Pietermaritzburg during the last five years, and at no single one has there been any incident whatsoever—certainly none of them has resulted in 'labour unrest,' which, according to Dr. Ysteles, his Notice was designed to prevent.

"Does the local Native Commissioner seriously expect such a threat to result from this particular Liberal Party meeting? If not, it would be interesting to know the reasons for this refusal of permission for it to be held."

Comment On Men And Events

Why Did The Strike Fail?

By JORDAN K. NGUBANE

THE decision by the national workers' conference in Johannesburg to stage a national stoppage of work a few days before the general election was a very important characteristic in the relations between Black and White in this country. Used as a political argument the strike had the potential to bring apartheid crashing on the ground. For this reason a very careful assessment needs to be made of both the failures and the gains of the unsuccessful demonstration—if to ensure that we learn from our blunders and march forward stronger for the future.

In my broadcast over the BBC network, on the day after the elections, I laid great stress on the gains of the strike, in spite of its obvious failure. I shall take note of the mistakes here also, for successes there were.

The most important reason why the strike failed was lack of organisation. Both the ANC and the Congress Movement are in the extreme organisational difficulties at the moment. On the administrative level, near-chaos exists. The organisations which make up the Congress Movement are losing some of their ablest hands because they can't pay their salaries. Co-ordination of activities is elementary. And partly as a result of the treason trials, an army of incompetents controls some of the organisations inside the Congress Movement; men who frantically at the mouth on the platform but who just cannot lead their followers to their declared goals.

Against this background one finds it extremely difficult to understand the reasoning by which the leaders of both the Congress Movement and the African National Congress in particular, arrived at the conclusion that to strike was the wisest thing to do.

Differences

Next to organisational weaknesses were, of course, the very serious ideological differences in the African National Congress. During the early stages the official line was to create the impression that there did not exist. But as the campaign progressed, it became clear that a very wide gap existed between those who favoured the strike and those who opposed it. It must be noted here that opposition was almost wholly based on tactical reasons. But on the day of the election nearer, it became evident that ideological differences constituted a serious defect in Congress at the moment and that Mr. Luthehl could hope for little support from his people as long as his house was so sharply divided.

I have discussed the differences on several occasions in this column and will not go into them again—except to say that by failing to resolve them before the strike the ANC gave Dr Verwoerd a magnificent opportunity to deal a fatal blow to the present leadership of the organisation. He realised quite early that a lion in the urban areas where the ANC idea is strongest would make the leaders of the movement martyrs. However, in silence his own ignorant followers, he banned the ANC in the Reserves and allowed it free reign in the towns, where ideological differences in its ranks were bound to expose its greatest weaknesses. And this is what happened.

The handling of the Africanist revolt in the Transvaal and the propaganda line followed, to the effect that the revolt had been crushed, did little to inspire African confidence in the present leadership's ability to move the community and served as the green light to Verwoerd.

Weaker

In the end the ANC leadership emerged weaker than it should have been. The refusal of the African people to respond to the call to strike, on an issue they were wholly in sympathy with, was a national rebuff to the ANC and an indication that there was widespread disapproval of the way the leaders were out of touch with events in the African community. In other words it was the culminating point in a process of revolt to which I have constantly drawn attention in this column. The women of Durban revolted against given aspects of the anti-Pass campaign; youth in Sophiatown revolted against something else.

Behind these revolts is a deeply-felt uncertainty about the direction the ANC is taking; about the real goal towards which the movement is going; about who actually controls Congress policy at the moment.

Although the African community wants the Pound a day

minimum, people did not know or did not understand why they should strike on the eve of the election, when the White community would have its mind on the elections and not on economic questions. There is no doubt that there was and there is universal support for the use of the strike as a political argument. But the African people realised that there had been too much haphazardness in its organisation and they were not going to allow themselves to be led into what was from the very start a reckless political adventure.

No Confidence

There was another aspect to this uncertainty. Since the beginning of the treason trials, the leadership of the ANC has not succeeded in restoring complete confidence in its handling of affairs. One of the causes of the revolt was the fact that incompetents imposed on the branches wrought havoc on the ANC's organisational efficiency. The treason leaders for a long time backed these and in Natal and the Cape still support some of them, in the face of clear demonstrations of diminishing confidence.

In the Transvaal it was not until there had been a violent explosion that the national executive started trying to straighten things out. And even then, it became quite clear that there was no real intention to run the ANC along clearly democratic lines. The patched pence and the misleading propaganda which suggested that the revolt had been crushed did little to inspire African confidence.

When the strike came, trouble erupted in ways which showed clearly that the official line put out up to that point had misled the public. The poor response of the workers forced the ANC to react hurriedly and in not too dignified a style, either. The immediate outcome of all this was to project the Modibane as the real spokesman of large sections of the African community—at least on the strike question.

Finally, in the category of uncertainties, was the behaviour of the ANC itself. If it thought the strike a good thing—it was asked—why did it relegate the organisation of the stoppage to a boys' reform committee whose composition and whose leaders were an obvious secret? The Africans knew Yamba, Lu'huli, and Gawe very well; but they did not know the Protest Committee.

1929 Shootings

Another factor which crept in, largely as a result of the element of uncertainty, was the fear that

the ANC had been manoeuvred into the position the ICU occupied in 1929 when, as a result of ill-organised demonstrations the Africans were shot down with catastrophic effects on morale. Very many people feared that a strike led by a leadership split from head to feet would be a clear invitation to disaster.

In addition to these factors there were, of course, the machinery of the State and the hostility of most of the employers. But not too much must be made of these against two significant facts. Both the State and the employers lined up strongly against the Africans in the Alexander bus boycott in its early stages. But the people's unity of purpose cracked the White front and in the end neutralised Police determination. The demand for a pay rise is always sure to cause a very sympathetic response in the African community; Police pressure or no Police pressure—as the successful Durban Dockworkers strike showed. Where there is a will to strike and unity of purpose in the mind of the leadership, the Africans respond positively. Against this background not too much emphasis should be laid on the role played by the Police and the employers.

The other fact, very significant in the circumstances, was the element of spontaneity. In very many instances people went on strike without ever having been visited by the organisers. And, what is still more striking, workers who do not know what the ANC is a rock spontaneously in response to the call—and, which is disturbing, in some places refused to go to work even Mr. Yamba's appeal.

Urgent

The most painful aspect, and perhaps a development which might in the end prove a blessing in disguise, was the fact that the ANC emerged no longer in the role of being the unchallenged spokesman of the African people. This is a very grave weakness. It should emphasise the urgent need for a re-assessment of the internal situation and for positive efforts to restore mutual trust among the conflicting groups in the ANC. This is of the greatest importance against the background of the Sabra decision to meet the African leaders. A divided ANC will be poorly equipped to face the Sabra-men on a footing of equality.

I mentioned gains in opening this article. But space does not allow me to go into these today. As they have no importance all their own and as without them a sound appraisal of the strike is not possible, I shall discuss them in my article next week.

A Sporting Disgrace

THE South African Amateur Weightlifting Federation, a non-racial body representing at present almost entirely non-white lifters, is being tossed around like an unwanted shoo-fly in its efforts to secure any form of international recognition.

In 1955 the Federation raised the question of participation in the Melbourne Olympics. The International Olympic Committee referred the Federation back to the South African Olympic and Commonwealth Games Association, the internationally recognised colour-bar controlling body in South Africa. The S.A.O.C.G.A. avoided giving a direct answer

tried to avoid raising the issue in a form which would entail the exclusion of white South African lifters from international events. Rather had they sought a formula which would allow the best lifters, irrespective of race, to represent the country. And whatever may be the difficulties in entering non-white South African sportsmen in team events as even in athletics, where conditions of track and wind affect performances, weightlifting is the one sport in which a start could be made immediately without mixed competition—by selecting the best lifters for international events on the basis of prowess lifted. The S.A.O.C.G.A. therefore, chose the worst possible sport on which to take its belated and uncompromising stand.

Unlikely

As a result of this decision I published an article in the "Observer" of December 8, pointing out that the colour bar sporting bodies and Government of South Africa were unlikely to modify their attitudes without pressure from international sportsmen. Also that it was unreasonable to withhold such pressure, because our already over-penalised non-whites are under such tremendous disabilities for "sporting treason" etc., that they cannot solve this "internal matter" unaided.

Commenting on that article in a letter from the secretary of the B.E.G.F. said "the key to the problem lies with the world bodies controlling their sport—the International Federations. The South African minded bodies are not yet affiliated (to them), and consequently cannot compete internationally." This was, of course, a different advice from that given by the same official three months earlier about "an internal matter with the S.A.O.C.G.A."

But it is equally foolish. For after three unacknowledged letters to the International Weightlifting Federation in Paris, the latter has at last replied that "the questions raised are internal problems concerning your country and are not within the competence of our International Federation. It is a matter for the International Olympic Committee to bring about a solution most acceptable to the interests of all sportsmen whatever their race and religion."

Decency

The non-white weightlifters of South Africa are, therefore, back precisely where they began. They will remain there until one of these international bodies has the courage and decency to take the initiative in response to their repeated applications. Is it really asking too much of the British Empire Games Federation that, in this year of the

Gardill Games and on behalf of the sportsmen of our multi-racial Commonwealth, it should be the first to stop passing the buck and move towards a constructive solution of this long outstanding sporting disgrace? Anything less than this amounts to wilful connivance at the colour bar imposed against South African non-white sportsmen.

C. W. M. GELL

In August 1957 the Federation applied in good time to the British Empire Games Federation for permission to enter lifters in the Cardiff Games that year. Once more it was referred back to the S.A.O.C.G.A. "which deals with South Africa's entry (including weightlifting) to the Games". And the Secretary of the B.E.G.F. added his regret that he could not help more, "but this is clearly an internal matter for you with the S.A.O.C.G.A."

Help

The non-white lifters then asked the S.A.O.C.G.A. for its help and advice, at the same time approaching the white colour bar weightlifting body in South Africa. The latter, after some delay, intimated that it was prepared to try and find a solution acceptable to all concerned and promised to communicate further after "immediate consideration" with the S.A.O.C.G.A.

On November 19, however, this controlling all-white South African body decisively rejected the non-white Federation's application. Said Mr. Reg Honey, president of the S.A.O.C.G.A.: "We must be honest and state our position quite clearly. Non-Europeans cannot compete against Europeans in South Africa and cannot be considered for international teams."

All the sports affiliated to the Olympic Association must stand together on that and, if the international bodies throw one out, then we will all go out together." Mr. H.C.S.M., chairman of the S.A.O.C.G.A. said: "We must maintain the policy of apartheid. This has been our policy since time immemorial."

In fairness to the non-white weightlifters, it should be explained that they had deliberately

Death Of Dr. Khan Sahib

LAHORE, April 9.

THE Pakistan Republican Party chief, Dr. Khan Sahib, was stabbed to death in Lahore this morning. According to first police reports, Dr. Sahib was stabbed in his home early this morning. He died soon after admission to hospital.

Police said the assailant was Ali Muhammad, aged 30, a revenue clerk from Bahawalpur. Dr. Khan 72, was a staunch friend of Mahatma Gandhi and Mr. Nehru, the Indian Prime Minister. He was several times assaulted by members of the Pakistani Muslim League.

When Pakistan was formed as an independent State, Dr. Khan headed a new Government for the North-West Frontier Province. In 1947 the Muslim League stopped its campaign against Dr. Khan's Government which was pressing for the frontier to become a separate province from Pakistan. He headed his resignation of his Government in August 1947. A few months later he was interned for political offences.

After his release in 1953 he served in two Pakistani Cabinets, and in October, 1955, was appointed Chief Minister of West Pakistan, a post he held until the end of 1956 when parliamentary government in West Pakistan was suspended. He was re-elected as Chief Minister in July, 1957, but the following day resigned.

The Indian House of the People (Lower House of Parliament) stood in silence for a minute today after the Prime Minister, Mr. Nehru, had announced the assassination of Dr. Khan Sahib.

The announcement drew gasps of surprise from the House. Mr. Nehru said: "he was a brave colleague in our struggle for independence. Although we may have differed, which we did often, I have hardly ever come across a greater gentleman.—Rajendra Prasad."

Kashmir: Nehru Must Act

THE "Washington Post" said that India's Prime Minister, Mr. Nehru, seemed to be the only man in India with sufficient stature to settle the Kashmir problem.

It said "with Krishna Menon busily fanning public smouldering about Kashmir, any chance of settlement could become impossible unless Mr. Nehru himself takes a hand."

Cable & Tel. Add. HARGVAN.

Phone 29168

P. Hargovan & Co. (Pty.) Ltd.

Earthenware Pickle Jars 3 Gallons 12/6 each P.O.B. Durban
Fresh First Grade Green Ginger 1/2 per lb. " "
Fresh First Grade Garlic 2/- " " " "

Cash with order only.

P. O. BOX 1250.

155/7 Warwick Avenue
DURBAN.

The Case For Apartheid-(I)

This week and next week we publish a condensed version of an article on the philosophy of apartheid published in the April issue of the Hibbert Journal, a British religious and philosophical quarterly. Prof. Olivier is a prominent member of Sabra. We shall later publish a reply, also from the Hibbert Journal, by Mr. C. W. M. Gell.

In judging the prevailing attitude in South Africa towards the race problem, two factors are important: (a) the policy of "apartheid"—separation of the races—dates back to the earliest days of white settlement; (b) the basic principles of the policy are subscribed to by the overwhelming majority of Whites in South Africa.

The only indigenous group with which the original white settlers came in close contact were the Hottentots, a nomadic race whose cattle are grazed on the fertile pastures of what is now commonly called the Western Cape. Because of the differences in way of life, contact between the original White settlers and these Hottentots was very limited, and soon resulted in severe conflict between the two groups. The conflicting claims to pasturage led to intermittent wars between them.

Slaves came to the Cape later, mostly from Madagascar, the east coast of Africa, Malaya and the East Indian Islands. Because of the scarcity of women at the Cape, intermarriage and miscegenation between the White settlers and female slaves (of Indian origin) and their half-caste offspring were not infrequent. Visiting sailors and soldiers played an even greater part in the growth of a half-caste population at the Cape.

Religion and culture, and not race as such, were the dominant differentiating factors. Children born of a white father and a slave mother, provided they were baptized in the Church, became automatically entitled to their freedom.

Gradually, however, the racial factor became the overriding determinant in the relations between the two groups. As early

as 1685 intermarriage between Whites and full-blooded female slaves was prohibited. And by the time—towards the end of the 18th century—the Whites came into contact with the African group, the pattern of relations between White and non-White had already become firmly established.

A century and a half after the founding of the settlement, contact between eastward expanding White frontier farmers and the westward moving African tribes was established—both in search of new pastures for their stock.

By Prof. N. J. J. Olivier
Dept. of Bantu Studies,
University of Stellenbosch.

The turn of the 19th century saw the beginning of a lengthy period of military conflict between White and African, overshadowed temporarily in the last part of the century by the disastrous and largely unnecessary struggle between the two Boer Republics and Great Britain.

There was great dissatisfaction among the Dutch speaking frontier farmers in the years following the final British annexation of the Cape Colony in 1814—*inter alia* because of the vacillating policy followed on the Eastern frontier towards the African tribes and the definite attempts at assimilation of the White population—resulting in a large number of farmers leaving the Colony in the thirties, and founding firstly the Republic of Natal (annexed by Britain in 1841) and then moving northwards, again, the Republics of the Transvaal and the Orange Free State.

In time the African tribes were subjugated, their territories were annexed and White control was imposed upon them. Miscegenation between White and African was a rare occurrence, probably because of the active race-consciousness and the fact that the frontier farmers trekked forward in family units and not as individuals.

Imposition of taxation, the contact with Western civilization and the limitation of land for pasturage, created among the African tribes a desire for money and for those material things that money could buy.

In addition the need for unskilled labour on the farms, on the diamond and gold mines, and in the secondary and tertiary

industries that subsequently developed led to ever-increasing numbers of Africans leaving the tribal areas. Today the Africans constitute more than 90 per cent of the unskilled and about 40 per cent of the semi-skilled labour force in the economy of the Union of South Africa.

The accusation, therefore, that the policy of racial separation in South Africa is an outcome of and similar to the Nazi regime and Herrenvolk doctrine is based upon a complete fallacy. History shows that the racial pattern in South Africa is an integral part of the White group's tradition and heritage. One recognizes that tradition, heritage and conviction cannot necessarily be justified on moral and ethical grounds; but the fact remains that a radical change in policy on these matters would be severely resisted by the White group generally; such radical change is the foreseeable future, if it is dependent upon the voluntary co-operation of the White population, is unthinkable.

What is more, the White man's attitude in this respect is not, as will be pointed out later, based merely on an irrational racial or colour prejudice or on the assumption of the black man's inherent inferiority. The White group are convinced that their approach, in respect of fundamentals at least, can be completely justified on rational and ethical grounds.

Since the advent of the Nationalist Regime in 1948, and its determined attempts to implement the policy of apartheid, racial issues have been drawn into the party-political arena to a greater extent than in the past.

It is generally conceded that the main opposition party—the United Party—does not differ fundamentally from the present Government. One must bear in mind, of course, that it is a political party latent upon getting back into power and is therefore inclined to oppose steps taken by the Government to implement its policy. The Government, on the other hand, knowing full well that the majority of the electorate support the basic principles of its policy, is determined to fight the elections on this platform and to emphasize the apparent lack of policy and inconsistencies of the United Party.

It is also important to recognize that the English press in South Africa opposes *en masse* the present Government. Perhaps the reason for this can be seen when it is pointed out that the present Government is a pro-

India Marches On

Just Arrived

Direct From India

Latest News

My Magazine Of India	1/6
Illustrated Weekly Of India	2/2
Film World Today	2/9
Great Men Of India	2/9
Great Saints Of India	2/9
March Of India	4/9
India Annual Review 1956	5/4
Filmis Dhunig Na Samachar—Special Issues	6/6
Heroes Of India	4/9
Simple History Of India	4/9
India Then And Now	4/9
Stories Of Our Land—1 volumes	5/6
Ramayan For Boys And Girls	1/7
Famous Princess Of Islam	2/-
Muslims Of India	2/4
Fenchangs in Hindi—1958/9	3/-
Roopchand's Festival Calendar	1/7

D. ROOPANAND BROS.

MUSIC SALOON AND BOOKSELLERS

Phone 20707.

P.O. Box 1524.

55 VICTORIA STREET,

DURBAN.

dominantly Afrikaner Government and that there exists a traditional party-political cleavage between the Afrikaners and English speaking sections.

Then again, the English press has expressed itself in far stronger terms in favour of integration than the United Party has done. This is perhaps due to the fact that a certain percentage of the editorial staff of the English newspapers come from outside South Africa.

To this unhealthy state of affairs can be attributed the impressions gained by the outside world, which is almost exclusively dependent for its information on the English press in South Africa and on other publications in English.

In South Africa the White or Europeans totalling just over 3 million (roughly 40 per cent. English speaking, 60 per cent. Afrikaans speaking) are outnumbered approximately 3½ to 1 by the non-Whites (the Coloured, the offspring of the original slave population as discussed above, slightly more than 1 million; the Africans, or Bantu, roughly 9 million; and the Indian group, slightly less than 1 million).

The dilemma confronting Black and White in South Africa can be

formulated as follows:

The African population, and especially those who have become detribalized, urbanized and westernized, consider the present situation as unreasonable. They regard the various discriminatory measures as irksome and unbearable, as a denial of fundamental human rights, human worth and dignity.

Indigenous to the African continent and this country, they feel they have an inalienable right to full participation in the economic and political life of the country; that they are denied these opportunities, not on the basis of merit, but because of their racial origin and the colour of their skin. The arrogant, bullying, superior attitude displayed by some Whites is primarily responsible, it is said, for the hatred and hostility felt by some of them.

In the eyes of some Africans the white man's rule in South Africa amounts to undiluted suppression and exploitation of the Black population. Acquiescence in the present situation, this group maintains, is not tolerable. They demand full participation in political life. In certain circles, indeed, the demand is not for equality as such but for down-right domination.

The White population, on the other hand, feel that they are as indigenous to South Africa as are the African peoples themselves; that they have developed South Africa—granted, with the assistance of African labour; that White control is essential if Western civilization in South Africa is to be maintained and economic prosperity—in the interests of Black and White—is to continue.

The Whites have no guilty conscience whatsoever on the way in which, historically, they have treated the Black man. On the contrary, they pride themselves on what they have accomplished in the interests of the Africans: ending intercaste war and strife; christianising and civilising them, ridding them from the omnipotent witchdoctors; providing them with social and educational amenities far outstripping anything that has been done on the African continent; giving them employment opportunities in abundance at a wage level that compares more than favourably with that in other African territories; bringing to them health and hygiene instead of disease and death; teaching them the elementary facts about farming, overstocking and soil erosion.

The conflict between the two

groups in South Africa has therefore to be seen primarily as a political one, and not as a racial, colour or cultural problem.

If the numerical ratios between the two groups had been reversed, or if, as in the United States, the non-white population were only 10 per cent of the Whites, the political aspect would have been of little consequence.

Tagore's Birth Centenary

INDIA'S Sahitya Akademi is making a selection of Tagore's writings covering all aspects of his literary works. The works, comprising eight volumes, are being published to mark the birth centenary of the poet and will be in two editions—(i) Original Bengali text in Devanagari script with a glossary of colloquial Bengali words; and (ii) Translations in all major Indian languages.

The Akademi is in correspondence with the Visvabharati University for the publication of a low priced centenary edition of the poet's select writings in Bengali in twelve volumes.

The UNESCO will publish a centenary edition of select writings of Tagore in English.

India's Largest Insurance Company At Your Service

The New India Assurance Company Limited

SOLE REPRESENTATIVE IN THE UNION OF SOUTH AFRICA

RUSTOMJEE JALHOY RUSTOMJEE

140, Queen Street, DURBAN.

FOR SERVICE AND SECURITY
CONSULT US FOR
EVERY TYPE OF INSURANCE

P.O. Box 1610.
Residence: 111 Eleventh Avenue,
DURBAN.

Phones:
Office: 25845
Residence: 36413.

Fight For International Recognition Should Be Based On Principle

By U. RYLOCHUS

THE fight of the South African Weightlifting Federation for international recognition—and indeed the fight of any new racial sporting body—should be conducted strictly on the principles of sportsmanship and fairplay. It should be firmly based on the principle that any man or woman who qualifies for the high honour of representing his or her country should be allowed to do so, and that no accident of birth or colour should be a barrier to any honour they have earned, and which they deserve. In the words of the principles of the Olympic Games—which are an epitome of all that is best in the world of sport. No discrimination is allowed against any country or person on grounds of colour, religion or politics.

It is true that an organisation confined to White South Africans only can at best represent about 3 million people, while the non-racial ones already serve more than ten million, and are prepared to serve the whole country, including the two million whites. Such a fact espouses the poor title the white organisations have to claim of being "national" sporting bodies. But even if the position were reversed, and there were only two million non-whites, their responsible administrators would still have the duty of picking for their sportsmen the right to represent their country in international contests, if they had the necessary ability.

In most fields of sport it is possible to point to non-white South Africans who have proved themselves at least the equal of white South Africans. Darlene Domo, Dave Julius, Kalamazoo Mahone in soccer; Jake Tuli and Elijah Mahone in boxing; Cassim Peer, Bandy Minty and Denis Greenwald in Table Tennis; Basil L'Orange and many others in cricket—the list could be extended indefinitely. But to use these names, and all the others, is to use an argument which may be dangerous. It would suggest that we accept the necessity of proving to the world and to our white compatriots, that the non-white, despite his racial characteristics, is as good at sport as the white. In this world of debased racialism we do not have to accept this as a necessity.

Similar facts are available in weightlifting, if he wished to use them. It is true that Milo Pillay won national titles in open competition with the best whites in South Africa, and successfully defended his titles against all-comers in the Thirties, and that the present President of the Federation, "Bert" Ranganway, not only

trained champions, but himself won titles in mixed racial competition. Milo Pillay was considered good enough to be selected for the Berlin Olympics, and represented South Africa in an international contest at Lourenco Marquer. It is true that Romain Eland, unable to represent South Africa because of his colour, was a place in the British team and was placed second in the London Olympics—while his white compatriot was placed fifth. And it is reliably reported that a title holder has been deprived of his title because of his doubtful descent.

All these facts may be quoted, but they are not likely to further the cause of our sportsmen. What Pillay and Ranganway were doing in the Thirties; and what Eland was doing in the Forties has had so little effect that in 1957 the chairman of the Whites-only South African Weightlifting Union could say: "We have never really considered the possibility of South African non-European competing in international events because their standard is a good deal lower than ours and the question has not arisen." So much for the achievements of the past—of which Mr. Oshry is fully aware.

Further, while Eland's London achievement was a personal triumph for him, and vindicated the claims of the non-whites, it is doubtful whether the friendly gesture which enabled Eland to compete has in any way assisted his fellow-sportsmen. It has not opened any doors for any code of sport, and the prospect of international recognition is as remote as ever. It is scant satisfaction to know that a South African brought honour to Britain after being thought unfit to represent his own country, and it may well have been a better thing if Eland had not taken part on the

Games, but had demonstrated his prowess on a subsequent occasion. These facts help to support the argument of equal prowess, but they should not be relied on, for then we use the dangerous argument that a national group may only be represented if its ability is equal to that of another group. And so far they have not led to any thought being given to representation of the non-whites in the so-called

national sporting bodies in the country.

We wish to see the sporting bodies of South Africa truly national and representing the entire nation. It was on this principle that the South African Table Tennis Union forfeited its claim to international recognition; it is on this principle that the Football Association of Southern Africa will be challenged at the F.I.F.A. Congress in June at Stockholm; it is on this principle that Weightlifting must have its case, together with all the other sports which will be staking a claim to international recognition.

Returned From U.S.

MR. M. B. NAIDOO, Vice-Principal of Seetri College, Durban has returned from the United States where he was a visiting Professor of Geography for three months. During his lecture tour of the States, he was the guest of the State Teachers College at Trenton, New Jersey. In addition to his assignments at Trenton, Mr. Naidoo was the official guest at several State Teachers Colleges as well as the Universities at Rhode Island and Washington D.C.

Mr. Naidoo has had a very successful lecture tour in the course of which he addressed several Parent Teachers Organizations and Rotary Clubs. His visit to California has had a bearing on the International Geography Seminar held in India and which he attended as a representative of South Africa. His best in California was Prof. MacFadden whom he met at the Seminar at Aligarh University.

This has been the third over-

seas tour undertaken by Mr. Naidoo within the past few years. He started off by representing South African Indians at the World Moral Re-Armament Conference in Switzerland a few years ago and in 1956 represented South Africa at the International Seminar in Geography.

On his arrival in South Africa, Mr. Naidoo has been offered a Professorship in Geography in the United States. The offer has been accepted and Mr. Naidoo intends returning to the United States accompanied by his wife and son about the end of July this year. He hopes to be away from South Africa for a year. This offer of Professorship is considered a honour for the South African Indians who rejoice in Mr. Naidoo's outstanding achievements in the field of education and social services. In his capacity as Trustee, he is closely associated with the Phoenix Settlement where he is the educational adviser.

Gandhiji's Follower To Fast For Sixty Days

ONE of the oldest associates of Mahatma Gandhi Acharya Bhannu, is at present on two months' fast as a protest against the continued tests of nuclear weapons by the Western Powers and the Soviet Union. He started his fast on April 7. He only takes water during the fast.

In a statement explaining his reason for undertaking the fast Acharya Bhannu says that the nuclear tests are a danger to the very existence of humanity and I believe I should do penance for those not prepared to act in accordance with the needs of

humanity and not prepared to free human beings from the constant danger to their life and existence. I must pray God and seek the intervention of Divine Power to bring about what men refuse to do.

If I feel that the fast is endangering my life I will leave them for the time being and beg them again as soon as I feel better. I will continue them as long as the tests are not abandoned.

Acharya Bhannu is one of the staunchest followers of Gandhi, among the few who are still in India.

Apartheid In British Churches: The Other Side

By MYRTLE A. RADLEY

I AM asking for information from London regarding the report submitted at the British Council of Churches in connection with church services for West Indians in Britain. From my own knowledge and experience the inference drawn, that separate Sunday services, when arranged, were a form of apartheid is a misunderstanding of the situation.

There is a desire on the part of West Indians who have recently come to Britain to have opportunity of worshipping in the way to which they are used. They have many sects represented among them and at home they are more sequestered and even their theological ideas are more evangelical than most English churches. They are in Britain able to attend any church service of all denominations, are welcomed as other strangers would be, though the English are, as is well known, reserved and both West Indians and West Africans (the latter being mainly students) find services cold and miss the warmth of social contact to which they are used.

While maintaining complete freedom for all races to attend church services some church leaders, clergymen and ordinary members of congregations in areas where there are many West Indians living have tried to find premises which could be made available for extra services, led by their own ministers where congregations could gather and hold services according to their own tradition. I do not know details of such actual arrangements but I only heard of one case where the use of a Church Hall had been refused to a West Indian congregation, not on the grounds of race or colour but because the local clergyman could not accept the teachings of the sect in question and felt unable to let church premises for the purposes of such preaching—whether one agrees with his decision or not—I am clear that the reason was not a racial one.

On the other hand I have personal experience of ways in which people of African descent, either from West Indies or various parts of Africa, have been positively welcomed in British Churches. (Indians are for the most part not Christians and it is therefore not a question which relates generally to them—but individuals may freely attend. A Methodist clergyman spoke most warmly to me of an Indian who regularly brings his children to service.)

Only last week I received a letter from a Coloured woman from London whose home is in Cape Town, telling of the welcome she had received from a Presbyterian Church to which we had given her introduction. An African woman student also from Cape Town has been welcomed and given positive help by a London vicar and is very much at home in his congregation. She has attended other churches with fellow (White) students and been invited to Christian conferences in her holidays. A South African boy of 11, who has recently arrived who had been a 'heretic' in an Anglican church in South Africa, was asked to do the same service in a church in the neighbourhood of Birmingham. My husband and I have arranged parties in connection with the baptism of children of Nigerian students in London. On one occasion an English baby was christened at the same time, family and friends of both races coming together for the service, and the clergyman made special mention of his joy at being able to baptize them two babies together as evidence of the unity of all races in the family of God.

I have little direct experience with the West Indian workers who have come to Britain during recent years but much with African students. One West Indian student who is studying for the Ministry of the Methodist church has often told me of the warm reception he has had as he goes to preach for ordinary British congregations as part of his training. He has done tours of churches in various parts of the country and enjoys recounting his experiences. His intention is to serve among his own people in Britain when he has completed his training.

People of non-European race still have some difficulties in Britain, especially connected with housing, but the position is steadily improving in spite of new feeling such as the influx of large numbers of West Indian workers and the great increase in numbers of African

students. This situation is also arousing the interest of many churches, especially as these people are very largely Christian or nominally so, and the growing knowledge of the conditions in South Africa due to a policy of Apartheid will stimulate this further.

When I receive further information about this report

from the 'British Council of Churches' I will forward it as it is important to prove that integration of the races can and does take place where circumstances are favourable.

This is not intended as publication but with some further facts from Great Britain I would gladly put together an article.

Woman's Opinion

By "IDEALIST"

THIS week, as I have not received a Western recipe, I would like to comment on the South African women. I feel that whereas in other countries the women are opening up more and more fields for themselves, we in South Africa are not even taking advantage of the fields open to us. One such field is politics.

We are so engrossed in keeping up with the latest fashions, with other social entertainments and, with due apologies to my sex, in scandalising and gossiping, that a dry topic like politics is reduced to a mere shadow in spite of the peril it holds for us and our children. I feel that in South Africa the time has now come when material things such as clothes and cosmetics should be given second place to politics.

We should organise social and political bodies and by means of these show to the millions of women who are either just not interested in politics or are not educated enough to see our present situation in its true perspective. It surely is not a difficult task to make our unfortunate neighbour see just how unjust our Government is.

In order to get a better Government we need power and

this power could only be got if men and women were prepared to work hard, in hand to the bitter end.

These are my own views and my solutions but you might have different views and suggestions. Do write about them to me and we could have an exchange of ideas in this column.

Any recipes would also be welcome.

Address letters to:
THE IDEALIST,
c/o "Indian Opinion",
P.O. Box, Durban, Natal.

Start a career in accounting, costing, bookkeeping, book-binding, etc. Send for the FREE BOOK "The Dotted Way to Success." Then plan your career with the personal help of the SCHOOL OF ACCOUNTANCY, located by 45 years of successful education. Write to P.O. Box 4582 (ZD) Johannesburg OR P.O. Box 1845 (ZD) Durban.

DRY CHILLIES

Gross 33lbs Bag for 33/6

Strong Brooms with long sticks made by Africans. 25/6 per dozen.

Small Brooms with short sticks 2/3 per dozen.

MAARMANS (Pty) Ltd.

Box 14, Phone 121, BRITS, Transvaal.

Phone 24-1340

P. O. Box 1543

MASTER BROS.

(PTY) LTD.

WHOLESALE MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS
HOUSE FOR KEEN CASH PRICES
33 West Street, JOHANNESBURG

India Letter

(From Our Own Correspondent)

Rearrest Of Sheikh Abdullah Explained

THE Kashmir Premier, Bakshi Gulam Mohammed, is believed to have told members of the Congress Parliamentary Party on May 5, that his Government's decision to re-arrest Sheikh Abdullah was taken in the interest of the security of Kashmir and India.

The State Government, the Kashmir Premier pointed out, arrested the Sheikh this time for reasons which were stronger than those when he was put under detention in 1953.

Bakshi Gulam Mohammed detailed the activities of the Sheikh since his release in January last, which not only included publicly propagating the two-nation theory but also raising communal passions.

The Kashmir Premier pointed out that since his release the Sheikh had directed his activities towards the subversion of Kashmir's accession to India and for the annulment of the State's Constitution which indissolubly linked Kashmir with India.

In his 14 Day speech, Sheikh Abdullah had, with the Holy Koran in hand, taken a pledge not to rest until Kashmir's ties with India were broken. He had asked his audience to take a similar pledge in the name of the Holy Koran.

Besides collecting funds, Sheikh Abdullah had been collecting a private force and had distributed uniforms to them.

The Kashmir Premier is believed to have told the Members that the arrest of the Sheikh under the Preventive Detention Act was justified in spite of the fact that there was enough evidence to prove his treasonable activities. A trial would have given Sheikh Abdullah a platform which Pakistan and other anti-Indian forces would have exploited.

Prime Minister Injured

A stir was created in Parliament lobbies on May 5 when the Prime Minister, Mr. Nehru, and the Minister for Parliamentary Affairs, Mr. Salya Narain Moha, were involved in a "head-on collision," both receiving minor injuries on their foreheads.

Mr. Nehru, who fell in a swoon, was immediately rushed

to his room in Parliament House, where prompt medical aid was given. He recovered soon after.

The incident occurred when the Prime Minister was coming out of the lobbies on his way to his room. He knocked against Mr. Sinha who was coming from the opposite direction.

Miss Sarabhai's Campaign

Mr. Nehru confessed in the Lok Sabha on May 7 that he did not know what could be done to counteract the Anti-Indian propaganda carried on by Miss Mridula Sarabhai apart from making it clear that what she said was "mostly exaggerated and baseless."

He was answering a question by Mr. Raghu Nath Singh (Cong.) who inquired whether the "anti-Indian literature" circulated by Miss Sarabhai was being sent to the U.N. also and was being utilized by Pakistan against India. Mr. Nehru said the literature probably reached the U.N., but India had made it clear that it contained mostly exaggerated and baseless statements. "I do not know what else can be done,"

Ending Dowry And Purdah System

The All-India Marwari Federation will launch a campaign against the dowry and the purdah systems after an All-India conference of the Marwaris to be held in Calcutta next year.

Mr. Nandkeshore Jalga, Secretary of the Federation, who made the announcement at a press conference, said that, four years ago, the Federation had organized a movement against purdah amongst the Marwaris and it had a salutary effect on the community. A large number of the Marwaris was now discarding the purdah system, he said.

Mr. Jalga said that the Federation was now asking wealthy Marwaris to invest in National loans and give financial assistance to national projects instead of spending on the construction of temples and dharmshalas.

"Spare Acharya Bhawe"

Mr. S. M. Joshi, General Secretary of the Samyukta Maha-

rashtra Samiti, on May 7 deplored the fact that supporters of the linguistic Maharashtra State should have disturbed the prayer meetings of the Acharya Vinoba Bhave at Kolhapur.

While appreciating the anxiety of the people in enlisting the support of Acharya Bhave to the cause of Samyukta Maharashtra, he deplored their resort to slogan-shouting. Reports from Kolhapur suggested that the demonstrators had exceeded the bounds of decency.

Mr. Joshi reminded the supporters of Samyukta Maharashtra that Acharya Bhave was a towering personality in the country and that it was unthinkable that a person of his stature could in any way be coerced to extend support in any cause.

The growth of democracy, said Mr. Joshi, required a spirit of tolerance for all views. The cause of Samyukta Maharashtra was just and the peoples' aspirations for a linguistic Maharashtra State were legitimate. They should, therefore, be prepared to go ahead with faith and determination with or without the support of leaders like Acharya Vinoba Bhave.

Welfare Of Asian Seamen At Non-Asian Ports

Mr. Nageswara Sinha, Indian delegate and Director General of Shipping in the Ministry of Transport, proposed to the Maritime Conference in Geneva that the International Labour Organisation should carry out a special study on the welfare of Asian seamen in non-Asian ports.

"This is a matter of vital importance," he said. "As many as 65,000 of our seamen are employed on foreign ships and they have to visit a large number of non-Asian ports where facilities for Asian seamen are often lacking."

R. VITHAL

Bookkeeping, Writing up Sets of Books, Balance Sheets, Income Tax Returns.

Consult No. 12 Barkly Arcade, 3rd Market Street, Car, Diagonal & Market Str., Suburban, Phone 33,184.

Headlines, sub-editing, and editorial comment by Jordan K. Hughes of "Expansion," P.O. Canada, Montreal.

Latest Records For Your Selections

Samundar	5 Records	Rak N roll	41/3
Barish	5 "	"	41/3
Mr. X	4 "	"	33/-
Anah	4 "	"	33/-
Paying Guest	4 "	"	33/-
Chori Chori	5 "	Best Music 1956	41/3
Naya Andaz	6 "	" " 1956	49/6

Best Instrumental No.

Fantash New Delhi	8/3
C.I.D. Both Sides	8/3
Devta	8/3
Mem Sahib C.I.D.	8/3
Chori Chori Both Sides	8/3
Barish and Basant Bahar	8/3
Naap Ke Naap. Naya Andaz & Shremati 420	8.3

Packing & postage

7/6 extra.

BHARAT MUSIC SALOON

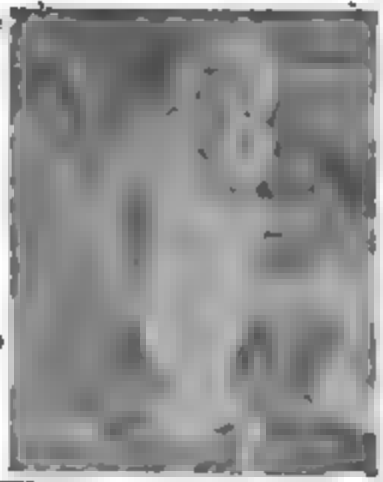
AND BOOKSELLERS

(Corner Grey & Lorne Streets)

286 Grey Street,

Phone: 29488.

DURBAN.

MISS TEHMI SORABJEE RUSTOMJEE

has pleasure in announcing that she has been appointed as
Agent for:—

NATIONAL MUTUAL LIFE ASSOCIATION OF AUSTRALASIA LTD.

(INCORPORATED IN VICTORIA, AUSTRALIA.)

ESTABLISHED 1869

A LIFE POLICY WITH THE NATIONAL MUTUAL
ENSURES ABSOLUTE SECURITY WITH GOOD BONUSES

Please write or inquire for further particulars:

106 Mansfield Road, DURBAN.

P.O. Box 476.

Telephones: 47888.

Telegrams & Cable: "SORABTEM."

47453.

We have pleasure in announcing to the general public that we are now specialising in Indian and Pakistani goods. The following are only a few of the many wide range of lines we offer:

CAROM BOARDS

Ordinary Rubber Cushion	£5	5	0
" Nickle Corner	£4	4	0
Two-in-One Carom Draft Board—			
—Rubber Cush.	£5	15	0
" " " Nickle Corner	£4	15	0

ALL WITH STICKER AND MEN, TETS COMP.

AGARBATTI

(Gateway of India—Tins 6 Tola 10/6 Each; 3 Tola 5/6
"Three Roses " 6 " 9/- " 3 Tola 4/6
"Lata Mangeshkar " 4 " 4/6 "
"Jyothi 1/6 Each.

(India: Steamer Brand No. 444—8 6 Doz.

(Pakistan: " " No 444—5/6 Doz., No. 10 16/6 Doz

(Pakistan: Captain 22/6 Doz., Mysore Soogandh 24/- Doz,

(Pakistan: Rose 24/- doz.) Darbar 37/6 doz.)

(Meerat 37/6 doz.

Also wide range of Sarees, Glass and Plastic
Bangles, Imitation Jewellery, Clocks, Toys,
Games, Novelties, Radios and Electrical Goods.

A. K. HOOSSEN & SONS,

116 Queen Street. Phone 27349. P.O. Box 2160,
DURBAN.

For an antiseptic to fulfill the exacting conditions of obstetric, surgical and medical practice it is not enough that it should kill the germs that are the cause of infection. It must also be safe in use, harmless to the delicate human tissues the germs invade. Such is 'Dettol'.

In your own home, whenever infection threatens, learn from the hospitals — rely on Dettol.

DETTOL

THE ANTISEPTIC DOCTORS USE

ओपिनियन

भारत के राष्ट्रीय दल के 100वां संस्करण

1958

पुस्तक की कीमत 10

1958

पुस्तक की कीमत 10

लीबरलो पर अटकथत

मेरी टिप्पणी: लीबरलो पर अटकथत

लीबरलो पर अटकथत

लीबरलो पर अटकथत

लीबरलो पर अटकथत

लीबरलो पर अटकथत

लीबरलो पर अटकथत

लीबरलो पर अटकथत

लीबरलो पर अटकथत

लीबरलो पर अटकथत

लीबरलो पर अटकथत

लीबरलो पर अटकथत

Advertisement box with text in Hindi and English, including a star symbol and a signature.

"ઇન્ડિયન ઓપિનિયન"

શુક્રવાર તા. ૧૬ મે, ૧૯૫૮.

અમેરીકાનો શાહીવાદ

શા. પરીપદમાં મી. શાવરે કરેલા અમેરીકાના "ઠાણવાદ" પરના હુમલાનું અમે કરી પુનરાવર્તન કરી રહ્યા છીએ તેની માત્રી મંગવાની જરૂર નથી જોતા. સાદ્ય આફ્રિકા અને અમેરીકાના યુના સંબંધને જોતા તેઓએ જે કશું કર્યું તેની અસર ધણી મહાન રહેશે એ અમે જાણીએ છીએ. પણ શું અમેને નહોતી અને તેથી જ તે અંગે સર્વાં શબ્દોનો ખરો અર્થ જાહેર કરવો જરૂરી છે.

આ હુમલો અમને જરા પણ ગમ્યો નથી, છતાં પણ તેના એક બાળથી અમને સંતોષ થયો છે ખરો. આઝાદ દેશોને પણ સમયથી અમે એતવતા આવ્યા છીએ કે કસિય આફ્રિકાની આપ પુર સત્તા ધણી બચાવનાર છે. જ્યાં વિશ્વ યુદ્ધ વખતે એમની દિલસોટા હિટલર તરફ હતી. તેઓ કહે છે કે અમે પ્રજાસત્તાક રાજનીતિ અપનાવી છે કારણ આને રાજ્યદારી ક્ષેત્રમાં તે સૌથી સલામત નીતિ ગણાય છે. પણ જ્યારે આઝાદ દેશોએ પોતાની સ્વતંત્રતાનું ક્ષેત્ર બહાર કરવા માંડ્યું ત્યારે સાદ્ય આફ્રિકા ઈલામદાપણના પોતાના ખરા રૂપમાં ઉઘાડ્યું થયું છે. ધારાસભાના એક સરવ તરીકે મી. શાવરે ધારાસભાના સભ્યોના મગજમાં શું છે તે સાક્ષાત્તે જાહેર કર્યું છે, અને આ અમે જાણી રહ્યા છીએ ત્યાં સુધી વક્ષ પ્રધાને આ વિશે પોતાનો વિરોધ પ્રદર્શિત નથી કર્યો તે બતાવે છે કે અમારી શંકા સત્ય છે.

આપણી સરકાર અમેરીકા પર એવો આરોપ મુકે છે કે જેવો આરોપ કેનેડાનીરૂઢ દેશો મુકે છે તેથી અમને આશ્ચર્ય થાય છે કે એક કેનેડાનીજમનો વિરોધી દેશ કેનેડાનીજમ બાવા કેમ સ્વીકારે છે. મી. શાવરે જ્યારે એમ કહ્યું કે "કેનેડાનીરૂઢ અમેરીકા માટે જેમ કહે છે તેમ અમે પણ કહીએ છીએ" ત્યારે હપ્તે બધું આશ્ચર્ય અમારા જોટલું કાઢીને જ નહીં થયું હોય. હનીયાના આંતરરાષ્ટ્રીય ક્ષેત્રમાં અમેરીકા શું બાજુ લખે છે તે વિશે આપણું સત્તાની જમણીપાંખ કાઢીપાંખના મત સાથે મળતી થઈ છે એ મોટા મહત્વવાળી ઘનતે અમને આશ્ચર્યમાં ગરકાવ કર્યા છે.

જમણી પાંખના આપણું સત્તાધીરો સાથે અમેરીકા હવે એવી બાવા વાપરે છે કે જે આઝાદ દેશોના કથકાયલા દેશોએ સ્વિકારવી નોઈએ કે જેથી તેમનું જીવન પ્રજાસત્તાક તરફ આગળ વધે.

બીજી તરફથી ધારાસભાના પ્રધાનનું બાવણ ધણું બગાડ્યું છે. મી. શાવરે ઠાણવાદ પર જે હુમલો કર્યો છે તે તેઓએ પુરવાર કરવો નોઈએ, અને બાવણ ધણીએ છીએ કે તેઓ આમ બોલવાનો યો અર્થ કરે છે. તેમજ અમેરીકાપર આ હોવાનો પુરવું કારણ શું છે તે પણ જણાવવું નોઈએ.

અમેરીકાના સરકારી હેવાલ મુજબ અને ત્યાંના વેપાર ઉદ્યોગ જાતાના હેવાલ મુજબ અમેરીકાએ આફ્રિકામાં કાઢેલા ઠાણ ઠાણ રાજાણું કર્યું છે અને તેમાંનું અરધુ સાદ્ય આફ્રિકામાં કરાયું છે. આ હેવાલ મી. શાવરે વાચે કર્યો તે તેઓ ભ્રમ, ઉપલા હેવાલો પરથી એમ પણ જણાય છે કે ગમે તમે અમેરીકા અને આફ્રિકા વચ્ચે એક અબજ ઠાણનો વેપાર થયો હોય, જે સમસ્ત અમેરીકાના આયાત અને નિકાસનો ૫ બાજુ કરતા જવાક

જોછો હોય, આ જોતા આર્થિક ક્ષેત્રમાં આફ્રિકા અમેરીકાના ઠાણવાદ સામે જેવી રીતે હુમલો કરી શકે તે અમે નથી સમજી શકતા. પણ કદાચ આપણા પ્રધાન પણ આવી રીતે તે બહુતા હશે. અમેરીકાના બીલીહારીક જીતકાળથી અને કાલના આઝાદ થયેલા હોટે તરફના અમેરીકાના વળણથી આપણા પાણી અને જમીન ખાતાના પ્રધાન કેમ કર્યું સમજી નથી શકતા? શાહીવાદ સામે હાલી અમેરીકા જન્મ્યું છે. યુનાઈટેડ સ્ટેટ્સનું બંધારણ પૂર્ણ સ્વતંત્રતા તરફ આગળ વધવા માટેના અમે દેશનારૂ છે, એ ખરું છે, અમેરીકા ધણી વળણથી વિનાર જમણીમાં ગુન્થવાય છે કે તે જે બચકાઈ આગ છે એને બંધ કરે છે, નેવીક આગને. પણ અમેરીકા હવે પોતાના સિદ્ધાંતને અનુસરવા બંધ થાય છે અને તેનો જે આઝાદીનો આદર્શ છે તેની સાથે આફ્રિકાની આઝાદીને સાંકળી દે છે. આથી અમેરીકાએ રંગબેરંગ પ્રવર્તતા દેશમાં નાણાં ખર્ચ ન આપવાનું નક્કી કર્યું છે.

આથી જ એવો ખરા પ્રબલસત્તાકવાદીઓ છે "તેઓને ધણી પુરતી ઉપજો છે. અને આપણું સત્તાવાળાઓને આયાત પહેંચે છે.

જીતકાળમાં અમેરીકાએ જે આગ લીધી હતો એવાથી કથકાયલી પ્રજાનો અને અમારા અમેરીકા તરફનો વિશ્વાસ ઘટતો જતો હતો. પણ અમેરીકા હવે પોતાનો આગ દેશી કાલ્ય માથે કરી આગળ વધી રહ્યું છે તેથી આનંદ થાય છે. શાવરનું બાવણ આપણને તે સત્યની જોટ ધરે છે. આવા શાવરના કાલ્યમાન છે કે અમેરીકા ના ઠાણવાદ તેમને ન સમજો હોય તે તેઓ તેને નાણું કરી શકે છે.

અમે અમારા પુરતું કહી શકીએ છીએ કે શાવરે જે ઉગાદ કાલ્યો છે તેનાથી અમેરીકા હવે એક પગલું હોય કે જેથી આફ્રિકામાં કેનેડાનીજમ ન પડે અને મી. શાવર જેવા પણ ન ઉભી શકે.

રોડેશીયામાં કેલોનીયલ ઓરીસનો અંત

રોડેશીયાના ફેરેસનમાંથી કેલોનીયલ ઓરીસ કાઢી લેવાએ તે ફેરેસનમાં યુનાઈટેડ ફેરેસ પણ ને સત્તાપર છે તે અને રોડેશીયન પણ વચ્ચે આરો હાજર નથી રહે એમ જરૂર વેલે-સાગે એક સભામાં કહ્યું હતું. વધુમાં તેઓ એ કહ્યું કે:

"કેલોનીયલ ઓરીસ ફેરેસના ઉદ્ધાર બાબતમાં રોડેશીયન પક્ષને સત્તા આપવી એવી વિચાર એવી ખરાબ છે.

"રોડેશીયન પણ પોતાનો આસ કાળિઓને દેલ પ્રગટે છે. પણ યુનાઈટેડ પણ આ બધું નબારી નહીં કરે.

"સ્વતંત્રતાના કાંઈ પણ અર્થ હોય તે ફેરેસનમાંથી કેલોનીયલ ઓરીસ જીતી જ નોઈએ.

"જરૂર વેલે-સાગે વધુમાં મતકારને કહ્યું કે, "તમે અમારા યુનાઈટેડ પણ ને ફરી મુલતે. આ બુદ્ધિમાં ને કોઈ પણ સત્તા" પણ આપવી અને એ એને મોટી બુદ્ધિથી મળી તે ૧૯૫૭માં ને પરીપદ અવાળી છે તેમાં તે પણ

કાલરી આપશે. આ પરીપદ રોડેશીયને આઝાદી આપવી કે કેમ તેના નિર્ણય કરશે.

"હું એ જોવા કમ્પ્લું છું કે, રોડેશીયાની ફેરેસન સરકાર અને સાદ્ય રોડેશીયાની સરકાર વચ્ચે આરો જાણે હોય અને જ્યારે આપણે આપણો દેલ ૧૯૬૦માં પરીપદ લખણ રાજ કર્યું ત્યારે આપણો દેશ આરો હોય.

"વે પ્રતિનીધી મંડળનો નેતા બર્નું કે ન બર્નું પણ હું જોખવટ કરવા કમ્પ્લું છું કે એ આઝાદી, કિમ્મત જમણી ને કાંઈ છે તે આવી દેવાની કહી તે તે કુદ, જામે અને સ્વીકાર્યું નહીં.

"મારો મત એવો છે કે, કોઈ પણ કોઈ ઉમત વધું હોય તે "અરા-આર્થિક માથે આગળ વધવું નોઈએ, અને હું જોવા કમ્પ્લું છું કે આપણો આ દેલ આર્થિક અને રાજકીય ક્ષેત્રમાં સમાવે આગળ વધે. છતાં એ આ એમાંથી એક પસંદ કરવાનું અને કોઈ વામાં આરો હો, હું આર્થિક પ્રવર્તી સીકાઈ.

નારી જગત

આ યુગનો ચક્ષુ

વિદ્યાભક્તિ એક નવો વિભો સર કરવાની એક બીજી ધોણ કરી છે. તેઓએ એમને અપીલ કરી છે કે એક "સર્વોદય પાઠ" એકાદ હપ્તોએ એવો રાખો કે જેમા જગતના પદેલા જાના બાળકો એક મુડી અનાજ નાખે અને અહવાલીમા ગાદ એ અનાજ જાનમાં આપી સેવકોને લિખાવે. સર્વોદય કાર્યકર્તાઓ વચરે એમને હાથ કરે અને જમણાનું અને પોષણનું કામ સમાવતું છે. તે એક વ્યક્તિપર ન પડે આથી જા રીત રાખી છે. આ ઉપરાંત અરીથોને પણ આપી ખરદ કરી શકાય અને બાળકો પોતાના નિત્યજીવનમાં જમના પદેલા "વાગીને એવરી જણે" નો અન ધીએ."

નિત્યાભક્તિ આ અપીલ દેશમાં શરૂ છે. આપણને આ દેશમાં પણ જાવના કેળવણીની મણી જરૂર છે. આપણે બધા કાંઈક એવું, માનતા મધા હીએ કે, એ કાંઈ પણ આપણે આપણી સ્વચ્છ, કોશીયરી, અને પરિસ્થિતિને લીધે એજાન્ટ હોય તે "આપણે હાડવો" પોતેજ આવો. જાણે તે જાવનો એને હક છે. આ જ વળા આપણે હાડી એવી. જાવના વિશ્વસાચી નોંધ એક શરી પાસે છે તેમા અરીથોને પણ હક છે. શરી કમાઈને જમણે જામ મારે સરદારોએ માં વાપરવો એજાન્ટ અને તેજ જાવના બાળકોમાં કેળવવા એમને પણ ખરદ માટે જગતના નાણામાંથી કે એમા બીજા કાંઈ જામને દાણ અરીથને જામ મારી તે વાપરે એજાન્ટ સિખવતું એ માનું કરવું અને જરૂર છે

આ જાવના હક કહેવાથી નહીં સિખવત. આપણેથી સિખવતો આપણે આપણમાં પ્રુદી આપણા બાળકોને તે જાવના સિખવત કે નથી તેઓ એક હાથ સળ નામરીક અને.

આપણને કહ્યું છે કે, જરૂર મારું હું કે આપણે બધાજ એક રીતે ચોર હીએ. એ હું મારી વર્તમાન આપણકતા કરવાં વધુ મારી પાસે રાખુ તો હું બીજા નું હક હું ને ચોર કરું છું. એ માણસો પોતાની જરૂરીયાતો કરતા વધુ સંપત્તિ ન કરે તો દુનીયામાં મરીબીનું નામ ન રહે."

આપણના આ સમયે જાવ પાવવા મારે એજાન્ટ આપણ વધુ જરૂરી છે. આને આપણે સરકારે શુમાવી રવા હીએ. પ્રુદો થન અને થન સ્વે આપણાં અનેક બીજા સ્થાએ પાછળ જમર નેમ પાવા છે. આપણી

સંતતી થેથી વધુ ખરદર થતી ને આપણે એતરું નહીં તે. એના ચેતે.

બાળકોને કેમ ઉછેરશે.

(એક માતા)

આપણે યશીવર આપણા બાળકોને વધુ પડતા એકાદ કાડથી બગાડીએ છીએ. જમરક બજેથ એના એમ સમજાને કે "ઓ-નીસોરી" નિતી પ્રમાણે મરાય નહોતો, મરાય નહોતો એ સાચુ પણ પ્રત્યેક બાળકને સાર થી અને એક શુ એ, સમજાવવા ની જરૂર છે જ. તે એમને સારા બાળકો બનાવવા હોય તો આથી એક વસ્તુ ના પાડી હોય તો તે કરે તો તેની તેને શિક્ષા કરવીજ જોઈએ, શિક્ષા મારથી ન કરતા કેઈ બીજો

તમે કેટલો આકાર લો છો એ શુખ વસ્તુ નથી. તમે કેટલો આકાર પમાવો છો એ જ શુખ વસ્તુ છે. જેને જરાવર થયે છે તેને વારંવાર આપની જરૂર રહેતી જ નથી. વારંવાર આનારા લોહો. માથે છકાને સંતોષવા પાતર જ પાતા હોય છે-અરી જાવનો અનુભવ તેમને હોતો નથી.

રૂપે થરી જોઈએ. દા. ત. તેને એક કેકાએ એસાદી રાખીને અધરા. તો તેની સાથે અમેલા થોડા વખત માટે બાળને અધરા તેને કરવા ન હક જમરે કરી શકાય. બીજી જાતાએ ના પાડતા પદેલા વિચાર પુરક નર પાડવી જોઈએ. અને ના લા થાટ પાડી છે તે પણ સમજાવવું જોઈએ.

બાળકને માતા એ પણ જતાની થાટ કે એ એક વસ્તુ આપણને કરવાનું કરે અને આપણે ન કરીએ તો તેને કેવું લાગે છે. દા. ત. બાળક એકાદ વસ્તુ માટે લારે તેને કહી શકાય કે એ તે કાસે મેં તને કહ્યું એ નહોતું કહ્યું આને હું મને કહે છે. હું ન

હાં તો તને કેવું લાગશે? બાળકને આપણે માનવપણથી સારી રીતે કેળવી એક સારા બાળકો કરવા એ જગતના જીવનનું સ.થક છે.

ત્રી વિધે વિવિધ કદખતાઓ સીની નીંદા

જનુની રાદી જાનમરને એવી પાને માસજી, ત્રિધ રાદી તેર દિન પછી કે ન આવે સાચજી.

ત્રિધા એમા, બીજાવિધ વિધે થી વિરતા ર. વિધ કાથી, વિધ પત્રુસ નખાદીય વિધ તન નાઝ —અરસીક મહેતા.

સીની વાલ્લ વાલ્લ "અરો હવે 'જાનલ' કે 'ત્રિધ' નથી; તેમ જાનમ કે કુંદરી કે રમણી નથી તે રસધમ' વરનારી છે. —જોવાઈનરસ.

તે દેવી છે; પ્રધાનિ હોજપમમા સદધમ'મારિણી છે.

ત્રી સંસારને રસમય કરતી મધુ-મદિહા છે.

પ્રાણેશરી! ત્રિતિની જીવન સાચ કરી.

ત્રી તે જીવનકામી ને જીવન જાગી સખી છે.

ત્રી પ્રિય સખી છે.

ત્રી એ પ્રજાની ઉત્પત્તિ કરતાં બાકિનાર વિકાસનું શુખ સાધન બને છે. આ પ્રકારનો 'રુનેદ છે. સત્કર્મની પ્રેરણા' એ વ્યક્તિઓને પ્રેરે છે, પડે છે. તેમની કાંઈગી જાવન,મપ જાનાવે છે. તેમનામાં જીવન ને કિંદાસ પ્રેરે છે, અને અરિભ.જય એજાન્ટી શોધમા તેમને અણબધા સર્ગોમા વિહરવે છે. વેકુકવારી પ્રેમબકિતને સંસારમા પ્રસારી થેર થેર વેકુક વસાવવ નો એજાન્ટ અહવાન મયોજ આદંબ્યો છે.

પણ એક શું છે? એનો જવાબ તો પ્રત્યેક સ્ત્રી પોતેજ આપે

જરૂર હસો

જરૂરેકદના ચલણ-નિમામકને એક એજાન્ટમારે બમા તેની જાગ્રુમાં બેઠેલી એક કુંદર નદીએ પૂછ્યું: "તમે ઉમારી પહેલી અધણી નોટ ઉપર મારી તરરીર છાવો કે નહીં?"

નિપામક થી. ને. એક. રી. એકાનેરે હસીને જવાબ આપ્યો: "હું તો જાવત. પણ તમે જાણો છો કે કે પ્રમુખ જરૂરેકદ સંધરાધોરીથી નિષ્કલ છે, અને તમારી જાવવપમ તસવીર અણી નોટો ઉપર હોય તો જીવન અણુસો એ નોટોને સંધરા કરી રાવો."

મુલિંગી માર્ટ ઉપધોગી

દુધી બજારનું શાક

જનાવજાની રીલ

અધાની રાજ એક વાડો દુધી નંમ ૧.

આફ મરયા ઠોથમીર અને ખટાસ મારે કાંઈક અધવા આમથી તેજ હીમ અને મસાવો.

અધાની રાજને રાતના પગાલી રાખતી. સવારના ત્રીણી વાલી એમા આફ મરયા ઠોથમીર કોદ થીક સોડા મોલ નાખી વાટની રાજના બજારના નેમ આડેરા તળવા.

દુધીને સમારી શાક નેમ વધ રી મસાવો કરેને. શોફ પાણી નાખવું દુધી થોડી સીજ જાવ પડી એમા તલેલ, અજવા નાખી ખટાસ અને નેપાંએ તો ખીંદાસ નાખવી. આ શાક મળું રવાદીપ્ત થાય છે.

—એક એન.

એમને નવી વાનગીએ નીચેના સરનામે મોકલવા વિનંતી છે.

'Indian Opinion',
P. Bag, Durban.

આથે બાંધવાની રીધન અને સેણીઓ

અખમલ, સાદીન, દાદેદા સીદન, રીબન અનેક રંગ, ડીઝાઇન અને સાર્વજનિક સમયો, હાલ અંકપ અને ગોદર સલુગરવા જમ્યા બંધ મળી સકશે.

અખમલ માટે અખમલ, અને રેસમ તથા ફેલટની ટોપીઓ હીફસલ બાંધે બનાવવી આપણમાં જાવશે.

અમાટે બાંધવા અખમલ, રેસમ, ફેલટન વિગેરેના મુલોની રંગ રંગની સેણીઓ અને અનેક અકાવના કોથાસ મળશે.

કેકાણું : આખરો હેલસ (મો.) લી.

સીડીક આન્ડ સીદરન હેલ સે-મુરેન્થરર,

ફોન : ૨૨૦૩૮૫ પહેલે માળે,

બોક્સ ૧૦૮૫૭. માર્કર મેન્સન્સ

૩૩ વેરર રૂડી, — જોહાનીસબર્ગ.

લગ્ન પ્રસંગો માટે

અમને મળો.

સુરતી જમણના અને રપેસલીસ છીએ.

હી કંપાનની જાનક દેખરેખ નીચે કુલીયનના અને રેડેસીવાના કાર્ડ
પણ જાનમાં તમારે કુલામે આવી રેડેસી કરવાનો અને કન્ડીસ કરવું.

કેપીટન્સ બાલકની હોટેલ

(હી કોર્નર મીઠાઈ હાઉસ)

ત્રે અને વિક્ટોરીયા સ્ટ્રીટના ખુણાપર - કરબન.
ફોન નંબર ૨૩૪૧૪ ૨લીમામ : KAPITAN.

ધીરુભાઈ પી. નાયક

સુક્રોપર, જુસાફરી, બીચાતાં અને જમણાં એવન

હીફરવાન અને દુનીયાના કાર્ડ પણ જાનની હવાઈ હરિયાઈ અમર જમીન
માર્ગે કુલાવી કરવા થેર થોડાં જમારી માણેને જુડોન કરે.

કંઈમી, બામ, ચીરી, કુસક, બાલકમી, પેડાનાસ, વિગેરના નીચા અને
વતારની આપીએ છીએ.

ઈન્કમેટેક, પરચનલ ટેક, હિસાબના ચોખ્ખા લખાવવા રેવન્યુ કલેક્ટરના
સર્ટીફિકેટ વેપારના કાગડોન્સો. પાલપોઈ તેમજ ઉપદેશનને લખવી
માલતોમાં કાર્ડ પણ કે લીધા વિના અને ચરત સલાહ આપીએ છીએ.

વેચનન અધ્યક્ષન થાઈ એસોસીએશન એટ મારફ્ટનીયા અને થોડેસાવર
ઈન્કમેટેક કંપની સીંગલિટના પ્રતિનિધ.

Phone : 33-9033. 26 Barkly Arcade,

Cor. 38, Market & Diagonal St., J'BURG.

તાજું ઉમદા ફ્રુટ

આંબા અળખ, હીલી અળખ, રતાળ અને સુરજની પ્રાસમ
ચાણુ છે. આડુ રી ૧-૬ રતલ, લસણુ રી. ૧-૦ રતલ.

પાપક નંબર ૧ રી. ૧૦, નંબર ૨ રી. ૮ ૧૦૦.

કુરી અને થેનલી જાન બનર જાન, પોસ્ટેજ જાન. બારડોડ જાન
ચી. ૧-૧ હાળી અને રાવેર બારડોડ રી. ૧-૧ ૫૦૦.

રેડેસીમા, ન્યાસારીન્ડ અને બેલબન રેડેસીમા એવરડો કપર પ્રસદ
ધ્યાન આપી કાર્ડ પણ વસ્તુ પરમાઈ હાળી ચોક્કસ.

All prices subject to Market fluctuations.

A. KADER & Co., (PTY) LTD.

WHOLESALE FRUIT MERCHANTS

P. O. Box 251. DURBAN.

કરનીચર! કરનીચર!! કરનીચર!!!

બેકરૂમ જુડ, હાઈનિમીજ જુડ, મોડેશીય, ટરેસીય એવર,
સાઈક બોલ્ડ એફીસ ટેક, જુક ટેક, ટેલક, લાન કોફીય
માને જાણીરી સરેસી. અને પધારી સાલ લેવા કુકરીા નહિ.

—બોલસ, ટેલક અને કીચન કરેસર—

તે હમારી રેખરેખ નીચે લઈવાર થાય છે. તેનો જોડે લેવેકાં લઈ-
વાર થે છે. માત્ર રોડકા કામેના પ્રાર્થક થીરક મંગલો અને વેપાર
આનંદ લખાવો.

L. MISTRY

51 BREE STREET, BURGERSDORP, J'BURG.

PHONE 33-4691.

BOX 2626.

હોંદની મોટામાં મોટી વિમાની કમ્પની તમારી સેવામાં

—ધી—

ન્યુ ઇન્ડીયા ઇન્સ્યુરન્સ

કંપની લીમીટેડ

સાઉથ આફ્રિકાના એકજ મુખ્ય પ્રતિનિધિ

રસ્તમજી બલભાઈ રસ્તમજી

૧૪૦ કવીન સ્ટ્રીટ,

ડરબન — નાટાલ.

સેવા અને નિર્ભયતા

માટે અમને મળો.

અધી જાતના વિમાનો અને ઉતારીએ છીએ.

પી. એ. બોક્સ ૧૧૧૦.

રેસીડેન્સ : ૧૧૧ ઇલેવનથ એવન્યુ,
ડરબન.

૨લીમામ :

એફીસ : ૨૫૮૪૫

રેસીડેન્સ : ૩૬૪૧૩.

સ મા યા ર સં ગ્ર હ

યુનીયનનું અવનવનું

—યુનીયનના ન્યાય ખાતાના પ્રધાન મો. સી. આર. રવોરે ડરબનમાં હમી એ બાન્ક રેપોર્ટ પ્રાઉન્ડમાં ૨૩ મીન ઓરા સીપ. ઇન્ફોર્મે ૧૮ વર્ષ સુધી નફાદારીથી કરેલી મોકરી માટે જાહેર મેલ આપતી વેળા કહ્યું હતું કે સાઉથ આફ્રિકાની પેશીસ ફોર્મમાં આવતાં પાંચ વર્ષ દરમિયાન ખીન્ય મારે હળવે ખીન-મેલમાંથી કાઢી દેવામાં આવે. કદાચ ૧૫ અથવા સાત હળવે ની સંખ્યા હતી તેમજે રેમાં નવારે માથે યોગી નીતિ સીકારવાથી હમણા ૧૨ હળવે છે.

—યુનીયનની કરની નોટો હમણાં જોડીય પેદા ખાતરી પીન્ડી-હન ઇન્ડ કંપની ડાવે છે. તે અવિધમાં દક્ષિણ આફ્રિકામાં જ કપાસ એ હેતુથી પાંચ લાખ પાઉન્ડની ચાપચુપી ઇન્ડ કંપનીએ દક્ષિણ આફ્રિકાની રીઝર્વ બેંક સાથે મેલ મળીને આ રેલમાં એક નવી કંપની જોડી કરાશે જેને માટે ઓટોરીટા નેમ્સમાં સાલકત ખરીદાઈ છે. એક નોટો ડાવવામાં આવે તરફના કોવાથી માત્ર ચલ્લ ખોટીય કંપનીમાં એ કામ બને છે.

—ના. આમાખાન ૧૨મીના દિને એરમાં એલાનીસમર્થ આપ્યા છે અને ૧૧મી એ સુધી યુનીયનમાં રડીને લેર-કોપાકવીસ બેઠે.

—ડરબનમાં દક્ષિણ આફ્રિકાની રીલ કંપનીએ જોડી કરેલ પાઉન્ડની એલક રીસાઈનરી રચાપના માટે સોલસમરી મેટ પાસે જળસો એકર જમીન તઈવાર કરી છે જે એ જ સરકાર અને પ્રતિષ્ઠ પ્રધાન સહ ડરબનની મ્યુનીસીપાલિટી સાથે વાલ્લાખાટ સાથે છે. વાપીક સાળાલ 'લાખ' હનનું ઉત્પાદન થશે જે એક અખજ મીલન પેટ્રોલની સરખા મણી એટલું બહુપા. આ રીસાઈનરીના અપ્રસ પછી પેટ્રોલીટ મના પદાર્થનું ઉત્પાદન યુનીયનની અપત ઉપરાંત થશે.

—યુનાઈટેડ પાર્ટીના નેતા સર ડી. બી. ડી. આર. સુકિત વીસ આમળ પડતા સરકારની મંપરસ કાપવાદો સમીતી હમી એમે ડરબનમાં મળી હતી જેમે ચલ્લ કલાક સુધી મત ચૂટણી પર વિચારણા કરી પછી યુનાઈટેડ પાર્ટી ની કાલની નીતિમાં ફેરફાર કરવાનું મેલ ગણુ કારણ નથી એવો નિર્ણય કર્યો છે.

—સાઉથ આફ્રિકાની નર્સીંગ એસો-સીએસની વેરટન' ઓર્ગી-સની લાખા ની ક્રિપટલેનમાં ડાંગી એમે કહેલી વાપીક ઓટીઅપા તેના પ્રકુખ કે. આરકર ડી. વોલકેમે કહ્યું હતું કે

૧૯૫૭ના 'નર્સીંગ એક્ટ'થી દક્ષિણ આફ્રિકાની એક વફાદાર અને સંમીત રીતે કામ કરતી સરકારમાં ચલ્લ વિધાનક ભાવલ પછી ગયા છે. વાપીક રીપોર્ટમાં તેમજે બહુ. બહુ છે કે ૧૯૫૭ના ડીસેમ્બરની ૩ તારીએ વોરા, કહ્યું અને આફ્રિકાનોની એક ખાસ ઓટીઅ એ એકટની ફમે અલમ લાખા રચાપના માટે લેલાવેલી એમાં એક આફ્રિકન, સત કલક' અને ૫૦ રેડા હાલર સમા હતા એટલે અલાવડી લાખાની સમતા નથી.

વિદેશના સમાચાર

—લંડનમાં ૧લી મેથી ચલ્લ તવા ક્રિપટોરીયમ આગુ થવા છે જેથી કલ ૧૬ મરી આ રીતે ખોટનમા ક્રિપટોરીયા મતે મીમ વધતી આવ છે જેમાં વીસ વર્ષ દરમિયાન સાત ચલ્લા ચમ્મા છે ઇન્ક'માં ખમા મળા કાલમા ૧૦૬ ક્રિપટોરીયમ છે.

—એ.વી.એ. એન્ટ હ'ટીક મેલુપેરીસનની ખીની ખાતેની એમજરવેટરીયા પુષ્પી ૫૨ સીધી નીચુ' ટેમ્પરેચર ૨૦૬૬૬ ડીગ્રી ફેરનહાઈટ ધુનથી નીચેનું ચપાખાનું મોરકો રેડીયોએ ૨૭ મેને પ્રસિદ્ધ ક્યુ' છે આમલો રેડીસ' ૬૦.૪ ડીગ્રીમાં હતો.

—સીડુલથી મકાર પડ્યું છે કે દક્ષિણ ડોરીઆની નેસનસ એસેમ્બલી પ્રતેની ચુટણીમાં જોમચન રૂકીની લીમચક પાર્ટી મોખ્ખા મહમતિથી ૩૭ એમે ચુટાએલી બહેર થઈ છે.

—પનામાં રાજ્ય 'સાથે રશીયાને એકથી ખાતાને સંપર્ક ન હોવાથી આન્ડો-હાઈન રાજ્ય હારા ૧૦ રશીયન લાખાના પ્રતિનિધિએ માટે પનામાંની મુલાકાતે આવવા રેવાની નીચની મામણી થઈ હતી ને માટે પનામાંની સરકાર ના પાડી છે. રશીયામાં લાખાને સ્વતંત્રતા ન હોવાનું જાણી પનામાં ના લાખાના યુનીયને પલ્લ સરકારના પમકાને રેડી આપ્યો છે.

—ઓટનની રાજ્ય નેવાનો બીએ વપે રક એમ્બીરસ સર સીડની રોપટ' ક્રોમેન્ટલ્ડ ૬૦ વર્ષની ઉમરે હાનમાં ૧ એમે અવજાન થયું છે. તેમજે ૫૨લી લકાર્થમાં કોનેન્ટલની ડુંબેકમ. આમ લીધે હતો.

—વેરક હ-ડીક ફેડેરાનની રેમોકરીક લેખર પાર્ટીઅ પાટનજર પોટ' કોર્ક રવેલનથી બારેના વડા પ્રધાન થી નહેરને આરોધ માટે અરે. ૨૫ પ્રદ વેરક હ-ડીકમા આવવાનું રેખાધર્મ આમ'જલ આપ્યું છે.

—વાનાકા વડા પ્રધાન કો. રજામી નુમા ચમા માસમાં આકામાં મળેલી

આ કિશના પ્રકા રાખેની કો-કે-સ માં આમ લેનારા રેડો ક્રીધાપાયા, સુદાન, ઇજીપ્ત, કુનીસીમા, લીબીયા, મોરોક્ક અને લીબેરીયાની ૨૭ ચુને મુલાકાત લેવા નીકળશે.

—બ્રિટનની હેમ ઓપીસની એન્ટ પાસીમેન્ટરી આ હર સેક્ટરી મીલ. પેટ હોન'બીરમાટે દખી એમે લંડનની રાટરી કલપમાં કચ્છ હતું કે ડામનમેલ ના રંગીન કોપાની સખા બ્રિટનમાં હમણાં ૧,૬૦,૦૦૦ની થઈ છે.

—ટોમીયોથી લોકહીક આરોપેન કંપની એ દખી એમે મકાર પાડ્યું છે કે કલોફીનિયાના એકર ફોર્ક મેઇકમાં મેલર હાવડ' એક-સને અમેરીકન રહાર હાઈટર એરોપેનથી ૬૧,૨૪૭ રીટ ઉમે છડીને વિચનો આકાથી રેડાડ' ફરીય યુનાઈટેડ રેટસ માટે મેળખે છે. આમલો રેડાડ' કસિને ૮૦ હળવ રીટનો હતો મેલર એક-સન અવાજની ચતિથી મમણી રપીડથી ૨૫ મીનીટમાં એટલી ઉંચાઈએ જઈ ને પાછો આવ્યો હતો.

—મીન્ટોરીએના ઓકવીસ ટવેરમાં ડેનેડના પ્રતિહાસમાં એક મોટામાં મોટી મોટી અજુલ છે જેથી એક સોનિય કંપનીમાંથી મોન્ડ એક અને રાકડની ૧૩ લાખ ૪૪ હળવ પાઉન્ડ ની રકમ મોરો ઉચાપત કરી ગયા છે.

—કુવાલના હુમલકાર રોખ અબુલકા અલસલીમે કોમ ફેઇજના આમ'જલથી ઇરાકની મુલાકાતે જવાનું નિમિત્ત થયું અપદારથી પગ એમે જણાયા છે.

—લંડનના પચાસ હળવ અસ કામ-કારેમે વધારે પગારની કરેલી મામણી માં સમાખાન ન ચવાથી પછી મેના રપીવારની અમ્મરજીથી હકતણ પર ઉતરી છે જેથી સોમવારે ૨૫ માઇલ ના વિચારમાં પેસ'જરો મારેની જમત માં સોધી મોટી અજુલો અસ મોખના ૮,૪૦૦ બસ પેટ એક થયું બસ રસા ૫૨ ચાલુ ન્હોતી થઈ.

આરિતના સમાચાર

—ડેરળા પ્રાતમા એક વડાલુના મધ્યકથીથી જાડું નાટક પદાર્થ જોરાક મા ભેળાજ જવાથી ચવાના આમજા અટવાડીએ એક કો માલસો મરી મપાનું એનાકુંલમમાં પાંચથી એ એ મકાર પડ્યું છે.

—ભારતના વડા પ્રધાન થી જળાદર-લાલ નહેરુ મદધા ૨૦મી એમે આરોધી હ અડવ ડીવાન અ.રામ માટે યાતી અને એકાત ગળી કહે એવા કુચુ વેલી અને કિમાસવના લાકુમ વિભાજમા જવાની આમાકી થાય છે.

—અરુણાચલ પ્રદેશ તે દર સુધી નુ દરદીમા વિષએકના ડાયરેક્ટરીની એક પરિપદ લગશે. આમાં ૬૬ રેડીના ૬૦૦ પ્રતિનિધિઓ બાક મેરી.

વડા પ્રધાન નહેરુ આ પરીપદને જાહેરી મુકશે.

—ટોરોની જ-મ સનાખી હાનવવા તેના લેખો, સાહીત્ય, અને નમો લખા છખલ ચરોવેરો સંમક દ લાખ માં સ પારીત કરવામાં આવ્યું છે. આનું ઉપીચ પ્રકાશન યુનેસકો વરર થી થશે.

—ડાંગી મેના ડાંગેરની જર્મતી હાન-વવામાં આવી હતી તે પ્રકારે રાજે-દ પ્રસાદએ સરેશો પાડવતા અજાખ્યું હતું કે, "સુરેવ ટામોરના જ-મ દિન પ્રકારે દુ મારા અભિનંદન પાડુ છું અને તેમને વિચારીતો સરેશો સમરત કુનીયામાં ફેલવ એમ કમ્પુ છું."

—હરિ જુલાઈમાં પુણું થતાં ૧૯૫૭ માં ૫૫૬ દરખીયાન ૧૫૪૦૦ ટાઇપ રાપટો જનાખ્યા છે.

—આમાખ' વિનોખા માથે જેમી મુખજ ઇમાકામા પડવાના કરી રજા છે તેમજે દવે ડાવકાપુર હાલમાં પ્રવેસના છે. તેમજે અલુખનું હતું કે ૫૦૦૦૦૦૦ એકર જમીન જુદાન માં મળી છે. તેમથી ૮૦૦૦૦૦ એકર જમીન બેલવા અપાઈ ચઈ છે. પ્રાપ્તદાન અને સાધ ૨,૦૫ની પલ્લ પ્રમતી થાય છે.

—નાના સામ્ય લોકોમની મેલના જે ખીજ પંચ વર્ષોન મેલના પ્રબલ ઉતર પ્રદેશમાં કરવામાં આવી રહી છે તેથી દર જાખ લોગોને સીધુ બા આમકત્વ કામ ગળશે. આ માટે ૩૫૦૦૦૦૦૦ ચલ્લ કરેલ પચાસ લાખ રપીપ, જુદા કાવચ આખ્યા છે.

—વેરસમાં ડેમનરેલ મેમ જુલાઈમાં ચવાની છે તવારે હોરના ૨૨ મેલાડીએ તેમાં બ.અ લેશે.

—ટોપીયોમાં મેસીયન મેમ રચાવવાની છે તેમાં દીઠ તરફથી જનારી ડીચના ૩૫૮૦ તરીકે, અપબીર સોથ નિમાખ છે.

—નેપરલે-ડમાં કરી કાલીહસનું નાટક કહાતમા જળજવામાં આવનાર છે. આ સરકાર નાટકનું ડચમાં બાપાતર કરવામાં આવ્યું છે. અને તે લેસેન્ડ ફેરડીયસ નમીરો બજવાશે.

—કાપી રમરસ નિધિએ પાંચ લાખ રપીપ, મુખજ સરકારને કાર બધી માટે આપ્યા છે.

—૧૯૩૦ માં અમદાવાદથી તે થઈ સુધી પચ જાળા પ્રવાસ કરી મધીજ અને તેમના સ.પીએએ જે 'સાડી ક્યુ' કરી મીહાને કાપડો તોડ્યો હતો તે રસો અને રજોને પ્રતિહારક રીતે જળજી રાખવા પ્રધાન થઈ રહ્યા છે. આ રસો મુખારવામાં આવે છે અને રજોએ નાના રમારેકો રચાશે.

—મદાગાસકા કાપ ડોડ'ના જળ જરડીય બી. એ. રીયક લા. ૫ મીના તેમની પાની અને બાઇ સાથે એક માસને પ્રવાસે છરટ આફ્રિકા આવ્યા છે.

હિંદના સમાચારો

પંડીત નહેરુને અઠસ્રમાત

પંડીત નહેરુ લોકસભાના પોતાના દરવાજાથી બહારની લેખીયા બાવળાં હતી ત્યારે સુએ આવતાં શ્રી સત્યનારાયણ સીંઘા સાથે અચાનક 'કેતા' અને બન્નેનાં હાથોએ જોખમાયા હતાં. પંડીત નહેરુ આથી ભેજાન થયા હતાં અને ઘૂરત ડાડટરની દોડ દોક થઇ હતી.

લોકસભાના બધા સભ્યો પંડીતશ્રીની સેવા માટે હાજર થઇ ગયા હતાં. તેઓને ઘૂરત જ આરામ થયો હતો. શેખ અબ્દુલ્લાએ ફરી શા માટે પકડયા?

કાશ્મીરના વડા પ્રધાને ડેવિડ પાલોને-ટરી પકડે જાણ્યું કે કે; કાશ્મીર સરકારે શેખ અબ્દુલ્લાની ફરી ધરપકડ દોઢ અને કાશ્મીરના હિત માટે કરી છે. વધુમાં તેઓએ કહ્યું કે: ૧૯૫૩માં શેખ અબ્દુલ્લાને જોખમાં પુખી હતી તેના કારણે પણ વધુ મંદીર કારણ આ બખતે પકડવાને સરકારને પ્રબુ છે.

વડા પ્રધાને વધુમાં જણાવ્યું કે શેખના યદુકાર પછી ઘૂરત જ તેમને દોઢ અને કાશ્મીરના બેઠાઓને વિરોધ કરવો શરૂ કરી હતો. અને પરેનેજ દિવસે તેમને એક સભ્યનાં હાથમાં પવિત્ર કુરાન રાખી કહ્યું હતું કે જ્યાં સુધી કાશ્મીરને કુ દોઢથી છુટુ નથી પાડું ત્યાં સુધી જાણીય નહીં."

ફત્તે એક કારણ ઉપરાંત શેખ અબ્દુલ્લા એક મોરચો ઉભો કરતા હતાં

વિદ્યાર્થીઓની કેન્ધ

શ્રીનગરમાં ચાર આઠ દીધા માટે એક વિદ્યાર્થી કેન્ધ ઉધાડવામાં આવી છે તેમાં એકીધ અને આદિકાના ૪૨ વિદ્યાર્થીઓ ભાગ લેવાના છે. આ કેન્ધ ઉધાડે સુકતા શ્રી ફેન્ડી જેએ. કાશ્મીર યુનિવર્સિટીના વાઇસ ચેન્સલર છે તેઓએ 'કેન્ધ' હતું કે: "દોઢની જુની પુરાણી સરકારે તેના પડોશીઓ સાથે દબેલા કાંડળાબંધી રહી છે, અને આઠાદી પછી પણ તે તેમ કરવા સફળ થયું છે. દોઢનું બાપી એ સિકાત પર રમાયું છે કે તે બીજાને એકાએક અને તેમની પાસે થી ધિન્.

લાજ અને દાવરીની પ્રથા નો અંત

અખીસ દોઢ ચારવાદી મંડળે નકામું ક્યું છે કે બાવતે વર્ષે કાશ્મીરમાં

તેમની પરીપદ બરાબ તે પછી સાજ અને કાવરી સાથે સરકારે સત્યામેક કરી એ પ્રધાને નાણુક કરવી.

આ સંસ્થાના મંત્રી શ્રી નંદીસોરે પત્રકારોને જણાવ્યું કે, ચાર વર્ષ પર આ સંસ્થાએ પદક અને કાવરી સાથે પોતાનો વિરોધ વ્યક્ત કરી તેનો પ્રચાર કર્યો કાધો છે. પરીક્ષાને મોટા માત્રાના મારવાદીઓ આ પ્રથા નો વિરોધ કરે છે."

જન્મીય વધુમાં કહ્યું કે, આ સંસ્થા શ્રીમંત મારવાદીઓને પોતાના નાણુ રાષ્ટ્રીય અમત કંડમાં આવે. અને મંદીરો તથા ધર્મ સંજ્ઞાઓમાં ન મેડે

શ્રીમતી મુદુલા આરાધાધનો મોરચો

લોકસભામાં તા. ૭મી મેના એક ચર્ચા બખતે ડેવિડ પાલોને-ટરીએ વડા પ્રધાનને પ્રબુ હતું કે, "મુદુલા આરાધા કાશ્મીર જાએ દોઢ સાથે નો મોરચો ઉભો કરી રહ્યા છે અને યુનેઈઝ ને લેવાસો તેઓએ મોકલ્યા છે તે ચારે આપણી સરકાર યું કરે છે તે અને જાણુવા છતાંજો બાએ."

આના જવાબમાં પંડીતશ્રીએ જણાવ્યું કે "તે નો કાણ કરી ગયા છે તે બદુધ. અતિચરોકતી બહે" એ અને પાપા વચરનું છે યુનેઈઝ તેમને ને લેવાસો મોકલ્યા છે તે તેઓને યજ્ઞ ચમાતી મારી સરકારને જાણુ કરવામાં આવી છે. અને દોઢે તેને જવાબ આપ્યો છે. આ કારણ વિરોધ શરૂ કરી કાશ્મીર લે કું નથી જાણુ."

માંધીજીનાં અંતે વાસી અધ્યાય 'ભણુસાળીનું' અનંદાન્

મહાત્મા ગાંધીના અંતેવાસી આયાય ભણુસાળીએ અણુ પ્રધાનો અને અણુ-સાધનના વીરોધમાં બે માસના જીવવાસ કરે કરી છે. આ જીવવાસ ૭મી એપ્રિલથી શરૂ કરેલા છે તે ઉપવાસ દરમિયાન તેઓ માન પાણી જ મેડે

આયાય ભણુસાળીએ કહ્યું કે ને અણુસુદનો બાપ સગરત જમતપર સોળાઈ રહી છે તે નીવારણ કું જીવવાસ દરમિયાન પ્રભુને પ્રાર્થન કરીશ. ને અને લાગશે કે મારી હાતત એક દમ જમરી રહી છે તો કું લાગુરતા જીવવાસ નંધ કરીશ અને પ્રકૃતિ સુખરર્થ પુનઃ આણુ કરીશ.

આયાય ભણુસાળીએ મહાત્મા ગાંધીના અંતેવાસીઓમાં મહત્વનું સ્થાન ધરાવે છે. જન. ધર્માનંદ કીશોરજી, કીશોરજીએ મહત્વવાસ, આયાય વિનોબા ભાવે, કાશ્મીર સાહેબ કાલેકર કાશ્મીરી અંતેવાસીઓ સાથે વધી એમણે માધી ગાંધી અચળને સેવા માટે અનેક સેવાસીદીઓ સાધી છે.

૧૯૪૨ની કારત વખતે શ્રી ભણુસાળીએ ૬૭ દીવજના જીવવાસ કર્યા હતા. કાશ તેઓ નામપુરથી અંદાર માણસ કુદરના એક માસમાં આમ સેવાસમ વ્યથા છે. તેઓ ગાંધીજીના અંદારો મોળા સુધી પહોંચાડવાનું તથા માનકર્મ મુનું કાવંકરી રહ્યા છે.

શ્રીમતી અણુસાળી આસપ્તખલી

દોઢીની પ્રથમ યુનીસીપલ કોર્પોરેશનના પ્રમુખ તરીકે શ્રીમતી અણુસાળી આસપ્તખલી સુટામાં છે. આ કોર્પોરેશન લેંકને વિસ્તાર પાંચસો ચોરસ માઇલનો છે અને તે ખીલ નંબરનું મોટું કોર્પોરેશન છે.

વિવિધ

લંકનમાં રેલવે હડતાળ

લંકનના ૩,૭૦,૦૦૦ રેલવે કામ કરીના નેતાઓ તા. ૧૪-૫-૫૮ના

મળીને વિચારણા કરવાના હતી કે પગારની હજુવતે અપાત છે ને સ્પીકારી કે અમરત લંકનમાં રેલવે હડતાળ પાડવી.

અર્ધ કાલે જણુ દરક વધારો આપવાની હજુવતે આયાય પછી તેઓ બેગ થયા છે.

તે ઉપરાંત આજે ૧૦ દિવસ થયા લંકનમાં અંતર કાનાજ વધુ પગાર માટે માણુ છે અને તેની સમાધાનની કંથી આજ કંથી જાણુવી નથી.

૨૦૦૦ ખીટ મારકેટ કામંદરોએ ૫જી હડતાળ પાડી છે અને તેનું પરિણામ લંકનના શ્રીમંત વચને ચારી પેઠે જાણુ છે.

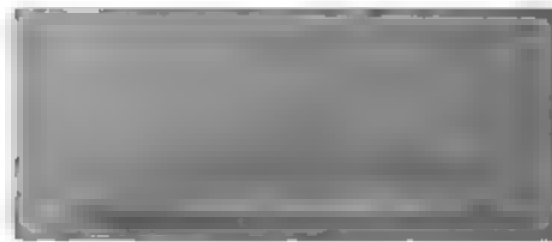
પર નુરુજુ

—શાન્કરેટમાં ગાંધીજીનું મહાન-જ્ઞાન માધી કેશ"ની આસપાસ એક લખાને અર્ચે રમારક જાણુવાનું નકરુ થયું છે આ ઉપરાંત ગાંધી મોકર્મ શાન્કરેટ સત્યામેક રમારક ઉજુ કરવાનું, ૫જી નકરુ થયું છે.

—લોઈમટન પોસ્ટ બંધ છે કે કાશ્મીરનું સમાધાન ફત્તે નહેરુ જ કરી શકે તેમ છે. ખીલ જાણુ બંધાને નકરુમાં નથી.

ખી-આધ

મુ'બઇ કરાંચી અને ઇસ્ટ આફ્રીકાના બંદરો વચ્ચે મુસાફરી કરે છે.

સ્ટીમર કંપાસા કાલી મેના આવશે. મુ'બઇ જવા ફીફી જુનના ઉપરશે. સ્ટીમર કર'બા ૩૦મી જુન ૧૯૫૮ના આવશે. કરાંચી થઈ મુ'બઇ જવા પગી જુલાઈ ૧૯૫૮ના ઉપરશે. મુ'બઇ અધ્યાય કરાંચીનું લાડું.

ફર્સ્ટ ક્લાસ	એક	જોવાક	વગર	ખા. ૬૬-૦-૦
સેકન્ડ ક્લાસ	"	"	"	ખા. ૬૦-૨૫-૦
થર્ડ ક્લાસ	"	"	"	ખા. ૩૬-૧૦-૦

વધુ માહિતી માટે અળો આ લખો:

શેખ હિમેદ એન્ડ સન્સ

(પીટી લીમીટેડ.)

૨૯૦ પાઇન સ્ટ્રીટ, —કરબન.

ટેલીફોન: ૨૦૪૩૨ — ટેલીગ્રાફીક એડ્રેસ "કરબન."

લોભ અને કરણા

(સુકુલભાઈ 'લોકજીવન'માંથી)

(તા. ૨૫-૪-૫૮ના અંકથી આપ્યું)

૧૯
ટોપ્સી!

એ દિવસ એક કબેરે પોતાની બહેન જોડેલીવાને છુપ પાડીને કહ્યું : "અરે બહેન, બહોં આપ તો! આ હું હું છું આપનો પુત્ર, એ એ." એમ કહીને બાઈક વાળની હાલતી ઓડીને એની આમળ તેણે ધરી. તે ઓડી સાથે ચીંચેલા રણમાં હતી. તે છુપ મંદી અને કુખળ હતી.

એને એકાએક જોડેલીવા બહાણને મેલી હતી : "ભાઈ, આવા વિચિત્ર પુતળને હું બહોં ક્યાં છપાડી લાવ્યો! હું તારા ઘરમાં દાસદાસીઓની કમી છે કે તેમાં કબેરો કરવાનું તને મન થઈ? તારા ઘરમાં બધાં છુપેલાં સાં ધુલાયો બદલવામાં કરે છે. એ લોકો માનસુ જેવા ભણેલાં મન કરે તેમ પડ્યા રહે છે. એ લોકોમાં ઓડરો પછુ કંઈ જોઈએ નથી. એમાં આવી વિચિત્ર ઓડરોને હું ક્યાંથી જઈ લાવ્યો?"

એક કબેરો—"બહેન, હું તો મહુ પાર્થક છે. ખીલના છવનને સુધારવા ની તને હોંચ છે. એટલે મને ચણુ કે, લાવ આ ઓડરોને તને સાચું. નેથી હું એનું છવન સુધારે અને એને કુખી કરે. આમ તને મુશ્કે મળે એ જાતર આ ઓડરોને હું હાથ આપ્યો છું. પણ મને લાગે છે કે, તમે મોઝા ધમની તથા બીજાના છવનને સુધારવાની માત્ર વાતો જ કરો. કોલ પોતાને મને એકુ હોય ત્યાં તમે સેવા કરવા કેડી જાઓ. આ પુરંદુ ભાઈ કંઈક કહી ઓડરોમાં હોય, પોતાના છુપ કે જાનંદને જતો કરવો પડતો હોય, સેવા કરતાં પોતાને ચીતરી થડે એનું હોય, આ તમે લોકો જાણવરી ઠેપી છે! હું પણ એમાંની જ લાગે છે. નહીં તો હું આટલી બહાણ ન જાત. બહેન, હું જાને છુપારવા કે વિશુજ આપવા તકવાર મામ એમ જાણું નથી, કેમ જાને?"

જોડેલીવા—"ભાઈ, હું નહોતો રહે જરાય છે. મારી મલકમ એમ કહેવાની હતી કે, તારે લાં ને યુવાન જોડાઈએ છે તેમને ખાઈક વિશુજ આપવાની કમી જોવાય છે હરી લાગી નથી, એમાં તે વધારો લા મારે કયો?"

એક કબેરો—"બહેન, હું પહેલાં આ ઓડરો વિશે જાણ. આ ઓડરો આપણી નજીકમાં રહેલા એક યુદ્ધરથને લાં હતી. એમાં જોડેલીવા છુપી અને

દારીવા છે. તેઓ આ બાપડી ઓડરો ને છુપ રહકારવા હતા. હું જાણે જાણે એ ઘર પાસેથી પસાર થવો હું બારે લારે આ ઓડરોની કારની ઓષ જે સંભળા છે. એવે મને એની દયા આવી જાને મને થયું. 'લાવ, આ બાપડી ઓડરોને આ ત્રાસમાંથી ઓડાવું અને તને સોંપું. નેથી હું એના છવનને સારે કરશે દેડે.' બહેન, મોલ, મારા આ પમલા માં કોઈ કોષ કેવાય છે ખરો? એનું નામ ટોપ્સી છે. હું એને હવે સંભાળ."

એક કબેરોની વાત જાણીને જોડેલીવા બહેન નરમ પડી. કોલ મંદી ચીત્તને પસારે આકરું પડે એ રીતે તે પેલી ઓડરો પાસે ગઈ અને મેલી હતી : "અરે, આ ઓડરો કેટલી મંદી છે! એ કોલ દિવસ નહીં હશે કે કેમ?" એમ કહીને જોડેલીવા છુપ સંકોચ સાથે ટોપ્સીને આંધર લઈ ગઈ.

ખીલ' કાલકાસીએ પણ કહ્યું ટોપ્સીને એકાએક જાણી જાણાં. તેઓ જોડેલીવાને કહેવા લાગ્યા. "આવી જાણીને રીકે બહોં ક્યાં ક્યાં જાણ્યાં જાને એને અમારી પાસે ન આવવા છડ્યું. અમારાં ઓડરો બગડી જશે!" જોડેલીવાએ એમું કે, કોલ દાસદાસી તેને મદદ કરે એમ નથી. એટલે તે ક્યારે પણ એ ઓડરોને નવડાવવા પેલે મંદી પડી. આ જોડેલીવા એક યુવાન બાઈ પણ પસારે એને મદદ કરવા લાગી. જોડેલીવા ટોપ્સીના ઘરોર પર પડેલા માલકના છુપ સોળ જોડેલીવાને એની દયા આવા લાગી.

છુપ મહેનતે ચોખ્ખી કરીને જોડેલીવા એને કપડાં પહેરાવવા લાગી. તે એને પૂછવા લાગી : "ટોપ્સી, તને કેટલાં વર્ષ થયા?"

ટોપ્સી—"મને ખબર નથી."

જોડેલીવા—"હું તને તારી ઉમર ની ખબર નથી? તારી મા ક્યાં છે?"

ટોપ્સી—"માઈકાદેમ, મારે મા હતી જ નહીં."

જોડેલીવા—"હું કહ્યું? તારે મા હતી જ નહીં? પછી તારો જન્મ થી રીતે થયો?"

ટોપ્સી—"મારો જન્મ જ થયો નથી."

જોડેલીવા—"હું તો મહુ કરાચયોર લાગે છે! મારા સગાભાઈ હું આજ જ જવાળા જાણે છે મોલ એટલે, તારાં માનવા કોણ છે?"

ટોપ્સી—"મારાં માનવા જ નથી. હું તો 'ઓડરોના ટોળામાં પેલા બધ

હું. આ મારો અમારી સંભાળ લેતી હતી."

ટોપ્સીની વાત એક રીતે સાચી હતી. જોડેલીવાની સાથે રહેલી દારીએ કહ્યું : "માઈકાદેમ, ટોપ્સી કહે છે એ સાચું છે. અમ યુવાનોને અમારા રીકે જન્મ થવા પછી પેપારીને વેચી દે છે. એટલે અમને અમારાં માનવા ની મધુ વાર ખબર હતી નથી!"

જોડેલીવાએ વધારે કહ્યું પૂછ્યું નહીં. તે એને લખને પોતાના જોડામાં માલી મળ.

તે દિવસથી તેણે ટોપ્સીને ઘરઘામની તાલીમ આપવા માડી. પરંતુ થોડા વખતમાં જ ટોપ્સીના ટોળાને તેને મંડવી લાખી.

(આપ્યું)

સામાજિક બબરો

આમારે સ્વીકાર

નરોત્તમભાઈ કરસનજી જો'બમ' ૨-૨-૫૮, લાલુભાઈ બીખાભાઈ કેપ ટ.જન ૨-૨-૫૮, પોપલભાઈ મારા ૨૨-૫-૫૮, તાપુભાઈ મીત્રો જો'બમ' ૫-૫-૫૮, અને કરસનજી રાખાને ૫-૫-૫૮.

—૦—

લલ સે મા ચા ?

જોડાનીસખમ'ના મી નરોત્તમભાઈ કરસનજીના પુત્ર થી રવીન્દનાથના સુભ જન જેરમામ નિવરતી (કાલ ૨૨-૫-૫૮) થી કાલભાઈ મનજીની પુત્રી પ્રતિભા સાથે, તથા પુત્ર મી પ્રમેદરામના સુભ જન નવસરી નિવરતી (કાલ ૨૨-૫-૫૮) સ્વમ'સ્ય બચુભાઈ પ્રતીભાસની પુત્રી સનિતી સાથે ૬-૫-૫૮ને રવીવારે ૨૨-૫-૫૮ના બારલ જે.લમાં મી પંડીત નરેન્દ્ર વેદાલ'કારના કરતે વેદિક વિધી થી થયાં હતાં, આ પ્રસંગે જો'બમ', કેપલ(જન), પોલ' જોલીમથેમ, રેડેલીયા અને ૨૨-૫-૫૮ના બાલજી અને બહેનો એ સાથે સહકાર, એટ અને યુવાપીસો. રેડેલીયા, તારથી, પાપી રનેક બપુર, મ બ્લકટ.કયો છે તે માટે સોનો દારીક ધન્યવાદ આ પગદારા તેઓ લ્યો છે.

• • •

વેરમાનિવાસી, કાલજોડાનીસખમ'ના થી નાપુભાઈ મોતીરામ ચીત્રી (મારદર બપમ'ની) પુત્રી મિ. મનોરામાબેનનાં જન, લાડવી નિવાસી, કાલ ૨૨-૫-૫૮ના જુલભાઈ પ્રેમાભાઈના પુત્રો મિ. કાતીભાઈ સાથે, રવીવાર તા. ૪-૫-૫૮ ના રોજ બાપી હોલમાં તથા પુત્ર મિ. મીરજીલાલના મન મથુરેના નિવાસી, કાલ મેઈકાદેમીકના રવ. નામર ભાઈ ભત્રાભાઈની પુત્રી મિ. સુરેખા બેન સાથે હોલવાર તા. ૫-૫-૫૮ના રોજ થવા હતા. એ જાને પ્રસંગેએ જે જે બાલબેનોએ હાજરી આપી નવર'પતીને યુવાપીસો પાડ્યાં છે તે સોનો તેઓ અને આભાર માને છે.

• • •

કેપલ(જન નિવાસી થી કરસનજી

બીખાભાઈ નવસરીવાની પુત્રી મિ. પદમાવતી બહેનના સુભ જન જોડાનીસખમ'ના રવ મી નારજીભાઈ હરીભાઈ ના પુત્ર મિ. હમનભાઈ સાથે તા. ૪-૫-૫૮ના દિવસે ગુરૂરેક દલિન હોલમાં વેદિક વિધિ મુજબ થી સુભમ'ક પ્રેમિલના કરતે થવા હતા. આ પ્રસંગે રવેરેકથી રેડેલીયા મિત્રો તારથી પગદારા અને રીખક બલિ-ન'જન તથા યુવાપીસો મળ્યા હતા. તે બધા રીતે આ પગદારા દારીક આભાર માને છે.

—૦—

જરં હસો

"આપાડું" લેવાસેળ"

એક દિવસની વાત છે. હું મારા મિત્રને ઘરે ભેટી મળ્યા હાંકોતો હતો. એટલામાં મારા મિત્રના બહેન ટપકમાં, બાવતાં જે'તલ એમણે મને થડ હાને સવાલ કર્યો.

આપના ભેટો કુતરો ક્યાં મળી કો? સવાલ સાળળો હું તો કોલ મૂલ જઈ બેઠો. ઘેડીવાર પછી જે' પછુ સાથે બહારને સવાલ કર્યો.

હું હું કુતરો ભેટો લાગું છું?

મારા આ અપ્રત્યક્ત સવાલ સંભળી અને એમને બાપામાં થયેલ ચોટાળો સમજતાં એમણે અને મારે મિત્ર છુપ હસ્યા. એ કસ્યા કે ન પૂછે વાત-પછી કેટલીક મનડીઠા બાદ માનમાન કસ્યું બાળા એમણે મને કહ્યું 'માર' કરને મારે કહેવાનો મતલબ એ હતો કે 'આપને ત્યાં છે એવો કુતરો ક્યાં મળી કહે?' બાલકુખ્ખ મીડા, હુસાહા.

• • •

સુકોપીમ, જનકમ ટેકસ રીડ-સ', લાલસેન્કોમ, રેવ-કુ કસીપર-જ અને ધનસોરજી મારે મળ્યા :

માર. વીકુલ

૧૨ માર્ચની આઈડ, ૩૮ માર્ચેટ રીડ, કેરનર ડાયગેલજ અને માર્ચેટ રીડ, જોડાનીસખમ', રોન ૩૩-૧૯૫૮.

Enthusiasts without capacity are the really dangerous people.

—Anon.

OPINION

Founded by Mahatma Gandhi in 1903.

Former Editors: Manilal Gandhi—1910-1936.

No. 19—Vol. LVI.

Friday, 23rd May, 1958

REGISTERED AT THE G.P.O. AS A NEWSPAPER
Price: FOUR PENCE

France On Brink Of Civil War

PARIS, Wednesday.

M. PIERRE PFLIMLIN, voted into the French Premiership last week by a national assembly shaken by a military coup in Algiers, faced up to the dangerous problems of dealing with General Jacques Massu and his paratroopers who are controlling the Algerian capital.

In a last minute appeal for support M. Pflimlin had given a warning about the danger of civil war.

He was referring to the action of General Massu, a 49-year old hero, in setting up in Algiers a "Committee of Public Safety" composed of military officers and European and Moslem civilians.

General Massu, through a spokesman of his Committee, issued a statement calling upon General Charles De Gaulle, head of State when France was liberated from the Germans, to take over "the leadership of a Government of Public Safety (in France) above all parties, to ensure the everlastingness of French Algeria, an integral part of France."

Soon after General Massu announced the formation of his Committee "to maintain order and avoid bloodshed" threatened by a day of riotous demonstration in Algiers against the impending Pflimlin Government, General Raoul Salan, Commander of the French forces in Algeria, broadcast from the paratroop-occupied Al-

giers radio station: "I have provisionally taken into my hands the destinies of French Algeria."

This was at first thought to mean that he sided with General Massu.

While the precise relationship between General Salan and General Massu appeared obscure, it was learnt from sources close to the Prime Minister's office in Paris that General Salan had been entrusted by Paris with "acting in the best interests" in Algiers.

The dramatic events in Algiers completely altered the atmosphere in the French National Assembly. Socialist and radical deputies called upon all members to vote M. Pflimlin (the liberal Catholic leader) into power immediately.

M. Pflimlin then returned to the Assembly and made an impassioned appeal for support, warning the deputies that France might be "on the edge of a civil war" and referring to "Military Chiefs whose attitude is one of insurrection against the laws of the Republic."

The Assembly voted him into power by 374 votes to

129, with 134 Communists abstaining.

Meanwhile, in Algiers, General Massu's paratroopers are guarding Government House where his Committee of Public Safety is established, and occupying key buildings, including the radio station and the telegraph and telephone exchange.

Communications with Algiers, except for official calls have been cut off, which makes it impossible to confirm reports emanating from the Algerian capital that General Salan is being kept under guard by the paratroopers.

General Massu has stated that the French garrison of the Sahara have rallied to him, but the Governor of the Western Algerian Province of Oran has declared his loyalty to the Government in Paris.

In Paris, police reported that they had rounded up scores of members of extreme right-wing movements. Guards on key buildings had been strengthened.

When the first meeting of the new Government ended at 6.30 am today, M. Pflimlin told reporters "the Government is convinced that the events which have taken place in Algeria are the result of a dramatic misunderstanding."

The Government is determined to defend Algeria. The first measure it will take will be to increase the efforts of the nation so that Algeria shall remain French. The army must be fully conscious of this."

—Sapa Reuter.

Coty Urges French Generals Not To Precipitate Split

PARIS, Wednesday.

PRESIDENT RENE COTY today appealed by radio to the French Army in Algeria not to precipitate a split in the nation "in face of the enemy."

He said "Guardian of the national unity, I appeal to your patriotism and to your good sense not to add to the trials of the country a division amongst French people in face of the enemy. All lack of discipline can only profit those who oppose us."

"Chief of the armies by virtue of Article 33 of the Constitution, I give you the order to remain at your duty, under the authority of the Government of the French Republic."

The appeal was broadcast at intervals over the French Radio this morning followed by the playing of the French National Anthem.—Sapa-Reuter.

OPINION

FRIDAY, 23RD MAY, 1958

Truth About The ANC

ACCORDING to Johannesburg Press reports Mr Y. Putini, obviously a Congress official, told a meeting of Witwatersrand students that the membership of the African National Congress is at least between 400,000 and half a million. Now, if he was correctly reported, anybody who read this immediately said that Mr Putini did not know what he was talking about. The same thing happened during the national stoppage of work on the eve of the elections. Wild claims were made that larger numbers had stayed away from work than had actually been the case.

This sort of propaganda does the Congress cause more harm than good. If the ANC is organisationally so powerful, why then did so many of these half a million members ignore their leaders' call to stay away from work? And if the ANC had so many supporters why is it that in a key point like Durban, it has had to dispense with some of its staff because of financial difficulties? Misleading propaganda of the type attributed to Mr. Putini creates feelings of grave uncertainty about very many aspects of Congress activity.

Mr. Putini would have had a better case if he had told his readers quite plainly that numerically, the ANC is weak. He could have divulged figures if he liked or could, for security reasons, have refused to do this. He could have gone on to say that the numerical weakness of the ANC, however, is certainly no indication of its strength and influence in what is virtually a Police State. Its real strength can be determined against two obvious facts: the quality of its ideals, which have made it survive frightful batterings within the last forty-five years and the way it influences the course of events within the country and outside.

In the latter respect, he could have cited the achievements of the resistance movement, the split in the White front which produced the Liberal Party; the sense of of unity which ensured the success of the Alexandra bus boycott and, finally, the way the ANC has rallied world opinion against apartheid. All these are impressive achievements, considering the difficulties the ANC has battled against since its formation.

The point we wish to make is that the ANC has such an excellent case that it does not need to resort to half-truths and incorrect statements to bolster up its arguments. The movement must build up a strong tradition of political responsibility and overcome the weaknesses shown up by the statement attributed to Mr. Putini if it will continue to influence events in the direction we all desire.

Press Review

Army Of 10 Africans

THEY (the government) can hardly suppose the kind of African who belongs to the Liberal Party is the kind who is prone to acts of public disorder, and much as some of them may privately dislike the views of the earnest European intellectuals who form the main element of the party, and dangerous as they may think these views are, they cannot conceivably fear that their foregathering with their African colleagues will result in strikes and riots. We doubt whether even in their wildest nightmares Mr Strudom and Dr. Verwoerd and Mr. de Wet Nel have ever been disturbed by the vision of Mr. Paton and Mr. Brown vociferating revolutionary slogans and leading an army of more than 10 riotous Africans to plunder and destroy. Nor has any Native Commissioner ever dreamed such a lunatic dream. We can dismiss at once any idea that two Native Commissioners have refused their permission to the Liberals because in their judgment there was reason to fear labour unrest or public disorder. Nor for one moment do we suspect them of political partisanship in their decision.

The true explanation seems to have been revealed, doubtless unwittingly, by the Native Commissioner for Portovenia. For according to his statement to the Klerk Liberals, it was after consulting the Department of Native Affairs that he decided that he could not at this stage give the Klerk Liberals the permission that they sought.

Nothing Less

The cat has escaped from the bag, and a very hideous, screeching, clawing brute it is. For we can now only assume one of two things. Either the Department of Native Affairs is indeed a law unto itself, and can curtail the activities of a peaceful, law-abiding and lawful political party on a mere violation to its pursuit of its own African policy, or the Government has decided to misuse emergency powers conferred in the Notice for the "quite unauthorised purpose of quietly suppressing a political party. For that is what, in view of the Liberal Party's constitution and programme, a ban on meetings with more than 10 Africans practically amounts to.

That is why we say that the Prime Minister himself owes the country an explanation. The im-

plications of this affair are far too serious for anything less to suffice.

Editorial in "The Natal Witness."

Which Africans Will Sabra Consult?

SABRA'S decision to hold a conference where responsible, educated Bantu can air views on the pressing problems of the day has been generally welcomed. Where are they going to find the non-Whites with whom they want to confer?

There are many African intellectuals who would be able to put their case most eminently, but the question is would they be acceptable to Sabra and would they be prepared to put their views at a conference convened by an organization which believes in apartheid?

I understand Sabra has not yet approached any Bantu leaders officially. They are thinking of approaching somebody who has influence with educated Bantu to do the liaison work for them.

That P.R.O. will have a tough job. The Bantu intellectuals will have to be "above suspicion," as someone put it to me. That probably means that they must not be "legislator," otherwise Sabra may become involved in a situation which may be entirely uncomfortable to them.

No Success

As I see it, so far as they are concerned leading members of the African National Congress are out.

Those prominent Bantu intellectuals who are concerned in a pending supreme court action can naturally also be discounted. The only "possibles" who remain are church leaders.

But one cannot expect them to express themselves freely about an issue which has become so linked up with party politics in this country.

Party politicians have already told me that Sabra's efforts are doomed to failure. They point to "liberal" Mr. Jan Hofmeyr's experience with the defence of Native's Representative Council in 1946 when Bantu leaders refused to deliberate even with him.

In spite of the gloomy prospects I have painted I still hope Sabra will be able to hold the conference. There is no doubt that much of our trouble originates from the fact that practically only the tribal African is now heard.

Jan Burger in "The Star."

Sabra Challenge To African Statesmanship

By JORDAN K. NGUBANE

SABRA's decision to convene a conference on men-White leaders some time before the end of the year presents African leadership with an important challenge. No matter what the angle is from which we look at it, it is something we dare not ignore; something we dare not even take casually or approach with closed minds.

In one respect it is a response to the African people's own call for a reconsideration of race attitudes on the part of the White people. In the Bloemfontein Declaration, the leaders of the African community mentioned the Dutch Reformed Church by name and appealed to it to think again on the race question. Since then there has been a lot of thinking in Afrikaner intellectual circles—where the DRC is a force to reckon with. It has not been thinking of the type we like. But people have been asking themselves quite a number of questions. The result of this is that now they want the African to meet them and, possibly, help them in finding the answers.

On quite another plane acceptance of the idea that the African has the right to say how he shall be governed could quite conceivably be the beginning of what one can with justification regard as the initial rejection of the haemlock mentality. Press reports that Verwoerd had to resign from Sabra would tend to confirm suspicion on this direction.

Selling Apartheid

Thirdly, Sabra has not in any way concealed its adherence to the apartheid viewpoint. It wishes to meet the African in the belief that it might succeed, in the end, in selling the apartheid idea to them. That does not matter very much. The really important fact behind this is that even the men of apartheid realise that the African is now a power to reckon with in ways which make it imperative that people should sit down with him and try to argue with him over apartheid.

For my part, the apartheid case is rotten to the core. So rotten that I do not mind meeting an apartheidist to show him the fairly unattractive spots in his approach. The leaders of the African people have the duty to educate the men of apartheid; they should not hesitate to do this for fear that they might fail. The chances are most certainly that they might fail initially. But let not the democratic come

go under because men who love freedom were afraid to open the mouths in the midst of their enemies.

When the conference meets the African people will take their stand clearly and firmly on the Bloemfontein Declaration—in whose drafting all sections of African opinion, including the leaders of the ANC and the Church, had a hand. The Sabra-men should know and accept this in the spirit in which we know and accept the idea that they are for apartheid. They should be as ready to hear the case of the men who disagree with them as we should be ready to hear theirs.

Two Voices

The tone of discussion at the Sabra conference revealed in the clearest ways possible that apartheid now speaks with two distinct voices. This is good for the country. Critical voices in the ranks of the race oppressors are a sign that there are already serious misgivings about the direction events are taking. They are an indication that honest men and women in the Afrikaner community, who are not blinded by hatred for the men of colour, realise now that apartheid does violence to the dignity of Man; that it outrages the Christian conscience and tramples in mud everything sacred in the democratic tradition.

Where this is the case the African has the moral and inescapable duty to give the Afrikaner the opportunity to show the world that although misled by race-political opportunists at the moment, Afrikanerdom has, in its ranks, men who will allow themselves to be guided by Christian ideals and the finest teachings of the democratic tradition in their approach to the man of colour.

Without in any way being naive, we must realise that there is the possibility in this situation that we and the Afrikaners might discover something altogether new which would give us a new sense of belonging together and in that way solve the race problem in ways to give the Afrikaner the security he needs without

frustrating the will of the majority.

De Klerk

I am not impressed by the argument that because the Afrikaner Nationalists are riding on the crest of the wave of success they will be deaf to reason. I am absolutely certain Verwoerd and de Klerk will do this. But they are only a section of a big movement. They are in the majority at the moment; but I see no reason why Verwoerd's resignation from Sabra should not be an admission by him and his group that their viewpoint is being challenged powerfully right within the ranks of Afrikanerdom itself.

If our wing will get drunk with power, there are men and women also who realise very clearly, particularly since the elections, that the hour of apartheid's greatest triumph is also the moment of its greatest isolation. They know that Afrikanerdom is nearing the zenith of its power and that as this happens, the millions of Africans are only beginning to mobilise themselves. The little power organised so far changed the Minister of Transport's threats to smother the Alexandra bus boycott into the biggest job of the decade in all the locations of Johannesburg. And in this situation the reality of disaster for Afrikanerdom begins to be obvious.

Against this background the thoughtful in the Afrikaner community could quite conceivably realise that survival for their people from this point in history lies in speaking to the African in a language he will be willing to understand. To me that is the real significance of the applause Mr Japie Basson received for his laconic attacks on apartheid's most sacred taboos.

No Changing

In all these developments we might be witnessing the emergence of what Professor Pieterman has called Afrikaner Liberalism. The English-speaking side has already produced its own brand of Liberalism. It would be wrong if either sought to win over the African for purposes of ganging up against the other. It will most emphatically be against the best interests of the African if that sort of thing happens.

The duty of African statesmanship, in these circumstances, will be to encourage these

parallel trends to move in directions where they will ultimately merge into one movement of moral and political protest against race oppression. This course alone is in accord with the requirements of true South Africanism. It will bridge the gulf between the English and the Afrikaner. And this should be a good thing, for race conflict, whether among the Whites or between Black and White is harmful to the country as a whole. It will provide a basis for agreement on objectives between the African, the Afrikaner and the English speaking. Such agreement would bring nearer realisation the ideal of national, as against racial, unity. With the coming of this unity, based on values cherished by the African, the Afrikaner and the English, we would have at last found a solution to the race problem which would be acceptable to all.

Against this background, I don't just see how the leaders of the African people can run away from the idea of meeting the Sabra-men. We are building a united nation and the Afrikaner should know what sort of superstructure we want. He will not get that from the tribal chiefs or the stooges of the Native Affairs Department. He will get it from the elected leaders of the New Africa which has confronted apartheid with the challenge it now faces.

Stooges

I know that some people would very much like Sabra to invite people who will be amenable to the apartheid type of reason. They are at liberty to phrase themselves. But if they genuinely want to come to grips with the race problem, they should meet the men and women who set political fashions in the African community. For my part, I find it extremely difficult to imagine that men like Keer, Pieterman, de Plasina, Olivier and Basson would resort to the cowardly technique of parking the Sabra conference with Verwoerd's stooges. Luthuli and Matthews and Mahabane and Xuma should have a place in that conference, just as other political viewpoints should be represented.

The Sabra conference could be a turning-point for the best in the history of our country. It is for its conveners to make it that. For our part, we want to do all to make it that.

Nkrumah For Important Talks In America

GHANA, independent for one year as a member state of the Commonwealth, is gradually settling down to evolve its own foreign policy. During its first year of independence its leaders have had to concentrate on internal problems. There has, as yet, been no real foreign affairs debate in its Parliament.

Internal affairs are likely to be dominant in the future too. The Government is bringing in a £100-million Five Year Plan.

According to some residents the Government may decide to become a republic on the Indian model, recognising the Queen as head of the Commonwealth. They are expected to continue their policy of breaking the traditional influence of the chiefs.

But, at the same time, Ghana is beginning to make her voice heard beyond the West Coast.

Her foreign policy, so far as she has one, is based on non-alignment between the world power blocs, and has succeeded in gaining friendship with both Israel and Egypt.

The establishment of the Foundation for Mutual Assistance in Africa South of the Sahara (F.M.A.S.A.) in Accra recently was important for Ghana as being the first international conference of governments to take place here.

To Visit U.S.

Important conversations will be held on Ghana's place in world affairs when Dr. Kwame Nkrumah, the Prime Minister, pays an official visit to the United States in July.

Later in the year, probably in September, a pan-African congress is expected, with representatives from colonies and other territories as well as independent African states. It will probably be directed with greater emphasis against "colonialism."

In order to make Ghana's voice heard abroad, the Government is considering instituting broadcasts in foreign languages to other parts of Africa. Two Canadian broadcasting officials came to Accra recently to advise the government on these plans.

Independence For All

To many Ghanaians, the achievement of independence on March 6 last year, was only part of a process which will not end till the whole of Africa is independent.

An inscription on the statue of Dr. Nkrumah, which was unveiled in front of the Parliament building during the first anniversary of independence

celebrations, says: "To me the liberation of Ghana will be meaningless unless it is linked up with the liberation of Africa."

Dr. Nkrumah and other leaders have in the past, before being in power, advocated ideas such as a federation of socialist States in West Africa.

Observers are waiting to see whether these ideas will be put forward at the coming congress in Accra.

Might Be Swamped

Authoritative sources, however, take the view that it is no good artificially pushing grandiose schemes for a federation. Such ideas should be allowed to mature by themselves.

They say that for the time being the Government has its hands full with internal problems. In addition, Ghana, with only 5,000,000 people, in a small country and might be swamped by others in a West African Federation.

Nigeria, for example, which is to become independent in 1960, has a population of 35 million.—*Super-Reader.*

Does ANC Have So Many Members?

STUDENTS of all races crowded a lecture theatre at the Witwatersrand University recently to question the president of the African National Congress Youth League, Mr. Y. Putini, on the history, aims and objects of the A.N.C.

It was the first of a series of eight lectures on the "History and Development of non-European political movements in South Africa," organised for lunch hours by the studies department of the National Union of South African Students.

In answer to a question he said that the present membership of the ANC was between 400,000 and 500,000—it was about 100,000 in 1952.

He was questioned closely by the students on the reasons for the failure of the "stay-at-home" demonstrations, which he gave as adverse Press propaganda, pressure from employers, the Government and the Police, and the statements of "certain so-called leaders."

Sabra Conference: Apartheid Reaction

SENATOR J. H. GROBLER, writing in a Johannesburg Nationalist newspaper, criticised the SABRA congress for having placed too little emphasis on the practical side of apartheid.

The congress, he said, had failed to stress the practical steps which had already been taken to implement the policy. It had, he considered, shown a lack of realism or knowledge in this respect.

The establishment of towns in the African reserves, and the money that had been spent on their development—matters that the world wanted to know about—had been raised at the congress, but no one had been able to say what had been achieved in this aspect of positive apartheid.

Senator Grobler wrote: "It is a defect which must be rectified at the next congress of SABRA."

Referring to the contention of Mr. J. D. Basson, Nationalist M.P., that co-operation from Africans could not be expected if Whites persisted in adopting a "Wit basissap" attitude,

Senator Grobler said that this applied only to an integrated community such as that in the Federation.

Apartheid aimed at the separation of the races—the Whites in his territory, and the Blacks in his.

Senator Grobler added: "The White man has the right to dominate in his area, and to preach White domination, just as the African has the right to govern his area and to uphold his domination."

Senator Grobler said that Mr. Basson had omitted to draw the important distinction between "basissap" in integrated and separate communities, with the result that supporters of integration had made political capital out of what he had said.

Latest Records For Your Selections

Samundar	5 Records	Rak N roR	41/3
Barish	5 "	"	41/3
Mr X	4 "	"	33/-
Aasha	4 "	"	33/-
Paying Guest	4 "	"	33/-
Chori Chori	5 "	Best Music 1956	41/3
Naya Andaz	6 "	1958	49/6

Best Instrumental No.

Fantush New Delhi	8/3
C.I.D. Both Sides	8/3
Devta	8/3
Mera Sahib C.I.D.	8/3
Chori Chori Both Sides	8/3
Bharsha and Basant Bahar	8/3
Beap Re Beap. Naya Andaz & Shreemati 420	8/3

Packing & postage
7/6 extra.

BHARAT MUSIC SALOON

AND BOOKSELLERS

(Corner Gray & Lorne Streets)

286 Grey Street,

Phone: 29468.

DURBAN

Federation Going To Polls In Unique Elections

(From Our Bulawayo Correspondent)

Will the Colony of Southern Rhodesia become a second South Africa—or will the half-hearted "partnership" policies of the present Government be given another chance? Or is there yet a possibility that the European electorate will sense the danger of the trend towards white-nationalism, and will turn to that dynamic and controversial liberal, Garfield Todd, for their salvation?

These are the questions likely to be answered next month when the Colony's voters mark their ballot papers in what will be the strangest Commonwealth general election in history.

Governed today by a Prime Minister without a seat in Parliament (Sir Edgar Whitehead, who was down from his ambassadorial post in Washington at the beginning of the year to take over from ousted liberal leader Garfield Todd) the Colony has four political parties on the election lists—United Federal (governing), United Rhodesia, Dominion, and Confederate.

It is likely that well over 100 candidates from these four parties will contest 30 seats.

Many Candidates

Not one seat is likely to be contested by fewer than three candidates. Most will have four, some seven.

Briefly, this is what each party stands for:

United Federal (governing): Racial partnership, but with

Import Of Cars By Tourists

A LICENCE is at present required for the import of cars into India by tourists under the "triptique system." The procedure for grant of custom clearance permits for this purpose has been simplified and tourists can secure custom clearance permits in advance by making applications through the Western India Automobile Association (Lalji Narain Memorial Building, Chhatrakote, Bombay 1), duly accompanied with an undertaking on plain paper to the effect that they will not sell the car or give part possession of the car in India and will re-export it within the period stipulated in the 'Triptique' or 'Carnet De Passage.'

No treasury receipt on account of licence fee and I.V.C./Exemption number will be required.

painfully slow African advancement and apparently little regard for the man with a coloured skin who already is culturally on a par with or better educated than, the average European.

The colour bar cancer has not been eased by this party's government. Most of the "partnership" that the party's politicians talk about is on paper only. This attitude seems to suit most Europeans, though some think the policy too liberal.

At present holding 16 of the 30 seats in Parliament, the U.F.P. stands a fair chance of being returned to power.

This party stands in the middle of the three best supported parties on the lists. On the left is—

United Rhodesia: This is an old party revived by Garfield Todd. The U.R.P. stands for the liberal way—too liberal for most Europeans, not liberal enough for most coloured people. But this is the party which will get the vote of the African and Indian, such as it is.

Seven Members

The U.R.P. stands for more progressive African advancement, a quicker-paced breaking down of the more outrageous forms of the colour bar, increased industrial production, and a decreased cost of living by improving the skill of the people.

This party has seven members in Parliament.

Immediately to the right of the United Federal Party stands—

Dominion: Leaders of this party have stated that although the African must be allowed to advance economically, segregation is the only answer to Central Africa's problems.

The Dominion Party can be likened to the Left-wing of South Africa's Nationalists.

Although most of its support comes from the predominantly

Afrikaans-speaking rural areas, English-speaking townsmen in increasing numbers are going over to the party.

The party leader is Mr. Winston Field, a former British Army major and a settler in Rhodesia since 1923.

The Dominion Party has five members in Parliament.

Strijdom Line

Another recently revived party is standing in this election—

Confederates: A party which has imported its views straight from Strijdom's headquarters in South Africa.

Its manifesto includes all the familiar white-supremacy punch-lines. Here are some of them:

"Only Europeans to have the vote," "Ban the African National Congress, 'Outlaw all subversive organisations,'" "Teach Africans English only, and prevent the creation of a nation within a nation."

The preferential vote is being introduced for the first time in the Colony's history.

Therefore, it is likely that some United Federal Party voters will use the extra vote in support of the Dominion Party, while some Dominionites will give theirs to the U.F.P. and others to the Confederates.

It is believed that very few United Rhodesia Party supporters will use the preferential vote.

Polling day is June 5.

Welensky Uncompromising On CAF Independence

BECAUSE of the United Federal (Governing) Party's determination to eliminate the Colonial Office from the federal scene, there could never be any united front between the U.F.P. and the Dominion Party on the issue of Dominion status, said the Federal Prime Minister, Sir Roy Welensky, addressing a meeting in Bulawayo last week.

"It appears from the Dominion Party policy," said the Prime Minister, "that it is prepared to permit the Colonial Office to have a say in the government of parts of the Federation."

"It provides for 'condominium' or black protectorates (Nyazaland and Barotseland)."

"The United Federal Party will have none of that."

Sir Roy added that "if independence means anything it means the elimination of the Colonial Office in the Federation."

As President of the U.F.P., he appealed to the electorate to return the government, "the party which I lead," in the coming Southern Rhodesia general election, which was an extremely important one.

Whatever government was returned, said Sir Roy, provided it had a reasonable majority, would be the government that would participate in the 1960 conference to decide the future of the Rhodesian Federation, and whether independence would be granted or not.

"I am deeply interested to see that there is the best possible accord between the government of the Federation and the government of Southern Rhodesia when we present

our case in 1960."

"Whether or not I shall lead the delegation that presents the Federation's case for independence, I want to make one thing clear—as far as I am concerned, there will be no concessions, no surrendering of our achievements, no lowering of our standards, if that is the price of independence."

"It is my view that the proper development of the country must be along economic lines. I would like to see the economic development and the political development progress hand in hand. But if I have to make a choice I want to see economic development lead."

Answering a questioner who was critical because the Southern Rhodesia Prime Minister and territorial leader of the U.F.P., Sir Edgar Whitehead, and the leader of the United Rhodesia Party, Mr. R. E. Garfield Todd, were apparently friends during the recent hillside by-election in Bulawayo, and now were political enemies, Sir Roy said a compromise had been tried and had failed.

(At the time of the Hillside by-election, which Sir Edgar lost, Mr. Todd was a Cabinet Minister and still a member of the U.F.P.—Saps)

The Case For Apartheid-(II)

This is the second part of a condensed version of an article in the April issue of the *Hibbert Journal*, a British religious and philosophical quarterly. Prof. Olivier is a prominent member of Sobras.

THE White and non-White groups in South Africa have become economically interwoven and interdependent, and cultural assimilation has taken place; yet the simple fact remains that they are distinct and separate nations. There is little or no point in saying that this should not be so; we have to accept facts as they are.

By Prof. N. J. J. Olivier

Dept. of Bantu Studies,
University of Stellenbosch.

There is even less point in maintaining that the White group should be prepared to relinquish its right to political self-determination; i.e. to surrender its existence as a separate political entity and to have itself subsumed into a new and greater all-inclusive nation.

The last 15 years have witnessed virtually the end of the colonial era. Nobody in his sound and sober senses could object to that process, because it is generally accepted that these peoples have an inalienable moral right and a just claim to self-determination. Assuming that the White group do regard themselves as separate and distinct national entities to deprive them of this right would be immoral and unjust.

Basically there are only two ways in which the political dilemma could be solved: integration or separate development. The policy of integration entails the extension of franchise rights to the African people, and will, sooner or later—depending upon the rate of such extension—result in the Africans becoming the dominant voting group.

There is no likelihood at all that the White group will be prepared to accept a common society with the [Africans] and to surrender its political identity.

An analogous situation would arise if the United Kingdom were to join a Common European Society and would then become subject to an European parliament. Some form of European co-operation is advisable and indeed essential, but would the British people relinquish their right to political self-determination, to abrogate their own parliament, and to submit to the laws of a parliament in which the British, though co-operating on a footing of equality, would be hopelessly outnumbered?

Advocates of separate development believe the situation that has been allowed to develop in South Africa is fraught with danger for both groups; that as the Africans advance culturally, politically and economically, they will increasingly object to the disabilities and discrimination to which they are subjected; and that positive steps must be taken to ensure for the African effective political expression.

The right of political self-determination does not entitle the White group to suppress or dominate the African population. If they (the Whites) demand political self-determination for themselves, they are compelled to accord the self-same right to the African population.

The policy of apartheid—or separate development, as I prefer to call it—aims at achieving exactly this.

How is this to be achieved?

There are three basic essentials for the implementation of such a policy: (a) Africans must have a country or countries of their own; (b) this country or countries must be economically viable; (c) in these, Africans must be in a position to govern themselves.

The existing African reservations (roughly 40 million acres, about 14 per cent. of the total area of the Union, and about two-thirds the size of the United Kingdom) will naturally form the nucleus. If the three High Commission Territories are included in the scheme, more than 40 per cent. of the area comprised by the Union and these Territories will then be available for the development of the African states.

Economic viability depends primarily not on the size of the country, but on the natural resources available and the economic potential. If in time the existing African territories prove to be too small, I have no doubt the White population will be prepared to surrender parts of their own territory. In 1936, when an additional 15 million acres were added to the then existing African areas; it could be done again.

The success of the policy is dependent upon the capacity of these areas to accommodate an increasing number of Africans (absolutely and relatively) on a rising standard of living. This

could only be achieved if the natural resources of the areas concerned are developed fully. If industrial development and urbanisation take place on a large scale, and if the percentage of Africans engaged in the tertiary sector becomes roughly equal to the proportion we had in Western civilised countries. This matter is fully discussed in the Tomlinson Report.

Self government. In the beginning the traditional African political institutions (tribal authorities, chief and headmen) will probably suffice for the tribal Africans. As industrial development and urbanisation take place and the educated African is employed in these countries a western form of government, based on the franchise, will have to be introduced. Africans will exercise the right of political self-determination in their own countries.

It is difficult to visualise what form political co-operation between the White state and the African states will take. But my presumption is that eventually a federal form of government will develop, with jurisdiction over matters of vital common interest such as defence, transport and communication.

The programme will probably meet with three major objections: (I) the effect on the labour supply; (II) the reaction of the White population; and (III) securing the co-operation of the Africans themselves.

(I) It has to be stressed that there is an immense wastage of manpower in South Africa today, due to the abundance of cheap, unskilled African labour. Economic development of the African areas will no doubt lead to more efficient use of the labour resources, and to increased mechanisation and rationalisation. The migratory labour system will no

doubt—in the interests of both groups—remain an integral part of the economic set up in the White state, so one could object to this, as long as competition is absent.

(II) Some people doubt whether the White electorate would be prepared to make the economic sacrifices and render the required assistance in order to achieve this policy; and whether they would be prepared to accept the Africans, in their own separated states, as their equals and to co-operate with them in the common interests of both.

Considering the almost revolutionary development that has been taking place during the last ten years in the attitude of the White group towards this problem, I am sufficiently optimistic to believe that, if the challenge is put to them, they will not be found lacking.

(III) That it will be difficult to secure the full co-operation of the Africans in the initial stages of the programme is undeniable. Lethargy and adherence to an outworn way of life on the part of the tribal African will be difficult to overcome. But as they come to realise that this is the only possible policy that would, without racial strife and as became convinced of the White man's goodwill and the positive advantages of the new order, I do not doubt that common sense will prevail and that they will lend their full and unstinted co-operation.

The history of the world has shown that domination of one group by another is untenable; where two groups find it impossible, without domination, to live harmoniously together, it is far better to allow each group to govern itself, and to have a country of its own. Such a policy in South Africa is not only practicable, but, to my mind, the only one that could bring peace and happiness to this part of our continent.

Cable & Tel. Add. HARGVAN.

Phone 20368

P. Hargovan & Co.
(Pty.) Ltd.

Earthenware Pickle Jars 2 Gallons 12/6 each F.O.B. Durban
Fresh First Grade Green Ginger 1/2 per lb. " "
Fresh First Grade Garlic 2/6 " "

Cash with order only.

P. O. BOX 1250.

155/7, Warwick Avenue
DURBAN.

Hindu Revivalism Most Dangerous Thing: Nehru

MR. NEHRU said that when he asked for temporary relief from office he had intended to be away from Delhi for four to five months of which one month would have been exclusion in the Himalayas and the rest touring the country.

In his speech he lashed out against Hindu "revivalist tendencies" in the Congress Party.

He said the Hindu majority was not behaving correctly. There was a revivalist movement which was "a most dangerous thing." He also objected to the way minorities were treated—apparently referring to Moslems, Christians, untouchables and other minority communities.

Fairness

Mr. Nehru said it was easy for a majority to wipe out a minority and it was a Congressmen's duty to treat the minorities with fairness. Revivalism was bound to lead the country to perdition.

Mr. Nehru deplored a lack of sincere and clear faith among some Congress Party men towards its objective of a socialist pattern of society.

Congress was committed to socialism although it must not be rigid and dogmatic and must learn from experience.

Mr. Nehru said he wanted a large measure of decentralisation with industry organised as far as possible on a co-operative pattern there should be broad

State control and regulation.

Mr. Nehru said that he hated the authoritarian rule of the left or the right but if he had to choose he would prefer the left even though he did not like it.

To Hell

Speaking at New Delhi the Prime Minister said that if Hindus could not forget caste and the interests of their own community to the detriment of others "then to hell with Swaraj (Self Government)."

Mr. Nehru, addressing the All India Congress Committee, the "Parliament" of the ruling Congress Party, said that Congress would be "completely knocked out and left meaning." If full justice was not done to the urges and aspirations of minority communities.

This remark, he said, was in relation to the communities based on language, especially Urdu, and for peace and advancement in public services.

He was referring mainly to the treatment of Moslems and the attitude to their language—Urdu—which Hindi enthusiasts are trying to displace.—Sapa Reuter.

Umzinto Indians Reject Group Areas

LAST week the Umzinto Indian Ratepayers held their biggest meeting for many years and the Indian people unanimously rejected the N. I. O. policy as explained by Mr. F. R. Pather, its President, to present Group Area Plans for Umzinto to the Local Town Board.

The meeting on Tuesday evening, which was held at the Samaj Hall and overflowed into the verandah and streets, heard Mr. F. R. Pather outline the N. I. O. policy calling for co-operation with the Group Areas Board and the Local Town Board by presenting Group Area plans for Umzinto. Mr. Pather had been invited by the Umzinto Indian Ratepayers Association, which organised the meeting. He spoke first and after his speech it was suggested by a prominent Indian ratepayer that Mr. J. N. Singh, banned Vice-President of the Natal Indian Congress, who was also present with Messrs. M. D. Naidoo and Cassim Amra, should be requested to speak and put forward his views on the coming of Umzinto.

No Plans

The chairman Mr. C. E. Allie, readily agreed and Mr. J. N. Singh then outlined the policy

of total opposition to the Group Areas Act and the unjust plans which would emanate from it. He stated categorically that the Indian people should not present any plans for Group Areas in Umzinto to the Local Town Board or to the Group Areas Committee. He pointed out that nowhere had the Indian people co-operated with the Local Councils in preparing plans for Group Areas and that Umzinto should be an exception. He called upon the people to oppose any plan which would result in the removal of a single family from its home, whether the family was white or black did not matter. The only way in which the Indian people had been successful in defeating the effects of the Group Areas Act was by opposing its application at every stage—before the Local Council and before the Board. Under no circumstances must we co-operate in our own ruin, said Mr. Singh.

British M.P. Wants Ban On Indians

LONDON, May 15.

A CONSERVATIVE M.P., Mr. Cyril Osborne, urged the British Government today to take measures against large scale immigration from India and Pakistan.

He told the House of Commons that thousands of unemployed Pakistanis were living in Britain on public assistance—grants made by the British Government to needy people.

Mr. Gathbert Alport, Under-Secretary for Commonwealth Relations, told him that both the Pakistan and Indian Governments were trying to control the immigration and had expressed their profound concern at the problems that had arisen in his recent sudden increase.

Urgent

Mr. Osborne said it was urgent to do something in Britain to control this immigration. Only yesterday 3,000 of Britain's best

citizens went to Australia. They were being replaced by Pakistanis who could live on public assistance without working "as thousands are doing in this country."

Mr. Alport said it was generally accepted that any British Government would be reluctant to introduce legislation departing from Britain's traditional policy that British subjects were allowed to come to Britain without let or hindrance.

The Pakistan and Indian Governments had taken "very appropriate" steps in dealing with the problem from their end.

"We hope by looking at it in that way we will produce a satisfactory solution" he added.—Sapa.

India Marches On

Just Arrived Direct From India Latest News

My Magazine Of India	1/6
Illustrated Weekly Of India	2/2
Film World Today	2/9
Great Men Of India	2/9
Great Saints Of India	2/9
March Of India	4/9
India Annual Review 1956	5/4
Filmic Dhunig Na Samachar—Special Issues	6/6
Heroines Of India	4/9
Simple History Of India	4/9
India Then And Now	4/9
Stories Of Our Land—2 volumes	5/6
Ramayan For Boys And Girls	1/7
Famous Princess Of Islam	2/-
Muslims Of India	2/6
Panchang In Hindi—1958/9	3/-
Roopchand's Festival Calendar	1/7

D. ROOPANAND BROS.

MUSIC SALOON AND BOOKSELLERS

Phone 20707.

P.O. Box 2524.

85 VICTORIA STREET,

DURBAN.

Congress-Communist Clash In Kerala

THE biggest Hills election in the history of Independent India was held on May 15 in a tea and banana plantation of Communist-ruled Kerala State.

The election for a single seat in Kerala's 126-Member Assembly could not oust the Communists from the only State in which they have come to power through free elections but defeat would put them perilously close to the door.

Apart from its immediate significance to the legislature, the by-election in the district of Malappuram has become a major prestige clash between India's Communists and the Congress Party of the Prime Minister, Mr. Nehru.

Apparent Victory

This is the first by-election since the Communists came to power in Kerala a year ago. Devikulam was a Congress stronghold until the last election when the Communist candidate, Mrs. Rosamma Pannose, won an apparent victory but the Congress candidate filed suit against the result saying his nomination papers had been rejected on insufficient grounds. An election tribunal upheld the complaint and ordered a new election.

If they lose Devikulam, the Communists will still have a majority of 83 votes against 62 but there is another contest pending in a seat won by a Congress candidate. If the election

of this candidate is voided by the Court, the House will be evenly split but not even this would ensure the Communist Government's downfall. The Speaker of the House is also a Communist and could cast a deciding vote in case of a tie. —Sapa-Asso. Press.

Rathebe Wins Appeal

MR. JOB RICHARD RATHERBE, a director of companies and social worker, was not offered a reasonable opportunity of constructing a house on a site 'allotted to him by the Natives Resettlement Board had he elected' to take the site rather than a house in Meadowlands. He had not been given the election provided for in the Act.

This was the view of Mr. Justice Rumpff (with whom Mr. Justice de Wet and Mr. Justice Williams concurred) in a judgment in the Supreme Court, Pretoria, dismissing the appeal of the board against a judgment by Mr. Justice Kuper in Johannesburg. Mr. Justice Kuper had held that Section 25 of the Act applied to owners of property occupying their own property.

"There are really no grounds at all for suggesting that it does not so apply," said Mr. Justice Rumpff.

R. VITHAL

Bookkeeping, Writing up Sets of Books, Balance Sheets, Income Tax Returns.

C/o Unit No. 12 Barkiya Arcade, 38 Market Street, Corner Diagonal & Market Sts. Johannesburg. Phone 33-1854.

3 in 1 HAIR CLIPPER Size—0000

Supplied with an additional cutting comb which gives the clipper three different sizes. Cutting Length Prices (including Postage) 17/6. From MAZMAN'S (PTY) LTD. Box 20, BRITS, Tel.

Woman's Opinion

By
"IDEALIST"

THIS week I am publishing another eastern dish known as cabbage pie.

Ingredients:

1 small cabbage,
1 lb gram flour,
1 pint oil,
1 teaspoonful chilli powder,
a pinch of bi-carbonate of soda,
1 tablespoon salt,
1 cup cake flour,
2 teaspoon sugar,
1 teaspoon turmeric powder,
1 bunch of coriander leaves,
1 small lemon.

Chop the cabbage and the coriander leaves finely. Mix the

gram flour with the cake flour and add all the other dry ingredients to this mixture. Rub in 3 tablespoonful of oil. Add the chopped cabbage and coriander leaves and mix. With the aid of a little water mixed with 1 tablespoonful of lemon juice, mix into a moderately hard dough. Make little oval shaped balls and fry in hot oil.

Serve them hot with tea.

Any recipes from my readers would be welcome.

Address letters to:

THE IDEALIST,
c/o "Indian Opinion",
P.O. Bag, Durban, Natal.

Phone 34-1349

P. O. Box 1549.

MASTER BROS.

(PTY) LTD.

WHOLESALE MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS

HOUSE FOR KEEN CASH PRICES

33 West Street, JOHANNESBURG.

B-I

Sailings Between
East African Ports
Karachi And Bombay

S.S. Kampala due 31st May 1958.

Sails for Bombay on 6th June 1958.

S.S. Karanja due 30th June 1958.

Sails for Bombay via Karachi on 5th July 1958.

PASSAGE FARE TO KARACHI OR BOMBAY

	First Class	single	without	food	
Second "	"	"	"	"	£92-0-0
Third "	"	"	"	"	£60-15-0
					£31-10-0

For further particulars apply to—

Shaik Himed & Sons
(Pty.) Ltd.

390 Pine Street,

Durban.

Telephone 28432,

Tel. Add. "KARAMAT."

Indonesian: Important People Arrested

THIRTEEN people were arrested in Jakarta last month on charges of collaborating with the Indonesian rebels in Sumatra and North Celebes. It was announced by a Jakarta military spokesman. Many others had been questioned but later released. Those arrested were said to include "some important persons" but no names were disclosed.

Chinese businessmen in Indonesia were transferring more than £700,000 a month to Hong Kong because they were afraid they might be the next target of Indonesia's present restrictions on foreign business, Hong Kong financial sources said.

The Indonesian Government said recently that it intended to stop the "illegal capital" from the country.—Sapa-Asso. Press.

India Letter

(From Our Own Correspondent)

Nehru Should Have Retired

ACHARYA VINODH BHAVE said in Sangli on May 13 that no one need have any anxiety about who would fill the place of Mr. Nehru if he retires, because, historically, whenever there had been a vacuum in the leadership, it has always been worthily filled.

Answering a question the Acharya said that the Prime Minister should have retired three years ago, when he was 65, since that was the age when one should think about retirement. "I must also retire at 65," he said.

Sarvodaya Sammelan At Pandharpur

The Union President, Dr. Rajendra Prasad, will attend the All-India Sarvodaya Sammelan at Pandharpur on May 30, 31 and June 1. The Sammelan will be presided over by Acharya Vinodh Bhawe.

The organisers of the Sam-

melen expect about 15,000 delegates from all parts of India and 20,000 visitors to attend.

An exhibition of Khadi and Cottage Industries is also being planned along with the Sammelan.

Acharya's Fast - Objects Explained

Acharya Bhansali, a disciple of Mahatma Gandhi, on May 12 entered the 36th day of his fast.

The Acharya has lost 32 lbs in weight and has been brought to Nagpur from the village of Tadi, ten miles away, to secure medical attention for him.

He told pressmen in Nagpur that his fast was not in protest against the production or testing of the nuclear bomb, "but it is in prayer to the Almighty, to save mankind from a possible catastrophe."

Acharya Bhansali said, "The fast is not hath yoga, nor do I possess any grudge against the atomic Powers. I am performing the penance only because in our situation a prayer is generally followed by a fast to make it more effective.

"I am not concerned whether my objective would be realised. I am a follower of the Gita and do not care for the fruits of penance," he added.

He said that, if in the course of his fast there was any danger to his life, he would give it up to resume it later. He takes only plain water during his fast.

Defence Committee Set Up For Kenya African Leaders

At a public meeting in New Delhi on May 17, a Committee was set up under the chairmanship of Diwan Chaman Lal, M.P., to consider what aid could be given in the legal defence of the seven African elected members of Kenya who are facing trial on charges of misdemeanour and defamation against certain supporters of the Leakey-Bayd constitution.

Five-Year Plan In Trouble

INDIA'S Planning Commission has reported that the second Five Year Plan, now in its third year, will not achieve its original targets, it was announced last week.

The industrial, transport and communications programme would "come through fairly well," but power development would probably be inadequate, the Commission stated in a memorandum to Parliament.

Maintenance of an original outlay of 48,000 million rupees (about £3,600 million) would have meant reducing the physical targets, but available resources were now only an estimated 42,600 million rupees (about £3,195 million).

Taxes

The maximum outlay was 45,000 million rupees (about £3,375 million) and this gap, the Commission said, had to be covered as far as possible by extra taxes, loans, and small savings through economies in other directions.

The Plan originally envisaged nearly eight million new jobs outside agriculture. This had been lowered to seven million, and if the Plan was reduced to the minimum it would be six-and-a-half million.

India's Largest Insurance Company At Your Service

The New India Assurance Company Limited

SOLE REPRESENTATIVE IN THE UNION OF SOUTH AFRICA

RUSTOMJEE JALBOY RUSTOMJEE

140, Queen Street, DURBAN.

FOR SERVICE AND SECURITY
CONSULT US FOR
EVERY TYPE OF INSURANCE

P.O. Box 1610.

Residence: 111 Eleventh Avenue,
DURBAN.

Phones:

Office: 25845
Residence: 36413.

THE QUEENSLAND INSURANCE COMPANY LIMITED.

(INCORPORATED IN 1886 IN NEW SOUTH WALES)

TRANSACTS ALL CLASSES OF INSURANCE
Fire - Marine - Accident

Consult:

MISS TEHMI SORABJEE RUSTOMJEE
SPECIAL INDIAN REPRESENTATIVE

106 MANSFIELD ROAD, - - - DURBAN.

P. O. Box 476. - - - TELEPHONES 47453 & 47888.

BOOKS FOR SALE

THE DELIVERANCE (A picture of the palpitating life of the joint family) 4 6	INDIAN CHRISTIANS —G. A. Natesan 7 6
INDIAN STATE'S PROBLEM (Gandhiji's Writings on Utterances)—M. K. Gandhi 10 0	SEVEN MONTHS WITH GANDHI —Krisnadass 12 6
FOUNDATIONS OF PEACE (Critical study of the conditions which precipitated two world wars)—K. T. Shah 14 0	A RIGHTEOUS STRUGGLE —Mahadev Desai 2 6
DELHI DIARY —Gandhiji 10 0	NON-VIOLENCE IN PEACE AND WAR Vol. I.—M. K. Gandhi 16 6
A SURVEY OF RACE RELATIONS (1884-54) 5 0	NON-VIOLENCE IN PEACE AND WAR Vol. II.—M. K. Gandhi 14 0
A PROPHET OF THE PEOPLE —T. L. Vaswani 8 6	FROM YERAVDA MANDIR —M. K. Gandhi 1 6
KRISHNA STORIES —T. L. Vaswani 7 6	GANDHIANA —D. G. Deshpande—(A Bibliography of Gandhian Literature) 6 0
A VISION OF FUTURE INDIA —K. B. Mahabirwala 9 0	GANDHI-JINNAH TALKS (Text of Correspondence and other relevant matter) 3 6
SOVIET ATTITUDE TOWARDS CHINA Facts And Facts—Stanley Powell 5 0	PILGRIMAGE FOR PEACE —Pyarelal 12 6
AMONG THE GREAT (Conversation with Rama in Holland, Mahatma Gandhi, Bertrand Russell, Rabindranath Tagore and Sri Aurobindo)—Dilip Kumar Roy 23 0	TO STUDENTS —M. K. Gandhi 4 0
TWO HISTORICAL TRIALS IN RED FORT —An account of the trial of the Officers of the I.N.A. 14 0	HAFU —Marry F. Barr 6 0
WHY CRIPPS FAILED (Documented account from the Indian Nationalist point of view)—M. Mohanraman 3 6	COMMUNAL UNITY —M. K. Gandhi 25 0
FAMOUS PARSES 7 6	

Obtainable from:

'Indian Opinion,'

P. Bag, Durban, Natal.

★
દક્ષિણનાં બનને પાણીમાં પળાઈ
ને આપવાનો અર્થ એ છે કે
ભાવનાની બીન સ તેમાં દેવી
જોઈએ. પણ આ જે આપણે
પાણીની બીનાસ વડે બનને
બીજાની દક્ષિણ આપણે જોઈએ
★

પુસ્તક ૫૬ સુ—અંક ૧૯

તા. ૨૬ મે, ૧૯૫૮.

ક્રમક નકલ પે. ૪

હિંદુત્વને પૂર્નજીવીત કરવું ભયંકર છે

ન.સુરેશ્વર મિશ્રે છે તે પર આ પ્રકાર હતો.

પૂર્ણીત નહેરૂએ તા. ૧૦-૫-૫૮ના કહ્યું કે મેં જ્યારે નિવૃત્તિ માંગી હતી ત્યારે માત્ર મનમાં હિંદુત્વની આર પાંચ માસ દુર અવાનો જ્યાસ હતો. મારે એક માસ શાંત ચિરો દિમાલય માં ક્યાંક આળી વિચાર કરવો હતો અને બીજા માસે ખાનગી વ્યક્તિ તરીકે દેશનો પ્રવાસ એકવો હતો.

કેંગ્રેસ સમિતી સમક્ષ જાણકુ કરતા એમને કહ્યું કે હિંદુત્વને ફરી પૂર્નજીવીત કરવું એ ભયંકર છે. હિંદુ બહુમતી સત્તા પાંચે નથી જતી. આથી હિંદુત્વની જાવના ફરી પૂર્નજીવીત થઈ રહી છે અને તે ખુબ ભયંકર છે.

જે રીતે હાલુમતીઓ તરફ વર્તાવ રખાય છે તેનો પણ તેઓએ વિરોધ કર્યો હતો. ખાસ કરીને સુરક્ષીમ, ખિસ્તી અને હરીજનો તરફ તેમજ ખીલ હાલુમતીઓ તરફ આપણું વર્તન સફ નથી એમ વધુમાં તેઓએ જણાવ્યું હતું.

નહેરૂએ વધુમાં કહ્યું કે "આથી હાલુમતીનો નાશ થશે. અને તેમ થતું બદલાવવું એ કેંગ્રેસ સભ્યોની ફરજ છે.

તેમજ હાલુમતીને ન્યાય પૂર્વક વર્તાવ મળવો જોઈએ. નહીં તો આ ક્રાંતી દેશને વિનાશને પથે લઈ જશે.

નહેરૂએ કેટલાક કેંગ્રેસ સભ્ય ની સત્તા નિષ્કાપર શંકા દર્શાવી હતી. અને તેઓ કુમાજવાદ નથી રવીકારવા માગતા એવો વહેમ દર્શાવ્યો હતો. કેંગ્રેસ સમાજવાદ તરફ હંમેશા હજીવી રહી છે. અને છતાં પોતાના અનુભવો પરથી તે નીતિ ફરવતી રહી છે. એમ તેઓએ જણાવ્યું હતું. હું ઈંગ્લેન્ડ' છ' કે મોટા પ્રમાણ માં ઉલોગેની સ્થાપના કરાય અને જ્યાં પર સરકારી અંદાશ રહે.

વધુમાં તેઓએ કહ્યું કે, સત્તા નીતિના બળથી કાઢે કે જમણા પક્ષ પક્ષ કરવાનો તેઓ પીકકારે

છે પણ તે તેઓને તેમ કરવું જ પડે તો વમદ ન હોવા છતાં તેઓ કામે પક્ષ કરવા તઈવાર થશે.

હિંદુ પોતાના જાતબેદને નહીં સુલે અને તેઓ બીજાને અજાણી પોતાની ઉનતી કરવાનું નહીં છોડે તો સ્વરાજ્ય ફરી હીમત નથી. એ આપણે હાલુમતી કોમને ન્યાય અને સારી વર્તણુક નહીં બતાવીએ તો કેંગ્રેસ સદંતર પાછળ પડી જશે અને પછી એ સ્થિતિ ઘણી દુખ કર બનશે. મારાસભામાં ઉડું અને હીંદી ભાષા વિશે અગ્રી આવી રહી હતી ત્યારે પંડીતલ પોતાનું આ દુઃખ કાલવતાં હતાં. હિંદુ સભ્યો ઉડું ભાષાને સદંતર

ઈન્ડોનઝેશીયામાં બળવો

સુમાત્રા અને મેથ' સીલીબીસ માં ઈન્ડોનઝેશીયન બંકે જોડોને સાથ આપવા માટે ૩૦ ઈન્ડોનઝેશીયનોની તા. ૧૪-૫-૫૮ના ભેકરાટ ખાતે મરપકક કરવામાં આવી છે. બીબઓને પણ પકડી સવાસો પ્રહવામાં આવ્યા હતાં અને અંતમાં તેમને સુકત કરવામાં આવ્યા હતાં. જેઓને પકડયા છે તેઓ ઘણું અગત્યનું સ્થાન ધરાવનારા છે છતાં તેઓની નામાવલી જાહેર નથી કરવામાં આવી

આ પરીસ્થિતીને પરીણામે ચીનના લોકો એક મહીનના શરે-રાશ આવ લાખ પાઉન્ડને લેએ અંદર બેર પોતાનું નાણું ઉપાડી લે છે. અને હોમ કોંગ ચીકચી કે છે.

આચાર્ય બાલુસાળીજીના ઉપવાસ

તા. ૧૨મીના આચાર્ય ઉપવાસના ઉપવાસમાં અવેશ્યા છે તેઓએ ૩૨ પાઉન્ડ વજન ગુમાવ્યું છે. અને તેઓ ને ગામડામાંથી નાગપૂર રહેરમાં હાલવી કારમારની જફર પડે તો આપવા લાવવામાં આવ્યા છે. નાગપૂરમાં પ્રેક્ષના પ્રતિનીધી એને સુલાકાત આપતા આચાર્ય બાલુસાળીજીને જણાવ્યું કે; "મારા ઉપવાસ અલુ શરોન

અખતશના વિરોધમાં નથી પણ માનવજાતને વિનાશમાંથી ઉગારવા પ્રાર્થના રૂપે છે. આ નથી હકથોગ અને નથી જાણ પણ તપ કરવાની કે પ્રાર્થનાની એક રીત છે. પ્રાર્થના કરતા પહેલા પશ્ચિમ થવા ઉપવાસો કરવા જફરી છે." આ ઉપવાસો હરમાન તેઓએ ફક્ત પાછી લીધુ છે. શ્રી. બાલુસાળીજી જૈન પંથી છે.

માલુસાઈની સ્થાપના કરે

બાળા અને તરવણીની ભાષામાં કહીએ તો આપણે માધ્યની સાથનસમ અમવાનને બૂલ્યા છીએ, પ્રકૃતિના જ્ઞાનમાં આપણને જોષ એકા છીએ. આધુનિક સામારજ્ય ભાવમાં કહીએ તો આપણે મહત્ત ના અને વેભવના મોદમાં માલુસાઈને ઉઠાતા આવ્યા છીએ. જેને મારે મહેલ આપવાનો તે પોતે મરવા પડ્યા છે, છતાં તેની શુભુશ કરવાની આપણને નવરાસ નથી. પહેલા મહેલ બાંધી લેવા દે, તેમાં એક હરિપતાવને. એરકો પણ રાખીય, પછી તેમાં આપણે એનો હવાલ કરયુ એવી આપણી અલુતરી છે. એ મરે તો એના દીકરાનો હવાલ કરીયુ, અને એને દીકરા નહીં હેપ તો કાપ ધીલ માલને લાનીને રાખીયુ એ આપણે ન્યાય છે. "અધીરી નવરીન. મકે રાજાને ન્યાય એવી વધારે કોપર નહેતો. હવડું, એને મુળી સમજને મુળી લેઈ કરી હતી, આપણે કદ, મ મહેલ સમજને કતબખાનું ઉણું કરીએ છીએ.

તાત્પર્ય કે જે મોદમાં મોટી કલિ કરવાની છે તે આપણે જડ નહોતલાવી કરતાં માલુસાઈને સુધીય વધારે આદર આપતાં રીખવાની છે. એને અભાવે માર્ પલ પ્રારવનું રાજતત કે અર્થવાદ કે મર્મ અનુપ ને સુખસાતિ આપવી નહીં.

—ચિંતેશ્વરલાલ મ. મવારવાળા.

"ઇન્ડિયન ઓપિનિયન"

શુક્રવાર તા. ૨૭ મે, ૧૯૫૮.

એ. એન. સી. વિશે સત્ય

આ દેશન નેશનલ ડેવિસના એક સભ્ય મી. યુટીનીએ વિટવોટસ્ટેન્ડના વિધાનસભ્યોની એક સભામાં જણાવ્યું હતું કે ડેવિસના સભ્યો આજ સાંજ અને પાંચ સાંજ વચ્ચે છે. આ સમાચાર બેકાનીસબર્ગના છાપામાં બહેર સમા હતા. આ હવાફા જે સત્ય કોય તો અત્યેક બહુકારને એમ લાગશે કે મી. યુટીનીન શું યોદ્ધે છે તે તેઓને જ કહાવ્ય બહાર નહીં કોય.

કેડા વખત પર ચુટ્ટી વખતે જે હકતાઓની આગવજ ડેવિસે ઉપાડી હતી ત્યારે પણ આનીજ વાદવાત વાતો કરવામાં આવતી હતી, હકતાજ પાઠવામાં આવી અને જે લોકોએ તેને સાથ આપ્યો હતો તેની સંખ્યા કમલ કરતા પણ વધુ ડેવિસે બહેર કરી હતી.

આ ડેવિસની રીત ડેવિસને સાબકાથી મળી કરતા કાનીકારક થશે એવો અમને લાગ છે. એ. એન. સી. કહે છે એટલા સ્વયં કોલ અને તેટલીજ બળવાન તે સંસ્થા કોલ તો શા માટે તે સભ્યો તેમના નેતાઓની કાકસને માન આપી હકતાજ પર ન હતા? તેને ડેવિસના આટલા બધા અનુયાયી કોલ તો શા માટે એક દવસન જેવા અગત્યના કચળે સુખ્ય જોડીસરો શિવાય મહાવનું પડે છે? ડેવિસ તરફથી આનું કારણ અર્થાત્ક રથીતી હોવાનું બહેર થયું છે, મી. યુટીનીની એમ બીજા પણ ડેવિસના સભ્યો ડેવિસના કાર્યો અને તેની ચળવળ વિશે એવા અસહ્ય, દેવાલો બહાર પાડે છે કે જનતાં તેને સત્ય નથી માની શકતી. એ યુટીનીને પોતાના એ.તાઓને એમ કહ્યું હોત કે, ડેવિસને પીઠવળ નેધએ એટલું નથી તો તેમ કહી તે ડેવિસને લાલ કરાવી શકત. તેઓ સત્ય કહીએ તો જણાવી લોકો ને મદદ કરવા અપીલ કરી શકત. અથવા એવોએ આક્રોહ બહેર કરવાની નાણુરી બતાવી શકત. એમ પણ કહી શકત કે સંખ્યા બળ એવું કોય, એ એમ પુરવાર નથી કરવું કે આ દેશ કે જેમાં પોલીસ શાજ છે તેમાં ડેવિસની અલુતરી નથી હતી. તેમનું ખફ બળ અમને જે સુખ્ય મુદ્દાઓમાં સમાયેલું દેખાય છે. એક એ કે તે ૪૫ વર્ષ થવા છતાં નાખવાના સતત પ્રયત્નો થતા રહ્યા હોવા છતાં પોતાના આક્રોશ પર તે અડગપણે ઉભી છે અને બીજા આપણા દેશમાં અને આપણા દેશની બહાર એ શું કરે છે એના પર એની ધમાતી રચાઇ છે.

મી. યુટીનીએ એ બતાવવાની જરૂર હતી કે. તેઓએ આ દેશમાં ન્યાય મેળવવા જે ચળવળ ઉભી કરી છે તેનો મ.પ કાઢવા જે હકતાજની કાકસ કરી હતી તેનું શું સાચું માપ નીકળ્યું છે. બીજા એ પણ તેઓ કહી શકતા હતાં કે ડેવિસે આઝાદીની ચળવળ શરૂ કરી તેને પરીણામે મોસઓમાં બાબલા પડ્યા છે અને એ બાબલાને પરીણામે લીબરલ પક્ષ હસ્તીમાં આવ્યો છે. એલેક્ઝાન્ડર ટાઉનરીય બજા બાબકોટને કાબલો દાંડી ડેવિસનું બળ બતાવી શક્યા હોત. કુનીયાને ઇલાયદાપણા સાથે કેવી રીતે તેઓ બચુલ કરી શક્યા છે એ પણ એક ડેવિસની સફળતા તેઓ બતાવી શક્યા હોત. ડેવિસે કેટલી સુધીબતોનો સામનો કર્યો છે તેની સત્ય ઘટના એ જણાવી હોત તો તે લોકોની સાથ ના બચુલ કરવા મદદ રૂપ થાત.

માટે જે કહેવા છાજીએ છીએ તે એ કે, ડેવિસ પાસે એટલી બધી સત્ય ઘટનાઓ લોકોને બતાવવા માટે પુષ્ટી હોવા છતાં તેને

અસત્ય અથવા અર્ધ સત્ય વાતો કહી પોતાને ઉચ્ચે લાવવાનો એટો પ્રયત્ન કરવાની કદી જરૂર નથી એતા. નથી. આથી અમે છાજીએ છીએ કે, ડેવિસે પોતાના રાજકીય માર્ગમાં આવતી બધી અઘરોનો એ સામનો કરવો કોય તો તેનું ઘડતલ સુખ અબચુલ રીતે કરવું એમ એ અને મી. યુટીની જેવી નબળાઈએને અંબેરી નાખવી એમ.

સ મા ચા ર સં ગ્ર હ

યુનીયનનું અવનવું

—લોકાનીસબર્ગ નજીકની રાજકીય માન્યતાથી ૧૭મી મેએ ૧૫ હજાર પાઠનું એનું ચોરાઈ જવાથી કહાય તે કુર પૂર્વની રાજાએ તરફાનું કોય એવા સમી પોલીસે મંદરો અને કોરોડોપરથી વિરેલ બતાવવાના પર અપતી દેખરેખ રાખવા પ્રયત્ન કર્યો છે.

—“યુનિયન સીક્રમ”-ઇસ્ટલંડના મી. એલેક્ઝાન્ડર કુની નાખના એક ઇમેલ-કોપીને આર પાસની મહેનત અને ૧૪ પાઠના અર્થે પોતાની એટરના મરાજનું પારણું ફેડવો કહેવા વડે પોતાની એટરમાં અડધો માર્ગ કુરથી પણ એક બહુન રખાવતાં જ નહીં અને ઉપડી ભય એવી કરાવત કરી છે મરાજ અને વરમાં પણ એક બહુન એ કામ કરે છે.

—લોકાનીસબર્ગના સેક્રાટરીનના મોફસમાં પોતાની પાલીડીના વરમાં રહેતા મી. એન રીચર્ડ રાથેએને જુવ એડીયાની રૂમ અન્યથ બસી જવાની નેટીવ સેલસ્ટેન્ટ મોડે કરવા કુચ સાથે એમની રોડે આપેલા બાબેન્ટ વિશ્વ મોડે પ્રુત: પ્રિશીયાની જુમીય ફોર્મમાં અપોલ કરી તેને ૧૧મી મેએ જરડીસ મી. રમરે રા કરી છે.

—જુનની ૧-થી ૧૨ તારીખે દરમાન લોકાનીસબર્ગના “એક દેશ”ની મળનારી નેશનલ ડેવિસમાં એ સંસ્થા એ રાજકીય અસર માટે અભાવતી ચળવળને આશુ રાખવી કે વિભેરી નાખવી તેનો નિર્ણય થશે.

—દક્ષિણ આફ્રિકાની “એપ રાજીટ” સંસ્થાના ૧૬૫૪થી પ્રમુખ તરીકે એના આપવાર મી. અનેરક પર્સી રાથેએ નિવૃત્ત થતાં કહ્યું હતું કે દક્ષિણ આફ્રિકામાં અમે તે રાજકીય વંદેશ બાંધે અવર કોઈ પણ બાબત કમલ અને તે પણ “એપ રાજીટ” સંસ્થા પૂર્વની એમ દેશને એના આપતી રહેશે. નવા પ્રમુખ તરીકે એક કનલ એ. એમ. એલ-સન ચુ રાપા છે.

—કાટ પ્રમીડના થતા કુચવાની અકાસપીના કરવા કારેલા અજાતરો માટે પ્રિરેકર રમીએ મળુબની સામપી રેલી ને અને ઇસ્ટલંડના એક કુચ મને મહિને પ્રમુખ બતાવી હતી

કપણ બીજા એક ૧૬ વર્ષના મી. ઇ. એમ. નેલ ને આ. આ. રાથેમાં રુઆલ તરીકે કામ કરે છે તેણે તથા બીજા ૨૦ વર્ષની વયના મી-સ-ટ ડી એ-એ પોતાનો ઉપવેશ કરવાની પ્રયત્ન બતાવી છે.

—પારસી એક વચ્ચન મનાવનારી પેટી કુંઝ વખતમાં પેટીબની એમ વાપન પણ ડેકમાં પંપથી બરીને કાલ મોડલે, કાલ વાપન મિઠાલ કરનારો દેશ કોવા છતાં એ વર્ષથી પ્રતિકુલ રુપે ઘણે પોતાની અગ્રીમાલ માટે હવે વાપન આપાત કરવો પડે છે.

—યુનીયન અને એલેક્ઝાન્ડર ડેવિસ (રમાન્ડા કુન્ડી સચિત)ના સહેરીએને એલેક્ઝાન્ડર ડેવિસમાં ફી પીડાવી વજ મહિના સુધી અન્યથ કરવાના યુનીયન અને એલેક્ઝાન્ડરની સરકારે કરાર કર્યો છે ને રટથી મેથી અમલમાં આવશે.

—લોકાનીસબર્ગની એક ઇ-સુરન્થ પેટીએ એના અમલ પર પ્રિશીયાથી વેલકમ બતાવી નીલ હજાર પાઠના ચોરાઈ અથવા તે અર્થે ને કોઈ બાબતો આપશે તેને એ હજાર પાઠનું ધનામ બહેર કહ્યું છે.

—એડોલ્ફ અમેરીકન કોપેરેશનનું કુચ ૧૪ મેએ ન્યુડમાં અજાતનું છે કે એડોલ્ફ કી રોડમાં ૧૬૫૧ના એકોપ્સમાં એનાની પહેલી બમરી મહાર પડી ત્યારે વેલકમ કાઉનની વચતી કાલ હજારની હતી કમણા મેલીલ હજાર ની છે. વેલકમની આજુબાંધી ૧૬૫૮ ના પહેલા વજ માસમાં ૧૨૨,૮૦,૦૦૦ પાઠની કીમતનું ૬,૮૮,૨૦૦ બોલ રેનું કાઢ્યું હતું.

—લોકાનીસબર્ગના ૩૪ વર્ષની વયના મી. કી વેડે ૧૭મી મેએ ઇસ્ટલંડ ની બોલો રીવર મ.ઉ.મ.માં પેલેલ મનાવેલી રમીસ એટરથી કહાકાનો ૧૦૦ માસલ ૪૬ પોર્ટલની રમીસ કરી સાક્રમ આફ્રિકા માટે પાજીની રમીસને રોકાઈ રમે છે.

—અર્ધ પ્રમલ રા. એ. ને. આર. ફનરીને ૧૪મી મેએ બહાર પાડ્યું છે કે યુનીયનના વિરેલ બજા આવવા પ્રવાસીએને વિરેલમાં અગ્રીમાલે એ માસ પાપરથી મોટર ફી કાપવા દેવાતી તેમાં સરકારને પ્રચ્છાન થઈ જવાનું છે નેપી હવે ૭ માસના અયનો વખત રાખશે છે.

રાજનીતીથી લોકનીતી તરફ ગમન

(ધીરેન્દ્ર સુબ્રમણ્યમ)

(ગાંધીયી આશ્રુ)

પહેલા કદી અમે છું તેમ માનવ પોતાનો જાતીય વિકાસ સાધી શકતા નથી. આમજી વધવાની અભિલાષા એવો આપણે કે જેમ જેમ જાતીય વિકાસ વધે છે તેમ તેમ જીવે આધુનિક સ્થિતિથી વિદ્યુતીનું રાખવું કરવાની સંકલ્પમાં બેસી જાય છે. આજ કારણે જોને રાજ્ય તંત્રને રાજ્યને મોક્ષતા આપવાની શિખર હરી, પણ આધુનિક વિકાસને પણ સીમા નથી. તે નિરંતર આમજી વધવાનું કરે છે. પહેલા માનવને થયું કે રાજ્ય દંડ એ માનવ સંસ્કૃતિનું અપમાન છે. આને કહે કોઈ પણ જાતની દંડ સત્તા એ પણ તેને માનવનું અપમાન સામે છે. આને માનવ એમ કહેવાની શિખર હરી છે કે જે વિકાસના માધ્યમ વિતિ અસર કરતા કેમ તે સમાજની અંદર કમીક સંસ્કૃતિ અને અંદરમાં રાજ્યના અમલ દોષી એકમે, મનુષ્ય માનવ છે પણ નથી. એને સીધો રાજ્યના દંડ સંસ્કૃતિની ભર નથી. આ વિચાર, આજની વિકસિત સંસ્કૃતિ, શુદ્ધી તથા વિદ્યાના કુળને માનવ અનુભવ કરી રહ્યો છે. આજ કારણે માનવની દંડ સંસ્કૃતિમાં આરંભ વિચલિત થઈ છે. અને એજ આજના અધીક મહાત્મા આંધીજી એવા પ્રભાવીત પ્રકારને ભવ્ય થયે.

આંધીજીએ કમળના બંને વિભાગોને એવા, એમને ભેળું કે, માનવ પોતાના વિકાસ માટે સમાજની વિદ્યુતી જોને અંદરમાં રાખી સાંતી કામ રાખવાના કોઈપણ દંડ સંસ્કૃતિને વિચલ પ્રયોગો કરતા રહ્યો છે તે વિચલ ભવ્ય છે. એટલું જ નહીં પણ તે એટલે પરીણામે માનવ તેની નીચે અસહ્ય રહ્યો છે. આ દારા તેની અંદરથી સ્વતંત્રતા નહીં મળી રહી છે, એટલું જ નહીં પણ તે વિદ્યુતીના સમતના પ્રતિષેધને પરીણામે કોઈનાને ને અંદર નિર્મોજી થઈ રહ્યા છે એના કારણે સમગ્ર વિષ એક સમકતા બનાવવા કુળના કુળપર આવી કિલ છે. આ કારણે જ એમને સમાજને, કિંદાથી વિરુદ્ધ થઈ અને એકાગ્ર તંત્રની રચના કરવા તબક્કા મળતી કામ કરી હતી. તેઓએ એ પણ ભેળું કે માનવની પ્રતિ નિરંતર વિકાસ તરફ ચલી કરી રહી છે અને તેથી તે સંસ્કૃતિના વિકાસની એટલા પરવારે રહે છે, અને તેથી આને તે એવી રીતે છે કે તે રાજ્ય કરી રહે છે કે,

કે સંસ્કૃતિના ઉચ્ચ સ્થિતિ પર છું આથી આજના માનવને સ્વયં માનવ કદી થાય.

આ માત્રો પુરાનો એ છે કે કારણે પણ સ્વયંતા વિદ્યુત સમાજના કામ કાર્ય કરવામાં આવે છે ત્યારે સ્વયં સંસ્કૃતિ જોને રાજ્ય છે. અને કારણે માનવ દંડ સંસ્કૃતિને આજે તે છે ત્યારે તે પોતાને સ્વયં નથી મળતી કામ. આજ કારણે આંધીજી સમાજને ફક્ત આંધીજી સ્વાયં માનવ નહીં પરંતુ નૈતિક સ્વાયં માનવ તરફ પણ આજે વધવા કહ્યું. આ નૈતિક સ્વાયં માનવને વિદ્યાના આને લોકનીતિ કહે છે.

રપટ છે કે લોકનીતિમાં રાજ્ય સંસ્કૃતિ નહીં રહે. એ કોઈ કે રમકે કેનીક સંસ્કૃતિના વધારાની આવ-સ્વયંતા ભવ્ય તો એની અવસ્થાપણ લોકનીતિ નિર્મળમાં થયે. એટલે કે કેનીક અવસ્થા કોઈ જાતની નીતિ કામ માટે નહીં પણ જાતના દારા નિર્મળ થયેથી નીતિનું પાલન કરવા માટે કહે. આ પ્રકારની લોકનીતિમાં નિર્મળ અવસ્થાનો કામ નહીં રહે. કારણે આજ સમાજમાં માનવ ઉપર માનવનું સાક્ષર નથી થઈ સકત કહે પ્રથમ એ છે કે, અને તેથી અવસ્થા કરીએ તે પણ તેને અસહ્ય માનવી ની ભર રહેતો જ. આ પી કોઈક ને કુટુમ્બમાં આજે અને પીલ કેટલાક તેમની સાથે કોમીય પણ થયે. તે પછી સત્તાનું નિરાકર થઈ થયું? આ માટે અવસ્થા જોને સાક્ષરને ફરક સમજા એવે - ભરી છે. ને અવસ્થા માનવની કુળાધી સ્વાયંતા કામ તેને "અવસ્થા" કહેવાય અને કુળાધી વિદ્યુત તેના પર કેડા એકાગ્ર તેને "સાક્ષર" કહેવાય. પુરાન કામમાં અવસ્થાની કુળાધી નિર્મળપર સાક્ષરમાં આવતી હતી. પણ આને અવસ્થાની કુળાધી અવસ્થા સત્તામાં આવે છે. આટલો ફરક થયો છે, અને એક રીતે સાક્ષર ન છે. લોકનીતિમાં અવસ્થા નિર્મળ-અવસ્થાનો કામ નહીં અવસ્થા સર્જ સર્જને નિર્મળ કરવામાં આવે, ત્યારે ને કોઈ અવસ્થા અવસ્થા નીતિ કહે તે કોઈ પર સાક્ષરમાં નહીં આવેથી કોઈ. એ "સાક્ષર કુલ" અવસ્થા કહે.

આજના કુળની અમાજી સમસ્થા લોકનીતિની સમસ્થા છે કારણ કે, એ આજની એનિદાસીક અવસ્થા છે. લોકનીતિને અવસ્થાના વધાર

આજનો માનવ રાજનીતિને જ વધારી રહે જો તે કારણે ને વિષદા આવે, તેને ફર કરવા કામ દારા પ્રભાવ થઈ કરે તે તેવાથી ફક્ત માનવની ઉચ્ચતા જ અંદર નહીં ભવ્ય પણ તે દારા ને કોઈક અંદર તેના અંતિમ માં તે અવસ્થા થઈ જાય. આજ કારણે જો આને કોઈમાં વિદ્યાના પ્રભાવ સાક્ષર પર પણ કાર કુલ છે અને આજનાને રાજ્યનીતિ કરવા કહે છે, અને તે આજનાને રાજ્ય માટે

એક સાતી સેના તબક્કા રહે છે. રાજ્યના રાજ્યના જન-સ્વયંતાને માટે પુરુષ નથી, કારણ તે વડે રાજનીતિનું જ અંત ન થાય છે, લોકનીતિનું નહીં. આજ રાજ્યના પણ કુલનીતિ સમાજ ના આજ પર જ વિદ્યાના થઈ કહે

આ માટે અવસ્થા કુલનીતિના જામ ના વિદ્યાના રાજી રહ્યા છે. કુલના વડે અને સમાજનામાં ફરક છે કુલનામાં આવતા છે. સમાજનામાં કારણે કુલ છે. સમાજની નીતિનું રાજ્ય કરવા જેવ તો તે દંડ નીતિથી અવસ્થા સારનીતિ નીતિથી. એ અવસ્થા સંસ્કૃતિની સ્થિતિ કરીએ તો, દંડ નીતિ આપો આપ નાક પામશે

સકુર્ણ

હોઠીઓ પર અટકાયત

કેનિદાસીક પાશ્વના પાશ્વના સ્વયં મા. આજનાને વિદ્યાના પાશ્વના ભવ્યનું કુલ કે કોઈ અને પાશ્વનામાં ને એટલા પ્રભાવ માં વસાકેતીમાં જોડનામાં સાક્ષર થાય છે તે પર કરે અંદર પ્રભાવે એકમે, તેમજ પાશ્વનાના કુલને ઉપરના એકમે વિદ્યાના મદરથી નહીં રહે છે. મા. કેનિદાસીક એવો જામનેશ્વરના માંની છે તેઓએ ભવ્યનું કુલ કે કોઈ અને પાશ્વનાના સરકાર આની ઉપર અંદરનું વિદ્યાની રહી છે, અને આને ને કુલ એ તેની પ્રભાવ બહાર નહીં રહી છે તેના કોઈ વિદ્યાર કરી રહી છે.

મા. આજનાને કુલ કે આ વિદ્યા તારાસીક પ્રભાવ કરવા એકમે કાલેજ વિદ્યાના સાક્ષર ૨૦૦૦ નામ રીકા એટલેથીવા અવા. અને તેઓની અમા પાશ્વનાનીએ લોધી છે અને રાજ્ય કામમાં તે એકમે વિદ્યાના થાય છે-કામ વધાર

તેઓ, રહે છે કે એ. કનિદાસી. કેનિદાસી રહે છે.

કેનિદાસી આજના ભવ્યમાં કુલ કે, અમે તે જોડનાના સરકાર આજનાના આજનીતિને અંદર નથી કામ કરી કરીએ તેને નહીં થયું કે તેની સામે થયું એ એક નાજુડી કામું વર્તન થયે. અને પાશ્વનાના તથા કોઈની સરકાર મળે અંદરનામાં ગામ પોના તરફની સેના કુલ છે. અને તે રીતે એક કાલેજના કોલ થઈ એની આજના આપણે રાખીએ

એક કોઈપરમાં નજી (સાક્ષર ૦૦૦૦ સાક્ષર) એ સાથે એક કોઈક કામ આપવામાં આવશે. તેને લીધે તમે નજી જુદી જુદી સાક્ષર કરી કરીએ. આને પોશ્વના સાથે કામ રહે. અંતરો.

MAARMANS PTY LTD.
Box 28, Phone 128.
Bris Transvaal.

શું તમારી આવી ખોવાય છે?

એમા શું

જરાપણ મુઝારો નહીં

તમે ખોવાય તે પહેલાં ખીજ આવી ખનાવવા

દી કાલ

કેનિદાસી ૨૩-૧૪૪૪ — ૧૮ કનિદાસી કનિદાસી, કોનિદાસી.

ને મળે અવસ્થા રોન કરે. તે તમારી આવીએ કુપરનીટ બનાવી આપશે. આથી તમારી બધી ચીજોને અંત આવશે. મદાર મામના કોનિદાસી પર પાલન અપારો.

આવીએ! આવીએ!! આવીએ!!!

એટલે કાર, કામ, નાઈક ભેગ, રીમ કોઈક વિદ્યા બધી જાતની અને કરીએ છીએ. એકવાર અમારો છુટે. તમા તાજા એવા એકમે તેવા મળશે.

સુખ પાછળની આંધળી દોટ

ડૉ. રાજેન્દ્ર પ્રસાદ

આ પછી કેશ આઝાદ થયો છે. હવે સુધરવાનું કે બગડવાનું બને તેના હાથમાં છે. આપણી નજર સામે બીજા રંગો છે—આસ કરીને યુરોપ અને અમેરીકા. આપણે ખાનીએ હીએ કે ત્યાંનાં લોકો બહુ સુખી છે; કારણ કે તેમની આવક આપણા દેશના લોકોની આવક કરતાં ઘણી વધારે છે. તેમની પાસે સુખી જીવનનાં બધાં સાધનો ઘણાં છે અને એવાં સાધનો પ્રાપ્ત કરવાની શક્તિ તેઓ દેશ વધારતાં બળ છે. એ જોઈને આપણે થોડાંમાં થીએ હીએ અને આપણને થાય છે કે સુ કરી આ તો આપણે દેશ પણ એ રીતની હરોળમાં આવે, એ માટે આપણે પ્રયત્ન પણ કરી રહ્યા હીએ.

‘જુખા પેરે બહિત ન થાય’ એ વાત કામી છે. મહાત્માજી કહેતા હતા કે જેની પાસે આપણું બધું નથી તેની આવક થોડા થોડા સિદ્ધિતિ મુશ્કેલી ક’ઈ અર્થ નથી. જુખાને મહાત્માજી દેશીના કપડા આવે, એટલે દેશને જીવાડવાને કસોટી. સાધનો આવરણ છે. પણ તેની અર્થાત્ કોઈ જોઈએ. અર્થાત્ કોઈને આપણે આવરણતાથી ભવિષ્ય સાધનોની બોલમાં થીએ હીએ, ત્યારે ઉદ્ધેષ કોઈને સાધનોનાં સુખોષ બની જાય છે હીએ.

કુનીયાની આજની કમલ રચનામાં ત્યાગની બાવના રહી નથી અને મોખ ને જ મોખ માનવામાં આવે છે. આપણે એ તરફ જોઈએ જોઈએ. આંધીજી પેતાનાં મરે, દેશ આ સાચીં બાવના જાગત કરવાનો પ્રયત્ન કયો કરે. પણ આજે આપણે બીજા દેશ પાસે છે તેવાં સુખી જીવનનાં બધાં સાધનો પર અધિકાર મળવાનાં વિચારમાં અને રહીએ હીએ... દેશ જીવ પેતાનાં સુખ માટે સુધારે એકદમ કરવામાં રોકાવે છે, અને એ સાધનો આજે કરવાની એવા પ્રયત્નની બીજાએ પર ટી અજર

થી તેની એ પરવા કરતો નથી નાં સાધનો મેળવી છે. કયાંક બગડેલ, કમલ, દેશ અથવા રાજ અજરો દેશ નમળા દેશ પર જતા પેતાનાં સુખને માટે બીજાનાં સુખદુઃખની પરવા કયો સિવાય, મરે તે રીતે બાંધ-કરવાથી, કાળાં જાતર કરીને, બીજાએ સતાવીને અને તેમનું શોષણ કરીને, કે પછી સંધેસાધી છૂટ કે ચોરી કરીને સુધા-પેતાનાં સુખ માટે નાં સાધનો મેળવી છે. કયાંક બગડેલ, કમલ, દેશ અથવા રાજ અજરો દેશ નમળા દેશ પર જતા પેતાનાં સુખને માટે બીજાનાં સુખદુઃખની પરવા કયો સિવાય, મરે તે રીતે બાંધ-કરવાથી, કાળાં જાતર કરીને, બીજાએ સતાવીને અને તેમનું શોષણ કરીને, કે પછી સંધેસાધી છૂટ કે ચોરી કરીને સુધા-પેતાનાં સુખ માટે નાં સાધનો મેળવી છે.

ગાંધીજીની રાજનીતી

ગાંધીજીની નેતાગીરી નીચે જે દીવસે રાષ્ટ્રીય અધિભૂત થઈ શકે તેનાં એક દીવસ અમારો નીચે છે. જરૂરનાં સુધી પેલીસ ખાતે પેતાનાં એક અજરને સુધા કમાચાર મેળવવા અધીજીની કારણમાં મે, કયે. અજર આરે દીવસમાં પચે. એ પેતાનાં સાચે પરીચય આપી છે એમ નહોતું અને છતાં અજરની આવીતી એને પૂરેપૂરી ભેગી કરવી હતી. આપણીનાં રસપેનકામાં સુધી જઈ મુશ્કેલી નહોતું. પણ ત્યાં પણ ગાંધીજી સાચે સીધા અજરમાં આવવાનું થાય એમ હતું. ‘જુક’ એ, એ જોઈને કમલાની દેશીસ કરવી એ નીચે કહ્યું. એનાથી એને બહારનો દેશ છોડે મળ જાય એમ હતું. એમ થાય તો એનાં કંઈ પરીણામ આવશે એનો વિચાર કરનાં જ તેનું દીવ ક’પી ક’કું. પેલીસવાળાએ જપર એ કયે કોઈ દેશી કપાટી (પી) જોતાં એને એને દીવ દીવ પરીચય કયો. જીવ વિચાર કયો બાદ નીચેપાવ બની તેણે એ મુશ્કેલીને, બહુ જ અજર અને છતાં સંધેસાધી વિચાર થોડી કાઢ્યો.

એક દીવસ ગાંધીજીની કારણમાં જીવ તેણે એમની સુધાકાત થાં. મુશ્કેલી જપર કયું મુશ્કેલીનાં કયે તેણે ગાંધીજીને પેતાનાં સાચે પરીચય આપે. એને પેતાની કામગીરી અજર પી ગાંધીજીને વિસ્તારથી જણાવ્યું. ગાંધીજીએ જીવ બાવનાં એની વાત સાંભળી અને તેને કમાલ આપી કે બીજા દેશની પેલી આવીતી મેળવવાને પ્રયત્ન કરવાને બાંધે તમે પેલાં સાચે મને જાણ કરજો. બીજાની પાસેથી મળેલી આવીતી મોટી દેવાને અજર છે. હું જાતી કાળજી અજર પૂરેપૂરાં કમાચાર વખતે આપવો રહીશ.”

ગાંધીજીની સુધા અજર એ અજર દેશ સાચે ગાંધીજીને મળવો અને તેમની પાસેથી એને દેશ એક દાઈપ કરે. કામલ જળી જયે. એમાં ગાંધીજીનાં દેશી કીમીર-જીવનની સર્વોત્તર આવીતી તો કોમ જ. પણ તે સાચે સાચે ગમેસનાં નેતાએ; સાચે વેમજી કરેલી બચોને કાર પણ કોમ, અજર આ અધી આવીતી મુખ્ને - કયેરીએ પકોચતી કરતો. આ રીતે તદ્દન કમાલ કમાચાર મળતા દીવકીવાળા આરે અજરનાં પા પડી નય. તરત જ તપાસ થઈ થઈ. એક અજર અજર દેશી દેશને પેલાં આવીતી પૂરી પાસાં અજર પાસે આપે અને તેને પૂછવાં કામ્યો કે “તમે આ બધા કમાચાર ટોની પાસેથી કેવી રીતે મેળવે છે?” આસરે અધી વાત સાંભળનાં કહી દીધી. અજર અજર તો જોઈ જ રહી! કામચારમાં આજ સુધી તેણે આવી વાત સાંભળી નહોતી અને છતાં એ એક કય કય હતું

ગાંધીજી આજા હતા! અજર મળું કયવળું અજર કોઈને ઉતરવો એ અધી વાતોને એમની રાજનીતીમાં મિલકત રવાન નહોતું. પેલીસ અજરને વેળ જાણવાં છતાં પણ વેમજી તેની મુશ્કેલી દુર કરવામાં તેને મદદ કરી.

કરવાની વાત નથી; પણ બાલ પચારે પર અધિકાર મેળવવાની વાત છે. પણ તે અધિકાર એક બાલ પચારે પર બીજા પચારે મારવો નહીં, પરંતુ આપણા અજર નિયમ મારવો મેળવવાનો છે.

સુખ

દેશીસમાં મળ મળેલી રીપુ સુધાકાત એ એક વંચા મિત્ર અજરને નામે મળ મળે. તેમને ત્યાં એક વાર કોઈક સાચે વાતચીત કરવા બાળા. નય દેશી મોટી વાર પછી કોઈને આજા થયા. પણ એક સાચે ત્યાં એકી જ રહો.

મોટી વાર પછી અજરને પેતાનાં કામ અજે બીજા મેળવવામાં મળે. એ વખતે કમલાનાં પેલાં સાચે એક બાવના પચેલું અજરને પેતાનાં મરિયાત પેતાની કામગીરીમાં કંતાઈ રીધે.

એ પછી અજરને પાછો ત્યાં જાતી મળે. એટલે પેલાં સાચે બધા કોઈક કામ્યો. એ વખતે એની કામગીરીનાં પરીણામમાં દેશી કમાચાર એ નાનાં પરીણામમાં અજર અજર કમાચાર દેશી. વાંચે એની મોટીપણ હતી.

અજરને પાછો એ તરફ મળ. તેણે એક ક’ એક પરીણામ એનાં મુશ્કેલી કયું નહોતું. એટલે તે કારણે અજર બધા કમાચાર મળ.

એ અજરમાં પેલાં સાચે મોટી પચાઈ બધાનાં અમે પરીણામ એક હતું ત્યાં પાછું મળવા કામ્યો. તે જ વખતે અજરને પ્રમ કામ્યોનાં વારણે થી અજર કામલ થતા હતા. તેણે આ જોયું. એટલે તે તરત જ પેલાં સાચે એમ કરતાં પચાઈ મળે.

ત્યાં તો અજરને અજરનાં મેળવવામાં મળે. એનાં કામ્યો કરીને પેતાનાં પ્રયત્ન અજર મેળવવાં હીધાં અને કયું: “એ સાચે અજરને મોટું છે એની અને અજર પડી મળ હતી. બધારે એની કામગીરીનાં પરીણામમાં દેશી અજર કયો, તે વખતે એ એનાં મો સાચે એક હતું.” ત્યારે તેનાં મો જપરનું મોટી મોટી કયો સાચે કયો મળ હતું! એ આપણે કરમતો મળે જરી મળે હતા! એટલી જળ એને મારે મળ છે. હવે તેની સાચે એક જળ પણ જળાં તો - વાદ રજાને. કોઈ મળ જ નથી, એમ વર્તે. પેતાનાં અજર કામની નામેથી સાચે આપણે અજર, એ જ અજરને તેને મોટામાં મોટી જળ મળેલી જળાં.

આપણા અંધાજીના મંદિરનો સરકારે લીધેલો કબજો

મુખ્ય સરકારે આપણા અંધાજી માતાના મંદિરનો કબજો લીધો છે. આ કબજે રીતાના નરેશ પાસેથી મળે છે. પાલકપુરાના મોળ અધી-કારી જી પ’ગાએ મંદિરને આજે લીધો ત્યારે રા. ૫૧૯,૦૦૦ રોકડા, એ કમલ તેમજ મોનાનાં દાંડીનાં અને રૂ મળ આવી હતી. આ ઉપરાંત ૪૫૦૦ રોકડો કાઢી બને ૫૫૦૦ મુશ્કેલી હતી. આ કમાચાર એક મળેલા, પાવર કમલ, આર મામ-કામી તેમની અજર આવક સાચે અજરને મળ્યાં છે. ઉપરાંત મંદિરના રૂ મળેલી પછી સરકારના મોટર જ-મ છે.

પંડીતજી અને અબુલકાલમ આઝાદ

આમારા મુસ્લીમ વાંચકે થી, હરમાઈલ મુસા મયાત (નાઈન ટાઈસવાલ) તરફથી પંડીત નહેરુને અને કેન્ડ, આઝાદને એક અંગ્રેજી રૂપે આ લેખ મળ્યો છે. અમે તેમની મુસ્લીમ ભાષામાં જ તે અમે આપીએ છીએ.—ત.તી.

પંડીતજી અમણીત રૂપાથી અને જુલાઈ ૧૯૫૪ માં પ્રથમ ફેબ્રુઆરી સાર નસીબ ચતા પાલોમેન્ટ હાઈકોર્ટની રીજીસ્ટ્રેશન ટક મળ્યો, આજ વેળા તે ન પંડીત નહેરુ ત્યાં હાજર હતા અને ન મી અબુલ કલામ આઝાદ, ત્યારે મેં બીજી સાર કરી, તે બીજી અમત છે "પાલોમેન્ટ હાઈકોર્ટ"માં આસ એ મે મહાન પ્રશ્નોની મુલાકાત માટે મયો. ત્યારે છે પ્રવેશ; તે મેં દીઠ, કે વડા પ્રધાન અને સામેલ મીલાના મેસી, કામમાં પરોવાઈલા હતા. હજારત રીપુસ હરમાઈ, મી. મહાની સાથેની તરફથી "પરવાનગી" પ્રાપ્ત થઈ હોઈ—મને ખુબ જ સારી મેંડે વડા પ્રધાન તથા મીલાના (૨.અ.) એ આવકાર આપ્યો. વધુ પ્રકાર પામ્યુ મારી હકલીની પકાર છે; પરંતુ હમમાં કે "એ મે મહાન ભારતની પ્રેમી નીકળી અને જાન મરુ કે, ખરેખર કહેવે ભારતનો જાનો, એના

એ; ભારતની મહાન એક સંસ્થા "જમી અબુલ કલામ એ દોઈ" મે, કે એના કાર્યકર્તાઓએ જાતજાતની તકલીફો મેડી; એકો એ મી; અને પોતાના દેશને આઝાદ કરીને જ રહ્યા. કોમેસ, ત્યારે અલીઓ જોડાયા; તે દીઠા થઈ; કે પોતે કોમેસને માટે મળ્યુ મશરુ' હુ. કારણ કે મારા હસ્તાદો પોતે પકકા કેસરી હત. કેમેસ, એક સંસ્થા છે. એને અબુલ મનાવાથી દરેક કોમ (પાસ કરી, મુસ્લીમ અને દોઈ) માટે લાભકારક છે. કોમેસી બનવાથી હમમાં ખુબ અને મર કોમનો ભેખાસ; આજ, ઉદ, વાતચીત એ ખતીવાર કરવાની છુટ છે "ધર્મ, આપસમાં મેર રાખવુ ન સીખવે છે ભારતી છાંચે હમો; ભારત વતન છે. હમાઈ" એક દેશ ત્યારે જ આઝાદ થઈ શકે છે; ત્યારે ત્યાની છુટી છુટી પ્રજા મા "સંપ" કે છે. સંપ ત્યાં જ નહીં ભારતમાં રહેતા મુસ્લીમો, હીંદીઓ, શીખો; વગેરે સર્વ એ શાંતથી રહી, દેશને આઝાદ બનાવવા માટે જોમ દેવા આવુર રહેવુ જાણે. ભારતી

ઉલખાઓ, પાસ નથી, નાશન નથી કે કમલવા વિનાજ કોમેસમાં જાખસ થઈ જાણ, વડા વગીર, મી નહેરુ દરથી દેશની આખાટી માટે કોમક, શાંતિના મુજબ કરશે, અને પ્રજા એકર મે દેશની હિમતી માટે એ જ દેશી તોજા એ વતનની ખરી સેવા મળશે. હરમાઈ હમનું કિશ્વ છે, કે "વતન મોહમત રાખવી, હમ નહું એક નિશાન છે." છામાલ (૨. અ.) હરમાઈ હમનું: "જમતથી સાર, ભારત છે હમાઈ, હમો ખુબજામ છીએ, ભારત છે મગીઓ હમાઈ." વતનથી મોહમત. કાઈક વતનની પ્રગતી કરવા અમે જોમ દેવતી જ કરાઈ છે. હમર, મીલાના આઝાદને જિવ્ય જગમગ રથાન અમે અને વડા પ્રધાનની હિમતમાં વધુ પ્રગતી કરે. —(આમીન).

—૨.વરચાનના વિખ્યાત નિદાન ની ખખ્ખાવરમજ મોટમર નામના યોગીએ વડા પ્રધાન થી નહેરુને એક ૧૪ લખી યોગાવધના પ્રમાણથી વધો કરાવવા માટે તક આપવાની માનણી કરી છે.

શ્રીમતી તહેમી સોરાબજી રસ્તમજી

જણાવતા આનંદ થાય છે કે તેઓ

નેશનલ મ્યુચ્યુઅલ લાઈફ એસોસીએશન ઓફ ઓસ્ટ્રેલિયેશીયા લીમીટેડ

સ્થાપના ૧૮૬૬ 1 વક્ટોરીયા ઓસ્ટ્રેલિયા

— ના —

પ્રતિનીધી નિમાયા છે

નેશનલ મ્યુચ્યુઅલનો જીન્ડીનો વિશે એ ખરી બાંધધરી છે.

વધુ વિગત માટે લખો યા મળો :

૧૦૬ મેન્સરીલ્ડ રોડ, — હરખન.

બોક્સ ૪૭૬,
ટેલીગ્રામ—કેબલ "સોરાબજી"

ટેલીફોન : ૪૭૮૮૮
૪૭૪૫૩

લગન પ્રસંગો માટે

અમને મળો.

સુશી જમણના જામે સ્પેસીયલ છીએ.

શ્રી કેપીટનની અંગત રેમરેન્સ નીચે ઘુનીયનના અને રેડેસીયાના કોઈ પણ જામમાં તમારે સુકમિ આવી રહેાઈ કરનાનો જામે કન્ડાકક લઈશું.

કેપીટનસ બાલકની હોટેલ

(શ્રી કેપ્ટન મીઠાઈ હાઉસ)

શ્રી અને વિક્ટોરીયા સ્ટ્રીટના ખુલ્લાપર - ડરબન.
ફોન નંબર ૨૩૪૧૪ ટેલીગ્રામ : KAPITAN.

ધીરુસાર્થ પી. નામક

સુકોપર, સુકોપરી, બીજાનાં જામે જવરકા જીજાન્

હીરુસાર્થ અમર ઇન્ડિયાના કોઈ પણ જામની હવાઈ રિસર્ચ જવર નમીન મામે' સુકોપરી કરવા થેર જોઈ જવારી ખાસકે સુકોપ કરો.

જાંબી, જામ, થોરી, કુકુડ, જાસમાલ, ખેરખાસ, વિધેરવા જોયા જામે હલનાની જામીએ જીજા.

ઈન્ડિયન, જરજનલ રેક, વિસાળના થોપાસ જખાવના રેવન્યુ કબીચરન્ક સીફીકેટ કે વેપારના કાયસેન્કો. ખાસપોઈ' રેખન ઈમીએકનને જખરી જામતોમાં કોઈ પણ મી લીધા વિના જામે મુકત સલાક જામીએ જીજા. રેસનલ ઓન્નુઅલ લાર્ક એસોસીએટન જોય જોસુલીયા અને થોઈયાવા ઈન્ડિયન કંપની લીમીટેડના પ્રતિનિધિ.

Phone : 33-9032. 26 Barkly Arcade,
Cor. 38, Market & Diagonal St., J'BURG.

તાજું ઉમદા ફરૂદ

આંબા અમલખ, લીલી અમલખ, રતાળા અને સુરજની માસમ માલુ છ. આફ્રી રી ૧-૬ રતલ, લસણ રી. ૨-૦ રતલ, ખાપક નંબર ૧ રી. ૧૦, નંબર ૨ રી. ૮ ૧૦૦.

કપુરી અને મેનલી પાન જામર જાન, પોસ્ટલ જુક. જાસીક કાવ શી. ૧૦-૧ જામી અને રામેર જાસીક શી. ૧૧-૧ રતલ.

રેડેસીયા, ન્યુસાલેન્ડ અને મેલબોર્ન રેસિના જોસરો ૭૫૧ સુરદ જાન આપી કોઈ પણ વસ્તુ ૫૧૫૦૬ કામી માલમલ.

All prices subject to Market fluctuations.

A. KADER & Co., (PTY) LTD.
WHOLESALE FRUIT MERCHANTS
P. O. Box 251. DURBAN.

ફરનીચર! ફરનીચર!! ફરનીચર!!!

કોસુમ છુક, હાઈનીચર છુક, મોડેલ, કોસીચ જોસ, સાર્થ જોઈ' જોફીચ ડેરક, છુક કેસ, ટેબલ, લગન કીફાચ સાવે જરીરી કકરો. જામે પમારી જામ લેવા જુકસો નાંક.

—જોકસ, ટેબલ અને કીચન ફરેસર—

કે હમારી ટેબલ નીચે લઈવાવ પાય છ. તેમે સ્ટોક હમેઈ લઈવાવ રહે છ. જાન રોસા કાવિના ડાઈસ લીસ જાવાનો અને વેપાર જામલ પમારો.

L. MISTRY

51 BREE STREET, BURGERSDORP, J'BURG.
PHONE 93-4691. BOX 2526.

હીંકની મોટામાં મોટી વિમાની કમ્પની તમારી સેવામાં

—ધી—

ન્યુ ઇન્ડીયા ઇન્સ્યુરન્સ

કંપની લીમીટેડ

સાઉથ આફ્રિકાના એકજ મુખ્ય પ્રતિનિધિ

રસ્તમજી જાલભાઈ રસ્તમજી

૧૪૦ કવીન સ્ટ્રીટ,

ડરબન — નાટાલ.

સેવા અને નિર્ભયતા

માટે અમને મળો.

ખધી જાતના વિમાઓ અમે ઉતારીએ છીએ.

પી. એ. જોકસ ૧૯૧૦.

રેસીડેન્સ : ૧૧૧ હલેવન્થ એવન્યુ,
ડરબન.

ટેલીફોન્સ :

ઓફીસ : ૨૫૮૪૫

રેસીડેન્સ : ૩૬૪૧૩.

હાંદિના હુંક ખબરો

ખંડીત નહેરુએ વાનપ્રસ્થ થવું જોઈએ

૧૪મી મેના આચાર્ય વિનોબાજીએ અંતિમીમાં જણાવ્યું હતું કે: "નહેરુ ની જમા રાજ્ય લેશે એનો બહુ વિચાર કરવો નહીં, હમેશા જ્યારે પણ એ જમા ખાલી થાય છે ત્યારે તે પુરાણ છે. વધુમાં એક પ્રજાનો જવાબ આપતાં વિનોબાજી કહ્યું કે 'ખંડીત જીવ વર્ષપર જ્યારે ૬૫ વર્ષના થયા હતાં ત્યારે જ નિવૃત્ત થવા જોઈતા હતાં. પ્રવેશને તે ઉંમરે વાનપ્રસ્થ થવાની જરૂર હોય છે. અંતમાં તેમને હમેશું, 'હું પણ ૬૫ વર્ષ નિવૃત્ત થઈશ.'"

સર્વોદય સંમેલન

પંડરપુરમાં આચાર્ય બાવેના પ્રમુખ પદે મે તા. ૩૦-૨૧ અને ૧ જુનના સર્વોદય સંમેલન બરાબર. આ સંમેલનમાં જામ ભેલા રાષ્ટ્રપતિ રાજેન્દ્ર પ્રસાદ પણ આવશે. આસા રાખવા માં આવે છે કે હાંદિના જુદા જુદા ભાગોમાંથી ૧૫૦૦૦ પ્રતિનિધીઓ આમાં જામ લેશે અને ૨૦૦૦૦ પ્રેક્ષકો દાખલ રહેશે. સંમેલન સાથે અખિલ હિંદ ખાલી અને આઝોબોમ પ્રદર્શન પણ બરાબર.

હાંદિમાં સુસાહરોની કારખર નક્કરકાર્ય

હાંદિ જતા પ્રવાસીઓને કાર સુધે સહ જમા માંડે તે તેઓએ પરમીટ હાંપવી પડશે અને તેમને ખાત્રી આપવી પડશે કે તેઓ તે કાર અથવા તેના ભાગો હાંદિમાં વેચશે નહીં આ પરમીટ નિચલે કેસોથી મળી શકશે.

વેરનું હાંદિના, એટલે મોખી બ એસેસીએસન, કાલજ નારાયણ મોરો રીયલ બીલ્ડિંગ સર્વિસેઝ, સુબર્બ ૧.

પરચુરુ

—અમદાવાદમાં પ્રેમાભાઈ દેસાને તેડી નાખી ર્માં એક સુદર નાટ્ય મર બાંધવામાં આવશે કે જેનું વિજ્ઞાન નાટ્ય મર સમરત બિયોપામાં પણ નહીં હોય.

—સોરાષ્ટ્રમાં સપ્ત મરમીને પરીણમે પંખીઓ કાંડ પરથી ખડી મરણ પામે છે.

—માવનગર અને અમદાવાદ વચ્ચે વાટા મારો થઈ રહી છે જેને પરીણમે આવનમરના મંદારને વિકાસ થશે બાંધી દાસરેટને અરમ વેપારીઓને થશે કોણો થશે.

—પાકિસ્તાનની સરકારી માંડી દુખખ પાકિસ્તાનમાં ૧૯૫૦-૫૨ પછી વસ્તી માં ૮૫ લાખનો વધારો થશે કોવાનું મનાય છે.

'કાશમીર પ્રિન્સેસ'

કાશમીરની રામાયક કથા

લેખક: શ્રી. અનંત શ્રીધર કણ્ઠિક

કારમી કહાણી

અમિતભાઈ માસથી 'ઇન્ડિયન ઓપિનિયન'માં એક રામાયક કથા છપ થાય છે. ૧૯૫૫ના એપ્રિલમાં બાંડુ'મમાં બરાએલી એસપાકિન પરિવહમાં જામ લેવા જતા ચીનના પ્રતિનિધિ મંડળે ભારતનું વિમાન "કાશમીર પ્રિન્સેસ" ભાડે લીધું હતું. એ વિમાનમાં ચીનના વડા પ્રધાન શ્રી ચાંગે જોન સાથે બાંડુ'મ જશે એમ માનવામાં આવતું હતું. હોંગકોંગ ના વિમાની મધ્યે એમાં ટાઇમ જોખ એટલી દેવામાં આવ્યો અને જુકાતી જતાં "કાશમીર પ્રિન્સેસ"માં પડાડો થયો. સળંગ વિમાન દરિયામાં પડ્યું. આ દરિયા પ્રાણસ આઈ મધરા મારે નામચીન છે. માર જણ જ માણસો તેમાં બચ્યા તે પેલા વિમાનના કબજે રહ્યાં હતા.

એ આ કસીજી કાવતરામાં જમા માંડી ગયા હોત તે એક વિમાની અકસ્માતમાં આ જનાવ આપી જત અને સત્ત કદી બહાર આવત નહિ. પરંતુ સહભાગ્યે જણ બહારુરો બચ્યા. પહેલી જ વાર તેમાંથી બચેલા શ્રી કણ્ઠિક આ બનાવની રામાયક કથા, નહેરુ કર છે.

શ્રી. કણ્ઠિક (શંકર)

કાશમીર પ્રિન્સેસનું ખંડીયર

અકસ્માત બાદ તેના ભાગો

ભારતના બહાર વિમાનીઓની આ માણુ કથા જરૂર વ.ચો અને તે નાંચવા 'ઇન્ડિયન ઓપિનિયન'ના માલકે બને.

જુનથી ટીસેમ્બરનું લગભગમ ફક્ત ૧૮ સીલિંગ છે. એક અથવા પાંચરસ કોર્ટરે માંડલી આપી માલકે બને.

એનેજર :

"ઇન્ડિયન ઓપિનિયન"

માણવેટ બેગ,

હરખન.

પાવક પ્રશ્નો

કુલુબારીની સત્તરમી તારીખે માપુ દે અધિકારવાદી દિલ્હી આખા અને હાલત અનુસારીને બંધાયેલ સ્થળે, એ વખતે લોકો ધરણી સાથે સમાધાનની વાતો ચાલતી હતી. કેમકે કારો-વારીની સજા બેલાવવામાં આવી હતી અને ફરોન તેની બેઠક થતી હતી. માધીજી વાઘરોપને મળીને આવતા અને કારોવારીને બંધી વાત બધાવતા. હું અને મહાદેવભાઈ અંરના આરુમાં આખી કારવાઈ સામળતા. મારા ભાઈ તે વખતે એસીસીએટર પ્રેસ કોર્ટ પ્ર-ડીવામાં કામ કરતા હતા. કોપ્રમે પંડીતજીને કહ્યું કે બહુજીવ અહીંની બંધી વાત ચીત પોતાના બાંધને કરે છે. હું અને મહાદેવભાઈ આરુવા પાછળ બેઠા બેઠા જમિતિની વાતો સામળતા હતા તેટલામાં એકાએક પંડીતજી આવી ઉભા અને તેમણે બહુ મેરેથી માફ નામ લઈને છૂટ મારી. બહુજી મહાદેવભાઈએ મેઠા હતા. કેવળ જાણે કેવી રીતે તેઓ આખી પંડેરિયતિ સમજા મળા, પંડીતજીના મે ચાંથી બહુજી નામ નીકળ્યું કે તરત જ બહુજીનો અવાજ સંજળાયો, મહાદેવભાઈએ કહ્યું કે 'પંડીતજી પાછા આવ્યા મળા. એ વખતે સુધી પંડીત

જી સાથે મારે પાસ પરિચય નહોતો. બાપુએ મારી લાજ રાખી. આખી-પતા ફોલોવતા તેમના એ જાહે, આજે પણ મારા કાનમાં યુગ્મ કરે છે. આ બનાવ પછી પંડીતજી સાથે મારે પરિચય થો ધણે. પણ જિમના મન ચાંથી વહેમ ન મળે, એટલે ભપારે તેઓ બાપુને મળવા આવતા ત્યારે હું ત્યાંથી છૂટી જતો.

★

ભોજનમાં પાચ જ યીને 'લેવાનું બાપુનું' વત હવું. એક દિવસ કોલેટર દીનદાસ એક કોરજી પુછ્યું. એટલે બાપુએ કહ્યું કે, એમણીસો પંડેરની જાણમાં કુંભમેળા વખતે હું દરદાર મળે હતા. ત્યાં ધર્મને બદલે ધણું પાચ ચર્મ એકને વિચાર કર્યો ને કંઈક મત લીધું.

તે દિવસોમાં બાપુ અમદાવાદે બહુર ખાતા હતા અને તેણે સાથે એક ચોસ ભોજનનું તેમ લેતા હતા. સંતરા વગેરેનો ભાગ નહોતો, પણ રસના મળી જાય અને નોકરી કરેલી રકમની મર્યાદામાં રહીને ખરીદી શકાય તે જ ખાતા. કુંભમેળા પ્રસંગે બાપુએ તથા મત લીધાં હતાં:

૧. પાંચ જ વસ્તુઓ ખાવી.
૨. સુમીરત પછી ન ખાવું.
૩. કુદ ન મેવું.

★

એક દિવસ વહેલી સવારે હું અને પ્રભુદાસ મધી એક માળતમાં માધી જીની સલાહ લેવા મળા. તેમણે મિત્ર ધર્મ સમજાવતાં કહ્યું:

"જુઓ, આ બતી સળગે છે તે મિત્ર છે, કારણ કે તે પ્રકાશ આપે છે. હવે જો આપણે અહીં સાપ નીકળે તો આ બતી મારા જીવને નેપી નીવડે, કેમકે હું આ બતી અને મેળથી પેરાવેલો છું અને સહેલપણી ખસી શકું એમ નથી. મિત્રતા આવી સમજો. એ ત્યાં સુધી જિજ્ઞાસીને માટે મદદગાર છે ત્યાં સુધી મિત્રતા છે અને ભપારે આમજીવ બને ત્યારે તેથી ન રહેતાં સત્તાનું રચય બાંધ્યું કરે છે."

★

જીવનપરજી એકને માટે સમાન હતા. એક વાર સાબરમતી આશ્રમમાં શીતળાનો રોમ ફેલ્યો. પંડીત અરેનો એક બાળક એનો જોમ જાવો. તેજ વખતે આશ્રમમાં એક કબર હતી. બાળકને રમવાનમાં પહેલ રીતે તરત માધીજી આવીને કબરની ચેરી આમળ બેઠા.

કબરનિધિમાં તેમણે કાંતિવારી ફેર-હાર કરી હતો. અરખા જ કલાકમાં બધી વિધિ પૂરી થઈ હતી અને અંતે બહુ જગાને પાંચ રૂપીયા પણ નહેડું થઈ. વરવજી બાપુના આશીર્વાદ પામી ને સુખમમ, જીવનનાં સ્વપ્નાં ભેગા મોકલ્યા; પણ જાણથી બાપુજીએ મત ભેડી લીધું હતું કે કબરમાં એક પણ દરિયા ન હોય ત્યાં સુધી પોતે રૂપીયાને આશીર્વાદ નહીં આપે.

—અમદાવાદ ચાંડીવાલા.

ચીની સીઓનો તહેવાર

આ પછી-સી-તહેવારની જેમ જ, ચીનમાં પણ સીઓ અને માળાઓ એક 'સીંગ-ચીસુ' નામનો તહેવાર છે. વર્ષોજીવનાં જાતે મુશ્કેલીમાં વાતાવરણમાં ખીલી ઉઠેલા જીવજીવો વચ્ચે જિજ્ઞાસા આ તહેવારમાં પ્રકાશને આજ નામનો જ હોય છે. ચીનના તથા તહેવારોમાંનો આ એક છે. આ દિવસે રાત્રે ચીની જિજ્ઞાસા અંદની પુખ્ત કરે છે.

કાંતિવાસ

આ તહેવારનું જામીન કાંતિવાસ રાષ્ટ્રીય મહત્વનું પણ છે. રીકામાં પર મેગો-લીઝન સુવાળ વંદ્ય રાજકારી પર હતો કારે પ્રભને હેરાન કરવા હરેક વેર એક સિપાહી મેસાવવામાં આવ્યો હતો. પણ આ રીનિર રાજ્ય વિરુદ્ધની કારવાહી અટકાવવાને બદલે સીઓને પડેલાન કરતા, આ જીવમથી ચીની પ્રજા કટાણી જાહેર આવતા તપી રહી હતી. આ રાજ્યને કમસાથી પાડવા એક કાંતિ ચેળાઈ હતી અને હરેક કુટુંબે ૧૦ ચાંદલા મોકલીને બીજા કુટુંબોને આ મહિતી આપવી કે તહેવારની મહત્વાને સીઓ પોતાના પડેરગીરને મારી નાખવે, એ તથા દિવસમાં આખા દેશમાં મહિતી પડેરગીર મળે અને બધા મેમલ રીનિરગીર કરવા મળે.

મોહાસુરનું મર્દન

મોહાસુરનું (મહિયાસુર)ની એક વાત છે. એનો વધ કરવા બહુ દેવો શક્તિ દેવીની પ્રાર્થના કરવા મળા. શક્તિ દેવી પ્રસન્ન થયા. "તમે બધા સાથે આવો તો આ કામ કરીશ." ત્યારે ઠાકરે દેવે બાપનું ૪૫ જીંધું, તો ઠાકરે કે તથવારનું અને દેવીના કામમાં બેઠા. વળી ઠાકરે કાંઈક વાકન થયા. આમ બધા ભેગા થઈ શક્તિ દેવી બન્યા.

પછી તે દેવીએ મોહાસુરનો વધ કરી આજે મોહ રૂપી. અહિયાસુરના વધમાં આવેલું જાતે જે બીજાને વિચાર કર્યાં વગર પોતાનું વધ કરે છે. અને પડેરગીના કુપ્તમાં કુપ્તો નથી મેળે. આ મોહાસુરનો વધ કરવા બધાએ ભેગા મળી પોતાની શક્તિ કરી સમાજી ભેળે.

—વિનાભાઈ.

બાપુવા જોશ ?

પડેરગીના કાંઈ કાંઈને તેના પાંચથી બંધી બાંધીને, અરીસા, ટાંચની વસ્તુઓ મળે જ સારી રીતે સાર જાય છે. આ પાંચીથી આંદોન વાસલો તથા પડેરગી પડના કામ ફાલે સમાજ છે.

પરચુરણ

—પાટીસાળનું વિમાન જે ૩૨ પ્રજા ફરેને બધને જીવું હતું તે તા. ૧૫-૫-૫૮ના ન્યુ દિલ્હીના વિમાની મથક પાસે અકસ્માત થતાં અકસ્માત બાજુ થઈ ગયું એમાં પાંચ અમેરીકન, પાંચ બ્રિટિશરો હતા. આમાંથી જ મુકાદરો બચી બચા પામ્યા છે. એક ધારકસાનને જાળવે તેમણે કહી મર્યાદા હતી.

—સુખપ્રભાં તા. ૧૧-૫-૫૮ના મોડી પર લાગેલી આપ્તિ. કાંઈક પાછળનો ભાગ મળી મળે હતો આવી આજ છેલ્લા મોહ વરસમાં નથી લાગી. આજ એ કલાક બાક કાંઈક આજ હતી.

—અપાને જેવાનું મેરેગીન કાંઈ ન બરીલો બારતનું બરીલું છે. આથી જોવાને મોડી આપ્તિ રહેતી પડેરગી છે.

—સુરતના કુર્મસિદ્ધ વનિતા વિમાનમાં આપ્તિપાક મ. ૨૮ અમન બેઠે અમનરનું તા. ૪-૪-૧૯૫૮ના તોએ સુરતમાં ૬૨ વર્ષની ઉંમરે અવસાન મળ્યું છે.

—સુખપ્રભાં રીકાઈલ રોક પડના એ મહાનતા પડાવવામાં તથા દિવસ મો સમાધિ લેનાર રમામી અહ નંદ સજ નંદ અમલવારીનું આપ્તિપાક પણ નિવરણ હતું. તા. ૮-૪-૫૮ના સમાધિ રક્ષણ પરથી કુર્મસિદ્ધ આવતા આપ્તિ એમ્બે તો તેમાંથી અવજ મેળેલી કાંઈકનું કામ મળી આવ્યું હતું. રવામીની વધ ૧૦ વર્ષની હતી.

—જીવન પહેલી "બાળ દીન" તરીકે જિજ્ઞાસામાં આવે છે. આ દિવસે માતા-પિતાને બાળકો મારે કાંઈક કાંઈક કાંઈક કરવાના હોય છે. અને બાળકો ને આનંદ કરાવવામાં આવે છે.

મુકિદો માટે ઉપચોડી

કેળાના મુકિયાં

બનાવવાની રીત

સામગ્રી: તજ કાચા કેળા, પાંચ લીલા મરચા તે એ મરચા હઠો, થોડું આદુ તે અમચી સાકર તથા તેલ.

રીત: એક કેળાના તજ હુકેલા કરી વરાળે બારવા. બધામાં પાંચ દાંડા પડે કોટલે છેલ્લાને એને મસળી નાંખવા એમાં હઠો, આદુ, મરચાં, વાડીને અને ગીંધુ તથા સાકર નાંખી હારેથી નાનાં નાનાં મુકિયાં બનાવવાં. હઠો નાંખવાથી મેસન જરા પાતળું પડેલું સાથે તો થોડાં મળ્યાનો લોટ એળથી ને મુકિયાં બનાવવાં ને પછી તેમમાં તળી લેવા.

—એક બેન.

બેનેને નવી બાનગીમાં નીચેના સરનામે મોકલવા વિનવતી છે.

'Indian Opinion',
P. Bag, Durban.

સમાચાર સંગ્રહ

(૧૬૮ પાનાનું અનુસંધાન)

—ગીમણી નજીકના ગુહા બેઠા પાસેના પી એચ. એ. ક્વોર્ટર મરખી ૧૯૪૬માં ત્યાં હીરા શોધના યજ્ઞાત મરખી ત્યારથી એ કામ કરે છે ૧૯૫૧ માં તેને પૈસા ૬૬૩૭ ના હીરા ભરેલા; ૧૯૫૨માં ૨૮૦૦ના; ૧૯૫૩માં ૧૦૩૭ ના, ૧૯૫૪માં ૧૦૭૬ ના, ૧૯૫૫માં ૨૧૫૭ના અને ૧૯૫૬માં ૫૦૨ પૈસા ના મળ્યા પછી હમણાં એક ૧૬૧ ૩૨૬નો પીએ હીરા મળ્યો છે જે ૧૧થી એક વેચતાં તેને ૩૨૫૫ પૈસા મળ્યા છે ૧૯૫૭ના હીરા પૈસા એક ૧૨૧૧ ૩૨૬નો હતો તેના સાથે સાત હજાર પાઉંડ વેચાયા હતા

વિદેશના સમાચાર

—રશિયન રપુટનીકને માજી શોધનાર મેટાલરના એકેક એન્ક આતેનું કોટન નું બંધી રહીયો કુરુપીન વિશ્વમાં હમણાં મોટામાં મોટું જનામ છે જેને બાસ અટીચો શીટનો છે.

—સંઝનમાં અપા આફ.ડીએ મલેસી લેકમેન કુટની રેલી સમક્ષ કરેલા 'બામણમાં રેવરન્ડ ટ્રેવર હાથએ રહ્યું છે કે આ ઉલ્લા કામકર્માં મારત અને થાના સ્વતંત્ર થવા પછી ગોરી સર્વે પરિતાના અંતરુ' તીમ વાતાવરણ નિસ્તરુ' છે.

—કા-સનના વહા પ્રધાન તરીકે મહા મુશીનને ૧૪મી મે એ ૫૧ વર્ષની

ઉમરના લીમરસ રેમન ૧૫મીકે નેતા મે.કે. પીરી હાલીમલીન સુદાયેલા છે પશુ એન્ક કિને અલછરીપામાં બે કર ૩૨ જાહેર થઈ છે જેમાં એક પક્ષ તત લગાઈ વખત કાન્સનો સમાવેશ નેતા જનરલ ડી. ગે.કને માન્ય કરે છે.

—ફોટોલેન્ડની દી ચર્ચની જનરલ એક્સપ્લોઝિવ ૧૧થી મેએ અઢાર પાઉંડા રીપોર્ટમાં રશિયને પ્રથમ પ્રાપ્તતાની જાણનાં ઉન્નત કરનારાં અને અંદા પ્રચાર માટે એ કિવસનો ઉપયોગ કરનારાં જાહેર જાણના નહિ વાંચના ને તેના સંબંધે સૂચના કરી છે.

—જાપાનની અને મદુપા વિષયી પહેલ વહેલી નેટ બ.કસીકલ પાંચ પાઉંડની સામગ્રીએ એક જાપાનીસ ઉડપન વિભાગી એ જાનવીને ટોચાએ ના મોટા પશુ નિર્જન રસાય ૫૨ ૧૧થી એકે અખતરો કરી બતાવતા કમકાના આઠ માઈલની ઝડપથી તે જાપાનીસક નેના શોધક સાથે જોડી હતી પશુ પછી છુટી પડવાથી તેના માલિકને હેરપીટલમાં મહા જ્યો પડ્યો છે.

—વાયવ્ય જર્મનીના રાઇનલન્ડ યાહેર ની એક કવેરી પાચરની ખાજુમ થી કાઢી જંગી જનાવરના પગલાંની તીલાની મળી આવી છે જે ૨૪ કરોડ વર્ષ પુરેના હોવાનું જનામ છે.

સાતરુ પોરમુ પાસ થનાર નિર.ધી એને આઠમા ધોરણનો લાભ અપાવવા સો વાલીયોને અમક લરી વિનંતી કરવામાં આવી હતી.

લેસે સમાચાર

—જાપાનીસખર્ વાળા થી પ્રેમચંદ બાઇ હરીભાઈના સ્વર્ગસ્થ મોટાભાઈ થી નારમુખાઈ હરીભાઈના સુપુત થી હમનભાઈ નારમુખાઈના સુલભન કેપડાઈનમાં થી લાસુભાઈ બોખાભાઈ નવભારીઆની સુપુતો લક્ષ્મીબેનની સાથે તા. ૪-૫-૧૯૫૮ને રવિવારે કુરુરોક ટાઉન હોલમાં ઘણાજ આનંદ પૂર્વક થયાં હતાં

એ સુભમસંજે જે જે લાકા બહેનો એ વરમાનામાં સાય આપ્યો હતો, સુભેચ્છાઓ પાઠવી હતી અને સુંદર મોટા આપી હતી તેમને તેમજ કેપ ટાઉનમાં અને કુરુરોક ટાઉન હોલમાં

જે ભા.બે. અને કહેનોએ તેમનાં મત્તે અપૂર્વ પ્રેમ બતાવ્યો હતો તે સર્વેનો થી પ્રેમચંદભાઈ આ પગદાર અંતઃકરમ પુર્વક આભાર માને છે.

—જાણકોર નિવાસી કાલ દીમાઈના થી પરમુખાઈ કાજીભાઈના પુત્ર થી. રણુકાજીભાઈના અન્ન ચેરમા નિવાસી હાલ ૩૨૦૫ થી હમનભાઈ ખુલાલ ભાઈ મીઓન પ્રતી ચિ. મધુબેન સાથે ત.રીક ૨૦-૪-૧૯૫૮ કરનનનાં મારત હોલમાં થયા હતાં.

આ માંમલીક પ્રસંગે જે સ્નેહી-શ્રીએ શુક્રસ્થાં લખવી છે તેને માટે તેઓ સર્વેનો અને આભાર માને છે.

સાબ્યાર સ્પીકાર

પ્રેમચંદભાઈ હરીભાઈ જે'બમ ક-૩-૦, પરમુખાઈ કાજીભાઈ, દીમાઈ ૫-૫-૦.

માસ્ટર અધર્સ (પ્રે.) લીમીટેડ

જન નવના નાવન, રેકાથી તેમજ કુલકા કાપડ, ચીજો ભાંગે અને પુરો માટે ભાગ જનના હુકમ અર્થે, પ્રયોગ, કુરુરોક અને અખાંસો મદિ—કુરુરોક, બીચ, એન્કેર, કોલક, નેપાનીસ વિગેરે.

ફેક જાતના માલ આટે તપાસ કરવા કાલામજી.

કેક વેસ્ટ રીક, જોહાનીસખર્.

ફોન : ૩૪-૧૩૪૬

બિહસ ૧૫૪૬.

Wholesale To Trade

અમારે ત્યાં ૬૨ અકિને કીક તથા પાણીસલાતથી કેટલોક માલ , અભ્યાસ કરે છે.

એક જખલ મંગાવી જરૂર પાવી કૌ.

તાજી રીપમેન્ક

પીસલ વતલ રી. ૧૫-૫, બદામ વતલ રી. ૮-૧.

કેરમ બોર્ડસ

નાકલ કોલર રપેરરીયક ૬૫૬૬ એઈ સાથે રી. ૧૦-૦.

નાકલ કોલર એઈનિરી રી. ૮-૦.

વખર કુલન એઈનિરી રી. ૭-૦.

કમ્પલીક કોટ કુકરી તથા કોટાઈકર સાથે મળશે.

અગર બ્લટી

વાસલી (ફેકલ અલગની બિલક સાથે) ૧ તોલા ૬૦થી રી. ૫-૦૦ ૨ તોલા ૬૦થી રી. ૪-૦૦ ૩ તોલા ૬૦થી રી. ૩-૦૦ ૪ તોલા ૬૦થી રી. ૨-૦૦

ગેલેઈ એઈ ૪-૦૦ ૧ તોલા ૬૦થી રી. ૧-૦૦ ૨ તોલા ૬૦થી રી. ૧-૦૦ ૩ તોલા ૬૦થી રી. ૧-૦૦ ૪ તોલા ૬૦થી રી. ૧-૦૦ ૫ તોલા ૬૦થી રી. ૧-૦૦ ૬ તોલા ૬૦થી રી. ૧-૦૦ ૭ તોલા ૬૦થી રી. ૧-૦૦ ૮ તોલા ૬૦થી રી. ૧-૦૦ ૯ તોલા ૬૦થી રી. ૧-૦૦ ૧૦ તોલા ૬૦થી રી. ૧-૦૦ ૧૧ તોલા ૬૦થી રી. ૧-૦૦ ૧૨ તોલા ૬૦થી રી. ૧-૦૦ ૧૩ તોલા ૬૦થી રી. ૧-૦૦ ૧૪ તોલા ૬૦થી રી. ૧-૦૦ ૧૫ તોલા ૬૦થી રી. ૧-૦૦ ૧૬ તોલા ૬૦થી રી. ૧-૦૦ ૧૭ તોલા ૬૦થી રી. ૧-૦૦ ૧૮ તોલા ૬૦થી રી. ૧-૦૦ ૧૯ તોલા ૬૦થી રી. ૧-૦૦ ૨૦ તોલા ૬૦થી રી. ૧-૦૦ ૨૧ તોલા ૬૦થી રી. ૧-૦૦ ૨૨ તોલા ૬૦થી રી. ૧-૦૦ ૨૩ તોલા ૬૦થી રી. ૧-૦૦ ૨૪ તોલા ૬૦થી રી. ૧-૦૦ ૨૫ તોલા ૬૦થી રી. ૧-૦૦ ૨૬ તોલા ૬૦થી રી. ૧-૦૦ ૨૭ તોલા ૬૦થી રી. ૧-૦૦ ૨૮ તોલા ૬૦થી રી. ૧-૦૦ ૨૯ તોલા ૬૦થી રી. ૧-૦૦ ૩૦ તોલા ૬૦થી રી. ૧-૦૦ ૩૧ તોલા ૬૦થી રી. ૧-૦૦ ૩૨ તોલા ૬૦થી રી. ૧-૦૦ ૩૩ તોલા ૬૦થી રી. ૧-૦૦ ૩૪ તોલા ૬૦થી રી. ૧-૦૦ ૩૫ તોલા ૬૦થી રી. ૧-૦૦ ૩૬ તોલા ૬૦થી રી. ૧-૦૦ ૩૭ તોલા ૬૦થી રી. ૧-૦૦ ૩૮ તોલા ૬૦થી રી. ૧-૦૦ ૩૯ તોલા ૬૦થી રી. ૧-૦૦ ૪૦ તોલા ૬૦થી રી. ૧-૦૦ ૪૧ તોલા ૬૦થી રી. ૧-૦૦ ૪૨ તોલા ૬૦થી રી. ૧-૦૦ ૪૩ તોલા ૬૦થી રી. ૧-૦૦ ૪૪ તોલા ૬૦થી રી. ૧-૦૦ ૪૫ તોલા ૬૦થી રી. ૧-૦૦ ૪૬ તોલા ૬૦થી રી. ૧-૦૦ ૪૭ તોલા ૬૦થી રી. ૧-૦૦ ૪૮ તોલા ૬૦થી રી. ૧-૦૦ ૪૯ તોલા ૬૦થી રી. ૧-૦૦ ૫૦ તોલા ૬૦થી રી. ૧-૦૦ ૫૧ તોલા ૬૦થી રી. ૧-૦૦ ૫૨ તોલા ૬૦થી રી. ૧-૦૦ ૫૩ તોલા ૬૦થી રી. ૧-૦૦ ૫૪ તોલા ૬૦થી રી. ૧-૦૦ ૫૫ તોલા ૬૦થી રી. ૧-૦૦ ૫૬ તોલા ૬૦થી રી. ૧-૦૦ ૫૭ તોલા ૬૦થી રી. ૧-૦૦ ૫૮ તોલા ૬૦થી રી. ૧-૦૦ ૫૯ તોલા ૬૦થી રી. ૧-૦૦ ૬૦ તોલા ૬૦થી રી. ૧-૦૦ ૬૧ તોલા ૬૦થી રી. ૧-૦૦ ૬૨ તોલા ૬૦થી રી. ૧-૦૦ ૬૩ તોલા ૬૦થી રી. ૧-૦૦ ૬૪ તોલા ૬૦થી રી. ૧-૦૦ ૬૫ તોલા ૬૦થી રી. ૧-૦૦ ૬૬ તોલા ૬૦થી રી. ૧-૦૦ ૬૭ તોલા ૬૦થી રી. ૧-૦૦ ૬૮ તોલા ૬૦થી રી. ૧-૦૦ ૬૯ તોલા ૬૦થી રી. ૧-૦૦ ૭૦ તોલા ૬૦થી રી. ૧-૦૦ ૭૧ તોલા ૬૦થી રી. ૧-૦૦ ૭૨ તોલા ૬૦થી રી. ૧-૦૦ ૭૩ તોલા ૬૦થી રી. ૧-૦૦ ૭૪ તોલા ૬૦થી રી. ૧-૦૦ ૭૫ તોલા ૬૦થી રી. ૧-૦૦ ૭૬ તોલા ૬૦થી રી. ૧-૦૦ ૭૭ તોલા ૬૦થી રી. ૧-૦૦ ૭૮ તોલા ૬૦થી રી. ૧-૦૦ ૭૯ તોલા ૬૦થી રી. ૧-૦૦ ૮૦ તોલા ૬૦થી રી. ૧-૦૦ ૮૧ તોલા ૬૦થી રી. ૧-૦૦ ૮૨ તોલા ૬૦થી રી. ૧-૦૦ ૮૩ તોલા ૬૦થી રી. ૧-૦૦ ૮૪ તોલા ૬૦થી રી. ૧-૦૦ ૮૫ તોલા ૬૦થી રી. ૧-૦૦ ૮૬ તોલા ૬૦થી રી. ૧-૦૦ ૮૭ તોલા ૬૦થી રી. ૧-૦૦ ૮૮ તોલા ૬૦થી રી. ૧-૦૦ ૮૯ તોલા ૬૦થી રી. ૧-૦૦ ૯૦ તોલા ૬૦થી રી. ૧-૦૦ ૯૧ તોલા ૬૦થી રી. ૧-૦૦ ૯૨ તોલા ૬૦થી રી. ૧-૦૦ ૯૩ તોલા ૬૦થી રી. ૧-૦૦ ૯૪ તોલા ૬૦થી રી. ૧-૦૦ ૯૫ તોલા ૬૦થી રી. ૧-૦૦ ૯૬ તોલા ૬૦થી રી. ૧-૦૦ ૯૭ તોલા ૬૦થી રી. ૧-૦૦ ૯૮ તોલા ૬૦થી રી. ૧-૦૦ ૯૯ તોલા ૬૦થી રી. ૧-૦૦ ૧૦૦ તોલા ૬૦થી રી. ૧-૦૦

સુકાઈ બારી સીલવર એઈનામેન્ટ

સુલાઈન પહેન થી. ૫-૧૧ નકરીન થી. ૧૫-૦; લમ થી. ૧૫-૦ નંચ માનકાન "એઈ કોર" થી. ૧૫-૦; નકરીન બીલક રી. ૧૫-૦; પહેન બીલક થી. ૧૫-૦.

આ ઉપરાંત કોલોન અમારુમાં સારીએ આસ તથા પસરક દીકની અંગીએ—અમારે ત્યાંથી મળી શકશે. કંઈકી મંગાવે આટે ખુલ ખબર.—આસ આપને જ આટે કુમક "KIPBA" જર્મનીના રેડી-એઈઆઈ અને અંગાવી આપીએ થીએ જરૂર કેટલોક કાચો અંગાવે.

A. K. Hoosen & Sons

116 Queen Street, Phone : 26249.
Box 2167, DURBAN.

સામાજિક ખબરો

શ્રી ગાંધી ભારત વિદ્યાલય, વાપાઈકોલ્સવ

—ઉપરાંત સાળાને વાપીમલન તા. ૧૭મી તથા ૧૮મી મેના રોજ સાંજે સાત વાગે અધી હોલમાં સાળા સમીતી ના પ્રમુખ થી નાચુભાઈ ચેતીશમ મીઓના પ્રમુખપદે વેળવેા હતો. સાળાન. બાળો તરફથી મીલ મરખા નાટીકલોને વેળવવા અને મનેર જન માંકેશ થયો હતો. પ્રમુખથીએ સાળાની ઉત્તરોત્તર અતી પ્રગતિ સંબંધી કું' પ્રવચન કયું હતું. અને સાળા ની પ્રગતિમાં સો વર્ષીએના કલકાર ની આજ્ઞા વ્યક્ત કરી હતી. સાળા ના અધ્ય. થી ઉપમાઈકર જેઆરે સાળાને વેળવ રણુ કયો હતો. આ સાળામાં હાલમાં કપપ જાણે અભ્યાસ કરે છે. સાળામાં શિક્ષકથી આઠમા ધોરણ સુધીના વર્ગો છે. ૭ શિક્ષો અને ૧૮ શિક્ષકાએ છે અધી હોલ માં ૧૧ અને ફોર્સમ્ સાળામાં

૧૭ વર્ગો આવે છે. ફોર્સમ્—સાળા ના મકાન આટે કો-ટલ રુકમેઈ અને સાળાના પ્રોન્સપલ થી માકમ નો હાર્દિક આજ્ઞા વ્યક્ત કયો હતો.

આજુ વર્ષ વિમાલન તરફથી 'પ્રગતિ' નામનો એક એક બકાર પાઠવામાં આવ્યો છે જેમાં સાળાની વિમતવાર કીકેલ, અખાપક મંગા, કેળવણી વિષયક લેખો, નિકામીએના લેખો વગેરેનો સમવેશ કરવામાં આવ્યો છે. પ્રગતિ અંકને કારે આજકાર મળ્યો છે. સો આકમેનેને તે વાંચવા અસમથ છે.

ઉત્સવ પ્રસંગે થો. હમુ પાસ થનાર વિદ્યાર્થીએને સાળા પ્રમાણપત્રે કેળવનારના નામ તેમજ પાસ થયેલા જનામને લાવક પહેલા તબ નંબરેના નામ જાહેર કરવામાં આવ્ય. હતા.

લોભ અને કરણ

(સુકુલભાઈ 'લોકેશ્વર' માંથી)

(અ. ૧૧-૫-૫૮ના અંકથી શરૂ)

૨૦

ટોપ્પીનું તોફાન

બીજે દિવસે જોદેશીયા ટોપ્પીને પધારી કરતાં શીખવવા માગી. ટોપ્પી પણ ડાહીમરડી થઇને બધું જ્ઞાનપૂર્વક જોતી હતી. પછી જોદેશીયા એ ટોપ્પીને પથરી પર ચઢાડે પાથરવા કહ્યું. આ તો તેની એક બાબતથી રમીન બહાર નીકળી આવી!

જોદેશીયાએ તરત જ એ રિખીન બેચી શીખી અને કુશ્માચી પૂછ્યું, "આ રિખીનની તે ચોરી શા માટે કરી?"

ટોપ્પી તો જાણે કંઈ બધું જ ન હોય તેમ દેખ કરીને બોલી, "વાહ, આ રિખીન વળી કપાથી બાવખાં ભરાઈ ગઈ! બાહસાદેન, હું રિખીન વિશે શું જાણું?"

જોદેશીયા—“તું પાછી ઉપરથી જુઝું મોઢે છે? મોઢ, તે એ ચોરી હતી કે નહીં?”

ટોપ્પીએ જ એ ચોરી હતી, જતાં તે બોલી, “ના રે ના! મારે એનું શું કરવું છે?”

આ સાંભળીને જોદેશીયાએ વધારે કુરસે થઈને કહ્યું, “ટોપ્પી, તું સાચું મોઢ, નહીં તો તને પરાભર હાકારીશ. સમજ કે?”

ટોપ્પી કાવકાઈથી બોલી, “જરે, તમે અને અ.બો દિવસ માગી કરશો તેજે હું કબુલ કરવાની નથી, તમે પધારીમાં એ રિખીન બૂલી ગયાં કરી અને તે ચારા કપડામાં ચોરી અંધ કરો. એમાં મારો શી વાંકો?”

ટોપ્પીને આ રીતે જુઝું મોઢતી જોઈને જોદેશીયા અજાણ મઠ. તેણે ટોપ્પીને કામ પકડીને એને ચોતાના તરફ બેચી, ત્યાં તે બીજા કામની બાંધવાથી જોળાં જોડ તીવે પડી ગઈ! જોદેશીયા જોરજોરે બેનતાર્ક જોઈને બોલી, “જોઢ, આ જોળાં તો તે ચોરી છે ને?”

ટોપ્પીએ કહ્યું, “હા, જો જોળાં ને જોળાં છે. પણ રિખીન નથી ચોરી.”

જોદેશીયાએ બપોરે ખુબ જ આમક થી પૂછવા કહ્યું. બપોરે એવે તેણે એ ચોરી પણ કબુલ કરી. આટલે જોદેશીયા બોલી, “જો તે બીજું કંઈ જોડું” હોય તો કહી દે. હું તને નહીં મારું.”

ટોપ્પીએ કહ્યું, “જે હવે મહેનગે હાર ચોરી છે.”

જોદેશીયા—“તું કહ્યું કે હવેનું હાર તે ચોરી છે! મોઢ, બીજું કંઈ જોડું છે કે?”

ટોપ્પી—“હા, મને નવકાનવામાં મઠક કરતી હતી એ રોજનાં એરિમ પથ ચોરી છે.”

જોદેશીયા—“જા, હવેનાં તે હવેનાં એ વધુ કામ જાવ, જોડ.”

ટોપ્પી—“જે તો હાર અને એરિમ જાને બાગી નાખ્યા છે.”

આ તો હવે તે હું, જો આવી પકોચી. જોદેશીયાએ જોડું તો કાનના ઠોકમાં હાર કરતાં! એની પાછળ રોજ આવી, તેા એના કાનમાં પથ એરિમ દતાં! જોદેશીયા તો મુઝાઈ મઠ. તેણે કહ્યું, “જરે ટોપ્પી, તે હાર અને એરિમ ચોરી ન હતા, જતાં તું જામ ‘કોક’ લા મરે મોઢી?”

ટોપ્પી—“તમારા સવાલને, જવાબ મારે આપવે જ જોડજો. એટલે જો જામ કહ્યું.”

જોદેશીયા—“પથ જામ જુઝું તા મરે મોઢનું જોડજો! એમ કહેવું જો અસલ કહેવાય, સમજ કે?”

ટોપ્પી કાવકાઈથી બોલી, “જોડો! મને તો એની અબર જ ન હતી, હવે એનું નહોં મોઢ.”

ટોપ્પીની આવી અવળીસરળી વાત સાંભળીને હવાને એની કા આવી. તેણે પ્રમળરી રીતે એને કહ્યું, “ટોપ્પી, તને હવે પછી ને કંઈ જોડજો, તે પારી પાસેથી લઈ જાને, સમજ કે?”

ટોપ્પીએ એની છાંડગીમાં પકેલી વાર જાવા વકાલમાં જોડો. કાનકા દતા, - તેનું ટેડું એકાએક ભરાઈ આવ્યું અને તે રડી પડી.

એકાદ દિવસ કંઈક સારું થયું, અને પછી ટોપ્પીનું વેલન પાકું થઈ ગયું. તે ખુબ જ અમળીવરી હતી. એનાથી અમળી થઈને મોઢાનું જ ન હતું. ટોપ્પી વાર ટોપ્પીમાં કપડાં પર કાવ નાખી જાને, તેા ટોપ્પી વાર ટોપ્પીમાં કપડાં સતાડી દે; ટોપ્પી જોરજોરે મા ન હે.ય તો પધારીમાં ચન હાને તેમ આજેરે કે અનીકરીને બ્યારસી આમળ ઉઘી રહી ના.નનાય કરે.

જોદેશીયા ટેલરી વાર કંટાળીને એને એકાદ તમાચો મારતી, હારે તે હવાને ખરે બા.ખા કમી પડતી પછી ચોતાના માળમિજો પાસે જમાન-સેવ તે કહેતી, “જોદેશીયા હોઈને માવતાં જ આવડતું નથી! એ ચારે છે હારે અને જાણે ડીકીએ ચડો! બચી ટોપ્પી એનું કાને, મારી જુડી શીડાઈને જુઝું સરક મારતાં આવડતું હતું. તે એનું તો જારે કે ચામડી જ ચિત્ત જાય.”

જોદેશીયા તેટ કસેર આમળ બ્યારે બ્યારે એની હરિવાદ કરતી, હારે હારે સેંટ કસેર કહેતો, “જુઝાઓ બાપડાં શું કરે! આપણે એમને પકેલાંથી ને રીતે રાખતાં હોઈએ, તે રીતે જ તેમનું ધરતર થાય છે. ટોપ્પી એ આપણા લોડોનો એ જુઝાઓ માથેનો કસેર અચાનુપી વહેવાર છે અને એને લખને એ મોઢામાં કેવી વિગતિ જાણે છે તેનું સાકાર પ્રતીક જ છે. અને તેા થાણે છે કે, એની સાથે જુડી જ રીતે કામ લેવું રહ્યું.”

એક દિવસ તો ટોપ્પીએ ‘કમાન’ કરી. જોદેશીયા પણ કુઆપા આ ધઈ જઈને એનું બાવડું કાઢીને સેંટ કસેર પાસે આવી અને કહેવા માગી, “ભાઈ, આ ઊંઝરીયા તો હવે તેળા! જુઝાને, તેણે મારી પેટી ઉપાડીને તેમાંથી જામડી રેઠની કુખા! કાઢીને અને તેમાંથી ચીંચસા કરીને ચોતાની કીમતીનાં કપડાં બતાવ્યાં! આવી ચોતાની કોઠરી તો જે કમાન જોડ નથી.”

સેંટ કસેર ટોપ્પીને પાસે મોઢાવી ને કહ્યું, “જરે ટોપ્પી, તું કેમ કંઈ સમજતી નથી?”

ટોપ્પી—“સાદેન, હું થયી જ બરાબર છું. બપોં અને એમ જ કહે છે.”

સેંટ કસેર—“જો વાત જામ દે. આ જોદેશીયા મહેન અને સુધારવા ટેલરી બધી મહેનત મે છે. પણ એ તારા જ્ઞાનમાં જ જોડે જામડું નથી; કેમ ખું ને?”

ટોપ્પી—“મારા પહેલાના બા.સાદેન પણ એમ જ કહેતાં હતાં. તે અને ખુબ જ મારતાં, કાંત સાથે માં મારું પકાડતો, મારા વળ લાણીને બેચારાં; પણ એની મારા પર કથી અસર જ ન થઈ. જરે, તમે મારા બધા વાળ લેજોડી નાખો, તેમજે હું નહીં કુખડું. કારણ કે હું ખુબ જ બરાબર છું. હું કમતી છું. અમારા

જેવા ડાળા બાણુક કી સારા ન થાય જમ દે તો આટલું જ જાણું છું.”

જિવતામાં હવા ઉડીને ટોપ્પી પરથે મઠ. સેંટ કસેર હવારા કરીને જોદેશીયાને પાસે મોઢાવી અને બોલે થી કહ્યું, “જોડેન, જાવ બાપણે જાણુને અસરમાં જોડે અને આ ને વચ્ચે શી વાતચીત થાય છે, એ સાંભળજો.” એમ કહીને તેના બાધી ભર્તા રવાં.

હવે ટોપ્પીને હેતથી વકાલ કરતી, બોલી, “ટોપ્પી, તને જોડને મરે. મઠક થવા જાણે છે. તારું કુ:ખ માથ, થી જોવાનું નથી. હું મારે ખાતર ડાહી ન થઈ જામડું હું સારી અજ જાય, તો અને ટેલરી બધે જાનનાં થાય!”

ટોપ્પી હવાના વકાલમાં રપજીથી. કાંત થઈ ગઈ. એની જાંખમાં કરી ને અજગરિયાં જાળી મયા. તે ચોમ ચોમ રહી પડી અને કહેવા માગી, “જોડેનકા.દેન, હવે તમને ખાતરી આવ્યું છું કે, હું ચોડા વખતમાં ખુબ ડાહી થઈ-જાઈશ.” એમ કહીને તે મહાર ચાલી મઠ.

સેંટ કસેર જોદેશીયાને કહ્યું, “જોડેન, જોડું ને, માણસને પ્રેમથી જ દગી સકાય.”

જોદેશીયા બોલી, “જામી વાન છે, બાણ! તારી હવા તો જામવાનના અવતાર છે! હવા જ ટોપ્પીને કુધારી લગશે. આપણે એમાં મળ્યું નહોં.” (અંત)

સુકુલભાઈ, કનકમ ટેલરી રીક-સં, કાકરો-સંકે, રેવન્ટ કલીવર-સ અને કનકમ-સંકે મારે મળે :

જાણ. વીકુલ
૧૨ જામડી આઈડ, ૨૮ માર્ચ રીક, ટેલરી કાવજોલન અને માર્ચ રીક, મોઢાનીકામ, ફેન ૨૦-૧૬૫૪.

આથે બાંધવાની રીજન અને વેલુઓ

અમમલ, સારીન, કાંઈક સીકકની, રીખાન અનેક વંચ, રીખાન અને સારીકમાં અમલ, કાન અંક અને મોડાન કાવજોલન અમલ અંક મળી રાકશે.

અમલ કાટે અમમલ, અને રેસલ તમા રેલની ટોપીઓ કોડાવલ માંને બનાવી આપવામાં આવશે.

અંકિલે બાંધવા અમમલ, રેસલ, કોડન મિમેરેના કુલોની વંચ વંચની વેલુઓ અને અનેક અકાનસ કોથલ મળશે.

ટેકાણું : માખરો હેલસ (મો.) લી.

લેડીઝ એન્ડ વીલરન હેલ એન્ડરુકમર,

ફેન : ૨૨૦૩૮૫ પહેલે માળે,

જોડસ ૧૦૮૫૭. અસરે એન્ડ-સ

૩૩ મેરક રીક, — મોઢાનીકામમાં.

"This is certainly the limit! I have yet to meet a man who on observing his own faults, blamed himself!"
—Confucius.

OPINION

Founded by Mahatma Gandhi in 1903.

Former Editor: Mahatma Gandhi—1918-1956.

No. 20—Vol. LVI.

Friday, 30th May, 1958

REGISTERED AT THE G.O. AS A NEWSPAPER.
Price: FOUR PENCE

OLIVIER CALLS FOR ON RACE QUESTION

By The "Daily News" Correspondent

PROF. N. J. J. OLIVIER, vice-president of the South African Bureau of Racial Affairs, at a Lunch Club meeting in Capetown said that the division of the Union between Whites and non-White would have to be on the basis of existing Bantu areas. Added to the High Commission territories, they would form a scheme for discussion.

Professor Olivier had been asked by Mr. Clive van Ryneveld, M.P., whether Sabra had tried to divide the country.

Replying to another question, Professor Olivier said that principle of group re-

presentation is as democratic as a common voters' roll.

He said that Sabra's groups have had fairly frequent talks with non-European groups and Sabra hopes to have preliminary discussions with non-Whites later this year.

In his address Professor Olivier, who is Professor of Bantu Studies at Stellenbosch University, said the Union's White group had a moral right to decide their own political self-determination.

Self-Determination

If this were accepted, then it followed provision would have to be made to give the non-European people, particularly the Bantu, the right to self-determination.

From this developed the principle of separate development, which meant the geographical division of South Africa into a White state and one or more Bantu states with complete autonomy, but in the hope that they would work to-

POSITIVE THINKING

gether on a federal basis on points of interest.

The country's basic problem was not one of race, colour or culture, but the fact that White peoples felt themselves to be a national entity as the French, Germans or Americans did.

"Fundamentally, we believe that no matter what policy is followed, whether of separate development or integration, unless there is understanding between the two groups (White and non-

White), lack of prejudice and co-operation, I can see no future for this country."

Relationships

The improvement of relationships and the application of ordinary principles of decency and humanity should come first in relations between the groups. Individuals and the Government should be guided by the principle of doing nothing to harm such relations.

(Continued on page 209)

Africans Boo Strydom

THE Prime Minister, Mr. J. G. Strydom, was booed by a large crowd of Africans when he left a Johannesburg hotel where he had lunched.

Policemen and traffic inspectors who cleared a way for him when he walked to his car, had difficulty in holding back the crowd.

When Mr. Strydom appeared shortly after 2 p.m. they surged forward. Some shouted and booed. Mr. Strydom, tense-faced walked straight to his car and was immediately driven off.

An African who tried to break through police ranks, was struck in the face.
—"Natal Mercury"

TSELE SAYS AFRICANISTS NOT ANTI-WHITE

WHITE and non-White students were asked to order several times at a meeting when stocky, arm-waving Dr. Peter Tsele—"I am an African Nationalist, an Africanist"—launched a fiery attack on the Congress of Democrats.

Some of the students were angry at the manner in which Dr. Tsele made his attack.

The meeting, at the University of the Witwatersrand, was sponsored by the National Union of South African Students. It was one of a series that discusses the aims and organisation of various non-White political movements.

Speaking fast, and in clipped sentences, Dr. Tsele, a former member of the Wit. Students' Representative Council, said that it was the Congress of De-

мократs that was responsible for African Nationalists like himself being labelled "anti-White and extremist."

Not Anti-White

He denied that the Africanists were anti-White. They did not want to drive the Whites into the sea or use the hair shavings from their skulls to stuff mattresses.

The propaganda of the Congress of Democrats' Press was meant to mislead the African people about
(Continued on page 209)

OPINION

FRIDAY, 30TH MAY, 1958

Nats Heading For A Split

WHAT at first looked like a Ministerial indiscretion has since been shown by events to have been something very much in the nature of a dramatic announcement that a major crisis was developing in the ranks of Afrikaner Nationalism.

Opening the Sabra conference at Stellenbosch Mr. P. O. Sauer attacked what he described as "dollar imperialism." That drew protests from American government. But the relevant thing was that Mr. Sauer was indirectly supported, publicly, by a leading Afrikaans financier, Dr. M. S. Louw, who coupled his pleas for economic independence with attacks on the danger of foreign investments being used to exert political pressure on South Africa.

These events indicated that a rift is developing in the ranks of Afrikaner Nationalism. Trouble might be between those who want a republic now, at any cost and the "realists" who are impressed by the unwisdom of rushing to proclaim a republic in the face of unfavourable economic realities.

The Sauers and the Louws seem in mood to ignore the realities and prefer a tightening of belts to enable Afrikaner Nationalism to raise from within the country the capital it might need. The Malans and, possibly, the the Strydoms, appear to seek to pursue a more moderate course.

Momentum has been given to these events by the letter Professor L. J. du Plessis wrote to the Johannesburg "Star" in which he spoke of a coalition between "the main body" of Afrikaners and the English-speaking in a republic where the Afrikaans and English traditions would merge.

Against the background of the attacks on "dollar imperialism" on one hand and the Sabra decision to call a conference of non-White leaders on the other, Professor du Plessis, who often has his ear fairly close to the ground in matters pertaining to Afrikaner Nationalism, was obviously asking the English to help the "main body" of Afrikaners in getting the republic on terms acceptable to the English and in that way facilitate the isolation of the Sauers and the Louws and the Verwoerds.

Certain things begin to emerge in clearer perspective from all this. Mr. Japie Basson's merciless onslaughts on the Nationalist Party's favourite slogans at the Sabra conference was a clear reply to Mr. Jan de Klerk's "Blood River" speech during the general elections.

In simpler language, the advocates of practical and positive apartheid could quite conceivably be reaching the stage where the ways part. The former point to Blood River as the next stop while the latter want to speak to the man of colour in a language he will at least approve.

Death Of Mr. C. W. M. Gell

AS we go to press, we have received the tragic news of the death of Mr. C.W.M. Gell. He was one of South Africa's foremost Liberals and an authority of African affairs. His death, brings to an end, thirteen years of suffering. He was born in Edinburgh in 1917 and was paralysed by poliomyelitis when in India with the Indian Civil Service, thirteen years ago. During these years, except for a few hours everyday, he spent all his life in an iron lung. There was very little left of his body under the blankets. All his vitality was crowded into his head, and his eyes used to sparkle with vivacity and youth.

He married his wife Norah, whom he met in London while she was training as a physiotherapist in Lahore. She has nursed him always even when he was in hospital. Doctors deferred to her opinion and spoke with awe of Gell's survival as something not normally possible.

Christopher Gell, undaunted by his illness and condition, built up a remarkable network of correspondents who wrote to him from all parts of Africa. As he became better known, Africans, Indians, Coloureds, White newspaper editors and correspondents, frustrated liberals, even worried ministers of the Dutch Reformed Church, came to his bedside to get a few moments with him.

Some years ago, while he was in the Transvaal, our late editor Manilal Gandhi met him, and was very impressed with his courage and undaunted spirit. Since then he has always written for "Opinion" and upto the time of his death we have continued to

receive articles and letters from him. He has also been a close friend of the Gandhi family. He has been a friend and guide to us during the past two years, since the death of Manilal Gandhi, and we feel today the sorrow of having lost someone very close, very dear and very revered to us.

His death, today, takes away yet another friend and champion of non-Europeans in South Africa. His mind was so alert and alive, that one cannot think of him as someone who was completely bedridden, or that he suffered so deeply for so many years.

He has well-deserved the rest that he has now found, but we have lost a good friend, and a great man. We convey to his widow our deepest sympathy in her sorrow, and assure her that there are many today who share her grief. May the Lord grant him eternal peace.

Mrs. Sushila Gandhi

OUR editor, Mrs. Sushila Gandhi, who has, since the death of our late editor Manilal Gandhi, taken on the full responsibility of "Indian Opinion," "Opinion" and the Phoenix Settlement, is going to India, on a short trip. She will be leaving Durban by plane on Sunday, June, 1st. We hope that her trip will be a pleasant one and that she will return with renewed faith and energy to continue the great work that she has so valiantly taken upon her shoulders, for the last two years. We also appeal to our readers, that in her absence, we will receive from them the utmost co-operation. Thank you.

ACTING MANAGER,
Phoenix Settlement

Nursing Apartheid: A Slight Retreat

(By A Special Correspondent)

THE much publicised protest of March at Baragwanath Hospital, Johannesburg, with police leave cancelled, road-blocks and elaborate precautions in the hospital for the reception of "emancipated", was immediately directed against a regulation requiring African nurses to register their identity numbers. But there was much more to it than that.

Certainly, the regulation issued by the South African Nursing Council (S.A.N.C.) early in January was singularly ill-considered and provocative. African nurses at once perceived that the only way to get an identity number was to apply for the hated reference book ("pass for women") and this is, of course, a red-hot political issue. Then attention was focussed on this point almost exclusively. But even before the Baragwanath anti-climax, superintendents of non-White hospitals in Durban and Port Elizabeth had told similar deputations that the S.A.N.C. had suspended this part of the regulation "for the present".

The matron of Baragwanath confirmed that African nurses were "no longer" required to furnish identity numbers. But she was unable to secure nurses from the demand to state their racial group. African objections to this are twofold—they are required to register as "Natives" or "Bantu" or by ethnic grouping (Zulu, Xosa, Sotho etc.) whereas they consider themselves just "Africans", a term the Government and the S.A.N.C. refuse to accept; and they deem that the purpose of racial registration is to compile separate nursing registers for Whites, Coloureds and Africans.

Opposed

To this discrimination by race all non-White nurses are strongly opposed. Let it be thought that they are being unnecessarily sensitive on purely administrative matters, let us see how widely they are supported throughout the free world and how isolated is the position of the Government and the S.A.N.C. as represented in the 1957 Nursing Act.

On June 7 last year the influential British medical journal, the "Lancet", wrote editorially:

"There is no room for doubt that the non-European nurses are to have an inferior status. The Act must reduce the standard and number of recruits because non-Europeans in South Africa are naturally sensitive to discrimination. The Act can only increase

the difficulty of training good nurses. Apparently the South African Nursing Association (S.A.N.A.) which is affiliated to the International Council of Nurses (I.C.N.), does not recognisably its duty in its non-White members, and its present actions do not seem to be in line with the international code of nursing ethics."

This opinion is supported by a member of the Board of the I.C.N. who a month earlier had suggested at the Board's meeting in Rome that any National Nursing Association which practised racial discrimination should be regarded as a "temporarily inactive" member of the I.C.N. (a phrase used of "iron curtain" associations which contravene I.C.N. regulations by being Government-controlled, instead of being controlled by their members). S.A.N.A. is, of course, now controlled by its White members only. At the I.C.N.'s Board meeting serious disquiet was expressed by delegates from America, India, Scandinavia, West Indies etc., but detailed discussion was postponed to see the exact form of our Act and how it worked out.

British Council

Since then the British Royal Council of Nursing has referred to "the grave issue of enforcing racial discrimination and segregation within the South African nursing profession." And the Registration Committee of the General Nursing Council at England and Wales has "placed on record its regret at the provisions of the S.A. Nursing Act 1957, which discriminates between white persons, coloured persons and Africans."

This international reaction has not been without effect. In her evidence to the Parliamentary Select Committee before the Act, the president of S.A.N.A. said: "The Board of S.A.N.A. can only support racial division within the Association which would ensure that S.A.N.A. retained its membership to the I.C.N." Now one of the most significant (but least understood) outcomes of the Baragwanath

grievance protest was the withdrawal of a telephoned message from the S.A.N.C. to the effect that the training syllabuses, examinations and certificates for non-White nurses would be "exactly the same as those for any other nurses. The certificates will be valid anywhere in the world."

How great and sudden a reversal of previous policy this was can be judged from the following. As late as September 19, 1957, the president of the S.A.N.C. (Miss C. A. Nelhood, herself a senior ex-matron) was reported by Sapa as saying: "Many people believed that because non-European nurses were to receive different certificates to those the European nurses were getting, they would receive inferior training and have inferior qualifications." Miss Nelhood added that the new non-European syllabus would be superior to the old one, but her further remarks emphasised that there would be different training and different certificates, qualifying non-Europeans "to nurse their own people." Another report of the same speech varied slightly but still used the ominous phrase, "once differentiation is introduced."

Syllabuses

The original intentions of the S.A.N.C. emerge even more clearly from the parliamentary debate on the Act, as reported in Hansard. Dr. Carol de Wet, chairman of the Select Committee said that the S.A.N.C. was being given power "at their own request," to prescribe different syllabuses and certificates for white and non-white nurses. He said difference was essential not only because much of the training of non-Whites must be aimed at "civilisation", but because it was unrealistic to teach non-Whites the same dietary courses as Whites. Here he was apparently summarising the evidence given his committee by the Directors of Transvaal Nursing Services who said:

"I have had in face the stupid position of having to listen to my own non-European student nurses reciting the diet they think the ordinary human being (i.e.) should have. This is right out of context of what (they) should be taught in order to serve their own people in (their) own social milieu. More emphasis should be placed on the psychological and

anthropological aspects of non-European work. A separate syllabus for the non-European will only be the same as the European syllabus to the extent of two-thirds."

Advocate van Rooyen (for the S.A.N.C.) told the Select Committee:

"We want power to differentiate between the races. We are asking for the right (to say one course is for Europeans and another for non-Europeans) from which the right to keep separate registers will be derived because, if we are going to give different training, we will have to register them separately... You cannot have one standard for a highly developed race and the same for a lower developed race."

Miss Nelhood told the Select Committee:

"They will have a different syllabus which will be equivalent to the European syllabus. It will be a basic and practical syllabus which will be of help to the non-European as such. Once you train them differently." And she later said "If we do, as we hope to do, create a non-European Nurse's Certificate."

Differentiate

The conclusion seems inescapable from all this that the Nursing Council, without any known opposition from S.A.N.A., asked parliament for power to differentiate in the training and certificates of white and non-white nurses because it intended to use that power. A difference of standards would inevitably have developed. This is implicit in Miss Nelhood's answer to the Select Committee's question "The examination will however differ? It may be the same but the answers expected will be different." And, of course, a certificate qualifying a non-White nurse to "look after her own people" would not be recognised internationally.

If the S.A.N.C. has really had second thoughts on these points and now stands for "exactly the same training and certificate" for white and non-white nurses, it would do well to say so itself. So far we have only the indirect evidence of the matron of Baragwanath for the welcome change of mind. And to put temptation out of

reach, both the SANC and SANA should press parliament to repeal the sections of the 1957 Act permitting different syllabuses and certificates and obliging the SANC to compile separate racial registers, which obligation 'is derived from' differentiation of training and certificates according to the SANC's own spokesman.

In this way at least a beginning would be made in diminishing the racial discrimination contained in the 1957 Act, though much more will remain to be done, and the SANC and SANA will have begun to rehabilitate their reputations in the eyes of the nursing world—even if parliament at first rejects their requests.

Group Areas Not For People Who Want Clean Hands

—Paton

THE Group Areas Board has advertised proposals for Verulam, in terms of which proposals the small European community of some 300 residents are allocated more than half the total land. The other half of the land is allocated to Verulam's Indian community numbering some 3,000.

Reacting against these proposals a public meeting held at the Town Hall, Verulam, and packed to capacity unanimously resolved not to submit any alternative proposals and rejected the Group Areas Act in toto.

This meeting, which was addressed by Mr. Alan Paton, Advocate J. E. Hall, Advocate J. M. Diddell, J. N. Singh and presided over by Mr. J. C. Meer, elected a committee of local representatives to present before the Board the representations of the people of Verulam.

Arising from the decisions taken at this meeting a large number of individual representations have been lodged with the Group Areas Board.

In condemning the measure and calling for no alternative plans whatsoever Mr. Alan Paton summed up the feeling of the meeting when he said that the Act was "an instrument not to be touched by people who want to keep their hands clean."

A vote of thanks to the speakers was moved by Dr. M. V. Gamede and seconded by Mr. Simon David.

KASHMIR PRINCESS

By
A. S. KARNIK

The Epic Story Of The Explosion That Shook The World
With A Foreword By Hon'ble Sri V. K. KRISHNA MENON.

As from the 6th of June we are publishing a most interesting and revealing account of the crash of the KASHMIR PRINCESS in the form of a series.

YOU will remember that on April 11, 1955, an Air-India International Constellation KASHMIR PRINCESS crashed in sea near Sarawak, Indonesia. The aircraft was completely destroyed, killing all 17 passengers and 5 out of a crew of 8. The plane was on a chartered flight from Hong Kong to Jakarta, carrying delegates to the Bandung Conference.

An official inquiry appointed by the Indonesian Government in whose waters the Constellation crashed found that the plane crashed because of an explosion in the wheel-well of the left wing of the KASHMIR PRINCESS. The Inquiry Committee unanimously declared that the explosion was caused by a time-bomb. It was a case of sabotage—a case of pre-planned murder in the air.

Now, one of the 3 survivors, Mr. A. S. Karnik, an Engineer with Air-India International, has written a book on KASHMIR PRINCESS. For the first time, he tells the whole true story beginning with their departure from Hong Kong to Jakarta. For the first time, he describes the explosion, the crash, the three survivors' 8-hour ordeal in shark-infested sea etc., etc. We can say that the whole story is more thrilling than many a fiction spin-chiller, Also the story has great political significance.

Anant Shridhar Karnik

Wreckage of KASHMIR PRINCESS

Do not miss this exciting story of a true incident of our own time.
In order to read this be a subscriber of OPINION. Send in your 15s. to cover subscription till the end of December 1958, with your name and address to:

The Manager:

"OPINION"

c/o 'Indian Opinion,' P/Bag, Durban.

The Case Against Apartheid-(I)

This week and next week Mr. Gell replies to Prof. Olivier's article, already published in our pages. Both articles are condensed from the *Hibbert Journal*, a British religious and philosophical quarterly.

NO more than a handful of apartheidists really subscribe to the goal of total territorial separation, or partition, on which Professor Olivier takes his stand. And as small a band of white South Africans honestly support the goal of a fully mixed, multi-racial democracy—which is my own hope and ideal.

In between these two extremes all manner of men, preaching ideals but practising expediency in the convenient assurance that "politics is the art of the possible", work out their various compromises with conscience and self-interest.

The main weight of the world's condemnation, as well as of criticism from South Africans themselves on both my flank and Professor Olivier's, has been directed against these intermediate, "popular" and considerably selfish forms of partial apartheid or partial integration.

I cannot myself acquit them as readily as Professor Olivier

appears to do from all similarity to Nazi *herren-volk* doctrines.

Yet I am bound to add that the logic of the situation, with an electorate virtually all white and a colour-caste hierarchical society, is such as is only too likely to produce white politicians who live and survive politically by a category of distorted reasoning, prejudice, emotional appeal and enforced racial discrimination called "white civilisation"—and, of course black demagogues whose appeals will equally be to those who think with their bowels.

But since the former (which-ever party they belong to) control the Government of the country, it is naturally their words and deeds which ring round the world to the detriment of South Africa's good name.

With regard to Professor Olivier's historical summary, I think it fair to add two points.

The Great Trek of part of the Boer people from the Cape to Natal, the Free State and the

Transvaal was not only due to causes mentioned in his article. It was also precipitated by dissatisfaction at the inadequate compensation paid for freed slaves when slavery was abolished and, even more, by distaste for the activities of certain British and Dutch missionaries which resulted in the Cape Government making equality before the law at least the statutory right of white and non-white.

C. W. M. GELL

The two northern republics were to be based on the principle that "there shall be no equality to Church or State." This had its roots not only in the history of early white occupation in South Africa and the tremendous (though now diminishing) cultural gap between White and Black.

It also drew its inspiration from the identification of the tribulations of the Boers with those of the children of Israel in the Old Testament and the Calvinist conception of God's will for the Afrikaner folk of the Dutch Reformed Churches as a chosen people with a predestined purpose in this land.

To what extent these ideas descending from the Afrikaner's comparative isolation from Europe between the seventeenth and nineteenth centuries would have yielded, as all ideas do yield in time, to the various pressures of the modern world, it is now impossible to say.

Because, before the process could really begin, diamonds and then gold were discovered in republican territory and wars between Briton and Boer followed, in which the latter were definitely more sinned against than sinning. This had the incidental, but perhaps eventually more lasting effect, of petrifying colour attitudes.

It is still not too late for British South Africans to acknowledge, with far greater magnanimity than they have yet shown, the guilt of their ancestors—and then, having purged that old memory, to invite the Afrikaners, too, to remember that their own detestation of being subjected to another people finds ready response in African minds today, which lays a duty upon them in turn.

The invitation would be the more likely of acceptance if Afri-

kaners of goodwill and broader vision, like Professor Olivier, would add their pleas to ours with greater urgency and insistence than they ordinarily feel able to adopt before their own people.

Professor Olivier's main argument is that a radical change in white-black relations in a mixed society "is unthinkable, if it is dependent upon the voluntary co-operation of the Whites." This argument, if not absolutely irrefutable, is certainly exceedingly strongly biased.

Afrikaner and British South Africans would stage a large number of Little Rocks, if something like the desegregation of schools were attempted in South Africa today; though the fact is often overlooked that it was the "civilised" whites, not "the more primitive Negroes", who proved themselves unfit for "white civilisation" on that famous occasion.

It is also true, as Professor Olivier stresses, that the attitude of white South Africans is not merely based on irrational colour prejudice (though that is often an important in the situation) or purely on the assumption of the black man's inherent inferiority. On the contrary, one of its main supports is the understandable motive of short-term self-interest—the desire to hang on to a privileged position of power and comfort against the inroads of people who (whatever is sometimes said for political effect about their capacities) are continually proving themselves capable of attaining western standards, given the opportunity.

I agree that historically the country belongs to both White and Black who arrived in different parts of present Union territory approximately at the same time, in both cases as invaders. Thereafter, the greater material strength of the Whites gradually prevailed over the greater numbers of blacks.

I cannot agree to deduct from that any ethical justification for perpetuating the subservience of the black man today and, indeed, Professor Olivier's case for partition-apartheid explicitly excludes such a possibility. Today we recognise, as he rightly says, the moral right of every people to self-determination.

Nor will I readily agree that white South Africans have "no guilty conscience whatsoever". The Whites have done a tremendous job in creating (with black labour) the only industrial economy in Africa. The contrast

India Marches On

Just Arrived Direct From India Latest News

My Magazine Of India	...	...	...	1/6
Illustrated Weekly Of India	...	...	...	2/2
Film World Today	...	...	...	2/9
Great Men Of India	...	...	...	2/9
Great Saints Of India	...	...	...	2/9
March Of India	...	...	...	4/9
India Annual Review 1954	...	...	...	5/6
Filmle Dhunig Na Samachar—Special Issues	...	...	...	6/6
Heroines Of India	...	...	...	4/9
Simple History Of India	...	...	...	4/9
India Then And Now	...	...	...	4/9
Stories Of Our Land—2 volumes	...	...	...	3/6
Ramayan For Boys And Girls	...	...	...	1/7
Famous Princess Of Islam	...	...	...	2/-
Muslims Of India	...	...	...	2/6
Panchangs in Hindi—1958/9	...	...	...	3/-
Roopchand's Festival Calendar	...	...	...	1/7

D. ROOPANAND BROS.

MUSIC SALOON AND BOOKSELLERS

Phone 20707.

P.O. Box 2524.

85 VICTORIA STREET,

DURBAN.

between our average African income per capita of about £20 per annum and our average white one of nearly £400 per annum (the third highest in the world to the U.S.A. and Canada) is the measure of that—and, of course, one basic source of friction and racial tension.

There are many Whites who feel bad about this tremendous discrepancy in wealth and about the increasing deprivation of our White rights, the denial to them of status and equal opportunity in the South African economy—and yet do not dare face the full implications of their state of guilt.

If South Africa is to avoid going down in the abyss of racial conflict, the future may depend on compelling them to stop running away from these fundamental moral dilemmas.

Professor Olivier fully sees this.

His whole article typifies the fearful predicament of an intelligent and well-meaning man who is determined to find a morally defensible solution but is circumscribed by the many pressures on the white community (especially the Afrikaner section of it which numbers 1.8 million people, alone in an alien and largely hostile world).

Broadly speaking, too, I agree that the alternative goals are total territorial separation or full integration. Professor Olivier, certain that white South Africans will never settle for the latter, must opt for the first. But I have put it to him quite frankly that he has not set out its full implications.

His "black area" or state is based on the present Native reserves, which today total about 11 per cent of the Union's area. When all the 15 million acres promised (not "added") in 1936 as an inadequate compensation for removing Cape Africans from the common electoral roll have, in fact, been brought, the reserves will constitute 14 per cent of the Union. But when that will be no one can say, as little over half the promised addition has been provided in the last 20 years.

Even if the full development programme suggested in the Tomlinson Report were carried out (and the Nationalist Government has decided for a much reduced programme) there would still be 6,500,000 Africans in the white areas by 2000 A.D. (and about the same number of Coloureds and Indians to gether) as against 5,000,000 whites.

We are, therefore, obliged to recognise that any proposal for partition would only secure African agreement, if at all, on some much broader basis than Professor Olivier has proposed.

The example of Israel is often cited by partitionists. But the point to be grasped is that such a radical solution would encounter and have to overcome natural human resistance quite as great as that which Professor Olivier rightly foresees against "integration."

Professor Olivier has allowed himself to be so preoccupied with

the one set of difficulties (viz. against an integrated political and social economy) that he has failed to realise that the obstacles against the other solution are at least equally formidable. For if, as he fears, the ideal of a common society must be abandoned, the white population must learn to set its sight not on 85 per cent of the present Union, but on "quite a small proportion of that—certainly not exceeding 50 per cent and thus excluding the Transvaal, Natal and Orange Free State from the "White" State.

Generosity Of Indians Is Praised

LUANSHYA.

THE generosity of Luanshya's Indian community was warmly commended by Mrs. R. Malcomson, chairman of the local branch of the Northern Rhodesian Society for the Blind.

Addressing a 500-strong multi-racial audience at the display of traditional dances and yogi feats staged by the Indians in aid of the society, she said: "After many years in Northern Rhodesia I am deeply impressed by the readi-

ness and generosity which the Indian communities have given and their help to charities everywhere regardless of colour, race or creed."

Mrs. Malcomson also expressed her gratitude to those who had helped with dramatic coaching throughout rehearsals for the three-hour show.

Highlight of the show was the display of yogi by Rumbi Chubana.

India's Largest Insurance Company At Your Service

The New India Assurance Company Limited

SOLE REPRESENTATIVE IN THE UNION OF SOUTH AFRICA

RUSTOMJEE JALHOY RUSTOMJEE

140, Queen Street, DURBAN.

FOR SERVICE AND SECURITY
CONSULT US FOR

EVERY TYPE OF INSURANCE

P.O. Box 1610.

Residence: 111 Eleventh Avenue,
DURBAN.

Phones:

Office: 25845

Residence: 36413.

Du Plessis Hints At Political Re-Grouping Among Whites

U.S. Government Protests Against Sauer's "Dollar Imperialism" Speech

"THE STAR" recently asked some of its readers to comment on the advantages of South Africa becoming a republic. Among the letters produced was one from Prof. J. L. du Plessis, who is already well known to our readers for his suggestion that South Africa should be divided into one White and one Black States, in which he hinted at what might be a coming split in the Nationalist Party. The following is the text of his letter:—

In answering the question, I assume that the republic to be established will have the support and be moulded by an important section of English-speaking South Africans in co-operation with the main body of Afrikaners by means of a coalition government, which I am expecting very soon after the coming provincial elections, if not before.

Consequently, I am also assuming that it will not be a revived Boer republic but a viable blend of our South African republican tradition and British parliamentary institutions, both in form and in spirit.

As to the precise form of constitution, and especially the absence or the presence of constitutional entrenchment or checks and balances, that I do not consider to be much importance, as I rely more on the spirit and the underlying ideology than on constitutional form, still of a sound national spirit and political ideology in the republic, as I feel completely assured.

Finally, whether the republic would be inside or outside the Commonwealth would be decided more by the future policy of the United Kingdom than by that of South Africa, which in any case has already definitely and conclusively accepted international expansionism for White South Africa and separate development of viable non-White national homes and rejected a permanent, continuously to be further integrated, multi-racial community.

Co-operation

Besides, whether inside or outside the Commonwealth, the republic would continue to co-operate with the United Kingdom and the Western world and indeed the free world as a whole.

In these preliminary assumptions, which have been formulated here in order to clear the grounds, I have already dispelled certain widely held presumptions of impending disaster considered as inevitably implied in South African republicanism.

I now proceed to state the positive advantages to be expected from a republic to be established in the spirit and form envisaged, without being able in the space allotted to marshal the

available arguments for my necessarily rather apologetic statements.

Patriotism

Firstly, the republic will generate an unprecedented upsurge of South African patriotism, comparable to that which brought the republic of the United States to its present pinnacle of wealth and power, which will electrify our national development on all fronts, not least the economic and industrial.

Secondly it will make an end to all divided loyalties in our bi-sectional nationhood and make it possible for us to develop a national (united) cultural homogeneity, such as gave birth to the English nation by the (acculturation into the original Anglo-Saxon stock of the later Norman) layer of super-culture.

Settlers

Thirdly, it will clear the ground for vastly extended and accelerated immigration from Western Europe, because such immigration would then no longer constitute a threat to our national identity, as future immigrants would come with the intention of becoming South Africans and not with an all-but-universal inclination of remaining or becoming Britishers, as is inevitably the case as long as we share our brand of state with Great Britain or rather automatically adopt the British brand of state as our own.

And, finally, it will encourage also the immigration of capital from those foreign sources which would not feel very inclined to bolster up the Empire or Commonwealth as such in any shape or form.

Top salaries range over £5,000 a year in accountancy, banking, secretarialship, law, engineering, Municipal Services and banking. WRITE for the FREE BOOK "The Direct Way to Success," from the SCHOOL OF ACCOUNTANCY, backed by all years of successful educational service.

P.O. Box 4592 (20) Johannesburg OR P.O. Box 1285 (20) Durban.

THE United States Government have protested to the Union Government about the remarks which the Minister of Lands, Mr. Sauer, made at the Sabra conference on April 29 ascribing imperialistic motives to American investment in Africa.

The United States Ambassador, Mr. Henry A. Byrnes, paid a special call on the Prime Minister, Mr. Strijdom, last week after his Embassy had obtained a copy of Mr. Sauer's speech.

There is good reason to believe that the interview was amicable. Certainly both Mr. Strijdom and the Minister of External Affairs, Mr. Louw, had already given the impression of trying to make amends.

Students of the United States National War College were in Pretoria at the time and Mr. Strijdom and Mr. Louw spontaneously invited them into their offices for discussion. (Since then, however, there had been a protest about the students by the Union Government.)

Opening the Sabra conference on April 29, Mr. Sauer examined the extent of hostility towards South Africa.

He said that for reasons which originally had nothing to do with Africa but were concerned with United States attempts to win popularity among the non-White peoples of the Middle East, the United States have suddenly become the great friend of the indigenous states and colonies of Africa.

Union's Share

The Americans, he went on, were working diligently for the complete independence of these countries, at least politically.

But in the economic sphere American economic imperialism was replacing British political imperialism.

"Whether the United States wish to confer so-called freedom on these indigenous states or only to pave the way for their dollar imperialism I cannot say, but the two work together to their mutual advantage."

American interests in South Africa at once pointed out that the Union benefited most from this so-called "dollar imperialism" in Africa.

United States investments in the Union amount to 300 million dollars, roughly half the total American investment in this continent.

Another Attack

The extent to which Mr. Sauer's remarks will imperil South Africa's chances of drawing investment capital from the United States—or anywhere else—cannot yet be measured.

American business men thought, and said, that Mr. Sauer's language was dangerously like that used by the Russians.

But no worse in the Sauer episode ever than his remarks have been echoed by a prominent African financier, Dr. M. S. Louw, who complained in Cape Town, that "foreigners" had too big a share of South African business.

Already taxpayers are paying £4 for every £3 they should normally have to pay to make up for lack of investment capital from abroad.

Every fresh "brick" that is dropped is said, perhaps, with some truth, to add £5 to the average tax assessment.

Cable & Tel. Add HARGVAN.

Phone 29368

P. Margovan & Co. (Pty.) Ltd.

Earthenware Pickle Jars 3 Gallons 12 6 each F.O.R. Durban
Fresh First Grade Green Ginger 1/2 per lb. " "
Fresh First Grade Garlic 2/- " " "

Cash with order only.

P. O. BOX 1250.

155/7 Warwick Avenue
DURBAN.

London Letter

(From Our Own Correspondent)

Blind Spot In Lennox-Boyd Denial

MR. LENNOX-BOYD is officially Colonial Secretary, but from comments he made in the House on May 15th, I begin to wonder if he wouldn't be better placed in the Ministry of Agriculture and Fisheries. At least he would be more appropriately situated in the company of those who have to do with birds—preferably jackrabbits; for any Minister who tries to pretend that the Kenya Constitution "is now at work and there is no deadlock" is surely guilty of trying to bury his head in the sand. And such a pretence, it appears, is the Minister's pastime.

He had been asked by Mr. Fenner Brockway what action the Government proposed to take in order to end the constitutional deadlock which has arisen as a result of the inability of the African elected members of the Kenya Legislative Council to accept the Lyttelton Constitution. His reply, which he prefaced with the remark that Mr. Brockway misunderstood the situation, led to the Labour member for Eton and Slough asking further: "Is it not the Colonial Secretary who always demands the situation? Is it not a dangerous situation where the African representatives elected on a restricted franchise, have declined to work this constitution? And is the Constitution not bound to fail if the African members oppose it?"

Mr. Lennox-Boyd replied by digging his head a little deeper in the ground. He said: "No, sir. More Africans put themselves forward for the specially elected seats than did members of any other race. I would commend to you the joint statement issued by those elected, of all races, which I think is more for the good of Kenya than any communal or partisan observation."

How blind this reply is! Doesn't the Colonial Secretary see that there is a fundamental difference between "those elected of all races" and those who might be elected by all races? The specially elected members were not elected by the Africans, who by their voting at the direct elections have given "unwavering support to the policy of Mr. Tom Mboya and his colleagues

who are boycotting all attempts to operate the Lyttelton Constitution. And does he not appreciate that the stand these men are taking has been impelled by a deep conviction that the Constitution is bad for Kenya precisely because it serves "communal and partisan" interests—the interests of the White settlers?"

It is time the Colonial Office awoke.

100 Arrests in Kenya

Meanwhile Kenya remains unsettled. Three snippets of news which have reached us in the last fortnight point this. On May 17 and 18 Kenya security forces arrested 102 Kikuyu tribesmen as suspected leaders and organisers of the banned Kiama Kikuyu secret society. According to the Governor they were all middle-aged men who had been associated with Mau Mau, and were suspected of trying to attain Mau Mau ends through other means. One of their slogans is "Poison not words." The worst centre of KKM activity is said to be Kericho where at one time Mau Mau gained strong control of the administration. The continued attachment of Africans to such clandestine bodies is an indication that the grievances which gave rise to Mau Mau and all its by-products have not been met.

Instead activities are still going on to make Kenya a bigger and better British military base. An exciting War Office announcement of May 16, a force of about 1,600 officers and men is due to leave for Kenya next month. It is understood that the force will be required in case of possible trouble in Aden and the Arabian peninsula.

The army can go into Kenya, but liberal white civilians are excluded. That seems to be the meaning of the Supreme Court of Kenya decision to uphold the Chief Secretary's refusal to grant a permanent entry visa to Mr. Erik Marica. Mr. Marica has been acting chief town planning officer to the Nairobi City Council since 1953, but it seems he is not fit to become an immigrant. Mr. Marica told the court that he considered

the authorities were discriminatorily against him because he had non-European friends and went to parties where he met Mr. Fenner Brockway, M.P. The court, of course, wrapped up its backing of the Chief Secretary in the usual terms—"Immigration is a jealously guarded privilege (except in the days of indentured labour for railways, no doubt)—F.S.M. entitled—as a denial of natural justice." But an clear reason has been given for telling Mr. Marica that he is "deemed an undesirable immigrant." There have been too many of these cases in East and Central Africa recently for one to be anything but sceptical of the authorities' high-brown phraseology. Liberty is again in the dock. How long will men put up with chains?

Ghana Admits Eleven To Citizenship

A list of eleven persons, allowed to register as Ghanaian citizens, was released by the Ministry of the Interior on May 16. A disturbing facet of this is that, whereas the Government has expelled about thirty persons since independence, most of

whom were members or leaders of the Opposition Party, all the members of this new citizenship are Government supporters. A leading member of the Opposition is quoted by the "Manchester Guardian" as saying the list "shows that the Government wants only its supporters to remain in the country." There are no non-Africans in the list.

DRY CHILLIES

Gross 33lbs Bag for 30/6
Strong Brooms with long sticks made by Africans 25/6 per dozen.
Small Brooms with short sticks 3/3 per dozen.
MAARMANS (Pty) Ltd
Box 16, Phone 126, BRITS. Transvaal.

R. VITHAL

Bookkeeping, Writing up Set of Books, Balance Sheets, Income Tax Returns.
Co. Inst. No. 12 Barkly Arcade, 28 Market Street.
Co. Diagonal & Market Sts. Joh. roadburg. Phone 33-1044.

Latest Records For Your Selections

Samundar	5 Records	Rot N roll	41/3
Banish	5 "	"	41/3
Mr X	4 "	"	33/-
Ansha	4 "	"	33/-
Paying Guest	4 "	"	33/-
Chori Chori	6 "	Best Music 1956	41/3
Naya Andaz	6 "	" " 1958	42/6

Best Instrumental No

Fantash New Delhi	8/3
C.I.O. Both Sides	8/3
Devta	8/3
Mom Sah b CIO	8/3
Chori Chori Both Sides	8/3
Saursha and Banat Bahar	8/3
Naap Ke Naap. Naya Andaz & Shremati 420	8/3

Packing & postage 7/ extra.

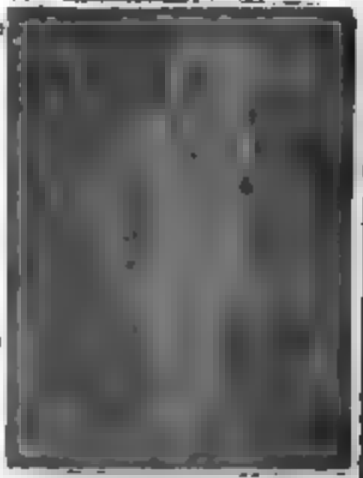

BHARAT MUSIC SALOON

AND BOOKSELLERS

(Corner Gray & Lorne Streets)

286 Grey Street,
Phone: 29488,
DURBAN.

India Letter

(From Our Own Correspondent)

Nehru Goes To Kulu Valley

THE Prime Minister, Mr. Nehru, accompanied by Mr. Gandhi, arrived at Bhunter by an Indian Air Force Dakota.

It was drizzling when the plane touched down at the airstrip.

Thunderous applause from a huge crowd greeted Mr. Nehru as he alighted from the plane.

A local band and drums played the welcome music. Thousands of men, women and children in their colourful costumes, cheered lustily as the Prime Minister drove past.

Mr. Nehru preferred to walk through the tiny township of Bhunter and frequently offered garlands to children. A few who were fortunate to be garlanded by him literally danced with joy.

Pak Firing Aimed At Provoking India

Pakistan is allegedly attempting to provoke India into some kind of an armed clash on the Astam border.

It is believed that the recent violent activities of Pakistani nationalists and armed forces across the Surma river have no other meaning.

For instance, Pakistani troops intensified their firing across the river recently and damaged a bridge. They aimed the attack on a running train.

Many villages had to be evacuated.

Train Disaster In Saurashtra

Twenty-seven passengers were killed and sixty injured some of them seriously, when the Kirti Express went off the rails near Chamara Station, 70 miles from Rajkot.

The accident, said to be the worst in Saurashtra, occurred when the ill-fated train was speeding in utter darkness along the Porbander-Mahana section of the Western Railway.

Police Open Fire On Striking Workers In Jamshedpur

The police opened fire twice on May 21 in the strike-bound steel town of Jamshedpur to disperse violent crowds. A 24-hour curfew was clamped on the city at midday to avoid further incidents.

At least four persons were injured in the firing, but the injured were carried away by the defiant crowd.

The police, and the troops which had been called out to assist the police were patrolling the deserted streets of the city.

The situation in the steel-town turned for the worst on May 21 when angry demonstrators set ablaze a post office, a co-operative store, a grain shop, a jeep and a land rover, a TISCO office building and the Congress office.

Fifty persons were arrested.

Olivier Calls For Positive Thinking On Race Question

(Continued from front page)

"The time has come for White South Africans to think positively and constructively on this problem."

"We should object most strenuously to the kind of exploitation we are subject to sometimes, that wherever the Government does for the promotion of the welfare of the non-White peoples, is liable to be exploited for political purposes."

"I am not accusing anyone of this stage."

Professor Olivier appealed for the development of the Bantu reserves as being in the interests

of the Bantu and the country generally. If this was achieved, the present generation would have done much to help the problem.

He could see no possibility of White South Africans knowingly moving in a direction that would lead to the non-Whites becoming politically dominant.

"No matter what safeguards there are or system of voting, once you set your feet along that road, turning back becomes an impossibility and there can be no doubt as to the outcome, maybe in 50 or 75 years."

Tsele Says Africanists Not Anti-White

(Continued from front page)

the Africanists, who were actually bitterly opposed to any form of Fascism or any of the doctrines "Reds" like Khrushchev, Lenin or Marx.

The C.O.D., he said, effectively controlled and directed the top leaders of the African National Congress. It employed and led A.N.C. leaders. It paid for the delegates to attend A.N.C. congresses at which resolutions, drawn up by the C.O.D. months beforehand, were passed.

He had found much that was good in the Liberal Party. It

was opposed to totalitarianism in any form. He had once hated Liberals, "but now I find them to be men."

Dr. Tsele, questioned by a member of the audience, denied that he had been expelled from the Africanist group because he had addressed a Liberal Party meeting.

He told other questioners, who appeared to be angry, that he could substantiate his allegations against the C.O.D. and some African National Congress leaders — "Rand Daily Mail."

Woman's Opinion

By "IDEALIST"

MY readers seem rather silent. Are you having any trouble with the recipes I have published? Do write in and I'll try to help. This week I am publishing a recipe for cauliflower and cheese curry.

Ingredients

- 1 small cauliflower,
- 1 cup of milk,
- 4 green chilies,
- a tiny piece of green ginger,
- 1 cup cake flour,
- 2 teaspoons of salt (lavali),
- 1 teaspoon pepper,
- 2 lb cheese,

Cut the cauliflower into big pieces and boil it in a little water adding 1 teaspoonful of salt to it. Mix the flour and the milk. Add to it pepper and 1 teaspoonful of salt. Grate the cheese and grind the ginger and chilies finely. Add these to the first mixture and while stirring bring to a semi-thick solution.

When the cauliflower is cooked take the water out and put the cauliflower in an enamel dish. Add to it the sauce and mix with a light hand so as to break the cauliflower. Leave it in a moderately hot oven for about 1 hour (until it gets fairly red on the top).

This dish would make an excellent lunch for a family of 2. Of course you can double the ingredients if you wish.

Recipes and articles concerning women would be welcome. Address letters to:

THE IDEALIST,
c/o "Indian Opinion",
P.O. Bag, Durban, Natal.

WANTED

Muslim Priest/Teacher. Salary £25 per month. Free Board and Lodging. Also free Light and Water. Increment of £12 yearly.

Applicants must state qualifications and enclose Testimonials with application to:

Stanger Madressa Anjuman Islam,
P.O. Box 102, STANGER.

WANTED

A tutor required for Potgietersrus to teach Arabic, Urdu and to perform Imsalat.

Potgietersrus Muslim Jamat,
P.O. Box 94,
POTGIETERSRUS.

Phone 24-1248

P. O. Box 1248

MASTER BROS.

(PTY) LTD.

WHOLESALE MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS
HOUSE FOR KEEN CASH PRICES
33 West Street, JOHANNESBURG.

Whenever, wherever infection threatens, doctors and nurses take elaborate antiseptic precautions. Nothing is left to chance. Almost every hospital and clinic, in Southern Africa, and in many countries overseas, relies on Dettol. This pleasant, non-poisonous fluid, deadly to germs, is harmless to the delicate human tissues the germs invade. In the home, as in the hospital, Dettol is the safe way to safety.

DETTOL

THE ANTISEPTIC DOCTORS USE

We have pleasure in announcing to the general public that we are now specialising in Indian and Pakistani goods. The following are only a few of the many wide range of lines we offer:

CAROM BOARDS

Ordinary Rubber Cushion	£5	5	0
" Nickle Corner	£4	4	0
Two-In One Carom Draft Board—			
—Rubber Cush.	£5	15	0
" " Nickle Corner	£4	15	0

ALL WITH STICKER AND MEN, TEYS COMP.

AGARBATTI

Gateway of India—Tins 6 Tola 10/6 Each: 3 Tola 5/6
Three Roses " 4 " 9/- " 3 Tola 4/6
Lata Mangeshkar " 4 " 4/6 " ;
3 Jyothi 1/6 Each.

India: Steamer Brand No. 444—8 6 Doz.

Pakistani: " " No. 444—5/6 Doz., No. 10 16/6 Doz.

Pakistani: Captain 27/6 Doz., Mysore Sogandh 24/- Doz.

Pakistani, Rose 24/- doz. Darbar 37/6 doz.

Meelat 37/6 doz.

Also wide range of Sarees, Glass and Plastic Bangles, Imitation Jewellery, Clocks, Toys, Games, Novelties, Radios and Electrical Goods.

A. K. HOUSEN & SONS,

116 Queen Street. Phone 47349. P.O. Box 2168, DURBAN.

MISS TEHMI SORABJEE RUSTOMJEE

has pleasure in announcing that she has been appointed as
Agent for:—

**NATIONAL MUTUAL LIFE ASSOCIATION OF
AUSTRALASIA LTD.**

(INCORPORATED IN VICTORIA, AUSTRALIA.)

ESTABLISHED 1869

**A LIFE POLICY WITH THE NATIONAL MUTUAL
ENSURES ABSOLUTE SECURITY WITH GOOD BONUSES**

Please write or inquire for further particulars:

106 Mansfield Road, DURBAN.

P.O. Box 476.

Telephones: 47888.

Telegrams & Cable: "SORABTEM."

47453.

★
માણસે બહારના તત્વ પર હળ
મેળવી છે પણ પોતાની અંદર
ના તત્વોનો તે શુભાશ ભળતો
જાય છે. અને છતાં તે પોતાને
અંદર કહેવાડે છે.
—સંપાદકશ્રી.

પુસ્તક પૈસા ૨૦

તા. ૩૦ મે, ૧૯૫૮.

પૃષ્ઠ નંબર ૫૬

મી. ક્રીસ્ટોફર ગેલનું અવસાન

આ જો આ છાપણા જતા અમને દુઃખ સમાચાર મળ્યા છે કે, મી. ક્રીસ્ટોફર ગેલ ગઈ કાલે તા. ૨૮-૫-૫૮ના શુભરી ગયા છે. આ સમાચાર અમને એકદમ ચોકાવ નારા છે. મી. ગેલ/સ.એ. અમારે હજી અંગત સંબંધ હતો. માંચકા તેમના હૈયેથી પરીચીત છે. ખાસ કરી ઇંગ્લીશ વાયકો. તેમના વિદ્વાત બધા હોયો જોયો તેમના જીવન દુઃખ સુદર કાર્ય ગણાય. કારણ મી. ગેલ ૧૩ વર્ષથી આયર્લેન્ડના ક્રાંતિ અને સાચા ખાટલા વચ્ચે પડ્યું પડ્યું ફેરવતું બાદ પડે. એવી સ્થિતિમાં તેમની બધી જીવન શક્તિ તેમના મનજ અને ચહેરા પર પ્રકાશિત થતી જણાતી. તેમનો પ્રેમાળ સ્વભાવ એ મૈત્રી માટે એક આકર્ષણ હતું. શ્રી ગેલ વયે પહેલા ઠંડક વખત માટે કોઈમાં પીનીશ સર્જન કરતાં. અને તેમનો જન્મ સંજનમાં ૧૯૧૭માં થયો હતો. ૪૦ વર્ષની કુટી જીવનના શ્રેણી વયે તેઓએ આ દેશમાં જો ગાળ્યા છે. તે સમયમાં મોતને બીજાને સુતા સુતા બીન-ગોરાઓની હોયો દ્વારા અને સલાહ સુચના દ્વારા પ્રતી સેવા કરી છે.

શ્રી ગેલનો સંબંધ આ પત્ર સાથે હતો તે કરતાં થયું થયું તેઓ સ્વ. મધ્યકાલ ગાંધીના એક અંગત મિત્ર હતાં, અને તેમના અવસાન પછી ગાંધી કુટુંબના એક સલાહકાર અને મુખ્યમંત્રી મિત્ર પણ હતાં.

તેમના પત્ની નર્મ અને મહાજ કરનારા છે. તેમની બેન ત સેવાને પરીણામે તેઓ આટલા

વર્ષ સુધી કાંઈક રોગ મચ કરતાં શાંત અને સુખી જીવન જીવી શક્યા. એમને જોતા જ માણસ ના હીલમાં આવે કે આવા આ માણસ આટલા વિદ્વાત બધા અને બહુદુરી બધા હોયો હોયી શકે છે જ કેવી રીતે. તેમની અ.એ. હમેશા પ્રેમ વધાવતી અને રોગનું નામ નિશાન પણ જોયો તેમના બહેન પર જણાતું નહોતું.

મી. ગેલના અવસાનથી તેમની પત્નીને જે ખોટ ગઈ છે તે અનિવાર્ય છે. પણ તેઓ ખાતરી રાખે કે તેમના પતિના અવસાનથી સામાન્યપણે બીન-ગોરાઓને અને આ પતને તેમજ ખાસ કરી ગાંધી કુટુંબને અંગત ખોટ પણ થઈ છે. અમને ખાતરી છે કે, કુટુંબના વિચાર હોડો અને ખાસ કરી હીબરલ મતના હોડો

તેમના અવસાનથી કુખી થયે. મીસીસ ગેલને એ એક આત્મા મન છે કે, તેમના પતિના અવસાનથી તેમને થયેલા દુઃખમાં સમસ્ત કુટુંબના બીજા અનેક સહભાગી છે.

અમે અમારી હાર્દિક હીલ-સાલ મીસીસ ગેલને વ્યક્ત કરીએ છીએ અને મરણના આત્માને ચીર શાંતી ઇચ્છીએ છીએ.

મી. ગેલના શબ્દોમાં કહ્યું તો તેઓ કમ ચોગી હતાં. અને તેમના મીત્રની જેમ તેઓ (મધ્યકાલ ગાંધી) આ દેશની સ્વતંત્રતા માટે શત દિવસ અંતર હતાં. આથી મી. ગેલ હમેશા કહેતા કે, કદાચ મરણ બાદ જો પુનર્જન્મ હોય તો ફરી આ દેશમાં અમે અવતરશું અને આ દેશની સેવા કરશું.

રંગમેહના સવાલ ઉપર ઉંડો વિચાર કરવાની પ્રોફેસર એલીવીયરની હાકલ

પ્રોફેસર એલીવીયર. જેઓ રહેલનયોશ કુનીવર-સીટીના બાન્ડ વિભાગના પ્રોફેસર છે, એમને કેપટાઉનમાં આવેલું કરતાં જણાવ્યું હતું કે, આ દેશમાં પોતાની રાજનૈતિક વિચારણાને મદકમ કરવાને ગોરાઓને અધીકાર છે, અને એ આ વસ્તુ સ્થિરવામાં આવે તો પછી બીન-ગોરાઓને અને ખાસ કરીને બાન્ડુઓને પણ જોડો હક આપવો જોઈએ, અને આવ પછી જ, બને દેશો પોત

પોતાના હેતુમાં ઉત્તર થઈ શકે. પણ એ પ્રમાણે દક્ષિણ આફ્રીકા ના બાબતો પાકવા જોઈએ, જેથી એક ગોરુ રાજ્ય અને બીજા બાજુ બાન્ડુ રાજ્ય વિકસે.

આ દેશનો સવાલ રંગમેહ અથવા સંસ્કૃતિનો નથી, પણ અહીંની ગોરી પ્રજાને એમ છે કે તેઓજ રહેલ આ દેશમાં સમૃદ્ધિ અસ્થિત્ય કરાવે છે.

માફ માનવું છે કે ગમે તે નીતી આપણે ધરાવીએ, પણ અમાર સુધી ગોરા અને બીન-

ગોરાઓ વચ્ચે સમજુતી નથી, અને હેદયના વચ્ચે અસહકાર છે. આર સુધી આ દેશને માટે ઉચ્ચવળ બાવી નથી.

એક બીજા દેશો વચ્ચેની વર્તણૂકમાં, સમયતા અને માનવતાનાં સિદ્ધાંતો હમેશા હોવા જોઈએ. અને દેશો વચ્ચે, એવી બાબતો કાયમ રહે એ જોવાની દરેક સમયની, અને સરકારની ફરજ છે. આજે સમય આવ્યો છે જ્યારે આ દેશની ગોરી પ્રજાએ બંધીર વિચાર કરવો જોઈએ.

વેરુલમમાં ગરુપ એરી-યાઝ સામે વિરોધ

ગરુપ એરીયાઝ મોડે વેરુલમ માટે એક મોજાના ભવેર કરી છે, જેની સાની નાની અમેજી કોમ કે જેની સંખ્યા ૩૦૦ વ્યક્તિ કરતાં વધારે નહીં હોય એમને વેરુલમને આવડી. ભાગ આપવામાં આવે છે, અને બીજો અડો બાગ વેરુલમની હોડી કેમને કે જેની સંખ્યા ૩,૦૦૦ કે તેથી વધુ થાય છે એને મળે.

આવી ભવેરતને હીમે વેરુલમના ટાઉન હોલમાં સવા ભરવામાં આવી હતી અને ભરતક હોલમાં નિર્ણય કરવામાં આવ્યો હતો કે આવી અન્યાયી યોજનાને ઉરોજન આવવા તેઓ ન હતા હજાર્તા અને તેથી એવી અન્યાયી બીજા મોજાની સુચના કરવાને બદલે તેઓ આખા ગરુપ એરીયાઝ એકતોજ સંપૂર્ણ પણે વિરોધ કરે છે.

આ સમામાં મી. એલન પેટન, એડવોકેટ માલ એડવોકેટ ને. એમ. ડી.કોટ અને ને. એન. સીંગે બાવલો કરી હતાં. સમાના પ્રમુખ મી. આવ. સી. ગોર હતા. સમામાં એક કમીટી સુદવામાં આવી હતી જે ગરુપ એરીયાઝ મોડે સમજ વેરુલમના મોડે નો નિર્ણય રજૂ કરશે.

મી. એલન પેટને એમના બાવલુ કરીયાન જણાવ્યું હતું કે આવા કાયદાને કોઈ પણ ભત્તર ઉરોજન આપણ ન જોઈએ અને જે લોકો પોતાના કાય રવરજ રાખવા ઇચ્છે છે એમને આ કાયદાથી દૂર રહેવું જોઈએ.

"ઇન્ડિયન ઓપિનિયન"

શુક્રવાર તા. ૩૦ મે, ૧૯૫૮.

નેટસના સંપમાં તક પડી રહી છે ?

જનજોશમાં ભરાયેલી સાક્ષી કોન્ફરન્સ દરમિયાન ચી. સોયરે અમેરીકાના "કોલર શાહીવાદ" ઉપર હુમલો કર્યો હતો. આના જવાબમાં અમેરીકાની સરકારે પોતાનો વિરોધ પંજુ બહોર કર્યો, પણ અભરની વસ્તુ એ છે કે ચી. સોયરને ખાનગી રીતે આફ્રિકાનસ ભાષાના એક જાણીતા વેપારી અને નાણા સાક્ષી ડો. એમ. એસ. લોનો સાથે છે. એમને આર્થિક સ્વતંત્રતાની મીમાસા કરતાં કહ્યું હતું કે, પરદેશના નાણા સંબંધને બીધે કદાચ ફક્ત આફ્રિકા ઉપર એના રાજનૈતિક સવાલો માટે જવાબ કરવામાં આવે.

આ બનાવો ઉપરથી એમ જણાય છે કે આફ્રિકાનરોમાં તક પડવાના બીજા દેખાઈ રહ્યા છે. જે લોકો વગર વિચારે ફક્ત આફ્રિકાને પ્રજાસત્તાક રાજ્ય હમણા જ બનાવવા ઇચ્છે છે અને જે લોકો વિચારે છે અને હાલની આર્થિક સ્થિતિ નોતા આ પગલુ લેવા માટે નાણુક છે એ બે પ્રજોમાં બહુ બનાવનો સંભવ છે. સોયર અને લો જેવાઓ, ખરી હકીકતો સાથે આખ આફ્રિકા કબી દેશમાંથીજ આફ્રિકાનરોને ભેરવા નાણા મેળવવાનો વિચાર રાખે છે. મહાન અને વૃદ્ધાવસ્થા એટલી હદ સુધી ન જતા મર્યાદામાં રહીને કામ કરવા ઇચ્છે છે.

આ બધી વાતોને વધુ મહત્વ એટલા માટે મળ્યું છે કે, પ્રિફેસર એલ. જે. હ્યુલ્સીએ એકાનીસેવર્ગના "સ્ટાર્સ" એક પત્ર લેખના છે જેમાં તેઓ છે. કે, જણાવે આફ્રિકાનરોમાં ના "ખાસ પક્ષ" સાથે અંગ્રેજી ભાષાનારા ભાષાઓને એક સ્થાન પ્રજાસત્તાક રાજ્ય રચાવ્યું જેમાં અંગ્રેજી અને આફ્રિકાનસ સંસ્કૃતિને કાયમ રાખવામાં આવે.

એક બાબુ "કોલર શાહીવાદ" ઉપર હુમલો આવે છે, બીજી બાબુ સાક્ષી બીન-વોશ નેતાઓ સાથે મળી એક કોન્ફરન્સ ભરવાનો નિર્ણય કર્યો છે અને હવે પ્રિફેસર હ્યુલ્સીએના પત્ર ઉપરથી એમ જણાય છે કે તેઓ અંગ્રેજોને સાચક લો અને હરબુઅર્ડ જેવા આફ્રિકાનરોથી વિરુદ્ધ મધ આફ્રિકાનરના "સુખ્ય પક્ષ" સાથે સ્થાનસત્તાક રાજ્ય સ્થાપવા મદદ કરવા હક્ક છે.

આના ઉપરથી મંણી વસ્તુઓ ઉપર પ્રકાશ પડે છે. સાધારણ રીતે એમ જણાય છે કે, ઇલાચકાપણના સરજનનારો એ અણી ઉપર આગ્ય છે, કે તેઓમાં મતભેદ દેખાય છે અને તેઓમાં ભાગલા પકવાનો સંભવ હોયો થયો છે. એક પક્ષ લોકોની નરીઓ બેઠકાવવા તકવાર થયો છે, અને બીજો પક્ષ બીન-વોશ એ સાથે વાદાવાદ કરવા ઇચ્છે છે.

વાંચકોને યાચીલ

આ પત્રનું સંચાલન - ડેલા રા. વર્ષ મયા માસથી બને તેટલું સાધી રીતે કરવા મિત્રોની મદદથી જે પ્રયત્નો કર્યા છે. આના પુત્ર શી. બ્રહ્મ માધીના સન પ્રસંગે જે ર્યા બહુ એવી મળા સ્વભાવોની જાણી વાત હોઈમાં પ્રજા હતી. સ્વાભાવીક મા તરીકે મારી પશુ એવીજ હમણા દોષ આ ઉપરાંત આ સરવાળો અને આ પત્રનો બોલે મારા ગળા ઉપરવટને દેવાથી આ જાણી વર્ષમાં જે ડીક ડીક છત્રન ચાલી જોઈ છે. આથી મોડા વિષયનો આરામ અથવા કહું તે કામ ફેર જરૂરી હતો. આ બધાનો વિચાર કરતા ધીનીકસ કોણે સોવરુ એ એક કુખ્ય વિચાર મુજવો હતો. અને આજે પણ જવાની પડી સુધી તે મુજવે છે. વધુને તે સંભાળવા કહી એવું પણ પ્રવૃત્તિમય છત્રને કારણે આવો સમય કાઢવો કોઈનેજ પોસાય તેમ ન હોવાથી અને મારે ખાસ ધ્યાનવાતી જાણનાર બ્યટલી વળી તે ઈક્ષીક જાણનાર હોવી એવું એવોની જરૂર હતી તે મેળવી નથી શકી.

આ બધી સવાલ હોવા છતાં મને પુત્રી એ સીતા અને પ્રમોએ નમાવી લેવું માથે બીજું છે, અને તેમાં તેઓ વાંચકોને અને મિત્રોને સાથ ઇચ્છે છે. મને આશા છે કે વાંચકો પોતાના જવાબનો અને કાંઈક ઉપયોગી વાતગીઓ મેઠલી ખાસ કરી સુખસતીમાં આ પત્રને સાંજ રાખશે.

અમારા મિત્ર અને મુલ્યેકક બી. બમ્બુમાઈ (એલ. જે. જે.) ડેલા મોડા વખતથી હવે રામ, મીડી પીકાળ અને ભોલીના કમળથી ખીમાર છે. આવી તબીબતમાં તેમને ધીનીકસ મોહાની આ બોલે માથે કુશાનું ફિક મતુ નહોતું. પણ તેઓએ પોતેજ એ કાર્ય માથે લેવા ઉદ્દતાથી પ્રથી વતાવી છે અને તેઓ હુંક મુદતમાં આ કામ સંભાળવા આવી જશે. છતાં તેમની તબીબત ભેતા વધુ બોલે ન પડે એ વાંચકો અને મુલ્યેકકો ભેદન એમ માર્તુ હું.

નમસ્તે સાથે કુશીવાચના વિદાય થઈ છું.

કુશીલા માધી.

વિદાય સંમારંભ

કરવનના ચી. યજ્ઞવાતી મહિલે મંડળે તેમના ઉપ-મુખ્ય મીમતી માંથી દેવ જતાં, લેવાથી એક સંમારંભ તુ. ૨૮-૫-૫૮ના કારત કે.કમાં બે.એલે હતો. બીમતી સુશીલા માંથી ના કોયોની તારીક કરતા પ્રમોને બાંધેલા તથા મેનો તરથી કરવામાં આવ્યા હતાં.

મીમતી માંથીએ તેમને આજાર મ.ની તથા મેનોના પ્રમને લ.કક વધારી હમણા વ્યક્ત કરી આજાર માંબે, હશે.

"કોલર શાહીવાદ" ઉપર પુનાઈટક

સ્ટેટસનો વિરોધ

એ બીમતી રહ્યો તારીએ સાખાની કોન્ફરન્સમાં ભાષણ કરતી વખતે મી. સોયરે અમેરીકાની કોલર નીતી ઉપર જે હુમલો કર્યો હતો, તેના જવાબમાં અમેરીકાની સરકારે વિરોધ દર્શાવ્યો છે. પુનાઈટક સ્ટેટસનો એમની મી. કેનરી બાધેરોએ એ વક્ષ પ્રધાન મી. વૃદ્ધાવસ્થા સાથે ખાનગી વાત કરી હતી. અમેરીકાને, કહેવું છે કે મી. સોયરે જે "કોલર શાહીવાદ" પર હુમલો કર્યો છે, એ વાદનો લાભ ફક્ત આફ્રિકાને પક્ષ પક્ષો મળ્યો છે. આજે સુધીપતમાં પુનાઈટક સ્ટેટસે સમગ્ર ૩૦૦,૦૦૦, ૦૦૦ ડોલર રોકવા છે. મી. સોયર મી. ડીક વેપારી સંબંધને ડેટલી કાની પહેલાઈટ એ કહેવું મુજવે છે.

અમેરીકાન વેપારીઓ કહેવું છે કે મી. સોયરની બોધા સ્વીકારને ભેરિના જેવી છે. આ ડીકની ઉપર મી. લોએ કમલાજનમાં એક કહ્યું હતું કે ફક્ત આફ્રિકામાં પરદેશીઓ વેપારમાં મળા નાણા રોકવા છે. આવી બધી વાતોને પરિણામે સરકારને ભેરે પ્રિસાની, તંગીનો અવાજ મળેો. ખબર બુદવનો સમય છે. આજે પરદેશ નાણા અને વેપારની અમળતને, બીધે સુતીપતમાં કરે ભરનારોને, પડે કે તે બદલે પા. ૪, જરવા પડે છે. સરકાર તરથી એ આવી ડીકાઓ કાયમ વૃદ્ધી લો કદાચ કરે ભરવા બોલે પા. ૪ ભરવા પડશે. એવી સરકાર પોતાની બધી નાણાની મીમતાઓને પર પાડી શકે.

ગાંધીજીની ગજબ કરકસર

(શ્રી. મનુ પંડિત)

ખા. પ્રજાને તાબીબ લાપાખાં પત્ર લખાવશે કહો એટલે તેમણે તાબીબભાષી લખીને લેખાવ્યાં. પત્ર લખાવનારે શરૂ કર્યો. લખાવ તવા કલત એટલે બાપુના સ્વભાવથી પુરા પરિચિત થવા નહોતા. આરે પાસે કરકસર પ્રકારનો કામગીરી લખકરો. લખવાની શરૂઆત કરવા માંડી. પણ જેની લખવાની રેન બેસે છે ત્યાં બાપુએ અટકાવ્યા અને બીજાને કામગીરી તેમના કાલમાં રૂકશે. આ કામગીરી એક તરફ લખેલા કહો ભાષે તેની બીજી બાજુ ઠેરી હતી.

તે બાદ લખવા તે ક્રમિક, પણ પોતાની માનીતી માન્યતાને વધારામાં કામગીરી ઉતારતાં મહેરાની અંતઃકરૂં મર્યાદી લખાવ્યા. બાપુ આ ભાવ કળે ગયા, છતાં પત્ર લખવાનું અટકાવ્યું નહીં. પત્ર પુરો થયો એટલે રેલા બાપુએ બાપુને પ્રજાને: "બાપુ, આપણી પાસે તે લખાવ કામગીરી છે, તે પછી આવા કામગીરી પત્ર શા માટે લખાવ્યો?"

બાપુ: "તમારી વાત સચી છે, પણ તે કામગીરી પુરો ઉપયોગ કર્યા થયો કહો?"

"તેનું સ્થાપ્યું તે સુચવતું કહ્યું કે તેના ઉપયોગ થઈ ચુક્યો છે."

"હા, પણ જો બાપુ ઠેરી હતી ને?"

"જોવા કામગીરી પત્ર લખાવ?"

તે બાપુએ સલાહનું સ્વરૂપ કરા બદલ્યું.

"જો પત્રના ઉપર આપણે રાખે છે. જેમાં પત્ર તેના કામગીરી. અહીં આપણે વાપરેલા કાલ એક તરફી રેલા કામગીરી ઉપયોગ કરી ચકીએ તેમ કહ્યું તેથી કયો. આ કામગીરી કાપી આવે છે?"

જવાબના અંતે તેમણે પ્રજા પ્રજા નાખ્યો.

"અનુભવી."

"પણ, અનુભવી કયાથી આવશે?"

"અર્થાત્ જનતા કયો તે કામગીરી-મિલ થયો."

"મિલમાં કહી રીતે ન-યો?"

બાપુએ એક પછી એક પ્રશ્નો પ્રજાને આપ્યા. પેલા બાપુ મનુદી મનુદી કહો તેથી અટકાવ આપે બતો કહો. તેણે કહ્યું: "મિલ વગેરે વન-રપતિના ભાગમાંથી."

પેલાં ને કહાવવા છાપતા કહો તે ભાગમાં મળી જતાં આનંદથી મળ્યું કહાવતા બાપુ કહેવા લાગ્યા, "હા, હવે તમે સમજ્યા કે જનતાની વાચ વગેરે વનરપતિના ભાગમાંથી કામગીરી બને છે. પણ આ બધી વસ્તુ કહેવા મેલી સહેલી અને તથા વગેરે તે કામગીરી બનાવવામાં નહિ જ વધારાની કાલ તે તે તમે જાણવા કહો."

"હા છ, આવા સંભળવા પ્રમાણે કામગીરીના માલિકો પોતાનાં સ્વતંત્ર જમણે વધારે છે અને વધારે છે." "મલ ત્યારે, આપણે પણ શું તે જમણે વધુ વધાવવાં છે? મારું માલે તે કામગીરી નિમકસ ઉપયોગ ન જ કરે, પણ આજની પરિસ્થિતિમાં જન-કારમાં કામગીરી સિવાય કામ અધાનવું કપડું છે. આ સાચાર રિયલિટમાં આપણું જીવન એકાધારી બોલો કામગીરી અધાનવું રહ્યું. તમે જોતા કહો કે

આજકાલમાં આપણે રી અને જીવન પરથી કિય, તે ઉપયોગ કરીએ છીએ. એ બાજુ લખેલા કામગીરી મિલ પત્રો વગેરે વધારામાં લખેલાં છે."

"ભાષે ભાષે કું કામગીરી નહીં હારે હારે અને જમણનાં કુપણા માટે ઉપર કુહાડો કરતો જાય, છે, એટલે કહી નહિ તે મારે તેને એકાધારી એકા ઉપયોગ કરતો રહ્યો."

બીજામાંથી.

વિવિધ વર્તમાન

"પ્રગતિ" અંક

શ્રી ગાંધી ભારત વિભાગ્ય જોડા-નીસમર્પના, -૫૦ ફેબ્રુઆરી ૧૯૬૬ તરફથી અમને "પ્રગતિ" ને કસ્ટ લીખીત અંક અવસોડનારે મળ્યો છે. પ્રથમ હપ્તેથી અંકને જોવા શિષ્ટો અને શિષ્ટોએની મહેનત નહીં પડે છે અને એવાથી "પ્રગતિ" રખાવ છે. ૧૯૫૮માં ૧૧૮ બાજો અને ૩ શિષ્ટોથી આ સામાની શરૂઆત થઈ હતી, તે ૧૯૫૮માં એક આ શિષ્ટો ૩ શિષ્ટો ૩૦૨ બાજો સુધી સમતી પહોંચી હતી. ૧૯૫૮માં એકને ૩ આ ચોં ૬૫૫ બાજો અને ૧૮ શિષ્ટોએ અને ૩ શિષ્ટો છે.

બાજોની સંખ્યાની વધારા કરતાં એ શિષ્ટોએની સંખ્યા અમને પછી પ્રગતિનું કાલો છે અને તેમાં પણ બધી જ મુશ્કેલી બેસે છે એ વધુ દર્શની વાત છે. "પ્રગતિ" નામના ભાગ્ય છે જ અમારો સંપાદકને જ-વગર.

પંડિત નહેરુ રજાપર

તા. ૨૦મીના પંડિત જવાહરલાલ જી ન્યુ દિલ્હીથી પાંચ અઠવાડિયાની રજા મારે વિભાગ્ય પર આગવા ઉપરી ગયા છે. તેમની સાથે રાઇ તેમની પુત્રી ઉદાસ માધી રહેશે.

જીવનની શરૂઆતમાં તેઓ માર પાંચ દાવસ માટે ન્યુ દિલ્હી આવશે અને અમલના સરકારી કામો બેરો અને એકસલામાં હાજરી આપશે. પછી તેઓ ફરી વિભાગ્ય પર જશે અને જીવનની આખરી સુધી ત્યાં રહેશે.

નહેરુ પહેલા ૧૦ દિવસે વિભાગ્ય પર આરોહણ, થોડે સવારી અને આક્રમક પર લપસવામાં માગશે. આક્રમક પર સીટીંગ કરવાનું પણ પ્રથમને પણ જ મને છે. આ સમયે તેમને

ફરી તાજગી આપશે એવા આશા રખાય છે.

હિંદીઓની આફ્રિકાને મદદ

હુસાઇના નામરીએ એક યો. તા. છાપે મેલા બાની કાલ રૂક્યા કર્યો કહો. આ કોમાં "પંડીયન ડાસ" તથા શ્રી રામભાઈ ચોકાજી જેઓ દોના એક વખતના પ્રખ્યાત રસ. રામ સુરતીના એલા છે તેમના અર્થ પ્રયોગ રાખ્યા કહો, આ કોમાં જે આગ્ય થઈ હો પાછા તે એક આપણની આફ્રિકા સાથો જેમાં ૧૫ બાજો છે તેને ભેટ આપ્યા કહો.

શ્રી ચીકાણના પ્રયોગો પણ આ-કર્ષક કહો. આજે, આજે રોડી નારી ની મતીને પણ રોડી બતાવે અને આજણી લડે બોલુ કાવે એ પ્રયોગો. પ્રેક્ષકોને જેમાં સુરોષીયતા પણ કહો તેમને મુશ્કેલી થઈ કહો. મરીય આ-ફ્રિકાને મદદ કરવાનું આ કાર્ય શુભ મળ્યાવ

કાસમીરનો વસંત મેળો

તા. ૨૨મીના ... શ્રીમતી વિન્યા હજી પંડિતને કરતે કાસમીરનો "વસંત મેળો" ઉપાડો પ્રજામાં આવ્યો કહો આ મેળામાં અનેક રંગ મેરંગી વસ્ત્રો પરિધાન કરી કાસમીર ના વિદ્યાર્થીઓ અને બાજોએ સરથક કાલું કર્યું.

ભાષે શ્રીમતી પંડિતે મેળો ઉપાડો કહેવા લાગે દોના વિદ્યાર્થી રજા તેમની ઉપર પ્રજા વધો કરી કહો.

૨૫૦૦૦ લોકોએ આ મેળામાં ભાગ લીધો કહો.

ભતિસોદનો વિરોધ

શિષ્ટ આફ્રિકાની સરકારની માત્રા ભતિસોદની નીતીના વિરોધરૂપે જોડન

ના મેલ" બે-કમાં ૨૬ હાજરી વસતી વાણી લોમ્બે-ટન સરેન્ની મજૂર પક્ષની હકમતવાળી કાલેસીને તેના કાર્યવાહીએ કાલે-સીસના બીજ-કીમ તથા કેટલો વગેરે કાલે-સીસને સુચના આપવાનો હાથ કર્યો છે કે કહી પણ શિષ્ટ આફ્રિકામાં જનેલી વસ્તુ બે મેલમાં નહીં, આ હાથ સમાવેશને પસાર થયો કહો. કાલે-સીસર જે.મલ મેલ તથા રોનકલ લોગે મેલોએ કરવાની પ્રતિતા પ્રજા કહો જે મંદુર થવા પછી તેમણે કહ્યું કે આ પમણું મે.રી સતીએને કદાચ અસર ઉપલબ્ધનું નીવડશે. કાલે-સીસર ભવેન્ડે રોડે એ પ્રતિવાદે કે આપના કહ્યું કહ્યું કે આપણા કા-કા દરોને જે શિષ્ટ આફ્રિકાનો માર ખરીદતા આપણે લોપાટ કરીએ તો આ સરકારની અગા નીતિને નાશ કરનારી અમકરૂપે જે નાનકો એવી આપણે આવા રાખીએ છીએ.

મેડીસન અને બાન્ડ

જોડાનીસમર્પનાં મેડીસન અને બાન્ડે કોનકર-સમા શિષ્ટ આફ્રિકા અને ગાંધી રવા કાલે-સીસ તથા પ્રેક્ષકોએ કાલે-સીસ આપી કહો જેમાં પ્રમાણની માટે પ્રેક્ષકોએ રાખાવક રા. એવ. સી. પ્રેક્ષક પણ આગ્ય કહો જેઓ પચિમના રોડોમાં ને રોડ ખુબ પ્રચલિત છે તેને આ નિભાગમાં ૩૦ વર્ષથી અવધાન કરે છે. તેમણે કહ્યું છે કે આફ્રિકાને અલસર, ગોલડોન અને અવેન્ડી-કાકાકીસ ગમચિત જ ધાય છે તેમજ રોડોની રામથી પણ તેઓ મુકત રહે છે એ કદાચ તેમનું વિન્યા અને પ્રજા પછાક વિન્યા જીવન તથા મેલરકની પદતિ જ કહો.

ચાલીયો માટે છંદકરનો

પ્રજાપર-કીનના ચારે જ ફી રીટની કીપલ ચીકર-સ એકેસીયલનની પ્રખુબ કે. એમરીઆ કાલેસી વર્ષોએ રીપોર્ટમાં જાણ્યું કહ્યું કે, અમલ, એક મે વર્ષમાં શિષ્ટ આફ્રિકામાં ૫૫૨ ચોરસી મા.કીસની બીમારી આવવા સંભવ છે જેથી વાલીએને પોતાના ઉછેરકરને પોતાના બાજો, ને આપતાં ભવ ન રાખવાની અધીશ કરી હતી. દરિયા પારના રોડોએ પોતાની વસતીના ૬૫ ટકાને એ ઉછેરકરને, આપેલાં છે.

પ્રજાપર-કીન, કોનકર કેકસ રીટ-સ, લાઇસેન્સ, રેવન્યુ કમીશનર અને કોનકર-સ માટે મેળો:

બા.ર. વીકલ

૧૨ બાંકી આર્થિક, ૩૬ માંકેટ રીટ, કોનકર કમીશનર અને માંકેટ રીટ, જોડાનીસમર્પના, રોન ૩૩-૧૧૫૫.

પ્રેમમાં ઇર્ષ્યા

અકસ્માતે રાજગોપાલાચાર્ય

અનુ. ડુ. દે.

એક સૌંદર્ય હતી. તે જન્મલક્ષ્યા રહેલી હતી. તે ઘરડી થઈ ગઈ હતી. તેથી તેના ઇરીરમાં પહેલાના જેવી નાકાત રહી ન હતી. તેણે એક નવજનન સૌંદર્ય શે.ધી કાઢીને પોતાની જીવાન દોઢીની જાન તેની સાથે કરી.

સર શ્રદ્ધા તેના દિવસ આનંદમાં પસાર થવા લાગ્યા. તેની દોઢી અને જમાઈ બંને જાણ કિશર કરી સાચાં હતી, એમાંથી ઘરડી સૌંદર્યને પણ પોતાના પરત્વું ગળી રહેતું હતું. તેને હવે અદેવત કરવાની જરૂર નહોતી. દોઢી પોતાની માની જરોખર સંભાળ ભેતી હતી.

પરંતુ માંમે માંમે ઘરડી સૌંદર્યના ચત્રમાં કબોને ભાવ પેદા થવા લાગ્યો. તે વિચારવા લાગી કે, 'દોઢી હવે પહેલાંની માફક મારા કિપર વહાણ રાખતી નથી. તે તે કહેતાં પોતાના પતિની સાથે રહી છે અને માંમે તે કરી ભેતી જ નથી!'

પરંતુ ઘરડી રીતે એમ ન હતું. દોઢી પોતાની માની કહેતાં સાર-સંભાળ લેતી હતી. માંમે તે જુગ

પાકતી હતી. પોતાનાથી થોડા થોડા અંતરે તે પોતાની મા માટે કરી છુટતી હતી. કલેક્ટે એના પતિ સૌંદર્યને કહેતાં એમ લાગતું હતું કે, 'મારી પાની કહેતાં પોતાની માની જ રિહર કરી કરે છે અને મારા તરફ સાળ ઉઠાડીને છે.'

એક દિવસ ઘરડી સૌંદર્યે તેની પાસે પોતાની દોઢી ભામે જુગ કુખી થઈને દરિયાક કરી

આ સંભળીને તેની કહેવા લાગી : 'દોઢી, તારો પોતાર સંભળીને કે અહીં આવી પહેલી કું. તું જુગ બાંધવામાં છે. ઘરડી દોઢી તારા પર જુગ જ ગ્રેમ રાખે છે, પરંતુ તારે મટે એ પોતાના પતિને સાચ નહીં કરી રાકે. તે જ એનાં જાન એની સાથે કરી છે તે!'

"હા, દેવી માતા! આપ જરોખર જ કહે છે. પરંતુ મને એવી કમળા સુધી નહોતી કે, મારી દોઢી લગ પછી અને એકરમ જુદી જશે. મારે હવે એમ અને તેમ જાણી આ કાની કુનીયા કોઢીને આપની પાસે

માથા આપવું છે. મારાથી અહીં નહિ રહેવાય!" એમ કહીને ઘરડી સૌંદર્ય રહી પડી.

"હું તો સાવ જુગ છે! આવી માત તું નકામી કરે છે." એમ કહી ને તેનીમે તેને સમજાવવા પ્રયત્ન કર્યો. પરંતુ સૌંદર્યે રહવાનું ચાલુ જ રાખ્યું. એને કુખમાં ને કુખમાં તે એક દિવસ મરી ગઈ.

તેનીની કુપાથી ઘરડી સૌંદર્ય આ વખતે માણસ જેવે અવતરી. તે થોડા સારા પરિવારમાં વસુ બનીને અર્ધ. જોડા એને કમળા કરીને બોલાવતા.

કમળાએ પોતાના નવા ઘરમાં ભેળું કે, એને પતિ સુદરસીક પોતાની આ તથા બહેનેને જુગ ચાહતો હતો. કમળા અમરાવા લાગી કે, તે પોતાનું વહાલસોયું પિયર કોઢીને અહીં કર્યા આવી પડી! તે પોતાનાં માળાપને કપડા આપવા લાગી કે, મને આપા તે રેવા ઘરમાં પહેલી મુઠી! તે એમું માનતી હતી કે, એને પતિ એને ચાહતો જ નથી.

એક દિવસ કમળાએ પોતાના પતિ ની આમળ પોતાના મનને ઉઠારી કાઢવામાં કહ્યું : 'તમે કમળા તો કો, પરંતુ તમારી કમાલના બધા જ પેસા તમે તમારી માને ચા માટે આપી દો છો! મારો તો તમે વિચાર જ કરવા નથી. મારે પણ મારા અર્ધે મટે ચોલાપણું પેસા ભેળમે કે નહીં!'

સુદરસીક બોલ્યો : 'નવા લોગ પોતાની કમાલનાં પેસા માને જ આપે છે; એમાં ભાડું શું છે!'

"શું તમને એમાં ગુકસાદ ભેળું દેખાતું નથી! તમારી મા તો, જે કમળાને એને આપે છે, એ જાણી રીતે પોતાની દોઢીએને ચોલાકી દે છે! એને તમારી જરોખે ચિંતા નથી." કમળાએ કહ્યું.

"પરંતુ કમળા મા પોતાની દોઢીએને ચાહતી હોય, તેમાં ભાડું શું છે!" સુદરસીકે કમળાને સમજાવવા પ્રયત્ન કર્યો.

પણ એથી કમળાના મનનું સમાધાન ન થયું. થોડા દિવસ પછી તેને એક સુદર માળક અવતર્યું. પરંતુ પોતાની બનતી બેળતરામાં તે બેળતરામાં તે બીમાર પડી ગઈ અને માળકના જન્મ પછી થોડા દિવસને આંતરે મરી ગઈ.

અરજ પછી તેના આશ્રમા તેની પાસે ગયો.

તેનીમે પૂછ્યું : 'મામ, હવે કમળા સમજાવવામાં આપ્યું! જ્યારે તું સૌંદર્ય હતી, તારે તું તારી દોઢીથી નારાજ હતી હતી કે, પતિપત્ની પોતાના પ્રેમમાં માટે શુદ્ધી લખ છે. હવે કહે, મનુષ્ય-જન્મમાં તને કો અનુભવ થયો!'

"હા, હવે સમજાય આવી," સૌંદર્યે કહ્યું. પતિ અને પત્નીને પ્રેમ ભેળમે માંમે કમળા કરતી ન ભેળમે, એ કું હવે જરોખર શીખી ગઈ હતું. પરંતુ તેની મા, મને-તમે કરીને સૌંદર્ય બનાવી દો; જે ભેળુ કે માણસો ધણા અરામ થાય છે. હું એ લોગો વચ્ચે પાછી જવા નથી માનતી."

તેનીએ કરીને કહ્યું : "તારી માંપણ્ય કલ્પ, તું નહીં કે! તું હવે ક્યાંક ન જા; મારી પાસે જ રહે."

નવસારીમાં પ્રજાપતિ

આશ્રમ

નવસારી શહેરમાં રૂપાંશ દેસ બાબતે નવે જન્મલેલા પ્રજાપતિ વિદ્યાર્થી આશ્રમના નવા મકાનની તથા આશ્રમ ની રાષ્ટ્ર મોહરસન સંસ્થા પચીસ વરસના આશ્રમના શુદ્ધપતી અને પ્રજા પતી કોમળા આમેવાન લીધુત શુભાગ કાસ રૂપારામ પટેલના હસ્તે થયું હતું. આ પ્રસંગે પ્રજાપતિ આજ બહેનેએ સારી સંજ્ઞામાં કાનગરી આપી હતી. આ પ્રસંગે લીધુત શુભાગવાસને રેડે-શીમાના પ્રજાપતી બંધુએ તરફથી તથા પ્રેસવાસ પ્રજાપતિ એસોસિએશન તરફથી રૂપિયા ૫૦૦૦ આપવામાં આ-વ્યા હતી જે તેમને આશ્રમના વિદ્યાર્થી એક માટે અર્પણ કર્યો. હત્ત, તથા દર વરસે રૂપિયા ૫૦ વિદ્યાર્થીઓને ભણવામાં મદદ કરવા માટે પ્રમુખે નોંધેલ કહ્યું હતું. પ્રમુખે બોલતાં જણાવ્યું કે આ આલીશાન મકાન પ્રજાપતિ કોમળા દેસમાં તથા પરદેસ માં વસતા આશ્રમેની મદદથી બાંધી પાડ્યું છે. વિદ્યાર્થી આશ્રમ આજ થી ૨૫ વરસ પહેલાં શરૂ કરવા માં આપ્યું હતું બાને ૧૩૩ કોઢર! એ આશ્રમમાં રહી અભ્યાસ કરી રહ્યા છે. આશ્રમમાં બાંધીને 'મધુ' વિદ્યાર્થીએ દેસ પરદેસ તથા અહીં સારી નોકરીઓ કરી રહ્યા છે.

કીશોરલાલ મહારવાલા કુલ અંસાર મળે ૬ ૦
દીપ નિર્વાણ (સર્કલ) ૭ ૦
કેમ્પો અભીનવ ૬ ૬
મળવાનું ઠાણું : આ આશ્રમ
Indian Opinion,
Private Bag,
Durban, - Natal.

બી-આઇ

મુખ્ય કરાંચી અને ઇસ્ટ આફ્રીકાના બંદરો વચ્ચે મુસાફરી કરે છે.

સ્ટીમર કંપાસા ડાહી બેના આવશે.
મુખ્ય જગા ફૂડી જીનના ઉપરશે.
સ્ટીમર કરેળા ડોમી જીન ૧૯૫૮ના આવશે.
કરાંચી થઈ મુખ્ય જગા પમી જીલાઈ ૧૯૫૮ના ઉપરશે.
મુખ્ય અથવા કરાંચીનું જાડું.

ફર્સ્ટ ક્લાસ	એક	બોયક	વચ	પા. ૬૨-૭-૦
સેકન્ડ ક્લાસ	"	"	"	પા. ૧૦-૧૫-૦
થર્ડ ક્લાસ	"	"	"	પા. ૩૨-૧-૦

વધુ માહિતી માટે મળો યા હબો:

શેખ હિમેદ એન્ડ સન્સ
(પાર્ટી લીમીટેડ.)

૩૯૦ પાઇન સ્ટ્રીટ, - કરમન.

ટેલીફોન : ૨૦૬૩૨ - ટેલીગ્રાફીક કોડ "કરામન."

થોરો અને ગાંધી

વિજયરા'કર બક્ષ

થોરો સોસાયટીના આધારે કોન્ગ્રેસમાં (આસાચુસેટ્સ) તા. ૨૩-૭-૫૭ના રોજ દોંદરા રાજકુત મી. અનનિદારી મંદેતાએ ઉપરને મળે એક ભાષણ આપેલું, તેના કેટલાક મુદ્દા ટુંકમાં નીચે પ્રમાણે છે :—

૧. થોરો અને કમસન તથા હુકી થી પર એવા પ્રદેશમાં રહેલો હોવાનું નારાઓએ (Transcendentalists) દોહી સંસ્કૃતિને ભૂમિએ બાવળથી અવધાન આપેલી, જારે આજનાં ઝંઘી સાધનો ઉપલબ્ધ નહોતાં.

૨. થોરોના વિચારોએ ગાંધીજીને આઠમી અને એકમી 'ઈન્ડિયન કોપિનિયન'માં થોરોના વિચારોનું ભાષાંતર રજૂ કરવા માણ્યું.

૩. થોરો અને ગાંધીજી—બંને સ્વદેશીય હતા; એકસંપર્કથી અળગા રહેતા વિચારક નહોતા.

૪. થોરો અક્રિયાવાદને અતિશય છેડે જવાથી જે ન સાચી રીતે, તે જાણના ગાંધીજીએ સામુદાયિક પ્રયોગો કરી શકે જાણે સિદ્ધ કરી જાણી.

૫. ગાંધીજી અને થોરો—બંને પ્રત્યક્ષ આચરણ કરી બતાવી પેતાની જાતને કસી નેતા; 'કહેણી તેવી કસણી કે રહેણી' રાખવા કહેલા પ્રચલનરીત રહેતા.

૬. બંને સામુદાયિક સંક્રિત જાગ્રત કરવા મથી રહ્યા હતા. આત્મોત્તરિ સાધી મૂક રહેવામાં એ માનતા નહોતા. બંને જાણે જદા ખતલા જતા માનવી અંતઃકરણને જાગ્રત બનાવવા ચલા છે; અને એ જીતરને અવાજ, ધસેને મણી ધીમે અને ધીરે હોય, પણ એની જાણ પ્રત્યેક વ્યક્તિને માથ એ અર્થે બંનેએ પેતાની સંક્રિત ખર્ચા છે.

૭. બંનેનો અનુસારાગાનો અવાજ એક પ્રકારની નૈતિક સમાવતા છે, અને આ સમાવતા બહોળા ક્ષેત્રમાં વિસ્તર્ય બને, તો સોશાયલીસ્ટ પાયે, મજબુત બને છે, એજ તે વિષયના જાણકારો કહે છે.

૮. અને ગાંધી જ ગાંધીજીએ જામબજ મજા ફસડા છુટી પેતાની સામુદાયિક સાધનાં માણુ રાખીને આખરે દેશને સ્વદેશી સંજ્ઞા બનાવેલ.

માનવી ચિત્તની જીતરમાં ઉઠે વરી રહેલી સહભાવનાને ઉપર એવી સાવધ, મ્હા બંનેના હાથા નાનો સ્ત્રોત નથી. જાણે થોરો કે ગાંધીજીના મધ સ્ત્રો; પણ આ જીતરમાં રહેલી સહભાવના ની સુવાસ રૂઢી જીવન મન્ય બતાવી શકાય નહીં.

થોરોએ કહ્યું છે તેમ, 'મજા તમારા નેટલા સારા થાય, એ જીટલ અમમનું નથી; પરંતુ કયા થોરો પછુ નિર્લેખ

સહચર્ય મોજૂદ હોવી જોઈએ. કારણ કે, તે આખા જીવને ખમીર મણવશે.'

૯. ઉપરના વિચારના ફળરમે ગાંધીજીએ જાગ્રતે સસ અને અદોસા ની એટ મરી; અને સામુદાયિક ચેતના પ્રમટાવીને જાગ્રતી મૂક સંક્રિતની પિછામ કરાવી. અણુએ.ભયી પછુ વધુ કમિયાબ નીવડી રા છે. તેમે વિષાસ જમતની પ્રજાઓમાં એમણે જમણે છે

"સામુદાયિક જ્ઞાન અને ક્રિતિના સાધન તરીકે અદોસક પ્રતિભારનું સચ જ આધુનિક જમતને ગાંધીજીની અપ્રતિમ દેણ છે. જમતના થોરોના વિચારો અને કાર્યો ઉપર અસર પાઠનાર મજાજ સામુદાયિક અને ગાંધીક સિદ્ધાંતો અને વિશ્વસુરીઓ નેટલું જ તે પ્રબળ તેમ જ સર્વક નીવડ્યું છે."

૧૦. આ પ્રકારની વિચારસરણીમાં થી અસાધ્યતા નહિ જામે? એવી રીકા થાય મરી; મજા આ અસ્યને

છે. આપણી નૈતિક સંક્રિત ચેત્ત્ય રીતે વિકસાવીએ, તો રાંકને રથાન નથી નૈતિક સંક્રિતને વિકાસ કરનારા સમાનાં રથાને મેળવવા બટપટો નહિ કરે.

૧૧. નેસર્મોક દરમી પાછળ પછુ બીજામે સામુદાયિક સદક રની બાવના હોવી જોઈએ. આ બાવનાનું મૂળ બીતરની કરારી (Social contract) બાવનામાં છે. એટલે આ કરારી બાવનાના વિપ્ત સ્વરૂપથી ન દેરાતાં તેને વિશુદ્ધ જનાવવા મયનું જોઈએ.

૧૨. દેશ દેસ વચ્ચેની તકરારોમાં દરુએ જાગ બને દોસાને ઉપમેય થાય છે. આ પરિસ્થિતિ ખતરનાક છે. એમા આપણી સંસ્કૃતિને અનુક વિનાશ છે.

આથી જ ગાંધીજીની અદોસક વિચારસરણી અને તેની પાછળની ઉદાત્ત બાવના નહરે કામ આપવા સંક્રિતરણ છે.

ઉપર નિર્દેશ કરેલાં માનવી મુદ્દા વિચારવા થોરો અને ગાંધીજી આપણને આમંત્રે છે.

સંતોની જીવનપ્રસાદી

પ્રકાશકાલ કલાધર્મ

હુણીજી આરતમાં રવામી વારિરાજીજી નામે મદાન સંત મધ મવા. તેમને મજા શિખો; દના. પરંતુ રવામીજી તેમના અંત્યજ શિખ કનકદાસજી પર અપત્ત રોહ રાખતા હતા. ઉચ્ચ વર્ણના શિખોને આ વાત ખુબ ખટકતી હતી. ગુરુજી આ અરુરુષ કનકદાસ પર ઓટલો બધો બાજ સા માટે બતાવતા હતા, એનું કારણ આ શિખો ને સમજાવું ન હતું.

રવામીજીને આ વાતની જાણ મધ મધ. એટલે કનકદાસજીના કાકતપણા ની શિખોને ખતરી કરાવવા તેમણે એક રિપસ પેતાના બધા શિખોને બેઠાબેઠા અને રહેકને એક-એક ડેણુ આપીને કહ્યું : "આને અગિયારજ છે. સોહાના દેખતાં કળ ખવાધી પછુ આદરની બાવનામાં સમાવમાં અથવા વધે છે માટે જર્મ તમને કાઢ નેતું ન હોય એવી જાણાએ જાગને તમે ડેણુ ખાજ આરો."

થોડી વાર પછી બધા શિખો ડેણુ ખાજને પાછા ગુરુજી પાસે આરખા. માત્ર કનકદાસજીના હાથમાં જ ડેણુ નેરું કદું તેનું રહ્યું હતું!

આ જોઈને રવામી વારિરાજીજી મુલમુલ : "અથા કનકદાસ, તને કયા.૫ એકાંત ન મળ્યું!"

કનકદાસજીએ હાથ જોડીને કહ્યું : "ગુરુજી, જમવાન તો નથી છે; તો

પછી કાઢ ન છુએ એવું એકાંત કવા હોય?"

નાનક સાહેબ એક વાર કરદાર મથા હતા. ત્યાં કેટલાક સે.૩૧ મ્હા નહોના પાણીમાં જિમમણી દિશા તરફ મોં રાખીને ઉભા રહી મત બામદાઃ એને પાણીની અંજલિ આપતા હતા. નાનક સાહેબ જા નેછને બામમણી દિશા તરફ મોં રાખીને બેઠા બે.બે પાણી નાખવા હાથા

એટલે ત્યાં નજીકમાં ઉભેલા પંડાએ પૂછ્યું : "અથા કુરખ, આ શું કરી રહો છે?"

નાનક સાહેબ કહે : "મહારાજ,

મારા મ મમાં આવેલા ચેતરને પાણી પાંડ રજા હું."

આ સામગીને પેસો પંડા ખડખડાટ દસીને બેઠાઃ "વાહ ! તારા જીવે બેવડું મળવે! કુરુસ છે ! અથા મમમાં આવેલા ચેતરને આમ પાણી મળે ખર્ડ ?"

નાનક સાહેબ બેઠાઃ "મહારાજ, તમે આ મથા જાગ્યુમીના મરી મથેલા બાપદાસ્યોને સ્વર્ગમાં પાણી પહોંચાડી કાઢો છો, તો પછી મર્ડુ ચેતર તો અદો નજીકમાં જ છે; તેને શા માટે પાણી ન પડેએ ?"

પર મુરુ રુ

—ખંભાત ખાતે તેજના સંશોધનનું કાર્ય એપ્રિલમાં કામ છૂટ થયે. આ માટે રસીમાના વૈજ્ઞાનીક તથા ૩૦ નેટલા વેમનેમા મંજ સમર્થ પછુ આવી મર્ડ છે.

—નવા નાઈરોબી એરપોર્ટમાં નજ મદાન કોણલ કંપનીએ નેવી કે રટા-ડર્ડ વેક્યુમ, રીસ અને સ્પીરીસ પેટ્રોલીયમે એક સાખ સીરોર હળાર પાછો-કને બર્થે એક મીનીટમાં ૪૫૦ ગેલન પેટ્રોલ રાક્ષી હવાઈ જતાંનેને પૂર્વ પાડી કદ તેની ગુલન હળની સમયડો આક્રિડાના ક્રિતિક સર્મા તંબાર કરવામાં આવેલી છે.

—કલકત્તાના પ્રખ્યાત કીરીકાસ કાર મી જુનનાથ સરકારનું દજ વર્ષની વયએ હાંધી માદગી બાદ તા. ૧૯ મીના અવસાન મયું છે. તેઓએ કીરીકાસીક મજા પુરનો રખા છે.

—હોંના મજા જીના રરતાવે જીના હરતાવે ને.રી રીફ કે નેમા કચ કસ્ટ કંનીયા કંપનીથી માડીને ૧૭મી અને ૧૮મી સરિના દલાવેનેનો સમાવેશ થાય છે તેના સો પેરીકમાં હાલ બતાવાઈ રહી છે

—પાકીસ્તાનમાં ઉશા આવ મ.સમા ૧૯.૧.૬૦ મણસો માતા, અને કામેશ માં મરજ પાખા છે

માથે માંધવાની રીખન અને વેણીઓ

અમમલ, સાટીન, દારૂદા સીરકની, રીખન અનેક રંગ, ડીઝાઇન અને સાર્ફકમાં મળશે, જન્મ જન્મ અને સેરવ સાજુમારવા નરથા બંધ મળી શકશે.

જરથા માટે અમમલ, અને રેસમ તથા ફેકટની ટેપીઓ મીડાયલ બાવે બનાવી આપવામાં આવશે.

આ બોટે બાંધવા અમમલ, ફેસમ, કોટમ વિગેરેના કુસોની રંગ રંગની વેણીઓ અને અનેક પ્રકારના ધોચસ મળશે.

ટેકાણું : માખરો હેટસ (પ્રો.) લી.

સેરીક ઝન્ક યીલકરન હેટ યેનુરેકમર,

ફોન : ૨૨૦૩૬૫

બોક્સ ૨૦૮૫૭.

૩૩ વેરક રફીક,

પહેસે માળે,

મરરરે મેન્સન્સ

— જોહાનીસબર્ગ.

સામાજિક ખબરો

સામાજિક સ્વીકાર

કે.કે.ભાઈ દુધભાઈ હરખન, ૧-૧-૫૮
અ.કે.ભાઈ નીકમલકાંઈ કવીનમલકાંઈ,
૨-૨-૫૮; જ.કે.ભાઈ જીવજી એ.કે. ખપસ
અને તરસી (રીધ ર-૨-૫૮) ૧૨૮-
૧-૧-૫૮; કે.કે.ભાઈ જીવાલાઈ એ.એમ.
૨-૨-૫૮; ડી.કે.ભાઈ નામરજી એ.એમ.
૧-૧-૫૮; માવજીભાઈ કાનજીભાઈ
એ.એમ. ૨-૨-૫૮, કોરેભાઈ કેવ-
ભાઈ એ.એમ. ૨-૨-૫૮; આંધી ભારત
વિદ્યાલય એ.એમ. ૧-૧-૫૮.

હાલ સમાચાર

હરખનના થી કે.કે.ભાઈ દુધભાઈ
ની પુત્રી શ્રી રતનબેનના લગ્ન નિમીરો
કુટુંબના આયોજનમાં એક ગીની જેટ
આવવામાં આવી છે. જે આભાર
આપે સ્વિકારીએ છીએ.

કવીનમલકાંઈના રવ. અ.કે.ભાઈ
અ.કે.ભાઈના (વડોદરાવાળા)ના નેપ
પુત્ર થી મેકનમલાઈ (રાયુભાઈ)ના લગ્ન
કોડ નિવાસી વાલ હરખનના થી
લાલજીભાઈ જોશાભાઈની પુત્રી થી
રતનબેન સાથે ૨૭-૪-૫૮ના ભારત
દેશ હરખનમાં રહેલી બહેનીની
કાનડીયા થયે હતાં. બધાએ બનાવેલી
સુકૃષ્ટતા માટે તેઓ આ પત્રદારો
બધાને આભાર માને છે.

કરંદલકાંઈના થી ૨૬ સનમન થી
જેરામભાઈ પટેલના સુપુત્ર થી. સદ્ય
આઈની પુત્રી શ્રી. નિલમબેનનાં લગ્ન
રો-ડના થી માધભાઈ દુધભાઈના
સુપુત્ર શ્રી. નરોત્તમભાઈ સાથે તા.
૧૨-૪-૫૮ની રાત્રે રવાનક દાવન
દેશમાં થી રમણલાલ જોશીના હસ્તે
થઈ હતાં અને શ્રી. હરિભાઈના લગ્ન
જેહાનીસખના થી કુટુંબના જેરામ
ભાઈની સુપુત્રી શ્રી. કવનબેન સાથે
તા. ૧૧-૪-૫૮ના રોજ પ.ટી.દાર દેશ
માં થયાં હતાં. ઉભય પ્રસંગોએ
મિત્રો અને રહેઠાણો તરફથી મહેલ,
રોક ભણી સહકાર માટે થી જેરામ
ભાઈ કાર્તિક આભાર માને છે. (આ
સમ સેવક સેવી રહી મર્મ હતો તે માટે
શ્રમાવાચના સાથે.—તંત્રી.)

કુરંદલકાંઈના મેસર્સ રવે ખપસની
પેદીના ભણીતા થી બપોરે રામજી
રવેના સોથી નાના પુત્ર શ્રી. બરવીદ
કુમરના લગ્ન તા. ૧૦-૫-૫૮ના

રાત્રી પ્રારંભમાં થી કુરંદલકાંઈ
કુમરના લગ્નની પુત્રી શ્રી. સહુ
ખાલા સાથે અનેક સમા સંબંધી તથા
મિત્ર મંડળની મોટી કાનડી વચ્ચે
થઈ હતાં. લગ્ન વિધિ થી ઉપીવાચક
જેરામભાઈના કુલ-કરતે કરવામાં આવી
હતી. લગ્ન બાદ નવલપતીને આશીર્વાદ
આપતા અનેક પ્રવચનો થયાં હતાં.
નવલપતીને કુલને લગ્ન પ્રસંગે અનેક
શુભેચ્છાના સંદેશો મળ્યા હતા
તેઓ સર્વેની સુકૃષ્ટતા માટે મેસર્સ
રવે ખપસ આ પત્રદારો તેઓને
કાર્તિક આભાર માને છે.

ઉમરાળ નિવાસી હાલ એ.એમ.ના
થી માવજીભાઈ કાનજીભાઈના પુત્રી
શ્રી. કુસુમબેનના પુનઃલગ્ન, મેજ
નિવાસી હાલ એ.એ.કાના થી કોરે
ભાઈ કેવભાઈ હરિભાઈ સાથે, ગુરુવાર
તા. ૧૫-૫-૫૮ના રાત્રી પાટીદાર
કોડમાં થી જોશાભાઈને જોશાભાઈના
હસ્તે થયા છે. આ પ્રસંગે સમા
રોહી મીત્રો તરફથી પ્રચલિત કુલને
શુભચિંતા પદપત્ર અનેક સંદેશો
મળ્યા છે. જે માટે બધે પણ તે
સોને કાર્તિક આભાર વ્યક્ત કરે છે.
પ્રસંગની પુણીમાં જુદી જુદી
સંસ્થાઓને જેટ આવવામાં આવી છે.

જેહાનીસખના થી. કે.કે.ભાઈ
જ.એ.ભાઈના (બારોડાની નિવાસી) થી
પુત્ર થી જોશીભાઈના લગ્ન બિનેનીના
રવ. જી.એ.ભાઈ જુથાભાઈની પુત્રી થી
રાત્રીભણિને સાથે તા. ૧૫-૫-૫૮ના
બિનેનીમાં રહેલીનેથી શુભેચ્છા સાથે
હતાં. બધાની શુભેચ્છા તથા સુકૃષ્ટતા
માટે થી કે.કે.ભાઈ તથા કન્યાના
ભાઈ કીશોભાઈ આ પત્રદારો આભાર
માને છે.

કરંદલકાંઈનાં અવસાન

અંગ્રેજી ભણીતા સર્જન થી જીવજી
ભાઈ ઉર્ડે રવજીભાઈ મકન નવલપતી
વાળાનું થયું ન જુદી મર્મી પછી
તા. ૩-૫-૫૮ની રાત્રે પર વર્ગની
ઉંમરે અવસાન અવસાન થયું હતું.

રવજી અને રવજીમાં તેમના
પિતા સાથે કરંદલકાંઈ આવ્યા હતા.
નહેર સેનામાં અને રવાનક કીડ
સોસાયટીમાં આગળ પડતા બાપ
સેનામાં પેટીના તેઓ એક હતા.
સંસ્થાના કસ્ટી અને મીટીંગ થઈ સુધી
સતત કામગીરી તરીકે તેમણે સેવા

આપી હતી જેથી સુરક્ષામાં તેઓ
ઉપ-પ્રમુખ સુટાયા હતા.

તેમના અંતિમ સંસ્કાર પ્રસંગે
સ્થાનિક હોટલોમાં ઉપરાંત પ્રિસિપા,
રોડ એડીકામેથ, કુન્ટકેમ અને
કવી-સહાઈનથી મોટી સંખ્યામાં મિત્રો
એ હાજરી આપી હતી. તેમના
આર કુલ, પતિ અને જોશા કુલ
ને વરમાલ્યા આ કોડને જલન કરવા
ની શક્તિ આપે અને સદ્ગતના
આત્માને શાંતિ બક્ષે.

કરંદલકાંઈનાં હસ્તે લખેલી 'રીધ'
ને બહેને રવાનક એવિલક રજય કાળ
માં આવવાની પ્રથા છે તે કુલના આ
પ્રસંગે પા. ૧૬-૧૦-૩ થયા હતા
જે જુદી જુદી ભહેર કંથાને મોકલી
આપ્યા છે. જેમાંથી જે બીની
કુટુંબના આયોજનમાં પણ આવવામાં
આવી છે.

કરંદલકાંઈનાં અવસાન

કરંદલકાંઈનાં થી મેજાભાઈ મીત્રી
ના પિતાથી સુખાભાઈ મેજાભાઈ
મીત્રી ત.ટી.થ ૧-૫-૫૮ના રોજ
અવસાન થયું.

આભાર

રવજી સુખાભાઈ મેજાભાઈ મીત્રી
ના પુત્ર, થી મેજાભાઈ તેમના
પિતાની અવસાનથી થયેલા કુખ
માં જે ભાઈ મેજાભાઈ મિત્રી અને

સુકૃષ્ટતા કામગીરી તેમને, આ
પત્રદારો આભાર માને છે.

જરૂરી હિસાબ

"મારા મામાના લાળ જેવા થયે
ભય એવી નવલિકા લખનારને કે
૫૦૦ રૂબરૂ લખાય આપી છે."
આ પ્રકારની એક ભહેર અવર
અમેરીકાના એક મેગેઝીનમાં પ્રકાશ
થયે હતી. "એ વાંચકને આવામાં
લેખકોને પેતાની કૃતિ એના લંગો
પર મોકલી આપી.

મીળી જ અંકમાં, તંત્રીએ ભહેર
કુલે કે અમારા પર સેકો વાતોએ
આવી પડી જ, પરંતુ કોઈના વાતોમાં
અમારા મામાના લાળ ખડા કરી દેવા
ની તકાલ અમે એતા નથી.

અમેની ભહેર નથી કે તંત્રીએ
મામા પર રેસોસના મેદાન નેવી
સાચક દાલ હતી!

એકલે છીએ

એક જરૂર, કે એ અરખી, જે
વિશ્વ આપવા ઉપરાંત, ઇમામન
કરી રહેની ભરત છે.

સર્વો -

The Polgierstrust Muslim
Jamaat
P.O. Box 94
Polgierstrust,
N. Transvaal.

માસ્ટર પ્રધર્સ (મી.) લીમીટેડ

લગ ભતનાં નામન, રેલ્વે મેમ્બર મુલકાલ કપડ, સીંગા ભણા અને
કુલે માટે ભેદન ભતના કુલ ભરી, પુલેવા, મારીનગ અને બન્નાઓ
માટે—કુલે, મીન, બેન્ડેસ, સીંગા, નેપીનસ વિગેરે.

ફરેક ભતનાં આલ માટે લખાસ ઠરવા બલભલ.

કડ વેરે રહી, જેહાનીસખના.

ફોન : ૩૩-૧૩૪૬

મેડેસ ૧૫૪૬.

શું તમારી ચાલી ખોવાય છે ?

એમા શું

જરૂર પડે સુખાશી નહી

તમે ખોવાય તે પહેલાં જાણી ચાલી બાવવા

ડી કાલ

ફોન : ૨૩-૬૪૬૭ — ૧૬ ફાનબેસીય રહી, જે.એમ.

ને મળે અથવા ફોન કરે. તે તમારી ચાલીને કુપરીટ બનાવી

આપશે. આથી તમારી બધી ચીજોને અંત આવશે.

બહાર મામના કોડો પર પાન અપાશે.

ચાલીઓ ! ચાલીઓ ! ચાલીઓ !

મોહર કા, કપડ, નાઈટ લેય, રીધ લોકલ વિગેરે બધી ભતની
અને કીએ છીએ. કોડવાર અભાગી જુદા
તમા તાળા જેવા કોડને તમા મળશે.

સ મા ચા ર સં ગ્ર હ

ગુનીયનનું અવનવનું

—જરૂરજનના જર્મન સ્વાતંત્ર્ય જીતવા પ્રથમે મુક પ્રધાન ડૉ. ટી. હ. ગોમ્બોર ૧૨મી જુલાઈએ હાબરી આપવાનું આમંત્રણ રજીકાર્યું છે. તત્કાલિન જર્મન સેન્ટ્રલ, ડ્રેડ હાઈમનર, કેપ-ટાઈન જોન્સન, મીન્ડાકુના જર્મન કોન્સેલ અને હાઈ-સ્ટાફન, કોન્સ-વીન્સસ ટાઈન, સેલીસ, કુમ્બા, આમદાસ, બદરવર્ધ, રત્નારવેષ, તથા આકુબાના મેમ્બરો પશ્ચ હાબરી આપશે.

—ગુનીયનમાંથી ૩૧મી માર્ચે ૩૩૧ થઈ ગઈ હતી ૧૨, ૩૧, ૭૮૧ ૮૧ મીલીયન નિકાલ થયો છે જે પૈકી વિદેશ માટે ૬૨૨ હજાર અંગ્રેજી ૨,૪૭,૬૬૪ ટન, કેપટાઈનથી ૧,૦૭ ૪૧૧ ટન; ૩૨મનથી ૨,૫૬,૫૭૪ ટન અને સોવિયેત માઈગ્રેશનથી ૧,૨૩,૪૧૫ ટન આપી હતી. અને ૫૬૦ ટન ફેબ્રેથી એક્સપ્રેસ ડોસો પશ્ચ મોક હતી. ૬૨૨ હજાર આવેલી મીલીસ નમુના કો એટલી જ હતી.

—સાઉથ આફ્રિકાના પાઠનાયક હવે એક્સપ્રેસમાં પશ્ચ મેમ્બરો થઈ છે.

—સિંધુ આફ્રિકાની યાદમાં અવજ પાસિસાઓના અવરોધે, સંજાળનારી સાઉથ આફ્રિકા મેર મેર મે.ડેને થતા અર્થ જેટ્ટે ગુનાઈટ કોન્સમ્પ્શન સરકારે પર્થિ વર્ષ માટે વાર્ષિક જેટ્ટે કન્સર પાઉઝ આપવાનું ચંદ્રર કમીનું કોટી-રીયાથી વિદેશ આતા તરારથી ૧૬મી મેએ બહાર પડ્યું છે.

—૩૨મન પોઈટના પ્રતિષ્ઠા પ્રાર,સભા ના સભ્ય મી. કંકન કે કપેન્સે ૨૩મી મેએ કહ્યું છે કે નાટકલ પ્રોગ્રી-સાવજ કાઉન્સિલની આમણી મેડકમાં તેઓ મોટરી માટેની દરખાસત રજુ કરશે.

—પોર્ટ એલીસામેથથી મેરિનાટીકલ રીસર્ચ અને એક્સપેરિમેન્ટ સ્થાવર થી ૨૩મી મેએ જાણવાનું છે કે સ્થાવર તરારથી આવતા ૧૮ માસ થી ટીન્ક આતાએ કોન્સેટમાં આ-વેલી જાપાએથી મજૂ કોન્સેટ ઓડવા માં આવશે જે પૈકીનું એક પુવતથી સો માઇલ ઉંચે જશે.

—કેપટાઈનના મીન્ડેરે પ્રમામાં મરીન વર્મની વસ્તી છે આ ૧૭મી મેની રાત્રે આવ જાનવાથી કાર્ડા-પતરામાં ૪૦ થર જળા જતાં રોક સો માઇલો પ્રાપ્તાર વિનાના થઇ પડ્યા હતાં જેમણે ક્યાં અને પોસિસાઓના આ-કોરો મેરો પામ્યો છે.

—૧૨મી જુઓમ કોર્ટે એકાનીસમન ની મેંડાની કુટ માટે કોર્ટમાં નામ ના વહાલને ૧૪મી એપ્રિલ ૨૭ વર્ષની જેમ અને આર હકાની સભા કરેલી લેવી ક્યા મેલે અપીલ કરેલી છે ૧૬

મે મેએ કાઢી નાંખી છે પશ્ચ અપીલેટ ટીવીસનમાં જે અપીલ કરાય તે ત્યાં સુધી હકા સુધારી રાખવાનો મી. બદલીસ રીલીએ કુકમ કહેો હતો.

—સાઉથ આફ્રિકામાં માસુ વર્ષના પહેલા પશ્ચ માજમાં વિદેશથી કાઉન્સરે જોશએ હાબલ થયા અને ૨૭૨૬ બહાર થયા હતા. અને વર્ષે એક સુલત દરમીયાન ૪૨૦૦ અવેલા અને ૨૮૧૭ અવેલા એક પ્રોટીસ્ટાથી મુસોરો કોલ સેનસસ અને એટીસીકે બહાર પાડ્યું છે.

—પોર્ટ એલીસામેથની એલમાં એક આફ્રિકન ડોને કાઉન્સની મેંડેર નીમારી સાગાનું અજાણથી આપી એકને ૧૪ દિવસની કનેસ્ટ્રીન થજા છે જેથી તેમાં નવા ડોને નથી મેવાતા અને જુનાને બહાર નથી આવવા હતા. કોર્ટેએ સભા કરવાનું પશ્ચ કાલ પ્રવતથી રાખ્યું છે.

—મયા ફેબ્રુઆરી માસમાં કનેસી નવીમાં ભાવે રોક આવેલી ક્યાં આફ્રિકા પાઉઝના અર્થે જાપાનો કરીયા પર્થુ કાલ તેના દરારેલા સમય અને કાર્કમ સુન્ન આથી રજૂ છે. ૧૬ ૧૬ માળની ૨૦ મીડેસિસા નાંખી સમાવ એટલું જ કન્સર કુપ્પેક થઈ કોન્સેટ હવ મહિને તેમાં વધારાય છે.

—કોમીનલ પ્રેસીડન્ટ કનેન્ડમેન્ડ એકટને નવે કાયદો થયા પછી પહેલી જ વાર તેના અમલારે એકાનીસમન ની કુમીમ કોર્ટે લેવરી માસી કુકો નામના ૨૧ વર્ષની વખના એન્ડમ પાસેના કુમે નીમેજના રમીસ આફ્રિકન ને થયા નવેમ્બરમાં પ્રેસેસલ સાથે ૧૭૦૦ પાઉઝની કુટના જનલ અને એ એ સી. આઈ. ડી. કપર આર કરવાના ગુના માટે ૧૪મી મેએ ફેકલ ની વિલા થઇ છે.

વિદેશના સમાચાર

—સમુક્ત ગુનાઈટ આરમ રાજ્યમાં આવિ આ.આરો નિરોની બનાવવા માટે કરેલ હકન પૂર્વે બંને અક્ષિતને કોહરી તપાસ ફેરજાલ કરાવવાનો કાયદો કરવાની વિચારણા ચલાવાય છે જેમ કોરોથી બહાર પડ્યું છે.

—ગુનાઈટ કોટનાં એકમીક એનકો કમીકનને એક કરેલ વીસ બાબ પૈક અર્થે ન્યુકેસર પાવર થાળી દીસ્ટ્રીક્ટર (રીમર) નાથવાની પ્રમુખ આપ્રબન કાવરે અંજુરી આપવાનું ૧૭મીએ પોસ્ટમટનથી બહાર પડ્યું છે.

—ઈન્ડરનેશનલ લેવર એમંડાઇસેન ની ૪૧ ફેબ્રુઆરી ૧૨મી મેએ અમેળો કોન્સેન્સમાં 'સીમેન' રીમરના કામદારોને ઓળખા એળા પ્રસિક

૧૪ કે.સર એટલે ૨૩ પાઉઝને પમાર આપવાનું દરખાનું છે.

—સિંધુ કોસ્ટીયાની પાલમિન્ડની ૧મી જુને મનસી સુટથી માટે ૮૩ ઉમેદવારો બહાર પડ્યા છે. જે પૈકી કોમીનીયન પાર્ટીના ૩૦, સર એકમર વાઇટહેની ગુનાઈટ ફેરક પાર્ટીના ૨૬; મી. આર. એચ. આર્મિસ્ટોન્ડની ગુનાઈટ કોસ્ટીયા પાર્ટીના ૨૩ અને એક રેવલંસ છે.

—બોરિસ આપાવર સર્વોચ્ચ લીમ'ની સાઉથ આફ્રિકન લીજમનની પોટ સીલીસલેથ ખાતે પ્રસેલી કામો વાર્ષિક ડેમિસના ૭૪ પ્રતિનિધિઓએ બોટીસ એપ્રાવર' હવે અસ્તિત્વમાં નકિલત હોવાથી અવોનુમતે એ અરમાનું નામ બોટીસ ડાયનલેથ એક્સસર્વોસ' લીમ રાખવાનો ફરાય કર્યો છે.

—નેપાલના રાજા મહેન્દ્રજિએ આવતા મહિને આર અહવદીમાં માટે સોશાયેટ રસીયાની મુલાકાત બંદો એમ તક્ષીયા થી ૧૬ મેએ બહાર પડ્યું છે.

—કોરીસકાના મવરનર મી સુમનકર પેલાનું કાલીપાથ જે તેઓને માછ સોવીસ અર્વેન્ટ તરીકે મળ્યું હતું તે લોક ઉપરેથી કાય' માટે આપી દેવાનું નક્કી કર્યું છે. આ નાજાનો ઉપ-રોમ મરીન બાળોની હરપીતાલ માટે કરવામાં આવશે એમ સરકારે જાહેર કર્યું છે.

—કોસ્ટીયાના ફેરેસનમાં એલીયોની વસ્તી ૧૬૫૧ થી ૧૨,૩૮૧ની હતી જે ૧૫મી ૧૬૫૧માં ૧૮૦૮૧ થઇ છે.

—આર્થ બીલપ મકારીસેલ આવતા અહવાટીએ કન'લ નાસરીના આફ્રિકન માટે સુભાસતે કોરો બંદો અને આવતા મહિને એન્ડીકલ બીલપ અને આર્થ બીલપને મળવા લંડન જશે.

—ને માસની ૨૪મી તારીખ એપ્રાવર ૩' તરીકે ઓળખાય છે તેને પ્રામન-લેથ કે' તરીકે ફેરવવાનો બોટીસ વડા પ્રધાન મી. ફેરક એકમીસન વિચાર રાખે છે એમ કોર્ડ' રીલી સીલ મી. આર. એ. બદલે કાઉથ કોર્ડ કોમન્સમાં ૨૩મીએ કહ્યું છે.

—કીલેનર ૧૬૫૫માં પટાલી ગુનાઈટ નેકનના સમયરે આવેલું તેને હવે સીપુરીટી કાઉન્સિલના એક સભ્ય જનાવવા માટેનું પીડમળ આપવાનો કોર્ટે નિર્ણય કર્યો છે એમ ૨૩મી મેએ હકનના વિદેશ આતાએ બહાર પાડ્યું છે.

—હકનથી વિદેશ મંત્રીની આરિસમાં થી બહાર પડ્યું છે કે નેડોન અને હકનનું બનેલું આરમ ગુનીયનને બોલને ધાન્ય રાખ્યું છે, અને ૨૦મીએ રાણીએ બંને રાજ્યને અભિનંદન પાડ્યા છે.

—પુરેકમાં સાઉથ આફ્રિકા ઇન્ડર-મેસન કોરીસકામાં 'સાઉથ આફ્રિકન કોર્પ' નામનું ૧૨ પૂઠનું ગિરમી

મસીક ૧૪ પ્રસિક થયા માંડ્યું છે જેમાં ગુનીયનનાં રમતમતના, રાજ-દારી, આર્થિક, સામાજિક અને સુધારા ના અવરો અપાય છે.

—મુખ્ય પુર્વમાં લીડોની અવનવન વિશિલ હોવાનું ગુનાઈટ નેસનના નિમ્નુતોએ ૨૨મી મેએ સૂચના આપી છે જેમાં બરેલીયા, એરબન, સીરીયા, કોર્ડ હરાક, પાછીસાન અને પ્રાસનમાં લીડોનું નિસાળ મમાલમાં ઉપદ્રવ થશે એવી આગમિકે કરાય છે.

—એરબન અને હરાકનું બનેલું નક્ક આરમ ગુનીયન રાજ્યની પહેલી કુબીટે ૧૬મી મેએ જમદારમાં ગુનીયનની કામચલાઉ કોટ અને તરીકે રખામેલી કરકારી મેકલ કાઉસમાં સે.મંદ વિધિ કરી હતી. ન્યાં આરમ અંજુકત રાજ્યની રાજ્યવલ પહેલીવ વાર ફરકતો કર્યો હતો.

—કોસ્ટીયાના આકુઓ આવતી ૩૦૦ કોટાઓ સાથેની એક ફેન ૨૦મી મેએ ગ્લાસગોથી આવે આરબપર સાથે થી આવતી માલ આદી સાથે અમદાવાદ થી ૭૦ માઇલો મામલ થયા હતાં.

—બોટનની જેટાએ સાન ૮૩૩ બાબલ હતું તે ૨૦મી માર્ચે ૭ ટકા કમ્યું હતું અને હવે બીજાવાર અધીક ટકા પડાનું છે.

—મેક્સીકન કામનનું એક કોરોએન ૨૦મીએ કાસા કમાકા મેરપોર્ટ ૫૧ અમદાવાથી ભળી અધુ હતું જેમાં ૧૫ માઇલો મરી થયાં હતાં. કોટકા કોટીસો પશ્ચ હતા. કોરોએનના કાલકાસમાં બાબી ઉત્તરોએની અવલ કોનારાલ આ મીજ મજામ છે. પહેલી ૧૯૫૦ કાર્ડિના અરમકામાં ૮૦ મેક્સના કુટોએકોરો મરી થયા હતા બીજા ૧૯૫૧માં 'પુરેક'માં મેનુજન કોર બાઈનરના અરમકામાં ૭૪ મરજ થયા હતા.

—કોમીનલ ગુનીયનની પાચોથ આખ પાઉઝના અર્થે જાપાનોની નવી અર્થોલ કોલેલ માટે સર નીન્ડેન અર્થોલ તેમના નર્થ કે કુરક હંકમથી ૧૫મી કન્સર પાઉઝ આપ્યા છે અને કીસમની એક કાઉન્સેલ એક કાઉસિલ મહાન અકેલના માન માટે એકોએને ૧૫મી કન્સર પાઉઝ આપ્યા છે.

આરતના સમાચાર

—ગુનઈની ગોદીનર રામદારોએ તેના ગુનીયન અપીલ આરમ મોટી કામદારો ના પમાર અને પરિસ્થિતિ સુધારા માટેની કરેલી મામલોના પીડમળ તરીકે બરવનાં પ્રુપ્ત અંદારોએ ૧૬મી જુને કમળાળ પડાવના કોયા કરાવને ૧૬મી મેએ બહારી આપી છે ભારત ની ગોદીઓમાં હવતા કામદારો કોફ બાબ છે તે પૈકી આ ગુનીયનના એક બાબ મેમ્બરો છે. સુન્ન મે.ડીઓયા

મુખ્ય, કમરવા, મલમ, કેપીન અને વિદ્યાના પદ્મ છે.

—અમરતાના પદ્મ પ્રમાણથી જાણીતી હાલ નહેરુ ૧૦મી મેથી નવી દિલ્લીથી જોડાઈ પાંચ આવાસીયા માટે વિમાનના એકાંત રથને આરામ માટે ઉપડી ગયા છે.

—મુખ્યથી જોડે ચાર હો માઈલ પર મુખ્ય જાણતી મેહરેસ ૨૨મી મેએ પાટાપરથી ઉતરી જતાં સાત કલાક પેડીના મે ઉપથી પડાયાથી ૫૦ માઈલને ઈલા અને ૨૦ મરથુ ધમાં હતી.

—હોલની વિન્ટેલ ફિલ્મ "કાલુશ-વાસા" ને રવીન્દનાથ ટાગોરની કૃતિ છે તે હાલ હરેટ આફ્રિકામાં જતાવાસ રહી છે. આ ફિલ્મ યજ્ઞાને જતાવાસમાં આવે છે અને હોલના હાઈ-કમીસનર તરફથી સમસ્ત હરેટ આફ્રિકામાં તે જતાવાસે.

—પારિસ્તાનનાં વિમાની અકસ્માતમાં જવાએલા મુસાફરોમાંથી ખીલ મે મરથુ પામ્યા હોવાના સમાચાર નહેરુ ધયા છે.

—નવી દિલ્લીમાં અંગ્રેજીની ચાર સમાચારક સંસ્થાએ સ.પ.સ.ક. ૫૨ સીમતી સીતા દેવીના અમરે દિલ્લીની કુશનોમાં અસહ્ય અને ઉત્તે-

જીવ કરનારા અંગ્રેજીનાં ઉપવસો મેથવા માટેના રૂબાએ બંધ કરવા તથા લીપરટીક અને ક્રેસ્ટેરીક નહિ મેથવાની માલોને સમજુતી આપવાની કુશનો ઉઠાવી છે.

—નવસારી પાસે જાણેલા મેથાર જામની ખાજા હતી જે હાલુ ટોપલામાં જારી નવસારીમાં મેથવા આવતી હતી તેના ટોપલાની ઝડપી કરતા પેલીસે સામા જથ્થે જેર દારૂની ખાટલી મળી આવતાં હતીને પકડીને ડેસ કપે છે. હતી મુદી મુદી તરજીગેથી નવસારી ના મરીસ કોપીનોને દારૂ, પુરો પાટલી કોપાનું જથ્થું છે.

—નવસારી લાલુકાના અરેર વિમાન ના અગાધના પેરટમેન આવશ્યિક નાસુશ્યોમ ચોખરીએ પોતાની મોઢી દરખાનું રૂપીયા ૭૦ ના જથ્થું મળી શ્રી.કે.પર પેરે સહી કરી ઉપયોગમાં લીધેલા તે બદલ પોટર કન્સપેક્ટરે પોલીસમાં ફરીયાદ કરતા, તપાસ ચલાવવામાં આવી, અને આવશ્યિકની બરપાક કરી. તપાસવાદ તેમને જામીન પર છોડવામાં આવ્યા હતા.

—નવસારી વિસ્તારમાં દારૂનો વેપાર કરતાં પરજોત્તમ મેથજ, તેની પત્ની તથા જોઢરી તથા રમેસ રતનજી ઉપર જેર. કાપડેસર દારૂ પર કબજા

રખવા માટે, તેમની ઉપર ડેસ કરવામાં આવ્યો છે. તેમજ દારૂની અમલદાર નવસારીથી ૨૧ માઈલ પર આવેલા નાગપરા માં આસ બાતથી ના આધારે હાપે મારતા મમપસ મમની ખાજા પાળી પાસે મેરકાપડે જર થયું. કબજામાં હોવાને બીધે, તેની ઉપર તથા મમન નારાયણ ઉપર દારૂ તથા અલ્લેના કબજામાં રાખવા માટે ડેસ કપે છે.

—નવસારી વિમાનમાં દારૂમાં સખત તપ પડેલા જથ્થું છે. અને તેથી પાક પર આવનારી ફેરીમેળમડી જવા પાળી છે. આથી ખામવાનોમા કારે ચીતા ફેલાઈ છે.

એમએ છીએ

સ્ટેન્ડના મહેસ. અનજુમીયા પ્રસાદ તથા મર મેલની સહકારી અર છે. પચાર ૨૫ પાકેન્ડ માસિક રહેવાનું, ખાવાનું, રાણી તથા જતી મફત. બજો ધા મળે.

Stanger Madress
Anjuman Islam,
Box 202 - Stanger.

સુઠે અરથા

અમરે લાંથી કમેસા નીચે મુજબ નાં પેરોમમાં મળેલે કક રતમની મુધી—૧૫ રતમની મુધી—૧ રતમની મુધી અને અઢી રતમની મુધીનું પાણી એક માર જાતની પેરોમમાં મળેલે જાન માટે અને જાન બંધના ડીક કાઈડ માટે પુરે.

MAARMANS PTY LTD.
Box 26, Phone 128.
Brits Transvaal.

બેનોને વાંચવા માટે

કરખનની મુજરાતી અધિક મંડળે પોતાના 'શ્રીમ મહોત્સવ' મસ'મે સુવાસો પાનાનો કળકા અને સચ્ચિત્ર અંક બહાર પાડ્યો હતો. જેમાં રસીક વાર્તાઓ અને વિવિધ લેખોનો સુકર અમલ છે. તે આ એફીસમાંથી શ્રી. ૧-૬માં મેળવી શકાયે.

'Indian Opinion',
P. Bag, Durban.

શ્રી કવીન્સલેન્ડ ઇન્સ્યુરન્સ કંપની લીમીટેડ

૧૮૮૬માં ન્યુ સાઉથ વેલ્સમાં સ્થપાઈ છે

આગ અકસ્માત તથા ફરીયાદ માલને

— વિમો —

તેમજ બધી જાતના વિમાન
કામ કરે છે.

આસ હિંદી પ્રતીનીધી

શ્રીમતી તરેમી સોરાબજી રૂસ્તમજી

વધુ વિગત માટે મળો અથવા લખો

૧૦૬ મેન્સીફ્ફ રોડ — બોક્સ નંબર ૪૭૬ — કરખન.
ટેલીફોન નંબર ૪૭૪૫૨ અને ૪૭૮૮૮.

*The wise man draws
more advantage from
his enemies than the
fool from his enemies*
—Benjamin Franklin.

OPINION

Founded by Mahatma Gandhi in 1903.

Former Editor: Manilal Gandhi—1948-1956.

No. 21—Vol. LVI.

Friday, 6th June, 1958

REGISTERED AT THE G.O. AS A NEWSPAPER
Price: FOUR PENCE

DU PLESSIS SAYS NON-WHITES SHOULD BE HELPED TO BE FREE

WANTS NO VERWOERD STOOGES IN SABRA CONFERENCE

THE European had taught the African the principle of freedom and the nations of Africa stood on the threshold of freedom, but in South Africa no leader had yet told the African: Let us help you to become free, Prof. L. J. du Plessis, of Potchefstroom, told the Afrikanerkring in Melville, Johannesburg.

"We should tell them as soon as possible that we want to make them free. Sabra did not get so far. There is danger of losing votes. I am no politician and I do not care whether people vote for me or not."

"Africa is going to become free, and if we do not help it will become free against us and we will be ploughed under," said Professor du Plessis.

A supporter of territorial segregation, he added that the country was still busy with integration. Dr. Verwoerd had said that a change would only come in 20 years.

"If segregation fails, as possibly it can fail, only integration remains and we will have to reconcile ourselves to it."

"But we should leave it as an alternative until segregation has failed."

Works For Unity

"The characteristic of Western Christian civilization is that it works for unity in diversity and re-

cognizes national differences."

"Almost the whole of North Africa is free or is becoming free. The people want a self-determination, and this applies to all non-White nations in Africa. They are no longer satisfied with being looked after

This is the principle which we have taught them through Christian and Western civilization.

"It is against our conscience to stem the tide. Just as the East has become free, so without a doubt Africa's nations must also become free."

"To my regret I must say that thus far we have been very half-hearted towards this."

"We want nationalism for ourselves but do not accord it to others. We have not even sent an envoy to Ghana yet."

Petty Spirit

"We count nowhere because we regard this movement with a cold, unwilling and almost petty spirit."

"Why do we not welcome the free nations as we want to be welcomed as a free nation?"

"It is because our conscience is guilty. We ourselves are the oppressors of non-White nations."

"I do not say it has not been justified to civilize them—but this should be aimed at making these nations free."

"The English understood that it is the best politics to
(Continued on page 224)

AFRIKANER INDUSTRIALIST CALLS FOR DYNAMIC LEADERSHIP FOR INTEGRATION

ARAND industrialist, Mr. J. H. Wessels, called for a "dynamic leadership" to integrate the non-European worker into South Africa's economy. He told delegates at the May management school, sponsored by the National Development Foundation, that this is an urgent task.

"Time is running out," he said. The non-European, irrespective of intelligence or potential is relegated to the broad bottom layer not considered in recruiting for executive leadership or supervisory work.

"There is a huge vacuum of leadership. A small section of the White minority is expected to fill the top positions."

"The heads of commerce and industry must assume a heavy burden of duties to fill the void."

"Unless they do so their businesses will collapse."

Mr. Wessels said that this constant struggle to shoulder a "tremendous burden of leadership and

responsibility" is the main reason why the South African rates of divorce, alcoholism and suicide rank among the highest in the world.

The world problem would be greatly magnified by the year 2000, when, according to calculations, the non-European population would have climbed to 28-million compared with 4,750,000 Whites.

"Long before then the White leadership will have to build bridges across to the Black races."

Their capacities must be fully used.

Only in this way will the burden of strain be lifted from the White man.

OPINION

FRIDAY, 6TH JUNE, 1958

Louw's Bluff Going?

THE developing change in the Union Government's attitude to the United Nations is a welcome awakening to the fact that no amount of postulance from Union Buildings will frighten the world into saying that apartheid is a fine thing. Since South Africa's infamous walk-out, the nations of the world have not hesitated to say, in tones which grow firmer every day, that apartheid is a wicked thing. Most South Africans will be glad that their government has begun to have second thoughts on the United Nations.

Much as we regret that the nation had to lose a lot in terms of international goodwill while Minister Louw was cooling down (and licking his wounds) we are glad that on calmer reflection the Minister realises very clearly now that he cannot destroy the United Nations merely by walking out of it.

We hope this realisation will extend to other fields as well. We hope the Prime Minister will realise that he cannot threaten or bully Great Britain into surrendering the Protectorates. Britain has obligations to the Africans which cannot be destroyed by Mr. Strijdom's frowns.

We hope our government will consider seriously the fact that the only argument to use to persuade the Protectorates to join Union is to scrap all apartheid and bantustans. When that is done, the Protectorates will agree very willingly to incorporation.

We hope both the Prime Minister and the Minister of External Affairs will realise that as long as there are men like Verwoerd and de Klerk at the head of affairs, there is not the slightest chance that the Protectorates might be persuaded to see better reason.

We hope our government will realise, also, that it does apartheid grievous harm to take up a hostile attitude to men like du Plessis who endeavour to speak to the non-European in a language he might consider favourably. Most non-Europeans know that apartheid means ruin for them and continuing oppression and exploitation. Professor du Plessis and other Sabra men are trying to give to it a meaning which will be more reassuring to the non-European. If the government repudiates them, only apartheid suffers.

Finally, we hope this process of seeing the truth in progressively clearer light will extend to the republic. It is time the government realised that the man of colour wants to have a say on this matter. No republic, forced on hostile millions, has any real chance of survival in the long run.

Comment On Men And Events

CHRISTOPHER GELL

By JORDAN K. NGUBANE

I WAS on my way to Cape Town when I learnt of the death of that most remarkable man of our times—Christopher Gell. I was shocked and grieved because although in recent years he and I had grown to see the truth from widely different perspectives, I felt deeply that the enemies of race oppression had lost a valiant fighter.

I had at all times seen Christopher Gell from two angles: the determined crusader against race oppression and the possessor of a spirit which would not yield to adversity. To have had dealings with him was to have been exposed to experiences which left a striking and lasting impression.

Without doubt he was one of the foremost and certainly best-informed, critics of apartheid. He went about his task with a rare for facts which impressed even his bitterest opponents. I shall not forget the rare capacity he had for marshalling his facts and interpreting them in ways which exposed the utter hollow-ness of apartheid. Those of us who fought by his side feel keenly that we have lost one whose services we always valued.

At a time when African nationalism is striving to produce an uncompromising wing, the presence of men like Christopher Gell was an assurance that the bridges of contact between Black and White would not be demolished completely. His going reduces the number of those who were willing to speak to the African in a language he might be willing to understand. It piles up heavier burdens on the remaining. And where so much is at stake for both Black and White, the loss of a single soldier could, in given situations, be catastrophic. And when the deceased is an ordinary market-broker, but an officer, the death might mark a turning-point in the struggle.

To Build

Christopher Gell played no small part in influencing the course of events in a section of non-White opinion. And at this point we might insist some of his contributions if to build on the most constructive of them and abandon the negative. His mood uncompromisingly for a democracy which had visible meaning in the day to day life of the man of colour. To him, democracy was not just a matter of free ideals and hopes; it had to be valid in the life of the washer-woman driven out of the location with nowhere to go; in the life of

the African Nurse pronounced the inferior of her White colleague. I am certain that if he had had good health he would have been among those Whites who have gone to jail in protest against race oppression.

But Gell could also see the truth from shockingly limited perspectives and take offence when people told him of this. He saw the Left lead Port Elizabeth Africans powerfully and successfully in the resistance campaign. And from then onwards he was prepared to act as though he believed they had at least more virtue on their side than everybody else. From there it followed that he had to mistake the particular for the general. And when others, aware of the fuller picture, were not as adulatory towards his heroes, he took offence of a deep and, sometimes, very personal nature. So much so that he could even impose, wholly without foundation, the basest motives to those who saw the truth differently.

Impatient

I could not understand this. There are Europeans who are so fed up with race oppression that they are impatient to see it removed in our national life with the minimum of delay. In their impatience they sometimes fall into the error of seeing as though they believe the African can do no wrong—simply because he has been sword against so much, over such a long period. Thoughtful people on my side of the colour line resent this attitude because it is either unconsciously patronising or regards us as a special people—which we are not. We are human beings with all the virtues and vices to which the race of Man is heir. We ask for no special treatment for ourselves because we oppose special treatment for the Whites.

Because of difficulties entirely beyond his control Christopher Gell did not have the opportunity to move in the African community in ways which would have enabled him to realise how strongly we feel against being regarded as a special people.

(Continued on page 219)

Apartheid A Guarantee Of Trouble

A PARTHEID was a guarantee of instability, and meant the certainty of stirring up vicious and unpleasant racial trouble, said the Federal Prime Minister, Sir Roy Welensky, at an election meeting in Salisbury.

Sir Roy said the Dominion Party had a very large element who believed in Apartheid, and who believed in practising "the policies applied in a neighbouring country."

Party spokesmen had gone "black and blue in the face" in their endeavours to deny this, but unfortunately for them, however often they chose to deny it, up came another spokesman to deny the denial.

"The truth is that where it comes to investment, Apartheid, or anything akin to it, is something that just does not attract the investor."

"It is anathema to him: He sees it for exactly what it is: the certainty of stirring up trouble, vicious and unpleasant racial trouble, for the future, and nothing less than a guarantee of instability, whereas what he is looking for is stability and progress by all races."

Donges Wants A Deal With English

THE Minister of the Interior, Dr. T. E. Donges, addressing a Nasionale Party function in Kimberley, said that the time had come for the English-speaking section of the community to make up their mind whether they wanted to eliminate themselves from the effective government of the country or whether they wanted to be co-architects of the South Africa of the future together with fellow-citizens of the same convictions and principles.

There were three possibilities. They could reform the United Party from within; they could form their own party; or they could support the Nasionale Party.

After dealing with these possibilities, the Minister said that the Nasionale Party did not want an increase in the number of the Party simply for the sake of numbers.

Its aim was to bring together those who by inner convictions should be together, irrespective of the language they spoke or their racial origin. Principles, convictions and policy must be the cement of the Nasionale Party, he said.

A Comparison

Sir Roy said that as proof of this, the recorded net inflow of capital into the Federation totalled £17,000,000 in 1955, but for the Union in the same year there was a net outflow of £3,000,000.

In 1956, the figure was £25,000,000 for the Federation, but only £1,000,000 for South Africa.

"To say that a Dominion Party Government would increase the flow of investment in the Federation is sheer nonsense."

"Die Vaderland" Calls For Examination Of Franchise For Non-Whites

A PLEA for early discussions on the franchise for non-Whites in South Africa was made by the "Vaderland." In a leading article the newspaper said that the problem should no longer be neglected. "We are afraid that already South Africa possibly has waited too long in conditions of uncertainty in connection with this matter, in the meantime the problem has grown bigger."

General Hertzog warned the country 20 years ago that "nobody can deny the African the franchise in the long run because you cannot hold from a nation its political rights."

Proved Right

Developments in the north had proved General Hertzog right, it said. There was little difference between Black nationalism in the Union and that in the northern territories.

The "Vaderland" advanced four ways of dealing with the problem—

1. A limited franchise in a common State (this would increase the points of contact between the various racial groups and lead to increased friction and conflict);

2. An equal vote in a common State (this would lead to the assumption of control by the non-Whites);

3. The denial for all time of the vote to non-Whites (no thinking person would advise this course);

4. Full political rights in separate territories (this was the recommendation of the originator of the concept of Apartheid).

Many Problems

The last course was something that could not be achieved

Sir Roy said that first essential for the Federation's future was to secure that Colonial Office influence in the Federation went as soon after 1960 as this could be brought about.

But this was exactly what the Dominion Party proposed should not happen. It proposed to break up the Federation into "two Protectorates and a White rump."

All-Black Governments

If two Protectorates were left after 1960, said Sir Roy, there would be all Black governments "pretty soon" in those Protectorates. There would also be Colonial Office control, and it would be almost impossible to ensure that this control faded

away.

In a "neighbouring state" where a policy of splitting up the country into Black and White states applied, machineists in the European area worked a 40-hour week and were paid £8 15s. 9d. a week, while machineists in the African area worked a 46-hour week, and were paid £3 12s. 6d. a week.

Trade Unionists

Trade unionists in Rhodesia should give their attention to these facts, said Sir Roy.

The establishment of Black and White states, he said, would lead in the first instance to a lowering of European standards and in the long run it would condemn the Africans to much lower standards than those enjoyed by Europeans, today.—Saps.

Maritzburg Liberals Plan Drive For Members

At the annual general meeting of the P. M. Hargovan Branch of Liberal Party of S. A. held in Pietermaritzburg recently the following office-bearers were elected for the ensuing year:

Dr. H. Meidner, Chairman; Mr. J. Bickmann, Vice-Chairman; Miss C. Shallis, Hon. Secretary.

They will be assisted by an inter-racial committee of six members.

The meeting resolved to continue the work of spreading the ideas of the Liberal Party amongst members of all races in Pietermaritzburg during the coming year and instructed the incoming committee to draw up a programme to achieve this object.

Cable & Tel. Add. HARGVAN.

Phone 28368

P. Hargovan & Co. (Pty.) Ltd.

Earthenware Pickle Jars 3 Gallons (2½ each P.O.B. Durban)
Fresh First Grade Green Ginger 1/2 per lb. " "
Fresh First Grade Garlic 2/- " " " "

Cash with order only.

P. O. BOX 1250.

155/7 Warwick Avenue
DURBAN.

Du Plessis Says Non-Whites Should Be Helped To Be Free

(Continued from front page)

make concessions before you are forced to do so.

"A multiplicity of nations is developing in the Union and Rhodesia. They want freedom and self-determination, if not in their own country, then in South Africa.

"We should say to them as Abraham said to Lot: 'You move north and we trek south.'

"We should say to them that we will divide South Africa. This is the only solution which can clear our conscience.

"We should say to them as soon as possible that we want to make them free.

become politically independent perhaps in five or six states.

"We will be joined with them in a federal bond, and the States which contribute the most will have the most say.

"In this way the dominant role of the White man will be maintained for a long time.

"Taking Southern Rhodesia, South West Africa, the Protectorates and the Union, half the land is already in the hands of the Africans.

"This land will, however, have to be developed very much faster than envisaged in the Tomlinson Report."

Challenged on his statement that the African was being

oppressed, Professor du Plessis said that things like the Ranceo corporation to develop the reserves were good but tiny.

"We are oppressing them because we do not give them freedom, we do not give them a say, the franchise, in the country in which they work."

It was imperative to exchange views with African leaders.

Professor du Plessis: "Apart from the Communists and fellow-travellers with no political conscience, there are trusted leaders of the African people in the A.N.C.

"Chief Lutshuli, for instance. He wants the whole of South Africa—which is understandable,

Perhaps if we speak to him he will be content with only half," the professor said jokingly.

When someone spoke of his apparent differences with the politicians, Professor du Plessis said that as far as he knew the things he had said were not in conflict with what the politicians are thinking—but what he said went further than the politicians had yet said.

"But they have to bear the responsibility."

R. VITHAL

Bookkeeping, Writing up Sets of Books, Balance Sheets, Income Tax Returns.

Contact No. 13 Barkly Arcade, 38 Market Street, Car. Diagonal & Market Sts. Johannesburg. Phone 33-1854.

Go To Limit

"If South Africa really wants to be honest with the non-Whites we must go to the limit. We must set them the ideal of freedom and say to them, Let us work together to make you free."

Professor du Plessis said that thus far the statesmen had been a bit faint-hearted, "but I do not run the risk they are running.

"The thing that is wrong with our politics is that all who belong together are not yet in gelber, including the English-speaking people who think like us.

"If this comes about our statesmen can also dare to do the things which they know are necessary."

In the discussion which followed his speech Professor du Plessis said that there would be difficulties in freeing immature nations, "but with Kruger's republic there were also many difficulties.

"One cannot become responsible except by bearing responsibility. It is a matter for gradual development."

Referring to the economic position of the African, he expressed the view that "all our legislation is aimed at making and keeping non-White labour cheap." But the standard of non-White wages must be increased fairly steeply—not only to get a market but to get White immigrants.

Drop in Ocean

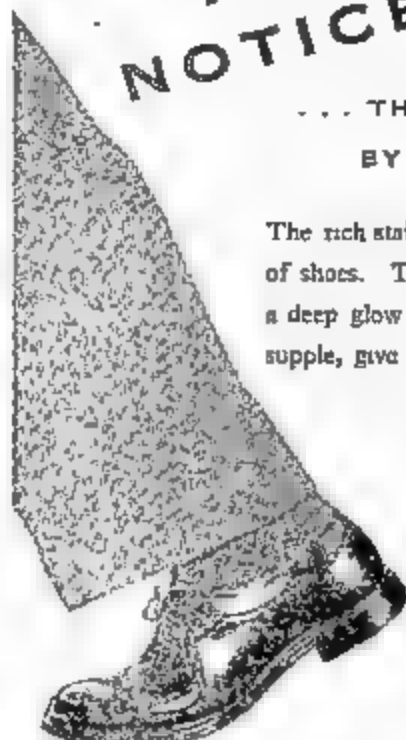
"Land which had been bought for the Bantu is a drop in the ocean.

"These areas will have to be consolidated in a whole which can

IT'S NOTICEABLE

... THE IMPRESSION MADE BY WELL POLISHED SHOES

The rich stains in Nugget restore the colour of shoes. The finely blended waxes bring a deep glow and gleam, keep the leather supple, give that noticeable Nugget shine!

The Case Against Apartheid—(II)

This article concludes Mr. Gell's reply to Prof. Olivier's article, published in "Opinion" on May 16th and 23rd. Both articles are condensed from the *Hibbert Journal*, a British religious and philosophical quarterly.

MY own view is that in the ultimate analysis the partition solution for South Africa's racial dilemma poses even more insuperable difficulties than the integration one. Firstly it demands a huge territorial sacrifice, and secondly it demands immediate consultation and agreement with African leaders on a programme and then leaving them to work out for themselves what form of government etc. they would like to develop in "their" half of the country.

There have been no such consultations by the apartheidists. None are being planned at the political level—and Professor Olivier has stressed that the problem is "political".

But a form of "popular" (in the white sense) apartheid is being imposed, *ad hoc* are held in tribal areas where chiefs are old and what is expected of them and a system of "Bantu Authorities" is being created there under very close white supervision to shore up the decaying fabric of tribal society with a framework of executive black agents for the white Government.

That this may for some time and in the face of growing resentment provide a form of indirect but rigorous white control throughout the reserves, parallel to the strict control being systematically applied by legislation and administrative methods to Africans in the white inhabited areas, is conceivable. But not that it should form, even in remote intention, the basis for "self-government" in the black areas.

There is another argument often used to support the case for partition. This is the argument in Professor Olivier's final paragraph that, where living together has been found impossible, partition and living apart is the only alternative.

To exemplify this the recent histories of India, Israel and Ireland are often cited. I cannot but feel, and I think Professor Olivier would agree, that this is an argument of the last resort and that the three examples offered are all unhappy ones, for which the people concerned paid a very high price.

In the case of Ulster (Ireland) and Pakistan (India) towns not of viable geographical basis for

partition existed; and in all three cases the cause of division was mainly religious and secondarily cultural with (in the case of Israel) the added complication of nationalistic warfare.

None of these factors at present obtains in South Africa, though Professor Olivier rightly fears that continued white obstinacy will lead to a head-on clash of white and black nationalists implacably opposed.

South Africa's white population prides itself on maintaining "white, Christian civilization". By what conceivable Christian standard can we keep out the non-white majority of our fellow-citizens, many of whom are our brothers in Christ?

Here I would quote from a passage in Philip Mason's "Essay on Racial Tension" (Chatam House), which does not explicitly deal with the Christian standpoint but nevertheless seems to me admirably to express it in general terms. He writes of—

"basic rejection involved in the doctrine of segregation. Nor can any promises of African states reconcile the African to a regime founded on a policy of repudiation. If it is impossible to regard Africans simply as fellow human beings, it would be rational to oppress them by a series of concessions; it would also be rational, if morally indefensible, to depress them in every way with the object of keeping them as long as possible in a servile state. But it surely does argue a mixed set of values to alienate a people by segregation and at the same time spend money on educating them."

We white South Africans do have a "mixed set of values" and we are—whether in its popular or total forms—advocating "a policy of repudiation." As an instance of both these trends there is the frequent Nationalist argument that "social contact destroys colour consciousness and endangers our (racialistic) sense of 'national identity'."

In other words, the more people mix the more they discover their common humanity,

This discovery jeopardises the policies and positions of those who have a vested interest in racialism and a colour-hierarchical political and social system.

Of course, in Christianity the objection in principle to any policy of repudiation, especially when it involves fellow-Christians, ought to be fundamental. It is widely but erroneously supposed that the old racial policies of the two Boer republics—"that there shall be no equality in Church or State"—was and has always been the attitude of the Dutch Reformed Churches. Actually the separation of the races in those churches was only first discussed at a synod in 1839, when it was unanimously agreed that all groups should partake of communion together and that "the mere discussion of any other suggestion is unworthy of the Christian religion."

At a synod in 1857 the first concrete step was made "to propagate the word of God" by establishing separate Churches for the different races. But synod reaffirmed its belief that common services were both "desirable and Scriptural"; and that separate services were being authorized only on account of human sinfulness.

Today the "mother" (white) Dutch Reformed Churches and their "daughter" (non-white) Mission Churches are separate, except at the level of the synod of the Mission Church. But a small minority of pastors, led by the well known Dr. Ben Marais of Pretoria University, publicly challenge the exclusion of non-white members of the D.R.C.

An even smaller minority secretly support the publicly expressed views of Professor M. B. Kent, the much respected senior theologian of Professor Olivier's own University of Stellenbosch, in favour of political and social integration on both Christian and expedient grounds to an extent far exceeding the policy of the main Opposition political party.

It is true that much of the minority and more of the laity of the Dutch Reformed Churches believe that Christianity leads itself to an ethic of racial separation supported by such Old Testament texts as the tower of Babel, the children of Ham and even "the bowmen of wood and drawers of water." But it ill becomes adherents of the English-speaking churches to judge them harshly. For

though the official policy of all the English churches is the unity of all Christians in Christ, here as well as hereafter, they practice it only in a small minority of their churches and even less in their daily secular life.

Nevertheless this whole racial question is a basic moral dilemma on which there is, with the partial exception of the Dutch Reformed Churches, a quite definite Christian standpoint. And I believe, as others, that it is our calling and duty, as Christians, to strive to make that standpoint more and more effective, despite human frailty, and never to accept any human problem as ultimately insoluble or beyond our strength, for it is met on human strength alone that Christians rely.

The more I get to know non-Whites as people and friends, the more firmly I believe that an integrated state is possible, if not today, then in the reasonably near future. So few white South Africans afford themselves the opportunity and pleasure of making friends across the colour bar.

We need to be helped to understand that the present position of "white man boss" and the enforced subservience of non-Whites (as both Professor Olivier and I would agree) morally indefensible and physically untenable for more than a moment in history, and, secondly, that the ultimate objective of partition involves a calamitous drop in the standard of living of both Black and White and erosion of land and resources on the tot of scale. I have indicated making it almost as distasteful to whites as integration, if not eventually more so.

Of course the risk is increased by every day we continue our present forms of partial and repulsive apartheid.

But other countries (the West Indies, Brazil, Mauritius etc.) have proved the possibility of a white minority retaining most of its economic good fortune and more of its national culture and cultural identity as a skilled and experienced elite, even after the racial barriers are down.

Whichever way white South Africa looks, it faces tremendous risks. There is no avoiding them now, no safe way out. It has to deliberate whether it will sacrifice much of its land and investments or its prejudices its monopoly of political and economic power and its absolute social exclusiveness.

Balancing the tremendous risk, facing the South African Whites is an equally awesome but exciting challenge. As the strongest, most stable white population in Africa their decision can make or break the future of western civilisation throughout the continent of Africa.

Last Hours Of The 'Kashmir Princess'

THREE years ago, the A. I. I. Constellation airliner, the 'Kashmir Princess' carrying Chinese delegates to the Bandung Conference, crashed into the sea near Sarawak. Was it accident or sabotage? The authentic story of the crash that made world headlines is told here for the first time by one of the survivors

★ A. S. KARNIK

"HOW is it that the sharks spared you?" was the first question put to us as soon as we stepped aboard the Tappan, the cargo vessel which brought us from the Natuna Islands. And again, during the conversation on H.M.S. 'Dampier,' one of the officers observed: "It is hard to imagine how you got away from the sharks. And, my God, the sharks are not half as fierce as the barracudas. The barracudas terrify even the sharks."

I remember that I smiled wryly on both the occasions.

The South China Sea in which we spent eight agonizing hours holds many terrors. Unexpected storms test the boats; below the surface fury, the man-eating sharks and barracudas. The air above may seem calm, but one never knows when there will be a storm or a sudden cloudburst.

Survivors

When I see the photographs taken during the salvaging operations of the 'Kashmir Princess,' the most terrifying is that of a giant-sized shark, being fished out on a huge hook. It sends a shiver down my spine whenever I think that this one or a similar monster could well have been around us.

Equally astounding are other pictures; the fuselage (the section of the aircraft which seats the passengers and the crew) smashed and shattered to smithereens; strong steel and aluminium alloy parts torn, twisted, burst and barbed; pipes and cables burnt out of shape; in short, what once was an engineering masterpiece now turned into a tangled mass of metal.

YET THREE FRAIL HUMAN BEINGS ESCAPED WITH MINOR INJURIES!

But if I am to tell you this story, I must begin from the beginning. Perhaps I should even introduce myself—and the 'Princess'.

My name is Anant Shridhar Karnik, aged 32 (I was 30 when the 'Kashmir Princess' exploded). By profession I am what is known as an Aircraft Maintenance Engineer—or A.M.E.—and I work for our national airline, Air India International.

We, A.M.E.'s are groundmen. We don't actually fly the 'planes, and for that reason some people have a tendency to look 'down upon us. But the really good pilots—and my friend the late Captain Jatar was one of them—know that it is the humble and unglamorous ground-engineer who makes it possible for them to fly their aircraft safely.

I have always had the feeling that the engineers perform a very important and vital function in the smooth running of an airline. You may say that we are the doctors—or, rather, the nurse-maids, and the aircraft is our baby!

We are certainly devoted to the planes entrusted to our care and which we check and recheck, and whenever necessary repair and overhaul, before we permit any of them to take to the air. We are ground-engineers; but we are not permanently grounded.

Often enough we find ourselves in the air—on duty, not for a joyride.

Wherever our planes go on scheduled flights, they always carry an A.M.E.—which means one of us—and that's how destiny willed that on that afternoon of 11th April 1955 I should be aboard the ill-fated 'Kashmir Princess.'

She was christened 'Kashmir Princess' but she was born in Faraway California. A stone's throw from the glamorous world of Hollywood is the town of Burbank, famous all over the world for its two products—the films produced at Warner Brothers' Burbank Studios and the Constellation and Super-Constellation

planes manufactured at the Lockheed Aircraft Plant.

Eighteen months of labour go into the making of a single Constellation. Hundreds of aircraft designers, draftsmen, engineers, mechanics, welders, electricians, and other skilled workers, men and women, sweated at high pressure to produce the sleek-bodied aircraft with the maker's serial No. 2696, the Lockheed Constellation—L-749A, which was given the registration marking VT-DEP and the romantic name 'Kashmir Princess' when it was bought by Air International.

I was one of the team of Air India International engineers and pilots who were sent to Lockheed's plant in California to acquire one of the Super-Constellations for the A.I.I.'s inter-continental service.

So when I think of the 'Kashmir Princess,' I also remember her birth-place the gigantic Lockheed establishment, where 38,000 men and women work to produce the constellation's and Super-Constellations. I remember the ingenious and intricate processes which must be gone through for eighteen months before a 'plane like 'Kashmir Princess' comes off the assembly line.

All this comes to my mind as I sit down to write about the disaster, for that is where and how 'Kashmir Princess' was born—finest product of American technical skill. From California she travelled to India via New York and London.

Announcement

During her four years of service with our Air-India International she flew about 30 million miles in her flying time of 11,163 hours. She carried on her many trips thousands of Indians and foreigners—students, scientists, businessmen, Government Officials, technicians, writers, artists, statesmen and, more than once, our beloved Prime Minister on his mobile missions for the peace and unity of mankind.

And those who put that ghastly time-bomb in the wheel-well were responsible not only for the murder of the Indian crew and the Chinese, Viet-Namers and

Beginning Today The Story Of The Explosion That Shook The World.

Austrian and Polish passengers, but also for the dastardly destruction of what was one of the finest products of American aeronautical engineering.

Four days before 'Kashmir Princess' embarked on that last fateful flight, I had not the faintest idea that I would be on it. Only a day before I was informed that I must go with it all the way to Jakarta.

I was not particularly happy at the prospect because it meant a long and tiring journey. That's what I wrote to my fiancée, Kamal, in Rawla in a letter that I posted a minute before the departure of the plane.

She was naturally much in my thoughts at that time for we were due to be married next month, and in fact Kamal's mother and sister came to see me off at the airport to confirm the date of the marriage which was fixed for 19th of May.

No, I was not very enthusiastic about going on that flight. But later I felt happy and excited when I learnt that from Hong-kong we would be flying a Chinese delegation to the Bandung Conference and that amongst the delegates would be Mr. Chen En-lai.

I had a feeling that I would be flying on a historical mission. I did not know that it would turn out to almost a rendezvous with Death!

The 10th of April 1955 was like any other day of Bombay summer—sunny, bright and warm. After an early lunch I came to Santa Cruz aerodrome. There I learnt that the 'Kashmir Princess' would be delayed for about two hours as the routine checks were not completed.

I was little piqued at this. According to the original schedule we would reach Jakarta late in the evening the next day, and leaving the following morning. Any delay would reduce the prospects of sufficient rest for me. This concerned me most because I was going on to Jakarta right through with the changed crew that would take over at Bangkok.

A little later after take-off I went to the cockpit. "Well, Karnik," asked the Commander, how far are you going?

"I wish it was Bangkok," I replied. "I am going right up to Jakarta."

"You are a lucky man. The Prime Minister of China will be on board," said the Commander. Was I thrilled? You bet I was!

After a brief halt at Calcutta, we took off for Bangkok. As the passengers were finding their seats, the Air Hostess began her usual polite speech of welcome.

"May I have your kind attention, please? We welcome on board the Kashmir Princess all the passengers..." etc. etc. It was all too familiar, to me.

Then, as we taxied across the runway, came her voice again. This time it was the Life Jacket announcement. This, too, I have heard hundreds of times so that I knew it almost by heart. I could hear every word of what she said without straining my ears at all.

"May I have your attention, please! As Life Boat Drill is a normal routine on board ship, we would like to show you how to use a Life Jacket in the unlikely event of an emergency landing on water..." And, as each of the two Flight Purser took hold of a life-jacket to demonstrate, the voice of the Air Hostess droned on, "Your Life Jacket is within reach, is easily put on, secured and can be inflated automatically by pulling a toggle."

"A mouth piece is provided as an additional device for inflation. It is important to remember that Life Jackets should not be inflated until you are clear off the aircraft." Then the re-assuring phrase, "This demonstration is a normal procedure" and the final "Thank you."

Then the loud-speaker was switched off, the Flight Purser replaced the Life Jackets on the racks, and I said to myself, "Thank heavens, it's over now and I can have a bit of sleep."

We landed at Bangkok in the early hours of April 11th. I was walking along the corridor of the Donmuang Airport terminal building towards the restaurant. Capt. Jatar, as handsome and well-groomed as ever, and wearing a warm, pleasant smile, intercepted me.

"Is the aircraft alright?" asked Capt. Jatar.

"Perfect," I replied and proceeded to the restaurant.

As I was having my breakfast, I heard some one calling, "Hello, Karvik!" I turned round and saw my old friend Capt. Dikshit.

"See you in the aircraft," said he and hurriedly left the restaurant. When I returned the aircraft I found that D' Cunha had just finished his checks and was exchanging greetings.

Bangkok to Hongkong was a four hours' flight. I spent most

of the time trying to sleep in the passenger cabin.

The weather was fine, the airplane perfect and the crew was fresh.

At Hongkong

We reached Hongkong in the early afternoon. The weather was bright and cloudless. Fine weather is a blessing at this airport which is one of the most treacherous airports in the world.

It is situated at the base of high hills which encircle three fourths of the circumference of the airport, the remaining side being open to the sea. This airport allows no mistakes, either on the part of the pilot or engineer.

After the passengers disembarked, the crew of 'Kashmir Princess' stepped out and looked at the defiant, stubborn hills with so air, "Ah, you can't stop us."

This was the end of our scheduled flight but not yet 'Journey's end' for us and our 'Princess'. Soon we must take off on a charter flight to Jakarta, carrying the Chinese Delegation.

I sat about my work vigorously checking the hundred and one mechanical details of the plane. The 'Kashmir Princess' has done a splendid job flying from Bombay to Hongkong without developing any defects, and I felt proud of it.

After about an hour or so, the engine would be called upon to bear the toughest work of the flight, the take-off from a very short runway facing tall hills; it would be a trying test of the power of the engines, and the skill of the pilot.

Immediately after the airplane stopped, a number of workers of the Hongkong Aircraft Engineering Corporation—mostly local Chinese—thronged around, some checking the engines, oil levels, some connecting external electrical power supply, some attending to the refuelling, and most of them wiping the spilled oil from the engine exterior.

The red and yellow petrol 'bowser' rolled in front of the airplane. Smartly attired Chinese workers laid out the pipes and with meticulous precision started refuelling the 'Kashmir Princess' for her non-stop flight to Jakarta. D' Cunha stood on the wing supervising the refuelling. And both of us had to go without lunch.

While I was in the cockpit, checking the engines, and D' Cunha was supervising the refuelling, the rest of the crew were having their lunch in the airport restaurant.

In every airport restaurant in the world, the crew are served at a separate table, so that they can have their meals in peace, un-

disturbed by the chattering passengers.

The pilots, engineers, navigators, purser and air-hostesses have all to be awake, alert and often on their feet, while passengers can relax and even sleep on their pull-back seats or sleepettes, and so this quiet meal in between two flights provides the crew with a much-needed period of rest and relaxation.

On that fateful afternoon of 11th April, 1955, the Hongkong airport restaurant was not crowded, because the only 'place' then about to leave was the 'Kashmir Princess' on a chartered flight, with only 11 passengers, most of whom had already finished their lunch and now stood here and there in small groups talking in Chinese.

Some of them—obviously diplomats—carried important looking brief cases on their way to the Bandung Conference where their country would dramatically make her first public bow before an international gathering of statesmen.

Passengers

But most of them had the aquiline nose and dark handsome features of Chou En lai who was originally expected to be among the passengers on this charter

flight. The talk at the Air-India International table only briefly touched the information that, contrary to their earlier expectations, the Chinese Premier was not to be one of the passengers on their plane.

But the crew of international planes are strictly trained in discretion, and Captain Jatar did not encourage the topic to be discussed further.

Their business was to fly wherever was on board, swiftly, safely, and surely in the present instance, to Jakarta.

Meanwhile, the meal was excellent, the meteorologist had promised clear weather, and it was good to be in company of such tried and tested friends and comrades. God was surely in heaven and everything was well with the world! Or was it?

Next Week

THE TALKATIVE STRANGER

Condensed from the forthcoming book "Kashmir Princess" (Jaica Publishing House, 125 Mahatma Gandhi Road, Bombay I.)

"Kashmir Princess" (Copyright 1958) Jaica Publishing House.

India Marches On

Just Arrived Direct From India Latest News

My Magazine Of India	4/6	4/6	4/6	4/6	1/4
Illustrated Weekly Of India	4/6	4/6	4/6	4/6	2/1
Film World Today	4/6	4/6	4/6	4/6	2/9
Great Men Of India	4/6	4/6	4/6	4/6	2/9
Great Saints Of India	4/6	4/6	4/6	4/6	2/9
March Of India	4/6	4/6	4/6	4/6	4/9
India Annual Review 1956	4/6	4/6	4/6	4/6	5/4
Filmic Dhunig Na Samachar—Special Issues	4/6	4/6	4/6	4/6	6/4
Heroines Of India	4/6	4/6	4/6	4/6	4/9
Simple History Of India	4/6	4/6	4/6	4/6	4/9
India Then And Now	4/6	4/6	4/6	4/6	4/9
Stories Of Our Land—2 volumes	4/6	4/6	4/6	4/6	5/4
Ramayan For Boys And Girls	4/6	4/6	4/6	4/6	1/7
Famous Princess Of Islam	4/6	4/6	4/6	4/6	2/6
Muslims Of India	4/6	4/6	4/6	4/6	2/6
Panchangs In Hindi—1958/9	4/6	4/6	4/6	4/6	3/-
Roopchand's Festival Calendar	4/6	4/6	4/6	4/6	1/7

D. ROOPANAND BROS.

MUSIC SALOON AND BOOKSELLERS

Phone 20707.

P.O. Box 2524.

85 VICTORIA STREET,

DURBAN.

INDIA NEWS

(FROM S.A.P.A. REUTER)

"Prepared To Fight Till The End"

THE "Times of India" published a letter signed by five "political prisoners of Lokitaung" in Northern Kenya complaining of conditions in their camp.

The letter said, "It appears to us that it is the intention of the Kenya Government to starve us to death."

"We are prepared to die for our rights till the end. We shall never give up our national struggle for which we will gladly sacrifice our lives. If that is not the Government's intention we cannot understand why they should continue to keep us here without water when there are many other prisons in other parts of the country where water is plentiful."

"Such brutal and inhuman treatment makes us recall cruelties to which prisoners were subjected at Nazi concentration camps. As we have nowhere to appeal we now appeal to the High Court of world public opinion."

The letter complained that camp inmates suffered from disease because of an insufficient and unbalanced diet. Some had gone blind while the Government had not supplied spectacles to those who needed them except in the most serious cases.

The letter complained that the writers had not had water for four days at the time of writing (April 27) while a "Europeans only well" was full of clean water.

The letter was signed by B. M. Kaggia, Paul J. Ngai, Fred Kubai, Kunga Kanumba, and Karicha Chetara.

Congress Party Suffers Crushing Defeat

The Congress Party suffered a crushing defeat in a by-election at Gurgaon, near Delhi, caused by the death of a leading Muslim Congressman, Maulana Azad.

The Independent candidate, Prakash Var Shastri, who was supported by the right wing Hindu Party Jan Sangh, won a landslide majority of nearly

38,000 votes over his Congress rival, Mauli Chandra Sharma.

In the general election last year, Maulana Azad, the Congress candidate, had a majority of over 9,000 over his Jan Sangh rival.

This vote followed other recent defeats of Congress candidates.

In a key contest in Kerala, a Communist soundly defeated a Congress candidate and ensured the States Communist Government of a continued majority in the Assembly.

Indo-Soviet Agreement Signed

India and the Soviet Union signed an agreement in New Delhi providing for the first direct Delhi-Moscow air service.

Tamil Refugees Taken To Their Homeland

A convoy of six ships—four of them British—left Colombo to take 4,500 Tamil refugees to their homeland in the northern Jaffna Peninsula.

The Governor-General, Sir Oliver Goonetilleke, requisitioned the British ships to a special proclamation issued under the war-old emergency regulations. The Japanese freighter, Hiza-

kawa Maru, is standing by in northern waters ready to bring about 2,000 Sinhalese refugees, camped in Jaffna, to Colombo.

Killed In Exchange Of Fire

Six Indian police constables and a sub-inspector were killed in an exchange of fire with Pakistan border police at Fazilka, West Punjab, it was learnt in New Delhi. Official information reaching New Delhi said a number of Indians were captured.

New Ambassador To Tour Nigeria

Mr B. K. Kapur, India's High Commissioner in Ghana, who is also Indian Commissioner in Nigeria, has left Accra for Lagos for his first extensive tour of Nigeria. He will be away for 10 days.

Mr. Kapur was appointed in October 1957 and presented his credentials in Nigeria at the end of last year.

He will be travelling widely in the western and eastern regions besides spending a few days in the federal capital of Lagos.

India's Largest Insurance Company At Your Service

The New India Assurance Company Limited

SOLE REPRESENTATIVE IN THE UNION OF SOUTH AFRICA

RUSTOMJEE JALBHAY RUSTOMJEE

140, Queen Street, DURBAN.

FOR SERVICE AND SECURITY
CONSULT US FOR

EVERY TYPE OF INSURANCE

P.O. Box 1610.

Residence: 111 Eleventh Avenue,
DURBAN.

Phones:

Office: 25845
Residence: 36413.

Christopher Gell

(Continued from page 212)

The men who gathered around him in Port Elizabeth liked to be told that they had a monopoly of virtue and Gell told them the things they liked. And when the wrong people took control of the African National Congress, he was unable to realise that catastrophe was knocking at the door. The African could do no wrong. When some Africans raised their voice in protest, it was he who felt most outraged than the schemers in the ANC. It was Gell the crusader who dipped his pen in gall and dashed to the right and left in endeavours to prove that the Left were the true representatives of Africa's aspirations. When history proved him wrong his bitterness almost knew no bounds. And as the evening of his days approached he became increasingly bitter against those who did not agree with him.

Again, I could understand all.

The Man

For Gell the man, very, very few could have anything but the profoundest admiration for his almost unparalleled determination to overcome virtually insuperable physical disabilities. In his fight with the paralysis which confined him to bed for the best years of his life the mind of Man reached new heights of achievement.

His performance opened up what might very well have been new realms of the possible in as far as the human race goes. And here history will have every reason to accept him as one of the most inspiring heroes the human race has produced. His whole life in the iron lung was a magnificent expression of the will to live in ways which would make life happier for those able to make better use of their opportunities than he. Speaking for myself, the picture which emerges from here is of a great humanist whose faith was so deep nothing but death could extinguish the flame of justice which burned within him. It is to Christopher Gell, the humanist, that we all can unite in paying tribute.

3 in 1 HAIR CLIPPER Size—0000

Supplied with an additional cutting comb which gives the clipper three different sizes. Cutting Length Prices (including postage) 17/6. From: MAARMAN'S (PTY) LTD. Box 28, BRITS, Tvl.

Ghanaian Lawyer Refused Entry Into Kenya

MR. E. P. N. SOWAH, a Ghanaian lawyer, has been refused entry into Kenya where he was to defend one of seven African members of the Kenya Legislative Council accused of "conspiracy to cause a misdemeanour," a Government official said in Accra.

The Government official, Mr. George Padmore, said a cable received here said that Mr. Sowah would return to Accra.

Mr. Padmore is adviser to Dr. Kwame Nkrumah, the Prime Minister of Ghana, on African affairs.

Mr. Sowah had been briefed by the Kenya Defence Committee to defend Oxford-educated Mr. Tom Mboya, who with six other African members of the Kenya Legislative Council will stand trial for criminal libel and "conspiracy to cause a misdemeanour" against the election laws.

Mr. Mboya, a former student of Ruskin College, Oxford, is now unofficial leader of Kenya's Africans.

The charges against the Africans accuse them of conspiracy in a statement on March 26 to influence persons who had announced their intention to seek election to special seats in the council.

Mr. D. N. Pritt, a leading British Queen's Counsel, arrived in Nairobi to lead the defence team at the trial.—Sapa-Reuter.

Where S.A. Foods Are Banned

THE 24 Town Councillors of Loughbanon—the town near Newcastle-upon-Tyne—who have banned all South African goods, were jubilant at the national interest their action has aroused.

They are confident that other councils in Britain will take similar action.

Councillor Thomas Moore said that the effect of the ban as it stands would be "practically all."

But the people of Loughbanon, he says, are rallying behind their council.

They have told councillors they will boycott South African goods in the shops.

Councillor Moore said the motion—which bans the consumption of goods because of her apartheid

policy—was passed unopposed.

Nineteen of the 24 councillors were present, he said.

(The council is made up of 21 Labour representatives and three independents)

Councillor Moore said he had never been to South Africa, but he had "read a lot."

He added: "And everyone knows about South Africa's anti-racial policy."

He was basing his campaign, he said, on a boycott he had conducted against Japanese products after the Second World War.

The Young Hindu Cultural Service Society (Ladysmith, Natal)

The 23rd annual general meeting of the above Society was held recently at the Gufarall Hindu School Hall. The Society was founded in 1935, and has Social, Religious, and Educational aims.

A brief report was presented by the Secretary Mr. B. Vithal, revealing the true activities of the Society. Among the speakers who congratulated the Secretary, Treasurer, and the President for their good work were Messrs. R. Kallie, R. T. Riga, N. S. Modellar, M. A. Nalaker and A. Sonpaul.

The following office bearers, were elected:

Patrons: Messrs. Vithal Lala, T. Riga, R. Narayana (Ladysmith), Bookraj Chotal and M. S. Achary (Durban), B. K. Naidoo (P. M. Barn); President: Mr. H. R. Singh; Vice-presidents: Messrs. L. Sawgolem, R. Kallie, R. T. Riga, N. S. Modellar and J. R. Singh; Joint Hon. Secretaries: Messrs. Ramraj R. Kallie and B. Vithal; Hon. Treasurer: Mr. D. Vithal; Hon. Auditor: Mr. R. T. Riga; Management Committee: Messrs. Q. M. Nair, M. G. Pillay, M. T. Riga, A. Sonpaul, D. B. Singh, N. Haribhai, G. Narana, M. A. Nalaker, and B. Book-

WANTED

A tutor required for Potgietersrus to teach Arabic, Urdu and to perform Imamat.

Potgietersrus Muslim Jamat,
P.O. Box 94,
POTGIETERSRUST.

WANTED

Muslim Priest/Teacher. Salary £25 per month, Free Board and Lodging. Also free Lights and Water, Increment of £12 yearly.

Applicants must state qualifications and enclose Testimonials with application to:

Stanger Madrasa Anjuman
Islam,
P.O. Box 202, STANGER.

Phone 34-1340

F. O. Box 1649.

MASTER BROS.

(PTY) LTD.

WHOLESALE MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS
HOUSE FOR KEEN CASH PRICES
33 West Street, JOHANNESBURG.

BOOKS FOR SALE

Eminent Americans—J. T. Sunderland	7	6
Christian Mimesis—M. K. Gandhi	5	0
Selected Letters I—M. K. Gandhi	1	0
A Discipline For Non-Violence—R. B. Gregg	1	6
Towards New Education—M. K. Gandhi	2	4
Sartodaya—M. K. Gandhi	5	5
Indian Home Rule—M. K. Gandhi	1	0
Public Finance And our Poverty—J. C. Komerappa	2	6

Obtainable from:

"INDIAN OPINION,"

P. Bag, Durban, Natal.

Latest Records For Your Selections

Samundar	5 Records	Rak N roll	41/3
Barish	5 "	"	41/3
Mr. X	4 "	"	33/-
Aasha	4 "	"	33/-
Paying Guest	4 "	"	33/-
Chori Chori	5 "	Best Music 1956	41/3
Naya Andaz	5 "	" " 1958	49/6

Best Instrumental No.

Fantush New Delhi	"	"	8/3
C.I.D. Both Sides	"	"	8/3
Devta. "	"	"	8/3
Mem Sahib C.I.D.	"	"	8/3
Chori Chori Both Sides	"	"	8/3
Baariha and Basant Bahar	"	"	8/3
Beap Re Beap, Naya Andaz & Shramati	420	"	8/3

Packing & postage
extra.

**BHARAT MUSIC
SALOON**

AND BOOKSELLERS

(Corner Grey & Lorne Streets)

286 Grey Street,

Phone: 29488.

DURBAN.

B-I

Sailings Between
East African Ports
Karachi And Bombay

S.S. Karanja due 30th June 1958.

Sails for Bombay via Karachi on 5th July 1958.

PASSAGE FARE TO KARACHI OR BOMBAY

First Class	single	without	food	£92-0-0
Second "	"	"	"	£60-15-0
Third "	"	"	"	£31-10-0

For further particulars apply to—

Shaik Himed & Sons
(Pty.,) Ltd.

390 Pine Street, — Durban.
Telephone 20432, Tel. Add. "KARACHIAT."

THE QUEENSLAND INSURANCE COMPANY LIMITED.

(INCORPORATED IN 1886 IN NEW SOUTH WALES)

TRANSACTS ALL CLASSES OF INSURANCE

Fire — Marine — Accident

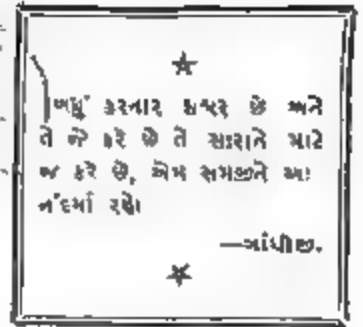
Consult:

MISS TEHMI SORABJEE RUSTOMJEE.

SPECIAL INDIAN REPRESENTATIVE

106 MANSFIELD ROAD, — — — DURBAN.

P. O. Box 476. — — — TELEPHONES 47453 & 47888.

બીન-ગોરાની મુક્તિમાં મદદ

બીન-ગોરાની મુક્તિમાં મદદ કરવાં પ્રો. એન. એ. હયુલીસે આફ્રિકાને સ્વતંત્રતાનો આદર્શ શીખવ્યો છે અને આને ટેવે આવી પહોંચ્યા છે. પણ દક્ષિણ આફ્રિકામાં કે.ઈ.પલુ નેતાએ કહ્યું છે, ચાલો તમને અમે સ્વતંત્ર થવાનું શીખવીએ ખરી રીતે આપણે કહેવાની જરૂર છે કે આપણે એમને સ્વતંત્ર કરવા ઇચ્છીએ છીએ.

સાક્ષાત્માં આ વસ્તુ નહોતી બની આમ કરવાથી કે.ઈ. મતો નહિ મળે એની બીક રાખવાની જરૂર નથી હું કોઈ રાજનૈતિક પુરૂષ નથી છતાં મને પરવા નથી કે એ લોકો સત આપે કે ન આપે. આફ્રિકા સ્વતંત્ર તો જરૂર થવાનું જ છે ને આપણે સ્વતંત્રતા, નહિ આપણું તો પણ આપણી ઇચ્છા વિરૂદ્ધ આપણને ક્યારેય એ સ્વતંત્ર બનશે. પ્રો. હયુલીસ રાજકીય ઇલ.વદાપણમાં ખાનનાવા છે અને એમનું કહેવું છે કે ને ઇલાયદાપણમાં નાસીપાસ થવાય કે જેનો ઘણો અર્થે 'સ'લામ જ છે તો પછી આપણે માટે સેગા થઈ ને રહેવા નો જ આગ' રહ્યો.

સમગ્ર આખું ઉત્તર આફ્રિકા આને સ્વતંત્ર થઈ શકું ગણુ છે આને લોકોને સ્વતંત્રતા નોંધવે છે અને તે આફ્રિકાના બધા જ બીન-ગોરાની સંભાળ નીચે રહેવાનું એ લોકોને હવે પસંદ નથી. ખાં પછી તો આ વિચાર એવી આપણે જ કિશ્કિયન ધર્મ અને પ્રાચીન સંસ્કૃતિ દ્વારા શીખવી છે આને એ વિચાર ધારાને રોકવી એ આપણા અંત કરવાની વિરૂદ્ધ નામ છે જેમ આને પુર્વના બધા દેશો આગાધ પાળી ગયા છે તેમ આફ્રિકાના બધા દેશો પણ એક દિવસ સ્વતંત્ર બનશે મારે એટલી કહેવું નોંધવે કે હજી સુધી

આપણે એ સ્વીકારવાને સુચી નથી. આપણે પોતાને માટે શમિત્વ ઇચ્છીએ છીએ પણ બીન-ગોરા માટે એ બાવના રાખવા નારાજ રહીએ છીએ. હજી સુધી ધાના મા પણ આપણે પ્રતિનિધિ નથી મોકલાવ્યો આને આપણી ગણતરી કયાય નથી કારણ કે આપણી વિચાર દ્રષ્ટિ ઘણી દુર્બલ અને સંકુચિત દિલની છે આપણે શું કામ સ્વતંત્ર દેશોને આવહાર નથી આપતા? કારણ કે આને આપણને આપણે આત્મા ક'એ છે કે આપણે જ આપણા બીન-ગોરાઓને કબજાના છીએ આપણે આને એમને સુધાર્યા છે એટલું જ બસ નથી હવે આપણે એ લોકોને એક સ્વતંત્ર પ્રજા તરીકે જોવા નોંધવે. અંગ્રેજ લોકોએ ઘણા બખતથી શીખી લીધું છે કે બાજબીથી એક વસ્તુ કરવી પડે તે બગાવ પોતે જ વિચારીને તે કરી નાંખે. આને દોરેશીયામાં અને સુનીયનમાં ઘણી કામે વસ્તી રહેલી છે તેઓ બધાને પોતાના દેશમાં સ્વતંત્રતા નોંધવે છે. ને લોકોને આને આપણે કહેવું નોંધવે કે આપણે દક્ષિણ આફ્રિકાના બાગલ, પાલી શું એક બાગ એમને અને એક બાગ આપણે અને સ.એ સાથે એમને એ પણ કહેવું પડે છે, આપણે એ લોકોને સ્વતંત્રતા આપવા માટે ઘણા શણ છીએ. ને આને દક્ષિણ આફ્રિકા બીન-ગોરાઓ માટે સ.આ દિલથી

એમનું હિત ઇચ્છતું હોય તો આપણે ગમે તેટલો મોટો ભોગ આપવા ની તઈયારી રાખવી નોંધવે. અને એમની સાથે એમને સ્વતંત્ર કરવા કામ કરવું નોંધવે. આને આપણે, દેશમાં આપણી રાજનીતી માં વાધો એ છે કે ને લોકો પોતાને એક માને છે તેઓમાં પણ આને એકતા નથી જેમ કે આને અંગ્રેજ બાપી લોકો અને આફ્રિકાના બાપી લોકો વચ્ચે છે. કોઈ પણ વ્યક્તિ ત્યારે જ જવાબદાર થાય છે જ્યારે તેના ઉપર જવાબદારી મુકવામાં આવે છે અને આ વસ્તુ ધીમે ધીમે

થઈ શકે છે આપણા કાયદામાં તો સુખ્ય હેતુ એ હોય છે કે બીન-ગોરી મનુષી સસતી રાખવી પણ બીન-ગોરાઓના પગારમાં ઘણે જ વધારા કરવાની જરૂરીયાત છે.

આને બાન્ટુ લોકોને માટે ને જમીન જુદી રાખવામાં આવી છે તે બહુ જ બોલી છે. આપણે પાંચ છ જુદા પ્રાંતો. બનાવવાની જરૂર છે અને એ રીતે ને પ્રાંત સૌથી વધારે દેશના દિલ માટે ક'ઈક આવે તે સૌથી મોટો ગણાય એમ કરવું નોંધવે. આજ રીતે આ દેશમાં ગોરાઓ ઉપરીપણુ બળથી શાકશે. આને સંધન' દોરેશીયા, સંઘિય વેસ્ટ આફ્રિકા, પ્રોટેક્ટોરેટ અને સુનીયન ની નકબી જગ્યા આફ્રિકાના કાયદામાં છે આ બધી જમીનમાં યોજનાઓ પ્રકીને ટોમલીનસન રીપોર્ટ'માં છે એના કરતાં એનો જલદી વિકાસ કરવાનો છે, (ખુલ્લેખાન માટે જુઓ પાન' ૨૦૬)

આર્થિક ક્ષેત્રમાં બીન-ગોરાઓને સ્થાન

૨-૧ના એક આફ્રિકાનર સંલોમપતિ ખી. એ. એચ. વેસલે કહેલ હતી છે કે આને બીન-ગોરાઓને દક્ષિણ આફ્રિકા ના આર્થિક ક્ષેત્રમાં સામેલ કરવાની ઘણી જ જરૂર છે. આ એક ખુબ જ મહત્વનો સવાલ છે આને બંને બીન-ગોરાઓ કામ આપણા નેટલા દુદીવાર કે બલેલા ન હોય છતાં આપણે આર્થિક ક્ષેત્રમાં તેઓ નીચેનું કામ કરનારા છે. આને આર્થિક દુનીયામાં નેતાગીરી ઘણી બોલી છે સમગ્ર બધા ઉપદ. દરબાઓ બધા ગોરાઓની જ કારવા પડે છે અને ને આમ ન કરવામાં આવે તો બધા બપારો ભાંગી પડવાનો ભય છે. ખી. વેસલનું કહેવું છે કે આ વધારે

વધારી જવાબદારી માં એવાને લીધે જ દક્ષિણ આફ્રિકામાં આને એમ કહેવાય છે કે જમતમાં સૌથી વધારે સંખ્યામાં ડીરેક્ષ', આલ કલ્પા અને ફાઈલીયા એનું પ્રમાણુ આ દેશમાં છે. અને માત્ર માનવું છે કે આ જવાબદારીને સવાલ હજી વધારે બંધીર થઈ કે બધારે એ દબારમાં વર્ષમાં બીન-ગોરા એની વસ્તી મે ૩૨.૬ ૮૦૦ થય થઈ અને ગોરાઓની વસ્તી ૪૦ લાખ ૫૦ હજારની થઈ હાં સુધીમાં તે ગોરાઓએ બીન-ગોરા સ.એ ક'ઈક સમજીતીપર આવવું જ નોંધવે અને એમની પુરેપુરી મદદ લેવી નોંધવે અને એજ રીતે ગોરાઓ ઉપરથી જવાબદારીને કાર આપે થઈ શકશે.

"ઇન્ડિયન ઓપિનિયન"

શુક્રવાર તા. ૬ જુન, ૧૯૫૮.

હોની ધમકી બોટી નીવડી ?

આ બે યુનીયન સરકારની સુનાઈટેડ નેશન્સ તરફથી બદલતી નીતી ભેધને, એમ જણાય છે કે, યુનીયન બીરોગિમથી ફાવે એવી ધમકી આ આપવામાં આવવા છતાં હુનીયા એમ નહીં કહે કે, ઇલાયદાપણની નીતી સાચી છે. જ્યારથી દક્ષિણ આફ્રીકાએ સુનાઈટેડ નેશન્સમાંથી નીકળી જવાનું જાહેર કર્યું છે, ત્યારથી હુનીયાના અનેક દેશોએ વગર સંકેતો કહ્યું છે કે ઇલાયદાપણ એ ઘણીજ દુષ્ટ વસ્તુ છે. ઘણા દક્ષિણ આફ્રિકાને ભેધને આનંદ થયો કે, અહીંની સરકાર સુનાઈટેડ નેશન્સના બારમાં પોતાની નીતી બદલવા ઇચ્છે છે.

મી. લોએ, શાવ અવાનો જે સમય જગાડ્યો છે, તે ફરમીયાન ફાપણા. દેશે ઘણી આંતરરાષ્ટ્રીય ઐત્રી બોધ છે, તે છતાં, જે ભેધને હવે થાય છે કે, આખરે મી. લોને એમ લાગે છે કે, એમની સુનેમાંથી નીકળી જવાની ધમકીથી, તે સુનાઈટેડ નેશન્સનો નાશ નહીં થઈ શકે.

અને આશા રાખીએ છીએ કે મી. લો ના આ વિચાર પહેલાં, બીજા પ્રધાનોમાં પહોંચશે, અને વડા પ્રધાન એ સમજશે કે, બ્રીટીશ સરકાર, એમના કહેવા ઉપર, પ્રોટેક્ટોરેટો, યુનીયનની સરકારને હવાઈ નહીં કરે, અમને ખાતરી છે કે આફ્રિકાનો અત્યેની, બ્રીટનની જવાબદારીઓ, મી. સ્ક્રાઇ-કમના કોપથી બ્રીટન છુટી નહીં જાય.

જ્યાં સુધી, ફરવુઅર્ડ અને ટીકસાઈ જેવાઓ, હે.કા. કુરાવે છે ત્યાં સુધી, વડા પ્રધાને સમજવાની જરૂર છે કે, પ્રોટેક્ટોરેટો એમની તરફથી આપવાની તર્કવારી નહીં જ બતાવે.

અમને એ પણ આશા છે કે, અહીંની સરકાર એ સમજી શકશે કે, ઇસુ ખ્રીસ્ત જેવા માણસો, કે જેઓ બીન-ગેરાઓ સાથે, કારી રીતે વતીવ કરવા ઇચ્છે છે, એવા હોકા તંરકે નો સરકાર વેરવુટિ બતાવશે તો તે ઇલાયદાપણ માટે જ હાની કારક નીવડશે. બીન ગેરાઓ ની આનંદતા છે કે ઇલાયદાપણ

માં એમનો નાશ છે. પણ એ રીતે, પ્રોટેક્ટર ઇસુ ખ્રીસ્ત અને સાબાના બીજા નેતાઓ, એને બીજું સ્વરૂપ આપવા ઇચ્છે છે, જે બીન-ગેરાઓને કદાચ ફાવી શકે. એ આનો સરકાર વિરોધ કરશે તો એમાં ઇલાયદાપણને તુકશાન છે.

અંતમાં જાએ એવી પણ આશા રાખીએ છીએ કે, ઘણું સમજીતીથી કામ કરવાના ચિન્હો, રીપબ્લીકમાં પણ ચાલુ રહેશે. આને સમય આપો. જે જ્યારે બીન-ગેરાઓ પણ સરકારમાં પોતાનો અવાજ સંભળાવવા ઇચ્છે છે, જે રીપબ્લીક, હાબોની ઇચ્છા વિફલું કશે, એ ટોઈ રિવસ ટકી નહીં શકે.

બીન-ગેરાની સુકિતમાં મદદ

(પહેલા પાનાનું અનુદાન)

આપણે એ હોકા ઉપર અભ્યાસ કરીએ જ છીએ કારણ કે જે હેશમાં એ હોકા રહે છે તેમાં એમને સ્વતંત્રતા માટે બોલવાનો પણ કંઈક આપતા નથી એટલેજ આપણે આફ્રિકન હોકા સાથે જાતાપાટ કરવી એ બહુજ અગત્યનું છે. આજે કોરુપ્શનરો અને હોકાક બીજાઓ સિવાય આફ્રિકનોના અને આ. ને. કોલેસમાં ખરા અને જવાબદાર નેતાઓ પણ છે, રસુજ કરતાં પ્રોટેક્ટરેટો કહ્યું ફાપણા તરીકે વીર છુસી આજે દક્ષિણ આફ્રીકા માગે છે અને એ સમજી

પણ શકાય છે. પણ એ આપણે એમની સાથે સારી રીતે વાત કરીશું તો અઠધા દક્ષિણ આફ્રીકા થી અતોષ માનશે કોઈ કે પ્રો. ને સુષ્ટ્ય કે તેમના મતે બીજા રાજકીય મતો બીજા રાજકીય નેતા કરતાં ઘણા વિફલ છે કે કેમ ત્યારે એમણે જણાવ્યું કે 'જે બધી વાતો કરી છે તે રાજ-નેતિક સુધોના વિચારોથી વિફલ નથી પણ તેઓએ જે આજ સુધીમાં નથી કહ્યું તે મે' કહ્યું છે પણ જરી જવાબદારી તો એ હોકાની જ છે.'

એપાર્ટહેડ નિઃસંક આપત્તિજનક છે

સોશલિસ્ટ રોલોપાની સુદક્ષી અંગેના આપણાં દેશના વડા પ્રધાન સર રાવ વેલેન્ચરે કહ્યું હતું કે ઇલાયદાપણ એ હેશને મટે અત્યંત સંઘર્ષ અને વળગેલા કાવ નારાં છે સર રાવે વધુમાં કહ્યું કે ડેમોનીયન પાર્ટીમાં ઘણા ઇલાયદાપણમાં ચાનનારા છે અને (એમનું માનવું છે કે પાર્ટીના દેશમાં જે નીતિ લાગુ પાડવામાં આવી રહી છે) તે નીતિ આ દેશમાં લાગુ પાડવા ઇચ્છે છે. ઘણા સભ્યો આ વસ્તુને સ્વીકારતા

નથી અને એને વિરોધ પણ કરે છે છતાં એમના આ વિરોધને બોટા પાડવામાં બીજા ઘણા વક્તાઓ આવી જાય છે. સહ હકાલત એ છે કે જ્યારે નાકાનું રેશાય કરવાનો વખત આવે છે ત્યારે ઇલાયદાપણની નીતિ અમલમાં લેવા જેવી બીજી નીતી લાગુ રાકનારને આકર્ષક નથી લાગતી, તેમને 'મટે એ આપ રૂપ નીવડે છે. તેઓ એનું ખરું સ્વરૂપ ભેધ મે છે અને એ પણ જુએ છે કે અભિયમાં બાવી નીતીથી ઘણું જ આકરો વખત બાવી

શો છે આના પુરાવામાં સર રાવે કહ્યું કે ૧૯૫૫માં દેશનાની આવક સાત કરોડ પાઉન્ડની હતી. પણ યુનીયનમાં એ વરસમાં એક લાખ પાઉન્ડની હતી. ૧૯૫૬માં દેશનાની આવક બે કરોડ એક લાખની હતી અને યુનીયનમાં એ વરસમાં ૧૮ લાખની વધ હતી. અને આ ઉપરથી આપણે ભેધ યુધ્ધે છીએ કે જ્યારે ડેમોનીયન પાર્ટી આપણી આવકના નાણામાં વધારો કરી શકે. એમ માનવું એ અર્થ વચરની વાત છે સર રાવનું કહેવું છે કે દેશનાના બાવિ ઘાટે એ જરૂરી છે કે, ડેમોનીયલ એપીકની અસર દેશનામાંથી ૧૯૬૦ સુધીમાં નીકળી નવી ભેધને. પણ ડેમોનીયન પાર્ટી એમ નથી ઇચ્છતી. તેઓ દેશનાના અમલમાં ૧૪૫૫ ઇચ્છે છે. જેવા પરિણામે મે પ્રોટેક્ટોરેટમાં પુરી રીતે કાળી સરકાર બાવી જાય અને પોસના રાજ્યમાં આ કામલાની નીતીને અંજે ગોર માનીને આપના-ડીમાના આગ્રીસ કલાક ઘાટે આડ પેકિ પંદર કીલોમીટર નવ પેની મળે છે જ્યારે આફ્રિકન વિભાગમાં બનીને આપના-ડીમાના જક કલાક મટે જન્મ પાઉન્ડ માત્ર કીલોમીટર ૭ પેની મળે છે. રાકેશાના ટ્રેડ યુનીયનોએ આ વસ્તુ તરફ ખ્યાન આપવું ભેધને. કાળો અને ગેરા રાજ્યો રચાવવામાં પહેલાં તે ગેરાઓની રહેવાની એથી છુટતી જશે. અને અભિયમાં બાવી-કનેની પણ અભિયમાં જાંમ થઈ અને એમની રહેણી વધુને વધુ નીચાં થતી જશે.

અંગ્રેજો સાથે ફાંજસ એકતા ઇચ્છે છે

યુક પ્રધાન ડો. ડી. ઇ. ડેલેસે કોમ્મર્શીમાં કાવણ કરતાં કહ્યું હતું કે આજે એ વખત આવ્યો છે કે જ્યારે અંગ્રેજ સાથે મોલનારા વને એમ નકકી કરવું ભેધરો કે તેઓ સરકાર આથી સાવજ નીકળે જવા ઇચ્છે. જે કે દક્ષિણ આફ્રીકાની બાવિ ધનનારા એ બનવા ઇચ્છે છે। એ હોકા મટે જન્મ રસ્તા છે તેઓ સુનાઈટેડ પાર્ટીને સુધારી શકે છે અથવા તો તેઓ પોતાની જ એક પાર્ટી કરી શકે જામર તો નેશનાલીસ્ટ પાર્ટીમાં ભેધાઈ શકે છે. વધુમાં પ્રધાને જણાવ્યું કે નેશનાલીસ્ટ પાર્ટી ફક્ત સભ્યો ની સંખ્યા વધારવા ઇચ્છતી નથી તેઓ એમના હોકાને એમ કરવા ઇચ્છે છે કે જેઓના આકર્ષક એક હોય, બાવા અને કોમના ફરક વચર નેશનાલીસ્ટ પાર્ટીના સિદ્ધાંતો બાવરો અને વિચારો તથા નીતી એક હોવી ભેધને જેથી નેશનાલીસ્ટ પાર્ટી ધબલુંત મને.

આફ્રીકનો માટે મતાધિકાર

“હી ફ્રાન્સેન્ડ” કાપરને સુચના કરી છે કે દક્ષિણ આફ્રિકાના બીન ગોરાઓને મતાધિકાર આપવાનો સમય હવે નજીક આવી ગયો છે અને તેની ઉપર દરે વાટાઘાટ કરવા ની ભરત છે તેના અગ્રણીઓમાં એ કાપરને જણાવ્યું છે કે આ સવાલ તરફ હવે વધુ સમય બેઠવાકાર રહેવું જોઈ નથી જ્યાં યાત્રુ” છે કે દક્ષિણ આફ્રિકાને આ સવાલનો ઉકેલ કરવા માં પ્રવેશી જ સમય ગુમાવે છે તે દરમિયાન આ સવાલ વધુને વધુ મોટો બનતો ગયો છે. જનરલ કન્ટોએ પોલ વરસ પહેલાં ચેતવણી આપી હતી કે હાલ પશુ ભક્તિ આફ્રિકાને પાસેથી મતાધિકાર જાન કરી રહ્યો છે એક દેશ પાસેથી તેના રાજ્યોત્તર કક્ષે હાલપણુ જાન નહિ થયે. આને ઉત્તર આફ્રિકામાં જે બનાવો બને છે તે પરથી દેખાય છે કે જનરલ કન્ટોએ ની વાત સાચી હતી. અને ઉત્તર આફ્રિકાના કાળા સોફાની રાષ્ટ્રનાય ના અને મુનીમનના કાળા સોફાની રાષ્ટ્રનાયના એકજ છે ‘હી ફ્રાન્સેન્ડ’ હાલમાં આ સવાલના ઉકેલ માટે ચાર રસ્તા બતાવ્યા છે પહેલો આશા-રજુ એટમાં મરોક્કિ મતાધિકાર

(આનાથી છુટી જીટી ડોમોર્મ સેવ-ભેળ વધારે થશે પણ એનાથી થાંધુ વધશે) બીજો : સામાન્ય રીતે આ સમાન મતાધિકાર (આનાથી તે રાજ્યની કામવાહી બીન ગોરાઓના કામમાં થાઈ જશે) ત્રીજો : હવેસને માટે બીન-ગોરાઓ પાસેથી મતાધિકાર બીનથી લેવા (આ રસ્તો હાલ પશુ રીતરસીય માણસ પ્રકલ્પ નહિ કરે) ચોથો : પુર્ણ રાજકીય કક્ષે સાથે અલાવટો યુક્ત (કલાવદાપણની વિચાર ક્રેણી સરભારે આ વસ્તુ પહેલેથીજ સુચવી હતી) તેમ જ્યાં આ ઉપરો રસ્તો પ્રકલ્પ કરતો સહેલો નથી. સ્વતંત્ર કાળા રાજ્યો અને ગોરા રાજ્યો વચ્ચે યાદી બળવની પડશે અને તે દરને જુદા જુદા રાજ્યોમાં જાનલા પડવા અને પછી આખા દેશની વિદેશ નીતી અને રક્ષણના સવાલો પણ સુઝવણુ કરેલા છે. પણ આ બધા પ્રશ્નો એવા વાતાવરણમાં ચર્ચાવા જોઈએ કે જ્યાં દક્ષિણ આ-ફ્રિકાના રાજ્યો સવાલ કરેથી પરિ ન રહે. હી ફ્રાન્સેન્ડનું કહેવું છે કે આપણા કેળી સવાસોને ચર્ચાવાને માટે જોઈ જરૂરછી અને વધુ પ્રકારની ભરત છે.

માં આપ્યા છે. વધુમાં ડ્યુબોઈસનું કહેવું હતું કે આફ્રિકન ઓફો તે સરકારના આધિકાર હતા અને એમની સાથે વાટાઘાટ કરવાનો હોય જ્યાં ન હતો ભલે આફ્રિકન રાજકીય નેતાઓ કે એમી ડુબોઈસ છે એમની સાથે ચર્ચા કરી જોઈએ. જે મોટા માનક

ને ધ્યાનમાં છે, એ મોટા ભાગે છે કે આફ્રિકન નેતૃત્વ ડોમોર્મના સભ્યો તે કુર્સોર છે. આફ્રિકાને પોતાના ઓફો માટે મલુ જ ચાલ જરાવે છે. ગ્રાફેસર ડ્યુબોઈસને આપો મત એક ભાષાવાદર મલુસનો નહિજ મલુપ એક કો. ફરુઆનું કહેવું છે,

વિવિધ વર્તમાન

એશીયન એમ

ત્રીજે એશીયન એમનો એકા બા વરે” જાપાનની રાજાએ સુવેર માં જરાવો હતો. એમના અંતમાં જાપાને મલોજ વધ મેળવે છે. ૨૮૮ બી.સી.એ જે રમતમાં ઉતરે છે તેમાંથી ૧૭ ને સોનાના આદ મળ્યા હતા. બીજા ૧૬ રીશ કે એમોએ આ રમતમાં ભાગ લીધો હતો એમના બધા કરતાં આ વધારે હતા. ત્યાર પછી શીલીપાઈને તથા દક્ષિણ કોરીયાના રીશ હતા. આ બન્ને રીશને આદ સોનાના આદ મળ્યા હતા.

આ આદ રિવજના ઉત્તરમાં એશીયનમાં રમતોના એકમાં મલેલી ઉતરીતું પ્રદર્શન ભેવામાં આપ્યું હતું.

બાબાની તરનરાઓએ ડુનીવાની રીશ કરી જે સારમાં સારા તરનરા ઓ તરીકે તરી આપ્યા હતા.

બોમ્બાઈનની સ્થાપના

બોમ્બાઈનમાંની ઉત્તરે માખાલીસ ભાઈમાં મુનાઈટ રીટના નેજારા કહેરમાં ૧૬૫૦માં હાથર રજાનામને રાખેલા ભાવ ટાઉનની પદ્ધતિએ કાગનવેશતું પહેલું અને નિષમાં પ.મ.મુ બોમ્બાઈનની સ્થાપના ૩૨ બાળોથી રામન ડેવસીઝ પાટી હાથર કોઈસોનાની રીટરેખ હેલ થઈ ને. નાણાની મદદ મલેલી વર્ષે ૨૦૦ બાળો મવાની આશા છે બાળોમાં મેજાને કિં જ્યાર તથા કાઉન્સિલર અને જે પોલીસે, નીમારી અને બધા-રજુ મકાસે તથા પે.તાની જ ચેરટ કો.રીસ રચવારી.

કરબન પોસ્ટ કોફીસમાં

ચોરી બાબાની ૩૦ થીએ કરબનની પોસ્ટ કો.રીસમાંથી ૩૮.૮૮૪ પાઈ માર શીર્ષાને પામ પેનીની મલેલી ચોરી અને મધા આદ રીએ કરબનની સુધીય રીટે બોઈન્ડ કોમોન ફનઆલ (૨૧), ગોડન રોનક રન હર રજુ (૨૫), અને કોમની રોઇન (૧૬), નામના મજુ ગોરા મુખેને છે ૧૧ની (જે રીટી જે વર્ષ સરપેન્ડ) જેલ અને ચાર ફટકાની સજા કરી છે.

જે આસની અકરમાતો

મુનીમનમાં ભા-મુજારી અને ફેલુ-આરી માસો દરમિયાન ૧૫૫૭૦ અકરમાતોમાં પાંચ હજારને ધન્ય થઈ હતી આશા અકરમાતો ફેલુ મર્મ મલેલા અને ૨૪૩૬ ને ધન્ય થઈ હતી. ૩૪૪ માણસોના મરણ થયાં હતાં જે રીટી ૧૭૧ દાસવાકમાં અને ૧૨૮ પગપાળાના મરણ થયેલા. ક્રિમ ઓશીરીપાઈ જુરેશ કોઈ સેનસર અને રીટીરીટી બદલ પાપ્યું છે

વાંચકોને વિનતી

અને આ અલગ રીપાઈ “કાચીર પ્રિન્સેસ”ની કદાચી પ્રમદ કરી જે કાચી તે કાચીમાં કોઈની માર માણસી પણ વધુ મલુ રહેશે. આ સમયમાંના પ્રકારને માટે અમારે તે મુક્ય આપી વેચાતી લેરી પડી છે આપી અને અમારા દુલેન્ડોને વિનતી કરીએ છીએ કે વાંતોના મૂલને અને બોલકાના અર્થને પો.વી જળવા પ્રલેક માખમાંથી જે અમને થોડા થોડા નય માફો બનાવી મોકલી આપવામાં આવશે તે અને આભારી થઈશું.

જુનથી તે રીસમગ સુધીનું સવાલ ૧૮/- છે. આ કથા બન્ને વિભાગ માં મુજરાતીમાં અને ઈંગ્લીશમાં પ્રગટ થાય છે.

વર્તી દાસમાં લીધા પછી મુકી ન મરે તેવી છે. આથી ને બધા બધો એકા કરી તે વાંચકમાં આવે તે વધુ રસ પડશે. આટલું છે કે આ અપીલને બાનમાં એવ છે.

અવરકાપક
“ઈન્ડિયન ઓપિનિયન.”

જોઈએ છીએ

રોજરના મહેસા અનજુમીયા પ્રરકામ સાગર મારો મો.લરી સિદ્ધાની ભરત છે. પમાર ૨૫ પાઈ-ક મારીય રહેવતું, બાબાનું, પાપી તથા મતો મારત, સમેા મા મલે.

Stanger Madress
Anjuman Islam,
Box 202 — Stanger.

હજુ પ્લસીસને ફરવુઅડનો જવાબ

“હી ફ્રાન્સેન્ડ”માં નેરીવ અફેન્ડના પ્રધાન કો. ફરવુઅડ” જણાવ્યું છે કે તેઓ ગ્રાફેસર ડ્યુબોઈસને કરેલી ચર્ચામાં ઉતરવા નથી મંમિતા પણ તેઓ એટલું રપટ કરવા હમ્મતા હતા કે, ગ્રાફેસર ડ્યુબોઈસને ભરે કરેલા મત નેસનારીક પાટીના મત ન હતા ભલે તેની વિરુદ્ધ હતા. એમનું કહેવું હતું કે ડ્યુબોઈસને ભરે કરેલા મત બીન ભાષાવાદ અને આજી દાનને લીધે હતો બધારે તેઓ

એવો અભિપ્રાય આપે છે કે આપણે જ બીન-ગોરી પ્રભુઓ ઉપર અભાસાર કરનારા છીએ, ત્યારે તેઓ મળીજ બીનભાષાવાદી બતાવે છે. નેસનારીક આફ્રિકાને કામે આપા આલેવે પડેલના આપ્યું જાન જરાવનારઓ અને આ રીશની લીનરથ પાટી તરફથી કરવામાં આવે છે. ઉલટાનું આને ગોરાઓએ બીન-ગોરાઓ માટે મલુ હતું છે. જે મોટા સમય જાનથી રિધતમાં હતા તેમને આને સુધારવા

સાથે અધિવાની રીખત અને વેલુઓ

અખમલ, કોહીન, દાફેટા સીકકની, રીખત અનેક રાંચ, કીમીપન અને કાપીકમાં મળ્યો, કાચ અંકજ અને મોડર કાલુચારવા ભરવા બંધ મળી શકેરી.

અચ્ચા માટે અખમલ, અને રેસમ તથા ફેલ્ટની ટેપીઓ કીમીપન સાથે બનાવી અધવામાં આવશે.

આંબાટે બાંધવા અખમલ, રેસમ, કોહન વિગેરેના મુલોની રાંચ રાંચની વેલુઓ અને અનેક પ્રકારના ક્રોચર્સ મળશે.

કેકાપુ” । આખરો ફેલ્ટસ (મો.) લી.

સીકક એન્ડ ચીલ્ડરન હેડ એન્ડરેન્સર,

ફોન : ૬૨૦૩૮૫

પહેલે માળે,

બોક્સ ૧૦૮૫૭

મારફ એન્ડાન્સ

૩૩ લેસર ફ્રીડ, — બોહાનીસમગ.

લોભ અને કડણા

(સુકુલભાઈ 'લોકલવન'માંથી)

(તા. ૨૩-૫-૫૮ના અંકથી ચાલુ)

૨૧

હવાનું અવસાન

હવાની તબીબત દિવસે દિવસે સખાતી જતી હતી. સેંટ કબેરને એની ખુબ જ ચીંતા થવા લાગી. હવે તે હવા અમલક પચારીમાં જ પડી રહેતી. રોમ તેની દેખભાળ કંપી કરતો અને ભગવાનને સદા આર્થના કરતો કે, 'કે દયાળુ પ્રભુ! હું હવાને અમારી જમ્મે સદા રાખજો.'

એક દિવસ હવાના ભોલકા પાસે રોપ્સી આવીને પૂછી રહી. હવાની મા ગેરીએ અને નોર્મને ગ્રેડે જવાને કહ્યું: 'જેમ હૈ, હું અહીં કંઈ કરે છે? આ કુલ કપાળી તેડી ચાવી? હજી તારૂં લોકાન જોઈયું થયું નથી, ખાંડે ને?'

રોપ્સી અમરાતી, અમરાતી/ભોલી: 'આપસાલેખ, આ કુલ કપાળકેન અરે લાજ આવી છું.'

ગેરી ભોલી: 'વાહ, હવાને કુલ આપવાનું હકાપલ તારામા કપાળી આવી ચડ્યું? હું તો ભરે ચાકાક છેડરી છે? એક તે કુલે કરતો અને ચળી ઉપરથી સાફકારી પણ કરતી?'

રોપ્સીને અવાજ સાંભળીને હવા ધીમે ધીમે બહાર આવી. તે ભોલી: 'મા, એ બાપડીને ધમકાવ નહોં. મને કુલ બહુ મને છે. રોપ્સી, એ કુલ મને આપ, જોઈ!'

હવાને પ્રેમાળ અવાજ સાંભળીને રોપ્સીમાં જીવ આપ્યો. તેણે હસતાં હસતાં હવા પાસે જઈને અને કુલ આપ્યું.

કુલ છપ્પને હવાએ કહ્યું: 'વાહ, રેટલું કુંદર કુલ છે! રોપ્સી, હું દરેકને મારે મારે કુલ લાજ આપજો.'

એ સંભળીને ગેરી કબજો કરતી ભોલી: 'હવા, હું પણ ખરી છે! આટલું બધું કુલ તારી પમારી આમળ મુકામા આવે છે, તો પછી આ રોપ્સી પાસે શા મારે કુલ અમારે છે?'

હવા—'મા, મને રોપ્સીએ આપેલું કુલ બહુ જ મને છે, ભરે એ મારે મારે કુલ મને.'

ગેરી—'જેની તારી મરજી.' પછી તે રોપ્સીને કબોળીને ભોલી: 'રોપ્સી, હવા કહે છે એ પ્રમાણે કરતો, સમજી જી?'

રોપ્સીએ માયું નવાની આભાર દીધો. પછી તે ધીમે ધમલે ચાલી

મા. હવાએ એણે કે રોપ્સીની આંખ માં આંસુ હતું.

એક દિવસ હવાની પાસે સેંટ કબેર એકલો જ બેઠો હતો. હવા ખુબ આશ્ચર્ય થઈ મૂક હતી. તે ધીમે અવાજે ભોલી: 'પિતાજી, મારે તમારી પાસે એક વરડું માગવી છે. રોમકાકા બહુ લાલા છે. તે મારી રાતદિવસ ખુબ જ સેવાચારી હો છે. ભગવાનને પણ તે ખરા દિલથી મારે મારે પ્રાર્થના કરે છે. પણ મને લાગે છે કે, મારાથી અહીં વધારે વખત ન રહેવાનું. જો હું મરી જઈ તો તમે રોમકાકાને છુટા કરી દેજો અને તેમને તેમના કુટુંબ પાસે જવા દેજો. પિતાજી, આટલું કરજો ને?'

હવાની વાત સાંભળીને સેંટ કબેર અભયગો થઈ ગયો. તે ભોલે: 'જોઈ, હું આજુ ન બેઠા. તારા વિના મને અહીં નહોં મને. હું જરૂર સાજી થઈ જા. પછી તારી મરજી મુજબ રોમને જોને ધેર બોલકી દેને.'

ભોલા દિવસ પછી એક વર એડેલીયા રોમને ગોઠો હતો આપતી ભોલી: 'ભરે રોમ, હું કુતરાની મારક મને લાં કેમ પડી રહે છે? પહેલાં હું રોમ તારી કોરડીમાં જ રહેતા. બપોરે હવે તો મેબાકાન. જેવા હું જ્યાં સોં પડ્યો રહે છે? આજકાલ તને મધુ છે શું?'

રોમ ધીમે અવાજે ભોલે: 'માનુ સ.દેખ, બાપબધમાં દસ કપાળોની કપામાં આવે છે એ પ્રમાણે આપણી હવાને સેવા કર કપારે આવી પહોંચકે, એ કહેવાય નહોં! મારે મારા જેવા એ વરના-મણનાં રચન કરવા બામત રહેવું જોઈએ કે નહોં?'

એડેલીયાએ જરા અંતર જનીને કહ્યું: 'રોમ, હું આવા વિચારો કેમ કરે છે?'

રોમ—'હવા-એવાજ દિવસથી એણે જ ભોલ્યા કરે છે! આને જ સવારે તેણે મને કહ્યું કે, 'રોમ, આને રાતે હું રમકંઈમાં જમાવી છું હાં કે? ત્યાં હું પણ જલસી જલસી આવી જાને. મને તારા વચર જમશે નહોં.' એટલે આને મારા દિલનું ટેકાણું નથી. આજની રાત હવા કહે તો બસ.'

અને અરિખર એ રાતે જ હવાનું અવસાન થયું. આખા ધરમાં શોક છવાઈ ગયો. સેંટ કબેર તો સાવ શનમનરક જેવા જની ગયો. દાસદાસી જો પણ પોપેલેક રહવા લાગ્યા.

એવામાં રોપ્સી માંમે ધમલે રાતી રાતી ધવાને જ્યાં સુવડેલી હતી હાં આવી. અને નોર્મને એક હાસી ચિમ્પાને ભોલી: 'ભલી આ રોપ્સી, હું અહીં ક્યાં આવી? બાજ અહીંથી?'

સેંટ કબેરનું એ તરફ પ્રવાન જતાં તેણે હાસીને અચકાવીને કહ્યું: 'હું રોપ્સીને કેમ રાંધે છે? તે ભલે હવા પાસે જાય.'

રોપ્સીએ પોતાના રવાકમાં સંતોડેલું મુલાનનું કુલ કાઢીને કહ્યું: 'હવા બહેન મારે આ કુલ લાવી છું. એ એમની પાસે મુકાને જતી રહીશ.' એમ કહીને તે હવા બંધી મૂક. હવા ના પગ આમળ કુલ મુકાને રોપ્સી જનીન પર દસમાઈ પડી અને પોક મુકાને રાતી રાતી ભોલી: 'હવા બહેન, હવાબહેન, તમને મને છેડીને કેમ આપ્યાં અર્થ? હવે મારી સાથે પ્રેમથી ઠાણ વર્તશી? હું હવે ઠાણ દિવસ મોરન નહોં કરું. તમે થાઈ આવી જાઓ.'

રોપ્સીનું હૃદયદાવક રાત સંભળીને સેંટ કબેર પણ ધીરજ એક બેઠો. તે પણ કુલો મુકો રહી પડ્યો. તેણે એડેલીયાને કહ્યું: 'અબેન, હું રોપ્સી ને છાની રાખ.'

એડેલીયા પણ અમળજી થઈ ગઈ હતી. તે રોપ્સી પાસે જઈને તેના માથા પર પ્રેમથી હાથ ફેરવતી ફેરવતી

ભોલી: 'રોપ્સી, હું હવે મારી સાથે રહેજો. હવાએ મને તારા જેવા નિરાધાર જાણીક પર પ્રેમ બતાવતાં ધીબધુ છે. હું તને સાચવીશ.'

સેંટ કબેર એકલો એકલો બોલ્યો: 'હવા, હું હૈ. અમને બધે ને મુકાને ચાલી મઝ; પણ તારા અંતરની સુવસ આમારામા સદા કામ રહેશે.'

(ચાલુ)

એલચીના ગુણ

મુજાસમ, ગુલા અને જળાના રોજો માં એલચી ગુણકારી છે. આંધ્ર, ઘરડો, હરસ, શય, પેશાબનુ અટકવું, આપડી નો પિત્ત, વગેરે રોજોમાં એલચી સારો કાપડો કરે છે. તે પિત્ત વધારે છે, એવ સામે રક્તજ કરે છે, મુખને રક્તક કરે છે, વાલુ મટાડે છે. એલચી ના બિખમાં ચરદી આદ રક્કા ઉત્પન શોક તેવ છે. એવ સામે રક્તજ આપવાનો અને વાલુ દુર કરવાનો ગુણ છે. એલચી મંદગિ દુર કરી બુધ લગાડે છે, મુજસ કે કમોજ (દોડીયા)માં આર્તેવ લાવવા મારે પણ એલચીનો ઉપયોગ થાય છે. મળીકપના કુલ ઉપર પણ આ એલચીનો ઉપયોગ થાય છે. વડુલ (શિવર) અને મળીકપના રોજોમા આવાના કોવધમાં કમોજના લોહી એલચીનો ઉપયોગ કરે છે.

Wholesale To Trade

અમદાદે ત્યાં કદ અડિને હોંદ તથા પાકીરવાનથી કેરકેડ આજ આમ્મક હવે છે.

એક વખત મ'માથી ભરૂં આવી હવે.

તાજ રીપરેન્ડ

પીસ્ટા રતલ રી. ૧૨-૧, બદામ રતલ રી. ૮-૧.

ફેરમ બોડ'સ

બીકલ ફેરવર કપેલીયલ કનકડ બોલ' સાથે	રી. ૧૫-૧.
બીકલ ફેરવર બોલ'નિરી	રી. ૮-૧.
બલર કુલન બોલ'નિરી	રી. ૬૫-૧.

કરપલિલ સેંટ કુકરી તથા કટાઈલન સાથે સળો.

અગર અતી

વાસ'તી (ફેરકના અતારની બોલ'લ સાથે) ૬ તોલા ૮૦ળી રી. ૫૨-૧ હવેન ૪ તોલા ૮૦ળી રી. ૪-૧ ૩ તોલા ૮૦ળી રી. ૩૩-૧ હવેન.

મેલેઈ બોલ' ક-ડીયા ૬ તોલા ૮૦ળી રી. ૧૨-૧, ૩ તોલા ૮૦ળી ૩-૧-૦ હવેન; લીન ગુલન ૬ તોલા ૮૦ળી રી. ૧૮-૧; હવેન ૩ તોલા ૮૦ળી રી. ૪૮-૦ હવેન; રીમર બોલ' ૧. ૪૫૧ પાકીરવાની રી. ૬-૧. ક-ડીયાની રી. ૪-૧ હવેન.

સુરદાસપાદી સીલવર બોલ'નિરી:

ગુલાબાજ વહેન રી. ૧૨-૧; નકશીન રી. ૧૧-૦; કમ રી. ૧૪-૧ ન'ન પાનદાન 'બોલ'ર મર' રી. ૪૫ ન; નકશીન બોલ' રી. ૪૫-૦; વહેન બીકલ રી. ૫-૦-૦.

આ ઉપરાંત બેટાજા અમામ્મક સરડીએ ગલાસ તથા પલાસ ફીકની બ'અડીએ—અમદાદે ત્યાંથી મળી કાકરો. ક-ડીયા ઘણાં સારે કુલ અમલ.—આસ બાપને જ મારે કુલ 'KUBA' જરમનીના રીડી-કોચાસ જાને! અંગણી આપોએ છીએ જરૂર કેરકેડ બ'વો મ'માવો.

A. K. Hoosen & Sons

116 Queen Street. Phone ૨ 2૭૮૫૪
Box 2161, DURBAN.

લગ્ન પ્રસંગો માટે

અમને મળો.

સુરતી જમણના અમે રેપ્રેસેન્ટ છીએ.

શ્રી કપીટનની અંગત દેખરેખ નીચે સુનીયતના અને રોડેસીયાના ડેઈ પલ્સ બાગમાં તમારે પ્રસંગે આવી રસોઈ કરવાનો અમે કોલેક્ટ કરીશું.

કેપીટનસ બાલકની હોટેલ

(ધી હોનર મીઠાઈ હાઉસ)

મે અને વિક્ટોરીયા સ્ટ્રીટના ખુલ્લાપર - કરબન.

ફોન નંબર ૨૩૪૧૪

ટેલીગ્રામ: KAPITAN.

ધીરુભાઈ પી. નાયક

સુકશીપર, કુસાફરી, નીચાનાં અને જમણાં એજન્ડ

હીરોતાન અંગત દુનીયાના ડેઈ પલ્સ બાગની હોનર મીઠાઈ અંગત જમીન માટે કુસાફરી કરવા ધેર ધ્યાં અમારી મારફતે પ્રાર્થના કરો.

કાંઈમી, આજી, મારી, ફ્રેશ, અફમલ, પેકમ્પાસ, વિગેરના નીચા અમે લગ્નનાં આપીએ છીએ.

ઈન્ડિયન, પરાસન ટેક્સ, હિસાબના ધોખડા લખાવવા રેપન્ટુ ડીપાર્ટમેન્ટ સર્વિસીસ રે વેપારનાં લાયસેન્સો. ખાસપાડે તેમજ ઈમિગ્રેશનને લગતી બાબતોમાં ડેઈ પલ્સ પી લીધા વિના અમે માત્ર સલાહ આપીએ છીએ.

નેશનલ મ્યુચ્યુઅલ હાઉસ એસોસિએશન કોર્પોરેશનના અને પોર્ટલેન્ડ સેમેન્ટના કંપની લીમીટેડના પ્રતિનિધિ.

Phone : 33-9033.

26 Barkly Arcade,

Cor. 38, Market & Diagonal St., J'BURG.

તાબુ ઉમદા ફરૂદ

આંબા અમીષ, લીલી અળાડ, રતાળા અને સુરખની મોસમ

આકુ કે. આકુ રી ૧-૩ રતાલ, લસણ રી. ૨-૦ રતાલ.

ખાખડ નંબર ૧ રી. ૧૦, નંબર ૨ રી. ૮ ૧૦૦.

કુચી અને મેવલી પાન ભલક કાચ, પોરેલ જાડું. મારેશી કાચ રી. ૧-૫ લાંબી અને સ્વેટર નાસીટ રી. ૧-૧ કાચ.

રોડેસીયા, ન્યાસાલેન્ડ અને ઇસ્ટરન રોડેસીયા એગ્રીકોલ્ચરલ ડેપાર્ટમેન્ટ ખાન આપી ડેઈ પલ્સ વરેલ પરામાદ કાચી મોસમ.

All prices subject to Market fluctuations.

A. KADER & Co., (PTY) LTD.

WHOLESALE FRUIT MERCHANTS

P. O. Box 251. DURBAN.

ફરનીયર! ફરનીયર!! ફરનીયર!!!

મિલ્કત છુદ, લાઈનિંગ્સ છુદ, પોર્ટલેન્ડ, હેરેસીન ચેસ, સાર્લે મોર્ડે એગ્રીકોલ્ચર ટેક્સ, જુક ટેક્સ, ટેબલ, લડન કોફાચનાં માટે જરીરી કલેસી. ભાવે પંખારી લાભ લેવા જુકથી નોક.

—એકસ, ટેબલ અને ફીચન હેરેસર—

૭ હમારી દેખરેખ નીચે લઈવાય વા.પ. કે. તેમજ છોકાં કપેલાં લઈવાય રહે કે. ખાન પેલ્ડા કાચેનાં પ્રાઈસ લીસ્ટ મંગાવો અને વેપાર બંધાય વધારો.

L. MISTRY

51 BREL STREET, BURGERSDORP, J'BURG.

PHONE 33-4691.

BOX 2525.

હીંદની મોટામાં મોટી વિમાની કંપની તમારી સેવામાં

—ધી—

ન્યુ ઇન્ડિયા ઇન્સ્યુરન્સ

કંપની લીમીટેડ

સાઉથ આફ્રિકાના એકજ મુખ્ય પ્રતિનિધિ

રસ્તમજી બલભાઈ રસ્તમજી

૧૪૦ કવીન સ્ટ્રીટ,

ડરબન — નાટાલ.

સેવા અને નિર્ભયતા

માટે અમને મળો.

બધી જાતના વિમાનો અમે ઉતારીએ છીએ.

પી. એ. બોક્સ ૧૬૧૦.

રેસીડેન્સ : ૧૧૧ ફલેવનથ એવન્યુ,

ડરબન.

ટેલીફોન:

ઓફીસ : ૨૫૮૪૫

રેસીડેન્સ : ૩૬૪૧૩.

હિંદના સમાચારો

નવી દિલ્હીમાં હોંડ અને સોનીયેટ પુત્રીયન વચ્ચે સમજૂતી કરવામાં આવી છે જેથી હવે હિંદી અને મોરોના વચ્ચે કાયદેસર વિવાદો સર્વોચ્ચ આણે થશે.

નવી દિલ્હીમાં સમાચાર મુજબ છે કે હોંડી પેલીસ તમા એક સમ-ઉત્તરેકર પાણીત,નવી મોરોને ઉપર પશ્ચિમ પાણીસ્તાનના રાજીયકા નામના માયકમાં બંદુકની વાજામાં મરી ગયા છે. સમાચારમાં વધુમાં કહેવામાં આવ્યું છે કે મોરોના દીકરીએ તે વધુ ચીરકતાર કરવામાં આવ્યા છે.

નવી દિલ્હી પાલેના ગુરમાન નામના માયકની ચુંટણીમાં કોંગ્રેસ પક્ષની સખત હાર ચક્ર હતી. આ ચુંટણી, મોલાના આગાદના ચુંટણીને જીતે ચક્ર છે. કોંગ્રેસ સામે કોંગ્રેસ રાજન પક્ષના સમય થી પ્રકાશ વીર શાઓ કે જેમને જન સંઘ પાર્ટીનો સાથ હતો એમને કોંગ્રેસ સમય ચીલી ચંદ્ર શર્મા ઉપર કમચક ૩૮,૦૦૦ બદ્દમતીથી છુપા છે. -અથ, વર્ષમાં ચીલાના આકરક સમયક ૬,૦૦૦ મતથી છુપા હતો. હાલની ચુંટણીમાં કમચક કોંગ્રેસ કમચેની હાર માર છે. કોંગ્રેસમાં વધુ કોમ્યુનિસ્ટ સમયે

મણીય બદ્દમતીમાં કોંગ્રેસ સમય ઉપર છલ મેળવી છે જેથી એ પ્રતિમા કમ્યુ કોમ્યુનિસ્ટ રાજ આણે રહેશે.

કોમ્યુનિસ્ટ ૧ રાજીયર મરીને ૪,૬૦૦ તામીલ કરવામાંથી પોતાની માન્યતા મોય જાણના તરફ રવાના થયા છે. આમાંની ચાર રાજીયર ખોટાની છે.

સીસોનના અવર્ગે જનરલે આ રાજીયરને સીસોનની પરિસ્થિતી અંગે ખાસ વિનંતી કરી હતી કે તેઓ કરવામાંથી માટે ત્યાં હાજર રહે, જાણના જાણનાક મોટ હીઝાકાવા મલ્લ સોદાલીત કરવામાંથીને કોમ્યુનિસ્ટ સર્જિતવા માટે હાજર છે.

કુમળીના ચુલ્લુ

ઉલ્લી, પિત્તકોષ, હરીરનો કુખાવો, હરસમાં મોલી પડતું નાકમાંથી મોલી પડતું, ગ્રામ, હરદી વગેરેમાં કુમળી ચુલ્લુકારી છે. તે જુવન સગાકે છે. કુમળી મત પ્રમાણે કુમળી મેલેરિયામાં, આંખના કોમળમાં, ખરોળ (Spleen) ના રોમમાં, દમમાં, હાલના કુખાવમાં અને કંકુ (આમલીના રોમ)માં ચુલ્લુકારી છે, તથા લોહીને સુધારે છે. તેની ઉમવ.સના કારણે તથા તેનો આકાર અજુગમની ગાસ ગારતો હોવાથી કટલાક લોકો તેને ત્યાજ્ય ગણે છે.

સીસોન રાજકીય કેદી

કુમળાના 'હાઇપ્સ મોરો પ્લિયા'ના નેર્થન ફનીયાના લોકોએ નામ ના માયકથી, પાચ રાજકીય કેદીઓ તરફથી એક પત્ર છપાયો છે, જેમાં તેઓને રાજ્યકા પ્રીયન કોમળી હરીપાદ કરવામાં આવી છે, એવનું કહેવું છે કે, તેમને ફનીયાની સરકાર જુવનથી મારીનુંત્યાવાની છુપા રાખે છે

અને અમારા હોંડ માટે અંત સુધી છુપાને તરફપર છીએ. અને અમારી રાજીય છાતને માટે જન આપવાને વધુ તરફપર છીએ. એ એ જ સર-કારની જેવી છુપા ન હોય તો અમને અમન નથી પડતી કે તેઓ અમને અહીં પાણી વગર કું કારણસર રાખી રહ્યા છે. આ દેશમાં અહીં કોમળાના એક છે અર્થ પ્રાણ પાણી અથે છે. આથી નિર્દય વર્તણુકથી અમને તો નાકીયોના કેમચકેસન કેમચની વાર આવે છે. અને કોમળી પાસે આ હરીપાદ રજી નથી કરી શકતા. એટલે

અમે ફનીયા સામે અમારી અરજી રજી કરીએ છીએ.

પત્રમાં વધુ જણાવવામાં આવ્યું હતું કે, ત્યાંના મોટા ભાગના ફનીયા, સારા જોરાકની અગતને ભાળે, રાજીયક મયા કલા. સજા તે. આપણા વધુ બની ગયા છે, કારણ કે સરકારે હકત એવાએને જ સરકાર અ.અમા હતા કે, જેનો કેસ અર્થત અંતીર હતો. પત્ર સખનારાઓને, પત્ર સખ-વાના વખત સુધી (એપ્રિલ ૨૭) ચાર દિવસથી પાણી આપવામાં આવ્યું ન હતું. આ જ દેશનામાં એક કુવો છે જેની ઉપર "પુરેષીયન કોમલી" નું પારીકું છે, એમાં સાથ પાણી બર પુર છે.

આ પત્ર ઉપર સહી કરનારા, બી. એચ. કોમીયા, પોમ. અ. અનગી, ફેક કુનો, કંયા કોમળ, અને મારીકા છે.કારા છે.

નારી જગત

બાળકોની કેળવણી

જ્યારે ધરમાં એક નાનું બાળક આવે છે ત્યારે માને માણે એક તે દી જન્મણકારી વધુ આવે છે. બાળકોના સરખાતાના વર્ષોમાં માએ એને જુવન જન્મણકારી કેળવરી નોંધએ સખાતામાં પહેલવહેલાં બાળકો પોતાની નજરે વરણો ઉપર રિધર કરવાતો પ્રવન કરે છે. એ સમયમાં એને હાલતી વરણો ઉપર વધુ પ્યાન રાખવું અથે છે. એ વખતે તેઓ કમ્યુ વરણો પારખી નહીં કરે તેમ છતાં તેના સમયમાં રંગોને કોંધે અણુક વરણો રાકી જાય છે એમ રાજ નોવાથી તે આ વરણોને જોળખી શકે છે.

તે પોતાની માને અવાજ તે વધુ જ જાણીથી પારખી એક છે અને તે એવધુ પારખી શકે છે કે એની મા નારાજ છે વા રાજ છે.

જ્યારે બાળક અમચા વડે પોતાની પેટ ઉપર અવાજ કરે છે અમચર ડામ્મએ ઉપર અમચાને છે ત્યારે તે

હજા અવાજ કરવાને હિસામે નથી એમ કરવો વધુ તે પોતાને અવાજ પારખવા માટે કેળવે છે અને સમજુ માએ આવે વખતે બાળકને પુરતી મલક આપવી જોઈએ.

જ્યારે બાળક અણુક વરણોને અડે છે ત્યારે વધુ તે પોતાની છાતીને નોંધવે છે અને એ તે વરણને મનાવતો ન હોય તે એને એમ કરવા થી રાકતો ન જોઈએ.

ત્યાર પછી એને બધી ઓળે મોહામાં નાખવાની રેવ થકે છે અને આ રીતે તે પોતાની સખાદિયને કેળવે છે અને એ તે ખાવા જેવી ચીજો પોતાના મન અનુસાર આપવા છુછે તે એને અટકાવતો ન જોઈએ.

આ રીતે એક નાનું બાળક પોતાની ઉદિએને કેળવે છે. અને આ વખત માં એને એની માનો સાથ પુરેપુરી રીતે હોવો જોઈએ.

સીધું સાદુ સ્વચ્છ

નેઝામલીના પ્રવાસ દરમીયાન મહાત્મા મોહીય એક દિવસે ચર લોકોના ન.મન. મ.ચામાં જઈ પહેંચ્યા. ત્યાં સાંજની પ્ર.ચના સજામાં એક માણસે તેમને પુછ્યું કે કમચ એક જ હોય તે વર્ષ વધુ એક જ ન હોવો જોઈએ કે એનો ત્યાજ્ય આપતાં

અ.ધીયએ કહ્યું કે આ તે કેવો સખાદી જેવો આને કેટલાવધી પાર્કા હોય છે તેવી જ રીતે કમચ એક જ છે, છતાં નોંધમાં માણસો છે, નોંધમાં બીજા અને પુરવો છે તેટલા જ એવ એક કમચ હમી જુમિમાં કમચ ચરેલા થયો છે. મોહીને આ સીધું જ કુ સાલ દેખાતું નથી કેમ કે, લોકો છુપા જુલ વેમજરોને અનુસરે છે. અને નોંધમાં મેગનરો છે તેટલા થયો રાખવાનો રાવો કરે છે.

(આ પ્રસંગ તા. ૨૬-૨-૫૭એ છે).
"લિલ્લરિ."

એઈએ છીએ

એક ઉસ્તાદ, કે જે અરબી, ઉડુ મિલ્લુ આપવા ઉપરાંત, ઉમામન કરી શકે એની જરૂરત છે.

અમે:
The Potgietersrust Muslim
Jamant
P.O. Box 94
Potgietersrust,
N. Transvaal.

ગુરિયુ આટે ઉપચોગ

કુમળી છરેડ

સામગ્રીઓ

- ૪ કમ છરેડ મોટ.
- ૧ અમચી મેઈમ પાવકર.
- ૧ અમચી મીડુ.
- ૪ મોટા અમચા, પીમળી ગજેહુ બટર.
- ૧૨ કમ કુમ.

બનાવવાની રીત

એક દીઠમાં, મોટા, મીડુ અને મેઈમ પાવકર કાટલા પીમળી અમેલા બટરને કુમમાં નાખવું, ત્યાર પછી આ કુમને ધીરે ધીરે મોટમાં નાખવું અને મોરને અમચા વડે હલાવના જવું. આ રીતે એક સાદું મિચચું થશે. પછી એક ક્ષેત્ર એક કરવાનું દીન મેલુ એની અંદર સારી રીતે બટર મે.પ ડુવું, અને મોટના મિચચુને અંદર નાખવું. સામારચુ મરમ અવન માં સુકી, યાળાસ ઓનીટ સુધી, એને એકક થવા દેવું.

એને, નવી વાનગીમાં નીચેના સરનામે મોકલવા વિનંતી છે.
'Indian Opinion',
P. Bag, Durban.

અને હવે તે મોટાની આવાસની પ્રવૃત્તિથી મમમતી થઈ રહી છે. ત્રણ પાંચ મહાદેવ રહી છે ત્યાં તે એકાએક અમલી જુઓ છતાં પડી દેખાઈ. એકેક વાર પછી એમ થયું છે કે જે વિમાને નીચે ઉતરી જાયું એકેક, નહિ તે પડી નાની પડી. સામે નજીકમાં જ રહી રહેતો દેખાય છે. પછી વિમાન નીચે ઉતરે છે અને એની અંતિ ધીમી થાય છે. અવાસીઓ અને વિમાનીઓ, નવાનને કમ છે. એક વિમાન મોરબુવેક સમીપરિતા ના જાવ કારે એની અગાઉ જઈને ઉપર રહી જાય છે. હવે હીંથી રહેતો દેખાય છે અને એમ કહેતો મળાય છે કે, 'જા વિમાનમાં એકા નાના માણસોને અને કેવા મહારાની કુટુંબ?' અવાસીઓ, ઉતરતો પછી 'મહામીર મો-સેલ'ના વિમાનીઓ પહોંચે આવ્યા અને પડારી હવેલી આમ રહેતો તરફ જોઈને વિમાનું. 'મહા!' તમે આને અટકાવી રહો નહિ!'

હું વિમાનની છેડો કાઢી વિમાને ની મહારા અટકાવતી કરવાના કામ માં લાગી ગયો. 'કાચમીર મો-સેલ' મુખપટ્ટા હોમોઈ સુધી કદા પછી અમારા વિના અરજત ઉડેવન થયું હતું એ મારે હું મોરબુ અનુભવતો

હતો. એકાએક કદા પછી એ-જીને એવનું જુઓ જુઓ કદા કરતું પડતો અને હવે રહેતો નેની સામે હતો એ નાની ઉતરાણ પડી ઉપરથી એને ઉપર જાયું પડી. એમાં એ-જીને ની અંતિ અને વિમાનીની કુટુંબનાની જુઓ જ કોઈની ચવાની હતી. વિમાન ઉતર્યું અને તેના એ-જીને વિમાનો હીંથી એટલે કે. મોરબુ એકાએક એ-જીને મોરબુ ઉપરોરિયનન કેટલાક કમચારીઓ વિમાનની માવજત માટે પડતી આવ્યા, નેમાન મોટા આમના ચીનાઓ હતા. આમાંથી કેટલાક એ-જીને તપાસતા હતા, કેટલાક તેમની સુધારી જોતા હતા, કેટલાક બહારના વીજળી જોડાણ કરતા હતા, કેટલાક એમાં પેટ્રોલભરી રવાા હતા. એમાં ના બહુ તો એ-જીનેની મહાર પડેલું તેમ કાર કરી રવાા હતા. પેટ્રોલની લામ અને ધોળા રંગની માટીઓ વિમાનની સામે જોવી રહી મહા. સરસ કપડાં પહેરેલા આના કમચારીઓમાં પાંચપો એકેક અને બારે એકેકસાઈથી જાકાતી સુધીના વિમાનના વજનકદા ઉડેવન માટે પેટ્રોલ ભરવા માંડ્યું. દેવ-કદા પેટ્રોલ ભરાતું હતું એના પર દેખરેખ રાખવા પાંચ ઉપર જોવા હતા. એમ અને એજન લઈ રાખવા નહોતા.

હવે કેટલાક પેટ્રોલ તપાસી રવાા હતા અને દેવ-કદા પેટ્રોલ ભરાતું હતું એના પર દેખરેખ રાખી રવાા હતા. ઉપર જોડાણ વિમાનીઓ વિમાની મમકના રેરોરમાં જોજન કરી રવાા હતા.

શાંત લોજન

કુનીપાના કરેક વિમાની મમક પર ના રેરોરમાં વિમાનીઓને અલગ રેખા પર જમનનું પારસવામાં આવે છે કે કોઈ કરીને તેઓ પ્રવાસીઓના ધોળાટની હેરાનમતી જોમવા વિના કાંતિથી પોતાનું જોજન લઈ શકે. વિમાનીઓ, ઉજનેર, પરિચારિકાઓ મનેરે વિમાન ઉડેવન કરતું ઉપર જુઓ જ જાયું રહેવું પડે છે અને થઈ વખતે તો ઉજા જ રહેવું પડે છે, ત્યારે પ્રવાસીઓ એમની એકા પર આરામથી બેઠા હે. એ અને ઉપ પછી જઈ શકે છે. એટલે એ ઉડેવને વખતે વિમાનીઓને શાંત થી જે જોજન લેવાનું મને છે એથી એમને જુઓ જ જરી રાહત અને આરામ મને છે. (અધુરું)

હવેરનાં નામ તે: અનેક છે, પણ એક જ નામ જોળાઈ તે: તે છે સત, એટલે સત. તેથી સત જોજ હવેર છે. —ગાંધીજી.

જરૂર હશે

હું મોખાસા દતો તારની વાત છે. મારા એક મિત્ર સાથે આફ્રીકાથી આવતે હેવ જતો હે. તે દિવસ રાકવાનું મમેલ. મને થયું શર્મા રેનેકે એની મુલાકાત કરાવી શકું. નાસ્તો પાણી કરી એમ મારા એક રેનેકેના ધરે પહેલ્યા. મારજુમાં જ એમનાં પાની મળ્યાં. તે: કથું-નમસ્તે માની મહેન, મહેમાન લાવેા હું. એમણે પછી સામા નમસ્તે પાણી ધરમાં એક આપી. 'તે' સામકાથી જોળાવાજ કરવા માટે વેમેલ આ પાણીની વ્યવસ્થા માટે રેરોરમાં મળે

દરમીયાન મારા મિત્રે મને કથું : અવા, હું ખી ન'મ છે. તારી માની મહેનને આસીને મામે માની મહેન કરીને જોલાવતા તને કરમ ન આપી સામજી હું તો વિમારમાં પડી ગયો. પછી મને એની સમજ હેર સમજતાં કથું, વાર જરૂર ન'મ તો હું છે. યુ હું એમ મને છે કે હું મારાં જાસીને માસીને મહારે માની મહેન કરીને જોલાનું એટલો જુઓ હું! બરે માર એમે ન તો મારા માસીમા માલ છે કે ન તો મારા માના મહેન! એમનું નામ જ માની મહેન છે.

શ્રીમતી તહેમી સોરાખજી રસ્તમજી

જણાવતા આનંદ થાય છે કે તેઓ

નેશનલ મ્યુચ્યુઅલ લાઈફ એસોસીએશન ઓફ ઓસ્ટ્રેલિયેશીયા લીમીટેડ

સ્થાપના ૧૮૬૬ | વિક્ટોરીયા ઓસ્ટ્રેલીયા

— ના —

પ્રતિનીધી નિમાયા છે

નેશનલ મ્યુચ્યુઅલને છ'હગીને વિષે એ ખરી બાંધધરી છે.

વધુ વિગત માટે લખો યા મળો :

૧૦૬ મેન્સરીલ્ડ રોડ, — ડરબન.

બોક્સ ૪૭૬,

ટેલીગ્રામ—કેબલ "સોરાખજી"

ટેલીફોન : ૪૭૮૮૮

૪૭૪૫૩

સામાજિક ખબરો

સાળાનો હિત્સવ

હુઆન્ગીયાની હોટી સાળાના બાળકો તે. તા. ૧૦-૫-૫૮ના દિને પેર-ટ-ટીયસ' એસોસિએશનના ઉપક્રમે એક રમતમથલનો મેળાવડો યોજાયે. હતો જે માટે ખાસ તકવાર કરેલા મંડપમાં પ્રેક્ષક તરીકે સારી સંખ્યામાં હોટીઓ ઉપરાંત યુરોપીયનો અને આફ્રિકાને એ પણ હાજરી આપી હતી. પ્રખ્યાત શિક્ષક સાળાની હ-પ્રેક્ટર મીસ સી. બોલ્કર્ન' દેનો પરિચય આપ્યા પછી તેમણે સાળાએ સાથેથી પ્રમતિનો કુંક પરિચય આપી કાર્યક્રમ શુભે પ્રારંભ હતો. ત્યાર પછી સાળાની બાલિકા એએ નૃત્યકળા દ્વારા પ્રેક્ષકોનું રવાનત કરી વિદ્યાર્થીની અને વિદ્યાર્થીઓના વિવિધ સંવાદોદ્યા મનોરંજક કાર્યક્રમે રજુ થવા હતો અને આ તર્જાં હુઆન્ગીયા નાં મેયરેશ- મીમતી રોમનના કરતે બાળકોને પ્રનામની વહે સંધી થઈ હતી. અને પેર-ટ-ટીયસ' સંસ્થાના પ્રમુખ શ્રી. રમણલાલ એચ. પટેલે આ સમારંભની સારંગતા માટે શિક્ષકે એ, આચર્યો અને બન્ધ સંસ્થાઓએ જે કંઈ સહકાર આપ્યો છે તે માટે સન્મેનો દારીક આભાર માન્યો અને રાષ્ટ્રગીત ગવાયા બાદ મેળાવડો વિસર્જન થયે. હતો.

હીનીકસ સંસ્થામાં

હીટલકનના શ્રી કિતમબાઇ બીખા બાઈ પટેલ શ્રી રામલાલ હરિભાઈ સાથે તા. ૧-૫-૫૮ના દિને આ સેન્ટ્રલ-ટીવી મુલાકાતે આપ્યા હતા. પ્રેસ, સુબોધ, અને હસ્તુરમા સાળાનો હમણા જ ખેડાયેલો નવો કસોડા એક સતોષ ભક્ત કપે હતો શ્રી હિતમબાઇ આ સાળાને એક ગીતી અને 'હ. એ.' ને એક ગીતી તથા શ્રી રામલાલ હરિભાઈએ 'હ. એ.'ને એક ગીતી બેટ આપી હતી જેને સાખાર રવીકાર,

હિટલકનમાં અવસાન

૨૫. ડાહ્યાભાઈ હરણજી બીલોચીયા ના વિધવા મ. ૨૫. બાલેકબેનત્રુ ૬૫ વર્ષની ઉમરે વેગા માસની માંદગી પછી તા. ૨૬-૫-૫૮ની રુપરે અવસાન થઈ હતી અંતિમ વિધિ પ્રસંગે રથાનિક ઉપરાંત કેપટાલન પોટ' એધીત્રામેય અને મેદાસટાલેનના સંબંધીઓ ઉપરિચલ થવા હતાં

સામાર રવીકાર

શ્રી મીરમરબાઈ ડાહ્યાભાઈ અને શ્રીમતી દિવાળીબેન વતી શ્રી અમૃત કાલ થી. ૧૦-૬ શ્રી નગીનબાઈ વાલમદારીયા અને શ્રીમતી રાતાબેન ૫-૨ શ્રીમતી રેવાબેન મીડલબાઈ પરસોતમ ૧-૨

શ્રી કાડીઆવાડ હોટી સેવા સમાજ (નાટક)

વાર્ષિક સામાન્ય સભા ઉપરાંત સંસ્થાની વાર્ષિક સામાન્ય સભા રવીકાર, તા. ૨૨ જુન ૧૯૫૮ ને દિવસે સવારે ૯ વાગે સમાજના હોદ્દામાં મળશે. રૅક સમયે વખતસર પધારવા બનતી છે. કાર્યસુચી નીચે પ્રમાણે રહેશે. (૧) મત વાર્ષિક સભાની કાર્યવાહી, (૨) વાર્ષિક કાર્ય-વિવરણ, (૩) વાર્ષિક નાણાકીય હેવાલ અને સરવૈયું, (૪) કરીય કાઉન્સની જર્ગીન ઉપરની પોલનાનો પ્રમતિ હેવાલ, (૫) વજ ભવકાર, (૬) નિમિષાલકો (દુકીઓ) ની ચુટણી, (૭) અધિકારીઓ, ભવરથાપક સમીતી અને કે.વ નિરીક્ષક ની ચુટણી, (૮) સામાન્ય.

ડા. એન. પી. રસાઇ પ્રમુખ
દુર્ગમલાલ જી. કુપેલીઆ
નોતમલાલ પી. મહેતા
સંયુક્ત મંત્રીઓ

શ્રીજ કોઈડ જમી જાતની રીસ્ટ વોચ મહીઆલો. ૧૭, ૧૬ અને ૨૧ જુલેબની છપેરોટ મહીઆલો. મા.વ બહુ કરતા રાખવા છે. માટે તપાસ કરો, વહેલો તે પહેલો.

MAARMANS PTY LTD.
Box 26, Phone 128,
Brisbane, Transvaal.

નોંધ
રેશથી નવા પુસ્તકો હંમકાંજ આપ્યાં છે જેનું હીસ્ટ્ર એકાઈ લેક પછી ૬. એકામાં આવશે.
'Indian Opinion'
Private Bag,
Durban, Natal.

સેવા ભાવી એજન્ટો નેહએ છે

સ્વાર્થ સાથે સેવા થઈ શકે છે. દુનીયાની શાંતિ માટે કાર્યકરો મહામા માંથી સ્થાપીત 'ઇન્ડિયન એપિનિયન' પત્ર માટે નવા ગ્રાહકો વધારવા, જાહેર ખબરો મેળવવા તથા દર વર્ષે-લવાજમો ઉધરાવી મોકલવા નારેલ, કેપ, દાંસવાલ, નોર્થ અને સાઉથ રોડેસીયા ન્યાસાલેન્ડ, કેન્યા, યુગાન્ડા, ટાંગાનીકા જંજીબાર, બેઇરા, મોઝમ્બીક, લોરનકો-માર્કસ, લંડન. વિગરે સ્થળોમાં દરેક શહેર અને ગામેમાં સ્થાનિક સેવા ભાવી અને પ્રમથિક એજન્ટો નેહએ છે સાર્ 'કમીશન આપવામાં આવશે.

રેફરન્સ સાથે લખો.
અધિપતિ ।

'Indian Opinion'

P. Bag, — DURBAN. S. A.

શું તમારી ચાવી ખોવાય છે ?

એમા શું
જરૂરપણ જુઝારો નહી
તમે ખોવાય તે પહેલજ ખીજ ચાવી ખનાવવા
ટી. ડાહ્યા

ફોન : ૨૩-૬૪૪૭ — ૧૮ ફાનવેલોપ સ્ટ્રીટ, જોહાનર્સ.
તે યોગી અથવા ફોન કરો. તે તમારી ચાવીને કુપીકેટ બનાવી આપશે. આથી તમારી બધી ચીજોનો જત આવશે.
જાહેર મામલા ચોરો પર કબજા મપાશે
ચાવીઓ ! ચાવીઓ ! ચાવીઓ !
સોદર કાર, કપાડ, નાઈટ ભેગ, રીમ વોલસ વિગેરે બધી જાતની અને કરીએ છીએ, એકવાર અભ્યાષી જુનો.
નવા સાળાં જેવા નેહએ તેવા મળશે.

માસ્ટર બક્સ (મી.) લીમીટેડ

બહુ ભંડારો નાવરન, રેશથી સેમજ સુદરાઈ કપડા, સીમા ભાખો પુરો માટે લેલમ ભંડારા લલન જર્સી, પુરોવા, કાવડીયન્સ અને મટિ-સુટીંગ, બીગ્સ, બ્લેન્ડેટસ, ચોઈક; મેપાઇન્સ વિગેરે.
દરેક જાતના માલ માટે તપાસ કરવા માલમજબુ.
૩૩ વેરક સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.
ફોન : ૩૪-૧૩૪૯ — બોક્સ ૧૫૪૭.

આફ્રિકન મતને નેશનાલીસ્ટો ધ્યાન આપે છે

નેશનાલીસ્ટ જી.યુ. "કે ફાદરલેન્ડ"ના ગયા અઠવાડિયાના અંકમાં લખ્યું છે કે, વધુને વધુ નેશનાલીસ્ટો આજે ઇલાયદાપણની રાજનીતિની અસર ખાખત વિચાર અને ચર્ચા કરી રહ્યા છે. પહેલાં આ સવાલનો નિમર સરખો નહોતો કરાતો. એ વખતમાં તો ફક્ત ઇલાયદાપણના સામાજિક કાયદા તરફ જ ધ્યાન આપાતું.

આજે આફ્રિકન રાજનૈતિક વાતવરણ એવું થઈ ગયું છે કે હવે એવો સવાલ નથી/રહ્યો કે આફ્રિકનોને મતનો હકક આપવો કે નહિ? પણ હવે તો આફ્રિકનો એ મતને કઈ રીતે વાપરી શકે એ બાબતો ઉપર વિચાર અને ચર્ચાઓ થઈ રહી છે. થોડાક સમય પહેલાં સામાજિક આજ સવાલ ઉપર ચર્ચા કરી હતી. પ્રોફેસર એલીવીયરનું કહેવું હતું કે યુનીયનને એક ફેડરેશનની જેમ બનાવવું જેમાં બીન-બોરી સ્ટેટ હોય જેમાં આફ્રિકનો પૂર્ણ અસા આપી હોય. ગયા અઠવાડિયામાં પોટલેસ્ટ રૂઝના પ્રોફેસર એલ. જે. કમુપ્લેસીસનું પણ એમ જ કહેવું હતું. અને ગયા સ્વીવારનું નેશનાલીસ્ટ જી.યુ. "કે"ના એક પાનાએ પણ એને પુરેપુરો ટેકો આપ્યો હતો.

પણ રાજનૈતિક સુરખો હવે આ બાબત ઉપર દુનુપસુ રહે છે. એર્થેલોના ટોકલર હટ'એનું કહેવું છે કે આફ્રિકનોને પૂર્ણ અસા આપવાની વાત કરવી એ ખતરનાક છે. મત આપવાનો હક એટલે કે રાજ્ય કરવાનો હક છે. પ્રજાસત્તાકો કાયદેસર એ અર્થ સાથે છે કે બહુમતિની સરકાર અને એનો અર્થ એ કે બહુમતિ કું કરી શકે એની કાંઈ હલ નથી. પણ નૈતિક રીતે બહુમતિ ઉપર એટલી બધી છે કે તેઓ ફક્ત હેશના ફરેક ભાગના કિતને માટેજ પમલાં હઈ શકે. અને ફરેક ભાગના

તરફ ન્યાયથી વર્તવાને માટે શિક્ષણ, સમજૂતી અને રહેબીયલ હોની એછા. આ છે મત આપવાના હકના મળી પાયા. આજે કોઈ પણ એમ ન કહી શકે કે આફ્રિકનો અને ખાસ કરીને આફ્રિકનોની બહુમતિ એવી સ્થિતિમાં છે કે જ્યાં તેઓ ગોરા માણસ તરફ ન્યાયથી વર્તવી શકે. કમુપ્લેસીસ પ્રોટેરીયાના નેશનાલીસ્ટ એમ. પી. પ્રોફેસર એ. આર્થ. મહાનકું કહેવું હતું કે તેઓ એમ નથી માનતા કે એજએમમાં રંગના સવાલનો ઉકેલ થઈ શકે. ભુલી રીતે વિકાસ કરવામાં જ રસ્તો રહેલો છે પણ આમાં અંતમાં તો સમાન હકના પાયા ઉપર આવી જ જવું પડશે. મારે ધારવું છે કે જ્યાં સુધી મતનો સવાલ આપણી સમક્ષ ન આવે ત્યાં સુધી એનો વિચાર જ ન કરવો. યુનાઇટેડ પાર્ટીના સંત્રી સી. જે એલ હોરાક એઓ સની સાઈડ-પ્રોટેરીયાના એમ. પી. છે તેમનું કહેવું છે કે, આ નવી વિચાર સરણી બીજા જનરલ ઇલેક્શન પછી શરૂ થઈ છે. આ ઇલેક્શન માં ખાસ કરીને રંગબેરંગ અને બહુમતિની છાતના ભયથી જ નેશનાલીસ્ટોને વિજય મળેલો છે. યુનાઇટેડ પાર્ટીએ હંમેશાં આ સવાલનો બાબનાને વચ થયા વગર વિચાર કર્યો છે. તેઓએ હંમેશાં આ સવાલ ઉપર ઘણો જ ગંભીર રીતે વિચાર કર્યો છે

કે, રણ કે તેઓ જાણે છે આ એક ભયોજ ખતરનાક સવાલ

છે. અમારી આફ્રિકન પ્રાચીની નીતિ છે કે, આફ્રિકનોએ રાજ સાચનમાં વધુ બાબ ધરાવવો પણ એ શરતે કે તેઓ એ વાગને માટે પોતાને લાયક ઠેરવે અને પોતાના વિભાગોમાં બધું જવાબદારીથી કામ કરવા લાગે.

રોડેશીયામાં બાગીદારી

રોડેશીયાના ઇલેક્શન અરથે રાજદારી વિચારો ધરાવનારા આફ્રિકનોનું કહેવું છે કે, ઇલેક્શન પછી આફ્રિકન નેશનલ કોએસમાં પણ નવા સભ્યોના ભેષીકેશનો આખ્યા છે. કોએસના પ્રમુખ મી. એસુઆ ઇન્કોએનું કહેવું છે કે, યુનાઇટેડ રોડેશીયા પાર્ટીના સભ્ય મી. આર. એલ. ગર્ફીલ્ડ ટોડની ફર ઉપરથી એમ જણાય છે કે, ઇલેક્શન આફ્રિકના રાજનૈતિક ઇતિહાસમાં એક નવું પ્રકરણ શરૂ થાય છે. એના ઉપરથી એમ જણાય છે કે ઇલેક્શન રોડેશીયાના ગોરાઓ બાગીદારી નીતિની સરકાર એમના દેશમાં રાખવા ઇચ્છે છે. એઓએ યુનાઇટેડ ફેડરલ પાર્ટીને એટલા માટે સહ આપ્યો છે કે આ પાર્ટીની સરકાર હંમેશાં બાગીદારીની નીતિથી ઇલાયદાપણને પાળશે કે જેથી તેઓ બ્રીટીશ સરકારમાં "કેમીનીયન સ્ટેટ સ" માગી શકે, ડોમીનીયન સ્ટેટસ પછી એ લો નિમિત્ત જ છે કે આ દેશમાં ઇલેક્શન આફ્રિકના જેવી સરકાર છે.

આવી જશે કદાચ એવું પણ બની શકે કે ઇલેક્શન રોડેશીયા સાઉથ આફ્રિકનો પાંચમો માંલ બની જાય. આ દેશના ગોરા મતાધિકારીએ આફ્રિકનોની સાથે મળીને કામ કરવા માટે જોગબી ના મરણ બતાવી છે અને એના ઉપરથી આફ્રિકનોને ખાતરી થાય છે કે એવું પોતાનું હલ પોતાની એજેજ લડવું પડશે. એઓ એ થોડાક ગોરાઓનો સાથ આવકારણ કે જેઓએ મી. ટોડને મત આપ્યા હતા. પણ એઓ એ લોકોની મિત્રતા નહિ માગીએ કે જેઓ અમને અમારી જ જન્મ ભુમિમાં આનંદ તરીકે એજએમવા નથી ઇચ્છતા. મી. ઇન્કોએનું કહેવું એવું પણ હતું કે આફ્રિકન નેશનલ કે એસમાં વધુ સભ્યોની જગ્યા એછાને એમને આનંદ થાય છે એ દિવસો હવે આવ્યા ગયા છે જ્યારે આફ્રિકનો પોતાની સ્વ-તંત્રતા માટે ગોરાઓ તરફ નજર નાંખે. આજે આફ્રિકનોનું ભવિષ્ય એ લોકોના પોતાના જ હાથમાં

"ઇન્ડિયન ઓપિનિયન"

શુક્રવાર તા. ૧૩ જુન, ૧૯૫૮.

આફ્રીકન નેશનલ ડેવિસ અને અમે

આ બંધમાં અમે આફ્રીકન નેશનલ ડેવિસની નેશનલ વર્ગીકરણ કમીટી તરફથી આવેલો એક પત્ર જેની ઉપર શ્રી કુમારેની સહી છે એ છાપ્યો છે. આ પત્રમાં તેઓએ એવી ઇચ્છા દર્શાવી છે કે, આ છાપામાં આફ્રીકન નેશનલ ડેવિસની કમીટીની વિશેષ વધુ માહિતી આપવી. અમને ખાતરી છે કે આનો અર્થ એવો નથી થતો કે ભૂલે અમે મદદ કરવા ઇચ્છીએ તો એનો અર્થ એવો કરવામાં આવશે કે અમારે આફ્રીકન નેશનલ ડેવિસ વિશે જે બધી માહિતી જાણી આવે તે છાપવી જોઈએ. આ વસ્તુની ચોખ્ખાઈ કબી બાદ અમે તેઓને ખાતરી આપવા ઇચ્છીએ છીએ કે અમે એમને જાહેરાત આપવા માટે કંઈએ ઇચ્છુક છીએ.

અને ભૂલે છતાં થોડા સમયમાં અમે ભૂલે અમના વિશે કાંઈ અમરો ન છાપ્યા હોય તો એનું કારણ આફ્રીકન નેશનલ ડેવિસ પોતે જ છે. તેઓએ એવું જાહેર કયું કર્યું કે તેઓ શું વિચારે છે, અને શું કરે છે એ અમારો વાંચકોને જાણવાની જરૂર નથી. તો આજે એમના પત્ર ઉપરથી ભૂલે અમે માથે ધાક છે તેઓ પોતાની નીતી બદલવા ઇચ્છે છે તો અમે એમને અમે મદદ કરવા બંધન રાખી છીએ. અને આફ્રીકનોને દેશવાના કામમાં તથા આખા દેશને દેશવાના કામમાં અમે અમારું બળદ કરવાને તૈયાર છીએ. ક્રીમાં નોંધવું કહેવું ખરું છે કે આફ્રીકન નેશનલ ડેવિસ બહુલ સંકટ ભરેલા સમય આ પસાર થઈ રહી છે અને બનવા ભૂલ છે કે આ સમય બહુલ અસહ્ય છે. એવો સમય છે કે અંતિમ પોષા આવશે અને કાળા મોરચાને ઇલાવવાપણા ના કાવજી અને સરકારની સાથે થાત ઉભી કરવા માટે એ મોકોને એકલ કરવાનું કામ એની સમક્ષ આવશે. આવા સમયમાં બધાને પ્રભુસત્તાકવાદીઓએ સાથે ઉભા રહેવું જોઈએ. અમારા છાપામાં અમે એ કંઈએ આવી જોશો માટે કંઈ જ છે.

શ્રી. નોંધે પોતાના પત્રમાં અમારી દીકાના ખાસમાં લખે છે તો એ દીકા એમની વિશ્વ ન હોતી પણ એમને વધુ બળ આપવા માટે હતી એમનું કહેવું છે કે આ દીકાઓ પાંચ વચરની અને માહિતી વચરની હતી અને આ વચરનો વિશ્વ હરીએ છીએ એવું કારણ એ છે કે એમણે પૂરી સામિતી આપા વિના આ વસ્તુ સુચવી છે અને એ. એન. સી.ની સાથે અમોમાં ઉતરવા ઇચ્છતા નથી છતાં અમારું કારણ છે કે શ્રી. નોંધે જાહેરમાં એ કપલ કરે કે અમે કપારે અને કપા નિવેદન એવાં બહાર પાડ્યાં છે કે જે તેઓએ જાહેર કરેલા મુદ્દાને મજબૂત ન આવતા હોય. અમે કાંઈ પણ વખત આફ્રીકન નેશનલ ડેવિસને પોતું સ્વરૂપ આપ્યું નથી. અને ભૂલે કાંઈક વખત અમારી માહિતી મુદ્દાએ અનુસાર ન હોય તો એમની જરૂર છે કે એ સમયે એમના અમને સુધારે. સમયે અમારું કારણ કંઈએ એ. એન. સી.ને માટે ખુલ્લું કર્યું અને છે એટલા માટે અમને આવા આરોપો આવા સમયમાં પસંદ નથી. આમ કહી બાદ અમે આફ્રીકન નેશનલ ડેવિસની નેશનલ વર્ગીકરણ કમીટીને ખાતરી આપવા માગીએ છીએ કે અમારાથી બનશે આ સુધી અમે એમનું કાર્ય અમારાં છાપા દારૂ જાહેર કબી કર્યું. અને અમે સાથે સાથે બીજા મતો અને ધણી વાર માહિતી દીકાઓ પણ કરીશું. જેથી જાહેર સમાજને આફ્રીકન નેશનલ ડેવિસનાં પ્લેબ અને આદરોની પુરેપૂરી માહિતી રહે.

શ્રી. નોંધ

આફ્રીકન નેશનલ ડેવિસ અને જાહેરાત

"ઇન્ડિયન ઓપિનિયન"ના અધિપતિ, મહેરલાન સ.દેવ અને વખતો વખત તમારા જણીતા છાપામાં એ. એન. સી. ના ખાસમાં ઘણી દીકાઓ પાંચી છે ઘણી વખત આ દીકાઓમાં જણ સત્ત નથી હોતું. એનું કારણ કદાચ એ હોય છે કે અમારા વિશે તમને પૂરી માહિતી નહિ હોય. અમે એ નથી કહેતા ઇચ્છતા કે એ. એન. સી. ખાસમાં દીકાઓ આવ જ બંધ કરી

નાખવી. પણ સાથે સાથે અમારે દીકાઓ કરવામાં આવે છે ત્યારે એ. એન. સી.ની વચ્ચે અને નીતી વિશેની પૂરી માહિતી મેળવવા એકલે કારણ એમ ન કરવાથી થોડોને એવો પ્રભાવ પડે છે કે એ. એન. સી. પોતાની જાણે અમારે નાસીપાસી નથી સમજવા. એટલા માટે અમે તમને અરજ છે એ જાણે કે તમે અમારાં નિવેદનો અને આફ્રીકન નેશનલ ડેવિસે બહાર પાડેલા કાંઈ પણ સમાચારોને જાહેરાત આપશો. કાખલા તરીકે નીચે આવેલા વિવેચક ઉપર ખાસ બાન આપવું થશે. આફ્રીકનોના કહા ઉપર સરકારે કુમરો, હાથપાડપણાને વધુ જોરાવર બતાવવું, આફ્રીકન કમીટીને ખાસ રાખણ, નાખણ, એક્ટીવી લેન્ડમાં આથી રહેલી અસંતિ. આ અસંતિ ઉપરથી બંધન છે કે આ કમીટી નિમાનમાં જે સાચન આથી રહ્યું છે એને લીધે બીજા અમોમાં પણ અસંતિ ફેલાવાને બન છે.

આ ઇમેકસનમાં નેશનલીસ્ટોનું ફરીથી આવડું, એનો અર્થ એ છે કે આફ્રીકન લોકો ઉપર પણ સખતતા વાપરવામાં આવશે અને અમે જાણે આ કોનોનોના છાપનો પણ વધુ જોરાવર હોવો જોઈએ. આફ્રીકનોમાં આખી એકતાની જરૂરીયાત છે ખાસ કરીને અમારે અમારું આપણી સાથે વારાવાર કરવાની ચેતનાઓ પડે છે.

(અહીં) શ્રી. નોંધે,
એ. એન. સી.

બાન્ડુ બીઝનેસમેન માટે

આ દેશની ટાઇનથીપેમાં આફ્રીકન વેપારીઓને મદદ કરવા માટે નોંધાનીસમર્થન મોહીઓ નીચેનામાં એક સંસ્થા સ્થાપવામાં આવી છે. આ સંસ્થામાં બધા બાન્ડુ વેપારીઓ પોતપોતાની નાની આવકો ભેગી કરી રાખશે. આ સંસ્થાનું નામ છે. "બી. બાન્ડુ વીન્ડીવલ્સ" હેથ મહાર. આ સંસ્થાના આદરો એ છે કે આફ્રીકન વેપારમાં સુધારા કરવા, સંસ્થાના વેપારી સંસ્થાને પોતાનો વેપાર વધુ કેસળતાથી ચલાવવામાં મદદ આપવી, ખરીદી કરવામાં મદદ આપવી અને મેન્ડમાં બોલર હાઇટની સમય મેળવવા માટે મદદ આપવી. આ બોલરહાઇટ, ઇન્સ્યુરન્સ પોલીસ, પ્રાઇમરી નોટ, બીજા એક એક એન્ડ, મોન્ડ અને કોરો લેવાઈ રાખી સંસ્થામાં સંસ્થા તરીકે મોટા વેપારીઓ થી લઈને રૂવકરો સુધીના ખાંચ બાંચ માં બોલર રાખી. એ સંસ્થાના કાજ ના પ્રમુખ મોહીબાન શ્રી. ડા. રાખા-લાલા છે.

હોંદી ઇંપતિની કંદર

ફરજનના શ્રી. નેક નાથુ અને તેમના પતિને ન્યુયોર્કની કાર્નેગી રીસેપ્શન તરફથી ૪૮૦૦ ડોલર (૧૭૦૦ પાઉન્ડ) નો પુરસ્કાર મુનાઇટેડ રેટે અને કેનેડામાં પાંચ અસના અરખાક માટે અમ્યાની ખગર મળ્યું છે. શ્રી. નાથુ નાટાલ મુનીવર્સીટીના પહેલા બીન-જોરા મિન્યુમેટ હોય. શ્રી એમ. એલ. સુલતાન ટેકનીકલ કોલેજની ૧૯૪૬માં સ્થાપના મહા તપારથી વાઈસ પ્રીન્સીપલ છે.

તકુપરંત નાટાલ મુનીવર્સીટીમાં પાટ દાખ મેકમરર, એમ. એલ. સુલતાન ટેકનીકલ કોલેજની કમર્સીયલ મુકના સેક્રેટરી અને નવી જ સમપાલેલી ઇન્ડિયન ટેકનીકલ ડિપાર્ટમેન્ટ એસોસી-એશનના તથા ફરજનની હોંદી અને કલકત્તા યુવેનાઇલ એસોસીએશનના એકા નવ વર્ષથી પ્રમુખ છે. મીપતી નાથુ

હુંદ, માટે બીએ હેર્સલ

મત નવેબરની ૧૬મીએ રેન્ડાંદીવ દીરૂકના વેડરવેન રાખમાં એક જોરાના કરમાં આથી સહિત આ પાડી ૮૨૦ પાઉન્ડ અને રીવિલર તથા મોટર વગેરે જોરવા માટે સીમેન્ટ મોલોઇ નામના આફ્રીકને રેન્ડાંદી કીમીનલ સેક્સનમાં શ્રી. જરૂરીય રજો રાજ જુને દેકાંત રેન્ડાંદી સિદ્ધા કરી છે. નવા કામદા પ્રમુખ આ મીન્ટે રેકમાં દેકાંત કંડ મપો છે.

(भा) प्रश्न मा. १४-२-१९५७ (७)
—१६५६३१

હિંદના સમાચારો

ખાન અબ્દુલ ગફારખાન અને પાકીસ્તાન

ખાન અબ્દુલ ગફારખાને કરાચીમાં ખીજી વખતે કરેલા એક સંબંધનમાં જાહેર કર્યું હતું કે કારમીર પર તાજાનાબાબાઓનું અગ્રમણ્ય મધ્યે એ પહેલાં મેં કલાલીઆન દારા પાકીસ્તાન સરકારને કહેલું મેં કહ્યું હતું કે, હું જેમ અબ્દુલને મળવા તથા તેમને પાકીસ્તાન છાત્રે કમીરનું ભોજાલુ સાધવાનું સમજાવવા માટે તાજાપર હતો.

પરંતુ મેં કલાલીઆને સાચોસાચ કહ્યું હતું કે હું આ કામ કામ થઈ તે પહેલાં પાકીસ્તાનમાં રહેતા તમામ પક્ષ, પંજાબી, સીંધી, બહુલી તથા અંગ્રાણી સોફોને રાખવા / સમાન અધીરો રહેશે એવી ખાતરી મેળવવા હંગામો હતો.

ખાદશાહ ખાન એક સમાને સંબોધતા કહ્યું કે, મને આવી ઠાક ખાતરી ન આપી...એટલે હું કોઈ ન કરી શક્યો. આ પછી પણ એક વાર હું એકમાં હતો ત્યારે પંજાબી મુખ્ય પ્રધાન મ.મોહનલા નવાએ મને જેમ અબ્દુલને મળવા માટે જમાવ્યું હતું. પણ કાસક પકાને કારમીર પ્રકાશ ઉદ્ધર્માં રસ ન હતો. તેઓ તેા લોહા પર પોતાનું ડાકન કામ માટે કોઈ મેસુરી સરખા એ રીટેલ આ પ્રકારે કહ રવા મામતા હતા.

તેમણે ફરીયાદ કરી હતી કે પાકીસ્તાનમાં પાકીસ્તાન તરફ જમાન વતી રખાશે નથી તેમજ પાકીસ્તાન ને માર રવાન કર અને સાર્વત્રીક એકમોમાં પુનઃનીલાઈત કરવાની મામલો કરી હતી.

ખાન અબ્દુલ સમરખાને પણ આ પ્રકારે સંબંધ કરતાં કહ્યું હતું કે, પાકીસ્તાન તરફ મેરવતાં રખાવ છે-એટલું જ નહીં પણ મુખ્ય તથા કલકત્તાની નીવોસીત તરીકે અને અલેલા માર કામ પાકીસ્તાને નીવોસીતો એકવામાં આવ્યા નથી તેમ જ નીવોસીતો એવી સમજાતાઓ અપાઈ નથી.

કરકસરના પરિણામે

નવી હિંદીમાં વડા પ્રધાન શ્રી નરેન્દ્રે સોફામાં જાહેર કર્યું હતું કે સરકારે સર કરેલી કરકસરની ક્રિયાને લીધે ૧૯૫૭-૫૮ના નાણાકીય વરસ કરમીયાન ભારત સરકાર ૨૪ કરોડ અને ૭ લાખ રૂપિયા બચાવી રાખે છે.

કરકસર કુલેશ દેવળ અમુક કાચો પૂરેપૂરું કે અમુક અધી સુવર્તી રાખવામાં આવ્યાં હતાં, તો દેલકાક સાવ પડતાં મૂકવામાં આવ્યાં હતાં, બપારે દેલકાક કાચોની શેત્રમમાં એવી કરી નાખવામાં આવી હતી જ્યાં તેાકરીની દેલકાક જગ્યાઓ નાણુદ કરવામાં આવી હતી અને દેલકાક આવી રાખવામાં આવી હતી.

શ્રી મગનવિહારી મહેતા

અમેરીકામાં કામગામરે પામ વર્ષથી ભારતના એકાદી તરીકેની વચારવી કમગીરી બળવમાં પાકી શ્રી. મગનવિહારી શ્રી. મહેતા નિવૃત્ત મંદને સ્વદેશ મવા છે.

તેમણે કહ્યું હતું : "હું મારે મેર અઈ રહ્યો છું તેને આનંદ અવરણ્યુ છું. હવે હું એક આનંદી નાનંદી તરીકેનું જીવન જીવી રહ્યો છું."

અમરીકા સાથેના ભારતના સંબંધો પક્ષા જ મેરીકાને હોવાનું જગ્યાએથી શ્રી મગનવિહારીએ કહ્યું હતું : "હું અહીં એકાદીપરે ફરો. તે કરમીયાન અમેરીકાન પ્રવેશો ભારત વિષેનો રસ વધતો રહ્યો હતો."

શ્રીએનો આપધાન

મુખ્ય રાજ્યમાં ૧૬૫૩મી દેલા પામ વર્ષમાં એક વા બીજા કાલેસર સોએના આપધાનના ૧૬૫૫ બનાવે બના દતા એક મુખ્ય પ્રધાન શ્રી મહેતાએ વિમાનકામાં જગ્યાએનું હતું. તેમણે વધુમાં જગ્યાએનું હતું કે ૧૬૫૩ મા ૧૬૫૮ સોએએ આપધાન કર્યા હતા, બપારે આ સંજના ૧૬૫૩માં ૧૬૫૮ની મવા પામી હતી. આ પામ-વર્ષમાં પ્રતિ વર્ષે ૨૨ લાખ સોએના આપધાનની સંખ્યા આ બુબબ હતી : સોરાઈમાં ૬૭, કાકામાં ૪૪, મરાઠામાં ૪૭, વિરજમાં ૪૨, મુબરાતમાં ૪૮, મદારાઈમાં ૪ અને મુદર મુખમાં ૪૮. અંતમાં તેમણે જગ્યાએનું હતું કે આ આપધાન મહેતા કરેલોમાં જુદકલેશ, જુદા ફોર્, પ્રમ પ્રવલો, માનસીક અધિચરતા, વખત, દારિદ્ર્ય, પરિણામ, નિષાળતા અને ગેરવતીક વગેરે હતા.

ભારતના નાંદરો

વેપાર અને ઉદ્યોગખાના રાજ્ય પ્રધાન શ્રી એન. કાન-એએ સોફામાં મં જમાવ્યું હતું કે પડના એકાદી સોફાખરના પ્રથમ સન મહીના

૧૯૫૫ન ભારત વારસાઓની નીકાલ દારા ફા. ૮૧ લાખ એટલું જોઈથી દુરીયામણ કર્યાનું હતું. તેમણે વધુમાં જગ્યાએનું હતું કે આ સમય કરમીયાન અમેરીકા, બીટન, પમીય બર્મની અને કેન્નાઈ એવા દેશોમાં વૈજાનીક સંસાધન મારે ૧,૨૮ ૨૧૧ વારસાઓ ની નીકાલ કરવામાં આવી હતી.

વડોદરા યુનીવર્સીટી

વડોદરાની સમાજસાવ યુનીવર્સીટી નાં માધ્યમ અન્વેષણ મીમલી કંસાગેન મહેતા કાલકા મરથી નિવૃત્ત હતા. તેમને રથાને ડો. જ્યેતન્દ મહેતાનું મુદાપા હતો. બીજા એ ઉમેદવારો કે અવરણાઈ થરેત તથા શ્રી મેનને પોતાની ઉમેદવારી પાછી મેન્ની લીધી હતી.

ડો. જ્યેતન્દ મહેતા પહેલા વડોદરા રાજ્યના સિદ્ધાંત ખાતના વડા હતા તેમને સહુએ અભિનંદન આપ્યાં હતા.

કલકત્તા-મદારાઈ બંદરો

કમરતા અને મદારાઈ બંદરોના નિકાલ માટે મિથએકે કુલ માર કરોડ તોલ સાથ ડોલરની (આમરે રૂપિયા તોલ કરોડની) લેન મંચર કરી છે. મુનો મહિતી ક્યેરી તરફથી બપારે પાકામાં આવેલી એક અખબરી પાકામાં જમાવાનું છે કે એ કરોડ લા સાથ ડોલરની લેન કલકત્તા માટે અને ૧ કરોડ ૪૦ લાખ ડોલરની બપાર માટે અપાઈ છે. બને લેનો ની મુદત તીમ વર્ષની અને પાક દર ના બાબતમાં ફરી

શ્રી મેારારજ દેસાઈ

ભારતના નાજા પ્રધાન શ્રી મેારારજ દેસાઈ કુલ સમયમાં મુરોપ અને અમેરીકાને પ્રવેશો જવાર છે. એકાદક કમકમ નકરી થયે નથી, પરંતુ તે સહરની લોક પુરી થવા પછી નકરી થશે. વિરેસ જવા મટે બળિયા અને કોલેરાની રસી મેરી પકે છે, પરંતુ શ્રી મેારારજાઈ પોતે મેના વિરોધી દેવાથી ભારત સરકારે એમને એ અમેરિકા મારા પેરલોમાંથી મુકિત આપે દેવાનું જગ્યાએ મળે છે. આવી મુકિત અમારે એક કહેવાય છે કે આત્ર મદારાઈ મહીછને અપાઈ હતી, ત્યાર પછી એવી મુકિત મેળવનાર શ્રી મેારારજાઈએ કમ મીને આવે છે.

જેમ અબ્દુલકાની ગીરફતારી

જેમ અબ્દુલકા ૫૨ કમમી એપ્રિલે ધરપકડનું વોરન્ટ મીનમરના પોલીસ સુપરિન્ટેન્ડન્ટ માં મુકાય રહ્યો જાળબંધુ હતું. તેમને મે.કરમાં કમી પેટા જેમમાં લઈ જમામાં આવ્યા હતા. અમલ અમારે ૫૫ જોમપદ ૧૬૫૩માં નિવૃત્તાર કરીને તેમના નિષાહરમાનમા નવરકેક રાખવા માં આવ્યા હતા. અને પછી તપ થી

અમેરીકાને કુલ ખાતે રાખવામાં આવ્યા હતા. તે જખતે તેઓ કરમીરના વડા પ્રધાન હતા અને પોતાના એ લેતાની હોમે તેમણે વિરોધી સ્તામી. સાથે કરમીરનું આધિ વાપમાં મુકાઈ જમ્ય એવી વાટાઘાટ અને મત્ત્યાઓ કર કરી દેવાનું કરેલાવ છે અને તે પરિસ્થિતિમાં સરે રિપાસને તેમને નવરકેક કરવાનો હુકમ કર્યો હતો. જેમ અબ્દુલકાને તે પછી માર વર્ષે કરતા એ વધુ સમય સુધી અટકાવત મા રાખવામાં આવ્યા હતા. તેમને કમી પેટા લેલમાથી આજુ વર્ષના જન-પ્રમારીની તા ૮મીના મુકલ કરવા માં આવ્યા હતા એમની સાથે એકાદક એ કાર્યોમાં જવાના અપાસાઈ અને અને સુરી સદમમદ અકમરને પણ તે જ રેળા મુકલ કરવામાં આવ્યા હતા.

એક જ રસોડે જમવું

આખું ગામ ! સીમલ પાસેના અરમાવ મામના ૫૫ કુલેમોએ સમુદ જીવનો પ્રારંભ થયો છે ને ગામની તમામ જમીન સંકુલ કમળ દેવળ મુકવામાં આવી છે ને આખું ગામ એક જ રસોડે જમે છે કરમમદ નામ ના જીવન શિદિા ખેડૂત આ ગામ કુલેમોને એક જ રસોડે આપ્યાં છે. આ ગામ સરકારન માટે જમાવ્યું છે.

શ્રી-એન્ડર્સ ટ્રિમારાજ

પૂરેવા રેન્ડોર્સના નામથી એળખાવા રૂફસમકમાં એક રાફ કે શ્રી-એન્ડ. ટ્રિસેમરના ઉલા અકાદીયા થી એની એ રાત સર મામ છે તે કેક રેજુઆરીના ગામ સુધી ગામે છે. આ એ મહિનામાં ત્યાં સુધી કરી લેમનો નથી

શ્રી-એન્ડની ઓએએ પુરોગેનો ટીક ટીક કામને મોજા જાને વહી લીધો છે. શ્રી-એન્ડની બરતી પર વારવાર મુક બેલાતાં રતા છે. એટલે પુરોગે ને વારવાર પોતાનાં ધરમાને કામકામ ઉઠી રહ્યોએમાં જાનું જાયું છે. એટલે સોએને માથે જ એમનું કામ આવી પડ્યું હતું. પરિણામે આને તા. એ દાતાના ૪.૬૨૦ છે તેમાં ૭૭ દકા રહીએ છે. દવાલાઅ.એમાં ૫૫ ૮૫ દકા એટલી રહીએ છે. પુરોગે ની હમમત કરવાનું કામ પણ એએકે કરે છે અને દામ અને વલમા ૩-૨૩૨૨ નું કામ પણ તેઓ સંભાળે છે.

પાંચ પુસ્તકોનો સેટ

માળક મારે એક પુસ્તક, એક નેલેસ અને બીન્ડ ૫૫ વર્ષિયા સાથ ઉત્તમ પુસ્તકો. કુલ રૂ. ૧-૦ 'Indian Opinion' Private Bag, Durban, Natal.

‘કારમીર પ્રિન્સેસ’

કાવલરાની રોમાંચક કથા

લેખક: શ્રી. અનંત શીખર કર્ણીક

(ગાંધીજી આલુ)

તે ૧૧મી ઈપ્રેલ ૧૯૫૫ના બુર્ગેર પછીના એ કારમાં કમલે જે.એ.એ.ના વિમાની અડકના રીપોર્ટમાં જાણ નહોતી. કેમ કે એ સમયે અધિકાર પ્રવાસીઓ સાથે આવ ‘કારમીર પ્રિન્સેસ’ના વિમાની અડકે થી ઉપડવાનું હતું. એના મોટા ભાગના પ્રવાસીઓએ એમનું જોજન પ્રેર્યું હતું અને આદોતદી નાનાં જુઓમાં હજી રહીને યીની આવામાં વાતો કરી રહ્યા હતા. આમાંના કેટલાક રાજપુત્રો હતા અને એમની પાસે ચક્રવર્તી વામણી અધિકાર હતી. તેઓ બાળકો પરિવહનમાં ભાગ રહ્યા હતા કે જ્યાં એમનો કેટલુંકુલિઓની જાનરારાટીય પરિવહન પ્રયત્ન વાર સામેલ થવાનો હતો. પણ આ બધા પ્રાચી કૌશલ સાથે-એન-આપ તેવા ઈશ્વર અને મુરદે દેખાવાના નહોતા. સાથે-એન-આપ કુળ તે આ પ્રવાસીઓ સાથે જ આ વિમાનમાં બેસના હતા, એક પ્રતિષ્ઠા પ્રવરનેસનના એલ પાસે જા રિશી માન જે.એ.એ. પ્રાચીની ની એ જાતજાતની આપ-એ થઈ કે પહેલાં યીનના પદા પ્રધાન આ વિમાન માં જ એક પ્રવાસી તરીકે બેસવાના હતા, પણ હવે તેઓ એમાં બાવવાના નથી. આતરારાટીય વિમાનોના કમ-પ્રાચીઓને જોવામાં સમય રાખવાની વડાવર તાલીમ આપવામાં આવે છે અને કેટલુંકુલિઓ આ પ્રકારી વધુ સમયે આવ એવું પ્રેરણાદન આપ્યું નહિ. એમનું કામ ને સોંપે વિમાન માં આવે એમને પ્રવરથી, સદામતી થી અને નિષ્કલિપણે જાતો કામ બનાવું હતું રાખવામાં અને ને જોવાની થીપુ એ સરકા હતું. વાણ-કાઓએ એવળા દવામાની ખાતે આપી હતી. કસાયેલા પ્રિન્સેસ અને સદ-પ્રવરો સાથે હોયું એ કેટલુંકુલિ એ પ્રવર બેરબર રવરમાં હતા અને વિમાનમાં બેસી વડાવર હતું. પણ એવું હતું ખરું ?

એ કોણુ છુટી આવ્યો ?

અમારા આનંદી વાર્તાવાચકોએ વિશેષ પ્રયત્નો. એક સુવન ને એનાં કપડાં અને ઉત્સરિય પ્રાચી અમેરીકન જેવા જાતો હતા. એ કેટલુંકુલિઓને એલ પાસે આવ્યો હતો અને પ્રુરથી એમને વિના આ-થ-એ વાતચીત કરવા માટે બેસી મેલે. આપુ કપડિત જ અને છે. વિમાની વધાયા આટા ચારનારો.

મળી વાર વિમાનીઓ સાથે એલ-આપુ કરવા પ્રવર કરે છે. પણ આ પ્રવાસની વર્તણુકમાં એવું કેટલુંકુલિઓમાં હતું કે એ ‘તમને વાંધો નથી ને ?—એવું’ પણ કહ્યા વિના જા રીતે વિશેષ કરનાર પ્રાચી નારાટ રાજવતા હતા હતા એ બધાએ પોતાની જમણે ચડાવી.

એલ પદ યીન સાથે મેલેલા કેટલુંકુલિઓને પણ એલે સાથે જાવાનું કહેવાની પ્રવર પણ વધુ બધાર વિનય સાથે હોવાથી એમણે પોતાના અલ-અમાને રવાની કરીએ અને વિશેષ કરનાર તરફ જવા કરીને એવું કે નેવી કરીને કરી થાવલ વિના તેઓ તરજ ના પી રવાના થાવ.

એ શું બાધી લેવા માગે છે ?

પણ આ માણસ આવી રીતે યીન ને કટાણી આપીને દેશન કરનાર કેટલુંકુલિઓમાં થાવલ નહોતો. એણે બધારે પ્રકો પ્રુરવાની રાખાત કરી સાથે જાણ્યું કે એના આ અંતરણુની પાછળ એકાકી પદવિ અને હેયુ હતું.

પ્રથમ તે એણે એ જાણવા માગ્યું કે એ આટલું ઉત્સુકમાં હોને અને કામ જવાના થીએ. કેટલુંકુલિ એ એ દણુ પ્રવાસીઓની તામ-વલિ એલ નથી. અજણ એ કાણુ જ હતું.

એમને બીજો પ્રક આ હતો : “શું એ કાણુ છે કે તમે યીની પ્રતિનિધિ થાજને લખને વિમાનમાં બેસી જ રહ્યા હો ?” જવાબમાં કેટલુંકુલિ : “એ જા પ્રતિનિધિ-એ જ છે કે કેમ, તે અને ખબર નથી, પણ જોવામાંના કેટલાક યીનાઓ હોય એમ લાગે છે” એમ કહ્યું પછી કેટલુંકુલિઓએ આમાં ફરી જમા અને પોતાની તાસકમાં ને કટમેટ હતી તેના પર દરી પાયા એમણે એવી થાવલ રાખી હતી કે ને અમેરિકને હજી સુધી પોતાની જાતની જાણપ આપવાની વધુ તરીકે નથી લીધી તે, કેટલુંકુલિ આ વર્તન પ્રવરે સમજાવે અને સાચી પકડથી, પણ એ તે પ્રુરજ નહીં આપકીને અથવા મેલ યીવરવાનો નીકળે. એ હવે વિમાની દોષિત તરફ વળ્યો. દોષિત અથારની કાળી આપુએ અને પાકા અથારની અથારી આપુએ મેલ હતા.

અમેરીકન એલ

અમેરિકને પ્રક કયો : “આ પ્રિન્સેસ જાણુ કોણના પ્રેરે નથી જાતના ? એ

મેલે તમને કેવું જ કહેતા નથી ? ખરી વાત !”

દોષિતને યીન-એનો “પ્રિન્સેસ” તરીકે નિરેલ કરવામાં આવ્યો તે અમુક નહી. એણે હજી એટલો જ જવાબ આપ્યો : “મને ખબર નથી.”

અમેરિકનની બીજી ટીકા અલપારી અને સીધી હતી : “મેલે, કે સરત માટે છું, તમે ક્યારે ઉપડી જવાના છો તેટલી ખબર તો મને છે ન.”

પાકા પેલા અમેરિકનને મામાં પ્રકાર કરી કો એમ ન હતું, એટલે એને એટલો જવાબ આપ્યો : “એકાકી રાજામાં.”

એ પછી પેલા અમેરિકન ને કેવું વધુ કહે ને જાણવાનો વતો નેતીગેટર પાડ્યો, આવ્યો. “કારમીર પ્રિન્સેસ” ના વિમાનીઓમાં કેવું વચકિત શું રવાન અથવા કોનો પ્રવાસે છે તેની એ અમેરિકનને ખબર હતી. એણે પ્રુરુ : “તમને જાતો પહેલમાં કેટલો સમય લાગ્યો ?”

પાકા આપુ જવાબ આપ્યો : “રાત્રે ક્યારેક પહેલી જવાશે.” પાકા ના જવાબ પરથી એટલું તે ૨૫૯ થઈ હતું કે એ પેલા વચકિતમાં અમે-રિકનને ઉત્સુકના કામકામની વાત કરવા માટે ઉત્સુક ન હતા. પાકા જવાબ આપ્યા પછી કેટલુંકુલિઓ તરફ એવું તે બધારે પણ એવી રીતે પોતાની ટીકા કરાવી, જેનો અર્થ એવો થાય કે “કોઈ જવાબ આપ્યો.”

રિપોર્ટવારનો અભાવ

૧૧મીએ ૧૧મી ઈપ્રેલ ૧૯૫૫ નેસનશની રવાની કચેરીએ એક કમ-આરી આવ્યો અને એણે કહ્યું : “પ્રતિનિધિ થાજના સમયેનો માલ સાધન વિમાન પ્રુરમાં મેલે છે કરમ ની તપાસ પછી પ્રુરવામાં આવી છે અને વિમાન હવે સમયમાં ઉપડી જશે.”

આ વાત હોને પડતાં જ પેલો અમેરિકન કોલેજ રુનિર્માં આવી મેલે. એ પ્રુરસીમાંથી પ્રુરે થારીને કોમ થઈ મેલે અને પ્રુરત જ પકાર નીકળી મેલે અને તે પણ કસા સિપાઃ માર વિના

બધારે કોમ પ્રુરી કરી અને બાધી ના વિમાનીઓની પાછળ પાછળ થાવ. દોષિતે પ્રવરથી અલપ થઈ જતા અમેરીકનને એમને જવાબને પ્રુરુ : “જાણુ છે આ ?”

કેટલુંકુલિ જવાબ આપી દીધી :

“જોવા વચકિતમાં માટે છે. કામ વચકાર હશે.”

દોષિતે કહ્યું : કાણુ જાણે કેમ, પણ “મને એ માણસ મને નહી” દોષિતની સાથે કમલે થતાં, બધારે કહ્યું : “મને પણ મને નહીં જાણે, હવે આપણે એક ફરિદ કેટલુંકુલિ પર બીરોમ મારે જાણે. મને લાગે છે કે કોઈક અને કે કે-કાએ વિમાન તપાસી થીપુ કો એ વિમાનમાં બેસી પણ બરી થીપુ હશે.”

કારમીરની એલવણી

વિમાનની રાખેલા પ્રુરવાની તપાસથી થઈ રહી હતી તે પ્રુરવાને વિમાની પરિવારિકા તરફથી કોમ એવો સંદેશ લાઈ આવ્યું કે રિપિનપાથી એની સુરોસ પ્રુર થઈ થઈ છે અને હોમકોમ ઉતરી મેલેલા ઉતાએના સામાની સાથે કોમ એ સુરોસ ઉતારી દીધી હતી. માટે કામ પ્રુરુ પ્રુરી કહ્યું એમ નહોતું. એટલે એ અધિકારીઓ પૈકી એકને મારી સુરોસ પ્રુર રાખવાની વિનંતી કરી અને વિમાન તપાસી જવાનું કામ (જેમાં અલપ પડી હતી) તે એ આજલ થાવનું. કે બધારે મારા કામમાં કુધામે હતો તે વેળા હોમકોમ ખાતે ના એક પ્રુરવાના અધિકારીઓ પૈકી એકે મેલે અને મારા કામમાં અલપ પાડીને કહ્યું “કોઈક, અદો કામમાં જાણવામાં જાણવા થો. હવે કે નેવના પર નબર રાખ્યો. તમે પ્રુરવા કરેને યીની સરકારી અધિકારી એને આ વિમાનમાં લઈ જવામાં આવે છે અને બનવાનેમ છે કે જામ રોડેના જવાબ પણ બને.”

બીજી સુદ કેસ પ્રુર !

એ સાચાપ્રતે મે એને કહ્યું : “એ કામ, અદો જાણવા થો. હોય તે હું તેટું કરી રીતે જાવ રાખી છું” હું, જેને જ હોમકોમમાં જાણવામાં જાણવા થો. હોમકોમ તપાસ રાખવામાં કામ તે પોલીસ અને પ્રુરવાતી અધિકારીનું છે.” એ પછી બધે વધુ વાત ન કરી. એ માટે કામ પ્રુર કહ્યું, તમે કે કે-કા કહ્યું પ્રુરવા-રેલ દેખતા મારી પાસે આવ્યા અને કહ્યું કે પોતે પોતાની સુદ કેસની તપાસ કરવા માટે રમિનલ યીરોમ ખાતે જાવ છે. એમની સુરોસ પણ કોમ વિમાનમાંથી કાઢી લીધી હતી. કે એમની સાથે મેલે, કોમકે કે મારે પણ એલ બીરોમમાં કામ રહો પાયા જુદું હતું. અને પ્રુરેલ હાર આજલ છુટા થાવ, કે હોમકોમ પ્રિનિટ પછી વિમાન પર આપી મેલે અને એવું તે તપાસ વિમાનીઓ અને ઉતાએ પોતાપોતાની મેલે પર બેસી મેલે હતા. કે તરત જ વિમાનમાં થઈ મેલે અને બેસી જતાં પહેલાં

એ 'આતરી કરી લીધી કે મારી સુલોસ તો છે, જેવી એકી રીતે એ ગ્રુપ વધ હતી તેથી જ એકી રીતે એ પાછી પણ આવી બધ હતી.

પીછાની પીછાનમાંથી પચાર ચતાં આવીઆર ઉદારથી નરક જે અહાલી નહરે ભોલું. પણ જે ભોલું કે એમાં ના મોટા ભાગના ચીતાર્યા હતા અને મોટા જ સુરોપીઓના હતા આગલી પીછાન કમલમ આવી હતી. એ ત્યાં મેક્ષમાનું અને આગલી રાતની ઘમ જેવો કાલવાનું નકારી કહ્યું.

વિમાન ઉડવાના બીજા તરફ જવા માટે ઘરપરાટ કરતું આગળ વધુ કે ઘઉંરપીકમાંથી ગોરિયા એરીના મહિા આવજા જાંબળામે. આવી ભહેરાત હમેશાં થતી રહેતી હોય છે અને ધણીવર એ કાચ કંટાળાબનક હોય છે. પણ એના ઉપાકારો અવગણ્યા ને સામાન્ય રિતેતો હતી તેમાં અજુકારી મદદનાનું સૂચન હતું.

એ મંજુલ સ્વરે!

એણે કહ્યું: "મંજુલ સ્વર" "સમારીએ અને સહયુક્તરો" એ પ્રયોગ એણે ન કર્યો, કારણ કે આખા વિમાનમાં એ એકલી જ બધેલા હતી. એણે ચલાવ્યું: "એર. હન્ડીઆર ઇન્ડરનેશનલ "કારમીર પ્રિન્સેસ"માં એરેલા આપ સહુનું સ્વાગત કરે છે. રથાનીક સમય...થયો છે. અને આ પહે જાહાતી તરફ ઊપડી જવાની તકમારીમાં છીએ. ઉતાવળિને કુપા કરીને ચોતાની એક પરના પદા ચોતાની આસપાસ બાંધી લેવાની વિનંતી છે. અને જીઓ, કપાંચ મુખપાન તો નથી થતું ને?" એ મંજવત મારો પડો સખત કરી લીધો. જાહાતોમાં કેટલા કલાકમાં અને કેટલી મીનીટમાં પહોંચાઈ, કેટલું અંતર છે એ એણે ભહેર કરવા માંડ્યું. એ પછી એણે કહ્યું: આપણે "૧૮૦૦૦ કુદરી હવાઈએ ઉડીયું અને સાંજની માફ આપણે ઉડવન રરમીવાન જ મેલું." એ પછી એ ને મોઢી તે પછી રામેતા મુજબનું જ હતું. પણ આજે એ વધે પછી એ ભહેરાતના મંજુલ સ્વર હજી પછી મારા કાનમાં રજો છે.

"મી હીસોના અને ધી પીએન્ટા તમાર તમારી વિમાની પરિચરિકા કે એરિયા એરી તમારી સેવામાં છે. તમારે કહી દીધે મહા ભેષતી હોય કે નારતો ભેષતો હોય તેા અમને મોકાવવામાં સંકેત ન રાખશો.

"તમારા સ્વસ્થતાન અપૂર્વ તમારો પ્રવાસ આરામ અને આનંદભર્યો નીમશે એમ કેપ્ટન અધાર અને તેમના વિમાની એા વહી કું હમ્મા વ્યકત કરવાની રજા લઈ છું. તમારો આભાર."

વિચારી વ્હોરિયા!

આ શબ્દો ઉચ્ચારતી વેળા આનંદ અને પ્રતીભાર વ્હોરિયાને શું થોડા જ કલાકોમાં ચોતાને, ઉતાવળેને તમા કેપ્ટન અધાર અને વિમાનીએને ભરખી જવાની કમ્પ્યુતાનો સહેજ પણ ખપાસ આગેલા હશે? એને શું અમર હતી કે એક વખત "કારમીર પ્રિન્સેસ" તરીકે યોગબાતી વ્હોરિયાને ચોતાને એ જ નામધારી વિમાન સાથે કળન હોયો તેનું પાઠ?

વિમાની પરિચરિકાએ સામાન્ય રીતે કલંપનિષ્ઠ અને ધુમ મહેનતું હોય છે. એ રીતે રક વર્ષની વ્હોરિયા એરીને પછી ચોતાનું કામ અપતું હતું. એના જેટલી વચની કુવતીએ માટે અનવર્ણા અને કુર કુર આવેલા વિદેશી રમણોના પ્રવાસનો ઉન્માદ તેને ધુમ જ મપતો, કારણ કે આમ તો આ રમણો નકરાઓ સિવાય અન્ય કયા

'કારમીર પ્રિન્સેસ'ની ટ્રેસેસ

મીસ વ્હોરિયા એરી

એવા મજા એમ હતો? વિમાનો દ્વારા પ્રવાસ કરતાં નિમિષ દેશોના પ્રવાસીઓ સાથે તે કેવા આનંદથી જાતો કરતી! અને કેવા કેવા એ પ્રવાસીઓ! હાંદીઓ, ઇટાલીઓના, એક, રોન્ડીનેશીઓના, એમાં પણ યુ.સરીઓ, વિદ્યાર્થીઓ બપારી કુરંધરો, સરકારી અધિકારીઓ, સહ પ્રધિયાઓ, રમતવીરો અને સિનેમાં અભિનેતા અભિનેત્રીઓ! આવી મેલિમધુર્ણ અસ્થિતિએ સાથે વાતો કરતાં તેને જાન મળતું અને મન પરિપક્વ બનતું. કળનને વ્યાપક રીતે એવા માટે તેની રહિ વિરાળ બનતી.

અનિદના છ આઈલ

ગોરિયાને કોચેલમાં જવનું સહ-ભાગ્ય તો પ્રાપ્ત ન હોઈ ચલું. જરૂર આ અનુભવ તેની એ જુનને સંગેલ્યો હશે વિરાળ કામ મુદર કેન્ડરેલેશન વિમાનોને તે ચાહતી. અને ભારે આ આકાશ ધારો મીનીટની છ માકલ ની વેચીથી મતિએ આનંદાં અને વાતાવરણને મુજબતાં અંતર કાપતાં હારે.તેનું કુવનન મન એ અતિની

સાથે એકાકાર બની જતું. એર ઇન્ડીઆ ઇન્ડરનેશનલના અન્ય સ્વર્ગ મંજારીઓ કરતાં વ્હોરિયાને આ કેન્ડરેલેશન "કારમીર પ્રિન્સેસ" પ્રતે વધુ ચાહનાં હતી. આ ચાહના સાથે એક પ્રસંગ સંજળામેલો છે અને એ પ્રસંગની ભારે ભારે વાદ અપાતી હારે હારે વ્હોરિયાના મુખ પર કામ્ય મળતી રહેતું. એ કારણમાં જ અને નમતાનો વિચાર સમન્વય પણ બજાતો.

'શાન્કુમારી' વ્હોરિયા!

એક વર્ષ પહેલાં ૧૯૫૪ના શુલાહ ની છત્રી તારીએ, એર ટીઆ ઇન્ડર નેશનલનું પ્રથમ કેન્ડરેલેશન અખતર ના ઉડવન દરમિયાન શાન્કુમારી ખાતે ઊતરવાનું હતું. રથાનીક અખતરોએ સમાચાર અચકાવ્યા :

આજે આવતું ચોસ કામ્ય રૂપીયાની દીમતનું "કારમીર પ્રિન્સેસ"

અને વિમાની અચક પર ને ચોડા માનવસમુદાય એકમ થયો તેમાં બહુ જ ઝોલા માથુસો વિમાનને એવા આવ્યા હતા. મોટા ભાગના તો કામ શાન્કુમારીની જ અપેક્ષા રાખતા હતા!

વિમાન ઊતર્યું અને તેમાંથી કુદરી કુવતી વ્હોરિયા બહાર આવી અને મેકસમુદાયના મોટા ભાગે તેને કારમીર ની રાજકુમરી તરીકે વધાવી લીધી, એ જ દિવસે સોંચાપુરનું કાંબનાં અખતરોએ વ્હોરિયાની તકવીર કાપી અને તેને "કારમીર પ્રિન્સેસ" એનું કુમારલું નામ આપ્યું.

વ્હોરિયાનું વ્યક્તિત્વ

આ બાબતની ભહેરાત કરતાં સંભવ છે કે વ્હોરિયાને, વિમાતાએ ચોતાને મટે નિર્મીયુ કરેલી આ અનેઅપ કારમીરી મટે અનેક આનંદમય વિચારો આવતા હશે, કારણ કે ચોતે મુગ્ધાની કેમ્ફલ અને નફોન કાઈ રુકસ માં અજાણ કરતી હારે એણે ધુમ્ય વિધવ સંગીત હતો. ચોદ વર્ષની ક્રિસ્ટર વચે તે દીનીડી સંગીત કિસલની પીઆનોની કમ્પ્ય પરીકામાં ઉચોર્થ મધ હતી. એક સમયે તે વ્યવસ્થાપી અંગીતકાર બનવાની મહરવાકાશા લેવતી હતી. એને પીઆનો નિખ્યત તરીકે કુનીયાને પ્રવાસ કરવાની ખાસિલ હતી. મિત્રકાચમાં પણ તેને રસ હતો અને કાળામાં તેના મિત્રકાચ શિક્ષક કહેતાં હતા કે "વ્હોરિયામાં આ કલાની મેસમીક સ્થિત છે, બાટરેથી જ વાત બટકતી ન હતી. સામાન્ય રીતે સ્ત્રીઓને હોય છે એવા વિધયો પ્રતે પણ તેને અસંધિ હતી. સીવણને તેને જોખ હતો અને ચોતાનાં વચે, ભવે જ ધીવી સેતી, કાવચવચી વ્હોરિયા સિને અભિનેત્રી બનવાનાં કવળો પણ

સેવી ટાપી હોત. ૧૯૬૬, તેનું બ.વિ કંઈક શુદ્ધ જ નિર્મીયુ હતું. કેટલાંયો ચોરિયાએની હમ્માઓને અવગણ્યાને તે વિમાની પરિચરિકા બની. તે કહેતી, "હું સદ્બાગી છું કે આની મજાની ઉત્તેજક નેહરી મને મળી." એક વખતે તેની જાતાએ વિમાનની નેહરીનાં ભોખ્યો વિધે વાત કરી તો વ્હોરિયાએ જવાબ આપ્યો, "મમ્મ કલમ્ય મારે ભાવિ એનું જ નિર્મીયુ હશે તો, બહે હમરની એ કમ્મા હોય."

અને ભભારે વિમાનના પ્રવાસીઓ ને આવકારતાં તે અનિવર્ધક મંચ પર મોલી રહી હતી ત્યારે તેને સંતોષ હતો કે તે વળી એક નવા રજળોને-જાહાતોના પ્રવાસ કરવાને ભાગ્યકાળી બની છે. અહીં, કંમેશાં તેનું મન ને ભેવ,તે જાંબી રજું હતું તે પરવાળા ના મનોહર હાથુઓ અને દક્ષિણ ચીની સમુદના આસપાસની વિરાળ પદ પર ચંદને તેનું વિમાન આકાશની ગોરમ્ તરણ બરી! અને આ વિચાર સાથે તેને કાઈક જેટ વિધે ભહેરાત કરવા ડું સ,મરી આવ્યું હતું...

"ભરો પ્રાનપૂર્વક સંજળાવા વિનંતિ છે." શરીયા વ્હોરિયાને, મોટા કંઈ ઘઉંરપીકર પર સંજળામેા હારે એ શું કહેવન માચતી હતી એની અને ખુબર પડી મળ. ઘાહર જેટની ભહેરાત અને તે પહેરવની સૂચના. શરીરીને એનું એક કંટાળામયું કામ! વિમાન ચાલવા માંડ્યું. કિપડાવની તકમારીમાં તે ઘાહવા સામું અને કું વિમાની મચકની આસપાસની શીલી હમ કેકરીઓના સોનવંને નિવખ્ચા બારીમાંથી - મહાર એવા સાગ્યો.

તેની વાણી સંજળામ્ :

"વિમાનમાં પ્રવાસ કરતી વેળા સાહજ મોટ હીલ એક સામાન્ય કાપકમ હોય છે, એટલે કલામ કાઈ કેકાકરીની વેળાએ પાપી પર ઉતરવાને પ્રસંગ ઉભો થાય તેા કાહર જેટને કિપડોય કંઈ રીતે કરવો એ અમે તમને બતાવીશું."

એ કહ્યું, "હીસોના, માટે ખાતે પણ આ બધી કિયાની માધાપૂટમાં ડું પડીતો તો કું ચીસ પાડી છીસ."

અધુર.

આ પ્રાતાનો કેપી રતઈ સંખલ "જાહાતો મકાશન"નેા છે,

શુક્રપીપીય, ઇનકમ કેકસ રીહન્સ, કાપસેન્સીય, રેવનુ કવીપરન્ક અને ઇનકમેરન્ક મટે મળા :

આર. વીકુલ

૧૨ માકેલી માર્ચ, ૩૮ માર્ચ રહીદ, કેરનર કાપેનનક અને માર્ચ રહીદ, એકનીઅબમ, રીન ૩૩-૧૧૫૪.

સામાજિક ખબરો

ફીનીકસની સુલાકાતે

એ ૩૧ થી 'લકરિ' તથા શીમતી, જાર્જિયન લ. હરિભાઈ (હરદલ્ડન) જી. ૩ થી નગીનભાઈ પી. હરજોવન તથા શીમતી નિમંજાએન સુનીલાઈ પી. હરજોવન (હરમન). જી. ૩ થી સેના બીડ મોવર તથા શીમતી ઈશીકા ઓવર (અમૃતસર વાસી) શીડીય માપના જતાં.

સુધારો

૬. ઓ. ના. તા. ૨૩-૫-૫૮ના અંક નાં ૧૬૭માં પાના પર સામાજિક ખબર વિભાગમાં "અલ્લાહપોર નિવાસી હાલ ફોર્માડના થી પરજુભાઈ દ. જી. ભાઈના પુત્ર ચિ. રજુકોડભાઈનાં કન" હાથેલ છે તેમાં નીચે પ્રમાણે સુધારો: "શી પરજુભાઈ ફોર્માડના થીલ પુત્ર શી બીખાભાઈના સુપુત્ર ચિ રજુકોડભાઈ."

સાહિત્ય સ્પીકાર

"અંસપ અને તેની વાતો" બાજ ૧-૨-૩ લેખક. મનનજીવ પ્રજ્ઞાસ દેસાઈ પ્રાવિરમાન: નવજીવન કાર્યલય અમદાવાદ ૧૪ કીમત દરેકના ૪૦ નવા પૈસા. "માટી અને આરોગ્ય" સંપાદક: ડા. હેડાલાલ ત્રીભોવનદાસ પ્રાવિરમાન: વિશુ વિકાર, કુલ્ચનગર, ભાવનગર કિ: પાંચ નવા પૈસા.

સામાજિક સ્પીકાર

શી કુવરજી ભાભાભાઈ (પુરદર) પા. ૨-૨-૫૮. શી સુધુવંત ભાભાભાઈ મારદર (હરદલ્ડન) પા. ૨-૨-૫૮. શી કેવળભાઈ રજુકોડજી (સ્પીચ) શી. મોહનલાલના શુભ સમ તા. ૩૧-૫-૫૮ના દિને ડરખતમાં થયેલા તે પ્રકરણની જોડ પા. ૨-૨-૫૮. શી સંકરભાઈ નેરામભાઈ પરેલ (જોખમ) ચિ. કંચનમેનનાં શુભ સમ હરદલ્ડન નિવાસી શી લક્ષ્મીભાઈ નેરામભાઈના સુપુત્ર ચિ. હરિભાઈ સાથે તા. ૧૬-૩-૫૮ના દિને થયેલ તે પ્રકરણની જોડ. પા. ૫-૫-૫૮.

બેથાલના સમાચાર

તા. ૩૧-૫-૫૮ના દિને બેથાલે, રહા-રહન, આર્ચ હોટ અને બેથાલ ની સાળાઓના વિવાહોએ તરફથી બેથાલમાં એક રમતગમતનો મેળાવડો યોજાયો હતો જેમાં હરદન કોસલાલ ના મધ્યા ભાઈ મહેનો માળડો સાથે ઉપસ્થિત થયાં હતાં જુદી જુદી જાત ની રમતોની હરિભાઈમાં પ્રથમ આવ નારને હાર્યો અપાર્થ હતા અને

બેથાલે, રહા-રહન, બેથાલ પછી આર્ચ હોટની સાળાઓ અતુકમે આવી હતી.

બેથાલમાં કુટુંબલ, ક્રીડ આદિ રમતોની પ્રવૃત્તિ સારી રીતે આજી બાપુથી મળીવર ટીમે રમવા આવે છે અને બેથાલની ટીમ બકાર પછી રમવા જાય છે તા. ૧-૬-૫૮ના દિને બેથાલનીસખમાંથી શી પ્રજાપતિ આરમ ની કુટુંબલ ટીમ બેથાલમાં રમી મધ હતી.

નવસારીમાં મરણ

ડરખતના રવ, પરસોતમ વલ્લભભાઈ ના અધુનું શી કુલભભાઈ વલ્લભભાઈ નું તા. ૩૧ થી ૧૬-૫-૫૮ના દિને નવસારીમાં ૭૫ વર્ષની મરણજી સમરે અચાનક અવસાન થયું છે. સદગત આ દેહમાં કામો સમપ માળી મેયેલા અને પાચેક વર્ષથી રવરેસમાં નિવસ હવન માળના હતા. તેમના કુટુંબમાં પ્રત્યે ડરખત અને બકારથી મિત્રોએ તાર અને રેલીફાન હારા જે દિલસોજી હારીને છે તે માટે તેમના પુત્ર શી ભગવાનદાસ અને ભત્રીજા શી જમના દાસ પરસોતમ દાર્શિક આભાર માને છે.

અંબોટીમાં અવસાન

પુરદરના રવ. ભા.ભાઈ રૂમીરજનાં વધેલ મુદ્દથી જીવિતેનું રવરેસમાં અંબોટી માં કુંક દિવસની મારગી પછી તા. ૨૫-૫-૫૮ના દિને કાલિ થી અવસાન થઈ હતું. આ પ્રકરે રવરેસના સંજોગોએ પ્રત્યે તાર દપાલ દારા દિલસોજી મતાવવા બદલ રેલિ અને મિત્રોએ શી કુવરજીભાઈ ભાભાભાઈ દાર્શિક અભાર માને છે. પરમાત્મા સદ્ગતના અલખને સાલિ અર્પે.

હરદલ્ડનમાં અવસાન

અનેના જાણીતા સહેરી શી લાલભાઈ ભાભાભાઈ મારદરનું કુંક મારગી બાદ તા. ૫-૬-૫૮ના રૂરવારે રોડજનક અવસાન થયું હતું. એમની દહનકીવા તેજ દિવસે કરવામાં આવી હતી જેમાં સહેરની ગુજરાતી તેમજ અન્ય કોનોની ગમકિતએ ઉપવાલ પોટ એલીકામેયના સહેરીએવ પછી કાબરી આપી હતી.

રવરેસ દરિયુ આદિકામાં પ્રથમ પોટ એલીકામેયમાં રિણક તરીકે આપવા હતા, અને લાખ સમપ શુધી ત્વરની ગુજરાતી સાળાનું સંચાલન કયું હતું. અને પછી હરદલ્ડનની

ગુજરાતી રૂરેસ દેસ જતા શુધી મતાવી હતી. રવરેસમાં એમની પ્રતિમા આગળ પડતો ભા. મ લેતા અને એ ગાંતીની એક પ્રતિષ્ઠિત બંધિત ગણ્યતી એઓ વાંસલ રેટના વર્તિન હોય ત્યાં ના રાખરણારમાં પછી એમનું મય માન જળવાનું અનેની પ્રદા અનુસાર રીયના બદલે એવિલક દાન રિવકારવા

માં આવેલ જેમાં પા. ૧૮-૫-૫૮ ઉપરની રૂરેસ જમા થયેલ જે જુદી રૂરેસાએ. ઉપર રે. રૂરેસી આપવા માં આપવા છે. રવરેસ એમની પાછળ બહોળા કુટુંબને મમગીનીમાં મુખી મપા છે. પરમાત્મા તેઓને આ રોડ સહન કરવાની શક્તિ આપે અને રવરેસમાં આરપોને સાલિ બહો.

વિદાય સમારંભ

કપટાલની હોદી જનતાની સેવામાં વધેલી આગળ પડતો ભા. મ લેતા અને એ ગાંતીની એક પ્રતિષ્ઠિત બંધિત ગણ્યતી એઓ વાંસલ રેટના વર્તિન હોય ત્યાં ના રાખરણારમાં પછી એમનું મય માન જળવાનું અનેની પ્રદા અનુસાર રીયના બદલે એવિલક દાન રિવકારવા

શી બી. ડી. માવડા (વકીલ સંસ્થાના એક હરદી) અને શ. ડી. વાલભાઈના પાના જતા દોવાથી તેમને વિદાયમાન આપવા શી કાનિવ હોદી મિત્ર મંડળ અને શી હોદી મદિલા મંડળના ઉપક્રમે તા. ૨૫-૫-૫૮ના દિને મે. બેના હાલન કોલમાં શી મેનોદભાઈ ડી. માવડારી માતા અખલપદે એક મેળાવડો મળ્યો હતો. તેમણે શી માવડાએ જોયેલી એક બારી સેવા આપી સમાજમાં નવ જગતિ અને સુસંકાર રેવાનું કરેલું સુદર કાપ માટે આભાર માની ગુજા-કારથી હુમ સરે હમ્મી હતી અને શી મરિલા મંડળનાં પ્રમુખ શીમતી વલ્લભેન મનનદાસે શીમતિ મંચાએન માવડા જેઓએ મંડળનાં ઉપ-પ્રમુખ હોય જળવેલી સેવા માટે તથા શી માવડાભાઈે હમેસાં આપેલી સારી દોરવણી માટે આભાર માની કલગીયી

નવજી સરેની સરજતા હમ્મી હતી. શી માવડાભાઈ માવડાએ ઉભય સંરથા એઓ તેમની કહેલી કર મલ્લ આભાર માની જે અખ સેવા બની મુખી તે કેવળ રમાનિક માલ્યો અને બહેનોના સહકારથી જ મધ મારી છે એમતી મંચાએન માવડાએ પછી કુંક અવસન થી આભાર દર્શાવી થલી શીમતિ સેવા કાપને જવસંત રાખવા કલ મળુ કરી હતી અંતમાં પાટીને. નાપ અપાવા માદ મેળાવડો વિરાજન થયો હતો.

શી કારીઆવાલ હોદી સેવા સમાજ (ન. ટાલ)

વાર્ષિક સામાન્ય સભા ઉપરોક્ત સંસ્થાની વાર્ષિક સામાન્ય સભા રવીવાર, તા. ૨૨ જુન ૧૯૫૮ ને દિવસે સવારે ૯ વાગે અમાળના હોલમાં મળશે.

રેક સવને વખતસર પધારવા વિનંતી છે. કાર્યસુચી નીચે પ્રમાણે રહેશે.

- (૧) મત વાર્ષિક સભાની કાર્યવાહી,
- (૨) વાર્ષિક કામ-નિવરણ,
- (૩) વાર્ષિક નાણાગીચ હેવાલ અને કરોડ,
- (૪) કરીક શહેરની જમીન ઉપરની મેળનાનો પ્રમતિ હેવાલ,
- (૫) જમ અવકાર,
- (૬) નિધિપાલો (કસ્ટોડી) ની સુદધી,
- (૭) અધિકારીઓ, અવરમાપક સમીતી અને કે. પ નિરીક્ષક ની સુદધી,
- (૮) સામાન્ય

ડા. એન. પી. દેસાઈ પ્રમુખ
હીમતલાલ હ. પુષ્પલીઆ
નીતમલાલ પી. મહેતા
સંયુક્ત મંત્રીઓ

મારદર અધર્સ (મી.) લીમીટેડ

બલ ભત્તર્ના નાયકન, રેહમી જેમજ સુતરક કાપડ, ચોબા માળા અને પુરો માટે ભત્તર્ના ભત્તર્ના સુલન જર્સી, પ્રતિવર, હરદીન-સ અને બધાઓ મદિ-હરીક, બીજા, એન-રેક, રોડક; નેપજીસ મિગેર.
રેક ભત્તર્ના માલ માટે તપાસ કરવા કલ્યામજી.
૩૩ વેસ્ટ સ્ટ્રીટ, મેહાનીસખમાં,
ફોન : ૩૪-૧૩૪૬
બેલકસ ૧૫૪૬.

શું તમારી ચાલી ખોવાય છે ?

એમા શું
જરૂરથી સુસારો તબી
તમે ખોવાય તે પહેલાં જ ખીજ ચાલી જાનાવવા

દી કાઢો

ફોન : ૨૩-૬૪૪૬ — ૧૮ ફાનવેલોન્ગ સ્ટ્રીટ, બોમ્બે.
તે મોઝા બચવા ફોન કરો. તે તમારી ચાલીઓ કુપીડેટ જનાવી
આપશે. આથી તમારી બધી ચીજોનો ખર્ચ બચશે.
ખર્ચ નહીં, મનના કોઈપણ પર પડાવ બચશે.

ચાલીઓ ! ચાલીઓ !! ચાલીઓ !!!
મેટર કાર, કબાટ, નાઈટ ટેબલ, રીંગ બોક્સ વિગેરે બધી જાતની
જામે કરીએ છીએ. એકવાર જાનખાની જુઓ.
નવા તાજાં કપડાં બોધ્યો તેવા મળશે.

માથે બાંધવાની રીખન અને વેણીઓ

અખમલ, સાટીન, લાટેલા સિક્કોની, રીખન અનેક વર્ગ, દીવાલન
જામે સાઈઝમાં મળશે, કાળા પ્રકાર અને મોટા રાખ્યાજવા મળેલા
બધા મળી સહેશે.

બધા આટે અખમલ, અને ફેસલ તથા ફેલ્ટની રોપીઓ કીડાયલ
જામે જનાવી આપવામાં આવશે.

આંખો બાંધવા અખમલ, ફેસલ, ટોલન વિગેરેના કુલોની વર્ગ
રંગની વેણીઓ અને અનેક પ્રકારના કોથળાં મળશે.

ટેકાણું : માખરો હેટસ (મો.) લી.

સેડીય એન્ડ ચીલ્ડરન હેટ મેન્ફેકચરર,

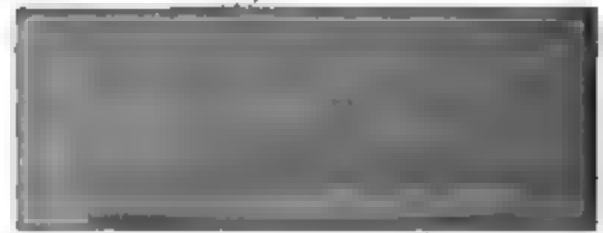
ફોન : ૨૨૦૩૮૫ પહેલે માળે,

બોક્સ ૧૦૮૫૭, આર.કે. મેન્સન્સ

૩૩ વેસ્ટ સ્ટ્રીટ, — બ્રિહાનીસબર્ગ.

બી-આઈ

સુખ કરાંચી અને ઇશ
આકીકાના બંદરો વચ્ચે
સુસારી કરે છે.

સ્ટીમર કરંબા ૩૦મી જુન ૧૯૫૮ના આવશે.
કરાંચી થકી સુખ કરંબા થકી જુલાઈ ૧૯૫૮ના ઉપરશે.

સુખ કરંબા કરાંચીનું બાકું.

ફર્સ્ટ ક્લાસ	એક	બે	ત્રણ	પા. ૬૫-૭૦
સેકન્ડ ક્લાસ	"	"	"	પા. ૬૦-૬૫
થર્ડ ક્લાસ	"	"	"	પા. ૫૫-૬૦

વધુ માહિતી માટે મળો આ લખો :

શે.ખ હિમેશ એન્ડ સન્સ

(પીટી લીમીટેડ.)

૩૮૦ પાઇન સ્ટ્રીટ, — કરંબા.

ટેલીફોન : ૨૦૪૩૨ — ટેલીગ્રાફિક એજન્સી "કરાંચા."

વી. કેવીન્સલેન્ડ ઇન્સ્યુરન્સ કંપની લીમીટેડ

૧૮૮૬માં ન્યુ સાઉથ વેલ્સમાં સ્થપાઈ છે

આજ અકસ્માત તથા દરીયાઈ માલનો

— વિમો —

તેમજ બધી જાતના વિમાન

કામ કરે છે.

ખાસ હિદી પ્રતીનીધી

શ્રીમતી તહેમી સોરાબજી ફ્રેસ્ટમજી

વધુ વિગત માટે મળો અથવા લખો

૧૦૬ મેન્સફીલ્ડ રોડ — બોક્સ નંબર ૪૭૬ — કરંબા.

ટેલીફોન નંબર ૪૭૪૫૩ અને ૪૭૮૮૮

Flattery sits in the parlour when plain dealing is kicked out of doors.

—Thomas Fuller.

OPINION

Founded by Mahatma Gandhi in 1903.

Former Editor: Manilal Gandhi—1918-1956.

No. 13—Vol. LVI.

Friday, 20th June, 1958

REGISTERED AT THE G.P.O. AS A NEWSPAPER.
Price: FOUR PENCE

CEYLON PREMIER ON PAN-TAMIL STATES FROM MALAYA TO AFRICA

COLOMBO, June 11.

THE Prime Minister of Ceylon, Mr. Solomon Bandaranaike, indicated yesterday that the aim of the extreme Tamil Federal Party, which he had banned, was to foster the establishment of a Pan-Tamil State, which would bring under one flag all Tamil-speaking peoples in areas such as Africa, Malaya and India.

This was revealed when texts were released of two speeches Mr. Bandaranaike made in a secret session of Ceylon's House of Representatives last week. He blamed the Federal Party for provoking race riots.

The Prime Minister, told Parliament in a speech published today that the country's language dispute could not be solved by either party getting "one hundred per cent of what it asked for."

He was speaking to a closed session of the House last week on measures to end "once and for all" the bloodshed and violence over language rights between the Sinhalese and Tamil communities.

Mr. Bandaranaike emphasised that the ideal of a united people was the only course of sanity and sense in Ceylon, whether it be for the Sinhalese or the Tamils.—Sapa-Assoc. Press.

Pistorius Has Doubts About Votes For 18-Year-Olds

BY what logic would a person incapable of managing himself be fit to manage the country?

Professor P. V. Pistorius, Professor of Greek at the Pretoria University, put that question when he gave the "Sunday Times" his views on voting rights for 18-year-olds in South Africa.

He says: "The primary qualification of a voter would seem to be an ability to think independently, to be capable of a critical analysis of the policies and slogans of the various parties and to be sufficiently balanced to distinguish between fact and emotion."

"Probably only a very small percentage of voters would qualify if these criteria were applied, and the truth is that there are few, if any, who know what, for instance, apartheid means or what the United Party would or could have done to guide the economic, political and social aspirations of the Bantu."

Weakens Aim

"Wisdom does not necessarily come with age but it is more seldom found in youth, and if the aim is—which it clearly is not—to strengthen logic at the expense of emotionalism in (Continued on page 234)

Zulu For Leningrad University

TEXTBOOKS on Zulu, Swahili and Amharic will be issued by Leningrad University towards the end of the year, when tuition in African languages will be introduced at the university, says a report in the official "Soviet News," published in London.

The bulletin reported that the Soviet Ministry of Higher Education had announced that the training of specialists in African languages would be extended in the Soviet Union. Students of the African Department of Leningrad University must learn to speak two allied African languages. To improve conversational speech, specialists from Africa will be invited to the University.

Later on, it was stated, the study of African languages would be introduced at Moscow University.

PROCLAMATIONS TO BE TESTED IN COURT

DR. G. M. NAICKER, President of the Natal Indian Congress, Mr. P. R. Pather, President of the Natal Indian Organisation and Dr. A. Baboolal, President of the Durban Indian Combined Ratepayers Association, have issued the following statement in relation to the Proclamation under the Group Areas Act made by the Minister of the Interior which appeared in the Government Gazette Extraordinary of the 6th June 1958.

We have made a close study of the far reaching effects of the Proclamation under which certain Group Areas in terms of Sections 20 and 21 of the Group Areas Act 77 of 1957 have been proclaimed in the City of Durban.

The Indian community are justifiably alarmed at the Proclamation which spell disaster to our people. Nevertheless we call upon our people to observe calm and not panic.

We have sought the opinion of Senior Counsel in the matter and we are advised that the Proclamations are bad in law. We have therefore decided to test the validity of the Proclamations in the Courts of Law.

Pending the decision of the Court we call upon our people who are affected by these Proclamations not to fill in the forms as required by the Group Areas Development Board.

O P I N I O N

FRIDAY, 20TH JUNE, 1958

Durban Group Areas

THE Group Areas proclamations for the city of Durban create one of the worst crises which the Indian community has faced in this country. Almost overnight, an entire people is faced with ruin.

The call has come forth from various leaders for calm. Calm the Indian has always exercised, even without being told to behave this way. Further, he has been told that the proclamations will be tested in court. At best this will only be a palliative. The courts might declare the proclamations invalid. That will not stop the ingenious Minister of the Interior going to Parliament to ensure that future proclamations were not challenged. The behaviour of this government in a series of instances should have long made people aware of this peculiarity in its conception of justice.

The Indian people are not facing just a piece of bureaucratic bungling on the part of the authorities. They are face to face with systematic attempts to ruin them financially and starve them in ways which will force them to choose to return to India. Here, the law is being used to attain ends which are distinctly immoral. And when a law loses moral content it works for the destruction of the citizen. The Group Areas Act does just that. We see before us a situation in which the Indian community will be impoverished in ways which endanger its survival.

The real issue raised by the proclamations, then, is not a legal one. It is basically moral. While fighting it in the courts might bring about a little relief here and there, real opposition, to be effective, will have to be waged on the plane where the utter corruption of apartheid will have to be exposed.

And there is only one way to do that. The Indian will need to realise now, more than at any other period in his history, that salvation for him lies in joining hands with the African in a determined bid to confront apartheid challenges it will be unable to face.

The Indian is to-day the plaything of the White politicians because he is weak. For a long time many Indians believed that if they concentrated on building up their economic power, that would place them in the position where the White man would treat them differently. That myth has now been exploded by events. The race oppressor does not want to see his victim strong—anywhere. He will hit the Indian, admittedly at different points, precisely in the way that he will hit the African. In the face of this, salvation for the Indian lies, ultimately, in making common cause with those who are most powerful numerically. It will necessitate a recasting of outlooks and a new willingness to bear greater sacrifices in the fight to uphold democracy and justice.

Comment On Men And Events

Tsele, Anti-Whiteism And Sabra

By JORDAN K. NGUBANE

SITUATIONS could very well arise in which Sabra's decision to meet African leaders could eventually destroy the ANC and its ideal of a mixed nation built on race equality. Against this background the things Dr. Peter Tsele said at the Witwatersrand University the other week and what Dr. J. S. Moroka told Jan Burger, the feature columnist of the Johannesburg "Star" throw into sharper relief some of the practical difficulties the ANC will have to overcome to speak with authority when meeting the Sabra challenge.

Dr. Moroka said he would like to see South Africa partitioned into autonomous Black and White States.

Dr. Tsele, according to Press reports, accused the Congress leaders of being controlled by the Congress of Democrats. He made it quite clear that his opposition to the COD was ideological and had nothing to do with the skin colour of its members. He denied the charge that he is anti White and added that the Africanists are opposed to any form of fascism.

Coming from a man like him, who is one of the thinkers of Africanism, the statements about racism and fascism are to be welcomed, firmly, as shedding more light on the real orientation of Africanism and, secondly, as taking the bottom out of the charge that the Africanists are tribalists and racialists.

At the same time Dr. Tsele is not the only spokesman of Africanism. Some of his colleagues have gone on record as saying things which do not tally closely with what he told the Witwatersrand University students. It would help the country see Africanism in the correct perspective if the Africanists published a formal statement of their real attitude to the race question—among other things, if to debunk COD charges that they are totalitarian racials.

COD

Dr. Tsele's remarks on the COD on the other hand, are of the greatest importance. A strong section of Congress members has deep misgivings about the COD and the role it plays in the Congress Movement. These misgivings might produce attitudes which will hamper the ANC in its efforts to speak to Sabra on behalf of the African people. The Congress Movement is an exclusive club with political preferences which are not acceptable to the majority of the people of South Africa; in practice it functions to facilitate the domination of the ANC by the COD.

First, for the charge that it is

exclusive. In practice membership of the Congress Movement has been limited to those organisations which accept the Freedom Charter. At the moment there is even a movement to bound out of organisations like the ANC individual members who oppose the Freedom Charter; who prefer the Declaration of Human Rights of the United Nations, instead. Secondly, on the political plane race exclusiveness is practised inside the Congress Movement. Each racial group is herded to its own pondokian—thus the GATC; SACPO; the COD and the ANC, to facilitate the domination of the other organisations by the COD.

Second, for the charge that the Congress Movement is not accepted by the majority of the people of South Africa. In the Coloured elections SACPO and its allies in the Congress Movement received a major rebuff. Mr. Luthuli's dramatic intervention to back Piet Byleveld failed to persuade more than about four hundred Coloureds to vote for him. It does not matter much which way you see Byleveld's rejection. If it was the older generation, who voted, they made it plain that they want to have little to do with SACPO and the Congress Movement. The question that arises is that if the "workers" and the younger lot would have voted differently, why did they not rally to SACPO's call? If NEUM propaganda forced many to boycott the elections, then the NEUM is more acceptable to the Coloureds than SACPO and the Congress Movement. If the Coloureds were indifferent, it is quite plain that neither SACPO nor the Congress Movement spoke a language they were willing to understand.

Whites

The theory to justify race exclusiveness on the political plane in the Congress Movement is that organisations like COD can convert more Whites to the Congress viewpoint. I do not know the extent to which the COD has succeeded in this.

pect. But if the elections are any guide, they do not seem to be doing well at all. On the contrary, in about five years the Liberals can claim to have produced at least about 3,000 Whites who are prepared to vote for a common society immediately.

If GOD is ineffective in the White community, its contribution to the Congress Movement is also not clear. Some say that it provides the brains which keep the Congress Movement on the right track.

The Congress Movement manoeuvred the ANC into committing itself to the pre-election strike. The African community administered a major rebuff to the leaders of the ANC and the Congress Movement and showed in the clearest manner possible that the more the ANC uses the Congress Movement line, the more it becomes out of touch with African opinion.

The strike also brought to the light of day the very sharp ideological differences which have developed as a result of the basing of the ANC by the Congress Movement.

Finally, for the charge of domination by the COD. It is known that many top-level men in the ANC and, to a lesser extent, the NIC, had grave doubts about the wisdom of staging a pre-election strike. But the bosses of the COD were so determined on it that both Lutuli and Naicker had, in the end, to toe the line. One day the full story of this debacle will be told and the country will be shocked by what happened.

Dr. Moroka

Against this vast background men like Dr. Moroka see little hope for their people in the leadership of an ANC which has been reduced to the position of a stooge of the COD. I do not think Moroka is a racist. He would never have accepted the presidency-general of the ANC if he was. I do not think he is a tribalist either. There is no room for that sort of thing in the ANC. He has very deep misgivings about the direction the ANC is taking, with its doctrinaire adherence to things which divide the African people, like the Freedom Charter. And he is not alone in that. People like Dr. Xuma, Rev. Z. R. Mahabane and very many of the delegates who went to Bloemfontein two years ago, are profoundly disturbed to see that the ANC ignores the united voice of the African community—the Bloemfontein Declaration—in favour

of the Freedom Charter which was passed by a mob which was in no way representative of the African community.

Viewed in this light, Dr. Moroka's enthusiasm for the possibility of a sovereign African State, is an expression of diminishing faith in the direction taken by the ANC. I think Dr. Moroka is very wrong to be blinded by his hatred for apartheid into embracing partition and the possibility of splitting the entire African people. But, ultimately, the ANC cannot absolve itself from the guilt for the fact that African opinion has been confused by the things our leaders have done in our name. And Dr. Moroka basically was expressing this confusion.

Nothing will go their own way; so also the Xhosa, the Zulus, the Pondos, etc. The ideals for which the ANC has striven since 1912 will be destroyed and the ANC itself will go down history defeated and discredited. And let us not be in doubt about what will happen to us as a united people. Catastrophe will then descend on us. White domination will be entrenched forever thereafter. For, there is no situation whatsoever in which apartheid can be good for us as a united people.

Threat To ANC

The dangers posed by the Sabra decision could thus be a threat to the survival of the ANC as the chief exponent of the ideal

Arun Gandhi Married In India

ARUN GANDHI the only son of Mrs. and the late Mr. Manilal Gandhi, was married to Sunanda, daughter of Mr. and Mrs. Ambegao-ker of New Delhi, on Tuesday, June 10, in Bombay. A large gathering of friends and relatives, and Government Officials were present at the reception.

Mr. Arun Gandhi, went to India in 1955, taking the ashes of the late Mr. Manilal Gandhi, to be immersed in the sacred river Ganges. After performing this religious ceremony he remained in Bombay, where he was accepted on the staff of one of India's most widely read papers—"The Times of India." He is still with this paper obtaining more journalistic experience.

The Sabra challenge enters at this point. The Sabra-men are convinced agents of apartheid. They know that the greatest threat to their ideology is a united African people led by an African National Congress of one mind and purpose. They know also that the ANC has, over the last forty-five years, steadily built African unity. This mood to stand together is now so strong that it made the Alexandra boycott successful. They have decided to end the conference in order to sound African reactions to partition as a final solution to the race problem. If the Africans go to the conference divided, men like Dr. Moroka will have all the reason to accept partition rather than be made the fools of the Congress Movement and the COD.

Splits

The danger here will lie not in partition as such, but in the final splits it will produce among the African people. Then, the Ba-

thist leadership is going to have its stiffest test in the months which lie ahead. If he still clings to the Freedom Charter and the Congress Movement, he will surrender the initiative to the Sabra apartheidists. If he rises to the call of the moment, he will unite the African people and see them through one of the worst crises in their lives.

I think all democrats and friends of the African will wish him all possible success. He is a responsibility few would like to bear. And the least we can do at the moment is to express readiness to help wherever there is the opportunity to do this. There is need for constructive thinking of the highest order—for, if Lutuli fails, the African people will suffer.

For my part I should like to do all I can to make his task easier. With this in mind I conclude this discussion by making four proposals:—

i. In face of the dangers before us the national working committee of the ANC should call together a family-get-together and invite the various factions within it to see if internal differences cannot be ironed out.

ii. Every effort should be made to re-visit Congressmen on a principled basis, as against the patchwork resorted to in the Treason crisis.

iii. The Bloemfontein Declaration, to which the ANC is committed, should be the basis of the new unity.

iv. I have very strong dislike for the Congress Movement and I should be happy if it were scrapped and an altogether new alliance, which was not exclusive, formed. But then I am a realist. Where the freedom Charter was rejected, I would suggest a broadening of the membership of the Congress Movement to include the Churches, the Liberals, non-Charter trade unions and other organisations prepared to enter the alliance on the basis of the Bloemfontein Declaration.

After that we could look to the Sabra conference with brighter hopes of speaking with one mind.

Self-Government For Singapore

Singapore, Sunday.

Mr Lim Yew Hock, Chief Minister of Singapore, returned to a tumultuous welcome here today after leading an all party delegation to London which negotiated a home-Rule constitution for the Colony.

He said the new constitution, which gives Singapore internal self-government but leaves defence and foreign policy in the hands of Britain, would come up for review in four years.

Referring to a Clause banning "know subversives" from contesting the next general election, he said: "We have done what we feel is right for the country, and the security of the country is above party prestige."

Predikant Denies Compulsory Segregation In DRC

THE Dutch Reformed Church would never be able to reconcile with Christian ethics any racial segregation on the grounds of colour alone, a minister of that Church, the Rev. F. J. van der Westhuyzen, said.

Addressing a meeting at the University of Cape Town on the D.R.C. standpoint on racial segregation, Mr. van der Westhuyzen said: "It would be impossible to enforce segregation on people who are equal in all other respects, but differ in the colour of their skin."

"But," he added, "it may be that the Church would have to tolerate it as a politically desirable measure but always holding high the ideal that it has got to come to a stop."

Mr. Van der Westhuyzen said a distinction should be drawn between segregation by law and voluntary segregation—which was not apartheid—in the Dutch Reformed Church.

"We will not enforce segregation in the worship of God. I know there is a belief that our Church has enforced segregation. If this was the case, I would not serve in the Dutch Reformed Church."

"If a man came to worship God, he would never be turned

away from our Church, but if he comes with a camera and a reporter he will be."

The Dutch Reformed Church is trying its level best to put the ideal of Christian unity among all its people into practice as far as existing circumstances will allow. The Church is forging ahead to get this ideal realised, but it is a long and painful process to get it implemented.

Oppos

"Any legislation made with the object of getting rid of any people simply because we don't

like them will be categorically opposed by the Dutch Reformed Church," he said.

"Our Church sometimes gives the impression that it is answering quietly to everything the Government says and that we stand four square behind the Government. This is not so."

Asked if he did not think the D.R.C. was going too far in withdrawing from the proposed all-Church conference as a result of the Archbishop of Cape Town's remarks about the warped Oslerian ideas, Mr. Van der Westhuyzen said: "I am afraid the Archbishop occupies a very responsible position in that he is, in an essential sense, the head of his Church, and I assume that for practical purposes the Archbishop talks for the Church of the Province."—Sapa.

Predikant Says Whites Live In Fools' Paradise

PORT ELIZABETH, Saturday

A MORE direct attitude towards the non-Whites is called for by the Rev. H. F. Heyman, retiring chairman of the Port Elizabeth branch of the South African Bureau of Racial Affairs (Sabes) and a member of the national executive of the organisation.

Mr. Heyman expressed his opinions on current racial affairs in informal conversation after the annual meeting of the local branch of Sabes here today. He emphasised that the opinions were his own and did not necessarily reflect the official policies of Sabes.

He said that most people in South Africa did not realise how grave the racial problem really was. Many were living in a fool's paradise.

"We shall be forced to speak more directly to the non-Whites, including the African National Congress," he said. This was becoming more essential because of Communist propaganda among non-Whites.

The Whites should approach the non-Whites to explain their standpoint.

In Pretoria, reports a "Daily News" correspondent, Dr. P. J. Meyer, vice-chairman of the Transvaal Council of Sabes, told a joint meeting of Sabes and the Afrikaanse Studentebond last night that it was essential that Afrikaans and English speaking South Africans should have a common relationship and policy towards the Bantu community.

Because experience had shown

that integration between Whites and Bantu was not only undesirable but also could not succeed without domination or assimilation of the one by the other, all attempts at integration must be eternally opposed and countered.

Meanwhile, in Johannesburg Mrs. Eric Louw, Minister of External Affairs, said that clergy-men of the Anglican Church in Canada had started a campaign to fight apartheid legislation and, according to the Canadian Press, money was being collected for this purpose from members of the Anglican Church, reports Sapa.

Mr. Louw said that he had received information about this campaign from the Union High Commissioner in Ottawa.

He said that it was clear that the campaign in Canada was inspired from the Union by Bishops and clergymen of the Anglican Church.

Guilty Of Criminal Libel

Seven African elected members of the Kenya Legislative Council were found guilty in Nairobi of criminal libel and fined £75 each.

Pistorius Has Doubts About Votes For 18-Year-Olds

(Continued from front page)

the electorate, the granting of the vote to 18 years olds will definitely weaken that aim.

"If politicians in the past have found that emotionalism and an uncritical approach to reality have paid dividends in the form of votes, the measure will at least be politically expedient."

"A very sensible criterion would be to ask any parent whether he or she would be prepared to allow children of 18 to be free of parental control and to be arbiters of their own fate and actions. It has been said that parents who have done so are responsible for much of our juvenile crime. By what logic would a person who is incapable of managing himself, be fit to manage the country?"

Not Logical

"The argument that a man who must fight for his country should be allowed to vote, cannot endure logical analysis."

"In order to fight one must obey and act. In order to vote one must be chary of obedience. One must think and judge. Very different qualifications are needed for fighting and voting."

"In a normal society the measure would not have done much harm but in South Africa the issues depending on the calm judgment of voters involved the possibility of ruin and ideological clashes, where the price of failure is terror and possible bloodshed."

"Factionally it will not make any difference. The South African electorate of all shades of opinion is already so emotionally laden and so impatient to let calm thought have its way, that the addition of a number of teenagers will not make much difference. Facts determine events the road to ruin is an easy one."

American Captive For Military Court

THE Prime Minister of Indonesia Dr. Djarda, said that a captured United States airman, Lawrence Pope, would "positively" be brought to trial before a military tribunal for alleged participation in bombings in the East Indies on behalf of the Rebels.

Dr. Djarda said no date had been set for the court martial because preliminary investigations were still being conducted. He said he was not certain whether Pope would be allowed defence counsel from abroad when he was brought to trial.

FROM AMERICA...

THE FBI investigating the death of Negroes in Dawson, Georgia.

The Dawson police chief, Howard I. Lee, and County Sheriff Zeke Matthews contended that there was hatred among Negroes. They blame the unrest on "Communists," and TV news from New York about integration and civil rights.

"Good Nigger" The man who was shot in his backyard died from a stomach wound on the way to hospital.

"This boy cursed me," said Mr. Lee. "He had only been arrested twice before and seemed a good citizen. I remarked on the way to hospital how calm he died."

"I had to shoot one in the stomach a few years ago and he lived five or six days," he added.

The 'Kashmir Princess'

By
A. S. KARNIK

WHAT HAS GONE BEFORE :

THE A.I.F. Constellation airliner, the 'Kashmir Princess,' specially chartered to carry the Chinese delegation to the Bandung Conference, picks up the officials at Hong-kong. But Chou En-lai, the Chinese Prime Minister, is not among them. The weather is good, the aircraft in perfect working condition. But the air-hostess, Miss Gloria Barry, has a premonition. She senses danger.

Now Read on:—

MEANWHILE, the 'Kashmir Princess' was faithfully following the route every minute getting nearer to Jakarta. It was nearly five hours since we had left Hongkong.

I became now aware of the need for food. I went to the galley and picked up two sandwiches, one cake, one planetain and poured myself a cup of coffee. This modest meal I took to the cockpit and settled myself at the radio officer's vacant table.

After the meal was over and the stomach quietened somewhat, drowsiness crept over me. I rose to return to the cabin to submit myself to sleep. I gave a final glance at all the instruments just to be sure that everything was in order.

As I stepped towards the cabin, Capt. Dikshit arrested my attention, "Karnik, see this altitude control knob (of the automatic pilot) has come off."

"Leave it with me, Captain. I will fix it in Jakarta," and with a smile I returned to the cabin, removed my shoes and was soon asleep.

Passengers

Having made the Life Jacket announcement, Gloria Barry took up the passenger list for a check-up and went into the rear cabin. The first on the list was Dr. Friedrich Jensen, an Austrian, the only other European being Mr. Sirocz Jeremi, a Pole.

Both of them must be journalists, she thought, for they carried portable typewriters and portfolios bulging with papers and books. Dr. Jensen at least understood and, possibly, spoke English because when she said "May I see your ticket, please?" he closed the book he was reading and, producing the ticket from his pocket, looked up at her through thick glasses.

In a conversational accent he said "Thank you" and smiled when she returned his ticket. Then he went back to his book. Mr. Jeremi was the next, and he also gave a pleasant smile to the pretty little hostess, but he thanked her in Polish.

There was one other nationality listed, and while checking the ticket of Mr. Vuong Miob Phuong she thought "This is the first passenger from Viet Minh I have ever seen in the plane."

The rest were all Chinese—and Gloria encountered some difficulty in pronouncing their names. They were all very polite to her, and they even bowed to thank her when she returned their tickets. It was difficult to make out their ages, actually they all looked so young.

It's a pity thought Gloria, their Prime Minister Chou En-lai is not among them. It would have been some thrill to check his ticket. She could even take his autograph in the little book she always carried.

And so she went up the aisle and down the passenger-list, Li Ping, Hsu Feng Ke, Chung Pu Yuo, Hsueh Tso Mei, Tu Kung, Li Chao Pchi, Shen Chien Tu, and Shih Chio Ang. Gloria had somehow expected their high officials of the Communist Government of China to be grim-looking and rough-mannered. But they were all so pleasant and polite.

She wished she could speak Chinese—she would have liked to discuss with them so many things that she had heard and read about New China. But, meanwhile there was work to be done and so Air Hostess must learn to curb, even subliminate, her curiosity.

"I must ask the Purser to serve them drinks," she thought, "I don't suppose they have prohibitions in China."

Flight Purser D'Souza and Pimenia went round to all the passengers with trays of drinks but, to their surprise, none of them asked for whisky or gin or even beer. A few of them had lemon squibb, the rest just politely shook their heads, and continued to go through the bulky files they carried, making margin-

When Captain Jatar Was Restless . . .

CAPTAIN JATAR

al notes in their strange Chinese hieroglyphs.

Returning to the galley, the two Purser and the Air Hostess, as usual, exchanged notes and agreed that in all their flying careers they had never come across such a well-mannered bunch of passengers.

Co-pilot Dikshit came into the galley to get some cigarettes. He asked the Purser, "Have you served liquor to the passengers?" and D'Souza replied that they were not the drinking type and all had declined alcoholic drinks.

This aroused Dikshit's curiosity, and he peeped into the passenger cabin. They were all busy reading or writing. "They look very young to be seasoned revolutionaries," he thought. "They must be busy with preparatory work for the Bandung Conference. Let me not disturb them."

So he went back to the galley and had some tea, and asked the Purser if they knew that the aircraft had just flown over "Bombay." They thought he must be joking, so he told them out of the beautiful coral islands they had overflown some minutes earlier was named "Bombay island" on the map.

To which the newly-married D'Souza remarked with a far-away look in his eyes, "I wish it was our Bombay!"

When Dikshit came back to his co-pilot's seat in the cockpit, Jatar was at the controls.

"Well, Dickie, did you have some rest?"

"Yes I slept a little—and got up just in time to look at that beautiful coral island which they call Bombay—I wonder why." Then he added, "Now would you like to go back and rest? I will take over in that case."

"No, thanks, I feel fine. Let's sit here and talk."

And yet, for some minutes, there was silence between them as the 'Kashmir Princess' soared through the skies. The steady hum and throbbing of the engines was reassuring, all the meters registered normal flying conditions, the altitude needle was fixed at 18,000 feet, and the flying speed at 300 miles per hour. Five miles per minute—and yet the giant airliner was steady like a rock without the slightest tremor, in fact there was no sensation of speed at all.

The automatic pilot had been engaged, so that the plane flew on its own, following the course which had been charted and set on the compass. The pilots could sit back and relax, rest or eat, or drink or just talk. And yet the two of them sat there, looking out through the glass-panels of the blue sky above and ahead, the blue sea far below, and in between wisps of white fleecy clouds floating about.

Between the pilot and co-pilot of an airliner a very special feeling of comradeship develops. It is perhaps the realisation of the tremendous responsibility for the safety of the aircraft and the passengers in their charge which brings them so close to each other.

This relationship hardly needs any expression in words, and for hours Jatar and Dikshit could sometimes sit side by side, without speaking, just sharing that peculiar sense of comradeship flowing between them. But today Dikshit felt there was something on Jatar's mind, something he wanted to say to his friend and yet was hesitating to utter it. At last it came out.

"Well, Dickie, I am soon to be posted to Bangkok."

"Yes, I know. When do you go there?"

"They say it's up to me—now or, may be, in winter."

"But I have already been in Bangkok in summer—it can be hotter there than even in Bombay—so I think winter will be better."

Again there was silence in which the vibration of the engines sounded like the steady beats of a healthy heart. Still looking ahead at the horizon, Jatar said, "I wish you also came with me and get transferred to Bangkok."

"I would love to go with you, Jatar, but don't drag me into this pouring. I don't want to leave Bombay."

"But why not?"

"I have my family responsibilities," said Dikshit, feeling bad at having to refuse his friend's suggestion.

"No, no," Jatar was repeating, "If I go, you too must come."

Dikshit knew that Jatar liked to work with him, and indeed the feeling was mutual, for they had been on hundreds of flights together, and Dikshit had learnt much from the veteran Commander. But today he sensed a particular note of affectionate insistence in Jatar's plea that he should join him in Bangkok, and he felt both happy and sad about it. So he said, "O.K., there is plenty of time—we will talk about it again some other time."

"I guess I will go back and rest a while," said Jatar, getting up from his seat. "Call me if there is anything amiss."

"Don't you worry—everything look perfect to me," said Dikshit taking over the controls.

The Pilot

Captain Damodar Kashinath Jatar was a man of iron nerve. His flying experience of 12,300

hours over a period of twenty years, in all sorts of 'planes, in all kinds of weather, had given him an uncanny capacity to relax and take a nap at any time in any place in any circumstances and then to get up refreshed and ready for duty even after a few minutes of rest.

It was almost a matter of switching off and switching on, as and when necessary.

When he left Dikshit at the controls he had planned to go to the front cabin and sleep for a quarter of an hour. But before lying down, as was his habit, he walked down the full length of the 'plane just to check up if everything was in order.

He was one of those Captains who did not believe that their duties were confined to the cockpit alone. He took a personal almost paternal interest in the safety and comfort of the passengers entrusted to his care on any flight.

Today he was particularly concerned because he knew that few of the passengers on the charter flight spoke English, and it was possible that they needed something but were unable to communicate their wishes to the Air Hostess and the Purser. So he asked Gloria, D'Souza and Pimenta if the passengers were

being properly looked after.

On being assured that everything was in order, he walked down the aisle through the passenger compartment and was greeted with nods and smiles by several of the Chinese delegates. They seemed to communicate such goodwill and trust in his command that he suddenly felt a great load of responsibility on his shoulders.

In his flying career he had flown many Very Important Persons, including Prime Minister Jawaharlal Nehru. He still remembered how nervous he had felt on that occasion, being conscious of the precious life that he carried in his 'plane and for whose safety he was responsible.

The Prime Minister was so pleased with the smooth take-off and landings that he had given the Commander a special pat on the back at the end of the trip. But this was a more onerous occasion, for these delegates were foreigners and by chartering an Indira plane they had demonstrated a complete trust in an Indian pilot.

He also knew the historic character of the conference for which they were proceeding to Indonesia and he felt as if by carrying them he himself was

participating in the shaping of contemporary history. I and the A.I.I., he thought, should never let them down!

Next Week

WARNING

"Kashmir Princess" (Copyright 1958) Jakes Publishing House.

No Yes-men For Sabra Conference

TALKS with African leaders to be arranged by the South African Bureau of Racial Affairs on the Rand or at Bloemfontein towards the end of the year will not be confined to those who are in sympathy with Sabra's views.

This has been stated by executive members of Sabra. Expanding on this, Prof. N. J. Olivier (vice-chairman) said: "The organizing committee appointed by Sabra has not yet decided in detail who will be invited and how the invitations will be directed."

"But the general approach is that we welcome an exchange of ideas with any thinking African who is prepared to enter into a reasonable discussion whether he supports the Sabra ideal or not."

"The intention is most certainly not to invite only African chiefs and headmen."

India's Largest Insurance Company At Your Service

The New India Assurance Company Limited

SOLE REPRESENTATIVE IN THE UNION OF SOUTH AFRICA

RUSTOMJEE JALBHAY RUSTOMJEE

140, Queen Street, DURBAN.

FOR SERVICE AND SECURITY
CONSULT US FOR
EVERY TYPE OF INSURANCE

P.O. Box 1610,
Residence: 111 Eleventh Avenue,
DURBAN.

Phones:
Office: 25845
Residence: 36413.

Naicker Calls For Calm And Resolve

IN a statement to the Press on Durban's recent Group Areas proclamations, the Natal Indian Congress says:—

"The proclamations issued under the Group Areas Act covering Durban and Pretoria clearly bear out the truth of our contention that no justice can flow out of a law which is manifestly unjust and whose avowed aim it is to ruin the Indian people economically."

The full executive meeting of the Natal Indian Congress has been summoned to meet to give urgent consideration to the proclamations and to rally the entire Indian people in order to meet the grave crisis facing them.

In its statement, the Secretariat says: "The Durban proclamations affect almost 50,000 of our people whose homes and businesses are to be sacrificed at the altar of apartheid. The community cannot and must not allow this to happen."

Message

In a message addressed to the Indian people, Dr. G. M. Naicker, President of the South African Indian Congress, calls for "calmness and a firm resolve to defend their homes".

He adds: "The mass uprooting of our people from their homes, as envisaged in these proclamations, constitutes a gross violation of human freedom. It is a heartless attack in the name of racialism, on a voiceless people. Its aim is to render the Indian people economically impotent."

"In the face of the grave dangers which face our people, I call upon all Indians, in all walks of life, to come together as never before in the history of our people, to meet the challenge unitedly and with one voice. Now is the time for the Indian people to declare to the authorities and to the world, in the clearest possible language that they are totally opposed to the Group Areas Act."

Hill Calls For Upsurge Of Decent Feeling

THE Chairman of the Natal Coastal Region of the Liberal Party, Mr. G. K. Hill, has issued a statement on the proclamations in which he says:—

The recent Group Areas proclamations for Durban involve uprooting a far greater proportion of non-European families than of Europeans. The zoning of Cato Manor for ownership and future occupation by Whites is a glaring example. The Natal Coastal Region of the Liberal Party protests at the injustice involved in this misuse of their political powers by Europeans, injustice even in the limited sense of apartheid morality.

We call further for an upsurge of decent feeling to bring

about the repeal of the Group Areas Act which encourages social selfishness—note the attitude of white ratepayers' associations towards the Indians... causes great financial losses to Indians particularly, who must make forced property sale and buy in conditions of scarcity, overrides individual rights as no law should do, and aims at a society in which co-operation and right living will become more difficult, because prejudice grows upon ignorance of those against whom it is directed.

Phone 34-1348

P. O. Box 2849

MASTER BROS.

(PTY) LTD.

WHOLESALE MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS

HOUSE FOR KEEN CASH PRICES

33 West Street, JOHANNESBURG.

Superb Performance By Moira Lister

THE non Europeans of Durban, were very fortunate in having one of the very rare opportunities, that come now and then, of witnessing an artist on the stage. Moira Lister, the South African born famous stage, screen and television star, presented "People in Love," for a non-European audience, on Monday night at the Shah Jehan theatre.

Explaining her choice of programme, Moira Lister, said, that in this atomic age, the yending of Classics had disintegrated into plagiarised Hollywood versions. That is why, wanting to give the youth of today, the pure and original form of Classic stories, exactly as they were created by the authors but through the medium of the theatre, she decided to adopt some of the Classics. She made a series of thirteen stories in Majors, while awaiting the birth of her baby daughter. She set to work to edit and adapt these stories for millions of TV viewers. Since then, she has chosen the best of these for her stage presentation.

The basic theme of these stories taken from well-known

authors, like Dorothy Parker, Edgar Allan Poe, Thomas Grotter, Jose d'Almeida and Guy de Maupassant, was love, in its different forms. Moira Lister, presented, the love of a human heart, the love of the bottle, the love of a woman who loves in vain, the love of a mother for her only son and the love of a Siberian for mermaid, who portrayed a gruesome scene of a murder, and a light portrayal of a city lady who dances with a country gentleman, and scarcely regrets every moment of it.

For two hours Moira Lister held the rapt attention of the audience, as she told the seven stories, with the versatility that only a great star can possess. Without the aid of scenery, or supporting players, she brought to life, the scenes in the stories, and she held her audience spellbound. We hope that we may have many more such opportunities, in the near future. Moira Lister has indeed added another laurel to her many conquests in the world of art.

Latest Records For Your Selections

Samundar	5 Records	Rok N roll	41/3
Barish	5 "	"	41/3
Mr X	4 "	"	33/-
Ansha	4 "	"	33/-
Paying Guest	4 "	"	33/-
Chori Chori	5 "	Best Music 1956	41/3
Naya Andaz	6 "	" " 1958	49/6

Best Instrumental No.

Fantush New Delhi	"	"	8/3
C.I.D. Both Sides	"	"	8/3
Devta	"	"	8/3
Mem Sahib C.I.D.	"	"	8/3
Chori Chori Both Sides	"	"	8/3
Saariha and Barant Bahar	"	"	8/3
Band Re Band. Naya Andaz & Shreemati 420	"	"	8/3

Packing & postage
7/6 extra.

BHARAT MUSIC SALOON

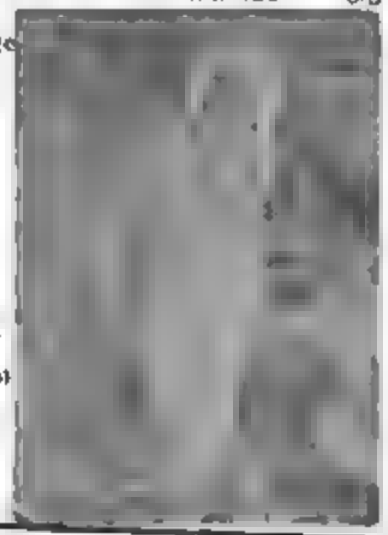
AND BOOKSELLERS

(Corner Grey & Lorne Streets)

286 Grey Street,

Phone 29488.

DURBAN.

Why Protest Strike Failed

(Continued from last week)

REGARDING the criticism that the decision interfered with areas that had successfully stayed at home, this must have been made without proper thought. The welfare of the people of these areas was paramount in the minds of the members of the Committee when they took the decision. The decision was also intended to safeguard the interests of the people of Sophiatown, New Clare and other areas which responded to the call. It would have been politically wrong and irresponsible on the part of the Committee to have interfered with the best Congress soldiers merely in order to save face. To have done that, to have allowed matters to drift, would have been a very serious blunder which would have resulted in an unfortunate and unforgivable organisational and political disaster.

Other criticisms of a different nature are also made. These are:

(a) That branches were not consulted before the decision was taken. Perhaps this should have been done. But was it physically possible? However, the Committee was empowered to deal with all cases of emergency. And, another thing, this committee of right demand that they should be consulted before decisions are taken by superior organs.

(b) That branches should have been notified before the decision was published in the press. Agreed. This is their inalienable right. But considering the time at its disposal and the circumstances in which the Committee operated, this was simply not feasible. Nevertheless, the Committee sincerely apologises to all concerned.

The criticisms against the decision nullifying all the protest have not detracted and glossed over the most important political questions which require immediate attention. These are the life and death hour which the African National Congress must attend to at once if it is to survive the impending vicious Nationalist onslaught. It is therefore absolutely imperative that all loyal Congressmen and women should avoid opinions, questions and statements that spread in the social problems facing the liberation movement in South Africa.

We have been repeatedly told that people were ready and clamouring for action against injustices. If this is correct why did they not respond to the call to stay-at-home on April 24th? Was it because they did not support demands for general increases in wages, and a national minimum wage of £1 a day, the repeal of pass laws and permit regulations; and the ending of apartheid and discriminatory laws? Or, was it because they were afraid of the threats and intimidation of the Government and the police, or afraid of losing their jobs? Or was it because of the World's, Post and Mercat, Madzwaya and Labalabe? Or was it the combination of all these?

We are satisfied that the people fully support all the demands put forward in the campaign for the stay-at-home protest. We are also satisfied that it was nothing that the Government and the police said or did, or the threat of losing their jobs, which frightened the people and caused them not to respond to the call. How much damage was done by World's, Post and Mercat, Madzwaya, Labalabe and Nkomo is difficult to estimate. Normally they would do very little. But their united front with the daily press dramatising and exaggerating "the split and disagreement" in Congress might have made some impression.

The most likely causes of the defection were—

(a) the propaganda put forward by the "Star" and "Daily Mail" that action during the election week would ruin the chances of the U.P.

(b) the duration of the action, perhaps three days—after the Easter holiday—was too long a period to expect the worker to undertake

(c) doubts caused by the triumph in the Transvaal African National Congress branch.

(d) insufficient work and the failure to counteract the barrage of hostile propaganda; and

(e) the confusion which existed in the last stages of the campaign regarding the parties to the campaign.

We may be wrong about some of the things we said above or about all of them. If

we are, let the branches state what they know. However, the branches are not likely to know either. After all they did not know what the people were thinking all the time until the morning of April 24th. This is indeed a very serious reflection against our branches.

Our branches local leaders and members must at all times know and voice the grievances, demands and aspirations of the people among whom they live and work. For a good and intelligent leadership however, this is not enough. They must in addition, act as barometers registering and indicating the people's fears, doubts, hesitations and idiosyncrasies. If we accept this statement as correct, then we must admit that in the recent campaign most of our local leadership and organs were badly ill-informed. They failed lamentably in their duty.

We have failed this time. Why did we fail? We failed because we were slaves of tradition and custom. Though we have in principle accepted the U.P. Plan in actual practice we are still resisting it. It is only in few areas and few instances where the latter and spirit of the plan are carried out. The U.P. Plan entails slow and tedious house-to-house work and the formation of small, active and flexible units. But in this we prefer the easy way, the way of street corner meetings, mass meetings and mass conferences, and large cumbersome units consisting of persons from wide areas.

The U.P. Plan was conceived in 1935 to meet the situation created by the anti-defiance campaign Acts, the Public Safety Act and the Criminal Law Amendment Act. The aim and purpose of the plan were—

(a) to reorganise the Congress into small and easily manageable units,

(b) to enable the Congress to carry on its activities under conditions of martial law; and

(c) to dispense with the printed word, if need be, and to employ word of mouth.

It is quite obvious that sooner or later we shall be forced to work under conditions envisaged at the time when the U.P. Plan was conceived and formulated. The present general ban on all meetings of more than 50 Africans may be a prelude to the state of things to come. It may be a permanent institution. Let us not forget that to us the recent victory of the Nationalist Party means another sentence of five years' hard labour and spare diet.

If our perspective and characterisation of the future political situation in this country are correct then there is no more time for us to waste but to get on with the great and urgent task before us. We are confident that in our work we shall benefit from the experience of April 24th. Temporary setbacks and difficulties will never deter us. No obstacles, no difficulties, no matter how formidable can hold back a people bent on attaining freedom and justice for themselves and their children. Let us therefore go forward with confidence, courage and determination in the knowledge that ours is a just cause and that the future is with us.

D. NOKWE,

Asst. Gen. Secretary,
A. N. Congress.

Cable & Tel. Add. HARGOVAN.

Phone 29368

P. Hargovan & Co.
(Pty.) Ltd.

Eastonware Pickle Jars 3 Gallons 12 6 each F.O.B. Durban
Fresh First Grade Green Ginger 1/2 per lb. " " "
Fresh First Grade Garlic 2/6 " " " "

Cash with order only.

P. O. BOX 1250.

155/7 Warwick Avenue
DURBAN.

India Letter

(From Our Own Correspondent)

Indo-Pak Talks On Firing Incidents

THE final meeting in the Indo-Pakistan inquiry into the firing incidents in which seven Indian policemen were shot dead was held on June 11th at Sulemanhi.

Hardev Gian Singh Kahlon, Financial Commissioner of Punjab, and Mr. Alta Mohammed Laghari, Commissioner of the Multan Division West Pakistan, are conducting the inquiry which opened on June 9.

At today's session, Dr. Kul-dip Sohi, Assistant Surgeon of Faisalabad who performed the post mortem on victims and whose statement was recorded was cross-examined by the Multan Commissioner.

During the inquiry the two Commissioners inspected the scenes of the incident, heard the case of both sides and examined some of the evidence available.

The Indian party included Mr. P. F. Caprihan, Deputy Commissioner of Ferozpur, Mr. Bhagwan Singh Rohta, Deputy Inspector-General of Police, Mr. J. C. Vachher, Commandant of Punjab armed police.

Lucknow Postmen On "Sickness Strike"

The postal services in Lucknow were dislocated on June 19 as seven hundred postal employees abstained from work for the second day by submitting sick leave applications.

The novel method of strike was stated to have been adopted by the employees to protest against the shifting of the dead letter office and the wireless section to a new building, which according to the employees was "unhygienic".

The Postmaster General of Uttar Pradesh later said that individual notices had been served on the absentees asking them to report for work immediately or face disciplinary action.

The Postmaster General, Mr. Shanil Swarup, also forwarded all the medical certificates submitted by the absentees postal employees to the civil Surgeon and directed them to appear before the Civil Surgeon but according to the Postmaster General no employee has so far appeared before the Civil Surgeon.

The postal employees resorted to the "sickness strike" for the first time a week ago when about twenty employees of the wireless section abstained from work on casual or sick leave.

Mouse Cause A Fire

A mouse caused a fire in the house of an official of a village in Rajkot.

The fire, which broke out at night, destroyed currency notes to the value of Rs. 3,000 and important documents and other articles.

The mouse is believed to have carried the wick of a burning kerosene lamp, set it on the cotton which was stacked in large quantity in the house. No casualty was reported.

Woman Outwits Thieves

A woman who lost her purse while waiting in a bus queue in Bombay, proved more than a match for the three men who were believed to have picked her hand bag.

She discovered her loss on boarding a bus but did not discontinue her journey to a theatre. The purse contained six cinema tickets besides Rs. 10 and a bunch of keys.

She told the theatre manager to be on the look out for anyone who tried to make use of her tickets.

As she had expected the three men called at the theatre produced the tickets and asked them to be exchanged for a subsequent show. The manager engaged the men in conversation while the woman communicated to the police.

The police, acting promptly, arrested the three men and recovered the missing keys and the money.

Premier On Second Lap Of Holiday

The Prime Minister, Mr. Nehru, left Delhi for Masuli on June 17 on the second lap of his holiday.

He was accompanied by Mrs. Indira Gandhi, her two sons, Rajiv and Sanjay, his trusted servant, Hari and an assistant.

The second part of his holiday will last 10 days.

Mr. Nehru was seen off at the Palam Airport by a large number of Congress workers, Cabinet Ministers and officials of the External Affairs Ministry.

India Govt. Call Against Striked

A GOVERNMENT statement tonight called on all port workers not to support the strike in India's six major ports which is due to start at midnight tonight. About 150 ships will be affected.

The Government said that if the strike took place steps would be taken to "maintain the flow of goods essential to the life of the community."

Armed police moved into Bombay docks tonight to keep order and prevent sabotage, though strikers leaders and workers had been told to "maintain complete peace".

The Port Trust said arrangements had been made to run all services such as piloting and berthing.

Garbage piled up in the streets of Bombay today and only emergency cases were admitted to hospitals as the strike of most of the municipal corporation's 30,000 workers ran into its second day.

The strikers want increased allowances.

In Calcutta

Work came virtually to a standstill in Calcutta's docks and 90 minutes before mid-

nicht on Sunday as 12,000 dockers struck in response to a call by the All-India Port and Dock Workers Federation.

The Federation called for a strike in India's major ports for an indefinite period, demanding implementation of the report by an official commission which recommended higher wages.

Port authorities sought the help of Indian Navy personnel to maintain vital dock operations.

Thirty-seven ships were tied up by the strike. There was no movement of ships yesterday either out of or into the port.

Calcutta Port, which handles 50 per cent of India's imports and exports, was the worst affected by the strike.—Sapa

R. VITHAL

Bookkeeping, Writing up Sets of Books, Balance Sheets, Income Tax Returns.

Contact No. 12 Barkly Arcade, 38 Market Street, Cor. Diagonal & Market Sts. Joh. Baumburg. Phone 33-1684.

Mahatma Gandhi?

Was there a Man such as Mahatma Gandhi who lived on this Earth?
Then what did he do?

See for yourself this mighty Man who moved on this Earth and gave the world a new vision of thought.

This publication is fully illustrated.
Over 300 pages and over 500 photographs of art paper.

12 x 15 STRONGLY BOUND BOOK
Released by the Government of India
Priced £5-5-0.

NOW FOR SALE AT

D. ROOPANAND BROS.

PUBLISHERS AND BOOKSELLERS

Phone 26707, — P.O. Box 2524.
85 VICTORIA STREET, DURBAN.

THE QUEENSLAND INSURANCE COMPANY LIMITED.

(INCORPORATED IN 1888 IN NEW SOUTH WALES)

TRANSACTS ALL CLASSES OF INSURANCE
Fire - Marine - Accident

Consult:

MISS TEHMI SORABJEE RUSTOMJEE
SPECIAL INDIAN REPRESENTATIVE

106 MANSFIELD ROAD, - - - DURBAN

P. O. Box 476. - - - TELEPHONES 47453 & 47888.

B-I

Sailings Between
East African Ports
Karachi And Bombay

S.S. Karanja due 30th June 1958.
Sails for Bombay via Karachi on 5th July 1958.

PASSAGE FARE TO KARACHI OR BOMBAY

First Class	single	without	food	£92-0-0
Second "	"	"	"	£60-15-0
Third "	"	"	"	£31-10-0

For further particulars apply to—

Shaik Hamed & Sons
(Pty.,) Ltd.

390 Pine Street, - Durban.
Telephone 20432, Tel. Add. "KARAMAT."

BOOKS FOR SALE

Ramdas—M. K. Gandhi	2	0
An Atheist With Gandhi—Gora G. Rao	2	0
A Gandhi Anthology (Book I)—V. G. Desai	1	8
Gandhian Ethics—Benoy Gopal Ray	2	6
Basic Education—M. K. Gandhi	2	0
Gandhi's Letters to Mira (1924-48)	7	6
For Pacifists—M. K. Gandhi	2	6
The Educational Philosophy of Mahatma Gandhi. —M. S. Patel	8	6
To Women—Amrit Kaur	1	0
Drink, Drugs and Gambling —M. K. Gandhi	5	8
To the Students—M. K. Gandhi	3	6
The Gospel of Selfless Action or The Gita According to Gandhiji (Translation of the Original in Gujarati with an additional introduction and commentary) —Mahadev Desai	8	8
What Is Wrong With Indian Economic Life —D. V. K. R. V. Rao	5	0
Christianity Its Economy And Way Of Life —J. C. Kumarappa	2	2

Obtainable From :

Indian Opinion,
P. Bag, Durban, Natal.

★
સત્યની શોધ અને અર્થસંપન્ન
પાસને જાણવું, અસત્ય, અપરિ
મલ, અજ્ઞાન, અસંપન્ન સમજાવ,
અસ્પૃશ્યતા નિવારણ ઉપદેશ
વગેરે યજ્ઞ ન થો
—મણિલાલ.
★

અઠાર વર્ષના મતાધિકારીઓ

પ્રી ટોરીયા યુનીવર્સિટીના પ્રોફેસર પી. વી. પીરોટરીયોએ “સન્ટે રાઈમ્સ”ને આપેલી સુલાકાતમાં જણાવ્યું છે કે, કશિજી આદિકામાં ૧૮ વરસની ઉંમરના છોકરા તમા છોકરી એ મત આપવાના હક ધારામાં મારે કહેવું એટલે કે જે છોકરા પોતાને જ સંભાળવા માટે કુશળ ન હોય તે છોકરા દેશને કેમ સંભાળી શકશે.

જે માણસ મત આપે તેને પહેલાં તો સ્વતંત્ર રીતે વિચાર કરતાં આવડે તે જોઈએ. ત્યાર પછી એને જુદા જુદા પક્ષોના વિચારોનું પૂર્ણ જ્ઞાન હોવું જોઈએ અને ત્યાર પછી એ જ્ઞાનને કંઈ રીતે વાપરવું તેની આવડત હોવી જોઈએ અને વાર્તાવિક રીતે એ આપણે આપા અધિકારીઓને શોધવા જઈએ તો આપણને ઘણાજ ચોક્કા મળે એમ છે. હું માનું છું કે આ દેશના બહુ જ ચોક્કા છોકરા ધણવદાપણોનો અર્થ સમજે છે અને તેઓ એ પણ નથી સમજતા કે એ સુનાઈટેક પાર્ટીના હાથમાં સરકાર આવી હોત તો તેઓ કંઈ રીતે આ દેશને આર્થિક, સામાજિક અને રાજકીય રીતે કેશને મદદ કરી શકતા. એવું નથી કે ઉંમર સાથે જ અકલ્પ વધે છે. પણ સુવાનોમાં અનુભવ હજી એટલો છે.યં છે અને એ આપણે આ દેશમાં એમ ઇચ્છતા હોઈએ કે આપણા મતાધિકારીઓ નિચાર પૂર્વક મત આપે, નહિ કે ભાવનાથી. તો એ વસ્તુ ૧૮ વર્ષની ઉંમરનાને હક આપવાથી નહિજ બની શકે. અગર આપણે આ બાંધેને એમ પુછીએ કે તેઓ પોતાના ૧૮ વરસના બાળકોને પૂર્ણ સ્વતંત્રતા આપવા તઈયાર છો? તો હું નથી માનતો કે ઘણા આ બાંધે એમ કરવાને તઈયાર હોય. આપણે એતા આખ્યા છે કે જે આ બાંધે ૧૮ વરસના બાળકોને પૂર્ણ રીતે સ્વતંત્ર કરી દીધા છે તેવા

ઓમાંથીજ આજે યુનિવર્સિટી સુવકો ઉપજે છે. ઘણા છોકરા કહે છે કે એ એક માણસ પોતાના દેશને માટે લડવાને લાયક હોય તો તે પોતાના દેશમાં મત આપવાને પણ લાયક થાય. એ જ્યાં વરાબર નથી લડવાને માટે તો માણસને હુકમો માનવા પડે પણ મત આપતી વખતે મનુષ્યને પોતાના જ વિચારો માટે સાવધ રહેવું પડે. આમાં મત આપવામાં માણસે વિચાર કયો પછી નિષ્કર્ષ

કરવો પડે એટલા માટે લડવા માટે અને મત આપવા માટે એ જુદી ભાવના ડેળવવી હોવી જોઈએ. એક સાધારણ સમાજ માં ૧૮ વરસના મત હોવાથી બહુ નુકસાન ન થાય પણ આજે કશિજી આદિકામાં જ્યારે મોટા મોટા પ્રશ્નો આપણી સામે ઉભા છે અને ખોટા મતથી હોદ્દા ની નદીઓ પણ વહેવાની ખીક છે ત્યારે આવા બાળકોના મત થી ઘણુંજ નુકસાન થવનો સંભવ છે.

ગૂપ્ત એરીયા સામે લીબરલોના વિરોધ

પ્રો ફેસર પી. કે. હીલ એઓ નાટાલ કોસ્ટલ વિભાગ ની લીબરલ પાર્ટીના પ્રમુખ છે તેમણે એક નિવેદનમાં જણાવ્યું છે કે, જે ગૂપ્ત એરીયાનું બંધર નાણું હવેન મારે બંધાર પડે છે તેમા ગે.રાઓ કરતાં બીન-ગે.રા ઓના પ્રદૂષને પોતાના રહેઠાણ માંથી વધુ પ્રમાણમાં ઉમેડી નાંખવામાં આવશે હાથલા તરીકે કેટેમેનરના ભત્તાને ગે.રાઓના ભત્તા તરીકે ગણવામાં આવશે છે હાલ કેટેમેનરનો ભત્તો ઇ.પૂર્ણ રીતે બીન-ગે.રાઓથી વસાવેલો છે. આવા અન્યાયની સામે લીબરલ પાર્ટી પોતાનો સખવ વિરોધ દર્શાવે છે. એ એટલે અત્યંત દુઃખ થાય છે કે ગે.રાઓ કે જેના હાથમાં પૂર્ણ

રીતે રાજનૈતિક શક્તિ રહેલી છે તે છોકરા આવા અન્યાય કરે છે. અમે બધા સુધરેલા છોકરા ને અજાણ કરીએ છીએ કે તેઓ ગૂપ્ત એરીયા એક્ટ કે જે સ્વ.યો પંથાથી રચાયેલો છે તેનો પુર્ણ રીતે વિરોધ કરે ખાસ કરીને આ કાયદાથી હીલોએને વધુમાં વધુ નુકસાન થવાનું છે કારણ કે તેઓએ પોતાની પ્રોપર્ટી વેચવી જ પડશે અને જે થોડી પ્રોપર્ટી તેમને ખરીદવી પડશે તે ગમે તે બાને ખરીદ કરવીજ પડશે. આવો કાયદો જે માનવી હકકો ઉપર હુમલો કરે તે કાયદો જ ન ગણાય. અને જે સમાજમાં એવો કાયદો આવશે તે સમાજમાં સુખ અને શાંતિ મળવાનો બહુજ એવો સંભવ છે,

લેનીનગ્રાડ યુની-વર્સિટીમાં સુલુ

લેનિનમાં છપાવું “લેનીનગ્રાડ યુનિવર્સિટી”ના આખામાં એમ જણાવવામાં આવ્યું છે કે આ વરસની આખરી સુધીમાં લેનીન ગ્રાડ યુનીવર્સિટીમાં સુલુ, સ્વાહીલી, અને અમહારીક ભાષામાં શિક્ષણ આપવામાં આવશે. વધુમાં સોવી-યેટ મીનીસ્ટ્રી એક કાયદા એજ્યુકેશને જણાવ્યું છે કે તેઓ આફ્રિકન ભાષાઓમાં વધુ શિક્ષણ સોવીયેટ યુનીયનમાં પ્રચારવા ઇચ્છે છે લેનીનગ્રાડ યુનીવર્સિટી ના આફ્રિકન કીપ, ટેમેન્ટના વિદ્યાર્થીઓએ એ છામાં એ.છી એ આફ્રિકન ભાષા ઉપર કાબુ મેળવેલો હોવો જોઈશે. આ ભાષાઓને સ્પષ્ટતાથી બોલવા માટે આફ્રિકાથી ખાસ ભાષા વિદેશને બોલાવવામાં આવશે. આ આફ્રિકન ભાષાઓનું શિક્ષણ પાછળથી મોરડોની યુનીવર્સિટી માં પણ આપવામાં આવશે.

ગૂપ્ત એરીયાની અસર

ઉરખનની સીટી કાઉન્સિલની પ્લેનિંગ અને ડેવલોપમેન્ટ કમિટી કમીટીએ ગૂપ્ત એરીયા એક્ટ (પ્રોટેક્ટરીયા)ને તથા શ્રદ્ધ મધાન ડા. રી. ઇ. ટેલેગ્રાને તા. ૧૧મી જુને અરજ કરી ગૂપ્ત એરીયાની સુદતમાં ૩૦ દિવસ નો વધારો કરવાની માગણી કરી હતી. જવાબમાં ૧૭મી જુને પ્રોટેક્ટરીયાથી ના પાડી છે. એમ મનાય છે કે આ પ્રોટેક્ટેશનની અસર આશરે ૫મીસ હબર પ્રોપર્ટીને તથા એક હાથ માણસ ન થશે જેમાં વાંચી લખી ન થકે એવા અનેક મધ્યમ વર્ગના હીલોએ છે.

"ઇન્ડિયન ઓપિનિયન"

શુક્રવાર તા. ૨૦ જુન, ૧૯૫૮.

હરખનમાં ગરૂપ એરીયા

હરખન માટેના ગરૂપ એરીયા વિશેષુ એ જાહેરનામું બહાર પડ્યું છે. એનાથી હરખનની હીંદી કોમને મદદ ન હકલ્લાન પહોંચવાનો સંભવ છે. એમ કહીએ કે, શતો શત એક સમય કે અને વિનાશ થવાનો છે તોયે 'ગોડ' ન ગણાય. ઘણા નેતાએ શાંતિ ભળવવા માટે હીંદીએને અરજ કરી છે. આવી અરજી એ વિના પશુ હીંદીએએ કૃષિમાં શાંતિ બળવી જ છે. હીંદીએને એમ કહેવામાં આવ્યું છે કે આ બહેર નામાને કોર્ટમાં ચલાવવા પડે હાથ જવામાં આવશે. અને કોર્ટ કદાચ આ જાહેરનામાને કદાચ ગેર કાયદેસર પશુ મળે તેમ છતાં આપણા મુદ્દા પ્રધાન પાલીચેન્દ્રમાં જઈને એટલું તો નક્કી કરશેજ કે, કવિધ્વના બહેર-નામાને કોર્ટ સુધી પહોંચવા દેવામાં જ ન આવે. સરકારની આવી વર્તણૂક તો કૃષિમાં આપણે ભેટા આવ્યા જ છીએ, એટલે એમના તરફથી ન્યાયની આજ્ઞા રાખવી નહીં છે.

આને હીંદી કોમ સાથે આવે પ્રમુખ જીલ્લા નથી ઉભો થયો. પણ આ તો એક રચનાત્મક કાયદો છે. જેનો ખાસ હેતુ હીંદીએને આર્થિક રીતે પાલનમાં કરી નાંખવાનો અને એમની ઉપર એટલી હદ સુધી સખતાઈ કરવામાં આવે કે અંતમાં તેઓ આ દેશ છોડી ને હીંદ જવા માટે પશુ ર.૯ યાવ. આ કાયદામાં આપણે એકાએક છીએ કે, સરકાર પોતાનાં અનીતિમન કાયોને પાર પાડવા માટે કાયદાની મદદ લે છે અને અમારે કાયદો નીતિ વગર રચાય છે ત્યારે એમાં આમ જનતાનો વિનાશ જ થાય છે. ગરૂપ એરીયાએ એટલા આપણે આ જ ભેટાએ છીએ. આપણે આને ભેટ રહ્યા છે કે હીંદી કોમ એટલી ગરીબમાં આવી જશે, કે તેઓને માટે ડ્રવડુ આપે થઈ પડશે.

આ બંને નામાથી એ સ્વાસ ઉભો થાય છે તે કાયદાનો નથી પણ નીતિક સ્વાસ છે અને એ આ પ્રશ્ને કોર્ટ સાથે હાથ આપવાથી યોગ્ય રાકેત પશુ કદાચ મળશે તો પશુ આનો ઉપયોગ તો નહીં જ છે અને તે એ કે આમજનતાએ એક જ થઈને એનો વિરોધ કરવો અને એપાર્ટમેન્ટ અનીતિપશુ બહેર કરવું અને આમ કરવાને માટે એક જ રસ્તો છે અને તે એ કે આને એવો, વખત આવ્યો છે કે હીંદીએએ આફ્રિકાની સાથે થઈને પ્રજાસત્તાપણનો આમનો કરવો. આને ગોણ રાજનૈતિકો હીંદીએની બીક એટલા માટે નથી રાખતા કારણ કે તેઓ અચકત છે. ઘણા વખતથી હીંદીએનું માનવું એવું છે કે જો તેઓ આ દેશમાં આર્થિક રીતે શક્તિપાન થાય તો ગોણાએ તેમના તરફ વર્તન બદલી નાંખશે પણ કાલના બનાવો ઉપરથી આપણે એકાએક છીએ કે આ વસ્તુ કેટલી જીલ્લા કદેલી છે સરકાર પોતાના શિકારને ભેરવે ગોણ નથી ધ્રુવવી અને તે હીંદીએની ઉપર તેમજ આફ્રિકાની ઉપર વધુને વધુ સખતાઈ કરવા જ કરશે અને આ પરિસ્થિતિમાં હીંદીએનું કિત એમાં જ છે કે, તેઓ આ દેશની બહુમતિ સાથે પોતાને એક કરે કે એથી તેઓને બચાવની આજ્ઞા રહે. અને આમ કરવા માટે ઘણા હીંદીએએ પોતાના વિચારો બદલવા ભેટાએ અને શોટા ભોગો આપવાની તકવારી રાખવી એટલે કે એથી તેઓ ભોક્ષાક અને ન્યાયને માટે જાડી થશે.

નોંધ અને સમાચાર

મી. કાછ્છીયાની અપીલ

મી. કુમર અક્ષય કાછ્છીયા ઉપર કમિશનરે જોઈ ગોપુત્રીકમ એટલી અને પાંચ વર્ષ માટે બહેર સખામાં બામ ન લેવાના મુદ્દાએ પ્રતિજ્ઞાના નોટબેટલ રેન્ડ સુનીવર્સીટીની વિષ કોન્ટ્રીસમાં બંધને બંધ કરવા માટે અમારે અપીલને 'ગોડ' અથવા અમાની એકની વિષ કરેલી તેની જાને કયેલી અપીલમાં ૧૩મી જુને ડીશીરવામાં મી. જર્જીસ કુપરે એ કાલરી નિર્ણય બહુમતીથી કયેલી હોવાનું સુધી પ્રતિજ્ઞાથી મુક્ત સુધી એ સખ સચેન્ડ કરવાનો મુદ્દો આપે છે.

પ્રધાનમી સુનીવર્સીટી

પ્રધાનમી સુનીવર્સીટીની કેમવળી અંતે નીમરોલાં કમીસને એક નવું બીક ફોર્મ છે એમાં અમામજ કરી છે કે હરખનની બીન-ગોરાની મેડીકલ રૂમને સરકાર હસ્તક નહિ ભેટા તેને નાટાલ સુનીવર્સીટી પાસેજ રહેવા દેવી એકાએક આ હીંદ બીક જાવતા અપીલે આ બનારી પાલીચેન્દ્રની બેઠક માં રજુ થશે. ગોપ પશુ અંતેમાં નોટબેટલ રેન્ડ અને રેપ્ટાબલ સુનીવર્સીટીએ તે બીન-ગોરા વિચારોએ માટે બંધ જ રહી જશે અને તેઓને માટે હરેકભતિયા ગરૂપ માટે રમપાનરી પ્રધાનમી સુનીવર્સીટી પ્રોજેક્ટમાં હાથક ૧૫૦ પાઈ કમીસનના મેકનાલીટ કમ્પો આ હીંદ બીક પર સહમત છે પશુ વિરોધ પછલા સખે સુધારે. સાવચ માટે જુદો દેવાલ રજુ કરશે.

સાવિથ વેરલ આફ્રિકા

પહેલી બાઈ પછી ૧૬૨૦થી આગલી બીલ એક વેરલ આફ્રિકા ના પ્રાંતને સુનીવન સરકારની રેખરેખ હોળ કુમેલો એ અંગે સુનાઈટે મેશન સાથે ૧૨ વર્ષથી ચાલતી ચર્ચાનો વિરોધ બાવળ સુનોની સહકાર સમીતી એ ક સખેનું એક કમીસન નીમેલું છે એના એક સખ એટલનાં સર ચાલ્ટે મોગલ આર્લન કમેક છે અને બીન સખ આઝીલના કીનેર વારડો ડી. મેડાઈ ડી કુન્કા છે એઓ શોટા વિષ પર સુનીવનમાં બની અવેલ છે અને બીન સખ મી. મેડાઈ મેચરથી સુનાઈટે મેટલથી ૧૨મી જુને 'મેનમ' માં મેચરથી આવી થયા છે. એઓ વિરોધ જાવતા પ્રધાન સાથે વાતાવાહ કરશે.

હરખનમાં ગરૂપ એરીયા

નાટાલ પ્રિન્સિપલ કેમિસ અને હરખ પ્રિન્સિપલ રેપ્ટા મેપલ એઓએકને હરખન માટે બહેર કયેલ ગરૂપ એરીયા વિચારની અવસ્થાવિષતા માટે સંકુલેત

રીતે મેમેન્ડ કરવાનો ૧૩મી જુને હરામ કરી એક સંકુલેત નિર્ણય બહાર પાડી બહુમતી છે કે આ પ્રોજેક્ટને હાથે હાથે હીંદી કોમ પોશર હોય છે કે બાલ્બની જ છે કેમકે એ આપણા ભોળાની ઉપર બાહત કાવનાઈ છે તે, પણ ગોમને શાંત રહેવાની અમે બહુમતી કરી બહાર ન બચાવી સુવના કરીએ છીએ અને આ બાબતમાં બહુમતી વગીતનો અભિપ્રાય મેળવ્યો છે એમાં અમને સલાહ મળી છે કે આ બહેરશત કાયદાની હિંદિએ અરામ છે એથી એની અવસ્થાવિષતા સિદ્ધ કરવા કાયદાની કોર્ટમાં અકાલથી કરાવવાનો નિર્ણય ઉપર અમે આવ્યા છે.

રેન્ડ. એ.એલ. રીટ

કંડનમાં ભોલાનીસખમાંના રેન્ડ-ક એ.એલ. રીટને ૧૬મી જુને કિમિશન એકસ કરવાની રેન્ડ-ક કેન કમી-સ ના પ્રમુખપદે મેલેલી મેડીકલમાં કહ્યું હતું કે કિશિય આફ્રિકામાં કમજા અમાવતી નીતિનો વિરોધ કમી વિના ચર્ચાનો છુટો નથી તેમનું અંતભ અને તે હોવ પશુ ચર્ચામાં સુધારાને અવનાવવાથી કાના બીન-ગોરા ભોળા ને અત્યા રાખવાનો જ એ નીતિથી પ્રખન થાય છે આમ તેઓ નવ વર્ષ ના કિશિય આફ્રિકામાં વસવાટ પછી કહી શકે છે.

એતિહાસિક ક્રિકેટ ટુર

શોટા વખત પર ફીનીયા એટલેવન ક્રિકેટ ટીમ આ દેશમાં રમી અમેલી તેના આમંત્રણથી કિશિય આફ્રિકાના બીન-ગોરાઓની બનેલી એક ક્રિકેટ ટીમ જેમાં હીંદી, કયા, ચલ્લ અને આફ્રિકાનો વજુ હતો તે ૧૦ દિવસની ટુર પર સુનીવનમાંથી ટુર આફ્રિકા જશે. આ એતિહાસિક ટીમમાં નાટાલ ના મી. એ. બાઈ, દીલત અને એ. ડ. બાઈ. છુટા સક્તિ વેરલન પ્રિન્સિપલના નવ ખેલાડીઓ અને એ ફાસપાલના તથા આ. આ. ક્રિકેટ મેડાઈ એક ક્રીકેટના પ્રમુખ મી. મો. પ્રવાડી મેનેજર મુંડાયા છે અને આ દેશમાં બીન-ગોરાઓ પેરી ઉરકટ એમ રાઉન્ડ મજાત વેરલન પ્રિન્સિપલ ના મી. મેડીક ડી. એ.બી.એ. રેપ્ટન મુંડાયા છે

નોંધ

કમમાં જ નવાં આવેલાં પ્રાંતોનું બીટ ૧૬ મહાવિદ્યે અત્યંતે અપરો. આ અંતમાં બીટ નં ૧ આપ્યું છે તે તરફ ધ્યાનમાં લેવાનું હોય.

લોભ અને કરણા

(અકુલભાઈ 'લોકલેખન'માંથી)

(તા. ૧-૬-૫૮ના અંકથી ચાલુ)

૨૨

અકુલભાઈ અંકરઆત

હવાના અવસાન પછી સેંટ કલેર વધારે ઉદાસીન બની ગયો. તેની તબિયત થજ થારી રહેવા ન શકી. એક દિવસ સવારે તે પથારીમાં પડ્યો. પડ્યો વિચારતો હતો, એવામાં ટોચ એને મરે અરમ પીછું લઇને આવ્યો.

સેંટ કલેર થોડી વાર પછી 'ટોચ'ને કહ્યું : "ટોચ, હું તને ગુલામનીરીમાં થી જેમ બને તેમ જાલવી છુટા કરી દઉં છું. તું તારી સુમાન તરવાર રાખજે. તારા કુટુંબને અજવાને હું ખુબ આભાર છે, ખર્ચે હવે ચોલા વખતમાં જ તારી એ વ્યાયા પરી થશે."

આ સાંભળીને ટોચના મોં પર આનંદ આનંદ છવાઈ ગયો. આ ભેટને સેંટ કલેર જરા કુચ્છ અપાને બેઠો. "ટોચ, તને મારે ત્યાં નથી અમરું, કેમ ખરે ને? તને આ મર માં જરાયે કુચ્છ નથી. તો પછી હું અહીંથી જાવું સાંભળીને કેમ રાજ થાય છે?"

ટોચ—“સારેબ, આપનું મર છેડવા હું થયો, એ મારે હું આનંદ પામતો નથી. પરંતુ ગુલામીના વખતમાંથી હું મુક્ત થઈશ, એ સાંભળીને અને આનંદ થાય છે.”

સેંટ કલેર—“હું સ્વતંત્ર થવા પછી હું જે રીતે રહેશે, એના કરતાં મારા મરમાં હું વધારે સુખી નથી કે?”

ટોચ—“ના, સારેબ!”

સેંટ કલેર—“કેમ? તને મારા મરમાં શ્વાસનાં અને ખાવાપીવાનું જે સુખ છે, તેમ વાતની તને ફિકર નથી; એવું તને સ્વતંત્ર થવા પછી મળશે કે? હમણાં જે રીતે હું રહે છે એ રીતે રહેવા સાથે હું એટલા પૈસા ક્યાંથી મેળવશે?”

ટોચે નમ્રતાથી કહ્યું : “સારેબ, આપ કહો એ જે બેરોજર છે. પરંતુ સ્વતંત્ર થવા પછી મારા નસીબમાં જે મળવું હતું એ મળશે. હું જાણે મર્યાદાના છત્ર અંતરમાં; એની મને જરવા નથી. સ્વતંત્રતા એટલે સ્વતંત્રતા. એના જેવું સુખ બીજું કોઈ નથી. ગુલામીમાં જાણે મને તેટલું સુખ હોય, પણ તેનાથી આજસને કદી સંતોષ મળતો નથી.”

સેંટ કલેર થોડી વાર થોભીને બેઠો. “ટોચ, તારી વાત સાંભળી છે. પણ હજી એકાદ મંડિતો તારે મારી પાસે રહેવું પડશે. હવાના અવસાન પછી મને જરાયે અમરું

નથી. હું જાણું, એટલે મને હવાની ખોટ વધારે સાંભળે.”

ટોચ—“સારેબ, હું પણ આપને મારી કુચ્છી દોહતમાં છોડીને જવા મામતો નથી. આપે મારે મારે પછું કહ્યું છે. આપને આભાર મારા માણ-ચોળાવર કરવા પછુ હું તરવાર છું.”

એક દિવસ આદેશીયા સેંટ કલેર પાસે આવીને બોલી : “જાણ, તને એક વાત પૂછું : ટોચની તારી કે મારી?”

સેંટ કલેર મોં પર રમત રમવાની બોલ્યો : “બહેન, એમાં પૂછવાનું શું છે? ટોચની તો મેં તને ક્યારની સોંપી દીધી છે.”

આદેશીયા—“એમ નહીં. હું તો એમ કહું છું કે, હું જ્યારે થોડું અમરું, ત્યારે ટોચની મારી સાથે જ લઈ જાઉં. એના વિના મને મરતો નહીં. મારે હું મને જાણું આપ કે, ટોચની પર મિત્ર આદેશીયાનો અધિકાર રહેશે.”

સેંટ કલેર નવાઈ પામી બોલ્યો : “તમારા અંદરમાં તો ગુલામીપ્રથા નથી અને હું ચોતે એમાં માનતો નથી; તો પછી હું જ કેમ ગુલામ છે? કરી પર તારો અધિકાર જામવામાં મેંડે છે?”

આદેશીયા—“ટોચની હવે ખુબ ઝાડી થઈ ગઈ છે. તેના પર અને અમરતા છે. એ હું ન કેમ તો જાણી ટોચની વગેરે કુલામોને સારી રીતે રાખશે નહીં. મારે હું ટોચની મારી સાથે લઈ જવા માગું છું. હું તેને જાણીશજાણીને કેકાણે પાડીશ.”

સેંટ કલેર—“બહેન, શું હું એમ માને છે કે, હું હવે વધારે જીવીશ નહીં?”

આદેશીયા—“ના બાઈ ના! હું ખુબ ખુબ જીવજો. પણ કામને કામ તો બેરોસો નથી. મારે મરમરો કામ માં હીમ ન કરવી જોઈએ. એટલે મેં તને આમ કહ્યું.”

સેંટ કલેર—“બહે, હું કાલે આપણા બાળક પાસે તને ભેળિત દેનારું લખી આપીશ.”

આજે દિવસે એ પ્રમાણે કરવામાં આવ્યું. મેરીને એ ‘અમરું’ નહીં. તે આદેશીયાને મહેલું મારતાં બોલી : “કેમ, તમે પરંતુ તો ગુલામો રાખના નહલ અમને કપડો આપતાં હતાં. હવે તમે જાણો કે, આપણને ગુલામો નમર માલદુ નથી. પણ બહેન, વાદ

રાખજો, તમારા બાપની જે કુલામો ને લાક લડાવશે. નહીં. સમજ્યાં કે?” આદેશીયાએ કહી જવાબ જ ન આપ્યો.

થોડા દિવસ બાદ એક દિવસ સાંજે સેંટ કલેર ટોચી દારૂસ બાણી કરવા નીકળ્યો. ત્યાં જો લાડીયા થોડા વચ્ચે અપાવ્યા થઈ. સેંટ કલેર તેમને ઓડાવવા વચ્ચે પડ્યો. ત્યાં તો એક જાણે બીજાને મારવા લાગ્યો, છતાં સેંટ કલેરની છાતીમાં બોલકા મર્યા? તે તરમર આપને જાણી પડે દસડાઈ પડ્યો.

થોડી વાર પછી બેરણ માણસો સેંટ કલેરને છપાડીને થોડું અમરતા, ટોચ મારવા પાસે જ બેઠો હતો

થોડી આવી દશા ભેટને તે રહી પડ્યો. મરનાં બધાં માણસો રડારોળ કરવા મંડી પડ્યા.

આખરે જાણુ છત્રલેણ નીવડ્યો. સેંટ કલેરની બેઠી થઈ અમરતા હતી, તેણે ધોરે અવાજે ટોચને કહ્યું : “ટોચ, હું મારે આભાર જણુંને પ્રાપ્તના કર.”

દારૂસ કહ્યું : “દેવતાના પાદોને ભેજાવી લઈ આવું?”

સેંટ કલેર—“ના, એમની જરૂર નથી. મને તો ટોચની પ્રાપ્તના જ તારશે.”

ટોચે રડતાં રડતાં કહ્યું રવરે મરણની પ્રાપ્તના કરી અને થોડા વખત પછી સેંટ કલેરનું અંત્યમંથે છેડી ગયું!

(આલુ)

ચોગી શ્રી. હુસીયન

અતુલ્ય અને ચોમના વધુ અભ્યાસ અર્થે ચોગી શ્રી હુસીયન બારન જના દોષાથી શ્રી ભીખાભાઈ જીકાવ ધ મારતરના પ્રમુખપરે દોરી વિદ્યાર્થીના આસરો દેશ બેદાનીસઅર્માં તા. ૩-૧-૧૯૫૮ના રોજ એક જાણ મળી હતી. અમુકે શ્રી હુસીયન હુંકે સમય બને ૨૦ વર્ષની ઉંમરમાં ચોમ જવાસ અને ગીતાગાનની કહેલી પ્રચલિત, ચિતાર આપી એમનો છેલ્લો બારન જઈ વિરોધ યાન પ્રાપ્ત કરી આ દેશ ની જનામની સેવા કરવાનો એ એમ જાણવું હતું.

અને બીમહ જગમહ ગીતા (પ્રકાશ બેદિની)નો મર બેઠો અભ્યાસ કરી માર પરીક્ષામાં દારૂ ગીતાનું યાન મેળવી ‘ગીતાજગર’ની પદની પ્રાપ્ત કરામ એ દેવુપી (બેદિન છત્રલ સંસ્કાર પ્રસ્તુતકાવ) મેગીજના રુજ દરેકે પ્રુદ્ધ મુકામું હતું. ચોગીજને ચોતના પ્રવચનમાં જાણવું હતું કે જગમહ ગીતા એ યાનને બંધાર છે. બીજા કાલ પછુ પ્રસ્તુત કરતાં ગીતાએ મારા અંતરમાં વિરોધ સંસ્કાર આપ્યો છે. હું રોજ એનું મનન કરું છું, અને જેમ જેમ વધુ મનન કરું છું તેમ તેમ મારા છત્રલને વધુ કલક મળે છે. એટલા મારે દરેક અમરિતએ ગીતાનું અપવન કરવું જોઈએ.

ચોગી શ્રી હુસીયનનાં પ્રવચનને કાલ મેળવવા તા. ૩-૧-૫૮ના દિને બેપાલ નવ મુલક મંડળના ઉપકમે બેપાલની ગુજરાતી સાળાયા એક મેળાવડો મેળવ્યો હતો જેમાં રથાનીક અને આજુ ગાજુની હોઈ હુસીયન જનાલ ઉપરિચિત થયેલી એ પ્રક્રમે તેમણે અંગ્રેજીમાં ચોમના પ્રકારો સરસ રીતે વર્ણવી ચોમનાં આસનો કરી બતાવ્યાં હતાં અને પ્રેક્ષકો તરફથી પુષાવેશ પ્રયોની કાઢી કાપામાં સમજાવી આપી હતી.

એમનો વિરોધ પરિચય ‘ઇન્ડિયન ઓપીનીયન’ના વર્તમાને આ પુરે તા ૨૭ સપ્ટેમ્બર ૧૯૫૭ના અંકમાં પૃષ્ઠ ૪૨૭ પર અંગ્રેજીમાં અને પૃષ્ઠ ૪૨૬ પર ગુજરાતીમાં જાણી સાથે આપવામાં આવેલો છે.

જીકાવપીઠ, ઇનકમ રેકસ રીટ-સ, લાઇસ-સોમ, રેવનુ કરીપર-સ અને ઇનકમ-સ મારે મળે.

આર. વીરુલ
૨૨ બાઈની આઈડ, ૩૬ માર્કેટ રીટ, ફેરવરે કામોનાન અને માર્કેટ રીટ, બેદાનીસઅર્માં, રોન ૩૩-૧૧૪

માસ્ટર બ્રધર્સ (મો.) લીમીટેડ

બદ બદનાં નામકન, રેકડી તેમજ છત્રલક કાપક, સોમો બાગડો અને પ્રાપ્તો મારે જીતના ભતના જલન જઈ, પ્રસાદ મારકીન-સ અને બેપાલના મારિ-સુડી, બીજ, બે-કેકસ, રેકડો મેવો-સ વિતે.

ફરેક જાતના માલ માટે તમારા કરવા બસામજી.
૩૬ લેરક રીટ, બેદાનીસઅર્માં
ફોન : ૩૬-૧૩૪૬ — બોક્સ ૧૫૪૬.

'કાશ્મીર પ્રિન્સેસ'

કાશ્મીરની રાજાચક્ર કથા

લેખક: શ્રી. અનંત શ્રીધર કર્ણીક

(ગાંધીવાદી માણ)

એથી જ મારો જીવ બચ્યો!

જાણ, એ જ વખતે મેં મારી માંથી મારું માથું પાણી બેચું. એ વખતે સૌથી નાનો વિમાની ડી'સોકા પરિચયરૂપ મજબૂતમાં પીણુ બાઈને નોકેટ આકાશમાંથી પરથી ઉતારી રહ્યો હતો. એ આવીદ મારે મારે હતું અને તેના સાક્ષીદાર પીમેન્ટાએ ઉતારા એ મારે તણવરી કરી. ડી'સોકા ને સિદ્ધિ આપી રહ્યો હતો, તે પ્રત્યે બરાબર પાન આપવાનું કમને પશુ મેં નકરેઈ હતું; કમને એટલા મારે કે આવા પાંડ મારી સમસ્યા આ પહેલાં પચાસેક વાર રણ મહ મવા હતા. આને જવાબે એ લાખોને. ખ્યાલ ફેરું ત્યારે હામે છે કે કમને મયેશ મ.શા એ નિષ્ક્રિયને મારું આજનું અસ્તિત્વ આભારી છે. કે આભારી છું ઝોરિયાને, ડી'સોકાને.

ઝોરિયા એ.હતી હતી હતી અને ડી'સોકા પેતાની પ્રિયભાવે એક પછી એક કહે જોતો હતો. અહા, બંને તો મેં મેં મુખેળાં "સાઈર નોકેટ સંઘોષાધી પહેરી સકાય છે" એમ ઝોરિયા નેની મોખી કે, ડી'સોકાએ તેને ધીમેધી ભણે સમજ આપતો. દેવ તેમ તે એકદુ, પહેલું અને પછી બાપમા. ઝોરિયાએ માણ રાખ્યું. "આ છેડા એમવાથી સાઈર નોકેટને કુલાવી સકાય છે. પશુ યાદ રાખો, તમે વિમાનમાંથી જહાજ નીકળી ન ભણ્યા ત્યાં સુધી તેને કુલાવવું નહિ." અને છેવટે તેણે સકાપુરક કહ્યું. આ તો રામોના મુખમની કુમળાએ છે. તમને આભાર."

અને બસ, ત્યારે જ એ જગી વિમાન જીતુ થઈ એવો અને જાતુગવ થયો. એ કપડી ચુકું હતું. પેલી ટેકરીયા વચ્ચેના અપાનક સામ વચ્ચે મજન કરતાં પસાર થયું. એનું હૃદય જહાતી હતું અને જમને સોને પશુ હતું કે જમને જહાતી પહેરી જીવ્યું. યોડીવાર પછી આવી પડનારા જહાનક આંવોને અમને ખપાલ કપાધી દેવા!

સુર-બરાબર મઝાથી રહ્યો હતો, આકાશ નીકરંગી હતું અને ટેકરીયા એથી મેં વિદેય નીકરંગી આમતી હતી. જીવી જીવી ટેકરીયા હૈલ ખીડી મેં પડકાર દેહતી જાણે કે હસી રહી હતી. આ ટેકરીયાની સરખામણી માં વિમાન થયું નાનું દેખાતું હતું

પશુ ઉતરાણ-પરી પર અર્થે સુધી જમને વિમાન હવામાં જીવે મધુ મારે 'કાશ્મીર પ્રિન્સેસ'ના એન્જીને.એ મારે અવાજ કરીને ટેકરીયાના પડકારની ઉપેક્ષા કરી. કેપ્ટને જ્યાં ટેકરીયાની બાજુમાં ખુલી જમ્યા હતી ત્યાંથી ધીમેથી વિમાનને સમુદ્ર પર લીધું. મારા મનમાં સુહજ જ વિચાર આવ્યો: 'એ પ્રથમ પડકારના વિમાની છે.' હૈંમક્રમ એનું વિમાની મયક છે કે જ્યાં વિમાની વિમાન કહ રીતે ઉપર લઈ જાય છે એ પરથી એની કુશળતા નકરેઈ કરી સકાય છે.

'કાશ્મીર પ્રિન્સેસ' સહેર પર થોડા મકર,વાં જીવે સીધું ભહાતો જવા પેતાના મારો આમજ વધુ. ભહાતો સુધી એકધારે સાડા આદે ૧૫૩ સુધી કુશળ કરવાનું હતું.

ઉત્તરન મારે સાડા આદે કુલાકોને સમય થયો હામે મધુવ અને એ સાથે ને મામ' કાપવાને હતો એ પશુ હામે જ મધુવ તેમ હતો. પશુ અને તો ભહાતીમાં અત્યંત મારે થયો. એકો સમય મજાગોને હતો: મેની ચિંતા હતી.

ખીજે કિંગમે પહેરી સરારે જીવે મતન તરફને પ્રસસ યુનાં યાર કરવાના હતા. એટલે આ ઉત્તરન કરમી. માન મારે તો મળે તેટલી જીવ લઈ સેરાની હતી. પશુ થોડાટ અને કુળરી ને મારે જીવવાનું મુશીબ હતું.

પ્રવસીએ ના કપાલ'મેન્ટમાં હું એકથો મેકા હતો. (સામાન્ય રીતે આમા કદ જણા પેસી કો છે) મારા મનમાં થયું કે 'મારી નજરે પડતા નધા વિચારને હું રવામી છું.'

સરળ ગતિ

ધારે ધારે તંદાવરમએ મારા પર કચ્છે જમાવવા અંકેલ મારી સામે થેનું વિના હું ખીલ મારીને ભેદ રહ્યો હતો. પાછળના કપાલ'મેન્ટમાં પ્રવાસી એના ધીમે ધીમે થરી આનંદમરી વાનો, એન્જીને.એ એકધારે અવાજ અને મારી મારાજાનો પ્રવચી અસર એક સેકન્ડ કહેડ-મેમથી કયા પ્રત્યે માણ પાન નકરેઈ.

'કાશ્મીર પ્રિન્સેસ' વાજળ વિનાના અ.કાશમા સરળવાથી આમજ નધી રહ્યું હતું. એના નધા વિમાનો બરાબર અને કયા પ્રવાસ વિના કામ આપી રહ્યા હતા.

મને ઉપ આવી નહિ, એટલે મારા મનને કંઈક પ્રવરતમા રોકના મેં ત્યાં

પરેમાં ટેલકાં મિત્રમ સામપિયો ઉપમાવવા મામા. ઝોરિયા મેરી વારંવાર પ્રવાસીએના કપાલ'મેન્ટમાં નાસ્તો અને પાણીએ લઈ જઈ રહી હતી. કેટલીક વાર ડી'સોકા અને પિમેન્ટા પશુ પ્રવાસીએ મારે પીણુ અને સીગારેટના કપા લઈ જતા હતા.

વિમાનીઓની કામગીરી

પાછળના આમમા આવેલી કામ મેકું થોડા મારેની જગ્યાએ જવા મારે હું છાવે અને મેં ટાકાઈલ તરફ જતા કેપ્ટન જવારને એવા. મારી નજર આવતા તેઓ અનંદથી હરવા. કામ મારા મરેરા પર ઉપના જે રમક ચિટ્ટો દેખાતાં હતાં એ એમણે એવાં હશે. તેઓ કંઈ ભેલ્યા વિના જ એમની ફરજ જમાવતા મામા થયા.

કામ-મેં વગેરે સાદ કરીને હું વિમાનીએ મારેના કપાલ'મેન્ટમાં નાસ્તો કરવા મારે ગયો. કેમકે હે.મ કેમમાં હું જમી સકમે નકરેઈ.

અહીં કેપ્ટન કિલિલ, પ્રિમેન્ટા અને ડી'સોકા એકબીબ સાથે મેં રીમરી વાલન્ટીટ કરી રહ્યા હતા. હું પશુ એમની સાથે જાણ્યો. કેપ્ટન જવાર વિમાનનું સંચાલન કરી રહ્યા હતા અને ડી'કેન્ડા એન્જીનના ઇન્જીનના ન, રમણ વગેરે પર નજર રાખી રહ્યા હતા.

હજાઈટ નેરીમેટર માફક એવાના નકર પર પાન રાખી રહ્યા હતા અને ભહાતી તાકના સામ' પરનાં મુખ્ય રવાનો વિશે કેપ્ટનને મહિત મારે રાખી રહ્યા હતા

ડી'સોકા થોડી મિનિટ મારે અવારી માસેથી મયા અને અમારા બધા મારે તાજ ગાન,વેલી મરમામરમ આ લખને આ.મા. હું નાસ્તો લેવાનું સુધી ગયે. અને અ.તો કપ જ ઉપાડી લીધો. આ એ મારી નિર્જંગતા છે મારે મારે મમે તે સમય એ આ લેવાને સમય છે. આ તાજ ગાન,વેલી આ તો ખુબ સરસ હતી. થોડી વાર મારે મારી જુબ આવી મહ.

ઉંઘ લેવાની ચિંતા

મેં કહ્યું: 'મારી એક મામ ચીંતા ભહાતીમાં લેવાવ તેટલી ઉંઘ લેવાની છે. હું વિમાનમાં ઉઘી નથી સકતો, એ તો તમે સીધું ને?'

કિલિલ પેતાને આપતું હાસ્ય કુપાવતા કહ્યું. 'ભહાતીમાં તમે જીવી

સાથે એવા વિચાર કરે એ પરથી હામે છે કે તમે આવાવારી છે.'

'ભહાતીમાં હું પૂરેપૂરું ક્રમ ન ઉઘી શકું એ સમજ સકતો નથી.' મેં જવાબ આપ્યો. 'આપણી આ નાનકડી પ્રિન્સેસ ખુબ જ માથાણુ છે-એટલે કે એનાં બધાં વંચે બરાબર મારી રિમિતમાં છે. ભહાતીમાં મારે આજ કંઈ કરવાનું જ નહિ હે.મ.'

'મી. કર્ણીક, બાન્કુન પરિવરનો તમને કંઈ ખ્યાલ જ નથી આવતો.' કિલિલે હસતાં હસતા કહ્યું: 'ભહાતી માં આપણને હૈલકમાં જમ્યા જ મળે. વાની સંભાવના નથી. પ્રતિનિધિએને ભહાતીમાં ઉતારીને તમારે જરૂરી ઉપ લેવા મારે સીમાપેર વિમાન લઈ જઈશ, કિન્હ ઉત્તમ અવરમા મશે. ભેદએ હું કરવું તે. હા, તમારી પ્રિન્સેસ 'તોફાન' ન થમારે તો તમને બરાબર મારે કયાકની ઉપ મળી સકશે.'

'એરે જમવાન, તો પછી હું અહીં છું કરી રહ્યો છું! મેં આજ્યાથી કહ્યું 'કુખીનમાં જમને મને થોડી ઉંઘ લઈ લેવા દે.'

હાનની શાહ

એ નધા જાનંદી લોરને લોડીને હું કુખીનમાં ગયો અને થોડી ઉંઘ લેવાને અરેબર પ્રસસ કરવા માંડ્યો. પશુ મમે તેટલા પ્રસસ છતાં મેં હું જીવી સાથે નહિ. યુન: એકવાર મેં શિવમ સામપિયોના આજબ લીધો.

રોમકેંગ છેડાપાને જમને થોડા કયાક પસાર થવા હતા. ઝોરિયા મેરીને આશમ મારે થોડી સજો મળી અને મારી બાજુની ખુરશીમાં જ આવી ને એ બેઠી. -જમે અમારા પ્રવાસો વિશે રવણાવિહ રીતે થોડી વારો. કરી.

દેવે અત્યારે વિચાર કરતાં અમારી વચ્ચે કણ સામ્ય હતું એવું મને હામે છે. જનજન એક વર્ગ થઈ અમારા હરેકના વિચાર થવા હતા અને જમે જમે એકબીબનાં હાન નજરના અવિષમાં મનાનં હતાં એની અતુરતાથી શક ભોતો હતા.

ઝોરિયાને જોખમ હામે છે

સિ.મ.પેરના પ્રારંભિક ઉત્તર વખતે મેં, મારાં જીવે સાથે સજ મવાના હતા એને મારે એક હરિયાળ ખરીદી હતી અને ઝોરિયાનાં જીવી સાથે હાન મવાના હતા એણે એને મારે એક હરિયાળ લેવાનું એને કહ્યું હતું.

મેં અને યુકુકુ: 'એની હરિયાળ કરી આમે છે!' એણે કહ્યું કે 'એ સુર હરિયાળ ખુબ મમે છે.' વળતાં, એણે મને મેં ખરીદેલી હરિયાળ વિશે યુકુકુ.

'એ વિશે કંઈ હરિયાળ નથી.' મેં એને જવાબ આપ્યો.

ચોરીવાર સુધી એરિયા જેવી ઉપાધી આપે શુન્ય તરફ દિશી આવી કુળી બેસી રહી. અને કુળી ૩ એ યાત્રી મળી હતી.

અચાનક એણે મોં ફેરવીને કહ્યું : 'આ વી. આર્. પી. ચાર્ટર વિમાનો માં (મહાપુરો) માટે ભાડે કરાવેલા વિમાનો(માં) ભરાઈ ગયે અને મનુષ્ય નથી. સહાયતાની કદિએ આ ઉપાયો અને નોંધપાત્રકરણ કાઢે છે.'

એના કાપને કબજે મનાવતાં જે કહ્યું : 'આમાં મને તો કંઈ ચિંતા

કરવા જેવું લાગતું નથી એની છે ખાતરી આપું છું.'
પણ એ અવકાશ થતા જાનવાની હતી એની ભણે કે અગાઉથી એને જાણી થઈ હોય એવું લાગતું હતું.
હું એની વાતનો વિચાર ન કરતો હતો જાં મેં આના તરફ ભ્રમીતું તો એ એની મેકે કોહીને આવી મળી હતી.

(અનુ.)

આ વાતોના કોપી રાઈડ સુંબસ "જાહેર પ્રકાશન"નો છે.

ઈ-સાફ

અનુવાક : જરૂરમાલક યુવા માધાત

૧૬ પ્રધાન ન્યાયકરણ નહેતા કરવાનું ઉપર અચાનક "ઈસાફ" થઈ. આ વાત લા. ૧૦ જે ૧૯૫૭ની આરબી રાતની છે. પંડીત નહેરુ, ડો. સીને, સમીક્ષા ચોપલી "૧૮૫૭" થાંવી રહ્યા હતા. બીજી વખતે, દરવાજો ખટખટાવતાં, પંડીત નહેરુ ચોપલી જાય કરી કરવાનો બોલવા માટે મથા; ચોપલી જાય છે, કે એક ડોસો અને એક જુવાન સ્ત્રી બહાર ઉભાં છે. પંડીતજીએ સવાલ કર્યો :

પંડીતજી : આપ કોણ છો? આ જમણે શું લોકો છે?

ડોસો : એક અભ્યાસ જે ઇ-સાફી, મારી સાથે, મારી મેમ્બર સાથે, મારા ફેરનો સાથે કરવામાં આવી છે. વરો સુધી, હું આ સરકાર (રિસ્કી)ના પ્રુજે પ્રુજે બટકેનો રહ્યો. જુદા જુદા મત-બંને મળેલા; અનેક ઇ-સાફોની યુવા કાલ કાપી; ઇ-સાફોને "ઈ-સાફ"ની મામળાથી કાપી પરંતુ કહી "ઈ-સાફ" નથી મળતો, જે આપનો દરવાજો "ઈ-સાફ" માટે ખટખટાવ્યો છે.

પંડીતજી : આરે અહીં જાનવાની કેમ તકલીફ વેડી? દેહબરમાં ઇ-સાફ માટે મારી બોલેલી છે, લાખી આપને "ઈ-સાફ" મળી શકે છે.

ડોસો : હવેરને મારે મારું દર્દનાક "કાશ"ના કાંઠાએ, હું એક સમયેર, યુવા ભરતી વતન.....

પંડીતજી : શું પાકીસ્તાનથી?

ડોસો : નહિ, નાઇ-સાફીથી મેમ્બર છું. આ બાદવાલે!

પંડીતજી : અને બાદવાલ ન કહે, આ આજાદ અને બીન-મનુષ્યી સર-કાર છે; અને હું એનો ફરત વડે પ્રધાન છું.

ડોસો : હું આપને બાદવાલ કહેવા રૂં જ પસંદ કરું છું-કારણ કે આપ દેશ માટે ઉપર છે, કે ને ઉપર એક વખતે મારા માપ, લાલ અને કી.....

પંડીતજી : હું જાણી છો? આપને બાદવાલથી થી નિષ્ક્રમ?

ડોસો : હું "ઈ-સાફ"નો ઉમેરવાર પ્રુ-નહેરુ! હું એક વખતે "લાદેમ" અને "સર" કહેવામાં; પરંતુ આને

ફાઈર, બીમારી અને ન ભાવું કે શું શું છું!" તમે "ઈ-સાફ" ન કરસો, તો કોણ કરસો?

પંડીતજી : તમે કોણ છો? અને શું "મે ઇ-સાફી" આપ સાથે કરવા માં આવી છે?

ડોસો : હું આઝાદીની લડત વેળા નો એક સીપાહી છું. "વતન માટે રેમ" મારું પાપ છે. અને એથી હું પ્રતીજ્ઞા ઉઠાવી રહ્યો છું.

પંડીતજી : તો શું આરે પણ "બોરીયા સરકાર" સામે લડાઈ છો છો?

ડોસો : છ-હા, ભારત આઝાદ થાય તે માટે અમરિત લડાઈથી વેડી છે.

પંડીતજી : છ-આપ "નેહ" પણ મથા છે.!

ડોસો : અરપની માફક, મારી સાથે પણ "નેહ"માં સખતીએ થઈ છે

પંડીતજી : કપા-પાકીસ્તાનમાં?

ડોસો : નહિ-ભારતમાં.

પંડીતજી : (સી માટે) આ કોણ છે?

ડોસો : એ મારી મેમ્બર છે.

પંડીતજી : શું તેણીએ પણ "બોરીયા સરકાર" સામે લડાઈ લીધી હતી?

ડોસો : હા, આપની કમલાની મારફ, એ પણ મારી "નેહ"માં સામેલ હતી.

પંડીતજી : કી-તો પછી શું થયું?

ડોસો : મારા રહેઠાણે ન, મારા વિરુદ્ધ "રેમ" ને.પાલો; અને "પાપી" અપૂર્ણ; અને અને "માઈર વતન"થી વિરુદ્ધ પાલી યુદ્ધો.

પંડીતજી : મારી હા,મણી! કશું

કરમાવે! પરંતુ હને શું થઈ શકે!
"બોરીયા સરકાર" ઉઠી ગઈ છે. મધ્ય સુધી અર્ધ રૂખા કરી દે.

ડોસો : મુઠી ભાઈ, હામા કરવા હું તપવાર છું. પરંતુ હું કેવી રીતથી કમા કરી કે જેએએ બોરી રીતથી મારા ઉપર "આરોપ" યુગી અને "પાપી" કરાવે! આરે પણ મહત્તમા બીધીજી; મોહમ્મદ મલી; ટોકત અલી; સી. આઝાદ; ડો. અનસારી; હામ અનમાલ ખાન; કુરદાર પટેલ; રાજ મોપાલ આચારી; નેતાજી મોત અને બીનજો સારે "આઝાદી લડત"માં કામ લીધો છે, જેમાં ઇસુએ "વતન ના રૂખી" તથા "વતન તો સેવક"ના નામેથી પાલ કરાવ છે. પરંતુ મેં તથા મારા સાથીએએ શું "પાપ" કર્યું, કે મને "કાશ" મેર, રાજ કોહીના નામેથી પોતાના દેશવસીઓ પાલ કરે છે, અને હમારી લડાઈને "ભગવા"નો પીતામ દીમે છે.

પંડીતજી : હામા કરસો, મારી સમજમા નથી આવતું-કે મારી સરકાર, અને મારા સાથીએએ, કી રીતે-આપ સાથે "ના ઇ-સાફી" કરી છે. અમર, ખરેખર આરે "આઝાદી

લડત"માં કરમાની દીધી ડેઈ, તો આપને કાપદેસર બલેલો મથવો ભેડજે.
ડોસો : હા-હા, મલેલો રોનો? શું મારે વતન, ફકત મે અન ભખીન પણ, મારી "કુરતી ફડોરો"ના અ-રખ મારે ન થઈ શકે! હું બદલા માં ફકલ "ઈ-સાફ" માફું છું.

પંડીતજી : હું કામ રીતે "ઈ-સાફ" થઈ શકું! અને હું "ઈ-સાફ" વેળા મણી રીતી!

ડોસો : આપ ભારતના બાદવાલ છે. અ.પ. આપની કોટીને કહો. આપ પ્રખરે કહો કે તેમણે અને, કચેરીમાં ઉભો રાખો, "ઈ-સાફ" કરે, હું મારે મારે પ્રખરે ફેસલો સંબળાવવા પ્રુજું છું.

પંડીતજી : પણ...આપનું નામ શું? ડોસો : તમે "સરત" કરો, કે મારી "ઈ-સાફ" થશે.

પંડીતજી : ભરે થશે, હું "વચન" આપું છું.

ડોસો : હું બહાદુર લાલ નહેરુ છું. ભારતની કુશલ શરકારનો ઉલ્લેા મદ નસીબ, લાલદાર અને આ બાઈ છે; મારી મલેલો મેમ્બર. (સીનલ મહેલ).
—"બીચારો અસરક"માંથી.

ડી. આર. સી.માં ફરજયાત ઈલાયદાપણું નથી

કુપટાઉનની સુબિનસીડીમાં બાલક કરતાં એમ રીફોર્મ અર્થના એક પાઠવી થી. ફતહર વેસ્ટફોર્ને કહ્યું હતું કે એ વસ્તુ અચકમ છે કે આપણે બળભખીથી એવા લોહો ઉપર કલામકાપણનો કાપદો લાગુ પાડવા માગીએ છીએ કે ને લોહો બધી રીતે આપણા સ્વાભ છે. આન અમની મામલીના રૂબમાં ન ફરક છે. કદમ આ વસ્તુનો અર્થ એટલા માટે રીફોર્મ કરે કે રાજનેતીક કાર્યોને અમે આવી કાપદો ભરી છે પણ થી. ફતહર વેસ્ટ ફોર્નનું કહેવું છે કે કાપદેસર રીતે જુદા પાડવા અને એવિલક રીતે-જુદા પાડવામાં અલે ફરક છે એમ રીફોર્મ અર્થમાં એવિલક રીતે જુદાઇ છે પણ તે પ્રમાણપણું ન મળાય. અને ફતહરની પ્રાથનામાં પ્રમાણપણું દાખલ કરવા નથી ઇચ્છતા હું ભયું છું કે એમ માનવા મરં આરે છે કે અમારી અર્થોમાં પ્રમાણપણું છે પણ ને-આ વસ્તુ સત્ય હોય તો હું એમ રીફોર્મ અર્થમાં આને પાઠવી તરીકે સેવા કરતો ન હોત પણ ને કામ ફતહરની પ્રાથનાને અમે અમારી અર્થમાં આવવા પ્રુજે એને અને કામ પણ દિવસ રોડીશુ નહિ પણ એ તે કોસા, કાપને એક

રીફોર્મ તરીકે દાખલ થવા પ્રુજે ને. અમે એને દાખલ થવા નહિ દાખલે. એમ રીફોર્મ અર્થમાં પોતાનું બનતું કરી રહી છે કે એથી કિમીન અર્થના આરથી લોહોમાં પ્રકરે પણ ને કામ કાપદો એ હેટથી રચવામાં આપ્યો હોય કે એક મામલા લોહો ને નુકસાન એ હેટથી કરવું કે એ લોહો આ-પણે પસંદ નથી એવા કાપદોને એમ રીફોર્મ અર્થ કરેલા-વિરાધ કરશે. મણી વખત એરો પ્રજાન પડે છે કે અમારી અર્થ સરકાર ને ભયું કરે છે તેને સદમત છે પણ આ વસ્તુ સત્ય નથી.

સુકાં અરચાં

અમારે લાધી કરેલાં નીચે મુજબ અરચાં મળશે : ૩૦ રતલની સુધી ૩૩-૧ ૧૧ રતલની સુધી ૧૧-૧; ૬ રતલની સુધી ૭-૧ અને અહીં રતલનું પારકલની ૪-૩ પારકલ સાથે. તેમજ આફ્રિકન મેલ્ડ અંકે લાંબા લે-અર્ચનાં, ૨૪-૧ ૩૦-૧. બોર્ડર સાથે પેસા મોહવા મહેરમાની કરવી.

MAARMANS PTY LTD.
Box 26, Phone 128.
Brix Transvaal.

શું તમારી ચાવી ખોવાય છે ?

એમા શું

જરૂરથી જાણી શકો છો

તમે ખોવાયેલ પહેલાજ ખીજા ચાવી ખાતવા

ટી. કાલાં

ફોન : ૨૩-૬૪૬૮ — ૧૮ ફાનવેલોખ સ્ટ્રીટ, ભોખર્ગ.

ને યોગે અથવા ફોન કરો તે તમારી ચાવીઓ કુલીટ ખાતવા
આપશે. આથી તમારી બધી ચીજોને જાત આપશે.
મહાર મામતો આપશે ૧૨ ખાત આપશે.

ચાવીઓ ! ચાવીઓ ! ! ચાવીઓ ! ! !

મોટર કાર, કમ્પાટ, નાઈટ મેક, રીમ લોકસ વિગેરે બધી બાતની
અમે કરીએ છીએ. એકવાર અજમાવી જુવો.
નવા તાબાં જેવા એકાએ તેવા મળશે.

આથી બાંધવાની રીતન અને વેણીઓ

અખમલ, સ્પાટીન, ટાઈટ સીકેટની, રીબન અનેક વગે, ડિવાઈસ
અને સાઈમોન મળશે, હવે અંદર અને મોટર લાગુમારવા જરૂર
આવે ત્યાં સકરો.

અથવા આટલે અખમલ, અને ફેસલ તથા ફેસલની ટોપીઓ બીજાપત
આવે બનાવી આપવામાં આપશે.

અમોરિ બાંધવા અખમલ, ફેસલ, ફેસલ નિમેરેલા કુલોની વગ
જેમની વેણીઓ અને અનેક પ્રકારના લોખસ મળશે.

ટેકાણું : માખરો હેટસ (મો.) લી.

લેડીઝ એન્ડ ચીલ્ડ્રન હેટ મેન્જરેક્ટરર,

ફોન : ૨૨૦૩૮૫ પહેલે માળે,

મિલકત ૧૦૮૫૭. માસર મેન્સન્સ

૩૩ વેર સ્ટ્રીટ, — બોહાનીસખર્ગ.

Wholesale To Trade

અમારે ત્યાં હવે અહિંને જીંદ તથા પાણીસ્તાનથી કેલેક્ટેડ આલ
આવ્યા છે.

એક વખત અમારી જરૂર ખાતી કરો.

તાજી શીપમેન્ટ

ખીસ્તા વાલ સી. ૧૨-૧, બદામ વાલ સી. ૮-૧.

ફેરમ બોર્ડર

બીકલ હોખર ફેરમીયલ હાફ્ટ બોર્ડ સાથે રી. ૧૦૫-૨.

બીકલ હોખર બોર્ડરની રી. ૮૪-૨.

૨બર કુલન બોર્ડરની રી. ૬૫-૨.

હમ્પલીટ ચેટ કુલની તથા ફેટાઈકન ફાઈ અધરો.

અગર બરતી

વાજાલી (ફેસલ અલ્લરની બોલક તાલ) ૧ તોલા ૬૦બી

રી. ૫૨-૨ હવેન; ૨ તોલા ૬૦બી રી. ૪૦-૨; ૩ તોલા ૬૦બી

રી. ૩૩-૨ હવેન.

વેલેઈ બોર્ડ ફેસલ ૬ તોલા ૬૦બી રી. ૧૨૦-૨; ૩ તોલા ૬૦બી

રી. ૧૦-૨ હવેન; લીન ગુલામ ૬ તોલા ૬૦બી રી. ૧૦૮-૨; હવેન.

૩ તોલા ૬૦બી રી. ૪૮-૨ હવેન; ફીમર બોર્ડ નં. ૧૪૪ માણીવાની

રી. ૧-૧, ફીમરની રી. ૪-૧ હવેન.

મુરાહાબાદી સીલકરે બોરનામેરો

ગુલામીન પહેલ રી. ૧૨-૧; નકરીન રી. ૧૫-૨; હવેન રી. ૧૪-૨ નં

પાનકાન "મોલર કાર" રી. ૧૫-૨; નકરીન બોલક રી. ૧૫-૨;

પહેલ બોલક રી. ૫૦-૨.

આ ઉપરાંત બોહાલા પ્રમાણમાં સુધીઓ આવે તથા પલાસ
ટીકની બંધાઈઓ—અમારે ત્યાંથી મળી શકશે. કન્ટરી ફેસલે આટલે
મુસ ખખર—આસ આપને જ માટે મુસ "KUBA" જરૂરનીના વેણી-
ઓઆમ અમે અમારી આપીએ છીએ જરૂર કેલેક્ટેડ આવે અમારો.

A. K. Hoosen & Sons

116 Queen Street, Phone : 26249.

Box 2161, DURBAN.

શ્રીમતી તહેમી સોરાબજી રસ્તમજી

જણાવતા આનંદ થાય છે કે તેઓ

નેશનલ મ્યુચ્યુઅલ લાઈફ એસોસીએશન ઓફ એસ્ટ્રેલેશીયા લીમીટેડ

સ્થાપના ૧૮૬૬ વિક્ટોરીયા એસ્ટ્રેલિયા

— ના —

પ્રતિનીધી નિમાયા છે

નેશનલ મ્યુચ્યુઅલને છ'હગીનો વિશે એ ખરી બાંધધરી છે.

*****

વધુ વિગત માટે લખો યા મળો :

૧૦૬ મેન્સરીલ રોડ, — ડરબન.

બોક્સ ૪૭૬,

ટેલીગ્રામ—કેબલ "સોરાબજી"

ટેલીફોન : ૪૭૮૮૮

૪૭૪૫૩

All government, indeed every human benefit and enjoyment, every virtue, and every prudent act is founded on compromise and barter.

—Edmund Burke.

OPINION

Founded by Mahatma Gandhi in 1903.

Former Editor: Manilal Gandhi—1918-1956.

No. 24—Vol. LVI.

Friday, 27th June, 1958

REGISTERED AT THE G.P.O. AS A NEWSPAPER.
Price: FOUR PENCE

NAT PLEADS FOR NEW POLITICAL ALIGNMENT ON RACE PROBLEM

THE Johannesburg "Sunday Times" recently published a series of articles by Mr. W. C. Daniels, whom it described as an Afrikaans-speaking student of politics and member of the Nationalist Party. We reproduce portions from the series which refer to the race problem in the belief that this might enable our readers to have a clearer view of some of the problems of Afrikaner nationalism.—Ed.

TREASON TRIALS IN PRETORIA

THE Treason Trial will begin in Pretoria on August 1, the Attorney-General for the Transvaal, Mr. W. J. McKenzie, Q.C., states.

The trial will be held in the new criminal court of the Transvaal Provincial Division, a building in Paul Kruger Street, which was for many years a synagogue. The Court will consist of three judges to be appointed by the Governor-General.

Arrangements will be made by the Department of Justice for the transport of those accused persons who do not live in Pretoria.

There are 93 accused, originally there were 151, but the allegations against 60 were withdrawn.

Counsel for the Crown will be led by Mr. O. Pirow, Q.C., with six assistants. Senior counsel for the defence are Mr. I. A. Malsela, Q.C., Mr. A. Fischer Q.C., with Mr. V. C. Berrange, and five junior counsel.

The time has arrived for South Africa to get off the party line with its catch phrases and slogans designed only to trap the unthinking voter and lead him to the slaughter booth where, after he has made his "X," he is still not sure what he has voted for.

The colour problem demands the same fundamental approach. Mere soft-soaping and talk of segregation with justice or guided Black Nationalism, will not solve but will aggravate the problem. Black Nationalism is no different from White Nationalism.

In the past, because the Bantu had not arrived at the same level of civilisation or Christianisation as the White, social segregation—we call it "apartheid" today—was to say the least a necessary evil.

But now we have arrived at the point where, through our efforts, we have exercised our duty to civilise and Christianise the Bantu. We have built a class of people who now think like us and act like us.

They have different emotions and ambitions, but of this we have not taken cognisance. We have allowed them to become frustrated without opportunity and they now realise their human importance but are prevented from translating it to its highest value.

We Cannot...

In our democratic society we cannot give the Bantu people room for expression for fear of losing political control, and through that our identity and opportunity of furthering the Christian (Continued on page 243)

COLOUR BAR AMONG NON-WHITES

JAN Burger writes a regular column for the "Star." In the extract which follows he comments on the colour bar among non-Europeans in ways which should interest the non-Whites.

The White people of this country are being attacked from all sides that they practise "vicious apartheid" on the poor non-Whites.

I am glad to report today that a non-White newspaper, "Golden City Post," has had the courage to admit by way of two articles that non-Whites too are openly practising discrimination against one another in Johannesburg.

A Bantu reporter found that non-Whites are themselves permeated through and through with race prejudice. I am glad the non-Whites are also seeing the beam in their own eyes.

This is what the paper found after an investigation. Africans are not allowed

to sit down on the chairs while sipping refreshments in Johannesburg restaurants run by Indians.

Eyebrows were raised when the reporter told the manager of a non-White dance hall that he was coming there for the evening.

When the reporter went to a cinema for non-Whites with a Malay friend she was given a better seat for the same price as was given to him.

In the Coloured township of Coronationville the reporter was snubbed in a bus when he greeted a Coloured girl he knows.

Later he noticed the words "Tha Bus Not for Natives" written on the outside.

OPINION

FRIDAY, 27TH JUNE, 1958

Folly Of Separation

THE advocates of what is called positive apartheid are making great play of the fact that partition holds out the only feasible solution to South Africa's race problem. The idea might appeal to many, on both sides of the colour line, who have grown up in an atmosphere where they saw human beings from the perspective of race. And the danger might grow from this that these many might be led down a course which can have only the gravest dangers for the country.

Supposing the White man was willing to make the sacrifices which would make partition a practical proposition, the division of the land and its resources could never under any circumstances be fair. If a count of heads were resorted to, most of the land would revert to the African—a proposition the Whites would never accept. If wealth were the deciding factor, most of the industrial areas, at least, would go to the White community and probably most of the land. This the non-Whites (and not just the Africans alone) would never accept. The man of colour has made no small contribution towards creating the nation's wealth and he would be entitled to a fair share of it.

And, supposing again a separate State for the non-Whites was set up, there is no valid reason why the Soviet Union should not use it as a stepping-stone from which to launch missiles against the industrial areas of the White Man's South Africa. The non-Whites thrown out into the non-White State would believe it to be in their interest to work for the downfall of that White nation which exploited and oppressed them for centuries and then finally threw them out to the wolves. A separate State here would be a free gift to the Soviet Union.

On quite another plane, it is time the White man realised very clearly that talk of separation entails the repudiation of certain values cherished by him. He claims that he is here to uphold democracy and what he calls Christian ideals of human brotherhood. If he fails to make his own ideals work in his relations with the people he found in Africa, nobody would really blame the man of colour if he did not think there was much in some of the things which the White man claims to uphold.

Against this background logic and commonsense compel us to see salvation for the country in an ideal of united nationhood based on values of life which would have a similar meaning on both sides of the colour line. Only this can justify the White man's claims and at the same time enable him to convince the man of colour that he knows what he is talking about.

Comment On Men And Events

Lessons From Group Areas Proclamations

By JORDAN K. NGUBANE

BOTH the Africans and the Coloureds, in the first place and democracy on the other side of the colour line, generally, could make no greater blunder than to regard the act of spoliation which is going to drive thousands of Indians out of their homes in Durban as something which will end up with forcing the Indian to think seriously of returning to the East.

We are dealing here with an outlook on life which is fundamentally wicked. In important essentials it is as wicked as the outlook which could excite Jure Nagy, the former Prime Minister of Hungary. It will crush the Indian to-day because, on the one hand, he is the weakest member of the nation and, on the other, because he has behind him the moral might of India which has been used effectively to expose the hollowness of apartheid in places like the United Nations—where the race oppressor would very much like to pass as respectable.

When it has finished with the Indian it will turn with equal viciousness on the African, not only because he remains the strongest single community in the country with the potential to bring apartheid crashing to the ground, but also because he has behind him the millions of the continent who have already made it quite plain that liberty for them, which they are winning, means being free to declare war on apartheid in the not too distant future.

Slave Owner

People will say that since Union the temper of the slave owner, to which apartheid gives expression, has been running the African. That is very true. But compared with what is in store for us, the ruin of the past was but a process of softening—as they would say in the army. The Passes for African women; job reservation; the Native Laws Amendment Act; Bantu Education; the Bantu Authorities Act, are all instruments which the Nationalists have been perfecting and piling up in the past few years when they feel strong enough to do as they like.

The last elections gave them the opportunity to start doing the things a master always likes to do to his underlings to assert his authority. The Group Areas proclamations for Durban are but the first step in a series of moves in which the master now feels it is time for him to teach

them he appreciates that his will is law.

Punishment will come to the English-speaking and the Jews and the Afrikaners who refuse to see the light, one day.

In these circumstances the first thing to do is to realise that the problem which faces the Indian to-day is precisely the same which confronted the Africans when they left the Cape Vlei; the same which is reducing the Coloureds to the political status of the Africans. The Indian, by himself, can never under any circumstances solve it. He just does not have the numbers. Talk of Maritali mass demonstrations by the Asians; the closing of shops are not going to make Dangor change his mind—simply because they are not the language which can penetrate his thick skull; not even going to court, because it is the Nationalists who have the last word on the courts.

Evil

Having realised that the Proclamations crisis is the manifestation of an evil which threatens everybody, the second thing to do is to realise frankly, openly and with a responsible sense of realism that the most effective defence of the Indian people lies in their doing all in their power to make the more powerful groups realise that it is their battle which is being fought in Durban. To use the real value of the current demonstrations and protests let not in the fact that they might stop Dangor, but in the truth that they might be the first effective step in a vast move to weld the threatened of all races into one gigantic movement of moral and political protest against apartheid.

Only that movement can have the material, moral and political power to exert irreversible pressure on apartheid which could, in the not too distant future, bring it toppling to the ground—where it really belongs.

The problem of how the threatened might be tackled still remains unanswered. But at Bloemfontein, we, on the African

(Continued on page 243)

How Group Areas Affect Durban

By Miss MARY DRAPER, Field Organiser for the S.A. Institute of Race Relations in Natal

Affected Areas

IF an owner in Durban wishes to find out if and how his property is affected by the Group Areas proclamations for Durban, how can he do so?

The areas affected were listed in a Government Gazette Extraordinary No. 5068 of 6th June 1958 which may be obtained from the Government Printer, Pretoria at a price of 6d. per copy.

As the Gazette is very difficult to understand without seeing the areas on a map, property owners should examine the large-scale map at the offices of the Group Areas Development Board in Whitehead Buildings, corner Smith and Slinger Streets, Durban.

Areas zoned for members of the White group are shown in blue, areas for the Indian group in red, and areas for the Coloured group in brown. Areas not yet zoned are left blank.

"Affected" properties are those owned or occupied by a person of a race group other than the race for which the area has been proclaimed.

For example, if you are an Indian and you find your property falls within an area marked blue, i.e. a White group area, your property is "affected".

If you are an Indian property owner with a European tenant living in your house, even though your property falls within an area marked red, i.e. an Indian group area, your property is also "affected".

Two Types Of Group Areas

Once a property owner has ascertained that his property is "affected", he should find out from the Group Areas Development Board to which type of Group Area his property is situated, i.e. whether it is an area for ownership and occupation or whether it is an area for ownership and FUTURE occupation.

All of the Group Areas proclaimed for Durban fall under one or other of these types, and are shown in the Government Gazette in two separate lists called Schedule I and Schedule II.

The law governing occupation of properties differs in the two types of areas, although the law relating to ownership is the same. The position with the two types is as follows:

(a) Schedule I Areas are group areas for ownership and occupa-

tion of the group for which they have been proclaimed (they could also be referred to as Full Group Areas).

Properties owned or occupied by members of the "wrong" group in this type of area would be affected as follows:

(i) Occupation (Full Group Area):

Any person of the "wrong" group who is occupying a property (whether as owner or tenant) is required to move elsewhere within 12 months (i.e. by the 6th June, 1959).

Thereafter only a person of the "right" group (i.e. the group for which the area has been proclaimed) could occupy the property.

Persons of the "wrong" group might be allowed to remain for a further period by obtaining a temporary permit from the Group Areas Board, but the issue of such a permit is in the Board's discretion.

(ii) Ownership (Full Group Area):

An owner of an affected property may retain the ownership of his property for the rest of his life, even though he and his family cannot occupy. (Subject to the Board's powers of expropriation).

If an owner decides to sell his property, he may sell it only to a member of the "right" race group, i.e. the group for which the area has been proclaimed.

If an owner dies, the property cannot be inherited by members of his family or by anyone else of the "wrong" race. Should he (for example) have made a will leaving the property to his son, the executor would have to sell the property within 12 months of death, and the son would receive the purchase price of the property.

There is nothing in the Act making it compulsory for an individual to sell his property during his lifetime, except that the Board can, if it wishes to do so, expropriate the property for a particular purpose, e.g. development of a group area.

If an owner decides to keep his property, he can only let it to a tenant of the "right" race group, (i.e. a member of the

group for which the area has been proclaimed).

If an owner decides to sell his property to a member of the "right" race group, he must first notify the Group Areas Development Board of the fact that he wishes to sell and of the price he is asking. There are very important provisions in the Act concerning the purchase price of the property and the formalities involved in selling. These are dealt with in detail later.

(b) Schedule II Areas are Group Areas for ownership and FUTURE occupation by members of the "right" group, with occupation at a date to be announced in the future.

As occupation is not yet effected this means that persons of the "wrong" race group may continue for the time being to

occupy their properties.

However, the areas will at some future date be gazetted as an area for occupation (as well as ownership) by members of the "right" race group only and members of the "wrong" group will then have to move. In other words, the area will then become a Full Group Area.

The provisions regarding ownership are the same as those in Full Group Areas (above), i.e. an owner can keep his property for the rest of his life, but can only sell or bequeath the property to a member of the "right" race group.

As stated before, he can continue to occupy until it is declared an area for occupation by the "right" race group, but, in the meantime, the owner is prohibited from subdividing his land, erecting new buildings or using the land for any purpose for which it was not being used previously.

(To be concluded)

Nat Pleads For New Political Alignment On Race Problem

(Continued from front page)

philosophy and the Western way of life.

No self-respecting Bantu will be satisfied with a limited or second-class human standard, such as an inferior social position or political franchise which exists in some only.

It is either full equality or nothing; and full equality, which will mean the end of White leadership, is neither in the interest of the Bantu masses nor of the White man.

To talk then of Bantu franchise within our democratic system is sheer hypocrisy, or else political suicide.

We are faced with the problem that only a section of the Bantu people have reached White standards while the great mass of them are still in varying stages of development but are nevertheless conscious of the progress and the predominance of the White leader.

The Answer

What, then, is the answer to the problem which we must admit both Whites and Blacks are having equal claims to solve—within the context that we are both here to stay.

Because of our unequal numbers, different ways of life, racial prejudices and different stages of development, a partnership between White and Black will be unequal, economically, socially and politically. It can result only in the dominance of one race

over the other and will not finally be in the interest of either.

Partition seems to be the only answer. In fact, our country is already fairly well divided, if one includes the Protectorates with the Reserves.

The Blacks have asserted us (true, not by their own choice) to build our economy; and now it is the turn of the Whites to assert them (not of choice but of necessity) to build a home where they can find political, economic and social sanctuary.

If separate Black and White States are not the answer, then what is the answer? For all our sakes we must move in that direction without delay.

In A Nutshell

To put it in a nutshell, political parties must take the racial problem out of party politics by adopting a common aim.

Such questions as "Who will sit in Parliament?" are ignorant enquiries on obliteration or survival.

It is imperative that we seek a new political alignment without attempting to destroy either of the existing political parties.

It is not yet too late to save ourselves—if there are men of talent who can grow to men of stature.

Men of talent we certainly have in their hands lies the choice of our destiny. Are they prepared to make personal sacrifices and answer the call?

Self-Rule For Protectorates

THE British Under Secretary of State for Commonwealth Relations, Mr. C. M. J. Alport, dropped a hint that Basutoland, Bechuanaland and Swaziland would be given some self-rule similar to that accorded to other British territories in Africa.

It is clearly in the interests of everyone concerned that the constitutional development of Basutoland, Bechuanaland and Swaziland should not lag behind or be isolated from the main trends in Africa," he said in an interview in Pretoria.

Apartheid: But For Time Being

PROF S. P. OLLIERS (of the University of Stellenbosch and an executive member of Sikru) said that he envisaged territorial separation as an intermediate—and not necessarily the final—stage in the solution of the Union's racial problems.

He made it clear that his views, did not necessarily represent those of the executive.

He said that integration as it was progressing today must lead to tremendous strains which the population might not be able to withstand.

Breathing Space

Through separate development the various groups will be given a breathing space from their immediate problems of relationship and the stage would be set for the evolution of the ultimate pattern—whatever that might be.

It was far possible to predict at what stage apartheid would come to its practicable policy because of lack of action. But if and when Sikru believed that that stage had been reached it would have to abandon the policy of separate development and adopt a new line of thought more suited to the circumstances.

Integrated

Professor Olliers said he had never regarded the aim of Sikru as absolute territorial segregation but rather the provision of areas in which Africans could exercise the right of self-determination without endangering the rights of other racial groups to self-determination.

It was unlikely, in his view, that these areas would become autonomous states—though this was something to be determined when the need arose—because there would be an integrating economy and transport.

Mr. Alport, who has just toured the Protectorates to make himself familiar with their administration, said it was too soon to say what shape the constitutional reforms of the territories would take.

A commission was at work on the administration of Basutoland with reference to the status of the chiefs and the future of the Basuto National Council.

Its findings would not be ready "for a bit of time yet."

In Bechuanaland, the joint European and Native Advisory Council had recommended, that it be given legislative powers, but the British Government had not yet had time study that proposal.

But whatever constitutional development took place it would be:

—Measured against the resources available in the territories.

—In step with what was happening in the rest of Africa.

—Designed to provide up-to-date and efficient administration.—It would be in the interests of the Union, as well as of the territories themselves, that the administration of the territories should be modernised.

Consult Union

Asked whether the Union would be consulted before constitutional changes were made in the Protectorates, Mr. Alport said:

"Our relationship with the Union in this matter has always been one of understanding."

"As far as the Union is concerned the efficient administration of the High Commission Territories can only be to the Union's advantage."

Asked whether private as well as public hospitals were being used to develop the territories, Mr. Alport said: "Yes, very definitely."

"As a result of the combination of the two, Swaziland has entered a new period of development. Swaziland used to be behind the others. Now it is ahead."

Wits Say No To Apartheid

STUDENTS of the University of the Witwatersrand voted against allowing the Afrikaans students' Board (A.S.B.) to form a "closed" branch on the university campus.

Voting was 2,044 against the formation of the "closed" A.S.B. and 478 in favour. Sixty per cent. of the student body took part in the special referendum called to settle the issue. This was the highest percentage student poll for many years.

A Victory

The result was an overwhelming victory for the Student's Representative Council, which refused the A.S.B. permission to form a branch on the campus unless students of all races, languages and creeds were permitted to join.

B.R.C. members said that 80 per cent. of the votes supported their stand.

Mr. Magnus Gonthier, president of the B.R.C., said: "The result shows that Wits will clearly not tolerate any 'backdoor' attempt to introduce apartheid at this university."

Ghulam Abbas Determined

KARACHI, Monday.

CHAUDHARY GHULAM ABBAS, leader of the Kashmir Liberation Movement, yesterday repeated his intention to cross the Kashmir cease-fire line despite opposition from the Pakistan Government or from Indian troops.

He said at a Press conference that the Pakistan Prime Minister, Mr. Mufti Feroz Noon's statement on Saturday that the Pakistan Government would not permit a breach of cease-fire agreement was "superfluous and irrelevant."

Mr. Abbas, who plans to cross the cease-fire line on June 29, said his resolve did not in any way concern the commitments of the Pakistan Government.—Bapa-Renter.

"Government. Accused Of Encouraging Murders

ACCRA (Ghana), Tuesday.

UPROAR broke out in the National Assembly here today when an Opposition Member, Mr. M. K. Apaloo, asked why a man called Yaw Mensu, sentenced to 15 years imprisonment for murder, had been released by the prison authorities.

Mr. Apaloo asked, is it not a fact that the Cabinet asked for a remission of the sentence because he is a member of the Convention People's Party, who murdered a member of the Opposition Party?

Mr. E. A. Gbedemah, Minister of Finance, replied that the Cabinet did not ask for his release, and Mr. Ako Adjei, Minister of Justice, said the remission was granted by order of the Governor-General in the exercise of his powers of the Royal prerogative.

Mr. Adjei added "offenders who are brought before the courts are dealt with not by reference to their political labels as such. They are dealt with according to the laws of Ghana."

Mr. Apaloo retorted, "but the Government are encouraging murders in the country."

Mr. Kofi Basako, Minister of Information, said, "when the Opposition were killing people in Ashanti, we were thinking of how to save other people."

After Mr. B. F. Kusi, of the United Party, had denied that the Opposition had killed anyone in Ashanti, the speaker called for order.

In reply to another question, Mr. E. Amashana, Parliamentary Secretary to the Ministry of the Interior, said no persons were serving terms as political prisoners in Ghana.—Bapa-Renter.

The first Peking-made car, called the Ching Keng-Shan, after the famous revolutionary base, has just rolled off the production line, the New China News Agency reported.—Bapa-Renter.

Want a career instead of a job? Write for "The Direct Way to Success" in accountancy, costing, secretarial work, building societies, municipal service, banking as well as other top ranking positions, paying over £3,000 a year. Write to THE SCHOOL OF ACCOUNTANCY, backed by 45 years of successful educational service, P.O. Box 1802 (2D) Johannesburg OR P.O. Box 1885 (2D) Durban.

The 'Kashmir Princess'

By
A. S. KARNIK

WHAT HAS GONE BEFORE :

THE A.I.I. Constellation airliner the 'Kashmir Princess' carrying the Chinese delegation is on its way to Jakarta. Each member of the staff is busy with his own particular duty, and, in the course of it he sums up the distinguished passengers. Co-Pilot Dikshit relieves Capt. Jatar who, while resting thinks of the heavy responsibility of carrying historical political delegation and decides that A.I.I. should never let them down.

Now Read On:

WITH such thoughts he returned to the front cabin which was empty but for me. Captain Jatar sat down, pushed back the seat, closed his eyes, but today sleep did not oblige him. After five minutes of fruitless effort, he was as awake as ever.

He took out a packet of cigarettes, lit one and blew the smoke on to the glass window. For some reason he was restless today.

He was in a reminiscent mood, his mind racing back to his past across his flying years to the little town of Buldana in Madhya Pradesh where he was born, to the pine-covered hills of Panchgani where he went to school, to Poona and Nagpur where he received his College education.

He remembered the first day when, as a pupil-member of the Bombay Flying Club, he went up with the instructor in a Tiger Moth training plane, then he recalled that feeling of utter loneliness when he took off on his first solo flight.

After twenty years he could still remember the thrill of being up there, all alone, on his own, while below him was spread the palm-fringed Juhu beach and quite fraternely he thought, "What a pity they have cut down these beautiful palms along the western boundary of the Flying Club airstrip!"

He remembered the day when he arrived a little late at the Flying Club and to his chagrin discovered that the only available machine was taken by two other members of the club who were taxiing for a take-off, and also he remembered that peculiar sensation in the pit of his stomach, when he learnt a little while later that the plane had crashed, killing one of two occupants.

That was the occasion when his parents seriously tried to prevent him from taking up a flying career.

IT'S TOO RISKY, MY SON," THE OLD MAN HAD PLEADED, BUT DAMODAR WAS ADAMANT.

Across two decades, he still heard the echo of his own words—"Since death is inevitable, some

day or the other, I would much rather die in an aeroplane crash than rot through a long illness in bed, a helpless nuisance to myself and to others."

He remembered the early days of his professional flying career when, on a salary of less than two hundred rupees, he used to fly the little four-seater Air Mail plane from Bombay to Colombo. He remembered the force-landing he had to make in a field near Hyderabad—was it in 1938 or 1939? No, it was 1939.

It was the nearest he ever came to a crash—one little mistake in control while landing and the plane would have gone up in flames, and the pilot along with it!

Those were the days when flying was really a dare-devil business, a constant flirting with death. He remembered his flight to China in 1941 and the air-lift of Indian troops to the Middle East during the War.

Since then he had carried the flag of India—of free India, he was proud to say—to the airports of the world; to Cairo, Rome, Geneva, London, New York.

What a contrast with older days—from tiny Tiger Moths to the mighty Constellations. Now, he thought, flying was really safe, or was it?

Then he remembered the tragic fate of the 'Malabar Princess,' the Air India International Constellation, which had crashed in the Alps during the snow-storm. It was just a chance that Jatar was not piloting that ill-fated plane.

That was what he had thought when, flying over the Alps on a search mission, he had spotted

the wreckage and the dead bodies lying half-buried in the snow.

The pilot of the 'Malabar Princess' was a personal friend of his. And he had said to himself, "There, but for the grace of God, I would lie dead and buried in those alien mows".

No, Captain Damodar Kashinath Jatar could not sleep that day as the 'Kashmir Princess' raced through the sky on its way to Jakarta. So he decided to get up and go back to the cockpit.

Co-pilot Dikshit, alone at the controls, went through the routine of contacting different airport control towers to report the position of 'Kashmir Princess.'

He was surprised to find that the Singapore airport was 'plotting' their aircraft i.e. following its progress and recording it on a chart, which is rarely done except in exceptional cases. So as soon as Jatar returned to his pilot's seat, he told him of the incident.

"Why are they plotting us?" Jatar asked in surprise, "I don't think normally they 'plot' our position on a chart."

"Maybe ours is an important flight," suggested Dikshit, "that's why they 'plot' us to keep track of our position."

Just then, over the radio came the weather report that they would be passing through an 'inter-tropical front' which, in plain language, meant bad weather and a mass of stormy clouds.

But the clouds were mainly to the left and the right, and there was a clear gap ahead for them to pass through. There did not seem any cause for alarm or even anxiety.

Jatar then turned to D'Cunha who was intently watching the engine instruments, and asked, "How much is the endurance gas left?" (Gas is short form for gasoline, i.e. petrol). This question meant how many hours more could the airplane fly on the remaining fuel?

D'Cunha glanced at the log in front of him, and cross-checked against the instruments' reading before replying, "Four and a half-hour dry tanks, Captain." Jatar was pleased.

Only about two-and-a-half hours journey was to be covered before we would be in Jakarta, and we would be left with two hours of reserve fuel. Everything was going on as envisaged—smoothly and accurately.

Captain Dikshit picked up the microphone and instantly his calm voice was carried on the

LATEST ARRIVAL FROM MOTHER INDIA

SAREES

RAYON was 44 7s. 6d.
New 47s. 6d. Mundani Border.
KASHMIRI SILK was 44 7s. 6d.
New 49s. 6d. 7s.
DORIVA, MRS. MARRY, Champs
Kali in 49s. Silk was up to
44 17s. 6d., New 31s.

Carom Boards Complete Sets

RUBBER CUSHION 43 5s. 6d.
NICKLE CORNER 44 4s. 6d.

Agarbatti

Three Rivers 3 Tola 3s. Tin
Chameli 1s. 6d. Pkt. Gateway of
India 3 Tola 4s. 10s. 6 Tola
6s. 10s. Dabur 3 Tola 3s. 6s. 10s.
Capitol 2s. 3s. 6s. 10s.
Venus (with Alkar Bottle) 4 Tola
2s. 6d. 10s. 4 Tola 3s. 6d. 10s.
3 Tola 2s. 6d. 10s.
Jhaghi 2s. 6d. 10s.
Steamer Brand No. 444 2s. India
7s. 6d. 10s.
Steamer Brand No. 444 2s. Pakistan
7s. 6d. 10s.
Medal 4 Tola 3s. 7s.

GANGA VAN LADIES ARTIFICIAL HAIR

No. 1, 2s. No. 2, 3s. No. 3, 4s.
No. 4, 10s. 6d. each.
All above with strings inside.
Quality A 12s. 6d., B. 12s. 6d.
C 12s. 6d. each.
All low quality without strings.

Muradabadi Silverware

Gulabkhai 12s. 6d., 13s. 7s. 6d.
and 10s.
Lahore 12s. 6d., 13s. 7s. 6d., 14s.
Soomroo 12s. 6d., 13s. 7s. 6d., 14s.

Electrical Table Lamps

With Teal and Acroflite 40s.
30s. and 25s. 10s.
And many beautiful ranges.

Brassware

Thalim 14s. and 21s. 10s.
Lotos 6s. and 8s. 10s.
We cater for Birthday and Wedding
Gifts in large Range.

A. K. HOOSSEN & SONS,

116 Queen Street. Phone 27349. P.O. Box 2168.
DURBAN.

Invitation to country visitors when next in Durban. You are cordially invited to visit the City of Durban from the roof top of the tallest Indian owned centrally situated Hoosen's Building and to view our exclusive little gift shop and showroom on the ground floor.

air on a frequency tuned to Singapore Control Tower. "Hullo Singapore, this is Victor Echo Papa (Radio call sign for Kashmir Princess) calling—position one hundred fifty miles south of Singapore, fifty miles west of Natuna Group of Islands Height 18,000 feet; Air speed 185 knots indicated (this equals a speed over-ground of 280 miles per hour); O.A.T. (outside air temperature) two degrees, Cloudy sky; E.T.A. (expected time of arrival) Jakarta 11.25 Zebra (Greenwich Mean Time).

They were still too far from Jakarta to contact that airport directly, so Jatar instructed Dikshit to signal Singapore to inform Jakarta that the Kashmir Princess would require night-landing facilities. Singapore later informed that the message had been duly communicated.

So far they were in touch with Bangkok and Singapore, but soon after they heard Jakarta calling them—as they were now within short-wave range of the Indonesian capital.

The voice of the Jakarta operator came loud and clear—he wanted to know if Chou En-lai was on board the 'Kashmir Princess'. Both the pilots knew that the Chinese Premier was not on board, but still they called for the passenger list for

re-checking and only then signalled Jakarta, "Negative".

That very instant Capt. Jatar was checking up on the remaining fuel and Navigator Pathok had finished reporting position. Miss Berry, D'Souza and Pimenta were taking back the tea cups, the passengers having finished their evening tea.

Refreshed after the tea they were all in a relaxed mood; some of them chatting with each other while others were browsing over newspapers and magazines.

One of the delegates who spoke English acquired of D'Souza, "What time shall we reach Jakarta?" This is the commonest question on any flight. "At 7.30 local", was the prompt reply, as he unconsciously glanced at his watch.

The time, according to the clock (which kept Greenwich Mean Time) was 09.24 GMT. The second hand was moving towards the 25th minute.

Last Thoughts

At that precise moment the thoughts of those on board were on different objects in different places. As he looked out at the peaceful blue sky, Captain Jatar was thinking of his wife and children away in England and he was wishing he could contrive

to keep his family with him wherever he was posted.

Gloria Berry was thinking of her fiancé; of the last dance she had with him, and of the trousseau she would buy for her wedding on her next visit to Singapore.

D'Souza was thinking of what present he should take for his wife this time; Pimenta was thinking that it would be better if he could arrange a passport for his old mother to come away from Goa and live with him and his brother in Bombay.

D' Cunha was thinking of the Easter cards he had sent from Bangkok to his mother and wife. Dikshit was thinking that maybe, after he should go to Bangkok for the sake of his friend Jatar, and I was smiling in my sleep as I dreamt of a slim, dark-eyed girl "Kamal" who soon would be called Mrs. Karnik...

Then it happened—a distinct thud, a muffled explosion that everyone heard and wondered about. And I woke up...

Next Week

PLANE ON FIRE

"Kashmir Princess" (Copyright 1958) Jaico Publishing House.

Nagy Execution Distressing

(New Delhi, Monday.)

THE Prime Minister of India, Mr. Jawaharlal Nehru, said today that the execution of Mr. Imre Nagy, the former Hungarian Prime Minister, was most distressing news, both in itself and in its possible consequences.

Mr. Nehru declined to elaborate.

Reporters at the airport here asked him whether the Execution of Mr. Nagy and his three colleagues would mean cancellation of a proposed Summit Conference.

Mr. Nehru replied: why should anything be called off.

MBoya Not To Appeal

Nairobi, June 18.

THE seven African elected members of the Kenya Legislative Council who last week were fined £75 on a charge of criminal libel have decided not to appeal.

This was announced here today by the chairman of the African Elected Members Organisation, Mr. Oginga Odinga one of the defendants.—Sapa-Reuters.

India's Largest Insurance Company At Your Service

The New India Assurance Company Limited

SOLE REPRESENTATIVE IN THE UNION OF SOUTH AFRICA

RUSTOMJEE JALBHAY RUSTOMJEE

140, Queen Street, DURBAN.

FOR SERVICE AND SECURITY
CONSULT US FOR
EVERY TYPE OF INSURANCE

P.O. Box 1610.
Residence: 111 Eleventh Avenue,
DURBAN.

Phones:
Office: 25845
Residence: 36413.

Lessons From Group Areas Proclamations

(Continued from page 242)

sides, indicated that the first step in that direction was to agree on objectives. We pointed to "co-operation and interdependence" as the basis of this agreement and the overthrow of apartheid as the goal the united front could set itself.

Freedom Charter

By implication the African people were rejecting the Freedom Charter as both a programme and a basis of the unity they were looking for. In the moment of crisis the Indian community has not turned to the Freedom Charter as a basis of unity. I am glad that even the Natal Indian Congress has, by meeting with the NIO and other Indian groups in opposition to the Group Areas Proclamations, at last admitted that the Freedom Charter is just not the thing which can cement the unity of those fighting apartheid. It will not save Indian homes; just as it has done nothing to stop the African women being forced to carry the Passes.

Now that events have killed the Freedom Charter successfully effects might be concentrated on how best to defend liberty effectively. The Indians have surely shown that they will have no stomach for ideological obsessions in the hour of crisis; that they will do the great, daring and statesmanlike thing and cross ideological barriers to ensure that the threatened stand together.

It would be a fine thing if the ANC did the same. Fine is not the real word. Danger threatens the African people from so many sides that even in the ANC the greatest need is for bold, daring and statesmanlike thinking; for determined efforts not to crush opposition, but to seek agreement among the warring factions. The ANC has been placed by events in the position where its ability to do this will not only be the most effective answer against apartheid as it affects the African, but will show the extent to which the ANC is ready to lead the country towards real national unity and, therefore, liberty.

If it settles down with the determination to doing this job, it will lead the Africans into giving the Indians powerful and effective support in the hour of their greatest need. There are signs already that the ANC is seriously giving thought to movement in

this direction. It thus becomes the duty of all democrats to do all in their power to assist the ANC in the terrible task of cleaning first its own house in order thus to face successfully the challenges which confront it.

SAIC

And here, the Natal Indian Congress on the local plane and the South African Indian Congress elsewhere can, in the interest of the Indian community, exert persuasive pressures in the direction of enabling the ANC to put its own house in order under conditions which will give the African community renewed confidence in the real goals of the ANC.

It will not be an easy job. But it is difficult to see how we can all fight and defeat apartheid unless the African National Congress is strong enough and enjoys sufficient confidence in the African community to lead the millions it could have behind it in irresistible tide against apartheid.

It is, of course, humiliating to speak in this fashion in the moment of crisis. But the present weaknesses of the ANC would never have arisen if people were not obsessed with the idea of the Freedom Charter as the instrument by which to transform the ANC into a "progressive" movement and the exclusive alliance a weapon by which to reduce the ANC to the status of a branch of the Congress Movement. The strains imposed by these developments on both the ANC and the African community must be removed if the pressure of the millions will be used at this critical moment in a determined fight against apartheid.

Ghana M.P.'s Released On Bail

ACCRA, Tuesday.

THE Ghana Court of Appeal today released on bail until Friday two members of Parliament and four others who had been sentenced last March for "conspiracy to prepare to attack with armed force persons in Ghana."

On Friday (today) judgment will be given on their appeal against conviction and sentence.

The two M.P.'s, S. G. Antor and Kojo Ayiri, were each sentenced to six years in gaol while the other four got three years each.—Sapa-Reuters.

Latest Records For Your Selections

Samundar	8 Records	Rock N roll	41/3
Barish	5	"	41/3
Mr. X	4	"	33/-
Ansha	4	"	33/-
Paying Guest	4	"	33/-
Chori Chori	5	Best Music 1958	41/3
Naya Andaz	6	" " 1958	49/6

Best Instrumental No.

Fantash New Delhi	8/3
C.I.D. Both Sides	8/3
Devta	8/3
Mem Sahib C.I.D.	8/3
Chori Chori Both Sides	8/3
Baariha and Banant Bahar	8/3
Band Re Band, Naya Andaz & Shreemati 420	8/3

Packing & postage
7/6 extra.

BHARAT MUSIC SALOON

AND BOOKSELLERS

(Corner Gray & Lorne Streets)

286 Gray Street,

Phone: 29488.

DURBAN.

For an antiseptic to fulfil the exacting conditions of obstetric, surgical and medical practice it is not enough that it should kill the germs that are the cause of infection. It must also be safe in use, harmless to the delicate human tissues the germs invade. Such is Dettol.

In your own home, whenever infection threatens, learn from the hospitals — rely on Dettol.

DETTOL

THE ANTISEPTIC DOCTORS USE

India Letter

(From Our Own Correspondent)

Dock Strike Situation In Bombay Improves

THE turn-round of ships in Bombay harbour registered a slight improvement on June 18, the second day of the All-India dock strike. One passenger ship and a freighter sailed from the port.

Clearing Garbage From Bombay Streets

Concerted measures taken by the civic authorities in co-operation with volunteers and non-striking Municipal workers have to some extent succeeded in clearing the garbage from the streets of Bombay.

In the market areas and in some parts of central Bombay, however, garbage has accumulated to an extent that imperils the health of the city.

There was a fall in attendance of workers in the various departments of the Municipality on June 17.

In some places, decaying refuse has begun to give out foul smell, while in other places garbage heaps have been burnt by people.

While the main thoroughfare are comparatively clean, lanes and by-lanes in thickly populated areas are littered with garbage.

In several of these areas, residents with the help of volunteers and domestic servants swept the streets, collected the garbage at a central place and made bonfires with them.

The striking workers picketed the Municipal offices. At the head office some employees were dissuaded from going to work by two women strikers.

Govt. Orders Inquiry Into Madras Firing

The Madras Government on June 17 ordered a judicial inquiry into the causes that led the police to open fire on a crowd of striking dock workers.

Meanwhile the death toll in the police firing mounted to six, with another worker succumbing to bullet wounds in the hospital. Five of the injured are said to be in a precarious condition.

On the second day of the strike the dock men remained peaceful in spite of the refusal of the police to allow them to picket the entrances to the docks.

The Port Trust officials claimed that operations in the docks were not affected by the strike, as they secured the services of nearly 650 men to work two shifts.

A call for a general strike in the city has been given by the City Trade Union Council, representing all trade union organisations as a protest against the police firing.

Special armed police are being posted at all strategic points to ensure peace during the bustle.

The police have arrested 53 persons in connection with the mob violence and stone-throwing incidents.

Water Scarcity In U.P. Villages

Water scarcity has hit twelve villages in Uttar Pradesh. Wells and tanks in these villages have dried up.

The U.P. Revenue Minister told a press conference that alarming reports of water scarcity had also been received from many other villages.

He said that six trucks carrying 18 drums of water were making two trips every day to the countryside, distributing water.

The Minister refuted reports of famine conditions in these areas and added that two conditions were essential for declaring an area as famine area—Large scale exodus of people from there and complete transport bottleneck on account of which food could not be rushed.

"In modern India famine conditions cannot exist anywhere," he added.

Two Children Die Of Heat Stroke

Two children out of twelve admitted to various Delhi hospitals, to be treated for heat stroke, died on June 16, when the capital experienced its hottest day.

The children were stated to have been running temperatures between 110 and 113 degrees. Meanwhile weather experts held out hopes of thunder-showers shortly.

Rice Smuggling Into Bombay

The import licences of 45 rice dealers in Bijapur are said to have been cancelled by the Deputy Commissioner for breach of licence conditions or for failure to submit returns of

rice stocks in time.

This follows the recent detection of rice smuggling from Mysore into Bombay State.

Recently, the police seized 450 bags of rice while it was being smuggled into Bombay State. Police investigations showed that more than 5,000 bags of rice had been smuggled.

Immediately after seizing the rice bags, the Deputy Commissioner of Police paid a surprise visit to the police check post on the Mysore-Bombay border and found Rs. 500 in cash with the four constables on duty. The constables are said to have been suspended pending further inquiries.

Government Lifts Ban In Maritzburg

By the Political Reporter of the "Natal Witness"

THE Government's ban on all meetings of more than 10 Africans in Pietermaritzburg will be lifted at the end of this week. The ban on Pinetown and Durban meetings will, however, not be lifted. The reason for this has not yet been given.

This information has been supplied by the Secretary for Native Affairs in reply to a telegram sent by Mr. Alan Paton, national president of the Liberal Party.

On June 13 Mr. Paton sent the following telegram to the Native Affairs Department: "With reference to your tele-

gram of May 29 in which you anticipated early decision on lifting ban on meetings under Notice No. 526, and as another month has now passed, are you yet in a position to indicate when withdrawal anticipated in your public statement of April 11 will take place?"

Mr. Paton has now received the following reply from the Secretary for Native Affairs: "Government Notice lifting ban in respect of certain areas, including Pietermaritzburg but not Pinetown and Durban, will be published in Government Gazette of 27th instant."

Mahatma Gandhi?

Was there a Man such as Mahatma Gandhi who lived on this Earth?

Then what did he do?

See for yourself this mighty Man who moved on this Earth and gave the world a new vision of thought.

This publication is fully illustrated. Over 300 pages and over 500 photographs of art paper.

12 x 15 STRONGLY BOUND BOOK
Released by the Government of India
Priced £5-5-0.

NOW FOR SALE AT

D. ROOPANAND BROS.

PUBLISHERS AND BOOKSELLERS

Phone 20707.

P.O. Box 2524.

85 VICTORIA STREET, DURBAN.

MISS TEHMI SORABJEE RUSTOMJEE

has pleasure in announcing that she has been appointed as
Agent for:—

NATIONAL MUTUAL LIFE ASSOCIATION OF AUSTRALASIA LTD.

(INCORPORATED IN VICTORIA, AUSTRALIA.)
ESTABLISHED 1869

A LIFE POLICY WITH THE NATIONAL MUTUAL
ENSURES ABSOLUTE SECURITY WITH GOOD BONUSES

Please write or inquire for further particulars:

106 Mansfield Road, DURBAN.

P.O. Box 476.

Telephones: 47888.

Telegrams & Cable: "SORABTEM."

47453.

Books For Sale

Sixty Years After (Natesan)	1	0
Selected Letters of Gandhiji	1	0
Public Finance	2	0
Eminent Americans	7	0
Bapu's Letters To Ashram Sisters		
—By Kaka Kalelkar	9	0
Gandhi Techniques in the Modern World		
—By Pyarelal	1	0
Gandhi's Challenge To Christianity—S. K. George	5	0
Why Prohibition—J. C. Kumarappa	1	0
My Dear Child—Gandhiji	2	0
My Religion—Gandhiji	3	0
Story Of The Bible—S. K. George	6	0
Hindu Dharma	10	0
Key to Health—Gandhi	1	0
At the Feet of Bapu—Chandwala	8	0
A Preparation For Release—R. B. Gregg	2	0
Bapu My Mother—Menahem	1	0
Nature Cure	2	0
Diet and Diet Reform—Gandhiji	6	0
Blessings—Mira	1	0
Selections from Gandhiji—N. Bha	10	0
Bhodesan Yojna	2	0

Obtainable From:

"Indian Opinion"
P. Bag, Durban, Natal.

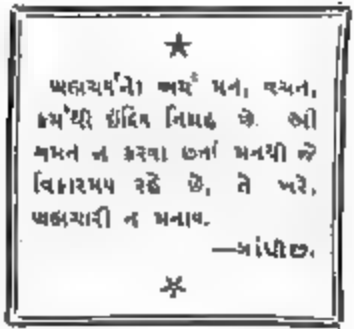
BOOKS FOR SALE

Ramnamas—M. K. Gandhi	3	0
An Atheist With Gandhi—Gora G. Rao	2	0
A Gandhi Anthology (Book I)—V. G. Desai	1	0
Gandhian Ethics—Benny Gopal Ray	3	0
Basic Education—M. K. Gandhi	3	0
Bapu's Letters to Mira (1924-48)	10	0
For Pacifists—M. K. Gandhi	2	0
The Educational Philosophy of Mahatma Gandhi		
—M. S. Patel	3	0
To Women—Amrit Kaur	1	0
Drink, Drugs and Gambling		
—M. K. Gandhi	6	0
To the Students—M. K. Gandhi	8	0
The Gospel of Selfless Action or		
The Gita According to Gandhiji		
(Translation of the Original in Gujarati with an		
additional introduction and commentary)		
—Mahadev Desai	6	0
What Is Wrong With Indian Economic Life		
—D. V. , K. V. Rao	2	0
Christianity Its Meaning And Way Of Life		
—J. C. Kumarappa	2	0

Obtainable From:

Indian Opinion,
P. Bag, Durban, Natal.

ડરબનને ગ્રુપ એરીયા કઈ રીતે લાગુ પડશે.

લેખક: સીસ ટ્રેઈપર

[જેઓ નાટાલની સાઉથ આફ્રિકન ઇન્સ્ટીટ્યુટ ઓફ રેસ રીલેશન્સના ફીલ્ડ ઓર્ગનાઇઝર છે.]

લાગુ પડતા વિભાગ

જો કોઈ પણ જમીનનો માલિક એ જાણવા ઇચ્છતો હોય કે ગ્રુપ એરીયાના નહેરનામાંથી એની પે.તાની ગ્રીલકતને કઈ રીતે તે અસર કરે છે. તો એણે શુ કરવું એઈએ? જવન'મેન્ટ ગેઝેટનો વધારો નં ૨૦૨૮ કે જે જુનની ૬ તારીએ બહાર પાડવા માં આવેલો છે. એમાં કયા ભાગોને આ કાયદો લાગુ પડે છે એ જણાવવામાં આવ્યું છે. —

આ ગેઝેટ પ્રિટોરીયાથી જવન'મેન્ટ પ્રીન્ટર્સની ઓફીસમાં નક્ક ની હ પેનીના ભાવે મેળવી શકાય છે. નકશા વગર આ ગેઝેટની કાપા સમજવામાં અઘરી છે એટલા માટે જમીન માલીકોએ ડરબનમાં સ્થાયી રહીટ અને રટેબર રહીટના પુણા પર આવેલી વાઈટહેડ બીલ્ડીંગમાં ગ્રુપ એરીયા ક્લિવેલોપમેન્ટ ઓર્ડની ઓફીસ છે. એમાં એક ઓટો નકશો રાખવામાં આવેલો છે તેના અભ્યાસ કરવો એઈએ એ જગ્યાએ ગોર.એ. માટે રાખવામાં આવી છે તે જુલ રંગ માં અને ને હીલીએ માટે છે તે લાલ રંગમાં છે અને ને કહ્યો માટે છે તે પ્રાઈન રંગમાં છે તેમજ ને જગ્યા હળુ ડરબન માં નથી આવી તે ઠેકરી છે. અસર કરનારી ગ્રીલકતને: અથ' એ થાય છે કે, અમુક જગ્યા એવા માણસના કાયમાં છે કે, જેની ઠેકાને એ જગ્યા આપવા માં નથી આવી. કાખલા તરીકે એ તમે હીલી હો અને તમે જુઓ કે તમારી જમીન જુલ રંગના વિભાગમાં હોય અને જુલ રંગ એ ગોરાનો હતો ગણાય છે તો તમારી જમીનને અસર પડેલી ગણાય. એ તમે એક

હીલી માલીક હોય અને તે મકાનમાં ગોરા રહેતો હોય અને તમારી જમીન લાલ રંગમાં આવતી હોય. અને લાલ રંગ હીલીનો વિભાગ ગણાય છે તો પણ તમારી જમીનને અસર પડેલી ગણાય છે.

એ ભાતના ગ્રુપ એરીયાઝ જમાવે એક જમીન માલીકે

એ નાકી કરી લીધું હોય કે તેની જમીનને અસર થાય છે કે નહિ ત્યાર પછી એણે ગ્રુપ એરીયાઝ ક્લિવેલોપમેન્ટ ઓર્ડ પાસેથી એ જાણી લેવું એઈએ કે એની જમીન કયા પ્રકારના ગ્રુપ એરીયાઝમાં આવે છે કાખલા તરીકે એની જમીન એવા ભાગ માં પડે છે કે, માલીકીપલું અને વસવાટપલું એ એક પ્રકાર થાય અને માલીકીપલું અને ભાવિનું વસવાટપલું એ બીજો પ્રકાર છે ડરબનમાં જે બધા ગ્રુપ એરીયાઝ બહેર થયા છે એ બધા આ બંને પ્રકારમાં આવે છે અને જવન'મેન્ટ ગેઝેટમાં આ રોકુઅલ નં. ૧ અને રોકુઅલ નં. ૨ માં આપવામાં આવેલો છે. આ બે

પ્રકારના ગ્રુપ એરીયાઝમાં આવતી જમીનમાં વસવાટ માટે લાગુ પડતો કાયદો જુલો છે અને માલીકીના માટેનો કાયદો એક જ છે. કાખલા તરીકે (એ) રોકુઅલ ૧. ને એરીયાઝ એ એના લોકો માટે છે જેને મ.ટે એ જમીન આપવામાં આવી છે અને એ જમીન માલીકી અને (અનુસંધાન માટે જુઓ પાન ૨૩૮)

હાયડ્રીઝને કેસ

હાયડ્રીઝને કેસ નસવાલના એટર્ની જનરલ મી. કળાદુ. જે. પ્રેટેન્ઝી કમ્પ્. સી. એ બહાર પાડ્યું છે કે એ.વરટની ૧લીએ પ્રિટોરીયામાં ટ્રીઝન દાયલ શરૂ થયો આ દાયલ દાંડનાલ પ્રિવિન્શીયલ કીવીઝનની નવી કીમીનલ કોર્ટમાં સાંભળવામાં આવશે. આ કોર્ટમાં જવન'ર જનરલે નીમેલા ગ્રુપ જાને કાજર હશે. જે આરોપીએ પ્રિટોરીયામાં નથી રહેતા તેમની આવવા જવાની સગવડ ન્યાયખાતા તરફથી કરવામાં આવશે. હાલ ટ્રીઝન દાયલમાં જેમના કેસ ચાલશે તેઓની સંખ્યા દરની છે મૂળ સંખ્યા ૧૫૨ હતી. તેમાંથી ૬૦ને સુકત કરવામાં આવેલા તાજના વકીલ મી. એ. પીરો કમ્પ્. સી. અને છ મહદગાર વકીલો હશે અને અચાવના વકીલ વકીલ મી. આઈ. એ. મેઇઝલ કમ્પ્. સી.; મી. એ પ્રીથર કમ્પ્. સી.; મી. વી. સી. મેરન્જ અને બીના પાંચ મહદગાર વકીલો હશે.

મેરીટબર્ગમાં પ્રતિબંધ દુર થયો

મેરીટબર્ગમાં આફ્રિકનો ઉપર જે પ્રતિબંધ લાગુ પાડવામાં આવ્યો હતો. જેમાં કશ થી ઉપર આફ્રિકનો લેમા નહોતા મળ શકતા એ પ્રતિબંધને આ આલુ અલવાડીયામાં રદ કરવામાં આવ્યો છે છતાં ડરબન અને પાઈનટાઉન માટે પ્રતિબંધ આલુ રહેશે એવું કારણ બહેર નહોતું કરાયું આ જગર લીબરલ પાર્ટી ના પ્રચાર મી. એલન પેટને કહેલા તારના જવાબમાં નેટીવ અફેસના સેક્રેટરી તરફથી મળ્યા છે. જુનની ૧૬મી તારીએ મી. પેટને નેટીવ અફેસ આતાને નીચે પ્રમાણે તાર કયો હતો, "તમે અમને એની ૨૦મી તારીએ

જણાવ્યું હતું કે, સલાઓ ઉપર થી પ્રતિબંધ ઉઠાવવાને માટે બહુ જ ટુંક સમયમાં નિર્ણય લેવામાં આવશે. એ વાતને એક સહિનો ધર્ષ ગયો છે તો અથે જાણવા ઇચ્છીએ છીએ કે હેલુ એ પ્રતિબંધ કયાં છુપી આલુ રહેશે? એના જવાબમાં મી. પેટનેને નેટીવ અફેસના સેક્રેટરી તરફથી નીચે પ્રમાણે જવાબ મળ્યો છે. "અરકાર અમુક ભાગોમાંથી પ્રતિબંધ ઉઠાવી દેવાની છે. એમાં પીટર મેરીટબર્ગનો સમાવેશ થાય છે પણ પાઈનટાઉન અને ડરબનનો તેમાં સમાવેશ નથી થતો. આ વસ્તુ તા. ૨૭ જુનનાં જવન'મેન્ટ ગેઝેટમાં પ્રસિદ્ધ થયો.

“ઇન્ડિયન ઓપિનિયન”

શુક્રવાર તા. ૨૭ જુન, ૧૯૫૮.

ભાગલાની ભૂલ

જોને સુદહો અપ.ટી.કેડ કરવાય છે તેની તરફેણ કરનારો ઇલિય આફ્રિકાના અતિય સચ.કના ઉદ્ધેશની સકલતા જાણનામાં જ રહેલી છે એવી કલ્પના સાથે સમત રમી રહ્યા છે. આ કલ્પના કદાચ રંગભેદની બંને તરફનાં વાતાવરણમાં ઉભરેલા હોય તેઓ કે જેમણે માનનીયું અવલોકન કેમી દ્રષ્ટિથી જ કરેલું હોય તેવા ઘણાને ભગી જશે અને એવાથી કલ્પના ભ્રમ ધરે કે તેઓ એક માર્ગ એવો વચ્ચે કરશે કે જે કલ્પ દેશને મંજીર અમ માં જ મુકી દે.

માનો કે ભાગલાની દરખાસ્તને વ્યવહારમાં મુકવા માટે ગોરા માણસ પોતાનો સ્વાર્થ ત્યાગ કરવા કબુલ થાય, તો પણ જમીન ના વિભાગો અને તેની મુદ્દી કોઇ પણ સંલેગોમાં પ્રમાણિકપણે બનશે નહિ. જો એક અભણીઓના ન્યાય આત્મને આ આગત સંભાવ તો મોટે ભાગની જમીન આફ્રિકાને પાસે જ અય અને ગોરાઓ આ દરખાસ્તને કદી પણ સ્વીકારશે નહીં. જો મીલકતના ખારામાં ભથ્થા નહીં તો મોટે ભાગના ઉદ્યોગના જે વિભાગો છે તે અને ધણી જમીન ગોરાઓ માટે જશે. આનો (એકલા આફ્રિકાને જ નહીં) પણ બીન-ગોરાઓ કદી સ્વીકાર કરશે નહીં. બીન ગોરાઓએ પ્રજાની મીલકત એળવવા માટે કંઈ જોછો ફાળો નથી આપેલો અને તેથી તેના પ્રમાણિક ભાગ માટે તે પણ કલ્પાર બને છે.

અને વળી માનો કે બીન-ગોરાઓ માટે એક જુદા રાજ્યની સ્થાપના ફરવામાં આવે તો તે પણ ગોરા ઇલિય આફ્રિકાના ઉદ્યોગ વિભાગની સાથે પ્રતિકાર કરવા સોવીયેટ યુનીયનને એક પગથિયાં ફર કેમ ન બની શકે? બીન-ગોરાઓ કે જેને ગોરાઓએ બીન-ગોરા રાજ્યમાં કલસેલવા હોય તેઓ એમ માનશે કે જો ગોરાઓ કે જેમણે સેક્ટોર વર્ધથી તેમને લાભ લઇને કલસેલા છે અને હવે તે વધુની સાથે ફેરેલા છે તેમને નીચે પાડવામાં જ તેમને લાભ છે, અહીં એક જુદું રાજ્ય જો સોવીયેટ યુનીયનને માટે બહીષકર નીવડશે.

બીજા એક દ્રષ્ટિથી વિચારીએ તો જો વખત આવેલો છે કે ગોરાઓએ ગોળબી રીતે સમજાવું એકએ કે ભાગલાની વાતોના પરિણામમાં તેઓએ જે અમુક આદર્શો સેવેલા છે તેને છોડી દેવા પડશે, એમનું કહેવું છે કે, હોલસાઈની અને એના કહેવા મુજબ ખ્રિસ્તી આદર્શની માનવી જાનુસારનાને વધારવા માટે જો એ અહીં રહેલો છે. જો તે આફ્રિકામાં જે હોફો એને મળ્યા તેની સાથેના સંબંધમાં પોતાના આદર્શોને અમલમાં મુકવામાં નિમ્મળ થયો હોય અને ગોરા જે વસ્તુને સ્થાપવા માગે છે જો બીન-ગોરાને કીક ન લાગું હોય તો તેને માટે કોઈપણ રીતે બીન ગોરા દોષિત ન હોય શકે.

આ વસ્તુની ખીટીકા સાથે પ્રમાણિકતા અને સામાન્ય મુદ્દિ દેશના ભયાન માટે ઉલ્લેખ રંગની ભાષાએને સમત રીતે લાગુ પડે એવી ટુકનની આદર્શ સંપૂર્ણ રાષ્ટ્રવત્તાને ભેગાની અમને ફરજ પાડે છે. કલ્પ આજ જે ગોરા માણસનું કહેવું છે તેને ન્યાયી દરાવશે, અને એજ વખતે ગોરા છું મિ.કે છે એનું એને પોતાને જાન છે એમ રંગીન માણસને ખાતરી કરાવી શકશે.

ભતિ સવાલ અંગે નેશનાલીસ્ટોનો નવો રાજકીય પ્રસ્તાવ

જો કાનીસમર્મન 'સાન્ડે ટાઇમ્સ' અને ખા. રમલુ. સી. કેનીસની એક લેખમાંના હમણાં પ્રકટ કરેલી છે એના સંબંધે તે પણ અજાણે છે કે તેઓ એક આફ્રિકન ભાષી સંસ્થાગત અધ્યાપક અને નેશનાલીસ્ટ પક્ષના સભ્ય છે. એ લેખમાંનામાંથી ભતિ સવાલ વિષે આફ્રિકાનર નેશનાલીસ્ટોનો અમારા સંચોને કદાચ રમજ ખ્યાલ જાણી શકે એ આશાથી કેટલોક ભાગ અને આપણે છીએ.—તંબી.

આરબિક જાણે અને સુધક ટુન્ડો થી વિચાર ન કરી શકે એવા મતભેદો ને પછાતી ભાષામાં પકડી રાખી સામક પાસે દોરી લવાય કે ભાષા તેણે કોસ કર્યા પછી તે મત કાને માટે આપ્યો છે તેની તેને ખાતરી નથી હોતી એવી પાર્ટી લાઇનને ફોગની દેવાને વખત ઇલિય આફ્રિકા માટે આવી શકેલો છે. એવી જ રીતે રમના મહત્વનો સવાલ પણ સંબંધમાં આવતો જ્યમ જે માન લીધી વાતો અને ન્યાય સહ જુદાપણું અથવા રક્ષિત કાણું રાષ્ટ્રવાદ ની પેઢીના વાતોથી એનો જોગ નહિ બને પણ તેનાથી તો એ સવાલ વધુ કાણુ બને છે. કાણું નેશનાલીસ્ટ અને જેવું નેશનાલીસ્ટમાં કદ તરફત નથી

મૂલકાભા, બાન્ડુએ ગોરાની જેમ ધિરિતપણની અમર સહેરીપણની સમાવત એ નરે તા આવેલા તે કારણ થી તેમના પ્રત્યે સામાજિક મુદ્દાપણું રખાવું—જેને આપણે આને અપાર્ટીડ કહીએ છીએ—તે જોડામાં જોડું અરાગ કહેવાઈ શકે.

પણ હવે આપણે જે તમારે આવેલા છીએ કે ભાષા આપણા પ્રવાસથી માન્યને ઠરેલી અને ધિરિત બનાવવા ની આપણે આપણી ફરજ જાતરેલી છે. આપણે એવા મોડોની અમર કરી છે કે જેઓ હવે આપણા જેવા વિચારો અને વર્તન કરી શકે છે.

તેમની કામગીરી અને મહત્વમાંથી જુદી છે પરંતુ એમાંથી આપણે જે ન જોઈ કે આપણે તેઓને તક નથી આપી તેથી જ તેઓ, નિમ્મળ ભાવ છે અને હવે તેઓ સમજ્યા છે કે, માનવી તરીકેની તેઓની પણ કંઈક મહત્તા છે જ પરંતુ એક જીવસંસ્કૃતિની સમજ આપવામાં અવગણન મુકાયેલી છે.

રાજકીય અંગૂઠા જતો રહે જો ભવ થી આપણે બાન્ડુ કોડોની, ભાવનને આપણી સેક્ટોરકી સમાજમાં વ્યક્ત કરવાનો અવકાશ નથી આપી શકતા અને તેવું જ આપણાં સમીકરણ અને પ્રમાણ છવન ધોરણ તથા ધિરિત આદર્શની અમરિતને વિષે પણ છે.

મરોક્કિ અથવા બીન દરબનનું માનવ ધોરણ, એવું કે, ઉત્તર સામાજિક પદ અથવા કલ્પ કહેવા પુરતા જ રાજકીય કોડ. એનાથી ઠીક પણ સ્વમની માન્યને સંતોષ થઈ નહિ.

સંપૂર્ણ સમાનતા અમર છે કણ જ નહિ. અને પૂર્ણ સમાનતાને અર્થ એવું નેવત્યેના અંત આપ. તે તો મોટી અમર બાન્ડુ પ્રજા ઉભરને મારે સામપ્રદ નહિ જ માન. ત્યારે આપણી સેક્ટોરકી પદવિધી અંદર (માન્ય મતાધિકારની વાત કરવી એ કેવળ રંગ થા તો બીજા રીતે રાજકીય આપણાત બનશે.

આપણી સાથે એક એવો અવાજ ખડો થયેલો છે કે જેમાં બાન્ડુ પ્રજા નો માત્ર એક નાનો અંશ જ ગોરા ધોરણ સુધી પહોંચેલો છે ભાવે તેઓ મરિા મોટા ભાગ તો કાણુ વિશ્વાસની જુદી જુદી કક્ષામાં છે. તો પણ તેઓ તેમની પ્રવતિ માટે અને ગોરા આજેવાનનાં પ્રાપ્ત્ય વિષે અનુભવ થયેલા છે.

તો પછી આપણે સ્વીકારવું પડશે કે પર્ણપરના સંબંધથી બંનેને અહીં જ રહેવું છે. એકલે આ પ્રજાના ઉદ્ધેશ માટે ગોરા અને કાણા બંનેનો સરખો કડ છે. આપણી સંજ્ઞાની અસમાનતા, છવન પદવિધો તરખત, ભતિય દેવ અને પિકાસની કક્ષાના ફરકને લીધે ગોરા અને કાણા વચ્ચેની આર્થિક, સામ.જીક અને રાજકીય ભાગીદારી પણ અસમાન બનશે જેનું પરિણામ કલ્પ એજ આપણી કે જેક ભતિ બીજા ઉપર કલ્પા થઈશરી. અને અંતમાં તેનાથી એકને જામ થશે નહિ.

બાળ એક માન આમકાનો જ હોમ એજ કાલે છે. ખાં ભોતી નો રીજનો અને પ્રોફેટરને ભેળવી દેવાય તો આપણો દેશ દેખીતી રીતે જ વહેંચાયેલો છે. કાળાઓએ (જે કે તેઓની પોતાની પસંદગીથી નહીં) આપણને આપણી આર્થિક સહરતા માટે મદદ કરેલી છે અને હવે ગોરા એની (પસંદગીથી નહીં) પણ આપણકાલેથી ફરજ છે કે તેમને માટે વગતર હવે તેમજ રાજકીય, આર્થિક અને સામાજિક પદ મેળવી શકે તેવું સમાન સ્થાપિત કરવામાં ધર કરે.

જો એનો અવાજ કાણા અને ગોરા નાં જુદાં રાજ નહિ હોય તો બીજો અવાજ શું હોય? આપણા સભ્ય હોવેને ખાતર આપણે વિશ્વભ કથી વિના એ દિશામાં અમળ વધવું જોઈએ. (અનુસંધાન માટે જુઓ વાનું ૨૩૭)

સમય પુરતો અપાર્ટહેડ

૨૨૮ બનશે એ કુનીવર્સીટીના પ્રોફેસર અને સાચાની કમીટીના એક સભ્ય પ્રોફેસર એસ. પી. સીલીમશે' જણાવ્યું હતું કે એમનું માનવું છે કે, અમુક સમયને માટે હાથપાડપણાની આ દેશમાં જરૂર છે પણ ક્યાંક પશ્ચાત્તી જ આ દેશના રાજ્યોને કોઈ ઘણી ક્ષમ હું નથી માનતો એમણે એ પણ સ્પષ્ટ ક્યું હતું કે, એમનો એ મત છે તે સાચાની આખી કમીટીને મત નથી, એમણે વધુમાં જણાવ્યું કે આને એ રીતે હાથપાડપણું બાક પાડવામાં આવી રહ્યું છે એને ધીમે આપા દેશના લોકોની ઉપર તે બહુજ મોનારુ છે અને અભિપ્રયમાં તેમાં વધારો જ રહે જને પછોને જુદી જુદી રીતે ઉત્તર થવા દેવામાં લાગે છે કે, પોતાના હોનમાં ઉત્તર થવાને ધીમે તેઓ પોતાના ભેદભાવ ઉપર બહુ નિમરૂ કરી ન શકે અને એથી આપણે આ દેશને સવાલ ધીમે ધીમે ઉભી રાખીએ. આને એમ નથી કહી શકાયું કે ક્યે જમતે હાથપાડપણું અટકી જશે પણ સાંપાડું માનવું છે કે, જ્યારે પણ એ વસ્તુ જનસી કારે આ જુદા હોનમાં ઉત્તર થવાની નીતિ

ને પણ બાવુપર યુગને ખીજ નહુ જનુકળ નીતિને રીકારની પડશે. પ્રોફેસર સીલીમશે' વધુમાં જણાવ્યું છે કે સાચાનો હેતુ પ્રુર્થ રીતે જુદાઈ કરવાનો ન હતો પણ તેઓ એમ કહેતા હતા કે, અમુક એવા ભાગો

રચાવવા બેધએ કે ભર્ષા આક્રિએને પ્રુર્થ સ્વતંત્રતા હોય અને એમની સ્વતંત્રતા ખીજ ડેમેને નરે નહો, તેઓ એમ નહોતા માનતા કે આવાં સંરમાને, અંતમાં પોતાનું જ રાજ્ય કહે, કારણ કે આ સંરમાનેના આર્થિક સમાધો નો દેશની સાથે સંકળાયેલા ન હોય છે.

નબળાં છે પણ તેમની સાથે મે કચન આક્રમીક અણુમાલો બનાવે, પી કચ પુર છે.

ઈલાયદાપણુને વીટ્સની ના

વિટ્સે વાટ સંરે ન તી કુનીવર્સીટીના વિદ્યાર્થીઓએ, "આફ્રીકન રેટ્યુ ડન્ડ" બેન્ડને, કુનીવર્સીટીમાં એક "અંધ સરમા" રચાવતાં રીકમા ને. આ સમય ઉપર મર્ષા કરવા માટે કુનીવર્સીટીના ૬૦ ટકા નેટલા વિદ્યાર્થીઓ, એવા થવા હતા, જેમથી આની વિરુદ્ધ મત ૨,૦૪૪ હતા અને સાથ આપનારાનાં મત ૧૪૭૮ હતા. આની પરીણુએ, "રેટ્યુડન્ટ રેજીસ્ટ્રેટરીક કાઉન્સીલ"ને કે જેણે એ કિચુ બી સાથે એવી સરમા રચાવવાનો વિરોધ કર્યો હતો તેમાં બધી કામના, ભવિતા, આપના અથવા રંગના વિદ્યાર્થીઓને કામચલાની છુટ ન હતી. એમને પ્રુર્થ રીતે છુટ મળી હતી. એસ. આર. સી.ના સુબોન્ડ કોર્ટ ટર્મુ કે, તેમની તરફની મત લગભગ ૮૦ ટકા હતા. એસ. આર. ગી. ના મધુખ મી. મેગનલ મન્યરુવ કોર્ટ ટર્મુ કે આ સવાલના પરીણુએ ઉપરથી આપણે એક સપ્તમે છીએ કે, "વિટ્સેટસ" રેન્ડ કુનીવર્સીટીના વિદ્યાર્થીઓ, હાથપડા પણુને કોઈપણ રૂપમાં આ કુનીવર્સીટી માં કામચલા થવા નહોં દે

બીન-જોરાઓમાં રંગભેદ

એકાનીસમર્ષના "સ્ટાર" છાપામાં, જન બર્ડ, એક ટીકામાં, બીન-જોરાઓમાં રંગભેદ વિષે, મર્ષા કરી છે એ આપણે માનવા અને ભણવા જેવી છે. "બીન-જોરાઓમાં" હાથપડા પણું"ના મધાળાં નીચે તે લખે છે કે: આ દેશમાં, કમેષાં જોરાઓ ઉપર એ આરોપ મુકવામાં આવે છે કે, તેઓ બીચારા બીન-જોરાઓ સાથે, રંગભેદ રાખે છે, અને એ બેધને આનંદ થાય છે કે, બીન-જોરાં છાપું "ગોલ્ડન સીટી પેસ્ટ" બીન-જોરાઓ માં આવી રહેલા રંગભેદને પોતાના છાપામાં પ્રુર્થ પાડ્યું છે. એક આનંદ અખરપતોએ તપાસ કરતાં જણાવ્યું છે કે, બીન-જોરાઓમાં પણ રંગભેદ લખાજ મોટા મધાળામાં આવી રહ્યો

છે તપાસ બાદ આ અખરપતોએ જણાવ્યું કે, એકાનીસમર્ષમાં હોદી માલીકનાં એક ટીકામાં આક્રીકોએ લખા રહીને જાક પીની પડે છે, તેમને પ્રુર્થ ઉપર બેસવાની થતા છે. એક બીન-જોરા કાન્સ હોલના મેનેજરે આ અખરપતોને એના કાન્સહેલમાં કામચલાની મત્ત કરી હતી. જ્યારે અખરપતો, એક મલાલ મીત સાથે બીન-જોરા સોનેમામાં મથો, ત્યારે એ મલાલ મીતને એટલા જ પેસમાં તેના થી વધુ કારી સીટ ઉપર બેસાડવામાં આવ્યો હતો, કોરાનેશનવિભેની કમડાં ટાઉનશીપમાં, તેણે એક મસ ઉપર લખ્યું કે "આ બસ નેટીવો માટે નથી."

ભોગ આપવા માટે ડો. નાઈકરની હાકલ

નાટક ઇન્ડિયન ટેલિવિઝન પ્રમુખ ડો. જી. એમ. નાઈકરે એક નીવેદનમાં જાહેર ક્યું છે કે, જુનની ૨૬મી તારીએ જે પ્રાર્થના અને હાતાળ પાડવાનો નિર્ણય કરવામાં આવ્યો છે, એ નિર્ણયને કામના એક એક સ્તરી, પ્રુર્થ તથા બાળો આન આપી, પ્રુર્થ હાતાળ પાડવી એથી કુનીયાનાં બીન દેશો પણ એક સ્તરી કે, અપ એરીયાનાં જાહેરનામાં સાથે, આપણાં કેટલો વિરોધ છે. "જુન ૨૬"ની તારીખ, છતીદાસ મ. એવી રીતે લખાઈ જવી એકાએ, કે એ દીવસે, આ દેશના મતકીન લોકોએ પોતાનો કુમે વિરોધ, દશો વેર અને એમ આપવાની પોતાની તર્કમારી માતાપી હતી. આ દેશમાં, આપણાં એ. જાચન. કલિકાસમાં આપણી કોમ ઉપર, આ કોટમાં કોટી આકત આપવાનો અપ અત્યારે આપણા સાથે ૧૨ હોનો છે. અને ખાતી છે કે હોદી કોમની એકેક વપાતી, અમારી આ દાકસ ને કચન ના નખા કોચનાં સી તથા પ્રુર્થો તરફથી કરવામાં આવી છે, અને સપુર્થ રીતે આન આપી, આ દીવસને મશરની બનાવશે.

કટોકટીના સમયે બિન-પક્ષીય વ્યક્તિત્વ તરીકે ભારતને સેવા આપવાની શ્રી જયમકાશ નારાયણની તર્કમારી

આન્થોરેટર, તા. ૭, (સામર) "આન્થોરેટર માર્ગિઅન" અખબારના લંકન ખાતેના અખરપતો સાથે ની કુલાકાત દરમીયાન ભારતના જુદાન આગેવાન થી જયમકાશ નારાયણે એક પ્રસન્ના જવાબમાં જણાવ્યું હતું કે કટોકટીના સમયમાં બીનપક્ષીય વ્યક્તિ તરીકે જો ભારતીય જન આદી સેવા કોનો મધાળો કરે તો હું તરત તેને સ્વીકાર કરીશ. આ અખરપતી વધુમાં જણાવે છે કે થી જયમકાશ નારાયણે રૂની પક્ષીય રાજકારણ કે સુટરુધિયામાં પડવા મામતા નથી અથવા તો ભારત માં અમત ઉત્ત કોટકટી કોમી થવાનો સંભવ હોય એમ પણ તેઓ માનતા નથી. "આન્થોરેટર માર્ગિઅન"ના અખરપતી એ થી જયમકાશ નારાયણે પ્રુર્થ હતું કે જો થી નહેરૂ પક્ષી ભારત સાથે ઉદામવાદ, અવાળવાદ અને થી જયમકાશ નારાયણની નેવર હેઠળ

સમાજવાદી કોમિશ્ન વચ્ચે પક્ષદળી કરવાની પરિચિત છોની માથ તો તમે સત્તા લેવા તર્કમાર થશો. થી જયમકાશ નારાયણે જણાવ્યું હતું કે "હા-તરત જ પરંતુ તે કેષ એક પક્ષના નેતા તરીકે નહિ પણ ભારતીય લોકોએ એની સલાહ અને મતદાન અર્થમાં હોય તેવી એક વ્યક્તિ તરીકે." "આન્થોરેટર માર્ગિઅન" જણાવે છે કે થી જયમકાશ નારાયણે થી નહેરૂને પણ આવી જ રીતે કામ કરવની આમકપુર્વક આમણી કરી હતી. થી જયમકાશ નારાયણે જાનતો આરેક મળશે એ કમનાવિકાર નથી પણ એ બનવાનોજ છે તેવી એક હાકલ છે. "આન્થોરેટર માર્ગિઅન" અંતમાં જણાવે છે કે થી જયમકાશ નારાયણે કાળ થશે તેમની તમિપત તો

તરણુચની છાલ તરણુચની ને ૭ કને આપણે નકામી આની ફેરો હાથે છીએ તેના વિવિધ લાભો જાણવા નેતા છે, આ હાથને સુકવી તેને કળી કે ખાંડીને સેટ પનાની સકમ. જ્યારે કાંઈ શાક કે કોળ અત્તા ન હોવ જરૂર આ કોટની અપટી એમાં નાંખવાથી ને બકરી ચટી જપ છે કસ મા આથે આપણે હોવ તો તેને માટે પણ આ કોટની અપટી બરી નાખવાની રોડાખર કરતાં પણ સારો આથો બાવે છે, અજીર્ણ, ઉચરી થવી હોય કે કચ મશરતો હોય ત્યારે આ સુર્ષની કારી લેવાથી સારો કાપડે. થાય છે.

પાંચ પુસ્તકોનો સેટ બાળક માટે એક પુસ્તક, એક નેવિલ અને બીજાં પચ માંચવ, કામ ઉત્તમ પુસ્તકો, કચ થી. ૬-૦. મળવાનું કેકાથું: આ. કોરીસ 'Indian Opinion' Private Bag, Durban, Natal.

હરખનને ગરૂપ એરીયા કઈ રીતે લાગુ પડશે

(પરેશ પાનાનું અનુસંધાન)

વસવાટ મારે છે અને આ વિભાગને પૂર્વ ગરૂપ એરીયાન ગણવામાં આવે છે. આને આ ભાગમાં જો નીલ ગરૂપના લોકો જમીનની માલીકી થકાને અથવા વસવાટ હોય એને નીચે પ્રમાણે ગરૂપ એરીયાન માન્ય પડે છે.

(૧) વસવાટ પૂર્વ ગરૂપ એરીયાન ને માણસ આ ગરૂપમાં જોડી રીતે હોય અને એ જમીનમાં માલીકી તરીકે અથવા હાકલ તરીકે વસતો હોય એને બાર અમિનાની અંદર એટલે પાંચમી યુગ વહવટ સુધીમાં ખાલી કરી નહીં જોડે તે તાર પછી આ જમીન માં એવી જ અધિકાર રહી શકે છે જે મારે આ વિભાગ નહેર કરવામાં આવેલો છે. ચુકા વિભાગના લોકોને એ જમીનમાં રહેવાનો વધુ વખત ગરૂપ એરીયાન એડ તરફથી કામચલાઉ પરામીટ મેળવી શકાયો પછી આ પરામીટ આપવાનું ગરૂપ એરીયાન એડની સુનક્ષી ઉપર રહેલું છે.

(૨) પૂર્વ ગરૂપ એરીયાનમાં માલિકી પાળું—એ એક માલુમ હાથ પડેલી જમીનનો માલિક હોય તે એ માલીકી પાળું પેતાના જીવન દરમ્યાન જ રાખી શકે અને પોતે અથવા એનું કુટુંબ એ જગ્યાપર વસવાટ ન કરી શકે અને નો એ જમીન વેચવા માટે લે તે ને ગરૂપના વિભાગ મારે એ જમીન નહેર દેવેલી હોય તેના જ વેચી શકે. જમીનનો માલીક નો અરજ પામે તો તે જમી પેતાના કુટુંબી જનને અથવા જીવન જોડા ગરૂપના માણસને નહિ જઈ શકે હાથમાં તરીકે ને એકે વીઝમ આ જમીન એનું દિશરતે મારે કમેશી હોય તે નીચના કમેશનરે એ પ્રેપટરને અરજીના તારખાની બાર અમિનાની અંદર વેચી નાંખી જોડે અને એ પેલા મરનારના દિશરતે અગી શકે. ગરૂપ એરીયાન એકટચ એનું કઈ પછી નથી કે એમાં માલીકને પેતાની જમીન પેલાના છાન દરમ્યાન રહેવાના રીતે વેચી પડે પછી એમ થઈ શકે કે ગરૂપ એરીયાન એડ પ્રકે તે તે જમીનને ગરૂપ એરીયાનના વિભાગને મારે લઈ શકે અને એ એક માલીક એવી જમીનનું માલીકીપાળું કાવમ રાખવા ક્ષમ્તે તે એ ક્ષમ્તે બાર ગરૂપ ના જાકલન જ બાંહે આપી શકે અને એ એ માલિક પેતાના અથવા ગરૂપની અધિકારને આ જમીન વેચવા ક્ષમ્તે તા પડેલા તે એકે ગરૂપ એરીયાન એડને એવી જમીન કરા પડે છે એ પેલાની જમીન અથક કીડેલે અગ્રાન વચવા ક્ષમ્તે જ કાવમ કે કાવેલો (૧૨) આ કાવમમાં આક્રે કાવેલો હાથ પડેલી છે.

(૩) યોગ્ય-૨ નો નિશામ ખરા ગરૂપ માલીકીપાળું અને આવી વસવાટ ને કમતો છે. આ કાવદો કાલમાં વસવાટને નથી લાગુ પડતો એટલે એનો અર્થ એ થાય છે કે એ આ જમીનમાં જોડા ગરૂપની કાલ અધિકાર રહેલી હોય તે કાલમાં ત્યાં રહી શકે પછી અવિચારમાં તે વસવાટ પાળીને મારે જાહેર કરવામાં આવે ત્યારે જોડા ગરૂપના માણસને એ વિભાગ માંથી નીકળી જવું પડશે અધીલ આ જમીન અવિચારમાં કાલ પછી વખતે પૂર્વ ગરૂપ એરીયાનમાં આવી જશે. આ જમીનની માલીકીપાળું મારે લાખતા વળખતા સવાલો આપણે ઉપર આપી અથા છે તેમ પ્રથમ છે. પછી આપણે કહી અથા છે તેમ કાલ આ જમીન ખરા ગરૂપના વસવાટપછી નીચે નથી આવી ત્યાં સુધી તેમાં તે વસી શકે છે પછી તે દરમ્યાન માલિક આ જમીન ઉપર કાલ પછી જાતને સુધરેલો વધારો અથવા કાલ નવી રચના કરી નહિ શકે.

(અધી)

વિવિધ વર્તમાન

હરખન ગરૂપ એરીયા અને કાઉન્સીલ

કમરન મારે કે જુને જાહેર અથવા ગરૂપ એરીયા વિભાગના જાહેરનામા સુભાન હરખનની ગરૂપ એરીયા એડની આમમાં એ જાહેરનામાની અસર તમે અજન ર મકાનોની નોંધણી કરવાની કા ડીવસની પ્રકતમાં સીડી કાઉન્સીલે વધારો કરવાની કરેલી મામણી નકારા થાથી ૧૯૫૫નાં ગરૂપ એરીયા એડની એક કમમની કમી કાઉન્સીલ આ જાહેરનામાને ડીપ્રોક્લેમ કરાવવાની રજુઆત કરી શકે છે તે સુભાન વર્તે એરી કમલવાના છે.

નાટાલના શહેરીની કસોટી

નાટાલ કાઉન્સીલ કમિશનર રેમ્ક રીમેન્સ સંસ્થાએ ૧૯૫૧ જુને બદાર પાડેલા એક નિવેદનમાં જાણવું છે કે કમણી હરખન મારે બદાર પડેલું ગરૂપ એરીયાનું જાહેરનામું હાલમાં નિર્દોષ માણસના જીવન ઉપર અસર કરનારું છે. અને નાટાલના લોકોને મારે રમાપિલ થયેલાં નવા, નીતિ અને વિશ્વાસનો જંગ કરનારું છે એથી જીવકાળમાં અથેલી જુમને કમકારનાં અને જન-વચ ન થાય તે મારે દરેક મોરો ચડવી આ અમમે અકાસણી ઉપર પ્રકાશિત છે.

પોર્ટ એલીઆએમની

કાઉન્સીલ

રૂપના એડમીનીસ્ટ્રેટરી એકએક-કુલીવ સરકારી અધિકારીઓની કાનરી વખતે રૂપના ચહેરોની પબ્લીક અથવા પર કુલીવન ક્ષેમ જ હોવા જોઈએ એવો ફરાન કરેલો તે સુભાન પોર્ટ એલીઆએમના મેયરને તેની કાઉન્સીલની પબ્લીક પ્રીક્લેમ કરથી કુલીવન નેક ઉતારી કુલવાની કરેલી મામામણને જાણ આપતાં મેયરે જાણવું છે કે પુર્વ રૂપ ખાતે ૧૯૨૦ ના વસાહતી જોડું આ જાહેર કુખ્ય પ્રથક છે એથી તેના નંચને અહીં વિશેષે હોય તેઓ એ કમલ દરકાવવાના સામતા રીવાજ મારે આમલ જેવે એ જવાલાવિક જ છે. મારે એડમીનીસ્ટ્રેટરી એકએકકુલીવ એ જાળવતે અપનાઈ લઈ દરીથી વિચાર કરે એવી વિનંતી છે.

પચાસ પધારીઓની ફરતી ઇરિપતાલ

સુભાનના કુખ્ય પ્રધાન શી પચાસ-રાવ અથા પચાસ પધારીઓની સમ વડવાળી એક ફરતી ઇરિપતાલનું આજે સવારે અહીં ઉદ્ઘાટન કર્યું. કુલ વિદેશ વિચારમાં આવી આ પહેલી ઇરિપતાલ છે.

આ ઉદ્ઘાટન સમારંભના પ્રમુખ પદે સુભાન રાજવના આરોગ્ય પ્રધાન શી કમખવર હતા.

આ પ્રસંગે અવધન કરતાં શી ચાકાણે મીડનરી ભાવનાથી આમ્ય વિચારોની સેવા કરવાનો સરકારી અધિકારીએ જાણવું કરી હતા.

બલિ સવાલ બંગો નેચના-લીસ્ટોનો નવો શબ્દકોશ અસ્તાવ

(રજા પાનાનું અનુસંધાન)

કુંકાણમાં, સામાન્ય ધ્યેયને લક્ષ્યમાં રાખીને સબકીવ પદોએ બલિસેના સવાલને પોર્ટ પોલીટીક્સમાંથી કુર કરેલો જોઈએ.

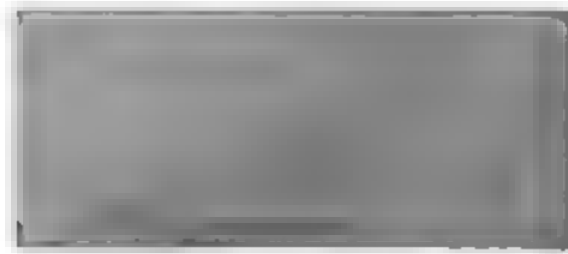
"તમારું વર મેલુ માલ કરેલે"ને "મારસમામાં મેલુ. જલ્લ બેલુ" જેવા પ્રથો અનુલ્લપન અમર નામકીય થવાનાં અજાનના નિશાનરૂપ છે.

તાશીનું એ છે કે કમણી અસ્તિવ થવાનાં જને રાજકીય પદો પોર્ટ કાકને પછી નાક કમી કિવામ આપણે એક નવો રાજકીય 'સુમેળ' શોધવો જોઈએ. એ વિચારથીલ માણસો અકલસ હોવાને તે આપણી જાતને બચાવવા મારે કણ કંઈ મેલું નથી થયું.

સુદ્ધિમાન માણસોના કાપમાં આ પછાં બાળિની પસંદગી રહેલી છે તેઓ આ કાકલેના જાણ આપના પેતાનો સ્વામ્યેત્વાન કરવા તત્પર છે.

બી-આઇ

સુખાઈ કરાંચી અને ઇસ્ટ આફ્રીકાના બંદરો વચ્ચે સુસાફરી કરે છે.

રેડીમર કરંગ ૩૦મી જુન ૧૯૫૮ના આપણે કરાંચી થક સુખાઈ જવા મરી જુલાઇ ૧૯૫૮ના ઉપકરી.

સુખાઈ અથવા કરાંચીનું આહું.

ફર્ટ કલાસ	એક	એચક	વચર	ધા. ૬૫-૦૦
સેકન્ડ કલાસ	11	11	11	ધા. 10-૧૫-૦૦
થર્ડ કલાસ	12	12	12	ધા. ૭૫-૧૦-૦૦

વધુ માહિતી મારે મળે આ લખો:

શેખ હિમેદ એન્ડ સન્સ

(પીટી લીમીટેડ.)

૨૯૦ પાઈન સ્ટ્રીટ, —હરખન.

ટેલીફોન: ૨૦૪૩૨ — ટેલીગ્રાફીક એડ્રેસ "કુરામલ."

આહાર એટલે શું?

(લે: બાંસીદાસ મોંધી.)

આપણે જે કંઈ ખોરાકમાં આપણે
તે આપણે આદાર કરેવાનું.
આપણે ખોરાક કરીને માથે આવેલો
જોઈએ. એ ખોરાક કરીને આપણે
ખાઈને ચોખ્ખું આપે તેવો હોવો
જોઈએ. જ્યાં આપણે આપણે
તે ખાઈ લઈને ચેટ કરીએ, તો તે
ખોરાક આહાર કહેવાય નહીં. ખોરાક
આહારનાં લક્ષણ નીચે મુજબ મળેલાં:
૧. તે જીવ સંતોષે.
૨. કરીને તમામ કોષને ચોખ્ખું
આપે.
૩. કામ કરવાની શક્તિ આપે
અને કરીને શુદ્ધતા રાખે.
૪. રોગને સામનો કરવાની શક્તિ
કરીને આપી રહે.
નાનાં બાળકો ઘોડાં ઘાસ છે. ત્યારે
તે ઘોડાંમાં વધતી જાય છે. તેમનું
વજન પણ વધતું જાય છે. અમુક
ઉંમર પહોંચ્યા પછી ઘોડાં વધતી
નથી. વજનમાં વધારો થતો આપણ-
નાર થાય છે. સરખા પુષ્કરનાં
બાળકોની ઘોડાં અને વજન તપાસી
એ તો તે એક સરખું નહીં થાય.
ઘોડાં અને વજન એ સામાન્ય
કરીને કાંઈ ઉપયોગ આપે રાખે છે.
ખીલું જન્મ વખતે બાળકનું વજન
પરખતે હવે નહીં, તે નાનપણમાં
સાવુંમાં રહે છે કે નહીં, તેને

ચોખ્ખું ચોખ્ખું ખોરાક અપાય છે કે
કેમ, તે પણ જોઈ રહે. સામાન્ય
કરીને તંદુરસ્ત હોય, અને જન્મ
વખતે બાળક તંદુરસ્ત હોય પણ તે
બાળકને ચોખ્ખું ખોરાક ન મળે તો
બાળક નબળું રહે. તેને પરિણામે
તેની જીંદગીમાં ફેર પડે, તેના વજનમાં
ફેર પડે અને રોગનો સામનો કરવાની
તેની શક્તિમાં પણ ફેર પડે. અમુક
કરવામાં દેતીયો તાલ આપે છે.
સરખાં કરવામાં અને કરવામાં વજન
જીંદગીમાં કાંઈ બાળકને અમુક
કરે તો તે હોને તાલ નહીં આપે.
ખીલું બધી રીતે દેશે બાળકનાં કરીને
સરખાં દેખાતાં હશે, પણ રોગ સામે
બાળકની શક્તિ તે ફેરમાં જુદી જુદી
હશે. એ ફેરમાં એ મળે તાલ
આપશે જ નહીં. વળી બીજા એ જણ
તે તાલ આપશે તો પણ તે જણવો
જ હશે, અને જલદી ઇતરી જશે.
બાળકને વધારે તાલ આપશે અને
તે કાંઈ સમય માંડશે, જ્યાં એ
કરીને રોગ સામે લડી શકે તે સોથી
વધુ તંદુરસ્ત મળે.
આપણે તંદુરસ્ત કરીને શી રીતે
માપે
કરીને તંદુરસ્તી માટે યોગ્ય
આહારવિહાર કરી છે.
“બોલ જીવન” માંથી

ઉપનિષદોની ભાષા

ઉપનિષદોની ભાષાને શાંતિ આપવા
આપણે પદ્યોમાં રહેલા ભાષા
અવસ્થાની સ્થાને આપણે માટે તેઓ
દીક્ષી આપ્યા પછી જીવનકરણમાં
તે સરકાર વહનમાં સામે મુશ્કેલી
મળા હતા, ત્યાં આપણે પણ મોઢાં
પદ્યોમાંથી તે પોતાની જાતને
એ અવસ્થામાં સાથે રોગોમાં, બિહાર
અને કષ્ટતા પ્રવૃત્તિ મુશ્કેલી કરેલી
જેવી ત્યાં જ્યાં ના પાડી અને મી
જીવનકરણમાં દીક્ષી આપણે આપણે
ને મળવા મળા હારે તેમની સાથે
હોં આવેના મીની એકાદી કે. લો
મીના જીવ પણ હતા. તેમણે આપણે
ને મીની પ્રવૃત્તિ તેમના પ્રવૃત્તિ
જીવ આપણે અને પ્રવૃત્તિ લાગણીની
જાત કરી તેના જીવમાં આપણે
એ કહ્યું મીની પ્રવૃત્તિ પ્રવૃત્તિ ખાસ
કિતમાં મીની કોમલ છે તમારા મીન
અને આપણે હોં વચ્ચે કેટલું જાણ
સામ્ય છે? તેથી એકાદ મીન જવા
નું મને તો મને જાણ મને. મીનના
એકાદીને મીની કોમલ સામે મીને

સિદ્ધાંત કહો કે “મામજીની નુજા ન
રાખના નહું પેલ કરો, અહંકાર
રાખ્યા વિના કમ કરો; અને રખા
મળતી આવના રાખ્યા વિના નહું
નિર્ભય કરો.” આ સંમતિ આપણે
એ આપણે કહોને તેમને કહ્યું:
“તમે તો આપણે ઉપનિષદોની ભાષા
મે.મે. છે તમે કહો તેવો જ વિચાર
કરીએ તમારો છે.” તેમ ત્યંકતેન જી
જીવ: આ જીવ: કષ્ટ સ્વીકાર કરો
“જીવનમાં એ કષ્ટ જીવન છે, તે આ
જાણુ કષ્ટે વસાવેલું છે, તેથી તેને
નામે તમામ કરી, જે વચ્ચે પ્રવેશ
મે.મે.તો જી, કોમલ પછી જીવ વિશે
વસના રાખીએ મા.” (ક. ઉ. ૧.)

(આ પ્રસંગ તા. ૨૫-૫-૧૯૪૭નો છે.)
“લક્ષ્મણ”

લેણ

કરીમાં આવનાં જોઈએ હોય તેવા
માથુમાં મેળ અને શી ખાવાં મેળ
માં મેળમાં પ્રમાણ મળે છે.

જાતિવાદ મીટાવવા કેંગ્રેસની સુધેશ

કેંગ્રેસના, તા. ૨ જુન અખીલ ભારત
કેંગ્રેસ સમિતીએ જાતિવાદ મીટા-
વવા અંગે. કેંગ્રેસના સભ્યો માટે જ
કેંગ્રેસ એક નીચવાવણી મુજબ છે.
મહાસમિતીએ તેની તમામ સમિતીઓ
ઉપર એક પરીપત્ર મોકલી નીચે મુજબ
ની શરતો અને નીચેનાં અનુસરણ
કરવા આદેશ આપ્યો છે:

(૧) કેંગ્રેસના કોઈ પણ સભ્ય
કાંઈકે, કોઈ પણ જાતી અથવા કોઈ
સંસ્થાના સભ્ય ન હોવા માટે. (૨)
કોઈ પણ જાતીની અજ્ઞતામાં શાંતિ
પ્રકારની હોય અથવા દલીલ કેંગ્રેસની
સુખાકારી માટે જે પણ અથવા સમાજ
નિરોધી પ્રયાસો નાણુ કરવા માટે
હોય તે જ તેણે તેની અજ્ઞતામાં સામે
કરવાને વિનંતી કરાવતી જોઈએ.

જોઈએ (૩) કોઈ પણ જાતી
જોઈએ, જાતિ સમારંભો, જાતીની
મેડેલા અથવા પરીપત્રોમાં તેણે જામ
ન દેવો (૪) જો કોઈ કેંગ્રેસની આપતી
જાતી સંસ્થા, કોઈ પણ જાતના કામ
અથવા જાતી અંગેનાં મેડેલાઓ ન
પાળતી હોય તો જ, જોઈ સંસ્થાઓ
અને જાણીઓ અને કેંગ્રેસ, જાણીઓ
વચ્ચે સાથે સહાય કેંગ્રેસ કામ કરે
સંજ્ઞાપેલ, રહેલું પટે (૫) આંતરજાતીય-
આંતરરોમ સંગોને પ્રોત્સાહન આપવા
પટે (૬) જાતી અથવા કોઈ સંસ્થાઓ
ને રાજ્યની માટે અથવા રાજ્યની
મદદ આપતી જામ કરવા માટે, રાજ્ય
કરવાને વિનંતી કરાવતી જોઈએ.

ગાંધી વિચારનો પ્રયોગકાર

વિનોબા વિચાર રહે તો સર્વજન હેલાક
મળા છે. જ્યાં જ્યાં ગાંધી વિચાર
પડેલો છે જ્યાં જ્યાં વિનોબા વિચાર
પ્રવેશ મેળવ્યો જ છે. જ્યાં જ્યાં
વિનોબા પોતાને જ્યાં આવે ત્યારે જન
લાગણી, જનસહિતની જાણી પણ
ફરી જાય છે.

૧૯૫૧થી આજ સુધી વિનોબાજી
મધ્યપ્રદેશ, અમરેલી, ઉત્તર પ્રદેશ,
બિહાર, બંગાળ, એન્ડરસા, આંધ્ર,
તામીલનાડુ, કેરળ, કર્ણાટક કરીને
જેવે મહારાષ્ટ્રમાં આવ્યા છે, હવે
જે પ્રદેશો આજ રહે છે તે પૂર્વના
આંધ્રો આ જ્યાં પ્રવેશે. હવે અનિચેપ
નપને તેમનાં જીવનની રાક જોઈ રજા
છે. જુનનામાં તો મને ત્યાં જાણી
અને અવર પડે કે જુનના સેવક
જોઈ તો પડેલો જ સર્વજન જુનના
“વિનોબાજી અહીં ક્યારે આવે છે?”

એમના આવવા સુધે લોક-લાગણી
હવે એકાકાર થવા લાગી છે. સોડો
ની આ રવાનાઈક પૂજાના મૂળ સું
છે? સોડોને સર્વોદયના આ વિચારમાં
અને આ કાનિયાં માનવજાતના ઉદાર
ની એક બાસા કાગે છે એમ કહેવું
કોઈ રીતે અતિયોગિત અવેલું નથી.
એક મિત્રે ટોચ કરી “વિનોબાની
અક્ષિત પૂજા આપણી જાણી નથી

થતી?” એ કહ્યું-“સાચી જાત છે,
પણ વિનોબા એકલે સું? વિનોબા
એકલે ગાંધી વિચારનો આધુનિક
પ્રયોગકાર. સોડોને ગાંધી વિચારમાં
આજા છે મારે વિનોબાની તે શદ
જુઓ છે. તેમાં અક્ષિત પૂજા થતી
હોય તો પણ તે મારક નહિ પણ
તારક જનવી. તે મારક એકલા માટે
નહિ બને કે વિનોબા એ કોઈ પણ
સજા વચરનો મુખ્ય છે. તેમની
પાસે એ છે તે પ્રેમ જ છે. સાચો
સોડોનાં હૃદય પર જુઓ અસર કરેલી
અને સોડો તેમના આવવાની શદ
જોતા હતા. તે લાગણી શ મારક
નીવડી? ના, તે તારક જ નીવડી.
કારણ કે જુનનાં હૃદયમાં મારક પ્રેમ
અને માનવતા નીતરતાં હતાં. —સુન
“જનજાગૃતિ” માંથી.

જુનનાં પ્રેમ, જનજાગૃતિ રીત-સં,
લાગણી-સં, જેવું કલીપર-સ અને
જનજાગૃતિ માટે મળે.

આર. વી. કુલ
૧૨ બાઈલી આઈડ, ૩૮ મોર્ટર રીટ,
કેરળ રાજ્યોત્તર અને મોર્ટર રીટ,
બેંગાલોરમાં, ફોન ૩૨-૧૫૫૫.

માસ્ટર બ્રધર્સ (પ્રિ.) લીમીટેડ

જન જાતનાં તાલમ, રેલવે તેમજ સુવર્ણ કામ, સોજો બાળકો અને
પ્રવેશ માટે જાતનાં જાતનાં જાતનાં જાતનાં અને જાતનાં
માટે—સુડી, બોમ્બ, બોમ્બ, સોડો, મેગા-સ બિગેર.
કેવેક જાતનાં માથે માટે તમામ કરવા કાલજાગૃતિ.
કેવેક રીટ, બોમ્બાઈસમાં.
ફોન : ૩૪-૧૩૪૨ — બોમ્બ ૧૫૪૬.

હાલનું પ્રસંગો માટે

અમને મળો.

સુરતી જમણના અને રેસ્પેક્ટેબલ બીએ.

શ્રી કેપીટનની અમલદારી હેઠળની નીચે દર્શાવેલી અને રેસીડેન્સીમાં રાઈ
પણ જાણમાં તમારે પ્રમાણે આવી રેસીડેન્સી હાલનાં અને કન્ટ્રીમાં હાલમાં.

કેપીટનની બાલકની હોટેલ

(શ્રી કેપીટનની મીઠાઈ હાઉસ) ।

એ અને વિક્ટોરીયા સ્ટ્રીટના ખુણાપર - કરબન.
ફોન નંબર ૨૩૪૨૪ રેસીડેન્સ : KAPITAN.

ધીરુભાઈ પી. નાથક

સુકાઈપર, સુસાઈવી, શીખાઈ અને નવનજી એજન્ડ

દીક્ષિતાન અને કુનીયાના રાઈ પછી જાણની હાઈ હાઈવાઈ અને અખીન
માર્ગે કુસાઈવી કરના પેર જાઈ બગાઈ જારૂંને કુસાઈ કરો.

૦૬૫૦, આન, મે.રી, હાઈવે, બાલકમાં, બેલ્કોનમાં, બિગેરના બીગા અને
કુસાઈવી બાપીએ બીએ.

ઈન્ડિયન, પરાસનવ ટેકસ, કિસાનના બાપા કુસાઈવી પેચનું કુસાઈવી
સાઈફીટ ૧ નેપાળના બાલકોનો. બાલકોને ટેમલ ઈન્ડિયનને લખવી
બાલકોને રાઈ પછી શ્રી બીધા બિના અને પ્રાપ્ત સ્વ.ક આપીએ બીએ.

વેસનવ અમુઅલ લાઈફ એસોસિએટસ એન્ડ એક્સ્ટ્રીયલ અને પાઈપાઈ
ઈન્ડિયન કંપની બીધાઈના પ્રતિનિધિ.

Phone : 33-9032 26 Barkly Arcade,
Cor. 3B, Market & Diagonal St., J'BURG.

તાજું ઉમદા ફ્રેટ

આંખા અબા, હીલી અબા, રતાબા અને સુરતની આસપાસ
લાલુ છે. આફ્રી રી ૧-૦ રતાબા, લસણ રી. ૨-૦ રતાબા,
ખાખા નંબર ૧ રી. ૧૦, નંબર ૨ રી. ૮ ૧૦૦.

કુસી અને મેવલી પાન બનર ભાવ, પોસ્ટલ વાઈ. બારીક મોઢ
લી. ૧૦-૧ લાખી અને રાઈવે બારીક લી. ૧૧-૧ લખ.

રેસીડેન્સ, નવાસાહેબ અને મિલકતવન મેમોના મોસરો કપર પુરવ
ખાન આપી રાઈ પછી નરણ પરાઈક બાની મોસરો.

All prices subject to Market fluctuations.

A. KADER & Co., (PTY) LTD.

WHOLESALE FRUIT MERCHANTS

P. O. Box 251. DURBAN.

ફરનીયર! ફરનીયર!! ફરનીયર!!!

બેલ્કોન છુટ, લાઈનીમ્ડ છુટ, મોડેશન, હાઈસાઈ એસડ,
સાઈક મોડે મોડેશન ટેક, છુટ ટેક, ટેમલ, લાઈન બીધાઈ
બાને જરીકી સ્ક્રીન. બાને પમારી લાલ લેવા કુસાઈવી નાં.

—બોક્સ, ટેમલ અને કીચન હેસર—

એ હાઈવી જેમરેન નીચે લાઈવાઈ પાવ છે. તેના રીડે કમેટાં હાઈ
વાઈ રહે છે. બાવ રોબા બાઈન. પ્રાઈસ બીસ મનાવો અને નેપાઈ
આજી વપારો.

L. MISTRY

81 BREE STREET, BURGERSDORP, J'BURG.
PHONE 33-4691. BOX 2526.

હીંદની મોટામાં મોટી વિમાની કંપની તમારી સેવામાં

—ધી—

ન્યુ ઈન્ડિયા ઈન્સ્યુરન્સ**કંપની લીમીટેડ**

સાઉથ આફ્રિકાના એકજ મુખ્ય પ્રતિનિધિ

રસ્તમજી બાલભાઈ રસ્તમજી

૧૪૦ કવીન સ્ટ્રીટ,

ડરબન - નાટાલ.

સેવા અને નિર્ભયતા

માટે અમને મળો.

બધી જાતના વિમાનો અને ઉતારીએ બીએ.

પી. એ. બોક્સ ૧૧૧૦.

રેસીડેન્સ : ૧૧૧ ઇલેવનથ એવન્યુ,
ડરબન.

રેસીડેન્સ :

બોક્સ : ૨૫૮૪૫

રેસીડેન્સ : ૮૬૪૧૩.

"કાશ્મીર પ્રિન્સેસ"

કાવતરાની રોમાંચક કથા

લેખક : શ્રી. અનંત શ્રીધર કર્ણિક

(ગતોંધી ચાલુ)

કાશ્મીર પ્રિન્સેસ અદાપુર્વક એના માટે આમણ થઈ રહ્યું હતું અને હરેક પળે અને જગતની નજર આ રમત હતી. એ વખતે હોમિંગ્સ છેડે અમને ધનસન પાંચ કલાક થઈ ગયા હતા. મને જૂન લાગી એટલે હું રસોડામાં ગયો અને એ સેન-ડીય, એક ફેક, એક ડેબી લીધાં અને એક રૂપ કોરી થઈ મારા હાથે લીધા. આ બધું લઈને હું ડોક પોટમાં ગયો અને રેડીયો એ રિફરન્સ ખાલી ટેબલ પર જાડે મેઠો.

જમી લીધા પછી પેટ મરાઈ જવા થી મારી આંખો ઘેરાયા હાગી એટલે મુઠા મારે ડેબીનમાં જ્યાં હું ઉઠ્યો. વિમાનનાં બધાં મંત્રા અને સાધનો મરાખર છે કે કેમ તેની ખાતરી કરી લેવા મેં એક નજર ફેરવી લીધી.

હું જોયા ડેબીન તરફ જ્યાં ઉપડ્યો કે તરત કેપ્ટન દોહિને મને યોગાજોગે બંને કહ્યું. "કર્ણિક, ઉચ્ચા ઉપર કન્ટ્રોલ રાખવા મરિનું સ્વમંત્રસાચિત થવું બહાર નીકળ્યા આવ્યું છે."

"કેપ્ટન, એ મારાપર છેડી દો. જાગતાં જામને હું એ ડોક ફરી મુકું અને રિપત કરી વિદાય લઈને હું ડેબીનમાં પાછો ફર્યો. છૂદ કાઢીને હું સુતો ને તરત જાગી ગયો.

એ સુરોપી ઉતાર

ભાઈ જોડની જાહેરાત થવી પછી ઝોરિયા બેરીએ એક દરવા મઠે ઉતાર્યોની વાત લીધી અને પાછી ડેબીનમાં બઈ. વાહીમાં પડેલું નામ આઈડીબન ઉતાર હો. ફિઝીકલ એન્સન ડું હતું. અને બીજા સુરોપીયન ઉતાર હતા થી ફેડીક જેડેની. તે પોલોન્ડની હતા.

જાને જાણ પચાસ દરેકે એમ ઝોરિયાએ માન્યું. કારણ કે તેમની પાસે નાનું હાઈપરબોલર અને પુરતો તથા કાગળિવાંધો પ્લેયોપ્લીય બરેલ પોટ ફેલિયો (પાકિડ) હતા. હો. એન્સન અગ્રેજ સમજી તે યાત્રા હતા અને બધું કરીને બોલી પચ રાહતા હશે એમ જાણ્યું. કારણ કે ઝોરિયાએ, "કૃપા કરી તમારી ડીકોટ બતાવો." એમ કહ્યું ત્યારે હો. એન્સને પોતે જો કાપડી લાવ્યા હતા તે બંધ કરી અને ચિરસામાંની દિઠિટ કાઢીને તેની સાથે બસી અને ચમકાવા જાણ કાચમથી તેની સાથે જોડ રહ્યા.

ઝોરિયાએ ડીકોટ જોઈ હતો પાછી આવી એટલે હો. એન્સન દરવા મને કહ્યું "આભાર" એમના ઉચ્ચાર સુરોપીય દળના હતા. એ પછી તેમણે વાંચવાડું ફરી શરૂ કર્યું એ પછી થી જેડેની પાસે જઈને ઝોરિયા એ ટીપ્પટ જોરા યાંત્રી ત્યારે તેમણે આ મશીની દોરોલ તરફ રિપત કર્યું અને રોલિય વાપમાં તેનો આભાર માન્યો.

ચીના ઉતાર

આ એ ઉતાર્યો ઉપરાંત બીજા દેશના એક ઉતારનું નામ પચ બધી માં હતું. એમનું નામ કર્ણ બી વાઈંગ મિન્ડ કુન્ગ. એમની દિઠિટ ભોલી ભેળા ઝોરિયાને એમ સામ્યું કે વિમાની સરકર કશીવાન તેણે આ પરીક્ષા જ વિજેટ નામી ઉતારને એમ હતા.

જાકીનાં બધા ઉતાર્યો આઈનીક હતા. ઝોરિયાને એમની નજર ભેળવામાં કાઢક ફેરફેલી પડતી હતી આ બધા ઉતાર્યો પ્રુપ નજ હતા અને ઝોરિયા તેમની દિઠિટ તેમને પાછી આપવી ત્યારે તેઓ નીચા વળી તેને નમસ્કાર કરતા હતા. એ બધા ની એકલ ઉપર નજી કરવાનું પુરોલ હતું. પચ એ બધા ન સાચુ જાણ ઉતાર્યો હતા.

વિનયી અને આનંદી

ઝોરિયાને બધું કે ચીનનાં બધા પ્રધાન આ વિમાનમાં નથી એ અધ-સેસની વાત છે. તેમની દિઠિટ એક કશવાની કેવી મજા આવત એમ તેને જાણ્યું. તે એમના હરત. ફર પચ લાગ સકવ. ઝોરિયા દરતાસુરની ચોપડી હંમેશાં તેની સાથે રાખતી હતી.

આ પછી ઝોરિયાએ પેસેજમાં જામને મારીતા કમ પ્રમાણે ઉતાર્યોની દિઠિટ તપાસવા માઢી. વાહીમાં નામ નો કમ આ પ્રમાણે હતા : લિ પીચ, દાસો ફેમ કી, સુન્ડ પ્રુપુન, હવાન્ગ ચેસો મેક, ડુ હુન્ગ, આયો પ્લી, શીન ચીન ડું અને હીક ચીન આંગ. જામે તેમ પચ ઝોરિયાએ એમ મારેલું કે સામવાની સરકારના આ ઉચ્ચ અધિકારીઓ વિકલ્પ દેખાવના અને કારી રીનબાન વચરના દરેક, પચ બધા ન અધિકારીઓ સુસજિતજ અને વિનયી હતા.

ઝોરિયાને એમ જાણ્યું કે એ હું માઈનીક આવા બોલી રાહતી હોત

તો મેં કુલન ચીન વિશે ને સીવજી છે અને વાચ્યું છે એ બધી બધી જાણતો; અંગે હું તેમની સાથે થયો હતા. પચ વિમાનની દોરોલે એની અન્ન ફરતે જાળવવાની હોય છે એટલે તેણે એની જીવાસાને 'દમારી દેનાં ચીખ્યું પી છે.

દારૂ ને જોડ્યો

ચીનમાં તો કારખાંધી નથી, એટલે તેમને દારૂ આપવાનું વિમ વના વેઈટરો ને કહેવું એવા વિચાર ઝોરિયાને આવ્યો.

ડીસોના અને પિમે-ટા તાસકમા કાણા ગ્રહાસ લઈને બધા ઉતાર્યો પાસે ગયા અને એમને એ નવાજ થઈ કે ડોક એ રિફરી, જીન કે બીર માણો. નહિ કેટલાક ઉતાર્યોએ લેમન ફેરોલ લીધે. અને બાકીનાંએ વિનયપુર્વકે મધ્ય દમારી ના પાઢી અને એમની રણસાર ફાઈટો ભેલાનુ માણુ રાખ્યું. કામ્ય નેતાં કોનાં તેમ, દાંસિયામાં એમની વિચિત્ર આઈનીક ચિત્રિતપિયા કાઈક નેપ કરતા લતા હતા

એ વેઈટરો અને વેઈટસ રસોડામાં ગયા અને વેડે વળગ વતચીત રાખીવાન મરે થ જાણ્યું એ વાત અમે જામત થવા કે વિમાનની નોકરી ની કારિરોમાં આવડ એકામ મળતા અને જાણાસી ઉતાર્યોએ એમણે કરી ભેલા ન હતા.

સદવિમાની દીક્ષિત સિગારેટ બેવા માટે રસોડામાં આવ્યા. તેમણે વેઈટરો ને પૂછ્યું, "ઉતાર્યોને દારૂ આપ્યો?" વેઈટર ડીસોનાએ જવાબ આપ્યો : "આ બોલો કાર પીવાની આસ્તાવાળા નથી. બધાએ ડેરી પીણાની ના પાડી હતી."

ચીનાઈ સમુદ્રમાં સુંબઈ !

જા. જવાબ સામગ્રીને દીક્ષિતને કુવલ જાણ્યું. એટલે તેમણે ઉતાર્યો આની ડેબીનમાં ફેલિયું કર્યું. બધા ઉતાર્યો, અબરા કે તાચામા મગન હતા. દીક્ષિતને એમ સામ્યું કે આટલા પુરાન લોકો કસાયેક કાતિકારીઓ છે એ બધું કહેવાય. તેઓ બ કેન્ડન પરિવરના કામ અંગેની પુર્વ તકમકરી માં મગન સાથે છે. મારે તેમને ખસેલ ન પડેલ.ડી જોડ્યો, એમ રિચારીને તે રસોડામાં પાછા થવા અને આ પાવે.

પછી દીક્ષિતે વેઈટરોને પૂછ્યું કે આપણું ઘરાઈ જઈ.જ સુખાં પરથી

પસાર થઈ મધ્ય કે નહિ કે વેઈટર.જ આ સવાસને મરકરી માની એટલે દીક્ષિતે તેમને કહ્યું કે આપણે લોડીઝ મિનિટો પડેલાં પરવાળાના એક સુંદર દાણુ પરથી પસાર થઈ ગયા. નકલ, માં આ દાણુને 'સુખા દાણુ' એવું નામ આપવામાં આવ્યું છે.

નવપરિપૂર્ણ ડીસે.જાએ આ ધાંભળી ને આચાચરી નજરે કહ્યું કે, "એ આપણું સુંબઈ હોય તે કે હું જાણું!"

દીક્ષિત ડોકીમાં સદ-વિમાનીની બેઠક પર પાછો ફર્યો ત્યારે કેપ્ટન જમારના હાથમાં વિમાનનો અંકુસ હતો.

૧૮૦૦૦ ફીટ ઉચે

તેમણે દીક્ષિતને પૂછ્યું "કેમ રહી, થોડો આરામ થયો ને?"

"હા, હું થોડી વાર સુષ થયો હતો. અને સુંદર પરવાળાના ટાપુ-સુખાને-એવા હું કમખુંજ ઉઠ્યો

કાશ્મીર પ્રિન્સેસના કેપ્ટન

કેપ્ટન હામોદાર જમાર

હતા તમારે દરે આરામ કર્યો છે કે આરામ કરવા જઈું હોય તે હું વિમાનને અંકુસ સંભાળી લઉં."

"ના, આભાર, હું મજામાં છું. અઢી મેરી. આપણે જાત કરીએ."

કાશ્મીર પ્રિન્સેસ વાલનામાંથી પસાર થઈ રહ્યું હતું. એટલે થોડીવાર બંને જાણી સાંત ભેરી રસા, વિમાનનાં એન્જીનોને એકધારો અને સતત જવાબ ફરી વાર એવી ખતરી કરાવી જતા કે બધું બરે.બર છે. મોટોધા જે નેપ દેખાતી હતી એ પરથી જવાબ આવતો હતો કે ઉડ્ડન રવાના-વિઠ અને રાજેતા મુજબનું હતું. જ્યારે દરોવતો કોટો ૧૮ હજાર ફુદ આમણ રિચર હતો. અને વિમાનની ત્રણ કલાકના મજસો માણલ હતી વિમાન એક મિનિટના પાંચ મજલની ગાંધે ઉડ્ડનું હતું હતી આ રાક્ષસી હતું દવાઈ જઈ.જ અકાળી માંડક રિચર સામ્યું હતું. જરા પચ આયો લાચતો ન હતો. હકીકતમાં આટલી બધી કડપતી કેડ અસર વિમાનમાં બેઠેલા એને અજાતી નહોતી,

વિમાની સહ-વિમાની

સ્વયં-આધિન વિમાની બંધ કામે લગાડવામાં આવ્યું હતું એટલે વિમાન એની જાણે ઉડવા કરતાં કંઈક ઠોંઠા-જનમાં જે માગે બનાવવામાં આવે છે તેને જ વિમાન આમળ વધી રહ્યું હતું. આથી વિમાનીઓ ટોપા હાલે ભેરી, આર.મ. કરી સકતા અને ખાઈ પી પછી ચક્રતા આમ હતી એ વિમાનીઓ ત્યાં ભેડા હતા અને વિમાનની કપર તથા આમળ રહેણ જાણી આકાશ નીચેને આસમાની દરિયો અને આ બધાની વચ્ચે સફેદ કિનારા હતા સમા તરત વાહનો તે જાને જાણી પ્રમા પ્રમા નિકળી રવાના હતા.

વિમાની અને સહ-વિમાની વચ્ચે દિલોળનીતી એક આસ પ્રકારની લાગણી પાંખાઈ જાય છે. વિમાનની અને તેમાં બેઠેલા ઉડાણજ્ઞોની સમા-મતીની બગીચા જાણનારોના માનને કીધે જાને જાણ આટલા બધા નિકટ આવી જતા હોય છે.

આ જાને વિમાનીઓ વચ્ચેના સંબંધને કાળેમાં બદલ કરવાની ભાગ્યે જ જરૂર હોય છે. દીક્ષિત અને જવાર કેટલીક વાર એક સાબ પછી બોલવા સિવાય કંઈકોના કંઈકો સુધી સાથે એકી રહેતા અને જાને વચ્ચેની દિલોળનીતી વિદિષ્ટ લાગણી જાને જાણી પ્રમા પ્રમા માણતા હતા. પછી આને દીક્ષિતને એક સાચું કે જવારના મનમાં આજ કાલક મેળાવા કરે છે, તે રહેતા સાથે કે પછી કહેતા અચકા છે. અને આખરે તેજી મેલ પાળી રહે કહ્યું.

“દિગ્ગા, હવે તુરતમાં જ મારી બેઝોઝ ખાતે નિમણુંક મવાની છે.”
“કાલે હું જો જાણું છું. તમે ક્યારે લા જવાના છો?”
“તે સોઠો એમ કહે છે કે મારે જ નકકી કરવાનું છે. મધ્ય કરીને સિવાય, મોં જાણું” મહે.”

“પછી હું કોનાનાં બેઝોઝમાં જ હતો. ત્યાં કોનાનાં મુખ કરતાં વધારે મરમી પડે છે એટલે સિવાયો વધુ કીક રહેશે.”

આટલી વાતચીત પછી જાને થોડી વાર ઘાત રહ્યો. આ સાંતિ કરમી-માન એ-જાનના જે રિયર માર્કાસ સંબળતા હતા તે તંદુરસ્ત હાલના હાલના હતા. કિલિલ તરફ જોવાનું માણ રાખાને જવારે કહ્યું: “હું જોય છું છું હું કે તમે પછી મારી સાથે આવેલ અને જો મારે બેઝોઝ ખાતે મહત્તી કરાવી હો.”

“જવાર, અને તમારી સાથે આવવાનું પ્રમા પ્રમા પછી મને જો જાણે બેઝોઝ નહિ. મારે પ્રમા પ્રમા કોણું નથી.”

“પછી જા મારે!”
“મારે મારા કુટુંબની જવાબદારી છે.” થોડાના મિત્રતા સુચનને અટકી કાર કરવાથી રિસિતને મનમાં સામી આવ્યું હોય એવો ભાવ મિના થોડા પર જાણતા હતા.

જવારે કરી કહ્યું: “ના, નહ, જો હું જાણું તો તમે પછી મારી સાથે આવતા જા જોઈએ.”

(અધુર)

આ વાતોને કોઈ રાઈડ સુંબડ “જાણક પ્રકારના”નો છે.

દેખાં અને તે માત્ર માઈ પે-કન મળે છે.”

“પછી તમારી બહેન છે ને! તેને તો રેસા મળે છે!”

“હા સાહેબ, પછી તે પોતાની દલા નરવા માટે રેસા બધારે છે.”

લગ્ન સમાચાર

તા. ૧૫-૬-૫૮ને રવીવારે આટ નિવાસી શ્રી ધીરજલાલ હજીરબાઈની સુપ્રીમી ચિ. રક્ષમણીબેનનાં કુલ જન કરાડી અટવાક નિવાસી (લાલ પુરુષોત્ત કૃષ્ણ) શ્રી ગોવિંદભાઈ વાલાભાઈના પુત્ર ચિ. કીરતભાઈ સાથે જોડાનીસળમનાં મંથી કોલમાં થયાં હતાં.

નવકંપતિને જ્ઞાણીરવાઈ આપવા માટે દુર દુરથી મળ્યાં સમા રોડી મિત્રો પધાર્યા હતાં જાહેર સંસ્થામાં તરફથી પુલકાર થયા હતા જાને પહેા તરફથી કન્ડીમન જોડાનીપત્ર, આટ મંડળ, અને આથી ભારત વિદ્યાલયને એટ આપવામાં આવી હતી.

આમંત્રણને માન આપી પધારવા બાદ તથા કામ કાજમાં મદદ કરવા માટે તેમજ એટલે દુરથી જાનમ, તકલીફ કાઢ આવવા બાદ જાને પહેા આભાર માને છે.

આભાર સ્વીકાર

શ્રી ધીરજલાલ હજીરબાઈ (એમ.બી.) ચિ. રક્ષમણીબેનનાં જન પ્રશ્નને એટ

૨-૨-૫

શ્રી ગોવિંદભાઈ વાલાભાઈ (કપડાઈન) ચિ. કીરતભાઈના જન પ્રશ્નને એટ

૨-૨-૫

શ્રી લક્ષ્મણભાઈ ગોવિંદભાઈ કૈાહરી (કપડાઈન) ૫-૫

શ્રી નાયુભાઈ કાળીદાસ (સાહમ-કપડાઈન) ૫-૫

મદારી :

રામ કાળી-મદારી

જમતને દોરી રહ્યો છે મદારી (૨) જેણે કુખા જનાવી છે સારી... જમતને જનવાન જનાવી પડીક દસાવે, રંક જનાવી પડીક રહાવે જેણે કરતો મારી ... જમતને સખ કુખના જે જેણે કરાવે, પડીક દસાવે પડીક રહાવે, નાચ નચાવે મારી ... જમતને મામા જેની ના સમજાવે, શુધીયેજના રું શુજો આવે, “માત” કહે છે પુકારી ... જમતને સાંતિદાસ રામભાઈ પટેલ વાચકર

કેટલે વર્ષે વૃદ્ધ ?

જેમને ૫૦ કે ૬૦ વર્ષની ઉંમરે માત્ર મરુતી તથા રી કરવાનું જ એક કામ ભાગી રહેલું હોય છે તેમને થોડા મહિના પહેલાં, દુર દેશની એક હોટલીકમાં એક ઓ-હાઈ અને ડોહર બચ્ચે યવેયે, આ સંવાદ વાચવા કરો છે.

ઓની ઉંમર ૭૭ વર્ષની હતી. તે થોડો જખત હોટલીકમાં રહી ને હવે તેના પેરે જવાની ડોહર પાછેથી છુટી મામતી હતી. ડોહરક સમાણ હતા. તેમને આ જો માટે કવા આવી. તેમને યુ-બરક પછી મારી કશ ને આ જો પેરે જવી તો તેની સંભાળ કોણ રાખે?

જોઈ તેમણે પુછ્યું: ‘તમે જોઈમાં જ રહો છો, ના સાહેબ, મારી બહેન મારી સાથ રહે છે.’
‘તેથી ઉંમર છે તેની?’

‘જોઈ વર્ષની.’
‘તો તો જો તમારી સંભાળ રાખી શો તેથી રિમિતમાં નહિ હોય?’
‘જેમ, સંભાળ રાખે છે ને? પછી ખરી રીતે તો મારે તેની સંભાળ રાખવી પડે છે. કારણ કે તે કામ કરવા જાય છે.’

‘જો જમવાન! જોઈ વર્ષે’ તે કામ કરે છે! ડયા કામ કરે છે!’
‘એક કારખાનામાં!’
‘જોડા જખત?’

‘ના, આખો દિવસ-અમે સવારના સડા પાંચે છોડીએ છીએ, જાને તેને હું પ્રાણી આપું છું. સંજે સાત વાગે તે પાછી આવે છે, ને પછી અમે જમીએ છીએ!’

‘જોમ, તમને ધરના કામકાજમાં મદદ કરવા માટે કોઈ નોકર છે?’

‘પછી સાહેબ, નોકરને આપવા જેટલા રેસા જમારી પાસે કંપાંથી

લીસ્ટ નં. ૨ વાંચવા લાયક પુસ્તકો		
મર્યાદાસ્થ રૂઠિ (વિનોબા)	૨	૧
રિયલમક ફાઈન	૪	૫
બીજા પ્રશ્નનો	૩	૫
એક મર્મ પુષ્પ	૧	૩
સાચનજી (નાંધીજી)	૨	૫
ભાગ્ય મારી મા (મનુશીન)	૧	૧
માનવી અરિયેશ (કાલેકર)	૧	૫
નવાજક મર્મ જાનવા (નાંધીજી)	૧	૫
કોતરણી દિવસો	૧	૫
કિંદો કોમી મિત્રજી	૧	૫
ભાગ્યની આંખી	૩	૫
આદ્યમ જાનવાલિ	૨	૧
મનુશી	૪	૧
નોલિ નાલને માયે	૨	૫
કેમવણી નરે કાલિ	૩	૧
નાંધીજી અને સાચનજી	૪	૧
મનુશીની સર્ગીનીજી કેમવણી	૧	૧
એકો જાનેર	૨	૫
બા ભાગ્યની રીણી ભાગ્યમાં	૪	૧
ભાગ્યની પ્રસારિ	૪	૫
કલકાનો ચમ કાર	૨	૧
કમળી કાલિ	૪	૫
કિંદો જાણેક રેપાર શાહી	૨	૧
નિહારની કે મી આમરા	૬	૫
કેમવણીનો કામરો	૪	૫
પુર્વ આક્રિશમાં (કાલ કાલેકર)	૧	૫
નાંધીજીને સરકાર સાથેનો પત્ર વહેવાર	૩	૧
સાચનજી સમવર્ધી	૧	૫
શો પ્રશ્ન મર્મકો	૪	૧

સ મા ચા ર સં ગ્ર હ

યુનીયનનું અવનવનું

—યુવાનની યોધાને પાશ્વેનું ને મેક ઉપાડી વખતે ૨૦ વર્ષના યાગમાં પહેલી વાર રૂબરૂ "ડાય રેક" એકાદ જ મવાયો. ૧૯૧૦થી ૧૯૨૭ સુધી પ્રતિ વર્ષે ઉપાડી એકાદમાં "ગોડ સેવ થી ડીમ" મવાનું હતું. ૧૯૩૮થી ખેડે રાષ્ટ્રીયત માવનું કર મેકેડ હવે અવનવનું માત્ર એક જ મવાયો.

—સાથે જ આરિયા ટાઇપોગ્રાફી કલ યુનીયને ૨૦મી જુને પ્રેરિ રીપાના મેકેની કન્ટ્રીમાં કાચમ-ક ન્યુપીલી ઉભી છે.

—કેલ કંપનીએ મેકેડે સાઈડ પર ડરબનમાં અડી કરેડ પાઉના ખર્ચે એકાદ રીપાનની ભાવનાની ડરબનની સીડી કાઉન્સિલ પાસે જાહેરી પરવાનગી માટે ૨૦મી જુને જનરલ પરવક કમીટીએ બંધ નારણે અડી કમીટીની વિચારણા પછી ૨૪ સપ્ટેમ્બરે સર્વાનુમતે પેલુસનના ભવને લેધિ ના પાડી છે પણ એ જલ્દા સિવાય બીજી કોઈ સાધર માટે માત્ર પ્રવેશ રાખ્યો છે.

—ક્રાંતિ-દીન માનવમાંથી ૬૫ હજાર પાઉન્ડ સોનું ચેરાપેક્ષ તે અને નાવ-જેલની કાર્ટે વધુ એરા અને જે હોરી હેરીમાએને ૨૦મી જુને કમીટ કમીટીએ આરોપીએને નિર્દોષતાનો અભાવ રીકર કમીટી દેના. તેઓનાં બીજા ૨૦મી જુને નીચે યુજ્જ દરવાખર હતો. યુજ્જ (એક કામર) જે હજાર પાઉન્ડ, રામ્બેન (એક પેલનટર) એક હજાર પાઉન્ડ, રોટ (એક માન કામ દાર) એક હજાર પાઉન્ડ, કસપ ક્રમન (એક કોકર) પાંચ હજાર પાઉન્ડ અને બીજા યુમાન (કોકર) પાંચ હજાર પૌંડ.

—એ-ટાક્ટીક એક્સપેરિયન્સ અવરુપી સર પીસીયમ કુખ ૧૯૬૦માં નાટાલ યુનીવર્સિટીની ગોપાન ન્યુપીલી જીન-વાસે તે પ્રકારે ઉપરિષત રહેશે એમ જાણાયું છે.

—મેકવીલ વિભાગ ૩૦૦૦ના હોડી રેટપેમરો અને મકાન માલિકોની એક મોટીમ ૨૨મી જુને જુપ એરિયાના કમમ્પા મેચેલ પ્રોકલેમેસન એ.એ. વિરેલ રહીવા મળી હતી અને ડરબનની સીડી કાઉન્સિલને ચૂક પ્રધાન પાસે ફોરમેનર વિભાગને ડીપ્રોસેમેસન કરાવવા માટે તેની લામચળ અભાવ નો ફાલ કમીટી દેતા.

—જુનની ૧૦મીએ ક્રામ્પાઈમ. ડીબી મેક્ કંપનીની હીરાની બાજુ માટે ૧૫ લાખ પાઉન્ડની કોમ્પન્ટ નવુ આન્ટ તેના મધ્યમ બી. દેરી એ.વનકીમર પ્રુક્ષ પ્રુક્ષ હતું ને જુનની મહીનની કલ્ત માત્ર ચૂક કોમ આપરી જા

માનમાં કર મહિને ૨૦થી ૨૪ રતલ થીના નીકળે છે.

—ડરબનની નેલે બીચમાં યુકામેલી એ-ડી કાઉન્સિલ ભવનાંથી ૧૧મી જુને ૧૮ કાઉન્ડ પકડીને ખસેડી હતી.

—આ મેકે કા. આ.ની મકાનના પાક અને વર્ષ કરતાં સીરોર કાખ યુલ્ડી એકો ઉતર્યો છે પ્રાંત નાર: ૩૫મા, ૩૨,૫૪,૦૦૦ યુપી (મરે મેકે ૪૪,૩૦,૦૦૦) નાટાલ, ૧૭,૨૩,૦૦૦ (૧૮,૪૧,૦૦૦) ડાસવાલ, ૧,૬૩,૪૩,૦૦૦ (૨,૧૭,૮૨,૦૦૦) ફી રોટ, ૧૦,૮૭૩,૦૦૦ (૧,૪૨,૫૩,૦૦૦)

વિદેશના સમાચાર

—યુરોપમાંથી આવે એક કરેડ એસી ભાખની મહત્તીમાં સો વર્ષની ઉપરનાં એક હજાર માણસો છે જેમાં ૬૩૮ સો અને ૩૫૩ પ્રરેપો છે સીધી થરડો ૧૧૦ વર્ષના એક ધર્મર હજુ કામ કરે છે ને જીવંતી બરમાં મેલર, જલ કે કામમાં નથી મેડો પાંચ હ માણસ કામ પર આવીને જાય છે અને કરી કોકર પાસે નથી મેડો.

—બીટનની મેકેએ તેના બાબને ૬૨ નવ માસ પુર્વે મવા સપ્ટેમ્બરમાં પાંચ ટકા થરડી કાલ કરી દીધેલો તે કોર કોર ત્રીજવાર ૧૯મી જુને હરીયા પાચ ટકા થરડો કર્યો છે.

—સેમાનની કમળની પરિસ્થિતિને લેધે લાંબા બોટીક એકમી સર ભરે, બં યોમરને ૧૮મી જુને આ.ની બોટીક પ્રવળને તેમનાં બીરી કોકરને સાર રુબક રવાના કરવાની ચેતવણી આપી છે.

—બીટીસ કોમનવેલ્થ રીવેલન્સ રેટ ના અનર સેક્રેટરી બી. કમ્પટ' આલ પોર્ટ' મેચુઆનામેન્ડ અને રવાકીમેન્ડ ને પ્રવલ પ્રરે કરી ૧૮મી જુને નેઅમ'થી કંડન જવા અમાવ કમ્પુ હતું કે, જે ત્રણે પ્રાંતને આરિકાના બીજા પ્રાંતોના નેપુ' જ ચેડા વખતમાં રવાવતત્ત્વ આપવામાં આવશે અને બંને એક કમીસન કામ કરી રહેલ છે.

—કંડનના મસની કમ્પાળથી પમારા દિનું ૪૦ લાખ પાઉન્ડનું પ્રુક્ષાન મેકા પછી ૪૯ હીવલ નાદ ૨૦મી જુને સમાપન મવાથી ૨૨મીથી હરીયા કંડનના જલ માણ મવા છે.

—મેખનના પાટનમર મેખરમાં બને રીકન એકમી બી. રોમટ' મેકની-પોક પર મેખ હેકા માટેનું કાવતરું ૨૦મી જુને પકડાયું હતું છે જેને અંતે ૧૭ જાન્યેને પકડવાની પ્રવલિ ચાલે છે.

—મેનસીદીનીવાની યુનીવર્સિટીના ૪૦૦ સરકારી પ્રમુખ આઈકનકાવર માર્કેટ યુનાઈટેડ મેકનપર એક પીટી-કન મેકલી ન્યુકેરે સરખા અખતર

બંધ કરાવવાની મામળી કરી છે

—રમીનીનીવન ખગોળ મોખરવેટરીએ બંધાર પાણુ છે કે અમેરીકન ઉપમંદ એકસપોસરે કીમે ૨૧મી માર્ચથી હરે છે તેનો એક આવાડીના પછી (૨૬મી જુનની આસપાસ) નાલ મરી. —કામપ્રસ માટે બીરને નવા બંધા રજુની કરેલી હરખારતને ક્રીક અરારે આર્ચ'બીસપ મકારીએકને ૨૩ી આપી ૨૧મી જુને ના મંજુર કરી છે. પ્રીકે પચ તેનો વિરોધ કર્યો છે.

—પ્રારા-એડોન આરબ યુનીવર્સના ૫૫ મધાન જનરલ તુરી જલ રીપદ ૨૩મી જુને એરથી કંડન મવા છે કારણ જલુ નથી

—યુરોપમાં ૩૧મી જુને કેમ્પાઉનના એમલીકન આર્ચ'બીસપ મેકે રેવરન્ડ જુલટ ડી કમેકે ટેલીવીઝનને આપેલી મુલાકાતમાં જલુપાણુ છે કે રસિય આ-કોનાનો ફરજવાળ જા પાટ' હેડ ને ક્રીકોવલ મમ' સાથે કોઈ પણ રીમે રીકર ન લાવ એમ કું મનું છું

—રેમામાં માનાના ૫૫ મધાન ૩૧ કમ, —કુમારે ૨૩મી જુને. કમ્પુ જે કે મે વર્ષની અંદર કું લાનાને પ્રવલસપાઠ બંદરે કરીય પણ કું મારું છું કે આરતની પોંડ વારનવિક રીમે માનાએ પણ કોમનવેલ્થમાં રહેલું એકમે તેમજ લાનાની અરારે કાલ તેા અમેક આપાને રાફમાપા તરીકે ફેકમાં રાખેલી છે.

—બીટનને મકાન કવિ સર કાન્સીસ એકને ૧૫૬૭માં લખેલું 'રીકીન્સ મેકીરેલ' નામનું એક અપમાન પ્રુતક કંડનના એક કોકરમાં ૨૩મી જુને ૨૧૦૦ પાઉન્ડે વેચાયું છે.

આરતના સમાચાર

—તા. ૧૬મી જુલાઈથી આરત અને અમેરીકા સાથે પાંચ વર્ષ' બાદ ફરી સીધો જલ અવલદાર શરૂ થશે. બી પાટીલને હરે સિધીયા કંપનીનું નવુ જલ્લ 'બેચલન' કારે આ.ની સર જાલ મરી.

—સરતમાં કોલેરાની બીમરી સર મધ છે. ત્યાં તા. ૩ જુને પાંચ મરણો મવા સમાચાર છે

—કરાચી ખાતેના આરતના કાવ-કમીસનર બી. સી. સી. ફેસાઈએ પાંચ મી જુને હરખત મતા તેમને વિદાય બીરી માટે નેકનલ અમામી પસા નેતા થી. જી. એમ રોમટે મેન્જે મેગાવમના માનવવન અમામમાં કમ્પુ હતું કે પાકિસ્તાનને રેલ અને કીતમાની આપત્તિઓમાં આરતે જેમ મદદ કરી છે તેમ અવિમાં પચ મદદ કરતું રહેશે કમપ રેકીના મતભેદોનું કુંમાં નિરાકરણ મધ જશે સીરી આલા છે આ મેળામકા મા અપીતા રામચીવ નેતાઓ કાબર રવા કન જેમા આન અખુલ મકારખાન પચ હતા.

—આરત અને યુનાઈટેડ રેટ વચ્ચે નવી દીલ્લીમાં ૧૪મી જુને મેચેલા કરાર મુજબ અમેરીકા તરફથી આરતને વાકેનો તથા રાખના ઉદ્યોગ માટે સામ તજ કરેડ ડે.કરની મદદ મળશે અને આરતની રેકવે માટે બીજા આર કરેડ કોલરની રાહત મારેના કરાર ૨૩મી જુને વેલોન્ડન ખાતે મવા છે. તજુપરાત ૨૩મી જુને બીને કરાર મવા છે જેના આધારે આરત યુનાઈટેડ રેટ વધારા ના સાત લાખ ટન મધ, મકાઈ અને માલ્લો આપશે.

—નીચા, પાટનમર કીકુરતલ સીપ માંમાં આરતના નોકાલ મારે તજુ બાખ રૂપીયાના ખર્ચે હરખરમા રીમરેને લાવવા માટે ૬૦૦ ટનની બંધાયેલી મહેલી જ સોમ અવતા માસમા તરતી મરી

—વિષ મેકેને આરતના ૫૫ પ્રધાને જલુપાણુ છે કે રાખરમાલ અને સર કોઈની નહેરો માલવાની આરતની ચેખના ફારવાના મુજબ ૧૯૧૨માં ચાલુ મધ જરી

—નવી દીલ્લીથી જુનની ૧૩મીએ જલુપાણુ છે કે કોર કોઈમાં સખત મરખોને કીમે કુલ ૩૦૦ માણસોના મરણ ને.ખના છે મળી જલુપાએ ૧૧૦ થી ૧૨૦ સુધી પારો મરેલ હતા.

—આરતમાં કમ્પા આરેમાં સખત બરખી પડી રહી છે. અરખોને પારો ૧૧૬ રકે છે. અને તેનાથી પચ કિપર જાય છે.

—મદરમા સાવકલ મનાવવાના જે નવા કારખાના સર કરવામાં આવશે. તેમાંનું એક બીડી ખાતે અને બીજુ મેસોર ખાતે રખાશે.

—મુખ્ય સુધરાઈના કમદારોએ વધુ પમાર માટે કમ્પાળ પાડવાની અરેવાત કરી હતી તેનો તા. ૧૨-૬-૫૮ના ઉર્ફો દિવસ હતો અને તે દિવસે સમલખાન કરવા કરેલ પ્રખનો. આગી પકાવ હતા સુધરાઈના વચ્ચે જલુપાણુ કે અને સમાપાન માટે બધી સાપતા આ વિચારવા તખવાર કીમે પચ સરેને રવા પર કોકરા તખવાર નથી. તેમજે જલ સેવકોને કમ્પાળનો સામ નો કરવા તખવાર મવા કાકલ કરી હતી.

—કોઈમાં મધા આમોમાં આ વખતે ૧૫ તાપ પડી રહ્યો છે આથી જુને બીરે મધુ મરણો મવાનું બંદરે મધુ છે. ઉંઘા ખાતે મુજબ કાઝ માણસો કંડાવાઈમાં જુને બીમે કોરાન મવા છે બંધારે ૧૨ના મરણ મવા છે.

—રાજા મહેન્દ્રના જન્મ દિને ૫૦૦ ફેડીએને નેપાલ સરકારે પ્રુકત કર્યો છે. —કે. ખાન સાહેબના પુત્રને કેલ માધતા યુનીએ કોઈમાં પોતાની સરેલા ખાલ કાર વિરી કેટલીક વિખેરે કિયાદી પડી હતી. તેમજે જલુપાણુ

હતું કે કુ ૧૯૪૭થી આ કારણોએ
આપણે શું ૧૯૪૭માં આ કારણોએ
તમા સાથે આપણે કરીને વિદેશોમાં
રાખ્યા હતા. સરકારો જેને કહે
૧ વિદેશોમાં કરીને તે લે પણ કેટલાક
કારણોએ તે કારણોમાં રહે પડતા
આ વાત પડી જાય.

—અમેરીકા કારણે પણ આત સાથ
દન આનામ આપવા કહે છે કારણ
ભારતના કેટલાક કારણોમાં આનામની
અવગત અવગત છે. અમદાવાદ કારણે
પદન, અખતો વિગેરે કારણે અવગત
વિસ્તારોમાં સંકળાયે છે.

—શ્રીમતી શુદ્ધા સારાખાઈ એમ
કેટલાક અખત યથા કારણોમાં અગ્રહ,
માર્યામાં યેજ અખતુદાને ટો. આપે
છે તેમના વિદેશોમાં નિવસવામાંની
ગાલી અવામાં આવી હતી. આ
ગાલી દરમ્યાન કેટલાક દરત,વેલો
અખતુદા અખતુદા છે.

—ગુપ્ત સુધારામાં નવો કરાવ થયો
છે કે અમેરિકા નવા અમેરિકા આગળની
નોંધણી ૮ દીરસમાં અખત અખત
નોંધણી.

—ગોડીસવાડ (મોરારજી)માં અગ્રહ લેવા
મેટની સુદાણીમાં અખત. પી ૨૧
મેટના ક.મસે મેળવી છે. આ.પી
સોશીયલ પાલિ અખત. પી ૨૧ મોરારજી
પ્રમુખ રહેશે.

—વિદેશમાં કુદાળ વિસ્તારમાં અગ્રહ

તરફથી વિદેશોમાં આવેલું પાવરનું કુપ
૨૫== રતમ અગ્રહ પહેલવા મારે કારણ
માં આપણું હતું પણ સોશીમાં એવી
કારણ મેર અખત અગ્રહ કે આ કુપમાં
“સંતતિનિયમન”ની કથા સરકારે
મેળવી છે તેથી કાણ તે કુપ મેલા
તરફાર ન ચલુ. ન તે, આગળને
પણ પીવા દીધું

—આપણે વિદેશોમાં આવે તો. રકમી
અખતુદાથી અખતુદામાં પ્રવેશને અને
અખતુદામાં અખતુદા પાતા અગ્રહ
તે દરમ્યાન તેમના અખતુદામાં અખતુદા
અગ્રહ. કાણ તેમના રાજની ૮ અખત
લેખે અગ્રહાણે અખતુદા કરે છે.

શિક્ષક એઈએ છે

શ્રી મેટ એઈએમ કાંડુ એવા
સમાજની અખતુદામાં સાળા મારે અખ-
તુદામાં પ્રવેશને શિક્ષક આપે એવ,
એક સાળા શિક્ષક એઈએ છે. એમણે
નીચેના અખતુદામાં પત્રવ્યવહાર કરવા
વિનંતિ છે.

અધિકારી અખતુદા,
શ્રી કાંડુ એવા અખતુદા
સાળા સમાજી
ના અખત

૨૬ મેટમર મેટ, મેટ એઈએમ.

શું તમારી ચાવી ખેલાય છે ?

એમા શું

અખતુદા અખતુદા તરી

તમે ખેલાય તે પહેલાં પીછા પાળી જાનાવ

ડી. અખત

ફોન : ૨૩-૬૪૪૪ — ૧૮ ફાનવેલો અખતુદા, અખતુદા.
ને અમેરિકા અખતુદા ફોન કરે. તે તમારી આવીએ કુપીટ અખતુદા
આપણે. આપી તમારી અખતુદા અખતુદા. અખતુદા આપણે.
અખતુદા અખતુદા અખતુદા અખતુદા અખતુદા.

ચાવીઓ ! ચાવીઓ ! ! ચાવીઓ ! ! !

મેટાર કાર, અખત, નાઈટ મેચ, રીપ સોશીસ વિગેરે અખતુદા અખતુદા
અને કારીએ છીએ. અખતુદા અખતુદા અખતુદા.
અખતુદા અખતુદા અખતુદા અખતુદા અખતુદા.

આમે અખતુદાની રીખન અને વેલુઓ

અખતુદા, આટીન, દારૂદા સોશીસ, રીખન અને અખતુદા અખતુદા
અને અખતુદા અખતુદા, અખતુદા અખતુદા અને મેટાર અખતુદા અખતુદા
અખતુદા અખતુદા અખતુદા.

અખતુદા આટીન અખતુદા, અને રીખન અખતુદા મેટાર ટોપીઓ અખતુદા
અખતુદા અખતુદા અખતુદા અખતુદા અખતુદા.

અખતુદા અખતુદા અખતુદા, અખતુદા, મેટાર વિગેરેના કુપીટ અખતુદા અખતુદા
અખતુદા અખતુદા અખતુદા અને અખતુદા અખતુદા અખતુદા.

ટેકાણું : અખતુદા હેટસ (મો.) લી.

લેડીઝ એન્ડ સોશીસ હેટ મેટારુદા અખતુદા,

ફોન : ૨૩૦૩૮૫ પહેલે અખતુદા,

મેટાર ૧૦૮૫૭. આટીન મેટારુદા

૨૩ મેટારુદા, — મેટારુદા અખતુદા.

પી. કવીન્સલેન્ડ ઇન્સ્યુરન્સ કંપની લીમીટેડ

૧૮૮૬માં ન્યુ સાઉથ વેલ્સમાં સ્થપાઈ છે

આગે અકસ્માત તથા હરીયાઈ માલનો

— વિમો —

તેમજ અધી અતના વિમાન

કામ કરે છે.

આસ હિંદી પ્રતીનીધી

શ્રીમતી તહેમી સોરાખલ રસ્તમલ

વધુ વિગત માટે મળો અથવા લખો

૧૦૬ મેન્સફીલ્ડ રોડ — બોમ્બે નંબર ૪૭૬ — હરખન.

ટેલીફોન નંબર ૪૭૪૫૩ અને ૪૭૮૮૮.

"We are healed of a
suffering only by its
permeating it to the
full."

—Proust.

OPINION

Founded by Mahatma Gandhi in 1903

Former Editor: Mahatma Gandhi—1918-1956.

No. 25—Vol. LVI.

Friday, 4th July, 1958

REGISTERED AT THE G.O. AS A NEWSPAPER.
Price: FOUR PENCE

DURBAN MASS MEETING CALLS FOR DE-PROCLAMATION OF THREATENED AREAS

A LARGE gathering of almost 10,000 people, of all colours and classes, gathered at Curries Fountain in Durban, on June 26th., at 2.30 p.m., to voice their protest, and offer their prayers against the Group Areas Proclamations for Durban and Pretoria.

PROCLAMATIONS:

Facts And Figures

HOW the recent Group Areas Proclamations will affect Durban's non-White communities was described in terms of facts and figures by Mr. J. N. Singh in his address to the Curries Fountain meeting last week. The following are excerpts from it.

The Proclamations of June, 6th have the immediate effect of making large areas owned and occupied by our people in and around Durban immediate Group Areas for White Ownership. In some areas like the Beach and the Upper Berea, we have to vacate within a year. In the other areas the Sword of Damocles hangs on the heads of our people. The areas of Cato Manor, Riverside, Prospect Hill, the Lower Berea, Bellair Hillary and others are proclaimed future White occupation areas.

On the Berea we stand to lose 127 acres of land and 705 dwellings valued at £1,134 450.

In the Beach area over
(Continued on page 254)

Mr J N Singh presided over the meeting which began with prayers offered by priests of the Christian, Hindoo and Muslim religions.

Mr. P. R. Pather president of the Natal Indian Organisation addressing the meeting said that as a full-fledged South African, he felt it was his duty to condemn, anything that was un-South African, and he felt that the Group Areas Act was un-South African, because it interfered with the personal freedom and thinking of the individuals. Mr. Pather said that he was sure that the Europeans as a whole were not selfish—and that they would not deliberately buy Indian land for self gain. He was sure that if the Europeans who had elected the Government declared that they don't want Group Areas, the Government would have to think twice before they put it into effect.

Messages

Messages of support were read from many organisations and people including the Transvaal Indian Congress, the Natal Coastal

Region of the Liberal Party, the African National Congress, the Women's League and Mrs. Mary L. Hooper. As Dr. Naicker was unable to be present, the vice-president of the Indian Con-

gress Mr. S. M. Maye read out his speech.

Dr. Baboolal, the president, of the Durban Combined Indian Ratepayers Association described the
(Continued on page 258)

THIS NAT WANTS SOVIET AMBASSADOR IN PRETORIA

A Letter in the "Die Transvaler," the Nationalist daily in Johannesburg and which was quoted by "The Star" says -

The question has often cropped up in my mind whether the Government did the right thing in closing the Russian Consulate in South Africa. Understand me well, I am a good old Nat, and anything but a Communist.

After we put a stop to the Russians we looked at our "friends" overseas and waited for signs of goodwill, for example, that they would treat us very generously because of what we had done.

But what happened? In the countries of our "friends", Communism continues to thrive and while they are making trade agreements with Russia the Russians are not buying our wool.

For the magnanimous gesture on our part towards the West we are abused and slandered in all sorts of ways.

And what of the protectorates? After 50 years we have made no progress.

Since we are burdened with "friends" like these, let us change our policy towards Russia. Let us appoint an ambassador to Russia the way our "friends" do and let them appoint one here.

It is high time that we should rid ourselves of the poor recompense we have received from the Western countries instead of the thanks they owe us.

The only way to let the Western countries know that we are tired of their interference in our affairs and that they must call a halt to the slander and stop discriminating against us is to make them realize that they are forcing us into greater co-operation with Russia.

OPINION

FRIDAY, 4TH JULY, 1958

Dr. De Blank And The DRC

WE believe most churchmen will be sorry that the conference of Churches planned for the end of the year is now likely to be cancelled in view of the campaign of vilification which has developed from Archbishop de Blank's sermon in America in which he pointed out that the Dutch Reformed Church gives tacit approval to apartheid. Many also, who are not within the fold of the Church, will regret that politics has been allowed to intrude into a situation where it was bound to do a lot of harm.

The peculiar thing about all the heat which has been let loose on Dr. de Blank's head is that there is nothing which he said which is not in accord with well-known facts, in the first place. And he did not single out the Dutch Reformed Church for attack. He blamed the Christian Church as a whole on the issue of race but pointed out that the DRC differed from the other congregations in that it gave a certain form of backing to apartheid. Finally, he has made it clear in a number of statements since the famous sermon that he did not attack the DRC. In spite of all this the campaign of vilification goes on against him. Now, threats begin to be made. In the Nationalist Press demands are made that he should be thrown out of the country.

Outsider

An outsider watching the storm which rages around the Archbishop's head would think he had committed a terrible felony. The truth is that he has done nothing of the sort. What he has done, however, and for which we believe he will be persecuted, is that he has taken a stand on the race question which could ultimately isolate the Dutch Reformed Church in the Christian world. All along the dominant fashion in the Anglican Church was to oppose apartheid by word and to treat it, like sin, as one of those things with which we have to put up in this world. It was this attitude which led to the withdrawal of a man like Father Trevor Huddleston from South Africa. It was the same outlook which made most White Anglicans regard the great Michael Scott as something of a crank and not a Christian who lived his religion.

The advent of Dr. de Blank on the scene has confronted the Dutch Reformed Church with an Anglican leader who sets the fashion in the militant direction followed by Michael Scott and Trevor Huddleston. And he has made it quite clear that he is in deadly earnest about his loyalty to Christian ideals and will not allow considerations of "respectability" to stand in the way when he does what he believes Christ wants him to do. With a Christian of his stature taking up this attitude, the graver weaknesses in the DRC's race beliefs are

automatically thrown into bolder perspective. And for this, Afrikaner nationalism will treat him as though he were the scum of the earth.

White Tradition

He is a great and noble enough man not to be discouraged by all the abuse showered upon his head. And he needs no consolation from anybody because he does the right thing. But we should like to place on record our admiration and gratitude for his courage and example. For too long the Christian Church has often fought shy of saying and doing the things it told us were right. By changing the fashion here, Dr. de Blank, among others, shows up Christian values as something more than one more White tradition which thrives on the oppression of the man of colour.

The Dutch Reformed Church's attitude leads logically to the position where it will one day be seen as an admission that on the DRC's own practices and beliefs, Christian values are inadequate for purposes of regulating and giving form to the relations between Black and White human beings. With the DRC confusing moral principle with political expediency—and no less an authority than Professor Pistorious, in his "No Further Trek," has told us this—it becomes increasingly easier for the man of colour to discern between the White Christian whose interest is to enable his fellowmen to know the truth and in that way be free and the fellow who uses the Bible more as a political instrument than anything else.

DRC Example

Against this background the possibility of the Church conference being no longer held assumes new form. Although we understand very clearly the tactical dangers behind convening the Church conference in the atmosphere of bitterness caused by vilification of the Archbishop, we think that his attitude of not encouraging the other Churches and, in particular his own, to go ahead with the plans for meeting is in important essentials a falling into the error which drove the DRC, quite early in the controversy, to the extreme of threatening to boycott the assembly. There was a form of pettiness then which was not wholly unexpected. We should like to feel that the Archbishop would never place himself in the position where he could do what the DRC does.

If the DRC will try and wreck the Church conference on the race question, let them keep away if they like and the world will be able to come to its own conclusions. So will the non-Europeans of South Africa. We still think it would be a fine thing if the other Christians would meet even if to protest, by implication, against the wickedness of race oppression; for to show that there is less confusion of political expediency with moral principle in the other Churches. Calling the conference off would suggest that in the White Church this weakness is fairly widespread. The man of colour needs to be assured that this is becoming less the case.

Comment On Men And Events

£3,000,000 For Literature

By JORDAN K. NGUBANE

THE Dutch Reformed Church has launched a campaign to raise about three million pounds to spread Christian literature among the African people. The scheme is a very ambitious one and from the administrative side it has all the chances of success.

The idea is to encourage African authors to produce more and better books for their people on the one hand and, on the other, to publish these at prices well within the Africans' means. New methods of distribution will be adopted to ensure that these books are got to as wide a circle of readers as possible. They will be printed mostly in the vernacular. It is clear, also, that not a few will be in Afrikaans.

The African schools will play a very important role in this scheme. Many of the books will be prescribed for examination purposes. The schools could also help in bringing the books to a wider circle of readers. Already, magazines published by firms sympathetic to the government are being distributed freely to African schools. This is not part of the DRC scheme. I quote it merely to show what could be done.

Christian literature, of course, will mean something which does not offend the moral sense of the DRC; that is, it would have to favour the apartheid line.

What are the chances of this scheme succeeding? In the answer to this question list all the important challenges to both the anti-apartheid Christians as well as to the Free World.

Poverty

As a writer of more than twenty years standing I can say the production of literature for the African is, for the African writer, a clear invitation to poverty. The African journalists holding permanent positions in the White-owned papers are the poorest paid although advertisement revenue is increasingly high. Book writers are even worse. It was not until a few years ago, when the Afrikaanse Pers-Bericht entered the market and started offering the African writer slightly more generous terms than there was a slight improvement. I am not aware of an African author who has grown rich out of his writings. This is one side of the picture.

On the other hand there is insupportable thirst in the African community for knowledge. There is not a community in the South African nation which makes no

heavy sacrifices as the Africans to acquire more knowledge. In spite of the fact that books and newspapers are hard to get, those which are within easy reach, like Church books, continue to sell surprisingly well, considering that the Christian section is a minority in the African community.

If the Dutch Reformed Church comes in to enable the African writer to devote all his time to writing, it seems obvious that it will be providing much-needed services. And if it places on the market cheap books, here again it will be opening for itself a market which nobody has really cared for. On either plane the DRC will be venturing on what is in many ways virgin ground.

£3,000,000

On the other hand the Afrikaners, who back the DRC and who stand for apartheid will not waste three million pounds of their money to give Christian liberalism a new lease of life. Dr. Verwoerd is not mass-producing Africans who can read to enable them to fight White domination. Bantu Education will certainly see as many African children as possible through the schools. Its purpose will be to enable them to read and write, that is, to open up their minds so that they might receive ideas. The DRC's scheme will complement this by coming with the books and the ideas. And from here the pattern into the future is clear.

On the one hand determined efforts will be made to capture the African writer by giving him support and recognition which his English friends have withheld while on the other he will be compelled by self-interest to write books which his DRC customers will be willing to pay for. And before many years are out we might be having wealthy African writers and intellectuals propounding the apartheid line with the determination and enthusiasm of new converts.

We must not rush to any conclusions only in all this. The Afrikaners are slowly realising that they are becoming an isolated people in the world whose sur-

vival in Africa depends to a very large extent on African goodwill. The DRC move is basically an attempt to give positive help to the African to raise himself. The DRC sees things from the perspective of apartheid; he does not see Verwoerd. The Minister of Native Affairs promises the Church the schools for the distribution of its propaganda and the Church returns the compliment by accepting Bantu Education and the loss of control by the missionaries of African schools.

Schools

Thus, when Verwoerd threw the missionaries out of African schools, the DRC-backed him. With their three-million pounds scheme they will go back to the African schools to dominate African thinking itself. The odds are against the African here because he does not have the money.

The new writing will emphasise Zuluism, Xhosaism and Sothoism. The foundations of unity which the Africans laid in 1912 will be steadily undermined until, ultimately, nobody bothers about the word African: until "Nkosi Sikelele" is forgotten. When we have successfully destroyed our unity and reverted to tribalism, we shall no longer constitute a threat to White domination. It will be easy for the race oppressor to manage the three million or so Zulus in the sure knowledge that the Basotho and the Xhosa will not regard them as their own people.

And here we see the Church and the politicians joining hands to lay foundations for what could ultimately destroy us as a united people and weaken our bargaining power in the fight against apartheid.

One danger to which attention could be drawn is all this is that if apartheid has its way here, they would be Africans who, in their revolt against White domination, would also reject Christianity because of its pliability and capacity to be used to attain political ends the exact opposite of those the African has set himself. The danger of using the Church for political ends will ultimately lead to the position where the African will feel that he is safest away from those who point to heaven while stabbing him in the back. And when that happens, there are men on the Kewana who will not be slow to grasp the real meaning of that change in the African's attitude.

I have always said that apartheid is communism's best agent in South Africa. By laying

foundations for our ultimate destruction as a united people, the Dutch Reformed Church could very well drive very many Africans in the direction of seeing in communism, which has no time for tribalism, a better evil.

YOGI LUCIEN FOR INDIA

THE white Yogi, Yogi Lucien, has at last achieved his desire to go to India and meet his spiritual teachers and to study Yoga in a more advanced stage. He will be sailing by the s.s. "Karnata", which is due to leave for Bombay on Saturday July 5th. Yogi Lucien visited the Phoenix Settlement on last Sunday. A programme of Bhajans was followed by a lecture by the Yogi. He asked all Hindus to live by the teachings of their scriptures especially in these times when their future in this country was very dark. He said the East had always aimed for the higher things in life, and spiritually they were far more advanced than the West. Yogi Lucien said that no evil comes upon us without it being deserved, so, today we must not blame the evil that is upon us, but to look for the cause of it within us, and try to remove it in our lives, and the evil will surely pass away. We must live rightly and do the right things; then the result must be a good one for all. The Hindus believed in Karmaj, which was a period of ill fortune, but we must also remember that in Karmaj people also did the wrong things, and the wrong thoughts came in their mind. We must try and therefore improve our karma, and endeavour to see the good path that must ultimately lead to deep lasting happiness.

USA Relinquishes Control Of Haneda Airport

TOKYO, Monday.

The United States Air Force relinquished control of air traffic at Haneda (International) Airport in Tokyo, and returned it to Japan for the first time since the last world war.

All the facilities now used there by the U.S. Military Air Transport Service (MATS) were returned at ceremonies held at the airport.

MATS services will now be centred at Tachikawa airbase, west of Tokyo.

Press Review

Angry Nat Wants De Blank Thrown Out

THE slender tour by the Anglican Archbishop of Cape Town in the United States has now been followed by a slender visit of the Anglican Bishop of Johannesburg to Britain. The latter has indeed set the episcopal pattern, for he was much earlier in the country than Dr de Blank.

These men do not act in ignorance. They know precisely what they are doing.

Beaten in their own church on apartheid—a defeat which both try to obscure with quite worldly guile—they are now carrying on overseas for the sake of a bit of cheap applause.

To us it looks as if they are quite incapable of distinguishing between obscurity and firmness of principle, and also as if they are impelled by a desire for martyrdom.

With what greater relish they would be able to talk if South Africa dealt with them as the British Government have dealt with Archbishop Makarios of Cyprus!

What they have actually achieved is fortunately far from being altogether bad.

As was the case more than a century ago, the path of South Africa today again runs through the jaws of imported British political predators who by their excesses are making people who did not know how near they stood to each other.

The opposition is coming not only from South Africans of widely divergent political convictions and varying church affiliations but also from the bosom of the Anglican Church itself.

Especially in the last named phenomenon we see hope of fruitful developments. When protests come from the backs of the bishops themselves it is a sign of a new understanding and good relations in South Africa at a deeper level, in the ecclesiastical as well as in other fields.

From leading circles in the Church.

—D—

THE Government are getting soft; Sirba is already soft, and Prof. du Plessis is talking like a Sir Nyasaland has banned Michael Scott and now Northern Rhodesia has sent Miss Anstiss

packing, but we, the standard-bearers of White civilization and the loud-mouthed champions of racial integrity, are afraid to lay a finger on a still greater disturber of the peace and challenger of our authority.

I refer to Archbishop de Blank. Any Church would act more firmly than we. Just think what short shrift his own Church would mete out to him if in their opinion he preached heresy.

Even Shakespeare has been banned by the Cape Education Department. His "Merchant of Venice" is no longer read in the schools because the Jews objected.

But the Rev Mr. de Blank is busy with a still more dangerous heresy and he also challenges the laws and institutions of the land openly.

He is now engaged in a smug campaign against us overseas. Take action against him as an agitator and an undesirable immigrant and keep him out of the country.

From letters in the "Transvaal"

BOOKS FOR SALE JUST ARRIVED

Christian Missions	5 0
Towards New Education	2 0
Political Philosophy of Gandhi	12 0
Satardaya	2 3
Mahatma Gandhi (Last Phase)	52/-
Disciples of Non-Violence	1 0
Indian Home Rule	1 0
My Experiences with Truth	16 0
Truth is God	2 6
Women and Social Injustice	7 6
Character and Conduct	1 2
Inspiring Anecdotes	1 2
J. C. Kumarappa	3 6

Obtainable From:

"Indian Opinion,"

P. Bag, Durban, Natal.

Three Africans Return From India As Agriculture Graduates

THREE African students—two from Kenya and one from Tanganyika—have returned to Nairobi from India after obtaining their B.Sc. (Agriculture) degrees from the Allahabad Agricultural Institute, which is part of the Allahabad University.

All three went to study on Indian Government Scholarship and have completed their course with credit to themselves.

Mr. Benson M. Webome, a 26-year-old Kikuyu who has specialised in Agronomy, was born in Nyeri. He arrived in India eight years ago and studied for the first 4 and a half years at St. Joseph's School at Allahabad and the Agricultural College at Kanpur. Three preliminary services completed, he went for his B.Sc. course. He proved a steady scholar and was very active also in hostel and social life.

Mr. Joseph M. Kimbati was born in Limuru and went to the Kigeni High School (Uganda). Arriving in India in 1956, he completed his Senior Cambridge in two years at the

Boys' High School at Allahabad and then entered the Allahabad Agricultural Institute for four years.

He has also specialised in Agronomy. Both students received high tributes from their professors.

Tanganyika Student

Mr. Selom Khamisi, 29, belongs to Bagamoyo in Tanganyika and arrived in India somewhat later than the others in this group in 1954. He had by then already done his Senior Cambridge from Government Secondary School at Tabora, and therefore could straightaway join the Allahabad Agricultural College at Jorhat, where he did his intermediate course in two years.

When he joined the Allahabad Agricultural Institute, he decided to specialise in animal husbandry and dairy keeping and was very good in these subjects that he received high praise from heads of this department.

All the three made good use of their vacations to go round and see India and know the people.

Proclamations: Facts And Figures

(Continued from front page)

120 Indians, 120 Coloureds and about 2,700 Africans are affected.

In Woodlands and Moniclat over 1,600 Africans and 175 Indians will have to move.

In Marbank Indians will lose 241 acres of land valued at £83,149. Over 2,000 Indians and 1,190 Africans are affected.

On the Bluff some 7,800 Indians, 3,350 Africans and 181 Coloureds will have to move. Indians stand to lose 175 dwellings and 557 acres of land valued at £195,909.

In Rossburgh, Sea View, Baines and Hillary over 4,000 Indians, 493 Coloureds and 3,306 Africans. Totally 9,879 Africans will be moved. Indians lose over 400 dwellings, 755 acres of land valued at £266,320.

In Briardene, Riverside and Prospect Hill over 6,000 Indians and 5,000 Africans will be displaced. Indians stand to lose 489 acres of land and over 400 dwellings are involved at a value of £403,740 and a market value of a million pounds.

In Cato Manor 25,798 Indians, 2,197 Coloureds and 28,998 Africans will be shifted.

Indians will lose 2,893 acres of land and 2,444 dwellings valued at £1080,350. Coloureds and Africans lose over 70 acres and 133 dwellings valued at £25,949.

In Durban as a whole Indians will ultimately lose 6,658 acres of land and 4,626 dwellings valued at £4,348,629.

Coloureds—28 acres and 39 dwellings valued at £55,489. Africans—69 acres and 117 dwellings valued at £20,340.

These values are municipal rateable value and it is no exaggeration to say that the market value of losses is £30,000,000.

Africans 81,886, Coloureds 6,923 and Indians 64,745 compared to some 3,000 whites.

Uncertainly hangs over the working areas in the centre of Durban and in Clairwood, which if declared white will involve an additional 54,000 Indians, 6,000 Coloureds and 44,000 Africans.

Durban will be despoiled in the ultimate analysis of almost the whole of its non-white population. Over a quarter million Indians, Africans and Coloureds will have to be thrown out.

Phone 34-1218

P. O. Box 1549

MASTER BROS.

(PTY) LTD.

WHOLESALE MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS

HOUSE FOR KEEN CASH PRICES

33 West Street, JOHANNESBURG.

The 'Kashmir Princess'

By
A. S. KARNIK

FIERY ORDEAL

THE 'Kashmir Princess' is on her way to Jakarta with a Chinese delegation on board. The members of the crew carry on their routine duties, checking up the passengers' tickets, attending to their comfort, and generally making themselves useful. Each makes plans for the future. Suddenly the sound of an explosion wakes them from their reverie.

Now Read On:

I AWOKE with a start, wondering what had happened. Everyone aboard the 'Kashmir Princess' was startled by the muffled explosion from somewhere. Miss Berry, D'Souza and Pimenta who were busy tidying up the galley, looked into each other's faces wondering what the noise implied.

D'Cunha looked carefully all over the warning systems and engine dials to ensure there was nothing the matter with the faithful motors. Jatar and Dhakshi looked at each other for a while, and Pathak stood behind the pilots, awaiting instructions.

Jatar immediately turned round to Pathak and told him to look for the source of the loud report. In a flash they had remembered the rumours of sabotage which they had heard whilst at Hongkong, and which at that time no one had taken very seriously.

Report

The loud report of the explosion silenced the chatter amongst the passengers and grim anxiety replaced the gaiety of the previous few moments. Still half-dazed with sleep, I stood in the aisle-way motionless, wondering from where that continuous thud emanated. I kept wondering whether some heavy object had fallen on the cabin floor somewhere, or whether I had just dreamt of the sound in my sleep.

Instantly I became aware of someone behind me. I turned round and saw a Chinese delegate standing there and merely staring at me. This was the first indication I had that everything was not all right.

I half-opened my mouth to ascertain from the Chinese gentleman whether he had heard the explosion; but since he was speechless I deduced that he probably did not speak English, and any enquiry from him would only add to the delay.

If an explosion had taken place, action — immediate action — was necessary. I had better ask the other crew members, I thought.

Goodness, there was no need to ask anyone now. The 'cold air outlets' by now had begun emitting white smoke into the

cabin. The explosion was real. Somebody had obviously kept a deadly time-bomb somewhere and it had burst.

Now it flashed across my mind what the officer at Hongkong had tried to caution me about. My first reaction was that the bomb must have exploded in the rear baggage compartment. I wondered if I should make a visual check through the viewing glass.

No, no, no—my conscience shouted back at me. Any delay would be fatal. All the passen-

gers were sitting right there above the baggage compartment, the roof of which formed the base of the cabin.

If flames managed to pierce through this into the cabin, besides the possibility of fire spreading to out-of-control proportions, the passengers might get into a panic. And in an emergency nothing is so perilous as panic.

All this takes very much longer to read. But it did not take me anything more than a few seconds to think. I ran to the cockpit and reported, "Captain Jatar, probably there is a fire in the rear baggage compartment."

Without hesitation Jatar gave orders in his usual cool, confident manner to D'Cunha, "Extinguish the fire in the rear baggage compartment."

I knelt down on the cockpit floor to assist D'Cunha and moved two levers, which are rather hard to operate, and then D'Cunha pulled the control to discharge carbon dioxide in the rear baggage compartment to extinguish the fire, and informed Captain Jatar on completion of the operation.

Pathak rushed into the cockpit, just as D'Cunha and I were carrying out the fire extinguishing procedure in the rear baggage compartment, and reported that there was one on the right hand wing. I abandoned all thoughts of checking the fire in the rear baggage compartment.

If at all there was fire in this compartment it should be extinguished by now. Pathak had barely uttered the words, "Fire on the right-hand wing," when without awaiting a further order from Jatar, I ran back into the cabin to check the location and extent of the fire.

The fire was immediately behind the innermost petrol tank and spreading rapidly. I rushed back to Captain Jatar and gave him an accurate location of the fire on the right wing. Whilst informing the Captain of the location and extent of fire, I suggested at the same time, "Capt. Jatar the only alternative is to ditch the aircraft as soon as practicable."

Meanwhile the airplane's hydraulic system had failed, D'Cunha reported this to Capt. Jatar. The hydraulic system failed because the fire melted the pipes and all fluid was lost.

I started back for my observation post. Since one baggage compartment was suspected to be on fire, I ensured by a personal check on the other baggage compartment that there was no trace of fire there.

Flames

The wild fire was in such a location of the aircraft that there was no way whatever to extinguish it. The flames would spread wildly on and on over the entire airplane, and inflict on the passengers and the crew an agonising death.

There was no way in which the fire could be combated and no signs of inhabiting either, no landing field anywhere in the close proximity (nearest was Singapore 150 miles away). These factors naturally left the only avenue open, to survival—landing the aircraft on water as soon as it was practicable.

Capt. Jatar to the decision to "ditch" (land on water) the aircraft.

Ditching and life-jackets go together. Whilst returning to my observation post, I thought that D'Souza, Pimenta and Berry might be awaiting the

Latest Records For Your Selections

Samundar	5 Records	Rok N roll	41/3
Barish	5 "	"	41/3
Mr X	4 "	"	33/
Aasha	4 "	"	33/
Paying Guest	4 "	"	33
Chori Chori	5 "	Best Music 1956	41/3
Naya Andaz	6 "	" " 1958	49/6

Best Instrumental No.

Fantash New Delhi	8/3
CID Both Sides	8/3
Devta "	8/3
Mem Sahib CID	8/3
Chori Chori Both Sides	8/3
Barish and Barish Bahar	8/3
Naap Re Naap. Naya Andaz & Shreemati 420	8/3

Packing & postage
7/6 extra.

**BHARAT MUSIC
SALOON**

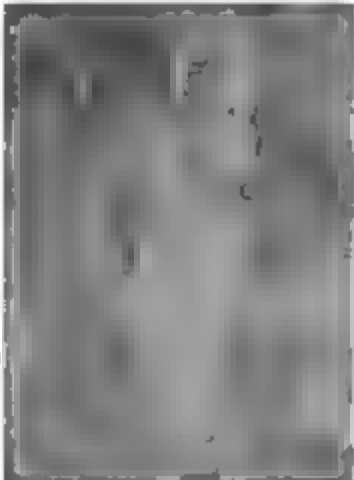
AND BOOKSELLERS

(Corner Grey & Larne Streets)

286 Grey Street,

Phone: 29488.

DURBAN

Captain's orders to brace all the passengers with life-jackets and that I should communicate to them the Captain's decision to ditch the aircraft.

When I threw open the cabin door, the sight nearly dazzled me. Until now there was not a moment to spare to look at the passengers. All of them were quietly sitting in their places, and each one was already equipped with a life-jacket.

It was remarkable on the part of Betty, D'Souza and Pimenta to have distributed jackets to all passengers not awaiting the formalities of the Captain's orders.

Everyone instinctively knew that the Captain expected of each one to carry out his duty, and they all lived up to his expectations.

I returned to my observation post—a window directly overlooking the right-hand wing. The ghastly fire continued to devour the wing. Flames—yellow and orange, of ever-increasing magnitude—continued their death-dealing dance to an unruly rhythm.

The tough aluminium metal of the wing was burning like paper, becoming weaker, losing its bond with the rest of the wing and bits of it dropped

down and vanished into the air. There was nothing I could do, but watch and watch and watch the devouring fire.

The fire now was right up to the inner-most fuel tank. I merely kept peering through the window-panes. The tank would soon be heated up—the deadly petrol inside it would reach a temperature to explode it.

I felt almost certain that the explosion would take place any second now and would kill everyone instantaneously. Even if the explosion did not kill everyone aboard instantly, it would at least blow up the wing with the result that the aircraft would spin violently and crash to splinters on the water.

Death in any case seemed certain. There was no escape. No one else in the aircraft had the inkling of such a definite end. And I felt that it would be very narrow to share such a view with them under the circumstances.

However certain of an inevitable end one must never give up hope—and hope can survive only if one fights against all the odds, no matter how invincible they may seem. The flames were being fanned by the wind due to the crashing airplane, and its speed had to be kept up to keep it aloft.

I thus kept watching the ever-spreading fire. So, these were doing to be the last moments of my life—in a burning, crashing airplane. I would never, never have the opportunity to see my family again—nor would they see me ever.

I could visualise each one of my family members and my

father on the red screen of the fire in front of me.

Next Week

HEAT

"Kashmir Princess" (Copyright 1958) Jaico Publishing House.

Anglican Prelate Slashes Apartheid

THE Archbishop of Canterbury, Dr. Geoffrey Fisher said, the "worst complication in South Africa is that the Dutch Reformed Church, which is the largest Christian church in the country, believes in apartheid and bases it on theological grounds."

LONDON.

The Archbishop, who was speaking on television, was questioned about racial relations in South Africa.

"I am afraid, as somebody has said," he continued, "that the church has not got very much further than the Old Testament and not much further than the Book of Judges."

"They really believe that the Bantu, the Africans, are meant to be inferior in status forever."

Dr. Fisher continued: "Against them are ranged every other Christian body in the country, who say the principle of apart-

heid is wrong because every person and every race is equal in the love of God."

In his television interview Dr. Fisher said that he regarded with abhorrence the general political behaviour of Archbishop Makarios as well as his association with terrorism.

Asked why he had invited Makarios to the Lambeth Conference, Dr. Fisher replied: "His personal character, quite apart from his politics, is no concern of mine."

"I know as well as anybody what a bad character he is."

THE QUEENSLAND INSURANCE COMPANY LIMITED.

(INCORPORATED IN 1886 IN NEW SOUTH WALES)

TRANSACTS ALL CLASSES OF INSURANCE

Fire - Marine - Accident

Consult:

MISS TEHMI SORABJEE RUSTOMJEE

SPECIAL INDIAN REPRESENTATIVE

106 MANSFIELD ROAD,

DURBAN.

P. O. Box 476.

TELEPHONES 47453 & 47888.

NAT Professor Rebukes De Klerk

THE right of free expression of opinion may not be limited. This is the reply of Nationalist intellectuals to Nationalist politicians in the still widening controversy between them on non-European affairs.

It is the reply which Prof. S. du Toit, of the theological department of the Potchefstroom University, gives in a letter in the "Transvaler", official Nationalist organ, to the Minister of Labour, Senator de Klerk, who made an attack on the "sitting-room intellectuals who try to solve South Africa's problems."

Senator de Klerk was addressing a "victory celebration" at Brits. He said that the learned ones were breaking down everything the Nationalist Party had achieved by airing their views in public.

The controversy began when Prof. L. J. du Plessis, also of Potchefstroom University, made a challenging speech to the Afrikaners in Melville and said that the Whites should help the Blacks to political freedom.

"Carpeted"

Professor du Plessis was "carpeted" by the Minister of Native Affairs, Dr. Verwoerd, who said in effect that he did not know what he was talking about.

Subsequently Prof. J. H. Coetzee, also of Potchefstroom, defended the right of the intellectual to think independently, and criticised correspondents of the "Transvaler" for wanting to subject intellectuals to party prescriptions.

Professor Coetzee did not refer to Dr. Verwoerd's strictures on Professor du Plessis. But Professor du Toit today says that Senator de Klerk apparently referred to the speech Professor du Plessis made to the Afrikanerkongres.

Professor du Toit, who is a son of the Afrikaners poet and one of the Bible translators, "Totius," says that he was a schoolmate and a co-religionist of Senator de Klerk (they are both members of the Gereformeerde Kerk).

"Deep in My Soul"

"After reading the report of the speech at Brits I feel that I cannot remain silent, even though I will perhaps be caricatured."

"I will endure this because deep in my soul I am convinced that Senator de Klerk committed an injustice and that the consequences of his words cannot be good for our nation."

Professor du Toit says that he does not necessarily agree with everything his colleagues said.

Branding Iron

"Our leaders who are in political life do not like being branded as professional politicians. But then they should not handle the branding iron either," he says, noting that Senator de Klerk spoke of "sitting-room intellectuals" and not even of "intellectuals of the study."

"These sitting-room intellectuals have done much for their people."

Evil Day

He asks how political opinion can be formed if matters

are not discussed in public.

"If a body like Sabra (South African Bureau of Racial Affairs for instance, has made a study of the race question and publishes its findings, then the Government can make fruitful use of it."

It will be an evil day for South Africa if the domestic sovereignty of organisation of the community is stifled and political rules everything.

"The right of free expression of opinion may not be limited."

Full Rights

Professor du Toit says that the import of Senator de Klerk's speech worries him.

"I feel deeply disappointed and I am convinced many feel the same."

"I hope the respected Minister will be able to reassure those who have confidence in him."

"May our republic come soon, and may the freedom of the individual and of community institutions retain their full rights."

Growing Trouble In Ranks Of Afrikaner Nationalism

THE Bar-up at Potchefstroom University over the right of Nationalist intellectuals to speak their minds means that the Nationalist Party has three intellectual trouble spots on its hands.

The Bureau of Racial Affairs, at whose recent congress criticism of the emphasis on domination in race affairs was expressed, is centred on the University of Stellenbosch.

It is rumoured that Mr. J. du P. Basson, Nationalist M.P. for Namib, is to be "carpeted" for rejecting the idea of White basiskap after Mr. Strijdom, the Prime Minister, himself had described the Nationalist policy as one of basiskap.

At the Pretoria University there is a band of disillusioned supporters and former supporters of the Nationalist Party who publicly protested against the Senate Act.

Fundamental

Now Potchefstroom, "cradle" of Christian National education and headquarters of the small but powerful Gereformeerde Kerk, has come into the open on the fundamental issue whether intellectuals who support the Nationalist Party should have the right to think and say what they like.

Mr. Strijdom has not yet entered the lists, but during the

coming session of Parliament he will constantly be faced with the delicate choice: Should the Afrikaner thinkers be recognized and respected or should they be stifled and discredited in the eyes of the rank and file of the Nationalist Party?

All Not Right

Hitherto the policy of Cabinet Ministers of the Nationalist political leadership—has been to scoff at the thinkers.

It is, however, becoming more and more apparent that there is growing opinion among Nationalist thinkers that all is not right with Nationalist policies and attitudes—and that after the election the party is strong enough to endure and survive criticism designed at setting things right.

R. VITHAL

Bookkeeping, Writing up Sets of Books, Balance Sheets, Income Tax Returns.

C/o: Fact No. 12 Barkly Arcade,

38 Market Street,

Cap. District & Market Sts.

Johannesburg. Phone 23 1834.

Ghana Gives 5 Years To Drop Colour Bar

IF South Africa fails to change her policy towards her Africans within five years "we shall be forced to help our brothers there." That warning was given at a rally in Accra by Ghana's Finance Minister, Mr. K. A. Gbedemah.

And Mr. Gbedemah, reports the "Manchester Guardian" correspondent, is an important man in Ghana. He is one of three policy-makers in the Government.

His warning gains strength from a statement in Cairo by another Ghana policy-maker, strong-man Prime Minister Nkrumah, who told reporters that Ghana will be a republic within two years.

Dr. Nkrumah, who has been in Egypt for talks with Nasser, said Ghana would remain in the Commonwealth, "as has India."

He told reporters (says Reuter, "It is the Africans' job to defend the dependent states until they get independence."

He favours, he said, a West African federation "between independent states of West Africa."

Dr. Nkrumah said he wants to see the whole African continent independent, but this might take a century.

"There are two ways to attain independence—constitutional means or revolution. The choice of either depends on circumstances."

Situation In Lebanon

THE Foreign Ministry of Communist China has expressed concern over the situation in Lebanon and warned western countries that interference in Lebanon's internal affairs could not be permitted.

Peking Radio quoted the text of a statement by a foreign ministry spokesman accusing the United States and Britain of interfering in the Lebanon's domestic affairs by sending arms, ammunition and military personnel to help the Lebanese Government in its struggle against the rebels.

The statement said that the western countries are making use of the United Nations officials in the Lebanon to carry out intervention more openly.

"The attempt to disguise the activities of intervention in the name of the United Nations cannot deceive the people of the Lebanon and other Arab countries," the statement said.

Durban Mass Meeting Calls For De-proclamation Of Threatened Areas

Group Areas Act as a negation of all democratic principles.

Mrs. Falmes Meer said: "What we have to lose in money is insignificant compared with what we have to lose in aspirations for our children."

"She added that the labour which had gone into building these homes had been lost; the homes were now not our own. This was an evil law which threatened to uproot families, homes and the future of our children. It was evil because it wanted to force the Indians, out of the country of their birth. Indians have over the years contributed towards the progress of this country. Without their help perhaps South Africa would not have been so prosperous.

Fruits

"Today we are forbidden to taste the fruits of our labour. We can have no truck with anything that is evil," said Mrs. Meer.

A message from Archbishop A. J. Luthuli said: "We will be fully behind the Indian people in any minority that may befall them."

Prof. Hans Polak, spoke as a citizen of Durban, and on behalf of many members of the White community, who were shocked that the Group Areas Act demanded such a big sacrifice, from the poor coloured and European, while in Durban only 3,000 of the exclusive White franchised people were affected by the Act.

The Group Areas Act was the most violent of many such Acts on our Statute book. This Act not only meant the loss of a home, but it uprooted the very home and fabric of a modern society.

During the war Prof. Polak worked among millions of displaced people and she decided then that she would never fail to raise her voice against the tyranny of a power that could uproot men, women and children, who asked for nothing but to be allowed to live in peace. Little did she know then that some ten or eleven years later she would be raising her voice in sorrow and shame, because of the injustice practised by her own people on millions of victorious people. She advised the non-European to be calm and dignified and to find the power of endurance, in the knowledge of the Union of their people.

(Continued from front page)

Civilisation

Canon A. H. Zula, said that no civilisation could survive if it refused to recognise the sacredness of man as envisaged by God. He prayed for justice and for peace.

Mr. S. M. Molea was another speaker. The last speaker was Dr. Alan Paton. He said that he was sorry to say that he was not present, there as a representative of White South Africa. If he were, there would not have been the necessity of such a meeting or cause for anxiety. He said: "If we play with pitch, we must dirty our hands. It is the Group Areas Act that blackens our name overseas today. How could it be the wish of God that you should be anxious about your future? If Christ were here today, he would have taken the burden of your anxiety, perhaps the Holy Family too would have had to be removed from the country."

"The day will come when the Group Areas Act and all such Acts will be removed. I do not know when, or how but some it must, until then we must be firm."

It was announced at the meeting that the aimers of homeless homes in the city had been successful.

The following resolution was passed at the end of the meeting: "This mass assembly of the Indian people of Durban is gathered at Curries Fountain, Durban, on Thursday 26th June, 1958, to observe a day of solemn prayer and protest against the Group Areas Act and the Group Areas Development Act whose implementation will inevitably result in the economic ruin of our people."

This meeting records our clear and unequivocal declaration that we are South African citizens and that, despite the design of these Acts to expel us, who are a victorious people in this country, from our homeland, we shall live and die in this our country which is so very dear to us. We affirm our unshakeable belief in a truly democratic South Africa in which all the people of all races will live together in harmony and peace working for the common good of the South African Society as a whole.

Aroused by the perils that surrounded the Indian community

as a result of recent proclamations of Group Areas for Durban, we call all men to witness our implacable and continued opposition to the Group Areas Act because this law, described as the cornerstone of Apartheid, is based on the denial of our status as South African citizens; because it violates the noble concept of loving one's neighbour; and because of its attack on human liberty and its violation of all those principles of justice, truth and freedom for which men of all races have, in times past, fought and died. We are of the firm belief that the heartless uprooting of our people on the grounds of race will lead to bitterness, hatred, and increased racial tension at a time when South Africa is common with the rest of the world should be striving to its maximum for race co-operation, understanding and harmony.

The Proclamations of June 5th have clearly demonstrated to the country and the world how devastating the effects of this Act can be. In Durban alone, over 50,000 Indians, apart from an almost equal number of Africans, are to lose their homes and businesses valued at over £30,000,000 in this first instalment of the Act, moreover these Proclamations will totally prohibit any building development which having regard to the tremendous backlog of Indian housing and lack of civic amenities, will seriously affect their living conditions immediately.

On this day which we have dedicated to prayer and protest:

(a) We call upon the Government of the Union of South Africa in the name of human decency and justice to DE-PRO-

CLAIM forthwith the areas covered by the Proclamations of June 5th so that our people can be moved the tremendous human suffering which must inevitably result from the uprooting of tens of thousands of people.

(b) We call upon the Durban City Council to join with us in requesting the Union Government to DE-PROCLAIM the areas noted under the Proclamations.

(c) We appeal to all South Africans who cherish the principles of justice, and the dignity of their fellow human beings to unite in the demand for the repeal of an Act, that was enacted in their name and which is unworthy of the heritage and principles they cherish.

(d) We call upon the justice-loving peoples of the world, to give us their moral support in this critical period in the history of our people.

(e) We call upon the Indian people of South Africa to remain united as never before to meet the challenge which faces them and all South Africans of all races who believe in fairplay and justice to rally behind their just cause.

(f) We call upon our people to petition the Union Parliament by means of a mass petition drawing the attention of Parliament to their misfortune plight under this law and seeking immediate redress.

And finally, this meeting expresses its thanks and gratitude to all those individuals and organisations outside the Indian community who have rallied around our people in this hour of crisis.

Cable & Tel. Add. HARGVAN.

Phone 29368

P. Hargovan & Co.
(Pty.) Ltd.

Earthenware Pickle Jars 3 Gallons 12 6 each F.O.B. Durban
Fresh First Grade Green Ginger 1/2 per lb. " "
Fresh First Grade Garlic 2/ " " " "

Cash with order only.

P. O. BOX 1250.

155/7 Warwick Avenue
DURBAN.

How Group Areas Affect Durban-(II)

By Miss MARY DRAPER, Field Organiser for the S.A. Institute of Race Relations in Natal

ALL owners of "affected" property must, as the first step, obtain forms from the Group Areas Development Board which have to be completed and returned by the 6th July, 1958.

Information asked for in forms includes the name and address of the owner, the description of the property, the owner's race group, date of acquisition and value at that date, municipal valuation, details of mortgage bonds, details of occupier, etc. Identity numbers under the Population Registration Act of the owner, the owner's spouse, and the occupier must also be filled in.

So far as Indians are concerned, the regional representative of the Group Areas Development Board has stated that for the time being, Indians who are not in possession of their population registration numbers need not supply these and that it will be sufficient if birth registration numbers or immigrant numbers are inserted in the forms.

Penalties

Any person who fails to submit the forms is liable, under the Act, to a fine not exceeding £100 or to imprisonment for a period not exceeding six months.

The information contained in the forms is compiled by the Board into "lists of an affected property" and each property is given a "basic value".

Method Of Determining "Basic Value"

"Basic value" in the case of land is the market value immediately before the date of the proclamation, i.e. immediately before the 6th June 1958. In the case of buildings, it is the estimated cost of erection at date of valuation, less depreciation for wear and tear, etc.

One or more valuers (not exceeding three) are appointed by the Administrator to decide on "basic values", using the above formulae. The owner, any bondholders and the Development Board must be given a "reasonable opportunity" of submitting information to the valuers and of making any representations.

There is no appeal against the decision of the valuers.

Procedure For Selling "Affected" Property

As stated earlier, any property owner wishing to sell his property, before entering into any agreement of sale, must notify the Development Board in writing of his intention to sell and of the price he is asking for the property. (Penalties

are provided for persons who do not do so).

The Development Board has a "right of pre-emption" (which means a first option to buy any affected property). If the Board does decide to buy the property itself, it must notify the owner within a period of 14 days.

If the price received by an owner for a property which is sold (whether to the Board or to an outside buyer) is less than

the "basic value", the Board has to pay him 80 per cent of the difference between the "basic value" and the lower price he actually receives (this is termed a "depreciation" contribution and is partial compensation for losses suffered as a result of the Group Areas proclamation.)

Persons who sell a property without first referring it to the Board lose their right (if any) to receive any depreciation contribution.

If the price an owner receives

is more than the "basic value", he has to pay the Board 50 per cent of the difference between the "basic value" and the higher price he actually receives. (This is termed an "appreciation" contribution and is designed to create a fund out of which persons who suffer losses as a result of proclamation can be paid partial compensation.)

Persons who sell a property without first referring it to the Board have to pay 75 per cent of the difference to the Board instead of 50 per cent.

Should an owner sell his property for its exact "basic value", he would, of course, receive nothing from and pay nothing to the Board.

You can't cheat the camera!

Yvonne runs a studio for fashion photography. I was delighted when she asked me to pose. "We'll fit the frock tomorrow", she said. "Bring along those lovely black court shoes you bought last week."

I was the girl, felt like a film star. Posing against that fabulous car! Then Yvonne called out "Wait! Your shoes dearie! They're not crying out for polish!"

"I've noticed people pay attention to clothes and accessories and forget their feet. And the camera notices too. That's why we keep Nugget handy."

Nugget did the job in two ticks. Yvonne was smart, and I was soon in front of the camera again.

Yvonne's right! There's no excuse for dull shoes. My latest job was for a stocking photo—with my shoes newly polished and a new crease well scored.

'NUGGET'—the shine of good shoes

BBB-1-101

Mahatma Gandhi?

Was there a Man such as Mahatma Gandhi who lived on this Earth?

Then what did he do?

See for yourself this mighty Man who moved on this Earth and gave the world a new vision of thought.

This publication is fully illustrated. Over 300 pages and over 500 photographs of art paper.

12 x 15 STRONGLY BOUND BOOK

Released by the Government of India

Priced £5-5-0.

NOW FOR SALE AT

D. ROOPANAND BROS.

PUBLISHERS AND BOOKSELLERS

Phone 20707.

P.O. Box 2524.

85 VICTORIA STREET,

DURBAN.

B-I

Sailings Between
East African Ports
Karachi And Bombay

S.S. Karanja due 30th June 1958.

Sails for Bombay via Karachi on 5th July 1958.

PASSAGE FARE TO KARACHI OR BOMBAY

First Class	single	without	food	£92-0-0
Second "	"	"	"	£60-15-0
Third "	"	"	"	£31-10-0

For further particulars apply to—

Shaik Himed & Sons
(Pty.) Ltd.

390 Pine Street,

Durban.

Telephone 20432,

Tel. Add. "KARAMAT."

India's Largest Insurance Company At Your Service

The New India Assurance Company Limited

SOLE REPRESENTATIVE IN THE UNION OF SOUTH AFRICA

RUSTOMJEE JALBOY RUSTOMJEE

140, Queen Street, DURBAN.

FOR SERVICE AND SECURITY
CONSULT US FOR
EVERY TYPE OF INSURANCE

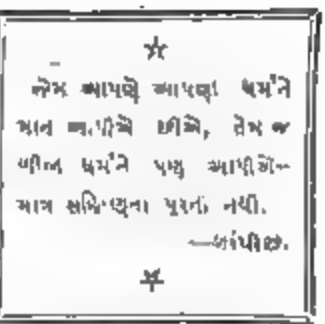
P.O. Box 1610.

Residence: 111 Eleventh Avenue,
DURBAN.

Phones:

Office: 25845

Residence: 36413.

ગ્રુપ એરીયાઝ સામે ડરખાનની વિરોધ સભા

જુ નવી રશીયી લારીએ બપોરે અઢી થાગે ડરખાનના કરીલ કાઉન્ટનમાં દરેક કોમના દરેક વર્ગનાં સી પુરૂષ તથા બાળકો હાથ હાથની સંખ્યામાં ગ્રુપ એરીયાઝ સામે વિરોધ કરીવળા અને પ્રાર્થનાને માટે હાજર થયાં હતા. ત્રી જે. એન. સીએ આ સભાનું પ્રમુખપદ લીધું હતું. હોડ, સુરક્ષીત અને કિલિયન પ્રાર્થનાઓથી સભાની શરૂઆત થઈ હતી.

નાટાલ ઇન્ડિયન ઓર્ગનાઇઝેશનના પ્રમુખ મી. પી. આર. પથરે આમણ કરતાં કહ્યું હતું કે, એક દક્ષિણ આફ્રિકન તરીકે હું મારી કરજ સમજી છું કે આ દેશમાં જે કોઈ વસ્તુ દક્ષિણ આફ્રિકાને ન શોભે એવી હોય એનો ખારે વિરોધ કરવો જોઈએ માફ માનવું છે કે ગ્રુપ એરીયાઝ એકદલ દક્ષિણ આફ્રિકાને શોભાવે એવો કાયદો નથી કારણ કે તે માનવીની સ્વતંત્રતા અને વિચાર એવી ટીપર હાથેલો કરે છે. હું નથી માનતો કે સમસ્ત ગોરી પ્રજા એટલી સ્વાર્થી હોય કે પોતાના હિત માટે તેઓ લાખો બીન-ગોરાઓને ધરવાર વિનાના થવા દેય.

હું માનું છું કે જે ગોરાઓએ પોતાના મત દ્વારા આ સરકાર ને નીતી છે એ લોકો તે એવો નિશ્ચય કરે કે, તેમને આ ગ્રુપ એરીયા નથી જોઈતું તો એને કાશુ પાકવા પહેલાં સરકારને જરા વિચાર જ કરવો પડે.

સભામાં જુદી જુદી સંસ્થાઓ તરફથી આવેલા સંદેશાઓ વાંચવા માં આવ્યા હતા એમાંના આસ સંદેશાઓ નીચેનાં હતા. ટ્રાંસવાલ ઇન્ડિયન કેમેસ; નાટાલ લીબરલ પાર્ટી; આફ્રિકન નેશનલ કેમેસ અને આ દેશમાંથી દેશ નિકાલ કરવામાં આવેલ મીસીસ મેરી હુપરને ધન્ય હતા. ડો. નાયકર હાજર નહોતા. યશ શકયા જેથી તેમનું બાપણ નાટાલ ઇન્ડિયન કેમેસના ઉપ-પ્રમુખ મી. એસ એમ. માયલે વાચી સંભળાવ્યું હતું. જેમાં તેમણે કહ્યું હતું કે, અમે હીંદી કોમની કોઈ

કંઈ જેમાં તેમણે કહ્યું હતું કે: હીંદી કોમનો દેશ અને કોષ દક્ષિણ આફ્રિકાના ગોરા લોકો સામે નથી પણ એ પ્રકોષ અન્યાયની છાત્રે જ છે. ડો. બાબુલાલ જેઓ ડરખાનની કમ્પાઈન્ડ ઇન્ડિયન રેડપેપર એસોસીએશનના પ્રમુખ છે એમણે પણ આમણ કર્યું હતું.

પુમ-સ લીજ તરફથી મીસીસ કાલીમા મીરે આમણ કરતાં કહ્યું હતું કે આપણી આર્થિક જોડ એ આપણા ગાળકોને માટે ઇચ્છા અને ઉમેદની જોડના હિસાબમાં કોઈ જ નથી આજે આટલા વર્ષોથી આપણે જે મનહત કરીને ક્યો મેળવ્યાં છે એ આપણી પાસેથી છીનવી લેવા માં આવનાર છે આ એક દુષ્ટ કાયદો છે જે આપણા કુટુંબ, આપણા ધરવાર અને અ.પણા બાળકોનાં ભવિષ્યને પ્રુચ્છવી લેવા માંગે છે. આ કાયદો અતિ દુષ્ટ એટલો માટે છે કે તે હીંદી એને કે જેમની આ જન્મભુમિ છે એમને અહીંથી કાઢી નાંખવા માંગે છે આ દેશની ઉન્નતિમાં હીંદીઓએ કંઈ નાનો ભાગ નથી લાજવો. હીંદીઓની મદદ વગર દક્ષિણ આફ્રિકા આજે જે સુખ ભોગવી રહ્યું છે એ કદાચ ન ભોગવી શકત. આજે આપણ ને આપણી મહેનતના ફળ ભોગવવાનો અધિકાર નથી રહેતો.

માલુ ખીર જે. જે. જુલુલી તરફથી સંદેશો વાંચવામાં આવ્યો હતો જેમાં તેમણે જણવ્યું હતું કે, અમે હીંદી કોમની કોઈ

પણ બતાવી આફતમાં એમની સામે પુણ સાથ આપીયું. પ્રોફેસર કાન્સી પોલકે કહ્યું હતું કે, ડરખાનના એક મેડર, નાગરીક અને ડરખાનની ગોરી પ્રજાના એક સભ્ય તરીકે પોતા ને ગ્રુપ એરીયાઝ એકટના કાયદા થી મતા તુકસન માટે ધણે જ શ્રેષ્ઠ અને શરમ ઉપજો છે વધુમાં તેમણે કહ્યું કે મને એ જોઈને મળું દુ:ખ થાય છે કે આજે મત વગરના બીન-ગોરાઓએ

ગ્રુપ એરીયાઝ એકટને લીધે કેટલો મહાન ભોગ આપવા પડવાનો છે બપોરે મત આપનારા ગોરાઓમાંથી ફક્ત એક જ હાથે ગોરાઓને એની અસર થાય છે. આપણા કાયદો પોથી માંનાં ધણા, ફક્ત કાયદાઓ પીકી આ કાયદો સીધી વધુ હુકમ છે. છેલ્લા તુલક ડરખાન પ્રો. પોલકે લાખો રાજધાનીઓમાં કામ કામ કર્યું હતું અને એમણે સ્વારેજ નકસી કર્યું હતું કે જ્યારે પણ અને જ્યાં પણ તેઓ કરો ત્યાં તેઓ એવી સકિત કે જે નિરોપત્રી પુરૂષ અને બાળકોમાં (અનુમતિ માટે જુઓ પાન ૨૪૭)

રશીયા માટે નેશનાલીસ્ટોની ઉચ્છા

જો હ.નીસલજનું નેશનાલીસ્ટ કાપુ "સી ટ્રાંસવાલર" માં એક પત્ર છપાયેલો છે જેમાં હખવામા આવ્યું છે કે, દક્ષિણ આફ્રિકાએ રશીયાનું એલચી ખાતું બંધ કરી નાખ્યું એ એણે ઠીક કહ્યું કે નહિ એ એક વિચારવા જેવી બાબત છે. હું એ સ્પષ્ટ કરવા ઇચ્છું છું કે હું કંઈ કોમ્યુનીસ્ટ નથી પણ એક સુસ્ત નેશનાલીસ્ટ છું રશીયા. સાથે આપણે વહેવાર કયાં મળી આપણે પારેલું કે જે દેશો આપણ, મિત્ર છે એ દેશ તરફથી આપણા માટે વધુ સહબવના બતાવવામાં આવશે, પરંતુ, એવું કોઈ પણ હજુ સુધી ભેવામાં આવ્યું નથી, અને ઉલટનું જે દેશે, આપણા "મિત્ર" છે તેઓ તો રશીયા સાથે વેપારી સબંધો ધમધોકાર ચલાવે

છે જ્યારે રશીયા આપણું ઉન ખરીદવા નથી માંગતું. હોગો પશ્ચિમના દેશો તરફથી આપણે આપણી નીતિના બ.પા માં રીકા સાંભળીએ છીએ પ્રે. ટેક્ટોરેટમાં પણ આપણે છેલ્લા પચાસ વર્ષમાં કોઈ બાબતની ઉન્નતિ નથી કરી એ આપણા "મિત્રો" આપ જ દોષ તો એના કરત. રશીયા સાથે આપણે ગોત્રી બાંધવી એ વધુ સાફ ભાગે છે આપણે દરીથી રશીયા સાથે વ્યવહારિક સંબંધ બ.પવો જોઈએ. પશ્ચિમના દેશે, ને આપણે એક વખત ગતાવી કેનાની જરૂર છે કે જ્યાં સુધી તેઓ આપણી અંતર બાબતમાં માયા માયાં કરશે ત્યાં સુધી તેઓ અ.પણને રશીયા તરફ વધુને વધુ ધકેલી રહ્યા છે

"ઇન્ડિયન ઓપિનિયન"

શુક્રવાર તા. ૪ જુલાઈ, ૧૯૫૮.

ડૉ. ડી. બ્લેન્ક અને ડી. આર. સી:

અમે માનીએ છીએ કે, ઘણી ચર્ચના પ્રસંગે એ જણાવે એક વસ્તુ છે. આ વસ્તુની આખરીય, ચર્ચોની એ પરિણામ ભરાનારી હતી તે પહેલાં કરીને હવે જરૂરના નહીં જાય અને આનું કારણ એ છે કે, અમેરીકામાં પોતાના ધર્મીક ધરમનો દરમિયાન આચર્યાથી હા ડી બ્લેન્ક એક સુચનું હતું કે, ઇલામકાવવાને કમ રીફોર્મ ચર્ચનો સાથ હતો.

વિચિત્ર વસ્તુ એ છે કે, ડૉ. ડી બ્લેન્ક એ જણાવે છે એ સત્ય જ છે. અને એમણે કહ્યું કમ રીફોર્મ ચર્ચ જરૂર જ કુમરો, નહોતો કર્યો. એમના અપણુ દરમિયાન એમણે રંગબેરંગી સલાહ માટે બધી ક્ષિરતી ચર્ચોના રાજ કાર્યો હતો. પણ તેઓએ એમ જણાવ્યું હતું કે બીજી, ચર્ચોથી ડી આર. સી. મિટલ, માટે જુદી પડતી હતી કે તે જણાવે હવે કુપી ઇલામકાવવાને સાથ આપતી હતી એમણે એ આપણુ જાણ થયું. નિવેદનમાં જાહેર કર્યું છે કે, એમણે કમ રીફોર્મ ચર્ચ જરૂર કોમપણુ જાતને કુમરો નહોતો કર્યો તેમ જતાં જાને એમની વિરુદ્ધ થઈને જોવાય છે અને એમને ધમકાવે પણ આપવામાં આવી રહી છે નેતાનીયેટ પ્રેક્ષણો તે એક રહી રહ્યા છે કે, એમને દેશ નિકાલ કરવો જોઈએ.

બહારની કોઈ પણ બંધિત આચર્યો બીજાની ઉપરનો આ દેશ જુએ તે કદાચ તેને વિચ થઈ કે, એમણે કોઈ ઘણું જ એ છે, અપરાધ કર્યો છે, પણ સહ કહીએ તો એ છે કે, રમના સલાહ ઉપર એમણે એવું વક્તવ્ય કીધું છે કે જેથી ક્ષોરતા ફુલીવામાં કદાચ કમ રીફોર્મ ચર્ચને એકલા જોવા રહેવું પડે જાને કુપી એવાનીકન ચર્ચમાં, રહત અપાટકોને વિરોધ કોમવામાં આવતો હતો, પણ એની તરફનુ વક્તવ્ય એવું હતું કે, આ ફુલીવામાં જી વસ્તુને સહન કરવી જ પડશે. અને એને કીધે જ હાથે કહાવેટન જેવા ચાલુએ દક્ષિણ અફ્રિકાથી સાચી જવું પડ્યું. આ જ વક્તવ્યને કીધે માધ્યમ રોકાને મેરા એગ્રીમેન્ટ જાને એક અઘમતી જેમ જોવાયે છે.

જાને કમ રીફોર્મ ચર્ચ સાથે આ એ અધિકારનેતા નેવો પણ વધુ જોરવાર એ મલીકન નેતા ડૉ. ડી. બ્લેન્ક આપ્યા છે. એમણે કમિટી એ જાણત મોટાથી કરી છે કે, તેઓ ક્ષોરતા ધર્મના આદર્શોને જાળવવા, માટે કોઈ પણ ચર્ચ કરવાને તજવાર છે. જ્યારે એક ક્રિશ્ચીયન આપુ રમાય એ છે ત્યારે ડી આર. સી. ની રંગબેરંગી નીતી વધુ રપટ રીતે જાહેર થાય છે. અને આને કીધે અધિકારને, એમને એક નીચ માણસ તરીકે ગણે છે.

પણ તેઓ એક ઘડાઈ બંધિત છે અને આ બધી ધમકાવો હેવા છતાં નેવો કરી નથી ગયા અને અમારા જા, અમરેખમા એમની કી મત અને મહત્ત્વ રાખવા માટે જાને તેમને વચાણીએ છીએ. ધણી વખતથી ક્ષોરતા ચર્ચ સુગ વસ્તુને મેરે જવાને જોવામાં માટે કરતી આવી છે પણ આને ડૉ. ડી બ્લેન્કે આપણને જાણવી આપ્યું છે કે, મેરા ક્ષોરતાઓમાં આવા મહત્ત્વ આદર્શવાળા માણસો પણ છે.

કમ રીફોર્મ ચર્ચની વચાણી એ તો જાહેર થઈ જ નહીં કે, તેઓ ક્ષોરતા ધર્મના આદર્શો, જે સ કાળા વચ્ચેના સુખ માટે વાપરતા નથી મેરોસર ક્ષોરતાઓએ એમની એક મેપકીમા આપણને કહ્યું છે કે, આને રંગીન માણસ એક મેરે, ક્રિશ્ચીયન ને જરા કીધી પોતાના કાપીકારને ક્ષોરતા ધર્મના આદર્શો રીખવવા માટે છે તેમાં અને બીજા મેરા ક્ષોરતા કે ને વાપરવાને એક રાજનીતિક યજ્ઞ તરીકે વધે છે એ જાને વચ્ચેના તજાવત તેમાં આજ્ઞાનીથી જોઈ શકાય.

આ બધી પરિસ્થિતિઓને આજે કદાચ ચર્ચ કોન્ટ્રી-સ નહિ કરાય. અને માનીએ છીએ કે આને આચર્યાથી તજાવી ને આવવા છે એને કીધે આવી કોન્ટ્રી-સને વચ્ચે કદાચ વધુ મેરોસર કરો, પણ અમારું માન્યું છે કે, આચર્યાથીકની એવી ક્રાંતિ કરી જ કે, આ કોન્ટ્રી-સ કરતી જ જોઈએ ડી. આર. સી. એ તો પહેલેથી જ રપટ કરી કીધું છે કે તેઓ આ કોન્ટ્રી-સ માં જાન નહિ હેવ. આ એક અર્થત કોન્ટ્રી-સમાં મહત્ત્વ. અને નથી માનતા કે, આચર્યાથીક કોઈ પણ કીધે ડી આર. સી.ના જુનું વર્તન રાખે. એ ડી આર. સી. ચર્ચ કોન્ટ્રી-સને રંગબેરંગી સલાહને આજે જાણી નાખવા ક્રાંતિ કોઈ ને અમે તેઓ જાણ ન મેવ. ફુલીવા પોતાનો મત જાણશે, અને દક્ષિણ આફ્રિકાના બીન-જોરતાઓ, પણ પોતાનો મત જાણશે. અને એ

કોન્ટ્રી-સ કરતી ને અમારું માન્યું છે કે, ક્રિશ્ચીયન કોઈએ આવી રીતે રંગબેરંગી સલાહ માટે રાજનીતિક કારણોને ન અધ્યકારતાં પોતાનો વિરોધ કરીએ છે એ રપટ કરી એ આને કોન્ટ્રી-સ નહિ કરાય તો એમ જાહેર થઈ જશે કે, ક્રિશ્ચીયન ચર્ચોમાં કમ રીફોર્મ ચર્ચની વિચારધોણી વધુ જોવાયર છે. આને રંગીન માણસને એ આજ્ઞાસન આપવાની જરૂર છે કે, ક્રિશ્ચીયન ધર્મમાં આ નીતિ રીકારવામાં નથી આવતી.

મેરા શહેરીઓની હમદર્દી

રજનમાં છડી જુને ધરેમ, રૂપ એરીવાના જાહેરનામાના વીરોધ માટે રાખી જુને કીરકાઉન્ટન કો માઈ-ડમા મેળવ.વેલી જગી સલા પુર્વે રજનના શહેરીઓને ને ચર્ચો આપીમા, રજાપે રજનના જણીતા શહેરીઓએ આજની સાને એક નીવેટન મહાર પાડ્યું હતું જેમાં કમપુ હતું કે જાને નીચે સહી કરનારાઓને કોઈ કોમે રજનના મેરા ન મરીકો. જોમ કરેલી આપીક વચીને કીરી હમદર્દી ઉપર છે અને અમને ખાતરી છે કે હમણા જાહેર ધરેમ રૂપ એરીવાના પ્રાક્ષેમેલનનાં પરિણામે રજનમાં રમ પો ધરેમ એક સત્ય શહેરીઓ જાણી જશે. મેરા અમાર બીન-મેરા રીફ જાણ ને એ કાવડાની આજ્ઞામાં આજે તેના તરફ અવરધ કીધે છ જાતાવરી જોઈએ અને અપને ખાતરી છે કે રજનના બીન-મેરા શહેરીઓ ઉપર આવી પગવાર અસમાન જોમ માટે કમની ન્યાયી અને મ નવતાની કામણીને આજ ત મરી જા અને કોઈથીકની અપીસના અજાણપે આમાર સાથી શહેરીઓને જાણાય કરીએ છીએ કે કોમની હમદર્દી આપણીના પ્રમાણપે પ્રાપ્ત ના-સમામાં કાનર થઈને કોઈ કામ કરીને ઉપરિચત થવાની એમણે કરી આ નીવેટન પર નીચે પ્રમાણે સહીયા છે.

એ. ડી. એક્ષ, ઇ.આર. એ.ડી, કોમ એમ. કાલેન, ઇ. બી. જો. બાઈલી C.B.E., રાજા આર. બુયર M.P., ડૉ. બીલી કોમપણ, જ્યે.જી. ને. કોસ્ટી, રેવરન્ડ ડૉ. ને. માર્કીસ, ડી. ઇ. ફેનીન Q.C., આર ફેનરેલસ, જી. જોમપણ, રેવ. પીટર એડ્ડન, ડી. સી. માલસ, ઇ. ઇ. હોમકીસ, પ્રેક્ટેસર એ. પી. એ.કે. કે.પુડ, માનરત આચર્યાથીક ડેનીસ ઇ. કમી O.M.I./D.D., ઝીસીસ ઇ. મેડન જોમ, પ્રેક્ટેસર ડી. એ.કે. ડેલી, ડૉ. સોથી કેપલન, ડૉ. આજલીન કી.એ. પ્રેક્ટેસર ને. ડી. કી.એ. ઝીસીસ એ.કે. બી. સ.વેળાપોર, બી.એ.એ. એ.કે. ઇ.પુડસ, ડી. એ. કાલેમ, ડૉ. એ.કે. સી. મેકમ-ટાવર, ડૉ. મેમક પામર, એલન પેટન, પ્રેક્ટેસર કાન્ટી પી. પે.કાક, પાટર ને. એ.કે. રેલન્ડ, કમપુ એ.કે. બી. સે.એ. મોરવર, મોટીસ માન્ડરી રોક, રેવ-

રન્ડ પેટ્રીક રોક, રેવરન્ડ બી. રી. રાખી ડૉ. એ. ડી. એ.કે. રેવરન્ડ ડૉ. રેવન્ડ બી. કાન્ટી, સી.સી. ટી.પી.ન, એ. રાફેલી બી.સી.એ. M.P. અને કોમ પુડસ.

એક ગંધીર જુલ

મેરીટામનના "ન.રામ કીટનેસ" જાપામે રજન માટે જાહેર ધરેમ રૂપ એરીવાના જાહેરનામાના વિરોધ માટે રાખી જુને મનેલી કોઈઓની વિરોધ સલા પુર્વે નાટામ ઇન્ડિયન કોમિટીના પ્રમુખે મેરા શહેરીઓ જોમ કરેલી આપીક અંજે તા. ૨૮મી જુન ના તંત્રી મેમમા ઉપમા મધાળાં હેવા કમપુ છે કે :

રજન માટે કામ પાડવા થરેલ રૂપ એરીવાની વોલનાની અનિચ્છતા માટે મેરાઓની આમણી કમપુ પણ જાણત થવાની અમને પુરી ખાતરી નથી થતી, સિવય કે સરક રની કામચ તેમને અટકાવતી હેવ.

ડૉ. ઇ. એમ. નામકરના કમના પ્રજાપ આ વોલનાનું ધરેમ કોઈઓને અધિક રીતે પાવમાથ કરવાને છે. અને કરેવાય છે કે, સહ કમર કોઈ એ. કમકી જશે ને તેમનાં થર તમા વેપર વિચિત્ર રીતે નજીવી કીમિતે પડાવી લેવાશે.

અમે બીન નીવેટન અંગેના અધિક કામે જાણવા કોમની ખાતરી ન આપી છીએ છતાં અમે માનીએ છીએ કે સગીન રીતે જોઈએ છે. તો પણ આ વોલના આ રીતે કાક કમર નહિ ને માત્ર જાને કોઈઓને અમે હેવ તે પેક્ષકાતમાં જોડા જ છે.

પડેના નીવેટન અંગે અમે માનીએ છીએ કે, મુજ કદર પ્રમાણે એ જ મુજ જ છે.

આમ એક આપી રમના આધીક અડાણને. વિન.ક કરી નાખ્યો એ એક મહત્ત્વ નવીર જુલ જ જાય છે.

ને ગુનામાં જાણો. અકાક મહત્ત્વ ત્યારે એમે. તેમને પોકાર નહિ કાંમનાને અમવા. તેની સ.એ પોતાનો વિરોધ જાહેર નહિ કરે તો તે પણ જોડા જ છે આ જાણત મેરાઓની ઉપર અવધને છે તેમણે પોતાનો જાણ તમા પ્રમંથક છે ડી રેડા જોઈએ અને વિચાર કરવો જોઈએ કે, ને તેઓ આ જોડા પમમા પ્રમે રરુમર કરશે તે. તેઓ ગુનાને. બારે જોને પે તને માથે વઢેરી છે એ એટલું જ નહિ પણ જામે માનીએ છીએ કે તેઓ પોતાના અવિના કીવશે માટે અવધત અરુપ વસ્તુ મેને છે.

ગરૂબ એરીયાઝ સામે દરખાશના વિરોધના સભા

ડી બ્લેન્કને બહાર ફેંકવાની ઉચ્ચ નેશનાલીસ્ટોની વિચારણા

(પરેલા પાતાનું અનુક્રમણ)

હરબાર જ્યેઠી નામે તેના વિરોધ કરેલી એ વખતે એમને બહાર નહોતી કે દક્ષિણ વર્ષ પછી એમના પોતાના ભોડા તરફથી સરખાવના કાર્યો માટે વિરોધ કરના પડ્યા. એમણે બીન-ગૌર, એને કાર્તિ અને સપ્તમશરી થી કામ લેવા માટે નિમિત્ત કરી હતી.

૧૯૫૮ એ. એચ. કુલુએ કાવચ કરતાં કહ્યું હતું કે, એ સંસ્કૃતિ ઇપરે રચેલી માનવતા માટે માન નથી માર. તે તે સંસ્કૃતિ કાવચે વખત જીવી નહીં રહે. એક કાવચે કમી છે. એક વેટન હતો. એમણે કહ્યું કે એમને કુચ્છ યુદ્ધ હતું કે આને તેઓ ગોરી દક્ષિણ આફ્રિકાના પ્રતિનિધિ તરીકે આ સભામાં હાજર ન હતા અને એ તેઓ હોત તે. આને આ સભા હરવા નું કારણ જ ન રહેત. આને ગ્રુપ એરીયાઝ એક્ટ આપણું નામ પરેશી માં કાઢ્યું કરી રહ્યો છે. એ અસંબંધિત છે કે કુચ્છ એમ કહે છે કે આ દેશની બીન-ગૌરી કામ ઇપર ચોતાના વાદળ વેરાળ એ કુચ્છને આને દેવાત હોત તે તમારે કુચ્છ એમણે પોતાના માથા ઇપર ઇર્ષ્ય લીધું હોત અને કદાચ આ સરકારના રાજ્યમાં એમને પણ આ દેશ હોડીને ચાલી જવું પડત. એ દિવસ આપણે બધે ગરૂબ એરીયાઝ એક્ટ અને એના જેવા બીજા કા.પા.એ આ દેશમાંથી રદ થઈ જશે. હું નથી ગમતું. કે એ દિવસ ક્યારે અને કઈ રીતે આવશે. પણ એ આવશે તો ખરી જ ત્યાર સુધી આપણે મહત્તમ રહેવું એકમે સજાના અંતમાં જણાવવામાં આવ્યું હતું કે, દરખાશ રહેરમાં એ વિચારની કડવાળ પૂર્ણ રીતે સફળ થઈ હતી અત્યંત નીચે કમણેના રહેવા પછાર રહેવામાં આવ્યા હતા.

મજબૂતી રાખી તારીએ દરખાશના કારીમ હાજી-નમ ગરૂબ એરીયાઝ એક્ટ સામે વિરોધ દર્શાવવા માટે એમણે થોડો આ સભા એમ તેધવા હવે છે કે અહીં કામર થયેલા અને બધા દક્ષિણ આફ્રિકાના નામરીકો છીએ અને આવા કા.પા. લેવા છતાં અને આ દેશ કે ને આપણી જન્મ જમિ છે અને ને અમને અત્યંત પ્રિય છે એમાં અને કીચીયું અને ખરીયું. આમે એ આદર્શ માટે આને પ્રાર્થના કરીએ છીએ કે એમાં દક્ષિણ આફ્રિકા એક એકાદર્શી દેશ તરીકે બધી રીતેને સમાન હકથી રાખશે.

આને ને બહેરનામથી હબરે દોડી ગયાના લોડા ઇપર અગ્રણ

આવી પડી છે એનો વિરોધ અને સમસ્ત કુનીયાને સંબળાવવા હવે છીએ આ કા.પા.એ અમને દક્ષિણ આફ્રિકાના નામરીક તરીકે રખીક. રવા નથી હવેતો અને કુચ્છ ખિરતે પોતાના પારિસીને ચકાવાનો ને ઇપરેશ આપેલા છે તેની વિષદ છે અને માનવ સ્વતંત્રતા-ઇપર પણ તે કુચ્છને કરે છે. કુનીયાના હતિહાસમાં નામ, સહ, અને સ્વતંત્રતા માટે જીતકાળમાં દરેક રંગ અને વર્ણના બે.કા.એ પોતાના જન્મ આપ્યા છે આમાં માનવ છે કે ગ્રુપ એરીયાઝ એક્ટના અમલથી દક્ષિણ આફ્રિકામાં વધુ વેરરેર પ્રસરેલ અમને ખાતરી છે કે આ બહેરનામથી આપણા દેશને કેટલું તુકસાન થશે એ સમસ્ત દેશ અને કુનીયા સમજી શકે છે એકલા દરખાશ માં જ ઘમઘમ સાદે હબર દોડીએ અને સમજમ એટલાજ આફ્રિકાની પોતાના પર તમા વેપારે પોતાના છે. આ દિવસે અમે ને પ્રાર્થના અને વિરોધ માટે અમે છે આ દિવસે અમે દક્ષિણ આફ્રિકાની સરકારને બરબ કરીએ છીએ કે :

- (૧) માનવતાને અને ન્યાયને માટે જીવ છોડીએ મહાર પારેલું બહેરનામું તેઓ રદ કરે. જેથી અમારા લોકોને અત્યંત કુ ખમાથી નમાવી શકાય.
- (૨) અમે દરખાશની સીટી કાઉન્સિલ ને અરબ કરીએ છીએ કે તેઓ કુનીયાની સરકારને આ બહેરનામું રદ કરવા માટે બહામણ કરે.
- (૩) અમે બધા દક્ષિણ આફ્રિકા વાસીઓને કે એઓ ન્યાય અને માનવતાના આદર્શોમાં ઘડે છે તેમને આ કામર સામે એકમ થવાની જાણાવણ કરીએ છીએ.
- (૪) અમે કુનીયાના બધા ન્યાય હાથ લેડોને આપણા કામે તેમને તેનેકે રોડે આપવાની બહામણ કરીએ છીએ.
- (૫) અમે દક્ષિણ આફ્રિકાના બધા દોડીએને આ આદર્શના વખતમાં સમજીત થકને આ કા.પા. સામે સામ નો કરવાની અપીલ કરીએ છીએ.
- (૬) અમે અમારા બધા લોકોને એમ બરબ કરીએ છીએ કે તેઓ પોતાની હવિષાદ એકમ થકને કુનીયાની પાર્લામેન્ટ સુધી પહોંચાડે.
- અત્યંત આ સભા બધી સરચાએ અને અધિકાર છે કે એઓ આ આદર્શના સમયમાં દોડી કામને મદદ આપી છે એનો આભાર માને છે.

આ દિકા-સ કાઢ્યું "દી મર્ચન્ટ" તેના એક અમલેખમાં લખે છે કે કેપટાવના એ મસીન આયર્લીયે યુનાઇટેડ રેટસમાં દક્ષિણ આફ્રિકાને ખુબ વખોડ્યું. હવે લોકોની સમજના એ અફરિકન બીરાપ તેજ પ્રમાણે નીકા કરી રહ્યા છે. આવા પ્રયોગ પરેશમાં દક્ષિણ આફ્રિકાનું નામ જાણી સુણને બધા છે કે પોતાની અર્થમાં કાલાવડા-પણાના સવાલ ઇપર તેઓએ કાર આપી છે એટલા માટે હવે પોતાનું વર્ચસ્વ જાળવવા માટે તેઓ પરેશમાં આ પ્રમાણે ચર્ચાઓ કરી રહ્યા છે. એમ લાગે છે તેઓ બે.દી હક અને આદર્શની ઇપર મહત્તમ રહેવાને દરેક નથી જાણતા અને એમ પણ લાગે છે કે કદાચ તેઓ રાજનૈતિક કુનીયામાં કહીદે તરીકેની નાપત્રા મેળવવા છાડે છે. એ આને દક્ષિણ આફ્રિકા એમની ઇપર એવી સભ નામે જેની કે બોડીય સરકારે સાવચસના આર્થ બીરાપ મહારીયસની ઇપર નાંખી હતી તો તેઓ બહુજ રાજ ધાય. આને એમને વિરોધ કરનારાઓ હકવ દક્ષિણ આફ્રિકાના લોકો જ નથી પણ એ ગલીસન અર્થના યુગમાં પણ એમના રિરોધીઓ છે. અને આ ભેડને જરાક સતોષ થાય છે કે બીજા પડરીઓ આ એવી સખત રીકા કરે છે અને તેથી દક્ષિણ આફ્રિકાની અર્થોમાં એકો સુમેળ છે. આ વિરો

દક્ષિણ આફ્રિકાના લોકો પણ કા.પા.એ કે એમાં નીચે યુજ્જ લખવામાં આવેલ છે. આપણી સરકાર જર નરમ પડી મહ છે સામરા તો નરમ થઈ જ મવા છે અને રોડ. કુચ્છ પચરીમ એક કુચ્છની જેમ નાનો કરે છે. નામસાલેન્ડમાંથી માઇકલ રોડને પ્રતિ-બંધિત કરવામાં આવ્યા છે જેતર રોડીયામાં પીસીસ એક-અલીને રેપર કરવામાં આવ્યા છે. પણ આપણે કે નેઓ એ રીરથી બહાઈ મારીએ છીએ કે આપણે જે રી સંસ્કૃતિવા રક્ષણકાર છીએ આપણે આને આર્થ બીરાપ દી બ્લેન્ક જેવા માણસને અટકાવી નથી શકતા પણ આ-બધાં કરતા બહુ મહત્તમ રીતે આ બારામાં મોટા બીજા અર્થ થમમાં લાઇ રહે.

૧૫ એપ્રિલના દીપાદેને-દમાં રોકે. બીરની ઇપર પણ પ્રતિપદા હકર, આ આવ્યા છે કારણ કે જુલુ લોકોને મર્ચન્ટ એક વેનીસ નામની રોકાવીપર ની વાળી પચર નહોતી પડી એટલા માટે આ પચાઈ લેવામાં આવ્યું છે પણ રેવરન્ડ ડી બ્લેન્ક આને આપણા દેશના કાવડાઓની પણ પરેશમાં રીકા કરવાની હિંમત કરે છે. આપણી સરકારે એની સામે કદાચ થમમાં લાઇ ને આ દેશમાં એને હરી દાખલ થવા ની અટકાવત કરીએ છીએ.

ધાના રંગબેદને પાંચ વર્ષ આપે છે

ધાનાના નાશ પ્રધાન મી. કે. એ. મહેડેખાએ આપણા આપણ કરતાં કહ્યું હતું કે એ આવતાં પાંચ વર્ષમાં દક્ષિણ આફ્રિકાને તરફથી પોતાની નીતિ નહિ બદલે તે આપણી રજબ છે કે આપણે આપણા લાઇએની મદદ માટે જઇએ. મી. મહેડેખાક ધાનાના એક મહત્તમ મહત્તમ થરનારા પ્રુપ છે આ ચેતવણી ઇપર ધાનાના વડા પ્રધાન મી. કામ કુમારે પ્રેરમાં એમ જણાવ્યું હતું કે આવતા એ વર્ષની અંદર ધાના પ્રગસતાર જની જશે કે કુમારક એઓ નાસર સામે પાતાપાટ કરવા હજીપત થયેલા છે તેમણે જણાવ્યું હતું કે ધાના ભારત ની જેમ કામનવેચમાં રહેશે એમણે વધુમાં કહ્યું હતું કે બધા સ્વતંત્ર આફ્રિકાનોની રજબ હતી કે તેઓ ને આફ્રિકાને કહી સુધી સ્વતંત્રતા નથી મેળવી શક્યા એમને મદદ કરે તેઓ હવે છે કે પાંચમ આફ્રિકાના સ્વતંત્ર રાજ્યોનું એક રેટ આફ્રિકન ફેડરેશન

થમમાં ૧૧. કુમારે કહ્યું કે તેઓ સમસ્ત અફ્રિકન દેશને સ્વતંત્ર થયેલા જેવા હવે છે. સ્વતંત્રતા મેળવવાના બે રસત છે એક રાજનૈતિક રીતે બીજો કાર્તિની રીતે અને આ બે રસતા પરિસ્થિતિ જ નહીં કરી શકે છે.

—સોશયમાં બીજા પંચ વર્ષે પોતનામાં પરેલા બે વર્ષના નજી ને નહીં કરામાં હતાં તેનાથી થયા ભોળાં અરચામાં છે. બીજા પંચ વર્ષે પોતનામાં સોશયનામાં કદ કરોડ મંજુર થયા હતા. આ કુચ્છ પ્રત્યેક વર્ષે કદા કરેલ અર્થ કરવાના હેતુ છે પણ એ વર્ષમાં સોશય હ કરોડ ભોળાં અર્થમાં છે આ વહીવટી કિયીલતા માટે હવેનાં મહુ વર્ષમાં બધાં કાર્તિને અરચા રહેવાથી વળવા સરકાર પ્રવર્ત કરશે એમ ખાતો અપાઈ છે.

દરખાસ્તના ગરુષ એરીયાથી બીન-ગેરાને થનાઈ તુકસાન

ગુપ્તા કાઠાગરિયે કરીત હાઈ-ટનમાં મી. એ. એન. સોને પોતાના આપણમાં
ગરુષ એરીયાના બંદર નામાંથી દરખાસ્ત બીન-ગેરા કોમિટેને રેલ્વે કંઈ
તુકસાન પદોથી તેની મલિકી આપી હતી તેના તરફથી કુકમાં નીચે
આપીએ છીએ

જુન ૭મીના બંદરનામાં ઉપરથી
આપણે તેમજ છાપે છીએ કે દરખા
માં હોદ્દાઓની માલિકીની સંપૂર્ણ
બીન ગેરામોના કામમાં મોટા જ
સમયમાં થવી જશે. ૬ મહા તરીકે
બીચ અને અપર બીરીયામાંથી આપણે
એક વરસની અંદર નીચી જવું પડશે.
અમુક જાગે હજુ ડાખન આપણમાં
આપણા નથી એવી જગ્યામાં આપણા
લેડોના માથે કોર હજુ તકરાર
હાટી રહેલી છે. રીંગોનર, રીંગ-
સાઈડ, પ્રેસેક્ટ કોલ, લે.અર બીરીયા
મેકાઈ, હીસરી અને બીજી જગ્યા
એ ગેરામો માટે બંદર થઈ જશે.

બીરીયામાં : હોદ્દા ડાખમાં ૧૨૭
એકર જમીન પર બંધ થેલાં ૭૩૬ ઘર
કે જેથી તેમને પાઈડ ૧૧,૩૪,૬૫૦નું
તુકસાન થશે.

બીચ વિભાગમાં : ૧૨૦ હોદ્દા,
૧૨૦ હજાર અને ૨૭૦૦ આક્રિતોને
એ કાપેલાં નાશે. તેમજ કુકસેન્ક
અને રિંગેન્કેરીમાંથી ૧૧૦૦ આક્રી
કન તથા ૬૭૫ હોદ્દાઓને ખસવું
પડશે. બળે એરેન્કેના હોદ્દાઓને
૮૨,૧૪૦ પાઈડની રજા એકર જમીન
ગુપ્તાગર પામે એનથી ૨૦૦૦ હોદ્દા
અને ૧૧૦૦ આક્રિતોને તુકસાન
થશે. કનકે વિભાગમાંથી ૧,૮૦૦
હોદ્દાઓ અને ૩,૩૫૬ આક્રિતોને,
તથા ૧૮૧ કમીને ખસવું પડશે
અહીં હોદ્દાઓને ૧૭૫ ઘર અને
૬ લા.૦૦૦ પાઈડની પાપર એકર
જમીન ગુપ્તાગર પડશે

રેલ્વેસમાં, સીન્કુ, બેલાઈર
અને હીલારી વિભાગમાંથી ૧૦૦૦
હોદ્દાઓ, ૪૬૩ હજાર અને ૩,૩૦૬
આક્રિતોને એકે કુકે ૬,૮૭૬ બીન
ગેરાઓને ખસવું પડશે અહીં હોદ્દા
ઓના ૪૦૦ મકાનો ૭૫૫ એકર
જમીન જેની કીમત ૫૮,૬૧,૫૨૦
થાય છે તે જતી કરવી પડશે.

બાયકન, રી વર રાહ હ અને
પ્રેસેક્ટ કોલમાં જ હજાર ઉપર
હોદ્દાઓ અને પાંચ હજાર આક્રિતો
પાપર વિનન થઈ જશે. હોદ્દાઓ
ની સંખ્યા ૪૮૦ એકર જમીન અને
૪૦૦ હજાર મોટામાં જશે આ જમીન
અન માનેતું ગુપ્તી સી ૫૮-૧૬૭
૪૦૩,૩૪૦ પાઈડ છે અને એનું
મ કોઃ રેન્કુ, કમલ ૬૬ માં ૧૩
૬૫ ૬. કોલેમિનરના ૨૫,૭૬૮ હોદ્દા
કા ૨,૧૦૭ હજાર અને ૨૮,૨૬૮

આક્રિતોને કલકામાં આવશે. અહીં
હોદ્દાઓ સંખ્યા ૨,૮૬૧ એકર જમીન
ગુપ્તાગર અને ૨,૪૪૪ મકાનો જેની
કીમત ૧૩,૮,૦૫૬ નીચે થાય છે તે
તેમો ગુપ્તાગર, કલકા અને આક્રી
કો સંખ્યા ૭૦ એકર જમીન ૬૩૩
મકાનો જેની કીમત ૨૫,૬૪૦ પાઈડ
ની થાય છે તે ગુપ્તાગર, સમરત દરખા
માં હોદ્દાઓ રેવે, ૬૧૫૮ એકર
જમીન અને ૪,૧૨૧ મકાનો જેની
કીમત ૪૫,૪૮,૬૨૦ પાઈડની થાય છે
તે ગુપ્તાગર, કલકા ૨૮ એકર જમીન
૫૬ ઘર, જેની કીમત ૫,૫૪૮૦
પાઈડની છે તે ગુપ્તાગર.

આક્રિતોના ૧૦ એકર જમીન
૧૧૭ ઘર જેની કીમત ૨૦,૩૪૦ રૈડ
થાય છે તે ગુપ્તાગર

આ નવી જમીન તથા મકાનોની
કીમત ગુપ્તીકીમત વેચુ પ્રમાણે છે
અને એ એનો આગ્રુ માર્કેટ માથે
આપણે બંદર છે તે સમયમાં જણ
કરેલા પાઈડ થાય, એમ કહેવામાં
કરી અતિશયેક્તિ નથી થતી. બપોરે
૮૧,૮૮૬ આક્રિતો; ૬,૬૨૩ હજારી
અને ૬૪,૭૪૫ હોદ્દાઓને આક્રિત
તુકસાન પડેશે જે તેની ગુપ્તાગર
ગરુષ એરીયાનું બંદરનામાં કલકા
૩૦૦૦ ગેરા,એને જ બાજુ પડી શકે છે.
બેગે દરખાસ્તના રેપારી વિભાગમાં અને
કોરેક્ટમાં તકરાર હાટી રહી છે
અને એ આ કામો પછી ગેરામોને
આપવામાં આવશે તે પછી ૫૪૦૦૦
હોદ્દાઓ; ૬૦૦૦ હજારી અને ૪૪૦૦૦
આક્રિતોને જણ તુકસાન પડેશે.
અને સમયમાં સમરત દરખામાંથી
બીન-ગેરા કોમિટેને બંદર કાઢી નાંખ
વામાં આવશે. કોમિટે કે જતી સાથ
નેહલા હોદ્દાઓ, કલકા અને આક્રી
તોને બંદર ફેરી જેવામાં આવશે.

કુકમાં મર્યાદા

અમારે સાંચી કમિટી નીચે ગુપ્ત
મર્યાદા મળશે : ૩ રતલની ગુપ્તી ૩૩-૬
૧૪ રતલની ગુપ્તી ૧૧-૬; ૬ રતલની
ગુપ્તી ૭-૬ અને જતી રતલનું પારસનની
૪-૩ વેસ્ટેજ સાથે તેમજ આક્રિત
મેકા કનકે સાંચા કોન્કના ૧૪-૬
કમન, એકર સાથે ગૈયા ગેરામોના
મહેરનાની કરવી

MAARMANS PTY LTD.
Box 26, Phone 128,
Brits Transvaal.

સ મા ચા ર સં ગ્ર હ

—કેપટાઈનના આર્થેન્કેટપ મોટ
રેવરન્ડ જુરુટ હી બેન્ક રૂકમી જુને
ગુનાઈટે રેટલી લંડન પહેલી અપા
છે અને લાં સેમેથ કોન્કરન્સ માટે
રોકાશે.

—ક્રિસ્ટાલનના છાં આક્રિત વરસ
મી. એ. એ. કમ્પોનીને પ્રોટેરીયાની
સુપીમ કોર્ટમાં રૂકમી જુને એટની તરીકે
નો રૂકમી થશે જે તેઓ લોકાનીસ-
પર્મમાં પ્રોટીસ કરશે

—દરખાસ્તના ગરુષ એરીયાના બંદર
નામાંથી વસ્તીવહતાની મકાસળી માટે
નાટાઈ ઇન્ડિયન એ.એન.એ.એ.એ.
નાટાઈ ઇન્ડિયન કોમિટી અને દરખા
કમ્પોન્કે ઇન્ડિયન રેલ્વે રેલ્વે
એસેસીએટ્સ એ જણે સંસ્થાએ
સંકુલ રીતે સુપીમ કોર્ટમાં રેલ્વે
કરવના રૂકમી જુને નિર્ણય કરશે છે.

—નોર્મન પાસેના કોન્ક બંકલન
અને કોમ્પોન્ટ પાસે રૂકમી જુને
એક બીન-ગેરાની કોન્કેટી રેલ્વે
ફેનના જ ગુપ્તા પાટાપરથી ઉપલી
જતાં રા આક્રિત અને એ ગેરાના
મરણ થયાં હતાં અને પચાસેક બીન-
ગેરાઓને ઇન થઈ હતી.

—સા. આથી ૧૪ વર્ષથી પ્રમદ
અની જમ પ્રસિદ્ધ બીચીસ હીરકટરીના
રથાપક મી. આર્થેન્કે સીરલ બેખીનું
૮૫ વર્ષની ઉંમરે રૂકમી જુને દરખા
માં આસાન થયું છે. તેઓ ૫૮૭૩
માં કલકામાં જન્મેલા અને ૧૮૬૫માં
બીરીયા સાક્રિત આક્રિત પોલીસ
આતામાં મેકાઈને રેલ્વેમાં આવેલા
તે પછી કેપટાઈનમાં એ. મી. એ.એ.
(પી. ટી. વાઈ) લીની પ્રકાશન રેલી
ગોલી હતી. એમને ચાર જુને
એ મુત્ત છે

—કન્ટરેન્કેનલ લેગર સંસ્થાની ઉદ-
ગ્રહની જુનેવામાં રૂકમી જુને મલેલી
કોન્કરન્સ એક કલકા પચાર કરી રેલ્વે
સંકુલ રેલ્વે પોતાપોતાના કામદારોમાં
કોમ, રા, ભાત, જમ, રાજકીય
મત, રાજકીય કે સામાજિક ગુળની
એક નીતિને કોઢી જેવાની સુચના
કરી છે

—સુમેર કોન્કના એક આક્રિતીએ
પોર્ટ સેવરમાં રૂકમી જુને કહ્યું છે કે
સુમેરની નહેરને હોદ્દા તથા પહેલી
કરવાનું કોન્કરન્કે ૭૫ સાથે ઇન્ડિયન
પાઈડથી મળ્યું એમેરીકન રેલ્વે કંપની
ને મળ્યું છે એઓ આ યોજનાને એ
વર્ષમાં પૂરી કરશે. બીચા રેલ્વે,
કય, પશ્ચિમ જમની, ક્રીસ્ટાલન અને
ઈન્ડિયન કંપનીઓના હતા.

—ગુનાઈટે રેટલી સરકારી આતાએ
રૂકમી જુને બંદર પામ્યું છે કે મવા
વર્ષમાં એક એમેરીકન કુકની કરે
રાસ આવક ૪,૬૭૧ કોર એટલે
૧,૭૫૮ વહીવટની થઈ હતી.

—સુપીમના મનકાલન પાસેની કંકે
રીવરમાં રૂકમી જુને એ સાથ એસી
હજાર એકન રેલ્વે બેરી એસેસ એ
નામની ૫૩૧ નની એક એમેરીકન
રેલ્વે ૫૨૦૦ નની રેલીસ રેલીસ
નેબાકા સાથે અપકાત રેલ્વે સળખીને
કુખી થઈ હતી. એકનું મરણ અને
૩૭ ને ઇન થઈ હતી નહીં સાત
પાઈડમાં તેમ પચાસું હતું.

—જમનીના એ નહેરની એક બી
વાળ બનાવવાની કંપનીએ રૂકમી જુને
બંદર પામ્યું છે કે રેલ્વેના બંદર
એવી બેટરી થાણું કામ થીરકે વેલ
૧૪ મહિના થાણું છે હવે થોડા
આક્રિતમાં વેવમાં માટે બનશે જે
આક્રિત પાસે રેલ્વે વેવમાં

—એમેરીકની રેલ્વે બનાવવાની કંપ
નીએ કુરેની બપાનીસ રેલ્વે થીપાડ
માં એક સાથ જણ હજાર નની રેલ્વે
બનાવવા માટે છે જે વિષમાં મોટામાં
મોટી મળશે.

—સોલ્સમેરીથી ફેરેલન મધાન મળે
રૂકમી જુને બંદર પામ્યું છે કે સાથ
વાદી મીનનું એક રેલીસેલન કંપની
જુને કલકા રેલ્વે જમને બનાવવાની
સંકલના ઉપર અર્થ કરવા માટે ર્થા
આવશે.

—બીરીયા કોન્કરન્કે કંપનીને રૂકમી
જુને અજુકાનું છે કે ૧૬૫૭માં તેની
રેલ્વેને ૨,૭૨,૪૦,૧૮૬ પાઈડની બોલ
થઈ છે.

—રીઓ હી જનરીએમાં બાકીથીવન
કોરી કન્ટીડક્ટના એક અધિકારીએ
રૂકમી જુને કહ્યું છે બાકીથી કોરી
વધારાનું નવું ૧૦ ટકા ઉપર નની
પચીસ સાથ ગુજુ કોરીનું આતરમાં
રૂપાતર કરવના પ્રમાણ થાય છે.

—બાકીથી જુનની રૂકમીએ અજુકા-
વાણું છે કે વિષમેકના પ્રમુખ તરીકે
આચારિ પામ વર્ષ માટે મી. ગુપ્ત
આર. એકે હીથી નીમાથ છે, વિષ
એકના બાર વર્ષના અસિદર દરમી-
માં તેમણે નવ વર્ષ પ્રમુખ પદ
કંબાળું છે.

—જુનાઈટની નીચે લંડનમાં લેમેથ
એ મલકાન કોન્કરન્કેનું કુકપાટન કરવા
એક સાથમેકેલના હીરે આર્થેન્કેટપ
મકારીયેલ જળના હતા, પછી હવે ના
પાકી એમ કોન્કરન્કેના આર્થેન્કેટપ
કે. જી. રીલે લંડનમાં રૂકમી જુને
અજુકાનું છે.

—કન્ટરેન્કેનલ લેગર સંસ્થાની ઉદ-
ગ્રાતરેલીય પ્રબની જુનેવામાં મલેલી
કોન્કરન્કે રૂકમી જુને હંમેરીન સર
કારના પ્રતિનિધિઓના અધિપત અંગે
વિષદ કોર્ટમાં ૧૪૨ વિષદ ૪૮ અને
રેલ રેલકાનર મલકી સમજા સંકેને
બંદરે કાઢી કુકમાં હતા. આ સંસ્થા
ના ૭૬ વર્ષના ઇતિહાસમાં સંકે રાજ
ના સરકારી રેલીસેલને આ પહેલી
વાર એકસંકે કરવા છે.

રૂપનને ગ્રુપ એરીયા કઈ રીતે લાગુ પડશે-૨

(અમારું અગ્રણી ચાલુ)

[એએ નાટાલની સાઉથ આફ્રિકન ઇન્સ્ટીટ્યુટ

માલીકાને ફોર્મ ભરવા વિષે

શ્રી ૫૩મી મીલકતના બધા માલિકો એ પહેલાં તે સ્વ. એરીયા ડેવેલપમેન્ટ બોર્ડ 'ફોર્મ' ભરવા અને તે ભરીને સબી કરીને તા. ૧ જુલાઈ ૧૯૫૮ સુધીમાં મોકલી આપવા એ ફોર્મમાં જે માહિતી તેઓએ આપી છે તેમાં પડેલા તે નામ અને સરનામું: જમીનની કપરેશન માલિકની જમીન, જે તારીખે જમીન ખરીદવા માં આવી હતી તે વખતે તેની કોસ્ટ; ત્યાર પછી મ્યુનિસિપલિટી વેલ્યુએશન અને તેની ઉપર મોર્ટેજના કે બોન્ડ દેવ તેની વિવર; અને એ જમીન ઉપર રહેનારાઓની વિવર; માલિકની પોસ્ટલેશન રેજીસ્ટ્રેશન એક કુલ્ય નો એ.જી.આઇ.નું નંબર અને તે સાથે

તેની ચલિતના અને ત્યાં રહેનારા માલિકોના આઈ-ડી.ટી.નંબર દોઢાના ના જાણના ગ્રુપ એરીયા ડેવેલપમેન્ટ બોર્ડ તરફથી એમ જણાવવા માગ્યું છે કે જેઓને પોતાના પોસ્ટલેશન રેજીસ્ટ્રેશન નંબરની ખબર ન હોય તેઓ પોતાના મર્ફ રેજીસ્ટ્રેશન નંબર અથવા ઇન્ડિકેશન નંબર લખે તે. ૫૪ માલી કહેશે.

શિક્ષા-(રેનલ્ટી)

જે રાઈ અક્ષિત આ ફોર્મ ભરીને તમિ શિક્ષકને તે આ કાપડા મુજબ તેઓને એકસો પાંચ-૬ જેટલો દંડ અથવા ક મહિનાની જેલની શિક્ષા આપવામાં આવશે. કારણ કે આ ફોર્મમાં જે માહિતી આપવામાં આવે છે તે ગ્રુપ એરીયા બોર્ડ તરફથી અસર થયેલી મીલકતના હિસ્ટ્રીમાં નોંધવામાં આવશે અને તે ઉપરથી રીક ચીલકાની કોમિટ હાથમાં આવશે.

કોમિટ હાથમાં રીત

ગ્રુપ કોમિટનો અર્થ એ થાય છે કે એ જમીનની માલિક વેલ્યુ ગ્રુપ એરીયાનું જલેરનામું બદલે પડે તેમાં પડેલા એટલે ૧ જુન ૧૯૫૮ પહેલાં થું હતી તે જમીન હાલ અને મકાનના ભારમાં આ કોમિટ બાંધવાના સમયે એની જે કોમિટ હતી તેમથી વધારાના પૈસા ભર કરીને બજામાં આવશે આ રીત અજબ કરીને એ.જી.આઇ.નું તરફથી એ જમીન (વેલ્યુએટર) કોમિટ હાથ નાર એ નીચવામાં આવશે. અને આ વેલ્યુએટર જે કોમિટ હાથે તેની સામે કોઈ પણ રીતની જમીન ચકાશે નહિ.

અસર કરનારી મીલકત વેચવા સંબંધે

આપણે જણાવે કહી અથા છે કે કોઈ પણ જમીનને, માલિક જે પોતાની જમીન વેચવા હચે, તે વેચા નિર્ણય કરતા પહેલાં એણે ડેવેલપમેન્ટ બોર્ડ ને પહેલાં પોતાના લખાણમાં એમ જણાવવું જોઈએ કે પોતાની જમીન વેચવા હચે છે અને તેને તે જમીન સાથે ચાલે છે. જે યોગ્ય આમ ન હોય તેને માટે પણ શિક્ષા હાથેલી છે આ કાપડા કાગ્ર પડે તેવી કેમ પણ જમીન ખરીદવાને સીધી પડેલી કડ ડેવેલપમેન્ટ બોર્ડને છે. અને એ આ બોર્ડ જે જમીન ખરીદવા હચે તે એને ૧૪ દિવસની અંકર વે જમીન

લેખક: મીસ ડેઈપર

એફ રેસ રીલેશન-સના ફીલ્ડ એ.જી.નાઇઝર છે.]

તા માલિકને જણાવ કરવી જોઈશે.

ખરીદવાનો લાભ વળતર અને હકસાઈ

જે કોઈ પણ જમીનના માલિકને પોતાની જમીન માટે ગ્રુપ બાંધ કરતા બોર્ડ તરફથી અથવા જીલ્લા કોર્ટ ખરીદનાર તરફથી એ.જી.આઇ. મળ્યો હોય તો એને જેટલા પૈસા ગ્રુપ બાંધ થી જોગા થવા દેવા તેના એટલી ટકા બોર્ડ તરફથી એને મળવા જોઈએ નોંધેલા બોર્ડને જણાવવા વિના તરફથી કન જ નહિ થયે.

જમીન વેચશે એને આ ૬૩ નહિ થયે તે એ જમીનના માલિકને ગ્રુપ કોમિટ કરતાં વધારે પૈસા કમવા દેવા તો એને મળેલા પૈસા અને ગ્રુપ કોમિટ તા તકાલમાંના પચાસ ટકા બોર્ડને જારવા પડશે. નોંધેલા બોર્ડને જણાવવા વિના જમીન વેચશે એને પચાસ ટકાને બાકી પોણાસ ટકા કરવા જોઈશે. જે માલિક ગ્રુપ બાંધવાની પોતાની જમીન વેચશે એને બોર્ડ નોંધેલા બોર્ડને જણાવવા વિના તરફથી કન જ નહિ થયે.

સંસ્કૃતિ પ્રચારનું કાર્ય

જો દાનીલગર્મા માનવ સંસ્કૃતિ ફેલાવવા માટેનું ડેલ્ટા પ્રચાર કાર્ય થાય છે, તો દુનિયામાં કોઈ એવું સમાજ તે વાટે થી ગળી જાય નહિ વિચારવું અને જો ભારત પ્રકાર સર્જીતી મધ્યે છે. થી રામકૃષ્ણ એ-ટર પૈસા કલાક અને પણ વાર મીલકતના કલમ ચલાવે છે. દોઢી નિવાસીર અને જો રામકૃષ્ણ મહારના પ્રવાસો રૂ.૧૧ છે. દોઢી અને ૮ પાંચ વર્ષ પછી પંદરિશ અને પ્રાચીના સભાથી પ્રચાર કરે છે. પરીવાર સોસાયટી કાળા ચલાવે છે. કોલકાત મુલક મંડળો નાટકો દ્વારા કળા સર્વે સંસ્કૃતિ ફેલાવે છે. જિજ્ઞાસુ આચળ પડ્યું એક મંડળ તે થી આજારાં લુપ્ત મંડળ છે, એનાં સ્વાલોકમાં સુચિતીત શિક્ષણ સેવા બાવી અને ધરતી વાળા મુલકો છે. દર વર્ષે જીતસેવા કરે છે, તેમાં બોધ પ્રવ નારીકા અને સામજિક સહાયોનું હોયેલ જ્ઞાન આપતાં હાથ વચ્ચે ભરપુર કદસનો પણ હોય છે. અથા વરસનું એનું પ્રદક્ષન "આયો સમર્થા" સમર્થનનું અને મુખ અસરકારક નીચડ્યું હતું. સંચાલકો જમીન છે કે આ વર્ષે પણ ગ્રુપ પ્રદક્ષન કરીને એમણે "ધરતી જમીન" નામનું સુંદર ગીતકડી સામજિક નાટક તકાલ કર્યું છે. તે સાથે હાથ વચ્ચે ભરપુર "દિલ્લત" નામનું પ્રદક્ષન પણ અમલ થાયે ચાલ અમલ, નિ.રત્ન" માનવ સેવાનું આ કાર્ય જનસમુદાયના સંપૂર્ણ કદકારને પાત છે, થીકોટી. નેવામાં દર અઢવાડીએ સારી જેવી રકમ અચોખ જાય છે. તેમાં નેવામાં આવતાં દરો મેટા જાગતાં હારા મોતાં નથી, તેથી પૈસા ખરચીને આપણી પોતાની ખરખારી સાવધા એનું કામ છે, બધારે જંદગીના નાટકો સંસ્કૃતિના પ્રચાર માટે હોય છે. અને તેની ખચ્ત ગુણ કાર્યો માટે લખવાય છે તેથી તે જમીન રીતે લાભ આપે છે. માટે જાણ જમ્યાં સહિત દરેક તે જોવું જોઈએ. જે મન થશે તે પુરેપુરી પ્રિન્ડિયન એ.જી.આઇ.ના નિબાંધ માટે આપી દેવાનો નિર્ણય થયે છે.

પ્રિન્ડિયન એ.જી.આઇ.નાં દોઢી પ્રગતું થય છે. જંદગીની કમણી માટે તે ચલાવવાં નથી, માત્ર નિ.રત્ન" માનવ સેવા માટેનું તેનું જીવન છે. મહાત્મા ગાંધીજીના ગુણ હચે તે ચાલુ ચલેલું છે, જે જાણુ જાહેરાતું એવું એક માત્ર રચાય છે, સુરુ દોઢી બાઈ મેટા ખરી લામણીથી તેને નિભાવી રહ્યા છે. સમ, જાહેરસહિ સંસ્કૃતિવાળાં અમુલ્ય જાણો, તેમાં આવે છે. જેની આ દેશમાં મણીજ જરૂર છે, જાણ, મુલક, દલ, સી અને ગ્રુપ સૌએ તે વાલુનું જરૂરી છે, આવાજ લખ જો વાચવાનો દરેક રક્ષ જંગલો જોઈએ. જાણકારો જેવી સમજણ પ્રીય બાજે છે પણ તે પ્રીમાં જેર નેવાં સંસ્કૃતિ તાલક છે, તેના તરફ કરી પણ નીચવી ન જોઈએ, પ્રિન્ડિયન એ.જી.આઇ.નાં દરેક પ્રકાર જનનું જરૂર જરૂરનું છે. જે પ્રકાર હોય તેમણે દર વર્ષે નિખમિત જનનુખારીમાં આમજથી લગભગ સારી રેલું જોઈએ. આ થય ચાલુ રાખવું જે આપણા અને માનવ માત્ર ના કિતમાં છે. જે દોઢી થી આજારાં મુલક મંડળના સમયે અને અધિકારીઓએ ગ્રુપ રીથ" દરો જરૂરી છે એમ કહી કાગમ એ માટે તેઓ જનવાલને પાત છે, સી કોઈ કોઈ જાણ એવું એમનાં રાજ્ય પ્રવાસ માં પુરેપુરી હાથ આપશે એવી આશા છે.

ઈ. સી. માસેટર (૮૦૨ી શીનીકસ રીટકમેન્ટ)

નાની સરખી કરજ !

કાગમાં થયેલા કોઈ મુશ્કેલી રમ-જાણને સાંત કરવા અધીષ્ટ હાં મચેલા પણ પરિરિપત કાલમાં નહીં જાણાઈ તેમણે ઉપવાસ પર ઉતરવા નેર નિશ્ચય કયો. એક મિત્રે તેમની પાસે જઈને શોડા સમય ઉપવાસને મોકૂફ રાખવા માટે કહીલ કરી કે, કલમ આ ઉપવાસના તપારે, રેક ૫૩ે તે પછી તેજાનની આજ વધારે મહેતી જશે. એનાં જવાબમાં અધીષ્ટ એ કહ્યું. કંઈ નહીં તો એ જોવાને કહ્યું તેણે નહીં હોઈ, જે જારી નાની સરખી દરજ જાડ કરી કશે. એથી વધારે કરવું માગ્યુંને બાંને જાણું નથી. આ સાચી દલીલ આજળ તે મિત્રને મીન રડેલું થયું.

અધીષ્ટએ ઉપવાસના નિવેદનમાં ઉપવાસ કરવાન પાણીમાં લોણને રક્ષ મેવાની જૂઠ રાખી હતી. તે વિષે એ મિત્ર પોતાની જાણે જ વિચાર કરતા હોય તેમ અણમલ્લ "પણ જે તમે તમારી જાનને કપૂર્ણપણે ખરચના આપાકર જોડી દેવા થયતા હો તે પાણીમાં લોણને રક્ષ પણ આ કાર કહેશે!" આ અધીષ્ટએ કાલજન્ય અને કહ્યું. "તમારી વાત ખરી છે જારી નજવાળને તારે થય તે" એ કુદ રાખી હતી. એ લખવેલ કલેલે વે જમવે ૫ અને એ કહેલી" જાણ કહી ને નિવેદનમાંથી પાણીમાં લોણને રક્ષ મેવાની જૂઠને લખતો જામ તેમણે કહેી નાખ્યો.

(આ પ્રસંગ તા ૧-૬-૧૯૪૭ નો છે)
"લક્ષ્મી"

લગ્ન પ્રસંગો માટે

અમને મળો.

સુરતી જામજીના અને રોયપરીસ્ટ છીએ.

છે કેપિટલની અંદર રોકાણ નીચે સુનીયનના અને રોકેસીયાના રાઈ
પણ જામજીના તમારે મુલાકાતે આવી રહેલાં છે. અને કન્ટાક્ટ કરીએ.**કેપિટલ્સ બાલ્કની હોટેલ**

(ધી કોર્નર મીકાઈ હાઉસ)

એ અને નિકેટોરીયા સ્ટ્રીટના બુલ્ડોઝર - ડરબન.
ફોન નંબર ૨૩૪૧૬ ટેલીગ્રામ : KAPITAN.**ધીરુભાઈ પી. નાથક**

જુહાપુર, જુહાપુરી, પીરખાનાં અને જવરકા કોલન

હીરુભાઈ અગર દુનીયાના રાઈ પણ જામજીના હાઈ રિસર્ચ અને નાઈ
માર્ગે મુલાકાતે કરવા થી એક અમારી ખાસતી જુહાપુર કરી.જવરકા, આપ, મોરી, દુરબા, બલ્કમાન, પોલિથાઇલ, વિનેટા નીમા અને
કન્ટાકની નાપીએ છીએ.ઈન્ડસ્ટ્રીસ, મરચનક ટેક્સ, હિસાબના ચોપડા કાપવાના રેન્ડુ ક્લોથરન્ડ
કર્ડીંગીસ ટે વેપારના કાપડોન્ડો. પાસપોર્ટ તેમજ ઈમિગ્રેશનને કાપડી
નામટોના રાઈ પણ હી થીના નિધ નામે મફત સલાહ આપીએ છીએ.રેઇનલ રુપરુપાલ લાઈફ એસોસીએશન આર્ એન્ડ્રીયા અને રા.કં.કાપર
ઈન્ડસ્ટ્રીસ કંપની લીમીટેડના પ્રતિનિધિ.

Phone : 33-9033. 26 Barkly Arcade,

Cor. 38, Market & Diagonal St., J'BURG.

તાબુ ઉમદા ફફટઆંબા અળખ, લીલી અળખ, રતાળ અને સુરજની મોસમ
ચાલુ છે. આકુ રી ૧-૦ રતાળ, લસાકુ રી. ૨-૦ રતાળ.

પાપક નંબર ૧ રી. ૧૦, નંબર ૨ રી. ૮ ૧૦૦.

ક્યુરી અને વેચરી પાન મળત આપ, પોસ્ટલ લાઈ. બારડોલ મોલ
રી. ૧૦-૬ જાગી અને રહેલ જારડોલ રી ૧૧-૬ ૮૫.રોકેસીયા, ન્યાસલેન્ડ અને બેલગમન કેંગેલા કોરડોરો જપર સુરત
બાન આપી રાઈ પણ મરુત જરમોડ કંઠાવી મોલકુડ.

All prices subject to Market fluctuations.

A. KADER & Co., (PTY) LTD.

WHOLESALE FRUIT MERCHANTS

P. O. Box 251. DURBAN.

ફરનીચર! ફરનીચર!! ફરનીચર!!!બેલકુ જુહા, ફાર્નીચરોં છુટ, વોર્ડરોન, કોર્સીન ચેર,
સાર્ફ બોલ્ડ બોર્ડીસ ટેર, છુટ કેસ, ટેબલ, તબલ હીજાયત
અને ખરીદી કરો. ભલે પમારી કાલ લેવા છુટથી નાંક.

—બોક્સ, ટેબલ અને કીચન કરેસર—

એ હમારી રેખરેખ નીચે તર્ફપર ધાલ છે. તેનો રીકા હમેશા વર્ડ
ચર રહે છે. ખાન પોડા. બારે.ના પ્રાઈસ લીસ્ટ અંગાનો અને રેખા
અ.ચલ મધારે.**L. MISTRY**

51 BREE STREET, BURGERSDORP, J'BURG.

PHONE 33-4691.

BOX 2526.

હીંદની મોટામાં મોટી વિમાની કંપની તમારી સેવામાં

—ધી—

ન્યુ ઇન્ડીયા ઇન્સ્યુરન્સ**કંપની લીમીટેડ**

સાઉથ આફ્રિકાના એકજ મુખ્ય પ્રતિનિધિ.

રસ્તમજી બલભાઈ રસ્તમજી

૧૪૦ કવીન સ્ટ્રીટ,

ડરબન — નાટાલ.

સેવા અને નિર્ભયતા

માટે અમને મળો.

બધી જાતના વિમાનો અને ઉતારીએ છીએ.

પી. એ. બોક્સ ૨૬૨૦.

રેસીડન્સ : ૧૧૧ હલેવન્થ એવન્યુ,

ડરબન.

ટેલીફોન:

ઓફીસ : ૨૫૮૪૫

રેસીડન્સ : ૩૬૪૧૩.

શ્રી આદર્શ યુવક મંડળ

“એક પંથ ચીર દો કાળ”

કમગ્રામી સદ્ગુણધર્મી, બાંધવો તથા બહેનો!

આ પછી હો જાણીએ છીએ કે બહો આપણા મારે યુવરાત્રી બાપા માં કોઈ સામાનિક ચાલતું હોય તે તે કોઈ “ઇન્ડિયન ઓપીનીયન” ન છે. આ ઇ. ઓ. નો જન્મ પૂ. આપણના હાથે, તેમની દીર્ઘદૃષ્ટિથી, અહીંના હોંડોળોના ઉત્કર્ષ અને માનવી તરીકે જાણીમાં રહી સકાય તે મારે અને ૧૯૦૭માં થયો હતો. આપણા બાપા દ્વારાઓની બહી ધ.અધી અને મુએન્ડા યી તેમજ બાપુના મુખ્ય રત્ન અધિલાલ માંધીના જનન સદ્ગુણધર્મી અનેક તરફાંજાયા જોઈ, પાછું આપણે છ. ઓ. નથી રહેલું છે. અને કહે...! બાપુ બાપા, અધિલાલ પછુ બાપા, અને તેની સાથે આપણા બાપાની બહી જાનણી અને મુએન્ડા ચાપી બપ ઓ અને જ કેમ? પછુ...એ કહીકેવ બની રહી છે. આપણુ છ. ઓ. તરફ દુર્મ્મક સેવવા માંડ્યું છે અને તે ચીટસે કુધી કે તેનું અસ્તિત્વ જોખમ માં જણાય છે, છતાં આપણે-બાપુના વારસદારો-તેના તરફ મીઠા માંડવાની ઇચ્છા કરી પછુ કરતા નથી, એ આપણુ મીને સરમનનક લાગતું મેહુએ!

આપણી પવિત્ર દરજ નથી! આ મંડળ ૬૨ વર્ષે વાર્ષિક ઉત્સવ ઉજવે છે અને જે કાંઈ મળે તેમાથી જુદી જુદી સંરમાને યોગ્ય રીતે આર્થી સકાય કરે છે. તદ્દ અનુસાર આ વર્ષે ઉત્સવ દ્વારા જે કાંઈ બપવ યાત તે બધી જ છ. ઓ.ને આપવી એવો મંડળે નિર્ણય લીધો છે. અને તેમા આપ સૌનો અમુખ્ય સહકાર મળશે જ એવો અમને દૃઢ વિશ્વાસ છે

મંડળને, ઉત્સવ તા. ૬-૧૦ એ.વરદ ૧૯૫૮ની રાત્રે ૭ વાગે માધી હેલમા રામવામા આજવો છે. પ્રચાલિકા મુલબ આ વર્ષે એક સાપાટક “જિન્દગી નારક-“ધરની ઈન્જન” રચુ કરવામા આવશે અને સાથે દારમબધુ” એક પ્રકસન-“દોહત!”- પછુ કહો જ!

તેથી આપને તો સરવાળે લાગ જ છે!

આપણા બધાનું આ કામ સારજ બનાવવા આપણને પ્રભુ સદ્ગુણ અર્પો એ જ અમર્યના.

આપનો વિશ્વાસુ,
કરસનદાસ કી. પ્રજાપતિ મતી.
(પી. એ. યોક્સ ૮૮૬૧, જોખમ)

તા. ૬ : કુરુત-રીઠ તથા કન્ડીના- બાઈ બહેનોનું કન અ.ભાઈ સહિત સ્ત્રીહારવામા આવશે. પ્રવેશ કાઢે એક- બપ, આપણે જાણી મપોઈત હોવાથી, પત્રમવહાર જાલકી કરવા વિનંતી છે-મતી

એક કલમમાં લખી અમેલ કે : “મારા ચરીરને દહન વિધિ થાય એમ હું ઇચ્છુ છું જે પ્રસંગની પ્રાપ્તિ,મા જોમને ઉપરિષ્ઠ થઈ હોય તે કોઈ પછુ આવી શકે. મારી ભરમ ઉપસામર કે જેની ઉપ ભારતીએ.૮ ૫૨ કોઈ પછુ માનવી અપ.દેહો મુકી શકતો નથી તેમાં પધરાવળી” એ મુલબ તો. ૨૬મી જુનના દિવસે તેમની ભરમ પોટ” એહીજામેધના એલવેઆ મેમાં પ્રસરતી હતી

તેમના સમારક કાળાની અમેલી અધીલમા પ્રાપ્ત્યક્ષ મી. આદર એવેરી જે જણાવ્યું છે કે અત્યાર સુધીમા નસો : પાઈડ મળી ગયા છે અને દરિયાપારથી પછુ ફેટલીકે વધુ વકમ મહેતાં વચનો મળેલા છે બા સુદર સહકાર દારો આવેલી રકમમાંથી બીન ચોરાઓને શીઝીયોથેરાપી, દેશીયો-મ.રસ, દુ.મોસીર અને આપણ કેર રંધેશીયલીર મહેતી રોમરથીપો અપાશે

ભારતમાં આદર

ભારતની છુટકા તે બે.મક વખતપર રમાનીમાના વડા પ્રધાન આવેલા ત્યારે હોંદને મદદ કરવાની ઇચ્છા બતાવેલી તે પૂર્વે અ.સ.મના જવાબો મુખી વિભાગમાં એહીલની શોધ બોળ માં મદદ આપી હતી. કમલુ : ભારત રાજ્યની માલિકાની પહેલી આદર રીઠ.બતરી રથાપવા માટે રમાનીમાની સ.થે કરોડો કરવા નવી દીદીથી એક ડેહીસેન ૨૫મી જુને રવાના થયું છે બાજામમા નાહાર કહીયા વિભાગમા ૬૨૨ એહીલ નીજે છે તેને માટે રીઠાબતરી સુધી ૩૦૦ માહલની આદર

પાઈપ લાઇન બાપી આવવા અમેરીકા ની એક કંપનીએ હેવાલ રચુ કર્યો છે. ભારતીય વિમાનો

બે.અભોર આતે ભારત રાજ્યની માલિકાની જે હોંડુરનાન એરકાઈટ ફેક્ટરી છે તેમાં કમુચિમ કંટ્રોલના જેટ વામપાલસ અને સીનલ સીટર જેટ વામપ.૫૨ ફાઈટસ વિમાનો બને છે ત્યાં આવતા વર્ષથી બનાત જેટ ફાઈટસ પછુ બનાવવાની સહઆત થશે એમ બે.અભોરથી રમથી જુને મહાર પડ્યું છે

યોગી શ્રી હુસીયન તી. ૨૭ જુન. રવીવરે મયેરે કે વાગે શીનીકસમાં કસુરમા સમારક કાળાના હેલમાં કરમનની એક બાજબ મંડળી તરફથી એક કમાર લાગતો ગપ,મા બ.દ ભારતન. પ્રવાસે જવા માટે કરમન આવેલા યોગી શ્રી હુસીયને કુંકે પ્રવચન કયું હતું. જેમાં તેમણે કહ્યું હતું કે આ પવિત્ર મુમિ ઉપર મહાત્મા આધીજીએ સારાથે જમત ને સદેશો અ.પવાની પ્રુનિત રેરથા પ્રાપ્ત કરીને લોકોનું એક દીપ્ત રૂડમા વિનંત ભારતને આલાદ કયું અને પામિતબનેને પ્રુકિતતો મામ બતાવ્યો હતો. એવી પ્રવચનુમિનો બાને પોતાને ઇશન કરવાની તક મળી તે મારે રૂથાઈતા અનુભવે છે. તેમણે એક કહાલ દારો ત્યામ ભાવનાને અપનાવવાને અરેસ આપી પોતાનું વકતબ પૂર્ણ કયું હતું અને સાંજે શાંતિ પાઠથી મેળાવડો વિસર્જન થયે હતો.

વિવિધ વર્તમાન

ધાનાના વહા પ્રધાન અમેરીકાની સફરે

આકાથી તા. ૨૬મી જુને મહાર પડ્યું છે કે ડેનેડાના વડા પ્રધાન મી. જેહન ડીનમેકરના અમરજથી પાવ દિવસ મારે કે કવામ નરમાદ ૧૮મી જુલાઈએ ફેરથી રવાના થશે. અને ૨૧મી જુલાઈએ ડેનેડીપન હાઉસ મોર કોમનલ તથા સેનેટમાં આવણુ આપશે. પછી ૨૨મી જુલાઈએ કોટાવાથી વોર્લ્ડવન જઈ ત્યાં પ્રમુખ આજ્ઞાનકાવરના મહેમાન તરીકે ૨૬ જુલાઈ સુધી રહીને ન્યુયોર્ક જશે ત્યાં મળુ દિવસ રોકાઈને સુનાઈટેડ નેશનના વડા થમડની મુલાકાત લઈ દરડીટીપ કાઈ-લીલની મોટીમપા હાબરી આપશે. તે પછી બે દિવસ યીકાગોનો ક્રવાસ કરીને ખીટ જોઝો-ખર લંડન જવા નીકળશે ત્યાં થોડા દિવસ રહી પાછા પાના આવશે.

કોમનવેલ્થ ગેમમાં ભારતીઓ

ઇન્ડીયન ઓલીમ્પીક એસોસીએશન ની પ્રમુખ પતીમાળાના મહારાજાએ મી. સરવીની કુમારને ક.હીદમા રમાનારા કોમનવેલ્થ ગેમમાં ભારતથી જવારી દીમના અમરગી નીચા છે નેથી. ૧૦મી જુલાઈએ રવાના થશે. ભારતીય દીમના સંખે : એપેલેડીકસ. ક્રુમ્બ સોમ, મીલખા સોમ, મહેન્ડ સોમ, બાલકા સોમ, વામ નીહાર, કમલત સોમ, જમોર સોમ, સરજીજલ સોમ, ઉસમાની, બે. સીલવેરા, ગીસ રોથી દીસેકા, અને મીસ છ. જે રેવનપોટ, રેસલેમ : લીલા રામ અને લક્ષ્મીકાત પાડે, બોકસાંગ : સુંદર રાવ અને હરિસોમ.

સદ્ગત કોસ્ટોફર ગેલ

લક્ષ્મ આફ્રિકાના એક રાજવીપ લેખક થી રીસોફર ગેલ એહી ૨૮મી મેએ મુબદી અવેચા તેમના પીલની

માસ્ટર બ્રધર્સ (મી.) લીમીટેડ

બદ ભતનાં નવચન. રેઠપી તેમજ સુતરાઈ કાપડ, ઓઝો બાળકો અને પ્રુથો માટે કીલમ ભતનાં કુલન જર્સી, પ્રુથેનર, કારડીનન્સ અને અબ્જાઓ માટે-સુટીંગ, બીન્સ, બેલેન્ડરસ, શોલસ, રેમપીન્સ વિગેરે.

હેન્કે ભતનાં આલ માટે તપાસ કરવા બહામજુ.

૩૩ વેસ્ટ રોડ, જોહાનીસબર્ગ.

ફોન : ૩૪-૧૩૪૯ — મેલકસ ૧૫૪૯.

માથે બાંધવાની રીખત અને વેણીઓ

અખમલ, સાદીન, દર્શદ સીકંડની, રીખત અનેક રંગ, ડીવાલ અને સાર્થકમાં મળશે, કમત મંદપ અને બીલવ સજ્જાવવા જમથા બંધ મળી શકશે.

અમર મારે અખમલ, અને રેસમ તથા ફેકટની ટોપીઓ કીફાયલ બાવે બતાપી આપવામાં આવશે.

આંબાટે બાંધવા અખમલ, રેસમ, ફેલન વિગેરેના કુલોની રંગ રંધની વેણીઓ અને અનેક પ્રકારના બોક્ષ મળશે.

ટેકાણું : માખરો હેટસ (મી.) લી.

લેડીઝ એન્ડ ચીલ્ડરન હેટ મેન્યુફેક્ચરર,

ફોન : ૨૨૦૩૮૫ મહેસે આથે,

બોક્સ ૧૦૮૫૭. મારેર મેન્સ

૩૩ વેસ્ટ રોડ, — જોહાનીસબર્ગ.

કર્તા કરતાં તેમણે જોયેલા વિમાનના બંધાર તમા બરફમાં અડધા દરમિયાન મુતકેલીની માદ જ્યારે "મલખાર પ્રો-સેસ"ના વિમાની પશુ તેમના અંતર મિત્ર દત્તા અને તે વખતે તેમણે મનમાં વિચાર્યું કે પ્રભુની કૃપા મારી છપર ન હોત તે. મારો મુતકેલી પશુ એ બધા અતરકેલી સાથે બરફ માં અડધા દરમિયાન પાડેલા હોત!

કેટલું કાચોદર કરીનાથ જ્યારે તે વિષે, બપોરે કાચીર પ્રો-સેસ વાદળોમાં મુખે જાતની તરફ અડધા છુપવન કરી રહ્યું હતું ત્યારે છંધી ચક્રા નહીં તેથી વિમાનીના કેક પોટ (વિમાનના અવાજન વિભાજ) તરફ જવા લાગ્યા.

અહિં વિમાની દીક્ષિત એકા જ સંચાલનની દરજ્જા અભવતા હતા અને તેઓ જુદા જુદા વિમાની અધીના કન્ટ્રોલ હાથે. સાથે સંપર્ક જાળવી રાખીને કાચીર પ્રો-સેસની છુપવન રિપતિથી વાંચે રાખી રહ્યા હતા. તેમને એ જોયું નવાઈ લાગી કે સિંચાણરૂં વિમાની અધક, તેમના વિમાનની પ્રગતિ પર અપત્રી નજર રાખતું હતું અને તેને નકરો તપ્પાર કરતું હતું. આ અપવાદનું કિસ્સા એ સિવાય આપું જાણે જ કરવામાં આવે છે અને તેથી કેટલું જ્યારે દીક્ષિતની પાસે આવ્યા કે તરત જ તેમણે દીક્ષિતને આ વાત કહી કેટલું જ્યારે પશુ અભવથી પુછ્યું, "તેઓ. આ મારે આપણા વિમાનની પ્રગતિની પાછળ આવતી અપત્રી નજર રાખતા હશે? સામાન્ય રીતે તે તેઓ નકરો. ૪૨ આપણી રિપતિ નોંધવા હોતા નથી. બનવા જોય છે કે આપણું આ છુપવન એક મહત્વનું છુપવન મધ્યમ છે તેથી તેઓ. આપણા વિમાનની રિપતિથી વાંચીને રહેવા માટે આમ કરતા હશે."

અતિકુળ હવામાન

કેટલું જ્યારે જ્યારે આમ કહી રહ્યા હતા ત્યારે બરાબર તે જ વખતે દીક્ષિતે ૫૨ હવામાનને સમજાવેલા હેરાલમાં જાણવાનું હતું કે વિમાનને હવે પછી અડધ-અતિકુળ-તોફાની વાદળોમાંથી પસાર થવાનું છે, પરંતુ વાદળો પ્રખરતા કરીને કાચી અને જમણી આપણે જ દત્તા. અને સાથે તે જમણ વાદળો દત્તા, તેથી અમને અવગતિ મવાની કે ચિંતાપુર મવાની જરૂર ન લાગી.

કેટલું જ્યારે એ-જનના પત્રો ૫૨ એકમતાથી આવ્યા આપી રહેલા થી દી' કુન્દા તરફ જવા અને તેમને પુછ્યું આપણી પાસે હજી 'એસ.ઇ.ઇ.ન' તેજ કેટલું છે? આ પ્રશ્નોને અર્થ એ થયો કે હજી આપણે કેટલા કલાક છુપવન કરી ચકીશું? થી દી' કુન્દા એ તેમની સામેના જંગ પર નજર

નાંખી, તેની પાસે મવા અને બરફના મચ્છતરી કરીને અવાજ આપ્યો: બરો. બર સામા આર કલાક સુધી ચાલી શકે તેટલું તેજ આપણી પાસે છે" આ જવાબ સાંભળીને કેટલું જ્યારે પુછ્યું મવા.

માન્ય અહીં કલાકે આક્રી હતા

હવે જાતની પહેલવાને માટે માન અહીં કલાકે એટલો સમય જાણી હતો અને સાડા આર કલાક ચાલે તેટલું પેટ્રોલ હોવાથી અને ત્યાં પહેલોટું તે પછી પશુ એ કલાક ચાલે તેટલું પેટ્રોલ અમારી પાસે અનામત રહેશે. બધું જ નકરો કપો મુખ્ય સરળતાથી અને એકલાપણુંકે અર્થ રહ્યું હતું.

કેટલું દીક્ષિતે અતરકેલીનું ઉપાડ્યું અને તરત જ તેમણે રાત અને રવર અવાજથી હરોળ આપ્યો: "કાચીર પ્રો-સેસ" જોલે છે, અને નાકુના ટાપુ જોની પશિમે પમાસ માંડે જોલે, હવાઈ ૧૮૦૦૦ રીટની છે. આમ ૧૮૫ નેટરૂં કલાક માંડે (કલાકના બસે, ને એથી માંડવાની) છે. આકાશ વાદળો વિનાનું છે. જાતની ૧૧-૨૫ કલાકે (ઓનીય ટાઇમ) પહેલો જવા ની ચારણા છે."

સુચના આપો

હજી જાતની સાથે સીમે સંપર્ક ન જવાળ આપ્યો બરાબર તેજ પછે

અ.પી ચક્રાપ તેટલા નજીક અને ન દત્તા. બરફ આ દીક્ષિત અને ધણા દુર હતા અને તેથી કેટલું જ્યારે દીક્ષિતને સુચના આપી કે "સિંચાણર ને કહો કે તે જાતની અમર આવે કે કાચીર પ્રો-સેસ માટે રાતના વખતે હિતરાણુ કરવાની સમજણ તપ્પાર ચાલે." પાછળથી સિંચાણર અમર આપી હતી કે જાતની, અને તમારો સંજોગ પહેલોઆવામાં આવેલો છે.

અમાર સુધી અને એજોગ અને સિંચાણર સાથે સંપર્કમાં હતો, પશુ તે પછી તરત જ અમે જાતની સાથે સંપર્ક સધાવો સામળ્યો અને તેથી એ નકરો મધુ કે અમે હન્ડોનેલીયા ના જટનજવાની લોટ-રેપર-રેડીયોની અપાંશમાં આવી મવા છે.

શ્રી ચાઉ-એન-લાઇ છે કે નહિ ?

જાતના, એપરેટને. અવાજ મોટો અને રપજ હતો કે "કાચીર પ્રો-સેસ" ૫૨ (મીનના વડા, પ્રધાન) થી ચાઉ-એન-લાઇ છે કે નહિ ? બને વિમાનીઓ અલગતા હતા કે થી ચાઉ-એન-લાઇ વિમાનમાં નથી, આમ છતાં પશુ તેમણે ઉતારવાની માફી અંવાની અને તે તપાસી અને પછી "ના"માં ન જવાળ આપ્યો બરાબર તેજ પછે

કેટલું જ્યારે મ.પી.નું અલગત અને વિમાનમાંના દિશા બતાવનારાં થંચો તપાસી રહ્યા હતાં આ થંચો ૫૨ દરજ્જા બળવી રહેલા થી પાડી તેમને હેવાલ તપ્પાર કરવાનું કામ પૂરું હતું હતું

એરિયા, ડી'સેન્ડા અને પિનેન્ડા ઉતારવો પાસેથી ચાલો ૪૫ પાછા લઈ રહ્યાં હતાં. આ પીને રુક્તી મેળખ્યા બાદ અંધ ઉતારવો. આરામ માં હતા. કેટલાક ઉતારવો અંદર-અંદર વાતચીત કરતા હતા, બપોરે કેટલાક ઉતારવો જામાં કે સામવિધે ૫૨ નજર રેરની રહ્યા હતા.

(અધુર.)

આ વાતોનો કેપી રાઈડે. સુંબલ "જમ્કેકે અકરશન"નો છે.

વૃત્તિથી મારે ઉપયોગી

કમહી ટોકળાં

પ્રથમ દરેક જાતની જાળને સરખે સામે લઈ જરા તાપે તપાસી અથવા જરા ધીમે તાપે સેકાતે ટોકળાંનું બરડી મેવરે બનાવવાં હોય તે રાત્રે આ લો. સપરે મોજા હજી જવા નવસેકું પાણી, ચોક્કું તેલ અને ખારો રીણી લોટમાં મેળવી દો અને જાણથી લેટને આંધી, સારી રીતે મરમ જગ્યાએ ઢાળીને રહેવા દો. સપરે આખા અથાને ખારીને ઉપરના આખામાં મેળવી આડું. મરયાં, મીકું વગેરે જોડતો મઠાલો મેળવી ઉપર થાણા તથા તલ જાંટી થાળીમાં અથવા ટોકળીયામાં મરડો બાંધવા મુકાદો. એક તપેલી માં પાથેર તેલ લઈ તેમાં સુકાં ૬ મરયાંનાં નાના કુકા કરી રાઈ ઇંગ અને જોડેલો તો લસણથી વધારી તેલ એક બાણ રહેવા દો.

લીકું કેપરું બધાથી એક વાડા માં કાઢી રાખો. લીલા થાણાની અંદર સરજન નાખી અટપ્પી બનાવો અને બીજા એક દીલી અટપ્પી થોડીક દુવેરની તાજ કે કોઈ પશુ જાળમાં લીલો મસાલો નાંખી બનાવી દો.

ટોકળાં ચકી રહે એટલે ઉપર વધારતું તેલ રેડી કરેલ કરી કે.પરું અભરાવી અટપ્પી સાથે ઉપયોગમાં લો. બીણી અથાના લોટની સેવ સાથે મેળવીને પશુ ઉપયોગમાં લઈ શકાય.

—એક બિન.

એનાને નવી વાનગીઓ, નીચેના સરનામે મોકલવા વિનંતી છે. 'Indian Opinion', P. Bag, Durban.

લીસ્ટ નં. ૩ ઉપયોગી પુસ્તકો		
આમ કલા (પાકું પ્રક.)	(માંપીલ)	૭ ૧
" (સંહિષ્ઠ)	"	૨ ૬
આરિઆની ચાલી	"	૧ ૬
દિલી દાવરી	"	૭ ૧
પ્રમં અંધન	"	૫ "
વિશ્વ મનન (દિશિરાજીને દિવાસા)	"	૨ ૩
વરવરના અનુભવ	"	૨ ૩
ગીતા ગાય (ગીતા વિષે સમજાવતી)	"	૧ ૦
જામ મુતિ અને બીલ લેખો	"	૧ ૦
અનાસરિ પોત (ગીતા પર સરખ રીકા)	"	૧ ૧
અહિંસાનો પહેલો પ્રયાગ	"	૫ ૬
પ્રથમ પ્રતાપ (૧૧ જાતોની સમજાવતી)	"	૧ ૭
દિગ્ગ રવરાજ (નુની પ્રત)	"	૧ ૭
અરોગ્યતા વિશે સામાન્ય જ્ઞાન. બાગ ૧ હો (માંપીલ)	"	૧ ૧
સળના પ્રયોગો અને અરોગ્યતા (૧૦૨૧)	" ૧ હો "	૧ ૦
આરે એકનો બીલે અને તીલે અનુભવ (અંત)	" ૧ હો "	૧ ૧
દાઉકાઈડ (બંસીકાક દીરાલક મંત્રી)	"	૧ ૬
દ.ર નાંધી સા ચાર ૧ (બારવન કુમારજી)	"	૧ ૬
દીકમાન્ય લીલાઈ ટપન ચરિત્ર (પાકું ૧૫ કેસપોટ)	"	૭ ૬
માધુની હાથમાં (બળવંતસિંહજી)	"	૧ ૩
જાપુને પમલે પમલે (રાજેન્દ્ર પ્રકાશ)	"	૧ ૩
મહામાલની હાથમાં (વનદાસપ્રકાશ બીરાલ)	"	૭ ૧
માધુના પંથમાં પુત્ર (અમલદાસજી) ને આશીર્વાદ	"	૭ ૧
મામ ભવન અંદળી (લગ્નવરચા હવે)	"	૨ "
માંપીલ (બાળકોને માટે)	"	૨ "
ટપન બીલા (કાકા કાલેકર)	"	૧ "
મહારાજ રેકાર્ડનું જીવન ચરિત્ર (તરકરી પરીખ)	"	૨ ૩
આત્મચરિત્ર - બાલકાંત કેવલજી	"	૮ "

Indian Opinion P. Bag, DURBAN, Natal.

સામાજિક ખબરો

આશ્વાસ સ્વીકાર :
શ્રીમતી શાંતિબેન કીરાભાઈ ઉપાધ્યાય
(ભે.બ.મ.) ધ. એ.ને ૧-૧-૫૮
કચ્છના રમારક શાળાને ૧-૧-૫૮
શ્રીમતી ભરૂ.દાસેન ઉપાધ્યાય
(ભે.બ.મ.) ધ. એ.ને ૧-૧-૫૮
કચ્છના રમારક શાળાને ૧-૧-૫૮

શ્રી હરિલાલ જોશ અને (દરખાસ્ત)
મિ. પ્રધાનશ્રીનાં હસ્ત પ્રસંગે ૧-૧-૫૮
ફીનીલેસ સંસ્થાઓ :
પેળી શ્રી કુશીરન (ભે.બ.મ.) ૨૮-
૧-૫૮, શ્રી. અને શ્રીમતી કમળા.
જીવંતી (માઈન્ટ એવોર્ડ) ૨૮-૧-૫૮.

સાહિત્ય સ્વીકાર :
"કેમકેવેલે દેવ" નવજીવન પ્રાચીન
અભ્યાસ : કોલેસકરના નાપાતના એ
પ્રવાસીની કથની, કિ. જે રૂપીઆ.
"મારે સપ્તક" શ્રી હરિનિ ૨૦મું
પ્રકાશન : આરતી-ભજનારિ વિષયના
૧૦ પ્રવચીત પત્રોનો સમૂહ : અપ્રત્ય
પ્રાપ્તિરયાત. હમણા હ એ : પછી
એલ હેરી એન્ડ સન્સ. ઇટલેન્ડન.

નોંધ :

પુસ્તકોનું લીસ્ટ નં. ૩, આ અંક
માં આપ્યું છે જે તરફ વાંચકોનું
ધ્યાન દેવાને લીધે. ફર અલગ રીતે
જુદા જુદા લિસ્ટ આપશે.

જાણવા લેવ

કુખજીને કૌણ જુલુ મુખમાં પર
પોલીસ મારવાથી મુમકું પડે છે.
મૂળો કે કીચેડીયા થાવ તેને સુધાડવા
થી તેની મૂળો નથી છે. કુખજીને
તેલમાં કકકાવી કરનમાં નાખવાથી
કાનને કુખાવો દુર થાય છે.

પાણીમાં ને કેમલના ડોરમાં નાંખ્યાં
જોવ છે તેના ઉપર એટલું મધું વ્તક
પડ હોય છે કે તે ડોરમાં વધો સુધી
જમતા નથી અથવા જળયર પ્રાણી
એ તેને ખાતાં નથી

—સોનીવેદ વડા પ્રધાન નીજીટા કુચેમે
હજીટના પ્રમુખ કનંથ નાજરને એક
આપેલ એક નવું હાથુદીન અંદાણેન
ને હેરામાં રૂપથી રુદને સ્વીકાર વિધિ
કર્મો હશે.

સુકોપીય, હનકમ ટેકસ રીટ-સ',
સાઇમેન્સ, રેમન્ડ કોર્પોરેશન અને
હનકમોર-સ માટે મળે.

આર. વીકલ

૧૨ માર્ચથી આર્થિક, ૩૮ માર્ચેટ રીટ,
કોરનર કારગોનલ અને માર્ચ રીટ,
એકાન્તિયમ, રે.ન ૩૩-૧૧૪૪

દેશથી હંમણાંજ આવેલ

રેમનની સારીઓ : પહેલેના આન
પા. ૧-૫-૫૮ હમણાં પા. ૧-૫-૫૮
મુલાખી કોર.
સરખીરી રેલથી સારીઓ પહેલેના
આન પા. ૧-૫-૫૮ હમણાં
પા. ૧-૫-૫૮ અરેક.
આર.વાલકમાં રોરીયા, આર. મેરી,
પા. ૧-૫-૫૮ સારીઓ અને પહેલેના
પા. ૧-૫-૫૮ સુધી હશે, હમણાં
પા. ૧-૫-૫૮.

રેલમ કોલેજ : કચ્છકોલે મળત કચ્છ
પા. ૫-૫-૫૮ નીલક રે.ન ૨ પા. ૫-૫-૫૮.

અમરજીતો નવું મુલાખ : ૩ તોલાનું
ડીન ૩-૫; અલેલી : ૧-૫ પેકેડ;
મર્કેટ નેમ કોલેજ અલેલી : ૩ તોલ નું
ડીન ૪-૫; ૬ તોલાનું ડીન ૮-૫
દરખાસ્ત : ૩ તોલાનું પેકેડ ૩-૫;
કેપાન ૨-૩ પેકેડ. નસતી : (અલેલી
નું બાકરી સાથે) ૧ તોલાનું ડીન
૪-૫, ૪ તોલાનું ડીન ૩-૫; ૩ તોલાનું
ડીન ૨-૫; અલેલી : ૧-૫ પેકેડ.
રેમન આર. નં ૪૧૪ આર. ૫-૬
કચ્છ પા. ૫-૫-૫૮ ૩-૫ હન મીલાક ૪
૪ તોલાનું પેકેડ ૩-૫.

મહારાના પ્રવાસીને ટરખનમાં આવે ત્યારે અમરી મુલાખલ મેલાનું આમંત્રણ
આપીએ છીએ. ટરખન હાથેની અમમા કીંદીની માલિકીની જમામાં જ્યાં
"હરોન બીકીંગ"ના ધામધામથી ટરખન હાથેનો દેવાન લેવા માટે અમે તેમને
હાર્દિક આમંત્રણ આપીએ છીએ. અને એક પ્રધાનમાં આવેલ અમાનું શોરમ
વધ નાનકડી મુ'દર 'બીકેટ યોધ' પણ લેવા આપશે.

A. K. HOOSSEN & SONS
116 Queen Street, Phone : 26249.
Box 2161, DURBAN.

સીકીનાના નાનાવટી બાલ : અંગન
નં ૧. હરેલી ૧-૫-૫૮; નં ૨. ૫-૫-૫૮;
નં. ૩. ૬-૫-૫૮; નં. ૪. ૬-૫-૫૮ આરેક
ની અંદર રોરી છે તેમજ એ.
હાલીલીની ૧-૫-૫૮. શ્રી. હાલીલીની
૧-૫-૫૮ અને શ્રી. હાલીલીની ૫-૫-૫૮
હરેલી. આ મધી જ્યાં હાલીલીની
રોરી નિનાની છે.

મુલાખાબાદી સીકવર નેર (આંદોલી થીને)

મુલાખાબાદી હરેલી ૧-૫-૫૮; ૧-૫-૫૮,
૧-૫-૫૮; અને ૨-૫-૫૮. સીકવરલન,
૧-૫-૫૮; અલેલી ૧-૫-૫૮; મુલાખ નં
૧-૫-૫૮; ૧-૫-૫૮; અને ૧-૫-૫૮ હરેલી

વાળ સાથે બીજાની ટળલ લેવે
અને કાલેર કીંદી હરેલી પા. ૨-૫-૫૮
પા. ૧-૫-૫૮, અને ૧-૫-૫૮. અનેક
મુલક કીકાઈનેમાં છે.

કાસવેર (પીસળની ચીએ)

કાસવેર હરેલી ૧-૫-૫૮; અને ૨-૫-૫૮
શીલીય. કાસવેર હરેલી ૧-૫-૫૮; અને
૮-૫-૫૮ શીલીય

અને ૧-૫-૫૮ વધા હન પ્રધાનની
મેટા (અર્થે) વધા વેડીય ચીકાઈ) ની
ચીકાઈ મેલા અમામાં આપીએ છીએ.

શ્રીમતી તહેમી સોરાબજી રસ્તમજી

જણાવતા આનંદ થાય છે કે તેઓ

નેશનલ મ્યુચ્યુઅલ લાઈફ એસોસીએશન ઓફ ઓસ્ટ્રેલિયેશીયા લીમીટેડ

સ્થાપના ૧૮૬૬ | વકેટોરીયા ઓસ્ટ્રેલીયા

— ના —

પ્રતિનીધી નિમાયા છે

નેશનલ મ્યુચ્યુઅલનો જાણીતો વિમા એ ખરી બાંધધરી છે.

વધુ વિગત માટે લખો આ મળો :

૧૦૬ મેન્સરીલ્ક રોડ, — દરખન.

મેડસ ૪૭૬,

ટેલીગ્રામ—કેબલ "સોરાબજી"

ટેલીફોન : ૪૭૮૮૮

૪૭૪૫૩

*Our humanity were
a poor thing but for
the divinity that stirs
within us.*

—Bacon.

OPINION

Founded by Mahatma Gandhi in 1903.

Former Editor, Manilal Gandhi—1918-1956.

No. 26—Vol. LVI.

Friday, 11th July, 1958

REGISTERED AT T. E. C. P. O. AS A NEWSPAPER.
Price: FOUR PENCE

Ceylonese M.P. Demands Partition

COLOMBO, July 2.

A TAMIL Member of Ceylon's House of Representatives called yesterday for the establishment of an independent Tamil State within the Commonwealth.

An official report of Parliamentary proceedings issued today said that an Independent Member, Mr. C. Suntheralingam, called for the Queen to take the necessary legal and other steps to constitute a new Tamil State to be called Eelam.

He said that since the present Government was formed two years ago the Ceylonese nation had "disintegrated."

Mr. Suntheralingam said partition was the "only logical, historical, cultural, sentimental and economic way out."

Against Division

An amendment proposed by Opposition leaders, expressing lack of confidence in the Government, accused Mr. Bandaranaike's Government of responsibility for "the situation which has arisen as a result of its communalist policy, pronouncements and actions," and said the Government was heading towards the division of Ceylon which would be "suicidal for this country."

The Opposition amendment, said the Governor-General's speech offered no hope of an early return to normality from the present

situation, "where vast numbers of people have been uprooted from their homes or live in fear, where military and police rule prevails, where the masses are subjected to innumerable hardships and harassments under the emergency regulations, where the authority of Parliament has been gravely prejudiced, the rights and privileges of members curtailed and Opposition activities obstructed, where the Press is gagged, and democratic rights and ordinary civil liberties have been sup-

pressed, and where trade and economic life have been dislocated."

Capitalist Interests

The amendment said the Government, "far from proceeding along the socialist road according to its earlier promises has emerged more openly as an instrument of capitalist interests by its anti-working class policies and actions, by its guarantees to foreign investors and its abandonment of the programme of nationalising plantations, banks and insurance companies."

One member, Mr. Bernard Soysa, said Press freedom was curtailed with the result that an "external

organisation like the Commonwealth Press Union," had protested to the Prime Minister and stated that this Press censorship was not paralleled in any Commonwealth country during peacetime."

Arrest Warrants

Powers of arrest without warrant, which were withdrawn from the services and police on Saturday as a step toward relaxation of the emergency declared during the Tamil Sinhalese riots at the end of May, have been restored.

No official explanation was given for the restoration of the powers, but it is understood it was feared that troops, who are still patrolling the whole of Ceylon, and police might be handicapped in quickly ending any renewed disturbances if they had no powers of summary arrest.—Sapa Reuter

STUDENTS RESOLVE TO FIGHT TOTALITARIANISM

KAMPALA, Monday.

THE Pan-African Students Conference Meeting here has rejected a recommendation proposed by the Tunisian delegation that a Student Press should not fight "totalitarianism."

The Conference adopted the resolution proposed by Sudan delegates that "the Student Press should combat colonialism, imperialism, and totalitarianism, and all other social evils which threatened free and democratic education."

The Tunisians moved the deletion of the word "totalitarianism," saying that the

term did not mean communism but dictatorship, which existed in several African countries.

Their proposal was defeated by one vote.

The Conference passed a series of resolutions advocating the existence of a Student Press and outlining its code of conduct.—Sapa Reuter.

Fountain Of Wisdom

*The strength of numbers
is the delight of the timid.
The valiant of spirit glory
in fighting alone. And you
are all here to cultivate that
valour of the spirit. Be you
one or many this valour is
the only valour, all else is
false. And the valour of
the spirit cannot be achieved
without sacrifice, determination,
faith and humility.*

—Gandhiji

OPINION

FRIDAY, 11TH JULY, 1958

Mr. Gbedemah's Warning

THE warning addressed to White South Africa by Mr. Gbedemah, Ghana's Finance Minister, in which he said that the free peoples of Africa will not tolerate a situation in which two million Whites oppress over nine million Africans was a very important pronouncement for the Union. He gave the Whites five years within which to effect reforms. If peaceful persuasion within that time failed to produce the desired results, continued Mr. Gbedemah, the peoples of free Africa would know what to do.

Mr. Gbedemah, as is widely recognised, is one of the policy-makers in the Ghana government. He is not one of the wild men of the Convention People's Party. On top of this, as finance minister he cannot afford to be saying wild things which, when echoed in the capitals of the world, might have the effect of frightening foreign capital from Ghana. Of significance, also, is the fact that the statement has been made by a top-level Ghanaian shortly after the Accra conference and in this light would reflect at least the ultimate trend of opinion among some of the leaders of the free peoples of Africa. Of the greatest importance, however, is that Mr. Gbedemah spoke so strongly against White South Africa shortly after his return from a trip to the United States.

Ghana is a very small country when compared with South Africa. She would not have the army to face the Union Defence Force. Distance would make implied talk of war meaningless in ordinary circumstances. Defeat for the Ghanaian forces would be catastrophic for the small West African nation. We are certain that Mr. Gbedemah knows all these weaknesses full and much more. But it is these very weaknesses which make his warning so important.

His story has placed Ghana in the position to spearhead the African people's revolt against White domination. Ghana is fully aware that as long as there is an African oppressed because of his race, that will be a point of humiliation for every African Power. To assert the dignity of the African is, for Ghana, more than just a question of prestige; it is an issue of duty. And in carrying out this duty Ghana could raise a volunteer army exactly as the anti-fascists raised one during the Spanish civil war. It is difficult to think of any major country in the world, with perhaps France excepted, from which volunteers would not be forthcoming. On top of that, the oppressed peoples of Africa themselves would only too gladly rally to the standard of such an army. Add to this the fact that both Russia and America would be in an awkward position if they stood in the way of African liberation and the meaning of Mr. Gbedemah's warning emerges in clearer terms. If the White man wants to remain deaf to reason, there are people on the continent who will not hesitate to resort to force. This is the real meaning behind Mr. Gbedemah's warning, the real challenge to apartheid.

Comment On Men And Events

Professor Du Plessis Enunciates A New Doctrine

By JORDAN K. NGUBANE

IN a recent article published by the Johannesburg "Star" Professor L. J. du Plessis went on record as saying that the doctrine of bantustan must be scrapped immediately in favour of what he termed "co-operative emancipation". It is not very clear what he means precisely by this. But viewing it against the background of his statements on the race question in recent years it gives the impression that he thinks the correct course for Afrikaner Nationalism is to take from this moment in history is to give up bantustan and to turn round and assure the African that his ally in the emancipation fight is the Afrikaner Nationalist.

Historical events are not like clothes. You just do not change them at freely and as often as you like. The Afrikaner Nationalist in himself the oppressor of the African. His antipathy to the man of colour has its roots deep in history, spreading over a period of about three hundred years. He would be a daring optimist who said that the emotional attitudes, the political preferences and the social values and relationships which have developed from all this could be thrown off in a day. The greatest difficulties which would come from the Afrikaners side more than any other. In the face of all this, Professor du Plessis has been quite daring to suggest that the Afrikaner Nationalist can work hand in hand with the African to free the latter from Afrikaner oppression.

But it is not a form of daring which must be dismissed as unrealistic. Firstly, history has produced outstanding examples of men from ruling groups risking all they had, including their lives, to free those their groups oppressed. The names of Winiberto and Abraham Lincoln come readily to mind. I am not suggesting that Professor du Plessis is going to be our Abraham Lincoln. But it is just possible that he could be starting to move in that direction. And this possibility where there was little else to base our attitude upon, is in itself not something which must be dismissed as of no consequence. Professor du Plessis might be crystallising what has been diffused thinking here more clearly defined concepts and goals. This gives to the ideal of co-operative emancipation a special importance.

Motive

And there would be a motive for this. On the world plane the Afrikaner Nationalist is now isolated; apartheid has such a sinking name in the Free World that it is becoming a swear word

with almost as nasty a meaning as Nazism, for example. Inside Africa, the Afrikaner Nationalist is the object of the African people's bitterest hatred. The nations of Africa which are winning their freedom feel that apartheid is a threat to their survival and an insult to their honour. They are already thinking in terms of war as the only argument which the men of apartheid will be forced to understand. Ominous warnings in this direction have come from Uganda, Nigeria and Ghana in terms which cannot be mistakes just the other day, Mr. K. A. Gbedemah, of Ghana, gave the local Whites five years within which to give the African his freedom, or else.

These events give the African majority in South Africa the freedom it has never had before, to choose its friends in the world. If we like, we can go to Moscow; we would be welcome there. If we like, we can go to Accra; and there we would be among friends. Or, we could go to Washington and there, although Mr. Gbedemah was insulted on his tour of that great country, we would not be among enemies. Professor du Plessis could be realising that the point has been reached when the White man is no longer in the position to offer the African anything attractive which he would let go on his own accord by turning against his oppressor. The only way out of this situation is to convince the African that the oppressor is abandoning his bad habits and seeks to adopt those which are in harmony with the African's aspirations.

Guarantee

It is a bold move to consider - let alone to undertake. And Professor du Plessis has moved forward and told his people that co-operative emancipation, in the place of old bantustan, is the slogan which will guarantee our

(Continued on page 263)

Du Plessis Wants Baasskap Scrapped Immediately

WHITE BAASSKAP over non-Whites, purely on the basis of colour, must be scrapped as a principle immediately and all races accepted as worthy citizens of South Africa, says Professor L. J. du Plessis, of the Potchefstroom University, in an article sent to "The Star".

"The principle of baasskap must be exchanged immediately for a policy of freedom for all non-Whites and national self-determination with the co-operation of all non-European. We can wait no longer. Our time is short," says Professor du Plessis.

He said that the article had been submitted to the Nationalist Press but they had not accepted it for publication. The article, translated from Afrikaans and slightly shortened, is essentially as Professor du Plessis wrote it.

First, I am and remain Nationalist-minded, as I have always been, and I have the greatest esteem for our present Government, for the individuals and the work they do, and especially for our Prime Minister and former President.

Subversion Behind Ceylon's Troubles?

ACCORDING to information received in New Delhi, Ceylon is threatened by an explosion of religious hatred and nationalist ambitions worse than the one that recently caused 300 to 500 deaths.

The Office of Commonwealth Relations described the situation in Ceylon as "explosive". Sources in the City of London, Britain's financial centre, ascribed the unrest largely to subversion by the embassies of the Soviet Union and Communist China on the Indian Ocean island.

Reports have trickled through the rigid censorship imposed by the Ceylonese Government are not entirely "inaccurate".

It is understood that mob violence has caused 300 to 500 deaths in the last four weeks. In some cases, it is alleged, Tamil members of the religious and linguistic minority, were soaked with gasoline and set on fire.

Between 25,000 and 30,000 persons are homeless, military law has been imposed over large sections of the island and a curfew is being enforced, it is said.

Secondly, however, I accept our English speaking fellow-citizens as fellow-Afrikaners and respect their contribution to our national development, especially that of Mr. Harry Oppenheimer.

Accept All

Thirdly, it is my opinion that it is high time that we accept our non-White countrymen, all of them, as fellow-South Africans and, in principle at least, as future fellow-citizens.

It is said that the Dutch Governor-General of Indonesia expressed astonishment that the Javanese had rejected the Hollanders in spite of all the benefits of Dutch management in which an Afrikaner replied:

"I am afraid you never had the right look in your eye when you spoke to them."

This "right look" is the gleam of acceptance without which people cannot live together.

In other words, White baasskap over non-Whites purely on the basis of colour must now be rejected in principle; the practical removal of the principle can be gradually worked out together.

But it must be accomplished immediately by the ideal of freedom for all non-Whites to mould their own destiny with the co-operation of all Europeans.

We cannot wait any longer to make a move. Our time is running out.

Forty years ago the whole of Asia and Africa were subject to White rule.

Today Asia and North Africa are free. Central Africa will follow shortly, and that is only 500 miles from our borders.

Moreover, with the development in Rhodesia which should reach a climax in two years, we have the chance to take the lead in the formation of a Federal Republic (or Union) of Southern Africa, but only if we do not try to assume the role of chief obstructer.

Not Criticism

N.B.: This is not a criticism of Mr. Strijdom, who spoke of White leadership in White South Africa—I will deal with that later.)

Once we have exchanged White baasskap (which was necessary in its time) for co-operative emancipation of the non-Whites and the joint development of South Africa by Afrikaners, South Africans and Africans, then we can hold valuable talks with non-White leaders with "the right look in the eye".

Native Reserves

And the first matter that can be effectively worked out together is the joint development of the African reserves, with the help of overseas capital, much greater than envisaged by the Transvaal Commission, and at the same time the removal of non-Whites from White areas as well as the compensation that will need to be paid.

The second matter is the possibility of gradual federal partitioning of Southern Africa among the various racial groups, with eventual national independence for each.

There must be a provision, however, that if such partition proves impossible we shall agree also to examine the possibility of gradual introduction of equality for all on a basis of the on-line already attained.

The Object

Then, thirdly, many different problems can be tackled, all with the object of removing discrimination against non-Whites without submerging the Whites.

Probably it would be better to confer first with the Africans. But the meetings must soon include Coloured people and Indians.

We should confer with the Africans first because they are in the great majority; then with the Coloureds because they are of our culture, and then with the Indians because they must

also be accepted as valuable fellow South Africans since repatriation is out of the question.

Among the different problems which were mentioned in the third instance we would include the formation of Christian African organisations such as are found in the whole of Africa from Madagascar northwards.

Small Number

But in every case the first consideration should be to a small number of people with genuinely honest intentions, to avoid Press sensationalism.

But I, without trying to be immodest, conclude with the words of Luther: "Here I stand; I could do naught else"—before God and man, with the humble African hymn "Nkosi Mvelo! Afrika"—I. J. du Plessis.

It Is Anomalous

P.S.—I just to show how anomalous our present planning is, it can be shown that a single scheme in North Africa that is being planned will cost £1,000-million.

2. For the aforementioned programme we would be able to raise unlimited American capital for an African development corporation, for White immigration on a large scale and for the inclusion of the Protectorates, South West Africa and the Rhodesias.

3. The motto of all this must be the co-operation of all Afrikaners (Europeans of South Africa) and Africans (non-Whites of South Africa) towards the exclusion of all unfriendly suppression (foreign governments who do not wish to permit self government).

Cable & Tel. Add. HARGVAN.

Phone 29368

P. Hargovan & Co. (Pty.) Ltd.

Earthenware Pickle Jars 3 Gallons 12 1/2 each F.O.R. Durban
Fresh First Grade Green Ginger 1/2 par lb. " " "
Fresh First Grade Garlic 2/ " " " "

Cash with order only.

P.O. BOX 1250.

155/7 Warwick Avenue
DURBAN.

Women's Role In The Family And Society

By **RAJKUMARI AMRIT KAUR**
(Minister of Health, India)

PERHAPS in no century in the history of the world have there been such revolutionary changes as in the century in which we are privileged to live.

One of the greatest changes has been the entire concept of the place of woman in society. We have only to turn to the Victorian era to learn that women should be seen and not heard was an accepted axiom. The fair sex was supposed to have been created by the Almighty to bear children, to look after their wants and the wants of their fathers. The household was their domain and they were not supposed to have any interests outside that sphere.

No Right

In our own country there are still millions who believe that women have no right to enter into what have been man's special prerogatives from time immemorial. That women should have merely acquiesced in this theory, with brilliant exceptions of course, is what has often puzzled me. Why did we not break through our shackles earlier and rebel against our utter dependence on man? The answer probably is that we were not educated to know any better and we succumbed on the plane of being physically weaker and economically dependent and did not realise that it was wholly possible for us to give battle and prove our prowess on the moral and intellectual planes.

Now change is the new unchanging law of life and the fact of increased education, of there not being a man for every woman to marry as for example in England, the strain and stress of life, the fact that women showed themselves capable of suffering for the sake of their country whether during war or whether during struggles for political independence and other circumstances have widened our horizon of outlook and I believe that the most outstanding social reform in the world has been in this century the coming of women into and the part they are playing today in both national and international public life. It is true, however, that there are still far too few but the age-long bondage has been loosened and I have no doubt that more and more opportunities for service will come their way.

No Soft Peda's

I am not one of those who wants to peddle the duties which nature has apportioned to woman-kind. Her prime duty is to the home. She is the natural preserver of life and as the mother of the race it is her proud privilege not only to bring life into the world but also to nurture her children to become good citizens. A good race can only come into existence if the mothers are good and efficient. Experience shows that man bears the impress of his infant and childhood years up to the end of his days. Apart from the onerous task of the upbringing of her progeny, woman has an important role to play in the home. A happy environment, a contented husband, a clean and artistic house, good food, are all possible if the woman can radiate love, artistry and competence. And since the family is the primary unit of self government much depends on how good it is on the woman.

Public Life

With all this emphasis on woman's primary duty I would, however, like to stress her role in public life too. Through her own acceptance of a far higher standard of intellect, she has not for generations had the necessary training for the professions or for administration or for an active part in politics. There is no reason whatsoever why with equal opportunities and equal political and economic rights she should not now be able to show her capacity to shoulder these responsibilities too. The strain and stress of life are making it incumbent for women to be careerists and they are adorning most professions and making their impress in many spheres. It is sometimes said that women coming into the professions means neglect of their duties at home and it also means more unemployment for men. I have no doubt that if we arrange our lives methodically there is no reason why the home should be neglected. And in a well-ordered state it is the inherent right of every individual to demand opportunities for work. In the USSR, where women, fifty years ago, were just as backward as we will are in many ways, they are

practically manning the health and education services of the country. In the USA it is quite amazing what an enormous amount of work, both voluntary and paid, is being done by women and consequently they exercise a very great influence in the politics of their country. The women of the East too are at long last awake and more and more the woman's voice must be heard in the councils of the world.

special field in which we can play an intelligent and devoted role.

Finally while I want women to take an active part in life in every sphere, I never want them to go into the armed forces and learn the use of the ghastly weapons of war. We at any rate must remain faithful adherents of the creed of non violence. If we desert that armour we are lost.

Special Contribution.

This is all to the good for women have a special contribution to make, in particular in the world of today where the dark clouds of suspicion and mistrust cast a shadow of gloom and we seem to stand on the edge of a precipice all the time.

In our own country we women have to keep the home fires of hope and faith and charity burning. We have to set and demand standards of integrity and deny the accepted dictum that "politics is a dirty game." We can also offer battle against the demons of untouchability, caste and communalism which still menace society. Social service is our

Friday Night Closing Opposed

THE following letter was sent on July 1 to the Licensing Officer Durban by the president of the Durban & District Indian Retailers Association.

"According to a report in last night's paper there would appear to be a move afoot to legalise the early closing of shops on Friday evenings.

"My Association is strongly opposed to the reduction of shopping hours on Fridays and supports the Natal Chamber of Industries on its stand on this matter.

Latest Records For Your Selections

Satundar	5 Records	Rok N roll	41/3
Barish	5 "	"	41/3
Mr. X	4 "	"	31/-
Aasha	4 "	"	33/-
Paying Guest	4 "	"	33/-
Chori Chori	5 "	Best Music 1958	41/3
Naya Andaz	5 "	" " 1958	49/6

Best Instrumental No.

Faqlush New Delhi	8/3
CID Both Sides	8/3
Devta "	8/3
Mem Sah b CID	8/3
Chori Chori Both Sides	8/3
Amrish and Basant Bahar	8/3
Baso Re Baso Naya Andaz & Shremati	420 8/3

Packing & postage
7/6 extra.

BHARAT MUSIC SALOON

AND BOOKSELLERS

(Corner Gray & Lorne Streets)

286 Grey Street,
Phone: 29468,
DURBAN.

The 'Kashmir Princess'

By
A. S. KARNIK

WHAT HAS GONE BEFORE :

THE 'Kashmir Princess' is on her way to Jakarta with a Chinese delegation on board. The members of the delegation in their routine duties when there is an explosion. Rumours of sabotage in Hong Kong come to their minds and on investigation, fire is located in the rear. Each member of the crew is trying his best to combat the fire that is rapidly increasing, but each one knows that it is a losing battle. Their dear ones and their past seem to come before them, as they feel the end drawing near.

Now Read On:

A FULL minute or two had passed since the bomb had exploded upon the tank. It should have exploded by now. I kept wondering what it could be that had prevented the tank from exploding.

It was possible that the tank was punctured thus preventing a build-up of a pressure inside it. Yes, the tank must have got punctured by the explosion as the fire would not have spread with such wild rapidity.

By now the flames had almost come up to where the wing is joined to the cabin. Flames rising high above the window, obscured the wing. I could feel the heat inside. The flames will now start attacking the cabin.

I only hoped that the cabin would be fully depressurised before it started melting away (for any opening in a pressurised cabin will lead to sudden pressure loss, with consequent damage to the air-drum of passengers and crew members). The flaming fire threw into the cabin its fiery red glow, making it look like a scorching oven.

The white seat covers assumed a red tinge and every part around in the cabin was bathed in the flaming red colour of the blood-thirsty flames, that were only inches away.

Jatir and Dikshit at the controls kept fighting against odds in the swirling airplane. It was a hard task to keep the airplane under control under such adverse conditions.

The hydraulic system had failed soon after the explosion, and made controls harder to manipulate, the right-hand wing area was being damaged more and more every second, and this unbalanced the lift from the wing and the airplane could no more be made to follow a straight and lower course.

Parhak stood behind the pilots, pressing hard to focus, looking out for the Natuna group of islands, near which was the safe haven for ditching. D'Cunha kept vigilantly at the formidable task

of controlling the engine power and depressurising the cabin in an ever-descending airplane.

The passengers, with an iron will, remained in their seats in spite of the flaming death-dance around. Miss Betty, D'Souza and Pimenta bravely remained with the passengers to keep up their spirits.

Duty

I suddenly flashed across my mind that the crew members in the cockpit might not be equipped with life-jackets. So I picked three life-jackets (I could not carry more than three in one trip) and dashed to the front.

I left there in the Navigator's compartment and was returning to the cabin to pick up two more. As I opened the cabin entrance door, I perceived Miss Betty with three life-jackets heading for the cockpit.

Her face was white, expressionless, she did not look at me, but merely stared in front seized up by a sense of duty which makes action look more mechanical than inspired.

I dared not look into her face too long, she looked so grim. I merely held the cabin door open for her to enter the cockpit and followed her. I gave one jacket to Parhak and one to D'Cunha, and Miss Betty, put the two jackets on the two pilots.

D'Cunha slipped the jacket around her neck. Since both his hands were engaged, I stepped up to him and the straps of his jacket around his waist. Then I turned myself with a jacket in a hurry.

Only after securing the pilot with life-jackets, did Miss Betty equip herself with one. I stepped forward to Captain Jatir and told him my opinion about the extent of the fire.

"Captain Jatir, the wing may drop off within a couple of minutes," in which Capt Jatir merely said in a cool unperturbed voice, "We are ditching." Those were his last words to me.

When he said, "We are ditching," it was useless returning to

the cabin to watch the fire, for nothing but flames were visible through the windows. And now a more important job awaited me.

That was opening the emergency escape windows and doors. I had already decided the order in which to open the windows. There is a definite procedure for opening the emergency windows, which when carried out in order, expels the smoke from the cabin if any.

I was now only awaiting orders to open the emergency exits, and the order would be given as soon as the cabin was fully depressurised, because unless that is done the emergency exits and doors cannot be opened.

As I stood there waiting for my orders, D'Cunha suddenly informed Capt. Jatir that No 1 engine was on fire. This was from the first warning indicating system. We all knew that it was not the engine that was on fire but that the fire had spread upon the engine.

Emergency

The Captain ordered the engine to be stopped and fire extinguishing procedure to be followed. I had half a mind of advising the Captain not to stop the engine, because stopping of this engine was going to worsen the swirling motion of the airplane.

But on second thoughts I felt it was better to face a worse handling of the airplane than water fire. Fire had already reached up to the engine and unless the engine was stopped, its pumps would literally add fuel to the fire.

Immediately on the Captain's orders, the engine was stopped and the remaining set of carbon-dioxide bottles discharged on the engine. Yet the fire did not abate in the least.

The next warning in the cockpit sounded from the right-hand cabin heater. (There are two heater units, for the purpose of heating in heated air in the cabin, situated in the belly of the airplane in line with the wing rear edge).

The fire now had crawled up to this heater unit—i.e. upon the main body of the airplane. But no more carbon dioxide was left over.

There was nothing to be done, and even if we had some carbon dioxide available it would have been ineffective against this mammoth fire. The size of the fire was too big to be combated by the normal equipment available on an airplane.

The designer had not anticipated such a fire, and certainly

not in the location where we had encountered it. Hence he (designer of the airplane) had made available fire extinguishing equipment only in locations where there was likelihood of an internal fire, and that too, of a limited quantity—enough to smother the fire of an anticipated magnitude.

The fire was abnormally large, and in an unexpected place. It ruthlessly went on spreading over the wing, in the same way as a river spreads mercilessly, once it has broken through a dam.

Suddenly a miracle had happened since I last stepped in the cockpit awaiting orders for opening the emergency escape windows. D'Cunha informed the Captain that the cabin now was fully depressurised.

I stood in readiness to dash to the cabin and put some orders from Capt. Jatir Karnik, open the emergency exits."

Order

It is necessary to open these exits before the impact of the aircraft with water. On impact the body of the aircraft, even in the case of the most cautious and skilled landing, gets distorted and perfectly fitting exits get buckled and in many instances cannot be opened.

When a normal landing is made on hard ground the wheels and specially-designed shock absorbers take all the landing impact. But in the case of a landing on water, wheels and shock absorbers are of no avail and the main body of the airplane directly receives all the shock, with the resultant buckling.

Captain Jatir had hastily given his order when I rushed into the cabin. The cabin was like a smouldering furnace, red as blood and intensely hot. The window on the right side showed nothing but flames, big red flames and more red flames.

It was amazing that the wings (and) remained attached to the main body. It still gave life, though at a diminishing rate. The left wing was firm, intact and in one piece.

In those few minutes each one (in the aircraft) had sensed death—red hot and fiery. Everyone had battled against it, hoping against hope to come out alive. All were alive this minute.

A few minutes later it would be a different story. Perhaps none would live. Yet I hoped that the aircraft might float for a few minutes. Even three minutes would be enough to save all on board.

Next Week

PLANE CRASH

"Kashmir Princess" (Copyright 1958) Jaico Publishing House.

Fort Hare Students Allege Bribery

A LLEGATIONS that police had "constantly interfered" with African students at Fort Hare University College and that bribes of £10 were offered to some students to give information of activities of other students were made at the NUSAS Congress recently.

Allegations were made by a Fort Hare delegate to the 34th Congress of the National Union of South African Students. They were contained in the report presented on behalf of Fort Hare by Mr. M. B. Mutseyekwa.

Mr. Mutseyekwa also alleged that members of the Special Branch had broken into the room of the SRC Treasurer in the Treasurer's absence. Most students were not at the College at the time. He went on to reaffirm Fort Hare's full co-operation and stand with all forces opposed to "the iniquitous policy of apartheid."

"We stand for the unadulterated principle of academic non-segregation for which we will not cease to fight. Though our struggle be an extra-parliamentary one, we pledge our solidarity with NUSAS in all matters affecting the lives of students."

Replying to the report of the Fort Hare delegation, Mr. N. Rubin, Vice-President for International Relations, gave notice of a motion which would call for an investigation into all the allegations made and the setting up of a mechanism for legal assistance to students who were made to face trial for acts committed in the course of their duties as students.

Africans Students At NUSAS Conference

FOR the first time since the disaffiliation of the four Afrikaans medium Universities in 1936, students from these Universities were present at the NUSAS Congress which opened in Grahamstown on July 3. They were there as observers from the Students' Representative Council of the University

of the Orange Free State were present throughout the first session in their personal capacities.

Replying to a motion welcoming their attendance at the Congress, Mr. C. B. Roelofse of Stellenbosch said that he was grateful for the opportunity provided by the NUSAS Congress to meet with the other students there present. He looked forward to the discussion which he was going to have during the course of the next ten days and felt that a great deal of good would be done by the airing of the different points of view.

Both he and Mr. Roode of the OFS, speaking in Afrikaans, emphasised their desire to exchange views and expressed their pleasure at the fact that invitations had been issued to them.

Message To African Students

The Congress decided to send a telegram of good wishes to the 33 African National Unions of Students who met at the Pan-African Students' Conference in Kampala, Uganda. NUSAS is being represented at the Conference by the Vice-President Mr. M. Gunther of

Witwatersrand and by an Executive member, Mr. L. Mutamhengwe of Fort Hare.

Japanese Doctor Uses Chicken's Cornea In Human Eye

TOKIO, Monday.

A JAPANESE ophthalmologist said today that he had received many private inquiries from abroad as a result of his successful transplanting of the cornea of a chicken on to the eye of a human being.

Dr. Ichiro Kamei, of Tokio's Ogikubo Hospital, said that the operation was performed on a 54-year-old factory worker, who had a diseased right eye.

The cornea was taken from the chicken's eye, immersed in the man's blood plasma, stored under refrigeration for two days and then transplanted to the patient's eye.

Dr. Kamei performed the operation—the second of its kind in Japan—in November, 1956, but did not report on it until last year. It was later still that an English translation of his report became available.

India's largest Insurance Company At Your Service

The New India Assurance Company Limited

SOLE REPRESENTATIVE IN THE UNION OF SOUTH AFRICA

RUSTOMJEE JALBHAY RUSTOMJEE

140, Queen Street, DURBAN.

FOR SERVICE AND SECURITY
CONSULT US FOR

EVERY TYPE OF INSURANCE

P.O. Box 1610,
Residence: 111 Eleventh Avenue,
DURBAN.

Phones:
Office: 25845
Residence: 36413.

Nkrumah Plans Visit To India

ACCRA, Monday.

THE Ghana Prime Minister, Dr. Kwame Nkrumah, said that whatever type of republic the people of Ghana decided upon, "it was with the Commonwealth should be preserved."

Dr. Nkrumah, who has just returned from a tour of seven African countries, was answering questions at a Press conference about his statement in Cairo that Ghana might become a republic within two years.

"A republic expresses the political freedom in our struggle for independence. Republicanism will liberalise tribalism with all its taboos," he said. "It would give the people a chance to express themselves."

Dr. Nkrumah disclosed that he would visit India in December, and that in September or October an "all-African peoples' conference" would be held in Accra, to be attended by representatives of nationalist parties in dependent territories.

The purpose of the conference was "to draw up some sort of manifesto to fight for their own liberation."

African nationalism was now being understood as the love of one's country, he said.

The eight independent African states wanted to see that dependent African territories were free of all vestiges of colonialism and imperialism.

Condemned

Asked about South Africa, he said that in his talks with the African leaders he did not discuss particularly apartheid in South Africa. "We discussed racialism in general. We condemned it," and we deplored it."

When a Ghanaian reporter said that racialism could not be discussed without mentioning South Africa, Dr. Nkrumah interjected, "There's racialism in the Accra Club."

(The Accra Club was the subject of an attack by M.P.s soon after Ghana became independent. The club changed its rules to allow African members, but few have joined.) Dr. Nkrumah added that racialism was "an attitude which, in places like South Africa, had formed itself into a policy."

"When it becomes an institution, we must make laws to abolish that institution," he said.

"We should invite South Africans to come here to visit our clubs where European ladies, with Africans, Coloureds and Whites all mix together."

Three Ways

Decision on the Ghana republicanism question could be in one of three ways—by a general election, by a plebiscite, or through Parliament and the regional assemblies to be set up at the end of the year, Dr. Nkrumah said.

The type of republic Ghana would adopt had not been decided. It could be on the American, Indian or Pakistan pattern, or a little of each—"with a bit of the constitutional set-up of Britain."

Jooste Makes Important Admission

SOUTH AFRICA'S racial policy at times had a retarding effect upon its international relations even upon its relations with the Western states which were her traditional friends, the Secretary of External Affairs, Mr. G. P. Jooste, said in an address to the Akademie vir Wetenskap en Kuns on South Africa's position in the international world.

South Africa's racial policy, and the way in which it was being distorted overseas, of necessity made the Union's aim to playing its rightful role among the nations of the world difficult.

He mentioned a number of South Africa's achievements in the international sphere to show that as a Western nation she was playing her part fully in the Western hierarchy.

It was imperative that she should maintain the most cordial relations with the other Western nations, and this she could do without having to sacrifice anything that was her own.

"South Africa is no Cinderella. We have friends, friends who in the international world stand close to us and who admire our great achievements in our own country. The discord of which we hear so often, and also the alleged dangers of isolation are therefore in my opinion exaggerated."—Sapa.

Photographer Awarded £400

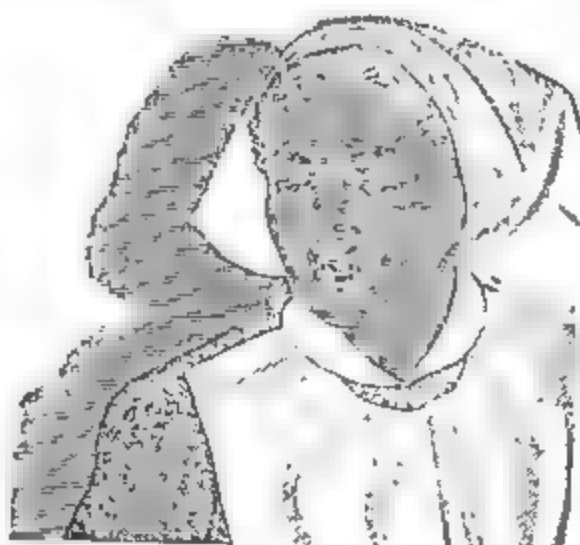
Johannesburg, July 4.

DAMAGES of £400 were today awarded to Mr. Ernest Christie, a photographer on the "Rand Daily Mail" by Mr. Justice Ramsbottom in the Rand Supreme Court.

Mr. Christie had claimed £1,250 from the Minister of Justice for unlawful arrest and detention outside the Drill Hall, Johannesburg, on December 20, 1956, the second day of the preparatory examination of treason allegations.

The defendant was also ordered to pay the costs of the action brought by Mr. Christie.

In his 60-minute judgment, Mr. Justice Ramsbottom said the arrest and detention were a deliberate invasion of Mr. Christie's rights. In assessing the amount of damages, he took this and other factors into consideration.—Sapa.

Whenever, wherever infection threatens, doctors and nurses take elaborate antiseptic precautions. Nothing is left to chance. Almost every hospital and clinic, in Southern Africa, and in many countries overseas, relies on Dettol. This pleasant, non-poisonous fluid, deadly to germs, is harmless to the delicate human tissues the germs invade. In the home, or in the hospital, Dettol is the safe way to safety.

DETTOL

THE ANTISEPTIC DOCTORS USE

Ghana: Police Search Houses Of U.P. Leaders

ACCRA, Sunday.

THE houses of some prominent members of Ghana's Opposition United Party were searched at Kumasi today by police platoon carrying munitions.

The police had warrants. They refused to answer Press questions about the cause of the search but Mr. Victor Owusu, a U.P. executive member, said the warrant was under a section of the Criminal Code dealing with seditious documents.

One man whose house was searched Nana Nartey Busia, Organising Secretary of the United Party, said he was with others drafting a Press statement on the Preventive Detention Bill published at the week-

end when the police arrived.

The others included in the Kumasi search are Mr. Joe Appiah, executive member of the U.P. and husband of Peggy Gripps, Mr. R. R. Amponsah, National Secretary of the U.P. and executive member, Mr. B. F. Kofi.

The house of the Parliamentary Party leader Mr. K. A. Busia was also searched at Wenchi, 99 miles North of Kumasi, today, Nana Busia said.—Sapa-Rexter.

World Newsreel . . .

(FROM SAFA REUTER)

Hongkong Paper Attacks Kenya Base

BRITAIN had turned Kenya into a strategic base to control the Indian Ocean and suppress East Africans said, an article in a Communist Peoples Daily in Hongkong.

Since 1952, the article said, more than 10,000 had been killed and 70,000 thrown into concentration camps in Kenya.

The "London Times" had recently revealed that at least 10,000 people were still confined in these camps, the article stated.

New Kuomintang Premier

Mr. Chen Cheng, was made Prime Minister of Nationalist China at a meeting of the Central Committee of the Kuomintang, under President Chiang Kai-Shek.

Mr. Cheng, who was Vice-Prime Minister, succeeds Mr. O. K. Yui.

Political quarters in Taipei expect his appointment will result in strengthening the Government. He is expected to command much more prestige and authority than Mr. Yui.

West German Ambassador To Pretoria

Dr. H. U. Graw, West German Ambassador to Malaya and Consul-General in Singapore, has been appointed Ambassador to Pretoria, it was officially announced in a Press statement issued by the West German Embassy in Kuala Lumpur.

Dr. Graw, who is away on home leave, will return to Malaya to pay official farewell calls before assuming his new post in October 1, 1958.

Emergency Powers Eased

The Prime Minister of Ceylon, Mr. Solomon Bandaranaike, said in a speech published on July 8, that the emergency powers proclaimed in the island on May 27 after communal riots could now be eased, but not completely lifted.

"I think that whilst the rigours of the emergency should be eased, it should not be completely lifted until we are satisfied that there is not likely to be recrudescence," he told the House of Representatives on Friday in his reply to the debate on the Governor-General's address.

Total deaths from the riots between May 26 and June 26 were "only 159 from all sources.

throughout Ceylon," he added.

Mr. Bandaranaike discounted suggestions that the Act making Sinhalese the official language would be annulled or postponed because it had been in operation for two years. He restated the Government's intention to legislate for "reasonable use" of Tamil but ruled out the possibility of giving it parity with Sinhalese.

UAR Accuses Turkey Of Breaking Agreements

Turkey had sailed off its 750-mile frontier with the Syrian region of the United Arab Republic, the Syrian Ministry of the Interior said.

Turkey had also banned U.A.R. citizens from crossing into Turkish territory, including farmers who frequently crossed the frontier to tend their lands.

In a statement the Ministry condemned the Turkish measures as "absolutely unjustifiable" and "a transgression of U.A.R.-Syrian border agreements and international conventions."

Chinese Soccer Team To Visit Union

A South China soccer team of 19 members left Hong Kong on Wednesday on a tour which will include 14 matches in the Union of South Africa, Mauritius and Madagascar.

The all-Chinese team, led by the Manager Li Tim, will play three matches in Randburg, two in Bombay and four in Durban on the way home.

S.A. Cricket Union For All Races

A number of notices of motion have been submitted for consideration at the 10th biennial meeting of the South African Indian Cricket Union, which meets in Port Elizabeth on Sunday. The name of the Union is to be changed to "South African Cricket Union" in keeping with the new policy of admitting members of all races.

The Natal Indian Cricket Union has submitted a notice of motion that the clause "officials of the union and players participating in the tournament shall be of Indian descent" be amended to read "that the officials of the union shall be of Indian descent and that any player under the jurisdiction of the Provincial or

Divisional Union shall be eligible to participate."

"It shall be optional for any centre other than Natal and Transvaal to include a maximum of four players of non-Indian descent in their team

participating in the tournament."

There is also a notice of motion to allow two teams from each province or divisional unit on the Christopher Trophy competition.

Muslims To Meet On Mosque Issue

TRANSVAAL Muslims are calling a big meeting for Johannesburg to discuss "a line of action" in the mosque battle. Trustees and leading Muslims of every mosque in the Transvaal are being approached to attend.

"There are 30 or 40 mosques in the province, and we expect more than 100 delegates to discuss a line of action to counter the order that mosques must submit to control by a permit system in terms of the Group Areas Act," said Mr. L. Y. Gordie, chairman of the Idgah Committee.

"The Government have conceded that there will be no interference in religious matters under the Group Areas Act. At the

same time, they want to subject mosques to control under a permit system. This is a negation of the concession and invites the trustees of a mosque, under threat, to be a party in the desecration of their Holy houses."

"It is clear that no Muslim could accept it, as man-made laws have no significance where the Law of God is being infringed."

"The Group Areas Act simply provides for exemptions and one fails to understand why the provision is not extended to mosques—surely a Holy shrine deserves greater respect than a recuperative institution, a school, or a profit-making industrial proposition."

Professor Du Plessis Enunciates A New Doctrine

(Continued from page 262)

vival for the Afrikaner on the African continent.

We, the victims of Afrikaner Nationalist oppression, will not throw our hate into the air and cheer just because an Afrikaner Professor says he wants to work with us to free us. In itself, his statement is only a first step, a very insignificant one against the background of the humiliation of the Passes for our women. Yes, a welcome first step; but nothing more. For it to be convincing it will have to be followed by movement forward; movement which will show clearly that Afrikaner opinion is maturing in the direction of drawing an unmistakable ideological distinction between its conservative and progressive wings.

And when this division comes we might be confronted with a situation in which race would be rejected as a bond of unity and ideals and values of life with a similar meaning on both sides of the colour line adopted, instead. It is possible that Professor du Plessis and those who think like him might have given very serious consideration to this possibility. And if they have and then come to the conclusion that co-operative emancipation is the goal to set themselves, a good South African would see in that the beginnings of a move-

ment forward towards a unity of purpose without which the South African Union will not, in the long run, survive.

The least we can do is to approach Professor du Plessis's idea with an open mind.

DRY CHILLIES

Gross 3lbs Bag for 13/6
Strong Brooms with long sticks made by Africans.
25/9 per dozen.

Small Brooms with short sticks 3/3 per dozen.

MAARMANS (Pty) Ltd.

Box 24, Phone 128.
BRITS, Transvaal

BOOKKEEPING IS NECESSARY TO COMMERCIAL SUCCESS. 46 years of successful educational service by the School of Accountancy guarantees to build careers by home study methods. Write for the FREE BOOK "The Direct Way to Success" which gives details of the course. THE SCHOOL OF ACCOUNTANCY, P.O. Box 4593 (2D) Johannesburg OR P.O. Box 1863 (2D) Durban

R. VITHAL

Bookkeeping, Writing up Sets of Books, Balance Sheets, Income Tax Returns.

Co. loc. No. 12 Backlys Arcade 18 Market Street, Co. Diagonal & Market Sts. Johannesburg. Phone 23-1834.

India Letter

(From Our Own Correspondent)

Magnesium Find In Uttar Pradesh

MR. SAMPURNANAND, Chief Minister of Uttar Pradesh, announced on July 1 that deposits of magnesium of a very high quality had been found in the State. He also said that pure sulphur, which is a rarity, had also been found in good quality in the State.

Nebru May Meet Chou En Lai

Mr. Nebru and the Chinese Premier, Mr. Chou En-Lai, are likely to meet in Tibet, possibly in Lhasa, in September, according to a well-informed Indian source recently returned from the Chinese Mainland.

The Indian Prime Minister is scheduled to visit Tibet in September in response to an invitation from the Dalai Lama, who has visited India as a guest of the Indian Government.

Pakistani Charge Described As "Malicious"

The Union Home Minister, Pandit Govind Ballabh Pant, described as "malicious" Pakistan's charge that India had stopped canal water supplies to that country.

Reduced supplies to Pakistan, Pandit Pant pointed out, were not the doing of men but because there was a natural shortage in the rivers this year.

Opening the newly built Ambud Feeder, 30 miles from Ferozepur, he said: "We have all sympathies with Pakistan, but we cannot starve our people of canal water."

Pakistan Told To Set Its House In Order

Pandit Pant said on July 1 that Pakistani authorities did well in preventing Chaudhri Ghulam Abbas and his followers from marching across the cease-fire line into Kashmir. Otherwise dire consequences would have followed, he said.

Addressing a mammoth public meeting, Pandit Pant said that if ever any country were to try to grab India's territory

by force, that attempt would be stopped with "all our might." Kashmir, he said, was an integral part of India.

The Home Minister declared that India had all goodwill for Pakistan and her people but politicians there tried to take up baseless controversies to mislead the masses for their selfish ends.

Pakistan, Pandit Pant said, had also resorted to such crude methods as the recent firing at Fazilka.

He hoped that Pakistani leaders would now face facts, and think of setting their house in order. Pakistan, he continued, had not yet had general elections and had not had a stable Ministry either at the Centre or in the Provinces.

Like Pakistan, he said, various other countries in the world were in commotion. In these countries Governments rose and fell and administrations were plagued with internal troubles. But India had stood firm pursuing its path of peace, progress and development.

Pandit Pant said that countries which had given freedom to people were taking it back. The urge for independence in Hungary and Poland was thwarted. The slogan that let hundred flowers bloom was now dead. Stalinism was once again alive.

Kerala Reds Disapprove Of Mr. Nagy's Execution

The Kerala Communist Party has urged the Central Executive Committee of the Indian Communist Party to condemn the execution of Mr. Imre Nagy and his three associates.

The Kerala Committee is understood to have suggested that the party's central secretariat must itself move a resolution at the forthcoming meeting of the Central Executive Committee. It has already reformed the Central Executive that it is prepared to sponsor a resolution disapproving of the execution if the party's Central Secretariat wants it to do so.

LATEST ARRIVAL FROM MOTHER INDIA

SAREES

RAYON was £4 7s. 6d.
Now 47s. 6d. Mundane Border
KASHMIRI SILK was £4 17s. 6d.
Now 49s. 6d. ea.
DORIYA, Mica MARRY, Champa
Kali in Art silk was up to
£4 17s. 6d., Now 51s.

Carom Boards Complete Sets

RUBBER CUSHION £3 5s. 6d.
NICKLE CORNER £4 4s. 6d.

Agarbatti

Three Roses 3 Tola 3s. 7d.
Chameli 1s. 6d. Pkt. Gateway of
Ind 3 Tola 4s. 10s. 6 (olus)
2s. 10s. Darbar 3 Tola 3s. 9d.,
Caplain 2s. 3d. 9d.
Vasanti (with Ather Bottle) 6 Tola
4s. 6d. 10s. 4 Tola 3s. 6d. 10s.
3 Tola 2s. 9d. 10s.
Jhangir 2s. 6d. 9d.
Santal Brand No. 444 Ex India
7s. 9d. 9s.
Steamer Brand No. 444 Ex Pakistan
6s. 6d. 9s.
Meehal 4 Tola 3s. 7d.

GANGA VAN LADIES ARTIFICIAL HAIR

No. 1, 4s., No. 2, 3s., No. 3, 9s.,
No. 4, 10s. 6d. each.
A, above w. b. strings inside.
Quality A 12s. 6d., B, 16s. 6d.,
C 22s. 6d. each.
All fine quality without air age.

Muradabadi Silverware

Gulabadi 12s. 6d., 15s., 17s. 6d.
and 20s.
Lahndag 15s., Athalad 12s. 6d. ea.
Snoowada 2s. 6d., 15s., and
17s. 6d. ea.

Electrical Table Lamps

With Top and Flower-cutting 40s.,
30s. and 25s. ea.
And many beautiful more.

Brassware

Thalot 10s., and 25s. ea.
Lota 6s. and 8s. each.

We enter for Birthday and Wedding
Gifts in large Range.

A. K. HOOSEN & SONS,

116 Queen Street. Phone 27349. P.O. Box 2168.
DURBAN.

Invitation to country abides when next in Durban. You are cordially invited to view the City of Durban from the roof top of the latest Indian owned centrally situated Hoozen's Building and to also visit our exclusive little gift shop and showroom on the ground floor.

Mahatma Gandhi?

Was there a Man such as Mahatma Gandhi who lived on this Earth?

Then what did he do?

See for yourself this mighty Man who moved on this Earth and gave the world a new vision of thought.

This publication is fully illustrated. Over 300 pages and over 500 photographs of art paper.

12 x 15 STRONGLY BOUND BOOK
Released by the Government of India
Priced £5-5-0.

NOW FOR SALE AT

D. ROOPANAND BROS.

PUBLISHERS AND BOOKSELLERS
Phone 20707. — P.O. Box 2524.
85 VICTORIA STREET, DURBAN.

Phone 34-1249.

P. O. Box 1549.

MASTER BROS.

(PTY) LTD.

WHOLESALE MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS

HOUSE FOR KEEN CASH PRICES

33 West Street, JOHANNESBURG.

Books For Sale

Sixty Years After (Natesan)	1	0
Selected Letters of Gandhiji	1	5
Public Finance	2	0
Eminent Americans	7	5
Bapu's Letters To Ashram Sisters —By Kaka Kalelkar	2	5
Gandhi Touchstones in the Modern World —By Pyarelal	1	5
Gandhi's Challenge To Christianity—S. K. George	2	5
Why Prohibition—J. C. Kumarappa	1	0
My Dear Child—Gandhiji	3	5
My Religion—Gandhiji	5	0
Story Of The Bible—S. K. George	5	5
Hindu Dharma	10	5
Key to Health—Gandhi	1	5
At the Feet of Bapu—Chandwala	3	5
A Preparation For Science—R. B. Gregg	2	5
Bapu My Mother—Manabala	1	5
Nature Cure	2	0
Diet and Diet Reform—Gandhiji	5	0
Gleanings—Mira	1	5
Selections from Gandhi—N. Bose	10	0
Bhooden Yojna	2	0

Obtainable From:

"Indian Opinion"
P. Bag, Durban, Natal.

BOOKS FOR SALE

Remembrance—M. K. Gandhi	2	5
An Atheist With Gandhi—Gore G. Rao	3	0
A Gandhi Anthology (Book I)—V. G. Desai	1	5
Gandhian Ethics—Benny Gopal Ray	3	5
Basic Education—M. K. Gandhi	2	5
Bapu's Letters to Mira (1924-48)	10	5
For Pacifists—M. K. Gandhi	2	5
The Educational Philosophy of Mahatma Gandhi —M. S. Patel	5	5
To Women—Amrit Kaur	1	0
Drink, Drugs and Gambling —M. K. Gandhi	3	5
To the Students—M. K. Gandhi	5	5
The Gospel of Selfless Action or The Gita According to Gandhiji (Translation of the Original in Gujarati with an additional introduction and commentary) —Mahadev Desai	5	5
What Is Wrong With Indian Economic Life —D. V. K. M. V. Rao	3	0
Christianity Its Economy And Way Of Life —J. C. Kumarappa	2	5

Obtainable From:

Indian Opinion,
P. Bag, Durban, Natal.

MISS TEHMI SORABJEE RUSTOMJEE

has pleasure in announcing that she has been appointed as

Agent for:—

NATIONAL MUTUAL LIFE ASSOCIATION OF AUSTRALASIA LTD.

(INCORPORATED IN VICTORIA, AUSTRALIA.)

ESTABLISHED 1869

**A LIFE POLICY WITH THE NATIONAL MUTUAL
ENSURES ABSOLUTE SECURITY WITH GOOD BONUSES**

Please write or inquire for further particulars:

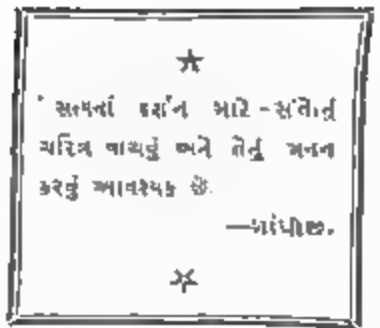
106 Mansfield Road, DURBAN.

P.O. Box 476.

Telephones: 47888.

Telegrams & Cable: "SORABTEM."

47453.

બારકાપની નીતિને રદ કરવાની ડ્યુપ્લસીસની હાકલ

ગોરાઓ અને ફક્ત રંગને લીધે બીન-ગોરાઓ ઉપર જે રાજશાહી ચલાવી રહ્યા છે એ આજની પરિસ્થિતિમાં આપણા સમાજમાંથી આપણે સાચ કાઢી નાંખી નેઈએ અને બધા રંગના લોકોને હક્કિય આફ્રિકાના નાગરિકો તરીકે સ્વીકારવા નેઈએ એમ પ્રોફેસર ડ્યુપ્લસીસે જે એવો પોસ્ટરમ યુનીવર્સિટીના એક અધ્યાપક છે એમણે નેઈંગર્ગના "સ્ટાર" છાપામાં એક લેખ દ્વારા જણાવ્યું છે.

વધુમાં પ્રો. ડ્યુપ્લસીસે કહ્યું છે કે આજે આપણને સમય ધણી જ ઓછો છે અને આપણે વખત યોગ્યતા વગર બીન-ગોરાઓને સ્વતંત્ર કરી દેશના કાર્ય-બારમાં એ લોકોને છૂટ આપવી નેઈએ. પ્રોફેસર ડ્યુપ્લસીસે આ લેખ નેશનાલીસ્ટ છાપાને મોકલાવેલો હતો પણ તેઓએ એને છાપવાની ના કહી હતી. આ લેખ મૂળ આફ્રિકા-સ છાપામાં હતો એનો અંગ્રેજીમાં ટૂંકે તરજુમા નીચે પ્રમાણે છે.

પહેલ પહેલાં આર કહેલું નેઈએ કે હું કહેતાં એક નેશ-નાલીસ્ટ હતો અને હજુય હું અને આજની સરકારનો હું ઘણો જ આદર કરું છું. બીજું મારે એ કહેવું નેઈએ કે, હું આપણા અંગ્રેજી ભાષી બાઈઓને આપણા થી જુદા નથી માનતો અને આપણા દેશમાં એમણે જે ભાગ ભજવ્યો છે એનો પણ હું ઘણો જ આદર કરું છું. ત્રીજું એ કે, આપણે કહે આ દેશમાં મહત્તા બધા બીન-ગોરાઓને આપણા સાથીદારો તરીકે અને હક્કિય આફ્રિકાના નાગરિકો તરીકે સ્વીકારી લેવા નેઈએ. કદાચ આપણને આ વસ્તુ અમલમાં ચૂકવતાં વાર લાગે તો પણ

રંગના કારણે જે શાહીવાદ ચલાવી રહ્યા છે એ આપણે જલદી જ રદ કરી નાંખવો નેઈએ આજે આપણને વખત ધણી જ ઓછો છે અને આપણે જ આજે બીન-ગોરાઓને મદદ કરીને એમને સ્વતંત્ર રીતે વિચાર કરીને રહેતા શીખવવું નેઈએ છે એમાં જ ગોરાઓનું હિત રહેલું છે.

ચાલીસ વર્ષ પહેલાં સમસ્ત એશીયા અને આફ્રિકા ગોરાઓ ની સત્તા નીચે હતું આજે એશીયા અને ઉત્તર આફ્રિકા સ્વતંત્ર થઈ ગયું છે હું સમયમાં મધ્ય આફ્રિકા પણ સ્વતંત્ર થઈ જશે અને આ આપણા દેશથી ફક્ત પાંચસો માઈલ દુર છે.

આજે રાટેશીયામાં જે બની

રહ્યું છે એના ઉપરથી જણાય છે કે, એ જરૂરની મદદ કદાચ દેશલ શીખવીક ઓફ સંધન આફ્રિકા થઈ જશે. અને આમાં આપણે ભાગળ પડતો બાબ ભજનવો નેઈએ અને જ્યારે આપણે બીન-ગોરાઓને સ્વતંત્ર બનાવવાનો ઇરાદો જણાવીશું ત્યારે જ આપણે બીન-ગોરાઓ સાથે વાતાવાદ કરી શકીશું અને પહેલું થગલું આપણે જે લેવાનું છે તે બાબત રીઝવેને સુધારવાનું કામ છે. બીન ગોરાઓ ની મદદથી કદાચ આપણે ટે. મ લી ન સ ન કમીશને બતાવ્યું તેના કરતા જલદી કરી શકીશું. બીન-ગોરાઓને ગોરાના લક્ષણોમાંથી કાઢવા માટે આપણે ખીંચે ખીંચે હક્કિય આફ્રિકામાં જુદાં કેમી રાજ્યો સ્થાપવાં નેઈએ જેમાં જુદી જુદી કેમી પૂર્વ રીતે સ્વતંત્રતા લે ગવી શકે. છતાં આમાં પણ આપણે એટલી તૈયારી રાખવી નેઈએ કે જો આ વસ્તુ સફળ નહીં થાય તો ખીંચે ખીંચે એક બીજાનાં રાજ્યમાં રોજબોજ કરવા ની તઈયારી રાખવી નેઈએ

જુસ્ટેના અગત્યનો ઈકરાર

મી. જી. પી. જુસ્ટે કે જે એવો વિદેશ ખાતા ના મંત્રી છે એમણે સાચુ કરતાં જણાવ્યું હતું કે, આજે હક્કિય આફ્રિકાની રંગબેરંગી નીતિને અંગે એના આંતરરાષ્ટ્રીય સંબંધમાં મહત્ત્વ ઝૂકવાનું પડેલું છે. અને પશ્ચિમના ઘણાં રાજ્યો સાથે કે એવો આપણા મિત્રો હતા એમની સાથે પણ આપણો સંબંધ બગડી રહ્યો છે. આજે હક્કિય આફ્રિકાની રંગબેરંગી નીતિને અંગે પરદેશમાં હક્કિય આફ્રિકાને કાની પહેલે એવો

ઘણો પ્રચાર થઈ રહ્યો છે અને એને લીધે આજે દુનીયામાં આપણે ભાગળ પડતો ભાગ નથી ભજવી શકતા. જે ખાસ મહત્ત્વનું છે કે, આપણે પશ્ચિમ ના દેશો સાથે મિત્રતાનો સબબ ભગવી શક્તિને નેઈએ આમ કરવા માટે આપણે કેઈ પણ ભતનો ભોગ આપવાની જરૂર નથી. પરદેશમાં આપણા ઘણા મિત્રો છે અને આપણા દેશમાં આપણે જે ઉત્તરિયો કરી છે એને માટે ઘણા લોકોને આદર છે.

આપણે પહેલ પહેલાં આફ્રિકાને સાચે વાતાવાદ કરવી નેઈએ કારણ કે તેમની સંજ્ઞા વધારે છે. ત્યાર પછી કલટો સાથે કારણ કે તેઓ આપણામાંથી જ ઉત્પન્ન થયેલા છે અને ત્યાર પછી હીંદીઓ સાથે કે એવો હક્કિય આફ્રિકા માટે જરૂરના છે. પણ દરેક કેમીના વાતોમાં પહેલાં તો આપણે ચોક્કસ વ્યક્તિઓ સાથે વિચાર કરવો નેઈએ કે એવો આ બાબતમાં ખરેખર કહેલ કરવા ઇચ્છતી હોય. હું આટલું જ સુચવી શકું છું અને હું અંતમાં આફ્રિકાનું મિત્ર ગણવું જોઈએ. સીકેલેલી આફ્રિકાના રાજ્યો એલીને મારે આ લેખ બંધ કરું છું.

“ઇન્ડિયન ઓપિનિયન”

શુક્રવાર તા. ૧૧ જુલાઈ, ૧૯૫૮.

મી. ગમેટેમાહની ચેતવણી

ધાનાના નાણામંત્રી મી. ગમેટેમાહે કહેલા બાપણુમાં દક્ષિણ આફ્રિકાને જે ચેતવણી આપી છે કે, સ્વતંત્ર આફ્રિકાની હોદ્દા, જે વસ્તુ સ્થિતિ ચલાવી લેવા માટે તરફવાર નથી કે જ્યાં વીસ લાખ ચોરાઓ નેત્રુ લાખ આફ્રિકાને પોતાની અંતર નીચે કચકાયેલા રાજે છે. આ જાહેરાત યુનીયનને માટે ઘણી અગત્યની ગણાય એમણે ચોરાઓને પાંચ વરસની મુદત આપી છે. જે અરસામાં તેઓએ પોતાની નીતી બદલવી નેણશે. જે શાંતીથી તેઓ આ સમયમાં સમજવા નહીં માગે તો આફ્રિકાના આઠાઈ હોદ્દા પોતાનો સ્તો આ સવાલ ઉપર સ્પષ્ટતાથી નેણ શકશે. આ મમદી ઘણી જ મહત્વની છે.

મી. ગમેટેમાહે ધાનાની સરકારમાં ઘણો જ મહત્વનો ભાગ ભજવે છે. અને તેઓ જવાબદારીથી કામ કરે છે. એક નાણાં મંત્રી તરીકે તેમને પોતાનાં બાપણા સંભાળપૂર્વક કરવા પડે છે અને જે વસ્તુ થવું મહત્વની છે કે ધાનાની એક યુગ્મ ન્યકિતએ આવી ઉચ્ચાણુ આકાંક્ષે ડોન્ક્રનસ પછી દુરતમાં જ કરેલી છે. આનાથી આપણે સ્વતંત્ર આફ્રિકાના અચૂક નેતાઓનાં વલણની કલ્પના કરી શકીએ છીએ. વધુ મહત્વનું તો એ છે કે, મી. ગમેટેમાહે ગોષ્ઠ દક્ષિણ આફ્રિકાના બાસમાં આતું બાપણુ એમની યુનાઈટેડ સ્ટેટસની મુસાફરી બાદ કરેલું છે.

દક્ષિણ આફ્રિકાની સરખામણીમાં માના એક ઘણો જ નાનો દેશ છે. યુનીયનનાં લક્ષ્યો દળ સામે ટથી શકે તેટલું લક્ષ્ય તેની પાસે નથી અને ઉભય દેશમાં અંતર થવું સામાન્ય સંભોગોમા લગાયક યાવને બ્યથ બનાવી મુકે છે જેથી આમ તો ધાનાની હાથથી પ.એમ આફ્રિકાના નાનાં રાજ્યને બારે-તુકસાની જ લોચવવી પડે. અમને ખાતરી છે કે મી. ગમેટેમાહે આ બધી પ્રતીતે પુછી રીતે વિચાર કર્યો જ હશે. અને બધી હકીકત આમ હોવા છતાં એમણે ચેતવણી આપી છે એ એક ઘણી જ મહત્વની વસ્તુ છે.

ઇતિહાસે આજે ધાનાને આફ્રિકન હોદ્દા ખતી ગોરા યાદી-વાદ સામેના વિરોધમાં એક અચળી બનાવેલ છે ધાના સમજે છે કે જ્યાં સુધી એક થવું આફ્રિકન કચકાયેલો રહે ત્યાં સુધી ફરેક સ્વતંત્ર આફ્રિકન માટે એ શરમજનક વસ્તુ છે. આજે આફ્રિકનો નું માન બળવતું એ ધાનાની ફરજ છે અને આ ફરજને અમલ માં મુકવા માટે જેમ સ્વોઈનમાં સ્વીવીલ ચોર સચેલી તે વખતે ફેસીસ્ટો કામે એના વિરોધીઓએ એક લક્ષ્ય ઉભું કર્યું હતું તેમ ધાના એક સ્વોઈસ્ટ દળ ઉભું કરી શકે છે. અને આવા લક્ષ્યમાં ડુનીયાના યુગ્મ દેશોમાંથી બરતીમાં સાચ આપણે જ એમ કહી શકાય. કદાચ ફ્રાન્સ જેવા દેશમાંથી એવી બરતીમાં નેડાવા કોઇ આમળ ન થવું આવે છતાં આવા લક્ષ્યમાં આફ્રિકા ના કચકાયેલા હોદ્દા તો સામેલ થવા સહેજે રાજ્ય થશે.

તે ઉપરાંત આવા સમયમાં ને રશીયા અને અમેરિકા, આફ્રિકાને સ્વતંત્રતાની લડતમાં આઠખીલીફ ખનશે તો તેઓ વિચિત્ર સંભોગમાં મુકાઈ જશે. આ બધું વિચારમાં લેતાં, મી. ગમેટેમાહની ચેતવણી જશ વધુ સ્પષ્ટ થાય છે. જે ગોરાઓ વિચારથી કામ કરવાની ક્ષમતા નહિ બતાવે તો આફ્રિકા અંકમા એવા થવું હોદ્દા છે કે જે પોતાના હોદ્દા બળથી પ્રાપ્ત કરશે. મી. ગમેટેમાહની ચેતવણીને આ અરે બ્યથ છે અને અપાઈડેડને આ એક ચેલેન્જ છે.

સીલોનના ધારા સભ્ય બાગલા માએ છે

સીલોનની ધારાસભામાં એક નામીય સભ્ય એવી મામણી છે કે કોમનવેલ્થની અંદર એક સ્વતંત્ર નામીય રાજ્ય સ્થપાવું નેણએ. મી. સી. સુમરાસોનમ કે જેઓ ધારાસભા ના સ્વતંત્ર સભ્ય છે. એમણે એવી મામણી કરી છે કે રાષ્ટ્રીય એવાં પક્ષો એવાં નેણએ કે જેથી ક્ષમા નામનું એક નવું નામીય રાજ્ય સ્થાપી શકાય, એમનું કહેવું હતું કે હોદ્દા જે વસ્તુથી સીલોનમાં આ સરકાર રાજ્ય કરી રહી છે હાથથી સીલોનમાં બામદાઓ પડી રલા છે અને હવે આ સજાલનો કોલ આપીક રીતે, એતિદાસિક રીતે અને સાર્વજિક રીતે બાગલાધીન થઈ શકશે. વિશ્વ થજ, ના નેતાઓ તો મી. બંદરનવજની સરકારને આ બાગલાને માટે જવાબ દાર લેવે છે અને વધુમાં તેમનું કહેવું હતું કે અવનંર જનરલના બાપણથી

સીલોનની પરિસ્થિતિ સુધરવાનો સંભવ નહેતો દેખાતો આજે હજારો લોકો પોતાનાં મરણાર હોદ્દાને બીજે બાગી બવા અથવા બવમાં રહેલા છે અને સીલોનમાં આજે પોલીસનું રાજ ચાલી રહ્યું છે. અને હોદ્દાથી હોદ્દા, સ્વતંત્રતા છીનવી લેવામાં આવે છે આજે વેપાર અને ઉત્તોચમાં થવું સખત નુકસાન પહોંચ્યું છે સરકારે પહેલાં એમ કહ્યું હતું કે તેઓ કામચાલ આપણે ઉપર સરકારી વહીવટ ચલાવવા હજી છે થવું આજે યુદ્ધવાદી રાજ બની ગયું છે. એક સભ્ય મી. બનોડે સોષાસાત્ર કહેવું હતું કે, સરકારે હાથા ઉપર એટલી બધી મુખ્ય કતી કે એક બહારના પ્રેસ યુનીયનને વડા પ્રધાનને જરજ કરવી પડી હતી. કોમનવેલ્થના કોષ થજ દેશમાં કાલિના વખતમાં આરેલી હદ સુધી પચારો ઉપર બધી મુશ્કામાં આવી નથી.

ધાનાના વડા પ્રધાન બારેત બચ છે

ધાનાના વડા પ્રધાન કે. નુમ્પારે જણાવ્યું છે કે, ધાના પ્રજાસત્તાક ને છતાં થજ કોમનવેલ્થ સાથેનો સંબંધ એવો આજુ રાખવો નેણએ કે. નુમ્પારે ક્યમ્વાં કાત આફ્રિકન રાજ્યોની પ્રસાકાત કલને ધાના પાછા બાવ્યા છે એમણે પચારોની પરિવહ મા એક નિવેશ બહાર પાડતાં કહ્યું હતું કે, કદાચ આવતાં જે બર્બની અંદર ધાના એક પ્રજાસત્તાક બની જશે. માં માનવું છે કે પ્રજાસત્તાક રાજ્યમાં આપણા દેશમાં ને ટોળીવાદ છે તે થજ અચી મટી જશે. કે. નુમ્પારે વધુમાં જણાવ્યું હતું કે તેઓ આવતા રીસેનમાં બારેત જવા હજી છે તે બચાવ સપ્ટેમ્બર બચાવ બોહટોબરમાં બાકામાં સમરત આફ્રિકાના લોકોની કો-રેન્સ બરાનારી છે. એ કો-રેન્સ માં બીજા કચકાતાં આફ્રિકન રાજ્યોને સ્વતંત્ર કરવા માટે ઉપાય લોખરી.

દક્ષિણ આફ્રિકાના બારામાં એમને એક પ્રજા યુગ્મમાં આવેલ તેના જવાબમાં એમણે જણાવ્યું હતું કે, દક્ષિણ આફ્રિકાનાં ક્ષમાપદાપણા વિષે બાસ થયો કરવામાં નથી આરી. થજ ત્યાં ચાલી રહેલા રંબોદ વિષે થયો કરવામાં આરી છે અને એ માટે થપાનો સખત વિરોધ છે. એક ખખરપણો કહ્યું કે રંબોદની થયો ને આ કો-રેન્સમાં કરવામાં આવશે તો એમાં દક્ષિણ આફ્રિકાનો સવાલ હશે જ થશે એના જવાબમાં કે. નુમ્પારે કહ્યું કે, આપણા આકાંક્ષે કલખમાં થજ કોમોલેદ આવ છે અને

એમણે વધુમાં જણાવ્યું કે કોમોલેદ સાચ મનુષ્યની એક જાતની વર્તણૂક છે. અને દક્ષિણ આફ્રિકા જેવા દેશ માં એ સરકારની નીતિ જ બની મળ છે. આપણે દક્ષિણ આફ્રિકાના કચકો ને ધાનામાં આર્થનજી આપવું નેણએ બવા તેઓ આપણા સામાજીક ક્ષેત્રમાં પોતાની નબર નેણ થશે કે, ગોરાઓ આફ્રિકનો સાથે ડેટી સારી રીતે હજી મળીને રહી શકે છે. કે. નુમ્પારે અંતમાં જણાવ્યું હતું કે ધાનામાં કલ જાતનું પ્રજાસત્તાક સ્થાપવામાં આવશે એ કજી સુધી નહકી નથી કરાવેલું.

બીન-ગોરાઓની

લાયકાત

યુનીયનના ડેપુટીએન્ડ એફ એક્સી-કે લનના એક અધિકારી કે. પી. એફ. ફેસે ૧લી જુલાઈએ પારલની રાટરી કલખમાં આપેલાં બાપણુ દરમી પાન કહ્યું હતું કે ચોરાઓને મટે ને અચૂક થકાઓ અત્યમત રાખવામાં આવેલા છે તેલે માટે લાયક માથુશે મળવતું મુઘોલ થઈ થમું છે અને તેમના બજાવમાં આવ્યું છે કે અચૂક જીવોમેળા ને ગોરા માથુસ થળી હો તો થજ તેમના કરતાં બીન-ગોરાઓ કાઈ કામ આપી શકે છે. થપાનું રીઅરે-લન હોવા છતાં થજ બીન ગોરાઓએ સારી પ્રમતિ કરેલી છે.

મુંબઈના મેયર પટે મીરજકર

૧૯૫૮ના ૪૫^મ માટે મુંબઈના મેયર તરીકે શ્રી મીરજકર મુંબઈના એ એમનું પૂરું નામ સંતાશંકર સર્વજીય મીરજકર છે. જાન્યુઆરી ૧૧ ૧૯૫૨, ૧૯૫૨માં, તા. ૮મી એપ્રિલે એમનેના જન્મ; કેસાના છાંત્રના ખાલવલી ગ્રામમાં થત-જન્મીત વય ૨૬ના એક મરીમ એકતમે ત્યાં થયેલો. એમના પિતા નામે હરજી દત્તા. એમના વડવા મીરજકર દેશના આલેશ એકમે ત્યાંથી બધા મીરજકર કહેવાય.

જાળવણીના જાળ સાતારામના પિતા શુભરી ગયા. એકાદાઈ આમ માં દુપાલી દત્તા. તેમણે થોડો વખત કુટુંબને મદદ કરી. સાતારાએ શરૂઆતે બહુ, પ્રાથમિક શાળાંત પરીક્ષા પાસ કરી. પછી એમની માતા એમને મુંબઈ લાવી. બહો સાતારામ હરજી કામ કીધો. રોજના રૂઠ રૂઠ કામ કરે ત્યારે અંધિને માંક પાંચ રૂપિયા કમાવ. રાત્રે એ રાત્રિયાળાએ જમ ને બેઠે.

જાળવણીના આ બધી આપણે, કુખના એ બધા દહાડા, મીરજકર, મરેખર, બહુ રૂબરૂથી વર્ણવે છે.

મરીમાળનાં એ અનેક વર્ષો! મરેખાતી કુંપડીનાં એ છવન! તેર તેર વર્ષોને નેચરાસ! આવા-પીવાની, એકવા-પાયરવાની, રહેવા-કરવાની આ બધી

કુદરત! સાતારામ ને એવી મેળ એ જુમળમાં નાહનામ ને વાસ, જીવવાસ ને એક દાણા, રોજના મેકર રાજકારી કમની બહેમત! મીરજકરનું શરીર એમાં મળાઈ ગળાળને આને હા-આમનું જાળવણું રહ્યું છે.

એમનું વચન મુજબ ૬૧ રતલ છે. એમના બહેન પર અસ્થરતાં એકપરેલન થયાં છે. એમની એક આંખ લગભગ ગયા નેથી જ છે; બીજી એતિવા મરે તકવારી કરી રહી છે. આપ સાદા વસ્ત્રમાં સપેટમેથ્થ એ છવું કરી છે. છતાં એ શરીર બીતર એક લોખંડી આત્મા વસે છે; એમને રવભાવ દસપુષ્પો છે; કુખ દર્દની વીતક કયા કહેતાં પશુ એ કસે છે.

શ્રી. મીરજકર, મરેખર આને મ મરીમ જ છે. આજ-સુધી દસ કુટ દાણી ને દસ કુટ પહેળા એક નવી એરદીમા રહેતા દત્તા. મુંબઈમાં ને દસ દળાર ચાલી છે, એવી એમની ચાલી છે. પરીક્ષા મરેખાના બુમળા વચ્ચે કળાયેલી ને કુમારમાં મેરવેલી! લાં ચાલીમાં જાળવ નથી, લાં નજ નથી; ને છે ને, બનેક ચાલીમાં મરે એ માર જાળવ ને ને ચર નજ! મુંબના ૬૦ દકા કોઠા ને રીતે ને ને અમરકે રહે છે ને રીતે ને તેની અમરકમાં આ મકાન નમરનાં આ મકાન નમરપતિ રહે છે.

એશીયાનો સંદેશ

હિન્દીના રાજ્યો વિશ્વના એકમાત્ર રાજ્યના હિન્દી-કર એકાંત રીએન્સ કોન્ટ્રોલની પરિવદ મળી હતી. બીજા દિવસે તેમાં આધીજી બાજુ આપવાના દત્તા. ત્યાં છ કહેવાનું છે તે વિરે ગેહરી લેવા નેટમે સમય પરિવદમાં જવા નીકળ્યા ત્યાં સુધી પશુ ન મેળવી શકયા. નેણ જતાં જતાં રસ્તામાં કઈક લખી કાઢ્યા માટે સાચે સાલનારા પાસે એક કાળળને કટોર અને ચેનસીસ બાગમાં અંધેટના જમનામ. ચેનસીસનું રમાન છ-છપેને સંધિયું એકમે તેમને એક કામજ અને કાજિનવેન અપાયાં ને વડે મેલુક અમલ્યન દાસજ કરી શીધુ પછી બ્યારે સમાધા બાવજુ કવવા માંડીજી ઉભા થય ત્યારે તે કામજ કોપ્યો. પશુ કપાક મરેવેલો તે બરોએ જ નહીં. વડાં વાક-વાસ્તે જીવન ને આરેઈ તે કહી નાંખ્યું. તે આપણે એકીવાના હોંદે ના નામવા મ.સાદ પાસે હતું.

(બા. ન. ૧. ૧. ૨-૨-૧૯૫૭ના છે.)
"લક્ષ્મી"

તે. એ ખુશીને પહેલી જ વાર જનતા ની ખુશી રૂપે અપનાવી. એવો મરીમ હોર; એવા અનુભવી નેના વિચાર; એવા પ્રેરક નેના જીવાર; તેવા જીવન નેના આચાર.

કેવર, વિચાર, જીવાર ને આચાર! આ ચોખ્ખી મંમની જાળનાને, વિચારને આચારમાં અવતારનાર, મુંબઈ ને આ નમરપતિ બને વેરો કમાળ દશે; બરે કામજ જુદીએ સાધાન્ય દશે; બરે રાત્રે અધુરો દશે; પશુ આચરણે એક છે; દિલોની અમીર છે; મરીમાળના સહેલર છે; આંખનાં ભેર છે, જનાળેના અધર છે; મરીમે. ને મેલી છે, સામાન્યોમ, અસામાન્ય છે.

શામાસ છે મુંબઈને, એણે પહેલી વાર થોડાશહી જાળવતાને જનત કમકદ પડી કરી.

એમણે રાજકારી વસ્તુ-પરકીને મરકી વગામ (પરાકી ચોર જીત) રચ્યાં છે રચીવાની કાંતિને એમને, પવરો સાજળીને લોહા હાલી જીલ્લા. એમને કંઈ કંઈ મધુર નથી. એ કાઈ મેટા જીતકાર નથી. પશુ રચીવાની કાંતિનું તેજ એ કામજમાં રમે છે. એટમે લોરને એ અમે ને મીરજકર હિન્દી તરીકે પંકાયા

મુંબઈમાં મનુર મળી રમાપનારા જાવવાના મીરજકર ચેલા બન્યા. એ કામજારમાં રૂપો, મુંબઈ ને કામ દારેનાં કંકાશરી થયા. તે વેળા એ નેનકમાં કારકુન દત્તા. નેકરીમાથી છુટ્યા કે નાળીનાર બધા વખતમાં એ આવું બહુ કામ કરે. મુંબઈની ચોરી ના ને નકરના કામજારને એણે લેવા કમો, તેમનું કંકાજ રમાપ્યું. મુંબઈ સુધારાનાં આળે એ પ્રમુખ થયા છે.

૧૯૨૭માં એમો દિસાન ને કામજાર સમાપ્ત દત્તા. એ જ સમા સામજાદી પક્ષની જનેતા હતી. એ વખતે કાંગે (બાને દિલ્લીની સરકારમાં વિરોધ પક્ષ ના નેતા છે) એક અકબડીક છાપું કાઢ્યું. એ પછી મીરજકર "કાંતિ" નામનું પહેલું સમાજવાદી અકબડીક કાઢ્યું. એ પેલે આ છાપું બંધતા, પ્રકટ કરતા ને જાવે જ દેરીયા તરીકે ચેચતા મે ખુરા. તંત્રી, લેખક, કંપાદક, પ્રકાશક ને (મકેત-સર્વ) કામ!

મીરજકર ખડતલ ને સાકશિક જવામદ છે. એમને રચીવા જનું કહું. ૧૯૩૪ની વાત. તે વેળા પરવાનો તે, અ પે જ ડેલ્યુ! આજ-સાલેજ એક દિવસ ચો.પાલીની જાહેર સમાજ થી

નાશ છુપી પોલિસની નીચ નીચ માણસની નજર ચુકવીને છ થયા. મધા સીધા રોડન પર. જીપવા મનુપોલી. લાંથી લંકા પાર કરી, એક આમને દમ પહેલ્યા હીંગ પોર! લાંથી બહુ કહું કાઈબીરીઆ...લાંથી મોરો...પશુ વચમાં જ પકમક થયા ને પોલીસે એમને પાછા ખાસત પોલી ચૂક્યા.

પશુ તે પછીનાં ૨૪-૨૫ વર્ષ દરમ્યાન એમો અમેરીકા ગયા; કેનેડા ગયા; યુગોસ્લાવીઆ ગયા; લાં માર્કેસ રીડીના મહેમાન થયા. જનતાની મધુર પરિવદમાં બાવજો કપાં. પશુ કંઈ જિમનું રચીવા જવાનું તે વાગી જ રહ્યું છે.

—મુંબઈના મિત્રશ્રીઓ.

એક અરજ

બીન-ગોરી જનતાને મારી નાશ કરેજ છે કે બાને આપણી સાથે ને જીવનમાં કાપણએ આવ્યા છે તેને સામનો કરવાને આપણી પાસે એકજ સરજ વસ્તો છે કે આપણે સફળે એમો મળીને જાળવ લી. જાના વેરે કર કંઈક પ્રમુને પ્રાધેના કરવાની કે, "હે ફનીઆના કાંતીદત્તા પાલનદાર! હું હવે જામે. ને આ માનવેલા થોડા જીલમી કમકામાથી જીવાર!

અને આચાર માટે કામજા કરનારા જાને સફળદી આપો કે નથી તે જામેને રહેમની નજરે જીવે અને આજા જીલમી કમકા મકા પહેલાં તમરો (પ્રમુને) કર રાખે."

આ મારી સફળે નાશ કરેજ છે અને એ આપણે આટલું કરીશું તે જાહેર આપણને મળે! કાપણે જામે અને આપણી જીવર જીલમી કાપણ મકાનરને પશુ કાપણ મરો.

શ્રી. પ્રમુને જાહેર કરતા એક હીરી.

"ઓ" અને "પુરુષ"

(૧) "પુરુષ" એકજ દાણમાં કાજર મની રહે છે પશુ "ઓ" વચર કારણે એકાએક જોગલ મની લગતી નથી.

(૨) "પુરુષ"ના અબીમાનવા અને "ઓ"ની ગ્રીતીના જામજ જામદી રચના નથી.

(૩) "પુરુષ" શ્રી નાં મરવી કરર કરતાં નથી તેના પ્રેમ પોલી આત્મા પર હોતો નથી, પશુ તે તેના શરીર પર થાય છે.

સમાકક સી. રજની શીંગાડીયા અમલાલી.

નારી જગત

બે વિવિધ ચિત્રો!

૬. "ચક્રધારી"

(૧) અંગ્રેજી યુગલ

જોશી અને મેરીને પરપુરતાને ચેતના થઈ ચૂકી છે. તેમને એક કોઈના પક્ષ છે. નહોતો એક મેરી હર્મમાં કામ કરે છે, મેરી પક્ષ પહેલાં ૨,૫૦૨૮ તરીકે કામ કરતી, પણ હમણાં એક 'યુનિવર્સી' તરીકે હરનામમાં લાગેલી રહે છે. નહોતોના પગારમાંથી આ યુગલ પોતાના કિસ્સા આનંદમાં રીતવાય છે.

એક સત્તે નહોતો કામેથી આવી ઘરમાં પ્રવેશ કરે છે તેના હાથમાં એક પાસંસ છે. નહોતો આગ્રહે છે ભણી મેરી ઘરનું મધુ કામ પાડું મૂકી વહેલી વહેલી નહોતોનું સ્વાગત કરવા આવતા 'ખડમાં આવી પહોંચે છે હસીને તે જોલી, "તમે આવી ગયા" હાથે તમારો ફેડ", એમ કહી નહોતોના. ફેડ સમાજપૂર્વક કાઢી મેગ્ગ જમાવે મેરીને છે, સરખાન નહોતો હાથ મેં સાથ આવી પુરણી પર બેસે છે. મેરી પાસંસ ભેષ મોલી, "પાસંસમાં હું છઉં આખર! તમારે માટે રચેલું ફેડ!"

"ના, તારે માટે કશું જ નહીં હું." "હે સાથે જ! પણ તમારે ફેડ ની બદલ કરી તે કેમ ન થઈ આવ્યા!" "તે ત્રીજા વખત થઈ ગયું. બેઠા નેહ હું કહી!"

"મને કી ખબર?" મેરીએ એકવાર કહેલું કે તેને જુર, જનાવડી કીશનો એક કાર એકમે છે. નહોતોને આજે થયેલો વખત હતો, તેથી તે આજે જનાવડમાં રવાના થીએ. એક કહેલીની કુશને તેણે ધેળા જનાવડી કીરાનો કાર ભેરો. તેને જુગ મળી ગયો. મેરી માટે તેણે તે પક્ષા નું દેતળી ખરીદી લીધો. "તે કું છે?" એમ કહી તેણે પાસંસમાંથી એક પાંચદ કાઢી બતાવ્યું.

"એક! ફેડમાં સરકા કાર છે!" કાર ભેષ મેરી જુગ જુગ થઈ મળ. તેના આનંદનો પાર રહ્યો તરીકે દેતળી એક સુખન તેણે નહોતોને કહીડું.

"આ પાંચદમાં હું છઉં" ભીજુ પાંચદ ભેષ મેરી જોલી.

"નાના દોમ માટે તરી જાતની મેકસેટ નીકળી છે તે સર્જી આવ્યો હું." મેરીએ જુગ પડી "એમ, બે તારા, માપુ કશું જ નહીં છે."

"શું માટે?" કહેતા દોમ આવ્યો. નવી મેકસેટ ભેષ તે રાજી રાજી થઈ ગયો. "એક! મધુ, આ લો મધુ જ સરકા છે."

પ્રસ્તાવ મૂક્યો: "હા ચાલો" કહી તાર કીકર જમાવતા દેખાઈ પર બેસી ગયા. પ્રાર્થના કરી પછી તણે જણે આનંદથી વાતચીત કરતા પોતાનું ભોજન પતાવ્યું.

(૨) યુજરાતી યુગલ

મેડનલાસ અને મહિમેનનું જીવન મધુ કીક કીક ચાલી રહ્યું છે. તેમને એક પુત્ર છે. પણ મેડન અને મહિમેન બન્ને નથી કે કેમ કરીને તેમનો ચિરંજીવી જુગ તેમની થઈ ગયો છે. મેડન એક કારી યુરોપીયન પેટીમાં કામ કરે છે, તેથી તેમનો જીવનનિર્વાહ કારી રીતે ચાલે છે, અને બે રહે રહે સુખી છે.

એક સત્તે મેડન હાથમાં પાસંસ લઈને ઘરમાં પ્રવેશ કરે છે. મેડનના કિવસમાં મહિમેન એક કાર માટે કહી રહી હતી, અને નના નહુને જોડા નેહતા હતા. આજે સમય અગતા બને વરણ લઈ લીધી. બંનેને રાજી કરવાના ઉચકમાં તેનો કપ માનો ન કહેલો ઘરમાં પ્રવેશતા જ તેણે જુગ પડી, "મહિ" નહુ."

મહિમેન લે જ વખતે રોટલી વણવા દર્તા, પોતાના નામની જુગ સમજાતા, તેઓ વહેલાં વહેલાં આવતા ખડમાં આવ્યા, હાથમાં નેહલું કાપે જ લો. મેડનલાસ ફેડ કાઢી તળપાર ચરખા યુગલા છે. મેડન પર પાસંસ ભેષને મહિમેને પહેલો જ પ્રથમ પુછ્યો, "આ પાસંસમાં હું છઉં આવ્યા?"

મેડનલાસને કશું અમત કરવાનું સુખનું તેથી મેડન, "એ લો માટે મ કે એક રપોટ" ફેડ લઈ આવ્યો."

"ઘરમાં આટલા ગયા ફેડ છે તે જોડા પડ્યા તેમાં તમે લઈ આવ્યા, હું ભેષે કાર માટે જુગ પાડું છું તે માટે રીસા નથી થતા."

"પણ મને આ ફેડ જુગ મળી ગયો અને જરા સરો કલો એટલે..."

"તે કિવસે મે" એક કાર જતાવેલો, તે ફેડમાં સરકા હતો. કારે જાને કહેલું કે હું લઈ આવ્યા તે કણ કારો જ છે! જા, તમને મને તે લાગવાનું... અને અમ ? ..."

કહે, એક જુગ ન પડ્યું ફેડ એટલે લાગ્યો નથી. પણ તારા માટે એક મુદ્દર કાર લઈ આવ્યા છું. એટલે સરકા છે."

"હે સાથે જ! કારો અને જાલો" મહિમેન ભતે જ પાસંસમાંથી એક નાનું પાસંસ કાઢી મેડનના કામમાં, સરખાન નહુ વરખા આવવા લાગે છે,

પણ આ બાપુજીને જોડા આટલી ભય છે.

પાસંસ બોલતાં, મહિમેને ભેષેલે તે કરતાં જુદી જ જાતનો કાર નીકળ્યો, "એક! આ મેકસેટ રેડ છે. જે નહોતો ભેષેલે તે કારીને."

"પણ..."

"કહે પણ ને મધુ તમે જ મેકસેટમાં કારો કરો" કહીને મહિમેન રસોડામાં ચામડાં મળાં મેડન લાગ્યો. બધો જ ઉત્સાહ એકરી ગયો.

નહુ આવ્યો. તેણે જોડા ભેષા અને તે પક્ષ વાંકો થઈ મેડો. "હે માયા, મે" લો તમને મેડ."

"મલ કહે" કું માનુષ્ય કુપ્પ જાતને લાં છું. ખાતાનું ચાપ તમારે મેકસેટને "એમ કહી મેડનલાસ બાપુજી કુપ્પજાતને લાં ચાલ્યા ગયા."

પરંતુ કિયથી વિરુદ્ધ માતાવરણ અંગ્રેજોના ઘરમાં કવચિત જ રહેતો, આપણી બીજા ચિત્ર જેવું માતાવરણ આપણા યુજરાતી સમાજમાં થયેલ છે એ ભેષમાં આવરી

કર્વે દંપતિની કર્તવ્ય પરાયણતા

મહિમેન કર્વે સાથે પોતાની પ્રેમીકાનું ૧૯૪૩મ પુનર્લગ્ન કરવાનો. વધાર થયો એટલે તેમણે તેમનાં અપમાનકારક પડોશ રમણાઈની સલાહ પૂછી. ત્યારે તેમણે કીધી સલાહ આપી કે, આવી પુનર્લગ્ન અકિત સાથે લઈ ન કરીય તેમણે એટલું પણ કહ્યું કે જોડામાં એટલું એક વરસ તું રો, બીજા એમને એમ લામડું હતું કે કર્વેજી એટલે સમય પણ જીવતા નહિ રહે. મોડુલાઈ એ રમણાઈની સલાહ ન માની તો પણ તેમને પરાણું ન પાડ્યું. પછ વરસ કુદી તેમણે મુદરમજીવન ભોગવ્યું અને મહિમેન ઉકારન. એમના પતિના કામમાં તેમણે સાથ આપ્યો કર્વેજીના કહેવાના કેલમ માણસો હાથ એટી લમરતા છે. તેમના માણસોનું એટલે વધે અવસાન થઈ હતું. નિવસનક અને ઉલોચરત જીવન જીવતા કર્વેજીએ લાખુ જીવતા માટે ફેડ પાસંસ પ્રવાન કર્યો દોમ એક કામડું નવી ૧૯૫૭ના એમના મહિમેનના ફેડ કારખાસ કર્વેજી ખર્ચે આજમા નમા હતા કારે કોમ વરસમાં પ્રવેશ કરી મુકેલ હતા. એમની સામજીક ની રીતને જ વખતે બહુ જોડા થઈ મળ હતી. તે બરાબર વાળી કાપતા હતા પણ કાંઈ વાદ રહેતું ન હતું ફેડ વાર સમમાં કાલરી આવતા, અને બે સરો ભોલતાં પણ ખરા

કર્વેજીનાં પાતીએ મરાઠીક, એમની આત્મકથા લખી છે. તે. પ્રજાકરુ નામ છે "મારે પુરાણ" એમાં એક પ્રકરણ કહેજી વિષે લખ્યું છે. તેમ લખ્યું છે. "ઘરના ગયા કાંઈ એટલે કે જાળાઈને અમારવાનું, નીમરી વખતે લેવાચાકરી કરવાનું, ઘમને અમારવાનું અને પેસાની લેવડેવડ કારે કું કરવી હતી. હું જો કરતી તે એમને પસંદ પડતું હતું. મારી ભાવતમાં, જાળાઈની ભાવતમાં કે બીજાએ અમે કર્વે પોતે કાંઈ સલાહ આપતા નહિ અને કાંઈ પૂછીએ તો સલાહ આપતા પણ એ પ્રમાણે બીજાએ વર્તેલું ભેષેલે એવો આમલ

તેઓ કહી ન શકે. આવી જાતનો તેમના વર્તનથી તમને પોતાના અને બીજાને પણ સુખ ઉપલબ્ધ હતું. તેઓ કર્તવ્ય પર પક્ષ અને નિષ્પાવાન છે. વળી તેઓ દંપતીમાં એમનાં કાર્મમાં જ મળ રહે છે. તેમને કાંઈ જાતનું અસન નથી. કાંઈ કરવાનું તેમને અસન છે અને તે પણ કિવસના અમે તે સમયે રસોડાની જાળતમાં પણ તેઓ કહી એમ નહિ કહેવાના કે જાર કારી છે અને તે કારી નથી. એમને રમણાઈ એક રીતે મુકુ છે પણ એમની સંકેપ કકિત એટલી બધી છે કે જે થાત એમનાં યનમાં વસી મળ તેને ફેડ પણ સન્મેશમાં પરી કરીને જ ને.

જુલિયી માટે ઉપચારો

અકરણ-પીઆ

સામનો-લીલી અપાના કાલા, પીઆ, લીજી, મીડું મરચુ, આડ, લગર, કામપીર, લીલાં મરચાં ને રોપકે.

રીડ-કાચી અપાના કાલા કાઢી લઈ, તેમાં રાઈ, લીલાં મરચ, અને મીડી લીજીને વધાર કુકે. પછી લીજી સાથી નાખી અડવા દેવા એ સરખાન પ્રાજના હાથ નેટલા જ પીઆ, લામ, પીઆને પાણી કાઢી નાખી મેડીવાર રહેવા દેવા પછી એમાં મીડું, મરચુ, લગર, લીજી, ને સારા નાખી બહુ બેળગી ને રાખી દેવું. અકાંઈ ભાજ ભણ એટલે પીઆ એમાં નાખીને મેડીવાર બંનેને સાથે સીજવા દેવાં. કિતરતી વખતે કોચપીર, કોપકે જાડીને પાંચેક મીનિટ કાઢી રાખી ઉપચારમાં લેવાય

અનિરુકા શાહ

મેનેને નવી વાતગીચી નીચેના સરનામે મોકલવા વિનંતી છે.
'Indian Opinion',
P. Bag, Durban.

‘કારમીર પ્રિન્સેસ’

કાવતરાની ચેમ્બર ટથા

લેખક : શ્રી, અનંત શ્રીધર હર્લોક

(મતંગથી માણ)

“ક્યારે પહેલેય ?”

અમોજી ભણતા એક છતાંએ ૩૮-સાકને પુણ્ય કે આપણે ભણતા ક્યારે પહેલેય ? આ-સવાય કરે કુસાહરીમાં સામાન્ય રીતે પુણ્યો ભણે છે. એવાનપણે પોતાની શિક્ષા તરફ ભેંતા ભેંતા ડીસોડાને તરત ભવાય આપે : “શ્વાનિક અથવા કાકા સાત માને.”

વિદ્યાની શિક્ષાઓ સમય ૬-૨૪ (પ્રીવિય સમય) હોય. સેકન્ડ કોટ રખાઈ મિનિટ તરફ બધા રવાા હોય.

તરખાર આ પરીએ છતાંએના મન જુદી જુદી બાળતા અને જુદી જુદી ભાવને દેખાડેલાં હતાં. કાંત અને જુદા આકાર તરફ ભેંક રહેલા. કેપ્ટન અધારને ઈંગ્લેન્ડમાં રહેલાં એમ ના પડતી અને આબોલા વિચાર આવડતા હતા અને એમ વિચારતા હતા કે હવે નવા મારી નિમણુક થાય ત્યાં મારા કુટુંબને કારે રાખવાનું જેડી સકાય તે? કેડુ કાઈ! ઝોરિયા એના ઈશ્વરપત્ની વિચાર કરી રહી હતી એની કારે કરેલાં છોકરા નાચ તેને વાર બાવતો હતો અને દરી સિવાયુર ભવનું માર ત્યારે પોતે એના માટે બચતો પેસાઈ ખરીદશે એવો વિચાર કરતી હતી.

એ ધકાકો થયો !

ડીસોડા એની પાલી મારે દી એટલા જોડે એનો વિચાર કરતો હશે. પિયેન્ડા એવો વિચાર કરતો હતો કે જોવાથી એની માટે મુજબ કાવતરા મારે તે પાસપોર્ટ મેળવી શકે તો કેડુ સારી એના બાક અને મા કારે મુજબ રહેવાનું મેલવવાનું તે વિચારી રહી હતો.

ડીસોડા, એકે એમોડાથી એની મા તથા પાલી પર હાટરના કાકા મેલવવા હતા તે રીતે વિચાર કરી રહી હતો. ઈશ્વિત એમ વિચારતો હતો કે એના મિત્ર અધારની ખાતર મારે એમોડા જનું પડશે. કે જાકમાં કસી રહી હતો અને કુરકુર રવાનગરી ખાતે રહેતો અમલ નામની પાનળી ને જુરી આપો બાળી કોડરી ને તરતમાં ચીમતી કણિક ભવાયની હતી તેનાં રવખોમાં રાચતો હતો...

પણ રપદ થયું મોડા અવાજ તથા મરમી અસવારો પગો ભવાએ સાંભળેલાં. કોને અથર્વ કણિક કે ભણી મને

અથા અમરી અથા

સું મધું હશે એમ વિચારતો કે એક અનિકા સાથે ભગી મને. કાકા-મીર પ્રિન્સેસમાં કાકા ભગાએ ધમેલા થકાકાના અવાજથી ભવા અમરી ઉભા હતા. કે. મેરી, ડીસોડા અને પિયેન્ડા નેકો એલેરી કારે કરી રવાા હતા એમણે એક બીજાના મેં કારે ભેંકું અને એ અવાજ સાને હશે એ વિચારી રવાા.

ડીસોડાએ બધાં ચેતવણીકારક પત્રો અને મે-સુનતા કારે ભવાય તપાસમાં અને ભેંકું લીધું કે મોડે ને તે કંઈ મધું નથી ને!

ભવાય અને ડીસોડે કોડી કણે એક બીજા સાથે ભેંકું અને પાક સુચન મોની રાક ભેંતા એમની પાછળ છલા રવાા. ભવાયે કિડમ પાક તરફ કરીને એમને એ મોડા અવાજની તપાસ કરવાનું ભણવું. કોમોડાએ એમણે કામકોમની ને ભણવું મે. સારણી હતી એ એકમ એમને વાક આપી અઈ. થયું એ વખતે ઈશ્વરે એના પર મંબીર મગન આપ્યું ન હતું.

ધકાકોનો અવ્યવ

મગાના કારે અવાજને કારે પ્રવાસીએની માતમીત ભજ મળું મળું અને તેમને ભાનંદ કિડમ મળીર મિત્રામાં પસંદગ થયો. અથર્વ નિડાવવામાં કે કામકોમના વિના માર્ગમાં ભેલે રહી અને ક્યારે એ અપચ્છનિવાળ અવાજ આપ્યો હતો એ વિચારવા લાગ્યો. ક્યાં કેવીન માં કાકા કારે વરણ નીચે પડવાની અવાજ આપ્યો કે ઈશ્વર. ન અને એ અવાજનું રવાન આપ્યું હતું!

એવિનું ન કેડક મારી પાછળ ઉઠ્યું હોય એવી આમણી અને મળું મે પાછળ દરીને ભેંકું અને એક ચીના પ્રતિનિધિને ભેલેલા ભેમા. તેઓ મારી સાથે એકાદરે ભેક રવાા હતા. આ પરથી સો પ્રથમ મને અવાજ આપ્યો કે પરિસ્થિતિ ભરાયર નથા ચીના પ્રતિનિધિએ એ થકાકા સાંભળેલાં હતા કે નકિ એ પુણ્ય મારે મેં મેા કણિક કણિક થયું એ કણિકે ભેલેલા વિનુ જોડા હતા, એટલે મને મધું કે મેમો અમોજી ભણતા નકિ કોમ અને એની પાસેથી ભણવામાં મધુ વિશ્વ થશે.

એ ધકાકો મને હોમ તે તાકાળ પમથા મેવાનું ભણી હતું. મને મધુ

કે હ વિમાનના બીજા કમચારીએને પુણી ભેંકે એ ન ડીક છે.

ભેક, આ કું! હવે કોમને કેડ પાછળની ભણે નહોતી. ‘ડી’ હવાને મકાર વહી ભવા દેવાની જગ્યામાંથી સફેદ કુમાડા કેવીનમાં આવી રવાા હતા. અથર્વર થકાકો મને હતો. કેડકે કમક ટાકાએ મ મુકમે હતો અને હાટલો હતો.

કોમોડામાં કિડ અધિકારીએ મને ને ચેતવણી આપી હતી એ હવે મને વાક આપી. પ્રથમ મને એમ મળું કે પાછળની સામાન રાખણની અવા મારે મારે થયો હતો. કામચાથી કારે એ તરફ તપાસ કરવી કે નકિ એ હ વિચારી રહી.

ના, ના, ના મારા આત્મએ મને પડાશે. ભવા સરમે વિશ્વ થાતક નિવડશે. ભવા મવાસીએ સામાન રાખવાના કપાટને ના કીપરના બાથમાં મેલો હતા.

આમની ભવાએ સામાન રાખવાના કપાટને નાથથી પ્રવસીએની કેવીન તરફ આમળ થયે અને આમ ને અંકુશમાં મેવાનું મુરોક બની ભવા તો પ્રવાસીએ ભવનીત થઈ ભવ તેમ હતું. તકાલીની રિયલિમાં પ્રવાસીએ ભવનીત થઈ ભવા એથી મધુ ભેખમ કારક બીજું સું કોમ!

અરજ એકાદવવાનો અવાજ

આ બધું વાચવામાં મળે સમય ભવ છે, થયું આટલું વિચારવાં મને કોડી સેકન્ડોથી થયું સમય લાગ્યો નહોતો. કે કેકપીટ તરફ કોડી મને કણિક કેપ્ટન ભવાય, પાછળના સામાન રાખવાના કપાટને નાથ આમ કાગી છે.

કેપ્ટન ભવાયે વરમથા ભમાભા વિના અકાચુલકે ડીકેકોને કુકમ કપે, “સામાન વિશામમાં આમ દરી ન જો.”

કે કેકપીટ તરફ નીચે નથો અને એ ઉચ્ચાવન અથર્વમાં મે ડીકેકો ને સકાવ કરી, કેમકે એ અથર્વવાનું મુકેક હોમ છે. પાળી ડી’ કુંદાએ કુંદોમને મેંમીને આમ ભેલવવા માટે સામાનના કપાટને નાથ કામન કારેકસાઈએ પ્રવાક કોમરો અને તે કાચ પુરે કરીને કેપ્ટન ભવાયને આ માનવતી ભજ કરી.

પાંખમાં આમ

પાક કેકપીટ તરફ કોડતા આમ. ડી’ કુંદા અને કે પાછળના સામાન ના કપાટને નાથ આમ ભેલવવાની

વિધિ કરી રવાા હતા ત્યાં એમણે ભવાયે કે ભવાયે પાછળની પાંખમાં આમ કાગી છે. પાછળના સામાનના કપાટને નાથ આમની તપાસ કરવા ના ભવા વિચારે જે કોડી કોમ. આ કપાટને નાથ એ આમ કાગી કોમ તે, એ આપણ સુધીમાં કોમવાઈ મળે હોમ. ‘ભવાયે પાંખમાં આમ કાગી છે’-એવા પાછળના કપાટો ને સાંભળ્યા કે તરત ન આમની ભવા અને પ્રમાણ ભવા માટે કે કેવીનમાં કોડી મને.

આમ રેડાસની ટાંકીની મરાયર પાછળ સુધી પહેંચી હતી અને કુકમ ભેર ફેલાઈ રહી હતી. કે કેપ્ટન ભવાયે પાસે કોડી મને અને ભવાયે પાંખ પડતી આમને મરાયર અપાસ એને આપ્યો. કામચી ભવા અને પ્રમાણ વિશે કેપ્ટને કામચી આપતા મેં સાચામથ એવી સૂચના કરી “કેપ્ટન ભવાય, કુકમ હોમ તેટલી કાચે વિશાનને નીચે પાછળની કોડતા કિવામ બીજે કાકા મામ” નથી.”

કાકાકોડકે પકલિ ભટકી

સરખાનમાં વિમાનની કાકાકોડકે પકલિ કામ કરતી બધ પડી હતી. ડી’ કુંદાએ આ કાકાકોડકેપ્ટન ભવાય ને અધારી. આમને કોડે પાછળ કોમણી ભવા હતા અને મધું પ્રવાસી મળે. મધું મળું હતું, મને કોડે કાકાકોડકે પકલિ કામ કરતી બધ પડી હતી કે નીરીકજુ કારેની આરી ભવાયે મને. સામાનના કોર કપાટને નાથ આમ કાગી કોમની કાકા હતી એટલે બીજા કપાટને નાથ આમનું નામ નિશાન નથી ને એની મેં ખાતરી કરી લીધી.

આમ કોડી ભવાયે હતી કે ભવા એને કોમવાનું કામ નહોતું. તે કોડે કોડે આમળ વપતી આખા વિમાનમાં ફેલાઈ ભવાની હતી અને પ્રવાસીએ તેમ ન વિમાનીએનું મુખભ માતલ મમ થયું મરનું હતું. આમને વપતી ભટકારવા મારેને કેકા મામ” નહોતો. આમ કોડી થતી કોમવાનું કેકા કિડો. કોમવા નહોતો. નજીકમાં વિમાનને કોમવા. મારે કેકા ભવાય પકલ નહોતી. નજીક નું વિમાની મથક કિવાયેવે કોડલે. મથક કુર હતું. આ બધું એનાં બધી ભવાને એક ન મામ” હતો અને તે કાચ તેટલી કાચે વિશાનને પાણી પર કોમવાને, હતો.

પાણી પર કોમવાનો નિશ્ચય

કેપ્ટન ભવાયે વિમાનને પાણી પર કોમવાનો નિશ્ચય કરી. વિમાનને પાણી પર કોમવાના નિશ્ચય સાથે પ્રવાસીએને કાકાકે નેકેટ આપવાની વિધિ કરવાની રહે છે. મને મધું કે ડીસોડા, પીયેન્ડા અને કે. મેરી પ્રવાસીએને કાકાકે નેકેટ આપવા માટે કેપ્ટનના કુકમની રાક ભેક રવાા

કરી, અને મારે એમને વિમાનને પાણી પર ઉતારવાના કેટલાક નિર્ણય ની ભયુ કરવી એમને.

આગાખુ તાંકિવ

મેં ભારે કેપીનનું બારણું બાંધી નાખ્યું ત્યારે જ્યારે એમને હું આલો બની અભય મળે. આપાર સુધી છતાં, એ સામે એવા માટે એક સુલુ ની પણ કુરસદ ન હતી. બધા પોત પોતાની બેઠક પર શાંતીથી બેઠા, હતા. અને દરેકને લાગ્યું એકે આપવામાં આપ્યું હતું. કેપીનનું કૂંડમની રાંધે એવા વિના એરી, ડી'સેન્સ અને પિમેન્ડાએ એમની મેઘ છતાં, એને લાગ્યું એકે આપા દીધાં કર્યાં એ નેપિયાં છે.

દરજ પરના બધા આજુસો એ બરબર સમજતા હતા કે દરેક ભયુ પોતપોતાની દરજ બરાબર બળવે એમ કેપીન હતો છે, અને કેપીનને જાતે પણ એ રીતે દરેક ભયુ દરજ બળવી.

હું બધી નિરીક્ષણ કરી રહ્યો હતો. તે જમણાકાથ બાજુની પાખ પરની બારી આગળ ફરીવાર પ છે. આખો વિચારણ બાજ એ પાખને સ્વાદા કરી રહી હતી વધતી જતી પીળા અને નારંગી રંગની જવાળાઓ. નું બેઠકણ તાંકિવ જમ એકધારે ચાલુ હતું.

ચેટાલની ટાંકી

પાંખ એની બનેલી હતી તે મજબુત એકસુમિનિયમની થાણુ કામગીરી માફક બગાડી હતી અને એની પાંખ રીલી પડી રહી હતી પાખ જેમ જેમ બાજી મધ તેમ તેમ તેના દુકાન થવા લાગ્યા અને તે દુકાન ચરી પડી તે દવાના અદરજ થવા લાગ્યા. આ બધું એવા જગાં કુ કાંઈ કરી રહ્યું તેમ ન હતું. એટલે મેં લાચારીયા એ વિચારણ આગળી જવાળાઓ એવા કરી.

આમ હવે હેઠ અંદરના આગમાં રહેલી ચેટાલની ટાંકી સુધી પહોંચી મધ હતી. મેં ડાહ્યેલી દાવનમાં આ બધું માંત્ર લેવા જ હતું. હવે અગ્નિની જગાળાએ ટાંકીને તરત બરમ કરશે અને થડામ થાપ એટલું બધું ચેટાલ મરમ થઈ જશે.

અને ખાતરી મધ મધ કે હવે મને તે હાથે થડામ થશે અને બધાનું તત્કાળ મરણ નીપજશે થડામ બધાનું તત્કાળ મરણ ન નીપજે તો ન થડામને લીધે એ પાંખ ઉડી જશે અને પરિણામે વિમાન ગોળા મક્કર ચક્રાર ફરીને દરિયા પર પડી પડશે.

મૃત્યુના સુખમાં

એટલે આ રિયાનમાં મને તે હાથે મૃત્યુ બધાને સ્વાદા કરી જશે એ નક્કી હતું. હવે બચવ નો કોઈ મામું

રહી જ ન હતો. આવા નિશ્ચિત બનત વિશે વિચાર નહોતાઓમાંથી કોઈને સહેજ અચાંચ પણ ન હતો એવી આવા સંભેગમાં આ વાત કરવાનું મને ગેર-ઉદ્દેશ્ય હતું. સાચું જાત મને તેટલો નિશ્ચિત લાગતો હોય તોય માણસે આવા કેટલી ન એકમી પરિસ્થિતિ મને તેટલી અન્ય લાગતી હોય તોય બધાં વિધો. સામે જમણીએ તો જ એ આવા જવાની રહે છે. અપધી આમળ વધત લીમાનને કારણે જીવન થતા પવનને

લીધે અગતી જવાળાઓ વધુ ઉચ રવજ પકડતી જતી હતી. અપધી ફેલાઈ રહેલી આમ હું ભોજ રહેતો હતો બધાં બળતા અને તૂટી રહેલા વિમાનમાં મને લાગ્યું કે મારા જીવનની આ આખરી પળ છે. હવે હું મારા કુટુંબને કદી મળી શકીશ નહિ. તેઓ પણ મને કદી નહિ જ મળી શકે (અધુર.)

આ વાર્તાના કેટલી રાઈક કુંબધ "જાણકો પ્રકાશન"ના છે.

જ. દ'ગોલનો પરિચય

બીજા વિશ્વયુદ્ધને અંતે જે માનવીને ફ્રાન્સમાં લોકરાહીની યુન-સ્થાપ ના માટે વધાવવામાં આવ્યો હતો અને સાર્વજનિક સેવા સમયે જેણે લોક રાહી શાસનનો અંત આણવાનો ભ્રમ ઉપરિષ્ઠ કર્યો હતો, એ વિચિત્ર વ્યક્તિત્વ શાળી જનરલ માર્સલ દ'ગોલે આજ ના ફ્રેન્ચીના સમયમાં ફ્રાન્સનું નવું પ્રધાનમંત્રી રહ્યું છે.

આજના યુગમાં નેપોલીયન અને ઓદ્યમ કુલના સમયની ફ્રાન્સની જાહેર સાલી થાઈ શાસનામાં રચનાં લેવાના આ માનવી છે! જેમ બેનમાં ફ્રેન્ચી-સક્રિઓ એ તેમ તે ભુલો પણ કરે છે. રવજારે કહીયો અને તુરંતિગણ છે રીનિકની એનામાં ઉચતા છે. સર-સુખત્વરજાહી મત ને એ સૌખીય છે એ કરજી સમાજવાદીઓ અને અમ્-વદીઓ, એનેની વિરોધ કરી રચા હતા. મતળ સમજવાદીઓ, વિરોધ પ રે બેંગ્યો પણ બાળીના સમાજવાદીઓ તથા સમ્પત્તિઓ, એના એજ રચા

૧૯૪૪માં ફ્રાન્સ કુલત મધુ ત્યાર બાદ એ દેશમાં અત્યુ લે કથાહી શાસન સ્થાપનાર પણ એજ મુરજ હતો. છતાં એના સરસુખત્વરજાહી સ્વાભાવને કારણે એના સમય બાદ મિત્રોને એ સર્વજન પ્રમાણે મેરે હતો.

જેમી કાપવાનો તથા મશીર કુખ-કુખા ધરવતા આ રાજપૂરવતું આખું નાથ છે આજે આજે એસેક મેરી દ'ગોલ. એ ફ્રાન્સના જાતપુરે રાહી કુટુંબમાંથી ઉતરી આવેલો છે. ૧૮૬૦ ના નવેમ્બરની રરમી તારીએ ફ્રાન્સનાં લીલી નમના એક મમમા એનો જન્મ થયો હતો.

પ્રથમ વિશ્વયુદ્ધ દરમિયાન જર્મનો સામે લડતાં લડતાં મે વાર થાપસ થયેલો, અને મેથુક કાલતમ જર્મનોને કાથે એ હેડ પકડ્યો હતો. ત્યાર બાદ જર્મનોના કારાવાસમાંથી બહારના પાંચ પ્રવાસ તેણે કર્યો હતા.

બીજા વિશ્વયુદ્ધને અંતે જનરલ દ'ગોલ ફ્રાન્સનો પ્રમુખ બન્યો હતો, અને સરપંટી સરકારની સ્થાપના કરી હતી ૧૯૪૬માં તેણે રાજીનામું આપ્યું. ફ્રાન્સ પ્રભુએ રવીકારેલા નવા બંધારણથી એને આનંદ ન થયો એને લાગ્યું કે રાજ્યના વડા કરતા પાસવિન્ટને પ્રુખ વિશાળ સ્થાનો અપાઈ હતી

૧૯૪૭માં તેણે ફ્રાન્સના સરપ્રમ ત્યાર બનવા માટેની કુમેરા હાંધી હતી રિયાની વિહુલા અમેરીકાની મેરી એ પ્રમોટો હતો પરંતુ મશિમ મુરેપ સમમાં એટ કોટનનું નહિ

૫૧૬ ફ્રાન્સનું સૌથી વધુ મહત્વ હોયું એમને એવી એની રિયાનત હતી. ૧૯૫૧ની સુલહીમાં એના પહે વ્યક્તિગત રીતે સૌથી વધુ એટલે કે ૧૧૮ મેકે. મેળવી ૫૨૬ અન્ય થયોએ સાથે મળીને મિત્ર સરકાર રચતાં દ'ગોલ સત્તા પર ન આવી શક્યો.

૫૨૬ આજે ફરીથી તેને એ તક મળી છે, ફ્રાન્સને એ કાંઈ દિશામાં કાંઈ લાઇ નાથ છે તે હવે એવાનું રહેલું છે. 'જન્મ ભૂમિ' મ. ધી.

મરજીના સવાલ ઉપર મુસ્લીમોનો નિર્ણય

ફ્રાન્સવાળા મુસ્લીમો, બેંગનીસમમાં એક મેટી સભા બરવાતા છે, જેમાં ફ્રાન્સવાળા બધા મરજીના ફરટી અને ભણીના મુસ્લીમોને એમાં કાબર રહેવાની વિનંતી કરવા માં આવી છે. ફ્રાન્સમાં લગભગ ૩૦ થી ૪૦ મરજીના છે, અને સભા માં લગભગ ૧૦૦ પ્રાતીનીધીઓ કાબર રહે એવી આશા છે. ક્રમશઃ કમીટી ના પ્રમુખ ઓ. આઇ. વાઇ બાર્ડીએ બજાવ્યું હતું કે આ સભામાં મધુ એરીવાળા કાબરને બોલે, મરજીના માટે જે પરમીટ લેવાની પ્રથા થવાની છે, તે બારામ, ચચી કરવાની છે. એમણે વધુમાં બજાવ્યું કે, "સરકારે એમ જાહેર હતું" દરુ કે જરૂર એરી-માનના કાબરને બોલે, થામીક સસ્થા થાને તુકયાન નહીં પડેલો, તેમ છતાં. આજે મરજીના મટે પરમીટની પકતિ મુકવામાં આવનાર છે, આજે સરકાર હરકામ મર્મન લોકા પાસે, મર્મનો કાંચ, પોતાના મરજીનાનું અંજમાન કરી કાપવા છુટે છે. એ વસ્તુ રપટ છે કે, ક્રમરના કાબરોના બગ કેલપણ મુલખથી સ્વાપેલા કાપણ કાસ, નહીં માથ મન્ય કાપણો બંધ કરેલો એ એટલો મોટો યુ-કે નથી કે નેહલો ક્રમરના કાબરો, બંધ કરવાથી થાય. મધુ એરીવાળા કાબર, માં વધુ છુટા છે કાંઈ નહીં તે એક મર્મ તરફ પોતાનું માન બતાવવા ખાતર એક થામીક સસ્થા મટે, તે છુટ હોવી એમને.

મુકાબીય, કન્યામ કેસ રીટ-સ, લાઇસેન્સ, રેવન્યુ કસીવર-ક અને કનસે-રન્સ માટે મળા. આજે, મીકુલ ૧૨ બાંધી બાર્ડ, ૩૮ બાર્ડ રહી, કોનર કાપણના અને માર્કેટ રહી, બેંગનીસમમાં, ફ્રાન્સ ૩૩-૧૧૫૪.

માથે બાંધવાની રીજન અને વેણીઓ

મખમલ, સાટીન, ટાફેટા સીકેટની, રીબન અનેક રંગ, કીમીયન અને સાર્વજનમાં મળશે, લગ્ન મવધ અને મોટર શાજુગરવા જરૂર બંધ મળી શકશે.

બચ્ચા માટે મખમલ, અને ફેસમ તથા ફેલ્ટની ટોપીઓ કીકાપલ સાથે બનાવી આપવામાં આવશે.

અંગ્રીટ બાંધવા મખમલ, રેસમ, કોલન વિગેરેના કુબોની, રંગ રંગની વેણીઓ અને અનેક પ્રકારના ક્રોથસ મળશે.

કેકાણું : માથરો હેટસ (મો.) લી.

લેડીસ એન્ડ ચીલ્ડ્રન હેટ મેન્ડુરેકમર,

ફ્રાન્સ : ૨૨૦૩૮૫ પહેલે માળે,

બોલ્સ ૧૦૮૫૭. માર્કેટ મેન્સન્સ

૩૩ વેસ્ટ સ્ટ્રીટ, — બેંગનીસમમાં.

સ મા ચા ર સં ગ્ર હ

—રોડપોથી રૂઝ જુલાઈએ જાપાનીસ નિરંજ ખાતાએ જણાવ્યું છે કે યુનાઈટેડ કિંગડમ રેપબ્લીકને રેરડી, આઈ, ડારટીક સોડા અને સાળને ઉલોન વિકસાવવા ૧૦ વર્ષની મુદતે જાપન સાથે પૈકીની આપવાની જાપાન સરકારે મંજૂરી આપી છે.

—રોડપોથી રૂઝ જુલાઈએ બહાર પાડ્યું છે કે યોટન અને યુનાઈટેડ રોડ ન્યુક્લેર સ્થળના ગ્રાન્ટ મેદા એક મેદાને આપવાના કારણ પર એ દિને સહી કરી છે.

—અમલકાને યુનાઈટેડ રોડને, ૪૬મો ગ્રાન્ટ અનાવવા માટે ૩૦મી જુને વોલોગ દનમાં લેધેલા મળ તરફેણમાં આપ્યા છે. રશીયા પાસેથી ૧૮૧૭માં એ ગ્રેટ હર લાખ રે.કરથી અમેરીકાથી ખરીદ કરેલો જાન હમણાં એ લાખ પાંચ હજાર માણસની વસતી છે.

—જાપાનની શીપોંગ લાઇનેએ ૪-૩૦ નેશીમાને લાખી મુલતના કારણથી ૩૦ રડીમરો ઉછીની આપવાનું ૩૦મી જુને જણાવ્યું છે જેને સ્વીકાર કરીને અતિથ નિષ્ક્રમ માટે જાહાજીપી એક મોલન રે હોયો અર્થ છે.

—કેનેડાનું ઓધી જીવુ સફેર કાનિયેની રચનાના ૩૫૦ વર્ષ થમાં તેની જાતોનાં એ અંશકિયાને ઉત્સવ રૂઝ જુલાઈએ જારે રાજની અને રાજ

ખાનાથી પુર્ણ થયો તે પ્રસંગે ૧૦મી ના વડા પ્રધાને લોકન ટીફનમેકર જણાવ્યાં છે. એક જોનર સાથે આશીને સફેરના આલ રથાપક સેમ્યુઅલ ટી રેપ્પેસેનના પુતળા પાસે રીધ મુકવા મવા હતા.

—દક્ષિણ રેડીયોમાં મોટર હાલવરને વાર્ષિક એક પાઈન્ટ લાખસ-અ એનું પાડ્યું જેનાથી સરકારને એક લાખ પાઈન્ટ અળતા તે પદ્ધતિમાં ફેરફાર કરી આ વર્ષથી લાખસ માર કરીને રેડીયસ પર દર ગેલને અંધી થેનીનો ટેલસ વધારાથી એક સોલસપરીની મ.રા સમામાં નાખા પ્રમાણ ૫૦ સીરીસ હેડીએ નવા બન્ટેડ વખતે ૪ થી જુલાઈએ જણાવ્યું છે.

—જાપાનના મુક પ્રધાન મી. કે.એ. એકુસેમે રૂઝ જુલાઈએ કહ્યું છે કે તેઓ પવ્લીક હોલીડે એકદમમાં સુધારો કરી કે નુકાદોને જન્મ દિન રાખી સુપરેગરને દિવસ પછી જાહેર તહેવાર તરીકે પાળવા કાલદમાં લાખલ કરશે અને ફરેક કુકાનદારે તેની કુકાનમાં ધાનાના વડા મધાનની ૭મી રાખની એકથી તેમ ન કરે તો તે કુકાન બંધ કરવી પડશે પરંતુ રેડીએ પછી એને અમલ નહિ કરશે તો તેમને ફેસ નિકાલ કરવામાં આવશે

સામાજિક ખબરો

શીનીકસ સંસ્થામાં :

આ સંસ્થાના એક ટ્રસ્ટી અને રેપ્ટાઇનના અમગમ જાહેર કાર્યકર્તા મી. માળવકાઈ રાજકાઈ મ.વડા તેમનાં પતિન શ્રીમતિ અંગામેલ તથા પુત્રી કુ. રામ.ભેન અને બાળ પુત્ર મિ. અરુણકમાર સાથે શાનીવાર તા. ૫ મી જુલાઈએ ઉપડેલી રડીમર કારનાર્થ કુંક સમય માટે તેમનાં જયેટક માતા પિતાના મિલન તથા સ્વદેશ માત્રાથી રવાના થવા તે પૂર્વે શુક્રવારને દિવસ તેઓએ શીનીકસ સેલસમેન્ટમાં ગાલમેર હતો. અમે તેમની મુખ સરવ પ્રવર્ણએ બીધી.

સામાજિક સ્વીકાર :

મી. અમલકાઈ કુલમ C/O પરસોતમ વલ્લભ એન્ડ કું. ડરબન ૨-૨-૦૦

—દક્ષિણ ચીનની એક માહનીત સોફર ટીપના વહ બેલડીઓ અને તેના લી ટીપ નામના મેનેજર હમી જુલાઈએ હે.મોગથી યુનીયન આલ સ.ઉચ આરીકા, મેરીશવલ અને મહા નારકરમાં ૧૪ મેચે રમવા રવાના થયા છે તેઓ પાછા જતાં રંગુનમાં તથા મુંબઈમાં જે અને હાકામાં ચાર મેચો રમશે.

નોંધ

પુરતકે.નું મીસ્ટ નં. ૪. આ અંગે માં આપ્યું છે જે તરફ વાચકોનું ધ્યાન દેવાયે હોય. દર અંદાજીયે જુલુ જુલુ લીસ્ટે આવશે

(અંતર જ્યોતિ ?)

મારી અંતર જ્યોતિ જલ.વૈ...
પ્રજુજ મારી અંતર જ્યોતિ જલ.વૈ...
જાન જ્યોતિ અંતર જલ.વૈ...
રેષ જાન પ્રજુજ જોને બાળી,
તિમીર કદપના ટાચી.
પ્રજુજ મારી અંતર...
પવિત્રતાના તેજ પ્રસારી,
પાંચ કદપના જોને બાળી,
સહ અહાસા શીખ.વૈ
પ્રજુજ મારી અંતર...
અખીમાનવે, પડછાવે, કદાવી,
દખાની હી વે દ. જલ.વૈ,
જાન દીપ જલ.વૈ,
પ્રજુજ મારી અંતર...
સ્નેહ એકવતા હોને ચોંધાડી,
સેજે નામલડી મારી જીગારી,
મારી તેજ પાંચ લખાવે.
પ્રજુજ મારી અંતર...
સાંતિલાલ વામજાઈ પટેલ વાવહર
એકાનીસખાઈ.

સુખી માણસ !

(લીલા રાલસ્ટાથ)

એક રાજ બીમાર હતો.
એણે રાજ ધોડાવ્યો કે, રાજને જે સાળ કરી રહે તેને અરધું રાજપાટ મળશે.

સાળળાને રાજદરબારના બધા પડીતા ભેગા થયા ને રાજને રાજ રાજી રીતે કાલે તેનો વિચાર કરવા લાગ્યા.

રાજને કંઈ કહે નહિ. અંતે એક પડીત કહે, "રાજ એક સરતે સાળ થય હો—એ રાજ સુખી માણસ કાલ માટે ને જેનું પદેરથુ ઉતારીને રાજને પહેરાયે તે રાજને સાઈ થઈ જાય."

આ સાળળાને રાજને સુખી માણસને શોધી કાઢવા પેતાના રાજમાં ચોમેર માણસ કોઢાવ્યા. રાજના દુવ થયુ. દિવસે સુખી રખાવા, પછી સુખી માણસ કાપ રાજધે ન જડે. એક પછી માણસ કોમે ન જડે. કે જે મળી રીતે સદાવી હોય. જે અગીર હોય તે બીમાર રહેતો હતો. જે સાળેનરવા રહેતો તે મરીન હતો. જે તંદુરસ્ત ને તવર ભેગ હતો તેની વળી ધરવાણ સારી નહોતી. રાજનાં કોઢા એક-એકને માથે પડાયા

જેમાં હતા. સફરે કાલ ને કાલ વાતની વિષત હતી જ

રાજને કુંવર એક રાતે એક કુંપડી પાસેથી ખસાર થતો હતો ત્યાં એને કાને કોઢાને જવાબ પડ્યો.

"હે પરમેશ્વર, તારો માલ હી આપો મહેલત કરી, પેટ જરીને રાહલો ખામી ને આ હવે પચારીમાં પડ્યો—જાના કરતાં વધારે ખીલું રું લોઈએ, અમવાન !"

ર.અકમાર તે રાજરાજ થઈ ગયો. માણસોને એણે કુકમ કયો કે "અલ, આ કુંપડીમાં રહેવાવાળાનું પહેરથુ ઉતારીને બદલ આપો. 1 મદલામ, એ મારે દોડલા પેસા આવે, પછી પહેરથુ તો રાજ પાસે લાવવડું જ છે."

રાજના માણસો દોડતા કુંપડીમાં કાપલ થયા ને રેલા સુખી આદમીનું પહેરથુ ઉતારવા મવા.

પછી સુખી આદમી એટલો મરીન હતો કે એના જાન પર પહેરથુ ન નહોતું ! —મિલત.પંખી.

જીવનમાધુરી

તંત્રીએ

એકાલકાલ મહેલ-સોપાન

લાજુબેન મહેલ

જીવનમાં સર્વદર્પ, માંગલ્ય ને માધુર્યની લાવ ના પ્રેરતા આ માસિકમાં ગુજરાતના પચાતનામ લેખકો, ચિંતકો, અને સમાજ સેવકો નિયમિત લખે છે.

આ માસિકમાં ૧૬૦ થી ૨૦૦ પાનાનું વાંચન આપવામાં આવે છે. અને વર્ષમાં ત્રણ વિશિષ્ટ અંકો આપવામાં આવે છે.

આ માસિકનો કોઈ પણ અંક એવી ખાતરી આપશે કે ગુજરાતી લાખાનું આ એક ઉત્તમોત્તમ અને કુદુંબના સર્વ સહયોને પ્રિય થઈ પડે એવું સમૃદ્ધ માસિક છે.

કુલ નકલ દરમાં ૬૫ ના પે.

વિદેશમાં શી. ૧-૪.

વાર્ષિક લવાજમ : દરમાં રૂ. ૭-૫૦.

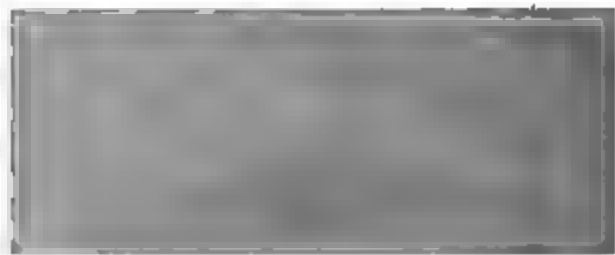
વિદેશમાં શી. ૬૫-૦.

જીવનમાધુરી

ગુલબ હા ૨, બેરેક રોડ,
મુંબઈ ૧.

બી-આઇ

મુખ્ય કરાંચી અને હસ્ત
આક્રીકાના બંદરો વચ્ચે
સુસાફરી કરે છે.

સ્ટીમર કંપાની ડોમી જીલાપ્રગ્તિ આવશે.

અને ૫ મી ઓગસ્ટે ઉપરશે.

સ્ટીમર ફરજ રફમી ઓગસ્ટ ૧૯૫૮ના, આવશે ને
કરાંચી થઇ મુખ્ય જગ્યા ૪ થી સપ્ટેમ્બર ૧૯૫૮ ના ઉપરશે.

મુખ્ય અથવા કરાંચીનું બાફું.

ફર્સ્ટ ક્લાસ	એક	બોલાક	વગર	પા. ૭૨-૭-૭
સેકન્ડ ક્લાસ	"	"	"	પા. ૧૦-૧૫-૭
થર્ડ ક્લાસ	"	"	"	પા. ૨૧-૧૦-૭

વધુ માહિતી માટે મળો આ લખો:

શેખ હિમેદ ઓન્ડ સન્સ

(પીટી લીમીટેડ.)

૨૬૦ પાઈન સ્ટ્રીટ, — ડરબન.

ટેલીફોન: ૨૦૪૩૨ — ટેલીગ્રાફિક ઓફિસ "કરામત."

લીસ્ટ નં. ૪ બોધપ્રદ નવાં પુસ્તકો

નવત્તમ ઇતિહાસનું સફિયત રેખાકર્ષન (અવાહરવાલ)	૧૮	૭
મહાદેવભાઈની દાવરી સાગ ૧ થી (સુભચીત્રીય નવી. દોહીમાં ૪૪૭)	૧૦	૭
" " " ૨ થી " " " "	૧૨	૭
" " " ૩ થી " " " "	૧૧	૭
" " " ૪ થી " " " "	૮	૭
અવનનો આનંદ (કામ કાલેશ્વર)	૮	૭
અમારા બા (અનયાયા નેવર)	૪	૬
રંગવણી વિભાસ	૩	૭
ચીન રેલનાં કમાનો (અડવચાર્ડ ક્વાર્પી)	૧	૭
અણુવા એવી વાલો " "	૧	૩
અવન અને મરુ " "	૧	૩
ધર્મ સરવાપદો " "	૧	૩
અમાસ પ્રેરક પ્રસંગો " "	૨	૭
પ્રવિશાદ પોત " "	૧	૩
અભાસ " "	૨	૧
બોધક ટીકાઓ " "	૨	૦
મોહા માનુસનાં મન " "	૨	૭
શીલ અને સદાચાર " "	૧	૩
રોમ સાદીની બોધ કથાઓ " "	૧	૬
સંદ સમાચાર " "	૧	૩
માનવ અવનનું અવેશ " "	૧	૩
પ્રાચીન ચીનના કથાઓ (ગોપાલદાસ ઝ. પરેશ)	૧	૧
અંધોળનો વિનોદ (અડવચાર્ડ મેડનલ)	૨	૭
માયુના બા ને ખરો (અણીલાલ ગાધી)	૨	૧
સરદારના સમારક અંક (કે. એ.)	૧	૬
ગાંધી " " " "	૨	૭
મોહન જયજીવી " " (ફિનીસ)	૧	૭
સુભચીત્રી અંગેષ સાવંતર પાંદ માળા (આમ જ થો છે.)	૨	૭

"Indian Opinion," P. Bag, Durban, Natal.

બી. ડી. સી. લેન્ડ ઇન્સ્યુરન્સ કંપની લીમીટેડ

૧૮૮૬માં ન્યુ સાઉથ વેલ્સમાં સ્થપાઈ છે

આગ અકસ્માત તથા દરીયાઈ માલનો

— વિમો —

તેમજ બધી જાતના વિમાન

કામ કરે છે.

ખાસ હિંદી પ્રતીનીધી

શ્રીમતી તહેમી સોરાબજી ફરુકમજી

વધુ વિગત માટે મળો અથવા લખો

૧૦૬ મેન્સફીલ્ડ રોડ — બોક્સ નંબર ૪૭૬ — ડરબન.

ટેલીફોન નંબર ૪૭૪૫૩ અને ૪૭૮૮૮.

The magic of the tongue is the most dangerous of all spells

—Bulwer-Lytton.

OPINION

Founded by Mahatma Gandhi in 1903. Former Editor: Manilal Gandhi—1918-1956.

No. 27—Vol. LVI.

Friday, 18th July, 1958

REGISTERED AT THE G.P.O. AS A NEWSPAPER
Price: FOUR PENCE

SABRA SECRETARY SLATES DU PLESSIS

JOHANNESBURG.

PROF. L. J. DU PLESSIS, of Potchefstroom University, who, in a recent article in the "Star" urged that all races should be accepted as worthy citizens of South Africa, and that the 'principle of baaskap be exchanged immediately for a policy of freedom for all non-Whites and national self-determination with the co-operation of all Europeans, has had his views challenged by Mr. W. E. Barker, Transvaal secretary of the South African Bureau of Racial Affairs.

In a letter to the "Star", Mr. Barker states that the time has come not only to challenge Professor du Plessis' views, but also to question whether he does, in fact, represent the "Afrikaaner intellectuals" in general.

Mr. Barker says Professor du Plessis is waging a one-man campaign to discredit the Government's policy and practice in race relations.

"Whether he intended it or not, the fact is that this is the interpretation placed on his words by the average reader and by the newspaper in which his words have been quoted.

"By practising the gentle art of faint praise for the Government, coupled with rousing appeals to them to get down to some positive apartheid the impression has been given that the Government is, in fact, doing little or nothing about the problem.

"Worse still, we are led to think that if only the Government were to take some basic steps for the

development of the reserves we would be well on the road towards separate development and federal partition."

Wide Of Mark

Mr. Barker claims that Professor du Plessis is wide of the mark and even farther away from an understanding of the human issues involved.

"It is the people who have to be educated to accept the ideas and ideals of separation. It is not for us to urge the Government to rush forward heedless of public opinion, as Professor du Plessis appears to want,

for no such Government could stay long in power.

"An equally important human issue ignored by Professor du Plessis is the factor known as the 'progressiveisation' of the Bantu people; that is, the problem of making the masses want to progress, and, still more important, capable of progressing.

"It would be fine idea to establish 500 large factories" (Continued on page 274)

BRINK SAYS N.C. KERK DOES NOT BELIEVE IN APARTHEID

THE attitude of the Nederduitse Gereformeerde Kerk to apartheid is set out in an article in "Dagbreek" this week by the Rev. C. B. Brink, former Transvaal Moderator of the Church. His article is in reply to criticism overseas by the Anglican Archbishop of Cape Town, the Most Rev. Joost de Blank.

"The Archbishop has denied that his statements were attacks on the Afrikaans Churches, but we are left with the feeling that they were attacks," says Mr. Brink.

This feeling was strengthened by the subsequent statements of the Archbishop of Canterbury, Dr. Fisher, "who must be a very ill-informed person to have alleged that the Afrikaans churches believe that the Bantu is destined always to hold an inferior status" in spite of an expressed belief to the contrary, says the writer.

He said, Dr. G. B. A. Gerdener had tried 50 years ago to wake up the Church to fact that the time would come when the Africans could stand on their own feet, and the Europeans would no longer be necessary.

"This opinion was featured in a decision of the 1950 Church congress, which said that the rights of no man could be denied, that it was not permitted for anybody to preach a doctrine of perpetual subservience.

The Church also said it stood for development of all

groups towards self-determination on the lines of their own culture.

The Nederduitse Gereformeerde Kerk did not believe in apartheid as held by Dr. Fisher, but accepted apartheid as the only practical and possible policy in the present circumstances.

The Rev. Brink says he could not reply to every point raised by Dr. Fisher, but it appeared that the main criticism was that the Afrikaans churches did not conduct a vigorous campaign against the Government's apartheid policy.

"What the Church is not prepared to do is to be drawn into the political arena and to become a political force."

If the Church had a criticism to make it attempted to make it, and at the same time recognise that the Government was sovereign in its own sphere.

OPINION

FRIDAY, 18TH JULY, 1958

ANC And Sabra

THE statement by Sabra's executive committee reiterating faith in apartheid combines with Dr. Verwoerd's remarks in Parliament on Sabra's decision to meet African leaders and the Press letter by the Transvaal Secretary of Sabra—admittedly in his personal capacity—to create conditions in which the leaders of the African people will have to examine in new light the idea of attending the conference Sabra is organising.

All the developments referred to above indicate that the majority in Sabra will come with closed minds. The meeting will obviously not be a gathering of equals, united by a common desire to discover a feasible way out of a tangled problem—otherwise Verwoerd would not have spoken so approvingly. It will be a platform from which the men of apartheid will come along to lay down the law and let the other side let off a little steam in the process. If this interpretation of the conference is correct, it would certainly serve no useful purpose for the leaders of the African in the Church, in politics and the trade unions to attend.

But there is another aspect to the whole idea which requires equal attention. Some of the things said at the last Sabra conference at Stellenbosch indicated that there is already serious heart-searching in the minds of some Afrikaners on the race question. In other words there are already two distinct trends of thought in the ranks of Afrikaner nationalism. There are traditional separatists, whose attitude, in the light of Mr. Gbedemah's warning a few weeks ago, will ultimately lead to war between Black and white and those who reject, with varying degrees of clarity and determination, the idea that *die wit man moet brus die* (the White man should be master).

The conference could thus be a move to crystallise the obviously developing ideological fissions in the ranks of Afrikaner nationalism along directions where the African could throw his weight on one side or the other for purposes of convincing the bulk of Afrikaners on the type of language which the African, or a substantial section of his people, would be willing to understand.

Viewed in this light the idea of boycotting the Sabra conference could also mean that a magnificent opportunity was missed by the ANC, the Church and others to widen ideological fissions among the Afrikaner nationalists and in that way produce the Afrikaner's version of the Liberal Party. There certainly will be a very wide difference between the English-speaking and Afrikaner Liberals initially, but African statesmanship has the obligation to crystallise these differences (and similarities) into one ideal of united nationhood which would be acceptable in all racial groups. The leaders of the African majority have a responsibility in certain situations which the other people do not have; hence the need to weigh everything carefully.

Comment On Men And Events

America And Events In Iraq

By JORDAN K. NGURANE

AT the time of writing Press reports from Iraq continue to be quite disturbing. The Prime Minister, Mr. Nuri el Said, is said to have been murdered and his body outraged in ways which show that there must have been the intensest hostility to his policies among large sections of the Iraqi people. These developments cannot be without significance for us in Africa.

Mr Nuri el Said is to have been a friend of the West. His downfall is thus a violent rejection of the idea of the hush-hush with the West in general and a major Iraqi rebuff for the United States as leader of the Free World, in particular. The chances are that what is going on in the Arab world at the moment might one day take place in Africa. For this reason we might as well start seeing where and how to learn our lessons.

Between the two world wars Arab nationalism found itself frustrated in its intention to give to liberty that meaning, which would be acceptable to the ordinary citizens, by the machinations of the West—at the time it was largely Britain and France. After World War II, these two Powers began to fade gradually out of the picture and America took their place, with goals which differed in form, though apparently not in effect or content. The Americans certainly wanted the Arabs to be masters of their house. At the same time they wanted Arab oil to flow to America; they wanted Middle East bases as part of their plan to throw a steel ring around the Soviet Union.

Feudal Lords

These last two developments were not exactly in harmony with Arab notions of self-respect, national honour and sovereignty. America countered by pouring in millions of money. For a time this could give strength to the Nuri el Said and the Ibn Sauds. But sooner or later it was bound to provoke a reaction among the ordinary people who lived in semi-feudal conditions and in whose view America was a friend of the feudal lords who oppressed and exploited them. The same thing is likely to happen in Africa—more particularly in our own South Africa where United States policy, arms designed to ensure that America runs comfortably with the Afrikaners while chafing with the Strydom hounds.

It might be thought for Mr. Foster Dulles to saturate the world with unctuousness on liberty and the communist threat. But

the acid test of American intentions we must apply is: What is America prepared to do to move events in the direction of real liberty for us? Here is not a very impressive record. At the United Nations Mr. Dulles has instructed his government's representatives to utter little more than faintly audible squeals of protest against apartheid. At the same time they were to writhe impressively in anguish and cry out in voluble tones of agony when White South Africa's representatives walked out of UNO. The net result of these theatricals has been to convince Union Buildings that America is an enemy of apartheid who is the friend of the enemies of communism. In other words American hostility to apartheid is equaled only by her intense love for those who hate communism. It is a complicated role to play in a situation where the issues at stake are defined in terms of oppression and the freedom to determine one's life.

Gold Price

What are America do? It is often asked. We do not expect America to pour her millions into Africa. These millions did not save Chiang Kai Shek and they have not done much for old Nuri el Said. We do not expect America to send submarines around our shores. But millions on my side of the colour line expect America to make it quite plain that she will no longer buy South African gold at inflated prices as long as the miner has given the men who dig the gold (from the bowels of the earth, the feeling that they are oppressed and exploited) that is, as long as they are given a vested interest in looking forward to doing as the Iraqis are doing.

America could cut down the price of gold and teach the Nationalists one or two very precious lessons. There'd be a depression, people will scream. But there's one already. De Klerk is throwing us out of jobs to make way for the White people. We shall be expected to go back to the farms to work for a pittance and in that way fashion White South

(Continued on page 279)

NUSAS Hears Report Of Pan-African Conference

THE 34th annual Congress of the National Union of South African Students heard a preliminary report of the results of the recent Pan-African Students' conference in Grahamstown on July 9th.

Two members of the NUSAS executive, Mr. M. Gunther and Mr. L. Hulumaneengwa had attended the conference in Kampala, Uganda, which ended last week. They arrived in Grahamstown on the 5th July.

Mr. Gunther told the assembly that the press reports of a so-called "riot" at the conference had been grossly exaggerated.

"Despite the fact that scarcely one of the students from the 36 different nations knew one another, the meeting had managed to break through the barriers of tensions and differences."

"The conference has given all the delegations a broad view of Pan-Africanism which I am sure will influence future action, and which would have been impossible to attain without such a meeting."

"One of the most concrete results of the conference is that a co-ordinating committee for Pan-African Students has been planned."

Mr. Gunther stated that the idea for the conference came as a result of a move by African delegations to the International Students conference in Nigeria last year. Nigeria, Tunisia, Sudan, Uganda and NUSAS as a result of this move had formed a preparatory committee to plan the conference.

The conference programme had included three general items—colonialism, racialism and a discussion on student press and publications.

The NUSAS delegates had been requested to present a report on racialism to the conference. As a result of this report the conference had passed a series of resolutions condemning discriminatory racial practices.

Invitation To Peking

In one of the most hotly contested motions of the Congress, the Assembly rejected an invitation to send an observer to the 3th Congress of the International Union of Students. The conference is to be held later this year in Peking.

The International Union of Students claims to represent more than three million stu-

dents. Of these 60 per cent are studying in the Soviet Union.

Mr. T. Coombes, President of NUSAS, arguing for the rejection of the IUS invitation stated that the Congress in Peking would have no interest and no practical use for NUSAS whatsoever.

"Even those delegates arguing for the acceptance of the invitation have stated that the communist-inspired IUS is a

body to which NUSAS want no affiliation. Sending an observer to Peking will be an entirely worthless measure."

The Assembly on a vote of 30-4 with 9 abstentions passed a resolution turning down the invitation. The resolution stated that IUS was a partisan political rather than a representative student organisation. It declared that IUS had resorted to dishonest activities and would be likely to misuse NUSAS participation in its congress for promoting its own interests.

Group Areas For Pretoria

QUOTING the Institute of Race Relations' very able analysis of the Group Areas proclaimed in Pretoria on June 6 "Civil Rights" says—

Almost the entire built-up area of the administrative capital has been zoned for occupation by whites, although the change-over process may take anything from one to seven years. Briefly, this is how the various racial groups will be affected.

"Whites: A very few families may have to move from the area proclaimed for Indians. No others will be affected.

"Chinese: No group area proclaimed. Will probably be allowed to continue trading in their premises under permit, but as most, if not all, of their properties will be in defined areas, they cannot make any extensions or alterations to their premises except under permit.

"Coloured People: About 7,990 people, practically all of whom will have to move (in from one to seven years) to an undeveloped area (Derdepoort) nine or ten miles from Pretoria.

"Indians: 7,300, largely traders (some established for 75 years) who will have to move from the centre of the city to an undeveloped area for Indians, thus losing their white, coloured and African customers.

"Africans: About 50,000 in Lady Selborne and Claremont will have to move to locations with "economic" rents and high transport costs.

"It is not surprising that Professor Pistorius has called

for a Commission to go into the whole matter of group areas in Pretoria.

"Alan Paton, discussing in "Contact" the proclamations in Durban, says: "There is no common good worth pursuing that allows individual persons to be broken."

"Who blackens the name of South Africa abroad? Those who protest against this evil law, or those who made it?"

Plot To Kill Pakistani Politicians

(From Our Own Correspondent)

THE police authorities in Karachi claimed to have unearthed a plot by a group of terrorists on July 9 who planned to bring about a revolution in the country by "mass assassinations" of leading politicians and officials.

Twelve persons have been arrested so far and several more arrests are expected.

It is stated that a larger number of documents have been seized in the course of a series of raids in Karachi during the past few days.

The police said that some of the arrested persons have been circulating typewritten notes to several persons in the capital inciting them to "revolt against the State."

Verwoerd Rude To Africans

"THE Natal Witness" recently published the following editorial:

We have now and again been inclined to wonder whether Dr. Verwoerd has not been somewhat unjustly treated by his critics. Little as we like his ideas, we do not find those of most of his colleagues any more acceptable, and we have thought that his very fanaticism may be the result of a certain superiority in intellectual honesty in some of his fellow-members of the Cabinet. The tendency to regard Dr. Verwoerd with special hostility, therefore, has sometimes seemed to us to show undue disfavour to him and undue favour to other members of the Government.

We were, therefore, all the more shocked by one of his remarks in the House of Assembly recently. Nothing could be imagined which more effectively demonstrated exactly why Dr. Verwoerd is the target of such bitter criticism.

Strong Feelings

Mrs. L. B. Lee-Warden, the Native's Representative for Cape Western, had asked a question about Africans on a certain farm. Dr. Verwoerd apparently took exception to the use of the word "Africans." There are no statutes dealing with "Africans," whatever they may be, he informed the House, according to the report which reached us. "The Department of Native Affairs," he went on, "is concerned only with Natives or Bantu as defined in various Acts of Parliament. The question therefore falls away."

This answer seems to us an example of studied insolence at its most indefensible.

Dr. Verwoerd is, of course, not bound to use the word "Africans" if he prefers not to. But he can scarcely fail to be unaware that among many Bantu or Natives today (to use the term which Dr. Verwoerd prefers) there is really strong feeling about this matter of terminology. They wish to be called Africans, and they are inclined to regard "Bantu" and "Native" as offensive terms. If he is not aware of this fact, Dr. Verwoerd is even more palpably entitled for the particular praise which he occupies than we had supposed. But the tone of his reply makes it pretty clear that he is aware of this fact, and that the insolence was deliberate and studied.

Sabra Secretary Slates Du Plessis

(Continued from front page)

in the reserves with aid of £500,000,000 of overseas capital within the next 10 years. But, experienced at Zweifels and elsewhere has shown that one cannot turn a primitive tribesman into a competent factory worker in a matter of a few years."

Example

On other matters Mr. Barker quotes, as an example, the professor's proposals for "an immediate policy of freedom" and for inter-race conferences (with the African National Congress, later also) which would work out details of the development of the reserves and the removal of discrimination.

"They are pleasant dreams, but totally unworkable in the situation of today, where:

"(i) The goals of fuller freedom development of the reserves and removal of discrimination are far more likely to be attained through the present separation policy than through vague theories of round-table conferences,

"(b) The White workers would dismiss any Government that attempted such a radical overnight policy as proposed by Professor du Plessis;

"(c) The majority of urban African leaders will not now be prepared to discuss any programme which presupposes acceptance of apartheid, while the position or even the existence of the rural African leaders has been practically ignored in the above proposals, a fatal error since it is the latter group which is to play the biggest role in the initial development of the Bantu reserves and

"(d) The principle of an immediate universal 'freedom' would probably mean the end of all civilised democratic government in South Africa, even if civilised Africans had seats in the Cabinet."

Freedoms

Mr. Barker urges Professor du Plessis to state specifically what immediate freedoms he proposes granting and asks him most of all to say what he is going to do about unwilling White voters and African radicals.

"Apart from the issue of Professor du Plessis and his attacks on the Government, there is a far more urgent matter which needs to be put into its proper perspective," writes Mr. Barker

"This is the current issue in certain circles that the Afrikaner intellectuals as a whole are opposed to or highly critical of the present Nationalist Government. It is frequently suggested in the English newspapers that these intellectuals are bitterly dissatisfied with the Government and that Sabra, in particular, is in the forefront of this movement.

"This of course, is completely incorrect. A few Afrikaner liberals, such as Professor Ben Marais, and Prof. P. Pieterse—Professor du Plessis may,

perhaps, be classified here, but cannot be quoted as representative of Afrikaner intellectuals.

"Afrikaner intellectuals as a whole support the Government, as is evident to anyone acquainted with the wide diversity of thinkers who fall under this heading.

Drifting Away

"Professor du Plessis is steadily drifting away from that sphere of Afrikanedom, whether he recognises it or not.

"It is equally incorrect to equate Professor du Plessis's views with those of Sabra, Sabra has a tremendous admiration for what the Government has already

achieved and for his present endeavours to attain the goal of separation.

"Although I am writing to my personal capacity, I trust that this letter will help to clarify the situation as regards both Sabra and Professor du Plessis." —"Daily News."

Tunisia Prohibits Polygamy

A law prohibiting polygamy, came into effect on Tuesday in Tunisia where previously Moslems were entitled, under Koranic Law, to have four wives.

Polygamists may get a year's imprisonment or be fined about £300.

You can't cheat the camera!

Yvonne runs a studio for fashion photography. I was delighted when she asked me to pose. "We'll fit the frock tomorrow", she said. "Bring along those lovely black court shoes you bought last week."

I was thrilled. Felt like a film star—posing against the fabulous car. Then Yvonne called me. "Oh dear! Your shoes shone! They're just crying out for polish!"

"I've noticed people pay attention to clothes and cosmetics and forget their feet. And the camera notices too! That's why we keep Nugget handy."

Nugget did the job in two ticks. Yvonne was overjoyed, and I was soon in front of the camera again.

Yvonne's right! There's no excuse for dull shoes. My latest job was for a stocking photo—with my shoes newly polished and a new street well started.

'NUGGET'—the shine of good shoes

000-1-0-000

The 'Kashmir Princess'

When Death Hovered Over The Sea

By
A. S. KARNIK

WHAT HAS GONE BEFORE :

FIRE breaks out on the 'Kashmir Princess' on the way to Jakarta with a Chinese delegation aboard. The crew fight desperately to put out the flames, but the fire is out of control and a decision is taken to 'ditch' the plane. The passengers remain calm despite their fiery ordeal, as the plane dives towards the sea. Orders are given to open the emergency exits.

Now Read On:

I FELT that it was better that the right wing was on fire and not the left one. There are two dinghies (life-boats) stored in the left one, while only one is in the right wing. The dinghies are stored behind the engine nearest to the cabin. The right hand dinghy had already burst away.

I put my hand to the unlatching lever of the emergency escape window over the left-wing. After unlatching it I tried to pull it in. It refused to yield to normal force and stayed in place. This meant that there was still slightly higher pressure inside the cabin than outside, holding the window firmly in its place.

But there was no time to be lost. With all my strength I gave a forceful jerk and managed to pull the window in. A lot of air from inside the cabin gushed out.

The next window I chose to open was from the Navigator's compartment, as the crew could get out; and after opening this I had intended to rush to the rear end of the passenger cabin to open the main entrance door.

Only a few seconds after I opened the cabin emergency exit, billows of dense black smoke covered the cabin from outside. For a few seconds I was flabbergasted. An exit that was meant to draw out smoke was, on the contrary, admitting it to the cabin.

This had happened because the fire had spread upto the left wing and the aircraft was flying in a swirling motion. The only way to combat this unexpected peril was to work fast on the next system.

I came into the Navigator's compartment and opened the emergency exit there. I had barely left the rail frame on the door when I felt myself suffocated for want of fresh air.

The dense black smoke had entered the cabin and followed me faster than I had anticipated. I glanced towards the cabin. It was full of smoke—black, dense suffocating.

Hopes of ditching vanished from my mind. In a few seconds all the occupants of the aircraft would be choked into unconsciousness and the aircraft would drop on the water, uncontrolled. There was nothing to be done; nothing could be done.

For want of life-giving oxygen, I felt crippled, my hands getting numb, darkness covering my eyes and my legs giving in. I just could not fight for life, for my legs refused to support me, hands could not grip anything.

One little breath full of fresh air would have brought back all my energies and I would have rushed back to the cabin to open the cabin door.

Obscurity

The smoke had reached right upto the cockpit, obscuring everything from sight. In the whole of the airplane nothing was visible even at six inches distance.

Jetar and Dikshit were trying hard to peer through the smoke. The islands had bills on them. There was a danger of crashing into the bills. And worst was the danger of reducing the aircraft speed too much.

Dikshit bent forward almost touching his nose on the air-speed-indicator and made sure that the aircraft was flying at a safe speed. D' Cunha was unable to keep a check on the engine power because all the engine instruments were obscured by the smoke.

Now the only chance of survival was to admit some fresh air from somewhere. So struck D' Cunha suddenly that one of the windows in front of the cockpit, if opened now, could save us. He said to Dikshit, "Dikhit, open the window on your side."

He said this once or twice more. Jetar heard this and asked Dikshit to open the window.

Dikshit immediately acted on the command.

Fresh air gushed in renewing the fighting energies of the crew members in the cockpit and the Navigator's compartment.

A delay of a few more seconds in opening the window would have turned us all into corpses.

I was about to drop down through suffocation. Opening the cockpit window brought to my choked lungs exuberant cool and fresh air. I filled my lungs with this fresh air, and life sprang into me anew.

I clutched the Navigator's desk with my right hand; I knew that my right hand; I knew that my legs once again could support the weight of my body. Darkness faded away and I became conscious of the reality—green, black and obscure.

The black smoke had consumed its advent. It lay dense all around. My legs alert waiting for orders from the brain for their next assignment. Yes, the main cabin door is yet to be opened.

I opened my eyes and casually glanced through the big opening of the emergency exit in front of me. Alas, water was only a few feet below.

I felt sorry that I would not be able to open the cabin door. Because should the aircraft sink immediately on touching water, it will be very difficult for the passengers to crawl under water upto the nearest emergency exit—which was over the left hand wing. I only hoped that D'Souza or Pimenta had already opened the door.

When I saw water only a few feet below the airplane, I had to abandon all thoughts of reaching for the cabin door. I knew that the airplane would hit water any second.

When landing on water is made, every person in the aircraft is required to strap himself to a chair. If unstrapped he is likely to get badly injured by being thrown forward due to momentum.

I knew that there was no time left for me to seek a chair and strap myself on to it. I had to take whatever might come in the same place where I was standing. I knew that this was a very dangerous location to be in.

The engines were immediately behind it and in an impact of the nature awaiting us, the motion of the airplane is arrested by water but the engines, with their propellers turning, continued moving forward. Should the airplane slightly tilt on touching, the nearest engine and propeller might cut through this compartment smothering it to bits.

I was caught in the compartment. Any attempt to move would have been fatal. It would be a matter of seconds between life and death. A thought lurked in my mind that in all probability it would be a sudden death, too sudden to feel the pain.

Instinctively I folded my hands on the Navigator's table and placed my face on the hands—downwards, standing in a bent attitude. The very next instant I heard the water splash as the plane hit it.

I felt the door I was standing on giving in. I suddenly rolled over and was under water. I felt that I was being showered by a hundred and metallic objects.

I was so certain that a propeller would cut me to bits or the cabin would telescope into the front end of the aircraft, that I kept my eyes closed and dared not open them. All that splashing of the water, crashing of metal and my tumbling and rolling over quashed suddenly. All movements had apparently come to a stop.

No cutting by propellers, no smashing by fuselage. No spears piercing through me like a dozen swords at a time.

I was alive. But how long would I remain alive? And what had happened to all the others?

Later I was to piece together what had happened to other members of the crew, from the accounts of Dikshit and Patil.

Captain

They have done us in; grimly thought Captain Jetar when he learnt in last the magnitude of the fire which was undoubtedly an act of sabotage.

Dikshit heard voice behind him say, "Yes, yes." Then he asked the Captain "shall I send the Mayday?"—meaning thereby the S.O.S. signal that a plane is in extreme emergency.

"No, wait a minute," replied the Captain. "Let's be more definite first." In the moment of crisis he was displaying nerves of steel.

He had already given the orders to depressurise the airplane, had "feathered" (stopped) the No. 3 engine, and pulled back the throttles to bring down the airplane as fast as possible, when at last he asked Dikshit to read MAYDAY.

It is a moment which comes rarely in a pilot's life, and when it comes very few survive to tell of it. Dikshit was conscious of the gravity of the occasion when he took up the microphone—the radio was already tuned to 857—and called: "MAYDAY—This is Victor Echo Papa—calling MAYDAY—Victor Echo Papa—MAYDAY MAYDAY—calling Jakarta—calling Singapore—Victor Echo Papa—MAYDAY—fire in the baggage compartment."

He wanted to say it was sabotage, but he was not sure if it was the right thing to do in the circumstances, so he didn't use the word SABOTAGE in his MAYDAY signal but he knew it was a clear case of sabotage.

"Dikshit, help me with the controls," Jatar called out, and soon Dikshit was seen in his seat clutching at the controls to keep the plane steady because the burning wing had completely upset the balance of the aircraft.

Even for the two of them it was difficult to control the plane which was bucking like a wild mule.

Chaos

Batches of fire extinguishing gas were being exploded under instructions of the Captain. Someone called out: "This is the last bottle we have now," but Jatar shouted, "Never mind, man, explode it." The bottle was exploded.

Meanwhile, Gloria came and thrust life-jackets on the Captain and co-pilot. "Wear it," she said, but their hands were busy with the controls, and they had no time to think of their safety.

"Wear it," she shouted again, and this time there was not only anxiety but panic in her voice. So Jatar took the life-jacket, put it around his neck, and left it there.

As the plane came down further, meeting the spot selected for "ditching", Dikshit picked up the microphone, hoping to make one last attempt to contact the world before the plane hit the water. This time he had decided to use the word sabotage. But there was no life in the radio, as he blew on it, calling: Hello—Hello.

"It is dead," he called out to the Captain, and grimly thought, "Soon we would be dead, too—and the world will not know how our aircraft was sabotaged."

Meanwhile as I had opened the emergency exits there was a rush of air through the whole body of the aircraft and Dikshit felt a popping sound in his ears. "Captain," he shouted above the roar of the engines, "I'm afraid my eardrum has burst."

Before Jatar could reply they were faced with a new crisis, for the rush of air brought with it a vast mass of dense black smoke. The cockpit was filled with the opaque suffocating fumes, so that the Captain and the Co-pilot could not see the dashboard or each other.

They felt choked, suffocated. It was then that Dikshit asked, "Shall I open the storm window?"

Dikshit has a vivid recollection of these critical moments. With a burning plane, hurtling down towards the open sea, Jatar was not panicky, he did not seem even perturbed. The voices that answered Dikshit through the smoke were cool and clear. "Open."

D'Oncha who was feeling choked by the smoke shouted out of the darkness, "Open it, Dikshit." The window was just above the dashboard in front of Dikshit, so he had to go off the controls for a moment and push open the window, allowing the poisonous smoke to clear out.

Now they could see out a little—the ocean was rushing up towards them. Dikshit saw that the Captain's hands were absolutely steady on the controls and even in that critical moment he could not help admiring the pluck and nerve of Jatar.

He felt his own nerves steadying as he clung to the controls, and he thought, "We will see it through yet—Jatar and I—we will bring the plane safely down on the water." Then he heard me shouting, "Ditch it quick or the wing will fall off."

It was a remarkable "ditching" that Jatar and Dikshit accomplished, for they had on their hands a burning plane, its entire right wing in flames, with the balance completely upset, with visibility almost at zero due to the thick, choking smoke—yet they brought down the aircraft, in control up to the last moment of impact, and hit the water at a flat angle, almost level.

Smash

We don't feel. We don't feel. Jatar must have thought as he felt the flat belly of the aircraft skimming the surface of the ocean—but in the next split second he felt a straining at the navel as the burning wing hit the water and broke loose, finally crippling the aircraft in the very moment when all its mechanical

muscles and nerves were needed to withstand the impact of hitting the water at 150 miles an hour.

"Oh, my God!" the Captain must have thought as he realised what had happened. And then all his thoughts—his thoughts of the safety of the aircraft and the passengers in his care, his bitter thoughts about the saboteur who had planned this cold-blooded murder in the sky, his tender thoughts of his wife, his children, his friends, particularly his friend

Dikshit there by his side upon the last moment, were smothered out of existence, as the ocean rose and hit the nose of the plane, and the Captain's head smashed on the control column.

Next Week

SWIMMING FOR LIFE

"Kashmir Princess" (Copyright 1958) Jaico Publishing House.

South-West Africa

Chairman's Statement On Report

THE chairman of the United Nations Good Offices committee on the future status of South-West Africa, Sir Charles Arden-Clark, flew back to London from Salisbury, Southern Rhodesia, after three weeks of meetings with the Union Government authorities and members of his committee. He said at London airport: "We have agreed not to discuss our work until the completion of our report which is to be submitted to the United Nations General Assembly in September." The committee was set up by the

United Nations to see if a basis agreement could be reached regarding the continuation of international status for South-West Africa. Sir Charles was Governor of the Gold Coast until the declaration of independence.

R. VITHAL

Bookkeeping, Writing up Sets of Books, Balance Sheets, Income Tax Returns.

Carpet No. 12 Berkeley Avenue, 20 Market Street, Cap. Diamond & Market Sts. Job. 22-23-24. Phone 22-1854.

LATEST ARRIVAL FROM MOTHER INDIA

SAREES

RAYON was £4 7s. 6d.
Now 27s. 6d. Muradabad Border.
KASHMIRI SILK was £4 17s. 6d.
Now 49s. 6d. ex.
DORIVA, New HARRY Chrome
Kall in All bills was up to
£4 17s. 6d., Now 31s.

Carom Boards Complete,
Sets
RUBBER CUSHION £5 3s. 6d.
NICKLE CORNER £4 4s. 6d.

Agarbatti

Three Room 3 Tola 3s. Tin
Chameli 2s. 6d. Fkt. Gateway of
India 3 1/2s. 6d. 11s. 4 1/2s.
2s. 6d. Durban 3 1/2s. 3s. 6d.
Captain 2s. 3d. 6d.
Vasanti (with Ather Bottle) 5 1/2s.
2s. 6d. 11s. 4 1/2s. 3s. 6d. 11s.
3 1/2s. 2s. 3d. 6d.
Jhagga 1s. 6d. 3s.
Siamer Brand No. 444 Ex India
7s. 3d. 6d.
Siamer Brand No. 444 Ex Pakistan
6s. 6d. 11s.
Mumuk 4 Tola 3s. 6d.

GANGA VAN LADIES ARTIFICIAL HAIR

No. 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100, 101, 102, 103, 104, 105, 106, 107, 108, 109, 110, 111, 112, 113, 114, 115, 116, 117, 118, 119, 120, 121, 122, 123, 124, 125, 126, 127, 128, 129, 130, 131, 132, 133, 134, 135, 136, 137, 138, 139, 140, 141, 142, 143, 144, 145, 146, 147, 148, 149, 150, 151, 152, 153, 154, 155, 156, 157, 158, 159, 160, 161, 162, 163, 164, 165, 166, 167, 168, 169, 170, 171, 172, 173, 174, 175, 176, 177, 178, 179, 180, 181, 182, 183, 184, 185, 186, 187, 188, 189, 190, 191, 192, 193, 194, 195, 196, 197, 198, 199, 200, 201, 202, 203, 204, 205, 206, 207, 208, 209, 210, 211, 212, 213, 214, 215, 216, 217, 218, 219, 220, 221, 222, 223, 224, 225, 226, 227, 228, 229, 230, 231, 232, 233, 234, 235, 236, 237, 238, 239, 240, 241, 242, 243, 244, 245, 246, 247, 248, 249, 250, 251, 252, 253, 254, 255, 256, 257, 258, 259, 260, 261, 262, 263, 264, 265, 266, 267, 268, 269, 270, 271, 272, 273, 274, 275, 276, 277, 278, 279, 280, 281, 282, 283, 284, 285, 286, 287, 288, 289, 290, 291, 292, 293, 294, 295, 296, 297, 298, 299, 300, 301, 302, 303, 304, 305, 306, 307, 308, 309, 310, 311, 312, 313, 314, 315, 316, 317, 318, 319, 320, 321, 322, 323, 324, 325, 326, 327, 328, 329, 330, 331, 332, 333, 334, 335, 336, 337, 338, 339, 340, 341, 342, 343, 344, 345, 346, 347, 348, 349, 350, 351, 352, 353, 354, 355, 356, 357, 358, 359, 360, 361, 362, 363, 364, 365, 366, 367, 368, 369, 370, 371, 372, 373, 374, 375, 376, 377, 378, 379, 380, 381, 382, 383, 384, 385, 386, 387, 388, 389, 390, 391, 392, 393, 394, 395, 396, 397, 398, 399, 400, 401, 402, 403, 404, 405, 406, 407, 408, 409, 410, 411, 412, 413, 414, 415, 416, 417, 418, 419, 420, 421, 422, 423, 424, 425, 426, 427, 428, 429, 430, 431, 432, 433, 434, 435, 436, 437, 438, 439, 440, 441, 442, 443, 444, 445, 446, 447, 448, 449, 450, 451, 452, 453, 454, 455, 456, 457, 458, 459, 460, 461, 462, 463, 464, 465, 466, 467, 468, 469, 470, 471, 472, 473, 474, 475, 476, 477, 478, 479, 480, 481, 482, 483, 484, 485, 486, 487, 488, 489, 490, 491, 492, 493, 494, 495, 496, 497, 498, 499, 500, 501, 502, 503, 504, 505, 506, 507, 508, 509, 510, 511, 512, 513, 514, 515, 516, 517, 518, 519, 520, 521, 522, 523, 524, 525, 526, 527, 528, 529, 530, 531, 532, 533, 534, 535, 536, 537, 538, 539, 540, 541, 542, 543, 544, 545, 546, 547, 548, 549, 550, 551, 552, 553, 554, 555, 556, 557, 558, 559, 560, 561, 562, 563, 564, 565, 566, 567, 568, 569, 570, 571, 572, 573, 574, 575, 576, 577, 578, 579, 580, 581, 582, 583, 584, 585, 586, 587, 588, 589, 590, 591, 592, 593, 594, 595, 596, 597, 598, 599, 600, 601, 602, 603, 604, 605, 606, 607, 608, 609, 610, 611, 612, 613, 614, 615, 616, 617, 618, 619, 620, 621, 622, 623, 624, 625, 626, 627, 628, 629, 630, 631, 632, 633, 634, 635, 636, 637, 638, 639, 640, 641, 642, 643, 644, 645, 646, 647, 648, 649, 650, 651, 652, 653, 654, 655, 656, 657, 658, 659, 660, 661, 662, 663, 664, 665, 666, 667, 668, 669, 670, 671, 672, 673, 674, 675, 676, 677, 678, 679, 680, 681, 682, 683, 684, 685, 686, 687, 688, 689, 690, 691, 692, 693, 694, 695, 696, 697, 698, 699, 700, 701, 702, 703, 704, 705, 706, 707, 708, 709, 710, 711, 712, 713, 714, 715, 716, 717, 718, 719, 720, 721, 722, 723, 724, 725, 726, 727, 728, 729, 730, 731, 732, 733, 734, 735, 736, 737, 738, 739, 740, 741, 742, 743, 744, 745, 746, 747, 748, 749, 750, 751, 752, 753, 754, 755, 756, 757, 758, 759, 760, 761, 762, 763, 764, 765, 766, 767, 768, 769, 770, 771, 772, 773, 774, 775, 776, 777, 778, 779, 780, 781, 782, 783, 784, 785, 786, 787, 788, 789, 790, 791, 792, 793, 794, 795, 796, 797, 798, 799, 800, 801, 802, 803, 804, 805, 806, 807, 808, 809, 810, 811, 812, 813, 814, 815, 816, 817, 818, 819, 820, 821, 822, 823, 824, 825, 826, 827, 828, 829, 830, 831, 832, 833, 834, 835, 836, 837, 838, 839, 840, 841, 842, 843, 844, 845, 846, 847, 848, 849, 850, 851, 852, 853, 854, 855, 856, 857, 858, 859, 860, 861, 862, 863, 864, 865, 866, 867, 868, 869, 870, 871, 872, 873, 874, 875, 876, 877, 878, 879, 880, 881, 882, 883, 884, 885, 886, 887, 888, 889, 890, 891, 892, 893, 894, 895, 896, 897, 898, 899, 900, 901, 902, 903, 904, 905, 906, 907, 908, 909, 910, 911, 912, 913, 914, 915, 916, 917, 918, 919, 920, 921, 922, 923, 924, 925, 926, 927, 928, 929, 930, 931, 932, 933, 934, 935, 936, 937, 938, 939, 940, 941, 942, 943, 944, 945, 946, 947, 948, 949, 950, 951, 952, 953, 954, 955, 956, 957, 958, 959, 960, 961, 962, 963, 964, 965, 966, 967, 968, 969, 970, 971, 972, 973, 974, 975, 976, 977, 978, 979, 980, 981, 982, 983, 984, 985, 986, 987, 988, 989, 990, 991, 992, 993, 994, 995, 996, 997, 998, 999, 1000.

Muradabad Silverware

Gulabdal 12s. 6d., 12s. 3s. 6d.,
and 12s.
Lohabada 12s., Ardhada 12s. 6d. 3s.
Soomada 12s. 6d., 12s., and
12s. 6d. 3s.

Electrical Table Lamps

With Top and Home-Decorating etc.,
30s. and 25s. 6d.
And many beautiful ranges.

Brassware

Tables 12s., and 31s. 6d.
Lamps 12s. and 2s. 6d.

It's water-fol Birthday and Wedding
Gifts in Huge Range.

A. K. HOOSER & SONS,
116 Queen Street. Phone 27347, P.O. Box 2168,
DURBAN.

Indulgence to country visitors who visit in Durban. You are cordially invited to visit the City of Durban from the roof top of the tallest Indian owned centrally situated Hooser's Building and to also visit our exclusive delicatessen and restaurants on the ground floor.

Exemptions For Mosques A. Wrong Slogan

THE Group Areas Act makes a deep incision into religious freedom when it affects our places of worship and we must as a community take an uncompromising stand on this issue, and yet at the same time let us not use a wrong slogan to show our concern at the attacks on our mosques, temples and churches," says a statement issued by the Natal Indian Congress.

"What we want to point out to the authorities," the statement continues, "is that the existing proclamations violate basic religious freedoms and because they do we ask with even greater emphasis that the proclamations be withdrawn without delay. If we ask for the exemption of the mosques, temples and churches under the Act, then we are by implication accepting the present proclamations in so far as they affect our homes and businesses."

"The present proclamations have sharply emphasized the swiftness of the stand taken by the Natal Indian Congress in totally opposing the Group Areas Act. We cannot be a party to the implementation of this unjust law which must be opposed at every step by the total resources of our community. We are pleased to note that there exists unanimity in the community today and that in the legal action contemplated, the N.I.C. is supported by other bodies which in the past were not ready to go to Court to attack the Act."

"The Natal Indian Congress has issued an appeal to all its branches to rally the people

behind them, in order to meet difficult days that lie ahead. We must organize our people so that the decision of the Mass Rally of June 24th can be given fullest effect in. The Petition to Parliament must be organized without delay."

Future Of Mosques

The Minister of the Interior, Dr. T. E. Dönges, replied to a question by Mr. M. W. Holland (Coloureds' Rep., Outeniqua) about the future of the mosques.

He said he had seen Press reports that South African Moslems felt themselves prevented by Islamic religious law from complying with the conditions imposed on mosques by the Group Areas Act.

But asked whether he had been informed that the granting of exemptions and permits did not meet the requirements of Islamic law and whether he was prepared to amend the Group Areas Act so that it would not apply to mosques or other places of worship, he said: "The Group Areas Act does not prohibit attendance for devotional purposes."—"Daily News."

Malherbe Wants To Know

DR. E. G. MALHERBE, Principal of the University of Natal, has called on the Separate University Education Bill Commission to disclose whether it intends recommending that the separate facilities which the university has developed should be broken up and taken away from the university's control.

Dr. Malherbe asks the commission whether it had been found that the university was incapable of properly controlling higher education of non-European students, if so, in which respects.

He also asks what economic advantages would result if the non-European section of any subdivision of it were removed from the university's control.

And, if there are any advantages, will they counter-balance the "total dislocation which such a move will cause in the University of Natal."

Dr. Malherbe says in a letter to the commission that any such move would cause dislocation because of the unfortunate manner in which the whole matter had been approached.

Separate facilities had been built up over more than 25 years and the success of this enterprise was largely due to the self-sacrifice and devotion of the staff, also to generous financial support from both Europeans and non-Europeans.

"I earnestly hope that your commission will induce the Government in the first instance to act creatively and constructively, and not destructively; namely, first to establish effective institutions before it tries to disrupt an existing institution like that of Natal, which has to the best of its ability been carrying out the policy of the Government."

Christopher Gell Memorial Fund

THE appeal by Prof. J. Gordon-Dunn of the Faculty of Medicine, Natal University, for a national fund to aid struggling non-White medical students has met with dramatic response from Port Elizabeth. The "Daily News" received a letter stating that the national fund called for by Prof. Gordon has been formed.

The letter says: "This fund is known as the Christopher Gell Memorial Foundation. It has been founded to honour the memory of that staunch friend of non-White South Africa who died in Port Elizabeth at the end of May."

"The foundation's principal work will be to collect and administer funds for scholarships and other educational purposes."

"Support for the idea has come from various parts of the world and an organized appeal will be launched soon."

"In the meantime gifts to the fund—which will incorporate the help called for by Prof. Gordon—may be sent to the Hon. Treasurer at P.O. Box 767, Port Elizabeth. The letter is signed by the treasurer, Mr. Ali Avery."

The late Mr. Gell was probably one of the best-known writers in South Africa.

Aid is also needed for brilliant non-White scholars who are potential doctors, but have to leave school before completing their courses because insufficient money is available for them to continue."

Prof. Gordon envisaged a scheme contributed to by all trades and commerce and industry.

This week the University received a letter from an African holder of a junior certificate who saw Prof. Gordon's appeal. He asked for aid to complete his senior certificate because he was a laborer and was finding difficulty and expense in doing the necessary study by correspondence course.

Apologising for the appeal to the university he quoted a Zulu proverb in explanation—"A baby that does not cry dies of sunstroke on its mother's back."

Prof. Gordon will write to the trustees of the new fund.

Indian Forces On Border Alerted

(From Our Own Correspondent)

INDIAN security forces along the entire Assam-Pakistan border have been alerted in view of the activity of the Pakistan Armed Forces across the border from village Dawki and the movement of Naga hostiles in Cachar district.

There are definite indications now that the Pakistanis are preparing to attack the Indian border village of Dawki, 35 miles from Shillong in Assam.

Their border forces have even gone to the extent of encroaching on Assam territory to prepare advance firing positions. They have constructed bunkers in the beetle nut groves within the jurisdiction of Dawki Police.

Reports have also been received that the Pakistani Forces have been heavily reinforced in

the whole sector opposite Dawki and impenetrable bunkers have been constructed and trenches dug in villages surrounding Dawki.

There was heavy firing in these areas last month until the cease-fire agreement restored quiet.

The Assam Government has lodged a strong protest with the Government of East Pakistan with a request to withdraw the Pakistani reinforcements to relieve tensions.

Cable & Tel. Add. HARGOVAN.

Phone 25368

P. Hargovan & Co. (Pty.) Ltd.

Earthenware Pickle Jars 3 Gallons 12 6 each F.O.M. Durban
Fresh First Grade Green Ginger 1/2 per lb. " "
Fresh First Grade Garlic 2/- " " " "

Cash with order only.

P. O. BOX 1250.
155/7 Warwick Avenue
DURBAN.

India Letter

(From Our Own Correspondent)

Village Rebuilt On Old Ruins

A MONUMENT to the triumph of self-help over the ravages of nature was set up on July 5 with the inauguration of Jawahar Nagar, 30 miles from Bhuj in Kutch, by Bombay's Minister of Labour.

To the shrill notes of "shoh-na" and welcome songs by women, the people of Jawahar Nagar received the Minister at the gates of the Indian village in Kutch nearest to the Indo-Pakistani border.

Coupled with joy at the birth of the new village was the people's elation at the heavy rains which soaked their parched lands a few hours earlier. The rains, however, breached the seven-mile road leading to Jawahar Nagar.

A swift current ran where lay a sandy bed of dried up streams.

The hardy people of Jawahar Nagar surmounted this obstacle to the successful inauguration ceremony, providing yet another example of their determination to overcome their difficulties. In two hours, men and women waded the road and corbled the smiling Minister to drive to Jawahar Nagar—though sixty minutes behind schedule—and declare the village open.

The President of the Kutch Congress Earthquake Relief Committee, with his voice choked with emotions, said the earthquake which spread devastation in Kutch two years ago was taken as a national calamity by the people—a national calamity which was met on a humanitarian basis.

Pak Seizure Of Boat In Surma River

The act of deliberate aggression and piracy on River Surma by the Pakistani forces on the Cachar-Sylhet border of July 7 has raised serious doubts in the minds of the Assam Government officials about the sincerity of Pakistani authorities to maintain peace in the area.

A boat laden with a large cargo of manure, diesel oil, and tarpaulin bound for Falapur Tea Estate in Cachar was intercepted by the Pakistani forces and forced to berth on the left side of the river, under the threat of being fired at.

The entire cargo on board the vessel was looted and the two boat men detained.

Pakistani Volunteers Forced To Cross Border

The myth of "volunteers" rallying to Chaudhry Ghulam Abbas' cease-fire violation movement in the Pakistan-occupied Kashmir, was exploded by the pathetic accounts given by some of the men who crossed the border.

They said that they were forced to come out of their homes and given a ride to the border where, at the point of guns, they were forced to march into Indian territory.

One of the men was in tears as he said that he was on his way to buy medicines for his ailing brother in Mirpur when he was dragged by marauders and told that he will have to march up to the border from where he could return. No one arrested him though he was told that the Pakistani border police will take him into custody and bring him back.

"Let me go back," Jamil Ahmed implored. "There is nobody in the house, my brother is seriously ill and my education has been interrupted. I will never come back."

Another person, who was said to be the leader of a ten-men group, said, "For God sake forgive me. I have small children. I do not know what is the purpose of this movement. I am an illiterate villager. I was told that I will have to cross the border; otherwise I will be shot dead. So I had to come."

"I was forced to accompany the marcher and assured that, before crossing the border the Pakistani police would arrest us, and take us back," he continued. "But we were not arrested."

"When we reached the border and questioned why we were not arrested a Pakistani soldier pointed a rifle at us and ordered us to cross the border. I had to obey him to save my life. No pardon me and let me go."

A third marcher said, "I was sitting in my shop when I was persuaded to join a meeting and then told to cross the border. I pleaded that my old father was ailing seriously, but nobody listened to me and I was forced to come here. If we do not listen to Gander we are given no ration and are subjected to humiliations."

These simple villagers who have been exploited by adventurist leaders, declared that they will never join any such movement again. According to them, originally twenty-five volunteers had started from Mirpur but fifteen managed to escape.

Ratnagiri Faces Famine Threat

The grim prospects of a wet famine face Ratnagiri district, devastated in the last week of June by the 'worst flood experienced by the region in the last fifty years.

Damage to property and crops has yet to be estimated, for vast areas still lie under water and are inaccessible on account of dislocation in communications.

The floods followed a week-long wet spell which was climaxed by the 48-hour deluge during which 25 inches of rain fell. The town lay under three feet of water for the great part of the week.

The Bombay-Goa highway was breached at several places and some areas, water level rose to six feet.

Five persons were killed in the floods; several head of cattle were washed away; more than one hundred fifty houses collapsed and hundreds of acres of paddy land were converted into lakes. The Government of Bombay has sanctioned Rs. 100,000 for immediate relief to the stricken people.

Phone 34-1348

P. O. Box 1649.

MASTER BROS.

(PTY) LTD.

WHOLESALE MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS

HOUSE FOR KEEN CASH PRICES

33 West Street, JOHANNESBURG.

Latest Records For Your Selections

Samundar	5 Records	Rak N roll	41/3
Barish	5 "	"	41/3
Mr. X	4 "	"	33/-
Ansha	4 "	"	33/-
Paying Guest	4 "	"	33/-
Chori Chori	5 "	Best Music 1955	41/3
Naya Anandaz	6 "	" " 1958	49/6

Best Instrumental No.

Fantash New Delhi	"	"	8/3
C.I.D. Both Sides	"	"	8/3
Devta	"	"	8/3
Mem Sahib C.I.D.	"	"	8/3
Chori Chori Both Sides	"	"	8/3
Banarish and Basant Bahar	"	"	8/3
Baap Ke Baap, Naya Anandaz & Shramati 420	"	"	8/3

Packing & postage
7/6 extra.

BHARAT MUSIC SALOON

AND BOOKSELLERS

(Corner Gray & Lorne Streets)

286 Gray Street,

Phone: 29488.

DURBAN.

Preparing For Non-White Envoys

THE proclamation in the latest "Government Gazette" allowing government and other authorities to entertain non-European official visitors in White-group areas is designed to smooth the way for visits of future "Mr. Simpons" to South Africa.

It does not mean that the Government is expecting non-European envoys to the Union in the near future.

The visit of Mr. R. C. Simpson, first Black representative of the Ghana Government ever to visit this country, could have caused embarrassing situations for the Union Government last November.

If the visit had occurred last week it would have contravened the Group Areas Act.

Thus the new proclamation permits "prohibited persons" to attend cinemas and eat at licensed restaurants or tea-rooms provided these people of another race are the guests of the Government, Provincial Administrations, local authorities or statutory bodies.

Legally this means that Africans from the reserves and from the Protectorates could attend these European meeting places while on official visits to South African cities.

The official interpretation of the proclamation is that it

opens the door for all kinds of similar situations.

In practice, however, this is unlikely to occur. The Native Affairs Department may step in.

An official of the department said that in his opinion the privileges would not be extended to Africans from the reserves.

South-African Africans, however, are to have tribal "pro-consuls" in the cities, and some of these have already been appointed by the African authorities.

These representatives are at present making contact with Africans in various towns, but their appointments have not yet been officially confirmed.

Full operation of the tribal "pro-consul" scheme will replace African Advisory Boards, which are expected to be abolished shortly.

A house, formerly occupied by the principal of the Vlakfontein industrial school, has been taken over by the department and has been handsomely

refurnished for chiefs on official visits to Pretoria.

It is a thatched home which would cost £6,000 or £7,000 if situated in an exclusive suburb like Waterkloof.

The Native Resettlement Board is going to build another house at Diepkloof, west of Johannesburg, for chiefs to stay in while on official visits to the Rand.

Vereeniging Municipality has a house for visiting chiefs which the Native Affairs Department may take over.

The department visualises that eventually residences for visiting chiefs will be built in all cities where there must be official contact with Europeans.

America And Events In Iraq

(Continued from page 272)

Africa against the economic shocks which apartheid's stupidity is bringing on the country. The point I am making is that in any case we are a doomed people. If America keeps to the present price level, we'll go to the farms. If she cuts it down, we'll still go to the farms; but our stay there will be of shorter duration because conditions will exist in the country which should drive a

bull's more sense into the heads of the Nationalists.

I am making two points here: That we live in oppression because the Free World has a vested interest (it wants stability and assured profits) in the status quo. If that were not the case it would refuse to buy our gold and would tell our government to try and sell it in Moscow if it likes. Let us see if van Rijn will go to Moscow. I do not rule this out as a possibility. Moscow is a valued customer of the sheep farmers; they love communist roubles. And then we might tear through all the cant about the Nationalist Party being a guarantee that communism shall not have the free run of the place. But I am sure nobody in the Kremlin would make loans to the Union.

Let's see Dulles calling off Strijdom's bluff.

700 Huts Washed Away

Seven hundred huts along a four-mile coastal stretch between Cochín and Allepey have been washed away by sea waters, rendering thousands of people homeless.

A report from Allepey said that, owing to the incursion of the sea, hundreds of coconut palms had been washed away by the billowing sea. A two-mile loop, two hundred feet wide and, protecting 1,000 acres of paddy fields from sea water is also threatening to give away.

India's Largest Insurance Company At Your Service

The New India Assurance Company Limited

SOLE REPRESENTATIVE IN THE UNION OF SOUTH AFRICA

RUSTOMJEE JALBOY RUSTOMJEE

140, Queen Street, DURBAN.

FOR SERVICE AND SECURITY
CONSULT US FOR

EVERY TYPE OF INSURANCE

P.O. Box 1610.
Residence: 111 Eleventh Avenue,
DURBAN.

Phones:
Office: 25845
Residence: 36413.

Mahatma Gandhi?

Was there a Man such as Mahatma Gandhi who lived on this Earth?

Then what did he do?

See for yourself this mighty Man who moved on this Earth and gave the world a new vision of thought.

This publication is fully illustrated. Over 300 pages and over 500 photographs of art paper.

12 x 15 STRONGLY BOUND BOOK

Released by the Government of India

Priced £5-5-0.

NOW FOR SALE AT

D. ROOPANAND BROS.

PUBLISHERS AND BOOKSELLERS

Phone 20707.

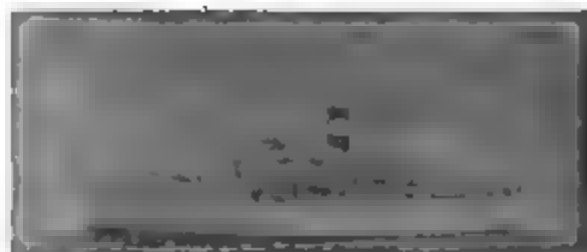
P.O. Box 2524.

85 VICTORIA STREET,

DURBAN.

B-I

Sailings Between
East African Ports
Karachi And Bombay

S.S. Kampala due 31st July 1958.

Sails for Bombay on 5th August 1958.

S.S. Karanja due 29th August 1958.

Sails for Bombay via Karachi on 4th Sept. 1958.

PASSAGE FARE TO KARACHI OR BOMBAY

First Class	single	without	food	£92-0-0
Second "	"	"	"	£60-15-0
Third "	"	"	"	£31-10-0

For further particulars apply to—

Shaik Himed & Sons
(Pty.) Ltd.

390 Pine Street,

Durban.

Telephone 20432, Tel. Add. "KARAFAT."

THE QUEENSLAND INSURANCE COMPANY LIMITED.

(INCORPORATED IN 1886 IN NEW SOUTH WALES)

TRANSACTS ALL CLASSES OF INSURANCE

Fire - Marine - Accident

Consult:

MISS TEHMI SORABJEE RUSTOMJEE

SPECIAL INDIAN REPRESENTATIVE

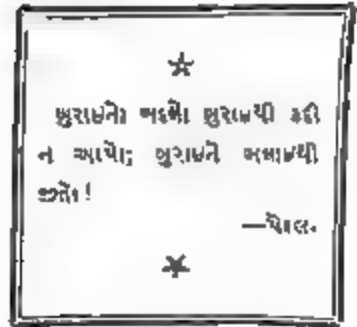
106 MANSFIELD ROAD,

DURBAN.

P. O. Box 476.

TELEPHONES 47453 & 47888.

પુસ્તક મફત મુ—અંક ૨૭

તા. ૧૮ જુલાઈ, ૧૯૫૮.

જુલું નંબર ૫, ૪

પ્રોફેસર ડ્યુપ્લેસીસને સાધ્વાના સેક્રેટરીની ચિત્તેન્જ

થો ઠાક સમય પહેલાં 'સ્ટાર' છાપામાં પ્રોફેસર એલ. જે. ડ્યુપ્લેસીસે એક લેખ લખ્યો હતો. જેમાં એમણે અરજ કરી હતી કે દક્ષિણ આફ્રિકાની બધી કેમોને દક્ષિણ આફ્રિકાના નાગરીકો તરીકે રહેવાની છુટ હોવી જોઈએ. અને બાસ્કાપની જે નીતી છે તેને રદ કરવી જોઈએ. એ લેખને દ્વાંસવાણના વિભાગની સ.ધાના સેક્રેટરી મી. ડબલ્યુ. ઇ. બાકરે ચિત્તેન્જ કરી 'સ્ટાર' છાપામાં એક પત્ર લખી જવાબ્યું છે કે, પ્રોફેસર ડ્યુપ્લેસીસ સરકારની સામે પોતાનો વિરોધ દર્શાવી રહ્યા છે અને આ વિરોધમાં તે એકલા જ છે. કદાચ એમનો હેતુ એ નહિ હોય પણ એમ ના લેખ વાંચનારાઓ એજ અર્થ કરી શકે છે.

પ્રોફેસર ડ્યુપ્લેસીસના વાક્ય કહે છે, આ એક સ્વપ્ન તરીકે પરથી આપણને એમ/જવાબ છે કે, સરકારે ઈલાયદાપણના સવાલ વિષે કોઈ પણ સ્વનિર્ણય પગલાં હજી સુધી નથી લીધાં અને એ તેઓ રીઝવોને સુધારવાનાં પગલાં લેખ તો દક્ષિણ આફ્રિકા ના જુદા સંસ્થાનો કરવા બહુ સહેલાં છે. મી. બાકરે એમ જણાવે છે કે, પ્રોફેસર ડ્યુપ્લેસીસને આ સવાલની પુરી માહિતી નથી તેઓ એ નથી સમજતા કે, જુદાં સંસ્થાનો સ્થાપવાને માટે આપણે હોંકોને એવી ઠેગવણી આપવી જોઈએ કે જેથી તેઓ સંસ્થાનોના બાસમાં વિચાર કરી શકે. આપણે સરકારને કહેવા થી કોઈ આખી આમજનતાના મતને બાજુ પર સુધી નથી શકતા, અને પ્રોફેસર ડ્યુપ્લેસીસ આ જ વસ્તુ ઉચારી રહ્યા છે. પ્રોફેસર ડ્યુપ્લેસીસના કહેવાથી જે સરકારે શબ્દ કર્યો એ બહુ જમત રાજ નહિ કરે, બીજો સવાલ પ્રોફેસર ડ્યુપ્લેસીસે ધ્યાનમાં નથી લીધો કે બાન્ડુ હોંકોને ઈલત કરવા જોઈએ.

એ વસ્તુ સારી છે કે રીઝવો માં થયાંસ લાખ પાઈડ અર્થાંને પાંચસો એડી ફેક્ટરીએ ખોલવી. પણ એજ બામદીયા આફ્રિકાને ફેક્ટરીના કામમાં જુરાબ કરવા એ થોડાં વરસનું કામ નથી. મધુમાં પ્રો. ડ્યુપ્લેસીસ આફ્રિકાની સાથે વાતાલાયતી વાતો

નીતીથી વિરુદ્ધ છે, આ વસ્તુ સભ્ય નથી, ફક્ત થોડાક આફ્રિકાનરો કે જેઓ લીબરલ મત ધરાવે છે હાખલા તરીકે પ્રો.

આફ્રિકન શબ્દ સામે ફરવુઅર્ડનો અણગમો

મે રીઝવર્ડના 'નાટાલ નીટનેસ' છાપાના એક અમલખમાં એમ લખવામાં આવ્યું છે કે હાઉસ ઓફ એસેમ્બલીમાં કમળાનાં એક બાવણમાં ડો. ફરવુઅર્ડે આફ્રિકન શબ્દ માટે વાંધો ઉઠાવ્યો હતો આજ સુધી અમને વિચાર આવતો હતો કે ડો. ફરવુઅર્ડ ની દીકા કરનારા એમની ઉપર જરા વધુ સખતપણી દીકા કરી રહ્યા હતા અને અમને એમ લાગતું હતું કે એમ ના સાથીદારો એમનાથી ઉતરે એવા ન હતા તેમ છતાં ડો. ફરવુઅર્ડ સાથે વધુ વિરોધ દર્શાવવામાં આવતો હતો. પણ હાઉસ ઓફ એસેમ્બલીમાં એક બનાવ બન્યો એના ઉપરથી જાણી શકાય છે કે, ડો. ફરવુઅર્ડ સાથે એટલી સખત દીકા થા માટે કરવામાં આવે છે.

ડો. ફરવુઅર્ડના નેટીવ પ્રતિનિધિ મી. એલ. મી. લીવેડને આફ્રિકાનો બાસમાં હાઉસ ઓફ એસેમ્બલીમાં એક સવાલ પુછ્યો હતો ત્યારે તેમણે વાપરેલા આફ્રિકન શબ્દ અંગે ડો. ફરવુઅર્ડે આફ્રિકન શબ્દ સામે વિરોધ દર્શાવ્યો હતો. એમણે જવાબ્યું કે આપણી કાપડાપોશીમાં આફ્રિકાને સાથે કોઈ પણ સંબંધ મતાવવામાં નથી આવ્યો આફ્રિકાને કોણ છે એની

બેન મરેઈસ, પ્રો. પી. પ્રીસ્ટો-રીયસ, પ્રો. ડ્યુપ્લેસીસ અને એવા થોડાક હોંકો સરકારની નીતી સામે વિરોધ કરી રહ્યા છે પણ એનો અર્થ એ નથી થતો કે બધા સુધરેલા આફ્રિકાનરો આવવા મત ધરાવે છે. સરકારે કમળા સુધીમાં જે જે ક્યું છે એને માટે સ.ધાને આ સરકાર માટે ઘણો જ આદર છે અને હું આશા રાખું છું કે મારા આ પત્રથી હોંકોને સાધ્વાના અને પ્રો. ડ્યુપ્લેસીસનાં મતોમા રહેલો તફાવત માલમ પડશે.

અમને ખબર નથી નેટીવ કોર્સના ખાતાને ફક્ત નેટીવસ અપરા બાન્ડુ થીની જ ખબર છે અને પારસિ-દના પણ. કામદાઓમાં પણ બાન્ડુ ભેડું જ નામ છે. આના ઉપરથી આપણે એક સારી છીએ કે, ડો. ફરવુઅર્ડ ઉદતાઈની હરે રહોથી મથા છે.

ડો. ફરવુઅર્ડ માટે આફ્રિકન શબ્દ વાપરવું ફરજિયાત નથી. પણ તેઓ એ તો જાણે છે કે, મધુ બાન્ડુ અપરા નેટીવોમાં બાને આફ્રિકનો તરીકે એમને સંબોધવાની જગ્યા. સ્થાવરમાં આવે છે. તેઓનું માનવું છે કે બાન્ડુ અપરા નેટીવ શબ્દથી એમનું અપમાન થાય છે. એ જા. વસ્તુની ડો. ફરવુઅર્ડ ને માહિતી નહિ હોય તે બધે માનતા હતા એવા કરતાં પણ તેઓ બા હોવી ધરાવવા માટે વધુ નાંચવક છે પણ એમાં વાક્યો ઉપરથી એ સ્પષ્ટ થાય છે કે એમને ખબર હોવા છતાં એમણે ઉદતાઈને લીધે જ આવે. વિરોધ ઉઠાવ્યો હતો.

જરી વસ્તુ પાછળ વખત આપવાનું આપણને હોય છે, નકાળી વસ્તુ પાછળ સુવાર મળે છીએ ને ખુશ થઈએ છીએ.

—આંખીસા

विविध वर्तमान

ગ્રુપ એરીયા અને મસ્જીદો

કેપના ઝોરીનીકા વિભાગના કચ્ડા
 પ્રતિનિધિ શ્રી. કમ્પ. કમ્પ્યુ. હોલેન્ડે
 કેપટાઇનમાં મુનીવનની વાળોને-ટર્મ
 પૂરેલા પ્રસન્ન ભાવપર્મા ગુલ પ્રવા
 ડે. ડી. ઇ. કે.જીએ ૧૧મી જુલાઈએ
 કચ્ડા કર્ણ કે દક્ષિણ આફ્રિકાના મુશીનો
 માને છે કે તેમને ગુપ્ત ઝોરીપાના
 કાપડો અને મરજીદો કૃષ્ણ જામસર્માં
 ગુપ્ત તે તેઓને કસ્ટોમર થઈને
 કોપડાનું પાલન કરવામાં આવેલા
 આવે છે. આ હેવાલ તેમણે જાપામાં
 જોવા છે. વધુમાં તેમને પૂછવામાં
 આવેલું કે, મરજીદ અને બીજા પૂલની
 પાણી રમવાને ગુપ્ત ઝોરીપાનો કાપડો
 કાપુ ન પડે જોવા તેમાં મુખર્સો કરવા
 ની તેઓ જાહેર થાય છે કે કેમ
 જોના ભવાખર્માં તેમણે કચ્ડા કર્ણ કે,
 પ્રાચીનના કારણે હાજરી આપવા
 માટે ગુપ્ત ઝોરીપાનો કાપડો આકાશ
 જશે નથી.

સુએઝની નહેરવું કોન્ટ્રોલ

કોરોના કાળી સુધારાએ! સુખેશ
નહેરવાં અનાવાળાઓએ તબીબો
રીતન ક'પની સાથે ૭૬, ૭૭, ૭૭
પાલકોના નહેરને પહેલો અને લોકો
કવનું કો-ટુકટ આપ્યું છે આંતર
રાષ્ટ્રિયમાં ૨૦-૨૨ અનામેશા તે પો
નાં તબીબો અસુકત બની એકામાં
જોઈ રહ્યો બધાની કાળી અસુકા
પરોષી થી એકાકીક મને એક
પાણીકી કુ. બીજી થી ૭૮-૭૯ કુટુંબ
કોર્પોરેશન અને બીજી થી કાવાલીયન
કુટુંબ કુ. છે. નવી યોજના સુખ
નહેરની પહેલાઈ ૧૫ માર્ચથી છે તે
કેને કદ માટે' મને ૧૬ માર્ચનાં નહેરને
આવાક આર કોરોના પાલકો મનેથી તેમાં
થી એક કોરોના નહેરની સુધારામાં
માટે કાલના કાળ

ઔદ્યોગિક કાર્યવરેણે માટે

આમાનિ અપરેનરમાં પીઠવમેરીટક
નર્મમાં મળનારી એક. ૧૯૬૭. આ.પં.
ની વાતો ક્રિષ્ણમા તેની એકજામુદીવ
કપોડી એક હરણ દ્વારા મોટના
કપોડોએ એ રતનાની ખુણાપર કે
જાણ્યુના રતનાપર એ.પરટેક-જા.મળ
નીરખી જવા જેવા, રતનાના નિયમોના
જમ કહે અથવા પોષેણ પ્રવાર થાય
તેઓને કંઈ કિંમત થાય જેવા અને
શુદ્ધીભરનું આપણ-ના રૂઢ કરવાની
ચિંતા કરવા માટે અદેકરને બાધ,મજબૂ
કરવા માટે છે.

‘નુસાસા’ની અપીલ

મેલનન ધુનીવન મિત્ર સાથે આ-
 રોગ રુકરૂકમી સેવાઓમાં આતે
 મલેની કા-દર-એ ૧૦મી મુખાપ્રતિ
 મિત્ર ૧૩૧૫ ખસાર કરીને મેલીવ જાહેર

ખાતાના પ્રધાન ડૅલ એચ. એફ. હરબુખાને આપેલ ફરી કે જે, જાહેર માહિતીમાં પાંચી વધારે મેટીબની કાબરી ઉપર સરકારે જે પ્રતિબંધ મુકે છે તેનાથી મેટીબની પ્રગતિ ને મધ્ય સહન હરબુ' પહે છે માટે તે ઉપાધી લેવો નિષેધ. આ ૧૦-૧૨-૭૪ નાં ચોક્કસ આદિતન અને હાંદીમાં પચ્ચ કાબરે ફર્યા.

હિંદી શિક્ષકોનો ખબર

તાજેતરમાં ચોરા શિક્ષકોના પગાર
અંક વધારો કલ્યાણી ને પ્રયાગ નજીક
ધનું છે તે મુજબ હોદ્દા શિક્ષકો માટે
પણ પગારમાં તાત્કાલિક વધારો કરવા
માટે પ્રતિક એકમીનીસ્ટ્રેટર ખાસે
મામળી કરવો હરામ કરમનમાં હખી
જીલ્લામાં નાદાંત પ્રિન્સિપલ રીમર્ક્સ
ચોક્કાસનીની કોન્ફરન્સમાં ૧૦૦ નેટકા
પ્રતિનિધિઓએ અવાનુષતે પગાર કર્યો
હતો.

છીટનની નેધીઅ

ખોટની તેવીના પાસાએ-ડી મેંદરી
મી. શાહ જોડેને ૧૦મી જુલાઈએ
પાસાએ-ટર્મ ૨૫મી જુલાઈએ
સાત દીરો(પર, તેની જોડે, ૧૫
જાન્યાર આખર રહીપર અને જોડેની
પ્રોટાલ જોડે તથા ટોરપીડે તથા ૮૫
જાન્યારે પુરાણી થઈ જવાથી રહેવામાં
વેવાઈ જશે, અને મેં જાણી જાણે
તેનું સ્થાન નવાં પંચાલ લાખે
જાણે મેં.

છપીસ મણનેા માણસ !

કાંઈ જાતનો સોથી વધુ વળન
વાસો ફેલ્ડે અર્ધ સુંજા નાખે.
આમેરીકાને ૩૨ વર્ષનો કુલકે જે
૧૦૪૧ રાજાનો છે તેને મીઠાકા અન
વીણ તરવીરે આરે જી-ડીવાના પ્રાતના
જેમન સહેર-ડે ફોરપીટથર્મ જેક આસ
ફેરનર્મ સારવાર આરે જાઈ જાત
ફોરપીટજન પ્રવેશકાર નાનું પાકું કર
અને આટલો પથુ નાનો પડ્યો નેથી
તેજ ફેરનર્મ ડોક્ટરેએ તેની ૧૪
કરી પથુ ૧૦મી જુલાઈએ તે પરી
અયો હતો. તેની ડેનું માપ ૬૫
ફુટ જે ઈંચ, લાંબની માપુએ ૪૦ ઈંચ
ની અને ૭ ઈંચ ઈંચો હતો. ડોક્ટરે
કહે છે કે તે પ્રથુ વર્ષનો હતો ત્યારે
કુપીય કહે અયેએ તેમાંથી તેના ગે-
નું પ્રમાણ મોરવાઈ અયેહું નેથી બીડો
અપ અયો હતો.

શ્રુતીપીઠ, ધનકમ પેઠસ રીટન્સ",
ભાષ્ય-સંપત્તિ, મૈત્ર્યુ કલ્પિત-અ અને
ધનકમેર-અ માટે મમે।

આર. વી. કુલ
૧૨ બાઈલી આઈડ, ૨૮ બાઈટ રફીડ,
ફોરનર ડામરોન બને આઈડ રફીડ,
બેલાનીકામ, ફોન ૨૨-૧૧૫૪.

જાણકારી યુનિવર્સિટીના ઓન્સ્ટોપલ છે.

પ્ર. ૨૭. માલદેશી છાત્રાણી સુની-
વર્સીટીની કેમ્પસની ના કચેરિયન પાસેથી
તેઓ કાઢ્યામાં સુનીવર્સીટીમાં ખીન-
ઝોરાએ ખાટે ને જુદી સમયે કવના
માં આવી છે એને ક્યોપીને સુનીવર્સીટી
ના અંકુશમાંથી કાઢે લેવામાં આવશે
કે નહીં એ બચ્ચવવાની માલમુતી કરી
છે, તેથી, એ કચેરિયનને એ પક્ષ પૂરક
કે કે, કચેરિયને પેતાની તપાસમાં
એવા નિર્ણય ક્યો છે કે હાં કે બીન
ઝોરાએને કમું ચિંતણ આપવા
ખાટે સુનીવર્સીટી કાપક નથી, અને
એ નથી તો એના ખાટે કું પ્રમાણ
કેા અને એ પક્ષ પૂરક કવું કે
કાઢ્યામાં ને ખીન-ઝોરા વિચાર કે
એને સુનીવર્સીટીની કદામાંથી કાઢ
લેવાથી આમાં કાળ કું કવાતો કેા
એક પત્રમાં કેા. માલદેશી બચ્ચુ ને

૬. આ.માં પહેલી બીન-ગેરી સહારી થસ દુર

આને આપણે યાદે આપે દેશમાં
પ્રત્યક્ષ ભણે ડોઝરી જીવાનની
કેમ પણ જાતની અમલક નથી. ખીન-
જોરી પ્રત્યે પોતાના દેશની કુસારી
કરવી હોય તો અત્યેક અમલકોઃ લેવા
પડે છે. તેમને પણ દેશ જીવાની અને
હોશી કુદ કરવાની જાણના હોય
કે પરાંડુ અત્યેક અમલકોનો ખ્યાલ
આવનાં છે વિચાર પડતો મુકવે પડે
છે. એ ભણે અમલકો કુદ કરી,
"પ્રકૃતિ જા" સારી" નામની કંપની
સ્થાપિત કરવામાં આવી છે. જેથી
હવેથી ખીન-જોરી પ્રત્યે સ્વચ્છ આ-
ક્રિયાનો પ્રવાસ ડોઝ પણ જાતની
અમલક બીના કરી કાઢશે.

જો દુર કરવા આરે જ્યા કંપનીએ
૧૨ આગસ્ટની જોગવાઈ થાય એવા
(સહકારીવલ) બસ ખરીદા છે, જેમાં
દરેક જાતની સમજા કરેલી છે.

એ બાબતે કુટુંબી ઉપદ્રાવના કિંમત ૧૫
મી સુધાભાઈ પણ કે અને રોકે કુટુંબ
૧૨ દિવસની હતી, જેમાં રૂબરૂ
પરતપરત, પોર્ટ સ્થિતિઓ અને
માનની રૂઢી આપને કેપ્ટનની પ્રશંસા
લેવાથી, આ રોકે રમણે જેવા બાપક
સ્થાની પ્રશંસાત્રે પ્રશંસામાં બાપક
કે, આમ એકરે ૨૫૦૦ માંથી
પ્રશંસા કરી હતી. તેના દર બીજાની
પ્રશંસા બાપકને બાપકને રોકે
રમણે હોલોમાં રહેતા બાપકની પ્રશંસા
અર્થે ૫૦ પ.કે-૨ રાખવામાં આવ્યા
કે, જેમને રોકે બાપકની પ્રશંસા
પોર્ટલે રોકે હોલ લેખને અર્થે રોકે ૨૫
પાકે દર રાખવામાં આવ્યા છે.

બીજા કુરે, - એવાં ચોક્કસીક ઇતિ
બીજીકા કમર નેકનલ પાદે, પીકરે.

૧૬. આમ કરવાથી નાટાલગી સુની-
વર્ગીકરણને થયું જ નુકસાન પડેલ્યો.
આવીશ વર્ષથી વધુ સમયે સંખ્યાથી
બીન-ગોરાઓ માટે વધુ સમયે
કરવામાં આવી છે અને આ સમયે તે
સંખ્યા બનાવવાનું કામ એવા પ્રોજેક્ટો
માં કર્યું છે કે જેમણે પોતાનાં સમય
નો ભોગ આપીને આવાં ઉચ્ચ શિક્ષણ
આપ્યાં છે, અને સાથે સાથે બીન-
ગોરા અને ગોરાઓ દરમિયાન જે તાણાં
ની ભેટ અણે છે એવાથી થયું અણી
મદદ થઈ શકેલી છે. હું આમાં રાષ્ટ્ર
પ્રેમ તથા કૌશલ સરકારને સુધારક
રીતે દેશદર કરવા સુચવે અને વિનાશ
ને આવે ન જાય, આજ સુધીમાં
નાટાલગી સુનીવર્ગીકરણની સંજ્ઞા સુધી
સરકારની સુચવેલી નીતિથી કામ થવા
માં આવેલું છે.

સીઆ હોલસ બજારનાં પત્રોનેા પછ
નિચારા પે.

એકાદીસમના પ્રખ્યાત 'સ્ટાર' કાપાચે એક અગ્રણી દર્શક અને બીન-તેરી પ્રજા બાદે અવાસ્તવી દુની સારી અને જીવન સુખવડ બાદે સતોષ ભરેડ કરી અપોહીને ધન્યવાદ આપી સહનતા દર્શાવી હતી. આ દુરથી વધુયે મોટો કે જે જીવનમાં વધુએ જ પોતાનો અન્યદેસ ભોજી શક્યા હોત તેઓ જિંદા બચે સહેલાઈથી ને જિંદાજી દિવસોમાં એક શકી. જીવે ક્રમને પછો લાગ ચશે. ઉપરાંત જુદા જુદા મોડો કાચે રચના, દળવા અવાનો, ને રહેવાની પ્રક્રમ માત્ર મતો હોવાથી માનવ પ્રાણી એકમના માં જેવો કેટલો બધો કાપડો એ તે સહેલાઈ સુખની બીન-તેરી પ્રજા ના સાદસને સાળના બને એક પ્રવાસી.

અધ્યાત્મ સંસ્કારી ષાસ દ્વર
(પ્રવાસ)

પરેલીલ વાર નોન મુદ્દાપીઠના આદેશ
દર પાળવાલીએ જોઈનામંથી અવનન,
હાલ બંધન, રોટાં છોડીએ, દૂર।
મ.કેન રૂટના રસ્તે ધાળે કેપડા, ઘન વજેર
રમજોનાં રમખીય જાને મનો, રંજક
રમજોના મુખાકાત લેવા છે.

આશીર્વાદ જાણીને - હરેક શબ્દે
દેવેશની પ્રીતિ સમજાવે.

વધુ વિગત મારે સહો અથવા મળે :
૧૨૬૪ ૧૪૬૬ ૩૫૩૫

65 Bree Street, 1st Floor No. 4
Newtown — P. O. Box 5930
JOHANNESBURG

નારી જગત

સમાજમાં અને કુટુંબમાં સ્ત્રીનું સ્થાન

(લેખક : રાજકુમારી આશુતોષર)

કૃત્ય આપી કુનીવાના પ્રતિકાશમાં, આને મધ્ય રહેલા પરિવર્તનોને લેટલા આપણા આ યુગમાં આપણે નોંધ રહ્યા છીએ તેટલા ટીકણપણ પુરું કુલમાં થયે નહોતાં પાડ્યા.

મોટામાં મોટું પરિવર્તન આપણે નોંધીએ તો એ છે કે, સમાજમાં આને સ્ત્રીનું સ્થાન થઈ શક્યું છે. આપણે વિવેચના કુચિતોને એ અવગણ્ય કરીએ તો નોંધવું કે, આ એક ક્રાંતિરૂપીને ઘેરવામાં અને પોતાના ધણીની સેવામાં પોતાનો અધો વખત આપતી હતી. પરંતુ એ એમને આપે સંકાર હતો, અને ધરની બહારની વાતમાં એને માથું મારવાની કોઈજ જરૂર ન હોતી જણતી.

આપણા દેશમાં કણુ પણ એવા માનનારાઓ છે કે, પુરોષો જેમાં જ ને આપણે રહ્યા છે, એમાં સ્ત્રીઓનું કામ રવાન નથી. અને ધણીવાર નવાઈ લાગે છે કે આપી જસિને સ્ત્રીઓ વચ્ચે પુણ્ય, આજ કુળી રકીમરતી આવી છે. આને આપણે પહેલાં વિચાર કેમ ન કર્યો, અને પુરુષ થી સ્વતંત્ર થવાને આપણે હજીજ કેમ ન જોયો? આઈ માનું છે કે આ પછીને સ્ત્રીઓ વિશ્વજ ન હોઈ જાયું કે નેથી આપણે, પ્રણેતા કોયોમાં જાય હાઈ કરીએ.

પણ વિચાર્યો એક સ્વતંત્ર કામરો છે કે ને પુરાણ કાળથી આસનો આ-ઓ છે, એ પરિવર્તનને છે. અને આને સ્ત્રીઓના છવનમાં પરિવર્તિતને માને, અને સિદ્ધાંતને અંગે પણ દેશમાં મધ્ય મધ્ય છે. કુલ દરમી માન, ઈંગ્લેન્ડમાં સ્ત્રીઓને પુરોષોનાં મધ્ય કામે સંજાળી હોઈ હતાં એટલે આપણા આ કુલમાં સ્ત્રીઓમાં જમણી આવેલી છે, અને એને પરી-ક્ષણે સ્ત્રીઓને મધ્ય સ્ત્રીઓમાં જવાનું કરીએ ઘડાવેલી છે. એ વાત ખરી છે કે દણુ આપણી ધણી મહેનોને આ જમણીને સાક નથી જાણે. પણ હવે સ્ત્રીઓને આગું કુલે છે, એટલે તે માને આના કુલને અવરન મળતી.

હું એમ નથી માનતી કે સ્ત્રી જાતી ન જાય છે. એનાં છવનમાં કુલ કેમ એના ધરમાં છે, અને એક માતા તરીકે એનાં ધરમાં છે કે તે સારા નામરતી પેલ કરે. સારી, તેમો સારી માતાએ, પીજ અને છે, વિજન જતાને છે. તે જવ અવરવામાં જે સરકારો પડે છે, આ આજુસના આન સુધી જતી થઈ રહે છે. આ સ્ત્રીઓ, પરંતુ એ સ્ત્રી સ્ત્રી છે,

આજ કુલ અને સ્ત્રી, સ્ત્રીઓ અને સ્વતંત્રતા રાજવાનું કામ એ સ્ત્રીના કામમાં છે. સ્વતંત્રતા, પહેલાં ધરમાંથી જ કાઢે માન છે. અને ધરના રાજ-માં એ કુલમાં સરકાર થાય છે, એ સ્ત્રીની કુલમાં જવ નિર્ધર છે.

આ તો સ્ત્રીનું ધરનું કામ મળું, પણ હું સમાજમાં સ્ત્રીના સ્થાન વિશે વધુ કહેવા છામું છું. એમાં વિશ્વજ ને લીધે, સ્ત્રી સરકારમાં અવગણ્ય અને રાજનીતીમાં અવગણ્ય પડતો માન નથી લાઈ રહ્યો. અને એ એને પુરોષને મળતું વિશ્વજ મળે, અને આજીવ હોય મળે, તો એ આ અવગણ્ય કરીએ પણ ધણી જ કુલમાંથી પોતાને માથે લઈ રહે એમ કુ માનું છે.

આને સ્ત્રીઓને માથે પણ કુલમાંથી અવગણ્ય કરીએ છે, અને એને લીધે તેઓ મધ્ય સ્ત્રીઓમાં કામજ મધ્ય થઈ છે. ધણીવાર એમ કહેવામાં આવ્યું છે કે, ને સ્ત્રીઓ બહારનાં કામમાં માથાં મારે છે, એમના ધરમાં કોઈ દેશમાં નથી હોતાં; અને એમને લીધે પુરોષમાં એકાદી થયે છે. પણ એ આપણે આપણા છવનમાં સિદ્ધાંત રાખીએ તો, ધરનું કામ પણ સારી રીતે સંભાળી રાખ્યું છે. એક કુલમાં રાજમાં, દરેક માનરતીને હા છે. તે કામ કરવાની કુલ માંગે. આને કુ. એક. એક. આર.માં, આં ૫૦ વરસ પહેલાં સ્ત્રીઓ આપણા નેટલી જ પડાત હતી, ત્યાં તેઓ સિદ્ધાંત અને સ્વતંત્રતા વિષયને પોતાના કામમાં રાખે છે. કુ. એક. એ. આં પણ સ્ત્રીઓ એટલી આમળ થયેલી છે કે આને તેઓ દેશની રાજ નીતીમાં આપણ પડતો માન જાણી થઈ છે. જણ પુરોષો સ્ત્રીઓ પણ જાણત થઈ રહી છે, અને કુનીવામાં એમને અવગણ્ય સંભાળીએ નોંધે. સ્ત્રીઓને અવગણ્ય કુનીવામાં કણુ આપવાનું છે. આને અવગણના વાલો નથી કણુ. અર્થ છે, અને મધ્યન અવગણ્ય અનિષિત છે.

આપણા દેશમાં આપણે પૂરજ અને આકાના સ્ત્રીઓને મોલવાના ન હોયો નોંધીએ. આપણે તે કુનીવાને આપણ આપવાની છે, અને રાજનીતીમાં સ્વતંત્રતા હાઈ આપવાની છે. આપણા સમાજમાં ને અણુત, કોઈ એકાદી છે એને આપણે કુર કરવા નોંધીએ, સમાજ સેવા એ સ્ત્રી ને આપણ થઈ છે, અને અપાળાં આપણે મળે જ મેડો આમ જાણી થઈએ.

અંતમાં હું, એ કહેવા છામું છું કે આપણે અને તેટલો આગળ પડતો આમ અંગે પણ આપણે કુનીવાનું માન આપણ કરવાની જરૂર નથી. આપણે કુનીવાને અલોચાને આમે દેશવાની કોસીય કરવી નોંધીએ. એ આપણે આ આદર્ષ એક એકમ, તે એમાં મધ્યનો તાલ છે.

સ્ત્રીની બુદ્ધિ સર્વત્ર પહોંચે છે

‘સ્ત્રીની બુદ્ધિ પાનીમ’ એ કહેવતને ભારતના નામક પરદેશ પ્રધાન સીમતી હાઈ એન બોરી પાડે છે. એમની રીપર્ટિંગ-વિદેશના સરકારી મેનમાં રહસીયો કુળી પડાયે છે.

નરેન્દ્રા પ્રતિનિધિ તરીકે અને તે પણ વિદેશને સમતા આતમાં નામક પ્રધાન તરીકે કામ કર્યું એ સહેલી વાત નથી. પરંતુ હાઈ એન અવરા કામમાં જ રાયે છે. પ્રતિકાસ અને રાજકારણ એમનાં પ્રિય વિષયો છે, તેમાં તેમનું કાન જુડે છે અને તેમની સમજ ભારતની નીતી કામે વેળ ખાય છે. તેમણે દેશ અને કુનીવા એવાં છે. સંકુલ રાજ સરમામાં તેમણે સ્ત્રીઓના દરજ્જાને સમતા ખાતાનું અવગણ્ય એમનું કણુ.

પ્રાખ્યાત તરીકેની કારકીર્દીના કા-આત કરનાર સીમતી હાઈ સોયી સોનિયાના કે નેતાઓની કુલ કરે એવાં નથી. કામ અને અવગણ્ય એમને બોલાય છે, કામ છે અને પડાય છે.

બાળકોના હાંત

બાળકો-૬ વર્ષનું કામ ત્યાં કુળી તેનાં હાંતની સમાજ અને ભાગે જ કામ આન આપણું હતું. એટલે બાળકો માણસો એમ માનના કોમ છે કે એ તો કુળીના હાંત છે અને પડી જ જવાના છે તેની થી સંભાળ નવા, અણુત અને કામમાં હાંત આપણે પડી નોંધીએ. આ સમજ થઈ પોતી છે.

બાળકોને પોતાને હાંત જરામર સાક કરતાં આપણું નથી. તેથી તે ધણી વાર હાંત સાક કરવામાં અવગણ્ય કરે

કે અને કંટાળો આપણે છે. આપણે પોને આ બાળકમાં કામ રસ હાંતે તેને કાંત સાક કરી આપણા નોંધીએ અને હાંતે પોને હાંત સાક કરવાની કિયા થીજતી નોંધીએ.

એ ન જુલું નોંધીએ કે અવગણ્ય કાપણી અવગણ્ય હાંત કુલ, સ્વતંત્ર અને હાંત આપણને આપણ કુલિયા હાંત પર જ છે. કુલિયા હાંત અરામ મધ્ય થયા હોય, સડી જવા હોય, પીળા પડી થયા હોય તો તેની અસર અવગણ્ય પર થઈ અરામ થઈ. એવા અવગણ્ય અવગણ્ય હાંતના કુલ અવગણ્ય મોળવા કુલમાં મેસરી.

બાળકના આરોગ્યની અવગણ્ય સોયી પણ આન તેના હાંત ઉપર આપણની જરૂર છે. બાળકના હાંત તેના આરોગ્યનું પ્રતિનિધિ પડે છે. હાંતને રાજનીતિ વિષયો જરામર સાક કરવા હતા અવગણ્ય બાળક અવગણ્ય, કોઈકા, કામ કે હાંતના મૂળ અંગે કામ રિપોર્ટ કરે ત્યારે અવગણ્ય કે તેના પેટની અંદર કામ મરખા છે. આજ ને આપણ માલકના હાંતને અવગણ્ય રાખે છે એમને તેનું, આરોગ્ય વધુ અવગણ્ય તે પહેલાં જ તેની. આપણી આપી જાય છે.

બાળકના હાંત એકલા હાંતકુળી સાક કરવાનું મુશ્કેલ કોમ છે. કાલ પાતણું, કોઈક નીડું કામ અને તેના થી તેના હાંત અંદર અને બહારથી હાંતકુળી થઈ નામે. તેથી હાંત પર બાળકી પીજાય કુર થઈ. ઉપરાંત તેને ખીડું નામેલ સાપારણ અરખ પાણીના કામના કરામે. આથી હાંત આં અરામ રહેવા બોલકની કુલિયા બહાર નીજા જઈ અને કોર પેલા નહિ થાય.

કુલ અરમાં

આપણે કાંઈ કહેતાં નીચે મુજબ અરમાં મળતો કા રતકની કુળી કા-૧ ૧૪ રતકની કુળી ૧૧-૧; ૧ રતકની કુળી ૭-૧ અને જાડી રતકનું પારકાની ૪-૨ વોરેન્ડ સાથે. તેમજ આફ્રિકન મેક્રો એક કાળા કેન્ડરના ૨૪-૧ ૩૩૦. બોલક સાથે પેલા મોલકના અરેવાની કરવી.

MAARMANS PTY LTD.
Box 26, Phone 128.
Trivandrum, Travancore.

માસ્ટર પ્રથર્સ (મે.) લીમીટેડ

મલ નવર્તી નવજન, રેકોર્ડી તેમજ કુલકાં કાપણ, સ્ત્રીઓ માળો અને પુરોષો મારે સ્ત્રીઓ અવગણ્ય કુલ જાણી, કુલોષ, કાડીવ-જ અને અવગણ્ય મલ-કુલક, ખોલ, એન્ડર, સેવકા, મેવકા-જ વિષે.

દરેક ભાગના કાલ કાલે લાકા કાપણ સમાજમાં.

કેડ મેસ કોડી, એકાનીકામ. ફોન : ૩૪-૧૩૪૨ બોલક ૧૫૪૮

ભાગ્ય પ્રસંગે માટે

અમને મળે.

સુરતી જમણના અને રેપેરિંગ કોમ્પે.

શ્રી રેપેરિંગની જગ્યા જેમરેજ નીચે સુનીયનના અને રેપેરિંગના કાર્ડ
પણ ભાગમાં તમારે પ્રાપ્તિ આવી રહેશે અને કમ્પેટિબલ.

કેપીટન્સ બાલ્કની હોટેલ

(ધી કોર્નર મીડાઈ હાઉસ)

જો અને વિક્ટોરીયા સ્ટ્રીટના પુણાપર - ડરબન.
ફોન નંબર ૨૩૪૧૬ ટેલીગ્રાફ : KAPITAN.

ધીરુભાઈ પી. નાથક

સુક્રમીપર, સુક્રમીરી, વીમાના અને ભરતક એજન્ડ

હીટરના ભાગે સુનીયના કાર્ડ પણ ભાગની હવાઈ રિપેરિંગ ભાગે ભાગના
માટે સુક્રમીરી કરવા થેર કાર્ડ ભાગની પ્રાપ્તિ થશે.

લંચી, આગ, ધોરી, હુમલો, બહુમાલ, પીરમાલ, વિગેરેના વીમા ભાગે
વધારાની ભાગીએ જીએ.

ઈન્ડિયન, વરસનક ટેલ, હિસાબના ભાગના ભાગના રેપેરિંગ કમ્પેટિબલ
સુક્રમીરી ૩ મેમારના ભાગે-સી. પાસપોર્ટ ટેમન કમ્પેટિબલને કમ્પેટિબલ
ભાગે-સી. કાર્ડ પણ પી વીમા વિના ભાગે મફત સલાહ આપીએ જીએ.

મેમારના મુખ્યમાલ કાર્ડે કોસોસીયલ કાર્ડ ભાગે-સી. અને રેપેરિંગના
ઈન્ડિયન કમ્પેટિબલ વીમા-સી. પ્રતિભિંધ.

Phone : 33-9033. 26 Barkly Arcade,
Cor. 38, Market & Diagonal St., J'BURG.

તાજુ ઉમદા ફ્રુટ

આંગૂઆ અખાલ, હીલી અખાલ, રતાળ અને સુરભની ગોસમ
ખાલુ છે. આંગૂ રૂપી ૧-૦ રતલ, લસણ રૂપી. ૧-૦ રતલ.

પાપક નંબર ૧ રૂપી. ૧૦, નંબર ૨ રૂપી. ૮ ૧૦૦.

કપૂરી અને ચેવલી પાન ભાગે ભાગ, પાસપોર્ટ નાટુ. ભાગે-સી. મિલ
રૂપી. ૧૦-૧ ભાગે અને રહેશે ભાગે-સી. ૧૧-૧ ૮૩૫.

રેપેરિંગના, ન્યુસાલેન્ડ અને ભલભલ કોમિંગ કોરેરો ભાગે પ્રદ
આગ આપી કાર્ડ પણ વસ્તુ પરમાલ કરાવી મોકલશે.

All prices subject to Market fluctuations.

A. KADER & Co., (PTY) LTD.

WHOLESALE FRUIT MERCHANTS

P. O. Box 251, DURBAN.

ફરનીયર! ફરનીયર!! ફરનીયર!!!

બેકરુથ કુટ, લાઈનિંગરુથ કુટ, મોર્ટિસીંગ, ટેસ્ટિંગ કિલ્ડ,
સાર્ફ કોર્ટ કોફીસ ટેસ્ટ, કુટ ટેસ, ટેલક, લાઈન મીડાઈલ
આને જરીરી સરસી. ભાગે પધારી લાઈન લેવા કુટરી નાલ.

—બોક્સ, ટેલક અને ફીચન ફેરેસર—

જે કમ્પેટિબલ નીચે તર્કવાર થાય છે. તેને રોકા હમીયા તર્ક-
વાર રહે છે. આગ રોકા ભાગે-સી. કાર્ડ ભાગે મમારો અને રેપેરિંગ
આગે મમારો.

L. MISTRY

51 BREE STREET, BURGERSDORP, J'BURG.

PHONE 33-4691.

BOX 2526.

હીંદની મોટામાં મોટી વિમાની કમ્પની તમારી સેવામાં

—ધી—

ન્યુ ઇન્ડીયા ઇન્સ્યુરન્સ

કંપની લીમીટેડ

સાઉથ આફ્રિકાના એકજ મુખ્ય પ્રતિનિધિ

રસ્તમજી બલભાઈ રસ્તમજી

૧૪૦ કવીન સ્ટ્રીટ,

ડરબન — નોટાલ.

સેવા અને નિર્ભયતા

માટે અમને મળો.

અધી જાતના વિમાનો અને ઉતારીએ જીએ.

પી. ઓ. બોક્સ ૧૬૧૦.

ટેલીફોન : ૧૧૧ હલેવનથ એવન્યુ,

ડરબન.

ટેલીફોન :

ઓફીસ : ૨૫૮૪૫

ટેલીફોન : ૩૬૪૧૩.

‘કારમીર પ્રિન્સેસ’

કાવતરાની રોમાંચક કથા

લેખક: શ્રી. અનંત બીખર કંપોઠિ

(ગાંધીધી માણ)

આમ બારી સુધી આવી

મારી સાથે પ્રભાત રહેલી આમના સાથેના થઈને ૫૨ કું થાઈ કુટુંબીઓ અને મારી પ્રિયતાને મેલ રહી હશે.

આમ ટાંચી સુધી પહોંચ્યાને એક બે મીનિટ પછાર થઈ થઈ એટલે આ લખવાન ટાંચી શરૂની નેહલી હતી. મને આ નવાઈ થતી હતી કે હા કારણે હજી પચાસ થયો નથી.

ટાંચીમાં ૫૦૨૨ ૫૩૩૩ હોય અને એને કારણે આંધ્રનું હજારો વર્ષનું મહાપુર હોય છે અને ૩૩૩૩ લાગતું હતું. હા, ટાંચીમાં ૫૦૨૨ ૫૦૨૨ ૫૩૩૩ હોતું નેહલે. એ એમ ન બનતું હોય તે આમ આટલી મંથી કાપથી થઈ મળ ન હોત.

૩મીન અને પાંચમા સાંધા સુધી આમ હશે હજારો પહેલી મળ હતી. આમની આજ્ઞાઓ બારીથી એ હશે પહેલી મળ હતી એટલે પાંચ દંડાઈ મળ હતી. મને આંદર હશે મરણી કાવતરા થઈ. એટલે મને કાગળ કે આમની આજ્ઞાઓ કથામાં ૩મીન ૫૨ કું થયો હા કરશે.

કું એટલું કાગળો હતો કે ૩મીન આમના પૂર્વજો માટે એ પહેલ એના ૫૨નું કાગળ મિલકત કુર મળ નથી સાઈ. (કારણ કે કાગળવાળી ૩મીન મેકામ કુરથી મળ નથી તેા કાગળ એકદમ કુર અવાને કારણે ઉત્પન્નો. તથા વિમાનીઓના કાનના પાકાને નુકસાન પહોંચે લેખ હતું.) આમની આજ્ઞા. એ. ૩મીનમાં પ્રવેશ અને આખી ૩મીન કમકમની બી નેવી રેવાવા બાગી.

એકાદા સહેલ કાર કાવતરા મળ મળ અને ૩મીનની રેલ નીલ સેકી-તારી આમની આજ્ઞાઓમાં આમ કરી રહી હતી.

આમ અને રીસીત વિમાની કાગળ ભંગની રાખવા પ્રયાસ કરી રહ્યા હતા અને કુચરિઓ આતા વિમાનમાં કીલી થઈ બધી કુસીંગો સાથે મળુની રહ્યા હતા. આખી પ્રતિકુલ રિલિયન્સ વિમાનને કાગળમાં રાખવાનું કામ અરેખર વિરલ હતું.

કાગળની પ્રતિકા

૫૩૩૩ ૫૩૩૩ કાગળોથી તંત્ર તંત્ર કામ કરતું આટલી મળ હતું અને કાગળ રાખવાનું વધુ વિરલ નથી મળ હતું. વિમાનના બધાથી આટલી પાંચવાળા આમને રેલ હશે વધુ ને

વધુ નુકસાન પહોંચી રહ્યું હતું અને આને કારણે બંને પાંચો વચ્ચેની કમવળા ન રહેતાં વિમાનને સીધા થાઈ કું રાખવાનું વધુ ને વધુ પ્રયત્ન નથી રહ્યું હતું.

પાંચ વિમાનીઓની પાછળ ઉભો હતો અને નાકુના ટાપુઓ આમવાની મેકાનિસમ રાહ એક રહી હતો. એ રમ્પે વિમાનનું કીલકાલ કરવાનું નાકી કરવામાં આપ્યું હતું. હા, કું-કા એન્ટન પડેના આંકુલ રાખવાનું અભિ વિરલ કામ પુરી કાવતરીથી પુરું કરી રહી હતો અને સતત નીચે કીલકા વિમાનની ૩મીનનું કાગળ કાઢી કરી રહી હતો.

તાલ નુલ કરી રહેલી આમિ આજ્ઞાઓ આટલાંક વિરલાઈ વળે લેના હતો, અનુભવ મના કીલકા એમની મેકા ૫૨ મેકા રહ્યા. કુમારી મેરી, હાંસોઆ અને પ્રિન્સેસ મહાન કુરીપુર કીલકાઓની વચ્ચે રહ્યા અને કીલકાઓને કીલકા આપી રહ્યા હતો.

વિમાનીઓ માટે નેહલ

આરા મના એવિતોલ અપારો મરો કે, કાગળિયાં રહેલા વિમાની કાગળો કાગળ નેહલી કામ નાંક હોય, એટલે પછી એ-વધુ કાગળ નેહલી કામ લીધી (મેકા સાથે કું મળ થી વધારે-કામ થઈ એ રિલિયન્સ નહોતો.) અને કું આમના કામમાં મરો. એ તે મેરીનેકરના કમ્પાઈ-મેનમાં કુચી અને બીજા એ કાગળ નેહલ લેના માટે કું પાકો હતો હતો. એનું એ ૩મીનનું પ્રવેશદાર એનું કે એ મિલ મેરીને મળ કાગળ નેહલી અને કાગળિયાં કાગળી બતાં એક.

મિલ મેરીને અને સહેલ પૂછી એનો મળ મળ હતો, નાકા-વ, લેલે મ.રી સાથે એનું નાંક. પરંતુ આમ રેલની કાનથી કાગળી આટલું લેના શરૂને નેહલ રહી. તે નાંકિ હશે કામ કરી રહી હતી.

તે એટલાં મળ કોર આમનાં હતાં. કું કામો વખત લેની-કામે નેહલ કામો નાંક. એ તેને કાગળિયાં આપી રેવા માટે ૩મીનનું કાર ૫૩૩૩ રાખ્યું અને પછી કું વધુ લેની પાછળ પાછળ મરો. એક નેહલ એ પાકાને આપ્યું, બીજું એક કું-કાને આપ્યું અને ત્રીજું મેરીને એ નેહલી એ પાંચમીને આપ્યાં.

કું-કાને નેહલને લેનાની મરલ ની આંકુલાનું નાંકુલું. લેના બંને કામ રાખેલા હતા તેથી કું લેમના

બધી આમના મરો અને લેની કામર આટલાંક એ નેહલી ૫૬૧ બધી ટાપા. ત્યાર પછી એ લેલે બધી બધી નેહલ પહેલી લીધી.

વિમાનીઓને કાગળ નેહલી કામર કામ પછી બ મીલ મેરી લેલે સભ્ય થઈ. કું ૩૫૨ન બધાર પાંચે મરો અને લેમને આમની કમતા વિશે મારો અભિપ્રાય આપ્યો. “૩૫૨ન બધાર, એક બે મીનિટમાં બ પાંચ લીધી ૫૩૩૩.”

૩૫૨ન બધાર તંત્ર રવાન, સર્તિ મળુન્ય આપે મળ એટલું બ કું “આપણે પાછીમાં આમની રહ્યા છીએ.” ૩૫૨ન બધારના આ આમની કાગળો હતા.

“આપણે પાછીમાં આમની રહ્યા છીએ,” એ બધાર લેમને કું ત્યારે હશે આમનું પ્રમાણ એવા માટે ૩મીન માં બધાનો કામ અર્થ નહોતો, કારણ કે બારીમાં કાગળી આમના કાગળ રેવાતા હતા. અને હશે વધુ મહત્વ ની કામગીરી મારી શક નેલી હતી.

બારીઓ એકવાની તકમારી

તાજીની પરિસ્થિતિમાં કામ આમે તેમના માટે રામેલી બારીઓ અને બધારમાં મેકાવાનું તે કામ હતું. કી રીતે, કેવા કમમાં બારીઓ એકથી તેમને એ નિર્ણય કરી લીધો હતો. તાજીની પરિસ્થિતિ માટેની બારીઓ એકવાની વધુ એક એકાકસ પ્રકારની પદ્ધતિ હોય છે. એ બારીઓ એ પદ્ધતિએ એકવામાં આવે તેા ૩મીન માં એ કામ કુમડો હોય તેા તેને મહાર કાગી નાંકે છે.

તાજીની પરિસ્થિતિ માટેના દરેા એકવાનો કુકમ મળ લેની બ કું શક નેહલ રહી હતો. ૩મીનમાં કાગળ કાગળ પહેરું કાગી નાખવામાં આમના પછી કુરલ બ કુકમ આમનામાં આવશે, કારણ કે, એક કરવામાં ન આવે ત્યાં કુચી બારી-બારીમાં પૂછી થો નાંક. ત્યાં કું-કાને આમના બધે ૩૫૨ન બધારને આપ્યું હતું કે મળ નમરનું એ-ન્ટન આમમાં કમકામ છે. આમનાં પદ્ધતિમાંથી આ આમના બધું. અને મળી થયા કે એ-ન્ટનને આમ બાગી નહોતી પરંતુ આમ લેલે બ એ-ન્ટન કાગી મરો હતી.

કેકપિટમાં આમના

૩૫૨ને એ-ન્ટન બંધ કરી રેવાનો કુકમ હતો અને આમ કુકમવાની પદ્ધતિ આમનાવામાં બાગી, એ-ન્ટન

બંધ નાંક કરતું નેહલે એના કામક આમનાં મારાં મના ટાપાનું હતું. કારણ કે, આ એ-ન્ટન બંધ થાય તેા એનાં બધી ૫૨ મારી આમ માટે અને પરિસ્થિતિ વધુ બધાન બને.

૫૩૩૩ બીજાનાર વિમાર કરતાં મને કાગળ કે, બધામાં બધાન આમને કામને કરવા કરવા વિમાનના મહાન-વાગોને સાથેના કરવા એ કાઈ હતું. આમ એ-ન્ટન સુધી આવી પહેલી હતી અને એ એ-ન્ટન બંધ કરવામાં ન આવે તેા લેના પંચો આમમાં થી કામના નેવી પરિસ્થિતિ કાગળે એક હતું.

૩મીનના બધાથી લાગુના કીલકા-માંથી કાગળિયાં આમના મરો અને બીજા એકવાથી મળો. (વિમાનના પાછળ કામના ઉપક્રમમાં આવેલી ૩મીનમાં મરમ હવા પહેલાંકા માટે એ લેના મરમ રાખવામાં આવેલાં હોય છે.)

આમ હશે આ કીલકા કુનિટ સુધી આવી પહેલી હતી, એટલે કે, વિમાન ના કુચમ આમ સુધી આમ બારી પહેલી હતી. ૫૩૩૩ આમ કાગળ માટે હશે કામને કામકામકા રહી નહોતો.

હશે કારો ઉપાલ નથી

કામ બ કરવાનું રહ્યું નહોતું, અને કામ બબારી પાંચે કામને કામને કામને હોત તેા ૫૩૩૩ આવી અપુર્ આમ સાથે તે મિન અકસરકાર બ મરો હોત. એક વિમાનમાં આમ સાથે કુકમ માટેની એ કામના કામનો હોય છે તેટલી કામમાં તંત્ર નાકા-વિમાન નીચે મેરી મેરી આ આમ હતી.

વિમાનના કામનાં ૫૩૩૩ કાગળ નહોતું કે આમ આ રમ્પે કામને અને અરેખર આ બધારે આમ સાથે “આમના” કરી પડી તે રમ્પે આમ શરી નીચે એ કામના નાકાની મીના હતી. આ કામના-વ રીતે આમ કામનાની કામના હોય છે તથા તેલે આમ કુકમવાનાં કામને ૫૩૩૩ પ્રમાણમાં કામ બ બધારતાં હતાં.

આમ આમનાં રીતે મેરી હતી અને તે ૫૩૩૩ અધવાનો રમ્પે કાગળ હતી. કુચલતી નીનાં કુર પાલ તે.કીને પ્રકાર, નિર્લ રીતે કામના ભર તેવી રીતે આ આમ પ્રકારની હતી.

તાજીની પરિસ્થિતિ માટેની બારી એ એકવાનો કુકમ મળ લેની શક નેહલ કાગળિયાં એ ૫૩૩૩ તેને માટે એક મિનિટ થઈ હશે ત્યાં તેા કું-કાને ૩૫૨ને આપ્યું ૩ ૩મીન માંથી કાગળ કાગળ કાગળે કુર કરવામાં આપ્યું છે. અપુર્

આ યાત્રીના કાગળી રાઈડ કુંબક “આપણે પ્રકારના”ના છે.

વિશ્વચેતન

[આ મનનીય લેખ અંગ્રેજીમાં "ઇન્ટરનાલ કન્સ્યુએન્સ"ના સિર્ષકથી છે. એલ. રેવેન્સર દ્વારા 'રેડી કુસ્પન ડાયનેસ્ટ' માટે લખેલો તેનું લેખકની પશ્ચાત્તાપીથી રહીપુટની જુનીયર ક્લાસ રહેવાના પ્રિન્સીપલ થી દોષતરણ દેખાઈ છે. સુદર આપત્તર કરી મોકલ્યું છે તે 'ઇ. ઓ.'ના વાંચકો માટે આભાર આપીએ છીએ.]

વિશ્વચેતન એટલે શું? કોનો અનુભવ તી રીતે ચાખાં એના અર્થ? શું? અને તે રીતે રીતે મેળવી શકાય? આવા અનેક પ્રશ્નો ધણાં ધણાં મહેનો ને જીવન ભણવા માટે છે અને સમયથી રહેવા માટે છે તેઓ પુછે છે. પશ્ચાત્તાપીની નીચામાં નીચી વસ્તુને આપણે પ્રથમ વિચાર કરીએ.

પૃથ્વી, હથેલી, અનિલ વગેરેમાં જીવન છે કે કંઈ કાલના વિજ્ઞાનના આધારે આ સર્વમાં જીવ છે. પરંતુ તેમના જીવનથી તેઓ વાહેક નથી. હથેલી ધાતુએ વગેરે થયે છે, વધી છે છતાં તેઓ એક અભ્યાસથી બીજા અભ્યાસે કોમળી રહેવાએ બધું સકર્તા નથી. તેઓ પોતાનું વાતાવરણ નોંધ કે ભણી સકર્તા નથી. ભોવાની કે બીજા કોઈ કાલની તેમનામાં સક્રિય નથી. અને એ જીવનમાં મોટા માથે તે જીવનને-જીવની રહે છે. તેમાં ફેરફાર કરવાની તેમનામાં સક્રિય નથી. પરંતુ આ રીતે વસ્તુમાં ચેતન છે. એ ચેતનને અધીરે તેમાં જુદા જુદા ફેરફાર થાય છે. સર્વશ્રેષ્ઠ ચેતન મનનું ચેતન છે. કારણકે અર્થ પરમાર્થને કેમ એકત્રિત કરવા એ તે ભણે છે. રીતે પદાર્થોને કેમ જુદાકરે કરવા તે તે ભણે છે. આ ચેતન પ્રજનનું ચેતન છે. તે વનરપતિ, અનિલ, મનુષ્ય વગેરે સર્વમાં કામ કરે છે. આ ચેતન રીતેરિતે વસ્તુમાં કરી શકાય છે. વસ્તુ એક એક વસ્તુને વસ્તુ પ્રગતિમાન બને છે તેમ તેમ આ ચેતન વસ્તુને વસ્તુ સક્રિય બને છે. જીવ અર્થમાં પણ આ ચેતન કામ કરે છે. આ તે પ્રાકૃતિક પ્રેરણા (Instinct) તરીકે કામ કરે છે. કારણે પણ પાંખમાં તે વસ્તુ અસ્થિમાન બને છે અને કાંઈ ચેતન તરીકે રૂપ લે છે.

આ ચેતનને કાંઈને વસ્તુએ જુદા છે, ભોજનને છે અને પોતાની પરિવિધિત ને તે સમજે છે. આ ચેતન કારણે પણ ભણે છે કે પાન અને કરીર એનું છે. એ ભણે છે કે એ રોડી થકે છે, જીવું રહી થકે છે, ખાણ થકે છે, ભોંઈ થકે છે, સંભળી થકે છે, સ્વાદ થકે છે અને કુળી થકે છે. પણ એ પોતાના આધારને ભોળાપથી ધારૂં નથી, પોતાના અસ્થિતરને એ સમજી ધારૂં નથી. એ અવગણ ન કરી થકે, પુષ્કરણ ન કરી થકે વગેરે. વસ્તુએને આપણા જેટલું જ મમલ છે, એને પણ ભણી શકાય.

કે એટલે જેટલું કામ મનુષ્ય કરી થકે. એટલું બધું કામ એ કરી થકે છે. છતાં એ વસ્તુમાં પ્રકૃતિ પ્રેરણાની રચના કે અવરણ કરી સકર્તા નથી, નહીં સર્જન કરી સકર્તા નથી, એ તરફ કરી સકર્તા નથી, વાતાવરણ કરી સકર્તા નથી.

વસ્તુએ, વસ્તુ પ્રાકૃતિક પ્રેરણા (Instinct) થી કામ કરી થકે છે. વસ્તુને જુદા થાય છે, આવાનું ભોંઈ છે અને આવા ભણે છે. એક વસ્તુને કરી જુદા છે ત્યારે તેનાથી તે બાની ભણે છે કે આકર્ષણ છે આપિ માટે વોલ રચના (Pleasure) એ કરી સકર્તા નથી.

આ ઉપરથી માણસ પડે છે કે મનુષ્ય જેટલું આત્મગત વસ્તુએને નથી.

માનવ જમાલ પણ અધારે અમલી અવસ્થામાં હોય કારણે પ્રાકૃતિક પ્રેરણા (Instinct) થી કામ લેતા હોય. જુદા થાયે કારણે અમલમાં જતો પ્રાણી ભોજનમાં આવતું તે વિચાર કરવા ને ખરી આવે. આપણી ભોંઈએ તે મોં છે, કરીને ઉપાધી લાવે એ અને ધારમાં ભેસાડી દેતા. ભોંઈને હોય તે હાંત કમ અવાવે, અને આમણી પ્રકૃતિ કરવાને જીની પાસે મોં આક સ્થાન ન કરે. સમજના વહન સાથે આવાની ઉપાધિ થકે. ભાષા એક વધી પામતી થકે તેમ એ વસ્તુને વસ્તુ આત્મગત થકે થકે. આપણા કારણે એક બીજા સાથે વાતો કરવા થાયે. સામાજિક અવકાર થકે થકે, કરવા એ અને કુન્નર ઉભોને સ્થાપા, કળા અને વિજ્ઞાન ઉત્પન્ન થકે.

સામાન્ય આકર્ષણમાં આભને મનુષ્ય વસ્તુ આત્મગત થકે નથી. એ સમજે છે કે અસ્થિતિ, ભણિ, ભુક્તિ વગેરે આ એ આત્મગત થકે છે. પરંતુ અભ્યાસિક રીતે જુદું થકે નથી. બધી પ્રગતિ બાજુ પ્રગતિ છે. અંતર આત્માની કોમળમાં એ કદા થકે પડત ન છે.

છેલ્લા એ આ રીતની અંદર આજુબ ના અંતર આત્માનું યાન બધું આત્મગત થકે નથી. બાજુ અમલની ઉપાધીમાં તે એટલે નથી. રચના પડેથી બની થકે છે કે, અંતર આત્માની શોધ કરવાનું છેક જુદી થકે છે.

પુરતન કાળના મનુષ્યને એ નવ વાજ મળતી તે નવવાજ આભના મનુષ્યને મળતી નથી. જુના વખતના માણસો આરોગ્ય મેળા અને મોતન કરતા. સારી રહેણી અને ઉંમરમાં વિચારને અનુભવતા. આને આપણે અજ્ઞાતાન્ય કુનીયામાં રહીએ છીએ. રેનિક જીવનની ધમાકમાં એટલા નવા એતરિત થકે થકે છે કે, આપણને સાંભળાં જ્યાં આરોગ્યની ભરૂં રહે છે તે નાદરવધમાં બધને મેળવીએ છીએ.

આપણી સારીરિક આવરણમાં માટે અર્થમાં આપણને છીએ અધારે અભ્યાસિક ભરૂંવાત છેક જુદા થકે છે. ક્યાં અને ક્યારે આત્મગત માણસ સાંતીથી ભેસી થકે અને વિચારના અલ્પ જીવન કરી થકે સામાન્ય માણસ કુન્નમાં આપી થકે કારણે તે તેની હલવેદના કારણે કરી અંતર પ્રશ્નોને જુદાકરે મેળ કરીએ પ્રજનને થકે છે કારણે અમાલ ભોંઈ પ્રજનને થકે છે.

આ પ્રમાણે વસ્તુરિતિ કોઈપણ વિશ્વચેતન મેળવતું થકે જુદાકરે જીવની મજા છે કારણે વિશ્વ સાથે એક થકે તેને વિશ્વચેતન કહે છે.

એ મનુષ્ય પોતાની સ્વાર્થમાં પ્રકૃતિમાં રચેલા થકે છે તેને બીજા અસ્થિતિ માટે શું પીસ પડી છે? અમાલ ના મધા સકેલો સાથે થકે તે અમાલ થકે થકે? શું તે પોતાના પેશા ને અમલને કોમ બીજા માટે આપવા તથ્યાર છે? નિંદા, રીકા અને બીજાને કોઈ કરવાની પતિ નિવારી થકે છે? બીજાને નીચા પડવા કરતાં ઉપર લાવવાની મમલ તેનામાં છે? મન, વાચા અને કમળી તે અંત પ્રમાણે થકે થકે છે?

બધું સુધી તે પોતાના માન, કાર્તિ મેળે અને અભિમાનને આજુએ થકે નહિ આં સુધી આ બીજા કમલ નથી. જાકારની કુનીયામાંથી પોતાનું મન મેળી છે અને અભિમાન, મન, વનરાજ, વગેરેને ફેંકી કે અર્થ માનવ ભાતના પેશાક પ્રશ્નોને કુનીયામાં છે, પરંતુ તે તે કાલિ થકે છે તેમ:

જુદું પુષ્પ કોઈકામમાં,
અધરે ના દેખાય,
વન સમજું વાસિત કરી,
વિચ્છા બીજી બરી ભણ.

તેના નિંદામ કમળે, બી પોતાનું કામ કાર્તિથી કરે છે. અરુ પણ થકે થકે તેઓ પ્રકારમાં આવા મામલા નથી. તેઓને વચ્ચા કે મલકાની આકા નથી. પણ માનવ ભાતનું કમલ કરતું એક એક એક એક હોય છે. ન્યાત ભાતના એક સિવાય અર્થ પ્રાણીને સમલ થકે છે. કારણકે રીકમાં એક અમાલ રહેલો છે.

કારણે આ ઉપરથી અજુબ છે કે આપણે વિશ્વ ચેતન મેળવતું હોય તે આપણે હાથમાં, ધનરાજ, અકાંકાર, મન, મરતેલો, અભિમાન, સ્વાર્થરિત, અકાંકા વગેરેને કોઈમાં ભોંઈએ અને વિશ્વથી જુદા છે એમ ન માનવું ભોંઈએ.

સ્વાત્તરની કિચાથી આપણે એ મેળવી થકે છે છીએ-નિંદાને બધે અભિમાન મેળવી, એમાંથી પ્રેમ ઉત્પન્ન થાય છે. કુન્નથી ચીએને ભોળ સુધી ફેર ભોંઈએ એ વસ્તુ ભોંઈએ તે પ્રજા આપણે જ એવો વિચાર સાંભળે ભોંઈએ. આપણે મલોળા મનના, વિચારવાન, ક્યાનું અને ક્યાવાળા મનનું ભોંઈએ. ભોજવા પહેલાં વિચારો અને કમ કરવા પહેલાં કલિ કરો. બાજુ કુનીયા આપણા ઉપર સ્વામિત્વ ભોંઈએ તેના કરતાં આપણે પ્રજનને ભણી થકે છે, આપણા અંતરમાં પ્રજનને વાજ અનુભવીએ અને તે પ્રમાણે તેની કરતીમાં બાની થકે છે એ રીતે બાજુ કુનીયા પર આપણું સ્વામિત્વ કમાયે. આપણે મારા (અત્માકના) વિચારો: વિશ્વ મારું થકે છે, વિશ્વનાં એ પ્રશ્નો મારા બાજુ અને બીજા છે, તેમના પ્રેમ કરીએ અને તેમની ક્યા કરવી એ મારો ધર્મ છે.

આમજાઈ રહેઈકર કહે છે કે: વિશ્વકારિ અનુભવના માટે આપણા આનનું વર્તન વધુને વધુ મોડું નવાવતું ભોંઈએ કે એની અંદર એકેએક જીવતાં પ્રાણીને કમાવેલ થકે છે. વસ્તુરિતિ કુદરતમાં સાંભળે વિશ્વ મારું કહે ન છે. એમ વિચારીને, મોહીને, કાપ કરીને, જીવન જીવીને આપણે કારણે વિશ્વ સાથે એકતર થકું ભોંઈએ. એ રીતે થકે થકે આપણે વિશ્વચેતન મેળવતું અને આપણ ને વિશ્વકારિ-પરમશાંતિ આપત થકે.

બીજા કામવડી મીતાના કદા અવગ ના રહેલો મોહમાં થકે મુજબ અમાલ વિશ્વચેતનની કુદર આપણે ભાવે છે કે:

અંગેના પરમશાંતિ સાક્ષાત્કાર પામેલો મોહી સર્વજ્ઞ સમદ્રિયમાં થકે ને કમ જોતામાં પરમશાંતિને અને પરમશાંતિને સર્વ જોતામાં રહેલો જુદો છે. ઉપરથી મોહ વચ્ચીને મલકાયા પ્રકારનું આપણું. કરીર પુલકિત બની બધું, તેમનું કદમ કપથી નાચી કાઢતું અને કમાઈના કમાઈ સુધી તેઓ આનંદનું વહાવતા.

નોંધ:
અને, અંગેના-કુન્નવાતી કે મુન્નવાતી અંગેના કીકનરી નથી. કુન્નકાનું કીકન ન. આ અંકમાં આપણું છે ને તરફ વોચાનું આન બેબીએ છીએ.

કેશધી. હંમણીજી આલેશ

રેશનની સીડીએ પહેરેને કાચ
પા. ૪-૭-૬ હમણાં પા. ૪-૮-૬
સુદ. પી કોર.

કાચભરી રેશનની સાડીએ : પહેરેનો
કાચ પા. ૪-૮-૬ હમણાં

પા. ૪-૯-૬ આલેશ.

આલેશીકામાં ફેરીયા, ખીસ મેરી,
ચંપા કાચી સાડીએ. એનો પહેરો-કાચ
પા. ૪-૯-૬ સુધી હરો, હમણાં
પા. ૪-૯-૬.

કેશધી બોલે : હમણેકેકે રેશન કુશળ
પા. ૪-૯-૬ નીકલ કોલેક પા. ૪-૯-૬.

અનન્યભરી : વધુ સુધાભ : ૩ તોભાડું
ડીન ૩-૭; અધીલી : ૧-૬ પેકેઃ
ચેકેકે વેશ કોલેકે ક્રિસ્ટિયા : ૩ તોભાડું
ડીન ૪-૭; ૬ તોભાડું ડીન ૮-૭;
કાચભરી : ૩ તોભાડું પેકેઃ ૩-૭;
કેશધી : ૪-૩ પેકેઃ. વચોટી : (અધી
ની બાહરી સાથે) ૬ તોભાડું ડીન
૪-૭; ૬ તોભાડું ડીન ૩-૬; ૩ તોભાડું
ડીન ૨-૭; નાકાનીર : ૧-૬ પેકેઃ.
રેશનની બાહરી : નં. ૪૪૪ લાલ ૪-૬
૩૪૪. માથેરેશન ૧-૬ ૪૪૪. મીલકા :
૬ તોભાડું પેકેઃ ૩-૭.

અધીલીના અનન્યભરી બાહરી : મંગાવન
નં. ૨-૬ રેશનની ૪-૭; નં. ૨. ૪-૭;
નં. ૩. ૪-૭; નં. ૪. ૪-૭-૬ આલેશ
ની આલેશ રેશનની ૪-૭; એ. કોલેકેકેકે
કોલેકેકેકેકે ૧૨-૬; એ. કોલેકેકેકેકે
૧૨-૬ અને રેશન, કોલેકેકેકેકે ૧-૭-૬
રેશનની. આ બધી જગ્યા કોલેકેકેકેકે
રેશનની બિનાની છે.

**સુશાન્તાબા. ડી. સી. સુધાર જેર
(અંદોની ચીલે)**

સુશાન્તાબા : રેશનની ૧૨-૬; ૧૪-૬;
૧૪-૬; અને ૨-૭. સોભાનકાન :
૧૪-૭. અનન્યભરી : ૧૨-૬; સુશાન્તાબા :
૧૨-૬; ૧૪-૬; અને ૨૪-૬ રેશનની.

દાન સાથે નીચળીયા રેશન કોલેકે
અને રેશનની રેશનની. પા. ૨-૭-૬
પા. ૧-૬-૭, અને ૧-૪-૭. અને
સુધાર રેશનનીમાં છે.

કાશ્યપેશ (પી.સી.એન. ચીલે)

કાશ્યપેશ રેશનની ૧૧-૭; અને ૨-૭-૭
ચીલેશ. કોલેકેકે રેશનની ૧-૭, અને
૮-૭ ચીલેશ.

અમે અંદોની દાન કાચ પ્રસંગની
કેટા (અંદોની દાન રેશનનીમાં) ની
બોલે રેશનની બધામાં રાખીએ છીએ.

બહારના પ્રવાસીએને રેશનમાં આલેશ સાથે અમારી સુશાન્તાબા સાથે આલેશ
આપીએ છીએ. રેશનની રેશનની અંદોનીની આલેશની રેશનમાં જગ્યા
"રેશનની બાહરી"ના બાળાપરથી રેશનની રેશનની રેશનની આલેશ સાથે અમે રેશનની
કોલેકેકેકે આલેશ આપીએ છીએ. અને એલે અમારું આલેશ અમારું રેશનની
દાન નાનકડી સુધાર પેકેઃ સાથે વધુ રેશન આલેશ.

A. K. HOOSSEN & SONS
116 Queen Street, Phone : 26249.
Box 2161, DURBAN.

લીસ્ટ નં. ૫ નજીવી કીમતે વધેલાં પુસ્તકોના સેટ

— દરેક સેટમાં જુદી જુદી વાંતો વગેરેની પાંચ ચોપડીઓ છે, જે પૈકી
એક તો અસલ બાઈન્ડેડ ચીલીંગની કપી વધુ દબે આખો સેટ માત્ર
પાંચ નવ ચીલીંગમાં મળશે. મંગાવનારે પોસ્ટેજની ૧/- વધુ ચોપડીની

- સેટ ૧ : રોકસપીયરનાં કપાનકો ૬-૭, ૧૪૭૬૬ પછી ૪-૬, સોફેસીસની સફર ૪-૧
અપડી મુલ ૨-૭, બાળ ભેટકાસ ૨-૬ કુલ ૧-૧-૧ માત્ર તેની થી. પૌંચ
૨. દરિયા બાંકે ૧-૭-૭, સમુદ્રી કાલિ ૫-૭, કિરોરે કપાલો ૪-૧,
ચિત્ર લેખા ૧-૬, અને બાળ ભેટકાસ ૧-૭ કુલ ૧-૨-૧ દબે રહે. ૫
૩. ઉલ્લેખ અભિનય ૪-૬, કુમારપાલ ૩-૬, વનવણી ૨-૬, રેલવો
પછી ૪-૬ ને અપેક્ષામાં પરકાસો ૧-૬, કુલ ૧-૧-૬ માત્ર તેની થી. ૫
૪. વિવાદ મંદિર, કુમારપાલ, કુરત કપાલો, વન વણી, રેલવો પછી
૫. પ્રવચન મંદિર, કુરત, સમુદ્રી કાલિ, એક જામ જુલ, પંચમનીના પત્રો.
૬. કિરોરેની વાંતો, બાંધકામ બાંધકાર, કપાલમાં, અંદોર, રેલવો રેશન
૭. કિરોરેની પુસ્તક બાંધકારો બાંધકાર, કુલ ૬ ને પત્રોની પાંચ, અપેક્ષામાં પછી, પંચમની
૮. નીલ પંખી, વિજ્ઞાનના ક્રમકો, અધીલીયા, વિવાદ મંદિર, વનવણી.
૯. સોલકામણ, પંચમણ, કિરોરેની વાંતો, સમુદ્રી કાલિ, કુલ ૬ માત્ર તેની થી.
૧૦. કેર તો પીપા, કુલ ૬, કુલ ૬ ગરબ સોમાબાઈનાં કાવ્ય, બાળકોનો બેલી
૧૧. અનન્યભરી વિજ્ઞાનની રમતો, રેશનની વનવણી, કપાલમાં, કાંચ કોલ,
૧૨. પોસ્ટાલ નાકો, વિવિધ વાપ, કિરોરેની, બાળકાની, આપણું પછી
૧૩. અપેક્ષામાં પાંચ, બાંધકાર, બાળ કોલ, અપેક્ષામાં પછી, પંચમણ
૧૪. કોષ નિર્માણ, કુલ મંદિર, સમુદ્રી કાલિ, કુમારપાલ, અને પંચમણ,
૧૫. ચોરાની વાંતો, ની કુલ, કુલ મંદિર, બાળકોનો બેલી કે.સુ. પંચમણ,
૧૬. સોરકી બાંધકાર કુલ મંદિર, કુમારપાલ, પંચમણ, અને એક જામ જુલ,
૧૭. કુલ મંદિર, સોલકામણ, પંચમણ, વિજ્ઞાનની રમતો, બાળકોનો બેલી,
૧૮. મેઘ બહુલ, આપણું ભાઈ, ઉલ્લેખમાં પાંચ, કુલ મંદિર અને પંચમણ
૧૯. દાન રસિયા, રોકસપીયર, " " " " સાવર સમાજ
૨૦. બોળાં પલાસ, રેલવો રંગો, " " " " સોરકી
૨૧. શી કુલ, વિજ્ઞાનની રમતો, " " " " પ્રકીપ
૨૨. અરખીરો પ્રવાસ, ચોરાની વાંતો, એક જામ જુલ, વનવણી, ક. અનન્ય
૨૩. અનન્ય કુલ કિરોરેની વાંતો, રોકસપીયરનાં કપાનકો, " " "

Indian Opinion, P. Bag, Durban.

શ્રીમતી તહેમી સોરાબજી રસ્તમજી

જાણવતા આનંદ થાય છે કે તેઓ

નેશનલ સ્યુર્યુઅલ લાઈફ એસોસીએશન ઓફ ઓસ્ટ્રેલિયેશીયા લીમીટેડ

સ્થાપના ૧૮૯૬ લકટોરીયા ઓસ્ટ્રેલિયા

— ના —

પ્રતિનીધી નિમાયા છે

નેશનલ સ્યુર્યુઅલનો જાહેરાતો વિશે એ ખરી ખાંચધરી છે.

વધુ વિગત માટે લખો યા મળો :

૧૦૬ મેન્સરીફ રોડ, — ડરબન.

બોક્સ ૪૭૬,
ટેલીગ્રામ—કેબલ. "સોરાબજી"

ટેલીફોન : ૪૭૮૮૮
૪૭૪૫૬

*The truly strong
and sound mind is the
mind that can embrace
equally great things
and small —*

Johnson.

OPINION

Founded by Mahatma Gandhi in 1903.

Former Editor: Manilal Gandhi—1918-1956.

No. 28—Vol. LVI.

Friday, 25th July, 1958

REGISTERED AT THE G.P.O. AS A NEWSPAPER.
Price: FOUR PENCE

DRC Paper Labels Nkrumah A Russian Stooge

AN attack on Communism, which warns that the Prime Minister of Ghana "appears to be a willing satellite of Russia," is contained in a recent issue of "Die Kerkbode," official organ of the Ned. Gereel. Kerke in Zuid-Afrika.

"Die Kerkbode," in an editorial, says every Christian should show by his example that Communism presented a false solution to the world's problems and could not provide for the deeper needs of man.

The false ethic of Communism, namely that every-

thing that furthered the revolution was right, led to suppression, exploitation, treason, murder and war. It also carried with it a spirit of hate and suspicion that was incompatible with the Christian ideal of love.

The editorial said that it was obvious that Communism, under Russian leadership, was paying special attention to Africa in order to find a fruitful breeding ground for its pernicious materialism and atheism among the millions of less developed people of the continent.

Pattern Shown

The Prime Minister of Ghana, Dr. Kwame Nkrumah, appeared to be a willing satellite of Russia. He had said that "there are two ways of getting independence: through constitutional change or through revolution."

His Minister of Finance, Mr. K. A. Gbedemah, had said: "Ghana takes on itself the task of freeing all the African states in Africa within the next five years. This should be warning to South Africa because we

will not tolerate a situation in which two million people suppress and abuse 9,500,000 people."

"Die Kerkbode" said that reports from Ghana indicated how the country was following the pattern of Communism.

Shopkeepers in Ghana had been warned that unless they exhibited photographs of Dr. Nkrumah in their windows, their shops would be closed. The Government had introduced legis-

lation by which anyone could be imprisoned without trial "in the interests of the security of the State." The names of major leaders of the Opposition Party had been searched by the police.

"In Africa, capitalism, the Communists' traditional enemy, has been identified with everything White, while the non Whites have become synonymous with the triumphant proletariat or working class," the editorial says.

DEMONSTRATIONS AGAINST U.S.

Hong Kong, July 17.

PEKING radio said today that demonstrations against the United States intervention in the Middle East had taken place in all the major cities of Communist China.

The radio said that more than 100,000 "angry workers" demonstrated yesterday at Tientsin, the Port City for Peking.

The workers shouted that if the United States imperialists "treat the opposition peace-loving people all over the world lightly, we will break their necks for them."

Similar rallies were held in Peking, Shanghai and Canton.—Saps-A.P.

Federation For Ghana A Dead Issue

DR KWAME NKUMAH, Prime Minister of Ghana, said at Kumasi that the idea of Federation, which Ashanti Opposition leaders and chiefs advocated last year, was "dead for ever, and will never again be an issue."

Dr. Nkrumah, who was making his first visit to Ashanti for four years, said that "any talk about splitting the country amounts to treason."

Steps would be taken to deal firmly with those who preached disunity.

The Prime Minister told a welcoming crowd of 100,000 people that the Preventive Detention Bill, under which Ghanians might be detained for up to five years on Government orders, was to protect the State against "subversion, treachery and treason."

We will not flinch in any degree from our duty to protect the independence which has been won by the people of this country by their toil and sweat," he said.

Radio Accra

The Ghana Government is to establish an international broadcasting system with a provisional capital outlay of £1,098,400, it has been announced from Accra.

The system will ultimately have four transmitters and programmes in six
(Continued on page 283)

OPINION

FRIDAY, 25TH JULY, 1958

Mr. Lazarus Makes A Suggestion

IN his presidential address to the Natal Indian Teachers' Society, Mr. A. D. Lazarus made the proposal that a foundation should be set up to finance research into the part played by the Indian minority in the life of the South African nation. This is the sort of constructive thinking on national problems which holds out better prospects of getting us to feasible solutions than the political exhibitionism fashionable in some non-European circles.

To oppose race oppression and expose its wickedness is both necessary and important. But to achieve their purpose, these two approaches must be complemented by a scientific understanding of the factors which have given our various peoples their peculiar attitudes towards each other; by scientific appreciation of the real contributions the different groups have made to national progress. Scientific inquiry has gone deep into the life of the African people and, to a lesser extent, the Coloureds. In spite of commendable efforts already made, knowledge on the Indian is limited.

Because of this, the Indian often finds himself in impossible situations. When he reacts to events in ways which are perfectly normal and human, all sorts of constructions are put on that. And these are at all times designed to perpetuate the myth that he is an alien, unassimilable group and to justify his being treated in ways which will ultimately convince him that salvation for him lies in returning to India.

The type of work which Mr. Lazarus envisages could bring out data to show that not only has the Indian made his own distinctive contribution to national development, but that, in fact, he has played a part of which any other section of the nation could be proud in similar circumstances.

But the suggestion is valuable in two other directions. It represents a broadening of attitude designed to fix forever the role of the Indian in national life. The self-criticism to which this would inevitably give rise could produce attitudes which could have the happiest results for all concerned.

Secondly, it represents the abandonment of policies based on the assumption that the Indians were a special people, with especial interests and who had to be treated by the rulers in a special way. Scientific inquiry will bring to light the fact that the Indian is a human being like everybody and this might in the end lead to situations where organisations like the Natal Indian Congress could function in ways which cement solidarity instead of working in the direction of widening fissures among the non-Whites. From here a great future could emerge for the Indian community.

Comment On Men And Events

"Die Kerkbode" And Dr. Nkrumah

By JORDAN K. NGUEANE

IN a recent article, which has been given wide publicity in the South African Press, "Die Kerkbode", the organ of the Dutch Reformed Church, accuses Dr. Nkrumah of making himself a stooge of the Russians. The Dutch Reformed Church is rather touchy on the question of calling names and it would add when it does not hesitate to resort to technique, in its attitude to Ghana, which it criticises where South Africa is concerned.

But this is not the real point to which I should like to draw attention. I would rather like to examine "Die Kerkbode's" charges against the background of what is going on in Ghana's mind.

The DRC organ's attitude is influenced obviously by Mr. Gbedemah's warning to the Whites in South Africa to give the African what is his within five years and, also, by the African People's Conference scheduled to meet in Ghana some time in October. The race oppressor all over Africa will every reason to be upset by what Ghana is doing. What is not taken into consideration and which shows whether or not "Die Kerkbode" is right in the need Ghana feels to act as she does.

In the first instance apartheid is a standing insult to the mass of colour from Accra to Tokyo. This has a special significance for the peoples of Africa, particularly those of Negro and similar stock who are only now winning their freedom. It means that although free, Ghana can never feel as accepted as the real equal of the other nations as long as men and women of the same racial stock as the Ghanaians are oppressed in that continent where Ghana is free. This makes it a matter of duty and honour for Ghana to do all in her power to destroy race oppression on the continent with the minimum of delay.

Moral Obligation

In the second place Ghana, as the first African community to free itself, feels morally obliged not to forget those who remain in bondage. Her emergence as a sovereign independent State has placed her in the position where—whether she likes it or not—she is regarded, mainly by Africans but perhaps also by some people in the outside world, as the leader of the New Africa. This imposes on her historic responsibilities she cannot escape.

Thirdly, Dr. Nkrumah has made it plain that the type of freedom he wants will be based on democratic ideals. He is aware, just as "Die Kerkbode" is, that the Afro-Asian People's Solidarity Council in Cairo works to influence events in Africa in the direction of Moscow.

At the conference which set up the Solidarity Council, the Soviet delegate promised these fighting "capitalist imperialism" generous economic aid. There is no reason why any people who want to use tanks, guns and bombers, in shortening the rule of the race oppressor in Africa, should not find in the Solidarity Council a willing helper.

Armed Clash

The real point emphasised here is that Russia has got to the stage, in her fight to get Africa on her side of the ideological fence, where she is visibly moving events to an armed clash between Black and White. Dr. Nkrumah is not a fool. He realises that such a clash will produce just the type of chaos which will drive Negro Africa well to the communist side of the ideological line. Wise men that he is, he is not sitting down and allowing the communists the free run of Africa.

He realises that moralisations of the type in which the DRC and "Die Kerkbode" specialise are just a cover for Russian designs on the continent. His duty, he realises, is to set events moving in a direction apart and distinctly away from that selected by the Russians.

Against this background the conference of the African People which he has convened and in which efforts will be made to discover how best Gandhian non-violence can be used to wipe race oppression from the face of Africa is, in fact, the most definite and clearest "NO" to Communism to come out of Africa yet. Gandhism and Communism are not one and the same thing.

(Continued on page 287)

Race Question To Figure In Church Conference

SHARP divergence of opinion on South Africa's racial problems is evident in reports to be submitted by South African, British and Dutch delegates at the synod of Reformed Churches of the world at Potchefstroom on August 6.

The representatives of the *Genesmeerde Kerk* put forward the view that on the basis of Holy Scripture the "unity of mankind in creation and regeneration" must be maintained but that "God Himself is the author of the partition of humanity in its diversity—in races, cultural spheres and nations."

They report, "Inasmuch as Church life is not unconnected with natural conditions of life, a multi racial Church in principle tends to obliterate national identities."

"In this the Church may not pursue an independent course

but must take into account national, social and political institutions and dividing lines—with the vocation, however, continuously to proclaim in this connection the Christian call to love and liberty."

Minority Report

In a minority report, one of the South African delegates adds:

"The ideal of the ultimate removal of all impediments to common worship among believers from different races may, however, in no circumstances be abandoned, even if its realization be extremely difficult in present circumstances and however long the attainment may be postponed."

The Netherlands Committee reports:

"The fact that God has made of one blood all nations of men implies that all considerations of race and colour are secondary to the fundamental unity or solidarity of the human race."

They conclude that believers should associate with believers of another race "as his brothers

and sisters in Jesus Christ."

They emphasise, however, the need of the Church to avoid "even a semblance" of an attitude which may aggravate the tensions already caused by racial problems.

The British delegate's report says, "We feel the advocates of apartheid are failing to do justice to the races under their tutelage."

"Where is the justification for denying these people (the Bantu) complete freedom of political expression and likewise freedom of industrial action?"

"Why should the Bantu be debarred from uniting in the worship of God with their White fellow-believers?"

"Why should they be denied equal rights and privileges enjoyed by their countrymen of European origin?"

In Practice

"Why should they in theory be regarded as potential equals but in practice looked upon and treated as inferior beings?"

He says: "These are matters that are profoundly disquieting to Christian people who have the highest interests of South Africa at heart, and are genuinely concerned for the present and future welfare of both the White and Negro races in that great country."

Japanese Condemn Nuclear Weapons

TOKYO.

THE Newspaper "Asahi" said in an editorial that Switzerland's decision to equip its armed forces with tactical nuclear weapons "will endanger" the nation's security.

"Asahi," Japan's most influential paper, said possession of powerful nuclear arms to protect the nation's independence and security "does not necessarily make that country's defensive power stronger."

The introduction of Atomic arms "Asahi" said is "a danger that may invite an attack by other countries having still more powerful nuclear weapons."—Saps A 1

Federation For Ghana A Dead Issue

(Continued from front page)

languages—English, French, Arabic, Hausa, Portuguese, and Swahili.

It will cover Africa's whole population of 200 millions and reach a large audience outside Africa.

French and English will be the first languages used in foreign broadcasts followed by other languages later.

The Ghana Ministry of Justice had been abolished under Cabinet changes announced in Accra.

Its functions have been transferred to other Ministries, but the law officers department will continue independently under the direct control of Dr. Kwame Nkrumah, according to an official statement.

Mr. Ako Adjei, the Minister of Justice, has been made Minister of Labour and co-operatives and Mr. N. A. Welbeck, the Minister of Labour and Co-operatives becomes Minister without portfolio.

The existing Ministry of Defence and External Affairs has also been divided into two separate Ministries with the Prime Minister retaining responsibility for both. —Saps-Renter

SPECIAL COURT CRITICISED

THE Bill now before Parliament to legalise the Special Court appointed to hear the Treason Trial has not only created grave concern among all South Africans who respect the rule of law but it has also once again through Nationalist action placed South Africa in an invidious position in the eyes of the Democratic world, says a statement issued by the Natal Indian Congress.

"If the Minister is satisfied," the statement continues, "that the Special Court consisting of the three Judges nominated is legal at present then obviously there is no need for Parliament to rush through a law with retrospective effect. If the Special Court on the other hand is at present without any legal basis—and that would appear to be the position—then Mr. Swart is responsible for creating a difficult situation for the Judiciary, by getting Judges of the Supreme Court to accept posts on a tribunal which is illegal until Parliament makes it legal."

"To come before Parliament with a fait accompli as the Minister has done with this retrospective measure is to show contempt for Parliament itself. The Treason trials have focused the attention of the world on the Union, and the Bill now before Parliament does our country a tremendous harm."

Deposed Kenya Chief A Witness For ANC Chief

Dar-Es-Salaam, Tanganyika, July 16.

MR. MOHAMED MAKONGORO MATUTU, formerly Chief of the Tanganyika African National Union, gave evidence to the defence in the case of Julius Nyerere, President of the Tanganyika African National Union.

Mr. Nyerere has pleaded not guilty on three charges that an article he wrote in the *Union's* Newsletter was intended to defame Mr. F. B. Weir, District Commissioner at Mtwara, and Mr. R. T. L. Scott, District Commissioner at Songea.

The article said that a senior chief had been "taken to Court for a cooked-up reason" and alleged that Mr. Weir refused to let the chief return to his people.

Mr. Makongoro told the court that last year District Commissioner Weir had told him to go to a gathering of chiefs and say that his people agreed with

an unpopular scheme for multi-racial district Councils. Then he was to return to his people and tell them that the chiefs approved the plan.

Mr. Makongoro said he had refused. Since then he had been fined, imprisoned, and dismissed as chief for offences under the Game Ordinance, for bribery, and for corruption. He had won an appeal against some of these convictions, he said.

Mr. Makongoro said he had been prevented from returning to his people until certain investigations were carried out. —Saps-Renter.

Facts And Figures On Treason Trial

INSTEAD of 156 accused who appeared at the preparatory examination the Treason Trial which commences on Friday next week at Pretoria will have before the Special Court 92 accused. The discharge of 64 accused still leaves the case of Regina vs. Dr. Naicker and others the biggest mass trial South Africa has ever faced in its history with political implications.

The notable absences at the trial will be Chief Albert J. Lutulu, President General of the African National Congress, who has been discharged.

There will be 80 accused at the trial from the O.F.S. The Transvaal leads numerically with 35 accused, followed by Cape 25, and Natal 15.

Women Accused

There will be 4 women accused from the Transvaal and 1 from the Cape—3 of the women accused are Europeans and 2 Africans. The only Indian woman accused Miss Asha Dawood has been discharged.

The 92 accused consist of 62 Africans, 16 Europeans, and 14 Indians. There are no European or woman accused from Natal. Eleven of the Europeans accused are from Transvaal and five from the Cape.

The Venue

The trial will take place in the old Jewish Synagogue which has been converted for the trial. The accused will be placed in serious difficulties in having to travel from Johannesburg to Pretoria each day.

High Treason And The Law

The 92 accused who will be appearing on a charge of high treason will be facing one of the most serious charges known to our law. With murder and rape, high treason is one of the offences for which the Criminal Law provides death as the maximum penalty.

The Roman Dutch Law—our country's Common Law—defines high treason more leniently than the English Law. In our law, high treason is committed "by those who with a hostile intention disturb, impair or endanger the independence of the State or attempt to do so." At one stage death penalty was compulsory, now it is optional.

Alternative Charges

The Government Gazette Extraordinary (No. 6079) dated 21st July 1958, states that the 92 accused whose names are published in the Gazette have been indicted by the Attorney General on the following charges:

provisions of the Suppression of Communism Act No. 44 of 1950.

Under the alternative charges there is no provision for any imposition of fine. The relevant sections provide for imprisonment with hard labour up to ten years.

Confiscation

In the Transvaal by Law 18 of 1899 confiscation to the State may be decreed of the property of persons guilty of high treason.

Banishment

While the Suppression of Communism Act provides for banishment of accused convicted to a place within the Union, a person convicted of high treason not born in South Africa may be removed from the Union itself.

Definition Of Communism

The Suppression of Communism Act defines Communism very widely. It includes any doctrine or scheme which aims at bringing about any political, industrial, social or economic change within the Union or which aims at the encouragement of feelings of hostility between the European and non-European races of South Africa.

Dr. Naicker The Central Figure

One of the most senior leaders appearing at the Treason Trial will be Dr. G. M. Naicker, President of the S. A. Indian Congress, the Edinburgh educated medic who moved by the poverty of his people his became the central figure in Indian politics for almost two decades now.

Dr. Naicker a great believer in Gandhian concepts of non-violence has led the Natal and South African Indian Congress since the present leadership took office. In 1946 he served two terms of imprisonment in the Passive Resistance campaign. Again in 1953 he was imprisoned during the Defence Campaign.

Dr. Naicker when he takes his seat at the Jewish Synagogue next week, with his usual calmness will be facing not only one of the most serious charges known to law but will

at the same time be one of the first victims of the recent proclamations under the Group Areas Act. His home in Percy Osborn Road in Durban has been declared to be in an area

for European ownership and for European occupation by June, 1959. Within a year the obnoxious Group Areas Act requires Dr. Naicker to quit his home.

Liberals Say 'Treason' Bill Will Create Bitterness

IN a Press statement signed by Mr. F. W. Brown, its national chairman, the Liberal Party of South Africa says it wishes to record its strong objection to the Bill to establish a Special Court which the Minister of Justice is about to introduce into Parliament.

"The Party objects to the nature of the Bill which is clearly being introduced to deal with a particular case—the Treason Trial—in a particular manner. In our view there is perfectly adequate provision in the normal South African processes of law to deal with the present case and the steps which are proposed by the Minister can only have the effect of undermining the good name and high reputation of the South African courts.

"We take particular exception to the manner in which the Bill has been introduced. It shows a complete contempt for the principles upon which Parliamentary government is based. The names of the Judges to sit on the Special Court were

announced long before the Bill to establish the Court had even reached Parliament. Clearly the Minister does not attach any importance to views on the Bill which may be expressed in Parliament nor does he intend to be impressed by them. Parliament, in his eyes, has only one function and that is to lend some air of respectability to any Bill, however objectionable, that he may choose to place before it.

"We object to this Bill because of what it says and how it has been represented. It can only detract further from South Africa's standing in the eyes of the rest of the world and create new bitterness against the present Government at home."

Phone 34-1349

P. O. Box 1249.

MASTER BROS.

(PTY) LTD.

WHOLESALE MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS

HOUSE FOR KEEN CASH PRICES

11 West Street, JOHANNESBURG.

Cable & Tel. Add. HARGVAN.

Phone 28365

P. Hargovan & Co.

(Pty.) Ltd.

Earthenware Pickle Jars 2 Gallons 12/6 each F.O.R. Durban

Fresh First Grade Green Ginger 1/2 per lb. " "

Fresh First Grade Garlic 2/6 " " " "

Cash with order only.

P. O. BOX 1250.

155/7 Warwick Avenue

DURBAN.

The 'Kashmir Princess'

Out Of The Jaws Of Death

By
A. S. KARNIK

WHAT HAS GONE BEFORE :

THE "Kashmir Princess" carrying delegates to the Bandung Conference, meets with disaster. The aircraft's one engine was feathered and it was rushing towards water. The passengers were calm and quiet even on the face of certain death. Captain Jatar, with the help of the co-pilot landed the aircraft safely on its belly after hours of continuous struggle. The water swarmed in. All on board would have to swim for life. Did they do it?

Now Read On:

DIKSHIT could see nothing due to the thick smoke when the aircraft hit the ocean. But he could feel a terrific rush of water against his face, miraculously checking the fatal jolt that would have sent him to his death—crashing into the wind-shield.

When he recovered from the initial shock he found himself submerged in water which, presumably, had come not only through the storm-window but through the other emergency exits—or, maybe, the fuselage which had broken into two. Dikshit untangled himself and groped under water for the window.

Bid For Escape

He thought it was the only chance for him. With all the force at his command, he pushed the sliding window further open and let his body through. But he got jammed at the waist. For a few seconds his feet were without support. He was dangling in the water, and felt that any moment he might choke for want of oxygen.

But just as he was on the point of giving up the struggle for survival because of exhaustion, he got a foothold on something. It revived his sinking spirits.

"I must inflate my life jacket," he thought. So he pulled at the toggle and felt the jacket filling up with the life-saving gas. Simultaneously he tried the foot-hold to lever himself upward.

The buoyancy of the life-jacket pulled him up, he slid through the window and at that time he felt a shooting pain in his collar-bone which had perhaps become dislocated. But he was going up, and the water was changing from pitch black to dark green, then a lighter green.

Soon he could see the blue sky through the water, and the next moment he surfaced. All around him was smoke and flame and fragments of the plane floating about.

The sea seemed to be on fire

because of petrol floating about in flaming patches. Dikshit was too exhausted to feel anything except for one recurring thought, "I am alive, I am alive."

Sea On Fire

Then he heard one shouting, "Come away from the fire; come on, Captain, come with me; I can't go alone; come on Captain."

I opened my eyes and saw light green water all around me. I was no more inside the aircraft.

The light green colour of the water evidently explained that it was not too deep.

A few strokes of the hands brought me to the surface. A lot of optimism—one ten feet in length—and a number of rubber cushions from the seats were floating in front of me. Behind me I felt the heat of burning petrol.

So I turned around and beheld the most appalling sight I ever saw. I have never seen anything like this—not even on the silver screen. The 'ditching' and the crashes that are shown on the screen seem wretched in comparison. Actually, the damage that is caused is far worse than what is generally imagined.

In this case, petrol tanks, on impact, must have crashed open, spreading their explosive contents over the water. These were ignited by the steady burning light wing.

Wicked Glare

With a diameter of over two hundred feet, its nearest edges only twenty feet away from me, were red-hot lava-like flames. They had a wicked glare.

The lethal flame shot up towards the sky over fifty feet high,

and a jet-black mushroom of dense smoke, rose above the flame. All I knew for some time, then, was that I was alive.

There was one else on the surface. I could not imagine what had happened to my companions. Whether they were still inside the aircraft or whether they were trapped in the dreadful mass of fire, I could not say.

It felt strange to be alive and alone! But I did not feel I was completely out of peril yet. The burning fire was close to me—ever-ready to engulf me. It had engulfed more than half the plane's airframe.

Human life seemed too insignificant to it. It devoured whatever came in its way—man or metal—and laughed hideously at the helplessness of man, who thinks himself the master of the universe. This must be the usual story of many an air crash, I thought. The victims survived one peril only to face another.

Small Island

I gave a quick glance around and perceived with a sigh of relief, tiny islands all around me about one to four miles distance. On my right was a small island—about four miles away, which had a very high hill on it.

This hill made the island most prominent. And perhaps for this very reason I intended to make a dash for it, neglecting other islands at a close distance. I could not think why I made this significantly unwording choice.

I knew very well that my endurance would not last to get me to this far-off island. Yet it had a strange fascination for me. Recalling the incident, I feel fortunate that I did not attempt to swim towards it.

I know now that it might have been easier to attempt to reach the distant island than the closer ones, because the flow of water was in that direction. But it would have definitely meant death by burning. The flaming petrol and oil were moving along the current towards that very island. If I had chosen to swim in the same direction, the burning oil would surely have overtaken me.

Floating Piece

As I lay in the water practically motionless, thinking of the island for which I was about to make a start, I saw in front of me a big piece of the fuselage—about ten feet long. It was floating

Since its undersurface was circular I guessed that it might float for a considerable time. An urge overtook me to get on this floating fragment until I felt more fit.

Abandoning all thoughts of making for the island with the big hill, I swam briskly upon this floating mass. I had to swim with my clothes on. These got drenched with water and became very heavy.

I felt exhausted—perhaps from shock, I clutched at this piece of the fuselage. All its edges were sharp and twisted, and I had to choose a clean section, to avoid injury to my hands. I tried to lift myself on to the floating piece. But alas, I just could not. There was nothing solid on which I could step and climb, and my water-soaked clothes kept pulling me down into the water. But I was determined to get up on the piece. It might keep me floating until help arrived—no, it would be suicidal to keep waiting on it, especially when land was to sight and sun still shining brightly.

I would wait on it only until I felt fit to swim across. I jerked myself out of water and placed my right knee on the piece and then lifted my leg out from the water.

Then I raised myself and stood on the piece which was splintered and had sharp corners. I had removed my shoes in the aircraft before sleeping, and my socks had slipped out, probably when I went in the water when the aircraft crashed.

Attraction!

I stood there only twenty feet from the gigantic fire. Even the most fearful sights have their attraction. I often wonder now what it was that made me stay so close to that ghastly fire. It might have spread out and engulfed me.

Safety lay in swimming away from the fire as hurriedly as I could. But I was so taken up with the magnitude of this fire and I merely kept watching it, motionless. The sky above was pitch black, obscured by clouds of smoke.

Below this dark shroud were the naked flames, ferociously hot like the breath of thousands of hungry dragons' tongues. These hungry flames shed on the entire sea around them the same blood-red colour.

Every wave-crest appeared orange red. The deep blue tropical sea, in a matter of minutes

Invitation to country visitors who are in London. You are cordially invited to view the City of London from the roof top of the latest tradition named constantly effected Henson's Building and to also visit our exclusive little gift shop and showroom on the ground floor.

"Die Kerkbode" And Dr. Nkrumah

(Continued from page 282)

Surely, "Die Kerkbode" knows this. Gandhism works on the principle of human love whereas Communism works on the principle of hatred and vengeance among the oppressed. For "Die Kerkbode" to confuse Gandhism with Communism; for it to label a Russian satellite a man who has given to Moscow as answer the Kremlin cannot like, is to show a complete lack of understanding of the realities of the African situation.

Stooge

This is not surprising. The DRC and with it "Die Kerkbode," sees human beings from the perspective of race. It naturally expects Nkrumah, because he is Black, to be a ready stooge of the communists. This prejudice is reinforced by the fact that apartheid regards all opposition to it as communist-inspired. Because Dr. Nkrumah says he loathes apartheid, he is automatically a stooge of the communists. The same smearing technique has been used against democratic leaders of the African people in South Africa.

But we must see "Die Kerkbode's" charges for what they are. To brand Nkrumah as a stooge of the communists has the possible value of weakening his position when he meets Eisenhower. When he gets to Washington he will be the best-qualified man in the world to articulate the feelings and aspirations of the New Africa. That will naturally mean that Washington regards him as far more important than Strijdom—a White man. That is obviously too much for "Die Kerkbode." Not without reason, of course. To boost Strijdom, particularly after the Louw climb down on the United Nations issue, Dr. Nkrumah's name must be made to stink. It is clever politics from the pulpit—but convincing only to the warped minds of the men of apartheid.

The facts of Ghana's situation are that it is not and cannot be in her own interests to be a Russian satellite. Firstly, it would shake world confidence in Ghana's ability to preserve her freedom and independence. This, in turn, would give the Strijdoms,

Verwoerds and "Die Kerkbode" added ammunition against the granting of independence to African peoples. Thirdly, Dr. Nkrumah knows that Communism works for the disruption of African unity. If he wants to weaken the front he is building up, all he has to do is to become a stooge of the Communists and the nationalistic movements he hopes to line up behind him will have nothing to do with him. How

this would strengthen him or his country's position in the world, it is difficult to say.

One Conclusion

Against all this evidence we are left only with one conclusion: That for "Die Kerkbode" to call Dr. Nkrumah a satellite of the Russians is just an ignorant and silly piece of smearing, wholly beneath the dignity of a Church organ.

Naicker Wants Centenary Research Foundation

DR. G. M. NAICKER, President of the Natal Indian Congress, in his capacity as President of the Centenary Celebration Committee called for the setting up of a Centenary Research Foundation.

"Perhaps one of the most permanent marks that the centenary observance in 1960 should leave is a Research unit financed by contributions made towards the Centenary. Such a unit should have for its central theme and interest a broad research

programme into the life, contribution and contact of the Indian people in South Africa.

"This is a long felt need which must be taken up by our people seriously," said Dr. Naicker. "A powerful research unit among the Indian community possibly isolated from the other sections and properly and adequately subsidised should prove a tremendous asset not only to coming generations but also to those with whom they come into contact."

India's Largest Insurance Company At Your Service

The New India Assurance Company Limited

SOLE REPRESENTATIVE IN THE UNION OF SOUTH AFRICA
RUSTOMJEE JALBOY RUSTOMJEE
140, Queen Street, DURBAN.

FOR SERVICE AND SECURITY
CONSULT US FOR
EVERY TYPE OF INSURANCE

P.O. Box 1610.
Residence: 111 Eleventh Avenue,
DURBAN.

Phones:
Office: 25845
Residence: 36413.

India Letter

(From Our Own Correspondent)

P.S.P. Calls For Protest Against U.S. Action

THE Praja Socialist Party has directed all its branches to organise public meetings and demonstrations to protest against American intervention in the Lebanon and to express solidarity with the Lebanese people.

"The P.S.P. which has always stood like a rock for the freedom and sovereignty of all nations, unequivocally condemns the American military action in the Lebanon which constitutes a challenge to the rising forces of nationalism and a grave threat to world peace," says a statement issued by the General Secretary of the All-India Praja Socialist Party.

The Socialist Party and the revolutionary Communist Party also have issued statements condemning the American intervention in the Lebanon.

Nehru On War Portents

Addressing a meeting of Congress workers at Swarn Bhoran on July 16, the Prime Minister, Mr. Nehru said that the situation created in West Asia was very dangerous. The world was heading towards danger very rapidly. If something happened in one country could escape. It

would have repercussions in all parts of the world.

Mr. Nehru asked Congressmen to understand the seriousness of the situation.

Relief Works In Rajkot To Be Stopped

A conference of the Collectors of the seven districts of Rajkot Division has decided to discontinue all emergency relief works in view of the good rainfall in the region during the past fortnight.

The Collectors reviewed the situation in their districts and gave an outline of all the emergency relief measures that they had taken up to date.

Holiday Homes For Children

The Government of India proposes to open holiday homes for children at various Hill Stations in the country it is learnt.

The Union Education Ministry is understood to have addressed the State Governments to submit details of accommodation available at various Hill Stations and the manner in which it can be utilised. The entire expenditure on the scheme is expected to be borne by the Centre.

been openly abusing the Government and attempting to bring it into disrepute."

Formosa Troops Alert

The Chinese Nationalist armed forces were placed on special alert from noon on Thursday at Tainan (Formosa) and all leave was cancelled.

The order was issued by General Wang Shu Ming, Chief of the General Staff in case Russia prompted a diversionary action by the Chinese communists.

However, there had been no reports of intensified communist military activity across the Formosa Strait on the Chinese mainland.

Indonesians Threaten Action

Half a million Indonesian rubber plantation workers have threatened to "take action" against American-owned rubber estates unless United States forces are withdrawn from the Lebanon.

The Communist-led Union representing the workers gave the warning in a telegram to the United States Ambassador in Jakarta, and contended that the landing of American warships in the Lebanon "constituted an aggressive action and interference in Lebanese affairs."

There are about 15 American rubber estates in Indonesian territory.

Communists For Arrest

The repatriation ship Hakusan Maru entered Misaki Port on Sunday where authorities waited to arrest at least 25 of a deported 65 Japanese communists aboard, believed to have illegally fled from Japan to Red China after the 1951 communist purge.

The vessel was carrying a total of 579 Japanese repatriates from Communist China.

For more specialised training to earn over a 4,000 a year. Accountancy, engineering, secretarial, building, catering, municipal service and bookkeeping demand this training. Start today. The SCHOOL OF ACCOUNTANCY, backed by 48 years of successful educational service, will send you a FREE BOOK "The Direct Way to Success." Write to: P. O. Box 4592 (2D) Johannesburg. DR P.O. Box 1868 (2D) Durban.

DRY CHILLIES

Gross 33lbs Bag for 33/6
Strong Brooms with long sticks made by Africans.
25/- per dozen.

Small Brooms with short sticks 3/3 per dozen.

MAARMANS (Pty) Ltd.

Box 26. Phone 128.
BRITS. Transvaal.

World Newsreel . . .

(FROM SAPA REUTER)

Nehru Concerted At Landings

THE Indian Prime Minister, Mr. Jawaharlal Nehru, said in New Delhi that India viewed the United States landings in the Lebanon with great concern.

"As I have already said, foreign intervention is always dangerous," he said at the airport on his return from a tour of food scarcity areas in Eastern India.

He added that such intervention leads to all kinds of complications and the whole affair is much too serious for any light-hearted comment.

Mr. Nehru left the airport quickly for a cabinet meeting to consider Middle East developments.

Bolshevik Party

About 35 members of the "Bolshevik Party" of India,

demonstrated outside the United States Embassy in New Delhi on Thursday shouting for the withdrawal of American troops from Lebanon.

Police cordoned off the premises and the demonstrators dispersed after twenty minutes.

More Ghanaians For Deportation

Ghana is to deport seven Africans whose presence in the country is described as being "not conducive to the public good." It was officially announced in Accra.

The seven, whose birthplaces were not given, included four farmers and a school teacher.

A Government statement said "all these seven people were individually warned at the beginning of June by the Minister responsible for the Interior to be of good behaviour. Nevertheless, they failed to take notice of the warning given and have

Surgeons, doctors and nurses leave nothing to chance. In hospitals, surgeries and clinics throughout Southern Africa and overseas, Dettol is the antiseptic largely preferred in the fight against infection. For Dettol is both powerful and safe. Let the wisdom of the specialists be your guide and assurance whenever infection threatens in your own home. . . use Dettol promptly.

DETTOL

THE ANTISEPTIC DOCTORS USE

London Letter

(From Our Own Correspondent)

★ ★ ★

Black And White In The Black Country

THE great influx of West Indians and Indian workers of the past few years has happily been free from any marked growth of racial tensions. There are the odd landladies who advertise their rooms as not for "Irish, Coloureds or Dogs", and the occasional accountant who refuses to consider an African because "his clients would not like a black man seeing into their accounts". But generally most of the new workers seem to have been accepted, particularly by their workmates. Almost every other conductor on London's famous red buses is a West Indian—or so it seems to those of us who use the city's public transport. But the recent bus strike saw no cleavage at all between black and white workers.

One of the few areas where there have been signs of friction is, inappropriately enough, the Black Country—that grimy stretch of slag-heaps, factories and soot-smoked dwellings between Birmingham and Wolverhampton. Within recent years there have been unofficial strikes in West Bromwich, where the men objected to working with an Indian conductor, and in Walsall and Wolverhampton on similar grounds. In each case the trade unions condemned the workers' actions and anger ceased ultimately prevailed.

Now Wolverhampton is in the news again—this time in connection with a colour bar at one of its main dance halls. The Scala Ballroom in the town has been operating, as a policy, a colour bar. On June 27 the local magistrates considered an application from the manager of the ballroom for a renewal of its licence for music, singing and dancing. There were four objections to the licence. One, Mr. John Baird, Labour M.P. for Wolverhampton North east, said he recognised the right of every licensee to refuse the right of admission to anyone who might cause a disturbance. "But," he declared, "this is not the case in this case. Here the management are not refusing the admission to an individual, but to a group of individuals. They

have stated quite clearly that the reason was these people's colour. The good name of the town is involved—that is why I am here. If you grant the licence it may be the beginning of a vicious process in the town." Also objecting were the Labour Party, the Wolverhampton branch of the International Friendship League and the Wolverhampton Free Church Federal Council. After consideration the licence was renewed. The chairman of the magistrates said: "There have been some very intelligent things said in the witness box. I hope the management will take note."

The chairman's hope seems a rather forlorn one at present. Despite a letter from the assistant secretary of the Musicians' Union, informing them that "as long as racial discrimination is practised, members of the Union will not be permitted to perform at the Scala Ballroom", the management have declared that there will not be "any change in the policy of the management of the Scala."

"For some time to come it appears certain that a good many eyes will be turned towards Wolverhampton. But before some eager enthusiast of apartheid begins to cry that Britain is like South Africa (and thus tries to hide his eyes behind somebody else's misdeeds) I should perhaps point out that there is a difference: colour bars are still a thing of the past for British people; and this little storm in a Midlands trumpet-stained Church and political parties is useless. We are well aware that racial tension can only bring misery to our land. We are also equally conscious of our lives being richer by virtue of the brotherly intercourse we have with those of other races who have come to live and work with us. Most British people are determined to keep the misery at bay, and go on enjoying the brotherhood.

E. Nigerian Public Service Almost All-African

The "Manchester Guardian" Lagos correspondent wrote on June 30: "The public service of Eastern Nigeria is now 95 per cent African, according to the

"Regional Gazette, published in Enugu. Of 6,118 officers of all grades in Government service on April 7, 3,894 were Africans and 214 Europeans. In "superscale" posts (higher grades with a salary of over

£2,000) there were forty Africans and seventy-nine Europeans and in the administrative and professional appointments 296 Africans and 129 Europeans. There were 843 vacant posts."

Indo-Pakistan Confederation

(From Our Own Correspondent)

MR. JAMES LANGLEY, U.S. Ambassador to Pakistan, denied a newspaper report in Karachi on July 13 that he had been "preaching" confederation of India and Pakistan.

The report had said that Mr. Langley's plan had the blessing of the State Department and envisaged Pakistan's confederation with India on Foreign Affairs and Defence. The United States, the report said, favoured such a confederation on economic grounds.

Mr. Langley in a sharply worded statement, said "assertions made by an unidentified reporter citing an unidentified source that I am preaching a confederation is a lie. His further assertion that the confederation plan is alleged to have the blessings of the State Department is a complete fabrication."

"The policy of the United States, with which I am in complete accord, supports the independence of all nations in

their determination of their own domestic and foreign policies including Pakistan and India. The United States would very much like to see Pakistan and India settle their differences and live in greater accord and co-operation as good neighbours, because international tension disturbs the total peace of the earth. Such tension spreads beyond the nations involved like widening ripples when a rock is thrown into a pool of pure water.

R. VITHAL

Bookkeeping, Writing up Sets of Books, Balance Sheets, Income Tax Returns.

Corbett Ave. 12 Barlby's Arcade, 18 Market Street, Cor. Diagonal & Market Sts. Jhelumchewy. Phone 32-1854.

Latest Records For Your Selections

Samunder	5 Records	Rok N roll	41/3
Rash	5 "	"	41/3
Mr. X	4 "	"	33
Aasha	4 "	"	31/-
Paying Guest	4 "	"	33/-
Chori Chori	5 "	Best Music 1956	41/3
Naya Andaz	6 "	" " 1958	49/6

Best Instrumental No.

Fantash New Delhi	"	8/3
C.I.D. Both Sides	"	8/3
Devta	"	8/3
Mem Sahib C.I.D.	"	8/3
Chori Chori Both Sides	"	8/3
Haarish and Bazaar Bazaar	"	8/3
Baap Re Baap. Naya Andaz & Shreemati 420	"	8/3

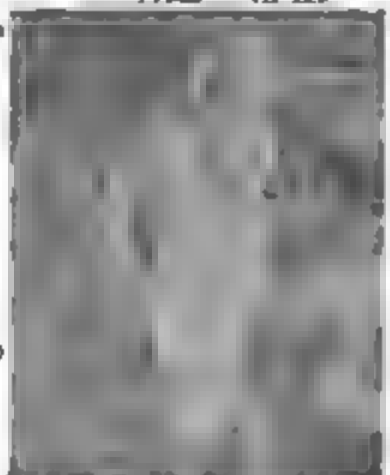
Packing & postage
7/6 extra.

BHARAT MUSIC SALOON

AND BOOKSELLERS
(Corner Gray & Lorne Streets)

286 Gray Street,
Phone: 29486.
DURBAN.

Mahatma Gandhi?

Was there a Man such as Mahatma Gandhi who lived on this Earth?

Then what did he do?

See for yourself this mighty Man who moved on this Earth and gave the world a new vision of thought.

This publication is fully illustrated. Over 300 pages and over 500 photographs of art paper.

12 x 15 STRONGLY BOUND BOOK

Released by the Government of India

Priced £5-5-0.

NOW FOR SALE AT

D. ROOPANAND BROS.

PUBLISHERS AND BOOKSELLERS

Phone 20707.

P.O. Box 2524.

85 VICTORIA STREET,

DURBAN.

Books For Sale

Sixty Years After (Natesan)	1	0
Selected Letters of Gandhiji	1	6
Public Finance	2	0
Eminent Americans	7	6
Bapu's Letters To Ashram Sisters	-	-
—By Kaka Kajalkar	7	6
Gandhi Techniques in the Modern World	-	-
—By Pyarelal	1	6
Gandhi's Challenge To Christianity—S. K. George	3	6
Why Prohibition—J. C. Komanappa	1	0
My Dear Child—Gandhiji	8	9
My Religion—Gandhiji	5	0
Story Of The Bible—S. K. George	8	8
Hindu Dharma	10	8
Key to Health—Gandhi	1	6
At the Feet of Bapu—Chandrasekhar	8	6
A Preparation For Science—H. B. Gregg	2	6
Bapu My Mother—Manubehn	1	6
Nature Cure	2	0
Diet and Diet Reform—Gandhiji	5	0
Gleanings—Mira	1	6
Selections from Gandhi—N. Bose	10	0
Bhodesan Yajna	2	0

Obtainable From:

"Indian Opinion"

R. Bag, Durban, Natal.

MISS TEHMI SORABJEE RUSTOMJEE

has pleasure in announcing that she has been appointed as

Agent for:—

NATIONAL MUTUAL LIFE ASSOCIATION OF AUSTRALASIA LTD.

(INCORPORATED IN VICTORIA, AUSTRALIA.)

ESTABLISHED 1869

A LIFE POLICY WITH THE NATIONAL MUTUAL ENSURES ABSOLUTE SECURITY WITH GOOD BONUSES

Please write or inquire for further particulars:

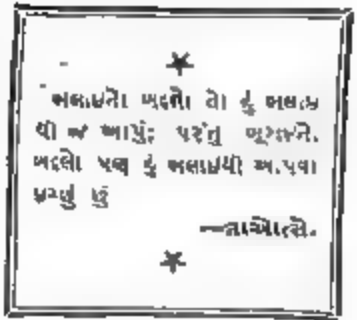
106 Mansfield Road, DURBAN.

P.O. Box 476.

Telephones: 47888.

Telegrams & Cable: "SORABTEM."

47453.

ચર્ચા કોન્ફરન્સમાં રંગભેદના સવાલને સ્થાન મળશે

ઓ ગરતની છૂટી તારીએ, ચેમ્બરફર્મમાં જરાનારી રીફોર્મ ચર્ચાની કોન્ફરન્સમાં રંગના સવાલ ઉપર દક્ષિણ આફ્રિકાના પ્રતિનિધિ, બ્રિટનના પ્રતિનિધિ અને હવે પ્રતિનિધિઓ તરફથી જુદા જુદા મતના હેવાલો આપવામાં આવશે. હવે ચર્ચાના પ્રતિનિધિએ એવો મત આપ્યો છે કે, માનવ જાતિની એકતા, કે જેને માટે ધાર્મિક ગ્રંથમાં આપણને ઉપદેશ આપવામાં આવ્યો છે એ હિંમતમાં કાયમ રાખવો જ જોઈએ.

પણ ઇશ્વરે પોતે જ માનવ જાતિના જાગૃત્તા પાડવા છે. એ રંગ, કેમ અને અસ્તિત્વ દ્વારા છે. એ એક મિશ્રિત ચર્ચા રાખવામાં આવે તો પછી જુદી જુદી કેમોટુ વાસ્તવિકપણું રહ ચર્ચા જાય. એટલા માટે વર્ચસ્વ રીતે આ ભાષણમાં કહ્યું પગલું નથી લઈ શકતી. કારણ કે આમાં પછાત સામાજિક તથા રાજનૈતિક શુલ્કવાહીઓ ઉભા થવાનો સંભવ છે.

દક્ષિણ આફ્રિકાના એક બીજા પ્રતિનિધિએ જણાવ્યું છે કે, કોઈ પણ વખતે સભોમાં ભેદભાવ રહ કરવાનો અમ્ય આવે તો એ સાથે જ ગણાયો. અને આ વિચાર અજની પવિત્રિયિતિ અનુકૂળ ન હોવા છતાં કાયમ રાખવો આવે છે. નેધરલેન્ડની કમીટીનો હેવાલ એમ જણાવે છે કે, ઇશ્વરે એક જ દેહીથી દુનિયાની બધી જાતિઓ બનાવેલી છે. અને અને લીધે રંગ અથવા કેમી ભાવો આ એકતાની સાથે ઈમિત બનતાં છે. અંતમાં આ રીપોર્ટ એમ જણાવે છે કે, બધા ખ્રિસ્તીઓએ બીજા કેમના ખ્રિસ્તીઓને લગત સંકારના બંધુઓ તરીકે ગણવા. વધુમાં તેઓ એમ પણ જણાવે છે કે, આજે કેમી સવાલને લીધે જે વાતા-

સ્વતંત્રતા અથવા રાજનૈતિક હોદ્દા ન આપવા એ કયી રીતે ન્યાયી ગણાય? અને શું કારણે સર આફ્રિકનો ગોરા ખ્રિસ્તીઓ ની સાથે ઇશ્વરની પ્રાર્થનામાં એકત્ર ન થઈ શકે? અને એમના દેશના ગોરાઓ જે સુખ જોખવે છે તે એઓ શા માટે ન જોખવી શકે? અને એ લોકોને આપણા કરતા નીચા શા માટે માનવા જોઈએ?

આ બધી વસ્તુઓ બહારના ખ્રિસ્તી લોકોને કે જેઓ દક્ષિણ આફ્રિકાનું કિત ઇન્દ્ર છે એમને માટે બહુ જ વિચારવા જેવી છે અને બધા ખ્રિસ્તીઓને દક્ષિણ આફ્રિકાના ગેરી તથા કાળી કેમનાં સંવિધને માટે સ્વર્ણ જ ચિંતા રહે છે.

ડી.આર.સી. છાપુ ડો. ન્હુમાહને રશીયાનું રમકડું માને છે

ડી કે.પી.ડી. છાપુ, કેમ્બ્રિજીયમ ઉપર હુમલો કરતાં જણે છે કે, કાનના વડા પ્રધાન રશીયાનું રમકડું બની રહ્યા છે. વધુમાં એ પણ જણાવ્યામાં આવ્યું છે કે, દરેક સારા ખ્રિસ્તીએ કેમ્બ્રિજીયમ સાથે નો પોતાનો વિરોધ દર્શાવવો જોઈએ. કેમ્બ્રિજીયમથીજ આજે દુનિયામાં સુદના બહુકાશ વાગે છે અને આ નીતીમાં ઘણું હેર, અને શંકા ફેલાય છે ખ્રિસ્તી ધર્મના પ્રેમના આદર્શથી આ વિરુદ્ધ છે.

લેખમાં વધુમાં જણાવ્યામાં આવ્યું હતું કે, એ સ્પષ્ટ છે કે રશીયા આજે આફ્રિકા તરફ વધુ ધ્યાન આપે છે, કારણ કે, તેને

આશા છે કે, એમની નીતિ પછાત ગણતા લોકોમાં વધુ આસાનીથી ફેલાવી શકાયો. ધાના ના વડા પ્રધાને એક વખત પહેલાં કહ્યું હતું કે, સ્વતંત્રતા મેળવવાના એ રસ્તા છે, એક રાજનૈતિક રીતે અને બીજા ક્રાંતિની રીતે. ધાનાના નાણા મંત્રી મી. બેકેટમાટે એકાક સમય પહેલાં કહ્યું હતું કે, આફ્રિકાના કમ્પ્યુટેલા આફ્રિકન રાજ્યોને સ્વતંત્ર કરવાનું કામ ધાનાનું છે, આ બધાથી દક્ષિણ આફ્રિકાએ ચેતવણી લેવી જોઈએ.

વધુમાં ધાના તરફથી આવતા હેવાલો ઉપરથી આપણે જોઈએ છીએ કે ધાનાનું રાજસાસન કેમ્બ્રિજીયમના રસ્તા ઉપર ચાલી રહ્યું છે.

ધાનમાં દુકાનદારોને ચેતવણી આપવામાં આવી છે કે, એ તેઓ કે. ન્હુમાહને ફોટો એમની દુકાનોમાં રાખવામાં નહીં આવે તો દુકાન બંધ કરવી પડશે. વધુમાં, સરકાર તરફથી એવો કાયદો કરવામાં આવ્યો છે કે, જેથી કોઈપણ વ્યક્તિને જગર દ્વારા દેશ કરવામાં આવી શકાયો. અને વિરુદ્ધ પક્ષના નેતાઓના ઘરોમાં પોલીસે તપાસ કરી હતી આજે આફ્રિકામાં, યુદ્ધ-વાદ એ, ગોરાઓમાં છે એમ માનવામાં આવે છે, અને બીજા ગોરાઓ કામદાર જગ' બની ગયો છે જેથી એમની ઉપર રશીયાની અસર પડતી સહેલી છે.

ધાના માટે ફેડરેશનની સંભવતા ઓછી છે

ડો. ન્હુમાહ, જેઓ અશાન્તિ પ્રાંતની સુલાકાતે ગયા, હવે તે દરમિયાન એમણે જણાવ્યું હતું કે, ફેડરેશનનો સવાલ બહુ અસંભવિત છે અને કોઈ પણ વખતે ફેડરેશનનો સવાલ પાડો ઉભો થવાની સંભવતા નથી.

દેશના ભાગલા પાડવાની વાતો એ રાજદ્રોહ ગણાય અને જેઓ આવી વાતો ચલાવી રહ્યા છે એમની સાથે સખત પગલું લેવામાં આવશે વધુમાં એમણે જણાવ્યું કે ધાનાની પ.કેમિન્ટમાં જે પ્રવેન્ડીવ કીદેન્શન બીલ રજુ કરવામાં આવ્યું હતું એનાથી કોઈ પણ ધાનાના નાગરિકને પંચ વર્ષ સુધી સરકારી કબજામાં રાખી શકાય આ કાયદો ભાગલા પાડવાની પ્રચ્છા રાજનારાઓ અને રાજ દ્રોહીઓ ની સાથે વાપરવા માટે છે. આ દેશના લોકોએ પોતાની મહેનતથી જે સ્વતંત્રતા મેળવી છે એને અમે કોઈપણ હીલસા સુમાવવા નહીં દઈએ.

“ઇન્ડિયન ઓપિનિયન”

સુકવાર તા. ૨૫ જુલાઈ, ૧૯૫૮.

મી. લાઝરસની હરખાસ્ત

નાટક ઇન્ડિયન ડીસર્વ સે, સાયદીના પ્રમુખપદેથી બે.લતાં મી. એ. ડી. લાઝરસે સુચના કરી હતી કે દક્ષિણ આફ્રિકાના પ્રતિકાસમાં, અહીંની નાની હીંદી કોમને શું હાથ જમ્યા છે, એ વિશે વધુ આકૃતિ મેળવવા માટે, પૈસાની ગેરવ્યવસ્થા કરવી જોઈએ, ધણી ખીન-ગોરાઓ આજની શુચવાથેલી પરિસ્થિતિને ઉદ્દેશ રાજનીતિક રેખાને દ્વારા કરવા માંગે છે ત્યારે, ઉપર સુચવેલી હરખાસ્તથી આ સવાલને ઉદ્દેશ કાવવામાં થઈ મદદ થવાનો સંભવ છે.

ઈસ.વદાપણને સુદ્ધો વિરોધ કરવાની આજે સખત જરૂર છે, અને તે અદેવક છે. આ વિરોધની સાથે સાથે આપણે, બીજી પરિસ્થિતિઓનો પણ અભ્યાસ હોવો જોઈએ, કે જેથી આજની સાવનાઓ વધુ સારી રીતે સમજાય. આ રેસની ઉત્પત્તિ માટે જુદી જુદી કહેવતો શું હાથ જમ્યા છે એ જાણવું જ જોઈએ. આફ્રિકન લોકોના પ્રતિકાસને, ઉદો અજવાલ કરવામાં આવ્યો છે, અને કલકટ લોકોનો પણ મોટો ધણે અજવાલ કરવા માં આવ્યો છે, પણ આજ સુધી હીંદીઓ વિશે યલુ ઓછું બહાર પડ્યું છે.

અને કીધે, હીંદીઓની સ્થિતિ ધણી વાર આ રેસમાં ખરાબ થતી જાય છે. અને એની તરફ રાજાની નજરે જોવામાં આવે છે. સાથે સાથે એને આ રેસના વતની તરીકે પણ મણવામાં નથી આવતા. અને એને આ બાબતની કહેવતો ટકેલ કરવામાં આવે છે કે જેથી, તે કંટાળીને હીંદીને પોતાનો રેસ માની અતમાં આ રેસ ઓછી હીંદી આવી જાય.

મ. લાઝરસની જે સુચના છે એનાથી આ રેસના બધા લોકો એ સંદેહ યાચે છે હીંદીઓને પણ આ રેસના પ્રતિકાસમાં આવળ પડેલા જાણ જમ્યા છે. અને એનાથી હીંદીઓ તરફ તેઓનો નાદર વધશે જ.

આ સાથે એના બીજા હાથકા પણ છે, તે પીપ્પી એક એ છે કે, દક્ષિણ આફ્રિકાના શાખીય જીવનમાં હીંદીઓને તેવું સ્થાન મળ્યો, અને અહીં હીંદીઓને બહાર કરવાથી બંધાને હાથકો થયો.

બીજો હાથકો એ થયો કે, અમુક વિચાર બેળીઓ છે જે એમ માને છે કે હીંદીઓ એક ખાસ કોમ છે, અને સરકાર તરફથી તેમને ખાસ સગવડો મળવી જોઈએ, તે આ વસ્તુ પણ શક્ય થઈ જાય. ગૈરનિતિક રીતથી એ જણાય છે હીંદીઓ પણ એક સામાન્ય જાત છે અને ત્યારે આજ થયે ત્યારે નાટક ઇન્ડિયન કોલેસ જેવી સરખામણ, વધુ પ્રચલતાથી પોતાનું કાર્ય કરી શકશે, અને ખીન-ગોરાઓમાં વધુ સારી રીતે એકથ થશે, પરિણામે હીંદી કેમને માટે સારા બાબતો આજાવી કરી શકશે.

જુદીને અણુવર સાથે કાંઈ સંબંધ નથી. આજે બહુ મવાયલા અને મવાયલા હિંદીઓ સુદેશ પાટીલ વર્ગની ઉમરે હિંદીઓના જન્મ અને પકિત બહેન-બહેનોને એમને ધનપતિ બોલાવવા નવા Rising Star કહીને બિરહાવ્યા, એમને પુરે અંગ્રેજી બે.લતાં પણ આવડતું નથી, છતાં જુદીબંધે અજાણતા કામેલ મહાત્માઓને બજવામાં સેરવી કંઈ ગોંધામાં આંધળાં ધાકતા કરી દીધાં.

—બાલકૃષ્ણભાઈ

ડીઝન દાયકાની વિગત

હીંદી ડીઝન દાયકાની સરખામણ ૧૫૧ આરોપીઓ હતા. આજના સુકવારે પ્રેસીડેન્સી રેવેન્યુ ડેપુટી કમિશનરે હરખાસ્તમાં સુચવેલા સમજાવામાં આવશે. દક્ષિણ આફ્રિકાના પ્રતિકાસમાં આવે રાજનીતિક રેસ આ એક જ છે. આ દાયકામાંથી આફ્રિકન નેશનલ ડેમોક્રસી પ્રમુખ બી. આર. મોરોસે છે. જુદીબંધે મવા છે.

મોરોસે કો રોટમોને ડેપુટી ૫૫ આરોપી નથી. દાયકામાંના ૫૫ છે. ૧૫માં ૨૫ છે. અને નાતકના ૧૨ જ છે. દાયકામાંથી આરોપીઓ છે અને એક કેપ્ટન ઓ છે. તલુ મોરોસે કોમની રીતે અને એ આફ્રિકન માધ્યમે છે. મીસ આલ્ફા રાઉર નામની એક હીંદી આ આરોપી હતી તે જુદી મધ છે. હર આરોપીઓમાં ૧૨ આફ્રિકન, ૧૧ મોરોસે અને ૧૫ હીંદી છે. નાટકમાંથી મોરોસે ૧૫ નથી પ્રતિકાસમાંથી ૧૨ મોરોસે અને પ્રતિકાસમાં ૫ મોરોસે છે. આ દાયકા પ્રેસીડેન્સીના જુદી જુદી સ્થાનોમાં થઈ, આરોપીઓને એકા-નીસમુદાયે પ્રેસીડેન્સીના જાણવાની મધ્યે જ સુધી મોકલે પડે. એમની સાથે કાપ ડીઝનને એ આજે સુકવા માં આવે છે એ દાયકાની નબરમાં જુનના નેટલે, નબીર મણાય છે. કોમીનલ લોકોમાં કાપ ડીઝન સાથે વધુ માં વધુ સખત સખ મેલતી છે. આપણા રેસમાં રોમન કથ લોકો પેક કાપ ડીઝન એને કહે છે કે, એને રેસની રવતપતાને હાની પહેલાંના વિચારો કરાવે છે અથવા પ્રચલ કરે છે. એક સખ હરો. ત્યારે મેલતી સખ હરખાસ્ત હતી. હરે એના બરખામાં બીજી સખ આપી સકાય છે. ધણી આરોપીઓ સાથે સપ્રેસન એક રોમ્બીનક થઈને જામ કરાવે આરોપી પણ છે. આ કાપકામાં જામ ની સખમાં હર બરવાની જુદ નથી. ૧૦ વરસની અંદર સુધીની સખ ૧૬ની સખ આપવામાં આવે છે સપ્રેસન એક રોમ્બીનક એકરમાં એક એવી સખ છે કે, સુનીપનના ડેપુટી પણ નામરિકને સુનીપનની અંદર જ નબરે કંઈ તરીકે સખકા એ અકિત કાપ ડીઝન માટે કુનેવાર બને અને એ રીતે આફ્રિકામાં નથી જમ્યા એને રેસ નિકાલ કરી શકશે. સમજન એક રોમ્બીનક એકર એકર કહે છે કે, ડેપુટી પણ અકિત આ રેસમાં આરોપી, ઉત્તમ, સામાજિક અમર રાજનીતિક રેસકર કરવાના વિચારો થરાવે છે અને એની તથા ખીન-ગોરી રોમો વચ્ચે વેરકર ઉપનંદરવાને પ્રચલ કરે તે અકિત આ કાપકામાં જામ કરે છે.

ડીઝન દાયકાના આરોપીઓમાં આવળ પડતી, અકિત રીતે આરોપીની ઇન્ડિયન કોલેસના પ્રમુખ ડા. જી. એમ. નાપકર છે. તેઓ, એડીનબરોની કોલેસની પરીક્ષા પાસ કરીને આ રેસમાં આવળા હતા અને એમની રોમ ની અરીખા એકરને તેઓ રાજનીતિક પ્રતિકામાં ઉછાં વીક - વર્ષથી પરીક્ષા છે. ડા. નાપકર અંધીરની અંધીરમાં થઈ અંધ થરાવે છે, અને ધણી વરસથી સાથે આરોપી અને નાતક ની ઇન્ડિયન કોલેસની મેલાગીરી થરાવે છે ૧૯૪૧માં તેઓ સવામકની સતમાં એ વરસ એક એવની આવળા હતા ૧૯૫૧માં તેમને રીકાઇન રોમ્બીનકની સત વખતે પણ હરીથી પકડવા માં આવળા હતા. ત્યારે ડા. નાપકર આવળા અંધવાદીવામાં અણુવર સપ્રેસન માં પોતાનો રેસ સાંભળશે ત્યારે એમની સાથે જામકાને મોટામાં મોટો આરોપ જ નહિ પણ સાથે સાથે કાલ અંદર થયેલા મુખ એડીનબરો અંદર નામ ના તેમને પકેલા મોલા થરાવ છે. એવનું થર જે આજે પ્રચલના પકાં મોલકાને રેસ પર છે. તે હતો મોરોસેનો રેસકા મથેસો છે અને જુન - ૧૯૪૯ સુધીમાં તેઓએ જ ખાલી કરતું જોઈએ.

રેવેન્સીયલ કોલેસ અંદર નાટક ઇન્ડિયન કોલેસનો મત

પ્રેસીડેન્સી કાલ એ બીજી રજુ કરવામાં આવતું છે એનાથી ડીઝન દાયકાને સાંભળવા જે આજ રેસ નીમવામાં ખાલી છે તે કાપકર કરી કાપ. એવાથી આપી કુનીપા ના પ્રચલના કાલેઓને પ્રણી ચિંતા થાય છે. એ પ્રધાન આજે આ ખાસ કોલેસ એ એના મુખ અંદર નીમવામાં આવળા છે એને. કાપકર અને છે તે પછી પાકિન્ટને આવે કાપકા રજુ કરવાની નબર નથી પણ એ રેવેન્સી કોલેસ કાપકર ન હોય અને આમાં જામકા છે કે જાલ, વસ્તુ છે તે ખી. રજાઈ આજે કાપકા કાપકાના રજાઓને પ્રણી અંદર પરિસ્થિતિમાં મુખી રીપા છે. કાપકા કે સુપ્રીમ કોલેસ એ એ એક કાપકર છે. રાજસાસનમાં ખાલી વસ્તુ, મુખ જ નીમ મણાય. ડીઝન દાયકા આખી કુનીપાની નબર દક્ષિણ આફ્રિકા ઉપર હતી છે. આજે પાકિ-મેનમાં એ બીજી રજુ થતું છે તેના થી રેસને ધણી જ હાની પડેલો છે.

લીબરલ પક્ષ માને છે કે ફ્રીઝન બીલથી ઝેર ઉત્પન્ન થશે

દક્ષિણ આફ્રિકાની પાર્લામેન્ટમાં ન્યાય પ્રધાન જે રેવેલેપસ ટ્રેટી માટેનું બીલ રજુ કરવાના છે, તેના અંગે લીબરલ પાર્ટીના સુપ્રત વિરોધ છે. આ વિરોધ એટલા માટે છે કે આ બીલ ફ્રીઝન દ્વારા કરવામાં આવે છે. એમનું માનવું છે કે ફ્રીઝિંગ આફ્રિકાના દાખલા એ કાપડા કાઢીને છે એ આ ફેસને માટે પુરતા છે, અને પ્રધાનના આ પગલાથી ફ્રીઝિંગ આફ્રિકાની ડેરીનાં સારા નામને બગાડવાનો સંભવ છે. જે રીતે આ બીલ રજુ કરવામાં આવ્યું છે એના પરથી જણાય છે કે પાર્લામેન્ટના આઈરોની પશુ કૌશલ નથી રખાઈ. આ રેવેલેપસ ટ્રેટીમાં બેસનારા જર્મનોના નામ પણ રખાઈ જશે.

કરવામાં આવેલાં છે અને ત્યારે આ બીલ પાર્લામેન્ટ સુધી આવવાની સંભાવના ન હતી એના ઉપરથી જણાય છે કે ન્યાય પ્રધાનને પાર્લામેન્ટમાં આ બીલ ઉપર જે મતો હશેવામાં આવશે એની જાણ થઈ ગઈ છે અને એને તેઓ અચકારવા પશુ નથી હાથડતા. એમની નજરમાં પાર્લામેન્ટ એટલા માટે જ છે કે તેમ પશુ જાત ના બીલને બદલી મેળવી ભેરી અને એટલા માટે જ એ પાર્ટી આ બીલને સમત વિરોધ કરે છે. એનાથી ફ્રીઝિંગ ની નજરમાં ફ્રીઝિંગ આફ્રિકા પશુ નીચું પડશે અને દક્ષિણ આફ્રિકાની અંદર સરકાર સામે પણ ઝેર ઉત્પન્ન થશે. એમ તેઓ માને છે.

કરબનના બંસોમાં પુણ્ય અપાટ હેઠ

નાટલકરકુટ્ટીએ ૨૧મી જુલાઈ નાં લંડન સેમમાં બેસના અપાટ હેઠના પ્રયાગાર્થી જણ્યું છે કે: કરબનની કોટી કાઢી-સીસની જનરલ પરખત કમીટીએ કરબનની જુનીસી-પત્તીનીના બંસો માટે સરકારે ફરજિયાત અપાટ હેઠ કાપડ કરવાના કારણ કુદમ અંગે સરકારની સીધી મુલાકાત લેવ. માટે જે એક રેવેલેપસ નીચવાનો ફાગલ થયો છે તે કાળું કાઢાપણ અર્થ છે આ માનવતા નમનું મુકવાની જરૂર નથી. સરકારને ચોક્કસ જ જણાવી દેવાનું છે કે, તેમ પશુ કરબન માણસ સ્ત્રીકારી નહોતો રહે અને મ્યુનિસિપાલિટીને આર્થિક કુશળિયામાં મુકી કે એવા આ બેસના અપાટ હેઠ ના કુદમ મટે કરબનને રક્ષક વિરોધ છે. આવારે ચાલતા બંસોમાં ફેટલાક

વર્ષથી કરબનની કોષ્ટકોએ બેસાવડા-પણાની બેચકાત નીતિ અમલમાં મુકી જ છે એનો સમગ્ર તરફથી સ્વીકાર થયેલો છે. તેમજ કુશળિયાત બંસોમાં પશુ બીન-મેટાલો માટે ઉપરના બાંસે થોડીક બેઠોની બેચકાત કરેલી છે. તે ઉપરાંત ફેરોસિયન તરફથી ફેબ્રીન બેચકાત માટે પણ બેચકાત સર્વિસ ચાલુ છે અને હોટી માલિકોને પણ મણા મોટા પ્રમાણમાં બીન મોટા માટે નાક સર્વિસ ચાલુ કરેલી છે. આ રીતે સમગ્ર કામ રાતિ અને કરબનના પુરક માટે છે. એમાં ફેરકાર કરવાની જગ્યા પણ જરૂર નથી. એ પુણ્ય અપાટ હેઠની માનવતા મની દેખ તે એક માત્ર સરકાર તરફથી જ થાય છે.

આફ્રિકન ચીફના કેસ માં ફ્રીઝિંગના માણ ચીફની જુલાની

માનિયાના આફ્રિકન કુનીયનના પ્રમુખ મી. જુલીયસ નીચેના સામે કેસ ચલાવવામાં આવે છે એના તેમની સામે આરોપ મુકવામાં આવેલો છે કે, તેમણે એક સેમમાં એવું જણાવ્યું છે કે જેના કુલેમાના ડીરટી કમીશનર મી. એ. મી. વીલસ અને સોગીવાના ડીરટી કમીશનર મી. આર. ડી. એલ. રોડની સામે ડી. કરવા બાબતે છે. આ કેસમાં બચાવ પક્ષ તરફથી મુકાબા માણ વી. મી. મદમદ મોગોરે, મદમદ જુલાની આપી હતી એમાં તેમણે કહ્યું છે કે જ્યાં વર્ષે ડીરટી કમીશનર મી. વીલસે એમને કહ્યું હતું કે એમણે બાઈની એક સમયે એમ જણાવ્યું કે એમના કામ નીચેની કામ સરકાર તરફથી રખાયેલી એક ચોખ્ખા માટે રાજ છે. કારણકે એમણે એમના પોતાના લોહી પાસે જઈને એમ જણાવ્યું કે આ ચોખ્ખાને મારીને આવકાર આપ્યો છે. પણ મી. મદમોરે એ આમ કરવાની ચોક્કસ ના હતી. ત્યારબાદ એમને ગીરજાત કરવામાં આવ્યા હતા અને એમને કાં પણ બરોડા પડ્યો હતો, અને એમને લાંબા સમય સુધી ત્યાં જ રહેવામાં આવ્યા હતા. એમની સ મેના અમુક આરોપીની માટે કરેલી અપીલમાં તેઓ જીતી ગયા હતા.

૧૬મી જુલાઈથી કરમાં વધારો

યુનીયનના નાણા પ્રધાન મી. જે. એફ. ડી. મેડીએ ૧૬મી જુલાઈ એ પાર્લામેન્ટમાં રજુ કરેલ નવા બજેટ માં કુદર્તના નાણા મેળવકે ચોખ્ખા વપરાશની ટેલેક વીએ પર નવા કરો નોંધ્યા છે એમાં રમાનીકના તંજા ઉપર દર ૫ થી ૬ ટકા વોલ્ટીક પેનીપી સાડી બાર પેની, સીવારત પર દર ૬ ટકા છે પેની, બીર અને વાઇન સિવાયના છબ, વીરકી વગેરે બાંન્ડી પર ૬ ટકા છે પેની અને બાંન્ડી પર જણ સીમીંગ જે પેની તમા નાની મોટર કાર જેવી કે, મોટીસ માઈનર, એમલીપસ, મોટોર, ફોલ્કલેવન અને હીલમન મોન્સ પર આ.સરે પગલ પાઉક, અપમ સાઈમની મોટરકાર પર પોલોસેથી એસી પાઉક અને મોટી મોટર કાર.

પર એ પાઉક ઉપર કુટી થશે. તેમજ વેટીસમાં ગેલન દીઠ રીફાઈન્ડ પર બી પેની બને બીન પડે જે પેની વધશે. વળા મેડીવેના ચેલેટેકસ એ વાર્ષિક એક પાઉક હતો તે ૧ થી ૧.૫૫ આડીથી વોલ્ટા જે પાઉક થશે અને એક વર્ષ પછી તે પણ આવક કુલના થશે એવો કમ રહેશે.

દક્ષિણ આફ્રિકાની નીતિની ચુનોમાં ચર્ચા

યુનાઈટેડ નેશનમાં આરતના પ્રતિનિધિ મી. આર્ચર લાસે સેક્રેટરી જનરલ મી. કામ હામરોસા ઉપર કબોલો એક પગ ૧૬મી જુલાઈએ ન્યુ યેર્કમાં પ્રસિદ્ધ થયો છે જેમાં દક્ષિણ આફ્રિકા માં હોટી એલાદના લોહી પ્રત્યે ચલાવાતી અનુચિત વર્તણૂક બંને બંને તથા પાકીરતાનની સરકારના લેવાલ ઉપર આમાધિ સુપરેબરની ૧૬મીએ કામ મનારી ૧૩મી વાર્ષિક નયુ માસની મેટકમાં ચર્ચા કરવાની માગણી કરેલી છે. આ વિષય ૧૯૪૬ થી પ્રતિ વર્ષે એનના પર રહેલો છે. મી. હાલે તેમના પેચમાં વાર આપી છે કે મયા વર્ષના નવેબરમાં કોસ્ટાવેલી એ દક્ષિણ આફ્રિકાને અપીલ કરેલી કે તેણે બાઈન અને પાકીરતાન સામે આ વિષયને કોઈક લાંબા મુનાઈટેડ નેશનના માટે રના સિદ્ધાંત મુજબ માનવ હકને અનુકૂળ વાળાપાટ કરવી. નિવેદનમાં મી. હાલે કહ્યું છે કે મયા એપ્રિલની ૮મી તારીખે તેમણે બાઈન અને દક્ષિણ આફ્રિકાની માનચિત મટે ન્યુયોર્ક અમર કોમ પણ જરૂર માટે સુચન કરવા દક્ષિણ આફ્રિકાના પ્રતિનિધિ મી. જે. એલ. એફ. યોયાને લખ્યું હતું પણ તેનો જવાબ સુધી જવાબ નથી આપાયેલો.

પાકીરતાનના પ્રતિનિધિ મી. આર્ચર લાંબા પશુ મી. કામ હામરોસાને એક પગ લખીને જણાવ્યું છે કે ફ્રીઝિંગ આફ્રિકામાં હોટી એલાદના લોહી પ્રત્યે ચલાવાતી ગેર વર્તણૂક વિષે સુપરેબરની ૧૬મીથી હાલ મનારી મેટકમાં ચર્ચા ચાલવાની છે તેમાં પાકીરતાન પણ બાઈનની પગે રડી સકારે આપશે.

સાહિત્ય સ્પીકાર :

“એ લાંબા વાદચ્છાદ” હું મધ્ય દીઠા છું, પછી પાસેથી એ સુપ પોકારી દીધી સેરા કરનાર શરૂ શીશજલક મોટેલાનું છે કોઈક જન મરિત લેખક, કુનીયામ પૂ. વારોડ પ્રકાશક નવજન કાપીપ, અમદાવાદ, કૌશલ શ. ૨-૫૮.

આથે બાંધવાની રીકન અને વેણીએ

મખમલ, સાદીન, દાદેલા સીકેલી, રીજબ અનેક જંગ, દીકાબન અને સાર્થકમાં અબરો, લગ્ન મંડપ અને મોટર કાલુગાલવા અથવા બંધ સમી સકશે.

બચ્ચા માટે મખમલ, અને વેસમ તથા ફેલડની ટોપીએ કીકુપલ હાથે બનાવી આવવામાં આવશે.

આંધ્રો બાંધવા મખમલ, ફેસમ, કોલન વિગેરેના ફોલોની જંગ - જંગની વેણીએ અને અનેક અકાવના બોચરો અબરો.

ડેકાણુ : મામરો કુટસ (મો.) લી.
લેડીઝ અન્ડ બીલ્ડરન ક્લેબ ગેન્ડુરેચર,
ફોન : ૨૩૦૩૮૫ પહેલે માળે,
બોક્સ ૧૦૮૫૭. માર્કેટ મેન્સ.
૩૩ વેસ્ટ સ્ટ્રીટ, — બોહાનીસબર્ગ.

વિવિધ વર્તમાન

પોસ્ટલેશન રજીસ્ટ્રેશન

સુપીનના સેનસસ ન્યૂનો તરફથી પાઓન્ટમાં ૧૮મી જુલાઈએ ૨૬ મધેલા આંકડા મુજબ ૧૯૫૭માં પોસ્ટલેશન રજીસ્ટ્રેશન અંગે ૧૦૫૩ માનુસો એ પોતે ગોરા નંબી કોવાનો દાવો કરેલો જેમાંથી ૫૬૩ને ગોરા તરીકે અને ૪૯૦ ને કમ્પાં તરીકે ઠરાવ્યા હતા એ કમ્પાં પેરોના ૫૪ બજારોમાં પોષિ-કાળો દતો આસ બપીલ નોડને બપી મળીને કુલે ૧૨૬ બરણ મોઃ મળી હતી જેમાં ૧૦૪ને માળતા મળી હતી.

લેહાનીસબમર્ગે ગ્રુપ એરીયા

૬૬ પ્રધાન ડો. ડી. ઇ. ડોશમે ૧૮મી જુલાઈએ પાઓન્ટમાં મીબદ નોડના મુ. પી ના સભ્ય મી. એચ. મીશરના એક પ્રધાન ભવનમાં કહ્યું હતું કે, લેહાનીસબમર્ગે ગોરા, કમ્પાં અને દીદીઓ મટેના વિભાગ (એરીયા) વસવાટ અને માસિટી માટે જલેર મધેલા છે અને માસિટી માટે વસવાટ અને માસિટીના એરીયા અંગે વિચારણા થાય છે. વધુમાં તેમને પ્રધાન કહ્યું કે, દીદીઓ માટે વેપારનો એરીયા જલેર કરવાના છે કે કેમ? તેના બજાવમાં પ્રધાને કહ્યું હતું કે માત્ર વેપાર માટે ગ્રુપ એરીયા કરાવવાની એ કાવદામાં કમી નેમન ઈ નથી.

નકિયાદમાં ટ્રેનિંગ કોલેજ

મથા મીડેનમાં નકિયાદ ખાતે નવી ટ્રેનિંગ કોલેજ ખુલ્લી થઈતાં મુખ્ય શાળાના કેળવણી પ્રધાન મી. સિલેરે દેસાઈએ કહ્યું હતું કે, એ સિદ્ધાંત મળીને ભણાવે છે તેમને આજ તાલીમની જરૂર છે જ. કારણ કે સિદ્ધાંત જે રીતે જીવન ગુજારે છે, તેની માળકાં નકમ કરે છે આપી જીવન ને ઉપયોગી સિદ્ધાંત જીવનને જરૂરી છે. માળકાંની જાનના અને તેમના પ્રમોને જાળવવા કરી સિદ્ધાંતને તેમને સિદ્ધાંત આ પતાં જીવવાની કામી જરૂર છે. વધુમાં તેમણે કહ્યું હતું કે, તેઓ ને મોખરની બાધુ આપાવ તેથી તબીબી જ સરકાર કરે છે, છતાં સમાજમાં સિદ્ધાંત ને રચના કોયું નોંધે છે તે મધુ નથી નેથી તે આપ કરવાની કુલેક થઈ નોંધે છે

કેપટાઈનની મરજી

કેપટાઈનના કુલ ૩૨ મરજી છે તેમાંની કુલ ૧૫૫૫ એરીયામાં આવેલી મોંચ રજીસ્ટ્રેશન એક મરજી ૧૫૩ વર્ષથી છે અને બાકી ૧૮૮૪થી છે. ૨૫ એરીયાના કાવત પ્રમાણે સમાય રીમને સમાવેશ રહીમાં મધેલા છે. મધે વર્ષે અને મળે ૨૫૫૫ના આરંભે કમી માટે જલેર મધેલા એરીયામાં

આ મરજી આવેલી છે. મી. ૧૦ કમીના રજીસ્ટ્રેશન છે પણ તે વિભાગ કમી માટે કે ગોરાઓ માટે જલેર મધે તે અનિશ્ચિત છે અને સાત મરજી ગોરાના આપાવ અમર વસવાટ ના એરીયામાં મળાવ એક છે.

સીરીયા અને કુર્કી

કમારકમી સીરીયાના મુક પ્રધાને ૮મી જુલાઈએ જણાવ્યું છે કે કુર્કીને તેની સાદી જાતસી માલકની સીરીયા સરકાર મધે કરી છે અને સુનાઈક આરમ રીપમલીકના કહેરીઓ તથા મેકુતોને કુર્કીને જમીનમાં પ્રવેશ કરવા પર પ્રતિબંધ મુક્યો છે આ વર્તન સર્વથા અન્યાય અને કુર્કી-સીરીયા સરકારના કરારો તથા ઈ-ટરનેશનલ કન્વેન્શનનો ભંગ કરનાર છે એમ તેઓ જણાવે છે.

સીલોનની ભાષા

સીલોનમાં મધેલા આપાદામ કુલકથી એની ૨૬થી જુનની ૨૬ કુર્કીમાં ૧૫૭ નાં મરજી થઈ છે અને વડા પ્રધાન મી. જલેર નાવે ૮મી જુલાઈએ કહ્યું છે કે લામીક ભાષાને ઉચિત રીતે ઉપયોગ કરવાનો સરકારનો ઇરાદો છે પણ તેને કોંકાલીક ભાષાની જોગવારી રી રચના વો નકોન આપી મળે.

કુનીસીયામાં એક પતિન મન

કુનીસીયામાં કુરાનના કાવત મુજબ માર કોમિટી જરજીવાનો રીવાજ રદ કરી ૮મી જુલાઈથી એક જ કોમિટી નવા કાવતે અમલમાં આવશે જેને ભંચ કરવાને એક વર્ષની એક અમલ નસો પાડા દા મધે.

જાનેના પમારમાં વધારો

કેપટાઈનની પાઓન્ટમાં નવા પ્રધાન મી. સી. આર. રવાઈ ૨૬ કરેલું દક્ષિણ આફ્રિકાના જાનેના પમાર વધારવા માટેનાં બીલનું કમી જુલાઈએ પહેલું વાંચન મધુ કર્યું જેમાં મી. જાનેનું વાર્ષિક વેતન ૪૫૦૦ પરથી ૫૫૦૦ પાડા અને જાણના સમારજી જાનેનું વાર્ષિક વેતન ૪૨૫૦ પરથી ૫૦૦૦ તથા માનિક જાને પ્રેસીડન્ટ ૪૦૦૦ પરથી ૪૫૦૦ પાડા તેમજ માનિક નાના જાનેનું કલક ૫૨૫૦ પરથી ૪૨૫૦ પાડા થઈ.

દ. આ.માં લોટરીની ના.

નાજી પ્રધાન મી. જે. એચ. નોડીએ ૨૫મન (વે.ઈ.ડી)ના ડી.પી.સી. મી. ડાંકન રીપ-સને અમલ મધો દારા કમી જુલાઈએ જણાવ્યું છે કે દક્ષિણ આફ્રિકામાં રાજ્ય તરફથી અમલ તે માનિક સરકાર તરફથી લોટરી રમાવવા માટેની રીઝ પણ રમારતો જલેરના

કિલ માટે સરકાર તરફથી વિશેષ જ મધે રીમો એને જલેર જનતાને ૬૬૭ પુરો રીમો મધેલો.

વેન આફ્રિકન સ્ટુડન્ટસ

કપાલામાં મળેલી પહેલી વેન આફ્રિકન સ્ટુડન્ટસ કોન્ફરન્સમાંથી કુની-સીયાના પ્રતિનિધિએ, વેર મધેલા તેમની નવી સુધાનના પ્રતિનિધિએ મત આપી કહે એવી રમારત પર મધિ પડવાથી, સાકમ આફ્રિકા, રોડીયામાં, નાઇજેરીયા, માતા, લીમ્પોપો અને મેકલુપન કોન્ફરન્સ પ્રતિનિધિઓએ કમી જુલાઈ એ વોક આઉટ કરી હતો. અને કમી જુલાઈએ કોન્ફરન્સ ખતમ થઈ હતી.

રોડીયાની લોટરીમાં

મોલમનની પોલી ન્યુનના ખખર પનીએ જણાવ્યું છે કે દક્ષિણ રોડીયાની રોડ લોટરી ૧૯૩૬માં કર મધેલી ત્યારથી સુપીનના મોડાએ રીકટ કરા તેમાં ૧,૪૫,૬૩,૫૭૬ પાડા આપા છે અને કમામ તરીકે ૧,૦૨,૦૦,૦૦૦ પાડા મેળવ્યા છે. આમાં રોડીયાના રાજ્યને ૨,૧૫,૫૦૦ પાડા અને મામ છે મધે વર્ષે સુપીન ના મોડાએ ફલ લાખ પાડાની રીકટ ખરીદી હતી અને આસરે સામ સાત આખ પાડાના કુનામો મેળવ્યાં કરતાં.

એવીલની શાળાને

ડરનના રીમેનર વિભાગના દોદી એએ માર એકર જમીન ૨૪૦૦ પાડાની કીમતે ખરીદીને એવીલની દોદી શાળા માટે નડાલના કેળવણી આવાને અર્પણ કરી છે કેળવણી આવાના કેપુટી રીકટર મી. એચ. જે. ડી. બીલેકને એનું ટાઇટલ રીકટ અર્પણ કરતાં દોદી નેતા મી. પી. આર. પમરે કહ્યું હતું કે રમાનિક દોદીએ એ આપતિ અને કસોડીના વખતમાં પણ આ વિભાગ ગોરાએને માટે જલેર મધેલા છતાં એન્ગી-રીક્ટર પ્રત્યે કહ્યોમાં ભાવના બનારી છે એ નેક ખુરી ઉપર છે. આ એરીયાનું ભાવિ ગોરાએ માટે જાંકાવેલું છે તેમજ અકોની જનતાની મરીખી નેતાં ૨૪૦૦ પાડાની રકમ મધુ જ સારી કમી કાકા, સાળાની અહીં થયી જલેરમાલ છે. આપણે જે રીમેનર વિભાગ કુમારીનું તે દક્ષિણ આફ્રિકામાં આપણે અર્પણ કુમારનું મધુથી તેમજ આપણે જે જીતીનું તે દક્ષિણ આફ્રિકામાં જીતી જીતવા નેથી મધુ છે.

સરકારની નુ રમારક બુક

કાનનવર પાસે નડું અર્પણેલ કુમળ નમરમાં તા. ૨૫-૧-૫૮ના રીને સરકાર વસમખાઇ પટેની વાડગેરીમાં રોડ લાખ કુપીના અર્થે મધાના રમારક મધાનની વિચારોપણ વિધિ કારનતા નાજાં પ્રધાન મી. ગોરાએ દેસાઈએ કરી હતી જે પ્રકારે સરકાર

ની રીવાને ભાવ બરી અર્પણી આપતાં તેમણે જણાવ્યું હતું કે સરકાર વસમ આજના જતાવે આને કારત રાજ્ય એક જન તમે આવી કમી છે આ રમારક મધુ, માધી રમારકને મીડેલ મધે છે તેનો ઉલેખ કરતાં ગોરાએ આપણે કહ્યું હતું કે, માધીએ અને સરકારે કુમરાતને નમું એમ અને જીવન આપેલાં છે એનાથી કુમરાતી એને પ્રથમ સાચા કોલેજની બનવું નોંધે. આ રમારકમધુમાં કાવચેરી, વાંચનાલખ તથા સરકારીમાં જીવન તથા રોડીયાના કામ પ્રકારોનાં મકરનના રીકટ તથા મિચેનો અમલ રાખવામાં આવશે.

ક્રિકેટની રમતો

દક્ષિણ આફ્રિકાની ઇન્ડિયન ક્રિકેટ મોડાં એક ક્રિકેટનાં પ્રમુખ મી. મોળ પવાડીએ લેહાનીસબમર્ગે કમી જુલાઈ એ કહ્યું છે કે આ કમારકાદીપ સકિલ ૧૫ વેરક ઇન્ડિયન રંગીનેની બનેલી એક ક્રિકેટ રીમ ૧૬૫૬-૧૦માં સાત બાગદીમાં માટે દક્ષિણ આફ્રિકા ના પ્રવાસે આવશે અને કાસમ, વેરકનું રીમીન, નાતાલ તથા બીબા પ્રમુખ રમતોને રેરક એમ રમશે, તેઓ રમારકારની પ્રમાણે એરીયા કરશે અને કદાચ કેનીયામાં પણ રમશે.

સરકાર કમમાં કમમાં બીન-ગોરા એની રમશે અંગે સરકાર આપ રહેલી છે તેના પરિણામે તેમના રીમ જ વખતમાં ૧૦ અદવાદીયા માટે ક્રિકેટના ૧૫ એનાડીએ સાથે ક્રિકેટ આફ્રિકા અને રોડીયાના પ્રવાસે જવા નીકળશે.

કુનાઈટ સ્ટેટના સ્ટુડન્ટસ

કુનાઈટ સ્ટેટના ૨૫ કુસરીઓ ૩ માસ માટે આફ્રિકાના રોડીયા જુદા જુદા વિષયોનું નીરિક્ષણ કરી વિચાર ની પૂર્વ જમીકાને અન્યાય કરવા નીકળ્યા છે. તેઓ ૨૦મી જુલાઈએ એરીયા રોડીયાની આવ્યા છે. ૧૧ દિવસ પછી દક્ષિણ આફ્રિકામાં પણ આવશે.

અધિતન સફારી યસ દૂર (અવસર)

પહેલી જ વાર નેન-કુનાઈટના માટે ૬૨ પખાડીએ નેન-મધો કરમન, ઇરક કાંડન, પોટા કાંડીએ, દારા માડન કુટના રસને મળે કેપટાઈન જલેર રમતોનાં રમણીય અને અનેરજ્ય રમતોની પ્રધાકાત રેવામ છે.

અકરીયસ મધ અને રોડ રમતે રોડીયાની જીતમ અમલ.

વધુ વિમલ માટે કમી અમલ મળેઃ
બુક બુક સફારી

45 Bree Street, 1st Floor No. 4
Newtown — P. O. Box 9936,
JOHANNESBURG.

‘કારમીર પ્રિન્સેસ’

કાવતરાની રોમાંચક કથા

લેખક: શ્રી. અનંત શ્રીધર કલ્કિ

(ગતકથી ચાલુ)
‘દરવાજા ખોલો’

કમની શહ જોતો હું તમને જ
હું જોતો હતો અને હું જોતો હતો.
ગાંધી, તાજીદની પરિસ્થિતિ ધારેનાં
દોષો જોઈ નાખો! ”

વિમાન પાણી સહે અમર્યા તે
પહેલાં આ દારો ખોલી નાંખવું
ભારી હોય છે.

કરણ ભૂખન પર ભારે વિમાનને
શયેતા ધ્રુવ્ય કિતારવાનું હોય ત્યારે
પેડાં અને આંચકા સાથે ઝીંક ઝીંકવાર
બંધ બંધુ સાચવી લે છે. પણ આમ
પણીમાં વિમાનનું કિતારણ કરવાની
માન્યતા પેડાં અને આંચકા સાથે
ઝીંક ઝીંકવાર બંધ કંઈ કામ આવે
નહિ અને વિમાનને ધ્રુવ્ય કામ જ
બધ આંચકા સાથે કંઈકે ઝીંકે છે.

તેવે હું કેપિતરમાં મરે કે કેપ્ટન
ભારે કુકમ કોડયો હતો. કેપિતર
તો મરી જેવી કુવવાળી હતી. લોહી
જેવી રાતી અને ધન્યમતી, જમણી
તરફની ભારીમંથી જવાળાઓ સિવાય
કશું જ ભેગા મળતું નહોતું. મોટી
મે.ટી જવાળા મો. રાતીમાં જ
જવાળાઓ!

જીવનની છેલ્લી સૂણી

વિમાનની પાંખો કંઈ પણ વિમાન
તે વળગી રહી હતી એ આશ્ચર્યજનક
હતું. તે કંઈ વિમાનને રોકે આવી
રહી હતી, ને કે તેનાં પ્રમાણ ઘટતું
જતું હતું. કાળી બાલુની પાંખ તરફ
ચોખ્ખી, અકબંધ અને અખંડ રહી
હતી.

એ જાંઠ સૂણમાં વિમાનમાં રહેલા
કોઈને ધ્રુવ્ય કિતારવાનું મળ્યું. એ
ધ્રુવ્ય કિતારવાનું ધન્યમતી અને જવાળા
મળ્યું હતું. દરેક તેની સાથે જાણી
કરે કોઈ કોઈના બદલે નીજાણની
કોઈ જાણ જ નહોતી. આ કાણે
તો જાણ જ જાણ હતો.

લોહી સૂણે પાંખો ધન્યમ કોઈ
જુદી જ હતી. કદાચ કોઈ જ જાણ
નહિ હોય. જાણ અને જાણ હતી
કે, વિમાન લોહી સૂણે મારે તરફ
રહેલું. અને, જાણ જાણ જાણીત મળી
જાય તે તો પણ વિમાનમાં ના મળાજ
સોજાને જાણી સેવા મારે પુરતી હતી.

બે લાઈફ્લાઈન બચી

પતે સાચું કે કાળી પાંખને નહિ
પણ જમણી પાંખને આજ કાળી હતી
તે એક રીતે સાઈ હતું. કાળી બાલુ

ની પાંખમાં બે લાઈફ્લાઈન રાખવામાં
આવી હતી, ભારે જમણી પાંખમાં
એક જ હતી. આ કોઈ (લાઈફ્લાઈન)
એન્જનની પાછળ કેપિતરની વધુ નજીક
માં રાખવામાં આવે છે, જમણી
બાલુની કોઈ તો જાણી પણ મળ
હતી.

કાળી પાંખ ઉપર કંઈકે સમયે
જીટકવા મારેની ભારી બોલવાના
આગળા પર મેં કામ મુક્યો અને તે
આમથા કુર કરી મારેને મેં અંદર
બેઠવા પ્રમાણ કર્યો. પણ તે, જુદી
નહિ. આનો અર્થ એ કે મારે
કરતાં કેપિતરમાં કંઈકે વધુ કામ
હતું એ મારેને જાણી રાખતું હતું.

પણ કમચ બોલો પાંખે તેમ
નહોતું. મારા પુરા જાણી મેં આંચકા
મારે અને ભારેને બોલી નાંખી.
મારે કેપિતરમાંથી મળી બધી કવા
મારે મરી મળ.

કેપિતરમાં ધુમાડો

એ પાંખો હું નેવીકેટરના કમ્પાઉન્ડ
નેન્ડની ભારી બોલવા મરે જેવી
વિમાનની બદલે નીજાણ કરે. તે
બોલેને હું કિતાર કેપિતરના પાછળ
કામ તરફ કોઈ જાણ અને ધ્રુવ્ય
પ્રવેશકાર બોલવા મારેને હતો.

કેપિતરની કંઈકે ભારી બોલવાની લોહી
પહેલાં જ મેરા કાળી ધુમાડો કેપિતર
માં મુકવા કાળે. લોહી સૂણે હું
જાણીત મરે-મે મારા ધુમાડો મારે
જાણ અને મેરા બોલવા કાળી લોહી ધુમાડો
અંદર પ્રવેશી રહી હતો!

આમ ધ્રુવ્ય કાળે આમ કાળી
પાંખ તરફ પહેલાં હતી અને વિમાન
કરવામાં કાળી કાળી. આમાંથી
જાણી કાળી પાંખો મારી હતો.

હું નેવીકેટરના કમ્પાઉન્ડ નેન્ડ માં
આંચકો અને ત્યાં કંઈકે ભારી બોલી.
લોહી કંઈકે બધું તે પહેલાં તો તાજી
કવાને બોલે હું મંગળામય જાણ
મારવા કાળે.

મારી લાચારી

કાળે મેરા ધુમાડો કેપિતરમાં પ્રવેશવા
હતા અને મારી મારે કરતાં વધુ
કાળે મારી પાછળ આવી પહેલાં
હતા. મેં કેપિતર તરફ મળ્યું. -કાળા,
માલા, મંગળામયારા ધુમાડાથી એ
મારણ મળ હતી. જાણની આજ
મારા મનમાંથી કુવત મળ. લોહી
પહેલાં વિમાનમાં કાળે કાળે બોલવા
બની જાણ અને વિમાન દરિયા પર

કાળા પરથી. કંઈકે મળ કાળે તેમ
નથી; કંઈકે કરી કાળે તેમ નથી.
માળવાપુત્રી બોલે હું મંગળામયો.
મારા કાળે મોટા પાંખો કાળા, આજે
અમારાં આજવા કાળાં અને પાંખ
કોઈ પાંખો કાળા. હું જાણ મારે
કાળે કાળે તેમ નહોતું, કાળે મારા
પાંખ આજવા આજવા નહોતા અને
કાળે કાળે જ કરી કાળા નહોતા.

તાજી કવાની એક જ નાની કાળે
મારી કાળે મોટા પાંખો વિમાન કાળે
હતા. અને કેપિતરમાં મારે બોલવા
હું કેપિતરમાં પાંખો જાણ કર્યો હતો.
ધુમાડો કાળાની બોલવા પહેલાં
માળા કાળા. અને જાણ જ આજવા
મળ્યું. આજવા વિમાનમાં કાળે કાળે
કાળે કાળે કાળે કાળે જ કેપિતર કાળે
નહોતું.

કાપુતી નજીક

જાણ અને કોઈકે ધુમાડાની પાર
બોલ મારે મળી રહ્યા હતા. કાપુતો
પર કેપિતરો હતો. કેપિતરમાં મળી
પાંખો જાણ હતો અને વિમાનની
મળી વધુ પાંખો કાળી રહ્યાં પણ
મેળું બોલવા હતું.

કોઈકે ભારે-પાંખો કાપુતો (કાપ
કાપ) પર નાળી કાંઈ કાળે
તેતલો જાણ નળીને વિમાન કાળે
મળીને જાણ રહ્યું છે કે નહિ તેની
આજવા કરેને હતો. કાળે કેપિતર
ની મળી પર કાળે રાખી કરેને નહોતો.
કાળે ધુમાડાથી એન્જનનાં જાણ જ
સાળેને કાળે પર બની મળાં હતાં.
કાળે મળીને કાળે મળીને કાળે
કાળે મળીને કાળે મળીને કાળે
મારી બોલવામાં આવે તો તેનાથી
મળી જાણ. તેજે કોઈકે કાળે
‘કાળે, તારી બાલુની ભારી બોલી
નાળ’

તેજે આ એકથી વધુ માર કાળે,
જાણે આ કાળે અને કોઈકેને
મારી બોલવા કાળે. કોઈકેને આજે
કુવત પાળવા કાળે.

કોઈકે મળ મળવા બની રહેલા
વિમાનનીમાં નળીને પુરતી તાજી
કવા અંદર મળી આવી. ભારી બોલ
માળાં કોઈ વધુ પાળેને વિમાન મળે
હતા તો આજવા બોલવા કાળે ત્યાં જ
અજેતન જાણમાં પાળા હતા.
હું તો ધ્રુવ્યમયથી બોલવા જાણ
વાળી બોલી કાળે હતો. કોઈકેને

મારી બોલવાં મારા ધ્રુવ્યમયો કાળે
ને કાળે તાજી કવા મળી. મેં કાળેમાં
તાજી કવા મળી અને મારામાં નળા
માળા બોલવા. નેવીકેટરના કેપિતરે મેં
જાણ કાળે કાળે મળે બોલવા કે
મારા પાંખ પુનઃ મારા કેપિતરે ભારે
કોઈકે તેમ છે. અમારે બોલવા
મળે અને મેરી, કાળે અને જાણવા
પરિવિકાળું અને જાણ મળ

કાળા ધુમાડાને, પ્રવાહ માળ જ
કાળે. મારે બોલવા તે મેરા જાણ
જાળા હતા. મારા પાંખ મેરામાં
આજવાને કાળે પાળી મળવા તરફથી મળ
કાળે મળવામાં આવે છે તેની રાજ
મેળાં હતા. કાળે કાળે ધ્રુવ્ય કેપિતર
કાળે બોલવાનું પાળી કાળે.

મેં આજે બોલી અને મારી સાથે
ની કાળે-મારીમાં મળે કાળે કાળે
ખાણ, પાળી મોટા કાળે મળેને
કાળે!

કેપિતર કાળે કાળે બોલી નહિ કાળે
એ જાણી મળે બોલ મળે. કાળે
પાળીને આજવા વિમાન ને તાજી
કાળે તો કાળે મળે મારે પાળીની અંદર
કાળી પાંખ પાળેની કાળે મળી તરફ
જાણ ધ્રુવ્ય મળેને બની મળે.
કોઈકે કાળે પાળેને બોલવા કાળે
માળ આજવા મળે મળે મળી રહી.

અને મેં પાળી મળ્યું!

જાણે વિમાનની કાળે કાળે નીચે
મેં પાળી મળ્યું મારે કેપિતરના કાળે
વાળા મળી પાળવાના જાણ જ વિમાન
મેં પાળવા મળવા કાળે હું જાણે
જ કાળે કે કાળે મળે તે પાળે વિમાન
પાળી સાથે અજાણે. ભારે વિમાન
ને પાળીની કાળી પર કાળે મળ્યું
કાળે મારે વિમાનમાંથી કાળે માળે
પાળેને પાળી. મેં મળી સાથે બોલી
મેળવા કાળે, મેં કાળે તેમ ને કાળે
તે જાળે મળવાથી કાળે પાળે. મેં
મેળું કે મળી કાળે કાળે અને પાળી
તેની સાથે પાળી હું મરી જાળેને
સાથે પાળી કાળે તેજે. જાળે મારી
પાળે ને કાળે, જાળે હું કાળે કાળે
ત્યાં જ કાળે મળેને કાળે મળે મારે
માળે કાળે, અને હું એ પણ જાળેને
કાળે કે હું જાળે કાળે કાળે તે જાળે
પણ મારે મારે બોલવા કાળે. -અજાળે.

આ વાળેને કાળે કાળે
કાળે મળવા મળવા મળવા મળવા.

કાળે મળવા, કાળે મળવા કાળે-કાળે,
માળે-માળે, મળવા કાળે-કાળે અને
કાળે-કાળે મારે મળવા:

મારે, લીકા

પર મળવા આજે, કાળે મળવા કાળે,
કાળે કાળે મળવા અને મળવા કાળે,
બોલી-માળે, કાળે કાળે-કાળે.

લેબન પ્રસંગો માટે

અમને મળો.

સુરતી જમણના અને રમેશ્વરીસ્ટ હોલો.

શ્રી કેપીટન્સ બાલ્કની નીચે કુનીયનના અને રેડેસીયાના કોર્ટ
પણ બાલકમાં તમારે મુકામે બાલકી રસોઈ કરવાનો અને કન્ટ્રીસ્ટ.

કેપીટન્સ બાલ્કની હોટેલ

(ધી કોર્નર મીક્ષ હાઉસ)

એ અને વિક્ટોરીયા સ્ટ્રીટના પુણાપર - દરબન.
ફોન નંબર ૨૩૪૧૪ રેલીશન: KAPITAN.

ધીરુભાઈ પી. નાયક

સુક્રમીય, મુસાફરી, લીસાના અને જનરલ એજન્ટ

હાઉસના અને કુનીયાના કોર્ટ પણ બાલકની હાઉસ હાઉસ અને નમીન
માટે મુસાફરી કરવા પેર કોર્ટ બાલકી આરુરે સુરતે કરો.

કન્ટ્રી, બાલ, મારી, કુલક, બાલકાલ, પોલકાલ, વિનેદના બીલા અને
કલકાની બાલકી હોલો.

ઈન્ડિયન, પસનલ રોડ, કિસાલના બાલકાલ બાલકાલ રેનનુ કોર્ટકાલ
કોર્ટકાલ ૩ નેપાલના બાલકાલ. "બાલકાલ" રેનનુ કોર્ટકાલને કલકી
બાલકાલમાં કોર્ટ પણ કી લીલા વિના અને મુકાલ સલાહ બાલકી હોલો.

રેનનુ બુનુબુલ કોર્ટ એસોસિએટન કોર્ટ કોર્ટકાલના અને કોર્ટકાલના
ઈન્ડિયન કોર્ટ કી લીલા રેનનુ પ્રતિનિધિ.

Phone : 33-9033.

26 Barkly Arcade,

Cor. 38, Market & Diagonal St., J'BURG.

તાબુ ઉમદા ફ્રેટ

આંબા બાલક, દીલી બાલક, રતાળ અને સુરતની બાલક
આલુ છે. બાલકુ રી ૧-૦ રેલક, લસણ રી. ૨-૦ રેલક,

પાપક નંબર ૧ રી. ૧૦, નંબર ૨ રી. ૮ ૧૦૦.

કુચી અને કોમલી પાન બાલક માન, રોસ્ટન બુલ્ક. બાલકાલ બાલ
બી. ૧-૦ કોમલી અને રેડેસીયા રી. ૧-૦ કાલ.

રેડેસીયા, ન્યાસાલેન્ડ અને વિલકાલ કોમલી બાલકાલ બાલકુ પુરક
માન બાલકી કોર્ટ પણ પસનલ કાલકી બાલકાલ.

All prices subject to Market fluctuations.

A. KADER & Co., (PTY) LTD.

WHOLESALE FRUIT MERCHANTS

P. O. Box 251. DURBAN.

ફરનીચર! ફરનીચર!! ફરનીચર!!!

બિલકાલ કુલ, કાલકીના કુલ, રોડકાલ, કોર્ટકાલ એસક,
કોર્ટકાલ કોર્ટ કોર્ટકાલ રેસક, કુલ કોલ, રેલક, લસણ કોર્ટકાલ
બાલે બાલકી કાલકી. અને પસનલ લાલકાલ કુલકી નાલ.

—બોલક, રેલક અને કીચન ફરેસર—

એ કાલકી કોર્ટકાલ નીચે કાલકાલ માલ છે. તેના રોડકાલ કોર્ટકાલ કાલ
માલ રેલક છે. માલ રોડકાલ બાલકાલ કોર્ટકાલ બાલકાલ અને રોડકાલ
બાલકાલ બાલકાલ.

L. MISTRY

51 BREE STREET, BURGERSDORP, J'BURG.

PHONE 33-4691.

BOX 2626.

હોલની મોટામાં મોટી વિમાની કંપની તમારી સેવામાં

—ધી—

ન્યુ ઇન્ડિયા ઇન્સ્યુરન્સ

કંપની લીમીટેડ

સાઉથ આફ્રિકાના એકલ મુખ્ય પ્રતિનિધિ

રસ્તમજી જલભાઈ રસ્તમજી

૧૪૦ કવીન સ્ટ્રીટ,

ડરબન — નાટાલ.

સેવા અને નિર્ભયતા

માટે અમને મળો.

બધી જાતના વિમાનો અને ઉતારીએ હોલો.

પી. ઓ. બોલક ૧૬૧૦.

રેસીડેન્સ ૧ ૧૧૧ હોલેવન્થ એવન્યુ,
ડરબન.

રેલીશન:

ઓફીસ: ૨૫૮૪૫

રેસીડેન્સ: ૩૬૪૧૩.

ગુરૂપૂર્ણિમાનું હાર્દ

“સહરિ”

જેમ રિવાજોની પર્વમાં વીતેલા વર્ષનું સાર્વત્રિક તપાસીને હોય અને તેના પરથી જાણવામાં આવે છે, તેમ ગુરૂપૂર્ણિમા ગુરૂપૂર્ણિમાના દિવસે આજીવનના પ્રવૃત્તિનું માપ કાઢી શકવાના ના પ્રશ્નમાં વધુ ઘણાં બારણાં હોય છે. જ્યારે રિવાજોના આનંદ ભોલિયા આનંદનું કદમોલન કરે છે. ત્યારે ગુરૂપૂર્ણિમા પારવાર્થિક આનંદનું માન કરાવે છે. કાલો અને કલોને પ્રેરણા કરતાં મેનફોલ્ડ મદદ આપનાર વ્યક્તિ છે. એથી છતાંપણ અને કાપડો પણ પૂર્ણિમાને વિશેષ મહત્વ આપે છે.

જલ ગુરૂપૂર્ણિમા આજ દશમીને રાખવાથી ૧૭ મહામ દુર આવેલા શીનીકસ એવા મિત્રાત પ્રદેશમાં વીતાવવાની તક મળે હતી. આ જમિની પણ હજી વિરજિત છે. વિશ્વવ્યાપી મહાપ્રભુની પ્રવૃત્તિ ચરત્રમાં એ ધરતી પરિવર્તનથી છે. અદિકા અને કલની સાધનાને અવધારમાં ઉતારવા માટે તેમણે કરેલી તપશ્ચર્યાથી એ રમણ તરે, જમિની ઉપમાને પામેલું છે.

‘શીનીકસ એટલે-સં’ હાથે, તેમને સંપદ અમલ નાર વર્ષની મહાપ્રભુ. ચોક્કસ આવાદમાં પણ ચોક્કસ પ્રવૃત્તિનું આદી આવેલા. તેમણે કહ્યું હતું કે, “આ પવિત્ર જમિની ઉપર મહાપ્રભુ આપીએ આદારે અમલને અદિકાનો હાર્દથી આપવાની પ્રવૃત્તિ પ્રેરણા પ્રાપ્ત કરીને ચોક્કસ એક દીપ્તિ પણ રમણ વિતા આરતને આપવા હજી, અને ધીરજાને, પ્રવૃત્તિને પામે જાણે. હતાં. એવી પ્રવૃત્તિના આને ચોક્કસ દર્શન કરવાની તક મળે તે માટે ચોક્કસ પ્રવૃત્તિને આપવા છે.”

એ કે, આને તે સહેરની એમ ‘સ.એ’ પ્રેમ, કરુણતા, રમણ કામ, આદિકા પામી મળે. અને કંઈ પ્રવૃત્તિ પાળીના નહ, કલોપના અમલ તથા વીજળીની વીજળી આ સહેરને-અમલનું છે. પણ આપીએ વચ્ચેમાં તે અદિકા અમલ, ગાદી તથા જૂડ અને સુરેષી પસાવેલું કરવાય છે. કલો ચો તરફ દેશીથી અરેલા શીમાણ કુંવરીની તરફ ઉતર કરમણા તેા તેની તેમ છે. નવનેને આનંદ આપવું એ હરિમાણ કરમણે માથા મચે. અમલ થઈ શો છે.

અમલના કલ કરના વેડો કમળ પણ મિત્રાતપ્રક આપવાય હોય છે. આમલિતો માટે આવી જમિની પણ ઉપકારક મને છે. દિપ્તિ ચીતામાં કલોક દેવી સંવતિ મહાવેલી છે, એવા અમલને પહેલું રવાન આપવેલું છે. એ કામ ન હોય તેા મિત્રાતમાં મિત્રાત

નેા કર કરીએ છે. એને મારે આને વિષ્ણુ, રમણે વિષ્ણુ, વિષ્ણુ પર્વત મલતરે; અપાયા માથાં કહે વિષ્ણુ, વિષ્ણુમળ સર્વ અમલ” એ સુખ દર્શનને મેલે. મહાપ્રભુ આપીએ અમલને એક મત તરીકે રવાન આપેલું છે. અને તેની આપવા કરનાં કરેલું છે કે: “અમલ મતનું સર્વમાં પામલ અમલનું અમલ છે. અમલામાં પ્રવૃત્તિ તેા એને અમલ સહાકાર મળે તેમ તેમ પામી શકે. નિમળ કરવાથી, કલત અમલ કરવાથી અને આપવા ઉપરની મહા વધારવાથી અમલની ગામ વધી શકે છે.”

વિશ્વ વિવંતા આપણી મોક્ષાતપ્રકાર એ કલમે, એ રિવાજોમાં મોક્ષો ઉદય ન રાખતાં સહેરથી, તે રમણને વધ કરી પ્રાપ્ત કરવા અમલનું મોક્ષ આપણું મેલ સમાવેલું છે.

એમ નાટકને મોક્ષી કરેલો એક ન રમણપર એક અમલો. પાંચ અમલવાની કલ્પના કે આપવા નથી રાખી શકે. કારણ કે તે નાટક કંપનીને નોકર મળે. એથી નાટક નો મેનેજર તેની મોક્ષાત પ્રવૃત્તિ પ્રવૃત્તિ મિત્ર પ્રવૃત્તિ રવાનપર પ્રવૃત્તિ પ્રવૃત્તિ જમિની અમલવા માટે તેને આપવા આવે જાણે, તે પાંચ તેણે મહાપ્રભુ પર્વે અમલની મતાવવાનું ન તેનું કરવા મને છે અને મોક્ષાત તેની ઉપરિ હોય કારણ રિવાજે તે પોતે પણ એ નાટક કંપનીને આપીએ નવી શકે છે. તેથી ન રીવે આપણે એવા આ વિશ્વવ્યાપી અમલના નમ મોક્ષીએ ન જાણે. અને એવા મેનેજર રમ કરવાની પ્રેરણા પ્રવૃત્તિ આપણને ન વધે, દિપ્તિ વિવંતા પ્રવેશ આપીને પ્રવેશ રવાને અમલવાનું પડે છે. એથી ને પરિસ્થિતિમાં આપણે પ્રવેશ હોય જાં તે પ્રવૃત્તિને રમણપર રાખીને તેના મારે ન આપણે અમલ કરીએ છીએ એવી કલત આપવા રાખીએ તેા આપણે આપણી કરના પનાવેલી મળે. આવી આપનામાં જાણે રોજિંદાને વિવેક મળે હોય એમ નથી કલમનું. એ કે રમણ દેવની કલિમે પ્રવૃત્તિમાં આપે છે, પણ અમલની રવિ પરમપ્રકાર તરફ અમલવાની પામલ એ આપણા પ્રવૃત્તિ થઈ અમલ છે. તે પરમતત્ત્વની સાવનામાં અમલ રોજિંદાને તેનામાં એકમ નવી રહેલો હોય એમ કલમ. એમ મહદ આપણમાં વાગુદેવ આપણે પલે અમલ કરેલો છે, તેમ પરમતત્ત્વ પણ અમલ આપલ રહેલું છે. મિત્રો ન તે અમલ પામવાની નાહર પણ

આપલ હોય, એને ન પ્રવે, પરમેશ્વર, અમલ, પરમાત્મા, અમલ, પરમાત્મા કે અમલનાં એવા વિવિધ અપેક્ષાકર અમલો, મળે. આનામાં મોક્ષાતી માનવીની આપણાં નિર્વિદ્ય કારણ છે. મહાપ્રભુ આપણે તેમ સર્વમાં એક પ્રિય હોવાથી આપણે અમલ તેની અંદર અમલ તેા તેના વિશાલ ઉદરમાં મોક્ષાતેલો છે. આ કરવાને વિશાલ મનાવી રવાર, અમલ છવે કલિત પોતે પણ તે અમલના રવરમાં જીવનમાં આપણી પરમ આપણની કલત સાવના કરી, એ અમલ અમલ, પ્રવૃત્તિ પ્રવે, અને તરવ છાનીમોનો આપણને અમલ હોય છે.

આ કરવા પહેલી નમરે અમલ અને અમલી કલે અમલી, તેમને મારે મોક્ષના મિત્રાતની મોક્ષી કરના કારણ. અમલ તે પણ ન જાણી શકે, પેલાને આપણે કરનાં નથી? રીવે અમલ અમલ મોક્ષે માથે પિત્રોની મોક્ષીને આપણે મળે કરવા, ને પછી આપણાં કરનાં કે, પિત્રોની પરમેશ્વરનું કરીએ ઉપર આપણાં કરનાં છે અને આપણાં પરમેશ્વરના મોક્ષાત ન નમિતથી કલેલ છીએ. માથાં કે વિશ્વનારના ઉદરમાં જેમ અમલ આપણ ન તેના મોક્ષી. એવા આપણ પ્રવૃત્તિ કરતા રહેવાથી અમલના દર વધે અને આપણ વિશાલ અમલી અમલ. મહાપ્રભુ આપણે વિશ્વવ્યાપી દર્શન કરી પછી કરનાં કરનાં કે અમલ રમણ રમણ-તરવે નમરે અમલને અમલ અમલ. તે અમલ આપણને નમરનાર હો (મી. ૧૧-૪૦) ઉપરિવાર પ્રવે છે. “અમલ મારી નીવે છે અને અમલ મારી આપણ આપણ તથા અમલ રિવાજોમાં આપણ રહેલું છે.” આ કરના, ઉપરિ પ્રવૃત્તિ વધારે વધારે વધાર કરના એવા છે.

આમ કલમમાંના એક રિવાજે અમલના મારે પ્રવૃત્તિ મોક્ષાતેલી અમલી કરના. એથી તે પ્રવેશની પ્રવૃત્તિના કલમમાં એ વિવે પ્રવૃત્તિ કરનાં ઉપરિ અમલ અમલ એથી પ્રવૃત્તિ પ્રવૃત્તિના અને તેા સુધી તેમનું કલિમલ એવેલો કરના. એક અમલ કલમમાંના મોક્ષ આમ કલમ મારે અમલી રાવે મોક્ષાત ન મહાર અમલ નીઅમલ ત્યારે તેમની પામલ પામલ પેલા રિવાજ પણ મહાર મળે. મોક્ષ અમલ પછી આપણમાં એવેલો કરના, મોક્ષ તેમની પામલ આપે છે. એથી તેમણે આમ કરના કે “એ કલમ છે” કલમ કરના ન મોક્ષી કરના. “એ તેા હું છું.” આ કરના કલમોને કલમમાંના અમલ અમલ છે, આ પેલા ન કલમ છે. એથી તેને કલિમલે તેમણે કરના, અને તારવ ‘હું’ ને હું મોક્ષ પ્રવૃત્તિ મનાવી નામ કે તે આ વિશાલ અમલમાં અમલને નામરેલું અમલ. અમલ તેા એ ‘હું’ ને એકમ

વિશ્વત મનાવી કે, કે તેની અંદર આ અમલ કરનાને અમલેલો અમલ.” આ અમલ રિવાજે એવા રહેરવેલો મોક્ષાતના મિત્રાત કરી કલત અમલ કરના મારેલો અને અમલના પરિવારે કલમો નમરે.

અમલ અમલમાં પણ અમલ અમલ કલિમલ ત્યાં ત્યાં એ પરમતત્ત્વની વિશ્વમાનના કારણ અમલ અને વિશ્વમાનનું એવેલો સાવનાની સાવના રાખતાં તેની પરાકાષ્ટાએ અમલમાંના રિવાજ પ્રવૃત્તિ થઈ શકે છે.

મહાપ્રભુના આપણ અમલમાંના મોક્ષી કેવા આનંદથી અમલ રીવે વિશ્વ કરે છે. તેથી ન રીવે આપણે પણ આ અમલના, વિશાલ અમલ-અમલમાં અમલ. તારવિએ ન જાણે, દિપ્તિ એ વિશ્વ અમલ રીવે અમલ છે. અમલ એ આમ અમલો પોતે અમલ કરીએ છીએ ત્યારે આનંદ ના ઉમળકાથી હાથ અમલના અમલ અમલ છે પરંતુ આ રિવાજે આનંદમાંના કારણે પણ અમલ કરી શકી નથી.

એમાં જીવનું પણ એક કારણ છે, એમ આપણે કોઈના કલમે સાધારણ મળેલો કલમેલો પોતે છે, પણ વિવેકના પ્રવે પોતે કોઈનું અમલ કરના રીવે, અને કલમ આપી કો મોક્ષી અમલનીકલત કરવે છે. તેમ સાધાને પણ વિશ્વમાંના અમલના આપણે રીવે અમલની અમલ અમલ રીવાજે અમલ પડે છે. તે ન હોય તેા એમ કોઈને અમલના મોક્ષ પ્રવૃત્તિ અમલની અમલ અમલ ને કલિમલ અમલ અમલ અમલ, તેમ સાધક પણ પોતેનાં આપણ કલમે અમલ અમલ છે. એથી તેને અમલ અમલ કરના કરના. પ્રવૃત્તિ અમલ એ તેના મોક્ષના મિત્ર મારે ન હોય છે. અને એ કલિમલ પણ એક પ્રવૃત્તિ પ્રવૃત્તિ કેવા ન મોક્ષ છે.

પૂર્ણિમા પૂર્ણિમા મહાપ્રભુ આપણ આપણા પૂર્ણિમા અમલ છે. મોક્ષાત સાધાને એ મિત્રાતની અમલ છે તે પણ પૂર્ણિમા અમલ પ્રવૃત્તિ હોય છે. આપણાં અમલ પામે અમલ કોઈ, તેમાંથી તે કલમ અમલ કરના એક રમણ તેને મારે પરમેશ્વર અને છે. તેમ સાધાને અમલ અમલ પામલના પરિવારે અને પ્રવેશ અમલમાંથી પરમતત્ત્વની અમલના પરિવારે પ્રવેશ અમલ વિશ્વમાંના એક (સમ) કલિમલ પ્રવૃત્તિ અમલ તેા તે તેના મારી આપણી કલિમલ અમલ અમલ, પ્રવૃત્તિના અમલ કરના છે. આ કે પ્રવૃત્તિમાં કરના

વિવિધ મોક્ષી કોઈ (પૂર્ણિમા કે અમલી કલમની.) અમલ વિશ્વમાંના - મિત્રાત ૧૮/૬ 'Indian Opinion' P. Bag, Durban, Natal.

આ બધું પેટના ખાડા માટે

નારી જગત

લેખક: કુમારી કમલતીબહેન જીવજીત આર્થ (એકાન્તીસભ્ય)

મુંગે માર !

પુરાણ સમયમાં મનુષ્યે એવા પણ વિચારવા લાગ્યા કે આપણે, ધર્મ શું? પણ પેલે કંઈ નિર્ણય કરી શક્યા નહીં એટલે થોડા નવોરુદ્ધ ઋષિ મુનીઓનું એક પ્રતિનિધિ મંડળ મહારે પાસે કેલકર્યા પ્રથમ પૂછવા મળ્યું. ત્યાં દેવાધીશ પોતાના આનમાં બોલે હતા. તેમનો નંદો ત્યાં બોલે હશે. હર ન્યારે સમાધિમાં બેઠા હોય હારે કાંઈને પણ જવાની પરવાનગી મળતી નહીં. પ્રતિનિધિ મંડળ મહા દેવતા પેઠિયા પાસે જાવડું. "કહ્યું કે હમરે મહારેવને મળજી છે. નંદોએ પૂછ્યું તમારે શું કામ છે? એટલે પ્રતિનિધિ મંડળે કહ્યું કે હમરે મહારેવ ને પૂછવું છે કે હમારો ધર્મ શું? એટલે મહારેવના મંત્રીએ કહ્યું તમે આદ્યા ક્રમા રહે. હર જમવાન સમાધિમાંથી જામે એટલે હું પુછી શકય. એમ કહી નંદો કંઈક જમવાન ની સામે જઈ બેઠા. ન્યારે તેઓ સમાધિમાંથી જામ્યા અને આખા બોલી એટલે નંદોએ તેમને પૂછ્યું, બહાર મનુષ્યોનું એક પ્રતિનિધિ મંડળ આવ્યું છે. એ જાણવા માગે છે કે હમારો ધર્મ શું? એટલે મહારેવ જાણવાને કહ્યું. "એક વખત આનું અને તથા વખત નહાવું."

નંદો તો જોખતા જોખતા માથા, પ્રતિનિધિ મંડળ માંસે આવી કહ્યું કે મહારેવ જાણવાને કહ્યું છે કે "તથા વખત આનું અને એક વખત નહાવું." પ્રતિનિધિ મંડળ રાજી રજી થઈ ચાલ્યું. તેમણે બધા મનુષ્યોને કહ્યું કે મહારેવ જાણવાને કહ્યું છે કે "તથા વખત આનું અને એક વખત નહાવું" એ આપણો ધર્મ છે. મહારેવના નંદો તેમની સામે બોલે છે. મહારેવ પાછા સમાધિમાંથી જામ્યા હારે પેઠિયાએ કંઈ જાણ્યું તો નથી એમ વિચારી પૂછ્યું : કે તેં એ મનુષ્યોને શું કહ્યું? નંદોએ કહ્યું "તથા વખત આનું અને એક વખત નહાવું." હર જમવાને કહ્યું તે આ શું કહ્યું? મેં કહ્યું કંઈ કે, "તથા વખત નહાવું" અને એક વખત નહાવું. નહાવેના કપરની કપાસના કંઈક જીવન સાર્થક થાય, તેનાં જલકામાં તથા વખત ખાવા નું કહ્યું એ હોજરીનો ખાડો કેમ પૂરવો અને ખાવાનું કાપી લાવવો? ખાડે તારી જમનું જીવનું જોખવ.

ખામે સુસરી છુટી જમીન એક અને જાનાળ ૧૬૫ તો કદાચ એ ખાડો થોડો ઘણો પુરાશે. એટલે નંદો-જાનાળાએ જમનમાં જમીન ખેડવાનું ચાલુ કર્યું. જાનાળ ૧૬૫ પછી એનાથી પણ મનુષ્યોનું પૂરું થવું ન હતું. એટલે જાણ્યું કુપ પીવડું થઈ ગયું. તો પણ એ ખાડો પુરાશે નથી. એટલે

મહરી, એક નેવાં પ્રાણીનું કુપ પણ પીવાનું થઈ ગયું. જતાં એ હોજરી ને ખાડો પુરાશે નથી. બહારથી તો ખીલું કંઈ કામ ચાલ નહોં અને પાડો તો જાણજી પ્રાણી એનાથી પણ તાવમાં કામ ચાલ નહોં. જરૂર પાણીના કાંઈકમાં આમોઢવાનું જોઈએ. એટલે એ જાણ, પાડોનો બોલો મનુષ્યોને વમારે હાડ્યો. જોઈ એક પેટનો ખાડો, પુરાવા કમવાનને નામે એમ ચલાવી આહાર કરવા માંડ્યો. જતાં પછી-હજી મનુષ્યની જૂથ મટતી ન હતી. એટલે ખીલું જમવર પણ જોનો સિદ્ધ કરવા તીર કામગીરી થઈ હતી તે હમિયારથી પશુઓને બધ કરી જ હાર કરવા લાગ્યા. તો પણ તેની હોજરીનો ખાડો પુરાશે નથી. એટલે આકાશનાં પક્ષીઓ તરફ નજર કરી. એને પણ તીરથી અને મંડુકોમાં મારવા લાગ્યા, જતાં એ ખાડો તો અપુરોશ રહે છે. એટલે પાણીમાં રહેનારા મચ્છ તરફ જવાનું પૂછ્યું અને તેને પણ યુક્તિથી પકડી આરોજવા લાગ્યા. પણ તોયે હોજરીનો ખાડો પુરાશે નથી. મનુષ્યોની હોજરી ને માંસ અને મનુષ્યોનો આહાર કરવતી રીતે જીવજીત નહોં હતા. કારણ કે કુદરતે એની હોજરી જીવન જ પ્રકારની રચેલી હોવાથી એને કુદા ચાલવા લાગી. એટલે એ પેટના કુપાવાને માટે મનુષ્યોએ લગા અને ઘાની રીત કરી. આ બધું કરવા જતાં એના પેટનો ખાડો તો પુરાશે ન જ નથી. એટલે મહારેવે કાચા કાચા અને પેતપોતાનામાં વિનાસ કરવા માંડ્યો તો પણ હોજરીનો ખાડો પુરાશે નથી. એટલે આ જમીન મારી આ દેશ મારે એમ કહી દેશ અને જમીન માટે કાચા લાગ્યા. એમ પણ કહી કહીને ઘાડયા લોકે હોજરીનો ખાડો પુરાશે નથી અને આ પૃથ્વીની જગ્યા એ મનુષ્યોને જાણ નાની પડવા લાગી. જતાં કને મંદોહમાં જવાનો વિચાર કરવા લાગ્યા. આં મળા પછી પણ આ હોજરીનો ખાડો પુરાશે કે કેમ એ પ્રશ્ન હજી જોવા રહે તો નવાઈ નહોં.

કૌનીકસ સંસ્થાપના:
ધી આર બી. નાના, નવરજાણ જીવનમહા મેદી, કાંતિભાઈ સુનીસાલ મેદી, નવીનચંદ્ર મનનભાઈ મેદી અને કાલ્યાણાઈ પરામભાઈ જમ.ભાઈ (મિરોરીયા). શ્રી. રમજીલાલ રવાળજી (કરખાન) શ્રી. એસ. દેન્ડે અને મીસ. આર. કે. કે. કાલમન (એકાન્તીસભ્ય).

સારનના મહારક માણના એક ગામ માં એક પતિએ પોતાની પત્નીને કે.ઇ. કારણસર માર માર્યો. સમન કક્ક પ્રાપ્ત કરનાર સ્ત્રીઓથી આ ન સહેવાયું. તેમણે પતિએને એમની કરમનું જાન કરાવવાને નિર્ણય કર્યો તે બીજે દિવસે ગામની ટમાંજ મહિલા એએ મારના વિરોધમાં હડતાલ બંદર કરી.

આખા મામલે બાધી ઉપવાસ કરવો પડ્યો. મોટીક વખતની બા હડતાળમાં પત્નીએની જીત થઈ પત્નીને માર મારનાર પતિએને કે.ઇ. ઉપરાંત પત્ની પાસે મારી માનવાની સજા મળી તે એ પછી બીજે દિવસે હડતાળનો અંત આવ્યો અને ગામના માણસોને બોજન મળ્યું.

આમ મતમની શ્રેણીઓએ પતિ એને મૃત્યુ માર માર્યો તે પતિના દરને કોઈને જાણી દેવાની નવી દીમક હોવી, જામને આમળ વધી રજો છે તેવું આ પ્રવણ જાણ છે

—○—
"ઉદ્ય"
"ઉદ્ય" એ જીવન મહાન મીલ છે. ઉદ્ય તો પ્રેમની જનતા છે. કુપથી જીવને એ બીજેથી પાખાખા-ખોળામાં તે છે. તરત જાનીને એની આંખે મંથ કરે છે. એના મનને વિસાઓ દે છે.
"ઉદ્ય" એ તો મરતી ઉપરનું જાણ છે. ઉદ્ય છે એટલે તો કુનીયા મા કાલી છે, સંતેષ છે, આર.મ છે. ઉદ્ય ન હોત તો આ કુનીયા જાવા દેડત. જીવન આસણ થયું હોત, કુપ, કસેલ, માનસિક કાતના અપમાન એ બધાં ઉપર રાખખાણ ઉપાવ એટલે ઉદ્ય. ઉદ્ય એટલે જાણના નો હડકાવ. ઉદ્ય એટલે આરોગ્ય કાપ દેવતા. ઉદ્ય એટલે જાણનાનું મહ ન લપાટી રચક. ઉદ્ય એટલે બધી રોડરોડ રું, એવતાજીવનું, માતન:ઓડું વેડી વાર માટે "એવતા".
સાને સુરજી.
સંભાલક: રજની જાણું ન સિમાડીયા.

સાહિત્ય સ્પીકર:
"માધીજીની દશિજી આકાશની લાત" (ભાગ ૧ થી ૫) કૌમલ પાંચે જામની શ્રી. ૪-૧૨-૫૭, દેખાક: મંડુલાલ બચુ ભાઈ દલાલ. પ્રાપ્તિ રવાન: નવજીવન કાપલમ, અમદાવાદ. —આમાં મ માધીજીની આ એતિહાસિક લાડાળો તારીખવાર કીર્તિનું દેખાલ લખવા માટે બારે પરિચય લેવાયેલ છે.

શ્રુતિજી માટે ઉપચોગી

કેળાંની ટોડી

એક રૂઝન પાઠાં કેળાં બધ તેના કટકા કરવા પોણો ઘેર ખાડની ચાસણીમાં તે નાંખી બીજે તારે બધાના દેવાં. ચાસણી જવા કડક થાય ત્યારે પસંદ થડતો રંમ, એકાદી નાખી કાળીમાં કારીને કટકા પાડવા.

'ખાસજીવન' જીવન ૧૬૫૮.

બેનેને નવી વાનગીઓ નીચેના સરનામે મે.કલ્પા વિનંતી છે.

'Indian Opinion',
P. Bag, Durban.

ૐ

શ્રી કાઠીઆવાઠ કિંદુ સેવા સમાજ (નાટાલ)

વાર્ષિક સામાન્ય સભા

કેલ્લી વાર્ષિક સામાન્ય સભા રજ કચેલી હોવાથી ઉપરોક્ત સંસ્થાની વાર્ષિક સામાન્ય સભા રવીવાર, તા. ૨૪મી જોમર ૧૯૫૮ ને દિવસે સવારે ૯ વાગે, કોન' રહોટમાં આયોજા કપાળના મહાનમાં મળશે.

રેક સભ્યને વખત સર વધારવા વિનંતી છે.

કામંસચિ નીચે પ્રમણે રહેશે :

૧. ચત વાર્ષિક સભાની કાર્યવાહી.
૨. વાર્ષિક કાર્ય-વિવરણ.
૩. વાર્ષિક નાણાકીય હેવાલ અને સરવેયું.
૪. કીર્તિ શબ્દનની જમીન ઉપર નીં બોળાનો પ્રગતિ હેવાલ.
૫. અંધારુમાં દેવર, તથા વધારો, કલમ ૧, ૭, ૫૧ અને ૭૨માં દેરકાર અને રજ (ક/ક) ની નવી કસમનો કિમેરા.

(એમે પ્રસહો દરેક સભ્યને લોક લવામાં આવેલ છે.)

૧. પત્રમપકાર.
૭. નિધિ.કરો (દરદીએ)ની સુદધી
૮. અધિકારીઓ, અવ રમ્યા પક સમિતિ અને કોપનીસિસ્ટની સુદધી.
૯. સામાન્ય

કે. એન. પી. કેસાઈ, પ્રમુખ

કિંમતકીલક કં. કુપેલીઆ, નીતમકાલ વી. મહેતા, સહીત મંત્રીઓ.

Throw away all ambition beyond that of doing the day's work well.

—Sir William Osler.

OPINION

Founded by Mahatma Gandhi in 1903.

Former Editor: Manilal Gandhi—1918-1956.

No. 29—Vol. LVI.

Friday, 1st August, 1958

REGISTERED AT THE G.P.O. AS A NEWSPAPER.
Price: FOUR PENCE

DRC PREDIKANT SAYS GOD GAVE S.A. TO AFRIKANERS

From The Correspondent Of 'The Star'

GOD has given the "whole of South Africa" to the Afrikaner nation and wants them to reign over it, says Dr. J. C. Lombard, of Nelspruit, in the current issue of the "Kerkbode," official organ of the Dutch Reformed Church. He calls on Afrikaners to send up sputniks—if they can.

Dr. Lombard writes: "The whole of South Africa, from the Cape of Storms to the forest-lined banks of the Limpopo, is God's property which He is lending to us. From the waves that roll on to the east coast to the turbulent waters of the great sea in the west, take possession of it, Afrikaner nation. The Lord wants you to reign over it.

Marion Island

"Occupy and cultivate it. Let the fields rejoice over your labour through the provident mercy of God. Let the herds and flocks fill the plains and the hills, open the mining shafts. Job: 28, sail on the oceans of the world, glide on the wings of the inter-continental winds.

"If necessary, set up your tents on Marion Island and the South Pole. Send satellites up for increased knowledge, if you can.

"Carry the light of Christian civilization in obedience to God, and as a blessing to the sleeping heathendom inwards from the southern

point of this great continent of Africa."

South Africa was given to the Afrikaner nation and they must prove themselves worthy tenants of God's territory.

"Indeed, the Christian

belief has set its hand to the rough and challenging nature of our land. The untouched wilderness has often forced our people back, but every time the new challenge has been met.

"Today, even the last outposts are being converted to a beautiful land of culture. He allows us to reign over the work of His hands.

"Compare the sleeping and neglected reserves with the land of culture of the White man that adjoins them."

PISTORIUS ATTACKS "PRIMITIVE TRIBALISM" OF APARTHEID PREDIKANT

THE Nederduits Gereformeerde Kerk could not defend accusations of warped Calvinism if it supported the view that God had given the whole of South Africa to the Afrikaner nation. Professor P. V. Pistorius, Professor of Greek at Pretoria University told a representative of the "Natal Mercury."

This claim and the fact that God wanted the Afrikaner nation to reign over South Africa was made by Dr. J. C. Lombard, of Nelspruit, in the latest issue of "The Kerkbode, the official organ of the Dutch Reformed Church.

Professor Pistorius said that on the basis of the words of Psalm 8, Dr. Lombard concluded that God had willed that the Afrikaner people should rule over South Africa.

The words of the eighth

Psalm were "Thou madest man to have dominion over the works of Thy hands. Thou hast put all things under his feet."

"I fail to see the logic and the mental leap from the Psalm in question to the Afrikanervolk. It is above my intellectual or mental abilities.

Other Groups

"I would be afraid that other groups in the country may be even better at

NEHRU PLEADS FOR RECOGNITION OF ARAB NATIONALISM

MR. NEHRU, the Indian Prime Minister, would be ready to fly to New York for a United Nations Summit meeting if all the big powers agreed to hold it there, reliable sources said in New Delhi.

India has always favoured a solution to East-West problems being sought through the United Nations.

Mr. Nehru agreed with a questioner that Arab nationalism "must be recognised by other countries." There had been many failures in the past for lack of understanding of this force.

Replying to a question Mr. Nehru said there was no immediate chance of a meeting of the Bandung (Afro-Asian bloc) countries. But a meeting would be held some time or another.

Asked under what conditions he accepted Mr. Khrushchev's invitation to attend the summit conference, Mr. Nehru said: "I only accepted the suggestion of the Soviet Prime Minister, that is to say, if India's presence is considered necessary by all the parties concerned we shall attend the conference."

(Continued on page 293)

(Continued on page 294)

OPINION

FRIDAY, 1ST AUGUST, 1958

Basutoland Sets The Nats A Problem

ACCORDING to Press reports the Nationalists have been angered by the granting of representative to the Basuto nation. This is very significant for two reasons.

On the one hand it takes the bottom out of Mr. Strijdom's declared policy of making friends with the emergent peoples of Africa and, on the other, it is a piece of interference in the domestic affairs of a foreign country which we would normally expect the Nationalists not to resort to.

One of the earliest things Mr. Strijdom made clear shortly after his election to the leadership of the Nationalist Party was that he wanted to convince the emergent peoples of Africa that South Africa is not their enemy. With this in mind he sent a representative to Ghana's independence celebrations. The Minister of External Affairs followed this with a promise—which has not so far materialised—that South Africa would establish diplomatic relations with Ghana. Since then Mr. Louw has been campaigning, privately as well as on the public platform, for the creation of conditions which would not be embarrassing to visiting African diplomats.

Against this background it would have been natural to expect a government which genuinely seeks to be friends with the peoples of Africa to welcome the step taken by the British to give the Basuto a measure of representative government as the first essential step towards sovereign independence. On the contrary, the Nationalists become angry.

This exposes one more weakness of apartheid. It is not the friendship of the African which they want. They want to lull the emergent peoples into a false sense of security and in that way neutralise movement in the direction of a united front of all the men and women of Africa against apartheid. So desperate are they that they seem in mood to do precisely what they object to in the United Nations' handling of South Africa's Indian question.

The reasons for being moved to these extremes are not far to seek. The granting of representative government to the Basuto damages apartheid in two ways. It sets up stiff standards to which it must rise if it is to convince the Free World that it has no sinister designs on the survival of the African people. Secondly, it reinforces the bargaining hand of the Basuto and makes incorporation increasingly less attractive to them. And with Basutoland moving to a better future, the men of apartheid cannot have the land on which they had hoped to dump some of the Africans for whom they cannot make provision in South Africa. Hence their anger.

This should show once more that apartheid is no answer to South Africa's race problem.

Comment On Men And Events

American Diplomats In The Union

By JORDAN K. NGUBANE

A GROUP of American diplomats will spend the first ten days in August touring the Union in efforts to gain first-hand acquaintance with some of its problems. American interest in the problems of our continent grows by leaps and bounds and this, in itself, is a healthy development because it means awakening to the real problems which the Free World will have to solve if it must count on the friendship of the oppressed peoples of Africa.

The desire for self-determination is the most powerful influence giving content, form and direction to African thought and action from the Cape of Good Hope to Algiers. Nowhere on the continent is this desire opposed with greater determination than in South Africa where the direction taken is opposite to the main trend of events not only in the Free World but in the rest of Africa. This opposition finds ideological expression in the doctrine of apartheid which regards race as the determinant of a people's destiny.

There seems to be a good deal of confusion in the American mind on the real nature of apartheid and its role in the global fight against communism. And this confusion leads to the adoption by the United States of policies which, in the South African context, protect democracy as one more White tradition which can thrive in this part of the continent only on the continuing oppression of the Africans.

Cape Settlement

It is important that apartheid should be seen for what it basically is. And to do that we must go back to the time when the Dutch settlers at the Cape began to revolt against the authority of the Dutch East India Company. In time they moved out of the boundaries of the Cape settlement and made a bid to live free from interference by the Company. Two things were happening then. On the one hand the free burghers were severing cultural and other connections with Europe as represented by the Company and, on the other, they were laying foundations for the creation of a new people in history. They had swallowed the Huguenots because both sides were prepared, in the face of common dangers, to make important cultural concessions to facilitate the creation of a solid united front first against the authorities at Cape Town and against the Africans from the interior.

The Cape Dutch gave up High Dutch and the Huguenots re-

nounced French. Together they constituted a minority which belonged neither to Europe—which they had renounced—nor to Africa (because they were White). Survival for them lay in clinging together, in regarding themselves as their only friends. This meant respecting everybody who did not belong to the new tribe. That was born, almost in a cliff-speech, the Afrikaners people. And with that their wrong tradition of repudiation of those not like them.

Slavery constituted a complicating factor. It gave them the feeling that every White man was master and that even only the Black people were the slaves, the men of colour had been created to serve the White race. When the British emancipated the slaves, the Afrikaners took that as a personal and group affront to them. Anna Elizabeth Steyn, a relative of the most famous leader of the Great Trek, wrote in the "Cape Monthly Magazine" for September, 1870 and gave this as the most important reason for the Great Trek:

Shameful

"The shameful and unjust proceedings with reference to the freedom of our slaves; and yet it is not so much their freedom that drove us to such lengths, as their being placed on an equal footing with the Christians, contrary to the laws of God and the natural distinction of race and religion, so that it was intolerable for any decent Christian to bow down beneath such a yoke; wherefore we rather withdrew in order thus to preserve our doctrine in purity."

Her uncle, the famous Piet Retief, had written in the "Graamswaard Journal" in 1837 to say that the Voortrekkers would leave the Cape to establish a society where the Deont would make just laws for themselves. He had indicated that they would not practice slavery. He had made it plain, however, that in their new society, the Trekkers would "preserve proper

(Continued on page 297)

Basuto Approve Constitutional Reform

PROPOSALS for granting limited representative government to the Basuto nation, made in a joint report submitted to the Basutoland National Council by committees appointed to consider constitutional reform and chieftainship affairs, were endorsed by a meeting of the Basutoland African Congress in Maseru.

The meeting was addressed by the President-General of the Congress, Mr. Nieu Mkhhele, and was attended by about 1,500 Basuto delegates from most parts of the territory, the Rand and Bloemfontein.

The proposals were also supported "without reservation" in a statement issued by the President and Secretary of the Paramount party, Mr. S. S. Matsile and Mr. J. M. Hlehanne.

The proposals in the report envisage conversion of the National Council, now a purely advisory body, into a Legislative Council, with half its members elected by the Basuto and with powers to make laws on matters other than external affairs, defence, internal security and some subjects reserved to the High Commissioner.

A policy-making Executive Council, presided over by the Resident Commissioner, the strengthening of local govern-

ment and the establishment of a College of Chiefs are also recommended.

Step Forward

The Congress statement expressed approval of the report as marking a substantial step forward and the beginnings of a democratic form of government.

"The meeting also welcomes the statement in the report that the proposed constitution is designed to develop in the direction of more representative and more responsible government and hopes that the process will not be delayed.

"Further, congress pledges itself to work for conditions which will bring the country's political life nearer to full responsible government.

"Congress appeals to the Basutoland Council and the Paramount Chief to adopt the report unanimously as reflecting

the wishes of the people, so often expressed, and to the Secretary of State for Commonwealth Relations to ap-

prove it in its entirety—making provision for its implementation without undue delay."

Pistorius Attacks "Primitive Tribalism" Of Apartheid Predikant

(Continued from front page)

making leaps than I—for instance the Africans, if there are any in South Africa.

"In this Calvinism, is it a serious standpoint of the N.G. Kerk? If so, what defence is there against Dr. de Blerck's accusation of warped Calvinism in South Africa?

"But if it is bad theology and even worse logic, it is nevertheless very convenient. Apartheid, the Bantu Authorities Act, the Group Areas Act and whatever else the Afrikanerreich does through its elected leaders would have divine sanction and would be above all questioning.

"We are then apparently back to a state of primitive tribalism where our claims to be called a Christian Church or nation can be seriously questioned.

"We have been called to rule

by God, and let the nations tremble.

"Whether this divine calling will hold on a quiet day when the waves do not roll against our east coast and the Great Sea in the west is becalmed, or if somebody asks in Parliament what the Cape of Rough Storms is, since no regulation makes mention of it, I do not know.

Other Text

"Probably we will find some other text in the Bible for the occasion.

"I think it is all very stupidological, but then of course there is no such word either."

Professor Pistorius said that if Dr. Lombard read further in the Bible he might find that the meek shall inherit the earth and that in Christ there was no Jew, Gentile or Afrikaner, but that all were one in Christ.

India's Largest Insurance Company At Your Service

The New India Assurance Company Limited

SOLE REPRESENTATIVE IN THE UNION OF SOUTH AFRICA

RUSTOMJEE JALBHAY RUSTOMJEE

140, Queen Street, DURBAN.

FOR SERVICE AND SECURITY

CONSULT US FOR

EVERY TYPE OF INSURANCE

P.O. Box 1610.

Residence: 111 Eleventh Avenue,
DURBAN.

Phones:

Office: 25845

Residence: 36413.

Conflicting World Views On Summit Conference

THE timely response of the United States and the United Kingdom to the appeals of the Lebanon and Jordan for help has obviously upset the Soviet schedule of conquest, "the Chinese nationalist Foreign Office said in a statement issued last week.

The Foreign Office termed the call made by the Soviet leader Mr. Nikita Khrushchev, for a conference of five nations "a propaganda move calculated to elude the newly-aroused vigilance of the Western Powers and to induce them to retreat from their firm stand on the Middle East situation.

"We reiterate our opinion that such a conference would not achieve the end the free world has in view," the statement concluded.

Korea Leaders

South Korea's National Assembly unanimously endorsed the United States intervention in the Middle East. The body voted to send President Eisenhower a message to that effect.

The vote followed testimony by the Foreign Minister, Mr. Cho Chung Woon, that United States landings in the Lebanon were justified legally and morally.

Mr. Cho said that the revolt in the Lebanon was caused by the direct manipulation of President Nasser, dreaming of a greater Arab State, and by the

indirect influence of Russian policy for world conquest.

Ceylon And United Nations

Mr. Solomon Bandaranaike, Prime Minister of Ceylon, said in a statement he favoured United Nations action to solve the Middle East crisis rather than a summit conference of a few nations.

He said Ceylon would back any moves to secure the withdrawal of American and British forces from the Lebanon and Jordan.

A stone-throwing crowd of 150 people, demonstrating against "aggression" in the Middle East, smashed windows of the British Embassy in Rangoon.

The demonstrators had gathered at a meeting called by the World Peace Congress of Burma. After the meeting they staged demonstrations outside the British and American embassies, but dispersed when police arrived.

Withdrawal

The Burmese Government called for the withdrawal of foreign troops from the Middle East, saying that "any false step at this juncture could bring on the conflict which the whole world dreads."

An official Government statement said: "The Government of Burma, therefore, urges that the United Nations should intensify its efforts to find some means whereby foreign troops may be speedily withdrawn from the Middle East and stability restored to the area.—Sapa-Reuters.

Japanese Papers Press For Summit Talks

TWO leading Japanese newspapers editorially called on the world's great powers seriously to consider the proposal of the Soviet Prime Minister Mr. Nikita Khrushchev, for a five-nation summit conference as the best way of easing Middle East tension.

In almost identical language, the editorials of the Yomiuri Shimbun and the Mainichi Shimbun said that Mr. Khrushchev's proposal deserved consideration in view of the threat of a world war created by the grave situation in Iraq and the Lebanon.

The official Government position of favouring United Nations efforts to stave off the crisis remained unchanged, despite pessimism in Foreign Office quarters over the success of Japan's new resolution before the Security Council.

Foreign Office circles expressed satisfaction at reports that the United States and Britain were among the Nations supporting the Japanese resolution calling for the U.N. observer group in the Lebanon to be strengthened to permit the withdrawal of United States forces from that country.

But they felt that there was a strong possibility that the

Soviet Union would veto the resolution when it goes before the Council.—Sapa-A.P.

Nkrumah Speaks Of Africa's Special Contribution

DR. KWAME NKRUMAH, Prime Minister of Ghana, said on Wednesday last week he believed the countries of Africa had something "which only they can contribute to world affairs."

Speaking at a luncheon given in his honour by the Canadian Club of Ottawa, he said: "It is a contribution which is neither eastern nor western in approach and attitude but African."

The 49-year-old Prime Minister said the British Commonwealth was "great bulwark for peace in the modern world." He said he believed his country's membership in the Commonwealth was no bar to the establishment of friendly relations with neighbouring countries.

Defence Fund Appeals To Indians

AN urgent appeal has been issued to the Indian community to contribute generously to the Treason Trial Defence Fund particularly in the next ten days when Durban will be holding a special drive to supplement funds required to assist the dependents of the newly accused.

In a special message the Natal Indian Congress says "our people responded magnificently during the Preparatory Examination. Now that the trials are on we must make an all out drive to assist the Fund. Indian merchants, professionals, farmers and workers must all rally towards a humanitarian cause which has received world-wide support."

Under a committee headed by Canon Collins, Britain has made a most impressive contribution for the defence of the accused. In America too, a powerful committee is functioning with the widow of the late President, Mrs. Eleanor Roosevelt taking a leading part.

The Indian community gave substantial donation during the Preparatory Examination but there will be huge costs incurred during the course of the trials. Many of the accused have lost their jobs and without the aid of the Fund they and their dependents would be rendered completely destitute. Without the help of the Fund the accused would not have been able to engage the lawyers who are appearing for them before the Special Court in Pretoria.

Indian Teachers Respond

The Indian Teachers from Natal have set an example to the rest of the community. They have already donated to the Fund an amount of over 3,500 and the recent conference of the Natal Indian Teachers' Society noted that "it would be a wonderful gesture on our part if this Fund could be revived one more immediately after conference."

It is expected that other occupational groups will also contribute collectively during the drive that is being launched this week-end.

R. VITHAL

Bookkeeping, Writing up Sets of Books, Balance Sheets, Income Tax Returns, Car-tax Nos. 12 Barkly Arcade, 35 Market Street, Car Diagonal & Market Sts. Johannesburg. Phone 33-1654.

Nehru Pleads For Recognition Of Arab Nationalism

(Continued from front page)

Mr. Nehru, said on Sunday that all reports and information pointed to the fact that the present regime in Iraq was well established, stable and popular.

Speaking at a Press conference in Calcutta, he expressed the hope that there would be an early withdrawal of foreign troops from the Lebanon and Jordan and declared his opposition to "any kind of so-called police force" being sent there by the United Nations.

He said that in the present circumstances such a police force, "instead of helping might itself become a cause of dispute. Patently armed forces should not be sent to a country against its will."—Sapa-Reuters.

The 'Kashmir Princess'

By
A. S. KARNIK

We Swim Or Sink Together

WHAT HAS GONE BEFORE :

THE "Kashmir Princess" carrying delegates to Bandung Conference, was victim of a time-bomb which set the plane on fire. Capt. Jatar and his assistant succeeded in landing the aircraft on the sea but the impact was tremendous. Only A. S. Karnik, Pathak and the co-pilot Dikshit managed to come out of the sinking broken body. But the whole sea was on fire as the petrol tanks had burst. The devouring flames were dancing a death-dance by the side of these three helpless human beings. The islands and little hillocks which protruded over the sea surface beckoned to them. But did all three survive, or were they to meet a watery grave, after all?

Now Read On:

WE were once again no choosers. From nowhere a warm water current emanated (which I explained later as hot convection current due to petrol burning on the water) and all three of us were caught in it.

We were being dragged away from the mass of the fire. Pathak, myself and Dikshit, that was the order, separated by about twelve to fifteen feet from each other. The water-stream had such force that one could not but give in to be dragged away. Away and further away were we being taken to a safer distance out of the clutches of fiery death.

And, someone else was up on the surface, too. We all could hear his shrieks clearly. Shrieks through pain. Besides shrieks, in clear English he shouted, "Where are you? Where are you?" Though well within bearing distance, we couldn't rush to assist him in any way as all of us were being drifted away.

"We Are Five"

He was about twenty yards distant from Dikshit. All three of us were within hearing distance of one another and said almost simultaneously, "It must be D'Contra, probably badly injured."

We all three raised our hands and shouted to the injured person, "Follow us." This was hardly necessary. He, too, was in the same stream following us without perhaps any intention.

During the period of this mutual exchange, we saw one more person afloat. By now we had moved a good deal of distance and were not in a position to say if this person was in a conscious or unconscious state, dead or alive. All we saw was a yellow inflated life-jacket.

One has to be alive and conscious to inflate a jacket and so we surmised this person also to be alive.

Flight Engineer D'Contra

All five of us, first three almost together, and the other two separated by twenty to thirty yards, were being moved rapidly away from the burning mass of petrol, oil and metal. Happy we felt that we were getting away from the fire.

No more was there any danger of the spreading fire overtaking us. It was the same fiery giant which had helped us get away from its own clutches.

After we had moved about a hundred yards away, the force of the water-streams died and everyone became stationary. I had expected some more persons from the aircraft to come to surface—and to life. But, alas, five were all that were shown any mercy.

14 Under Water

The fire by now had reduced considerably, and was being drifted towards the west. This was fortunate, too. We had moved in the direction of south.

Now for the first time we were at a safe distance from the ever threatening fire. This allowed me to make a better, clearer and more accurate survey to look for safety. Till now death being at such close quarters, I tried to catch for safety whatever seemed close at hand and whatever was most prominent.

Beside the five lives afloat there were no more. As to the identity of the last two, we did not know. Even these two persons had huddled up to the surface a long time after they had submerged. I admired their tenacity to hold their breath for such a long period. These two persons were ejected to the surface in quick succession. I watched in eagerness for more to follow.

Unfortunately it was that perhaps they were already doomed to death. Everything had rather quietened now. The stream had stopped, the fire was lower and the fourteen under water, alas, must have stopped breathing. Never would they struggle again for another breath. Nor would they resist when the fierce teeth of hungry sharks bit into their limbs.

'Island Of Hope'

We were surrounded by islands on all sides. One large and three small ones with wide gaps in between. From the scene of the crash the hot-water stream had drifted us in the direction of island "A." I chose this island for landing.

Firstly because the stream had pushed us in that direction and I expected lesser resistance if we continued in the same direction. Secondly, island "A" seemed more desirable than either "B" or Great Natuna because of its flat surface and crowded coconut trees, contrary to the other island's barren hilly topography and Great Natuna's vague shrubby uncertainty.

I shouted to Dikshit without giving any reason, "Let's make for this island," and I pointed to island "A" and shouted to Pathak similarly.

Now the second phase for survival had begun. Pathak, myself and Dikshit were almost together and the other two about 150 yards from us. Pathak had both bones of his left forearm broken, Dikshit had his right collar-bone broken. I knew that none of my bones were broken; yet my right foot hurt me while splashing

through water and I just could not move my left arm.

Other damage we were unable to estimate just then. About the other two—we did not know their state at all.

The best plan we thought was to hurry to the first accessible island and whosoever reaches first should, with the help of local inhabitants, rescue the others. Getting all together would have been wasting precious daylight, we thought. I personally felt the possibility of inhabitants living on the islands as very remote, so desisted was their look.

More so I felt because the crash of such a big, burning airplane was within sight of any of the islands and the fire and smoke after the crash must have been visible for miles. A catastrophe of such magnitude would have definitely drawn the simple inhabitants, out of their huts.

Dikshit, on the other hand was very optimistic. Despite their seemingly deserted look he hoped to find help on every island.

Change Of Course

The islands seemed to be within easy reach. We must spare no pains to get there before sundown. Pathak and Dikshit were doing admirably well in spite of their broken bones. I manoeuvred myself close to Dikshit to remain within helping distance.

All three of us were struggling hard. We made fairly good progress in half an hour, leaving the last two persons afloat far behind.

One full hour of struggling had yielded hardly any results. The small island "A" that we were heading for, was as distant now as it was in the beginning. Besides Dikshit foresaw a danger in attempting to reach the small island.

He realised that, absurd water-currents drift us away from the island we could easily slip through the gaps between island "A" and the Great Natuna, or "A" and "B" islands and sharks might feast on us. He decided to change course, and Pathak and myself immediately followed suit.

The Great Natuna had about two miles of shore towards us and a drift due to currents can never be that big to push us off its edge.

Pathak now was a good hundred yards ahead of us. Dikshit and I remained together ever trying to make for the Great Natuna. We kept in touch with

Pathak through whistles (which are attached to the life-jackets).

A Welcome Light

Dikshit's life-jacket had an illuminated water-proof bulb illuminated ever since he had inflated the jacket, but till now it was hardly visible. Now that sunlight was fading, the miniature bulb came into prominence. Its presence was felt and it was a welcome one.

This tiny light could be our saviour, a straw the sinking man, in the grim darkness that would soon fall.

Dikshit and I kept talking, floating side by side. We both were so very optimistic that Pathak had either reached the island we were heading for or he would very soon reach it. Dikshit kept saying, "I hope Panditji (Pathak's pet name among friends) contacts some fishermen and gets a boat to rescue us."

Brilliant Idea

Since I could not make use of my left arm and Dikshit of his right arm for swimming, many a time we used to get a little apart. Dikshit thought that once sunlight completely faded away we might lose track of each other and all the efforts to stay together till now would be wasted.

Dikshit had the brilliant idea of tying ourselves together. Our life-jackets had about one foot each of extra strap. We tied together the straps. These were strong canvas straps, and would never break.

After tying, enough slack was left to allow for flexibility in our different movements. Yet no matter how we swam, we would always be kept together. It was fortunate as to the position of our damaged arms. My injured left arm and Dikshit's injured right arm were side by side. We used to move, simultaneously, our good arms and legs in program in a straight line.

We became aware of the cold hard fact that there must be strong water currents which had prevented us getting near the shore. A distance which at first sight I thought we would traverse in about two hours, did not seem even a fathom nearer.

Realising this, Dikshit said, "We should have asked Pathak to stay with us, too." I disagreed with him, saying, "Pathak is a better swimmer, that would have meant spoiling his chances of reaching the islands earlier." Dikshit agreed with this viewpoint.

No Easy Battle

The last of the twilight was fading rapidly. The only lights visible now were one on Dik-

shit's life-jacket and the other of the remnants of the burning oil that had drifted into the open sea towards the western horizon.

The battle was not going to be so short as we had anticipated. We knew that the water currents might considerably delay our reaching the land. Our pace of swimming must be so adjusted as to last indefinitely, without exhaustion; at least until morning when help might arrive.

The reserve of energies must last without any replenishment—not even a drop of water. We slowed down our pace and started bracing our heads and feet at a steady rate.

Discomfort Goes

The burning oil on the horizon had died away. As darkness grew, Dikshit's life jacket light

Flight Further Perilous

appeared brighter and cast a disc of light in the water, 10 to 12 feet in diameter. All the rest of the life jackets had torches instead of the continuously burning light. The contour of the island had become dimmer still. Swimming with clothes on was a nuisance. So we acted on the advice that Pathak gave us when he was within hearing distance, to cast away our trousers.

The contents of the trousers—money, wallet, sun-glasses and keys were discarded along with the trousers.

Immediately on leaving the trousers I felt the water very cold and regretted my hasty action; but only for a while. The trousers certainly kept me warm. But the body soon accustomed itself to the new temperature and the discomfort vanished.

It was very important that we keep moving in a straight line in the chosen direction. The contour of Great Natuna's shallow banks was dimly visible through the pitch dark surroundings. The life-jacket, since it was tied on the chest, made it compulsory for us to float on our backs and swim backwards.

To gauge the distance covered we had to twist our bodies and

turn our necks through nearly 180 degrees to look at the apparently approaching bank of the island—a painful process. The best way to keep moving in approximately the desired direction was to hold a prominent object in front as a guide.

"Keep Trying"

The hills on island "B" served as an excellent landmark for such a guide. Dikshit and I kept the hill in view and swam backwards hour after hour. Every half an hour or so when Dikshit would ask "Karnik how much more to go?" I would go through the painful task of twisting my neck 180 degrees and reply, "Only a hundred yards more."

After three or four such repetitive answers Dikshit knew the joke. I knew that the island was not an inch closer. But I must keep our struggling spirits high. For, that was the only hope of surmounting the devilish powerful water-current.

The dim contour of the hill made it necessary to raise our heads and constantly stare at it. This again added to our increasing exhaustion. After a while we both used to relax our heads down and furiously beat our hands and legs, temporarily disregarding our landmark and hoping to head towards our destination. The result was a journey out of the course by over 100 degrees. A good lot of energy and time were lost in correcting and continuing on the "road". Only one motto we had in mind, "Keep trying."

Yet So Far

Again the routine continued. Raise the head and peer towards the hill and keep beating hands and legs—relax the neck a little, disregard landmark and be off course. Sometimes Dikshit would shout out, "Karnik I don't think we are on the right course." Then we would stop our activity for a while and search around for our landmark. To our dismay we were heading exactly in the opposite direction.

To correct ourselves and continue the journey was the only alternative. This happened again and again. The Great Natuna looked so close and remained so far!

Conversation is the best remedy to kill monotony. We knew that it would be hours before we might be rescued or reach an island—if at all. Even if death was the destiny—it would be a slow agonizing death—through thirst, starvation and exhaustion—and not just yet.

The long hours of our joint struggle for survival naturally

got us into conversation. We gave vent to our anger and bitterness at this desolately work of killing innocents. It had taken the toll of 14 lives till now. Should no greater misfortune befall us, Pathak, Dikshit and I knew that we should be living to tell the tale. The fate of the last two persons afloat, we did not know and now we were worried about them.

I said to Dikshit, "I wish the aircraft had floated for just three minutes and I bet we could have saved them all." Dikshit merely said, "I wish so, too."

Live To Tell Truth

We both knew that this was mere wishful thinking. An aircraft, which could not fly straight with level wings, cannot but meet the catastrophe of the "Kashmir Princess". Fortunately it was that some one was alive to unmask the otherwise shrouded mystery of such an air crash; to absolve the gallant pilot and the engineering department of any blame and to prevent a stain on the fine reputation of Air India International and the growing popularity and prestige of India in the world.

But to reveal that truth to the world we must keep afloat, we must live, we must live, we must live!

Dikshit and myself discussed at length the various incidents and the behaviour of the aircraft in flight after the explosion. He then said, "My wife and children are more than fortunate. If I were dead not only they would have lost me, but they wouldn't have got any insurance compensation, because I haven't covered my insurance policy for Aviation risk."

"Goodfellow, Dickie," I said to him, "you should not have blundered this way. Now the first thing you are going to do when you get to Bombay, is to have your policy comprehensively covered." He promised to do so.

I said to Dikshit later, "I am afraid the radio would announce the missing of the airplane and most probably we would be taken for dead. Our home people might undergo torments for quite some time."

My eyes were tear-filled. We did not talk for a while, thinking of our respective families...

(To be continued)

"Kashmir Princess" (Copyright, 1958) Jaico Publishing House

American Diplomats In The Union

(Continued from page 292)

relations between master and servant."

These relations had been developed in circumstances where slavery was a legalised practice; master meant White and servant meant the man of colour. Thus, in their republics the Voortrekkers insisted on the White skin as the only qualification for citizenship. The White man was to be master and the man of colour the servant. Thus, when our Prime Minister, Mr. Strijdom, says *die wit man moet heers* (the White man must remain master); when he and his government run the country as though they own the Africans, he and his party do no more than adhere to a tradition which the Afrikaner Nationalists have never abandoned. Apartheid thus becomes a twentieth century version of the temper of the slave-owner which Piet Retief was not prepared to abandon; which Paul Kruger upheld and which today finds ideological expression in the doctrine of apartheid.

American Subsidy

When America subsidises apartheid by paying a high price for gold produced in circumstances of near-sweated labour, what she does, in our opinion, is to buttress apartheid and delay the day of our emancipation. We feel we are oppressed with American encouragement. For the United States to tell us to beware of communism when apartheid destroys us, thus sounds completely unrealistic.

We are not tremendously impressed when America sort of bribes a few of us by giving them bursaries to study overseas. These breadcrumbs are not liberty. In any case these tactics have not stopped the Iraqis murdering Nuri el Said. For us liberty means the freedom to make the best possible use of our lives and talents. And the major obstacle on our way is apartheid. Our friends will be those who will help us destroy it with the minimum of delay.

Judged by this yardstick America's policy of trying to be friends to the oppressors and to the oppressed alike is a form of neutrality which only helps the oppressor. We expect America to take a firm and clear stand against apartheid at the United Nations. We do not expect her to utter vacuousities when moral and political values she seeks to uphold in the world are routed

by the men of apartheid. We expect her to say that she will not buy an ounce of gold produced in circumstances which embarrass her. And we expect her to move from platitudes to deeds. When she does that not only will she be a convincing champion of liberty, she will also make us feel that she is indeed a friend of all men and women who love liberty and not the subtle ally and agent of the men of apartheid.

Real Friend

For, it should have long been appreciated by now that the op-

pressed in Africa are not going to bother about the ideological war that is being fought on the globe at the moment. He who brings nearer realisation their liberation will be their friend. If the Americans mean business when they say they want to fight communism in Africa, let them show us this by fighting apartheid with equal determination—for, just as communism threatens America's very existence, so does apartheid threaten our survival.

Viewed in this light, apartheid gives the masses of the oppressed the impression that their best friends are those who strike effective blows against it. If America is not ready to do that,

she might prepare for a repetition in this part of the world of what is happening in the Arab world.

Radiation: Not Dangerous

A Japanese coastguard said in Tokyo, on Sunday, that American Doctors who examined the crews of the *Yakuyo* and *Satsuma* at Rabaul, New Guinea, found that their exposure to radiation from United States Nuclear tests was not dangerous. The two ships ran into radio-active seawater and rainfall on July 14, west of the United States designated nuclear test zone at Eniwetok, and south to Rabaul.

You can't cheat the camera!

Yvonne runs a studio for fashion photography. I was delighted when she asked me to pose. "We'll fit the frock tomorrow," she said. "Bring along those lovely black court shoes you bought last week."

I was thrilled. It felt like a film star—posing against that fabulous car! Then Yvonne called out: "What? Your shoes? Dear! They're just trying out for a film!"

"I've noticed people pay attention to clothes and coiffures and forget their feet. And he camera notices too! That's why we keep Nugget handy."

Nugget did the job in two ticks. Yvonne was sweet, and I was soon in front of the camera again.

Yvonne's right! There's no excuse for dull shoes. My last job was for a stocking photo—so my shoes really polished and a new career well started.

'NUGGET'—the shine of good shoes

879-1-144

London Letter

(From Our Own Correspondent)

The Bars Go Up In British Territories

IT seems the Central and Eastern African territories are pursuing a deliberate policy of putting up bars against the entry of anyone who is unsuitable to the Government thereof. Over the past three or four years there have been a disturbing number of instances of men and women whose views are known to be sympathetic towards racial equality and African interests being refused entry to Nyasaland, the Rhodesias and East Africa. Some of these, like the case of Basil Davidson, the Socialist journalist, Doris Lessing, the writer, and George Hauser, the American Methodist minister and pacifist, have received wide publicity. Others, including a large number of missionaries, have remained more or less unknown, except to those intimately concerned with the particular case. Now we hear of two more.

One is a Mr Lewis who has been appointed by the white mineowners in Rhodesia as their secretary. As a result, of course, for refusing to accept a resident's post, a ban has been given. Rumour has it that he is being (quite falsely) accused of Communist Party membership. The nearest Mr. Lewis appears to have ever been to Communist Party action is a mild sympathy with the movement against West German rearmament when he was temporarily working in the docks some years back. On that basis Lord Rensell of Liverpool and Lord Beveridge himself are fellow travellers.

The other case is that of Commander Thomas Fox Pitt, at present secretary of the Anti-Slavery Society. The Commander has been declared a prohibited immigrant for the Federation of Rhodesia and Nyasaland by order of the Governor-General. To quote the "Manchester Guardian" report of this astounding ban: "Commander Fox Pitt wished to visit the Federation to see what developments had taken place since he left five years ago and to visit friends. He had asked for an assurance that he would be allowed to enter it as he had spoken and written against its formation and its continuance without, as he contended, the advance towards racial partner-

ship on which it was said to have been founded. He was told verbally that no reason would be given for the order prohibiting his entry and that no copy of the written confirmation of it, or its number would be given. He was also told there was no right of appeal.

Commander Fox-Pitt served in the administration of Northern Rhodesia as a district commissioner from 1927 to 1931, except from 1939 to 1945 when he returned to the Royal Navy. He retired after disagreement with the African policy of the Northern Rhodesian Government, particularly over its refusal to allow Africans to grow a type of tobacco that was considered exclusively a European crop."

Quite what the Rhodesian Government imagines it will achieve by these anachronistic bans is hard to see. On the one hand, politicians who think they represent "civilisation" imagine that anything can be achieved by such undemocratic practices. They may well stop bodies, but they can never hold back ideas. And it is the ideas of freedom and self-determination which are moving Africans and the occasional visit of a white liberal from outside. The crisis of racial relationships in Africa goes much deeper than it seems most white men and women in Africa have recognised. It is to be hoped that their understanding will deepen before it is too late.

Book Censorship In Tanganyika

A similar case of Governmental shortsightedness is the banning of "The Gold Coast Revolution" by George Padmore, Adviser on African Affairs to the Prime Minister of Ghana, from Tanganyika. Asked why this had had been imposed, by Fanner Brookway in the House of Commons on 12th July, Mr. Lennox-Boyd replied: "Because it is considered that to import it would be contrary to the public interest in Tanganyika. The book is also excluded from Kenya and Nyasaland." Mr. Brookway came back: "Will you reconsider this matter? Are you aware that Mr. Padmore now occupies a very high position in

Ghana, that he accompanied the Prime Minister of Ghana to other African States, that his latest book is a factual publication of the advance of Ghana to independence, and a strong attack on Communism in Africa? Why prohibit it?"

Mr. Lennox-Boyd's quite inadequate reply was: "That is the decision of the Governor-in-Council, and there are three very distinguished Africans in the Council." Still no reason why the book is banned.

British Q.C. For Trial

"Justice", an Inter-Party society of lawyers is to send an observer to the trial of 32 South Africans in Pretoria. He will be Mr. F. H. Lawton, Q.C., Recorder for Cambridge. It will be remembered that at the preliminary hearing at Johannesburg the society was represented by Mr. Gerald Gordiner, Q.C. Mr. Lawton's selection for the trial proper has been described by the "Manchester Guardian" as "an expression of the society's aim to be represented on such occasions by lawyers of all political and non-political beliefs. The International Commission of Jurists, of which "Justice" is the British branch, has appointed Dr. Eivind Kjembo, former registrar of the International Court of Justice, and at present a lecturer in the University of Bergen, Norway, as its observer at the trial.

British Mountaineers Feared Lost

TWO members of a four-man British expedition to 23,500-foot Mount Mispin in the Karakorum range of the Himalayas are missing, feared dead, according to unconfirmed reports received in Rawalpindi.

One of the missing men was said to be the expedition leader, Mr. Edward Warr. The other was not named.

Other members of the expedition, which left Liverpool on March 30, were Dr. Frank Hough, Mr. Derek Kemp and Mr. Walter Sharpley.

The unconfirmed reports said Mr. Warr and his companions were believed to have died about 300 feet below the summit.

The last official message reported from the expedition, on July 3, said bad weather had forced them to retreat to camp Two, at 17,100 feet.

They had established camp Three on the summit ridge at 19,700 feet on June 24, and reported then that they needed four or five days good weather to enable them to establish a fourth camp and make their bid for the summit—Sapa-Restor.

Mahatma Gandhi?

Was there a Man such as Mahatma Gandhi who lived on this Earth?

Then what did he do?

See for yourself this mighty Man who moved on this Earth and gave the world a new vision of thought.

This publication is fully illustrated. Over 300 pages and over 500 photographs of art paper.

12 x 15 STRONGLY BOUND BOOK

Released by the Government of India

Priced £5-5-0.

NOT FOR SALE AT

D. ROOPANAND BROS.

PUBLISHERS AND BOOKSELLERS

Phone 20707.

P.O. Box 2524.

85 VICTORIA STREET, DURBAN.

4,000 In India's Motor Industry Strike

(From Our Own Correspondent)

Bombay, 24th July.

MORE than 4,000 workers of Premier Automobile Ltd., one of the largest motor assemblers in India, have been on strike since April 12 because the Trade Union and Management cannot arrive at an amicable settlement to the dispute.

The workers are willing to resume their work if the management would concede their demands. Firstly, their bonus should be paid without delay; secondly gratification of Mr. Ashok Mehta, President of the Engineering Mazdoor Sabha, and Mr. Tulsi Das Kilachand, Managing Director of the Premier Automobiles on the conduct of the eleven employees who were dismissed on April 17. Thirdly, reinstatement of the employees; and fourthly, an assurance from the management that there will be no victimisation or retrenchment of the workers.

Despite the fact that a tentative agreement was reached between the two parties on June 30, the management, three days after the agreement, suspended 120 workers. This high-handedness by the management precipitated a crisis in the industry, which even if solved, will never be forgiven by the workers.

However, the workers are not altogether blameless. They resorted to violence and destructiveness which compelled the police to use tear-gas on them and on a second occasion they had to lathi-charge the workers. An attempt was made to set fire to the factory and later stones were thrown at the car of the Managing Director and other Directors of the company.

All window panes have been smashed and quite a lot of other damage has been done. Now almost four months later a newly-constituted body of all trade unions has decided that all industrial workers in the city of Bombay should strike work on July 24th, for one day, as a token of their sympathy with the Automobile workers. Life in Bombay is expected to be at a standstill. There will be no buses or trams. All banks, insurance offices, railway workshops, textile mills and every other conceivable industry will be closed.

All window panes have been smashed and quite a lot of other damage has been done.

Now almost four months later a newly-constituted body of all trade unions has decided that all industrial workers in the city of Bombay should strike work on July 24th, for one day, as a token of their sympathy with the Automobile workers. Life in Bombay is expected to be at a standstill. There will be no buses or trams. All banks, insurance offices, railway workshops, textile mills and every other conceivable industry will be closed.

Rebel Stronghold Captured

The Indonesian army announced the capture of the rebel stronghold of Tondano, in the North Celebes, after a 10 day battle.

An army spokesman said the town fell on July 17 after Government forces met "heavy resistance." Rebel forces fled, leaving "many casualties."

Apart from some guerrilla activity in central Celebes and Sumatra, Indonesia's anti-Government rebels are now confined to a small area in North Celebes.

Jomo Kenyatta Assaulted By Fellow Convict

Jomo Kenyatta, former President of the Kenya African Union who is serving a seven year sentence for organising the Mau Mau, has been attacked by a fellow Mau Mau convict in jail, a Government spokesman said in Nairobi on Wednesday.

According to a report from Lokitung jail in the Northern Province Kenyatta was assaulted by Kariko Chotere, "a notorious Mau Mau terrorist," who jumped on his back and tried to grab him by the throat. Warders separated them.

Kenyatta only had minor bruises.—Sapa-Reuter.

The United States, on Tuesday made available \$50,000,000 Rupees (£19,500,000) to India to be used for advancing loans

to medium-sized private industries.

Sixteen people were drowned in floods in the Daragazkhan District and Jampur, it was officially reported in Karachi on Tuesday.

Wanted Pen-Pals

Mr. Cassim Mahomed, who is 34 years old and is a shop-keeper with general interests, wishes to have married pen-pals of either sex, from South Africa, Lorenzo Marques, Rhodesia, India and Pakistan. His address is P.O. Box 104, Pietermaritzburg, N. Transvaal, S. Africa.

BOOKS FOR SALE JUST ARRIVED

Christian Missions	5 0
Towards New Education	2 8
Political Philosophy of Gandhi	18 0
Barvodaya	5 3
Mahatma Gandhi (Last Phase)	52/-
Discipline of Non-Violence	1 6
Indian Home Rule	1 0
My Experience with Truth	15 0
Truth is God	2 8
Women and Social Injustice	7 6
Character and Conduct	1 5
Inspiring Anecdotes	1 3
J. C. Kumarappa	8 8

Obtainable From:

"Indian Opinion,"

P. Bag, Durban,

Natal.

World Newsreel...

Outstanding Talent At Hindi Eisteddfod

SOME outstanding talent in the art of classical Indian dancing was witnessed at the sixth annual Hindi Eisteddfod organised at the Mahatma Gandhi Hall, Durban by the Hindi Shiksha Sangh of South Africa as part of its nine-day Tenth Anniversary Celebrations. The hall was packed to its utmost capacity. Many were not able to gain admission for want of space.

The Ramawtar Memorial Trophy was captured by the Candella Estate Hindu Sangathan, Hindi School for the composite points in the Senior section. The runners-up were the Raitshope Arya Samaj Hindi School. The position was reversed for the Narayani Devi Memorial Trophy in the Junior section. Raitshope Arya Samaj School taking the second position. Eight Hindi schools from Durban and Pieter-

maritzburg participated in the Eisteddfod.

Scholarships For E.A. Students

Besides 20 scholarships for Africans, the Government of India have this year offered 5 scholarships to students of Indian origin whose parents are domiciled in East African territories.

The selected scholars will be paid a stipend of Shs. 300 in addition to other concessions like free tuition and exemption from examination fees. The amount is considered enough to cover board, lodging and other expenditure.

The scholarships are tenable for full courses of study in Medicine, Law, Engineering, Sciences, Humanities, Technology, Journalism, Arts and African Studies etc. They will take effect from June-July 1959.

Cable & Tel. Add. HARGVAN.

Phone 29368

P. Hargovan & Co. (Pty.) Ltd.

Earthenware Pickle Jars 3 Gallons 12/6 each F.O.R. Durban
Fresh First Grade Green Ginger 1/2 per lb. " "
Fresh First Grade Garlic 2/- " " "

Cash with order only.

P. O. BOX 1250.

155/7 Warwick Avenue
DURBAN.

Phone 34-1349

P. O. Box 1549.

MASTER BROS. (PTY) LTD.

WHOLESALE MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS
HOUSE FOR KEEN CASH PRICES
83 West Street, JOHANNESBURG.

Latest Records For Your Selections

Samundar	5 Records	Rok N roll	41/3
Bariah	3 "	"	41/3
Mr. X	4 "	"	33/-
Aasha	4 "	"	33/-
Paying Guest	4 "	"	33/-
Chori Chori	5 "	Best Music 1956	41/3
Naya Andaz	6 "	" " 1958	49/6

Best Instrumental No.

Fantush New Delhi	...	...	8/3
C.I.D. Both Sides	...	...	8/3
Devla " "	...	...	8/3
Mem Sahib C.I.D.	...	...	8/3
Chori Chori Both Sides	...	...	8/3
Baarisha and Bazaar Bahar	...	...	8/3
Baap Re Baap. Naya Andaz & Shremati 420	...	...	8/3

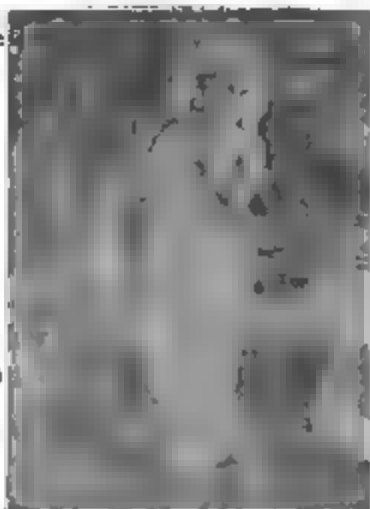
Packing & postage
7/6 extra.

BHARAT MUSIC SALOON

AND BOOKSELLERS
(Corner Grey & Lorne Streets)

286 Grey Street,
Phone: 29488.
DURBAN.

B-I

Sailings Between
East African Ports
Karachi And Bombay

S.S. Kampala due 31st July 1958.
Sails for Bombay on 5th August 1958.

S.S. Karanja due 29th August 1958.
Sails for Bombay via Karachi on 4th Sept. 1958.

PASSAGE FARE TO KARACHI OR BOMBAY

First Class	single	without	food	£92-0-0
Second "	"	"	"	£60-15-0
Third "	"	"	"	£31-10-0

For further particulars apply to—

Shaik Hamed & Sons
(Pty.) Ltd.

390 Pine Street, — Durban.
Telephone 20432, Tel. Add. "KARAMAT."

THE QUEENSLAND INSURANCE COMPANY LIMITED.

(INCORPORATED IN 1886 IN NEW SOUTH WALES)

TRANSACTS ALL CLASSES OF INSURANCE

Fire - Marine - Accident

Consult:

MISS TEHMI SORABJEE RUSTOMJEE
SPECIAL INDIAN REPRESENTATIVE

106 MANSFIELD ROAD, — — — DURBAN.
P. O. Box 476. — — — TELEPHONES 47453 & 47888.

અપાર્ટહેડ સામે પ્રો. પ્રીસ્ટોરીયસ

પ્રો. પ્રીસ્ટોરીયસ યુનીવર્સિટીના પ્રો. પી. વી. પ્રીસ્ટોરીયસે 'નાટાલ મરકયુરી'ના ખબરપત્રીને જણાવ્યું હતું કે, જ્યાં સુધી ડચ રીફોર્મ ચર્ચ એવી વિચાર એવી ધરાવશે કે, ઈશ્વરે આખા દક્ષિણ આફ્રિકાનો દેશ આફ્રિકાનરો માટે જ આપ્યો છે જ્યાં સુધી તેમને બહારની ટીકાઓ સહન કરવી જ પડશે, ડચ રીફોર્મ ડચરો જાણે "હી કેક" બોલ"માં ડા. જે. સી. લોમ્બાર્ડ એક લેખ લખ્યો હતો તેમાં તેમણે એમ જણાવ્યું હતું કે, ઈશ્વરની એ ઇચ્છા છે કે, આફ્રિકાનરો દક્ષિણ આફ્રિકા ઉપર રાજ કરે. ડા. લોમ્બાર્ડે આઈબલમાંથી અમુક શબ્દો ઉચારતાં આ વસ્તુ લખી હતી. આ શબ્દો નીચે પ્રમાણે છે :

અસુટોલેન્ડ માટે સુધારા

આ સુદ્ધ ભાતિને સરકારમાં પ્રતિનિધિત્વ આપવાની સુચનાને અસુટોલેન્ડની આફ્રિકન ડેવિસે આવકારી છે. આ સુચનામાં હમણાં જે નેશનલ કાઉન્સિલ છે એને લેજિસ્લેટીવ કાઉન્સિલ તરીકે બદલી નાંખવી અને તેના અધમાં સભ્યો અસુટોલેન્ડ તરફથી ચૂંટવામાં આવશે અને એમને કાયદાઓ, ધડવામાં સહકાર લેવાશે અને આવકારતા ડેવિસે એક નિવેદનમાં જણાવ્યું છે કે આ મહત્ત્વ સ્વીકારવા જેવું છે અને એના ઉપરથી એમ જણાય છે કે એક પ્રત્યક્ષ સરકાર થોડા જ વખતમાં સ્થાપિત થશે અને ડેવિસ એવી ખાતરી આપે છે કે એ દેશની રાજનૈતિક વાજતમાં પૂરતી મંદ સ્થિતિમાં પૂર્ણ સહકારી સંતા મેળવી શકીશું.

ડેવિસે અસુટોલેન્ડની કાઉન્સિલ ને તથા પેરિમાઉન્ટ ચીફને અરજ કરી છે કે આ સુચનાને તેઓ આવકારે અને કેમ મન લેવડ રીલેશન્સના સેક્રેટરી એક સ્ટેટ ને પણ અરજ કરે છે કે આ સુચનામાં ફેરફાર થયા વિના પહેલી તકે એને અમલમાં મૂકવા પ્રયત્ન કરવો.

"હું ઈશ્વર તે મનુષ્યને તારા કાંઈ માટે સરજ્યો છે. અને તે એના પગ નીચે બધી વસ્તુઓ મૂકી છે."

પ્રોફેસર પ્રીસ્ટોરીયસે જણાવ્યું કે તેમની સમજ સકિતની બહાર છે કે આ વાક્યો ઉપરથી આફ્રિકાનરો કયી રીતે એવો હાલો કરી શકે કે, ઈશ્વરે એમને દક્ષિણ આફ્રિકા ઉપર રાજ કરવા માટે જ સરજ્યા છે. એ ખરેખર આવા વિચારો ડચ રીફોર્મ ચર્ચ ધરાવે છે તે આજે ડા. હી પ્લેન્કે દક્ષિણ આફ્રિકાના ખાસમાં જે

કંઈ કહ્યું છે એનો ડચ રીફોર્મ ચર્ચ શી રીતે વિરોધ કરી શકે? આફ્રિકાનરોના કહેવા મુજબ અપાર્ટહેડ, ખાન્ડ એથોરીટી એક્ટ, ગ્રેપ વોરિયા એક્ટ અને બીજા કોઇ પણ કાયદાઓ જે આ દેશમાં આફ્રિકાનરો હાલે છે એ બધા ઈશ્વરની ઇચ્છાથી લાવવા મા આભ્યા છે આનો અર્થ તો એમજ થયો કે, આપણે સાવ પછાતમાં પછાત કેમ તરીકે ચરતી રહ્યા છે અને આપણે પોતાને કિશ્કિયન ગણીએ છીએ એ પણ આપણા માટે હાલો

ઈશ્વરે દ. આ. આફ્રિકાનરોને આપ્યો છે

ડચ રીફોર્મ ચર્ચના "હી કેક" બોલ" છાપામાં નેશનલિટીના ડા. જે. સી. લોમ્બાર્ડ એવો હાલો કરે છે કે ઈશ્વરે સમસ્ત દ. આ. આફ્રિકાનરોને આપ્યું છે અને ઈશ્વરની એ ઇચ્છા છે કે તેઓ એની ઉપર રાજ્ય કરે. ડા. લોમ્બાર્ડે કહે છે કે, આખું દક્ષિણ આફ્રિકા કેપ ઓફ સ્ટોર્મથી લઈને લીયોપો નલીના કિનારા સુધી ઈશ્વરની જમીન છે. અને એમણે આ જમીન આપણા હસ્તક મૂકી છે. પૂર્વ કિનારાના દરિયાથી તે પશ્ચિમ કિનારાના દરિયા સુધીના

બધા પ્રદેશ આપણી આફ્રિકાનરો કેમનો છે. ઈશ્વરે કહે છે કે, આપણે એની ઉપર રાજ્ય કરીએ. બધા આફ્રિકાનરો આ જમીનને અપનાવી લે. અને એ જમીન માં સહેનત કરીને આ દેશની ઉત્તિ કરો. તેમજ કિશ્કિયન ધર્મનો. આખા દેશમાં ફેલાવો કરો. દ. આ. આફ્રિકાનર ભાતિ ને આપવામાં આવ્યો છે. ઈશ્વરની જમીનના આપણે કાયક રખેવાળ થવું જોઈએ, આજે આપણે જોઈએ છીએ કે જ્યાં પણ એવા માણસે કાલે લગાડ્યો છે એ બધું કળકલથી બરપુર છે.

કરવો એ યોદ્ધા છે આપણે એવો હાલો કરવો કે, ઈશ્વરે આપણને રાજ કરવા માટે જ સરજ્યા છે અને બીજાં માનવીઓએ આ વસ્તુને ઈશ્વરની ઇચ્છા તરીકે સ્વીકારી લેવી, તો આજે કુદરત ની ઉપર પણ હક હોવો. જોઈએ. અને તો લાગે છે કે આ બધું બાહ્ય જ મૂર્ખતા બરેલ છે. અંતમાં પ્રો. પ્રીસ્ટોરીયસે જણાવ્યું કે ડા. લોમ્બાર્ડે જે બાવબલનો વધુ અભ્યાસ કરે તો એ એવાં પણ વાક્યો વાચશે કે, જેમાં એમ લખાયું છે કે, ફનીયાના નબળા લોકોનો ઈશ્વર છે અને કાઈસ્ટની નજરમાં તે. કોઈ જુદું પણ નથી કે કોઈ આફ્રિકાનર પણ નથી. પણ બધા એક જ છે.

"અમાનુષી" નિર્વાહ ધોરણ

રમતની ડીવેલોપ કમ્પર્સ ૨૮મી જુલાઈએ કરવના આયોજીત રેવ. ડેનીસ હરલીએ આપેલા ભાષણમાં એવો દક્ષિણ આફ્રિકા માટે સુના થયેલો એવું સમાન્ય મેડીવોનું જીવન અમાનુષી ધોરણે વર્ણવતાં કહ્યું હતું કે. લેડાનીસબર્ગમાં એક મેડીવ કુટુંબના નિર્વાહ માટે જરૂરી આવકનો અંદાજ ૧૯૫૪માં ૬૯.૫૯૦ તેના કરતાં આજે મોટા ભાગના મેડીવના પમારતું ધોરણે થયુંજ ઉતરતું છે. ૧૯૫૪માં કરવના એક ડોલરનામાં થયેલી તપાસમાં એક મેડીવ કુટુંબને સામાન્ય નિર્વાહ માટે અંદાજેલા જરૂરી પમાર કરતાં એકાઠા આવકવાળા ૮૫ ટકા હતા તેમણે વધુમાં કહ્યું હતું કે એક મેડીવની સરેરાશ આવક માસિક ૧૫ પાઉન્ડની મજાવ છે. જેમાં ૬ પાઉન્ડ તો એવાકમાં જ વાપરવા પડે છે. અને મેડીવ વસતીમાંથી આ આફ્રિકાની આસપાસ ૯૦ ટકા પણ હેવ એની મને થયા છે

“હાન્ડિયન ઓપિનિયન”

શુક્રવાર તા. ૧ ઓગસ્ટ. ૧૯૫૮.

નેશનાલીસ્ટોને માટે બસ્ટુલેન્ડનો કેયડો

છા પાના હેવાલો ઉપરથી જણાય છે કે બસ્ટુલેન્ડની પ્રતિનિધિત્વ લાગી સરકાર આપવામાં આવનાર છે. જેથી નેશનાલીસ્ટો ઘણા ખીજવાઈ ગયા છે. આની ઉપરથી એ વસ્તુ સ્પષ્ટ થાય છે.

એક તો એકે, મી. સ્ક્રાઇડમે સ્વતંત્ર આફ્રિકન રાજ્યો સાથે શીત્રો રાખવાની જે નિતી જાહેર કરી હતી, તે હવે ચક્રવ નથી હામતી બને બીજું એ છે કે, પરદેશની ઘરગણતરીમાં દક્ષિણ આફ્રિકા માયું મારી રહી છે કે જે સામાન્ય રીતે, ખાસ કરીને નેશનાલીસ્ટો તરફથી તો આની આશા નહીંજ રખાય.

નેશનાલીસ્ટ પાર્ટીના વકા તરીકે ચુટળી થયા બાદ મી. સ્ક્રાઇડમે પ્રથમજ એકું જાહેર કર્યું હતું કે, આફ્રિકાના સ્વતંત્ર દેશોને તેઓ આતરી આપવા ઇચ્છે છે કે દક્ષિણ આફ્રિકા તેમનું શત્રુ નથી. આ મતબ્બ કુલજ તેઓએ ધાનાની સ્વતંત્રતાની ઉજવણીમાં એમનો પ્રતિનિધિ મોકલ્યો હતો. વિદેશ ખાતાના પ્રધાને એમનું અનુકરણ કરીને એવી પક્ષ આશા આપી હતી કે દક્ષિણ આફ્રિકા ધના સ જે એકથી ખતાનો સખ્ધ રાખવા ઇચ્છે છે. એ કે આ બાબતમાં હજુ સુધી કાઈ પગલા લેવામાં આવ્યાં નથી, ત્યાર બાદ મી. લો જે ખાનગીમાં અને જાહેરમાં એવી અરજ કરેલી છે કે અહીંનું વાતાવરણ એકું હોતું એકએ કે, જેથી અહીં આવતા આફ્રિકન રાજનૈતિક મહેમાનોને કાઈ પણ રીતે અપમાન સહન કરવું ન પડે.

આ બધી પરિસ્થિતિને હવેમાં હોતાં દક્ષિણ આફ્રિકા તરફથી સ્વભાવિક રીતે જ એવી અશા રાખવામાં આવે કે તેઓ - બસ્ટુલેન્ડ લોકોના ખાસમાં છોટને જે પગલાં લીધાં છે એને આપકારે. પણ એનાથી ઉલટું આપણે એકએ છીએ કે નેશનાલીસ્ટો નારાજ થયા છે.

હાલમાં પછાતની આ બીજી એક નળગાઈ સ્પષ્ટ થાય છે. તેઓ આફ્રિકન સાથે શીત્રો નથી ઇચ્છતા પણ તેઓ સ્વતંત્ર આફ્રિકાને એવી આશાએ આપીને તેમનો વિશ્વાસ મેળવવાનો પ્રયત્ન કરી રહ્યા છે કે જેથી હાલમાં પછાતની સામેનો આફ્રિકન સી સુરેપો નો સંચુકત વિરોધ મદ થઈ જાય.

આને તેઓ એ જ વસ્તુ કરી રહ્યા છે કે, જે સુનાઇટેડ નેશનમાં દક્ષિણ આફ્રિકાના હોદ્દાઓના પ્રશ્ન અંગે કહેતા આવ્યા છે કે એ તો અમારો ઘરગણત સવાલ છે.

બસ્ટુલેન્ડને સ્વતંત્રતા આપવાથી હાલમાં પછાતને જે રીતે તુકશાન પડ્યો છે. એક તો એ કે, તેમને સ્વતંત્ર કુનીયને ખતાવણું પડશે કે આફ્રિકાના સાથે તેમને કાઈ પણ જાતનું વેર નથી બીજું એ કે સ્વતંત્રતાથી બસ્ટુલેન્ડ લોકોનું જોર વધશે અને એને લીધે તેમની સાથે ખેતાના કાયદા માટે કાઈ પણ જાતની સમજુતી કરવી સુરહેલ છે. અને બસ્ટુલેન્ડનું આવી સુધરવાથી હાલમાં પછાતના નસરજ નારાજો આફ્રિકાને દક્ષિણ આફ્રિકામાંથી કાઢીને ત્યાં જગ્યા કરી આપવાની જે આશા રાખતા હતા એની ઉપર પણ પાણી ફેરવાઈ રહ્યું છે. એટલા માટે એમનો કેવ આ પ્રસંગે પ્રગટ થઈ રહ્યો છે દક્ષિણ આફ્રિકાના રંગના સવાલનો ઉકેલ હાલમાં પછાતથી નહીંજ થઈ શકે, એ સ્પષ્ટ ખતાવી આપવા માટેનું આ એક વધુ ચિન્હ માની શકાયો.

ડીફેન્સ ફન્ડ માટે અપાલ

શી જન ક્રમસ ડીફેન્સ ફન્ડ માટે ડરબન માં નોર્થાં એમાં કરવા માટે આવતા દર દિવસના ખાસ કાર્પેટો ધાવામાં આવ્યા છે. એમાં બધા હોદ્દાઓએ પોતાપોતાથી અને એટલી મદ આપવાની ભરજ કરતા ખાસ સંદેશમાં નાટક, ઇન્ડીયન કેમેજ જણાવે છે કે ડીજન ક્રમસની સરખાતમાં આપણી કેમેજ બહુ જ ઉદારતાથી મદ આપી હતી અને હવે ક્રમસનો મંજીર વખત આવ્યો છે એટલે હવે મદની બધીજ ભરે છે અને એનો આશા રાખી એ છીએ કે વેપારીઓ, કામદારો, પેશદારો અને મરીઓ સહિત સૌ અપારાધિત આ હાથમાં મદ આપશે જ. છોટને

માં વેપરના ડેનન કોલોનલના અખ્યુરે એક વમદાર કમીટી બહુજ મહેનત કરી રહી છે. અમેરીકામાં થીમતી એલીનર ફોર્બેસ તરફથી પણ મળી મદ આપવામાં આવી રહી છે. આને જે સે.કે. ડીફેન્સ ક્રમસમાં ઉપરિચિત છે એ સે.કે.ની નેમરીઓ જતી રહેલી છે. એમના કુટુંબીઓને સાચવવાની આપણી ભરજ છે. અને ફન્ડની મદ વધર આને જે વડીસો રાજવામાં આવેલા છે એમને રાખી ન ચકાતે. નાટક ઇન્ડિયન ડીયર્સ સોસાયટીએ જણાવે પમાસ પાર્ટી આ ફન્ડમાં આવ્યા છે અને આઠા રાખીએ છીએ કે બીજી સરખામો પછુ આ પ્રમાણે આ હાથમાં મદ આપશે.

ભારતમાં મોટર ઉદ્યોગની હડતાળ

સુ ખાલ ધીમીવર એરોમોબાઇલ ફેક્ટરી માં ચાર હજાર કામદારો એપ્રિલ ની ૧૨મીની હડતાળ ઉપર ઉતરીયા છે. કારણ કે ટ્રેડ ઊંચ અને ફેક્ટરી ના મેનેજરો સમજુતી ઉપર આપી નથી રકમ. એ કામદારોની અચળી પ્રી પચવા તબ્બાર હોવ તો કામદારો કામપર ચકરા તબ્બાર છે. પહેલ વહેલ એમનાં બેનસો બરાવાં જોઇએ, બીજું મી. બરોક મહેતા એઓ ડીજનેટોર મચુર સભાના પ્રમુખ છે અને ધીમીવર એરોમોબાઇલના ડાયરેક્ટર મી. વુલ્ફસીદાસ કોલોમ્બ વચ્ચે સમજુતી થવી જોઇએ અને બીજી એ કે જે જામીવાર કામદારોને નોકરીમાંથી કાઢી મોકલેલ છે, તેમને ફરીથી કામ પર લેવા અને મોયું એક, મેનેજમેન્ટ તરફથી ચ્ચરી ખાતરી આપવી જોઇએ કે, કામદારો ઉપર વમર કારણે સખતાલ ન કરવી અને એમને નોકરી માં કાઢી ન પડવા. જુનની ૨૦મી તારીખે અને પછે તરફથી સમજુતી થઇ હતી તેમ જતાં મેનેજમેન્ટે પણ દિવસ બાદ ૧૨૦ કામદારોને નોકરી માંથી છુટા કર્યા હતા. મેનેજમેન્ટનાં આ પમલાથી બાને એરોમોબાઇલના વેપારમાં બહુજ નબીર પરિસ્થિતિ ઘણા થઇ છે. આમાં કામદારોને પણ અચુક અરી વાલ છે, તેઓએ હોસા વાપરી હતી અને જામ ફોડ પણ કરી હતી જેથી પોલીસેને અચુવાલ અને લાકી ચાલ કરેલો વચ્ચે દતો. ફેક્ટરીને અતિ સમાવવાનો પણ પ્રયત્ન કરવામાં આવ્યો. દતો, તેમજ મેનેજમ ડાયરેક્ટર અને કામદાર ઉપર પચરા ફેક્ટરીમાં આવ્યા હતા. આને ચાર પ્રકિતા બાદ બધાં ટ્રેડ યુનીયનની નવી કમીટીએ નોકરી કહ્યું છે કે સુખ

ચકરના બધા ઉચોગિત કામદારોએ જુલાઇની ૨૪મી તારીખે આ કામદારો પ્રત્યે સહાનુભૂતિ જતાવવા હડતાળ પાળી. એમ કહેવામાં આવ્યું છે કે, સુખમાં વમર, કામ, એક, રેન્ડે, વકરીપ અને મોલો. પણ તે વિરોધે બંધ રહેશે.

૧૭ ફેબ્રુઆરી

જીતીવાડી ખાતાના પ્રધાન મી. પી. એમ કે હવે કુનીયનની ધારા સભામાં આવેલી વિગત જુલમઃ દક્ષિણ આફ્રિકામાં માર્કીટ એક્ટ ની રહે ૧૭ ફેબ્રુઆરી છે. એમાં ૧૩૦૦ લોકો કામ કરે છે. તે પાંડાના કબજો માર્કીટ પમાર ૧૫૦૦થી વધુ છે. ૧૩૦૦ પમાર વાર્ષિક ૨૦૦૦થી વધુ છે. અને ચાર કિરેક્ટરી પી રોક વાર્ષિક ૩૦૦૦ પાર્ટી મેળવે છે. સોથી વધુ કામ કરનારાઓની મોડે ખોટ ઉઠાડી ફેબ્રુઆરી છે એના સહારમાં ૪૫૮ માણસોને વાર્ષિક એક હજાર પાર્ટીથી જોછા મળે છે, ૪૪૦. એક હજારથી હોલ હજાર પાર્ટી. ૭૪૦ હોલ હજારથી એ હજાર સુધી, ૪૪૦૦ વાર્ષિક એ હજાર પાર્ટીથી ઉપર મળે છે અને, મોડેના વખતે વાર્ષિક ૪૪૦ હજાર પાર્ટી મળે છે. બીજી મોડી મોડે મેલક પ્રમારકી ફેબ્રુઆરી છે. એના સહારમાં ૩૩૮ માણસો છે. એમાં ૮૦૦ વાર્ષિક હોલ હજારથી એ હજાર પાર્ટી મળે છે. ૪૪૦૦ એ હજાર ઉપર અને મોડેના વખતે વાર્ષિક ૪૪૦ હજાર પાર્ટી મળે છે. મેલક મોડેમાં ૧૧૭ માણસો છે. એમાં ૫૦૦૦ વાર્ષિક હોલ હજાર ઉપર અને મેને એ હજાર ઉપર તથા કિરેક્ટરી ને વાર્ષિક ૪૪૦ હજાર પાર્ટી મળે છે.

હવેન પ્રસંગો માટે

અમને મળો.

સુરતી જમણના અમે રેસ્પોન્સીબલ છીએ.

શ્રી કેપીટનની અંગત રેખરેખ નીચે સુનીવનન અને રોટેરીયાના થર્ડ પલ્ક કાર્યમાં તમારે મુકામે આવી જોઈ જવાનો અમે અનુકૂળ હઈશું.

કેપીટનની જાહેરની હોટેલ

(શ્રી કોર્નર મીડલ હાઉસ)

ત્રે જાને વિક્ટોરીયા સ્ક્રીટના પુણ્યપર - ડરબન.

ફોન નંબર ૨૩૪૧૪

ટેલીગ્રામ: KAPITAN.

ધીરુભાઈ પી. નાયક

જુકોર ૫૫, મુસાફરી, બીમાર્ના અને જીવનના બેજન

દીકરોના અમાર કુટુંબના થર્ડ પલ્ક કાર્યની હાઈ રિસર્ચ અમાર જીવનના મ.મ. કુસાફરી કરવા માટે આપણી મારફતે પ્રાર્થના કરો.

લંડન, બાગ, ચોરી, ફ્રાન્ક, બરમાલ, પોલનાસ, વિમેરના બીમા અમે વતનની આપણે છીએ.

ઈન્ડિયન, પરાનલ રોસ, હિસાબના બે.પડા કાર્યના રેવન્યુ હાઈવરન્સ સર્વિસીસ કે વેપારના કાર્યો-સો. પાસપોર્ટ રેવન્યુ ઈન્ડિયનને લગતી બાબતોમાં થર્ડ પલ્ક હી લીધા વિના અમે મુલ સલાહ આપીએ છીએ.

નેશનલ રિપબ્લિકન પાર્ટી કોસ્ટોચિયન એન્ડ કોન્ટ્રીસા અને થર્ડ હાઈવર ઈન્ટરનશનલ કંપની લીમીટેડના પ્રતિનિધિ.

Phone : 33-9033.

26 Barkly Arcade,

Cor. 38, Market & Diagonal St., J'BURG.

લાણું ઉમદા ફ્રુટ

આંબા વળાંક, લીલી આંબા, રતાળા અને સુરતની ગ્રાસમ ચાણુ છે. આફ્રી રી ૧-૦ રતલ, લસણ રી. ૨-૦ રતલ.

પાપક નંબર ૧ રી. ૧૦, નંબર ૨ રી. ૮ ૧૦૦.

કપુરી અને ચેવલી પાન બનાવ માત્ર, થાઈલેન્ડ જુડી. બારમા ગાલ મા. ૧૦-૧ લાખી અને રાતેર બારમા રી. ૧૧-૬ રતલ.

રોટેરીયા, ન્યાસાસેન્ડ અને બેલકમન કોમેન્સ 'ઓસ્ટ્રેલિયન ગ્રાસ પ્રાઈ આન આપી થર્ડ પલ્ક વરુ પામીડ કાળી મોડરનું.

All prices subject to Market fluctuations.

A. KADER & Co., (PTY) LTD.

WHOLESALE FRUIT MERCHANTS

P. O. Box 251. DURBAN.

ફરનીચર! ફરનીચર!! ફરનીચર!!!

બેડરૂમ ફુટ, ડાઈનિંગરૂમ ફુટ, વેડરૂમ, હરેડીંગ બેડરૂમ, સાઈડ બોર્ડ ઓફીસ ટેબલ, જુક ટેબલ, ટેબલ, લાઈન કોફીન બાથે ચરીટી સકીયા. જાતે પચારી લાલ હેવા જુકીસ તાલ.

—બેડરૂમ, ટેબલ અને કીચન હરેસર—

તે હમારી રેખરેખ નીચે થઈવાર થાય છે. તેના રંગ દરેક થઈ થઈ થઈ છે. માત્ર થાઈલા કાલેના પ્રાઈસ બીસ્ટ મંજારો અને વેપાર અનુકૂળ વમારો.

L. MISTRY

51 BREA STREET, BURGERSDORP, J'BURG.

PHONE 33-4691.

BOX 2626.

હીંદની મોટામાં મોટી વિમાની કમ્પની તમારી સેવામાં

—ધી—

ન્યુ ઇન્ડીયા ઇન્સ્યુરન્સ

કંપની લીમીટેડ

સાઉથ આફ્રિકાના એકજ મુખ્ય પ્રતિનિધિ

રસ્તમજી બાલભાઈ રસ્તમજી

૧૪૦ કવીન સ્ટ્રીટ,

ડરબન — નાટાલ.

સેવા અને નિર્ભયતા

માટે અમને મળો.

બધી જાતના વિમાઓ અમે ઉતારીએ છીએ.

પી. ઓ. બોક્સ ૧૧૧૦.

રેસીડેન્સ : ૧૧૧ ઇલેવનથ એવન્યુ,

ડરબન.

ટેલીફોન્સ

ઓફીસ : ૨૫૮૪૫

રેસીડેન્સ : ૨૬૪૧૩.

પૌષ્ટિક જ્ઞાન

અનુભવે કરીર મનુજ અને તંદુરસ્ત રાખવા માટે પૌષ્ટિક ભોજનની એટલી જરૂર છે એટલી જ જરૂર મને મનુજ અને તંદુરસ્ત રાખવા માટે પૌષ્ટિક જ્ઞાનની જરૂર છે. પણ એ જ્ઞાન પૌષ્ટિક ભોજનની જે રચીકર છે, તેનાથી જતાં તે આવશ્યક છે. એમ પોષણ વિના કરીર માંથી પકે, તેજ રીતે સાતીક જ્ઞાન વિના મન માંથી પકે, સાતીક જ્ઞાન સાથે પુરતોના વાચન, અને સવસ્થાથી મને છે. સ્વાદીય ભોજન ખાવાં પ્રુપ્ત અને તેમ કમક વળા, છુડાં, ચોક્ક લખાણે આનંદ આપે, છતાં એ જ્ઞાન નુકસાન કરીક હોવાથી દુર રહેવું બેઠકે, વળી મનુષ્ય સ્વચ્છાવર્તી "ધરના ભોગી ભોજનને પરદેહી તે સિદ્ધ" અને "દુર થી કુમર રખાવમણી" માનવાનું સ્વચ્છાવીક નવ રહેવું છે. એથી મનુષ્ય મોટું પ્રકારના થાય છે, પ્રુપ્તમાં સ્વચ્છાવર સુધી પહોંચી જવાય છે, છતાં ચોક્ક છુટતો નથી, આ વિશે ગીતા કહ્યું સદ્ગત વિદ્યાનંદજીએ તેમના એક પ્રવચનમાં કહ્યું હતું તે ગીતા મોરચાથી અહીં આપું છું.

મિત્રો! એ કેટલા બેટી અને કુખની વાત છે કે અતિથ અને પદમ જ્ઞાનના પુરતો ભાં સુધી ફરત સિમિત જ્ઞાનમાં આપણા દેશમાં મોટુક હતો ત્યાં સુધી આપણે તેમની કાપ પણ કરી કરી નથી, તેમને બીજકુસ નિઃશ્વલ કમપ્રતે ભેદધારીથી દેહારે માધી, પણ પેલ પ્રવૃત્તિ ભારે ઈન્દ્રિય, અધીકારી કે ભયનીથી ઉપાદેને આવે છે અને પર્વ પેશાની જમાએ પામ્ય તે સુધી પણ પગસ રૂપીવાની કૌમતે મળે છે, ત્યારે આપણે એટલા ઉત્સાહ અને કાળજીથી તેમને સંમદ કરવાને ઉત્સાહ મળ જાય છે એ જ્ઞાન પારજ નથી. એનું કારણ શું છે એ જ આપણા દેશમાં આપણા દેવ, આપણી ભાવા અને આપણા દેશન સાસો ઉપર ભરા પણ મળા રહેલી નથી. આપણી જર્વ થકા અને કવિત અંગેષ્ઠ ભાષા, અંગેષ્ઠ પેશા અને અંગેષ્ઠ કાપરીય ઉપર ઈન્દિત થઈ મળે છે. ત્યાં સુધી કે કેવળ ભવવા નિયમમાં અમર જ્ઞાન વિદ્યાન ના સુખમાં જ માત્ર આપણે આપણને કમર દેશના કાલ નથી જની મળા, પરંતુ આનંદ અને સ્વાન મળાના વિષયમાં ઉપયોગી વસ્તુઓ પણ આપણને તેજ મળે છે કે જે નવી સંસ્કૃતિથી ભવતર દેશમાં તદ્વાર મળે સુદર સુદોભિત કાએ, માં અને પેશિમાં જ મળે જનરમાં સદાપ માં મેલવાનેથી હોય છે. જે "ભવ" ભારે આપણા દેશમાં ફરવા

ના અમમળના ભવથી મળે છે ત્યારે આપણે તેની તરફ ભેવાનું પણ પકડ કરતા નથી, અને તેજ ભવ ભવને ઉત્સાહ અમર કૌસથી ઘેરવાળ અને આપણે અધીકારમાં ચોતાના નામ કખાધને દીવના કખાધમાં "પેક" થઈ એ રૂપિયે વારીરના દરવી વેચવાની વેચવાને પ્રાંત થાય છે ત્યારે આપણે તેના તરફ ભેવા તે આપણને જાણે કે જાણે તે જ વડીને અમત ન થઈ મળું હોય! તેજ પ્રવાળે સ્વાન કરવાને સાથ મુદ્દ તમનું તેજ અને જાળને વેચા ભેવા મળાના અને નરમ કરનાર આપણાં, માડી અમર અધ્યાના ભોટથી માત્રુ એજાનાં આપણને કરમ આવે છે અને તેની જાએ વિદ્યાવતી હેર કોઈક, કૌમુ "તમા પીપસ" અને કાકસ વચે જુદી જુદી વતના સાપુને ઉપયોગ કરવા માં આપણે મોરચ માનીએ છીએ, એક સમય હતો કે ભારે સમરત સંસારમાં કારત વર્ષેન પ્રધાનતા પ્રાપ્ત થતી હતી અને અદીના નેશોએ જાનવેથી તમા જાનાવેથી દવાએનું સેવન કરીને જર્વ લોક આરોગ્ય મેળવતા હતા અને તે દવાએ એટલી તો સેમી, સરળ, સુખ અને નાગમદ હતી અને છે કે તેના કાલ કરીત તજ મર કોઈ પણ, કથી દાનિના સંજવ વિના કાલ કરતા.

આ જર્વ મળે કોવા છતાં, હવે આપણે તે દવાએમાં ન તે વિષાસ રહ્યો છે કે ન તે અપા રહી છે. હવે આપણને દવાએ પણ તેજ હાવડા કરીક ભાગે છે કે જે વિસાવતથી વેક મળે કૌમુતાનના મોડોની - જ્ઞાનરોરી દકાથી રાખનાર મળા મળા હાવડા કરનારની મોડી અને મોડી જાણે, તો કરી મોડવામાં આવે છે. ભારે કાપી વાત તો એ છે કે વિદ્યાવતી આપણી દવાને અધીકાર ભારતીય કમોપાધીન જાનાવમાં આવે છે. પરંતુ આપણને તે તરફ જ્ઞાન આપવા તો અવકાશ જ ર્વા છે!

આપણે તો સુદર સુખ અને "પેક"ના ઉપર ભેવા તે મેલિત થઈ પ્રુપ્ત થઈ જાય છે છીએ, અને નેટશાધીન આપણને તેના ઉપર ભેવા તો ખૂબ વિષાસ મેસી જાય છે કે તે મો વધુ વિષાસ નથી કરના. હવે પ્રતિદિન એ ભેવાનું સોમાન અમર કુમોપ પ્રાપ્ત થાય છે કે જે રેલી દવાએનું સેવન કરનાર રોગી એક અધવાડીવાને વાલે છે કે પણ અધવાડીવા માં પ્રુપ્ત થાય, પરંતુ ભારે રોગ દુર થાય ત્યારે તે જર્વ જાળી નક થાય છે. અને તેજ દેથી દવાએને વાલે વિદ્યાવતી દવાએનું સેવન

કરનાર ઉપરથી ભેવામાં તો એક નથી. અંગેષ્ઠ ભાષાં અને મેલેગીને અધવાડીવાને વાલે એક મે વિવરમાં નિયમમાં ભાં આપણે એક વર્ષમાં જ સાલ. જાએ - દેખાય છે. પણ નીક-માધીક રૂપીવા અધવાડીએ જાએ રોમનું બીજ વર્ષે સુધી કાઢવું નથી તે વાલે ઉપર વિષાસ કરતા નથી. આપણે તો જા, એમ અને તેજ ભવી યાન-માન દેખાવાના મેલધાન પેલા રહીએ છીએ પછી અને કરીર માં અધવાડી કમરો રોગોના ચિહાર વર્ષ પાટુ હોય, પણ ઉપરથી એકને કોઈ એમ ન કરી કો કે આપણે રોગી જાએ તેલવાધીન આપણે સંતોષ માનીએ છીએ. તેનું કલ એ થકે છે કે પીરે પીરે આપણે ત્યાંની સાધારણ વનરપતી અને ભંમથી ભડીસુડીના મકાન મળેને બીજકુસ જાણા ભવે છે છીએ, ભારે તેજ વનરપતિ અને ભડીસુડીએ વિરોધી મોડા અપનાવી, મળે જેની માનીની અધિક મધેમક કીમત આપણી પાસેથી વધુક કરે છે ઉત્કરણ તરિક અહીં આપણા દેશમાં એક મળેડીન વેક. એ એટલી સરસી બીજ છે કે જેનું કંઈ મુલ્ય નથી, પણ પ્રુપ્ત થયા છે. તેનાથી કમર માં કુખાવાના તમા કાલના દરેક મળા ભડીથી મડી ભવ છે, પરંતુ આપણે તો તેના આ ગુણને એટલા જુદી મળા છીએ અને તેને એટલી તો પ્રુપ્ત વસ્તુ મળી છે કે તેનું સોનું-માડી વચે કીમતી વસ્તુએનું વર્ગન કરવામાં "રતિ" સિવાય બીજે કંઈ પણ ઉપયોગ કરતા નથી અને તેજ "રતિ" નામની વસ્તુ જે કૌમુતાનમાં વળવના પ્રમ.ભૂમાં સોધી મેકું તોલ છે તેને ભયનીના મેલધાનમાં ચોતાની પ્રુપ્ત મ.કાતાથી એક અમુલ્ય પદ્મ સિદ્ધ કરી કામે છે. ભયનીમાં મળેડીના રચાથી એક દવા તદ્વાર - કરવામાં આવે છે કે જે મળીન મેંથી કૌમતે વેચાય છે.

મિત્રો! હવે વિષાસ કરો કે ભારે આપણી મનેરતિજ ભેવા પ્રકારની થઈ મળે છે કે આપણને આપણા દેશની વિદ્યા, સુદ્ધિ, જા, અંકુરિત અને ખાલ સામગ્રી સુધી ઉપર પણ મળા અને વિષાસ કરવાની કમળા નથી થતી તો પછી આપણમાં કે.ઈ ઉચું જ્ઞાન કવાથી - આપણાં? એનું તો એજ પરિણામ આપણે કે આજે તો વિદ્યાવતમાં પ્રકારમાં આવતાં વિદ્યાને અને અહીં તદ્દીના સમાચારો થી અરેજ અંગેષ્ઠ ભાષાં નિયમમાં આપણે જ્ઞાનના વિદ્યાવતી કાલિમાં મળી મેલા છીએ અને પ્રતિદિન તેની પાળળ આનો મે આના અર્થ કરીએ છીએ, પણ અં.વળે અદીના સર્વેષ ઉચું જ્ઞાન જાનાવનાર પમે અને ગીતા આદિ પુરતોને સાથ એક વિવર પણ મે આના અમરવાની પ્રમળા થતી

નથી. અંગેષ્ઠ ભાષાં અને મેલેગીને અધવાડીવાને વાલે એક મે વિવરમાં નિયમમાં ભાં આપણે એક વર્ષમાં જ સાલ. જાએ - દેખાય છે. પણ નીક-માધીક રૂપીવા અધવાડીએ જાએ રોમનું બીજ વર્ષે સુધી કાઢવું નથી તે વાલે ઉપર વિષાસ કરતા નથી. આપણે તો જા, એમ અને તેજ ભવી યાન-માન દેખાવાના મેલધાન પેલા રહીએ છીએ પછી અને કરીર માં અધવાડી કમરો રોગોના ચિહાર વર્ષ પાટુ હોય, પણ ઉપરથી એકને કોઈ એમ ન કરી કો કે આપણે રોગી જાએ તેલવાધીન આપણે સંતોષ માનીએ છીએ. તેનું કલ એ થકે છે કે પીરે પીરે આપણે ત્યાંની સાધારણ વનરપતી અને ભંમથી ભડીસુડીના મકાન મળેને બીજકુસ જાણા ભવે છે છીએ, ભારે તેજ વનરપતિ અને ભડીસુડીએ વિરોધી મોડા અપનાવી, મળે જેની માનીની અધિક મધેમક કીમત આપણી પાસેથી વધુક કરે છે ઉત્કરણ તરિક અહીં આપણા દેશમાં એક મળેડીન વેક. એ એટલી સરસી બીજ છે કે જેનું કંઈ મુલ્ય નથી, પણ પ્રુપ્ત થયા છે. તેનાથી કમર માં કુખાવાના તમા કાલના દરેક મળા ભડીથી મડી ભવ છે, પરંતુ આપણે તો તેના આ ગુણને એટલા જુદી મળા છીએ અને તેને એટલી તો પ્રુપ્ત વસ્તુ મળી છે કે તેનું સોનું-માડી વચે કીમતી વસ્તુએનું વર્ગન કરવામાં "રતિ" સિવાય બીજે કંઈ પણ ઉપયોગ કરતા નથી અને તેજ "રતિ" નામની વસ્તુ જે કૌમુતાનમાં વળવના પ્રમ.ભૂમાં સોધી મેકું તોલ છે તેને ભયનીના મેલધાનમાં ચોતાની પ્રુપ્ત મ.કાતાથી એક અમુલ્ય પદ્મ સિદ્ધ કરી કામે છે. ભયનીમાં મળેડીના રચાથી એક દવા તદ્વાર - કરવામાં આવે છે કે જે મળીન મેંથી કૌમતે વેચાય છે.

ભારતવાસીએને "આ પ્રમ.ભેની સાચી અને રૂપક વાત કહેવર વિષાસ નંકુર ન તો વેક કરતા કે ન તો કોઈ પમકાર કે, પ્રુપ્તેસર કરતા કે નથી એમના રવાઈ માટે કહેવું માનીને જે જ્ઞાને, માલ જ્ઞાનના સમુદ્ધ જર્વારથી કરેલી ગીતા કે જેનું જ્ઞાન કરી રહ્યું થઈ ન છે, આદિ કાળથી તે ભાર કાળ સુધીના દરેક સમય માટે તે એક સરપ્રુ અમુલ્ય અને અવરજ્ઞાન છે તેને કરી કેલેને ન કરે દોષ એવો પ્રચાર કરનાર જનરજ્ઞાનમાં જ્ઞાન અપાવનાર મકારમાં વિદ્યાનંદજીએ વાધી છે. આદીકામાંના રેક-દોડી એ તે વાંચી વિચારવાની જરૂર છે. વિદ્યાવતી વિષાસ, ભવજ્ઞાન અને વાલો તેમજ વર્તમાન પમેમાં આપણે અને આપણા જાળેના મળા ઉર્ધા ઉતરી મળા છીએ અને અંકુરિત "વર્ધ" આપણા સાચા અને કમળા સાચીવથી દુર થતા જાય છે. અમુલ્ય રોગો તરફોડી કમમતા કાએ પીણી રચા છીએ, આ વાતની સ.પીટી ભવાને ત્યાંથી રોગ રોગ મળા કરે છે. આ દેશમાં કૌમુતાના રેરમાન, હક અને કિલોના વધુક માટે, સાચ, પ્રમ અને અદોશના "વર્ધ" મળામાં માધીજીએ એમના પ્રમ સંરેકમાલક તરિક. - કીડીવન આપીનીવનની રમાવના કરી કરી. આ પમે ૧૯૦૩ થી ભવાર સુધીમાં આપણી અને કુનીવાની સુદર સેરા કરી છે. ૧૯૧૫ સુધી તો આ દેશમાં સામામકની કાલે મળવામાં, કીડીવન આપીનીવનનો કાલે વર્ધી ન સકાય કીડા કીડા, કહ્યું પણ એમાંથી સાચ, પ્રમ, અદોશ અને કાલિના પાડો રીખવાનો મળે છે. માત્ર એમાં આપણી અનેક

વાતોમાંથી માત્ર એક જ વાક્યોના બાંધી વિચારીએ તો પૈસા વસુલ થઈ નથી, છતાં ઘણાં યુવા કોઈએ ત્યારે એમાં શું આવે છે એવી વાતો કહી એટલો જવાબ કરવામાં આવે છે. આ જાણની આપણી ફરજ છે. શીનીકસ સેલ્ફમેન્ટમાં મળતાં યુવકો અનેક પ્રકારે દરેક ધરમાં હોવાં જોઈએ તેને બદલે તેઓએ એકસાથે પાછળ દુશ્મન બની પૈસા વસુલ છે. આવી મનોનિયતી એક યોગ્ય છે કે આપણે ક્યાં જઈ રહ્યા છીએ! 'મેડ' થાય તે પહેલાં દરેક કોઈએ એવું અને

ચોલે તથા ચોતાના બાળકોને સાચું જાન શાખથી મળે છે તેના વિચાર કરી તેવાનું પ્રયત્ન કરે અને પૈસા બચાવે. 'ફ્રીડમ એપીનીયન' એ પ્રયત્ન બાળક અને વલ્લ દરેક વાંચનું જોઈએ, તેમાં હંમેશાં સચિત્તવું લીધે આવે છે તે પ્રયત્ન મ'માની દરેક ધરમાં પ્રયત્ન પ્રયાશમાં રાખવાં જોઈએ. સાચે આવી રહેલી સંસ્કૃતિક અધિભૂતિમાંથી ઉતરવા નો એજ માત્ર એક કાપા છે.

બી. ડી. આસ્ટર
(ફ્રીડમ એપીનીયન સેલ્ફમેન્ટ.)

“માનવીની માનવતા”

માનવ હું માનવતાને, જુદી મળે છે આજે,
માનવતા વીસરી, ચોતાના રવાઈ કાળે.
યંદિશમાં પૂલરી, સુલતા પ્રભુના નામે,
સાને ! મરીય વીસરી, મટો હું જીત સામે.—માનવ...
અભિમાનના તે ધરમાં, અગ્નિ દીધા ચડાવી,
સત્ય અદિસા જુદી, માનવતા કમાવી.—માનવ...
ધરતી ને વીસરી, બાકાતમાં હું માલે,
ધનના હું જાણે 'પુટ', માધની તાલે તાલે —માનવ...
પ્રભુની હંમેશાં રીતી, ઉભે તને અચરે
જુલો, એ માનવતાને, નીચે પછી પછાડે.—માનવ...
બળથી અર્થે છે સાર, નથી કદી છસકાતો,
છવન છતી ન જોઈ, હું કસતો અતો અતો.—માનવ...
“શાત”નું છે શબ્દ કુંડ, શુદ્ધિય નહિ કરિને,
છળી જગતના દેર, સત્ય કામને કરિને.—માનવ...
બની ન પ્રભુ ચરણોને પ્રેમી, મુખી જમતની આસા,
હોદી જગતની મામા, હાથી ચતુના ફાસા.—માનવ...

—શાંતિલાલ વાવકર.

સહિષ્ણુતાની વૃત્તિ

જા રતના બાગલા વખતે કોઈ, મુશ્કેલી માન અને શિષ્યોમાં કુપ્રભેલો થઈ અને દેખતી જાણનાને છાંત કરવા માંધીજી ન્યાં હોય ત્યાં રોજ સાંજે પ્રાર્થના સભા મેળવતા. તેમાં પ્રાર્થનાના અસંગોચિત પ્રવચનો કરતાં ને પછા અચલતા મળતા. પ્રાર્થનામાં બધા ધર્મનાં દુજો બોધતાં જેમાં કુરાનની આપતો પશુ હતી. કેટલીક વાર તેના વિરોધ ચલો જેથી પ્રાર્થનામાં બેસેલ પક્ષી બિચા અસંગોચ પ્રાર્થનામાં મધુ કરવી પડતી અમર કહી પશુ પ્રવચન કપી વિના માંધીજી જેની જાત જેવી લોકોને નિરાશ થવું પડતું દરમિત ચોતોસો જેવા અબલ કરનારને સમાધાની કુર લઈ જતા એક દીવસે દોહોમાં સાંજની પ્રાર્થના સમાધાન કુરાનની આપતોના પાંચ ત્રણ વર્ષનાં દંમેશની જેમ એક માંધીજી અબલ હતી. પશુ તેને આપોહાથી નબળી બેવાનું માંધીજીને લોકોને.

તથા ચોલીસેને કહ્યું કે, “એ બાઈ સાંત રહેતા હોય તો સમાધાની બહાર ન કાઢવા” એ સોએ માન્ય કહ્યું પછી અબલ કરનારને તેની ઉલ્લાસ માટે કપો આપતાં માંધીજીને કહ્યું, તમે જે અબલ કરવાનું ચાહુ રાખ્યો, તો હંમેશાં પ્રાર્થનામાં બળન ચાવતો જે હમ છે તે માટે પડતો યુગલો પડ્યો અને હું ચેતિ સનાતન કોઈ હોવાનો કાવો રાખું છું. દીવ ચોખ્ખું ન હોય અને સમાધાનને માટે સહિષ્ણુતાની રિતિમાં વૃત્તિ ન હોય તો સાન માટે સિખ્મ રાખ્યો અને મળે જતો બેરબે માખસ કિંદુ બની જતો નથી. માંધીજીના આ કપાથી વાંધો છાંવ નાર સાઈ સાંત ધાર્મિકતા જેવી પ્રાર્થના બળન અને રામધૂનને કાર્થકમ પાર જતો, એટલે અંતમાં તે બાળને માંધીજીને કહ્યું : તમે આખરે લખારી લાવણીને કાજમાં રાખી રાખા તે માટે હું તમને કુનારકાપાદી આપું છું.

સહુરિ ૩૩

માંધીજીના પુરોગામી

કેદના બાગલા વખતે માંધીજી ને પ્રાર્થના સભામાં જેમ અબલ થતી તેણે સંત વિનોબાજીની સભામાં પશુ જવના પામ્યું છે. કેવલપુરમાં પશુ જુને મુશ્કેલી અંગેની સભામાં વિનોબાજી બપોરે લોકોને ‘સંમેધી રહ્યા કતા ત્યારે કેટલાક માણસે સંયુક્ત મહારાષ્ટ્રી તરફેણના પોકારો કપો કતા. આવા પોકારો કરીને સભામાં બેસેલ નહીં પહોંચાવવાની વારંવાર કરામલી વિનંતિને અવગણી ને પશુ સંયુક્ત મહારાષ્ટ્ર માટે લોકો તરફથી પોકારો સતા રહેવાથી વિનોબાજી સભા છોડી ચલા કતા.

સામાજિક ખબરો

અમેરિકામાં અવસ્થાન

શ્રી. માંધી બારત વિશાલ્ય (લોકાનીસમર્થના ઉપચાર) શ્રી અરજીકાર છવણુ આપને કુદીપુટથી જોઈએ આરતાં મંબીર ચોટર અમરમાલ મળેલો. જેમાં જેમનાં પત્ની તરફથી અરજી પામ્યાં કતા. અને જેમની ચોતાની કાલત પશુ મંબીર બની બધ કતા. તુપરાત જેમનાં માતૃશ્રીને પશુ હળવં થઈ કતા.

એ જગ્યા ઉપર આ ‘પૂર્વે’ અનેક અકરમાતો ચલા કતા જેથી કવે અધિકારીએ બાવિની સુરક્ષિતતા માટે વિચારમાં ચલાવી રહ્યા છે.

શ્રી અરજીકાર, લોકાનીસમર્થના થી છવણુ આપના યુરુગમાં ઉચ્ચ સિક્કણ પામેલા પ્રજા છે. એમના વરીક બંધુ શ્રી હરિશંકર આર્થ જોઈએ થાં ‘હોદી બિચા મંદિર’ તથા ‘ગીતા પાપચાળા’નું સચાલન કરે છે. આ દેશમાં કોઈ સંસ્કૃતિ અને સાચા જ્ઞાન ના પ્રચાર માટે આ કુટુંબને સમૃદ્ધ કાળો છે. અને જ્ઞાન મામનું ચોલે પથાસકિત અનુશીલન કરી બીજાને પ્રેરણા આપી રહ્યા છે. એથી તેજે, ધનપાદને પાત છે.

એમને માલે આવી પડેલી આ અણધારી આશતને સહન કરી બેવાની

શક્તિ મળે અને દિવંજત આશમાને શાંતિ મળે. એવી હશરને પ્રાર્થના છે.

“અખરપત્રી”

અવસ્થાન

લોકાનીસમર્થના શ્રી. રામભાઈ જરામજી બમતના પત્ની શ્રી. મંગાબેનનું શુક્રવાર તા. ૧૮-૮-૫૮ના રોજ કુંકે મંદિરની પછી, ૧૮ વર્ષની ઉંમરે લોકપીતાલમાં અવસ્થાન થયું છે સહજત પ્રજાજી. માપાણી, કર્તવ્યશીલ અને સેવાપરાયણ હોય બનસમાજમાં પ્રુખજ લોકપ્રિય કતા. તેમની રમસાન પાંચા મા પ્રજા સમારનેલીએ અને મિત્રોએ દાનવી આપી, સહજતના આશમાને અતિથિ અભિષિ આપી હતી. તે માટે શ્રી રામભાઈ જરામ તથા તેમના પુત્રો સોના કદોંક આજાર બકત કરે છે. સહજતના પ્રુપચારે જુદા જુદા હરયા એને કાન આપવામાં આવ્યાં કતા. પ્રજા! તેમના આશમાને શાંતિ અર્પો.

સામાજિક સ્વીકાર :

શ્રી રામભાઈ પ્રમજી બમત (જોઈએ) (સહજત મંગાબેન રામભાઈ બમતની પ્રુખ રમતિમાં) ‘ફ્રીડમ એ.પી.નિયન’ ને ૫-૫-૦ ‘કેસુરમા રમારકે સાળા’ ને ૨૫-૦-૦

ફ્રીડમ સંસ્થામાં :

ડો. ડી. એસ. માથ, શ્રી જનસાથ પારેખ, શ્રી મિત્રસાસ ગોદિય, શ્રી વી. વસનજી, શ્રી સાંતિલાલ માંધી શ્રી વસનજી કુંકર, શ્રી નીતયલાલ મહેતા, અને શ્રી એચ. એસ. માંધી.—વર્ગે

સુકાં મર્યાદા

અમારે સાથી હમેશાં નીચે પ્રુખ્ય મર્યાદા મળશે : ૨૩ રતલની ગ્રાણી ૩૩-૧ ૧૫ રતલની ગ્રાણી ૧૧-૧; ૧ રતલની ગ્રાણી ૫-૧ અને અડી રતલનું પારસલની ૪-૩ ચે.સ્ટેન સાથે. તેમજ આફ્રિકન મેટ્રક કાકે લાખા જેન્ડાનાં ૨૪-૧ કમન. એડર સાથે પૈસા મેલબલ, મહેરમાની કરવી.

MAARMANS PTY LTD.

Box 26, Phone 128, Bicks Transvaal.

માથે બાંધવાની રીખન અને વેણીઓ

અમમલ, સારીન, દાંદેલા સીકકતી, રીખન અનેક રંગ, રીખાણ અને સાંધામાં સળશે, લાભ સંકળ અને ચોટર લાજુનાવવા અથવા બંધ મળી રાકશે.

બમ્બા માટે અમમલ, અને વેચન તથા ફેલ્ડની દોપીઓ હોજાયલ બને બનાવી આપવામાં આવશે.

અમારે બંધવા અમમલ, રેસમ, કેલન વિગેરેના કુલેતા રંગ રંગની વેણીઓ અને અનેક પ્રકારના પ્રોવલ અમલો.

ટેકાણું : માખરો હેલ્ડસ (પ્રો.) લી.

લેડીસ એન્ડ ચીલ્ડ્રન કુંક મેનુફેક્ચરર,

ફોન : ૨૨૦૩૮૫,

મેલકસ ૧૦૮૫૭.

પહેલે માથે,

મારકર મેન્સન્સ

૩૩ વેરક સ્ટ્રીટ — લોકાનીસમર્થ.

દેશી હાથપાઈ આવેલ

રેપાનની સારીઓ : પહેલેનો આપ
પા. ૪-૭-૬૬ હાથપાઈ પા. ૨-૭-૬૬
સુદામી કોષ.
સાકામીની રેપાની સારીઓ : પહેલેનો
આપ પા. ૪-૧૭-૬૬ હાથપાઈ
પા. ૬-૬-૬૬ અંકેક.
આઈ રીડરમાં દેવીના, મોસ મેરી,
ચંપા રાહી સારીઓ, એને પહેલેનો આપ
પા. ૪-૧૭-૬૬ સુધી હતો, હાથપાઈ
પા. ૬-૬-૬૬.

અભરવણી : તથા સુભાષ : ૩ તોલાઈ
સીન ૩-૭ : મેરેલી : ૧-૬ પેટેક
મેઈટ મેક કોઈ કંપિયા : ૩ તોલાઈ
સીન ૪-૭ : ૬ તોલાઈ સીન ૮-૭
દેવદાર : ૩ તોલાઈ પેટેક ૩-૭
દેવદાર, ૨-૩ પેટેક, વસંતી (આતર
ની આડવી સાથે) ૬ તોલાઈ સીન
૪-૭ : ૪ તોલાઈ સીન ૩-૬ : ૩ તોલાઈ
સીન ૨-૭ : ૪ તોલાઈ : ૨-૬ પેટેક,
દેવીમર આનંદ : નં. ૪૪૪ આ.રત ૭-૬
હાથ. પા. પીરવાન ૬-૬ હાથ. મીલાઈ :
૪ તોલાઈ પેટેક ૩-૭.

મહારાજા પ્રવાસીઓને દરબનમાં આવે ત્યારે અમારી કુલાલત ટેવ.તું આમનજી
આપીએ છીએ. દરબન શહેરની પ્રથમમાં હારીમી આકિષીની જગ્યામાં જ્યાં
"હુસેન બીકરિંગ"ના પાળાપરથી દરબન શહેરને દેખાતુએવા માટે અમે તેમને
હારીક આમનજી આપીએ છીએ. અને એજ મહારાજા આવેલ અમારે રોજ
ઉપા નાનકડી સુદે "બીડા ટોપ" પણ એવા આવશે.

A. K. HOOSAIN & SONS

116 Queen Street, Phone 27349.

Box 216B, DURBAN.

સરિમોના અનાવરી બાલ : અમાન
નં. ૧. દરેકની ૪-૭ : નં. ૨. ૪-૭
નં. ૩. ૬-૭ : નં. ૪. ૧-૭ આ.રત
ની અંદર દેવી છે તેમજ એ.
કોલીલીની ૧૨-૬ : બી. કોલીલીની
૧૮-૬ અને સી. કોલીલીની ૧-૨-૬
દરેકની. આ બધી જગ્યા કોલીલીની
દેવી વિનાની છે.

સુવર્ણભાઈ ટીલવર વેર

સુવર્ણભાઈ : દરેકની ૧૨-૬ : ૧૪-૭
૧૭-૬ : અને ૨૩-૭. મોલાનકા :
૧૪-૭ : આતરદાન : ૧૨-૬ : સુવર્ણભાઈ :
૧૨ ૧ : ૧૪-૭ : અને ૧૭-૬ દરેકની.

દાન સાથે વીજળીના ટેલ લેવો
અને કુલાવર હાથ દરેકની. પા. ૨-૭-૬૬
પા. ૧-૧-૭-૬, અને ૧-૪-૭-૬, અને
સુદર દેવદારનામાં છે.

દેવદાર મોઈ : ૬૨૫૨૬ સેડ રતર પ્રતાપ
પણા મેરી પતી છેવટે પાપ બીજ
વધારાના મેકમ સાથે સારીથી અસરી
દેવદાર મોઈ આવત હરવા અને
સુદર મેયા છીએ. એ મનમુલ સાથે
અને સુદર પોલીસ કરેલ છે. કીમત
પા. ૬-૭-૬૬ હાથપાઈ સેડ. મોઈ મેક
અવ તે પહેલાં હાથપાઈ ન મોઈ કરે.

લીસ્ટ નં ૧ નવાં પુસ્તકો

ચિનીત ભેદભૂત કોસ (સુભાષ વિદ્યાપીઠ) નવી આવૃત્તિ	૧૮	૬
અવધન, ઉત્તિહાસનું રેખાકર્તન (અનાદરકાલ) એ બ'દ ભેદ	૧	૨
" " " બ'દ બેડે	૧૪	૭
આરી છવન ક્યા (અનાદરકાલ)	૧૪	૭
માઈ કિંઈ દર્શન	૧	૭
આરી છવન ક્યા (સાને'દ પ્રતાપ)	૧	૭
છવન પ્રવીપ (કાકા કાલેકર)	૪	૭
દુદને પત્રો (અનાદરકાલ)	૨	૩
હાકર આપા (કલિલાલ કોઈ)	૧	૭
મીતા મંથન (કિસોરકાલ પ્રતાપના)	૬	૨
મીતા મંથન	૧	૩
મોંધી સાલિલ સુધી (અમેલ-સુભાષી-હારી વગેરે પુસ્તકોનું સીરક)	૪	૭
હાલરત મહમદ અને કલિલાલ	૬	૭
નવલ ભેદાવલિ (રેવ. નવસામ પંડ્યા) ૮-૭ હવે અડધી થી મતે	૪	૭
એને મરણે (એક વાર્તા)	૪	૭
અંકુલ (મ. તીકમલ)	૨	૭
રમણ વાતા (કાકા કાલેકર) પ્રતાપેલા આપ	૪	૭
ભેદભૂત કોસ નામે, ખીરકા માટે (આમાં કાકા અથવા વિનાયક સમીક છે.)	૩	૭
વિશ્વ રાત્રિ (કાકાસાહેબ ભેદાવલિ એક અડ કાલ)	૧	૭
આપણું કિંદુરવાન	૪	૭
આપણા તરે રિવરો. (વિનોબા કાલે)	૧	૭
માંધીલના પાવન પ્રસંગો (અલ્પસાઈ મનલ)	૧	૭
કામ વિદ્યા પીરની બુધિકા (અનાદરકાલ)	૧	૭
છવનની સુભાષ (અલ્પસાઈ મનલ)	૧	૭
ઈસખાં પાત્રો (જાળકોને માટે રમણ વિશ્વ સહ વાતો)	૨	૬
અપ્રત્યા જોખમે (માંધીલ)	૧	૭
કિંદુર રસામ્ય (મ. માંધીલના પ્રતાપના)	૪	૭

નીચેનાં રચયેથી ઉપર લખેલાં પુસ્તકો મળશે.

INDIAN OPINION, - P. Bag, Durban, Natal.

શ્રીમતી તહેમી સોરાબજી રસ્તમજી

જણાવતા આનંદ થાય છે કે તેઓ

નેશનલ મ્યુચ્યુઅલ લાઈફ એસોસિએશન ઓફ ઓસ્ટ્રેલએશીયા લીમીટેડ

સ્થાપના ૧૮૬૬ વિક્ટોરીયા ઓસ્ટ્રેલીયા

— ના —

પ્રતિનીધી નિમાયા છે

નેશનલ મ્યુચ્યુઅલને જાહેરીને વિશે એ અરી બાંધધરી છે.

વધુ વિગત માટે લખો યા મળો :

૧૦૬ મેન્સરીલ રોડ, — ડરબન.

બેકસ ૪૭૬,

ટેલીગ્રામ—કેબલ "સોરાબજી"

ટેલીફોન : ૪૭૮૮૮

૪૭૪૫૩

It is one of the worst errors to suppose that there is any path of safety except that of duty.

—Williams Nevins—

OPINION

Founded by Mahatma Gandhi in 1903.

Former Editor: Manilal Gandhi—1918-1956.

No. 30—Vol. LVI.

Friday, 8th August, 1958

REGISTERED AT THE G.P.O. AS A NEWSPAPER.
Price: FOUR PENCE

SOME NATS WANT VERWOERD FOR PREMIER

THE political correspondent of the "Natal Witness" reports that lobbying is continuing among Nationalist M.P.'s in preparation for the resignation of the Nationalist Party leader, Mr. J. G. Strijdom and the election of a new leader. The Prime Minister is in the Volks Hospital, Cape Town, where he is undergoing treatment for the relapse he has suffered in his heart condition.

When Mr. Strijdom first took ill again this Session and it became evident that he would no longer be able to continue in office, it was assumed by most Nationalist M.P.'s that Mr. C. R. Swart, senior Cabinet Minister and now acting Prime Minister would take his place as the "stop gap" Premier and Party Leader.

Group Changes

There has however, been a change among an influential Transvaal group, who are urging Dr. H. F. Verwoerd, Minister of Native Affairs, to accept the leadership now.

These members are not antagonistic to Mr. Swart, who has long been identified with the Strijdom-Verwoerd group in the Party. But they argue that he will not be able to remain in office very long. He is the most senior Cabinet Minister and had considered retiring from public life before the election.

A situation has arisen therefore where Nationalist members are using the same

argument in support of and in opposition to Mr. Swart—the argument that he will be only a temporary Party Leader.

Those favouring his election believe that Dr. Verwoerd, who they plan should succeed Mr. Swart, would be able to use the additional time to consolidate his position in the Party and break down the opposition of rebellious group like Donges followers and the Nationalist intellectuals.

Those urging Dr. Verwoerd to stand immediately for election instead of allowing Mr. Swart a limited period in Office argue that leadership changes are unsettling to the Party and that another change in a few years would "retard the progress of the Party."

They fear too that given time and a change in the present political climate, Dr. Donges, Cape Leader and "outsider" in the Prime Minister stakes may muster sufficient support to make a serious bid for the Premiership.

Malanites

At present it is difficult to assess Dr. Donges's strength in the Party caucus which will, according to the Nationalist constitution, have to make the choice of the new Leader. It seems certain however that he has

only a minority following.

Dr. Donges is the most influential disciple of Doctor Malan in Parliament.

The election of Dr. Verwoerd or Mr. Swart to the leadership will further weaken the influence of the Malan group in the Party.

DRC ORGAN APPEALS FOR MORE RADIO PROPAGANDA

THE "Rand Daily Mail" reports that for the second consecutive week "Die Kerkbode," official organ of the Dutch Reformed Church, this week urges the South African Broadcasting Corporation to counter radio propaganda reaching the Union from other countries.

In an editorial in last week's issue the Rev. C. B. Brink, deputy leader of the church in the Transvaal, said that the transmitters of Moscow, Tokio, Cairo and Beirut were broadcasting propaganda telling the 300,000,000 people of Africa what to do and think.

The S.A.B.C. had only one 20-kilowatt transmitter directed at Africa. Through its rediffusion service it reached only about 60,000 Africans in and around Johannesburg.

"If more must be paid for our radio service to counteract this propaganda from outside and to safeguard Christianity and civilization for the future, this

must be done."

In an editorial in the latest issue of "Die Kerkbode" Mr. Brink says

"Now more worrying news has been received the Ghana Government plans to establish an international broadcasting system which will eventually have four strong transmitters broadcasting in six languages. And what messages will be heard on these transmitters?"

"Recently Premier Nkrumah said it was his government's intention to do everything in its power to encourage nationalist movements in Africa."

The matter deserved the attention of the chairman and board of the S.A.B.C.

OPINION

FRIDAY, 8TH AUGUST, 1958

Comment On Men And Events

BASUTOLAND TAKES OFF APARTHEID'S BOTTOM

By JORDAN K. NGUBANE

BASUTOLAND has moved a step forward in the direction of representative government—without excitement, without violence and without bitterness. In important essentials this is a triumph for the Basuto people's long and brilliant tradition of mature and wise diplomacy which Basutoland British protection almost at about the same time that the powerful Zulu kingdom was going down in flames.

In winning this important victory for themselves the Basuto have also struck an important blow against apartheid on our behalf. Verwoerd says we shall approach representative government say in another hundred years and that if this happened this side of the year 2,000 there would be a bloodbath. His argument in support of his contention is that we are barbarians who must be shepherded (and exploited in the meantime) by the men of apartheid until we can stand on our feet. The Basuto have shown that the African does not need to wait for Verwoerd to see the truth in better light—before he can win freedom for himself. From here we can ask all the men of apartheid, the bright Sober intellectuals included: What is it which the Basuto possess which the Africans of the Union do not have and which justifies the oppression of the latter?

Rebuff

The Basuto have helped our cause also in another direction. By their wise diplomacy they were able to move the British government, which was in a visible difficulty, in the direction where it administered a farcical rebuff to White South Africa and showed that even within Southern Africa Britain will not bother herself much about what Strijdom has to say.

It would be a fine thing if the men of apartheid felt a little chastened by events in Basutoland. They have lost a lot of ground, not only in the Free World but also within the Commonwealth and inside Africa. Basutoland has shown that if they continue to bury their heads in the sand, not only will the world move forward without them, but that Africa herself will leave them behind.

At the moment plans are being made all over oppressed Africa to send representatives to the conference which will be held in Ghana next October. One of the subjects which will be discussed very widely will be apartheid

and its humiliation of the people of Africa. The Union government might refuse to grant passports to representatives of the African National Congress or to others who oppose apartheid. But that will not stop the flow of ideas from the conference to South Africa; it might, on the contrary, force the peoples of Africa outside the Union to the conclusion that nothing short of war can make the men of apartheid see better reason.

Guns

And it is precisely at this point that the absolute intensity of apartheid becomes so transparent. From the Afro-Asian People's Solidarity Council Russia is preparing ground for a violent collision between Black and White on the continent. When the time comes, she will supply the guns.

From Accra efforts are being made to persuade the Africans that non-violent resistance to oppression offers brighter prospects of a better future. These events make profound impressions in the minds of the Africans and of leaders of the Free World. The struggle for Africa is in full swing. Britain has tried to reinforce the anti-communist code by giving the Basutos representative government. White South Africa tightens the shackles around our ankles. Everywhere we are being exploited and saddled with heavier taxation; our self respect and dignity are being treated with contempt; everybody is being incited, through laws like the Native Laws Amendment Act, to treat us like lepers in the land of our birth. And people expect us to say all this, from apartheid, is wonderful for us.

Apartheid regards us as enemies. From it, then, nothing whatsoever can come which could be good for us. It does not regard us as South Africans. We are mere chattels owned by the White man, for use by him when and where it is convenient for him. Our women must go about the streets bearing the

(Continued on page 304)

Gandhism And African Liberation

THE conference of African peoples which meets in Accra in October to consider the possibilities offered by Gandhian non-violence in the fight to rid the continent of the scourge of White domination is a turning-point not only in Africa's history but also in the relations between Black and White.

The free States of Africa have made up their mind to give backing to the revolt against White domination from the Cape to Cairo. This is bound to give terrific momentum to African nationalism on the one hand and, on the other, to intensify feelings of solidarity among the peoples of Africa. In the long run this, give wise leadership, could enable the peoples of Africa to make positive contributions towards world peace.

The Accra assembly is important also because it is a clear counterblast to the Afro-Asian Peoples' Solidarity conference which now has permanent offices in Cairo to put across Africa the Moscow line. Russia and China have entered Africa with the obvious intention of forcing the pace of events in the direction of an armed clash between Black and White over race oppression. They would lose nothing themselves from such a war. On the contrary they could gain a lot. Ghana and the other independent African States would be deeply involved in it and in the ensuing chaos all sorts of things could happen.

In a sense, then, the initiative to influence the course of events in Africa has slipped into Sino-Soviet hands. (Apartheid has played no small part in helping the communists in this respect. Union Buildings is absolutely powerless to do anything to alter the direction taken by events.) It has been left to Dr. Nkrumah and the heads of free African States to devise a way whereby the peoples of the continent might be shown a better shortcut to real liberty than what Moscow and Peking prescribe.

For this reason, if the Nationalist government genuinely wants the friendship of the African peoples it will show goodwill towards the Accra conference and make positive moves to prove that real friendship is being sought. In other words, Union Building will have to choose between Accra and Cairo. South Africa cannot afford to become a permanent stumbling block to every move in Africa towards freedom for the Black man.

If the Accra conference will be a test for the Union Government, it will bring the African National Congress also to the crossroads. The gentlemen in Cairo like the Freedom Charter and "New Age" always has a very kind word for them. The gentlemen in Accra have little reason to like the Freedom Charter and they do not obviously like the methods favoured in Cairo.

Against this background Gandhism could be a real basis for a new real and lasting unity of the peoples of Africa.

Basutoland Places Nats In A Dilemma

CAPE TOWN, Saturday.

ACCORDING to the "Sunday Times" the publication, over a week ago, of the report which recommends the granting of a legislative assembly to Basutoland is a major setback to the Nationalist Government's Campaign for the incorporation of the Protectorates.

Nationalist members of Parliament admitted this.

One declared: "We might as well forget about the Protectorates."

Another complained bitterly that the Union Government had not been consulted over the report.

He thought that the Union's relation with Basutoland would necessarily undergo a "radical change" if the territory was given law-making powers.

Acceptance by the British Government of the report—which puts the 600,000 Basutos on the road to self-government—would make a fresh start-up between South Africa and Britain over the Protectorates, he said.

Discrimination

Nationalists object particularly to a clause in the report which reads:

"We are opposed to discrimination on the score of race, colour or creed."

"And we recommend by way of sanction that any Bill which

in the opinion of either the High Commissioner or the Paramount Chief introduces discrimination shall be reserved for the Queen's assent."

Nationalists point to the "vulnerability" of Basutoland.

It is surrounded on all sides by the Union and is closely linked with the Union's economy.

Lost Cause

What appears to be the general view among Nationalists, however, was stated by an M.P. who said: "We are being placed in an invidious position."

"Be Just, Or Be Doomed"—Pistorius

PRETORIA, Saturday.

A REPUBLIC in itself could never bring about unity in South Africa, says Professor P. V. Pistorius, Professor of Greek at the Pretoria University. In an interview with the "Sunday Times" he said that at the most it could symbolise a unity that already existed, and nobody would be optimistic enough to say that, after nearly 50 years of Union, there any sign that South Africa was a united country.

"I do not make as much of the contrast between Afrikaans and English as Professor Keppel-Jones."

"The basic contrast is White-non-White, and no republic, or any other form of government that does not create a pattern in which these two opposing poles can be reconciled, will have any chance of survival."

"To think that an appreciable majority of the Whites in South Africa will be any guarantee of a stable republic, is a form of wishful thinking bordering on lunacy."

"In the official organ of the Nederduits Gereformeerde Kerk there is an article stating that God has willed the Afrikaner folk to rule South Africa, and that is the basic aim of republicanism as we have it in our country. Against republicanism as such there can be no serious objection, and I have no little patience with people, who are sentimentally concerned over monarchical elements and their gradual disappearance, as with people who embark on what one

"If we register our protest through economic non-cooperation we will have the whole world shooting at us again."

"We will certainly continue to demand the incorporation of the Protectorates—but it looks like a lost cause."

He pointed out that, according to a recent statement by the British Undersecretary of State for Commonwealth Relations, Mr. Gathbert Alport, "some self-rule" is being contemplated for Bechuanaland and Swaziland as well.

In Bechuanaland the Joint European and Native Advisory Council has recommended that it be given legislative powers.

The report presented to the Basutoland Council has to be approved by the Council before it is forwarded to the Undersecretary of State for Commonwealth Relations.

ANGLICAN PRIEST BELIEVES IN COLOUR BAR

Johannesburg, Sunday.

AN Anglican minister has written in his parish magazine: "I believe in the usefulness of the Colour bar." He is the Rev. Cecil Tagman, rector of the St. George's Parish, Parktown.

This is some of Mr. Tagman's article: "I say with the confidence of long experience that I have never known Apartheid practised in the church on a compulsory basis."

Basic Differences

"The Colour bar is an instinctive reaction of the human being to basic racial differences, of which colour is, at least temporarily, the symbol."

"I do not believe that the time has come in South Africa for the complete fusion of the White and Coloured races and I am sure that many of the people of those races would agree with me."

"I believe, therefore, in the usefulness of the Colour bar, which should be like the lock gates in a waterway, that keep two streams of water apart till they have achieved the same level, and then can be allowed to flow together."

Courting Confusion

"Those who would have no lock gates under present circumstances in South Africa are really courting confusion and supporting a policy that would be of no use to any race or to our country as a whole."

He warned that the Colour bar should not be used by "unscrupulous people as a means of exploitation of the junior or subordinate race, and for the prevention of their progress towards an eventual equality."—"Star."

Communist Leaders Adjust Views

TOKYO, Monday.

JAPANESE Foreign Office sources said they believed the just-concluded talks in Peking between the Soviet Prime Minister, Mr. Khrushchev, and Communist China's leader, Mr. Mao Tse-Tung, were held to adjust views preparatory to expected summit talks.

It was felt the surprise meeting of the world's two most powerful Communist leaders would not lead to insinuations that Communist China participate in a summit meeting.

This theme was also expressed in editorial reaction in Japanese newspapers which hammered reports of the three-day conference.—Sapa-A.P.

DRY CHILLIES

Grass 33 lbs Bag for 33,6
Strong Brooms with long sticks made by Africans, 25/9 per dozen.

Small Brooms with short sticks 3/3 per dozen.

MAARMANS (Pty) Ltd.
Box 26. Phone 128.
BRITS. Transvaal.

Former Judge Appeals For Defence Fund Support

WHILST Durban had launched out on a special campaign to raise funds for treason trial, the Hon. Richard Feetham, former Appellate Division Judge, reassured all donors that those contributing to the Treason Trial Defence Fund would not be taking sides between the prosecution and the accused, but would be taking a timely stand for justice and humanity.

The Durban campaign is meeting with tremendous success and donors have been asked to send the contributions to the Offices of the Fund, Flowright Building, Pine Street, Durban. (P.O. Box 1379, Durban.) The Fund's Offices are open every afternoon during weekdays.

Mr. Feetham, who is one of the sponsors of the Fund, says: "It seems that some good citizens will hesitate to support the Fund either on the ground that it is an organisation of doubtful respectability or on the ground that by supporting it they would be taking the side of the accused and com-

mitting themselves to an opinion in favour of their innocence of the charges brought against them.

Registered By Govt.

"In answer to the first point, may I remind that the fund is a 'welfare organisation' duly registered under the Welfare Act. In answer to the second point, let me say that the presentation of a proper legal defence is generally recognised as indispensable in any case of this character for the purpose of ensuring that the court concerned will be in a position to arrive at a just conclusion..."

After the statement of Mr. Feetham, the Daily Press editorially called for the support of the Fund.

The defence team at the Treason Trial consists of two Queens Counsel and eight junior advocates, while the Crown team also consisting of two siks has five junior advocates.

The opening of the trial not only saw these two imposing opposing teams at the Jewish

Synagogue, now converted to try this historical case, but there were also overseas observers present among them Professor Edwin N. Griswold from the United States, Mr. Edward Hambro from Norway and Mr. F. H. Lawson Q.C. from England.

The full defence team is as fol-

lows: Mr. I. A. Maisels, Q.C., Mr. A. Fischer, Q.C., Mr. H. C. Nicholas, Mr. E. Kentridge, Mr. R. S. Welsh, Mr. V. C. Bourange, Mr. J. F. Conder, Mr. A. P. O'Dowd, Mr. C. Flewman and Mr. D. J. B. Osborne, all instructed by Mr. Michael Farhlogton, of Messrs. A. Livingstone of Johannesburg.

Basutoland Takes Off Apartheid's Bottom

(Continued from page 302)

badge of slavery which have wrought our ruin and their honour made the plaything of any scoundrel who might pose as a policeman.

Action

To us, it is these things which give reality to apartheid. It is these which make very many thoughtful Africans turn to places beyond our frontiers for friends. I can understand why some Africans think the Solidarity Council in Cairo is a friend. It promises direct action against apartheid. I can understand also why others have so many hopes centring around the

October conference in Accra. I promise action of a different type against apartheid.

One pattern emerges from all this. Apartheid is successfully transforming four-fifths of the population into a very powerful fifth-column. It gives them loyalties which, in the end, will destroy the White man himself. Our government thinks events world opinion, and everybody else, is mad; that the men of apartheid alone are sane and powerful enough to force everybody to toe their line. Mighty-Mighty lords of apartheid!

India's Largest Insurance Company At Your Service

The New India Assurance Company Limited

SOLE REPRESENTATIVE IN THE UNION OF SOUTH AFRICA

RUSTOMJEE JALBOHY RUSTOMJEE

140, Queen Street, DURBAN.

FOR SERVICE AND SECURITY

CONSULT US FOR

EVERY TYPE OF INSURANCE

P.O. Box 1610.

Residence: 111 Eleventh Avenue,
DURBAN.

Phones:

Office: 25845

Residence: 36413.

The 'Kashmir Princess'

By
A. S. KARNIK

"You Sing Or You Die"

WHAT HAS GONE BEFORE I

THE "Kashmir Princess" carrying delegates to the Bandung Conference, was victim of sabotage. The plane was on fire, and it landed on the sea. Instantly the sea around was a pit of fire. Three of the crew managed to make their way through. Pathak was separated from Dikshit and Karnik. They were all making for the Great Natuna Islands. Dikshit and Karnik swam together, keeping up a conversation to make the monotony bearable. So they swam with broken bones, for many hours with the shadow of a slow agonising death through thirst, starvation and exhaustion hovering over them.

Now Read On:

DIKSHIT looked at his watch. It showed past 9 o'clock. We had been in the water for over four hours. The whole world would have known by now that the "Kashmir Princess" had not reached Jakarta. It was now two hours overdue and must have been considered lost on the sea.

Dikshit then said, "I wish Captain Jeter and Gloria were alive too. Jeter was so cool and courageous. And Gloria is the one to whom I owe my life. Brave Girl. She put the packet on me. If Dikshit could come out from the cockpit, we thought, Jeter could have, too—provided he was unharmed, though not so obviously. Jeter was a stoutest person and could not have come out from the window the way Dikshit came out. Besides with the great impact with which the aircraft hit the water one might easily be hit face against something solid, lose consciousness, and die of drowning, if not immediately. Possibilities of getting away alive were remote, but not impossible. And of such a gallant and pleasant Captain as Jeter, we could not but hope that he should be alive.

Now I had time to reflect on the events preceding the crash. It was admirable courage on the part of everyone in the aircraft. Jeter's quick decision to ditch the aircraft—an aircraft that was on fire, a wildly spreading one, with the imminent possibility of petrol-tank explosion. After the fire had commenced the aircraft could not fly straight. Jeter and Dikshit both fought furiously to keep the aircraft straight as possible. Difficulties kept mounting and the degree of danger grew. The spreading fire had brought with it the complete failure of the hydraulic system, and little before touching water the fire had spread up to the third engine and right-hand cabin doors. This meant an extra

strain on the two pilots. Failure of the hydraulic system meant heavier pressure to work the aircraft control a dangerously fast landing speed. The spread of fire to No. 3 engine precipitated its stopping, worsening the flying condition of the aircraft. A worse combination of emergency is yet to be recorded in any flight.

We kept beating our limbs over trying to make for the shores of the Great Natuna islands. All of a sudden we got into colder water. There was marked difference in temperature. I said, "Dikshit, did you notice that we are now in colder water?"

"Colder water means deeper sea," said Dikshit. A shudder of terror passed through us. The deep sea. I hope not, I said to myself. Because of his broken collar-bone, Dikshit was in no condition to turn around to look for the shore of the Great Natuna. I was the one to whom that task was naturally entrusted. Dikshit's warning about the deep sea made me think harder whether the shores and islands around were mere hallucinations or there must be some other explanation for this colder water. I decided to wait for some more time rather than jump to conclusions. After a while I noticed that considerable efforts got us into the colder waters and a little relaxation somewhere at this point drifted us back into the warmer water, but the shores of the Great Natuna remained just as distant. Hallucinations I ruled out. The final conclusion

drawn was that a powerful cold-water current ran in the neighbourhood of the Great Natuna. So, I said to Dikshit and he agreed with me.

Over four hours of struggle had yielded no ground—or, rather, no water. We were hardly making any headway. Dikshit said despairing, "Karnik, let us float and rest. We are getting nowhere." I wondered if we were using ourselves without any gain. Perhaps ultimately we might remain afloat, exhausted. To remain afloat effortlessly was very inviting—but dangerous. We might get into the colder water currents. I presumed that these colder currents must be leading out into the open sea.

Besides I knew that movement of the limbs kept even the fiercest variety of fish away. Whilst energy was still available with us, I did not want to become too easy prey to the monsters of the deep. Considering all this, I said to Dikshit, "Having been spared from the aircraft, it is no use dying now. I will only stop when I reach an island. If you are tired you take some rest. But please do not ask me to stop. I will drag you to the island." We both felt extremely tired by now. Dikshit suggested, "Let us sleep for some time, each on turn." Admirably good idea, I thought. Then, as second thoughts, I rejected the idea. There was a danger of passing into coma. Without telling this to Dikshit, I told him to sleep while I remained awake and watchful. But sleep was impossible for him in that moment when our very life hung in a balance. The best he could do was to lie there motionless, relax his muscles and try not to think of anything. With the least possibilities I kept moving my right arm only, eased out my feet to give them a break. I moved at a snail's pace, gently dragging Dikshit along with me. He asked, "Are you swimming, Karnik?" "No, Dikshit," I answered, "Not swimming, just trying to move with my arm. You take some more rest. I can't sleep now. I will only stop when we hit land." I had barely finished saying this when Dikshit, with renewed vigour, even against protestations, started on the journey again.

While swimming, I wondered from where we got such energy.

With no sleep, food or water, what we were doing amazed me.

Asked to do such endurance swimming under normal conditions—by normal conditions I mean given proper food and rest, with people to cruise around—I would have given up long before. The answer to the riddle was the will to live. Never before had I thought the will to live to be so strong as to surmount such terrible odds.

We were swimming forwards and backwards. We were not strong enough to break through the powerful water currents. There was a little hope of reaching land. Swimming was extremely painful. To lay about, idle, was tempting. Yet there was not the slightest desire to do so. Dikshit said, "It will be a pity to die now, once we have got away alive from the aircraft." I said to him, "It will be very sad, indeed. But I am confident that our energies will last at least till sunrise, and by then there is bound to be some help."

The time was about 9.30 p.m. To keep us swimming all next day's sunrise, meant about nine more hours of life-and-death struggle, should any help come by then. Hope for help was weak, and yet not too optimistic, to expect it sooner than it would come. We must also be prepared for the hard, cold possibility that on aerial search might be carried out in some wrong location, leaving us to our ultimate destiny.

I was trying to be optimistic about our strength to persevere. Dikshit was hopeful of a rescue. He said, "I hope some search aircraft comes soon." And what thrill we had, what hope, when we heard the unmistakable drone of a distant airplane. Dikshit's face brightened up with joy. Perhaps we would soon be back in humanity—meet our relatives, friends and well-wishers. How anxiously must they be waiting! Hoping against hope that we should be back. This must be the wish of the relatives and friends of every crew member and passenger in the aircraft. The droning sound grew louder, and soon right overhead, we saw the red and blue wing-tip lights of the air plane. The airplane had two additional red lights on its belly and this indicated that it was on a special flight. In the pitch darkness around, the only visible light for the airplane was the light from Dikshit's life jacket.

The airplane, we expected, would circle around or come

down-looking for survivors. It did nothing of the sort, and flew away straight to the north-eastern direction. We both felt better at our miserable misfortune and were soayed that the airplane should have gone away without even acknowledging ours. I was amazed that Dikshit's life-jacket light was so completely disregarded. In short between us, I said to Dikshit, "We should not expect too much. I guess we will have to reach the island on our own."

It had become a serious matter to navigate with the help of the light in front. Dikshit's life-jacket light hurt badly the eyes, they being so close. All the time I was praying that some bright, recognisable stars might come up in the heavens. As darkness grew denser, some distance above the western horizon three appeared the lovely constellation of Orion. It was far too low and hence not of any practical use of us. Half an hour later this friendly objective in the sky too had deserted us and vanished below the western horizon. But soon Jupiter appeared right above us with two little stars unknown to me and formed a perfect triangular pattern, its head towards the Great Nations.

Many a night later, sprawled on the lawn in front of our house, I watched this trio in the sky and was lost in the fearful memories of the dreaded night. What was it. I thought that Jupiter, the largest planet, would some day guide me towards life. It whirled in its far distant space, moving at phenomenal speed.

Yes, Jupiter was moving phenomenal speed. But to us it appeared hung up in the sky, along with its two partners, just for our guidance. A heavenly boon, we thought. With joy I pointed out to Dikshit, "Look at the triangle with Jupiter on the left. It is pointing towards the shore."

"By Jove! yes," said Dikshit. "We do not have to stare hard at the dim hills any more." Dikshit's life-jacket light would no more hurt us. We could see the first time, lay our heads low reducing the strain on our necks. This gave us both more speed, too.

I used to pore with rapt attention at the stars in the sky. Never had I dreamt that some day I would be using this scanty knowledge of astronomy to save my life.

Now, that our speed had increased, there was renewed hope of reaching the Great Nations soon.

The swimming from warm to cold water and back from cold to warm continued. Our energies

were not great enough to bear our way through the powerful currents. Whilst basking in the currents we would reach the limit of our endurance, rest a little and were thrown back to where we started.

During our rest period Dikshit would ask for the remaining distance. I knew pretty well that we were hardly making any progress, so did Dikshit. Almost agreeing on it would have meant giving up the struggle, so I decided to differ, to keep up our spirits. Dikshit's queries I would answer mostly by 'my usual answer, "Only a hundred yards more, so far." Sometimes I would give a vague answer "Only a short distance." The distance unquestionably was short, but it seemed to be strongly bridged by the agencies of death.

Now once again we were in the midst of the unfriendly cold water currents, taking a bit of rest. Dikshit asked me to listen for the sound of bird twitter. Intently, I was all ears for the sound—and there it was. "That means the island is close by," said Dikshit. If we were within hearing distance of tiny birds, we surely must be within easy reach of the island. And Patrick surely must have reached the island, I hoped that he did not lie unconscious on the beach. Dikshit hoped that he might find some food to recover us. I did not feel optimistic. We had already lost sight of the other two persons whom he had not seen since sundown. The bird-twitter was just another ray of hope in the realm of darkness we were floating in.

This twittering noise so faint as to be discernible only when we were motionless. The moment we started heaving our heads and legs it was drowned in the splashing noise we made. Now we made a frightening discovery. Our life-jackets had become considerably soft. More than half of their air had leaked out. We took some rest, away from the currents, inhaled a deep breath and blew in through the tube provided for mouth inflation. A single puff passed through my open. Should this leak worsen, later we might be in such an exhausted condition as to be unable to inflate the jackets. To inflate it we had to blow a pressure greater than that existing in the jacket. Once our reserve of energy came to an end and the air in the jacket betrayed us by leaking out, we would sink and join the others in their watery grave below.

The burst of the bird twitter continued for some more time. Once we happened to rest away from currents, and even here the twitter was distinctly audible.

This made us think a little harder. But even the twittering could not loosen the pool represented by the leaking life-jacket. We hastily searched around for the air leak and traced it at a point where the compressed air bottle was connected to the jacket through a valve. To prevent the air leaking out sooner, with my left palm I covered and pressed on the leaking spot. This was an extra burden on my energy. I had to choose between preventing the leak or blowing in often. I could not completely stop the leak this way. Only the interval extended between blowing.

I had half a mind of suggesting Dikshit of changing our intended destination and swim in the opposite direction towards the island with the big hill. Later I learned that he too had the same inclination. We could not pluck courage to lose the distance already gained, if any. And cold currents were likely to be around every island. We did not think that the gamble was worth the while I had tied the jacket around me in such a great hurry that its straps were tied about four inches above the waist, instead of at the waist. It became loosely floating around me, its top disconcerting my head and its straps digging into my ribs. I kept complaining to Dikshit that there must be something wrong with the life-jacket. It was only hours later when I passed my right hand around my head that I knew from the traces of blood, that I had a cut on my skull. Since the injury did not hurt me, too severely I knew that it must be a superficial one at the spot where the strap was hurting me on my right ribs, there was a big burned patch, but I learnt it only when we were safe on the ship *Dampier*.

The loose life-jacket around the neck kept heaving on the stem and on the head of the air which caused momentary choking. With great difficulty, during one of our own intervals, I managed to free my neck of the strangling tie. I was about to throw it away, when an idea occurred to me. I wrapped it around the leaky spot of my life-jacket to give rest to my palm.

By now we were exhausted. The only feel in our labouring bodies was rest. Now and then, out of sheer necessity, we had to resort to this re-wrapping. Very effective it was too. Our entire

strategy lay in light, then rest and fight again until once again we were compelled to rest our bodies.

It is amazing how soon emergency creeps into my routine, even in a life and death struggle. Except for one occasional that, there was only the routine of 'swim and rest, rest and swim' lay open to us.

During one such rest-period, I was surprised by Dikshit's question: "Karnik, can you sing?"

"What did you say?" I asked.

"Can you sing, man?" "Good heavens, no," I replied, "Not except when I am under a shower in my bath."

"Well, then," he said "imagine you are under a shower now and sing—using anything—to reduce the deadly tedium of this eternal sea-bath we are having—or any moment I may give up this struggle and go to sleep—perhaps for ever."

I saw the point of his suggestion. Years ago I had read of an incident described by an American war-correspondent who was flying in Russia in a Red Army plane, along with the Soviet Foreign Minister Vyshinsky. The temperature was far below zero and every one in the plane was in danger of being frozen to death when Vyshinsky got a brain-wave. He invited the American reporter to have a boxing match with him to keep them warm and help their blood circulation, as the plane sailed through a snow-storm. According to the correspondent, those fisticuffs in the air saved his life and the lives of all others in the plane who quickly followed suit and started hitting each other.

Well I told myself, if in an emergency a dignified Foreign Minister can have a boxing match with a reporter, then in a similar situation, even I can sing.

And so the dark South China Sea rang with my monometrical recitation of a song.

To this day I don't know whether it was the inspiration of my song or sheer disgust with my monometrical voice that did the trick. But the song had hardly ended when Dikshit was paddling away with renewed vigour.

(To be continued)

"Kashmir Princess" (Copyright 1958) Jaico Publishing House.

Phone 24-1240

P. O. Box 1549.

MASTER BROS.

(PTY) LTD.

WHOLESALE MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS

HOUSE FOR KEEN CASH PRICES

33 West Street, JOHANNESBURG.

Nat Regime More 'Tyrannical Than Kruschev's

MR. FENNER BROCKWAY, a Labour Member, asserted in the House of Commons that the South African regime "in many respects is more tyrannical than that of Communist countries."

Mr. Cuthbert Alport, Under-Secretary of State for Commonwealth Relations, retorted: "I do not think that responsible members on your side of the House, any more than members on this side will associate themselves with that expression of opinion."

Mr. Brockway had asked Mr. Alport if he would enumerate the authorities with whom discussions took place in Bechuanaland, Basutoland and Swaziland before the conclusion of the defence agreement with the South African Government

which extended its facilities to these territories.

Mr. Brockway asked: "Why should the people of the Protectorates, who indignantly oppose any union with South Africa, be committed to these defence arrangements without being consulted?"

Mr. Alport said: "The Government is responsible for the defence of the High Commission territories. We recognise the important part the Union Government has to play in the defence of Southern Africa."

"We are satisfied that the discussions which have taken place over a considerable period are related exclusively to the common interest which existed between the High Commission territories and the Union with regard to the security of Southern Africa as a whole."

For an antiseptic to fulfil the exacting conditions of obstetric, surgical and medical practice it is not enough that it should kill the germs that are the cause of infection. It must also be safe in use, harmless to the delicate human tissues the germs invade. Such is 'Dettol'.

In your own home, whenever infection threatens, learn from the hospitals — rely on Dettol.

DETTOL

THE ANTISEPTIC DOCTORS USE

Welensky Warns On Communist Danger

SIR ROY WELENSKY, the Federal Prime Minister, said at Bulawayo that the Russians were stealing a march on the Western world in selling their sinister brand of philosophy to Africa.

In an address at a sales executives' ball, Sir Roy said: "Quite frankly, I say they are ahead of us, whether we like it or not, and one of their most valuable aids is the wireless set."

East and Central Africa were now the subject of special broadcasts from Cairo in Swahili, Chinyanja and English.

"I need hardly say that they put out a jaded mixture of entertainment and violently anti-European propaganda, and, believe me, it is listened to, and I am certain the number of listeners will grow."

"Here is a form of salesmanship that aims at the destruction of all that Western civilization stands for. Not only will it continue but it is increasing."

"I have to place it on record that I don't believe the metropolitan Powers fully appreciate the harm that is being done. I hope I am wrong and that they will soon sail in with a sales programme on their own."

The Prime Minister said that the future of Africa rested on "our ability to sell the Western way of life to the backward peoples of the continent." It was a struggle for the minds of men and it had to be tackled with every ounce of vigour.—Sapa.

Army Leaders Confer On Rebel Attacks

JAKARTA, Monday

Indonesian army leaders met in Jakarta last week to plan operations against the remaining rebel forces in Sumatra and North Celebes.

Though major military operations in these areas are over, rebel forces recently attacked Bukittinggi and Batu Sangkar in strength, and attacks on Indonesian Government forces are reported almost daily.

Attending the conference in Jakarta were the Chief of Staff, Lt-Gen. Nasution, the Defence Minister, Mr. Djondjo, and regional army leaders.—Sapa-A.P.

Cable & Tel. Add. HARGVAN.

Phone 29368

P. Hargovan & Co. (Pty.) Ltd.

Earthenware Pickle Jars 3 Gallons 12.6 each F.O.R. Durban
Fresh First Grade Green Ginger 1/2 per lb. " "
Fresh First Grade Garlic 2/- " " " "

Cash with order only.

P. O. BOX 1250.
155/7 Warwick Avenue
DURBAN.

BOOKS FOR SALE

Eminent Americans—J. T. Sunderland	7	6
Christian Missions—M. K. Gandhi	6	0
Selected Letters I—M. K. Gandhi	1	0
A Discipline For Non-Violence—R. D. Gregg	1	6
Towards New Education—M. K. Gandhi	2	4
Sarvodaya—M. K. Gandhi	6	3
Indian Home Rule—M. K. Gandhi	1	6
Public Finance And our Poverty—J. C. Kumarappa	2	6

Obtainable from:

"INDIAN OPINION,"

P. Bag. Durban, Natal.

India Letter

(From Our Own Correspondent)

Conversion Of Bullock Power Into Electricity

THE Prime Minister's visit to Khaspur, three miles from Delhi, marked the successful conclusion of an experiment that a team of American engineers had been conducting from April last.

The central feature of this experiment, which its sponsors are confident will facilitate the task of rural reconstruction, is a specially designed generator to convert bullock power into electricity. The electricity thus generated can be used to run a small workshop and for lighting streets and homes.

This machine is fitted on top of a well and is driven by bullocks. At present 8 bullocks are needed to operate it. But the American engineers are sure that the number can be reduced to four as they get trained. This crucial aspect of the experiment has still to be proved.

Down below in the well is installed a new type of pump by which bullocks can lift at least twice as much water as by a Persian Wheel.

The generator and the pump would cost between Rs. 25,000 and Rs. 30,000 to manufacture in India. The cost could be reduced to Rs. 15,000 in case of mass manufacture.

One of the engineers said that on a three-acre basis the pump would help irrigate 100 acres of land. The generator would produce 4.5 kw. of power, which would be enough to run a small workshop during the day and light the homes and streets in the evening.

Equally interesting is the brick kiln, which will produce bricks 2 to 30 as hard as those produced by the traditional Indian methods. They will admit four to five per cent moisture against 12 to 15 per cent of the bricks now in use in the capital. They can be used for paving streets and constructing roads.

Since the well in which the pump is fitted can supply only 100 gallons a minute a tank has been built and connected with the well so that the pump is properly fed. The engineers have put up a reservoir inside the village which can store 24,000 gallons of water for

drinking purposes. Pipes will be laid to different parts of the village so that the residents can draw their supply.

To ensure that the supply of irrigation remains constant and dependable, a huge tank has been built near the well from where the water will be channelled to the fields. This reservoir has a capacity of 500,000 gallons equivalent to 20 acre-inches.

Premier Automobile Strike To End

The 100-day old strike of the 5,000 employees of the Premier Automobile in Bombay will be unconditionally called off on July 30 on the advice of the action committee of the leftist Trade Union to the workers' representative.

The decision was taken at a four-hour joint meeting of the factory committee, the staff committee and the workers' action committee which are the units of the Engineering Master Sabha, which sponsored the strike.

Out of more than 100 members of the committees present, only one opposed the move for the withdrawal of the strike. The decision was later endorsed by the workers at a meeting at the gates of the factory.

Custom Officers Raid Ship

Five hundred and forty toles of gold, valued at more than Rs. 30,000 were seized by the Rummaging Division of the Customs preventive section following the raid of the R.V.S. "Daresa" in the Bombay docks during the week-end.

The ship, which had arrived from the Persian Gulf, was searched from end to end and the contraband recovered from various parts of the vessel. No one came forward to claim the gold.

A member of the crew of "S.V. Karasja" which had come from Africa was found with fourteen sovereigns concealed in his person. Before the metal detector was put to use, the seaman is reported to have confessed to have hidden the gold in his abdomen.

A sailor employed on the Indian ship, "State of Bombay", also brought with him 30 toles of gold in a similar fashion. In this case also, the suspect is said to have removed the contraband before the metal detector was pressed into service. The ship had arrived from Bombay.

Acharya Bhava's Gujarat Tour

Acharya Vinoba Bhave, who will enter Gujarat on his 110-day Bhoodan mission on September 23 at the picturesque hilly adventure outpost, near Surat district, will be accorded a warm reception by the Bombay Government and all political parties.

The Congress President, Mr. U. Dhasar, will accompany Acharya Bhave for three days during his transit from Maharashtra to Gujarat.

The Union Finance Minister, Mr. Moraji Desai, will join Acharya Bhave in Baroda district after his return from abroad.

The official programme of Acharya Bhave's 1,000-mile mission through 125 villages of Gujarat, Saurashtra and Kutch was announced at a press conference.

India's Defence Minister On Africa

Mr. V. K. Krishna Menon, India's Defence Minister, said that in the near future the 200 million people of Africa would shake off the age-long foreign domination in that continent.

Mr. Menon told a Social Workers Conference that one of the many things that Gandhi taught Indians was to say, "No, all together." This mentality was growing and asserting fast in the African continent, he added.

R. VITHAL

Bookkeeping, Writing up Sets of Books, Balance Sheets, Income Tax Returns.

Cartoon No. 12 Barklye Avenue, 24 Market Street, Cap. Diagonal & Market Eas. Joh. ransburg. Phone 23-1854.

You can earn over £1,000 a year in accounting, costing, secretarial, building societies, municipal services or banking, but only if you have specialised training. See how this can be gained by obtaining the FREE BOOK "The Direct Way to Success". Write to the SCHOOL OF ACCOUNTANCY backed 48 years of successful educational service, P. O. Box 4502 (2D) Johannesburg OR P.O. Box 1865 (2D) Durban.

Mahatma Gandhi?

Was there a Man such as Mahatma Gandhi who lived on this Earth?

Then what did he do?

See for yourself this mighty Man who moved on this Earth and gave the world a new vision of thought.

This publication is fully illustrated. Over 300 pages and over 500 photographs of art paper.

12 x 15 STRONGLY BOUND BOOK
Released by the Government of India
Priced £5-5-0.

NOW FOR SALE AT

D. ROOPANAND BROS.

PUBLISHERS AND BOOKSELLERS

Phone 20707. P.O. Box 2524.
85 VICTORIA STREET, DURBAN.

London Letter

(From Our Own Correspondent)

THE BLACK COUNTRY AGAIN

THE town of Wolverhampton is known as the "King of the Black Country", which is perhaps an appellation gaining new significance in view of the colour troubles the place is experiencing. It will be recalled that fairly recently there were protests both within and without Wolverhampton over a colour bar being operated by the Scala Ballroom there. One of the upshots was that the Musicians Union called on its members not to play for dances at the hall. It seems this has led the confident, "We don't care, we will manage" authorities who run the ballroom to find that they cannot manage. The Scala is now finding it difficult to get any musicians to perform. All this has led to a series of court actions in which the management of the ballroom is seeking injunctions against the union.

At another level it has stirred the Wolverhampton Borough Council to anticipate other likely colour problems, and to nip them in the bud. On 25th July the council decided that proposed bye-laws for the town should include a clause to the effect that no colour bar should be permitted at either pleasure fairs or roller-skating rinks within the town. These clauses will need Government sanction and Councillor Clarke said: "The Government may not agree to the insertion, but at least we shall be placing the onus for refusal upon the Government." He went on to say that the dance hall incident had gained the town world-wide notoriety which put it in a bad light. The bye laws were framed to provide safeguards against many things, including dangerous animals. "I consider the colour bar is a dangerous animal which should be guarded against."

Zik's Battles

Dr. N. Asikwe, the Premier of Eastern Nigeria, has had a rough passage in recent months. Back in June a document was issued by certain leading members of his own party, the NCNC, demanding his removal from the premiership. After a not rather unpleasant inter-accusatory strife, the NCNC ex-

pressed the concerned. Now four of them Dr. K. O. Mbadiwe, Minister of Commerce and Industry, Chief Kolawole Balogun, Minister of Research and Information, and their parliamentary secretaries, resigned from the Federal Government. They have constituted themselves into the "NCNC Reform Committee" to carry on the fight with Dr. Asikwe. In his letter of resignation Dr. Mbadiwe said "An independence for our country is fast approaching it is essential that we embark upon it with a clear slate, and that we therefore clean the Augean stable of bad faith, false patriotism, mercenary politics, fascist tendencies, mass deception, and enslaving patronage, all of which Dr. Asikwe represents."

NUSAS Concerned About Verwoerd's New Powers

THE Congress of the National Union of South African Students which met at Grahamstown last month welcomed the decision of the Basutoland Education Director to co-ordinate nursery and primary school teaching for Africans. It said however that this should not be done "at the expense of the informality of, and the equipment necessary for nursery school teaching." Students at Nursery School Training Colleges will be writing a letter to the Director of Basutoland Education pointing out the dangers of the move and asking that cognisance be taken of these dangers.

Concern was expressed that as a result of the control of African Teachers by the Native Affairs Department they might be subjected to discriminatory and restrictive rules which had not been applied to them under the regulations of the Provincial Education Departments. The Congress decided to investigate this matter.

Jo'burg And Scholarships For Africans

The Congress noted with alarm the decision of the City

That Dr. Asikwe has become more authoritarian with the years is undeniable, and the sordid incident of the African Baph showed him in a rather unpleasant light. Nevertheless he has, and does symbolize the struggle for independence to thousands of Nigerians and it is unlikely that he will be greatly shaken by these defections. Nevertheless a degree of opposition, so long as it does not weaken the cause of independence will do no harm. What is unfortunate is the exaggerated language which Dr. Mbadiwe has used. He is fortunate that he uses it in Nigeria, in Kenya much less inflammable language led Tom Mboya and his colleagues to court.

Basutos Back Plan For New Council

The Basutoland National Council has approved plans for converting itself into a legislative as opposed to a advisory body, with half the members elected by the Basutos themselves. A delegation has been named to submit the plan to the British Government.

Council of Johannesburg to comply with the Minister of Native Affairs (Dr. H. F. Verwoerd) directive that ministerial approval had to be obtained for the awarding of bursaries to African scholars.

The Congress "saw no reason for the Minister taking this power of veto to himself, except that he desired nothing which concerns the education of Africans to be outside his control." The unanimous resolution of the Congress continued, "this step is regarded as a curtailment of the powers of the City Council of Johannesburg over a matter which is essentially domestic to itself."

University Apartheid

The Assembly unanimously agreed to a resolution which said that the overwhelming weight of evidence presented to the Commission of Enquiry from the University of Apartheid legislation "has been an indictment of most of the stated aims and content of the legislation."

The Congress welcomed the criticism expressed by the African students' Union that the Bill would destroy aca-

demic freedom and could not promote Colleges of University standing.

It noted, however, that the policy of the Departments of Native Affairs and Education "is widely at variance with the desires of these academicians, and in total conflict with the evidence presented by academicians, students and organisations who are opposed to the principles of the Bill as well as its details."

Nkrumah Warns Against Race Superiority

DR. KWAME NKRUMAH, Prime Minister of Ghana, who is nearing the end of his New York visit, last week called on representatives of the Afro-Asian nations to use their strength "to help bridge the gulf which separates states into ideological blocs."

Dr. Nkrumah, who was dressed in a colourful predominantly yellow robe, said that it might be possible to persuade the big powers "which today waste a large part of their substance on armaments" into submerging their differences into one great programme designed to help the less developed and less privileged peoples of the world.

During a tour of the United Nations Headquarters in New York, the Ghanaian Prime Minister met the Secretary General Mr. Dag Hammarskjöld in his office on the 35th floor.

Dr. Nkrumah spoke at a dinner given in his honour at the Waldorf-Astoria by the Urban League, the National Association of Coloured People, and the American Committee on Africa.

The Ghana Prime Minister said he was aware of the "encouraging progress" made on the United States in recent years to end racial segregation and said, "I think that all the efforts in this direction should be freely acknowledged."

However, he said, "there will be no peace until the world has learned to put its relations with Africa and the men of colour on a new basis of freedom, equality, mutual respect and dignity." He said "the world must indeed learn to realise that the peoples of Africa, as indeed the peoples of Asia will not put up any longer with imperialism and any notions of racial superiority and colonialism."

LATEST ARRIVAL FROM MOTHER INDIA**SAREES**

RAYON was 44 7s. 6d.
Now 47s. 6d. Mundadi Border.
KASHMIRI SILK was 44 7s. 6d.
Now 49s. 6d. 2s.
DOKIYA, Miss MARRY, Champa
Fall in Art Silk was up to
44 7s. 6d., Now 7s.

Agarbatti

Three Roses 3 Tola 3s. Tin
Chameli 2s. 6d. Pkt. Gateway of
India 3 tola 4s. 11s. 6 tola
8s. 11s. Durbur 3 tola 3s. pkt.
Capitolo 2s. 3d. pkt.
Vazaha, (with Ather Bottle) 6 tola
4s. 6d. 10s. 4 tola 3s. 6d. 11s.
3 tola 2s. 9d. 11s.
Jhange 2s. 6d. pkt.
Steamer Brand No. 444 Ex India
7s. 9d. 10s.
Steamer Brand No. 444 Ex Pakistan
6s. 6d. doz.
Mixed 4 Tola 3s. 11s.

Electrical Table Lamps

With Tea and flower cutting 40s.,
30s. and 25s. ea.
And many beautiful range.

**GANGA VAN LADIES
ARTIFICIAL HAIR**

No. 1, 2s. No. 2, 3s. No. 3, 4s.
No. 4, 10s. 6d. each.
All above with strings lardie.
Quality A 12s. 6d., B 11s. 6d.
C 10s. 6d. each.
All are quality without strings.

Muradabadi Silverware

Gulabadi 12s. 6d., 15s., 17s. 6d.
and 20s.
Labandari 12s., Alhardan 12s. 6d. ea.
Sootmadan 12s. 6d., 15s., and
17s. 6d. ea.

Carom Boards

At last after a lapse of many years
we have been successful in importing
the original Carom Boards from
India (with Extra and other games.)
Well constructed and highly polished
at 4/6—5—0 complete set.

Order now before it is too late.

It's color for Birthday and Wedding
Gifts in large Range.

A. K. HOOSSEN & SONS,

116 Queen Street. Phone 27349. P.O. Box 2168.
DURBAN.

Invitation to coming visitors when next in Durban. You are cordially invited
to view the City of Durban from the roof top of the tallest Indian owned
centrally situated Hoosen's Building and in also visit our exclusive little gift
shop and showroom on the ground floor.

Latest Records For Your Selections

Samundar	5 Records	Rok N roll	41/3
Barrish	5 "	"	41/3
Mr. X	4 "	"	33/-
Aasha	4 "	"	33/-
Payong Gura.	4 "	"	33/-
Chori Chori	5 "	Best Music 1956 -	41/3
Naya Andaz	6 "	" 1958	49/6

Best Instrumental No.

Fantash New Delhi	8/3
C.I.D. Both Sides	8/3
Devla " "	8/3
Mem Sahib C.I.D.	8/3
Chori Chori Both Sides	8/3
Barrish and Bassant Bahaar	8/3
Baap Re Baap. Naya Andaz & Shremati 420	8/3

Packing & postage

7/6 extra.

**BHARAT MUSIC
SALOON**

AND BOOKSELLERS

(Corner Gray & Lorne Streets)

286 Gray Street,

Phone: 29488.

DURBAN.

MISS TEHMI SORABJEE RUSTOMJEE

has pleasure in announcing that she has been appointed as
Agent for:—

**NATIONAL MUTUAL LIFE ASSOCIATION OF
AUSTRALASIA LTD.**

(INCORPORATED IN VICTORIA, AUSTRALIA.)

ESTABLISHED 1869

**A LIFE POLICY WITH THE NATIONAL MUTUAL
ENSURES ABSOLUTE SECURITY WITH GOOD BONUSES**

Please write or inquire for further particulars:

106 Mansfield Road, DURBAN.

P.O. Box 476.

Telephones: 47888.

Telegrams & Cable: "SORABTEM."

47453.

“ઇન્ડિયન ઓપિનિયન”

શુક્રવાર તા. ૮ ઓગસ્ટ, ૧૯૫૮.

ગાંધીવાદ અને આફ્રિકન આઝાદી

અ કટાબર માસમાં આઠા ખાતે મળનારી આફ્રિકન લોકોની કોન્ફરન્સમાં એ વસ્તુ અર્થમાં અ.વ.શાની છે કે ગાંધીજીની અર્હાસિક નીતિથી આ ખંડમાંથી ગોરી સર્વોપરિતાને રદ કરી શકાય છે નહીં. આ દરિબાંદુ ફક્ત આફ્રિકાના પ્રતિકાસમાંજ નહીં પણ ગોરા અને ઠાળા વચ્ચેના સંબંધ માટે પણ એક મહત્વનું અંગ બની શકશે.

આફ્રિકાના સ્વતંત્ર રાજ્યોએ એ નકલ કરી છે કે કેપથી કેરો સુધીના પ્રદેશમાં ગોરા શત્રુવાદ સામેની લડતને તેઓ પુરા સાથ આપશે. આનાથી એક તરફ અર્હાના આફ્રિકન રાષ્ટ્રવાદને પ્રયત્ન વેગ મળશે અને બીજી તરફ આફ્રિકાના સમસ્ત લોકો વચ્ચે એકતાની લાગણી પ્રબળ બનશે જેથી આગળ જતાં સારી નેતાગીરીની નીચે આફ્રિકાના લોકો જગતની શાંતિ માટે પોતાનો ફાળો અવરજ આપી શકશે.

આફ્રિકાની આ કોન્ફરન્સનું વધારે મહત્વ એટલા માટે પણ છે કે હવે કેરોમાં જેનું સ્થાપી મધ્યક યુગે એવી આફ્રી-એશીયન લોકોની અંગઠીત કોન્ફરન્સ ઘરફી મારફતે આફ્રિકામાં પ્રચાર કરવામાં સ્કાય મળે છે. રશીયા અને ચીન આફ્રિકામાં પ્રવેશીને ઠાળા અને ગોરા વચ્ચેની ફગફેપની લડતને કારણે રૂપ બનતી સરસ અધકામણ ચાલુ કરવા ઈચ્છે છે. એ લોકોને આવી લડતથી કંઈ ખોવાપણું નથી. કિલકું તેમને ઘણા ફાયદો થશે ધાના અને આફ્રિકાના બીજાં સ્વતંત્ર રાજ્યો આમાં મજબુત રીતે અંતેવાય સાથ તો આફ્રિકામાં અશાંતિ પ્રસરી જશે, અને એ અશાંતિના સમયમાં ઘણી વસ્તુઓ બની જ્યાં થાયે-એમ પણ આની શકાય.

આમ જોતાં આફ્રિકાની પરિસ્થિતિ ખીમે ખીમે સીનો-સોવીયેટના હાથે,યાં જઈ રહી હોય એમ લાગે છે એમાં હકિય આફ્રિકાની સરકારના અપાર્ટહેડના કાયદાએ કમ્યુનિટીને મદદ કરવામાં એ.દો ભાગ નથી ભજવ્યો. પરિસ્થિતિને બદલવા માટે યુનીયન સરકાર કંઈ પણ કરી શકે એમ નથી લાગતું. ડો. ન્કમહો અને બીજા સ્વતંત્ર આફ્રિકન રાજ્યોના નેતાઓના હાથમાં આ વસ્તુ રહેલી છે કે તેઓ મારફતે અને પેર્ફોર્મને યોધેલા માર્ગને ફેરવી, સારા અને સરળ રીતે આ મકના લોકોને સચારાં સ્વતંત્રતાના માર્ગે દેર.

આ કારણસર એ નેશનલીસ્ટ સરકાર આફ્રીકન લોકો સાથે અરેબ ગોરી ઇચ્છતા હોય તો તેમણે આફ્રિકાની કોન્ફરન્સ પ્રત્યે શુભેચ્છા બતાવી તેને પુરવાર કરવા નિશ્ચિત પગલાં સરનાં એવજે. બીજા શબ્દે.માં કહીએ તો અર્હાની સરકારે આઠા અને કેરો એ વચ્ચેથી એકની પસંદગી કરવાની છે. આફ્રિકા ખંડમાં ઠાળા ચાલુસની સુધિત મટેની ફરેક લડતમાં હકિય આફ્રિકા હવેશને માટે આઠાખીલીરૂપ નહીંજ અડ શકે.

જો આફ્રિકાની કોન્ફરન્સ યુનીયનની સરકાર માટે એક કસોટી રૂપ નીવડશે તો આફ્રિકન નેશનલ કોંગ્રેસને માટે પણ એ એક પરિણામ રૂપ બનશે કેવેના ચૂકર્યોને “ફ્રીડમ આર્ટર” એમ છે. અને “ન્યુ એજ”માં હંગેશાં આ લોકો માટે સારું લખાય છે. આફ્રિકાના ચૂકર્યોને “ફ્રીડમ આર્ટર”ની પસંદગી માટે આજ કારણ છે છતાં કેદાની પદ્ધતિ તેમને પણ પસંદ નથી એમ એર્થ શકાય છે.

આની પરિસ્થિતિમાં ગાંધીવાદના પાયા પર રચાયેલી નવી સાચી અને સ્થાયી એકતા જ આફ્રિકાના લોકોને માટે હોય શકે છે.

ફ્રીડમ ડીફેન્સ ફંડ અને માલ જગની અપીલ

અમેરિકાની ધીવડના માલ જગની મોનરેમ રીયા ફ્રીડમ ડીફેન્સ ફંડ નિવેદન હારા ખાતરી આપી છે કે જે લોકો ફ્રીડમ ફંડમાં મદદ આપશે એ લોકો માલ પણ એક પક્ષ તરફના નહિ અણામ, પણ તેઓ ન્યાય અને ખાતરતાના આદર્શ માટે પોતાનો સહકાર આપે છે એમ અણાશે. ઉત્તરમાં આ ઠાળા માટે જે અરજ કરવામાં આવેલી, અને અર્હાન સરસ રીતે મદદ મળે છે. વધુમાં એવી સુચના આપવામાં આવી છે કે પ્રિયોને નીચેના સરનામે વધુ ફાળો હસ્ત પલ્ય પોઠાવી જાયે.

Office of the defence fund,
Pine Street, Durban.

(P. O. Box 1370.)

આ એરીસ વિઠે મા રાજ અરેશી ખુશી રહે છે. ખી રીધામ આ ફંડના સ્થાપક છે. તેમણે અણામ છે કે, એમની પાસે એવા ખબર આવ્યા છે કે, અણામ લોકો આ ફંડને મદદ કરવા માટે અચકાએ છે કારણ કે, આને સરકારની વિરુદ્ધ ને પક્ષ છે એના પક્ષમાં મદદ આપવાથી કામ્ય એમની સામે પણ ફાઇ જતને આણેપ સરકાર તરફથી મુકવામાં આવે. પણ હું એ લોકોને ખાતરી આપવા ઇચ્છું છું કે આ ફંડ એક વેલફેર એર્ગનાઇઝેશન તરીકે રજીસ્ટર કરવામાં આવેલું છે. એટલે એના શાળામાં મદદ કરવી એ ફાઇ પણ રીતે ખુનો નથી અણાતો.

તેમજ આરોપીઓ સામે જે આણેપ મુકવામાં આવ્યા છે એનો ન્યાય કરવા માટે સારામાં સારા વકીલોની અવરજકતા છે તે જ આરોપીઓને પુરા ન્યાય મળી શકશે.

ખી, રીધામના આ નિવેદન પછી નાવાબના રોજર્ડા કાપાએએ પલ્લુ આ ફંડને મદદ કરવાની ખાસ અરજ કરેલી છે.

ફ્રીડમ ફંડના લેખીલો: અમારું પક્ષ, એ ફ્રીડમ ફંડના અને આ યુનીયન એડવોકેટ છે. કાલેન પક્ષના, એ ફ્રીડમ ફંડના અને પાંચ યુનીયન એડવોકેટ છે. તે સિવાય આ એનિ-હાફિક મુકદમાને સામળવા માટે પરદેશથી નીચેના વકીલો આવેલા છે. યુનાઇટેડ ફેટર્થી પ્રો. એડવોક. એન. પ્રીસવેલ્ડ, નેવે તરફથી પ્રો. એડવોક. હાંમો અને ઇમ્બા તરફથી પ્રો. એર. એમ. મોહન ક્યુ. સી. આવેલા છે. અમારું પક્ષના વકીલો નીચે મનાએ છે. પ્રો. આર. એ. મેઇસલ્ડ ક્યુ. સી. પ્રો. એ. શીયર ક્યુ. સી. પ્રો. એમ. સી. નીડેલ્ડ, પ્રો. એમ. કેન્ડીલ, પ્રો. આર. એસ. વેલ્ડ, પ્રો. વી. સી. મરેજ, પ્રો. જો. એર. કોર, પ્રો. એ. પ્રો. લોમ્બર્ડ, પ્રો. સી. ખુખન, અને પ્રો. ડી. જે. પ્રો. એસ.એન. જે.એ. નોટાનીસબર્ગના મેસર્સ એ. લીડીસ્ટન ની પેટીનાં પ્રો. આઇલ્ડ પરજીવન હારા અનુસૂચીત છે.

પ્રીસ્ટેરીયસ કહે છે ન્યાયી થાયો અગર વિનાશને માર્ગે જાયો

પ્રીસ્ટેરીયસ યુનીયનના પ્રો. પ્રી. વી. પ્રીસ્ટેરીયસે અણામ છે કે, હકિય આફ્રિકામાં મળસનાક રાજ્ય વગરથી એકતા નહિ આવી શકે વધુ માં વધુ કામ્ય આને જોડી એકતા છે એટલી જ રહી શકશે. આને પચાસ વરસથી યુનીયન સરકાર છે, પણ ફાઇ એમ નહિ કરી શકે કે હકિય આફ્રિકા એક અખંડ દેશ છે. આને આ દેશમાં આફ્રિકન અને ઇંગ્લીશનો સરસ એટલો ઉમ નથી કે નેટલો ગેરા અને પ્રીન મેરનો છે અને અપાં સુધી ગોરા અને બીન-ગોરા વચ્ચે એકતા કરવા જેવી ફાઇ પણ સરકાર સ્થાપવામાં નહિ આવે તો સુધી આ દેશમાં સવાલોનો જોડ નથી થતો. આને આફ્રિકાનરો એરો-હારો કરે છે કે, પ્રથમ આફ્રિકાનરોને હકિય આફ્રિકા સર

રાજ્ય કરવા માટે સરન્યા છે. અને રીપબ્લીક મુકનારાએનું ખેન એમ છે અને આનું પ્થેપ મરખનારા લોકો આ દેશનાં સિત માટે કંઈ કામ નહિ કરી શકશે. આપણે એ સ્વીકારજે એવજે કે આપણી સંસ્કૃતિ ઇંગ્લીશ લોકો કે આફ્રિકાનસ લોકો પણ અપાં સુધી આ દેશની મહત્વલિના લોકોને દેશનાં સામાન્ય હોઈ પણ નથી અપાંયા કે નેપી તેઓ આ દેશને માટે પ્રથમ સ્તંભ કરી શકે અથવા આ દેશની સરકાર તરફ આરેર ઉપલ કરી શકે તો સુધી આપણે એ સ્વીકારજું એવજે કે તેમને ન્યાય આપના નીચે અથવા આપણા માટે નાસનાં માર્ગે સ્વીકારજો એવજે આર્હાની પરિસ્થિતિ સરથી એમ અણામ છે. કે આપણને બીજે માર્ગે વધુ પસંદ છે.

‘કારમીર પ્રિન્સેસ’

કાવતરાની રોમાંચક કથા

લેખક: શ્રી. અનંત શીખર કર્ણિક

(ગાંધીધી માણ)

“જલદી નીચે ઉતારો!”

દિલ્હી કન્ટોનમેન્ટ પરાક પબ્લિક હાઈ સ્કૂલમાં થઈ તેમ તેની સ્વસ્થતા પણ વધતી ગઈ. તેથી તેને એક કામું કે તેઓ અને કેપ્ટન સલામતી પૂરેક વિમાનને પાણી પર ઉતારી શકે. આ ઇંગ્લીશ, “જલદી નીચે ઉતારો, નહિ તો પાણી છુટી પડશે” એક મેં કહ્યું તે તેમણે સ્મરણું.

જ્યારે અને દિલ્હી ને રીતે વિમાન ને નીચે ઉતારી શકા દતા એ ખરેખર પ્રશ્નનીય હતું. કારણ કે વિમાન ભડકે જળાવું હતું. આખી જમણી પાંખ ભણી રહી હતી, વિમાનને સમ-સોલપણું કાપ ગયાનું હતું અને માલ તથા મુલાકાતી નામે સેવા પુખ્તકાને કાલે કાલ મીઠકા દેખાવું ન હતું. આ જાણિ વિશ્વ રિપતિમાં તેઓ વિમાનને નીચે ઠાવ્યા અને એક હેરાથી પહીં સુધી તેમણે વિમાનને કન્ટોનમેન્ટ જાળવી રાખ્યેલ વિમાન પાણીની સપાટી પર સમસ્ય પેટકર અધાનું.

“હે જાગવાનું”

મહાસાગરની સપાટી પર વિમાન ધીમે ધીમે આસપાસમાં ત્યારે કેપ્ટને એમ માન્યું હતું કે અને સલામત રીતે નીચે ઉતરી આવ્યા છીએ. પણ બીજી બે પળે તેમને કન્ટોનમેન્ટ જાળવી રાખવામાં આરે કુરેથી કામચલા માટી, કારણ કે સળવળી પાંખ પાણી પર અધરાઈ કે તરત છુટીને છુટી પડી શકે. કે.રો. માઈકની ઝાંપે નીચે આવેલું વિમાન પાણી પર અધરાઈ એ વખતે વિમાનના બધા વાનિક ભાગે, જરાનર જાળવાઈ રહેવાની જરૂર હતી, ત્યારે જ વિમાનના બધા ભાગ છુટા પડી ગયા. આ બધું બન્યું ત્યારે કેપ્ટન સ્વસ્થ બોલી કીધા હશે: “હે અધવાન.”

દરિયાનું મે.નું જીવનું અને વિમાન સાથે જાળવાઈ કેપ્ટનનું માન્યું કન્ટોનમેન્ટ આજે અધરાઈ એમના અનર્થ સલામત બધા મ વિમાને અને કામચલાઈ એ અનર્થ મળ્યું હતું: અને વિમાન વિમાનના ઉત્કર્ષોની સલામતી, આકાશમાં કું જુન કરવાનું કામચલાઈ કરવામાં કાવતરાનાં પ્રત્યેની કમી કામચલાઈ, પેલાની પાળી, પાળો, મિત્રો અને આજ કરીને એક સુધી તેમની પાંખે રહેલા દિલ્હી પ્રત્યેની વદાસરોની કામચલાઈ આ બધું તેમનું માન્યું અધરાઈ તોની સાથે જ અનર્થ મળ્યું હતું.

દિલ્હી પાણી બચ્યા!

વિમાન ભારે હુકમ પર પાણીનું ત્યારે એટલે, બધે પુખ્તકા આગુત્યાનું પથરાઈ ગયો. કે દિલ્હી કાંઈ એક સમય નહિ. અધરે કાંઈ એમના કુખ સાથે પાણી ભરી આવ્યું. બારી માંથી થસી આવેલા એ પાણીને જ દિલ્હીને મરણો, આ મ કા મા યી અમરી લીધા.

આવડાવાથી તેમને જ્યારે કળ વળી ત્યારે તેમને ખબર પડી કે તેમની આગુત્યાનું અને ઉપર નીચે પાણી ફરી વળ્યું છે. આ પાણી જારીમાં માંથી અને તાકાદની પરિસ્થિતિ મરે ન, આ રજા એ માંથી આવ્યું હોય એવું. દિલ્હીને પટો છોડી નાખ્યો અને જારી પાસે પડેલા પાણીમાં કાલ મરવા માંડ્યા.

ગુજરાતી અરવાને જલ

તેમને એક કામું કે જારી કાપ કાપે તે જ જમણી સકાપ. જારી પાસે પટોનીને તેમણે મળ્યું જાળ એકું કરીને જારીને વધારે જોડીને જલ નીકળવા પ્રવાસ કર્યો. પણ કમર સુધી જલ નીકળવા પછી તે સલામત મથા અને એમના પગ પેડો સમય કાંઈ આજાર વધરે વરેલા રહ્યા. પાણીથી તે કિરેલા મથા પેરાઈ અથા દતા કે એકસીજનના જલાને અને તે પાંખે સુવળાઈ જલાને કાવ હતો તેઓ ખૂબ સાઈ મથા હો.જાંપી જલા માટેના પ્રવાસ પાસે: મુલાકાતી જાણી પર દતા ત્યારે કાંઈ એક પર તેમને પગ ટપી ગયો! દિલ્હીમાં ફરી એક આવ્યું.

કાંઈ એકેટલાં વધુ અરવાની જરૂર કામચલાઈ તેમણે કારણમાં મરણ વાવ એવો વાગુ એમ અરવા મરે વાળ બોલી નાખ્યો અને વાગુ મરતો કોપ એક એમને કામું. આ પછી તેમણે જોની પર પગ રેખ્યા દતા તેની મરણી જલ નીકળવા પ્રવાસ કર્યો.

વદવાનક

કાંઈ એકેટલી તરતા રહેવાની દિલ્હીને કારણે દિલ્હી જારીમાંથી જલ નીકળી શક્યા. પણ નીકળતી વખતે તેમને દિલ્હીના કાંઈકાંમાં અનર્થ વેલાનું હતું. ઘણાં અધરાઈ એ કામું અસી મળ્યું હોય એવું. દિલ્હી ધીમેધીમે પાણીની ઉપર આવતા જતા દતા અને પાણીને વેરા કાંઈ રજા વેરા લીધે અને પાણીની જલ નીકળી મળી મળી રહી હતો.

કે દિલ્હી જાં આકાશ એક સકાપ. બીજી બે પળે તેઓ પાણીની સપાટી પર આવી ગયા તેમની આગુત્યાનું પુખ્તકા અને અ.વના મેટ્રોનકા દતા આ ઉપરાંત છુટી પડેલા વિમાનને જાં આગુત્યાનું તરી રહી હતું. દરિયામાં જલે વડવામાં કામું. દે.પ એવો દેખાવ કામું. દે.પ, કારણ કે આજે જાણુ તરતું પેટોસ સળગી રહ્યું હતું. દિલ્હી એટલે, બધા માંથી મથા કાવ કે તેઓ કાંઈ પાણી ભરીને વિમાર કરી શકતા નહિ. “હે જાગવાનું, હું જાગવા છું” એમ એમને સતત કાવ્યા કરતું હતું અને એ એક જ વિમાર તેમને આજે કરતો હતો.

“કેપ્ટન! બહાર આવો!”

“કેપ્ટન, આપમાંથી બહાર નીકળી આવો! કેપ્ટન, મારી સાથે આવી જવો! હું એકલો, નહિ જાળ રહ્યું! કેપ્ટન, આમ આવો!” હું તેમને આમ મેટ્રોનકા રહી રહી હતો તે એકલો આજે હતું.

મેં જારી આવો બોલી તો મારી બધી જે જાણુ અને આજા લીધા રજા તું પાણી દેખાવું. હું વિમાનમાંથી બહાર ફેંકાઈ ગયો હતો.

પાણી આજ લીધા રજા હતું. હું એટલે તે મળ્યું હતું. નહિ કોપ એક અને રજાપણે કામું.

કે.કા. પ્રવાસ કર્યો પછી હું પાણી ની સપાટી પર આવી શક્યો. ત્યારે વિમાનને જાં આગુત્યાનું કેપ્ટન જે રજા શીક કામું હતો-તથા વિમાનની એક ની કાંઈના કાંઈનાં જાં આગુત્યાનું જાં આગુત્યાનું જે તરત જાં. જારી પાણી પેટોસ જાળી રહ્યું હતું તેની મરણી અને કા.વના માટી.

લીધાનું દરજ

મેં આગુત્યાનું એવું તો મેં કહી ન એવેમાં એમાં કમકામી બધી રજા જારી નહરે જાં. આજા રજા મેં કિનેમાના પટા પર પણ એમાં ન હતું. કિનેમામાં વિમાન છુટી પડવાના કે જાં આગુત્યાનું જાં આગુત્યાનું નીચે ઉતારવામાં આવે છે તેને કમમાં જે રજા કિનેમાના પટા પર ખતાવ વામાં આવે છે તે રજા અને આની આજા સાથે જાં આગુત્યાનું કામું. કામું રીતે કમકામી આવે છે એના કરતાં અને કમકામી મારે પુરસાવ આજા કિરણમાં થતું હોય છે. આ કિરણમાં પેટોસની દાંડીઓ છુટી મળે છે એક સાથે છે, આજ

વધાથી પેટોસ પાણી પર પથરાઈ મળ્યું હતું. જમણી માણી ને પાંખ જાળી રહી હતી તેને લીધે પેટોસ વધુ અધરે સળગી રહ્યું હતું.

જામનાંકે આજા!

આજે જાળવા વિમાનની આજની જાળવામાં બસોથી આરસો કુટ જેટલા વિસ્તારમાં પથરાઈ મળે હતી. આ આજ આજા માલ મોલ જ કુટ કુટ હતી. આ જાળવામાં કાલેના રજા ની અને સમસ્યા કાલેના જોવી હતી અને તેનું રજા એકેટલે અધરાઈ કામું હતું.

આ જાળવામાં જાળવામાં આજે કામું પથરાઈ કુટથી જાં સુધી પથરાઈ મળે હતી અને એક થી નીકળતા મળે પુખ્તકામાં તે જાળવામાં જે જાં મરેલા જાળવા દતા. હું જાગવા છું એ જાળવા મરે જે કે સમય બીજો કાંઈ જાળવા ન રહ્યો.

પાણીની સપાટી પર બીજું કાંઈ દેખાવું ન હતું. આજા સાથેનાં મળે મળે દરી કોની હું કમકામી પણ કરી શક્યો ન હતો. તે મથા વિમાનમાં દતા કે વિમાન અને જાળવા આજ ના જાળવામાં રજામાં મળે મથા હતી. એ વિમાં અને કાંઈ અધર ન હતી. જાળવા રજામાં અને તે જે એકલો જાળવા રજામાં જાળવા અને વિમાન કામું હતો, પણ હું કાંઈ જાળવા મળે મળે એક દો અને નહોતું જ કામું. આજા કરી નામે જારી આજ મારી સમીપ જ હતી અને અને અજી જાળવા તજવારે હતી! રજાની કામું વિમાનના અધરાઈ વધુ કામું તે આજ કામુંની અજી મળે હતી.

આજને આજની જાળવાની કાંઈ જાળવા ન હતી. કોની મ.અ.માં જાળવા કે જાં જે કેપ્ટન આવતું તેને તે રજા કરી જાળવા હતી અને અધર જાળવા અને પોતે રજા જે એક માનતા માનવીની કામું તરત જાળવામાં અધરાઈ કરી રહી હતી. આ જાળવા એકેટલે અને કામું કે વિમાન છુટી પડ્યું હતું ત્યારે આ પ્રવાસે જ જાળવા હતો અને અધરાઈમાં કામું. કાંઈ આજમાંથી આજ બધે ત્યાં સાથે બીજા આજ મળી જાળવા એકેટલે રજા પરિસ્થિતિ આજા આજા-આજમાં અધરાઈ એ અધરું

આ જાળવામાં કેપ્ટી રાઈડ મુખ્ય “જાળવા પ્રકારના” ને છે.

જાળવામાં, જાળવા રજા રીટ-સે, જાળવામાં રજા રજા રજા રજા અને પ્રત્યેક રજા મરે મરે:

આજ, લીધેલ ૧૨ જાળવામાં, ૩૮ જાળવા રજા, ૩૨ જાળવા રજા અને મરે રજા, એકની જાળવા, રજા ૨૩-૧૯૪૮.

નારી જગત

લક્ષ્મીજીનો વાસ

જો દિવસ અમવાન વિષ્ણુએ લક્ષ્મી અને પુત્રાનું કે પ્રીતે! કરી નિર્મિત તપાસે વાસ કર્યા છે? ત્યારે લક્ષ્મીજીને જન્મ આપે: પ્રભુ! ને સ્ત્રી ચાતા વિતા, સાચુ સ્વચ્છ આદિ વહીવેને માન આપે છે અને પતિ ઉપર સત્કાર પ્રેમ રાખે છે તેને ત્યાં મારો વાસ છે.

જે સ્ત્રી સુદર આયુષ્યોથી નહિ પણ કલ્યાણથી પોતાના જીવને સંપૂર્ણરે છે; કંઈકથી નહિ પણ દાનથી પોતાના હાથને ઠેકાણે છે; નવા અભિલાષેને નહિ વધારના આત્મ સંપન્નતા જ વધારે કરે છે; સર્વ સાથે સોજા-જાતથી વર્તી લાલચ સંપત્તિ રહે છે. અને સદા મધુર વાણીથી મેલે છે તેને ત્યાં મારો વાસ છે. જે સ્ત્રી સદા ઉપોગી, સંતોષી, પ્રસન્નમુખી, મિતાહારી રહીને પોતાના ઉદરને અને શરીરને પવિત્ર રાખે છે તેને ત્યાં મારો વાસ છે.

જે સ્ત્રી પોતાની જાતની, બાળ-જન્યજિની, પતિ અને કુટુંબીજનોની સંભાળ રાખે છે; બાળોને પ્રિતિ પુરૂષ પોતાની જાને કાચેરી રાખે છે તેને ત્યાં મારો વાસ છે.

જા ક્યન જોતા સ્ત્રીઓમાં કલરપી નો પ્રવાર નહિ સાથે ત્યાં સુધી સંસાર સુધારા જેવું કશું જ બની શકવાનું નથી પ્રથમ સ્ત્રીએને ઉત્તમ કરી જનતાને સલાહથી બતાવશે ત્યારે દેશનું કલ્યાણ થશે.

—પ્રેમક ક. ઉ. ટા.ક.લ.ક. 'પ્રવચન' નાથલોનની સારી અને સેકે સંપર્ક

વૌદ્ધ્ય દરમ્યાન રજુ મારે લે.ક. સંપર્ક આરે મેલેથી વૌદ્ધ્યની પ્રીતેષ દેનિંગ સુધની સિદ્ધિઓને મીડી મીધથી આપતાં થી રવિચંદ્ર મહા રાજે જણાવ્યું હતું કે આચાર્યનો અર્થે આચરણમાં સુધનું તે સાથ છે. ત્યો સો નેક આચરણમાં પ્રકાર જણાતાં નથી. 'નાથલોન'ની સારી એ પહેરી રેડિયો અભાવે અને બાળોને તેની ઉજવણી આપવી તે રીતે રીતે અને આ રીતે અને તથે આચાર્યની ઓએને સંપર્ક નહિ સાધી શકે ઉપરનો રોજ સમયો અને મૂલ્ય સે તેનો સો અર્થો.

સામુદાયિક જીવન -

મહેશ્વરનાથ ખાતે તાન્ત્રિકમાં મરેના તરના વહેરા કોમના સામુદાયિક જીવન થયાં હતાં. એક જ મોડે મેલેલાં છપ જીવનમાં મારે કલ્પવૃક્ષી પણ વધારા કોમનાં સ્ત્રી-પુરુષની દબારી હતી. યુગ જ સાદાપથી

મેલેલાં આ સામુદાયિક જીવનને સીધે વહેરા કોમના એક સાથે જીવવા બચવા હતા એટલું જ નહિ. પણ કોમની ૧૮ પેઢા-ગણતરો જીવેનાં એકબાજુ જીવવા જાય છે.

વહેરા કોમ માટે સામુદાયિક જીવન ને આ પહેલો પ્રસંગ છે અને તેને ગુજરાતની વહેરા કોમના સામાજિક સેવક "કાંતિવારી પત્ર" મથુરામાં આવે છે.

વળી સ્ત્રીઓને જલદી કુટુંબીકા આપી દેવા છે તે અને પણ આ પગલું અંકુશરૂપ બની રહેશે એમ માનવામાં આવે છે.

સુંગોમાર

દેશાનુકૂળ, આ પ્રવેશ મારવાડી સંમેલનના એક સાથે રૂપે પોળવેલી દરબતી સંમેલનમાં માર મહિલા સ્ત્રીઓ - સુપ્રદમ્યા કુર કરવાને અનુરોધ કરતાં સાવજો કર્યા તેના અવાજમાં પાસ મારવાડી મહિલા સ્ત્રીઓ પોતાના સુપ્રદ કુર કરી હતા. આ માત્ર મહિલાઓમાં દેશાનુકૂળ નમરપતિ થી પી. કિશનલાલના પત્ની એ પણ ત્યાં જ પોતાનો સુપ્રદ કુર કર્યો હતો. દરબતી સંમેલનનું ઉદ્ઘાટન દેશાનુકૂળ નમરપતિએ કર્યું હતું. આ પહેલાં ૨૫૦ ઉપર દરબતીઓ આ દરબતી સંમેલનને રમણે સરપક્ષ કાઢીને મળા હતા. તેમાંથી આચરે જવાસ મહિલાઓ પુરુષે મારે નીડણી હતી. આ દરબતી સંમેલન સુપ્રદમ્યાનો અંત આણવાની મારવાડી કોમને હાલ કરવે એક દરબતી સંપાદનને પસાર કર્યો હતો.

શ્રીજી માટે ઉપદેશો

પાકાં દમેદની બરડી

અનુભવાની રીત

એક રીત પાકાં દમેદનો રસ કાઢી થી, હેડાં આળી નાંખતાં એક રીત રસમાં અડધો થોર નાંખી થોરનું અમણ નાંખવું ને દેડ થોર ખાંડ નાંખી સુધા પર સુદતા જવું મટું મધ જવા પછી એકવા નાંખી સળીયા તળીયે ખાંડ બજારી તેમાં મરમરમ બરડી રેડી પાંચરૂપી દેડી પોથી કટકા કરી બેગ

મેનેને નવી વાનગીઓ નીચેના સરનામે મે.કમના વિનતી છે.

'Indian Opinion', P. Bag, Durban.

શ્રી ગોરીપામાં રાજકોમના હવે આ-રોપીઓ માટે ખાસ દાયકા કાઢે મે ૧લી ઓગસ્ટે આરંભ મેલે હતો જેમાં પ્રથમ બચાવ પક્ષના વકીલોના અમણી મી. એ. આઈ. મેઈનસ્ટ્રાફ્ટ કુ. સી. એ અમુક આરોપીઓને જૂઠાકાલીન સંબંધોને લીધે મી. જરડીસ એફ. સિલ. એમ. રમ્પ અને મી. જરડીસ જે. એફ. કુડોર્ફ તરફથી પુરૂષ હાથને લીધે વાતવિક ન્યામ ન મળી શકે એવો અનર્થ દર રહે છે. જેથી તથા જીવે પૈકી એ પો જીવે એ આ કોર્ટમાં ન્યાયાધિય તરીકે ન રહેવું જોઈએ. એવી માનણી કરી હતી. પ્રમુખ જજ મી. જરડીસ રમ્પે આ માનણીને બાનમાં લઈ એ બાંખત વિચાર કરવા માટે દાયકા કોર્ટને ૪થી ઓગસ્ટ પર મુજબની રાખી હતી. અને સોમવાર તા. ૪થી ઓગસ્ટે ૪૨૧થી કોર્ટની સર આલ ચર્ચ એક જજ મી. જરડીસ જે. એફ. કુડોર્ફે પોતાનું નિવેદન રજૂ કરીને પોતે નિષ્કલ થતાં હોવાનું જણાવ્યું હતું. પ્રમુખ જજ મી. જરડીસ રમ્પે પોતાની માન્યતામાં કોર્ટમાં જાપા ના લેવાયો અને બચાવ પક્ષના વકીલ મી. મેઈનસ્ટ્રાફ્ટની માનણીના રહીવાના

જવાબ આપી પોતે એ આરોપી કે સાધી જીવે સાથે 'પુરૂષ' કહી મત નહોતા બચાવતા તે પુરવાર કર્યું હતું અને પોતે કોર્ટમાં નિષ્કલ થતાં નથી જાણતા એમ વિદિત કર્યું હતું. જેને મી. મેઈનસ્ટ્રાફ્ટે રીકાર કરી આ પરિ-સ્થિતિમાં આ કોર્ટ કાપેસર ન હોવાનું જણાવ્યું હતું. મી. જરડીસ રમ્પે બીજા એક નવા જજની નીમણૂક અવગર જનરલ અને ન્યાય પ્રધાનની સમિતિથી થવા માટે અને તે મેઈનસ્ટ્રાફ્ટ પહે પહે એ માટે એ દાયકા કોર્ટને ૧૧મી ઓગસ્ટ પર મોકલે રાખી હતી.

મી. હાન્સલો પાછા બચાવ ૪-૮-૨૨નેચનના મુગીરસ કમીસન તરફથી પ્રી.ટી.પામાં રહી એ.ગરે રજૂ મેલેથી દીઝન દાયકામાં મુરોપથી આલેલા ૩ નીરીસકો પૈકીના એક ડે. એડવાર્ડ હાન્સલો તા. ૪થી ઓગસ્ટે એરથી પાછા મુરોપ રવાના થયા છે. જવા આચાર તેમણે કશું હતું કે, દાયકા કોર્ટનું કામ બોરેને પામ્યું છે પામ્યું શરૂ થય ત્યાં સુધી પોતે રીકાર સે એમ નથી કારણ કે તેમને માટે મુરોપ માં મળ્યા કામો રાહ એક રવા છે અને પોતાની સંસ્થાની ફરજ પર સાર કાજર થવું જોઈએ

જીવનશક્તિ

શરીરની બધી ઢિગાઓ પર અંકુશ રાખનાર એક શક્તિ છે. એને જીવન શક્તિ કહે છે. હાલ આપણે કોઈપર મારે પ્રમાણમાં ખાદ્ય લીધું હોય તો તે વધારાના પદાર્થને બહાર કાઢવાનું કામ આ જીવનશક્તિ દારા જ થાય છે. કોઈ પેશાબ સાથે છે તે પણ આપણી જીવનશક્તિ દારા જ કરીએ છીએ. આ બધા કામો જીવન શક્તિ આપણી સહાયતાથી જીવનશક્તિ કરે છે. શરીરની અંદર આવી રહેલી વિવિધ ઢિગાઓ માટે વિવિધ અંગો છે. આ લોક જમ જીવનશક્તિના માર્ગદર્શન પ્રમાણે એક છે. આપણે રે નેડેજ બોરાક અને પાણી સહજે તેમાંથી પણ કોઈકા વધારાના પદાર્થો કુટા પડે છે. તે પદાર્થોને બહાર કાઢવાનું કામ પણ જીવનશક્તિના માર્ગ દર્શન દારા જ થાય છે. જીવનશક્તિ આપણા શરીરના એકેક ભાગને, એકેક ભાગને સાફ કરવાનું કામ સતત કરી કરે છે. કપાલ કમોર જ્યાં ન થાય એવું ધ્યાન એ બરાબર રાખે છે. અને કોઈ કારણતા લીધે કમોર કમોર જ્યાં થયે હોય તે તે બહાર કાઢવાનો તાત્કાલિક ઉપાય છે. વધુ ખાવાને કારણે થતા નાકા - કોઈકા આને મારના તદ્દન કારો જાણ્યો છે

ગુરુસાનું પરિણામ

ગુરુસાની શરીરમાં રહેલું રસ તત્વ બળી જવાની ક્રિયા અતિ ઝડપથી થાય છે. સામાન્યતઃ શરીરના રસ તત્વ પરની આ ક્રિયા ઊનાળામાં જ થાય છે પરંતુ જે વ્યક્તિને ગુરુસો કરવાની આદત હોય છે તેના શરીર માં આ ક્રિયા દરરોજ થતી રહે છે. આથી આજ નોમ પિત્તના પ્રોપ ને કારણે થતા જન પ્રકરના રોગોને ભોમ જનતા હોય છે. ગુરુસાવાળા માણસોની પ્રકૃતિ પિત્તપ્રધાન જ હોય છે. તેની પાછળ આ કારણ છે. શરીર નું રસ તત્વ માણસને પુષ્ટ બનાવે છે, બળવાન બનાવે છે, સુદૃઢ બનાવે છે. જ્યારે અગિ તત્વ પ્રમત્ત કરતાં વધી જાય છે ત્યારે સ્ત્રી નિપરીત પ્રક્રિયા શરૂ થાય છે. ગુરુસો અગિ તત્વના પ્રમાણને વધારી દે છે.

ગુરુસા પર અંકુશ રાખવાનું અને ગુરુસાની આદત હોય તો તેના ત્યાગ કરવાનું અટકા મારે જ કરવામાં આવે છે. - ગુરુસાથી નિપૂત બનેલા પિત્તને કારણે જે નિષ્કાર પેદા થાય છે તેમાં જગ્ગો કંઈ જ કામ કરી શકતી નથી. મિતિસરના હાથ ત્યાં હોય પડે છે

સાબાર સ્વીકાર :
મી. નામક ટ્રેડિંગ કુ. અગ્રજીયા
(જ. ઓ.નું સવાજ્ય ઉપરાંત એટ)
૧-૧-૦

હિંદુ ધર્મની મહત્તા

લેખક: ચૌગી હુસૈન

આધ્યત્મિક: પ્રી-સીપાલ ફાલગુણ મંગલગ્રામ દેશપ (રૂડીપુર્વ)

જુનામાં જુનું વિજ્ઞાન, ધર્મ અને સંસ્કૃતી હોંદુ ધર્મનાં છે. એમનાં ધર્મ પુસ્તકો "માર વેદ" દુનીયાનાં પુસ્તકાલયમાં જુનામાં જુના પુસ્તકો છે. આધુનિક વિજ્ઞાનને જે વસ્તુઓ નવિન થયે છે તે તેમાં અપ્રામાણી છે. દુર દુરના અમર્ય જૂતાવચ્ચા તેનાં પ્રયોગો છુપાએલાં છે. સર એમ્સ્ટર ડાન્કે છે કે: જ્ઞાનની સરિતા અધર્મવાદ ના કાલ તરફ વહી રહી છે. વિશ્વ એક મહાન વિચાર રૂપે પ્રગટ થાય છે અને નહિ કે એક મહાનવંશ તરીકે આ વિચાર હોંદુ તત્ત્વજ્ઞાનનાં પ્રેરિત વિચાર છે. અને એ જુનામાં જુનો છે. હોંદુ ધર્મનો પ્રચાર શ્રેષ્ઠ તરિક્કી સિંધના કુખ દ્વારા થયો છે. એની અંદર અમર્ય પુરાણશાસ્ત્ર, ક્રોંત વિદ્યા કે જેની સાથે સર્વને દુનિયા, દેવ અને દાનવ, જાદુ અને રહસ્યવાદ વિનું મિશ્રણ કરવામાં આવ્યું છે. પરંતુ એનું એ ચૌગી પુષ્કરણ કરવા માં આવે તો એમાં ચૌગીના સાથ સિદ્ધિઓ ભેગા થાય છે. આ અંતરિક્ષ માં છે જે દ્વારા આત્માની અંખી થઈ શકે છે.

ગીતાના ૧૦મા અધ્યાયના ૧૦મા યોગમાં કહ્યું છે કે:

"કે સુમતિસ! સર્વ જુનોનાં કલ્પમાં આત્મા પૃથ્વી રિપત હું અને જુનો નો આદિ, મધ્ય ને અંત પણ હું છું." પરશુરામ સર્વ જુનોનો આત્મા છે. અને સર્વની વચમાં, સર્વના અંતરરક્ષમાં રહ્યો છે. - સર્વ જુનોનો આદિ મધ્ય ને અંત તે જ છે. જેથી પ્રયોગ વસ્તુ સચેનો તેનો સમ્બંધ નિમિત્ત થયો છે. તે સર્વ જુનોનો આત્મા છે એનું રહીએ કોઈએ સર્વમાં તેનો પ્રકાશ છે એ રહસ્ય થઈ જાય છે. કોઈ એકે પરાઈ નથી કે જ્યાં તે નથી અને જ્યાં તેનો પ્રકાશ દેખાતો નથી. પરંતુ જોનાર ની દૃષ્ટિમાં એક દેખ છે. જેથી તે પુછે છે કે જ્યાં એનો પ્રકાશ દેખાતો દેખ તે સ્થાન જાણે. વસ્તુતઃ એક એક પક્ષ આણે નથી કે જ્યાં તેનો પ્રકાશ દેખાતો ન હોય. એટલા માટે કહ્યું છે કે, જ્ઞાન-અર્થાત્ જોનાર પદાર્થ ના આદિ, મધ્ય ને અંત તે જ છે. સર્વનું બીજું કુશર છે અને તેનો વિસ્તાર વિશ્વ છે. એટલે સમસ્ત વિશ્વ એની સિંધ વિમૂર્તિ છે.

હોંદુ ધર્મનું ધ્યેય એ છે કે, પ્રાણી માનવો પોષણદાર પ્રજા છે. આપણે ખરો આત્મા પ્રજા છે. નહિ કે દેહ, મન કે ક્રિયો.

પ્રજાને ખાતેસો બહત રહે છે: "હું તે હું" જીવસ-કાષ્ટ પક્ષ આજ મતલબનું એક વાક્ય જમારે છે: "મારા પિતા તરફ મારા દારા જ બધું સકાય છે. જે જાહેર હું જમારું હું તે જાહેર મારા નથી પરંતુ મારા પિતાના છે, તે પિતા મારા કલ્પમાં વાજ કરે છે."

(ભોક્ત ૧૪-૧-૧૦)
હોંદુ ધર્મશાસ્ત્રમાં સર્વને વિશે સુચન છે. પરંતુ સર્વને એ હોંદુ ધર્મનું ધ્યેય નથી. એનું ધ્યેય તો એ છે કે, "હું તે હું." આ વસ્તુને જોળખતી જોળખે. હોંદુ ધર્મમાં એવી માન્યતા છે કે, અનુપ્પ મને તેનો ખરોળ દોષ, જતાં યુગ પૂર્વે તો તે યુદ્ધ ને પમિત જ છે, અને અવિધમાં એક સાધુ તરીકે પ્રકાશવા માટે જા-એ છે. જુદા જુદા જા-એના જીવનમાં સુખ કુ:ખનો અનુભવ બધ ધરે ધરે તે પ્રજાનાં પદને પામે છે. ત્યાર પછી એ પ્રજાને પામેલા સાધુ તરીકે પ્રકાશે છે.

હોંદુ ધર્મમાં ધર્મી દેવ દેવીઓની મૂર્તિઓ છે. જે દ્વારા પ્રજાનું રમણ કરાય છે. પરંતુ જાનો અર્થ એવો નથી કે પ્રજા ધર્મ છે. પ્રજા તો દેહન એક જ છે અને પ્રજાને એ જાણતી પડી નથી. કે આપણે તેને કયા નામે જોલાવીએ, અમર, કથી જાતનું તેનું મિત્ર દેવીએ.

પ્રજાને તો એક જ જાણતી નિસ્પૃધ છે કે આપણા કલ્પમાં તેને મારે કેટલો પ્રેમ છે. અને તે પણ એક નહિ કે આપણે તે પ્રેમ કેરી રીતે વ્યક્ત કરીએ. આજ કારણે બીધે હોંદુ ધર્મમાં સર્વધર્મસમભાવના વસ્તુ પ્રમાણ માં જોવામાં આવે છે. હોંદુઓ બીજા ધર્મ પ્રત્યે અને બીજાની ધર્મના તરફ માત્ર દ્રષ્ટાએ છે. હોંદુ ધર્મ પ્રમાણે પ્રજા નિરાકાર છે અને સાકાર પણ છે. આ વસ્તુ સમજવી કુશળ છે. જતાં જુદાં જુદાં ક્રિયોદૃષ્ટી જોવા તો એ સમજી સકાય તેનું છે. પ્રજા સર્વકલિમાન છે, પ્રજા ક્રોધ પણ પ્રકારનું રૂપ ધારી શકે છે, તો યું પોતાનો બહત જે રૂપમાં પ્રેમ અને કાવધીથી અને એ દે રૂપ યું કપર ન શક શકે?

વળા પ્રજા અસીમિત અને અવંત છે. જતાં બહત આધિન ભરવાન પોતાના બહતને રક્ષ સખવા સાકાર રચાય છે.

અમર્ય ગીતામાં કોઈએ કહે છે કે: "તે અસીમિત અને સીમિત પણ છે. સર્વ, પુરાતન, અણુથી પણ સુર્ય

અર્ધને ધારણ કરનાર અધિત્ય સ્વરૂપ છે." તે પ્રજા સર્વ, સર્વ સકલિમાન, અને સર્વવ્યાપક દેવાથી. આપણે તેને મને તે રીતે બહતને જતાં તે આપણને સમજે છે.

સવાલ: તમારા ધર્મને વિજ્ઞાના બીજા ધર્મો -સાથે શું સમ્બંધ છે? આ જાણતમાં તમારો શું મત છે?

જવાબ: ધર્મધર્મી પુરાણશાસ્ત્ર, ક્રોંતવિદ્યા, રીત રિવાજ, પૂજા અર્ચના વગેરેને રૂપસદ આપવામાં આવે તો અમુક સિદ્ધિઓ ભેગા થઈ આવશે જે જે અધારે ધર્મમાં અસ્તિત્વ ધરાવે છે. પ્રજા સર્વવ્યાપક છે, સર્વકલિમાન, સર્વકલિમાન પણ છે. અને એ આપણે સમજારી જીવન જીવીએ તો પ્રમાણ અને ન્યાયી પ્રજા આપણને જે જોઈએ તે આપણે જ. અને એ પણ માન્ય પડશે કે દુનિયાના સુખમાં ધર્મોનું નીતિશાસ્ત્ર, નીયેના-સેનેરી નિયમ પર અધારેલું હોય છે.

"જેવા વર્તનની આજ્ઞા બીજા તરફથી રાખે, તેજુજ વર્તન તમારું બીજા તરફ હોવું જોઈએ."

સાંભળી ધર્મનું તત્ત્વ, મારણ કલે કરો;

પોતાને જે પ્રતિકુળ, અન્યને નવ આચરે,

સુખમાં ધર્મો પાખો નાશ કરવા માટે બાલ્ય સર્વમનો માર્ગ બતાવે છે: જો કે આ માટે જુદા જુદા ધર્મો જુદા જુદા કાળો બતાવે છે. જુદા જુદા ધર્મો કાળે જે પ્રુખ જાણતપર મતભેદ છે તે વસ્તુ જ. છે કે, અકલિ અને કપર વચ્ચે શું સમ્બંધ છે? અને તેથી જ જુદા જુદા ધર્મો પોતાનાં ધ્યેય અને સાધનમાં જુદા પડે છે. પરંતુ જાણનાને સક્રિય બનાવ નાર માણજને માટે આ વસ્તુ જુદા પદ્ધતી નથી. અધારે તે ત્યાં પદોચરે કરે તે તેને સમજી શકે.

સવાલ: ધર્મને સર્વદેશીય અનુભવ તરીકે દુનિયાની એકતા રજાપરમાં મંદર કરશે કે પરસ્પર વિરોધી ઘાવા કરી અધ્યાપણ જીવન કરશે?

જવાબ: સત્ય એક જ છે, જતાં જુદાં જુદાં ધર્મશાસ્ત્રો તેને જુદી જુદી રીતે નિરૂપણ કરે છે, જેથી મત મતાવરઃ કયા વાજ છે અધ્યાત્મિક પ્રક્રિયા અનુસાર એ નિરૂપણ જુદાં જુદાં હોય છે જતાં એ પ્રજા મનથી વિચાર કરશે અમર ધર્મો કરશે તો ધર્મશાસ્ત્રમાં મુરેલી બોરી પ્રજાઓ અર્ચકીન જણાશે. સત્ય નોજ નય થશે અને સર્વદેશીય માનવધર્મ કે જે સત્યે માનવ પ્રમાણને કરીથી અપરિચિત જાતાવશે અને તે જ સર્વને એકનીત કરશે.

સવાલ: ધર્મનાં ધર્મને જીવન જીવનના નિયમે બતાવે છે. અને તે નિયમો તમે તમારા જાહેર જીવન તેમજ અકલિમાત જીવનમાં ઉતારી શકો છો?

જવાબ: અકલિમાત અને સામાજિક કલિ રજાપરને માટે હોંદુ ધર્મમાં એક સુર ઉપાય જાણવામાં આવે છે કે જેના ઉપર નેતિક જીવનની ઉપદેશ ભરતી રહાય અને એ એક સાદી વસ્તુ છે.

"કે સુમતિસ! સર્વ જુનોનાં કલ્પમાં આત્મા પૃથ્વી રિપત હું અને જુનો નો આદિ, મધ્ય ને અંત પણ હું છું." (ગીતા ૧૦-૧૨) એ અનુસાર અધારે મને અમર પડે છે કે મારા દેહમાં જે આત્મા રહેલો છે. તે જ તમારા દેહમાં પણ છે. તો હું જે વસ્તુની કલ્પા કરું તે જ વસ્તુ શું હું તમને માટે ન કલ્પું? આ વિચારથી આપણા જીવનમાંથી સ્વર્ગ દુનિયાની ભાવ ના નષ્ટ થાય છે. "મારું ને તારું"ના વિચારો દળી જાય છે જીવન પ્રજા મય અને છે. અને જે રીતે હું મારી પોતાની જાતને કુ:ખ દેતાં અચકાઈ હું તે જ પ્રમાણે બીજાને કુ:ખ દેતાં પણ અચકાઈશ.

અને અધારે મને જ્ઞાન થાય છે કે, હું દેહ નથી પરંતુ દેહમાં રહેલો આત્મા છું. ત્યારે હું શું મારો વખત નકામો ભરવાદ કરીને જોગ વિશાજ જોખનીકી થન દેહત-એકી કરીશ? નહીં જ. અધારે મને જ્ઞાન થાય છે કે, આ બધી વસ્તુઓ હું જોડતા નથી પરંતુ દેહ, મન અને ક્રિયો છે. ત્યારે એવી જાણકાર નથી રહેતી. જેને આ વસ્તુ નું જ્ઞાન થયું છે તેના જીવનમાં જોજ, તીરકાર, કાલકાલ વિચરેને સ્થાન હોતુ નથી. એમનાં જીવનમાં કાલ અને કુ:ખને પણ સ્થાન હોતુ નથી. કારણ કે વાસ્તવમાં આ બધી વસ્તુઓ અનુભવ તો મન, દેહ અને ક્રિયોને થાય છે. આ પ્રમાણે પરમધર્મને પામેલા મહાત્માઓ બાજુ વસ્તુઓ, અને જીવનની સુખ સાધમીથી તાન નિરપૂર્વ રહે છે. "કે ધર્મ" અનુભવ અધારે મનમાં ભરેલી સર્વ કામનાઓ કલ્પ દે છે અને અજમાયીજ આત્મા માં સંપૂર્ણ રહે-એ, ત્યારે તે રિપત-પ્રજા કહેવાય છે." (ગીતા ૨-૪૫).

અનુભવ દ્વારા આપણને જે વસ્તુનું જ્ઞાન થાય છે હું એ જ પરમધર્મો છું કે જે સર્વનાં કલ્પમાં વાજ કરી રહેલો છે. અને જેનાથી આ દુનિયામાં સુખ અને કલિ મળે, તથા આદિ દુનિયામાં અનંત જ્ઞાનનું મળે એને પામવું એ જ જીવનનું ધ્યેય હોવું જોઈએ.

(With the kind permission of the "Star" 8-3-58 Johanesburg, S. A.)

નિમિત્ત એકબી કોશ

(જુનવાની કે જુનવાની કીકનરી.)
અવસ્થા વિશાળીકો - ૪ મે ૧૯૫૮
'Indian Opinion'
P. Bag, Durban, Natal.

સ મા ચા ર સં ગ્ર હ

ગુનીચનનું અવનવનું

—દક્ષિણ આફ્રિકા અને હોમ્સ-વમ્સે રજા મોમરટે રેકર્ડ લીડીંગની ને હરિશ્વર અગાની હતી તે આખી કુરોશીને લીધે રજા કરાઈ છે.

—કુશીવરની મેટાસ્ટેટ ડોરે ખીસી એમ. ને. મોટીમરને તેના વાઙ ૧૫ કુતરા પામેલા તેના અલગવાઙ ભરેર લાંબામાં લંબ પડે છે અને ૧૫૫ પાઉન્ડના દંડ કરી ૧૪ દિવસમાં ને સિવાય બીજા કુતરાને દૂર કરવાનો હુકમ કર્યો હતો. એને અમલ ન થયો તે વે કુતરાઓને મારી નાખવાનો હુકમ અપાયો.

—મોટીરિયાના વિગ્ન-પીએની ઉપ-અંદ-નીરીસક રાખીને કુનકરટે રટેર ગુલાબની રકમોએ ને એકપરોર ન. જ આકાશમા હોમો હતો તે અમતમાં હોયી પડેલા નેવો હતો.

—વા પ્રધાન મી. ને. ઇ. રહાપામ હાથમાં પેપરાઈનની ફેલકા/કોરપીટલ'માં છે નેમનાં આરોગ્ય-સંબંધે કોઈ-દરેએ જ નહીં કોઈએ જુમેટીન પકાર 'પાપાનું' રટેર ઇન્-રમેંશન મોટીસ સાથે ગોઠવણ કરી છે.

—કેમરુક (કાનન) પ્રિન્સન કાપ-મુલની કાપમેરિને 'એમ. એમ. સુભ તાન મેરિશ્વર એન્ડ એડુકેશનલ ફાંદ ફાંદ' વરફી ૧લી મોમરટે ૧૫૦૦ પાઉન્ડની રકમ નાત.અના તેમ-વધી આવાના કિરકરટ ડે. અમરુ. ઇ. મેકોગરી દારા અર્થેથી વિધિ થઈ હતી. તેમણે આનાર માનતા કહ્યું હતું કે નાતાલમાં સરકારી હાજાની કાપમેરી માટે મળેલી આનવી રકમો પેટી આ કોયી મોટી રકમ છે.

—કરમનની ઠા.ઓ કેમેલના વાજક મોન્સીપલ મી. એમ. મી. નામક એમેરીકાની ગુબર્નર્સી ડ્રેન્ટન રટેર દીવલ' કોમેલના એમેરિના પ્રેરકર નીમવાથી કુલ સાથે ૩૫૮.૬૦૫ની ન્યુમેક' બની રટીયર ૫૪૩૫૫ ૩૧મી જુલાઈએ કરમનથી મેરમાં વિલાય થઈ હતી. તેમણે કાપ-અના મેડુ-મેટનું માન કરાવવા ઉપરાંત રોમલ એમેરિકાન કોલોમ્બીના હેથે પથ છે. તેમણે તેમણે આ રી-રીકલ સરકારના ૧૫ એક દુરદી કતા અને વિરકથમાં મોઝા વર્ષે અમલ કરાવે છે.

—કરમનની ગેક એમ રેરમમાં ૩૦ મી જુલાઈએ કાઉન્સિલર ડી. એ. એકેશીએ કરેલા કાવણમાં આવાકી કરી હતી કે, આવાગાં મળેલ વર્ષમાં કરમનને પાણી મળેલી નથી તે અનામાં ૮૦ લાખ પાઉન્ડ અરમવા પડશે. અને યોરની સરકાર રાખવી પડશે. કમળું અમળેની કેમ છે કરેલ નીચ

લાખ એકન પાણી આવી શકે છે. રોમના કરેલાસ સામાયાર કરેલ એકન પાણી વપરાય છે તેમાં પ્રતિ વર્ષે વધારો લાય છે.

—પ્રેર મેરિશ્વરનાં લેનથી કેમમાં રીપ ૭૦ લાખ એકન પાણી રકમ છે. તેમાંથી વાપરે છે અમલ ન કરેલ ૫૦ લાખ એકન પાણી વપરાયું હતું પણ મવા વર્ષના મોમરટે માં મોટર સીરકલ અવાથી એક વર્ષ માં એક અમલ ૮૩ લાખ ૬૦ હજાર એકન ન વપરાયું છે એટલે પર લાખ ૭૦ હજાર એકન પાણી અમલ છે ૧૬૫૧-૫૭માં રોમ ૬૫ લાખ એક વપરાયેલું ૧૫ ૧૬૫૭-૫૮માં ૫૨ લાખ ૧૩ હજાર ન વપરાયું છે.

—આકોટા-સકરાની નીચેના પ્રદેશોનું નીરીશ્વર કરવા વધુ માલના પ્રવાસે નીચેલા કુનાઈટ રટેરના ૨૦ દીપો મેટ ૧લી મોમરટે એમનાં આન્યા છે તેમણે ધાના, કુમાન્યા, અને રોટોશાપા દરી આન્યા છે અને અકોઈથી રવાગી-એન્ડ તથા મોરોન્ડો માકર્લિક બધે.

—કાલિય આકોટાની મેડીકલ રીથર્મ પ્ર-રીટમુટના કિરકરટ પ્રો. ડ. એમ. કમુરે ક્રકલ અંતની રટેર કલમમાં ૩લી મોમરટે આપેલા કાવણમાં કહ્યું હતું કે પેલોમો માટે કુનાઈટ રટેર અને રોન્ડીનેશીમાં એક નવી અનર્ત વાજરક ઠો.પાણું છે એને અમલ ભર મા કોમ વખતમાં વપરાસ થશે જેથી વિશ્વમાં પેલોશીનો આધિ નાહુરં અઈ રાશે.

—પડેલી ન વાર દક્ષિણ આકોટાની બીન-મોરી કોટ દીપ ટીપા એલિયન કોટલ એલેશીએસના મહેમાન તરીકે નવ આવાકીમાં ૧૨ મેમે રમવા એકાનીકમમાંથી ૩૦મી જુલાઈએ મેરથી નાવરાળી બના વિલાય થઈ છે.

—મેકાઆકોટનની સીરી કાઉન્સિલે ર્થના સીડી કોલ પર હમેલ કરકસ કુનીમલ-ફેમ અને કુનીચન નેક પેટા ન્મવે સરકારી પ્રધાનો અને પ્રતિક એકેકેકુડીર સંબોની કાબરી કે.૫ તેના પ્રમંચે કુનીચન નેકને કીતારી કુકવાને દારા કર્યો છે.

—સરકાર ને રોડીય મરિની કમર ૨૧ ૫૨થી ૧૮ વર્ષની કરવાની કાવણ પકાર કરશે તે કપટાલન અને આજુ નાનુના વધારાના ૧૬ હજાર મોરો કુકોને થવ આપવાને ૬૬ મળશે.

વિદેશના સમાચાર

—નમદાર સકેરની મધમાં આવેલી એકાલ કંપનીની પેટ્રોલની ૩૦ વિલાલ દારા પેટીની એટમાં ૩૦મી જુલાઈએ અરમલ થઈકા થવાથી કાઝા લાખ

એકન પેટ્રોલ કાળગી ઉપરું હતું જેથી કમ્પો માણસ રસ્તા પર આગી મળા હતા. દારા પાલેના ૫૦૦ કામકારે એ વખતે આવા અલેલા જેથી ડોઈની અન હાની નથી થઈ

—કુનાઈટ રટેરના મીલીટરી એકાલ માં માણ વરસમાં એક હજાર ઉપર એકાલ-રો અર્થ છે એમાં ૬૬૪ માણસો થરી મળા છે.

—ડીમેટોના પુલ' લાખ ને ચીન કરતક છે તેમાં ચીનકલ અરકર સાથે ડીમેટોને જુનખાર મળવો અના-એ છે. ૩૧મી જુલાઈ સુધીમાં ૫૦ હજાર ચીના અને ૧૫ હજાર ડીમેટ નો મરી મળ્યું અના છે. મોટીકા પ્રકારના આ વળવાથી અંદાજે રોમ નાં ૩૦૦ માણસો મરે છે એ રીતે કુલ આકોટા ૫૫૫ કરે છે.

—એમ્બાનના કુનાઈટ રટેરની અવારી નીરીશ્વર રાખીમાં અપાનના ૧૦ મીલીટરી એલેસરો ૫૫ મોકલ વાની કુનોના સેક્ટરી અનરમ મી. અમ કામરટેલે અપાન પાસે કરેલી મામણીન અપાનમાં અપાનીકલ સર-કારે ૨૨મી જુલાઈએ ચોક્ખી ના પાડી છે.

—નેપાળના રાજ્ય મહેન્સિક તેમની રાણી સાથે મોરકર અને મોસીક યાક ના કુલ નામે રોમથી રકમી જુલાઈ એ મેરથી નાવરાળી અમ્મો હતો ૧૫૫ પાઉન્ડથી કોટા અણી મવા હતો ટીપામાં તેમણે એક અરવાકીનું આજે.

—ધાનાના વડા પ્રધાન ડે. કવાઈ નુમાક ન્યુમેક'થી પાકા વળતાં માણ આવાકીએ માર દીવલ પ્રિટનમાં રોટાસે આ વીગીટ આનમી છે ૧૫ રાણી મેરીકાએ તથા વડા પ્રધાનની અને સોફીમેટ એલમી મી. નેકલ અલીકની કુલાકાલ મેકે એમ અંત આતેના ધાનાના કાપ કમીકનરના એક અધિ-કારીએ ૩૧મી જુલાઈએ અણાનું છે.

—અર બી-રટન અર્ચીસ એક મહિના ના કોશીકે મારે ૩૧મી જુલાઈએ એકલા ન દે-અ મોવેશ મેરથી રહેવા મળા છે એમ નીકથી અણાવાયું છે.

—ઓરીક પાલમેન્ડમાં ૩૨મી જુલાઈ એ મરુર કમ્પ મી. ફેનર મેકેવેકે કહ્યું હતું કે, દક્ષિણ આકોટાનો રાજ્ય અમલ કમુનીસ્ટ રટેરના કરતાં ૫૫૫ કેટલીક માલકોમાં પળે જુલમી છે.

—ન્યુમેક'ની રોટાસે ૩૪-૩૬ને ૨૮ મી જુલાઈએ અમતની જુદી જુદી કુનીચકોઈએને મોસ લાખ પાઉન્ડની માન્ડ આપવાનું અરેર કહ્યું છે ને પેટી કોલેમ્બરીની રોટોશા એન્ડ નાકમેન્ડ કુનીચકોઈને ૩૫૦૦ કુલકા ની રોટાસ-મીરીમરન પ્ર-રીટમુટને ૧૧૬૦ કંપાનની કુનીચકોઈ કલમને ૧૦૦૦ મળા છે.

—ઓરીક કરમીન રેકરેર અર્થે કોમરકનથી ૩૦મી જુલાઈએ પકાર

પાણું છે કે, આજુ વર્ષના પડેલા ક માલમા ૧૦,૨૧૦ રેટર ઇન્ડિયને કામ કોલમા ખીટન અલેલા ૫૫૫ મોટે આમ નાને પાણ રસ્તું પડ્યું છે કેટલીક રટીયરો અને તરર લાખ અમલ કરે છે.

—મેરોમની અમુકકુનીની તમેથી મોટર અને ડ્રેન મરિના અવરઅવર માટે એક જુલમ' આમ' અનાની કુતર અમેરીકાને રધીપન ઉબનેર મી. આકોટી માકીને કરેલી કરખાસત અને વોશીમ દનમાં મેનેટની કમલ' કમીરીના પ્રમુખ મેનેટર રોટન છ. મેમકુરને વિશે વિમલ મમાનવનું ૨૬મી જુલાઈએ અણાનું છે.

—ધાનાના વડા પ્રધાન કમ્પ એમરે ન્યુમેક'થી લંડન અલેલા અર્થ તેમને કાપાના પ્રતિનિધિએ કુલકું હતું કે ધાના અલસકાક થવાની વોઅના વિલે કંઈ કહી કહીશો તેના અવાજમાં તેમણે કહ્યું કે કમલ' તો હું એટલું ન કહી કહું કે આ માલનમાં કીતવલ કરાવ એમ નથી પણ ડાઈ એક પ્રકારે આ-કોટોને અનુકલ મેરી કોમવેરકની અંદર અલસકાક સરકારની ભર ને છે ન.

—સીમેલમા આવાગીવ કુકવાના પરિ-વાળે ૧૫૬ માણસો થરી મળા અને તેમાં લાખ લેલા માટે ૬,૩૦૨ અણને ૫૪૩૫૫ વડા પ્રધાન મી. અંરનાયે કોલ'મેમાં કમ્પ એમરે અણાનું છે.

—કમરમેલની એલિયથી અરકોલ થઈ કાઈકા કુશીની નવી મકરમની એલમ પાપાવની વોઅના પુરી થઈ અઈ એમ કમ્પ એમરે કાઈકાથી પકાર પડ્યું છે આ પાપાવ અમલથી થ મો પાઉન્ડો અમલ થશે કારણ કે ૧૬૪૮માં આરવોએ કારકુટી કાઈકા ની પાપાવ લાઈન કાપી નાખવાથી તેને કુલેલાથી રટીયર માટે આઈમ કાવનું પડ્યું હતું કાઈકાથી બોટીસ પાઈકા ની રીકાનરનીમાં હવે એ એલમ રીકાન કરવામાં આવશે.

આરવના સમાચાર

—પ્રકાસ પ્રાનના મેરીવ.ડી આવાના પ્રધાન મી. લીઆ રેડીમે કુકમામરત વિભાગની કુલાકાટેરી ૫૫૫ વળતાં દેડમાકર્માં ૩૧મી જુલાઈએ કહ્યું હતું કે, કુલાકાની અવરતા એકલી બધી છે કે કેટલાકે કોટા અના પાઉન્ડ અને પુળીયા ઉપર કરવન કરારે છે.

—આરત સરકારનાં આર્થમણી બોટીક તત્વલ અને મેમલ અલ અરટેન્ડ રરકલ એમે ૮૬ વર્ષની વધના અને અમલના મકાન કુવિત રીમે.સોફર પેરિના એક છે તેમે આવતા વર્ષે આરતમાં આપણે આપના બધે એમ ન્યુમેક'થી ૩૧મી જુલાઈએ પકાર પડ્યું છે.

બી-આઇ

મુખ્ય કરાંચી અને ઇસ્ટ
આફ્રિકાના બંદરો વચ્ચે
મુસાફરી કરે છે.

રેડીઅર કરતાં રેડીયો ઓગરફ રેલવેના આવસે ને
કરાંચી થઇ મુખ્ય જગ્યા જ્યાં સપ્ટેમ્બર રેલવેના ઉપકરો.

મુખ્ય અથવા કરાંચીનું બાહુ.

ફર્સ્ટ ક્લાસ	એક	બેસન્ટ	વગર	પા. ૬૨-૮૦
સેકન્ડ ક્લાસ	"	"	"	પા. ૬૦-૬૫-૭
થર્ડ ક્લાસ	"	"	"	પા. ૬૧-૬૦-૭

વધુ માહિતી માટે મળો આ લખો:

શેખ હિમેદ એન્ડ સન્સ
(પાર્ટી લીમીટેડ.)

૩૯૦ પાઇન સ્ટ્રીટ, — હરબન.

ટેલીફોન: ૨૦૪૨૨ — ટેલીગ્રાફિક એડ્રેસ "કરાંચી."

લીટ નં. ૨ વાંચવા લાયક પુસ્તકો

દક્ષિણાશ્વ પત્રિકા (વિનોબાજી)	૧ ૧
વિષયમય દર્શન	૨ ૨
ગીતા પ્રવચનો	૩ ૦
એક મર્મ પુષ્પ (મહારાજ રેસાઈ)	૧ ૩
રામનામ (ગાંધીજી)	૨ ૦
ભાગ્ય મારી મા (મહાત્મા ગાંધી)	૧ ૬
માનવી અદિષ્ટો (દોશી)	૬ ૦
બ્યાપક મર્મ આવના (દોશી)	૬ ૦
ચોતરણી વિવાદો (દોશી)	૬ ૩
હિંદને રોગી વિદોષ (દોશી)	૬ ૦
ભાગ્યની ગોળી (મહાત્મા ગાંધી)	૩ ૦
આત્મન સન્નિવર્તિ (નારાયણ મોરેશ્વર મહે)	૧ ૬
મધુલ (વિનોબાજી)	૫ ૧
નીલિ નિયમે માર્ગ (ગાંધીજી)	૨ ૦
દેવવળી પડે કાંતિ (વિદ્યારાજ કોશી)	૭ ૧
માધીજી અને સામ્યવાદ (વિદ્યારાજ મહારાજા)	૭ ૦
મહાત્માની સર્વગ્રાહી દેવવળી (વિદ્યારાજ પટેલ)	૧ ૧
એકસી ભવે (મહાત્મા ગાંધી)	૨ ૦
મા ભાગ્યની રીતી બાધામાં (મહાત્મા ગાંધી)	૨ ૧
ભાગ્યની પ્રસારિ (મહારાજા સીંઘ)	૫ ૦
દલકાનો અનુભવ (મહાત્મા ગાંધી)	૨ ૧
સ્વભૂતી કાંતિ (વિદ્યારાજ મહારાજા)	૨ ૦
હિંદની આ મેલ વેપાર કાઢી (ગાંધીજી રેસાઈ)	૮ ૧
વિદ્યારની રોગી આનર્મ (મહાત્મા ગાંધી)	૧ ૦
દેવવળીનો રોગરો (ગાંધીજી)	૫ ૦
પુષ્પ આકાશના (મહાત્મા ગાંધી)	૬ ૦
માધીજીનો સરસર સાથેનો પત્ર વહેવાર ૧૯૪૨-૪૪	૩ ૦
સામાયિકની સામ્યવાદી (મહાત્મા ગાંધી રેસાઈ)	૬ ૦
સો પુષ્પ મર્મ (વિદ્યારાજ મહારાજા)	૪ ૧

'INDIAN OPINION', P. Bag Durban.

બી. કેવીન્સલેન્ડ ઇન્સ્યુરન્સ કંપની લીમીટેડ

૧૮૮૬માં ન્યુ સાઉથ વેલ્સમાં સ્થપાય છે

આજ અકસ્માલ તથા દરીયાઈ માલને

— વિમો —

તેમજ બધી જાતના વિમાન

કામ કરે છે.

આસ હિંદી પ્રતિનીધી

શ્રીમતી તહેમી સોરાબજી રૂસ્તમજી

વધુ વિગત માટે મળો- અથવા લખો

૧૦૬ એન્સફીલ્ડ રોડ — બોક્સ નંબર ૪૭૬ — હરબન.

ટેલીફોન નંબર ૪૭૪૫૩ અને ૪૭૮૮૮

Power and liberty are like heat and moisture; where they are well mixed, everything prospers; where they are single they are destructive.
—George Savile Halifax.

OPINION

Founded by Mahatma Gandhi in 1903.

Former Editors: Mahatma Gandhi—1918-1956.

No. 31—Vol. LVI.

Friday, 15th August, 1958

REGISTERED AT THE G.P.O. AS A NEWSPAPER.
Price: FOUR PENCE

IN WAR, CHINA COULD THROW 100 MILLION MEN

PEKING, Sunday.

COMMUNIST China could put an army of 100 million men into the field in a third world war, the Mayor of Peking, Mr. Pang Chen, was quoted here today as saying.

Usually well-informed sources said that Mr. Peng—who is also a member of the Communist Party's Politburo—stated after a recent two months-long conference of the Party's central military committee, "In the event of war we

can put 50 million men under arms at once. Within a brief period our military strength would be 100 million."

Experts

Military experts outside China have estimated the current strength of her armed forces at about 2,500,000. Demobilisation of about 800,000 conscripts and withdrawal of an estimated 300,000 strong Korean garrison, announced, last spring, may have reduced the forces to below this level.

But the newspaper "Liberation Army Daily" reports that Milinamns and Reservists are devoting more time to training since the Middle-East crisis began.

Observers here believe that China's military potential and ambitions figured prominently on the agenda of the three-day secret talks between Mr. Khrushchev and Mr. Mao Tse-Tung, the Soviet and Chinese Communist leaders.

The talks were also attended by the Defence Ministers, Marshal Rodion Malinovsky and Marshal Peng Teh-Huai.

Warned

Substance has been given to observers belief that Mr. Khrushchev warned Mr. Mao not to launch an assault on Formosa—the Chinese nationalist stronghold of the coast—by a noticeable slackening during the past few days in the "Liberate Formosa" clamour of the Press.

The demands for "liberation" reached the highest pitch since the Korean war earlier in the Middle East crisis.

The Government has never disclosed the number

of troops occupying Tibet but these may number several hundred thousand.

There is no confirmation in Peking of recent reports renewed warfare between Chinese and Tibetan Tribesmen. The Chinese Press however, has completely neglected news from Tibet this summer and Tibetan newspapers are no longer available here.

Military Training

According to the newspaper "China Young Daily," about 1,130,000 young workers and students from Peking, Shanghai and other big cities are attending military training camps this summer.—Sapa-Reuters.

Whites Want No Christian Nonsense

THE municipal reporter of the "Rand Daily Mail" has reported that a small Methodist Church hall near the Johannesburg Zoo has become the centre of a controversy over Dr. Verwoerd's "church clause." This is believed to be the first time that the "church clause" has had to be practically considered since the Native Laws Amendment Act became law last year.

A handful of Europeans in Forest Town say that African worshippers at the church are a "nuisance." They have written to the Minister of Native Affairs to get the services banned. But the Non-European

(Continued on page 317)

No Ambassador From Ghana

"THE STAR" reports from Cape Town that members of Parliament do not expect any immediate result from Ghana's suggestion that it should have an embassy in South Africa—certainly not on the basis announced by Ghana's Minister of Finance, Mr. K. A. Gbedemah.

Mr. Gbedemah, deputising for the Prime Minister, Dr. Nkrumah, told the National Assembly that "his Government would do all it could to establish a diplomatic mission, if only to act as "an inspiration to our brother Black Africans in South Africa who are smarting under the yoke of im-

perialism."

The reaction of the Union's Minister of External Affairs, Mr. Louw, is a curt "No comment."

However, Mr. Louw has said that there must ultimately be an exchange of diplomatic representatives with African States and—after lunching with Dr. Nkrumah in London last year—he predicted diplomatic representation between Ghana and the Union.

The critical issue in the eyes of many Nationalists is not the question of diplomatic relations but of social relations which might occur at a diplomatic level between Europeans and prominent Africans.

OPINION

FRIDAY, 15TH AUGUST, 1955

Indians Not So Weak

THERE is an understandable air of uncertainty in the Indian community on the next course of action to take in the battle for homes now being waged between the government and the least privileged sections of the nation. In a race-conscious society, where power and justice are assessed in terms of race it is natural that the Indian minority should feel despondent. But the successful closure of shops in protest against the Group Areas Proclamations for Durban showed two things which have not been given the attention they deserve.

They showed that the Indian has reserves of power which he can still use, if not to protect himself effectively at this moment, at least to place the government in a very uncomfortable position. They showed also that the Nationalists, in spite of their apparent power, also have their weaknesses. They just could not stop the Indians from acting together and closing their shops.

The Nationalists have one advantage: Their opponents often hesitate to hit where they—the Nationalists—are weakest. They have a fair selection of points of vulnerability. One of these deserves attention when thinking of how best to save Indian homes. They are most anxious to avoid racial storms at the United Nations centring around their policies of race oppression. Any demonstration on the part of the non-Whites which would capture the attention of the world's Press at the moment could make them feel very uncomfortable. And here the initiative rests in the hands of Indians themselves. Working through their various organisations, political and otherwise, they can stage a boycott of West Street shops and persuade the Africans and the Coloureds to do the same.

A protracted campaign led with imagination by a leadership not handicapped by ideological obsessions would certainly not close down the West Street shops, but the demonstration would be such a magnificent show of non-White solidarity that the lords of the Chamber of Commerce would begin to spend one or two sleepless nights. And when they did that, they would tell their City Council the right things it should do. That would not mean the Indian's troubles would end. But trends of thought and action would have been set in motion which could, if organised on a vaster plane, begin to confront the city of Durban's White group with the reality of disaster.

Such a campaign would not ask anybody to break any law. People would just refuse to spend their money in certain places. And it would start very many, in the buses, streets and elsewhere talking. It would also make all conscious of the real threat to the nation in a law which can deprive a man of his right to have his home and call it his own. While the world talked about it the non-Europeans would be beginning to seize the initiative to fight on new ground and from there proceed to other things.

Comment On Men And Events

IF STRIJDOM RESIGNS

By JORDAN K. NGUBANE

THE ballistics on Mr. Strijdom's illness indicate that for all practical purposes his political career has, unless a miracle happens, come to its end. This is a development of some importance because it is going to confront the Nationalist Party with challenges for which it was not exactly ready.

Mr. Strijdom will go down history as the last of the volkskiesers—that is, men who could beat the tribal drum and discipline their followers into seeing their line in the march to tribal goals. The last election showed that these goals were almost all reached, barring the republic. But they showed up something else: that in the heat of his greatest struggle, the Afrikaner Nationalist was completely isolated and either hated or disesteemed by the majority of men and women both inside South Africa as well as in the Free World.

For a while, both the base of the republic and the unpopularity of the Nationalists might keep the tribes together but sooner or later need will arise for a new type of leader in the place of the volkskieser; the man who will attempt not to capitulate on the inferiority complex which is such a strong driving power behind Afrikaner Nationalism, but who will try to find a respectable place for the Afrikaner in the comity of nations; the ideological leader.

Redundant

As a matter of fact, the advent of the republic will merely speed events to the climax when the need for such a leader will be felt more acutely; when the beating of tribal drums will be redundant.

The Nationalist Party caucus is obviously very much alive to the real dangers inherent in this. So much so that at the time of writing, they are reported to be trying to avoid coming to a decision on who will succeed Strijdom. Not without cause. On the whole depends the issue whether the Nationalist Party will head for an immediate split or continue to keep together as a tribal imp.

At this point we might bring in the respective contenders for Strijdom's mantle. In the front row are Messrs Swart, Verwoerd and Dr. Duggan. Next comes Mr. Schoeman who is in category by himself. The importance of all these men is that they represent specific trends within the Nationalist Party.

Mr. Swart stands the best

chances of keeping the Nationalist Party together and is perhaps the best qualified to carry on the volkskieser tradition until the republic is reached. Beyond that he has neither the brains nor the qualities of leadership to lead Afrikanerdom to the position where the world will see it in different light.

Boys And Girls

Dr. Verwoerd would take South Africa to a republic the hard way and in the process would further isolate the Afrikaners—to the point of splitting them from head to foot and possibly putting some of these intellectuals in the Church and the universities who might want to huddle too far with the non-Whites. He would not stop in the march to his goal even if that, in the end, meant civil war. Ironically, this is as much his strongest point as it is his weakest. Strongest in the sense that the firm administrator and leader will make the "little boys" and girls just about to have the vote rave to know that they have him for their leader; weakest because the economically powerful classes that ten years of power have shot up in the ranks of Afrikanerdom will want a period of consolidation, of neutralising Nkrumahism and of finding a formula by which American goodwill can be retained. The little boys and girls do not have much in common with the inventing supporters of the Nationalist Party and Verwoerd will drive them farther and farther apart.

A curious figure in all this is Dr. Duggan. He plays a more curious game. He would very much like to convince the English that he is not anti them. He would like them to side with him in his fight with Verwoerdism. And in recent months he has been making speeches with a clearly bargaining motive behind them. He has even tried to cultivate the manners of a moderate. But this is precisely the man who is heart and soul for giving the little boys and girls the vote—to give Verwoerdism the most decisive backing possible.

(Continued on next page)

Freedom In America Today—I

Communists Astound Free World

THE Fund for the Republic is an organization supported by leading Americans which seeks to study the problems of a free society in the light of challenges to liberty which have come to the fore in our times. To further this purpose it has been sponsoring a series of broadcasts in which different viewpoints on the functioning of democracy in America have been presented. In the present series, an American industrial leader criticises some of threats to liberty in the United States. We present his views here because they focus attention on dangers which threaten the Free World from within. The broadcast was conducted in the form of a question and answer interview in which the industrialist Mr. Cyrus S. Eaton was questioned by Mr. Mike Wallace.

WALLACE: This is Cyrus Eaton, an industrialist who heads a two-billion-dollar empire in coal, iron ore, and railroads—a man who says that the way to preserve the American way of life, under which he prospered, is to win the friendship of the Soviet Union. As a first step, Mr. Eaton has sponsored several conferences between scientists from the Free World and the Communist nations. In a moment, we'll find out why he sponsors these conferences, and why he charges that the cold war is slowly but surely destroying our freedoms here at home.

ANNOUNCER: The Mike Wallace Interview, presented by the American Broadcasting Company in association with the Fund for the Republic, brings you a special television series discussing the problems of Survival and Freedom in America.

W: Good evening, I'm Mike Wallace. In our fight to survive and stay free, we as a nation have had to modify some of the very freedoms we want to protect. Tonight's guest, Cleveland industrialist Cyrus Eaton, is one critic who says that we've gone to far—that in our efforts to cure a cold, we're killing the patient. Let's find out why. Mr. Eaton, you've made considerable news with your meetings up at Poughkeepsie. You've sponsored conferences among scientists of the Free World and from Communist countries like Russia and Red China. What do you think that you accomplished when scientists who are devoted to communism meet and talk with British and American scientists?

EATON: We demonstrated that men of different languages and different philosophies can get together and discuss general questions, come to a common understanding, and part great friends. One of the most important things we agreed on was that, an all-out war between Russia and the United States would be a catastrophe of the

first magnitude. For instance, there was no difference of opinion that in the first hour of such a war 75,000,000 Americans would be killed and 25,000,000 would be seriously wounded. These scientists left Canada to go back home and tell their governments of the great hazards we face unless we bring common sense to bear on our international problems.

W: Why do you hold these meetings up in Poughkeepsie, which is in New York, instead of in the United States?

E: It would probably be impossible to hold them in the United States because of the restrictions. The Chinese would not be permitted to come in; if the Russians got in it would be with very great difficulty.

W: What kind of restrictions? You mean that our government would not permit...?

E: They would put many obstacles in the way and subject the people coming here to very great humiliations, which I don't think any self-respecting scientist would submit to.

W: I gather you are not in sympathy with these regulations?

E: I think they are unwise and unnecessary.

W: Were the American scientists who went up there to talk with the Russians and Red Chinese willing to exchange ideas freely with their Communist colleagues, and was there equal freedom on the other side?

E: I think everyone was astounded at the freedom with which the Communists discussed any scientific problem. They astounded everyone with their profound knowledge of scientific progress. I would say that perhaps of all the representatives who gathered there the men who were a little more cautious for political reasons were our brilliant American representatives.

W: You say the American were more cautious for political reasons. What do you mean?

E: If they were professors from Harvard or M.I.T. or the University of Chicago or Illinois—if they said anything that offended the political forces of this country—they would be aware that they might be called on the carpet and subjected to serious examination. And I think most of our American participants, when they got back home, were probably visited by the FBI and asked what went on and what they said.

W: And as far as you know they told what went on?

E: Oh, very completely. Because there were no secrets. The discussions were completely above board. Everyone said just exactly what he thought without any fear of getting into trouble.

W: You mentioned the FBI, Mr. Eaton. Let's turn to some security measures—most of them products of the cold war—that are taken by our government with citizens here at home. For instance, you, our research shows that as an officer of certain corporations engaged in defense work you yourself have been fingerprinted and investigated by the FBI on three occasions. I wonder if you'd tell us why, and what your reaction to this fingerprinting is?

E: The officers and directors of the companies with which I am associated—and that's true of most big American corporations do some work for the government. Some of it is called "classified." Why it is called that I do not know, because none of it is really very secret. At any rate, some of it is regarded this way. And for that reason, on each of these occasions a separate group examines the history of each officer and director. The investigators consult all the people who have known him—in my case for a great many years, as old as I am to me if at any time in his past there was anything he ought to be ashamed of. They fingerprint him and go through all these performances. This, in my way of thinking, is quite a humiliation for a loyal and devoted American.

W: What is wrong with finding out if a loyal and devoted American, if indeed he is, is all these things? You say there is

some doubt about the necessity for doing this because you're not sure the work should be classified. Do you believe that these screenings, etc. are superfluous?

E: I think so. They keep alive the spirit of suspicion which is one of the evils that plague us. But there are no secrets in the industrial or the scientific world. Any idea that anything we can do in America is a profound secret if it is done industrially, with workmen and all other sorts of people engaged in it, is just a hallucination and an emphasis on the importance of the police side of our government.

W: You say the police side of our government. Do you have any further views on the work of the FBI as it relates to individual freedom?

E: I think it's had a tremendous build up. It has enjoyed wonderful propaganda and sold itself in a marvelous way. But I always worry when I see a nation feel that it is coming to greatness through the activities of its policemen. And the FBI is just one of the scores of agencies in the United States engaged in investigating, in snooping, in informing, in creeping up on people. This has gone to an extent that is very alarming.

(Continued from previous page)

Two Things

Two things might be happening: He might, by trying to woo the English, be taking up a tactically advantageous position without making a confession of faith. Or, he might be yielding to Verwoerdian pressure inside both the Cabinet and the Party. The caucus decision alone will show precisely the role he is playing.

Mr. Scheepman is just an efficient administrator and his real claim to leadership rests just on this. He tried once to build up his reputation for being an able upholder of "boomkap" tradition. In the process the Africans of Alexandra Township split the White community and confronted him with a challenge which hit him rather badly. It is doubtful if Afrikanerdom, so closely attuned to the beating of tribal drums, really needs a first-class administrator at this stage.

With the exit of Mr. Strijdom, Afrikanerdom will come face to face with quite a number of realities and in coming to terms with quite a number, also, of things could happen to the Nationalist Party.

African Student Describes India

MR. AYUB NABOTH OGANDA, a Kenya student who went last year to study Medicine on an Indian Government scholarship, has passed his first year examination in the First Class. Besides this academic attainment, Mr. Oganda has made good use of his vacations to go round India. Here is an account of his journey in his own words:

Wishing to see as much of India as I could during the holidays, I covered no less than fifteen thousand miles, mainly by train and partly by bus, on horse back, by bicycle and even on foot.

My first two short vacations I spent in and around Godhra, Baroda, and Delhi. During the long vacation I visited Kashmir with a group of forty-two other students—both Indian and foreign.

I enjoyed the company of these students very much. The organisation of the summer camp for students was very good. The credit goes—first to Mr. Prabodh Mehta of the Indian Council of Cultural Relations and secondly to every student who formed a constituent part of the whole camp.

Kashmir

The grandeur and beauty of Kashmir are more than human words can describe. The ever-

green whistling pine trees, the ever-white mountain peaks, the never silent brooks with flowing cold water—clear water which has bathed rocks and pebbles for a million years and shows no signs of fatigue—these are but a few of the natural phenomena that astonished a visitor to Kashmir.

No wonder that Emperor Jehangir, in his endeavour to describe the beauty of this land said:

"If there is a heaven upon earth, it is this, it is this, it is this."

We in Kenya may claim to rival the Kashmiris in perhaps only two things, and those are that we have an all-the-year-round salubrious climate and a fertile land.

After visiting all the places that a stranger in Kashmir must go to—Gulmarg and Killmarg, Pabalgum and Liddar Valley, the Great Mogul Gar-

dane in Brinagar—we were content to return to the heated southern plains below. In all these places we saw the Kashmiri adept wood-carvers and a very handsome people.

Golden Temple

From Kashmir (Pabalgum) to Patna, and then to Amritsar. Here there is a masterpiece, the Golden Temple. From Amritsar across the Punjab to Chandigarh to Amritsar and then a leap to Lucknow.

We were only two now. Lucknow was very hot. So we went to Agra. Here we saw the symbol of an Emperor's love for his wife is the Taj Mahal. The masons who constructed the Taj—whether slaves or free men or both—achieved a task yet to be repeated (if it can be done at all) in the history of the world.

And here I am, back in Bombay, with the memories of Northern India. I still have Southern and Western India to see which, if all goes well, I shall without doubt visit.

French Enclaves:

Nehru Expects Action

NEW DELHI, Monday.

THE Prime Minister of India, Mr. Nehru, said that France might turn over the complete title of its former Indian colonies to India later this year.

Mr. Nehru told Parliament the French National Assembly must act on the matter, and it was not expected to meet until late this year. Under a French-Indian treaty, India has already taken over *de facto* Pondicherry and three other small areas formerly governed by France. India is now waiting for France to turn over the legal title.

Mr. Nehru ridiculed a suggestion that India deliver an ultimatum to France.

"I don't think it would be at all proper to bludgeon them in these terms," he said. "It would only create ill-will all around and would not help us."

R. VITHAL

Bookkeeping, Writing up Sets of Books, Balance Sheets, Income Tax Returns.

Contact No. 12 Barkly Arcade, 38 Market Street, Cor. Diagonal & Market Sts. Job: Enquiry, Phone 33-1634.

THE QUEENSLAND INSURANCE COMPANY LIMITED.

(INCORPORATED IN 1886 IN NEW SOUTH WALES)

TRANSACTS ALL CLASSES OF INSURANCE

Fire - Marine - Accident

Consult:

MISS TEHMI SORABJEE RUSTOMJEE

SPECIAL INDIAN REPRESENTATIVE.

106 MANSFIELD ROAD,

DURBAN.

P. O. Box 476.

TELEPHONES 47453 & 47888.

The 'Kashmir Princess'

By
A. S. KARNIK

The Cruel Sea And The Kind Storm

WHAT HAS GONE BEFORE :

THE "Kashmir Princess" carrying delegates to the Bandung Conference, was victim of sabotage. The plane crashed into the sea, and only three members of the crew were fortunate to escape from the burning plane. Pathak was separated from Dikshit and Karnik. These two were heading for the islands that were visible in the distance. After many hours of valiant struggle they have noticed that the islands are near and they even hear the twitter of birds. They swim on with renewed strength and they sing in unmusical tones towards safety.

Now Read On:

THE small clouds that hung on the eastern horizon by now had advanced and, though scattered, covered the entire sky. Even the hill tops were obscured by the shifting clouds. Occasionally Jupiter, with its companion stars, would peer out through gaps in the dark small clouds, and would warn us of our wrong direction. Its occasional glances would help us steer on the chosen course. These small clouds formed a massive assemblage on the East side. It was as if a mass-meeting was to be held at a late hour on the eastern horizon and flocks of clouds were steadily traversing from West to East. A Bandung Conference in the sky, I thought, and wondered if someone was planning a sabotage in the heavens, too.

The gathering clouds on the East were slowly transforming from individual patches to a dark spreading smoke-sheet across the wide sky. Dikshit once again glanced at his watch. It was faithfully recording the time-lapse. He knew it was nearly time for moon-rise. But it was of no avail. It would be beyond the opaque cloudy curtain. Not only the moon would be invisible, but Jupiter too, would be screened. Perhaps we may never see it again. Destiny seemed to be cruel and hard. What little chances we had of navigating with the help of either the hills or stars were snatched away from us. Pessimism was slowly creeping back into my mind.

What stars governed, I wondered, the destiny of the nations that left Hong Kong this noon. Nine Chinese delegates, one Polish and one Austrian correspondent, and the crew of eight—fourteen already dead, and the five struggling in the water—who feared a watery grave might await them too!

Whilst thus our fate hung by a thread above the vast watery death, Dikshit shouted, "Look at that light. It is Morse. He is flashing Morse." There was a torch light—a very dim one—towards our west. I peered hard at it on make sure it could be Morse. Dikshit kept shouting, "It is Morse. Only Jatar can flash Morse. It must be Jatar. I cannot read the signals because of the waves. On our plane only three persons knew Morse—Jatar, Dikshit and Pathak. That is how Dikshit felt certain it was Jatar. I thought it was nothing but the waves that made a steady light appear as a flash and not that the waves hindered the reading of flashed Morse. I knew that it was Dikshit's affection for Jatar that made him think that it was Morse, and hence the person to be Jatar. Between wave crests we saw the light for a full minute or two.

Above five minutes later, to our right, in the northerly direction, another, dim steady torch light was visible. This person was obviously very much closer to Great Natuna's shores, we felt certain that this one would very soon reach the island. A surge of happiness bubbled in our minds, that the last two persons ahead of whom we had not known anything for a long time, were still alive. We hoped and prayed that all of us should get to this island very soon. As if in answer to our prayer, about 200 yards on the South we saw a moderately powerful torch lit up, and on instant later by its side either a small searchlight or a very powerful torch shot out its beams in our direction.

For a moment we were dazzled by the such brilliance in the unbounded acid darkness. Dikshit and I reacted differently to these lights. We both knew that the

exceptionally brilliant light was not from one of the floating persons. It was unquestionably alien. Dikshit was certain that someone from the neighbouring island had come to rescue us. Perhaps Pathak had reached the Great Natuna and sought the aid of some fisherman. Many a story I had heard of how saboteurs and their accomplices destroy evidence of their crime. I had a lingering fear in my mind that it would be a boat, equipped with searchlights and machine guns, belonging to the same agencies that had kept the bomb in the airplane. The airplane had burst, completely shattered and sunk. The only possible threads of evidence would be the survivors floating if they had not already been a prey to the voracious sharks. All these thoughts could be just wild fancy. Dikshit's explanation seemed more plausible. He raised his left arm and waved and asked me to wave mine, too.

Only for an instant I hesitated, then I raised my right hand and waved. Both these distant lights, though clearly visible to us, could not reach us. It is not likely they would have seen our hands in the dim light of only one life-jacket light. Yet at that time I felt certain that our light must have been visible to them. Then why did they not come to rescue us? Were we given up as mere floating corpses? We never would know. The lights did not appear again.

Perhaps the persons with the powerful lights had looked among the gathering fury in the sky. Rescue work at such a time would have meant endangering the lives of those in the boats. More people may die of drowning than those that could be saved. Savious may vanish with the unfortunate floating souls. Prudently, they had beaten a hurried retreat.

The fury in the sky was expressing itself in the form of lightning and thunder. From nowhere massive dark clouds had sprung up fast, covering the entire sky. Now we felt we were in an abyss, cut off from every thing in the world—even the stars, the hills, the islands—everything except each other and the flashing waves hitting at our sides. Even Dikshit's life jacket light deserted us, receding among the frightful darkness around. The gale was blowing in with an eerie whistling sound, raising the waves

higher and higher. We were being turned from wave to wave. We had stopped swimming. It was no use. The sea had grown rough and any attempt to swim would have been futile. We were lifted high up and dropped down by the waves, pushed from side to side every second. The tossing waves, we were worried, might push us out into the dreadful open sea. Once we were in the open sea, there would not be the ghost of a chance to live. Bigger waves and bigger fish. No island nearby. If we remained alive till the morning, a search party would not even dream of our being drifted so far from the scene of the crash.

A streak of lightning would spit out from the devilish clouds, illuminating the frightful black panoramas around just for a fraction of a second. We would get a glimpse of the islands around, and the mounting anxiety would ease out for a while, that we were still at the epicentre of the islands. There was hope to live. Cold, strong wind was blowing. The water had become a little colder, too. Instinctively we drew closer to each other. I passed my left arm around Dikshit's back and he his right arm around my back, thus holding our bodies in closer contact. The portions of our bodies in contact with each others were warmer than the exposed ones. All the available heat we must preserve for further attempts, should the storm subside and we still have an island within sight.

Lightning and thunder ceased. The gruesome dark night sprawled in every direction. Normally even on pitch dark night, a hill or any distant object is discernible by its far-off peripheral contours. But here nothing was visible. No contours of the hills; no trace of the islands. All that we were aware was the mercilessly splashing waves that would break at our sides and give us a spray of the salty water, which smarted our eyes.

If the wave was bigger, its spray was big enough to force its way into the mouth. We spat it out. Sometimes when we opened our mouths to spit out the water, a powerful wave splashed so hard that it covered our faces. Instead of spitting out the water, more salt water found its way into the stomach. I prayed that this nasty, morose would subside soon or else we might die of drowning (though drinking excessive quantities of salt water) even while afloat.

The storm persisted. We were being tossed up and down and God knows where; probably towards the open sea, far away from the islands. There was nothing we could physically do; just keep floating. We clinged on to the little life jacket around our neck. Our lives depended entirely on these yellow life-savers and air was leaking out of both of them. My neck-tie was still on the leaking spot. I held it tight with my right palm to minimise the leak.

From time to time I kept feeling the air pressure inside the jacket. It was getting softer. I could minimise the air leak, but could not stop it altogether. If more was getting softer, so must be Dikshit's too. The jackets would continue to grow soft and softer and softer, with less and less of the life-saving air. How long will it hold us? There were no signs of the stormy fury abating. And whilst the storm continued we could not possibly attempt blowing in any air in the jacket. The risk was too great. During such an attempt, in all probability, a considerable amount of air may actually leak out. The moment the inflation tube is pressed, water might gush into the mouth and result in losing out air. It was a hazardous task, to be attempted only as a last resort. It would be better to attempt and sink than not attempt and sink.

Cessation of lightning and thunder gave way to rain. A downpour of heavy water drops began hitting at our face and drumming heavily on the wetted life-jackets. We closed our eyes and bore this attack patiently. Despite the discomfort the rain caused us, a happy idea flashed in our minds. We could have water to drink—a few drops of fresh water would soothe the throat enormously, would relieve us to renew the battle for survival with great vigour and for longer duration. Hopefully I opened my mouth and in rushed a splashing wave that nearly choked me up. I spat out all the salt water I could and recovered from that unexpected attack. With greater caution I made two more attempts to catch a few of the raindrops that had fallen on my lip and was about to trickle away. But the salt water spray would dilute the rain drop to such an extent that it tasted as brackish as seawater. Disappointed we shut our eyes, mouths and minds to the rain. Even a drop of water was deemed to us. Like the cannibals dancing with bones around their prey, the rain made us feel its merciless presence by beating against our jackets, as if the ugly death-drum was being beaten to the dance of the waves.

The drifting waves pushed us on and on—we did not know where. Since nothing was visible in the pitch darkness around, there was nothing that we could usefully do. We had closed our eyes and were in a state of complete resignation, only hoping that the storm would subside soon. We distinctly felt our moving round and round in a circle. Heavens, fear clutched at my throat. Whirlpool! A positive drowning end, I thought. I was somehow hesitant to speak to Dikshit. Just then he himself said to me, "Karnik, I think we are moving in a circle. Don't you think so?"

I replied in the affirmative. Having got the confirmation, I began frantically beating my right leg to get out of the whirlpool. So I managed to extricate ourselves away from it. But the moment we ceased our activity, back again we were in the same whirling current. Dikshit was appalled by my sudden and unexpected activity and when I tried again to swim out of the whirlpool, he warned me that whirlpools in the sea are not at all dangerous. I regained my composure and lay motionless, even felt happy that we were in a whirlpool. At least we should be in a localised spot, which reduced the danger of drifting into the unfathomable open sea.

Thus we lay on the water, without any thought or any activity, floating, even relaxing, as we drifted round and round. We did not realise when we got out of the whirlpool. The wind had died away. Tossing of the waves had lessened. I was nearly in a dead coma, from which Dikshit roused me, saying excitedly "Look at the night. What's that?" I opened my eyes and saw a totally new world. A bright moon shone high up in the sky. Silvery glittering water.

Tiny little wavelets danced in a joyous mood. There was not even a trace of the storm. Thin transparent clouds perched the sky here and there. And on our right lay a new hope of life, a small island thickly covered with palm trees. A surge of joy rose to our hearts. The Great Nations and the hills in front, where we struggled fruitlessly before the storm, for nearly four hours, were no longer in sight. We thanked heavens for the storm's end. It shifted us to new hopeful regions and, for over an hour, gave the vitally needed rest to our aching limbs.

We looked around for Pathak and others. Not a soul was in sight. We were confident that Pathak must have reached the Great Nations, the others probably had reached some of the islands.

Our life-jackets had become so soft that nearly half of the air from each had leaked out. We marvelled at their ability to keep us afloat. After the long rest we felt refreshed and full of vigour. We blew into our jackets to make them taut, so we would not have to refill for a considerable length of time. We got ready once again for the routine, certain of reaching the small palm-fringed island. One, two, three—and away we were. The island could not have been more than half a mile distant. With new hope in our hearts, and new energy in our limbs, feverishly we were beating our arms and legs in an attempt to reach land in the shortest possible time. After about half an hour of continuous struggle, we paused to look around. We shuddered at the knowledge of the grim reality. It was the repetition of the struggle to reach the Great Nations. We became aware that every island was concealed by the deadly cold water-currents. In the past half an hour we had made no headway. We were wondering whether it was worth exhausting ourselves. We might as well remain floating until the morning when some fishes eat us. We did not have much time for musing. Breathlessly we beheld, in front of us, what we had been dreading ever since—we were aware of the water-currents—the vast open sea. So frightful it looked, our jaws wide open, horizon to horizon, awaiting us to slip down its throat. In desperate search we glanced around for some refuge. To our delight, a new island had sprung clear behind us. In an instant we knew what had happened. We were caught in the cold water-current and drifted into the open sea, but with another island behind us.

That was our last chance for survival failing which death due to thirst, starvation and exposure was certain. Besides we had drifted far away from the scene of the crash and were not likely to be searched for in this region. With determined vigour, urgency and fury we worked our hands and feet that for the first time our labour yielded gratifying rewards. Exhilarated with the result, we increased our pace. A small hillock on the island grew larger. The sand on the shore shone brightly in the brilliant moonlight. A little over a hundred yards more, and we should be in permanent safety and security.

We had over-exhausted our energies. At the end of seven and half hours of life-and-death struggle we should not have expected too much of ourselves. The inevitable resulted such a hurried two was that we were,

completely out of breath, exhausted to such an extent that we could not raise our hands for a single more stroke. Must stop for a while. After all we had come close to the island, only about a hundred yards remaining. There was no need to hurry. We had made it. We momentarily closed our eyes not in ecstasy of delight but to regain our strength. We knew that not only the currents, but the ebbing tide too was pushing us away from the islands.

At that moment, we felt that we had enough breath for this last lap, we gauged the distance. We were pushed back once again from where we had commenced for this island. It could be more discouraging us. We knew that hadn't we hurried too much on the last attempt we should have reached the shore. At the same time we were acutely aware of our waning stock of energy. It wouldn't last for ever. Anyway, we must make the best of it, while it lasts. We agreed that on this final attempt there would be no talking and no stopping. Every breath shall be used to swim. We shall stop either when we hit land or when we get completely exhausted. And the most important thing—beat our heads and feet at a steady pace, not too slow, yet never too fast.

In perfect synchronism, like a mechanical toy we kept moving on and on. Not even once did we have to turn and look behind at the approaching island. Not a single pause we could risk. We did not care much for drift, either. We knew we could drift a lot. But at worst instead of reaching the island squarely in front we might come up on the side. It was better to come on the side than never come in the vicinity of the island. We didn't know how long we kept swimming this lap—must be about half an hour. Probably another half an hour to go. We kept going at a steady pace.

All of a sudden my right hand touched something solid. At once I gripped it. Unmistakably a rock. With joy I shouted aloud without releasing my grip on the rock. "Dikshit, we made it! Here is a rock." For a moment Dikshit could not believe it. The rock was on my right and hence he couldn't come on to it unless I climbed on to it and made room for him. Eagerly he kept saying, "Where is it? Where is it?" I perched myself on one side of the rock and pulled Dikshit on to it. What a relief to our exhausted limbs. Solid rock stood under our feet. Breathing heavily through exhaustion.

(Continued on page 319)

Liberal Protest Against Verwoerd Ban

In a Press statement on the ban against 36 Africans attending meetings in certain areas Mr C. K. Hill, Chairman of the Coastal Region of the Liberal Party, says:—

The Department of Native Affairs has again refused the Liberal Party permission to admit more than ten Africans to meetings in Durban and Pietermaritzburg. A letter from the Native Commissioner, Durban, says that such permission in regard to a Liberal Party meeting in Durban on August 15th "cannot be favourably entertained." Another letter from the Native Commissioner, Pietermaritzburg, says that as he has received no further instructions, such permission in regard to a public and a branch meeting in Pietermaritzburg cannot be granted.

Arising out of this and other actions of his Department we challenge Dr. Verwoerd to answer the following questions:

Is he trying to silence an opposition political party by law?

Are Africans to have no opportunity to take part in effective public discussion of national policies?

Is the electorate to have little chance of hearing directly what Africans who oppose apartheid have to say about its workings in practice? Are they to hear only what his Department and Africans who favour apartheid have to say? If so, how are they to form independent judgments for election time?

We trust that Dr. Verwoerd will not make use of the word

"Africans" as an excuse not to answer. Africans resent "Native" and "Bantu" for much the same reasons that Afrikaners resent "Dutchmen".

We protest most strongly at this arbitrary use of power. We call upon South Africans to check the increasingly dictatorial attitude of our Government before the parallels which are beginning to be drawn between our Government and those of Iron Curtain countries become only too accurate.

Whites Want No Christian Nonsense

(Continued from front page)

Affairs Committee of the Johannesburg City Council, which must advise the Minister on such bans, decided at the week-end to wait until next month's meeting before making any decision.

A National Party Sunday newspaper attacked the committee for deliberately evading the issue.

Many councillors say that the case of the Forest Town church hall will be test case.

as other denominations, including the Dutch Reformed Church, hold services for domestic servants in European areas.

The Rev. F. T. Peck, Methodist minister for the area, said that a few complaints had been reported, but none had been made direct to him.

Services for Africans had been held at the Forest Town church hall for about 20 years.

You can't cheat the camera!

Yvonne runs a studio for fashion photography. I was delighted when she asked me to pose. "We'll fit the frock tomorrow", she said. "Bring along those lovely black court shoes you bought last week."

I was thrilled. I felt like a film star—posing against that fabulous car. Then Yvonne called out: "Wait! Your shoes don't! They're just crying out for polish!"

"I've worried people pay attention to clothes and cosmetics and forget their feet. And the camera notices too! That's why we keep Nugget handy."

Nugget did the job in two ticks. Yvonne was sweet, and I was soon in front of the camera again.

Yvonne's right! There's no excuse for dull shoes. My latest job was for a stocking photo—with my shoes newly polished and a new career well started.

'NUGGET'—the shine of good shoes

010-1-6-000

Restoration Of Jap. Property

INDIA has ordered the return to Japanese nationals of property seized from them at the second world war. The order was contained in a special Government Gazette notification issued on Sunday night—13 years after the end of the war and 4 years after the Indo-Japanese Peace Treaty. It was directed to the custodian of enemy property, which has been managing them.

The Japanese properties, which belong to various firms and individuals, consist of 200,000 ordinary shares of the Indian Iron and Steel Co., contributions to Indian Government loans amounting to 750,000 rupees (£52,500) and one large building in Bombay.

World Newsreel . . .

(FROM SAPA REUTER)

Riots In Ahmedabad

POLICE opened fire three times in Ahmedabad (Bombay State), on Tuesday and a curfew was imposed on the city, after rioters had burned and pillaged public buildings and property.

Riots were also reported from the towns of Baroda and Bharuch in Bombay State.

The riots began in Ahmedabad after the removal of a memorial erected to the memory of people who died when Police opened fire during language riots two years ago.

The memorial, in the form of a hand holding a torch, was erected last week in a square in the heart of Ahmedabad, despite the refusal of both the Mayor and District Magistrate to give permission. The authorities later removed it.

News that the memorial had been removed spread quickly through the city early today and brought crowds on to the streets.

When they began to attack property, police armed with staves charged and used tear-gas repeatedly to disperse the rioters.

Police fired one round when they were attacked by some of the rioters in the afternoon. They fired twice again this evening—once into the crowd and once into the air. At least four people were injured.

A 24-hour curfew was ordered for 9 p.m. in Ahmedabad, where early reports said that at least three police posts and several Post Offices had been burned down and a large Bhaki cloth depot set on fire. About 349 cases of vandalism were reported.

In Baroda, 80 miles from Ahmedabad, Police fired tear gas shells after crowds had attacked a Police post.

Indonesian Troops Not Trusted

Soldiers in Balige (Indonesian) claim that Government troops stationed in their home villages in North Sumatra have been disarmed by their own commanders. One of the soldiers said their commanders did not trust them as they thought they were siding with the rebels.

Sources in the north Sumatran capital of Medan said that

the disarming was now more a sign of racial conflict than some consider is breeding in the northern area.

It is thought that the stationing of troops from other villages, who speak different languages, have different customs and different religions is the prime cause of the unrest and the trouble seems likely to spread.

Rebel forces are reported to be building up for a full-scale attack on Medan, capital of Northern Sumatra, and Indonesia's biggest export centre.

Unofficial and unconfirmed reports said the insurgents, who seized the city for a day, March 26—are assembling 6,000 men on the border of the Atjeh Province in the north. Other strong rebel units are operating successfully south of the city.

A foreign military expert said the number of Government troops in the city was unknown but it "is not many" he said.

Government military officials have not commented on the reports.

Observers believe that the raid will be a lightning attack to remove trucks and transport, destroy the Police airfield, and blow up the arsenal and the bridge on the road to Belawan, the port 15 miles from Medan.

The countryside and the roads are controlled by well-armed rebel units, and Government troops are thinly located in Northern Sumatra.

Nkrumah Sees 'American Faith In Ghana

Dr. Kwame Nkrumah, Prime Minister of Ghana, said in Accra that he had discussed with the Queen plans for her visit to Ghana next year and "I am sure she is looking forward to it."

Dr. Nkrumah was broadcasting about his tour of the United States and Canada and his visit to London last week.

He said that in Canada "one could sense the strong feelings of goodwill and fraternal ties that exist between our two countries."

The United States Government had agreed to examine Ghana's second development plan—due to begin on July 1 next year—to consider whether it could assist in financing particular projects.

"I regard this undertaking as

indicative of the great faith which the American Government attitude towards many great world problems, but "whereas," he added, "whereas appropriate it emphasized the African approach to any problems."

Phone 24-1249

F. O. Box 1548.

MASTER BROS.

(PTY) LTD.

WHOLESALE MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS

HOUSE FOR KEEN CASH PRICES

13 West Street, JOHANNESBURG.

Cable & Tel. Add. HARGVAN.

Phone 29368.

P. Hargovan & Co. (Pty.) Ltd.

Earthenware Pickle Jars 3 Gallons 12/6 each F.O.B. Durban
Fresh First Grade Green Ginger 1/2 per lb. " " "
Fresh First Grade Garlic 2/- " " "

Cash with order only.

P. O. BOX 1250.

155/7 Warwick Avenue
DURBAN.

Newly Arrived 'Jaico' Books

KASHMIR PRINCESS	25 s.
One Thousand Nights On A Bed Of Stones	6 s.
The Unmarried Widow	6 s.
The Spell Of Aphrodite	6 s.
Some Inner Fury	7 s.
Stories From Bengal	6 s.
Chitrakatha	6 s.
The Ten Princess	6 s.
War And Peace	6 s.
The Living Thoughts Of Voltaire	6 s.
The Living Thoughts Of Karl Marx	6 s.
The Living Thoughts Of Confucius	6 s.
Somdeva's Katha Sarit sagara	6 s.
Tales From Kalidasa	6 s.
The Whirlwind	6 s.
The Voice Of God And Other Stories	6 s.
Kadambari	6 s.
Keeping Fit	6 s.
The Miracle Of Milk	6 s.
Siddhartha, Man Of Peace	6 s.
Gautama, The Buddha	6 s.
Nectar In Sieve	6 s.
Somadeva's Vesala Panchavimsati	6 s.

(Prices Including Postage)

Obtainable from:

'Indian Opinion' R. Bag.,
Durban, Natal.

India Letter

(From Our Own Correspondent)

People Asked To Set Up Defence Parties

THE Convention of Congress M.P.s from the eastern zone asked the people of border areas of Assam to form volunteer defence parties to protect themselves from Pakistani incursions.

The Convention passed a resolution suggesting that measures to check Pakistani infiltrations should be tightened up.

The West Bengal Congress President, Mr. Atul Ghosh, presided over the Convention which was attended by M.P.s from West Bengal, Orissa, Bihar, Assam, Manipur and Tripura.

The Assam Chief Minister, who addressed the session is reported to have stated that the Government was fully alive to the danger of Pakistani raids and was taking every conceivable precaution to prevent further attacks.

The participating M.P.s are understood to have criticised the administration of irrigation projects in the Eastern Zone.

Miss Mridula Sarabhai Arrested

Miss Mridula Sarabhai was taken into custody on August 6 under the Preventive Detention Act.

Although the grounds of detention are not known, it is presumed that she has been detained in connection with her activities concerning Kashmir.

Since Sheikh Abdullah was first detained on August 9, 1953, Miss Sarabhai has been consistently carrying on the campaign against the State Government headed by Bakshi Gulam Mohammed.

Cholera Epidemic In Khatmandu

The cholera epidemic in Khatmandu has caused 399 deaths in the last 25 days according to unofficial estimates.

It is said that all the deaths or seizures have not been reported to the authorities. There is only one infectious disease hospital for segregating cases of cholera. The authorities have not so far given any official figures.

Meanwhile, vaccines, medicines and disinfectants, sent by

the Government of India and the Indian Red Cross Society have started reaching there.

The World Health Organisation is also rushing aid 32,000 persons have been inoculated so far. The sale of meat has been banned for the past three days. Steps have been taken to improve sanitation.

Jamuna Crosses Danger Point

The Jamuna ranging a mile wide, continued to rise after it had crossed the danger mark. By evening on August 5, the river had flooded an area of 20 square miles which included 50,000 acres of cultivable land. The total loss was estimated at about Rs. 1 lakh.

But there was no panic among the residents of the colonies along the banks of the swollen river.

While life was normal in the colonies along the Jamuna, the residents of 25 walled villages had to wade through waist-deep water to reach the road. So far about 210 persons, mostly old men, women and children have shifted from the water-logged villages.

Patna Records Heaviest Downpour Of Season

Patna is having the heaviest non-stop downpour of the season since the midnight of August 3-4. Several areas of the town are under knee-deep water.

Though the Ganga is steadily rising every hour, its water is still 2.7 feet below the danger mark.

The P.W.D. men were keeping vigil along the entire 8-mile-long masonry embankment.

Pak Massing Of Troops Near Indian Village

Pakistani armed forces have been mobilised near an Indian border village which Pakistan recently claimed as its territory, according to reliable reports reaching here on August 4.

The East Pakistan Government sealed the Tripura-East Pakistan border following the dispatch of police forces to protect the villages where the Pakistanis were burning down the villagers' houses.

Simultaneously with the sealing of the border, goods worth Rs. 25 lakhs in transit through East Pakistan by the overland rail-route and all passengers with valid travel documents have been detained.

The Pakistani authorities were reported to be detaining all goods, including consignments of rice, at the river post. According to the terms of the past agreement Pakistan allowed the transit of goods from West Bengal to the Indian State, through East Pakistan by train and ferry across the river en route.

A few days back the Pakistanis suddenly put the claim that Lakhimpur was its own territory. Houses in the Indian village were set on fire by pro-Pak elements.

Acharya Bhawe's Plea For Hindi

Acharya Vinoba Bhawe stated that retaining English as a medium of instruction in universities when regional languages could serve the purpose was like using oil in preference to ghee for human consumption.

The Bhamburda leader who was talking to a group of educationists of the Marathawada

University added that he had, however, no objection to the teaching of English as one of the foreign languages at the Universities.

Noon Appeals To Nehru

The Pakistan Prime Minister, Mr. Malik Feroz Khan Noon, has sent a personal communication to the Indian Prime Minister Mr. Nehru, asking him to 'help maintain peaceful conditions on the Indo-Pak borders, sources close to Mr. Noon said in Karachi. Mr. Noon, who is in Britain, is being kept fully informed about the border situation.

'Kashmir Princess'

(Continued from page 316)

we looked smilingly at each other.

"We live," we said almost simultaneously. We live to be back with our families. It hardly struck us that everyone at home must be worried with anxiety, whether we were coming back at all. They all must have been hoping against hope. Praying that we should return. How lucky we were!

(To be continued)

"Kashmir Princess" (Copyright 1958) Jaico Publishing House.

Mahatma Gandhi?

Was there a Man such as Mahatma Gandhi who lived on this Earth?

Then what did he do?

See for yourself this mighty Man who moved on this Earth and gave the world a new vision of thought.

This publication is fully illustrated. Over 300 pages and over 500 photographs of art paper.

12 x 15 STRONGLY BOUND BOOK.

Released by the Government of India

Priced £5-5-0.

NOW FOR SALE AT

D. ROOPANAND BROS.

PUBLISHERS AND BOOKSELLERS

Phone 20707.

P.O. Box 2524.

85 VICTORIA STREET,

DURBAN.

Latest Records For Your Selections

Samundar	5 Records	Rok N roll	41/3
Barish	5 "	"	41/3
Mr. X	4 "	"	33/-
Aasha	4 "	"	33/-
Paying Guca;	4 "	"	33/-
Chori Chori	5 "	Best Music 1956	41/3
Naya Andaz	6 "	" " 1958	49/6

Best Instrumental No.

Fantash New Delhi	...	...	...	...	8/3
C.I.D. Both Sides	...	...	...	...	8/3
Devta "	...	...	...	...	8/3
Mem Sahib C.I.D.	...	...	...	...	8/3
Chori Chori Both Sides	...	...	...	...	8/3
Baarisha and Basant Bahar	...	...	...	...	8/3
Naap Re Naap. Naya Andaz & Shremati 420	...	...	...	...	8/3

Packing & postage
7/6 extra.

**BHARAT MUSIC
SALOON**

AND BOOKSELLERS
(Corner Gray & Lorne Streets)

286 Grey Street,
Phone: 29488.
DURBAN.

B-I Sailings Between East African Ports Karachi And Bombay

S.S. Karanja due 29th August 1958.
Sails for Bombay via Karachi on 4th Sept. 1958.

PASSAGE FARE TO KARACHI OR BOMBAY

First Class	single	without	food	£92-0-0
Second "	"	"	"	£60-15-0
Third "	"	"	"	£31-10-0

For further particulars apply to—

Shaik Himed & Sons
(Pty.) Ltd.

390 Pine Street, — Durban.
Telephone 20432, Tel. Add. "KARAMAT."

India's Largest Insurance Company At Your Service

The **New India Assurance** *Company Limited*

SOLE REPRESENTATIVE IN THE UNION OF SOUTH AFRICA

RUSTOMJEE JALBHAY RUSTOMJEE

140, Queen Street, DURBAN.

FOR SERVICE AND SECURITY
CONSULT US FOR
EVERY TYPE OF INSURANCE

P.O. Box 1610,
Residence: 111 Eleventh Avenue,
DURBAN.

Phones:
Office: 25845
Residence: 36413.

ધાનાના એલચી આવનાર નથી

યુનીયનની પાલોમેન્ટના સભ્યોનું કહેવું છે કે, ધાના તરફથી સુધવવામાં આવેલું કે દક્ષિણ આફ્રિકામાં ધાનાનું એલચી ખાતું રચાયેલું. એ ખાસમાં યુનીયનની સરકારે કંબુ કંઈ નાકી કર્યું નથી.

થોડાક વખત પહેલાં ધાનાના નાણા મંત્રી મી. કે. એ. બેન્કે-ભારતના પ્રવાસે મી.

ભારતના પ્રવાસે મી.

નોડી અને સાર્થીઓ

યુનીયનના નાણા પ્રધાન મી. કે. એ. બેન્કે. નોડી આગામી એપ્રિલમાં ભારતની સુલાકાતે જશે એમ કેપ ટાઉનથી ટવી ઓગસ્ટે બહાર પડ્યું છે. યુનીયનમાં હોઈદીઓ, પ્રત્યેનાં સરકારના વર્તન સામે ભારતે ચડે કરેલી જુલિય પછી એઓ પહેલા જ એક નેશનાલીસ્ટ ફેબીનેટ પ્રધાન હોઈદીસ્તાન જશે. નવી દીલ્લીમાં વિજયેશની તથા ઇન્ટરનેશનલ મોનીટરી ફન્ડની અને ઇન્ટરનેશનલ ફાઈનાન્સ કોર્પોરેશનની હાજી કોલેક્ટોરે મળનારી મીટીંગમાં દક્ષિણ આફ્રિકા વતી મી. નોડી કાજરી આપવા જવાના છે. તેમની સાથે રીઝર્વ બેન્કના ગવર્નર ડો. એમ. એચ. -કી. ડે.ક અને નાણા મંત્રી ડો. ડી. એચ. રેડ્ડેન તથા તેમના અંગત મંત્રી મી. એચ. આર. દીવેટ જશે. તેઓ ઉક્ત મીટીંગના એક બે દિવસ આગળ એરથી જશે અને ડેન્ક-ર-સ ૧૦મી એપ્રિલે જલમ થશે કે વરત પાછા ફરશે, એજ અરસામાં વિદેશ ખાતાના પ્રધાન મી. ઇ. એચ. લો પશુ વિદેશમાં હશે. તેમણે કંઈ વખત પશુ કહ્યું છે કે અપ્ટેબરની દમી એ તેઓ સુનાઈટેક નેશનમાં કાજરી આપવા ન્યુચોઈ માટે જોરાઈ જવાના થશે.

સંબંધ બાંધવો જ પડશે અને ગયા વર્ષમાં ડો. નકરમાલે સાથે જગ્યા પછી એમણે એવું સુચવ્યું હતું કે ધાના અને યુનીયન વચ્ચે એલચી ખાતાને સંબંધ બાંધવા નો સંભવ છે.

આજે નેશનાલીસ્ટો સામે વધુ મહત્વનો સવાલ એ નથી કે એલચી ખાતાના સંબંધ બાંધવો કે નહિ પણ સવાલ એ છે કે યો.રાઓએ જાણીતા આફ્રિકને સાથે એલચી ખાતાના સંબંધને લીધે સ.માજીક ન્યવહાર રાખવો પડશે એ સુચવવો વિષય છે.

ડો. નકરમાલનો પ્રવાસ

ધાનાના વડા પ્રધાન ડો. નકરમાલે ૧૧મી ઓગસ્ટે આફ.માં કોલકાટ નોંગ સંદેશા માં તેમણે સુનાઈટેક રેટ, કેનેકા અને લંકનના કરેલા પ્રવાસ અંગે બોલતાં કહ્યું હતું કે, તેમણે લંકનમાં બીટનની શરૂઆતે આગતા વર્ષે ધાનાની સુલાકાતે આવવા માટે કરેલી અરજ પર

તેઓ પ્રત્યક્ષ કરશે એવી તેમને ખાતરી થઈ છે. વધુમાં તેમણે કહ્યું કે કેનેકા સાથે આપણે દેશનારહેલો સુસંબંધ અને બાઈ આરો અને જણાયા વિના નથી રહ્યો. તેમજ આવતા વર્ષના જુલાઈની ૧લીથી ચડે ચનારી ધાનાની દ્વિતિય વિકાસ યોજનાને સુનાઈટેક રેટની સરકાર તપાસી જવા માટે સહમત થયું છે કે જેથી એ યોજનાને આર્થિક મદદ આપવાનો તેઓથી વિચાર કરી શકાય આ ઉપરથી ચે.તે માને છે કે સુનાઈટેક રેટને ધાનાના સ.રા બાંધે માટે ઉટો વિશ્વાસ છે. ઓટાવા, લંકન અને વોર્સ્ટન તથા જ્યાં જ્યાં તક મળી ત્યાં વિજના અનેક અંબીર સવાલો પ્રત્યે ફક્ત ધાનાના જ નહિ પણ સમજ આફ્રિકનોના મત દર્શાવવામાં આવ્યા હતા.

જોરાઓને ક્રિશ્ચિયન મૂર્ખતા નથી જોઈતી

જો કોનીસવર્ગના યુનીયનના મી. એફ. નાની ગેથોડીસ્ટ ચર્ચમાં ડો. ફરુઅડના ચર્ચ કલોલના બારમાં સળી બચાઈ ઉત્પલ થઈ હતી. ફોરેસ્ટાઉનના અસુક જોરાઓ એમ જણાવે છે કે ચર્ચમાં આફ્રિકન લોકો કંટાળાકુપ છે અને તેઓએ મેટીવ બર્થેન્સના પ્રધાનને આ સર્વોચ્ચ ની ઉપર અટકાવત સુકવાનું સુચવ્યું છે. - પશુ નેકોનીસબર્ગની સીટી કાઉન્સિલની બીન-જોરી બાબતની કમીટીએ પ્રધાનને ઠાગળ રાખવો જોઈએ એમણે વિચાર્યું છે કે આવતા સહિનાની મીટીંગમાં તેઓ આ બાબત પર વિચાર

કરશે નેશનાલીસ્ટ પાર્ટીના રથી-વારનાં એક છાપાએ આ બાબત પર એક કડક લેખ લખ્યો છે તેમાં તે લખે છે કે આ કમીટી બધી જોઈને આ સવાલ ઉપર ઢીલ કરી રહી છે પણ ક.ઉસીલરે. હું માનું છું કે ફોરેસ્ટાઉનનો આ હાખલો એક ટેરટ કેસ તરીકે બધી શકાશે. ગેથોડીસ્ટ ચર્ચના પાઠરી રેવરન્ડ એફ. ડી. ચેકે જણાવ્યું છે કે એમના કાનપર થોડીક દરિયાદો આવી છે પણ કંબુ સુધી એમની સમજ કોઈ આવ્યું નથી. ફોરેસ્ટાઉન ચર્ચમાં આફ્રિકનો માટે ચર્ચ સર્વોચ્ચ ઉદ્ધાર વીથ વર્ષથી ચાલતી આવી છે.

“આરમાની નિશાળ સમૃદ્ધિને નેણે લગુબાર પણ અનુભવ કર્યો છે તેની સામે ધનના હમલાઓ કાં ન કરવામાં આવે, સોઈલ ચરણે કાં ન પડે, છતાં મ તેને આખ ઉધાડીને નોવાનીય ઇજા નહોં થાય.”

"ઇન્ડિયન ઓપિનિયન"

શુક્રવાર તા. ૧૫ ઓગસ્ટ, ૧૯૫૮.

હિંદીઓ એટલા નબળા નથી

આજે હિંદી કે.મમાં સરકારના ગૃહ એરીયાના કાયદાને અંગે ઘણું અનિશ્ચિતપણું છે. આ પરિસ્થિતિ સમસ્ત શેઠાય એવી છે. આજે આ દેશમાં મનુષ્યની કીમત જોનાર અને જોની કેમ ઉપરથી યાચ છે, પણ ગૃહ એરીયાના કાયદા સામે પોતાનો વિરોધ દર્શાવવા બધારે ડરખાનની સમસ્ત હિંદી કે.મે પુરી રીતે હકતાજ પાલી હતી. તે ઉપરથી જે વસ્તુ તરી આવે છે. તેમાં એક એ છે કે હિંદીઓના હાથમાં એવી શક્તિ રહેલી છે કે જેથી તેઓ સરકારને ઝુલવણમાં નાંખી શકે છે. બીજું એ સ્પષ્ટ થાય છે કે, નેશનાલીસ્ટો અને તેટલી શક્તિને શર્ધ રાખતા હોય, તેમ છતાં હિંદીઓની હકતાજ તેઓ અટકાવી નહોતા શક્યા.

નેશનાલીસ્ટ સરકારની તરફેણમાં એક વસ્તુ એ છે કે એમના વિરોધીઓ નેશનાલીસ્ટોની નબળી જગ્યા ઉપર હુમલો નથી કરતા. તેઓની નબળાઈ ઘણી છે. અને આજે બધારે હિંદીઓનાં ઘરો આપણે જાણવા છે ત્યારે નેશનાલીસ્ટોની નબળાઈઓ ઉપર વધુ ધ્યાન આપવું જોગ્ય છે. આજે યુનોમાં બહોળી રંગભેદની નીતી ના બારમાં જો કોહા થાય તે. નેશનાલીસ્ટ સરકારને તે નહીં ગમે અને આજે બીન-ગોશિઓની કેઈ પણ ચળવળથી ફનીયાના છાપા બોમાં કોહા થાય તો એમને એ પણ નહીં ગમે. આજે આવી ચળવળ શરૂ કરવાનું હિંદીઓના હાથમાં છે. એમની જુદી જુદી સંસ્થાઓ દ્વારા તેઓ વેસ્ટ સ્ટ્રીટના ગોશ વેપારીઓનો ઝામકોટ શરૂ કરી શકે છે અને આફ્રિકનો અને કલકત્તાને તેમ કરવાની પ્રેરણા આપી શકે છે.

આવી ચળવળ જો સારી નેતાગીરીની નીચે ચલાવવામાં આવે તો ગોરી વેપારી ફનીયાના વહાજોને ઘીલા થશે અને તેઓ પોતાની સીટી કાઉન્સીલને ખરો રસ્તો બતાવશે. આટલાથી જ હિંદીઓનો સવાલ ઉઠેલાઈ નહીં જાય, પણ આમ જો વધુ ચોટા પાયા પર કરવામાં આવે તો આ દેશના ગોરાઓને વિચાર કરવો પડશે.

આવી હડત કોઈને કાયદા બંધ કરવાનું નહીં કહે. કેવલ અમુક જગ્યાઓમાં બીન-ગોશિઓ પોતાનો પ્રેસો નાંખવાનું બંધ કરી દેશે અને આને લીધે લોકો, વિચારવા માડશે અને જે કાયદો એક માણસને પોતાના ઘરમાંથી કાઢવા માંડે છે એવા કાયદા ઉપર પણ વધુ વિચાર કરશે. અને બધારે આખી ફનીયા આમ વિચાર કરવા લાગશે ત્યારે બીન-ગોશિઓ વધુ અને વધુ રીતોથી ગોરાઓનો અસહકાર કરશે. આવી હડતજ આપણે માટે અજવાળું લાઇ આવી શકે એમ છે.

શોધની જનેતા

આજાદીની લાલ દરખાન આખી કે.પ્રેસ સમિતિને જોગરદ હતી ૧૯૪૮માં બ્રીટીશ સરકારે આખા પાકીને એકેએક નેતાને જુદે જુદે રથે ગ્રુપ ગ્રુપ નેચમાં પૂરી ટીપા હતા, આમાખાન મહેમને નેહનું ઘિનામ આપી આપીછને ચારે ત્યાં પાક સમવેડો કરી આપી હતી. તેમની સમાપમાં મહાદેવ ભાઈ દેસાઈ, કરજીયા અને ખારેલાછને ૫૫ રાખ્યા હતા. એક દિવસે જરૂર જણાતાં ખારેલાછને બહી તહીયા દેલાઈ *Flee* પ્રીમળીના તાર ગોલીને એક ડેસ્ટર બનાવ્યું. તે જોડને સંતોષથી માંધીછમ કહ્યું: "નેસેસીટી ઇઝ ધી મધર ઓફ ઇન્વેન્શન"નું મુજરાતી ચું? ખારેલાછને વિનવથી જવાબ આપ્યો કે: "જરૂર એ શોધની જનેતા છે."

ફરવુઅર્ડની બંધી સામે લીબરલોનો વિરોધ

નેટીવ અફેસના ખાતા તરફથી ૧૦ કરતાં વધારે આફ્રિકનોને સભામાં એકલા થવા ઉપર જે અટકાયત મૂકવા માં આવેલી છે એની સામે વિરોધ કરતાં લીબરલ પાર્ટીના પ્રધાન મી. સી. કે. હીમે એક નિવેદન બહાર પાડ્યું છે. જેમાં લખ્યું છે કે: નેટીવ અફેસના ખાતાએ ફરી એકવાર ૧૦ કરતાં વધુ આફ્રિકનોને ડરખાન અથવા પાછા ટાઈનમાં સભાઓમાં હાજર રડોના માટે લીબરલ પાર્ટીએ પરવાનગી માગી હતી તે નથી આપી. ડરખાનના નેટીવ કમીશનર તરફથી જે પત્ર આવ્યો છે. તેમાં તેમણે જણાવ્યું છે કે ડરખાનમાં જરાનારી લીબરલ પાર્ટીની સભા જે જોમરદની ૧૫મી તારીખે કરાવાયેલી છે એમાં આફ્રિકનો ને દાહર રડેવાની પરવાનગી આપી ચકાવ એમ નથી. પાછા ટાઈનના નેટીવ કમીશનરે પણ એમ જ જણાવ્યું છે કે એમને આ જારોમાં કોઇ પણ વધુ મર્યાદિત આપવામાં નથી આવી. જેથી તેઓ આ બાબતમાં પોતાના તરફથી રજા આપી શકે, એમ નથી. આને લીધે મી સી કે. હીમે કે. ફરવુઅર્ડને અમુક સવાલો પુછ્યા છે

૧. કો સવાલ: શું તેઓ એક રાજનૈતિક વિરોધ પક્ષની પાર્ટીને કમિટીસ રીતે બંધ કરવા હચ્છે છે?

૨. જો સવાલ: શું આફ્રિકનોને રાજ્યની નીતિ ઉપર પ્રભુલી રીતે ચર્ચા કરવાની તક નહિ આપવામાં આવે?

૩. જો સવાલ: મતાધિકારીઓને ક્ષાવદાપણની વિરોધમાં આફ્રિકનોનો મત સંકળવાની તક નહિ મળે? અને શું એમને ફક્ત નેટીવ અફેસના ખાતા તરફથી રજા થતાં નિવેદનો જ વાંચવાનાં મળશે?

જો આમ હોય તો તેઓ ચુંટણી વખતે પોતાનો રવતંજ મત કમ રીતે આપી શકે? અને આશા રાખીએ છીએ કે, કે. ફરવુઅર્ડ અને આફ્રિકન ઇન્ડ વાપરશે છે એટલે એમને જવાબ ન આપવાનું બહાનું થોડી ન કાઢે! આફ્રિકનોને નેટીવ અને બાન્ડ ઇન્ડ એટલેજ અગ્રિય છે કે જેટલો આફ્રિકનોને કમિયન અગ્રિય થાય છે, એને જા પચઈ સ.ને અમરો સખત વિરોધ બતાવીએ છીએ. અને દક્ષિણ આફ્રિકાના બંધા મતાધિકારીઓને જરૂર કરીએ છીએ કે સરકારના આ સાહીવાક સામે તેઓ કોઈ પણ બાબતનું પગલું નહિ લેશે તે. આપણી સરકાર અને બાપર્ડ કન્ટન (લેખકી પાસા)ની સરકાર વચ્ચે બહુ ઓછો ફરક રહેશે.

આફ્રિકન વિદ્યાર્થીની હોંઠ માટે પ્રશંસા

ફનીયાથી આફ્રિકન વિદ્યાર્થી મી. અયુબ નામિય મુખાન્ડા કે જેઓ મધ્ય વરસે હોંઠ સરકારની રોકામરોષ લઇ દેહાટરીને અભ્યાસ કરવા ભારત આવેલા છે. અને તેમણે પોતાની રહેતા વર્ગની પરિણા પરેકા વર્ગમાં પસાર કરી છે. એમણે ભારત વિષે નીચે પ્રમાણે વર્ણન કર્યું છે.

"રબજોમાં દોંદને" મેં પુરી રીતે જોવાનો નિર્ણય કર્યો હતો. તેથી મેં બહોં દેન, મસ, ઘોડરવારી, સાંછાલ અને પગપાળા સમયમ ૧૫ હજાર માઇલની દોંદમાં મુસાફરી કરી હતી. મારી પહેલી બે ટુટી રબજો જોમરા, ખરોડા અને રિલ્લીમાં આપી હતી. હાંખી રબમાં બીન વિમાયોજો સાથે મેં કાસીરને. પ્રવાસ કર્યો હતો. કાસીરની સુરક્ષાનું વર્ણન કરવા માટે મારી પાસે શબ્દો નથી. લાંબા સુરે હીંચાં ઝાડો અને સફેદ કુંમરો, સાંચી વડેલી નહોતો, અને ત્યાંનું કુદરતી હોંઠનું એક બહારના માણસને કુમ્મ

કરી નાંખે છે. અને નવંજ નથી. ભાગતી કે બાદરાહ બહોંગીરે જે પ્રદેશની સુરક્ષા માટે એમ કહ્યું હતું. કે, "જો આપણી પુસ્તી ઉપર રવમ" કોથ તો એ બાજ છે."

અમે જોયું કે કાસીરના લોકો, વર્ણા ન રૂપાળાં છે અને તેઓ કાંતર કામમાં બહુ જ કુશિલાર છે. કાસીરથી પ્રજાતાં અમે અપતસર મુખા હતા. લાંબા સુવર્ણ મંદિર જોયું. તે પછી અમે મખનો ગયા. ત્યાં બહુજ જરૂરી હોવાને લીધે અમે જે જણા આમાં ગયા, ત્યાં અમે નાકસાક સાકમહાની પ્રેમની લેટ "લાન્મકાલ" જોયો. કે નથી મારતો કે આજે લાન્મકાલ જેવી ઉપરતાં મધ્ય પણ શિષ્યકાર બંધી લાં.

મારે દબ્બુ દક્ષિણ અને પશ્ચિમ ભારત જોવાનું છે. મારા અજવાલ દરખાલ બીજા રાજ્યોમાં કે આશા રાખું છું કે આ જગ્યાએ જોવાને પણ અને કામ મળશે.

એક આફ્રિકાનર યોગી

લેખક: ડી. ગોર્ડન, ટીલ કોલેજ

પ્રકાશનકાર: પ્રીન્સીપાલ ડાહલતરક અગાંસાઈ રસાઈ (રમીડર)

રમીડરનો એક સુદઃ નામનો આફ્રિકાનર યુવાક છે તેણે કુનિયા કાપેલા વેલ્ડર્સ અંગ્રેજી કોડી નાખ્યો છે તેને હોડુ સમજાવે એક પવિત્ર નામના તરીકે માન આવે છે. કારણકે તેણે હોડુ ધર્મના શિક્ષકો અને તત્ત્વ ગાનનો અભ્યાસ કર્યો છે આ પુરાતન દેશ જેની ઉપર રાજ રહી ચર્ચની છે અને રોડી કુલીયનના નામથી યજ્ઞોત્તર છે. અને તે એક સામાન્ય આફ્રિકાનર કુટુંબમાં જન્મેલો છે. મેથના પિતાથી આ રોડીમાં મેથના રમકે એક કાપખાનામાં કામ રહે છે. અને વીટવેટસ રેન્ડમાં એક નાણાંદારી ભણત છે. છતાં પ્રજા એ જોવા માગે છે કે એક આફ્રિકાનર જો આ હોડુધર્મનો સ્વીકાર શા માટે કર્યો અને પોતાને વારંવાર એ પ્રશ્ન ઠરેલો હતો. અપરે યોગી કુલીયન રહે એ સંસ્કૃતિ હારે તેમની કુટુંબમાં રહેવાનો એ વિચાર કર્યો. રોડી વખત માટે જારી સામંજસમાં આવ્યું કે રોડી કુલીયન એકાદીસમીની હોડુ જનતાને તેમના ધર્મ અને તત્ત્વગાન ઉપર અધ્યાપન આપવા આવનાર છે. કારે એ તેમની અંગત પ્રત્યક્ષતા મેથના વિચાર કર્યો. એક સખત મરખીના વિચારે કે એકાદીસમીના એક સાલ માળમાં ઉચ્ચમકાન "મારેટર મેન્ડન" પર મેથના આ આખા મકાનમાં કાલે હોડુજીવ રહે છે. એક હોડીએ અને અંદર એકાદીસમી અને મકાનના રેક ઉપરના ભાગમાં આવેલા અંદરના પ્રવિણમાં રહ્યો મેથના આજ તેમ જોવે. કહ્યો, એટલામાં 11 યોગી કુલીયન મારી સામે આવી રહ્યા એમણે એક સફેદ કાદી રહેલી હતી અને મારી સામે દરમિયાન રહ્યો. અને બધું જિજ્ઞાસુ થઈ એક પાકાપર મેથના કહ્યું. અંદરની આજુ પાજુ પાંચેક સિપાલ 'કાંઈ' રહીચર. રાત્રીમાં ન હતું. બી કુલીયન એ મેથના પ્રશ્ન માગે છે કે એ એક સાદા આપના કુલ છે. એમણે પોતાનું માથું ધ્રુવાની નીચે ઢાળ્યું છે. મહેરાની આગળી ભવ્ય રેખા છે. આ હોમાં તેમની આંખો આજ આજુબાજુ છે. આપણામાં રહેવન છે કે "માથાની બારી તે આપણી આંખ છે" કુલીયન બરેખર નહીંમકાર છે કે આવી કુલરે આંખો તેમની પાસે છે. મેથની આંખમાંથી જુલ્યા અને કાંતિ થી પ્રકાશ પડે ન. હમો બન્ને બધું પ્રમારી ભગવાને મેરી મવા પછી કે જે પુજ્યા આપ્યો હતો તે પ્રજા પુજ્યો.

તથા એક આફ્રિકાનર યુવાક છે કિલિયન ધર્મ અને કિલિયન શિક્ષણ મેળવ્યું છે. છતાં તથા આ હોડુ ધર્મનો સ્વિકાર કેમ કર્યો છે? કુલીયને મોડું કારણ કહ્યું અને કહ્યું. "એક સાદા કિલિયન આપે આપણે કારે હોડુ પશુ બની જાય છે. એ એક વર્ષ પહેલાં અને વેલ્ડર નિલામાં રહ્યો પાકા માંડ્યો હતો. વેલ્ડર વિષનું પાંચાલ હોડુધર્મ, ઉપર હોડી, હોડુધર્મનો કુટુંબ અભ્યાસ કરવાનું એ ઉચિત માણું અને જુલ્યા કુલ મેથના એક અભ્યાસ કર્યો અને તે અધ્યાપન ધર્મમાં એક સોનેરી સુત્ર અને એવા મળ્યું છે અને તે એ છે કે "અધ્યાપન ધર્મ" એક જાણવું અને એ આપણે આપના અંગર છે." અને જુલ્યા-જુલ્યા ધર્મ વિશે યોગી કુલીયને વિચારવા આન આપણું અને સમજાવ્યું કે પાકા ધર્મની કહિતાએ એક, મહાસાગરમાં મળી જાય છે. ત્યાર બાદ, હોડુ ધર્મ વિશે અને વિચારવા અધ્યાપનું તે પછી અને એક પ્રજા-વર્ગથી પ્રસંગે હતો તે એ તેમને પુછ્યો - કે: માથાનો અગ્નિ ઉપર શી રીતે મળી રહે છે? અગ્નિનો તાપ તેમને કેમ જામતો નથી? તેમણે અને પુછ્યો: કયો કે આ એક નમ સાવ છે. અને અગ્નિ ઉપર આજવાની પ્રજા રેલી રીતે ઉત્પત્તિ થઈ તે સમજાવતાં કહ્યું: એક વખત એક નાનું કુલ કે એકાદીસમી કુલમાં એક યોગીની કોષ માટે પૂરી ઉપર કુલની પાકા હતી અને પુછ્યોને કુલની રાજકારતા હતી તે વખતે અમવાને પાત્ર એકમાં માનવારે અવતાર લીધો. અને મધા કુલમાં એકાદીસમી કુલમાં રહી ગયો. તેણે અમવાને આપના કરી કે અને એ કિલ્યા આપી છે તે કહ્યો છે, કારે કારેમાં કારે કિલ્યા કરે. અમવાન તેની એ આપણે કરવાની ભાવનાથી અંતુષ મવા અને તેને દેવતા પર આજવાની કિલ્યા કરી. પરંતુ અમવાન એની ભાવનાથી અંતુષ મવા હતી એટલે દેવતામાંથી તાપ લઈ લીધો અને તે કુલમાં અગ્નિ ઉપર આવ્યો તે, તે તેને કાંઈ પણ નુકસાન થતું નહિ.

આ આફ્રિકાનર યુવાક, યોગી તરીકે પવિત્ર વતાવરણમાં રહે છે. એમનું કાર્યકે જીવન એક માર્ગ છે. કુનિયા પ્રસંગેનાથી એને તાવ નિરાળા છે. તેઓ એક પશુ કાપુ કે અધિક પવિત્ર નથી. એ કાંઈ માન્યતા વેલ્ડર તો તે રહ્યો યોગીપણ અને ધર્મના શિક્ષક.

કુલભવનારે પ્રસંગે, તેમજ રોડીએ પશુ સામંજસ નથી. કારે કે એમનું જીવન હોડુ ધર્મની વેદિ ઉપર જીવવાનું હતું છે. યોગી કુલીયનને હોડુજીવે આમ છે. એમણે કાળનું તિલક વાળ્યું જોણું થીયું છે. છતાં એક પ્રજા વતનાની મારક કલામાં કુલિ આખ્યાન આપી રહે છે. અપરે નવરાત્રે દેવ છે ત્યારે હોડુ. ધર્મના શિક્ષકોનો અભ્યાસ કરે છે. નાનપણથી જ કુલીયન યોગી અને રોડી મેલનારા હતા. કલાકોનાં કલાકો કુલી જીવન રું છે? જીવનનું એવું રું છે? એ વિશે વિચારમગ્ન રહેતા. એમનાં મનમાં એક મોરડીવન મળ્યું છે અને તેમને ધર્મ રામન ઉચ્છીકનો છે. એમને મારે ભાવ્યો છે અને તેઓ દાંડવાના જુલ્યા જુલ્યા અમમાં રહે છે. યોગના અભ્યાસ પુરે મારે વર્ષ પહેલાં કુલીયન કુટુંબની રીતે નાસ્તિક થઈ મવા હતો. યોગાભ્યાસ કરતાં કરતાં એમને જીવનમાં કાંતી મળવા માગી. યોગી કુલીયને અને એમનાં આજનો એવાની તક આપી હતી. તેમજ રોડી આજનો કુલ છે તે પશુ અમજાવ્યું. આજનોથી કુલીયન અંતરિમને છે, એટલું જ નહિ પણ

અભ્યાસી જીવન પણ કુલીયનનાની રહ્યો છે. આપણામાં કુલેલી કુલિની કાંતિને ભવ્ય કરી આજવાને પરામર્યામાં હીન કર્યું એ યોગનું ઉપદેશ છે. એ કુલીયનેની પ્રત્યક્ષતા લીધી. તે વિચારે તાપ પ્રત્યક્ષ હતો. હમે અંદર આંખોને અંદરે વેલ્ડર અને હોડુધર્મ ઉપર વતનીત કરતાં હતા ત્યારે અંદરની અંદર મુલની કુલમાં પ્રકારી રહી હતી. વાતોમાં પ્રજા મેથના ત્યારે, એ અંદરની મારી જોલી અને કે અંદર જોવા માગ્યો. યોગી કુલીયને પોતાના નાના વાતોમાંથી, ત્યારે વાતોમાં એટલું જુલ્યા પુષ્કળ મવાથી રીધું હતું કે "મારેટર મેન્ડન"ના આજમાં માળના અંદરમાં કે જોવા હતા ત્યારે જોવા કિલિયનની રેક ઉપર લોલ એક મને, કાળું, અને નીચે રેકમાં એ અમજાવ્યું થતી હતી તેનો અવાજ જોવા પવિત્ર અંજાના વહેલોને અવાજ જેવા જામતો હતો. અંતમાં, યોગી, કુલીયનને, તેના આજમાં હીન રાખીને એ વિચાર લીધો.

{With the kind permission of the 'Brandenburg' 13-18-57 Johannesburg, S. A. }

મહાદેવભાઈની પુણ્યતિથિ

આજથી એક વર્ષપર પહેરથી એમજીના દિને પુનાના આખા ખાન લેખ મહેશભાઈ ભારતના રાષ્ટ્રપિતા મોંઘીશીની નવમી જન્મ જયંતિને અર્ચકે કુલીયન તેમના સામંજસમાં જ જીવન કમર્ષી બનાવે સહીદ મહાદેવભાઈ રેસાઈની ભારતવાસીઓને કહી વિશ્વપિત્ર નહિ થઈ. આજકાલ દિવની રજામાં એ સહીદની વાર, કુપામેલીય રહેશે. મહાદેવભાઈના એક વાર વિચરે, નરકરિ પરીએ તેમનું હૃદયે "મહાદેવ ભાઈનું પૂરું અંતિમ" નામના નાનકડાં પ્રસંગના અંતમાં નીચે સુખ્ય અંતુષ છે એ આજે અંતરિયરે 'જ. એ.'ના પવિત્ર કમળ અને કાળકાર રજા કરી એ જાણે.

"મહાદેવભાઈ આજુકાલ પાસે આરિય મળની, કાંતિપૂર્ણ હૃદયની, કુલિની, વિશ્વાસવાની અને કોલિયારીની રેલી અંતર અગ્નિ આજ આજ છે માટે કિરીટકામમાં એ અંતુષ છે:

એક વિદ્યાન શિક્ષક, સાહિત્યિક, કવિ, અગ્ર મારક અને કલાસિક દોષા હતાં કેમકે પોતાના રમખીને માટે જ નહીં, પણ પોતાના શિક્ષક, પાની તથા નોકરને માટેએ અને અરે પડે તે અંતર માટે તેનાં મનમુગ્ધ કાર કરનાર આંખી; પરિમળ કરનાર નહીં; કમળે પોતાને કિયી; રાંધીને

આજનાર રસોડામાં કારે નોકર કરી આપનાર કારકુન; અંજેલું સુધારી આપનાર કિલ્યા; અંજેલું કામ પૂરું કરી આપનાર સહયોગી; આપણા વિચારો સમજાવવા તેને બરાબર કલમપત્ર કરી આપનાર મંત્રી; આપણા તરફથી રેલ નોંધણી કામને કુનેકથી પાર ખાલી આપનાર એકાદીસમી; આપણા પક્ષનો બરાબર અભ્યાસ કરી આપણે માટે કાલ મહાપનાર વર્ગીય; પોતાના, સ્વામી અને આપણી કમળે કાંઈ મેર અમજાવતી જોલી કાંઈ હોય તે તેને કુલ કરનાર પિંટકાર; પિંટકારિ, સ્વામી કાંતિ, શિવમકિત, જાની, પ્રેમ, પ્રેમ પ્રેમ એક સુરે અંતરિયરે પરાવોઅપણે અંજાવવામાં પરાકાષ્ટિનો પ્રયત્ન કરનાર દુઃખધાર; કલ્યાણના, પરિશિષ્ટિમાં આવી પડેલાં કરી પ્રજાને આજાસન અને કાપણ આપનાર અંતુષ; અને, આખા અંતરમાં સામવર્તિ જતાં અગ્નિમત પદવ્યાસંગના, બલ વક્ર આદિ મેળના, કાપાદિ વિકારના, કલા કોઈક વર્ગે ના કોઈએ પરિશિષ્ટિ અને જ્વલાવ સહજ સાહિત્યને કારણે વેલ્ડર અંતર માગ, એક વર્ગેનાં પ્રસંગોને કાંતિ પોતાની - અતને અધ્યાત્મ રહેનાર કારણ કાપક - એવા એ મહાદેવભાઈ રેસાઈ હતા.

લોભ અને કરુણા

(સુકુલભાઈ 'લોકલેખન'માંથી)

(તા. ૧-૮-૧૯૫૧ના અંકથી માંડે)

૨૫

સેતાન સચો સેથી

ટોચ અને એમેલિન ઉપરાંત સેથીએ બીજા બે ગુલામોને ખરીદી કાઢ્યા. એ બંનેને કાપડો તે રૂડીશરમાં મોડો. તેમને પણ બીજા ગુલામોની જેમ કાચે પોતે તેજી ભરી પહેરાવી હતી. રોજ આ નવી આશુતથી આજમાતો નકારો. પણ તે જુલમોને વાદ કરી ચડનારો. જો કુ-બ અનુભવે કહો. જ્યાં અને જેટ કમેડ તેને જુલ વાદ આવતા હતા. પણ જેટ કમેડ એને એને નમન આપું હતું કે, યોગ્ય વખતમાં જ તેને કુલ કરવામાં આવશે અને તે તેના કુટુંબ પાસે ભરૂં કરશે. હાં તે બનવાને કંઈક મેટું હતું કે, કુટુંબ ને સમજાવી વાત તો માન્યું રહી અને કમલું તેને કારમાં ગુલામી સહન કરાવેલી વારી આપ્યો. આ બધું શું અવસ્થા તે બનમાં એક પામ્યો હશે. પણ કાચે કાચે ભવવાન એ કો કે તે કારા માટે જ કરે છે, એટલે શરૂ કરીને આખાસન ચેલવતો હતો.

થોડી વાર પછી સેથી રોજ પાસે આવ્યો અને તેણે રોજને એનાં આરા કર્યાં કુતારી નાખ્યાં કર્યાં. રોજની પેડી કાઢીને એમાંનાં કાચ શરૂમાં કર્યાં કાઢીને એ પહેરવા માટે સેથીએ તેને આપ્યાં અને કહ્યું : "તું ગુલામ છે. તને વધુ કાર્યા કરવાં રેવાં. આજ, આ એક ભોડી ઉપરાંત તને જોઈ એક ભોડી કર્યાં આપવામાં આવશે. એ તારે એક વરસ અધવાં પાડે. એક વરસ સુધી તને બીજાં કર્યાં અધવાં નહીં, અમલ્યો કે?"

સેથી રોજની પેડીમાંથી નળા કર્યાં વધેરે કાઢીને ફેરવા આપ્યો. તેના કાચમાં ભળવની એક ચોપડી આવી આ. એ એકને તે તકલી ઉપરો :

સેથી : "તમે અર્ધ એક વાર માસ મેં કાપું નવાવર જેલ લો. મારી ભાણી જુઓ. મારા કાચોના આ કુરોડો જુઓ. મારી કાચે સીધી રીતે વળેલો. નહીં તો કું તમને નેર કર્યાં મિના રહીશ નહીં. દવાની વાત મારી આમળ નહીં આવે, અમલ્યો કે?"

પછી તે એમેલિન પાસે ગયો તેના વાળના ગુંઠામાં કાચ ફેરવતો ફેરવતો તે એમેલિન : "તું ભરણે મળતી નહીં. તને કું મારી કાચે જ રાખીશ તારું અને બધું કાચ છે." એમ કહીને તે એમેલિન તરફ એવી કાલસામરી નભરે એવા કાચો કે, એમેલિન કપરી જ હતી અને એની કાચે કાઢે મ.પેલી આપેલ વખતી એક ગુલામ માફ કુરોડો તે વળતી પડી. સેથી આવી વિચારે એમેલિન : "મારી કાચે આજુ વળત આવશે નહીં. તારે મારી કાચે દસને વાદ કરવી પડશે અને કું ને કરું એ આનંદ પાડે, અમલ્યો કે?"

એટલું કહીને સેથી રૂડીશર પર આંટા મારવા આવ્યો. હાં એક માણસે સેથીને પૂછ્યું : "તમે તમારા ગુલામોને બધું શકમાં રાખો છો, એવું કારણ કું?"

સેથી એમેલિન : "અરે કાલકાદેમ, તે મિના એ કરામતોરો આવે થઈ ભવ. કું તો તેમને હકકારી રહકારીને સીધાતેર કરી રહું છું. ભરા મારા આ કાચ તો જુઓ! એ ભોડેને મારી મારીને એ પછી સેથીની નવી થવા છે."

પેલા માણસે કહ્યું : "તમરો રોજાવ પણ એવો જ છે. તમે આ વખતે કાલો પાલ ખરીદી કાચે છે."

સેથી : "હા, ઠીક છે. રોજના મારે ભરાં વધારે પેલા આપવા પડ્યા છે. પણ તે બેતરમાં ઠીક કાચ આવશે. એ કાપડાં એવો છે ખોલ. પણ થોડાં રિસમમાં મેટું એ બધું કું જુલમી રહ્યો. પેલી રોડી સસ્તામાં અળ છે. પણ એ માલો જેવી કાચે છે. મારે હાં બધું રિવલ કાચે એમ કાચું નથી. એટલે એવી પાસે થોડાં રિવલ સખત કાચ કાચે મારા પેલા કું વસુલ કરી કાચ. બીજાં કાચો કાચ ગુલામ બીમાર પડે તો તેની પાસે કાચ કરાવત નથી અને તેનાં રવાના કર્યાં કરે છે. પણ આપણે મિની દવામાં આનંદ નથી. ગુલામ મારે હોય કે કાચે હોય, એને જેવેલું કાચ એવું કરવું જ એવું, થોડું થોડું કાચ કરી વધારે વખત ગુલામ

કરે અને મળ ઉપરાંત કાચ કરી તે થોડો વખત અને, એ મને આપણે મારે કરવું જ છે. તો પછી એ ભોડેને કરવાના નહોતો અમલ્યો કા મારે કરવો! એક ગુલામ મારે તો એવી બોલ પૂરી પાડવા બીજો ગુલામ મળતા કેટલી વાર! મારે મારે તો નિવલ જ છે કે, ગુલામ પાસેથી થોડાં વખતમાં પૂરેપૂરો મરણો ચેલવી લેવો."

આ કાલજીને પેલા માણસે કહ્યું : "તો પછી તમારે હાં ગુલામો બધું કરવાં નહીં હોય?"

સેથી : "જુલાન ગુલામ બધું બધું તો કે કાચ વધે" કહે. મારીસથી વધારે હોય તો એ ત્રણ વધે" કાચ આવે. એટલે વખતમાં કું એમને મરાવર કાચ કાઢી સર્વ છું. દશ સુધી અને એમાં બોલ માફ હોય એમ કાચું નથી. મારી પાસેથી ગુલામો પણ મારી કાચે સીધા વળીવ કરે છે. એટલે મારે તો લીકાકાદેર છે."

એવામાં સેથીને જીતવાનું રજા આવી પડેલું. એટલે તે ગુલામોને લઈને કિનરે જતો. સેથી કિનરે ઉભેલી પોતાની મારીમાં બેઠો. તેણે એમેલિન અને કુસીને પણ મારીના પાલનવા આમળા બેસાડ્યાં. બીજા ગુલામોને કાચે મારી દીધા અને તેમને મારીની પાલન પાલન કાચવા તેણે કુચ કર્યો.

કાચ નિર્ભન અને કુચકા રસ્તા ઉપરથી એ બધાં પસાર થતાં કરતાં સેથી મારીમાં કાચ પીવા કાચો. નકામાં અકસરે જમીને તે મારી કાચો : "અમલ્યો, તમે મારા મારા મું આવી રહ્યા છો! દસો, નાં અને બીત આવે." એમ કહી તેણે રોજને આજુકાને કહો મારી કુચ કર્યો : "અમલ્યો, એક મળનું બીત મા."

રોજ પીએ કાચે બીતને ભાલે ભળવ માવા કાચે. એ કાલજીને સેથી વિચારે અને રોજને આજુકાને કાચે કહ્યું : "કારામતોર, તારા કાચને નાખ આજુકાં! મારે બનું કાચ નથી કાચે કાચે બીત મા."

સેથીને કાચે એવા આવનાર એક ગુલામ નોકરે દસને કહ્યો. એમેલિન : "રોડકાદેમ, એને પહેલતાં થોડી વાર કાચલો. કું જ એક મળનું બીત કાચલું." એમ કહીને તે ગુલામ મસ્તીમાં આવી બીત મારા કાચે. સેથી પણ એવી કાચે મેરેથી કાચે અવાજે મારા કાચે.

માલો મારો તે એમેલિન પાસે ગયો. તેના આજા પર કાચ પૂરી તે અકાલો અકાલો એમેલિન : "અરે, તું રોજ આવી સુવચન જેવી મેરી કે? હો, ભરા આ પાસે પી, પાસે તને પણ મારી કાચે મસ્તી કરવાનું થવ હતું."

એમેલિન બ.પડી વરવર કરવા આવી અને પેલી ભાણી એવામાં એ

જતાકીને કાપાઈ મળ. આ એકને સેથી એને પોતાની તરફ જાતી મારક ને"એને મેલે. "આમ વિલામળા-મનામળાં કર્યાં સુધી આજુકાં? એ તું મારું બનશે તો તને કાર્યા કર્યાં અને મરણો પહેરવા અમલ્યો; મારા મરણો તું રાખીની મરણ રહી કાચે. મારે અંદ અંદ અમલ્યો જ."

આમ તે એમેલિનને જાલવતો હતો, એવામાં તેનું અઢાન આવી અનુ. મારીને અમળા અમળાને વિહારી કુતરાં મસ્તાં મસ્તાં મકાર ફેરડી આમળ અને કાચે મારેલા ગુલામો પર મસ્તી મર્યા. પણ એટલામાં મકાનમાંથી એ ગુલામ નોકરો દોડતા દોડતા આવ્યા અને કુતરામોને પાલા પાલવા લ.અ.

સેથી આ એકને રોજ વગેરે નવા ગુલામોને મેરે કાચે કહેવા કાચો : "અમલ્યો, મારા આ કુતરામોને પણ મરાવર એક મો. તમારામાંથી કાચે પણ ગુલામ મારીથી નાસી ભવા નો મળવ કરશે, તો આ કુતરામો તેને મને કાચી કાચી કાઢીને ફાડી જ પાડે, અમલ્યો કે?"

સેથીએ પેલા એ ગુલામોને બેતરના કાચકાળ અંજે પૂછપરછ કરીને એમના એક ભણને કહ્યું : "જુલમે, આ નવા ગુલામોને પેલા ભૂનાં મેરારાં માં કુતારો આવ."

પછી પેલા બીજા ગુલામ તરફ કરી ને તે એમેલિન : "એમેલિ, તને મળા વખતથી રોજ રૂડીની ભરૂં હતી ને? આ કુસીને તું તારે હાં બધું જા અને મળ કર."

આ કાલજીને કુસી મિચારી કુચવાં કુચવાં બોલી : "રોડકાદેમ, મારા પતિ દેતમાં ગુપતા છે અને મને બાળો. પણ છે. મારે મને રોજને કોપરો નહીં! તમને પણ પડે છું."

સેથી કુચ રીતે દસને એમેલિન : "એમ અમારે કું કાચેવળે. તું મારી માલિગીની વસુ છે. મારે મારી વાતમાં દમચમીની નહીં આવે. તને પણ એકલા મચશે નહીં. મારે કાચી કાચને એવી કાચે મરેરમાં રહે." એમ કહીને તેણે કુસીને એમેલિન તરફ કાચી અને રાસલ લેવા સેથીએ કુસી ને કાચીને માલતો મેલો.

પછી એમેલિનને કાચ પકડી સેથી તેને એવો પોતાના મકાન તરફ આવવા કાચો.

આ નં નિરામર નારીમાંનું કાચ આજે કાલજીને રોજનું કાચ કરી કાચ. તેની આંખમાંથી આંસુની પાર વહેવા લાગી. તે આકાસ ભણી એક ભવવાનને પ્રાર્થના કરતો એમેલિન : "અમવાન, અમ મરીમની કાચ તારા કાચમાં જ છે."

હાં તો કુસીને રોજ વગેરેને દસેલતે મેરકા કાચી રે રવા કાચો. અકાલ રોજ કાચે પડે મેરારાં તરફ આવે. એ માપડો બીજું કું કરી કરે.

(મ ધ)

લગ્ન પ્રસંગો માટે

અમને મળો.

મુશ્કેલી જામણના અમે સ્પેસિયલિટ છીએ.

શ્રી ડીપીટની અંગત દેખરેખ નીચે મુજબના અને રોડસીયાના ડાઈ
પલ્સ કામમાં તમારે મુમને આવી રસોઈ કરવાનો અમે કન્ટ્રાક્ટ કરીએ.

ડેપીટન્સ બાલકની હોટેલ

(ધી કેનર મીમર્સ હાઉસ)

એ આને વિક્ટોરીયા સ્ટોટના ખુલાખર - ડરબન.

ફોન નંબર ૨૩૪૧૪

ટેલીગ્રામ: KAPITAN.

ધીરુભાઈ પી. નામક

જીવનકીર્ણ, ખુસાઈવી, વીમાનાં અને જનરલ એજન્ટ

ઈન્ડિયન અન્ડર ટુનીયાના ડાઈ પલ્સ કામની કન્ટ્રાક્ટ ડિપાર્ટમેન્ટ અન્ડર અધીન
માર્ગે ખુસાઈવી કરવા યેર કોઈ અમારી ખાસકરે જુઓય કરે.

લંદની, આન, ચોરી, કુલક, નાનરમાન, ખેડખાસ, વિંગેરેન નીચા અમે
કલરનાં વ્યવસ્થા છીએ.

ઈન્ડિયન, પરાકનક ટેકસ, ડિસાનક યે.પડા લખાવના રેવન્યુ ડીપાર્ટમેન્ટ
સર્વિસોફ કે રેપાઈન કાવસેન્સો. પ.સપોર્ટ ટેમલ ડીપાર્ટમેન્ટને લખવી
માનવોમાં કંઈ પલ્સ ધી લીધા વિના અમે મુત સલાહ આપીએ છીએ.

રેસનલ અન્યુઅલ કાર્ડફ એસોસિએશન કોર્પોરેશન અને યોર્કશાયર
ઈન્ડિયન કંપની લીમીટેડના પ્રતિનિધિ.

Phone : 33-9033.

26 Barkly Arcade,

Cor. 38, Market & Diagonal St., J'BURG.

તાજી ઉમદા ફ્રુટ

આંબા અમળા, લીલી અમળા, રતાળા અને સુરજની એકમ
ચાલુ છે. આફ્રી રી ૧-૦ રેતલ, લસણ રી. ૨-૦ રેતલ.

પાપક નંબર ૧ રી. ૧૦, નંબર ૨ રી. ૮ ૧૦૦.

કચુરી અને ચેવલી પાન મનાર આન, રોસ્ટલ નાઈ. ખાસકરે એવ
ચી. ૧૦-૧ લાની અને રહેર ખાસકરે ચી. ૧૧-૧ ૨૦૦.

રોડસીયા, ન્યાસાલેન્ડ અને લેવલપન ડેગિન્ય આરારે ઉપર પ્રસ
આન આપી ડાઈ પલ્સ વરુ પડખીટ કરાવી ચોલકાયુ.

All prices subject to Market fluctuations.

A. KADER & Co., (PTY) LTD.

WHOLESALE FRUIT MERCHANTS

P. O. Box 251. DURBAN.

ફરનીચર! ફરનીચર!! ફરનીચર!!!

કોલરસ છદ્, ડાઈનીંગરૂમ્ છદ્, લોડંગેમ, કહેરોમ કોરેડ,
ચાર્જ કોર્ડ કોફીસ ટેન્ક, છુક ટેન્ક, ટેબલ, તાલન કોફીચલ
વાલે ખરીદી લકેચી. અમે પધારી લાલ લેવા જુઓય લીધ.

—એકસ, ટેબલ અને ફીચન ફરેસર—

૦. કમારી દેખરેખ નીચે લઈવાર પાલ છે. તેને રોક કરવા લઈ-
વાર રહે છે. આન રેલકા કામેના પ્રાર્થક લીટક મંજાએ અને રેપાર
આમલ વધારો.

L. MISTRY

51 BREA STREET, BURGERSDORP, J'BURG.

PHONE 33-4691.

BOX 2526.

હીંદની મોટામાં મોટી વિમાની કમ્પની તમારી સેવામાં

—ધી—

ન્યુ ઇન્ડીયા ઇન્સ્યુરન્સ

કંપની લીમીટેડ

સાઉથ આફ્રિકાના એકજ મુખ્ય પ્રતિનિધિ

રસ્તમજી જાલભાઈ રસ્તમજી

૧૪૦ કવીન સ્ટ્રીટ,

ડરબન - નાટાલ.

સેવા અને નિર્ભયતા

માટે એમને મળો.

અધી જાતના વિમાનો અમે ઉતારીએ છીએ.

પી. એ. એકસ ૧૬૧૦.

ટેલીફોન : ૧૧૧ હલેવર્થ એવન્યુ,
ડરબન.

ટેલીફોન:

ઓફીસ : ૨૫૮૪૫

ટેલીફોન : ૩૬૪૧૩.

એ સુખ પાડીને તેમને આટલું કષ્ટ
દેવે મિલના યાનવરુએ કરી કામ
કરતા અર્થ મળ્યાં. એ બચાવવા વાત-
વિવાતો તેમને બચાવ આપે છે
વિમાન બેઝર તુડી પડ્યું છે અને
માર્ગના બધા માણસો સાથે તે કુખી
મધુ છે! ૧૯૫૮ બચારતું મું મું હતે

બેની પાડકને બચર ન હતી.

પણ કું મળી મળે કહે એ બચવા
પછી ચારી તરફ બચવા મટે તેમણે
તરવા માડ્યું આમથી દુર બચવા
બચતી અરે તેઓ તરવા સામા.

આ વાતોનો કોપી રાઈડ
મુખપ બચારતું પ્રકાશનગરો છે.

ભારતની અબ્યતા

લેખક : શુભાભાઈ ઇ. પટેલ (મહાસા) (મુદનકેશ)

આજે રૂપથી જોયરક છે. રવેલ
અને વિદેશમાં ભર્ષા ભર્ષા ભારતી
એ વચ્ચા દરી ત્યાં ત્યાં એ રિને
ભારતની આઝાદીને મહેલક જીવનથી.
ભારતની અબ્ય, સહિતા યમચરિતનો
જીવનથી વેળા આપાસરક ભારતીય
અનેરા આનંદ અને અદ્યુત ઉચ્ચાક
ના કમકતા કાચરમા રનાન કરેલે.
માનવ પ્રતિકાકમાં અમિયરશે
વર્ષની મધુતરી નજી છે. તે પછી
અવિષાર વર્ષની તે વાત જ થી.
તે જે અદ્ય કમકમમાં ભારતે પોતાની
અમતથી જમતને મુક કરી દીધું છે.
વરતમતાના નવસો વર્ષ (મુલકમતો)
ના આકમકના કાતસો વર્ષ અને
અનેભેના અમકના મસો વર્ષ) દરમી
ધન દીધમાં જે નહે તું બન્ધુ તે સ્વતંત્ર
ભારતમાં એક દાવકા દરમીધન બની
મધુ છે. પોતાં વર્ષ પટેલો વિરેથી
કમકતાના કુખનાં રેલકાં રડો રેલ
સ્વતંત્ર બન્ધ પછી કુનીધાને આકમો
રવો છે.

કાતસોમણી મકામમાં માંડીયા
સિદ્ધિ અને આરેસો મુખ્ય ભારત
આરેસ કરી રજી છે. મત વેડાં
વધેલી ભારતરાષ્ટ્રીય કોલેક્ટરી પર દરી
પાત કરતાં બચુરો છે, ભારત મુક
દિકા અને આકમકો કામે એક
અર્થક દિવાલ જેમ છે. પંચ-
સિધના કલેલા અને ભારતના રાષ્ટ્ર-
સિદ્ધિમણી પરીત ભવાદરસાથ નહે
આતરરાષ્ટ્રીય આદીપુટીમાં ભારતના
નાખે નક કલગતાથી બધારી રજા
છે. ભારતની અમાતી વધારી કાલી
નીતીથી ભારતે રાષ્ટ્ર રાષ્ટ્રો વચ્ચેના
બેલકાવો દુર કરવામાં અમતને અમ
અમકો છે. ૧૯૨૫૨ વિરેથી વિમારો
અને ભામિજ નીતીધામાં રાષ્ટ્રોને
મિલક કરનાર પચ્ચિના સિદ્ધિએ
પચ્ચી રાષ્ટ્રોનું બાન બેન્ધુ છે.
આકમક અને અન્ધા સચાકીનાં
કામાં તરો કામે મુલે વિરેલ કરીને
ભારતે મકાન કલકાઓનું બાન પચાતા
કુટ પ્રતિ રોધું છે. પચ્ચિએ, કુની
ધના રેલ પચ્ચ આમમાં કોલેક્ટરી અન્ધે
તે કામચિ રાષ્ટ્રો ભારત પ્રતિ બીક
પચે છે.

આતરરાષ્ટ્રીય ક્ષેત્રે ભારતની ૧૨
રાષ્ટ્રીયિએ એક નવાં એવાં નીતીધન
તે અન્ધ આપે છે. કામચિ કરેલ

પચ્ચ એ નીતીધન વધુ અમરકારક
અપાયું છે. એ સક્રિય એરીયા
અને આક્રિયા, આરેકા કામચિ
કાલી રતભેને કમકમતી નાખ્યા છે.
અને મકાન કલકાઓને વિમાર કરતી
કરી મુકા છે. વિષ્ણુકના દાણ
કામચિથી અમકા માટે કલે. અને
રોન્ધની નકી પચ્ચ પચ્ચિધના સિદ્ધિએ
ને અમરકારતી અમર છે. કુનીધાવર
આવતી આરેસો દાણાને અને સદા
અસિધર એવાં કાલિ રતભેને વિષર
કરને એસિધા-આક્રિય રેલો ભારત
ની આસિધાની કલે, નિતિ અને અમ
ના અમથી કલે બની, આમચ વધવ
કામચ છે.

આમચ કલેક્ટરી કામ કરતા ભાર-
તીય કામકારો રેલને સમઅપના
કામમાં મારો પ્રમાણ કરતી રજા છે.
પંચવર્ષિય પેન્થાએ રેલ પાણીના
નમ અને નહેરો પ્રમાણ કરી સારો
પાક પકાવવાની અમરમા વધુ મુકી
છે. નવા કામચાના પ્રમાણ વધી
રજી છે. એકારી વિમારણામે કરકાર
કામ એવા પ્રમાણ કરી રજી છે.
નિરકરતા દુર કરવાનું કામ પચ્ચ રેલ
મા પ્રુએકમાં વધી રજી છે. કામમાં,
૧૨૦૦૦૦ નજીમાં બકકાને
પામકાલ મધેલ ભારત, સ્વતંત્રતાની
પ્રાપ્તિ પછી, વધે પ્રુવેની પોતાની
અમકા પ્રુ: મેળવકા અમકાપૂર્વક
કેલ મુકી રજી છે.

આજે આપણે સો પ્રાધીયું છે,
આપણા દેસની સ્વતંત્રતા યાત્રાક
દિવાકરી કલ રજો તે દિનપ્રતિદિન
આપણી અને સમતિનક પંચે પ્રમાણ
કલે. અન્ધ કલે.

૫૨ સુરણ

—એકાનીઅમકમાં રેલમેડા તરફ
વેળવેલી તરકા સહિતિમાં એન્ધની
વેળવરે મારે કામકે અમકા આક્રિ-
કને,તો પમારે મોકામાં મોકો પીકેનો
પા. ક-૨-૬ કોવાની મુકના કરી છે.
—કુનીધના અમરે અમરક રેલ
ક. છ. અમકાની કામી વર્ષક
કામી એમરે કેપટાકના અમરે
કામકમાં ઉચ્ચવા પાણું કરું પચ્ચ વકા
પ્રમાણની સમીધત વધુ અમકાના સમા

અમરે તે કેન્ધલ મધુ કરું.

—મેરીઅમકમાં એન્ધ તરફનો
નેકનક રેલને મોકા આમ કમકા અ
નહે મુકે તે ૫૨ કોમરે એ મોકર
સામે સામે અમકામાં એકમના એ
મેકર મેનીકા અને બીજામાં મામ
કામચ અ દેલો તે એન્ધ મધુ અરી
મકા કલે એન્ધ મેરીઅમકમાં મોકા
વતની કલે.
—કુનીધના એક મેરી મોકકા કંપ
નીના મેરેલર મો. પી. એન્ધ. કામકે
કેપટાકનાં ૫૨ કોમરે કલે છે કે
કલેલ આક્રિયામાં મેકાના કેપટાકની
કલે અ અરે નધી અને સામા અમક
થી એ બીજાકરી માનીએ કામે કેમ
તે પૂરતા પ્રમાણમાં મકે છે. એથી
કામકના અમતની એક કરકારે તર-
કારી ન રાખવી એકલે. કેપટાક
કેપટાકથી આમ મકી અમકાની પચ્ચ
રેલક નધી.

—નાનાના મેકાકેલરમાં અમકાનીને
એક કામમાં કલે એમરે કામક મધુ
કલેલ મુકી મેરીઅમાં આમ કામકાથી
૧૦ કમરે કન મેરીઅ નળી મક કલે.
મામ વર્ષમાં એ મેરીઅની પચેથી આમ
મધુલ છે.

—કેપટાકની પામીએન્ધમાં ૫૫
એમરે અમકાના પ્રમાણ કેલ
એ. એ. આર. કન રેલને મોકા એક
કેલ એન્ધ કનકેલોને ૨૫૦ કરેલ મેકા
માં અમામક કરી કલે. કે પેટાક
અને પારશીન કલરેલો કેટલ એમ
અને તેમ અમકા કેકાથી એન્ધ એકલે.
—મેરીઅને મુકરે કામકાની મકા
એ ૫૫૦૦૦ પ્રામાં વિષમાં મેકામાં
મેકા એવી કીસાની બાજુની મેકા
કરી છે એમ મેરીઅની કલેલ એન્ધ
એ દમી એમરે અમકાનું છે.

—કનકા પ્રુએકમાં આતમિ તેના
કાલ કમરે કમક કેકે અમકા પામકા
એકલેલ મારે બીજાક એકલેલે મારે
મેકાએલ એકલેલ વાપરીને. વર્ષક
૧,૨૦,૦૦૦ પાકેલ અમામક, મામ છે.

—મે.રિમેક રેલકાની કુનીધકાકીએ
મધી આ વર્ષે ૨,૦૦,૦૦૦ પ્રુક
રેલકાકારો તમકાર મકને મકાર
પામ છે એમ ૧,૧૦,૦૦૦ રિસો
અને ૬૪,૦૦૦ ઉમરેલો તમ ૩૨,૦૦૦
મેની (અમકાનો) તેમજ ૨૩,૦૦૦
કેકારો છે.

—કનકા પ્રુએકમાં પ્રેલકાકાથી ૭
પી એમરે મકાર ૫૫૦૦ છે કે પ્રકા

ના સાદે આમામિ વર્ષના મેની ૫ થી
૭ તરીકા દરમીધન બીકનની કાલી
મુકકાને આમકાનું રાખીનું આમકા
રેલીકાનું છે.

રી. એ. એન્ધ, નામકુનું
કેપટાક અમકાન

કોપાલ રેલકાકા મધુલમાં અમકાના
મો. એ. મેરી નામકુને ૨૫
મેકારકની રાલે અમકાનો રાલ
મકેલ મેકર અમકાના પામી એકાન
સિધિમાં કીમ એન્ધકા દની મેકાકેલ
માં સપ અમામકા, કામ તેમ સિધિમાં
કામી એમરકની સારે અમામ અમકાન
મધુ કરું. તેમજ ૫૦ વર્ષની વધના
કોપ સી અમકા રેલકા કલે: કોપી
રેલકામાં આમકા પામો આમ મેલો
કલે. સાદિલ આક્રિયા કનકાન કુલ
એક એરીઅસિધના પ્રુમક તમા
આક્રિયા કિપમકા કિપકાન માકાલ
કનકાન કુલમેલ કનકાના પચ્ચ આ
કમકા કિપમકા કલે તેમજ સાદિલ
આક્રિયા કોલેલ કેકેલના રમાપત્ત
કામકા કિપમકા તમા સાદિલ આક્રિયા
ની બીજાકરી એન્ધકેલેલ એકકાકી
મેકાકાસિધના પચ્ચ એક રમાપત્ત કલે.

એમ પી અનિમ કોપ ૧૦૫ એમરે
કેકેલેલ કનકાકેલમાં મકેલો એમ
૨ કમરની કામકી કલે. એમની
એક પ્રુમી એ મીકા નામકુ કમકાની
મેકાકેલમાં કેકારીક કલે છે અને પ્રુક
મેકાકી નામકુ કાલ પ્રુનાની કોલેલમાં
કેકારીકો અમકાલ કલે છે. પ્રુક
કમકાના અમકાને કાલી મકા અને
તેમના કેકાકીએ મકે સિધિએ
પામીએ કામે

કીનીકલ સંસ્થામાં :

મો. એન્ધ, બી. નામકુ-૧૨૦૦ (૨૬-
૭-૫૮) કે. અમકાલ કી. અમકા,
૨૨૦૦ (૬-૮-૫૮)

શુભાપીન, કનકા કેકેલ રીલકા,
કામકે-કોમ, રેલ-પુ કીનીકલ અને
કનકાકેલ મારે મકે

આર. પીકલ
૧૨ આક્રિયા એક, ૬૮ આક્રિયા રીલકા,
કેકારકેલ અમકાલ અને આક્રિયા રીલકા,
એકાનીઅમકા, રેલ ૨૦-૧૧૫૪.

મારકર અધર્સ (મી.) દીસીટ

અન્ધ અધર્સ નામક, રેલકા તેમજ શુભાકે કામક, એન્ધ અમામક અને
પ્રુકા મારે કિલ અમકા પ્રુમકા અમક, પ્રુકાવા, મારીઅન્ધ અને અમામક
મકે—પ્રુકા, બીજા, કનકા, રીલકા, મેકા-૧૨૦૦ વિરે.

કેકેલ અમામક આક્રિયા મારે તમારે કરકા કલકાલ.

કેકેલ રેલકા, એકાનીઅમકા
ફાલ : ૩૬-૧૩૪૬ — એન્ધ ૧૫૪૬.

Sentiments are for the most part traditional; we feel them because they were felt by those who preceded us.

—William Hazlitt.

OPINION

Founded by Mahatma Gandhi in 1903.

Former Editor: Mahatma Gandhi—1918-1936.

No. 32—Vol. LVI.

Friday, 22nd August, 1958

REGISTERED AT THE G.O. AS A NEWSPAPER.
Price: FOUR PENCE

NOTHING CAN STOP AFRICAN NATIONALISM . . . NKRUMAH

GHANA'S Independence will be incomplete until the total liberation of Africa has been achieved, the Prime Minister, Dr. Nkrumah, told reporters in Accra. According to the "Stars" Accra correspondent he added that it will not be complete until all people of African descent have gained equality and self respect.

I asked Dr. Nkrumah how South African Africans qualify to take part in the conference of representatives of dependent people which he is organizing in Accra, since South Africa is independent and not dependent.

He replied that if some people in South Africa believe they are not free and have organized a nationalist movement they will be welcome at the conference.

So long as any people in any African territory say they are fighting for their freedom and have organized nationalist movements they will be admitted.

Africa, he said, has had long contact with Europe and most of the African communities have become multi-racial.

"Africans must accept this fact we can't go and say, 'All white men must leave Africa'."

Big Revolution

But, he added, in politics it is wrong for a minority based on race to form a government. It must be accepted that the majority should form the basis of government in Africa.

"Something is happening on the African continent and those who refuse to see it are heading for trouble.

"African nationalism is on the march. No atomic

bomb, no threat can stop it."

He said that when he says "Hands off Africa" he includes "Hands off the Middle East."

The biggest revolution in international politics, he said, is that big matters are no longer decided by the big powers alone; the small powers also can play their part.

Naude To See Nehru?

MEMBERS of Parliament are, according to the "Star," hoping that Mr. Naude, Minister of Finance, will seize an opportunity when he visits India next month of making an informal, personal approach to Mr. Jawaharlal Nehru, the Indian Prime Minister, so as to help smooth out some of the misunderstandings existing between the Union and India.

But at present there appears to be little likelihood of this happening.

There would perhaps be a chance meeting if Mr. Nehru makes a point of meeting the delegates to the International Monetary Fund conference, which Mr. Naude is attending.

It was a chance meeting of this sort that led to two Nationalist Members of Parliament, Mr. Scholtz (Namaqualand) and Mr. van Niekerk, who was then M.P. for Etosha, making their unexpected but well-received invitation to Mr. Nehru earlier this year to visit South Africa.

They were then visiting

India with the Commonwealth Parliamentary Association.

Mr. Naude is expected to leave South Africa by air at the end of next month to attend talks in New Delhi of the World Bank, the International Monetary Fund and the International Finance Corporation.

Although India still steadfastly maintains her opposition to South Africa's treatment of Indians in the Union, there has been a noticeable decline in the strength of her attacks on the Union. This has led to a marked easing of the hostility displayed by Indian officials to South Africans visiting India.

Nats Having Second Thoughts On SABRA Conference

THE "Rand Daily Mail" reports that the proposed "summit" conference in the Union of influential Europeans and non-Europeans has been put off for another four months.

The talks are to be between leading believers in apartheid and the country's non-White leaders.

Officials of the South African Bureau for Racial Affairs give two main reasons for the hold up.

First: Statements by Professor L. J. du Plessis, of Potchefstroom University, and others who "have advocated meetings with the African National Congress and the Congress of Democrats and wrongly implied the sort of talks we have no intention of holding."

Second "We don't want to make the mistake of being too hasty and having unrepresentative leaders."

Afrikaners Idea

Mr. W. E. Barker, Transvaal secretary of S.A.B.R.A., said "The talks have not been called by S.A.B.R.A. The idea comes from the 'Volkskongres' on the Tomlinson Report at Bloemfontein."

"Statements like that made by Professor Du Plessis have given the impression we will meet organisations which sympathise with Communists."

OPINION

FRIDAY, 22ND AUGUST, 1958

Mr. Naude Going To India

HERE are few things that could prove of greater educational value to members of the present government than visits to non-White countries. The temper of the slave-owner has warped their thinking on the man of colour so completely that most of them find it impossible to regard him as a human being with all the virtues (and vices) to which the race of Man is heir. For this reason, Mr. Naude's visit to New Delhi in another few weeks is a development with an interest all its own.

We do not expect Mr. Naude to return from India a Liberal. Miracles of that sort are unusual among ordinary men like the Nationalists. But we expect that when he gets to India he will come face to face with the achievements of a civilisation whose creators his government treats with the greatest scorn. He will meet the men and women who have made modern India and will discover that the quality of their thinking is to say the least, of good a standard as any he has come across in Western countries. Above all, we expect him, as an important representative of a people which at least regards itself as Christian, to realise that virtue and ability are things to which the White people do not have a monopoly. And when he returns, he might begin to realise the injustice his government does to the Indian—by denying him the right to make the best possible use of his life.

It would be wholly unrealistic to bear too much in mind the possibility that Mr. Naude might meet Mr. Nehru for purposes of exchanging ideas on South Africa's Indian problem. The position in South Africa at the moment is, as a result of the Prime Minister's illness, so fluid that the discussions would serve no very useful purpose. At best they can only enable Mr. Naude to get a closer and fuller picture of the mind of India on this question. Whether or not this would be useful at this stage nobody can say.

But the most important aspect of his visit, from the angle of short-term strategy, is that he might get a fuller and clearer picture of the power which is piling up not only in Asia but in Europe and America, against apartheid. Nobody will treat the Union delegation like pariahs. India is too civilised to resort to apartheid's manners like that. But at the same time Mr. Naude and his colleagues are not likely to be left in doubt about Asia's hostility to apartheid and the fact that the millions of that continent, in common with those of Africa, have set themselves the goal of pulling down the house that apartheid has built within the shortest time possible.

Comment On Men And Events

"The Voice Of Apartheid"

By JORDAN K. NGUBANE

THE Minister of External Affairs recently told Parliament that his government is giving serious consideration to the Russian and Egyptian broadcasts designed to make things hot for the White man in Africa. His remarks followed a campaign carried on by the Dutch Reformed Church, through its organ, "Die Kerkbode," whose purpose is to get the Government to do something about the broadcasts.

One of the writers in "Die Kerkbode" went to the extreme of suggesting that the licence fees for wireless receivers should be raised, allegedly to meet the costs of expanded services in the bid to counteract Radio Cairo and Radio Moscow, but quite clearly to make the owning of wireless receivers by the Africans a costly business.

The Minister, who knows the precise nature of the problems facing him, was rather evasive. This necessitates a closer view of it.

In the first place, both Russia and Egypt are taking sides in a fight in which the men of apartheid are already at a very great disadvantage. The desire for self-determination is destroying the social order based on race. From Cairo to Cape Town men and women want to be free to make better use of their lives. The greatest opposition to this urge comes from the Union Government with its apartheid policy. And, in attacking apartheid, both Moscow and Cairo automatically place themselves on the side of the struggle on the continent.

Fooled

For South Africa to join the Russian and Egyptian broadcasts might stop some Africans hearing what is being said against White South Africa. But only the men of apartheid will be fooled by the jangling into thinking that this will be a decisive answer to Africa's demands to be free from race oppression. On the contrary, the jangling, which some men of apartheid are seriously considering, would prove once more that what apartheid really wants is to remain purely a negative force, opposing every move to better the lot of the African. And if one day that brings the wrath of the continent's millions on the heads of the men of apartheid, their shortsightedness alone would be to blame.

This danger becomes very real when it is remembered that additions and improvements are being made to Radio Accra

which will enable Ghana to speak to the millions of the continent in a language they will understand. Russia and Egypt are not as close to the peoples of Negro Africa as are the Ghanaians. And they have conflicting ambitions when it comes to Africa. Ghana, on the other hand, has no designs on the peoples now in bondage. Her primary interest is to see them free; to see them take their rightful place among the nations of the world by her side. And when her voice comes over the air it will have the warm, emotional ring of that of people who know what it is to be a slave under the race oppressor.

Isolating Apartheid

To jam it will not only accelerate the process of isolating the men of apartheid; it will create new obstacles in the way of the Union Government's policy of making friends with the emergent peoples of Africa.

But all this is only one aspect of the race-ideological war now going on in Africa. The men and women of Africa are fighting their own war against the race oppressor; the issue in this war is between democracy and the apartheid brand of totalitarianism. All forms of totalitarianism, whether of the Right or the Left, are wicked. The peoples of Africa are fighting the evil from the Right. And in doing that they confront apartheid with the challenge to produce a constructive and progressive policy which will make it possible for Black and White to live together as neighbours. It is this challenge which the broadcasts under discussion, ironically underline and sharpen.

Quite frankly, apartheid is incapable of meeting this challenge. Its negativism is fundamentally a confession of inability to solve the race problem. The danger here is that with the pressures now being organised against apartheid, the possibility of war between Black and White begins to be real. If procedures are any guide, Russia made

effective use of the Radio in Asia to sharpen conflict. And at the psychological moment, she did not hesitate to furnish arms. Nasser has not been a bad student of his Russian teachers. Both are now co-operating in a massive onslaught on Africa. The men of apartheid hope to repel these attacks by the simple technique of either jamming the broadcasts or telling the rest of Africa what a fine job they are doing in Africa when they enslave the man of colour and treat the honour of the African woman as a thing for public scorn.

War Clouds

If war clouds begin to rise on the horizon the question which we have to consider is: What will be the role of the Union Afrikan in the coming conflict? Quite clearly and in this connection nobody need be left in any doubt: There will be no place for us on the side of apartheid.

Having made this point clear, as the majority group, it becomes our duty, now more than at any other time, to work with the greatest determination possible for the acceptance by both White and non-White of loyalties which will transcend race and have a similar meaning on both sides of the racial line.

Our fathers met in Bloemfontein in 1912 and resolved to transform South Africa into a truly free nation in which race would be no bar to opportunity. They wanted to be free to take the best from both the East and the West and so composed this with what was best from Africa and from there produce a cultural amalgam which would be distinctly South African and within which all the peoples of our land would have the opportunity to make the best possible use of their talents. They established the African National Congress to propagate this ideal.

It is a powerful and constructive goal which, in fifty years, has survived the most savage onslaughts from the totalitarianism of both the Right and the Left. And, when the issue of war begins to loom on the horizon, the 1912 ideal should bind the like-minded of all races in one massive front to save the country from the sure disaster towards which it is being driven by apartheid. Talk of jamming the broadcasts under discussion, or of beaming into Africa the "Voice of Apartheid" merely accelerates movement towards a clash between Black and White—for apartheid is so wicked, its existence is provocation to the man of colour everywhere.

Another Professor Speaks Of "Freedom" For The African

WHEN total apartheid is equally dependent on each other, but living apart would not mean separate economic systems, nor that there would not be any movement of people between the two groups.

* And the Coloureds? They are an integral part of the European population, said Professor Sadie. They would not get separate areas like the Africans, but there would be an apartheid in which they could develop without competition from Europeans.—Sapa

Professor Sadie was giving a lecture, "Total Apartheid In Practice," at the University of Cape Town.

How would total separation be carried out? Separate "provinces" would be established, and there the African would be allowed to develop politically in peace.

He would be able to co-operate with Whites on an equal footing.

Whites would lose their fears of being overwhelmed and of having to concede their right to self-determination. They would be more willing to make concessions.

Within such a structure Africans would have a better chance of reaching political maturity and responsibility, without disputes or discord. They would have self-government.

Economically speaking, the White and the African were

Ghana Girls: More Protection

The age of consent in Ghana is to be raised from 13 to 14 "to give girls more protection against dangers arising from their own ignorance and precocity."

A Bill published in Accra also proposes to extend the legal status of juveniles up to the age of 17, instead of 16 as at present.

Whipping is to be abolished as a punishment for juveniles, and the minimum age for the infliction of capital punishment is raised from 16 to 17 years.—Sapa-Reuters.

India's Largest Insurance Company At Your Service

The New India Assurance Company Limited

SOLE REPRESENTATIVE IN THE UNION OF SOUTH AFRICA
RUSTOMJEE JALBHAY RUSTOMJEE
140, Queen Street, DURBAN.

FOR SERVICE AND SECURITY
CONSULT US FOR
EVERY TYPE OF INSURANCE

P.O. Box 1610.
Residence: 111 Eleventh Avenue,
DURBAN.

Phones:
Office: 25845
Residence: 36413,

India's Progress Since Independence

ELEVEN years is a short period in the history of a nation. In this period, however, India has moved a considerable distance towards its goal of a welfare state.

The face of India was markedly even when she became free on 15th August, 1947, for there were difficulties in every sphere. The war had left a gaping wound in the economy. There were shortages. The population was on the increase. The newly formed Congress led by Prime Minister Nehru faced this challenge with hope and confidence.

Adoption of a Republican Constitution in 1950, and the general elections in 1951, and again in 1957, on the basis of adult franchise were remarkable steps in the evolution of one of the biggest secular democracies in the world.

Princely States

The process of political unification continued with the integration of nearly 600 princely states into the Union of India and the abolition of landlordism, thus clearing the way for Indian public opinion considered an anachronism. A multitude of peasants who had been so long deprived of their legitimate rights on land became its owners. The same process was to be seen in a further re-organisation of states in 1956.

The social evil of untouchability, the practice of which Mahatma Gandhi described as the greatest sin of the nation, was abolished by legislation and was made punishable by law.

The Bhooman (land-gift) movement started in 1951. It is unique movement of great social significance in India, seeking to bring about a social revolution. The movement aims at collection of land from owners as 'gift' and its distribution to the landless. This effort to solve the land problem through a peaceful revolution was initiated by Acharya Vinoba Bhave, a disciple of Mahatma Gandhi. The total collection of 'gift' land was 4,14,792 acres till the end of 1956.

Planning Commission

For economic development, the Government set up a Planning Commission to plan for the "most effective and balanced utilisation of the country's resources". The First Five-Year Plan covered the period from April 1951 to March

1956. The total investment was 25,569 million rupees.

The central objective of planning is to raise the standard of living and to open to the people opportunities for a richer and more varied life.

Before this could be achieved, the Plan stressed the necessity of rationalisation of agriculture and industry on more secular foundations, and better relation between the two in order that opportunities for employment in industry would grow and relieve the chronic under-employment in agriculture.

Thanks to the First Plan, the national income increased by 17.5 per cent and the per capita income by about 12 per cent—from Rs. 253 to Rs. 281.

Power

Great emphasis is laid on agriculture, irrigation and power. At the commencement of the Plan, food production was 5.49 million tons. The target was 6.19 million tons, but the actual output came to 6.49 million tons. In 1950-51, 57 million acres were under irrigation. The Plan aimed at 70.7 million acres, attained 63 million acres.

Electric energy produced at the beginning of the Plan was 0.3 million kilowatts, the Plan's target was 3.6 million kilowatts. Energy actually produced was 5.4 million kilowatts.

The nation-wide Community Development Programme is bringing over larger sections of India's population into the movement for national reconstruction and self-help.

It was during this period that large river valley projects were undertaken, resulting in the construction of large dams over a number of big rivers which were harnessed for the first time for flood control, irrigation and power. Also during this period a locomotive workshop, an integral coach factory and a fertilizer factory were set up, besides oil refineries.

Second Plan

The Second Five Year Plan, which commenced in April 1956, has the same central objective of promoting rapid and balanced economic develop-

ment. Within this broad approach, the Plan has been implemented to try to raise the national income by 25 per cent. Rapid industrialisation, with particular emphasis on the development of basic and heavy industries, expansion of employment opportunities and a more even distribution of economic power are the other objectives. There is to be expansion of small-scale, cottage and medium industries which will ensure a more equitable distribution of income.

The proposed outlay amounts to Rs. 48,000 million; in the first plan it was below 30,000 million rupees.

Substantial economic progress was made by India in a number of sectors during the first year of the Second Plan. The increase in food production amounted to 1.4 million tons. There was also appreciable increase in the production of cotton and sugar. Industrial production improved by nearly 9 per cent.

Steel Plants

Three gigantic steel plants which are under construction are expected to go into production shortly. Their full output of finished steel will make India self-sufficient in her requirements.

In the field of atomic research, India is now maintaining the lead in Asia. She has raised a strong protest against the harnessing of atomic power for destructive purposes and advocated its use for the good of mankind.

It is in tune with this policy that India created an Atomic Commission in 1948 to lay the foundation of the country's atomic development. Its immediate aims were the promotion of nuclear research, prospecting and processing of raw materials and the setting up of an experimental reactor.

India's long-term objective is to generate atomic power to turn her industries and supply tools to science to improve agriculture and fight disease. With this end-in-view, the Department of Atomic Energy was opened in 1954 and is under the direct control of the Prime Minister.

Reactors

A swimming pool reactor designed and built by the Atomic Energy Department went into operation on August 4th, 1956, and the reactor was named 'Apsara', a nymph. The reactor will produce isotopes for biological, medical and industrial research and will be used for training engineers for the projects to be erected in future.

The construction of the Indian Canadian reactor, the second in the series, is in the process of completion and a third is expected to go into operation by the end of this year.

There and other similar developments in the industrial field have begun to provide an expanded area of opportunity and enterprise to the masses of India. There is greater confidence now in the average person that he can utilise his talents profitably, not only for his own good but also for the good of the country. The range of vocations available to him has widened and will continue to widen as industrial development increases. There is a feeling that the people are on the march, that not only is the face of India changing but that it is they themselves who are changing it.

R. VITHAL

Bookkeeping, Writing up Sets of Books, Balances, Sheets, Income Tax Returns.

Contact No. 12, Berkeley Avenue, 38 Market Street, Cor. Diagonal & Market Sts., Joh. Casenberg. Phone 23-1884.

Cable & Tel. Add. HARGVAN.

Phone 29368

P. Hargovan & Co. (Pty.) Ltd.

Earthenware Pickle Jars 3 Gallons 12/6 each F.O.B. Durban
Fresh First Grade Green Ginger 1/2 per lb. " " "
Fresh First Grade Garlic 2/- " " " " "

Cash with order only.

P. O. BOX 1250.
1557 Warwick Avenue
DURBAN.

The 'Kashmir Princess'

By
A. S. KARNIK

Island People Save Our Lives

DIKSHIT suggested that we should immediately get on to the beach. I was content to remain where we were, I said. "Let us spend the remaining night on the rock."

He looked at his watch—a superb machine, still working after nine hours of immersion in salt water. It was just past 1-30 a.m.

He explained to me that it was now low tide, and by morning the rock would be submerged with the high tide. I pleaded that we should rest on the rock for about half an hour, to which he consented.

The Beach

After about a quarter of an hour later, we recovered sufficiently to resume our journey to the golden, glowing beach. We undid the knot which had till now kept us together.

I tried to get up and found that my legs just couldn't bear the weight of my body, especially on this rocky, uneven terrain. Similarly Dikshit couldn't walk without support.

The rocks were covered with slippery, vegetation. We proceeded from rock to rock on our way to the beach. But progress was slow.

We continued to sit rowing, groping for rocks and then stepping forward. After nearly two hours we came to the end of the rocky terrain and waded in knee-deep water. We had to cross only about twenty yards to get on to the dry sandy beach.

Once ashore on the lonely island, our thoughts naturally turned to the immediate future.

"I don't think any one here on this island," said Dikshit.

I agreed with him.

"How long do you think we could live here?"

"Indefinitely, I suppose," I suggested.

"How about food and water?"

"Nothing to worry about. Look, there are so many coconut trees. Coconuts for dinner, and water, of course, from the coconuts."

And then the Robinson Crusoe spirit spoke to me and I said, "If no one comes looking for us within a fortnight or so, we will start making a boat and sail to Singapore."

Dikshit didn't laugh. Perhaps he couldn't treat the matter as

lightly as I was doing. He felt his two sons, wife and aged parents would be worried to death over him. Seeing him so grave I thought of my fiancée and parents and my other family members, too.

And to cheer both of us I said that by morning a fisherman's boat was bound to turn up. We both felt somewhat relieved by the prospect of rescue. The time was 3-30 a.m. We now looked at the sea. Calm and smiling and friendly, it appeared now.

We were exhausted from the past nine hours' activity and badly in need of rest. Dikshit suggested that we should move on to a sheltered place.

But I was not prepared to move a step further, even though he warned me that the sands would shift when the tide rose. I helped Dikshit sit down.

He was in great pain, when, making any movement, due to his broken collar-bone. My injured legs hurt me badly, whenever I tried to help him to rise or lie down, yet not so badly as on his unbearable.

He suggested then, that I should set his broken bone. I was scared that, being inexperienced, I might hurt him. Then, at his continued request and under duress, I did what I could.

Wet clothes were now very heavy. I pulled off my shirt and tried to squeeze the water from it. But I had no strength for this task. I tried to wave the shirt to and fro in an attempt to dry it. It was useless, so I put it back and we both lay down on the jackets on the sand.

It was cold and we couldn't sleep, but we lay there, resting our tired and aching bodies. Dikshit was sneezing with pain and shivering from cold.

I tried to keep him warm by rubbing his body with my palms. Thus I slept for some time.

About an hour after we stretched ourselves on the beach, a strong cold wind started blowing, which chilled us to the bone. We were compelled to take refuge elsewhere.

After searching a little we chose a spot near a bushy hedge, at the foot of a scrubby little coconut tree. But the wind managed to sneak around the tree.

I was worried by the fact that we were wet. This cold wind might give us pneumonia or high

fever. Should such a catastrophe befall us it would end us completely helpless.

Sleep was not possible under such circumstances. I sat up beside Dikshit. He had kept his eyes closed and was complaining about the cold wind. I looked around. A number of palm fronds were lying around.

I rose and painfully collected some of them. Placing these fronds one above the other on the right side of Dikshit, from where the wind was blowing, a barricade about three feet high was formed, which somewhat sheltered us from the wind.

We talked for a while. Suddenly our attention was focussed on the big coconuts hanging from the stubby tree under which we were sleeping. Dikshit said, half humorously "It will be a pity if we hit by a coconut and injured."

I then suggested that if we covered our faces, the chances of injury would be heightened. A little later my attention was attracted by the bright tree tops above us.

A surge of joy ran through me, and excitedly I told Dikshit that there must be a water pond just behind us. The moonlight was reflected on the trees by the water.

Dikshit was too tired to express any joy, and parted into peaceful slumber. I was tired and chilled too but could not sleep.

Vocally I kept gazing at the waving fronds above and the patch of the sky visible through them. Soon after I must have passed into slumber myself and dreamed of my family and fiancée who must have given me up for dead.

When I woke up, Dikshit was still sleeping soundly, and I noticed that his little black beard looked funny in his youthful face. It was bright daylight and the high-tide had advanced to only a few feet away from us.

It was fortunate for us that the cold wind had started blowing in the middle of the night and we were forced to take refuge here; or else, we would once again have been immersed in sea water.

I sat up and looked around. Greenish-blue water, rippled in the rosy light of the dawn. You could lay the rest of the land, gay and smiling, as if refreshed after a nightful of sleep.

Dikshit was still asleep. My

throat was dry from thirst. I must have some water.

Strangers

Leaving Dikshit alone, for I knew that on this uninhabited island there was no danger at all, I rose to look for the pond. I walked up slowly, in my wet shirt and short underwear and looked around. I had a shuck of dismay. There was no pond of water. The reflection on the coconut palms came from the sea water off the beach.

Hopefully I now tried to look for fallen coconuts. The sand was littered with tiny nuts which contained neither water nor edible

I then thought of using these even as projectiles to bring down the green coconuts. I made a vain attempt. For soon I became aware of my physical incapacity.

I had not much strength in my arm. The shell I threw up hardly went up ten feet.

It was well-bely due to my weakness, that I could climb up a coconut tree. But now in this emergency, I felt I must make an attempt.

As I was looking for a suitable tree I noticed that some crests had stepped out into them. Though the island was uninhabited, it must have been frequented by someone, possibly to collect coconuts.

We could afford to wait. I abandoned all thoughts of making a boat to take us back to civilization. We were bound to be rescued within a month or two or perhaps even after three or four days. The steps cut in the trees brought safety within reach.

But thirst attacked my throat and my stomach started griping through hunger.

I walked a little further around the curve in the island, leaving Dikshit out of sight, and came to a bent tree. I thought I could crawl on it, partly supporting myself on my stomach. When I reached within a few feet of the tree, I noticed that it was infested with big red ants, streaming up and down.

If I could burn down or smoke them, I could easily bring down the coconuts, not more than 20 feet high. Fire and smoke. Wonderful idea. But to create them, I turned back to hedge where a number of small white stones were scattered.

But alas, they were soaked with morning dew, so were the

leaves and shrubs and palm-friends. Smoke and fire were out of the question. I returned to the tree and was about to pull off my shirt to brush away the ants, when I heard someone shouting "Ho ya, Ho ya!"

Fear

I turned around to see who was calling me. It could not be Dikshit, for the shouts came from more than one person and emanated from the direction opposite to the place where I had left my friend.

I stood on my guard, and didn't have to wait for long for the mystery to unveil. From the turning at the north end of the island, four persons with somewhat Chinese features appeared.

Two of them wore large checked shirts, with loin clothes around their waists. They carried in their hands blunt blades, about 20 inches long, similar to those used for grass-cutting. The other two were in plain shirts and trousers, and had black velvet caps on their heads.

I shuddered. 'Killers', I thought. They couldn't have come here in our rescue. Why did they carry those grim-looking blades in their hands?

I remembered the powerful searchlight. I felt certain that these must be the accomplices of the same agency that had blown up our aeroplane, now out to destroy the last shred of evidence of their dastardly crime.

I started walking back to Dikshit, as fast as I could. The distance between the four men and me was being reduced, with every step of retreat.

What a horrible thing it would be! Perhaps we would be sacked into pieces.

I was thinking of taking a fighting chance, at least, making it harder for them to overpower us. Give them, too, a taste of death if I could.

Yes, the hard coconut shells could be very useful. I thought of arming myself with a few and hurling them into the faces of the attackers.

No, it would be better to attack the person carrying the blade. Snatch it from him and stretch the whole lot of them. I bent down to pick up the nuts.

No Danger

Soon, a change of plan struck me. Dikshit was lying down, incapable of any resistance. Ridiculous idea to show fight when I was one against four.

On the other hand, if I were to power an utterly helpless, they might delay the attack. I did not pick up any of the nuts, but kept three of them within easy

reach, at my feet, should any emergency arise.

I stood, about three feet from Dikshit, partly shielding him from the approaching men. Three of them stood in a row, and the oldest of them, probably their leader, stood a step or two ahead of the rest.

The leader, raised his right arm, bent it at the elbow and said, "Hai." I interpreted similarly, wondering what was going to happen next.

The whole lot approached within six or seven feet of us. The leader walked forward, looked at my blood-stained legs and went straight to Dikshit, peered hard at his face, checked his epaulettes and said "Capiton."

This was the first word he uttered which I could understand. Otherwise he sent out a volley of unintelligible words.

Since the fellow could recognise a captain from his tongue, my suspicion grew stronger. But as there was no sign of attack yet, probably they had orders to take us alive.

As the three men came closer, Dikshit asked me to help him sit up. As I was helping him, one of the three persons came forward to help, threw the dull, rusty blade on the sand. What a relief. Now only one was left armed.

I kept my eyes on him all the time. Dikshit asked for a cigarette. In sign language I tried to explain and it worked.

One of them pulled out a cigarette and lighted it. Dikshit supported his body with his left arm and couldn't hold the cigarette. At Dikshit's request one of them placed the cigarette in his hand and helped him to smoke it.

He drew puff after puff and said that this was the most enjoyable cigarette he ever had in his whole life.

While Dikshit was pulling away at his cigarette, I pointed to the coconuts and requesting them to pull a few down, made gestures explaining that we were thirsty. I had expected that one of them would climb up a tree. Nothing of that kind happened.

The chief shouted out a blather of words, and one of them instantly vanished. Then I made one of them light a fire and we both dried Dikshit's and my shirts over it. Our underwear had already dried by this time.

As we were putting on our dried shirts, a new man appeared, who carried a long bamboo pole in his hand. Fear of their killing us had now vanished. The man with the bamboo pole pulled down a number of coconuts, shed their tops with the long knife, which was now lying

in the sand, and gave one in turn to us.

We gulped its sweet water, the sweetest we ever had, in one breath and requested a coconut each. Life sprang back into us.

Dikshit stood up. We then requested them for the tender kernel of the coconuts. Hastily, greedily, we devoured it.

Almost at once the departed man returned, running. He carried a thermos flask in one hand and a small aluminiumiffin carrier in the other.

He pulled out a glass tumbler from under his arm, handed it to Dikshit and filled it with warm brown tea, and poured a cupful in the flask cover for me. It contained no milk, nor any lemon. But its tender flavour and rosy shade we felt that it was the best cup of tea in the world.

As the warm fluid went down our throats, it brought back to us much of our lost vigour and strength. Then the strangers offered us freshly cooked sage pancakes and sugar. What a delicious meal it was!

Friends

It transformed the lonely island into a cool, luxurious refuge and the apparition 'killers' into 'angels'. Our intimacy increased and we entered into conversation through

the sign language, as best we could.

On the sand I drew a house and asked where they lived on the island. They pointed in the direction from where they had emerged. They then urged us to walk with them in that direction.

I used my tie as a sling around Dikshit's neck to support his injured right arm. We then picked up our jackets and followed our saviours.

When we had walked about thirty yards, their chief pointed out in a Dakota in the sky. It was eight o'clock in the morning. It must be a reconnaissance plane, hovering over the spot of the crash. It flew there for a while and then vanished.

We kept walking. I presumed, towards the huts of these kindly men. Dikshit, with three of them, was twenty yards ahead of the rest. I couldn't keep pace and had to trot behind.

Two of the younger ones, hardly sixteen years of age, kept me company. They obviously knew a few English words, for one of them said, pointing to each one of us in turn, "Friends." They had indeed been friends to us—and such nice friends.

(To be continued)

"Kashmir Princess" (Copyright 1938) Jais Publishing House.

LATEST ARRIVAL FROM MOTHER INDIA

SAREES

RAYON was £4 7s. 6d.
New 47s. 6d. Moudani Border.
KASHMIR SILK was £4 17s. 6d.
New 49s. 6d. ca.
DORNYA, Miss MARRY, Champa
Kali in Art Silk was up to
£4 17s. 6d., New 31s.

Agarbhatti

Three Boxes 3 Tola 3s. 7½
Chameli 2s. 6d. Pkt. Gateway of
India 3 Tola 4s. 11s. 8 Tola
in No. Durbar 3 Tola 3s. 6½.
Capitol 2s. 3d. pkt.
Vamshi (with Ather Bottle) 4 Tola
4s. 6d. 12s. 4 Tola 3s. 6d. 12s.
3 Tola 2s. 3d. 12s.
Jhangir 2s. 6d. pkt.
Steamer Brand No. 444 Ex India
7s. 9d. 4s.
Steamer Brand No. 444 Ex Pakistan
4s. 6d. 4s.
Mood 2 Tola 3s. 7½.

Electrical Table Lamps

With 7½ and 60 watt cutting 400.,
300. and 250. ea.
And many beautiful ranges.

GANGA VAN LADIES ARTIFICIAL HAIR

No. 1, 2s., No. 3, 3s., No. 3, 4s.,
No. 4, 5s. 6d. each.
All above with strops inside.
Quality A 12s. 6d., B 10s. 6d.,
C 8s. 6d. each.
All are quality without strings.

Muradabadi Silverware

Gulistan 12s. 6d., 15s., 17s. 6d.
and up.
Loban 12s., Ashford 12s. 6d. ea.
Bismillah 12s. 6d., 15s., and
17s. 6d. ea.

Carew Boards

At last after a lapse of many years
we have been successful in importing
the original Carew Boards from
India (with Extra Free other Goods).
We'll reconstruct and highly polished.
at £6—no complaint set.

Order now before it is too late.

We cater for Birthdays and Wedding
Gifts in large Range.

A. K. HOOSSEN & SONS,
116 Queen Street. Phone 27349. P.O. Box 2168.
DURBAN.

Inspection is kindly visitors when next in Durban. You are cordially invited
to view the City of Durban from the roof top of the tallest Indian owned
centrally situated Hoosen's Building and be also visit our authentic little gift
shop and showroom on the ground floor.

Freedom In America Today—II

Dangers Of A Police State

WALLACE Let's stay with the FBI for just a minute. From the time that J. Edgar Hoover was appointed its director in 1935, more than 200,000-odd convictions have been recorded in cases investigated by the FBI. That includes the cases of Alger Hiss, stem spies Julius and Ethel Rosenberg, Harry Gold and David Greenglass, as well as Russian spy Rudolf Abel, who was captured last year. Are you in any sense suggesting that this work is unnecessary and that the FBI should go out of business? In these times?

KATON I don't think necessarily that it should go out of business but it should confine itself to legitimate police work. I think its importance is enormously exaggerated and that it makes no such contribution to the upbuilding of this country as its literature and those who support its publicity suggest.

W. The fact remains that the FBI has served to the satisfaction of five Presidents. It recently had the overwhelming support of Congress when it asked for protection of its secret files. And as J. Edgar Hoover himself has said, the FBI is "sacrosanct" by the executive, the federal, and the legislative branches of the government. What more can you want?

E. If we want a police state that is all right, but add to the FBI the scores of other agencies that are created in the same thing for instance, the Central Intelligence Agency. One of its jobs is to check the FBI to see whether it is doing its duty. You get one organisation checking another and you get to a state of affairs that I think this nation is not going to be proud of. I am just as sure as I am alive that one of these days there will be an enormous reaction against this in the United States because every department of government now has its own investigation and, in many cases, its own police force, to creep up on the citizens. I am a farmer. Even the poor farmer now has a representative of the Agriculture Department coming out to see if he's sowing more crops than he ought to. And so it goes, through almost a hundred other governmental agencies with investigatory and police powers.

W. Well, let me ask you this, Mr. Obviously these branches,

these police branches, if you will, are being established at the suggestion of persons who feel they are necessary. Why do you think we are, as you suggest, turning into a kind of modified police state ourselves?

E. Well, you know, you create an agency to remove some abuse. But when you remove that abuse you may create twenty others in its place. This way you throttle and restrict your people. Take it in connection with scientists. I think our scientific development in this country has been enormously retarded. The scientist is conscious that the FBI is breathing down the back of his neck all the time, warning him. He is not even allowed to talk to his wife about secret things. We've gotten so imbued with the value of these security measures that we have carried them to an enormous extent and we have even pinned the FBI for violating the rights of freemen. But if you were to take the police force of the cities and of the counties and of the state and the governmental agencies and add them up, Hitler in his prime, through the Gestapo, never had any such extensive spy organisations as we have in this country today.

W. You really think we have a more serious, more far-reaching spy organisation, and you say this seriously, than the Gestapo of Adolf Hitler?

E. I believe it profoundly and if we had time I would take nearly every governmental agency and show you its secret intelligence force. Take the Treasury Department with its fifty twenty thousand employees and tax agents working in that field. Take the Department of State with all of its supervision over visas and passports and the coming and going of people.

W. We must be a very insecure people if we feel the need for this kind of police supervision.

E. Yes, I think we have lost confidence in our people maybe more any nation that I know of on earth. We're certainly worse in that respect than the Russians.

W. How did we get this way? Here was an America that was free and independent and suddenly we have turned into, if we are to believe what you say, a frightened and insecure people.

E. Two world wars and the prospect of a third have created these conditions. We are always afraid we would be accused of doing something for our enemy. Recently our enemy was Germany and Japan and everyone was suspected of being pro-German or pro-Japanese. Now we are suspected of being maybe not friendly enough with Germany and Japan. Also, we are under suspicion if we are friendly to Russia and Red China. It's a spirit of suspicion that is unworthy of this nation, it must be abandoned.

W. Let's come, though, directly to the issue that is involved. If we do feel insecure, we are that way because, via-via Russia, we believe that perhaps they want to take us over, they want to attack us, and we have to defend our way of life against an unfree way of life. Last winter, in a news conference, Mr. Eisen—this is a quote—you said: "There is more spirit of war in the United States than in any other country in the world." You've made similar charges before and since. On what do you base them?

E. Take the pronouncements of the State Department or our representatives in the U.N. Almost every week you'll hear this said: "We're in a position for decisive retaliation, at the time and and place of our own choosing, with the most deadly weapons the world can create." Almost every day there goes out from some department of government in the United States—either Defense or State—a boast of our great power and what we're going to do to the other fellow if he doesn't behave himself. And when we say behave, we mean we want him to give up his philosophy and his way of life and adopt ours. Now ours, no doubt, is better. But I don't believe we have any right to threaten him with death if he doesn't accept our way of life and theory of human destiny.

W. I'm sure there are many people—many Americans—who differ with our foreign policy, but they don't make the charges you have made that the cold war is America's fault. What people, what forces in America, are behind making the cold war America's fault?

E. Mainly politicians, people in government offices. They have believed that communism is a frightful thing that ought to be destroyed and that any suggestion that it be allowed to live is betraying our country. All of that is folly. We can't destroy communism. It's there to stay. Russia, China—there's nothing we can do to make them give up communism or to overthrow them. They have more military power than we have. I don't for a moment say that they are not without their very serious objectionable qualities. I think the original Communist thought that maybe he could persuade the world to accept his theories. But I am sure that any intelligent Russian has given up any notion that the United States could ever become communist. We are the only nation that doesn't have a single Socialist in its Senate or its House, the only nation that doesn't have a large representation in its Parliament of people who believe in government ownership of everything. America is a capitalist country. It's one that's devoted to free enterprise and democracy and there's just no power in the world that could overthrow those institutions. They could kill us all, but they could never make Communists out of us. And to imagine that they could convert us to communism is just silly.

DRY CHILLIES

Gross 21lbs Bag for 11/6
Strong Groceries with long sticks made by Africans.
25/- per dozen.

Small Brooms with short sticks 3/3 per dozen.

MAARMANS (Pty) Ltd.
Box 26, Phone 128,
BRITS. Transvaal.

Phone 24-1345

P. O. Box 1648

MASTER BROS.

(PTY) LTD.

WHOLESALE MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS

HOUSE FOR KEEN CASH PRICES

23 West Street, JOHANNESBURG.

World Newsreel . . .

(FROM SAPA REUTER)

Nehru Agrees

THE Prime Minister of India, Mr. Jawaharlal Nehru, announced in Parliament that he had agreed to a suggestion by Mr. Feroz Khan Noon, the Pakistan Prime Minister, that they should meet to discuss Indo-Pakistan border disputes.

Mr. Noon had written to him, said Mr. Nehru, he replied proposing New Delhi as the venue.

Mr. Nehru said that his correspondence with Mr. Noon on the recent East Pakistan-East Bengal border shooting had not produced satisfactory results.

Kaka Kalekar And The Caste System

Dr. Kaka Sahab Kalekar, a member of the Indian Parliament and confidant of the late Mahatma Gandhi, said that self-mortification of the untouchables and other lower castes was speeding up the destruction of the caste system in India.

Speaking to 100 Baltimore civic leaders representing many racial, religious and professional groups, he explained that Indian social restrictions were not the result of race or colour, but had religious origin. He said that his people were determined to destroy the caste system in one generation.

Indians, he added, felt all religions were basically true and his people assimilated the good features of the various forms of worship.

Sukarno For Co-Existence

President Sukarno of Indonesia urged "co-existence" between the West and Asian nationalism.

In a broadcast to the nation on the anniversary of Indonesian independence, he said the West did not understand the reality of nationalism in Asia and Africa.

One of the reasons for tension and conflict was that the West appeared to assume that it was its task to make others look and act like itself.

He added: "We have always proposed co-existence between the Communist and non-Communist blocs. Now we also propose co-existence between us and you."

He said the influence of the Asian-African nations represented a "third potential" in the world divided by Communists and anti-Communists.

Drinking Water Shortage In Delhi

An acute shortage of drinking water in Delhi on Monday closed schools and forced members of Parliament to drink bottled waters or coffee instead.

The shortage is caused by a rapid retreat of the Jumna River, leaving the channel to the pumping station dry. Delhi suffered severe floods only last month.

Meanwhile, about 3,000 labourers are working on a new channel to the pumping station which is at present able to handle only a sixth of the supply needed.

Firing in Quemoy

Communists' guns fired 83 shells at the Quemoy Islands between Sunday night but caused no casualties, the Nationalist Defence Ministry reported.

It said 43 rounds were fired at Little Quemoy and nearby Tan Islands from Amoy and 45 at Quemoy from Taitung Island.

Border Opened

The border between East Pakistan and Tripura State, Assam, the Free State of India reported. Pakistan sealed the border a fortnight ago following incidents on the border.

"CONTACT"

A Fortnightly Review carrying news and views critical of apartheid. Subscription sellers wanted, 38 Per Cent commission. Write 'Contact' Box 1979, Cape Town

BOOKKEEPING IS NECESSARY TO COMMERCIAL SUCCESS. 48 years of scientific educational service by the School of Accountancy guarantees to build careers by home study methods. Write for the FREE BOOK "The Direct Way to Success" which gives details of the course. THE SCHOOL OF ACCOUNTANCY, P. O. Box 4892 (ZO) Johannesburg OR P.O. Box 1845 (ZO) Durban.

Steady Progress In Swaziland

THE Annual report for 1956 prepared by the Government Secretary of the High Commission Territory of Swaziland, records that while the year 1956 saw no spectacular development in the Territory, there was continued steady progress. Forestry concerns continued with development and consolidation work.

There was a marked increase in production from the Palulite factory Timbers. Some 6.5 million square feet of chipboard were exported to the approximate value of £170,000. It is expected the rate of production will increase rapidly when the second factory gets into full production.

The Report states: "It is encouraging to note the emergence of the Swazi as agriculturists. It is significant that only 6,700 bags of maize and maize products were imported during the year as compared with an average import of over 32,000 bags a year from 1949-55."

New Mineral Being Mined

"Mining, in particular asbestos, remains of the greatest importance in the Territory. Asbestos is by far the most valuable export commodity and during the year under review reached the record figure of £2,398,000. The production of a new mineral from Swaziland, namely diaspore, a hydrous

oxide of aluminium, began in June and production for the year amounted to 252 short tons. The Geological Survey Department continues to investigate mineral resources, particularly coal reserves, in the bushveld.

"An important development took place at Big Bend in the Stigi district, when Ubombo Ranches Limited, owners of 2,700 acres in the Useta Valley, purchased a sugar factory with a capacity of 15,000 tons of sugar over the crushing period of nine months."

African scholars increased from 18,000 to 25,000 between 1954 and 1956. A population census taken during the year under review showed an increase of 48,000 in the African population for the ten-year period. The total European population was just under 6,000, showing a substantial increase owing to immigration following recent developments in the Territory.

Whenever, wherever infection threatens, doctors and nurses take elaborate antiseptic precautions. Nothing is left to chance. Almost every hospital and clinic, in Southern Africa, and in many countries overseas, relies on Dettol. This pleasant, non-poisonous fluid, deadly to germs, is harmless to the delicate human tissues the germs invade. In the home, as in the hospital, Dettol is the safe way to safety.

DETTOL

THE ANTISEPTIC DOCTORS USE

World's Eighth Wonder

THE Great Pitch Lake at Brea in the island of Trinidad—sometimes called the Eighth Wonder of the World—was described in a recent edition of the BBC programme "The Eyewitness", by Christopher Serpell, BBC correspondent in the United States. "You approach it through the most charming of tropical scenery," he said, "rolling park-like country studded with groves of mahogany and rococo cathedrals of coconut palm, and suddenly, through all this greenery, you glimpse what looks like a vast and desolate parking lot, with puddles of water here and there, and patches of grass in places, but most of it an endless acreage of dreary black with a heat shimmer dancing over it.

This is the place where raw, natural asphalt oozes continuously out of the earth with the consistency of treacle, toffee—the most solid of all liquids, or the most liquid of all solids.

"We walked on the surface of the lake, one of the hottest places in the world, I was told, because of the heat absorbing quality of the dull black asphalt, and certainly, I felt as if the blood had rushed into my face. Underfoot it hardly yielded to a man's shoe, but high heels sank into it with uncomfortable speed if the lady wearer stood still. But it was still firmer than a tarred road in a Washington summer, and Sir Walter Raleigh, who discovered it for Europeans, and used some of it to caulk his ships' seams, noted with approval that it did not melt in the sun like the Norway fir-tree pitch, which was being used by the shipbuilders of his day."

Curious

Mining operations left the surface uneven, Serpell said, and it was curious that the pools of clear water that collected after the short sudden showers of rain were inhabited by small fish. He saw a huge iron machine travelling on a timber trestle scoop the asphalt into a big lorry and load it into a continuous chain of buckets for transport to the refinery on the hillside above the lake. Mining has greatly reduced the level of the lake, but the slope up to the refinery is coated with asphalt, which drains back into the lake at an infuriately slow rate, with the result that the refinery is always being pushed downhill. "All its buildings and the big

vats where the asphalt is boiled to purify it," said Serpell, "have to rest on jacks so that their lean can be corrected from time to time. The purified asphalt is poured into neat wooden barrels, made on the premises by a band of coopers as venerable and expert as coopers always seem to be. The full barrels are pushed on to the platform of an overhead railway that carries them away down to the seaboard and out along a jetty projecting far into the blazing blue sea. There the ships come to carry it to the road-menders."

—BBC London Letter.

Curfew Around Congress Offices

STATE police today announced a 24-hour curfew beginning at 5 p.m. tomorrow in Ahmedabad city. The curfew will operate within a one-mile radius of the office of Mr. Nehru's Congress Party.

The announcement of the curfew came soon after the Leftist alliance proclaimed its intention of re-installing on the public road in front of the Congress office tomorrow a "martyrs' memorial". In doing so they would have defied the ban on gatherings.

The original memorial was removed last Tuesday and this led to disturbances.

The Government has announced that under no circumstances will it tolerate the setting up of a public memorial to honour those killed in 1936 when police fired on demonstrators agitating for a Gujarati State.

Separate State

Seven leaders of the Parishad movement—which demands a separate state for the Gujarati speaking part of bilingual Bombay state—were arrested this morning when they entered a curfew area and defied a ban on the assembly of five or more persons.

Their arrest marked the launching of a Satyagraha (passive resistance) for the re-installation of a memorial removed by the police on Tuesday morning on the ground that its erection was unauthorised.

Ahmedabad has now returned to normal after the riots. The authorities announced today that the curfew, imposed during the rioting on some parts of the city, had been cut from noon to 9 p.m. beginning tonight.

Newly Arrived 'Jaico' Book

KASHMIR PRINCESS	25 s.
One Thousand Nights On A Bed Of Stones	6 s.
The Unmarried Widow	6 s.
The Spell Of Aphrodite	6 s.
Some Inner Fury	6 s.
Stories From Bengal	6 s.
Chitralekha	6 s.
The Ten Princess	6 s.
War And Peace	6 s.
The Living Thoughts Of Voltaire	6 s.
The Living Thoughts Of Karl Marx	6 s.
The Living Thoughts Of Confucius	6 s.
Somdeva's Katha Sarit sagara	6 s.
Tales From Kalidasa	6 s.
The Whirlwind	6 s.
The Voice Of God And Other Stories	6 s.
Kadambari	6 s.
Keeping Fit	6 s.
The Miracle Of Milk	6 s.
Siddhartha, Man Of Peace	6 s.
Goutama, The Buddha	6 s.
Nectar In Sieve	6 s.
Somadeva's Vetala Panchavinsati	6 s.

(Prices Including Postage)

Obtainable From:

INDIAN OPINION,
P. Bag, Durban.

Latest Records For Your Selections

Samundar	5 Records	Rok N roll	41/3
Barish	6 "	"	41/3
Mr. X	4 "	"	33/-
Aasha	4 "	"	33/-
Paying Guest	4 "	"	33/-
Chori Chori	5 "	Best Music 1956	41/3
Naya Andaz	6 "	" " 1958	49/6

Best Instrumental No.

Faizul New Delhi	8/3
C.I.D. Both Sides	8/3
Devta	8/3
Mem Sahib C.I.D.	8/3
Chori Chori Both Sides	8/3
Hauriha and Basant Behar	8/3
Beap Re Beap. Naya Andaz & Shremati 420	8/3

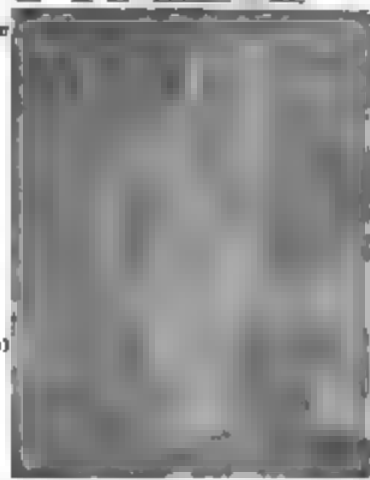
Packing & postage
7/6 extra.

★
**BHARAT MUSIC
SALOON**

AND BOOKSELLERS

(Corner Grey & Larna Streets)

286 Gray Street,
Phone: 29488.
DURBAN.

Mahatma Gandhi?

Was there a Man such as Mahatma Gandhi who lived on this Earth?

Then what did he do?

See for yourself this mighty Man who moved on this Earth and gave the world a new vision of thought.

This publication is fully illustrated.

Over 300 pages and over 500 photographs of art paper.

12 x 15 STRONGLY BOUND BOOK

Released by the Government of India

Priced £5-5-0.

NOW FOR SALE AT

D. ROOPANAND BROS.

PUBLISHERS AND IMPORTERS

Phone 20707.

P.O. Box 2524.

85 VICTORIA STREET,

DURBAN.

Newly Arrived 'Jaico' Books

Panch Tantra	6 s.
He Who Rides A Tiger	6 s.
The Vision Of India	6 s.
Droll Stories	6 s.
Among The Great	6 s.
Light Of Asia	6 s.
The National Culture Of India	6 s.
Illustrated Technical Dictionary	12 s.
The Wisdom Of India	12 s.
The Wisdom Of China	12 s.
Godan	9 s.
Jataka Tales	9 s.
Prophets And Saints	9 s.
Make The Most Of Yourself	9 s.
A Digit of Moon and The Draught of the Blue	6 s.
The Substance Of A Dream	6 s.
The Art Of Living	6 s.
Tears And Laughter	6 s.
Creatures Of Destiny	6 s.
Rubaiyat Of Omar Khayyam	6 s.
The Song Celestial	6 s.

(Prices Including Postage)

Obtainable from:

'Indian Opinion' R. Bag.,
Durban, Natal.

MISS TEHMI SORABJEE RUSTOMJEE

has pleasure in announcing that she has been appointed as
Agent for:—

**NATIONAL MUTUAL LIFE ASSOCIATION OF
AUSTRALASIA LTD.**

(INCORPORATED IN VICTORIA, AUSTRALIA.)

ESTABLISHED 1869

**A LIFE POLICY WITH THE NATIONAL MUTUAL
ENSURES ABSOLUTE SECURITY WITH GOOD BONUSES**

Please write or inquire for further particulars:

106 Mansfield Road, DURBAN.

P.O. Box 476.

Telephones: 47888.

Telegrams & Cable: "SORABTEM."

47453.

જાણીએ કે ન જાણતા હોય તે તેમને યીજવવું, એવું નામ રાજનયી નથી; તેઓ જેવું વર્તતા નથી તેવું વર્તતા તેમને યીજવવું, એવું નામ રાજનયી છે.
—જોન વરકીન.

પુસ્તક ૫૬ છુ—અંક ૩૨

તા. ૨૨ ઓગસ્ટ, ૧૯૫૮.

કુલ નકલ ૫૦૫

આફ્રિકન રાષ્ટ્રભાવના રોકી ન શકાશે: કુમાર

આફ્રિકાની જોડાઈના 'રેડ' પ્રધાનના પ્રબરપત્રી તરફથી સમાચાર મળ્યા છે કે ધાનના વડા પ્રધાન ડો. નકરુમાએ એક નિવેદનમાં એમ જણાવ્યું છે કે, 'જ્યાં સુધી સમસ્ત આફ્રિકાના લોકોને આઝાદી ન મળે ત્યાં સુધી ધાનની સ્વતંત્રતા અપૂર્ણ લેખાશે. આફ્રિકાની હુમિયર વસતા બધા લોકોને સ્વમાનથી અને એકતાથી રહેવાનું નહીં મળે ત્યાં સુધી ધાન શાંત નહિ રહી શકે.

'રેડ'ના પ્રબરપત્રીએ તેમને દક્ષિણ આફ્રિકા તો એક સ્વતંત્ર દેશ છે. એના જવાબમાં ડો. નકરુમાએ કહ્યું હતું કે, 'જો દક્ષિણ આ.ની અગ્રુક કેમો એમ માનવી હોય કે તેઓને સ્વતંત્રતા નથી લાગે ત્યાં શકશે? કારણ કે અને એને માટે જો તેમણે રાષ્ટ્રીય

ક્રિયાશીલ શરૂ કરી હોય તો એવું લોકોના પ્રતિનિધિઓ આ કેન્ડેન્સ માં આવકારને પાત્ર બનશે.

કુરેપ સાથે આફ્રિકાનો સંબંધ થવા લાગ્યા વખતનો છે અને હાલમાં જામી આફ્રિકન કેમો આને મિલક બની ગયેલી છે એટલા માટે આફ્રિકાનો પણ સમજવું જોઈએ કે તેઓ બધા ગોરાઓને આફ્રિકામાંથી નીકળી જવાનું કહી નથી શકતા. પણ રાજનીતિમાં જ્યારે દેશની હાલુ-મતિ પોતાની કોમ અને રંગને લીધે પૂર્ણ રાજસત્તા પોતાના હાથમાં રાખે ત્યારે જો એક ખોટી

વસ્તુ મળ્યા. એમણે એટલું સ્વીકારવું જોઈએ કે સરકારી અમલ બહુમતિથી થયે જોઈએ. બાળે આફ્રિકા ખંડમાં એવું બની રહ્યું છે કે જે લોકો આ વસ્તુ વિરે આંખ ધીવી રહ્યા છે અને તેઓ જે રીતે પોતાને મ.એ ઉપાધીજ લઈ રહ્યા છે. આફ્રિકાનામાં જે રાષ્ટ્રીયતાની ભાવના બાગૃત થઈ છે તેને એટલે એટલા જવાબ કેમો પણ ખમકી એ રોકી નહીં શકશે

આને તો આંતરરાષ્ટ્રીય રાજનીતિમાં સૌથી ખોટી કાતી છે કે કે મોટા સલાલોનો લોકલ કલત મોટી શક્તિઓ નથી કરી શકતી, પણ તેમાં નાની શક્તિઓ પણ પોતાનો ભાગ જાળવી શકે છે.

નોડી નહેરૂને મળશે ?

એવું જણાય છે કે પાલો-મેન્ટના સરચો એવી આશા રાખે છે કે, નાણાં ખાતા ના પ્રધાન મી. નોડી આવતા મહીનામાં હાઈની સુલાકાતે બંધ થાય તેઓ અંતર રીતે શ્રી. જનાકરલાલ નહેરૂને મળવાની એક તક બંધ પી હોય કે જેનાથી મુનીયન અને હાઈ વચ્ચે અગ્રુક ગેર સમજુતીઓ પ્રવર્તતી છે તે દૂર થઈ શકે.

પણ અત્યારે એવું કંઈક બને એવી આશા એવી જ જણાય છે. જો શ્રી. નહેરૂ ઇન્ટરનેશનલ મેનેટરી ફન્કની કોન્ફરન્સના સરચોને મળવાનો હવાલો રાખશે તો એમાં મી. નોડી કોવાથી તેમની સુલાકાત થવાનો સંભવ રહેશે.

અગાઉ એવી જ રીતે પાલો-મેન્ટરી ડેલીવેશનના બે નેશનાલીસ્ટ સરચો શ્રી નહેરૂને મળ્યા હતા. 'આ બે સરચો પૈકી એક નામાકપાલેન્ડના પાલો-મેન્ટરી સરચો મી. ચોલ્લ અને એ બીજા તે વખતના ઇટાયા

ના એમ. પી. મી. ફન્કીકે હતા. આ સરચોએ શ્રી નહેરૂને બાલુ વરસાદી શરૂઆતમાં દક્ષિણ આફ્રિકા આવવાનું આ મંત્રણ પણ આપ્યું હતું. તેઓ બે વખતે કેમનવેલ્થ પાલો-મેન્ટરી કોસોસીએશનના સરચો તરીકે હાઈમાં ફરી આવ્યા હતા.

મી. નોડી આવતા મહીનાની આખરીમાં વિમાન દ્વારા નવી દિલ્લી તરફ જવાના જવાના છે. ત્યાં તેઓ વરલ્ક મેન્ટ ઇન્ટરનેશનલ મેનેટરી ફન્ક અને ઇન્ટરનેશનલ ફાઇનેન્સ કોર્પોરેશનની કોન્ફરન્સ માં હાજરી આપના જવાના છે.

દક્ષિણ આફ્રિકામાં વસતા હાઈની એ પ્રચેના અહીંની સરકારનાં વર્તન સ.એ હાઈ પોતાનો વિરોધ દર્શાવી રાખેલો છે. તે પણ છેલ્લા એકા સમયથી દક્ષિણ આફ્રિકા ઉપરના હાઈના હુમલા એકા થઈ ગયેલા છે જેથી હાઈની સુલાકાતે જનાસ દક્ષિણ આફ્રિકાના આમે ભારતના અધિ-કારીઓનું વર્તન દેખીતું નહિ જ રહે એમ જણ રાની શકાય છે.

બીજા મે. આફ્રિકન "આઝાદી"ની વાત કરે છે

આફ્રિકાના આફ્રિકન બ્યુરો. જોક રેશીયલ અફેર ના પ્રોફેસર જે. એલ. સેડીએ કેપટાઉનમાં જાપણ કરતાં જણાવ્યું હતું કે જ્યારે ઇલાયદાપણ મુજૂ રીતે સ્થપાયે ત્યારે આફ્રિકાને ને સામાજિક, રાજનીતિક અને આર્થિક સ્વતંત્રતા મુજૂ રીતે આપવી જોઈએ.

પ્રોફેસર સેડીએ કેપટાઉન મુની-વર્સિટીમાં "મુજૂ ઇલાયદાપણ" ઉપર જાપણ કરતાં જણાવ્યું હતું કે મુજૂ ઇલાયદાપણમાં જુદા પ્રતિભા સ્થાપના જોઈએ, જેમાં આફ્રિકાને સાંતિથી રાજનીતિક પ્રગતી કરી શકશે અને એમ કરીને તેઓ ગોરાઓ સાથે સમાનતાથી રહેવાક રાખી શકશે. આમ કલ્યાણી ગોરાઓમાં આ-

ફ્રિકાનોની બહુમતિનો જે ભય છે તે દૂર થઈ જશે. આવીજ રીતનામાં આફ્રિકાને રાજનીતિક ઉન્નતિ મેળવી શકશે અને તેઓ જવાબદાર બની શકશે તેઓને પોતાની સરકાર મળેલી ગણાયે.

આર્થિક રીતે ગોરાઓ અને આફ્રિકાને બંને એક બીજા ઉપર નિર્ભર છે પણ જુદા રહેવાનો અર્થ એમ નથી થતો કે દેશનાં આર્થિક સલાલો પણ જુદા બને. તેમજ બંને ક્ષેત્રમાં જો કેમોની અવરજવર ન થાય એવું પણ નથી. હાલ સલાલ વિષે પ્રો. સેડીએ કહ્યું કે તેઓ ગોરી કેમોના એક ભાગ તરીકે છે જેથી આફ્રિકાને પેક જુદા પ્રતિ ન મળે પણ અપાર્ટહેડ એવું આવશે કે ગોરા વગર તેઓની ઉન્નતિ થશે.

“ઇન્ડિયન ઓપિનિયન”

શુક્રવાર તા. ૨૨ ઓગસ્ટ, ૧૯૫૮.

મી. નોડી હોદ જવાના છે

હાલમાં પશુ વિશાળ ટ્રિબ્યુનલની રીઝર્વનાની અગત્ય કરાવી શકાય એવી કેટલીક વસ્તુઓ અહીં જ રહેલી છે. શુદ્ધિ પેપરો ના મીન્ટજ આલુસના રંગ પ્રત્યે વિચાર કરવા એટલી કહે આટે દોરી ગયેલા છે કે તેઓમાંના પશુઓને રંગીનો સર્વ માનવવંશી સહુઓ (અને હોયો) પુણી રીતે રહેલા હોય એવા એક આલુસ તરીકે રંગીકારી પશુ નથી શકતા. આ કારણને કારણે થોડાં જાહેવારીમાં પછી મી. નોડીની નવી રીલ્લીની શુદ્ધિકારી સર્વ રીતે તેમને પોતાના કિત માટે એક બનાવ બની રહેશે.

અને મી. નોડી કારણથી પાછા ફરે ત્યારે એક કિસ્સા (લીબરલ) બનીને આવે એવી આશા નથી રાખતા. નેચનાલીસ્ટ જેવા આમાન્ય સમુદાયમાં એવી જાતના સમસ્યાને અથા એ અસાધ્ય પદ વાત છે. પણ અમે એમ તો આશા રાખીએ જ કે અમારે તેઓ હોદ પહેલેથી ત્યારે એક સુધરેલા કેશ તરીકેની સફળતા મેળવનાર ને પોતાની નજર સામે ઉભેલા એક શક્ય કે જેના સરજનારાઓ પ્રત્યે એમની સરકાર અતિશય સિરજનારો વર્તન રાખે છે. તેઓ એવાં જી પુરુષોને અગ્રેષ્ઠ કે જેમણે આંધ્રિય કારણત્વ વકતર કરેલું છે, તે સાથે થોડું જ કહીએ તો તેઓ પશ્ચિમ દેશના કેંઈ પશુ માનવીના સંપર્કમાં આવ્યા હોય તેટલી જ કમળ કક્ષાની વિચાર શક્તિ તેઓ ધરાવે છે, એમ એ બાબી જ સકરો. તદુપરાંત અમે તેમના માટે એવી પણ આશા રાખીએ છીએ કે, જે થોડાં પોતાને એક ચિન્તિત તરીકે મનાવે છે તેવા થોડાના તેઓ એક સહજવા પ્રતિનિધિ છે. જેથી તેમને સફળ અને સમજ શક્તિ એ એક એવી વસ્તુ છે કે તે માત્ર એવા થોડાનો જ ઈર્જાને નથી એવી ખાતરી થયો. અને અમારે તેઓ પાછા આવશે ત્યારે આ દેશમાં તેમની સરકાર હોદીઓને તેમનાં જીવનનો શક્ય સફળેથી કરવાના અધિકારને પણ ઈનકારવા એટલી કહે અન્યાય કરી રહેલી છે એ કદાચ તેમને સમજવા માટે.

હાલમાં આફ્રિકાના ઈર્ષીઓની બાજબીમાં વિચારની આજ છે કરવાના હેતુથી મી. નોડી કદાચ મી. નોડીને અગ્રેષ્ઠ એવી શક્યતા છે એવો વિચાર કરવો એ સાચ પણ પડતી કલ્પના જ બન્યા. અત્યારે હાલમાં આફ્રિકામાં વડા પ્રધાનની આંદોલના પરિણામે ને સ્થિતિ અવર્તિત છે તે એટલી બધી અસ્થિર છે કે એ વિષયની ચર્ચાથી કોઈ ઉપયોગી હેતુ સિદ્ધ ન થઈ શકે. એ કંઈક સાચું થઈ શકેલું હોય તો તે એ જ છે કે આ સવાલ અમે માત્ર મી. નોડીએ પુણી રીતે સંપર્ક સાધી ને કારણ વિરેન્દ્ર આરી કાપ તેમના મનપર લઈ આવવી. આ પણ અત્યારના સંજોગોમાં સહજ થયે કે નહિ તે કોઈથી કહી ન શકાય.

પરંતુ હું આજના કાલમાં ટ્રિબ્યુનલની એવાં તેમની શુદ્ધિકારી નું આસ અહત્વનું. ક્યેય એ પણ હોય શકે કે, એટલીમાર્માં જ નહીં પણ અમેરીકા તથા યુરોપમાં પણ અપાર્ટહેડની સાથે ને શક્તિ અહત્કાર રહેલી છે, તેની પુણી અને રાષ્ટ્ર રીતે દાર્શનિક આદિતિ મેળવવી કારણમાં મુનીયનના એટીમેસન પ્રત્યે પારીવા (અરુપ્ત) ની એમ કોઈ પણ વર્તન નહિ જ રાખશે. એ જાતના અપાર્ટહેડ ની રીતને ત્વજ દષ્ટને કારણે રૂપરેલું થવા માટે છે. પણ એની સાથે સાથે અપાર્ટહેડ પ્રત્યે કોઈપણનો ઉચ્ચ વિરોધ તો છે જ એ

વિશે મી. નોડી અને તેના સાથીઓને હેસ પણ શંકા ન રહેશે એમ પણ આવી શકાય. અને એ પણ સત્ય જ છે કે, અપાર્ટહેડ ની ને ઈમારત બનાવેલી છે તેને આફ્રિકાના આમાન્ય જનો અ. રે. મળીને એ જાહેના કરોડોએ શક્ય એટલા હુંક વખતમાં તોડી પાડવાનો તેમણે નિરધાર કરેલો છે.

સામ્રા કોન્ટ્રેન્સ અંગે નેચનાલીસ્ટોનો પુનર્વિચાર

ગોરા અને બીન-ગોરા વચ્ચે એક કોન્ટ્રેન્સ રાખવાની વાતોને બીજા માર મહિના માટે લખાવવામાં આવી છે. આ વાદવાદ અપાર્ટહેડ ના આગળ પડતા નેતાઓ અને બીન-ગોરા કોમના નેતાઓ વચ્ચે થવાની હતી.

સામ્રા આફ્રિકન યુનિયન કોર્ડ રેલી-યલ આઈસના નેતાઓનું કહેવું હતું કે, આ કોન્ટ્રેન્સને મુલતવી રાખવામાં ને કારણ છે. એક તો એ છે કે થોડાં શેક્સપીર કુનીવર્સોરીના પ્રેરેસર એમ. ને. યુનિયન અને એમના નેતા બીજાઓએ કાલમાં જ એવાં નિવેદનો બહાર પાડ્યાં છે કે જેમાં તેઓએ બીન-ગોરાઓ સાથે એવી વાદવાદો કરવાનું સૂચનું છે કે તેથી વાદવાદો

કરવાનો અમારો જરા પણ છાવો નથી.

બીજી કારણ એ છે કે અમારે કોઈ કિતાવનું પમણું નથી કરવું કે જેથી વાદવાદમાં કિતિનિધિત્વ ન ધરાવત નેતાઓ પણ આવી ન આવ.

સામાના ટ્રાંસવાલ આવેના એટલી મી. અમ્મુ. ઇ. બાકરે અમાનું કહ્યું કે આ વાદવાદની વાત સાચા તરફથી નથી સુચવવામાં આવેલી પણ એની સૂચના યુનિયન-ટીનના ટેમલીનસન રીપોર્ટના “ફાઈલ કોમિશન” તરફથી આવી હતી. પ્રેરેસર યુનિયન અને એમના નેતા બીજાઓના નિવેદનો ઉપરથી એવું અમાન છે કે અમે એવી કરવાઓ સાથે વાદવાદ કરવા તબાક છીએ કે ને કોમ્યુનિસ્ટ વિચાર ધરાવતાં હોય.

અમે જોવા માગીએ છીએ : નકરમાલ

હાલમાં અમાણાનું છે કે : માનના વડા પ્રધાન કે. કામા નકરમાલે આકામાં ૧૨મી ઓગસ્ટે કહ્યું છે કે : અમે એ જોવા માગીએ છીએ કે કોઈ પણ સ્થલે રંગીન લોકો પ્રત્યેનું વર્તન શાન, સરવળાણું હોયું નોંધએ. તેમજ જમતના કેંઈ પણ જાતમાં અકુમળિયે મેટાની હોય કે પછી કાળ, ની હોય પણ સચા (મેલેરીડી) અકુમળિ ની હોવી નોંધએ એ અમે જોવા માગીએ છીએ. તેમણે કોસોનીયલ (સરવાનિક) સત્તાઓને એવા ખાસ કરીને કિસને અપીલ કરી હતી કે, આફ્રિકન રાષ્ટ્ર નેતાઓ સાથે થવાને કે.ઈ.કે. સમગ્રતા પર આવી અનુ નોંધએ. આહોમ પ્રેરેસના ફૂલ કરવાનેની બાબતી માટેની લાલ વિશે તેમણે કહ્યું હતું કે, આફ્રિકન રાષ્ટ્રવાદની થતી પ્રગતિને એટલીક જોગ્ય પણ અટકાવી શકશે નહિ. વધુમાં કમણું ઉત્તર અમેરીકામાં જ્યાં અમ્મા તેની ચર્ચા કરતાં કહ્યું કે, તેમના પ્રવાસ દરમ્યાન તે એ જોઈ શક્યા છે કે પશ્ચીમની સત્તાઓને હવે એ ખાતરી થઈ છે કે, અંતરરાષ્ટ્રીય સ્તરમાં એક નવાં આફ્રિકન તરફે પણ પ્રવેશ કરવો છે અને તેઓ એ પણ અપ્રજ્ઞ સહન

છે કે, આફ્રિકાના સ્વતંત્ર રાજ્ય એવા નાના પ્રદેશોની અવગણના હવે થઈ શકે નથી. થોડા નાની કા કરોડ પાઉંડની કાપડી, કમિશ્નરી થોળના અમે તેમણે પ્રમુખ અલ્ફ્રેડન કાવરની સાથે કરેલી ચર્ચા અમે કહ્યું કે, અમેરીકાની કેંઈકે કંપની આ થોળનાની તપાસ કરશે તે પછી એકે કશ્વનાત કરવાનો નિર્ણય થશે. સુખ્ય વસ્તુ તો નાજ અધિવાની કશ્વનાત કરવાની જ છે.

કેટોમેનર ઝોન

કુરુનની આનીય એન્ડ કેપ્સોપમેન્ડ કમીટી તરફથી ૧૪મી ઓગસ્ટે મોલાવાયેલી એક પોર્ટીમાં કરમન સીડીના ૨૬ કાઉસીકરોએ નાજ આરણે ૩ કલાક સુધી વિચારણા કરીને કરમનમાં કાવિ ચુક મેરીમા થોળ તરીકે કમણું અસ્થિતવમાં છે, જે અસ્થિ વિજાગને વિરુદ્ધ રીતે રમાશે. કરવાની અત પછે અમ્મા હતો. આજ કરીને ૩૧ ઝોનના કાવિ ઝોન મારે સુખ્યએ અતએક થયો હવે. એમાં કોઈએના (અનુસંધાન માટે પુણી પાડું ૩૧૮)

એ દેશી જોડવાની ખમણી આપી ની જેથી સરકારે ડાહ્યેસની જોડીય એ આસપાસ એક માઇલના વર્તુળમાં રાષ્ટ્રીય જમણે એને ૧૭મી જોડાર : નંબર કરવા માટે સાત અપરુચ્છિતને રજીસ્ટ્રેશન દ્વારા તે પછી આપણે સાત વર્ષનું જીવનું છે.

દેશીમાં પાણીની તંગી

નવી દેશીમાં જમણા નદીમાંથી કાઢેલી યુદ્ધરના ખીવાના પાણીની ચેતન જમણા નદીનું પાણી બીજા તરફ વહી જવાથી પંખીન ચેતન ૧૭મી જોડારને એક જુદી યજ્ઞ મજ્જા હતી અને સ્વચ્છ શહેરને પાણીની કારે તંગી પડી હતી. યુદ્ધ લોકસભાના સભ્યોને પણ કોઈ જમણર કોઈ દુર્ગમ તરફ જીવાવથી પડી હતી. જમણા જમણા અને એ ચેતન કામ આપે છે તેને જાણ્યર કરવા ૩ જમણર મજ્જુરે કામે આજેલા છે. અથા મજ્જામાં તે કામીને કારે રેલથી સહન કરવું પડ્યું હતું.

દાંયાનીકાની કાયમકંદ આઈન

દાંયાનીકાની વીધમજ્જન કાયમકંદ માઈનને, દાંયાનીકાની સરકાર અને ડીપીએસ ડાન્સેલીકેક આઈન મજ્જાને 'સુચકત રીતે અભ્યાસે એવા સવાલર અગર દાંયાનીકાના મજ્જરે સર રીચડ' દનખમે કારેલવાથી ૧૨મી જોડારને મકાર પડ્યા છે. અને પહાના પ્રતિનિધિઓએ એના કરાર પર કારેલકામ માં સહીએ કરી છે. અરીદીની રકમ ૪૪,૪૦,૦૦૦ પાઉન્ડની કસી છે જેમાં 'થી રવ. ડો. જોડન વીધમજ્જનને કેનેડા' માં રહેતા કામ ૧૨ પસી વીધમજ્જનને ૧૭ જામ પાઉન્ડના વારસો મજ્જી.

જમણા સર રીચડ' એ માઈનની મુલાકાત લીધી હતી ત્યારે તેમને કેટલાક નિબ્ધાતેએ કહ્યું હતું કે એ માઈન ૧૯૪૦માં રવ. ડો. જોડન વીધમજ્જનને કોઈ હતી તેમાંથી તે જમણને કોઈની તમ્મ ધનિક અમે કહો.

'આ માઈનમાં ૩૦૦ જોડા અને ૨૨૫૦ આઈકને, તથા ૬૬ જોડીયને કામ કરે છે. મમે વર્ગે ૩૦,૧૫,૦૦૦ પાઉન્ડને કોડા એ માઈનમાંથી નીકળ્યા હતા.

ડીપીએસના કારેકરેમાં મી. ડેરી જોડનનીમર, મી. ડીલીપ જોડનનીમર, મી. જીન્ડની વીધમજ્જન અને મી. આઇ. સી. જોડા છે દાંયાનીકાની સરકારના કારેકરેના નામ જમણ વકાર નથી પડ્યા.

આકાશમાં આગામિ કોન્ફ્લેક્સ

ધાનના વડા પ્રધાન ડો. નુમાદને આગમાં 'પેલી નુમ'ના મતાત નિવેદ કે ૧૭મી જોડારને યુગ્યું હતું કે, તેઓ ને દુક સમયમાં આકાશમાં આઈકના પ્રતિનિધિઓની રીચેક બે.લાવવાના છે તેમાં કસિયુ આઈકા એક રવત'કેથ દેશી દેશીની ત્વના મળા મોઠે કથી રીતે

આમ, લખ યકથી. એના જનાખ્યા ડો. નુમાદે કહ્યું હતું કે, ને કસિયુ આઈકામાં કેટલાક લોકો એમ માને કે તેઓ સુકત નથી અને રાષ્ટ્રીય પ્રતિ ની આ પે.જના કરેલી કથી તે તેઓ ને આ કોન્ફ્લેક્સમાં આવકારે અપાશે. કેમ પણ આઈકન પ્રકેશમાંની કેમ પણ પ્રભા જેઓ કરેલો કે તેઓ તેમની આગાદી ચેતનવા માટે લોક છે. અને તેને માટે રાષ્ટ્રીય મળવળ જીવતેલી છે તે તેમને આ કોન્ફ્લેક્સમાં કામ્ય કરવામાં આવશે.

અમેરીકાનો નવો જીવનકંદ

ચોવીનટનથી ૧૭મી જોડારને જમણા થયું છે કે યુનાઇટેડ રેટરો. બીજે જીવનકંદ કારેવરની ૧૪મીએ કોડાવા સભ્ય છે. અથા રવીવાર ૧૭મીએ

કોડમે રોડ પા ૬૫૨. શીટ લોકે જવા પછી દુડી મમે કલે જેથી મહેનત નિમળ મજ છે.

ડીલુ' વિષે સુદ્ધ અને દસિયુ આઈકા

જક'નયામર, કોન્ફ્લેક્સના સનીચોલની સીનીક ડીલુ'સ રેટાર કોલેજના કે. એલ. બુધમજ્જ, જેઓ કેપ્ટનનના વતની છે. તેમણે લોકોનીસમજ' રેક કોસની પીટરમાં ૧૭મી જોડારને કસા આપણમાં કહ્યું હતું કે, ને મીલુ' વિષે સુદ્ધ કાદી નીએ તે કોટમીક મીસાઇલ દારૂ પકેલે દુધમે રસિયુ આઈકરના મંદોરો અને લોકોનીસમજ' તથા રીચર ચાપ ને સંબંધિત છે. કેમકે કોટનને મળતું સોલ અને કામેા માલ આટ-કાવવા પ્રમળ કરે તે નવાઈ નહિ.

મારો ધર્મ

લેખક : કુમારી વીરબાલા કોલકતરાય દરશાધ (રૂડીપુર)

જ્યે જમવાન મીતાના ૧૦માં અખ્યાપ દે ના ૨૦માં મ્મેકમાં કહે છે કે : "હે પ્રમીશ! સર્વ જુલેના કલ્પમાં આત્મા રહે છે ન રિયત હું અને જુલેનો આઈ, અપ ને અત પલુ ફેલ હું."

આમ પચાઈ રીતે લેલો આપણે સર્વે એક જ છીએ. કારણ કે આપણા સર્વેનાં કલ્પમાં એક જ પરમાત્મા રહેલો છે. તે પછી આપણે શા મમે કહેવું નોછએ કે "કું મોરો, કું નાલો, કું લંચ, કું નીચ કું સારો, કું નરસો." આપણે શા મમે એમ ન કહેવું નોછએ કે :

"સાર્વે વિષ આઈ કુંકુલ છે, વિષ નાં બી પ્રમેા મારાં કાઇ બેન છે, તેમને વાકવા અને તેમની સેવા કરવી મારો ધર્મ છે" સર્વેને મારો, કોઈને વિષારો નહિ. આપણે સર્વે એક જ પ્રભુનાં ભાજો છીએ. આપણે એક બીજને વાકવા નોછએ, અને એક બીજને મદક કરવી નોછએ. બાઇબલ અને ગીતા કહે છે : "આત્માને જોજામે." આપણે અમેા આત્મા શું કેઈ આપણે કરીર નથી, મન નથી, કન્દિયો નથી. આપણે અમેા આત્મા તો પ્રભુ છે. ત્યારે અને જાન થાય છે કે ને આત્મા મારામાં રહેલો છે તે જ આત્મા બીજનામાં પણ છે, તે શું ને સુખની આવા કું મારા માટે રાષ્ટ્ર' તે સુખની આવા જીલ માટે ન રાષ્ટ્ર' ને પ્રમાણે કું મારી જાળને તુલેશન કરવા ન આપું તે જ પ્રમાણે જીલની જાળને પણ તુલેશન ન કરવું નોછએ. "તારા પાડોશને તારી જાળને માટે તે પ્રમાણે વાકો" શા માટે? કારણ કું અને તારો

પાડોશી જાનેમાં એક જ આત્મા રહેલો છે.

કું કરીર નથી પરંતુ કરીરમાં રહેલો પરમાત્મા કું એમ જમવા પછી ને કસત કન્દિયોને જ સુખ આપે છે તેવા જોલ શોખ મેળવવા આતર, ધન મેળવવા આતર, શા માટે જમાલ કરવી નોછએ? કારણ કે, કું કરીર કે કન્દિય નથી, પણ આત્મા કું. અને પ્રભુને જનારિ વરતુ નોછતી નથી. આ પ્રમાણે આપણને જાન થાય છે હારે જોલ, પાલવતા કે કોથ ને માટે રખાન નથી રહેલું. પ્રભુપદને પામેલી અક્ષિત મારે જમવાન જી કમ્મ મીતાના જા ૧૨ મ્મેક ૧૯-૧૯ માં કહે છે. "નળી ને રતુ ને મિતમાં, જાન ને અખ્યાનમાં, દાક ને તકમાં તેમજ સુખ ને કુખમાં સમાન છે તથા ને સર્વે આસક્તિ ત્વજ સુધો છે; નેને મન સુતિ ને નિદા સરખા છે; ને મોની છે; તથા જમપ પર ને કાંઈ આની જમે તેમાં સવેલી રહેનારે, મરનાર મિનાને અને રિયર જુદિ-વાળો છે. તેમાં કક્ષિત જાન મનુષ્ય અને મિત છે."

આપણે લો અમર આત્મા છીએ, પ્રભુનાં જમ્ છીએ, અલ છીએ.

નિમલમાંનું વર્ણન મીતાના બીજા અખ્યાપના ૨૦-૨૩ મ્મેકમાં જમણાપુ છે કે : "જમ્ એ આત્મા કથી પણ જમ્મતો અને મરતો. નથી : તથા એ પૂરે ન કલે કે અવિધમાં નહો કોથ, એનું પણ નથી. અર્થાત એ જમ્-મક, નિલ, સામત અને પ્રતાતન કોવાથી કરીર કણાપથી કણવે નથી."

આ પ્રમાણેના આત્મા છે. નેને કેમ વરતુ અમર કરવી નથી. તે પછી માઈ કેમ જમવાન કરે તે માટે શા સારુ પ્રમેા મમે નોછએ? જમ મળતાં કુલકે જમું અને કારે મતાં કરમાઈ જમું, શા માટે?

આ વરતુ કરીરને જ અમર કરે છે. આત્માને નહિ, અને આપણે તે અમર આત્મા છીએ કરીર નહિ.

"કોટામેનર ઝોન

(૩૧૬ પાનાનું અનુકંપન)

રહેણાંક તરીકે એને રાખવા કે કાઈસી-લોએ તરેણુમાં થત આખા હતા અને કે જમ્મા મિલક હતા, બાઈના તરરથ રજા હતા. કાઈસીલર કોટે પ્રમુખપદે હતા તેમણે ચેતાલો કાર્ટીમ વેક કમુપર કન્દીયન કોડકુપેશનની તરેણુ માં આપેલો હતો. બીજવરની એક જુદી કમીટીમાં કોઈ રહેણાંકના પ્રતામ માં ને કાઈસીલરો સકમત થવા હતા અને ને વિલ્ક મમેલા કાં પલુ મી. કોટે પ્રમુખપદે હતા. તેમણે તેમનો કાર્ટીમ વેક કન્દીયન કોડકુપેશનની તરેણુમાં આપેલો હતો. તેમ છતાં આ નિર્ણયને કજી પૂર્ણ થયો માટે કાઈસીલની મીટીંગમાં વજી કરવે પડેલો અને કાઈસીલરે કોટેનું જાનવું છે કે, તે પછી જ અતિથ કરવા થશે. ૧૪મી જોડારના નિર્ણય અનુસાર કોટીમ સીડી મેજનીપર મી. સી. જી. લેન્ડસ એક નકલો તથાવા કથી, ક્રીનોમીક એન્ડ મેરીસીએન્ડ કમીટી ની કંમલિ માટે રજી કરશે. તે જાક એ કરાવ સંપૂર્ણ સીડી કાઈસીલ આમળ જશે. જમણાં જમ્ કોરીવાના સરકારી જલેરનાઅર્થાં કોટા મેનરને 'વાકક કોડકુપેશન' તરીકે જાહેર કરામેલું છે. નેથી સીડી કાઈસીલને પકાલી થશે તે પૂરે સરકારની સંમતિ અને કી કોકમેરેશનની પણ જમર રહેલી છે.

માસ્ટર બ્રધર્સ (મી.) લીમીટેડ

નત નતનાં નાયબ, રેલથી તેમજ સુવધાઈ કપડાં, સીએ બાજો અને પ્રમેા માટે કોતમ નતનાં કલન જર્સી, પ્રમેાવ, મારીમન્ડ અને જમ્માએ મારિ-કીક, બીન્ડ, બેન્ડેડલ, કોલ્ડ, નેપથીન્ડ વિરેર.

કરેક જાતનાં માલ માટે તપાસ કરવા અભ્યાસવુ.

કડ વેસ્ટ રીડ,

લોકોનીસમજ.

ફોન : ૩૪-૧૩૪૯

બોક્સ ૧૫૪૯.

'કારમીર પ્રિન્સેસ'

કાવતરાની રામચક્ર કથા

લેખક: શ્રી. અમલત શીખર કર્ણિક

(ગતકવી આણ)

દીક્ષિતને ચેકાર

પ્રાણ હવે આપણી આજ સેકાક કુદ ના દુર દેવા. હવે જે દીક્ષિતને પણ જોવા. તેઓ હવે પાણીની કપાટી પર ભાવી મળા દેવા. પહેલાં સમય તે પાણીમાં કુનેલી દેવામાં રહ્યા હતા જે દીક્ષિતને કહ્યું: "પ્રેમન, આપણી દુર કાચો અને મારી પાસે આવી આવ, કેપન, હું જોઈશો આમળ નાંક રવી ઘડી! તમે મારી પાસે આવી આવ."

જે દીક્ષિતને પ્રેમન કહીને પ્રેમ મોહાવા તેની અને કાંઈ અમર પડી નહિ. અને અને જોઈશો બધા માટે વિચાર દેવા કે હું તેમને દીક્ષિત કે કીડી કહીને મોહાવતો હતો. અને એમ કાચો કે પ્રેમનથી ભયારે મૃત્યુ ના મુખમાં પડેલા રહ્યા હોય ત્યારે તે રૂપરૂપે વિચાર કરી શકતો નથી. તેમણે કહ્યું: "અને પ્રેમન ન પ્રેમન!" આ સમિતિને અને કાચુ કે કોડો સમય આપણે પર કે પ્રતિભાને હમણાં જમાવો ત્યજ દેવા મોહાવે. વિચાર મળી મરુ કહ્યું. તેના કુરુએ કુરુઆ કીડી મળા હતા, અને તે કાંઈ મરુ કહ્યું. હવે વિચાર ન કમાત ન કહ્યું જોઈએ કેપ પ્રેમન રહ્યું ન ન કહ્યું. અને બધા એક જ ભાવનમાં જમાવા હોવાથી અને બધા સમાન રહ્યાં છતાં મળા બીજા.

અપધાર કુરુએ!

હું આમ વિચાર કરતો હતો. એ વખતે દીક્ષિત મારી તરફ આવી રહ્યા હતા અને પાછા મારી પાસેથી પસાર થઈ ગયા હતા. પાણીમાં કુદી પડીને દીક્ષિત સાથે જોડાઈ જવાનો અને વિચાર આવ્યો.

તે કુદ્યા પર હું આશ્ચર્ય થઈ રહ્યો હતો એ કુડો એ પાણી મેડી ન પર કાપણી કુળા આવ્યો.

હું કુળો જતા હતો. એટલે અને કાચુ કે આટલો વખત ભયમાં પડી મારા માટે બીજા કાંઈ મોત નિર્માણ હતો કે શું? સજાવતા વિચારમાંથી છૂટતા રહેવામાં પણ કેટલો ભયો થાય છે! હવે તો હું પાણીમાં નીચે ને નીચે ઉતરતો ગયો. હવે હું નહિ ગયા છતાં!

મેંત સાથે કુરુ

મારા કાચમાં જે નિર્માણ હોય તેને જોવાનો જે નિર્માણ કરી લીધો. અને કાચુ કે કાંઈ તરફાળ મેંત થઈ

અને કાચ તે કુ:ભાર વિનાનું હતું... પણ હવે જે ભનવાનું હોય તેને રરી-કાર કરવો ન રહ્યો.

વળા અને બીજા વિચાર આવ્યો કે ના, ભલે કુધી આવામાં મેંત છે તો કુધી મારે ભારત સાથે અનુમતિ અને મને ભરખા ભવા મામતી ભવાતક આશરને વચ ન ન મરુ. કોઈકાથી વુડી ભંધ એવા પાતળા દોરા પર છપન ભટકતું હોય તો પણ મૃત્યુને પરાજય આપીને છપાદોરી અભ્યૂત ભનાવી શકાય છે.

અમણી બાળુતો પાપને તે કુદ્યાની એક કોરમાં ભરાઈ ગયો હતો, એટલે કાત મારવા જે ભણુ જઈ એક કુડી ને મારી અમણો પગ થયો કયો મારા પગને સખત ધળ થઈ એવી પણ મેં પરવા કરી નહિ. કાંઈગી ભવાવવા માટે અને કાચુ જોખમ જોડવાનું હોય કાચુ. જે અમણો પગ થયો કરીને એ કાચુના કુદ્યા પર જે કાત મારી તે કાચુના નીચડી.

મારી છછવિયા

એ કાચુના કુદ્યામાંથી મારો પાપને નીચડી મયો અને કું કુદ્યા મયો ત્યારે કુદ્યા કુધી ન કું કું-યો હતો મૃત્યુ ની પાછામાંથી કું ભયો અને નવો ભવતાર મળ્યો. એથી મારા આનંદ ને પર ન રહ્યો. મારામર છપાનો શી કાંચાર મયો. અને છછવિયા હતી અને એ મારે કાચાની તખાવી પછુ હતી, છપન દકારી રમવા માટે હું કુદ્યા માં રહેવાનું હતું.

આશ્ચર્ય ભયારે મૃત્યુના કાચમાં પડે-લાઈ ગયો. હોય અને પછી છપી ભય તો એને કેટલો આનંદ થયો! એને! મારો આશ્ચર્ય એને અનુભવ થયો. હોય તેને ન આવે. તરે છપના છે. એ વિચાર થાય તમને અનેકા સુખને, અનુભવ કરાવશે.

સાથે તરફ, સાથે કુખનું!

કાચુના એ કુદ્યામાંથી કુદ્યા કાચને જે દીક્ષિતની વિચાર તરફ પાંચકું જે એમનું પીળા રંગનું કાચર નોંડ ભણુ. અને પહેલી વખત કાચ મરુ કે ભવા ભવા સમય દરમિયાન કું તરી રહ્યો છું. આથી મારાથી ભેખાનપણે મોહાઈ જવાનું, "માર્ક કાચર-નોંડ કાચી!" પણ મારું કાચર-નોંડ મારી સાથે ન હતું!

જે નોંડ કુદ્યાના આજરો મારો એટલે હું જે કપાટીને તરતો હતો તેનાથી એકાદ ઈંચ કાચે આવી મયો.

હવે પ્રભત વચર હું તરી છડતો હતો એટલે જે રાહત અનુભવી.

કોથી નજરના ટાપુને જોઈ ભવા માટે જે કરી એક વાર આશુભાવ નજર ફેરવી લીધી. એ ન વખતે દીક્ષિતે મને કહ્યું: "કાચી, મારી કાચીનું કાચુ" કાંઈ મરુ છે એટલે હવા કરીને અને એકલો છેડી દેવા નહિ."

જે ભરત ન અમકાવા સિવાય તરત ભવાન આવ્યો. "કીડી, ભરત પ કીડર ન કરતો! હું તારી સાથે ન રહીશ. આપણે ભનવે સાથે ન તરીશું કે સાથે કુખીશું."

કીડુ-કા પછુ છે!

અને પછરની કરી છપીને તેવી રિમિતિયા ન હતા. કપાટી તરમ પાણીનો પ્રવાહ આવ્યો. (પાછળથી અને સખતનું કે પાણી ઉપર પેટાક સજાવવાથી એ પ્રવાહ સરળથો હતો.) અને વણે ભવા એ પ્રવાહમાં બે ભવા પાંચ, હું અને દીક્ષિત-એ કમયા અને ભવાનથી દુર બે-કાક રહ્યા હતા. અમારી દરેક વચ્ચે પંદરેક ફુટનું અંતર હતું. એ પ્રવાહ એટલે ભરતો હતો કે અને બે-કાવા ભર રહી છપીને તેમ નહોતા. મૃત્યુના પંજમથી દુર અને મરુ દુર સમાપત અંતરે તણાઈ રહ્યા હતા.

અને કા, કપાટી પર કોઈ બીજું પણ કહ્યું! અને તેની મારો રૂપરૂપે સભિયો! હતી. દરેકરી ચીસો! ચીસો સાથે તે જુમ પડી કહેલો: "હું કાં છે? હું કાં છે?" સામગી કાચ તેટલા અંતરે હોવા હતા અને કાં રીતે તેને મદદ કરવા નહિ કરીને તેમ નહોતા, કારણ અને ભવા દુર બે-કાતા હતા. દીક્ષિતથી તે વીસેક વાર દુર હતો. અને તણે અમળ્ય સાથે મોલી થઈય. "એ કીડ-કા હોવો જોઈએ. કાચ તે અંતર રીતે મારાનો હતો."

એ કોણ હતો?

અને તણે ભવાના કાચ કાચ કાં અને એ કાચ પાસેથી ભક્તિને સભિયો: "અમારી પાછળ આવ." આ કાચાક કાચે ન ભરતી હતી. એ પણ એ પ્રવાહમાં હતો અને ભવા પાસે ન અમારી પાછળ આવતો હતો. આ દરમિયાન એક મરુ માણસને તરતો અને ભયો. પણ અને દુર નીચડી મયો દવા અને ન સજાવ કે ભવાન રિમિતિયા, છપનો કે મરુ પામેસો હતો તે ભણી કાચ તમ

નહોતું, એ પાણી એક પોણું કુનેલ કાચર-નોંડ ન અને ભણુ. કાચર-નોંડ કુદ્યાવવા માટે સજાવવામાં ભરતી છે. એટલે અને માનું કે એ માણસ છપતો હતો

અને પાંચે ભવા પ્રથમ તણે સાથે અને બીજા એ વીસથી વીસ વાર એટલા ટુકા પડેલા પેટાક, તેમ અને કાચુના સજાવતા ભવાથી કાચથી દુર નહિ રહ્યા હતા. ભવાથી દુર ભણે છપીને એ ભણીને ભવાને આનંદ થતો હતો. દેશાવી આજ હવે ભવાને ચેડી બે એવો ભય નહોતો.

તણાવા અટક્યા

સોમિક વાર એટલે દુર બે-કાવા ભવા કાચીના કાચનું ભેર મરુ અને અને ભવા સિવાય ભવા. વિચાર મ.થી કેટલાક મરુ માણસો કપાટી પર અને છપના ભવા ભવાનથી જે મારણા રાખી હતી. પણ કાચ! પાચ ન ભવા ઉપર દવા લીટરી હતી. દરમિયાનમાં આમ કારા પ્રમાણમાં થતી મરુ હતી અને તે પાંચ ભવા મરુમાંથી હતી. આ કીડ ન મરુ, કારણ અને રિમિતિ તરફ મરુમાં હતો.

૧૪ કુખી મયો!

આથી અને સજાવત અંતરે હતા. આથી સજાવતની સમાપ્ત કું પણ સારી રૂપરૂપે અને મોહાક રીતે દીક્ષિતે કીડી કાચો. ભવાન કુધી મૃત્યુ પાછળ પાછું હોય એ રીતે જે કાચ માં અ.ભુ તે પડીને ભવાનો અને પ્રવાહ કયો હતો. અને પાચ રિસાવ બીજું કાચ તરફ ન હતું. અમારા તણ સિવાયના બીજા જે કાચ હતા તે પણ અને ભણતા ન હતા. એ બે ભવા પણ કુખા પછી થયા ભાના સમયે કપાટી પર તરી આવ્યા હતા. આટલો કાચે, સમય થાસ કીડી સજાવની તેમની સજિતની જે પ્રકાશ કરી. તેઓ અમળ્ય સાથે ન ઉપર આવ્યા હતા. મરુ માણસો કપાટી પર આવ્યાં એવી અને આશા હતી. કાચ તેમના નસીયમાં મૃત્યુ ન નિર્માણ હતો! હવે ભણુ ન સાન થઈ મરુ. પ્રવાહ અટકી મયો. આમ કીડી પડી, ૧૪ ભવા પાણીમાં ભાવન થયા હતા. તેઓના આસાનકાચ નાંક પડ્યા હતા! તેઓ કરી કરી થાસ ભવા માટે પ્રવાહ નહી કરી કડે અને એમના ફેકમાં કુખા અધરાના ભીપણ રાંત મોહાકે ત્યારે તેઓ ભવાન અંતિ કારે પણ નહિ કરી કડે! (અમુક)

આ વાતોનો કોપી શાઈ કુખનું "ભણકો મહારાન"ને છે.

અમુકી પ્રથમ ન હોતો તો મુડી કરી અરિતવમાં આવી ન હોત. અમુકી, મુડી કરતાં કૈંક છે. અને પ્રથમ વિચારણને પાચ છે

—અમલત કિંકન.

હવેન પ્રસંગો માટે

અમને મળો.

સુરતી જમણના અને રેપેરલીસ્ટ છીએ.

બી ટીપીટની બંગલ રેપરેબ નીચે કુનીચના અને રેપેરલીસના કોઈ પણ જાનમાં હમણે કુશળિ આવી રહેલો હવેના અમે કન્ટ્રીમાં વર્કિંગ.

કેપીટન્સ બાલકની હોટેલ

(ધી કોર્નર મીઠાઈ હાઉસ)

એ અને વિક્ટોરીયા સ્ટ્રીટના ખુલ્લાપર - હરબન.
ફોન નંબર ૨૩૪૧૪ ટેલીગ્રામ: KAPITAN.**ધીરુભાઈ પી. નામક.**

જુહાપુર, મુમ્બાઈ, પીઆર્સ અને જનરલ એજન્ટ

હીફ્ટરના અગ્ર દુનીયાના કોઈ પણ જાનની હવાઈ ટ્રિપ્સમાં અગ્ર જીપીન માટે પ્રસારી કરવા થઈ જતા અગ્રી મારફતે જુઓન કરો.

જાંઘળી, આળ, ઘોરી, કુશલ, જનરલ, પોરબાલ, બિનેરના બીજા અને જનરલ બાઈલે છીએ.

ઈન્ડિયન, પરચુર ટેમ્પ, દિસાનના મોખા જાનના રેવન્યુ સ્પીયર-સાઈફીટ ૨ નેચારના લાવસે-સો. ખાસપોર્ટ તેમજ ઈમ્પોર્ટનને જાનના લાવસેમાં કોઈ પણ કો લીધા વિના અમે ખર્ચ-સલાહ આપીએ છીએ.

રેસનલ મ્યુચુઅલ લાઈફ એસોસિએશન એન્ડ કોર્પોરેશન અને કોર્પોરેશન ઈન્ડિયન કંપની લીમીટેડના પ્રતિનિધિ.

Phone : 33-9033. 25 Barkly Arcade,
Cor. 38, Market & Diagonal St., J'BURG.**તાબુ ઉમદા ફ્રેટ**

આખા અબજ, લીલી બગીચ, રતાળ અને સુરજની ખાસમ ચાલુ છે. આજુ રી ૧-૦ રતાલ, લસણ રી. ૨-૦ રતાલ.

પાપદ નંબર ૧ રી. ૧૦, નંબર ૨ રી. ૮ ૧૦૦.

કપુરી અને લેનલી પાન જનર બાળ, પોરેલ જાડ. જાડીક ગીઝ રી. ૧૦-૧ લાંબી અને રહેર જાડીક રી. ૧૧-૧ રાન.

રેપેરલીસ, બાસાલેન્ડ અને બેલજન કોમિના કોરકોરી વપર પુરવ ખાન આપી કોઈ પણ વસ્તુ પરથી કલાથી મોલમણ.

All prices subject to Market fluctuations.

A. KADER & Co., (PTY) LTD.
WHOLESALE FRUIT MERCHANTS
P. O. Box 251. DURBAN.**ફરનીચર! ફરનીચર!! ફરનીચર!!!**

બેડરૂમ સુટ, હાઈનિચરૂમ સુટ, બેડરૂમ, હોસ્ટેલ એન્ડ, ચાર્જ બોર્ડ બેડરૂમ ટેન્ક, જુક કેસ, ટેબલ, તાન ટીફલ અને બરીલી સ્કેરી. બંને પધારી લાભ લેવા જુઓ તાલ.

—બોક્સ, ટેબલ અને ફીચન ફરેસર—

એ હમણી રેપરેબ નીચે લઈવાર થાય છે. જેને સ્ટોક હોલમાં લઈવાર રહે છે. માત્ર રે.કલા માલેન, પ્રાઈસ લીસર મંગાવો અને લેવાર આગલ વધારો.

L. MISTRY51 BREE STREET, BURGERSDORP, J'BURG.
PHONE 33-4691. BOX 2626.**હીંદની મોટામાં મોટી વિમાની કંપની તમારી સેવામાં**

—ધી—

ન્યુ ઇન્ડિયા ઇન્સ્યુરન્સ

કંપની લીમીટેડ

સાઉથ આફ્રિકાના એકજ મુખ્ય પ્રતિનિધિ

રસ્તમજી બલભાઈ રસ્તમજી

૧૪૦ કવીન સ્ટ્રીટ,

ડરબન — નાટાલ.

સેવા અને નિર્ભયતા

માટે અમને મળો.

બધી જાતના વિમાનો અમે ઉતારીએ છીએ.

પી. એ. બોક્સ ૧૬૧૦.

રેસીડેન્સ : ૧૧૧ ઇલેવનથ એવન્યુ,
ડરબન.

ટેલીફોન:

બોક્સ : ૨૫૮૪૫
રેસીડેન્સ : ૩૬૪૧૩.

બાલકો માટે શ્રાવણનું મહત્વ

આ પછી દેશમાં વર્ષના કાલમાં ચાર માસ લોકો ખેતી કામમાંથી પરવારી અર્થાં લેવ છે. એટલે તેમને ખીજું આશ કરવાનું હોતું નથી. વળી વરસાદ પણ ખરાબ હોવાથી કાંઈ કરવા બધું શકતા નથી; એટલે કાંઈ ન રહેતું પડે છે. આ દિવસો દરમીયાન દીકું તહેવારો પણ પછા આપે છે. તેથી આપણા કાષિ, મુનિએએ આ માટે આસને વધુ પવિત્ર આપ્યા છે. અને તેમાં જ આપણને વર્ષ મહત્વ આપેલું છે.

આ દિવસોમાં સાધુશ્રી કે ક્યા, જાતનના પ્રવચનો ચોખ્ખામાં આવે છે. અને ભોળાને નવરાસ હોવાથી તેમાં જામ લઈ લે છે. અને ચોતાના થી અને તેટલી પ્રભુ ભક્તિ કરે છે. તમા આખા વર્ષ દરમીયાન ધરેલી જુલોને સુધારવા પ્રયત્ન કરે છે.

વરસાદને કારણે રામચાળા જેવાના મામ હોવાથી, તંદુરસ્તી, સાચવવા માટે પણ લોકો એક દાણું કરે છે. આવા ઉપવાસ કરવાથી અન બને છે અને શરીર સાફ રહે છે. તેમજ મન શુદ્ધ થવાથી પવિત્ર વિચારો આવે છે. આના પરિણામે આપણે પ્રભુની મધારે નજીક બધું થઈએ છીએ. ૩૫

વ.સનો અર્થ જ છે (ઉપનિષદના વાસ=રહેતું) પ્રભુની નજીક જવું તે.

આ દેશમાં આપણે રહેતાના જેવા કાર્યક્રમો ચોક્કસ શકતા નથી. પણ ઉપવાસ કરીને અને તેટલી પ્રભુ ભક્તિ તો કરી જ શકીએ છીએ. અને જુલો સુધારી, વધુ સારા બની, નીતિમય જીવન જીવવાનો પાલ કરી શકીએ છીએ.

જેથી આપણે નીચે પ્રમાણેનું વર્તન રાખવાનો પ્રયત્ન કરવો પડે છે. ૩૬ પ્રભુ! અમને એમ કરવાની શક્તિ આપો :

૧. પ્રાર્થનામાં અમે ઠાંટી ભજનશીલ અને એક ચિત્તે પ્રાર્થના કરવા પ્રયત્ન કરીશું.

૨. વડિલોને માન આપી 'અમરતે' કરવાનું શ્રીશીલું નહીં.

૩. અંદર અંદરના કષ્ટમાં જુલો બધું, અમે પણ મિત્ર તરીકે રહીશું.

૪. મોજની નિંદા કે ચાડી-ચુમલી કરીશું નહીં.

૫. કોઈનું પણ અપ્રિય કરીશું નહીં બધા પ્રત્યે માન રાખીશું. કારણ અમે જાણીએ છીએ કે અમે જ અમારા મિત્ર છીએ અને અમે જ અમારા શત્રુ છીએ, જેથી મોઢને દોષ દેશું નહીં. —કે. ડી. પ્ર.

માનવજીવનનો આદર્શ —શ્રી. કેદારનાથજી.

જો અમને સિવાય જીવન આધી ન હોય. શુદ્ધ જિવેક સિવાય શોખ અને અપેક્ષા કોઈ જાણેના હોય આપણે જોઈએ છીએ નહિ. શોવાધર્મ થી અપણે વર્તીએ તો જ આપણમાં પરસ્પર સહકાર રહેશે. આપણે બધા એકબેક માટે ઉદાર આવવાથી સહન ન કરીએ તો આપણા પ્રેમ, વિશ્વાસ, આદિ બાબો પેદા થઈ નહિ અને વધુ પડે પડે નહિ. પ્રેમ, વિશ્વાસ સિવાય કોઈપણ નિર્માણ નહીં થાય. એકમ ન હોય તો સમાજ રહેવા શક્ય નથી ત્યાં સિવાય આપણામાં ઉદારતા વગર આપણે એકબીજા માટે સંતોષથી થોડું વર્ણ સહન કરી શકીશું નહિ. સંયમ વગર સાચો ત્યાગ સમજી નહીં. સાચા ત્યાગ વગર સંતોષ નહીં. સંતોષ ન હોય તો આત્મકલ્યાણ શરૂ થઈ શકે નથી. આપણા યુગો શોવાધર્મ અને કલ્યાણ પર નિર્માણ રાખ્યા સિવાય સંધારી નહિ. આ બધામાં પરસ્પર એવો સંબંધ છે કે તેમને એકબીજાથી જુદાં બની શકાય તેમ નથી.

પ્રત્યેક માટે જાણી રીતે સહન કરવાનું પાતા-પિતાને શોખ શીખવે છે તે દેશ માટે પ્રાણ અર્પણ કરનારાં, તે માટે

કોઈક કુ:ખ સહન કરનારાં, ધર્મ માટે અલિપ્ત આપનારાં, કુટુંબમાં પરસ્પર સંતોષથી સહન કરનારાં-આ બધાને ચોતાની નિષ્ઠામાંથી જ બધું શકન કરવાનું સામર્થ્ય પ્રાપ્ત થાય છે. આપણું માનવજીવન આ નિષ્ઠા પર જ આધારિત છે. ચોતાની વેપકિતક આદર્શોને, ચોતાના વેપકિતક કુ:ખોને ન અણકારતાં આપણે એકબીજાને માટે સંતોષથી એ સહન કરીએ છીએ તેના પર જ આપણું બધાનું જીવન આધારિત છે. આ સહન કરવામાં બધા બધા આવે છે-ન્યાય કેવળ સ્વાધર્મથી આપણે વર્તીએ ત્યાં માનવતાનો વિકાસ બધું પડે છે. આ વિકાસ કોનેય આલોચ રહે એવી આપણી ઇચ્છા હોય તો આપણે ચોતાના દરેક કર્મમાં કલંપનિષ્ઠા અને શોવાજાગતા રાખવા નો પ્રયત્ન કરવો પડે છે. જનમથી માંડીને અંત સુધી માનવગતિના સદ્ ગુણોપર આપણા જીવનનો આધાર છે. માનવગતિમાં આવે છે કે કંઈ સુખ, સંતોષ, આનંદ અને ઉત્સાહ જેવાય છે તેમાં આપણી મનવતા એટલે આપણા સદ્ગુણો કારણરૂપ છે અને જે કંઈ કુ:ખ, આપણે અને અન્યને અણુપણે છે તેમજ આપણા

કુશળો કારણરૂપ છે. આપણા સદ્ગુણ-કુશળો, સેવાશક્તિ અને સ્વાધર્મ, ધર્મ અધર્મનું જ આ બધું પરિણામ છે. આ જાત બધામાં સહન આપણે બધાંને આપણા જીવનમાં સદ્ગુણોને, સેવા ધર્મને મહત્વ આપણું જોઈએ. આનંદવાને આપણા જીવનનો આદર્શ સમજવો પડે છે. આ બાબત આપણે ધ્યાનથી સમજીએ તો આપણે બધાં સુખી થઈશું એમાં સંશય નથી.

—વિશ્વવાસકર્મમાંથી.

ઈસ્ટ લંડન હિંદુ સોસાયટી

ઉપરોક્ત સંસ્થાની ૩૪ મી વાર્ષિક બજારમાં મીટિંગ તા. ૧૦-૮-૫૮ ના રોજે થી હરીભાઈ નાથુભાઈના પ્રમુખ પદે બળી હતી. પ્રાર્થના બાદ મંત્રી શ્રી મોહનલાલ હરિભાઈએ માનવર્ષની મીનીટ વાચી સંબોધાવી હતી. બાદ બાબતની શ્રી વલ્લભભાઈ કરસને સર-વાયું રજૂ કર્યું હતું. મંત્રીએ મત મળી દરમીયાન કરેલ કાર્યની રૂપરેખા

આપણા બાદ આજુ વર્ષ માટે નીચેના કાર્યવાહકો ચૂંટાવા હતા. પ્રમુખ : શ્રી હરીભાઈ નાથુભાઈ, ઉપ-પ્રમુખ : શ્રી ભવાનભાઈ ગેવળ, મંત્રી : શ્રી મોહનલાલ શાહ શ. હરીભાઈ, ઉપ-મંત્રી : શ્રી કમલદાસ વિઠ્ઠલભાઈ, અમલદાર : શ્રી વલ્લભભાઈ કરસન.

કમીટી : સર્વશ્રી. જરમતભાઈ જી, મોરાર, લાલભાઈ જી, પ્રેમાભાઈ દુલ્લભ, રામલાલ શ. હરીભાઈ, કનેવાલાલ ર.ચા. ભયુભાઈ જી, પ્રેમાભાઈ શાહ.

ગ્રામીકરણ : શ્રી રામલાલ શ. હરીભાઈ, શ્રી મનમ.ઈ પ્રેમાભાઈ.

કુરેટરીયો : સર્વશ્રી. પ્રેમાભાઈ દુલ્લભ, વાલજીભાઈ જી, કે. એમ. શાહ, મોહાભાઈ રજીભાઈ, રામલાલ શ. હરીભાઈ, હરિભાઈ નાથુભાઈ, જરમતભાઈ જી. મોરાર.

શ્રી "સદરિ" અને પાર્વતિ તા. ૨૧-૮-૫૮ ના રોજે ઈસ્ટ લંડન અર્થાં છે.

શ્રી સુરત આર્થ ભજન મંડળ, હરખન અખંડ કીર્તન સંપ્રતાલ

ઉપરોક્ત મંડળ તરફથી સંવત ૨૦૧૪ આવણ વદ એકમ (૧) ને સંતીવાર તા. ૩૦-૮-૧૯૫૮ના રોજે સવારે ૭ (૬) વાગેથી મ.વ.શુ. ૫ આઠમ (૮)ને સંતીવાર, તા. ૧-૯-૧૯૫૮ ની સાંજે પુણીકૃતિ સુધી અખંડ કીર્તનનો સંપ્રતાલ ઉજવવાનો કાર્યક્રમ રાખવામાં આવ્યો છે. તેા એ પ્રસંગે દરેક ભાવિક બાઈએ તેમજ બહેનોને પધારવા ખાસ આમંત્રણ કરી નમ વિનંતી છે.

રજીસ : મીયાન વી. એન. નાવકની બીઈડીમના પહેલે માં, સંપ્રતાલ મંદિરમાં, ૧૧૪-૧૧૬ ઓન-સ એડવર્ડ રોડ, હરખન નાલાલ.

કાર્યક્રમ : સંવત ૨૦૧૪ ના આવણ વદ એકમ (૧) ને સંતીવાર તા. ૩૦-૮-૧૯૫૮ને સવારે ૭ (૬) વાગે, શ્રી રમણલાલ પ્રાણીદેવ ભેષી ના શુભ કરતે પૂજન નિધિથી "અખંડ કીર્તન સંપ્રતાલ"નો આરંભ કરવામાં આવશે, અને પુણીકૃતિ સુધી અખંડ કીર્તન (બજન) ચાલુ રહેશે.

સંપ્રતાલ હરખન હરેરાજ, સવારે સાત (૭) વાગે "મહા મંત્ર મૂન," પંદર મીનીટ કાર્યાવાદ સવાસાવ (૭-૧૫) વાગે આરતી થશે, ત્યાર બાદ જામ મીનીટ સુધી "રામધૂન" કરવામાં આવશે.

સંપ્રતાલ હરખન હરેરાજ સાંજે બરાબર ૭ (૬) વાગે "મહ મંત્ર ભવ" શરૂ કરી, ત્રીસ (૩૦) મીનીટ સુધી ભવ કરવામાં આવશે, ત્યારબાદ

આરતી : ૨૨ રોજ સાંજે બરાબર સાત (૬-૩૦) વાગે શરૂ થશે, આરતી બાદ પંદર (૧૫) મીનીટ સુધી "રામધૂન" કરવામાં આવશે.

પુણીકૃતિ : "અખંડ કીર્તન સંપ્રતાલ"ની પુણીકૃતિ-કલન પ્રિયા, સંવત ૨૦૧૪ ના મ.વ.શુ. વદ આઠમ (૮)ને સંતીવાર તા. ૧-૯-૧૯૫૮ ને રોજે બપોરે બરાબર ૧૧ (૩) વાગે શરૂ થશે, અને સાંજે ૭ (૬) વાગે (સમાપ્તિ) બીજું કાર્યક્રમમાં આવશે.

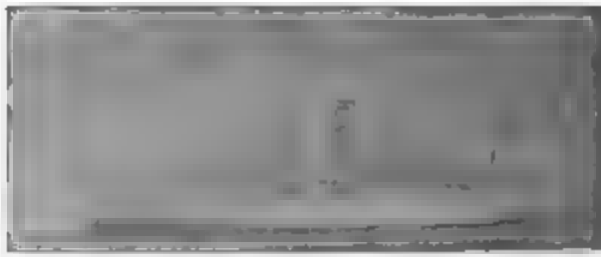
શ્રી મોહનલાલભાઈ : શ્રી મોહનલાલભાઈ નિમિત્તે સમજાવવાની સંતીવાર તા. ૧-૯-૧૯૫૮ ની રોજે બાદ (૮) વાગેથી રાતના એક (૧) વાગે સુધી ઉપરોક્ત રજી કરવામાં આવશે.

નોંધ : (સંપ્રતાલમાં) જામ શેવા ઇચ્છા રાખનાર બાઈએ મંત્રી મળી પ્રુમાલો ભેગવવો.

ભાગ્યલાલ (અંગાજાદાસ) કેરાવલાલ બીઆલાલ, હરીઆલાલ (પ્રમુખ) (મંત્રી)
(ભ. ખ.) શ્રી સુરત આર્થ ભજન મંડળ, હરખન, રોજ નં. ૪૬ ઇન્ડિયન માર્કેટ, રિપોર્ટરીયા રોડ, હરખન.

બી-આઇ

મુખ્ય કરાંચી અને ઇસ્ટ
આફ્રિકાના બંદરો વચ્ચે
મુસાફરી કરે છે.

રેલીઅર કરવા રહેલી ઓમરક ૧૯૫૮ના આવશે ને
કરાંચી થઇ મુખ્ય જવા ઇથી સપ્ટેમ્બર ૧૯૫૮ના ઉપરશે.

મુખ્ય અથવા કરાંચીનું બાકું.

ફર્સ્ટ ક્લાસ	એક	બેરોક	જગર	પા. ૬૧-૮-૦૦
સેકન્ડ ક્લાસ	"	"	"	પા. ૧૦-૧૫-૦૦
થર્ડ ક્લાસ	"	"	"	પા. ૩૧-૧૦-૦૦

વધુ માહિતી માટે મળો આ લખો:

શેખ હિમેદ એન્ડ સન્સ
(પ્રાઇ લીમીટેડ.)

૩૯૦ પાર્કન સ્ટ્રીટ, — ૩૨૫૦૦.

ટેલીફોન: ૨૦૪૩૨ — ટેલીગ્રાફિક એજન્સી "કરાંચી."

લીસ્ટ નં. ૪ બોમ્બે નવાં પુસ્તકો

અખલના કવિતાસંગ્રહ કલિંદ્ર રેખાદેવન (અખલનાથજી)	૧૮
મહાદેવભાઈની કાવ્યી આનંદ દેવ (કુળરાવીમાં નથી. હાંસીમાં જ છે)	૧૦
" " " " " " " "	૧૨
" " " " " " " "	૧૧
" " " " " " " "	૮
કવનનો આનંદ (કામ કાવિશકર)	૮
અમારી બા (અનંતાબાઈ નેવર)	૪
રેખાબાઈ વિહાર	૨
ચીન રેખામાં કપાનકો (કુલરાવીમાં કાવ્યો)	૨
અમુલ્ય ભૂમિ વાતો	૧
કવન અને અરણ્ય	૧
ધર્મ સંસ્થાપકો	૧
પ્રથમ પ્રેમ કસોટી	૧
પ્રતિભાઈ પોત	૧
અજ્ઞાત	૨
બોમ્બે કીંગડમ	૨
ગે.કા. મામલતના મન	૨
શીલ અને સ્વાધ્યય	૧
શેખ સાહીબે બોમ્બે કાવ્યો	૧
સંત સમાજ	૧
માનવ કવનનું અવેશ	૧
માધીન શીલ કપાનકો (ચિત્રાવલ્લભજી. પટેલ)	૧
માધીનકો વિનોદ (અમુલ્યભાઈ અનંત)	૨
આપના વા ને પત્રો (અમુલ્યભાઈ માધી)	૨
અમુલ્ય રમારક અંક (ઈ. આ.)	૧
વાપી " " " "	૨
મોહન અમુલ્યભાઈ " " (શિવસી)	૧
કુળરાવી અંકેશ અખલનાથ પાઠ માળા (આનંદ દેવ ઇ.)	૨

'Indian Opinion,' P. Bag, Durban, Natal.

શ્રી કવીન્સલેન્ડ ઇન્સ્યુરન્સ કંપની લીમીટેડ

૧૮૮૬માં ન્યુ સાઉથ વેલ્સમાં સ્થપાઈ છે

આગ અકસ્માત તથા દરીયાઈ માલને

— વિમો —

તેમજ બધી જાતના વિમાન

કામ કરે છે.

ખાસ હિંદી પ્રતીનીધી

શ્રીમતી તહેમી સોરાબજી રૂસ્તમજી

વધુ વિગત માટે મળો અથવા લખો

૧૦૬ મેન્સફીલ્ડ રોડ — બોમ્બે નંબર ૪૭૬ — હરબન.

ટેલીફોન નંબર ૪૭૪૫૩ અને ૪૭૮૮૮.

The least pain in our little finger gives us more concern and uneasiness, than the destruction of millions of our fellow-beings.
—William Hazlitt.

OPINION

Founded by Mahatma Gandhi in 1903.

Former Editor: Manilal Gandhi—1918-1956.

No. 33—Vol. LVI.

Friday, 29th August, 1958

REGISTERED AT THE G.P.O. AS A NEWSPAPER.
Price: FOUR PENCE

LUTHULI ATTACKED BY WHITE HOOLIGANS

From the Correspondent of the "Natal Mercury"

SCREAMING obscene abuse in Afrikaans, a group of about 30 European hooligans on August 22, tried to break up a Pretoria political study group meeting which was addressed by Chief Albert Luthuli, president of the African Nationalist Congress.

Fists and chairs flew as the hooligans swung into action in the church hall in which the meeting was held. A number of women were beaten and Chief Luthuli was kicked until he lay motionless under the speaker's table.

Three women who tried to shield him were brutally assaulted, and one of them was kicked in the stomach.

Blows Struck

Members of the audience retaliated and tables were overturned, many blows were struck and chairs wielded before armed police in three riot wagons arrived to put the meeting in order.

The trouble started when the chairman, Mr. J. G. Serfontein, started to introduce Chief Luthuli.

A European man, shabbily dressed, entered the hall, and a long file of men followed him, while they took their places next to the rows of chairs, in the hall the leader jumped on to the platform.

Speaking in Afrikaans he said: "I represent the Afrikaner people here tonight. The time has come for drastic action and we will

not allow a Kafir to address this meeting."

Riot Broke Loose

When Mr. Serfontein tried to quieten him he flung Mr. Serfontein across the platform.

People spilled from the hall and the riot broke loose.

One of the hooligans, jumping on to the platform, kicked Chief Luthuli under the table. While he lay there three women who tried to shelter him were brutally assaulted and kicked. Several other women were escorted from the hall by their angry husbands and boy friends after they had been drawn into the brawl.

After the police had quelled the trouble and arrested four of the trouble-makers the meeting continued — Mr. Serfontein speaking with a bruise over his eye and Chief Luthuli with a bruise on his forehead and covered with dust.

Chief Speaks

Speaking fluently from notes in a school exercise book, Chief Luthuli said that the Europeans had been sent to Africa by purpose to help and educate

and civilise the Blacks.

The African was, however, becoming confused when he found that his helpers were taking advantage of him and exploiting him.

The Africans had extended the hand of friendship,

he said, but friendship could only be realised on a basis of mutual trust and understanding.

"I pray God that we find a happy way of living together. All we desire is freedom in all its factors," said Chief Luthuli.

DEATH OF THE PRIME MINISTER

AFTER a year of considerable suffering, borne with patience and fortitude, the Prime Minister, Mr. J. G. Strijdom, died in the Volkshospitaal, Cape Town, at 4.25 a.m. on Sunday, August 24. No member of his family was present when he died.

The Minister of Justice, Mr. C. R. Swart, who was appointed Acting Prime Minister by the Governor-General, will continue to act in that capacity for the time being.

Although Mr. Strijdom's condition deteriorated rapidly during the past 24 hours, the end came unexpectedly. He was 65.

Johannes Gerhardus Strijdom, the Union's fifth Prime Minister and the first to die in office since General Louis Botha, was one of the most dynamic personalities to enter South Africa's political field.

An unswerving republican who became known as "The Lion of the North," he led the Nationalist Party from the political wilderness in the 1930's, when he was

its sole Parliamentary representative in the Transvaal, to the overwhelming victory with which it was returned to office in this year's general election.

The first indication of the Prime Minister's illness came last year when he announced that for "personal reasons, he would not attend the Commonwealth Prime Minister's conference in London. (His place was taken by Mr. E. H. Louw, the Minister of External Affairs).

In December he cancelled all engagements and in January this year illness prevented him from attending the short session of Parliament which preceded the general election held in April.

(Continued on page 333)

OPINION

FRIDAY, 29TH AUGUST, 1958

Attack On Mr. Luthuli

A PARTHEID means arrogance and terror. Nothing could have brought out more clearly this truth than the incident in Pretoria in which Mr. A. J. Luthuli, the President General of the African National Congress, was brutally assaulted in a violent bid to ensure that 'die wit man moet baas bly'.

No mistake must be made here. The morons who beat up Mr. Luthuli are not the hooligan minority which every community has produced in this country. They are the representatives of that solid majority of Whites which returned to power the present government, that majority which either openly supports apartheid or feebly doubts some of its points of detailed application, that majority which reaps, enjoys and has waxed fat on, the fruits of White domination.

Thus, the Pretoria incident is not an isolated event. It is a very important link in a chain of behaviour which includes Police terror against the African people, the highway robberies of the Group Areas Act and the immoral idea that the value of the individual human being can be judged in terms of race and colour.

The morons who assaulted Mr. Luthuli are to blame only in the sense that they committed a crime against the person of a human being. The real criminals are the political adventurers who preach apartheid, the leaders of the Nationalist Party, those university professors and those clergymen of the Dutch Reformed Church who, as a group give content, form, meaning and momentum to the concept of *wit baasskap*. The pitiable little creatures who beat up Mr. Luthuli were merely doing the logical thing that a wit baas must do in the face of a challenge to his authority.

There are, however, very grave dangers in this whole situation. A man like Mr. Luthuli is not an ordinary Kaffir whom the morons kick about and spit upon on their farms. He is the elected representative and spokesman of over ten million Africans. If the leader of the Kaffirs is just like every other Kaffir in the view of the White supremacists, the Africans regard him as a symbol of their unity. They see in the assault an insult to their honour as a people. What can the Kaffirs do, in any case? So the White supremacists will reason. In the final reckoning the Kaffir is a human being. He will take the insult to heart. And one day, when the men from the Afro-Asian Solidarity Council in Cairo lend him the guns, the Kaffir will avenge himself. That is the real significance of the attack on Mr. Luthuli. It cuts a wound on the soul of the African which calls for vengeance. It gives the African a vested interest in setting himself vengeance as a goal.

Mr. Luthuli knew this fully well. It is a tribute to the quality of the statesmanship of African leaders that he refused to capitalise on a situation which would have made him an idol. Rising from the dust, bleeding, he held forth his hand of human fellowship even to the very morons who thought themselves his betters.

Comment On Men And Events

It Is Not Enough, Prof. Pistorius

By JORDAN K. NGUBANE

TWO documents lie before me as I write this article. The first is *Bitterness Towards Indians*, a pamphlet by Mr. H. E. Jeebhoy on Pretoria's Group Areas Proclamations and an article in the "Rand Daily Mail" (August 20, 1958) by Professor P. V. Pistorius bearing the rather significant title: **WE SOUTH AFRICANS BETRAY HUMANITY.**

Both these documents are important to me because they reveal the trend of thought in the mind of a man of unusual moral courage in the ranks of Afrikaner nationalism. In the foreword to *Bitterness Towards Indians*, Professor Pistorius writes: "Personally, I do not believe in the feasibility of apartheid, but I do not doubt the sincerity of many who believe that it offers a solution. Whether we wish it to be so now, it is an historical fact that we are all South Africans, and even if that should be disputed, the fact of our common humanity can never be in dispute. Beyond all policy and all political ideology there is the norm of justice and humanity, and the very first demand of that norm is that one must be prepared to examine one's actions in the light of these very Christian principles which we profess to profess."

Brotherhood

He develops this theme further in the "Mail" article and says: "We must accept our own humanity as being of more account than the specific language we speak or the specific colour of our skin. We must regard the brotherhood of man as more important than the brotherhood of the group or the party. In that loyalty more than South Africa must be included. We are expandable but humanity is not. If we can solve our problems, if we can do justice to one another, the very world could take heart."

"For that we must believe in the brotherhood of man, be he African, European or Asiatic. Unless we can merge our narrow loyalties in that greater loyalty, we shall perish and it is very possible that we may drag the world with us in our destruction."

"That brotherhood of Man need not remain an empty and emotional concept. Its application will widen with its acceptance, but let us at least accept it in its very slightest application and that would be the recognition of the basic rights of all human beings to life, liberty and happiness and the

recognition of our own duty not only to refrain from inflicting injustice and violating those rights but the recognition of the duty incumbent on us all not to tolerate injustice towards our fellowmen."

Brave Words

These are brave, as well as encouraging words from a man who holds a high position in Afrikaner nationalism's cultural life. For me, their real significance lies, firstly, in their being a clear reaffirmation of faith in the ideal of the brotherhood of Man. In this column I have often stated that the real solution to the race problem lies in a unifying loyalty which will transcend race and which will have its roots in agreement on objectives and in values of life and ideals having a similar meaning on either side of the racial line. The paragraphs from the "Mail" define these values and give us a basis from which the like minded on either side of the colour line might move in serious endeavours to discover the real points where their interests are identical in their day to day lives.

The significance of Prof. Pistorius's words lies, also, in that they shift emphasis in that great debate on apartheid from being a sterile and very often obstinate statement and counter-statement of positions into a controversy in which the mind on either side of the colour line could be posed not only to distinguish between fact and feeling but to begin even to be open to persuasion. From here men could argue constructively in positive efforts to discover feasible solutions.

Coming as I do from the most wronged group, I know fully well that pursuit of the truth counts. On the one hand it means being repudiated by one's own and, on the other, it involves making a renunciation which could give altogether new meaning to life. The latter could mean moving forward to positions where one finally realised that the most effective way of upholding human values and ideals is to cross the colour line and join hands with the like-

informed on the other side in a co-ordinated bid to move events to desired goals.

Plea

The plea, however, also focuses attention on something I always find difficult to understand in the thinking of some Afrikaners—nationalist and not nationalist. This is the plea that no matter how various Afrikaner nationalists' policies might be, the sincerity of the men of apartheid should be conceded. By implication, Professor Fisterius repeats almost this plea in his preface to Mr. Joos's pamphlet. I find this extremely difficult to reconcile with the noble sentiments expressed in his statement that "beyond all policy and all political ideology there is the norm of justice and humanity and the very first demand of that norm is that one must be prepared to examine one's actions in the light of these very Christian principles which we profess to serve."

In the plea, I am being asked to believe in the sincerity of the man who gives to my child an education designed to make him the White man's slave for as long as possible; I am being asked not to question the sincerity of the man who forces my wife and daughter to carry a load which will make their honour the plaything of any scoundrel in uniform; I am being asked to accept the sincerity of the noxious man whose mouth waters when he sees an Indian's beard; for home had used his exclusive power of the vote to throw the voiceless Indian onto the streets in order that he should himself take over what, in fact, belongs to the Indian.

I could so well be asked to do other things. I could be asked to believe Hitler's sincerity. I could be asked to believe that the Nazis who built concentration camps and forced cultured Europeans to eat the meat of their dead inmates (see *The Scourge of the Swastika*, Lord Russell, Corgi Books pp. 202-3) were sincere men and women.

Deceit

For, what does sincerity mean? That one is inspired by motives which are "free from pretence and deceit"; which are "the same in reality as in seeming" (*Cambridge Oxford Dictionary*). If we use Christian principles as the measuring rod we find nothing in common between the "reality" of apartheid and its "sincerity".

In the current number of "The Forum" Senator J. H.

Grobler quotes Dr. Verwoerd as saying to the Native Representative Council, in 1950: "Instead of having an intermixed society, you should have a society in South Africa in which there is separation, giving the fullest opportunities of development to one, just as to the other. Just as we want that supremacy in our areas, so we are prepared to grant the same supremacy to the Bantu in his area. We don't want for ourselves what we are not prepared to cede to others." Here we have the reality of apartheid defined in clear terms.

But then, what is the form of apartheid, no meaning? Equally clearly, it is this remarkable principle: *De wet moet aan die Witte toegevoegde word, dit is 'tussen uit van alle proporsie van die Afrikaner se draagvermoë, te sê niks van die hantseer deur 'n Witte Parlement in watter die Afrikaner het 'n real representasie; it is the forced removal of the African people from the land they own.*

One Test

There is only one test of sincerity in a mixed society: co-operation on the basis of equality and mutual respect. It is a yardstick any Christian could use with a free conscience. The man of apartheid rejects the very measuring-rod by which they want to be judged and thus smashes their sincerity to pieces.

After reading Professor Fisterius, I find myself in complete harmony with his ideal of the brotherhood of Man and his aspirations in this regard. I ask myself: Why should I prepare for war with this man, because he is going my way? At the same time his plea that I should regard the men of apartheid as sincere leaves me puzzled. It is not enough to proclaim justice where its violations are at the same time condoned.

Nasser Receives Banned Sultan

President Nasser received two Middle East leaders, Ali Abdel Karim, the Sultan of Libya, and Mohammed Ben-Abdullah El Emey, Minister of State to the Yemen Foreign Ministry.

The Sultan was banished by the British from his desert kingdom, which forms part of the British Protectorate of West Aden. He said after his interview "President Nasser gave full support as always for our independence of all Arab people."

Death Of The Prime Minister

(Continued from front page)

But he cast all personal considerations aside when he decided to seek re-election in the general election.

He came to Cape Town for the present session of Parliament which opened early in July, but a few days later illness forced him to withdraw for the last time from the scene of which he had to be an integral part for so long and which meant so much to him.

This time it was a painful carcinoma, but now an old heart ailment returned and then a clot on the lung developed.

Four weeks ago he entered hospital.

A few days later his deputy, Mr. Swart, took Parliament in confidence and for the first time it became known just how grave Mr. Strijdom's condition was.

Johannes Gerbodus Strijdom was born on July 14, 1893, the son of a Cape Dutch farmer, and spent his early school years at Wittebom.

For his high school education he was sent to Franschoek. He matriculated there in 1909. One biographer records that there was apparently a strong "patriotic spirit" at the school "because during the few years that Mr. Strijdom was there, there were complaints from the Department of Education about 'disloyalty' at the school."

Mr. Strijdom spent three years at Stellenbosch University and was 18 when, in 1912, he graduated with a B.A.

Agitation

At university he soon became associated with student agitation for a "full place" in South African life for the Afrikaner. During his university days he first showed his flair for the type of political activity which was to carry him eventually to leadership of the Nationalist Party in the Transvaal, and, in 1934, to the head of the Union Government.

After leaving Stellenbosch he went to rich farming at Wittebom, but in 1914 the leather market collapsed and he left the Cape for Pretoria, where joined the Public Service. He read for his law degree extramurally, and was called to the Bar as an advocate in 1918. He never practised as an advocate, however. Instead he opened a practice as a solicitor

in Nylstroom that he made his first serious entry into politics when he became secretary to the Nationalist Party in the Nylstroom district.

Candidate

By 1929 he was well established in politics and was nominated as Nationalist Party candidate for Waterberg in the Parliamentary elections.

Mr. Strijdom's burning Afrikaner nationalism soon set him apart from his fellow party members.

After taking his seat in Parliament he became identified with the republic wing of the Herzog-led Nationalist Party.

His ambition for an Afrikaner republic outside the Commonwealth became the main theme of his political strivings and he was early on an extremist.

N.I.C. Condemns Pretoria Violence

THE Natal Indian Congress has issued a Press statement in which it strongly condemned the use of violence at a meeting in Pretoria held on Friday, August 23, when Chief A. J. Lutuli President of the African National Congress and others were assaulted.

The statement reads:

"We strongly deprecate the use of all violence and we regard the Pretoria incident as indeed a most regrettable one."

"In a democratic country every one should have the right to express his views unimpeded by the threat or use of violence."

"The Pretoria incident must be condemned by all right thinking South Africans of all races and creeds. It calls for the fullest possible investigation by the police so that the culprits could be dealt with effectively and so that such incidents should not occur in the future."

R. VITHAL

Bookkeeping, Writing up Sets of Books, Balance Sheets, Income Tax Returns

C/o Tel. No. 12 Bishops Avenue, 38 Market Street, C/o. D'Olive & Marbot Sts. Job. Nathan. Phone 31 1498.

Lambeth Conference Urges: Reconcile Black And White

LONDON, August 25.

A RESOLUTION deploring racial discrimination—based on the report of a committee whose chairman was the Archbishop of Capetown, Dr. Joost de Blank—was passed at the recent Lambeth Conference of Anglican bishops.

The report of the committee surveyed the race problem in South, Central, East and West Africa. Its survey of South Africa included this passage:—

"The White South African is as much an African as a Black or Coloured South African. There must, therefore, at the earliest possible moment, be a reconciling of every colour and race. With the Church of the Province of South Africa, the committee condemns the injustices perpetrated against non-White men and women in South Africa under the policy of Apartheid.

Equal Rights

"It holds that every citizen of South Africa of whatever race has equal rights before the law, and that the non-White should be given a fair and just share in the government of the nation of his birth and citizenship.

"It believes that, if the present pattern of multi-racial community is to continue, any form of Apartheid is less just and righteous than a gradual and mutually enriching growth into responsible interdependence of all the races which now share this fertile and beautiful land.

"The Union of South Africa is involved in acute racial conflicts, though the facts are not always accurately known. The danger of over-simplifying the issues is very great. In general the White South African, still ridden by fear that the Black South African will displace him and rob him of his home and his blood, seeks to maintain his supremacy, while according to the non-White what he (the White South African) regards as a generous measure of self-government.

Apartheid

"The policy of Apartheid (separate development) was acceptable in some, provided that the non-White was granted sufficient land in which to live and develop. But such separation is now impracticable for economic and industrial reasons, even were White South Africans willing to surrender much of their own land for occupation by non-whites.

"Others regard a limited

separation as the only practicable course, providing relatively good conditions of living and education, but increasing the social separation between White and Black and ensuring that the latter will in no way compete with the former nor expect any place whatever in his society.

"The White settler claims title to his home and property and will strive to defend them. Yet his whole economy depends upon the presence of a contented non-White population.

Tragic Feature

"Although disharmony among White South Africans themselves is a tragic feature in this deeply complex pattern, nevertheless the Church of the Province (through its bishops and other clergy and increasingly through its laity) fights bravely to keep open the lines of communication between the races, and protests vigorously against injustices.

"It also consistently refuses to divide the Church racially, encourages inter-racial worship, and summons inter-racial synods.

"It would be faithless to conclude that the situation is without hope for either the White or the non-White South African, or for both.

"Blessings" Of Apartheid

THE son of Zulu labourer—and the first African allowed to practise in the Supreme Court—left Cape Town for England quietly this month, telling nobody but his closest friends.

Apartheid had made it impossible for Alpheus Ndlovu to carry on his practice.

Before he left, he told friends that he would possibly try to be admitted to the Bar in Britain.

Mr Ndlovu was born at Bergville in Natal. He worked as a houseboy, hotel cook, waiter and brick kiln labourer, saving money to study law.

The Cape Peninsula Joint Council for Europeans and Africans paid his fees at the University of Cape Town, and he became the first African to gain the LL.B. degree.

He was admitted to the Bar in

1950 and practised in Cape Town. an office in the same building.

Then he was ordered to leave his chambers in Caledon Street, Cape Town, and move to Long, or another area reserved for Africans. With the order was another for Mr. C. M. Kobus, a African attorney who occupied

The order meant that Mr. Ndlovu would no longer be able to practise in Cape Town. The rules of court require an advocate to have his chambers within three miles of the Supreme Court building.

Phone 34-1349

P. O. Box 1549.

MASTER BROS.

(PTY) LTD.

WHOLESALE MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS

HOUSE FOR KEEN CASH PRICES

83 West Street, JOHANNESBURG.

Cable & Tel. Add. HARGVAN.

Phone 29368

P. Hargovan & Co.

(Pty.) Ltd.

Earthenware Pickle Jars 3 Gallons 12, 6 each F.O.R. Durban

Fresh First Grade Green Ginger 1/2 per lb. " "

Fresh First Grade Garlic 2/4 " " "

Cash with order only.

P. O. BOX 1250.

155/7 Warwick Avenue

DURBAN.

B-I

Sailings Between
East African Ports
Karachi And Bombay

S.S. Karanja due 27th August 1958.

Sails for Bombay via Karachi on 4th Sept. 1958.

PASSAGE FARE TO KARACHI OR BOMBAY

First Class	single	without food	£92-0-0
Second "	"	"	£68-15-0
Third "	"	"	£31-10-0

For further particulars apply to—

Shaik Hamed & Sons
(Pty.) Ltd.

390 Pine Street,

Durban.

Telephone 20432,

Tel. Add. "KARAMAT."

The 'Kashmir Princess'

By
A. S. KARNIK

On The Way To Singapore

WE had come back to civilisation. Tea, pipe pouches, cigarettes, beer! What more could we ask for?

I soon got a complete picture of the island. Ten men and women and half a dozen children lived on this tiny island. Men caught fish. The women cooked meals, and dried the fish.

From the household-utilities like watches, cigarettes, etc., I knew that there must be a bigger island fairly close by from where these people bought or bartered

On The Move

My body had become red all over and I felt my temperature rising. I hoped that it wouldn't turn into pneumonia.

Whilst musing over this, the Island Chief came running and said, "Best Doctor, Hospital." These words were enough to convince us that a boat had been arranged to take us to some hospital.

A short walk to the other side of the island brought us to a small boat. All the inhabitants of the island—men, women and children assembled on the bank to bid us goodbye. Their innocent, open looks spoke more than words could have expressed.

After a brief prayer, the Chief and his son started working at their oars. The boat was rapidly cutting through the water.

As we approached an adjoining island, to my joy and surprise I saw Pathak emerging from among the trees. He was out of breath, but I waved my hand and blew a whistle to draw his attention. He heard the whistle and waved back.

Dishit and I were both astonished that Pathak had been unable to reach the Great Narayan, and was on an island adjoining ours. In fact, Dishit and myself had made an unsuccessful attempt for this very island. As we stopped at this island, Pathak stepped into our boat, his left arm in a sling.

We proceeded with our journey. The Chief pulled out from a basket a rough woollen cloth to cover our legs, so that the flies wouldn't disturb us. He gave his hat to me and offered tea to Pathak.

Pathak then gave us a brief resume of his landing. The storm had pushed him close to this island. Since we three were near one another before the

storm, he felt certain that, we too must be on the same island. In the darkness he started searching for us.

He shouted out our names. Being completely exhausted by his hunt, he sat down, and passed into slumber at the foot of a tree. When he woke up it was dawn. He started surveying the small island. It was so small that within an hour he walked its entire periphery. Not a soul, except for himself, was there.

He then attended to his fractured arm and contrived a sling. When thirst and hunger began to trouble him, he began a frantic search. Coconuts were out of reach. With a broken arm, he couldn't possibly climb a tree. He came across a small, 'papaya' tree. Hopefully he pulled out one fruit but had to discard it. It was bitter.

He had to remain without drink or food. Suddenly his attention was drawn by lights on the adjoining island. He knew that some fishermen must be living on it.

He drew the fishermen's attention by blowing his whistle. Someone appeared on the opposite bank. Then he saw us.

We continued our journey. After about an hour we came to the spot where we had struggled for over four hours the previous night. We could now get a clear idea of the powerful water currents.

When the men stopped plying the oars, even for a moment, the boat drifted down off the coast. We wondered how far we had still to go and where. To our queries, the Chief pointed in the direction of the south and merely said "Narayan."

We had left Batu Baka island at about 9 a.m. Now we were near the south end of the Great Narayan. The time was 11.30 a.m. The Chief knew that we must be hungry, and pulled out from the basket some cooked rice and fish.

All the five of us shared the entire contents. We were really hungry. We did justice to the meal.

In the distance, towards the north, the Batu Baka was dimming in size. The island with the big hill, which, the night before, had been our most important landmark, had passed away to our right. The Chief tried to draw the attention of a

passing fishing boat by waving a piece of cloth and by shouting, but in vain. The boat continued its trip.

On the western horizon appeared a silvery dot. It grew larger and then our moon dot appeared behind the first one.

Soon their shape was discernible. They were R.A.F. Sunderland flying boats, either from Singapore or Hongkong. They must be on a search mission. Two of the passengers were still unaccounted for.

We hoped that flying boats might be able to trace them. Since we three could reach an island, there was every reason to believe the other two must be on some island, too.

The two flying boats hovered over the scene of the crash and eight above us, only about thirty to forty hundred feet high. We could clearly see the 'observer' in a window near the tail end of the aircraft.

We pointed to the 'observer' the direction of the island where we presumed the two persons might be. Pathak said that since there were rescue planes one of them should alight on the water and pick us up. We waved our life-jackets at the airplanes, a recognized signal to indicate that we were the survivors. One more Sunderland flying boat joined in the search round all the islands.

Pathak said, "Just lucky that one of us is badly injured. What's the use of their waiting patrol here? They might as well take us to Singapore," and added with fury, "They will probably pick up only when we are in the water. I feel like jumping in the water if only to be fished out."

After about half an hour of hovering above us, all the three aircraft departed.

We called on under the hat sun. Far ahead appeared out of the south horizon an island with tiled roof buildings. A smile lit the Chief's face. He pointed to it and said, "A hospital, Doctor, Hospital."

We guessed that "Siddhant" must be the name of the town where we would find our doctor.

The boat at last came to a standstill. A dozen friendly hands stretched out from the spectators and helped us from the boat to the shore. Only ten yards away was a grocer's shop.

As we were entering "Siddhant" we saw a small ship anchored

close to the shore. I was filled with joy. "I wish the ship takes us to Singapore," I said.

I pulled out the whistle from a life-jacket and started blowing out SOS on it. A little later, when my excitement was cooled down somewhat, I realised that we were still very far from the ship and it was not likely that my whistle would be heard there.

I stopped blowing the whistle. The ship wasn't leaving in a hurry. We could probably contact the Captain after we get ashore.

I was so much engrossed in the ship that I was hardly aware that we were already very close to the small port of "Siddhant". Most amazing was the fact that there were hundreds of people gazing at our small boat. I kept wondering how they knew that we were coming.

We were taken to a grocer's shop.

There we sat, Pathak in short underwear and a remnant of his shirt in his hand, Dishit, obviously tired, dressed in very short underwear and a shirt. I sat next to him in similar attire.

A stout, burly person came forward with a smile to greet us. He told us that he was from the ship that was anchored outside and that the ship was leaving shortly. We explained the situation and asked for an interview with the Captain of the ship. He assured us that he would arrange it.

Then a policeman came and took down our names, designations and other statements. A school teacher acted as an interpreter. The policeman made a few notes and told us that the municipal commissioner would interview us next.

We sat there far more than one hour amongst curious spectators. Then we were told that we should move to the "Rim House" a hundred yards away.

Three camp-cots were laid out for us, each one covered with clean white bed-linen.

We stretched out thankfully. How luxurious it was to relax in a sheltered place. What a contrast it was with our last night's "bed".

I could hardly believe that only a night before we were having a life-and-death struggle for survival. Soon the "Doctor" arrived. A qualified compounder was the only person on this island available for any medical treatment. With the help of an assistant, he set about cleaning

and dressing up our wounds. From time to time we were given fruit and supplied with food-water.

Soon everyone moved out from the doorway and even the whispering around was silenced. Three men entered. One of them introduced himself to us as the Municipal Commissioner. He then introduced the other two of his colleagues.

They expressed their regret over the disaster and sympathised with us for the suffering we had undergone and hoped that we were comfortable on their small island.

We thanked them for their visit and for the comforts provided for us. We requested them to convey our gratitude to the people of the island, for their overwhelming hospitality.

To Singapore

Fifteen minutes after the officers had left the room, a stout, handsome Englishman entered. He introduced himself as the Chief Officer of the ship *Taypa* anchored outside. He came to meet us under orders from the Captain.

He took down our names and designations and said that he would, in the first place, arrange to telegraph our names to Sin-

gapore. Then he told us that the ship was ready to leave for Singapore, but they would detain it till we were ready to board it.

Being a cargo ship it usually took them six days to reach Singapore. So they would leave us at a port on their way, in the care of an expert German doctor so that medical treatment would be available to us as soon as possible. They would then pick us up for Singapore on their next trip.

Soon, the man came through whom we had sent for the ship's Captain arrived with clothes packed under both his arms—underwear, shirts and shorts. Being clothes for the ship's crew, they were far too large for us. Yet we were glad to be dressed again in clean clothes.

The ship was already delayed for our sake for more than two hours. We hurriedly came out of the Rest House where we really had about three hours of comfort and luxury besides medical aid. The islanders were lined up on both sides of our path. We reciprocated stifflingly their expression of farewell.

(To be continued)

"Kashmir Princess" (Copyright 1958) Juice Publishing House.

Liberal Chairman Blames Nats For Luthuli Incident

THE incident in Pretoria in which Chief Luthuli was assaulted by White hooligans has aroused very wide comment. In a Press statement, Mr Peter Brown, the national chairman of the Liberal Party says:—

Last week a meeting in Pretoria, arranged by a local study group at which Chief Luthuli, President General of the African National Congress was the main speaker, was invaded by a gang of European hooligans. Chief Luthuli was assaulted as were the chairman and members of the audience, including women.

This incident is an unpleasant reminder of the serious deterioration in the race relations and in standards of public behaviour which have become a common feature of South African life. The Nationalist Party must take the blame for this deterioration. By its emphasis on group thinking, by its efforts to keep people of one group from getting to meet and know people of another group, it has produced a situation where to many South Africans it is unthinkable that a member of another group should address a meeting at which White people are present. The deterioration goes further than that. The Government's con-

tempt for the democratic concept of free and open discussion, which has been revealed in its Parliamentary record during the last ten years, has encouraged a state of mind in its own supporters where they cannot bear to hear anyone express views different from their own. They prefer to break the meeting up.

Last week's meeting was only one of many at which there have been incidents of this sort. It was the worst. Chief Luthuli is one of the most important public figures in South Africa. He is the acknowledged leader of the African people. He is a man committed to the peaceful achievement of a non-racial democracy in South Africa. As his conduct after this assault reveals, he is not likely to abandon these whatever the provocation. It would not be surprising if, after his experience in Pretoria, some of his followers to turn towards the narrow paths of an exclusive nationalism. Whether they do or not will depend on how firm a stand is taken now to halt the drift towards the dangerous attitudes revealed at last week's meeting.

India's - Largest Insurance Company At Your Service

The New India Assurance Company Limited

SOLE REPRESENTATIVE IN THE UNION OF SOUTH AFRICA

RUSTOMJEE JALBHAY RUSTOMJEE

140, Queen Street, DURBAN.

FOR SERVICE AND SECURITY

CONSULT US FOR

EVERY TYPE OF INSURANCE

P.O. Box 1610.

Residence: 111 Eleventh Avenue,
DURBAN.

Phones:

Office: 25845

Residence: 36413.

Freedom In America Today—III

Mass Retaliation Suicidal

WALLACE: Nonetheless, if it is silly, a good many of our politicians, not just the Republican politicians you have been ranting up till now, but Democratic politicians as well, have been responsible for this cold war. You yourself said: "Twelve years ago, in fact, the United States declared war on Russia." And that was a Democratic.

Eaton: That's right. You see, Mr. Dulles started with the Democratic party in the State Department and he continued right along with the present regime. But he has become more positive in the doctrine that obtained then and expanded then. Conditions have changed vastly. In that time Russia has performed scientific miracles that have astounded the world and she has demonstrated that her power of retaliation is immense. But we still go on talking as if we were the strongest nation in the world, just as if we could make any nation adopt our view of life and our way of living.

W: But is not the issue this? You object to certain police powers that have been arrogated by the State, that have been taken over by the State. You suggest that we are losing certain of our freedoms. Someone who disagreed would say we are going to have to give up or at least modify certain of our freedoms to defend ourselves against a Communist threat. You are suggesting that there is no Communist threat—that that there is none, but that there is less than a good many of us fear. That is your interpretation. But President Eisenhower has said "The Soviet State daily increases its power, and its rulers make clear their purpose to use that power to dominate the world." Soviet Premier Khrushchev has told Americans on television: "Your grandchildren will live under socialism." And he scorns at Western diplomats: "Whether you like it or not, history is on our side. We will bury you." What I don't understand is, how can any responsible government be anything else except suspicious and tough with Russia, and careful about security measures at home?

E: I don't mind being tough with them to a certain extent, but to threaten them with massive retaliation when we ourselves would go down in smoke and dust does not seem to me to

exhibit much common sense. There are no Communists in America to speak of except in the minds of those on the payroll of the FBI. Those of us who see Americans every day as I do—in every walk of life—educators, capitalists, working men, farmers, labor leaders—none of them are Communists and they are never going to be. We don't need any power of "massive retaliation" to keep them that way. But we are creating book-breaking debts and we will wind up impoverished and giving up our freedoms, all for hallucinations. Russia has taken on all the territory she can handle.

W: Mr. Eaton, may I just interrupt for a second? Was it not the United States which started unilateral disarmament immediately after the second World War and wasn't it the United States which proposed world disarmament with a meaningful inspection system and the United States which helped to establish democracy in West Germany? On the other hand, did not the Soviet Union and communism outrage the free world by subjecting Albania and Bulgaria and Czechoslovakia and Rumania and Hungary more or less to the rule of bayonets?

E: I think probably we exaggerate what Russia has done there. I think if you take a vote in those countries you might be surprised. But, however that might be, we have no power to change it. We demonstrated that in Hungary. We don't dare interfere. We have not to let them work those things out. One reason I'm in favour of international co-operation between East and West is that the more they are of one the more they are going to admire our way of life. Russia is putting such emphasis on education that its scholars will modify its internal system and change its attitude externally.

W: You predict a modification of the internal system in Russia. In what way?

E: As Russians become acquainted with what's going on in the world, as they make these great strides in economic development, they are not going to be interested merely in military power. They're going to want to enjoy our way of life—a better way, better food, better houses, better clothes, more automobiles—all the wonderful things that make

life so attractive here. They have people of vast intelligence and have provided an educational system that is now the marvel of the world. If we have any faith in humanity, we'll let natural forces modify the Russian in his internal and external attitudes.

W: We are constantly told in the free world by people we respect that it is necessary to have a massive force that will deter the Russians from wanting to attack us. Is this unnecessary?

E: If I can be sure of anything, it is that in Russia today the people and their scientists don't want war. I have seen the Russian. He loves his children, his grandchildren, his country. He wants to get along. We are constantly telling the Russian bear and I think we ought to give it up. Only two weeks ago Mr. Dulles in a big press conference said "What we all must think about is how we can most effectively fight what we most hate." "Fight what we most hate." These are terrifying words to me in speaking of a proud and powerful nation—of people who have overwhelming military strength. These are unwise and foolish words and oughtn't to be said by any responsible statesman here.

W: How do you relate all this type and our stance against Russia with individual freedoms for individual freedoms for individual citizens in the United States?

E: To carry on an all-out war against Russia we would have to give up every freedom, subject ourselves to a dictator in getting things done, and give up all the things we love. We would have to take on a crushing burden of taxation that would crush us as a capitalist nation.

W: Let us ask you this question which we have asked of other persons recently. The British philosopher Bertrand Russell has said that if it came to a choice of a third world war and almost inevitable destruction on the one hand and living under communism on the other, he'd take communism. What about you?

E: I don't think that choice will ever have to be made. If we have an all-out war, that's the end of all of us and all that civilization has created. All of our great enterprises would go.

W: Would you, to avoid a third world war, suggest you could be content to live under communism?

E: No one in the world would be more unhappy under communism than I, because I am dedicated to the other principle. But I am sure that such a choice will never be presented; I would be most unhappy if I had to consider it. I like life and want to live. I am sure we won't have to fight to avoid communism.

W: Is freedom necessary? Certainly it hasn't been necessary in the Soviet Union.

E: No, the Russians have never had freedom and it would take them some time to know what to do with it. But we in the Western world have had it. I sometimes think we are speaking euphemistically when we refer to ourselves as the "free world" with all the secret intelligence and police agencies and the vast and over-spread controls of government over us. But we have freedom and we'll go back to it very quickly. The situation will solve very soon when we'll say: "Away with all these government restrictions and security investigations...let's be good old-fashioned Americans."

W: Do you think, or hope, that that time is coming?

E: I know it will come. The American people will demand that we turn away from the waging of war to the preservation of peace. And when we do, the activities of these secret police and investigating agencies will be sharply curtailed.

W: Mr. Eaton, I certainly thank you for coming here from Cleveland and spending this half-hour with us. As an industrial giant and financier, Cyrus Eaton has helped to make America great. This does not necessarily make him an expert on history, communism, or democracy. But when a man like Cyrus Eaton is alarmed it should prompt the rest of us at least to be concerned about freedom's future. We have just heard one side of the issue. In the course of this series we plan to explore all sides. We plan to have at least one spokesman who believes that the so-called liberal mind is in itself a threat to our survival and freedom.

(Continued)

India Letter

(From Our Own Correspondent)

Communist Govt. Aims At Destroying Rule Of Law

THE President of the Kerala Pradesh Congress Committee, has reiterated his charge that the Communist Party and the Government over which Mr. E. M. S. Nambudripad presides, are out to undermine the Constitution and destroy the rule of law in Kerala.

Ever since the assumption of office by the Communist Government, the Communist Party had placed itself above the law, said Mr. Menon in a statement. He alleged that the Communist Party members were murdering, assaulting and intimidating political opponents, chiefly Congress workers.

The Congress leader said, "If the Chief Minister is sincere in his statement that the Government and Kerala Communists are anxious that no section of people should take law into its own hands, he has to restrain his partisans from committing acts of lawlessness and bring offenders to book irrespective of party consideration."

"If he does so, the widely prevalent fear in the State that the Communist Government is following a double standard will disappear and an atmosphere of goodwill and co-operation will be created."

Mr. Menon pointed out that the Chief Minister's statement, soon after assuming office, that the police would not be used against labour and students movement, was followed by acts of lawlessness on a large scale by the Communist Party and its henchmen.

Mr. Nambudripad seems to think that his partisans could commit murders with impunity and, for them, alleged provocations appear to be sufficient excuse for committing any crime, said the K.P.C.C. president.

Premier May Be Invited To Kerala

The Chief Minister of Kerala who is now in Delhi may invite the Prime Minister, Mr. Nehru, and the Union Home Minister, P. V. Narayana Murthy, to visit Kerala to obtain first-hand knowledge of the political situation in the State.

The Chief Minister said that although the Premier had visited the State only three or four

months ago he was welcome to another visit to make an on-the-spot study of the conditions.

The Kerala Communist leader stated that the main purpose for his visit to Delhi was to acquaint the central Ministers of all the facts and to impress upon them that their opinions of the law and order of that state was based on highly exaggerated and one-sided facts.

The situation in Kerala, he says, has improved considerably, though stray incidents of a political nature still occurred in some areas. None of the opposing parties were co-operating with State Government in restoring normalcy in Kerala, he stated.

Riots In Ahmedabad

On Friday, August 8, thousands of people thronged the approaches to the traffic junction opposite Ahmedabad's Congress House and gave a full-throated cheer as the President of the Mahagujarat Janata Parishad erected a memorial to those who died in the police firing during the linguistic flare-up.

This memorial was erected in defiance of the civic and police orders banning the erection of such a monument which would obstruct traffic.

This memorial was allowed to remain on the site until Tuesday morning despite the inconvenience caused to traffic. In the early hours of Tuesday the police removed the memorial which caused such a flare-up that mobs of demonstrators paraded the streets destroying whatever came in their path. Public property worth Rs. 300,000 was destroyed. The mobs set fire to shops and police stations and attempted to burn two policemen alive, who were saved only by the timely arrival of a police squad which charged the mob with batons and fired tear-gas shells.

Stone-throwing and arson incidents were rampant throughout the city and continued unabated despite the strict measures taken by the police. Later the police were compelled to fire on the crowds killing two and injuring eight others.

So far 450 persons have been arrested.

Loans To Millhands

The Bombay Government has advanced loans to about 6,000 employees of the Spolapur Spinning and Weaving Mills to tide over their financial difficulties caused by the closure of mill for a prolonged period.

The loans have been sanctioned from the provident fund. Every worker has received approximately from Rs. 125 to Rs. 200. The total sum distributed amounts to nearly Rs. 8 lakhs.

Ahmedabad Mayor Resigns

The Mayor of Ahmedabad resigned on August 20 a short while before the Municipal Corporation unanimously condemned the Government of Bombay for removing the "Martyrs' Memorial" from the traffic point opposite Congress House and decided to permit its restoration.

Fifty-eight of the 63 members of the civic board attended the meeting which resolved to allow the Mahagujarat Janata Parishad to restore the "martyr's memorial" if it sought the Corporation's permission.

The Chief Minister, Mr. Y. B. Chavan, who flew to the riot-racked city on a six-hour visit on August 14, declared that it

was "the firm policy" of the Government of Bombay that even if the Ahmedabad Corporation allows the erection of the memorial at this site (opposite Congress House), the Government will not permit it.

Premiers' Talk On September 10

The Prime Ministers of India and Pakistan will meet in New Delhi on September 10 to discuss border disputes, it was officially learnt in Delhi.

The date of the meeting was fixed following an exchange of communications between Mr. Noon and Mr. Nehru.

The Indo-Pakistan meeting at secretaries' level to discuss border disputes will be held in Karachi on August 30.

Mr. M. J. Durrani, Commonwealth Secretary, will represent India at Karachi meeting.

"CONTACT"

A fortnightly Review carrying news and views critical of apartheid. Subscription sellers wanted. 30 Per Cent commission. Write 'Contact' Box 1977, Cape Town.

Latest Records For Your Selections

Samundar	5 Records	Rak N roll	41/3
Barish	5 "	"	41/3
Mr. X	4 "	"	33/-
Ansha	4 "	"	33/-
Paying Guest	4 "	"	33/-
Chori Chori	5 "	Best Music 1956	41/3
Naya Andaz	5 "	1958	49/6

Best Instrumental No.

Fantash New Delhi	8/3
C.I.D. Both Sides	8/3
Devta	8/3
Mem Sahib C.I.D.	8/3
Chori Chori Both Sides	8/3
Baarsha and Baant Behar	8/3
Naap Re Naap. Naya Andaz & Shramati 420	8/3

Packing & postage
7/6 extra.

BHARAT MUSIC SALOON

AND BOOKSELLERS

(Corner Gray & Lorne Streets)

286 Grey Street,

Phone: 29488.

DURBAN

Nehru Wants Troops Out Of Middle East

MR. NEHRU, Indian Prime Minister, said any United Nations resolution "which does not clearly and specifically ask for or lead to the withdrawal of foreign forces (from the Middle East) cannot be accepted by us."

He had directed the Indian representative at the United Nations to "put the withdrawal of foreign forces in the foreground," Mr. Nehru told the House of the People (Lower House of Parliament).

The Indian Prime Minister had said on Tuesday he welcomed President Eisenhower's economic proposals for the Middle East, but said they would only work if the right political approach was made.

Mr. Nehru, who was speaking in a foreign affairs debate in the House of the People, was commenting on the plan for a Middle East settlement prepared in the United Nations General Assembly by President Eisenhower.

Mr. Nehru said India's policy was not to seek condemnatory resolutions, as these involved a "cold war" approach.

India was agreeable to United Nations observers remaining in Lebanon—even to their numbers being increased—and to some observers being sent to Jordan.

"But we made it clear we would not be agreeable to any kind of police force," he said.

Intention

What was important in any United Nations resolution was not the form of words, but the intention behind them. Unless a resolution recognised the changing situation in the Middle East it would be out of date.

Arab nationalism must be recognised. He welcomed what President Eisenhower had said about economic help to Middle East countries—but that did not set aside the major political problem, which could not be by-passed by dealing with economic issues.—Sapa-Reuters.

India To Raise Coffee Production

INDIA is making a determined bid to increase her coffee exports in an effort to capture a bigger share of the world market.

The demand for Indian coffee abroad far exceeds present supplies. To close this gap India intends to spend nearly 30,000,000 rupees (£3,250,000) during the next few years.

With a total of only about 254,000 acres under cultivation, coffee is one of India's smallest commercial crops. The present annual output is about 42,000 tons but most of it is consumed in India itself, leaving very little surplus for export.

Improved crops have, however, resulted in increased exports in recent years. In 1956 exports rose to over 9,000 tons.

"Pure Indian Arabica coffee is very much in demand abroad," an official of the Ministry of Commerce said. "Even when we produce double our present annual crop, we shall find ready markets for it."

Among India's new customers for coffee are the Soviet Union and East Germany. During the past two years, more than 3,300 have been exported to these countries.

While Indian coffee is claimed to be one of the best available on world markets, India has hitherto made little effort to develop exports, mainly because the country's crop was only adequate to meet the nation's needs.

But the value of coffee as a potential foreign exchange earner is now being recognised. Under the guidance and supervision of the India Coffee Board, plantations are now being expanded, and in the next few years India hopes to increase her exports of the bean substantially.

Iraq And China To Exchange Ambassadors

Iraq and Communist China have decided to establish diplomatic relations and exchange ambassadors, according to a joint communiqué issued by the official communist New China news agency today.

The former Government of Iraq did not recognise communist China.

Mahatma Gandhi?

Was there a Man such as Mahatma Gandhi who lived on this Earth?

Then what did he do?

See for yourself this mighty Man who moved on this Earth and gave the world a new vision of thought.

This publication is fully illustrated. Over 300 pages and over 500 photographs of art paper.

12 x 15 STRONGLY BOUND BOOK.

Released by the Government of India

Priced £5-5-0.

NOW FOR SALE AT

D. ROOPANAND BROS.

PUBLISHERS AND BOOKSELLERS

Phone 20707.

P.O. Box 2524.

85 VICTORIA STREET,

DURBAN.

Newly Arrived 'Jaico' Books

KASHMIR PRINCESS	25 s.
One Thousand Nights On A Bed Of Stones	6 s.
The Unmarried Widow	6 s.
The Spell Of Aphrodite	6 s.
Some Inner Fury	6 s.
Stories From Bengal	6 s.
Chitrakha	6 s.
The Tea Princess	6 s.
War And Peace	6 s.
The Living Thoughts Of Voltaire	6 s.
The Living Thoughts Of Karl Marks	6 s.
The Living Thoughts Of Confucius	6 s.
Somdeva's Katha Sarit sagara	6 s.
Tales From Kalidasa	6 s.
The Whirlwind	6 s.
The Voice Of God And Other Stories	6 s.
Kadambari	6 s.
Keeping Fit	6 s.
The Miracle Of Milk	6 s.
Siddhartha. Man Of Peace	6 s.
Gautama, The Buddha	6 s.
Nectar In Sieve	6 s.
Somdeva's Vatsala Panchavinsati	6 s.

(Prices Including Postage)

Obtainable From:

INDIAN OPINION,

P. Bag, Durban.

Newly Arrived 'Jaico' Books

Panch Tantra	6 s.
He Who Rides A Tiger	6 s.
The Vision Of India	6 s.
Droll Stories	6 s.
Among The Great	6 s.
Light Of Asia	6 s.
The National Culture Of India	6 s.
Illustrated Technical Dictionary	12 s.
The Wisdom Of India	12 s.
The Wisdom Of China	12 s.
Godan	9 s.
Jataka Tales	9 s.
Prophets And Saints	9 s.
Make The Most Of Yourself	9 s.
A Digit of Moon and The Draught of the Blue	6 s.
The Substance Of A Dream	6 s.
The Art Of Living	6 s.
Tears And Laughter	6 s.
Creatures Of Destiny	6 s.
Rubaiyat Of Omar Khayyam	6 s.
The Song Celestial	6 s.

(Prices Including Postage)

Obtainable from:

'Indian Opinion' P. Bag.,
Durban, Natal.

Books For Sale

Sixty Years After (Natesan)	1	0
Selected Letters of Gandhiji	1	8
Public Finance	2	0
Essential Americana	7	6
Bapu's Letters To Ashram Editors		
—By Kaka Kotelkar	2	4
Gandhi Techniques in the Modern World		
—By Pyarelal	1	4
Gandhi's Challenge To Christianity—S. K. George	2	6
Why Prohibition—J. C. Kumerappa	1	0
My Dear Child—Gandhiji	2	9
My Religion—Gandhiji	5	0
Story Of The Bible—S. K. George	6	5
Hindu Dharma	10	5
Key to Health—Gandhi	1	4
At the Feet of Bapu—Chandrasekhar	8	6
A Preparation For Science—R. B. Gregg	2	6
Bapu My Mother—Mannabehn	1	6
Noises Cure	2	0
Diet and Diet Reform—Gandhiji	5	0
Gleanings—Mira	1	8
Selections from Gandhiji—N. Bose	10	0
Bhodon Yajna	2	0

Obtainable From:

"Indian Opinion"
P. Bag, Durban, Natal.

THE QUEENSLAND INSURANCE COMPANY LIMITED.

(INCORPORATED IN 1886 IN NEW SOUTH WALES)

TRANSACTS ALL CLASSES OF INSURANCE

Fire - Marine - Accident

Consult:

MISS TEHMI SORABJEE RUSTOMJEE

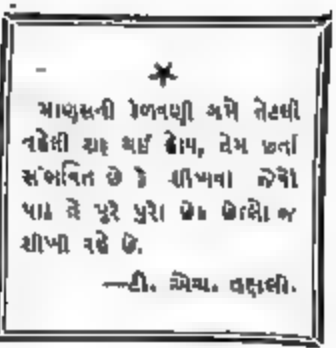
SPECIAL INDIAN REPRESENTATIVE

106 MANSFIELD ROAD,

DURBAN.

P. O. Box 476.

TELEPHONES 47453 & 47888.

ગોરા ગુંડાઓએ હુથુલી ઉપર કરેલો હુમલો

ચીફ ઇસલંડ હુથુલી જેઓ આફ્રિકન નેશનલીસ્ટ કોંગ્રેસના પ્રમુખ છે તેઓ પ્રીટોરીયામાં રાજકીય સ્ટુડી ગ્રુપની સભામાં બોલી રહ્યા હતા તે વખતે તેમના ઉપર ૩૦ ગોરા ગુંડાઓ તુટી પડ્યા અને તેઓએ સભા તોડી પાડવાની કોશીશ કરી હતી. આફ્રીકાનસ લાવામાં આપ્લીક બાળોમાં જુઓ પાડી કોલાહલ અચાવી સુકી હતી.

ટેવળના સભાગૃહમાં જ્યાં આ સભા મળી હતી ત્યાં યુક્રાનાઇ અને પુરશીઓની ફેંકા ફેંકી થઈ હતી. ગોરાઓને માર મારવામાં આવ્યો હતો અને ચીફ હુથુલીને લાતો મારવામાં આવી હતી. તેઓને પ્રમુખના ટેબલની નીચે નિશ્ચેષ્ટ સુધી રહેવાની ફરજ પડી હતી.

ત્રણ ક્ષીઓ જે ચીફને રક્ષણ આપી રહી હતી તેઓના ઉપર નિર્દય હુમલો થયો હતો અને એકને પેટ ઉપર લાતો લગાવવામાં આવી હતી.

બોલાઓએ આ હુમલાનો સામનો કર્યો હતો. ટેબલ ઉપરથી ઘસારામાં આવ્યું પુરશીઓથી સંપાત્ર થઈ, યુક્રાનાઇ થઈ અને ખતે સશસ્ત્ર પોલીસે ત્રણ વેબનમાં આવી ત્યારેજ સભામાં શાંતિ સ્થપાઈ હતી.

સભાનો જ્યારે આરંભ થયો ત્યારે તેના પ્રમુખ શ્રી જે. ઇ. સરફોન્ડીન ચીફ હુથુલીની બોળખાણ આપી રહ્યા હતા તે વખતે આ તોફાની શરૂઆત થઈ હતી. એક ફોટો લાવવા કપડામાં સંભળ થયેલો ગે. રે. સભામાં કોજર થયો અને તેની પાછળ બીજા લોકો પણ કાબલ થયા અને પુરશીઓ ઉપર બેસી બચાવવા તેમના કુખીએ છલંગ મારી પ્લેટફોર્મ ઉપર ચઢી આફ્રીકાનસમાં નીચે પ્રમાણે બોલવાનું શરૂ કર્યું.

“હું આફ્રિકાનસ બોલનાર લોકોનો પ્રતિનિધિ છું. કદાચ

વર્તન અને વલણ લેવાનો સમય આવી રહ્યો છે. અમે એકે કાફરને આ સભામાં બાપણ કરવા નહિ દઈએ.”

જ્યારે શ્રી. સરફોન્ડીને જે ગોરા ગુંડાને શાંત થવા વિનંતી કરી ત્યારે જવાબમાં તેણે પ્લેટફોર્મ ઉપર પ્રમુખને પાછા ફરવા લોકોમાં કોલાહલ મચી અને લાંબી ઝપાઝપી થઈ.

આ ઝપાઝપી દરમિયાન ચીફ હુથુલીને લાતો વાગી અને ક્ષીઓને પણ માર મારવામાં તેમજ

લાતો લગાવવામાં આવી, તેઓ બીચારી ચીફનું રક્ષણ કરી રહી હતી. ફોટોએ ગોરાઓને તેમના ધણીએ કોલ મહાર સભામત સ્થળમાં ખસેડ્યા.

પોલીસે આવી શાંતિ સ્થાપી ત્યારે ગુંડાઓને પરદેજ કર્યા. ત્યાર પછી સભા ફરી પાછી શરૂ થઈ. પ્રમુખ તેમજ ચીફ હુથુલી બંને જવાબા હતા.

ચીફ હુથુલીએ નીચે પ્રમાણે અસરકારક શબ્દોમાં સભાને સંબોધી.

એપાર્ટાઇડ “આરીવર્દર”

એક જુલુ મજુરનો પુત્ર, જે પહેલો જ આફ્રીકન વકીલ હતો, જેને સુપ્રીમ કોર્ટમાં વકીલાત કરવાની પરવાનગી મળેલી, તે ગુપ્ત રીતે કેપટાઉન થી ઇંગ્લંડ તરફ રવાના થઈ ગયો. તેના નિવૃત્તિના મિત્રો ત્રિવાચ કોઈને પણ આ હકીકતની જાણ ન હતી.

એપાર્ટાઇડના પરિણામે અપમાન ભરેલું જીવન ગાળવું આફ્રીકનસ નહોતો અને અસહ્ય થઈ પડેલું.

જતાં પહેલાં તેણે મિત્રોને જાણ કરેલી કે તે ઇંગ્લંડમાં વકીલાત કરવાની કેરેયીશ કરશે. શ્રી. ન્ડોલુ નાટલના બર્મીસ શહેરમાં જન્મેલો, તેણે

વર કામની નોકરી, કોટેલમાં રસોઈના તરીકે, વેઇટર તરીકે અને ઇટના કારખાનામાં, એમ જુદે જુદે કંઈકે કામ કરીને કાયદાનો અભ્યાસ કરવા પૈસા ખચાવેલા.

કેપટાઉનની કુની વર્સીટીમાં કાયદાનો અભ્યાસ કરવા માટે કેપની મુરોપીયન અને આફ્રીકન એન્ડ કોલોનિયલ લોની શ્રી ભર પાઈ કરેલી. એલ. એલ. બી. ની ડીગ્રી મેળવનાર તે પહેલોજ નેટીવ હતો. આ ડીગ્રી તેણે ૧૯૫૦માં મેળવેલી અને ત્યારથી જ તે કેપટાઉનમાં પ્રેક્ટીસ કરે છે.

કેપટાઉનમાં આવેલી કેલીડોન રીટમાં વકીલો માટે એનર છે તેમાંથી તેને ચાલ્યા જવા સંકારે

હુકમ કરેલો. બીજા આફ્રીકન વકીલ શ્રી. કોમ્સના પક્ષ તેજ કાલ મળેલા તેઓ બંનેને લાંબા નામના સ્થળે જવાની ફરજ પાડેલી.

આ હુકમનો અર્થ તો એજ થયો કે શ્રી. ન્ડોલુ હવે કેપટાઉનમાં પ્રેક્ટીસ ન કરી શકે. કોર્ટનો કાયદો એવો છે કે એક વોકેટની બોરીસ સુપ્રીમ કોર્ટથી ત્રણ માઇલના મેરામાંથી હોવી જોઈએ.

એપાર્ટાઇડની શુભળાવી નાખે તેવી હવામાંથી સુકલ થવા આ નેટીવ વકીલે ઇંગ્લંડ ગુપ્ત રીતે ચાલી જવાનું પસંદ કર્યું.

બધી જાતની રાજધાનિ સૌથી કીમતી પરિણામ છે કે, જે વરણ કરીને એમને તે અને જ્યારે કરવી જોઈએ. ત્યારે, કરવા માટે તે તમને પ્રેરણા કરે.—ડી. એચ. વલ્લભી.

"ઇન્ડિયન ઓપિનિયન"

શુક્રવાર તા. ૨૬ ઓગસ્ટ, ૧૯૫૮.

મી. હુથલી ઉપર હુમલો

હાલમાં પશ્ચિમી કામદો એક જગ્યાનો કામદો છે. એ વસ્તુ પ્રીટોરીયામાં મી. એ. એ. હુથલી કે જેઓ આફ્રિકન નેશનલ કોંગ્રેસના પ્રમુખ છે, એમની ઉપર આફ્રિકન રાષ્ટ્રીય સંસ્થાએ કરેલા હુમલા ઉપરથી સાબીત થાય છે.

આ હુમલો કરનારાઓ કોઈ સામાન્ય લોકો ન હતાં પણ તેઓ આ દેશના એ ગોરાઓના પ્રતિનિધિઓ હતાં કે જે ગોરાઓ એ પોતાના મતથી હાલની સરકારને ચૂંટી છે. આ ગોરાઓ એ છે કે જેઓ ઇલાયદાપણમાં માને છે અને એમ પણ માને છે કે આ દેશમાં બધાની મહેનતોના ફળ એમને જ ભોજવવા.

એટલા માટે આ પ્રીટોરીયાનો બનાવ એક સાધારણ રાષ્ટ્રીય ગીરીનો બનાવ નથી પણ આ દેશમાં આફ્રિકનો ઉપર આવી રહેલો પોલીસનો અત્યાચાર, ગુપ્ત એવીચાલ જેવા અન્યાયી કામદા, અને એ અનિતિમાન ધ્યેય કે અનુચીની કીમત એના રંગ અને કોની કે.મ ઉપરથી થાય છે. આ બધી ઘટનાઓ સાથે સંકળાયેલો છે.

જે રાષ્ટ્રીયોએ મી. હુથલી ઉપર હુમલો કર્યો હતો એમનો હેતુ એટલો કે એમને એક બ્યારેક ઉપર હુમલો કર્યો હતો. પછી ખસા ગુન્હેગાર તો એ છે કે જેમને ઇલાયદાપણના કામદાઓ મરજીયા છે. ગુન્હેગાર એ લોકો છે જે નેશનાલીસ્ટ પાર્ટીના સંસ્થા છે, અને એ પ્રોટેસ્ટર અને હવે ગર્યોના આગેવાનો અને નેતાઓ જે ગોરા આવીવાદમાં માને છે. મી. હુથલી ઉપરનો હુમલો એક નબળી કેમની નબળાઈ બહાર કરે છે.

પણ આ બનાવ એક અંબાર બનાવ છે, કારણ કે મી. હુથલી આ અનધિકાર ગોરાઓના ખેતરમાં કામ કરતો એક સાધારણ "કાફરો" નથી પણ ૧૦,૦૦૦,૦૦૦ આફ્રિકનોના ચુટાએકો નેતા છે અને એક આફ્રિકન નેતા ઉપરનો હુમલો, સમસ્ત આફ્રિકન કોમનુ અપમાન ગણાય, તે છતાં આફ્રિકનો આજે આ બાબતમાં શું કાંઈ શકે? ફક્ત એમના દિલમાં ગોરાઓ પ્રત્યે જેર વધતું જાય અને કદાચ કોઈ દિવસ એવો આવે જ્યારે કોઈ પણ એમના કાંઈમાં હાથાઈના સાધન સુકે, તો તેઓ પોતાનો બદલો લેશે. મી. હુથલી ઉપર થયેલા હુમલો પરીણામ આજ છે. આથી દરેક આફ્રિકન પોતાના દિલમાં બદલો લેવાની કાવના ચેવશે.

મી. હુથલી આ વસ્તુ કાફી રીતે જાણતા હતા તેમ છતાં તેમને આ એકાનો કામદો ન હોવાતાં એ અત્યંત લોકો, કે જેમને એમને કુળમાં ફેંદી, લોકો, હુકાણ ક્યાં હતાં. એમની સાથે એમને માનવતાનો કાંઈ સંબંધો હતા.

અમારામાં પદ્મસેન નામે એક સભ્યનું યંદ બધા. તે મહેસુલ ખાતામાં કારકૂન હતા તેમની કદર માટે અધિકારીએ તેમના પગારમાં પચાસ રૂપિયાનો વધારો કરવા કાર્યો, તેની તેને ખબર પડતા તેમની પાસે જઈને કહ્યું. સાહેબ, મને જે વેતન મળે છે તે મારા નિર્બંધ માટે પૂરતું છે. જેથી, મારા પગાર વધારો તેના કરતાં મારા કાંઈ નીચેના કારકૂનોને થોડો થોડો પગાર વધારી આપો તો એ લોકોને શંકાત મળશે.

લેબેય કોન્ફરન્સની બહામણ

બીન-ગોરાઓ અને ગોરાઓ વચ્ચે સમજુતી

થોડા વખત પહેલાં લંડનમાં લેબેય કોન્ફરન્સ મળી હતી. આ કોન્ફરન્સ દરેક રાષ્ટ્રીય એક છે. તેમાં ભવતભરતો એન્ટીકોન બીરપણ ભાગ લે છે. તે કોન્ફરન્સના ડરાનો દુનિયાભરમાં મહારતો ભાગ ભજવે છે.

ભવિષ્યની સમરવાનો અભ્યાસ અને તેમની નાની સંખ્યા લેવાને તેના ઉપરથી લેવામાં તકવાર કરવા માટે એક પેટા સમિતિ રચવામાં આવી હતી. તેના પ્રમુખ કેપ્ટાઈન ના આર્વેબીરપ કો. જુરટ કી બ્લેક હતા. તે લેવાના આધારે આ કોન્ફરન્સે ભવિષ્યની કારકણી કરતો દરેક પક્ષારે રૂચી હતો.

આ લેવામાં દક્ષિણ, અખ, પૂર્વ અને પશ્ચિમ આફ્રિકાના ભવિષ્યના પ્રશ્નોની સમીક્ષા કરવામાં આવી હતી. દક્ષિણ આફ્રિકા વિશે તેમાં નીચે પ્રમાણે ઉલ્લેખ હતો.

"ગોરા સાથે આફ્રિકનના એટલો જ હલકા કાળા અને રંગીન સાથે આફ્રિકનને આ અંતમાં રહેવાનો છે. તેથી પ્રજાના રેક વિભાજો વચ્ચે સમજુતી અને સમાધાન વહેવામાં નહીં તો કામ એ કમજવા જેવું છે. સાથે આફ્રિકન અર્થની સાથે આ સમિતિ બીન-ગોરાઓને લતા અન્યાય સામે વિરોધ નિધારે છે. એપાર્ટાઈડ ના કોઈ નીચે કરવામાં આવતા પ્રકારોનો સખત વિરોધ આ સમિતિ કરે છે.

કાપડાની દૈનિક સાથે આફ્રિકાના દરેક નામરિકને, મને તે ભવિષ્યનો હોય તો પણ સમાન દરજ્જો ભોજવવા નો હક છે. બીન-ગોરાઓને શાખનો કારકાર અકાવવા માટે અને રાષ્ટ્રના પડતર કરવા માટે અન્યથા હલકા લેવા ભોજવે.

આ સમિતિ એમ માને છે કે એ દક્ષિણ આફ્રિકામાં જુદી જુદી ભવિષ્ય રહેવાની જોય તો તે એપાર્ટાઈડના સિદ્ધાંતથી નહિ રહી શકે. તેમાં અન્યાય રહેલો છે. પરંતુ એ સંધી, ઠાતેથી અને ન્યાયથી આ અન્યાય સોફ્ટ રહેવા અમતા હોય, તો દરેક ભવિષ્ય એક બીજાને સમજવાનો પ્રયત્ન કરશે. પડશે અને સાથે રહેવા નો સુમેળ સાધવો પડશે. એ ભવિષ્ય ને એક બીજા ઉપર આધાર રાખ્યા સિવાય છુટકો નથી.

આને દક્ષિણ આફ્રિકામાં ભવિષ્યે ના મારામાં સખત ભવત આવી રહી છે." તેના વિશે અમતના બીજા ભાગોમાં સાર કહીએ જાણમાં નથી. એપાર્ટાઈડના નામે. થતા અન્યાયને બીજાઓને નહવા ન અજવા ભોજવે. તેથી કાનિ થવા સંભવ છે.

ગોરાઓને એવો દર છે કે એ બીન-ગોરાઓને પૂરેપૂરી તક આપવામાં આવે સમાન દરજ્જો આપવામાં આવે

પ્રેસીડેન્ટ આઈસન-હાવરની મીડલ ઈસ્ટની નીતી ઉપર શ્રી. નહેરુ

ગુપ્તા અકાદીમાં, મુનાઈટ નેશનની અનરલ એસેમ્બલીમાં પ્રેસીડેન્ટ આઈસનહાવરે, ત્રીસક ઇસ્ટના સવામ નો ઉલ્લેખ કરવા માટે એક પ્રેરના રજુ કર્યો હતો. આ ઉપર ફોરની એસેમ્બલી ભાવર કાલેસમાં ડીમેટમાં, શ્રી નહેરુએ પોતાના મત દર્શાવ્યા હતાં. એમનું રહેલું હતું કે મીડલ ઇસ્ટની આર્થિક નીતી સારી છે, પણ એ ભારે કાલ કાલ નીચાઈ, અન્યે, ત્યાંની રાજનીતી નીતી જાણવામાં આવશે. કોઈ નો મત દર્શાવતા શ્રી નહેરુએ અજાણ્યું કે સેનનમાંથી અને એસ્ટોનમાંથી પડેથી કારકારો કારી નાખવા ભોજવે. કોઈ કારણ એ મોજવત કરી છે કે કોઈપણ ભવતની પોલીસ ફોર્સને તેઓ આરકારી નહીં કો. વધુમાં શ્રી નહેરુએ અજાણ્યું કે મુનાઈટ નેશનના દરજ્જો ભારે અ સાબરક નીચાઈ કો અન્યે એમની પાછળના દેશના કાલેસ. આને મીડલ ઇસ્ટમાં પરિસ્થિતિ થયી જાણમાં મળે છે, અને એ વસ્તુ મને, એ વિજ્ઞાનકારી ભવર છે. આર્થિક ઉંમોથી રાજનીતી સવામોનો ઉલ્લેખ નહીં થાય.

વડા પ્રધાન મી. ર્દાઈડમનું અવસાન

વડા પ્રધાન મી. ર્દાઈડમ જેમો યોગ્ય સમયથી અંગીર પીમારીને વશ થઈ કેપટલિનની યુદ્ધ રક્ષક હોસ પીટલમાં હતા, તેમો રૂઝી ઓમરેડ ને રવીવારે સમારના મુલ્ય પામ્યા હતાં, તેમો મુનીપનની સરકારના પામ્યા વડા પ્રધાન હતા. તેમો એક મુરત આફ્રિકાનર હતા અને તેમો એ વિચાર નો હતા કે, દક્ષિણ આફ્રિકામાં આ-ક્રીકાનરોને રાજ્ય કરવાનું કામવાન ની મરજી છે. તેમો પોતાના આંદોશ માટે એટલા મક્કમ હતાં કે, એમના અનુયાયીઓ એમનામાં પ્રુર્ણ વિશ્વાસ પરાવાત હતા, અને એમના વિરોધીઓમાં તેથી સખત વિરોધ પેદા થતો.

૧૯૫૨ની ઉંચે એમનું અણુતર પ્રુર્ણ કોમ્પાઉન્ડ, તેમો એડફીઓના એકલ મન્યા, એ વરસ પછી, આ વેપાર બાંગ્લી પડ્યો, અને ત્યારબાદ પોતાની સ ર્દાઈડમ, વારાફરતી સીવીલ સર્વિસ, વાઈસ અને એક રાજનૈતિક પ્રુપ્ત મન્યા.

તેમોને પોતાના મલોમાં અને આ-દોશમાં પ્રુર્ણ ચઢા હતી. તેમો એક મહાન આપણકાર પણ હતા. મી. ર્દાઈડમ એક વસ્તુમાં માનતા હતાં કે, આ દેશમાં કાળા-ઓવામાં કે.પી. દીવસ સેળમેળ નહોતો થઈ શકે. બીજી તેમો આ દેશને એક રીપબ્લીક તરીકે નેવા પ્રજ્ઞતા હતા.

૧૯૨૬માં તેમો નેશનલીસ્ટ કમ્પ તરીકે પ.હોમેન્ટમાં કામ્યક થયાં તેમો રો. મહાનની નેશનલ પાર્ટીના મુરત સમ્પ હતા અને ૧૯૪૮માં નવારે નેશનલીસ્ટ સરકાર મુન્ડલીમાં છૂટી થઈ ત્યારે તેમો રો. મહાનની કેબીનર માં મુનીસ્ટર એક હોન્ડસ એન્ડ જરી-મેશન હતા. નવારે રો. મહાન પીટન ની રાણીના રાજ અધિવેશનમાં ગયા હતાં ત્યારે, મી. ર્દાઈડમ અહીં કેપુટી

વડા પ્રધાન તરીકે રથાન સંભાળ્યું હતું, ૧૯૫૪માં રો. મહાન રીટાવર થયા ત્યારે, મી. ર્દાઈડમ એમની જગ્યાએ આવ્યા અને ત્યારબાદ રો. મહાનની જવાબદારીવાની નીતીને પ્રુર્ણ રીતે આપ પાલવાને પ્રવલ કર્યો.

૧૯૫૭માં એમને ફોરેન આર્મેન્ડ-મેન્ડ બીસ રિગાડ્યું જેથી, દક્ષિણ આફ્રીકાના રાષ્ટ્રીય મન્નેઓથી, મુનીપન એકલુ રથાન રદ થઈ મધ્ય રમારના એમને એવું નીવેદન મળેલ કેમું જેથી દક્ષિણ આફ્રીકામાં એકલ રાષ્ટ્રીય બીસ-''હી રેમ'' રજી, અને ''એડ.સેવ થી ક્લીન'' રદ થઈ ગયું.

નવેમ્બર ૧૯૫૭માં તેમો બીમાર પડ્યા. આ વરસની નાનુવારીમાં એવું જાહેર થયું હતું કે તેમોના ફેફસામાં રોમ લાગ્યું પડ્યો હતો, અને તેમનું હૃદય મધ્ય નમળું થઈ ગયું હતું. એમના મરણના અખરથી મધ્યા રોશાથી સહાનુભૂતીના તારો આવવા થાડા હતા, તેમની પાછળ, તેમની વિધવા એક દીકરી અને એક દીકરો છે.

મી. ર્દાઈડમના મરણથી આફ્રી-કાનરોને મહાન ખોટ પડી છે, અને નેશનલીસ્ટ પાર્ટીમાં એમની જગ્યા ખાલી પડશે. આને નેશનલીસ્ટ પાર્ટીમાં તક છે અને મી. ર્દાઈડમના જગ્યાથી આ કામચલા બધશે.

મી. ર્દાઈડમ એક પ્રધાન દક્ષિણ આફ્રીકન જ નહોતો પણ એક મહાન આફ્રીકાનર હતાં. અને તેમોના મત એ હતા કે આફ્રીકાનરો, મધ્યરી છજા થી આ દેશમાં રાજ્ય કરે છે. આ મત, એમના હરેક કાર્યમાં આમળ પડતો આજ અજવતો હતો. તેમો પોતાના મતને આધીન થઈ, સીધેસા રચના ઉપર અકરતાથી મરજીની ઉલ્લેખ પડી સુધી રચા હતા.

તપાસ કરી ત્યાં એક નવજુવાને, પોતાના જુગ કોટ નીચે એક અરમ પાણીની થેલી પોતાના પેટ સાથે બાંધી રાખી જય્યા. આ થેલીમાં રૂ.૭૭૫ હતો.

બીજો કિસ્સો, એ હતો ત્યારે એક ધરડી અવરવાની બાઇ, અને એક યુવતી રસ્તામાં ચાલી રચા હતાં. ધરડી બાઇ જેની ઉંમર ૬૦ વરસ ઉપર હતી, તે અર્બંવતી જય્યા. પોલીસને છક જગ્યાથી બનેલી તપાસ સેવામાં આવી ત્યારે, બનેતા પેટ ઉપર કાઠી રખરની બાટલીઓ બાંધેલી હતી આવી રીતે, ગરજોસર કાઠ નો વેપાર લીધાં ચાલી રચો છે. ત્યાં પોલીસોએ બહુજ ડીજીવટથી

કામ કર્યું પડે છે.

લાલ ચોડા વખત પહેલા જ પોલીસે કાઠના એક ચોડા ગેર કાયદેસર વેપારી ને પકડ્યો હતો. પોલીસ ચોડાની પાસે જ એક હમેટમાં પ્રુરા સુવનો. સાથેની એક ફેક્ટરી, કે જેમાં મોટક ઉપર બોટ, સેળમેળ સમાવવામાં આવતાં હતાં, એની ઉપર પોલીસે દોરો. પાડ્યો આ ફેક્ટરીનો માલીક મલેજ પેસાદાર, મહાનનો અને નજી મોટરને માલીક હતો. ઉલ્લેખ આર વરસ ૨૨-મીમાન આ ફેક્ટરીમાં એને પા. ૫૨૫,૦૦૦ નફો કર્યો હતો. તેને એક વરસની સખત કેદની સખ કરવામાં આવી હતી.

૧૫મી ઓગસ્ટ ઉપર વડા પ્રધાન નહેરુનું આપણુ

હિન્દીના લાલ કિસ્વાની રોમ ઉપરથી એમરેડની ૧૫મીએ, કે બવારે દોહની આઝાદીનું ૧૧મું વરસ બેઠું, ત્યારે વડા પ્રધાન મી. નહેરુએ આપણુ કરતાં નીચે પ્રમાણે કહ્યું હતું.

''અજારથી અથવા આપણા દેશની અંદરથી ને રોષ પણ થકિત, આપણી એકતાને અજ કરવા માટે, પોતાનું માણું છું કેમું કરશે એ આપણી સ્વતંત્રતાને કાની પહેંચાકરે. આપણી એકતા અને સ્વતંત્રતા પહેલી આવવી જોઈએ. એના મુર દોહ ઉજત નહોતો થઈ શકે, આને વેરડે એથીવમાં રથીતિ થણી અંબીર છે. આપણે પ્રધાન, કરીએ કે ત્યાંની રિયલિને અંગે બીજી યુદ્ધ શરૂ ન થાય, અને ત્યાંના સરાસોના કાલીથી જોલ થાય.'' મોટી મેદની સાથે રાષ્ટ્રીય મન્ન કરવાવતાં મી. નહેરુએ, વાદ કહ્યું કે ૧૧ વરસ પહેલાં આ ધરજ દોહની આઝાદીના માનમાં કરવાવમાં આવ્યો હતો, પણ આ અર્બંદનો સમય જાયો ન હતો પડ્યો ત્યાં દોહ અને પાકીસ્તાનમાં દુસ્સોના સમાચાર આવ્યા, અને બાળકોના અને ભાઈ ભાઈ ના મુનો થયા મહાં. મી. નહેરુએ, વજી ભોલતાં જય્યાંબું કે-''આ વખતે આપણે એમું કે, છૂટ અને કાર ફેટલી પાસે પાસે હોય છે. આપણે મહા બોલીય રાજ્યને હાથે કાર ન હતી ખાધી પણ, આપણીજ નમળાઈ એ અને આપણી વચેન, કુસંપે આપણા અર્બંદના સમયમાં કુ.અ. આપણું. હ આને તમને આ યાદ રેરડાનું કું, કારણે આને ફરી આપણી નમળાઈએ અને આપણે કુસંપ આપણને નીચે પકડવાનો પ્રવલ કરી રચા છે, હોરે પછી આફરી મરીસાએ પચાર કરી છે તે છતાં, આઝાદી મેળવી છે, પણ તે કરમીવાન હોરે

પોતાનું મરતક કલાથી નીચે નમળ્યું નથી. હોરે મુનિયા સાથે વચ્ચ આલેશી મૂકયા છે, પણ કહેતાં મને એક થાક છે કે, પછી યોએ આને આપણા દેશમાં બનવા પામે છે જેથી આપણું મરતક યરમથી નીચે કું છે.

આપણામાં જ દોહો હોય, ત્યારે આપણે બીઝાએ નો રીતે સધાક આપી શકાએ. આને આપણે આ લાલ કિસ્વા સાથે ઉપરથીત થયા છીએ-આજ કિસ્સો એક વખત આપણી મુલામીની નિશાની હતી, આને એ આપણી સ્વતંત્રતાની નિશાની છે. આને આપણે ફરી એકવાર પ્રતિયા કરીએ, કે આપણે આપણી સ્વતંત્રતાનું રક્ષણ કરીએ, અને આપણા લોહાને ઉમલિને મ.એ દોરવાનો પ્રધાન કરીએ.

હિંદોના નાઈજરીયા સાથે અર્બંધ

મુઆફિઝ દોહો સાથે દોહના વખાતા સર્બંધ વિશે, નાઈજરીયાની સર-કાર તરફથી રજી કરવામાં આવેલા દેવલ ઉપરથી જય્યા છે.

આ લેવાલો મુજબ એમ જય્યા છે કે નાઈજરીયામાં, હોંદોના લાલ આ વરસના પહેલા ત્યાર મહિના ૨૨-મ્યાન સમયમાં પાલ ૨,૦૦૦,૦૦૦ જેટલો આયોગે હતો નવારે ૧૯૫૭ના વરસમાં પહેલાં ત્યાર મહીનામાં પાલ ૧,૦૦૦,૦૦૦ જેટલો સાલ મયો હતો.

૧૯૫૭ના પહેલા ત્યાર મહિનામાં હોંદમાં નાઈજરીયાનો સાલ ફકત પા. ૧૨૬,૦૦૦ ને પા. ૨૨૬,૦૦૦ નો થઈ મયો છે. સાથે સાથે હોંદ અને નાઈજરીયા વચ્ચે સરકારીક સર્બંધ પણ મધી રચો છે. આ વરસે હોંદની સરકારે નાઈજરીયાના પાંચ વિધાથી-એને હોંદની મુનીપલિટીઓમાં અણવા માટે ગોધરથીપસ આપી છે.

હાંદોના ગેર-કાયદેસર વેપાર

ઉલ્લેખ આજ વરસથી હોંદમાં કારના વેપાર ઉપર પ્રતિજ્ઞો મુકવામાં આવેલા છે, તે છતાં હજી મુજબ અને હોંદના બીજા બાગેમાં ગેર કાયદેસર રીતે કાર નહેંચવામાં આવે છે. પોલીસની સખત તપાસ છતાં રર મહીને કેટલાએ વેપારીઓ કારનો ધમમોકાર વેપાર મધાવે છે.

હોંદના બંધારણ મુજબ, આખા દેશમાં કાર બંધી આપવી જોઈએ. ૧૯૫૪માં આ સત્તા ઉપર અર્બં કરવા માટે એક કમીટી રચાયક હતી. તેમોએ નિર્ણય કર્યો હતો કે ૧૯૫૮ ના વરસની એકીમમાં, હોંદમાં કાર બંધી આપવી જોઈએ. તે છતાં કાર કાર જુદા રાજ્યોને પોતાની બંધથી રજી કરવાની તારીખ પોતાને અનુકૂળ પડે ત્યારે રાખવાને હક આપેલો હતો. આને ૧૨ હોંદી રાજ્યોમાં, પ્રુર્ણ રીતે અને અધુરી બંધથી મુકવામાં આવી છે. એટલે આને હોંદના ૩૮૦,૦૦૦,૦૦૦ લેગીમાંથી ૧૪૫,૦૦૦,૦૦૦ લેગી કાર નથી પીતા. આ માતા મળ્યા અવા, ધમનાં બંધનને અંગે પણ કાર નથી પીતા. બને દોહ અને મુરશીમ ધમી મહાં કાર પીવતી મના છે. ગેર કાયદેસર કાર વહેંચવાના પળા કુલીમર તરીકેએ છે કામ્ય, તરીકે, એક જસમાં એક પોલીસ એડીશરને કારની મંથ આવતાં, એને આણુપાનુ

પશ્ચિમ અને પૂર્વના બેઢાબાવ

ભારતની ભેડ-૨૮ કુલ કાલેસીયાના પ્રમુખ ઓ. રાજુ સુર, કે જેઓ આ વર્ષની સરખાતમાં હિંદી પાટીસાન તમા સીમેન ખાતે પ્રવાસવાના પર મળ્યા હતાં. જેમનું કહેવું છે કે, પાંચમના ભોળાને પૂર્વના ભોળાના ભાદમાં હજુ મળ્યું નથી. આથી પૂર્વનું કહેવું હતું કે ધણીવાર જેમના પ્રવાસ દરમિયાન તેઓ, પોતાના ભણા વિચારો દર્શાવી સહન, નહન અને ધણીવાર, તેઓ પોતાના વિચાર સમજાવી પણ સહન નહતાં. એટલા આદરે જેમનું માનવું હતું કે, પૂર્વ અને પશ્ચિમના જુવાન ભોળાને વિશ્વથી પ્રજ્ઞાદરીયા અને કેપ્સે દારા એક બીજાના વધુ જાણનાં આવડું નોંધ્યું.

જેમના પ્રવાસ દરમિયાન મી. સુર નવી દીલ્લીમાં આરનેનાઈઝરસ એક ઉદરનેકનલ રોસેનરી વર્ક ડેપાર્ટમેન્ટ ૧૧મી ડેપાર્ટમેન્ટમાં કાન્ટર રજા હતાં. ત્યાં જેમણે એકીવાન વર્ક ડેપાર્ટમેન્ટ અને કુરોપના વર્ક ડેપાર્ટમેન્ટ વચ્ચે ફરક નોંધ્યો હતો. કુરોપના ડેપાર્ટમેન્ટ, જુવાન ભોળાને જીવન દેશના જુવાનો ને અજાણને મોઝા અજાણ હતાં, સારે સારે તેઓ ભેટીયા, અજાણ જુવાનો માટે કોરોબસ આપવા માટે, અને સારુ, સિયાની મદદ માટે, પોતાનો સમય અજાણ હતાં. બધારે એકીવા

ના કેપ્સેમાં, દેશની આખાં જનતા માટે મહેનત થતી હતી, જેથી આજ કરીને આખાંઓમાં ભોળાના જીવનનું પોરજુ ઉચું કરી આવી ગયા.

પાટીસાનમાં જેમને કારોરમાં, મહેરા અને મુઆઓ માટેની એક સંસ્થાની સુલાહાત લીધી હતી. જ્યાં આપણ, આજોને હાવદારક વિશ્વ આપણમાં આવડું હતું.

તેણે દેશમાં, જેમના પ્રવાસ દરમિયાન મી. સુર, મળ્યા જુવાનોને મળ્યાં હતાં, અને ધણી સલામોમાં જેમણે આપણે કપો હતાં, જેમને પશ્ચિમના દેશના જુદા જાતના જીવન મતાવતી રીતે પણ એ અવસર ઉપર જતાની હતી. (કુરોપનાથી)

હિંદીને કેશીના વેપાર

હિંદી પોતાનો કેશીના વેપાર વધારવા માટે જનતા પ્રયત્ન કરી રહ્યું છે. આને પરદેશમાં હિંદી કેશીની પ્રાંત ધણી છે. તેથી સરકાર, આવાતે રોડા વરસોમાં અમલમ પા. ૨,૨૫૦, ૦૦૦ કેશી માટે આપવા માંગે છે. આને કેશીના વેપાર હિંદીમાં નાનામાં નાનો અજાણ છે, અને જે કેશી કેપલ વાપ છે તે રોડે માટે, હિંદીમાં જ વપરાઈ જાય છે. અને પરદેશ રોડેસ

માટે પણ કેશી મળ્યું જાયતી નથી. પણ હેઠલા રોડા વરસોમાં કેશીના વેપાર મળ્યા સુધરી ગયો છે. ૧૯૫૬માં અમલમ ૬,૦૦૦ દન કેશી પરદેશ રોડેસમાં આવી હતી. કેશીના મરોમાં કાલ ભોળાને સુનીવન અને પ્રદેશ જર્મની પણ છે. હેઠલા જે

વરસમાં આ જે દેશને ૩,૫૦૦ દન કેશી વેપારમાં આવી હતી. આને હિંદી કેશી કુનીયાની સારમાં સારી કેશીની હારમાં મળ્યા છે. એટલા માટે આને જર્મનીમાં કેશી ભોળાની નીચે, કેશીના વેપાર વધારવાના મધ્ય પ્રયત્નો કરવામાં આવી રજા છે.

પરદેશના હિંદીઓને સંદેશો

હિંદીના પ્રમુખ, કે. રાજેન્દ્રસર, ૧૫મી ઓગસ્ટને દિવસે પરદેશ માં વસતા હિંદીઓને નીચે પ્રમાણે સંદેશો મોકલ્યા હતા.

પ્રમુખશ્રીને પોતાના સંદેશમાં લખ્યા ન્હું હતું કે "એટલા વરસોથી આપણે, આપણી આર્થિક યોજનાઓને મરજી બનાવવા ને પ્રયાસ કરી રજા છીએ. આપણી સાથે ધણી સુરોસીયા પણ આવી હતી પણ આપણે નહીં ફરીથી જેનો સામનો કર્યો છે. ધણી રોડા આપણી બીજા પાંચ વરસની યોજના ને પણ આજાવ લી મળે છે, ધણી એક પણ માનતાં હશે કે, આ યોજના આપણા દેશના આજામાં એકા આપણી પણ પ્રાંત પુરી નથી પાડતી. હું આ બધાને અજાણ કરું છું કે, તેઓ પોતાના મનોને નાજુ સુરી દેશ ના આખા પડના નેતાઓના મતને સ્વીકારે. જે ફરક અધિક પોતાની જુદાઈમાં નાજુ સુરી, આ યોજના માં પોતાના પુરેપુરે સાથ આપવાની તકવારી રાખે તે વાળ જે કાળ મળે સારી. આપણા દેશના ધણી વિચાર રોડામાં હેઠલા રોડા સમજાવી સરકાર ની નીતી વિશે દીઝાઓ સંજાળ્ય છે. આપણી જનતા જેતાં આ રજાવિક છે, તે હતાં આપણી દીઝા હાવદને માટે રોડી ભેજા, ન કે આપણા પોતાના સ્વાર્થ માટે અને રોડાપણ દીઝા વિચારીને થવી ભેજા, અને જે આજ આપણે કરીએ, તે આપણે થોડો થોડ, સરેલાઈથી પાર થશે. જે આપણી સાથે, કહીનાઈમાં આવી છે, તે વે એની કારમાં, આપણે ફરક સમજમાં, આપણા દેશમાં થયું ગેલન્યું છે, જેથી આજ દેશમાં નહીં, પણ કુનીયાના બીજા દેશમાં આપણે માટે માન કેપલ મળ્યું છે. આને,

આ સુખ દિને, આપણે બધાને ફરી નિર્ણય કરવો કે, આપણે જનતાને માટે વધાર સંગીએ આવીએ અને બધી રીતે હિંદી જનતામાં મદદ આપીએ, જેથી આપણા આ દેશમાં એક સુખ રાજ્ય રચાય.

હિંદીના ગામડાઓમાં વિજળીની સગવડ

હિંદીના વસતમ ૫૫૮,૦૮૬ માંમાં છે, અને અમલમ ૮૨.૭ હજારના હિંદીના ભોળા આ ગામડાઓમાં ગમે છે. એક ગામડાની આમ અવતા વધાર ૧૦,૦૦૦ની રોડ છે. બધારે, હિંદીના પાંચ વરસની યોજના પડાતી હતી, ત્યારે આ બધા ગામડાઓમાં વિજળીની જતી પહેલિયારાને જેમને ઉદરો હતો. જે વખતે હિંદીના ૩,૦૦૫ ગામડાઓમાં વિજળી હતી. પાંચ વરસની યોજના ના અંતમાં આ સંખ્યા ૬,૫૦૦ સુધી વધી હતી.

બીજા પાંચ વરસની યોજના સાથે સરકારની ધણી આજાઓ અમલમાં મુકાઈ હતી. અને ૧૯૫૧માં બધારે આ યોજનાને અમલ પુરે થશે ત્યાર સુધીમાં હિંદીના ૧૬,૫૦૦ ગામડાઓને વિજળી મળશે. આને જે ગામડાઓને વિજળીની સગવડ મળી છે તે બધા સમજમ દક્ષિણમાં અમલ, ગેસેર, કેરાલ અને આંધ્રના ગામડાઓ છે. અને ઉત્તરમાં ઉત્તર પ્રદેશ, જંમ્મુ અને બીહારમાં છે. ગામડાઓમાં વિજળી રચાવવી અણી અપરી છે અને અને, લીધે ધણી તાજાતી તજાજા અમલ દેવ છે. એટલા માટે હિંદીના સરકાર આ યોજના ધીમે ધીમે અમલમાં મુકવાનો નિર્ણય કર્યો છે.

આકાશયાનની મોટી હોનારત

અરજી	તારીખ	વિગત
૧૨૯	૧૮-૧-૧૯૫૩	મુનાઈડ ૨૮૮૫ મીલીટરી એરોપેન રોડામે પાસે હતી પોસ્ટ.
૧૨૮	૨૦-૧-૧૯૫૧	મુનાઈડ ૨૮૮૫ ને કમલોપલ પોસ્ટે કોમોરોડો રીવર પાસે આમ સાથે અમલમાં.
૯૬	૧૪-૮-૧૯૫૮	આમરદગામથી નુરોઈ જીવન મેનેનથી ૧૦૦ માર્કલ પર એકાઈટમાં કુખ્ય.
૮૭	૨૦-૧૨-૧૯૫૨	મુનાઈડ ૨૮૮ એરોપેન મેન વોસીનદનના કાઈન મેકાઈથી કાઈન જ મળ્યું.
૮૦	૧૨-૩-૧૯૫૦	કમલોપલથી કોઈક દીઝા કાઈન આમરનું મેન કોઈક પાસે મળી મળ્યું.
૭૬	૧૧-૮-૧૯૫૪	સેન્ટ્રલ આફ્રિકા એરોપેનનું કમલોપલથી કાઈન જ મળ્યું.
૭૪	૨૦-૧-૧૯૫૧	મેનેનદગામ એરોપેનનું એરોપેન નુરોઈ જીવન નુરોઈ પાસે હતી પોસ્ટ.
૧૧	૧-૧૦-૧૯૫૫	મુનાઈડ આકાશ યાનનું કાનકાઈટીયા નુરોઈ જીવન વોસીન પાસે પાડ્યું.
૧૫	૧૮-૫-૧૯૫૫	કોમોરોડોમાં મેકાઈન કાઈન એરોપેનનું એરોપેન મળી મળ્યું.
૧૨	૬-૧૨-૧૯૫૧	વાન કુવરથી કાઈનથી જીવન વેઈન કેનેમાં એરોપેન હતી પોસ્ટ.
૧૧	૮-૧૨-૧૯૫૨	એરોપેન દીઝા આઈનનીના બીહીવાર પાસે હતી પોસ્ટ.
૩૮	૬-૬-૧૯૫૮	સેન્ટ્રલ આફ્રિકા એરોપેનનું કોમલોપલથી કાઈન જીવન મેન કોઈક પાસે પાડ્યું.

માસ્ટર પ્રધર્સ (મી.) લીમીટેડ

અમલમાં નાવકન, દેશની સેમલ સુતાર કાપડ, સીમેન, ગામડાઓ અને પુરો માટે સેમલ અવતા સુતાર જીવન, પ્રોડેસ, કમલોપલ અને અમલમાં મદદ-સુતાર, બીજા, કમલોપલ, રોડા, વેપારના વિષયે.

ફરક અવતા આજ માટે કપાસ કપડા અમલમાં.

કમલોપલ, એકાઈનિસમાં.

ફોન : ૩૪-૨૩૪૬

વિગત ૧૫૪૬

લોભ અને કરુણા

(સુકુલબાપ 'લોકલેખન'માંથી)

(તા. ૧૧-૮-૧૯૫૮ના અંકથી માણ)

૨૬

નરકકથાતંત્રી!

જાણી ગયાએ રોમ પોતાના અમારા અને સેબાળા બેરબાની પાસે અમરને વાઢ કરતો એક હતો. અમારાં બેતરેથી કામ કરીને પાછાં ફરતાં યુવાન સ્ત્રી-યુવાની બંધાર આવતી તેજે નેહ. ત્યાંયાં યુવાનો આવ્યા દિવસ કપરી અવુરી કરીને કામ ભોગવેલ મધ અર્ધાં હતા.

કામના પશુ મેં પર આઠા કે બાનંદની એક આખી રેખા સુધાં દેખાતી ન હતી. મરેલાં રોમ નેનાં નીચે મરતો તેમો જાંઠ મોંડ પગલાં ભરતાં હતાં. કુટલાવ દિવસના જુન મરણી જાણે પીડાતી હોય એવાં તેમો અણાતાં હતાં. દરેકના કુન પર ચોંતાની મેરી કાપા દેખાતી હતી કે, આ નરકમારમાંથી અમારો કદી છુટકારો મળે કે નહીં.

ચોતપોતાના બોમડા પાસે આપીને તેમો હંભાં રહ્યાં, એટલે તેમનીનાં એક કુવાળ નોકરે આપીને ધરતે એક એક વાંટથી મળ આપ્યા. રોમને પશુ તેજે મળ આપીને કહ્યું કે "અમર, આ પશુ છે અને મરીએ દળને એના રોટલા કરી આ."

તેમનાં કુવાળ નોકરે પશુ એમની કાંઈ રહીને એના નેવા નિર્ધન બની મળા હતા અને પોતાનાં જ કુવાળ આપણનેની કાંઈ અમાનુષી વતોપ કરી એમને પ્રુર કરવા સદા પ્રયત્ન કરતા હતા.

માણુઓની અમાના પ્રમાણમાં મરીએ, મણી એકી હતી. તેથી દેખા મારે પડાવડી મળા બાળી. બળવાન કુવાળો નળ્યા અને મરિયા કુવાળોને મરેલાં મારી પોતે દળવા મેલી જતા હતા. સોમોમાં પશુ પડાવડી મળી હતી. જુન, તરક, અમરમાન, માર અને અમામારથી પ્રાણી અવેલાં જ ત્યાંયાં કુવાળો પશુ એકબીજાં અમેરી સકાનુવતિ અને કામણી કુવાળી મેલાં હતા.

એમો તો આપણપૂરતે નિમારી છુસી પાછળ પડેલાં હતાં. તે પોતાના પશુ કામને છુસી પાસે આપેલાં અને મરિયાપણાં પોતાનો કાવો રણ કરતો હોય એમ ભાસેલાં. "અમર, મારા પશુ પશુ હળા નાખેને. તું મારી મરણા છે ને? એમો તારા કાવના મરન મરન રોટલા અમારેને. તું આવી છે, એટલે હવે અને એટલી નિરાંત રહેશે."

છુસી તો રાહક નેવા એમોનાં આવાં મરિયા વચ્ચે સંભળીને જળી જી. તે તસકમથી અવાજે મેલી: "અમારાર, આવી રીતે મારી કાંઈ વાત કરી છે તો! તને અમવાનનો મર કે નહીં? મળા, પરાધ મોરતને આમ પગવતાં તને કાલ નથી આવતી!"

એમો આખી કસતો દસતો નરકાધ થી ભાસેલાં: "એકો, તારો મિત્રન તો ભરે છે ને! પશુ એમ વાંટી, કામળ, હવે પછી તે મારી કાંઈ આવી આટી વાત કરી છે તે તો આણુકે આણુકે રોટલાં કરીશ, અમર કે પૂરખી, મરન મેલે તું કામ મરવા માંડે છે?"

છુસી— "અરે, કામે મારી નાખવી હોય તો આજે જ મારી નાખને! તારા નેવા પોતાના કામમાંથી મળી છુટકારો મામ એ જ હું તો અમવાન પાસે માણુ છું."

એ સંભળીને એમો તેને રોટલાવા મરેલાં. પરંતુ માણુમાં કલા કલા આ તમારો એતા કુપ્રમોજી સેમોને ભટકાવી કહ્યું: "અમર, તું છુસીને માર મારીને રોટાં તુકલાન કરવા માંડે-કે કે? અમે રોટાં નથી વાત ન કરી છે તો મારું નામ કુપ્રમો નહીં."

એમો એટલા જ કુપ્રમોજી મોમો: "હવે મેલ, મેલ! નકામો રોમ ન હવ. તું મેલી. મારપાંચ કુપ્રમોજીએ મરેલાં મારીને તારા પશુ દળવાં મેલી મરેલાં હતા, તારે તારું કલાપશુ કાંઈ મરવા મળું કહી છે જ નહીં-છુસી ને મારી છે. હું મેલી એમો મર મરે તેમ વતોલ. એમાં તારા માણુ રુંડેલ છે!"

રોમ આ માણુ એમને મનમાં પ્રુન કુપ્રમો મરેલાં. છુસી નિર્મારી મરિયા નેમો તો હતી જ. એમાં આ નરકમા એને પગવવામાં પાછી પાંતી કરતો ન હતો. હજી તો એ નાંખેલીની રોમ જાણે રોટલીપ, પંચવંટી મરેલીની પાછી કહી કે અમવાન!

મરણ પછી મરી આંત્રી પડી એટલે રોમ પોતાના મળ દળવા મરેલાં. હાં તેજે અમામામાં મેં યુવાન સ્ત્રીએ ને એક મરી પાસે મેલી- નેહ- તે મીમાર નેવી કામના હતી અને કુપ્રમની મેલાથી કણકતી હતી. રોમે તેમની પાસે જઈને પ્રેમળ અવાજે કહ્યું: "મરેનો, તને મીમાર કાજો છે. કાંઈ, હું તમારા પશુ દળ આણુ."

યુવાન સ્ત્રીએ આવા કામના બોલ આવી પહેલી વાર જ સંભળ્યા. અપમાન, કુપ્રમોજી અને કનકમલ સિવાય આવી સ્ત્રીએ મારે બીનું કનું જ નહીં! એટલે તેમજે આમર પાંખી રોમ જળી એણું. રોમ તેમને તેમ નેવા જ કાંચો.

રોમે તેમના પશુ કામને દળા આપ્યા. પછી પોતાના પશુ પશુ દળ્યા. પેલી માંડમેજે પશુ એના નામમાં રોમને મારે રોટલાં મરી આપવાનું મારી લીધું.

અમર એ કુપ્રમી સ્ત્રીએ ધીમે ધીમે રોટલા મનાવતી, ત્યારે રોમ તાપણ ને અમામાને આપણ મરિયા મેલાં. એ એમને એક બાળમે પ્રુરુ: "મામ, તમે મું મારો-કે?"

રોમ મોમો: "આપણું મર-પ્રુરેલ આપણ, એમાં અમવાનનાં મરેલાં મરિયાને અને પ્રુન સતિ અને આનંદ મળે છે."

એ સંભળીને એ બાળ મેલી: "મામ, આવી આમ્યા પછી પહેલી જ વાર મેં આપણનું નામ સંભળ્યું! આવી અમવાનને રોમને આપવામાં આવેલાં છે. અમવાનનું નામ સંભળતાં મેલ મેમો અને તેના મળનિમાઓ જળી છે કે. મામ, તમે પશુ સંભળાને. એ રાહતો તમને જ પગા દેશે નહીં."

રોમ સતિથી મોમો: "મારાં મરેલ, અમવાનનાં મને પ્રુન વિચાર છે. તે પોતાનાં નિરાધાર નાળોને કદી કામો નથી. એ તો આપણી વચ્ચે આવીને કલા-રોટલા-કે."

એટલે બીજી બાળ જરા ઉશ્કેરાળે મેલી: "એ અમવાન ક્યાં મેલા છે એ મને જરા કહેશો! એની પાસે મળ વિનવ આંત્રી નરકમાતામાંથી મારો છુટકારો, મોમ એમ આપણું નથી! મેમોના પોતાન નેવા મેમો અને નોકર પગલાં કરે છે અને માર મારાં કરે છે. અમે મામ માણુકે મું કરી. સમીએ! અમારું કામ મેલી નથી! એક પશુ દિવસ મેમરણ પહેલાં હું આપણું પાંખી નથી. આપણે મારાં મારાં મળ, એટલામાં તો પરીદેવ આપણ છે અને એતે પરાજે અણું પડે છે. આંત્રી તમારું છે અમવાન, અમારે ક્યાં છુસી-મરેલ ક્યાં કરેલાં? અમવાનિ અમને કો યા મારે મરી દેશે! આપણું નરામોની જુન કાંતોપવા મારે જ છે! મામ, અમવાન ક્યાં છે એની અને અમર પડે તો એનાં મરણ આમળ હાંતી ફરી ફરીને, માણુ પડતા પડતા, પોશ પોશ રહીને મારા કારમા કુપ્રમની એને મળી જ વાતો કહે. એ અમવાન, હવે મરણી આ કુપ્રમ કહન મળ નથી!"

રોમ— "મરેલ, મરેલ રામ. અમવાન મળુ પ્રુમે છે. તે આપણને આ કુપ્રમમાંથી મર કામનારો."

એ સંભળીને પેલી બાળ કાંત્રી કાંત્રી ઉશ્કેરાળે મેલી: "મામ, એણું આમળ સંભળીને તો હવે હું મારી મળ છું. અમવાન પર વિચાર રાખી રાખીને પશુ હું મારી મળ! અમારી મીરબની પશુ હવે મોમ કે નહીં! અમવાન એ અમ મરીનું, નિરાધારનું સંભળતો હોત તો આવી પાતાનામાંથી તેજે અમારા નેવી રાક અળાએ. તે ક્યારની ક્યારી લીધી હોત. પશુ એ અમવાન આપણું કશું કામળતો જ નથી મેં માણુ પડતા પડતાને કેટલીપ વાર અમવાનને કારમા કુપ્રમ અને અસ, મારમાથી ભયાવના કરમરેને આપણ કરી છે; પશુ આ અમામણને ભયાવના મરીનને મેલી કહેવતો અમવાન મરેલાં જ નથી પડતો! અને તો હવે મરે છે કે, આપણે અમવાન છે જ નહીં અને મને મળા મળી ખાતરી છે કે, આ નરક એવી અમામ તો અમવાન નથી જ નથી! મળ, હવે હું મારી મળ. માલો, આપણે આ પાંખી પેટને આટો પૂરી કામને અને ભચી ભચી પ્રુર ભચી. મેલી મારમાં જ અમાર મળ જરી અને પાછાં એ જ મેમર. મકરમા આપણને વિધવાનું દર મળ જરી. કે મારા અમવાન, તું અર મરેલાં દળાણુ મા અને અમ નિરાધાર તરફ મે!"

પછી તેજે અમામે મૂનાં મૂનાં મંચવત, જળી લીધું. અમવાનું પૂરે મળાં મળે સ્ત્રીએ સુવા મારે પોતાના બોરમાં જતી રહી.

પરંતુ રોમ કારમા તાસથી આમળ કહેલી આખી કુપ્રમી મરેનોને વિચાર કરતો અને તેમને મીરબ તમા દીધવ આપવા અમવાનને આપણે મારેલાં કરતો જાં ને હાં મેર અમામામાં મેલી રહી.

(માણ)

સુકું મરણ

અમારે લાંબી હમેલાં નીચે પ્રુન મરણ મળેલાં: ૨૨ રતમની મુખી ૨૨-૧ ૧૫ રતમની મુખી ૧૧-૬; ૧ રતમની મુખી-૧ અને જડી રતમનાં મારકમની ૫-૩ પેસેજ જાણે તેમજ અમરેલ મેલ જાણે કાળા કેનકનાં ૨૨-૬ ૨૨૫. એમરે કાંઈ પેલા મેલમવા મરેલાની કરતી.

MAARMAN PTY LTD.
Box 25, Phone 128.
Brisb Transvaal.

વિનિત એકલ્લી કોર
(મુનરાતી) કુ. મુનરાતી દીગવની.)
મુનરાલ વિદ્યાળો - મંપત ૧૮/૬
'Indian Opinion'
P. Bag, Durban, Natal.

‘કારમીર પ્રિન્સેસ’

કાવતરાની રેખાંચક કથા

લેખક: શ્રી. અનંત શંકર કર્ણિક

(અત્યંત જાણુ)

કથા ઉત્તરશું ?

શ્રી મારી ચૈતરશું ટાપુએ કતા. એક મોટા ટાપુ હતો અને તેમાં નાના કતા. વચ્ચે વિશાળ જંગલો હતો. કોનારતા રમણી મરમ પાણીનો પ્રવાહ અમને ‘અ’ ટાપુ તરફ મસરી મરે હતો. ઉતરવા માટે ‘એ’ એ ટાપુ પહોંચ કયો. એક ટો પ્રવાહ અમને તે તરફ મોકલવા કતા અને એવ રિશા થાં અપાર્થ જોયો. પ્રતિભાસ રોનો વાટે એવી મારી મારવા કતી. ‘અ’ કે શેટ નાકુના ટાપુએ કરતાં આ ‘અ’ ટાપુ ઉતરવા માટે અને તે પશુ અનુકૂળ લાગ્યો કારણ ‘અ’ ટાપુની મીઠા કાચનો કયો અને શેટ નાકુના અપટ કોવા જાત નાણુએની રણે તમા ઝીમ કોઠોથી તે અરપટ લાગ્યો હતો.

દક્ષિણને ‘એ’ જીમ પાડીને કારણ આપણ વિના કશું: ‘આપણે આ ટાપુ પર ઉતરીએ’ અને ‘એ’ ‘અ’ ટાપુ મીઠી અપાળે અને પાકને પશુ એ જ રીતે જીમ પાડી.

અમારા અપાળ

કયે જીમન ટાપુવા મારેનો બીએ તળકો આરંભાયો હતો. પાક, કું અને દક્ષિણ અવગમ કાયે કતા અને બીએ એ અમારાથી કોટરોક વાર કુર કતા. પાકના બને કાકાનાં કાકાકા દુરી મયા કતાં અને દક્ષિણની અમાની કાકાકીને અપણો અગ દુરી મરો હતો. મારું કોઈ કાકાકું અપણું નહોતું તે કું અપણો કયો, પશુ મારા અપણા પમમાં કું અપું કયું અને મારો કયો કાકા કું અપણી કયો નહોતો. બીએ જીમને અમને તે સપમે અકાલ નહોતો. બીએ એ અપણા અપણે એ અને તેમની રિપતિ બીએ કુલ અપણા ન કતા.

અનની દરમિએ ઉતારણ માર કયે. એવા પહેલા ટાપુ પર પહેલી અપું એ અમને મિથ કાપ્યું. એ કોઈ પહેલે પહેલે તેણે અપાર્થક મોડોની માર વો બીએએને અપણવા. અમા ને મોડા કરવામાં રિપણવા કિમતી અપણાને અપ કયવા સમાન કયું. ટાપુએ એટલા નિર્ભન અપણા કતા કે ત્યાં કોઈ વણકું કોવા રિપે અને પોતાને તે સંકાલ કતી. આટલી મોટી કોનારન, અનનું પમાલ, તેની અગ તમા કુમરો મપમો સુધી રેખા અને તેમાં આપણા કોઈપણ ટાપુ પરથી એક સમાન તેમ કયું.

આ પ્રારની કોનારને ટાપુએના સારા મોડોને તેમનાં કુંપામણી અકાર અપણા રોત. પશુ તેવું કયું લાપું નકિ. બીએ બાણ, દક્ષિણ અપણ આકાવાદી કતા. ટાપુએ નિર્ભન અપણા કોવા કતા ત્યાંથી કોઈ મરમ મળી કયવાની તેમને આકા કતી.

એક આપ અપણ

ટાપુ પર સહેલાઈથી પહેલી સમાન તેમ કાચકું કયું. સુપરિત પ્રવે ત્યાં પહેલાવા માટે અપું જરી કુટુંબ એકમે. પાક અને દક્ષિણ તેમના કાકાકાં અપણે કોવા જાત અપણા પામ કાચ કરી રવા કતા. મરમ આપી સમાન તેટલે અપણે રહેવા કું દક્ષિણની નજીક માર મરો. અમે મણે અપણા અપણ મપામણ કરી રવા કતા અપણી કાકાકાં અમે મારી પ્રમતિ કરી. બીએ એ કપાંવ કુર રકી મપા કતા. સુપરિત અપણો. મોડો બીએ કાચ રંમનો મપી રકી કયો અને કાપથી અપણાએ ઉતરી રકો કયો. પ્રમિમતી પાણીની સપાટી ઉપર કાચ કાંચ ઉડી કયું અને વિશાળ નિરખ આકાકાં રંમ કાકાં મરો કયો. અમારી પાકળ કુર પકિમ તરફ મીમે મીમે કયી રહેવા એક કાળા અપણે રકિત વાળના રપમાં કાકાકાં મીએકના સપણતા, કુપાકો રેખાવા અપણે મીમે મીમે પકિમ તરફ અપણ કતા. અપણ પ્રકાકાં કોમેતરી વાળા નાના ટાપુએ આકાકાં અપણા કતા અને એ ટાપુએ અપણા નવરે પડતો અપણ એક પ્રાચ કયાર કયો.

અપણને અપણ

એક પૂરા કમાની અપણણ પાળી પશુ કયુ ખાસ પરિણામ અપણા નકિ. નાનો ‘અ’ ટાપુ કારંબમાં કયો તેટલો જ કયો એ કુર કામનો હતો. વળી નાના ટાપુ પર પહેલા વાનો પ્રવાહ કરવામાં દક્ષિણને એક અપણા. તેને મપું કે એ પાણી નો પ્રવાહ અમને ટાપુથી કુર મસરી અપ તે ‘અ’ અને શેટ નાકુના ટાપુ એ વચ્ચેના કે ‘અ’ અને ‘અ’ ટાપુ એ વચ્ચેની ખાલીમાંથી અમે સહેલાઈ થી તપાસને નિર્ભ અનંત સમારમાં એવા અપણે અને મપા અમારી બીએવાની કાચે. આપી દક્ષિણે માર નકાકા નિમર કયો, અને પાક તમા કું તેમને અપણા. શેટ નાકુના ટાપુ નો એ વાળ નેટલે કાકો અમારા તરફ કયો અને પ્રવાહોનું એવાજ

અમને તેના કોમથી કુર એવી અપ કયો તેટલું તેવું તે ન જ કોચ.

પ્રાણપર રનિરવનો કાલ રમ દક્ષિણ પર પહેલે કયો અને કામરમાં કુપારી મારવાની તપાસમાં કયો. અપણ પાસમાં એવ એક અપણે. ‘મિત’ કયો. પશુ તે કોમને માટે મોટી કયે નકિ. બીએએના નસીબની પરવા વિના તેનો અપણ કમ વાળા જ કરવા ને...અને કાચ તે કયી ન એક કયો. ૧૧મી એપ્રિલ ૧૯૫૫નો સુમીરવ અપણ: અમારા જીમની પશુ અપણા મપી અપ!

કુળવાનું તરણું

પાક કયે અમારાથી એક વાર અપણ કયો. દક્ષિણ અને કું શેટ નાકુના તરફ અપણ વપતા કાયે જ રવા, કાચ નેટ સાથે એકમેથી બીએને કાસ અને પાક કાયે કયું. માં રહેતા કતા. દક્ષિણના કાચ નેટ પર એક વોટરકુર મરમ કયો એ નેટને કુપાવણ ત્યારથી જ અપણા વાયો કયો. પશુ અમાર સુધી તે કાચે જ રેખાતો કયો. કયે સુપ્રકાચ અપણ વપાં આ નાનો અપણ અપણ એવી રકો. તેનું અપણ અપણ અપણ આપણું અને તે આપ કા ર પા ન કાચે. આ નાનો પ્રકાચ અમારો કોટરક મપી કયો. ૧૫મીના આ કાચ પર કુરતમાં જ ઉતરી પડનારા થોા અપણ વચ્ચે અપણે તે કુળવાનું એક તરણું કયું. એટલા એ અપણ કયા કુર રકી મપા કતા અને અપણ મોળાને પરિણામે અને રેખોને કયે એક કયો ન કતા.

કેટલા વાળા એ ત એવા એ મારા કાળા કાચની અપ એવી. મારા અપણ વચ્ચે એ એવું કે કાસ પરથી પકિમળ કરી માર કતી. મરે તેની અપા વ વિંતા ન મપ. અપીન પર પહેલાવા નકિ ત્યાં સુધી કે કાકથી ૧૫મ પાણું ત્યાં સુધી મારે અપ અપણે નેટલે એ કું સમાજ કુકયો કયો. અપણ અપણે કોવ તે, કાચ કું નિરખ મપી મરો કયો.

દક્ષિણ અને કું કાયે તાતા તાતા વાનો કરતા રવા કતા. અમે મરે એટલા મપા આકાવાદી કતા કે પાક માં નો ટાપુ પર પહેલી મપા કયે અપણા તેા કુરતમાં પહેલી અપે એવ અમને કાપ્યું. દક્ષિણ કયા કરતા કતા કે પકિમળ (પાક) મિતો વચ્ચેનું કાકીકું વામ) કોઈ મપી મારેને કોમી ને આપણા માટે કોટી મેળથી અપ

આપણને કયારે કયી મારી આકા એ.

કોટીથી અપણ

એ ટાપુ પર માનવીનો વસવાટ કોવા રિપે કું કયુ નિરાકાવાદી કયો. આપ કતાં અમારો અપણે રકી રકે તે માટે મારે એ વાત અમારની ન એકમે. આપી દક્ષિણને ‘એ’ કયું: કા, મારી પશુ એવી આકા એ!

તરવા માટે કું મારા કાળા કાચનો અને દક્ષિણ તેના અપણા કાચનો અપ-વોમ કરી કયો ન કોમને મપી વાર અમે કુર અપ જાતાં કતા. દક્ષિણ માનતા કતા કે અપણે વપાં અમે એકમેળનો અપણે ‘એ’ એવ એકમે અને કાયે રેખવાના અપણે સુધીના અપણ પ્રવાસી પાણીના જો. દક્ષિણ ને આપી અમારા મનેનાં કયીર કાયે આપી કયોનો વિમાર સુપે. અમારા કાચ નેટને એકમે નેટલી વપારાની પડી કતી. અમે એ પડી માંથી કયો: કયો કુરે નકી તેવી રેખ-વાળની એ અપણ પડી કતી. અપણ પાળી પશુ અમારી અપણ કયન અપણ માટે મરો અપણા રહેતો કયો. અમે એ તેમ તરફ પશુ કયે અને કાયે જ રહેવાના.

અપણે કયાણું નથી

અમારા કળ પામેલા કયો માટે આ કાયે કયું. મારો કળને પામેલો કાયે કાચ અને દક્ષિણને અપણે અપણે કાચ બાણ માણુમાં કાયે કતા. એક કાયે રીમા અપણ વપવા અને એક કાયે અમારા કાસ કાચ અને પશુ અપણવા અપણ.

કાકા પકો પહેલામાં અમને અપ-કાચના નેટલે પ્રવાહો કોવા એકમે એ મેરી નકર વાતવિકતાનું અમને કાંવ મપું. પહેલાં એ કાકાકાં એ અપણ કયાલ જો એક અને કાપ્યું કયું તે અપણ એકમે નેટલું જ રણું કયું. આ એકમે દક્ષિણે કયું કયું. અપણે પાકને પશુ અપણી કાયે રહેવા કયે નેટલું કયું.

એ કાયે અપણ આપણે: ‘ના, પાક કાસ તરવે. એ. તેમે આપણી કાયે રકે ટો ટાપુ પર રહેવા પહેલા વાનો તેમને અપણા ન મરો.’

દક્ષિણ મારા આ અપણ કાયે અપણ મપા. (અપણ)

આ વાતોનો કોમી રાઈડ કુંબા ‘અપણે પ્રારણા’ને છે.

કુકાપીય, કનક ૨૦મ રીડ-સ, કાચ-કાચ, રેવ-કુ કટીવર-અ અને કનકોર-અ માટે મરો:

કાર. વીકલ

૧૨ કાકથી કાકી, કટ મોટ રીડ, કોરનર કાચોનક અને મોટ રીડ, એકાનીઅપ, રેવ ૨૨-૧૧૫૪.

દેવ મેલુ નવું કાલે છે. ભગવન્નું નામ તો શ્રીમં જ થયું છે. પ્રાર્થના તો માત્ર પાપીયો અને પોદીતો જોઈ કરવાની એમ કહેવું છે, સુખી ભોડો ને કોની કંઈ જરૂર નથી. આર્ય મારા ધરનું વાતાવરણ છે. "અર્ય" અર્થેજ ભણેલી ને સારી રીતવણી પામેલી દેવાઈ મારો કાંસાર સુખરસે અને સુખી મરી જોમ માની ઘણ કપો અને ભાગ્યદાણી હું કોમ માની લીધું. પરંતુ કામંદર ભૂમ કરી નાખી હતી કોમ દને કમળમ છે. ધરમાં તોડર સિવાય કોઈ કિવસ પશુ ચાલી કહે નહિ. બીજી કમળા તો કુર રહી, આપના ચે વાધા પાડે. "એકા" બદર ને ભમ કુકાનેથી લાવી કાપટી રેવેને !

૨૭ ૨૭ માતા કરે છે. ૧" કહી ચંદીકાનું રૂપ કારણ કરે ને ફોનની "રહાર"ને આમેદુખ પાદ બાન્ધે. ગાળકો માટે સો વિલક મરણર મેક માતા કહી છે. જ્યારે લાં તે ઉભટા અર્થમાં સારું છે. બધાને બહેકાવી રાખ્યા છે. ટાપટીપ ને "એલી કાકર" એ જોમને મુદાવેળ છે. ધરનાં કંઈ કોણાં નથી ચીળે જ્યાં ને જ્યાં પડી દોષ, કુળ, કમરા ના કમલા લે જ્યાં નજર નાખે જ્યાં જોમ મળે. આ છે મારા ધરનાંની ને મરની દયા ! જોમ મવાનું "કારણ" હું કહી અને હું જીવામ કરવો જી કહું સમજાવું નથી. મારી તો જીવિ ન જરૂર મારી મહા છે ! (અપુર)

નાસીક જીલ્લો આવે છે. ૧૫ ૨૧, ૦૦૦ જેટલે જમીન ૨૪૧૦ ચોરસ માઈલે ખરીદી છે —પાકીસ્તાનના હાઈ કમિશનરને કુપરો કાવજ ન છે. આ વિશે મારા સલામમાં ચર્ચા દરમ્યાન એક અવાજને જવાબ આવતાં પડીત નહેરુએ જણાવ્યું હતું કે, આપણી સરકારના રક્ષણ માટે પુરતો પ્રયત્ન કરવામાં આવ્યો છે. બીજા કમને જવાબ આપતાં વડા પ્રધાને જણાવ્યું કે "પાકીસ્તાન ના વડા પ્રધાને આ સરકારના પ્રશ્ન અંગે જીલ્લો આપા કામે તેડે નહીં પણ થોડી આપા કામે થન ધળતાં આનંદ મરો. પ્રશ્નના નિરાકરણ માટે કું કમેલા થોડી મણી આપા વાદી રહે હું પણ આ મુલાકાત સરજ કામ કે ન કામ પણ આપણી સરકાર થોડકસ નીતીને વળગી રહે એમ કું કમું હું. અને તે નીતી ઉવટમાં તો પાકીસ્તાન કામે થોડી રાખવાની છે.

આ મોડેર ઇપર બંધગી મુકવાનું કારણ એ હતું, કે હાઈ વચ્ચે વેપાર અંગેની એક સમજુતીનો અંત કરવા માં આવ્યો હતો.

સામાજિક ખબરો

હુસાકા ઈન્ડિયન સ્પોર્ટ્સ ક્લબ

ઉપરોક્ત ક્લબની વાર્ષિક બનરજ મીટીંગ મુખવાર તા. ૨૦-૮-૫૮ના રોજે હાજી કોલમાં મળી હતી, જેમાં આમાથી ૧૫ માટે નીચે મુજબના હોમીયોરોની વચણી કરવામાં આવી હતી. પ્રમુખ : શ્રી રમણભાઈ જી. પટેલ, સેક્રેટરી : ગાલુભાઈ ડી. મીસ્ત્રી, ખજાનચી : અકુભાઈ કે. નાથક. કમીટી મેમ્બર્સ : શ્રી. કાલિદાસ પી. રણજોડ, શ્રી રમણભાઈ આર. પટેલ, શ્રી. વિઠ્ઠલ દાસ પટેલ, શ્રી વલ્લભભાઈ કે. પટેલ. ક્રિકેટ કેપ્ટન : શ્રી નરુભાઈ સી. પટેલ, સહાયક : શ્રી જીલુભાઈ ડી. મીસ્ત્રી. હોકી કેપ્ટન : શ્રી માલુભાઈ ડી. મીસ્ત્રી, સહાયક : શ્રી નરસીંહભાઈ ડી. પટેલ. થોલોબોલ કેપ્ટન : શ્રી કાલિદાસ પી. રણજોડ, સહાયક : રમણભાઈ આર. પટેલ

શ્રી હિંદુ લંકેન રજમુત ચોકાણ અંકળ

ઉપરોક્ત સંસ્થાની ૧૪મી વાર્ષિક બનરજ મીટીંગ રવીવાર તા. ૩-૮-૫૮ના મપોરે મળી હતી. પ્રમુ પ્રાથ્ નાચી વચ્ચાત કરી મંત્રીશ્રી તરફથી રીપોર્ટ તથા ડેપાઈમ્બલ તરફથી સરવેષ રણુ થયું હતું. ભના રવીકર બાદ, આવતા વર્ષ માટે નીચેના કાર્યકરો વિચુકત થયા હતા.

પ્રમુખ : બગુભાઈ જીવનભાઈ, ઉપ-પ્રમુખ : ગલ્લાભાઈ કરસનભાઈ; માનદ્ મંત્રો : મણીલાલભાઈ પ્રેમજીભાઈ; ખજાનચી : કાશીરમભાઈ દુલ્લભભાઈ. કમીટી મેમ્બર્સ : પ્રેમજીભાઈ દુલ્લભભાઈ, વલ્લભભાઈ કરસન, જયરાલ વિઠ્ઠલ. એડીટર : જોદુભાઈ વીરમ, ભાણુભાઈ જીવન.

આસાર સ્વીકાર :

શ્રી કમલ બંરન રજમુત ચોકાણ મંડળ તરફથી મેટ કી. ૧૦-૧.

શ્રી ભગવાનદાસ કાદવાભાઈ અને ફેમીલી, (રસાપી, સાઉથ રોડસીયા) તરફથી ઇ. ઓ. માટે પા. ૧-૧-૦.

ફોનીકેસ સંસ્થામાં :

તા. ૧૧-૮-૫૮ થી ઉવટમણ રણુ છે ૧૭ (પોર્ટ) કલોકમેય, શ્રી પસ્તે-તમ થનજી કાળીદાસ (૨૨૧૫), અને શ્રી ભા.ઈ. એસ. પરમસીર (૨૨૧૫). તા. ૧૬-૮-૫૮ થી રમેશ સોન (૨૨૧૫) અને શ્રી એડમ કેવર્સ (૨૨૧૫).

સ મા ચાર સં ગ્ર હ

—વિદેશીઓ તા. ૨૩મી સપ્ટેમ્બરથી મુનરાતમાં પ્રવેશને મુનરાત બદમાં તેમના સ્થાનતની પ્રુગ તરફવારિઓ માલી રહી છે. મારકોલી આશમાં તા. ૨૩મીના કોઈ કિવસ માટે રોકાશે. થોડી આપમયા પણ તેમનો મુકામ કરી. ૧૫મી સુરત થક અમદાવાદ થક સોરઠ કમમાં જશે.

—અમદાવાદનો ઉદ્ધાસ બારિકનો સુવામક રાજ છે. તેમને તથા તેમના સુપીઓને ૪૪ કિવસની સારી કૈદ થક છે. અને ૧૦ રૂપિયા દંડ અથવા થકુ ૧૪ દિવસ સજા અમદાવાદમાં આજ સુધી કારકુ હા છે. અમદાવાદ કોમેસનો પ્રમુખ મનનભાઈ પટેલ શિકી વાટાપાટ માટે મવા છે. મદા મુનરાત પહે ને નુકસાન કમું છે તેનો આડો કૈદ કરોડ સુધી મથે છે. સત્યાગ્રહ કટ ચાલુ છે.

—શિકીમાં કોમેસ પ્રમુખો અને મંત્રી ઓની પરીપદ તથા કિવસ માટે તા. ૧૮મીથી મળી હતી. એમાં કેન્સરભાઈ એ જણાવ્યું હતું કે લે.કોનો સંપર્ક આથી કોમેસને મનજીત મનાવવા માટે

આપણે સત્વર થાંદી નવું જોમને જનાકાકાલજીએ જણાવ્યું કે, આપણી મદતવાકાલોને પોપવા નાના મોટા ગમડાઓ કરી કોમેસને આપણે નળી નહીં જાવી જોઈએ. આપણી કામે ને સવ.લો આવે તેનો આપણે જોસ થોમી મતી કીલ કામ કરતાં રહેવું જોઈએ નેથી કોમેસ રીપોલ ન જને. ચોરાસજી ભાઈએ કમું કે પરદેશના નાણા મામલા બોટા નથી. આપણે જોન બધજે કીએ અને તે જરવાઈ કરવાની રહેશે.

—મુમળની મુનીવરસીટીને રોડ કાઉન્સિલ તરફથી રામ કામ નેટલી રકમ મેનેટરી અને કન્ટરનેશનલ ઇમેનીઓસ ના વિઠથો સીખવા અને તેનું સ-સોવન કરવા આપવામાં આવી છે.

—કોના માજી રાજવીઓને રૂ. ૧૭, ૮૧૫.૬૬૦ના સાલોવાકા મુકવવામાં આવે છે.

—સુરતના મણોલીવાઓએ "એડે જેની જમીન" એ કાર. જનુસાર ૧૪.૧૧૦ જેટલે જમીન માલિકો પાસેથી ખરીદી લીધી છે. આમાં કીધી મેખરે

—મેથાલ નજીક કાકર રમજીત અને ઓણકે મામ વચ્ચે એક રકમ મારા એ મુકવાર તા. ૧૫-૮-૧૯૫૮ના રોજે ૪ માં ચિત્તાને સિકાર કર્યો હતો. રકમના એક મોખએ કાક ૫૨ ચિત્તાને મેડોનો મેરેલ હતો. તે મલરાઈ ગયો અને રકમને મેલાવી લાવ્યો. રકમે ચિત્તાને સિકાર કર્યો. ચિત્તો કાલ રીટ બાંધો હતો. ચિત્તો આ પ્રદેશ માં કપાથી આવી ચડ્યો તે કળી થકાવું નથી

—તા. ૧૩-૮-૧૯૫૮ના રોજે રકા-કર દનની કુટબેલ ડીમ મેથાલ કામે તથા મેથો રમી હતી. તથા એમનું પશિ-કામ કો મા કમું હતું. રોડે આ પ્રમાણે હતો. ડી. ડીમ, મેથાલ ૨ રકા-કરદન ર, ડી. ડીમ, મેથાલ ૨ રકા-કરદન ર, ડી. ડીમ, મેથાલ ૨ રકા-કરદન રમતો રકા-કરદીમાં જાયેલી. એ. ડીમમાં એક ભાઈને વાગ્યું હતું. અને નાકમાંથી થોડી નીકળ્યું હતું. રકા-કરદન વળા મનનભાઈ જીકીપર ના પ્રવાસોથી આ રમતોરમાઈ કની.

પાકીસ્તાન અને હાઈ

વચ્ચે વાટાઘાટ

એ. મરદની ૩૦મી તારીખે હાઈ અને પાકીસ્તાનના પારદેશ ખાતામાં મંત્રીઓ, હાઈ અને પાકીસ્તાનના કીનરા ઉપર ચાલી રહેલી કામકાની ગામત વાટાઘાટ મનારા છે. તે દરમ્યાન, પાકીસ્તાનની સરકારે પૂર્વ પાકીસ્તાન અને ત્રીપુરા વચ્ચેની બોર્ડરને ફરી ઉપાધી ચૂકી છે. આ ત્રીપુરા અને પાકીસ્તાનના મેનમ્બો વચ્ચે વાટાઘાટ થયા બાદ થકુ છે.

માથે બાંધવાની રીતજન અને વેણીઓ
અમમલ, સાહીત, હાજીદા સીકકની, રીતજન અનેક જંમ, ડીમમલ અને સાઈબમાં મળયો, ભાગ મંડપ અને મોટા સવમારવા માટે જરવાખાંધ થીજનો મળી શકયો.
ખચ્યાં માટે અમમલ, અને રેસમ તથા ફેકટની કોપીઓ કીફરવલ માથે જનાવી આપવામાં આવયો.
જા.કોટે બાંધવા અમમલ, રેસમ, કોટલ વિગેરેનાં કુલોની જંમ - જંમની વેણીઓ અને અનેક પ્રકારના કોચર્સ મળયો.
કેકાણું : માથરો હેટસ (મી.) લી.
સેડીઝ એન્ડ ચીલ્ડરન્સ હેટ મેન્યુફેક્ચરર,
ફ્રેન : ૮૬૫-૭૭૮૧ મહેસે માળે,
બોમ્બે મરપાક, માર્કર એન્ડન્સ
૩૩ વેરક રૂડી, — જોહાનીસબગં.

The best way to do good is to do it to others, the right way to gather is to scatter.
—Seneca.

OPINION

Founded by Mahatma Gandhi in 1903.

Former Editor: Manilal Gandhi—1918-1956.

No. 34—Vol. LVI.

Friday, 5th September, 1958.

REGISTERED AT THE G.P.O. AS A NEWSPAPER.
Price: FOUR PENCE

S.A.B.R.A.'S TROUBLE: SPEAKS WITH TWO VOICES

JOHANNESBURG, Sunday,

A STRUGGLE for power between the Transvaal and Cape sections of the South African Bureau for Racial Affairs has been brought into the open through the issue of conflicting statements by the opposing factions says a report in "The Natal Mercury."

"It is similar to the differences of opinion between the northern and southern branches of the Nationale Party," according to a source close to S.A.B.R.A.

The position, as this source puts it, is that the difference of approach between the "liberal" Cape and the more extreme Transvaal has led to dissatisfaction in the North. This is because the headquarters of S.A.B.R.A. are at Stellenbosch, in the Cape. It is from here that most of the Apartheid-theory pronouncements have come.

It was from here—under the leadership of Professor N. J. J. Olivier—that the idea of university councils and senates controlled by Government-appointed White persons was rejected in evidence before the University Apartheid Commission.

Transvaal's Welcome

But, even though this advice was ignored and such control is envisaged in the University Apartheid Bill, the Transvaal Action Committee of S.A.B.R.A. wel-

comed the Bill and the Commission's report.

This welcoming statement was made by the acting chairman of the Transvaal Action Committee, Professor E. F. Potgieter,

and the secretary, Mr. W. E. Barker.

This week-end, that statement was repudiated from Stellenbosch, where the S.A.B.R.A. executive said it was "completely irregular and cannot at this stage at least be accepted as the views of the executive committee."

Stellenbosch rebuked Pretoria for contradicting S.A.B.R.A. evidence before the University Apartheid

Commission on full autonomy and academic freedom for the new universities.

The reaction of the Transvaal is according to the special source. "It was a very bad policy move for them to repudiate our statement like that."

"We want more policy statements to come from the Transvaal—and we shall have to see how we can bring about that state of affairs."

GROUP AREAS HARDSHIPS FOR CAPE TOWN

"CIVIL RIGHTS," the newsletter of the Civil Rights League urges its readers, in its August issue, to read Miss Muriel Horrell's pamphlet "Group Areas in Cape Town" and lists the following for especial attention:—

1. The whole Table Mountain area from Three Anchor Bay to Bakoven and the mountain suburbs of Tamboers Kloof, Oranjezicht and Gardens has been declared "white." This means that by July, 1959 large numbers of Coloured and Malay people will have to move out.

2. The Schotsche Kloof area on Signal Hill has been declared "Malay." This affects mainly "Christian" Coloured people, but a few whites and a number of Indians also. The area is in any case already much overcrowded and cannot accommodate all its Malays,

3. Woodstock-Salt River has been proclaimed white. Miss Horrell says: "Relations between neighbours of different racial groups have, on the whole, been very friendly in the past in Woodstock... But the Group Areas Act is destroying all this... White speculators are hoping to make money out of the misfortunes of those who will be required to move... People who 'pass' as whites are hoping to convince the authorities that their associates are entirely white, and are thus unwilling to acknowledge Coloured relatives or friends. Coloured people are extremely

resentful and bitter." The same thing is happening in the Matland area.

Windermere

4. Windermere has been declared part of a Coloured area, but at present it is largely occupied by African squatters in unspeakably bad conditions. Miss Horrell calls it "perhaps the most evil blum in South Africa."

5. In the Goodwood-Parow area, proclaimed white as from 1963, there are nine large Coloured schools. Perhaps about 10,000 Coloured people will eventually have to move.

6. Cravenby, a proclaimed Indian area, is largely undeveloped, and if Indian traders from other areas

(Continued on page 344)

OPINION

FRIDAY, 5TH SEPTEMBER 1958

Verwoerd Rides The Tiger

A FRIKANER nationalism lives by leaps from one extreme to another. Its ultimate goal is to establish a dictatorship in which the nationalists will be the herrenvolk and in which all the others, in particular the non-Whites, will be the hewers of wood. The election as Prime Minister of Dr. Verwoerd merely indicates that the march to this goal will now be intensified.

It is true that his election is the worst disaster that could befall this country. From Afrikaner nationalism the man of colour can expect ruin and humiliation. In its present mood, he can now be certain that the rulers will ride rough-shod over him. That is the real significance of Dr. Verwoerd's promotion.

This is all very distressing. But it should not lead to panic. In terms of legislation and accumulated powers for use against challenges to their authority, the Nationalists have done nearly all they could in readiness for the dark period which Verwoerdism is going to bring on the country. What waits to be done now is for the Nationalists to use their powers to ensure that they remain bases. And in moving to that goal nobody should be under any illusions.

Like Strydom, Verwoerd has a one-track mind and the word retreat does not exist in his political dictionary. He will drive the country to his republic and beyond with all the power he can command. In doing that he will not bother much about what happens to the non-Nationalists. All he will be concerned with will be to keep the loyalty of the faithful. And these cheer only where there is continuous and spectacular movement forward. Unfortunately for him room within which to manoeuvre is getting narrower and narrower—with apartheid becoming increasingly challenged by its victims. But that will not daunt a man like him. He will crash through every barrier of opposition, even if that pulls South Africa down.

For, Afrikaner nationalism is like a tiger. Who gets on its back rides to the death. There is no stop in its mad rush to disaster.

While all this naturally conduces to gloom, it must be said that there are also very bright streaks of light in this otherwise dark situation. The real issues at stake in the race quarrel will now be defined in the clearest terms possible. A lot of the confusion which has prevailed in the ranks of the opponents of apartheid will vanish and men and women will no longer be in doubt about the right thing to do at the right moment.

There must of necessity be justifiable pessimism in terms of the immediate future. But against the perspective of ultimate objectives, the election of Dr. Verwoerd is also a blessing in disguise.

Comment On Men And Events

Donges Gambled And Lost

By JORDAN K. NGUBANE

AT the time when the idea was mooted that the Nationalist caucus might elect a successor to Strydom I wrote in this column and said it was difficult to see clearly the game Dr. Donges was playing when he tried to woo the English and at the same time to hasten to give the vote to the rightless year-olds. The decision of the caucus of the Nationalist Party, I said, would reveal the precise nature of what he was doing. On Tuesday this week the Nationalist caucus threw the spotlight on the complicated moves that have been going on behind the scenes in the Nationalist Party.

Quite a number of interesting facts naturally come to light. It transpires now that what Dr. Donges has been doing all along has been to try and ride two political horses. He tried to assure the English that their interests would be safe in his hands and made a futile effort to outbid Verwoerd by giving the vote to the little boys and girls of eighteen.

I pointed out at the time that the wealthy classes which ten years of Nationalist rule had shut up had doubts about the wisdom of the Donges move. The little boys and girls who will now take the reins of this country are normal human beings. At their age, rock'n-roll and fiery ideas which inflame their volatile passions are the things that matter and not so much the Stock Exchange reports or economic stability. The Afrikaner bosses of the Party realised that Donges was not exactly above playing the game of the political adventurer and they decided to have nothing to do with him. And so the wilderness he had to go.

And Swart?

What of Swart, who had been built up and propped with so much care as the heir-presumptive to Strydom? He is definitely the unhappy man in the Nationalist Party these days. In moments like that the human being pauses to reassess the things he has done in life. Few men in the present Cabinet have had a longer record of unwavering loyalty to the Nationalist cause than Swart. He was gaoled for the cause; he went with Hertzog into the wilderness when World War II broke out. And in the bitter crisis which Afrikaner nationalism faced when Hertzog stood by the English, Swart took the uncompromising line and deserted Hertzog in favour of die Volk. Some say he stabbed him in the back. And to-day, what he did to Hertzog has been done to him...with vengeance.

For days and days he rose and sat in Parliament as the Acting Prime Minister. Having placed him in this position, it was to be expected that Afrikaner nationalism would express its gratitude to an aging man by allowing him to be boss for the next remaining five years before he retired. But that was not going to be, Afrikaner nationalism is a monster without a conscience. It battles with seismic force to its goal and does not care a whit for the individual it breaks and crushes on the way. For two reasons: It regards the individual as an end; its goals determine its morality. In the hour of crisis it never hesitates to crush the wavering. This will to destroy is of the very essence of apartheid. I am not surprised that Old Swart has been treated in this sordid way. People can't war their conscience out of their bosom and still be decent to their fellowmen. To be a good Nationalist, a person must have no conscience; what passes for a conscience is that which the monster approves.

Militant Mood

The significance of all these developments is here: We have entered the phase when Afrikaner nationalism will move in its most militant mood. Nobody knows, not even Verwoerd himself, how Afrikaner nationalists will react to the strains this will impose on them. Having taken their seats on the back of the tiger, they might choose to ride to the end. Hitler did that with the Germans. But even in that misguided country, there was always opposition, though very feeble and very idiotic, as Dr. Karl Barts shows so ably in his book, "The Downfall of the German Secret Service." It was weak perhaps because it was in the minority; perhaps because it had much in common, emotionally, with the larger gush of Nazism.

We are luckier in this country. The differences between the majority of the people and the

(Continued on next page)

Gerdener Complains Of Anti-White Wave

JOHANNESBURG, Monday.

A TIDAL wave of anti-White and anti-Christian feeling is sweeping across Southern Africa, Professor G. B. A. Gerdener said in an address to a mission service in the Nederduitse Gereformeerde Kerk in Johannesburg.

"There is much opposition in South Africa to the conversion of the pagan to Christianity," Professor Gerdener said.

"We must recognise these opponents. They are in the Church itself, among the communists, the church boards and among the ministers themselves.

"This is not the opposition of the infidel pagan. It is the apathy of the church members. They do not care."

Cannot Avoid It

"No one who has reached a high peak of civilisation and Christianity can avoid missionary work. He just naturally spreads Christianity. It should be done in the mines, in in-

dustry and in the kitchens and our homes where the official missionary cannot come."

Professor Gerdener said the Government had promised that in 20 years all the Africans of that generation would be able to read.

"What will they read?" he asked.

He urged the three Dutch Reformed Churches to forget their differences and to unite in mission work against "pagan"ism.

"Nationalism is spreading throughout the world. The Africans want their own leaders and if they have their own churches they must have their own leaders in these churches," Professor Gerdener said. "Sapa-

279 Bantu Authorities Already Created

THE Government was making speedy progress in transferring administrative authority in the African reserves to the African people themselves, the Chief Information Officer of the Department of Native Affairs, Mr. C. W. Prinsloo told a staff reporter of the "Rand Daily Mail" last week.

He said the progress so far represented one of the greatest steps forward in the Government's apartheid policy.

It showed that the Africans were ready and fit to exercise the responsibilities delegated to them in the Bantu Authorities Act.

Under the Act, 279 tribal and community authorities had been created. In the Transkei 26 district authorities had been established.

Four regional authorities had been created in the Western Transvaal and Free State.

Only one territorial authority had so far been set up—the Transkei—in a territory containing 2,000,000 Africans, and

stretching from the southern border of Natal, to East London.

Mr. Prinsloo said that a tribal or community authority could compare with a "local government."

A regional authority to a "provincial government" and a territorial authority to a "national government."

Most of the chiefs created under the act were using their authority with discretion and co-operating wholeheartedly with the department, he said.

"In most areas with a community of interest the stage is set for the proclamation of a series of regional authorities in, among other places, Betsi," said Mr. Prinsloo.

Donges Gambled And Lost

(Continued from previous page)

'Times Of India' On South-West Africa Issue

BOMBAY, Tuesday.

THE independent "Times of India" today editorially described as "most dangerous" the recommendation of the United Nations Good Offices Committee on South Africa that the question of South-West Africa should be solved by some form of partition.

The desirability of the mandated territory was "not something that can conveniently be shared out between the United Nations on the one hand and any member State on the other" the Indian Daily, published simultaneously from Bombay and Delhi added.

It said that failing acceptance of the U.N. authority by South Africa the status of the territory must be settled by means of a national referendum of the inhabitants concerned.

No one had expected the Committee to proceed in its effort to persuade South Africa to recognise the United Nations authority, the "Times of India" said, but still less had anyone expected it "to crash wildly beyond all its terms of reference and put forward a scheme for

which there cannot be the slightest moral or legal warrant."

It said it was all the more astonishing that "the partition proposal should come unanimously from a Committee on which two of the strongest pillars of the United Nations—Belgium and the United States—were represented."

The paper added "evidently these powers have their reasons for wanting to appease South Africa, but it would be the greatest error either for Mr. Dulles or Mr. Macmillan to imagine any Asian or African country would for one moment entertain a proposal which would not only hand over half of South-West Africa to the Union on a plate but richly reward defiance of the United Nations into the bargain."—Sapa-Reuters.

Nationalists are fundamental almost on every issue. It is true that the Nats have perfected a wonderfully effective machine to ensure compliance with their demands. But unlike the Nazis they are a minority which cannot go very far in the face of determined opposition by the majority. The communists, it will be said, have shot their way to power and remained on top although they have always been in the minority. That is very true. In terms of the immediate future the totalitarian often wins. But there are millions which, if given courageous and intelligent leadership, could present apartheid with almost insurmountable challenges. The amount of shooting which the Nationalists would have to resort to would have to be on such a vast scale that the Dutch Reformed Church would have to sell its soul completely to the devil to continue to dance around with the Nationalist Party.

Gandhi

Quite frankly, I do not think the African National Congress in its present mood will give that leadership. The way out seems to lie in a grouping of forces in which the various opposition groups will pool their resources, including the Churches, in a

massive front against apartheid. Perhaps we might turn our minds once more to the multi-racial conference and the committee set up on that occasion. We might have to turn elsewhere. But, the only answer to Afrikaner nationalism's present mood is united action on the part of the like-minded of all races. Now is the time to produce a Gandhi from the opponents of apartheid. That is the challenge from Verwoerd.

Housing Scheme In Ghana

ACCRA, Tuesday

DR. KWAME NKRUMAH Prime Minister of Ghana, announced in the National Assembly here today that his Government would introduce a "buy your own homes on cash terms" policy. The sale of Ghana housing Corporation houses through the agency of the first Ghana Building Society will cease. They will now be sold direct on terms of 5 per cent deposit, 20 years to pay, and interest at 5 per cent. Ground rent, will be abolished until the house is paid for, and will then be only £1 per plot each year. Legal fees and stamp duty will also be waived.

Group Areas Hardships For Cape Town

(Continued from front page)

have to move there they will not be able to survive on the available trade.

7 Rylands, a proclaimed Indian area, has Coloured and African people who will have to move. Here also there will be inadequate scope for the Indian traders from other areas.

8, Lange, which has about 20,000 Africans, is eventually planned as a Coloured area. No more family dwellings for Africans are allowed. Even now there are no houses to cater for the professional and middle-class type of Africans.

9 Nyanga, the only place further inland for Africans is allowed. It is also 15-20 miles out of town even by the most direct route. Miss Harrall calls it "an extraordinarily unrepresentative area." It is sandy in summer and swampy in winter. So far only very rudimentary site-and-service schemes have been provided in the emergency squatting area, though more permanent structures are planned for the future (but again with the idea of ultimate conversion for Coloured people.) Transport

to Cape Town via Lange costs £1. 12s. a month.

10. No zones have yet been proclaimed in the Southern Suburbs, and it is difficult to see how this can be done satisfactorily.

Shortage

Miss Harrall says: "Coloured people and Asians are seriously perturbed about the likely effects of the proclamations. Before they were gazetted there was already a shortage of about 12,000 dwellings for Coloured people in the Cape Town municipal area alone."

"Large numbers of the affected Coloured properties are on very small plots, and two or three of these may have to be amalgamated to form a plot large enough, in terms of municipal by-laws, for white family dwelling. The Coloured owners may, thus, receive very low offers for their properties."

"Coloured people now living at places like Woodstock, Maitland, Brooklyn and Goodwood are to be required to move further out of town. It is already

a desperate struggle for many of them to make ends meet, but now their transport costs will rise."

"As is the case in practically every other town in the Union, though, it is the Indians who will be worst affected. Those in the Periostels are usually very small traders, dealing mainly with Coloured people. A very large proportion indeed of them will certainly be ruined if they

are all forced to move to Rylands or Gravenby."

Destiny

No wonder Alan Paton says: "Destiny has brought us all to gether, and confronted us with the tremendous problem of overcoming our racial fears and hates, and of building a new society where every man, woman and child can look forward to a life of progress and freedom."

"Mercury" Condemns Luthuli Assault

THE disastrous effect of the extremist race attitudes adopted by the National Party have had their impact in two separate incidents on the South African social scene during the last week. In the first case a gang of hoodlums carried out a dastardly attack on a Pretoria political study group being addressed by Chief Albert Luthuli, President of the African National Congress.

In the second affair members of the Afrikaans Studentebond, including a son of the Minister of Native Affairs, Dr. H. F. Verwoerd, refused to attend a debate on University apartheid because it would be conducted before a "mixed" audience.

These occurrences point to the utter folly of official Government policy in the matter of race relationships. In spite of emotional attitudes South Africa cannot escape from the geographical fact that White and Black have to live together in this sub-Continent. Therefore there must be points of contact between the various racial groups especially in those circles from which the nation's intellectual leaders are most likely to be drawn. Every move to destroy such contact is a move closer to social and economic disaster. The inability of the Government to recognise this danger is inseparable to those who can read the lessons of history.

India's Largest Insurance Company At Your Service

The New India Assurance Company Limited

SOLE REPRESENTATIVE IN THE UNION OF SOUTH AFRICA

RUSTOMJEE JALBHAY RUSTOMJEE

140, Queen Street, DURBAN.

FOR SERVICE AND SECURITY
CONSULT US FOR
EVERY TYPE OF INSURANCE

P.O. Box 1610,
Residence: 111 Eleventh Avenue,
DURBAN.

Phones:
Office: 25845
Residence: 36413.

The 'Kashmir Princess'

By
A. S. KARNIK

HOME AT LAST

Concluding The Story Of The Crash

TAYPE was a small ship. It had limited accommodation. This was to our advantage. Being injured, we could traverse only a small distance with ease.

'Siddhanta' was long since left behind. Small emerald islands vanished from sight, too. Gray and brown rocks emerged out of the deep blue sea. They clearly indicated that this was a treacherous sea to navigate.

And it contained sharks.

Escape

Sharks, deadly sharks! Heaven had spared the three of us from their clutches when we swam in treacherous waters.

Taype by now had travelled for an hour and a half. I was thinking of the German doctor who would be in charge of us on the island where the ship would leave us for a time.

But the Captain came to us and smilingly told us: "A British frigate is coming soon to pick you up. If it fails out tonight you will be in Singapore tomorrow afternoon."

I am not sure whether I felt happy at the news or not. I couldn't imagine what was behind this hesitant acceptance of joy to be back home soon. On a little introspection I could sense that I was dreading hours of official enquiry and the questions of curious people.

I will always remember the words of the Government of India official when he interrogated us at Singapore, "I know that you have gone through a hard time, but the real hard time for you is to start now."

As we stepped on board the "Dampier", the Captain and the ship's officers greeted us. I was left in the care of an officer and Pathak and Dikshit were led to the infirmary.

An officer explained to me that we were not leaving for Singapore immediately. The "Dampier" would be anchored in the neighbourhood of the Natuna Islands overnight, and search the following day for the other surviving survivors, two of whom we had definitely seen afloat. Only the next evening would the "Dampier" set sail for Singapore.

The sun had set. Dr. Corney, the ship's medical officer, came up to me and asked me if I would like to go to bed. Instantly a bed was spread on the deck. I felt that I had a slight temperature.

After some sleep and a light supper of soup and toast, Dr.

Corney's assistant asked, "Do you want to send any message home?"

I knew that it was possible to send a message from the ship, but this was the privilege of the V.I.P.'s. I was quite astonished at the offer.

Messages

I asked him again whether he meant what he said. Only after his assurance I wrote down a message for my mother. I knew that she would be worried. A personal telegram from me would bring her immense joy.

When I woke up, the stars from the sky had vanished and the sea around us lit up with bright silver. The breeze kept the temperature down.

A pang of bitterness stabbed at my heart. I had slept in comfort while the two others afloat must have spent a dreadful night in horrifying darkness and loneliness.

The calmness around was disturbed by activity at the end of the deck. A life-boat was being lowered. I limped up to the railings.

Two life-boats had already left.

A shark caught at the sight of the crash

I also thought that I should send one more message to my fiancée. I ventured to ask, "Can I send one more message?"

"Of course," was the reply. I scribbled on a pad both the messages with the addresses. Now I felt as if some heavy burden was off my chest.

My mind was at peace, though not quite. My message read "Perfectly all right, will write soon."

I was not badly injured, but I knew that it would be hard to convince them, that a person can come out comparatively well from such a disastrous air crash.

My relatives knew that normally I would understate my injuries and, in the first instance, would not accept my message at its face value, however true it actually was.

However, I felt much lighter at heart. I slept for most of the night, though not quite meditated by dreams—pleasant and unpleasant.

speeding towards the Great Natuna Island. Two others hurried towards the island with the big bill. Two more were being finally checked up prior to a full day's search at sea.

Three of the six boats were to tow a small row-boat which might be useful in the very shallow waters around the islands.

I was watching the hurrying motor boats, when Dr. Corney came and stood near me. With a pleasant smile he asked, "Sleep well?"

"Quite well. Thank you, Doctor," I said.

"Ready for a wash?" he asked and told me to follow him to the bath. A safety razor, shaving cream and a bath soap were all laid out for me. "You can have a shave and wash," said the Doctor.

I felt it would be nice to have a bath. I was surprised when Dr. Corney said as if reading my thoughts, "If you feel like taking a bath, please yourself."

He continued, "Don't worry about wetting bandages; we will get you fresh ones; only take care not to wet your head where the stitches are."

I took full advantage of the luxury bath-room and got dressed. "How shall I find my way back to the dispensary?" I thought. I opened the door and beheld the figure of Dr. Corney. He must have been waiting for me for a long time. He didn't want me to wander about with my injured legs. He escorted me to the ship's hospital-room.

Here I found Dikshit and Pathak occupying two beds. They looked very cheerful. Pathak's arm, already in plaster, was in a sling. Dikshit's right arm was in a sling too. Dikshit was nonchalantly puffing away at a cigarette. We exchanged greetings. I took my seat on the top of a big chest to get new dressings. Then I left with Dr. Corney for dining-room where I had breakfast.

Good Care

Without a word of exaggeration I can say that we received fatherly care from Dr. Corney. He is a perfect doctor—kind, attentive, and yet stern when necessary in the interests of the patient.

The crew of the Dampier were excellent men too. Their cordiality, understanding and hospitality made us feel completely at home.

We got into conversation with Hughes, the ship's diving officer. I enquired of him, "Could you not possibly go down to the airplane? We could then know how many persons got away."

Hughes smiled and said, "We had thought of it earlier. We have been refused permission by the Indonesian Government to go down."

There were Indonesian waters and permission was essential to carry out an under-water search of the crashed airplane. But another request had been made and Hughes said that he was hopeful that this time the request would be conceded.

Some time later, someone came into the ward-room and said to Lt. Hughes, "Permission has been granted." In a flash, Hughes vanished.

One by one all the officers left the ward-room. I knew that they must be getting the diving gear ready. It was 11 o'clock. Half the day was over.

After sundown, when the search parties returned we should

be leaving for Singapore. By the time they started diving, it would be one or two a'clock. Three to four hours was all the time at their disposal.

It was no wonder everyone hurried away. I hoped that Lt. Hughes would come back to me. I wanted a word with him before he left the ship. I knew the Hughes couldn't be conversant with the construction of a "Constellation." If I could give him a few hints, it might help him immensely.

After about half an hour I grew impatient and limped to the deck. To my surprise and joy I found Commander Row, Captain of the ship standing alone.

I walked up to him and said, "Good morning, Captain. I would like to have a word with Lt. Hughes before he commences diving. I could be of use to him."

Commander Row said in a pleasant tone, "I will stand for him." Soon Lt. Hughes arrived with the Captain. On a sheet of paper I drew a few sketches to explain the location of doors and baggage compartments, and explained to him how he should open these doors.

After lunch I was looking through the pages of some magazines and fell asleep in the chair. I had my tea on the ward room and feeling refreshed, went to the hospital to chat with Dinkak and Pat. Oh, well, couldn't to bed. We kept on talking till it was dark.

Lt. Hughes came at last into the hospital room. He looked very tired. All the while on his arms and forehead were sweat, a sure sign of physical exertion.

Three Coffins

His eyes were slightly bloodshot from the strain of searching under-water. Despite his weariness, he showed signs of gratification, the achievement of the task entrusted to him.

Lt. Hughes described the mission in brief. He said, "As we went down and touched some part of the airplane three bodies got dislodged from the wreckage. All the three had inflated life-jackets on."

"We found a passport on one—it is D'Conha. A gold ring with initials on another showed he is Pimenta. The third body we are not able to identify."

He then gave a rather elaborate description of the wreckage as far as they could see in the time available. And finally added, "I wish that we had just one more day available to us

Then we could discover the situation in the cabin."

All the boats that had gone on the search returned late in the evening. Their day-long search had been of no avail. No one was traced, and the ship's crew felt that there could be no more survivors.

Most of the islands are inhabited, and anyone who might be one of the islands, would have been picked up. They had circled around all the islands.

We feared that the two persons whose boats had succumbed to some horrible end. They were not even traced. But for sheer luck we there, too, would have met a similar fate. Deadly fish, like the eight-foot-long sharks and equally fearful barracudas rule the marine kingdom around and mercilessly devour intruders.

After dinner I was standing on the deck by the railings. At the rear end of the deck a big black screen was hung up. It struck me as rather odd, but its significance didn't strike me then.

I was chatting with the youngest officer on the ship. Nearly at the end of our conversation, he asked me where I would like to sleep that night. I had slept on the deck the previous night, and naturally I thought that I should continue to sleep there.

He said, "The corpses are kept on the deck behind the screen. "Wouldn't that disturb you?" I was already feeling sleepy and didn't care to give it much thought. "I don't think that I will be disturbed," I said.

Dr. Corney walked up to us. The officer explained to the Doctor that I wouldn't mind sleeping on the deck. The doctor pulled me aside and in a low whisper said to me, "A cabin has been prepared for you downstairs. The bodies here might disturb you. However, the choice is yours."

I began to think hard. I knew that it would be impossible to go to sleep on the deck.

About thirty hours ago, we all were talking to each other in a rather gay atmosphere. It was mere chance that I was here choosing a spot to sleep in, while they were asleep for ever in steel coffins. But for the grace of God I might have been in one of those coffins.

I wouldn't have been able to sleep. I would have had nightmares. I merely told Dr. Corney that I would sleep in the cabin.

I was shown the cabin. Before departing the Doctor said, "I will come back again to see if you are asleep. And there is no need for you to wake up early."

I knew that he disapproved of my getting up early in the morning. I had been "Good night" and went to bed.

After a somewhat disturbed sleep, I woke up quite early the next morning.

The Dampier majestically steamed into the harbor of Singapore leaving behind a white trail. The sun had long since glided down from the zenith into the western sky.

We three were seated at the right hand side of the ship with Dr. Corney accompanying us. As we watched the pier came closer, we clearly saw nearly a hundred cameramen eager to shoot at their target—us.

I have seen on the screen what happens on such occasions and was a little worried. Before the Dampier touched the pier, we were asked to keep to Commander Row's drawing room.

Singapore. We would soon be stepping on familiar land. We had come here many a time on our regular service. But this time it would be in a different atmosphere. We would not be going to a hotel but to a hospital. In a way we ourselves had become new persons!

The three of us sat there wrapped up in silence only occasionally exchanging a word. It seemed a long, very long time since Dr. Corney had left the room and someone now knocked and turned the door handle.

Commander Row entered, followed by the Admiral-in-charge of the British Naval Unit at Singapore; Mr. Tandon, the Indian High Commissioner in Malaya; Captain Vishvanath, Divisional Operations Manager of the Air India International; Mr. Kaul from the A.I.L. Singapore traffic office, and lastly Dr. Corney. The newcomers greeted and congratulated us.

We had good-bye to Commander Row, Dr. Corney, Lt. Hughes and other members of the crew present on the deck and thanked them all, and Dr. Corney in particular, for the care which they all had taken to make us comfortable.

It was arranged that newspaper reporters would not be allowed to meet us. But from the moment we stepped on the gangway till we boarded the ambulance, the camera kept pointing at us.

For nearly four days we stayed in Singapore, during which time Mr. Tandon, Captain Vishvanath and Mr. Kaul spared no pains to make us comfortable.

On April 17, 1955, as I was about to step aboard the A.I.L. Constellation, Moravia Princess, for the homeward journey, I

couldn't help thinking that only ten days ago—on a Sunday morning—on a water-airliner, the beautiful Karabala Princess stood on Kai-Tak airport, Hongkong, with the same grace and majesty. All the members of the crew were gay and lively.

Miracle

And now two were dead, the fate of the others was unknown, and the beautiful Karabala Princess, shattered into bits, lay at the bottom of the sea.

After a comfortable journey the aircraft touched down at the Soan Cruz airport. We all braced ourselves to face a new phase of life.

All our relatives and colleagues and friends had spent agonising moments from the news of the crash. The possibility of our returning was small.

When I saw the fire on the wing, the wing burning away like paper, I had very little hope of escaping death. Even if I survived the crash, I knew that a hundred other fearful odds might be against me.

I knew that only a miracle could save anyone from such a catastrophe and yet the miracle had happened. I was alive, and now I was safely back in India.

After the rest of the passengers had alighted, Dinkak stepped out followed by Patlak and myself. I was delighted to see that my mother, father and Kamal were there among a host of friends. As we got down we were greeted by a number of high officials of the Air India International.

It was a good feeling to be back. A week ago I stood at the same place. I had made a long journey through a short period of time.

My colleagues and I had travelled not only to the Greek, Nations Islands in the South China Sea, but we had actually travelled up to the frontiers of death! And five of us—four brave men and one brave woman—had met and met. They would never come back!

(THE END)

R. VITHAL

Bookkeeping, Writing up Books of Accounts, Balance Sheets, Income Tax Returns.

Contact No. 12 Backside Avenue, 20 Market Street, Cor. Dargah & Market Sts. 1st Floor, Phone 25-1954.

UN Team Recommends Partition For S.W.A.

NEW YORK.

IN its report to the United Nations, the 3-man "Good Offices" Committee says that a form of partition might provide a basis for agreement between the United Nations and South Africa.

It said that, under such an agreement, the southern part of the territory would be annexed to the Union and the northern part, containing the great majority of the African population, would be administered by the Union Government under a trusteeship agreement with the United Nations.

In a 22 page report which the Assembly is due to consider during its session opening later this month, the committee said it hoped the Assembly would encourage the Union Government to investigate the possibility of partition.

It stressed that this should be done on the understanding that if the investigation proved the idea was practicable, the Union Government should draw up precise proposals for submission to U.N.O.

Next, the Union should inform U.N.O. and the matter should lapse.

League Mandate

South West Africa was formerly a German colony, but South African forces occupied it in World War I. At the end of the war the Allied and associated powers authorised the Union Government to administer the territory, under a League of Nations mandate, as an integral part of her territory.

Certain safeguards, designed to protect the African population, were specified.

At the San Francisco Conference in 1945, which led to the establishment of the United Nations, South Africa indicated that she did not intend to transfer the territory to U.N.O. trusteeship, but hoped instead to incorporate it in the Union.

In 1947 the South African Government decided that, instead of incorporation, South West Africa would have representation in the Union Parliament "as an integral portion of that body."

To End Deadlock

Since the U.N.O. has sought repeatedly to bring the territory under its trusteeship, and the Union Government has persistently refused.

It was to seek a way out of this deadlock that the "Good Offices" Committee, under the chairmanship of Sir Charles

Noble Arden-Clarke, of Britain, held talks in Pretoria from June 23 to June 22.

Among the people with whom it discussed the matter were Mr. Eric Louw, South African Minister of External Affairs, and Mr. J. G. Jacobs, Secretary for External Affairs and Mr. B. G. Pauze, Assistant Secretary, African Division.

In its report, the committee said Mr. Louw "expressed the opinion that the possibility of partition merited further consideration by both the Union Government and U.N.O."

"International"

The committee said the Union Government was prepared under certain conditions to enter an agreement giving South West Africa an "international character" based on arrangements made at the Versailles peace conference.

But it was not prepared to accept the United Nations as the second party to such an agreement.

The report said the Union Government declared that strained conditions already existed between itself and the world organisation over South Africa's domestic racial policy.

It would, however, be willing to accept the Government of Britain, France and the United States, as the remaining principal Allied and associated Powers, as the second party to an agreement.

In view of this the committee suggested that, if the Assembly would agree to partition, a specially-established organ, to be known as the "South West Africa Council," could be established to perform the functions as far as they relate to the mandate.

It suggested that the U.N. Trusteeship Council, "acting for this purpose in a distinct capacity, with its membership adjusted to include the Union might perform the functions of this Council."

A second organ should also be formed to substitute for the Permanent Mandates Commission. This could be appointed by the "South West Africa Council" and would be called

the South West Africa Mandate Commission.

Information

The Union Government would not then have to transmit information to the United Nations. Instead it would send its reports to the South West Africa Mandates Commission, which would itself report to the South West Africa Council.

The Council, in turn, would report to the General Assembly, which would base its decisions on the Council's recommendations.

The Committee's report said: "One of the difficulties experienced by the Union Government in the United Nations had been due to the fact that, because South West Africa was administered as an integral part of the Union, much of the Union's legislation applied to the territory, and that, consequently, discussions in the United Nations on South West Africa afforded the opportunity for attacking the Union's internal racial policy."

"The Union Government had said that the debates were often exploited for this purpose. In

the event of partition, the area to be placed under a trusteeship agreement, whatever its form, would probably contain only African races. This would obviate discussions on the multi-racial situation existing in the Union."

Commenting on the above report, the Minister of External Affairs said: "The fact that a measure of progress has been made was due to the evident desire on both sides to find a way out of the impasse which has been reached between South Africa and the United Nations."

"Whether the measure of understanding that has been reached will enable us to reach a solution of the South West Africa issue, will largely depend upon the way in which the United Nations reacts to the report of the 'Good Offices' Committee."

DRY CHILLIES

Green 33 lbs Bag for 33/6

Strong Brooms with long sticks made by Africans, 35/9 per dozen.

Small Brooms with short sticks 3/3 per dozen.

MAARMANS (Pty) Ltd.

Box 24. Phone 128.

BRITS. Transvaal.

Latest Records For Your Selections

Samundar	5 Records	Rok N roll	41/3
Barish	6 "	"	41/3
Mr X	4 "	"	33 -
Ansha	4 "	"	33 -
Paying Guest	4 "	"	33/
Chori Chori	5 "	Best Music 1956	41/3
Naya Andaz	6 "	" " 1958	49/6

Best Instrumental No.

Fantash New Delhi	427	444	459	466	473	8/3
C.I.D. Both Sides	428	445	460	467	474	8/3
Devta						8/3
Mem Sahib C.I.D.						8/3
Chori Chori Both Sides						8/3
Baarisha and Basant Bahaar						8/3
Baso Re Baso. Naya Andaz & Shremati	420					8/3

Packing & postage
7/6 extra.

**BHARAT MUSIC
SALOON**

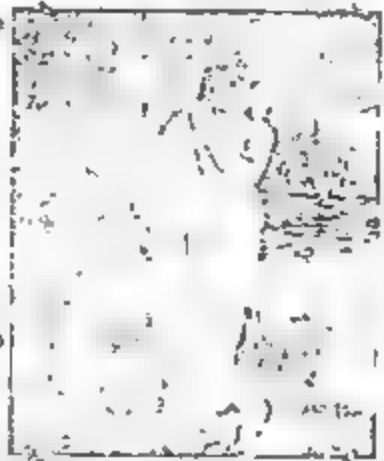
AND BOOKSELLERS

(Corner Gray & Lorne Streets)

286 Gray Street,

Phone: 29488.

DURBAN.

India Letter

(From Our Own Correspondent)

Large Scale U.S. Arms Aid To Pakistan

THE Prime Minister's speech with which the foreign affairs debate opened in the Rajya Sabha on August 26, gave indication of a renewed sense of anxiety on the part of the Government about the large-scale arming of Pakistan by the United States of America.

The U.S. arms and equipment were pouring into Pakistan in large quantities, Mr. Nehru said. Reports of new foreign bases had been denied by Pakistan, but it was a fact that vast airfields were being laid.

In the context particularly of new assurances of help and support reportedly given by America to the member countries at the recent meeting of the Baghdad Pact Council, and of the hate campaign in Pakistan—the latest example of which was the infamously references to India by Miss Mumtaz Daultana—the situation became full of evil potentialities.

Pakistan Troops Open Fire Despite Cease Fire

Pakistani troops fired two rounds each on Lala and Makhbushah and six rounds on Saarkandi between 12 and 4 p.m. on August 25 in spite of the cease-fire agreement effective from noon on the same day. The Indian border police did not reply to these firings.

Five previous cease fire agreements to end border firings were violated one after another by the Pakistani forces stationed in the area.

At least four Indian nationals were killed and six others injured by Pakistani bullets.

Kerala Cabinet May Be Reshuffled

The 17-month-old Communist Cabinet in Kerala is likely to be reshuffled in the near future. It may mean a shuffling of portfolios or a change in the personnel of the Ministry.

But no change is expected to be made in the leadership of the Legislature Communist Party.

If there is a shuffling of the Cabinet by the Chief Minister, Mr. E. M. S. Namboodiripad, it will be only after the meeting of the Kerala Committee of the Communist Party of India, Mr. Ajay Ghosh, at the meeting,

lands significance to the Kerala Committee's deliberations.

The Communist Party is stated to have started a detailed probe into the performance of each minister. There is already one committee each Minister, studying the working of the administration. The findings of the probe will influence the discussions at the State Committee meeting.

Top Communist leaders are reported to be "not very happy" about the present situation in Kerala. While they believe that law and order had not broken down in the State, they are keen on removing the "perpetual tensions", according to Communist Party sources.

Kosi Bursts Embankments

The Kosi, Bihar's river of sorrow, which has burst forth its eastern and western embankments has inundated over 300 villages.

Mr. Lala Mohan Misra, Parliamentary Secretary to the Union Ministry of Labour and Employment, who has just completed a three-day aerial survey of the flood-affected areas, told the press that the newly constructed embankments have restricted the area of the floods, but over 78,000 people had been affected, he said.

He added that 25,000 flood-stricken people had been brought to safety.

He said 7,500 boats had been pressed into service for evacuation and other relief work and 74,000 man-days of food grains were distributed free of cost to the flood-stricken people.

Mr. Chagla Likely Envoys To U.S.

The Chief Justice of Bombay, Mr. M. C. Chagla, is likely to be appointed Ambassador to the United States in succession to Mr. G. L. Mehta, who returned to India last month.

This is a key diplomatic appointment and one that has generally been held by eminent men in public life.

Mr. Chagla, who has been Chief Justice of Bombay since independence, argued the Indian case on Goa before the International Court of Justice two years ago and was a member of the Indian Delegation to the U.N. General Assembly in 1946.

Gold Seized At Bombay Airport

Two hundred and sixty tolas of gold were seized from a "casual" visitor to the Santa Cruz airport, Bombay.

An air hostess, who was found carrying Indian currency to Karachi was also detained.

The police had prior information that the air hostess of a foreign airline was smuggling gold into India and taking out Indian currency to Pakistan. Her movements were closely watched.

On August 27 she was seen at the airport restaurant in company of another woman. As the latter was about to leave the airport after spending some time with the air hostess, a

police constable in plain clothes apprehended her and recovered some gold. A search by the Customs showed that she had in her purse Rs. 2,600 in Indian currency.

Both the women have been detained for further interrogation.

Record Rainfall in Bombay

The rainfall registered for Bombay city reached an all-time record by surpassing the 1954 mark. The total rainfall for the three months of the current monsoon rose to 111.2 inches.

The previous highest figure for the same three months (June, August, September) reached in 1954.

Phone 24-1349

P. O. Box 1548

MASTER BROS.

(PTY) LTD.

WHOLESALE MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS

HOUSE FOR KEEN CASH PRICES

33 West Street, JOHANNESBURG.

LATEST ARRIVAL FROM MOTHER INDIA

SAREES

KAYOR was £4 7s. 6d.
Now 47s. 6d. Mundani Border,
KASHMIRI SILK was £4 17s. 6d.
Now 49s. 6d. 2s.
DORIYA, Miss HARRY, Champa
Kash in Art Silk was up to
£4 17s. 6d., Now 51s.

Agarbatti

Three Boxes 3 Tola 3s. 7s.
Chameli 1s. 6d. Paki Gateway of
India 3 into 4s. 11s. 6 tolas
6s. 11s. Dasher 3 into 3s. 6s.
Capitol 2s. 3d. 6s.
Vasant (with Ather Bottle) 6 tolas
4s. 6d. 11s. 4 tolas 3s. 6d. 4s.
3 tolas 3s. 6d. 11s.
Jhaagir 1s. 6d. 6s.
Suzanne Brand No. 444 Ex India
7s. 6d. 4s.
Suzanne Brand No. 444 Ex Pakistan
6s. 6d. 4s.
Medal 4 Tola 3s. 11s.

Electrical Table Lamps

With 7s and 11s. 6s. 6s. 6s.
30s. and 25s. 2s.
And many beautiful ranges.

GANGA VAN LADIES ARTIFICIAL HAIR

No. 1, 2s. No. 2, 3s. No. 3, 4s.
No. 4, 5s. 6d. each.
All above with strings inside.
Quality A 7s. 6d., B 12s. 6d.
C 22s. 6d. each.
All are quality without strings.

Muradabadi Silverware

Gelabadi 12s. 6d., 15s., 17s. 6d.
and 20s.
Lobander 15s., Althar 17s. 6d. 2s.
Soomadani 12s. 6d., 15s., and
17s. 6d. 2s.

Carom Boards

At last after a lapse of many years
we have been successful in importing
the original Carom Boards from
India (with Extra Big other games.)
Well constructed and highly polished
at £6—£8 complete set.

Order now before it is too late.

We cater for Birthday and Wedding
Gifts in large ranges.

A. K. HOOSSEN & SONS,

116 Queen Street. Phone 27349. P.O. Box 2168.
DURBAN.

Invitation to country visitors when and in Durban. You are cordially invited
to view the City of Durban from the roof top of the tallest Indian owned
centrally situated Hoosen's Building and to also visit our extensive little gift
shop and restaurant on the ground floor.

World Newsreel . . .

(FROM SAPA REUTER)

Mr. Nehru On India's Relations With Pakistan

MR. NEHRU, the Indian Prime Minister, told the Council of States (Upper House of Parliament) in Delhi that India would never go to war with Pakistan unless attacked.

He was replying to questions on the reported statement by the Pakistan Prime Minister, Feroz Khan Noon, that Pakistan would never go to war with India to settle the canal water and Kashmir dispute.

Asked whether India's offer of a no-war declaration to Pakistan still stood, Mr. Nehru said, "It stands. It was only a proposal for joint declaration but unilateral declaration also that we will not go to war anyhow unless attacked."

U.A.R. Mission For Japan

The United Arab Republic Industry Minister, Mr. Aziz Sidky, said the U.A.R. mission was visiting Japan to discuss Japanese credit and economic help in carrying out a five-year industrial development programme.

Mr. Sidky said Japanese commercial circles visiting Cairo have already expressed a desire to help the U.A.R.

"We are particularly interested," Mr. Sidky said, "in receiving technical and financial assistance in developing certain four industries namely, caustic soda, cotton spinning, sugar refining and canning, and processing and refrigeration."

Mr. Sidky, who heads an 11-member industrial mission, arrived in Tokyo on Wednesday for a two-week stay.

The group also includes Mr. Hamed Sayed, chief of the economic commerce ministry's exchange bureau.

Protest Against Nehru Govt.'s Food Ministry

Five hundred peasants and labourers on Monday demonstrated outside the Indian Parliament Buildings, demanding that the the nation's food supplies be placed on a war footing.

Carrying placards and shouting slogans accusing the Nehru Government of "inefficiency", the agitators demanded the dismissal of the Food Minister Mr. Ajit Prasad Jain.

Meanwhile the Socialist demonstrators' leader Parliamentarian Mr. Shibbanlal Saxena, began the 12th day of his "fast to death" in protest against the Nehru Government's handling of the food problem.

He is said to have lost 24 pounds in weight and 44 opposition of both houses have issued a statement expressing concern at his condition.

Iraqi Leader Meets Nasser

Rashid Ali Al Gailani, leader of a wartime revolt against the British in Iraq, met President Nasser in Cairo on Sunday and had lunch with him.

Rashid Ali was in Damascus at the time of the Iraqi revolt this July.

There have been reports that Rashid Ali, who has lived in exile for the past 17 years, might be a possible future President of the New Iraqi Republic.

Rashid Ali told reporters after his meeting that he was scheduled to fly to Baghdad.

He has resided for many years in Alexandria. After the unsuccessful revolt in 1947, he fled to Germany.

Sponsors Committee Make Request To Durban Council

ON behalf of the forty sponsors representing the Indian Committee of Durban who convened the mass prayer and protest meeting at Curries Fountain on the 26th June, 1958, Dr. A. Baboolal and Messrs. P. R. Palher and J. N. Singh have requested the Durban City Council to allow representatives of the Committee to address the Council from the Bar of the House when it discusses the new plans for retired Group Areas in Durban.

In their letter to the Town Clerk the sponsors draw attention to the volume of united opposition from the Indian community to the proclamations and to the resolution passed by the mass meeting of June 26th 1958 which among other things called upon the City Council to join with the Indian community in requesting the Union Government to deproclaim the areas zoned under the Proclamations of June 6th 1958.

The letter ends with an appeal that no plans be finalised without giving the Indian community, through representatives of the Sponsors Committee, a full hearing before the full Council.

Start a career in accounting, auditing, secretarial, building societies, municipal services or banking. Send for the FREE BOOK "The Direct Way to Success," then plan your career with the personal help of the SCHOOL OF ACCOUNTANCY, backed by 48 years of successful educational service. Write to P. O. Box 4592 (2D) Johannesburg OR P. O. Box 1863 (2D) Durban.

BOOKS FOR SALE JUST ARRIVED

Mahatma Gandhi (Last Phase)	33/-
Discipline of Non-Violence	1 6
Indian Home Rule	1 0
My Experience with Truth	10 0
Truth is God	2 6
Women and Social Injustice	7 6
J. C. Kumarappa	3 0
Inspiring Anecdotes	2 8

Obtainable From

"Indian Opinion,"

P. Bag, Durban,

Natal.

Cable & Tel. Add. HARGVAN.

Phone 29368

P. Hargovan & Co. (Pty.) Ltd.

Earthenware Pickle Jars 3 Gallons 12/6 each F.O.R. Durban
Fresh First Grade Green Ginger 1/2 per lb. " "
Fresh First Grade Garlic 2/- " " "

Cash with order only.

P. O. BOX 1250.

155/7 Warwick Avenue
DURBAN.

Mahatma Gandhi?

Was there a Man such as Mahatma Gandhi who lived on this Earth?

Then what did he do?

See for yourself this mighty Man who moved on this Earth and gave the world a new vision of thought.

This publication is fully illustrated. Over 300 pages and over 500 photographs of art paper.

12 x 15 STRONGLY BOUND BOOK.

Released by the Government of India

Priced £5-5-0.

NOW FOR SALE AT

D. ROOPANAND BROS.

PUBLISHERS AND BOOKSELLERS

Phone 20707.

P.O. Box 2524.

85 VICTORIA STREET,

DURBAN.

Newly Arrived 'Jaico' Books

KASHMIR PRINCESS	25 s.
One Thousand Nights On A Bed Of Stones	6 s.
The Unmarried Widow	6 s.
The Spell Of Aphrodite	6 s.
Some Inner Fury	6 s.
Stories From Bengal	6 s.
Chitraklekha	6 s.
The Ten Princess	6 s.
War And Peace	6 s.
The Living Thoughts Of Voltaire	6 s.
The Living Thoughts Of Karl Marx	6 s.
The Living Thoughts Of Confucius	6 s.
Somdeva's Katha Sarit sagara	6 s.
Tales From Kalidasa	6 s.
The Whirlwind	6 s.
The Voice Of God And Other Stories	6 s.
Kadambari	6 s.
Keeping Fit	6 s.
The Miracle Of Milk	6 s.
Siddhartha, Man Of Peace	6 s.
Goutama, The Buddha	6 s.
Nectar In Sieve	6 s.
Somadeva's Vetala Panchavinsati	6 s.

(Prices Including Postage)

Obtainable From:

INDIAN OPINION,
P. Bag, Durban.

Newly Arrived 'Jaico' Books

Panch Tantra	6 s.
He Who Rides A Tiger	6 s.
The Vision Of India	6 s.
Droll Stories	6 s.
Among The Great	6 s.
Light Of Asia	6 s.
The National Culture Of India	6 s.
Illustrated Technical Dictionary	12 s.
The Wisdom Of India	12 s.
The Wisdom Of China	12 s.
Godan	9 s.
Jataka Tales	9 s.
Prophets And Saints	9 s.
Make The Most Of Yourself	9 s.
A Digit Of Moon and The Draught of the Blue	6 s.
The Substance Of A Dream	6 s.
The Art Of Living	6 s.
Tears And Laughter	6 s.
Creasures Of Destiny	6 s.
Rubaiyat Of Omar Khayyam	6 s.
The Song Celestial	6 s.

(Prices Including Postage)

Obtainable from:

'Indian Opinion' P. Bag.,
Durban, Natal.

MISS TEHMI SORABJEE RUSTOMJEE

has pleasure in announcing that she has been appointed as

Agent for:—

NATIONAL MUTUAL LIFE ASSOCIATION OF AUSTRALASIA LTD.

(INCORPORATED IN VICTORIA, AUSTRALIA.)

ESTABLISHED 1869

**A LIFE POLICY WITH THE NATIONAL MUTUAL
ENSURES ABSOLUTE SECURITY WITH GOOD BONUSES.**

*Please write or inquire for further particulars:***106 Mansfield Road, DURBAN.****P.O. Box 476.****Telephones: 47888.****Telegrams & Cable: "SORABTEM."****47453.**

કેપટાઉનમાં ગ્રુપ એરીયાઝ

ઓ ગરુડના “સીવીલ સર્ફ-ટસમાં” કેપટાઉનના ગ્રુપ એરીયાઝના બારામાં નીચે પ્રમાણે લખવામાં આવ્યું છે :

(૧) આખો ટેબલ ખાઉંટનનો એરીયાથી એનકર એથર્મી હાઇને એકાવન સુધી અને પહાડી લત્તા ટેમ્બલ કલ્લકે, એરેનલક્ટ અને ગાંડનો બધા ગોરાઓ માટે, અપાઈ ગયા છે. આનો અર્થ એ થયો કે, ૧૯૫૮ની જુલાઈ સુધીમાં, ગોરા ભાગના કલ્લકે તથા મલકયો એ આ જગ્યાઓ માંથી નિકળી જવું જોઈશે.

(૨) સીગનલ ફિલ ઉપરનો ચોટકા કલ્લકેનો લત્તો મલાઈએ માટે રાખવામાં આવ્યો છે. આ ને હીંમે પ્રિસ્તી કલ્લકે તથા ચોક્કા હીંમેએ આ જગ્યામાંથી નિકળી જવું જોઈશે. પણ આ જગ્યા, બધા મલાઈએ માટે બચ નહીં થાય.

(૩) ગુરુદોઠ-સોલદ રીવર પણ ગોરા લત્તો ડરાવવામાં આવ્યો છે. આજ સુધી ગુરુદોઠ માં રહેલી કેમો વચ્ચે ઘણી ગૌરી બરેલો સંખ્યા હતો. પણ ગ્રુપ એરીયાઝના કાયદાને અંગે આને વાતાવરણ બદલાઈ ગયું છે. ગોરાઓ બીજાની કમનસીબીને કાપકો ઉઠાવી પેસા બનાવવાનો પ્રયત્ન કરે છે. ઘણા કલ્લકેને આજ સુધી ગોરા તરીકે પસાર થતા હતા, તે હવે એમજ રહેવા ઈચ્છે છે, અને આને હીંમે ચોતાના કલ્લકે સગાઓ તથા મિત્રોને સ્વિકારવા ઈચ્છતા નથી. અને તેને હીંમે, કલ્લકે લોકો, બહુ જ નારાજ છે.

(૪) મિનકમીયર આજ સુધી આફ્રિકનોનો ગરીબ લત્તો હતો,

જેની હાલત બહુજ ખરાબ હતી આજે તેનો એક બ.ગ કલ્લકે માટે કાઢવામાં આવ્યો છે. હેનાલો મુજબ આ જગ્યા, અત્યંત ગરીબાઈ, અને ગંદકી વાળી જગ્યા છે.

(૫) રુડવુડ અને રેડોનો લત્તો ૧૯૬૩ સુધીમાં ગોરા લત્તો કાપ જવો જોઈશે. આ લત્તામાં આજે ૬ મોટી કલ્લકે રુડવો છે. લગભગ ૧૦,૦૦૦ કલ્લકે આ જગ્યામાંથી નિકળી જવું પડશે.

(૬) કેવનલી, જે ઇન્ડિયન લત્તા તરીકે બજાયો છે, તેમાં હવે સુધી કોઈપણ લત્તોનો વસવાટ નથી, એટલે જ્યારે હીંમે એએ આ લત્તામાં આવી ચોતા નું મુજરાન બતાવવું પડશે, ત્યારે હીંમે વેપારીઓ ચોતાને વેપાર ચલાવી જ નહીં શકે, કારણ કે અહીં વેપાર કરવાના સાધનો જ નથી.

(૭) રામલેન્ડસ, પણ હીંમે લત્તો ગણ્યો છે. આજે અહીં કલ્લકે તથા આફ્રિકનો વસે છે, અહીં પણ હીંમે વેપારીઓ માટે સગવડ નથી.

(૮) સાન્ગા, જેમાં આજે લગભગ ૨૦,૦૦૦ આફ્રિકનો વસે છે, તે કલ્લકે એરીયા તરીકે ડરાવવામાં આવ્યો છે. હવે આફ્રિકનોને આ લત્તામાં નવા મરેઠા બાંધવાની છૂટ નથી.

(૯) નાયાન્ગા, જ્યાં આફ્રિકનોને હાલ નવા મરેઠા બાંધવાની છૂટ છે, જો શહેરથી લગભગ ૧૭ માઈલ દુર છે. આ જગ્યા, ઉનાળામાં બહુજ મુજવાળી હોય છે, અને શીયાળામાં જેનવાળી. અહીંથી કેપટાઉન જવાનો મહિનાનો ખર્ચ પા. ૨-૧૨-૦૦ છે.

(૧૦) કેપટાઉન ના દક્ષિણ ભાગનો હવે કાંઈ ઉલ્લેખ કરવા માં નથી આવ્યો. પણ બધા બીન-ગોરાઓ લખમાં રહે છે. આજે કલ્લકે કોમમના ઘણા ખરા અંકમાં કરીને ચોતાનું પુરું પાડે છે, ત્યાં આજે હવે એમને એટલે દુરથી આવવા જવાની સગવડનો ખર્ચ માથે પડ્યો છે. ઘણા હીંમેએ આજે નાનો વેપાર ખાસ કરીને કલ્લકે કોમમાં ચલાવી રહ્યા છે, જો એમને,

સાધના એ અવાજોથી બોલે છે

કેપ અને દ્વાંસવાલની સાધના ના જે જુદા નીવેદનો ઉપરથી એ જાહેર થાય છે કે, સાધનાની અંદર પણ વલ છે. સાધનાની એક વ્યક્તી તરફથી એમ જણાવવામાં આવ્યું છે કે, સાધનાની અંદર જે અત્યેક છે તે મેચનલ પાર્ટીના ઉત્તર અને દક્ષિણ વિભાગમાં જેવા અત્યેક છે, તેવો છે. વધુમાં એમ પણ જણાવવામાં આવ્યું છે કે કેપની સાધના જ્યાં વધુ પડેલા વિચાર મરાવે છે જ્યારે દ્વાંસવાલની સાધનાની જ્યાં સંકુચિત મણાય. આજે સાધનાની ગ્રુપ શાખા, ટેલેનમે.શમાં છે, અને અહીંથી જ, પ્રોફેસર જીન. જે. જે. એલીવીયરે યુનીવર્સિટીમાં ઇલાય દાખવાનો વિરોધ દર્શાવ્યો હતો, તે જતાં યુનીવર્સિટી ઇલાયદાખવાનું બીલ ટ્રાન્સવાલ કમીટી તરફથી આજે રા. ૨ માં આવ્યું હતું. આને આવકારતાં નિવેદન ટ્રાન્સવાલની એકશન કમીટીના

પણ ચોતાની જગ્યા બદલવી પડશે, તે એમના ભાવીમાં એમના વેપારનો અત્યંત દેખાય છે.

આ બધું જોતાં આપણે ત્રી. એલન પેટનના નાંક્યો, બાદ કરી શકીએ છીએ કે, “નસીને આજે આપણે બધાને એવી પરીસ્થિતિ માં નાંખ્યાં છે, જ્યારે આપણે આપણો રંગનો સવાલ ઉઠેલવો જ પડશે અને એકબીજા બુઝીને, એક નવો મમાજ સ્થાપવો જોઈશે, જ્યાં દરેક સી ગ્રુપ અને બાળક સ્વતંત્રતાથી, ચોતાના જીવનનું ભાવી ધકી ચકશે.”

એક્ટીંગ સેરમન પ્રોફેસર ઇ. એક. ચોટગીટર અને એક્ટરી મી. ડબલ્યુ. ઇ. બારકર તરફથી આવકારવામાં આવ્યું હતું.

આનો વિરોધ ટેલેનમે.શ તરફથી કરવામાં આવ્યો હતો. તેઓનું કહેવું છે કે, આવા નિવેદન, આવે જખતે સ્વિકારવા માં નહીં આવી શકાય. અને એ નિવેદનોમાં જાહેર કરેલાં મત એ સાધનાની એકજેકયુટીવ કમીટીના મત ન બાળી શકાય.

અમેરીકાન, પ્રમુખ અક્રાફમ લિંગન જુલાઈની પ્રમાણે નાજુક કરવા તળતોડ પ્રયત્ન કરતા હતા. તેમાં કેપ્ટન જીન આઉન પણ સહકાર આપતા. તેમણે એક મંડળ સ્થાપી લોકોને તેનો ઉદ્દેશ સમજાવતાં કહ્યું અમારા મંડળ માં કોલેરા, ખેલ કે ક્યના દર્દી બોને દાખલ-કરીશું, પણ યા-રિમ્પલીન માણસોને કદી ક્યન મળશે નહીં.

“ઇન્ડિયન ઓપિનિયન”

શુક્રવાર તા. ૫ સપ્ટેમ્બર, ૧૯૫૮.

ફરુગુઅર્ડ—નવા વડા પ્રધાન

આજે, ફરુગુઅર્ડને વડા પ્રધાન તરીકે ચૂંટનામાં આવ્યા હોવાના ઉપરથી જાણાય છે કે, આફ્રિકાનરો પોતાના ચાલી શકાય, સ્થાપના માટે પુરતો પ્રયત્ન કરી રહ્યા છે, અને ફરુગુઅર્ડ નો આવવાથી, આ ક્ષેત્ર ને મેળવવાની સળવળ વધુ ભેરશેતરથી થશે.

જે વસ્તુ સત્ય છે કે, એમની ચૂંટણી દક્ષિણ આફ્રિકા માટે, એક મોટી આફ્રિકા છે. આફ્રિકાનરોએ રંગીન માણસ માટે કેટલું પણ જાતની ભાવના બતાવી નથી. અને આજે ફરુગુઅર્ડની નેતાગીરીથી, આપણી ઉપર વધુ કાંટાનો સમય આવશે.

આ પરીસ્થિતી ચિન્તાજનક તો છે જ, પણ તે છતાં આપણે ભયભીત થવાની જરૂર નથી. નેશનાલીસ્ટોને આપણી ઉપર ને કાંઈ કરવું હતું એ બધું તેમને આજ સુધી કરી લીધું છે. હવે એમને એટલું જ કરવાનું રહ્યું છે કે, તેઓ આ દેશમાં હમેશા ઉપરી તરીકે રહે, એની ખાતરી કરવી. ફરુગુઅર્ડના આવવાથી આ દેશમાં પ્રસરી રહેલો અંધકાર વધુ ભયાનક બનશે.

ફરુગુઅર્ડની જેમ ફરુગુઅર્ડ પણ એક જ મત ધરાવનારો માણસ છે. એના મનમાં પાછળ કંઈકની નાની સરખી ભાવના પણ નથી એ આ દેશને, રીપબ્લીક બનાવવા માટે પોતાનો પુરે-પુરો પ્રયત્ન કરશે. અને આમ કરવામાં બીન-નેશનાલીસ્ટોનું કુંચશે એની ફિકર એને નથી. આજે એનું કામ સરળ નથી, કારણ કે હરેક બાબતથી ઇલાચકાપણ સાથે ધણે વિરોધ સર્જી રહ્યો છે, પણ ફરુગુઅર્ડ આનાથી ડરે એમ નથી. એ તો બધી જાતના વિરોધને જ બહુકારી આજળ વધશે, હવે પછી એમાં દક્ષિણ આફ્રિકાનો નામ સર્જી બાપ.

આ પરીસ્થિતીથી આપણા મનમાં ચિન્તા અને નિરાશા છવાય છે સ્વાભાવિક છે, પણ આ અંધકારમાં પણ એક કારણ છે, અને એકે આજ સુધી અનિશ્ચિત વાતાવરણ ને પ્રસરી રહ્યું હતું તે હવે સ્પષ્ટ થશે. નેશનાલીસ્ટ સરકારનું ખરેા હેતુ આપણે સ્પષ્ટ કરશે, અને તેથી આપણે પણ આપણો માન વધુ સ્પષ્ટતાથી નોંધી શકીશું.

નિરાશા સ્વાભાવિક હોવા છતાં, એક રીતે ફરુગુઅર્ડની ચૂંટણી કદાચ આરંભીક રૂપ નિવડશે. કદાચ, દક્ષિણ આફ્રિકાનો સવાલ એની ટોચે આવી જશે તો એને નિકાલ વધુ જલદી થઈ શકે.

દક્ષિણ આફ્રિકામાં ગોરાઓની વિરુદ્ધની ભાવના વધી રહી છે

આ મહાનતીનમાં, ચર્ચમાં લોકોને ખ્રિસ્તી ધર્મમાં આવવા માલતાં પ્રેરેશર છ. ખી. એ. વર્ડનને કહ્યું હતું કે, આજે દક્ષિણ આફ્રિકામાં ખ્રિસ્તી બો. તથા ગોરાઓ વિરુદ્ધની ભાવના બહુ જ જણાય છે. પ્રેરેશર વર્ડનનું કહેવું છે કે, આજે ઉત્તર યુગલો છે તે મિથતરીનું માસ્ટીકો અથવા બીજા ધર્મના લોકોને ખ્રિસ્તી ધર્મમાં આવવા માટે પ્રયત્ન કરે છે. પણ સરેમાં નથી પહેાવી શકતા નથી ત્યાં આપણે ખ્રિસ્તી ધર્મને ફેલાવવાનો પ્રયત્ન કરવો જોઈએ.

પ્રેરેશર વર્ડનને કહ્યું કે સર કહે કહ્યું છે કે વિસ વરસની અંદર બધા આફ્રિકનો વાંચતા થિબી જશે. પણ તેઓ કું

વાંચશે? એમને ત્રણે ઠંચ રીફર્મંડ યથોને અરજ કરી કે પોતાના લેલકાવ લુલી નાસ્ટીકો ને ખ્રિસ્તી ધર્મમાં આવવા માટે, બધાએ સાથે મળીને મહેનત કરવી, એમને, આજે આફ્રિકનો માં નાંચતી ચર્ચ વધી છે, તેઓ પોતાના નેતાઓ છાંટે છે, એટલા માટે એમની ભવોમાં એમના પોતાના નેતાઓ હોવા એમને, એ નેતાઓને તઈયાર કરવાનું કામ ખ્રિસ્તીઓનું છે.

સાઉથ વેસ્ટ આફ્રિકાના સવાલ ઉપર

“ટાઈમ્સ ઓફ ઇન્ડિયા”

સાઉથ વેસ્ટ આફ્રિકાના સવાલ ઉપર યુનાઇટેડ નેશનસની ટ્રક એશીસન કમીટીએ સુચનું છે કે, સાઉથ વેસ્ટ આફ્રિકાના સવાલનો પારીશન દ્વારા નિકાલ કરવો જોઈએ. આની ટીકા કરતા મુંબઈનું સ્વતંત્ર છાપું “ટાઈમ્સ ઓફ ઇન્ડિયા” પોતાના અગ્રણીમાં લખે છે કે, “સાઉથ વેસ્ટ આફ્રિકાનો સવાલ એવો નથી કે યુનાઇટેડ નેશનસ અને યુનેનો બીજો સળ પોતાની વચ્ચે એ ભાગત ઉપર ટાઈ પણ ભત ને-નિર્ણય કરે. એ દક્ષિણ આફ્રિકા યુનેને મળકારવાને તઈયાર ન હોય તો સાઉથ વેસ્ટ આફ્રિકાનો સવાલ ત્યાંના રહેવસીઓની ખુશમતીની છાંટા થી ઉઠેલવામાં આવવો જોઈએ.

કાંઈએ એવી ખાશા તો રાખીજ ન હતી કે, દક્ષિણ આફ્રિકા આ ખાશા યુનેને મળકારશે પણ સા.રે સાથે કાંઈએ એવી પણ ખાશા ન હતી રાખી કે દક્ષિણ આફ્રિકા એવી સુચના યુકેને ને નેતિક રીતે અથવા કાપેસર રીતે બાબતી ન બલાવ. વધુ નવાબની વાત એ છે કે આમલા ની સુચના એ કમીટીએ સ્વિકારી છે. એના ને પ્રુપ્ત સળો, ખોટન અને અમેરીકા છે.”

વધુમાં “ટાઈમ્સ ઓફ ઇન્ડિયા” લખે છે કે આ ને રેશો દક્ષિણ આ-ફ્રિકાને પોતાના લાભને રાજ રાખવા કચ્છતા કરી. પણ એ ખી, યક્ષ અથવા ખી. મેકમીકન એવી ખાશા રાખીને નેશ હોય કે, કાંઈ પણ એવીપન અથવા આફ્રિકન દેશ આ સુચનાને આવકારશે તો એમની મકાન જુલ થાય છે. આ કામલાની સુચનાથી ફક્ત એટલુંજ નહીં થાય કે, યુનીયન ને સાઉથ વેસ્ટ આફ્રિકાને એક મેટા મામ મળી જશે પણ સાથે સાથે યુનો ની કહમલતી ઉંચોકના મળનીમાંથી પણ દક્ષિણ આફ્રિકા છુટી જશે.

નવી દિલ્હીમાં વર્ડ સુથ એસેમ્બલી

નવી દિલ્હીમાં ને સુથ એસેમ્બલી અરજ હતી એમાં આફ્રિકન પ્રતિ નિધિએએ આજળ પડતો કામ ભળ્યો હતો. દાગની કાના ખી. કલાવાએ જણાવ્યું હતું છે કે, આજે ટાંચાનીકમાં સ્વતંત્રતા તરફ વધુ પ્રગતી થાય છે. તે છતાં ત્યાં કચ્છ આફ્રિકનો ઉપર વધુ પ્રતિબંધ છે. તેથી આજે ટાંચાનીકમાં સ્વતંત્ર આ-ફ્રિકનોના ને ટકા છે. તેથી ભણ-તરની સમય મળુજ જોઈએ મળુજ પાસેમાં પાસેની યુનીવર્સીટી કંપાલામાં છે, ને હાલકામથી ૧૦૦૦ મળુજ દુર છે. ટાંચાનીકમાં સારામાં સારી ધિરાની ખાણ છે. અને અહીં કાચ-કચ ને, જુદના નેવી વરત છે, એનો

મેટામાં મેટા વેપાર છે. ખી. કુઆનકા નેમ્પા નેમ્પા રહેલોપા ના આફ્રિકન નેશનલ ફ્રેન્ડસના સેક્રેટરી છે, એમને જણાવ્યું કે આજે રાઇ-કોવામાં કલાવકાપણ મળુજ જ જણતાં થી લાકુ પોકવામાં આવી રહ્યું છે. રો. કુનસો નેમ્પા દે-ચ સેન્ટમાં કાકમેપના પ્રતિનિધિ છે, એમને પોતા ના ભાવણ દરમીયાન જણાવ્યું હતું કે, આફ્રિકામાં એટલી જુદી ભાષાના મેટા વસે છે કે એક સેળમેળ વાળી કરેતી જ ના, મકા ખંડમાં ટકી સકશે. આફ્રિકાના લોકોએ પોતાની મેળે જ પોતાની આજીવી મેળવવી જોઈએ, આ ક્ષેત્રમાં વર્ડ એસેમ્બલી, એક સુથ પોતાની મલ આપી સકશે.

ગ્રૂપ એરીયાઝ ઉપર ડૉ. નાઈકરનું નિવેદન

ડૉ. જી. એમ. નાઈકર જેઓ, હાલ ડિર. રીયા ખાતે, ક્રીકન કોલેજમાં હાઈસ્કી આપી રહ્યા છે, એમને ડરબનની સીટી કાઉન્સિલ સાથે ગ્રૂપ એરીયાઝના ને પોતેન થકાઈ રહ્યા છે, એની ઉપર પોતાના મત દર્શાવતા એક નિવેદન રજૂ કર્યું છે. તે નીચે પ્રમાણે છે:

અમે, નીચીએ કીએ કે ડરબનની સીટી કાઉન્સિલ અને એલ્લા ન્યૂનથી, ગ્રૂપ એરીયાઝનું પોતે રી કી રહ્યા છે, તે છતાં અમારું માનવું છે કે, અમે તેના પોતે કોષ પશુ ભેગે, એક કોષને પોતાની વસેલી નાખવાની થાત કરે એ અમારા થી સિવારી સ્થાપ નહીં. હોઈ થોઈ ગ્રૂપ એરીયાઝનો કામદા અપવાદ નથી. જુનની ૨૬ થી તારીખે, ૨૦,૦૦૦ માણસોની વિરોધ સમાજે એ એની માનવું કરી હતી કે ગ્રૂપ એરીયાઝને

કામદા રદ કરવામાં આવે. એમને. આપણે બધાએ હરી મળાને, ડરબનની સીટી કાઉન્સિલને બાઈ કરી કે તેઓ સરકારને અરજી કરે કે ડરબન થાટે ને ગ્રૂપ એરીયાઝનું નામદાનું બદાલ પડ્યું છે, તે રદ કરી નાંખે.

આપણે ઘેર ઘેર જઈને ભોડાને સરકારને અરજી કરવા માટે, વિનંતી કરવી એમને, જેથી સરકાર એ એમ કહે. એમના નાંદરનામાં સાથે અ.ખા ડરબનનો સંપ્રજી રીતે વિરોધ છે. આપણે એ રપક કરવાની જરૂર છે કે, અમરત હોઈ કોષ ડરબનના ગ્રૂપ એરીયાઝનો વિરોધ કરે છે. અને ને બાંધાએ તેઓ નાંદર થયા છે. એમાંથી રસો નિકળવા માટે તપવાર નથી, અને આપણી બધીન, આપણ. વેપાર અને આપણા મરજી, મ'હોરને પશુ આપણે હાંસવા નહીં રખે.

સિખારી રૂ. ૧૩ લાખનો વારસો છુટી ગયો:

સાઇમન નામનો એક રૂમાલીપન ભીખારી અલગક કમાણી કરવા માટે બહુ ભણીતો ન-રો છે. ન-મધી ન તેને કાંઈ, પશુ ન હતા. પોતાની આ પડ્યાને તેણે આપકનાં સાધનમાં ફેરવી નાખી. ૪૦ વર્ષની વય પહેલાં તે તેની પાસે ૧,૫૦,૦૦૦ રૂપીયાની મોટલ ભાગ લઈ હતી. ત્યારબાદ ઉત્તરપ્રદેશી કરવા બદલ તેના ઉપર રેક થયો અને તેને ૬ વર્ષની જેમ મળી, પશુ નેકવાસ રમીયાન પશુ તેણે પ્રુપ્ત કામ અન્ય નેકવાસીઓ પાસેથી તેમની નીચ વરતુઓની નીચ મોગવણ અને બીજાના નર નવા

શુભ સુધાર

વા. રદ-૮-૫૮ થી. એ.ના. પાના ૩૩૨ ઉપર મધાળેની નોંધમાં "સ્ટેજ પર રજુ કર્યા હતા" છવાયું છે ત્યાં "સુધાર" ના અભાવે રજુ કર્યા ન હતા" એમ વાંચવું. —અમર-ર-પક.

માર્ગે વીસાવવાનું ન કામ કર્યું. નેસ માયી છુટકા બાદ ફરીથી તેણે બીજા મોગવાનું રજુ કર્યું. બીજા મોગવાની તેની પક્ષી એવી હતી કે રસ્તે પસાર થતા રોકાસીઓને એમ ન સાથે કે તેના કાપકમ કાઢ કરમીરન કપાઈ થયા છે એટલે ત્યારે તે બીજા માનવો ત્યારે તેના ઉપર નાના મોટા સીકકા ભોને વરસાદ પડતો. ઉપરે લપારે તે ખરી મેમો ત્યારે જાણ્યું કે તે પોતાની પાછળ બાઈને ૧૩ લાખ રૂપીયા જેટલી મોટલ છુટી થયો હતો. પશુ તેને કાંઈ કર્યું પકાઈ નહોતું જેથી તેની મોટલ રાકમની માસીકાની થઈ હતી.

સુઆ-શીયા હિંદી શાળા

આ-શીયા હોઈ શાળામાં વાં ૧૬-૮-૫૮ને રિને વાંચી ગારીરિ દિનનો કાર્યક્રમ ચાલ્યો હતો. ગ્રુપ સિસ્ટર ઉપરિયત મહેમોને આવકામાં હતા. સારવાર સુઆ-શીયા રાન એ-રે સોષ કો પડ મા છ ન નાં એનર થિ. કેનીએ કાર્યક્રમની ઉદ્ઘાટન વિધિ કરી હતી. તે પછી વિદ્યાર્થી અને વિદ્યાર્થીઓએ સરવસ આકારમાં કુચ કરી હાથેના મેનર થિ. રાજનને સલામો આપી હતી. એ પછી બાલ કાંઈ સમુદાય મેસિય અને કમ્પેક્ષ ના કાવો કરી જતાંબા હતા ને મુરોપી ૫૧ પ્રેરકા માટે નવીન વેમજ રજવાય હતો.

આ વર્ષે થી નિયમભાઈ ડી. રેસાઈ તરફથી નિલાળને બાઈને ત્રીસેક પાઉઝ થી સિલ્ક ભેટ મળ્યું હતું. તે માટે માળકા વચ્ચે બધી ન દરીસાઈમાં ચોખ્ખાં હતી. અને નિલાળના બધા ન નિલાળીએ. ને અનુક્રમે રાખિન અને સુષુભ કાલસોમાં વહેલી નાંખવામાં આવ્યા હતા. એ કાલસો વચ્ચે સિલ્ક માટે દરીસાઈમાં લેવાયી તેમજ દોઢ કાલસામાં મધારે ચોખ્ખાં મેળવનાર અણુ ફરીફાને છનામે મળનાર લેવાયી અને વળી તેમ. થી સોથી વધારે ચોખ્ખાં મેળવનારને મેસિયન છનામ મળનાર લેવાયી બધી ન રમતોમાં પ્રુપ્ત રસ, રસાકસી અને ઉત્સાહ બાંધ્યો હતો. વળી છનામે કોને ચળકે એ વિશે પ્રુદક્ષતા રેક સુધી ટપી રહી હતી. ઉપરે રાખિન કાલસ સિલ્કના વિનંતો તરીકે ભદર થયું હતું.

હાઉસના હિસ્ટ્રીકલ કમીરાનર થિ રૂનેસે વિનંતો કાલસ રાખિન ના નાવો-મ જે ના મામ છપતલાલ સોલકા તેમજ પ્રુધાપહેન છપકુછ પટેલને સિલ્ક એનાવલ કર્યું હતું અને સુલુપ કાલસના બાળોને બીજે વરસે કોલ રેલવી સિલ્ક છતવા ઉતર્યાં હતા.

નીચે મુજબના બાળોને છનામે અપાઈ હતાં. મેસિયન છનામ મેળવ નાર. વક્ત પ્રુકાલભાઈ પટેલ, રાખિન કાલસ : છનામ મેળવનારાઓ. (૧) પ્રકાસ રાખાભાઈ પટેલ, (૨) ઉપાધ્યક્ષ રજવાણ સોલકા. સુલુપ કાલસ : છનામ મેળવનારાઓ. (૧) વક્ત પ્રુકાલભાઈ પટેલ, (૨) કલવલી નર રજુછ પટેલ (૩) વિભાવહેન જલુભાઈ વરી. ગ્રુપ સિસ્ટર કોના સહકાર બદલ બાબાર બક્ષ થયો હતો અને નિલાળને સિલ્ક ભેટ આપનાર થી. નિલાળભાઈ ડી. રેસાઈને બાસ બાજાર બાંધ્યો હતો.

સુકાઈપીઝ, છવકમ રેકસ રીટ-સ, લાપ્સે-ઓમ, રેવનુ કસીપર-સ અને છનરપોર-સ માટે મળો :

આર. વીકલ
૧૨ માઈલી આઈડ, ૨૮ માઈટ રહીટ, કોરનર કાંપેનાલ અને માર્ગેટ રહીટ, મેકાનીસબન, રાન ૩૩-૧૬૫૪.

બેનેને વાંચવા માટે

દરબનની ગુજરાતી મહિલા મંડળે પોતાના "શીષ્ય મહોત્સવ" પ્રસંગે સવાસો પાનાનો દળદળ અને રચિત અંક બહાર પાડ્યો હતો. જેમાં રસીક વાર્તાઓ અને વિવિધ લેખોને શ્રદ્ધ સમગ્ર છે. તે આ બેનીસમાંથી રી. ૨-૬માં મેળવી શકાય.

"Indian Opinion",
P. Bag, Durban.

વિવિધ વર્તમાન

મી. રેઓ હિસીંગની ફોર-એસના લોકોને શાંત રહેવાની અરજી

ગ્રેસીન્ડ મેન કામ કરે ના પ્રુપ્ત સલાહકાર મી. રેઓ હિસીંગએ, રાખ નેતિઃ મેળવણીના એક વર્ષ સાથે મોલતાં બજાવ્યું હતું કે, પ્રુદના બધા કારાએ વાત્તાં હતા, ફોરએસના મોઠાએ, શાંતિ અને ધીરજથી કામ મેળું ભેપમે. એમનું કહેવું હતું કે ને પ્રુદાપટેટ રોટલ પ્રુધી રીતે ને વરતુ ભદર કરે કે તેઓ નેસનાથીરટ દાણુઓને બધાવ કરવાની ચક્ર આપરી, તે કામગીરીઓ, પ્રુદની તપવારી કરવા માં અચકસી નહીં.

મોક્ષ કરના બનાવો ઉપરથી દેખાય છે કે, રશીયાએ, રાખનેતિઃ રીતે પોતાના વિચારો ફેલાવવાને બદલે, આજે બગલખરીથી કામ કરે કર્યું છે

ક્રાન્સની હિંદને પોંડીએરી આપવાની જાણી

વડા પ્રધાન થી નહેરુએ ભદર કર્યું હતું કે ભવરલ ડી. એલની સરકારે હિંદને આજે આપી છે કે તેઓ પોંડી એરી હોંદને આપશે. પશુ આ વેરતુ બાં સુધી, ક્રાન્સની ભવરલ એસેમ્બલી નહીં મળે ત્યાં સુધી અમલમાં નહીં પ્રુકામ. ભવરલ એસેમ્બલી ભમભમ મારે પ્રતિનાની અદર થળશે. માર મરસ પહેલાં, ફ્રેન્ચ અને હોંદની સર-કારો વચ્ચે સમજુતી થયા મુજબ, પોંડીએરી, ને હોંદના પુર્વ કિનારા

ઉપર એક નવું ફ્રેન્ચ રાજ્ય છે, એ હોંદને આપવામાં આવશે.

હોંદન અને પ્રુદાપટેટ રોટલ આપે થી મોરારજી દેસાઈ

હોંદના નાણા ખાતાના મંત્રી થી મોરારજી દેસાઈ, હોંદન અને પ્રુદાપટેટ રોટલ બંને રવાના થઈ અયા છે. તેઓ હોંદની બીરુ થાંચ વરસની મોખના માટે પરદેશથી નાણાની મદદ ની સમજ કરવા માટે અયા છે. તેઓનું પરદેશ બધાને બાહ દેવું, સપટેમ્બરમાં ચો-ટોડમાં મળનારી, મોખવેલ નાના મંત્રીઓની કોન્ક-સ માં સમ્મેલ થયો છે. તે છતાં તેઓ તેમની પ્રસ કરી રમીયાન લંડન, મોસીમલ અને ન્યુરેકના સરકાર નેતાઓ, અને વેપારીઓ, સાથે હોંદ નાં પરદેશ નાણા સળથી થયો રવ થાંચ છે એમ જાણવવામાં આવ્યું છે કે હોંદને બીરુ થાંચ વર્ષે મોખના નાં અંત સુધીમાં લમભમ પાઉ ૪૨૦,૦૦૦,૦૦૦ની અડર પડશે.

ધાનામાંથી ફેરા નીકાલ

અલ નિના એક કોના વેપારીની થાનાની સરકારે દેવ નીકાલની સમ કરી છે. એકનું નામ સિયા મોધી છે. અને એની સાથે આદેશ છુટા એમ કહેવામાં આવ્યું છે કે, તે એક પરદેશી કોષા છતાં તેણે અમલ રાખ કારણમાં દખાવતી કરી હતી. એટ ફ્રેન્ચ અપરે વોટાની સરકાર સુધી લઈ જવામાં આવ્યો હતો.

‘ਭਾਰਮੀਰ ਪ੍ਰਿੰਸੇਸ’

ਸ਼ਾਸਤਰਾਨੀ ਸੋਮਾਂਧਕ ਕਥਾ

લેખક : શ્રી. અનંત શીખર દર્શી

(અતિંદ્રિય ચાલુ)

સાંધેદાર આવે છે

[illegible]

અધરાનો જન્મ હાગે છે

મારે માણુ બનગેર ખખંધાં કહું
 એટલે ખખે જો કાણુ પર પહોંચ્યા
 માખતા કતા એ બરબર રૂખાતો
 નરેતો તમાં રોગ્ય દિસામાં આગળ
 વધવાનું પણ મુરોક બની મધું. વળી
 આમ લો આખને કદવામાં બીજો જોઈ
 ભવ રાખવાનું કોઈ કોઈ ન કહું,
 પણ મહં આંધકારને લોલે આખને
 આખા ને આખા મળી મળ્ય એવા
 મધરબોની મીઠ કામતી કતા અને
 આખને એલો કદ માખા કદો કતે
 કે ને લેલો આખને મળી બરો લો
 છબતા રહેવા માટે કહાંકે સુધી મસા-
 રેલી કાલ પર પાણી ફરી વળી જાને
 'ધોડીક બીનરિયા આખે ખામ કહ
 બખંધાં.

આણીનું સુખ દીધા વિના:

પાણીના પ્રવાહોને ધીમે ધીમે તરવારમાં
પ્રવેશવામાં આવે છે. તેને વિશાળ અવાજ
ના અવાજો થાય છે. તરવાર પાસે આવવા
અથવા તરવાર રહેતું પાણી જી અને
અવધાતુ હતા એટલે કહી પહેલાં
અવધે ત્યાં સુધી તરવારની સ્થિતિ અજાણ
પાણી રહે છે. રીતે અવધે તરવારની
સ્થિતિ જાણવી એકાદ છે. કહી પહેલાં
વાની ખાત ખાતુએ રાખીને ટોચ
સુધાર પડે અને યદ્યદ્દા પહેલાં
ત્યાં સુધી અને અવધાતુ કહીને એ રીતે
અવધે તરવાર એકાદ છે. પાણી પાણી
એક જુદા પાણી થાય છે ના અવધે
એક જુદા પાણી થાય છે. રાખવાની
સ્થિતિ. આથી અને તરવારની સ્થિતિ
એકાદ કહી નાંખી.

બધું રેંકી લીધું

પ્રથમ આશયી અથવા પછી તેમ તેમ
પ્રથમ વધુનું અણુ તેમ તેમ દીક્ષિતના
પાછાં ભેટ પરનો પ્રકાશ વધુ ને વધુ
કાલિત સામયે એવો. એ પ્રકાશ
માત્રનામાત્રના રસાઈ આદિ કુદ ભેટના
વરતાઈમાં જાણીતી સમાધી પર પધ
અમે એવો કલો. દીક્ષિત કિયાવ ખીન્
ડીના લાજી ભેટ પર, સતત માત્ર
જેતા પ્રકાશને બાંહે રાખીએદરી કરી.
પ્રથમ પછી હવે ભરખરે રેખાવે ન
તો. જ્યાં પહેલે કપડે તરવામાં
સારે લક્ષીય પડતી હતી એટલે અમે
પ્રકાશને અજાણ સંભળી સહાય તેટલા
પ્રકાશ આપ્યા પછી તેમની સ્વાલક
મગુલાદ અમારો પાટનુન કાંડી
આપ્યા અને એકબીજાને અજાણ
સંભળી સહાય એટલે કુદ હું અને
પ્રકાશ તરતા હતા. અમારો પાટનુન
પ્રકાશ વેણા, અરખા, આનીએ ભેટ
પ્રકાશને હતી તે બધી પછી અમે પાટ-
નુન આપે ફેંકી રીપી. પાટનુન કાંડી
પ્રકાશમાં પછી અને પાણી પ્રકાશ
પ્રકાશમાં પ્રકાશ એટલે પાટનુન તરત
કાંડી નાખવાની કિતાવલ કરવા બદલ
પ્રકાશ પરતવો થવા લાગ્યો. પછી એ
પ્રકાશને એટલે સમય બન રહ્યો. સારી
પાણીની દંડક સારી તરત વેણા વધુ
અને પાટનુન કાંડી નાખ્યા પછી કાંડી
પ્રકાશને કીધે ઉજી ભેળેલી અજાણ
કુદ થઈ મહ. અમે ને સમય બન હત
એ વિપ્રાપત પર આવીએ કોણાઈ
તેનું ઉજાતામાન સમયમાં હવું એટલે
અમે ને કીડી કાંડક રહી. પછી
એ ઉજાદ આસાર પરના કાંડક દરિયા
માં અમારે તરવાનું હોત તો અમે
કીડી કિયાવ આદિ થવા હોત.

હોયેમ દુર જ રહે છે

અને શીખી શીખી તરવાનું બહાર
કહું અને એ ક્યાંએ તરવાનું માણ
શાનું એ છુત્ત ઉપરેડે નીચડું
નાડુના ઢાપના બીજરા ડિનારડું
આગુત્તાનું પચાસેલા અંધારને શીખે
જુદુ આપા દેખાડે કના. આજેએ
કાલી પર જાણા કતો એટલે અધારો
અતા મુના કુલા પાછળથી રિલામ
તરનું કહું. આવી અને કેટલું
અતર કહું એ લેવા માટે રેડા
૧૮૦ દીસેએ રહે એ રીતે કહીને
બાળને અમરે દાડુ તરે એનું પાડ
કહું. આ રીતે એવાનું કાપું અ
કેશવક કહું. ખારી રિલામ અમર
વધવા માટે ખાઈએક કાપી કહું

કાલ કામથી ચીજ દેખી નેહાએ, "પ્રી"
 ટપુસા પરી દેહરીએ અમારા કામથી
 માય'ઈસ'કર્મ કામ કરેલી હતી. આ
 દેહરીએને જળજ અમર રાખીને દીક્ષિત
 અને કુ વરતા હતી.

અપાઠની શાક્ષર શક્તિ

કાશી જ્યારેના દશાના અતરે
દીક્ષિતે અમરે અને પુષ્પતા કે હરે
આપણે કેટલું જાતરે કાપવાનું બાકી
છે. ત્યારે કેકે મરદીને જોવાની કદ-
દાવક પ્રક્રિયામાથી પચાદ ચક્રને કું દર
વખતે જવાબ આપવો કે આવ સેવ
વાર નેટલું જા અતરે હરે આપણે
કાપવાનું બાકી છે. એ તથા આર
વાર જા પ્રમાણે જવાબ આપો. એટલે
દીક્ષિતને અન્યક સમજાવ આજે કું
જાણુનો હતો કે અમે એક ઘંચ નેટલા
મથા દાખુની નજીક પહેંચાઈ ન હતી
મથા જુઓ. જરાવજ દકાની રાખવાની
જરૂર હતી, કારણ કે રાક્ષસી સકિત
મરાવતા પાણીના અવાજો કામે દકા
રહેવાને. એ જ એકમાત્ર આજે હતો

નવતાં તરવાં સીધી કાઢતમાં જાણ
 વધવાનું કાચું કુરોલ કહ્યું. બળી
 રીસાના કાઠિયે નેરડે વરવી જાતીને
 પ્રકાશ એટલે જાણે કતો કે જાણે
 અંજલિ જાતી. જાણી 'ગી' ટાપુએની
 જાંબી જાંબી રેજાલી રેકરીએ કાચે
 તારીને જોવામાં જાણને પ્રુત્ત કહ્યું
 પડતો કતો, પ્રકાશી મારી જાણે
 જાણવા અતિ કુંડાળ કાચી મારી
 જાણેને કંઈ રેતો, વધુ કાચો કાચ
 જાણ કરી કહ્યું ને કહ્યું

સાચા ખાજે નથી ।

એ ટેકરીએ બહુ ઝાંખી દેખાઈ
 હતી જાહેરે જાહેરે જોની સામે સતત
 ભેગા કરતું પાતું હતું આથી જાહેર
 જાહેરે જાહેર જાહેરો દતે. એકેએ જાહેર
 જોડો જાહેર એ ટેકરીએ જાહેર ભેગા
 પાતું મુજાને જાહેરમાં જાહેર નીચ
 દાજી રૂબ જાહેર કરી ભેગા. પાતું
 જાહેર જાહેરે જાહેર દાજી જાહેર પાતું
 જોરપુતું જાહેરજાહેર દત્તા એને જાહેર
 પાતુંજાહેરો જાહેરમાં જાહેરજાહેર
 દત્તા. પાતું જાહેર જાહેર રીતે જાહેર
 ભેગા એવું પરિજાહેર એ જાહેર
 જાહેર જાહેરો જાહેર જાહેર પાતું
 જાહેર જાહેરો જાહેર જાહેર જાહેર
 જાહેર જાહેરો જાહેર જાહેર જાહેર
 જાહેર. પાતું જાહેરો જાહેર જાહેર
 જાહેર એ જાહેરજાહેર જાહેર જાહેર
 જાહેર જાહેરો જાહેર જાહેર જાહેર

વારે દીક્ષિત બપોરે એક બેઠાંની ઊંડાઈ
કે ઠંડીકા, આપણે આગાં માણે નથી,
ત્યારે આપણે તરવણી બંધ રાખીને આપણ
આપણ બેઠાં બંધ બપોરે આપણ તપાસી
બેઠાં.

કેાઈ વિશ્લેષ નથી.

અને આ તપાસ દરમિયાન અમને
જાણે અજાણે પાતી કે અમે સાવ
વિશ્લેષિતામાં જ આમણ વધી રહ્યા
હોઈએ ત્યારે અમે હતા, તો ઘણું જવાબ.
પણ એ હતાજ અમેરી નામીને
અમે અજાણે. મારું કીક કરીને જઈ
આમણ વધતા. અમણે મારું મારું
આમ કરવું પડ્યું હતું. મારું એ
સિવાય બીજો કોઈ વિશ્લેષણ ન હતો.
એ મારું નામુંને કાપી મારું વજન
લાગ્યો હતો છતાં મારાતરમાં લોડન
હતો.

આરે બાળ્ય ધનધાર જાણે છે
 અને હિસાબના કાલેજોટ પરાની ભણી
 જ પ્રકાશનું એકમાત્ર સાધન છે.

એક નાનકડી બત્તીએ યજ્ઞ રેતું
ભાડું સરભળું દગ્ગે 1 બધાનક અધાર
માં તે અધારા આગેઈસું કાંઈ કરી
રહી દગ્ગે જીલ્લે અમલે બધાનક
અધારાને ૨૨ ઘ.મલે ન દગ્ગે. આ
નાની બત્તીમાં ફિરજો અધારે અમે
આઠાનાં ફિરજો નવી રથ. આઠા
અને પ્રકાશનાં ફિરજો અધારે ૩૨
૫૫૨૫૫ કાંઈ એટલે અમે નિહાળાને
અનુભવ કરી શકતા હતા.

દુનિયાને કહેવા શુવશું ?

અમે એ હંડેલાઓ વાતાવરણને
તો અનુભવ કરી રહ્યા હતા તેને દૂર
કરવાને કોઈ ઉપાય એ હતા કે
અમરે કોંગ્રેસીસ સાથે વાતાવરણ કરી.
વગી અમે એ રિપોર્ટમાં હતા કે અમે
રાષ્ટ્ર પર થશે એ કોંગ્રેસીસ અમરે
કોઈ ભયથી એ એ પહેલાં અમરે
કહ્યો સૂચી ભાષા વાતાવરણમાં રહેતું
પરે તેમ હતું. કદાચ અમારા નસીબ
માં મોત અમરું હોય તે એ ક્રિયા
પણ ખુબ ધીમી અને ઓનિબરી
નીવરવાની હતી, કારણ કે અમારું
મેન નીવરું એ પહેલાં અમારે જૂન,
તરસ અને ધાનના કદવામાં વાલમધી
પસાર થતું પરે એની અમરે રિપોર્ટ
હતી અમે સ્વતંત્ર રહેવા માટે કહ્યો
ધી અમારું કરી રહ્યા હતા એટલે
લગભગ રીતે અમે વાતે વળતર
અને નિર્ણય માફસોના નાન લેવા
માટે અમારેજા કાનર કૃત્ય પ્રત્યેની
સુરક્ષાની અને કવચાસની સામગ્રી એકાદી
મજા આ કાવતરાને કારણે અમાર
સૂચી એક સામગ્રીના નાન મવા હતા.
પાકે, રીકિત લગા કું સ્વતંત્ર રહીશું
તો કુનીવા સમાજના કમનસીબ પડના
ની વિમતે રાજ કરી સરકાર (અમરે)

શ્રી કાલિદાસ કે.પી.શર્મા
સુભાષ "વિજયદેવ" પ્રકાશન, ગા. ઇ.

સદ્ વાંચનની અસર

(વર્તાકથી આપુ)

(વિદ્યાસાગરનો દિકરો વિનયચંદ્ર સાથે પહેરવેદમાં આ હાથ લાગ્યો થાય છે. નમસ્તે કહે છે. વિનયચંદ્ર કેમકે કપર આ મુજી, વિદ્યાસાગરને કુલમળ પુષ્પે છે અને અદ્ય વાળી બરા કુર જોડા રહે છે.)

વિદ્યાસાગર : બેટા વિનય! આ આપ આપ આપે તો મારા મિત્ર તારા વિદ્યુ કાકા કહે છે કે 'પ્રિન્સિપલ આપિન્ડિયન' જેવા કમરા હાથમાં શું લઈયું હતું, અને તો મેનેજીનમાં આવે. મોઝ એ વિને તારા શું ચલ છે!

વિનયચંદ્ર : પિતાજી આ વિને કું છુ અપભુક્ત અને એ સાડી કાગે તે ક્ષીસ થો વિદ્યુકાકાને નહીં મળે.

વિદ્યાસાગર : વિદ્યુ, તને એ આઈ કાગે તે તારે કહેયું જ ન્હોત્તે, અને જરાયે બોલું નહીં કાગે તેની 'આતરી આપું છું. તારા પિતાજીની ચેત્તલથી કું આડલો કોર જાઓ છું

વિનયચંદ્ર : પિતાજી, આ વિને આપની છી આપા છે!

વિદ્યાસાગર : કલે ભિયને છુ પૂછ્યા હરે છે! કું કું છું ને કે મધિ નથી!

વિનયચંદ્ર : ના કાકા, કું બાળક છું. પિતાજીની આપા વિના કું તો અવિનય કલેયો જાયો.

વિદ્યાસાગર : વિદ્યુ, તું વિચારે છે કે સાવ જાણું છે. વિદ્યુકાકા આપણા પ્રદેશન છે. એમને નહિ અને એનું ન મોજાય કતા અને કાગે છે કે, જલ કોરિયલ જાણવા મારે નિખાલજ ચલો મળી રહી છે તો આજ પ્રયત્ન કરયું જરૂરી છે. વળી અહીં તો તારા વિદ્યુકાકાને ખરાબ નહીં કાગે તેની ખાતરી આપી છે મારે, એ કીક કાગે તે કહી દેવામાં લાગે નથી.

વિનયચંદ્ર : ભયારે આ પની પશ્ચ આપા છે તો જાણું જ કહીયો. વિદ્યુ કાકા! આ મેનેજીન અને બીજાં હાથો અને તો જાણવા મળતાં નથી એમાં એ આવે છે તે જાણું-નવું જોતસેજ હોય છે. આજા કરતું વડું વધારે અને કોઈ પશ્ચ મનુષ્યે કહી ન કરયું ન્હોત્તે એવી મળી જતો તે વિમતોથી કોરેલાં હોય છે. મારાં આ તો કહે છે કે જુદી વાદો અભિજ્ઞા થી ને લક્ષ્યાથી આપણે પશ્ચ જુદાં કાકા અપણે. આપણા મન નમરે, કોરી નમરે ને સમાજ પશ્ચ મમરે. આ મનુષ્ય અવધા રહી, આ હાથોની કોઈ પશ્ચ વાત લઈયી અમલી નથી. જ્ઞાતિથી શું યોજવા મળે! જુદું? ના બાપ, મારે તો જુદા કહેવાયું નથી ને મનુષ્યે નથી. પશ્ચ આવી જાણતાં તો અલે કોરકા શું અપણે, આપ વડીલો મોઝ છે ને! આપ વિચારી એમ કહેયો તેમ આપારે તો કરયું જિજ્ઞાસુ કાઈ છે. (વિદ્યાસાગર વગર-નમ્ર વિનયથી કહે છે) પિતાજી

વિચારો તો મતિ નો આપાર કાકિત છે, પેતાનામાં કાકિત હોય તે અનુકાર જ મત ભાંધી શકાય છે, અને કાકિત તો આત્માની જ હાતી - અને અમેય છે. આપી કામિત થાય છે કે અકચા તું જાન મેળવયું જી હરે! મનુષ્ય મારે જાણવેક છે એટલું જ નહીં પશ્ચ અનિવાર્ય છે. આપણે ભારતવત્સીયા ને, આત્માની કાકિત કેટલી ગમળ છે તે અપભવવાની ભરે નથી. રાકપિતા પૂ. મકરમા મોપીછએ જી કાકિત વરે જ મકલ જોરીસ અતનત ને હરાવી દોરે આપાર કહું હતું. એજ કાકિત મારો, અને મારા મરને આપાર છે. તમારે, બીજા કો કોઈ નો - અને અપરત જાકાતો આપાર એના પરજ છે અને એ કોઈ તેને અપચએ છે તે પછાપ છે અને તેને એ ભળવે છે અને ભળે છે તે સુખી થાય છે ને હવે મરે છે.

(આ વાત કાગે છે ત્યાં વિદ્યાસાગર ની કોરી અમવતી અને વરિમાળાની તાકક કાક હાથલ થાય છે. મનને નમન કરી, જેમકે કપર થાળી મુજી, અજા વાળી ભરા કુર કોમી રહે છે.)

વિદ્યાસાગર : બેટા અમવતી, આ તારા વિદ્યુકાકા આપ્યા છે. એમને જાં કોરી નાની મળેન કાકિતા છે તેના કુલજ અમવાર તારે પછાપ ન્હોત્તે.

અમવતી - વિદ્યુકાકા, મારે કરલો, કું નાની છું ને, તે જુદું જુદાથી છું, મારાં આ અને આ મનુષ્ય જાણવે છે પશ્ચ મારાથી જુદી જાણાય છે. હા, કહે કાકિતામળેન કેમ છે! મારા કાજી શું કરે છે! બીજાં મળો મરનાં કારાં છે ને!

વિદ્યાસાગર : (હસ્ય નમને) હું પશ્ચ આજ અમવતી રેવી જ કાગે છે. કેટલું મુરર અને મિત્ર મોમે છે! બેટા શું કહું! તારા આ અમનસીય કાકા ને આ મનુષ્ય અવળે રહેતે મરેલું છે. કારે તો મળાં કારા દેખાય છે પશ્ચ આનકિત નમળામળે. પાર નથી! પશ્ચ કું તો અલે જાણ મનની સહેરો પર મકાલી મેડો મનમે મેડી રજા હીએ.

અમવતી : હા કાકા, આપણું મન તે; બીની જ રાશી વાલાં મોનસીઅ, અલલીસ, જુકારી, મોઝ, મારા ને જલ તરફ મેજામલ કરે છે. મારા જલ તે કહેયોં એક કુદો મળા કરે છે. તમને તે માફ સંભળાવું!

વિદ્યાસાગર : હા બેટા અમવતી, જરૂર માફ સંભળાય. આ તારા અવળે રહેતે મરેલા અમનસીય કાકાની આંખો મોલવા તેની આજા જરૂર છે.

અમવતી : પિતાજી, તને પશ્ચ જાંમલિ આપો છે!

વિદ્યાસાગર : હા બેટા, જાંમની વાત કહેવામાં કહી હરકત નથી આજ કહી અમળનારા હિમ્મત મતાયે તો અવરજ કહેવી.

અમવતી : તો ભરે કાકા, કાંભલો ત્યારે આપણું મન કેવું હોય છે તે અપભવનારો, કુદો.

અન મોલી મન કાકણુ,

મન અંજલ મન મેર;

મન કે અને ન જાતીએ,

જલર મન મેર,

આવા અંજલ મન કાગે જે'આંખો તો આપણો નાજ જ થાય ને! તેથી અવારે મન મે'એ ત્યારે શું કરયું ન્હોત્તે તે મારે પશ્ચ એક સાખી છે તે સાંભળો. મનને કહેયું કે!

આખી : મન શું મકાલીસ થયા સુધી, થયા સુધી કરીક કુર્મ,

કંઈર કહે અમજી કલે,

કોમી બે હું જ મમ'

આ સાખીમાં મનને કુર્મ' છે. કી થમ' કોમી ભેજા કહું છે, એ થમ' નો પશ્ચ મારાં જા હંમેશાં એક કુદો મોમે છે. તે પશ્ચ કું છું, સંભળો.

કુદો : વૃમ્મો મક લંકાર મે,

પંથ સન કે માર;

દરિમજન જોર સંત મિજન,

કયા, કાન, કોપકાર.

વિદ્યાસાગર : આ કુદામાં કહેલું છે તે પ્રમાણે એ મરમાં થમ' જાણ છે ત્યાં કોનાં મન રિજર રહે છે અને તેથી સુખ અને કાંતિ આપી રહે છે અનિતીમાં આવી કાકિત નથી દેતી. અનિતી નવાં પ્રવેશે છે ત્યાં સર્વનાથ થાય છે, તે વિરે પશ્ચ એક મુરર સાખી છે. બેટા અમવતી, મોઝ એઈ : અનિતી સે ભલ છે ...

અમવતી : અનિતી સે ભલ કે મમ', રાજા જોર વંજ,

તુલસી બે દજાંત દે,

કોરવ, રાવણ, કંજ

વિદ્યાસાગર : આપણે રોકે કહુંમિ! ભણીએ છીએ કે રાવણ, કંજ અને કોરવ અનિતી ને રહેતે અલ્યા દતા અને તેનું શું પરિણામ આપ્યું હતું. જતાં કિશમીરીની વાત તો એ છે કે આપણા મોરર આવા નમર કાગેના અલકાં દજાતો જુદી જાય છે અને પતનનો માર્ગ પકડી લે છે. તેમા જુઝ આપણી પેતાની છે. આપણેજ આવા મંદા મેનેજીન, જુદાં હાથો, પુરનકો અને કિશોરો મહાયુધ નમ્યા ને જીવન તેનું મનાવ્યું. ને, પછી આપણાં જાણો કારાં મરનાં આપણ ક્યાં રહી! કુળને હંમુ હાવણું હોય, ખાનદાને ને કોમકા જાણવું હોય તે આતપિતાએ પોતે પ્રથમ અંતી મનુ' ન્હોત્તે. પેલી એક જુઝ અણીતી સાખી શું લખને થાવ નથી! તે હંમેશાં મોટે રાજવા એની છે. મોઝ બેટા અમવતી, જનની અમરો...

અમવતી : જનની અમરો તો ભલક અમર,

કર્મ કાતા ક્યાં જુર,

નહીં તો રહે છે વજાણી,

મત શુખાનીસ મુર. —અમકું,

હિંદના સમાચારો

દક્ષિણ અને પૂર્વ એશિયામાં શિક્ષણમાં સુધારા આટની પરિપક્વ

નવી દિલ્હીમાં જોગદારની રૂપરેખા સંપર્કગ્રંથની ૧ સુધી, દક્ષિણ અને પૂર્વ એશિયામાં શિક્ષણમાં સુધારાઓ કરવા માટે એક પરીપક્વ કરવામાં આવી હતી. આને દુનીયામાં સામાન્ય આર્થિક અને રાજનૈતિક હેતુકારો થયા છે તે પ્રમાણે શિક્ષણમાં થયું હેતુકાર કરવાની સ્પર્ધા કરવામાં આવી હતી આ પરિપક્વમાં એશિયાના ૧૮ દેશોએ સામ્ય દીધો હતો. જે દેશો ને આંતરિક આપવાના આપ્યું હતું તે નીચે પ્રમાણે છે—આફઘાનિસ્તાન, બર્મા, હાંગકોંગ, સીસોન, ચાઇના, ઇન્ડોનેશિયા, ઇરાન, જપાન, કર્ગી, લેબોસ, મલેશ, નીપાલ, પાકિસ્તાન, વિત્તેન અને બોટીસ મેરનીઓનું ગ્રુપ.

એશિયામાં કોવેશ

આ ઉનાળામાં એશિયા અંકમાં, કોવેશની બીમારી વધુ મંકોર સ્વરૂપ ધરાવે છે. આને હિંદ અને પાકિસ્તાન ના સમાચાર ઉપરથી જણાય છે કે, બધા વર્ષે કરતાં કોવેશથી યજ્ઞેશ મરણ જમણા છે. આ બીમારી માઇગ્રેન્ડમાં થયું આ વરસે પહેલી વાર ફેલાય છે. કોમ્પોઝિટ અને બર્મોમા થયું કોવેશ ફેલાયું છે નેપાલના પ્રતિ-કાસમાં આ વરસે પહેલી વાર કોવેશ નેવા પ્રસર્પે છે. વર્ષક દેશ કોવેશ નેવાઇસેન તરફથી ત્યાંની જનતાને કોવેશના ઇનજેક્શન આપવા માટે રૂ.૫૦૦ કોટ આપવામાં આવ્યા છે.

જોલ ઇન્ડિયા રેડીયો ઉપર અંગ્રેજ સમાચાર

અંગ્રેજમાં સમાચાર માટે રસ ધરાવનારોઓની મદદીતી માટે સમાચાર મળ્યા છે કે, જોલ ઇન્ડિયા રેડીયો ઉપર ૬.૩૦ સાંજના રોજ ૩૦.૫ મીટર ઉપર અંગ્રેજમાં સમાચાર સંબંધિત ત્યારબાદ ઉદ્ધર્માં સમાચાર આપવામાં આવશે

દિલ્હીમાં ખેરાક સંબંધી વિરોધ

દિલ્હીમાં પાર્લામેન્ટના મહાન સાથે સમગ્ર ૫૦૦ ખેતુલ વર્ષના લોકો તથા કામગીરી નહેરની સરકારને માંગથી કરી હતી કે, દેશના ખેરાક નો સવાળો કુલ વખતમાં જેમ સમગ્ર કરવામાં આવી હતી તેમ

ઉદ્ધ કરવો જોઈએ. તેઓએ જેવો કાવો કર્યો હતો કે નહેરની સરકાર આ સવાળોને ઉદ્ધ કરવામાંના કુશળ છે અને ખેરાક મંત્રી મો. અછત-પ્રસાદ જેમને રાજ્યમાં આપવા માટે કહ્યું હતું. પાર્લામેન્ટના સેશીયોરે નેતા મો. શ્રીભલલાલ સહસ્રેના છેલ્લા ક્ષેત્ર દિવસથી કિપવાસ પર ઉતર્યો છે તેઓએ નહેરની સરકારની ખેરાક નીતી સાથે પોતાનો વિરોધ દર્શાવવા માટે મરણાંત કિપવાસ કરવાનો વિચાર કર્યો છે.

હિંદ-પાકીસ્તાનની શરહદના ઝગમગ

કરાચીમાં, હિંદ તથા પાકીસ્તાનના પરદેશ આતાના મંત્રીઓ શરહદ ઉપર થઇ રહેલા તોરણ બારામાં વાટાઘાટ કરવા માટે મળ્યા હતા. પાકીસ્તાનના વડા પ્રધાન તરફથી એમ જણવામાં આવ્યું છે કે આ વાટાઘાટ યશસ્વી નથી નિવડી પાકીસ્તાનના વડા પ્રધાન મો. અલીક શીરોજ આનંદનું સંપર્કગ્રંથની હ તારીખે, હોંદી વડા પ્રધાન સાથે શરહદનાં પ્રમુખ બારામાં વાટાઘાટ કરવા જવાના છે.

પાકીસ્તાન સાથેનો હિંદનો સંબંધ

પાર્લામેન્ટના કિપવાસ પરમાં બેલાતા થી નહેરને જણાવ્યું કે જ્યાં સુધી પાકીસ્તાન હિંદ ઉપર કુશળ નહીં હો ત્યાં સુધી હિંદ કુલ માટે પગલાં નહીં લે. પાકીસ્તાનના વડા પ્રધાને નિવેદન બહાર પાડ્યું હતું કે કનેશના પાણી તથા કારમીરના સવાલ ઉપર પાકીસ્તાન હિંદ સાથે કુલમાં નહીં ઉતરે. આ નિવેદન ઉપર થી નહેર ને સવાલ કરવામાં આવ્યો હતો કોના જવાબમાં એમણે કહ્યું હતું કે, હિંદનો પાકીસ્તાન સાથે કુલમાં ઉતરવા નો કસરો નથી.

ખાંભી સત્યાગ્રહ

અમદાવાદમાં જે વર્ષે પર જે મદા ગુજરાત રાજ્યવાની વ્યવસ્થ ઉપાધવામાં આવી હતી અને તેમાં લોકાન મતા "જનતા પક્ષ"ના જે લોકામાં મળા હતા તેમના સમરણને રજાવારને ખાંભી રાજવાની વ્યવસ્થ આ વર્ષે ઇન્દુલાલ પારીકના નેતૃત્વ નીચે થઇ થઇ હતી. મ્યુનીસીપલ કોર્ડે જે જમા જાહેર ઉપયોગની દોષ ત્યાં ન રાજવા જણાવવા છતાં તે રાજવામાં આવી હતી. આને પોલીસોએ ઉમેદી નાખતાં

અમદાવાદ અને બીજા કેટલાક જગોમાં બામ, ફેડ, આમના લોકોનો કરવામાં આવ્યા હતાં જેને પરીણામે ૧૫ કરોડ રૂપિયાનું તુલ્યાન થવાનું જણાવાયું છે. આ પ્રસંગને જાનુસરી બારાસમાં મળી મતા પંડીત નહેરને જણાવ્યું કે "બાપક પ્રમણુમાં કાવલો અંધ થઇ રહ્યો હોય તો પશુ સરકારે વચ્ચે ન પડવું જોઈએ એમ જનતા પક્ષ માનતા સામે છે.

પર સુરક્ષ

—જેર વહીવટને કારણે બંધ પડી જતા ભારતના કારખાનાઓ અથવા ઉદ્યોગો સંસ્થાઓ નો કળને સરકાર હસ્તક લેવામાં આવશે અને તેનું અંતિમ ફરી શરૂ કરી બેઠારીના પ્રક નું નિરાકરણ કરવામાં આવશે. એમ

ધારણામાં જણાવવામાં આવ્યું હતું —અમરત ભારતમાં આ વર્ષે અતિ વધીને લઈ પાકાને તુલ્યાન થઇ રહ્યું છે. આ કારણે ભારતની વિશ્વ સભામાં વડા પ્રધાન નહેરને જણાવ્યું હતું કે, જનતાને વચર મહત્વનું રેડી નાખવાનું જે પ્રભ નહીં અટકાવે તે અત્ત પરીસ્થિતી થયી બરાબ આ અંબ છે અને પરીણામે ફરી અંતિમ કુશળી લખ વરા કે કોરેશોના જમણો સામે વડા પ્રધાને ઉતારો કર્યો હતો.

—ગુજરાતી બજારીક એમ. સી. અજા ને કુ. એસ.ના હાથ કમીલનર તલ્લી નીચવામાં આવશે હાલમાં લાં છે. ઇ. એલ. મહેતા છે. કુ. એસ.ના એલથી પડતી નિમણુક લખીલ શિં ફરીથી કરવી પડે છે. કારણ હાં હોંલો બધા સવાળોનો ફેસ ફેસે સમગ્ર રજુ કરવાને રહે છે.

માસ્ટર બ્રધર્સ (પ્રા.) લીમીટેડ

બલ નવનાં નામલન, રેલમી લેમલ સુતરાવ કપડ, કોમ્પો નામલો અને પુરેશ માટે ઉત્તમ નવનાં કુલન જર્ડી, પ્રુથાવર, કારમીન-સ અને બધાએ માટે —સુટીંગ, બીજી, બી-કેટ, રોટલ; નેપથીન્સ વિગેરે.

ફરેક વલનના માલ માટે લખાસ કરવા અજામલ.

કેડ વેસ્ટ ફોલ, સોહાનીસબર્ગ.

ફોન : ૩૪-૧૩૪૬

બોલક ૧૫૪૯

જીવનમાધુરી

તંત્રીઓ

મોહનલાલ મહેતા-સોપાન લાલુખેન મહેતા

જીવનમાં સઉંદર્ય, માંમલ્ય ને માધુર્યની ભાવ ના પ્રેરતા આ માસિકમાં ગુજરાતના ખ્યાતનામ લેખકો, ચિંતકો, અને સમાજ સેવકો નિયમિત લખે છે.

આ માસિકમાં ૧૬૦ થી ૨૦૦ પાનાનું વાંચન આપવામાં આવે છે. અને વર્ષમાં ત્રણ વિશિષ્ટ અંકો આપવામાં આવે છે.

આ માસિકનો કોઈ પણ અંક એવી ખાતરી આપશે કે ગુજરાતી ભાષાનું આ એક ઉત્તમોત્તમ અને હુદુઅના સર્વ સંસ્થોને પ્રિય થઈ પડે એવું સમૃદ્ધ માસિક છે.

કુલ નકલ દેશમાં રૂ. ૫ ન. પે.

વિદેશમાં રી. ૧-૪.

વાર્ષિક લવાજમ : દેશમાં રૂ. ૫૦, ઉ-૫૦.

વિદેશમાં રી. ૧૫-૦.

જીવનમાધુરી

ગુલ બ હાર, બેરેક રોડ, મુંબઈ ૧.

Reflect upon your present blessings, of which every man has many, not on your past misfortunes of which all men have some.

—Charles Dickens.

OPINION

Founded by Mahatma Gandhi in 1903.

Former Editors: Manilal Gandhi—1918-1956.

No. 35—Vol. LVI.

Friday, 12th September, 1958

REGISTERED BY THE G.O. AS A NEWSPAPER.
Price: FOUR PENCE

African Delegates Impress World Conference

THE African delegates attending the general session of the World Assembly of Youth in New Delhi have made their presence felt says a report based on the despatch of a staff correspondent of the "Times of India."

They made their first contribution when the Assembly was discussing "African civilisation." Ever since, in the lobbies, in the lounge and in the committee rooms of Vigyan Bhawan, where the conference is being held, they have been speaking about Africa and its peoples with a passion that is at once illuminating and convincing.

Talking to some of these delegates was a rewarding experience. For instance there was Mr. R. M. Kawawa from Tanganyika. The twenty nine-year-old General-Secretary of the Tanganyika Federation of Labour saw in this conference an opportunity "to tell my friends from other nations about the hard times we are passing through and to make known to them the ardent desire of the Tanganyika people to attain freedom."

Tanganyika Elections

Mr. Kawawa, a member of the Legislative Council of the Trust Territory administered by the United Kingdom, said that Tanganyika was going to have

its first elections next month. This was a step towards the goal of independence, but the nine million Africans were not happy about the rules which allowed only a limited franchise on the basis of property, education and such "other silly restrictions." These restrictions reduced the elections to a farce in a country which had less than two per cent literacy and where the per capita income did not exceed £2 a year.

Educational facilities were limited. The nearest university in Kampala was 1,000 miles away from the Tanganyika capital city of Dar-es-Salaam. They owned the richest diamond mine and the biggest industry was sisal (a fibre like jute). About 50,000 workers were employed in the latter industry alone.

Mr. Kawawa pictured a new dynamic Africa trying to rise to its full stature. "The fear complex" which had proved their undoing in the past was vanishing. His association with the World Assembly of Youth began in London in 1956

when he met the Vice-President of the World Assembly of Youth at Oxford. Although they had not formed a national council in Tanganyika, six youths from the Trust Territory had participated in the "Aoka" training camps organised by the World Assembly of Youth in Japan and Ceylon.

Rhodesia's Aspirations

Mr. Ken D. Kaunda, thirty four-year-old "professional agitator" from Northern Rhodesia felt that condition in the British pro-

tectorate were not at all happy.

There are about three million Africans (in fact nobody has cared to take a census) besides 10,000 Indians and 75,000 whites in the Protectorate. Africans were not happy with the Federation between Nyasaland and Rhodesia. It had been imposed on them, he complained.

Mr. Kaunda, who is Secretary-General of the African National Congress

(Continued on page 358)

MOSLEY GROUP BLAMED FOR ENGLISH RIOTS

LONDON, MONDAY.

SIR OSWALD MOSLEY'S Union movement is being increasingly blamed for the race clashes at Notting Hill, West London says a correspondent of the "Daily News."

Much attention has been drawn to the distribution in the troubled area of the movement newspaper Action and of leaflets, among them a cyclostyled exhortation to "back Mosley in the fight."

On Friday, the T.U.C. unanimously approved a statement that Sir Oswald Mosley and his followers were "fanning the flames of racial violence."

At the Union's meetings during the past week, angry

becklers have continually accused them of incitement to murder.

A Times special correspondent says that although the riots appear to be to the advantage of the movement, there is no evidence that the party is the cause of them.

Closely Guarded

Its numerical strength is a closely guarded secret, but it is certainly no bigger

(Continued on page 358)

OPINION

FRIDAY, 12TH SEPTEMBER 1954

Height Of Absurdity

WHEN the Native Commissioner of Johannesburg refused to grant permission to the United English-Speaking South Africans for a meeting of protest against the lowering of the Union Jack from the City Hall the members of this organisation made it known that they would have placards at the gathering announcing that the Africans were not allowed to attend and some of the members would circulate among the crowd telling the African people to go away. Nothing more absurd could happen.

But the real significance of this move lies not so much in its absurdity as in its being proof of how far Verwoerd has succeeded in putting the jitters in the White community; as in its being an indication of the extreme to which the democratic tradition has been rejected.

For a long time the men of apartheid have told the White people that what they were doing was to ensure that the White man remained boss. Men who believed in justice on either side of the colour line warned that liberty denied any individual let alone a group, was freedom denied all. But, as in all things in this unhappy land, reason was thrown to the winds. It was the interest of the White men which were to determine what was to be done. And to-day we find the boss-men having to queue, cap in hand, in front of the native commissioner's office for permission to hold a meeting precisely in the way that the African people have to do. The wheel has turned full circle and the boss-men are prisoners of their own lack of foresight.

This would be bad enough, because basically it means that the majority in the White community is powerless to defy Verwoerd's will. But when we realise that the people who were trying to protest against the lowering of the Union Jack—not that we have any regard for the Union Jack—are a small minority group in the nation; that by themselves there is absolutely nothing that they can do to restore the Union Jack to its former position; when we realise that it is these very weak people who were to run about chasing from their meeting the men and the women who would give them the numerical reinforcement—because the evil which has pulled down the Union Jack is basically the same evil which has ruined the African—then we see, defined in the sharpest terms possible, the utter inhumanity of apartheid. Ultimately, it makes men their own enemies. Nothing more humiliating can befall the human being. And that is precisely the position to which apartheid has reduced the majority in the English-speaking section.

Comment On Men And Events

The "Inferiority Complex" Of The Africanists

By JORDAN K. NGURANE

THE latest line taken by "New Age" against the Africanists is to dismiss them as a collection of men and women whose hostility to the COD is not so much ideological as springing from a deeply-seated inferiority complex. Attacking the Africanists for their attitude to the part played by the COD and SAPCO representatives in the Baso Apartheid Resistance Committee formed in Cape Town, "New Age" says:

"What a display of disguised inferiority complex! They don't feel sure of their claim to equality, so they vent out their frustration on the most militant organisation of the people."

This is interesting for two reasons. On the one hand it shows how, when cornered, the racialists of the Right and those of the Left take up a similar attitude to the African who refuses to be pulled about by the nose. Addressing the Senate on the virtues of Bantu Education on June 7, 1954, Dr. Verwoerd said:

"The Bantu teacher.....must learn not to feel above his community, with a consequent desire to become integrated into the life of the European community. He becomes frustrated and rebellious when this does not take place and he tries to make his community dissatisfied because of such misdirected ambitions which are alien to his people."

The unconscious assertion of superiority by both "New Age" and Dr. Verwoerd reflects a surprisingly similar attitude. One can understand why the high-priest of apartheid can talk from a high pedestal. But when the socialist reporter of "New Age" and his editor pass a thing like that one can't explain it on ideological grounds. It gains meaning only when seen against the influence of race in South African national life.

Smearing

The second reason why this new line is interesting is because it represents an attempt by the Left to run away from facing and answering the real charges which the Africanists level, in common with others who are not Africanists, who oppose the influence of the Left on the African National Congress. The intention is to cover this retreat with a volley of two-words designed to give the Africanists a scabbing name.

There are very dangerous tactics in a mixed society. The Africanist can, if he likes, have the last say when it comes to

mud-slinging with a racial tag. And that would not do anybody any good. But the real danger is that "New Age's" line can lead him to move in directions which neither the all-White COD nor the mixed Congress Movement desire. We already have a process. At the turn of the century the Africanists were a defeated and humiliated people. That is precisely the position of the African people to-day. A few years after Union, Hartog, stung by the insults to his people and by being taunted with talk of inferiority complexes from the

Kashmir Princess

The complete story, in a beautifully bound volume with illustrations of the "Kashmir Princess" is now available at our office. Price 25/- We have only a limited number, so send for your copy without delay to:

"Indian Opinion,"
P. Bag, Durban,
Natal.

English side, formed the Nationalist Party. These taunts produced not only Malan, the Oorwa-Brandwag and the Boerderbond; they finally elevated Verwoerd to Power.

African Verwoerd

To attack the African who seeks to assert his dignity and self-respect of his people and to dismiss him as moved by a sense of inferiority is the most certain way to produce an African Verwoerd.

The desirable thing to do is to examine dispassionately the objections of the Africanists to domination of the Congress Movement by the COD. If the intention is to help the African fight race oppression effectively, sincere efforts will be made to examine the charges levelled against the Congress Movement. Efforts will be made to correct errors.

The Africanists charge that the Congress Movement is just a clever trick to facilitate the domination of the ANC by the COD as well as to split the ANC and divide its mind so that the Africans should not be able to confront Verwoerd with a clear challenge, unless it be by orders from Moscow.

They cite as proof of this the fact that Mr. Luthuli himself does not really know the stages of the decision to stage the abortive pre-election strike; that the co-operation of the ANC with the summit conference, peace demonstrations and resolutions on China, where the African woman is forced to carry the Pass shows how out of touch with African feeling the ANC is because of its membership of the Congress Movement. They charge that the role of the COD in the Congress Movement obscure by design.

Serious Charges

These are very serious charges. They call for a clear answer. To smear the man who makes them does little to throw light on

what is the precise role of the COD or the Congress Movement.

Finally, where the intention is to live and work on a real basis of equality, it comes ill from allies to talk of the other's rightful insistence on having his objections answered as effusions of a sense of inferiority.

"New Age" makes great play of the fact that these Africanists who have so much to say against the COD don't mind running around with the Liberals. There is a difference between the Liberals and the COD which I am surprised to see "New Age" altogether ignore. COD is an all-White organisation and meets in secret enclaves. The Liberal Party is a mixed organisation and everybody knows where it exists, who its leaders are and statements of its finances are made public.

Too many oblique attacks are being made in "New Age" on the Liberals. And when one remembers the role the Liberals have played in support of the Treason Trials Fund, one finds it difficult to understand precisely what "New Age" is up to.

Another Plot Alleged In Ghana

ANOTHER row is boiling up in Ghana's House of Parliament. Recently the Opposition Chief Whip, Mr. B. K. Adams, told the House that he was in possession of a secret Cabinet document.

It revealed, he said, that at a secret meeting Ministers made the point that the northern region provided the labour force of the country.

If people there were provided with adequate education, they would no longer be persuaded to sweep the gutters.

The Ministers decided therefore to limit education in that region to middle school level, so that Northerners should be perpetually hewers of wood and drawers of water.

Rebutting Mr. Adams's snuffing information, the Leader of the House said *prima facie* evidence existed that the "secret" document was forged.

Police Investigate

The police, he went on, were investigating this document and several others—and the persons "responsible for their production and distribution."

The Opposition denied all these facts and said that police chiefs had been brought to the precincts of Parliament to intimidate Mr. Adams.

These tactics had failed and the House was urged to refer the

matter to the Committee of Privileges. It obliged.

But, the Opposition commented sadly, it did not win.

The leader of the House was Chairman of the committee. Ten of its 12 members were Government supporters.

The committee's finding, said the Opposition, was foregone. It was unlikely to be favourable.

And there, until the inquiry is held, the matter rests.

Chinese Back Iceland

Iceland received support from the official Chinese Communist Press in its dispute with Britain over the extension of the Icelandic territorial waters to 12 miles.

Radio Peking, quoting from a commentary in the Peoples Daily said: "The Chinese people, together with the peoples of the world, support the justifiable act of the Icelandic Government and people and resolutely oppose the shameful interference of the United States and British Imperialists against Iceland."

—Sasap-Associated Press.

British Riots: Butler Warns Against Exaggerations

"THE Home Secretary, Mr. Butler, has reported to the British Prime Minister on the incidents involved in the racial disturbances in Nottingham and Nottingham Hill," says a statement from 10, Downing Street. "These incidents have an immediate and long-term importance. The immediate aspect involves the maintenance of law and order.

"The Government and the authorities concerned wish to make it clear that the utmost strictness will be observed in the impartial enforcement of the law, and in preventing the illegal carrying of offensive weapons.

"Meanwhile it is important that the significance of these incidents should not be exaggerated at home or overseas.

"The general public can best contribute by the exercise of the utmost discretion in avoiding situations in which they may become unwittingly involved.

"As regards the wider aspects of policy, Her Majesty's Government has for some time been examining the result of this country's time-honoured practice to allow the free entry of immigrants from the Commonwealth and Colonial countries. While this study of major policy and its implications and effects on employment will continue, Her Majesty's Government do not think it right to take long-term decisions, except after careful consideration of the problem as a whole."

Pondicherry Transfer In Sight

MR. NEHRU, the Indian Prime Minister, told the Council of State recently that General De Gaulle's Government had assured him they stood by France's commitment to transfer Pondicherry to India.

Mr. Nehru said the French authorities stated, however, that they could not go ahead with the actual transfer until the Assembly met in about four months time, as General De Gaulle himself did not have power to ratify treaties concerning the transfer of territories.

Pondicherry, a small French territory on India's east coast, was transferred *de facto* to India four years ago by agreement between the French and Indian Governments.

Archbishop Hurley To Address International Parliament

ARCHBISHOP DAVID E. HURLEY, one of South Africa's leading Church figures and prominent men, will be the guest speaker at the first sitting of International Parliament on Wednesday 17th September at 8 p.m. at the Natal University City Building, Warwick Avenue.

He will move, as a Government motion "That in the opinion of this House, the credits of Western colonialism have outweighed its debts."

The Archbishop is an outspoken personality, and his motion is expected to provide one of the best debates yet held at the International Parliament.

The meeting is open to the public, and the Clerk of the House expects the public galleries to be fuller than usual.

Alan Paton

Alan Paton was unable to address the last meeting of International Parliament on account of illness. But he will be the guest speaker on the 1st October when he will sponsor a surprise motion from the Opposition Bench.

BOOKS FOR SALE JUST ARRIVED

Mahatma Gandhi (Last Phase)	22/-
Discipline of Non-Violence	1 0
Indian Home Rule	1 0
My Experiences with Truth	15 0
Truth is God	2 6
Women and Social Injustice	7 6
J. C. Kumarappa	5 2
Inspiring Anecdotes	1 0
Christian Missions	5 0
Towards New Education	2 6
Political Philosophy of Gandhi	15 0
Savedays	2 1
Character and Conduct	1 0

Obtainable From

"Indian Opinion,"

P. Bag, Durban,

Natal.

Verwoerd Full Of Scorn For "Uninitiated"

"A BELOVED and competent predecessor has passed away while in office. His task must now be taken further. I hope to follow faithfully in his footsteps and also in those of his esteemed predecessor," said Dr. H. F. Verwoerd in his broadcast shortly after his election as Prime Minister.

The next to which these sections were directed would also be his aim because that was the course the electorate of South Africa had instructed them to follow, said Dr. Verwoerd. He continued:

"It must be stated at the outset that we, as believing rulers of a religious country, will seek our strength and guidance in the future, as in the past from Him who controls the destinies of nations."

"The grief which plunged the whole country into mourning was His will. But the life of a nation goes on. In accordance with His will it was determined who should assume the leadership of the people of South Africa."

"We firmly believe that all will be well with our country and people because God rules."

"No one need doubt for a moment that it will always be my aim to uphold the democratic institutions of our country. It is one of the most treasured possessions of Western civilisation. The will of the people may not be impeded."

Co-operation

"Co-operation between people of the same mind for the realisation of common ideals in the political sphere is essential. This has been recognised since the force which emanates from this unity must have a lasting value. At the same time the right of people who have other convictions to express their views will be maintained. The State is responsible for good government in the interests of all."

"A people is always entitled to demand courtesy and sincerity from its leaders. True, I am firmly convinced, will never be denied them in this country."

"Towards the outside world the Union Government has peaceful intentions and the greatest goodwill. The Government will continue its efforts for maintaining bonds of friendship with her countries of origin and neighbouring territories."

As far as our continent is concerned the Government seeks primarily to maintain goodwill and will continue to give assistance to the under-developed states, especially by making available scientific knowledge, coupled

with its unique experience of conditions on this continent.

"In the relations between the Union and the States and territories of Africa, since they are sensible and responsible, will realise that there are great differences between these various countries, among other things, in regard to race and way of life. It will be the aim of the Government to find means of co-operation which will take into account the circumstances and difficulties of these different territories."

Dr. Verwoerd said the tolerant policy within the borders of the Union was still unimpaired. The uninitiated, particularly, did not understand that separation or separate development was based on the principle that only in that way could the weak be protected from the strong, and the minority made to feel safe. In other words clashes could only be avoided if there was separation where practicable.

"Separation, whether it be racial, territorial or social, does not entangle oppression. It envisages full opportunities for all, which opportunities can only be enjoyed in the extent to which the person or group in the various stages are capable of doing so. This can only be planned and achieved for everyone within his own racial community."

Basic Aim

"This basic aim and object must be stated most unambiguously. The policy of separate development is designed for happiness, security and the stability provided by an own home, language and administration for the Bantu as well as the Whites."

"It is not always realised that the Government and everyone who wants to build a sound future on a moral basis, must not only think of the prosperity, satisfaction and freedom of the Bantu in such a way as to lose sight of the right of the Whites to protection for everything they have built up over generations. Their possessions, their freedom and their rights can, however, in view of numerical proportions, only be safeguarded for them by a policy of separation."

"The relations between the Afrikaans and English-speaking

nations continue to improve. The spontaneous and mutual appreciation of and movement for a great statement with strong convictions has once again demonstrated this. It will continue to be my aim to do justice to all."

One People

"Above everything, I look forward to the happy day when all will be so joined together into one people with two languages, by a common patriotism—that the political differences that may exist will no longer be based on sentiment but purely on differences of opinion on social and economic problems."

"This unification of a people can, in my opinion, only come about with the establishment of a republic in South Africa. For this reason, I will devote all my energies to the fulfilment of this ideal—and in such a way and at such a time that it will be lasting."

"The friendship and co-operation with other countries, especially our countries of origin and the Western countries, must and can then become increasingly stronger, because such a republic will be free from any trace of appearance of compulsion or one-sided attachment."

Economic Development

He said the continued economic development of the country in all spheres—agriculture, mining, commerce and industry—was of the greatest importance.

The welfare of the worker and the security of his daily bread

was a prerequisite for the happy men of a country. The cultural development, the promotion of the arts, and the greater need for science and research, demanded the interest and support of the Government. It was his desire to contribute towards this.

"No one is more conscious than I am of the heavy responsibility that has been placed upon my shoulders. Times are serious, and there are tremendous struggles among the nations."

"The problems of our country are becoming more involved and are being disturbed by ignorance, intolerance and clashes of interest. There are ideals which have to be fulfilled. World trends, economic and otherwise, must be taken into account. Yet I accept my task cheerfully and with the firm faith because, like in South Africa, we are being carried forward as never before by the overwhelming current of inspired nationalism which has taken hold of our people."

"There are forces that are unconquerable. This is one of them. So long as that support and driving power, born of the people, continues to sustain us, we shall and must be able to perform the task which South Africa demands of us."

"Only when upheld by the blessing of the Almighty, and the confidence of his people, can a leader give of his best, physically and spiritually, every moment of his life. In this spirit I dedicate myself to my country, South Africa."—Sapa.

Naicker Appeals For Door-to-Door Campaign

DR. C. M. NAICKER, President of the Natal Indian Congress, has issued a statement in regard to new plans being discussed by the Durban City Council for group areas coming of the City to which he says, inter alia:

"While fully appreciating the efforts of the Durban City Council and its Committees to re-zone Durban so more just laws, the Indian people are very concerned that their own suggestions will violate the principle that there should be no uprooting of settled communities. The Indian people do not ask for Group Areas for themselves and those who mistakenly fall in the trap of making suggestions amounting to this are not representing the views of the Indian people."

"No effort should be spent by our people and all those who have seen disastrous effects of the Proclamations, in making it clear to the authorities that the Group Areas proclaimed for

Durban will ruin the Indian people unless the areas as a whole are completely de-proclaimed. It is wrong for us to call for one area to be de-proclaimed at the expense of another. We should unitedly call upon the Durban City Council to make representations to the Government to withdraw the proclamations for Durban."

"Our immediate task is to undertake a door-to-door drive among the citizens of Durban to petition Parliament in terms of the mass prayer and protest meeting doctrine. The mass petition will demonstrate to the authorities the unity and determination of our people against the recent proclamations and the Group Areas Act. We should leave no room for doubt that the Indian people as a whole are opposed to the declared Group Areas in Durban and that they will not accept any compromise which will result in the mass uprooting of our people at the loss of their properties, businesses, schools and religious institutions, in any area where they have been settled for generations."

Hindu Ideals And Standards

By YOGI LUCIEN

[Brother Lucien, the Johannesburg nineteen year old European boy, who has adopted the Hindu religion, and has delved into the secrets of the science of Yoga, has finally achieved his desire to proceed to India, where he will find a guru, who will impart to him the secrets of Yoga. Before sailing from these shores, Brother Lucien, has written the article, that we have given hereunder, especially for the "Opinion". Through our columns he has sent a farewell message to all Hindus in this country. Brother Lucien sailed on the S. S. Karanja on September 6 for Bombay. We wish him good luck, God-speed and many years of spiritual happiness.]

In the fast and congested world of today, the problem of how to live a pure and Godly life in a world like this, is becoming a more and more intricate one. Yet we are not altogether in the dark if we will but see the light. Religion and philosophy, God's gift mankind is still here upon earth as a guiding light for those who will but hear and understand Hinduism, an lofty and sublime a

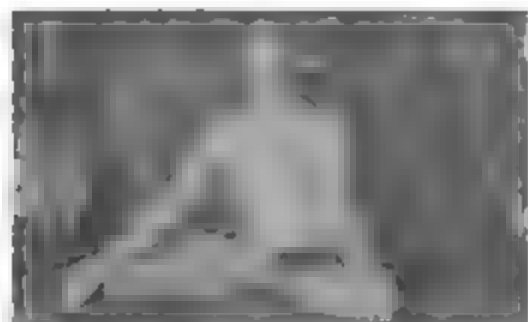
an answer to the question that silently prevails in the heart of anyone who aspires after right living, i.e. What would God Himself do if he had to come down and live on earth with all the cares and responsibilities of an ordinary householder? It was perhaps in answer to this unspoken question that Rama was born; an incarnation of God, to be born, to live and die like an

people nor that she was attached to her husband or even life, but rather out of a spirit of devotion to duty. For we later see how for the sake of example to her people and out of loyalty to her husband, Sita an embodiment of the purest virtue of faith staked her life and entered a fire to prove her chastity.

There are many more are the lofty standards of life known to every devout Hindu who studies the Ramayana. These are some of the things that Hinduism says in answer to our great problem of how to live a pure and Godly life in this material world while best

by a multitude of cares and responsibilities. The moral and ethical standards of religion do not grow old or out of date. Nor do they become, as often suffered, impractical for modern materialistic life. They apply to modern times as they did to ancient times. And those who are devoted to purity and righteousness will live up to them regardless of their conditions or environment.

May all devout Hindus shine as an embodiment of the lofty and sublime precepts of Hinduism. Leading a pure life of virtue, duty and study of scriptures may all lead a life of good example and stand out as an asset to society.

Yogi Lucien demonstrating one of the various Asanas

religion and philosophy in any other, also makes its contribution in offering a solution to our problem.

Hinduism holds of two great Ideals before mankind. As it's highest goal it holds of the Ideal of liberation or God-realisation to the individual seeker after truth. But Hinduism is not only meant for the one in a thousand people who aspires after God-realisation. Nor is it's only Ideal the attainment of a goal beyond this material world. For in addition to the goal of God-realisation it holds up before all mankind the Ideal of physical, material and spiritual harmony, peace and happiness right here in the material world. While Hinduism precepts a philosophy delving into the deepest mysteries of life and existence; sufficient to meet the aspirations of the highest grade seekers after truth, it also offers to the simplest everyday people a most satisfying answer to their queries regarding their standard of ethical and moral life in this world.

Ramayana the most popular atmosphere of the Hindu masses, is

ordinary human being.

Rama set the example of how a man can be possessed of a true spirit of love and elevation to his wife and his people, yet not in the least bit attached to his possessions or his family. For gladly parted with his kingdom, his throne and was even satisfied to leave his wife behind to go and live a lonely forest life. Yet he bravely fought the fiercest demons for the sake of his people from whom he had so readily parted, and was struck with pity and anxiety when a demon stole away Sita, his wife whom he had so dispassionately agreed to leave behind while he wandered the forest for fourteen years. This was because he desired not his kingdom and his wife for himself but was concerned only about their welfare and happiness.

Sita again a symbol of ideal womanhood, renounced all the royal wealth and comfort, which she had been used to, in order to follow her husband along the dark and thorny pathways of the dangerous forest for fourteen long years. Yet this was not because she cared nothing for her

De Blank On Way To Canterbury?

THOUGH his precise travel arrangements are not yet known, the Archbishop of Cape Town, Dr. Joost de Blank, has made plans, it is understood, to return to the Union by air in about a fortnight, and with his time here running out Anglican Church circles are now assessing the impression he has made in relation to his prospects of succeeding Dr. Geoffrey Fisher as Archbishop of Canterbury.

On speculation along these lines an ecclesiastical correspondent quoted by the "Daily News" writes: "One thing that has struck the Archbishop's friends in England is how he has developed as a preacher."

There are few prelates in England who are his better in the pulpit now. And churchpeople are asking—is there any prelate of the Church here at home who measures up to the Metropolitan from South Africa as the man to fill the vacancy which is bound to arise at Lambeth within perhaps the next five years? If there is, few could name him.

Those who would welcome the Archbishop to Cape Town as "Joost Cantour" point not only to his force as a preacher which a year in South Africa has markedly developed but also to his forthrightness and to his gifts as an administrator which even in his parish priest's days were never in doubt.

At the risk of incurring the displeasure of the Churches

Committee on gambling I would say that those who keep an "ecclesiastical book" on the rules in the "primordial stakes" would now name Joost Cape Town as joint favourite with the "safe man," the Bishop of Peterborough, Dr. Robert Stopford.

And they would predict a close finish with the once favoured Archbishop of York left in the field.

Dr. de Blank's present activities are described as "completing his post-Lambeth programme." He preached in Paris last Sunday and somewhere in Britain, and he is now expected to visit Terquay next week-end.

R. VITHAL

Bookkeeping, Writing up Sets of Books, Balance Sheets, Income Tax Returns.

Contact No. 12 Marklys Arcade, 38 Market Street, Car Diagonal & Market Sts, Jhb. 1958. Phone 33-1854.

Phone 34-1349

P. O. Box 1549

MASTER BROS.

(PTY) LTD.

WHOLESALE MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS

HOUSE FOR KEEN CASH PRICES

33 West Street, JOHANNESBURG.

Asian Theatre Institute Doing Valuable Work In India

By Harshman Malik

IN October 1955, the first World Theatre Conference meeting in Bombay suggested the creation of an Asian Theatre Institute. Less than two years later the Institute was formally inaugurated in New Delhi by the President of India, Dr. Rajendra Prasad.

It was set up by the Bharatiya Natya Sangh (the Theatre Centre of India, and Indian affiliate of the International Theatre Institute) with financial assistance from the Government and aid from Unesco, which has provided the services of two experts, equipment, and has offered fellowships enabling two students to study the theatre abroad.

In most Asian countries the theatre is today facing serious problems. Old indigenous forms are fast disappearing, and nothing new and dynamic is being evolved to replace them. Inadequate training facilities and specialised knowledge are lacking in all aspects of dramatic art.

The aims of the Institute are officially stated as therefore "to organise...research about the various forms of the theatre in Asia, to provide adequate training in all branches of the theatre; to create through study and experimentation an understanding of the indigenous theatre forms in relation to the contemporary forms; to become a point of contact and experiment for the theatre movement all over the world, particularly in Asia."

For the time being, however, activity will be limited to India. Later, when foundations are firmly established, the Institute hopes to extend its activities to the whole of Asia, with a staff of international experts and students of all nationalities.

26 Students

There are now students at the Institute—7 women and 19 men. They come from all parts of the country and speak seven different languages. Their backgrounds are very varied: some were students, others stage-managers, two were college professors. The average age is 33, and each was selected (through the regional office of the Bharatiya Natya Sangh) on the sole basis of their past knowledge and experience in theatre work. They come for a one-year course. Seventeen of them are on scholarships provided by the Bharatiya Natya Sangh. The others have been sent by their respective State Govern-

ments. Most of them are married and have families; have taken long leave from busy jobs to attend the Institute.

Two experts selected by Unesco are members of the small teaching faculty. Mike Lee, who has a puppet theatre in Edinburgh, is a specialist in the Children's Theatre, while Alex Elmore, a rural theatre specialist, spent the last four years in Pakistan with the Arts Council, and ten years before that working with Kalamandalam Arundale in Kalamandalam, Madras. Miss Manora Boga, who has studied the theatre in France, England and Germany, is the Executive Secretary, while Raghuvir Sahai, writer of Hindi plays and articles, is in charge of the Research Section which collects all types of material for the theatre.

Workshop System

The work of the Institute is organised largely on the "workshop" system. The students are taught to work out problems for themselves and to put into practice their theoretical knowledge. The Institute is not a school of drama. It is rather a school for the theatre covering all aspects of theatre work—theoretical as well as practical. The students are divided into two groups, one concentrating on the rural theatre, the other on the children's theatre. The two groups work together on the theoretical part of the programme which includes talks on the psychological aspects of the theatre, the relationship of producer and actors, and other similar topics. But for the practical work, which occupies by far the largest part of the schedule, they study separately.

Work is intensive as well as intensive. Students specialise in production techniques. They also design and help to make the costumes for the plays they produce; they build model sets as well as the actual sets and the scenery. They learn how to act so that they can write, adapt, translate, produce and direct their own plays.

In addition to this wide programme, each student de-

votes one day a week to intensive work on an individual project of his own choice. These projects are extremely varied. One student, for example, is writing in his own language a treatise on theatre techniques. Another is doing research on masked dancing; and I saw a third directing a play he had written on a theme suggested to him by one of the experts. He had designed the sets and costumes, and the whole presentation was the result of his individual effort.

English

English is the working language of the Institute because it is the only language common to all the students and professors. But every play is translated and presented in Hindi as well as in English. None of the plays are produced for public presentation. The finished production is considered as a test, an examination in the work that has been done and, as such, it is submitted to Institute members, and to them only, for constructive criticism and advice.

When I visited the Institute, it was housed in a large building in the New Delhi exhibition grounds. The hope is that this can be retained as permanent headquarters. The rooms were still very bare, the stage was in the process of being built, the library and reading room only partly installed. But the place was a hive of activity.

In one of the rooms, two girls, one is slack, her hair in a pony tail, the other in a cotton sari, were practising voice production and acting in the large hall where the stage was being constructed a young man was directing his

project play. In the workshop I was shown the model sets built by the students. Some were carpentering a piece of scenery, and from a corner a lion made of thin flexible cane surveyed the room.

Costumes Cut

In another corner, costumes were being cut, while at a long table at right of the students modelling the faces of puppets. They had chosen any characters they wished, noted its salient features and then tried to model the face to express those features—a useful exercise in understanding the personality of characters in a play. The walls of another room were covered with abstract gouaches, the first efforts at finger painting by the students, and another exercise in self-expression. There was no conventional school. One got the feeling of exciting experiment and improvisation.

At the end of their course two students from the Institute are to go abroad on Unesco fellowships to study the theatre in Europe or America or in another part of Asia. The Institute hopes to keep in contact with the remaining twenty-four through the regional offices of the Bharatiya Natya Sangh. Their knowledge and training can play a valuable role in the development of the theatre movement in rural and urban areas, in the programme of the Community Development Centres and in those of the Bharatiya Natya Sangh.

By the training it imparts and the research it carries out, the Asian Theatre Institute is making a vital contribution to the Indian theatre. When it expands its activities in the whole of Asia, when it is fully supported by other Asian countries, it will contribute fruitfully and widely to cultural exchange and to the development of greater international understanding. (UNESCO)

Cable & Tel. Add. HARGOVAN.

Phone 29368

P. Hargovan & Co.
(Pty.) Ltd.

Earthenware Pickle Jars 3 Gallons 12/6 each F.O.B. Durban.
Fresh First Grade Green Ginger 1/2 per lb. " " "
Fresh First Grade Garlic 2/- " " " "

Cash with order only.

P. O. BOX 1250.

155/7 Warwick Avenue
DURBAN.

Mahatma Gandhi?

Was there a Man such as Mahatma Gandhi who lived on this Earth?

Then what did he do?

See for yourself this mighty Man who moved on this Earth and gave the world a new vision of thought.

This publication is fully illustrated.
Over 300 pages and over 500 photographs of art paper.

12 x 15 STRONGLY BOUND BOOK

Released by the Government of India

Priced £5-5-0.

NOW FOR SALE AT

D. ROOPANAND BROS.

PUBLISHERS AND BOOKSELLERS

Phone 20707.

P.O. Box 2524,

85 VICTORIA STREET,

DURBAN.

Newly Arrived 'Jaico' Books

KASHMIR PRINCESS	25 s.
One Thousand Nights On A Bed Of Stones	6 s.
The Unmarried Widow	6 s.
The Spel. Of Aphrodite	6 s.
Some Inner Fury	6 s.
Stories From Bengal	6 s.
Chitrlekha	6 s.
The Ten Princess	6 s.
War And Peace	6 s.
The Living Thoughts Of Voltaire	6 s.
The Living Thoughts Of Karl Marks	6 s.
The Living Thoughts Of Confucius	6 s.
Somdeva's Katha Sarit sagara	6 s.
Tales From Kalidasa	6 s.
The Whirlwind	6 s.
The Voice Of God And Other Stories	6 s.
Kadambari	6 s.
Keeping Fit	6 s.
The Miracle Of Milk	6 s.
Siddhartha, Man Of Peace	6 s.
Gautama, The Buddha	6 s.
Nectar In Sieve	6 s.
Somadeva's Vetala Panchavinsati	6 s.

(Prices Including Postage)

Obtainable From:

INDIAN OPINION,

P.Bag, Durban.

THE QUEENSLAND INSURANCE COMPANY LIMITED.

(INCORPORATED IN 1886 IN NEW SOUTH WALES)

TRANSACTS ALL CLASSES OF INSURANCE

Fire - Marine - Accident

Consult:

MISS TEHMI SORABJEE RUSTOMJEE

SPECIAL INDIAN REPRESENTATIVE

106 MANSFIELD ROAD,

DURBAN.

P. O. Box 476.

TELEPHONES 47453 & 47888.

African Delegates Impress World Conference

(Continued from front page)

of Northern Rhodesia, said that the worst type of apartheid was being practised in Rhodesia.

He hoped that the World Assembly of Youth would enable him to see how other people reacted to their desire for freedom. He was satisfied with the response from most delegations.

Mr. Konde's colleague, Mr. Gordon G. Obindole, a labour leader, was sorry for the lot of African workers engaged in the copper mines of Northern Rhodesia. African workers were paid much less compared to their European counterparts. They were allowed no position of responsibility, he added.

Dear Not Closed in Kenya

Mr. J. M. Oyangi (SV), who is deputising for his teacher Mr. Tom Mwangi at the Assembly meeting, was pleased with the interest shown by his fellow delegates in the problems of Kenya. Mr. Oyangi, Organising

Secretary of the People's Convention Party of Kenya, saw in the World Assembly of Youth an answer to the racial problems facing the African continent.

Speaking of Kenya and the problems, Mr. Oyangi said that the Kenya Africans had once for all rejected the Lancaster-Hayd proposals for constitutional reforms. "We do not see anything worthwhile in them," he declared. However, they had not closed the door to negotiations and were prepared to consider new proposals. As it was, they stood for total independence.

Besides six million Africans, there were about 100,000 Indians resident in Kenya. While some Indians might have associated themselves with the whites there were many who were sympathetic to the Africans. Two Indian members of the Legislative Council were openly expressing themselves in favour of the demands put forward by the People's Convention Party.

Mr. Oyangi saw no justification for the continuance of the Emergency in the Colony. There were no disturbances now. Africans were concerned over the reports that the authorities proposed to deport James Kenyatta at the end of his prison term in 1959.

African Civilization

In the discussion following Dr. Echi Zinsou's talk on "African Civilization," over a dozen delegates from Africa spoke to plead for African independence and for a renaissance of the problems of the African peoples.

Dr. Zinsou, who represents Dahomey in the French Senate, told the delegates that there was no single African civilization. The Arab-Islamic and the N'ia civilization had become intermingled with N. There had been geographic barriers which had checked a deeper penetration by these in Guineya. But of late Western civilization had made its impact on African civilization.

Speaking of factors that impeded the emergence of a united African civilization, Dr. Zinsou stated the absence of a common language as one of the most important. It was difficult to find a common language for the whole of the African Continent.

Dr. Zinsou felt that African civilization would have to be a mixed one or it would not exist at all. It would comprise all that was good in Africa's own

civilization without distorting what Western and other civilizations offered. He found similarities in Indian and African civilizations in as far as they were both mystic, both laid emphasis on the individual and both were spiritual in essence.

Speaking of Africa of the future, Dr. Zinsou said that Africa would develop. It would have its own civilization and "I hope this civilization will not be

one which will go after 'sky scrapers'."

He said that Africa would realize itself only after throwing off the shackles of slavery. It would have to free itself. The World Assembly of Youth, he added, would help in quickening this realization.

"Independence is what we need. This is the aim we have," Dr. Zinsou added against these dense cheers.

Policy Statement By Kenya's Elected MP's

THE "Kenya Daily Mail" reports that the African Elected Members recently issued a statement on the "Pledge, Goals and Constitutional Proposals" deserving of the widest possible publicity. Unfortunately it appears to have found no mention worth the name in the East African Press or the Press abroad.

Although the statement was issued in the last week of June we received a copy only a few days ago and gladly publish it in the interest of knowledge and information about the aims and ideas of those who would soon count the most in the affairs of the country.

The statement is divided into three parts. The first defining the African "Pledge" is given below.

"We the African Elected Members of the Kenya Legislative Council, personally, collectively and on behalf of the African community, which we represent, do hereby pledge ourselves in solemn, permanent and unqualified manner the principles and ideals here below outlined, which we believe to be the most just and most humane for the kind of Kenya Society which we long for and for whose realization we have dedicated ourselves.

No Exploitation

Every man, woman and child is entitled to the fullest development of his or her physical, mental and spiritual attributes. In the pursuance of the above ideal, we envisage and shall work for a democratic society in which equality of educational and economic opportunities, as well as equality of political and legal rights will be the fundamental principles of Government.

Every person is entitled to enjoy the fruits of his or her labour in accordance with the principles of equality and fair distribution of wealth. We believe in equal pay for equal work irrespective of the race or sex of the worker. We condemn all forms of exploitation of peoples or outcasting of their persons properly.

We do observe the principle, that if the distribution of wealth is such as to violate the very

elementary principles of equality, justice and proper utilization of country's resources (within the Kenya Highlands System) the State is justified to intervene as long as just compensation is duly paid to all those whose property may in any manner be affected by the redistribution or by the economic planning that the State deems necessary.

State's Duties

The purposes of the State is to do for the community those things that the community cannot do for itself. Accordingly the State, through its organized institutions of Government, is responsible for the well-being of its individual citizens who are its providable want for every real needs and wants are expandable.

This principle must go hand in hand with the concept of civic responsibility which asks every individual to be fully conscious of his duties to the community and the State as a constant reminder that rights within any State are best safeguarded by individual citizens' willingness to play their full parts as contributing members of the body politic."

Pakistan Takes Over Gwadar

KARACHI, Monday.

PAKISTAN today took over the administration of Gwadar an enclave on her Makran Coast formerly governed by the Sultan of Oman and Muscat.

Announcing this to the National Assembly here, the Prime Minister, Mr. Malik Feroz Khan Noon, thanked the British Government for its assistance in negotiations on the future of the enclave. He also thanked the Sultan for his "wise and statesmanlike decision."—(Saps Reuter)

Mosley Group Blamed For English Riots

(Continued from front page)

then that required to break up a Communist rally and the movement would not organize a strike, let alone feed all the rioters.

Its propaganda, which is of a continually declining technical standard, is directed towards diverting racial hatred to anti-Government feeling, rather than limiting violence.

This week the movement's members have been holding meetings with the alleged intention of "quelling down the Teddy boys." They offer no justification of this statement their consistent and laborious salpines to the NRP.

Action says it is "too easy to blame the coloured (non-White) people, leaving the decent majority with the aim of the unemployment." And Mr. G. Hume, one of the movement's speakers, has announced that "it is intolerable to discriminate on grounds of race or colour."

Yet these statements are accompanied by a refusal to attack the aggressors who are, says Mr. Hume, "the target of those who have grown old too early and have forgotten or prefer to forget the wild indignations of their own youth."

India Letter

(From Our Own Correspondent)

Student Kidnapped And Robbed Of Rs. 8,000

TILL late on Tuesday night the Bombay city police were making a frantic search for two unidentified men who were alleged to have kidnaped a 27-year-old college student in broad daylight and robbed him of Rs. 8,000.

The police said that the young man, Sudesh Gupta, was approached by these two men near a bank building. They asked him to get into a car which sped away towards the suburbs. After robbing him of the cash which he was to have deposited in the bank they released him.

A later report states that the student concerned subsequently confessed to the police that the "hold-up" was stage-managed by three of his friends.

The Detection of Crime Branch stated that Sudesh Gupta, who had earlier complained of having been kidnaped in a car and robbed, made a clean-bustle of the "hold-up". He was said to have fallen in bad company and wanted to divide the money entrusted to him by playing a hoax on his father and the police.

What A Fortune

His Lancashire friends felt sorry for Mahmud Baki Yazdi. They looked on him as a man who had come here from Iran in the hope of making a fortune only to find that the going was much harder than he had expected.

He lived in a squalid little flat in Blackpool. His shabby clothes proclaimed him to be a poor man. So did the fact that he restricted himself to a diet of peas and melon.

Yazdi, everybody knew, allowed himself only one luxury in life—his books. They were piled up all around the hard leather couch on which he spent his nights.

The truth about Yazdi came out only when his private affairs became public property after he died last December. He left £57,226.

When they counted up his books, they found there were 90,000 of them, including rare editions of Omar Khayyam.

What his friends did not know was that Yazdi had set up a cotton-exporting business when he came to the U.K. in

1923. It had offices in Manchester in London.

His wife, daughter of an Iranian landowner, died soon after arriving in England. She left a large fortune to her husband.

45-Mile Long Ropeway

An ambitious project to link Chisai in Jammu province with Srinagar by a ropeway is "under the consideration of the State Government."

The ropeway which is expected to be 45 miles long would

easily be one of the longest in Asia. It will reduce the distance between Srinagar and Chisai by 90 miles.

The project is expected to cost Rs. 15 crores.

Apart from helping the promotion of tourist traffic, the ropeway would considerably reduce the freight of goods being imported into and exported from the State.

The ropeway will enable the tourists to have a view of Kashmir's rich forests which attract thousands of tourists a year.

Mr. Dhebar Worried Over Conflict in Kerala

A "worried" Congress President flew into Kanyakulam for a

seven-day visit to Kerala amidst reports of shooting, murder and violence again in the Communist-ruled State.

Two Communists were shot dead in Kanyakulam allegedly by supporters of the landlord, himself described by Congressmen as a Communist supporter.

In Kottayam District, complainant in a criminal case was reported killed by Communists while an active Congress worker was stated to have been stabbed in Trichur District.

Immediately after arrival the Congress President told newsmen that the interpretation by the Kerala Chief Minister, and the Communist Party of the incidents and happenings here "are worrying me more."

Why must wives so often be right?

I went home with news for Jean. "I've been chosen to go up to the sales conference. Lucky that I'm getting that new suit. Johnson is firing me tomorrow."

"Hope you don't mind my suggesting it," said Johnson. "The suit's just right, but a new pair of shoes would..." "New shoes?" I interrupted. "I've only had three or four pairs of shoes."

Jean was more surprised than Johnson when I told her. "It's what I've been telling you for years. You fuss about him and what he does and neglect your shoes. You look unattractive if you don't polish your shoes regularly."

So, the very next morning, these shoes got a thorough going over with Nugget. I packed a Nugget dressing outfit, too. And I must admit it really did something to my appearance.

Jean smiled when I got back from the conference. "Your shoes are a long way from your head but you're thinking about them a lot, thank goodness." "Thank Nugget," I said.

'NUGGET'—the shine of good shoes

GLADWIN

Latest Records For Your Selections

Samunder	5 Records	Rok N roll	41/3
Barish	5 "	"	41/3
Mr. X	4 "	"	33/-
Aasha	4 "	"	33/-
Paying Guest	4 "	"	33/-
Chori Chori	6 "	Best Music 1956	41/3
Naya Andaz	6 "	" " 1958	49/6

Best Instrumental No.

Fantash New Delhi	"	"	8/3
C.I.D. Bath Sides	"	"	8/3
Devta	"	"	8/3
Mera Sahib C.I.D.	"	"	8/3
Chori Chori Bath Sides	"	"	8/3
Baerisha and Basant Bahar	"	"	8/3
Baso Re Baso. Naya Andaz & Shremati 420	"	"	8/3

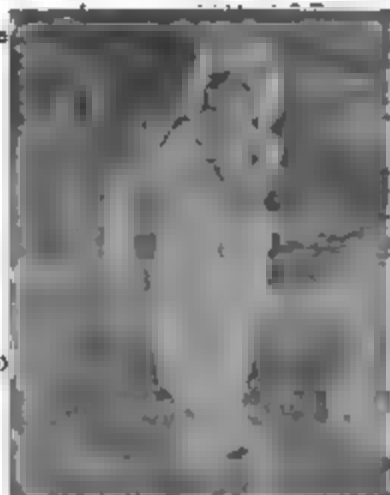
Packing & postage
7/6 extra.

BHARAT MUSIC SALOON

AND BOOKSELLERS
(Corner Grey & Lorne Streets)

286 Grey Street,
Phone: 29488.
DURBAN.

B-I

Sailings Between
East African Ports
Karachi And Bombay

S.S. Kampala due 30th Sept. 1958.

Sails for Bombay on 5th Oct. 1958.

S.S. Karanja due 29th October 1958.

Sails for Bombay via Karachi on 4th Nov. 1958.

PASSAGE FARE TO KARACHI OR BOMBAY

First Class	single	without	food	£92-0-0
Second "	"	"	"	£60-15-0
Third "	"	"	"	£31-10-0

For further particulars apply to—

Shaik Hamed & Sons
(Pty.,) Ltd.

390 Pine Street, — Durban.
Telephone 20432, Tel. Add. "KARAMAT."

India's Largest Insurance Company At Your Service

The New India Assurance Company Limited

SOLE REPRESENTATIVE IN THE UNION OF SOUTH AFRICA

RUSTOMJEE JALBHAY RUSTOMJEE

140, Queen Street, DURBAN.

FOR SERVICE AND SECURITY
CONSULT US FOR
EVERY TYPE OF INSURANCE

P.O. Box 1610.
Residence: 111 Eleventh Avenue,
DURBAN.

Phones:
Office: 25845
Residence: 36413.

★
મને જનુમને શીખવ્યું છે કે,
વ્યક્તિ તરીકે તથા પ્રજા તરીકે
આપણે વિપુલ કામ કરવાની
અતિરિક્ત તાકાતથી જ સંખ્યા
બનીએ છીએ.
—સેમ્યુઅલ ગોલ્ડસીન.

ડો. ફરવુઅર્ડનું ભાષણ

આજ આપણી વચ્ચેથી એક પ્રિય સ.થી ચાલી ગયો છે. આજે આપણે એવું કામ પૂરું કરવાનું છે. હું એમને પગલે આજવાનો પુરેપુરો પ્રયત્ન કરીશ. આ વાક્યો પડા પ્રધાને એમની યુટીલી બાદ એક ભાષણમાં ઉચ્ચાર્યા હતાં. વધુમાં એમણે જણાવ્યું હતું કે :

“એમના જે આદર્શો હતાં, એજ મારા આદર્શો બનશે, કારણ કે તે દક્ષિણ આફ્રિકાના મતાધિકારીઓની ઇચ્છા છે. મારે જો સ્પષ્ટ કરવું જોઈએ કે એક ધાર્મિક દેશના સ્વતંત્રતા તરીકે મારે ઇશ્વર તરફથી પ્રેરણા મેળવવી જોઈએ. આજે આપણું દેશ ને ચોક્કસ નાંખવાની ઇશ્વરની ઇચ્છા હતી. પણ દેશનું કાર્ય તો થાણુ રાખવું જ જોઈએ. આજે ઇશ્વરની ઇચ્છાથી હું આ સ્થાને આવ્યો છું, અને મને ખાતરી છે કે આપણા દેશમાં અને આપણા લોકોમાં બહુ ચારી પીતે ચશે. કારણકે, ઇશ્વરની ઇચ્છાથી બહુ થાય છે.

કેમણે એવી શંકા લાવવાની જરૂર નથી કે પ્રજાસત્તાક હોકા આ દેશમાં જાળવવામાં નહીં આવે. પશ્ચિમ સંસ્કૃતિમાં પ્રજા સત્તાક આદર્શો હોયેલા કાયમ રહ્યા છે. લોકમતને હોયેલાં ઉચ્ચ સ્થાન આપવામાં આવે.

એક મતના લોકો જેઓ રાજ નીતિ ક્ષેત્રમાં એક આદર્શ માટે પ્રયત્ન કરી રહ્યા છે. એમના માં હોયેલા એકતા રહેવા જોઈએ. તે સાથે સાથે, બીજા મત ધરાવ નાણાંના મત ને પણ માન આપવામાં આવશે. રાજ્યની ફરજ છે કે, દેશમાં એવી સ્વ-કાર હોય જે, બધાના હિત માટે હોય.

જનતાને હક છે કે તેમને પોતાના નેતાઓ તરફથી વિવેક અને સાચાઈની ભાવનાની આશા

રાખે અને ખાતરી છે કે આ દેશની જનતાને હોયેલા આ ભાવના મળશે.

બહારની દુનીયા માટે યુનિ-યનની સરકારે હોયેલા યુનિયન તથા ગેટીની ભાવના રાખી છે. સરકાર આ ભાવનાને કાયમ રાખવા માટે બનતો પ્રયત્ન કરી રહેશે.

યુનિયનનો આફ્રિકાના બીજા રાજ્યો સાથેના સંબંધોમાં આપણે ખાસ ધ્યાન રાખવું જોઈએ કે જુદા રાજ્યોમાં જુદા સંસ્કાર છે. ખાસ કરીને કેમી અને રહેણી કરણીમાં આ વસ્તુ આપણે સમજીને સ્વિકારવી જોઈએ.

આ દેશની જનીન નીતી વિશે લોકોને વધી પોટી કમણુ છે. થણા અવિચારે લોકો એટલું નથી સમજતા કે, જુદી ઉત્પત્તિની નીતીથી, નબળાને જોરાવરથી બચાવી શકાય છે, અને દેશની હાલતીનું હિત કાચવી શકાય. જુદાઈ એટલે શાહીવાદ નથી. જુદાઈની નીતીથી, બધી કેમોને પોત પોતાના હોતમાં પોતાની લાયકાત મુજબ સરખી સમાવડો આપવામાં આવશે. બન્ને લોકો વુ હિત રાખવામાં માટે, જોરા જોને કોની પહેલથી જોઈએ, તેમના પોતાના લક્ષ્યો માં એમને પુર્વ ઉત્પત્તિ કરવાના સાધનો આપવામાં આવશે, જેથી જોરાઓને જોનાથી કોઈ પણ બાલકું રુકેશાન નહીં પડે.

આજે ચોક્કસ વખતે, આપણે જોઈ શકીએ છીએ કે, આ દેશ

ના આફ્રિકાન્સ તથા અંગ્રેજી બોલનારાઓ, વચ્ચે, સંબંધ સુધરતો જાય છે. હું બધાને ન્યાય આપવાનો પ્રયત્ન કરીશ હું સંપૂર્ણ એકતા માટે ગેટી આશાઓ રાખું છું, અને મારે માનવું છે કે આ દેશને એક રીપબ્લીક બનાવવાથી જ તે સ્થાયી શકશે. આ આદર્શ માટે હું મારી બધી શક્તી વાપરીશ.

કેનીયાના આફ્રિકન એમ.પી.ઓનું નિવેદન

કેનીયા ડેલી મેલમાં છપા-એલા હેવાસ ઉપરથી જણાય છે કે, હાલમાં કેનીયા ની સરકારમાં યુટીલિટી આવેલા આફ્રિકન સભ્યોને પોતાની નીતી વિશે એક નિવેદન બહાર પાડ્યું છે. પણ આ નિવેદનને છાપા જોમાં બહુ બહેરાસ આપવામાં આવી નથી. એમ જણાવવામાં આવ્યું છે કે, આ નિવેદન, જુન ના ઉલ્લા અઠવાડિયામાં બહાર પાડવામાં આવ્યું હતું તે છતાં કેનીયા ડેલી મેલની એડીસે જોગસ્ટમાં જો મળ્યું હતું.

આ નિવેદનના પ્રજા ભાગ કરવામાં આવ્યા છે. જોને પહેલો ભાગ, જે “વચનો”ના મથાળા નીચે છે તે નિચે પ્રમાણે છે :

કેનીયા લેલસલેટીય કાઉન્સિલ ના પુટાએલા, અમે આફ્રિકન સભ્યો, આફ્રિકન કોમ તરફથી

આજે, એવું વચન લઈએ છીએ કે, અહીં નિચે આપેલા આદર્શો ને અમે હોયેલા મન, વચન અને કમથી પાળીશું. અને અમે માનીએ છીએ કે કેનીયામાં અમે જે ભાવનો સમાજ સ્થાપવા ઇચ્છીએ છીએ, જોને માટે આ આદર્શોની ખાસ જરૂરિયાત છે.

દરેક શ્રી, પુરુષ અને બાળકને પોતાનો ચારીરીક, માનસીક, અથવા આધ્યાત્મિક વિકાસ કરવાની પુરેપુરી છુટ મળશે. આ આદર્શ જેળવવા માટે, એક પ્રજા સત્તાક રાજ્ય સ્થાપવું જોઈશે, જ્યાં પુરેપુરી આર્થિક સ્વતંત્રતા, રાજનીતીક સ્વતંત્રતા અને કેળવણી અને શિક્ષણના વિકાસ માટે પુરેપુરી છુટ મળશે.

અમે એમ પણ માનીએ છીએ કે દરેક માનવીને પોતાની મહેનતનું પુરેપુરું ફળ મળવા (અનુસંધાન માટે જુઓ પાનું ૩૪૬)

"ઇન્ડિયન ઓપિનિયન"

શુક્રવાર તા. ૧૨ સપ્ટેમ્બર, ૧૯૫૮.

અતિ અર્થતા

હાનીસખતમાં યુનાઇટેડ કિંગડમ રાષ્ટ્રીય કક્ષિણ આફ્રીકા જે ભેદનાનીસખતના સીટી હોલ ઉપરથી યુનીયન નેકને કાઢી નાંખવામાં આવ્યો તે બદલ વિરોધ સભા ભરવાની પરવાનગી નહોતી આપી. એ વખતે ઉપર જણાવેલી સંસ્થાના સભ્યોએ એમ જણાવ્યું હતું કે તેઓ પીટીંગમાં એવા પાર્ટીયા રાખશે. જેની ઉપર સ્પષ્ટતાથી લખ્યું કરે છે, એ સભામાં હાજર રહેવાની આફ્રિકનોને છુટ ન હતી. સાથે સાથે સંસ્થાના સભ્યો આવેલા હોટોમાં ફરીને આફ્રિકનોને આદમ્યા જવાનું પણ રહેશે. આના કરતાં વધુ અર્થતા ભરેલી વસ્તુ અમરા ક્યાનમાં આવી શકતી નથી.

તે છતાં, આ નાના બનાવની મહત્વતા આસ છે. આ ઉપરથી જાહેર થાય છે કે, ફરિયુઅટે અંગ્રેજી ભાષાના સભ્યોમાં ભરે રહેશે છે. સાથે સાથે આપણે એ પણ જોઈ શકીએ છીએ કે આવા નાના બનાવમાં પણ, એક પ્રબલપ્રકારે દેશના ચિન્હો દેખાતાં નથી.

મધ્ય વખતથી ઉદાયદાપણના સરજનારાઓ ગેરાઓને એ કહેતા આવ્યા છે કે, તેઓ જે કાંઈ કરી રહ્યા હતા એ બધું ગોરા ઉપરી પણને બળવવા સારું કરી રહ્યા હતા. પણ ન્યાયમાં માન મારા બન્ને પક્ષમાં નેતાઓએ એતવણી આપી હતી કે, જ્યારે કોઈપણ વ્યક્તિની સ્વતંત્રતા છીનવી લેવામાં આવે છે ત્યારે બધા નીજ સ્વતંત્ર ઉપર હુમલો થવાનો સંભવ રહે છે. પણ બીજી બીજીની જેમ આ કુખી દેશમાં વિચારપણુ ત્વણ દેવામાં આવ્યું હતું. હવેશાં ગોરાઓના કિલ્લે લક્ષમાં રાખી બધા કાર્યો કરવા માં આવતાં હતાં. તે છતાં આજે આપણે જોઈએ છીએ કે એજ ગોરી પ્રજાને, આફ્રિકનોની જેમ હ.સમાં ટોપી લઈ નેટીય કમીશનર પાસે, સભા ભરવાની પરવાનગી લેવા જવું પડે છે. આજે કિરમત એમની વિરુદ્ધ રમી વહી છે, અને ગોરા રંજ હોવા છતાં, તેઓ પોતાના સરજેલા કાચકાને ચિત્કાર બન્યા છે.

આ બનાવ ઉપરથી જાહેર થાય છે કે ગોરાઓ પણ ફરિયુઅટની ઈચ્છાનો વિરોધ નથી કરી શકતા, ખરી જોવાની સુખી તો એ છે કે જે હોટો, યુનીયન નેકને ઉતારવા સામે વિરોધ દર્શાવવા ઈચ્છતાં હતાં, તે આ દેશનો એક જહું જ લઘુમતીનો પણ છે. તેઓ પોતાની મેળે, યુનીયન નેકને પાછો ઉઠાવે કરવા માટે કાંઈ જ કરી શકે એમ નથી—તે છતાં આ એક નાનો નબળો પક્ષ, એ હોટોને પોતાની સલામતીથી, નસાડી દેવા ઈચ્છતાં હતાં કે જે હોટો કાંઈય તેમને સંખ્યાનું ભેર આપી શકેત, ન કે તેઓ માટે યુનીયન નેક કાંઈ જ મહત્વતા ધરાવે છે. કારણ કે આફ્રિકનોની આજે નો સ્થિતિ કરવામાં આવી છે એમાં યુનીયન નેકે પણ પોતાનો પુરે પુરો ફાળો આપ્યો છે. આ બનાવ ઉપરથી ઉદાયદા પણાની મતી અમાત્યપતા જાહેર થાય છે. આપણે જોઈ શકીએ છીએ કે, આજે ઉદાયદાપણાએ, ગોરાઓને પોતાના કુદમન બનાવી દીધા છે. આજે અંગ્રેજી બોક્સનાઓની સ્થિતિ પણ આનીજ બની ગઈ છે.

કેનીયાના આફ્રિકન એમ.પી.ઓનું નિવેદન

(પહેલા પાનાનું અનુસંધાન)

જોઈએ. અને કોઈપણ કાયદા ન કરી શકે, તે સભ્યે કરી દેવી માટે, રંજબેદ અથવા કોમી હોલ નગર સરખો ખજાર મળવો જોઈ એ, કોઈપણ વ્યક્તિની ખાતગી ખીલકલ અથવા જમીન ઉપર કબજો લેવા સામે અમારો સખત વિરોધ છે. જે દેશના ધનને હોટો જવસે ન્યાય, અને એકતાં થી ખાટવામાં ન આવે, તો સભ્યે હખલગીરી કરવી જોઈએ. અને આ કાયદામાં જે કોઈપણ વ્યક્તિ ને કુદશાન પહોંચે તો તેને સભ્ય તરફથી એ બદલ પુરેપુરી મદદ મેળવી જોઈએ.

સભ્યનું એક હેતુ એ છે કે, જે વસ્તુ સમાજ પોતાને માટે

ન કરી શકે, તે સભ્યે કરી દેવી જોઈએ. તેમજ દરેક વ્યક્તિનું કિલ્લે જોઈ એ પણ સભ્યનું કામ છે. સભ્ય પોતાની સુદી સુદી સંસ્થાઓ દ્વારા આ કાયદા અંજાળી શકે છે.

આની સાથે સાથે દરેક નાવરો કે પણ કોમ તરફ અને સભ્ય તરફ પોતાની ફરજ સમજાવે અને બળવથી જોઈએ, દરેક નાગરીકે એ ચાક રાખવું જોઈએ કે એ સભ્યમાં પોતાના કોટો બળવવા માટે, દરેક વ્યક્તિએ, પોતાની ફરજ બજાવવાની જ ન સુકતા બનાવવી જોઈએ.

બ્રીટનમાં કોમી કુલ્લહો

હેલા થોડા અઢવાડીયામાં બ્રીટનમાં કોમી તથા ગોરાઓના કુલ્લહો ચાલી રહ્યા છે. આ કુલ્લહો નોટીંગ હેમ તથા નોટીંગહીલના ઘરોમાં થયા છે. આ વિવે-ઉત્તેખ કરતાં બ્રીટન ના કોમ સેક્ટરી, ખી. મટલે બ્રીટન ના વડા પ્રધાનને જણાવ્યું છે કે, આ કુલ્લહોની અસર આપારે અને આમજ નતાં જણાશે અમારે, દેશમાં સિસ્તતા બળવવા માટે, કુલ્લહોને રોકવાનું જોઈએ. વધુમાં એમને જણાવ્યું હતું કે કોઈ પણ ગેરાયોસર કાયદા સામે સરકાર જલુજ અખતાપથી પગલાં લેશે. અને ગેરાયોસર રીતે હાની કા રંજ કથીયારો રાખનારાઓની પણ અખત તપાસ થશે. એ ફરજીવન ખી. મટલે આસ અરણ કરી હતી કે, આ કુલ્લહો કોરણુ, ગરદેશમાં અથવા બ્રીટનમાં, વધારી અથવા અતિસંયોજિત કરીને ન દેશાવજ, બ્રીટનની સરકાર આ કારણો ની તપાસ ખાસ ખાન હઈ ને કરશે, અને એનો નિકાલ કરવાનો બંનેક પ્રયત્ન કરશે.

વિવિધ વર્તમાન

આફ્રિકનોને વેપાર કરવાની પદ્ધતીઓ શીખવવા માટે સાત દિવસનો કોર્સ

કેનીયાના વેપાર ખાતા તરફથી આફ્રીકન કુશનદારોને વેપાર કરવાની પદ્ધતીઓ શીખવવા માટે સાત દિવસ નો કોર્સ ગોમ્બાસામાં શરૂ કરવામાં આવેલ છે.

રોક્સલેક વેપાર, હીસાબ કાતાબ, માલની ગોઠવણી અને મેનેજમેન્ટ વગેરે વગેરે વિષયો ઉપર રોક્સલેક રાખવામાં આવેલ છે. આની ઉદ્દેશ્યન વિધિ હીસાકાટ કમીસનરે કરી હતી.

તેણે આવી ડેગવણીની ઉપયોગીતા ઉપર બાર યુગી ભરકાર અને મુની: સીપાલીટી અમુક કામકાજ માટે રોન આપશે તેમ જણાવ્યું હતું જે માટે તેમની પાસે બાર કલ્પર પાઠવની

રકમ બનામત છે. ખાસ કરીને સોળ આફ્રીકન વેપારીઓને રખપ પાઠવની આ રીતે મદદ કરવામાં આવેલ છે.

નવી પદ્ધતી મુજબ હાંચન નિકામાં થનાર ધારાસભ્ય સુઠણીઓ

સુઠણીની નવી પદ્ધતી મુજબ હાંચન નિકામાં ધારાસભ્યની સુઠણીઓ અમ નિભામમાં આવતા વર્ષના સપ્ટેમ્બર મહિનામાં થવાની હતી તે હવે બાબત દેશજારીમાં થશે.

આ પદ્ધતી પ્રતિની સુઠણી માટે સામાન્ય ચતપત્તક સંપ્રદાર થાય છે. જેના ઉપર એસીયન, આફ્રીકન અને પુરોપીયન મતદારોનાં નામ નેંધાશે, અને દરેક નિભામમાંથી એક એસીયન, એક આફ્રીકન અને એક પુરોપીયન પ્રતિનિધિને સુઠવાની રહેશે.

સ મા ચા ર સં ગ્ર હ

—અતી વર્ષને પરીણમે જાનાબની પરીસ્થિતી ધણી ધીકટ ચવાને ભય હોઈમાં વધતો જાય છે. પણ સરકારે સામયેત છે અને પ્રજા પાસે વિરોધી આંદોલન બદલે સહકારની આજ્ઞા તેને દેશોની છે.

—બીહારની નદીના બંધો દુરતા બિહાર પ્રાંતમાં બાંધબેના વિસ્તારમાં પાણી ફરી વળ્યા છે આપી પાકને ધણું હુકમન થયું છે.

—ગોહત્યા હોઈમાં નંધ કરાવવાની અવગણના મુખ્ય નેતા રવશી રામચંદ્રે ફરી દેવામાં આવી ૩૧ દિવસના ઉપવાસ થયે કયો છે.

—ભારતીયોમાંથી ભારત ૧૯૪૬ કરેલ રૂપિયાની નંધ સામનો ખરીદી તેના બદલામાં ભારતને માલ ભારતીય નિકાસ કરાશે.

—બાળકોના સારવાળા બેરોશો અને કેટલીક રેડેટ દવાઓના નંધ કારખાના ભે: સરકારે સ્થાપવા વિચારી રહી છે. કારણ બગબગ ૧૭ કરેલ રૂપિયાનો આશો માલ પરદેશથી મંધાવવામાં આવી રહી છે.

—સુરતમાં ભાવે વિભાજન સુધન પંચાયત કરતા આભઈ ત્યારે તેમને પંડીત નહેરૂ મળશે. સુરત સ્થાપિત સમીતીના પ્રમુખ તરીકે જોહાનીસમન નો જોડ જામતના રહીસ કો. વજબ ભાષ પરેલ ચૂંટાયા છે.

—ગુન અને નહેરૂ પાકિસ્તાન તથા ભારત વચ્ચેના પ્રશ્નોની ભચી કરઈ નથી રિફ્ટીમાં ૧૦મી સપ્ટેમ્બરે મળશે.

—નામ જાનીના બંડોએ નેતા કાલ પાકિસ્તાનમાં ગયા છે અને ભારત વિરોધી પ્રચાર કરી રહ્યા છે. ભારત માં જેમ મનાય છે કે તેઓ તેમના પ્રમને કુનેમાં કાલ જશે. નામ નેતા ને સમજતા મળે એ વિશે પંડીત નહેરૂ કામીય છે.

—હોઈમાં ભણે મળે વરસાદ પડશે તેથી કાલ બાંધ ધણી ગોષા ચતા જાય છે. અને જાનાબના ભાવોમાં પણ સહાઓ આપશે છે. આ વિશે રાજસભામાં જોવાતા પંડીત નહેરૂએ જણાવ્યું કે "જાનાબના ભાવનો ઉઠાળા સહાયોરિનું પરિણામ છે. આ પ્રશ્નો ઉપેક્ષ કરવા મળાએ સહકાર આપવો જોઈએ."

—અમદાવાદમાં હાલ રમારક સત્યાગ્રહ થયો તેને પરીણમે અમદાવાદ સુધરાઈ ના પ્રમુખે હાલ રમારક કરવા દેવા રજા આપી આ સામે મુખ્ય સરકારે તેમ નમત ન આપવા દરમિયાન કમું આથી સુધરાઈના પ્રમુખ તરીકે કોઝ મીત્રભાઈને રાજનાથ આપ્યું છે. સુધરાઈના સહકારે સરકારના દરમિયાનને

રિવકારવા અને રાજનાથ પાણું બેંચી બેંચા પ્રમુખને અમલવી રહ્યા છે.

—કમ્પર્માં વરસાદ ન પડવાથી ત્યાંના ખેતરો સુકાવા લાગ્યા છે. જુલાઈ ૫મી ત્યાં વરસાદ પડવો નથી. આથી પશુઓને ચારની પશુ ધણી અછન થતી જાય છે.

—ભારતમાં ચતા રહેલે અકરમાદો સાથે કમ્પર પચલા રૂપે રહેલે ભોડે એવો નિર્ણય કર્યો છે કે ને કાપના વાઈ અકરમાલ સાથ તેમની ઉપર સખત કાયે કામ ભેપું. આ અરે જનરલ મેનેજરને આપક સતા આપવા માં જાગી છે.

—રામી પાસે રમીયાની. સાકરથી ચોલા મેલા નંધો જાનાવવાનું જોડ મેલું જંગી કારખાનું નકરી કરવામાં આવ્યું છે. આ કારખાનું સરકારે કરતક રહેશે.

—સોરાઈમાં કોલેજ, કમું જોખંડ, જોલાઈટ, તેમજ બીજા ઘણાં જોવા ની આખાકી વિજ્ઞાનીઓએ કરી છે.

—રાજસભામાં ભારતના કીલમ પ્રમને જણાવ્યું હતું કે આ વર્ષના નિકાસના આકા ૧૬૫૭ સાથે સરખાવતા ધણા નિકાસા જનક છે. માટે બીજા ક માસમાં બનતું કરી પહેલા ક માસના નિકાસનો વધારો કરવો જોઈએ.

—સુભારતમાં કોણુ આ નંધા હોસકલક તોલાનો કરે છે તેની રીઝ કરવા સરકારને કેટલીક અંકમાંઓએ વિનતી કરતી જરૂર કરી છે

—સોરાઈના ધોળા ગામમાં અધિભાઓ ભે પશે સામેનો કચરો કાપવ પંચાવત કાલ કરાવતા નથી તેની સાથે સતત રામપુન અને કમ્પનો માઈ સાપામક થયે કયો છે.

—રાજકોટના સમજન-સપેક્ટર થાં જોષી પર સંધીઓની જોડ રોપીએ આજ્ઞાવરમાં કુમકો કરી કળ પોષાકી હતી.

—નુ દિલ્લી આતે પાક-ભારત સીમા વિશે ચલતા જમકાને જાંત બાવવા આતી રહેતી મંજુઓનો સુર આજ્ઞા ૧૫૬ જણાય છે. જોડ નિર્ણય એવો મેલ્યો છે કે, જાને પહે આ કમકામાં ને લોડાને કેર કયો છે તેમને ઉઠી દેવા

—અંધારકુમાં ક સાખ લોડો જાલ કંઈટમાં સપકાઈ જુખમરો વેડી રહ્યા છે. સરકાર આ બાવામાં બનતા પ્રચનો કરે છે.

—અમુકન મકારાઈ સમિતીએ ૧ નવેમ્બરથી રાતિમવ બસલ ઉપાદી ચોતાઈ - અમુકન મકારાઈનું પંથેપ સિદ કરવા કરાવ કર્યો છે.

—ગુનીથી કંતવાબદો જાનાનીન જીવવામાં આપેલો હતો. (માવણી

પુનમે) તે લયલે મુખાપના નામરીકો આ ૧૧૫૦ ઉપવાસીઓએ કુટક કુટક રીવે ૮ દિવસના ઉપવાસ કરવાનું નકરી કમું હતું. અને તે માનવ છુકી નિમીરો કરાશે. ૫૫ કન્ડરની ચેલી બેચી કરી જીઓની કિમતી મરે બાળકાં આપમાં ઉલોમો થયે કરવા વપરાઈ પાકીનું કંડ ગુનીથીની કમ્પા નું સાર વપરાઈ કમ ચેલી ૧૧૦૦૦ ની અપાઈ. ગુનીથી કાલ ઘાટ કોપરમાં છે. ગીમતી સુડીયા ગામી તેમને અંધા કતાં અને આકિશા વિશે લેખની સાથે વાતો કરી હતી.

—અકરમાનરમાં આખાઈ વિનોખા ભાવેએ લેખો અને વપકારોને જીની સમક આપી હતી કે તેમણે કંઈકવિ જાનેથરને પચલે આલીને રવરથ રીલી અપવાવરી જોઈએ. કહતા ન લેલ કતાં અકરકારક ટીકા ફરી રીતે થઈ કો છે એ તેમણે બતાવ્યું છે. અહીં મી કર માઈલ કુર આવેલ નેવ.કર આવે કંત જાનેથરના પાંચ કન્ડર બાકો સમજા આખાઈ બાને અવચન કરી રહ્યા હતા. તેમણે કહ્યું હતું કે કંત જાનેથર ગ્રેમ અને અકિતનં જોડ મિપતમ ઉપરક કતા.

—પૂ. મકરમા માંધોએ કાલ વન મ ર સામજાસ કોલેજમાં બજેલ લાઈ સામજાસ કોલેજમાં માંધીજીની કાવખી થયતિ રાખવાનો અમરણીએ વચરેએ નિર્ણય કર્યો છે. આ માખત પ્રકાનો નહેરૂ સમજા પણ કુકાઈ છે. વિચારણા જીવી કાઈ રહી છે કે મકારાઈ સામજા કાસ કોલેજના ને રમમાં બજતા કતા તે રમમાં "મકારાઈ આ રમમાં બજતા કતા" જેવી આરમની તાકતી કુકવી અને એ રમમાં મકારાઈનો ફેડો વચેરે પણ કુકાઈ.

હોઈના કુંક ખખરો

રાજ્ય સભામાં પાકીસ્તાન પર ચચાઈ

પાકીસ્તાન ભારતની સીમાઓ પર ને કુમકા કરે છે તેની ચચો દરમિયાન ભારતની રાજ્ય સભામાં વડા પ્રધાન નહેરૂએ જણાવ્યું હતું કે, "આવા કુટા બવામાં જોળીયારને બહુ મકાવ ન

અપાવતું જોઈએ. કારણ જોળીયાર નંધ કરવાના કરારો નરે જાળતા ને વિધાન સાથે એ ખાને પર લેણું" જોઈએ અને તે કારો ન રહેલે ત્યાં સુધી જોળીયાર નંધા કરે એ રવાં બાવી છે. "

પાકીસ્તાન અને ભારત વચ્ચે ચનારી કુંક કુલત બાદની ચંચા નિશે વમ પ્રધાન આજ્ઞાવરી જણાવ્યા કતાં જેમને જણાવ્યું હતું કે ને કીરાજખાનનુને જણાવ્યું હતું કે અને મળવા માંડીએ કીએ અને કાતી માટે વાટાપટી. કરવા પ્રમ્ણીએ તે દરમિયાન આવા જોળી બારી બાહુ રહે એ પ્રમ્ણવા જોમ નથી. જાના અવાખમાં રહેતી જોમરે થી જોળીયાર નંધ કરવામાં આવશે જેમ જણવાયું છે.

સાંધી ભચતી ઉત્તવણી

ભારત બરમાં તા. રાજના રેડીયા ભારત વરીકે ઉત્તવાય છે તે પ્રમ્ણે લોમોએ નકરી કરેલું સુતર કાતીને અપજી કરવામાં આવે છે. મુખાઈના નંધા માંધીવારીઓ કીક ટેકાણે મળી તે દીવલે કાકું જોલ્લ તથા રેડીયા કાંતજા સાલ જવારની પ્રાથના કરી વિચાર વિનીય કરશે. આ વર્ષે એ અરેકન જુલક પર બરાશે તેમાં ૧૫૦ થી ૨૦૦ અંચે. કી પુરો કામ લેશે.

નદીઓમાં પૂર

દેવાબાદની કમ્પ નદીમાં પૂર આવ્યું છે. રાજમદીમાં ચોલાવરીમાં પૂર આવ્યું છે. સોરાઈમાં પણ પૂર આવવાનો ભય લેવાઈ રહ્યો છે. રિફ્ટી મકાસ નંધેનો અખંમ રેલે જળકાર બારે વર્ષને લીધે કપાઈ થયો છે. તાપી નદીમાં પૂર ભારતા આવ્યું પાણુના કોકો માથે પાણુથી ભરત મળા છે. સુરત કહેરના કેટલાક બાજોમાં ર કુટ પાણી બરવા છે. આથી મુખ્ય અમદાવાદનો રેલે માલ પજુ નંધ રહ્યો છે. અમદાવાદની જાખરમતી નદીમાં પણ પૂર આવ્યો છે. રતનાગીરીમાં આ વર્ષે દરમિયાન ચીજવાર પૂર આવ્યું છે. જોરખાલાક માં મુકળખાર વર્ષાને લીધે ૧૫૦૦ મકાને છુટી પડ્યા છે.

માસ્ટર પ્રથર્સ (પ્રા.) લીમીટેડ

નલ ભત્તની નાયબલ, રેલમી તેમજ સુવચક કાપડ, કીએ નામકો અને પુરો માટે ભેદન ભત્તના કુલન જઈ, પુલોવર, ભારતીયન અને જાપાનીઝ મદિ-સુટીંગ, બીજ, બીનોક, કોલકા નેપાળીય વિગેરે.

ફોફ ભત્તના માલ માટે લખાઈ કરવા બકાભજ.

કેડ જેસ કહીડ, જોહાનીસમન.

ફોન : ૩૪-૧૩૩૮ — યોગેશ ૧૫૪૬.

‘કારમીર પ્રિન્સેસ’

કાવતરાની રોમાંચક કથા

લેખક : શ્રી. અનંત શીખર કર્ણિક

(ગાંધીજી આશુ)

વધુ માથુએ બધી શકેલ ?

વિમાન છુટી પડ્યું ત્યાર પછી શપાડી પર તરી રહેલા એકાએક એ માથુસો ડુંડું થઈ એની અગતે અંધાર ન હતી એટલે અમને એમના વિશે ચિંતા થવા લાગી. જે દિશિતને કહ્યું : “તે વિમાન આવ ત્યાર જ મિનિટ પાણી પર તરતું રહ્યું હોત તો આપણે બધાને નવાળી લીધા હેલ એમ કું પડકમપણે માનું છું.” આ સાંભળીને દીક્ષિતે માત્ર એટલું જ કહ્યું, “અને પછી એમ જ થાશે છે.”

અમે બન્ને એ ભરાબર સમજતા હતા કે આમ વિમાનપત્ર નિષ્ફળ હતું, કારણ કે આમ કામ્યા પછી ‘કારમીર પ્રિન્સેસ’ સમતોષ સ્થિતિમાં થી સંક્રાંત ન હતું એટલે એનો આશો અનસીય અન્યથા જ આવે તેડ પછી એ એક સહઆત્મી વાત હતી કે આ એકા અકસ્માતનું રહસ્ય અમલ સમજી રહ્યા હતા કે તેમણે તો જીવતું રહી શકે એવો સંભવ છે. આ રહસ્ય પ્રશ્ન ન થાય તો બાકોસ વિમાની અને એન્જનીયરનો રોલ નીકળે અને એર પ્રિન્સિપાલ ઇન્સ્ટ્રુમેન્ટલ ઇન્જિનિયર પ્રતિ-પાને તથા વિષમાં ભારતની વળતી જાતી સોડામિશનને તથા પ્રતિપાને બારે ઘડકા પહેલે એમ કહ્યું. અમને સમજાય જાય કહીશ ત્યારે કવચે અમરે જીવતા રહેવું જ એકાએક અને જીવતા રહેવા મારે અમારે તરત પછી રહેવું એકાએક !

વિમાનમાં ઘડકા કાચે આમ કામ્યા પછી એ મનાવે જની મથા અને વિમાન ને રીતે ઘડતું હતું એ અમે દીક્ષિતે અને જે વિચારે વાતચીત કરી આ વાતચીતને અમે દીક્ષિતે કહ્યું કે આ રાત્રીની અને બાજીના વધારે નસીય રાત્રે મથામ, કારણ કે હું મરી ગયો હોત તો તેમને અને તે મુખાવત પછી તેમને રીમા વળતર જે પછી કામ મળત નહિ, કારણ કે વિમાની પ્રવાસ ના એકાએક મારે માસ વિમાનમાં એમવાઈ નથી.

“જે કહ્યું, “અને દીક્ષી, તે આવી જાય ક્યાં કરી! પછી હવે મુખાવત ને તારે પહેલું કામ એ કરવાનું કે મથા એમને આપરી સેતી થીમાની થોલીથી તારે કરાવી દેવી.” એમ કરવાનું દીક્ષિતે વચન આપ્યું. પછી જે કહ્યું : “અને એ કવ છે કે આ પછી વિમાન ક્રમ થયું છે એવી ભરે-

રાત રેડિયો પર મારે અને આપણે મથા મરી મથા ક્યાં એર છો માની રોક. આથી આપણા કુટુંબીજનોને થોડો સમય મારે માસકાવક અનુભવ આવી પસાર થયું પડ્યું.”

મારી આખો આસુપી કબરાઈ મથ, અમે થોડો વખત કાંઈ એકી ન થકવા અને અમારો કુટુંબના વિમાનમાં પછી મથા.

સિવાજનમર, પુનામાં આવેલા એક નાના ધરમ. કથિંક-કુકને હજી હમણાં જ ર.વિ એવન પ્રા કપું હતું અને તે તે સામાન્ય આપતો વિશે તેઓ વાતચીત કરી રહ્યા હતા. એરે બ.એ વાતચીત રેવ.તી કયા કમળ સુધે સાથે એમણે સમવચ્ચ મથું હતું એ અમલના કનારાં ભાગ વિશે થઈ રહી હતી. અમ પ્રુજ થામપ્રમથી થાય એ મારે થા અત્યુર હતી, ત્યારે પિતા કાદી અને કાંઈ વિધિ કરવાના અને પછી મુખાવત કાંઈ સારી કોરેલ કે કલ્પમાં અનન્યતા મથા મિત્રો મારે સમારક રોઅવાના પદમાં હતા.

અનન્ય એમાં હતો !

મથા વાતચીત કરી રહ્યા હતા બારે થીમેથી વાતી રહેલા રેડિયો તરફ કાંઈતું બાક આન નહોતું. સમાચાર આપવારનો અવાજ પ્રુજ કુરથી આવતો હતો અને એ પછી એણે કહેક કહ્યું એને કીધે એ અડતું પ્રુજત, સહજ વાતચીતથી ચિન્તાભવો માનમાં પકડાઈ મથુ સમાચાર આપતા માથુસને અવાજ આવતો જાવાજ જની મથો, કમ કે એ બોલતો હતો : “એર પ્રિન્સિપાલ ઇન્સ્ટ્રુમેન્ટલ ઇન્જિનિયર વિમાન કારમીર પ્રિન્સેસ કારાવાકતી ઉતરે છે! માથામ કુર કપ્રદમાં કપાક ક્રમ થઈ મથું થોવાનો ભાગ રહે છે...”

“અનન્ય એમાં જવાનો હતો ?” કાંઈ પ્રુજ્યું.”

રૂઢ કથિંક ભરાબર અંજાતા હતા કે એમનો પ્રુજ કારમીર પ્રિન્સેસના એ કુટુંબમાં મથેલા વિમાનીએમ. હતો જ. પછી એમની ચિન્તાને કુર કરવા મારે એમણે કહ્યું : “ના, ના, અનન્ય તે બીજા વિમાનમાં જવાનો હતો.”

ચિન્તા અને આશા

આ સ્પષ્ટતાથી કાંઈ એમના જનને કાનિત થઈ હતી પછી આમ કાનિત અનન્ય કાંઈ એ વિમાનમાં હતો તો એવી કાંઈ એમને કારી રહી હતી. અનસીય વિમાનના કમચારીએના

નામોની અહેવાલ થઈ રહી હતી અને સમાચાર આમજ મથી રહ્યા હતા એમ તેઓ ચિંતા અને આશા વચ્ચે કોલા ખાતા હતા :

“પ્રેન ડી. એ. અમાર...”

પ્રેન એમ સી. દીક્ષિત...”

“પ્રેન પ્રેન પ્રેન પ્રેન સી પાડક.”

“કમાઈક પડકર સી. ડી.સોના અને

ને. ને. પિન્ડેટા.”

“એર કેરેલ એરિયા એરી...”

અને એ અનસીય વિમાનીએમાં થોવાના અનન્યતા સમાવેશ નથી થતો એવી એમને ખાતરી મથ રહી હતી ત્યાં તે ભાગ કમ નસીય કપડો કમળાવ :

“વિમાન જળાવણી કમળેર થી એ એસ. કથિંક આ કમચારી કમળેરના અડધા કલ્પ હતો.”

ચિન્તાની તંબ કાનિત એકકમ રૂન માં પકડાઈ મથ અને એને કરેલી આંખમાંથી આસુ વહેવા કામ્યા

પછી કાંઈ એ કુસકાં ભરવા માર્યા અને કહ્યું : “બીમરી કમળા એને રેવામાં કાંઈ આધાસન આપરી ?”

રેવામાં કું થયું ?

મથા પ્રેક્ટીક રેવાનમરીમા આવેલા નકલામાં અમકતી આમવાળી પુવાન સિલિસ કમળા સુમે એન્ડ નામનો આવેલો કમળા એકી રહી હતી ત્યારે એટલી એ સહઆત્મી હતી કે એને ત્યાં રેડિયો નહોતો. કપાક પર કાનિત કુરથી કામ હતી અને અમારો પછી અમળીતા હતા. મુખાવતી કારમીર પ્રિન્સેસ વિમાનમાં કપડી જતા પહેલા થોડી મિનિટ અમાજ એના ભાવિ મિત્ર અનન્ય કથિંકે કમળેરો એ પગ હતો : “કું ભાકતી ભઈ છું.” એણે કથિંક કહ્યું : “એ થયું” થાનુ કુટુંબન છે અને એ તેમ પછી મને ત્યાં જવા મારે કાંઈ અનન્ય નથી થતો.....પછી ચિંતા કરતી નહિ. થોડા દિવસમાં જ કું પાછો ફરીશ.”

કુટુંબી આશ્વના

અમળમ એજ સમયે મુખાવત એક મર્યા ૮૦ થીમે વધુ થઈ જામરન. એક વડ મુખામાં મેકા મેકા એના થીમ અકેસચેર દીક્ષિતની કમામતી મારે આશ્વના કરતાં માથા ફેરવી રહ્યા હતા.

એજ મર્યા નમ, પધેનો એક કાકરો કુટુંબ ને તંબકિશી અને પિતા એમથી રહ્યું હતું અને અમાજ વિના રમકકો થી રમી રમી હતો. એ દીક્ષિતનો પ્રુજ ભરતમક હતો અને રાત્રે ભારે

એના પછા પ્રિયો અને કુટુંબીજનોએ દીક્ષિતને ફરીવાર એવાની આશા થોડી થી થી હતી ત્યારે ભરત તો એમ જ કહી રહ્યો હતો કે ‘મારા માપુજ કમી-વારે પાછા આવશે. કા, કા, જતાં પહેલાં એમણે રાત્રે મને એ કહ્યું હતું. એમણે કહ્યું હતું કે એ મારે મારે મથા ભાઈ રમકકો લઈ આવશે.” એ પછી ક્રમ કમળા વિમાનીની તકવીર એવા આવેલા અમળાવના અમળાવનો તરફ તે નજરો અને કહ્યું : તમે જાણો કે, મારા પિતા કાંઈ છે ? મારા પિતા એ મી. દીક્ષિત છે. એ કમળા થોડા વિમાની છે અને આમ એ કપર કમાયા હો છે !” આમ કહી એણે રમકકોનું વિમાન કાઢી અમર દવા માં રાખ્યું, અને અમળા આમથી તેમ કરવા લાગ્યો.

અમારું કું થયું !

દીક્ષિતે કહ્યું : “પ્રેન અમાર અને એરિયા પછી જીવતાં કોમ એકું કું કમળું છું. અમાર પ્રુજ જ રરરથ અને કિંમતવાન હતા અને એરિયા ને કીધે તે કું જીવતાં રહી શકશે છું. કિંમતવાન થોડો ! એણે મને કોરેટ પહેરાવી દીધું.”

અમને થયું : એ દીક્ષિત કાંઈપીડ-મર્યા ભકાર નીકળી કહે તો અમાર પછી એમ કરી શો. કિવામ કે એને કમ જામ થઈ કોપ : પછી રેખાતી રીતે એમ થાય તેમ નહોતું થામતું. અમાર ભરા રમળકામ હતા અને દીક્ષિત ભારીમાથી ને રીતે ભકાર નીકળી કમળા એ રીતે એ કિવામ વિમાન એટલી થોડી પકડાઈ સાથે પાણી પર પડ્યું હતું કે એમાં કામ અમલ વરતુ કાચે મો અમાળાવ અને એવાન જની અવાજ અને પછી એકકમ નહિ તેવે પછી કુખીને પ્રુજ પમામ એવી સ્થિતિ પછી હતી. જીવતાં જ ભકાર નીકળી જવાની કમળતા થઈ કુરથી મથાવ આમ કતાં કે એ અકલ્પ નહોતું. અને ભકાર એવા આનંદી અને કિંમતવાન પ્રેન જીવતાં કોમ એવી આશા કાંઈ ન રાખે ?

આ વાતોનો કોપી રાઈફ મુંબઈ “જીકેટ કમારન”નો છે.

સુકાં અર્યા

અમારે કાંઈ કમળેરો નીચે પ્રુજ અર્યા મળતો : ૩૩ રતલની પ્રુજી ૩૩-૬ ૧૫ રતલની પ્રુજી ૧૬-૧ ; ૬ રતલની પ્રુજી ૧૭-૬ અને જતી રાવના ૧૪ રતલની ૪-૬ રોસરજ સાથે. તેમજ આશ્વિન મેકા કું કાનિત કુટુંબના ૨૪-૬ ૩૩૦. એકાં ર સાથે રેલા મોકકકા મહેરખાની કરવી.

MAARMANS PTY LTD.
Box 26, Phone 128.
Brisb Transvaal.

ભાગ્ય પ્રજાનો માટે

અમને મળો.

સુરતી જમણના અને રેસ્ટોરન્ટ છીએ.

શ્રી કેપીટનની જમણ નીચે કુનીવળા અને રેસ્ટોરન્ટના કોઈ પણ ભાગમાં તમારે કુદરતે આવી રસોઈ કરવાનો અને બનાવવાનો હક છે.

કેપીટનસ બાલકની હોટેલ

(ધી કેપ્ટન ઓફિસ હાઉસ)

જો આને વિક્ટોરીયા સ્ટ્રીટના પુણાપર - ડરબન.
ફોન નંબર ૨૩૪૧૪ ટેલીગ્રાફ: KAPITAN.

ધીરુભાઈ પી. નાયક

ગુજરાતી, કુસાધરી, બીમાર્ન અને ભવ્ય જોડવા

હીરોના અમર કુનીયાના કોઈ પણ ભાગની કમર્સ ઈન્સ્ટીટ્યુશન અંગત ખર્ચે ગુજરાતી કંપની થી આવી ભારતીય પ્રતિષ્ઠા કરી.

કાંઈ, આજ, મારી, કુસાધરી, ભવ્ય, બીમાર્ન, વિદેશી બીમાર્ન અને ભવ્ય બીમાર્ન બીમાર્ન બીમાર્ન.

ઈન્સ્ટીટ્યુશન, પરચુર ટેબલ, કિસાનના મોખરા બનાવવા જેવું બીમાર્નના સર્વિસ ટેબલના ભાગોનો. પાસપોર્ટ ટેબલ ઈન્સ્ટીટ્યુશનને કમર્સ માળગોના કોઈ પણ કી લીધા વિના જાય તો કોઈ સલાહ આપીએ છીએ.

મેસન બ્યુચુઅલ કોર્સ બેસોસીએશન કોર્સ બેસોસીએશન અને રોડશાવર ઈન્સ્ટીટ્યુશન કંપની બીમાર્નના પ્રતિનિધિ.

Phone: 33-9033. 26 Barkly Arcade,
Cor. 38, Market & Diagonal St., J'BURG.

તાજું ઉમદા ફ્રુટ

આંખા અમળ, હીલી અમળ, રતાજી અને ગુરજની જોડવા માલુ છે. આડુ પેની ૧૦ રતાજી, લસણ રી. ૧-૬ રતાજી.

પાપક નંબર ૧ રી. ૧૦, નંબર ૨ રી. ૬ ૧૦૦.

કુસુરી અને મેવલી પાન ભવ્ય કાવ, પોસ્ટલ ગ્રાઉ. ભારતીય મોલ રી. ૧-૬ હાંબી અને રહેર ભારતીય રી. ૧-૬ ૬૦૦.

રેસ્ટોરન્ટ, ન્યાસાલેન્ડ અને ઈલેક્ટ્રિક ઈન્ડિયા બિલ્ડરો કપર પુરવ્ઠા આન બીમાર્ન કોઈ પણ વસ્તુ પરમીટ કરાવી બેસવામાં.

All prices subject to Market fluctuations.

A. KADER & Co., (PTY) LTD.
WHOLESALE FRUIT MERCHANTS
P. O. Box 251, DURBAN.

ફરનીચર! ફરનીચર!! ફરનીચર!!!

કોલ્ડ્રમ છુદ, હાઈનીંગ્સ છુદ, મોડેલ, હેરમોફિસ બેસ, આર્થિક કોર્સ કોલ્ડ્રમ ટેબલ, છુદ ટેબલ, ટેબલ, તાન ઈન્સ્ટીટ્યુશન બાવે બીમાર્ન કોલ્ડ્રમ. બાવે બીમાર્ન કોલ્ડ્રમ બાવે કુસુરી નાં.

—બોલ્ડ, ટેબલ અને કીમ્બલ ફરનીચર—

જો કમર્સ ઈન્સ્ટીટ્યુશન નીચે કોઈવાર માલ છે. તેનો રોકા, કમર્સ ઈન્સ્ટીટ્યુશન કોઈવાર રોકા. માલ રોકા કરવાના કોર્સ બીમાર્ન મળવાને અને રોકા આન બીમાર્ન.

L. MISTRY

51 BREE STREET, BURGERSDORP, J'BURG.
PHONE 33-4691. BOX 2626.

હોંદની મોટામાં મોટી વિમાની કમ્પની તમારી સેવામાં

—ધી—

ન્યુ ઈન્ડીયા ઈન્સ્યુરન્સ

કંપની લીમીટેડ

સાઉથ આફ્રિકાના એકજ સુખ્ય પ્રતિનિધિ

રસ્તમજી બાલભાઈ રસ્તમજી

૧૪૦ કવીન સ્ટ્રીટ,

ડરબન - નાટાલ.

સેવા અને નિર્ભયતા

માટે અમને મળો.

બધી જાતના વિમાનો અમે ઉતારીએ છીએ.

પી. ઓ. બોક્સ ૧૧૧૦.

રેસીડન્સ : ૧૧૧ ઇલેવનથ એવન્યુ,
ડરબન.

ટેલીફોન:

ઓફીસ : ૨૫૮૪૫
રેસીડન્સ : ૩૬૪૧૩.

સદ્ વાંચનની અસર

(મતિંકળી માણ)

વિજ્ઞાપનાદરે : એમું બાબ વિચાર !
મત્તા-પિત્તાને યાદે જેટલી મોટી બનાવ
દાદી કે જે આખીમાં બાત બતની
કહું કે પરાં પિત્તાને પચુ તે જેટલી
બાબુ પડે કે. આને મોલ બલ
પાં પડેલાં મનુષ્યો આરા સંસારના
મુળ પાયા અને આ મુલોજ સાવ
શુદ્ધ થયાં કે. વધા, દાન, સંજ્ઞા,
બલિત કલ્યાણિ જેવે બનેરાખ પર મુજી
જાને, કિનેજાવાથી આખી નીવેલું
કાપડીવગાળું, કમકહું કપન કપીએ
કીજી અને તે રીતે મુળ મુજું આને
કે એજ માદીએ કીજી. એ જેટલું
મોડું કે તે વુજારીકાલગીને એક આખી
મતાથી આને કે. એકા ભવમવી
મોલ ભેષમે કમકહું મુજ..

જાનવણી : જીવન કુળ શું કામનું
 જ્યાં નહીં હરિનું નામ;
 દુષ્કર્મી જન્મું કુળ તે,
 કહેવાનું જ્યાં રાધા.

વિચાર હાથ, અને તે વચનના
બધુ મળે છે. અને અર્થક બાદો કે
મુદ્રાના બાદે રામનામ વાળું ખું. મારા
બાદે તે શીખવ્યું છે અને બિનાથી
ખૂબ ખૂબ વાંદિ મળે છે.

વિશ્વાશપત્ર : આજ વિશ્વાશપત્ર,
 કુટુંબ કે ધરના જે વડા છે, તેમજ
 હવેના જ્ઞાનપ્રધાનીનું જ્ઞાન રાજ્ય
 મધ્ય ભરતું છે. જેમ જેમ પેટીના
 મેંદળને વેપારની જ્ઞાનપ્રધાની કોપવા
 માં આવે અને જે તે મારેલ રહે,
 તે વેપાર વેપારના જ્ઞાન તે પેટી
 રેવાળું કાઢે અને મેંદળને સિદ્ધા
 થાય. તેજ રીતે કુટુંબથી પેટીના
 મેંદળને તરીકે જ્ઞાને આપકુને નીમેલા
 છે. જે આપકુને તે જ્ઞાનના જ્ઞાનથી
 ન સહાયીથી તે પેટી સિદ્ધા આપકુને
 થાય. કુટુંબની સલા અને થન આપકુ
 પામે કૈવ છે. તેમાં વળી જુલાની
 હોય ત્યારે આશિષાનને આપકુને દાખલ
 થય જાય તે આરે જ્ઞાનનાં કરી નામે
 જેમ રવિએ આ વિશે કુટુંબ રીતે કહ્યું
 છે તે અંશથી :

જન એ જન ને દાઢી,
 તે ઉપર જાવિનેક,
 એ મારે એમાં મને,
 જનમું રૂંડે જાનેક.

માટે થરના ગદીલ તરીકે આપણે
જલ્દ સંભાળવાનું છે. થરક વાલે સંભમ
રાખવો જરૂરી છે.

આને આપણે માનીએ છીએ કે
કેવળી જીવન એ નહીં, વૈશ્વિક
જીવન છે. મોન-સામ આપણે સેવા
એ જીવે છે. જીવે છે. આ માનવ
એ માનવી કમલા છે. જીવનનો
જીવે છે. આપણે કમલા નથી.

કાંઈનો ને કનનો આવો કપવો
 રું છે તે વિશે જો કાકતની આપ્તિ
 શાંતિ :

સાચી : સાચ કરોઃ કામઠ ને ખાખ,
પીએ ખરએ બહુ,
પણ પરખારણ માખ ના તો.

अथैवम् ।

ବନ୍ଧୁ କାମଳା ସୁଭିକ୍ଷା :

શાખી : હરિ ભક્તિ મોહન મનુ,

अनं भयं देवा दान,

શ્રાવ્ય સ્વરો પરમાર્થમાં,

॥ श्रीगणेशाय नमः ॥

ધનની નાશ કરારે થયી પડતી
 કરારે આપણે તેની આપણને
 અજબ નથી બને પડતી એ દરગીરી
 આપણી દલા છે, તે પછી રું તેની
 અદૃશ્યતા; કરારે તેનાની કમલા
 અજર નથી પેલા-અજર અજરની
 મુદર રહી વાદ આવે છે તે સમયે :

જો બાલક એ જાણે છે

ਮੇਰੇ ਭੈਣੀ ਦਲਾ,

સે. ૪૨(૧) અર્થવાર્ધા અ.

ઇચ્છનની મોઢ સાઈ
 આ ખાઈ રહેલ આપણી ઇચ્છની
 છે, તે સિવાય બીજે ખાઈને વધારા
 તેને ઇચ્છનની ભરખાની ન સમજાવી.
 એ માટે જાણું જ્ઞાન મેલવવાની ખાજ
 ભર છે. ક્યે તમે સમજી શકા કરો.
 કે 'હરિશ્ચન્દ્ર જોષી'નાં કું પ્રજ
 બ્યાન પુસ્તક સા ખાઈ પાંચી રહો
 કરો. જોષીની જ્ઞાન મળે છે, સરકાર
 ખામે છે, આપણું ને આપણા આખા
 કુટુંબનું ઇચ્છન કામે ખાઈને વળે છે.

[illegible]

આપ એમ કહ્યો હતો કે એ સંપ્રદાયના
વાતો સહેનારાં પડ્યા, મેત્રાઓ, મૈત્રેયો
અને શ્રીમંત્રો. તે પુરવાટ પૈકા આપી
આપણે પોષી રહ્યા છીએ તે ભાઈ
કાશ, કોષ, મઠ, ચોક, અમર, વગેરે
સીતાનો પોષી આપણો એટલે કે
અનળનળનો નાંચ બં ઠરી રહ્યા છે.
વચ્ચે "પ્રતિષ્ઠા ઓપિનિયન"ના મહત્ત્વ
ભવનાથી આપણે બે કાળ મેળવીએ
છીએ. એક તો આપણને અને
આપણાં કરનાં જાણેં છું" યાત્ર
અને બે અને બીજું પ્રાપ્તવાર મહાત્મા
સાધીશ્વર. પ્રથમ હેડરપાલક તરીકે
તેમના હાથે આ હેડરપા આપણા કાળ
પરિ રથપરમા આપણું હેડરપા
તેમના અપ્રુપ્ત સમારક તરીકે, તે જનની
રાખવામાં પુલ નહીં તો પુલની પાંખડી
આપી આપણી ફરજ અદા કરીએ
છીએ. ઢીંડી યાત્રને ચાલે એ કાળ
કે અને તેમણે તે અદા કરવું બ
ન્યેબંધે. એ અટ્ટે શાપ પૈસાનો
પેટો ભોમ આપણે પડેલો નથી,
વરજ આપણો માત્ર દેહ પૈલ છે
એટલે અસિદાનો કાલ કાળેન થયો.
આ હેડરપા એવી રહ્યો તો કે અને
તેમ અચોપ ભય છે અને તે. ભય
છે કે મારે હાં નેવી રીતે હું ભાઈ
માટે જુદી જુદી વજ્ર ચાર નહીં.
મંજાડુ હું તે પ્રમાણે કોઈ અરમાપર
વજ્ર-ચાર પ્રાદેશ બની ભવાં ન્યેબંધે
આવડી નાવી અરમા રહમથી અનવ
આવડી જેવી ચોટી થેવા પ્રાયે આપણો
પેતાનો વજ્ર ઉદાર ચાપ છે તે હવે
અપ્રુપ્ત હતો.

વિવાહપ્રિય : સાથ વિવાહાચર,
આને તમે લો. મારી આખ યોધી
નાંબી છે. હું ખરેખર આપને કુખી
અંશારાધા જ અપાડાતો. હવે, આ
નંદી સમવતી પશુ આરાધી વર્ષ ઘાતી
કે જોઈ હું ભેષ્ટ ઘાતો. હું. આપને
કુખાની મારી કાંઈની એવીજ કષ્ટ છે.
મારું આપું કુદાજ સમયે રસ્તે ચડી
ચલું છે, કુદાજ મરણકાર કરી રહું છે.
મારું જનભાગ્ય છે કે આખને। વિવશ
પરે ઘાટે લેવાનું છે. હવે હવે. પ્રથમ
ની કુખાધી જ હું આપને આપી આપે।
આને લેની પ્રેરણાધી જ આ વાત કુખાધી
ને તમારી કુખાધી મારી લો. કાંઈની
જમી જાણ છે. એ ઘાટે હું આપને।
લેઈલો. આમાર માત્ર આપને। લેઈલો
છે. આખથી હું આપની સમક્ષ
પ્રતિજ્ઞા કરું છું કે હવે પછી મંદ
છાપા અને પુરવઠાને કડી કાષાય
વધક નહીં, પામી કિંમત હવે તોજ
લે લેવા અપક અને પામક લેવાજ
અંશારાધા પામક છાપા અને પ્રતિજ્ઞાન

આપની પેઠે વાંચન અને ચલ કરીશ,
 "ક્રિષ્ણન ઓપિનિયન"ના અર્થે થયે
 મારેની ચાર નકલના લગભગ ક્રમમાં
 જ લઈ લે. આલ્બી કહે ક્રિષ્ણન
 દર પેઠે જન-સમાજીમાં કે નિષ્ચિત
 પછે લગભગ અરી હઈશ (હા,)
 લગભગના પેશા આપે છે. અને
 આના અર્થ તેમજ થિયો. કે તેમને
 પણ અહીં જ પ્રાદેશ જનારી થઈશ.
 આમાં ક્રિષ્ણના કૃપર કૃપાર નથી
 કરતા, પણ આપણા પોતાના જ
 કલ્યાણની વાત છે, તેથી જો ક્રિષ્ણને
 તે કરવી ભેદભાવે. (ક્રિષ્ણના જનો તરફ
 હારીને) આલ્બી અને અરેના!

આ તરનો કાળ જઈ ગયો હોય
પણ અજાણ્યા કપડું પું છે, અમર નો
આપ હોએ ત્યાં 'અનિપત્ત ભોધિનિપત્ત'
નહોં જાનતું હોય તે. આને જ તેના
માઠક બની જઈ, અને જરૂરિત
વધારનાઈ હાઈ અને સાતું ટાન ધરના
હોને આપણા. કુશલે આલેશા બાપ,
કુશલ ન મળવાથી ભોલ્યા બિના આ
જ રહી ભણ છે અને એ પ્રમાણે
કોઈના વાચવામાં આવે નહીં. માટે,
ધરમાં જો, મજાકોને પણ વાંચવા
અને તે માટે, દરેક ધરમાં જે-વધુ
નહોં આવે તેથી જોડવધુ કરશે,
તો સી-મજાકો પણ આઈ અને
જરૂરથી જનશે. મારી પેઠે ધરમાં
ધરો આજની સુધારામાં રૂઢવા કરી
તેમને આરા અર્જે વાંચવાને આજ
જેક જરૂર માગે છે. કુદ યાનથી
મરણ વાચન કરવામાં શુધુ, કુદ
અને નિરજા હોએ, થરતું મન પૂર્વક
વર્ગથી વિચારતા રહેવાથી તેમાં જોશે
રજા પડશે કે પછી શુદ્ધિ, અમરથી
અરજા વાંચનો તરફ જોવાનું થયું મન
નહોં થાય. આ તે 'અને રીતી
હોય તે ભણ' તે પ્રમાણે અને અલેશ
જનનજન કપરથી જોઈ કહાય છે,
મારી પેઠે અજાણ્યા રહી, શુદ્ધિને
જાતું જાની નો જનન બચાવ કરતા
કરો તે તેમાં કાલર કુપાથી મળી
જઈ.

[illegible]

વિવાહાચાર : બાઈ વિલાસપ્રિય,
આને અને પછુ પ્રુજ જાન'દ થયો
છે. તમારા જેવા જાની જિવનું શર
ખરવાદ થઈ જોઈને અને પછુ સિધમાં
બારે દઈ થઈ કહું. આને તમારો
કલમ પછો થયો છે એ મારે કું
પરમકુપાયુ પરમાત્માનો ધર્મોજાનાર
માનું હું. આપણે-મનુષ્ય એવો આ
સંસારમાં પ્રુજ ચેતીને જાણવું છે,
માનના પ્રભાવનો મળ્યા છે. જરા
પણ સુખમાં તો પડ્યા સમનો. પ્રકુએ
સેવેલાં મન-મન્યાં, સ્ત્રી, મન,
દોષતા, કલ્મશ, આપણે જી જાણું
શી રીતે પાલન-પોષણ અને સહિષ્ણુતા
આપણે કરીએ એકું તે પિતા અને
દાતા તરીકે જાણ છે. તેના વિલાસ
આને જાણ્યો એક દિવસ આપણે
આપણે પડે મારે કોઈએ પણ મરહત
માં રહેવું ન જોઈએ. આણે કહે
સમય થયો થઈ મને, છે તેથી આપણે

જેના મળીને આ વિશેનું એક ભજન
માઈ લખે અને પ્રુટા પડીએ.
ભજન
એક દિવસ જાણું કરિના ધામમાં,
ચેતી ને ચાલો સંસારમાં—એક ૧
એ એ એ દિવસ જોઈએ જાણે,
જોઈને ન જાણતા. જેનાનમાં—એક ૨
એની અપર કે કહેશો નામ, વધે,
નહીં બારે તાર કે દપાલમાં—એક ૩
મારે મારે જેને આની રેલાં છે,
ત્યાં તો એ નહીં આવે કામમાં—એક ૪
કાણું અભિત્યું સાથે તઈ જેને,
એ નહીં જાણતા જાણના માં—એક ૫
કાજરવાસીને શુદ્ધી ન જાણે,
રખેને મિત રજામાં—એક ૬
(નમસ્કાર કરીને સદ્ ભજન છે).

—અમાળ,
લી. ડ. માર્ટર,

વર્ષની છે અને કોઈ મુલાકાતે, પછુ
અમારે જીવી એમની કામ કરવાની
ચકિત છે. ૧૯૪૦માં તે દીર્ઘપીઠ
તરીકે રહેલે-કંપનીમાં કામ થઈ
અને એમની સકિતમાં ખીલી કાઢતાં
૧૯૪૬માં તો અનરક એનર મિટીંગ
એમની નીમણુંક થઈ. એમના જીવન
અંધો અનેક મુલાકાતો અને પ્રેરણા
અળા અને અણી ઊભરીએ રહેવા
જોડાતી ભય છે.

—અમિતેષા' અધી.

માનવસુખની ચાવી

આને વિષયમાં કોઈનાં વચનો માનવ-
જિતના વિચારમાંથી જ ઉઠ્યા
છે. તેમાં માનવચારિત્ર અને સુખનો
જ ઉલ્લેખ છે. તે તે ક્રમ પ્રાપ્ત કરી,
સુખ તે જરા વિચારીએ.

અમલજરમાં અકુટ પૃથ્વી અને
મહાનવજીવ પડ્યા છે. આ બન્નેના
યોગ સાથે કયામાતા કુદરત પણ
જીવી છે. આ પ્રજાના સર્વેશ્વરમાંથી
માણસનાત મારે દરેક માનવસુખ વસ્તુ
મળે રહે છે. કોઈને જરૂરીયાત કરતાં
વધુ જોઈતું જ ન હોય, તો અપ કરતાં
વધુ ભય કરે શું કરવા? બીજાના
સુખની આડે આને શું કરવા? કોઈ
ની સુખાશ્ચ કરે શું કરવા? સુખ
અમલમાં જન્મે છે. તે કાં તો જાણે
કરવો કે બાકીનો એળવી કરાવવો.
પછુ જાણે એકને મારે જાણે બાકીની
ભય કરનારા ન થયે, તો તેણે જરૂરી-
યાત વિના રહેવું જોઈએ અમલમાં જાણે
ભય કરતા થઈ ભય જોઈએ. એવો
કુદરતનો નિયમ છે. મારે અમલમાં
સુખી થવાની આકાંક્ષાવાળાએ ભય
કરતાં શીખવું જોઈએ, જરૂરયાત ભય
કરવો જોઈએ સૌ ભય કરતાં થઈ
ભય તો બીજાને વધુ ભય કરવો ન
પડે. સૌ સંમત કરતાં ભય થાય
તો બીજાને તંગી વેડવી ન પડે.
અમલ માલિકીની પ્રથા નાશક કાદ
તો કોઈને કુટાણું ન પડે. આ સીધા
અને સારા સિદ્ધાંતને અમલ નહીં
અને આચરે તો વિશ્વ કેવું બને?

એક જ કુટુંબના જેવી અવરજા
મુખ્ય સમાન આવનાવાળાનાં જુદાં
જુદાં આશયો રચી સહાનુભૂતના
સંસ્કારમાં જાણમની આદેશ જીવનનો
અવરજા દેરદેર કરવાની જરૂર છે.
આ આશ્રમવાસીઓ જ સમાજવાદના
અધિવેશ, આશ્રમવાસી બની, અમલની
દોરવણી ખરી રીતે કરી શકે!

—અ'તપાસ,

(આદર્શ સમાજવાદમાંથી)

જરા કહે

આપણીકાં તને કુટ મારે મીસ
વર્ષની સળ દરમિયાનમાં આવે છે.

સુનેમાર પછુ સાહેબ તેની સળ
તો વીસ વર્ષની હતી?
આપણીકાં તે તો જીવે કાપે
હતો, કહે નેવો કપડો થયો છે.
સુનેમાર તો સહેબ મારા, સાથી
હારો જેનો જીવો કાપણ નીચે ધરી
રજા છે, તેમને આ જુદાં કાપડાં અમે
સંદેશો મોકલવા રેણો!

એક વહીવટીમાંની પોલીસી મારિતું
દેખે-અરવા અસીલને સલાહ આપી
રજો-કતો, તેમાં એક સલાહ-એવો
હતો-એવો-તેમાં (તમારા) પિતા? કુટું
પાંખા-કોપ તો તેના જુદાં કાપડાં
આપે. કહે-એ-અસીલના પિતેને
હાંથી અળી-કતી કે જે તે જુદાં કાપડાં
અમલો હતો તેથી વધારે અવળ
અમારો.

એક અદેર કિવામાં બાળ ભેતી
એટલે-અમલો અસીલ મારો ભય.

નારી જગત

દમનો રોગ નાશક કરતી શુદ્ધ

આ પૃથ્વી ઉપર કુદરતે અનેક પ્રકાર
નો જાણીને અમલો પાથર્યો
છે અને કોને ક્યારે કેવી જાણીને
મળી આવશે તે કહી શકાય નહિ.
પ્રથમ જન્મનીમા વેસ્ટરફીલ્ડના પ્રદેશ
માં આવેલી આ અદ્યુત ગ્રામ વિશે
પહેલાં તો કોઈ કંઈ જાણતું ન હતું
પછુ આને આ રમણ મારેનાજી
ગુરોપમાં પ્રુજ જાણીતું થઈ મળું છે.
આ ગ્રામ દરેક લાખ વર્ષ જુની છે
એક અદ્યુતરી કરવામાં આવી છે.
અમા વિશ્વપ્રક દરમિયાન આ ગ્રામમાં,
જન્મ નામરિતો, કુશળતાનો મોડમ
મારાથી ભયમાં મારે આશ્રમ ભેતા
હતા. મારેક કનર માણસો રજાપથી
આ વિલાસ ગ્રામમાં સમાઈ જતા
હતા પછુ મરહતર એવો બન્ને: કે
જોનો કમ અને દેહસાનાં રાજ્યો.
પ્રકાતા હતા તેઓ આ ગ્રામમાંથી
જેના મહાર આવા કે એમની નામિયત
માં અમાનક પરીઠ આવી જતો હતો.
એમના દેહમાં નહીં રહતો જાણતી
હતી. આ ગ્રામ વિશે મારેનાજી મારે
દેહાઈ મળ અને આમરે તો આ
ગ્રામમાં સારવાર ભેવા મારે અનેક
દર્દીઓ આવી રહ્યાં છે. એક જાણીતા
કોઈકરના મામરેક નીચે આ ગ્રામની
અવરજા આવી રહી છે. દમ અને
દેહસાનાં આમિથી પ્રકાતા માણસો ને
આ ગ્રામમાં અમલ મળત સુધી રાખવા
માં આવે છે અને અંદર એવી અમલ
હવા છે કે તેઓ રામકુટત બનીને
મદદ આવે છે. આજમુધમાં અનેક
દર્દીઓ જાણ મળ મળા છે અને

પ્રુસીમાં મેધીને આવેલા દર્દીઓ પને
આવીને, આ ગ્રામમાંથી કસતાં કસતાં
મહાર આવા છે. રહેવાય છે કે આ
ગ્રામની હવા - કામેનીક-એસીધી
બરેલી છે અને તેથી આવેલા કાપડો
ચામ છે. બન્ને તે હો પછુ પરીણામ
અમલારીક આજીવું છે એમ બધાં કહે
છે. આ ગ્રામ ઉપર વધુ સંશોધન
આવી રહ્યું છે.

રેલ્વે-એનર

સ્ત્રીઓ આને જીવનના જીવ જીવ
સેવમાં પ્રુજ જાણપથી આવળ
વધતી ભય છે; રજીવામાં તો સ્ત્રીઓ
એ કોઈકરી લાઈનનો ભાજે કનર
રાખી લીધે હોપ એવી સ્થિતિ પ્રવર્તી
રહી છે; પ્રુથ-કોઈકરી મળવા પ્રુથો!
પ્રુથનામાં સ્ત્રીઓ વધીવાતના
સેવમાં આમળ વધી રહી છે અને
ત્યાં વધીય તરીકે જોઈતી સ્ત્રીઓ કામ
કરે છે એટલી બીજા કોઈ દેવમાં
નથી!

અમેરીકામાં કહે વહીવટી સેવમાં
સ્ત્રીઓએ પ્રકાવવા માંડ્યું છે અને
એમની સકિત વિશે એવો અભિપ્રાય
અમલ કરવામાં આવે છે કે પ્રુથો
કરતાં સ્ત્રીઓ વધુ મોડામાં અને
અવરજા જાણી રહે છે. થીમતી
કહેવતની વાત કરીએ; અમેરીકાની
કોઈ એક રેલ્વે-કંપનીમાં તે આને
એનર તરીકેના ચકરવર્તો દેતા
મોમરે છે. આને એમની ઉપર ૪૮

પુલિજી મારે ઉપધાગી

કરીનું સરખત

અનાવવાની રીત
સામગ્રી : એ મોટી કાચી કરી
ખાંક, કેસર, એકંથી વિગરે.
રીત : પહેલાં કાચી કરીને, બાકીના
સુકાં બન્ને રે કરીએ સંપૂર્ણ
માઈ ભય કરે તેને પાણીની
ભાજા કાઢી દીધા થતા રો. પછી
એક કલાકવાળી તપેલી ઉપર તે
દીધે થયેલી કરીનેની કાચ લેતારી
અંદરને રસ તે કપમાં ઉપર મીઠા
કરો અને તેનું અમલ કરો. સાથે
સાથે જોઈતા પ્રમાણમાં ખાંક લઈ
શીખડની જેમ મંચન કરો. એ
મંચન કરતાં સુરેલી અણાપ તો
સોંકે પાણી રેડવું. આમ કરવા
થી તપેલીમાં પટ સરખત એકું
થઈ. પછી તેમાં ભેડતા પ્રમાણ
માં પાણી રેડો અને જીરણત જેવું
પાતણું બનાવો. સર બાક તેમાં
કેસર તથા એકંથી વારીને નાખો
એ વધારે કાંક કરવા બરડનો
ઉપયોગ કરવો કોપ તો પાણી
એકું ઉમેરો. આ રીતે થેર
તપમાર કરેલું સરખત બનાવવામાં
મળું જ કોંક અવે છે અને જીવને
મદદત આવે છે.

—ક. નલિની માઈકર.

એનેને નવી બાળગીચા નીચેના
સરનામે મોકલવા વિનંતી છે.
'Indian Opinion',
P. Bag, Durban.

દેશીયન વાતો

તૂટેલી ઘડિયાળ

આર્ટાઈ ઓવરશેડે

પ્રુ રથી પર આરામથી બેસીને મારી તરફ ઘોડી ફાળીને પુખ પ્રધનતાથી એણે અને કહ્યું : 'અમારા, હારે તમે આ રીતે કામ કરો છો?' હસીને તે વિનવથી જવાબ આપ્યો : 'હા છો.'

'યશુ દિવસ થયાં તમે આ કામ કરી રહ્યા છો?' 'હારે વધે થયાં.'

'તે' પશુ કંઈક લખવાનો વિચાર કરે છે.'

'તે' જરા કાક લખાને કહ્યું. 'શું તમે કંઈ લખ્યું પશુ છે?'

'મારો લેખ છે સાચે જ સાચો પુ. એ તમને પસંદ પડશે અને તમે જરૂરથી એ કાપશો.'

લેખ લખવામાં તમને /શું પશુ દિવસ સામ્યા હતા?'

'ના, મારા મનમાં કોયુ લખે કેટલાય દિવસથી અનેક જાણ એકઠા થયા હતા. એ હવે મહાર આવી રહ્યા છે. મેં મારી પત્નીને દેવમાં મોકલી આપી, પછી પ્રજા એ હોસો થયો કે મારે સમય કંઈ રીતે પસાર કરવો જોઈએ માટે લખવાનું કામ શરૂ કર્યું. હમણાં જ મેં તમને કહ્યું ને કે હું મારો લેખ સાચે જાણે પુ. એને હું તમને કાપવા આપીશ. તમે એવાર લાખન વાંચી જુઓ, પછી તમને પ્રતીતિ થઈ જશે કે કોઈ નવા કરિતો જન્મ થઈ રહ્યો છે.'

'જાણે કાદી વાત છે, પશુ આખરે તો મારે આ લેખ સુધારીને પ્રેક્ષકો આપવાનો છે.' મેં મારી સાથે મેંદલા એ લેખકને 'ખેડે કુરુક નથી' એકું કારે કારે રહી દીધું.

એ બાબતાર વેળાકે પહેરીને આપ્યો હતો. ઘોડી વારે એ શાલ રહ્યો. પુખ સંતોષથી નીચી નજર રાખીને એ મેંદો હતો, પશુ એણે અને એ માનદથી વધુ ચાંતિથી કામ કરવા ન રીધું.

'તમારું જીવન થઈ આરામનું છે. તમે થમો છો, એ કાપાય છે. ઘોડો એ વાંચે છે અને પછી એમાંથી તમે કામચૂં કરો છો.'

'મેં મારા કામમાંથી માધુ' ઉંચું કાપે વિના જ કહ્યું : 'લખવાનું કામ તમે મારો છે એટલું કહેવું નથી.'

એણે કહ્યું : 'સહેલું નથી? તમે મનમાં કરો છો? હું તો રેખા પાસે જઈને મેંદો અને નેટલી જવાદી કલમ ચાલી રહી એટલી કારે લખવા

લાગ્યો-એક પછી એક રાત્રી નીકળતા જ ગયા. મેં આ લેખ એક કલાક માં જ લખી નાખ્યો છે.' મેં માં કામ પૂરું કરીને એક બાજુ રાખતાં કહ્યું : 'ક્યાં છે તમારો એ લેખ?'

'આ રહ્યો, આ મારો પહેલો પ્રયાસ છે એટલે હું એને બહુ જરૂર માં આપી કહ્યું. એક લાખના ચારેક જાનાના કિલાસે તમે અને પુરતાર જાપાને, એ પછીના લેખો માટે આપણે પછી નહીં કરીશું.'

'પશુ' કારે. મેં આર્ટાઈમાં હું તમને તમારા આ લેખ મિત્રોના મારો અભિપ્રાય અજાણીશ.'

'મેં મારી આંખો સાથે લેખની હસ્તપ્રત રાખી ને એના પર નજર નાખી અને એને કલા વિના રહી કારે નહિ : 'જુઓ, આ પહેલી લાખન-અરત થયેલો કુરુ' આકાશમાં વધારી રહ્યો હતો-આ તો અદ્ભુતવિત વાત છે.'

એણે કરીને પ્રધનતાથી જવાબ આપ્યો : 'તમને કીક લાગે તે રેક્ષાર કરને, અને એમાં કોઈ વાંચો નથી. આ મારો પ્રથમ પ્રયાસ છે. એવ, તમારો કોમતી સમય હવે હું વધુ નહિ કરું.'

એણે એના ખિલામાંથી એક પરિવાળ કાઢી : 'કેતાન, કરી બંધ થઈ ગઈ.' 'તમારી પરિવાળ શું કરી મઠ છે? 'એને સમી કરાખને એક આર્ટાઈ પશુ કન્ટુ તો પૂરું નથી થયું. તંબ આવી ગયો છું હવે તો, કારેખ, આનાથી.'

'કા, આ પરિવાળ અને...વાર, જરા મનમાં તો તમારી પરિવાળ, કામ્ય હું એને સમી કરી શકું.'

મારી તરફ આજ્યથેકિલ રાંધેથી જોતાં એણે પૂછ્યું : 'પરિવાળ સમારવા ડ' કામ પશુ તમે જાણો છો, શું? 'મેંદુ'ક-નહિવત.'

એણે મારા હાથમાં પરિવાળ આપી, અનિચ્છાએ મેં પરિવાળનું કોઈકું એલ્યું. પછી પરિવાળનાં મધ્યોનામાં માં અપુ નાખ્યું. ઘોડા નાનાં વંદો બહાર નીકળાને મારા રેખા પર પડ્યાં. મેં કહ્યું : 'વિચિત્ર કંઈ બહુ જારી નથી લાગતી.' પછી પરિવાળ નો ખાતળા 'કેર-સમી' ને જને આમળાએથી એલીને બહાર કાઢી, તો એની સાથે ખીન મેમાર જામ પશુ નીકળાને રેખા પર પડ્યા. પુરતી પર મેંદોના એ માલુસ થમરાટ અને અસંતોષથી હું ને કરતો

હતો એ એક રહ્યો હતો એણે જરા ચિંતાથી કહ્યું : 'શું વાત છે?'

પરિવાળના ખીન કેટલાક જામ બહાર કાઢીને મેં કહ્યું : 'આ પરિવાળ નો બધાં નાનાં મધ્યોનાને એવી રીતે બારવામાં આપ્યાં છે કે આ મારે પરિવાળ બંધ પડી મઠ છે એ એટલું સુરેલ છે.'

એ માલુસ કુડો મારીને હોસો થઈ ગયો. એક વાર એણે પરિવાળના બધા જામો તરફ જોયું અને પછી મેંદો લખાને કહ્યું : 'પરિવાળ વિશે તમે કંઈ જાણો છો? નહિ?'

'મેં કારે જવાબે કહ્યું : 'જાણું છું અને...નથી પશુ જાણતા.'

'આ પહેલાં તમે કોઈ વાર પરિવાળ જમી કરવાનું કામ કર્યું છે?'

'સાચેજાણું કહું તો નથી કહ્યું. આ મારો પહેલો પ્રયાસ છે.'

એણે પરિવાળના કોઈ મામને એક એક કરીને ઉપાસતાં કરજ અને નિરાસ જવાબે કહ્યું : 'ને કામ તમે બિલકલ નહોતાં જાણતા એમાં તમે આ મારે કામ નાખ્યો.'

હવે નારાજ થવનો મારો વારો હતો, મેં જરા ઉંચે જવાબે કહ્યું : 'તમને આમ કહેવાને જરા પશુ અધિકાર નથી. કંઈ હિમતના જોરે તમે લેખ લખાવવા મારે આપ્યા હતા? તમે એમ સમજો છો કે એક પરિવાળ નો બધાં મધ્યોનાને બહાર કાઢીને પછી એને મારામર મેલવામાં કરતાં સુર જાણિય લખવાનું કરવા છે?'

જમે બંને એક ફાળુ સુધી તો એક ખીન સાથે મુલાકાતી મેંદ રહ્યા, પછી એક સાથે મને જાણે કસી પડ્યા.

એણે કહ્યું : 'એ મારો આ લેખ જારી રીતે લખાયેલો નહિ હોય તો હું ખીન જાવી આપીશ.'

'મેં કહ્યું : 'જારી વાત છે. અને તમારી પાસે એ ખીન પરિવાળ હોય તો સાચે થતા આવશે. આ રીતે પ્રયાસ કરતાં કરતાં કલમ આપણે જને રીખી જઈશું.' ને

સામાજિકે ખખરો

સામાજિક સ્પર્કાર :

વસન્ત શુ રોર, કરમન
થી. ૧૦-૧
ને, કાલા, રેન્ડેનટીન લી. ૧૦-૧
રણુ. ૧ થેમા, પ્રીટીરીયા

પા. ૧-૧-૦
રણુ. ૧ થેમા, પ્રીટીરીયા (કરુવમા
માંથી રણુ મટે) ૧-૧-૦
કમનલાલ મેલ. જીવન, પ્રીટીરીયા
પા. ૧-૧-૦, કમનલાલ મેલ. જીવન
પ્રીટીરીયા, (કરુવમા માંથી રણુ મટે)
પા. ૧-૧-૦, કુલબલક મેરારર, ૧૦-૧-૦, મેકાનીકલમ પા. ૧-૧-૦.

મરણુ

કરમનના વસન્ત શુ રોર વાળા ખંડુઆમાં પુખ પીતાથી મીમાન પરસોતમમાં વસનજીવતા. ૩૧-૮-૫૮ ના દિવસે સ્વદેશમાં જવસાન થયું તે બિમીરો રખડુ જાવી તેમજ તાર, રેલીફન કારો ને બાહ્યોએ દોસલે છ પાલી છે તેમને બાઈ મી ખંડુઆમાં આ પગદારો આખાર માને છે.

—૦—

ર જ ક છુ

તમે ને કંખો છે. ને આને છે અને કાલે નથી. તે થડીમાં હશે છે; તે થડીમાં રો છે. હમણાં ને સુર છે, તે થડીમાં વારમાં અસુર જનવાનું છડો તો એનું છડો ને જમર —અનંત અને દાખત હોય.

પ્રકાશીમ, કમન રેક્સ રીડ-સ', બાઈસેન્સિય, રેન્ડુ કરીપર-સ અને કમનરેન્સ મારે મળો :

કારાર, વીકલ
૧૨ માઈલી જ રેન્ડ, ૪૮ માઈલ રીડ, હોરનર કાપેલન અને માઈલ રીડ, મેકાનીકલમ, રોન ૩૩-૧૧૫૪.

આથે આંધવાની રીયાન અને મેણીઓ

અખમલ, સારીન, કારેદા સીક-ની, રીયાન અનેક રંમ, રીયાન અને સારીનમાં મળતો, કમન અંધ અને મેણ સારુમારવા માટે નરથાનમાં રીયાનને મળી રાકો.

અમાં મારે અખમલ, અને રેક્ષ તથા રેક્સની રીયાનની કોરુવલ સાથે જનાથી આપવામાં આવ્યો.

અમેણે આંધવા અખમલ, રેક્સ, કોરુવલ વિગેરેનાં કુલોની રંમ રંમની મેણીઓ અને અનેક મહારના કોરુવલ મળ્યો.

કેકાણું : માખરો હેટસ (મો.) લી.
લેકીક એન્ડ મીકરેન્સ હેટ મેન્સુરકમર, જીવન : ૮૩૫-૭૮૮૧, પહેલે માળે, બોક્સ પરમા. મારાર મેન્સુરક ૩૩ મેસ્ક રીડ, — એકાનીસખમં.

Liberty is the one thing you cannot have unless you give it to others

—Walter A. White.

OPINION

Founded by Mahatma Gandhi in 1903.

Former Editors: Manilal Gandhi—1918-1954.

No. 36—Vol. LVI.

Friday, 19th September, 1958

REGISTERED AT THE G.P.O. AS A NEWSPAPER.
Price: FOUR PENCE

More Details Of Ghana Conference

THE Accra correspondent of the "Daily News" says in a despatch that well over 60 organisations throughout the African continent have applied—and been accepted—to attend the proposed All-African Peoples Conference here from December 8 to 12.

It is expected that the number of organisations will reach the 100 target.

A manifesto, entitled "A Call to Independence," shows that organisations being invited represent political parties, trade unions and co-operative movements, youth and women's organisations and others.

Delegates and observers from the United States, France, the United King-

dom and Switzerland are expected to attend. About 500 official delegates are expected.

Individuals invited include Paul Robeson, Dr. du Bois, "Satchmo" Louis Armstrong and other "important African culturists."

All known political parties in Africa and all Governments in Africa were being asked to send observers.

Mr. George Padmore, adviser on African affairs to Dr. Kwame Nkrumah, and one of the chief exponents of pan-Africanism, said the African National Congress of South Africa was one of the sponsoring organisations. The Indian National Congress in the Union, was also being invited, and later the South African Liberal Party may also be invited, but no one would consider inviting the South African Nationalist Party because it was certain it would reject any such invitation.

All Parties

Mr. Padmore emphasised that invitations were being sent to all parties and organisations in Africa irrespective of colour or religion.

The main purpose of the

conference would be to formulate concrete plans and work out Gandhian tactics and strategy of an African non-violent revolution in relation to colonialism and imperialism, racialism and discriminatory laws and practices, tribalism and religious discriminatory laws and practices, tribalism and religious separatism, and the position of chieftaincy under a colonial rule and a free democratic society.

In relation to East and Central Africa a note to the agenda says that among "our uncompromising demands" must be: equal voting rights for all, regardless of race, tribe, colour or creed.

The conference will also discuss plans for regrouping of Independent African States into an ultimate Pan-African Commonwealth of a free Independent United States of Africa.

A Bit Of Christian Vengeance

AFTER 120 years the D. R. Church is to "avenge" the murder of the Voortrekker leader, Piet Retief, and his men—by building a church.

On February 6, 1838, Piet Retief and 56 of his men were murdered by the Zulu Chief, Dingaan, while they were being "entertained" in Dingaan's kraal in Natal.

On this spot the Dutch Reformed Churches of the Transvaal and Natal are to build a £10,000 mission church.

"This will be the most appropriate way in which to avenge the murder of Retief and his Voortrekkers," Mr. Wilke Mare, Dutch Reformed Church's information officer, said in Johannesburg.

"It will portray a type of

'Christian vengeance.'

"The church will be proof to the Zulus that White men no longer hate or blame them for what had happened—it is being presented to the Zulu nation as a token of benevolence."

The church will seat 400, but accommodation will later be extended to seat 700.

In front of the church an 80 ft. high concrete cross will be erected—"not in keeping with the accepted Western idea of a church tower, but of more Christian significance to the Zulus"—Rand Daily Mail.

Rhodesian ANC Declares War On Colour Bar

THE Southern Rhodesia African National Congress decided to defy the colour bar in all its forms and called upon members to declare a "social war."

The national executive of the Congress will decide when and how this campaign should be carried out.

The congress also agreed that racial discrimination in all public places in Southern Rhodesia should be made illegal.

A resolution calling for the removal of alleged dis-

(Continued on page 367)

OPINION

FRIDAY, 19TH SEPTEMBER 1958

Christian Vengeance

ACCORDING to Press reports the Dutch Reformed Church plans to erect a church hall over the site where the Zulu King Dingane killed Piet Retief for his treasonable attempt to surround the Zulu capital. A prominent Nationalist leader in Natal recently described this move as Christian vengeance for the murder of Piet Retief.

This is a startling thing to fall from the lips of a Christian. What is really amazing is the statement that Christianity can be used as an instrument of vengeance. And the fact that the Dutch Reformed Church is doing this naturally sets the spotlight on very many of the things which the White Christians do and which the man of colour finds most puzzling.

One question raised by Christian vengeance for the killing of Piet Retief is: Are we not being confronted here with an outlook in which the Christian faith is being used, not to extend the kingdom of God on earth but to advance the politico-racial aspirations of Afrikaner nationalism?

And the answer is not a very reassuring one. When cornered about the meaning of Christian brotherhood Dr. Verwoerd once said that this is only a spiritual notion valid only on the spiritual plane. That was when his notorious Native Laws Amendment Act was being discussed before it became the law of the land. It was most surprising that the Dutch Reformed Church allowed him to escape with this statement.

Now comes the admission that in its attitude to the African, Afrikaner nationalism is motivated by the desire for vengeance. No wonder it has come along with the Group Areas Act, the Native Laws Amendment Act and the Passes for women. Now, the Dutch Reformed Church is going to join in the vengeance march and erect a church over the site where the Afrikaner faced his bitterest humiliation. The preachers will mouth unctuous things about love from its pulpit; about forgiveness and about tolerance. To the African, all such talk will be but the effusion of the professional hypocrisy which makes the White Christian preach love and return to power a man like Verwoerd.

One day the Christian Church will pay for this. And that day is not very far. The tragedy is that when the hour of reckoning comes the political adventurers who use the Church for vengeance purposes will suffer less than the Church.

Comment On Men And Events

The Accra Conference Again

By JORDAN K. NGUBANE

THE sponsors of the African People's conference which was to have met in Accra next month to consider Gandhian methods for use in the fight against race domination has been postponed until the end of the year. This is a wise move because it will facilitate the contacting of a wider body of opinion on the continent and in that way strengthen those who have set themselves the goal of co-ordinating the revolt against White domination in ways whereby justice can be done to the greatest number without the need to resort to violence.

The conference is naturally of the greatest importance to the African people of the Union for a number of good reasons. It seeks to create a climate of political affinity within which the African can feel he is wanted; within which he can feel that his reality as a human being is recognised and respected. It also seeks to establish a cultural world within which the African, whom the men of apartheid reject and oppress, can find scope for a life which is more satisfying emotionally. Of immediate importance, however, is that it will inspire the millions of Africa with a sense of mission which is bound to change the course of history on the continent.

For centuries now, the greatest weakness which has facilitated the rule and humiliation of the African has been the absence of a unifying goal in working towards which every Black man could feel that he was the brother and sister of the African oppressed for his race in every part of the continent. Without it there could be no co-ordination of the struggles for liberty in Africa and without this co-ordination the race oppressor could do what he liked with the men and women of Africa.

Slaves

In Accra the men and women on whose face the race oppressor has put the mark of the slave will say, with one strong and united voice, that this sort of thing must come to a stop. The gratitude of Africa's millions for having brought events to this pass goes to Dr. Kwame Nkrumah and the great people of Ghana who, in their moment of victory, have cared less about creating a materially better world for themselves and realised that freedom for them was empty as long as the millions of their

brothers were oppressed all over the continent. The thanks of these millions will also go to a very remarkable man, whose Africa will know and appreciate in the years that he 'abode'. I refer to George Padmore. A West Indian by birth he has never forgotten the sufferings of the people in the continent from which his ancestors came. Everywhere he has gone, he has been an unflinching crusader against imperialism. He has lectured widely in Europe and America and written books against race oppression, exhorting the peoples of the continent to stand together. That Ghana has given him the platform from which to start making his dreams come true is about the sweetest tribute that a grateful Africa can pay to a distinguished fighter for his emancipation.

The exciting drama which events are unfolding small this is of the greatest importance not only to Black and White on the continent, but also to the world. As for the relations between ourselves and the White people, quite naturally, the conference marks a turning point. The direction we take from here depends as much on what the White man does as on the goals the conference will set itself.

Disgust

For our part we want a non-racial democracy in which every man and woman shall have the fullest opportunity to make the best possible use of their lives. For centuries we have known tribulation at the hands of the oppressor. This has aroused in us a deep hatred, disgust for anything which attacks the dignity of the person. Having known what this means we do not want to be reminded of it again, either by its continuation on the part of the White man or

our own deeds. Having been denied liberty for centuries, we are inspired by only one desire: to see a world in which all human beings shall find joy in seeing their fellowmen enjoying that freedom they want for themselves. And in giving reality to this freedom we are going to use the best in the wisdom of the East, the best in the civilisation of the West and the best we have learnt in the centuries we have striven to uphold the dignity of Man, not to go back to the ditch where we shall, like the White man, waste our time and dig our grave by seeking to oppress any human being. Unlike the famous Christians of the Dutch Reformed Church, we will be too busy creating a world after our own design to bother about vengeance.

There's one precious lesson which tribulation down the centuries has taught us: It has made us find joy in being great of heart. Perhaps we needed this experience so that through us a moral dimension long dormant in the human make-up could develop and come to blossom and set the world on a safer course to a better future.

Fatal

Quite naturally, all sorts of interests will attempt to use the conference as a platform to advance their own ideological interests. Nothing could be more fatal, for example, than to transform the conference into a second session of the Afro-Asian People's Solidarity conference. Equally disastrous would be the attempt to commit the conference to the *Africa for the Africans* slogan. Our journey in the house of bondage will have been in vain and our liberation tragic if we see men and events from the perspective of race.

Dr. Nkrumah has already indicated the road along which we should go on the continent: the conference, he has made us understand, will project before the world stage the African Personality. The African Personality is a very complex phenomenon. Inextricably woven into its very pattern are traditions from some of the greatest civilisations which our earth has seen and this variety we are consciously shaping to produce a new amalgam; something which will be the finest tribute to the genius of Man everywhere.

Because this is our goal we cannot commit ourselves to shortcuts offered by the Solidarity Council. Nor can we take a leaf from apartheid's book and say we want Africa for the Africans only.

"Inferior" Black Man: A New View

A FRONT PAGE report which recently appeared in the Johannesburg "Star" says "you may live to be 100—if you are a white. That is your life potential. But if you are black you may live to be 120 or even 130. That is the life potential of a Negro."

Dr. M. D. W. Jeffreys, a distinguished South African social anthropologist, is making a study of the extraordinary longevity of races with dark skins. He has found the evidence so impressive he is writing a book.

Why do dark-skinned races live longer?

I put this question to Dr. Jeffreys in his book-lined study—he has more than 6,000 volumes on archaeology, anthropology, botany and related subjects.

"You could say it is the result of natural elimination of the weakest," he said. "But to say only that, of course, would be to over-simplify the facts."

Inherited Trait

"It is clearly an inherited trait. The fact is you get some Negroes living to the age of 113 or even 129—in spite of their adverse nutritional and general health environment."

White people do not live so long—not even sometimes.

Dr. Jeffreys turned up the record of an investigation of longevity among non-whites in America. The study showed that in a specific region there were 123,000 whites in the 70-plus group—and 18,000 non-whites.

But in the 99-year old bracket there were 195 whites and 250 non-whites.

The World Over

A race of more of fewer living longer.

"And it is the same the world over wherever you find black people or inter-marriage with black people. They beat us in longevity every time."

Not only in longevity. Dr. Jeffreys says there is much evidence that the Negro anthropologically speaking—is a newer and, in many ways, a better model of man.

Whites and blacks and modern apes all descend from a common ancestor—but the black is a more distant relation of the ape than the white, Dr. Jeffreys believes.

"Is it not significant that although Europeans are less hairy than apes, the Negro is even less hairy?"

"Our skulls are much thinner than a gorilla's. But the skull

of a Negro is even thinner, although built of stronger bone."

Physically the black has advanced further up the ladder from primeval man.

Early Picked Out

"Make cross-sections of the

rough bones of a gorilla, a European and a Negro," he said. "Throw the assortment on to a table. Anatomists will easily pick out the bones of a Negro origin."

"It is perhaps salutary for us to know they will not find it quite so easy to tell the difference between the bones left on the table."

China To Resume Ambassadorial Talks

COMMUNIST China's reprieve at the proposed Sino-American ambassadorial talks, Mr. Wang Pingnan, left Peking today for Poland after five-day consultations with his Government, Peking radio reported.

Mr. Wang, who is also the Chinese Ambassador to Poland, is expected to meet his American counterpart, Mr. Jacob D. Beam, the United States ambassador in Warsaw.

The Chinese Prime Minister, Mr. Chou En Lai, said in a Peking statement that China was prepared to resume ambassadorial talks with the United States, which were broken off last year.

The Peking newspaper "Ta Kung Pao", said in an editorial that the people of China "are being mobilised and equipped with arms to oppose United States war threats and war provocations."

Tense

The newspaper, quoted here by the New China news agency, said the tense situation in the Formosa Straits was worsening and may develop into a catastrophe.

The peace and security of the world are at stake, it said.

The newspaper said the United States should realise it was "most dangerous" to challenge the six hundred million people of China.

Not Afraid

"The Chinese desire and love peace, but they are not afraid of war," Tsu Kung Pao said. With the repeated intrusion of U.S. warships into China's territorial waters, the grave situation is worsening. Whether peace can be preserved in the Far East depends on the future action of the U.S."

It also praised the Sino-Soviet alliance as a mighty force to check aggression.

"China and the Soviet Union have a population of more than eight hundred million people and possess powerful strength to crush aggression and win victory," it said.—Sapa-Reuter.

What Is Man's Origin?

10-Million Year Old Skeleton Found

THE fossilised skeleton of a manlike creature that is claimed to have lived more than ten million years ago has been found in a cave in Italy. The skeleton is four feet high from which the Swiss scientist who found the skeleton claims that it supports his theory that man and anthropoid ape descended separately from a common ancestor between sixty and seventy million years ago. The skeleton was found at the depth of 600 feet in an attitude of breast-stroke swimmer.

TV In India

The first television station in India will start functioning before the close of the present financial year Mr. Keskar, the Minister for Information said. The transmission radius will be about 25 miles around the Indian Capital.

Morarji Appears On Television: "I Have Not Felt A Stranger Here"

WHAT I have seen in London and England is what I expected. My strongest impression is that I have not felt at all a stranger," said India's Finance Minister, Mr. Morarji Desai when he was interviewed on B.B.C. television network in London.

Mr. Desai, who has never been out of India in his 62 years, was replying to questions by a panel of journalists which included Andrew Boyd of the 'Economist', Richard Fry of the 'Manchester Guardian', John Freeman of the 'New Statesman And Nation' and Richard Gold-Adams.

He said that the problem of relieving poverty in India within a reasonable time had made it necessary that economic risks should be taken.

The planners had had to face great difficulties with less experience than they had now acquired. The closing of the Suez Canal and the building up of defence forces had also eaten into the nation's reserves.

Mr. Desai was asked what single bond he thought united the Commonwealth despite many differences.

"The bond which exists in the Commonwealth," he replied, "is one of mutual friendship and the desire to remain together to discuss common problems, but not to interfere in each other's affairs and to help one another in need."

"There is also something of a historical bond of living together. If this could be extended in the world, it would be a great thing."

Mr. Desai was visiting Britain at the invitation of the Government and is now on his way to the Commonwealth Economic Conference in Montreal.

Formosa—let alone the offshore islands—belonged to China.

The Speaker, disallowing Professor Mukherjee's motion said it would be better if Ministers going abroad talked only about their particular mission.

An earlier reported statement by Mr. Desai during his American tour—the Indians were cowardly, physically and mentally—was also the subject of protests by a Communist speaker in the Indian Parliament—Sapsa-Reuters.

Mr. Nehru On Quemoy Issue

NEW DELHI, Monday.

THE Indian Prime Minister, Mr. Nehru, said here today that a war over the Chinese offshore island groups of Quemoy and Matsu would be "totally indefensible."

Referring to India's policy that Formosa and the offshore islands should stay under the control of the Peking Government, Mr. Nehru told the House of the People (Lower House), "we have always said and hoped that this change would take place peacefully."

The present occupation of the islands by the Chinese nationalists was an "intolerable position," he added.

But a war started in that area

might spread all over the world.

Mr. Nehru was replying to a debate in which the Deputy Leader of the Communist Party, Prof. Hiren Mukherjee, alleged that the Finance Minister, Mr. Morarji, Desai, was guilty of "blatantly deviating" from India's declared policy on the offshore islands.

Professor Mukherjee claimed that the Finance Minister, who had been in Washington for financial talks, had made a statement contrary to Government policy during an American radio interview.

Mr. Nehru said that Professor Mukherjee had misinterpreted the remarks made by Mr. Desai, who had previously clearly stated that

Atomic Radiation Increasing

A REPORT published by the United Nations says that the level of atomic radiation is increasing throughout the world to an extent that the effect of this radiation would change the characteristics of the generation still unborn.

The report which has been compiled by scientists of 15 countries says that the fall-out effects were heavy in areas south of Britain and Europe.

The report says that hazards of radiation are increasing day by day and they become all the more greater as a result of nuclear explosions. The report suggests that even in case of peaceful uses of atomic energy steps must be taken to reduce fall out.

India's Largest Insurance Company At Your Service

The New India Assurance Company Limited

SOLE REPRESENTATIVE IN THE UNION OF SOUTH AFRICA

RUSTOMJEE JALBHAY RUSTOMJEE

140, Queen Street, DURBAN.

FOR SERVICE AND SECURITY
CONSULT US FOR
EVERY TYPE OF INSURANCE

P.O. Box 1610,
Residence: 111, Eleventh Avenue,
DURBAN.

Phones:
Office: 25845.
Residence: 36413.

African Paper Says Nehru A Champion Of African Cause

IN an editorial captioned "Mr. Nehru and Africans," *The African Home News* of Salisbury wrote on the Prime Minister's support for African freedom:

The paper writes: "Mr. Nehru Prime Minister of the Republic of India, has repeatedly expressed himself as having great sympathy for Africans especially in their present situation as a subject race."

"He has shown sympathy for Africans in the main because he himself knows very well what it means to be under the power of another race being compelled to do the will of that race, because when India was under alien rule Mr. Nehru and many Indian leaders suffered very much at the hands of the Government of the day for their ceaseless struggle for freedom."

"Mr. Nehru has also repeatedly appealed to his own Indian people in Africa to befriend Africans and to treat them decently. We have every reason to believe that this appeal has

not fallen on deaf ears because ever since Mr. Nehru made this appeal, a marked change for good has manifested itself in the improved relations between Africans and Indians not only in the Rhodesian Federation but also in other parts of Africa."

"Africans have now learnt that whenever the famous Indian Prime Minister made a suitable opportunity, wherever he may be, whether or not he may be in or out of the boundaries of India, he spares no efforts to use his good influence on behalf of the Africans, appealing to other nations, especially those white nations that have interests in Africa as well as those powers that rule Africa through their own settlers, to remove gradually the yoke of domination over Africans."

"Mr. Nehru says this because he knows perfectly well that there is no foreign race in any part of this planet that can keep a subject race in a state of subjection in perpetuity, more so if such a race is capable of rising over its state of barbarism and savagery as the Africans have demonstrated in the satisfaction of all who have eyes to see."

"It is true that Mr. Nehru's expressed sympathy for the Africans has not pleased all the European settlers in Africa. In fact some of these reacted hostilely towards him and accused him of interference in the internal affairs of other governments in Africa."

"But whether the wholesome advice given by Mr. Nehru and the appeal he has repeatedly made on behalf of the Africans are accepted or not, the inescapable fact is that the European powers in Africa will have to do more and more for the Africans than they are doing at present if they hope to satisfy the high hopes and aspirations of the Africans."

"Black Africa is immensely grateful to the Prime Minister of India for championing the cause of the Africans so well. In doing so Mr. Nehru has proved that he has no desire whatsoever to lead into the hands of the Africans to get rid of the Europeans in Africa, far he realizes there is need for Europeans so there to need for Africans both in the economic and political develop-

ment of many parts of Africa which have not yet achieved self-government like the State of Ghana."

"A well-known Indian student of literature described Mr. Nehru very appropriately and very long ago. She wrote:

"He is one of the greatest men that the modern age has produced, a staunch upholder of the democratic principle, a man of unusual courage and that finesse of spirit which reminds one of a flashing steel-sword, keen and true and full of purpose."

Churchmen Oppose Pretoria Proclamations

IT would be an injustice to Indians to deprive them of their livelihood, states a memorandum issued by the inter-Church committee investigating the effects on the Indian community of the Group Areas Act in Pretoria.

"The committee finds that the effect on the Indian will be privation and even starvation."

"A self-supporting community will be reduced to complete poverty and dependency, involving hardship on men, women and children."

"It is the considered view of the committee that this is an injustice that cannot be tolerated by the consciences of a Christian nation, a Christian Church or a Christian individual."

The memorandum states that the Indians, on the whole, are a poor community.

At least 5,000 Indians in Pretoria are directly dependent on commerce.

Staggered Move

In terms of the proclamation, 70 shops and 42 market-stalls, involving about 1,000 people, are to be moved to Otshidien within a year; 127 shops in the Prinsloo Street area, involving about 2,000 people, are to be moved within three years.

About 1,000 other in the southern portion of the Asiatic Bazaar are to be moved within seven years.

The northern part of the Asiatic Bazaar, involving 170 shops, remains on exposed site, subject to all the limitations of the Land Tenure Act and the Group Areas Act.

It is clearly impossible, says the memorandum, that 250 shops can be housed in Otshidien, an area well removed from Pretoria.

The only possible effect will be that the vast majority of them will have to close down and that about 5,000 people, at present wholly dependent on these shops, will be deprived of their livelihood.

The committee recommended among other things that suitable housing, transport and other amenities be provided in Otshidien.

that the Indians be left in possession of their business and trading rights in the central shopping area of Pretoria, and that Indian business premises in the suburbs of Pretoria be exempted indefinitely from the stipulations of the Act. —"Star"

It's Now Alexandra Township's Turn

MORE than 75,000 people will be moved from Alexandra township "as soon as possible," a Government spokesman said. About 50,000 of them will be rehoused by the Native Resettlement Board—wanted to clear the "black spots" of Sophiatown, Maitland and Newclare.

This was revealed by a spokesman for the department of Native Affairs, Mr. Q. W. Prinsloo.

"Since the Post-Urban Areas authorities assumed control of the township on February 3, a complete survey of the area has been made," said Mr. Prinsloo.

More than 100,000 people are living on 450 morgen—approximately one square mile, he said.

"At least 6,000 families—75,000 people—must go elsewhere. The township can only support a population of about 25,000."

In accordance with the Government's policy, three people will have to be rehoused in the local authority areas where they work—Johannesburg, Germiston, Kempton Park, Edendale and surrounding areas.

"Most of them—at least half the population of Alexandra township—work in Johannesburg," said Prinsloo.

He said the Johannesburg City Council would withdraw its option on land at Diepkloof—near the Thurgate Hospital—in favour of the Native Resettlement Board.

Repatriation Of Foreign Capital Invested In India

THE following principles govern repatriation of foreign capital invested in India by residents of countries outside India.

The repatriation of capital owned by residents of the sterling area and Norway, Sweden and Denmark is freely allowed.

All applications for investment of foreign capital in India as well as repatriation are to be made to the Reserve Bank of India who will refer them to the Government of India and obtain their orders.

Non-Sterling Area Countries

In respect of capital owned by residents of countries other than those mentioned above the following rules apply:

(i) Capital invested after 1st January, 1950 in projects approved by the Government of India may be repatriated at any time thereafter together with any capital appreciation in the value of the investment.

(ii) These facilities, however, will not apply to purchases of shares on the stock exchange unless it is an integral part of an investment project approved by the Government of India after the 1st January, 1950.

London Letter

(From Our Own Correspondent)

RACE RIOTS IN ENGLAND

THIS letter was planned for a week ago—on return from my holiday. But my journey back from the West Country coincided with the outbreak of violence in Notting Hill (London) in which English and West Indians were involved. Since then I have been attempting to see just what was involved in the disturbances, and though still far from clear I feel confident enough to make the following comments.

Britain's Latent Violence

No one should run away with the idea that what has happened is a simple example of a clash between the West Indian immigrant population in the districts concerned and the "whites." It would seem that initially the trouble was between the gangs of juvenile thugs which have become an unpleasant feature of the manner districts of Britain's large cities since the end of the war. Certain public houses appear to have been particular centres of rowdiness and violence. Unfortunately this eruption of violence (which has occurred in wholly white districts with very little comment being made) has polarised in two areas of "mixed" populations into battles between violence gangs from both sides of the community. It has been exacerbated by the activities of certain fascist and neo-fascist organisations (such as the Union Movement, led by Sir Oswald Mosley, and the National Labour Party, a new racially intolerant organisation, operating from the same address).

Exploitation Of Grievances

The unscrupulous little groups have been exploiting some of the difficulties which beset people in an overcrowded, bit-by-unemployment area. To the inhabitants of Notting Hill they have been suggesting (in speeches and through literature) that the West Indians around them are responsible for the housing shortage and lack of work. Neither of these charges stands the test of investigation (unemployment for instance is about six times as high amongst

West Indians in Britain as amongst "whites"), but many less intelligent and unthinking Englishmen have accepted the chance to make someone a scapegoat. The misdeeds of those West Indians who have committed crimes or anti-social (and, naturally, there are such folk in all groups) have been added grist to the racialists' mill.

Immigration

All this has led to a situation in which Notting Hill, in particular, is a district of anxiety, both West Indians and English (to say nothing of the large Irish and European population in the area) wonder what will happen next. To liberals the most ominous developments are the suggestions that Britain's practice of unrestricted access to Britain for all Commonwealth citizens should be curtailed. Lord Salisbury, one of the most conservative of conservatives has been advocating this most strongly in letters to the "Times" and the Government appears likely to give the idea at least some consideration. There is, however, considerable opinion opposed to any move of this kind—and Father Trevor Huddleston has been more than holding his own against Lord Salisbury's correspondence. The "Observer" of 31st August said that any restriction of this kind would be jolly and the "Manchester Guardian" has been very firm.

Overseas Comment

Of course these incidents have caused considerable comment from overseas and we are very conscious of the sometimes remarks of some South African papers and politicians. Let it be clearly understood that no one in Britain is minimising what is happening: if anything perhaps there is a tendency to exaggerate the events out of all proportion—certainly the popular press must accept considerable blame for having insisted some of the incidents by its lurid reporting practices. However, it is just not good enough for Mr. Verwoerd's cadres to suggest that Britain is now like the Union. There are differences which are tremendously significant. Britain has no policy of apartheid, and

our Prime Minister is not a man with a record of segregationist policies. There is still a great fund of goodwill between most West Indians and most Englishmen. On our London buses the West Indians and "whites", who so firmly fought side-by-side as trade unionists in the recent strike, remain as comrades as ever. Notting Hill and Nottingham must be balanced by dozens of other districts where racial harmony is accepted as the norm. Britain is still far, far from being a country of racial antagonisms. Nottingham and Notting Hill, one hopes, will be seen as a warning of what might happen if liberals here do not redouble

their efforts to fully integrate the "minorities" in our midst. We have had glimpses of what could happen if we let our society be one in which some and women are treated not as individuals but as ciphers in a racial scheme. We know that racial intolerance is not only unscientific, un-Christian and unkind; it also causes suffering for all. Many of us are determined that Britain shall learn the lesson which lies in these events.

Footnote: It is perhaps necessary to stress that the National Labour Party referred to above is, of course, in no way connected with the Labour Party.

Desai Defends India's Economic Policy

LONDON, Tuesday.

INDIA'S plans for the future were satisfactory providing she received financial assistance from Great Britain during the next two years on the same lines as before, the Indian Finance Minister, Mr. Morarji Desai, said in a recorded interview broadcast here tonight.

Mr. Desai is at present in the United States.

If India had not been granted a £40 millions loan to help her over her financial difficulties, she would have had to do without foreign exchange, Mr. Desai said.

It would have meant more development of industry inside the country, and the use of local raw materials.

Dams

He was asked, "Some people think that India would have been better off to have concentrated on small-scale activities rather than on dams and

big steel works. Is this perspective going to push you in this direction?"

Mr. Desai replied, "There is no question of being tempted by grand schemes to do something grand. Our problem is different from the problem of countries already advanced."

If extra wealth was going to be created for distribution, it could not be created through small industries but through the heavier industries, he said.

Basic

"We are trying to do some basic things so that we shall be capable of standing on our own legs, and so that we shall not always be dependent on help," he added.

Asked how long it would be before that policy had a serious impact on India's standard of living, the Minister said, "It will take 20 years for us to do something to give us an overall vitality."—Sapa-Rente.

Cable & Tel. Add. HARGVAN.

Phone 29368

P. Hargovan & Co.
(Pty.) Ltd.

Earthenware Pickle Jars 3 Gallons 12/6 each F.O.B. Durban
Fresh First Grade Green Ginger 1/2 per lb. " " "
Fresh First Grade Garlic 2/- " " "

Cash with order only.

P. O. BOX 1250.
155/7 Warwick Avenue
DURBAN.

What's Happening To Ghana's Strong Man?

MR. K. EDUSEI, Minister of the Interior and so-called "strong man" of the Ghana Government, has been given responsibility for the general supervision of the transvolta Togoland region, the Prime Minister's office announced recently.

A Press release said Mr. C. H. Chapman, Regional Commissioner of Transvolta Togoland (one of the five regions into which Ghana is divided) was unable temporarily to discharge his duties owing to illness.

The statement also named four educational institutions in the region which are to come under direct Government control.

The semi official Ghana Times, in a reference to London's racial disturbances, said: "It is good news this is not happening in Ghana for our friends the English journalists to tell us we are not fit to govern ourselves."

In an editorial headed "The London hoodlums" the newspaper said: "Ghanians have never associated the British with this type of savagery, known in Alabama and South Africa."

It called on the British Home Secretary to exert greater energy to stifle the "White hoodlums."

—Sapa-Reuters.

America Grants Financial Aid To India

THE United States announced that granting of about 303 million dollars (£101 million) in loans and other financial aid to India.

The assistance, which will be given during the fiscal year ending next June, will include a 100 million dollar (£35 million) loan through the Development Loan Fund to provide India with dollars to pay for basic economic developments such as railways, roads, power plants and mills.

The 100 million dollar loan would be repayable in rupees. It was described as a long term, low interest loan.

Details still had to be worked out officials said. They added that it would be made in connection with the World Bank's expected arrangement of multi-national aid to India.

A World Bank announcement covering the programme was expected shortly.

U.S. officials said this did not close the door on possible further U.S. assistance to India. However, no Indian request for further aid during the 1959 fiscal year

was expected.

There will also be a 200 million (£71 million) shipment of surplus United States wheat to be paid for in Indian rupees.

To further assist India, repayment of the 190 million dollars (£68 million) wheat loan made to her by the United States in 1951 will be deferred for nine years.

Indian Doctor Sends African For Medical Studies In India

AN African student, Mr. Stephen Gitau of Fort Hall, has arrived in Delhi on a scholarship from a Kenya Indian doctor to study for a medical degree.

His benefactor is Dr. M. C. Patel of Thika, who has undertaken to pay his expenses for seven years—two years at the pre-medical course and five years for M.B.B.S. Both Dr. Patel and his wife, Dr. Sushila Patel have been practising medicine for several years, first in Nairobi and then at Thika.

Mr. Gitau has joined the K M. College in Delhi University and stays in the college hostel.

The twenty-two year-old scholar, son of a Fort Hall labourer, went to the Holy Ghost College at Mangu and passed his Overseas Cambridge Examination with five credits and two distinctions. Then he worked as an apprentice Assistant with the Medical Department of Kenya.—I.S.I.

Rhodesian ARC Declares War On Colour Bar

(Continued from front page)

discriminatory practices in the British South African Police was adopted by the Congress.

The resolution alleged that African policemen were being "humiliated" by young European constables and called for equal powers of arrest and prosecution to be afforded to European and African members of the force.

The conference also agreed to call on the Government to restrict European immigration into the Federation to indispensable technicians. It adopted another resolution that Africans should have direct representation on municipal councils in Southern Rhodesia.

The conference turned down a resolution asking that the Congress should appoint a permanent representative to the United Nations. Delegates felt that an appointment of this nature should wait until the Congress was properly organised in Southern Rhodesia.—(Sapa)

Latest Records For Your Selections

	5 Records	Rok N roll	41/3
Samundar	5	"	41/3
Ramab	5	"	33/-
Mr. K	4	"	33/-
Aashu	4	"	33/-
Paying Guest	4	"	33/-
Chori Chori	5	Best Music 1956	41/3
Naya Andaz	6	" " 1958	49/6

Best Instrumental No.

Fantush New Delhi	8/3
C.I.D. Both Sides	8/3
Drums	8/3
Mem Sahib C.I.D.	8/3
Chori Chori Both Sides	8/3
Banarshi and Banar Bahaar	8/3
Banp Re Banp. Naya Andaz & Shreemati 420	8/3

Packing & postage
7/6 extra.

BHARAT MUSIC SALOON

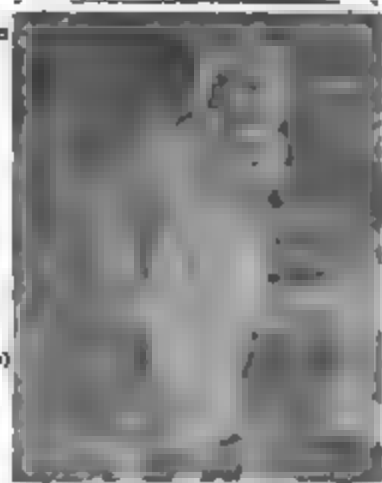
AND BOOKSELLERS

(Corner Grey & Lorne Streets)

286 Grey Street,

Phone: 29488.

DURBAN.

Newly Arrived 'Jaico' Books

KASHMIR PRINCESS	25 s.
One Thousand Nights On A Bed Of Stones	6 s.
The Unmarried Widow	6 s.
The Spell Of Aphrodite	6 s.
Some Inner Fury	6 s.
Stories From Bengal	6 s.
Chitralekha	6 s.
The Ten Princess	6 s.
War And Peace	6 s.
The Living Thoughts Of Voltaire	6 s.
The Living Thoughts Of Karl Marx	6 s.
The Living Thoughts Of Confucius	6 s.
Somdeva's Kalha Sarit sagara	8 s.
Tales From Kalidasa	6 s.
The Whirlwind	6 s.
The Voice Of God And Other Stories	6 s.
Kadambari	6 s.
Keeping Fit	6 s.
The Miracle Of Milk	6 s.
Siddhartha, Man Of Peace	6 s.
Gautama, The Buddha	6 s.
Nectar In Sieve	6 s.
Somadeva's Vetala Panchavinsati	6 s.

(Prices Including Postage)

Obtainable From:

INDIAN OPINION,
P. Bag, Durban.

Asian And African Legal Experts To Meet In Cairo

NEW DELHI, Sept. 12.

THE second session of the Asian-African Legal Consultative Committee is to be held in Cairo from October 1 to 15. The offer to hold the meeting there came from the Government of the United Arab Republic when it was found that due to the prevailing emergency in Ceylon, it could not be held in Colombo, which was originally chosen for this year.

The conference will be attended by delegations from Burma, India, Ceylon, Indonesia, Iraq, Japan and the United Arab Republic, which are the original participating countries. Some other countries who are not members yet, have also applied for being represented through observers.

The agenda includes consideration of legal problems referred by the Governments of participating countries to the committee for its views, such as immunities of diplomatic representatives, principles of extradition, immunities of

States in respect of commercial transactions, dual citizenship and status of aliens.

It is expected that the committee will be in a position to finalise its report on some of the subjects on the basis of documents prepared by the committee's secretariat in New Delhi.

In addition, the meeting will also consider from the Asian-African viewpoint the work done by the International Law Commission of the United Nations in its sixth and tenth sessions.

The Asian Legal Consultative Committee (as it was originally called) came into being in November 1955 as an inter-governmental committee of legal experts to act as an advisory body to the Governments of the participating countries in matters of International Law. Its first session in New Delhi in April 1957 was inaugurated by Prime Minister Nehru.

Two Africans Begin University Courses On Kenya Firm's Scholarships

TWO Kenya students have arrived in India to join University courses on scholarships given by the D. K. Hinda Trust of Mwanzi in Nyanza province.

They are Mr. John Jeremiah Odiaki who is to study for his B.Sc. (Agriculture) degree at the Allahabad Agriculture Institute for five years; and Mr. Edwin D. Wamson who has been admitted to the Delhi University for a preliminary course before he goes to study for B.Sc. (Engineering).

Mr. D. K. Hinda and his family are the owners of the Mwanzi Sugar Mills and many other industrial enterprises in the Nyanza province. When he announced the two scholarships, he said, "I believe that those who have earned from their country must do whatever they can for the uplift of the children of the soil, that is the Africans."

The two men were chosen from 38 applicants. Mr. Odiaki, who comes from the Kitui location in Kitui, passed his Cambridge examination with seven credits last year and Mr. Wamson, who studied at the C.M.S. School, Mwanzi has also been a bright student.

Toro's First Lawyer Studied In India

THE first Mutoro to qualify in law has just arrived at Fort Portal from India where he carried out his studies. He is Mr. Christopher Mbojuna, son of Mr. Yawamu Mbojuna, who was for many years Vuma Chief in Toro and at one time Kalibbura. He is also a nephew of the present Kalibbura, Mr. H. Nboje.

Mr. Mbojuna who has been in India since 1957, read for an LL.B. degree in the University of Delhi. In his first four years he read a B.A. in economics and political science. He has now been awarded a two-year

scholarship by the Toro Native Government for a barrister's course in Britain.

Mr. Mbojuna who is 27, first studied at King's College, Budo before leaving India to attend an international students' seminar in Japan.

Soviet Union To Train Indian Students

The Soviet Union had offered to train 1,000 Indian students in advanced co-operation and other fields, meeting the entire cost of their board and lodging, said the Indian Minister of co-operation, Dr. P. J. Vasanthakumari. If the students going to the Soviet Union wished to continue staying there for higher or research work, Russia would welcome them and offer them facilities for any length of time he said. He did not say how the Indian Government had reacted to the offer.—Suga-A.P.

Top salaries range over £5,000 a year in accountancy, costing, secretarial, building societies, municipal services and banking. WRITE for the FREE, 5000 "The Street Way to Success" from the SCHOOL OF ACCOUNTANCY, backed by 45 years of successful educational services. P. O. Box 1502 (ZD) Johannesburg OR P. O. Box 1545 (ZD) Durban.

Insight Of Indian Sages

INAUGURATING the Akhila Bharata Madhya Tatva Tatva Sammelan in Hyderabad recently, Dr. Rajendra Prasad, President of India, said that the unity of India was reflected in the growth and spread of Hindu Indian thought which had its roots in the Vedas. Behind the cascades of history, with all its vicissitudes and upheavals, flowed steadily this stream of thought as a sustaining force.

The President said "When I think of the great thinkers and philosophers that our country has produced, I often marvel at their erudition, intellectual prowess, sense of rectitude, and unshakable faith in what they considered to be right and true. To delve deep into the mysteries of the Universe, to probe into the innermost recesses of the cosmos and to theorise from a practical angle, and often from empirical basis, are some of the attributes which we find in Indian thinkers beginning from the Vedic age down to comparatively recent times."

Greatest Thinker

"One of the greatest among these Indian thinkers was undoubtedly, Sri Madhvacharya

who flourished in the 14th century. He was an eminent scholar and great mystic who revitalised the Indian Philosophy and revolutionised the whole gamut of Indian beliefs. I am not a student of the philosophy of Madhvacharya, but no one can fail to be impressed with some of the outstanding features of his contribution which is sufficient to compel admiration from all true lovers of knowledge. His unshakable and undying faith in the existence of a Supreme Being whose children all human beings are and whose splendid creation this panorama of SKRISHYI of the Universe is, is enough to fill our hearts and brims with joy and abiding peace. Sri Madhvacharya has, indeed, a high place among the Indian philosophers and thinkers and the school of Dvaita Darshan, which he was responsible for founding is a conspicuous addition to the Systems of Thought incorporated in Indian Philosophy.

DRY CHILLIES

Great 3 1/2 lbs Bag for 21/6
Strong Browns with long sticks made by Africans.
25/- per dozen.
Small Browns with short sticks 3/3 per dozen.
MAARMANS (PTY) LTD.
Box 14, Phone 128.
GRITS, Transvaal.

R. VITHAL

Bookkeeping, Writing up, Set of Books, Balance Sheets, Income Tax Returns.
Cochet No. 12 Barkly Avenue, 23 Market Street, Cow Diagonal & Market Sts, Johannesburg. Phone 33-1064.

Phone 635-8786

P. O. Box 1549

MASTER BROS.

(PTY) LTD.

WHOLESALE MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS
HOUSE FOR KEEN CASH PRICES
23 West Street, JOHANNESBURG.

Mahatma Gandhi?

Was there a Man such as Mahatma Gandhi who lived on this Earth?

Then what did he do?

See for yourself this mighty Man who moved on this Earth and gave the world a new vision of thought.

This publication is fully illustrated. Over 300 pages and over 500 photographs of art paper.

12 x 15 STRONGLY BOUND BOOK.

Released by the Government of India
Priced £5-5-0.

NOW FOR SALE AT

D. ROOPANAND BROS.

PUBLISHERS AND BOOKSELLERS

Phone. 20767. — P.O. Box 2524.
85 VICTORIA STREET, DURBAN.

Newly Arrived 'Jaico' Books

Panch Tantra	6s.
He Who Rides A Tiger	6s.
The Vision Of India	6s.
Droll Stories	6s.
Among The Great	6s.
Light Of Asia	6s.
The National Culture Of India	6s.
Illustrated Technical Dictionary	12s.
The Wisdom Of India	12s.
The Wisdom Of China	12s.
Goda n	9s.
Jataka Tales	9s.
Prophets And Saints	9s.
Make The Most Of Yourself	9s.
A Digit of Moon and The Draught of the Blue	6s.
The Substance Of A Dream	6s.
The Art Of Living	6s.
Tears And Laughter	6s.
Creatures Of Destiny	6s.
Rubaiyat Of Omar Khayyari	6s.
The Song Celestial	6s.

(Prices including Postage)

Obtainable from:

'Indian Opinion' P. Bag.,
Durban, Natal.

MISS TEHMI SORABJEE RUSTOMJEE

has pleasure in announcing that she has been appointed as
Agent for:—

**NATIONAL MUTUAL LIFE ASSOCIATION OF
AUSTRALASIA LTD.**

(INCORPORATED IN VICTORIA, AUSTRALIA.)

ESTABLISHED 1869

**A LIFE POLICY WITH THE NATIONAL MUTUAL
ENSURES ABSOLUTE SECURITY WITH GOOD BONUSES**

Please write or inquire for further particulars:

106 Mansfield Road, DURBAN.

P.O. Box 476.

Telephones: 47888.

Telegrams & Cable: "SORABTEM."

47453.

ટેલીવીઝન ઉપર શ્રી મોરારજી દેસાઈ

હાલમાં શ્રી મોરારજી દેસાઈ જી. બી. સી.ના ટેલીવીઝન હવેલ ઉપર એક ઇન્ટરવ્યુ આપતાં જણાવ્યું હતું કે, એમને ઇન્ટરવ્યુ માટે જે આશાઓ વાળી હતી તે બધી કામચાલ સમૂહ છે, અને ઇન્ટરવ્યુમાં એમને જરાપણ અગત્યતા લેવાની પડી નથી. શ્રી મોરારજી દેસાઈ એમના દર વરસમાં કેટલું સિવસ હોઈની પ્રકાર ગયા નથી. બી.બી.સી.ના કાર્યક્રમ ઉપર તેઓ ઇન્ટરવ્યુ આપવા છાપાઓ, "પ્રકાશનો-

મીસ્ટ" "સેન્સેટિવ આર્કાઇવ" અને "ન્યુ સ્ટેટસમેન એન્ડ નેશન" ના તથા બીજા અખબરપત્રોના સંવાદોના જવાબ આપી રહ્યા હતા. એમને જણાવ્યું કે હોઈની કરીએકને અંગે, જે જરૂરી હતું કે આર્થિક મદદો લેવી. દેસાઈ નેતાઓને એકાદ અનુભવો ને અંગે બધી સુરેકેલીઓ નહીં છે, સાથે સાથે સુએક કેનાલ બંધ પડવાને અંગે, અને હોઈમાં ક્રીકેન્સ દે.રસને વધુ મોરારજી કરવાને અંગે હોઈને વધુ નાણાંની જરૂર પડી છે.

હતું કે, એમનું માનવું હતું કે કે.અનવેલમાં સંબંધનું કારણ પહેલું મીત્રતાનું હતું અને બીજું એકે બધાને મતલોડે કોવા છતાં એકર રહેવાની ઇચ્છા હતી, જેથી તેઓ પોતાના ગુચવણ બરેલા સંવાદો ઉપર ચર્ચા કરી શકે, અને સાથે સાથે એક બીજાની ખાનગી વાતોમાં યાત્રા નહોતાં મરતાં, અને જરૂરીને વખતે એક બીજાને મદદ રૂપ બનતા. જે બાબતોથી આજે કોમનવેલમાં રહેતા એકર મધને રહ્યા છે, તે હનીયાના બધા રહેતા વચ્ચે કો.ય તો તે એક મહાન વસ્તુ ગણાય શી દેસાઈ, બ્રીટનની સરકારના નેતરાથી બ્રીટન ગયા છે, અને આરબાદ મેન્ડ્રીલની કોમનવેલની આર્થિક કોનફેન્સમાં હાજર રહેવાના છે.

કેથેક તથા ઇન્ડિયન નેશનલ ડેમોક્રેસી પ્રતિનિધિઓ, અવનાર છે, અને કદાચ હકિલ આફ્રિકાની હીબરલ પાર્ટીને પણ આ-મંચણ આપવામાં આવે, પણ નેશનાલીસ્ટ પાર્ટીને આમ તલ નહીં આપવામાં આવે કારણકે તેઓ તેને ખાત્રીપૂર્વક સિનકારશે નહીં. વધુમાં શ્રી, પેટ્રોલે જણાવ્યું હતું કે, થર્મ લમા રંગના બેલકાવ વગર આફ્રિકાની બધી સરકારોને આમંચણો મોકલવામાં આવી રહ્યા છે.

કોનફેન્સનું ખાસ હેતુ એ છે કે, આફ્રિકામાં એક અહીંસક હકત જે મહાત્મા ગાંધીના સિદ્ધાંતો ઉપર રચાયેલી હોય, તે સ્થાપવમાં આવે, જેથી રંગ ભેદ, શાહીવાદ વિગેરે બેચબનીય રીત રીવાજોને દૂર કરવામાં આવી શકે; અને એક સ્વતંત્ર પ્રજા-સત્તાક સમાજ સ્થાપી શકાય. કોનફેન્સમાં, સ્વતંત્ર આફ્રિકન રાજ્યોને, સ્વતંત્ર સુનાઇટેડ સ્ટેટસ એક આફ્રિકા તરીકે સ્થાપના માટે પણ અર્ચા કરવામાં આવશે.

વધુ અણુતર માટે આફ્રિકન વિદ્યાર્થીને ભેટ

કુનીયાના એક હોઈ કોલેજ. ડી. એમ. સી. પટેલે ત્યાંના એક આફ્રિકન વિદ્યાર્થીને, નવી દિલ્લી ખાતે વધુ અણુતર માટે મોકલ્યા છે. આ વિદ્યાર્થી શ્રી. સ્વીટન બીટો, કાકટરીનો અભ્યાસ કરી રહ્યા છે, ડો. પટેલ જેઓ પહેલાં નેરાબીમાં અને ત્યારબાદ થીશામાં પ્રેરણી કરી રહ્યા છે. એમના પતિ, ડો. સુચીલાએલ પટેલ પણ એમની સાથે કામ કરે છે. ડો. પટેલ, આફ્રિકન વિદ્યાર્થીના સાત વરસના અણુતર નો અર્થ ભરવાની જુનેકારી પોતાને માથે લીધી છે. સ્વીટન બીટો, એક માણલી કામગારનો શિક્ષક છે. તેને પોતાની એ.વર-શીલ કેમબ્રીજની પરિક્ષા પાંચ રૂબીય અને બે કીલોકેશન સાથે પાસ કરી હતી. ત્યારબાદ તેને કેનીયાના મેલિકલ કીપાર્ટમેન્ટ માં નોકરી લીધી હતી.

શ્રી. દેસાઈને સંવાદ કરવામાં આવ્યો હતો કે, કોમનવેલમાં વધુ મતલોડો કોવા છતાં આજે એમાં સંબંધન છે, એવું કારણ શું છે. જારે એમને જણાવ્યું

ધાનાની કોનફેન્સ વિષે વધુ માહિતી

ડી. સેપ્ટેમ્બર ૮ થી ૧૨ તારીખ સુધી ધાનામાં ભરાયનારી કોલ-આફ્રિકન પીપલ્સ કોનફેન્સમાં આવવા માટે લગભગ ૬૦ થી વધુ સંસ્થાઓએ આગળી કરી છે. અને તે સિવાયનામાં આવી છે. એવી ખાસ શખવામાં આવે છે કે આગ લેનારી સંસ્થાઓની સંખ્યા લગભગ ૧૦૦ સુધી પહોંચશે. આ કોનફેન્સમાં ભાગ લેનારી સંસ્થાઓ, રાજનીતીક, સામાજીક, લીમનલ કોરમનાઈ-કેશન્સ તથા કુચ કોરમનાઈ-કેશન્સ તથા ટ્રેડ યુનીયન્સ પણ છે. કોનફેન્સમાં નિરુકત તરીકે સુનાઇટેડ સ્ટેટસ, કોન્ગ, સુનાઇ-

ટેક કોંગ્રસ, અથા સ્વિટઝરલેન્ડ થી સુચો આવશે. લગભગ ૫૦૦ પ્રતિનિધિઓની આશા રખાય છે.

આસ અંગત આમંચણો, પોલ રોલસન, ડો. કલ્ક જેલ તથા "સેચમે" કુપ આર્મરોન્સ જેવા અનેક, સંચોને મોકલવામાં આવ્યો છે.

આફ્રિકાની બધી રાજનીતીક પાર્ટીઓ તથા સરકારોને, પ્રતિનિધિઓ મોકલવાની અરજ કરવામાં આવી છે.

ડો. ન્યુમાઈના આફ્રિકન કોફેન્સ ઉપર સલાહકાર, શ્રી. જોરજ પેટ્રોલ્સ કહેવું છે કે હકિલ આફ્રિકાની, આફ્રિકન નેશનલ

ખ્રિસ્તી બહલો

લગભગ ૧૨૦ વરસ પાક કચ રીફોર્મક ચર્ચ, જુર ટ્રેકર નેતા પીટ રીટીફ અને એના આથીઓના પુનનો "બહલો" એક ચર્ચ બાંધી ને હેશે. તા. ૬ ફેબ્રુઆરી ૧૯૫૮માં પીટ રીટીફ અને ૬૬ સાથીઓ, હકિલ ચીફ હીમાને. નાટાલમાં પોતાની રાજધાનીમાં હતું હતું. આ જગ્યા ઉપર દાન-સંચાલ તથા નાટાલની કચ રીફોર્મક ચર્ચ ઉપર પા. ૧૦,૦૦૦ની ખીરાન ચર્ચ બાંધવાના છે. કચ રીફોર્મક ચર્ચના એક નેતાએ એકાનીસર્ગમાં (અનુસંધાન માટે જુઓ પાન ૪૫૭)

“ઇન્ડિયન ઓપિનિયન”

શુક્રવાર તા. ૧૯ સપ્ટેમ્બર, ૧૯૫૮.

ખ્રિસ્તી બદલો

છા પાતા હેવ.લો ઉપરથી જણાય છે કે કય રીફોર્મ યર્થ, કુંકુ રાજા હીંગાને જમાં પીટ રીટીફને કુંકુ રાજા ઉપર ઘેરા નાંખવા બદલે મારી નાખ્યા હતા, જ્યાં એક ચર્ચ હોલ બાંધવાનો નિર્ણય કર્યો છે. નાટાલેતા એક જાણીતા નેશનાલીસ્ટ નેતા એ આ કાર્યને, પીટ રીટીફના પુત્રને “ખ્રિસ્તી બદલો” તરીકે પદવી આપી છે.

આ એક ખ્રિસ્તીના વાકયો તરીકે નવાઈ પમાડે છે. વધુમાં એની પછી નવાઈ લાગે છે કે, ખ્રિસ્તી ધર્મ બદલા માટે વાપરવામાં આવે છે. આને આપણું ક્યાન વધુ જોવાય છે કારણકે, આ વસ્તુ કય રીફોર્મ યર્થ તરફથી કરવામાં આવી રહી છે. આ એક બીજું એવું ખ્રિસ્તી ધર્મના અનુયાયીઓનું કાર્ય છે, જે રંગીન માણસને જાજ વિચાર લાગે છે.

પીટ રીટીફના પુત્રને “ખ્રિસ્તી બદલો” આપણા મજબૂત એક સમાલ ઉભો કરે છે. જ્યાં આ વિચારોથી એવા લોકોની નથી, જે ખ્રિસ્તી ધર્મને, પૃથ્વી ઉપર ધર્મરત્ન રાજ્ય કથાપવા માટે નથી વાપરી રહ્યા, બલકે આફ્રિકાને નેશનાલીસ્ટોના રાજનૈતિક-રંજલેદની આદરોને પાર પાડવા માટે વાપરવામાં આવી રહી છે.

આનો જવાબ બહુ પ્રોત્સાહન વાળો નથી. એક વખત જ્યારે ખ્રિસ્તી આત્મતાની ભાવના બારમાં હો. ફરુઅદને પુષ્કરણ રંગમાં આવી હતી ત્યારે એમને કહ્યું હતું કે આ તો એક આસ્થાત્મિક જમણા છે જે આધ્યાત્મિક ક્ષેત્રમાં જ લાગુ પડી શકે. આ બનાવ ત્યારે બન્યો હતો ત્યારે એમના મેટીવ લોક આમેન્ડમેન્ટ એક્ટ ઉપર ચર્ચો ચર્ચ રહી હતી. એ ધણીજ નવાંઈની વાત છે કે કય રીફોર્મ યર્થ એમના જે સપ્ટેને જણાયા ન હતા.

આને આપણી સામે વધુ સાબીત વાચ છે કે આફ્રિકાનો આફ્રિકાનો સાથેના સંબંધમાં બદલાની ભાવના છે. એટલે આને ગ્રુપ એરીયાલ એક્ટ, મેટીવ લોક આમેન્ડમેન્ટ એક્ટ અને બેરોલો માટે પાસના કાયદાઓમાં પણ આ ભાવના જોર કરી રહી છે જે નવાઈની વાત નથી. હવે, કય રીફોર્મ યર્થ, આ બદલાની ભાવનામાં સામેલ થઈને, આફ્રિકાનરત્ન ઘેર અપમાન થયું હતું એ જગ્યા ઉપર તેઓ ચર્ચ બાંધવાના છે. આ ચર્ચના મોરચા ઉપર થી પાદરીઓ, પ્રેમની ભાવનાના અર્થહીન શબ્દો ઉચારશે, તેઓ માફી અને સહનશીલતાના આદરો આપશે. આફ્રિકાને માટે આવા વાકયો, ફક્ત ખ્રિસ્તી ધર્મના અનુયાયીઓનો હંબજ લાગશે, કારણ કે જે ધર્મના લોકો પ્રેમનો આદેશ આપે છે, જે લોકોએ આને ફરુઅદ જેવા માણસને આને દેશમાં ઉચે રથાને આપ્યો છે.

એક દિવસ ખ્રિસ્તી ચર્ચ પણ આ કાર્યના દળ ભોગવશે, અને એ દિવસ હવે બહુ દૂર નથી. દુઃખની વાત એ છે કે જ્યારે એ વખત આવશે, ત્યારે જે રાજનૈતિકોએ ચર્ચને બદલાની ભાવનાઓને માટે વાપરી હતી એ લોકોને ચર્ચના કરતાં ઓછા ભોગવતું પડશે.

કલરખાર ઉપર રોડેશીયન એ.એન.સી.નો હુમલો

દેશીય રોડેશીયાની આફ્રિકન નેશનલ ડેવિસે નકકી કર્યું છે કે, કોઈપણ ભાતના રંગસેદ નો પુરેપુરો વિરોધ કરવો. એમ ને બધા સભ્યોને અરજી કરી છે કે તેઓ એક સામાજિક કુદ શરૂ કરે.

ક્યારે અને કેવી રીતે આ કુદ શરૂ કરવું તે નકકી કરવા ડેવિસની નેશનલ એક્ઝેક્યુટીવ મળશે. બધી જાહેર જગ્યાઓમાં રંગસેદ મેરકાઈસર કરાવવો જોઈએ, અને ક્રીડીય સાઉથ આફ્રિકન પોલીસમાથી પણ રંગ સેદ કરી દેવો જોઈએ એવા કસવો પસાર કરવામાં આવ્યા હતા.

કસવમાં એમ જણાવવામાં આવ્યું હતું કે મેટીવ પોલીસને યોગ્ય ટેનરેબલ તરફથી થયું અપમાનજનક વર્તન સહન કરવું પડે છે. આને લીધે યોગ્ય તથા આફ્રિકન પોલીસને સમાન હકો હોવા જોઈએ.

કોંગ્રેસમાં એવો પણ કસવ મુકવામાં આવ્યો હતો કે, કુનાઈ ટેક નેશનમાં ડેવિસે, પ્રતીની-ધીઓ મોકલવા, પણ આ કસવ સ્વિકારવામાં આવ્યો ન હતો. ડેવિસનો મત છે કે જ્યાં કુખી, કશિયુ રોડેશીયામાં બરોબર સમાપીત ન થાય જ્યાં કુખી, પ્રતીની ધીઓ ન મોકલવા જોઈએ.

પ્રિટોરીયાના ગ્રુપ એરીયાલનો ચર્ચનો વિરોધ

કુન્ડર ચર્ચ કમીટી ને પ્રિટોરીયાના ગ્રુપ એરીયાલના જાહેરનામાનો જવાબ કરી રહ્યા છે એમને જણાવ્યું છે કે, કોઈએની પાસેથી એમની રાજ્યમાં કીનરી દેવો એ અન્યાય મળ્યા. કમીટીને રોષ કરતાં જણ્યું છે કે ગ્રુપ એરીયાલના જાહેરનામાથી, કોઈએ મરવાઈ થઈ જશે અને કુચે મરશે. આને આ કામ પોતાનું અરજી પોષણ સારી રીતે કરી ને, તે સમય ભાવતાં મરીનાઈનો ભોમ જની જશે, અને એમના પાળો અને બેરોલો ઉપર હાથમારીના દોષો ભાવશે.

કમીટી એમ જણાવવા પ્રવે છે કે આરો અન્યાય, ખ્રિસ્તી દેશનો અદમા ડાઈ દોષ રિપારી નહીં થયે, તેજ અગ્રપણ ખ્રિસ્તી ચર્ચ અર્થવા અધિક આ જાતને સહન નહીં કરે. આને સમજાય પ્રિટોરીયાના ૫૦૦૦ કોઈએ રાત્ર વેપાર ઉપર પોતાનું મુશ્વરા મલાવે છે.

જાહેરનામા અનુસાર ૭૦ કુકોનો, ૪૨ મારીટ રોડના એવા સમજાય ૧,૦૦૦ કોઈએ કાંડેવારે, એમને એક વરસની અંદર કસોડીવણ બંધ પડશે. પ્રિન્સિપલ કમીટીની ૧૨૭ કુકોનો એવા સમજાય ૨૦૦૦ મેડો કાંડેવારે, એમને બધુ વરસની અંદર અધીથી આવી બંધ પડશે.

એડીવાટીક જાહેરના દસિયુ વિભાગ માં વસનારા સમજાય ૧૦૦૦ મેડોને એ અજમાયી નીકળી જવાને સાત વરસનો સમય આપવામાં આવ્યા છે, એડીવાટીક જાહેરના ઉત્તર વિભાગ

નો કણ કાંઈ નિકાલ નથી થયો, અને ગ્રુપ એરીયાલ કપડાના કામમાં એવું બાવી છે.

કસોડીવણ ને પ્રિટોરીયાથી કીક દુર છે ત્યાં સમજાય ૨૫૦ કુકોનોની અવગત થઈ ગયો.

આનો અર્થ તો એજ થાય છે કે બુકમતીના લોકોએ પોતાનો વેપાર બંધ કરવો પડશે. આને આમાના ૧૦૦૦ પોતાના કુકાના વેપાર ઉપર જ રહે છે, એ લોકોની રાજ્યનાર જતો રહેશે.

કમીટીએ, કસોડીવણમાં સારી સમજાય, તથા વહાણવાટાની કુચના કરી હતી, સારે કાસે એ પણ કુચના કરી હતી કે પ્રિટોરીયાના મખરત વિભાગ માં કોઈ વેપાર છે એને કામ રહેશે એ અને પ્રિટોરીયાની આજુબાજુના ને કોઈ વેપારીઓ છે એમને, એક એપ્રિલ આપણું, જેથી ગ્રુપ એરીયાલ ના કાર્યવાહી એમને નુકસાન ન પડે.

બાંધીલના સમારકા માટે લંકનમાં મુવત્તિ

લંકનમાં બાંધીલના સમારક માટેની સરત પડેલી મુવત્તિ પાળી ઉપડી છે. ૧૬૫૨માં થી મેનનની પ્રેરણાથી રંગાઈ સુધરાઈએ જાંબી એ માટે આવી હતી. થી રંગાઈ સોનેકલન બીજા આમેવાનો સાથ મેળવી આ સમારક રથવાને માટે મુવત્તિ કરી રહ્યા છે. પડેલાં તો મસો પાઉડરો કાઢો મરેલો પણ હવે મોડી રકમ કરવાની વારવા છે. કમણાં એ રથાને ભાગ છે.

આફ્રિકન ઇાપાની નહેરુને અંગતી

ખ્રિસ્તી બદલો
(પહેલા પાનાનું અનુવર્ણન)

સાંસ્કૃતિક જાણ 'મી આફ્રિકન હોય ન્યુઝ' પોતાના અગ્રણીમાં 'નહેરુ અને આફ્રિકા'ના પ્રવાસ નીચે લખે છે કે, 'હોલંડના વડા પ્રધાન મી નહેરુએ વારંવાર એમ ભરેર કહ્યું છે કે તેઓ આફ્રિકાના સ.ચે સહાનુભૂતિ કરાવે છે. અને ખાસ કરીને અ.પરે ન્યારે તેઓ, યુવાની દશામાં છે. મી નહેરુ આફ્રિકાના ના મન વધારે સારી રીતે સમજે છે, કારણ કે એમને પોતે પણ યુવાનીની જીવંતતા અનુભવ કરે છે. યુવાની ની દશામાં મી નહેરુ અને એમના પછા સાથીદારો એ રાજકર્તા સરકાર ને કષ્ટિ દુઃખો વડા છે. એમને આફ્રિકામાં વસતા હોલંડીઓને પણ દોષ આફ્રિકાના સ.ચે મેચી ભાષવાની સલાહ આપે છે, અને આફ્રિકાને આવે સારા અને સુધા અપવાદ રાખવાનું કહ્યું છે. એમની આ સલાહ બહેરા કાને ઉપર નથી પડી એવું જામને આજની પરિસ્થિતિ/ઉપરથી નહેરુ માય છે. આને રાજીવવામાં તથા આફ્રિકાના બીજા જાણીતા, હોલંડીઓ તથા આફ્રિકાને વચ્ચે મિત્રતા, વધુ જાડી જતી જાય છે.

આફ્રિકાને નેચું છે કે જ્યારે પણ મેકો મને છે, ત્યારે હોલંડના વડા પ્રધાન એમની સામન્ય નરે આફ્રિકાના કિત ખારે જનતા પ્રવાસ કરે છે. અને તેઓ કહેવા એ મે.રા દેશો નેચો આફ્રિકામાં રવાન થયે છે, એમને આફ્રિકાને રીકા કરવાની ભરણ કરે છે.

મી નહેરુ આમ ક્રેટલા માટે કહે છે કારણ કે તેઓ જાણે છે કે ઠાઉ પણ કામને કામ માટે યુવાનીમાં જીવંત રાખવાનું અણભૂત છે. અને ખાસ કરીને જ્યારે એ કામમાં જાણીતી થઈ રહી હોય, આને આફ્રિકાને પોતાની જાણીતી આખા જગ સામે સાબીત કર્યું છે કે તેઓ જાણતાં માટે તબાવક થઈ રહ્યા છે.

આફ્રિકાના માટેને એમના મતો માટે વડા પ્રધાન મી નહેરુ આફ્રિકામાં વસતા મે.રાઓની સારી નજરમાં તથા એ વસ્તુ સ્પષ્ટ છે, અને થવા મે.રા ઓએ ઉરોરાઈને કર્યું છે કે મી નહેરુ એમના ધરજીવ સવાસોમાં માણુ મારે છે.

જતાં મી નહેરુની સલાહ જીવી હોય કે ન હોય એ વસ્તુ સાચ છે કે, આને મે.રાઓ આફ્રિકાની જાણીતી.

અને ઉમેરો. પાર ખાડવા જાણના હોય તે આફ્રિકાની મે.રા સરકારને આફ્રિકાના માટે વધુ કરવાનો પ્રયત્ન કરવો જોઈશે.

હાલુ આફ્રિકા આને વડા પ્રધાન નહેરુનો અત્યંત આભાર માને છે કે એમને આફ્રિકાના માટે પોતાનાથી જાણુ કર્યું છે. આની ઉપરથી મી નહેરુએ સાબીત 'કહ્યું' છે કે તેઓ આફ્રિકાના મનમાં એમ નથી નાખવા જાણતાં કે અહીંથી મે.રાઓને કાઢી નાંખવા જોઈએ, તેથી જાણે છે કે આ દેશમાં મે.રાઓની પણ જરૂર છે તેમજ આફ્રિકાની પણ જરૂર છે. જોથી આર્થિક તથા રાજનૈતિક જાણીતી થઈ શકે.

એક જાણીતા હોલંડી સાહિત્યકારે ખડું જાણુ છે કે મી નહેરુ આજની સુધરેલી જીવિવામાં એક મહાન પુરુષ છે કે જે પ્રત્યક્ષતા આદરોને અપવા માટે કહેવા મરે છે. એમનામાં 'ધિર' છે અને શુરવીરતા છે. એમની શક્તિ જોઈને એક મહાન થતી લે.ખંડની તમજાર પાઠ આવે છે જે- પોતાની કામ માટે તબાવક છે."

જાણુઓ કર્યું છે, પીટ રીડીક અને એમના સાથીઓના જીવનો બદલો લેવાને આ સારામાં સારો રસ્તો છે. આ એક "ધરતી" જાણીતું પ્રતિક થશે.

આ અર્થ ઉપરથી જુલુ લોકો જાણી શકશે કે, મે.રાઓ તેમની તરફ વેર નથી રાખતાં, આ અર્થ જુલુ લોકોને જાન કરવામાં આવવાનું છે. આ અર્થમાં જગ-જગ ૪૦૦ની સમવક છે, પણ આગળ જતાં જગજગ ૭૦૦ની સમવક થઈ શકશે, અર્થની સામે એક ૮૦ રીટોનો પશ્ચરનો કોષ કરવામાં આવશે.

વડા પ્રધાન જુન અને બેગમ જુન દિલ્હીમાં

પાકીસ્તાનના વડા પ્રધાન જુન તથા બેગમ જુન દિલ્હી આવી પહોંચતાં કારતકના વડા પ્રધાને તેમને આવકામી હતા. બેગમને સત્કાર કરતા જતા બેગમ જીનારજી, આગળ આવવા અથવા તેથી તેમનાં પગની મોજડી વધુ એમ કારણ કરી પંડીત નહેરુના પગ પાસે આવી પડી. આ નેહ નહેરુએ મોજડી ઉપાડી લઈ બેગમ સામે ધરી. બેગમ ખીસીવાણા પડી જતા પંડીત નહેરુના કામ એક મોનીક પડી રાખી જોઈ જ રહ્યા. તો, ૧૦ની સમયમાર જુનના પાકીસ્તાન-આરત સરકારની મંજૂઆ આસા જનક અણુપ છે. ૧૧મી તારીખે મંજૂઆ પૂર્ણ થઈ હતી અને જુનને પ્રધાનોએ અ.સાના સુરો સંમળના આ હવે જુન કરામી પહેંચવા પછી જુનને વડા પ્રધાનો એક સમયે પોતાના નિવેરો બહાર ખાડે.

—૦—

રજા કે છુ

કપિલે મેજબની એ એવ ન જનનું જોઈએ. જે જમતને માટે છુ છે તેની સુરખિ તે ફેલાવાની જ કદાચ કુસમને મે.રામાં પણ ખાડું પડે. પણ તેની ને તે સુરખિ આપવાનું અંધ કરે તે માનવે કે તે કુસમ નથી

વિનિત કોકણી ક્રેશ
(યુનસલી કુ યુનસલી કીયનરી.)
યુનસલ વિદ્યાપીડો - ખીમત ૧૮/૬
'Indian Opinion'
P. Bag, Durban, Natal.

સંરક્ષણ આતાનું પ્રદર્શન

ન્યુ દિલ્હીમાં તા. ૧૫ વડા પ્રધાને સંરક્ષણ આતાનું પ્રદર્શન ઉપાક્રમ કર્યું તે ઉપાક્રમ ક્રમમાં વડા પ્રધાને જાણુ કર્યું કે, સંરક્ષણના માત્ર બચકરી પ્રદર્શનો પુરતી જ નહિ પણ સાચે સાચે નામરિક ઉપયોગની વસ્તુ ઓનું ઉત્પાદન બધારવા માટે પણ કામ કરવું જોઈએ

આ પ્રદર્શનમાં નાના રકુ-આકીથી માંડીને પૂરા કરના વીચાન સુધીની ચીજો રાખવામાં આવી છે.

વડા પ્રધાન મી નહેરુએ વધુમાં જાણુ કર્યું કે મ.વ. સરકારી ઉત્પાદન ની કષ્ટિએ સંરક્ષણ આતાને જોવાનું કીક નહિ થઈ પડે. સંરક્ષણ આતા ની પ્રકૃતિઓએ શાંતિ માટેની અનુકૂળ પરિસ્થિતિ પણ જીવી કરવાની છે. અમલત, વૈજ્ઞાનિક, રેકનીક અમલાવર, ની સ.ચે સાચે આપણે જાનવાનાની દીક પણ રાખવાની છે. દેશના નવ-જુવાને ઉત્સાહપૂર્વક પદેક ન કરે ને, તેમજ મંજો આતા કરવાથી દેશનું આપણે સરજા રીતે ઓલોગીકરણ કરી યકવાના નથી.

તમારો એ ચંદ્ર મને ન ખરે !

લેખક : શ્રી. વસંતલાલ અ. પરમાર

અમેરિકાના પ્રખ્યાત પત્રકાર અને લેખક કુલ દિયરે મહાત્મા ગાંધીજીની પ્રસાદને પહેલી જ વખતે આખ્યા હતા.

વૈજાખના દિયરે હતા ડેરીની મેસમ પુરવઠાદારમાં હતી.

એ મેળા જાણુક એક મેળા ડેરી ચૂસી રહ્યા હતા. એમની પાસે જ રવ. મે.સાના અણુલ કલામ આજાર અને મીરાં બહેન બેઠાં હતા.

ગાંધીજીએ મીરાંબહેનને કહ્યું 'મીરાં, દિયર સાહેબને એક ડેરી આપે."

મીરાંબહેને ડેરી આપી

ડેરી કામમાં લઈને દિયર તે તેને જોવા માંડ્યા. ડેરી તે તેમજે ઘણું મે આથી હતી પરંતુ તે ગાંધીને, ગુસ્સીને નહિ. ડેરી ચૂસીને આવેનો એમને આ મધમ પ્રદર્શન હતો.

ગાંધીજી એવી રીતે ડેરી ચૂસીને આતા હતા, તેવી રીતે દિયરે પણ ડેરી આવી શક કરી. પરંતુ ડેરીને વધુ પડતી કમાવવાથી રહતી પિયકારી આ જુરી. દિયર સાહેબમાં કપાં

પર ડેરી રંજનાં છાંટણાં છટાયાં. જાણે કે, કોણેના ઘેરેરે !

દિયરે તે આવી રીતે કરી આતા જોઈને મોસાના આજારને હસનું આવ્યું. પરંતુ અવિનયની બીકે એમણે કાતરને રોક્યું.

દિયરે તે ડેરી ચૂસવાની કિંમત માણુ જ રાખી. એટલામાં એક બીજી પિયકારી જુરી. એણે તે દિયરનાં મહેરા પર રહના કેસરી રંજનાં છાંટણાંને છટાવ કરી રીવેલ

દિયરના આવા દિવાર જોઈ ગાંધીજી ખરખરાટ કરી પડ્યા અને હસતા હસતા મોઝા : "દિયર સાહેબ ! એવી રીતે કે ડેરી ચૂસ છું, તેવી રીતે તમે જો ડેરી ચૂસી શકો તે એ બકાફુરીના હતામ બદલ મારા તરફથી તમને ચંદ્ર કોટ આપવામાં આવશે."

રસથી ખરડાયા હતા જોડીને દિયરે કહ્યું : "ભાઈસા'બ ! તમારો એ ચંદ્રક માટે નથી જોઈતો."

આ સામળી પાસે બેઠાં બધાં ખરખરાટે હસી પડ્યાં.

ફેસે મહાન સિદ્ધિઓ સાધી છે પણ ત્યાં વ્યક્તિત્વ સ્વાતંત્ર્ય નથી

[ફેસેસ મહાસંમિતિ તરફથી પ્રસિદ્ધ થતા "પ્રોગ્રેસીવ રીવ્યુ"માં વડા પ્રધાન શ્રી જવાહરલાલ નહેરુએ સમાજવાદી સમાજ રચનાના ખોલ અને તેને પહોંચવાના સાધનો સંબંધમાં પ્રતિનિધિત્વતાના આવાધક ક્ષેત્રે પ્રવચનને સદા સ્પર્શ રાખવડે ચોક્કસ એવા અનનીય વિચારો દર્શાવ્યા છે, તેમાંથી કેટલીક કંઈક ઠીંકા અહીં આપીએ છીએ.]

આખરે તો અનુષ્ઠાના યુગો અવધાન હશે છે. માધ્યમ જ રાષ્ટ્રની રાષ્ટ્ર સ્વતંત્ર્ય કરે છે અને સાર્વજનિક જિવિત સાથે છે.

માધ્યમમાં સદ્યુગો દુષેશોને તે માટે ઉદ્દેશ્ય અને આરોગ્યની આસ આપ-રચના રહે છે.

આપણે દેશ માટે સંખ્યા માળાના આયોજન ઉપર આસ કદ આપવાનું છે. દુકા માળાના આયોજનની કાંઈ કોઈત નથી. કદાચ તે આપણને અવશે માગે કદ જનમ.

સમાજના કોઈકેક વરની વ્યક્તિને તેનો વિશાસ સાધવાની તક આપવી નોંધવે. એટલે કે, એક વ્યક્તિ માત્ર પોતાની જાત પુરતો જ વિચાર કરે એ માલશે નહીં; સર્વ સમાજનું કલ્યાણ કરવાની જાણના તેના વિચારની અવ-બોધમાં રહેવી એકદમ તેની જાણના કેટલા પ્રમાણમાં છે તેના ઉપર જ કોઈ પણ રાજ્યવાદ કે સામાજિક વિચાર-સરણીની કસોટી થશે.

કુલન સમાજમાં કદાચ ઉપર નહિ, પણ હરજ ઉપર જાર પ્રકારમાં આવશે. કદાચ તો હરજની પાછળ આવશે. આપણે વિશ્વવિદ્ય નવી વળાંક આપવાનો છે અને નવી જ જાનવત્તા વિકાસવાની છે. સોશલિસ્ટ રાષ્ટ્રવાદે મહાન શિક્ષિતો મેળવી છે; પણ સાં વ્યક્તિત્વ સ્વતંત્રતાને રાષ્ટ્રી દેવમાં આવી છે. કુશળિયે સામવાદમાં શિક્ષા એકદમ જ આજુ પનાઈ રહી છે અને તેથી તેણે જન સમક્ષ ગ્રાંથ આદરી ની શ્રેયતા એકાદી થઈ છે.

આખરે શિક્ષા એકે જોઈ જાણી છે. તેની આપ કોઈક છે. તેના વિચારો શિક્ષક છે, તેનાં આપનો શિક્ષક છે; તે સમજાવતીઓ અને શત સોશલિસ્ટ અર્થે પદ-વતન આવવા અવાસ કરતો નથી, પરંતુ માત્રપ્રમાણ. શિક્ષા અને સાહારનાં માગે એ જ દેશર કરવા અર્થે છે. તે તેના શિક્ષકને જાણીતો કરનાર પ્રત્યે શિક્ષક દર્શાવે છે. બીજાઓની માનતા પણ જ-માનનીય છે, એમાં વિચાર સરણો તે જાણી સારો નથી.

અને પોતાને સહનશીલતામાં માગે વધુ મરે છે. એકા જનસમુદાય ઉપર પળાકાર વિચારો કે આદર્શ લાદવા માં આવે તે ઉપર નિષ્ણ નિષેડ છે. એમાં સાધનો કરી પણ સાધી કોઈ પહોંચાઈ કસોટી નથી. આ ખીજ

નીતીનો જ શિક્ષક નથી, પરંતુ અવ-કાદ ચાલ પણ છે.

આજે માનવીનું મન ઔતિક જનતા ના અનેને કદ કોપમાંથી કોઈની રજી છે આમ જ્યારે માનવી બાલ જનતા ઉપર વિશ્વ વળવી રહ્યો છે. ત્યારે માનવજાતમાં નીતીમતા અને આમ સંપ્રદાયો અજાણ વધી રહ્યો છે. ઔતિક જનતાને જાણનાર માનવી પોતાની જાતને જાણવામાં નિષ્ણ જની રહ્યો છે. આ કસોટી છે

ભૂમીદાનના પિતાની જયંતી

આજુના પ નીર સહુ જાતે આ વિદેશીઓની તા. ૧૧મીએ એકદમ આજે છે. આ પ્રસંગે અભીનંદન પાઠવતાં રાષ્ટ્રપતિ અને ઉપરાષ્ટ્રપતિ તથા પંડીત નહેરુના સંદેશમાં અભ્યા કરતા. ઉપરાષ્ટ્રપતિએ કહ્યું હતું કે: "શુકાની વિના પદ્માવી હોડી સમા આજના વિશ્વને પ્રગટિતો માગે આ આજ વિદેશી દેખાડે એવી આજના દીરજો અને જાણવ છે."

૧૧મી જન-જનની દેરદેર જન-વાસે પ્રવચમાં મધી જીવનમાં આજ જાણે દેશરનાયજના પ્રવચનને એક સમા જરવાવાની છે.

ગુજરાતના મુખ્ય પ્રધાન ગોવિંદે કહ્યું છે કે: "જન સાક્ષિતા રિપ્તો વિતી મળા છે. પ્રેમ ગીતીનો ગુન આજે છે એનો માગે વિદેશીઓ જાતે છે એ માગે જાણે તે જનના વિનાશ માધી જનરથી. વિદેશીઓના આદર્શ

સંપર્ક અનુસરવાની આપણી જાણની તાકાત ન હોય પણ આજે તેમના જન દીને આપણે તેમના એકાદ નિશ્ચય કરી તે માગે એક જ અર્થે "જવાહરલાલજીએ તેમને જાણના જનતા ના એક પ્રવચ સંત કલા કર્તા. બાજુ રાષ્ટ્રપ્રેમસાદે પોતાની જીવનમાં પાઠવી જાણાવ્યું છે કે જાણને માગે આપ કોઈને દેશ છે તે માટે જનર તમને દીરજો કરે અને તમને જવાજ વિશ્વ ના અર્થે જાણવડે પડે."

‘મગવાન કૃષ્ણ સમગ્ર વિશ્વના છે’

જ-માજની પ્રસંગે કોઈકેક એકા સંદેશમાં મહાપાત્ર સમવાય તંત્રના પ્રસાધ માર્ગે વડા પ્રધાન શ્રી કુન્ડા અવધુલ રહેમાને જાણાવ્યું હતું કે "જનની દરિદ્રી જનવાન કૃષ્ણ એકલા કોઈકેકા અજાણ છે પરંતુ માનવ જાણના, સંકિત જાણના અને જીવનમાંની દરિદ્રી જનવાન કૃષ્ણ સમગ્ર વિશ્વના જની રહે છે"

સિમાપુર ઉપર આ રીતે કોઈક મંડળના જનમાજની સંસ્કર નિશિરો પ્રગટ કરાયેલા વિદેશીઓમાં આપેલા સંદેશમાં તેમણે વધુમાં જાણાવ્યું હતું કે જો જનની જાણના કલ્યાણમાં જનવાન કૃષ્ણ દર્શાવેલ કરવા, શિક્ષક અને જાણ માટેની જાણણી અજવા તેમણે દર્શાવેલી જનની જાણના પ્રગટ થાય તે વિશ્વમાં પાછી થઈ જાણનામાં રહે નહિ.

ડૉ. રાજેન્દ્રપ્રસાદે આ વિદેશીઓમાં પ્રગટ થયેલા એક સંદેશમાં આરતના રાષ્ટ્રપતિ કે. રાજેન્દ્રપ્રસાદે જાણાવ્યું છે કે જાણના જરતી પર જ જનનેલા અને એકા થયેલા એકા પર જ નહિ પણ વિદેશી થી આરત આવેલા એકા પર પણ જનવાન કૃષ્ણને અમતારિક પ્રભાવ પડ્યો છે. તેમણે વધુમાં કહેવું હતું કે એક લોકો અને સીધવન એકા કે જાણે આ જાણ પર વેપાર કરવા

અજવા તે વિશ્વ મેળવવા જાણના દતા એકા પણ જનવાન કૃષ્ણના જાણના જની અજ દતા તે કોઈકેકની પ્રતિકાસ પણ સાદી પુરે છે. જાણ સાથે ન જાણના તે પણ અજ જનમાં થોડાક કૃષ્ણ અને એકાએક આરત જાણના દતા એકા પણ જનવાન કૃષ્ણ ના પરંપરાગત જાણની પ્રભાવિત થયા હતા

લાલ લપડાકે

દિલ્હીની રક્ષામન એમ્બસીમાં જાણના સેક્રેટરી સાથે વાત કરવા પ્રવચનાર અજવા કોઈક શિક્ષિતી આજે જાણીસમાં કોઈક જાણુ તે આજે અજાણમાં પ્રવચ કરનારને એકા પ્રગટ કરવામાં આવે છે કે "કૃષ્ણ આપ કોઈકેકે જાણ નહીં કર સારો" આવે પ્રગટ જાણણી ત્યાં જાણ માણસો આજવામાં કુળી જન છે અને એકા પણ પડે છે.

ઉપરાત રાષ્ટ્રવન એમ્બસીની રક્ષા ની વેદી નમાદી અજાણમાં વાત ચાણુ કરનારને પણ સી પ્રવચ એક જ પ્રવચમાં આવે છે: "કૃષ્ણ આપ કોઈકેકે જાણ નહીં કર સારો"

આજે, જ જનુઅર જાણ નવેનર માસમાં જાણને જાણે અજવા એક પ્રગટ પ્રગટ પ્રગટ આવેલા પ્રતિ-નિધિઓને રક્ષાવન પ્રતિનિધિ સાથે અજાણમાં વાત ચાણુ કરવા અજવા દતા. તે પણ તેની સાથે અજાણમાં વાત કરનારને એકા જ પ્રગટ કરતા કે "કૃષ્ણ" જાણના અજવા દેશની જાણના અજાણ નહીં જાણી કે "આજ પ્રગટ પ્રતિનિધિઓને આજવા" થતું અને તે સાથે તેનો જરવાતા પણ અજવા. આ રક્ષાવન પ્રતિનિધિ પોતાનું સરનામું પણ કોઈકેકે જ જાણી આપવા હતા

લડે સમાચાર

અજવા થીજાન અજાણના જનતા ના એક પ્રગટ થી સંપર્કના જનતા ના વિશાસ પ્રોટોરીમાન થીજાન એક માં જાણણી થી. પ્રગટ કે નસિતી જન એકે તા. ૧૪-૭-૫૮ના રોજ થી. શ્રીજિવ ગુજરાતી એકમાં જાણ કરતા. આ પ્રગટના નિશિરો પ્રગટ પ્રગટ પ્રગટ પ્રગટ થી. ૧-૭-૫૮, પ્રગટ પ્રગટ કરી કરતા.

શ્રી રજીવરાજકર્ણ પરસોતમજાણની થી. પ્રગટ નિશાંજાણના થી. ૧૫ દરજી નીજાણી થી કરતાંજાણ થીજાણ ના થી. પ્રગટ જાણના સાથે ૨૪-૪-૫૪ થીજાણ કરતા.

આથે આંધવાની રીજન અને વેણીઓ

અમરસ, સાદીત, રાષ્ટ્રેક સીકેની, રીજન અનેક રંગ, કીકાઈત અને કાઈકેકમાં અજનો, જાણ અજ અને એકા રાજગાવવા માટે જાણના રીજનો અજી કાઈકે.

જાણનાં માટે અમરસ, અને રીજન તથા રીજની ટોપીઓ કીકાઈત જાણે જાણની આપવામાં આપશે.

અજાઈ આંધવા અમરસ, રીજન, ટોપી વિગેરેનાં કુલેની રંગ રંગની વેણીઓ અને અનેક પ્રકારનાં કાઈકે અજશે.

ટેકાણું : માખરો હેટસ (મો.) દી.

સેડીજ એન્ડ મીકેરેન્સ હેટ પ્રેમુરેકથર,

ફોન : ૮૩૫-૭૮૮૧   પહેલે માગે,

બીકસ પરગઢ   આરદેર એન્ડ-સ

૩૩ વેરેટ રીજીટ, — જોડાનીસખગાં.

સ મા ચાર સંગ્રહ

—અમેરીકાના અલ્બર્ટાઈન પંચે સુરે-
નીયમના બીન-આધિકારી ઇપ્પેરો
ઉપરના નીચેનાં દુર કથો છે. હવે
પાસનાં અપ્રકરનાં પેન્ડી સહાયો.
આને પરીણામે, આડીકામ, કામ-
શીલોમ અને હોટોમાઈને હોંચે કિયા
અંતોગીકૃત ઇપ્પેરો હાં પેરે. શીલ
વિષયક પાંચી આ ઇપ્પેરો પર
અતીત્ય હોં.

—અમેરીકાના યુટોનીયમમાંથી શાતી
અપ ક્રિતિ-ઉપાદાન કરવા માટે આગેન
નેહનક સેનેરેટરી ખાતે કરોડ ડોલર
ને અરે મળતોનું સંશોધક ૩૦
રૂપાણ રહ્યું છે. આ યોજના ૧૯૬૦
માં પૂરી થશે ત્યારે અલ્બર્ટાઈનમાં
વિષુત જનન કેન્દો અન્ય ક્રિતિઓ
વડે આકર્ષા કેન્દોની સરકાર અને
રૂપો કરી હશે.

—અમરકાવના સલામદમાં દોસક તત્ત
હોવાથી યુગપના કુખ્ય પ્રધાન મવાએ
અનુવંદ્ય હુ છે એક તંત્રમ, પોતાના
મતને પ્રચાર કરવાને પ્રતેકને હાં
છે પણ “કાપરો અને અવરણ.”
અળવવાની સરકારની હાજ છે. આથી
કેહ પણ અકર્ષી કાવના અંત કરશે
તેને સરકાર કરમીલ હાંથી નહીં રે.
સરકાર રચારોને વિરોધ નથી કરતી
પણ રચારોને વેર હાંથી નહીં
રચાવવા નેહને. દોસા તો કરમીલ
અને મલાલી નહીં હાં. આમ
પ્રતેકને સરકાર નમતું આવે તો
સરકારની અવર ન હું છે.

—અપાન તરફથી હોં સરકારને
બીએ અદાન માટે નાંધવા માટે
મહરેષે મોહર મહં છે. તેઓ, માણસ
ની સાથે આપે અને નાણાકીય સાથે
પણ યથા થી હાં હાં આપશે.

—સીકર્સ મેંકો ૧૯૫૭-૫૮નો દેવાક
અનુવે છે કે, બીજા પંચ વાર્ષિક
યોજનાના આરંભથી નાણાકીય તાક
ને આરતને અણા છે તે વધુ તિમ
મનતું ભય છે. કેટલીક ચીનોના
આરે મર્યા દતા રે કરી વધવા
પાંચા છે અ.સ કરી અનાજ અનુ
કારણ નિકાસ-આવકમાં ઘટાડો છે.
૫૧-૫૭માં એતીવાદી ઉપાદાન ૧
ટકા વધુ હતું રે આગ્રુ વર્ષમાં મોહુ
મહું છે. ઉલોગ ઉપાદાનમાં પણ
ઘટાડો અણા છે, કારણ કે આ
માલની તથા પંચ સામગ્રીની આવક
અણી સાથે.

—સામેનું હાસરતી આકરૂ મોદાવરીના
પ્રમાં એવાક અનું છે.

—૧૯૫૮માં આરત-પાક અનું પાણી
પ્રાપ્યકાવાર કરશે. થવા દતા એ
કરશે કાવર્ષ ૧૫૫૫ દેતા નું અણા-
વ્યું છે આ કરાર અણાથી થવા દર્શા
અને તેથી તે અમને વિગાદ નથી.

પંદીત નહેરુએ અરના અનાજમાં
અણાવ્યું છે આરત પોતાના કરારને
વળગી રહેશે અને પાણી પ્રાપ્યકા
કરશે.

—અધિ પ્રદેશમાં અતી વર્ષોને લીધે
તણુ હાંવર મરે પડી જતા અનેક
મોડો રસ્તાના વાતી થવા છે. રાજ્ય
પ્રકારમાં મોદાવરી નહીના પાણીમાં પ્રુ
આવતાં તેને તુકયાન કરતા અટકાવવા
ત્યાંના અધીકારીઓ અને પેલીકા હોં,
કાચે હાંઆ હતાં. એમની મદદમાં
એક સાથે કરતાં પણ વધુ નાનરીકે,
પણુ હતાં ક્રેકા અવર પ્રુઅન પ્રુ
મોસરવા હાંવ્યું છે, અને તુકયાન
આસ' કાંક થયું નથી.

—સારતના આંધ્ર વિકાસના અવનરા
અમેરીકા પણ અપનાવે છે એક
અમેરીકાના એતીવ દી ખાતાના મદ-
નીક મનીએ આરતના પચકારોને
અણાવ્યું હતું. “અમે તણુ વર્ષથી
વિકાસ કાર્યક્રમ હાં કર્યો છે અને તે
મલો આરતને મળતો છે.” અમ
તેઓએ કહેવું હતું.

—અને અરે આરતમાં એક કામ
સાવકલોનું ઉપાદાન કરવામાં આણ્યું
છે.

—હાંવમાં ‘ટાઈમ્સ’ના અવરપણોને
કુસાકાત આવતા મોદારણ દેસાઈના
હેવાસો દોંમાં ને આપવા છે તેવાથી
દોંમાં અરે અળભળાટ થવા પાડે
છે. એક હેવાસમાં હતું કે મે રાજ્ય
આણે “આ પ્રધાન નેહને એટલા
લોક પ્રિય નથી કારણ તેઓ અમવાન
માં આનવા નથી.” બીએ હેવાસ
હતા કે નાણા પ્રધાને દોંના લોકો
ને હાંવર વર્ષથી યુધામી મેમરી રજા
હોવાથી અનીતી, અસસ, લોક અન-
કે અને બીકણ તથા અમકામિર અ-
મા છે. આ અળભળાટનો અવાજ આવતા
નાણા પ્રધાને અણાવ્યું હતું કે મારા
કથનનો પ્રુર દેવાસ ન મોદાવરે
પરીણામે આ અળભળાટ મલો હાં
છે. “એ એક અણું હતું કે, અવાકર
હાંક મણા મોકમિય છે અને કાવર્સ
છે. પણ ને તેઓ અમવાનમાં આનતા
દેતા રે તેઓ બીન આંધી તરીકે
પગા.”

—પ્રમણ રાજ્યમાં ચીતળાના ૧૫૦૦
દરદીઓ મોમ અના કરતાં કિમાંથી
૨૮૪૮ મરણ પાપા છે આ હાંક
છે આ માર માસનો દેવાક છે.

—કેરણ વિરે મોહતા વડા પ્રધાને
આરતની રાજ્ય સમામાં હતું હતું
કે કેરણમાં અના બીન સમામતીની
સામગ્રી અનુમતી રહી છે, અને મારી
પાંચે આવેલા લેવાયો તથા લાંબના
પ્રસંગે પરીથી અને નથી આમતું કે
અમ વિમારવામાં હું બોરો છું.

—અપની રાજ્યમાં અનની મે.વવારી
સામે અળભળાટ કરી હોવાથી સરકારે
એક નિવેદનમાં નહેરુ કહ્યું હતું કે;
અમ અમતને પહેલોવળવા સરકારને
મદદપ ભવવા કાકાર આપો. વિરોધ
કરી અમકણુ હાં ન બને. આમ
હતાં વિરોધ આણુ રાજ્યવાથી સતસે
અળભળેની મરપક કરવામાં આવી
છે.

—હાં, પડી પાકા હોવા તણુ કાકા
એક પાસેથી ૧૦૦ તોલા સોનુ હાંથી
લાવેલા પચિત અળમાં હાંવ્યું હતું.

—સોરાષ્ટ્રમાં અનાવ છે કે પાક અરિ.

—અપની રાજ્યમાં અનની મે.વવારી
સામે અળભળાટ કરી હોવાથી સરકારે
એક નિવેદનમાં નહેરુ કહ્યું હતું કે;
અમ અમતને પહેલોવળવા સરકારને
મદદપ ભવવા કાકાર આપો. વિરોધ
કરી અમકણુ હાં ન બને. આમ
હતાં વિરોધ આણુ રાજ્યવાથી સતસે
અળભળેની મરપક કરવામાં આવી
છે.

—સોરાષ્ટ્રમાં અનાવ છે કે પાક અરિ.

—અપની રાજ્યમાં અનની મે.વવારી
સામે અળભળાટ કરી હોવાથી સરકારે
એક નિવેદનમાં નહેરુ કહ્યું હતું કે;
અમ અમતને પહેલોવળવા સરકારને
મદદપ ભવવા કાકાર આપો. વિરોધ
કરી અમકણુ હાં ન બને. આમ
હતાં વિરોધ આણુ રાજ્યવાથી સતસે
અળભળેની મરપક કરવામાં આવી
છે.

અર્વાચીન અમેરીકન રમુજ દર્શન

અલેક્સના વિશ્વ મેળામાંનાં દીવાલ ચીત્રો

પોતાની જ મળક કરવાની અમેરીકન
મેકાની ક્રિતિને, પરીચય અલેક્સ
ખાતેના વિશ્વ મેળામાં પ્રાપ્ત થાય છે.
આ મેળામાંના અમેરીકન મંડપમાં
મેકાં દોં ચીત્રો, રમુજ કરવામાં આણ્યાં
છે ‘‘પ્રુવેરેર’’ સામગ્રીમાંનાં પોતાના
ચીત્રો વડે વિશ્વખ્યાત બનેલા કલાકાર
સેલ રોનમરે આ દોં ચીત્રો
દર્શાવે છે.

રોનમરેને અમેરીકન ટાપન અને
પાંચે વિશ્વનાં ૧૦ કુટુંબમાંથી—
ચીત્રો દોંવા માટે વિશાળ વિસ્તાર
આપવામાં આવેલો. પરિણામે, ચીન
કારે ૨૫૦ કુટુંબો દોં ચીત્રો દર્શાવે છે.

‘‘અર્વાચીન અમેરીકન’’નાં આ
ચીત્રો આ લેખવાર્ષા રોનમરે મરણી
વિશિષ્ટ સામગ્રીઓને ઉપયોગ કર્યો છે.
આ વિશ્વકુળ ચીનરીથી વડે અમેરીકા
ના ગીરદીઓ રાજ્યમો, હોરેમો,
અમરણાઓ, મોરેને તાલક કરવામાં
આણ્યા છે.

અમ ચીનમાં દોં ચીત્રોની પ્રાપ્ત
રીતમાં એક અમેરીકન રોરોવિ
અમ રમુજ કરવામાં આણ્યું છે. એમાં
‘‘અન્ય કાકિન્ટર’’, વેપરેસ મરીકાઓ
અન વિશિષ્ટ છુપનું આરિખન મહું છે,
બીન એક ચીનમાં પ્રુપમાના અમે-
રીકન પ્રવાસીનું પરીચીત અમ ભેવા
મલો છે. એ પ્રવાસીએ ‘‘અન આકા’’
મરમાં મરણ્યા છે, અને સંખ્યામંથ
મેરો દીમાપ છે અને રંગીન રોરો-
કાટ ‘‘પ્રુવેર’’ છે.

કાક પછુ ચીનની નીચે કાકો
સમજીતી આપવામાં આવી નથી.
પણુ અમેરીકન પ્રવાસીઓને રોનમરેની
આરેરી રેખાઓ સમજતાં વાર લાગતી
નથી. પણુ પ્રુપમાના પ્રેક્ષકો આ
રેખાઓ નેહને રજુ અનુમને છે
અને તેઓ, મંડપમાંના અમેરીકન
મંડપમાંનાં અનેક પ્રકારના પ્રકો
પ્રુ છે.

(પ્ર. વિશ્વ. આણ. એક)

ફારમોસા ઉપર શ્રી નહેરુ

ફારમોસા અને બીન આંડો પેરિમ
સરકારના રાજ્યમાં સામેલ થવા
નેહરુએ, એવી આતા હાંકે કરેલા
નહેરુ કરી છે. અમ આ. નહેરુએ
લે.વેર કાકિન્ટર, નહેરુ કહ્યું હતું.
પણુ આ વરતુ સાંતિથી થવી નેહરુએ.
અ.એ આ આંડો રાણીવ પહાના ચીની-
ચીના કાકા છે એ વરતુ પ્રુપરીય
નથી. પણુ આ કાકમાં નેહરુ
કાર કરવામાં આવશે તો તે આખી
ફીનીમાં હોવાશે.

કાકુનીર પાલીના કેમુટી સીકર
કોહરે કીરન પ્રુપરણને કોંકા કારે
કોંકે હતા કે નાણા મંડી મી. મોદારણ
દેસાઈએ આ, વિવર ઉપર દોં સરકાર

ની નીતી વિશ્વ આપણે પરદેશમાં
કોંકે હતાં. આ અ.રામાં મોલતાં બી-
નહેરુએ અણાવ્યું હતું કે પ્રેક્ષક
પ્રુપરણની આ આગતમાં ગેર સમજીતી
મહં હતી. બી. દેસાઈએ આંડોની
નીતી વિરે મોખાનું અણવ્યું હતું કે
આ આંડો ચીનનાં છે. કાકેસના
રિપરે ગેર પ્રુપરણનો પ્રવત. ન
રિચારતાં અણાવ્યું હતું કે, ચીનીકરે
પરદેશ અમ ત્યારે પોતાનાં હોં.
ઉપર આપણાં કરે તો વધુ કાંઈ

આવાર સ્વીકાર :

રમુજકાકા પરકે તમકાકા
(નોંધમાં) ૧૦-૧.

બી-આઇ

મુખ્ય કરાંચી અને ઇસ્ટ
આફ્રિકાના બંદરો વચ્ચે
મુસાફરી કરે છે.

રેડીયર કંપાસા ૩૦મી સપ્ટેમ્બરે આવશે.
અને ૫ મી ઓક્ટોબર ઉપરશે.

રેડીયર ફરબ રફમી ઓક્ટોબર ૧૯૫૮ના આવશે તે
કરાંચી થી મુખ્ય ભવ્ય ૪મી નવેમ્બર ૧૯૫૮ના ઉપરશે.

મુખ્ય અથવા કરાંચીનું ભાડું.

ફર્સ્ટ ક્લાસ	મીડ	થ્રીડ	વમર	ચા. ૬૨-૮-૦
સેકન્ડ ક્લાસ	"	"	"	ચા. ૧૦-૧૫-૦
થર્ડ ક્લાસ	"	"	"	ચા. ૩૧-૧૦-૦

વધુ માહિતી માટે મળો આ લખો:

શેમ હિમેટ એન્ડ સન્સ
(પ્રાઇ લીમીટેડ.)

૩૯૦ પાઇન સ્ટ્રીટ, —કરબન.

ટેલીફોન: ૨૦૪૩૨ — ટેલીગ્રાફિક કોડ "કરામત."

બીસ્ટ નં. ૩ ઉપયોગી પુસ્તકો

આવૃત્તિ (પાક પાક)	(ગોપીલ)	૭ ૧
" (સિંચ)	"	૨ ૧
આરોગ્યની માળી	"	૩ ૧
દિલ્લી કાવરી	"	૭ ૧
કમ મંચન	"	૫ ૦
નિલ મન (સિંગાલીને દિવાસ)	"	૫ ૧
ચરમદાના અનુભવ	"	૨ ૩
શ્રીલા માથ (ગોલા વિષે સમજાવી)	"	૧ ૦
સાચ મુદિ અને શીખ દેખો	"	૧ ૦
અવારુકિય યોગ (ગોલા પર ચરમ દીક્)	"	૨ ૧
અલિંગિયો પહેલો પ્રધાન	"	૨ ૧
મંગળ પ્રભાત (૧૧ મેસોની સમજાવી)	"	૧ ૦
લિંગ સ્વચ્છ (લુગી પ્રવ)	"	૧ ૦
આરોગ્યતા વિશે સામાન્ય જ્ઞાન. સાચ ૧ લે (ગોપીલ)	"	૧ ૧
"	"	૧ ૦
સત્યના પ્રથે.ગા અને આત્મચ્છા (૧-૨૧) ૧ લે	"	૨ ૦
" (૧૯૨૭) ૧ લે	"	૧ ૧
માથો એકલો બાલે અને વીલે અનુભવ (મને)	"	૧ ૦
કાલકેઈક (અંગ્રીજી દીવાસ માળી)	"	૧ ૧
કાલ વંધી કા કાલ ૧ (આરબન કમારખા)	"	૧ ૦
સોફાન્ય લીલાલ્લુ અને મરિય (પાકીય દેવપરિ)	"	૭ ૧
બાકુની કામાયા (અનુભવસિંહલ)	"	૧ ૦
બાકુને પચલે પચલે (સનેદ પ્રભાત)	"	૧ ૦
મહામાલની કામાયા (અનુભવસિંહલ કોરલા)	"	૭ ૧
બાકુના પચલે પચલે (અનુભવસિંહલ) ને આસીકરિ	"	૭ ૧
માથ સત્ય મંદલ (અનુભવસિંહલ)	"	૨ ૦
મંધીલ (અનુભવસિંહલ)	"	૨ ૦
અનુભવ લીલા (કાલ સચેલલ)	"	૫ ૦
મહાદેવ દેવકાલ્લુ અને મરિય (અનુભવસિંહલ)	"	૨ ૦
આત્મચ્છા - આશચી એનમુલી	"	૧ ૦

Indian Opinion P. Bag, DURBAN, Natal.

શ્રી કવીન્સલેન્ડ ઇન્સ્યુરન્સ કંપની લીમીટેડ

૧૮૮૬માં ન્યુ સાઉથ વેસ્ટમાં સ્થપાઈ છે

આગ અકસ્માત તથા હરીયાર્થ માલનો

— વિમો —

તેમજ બધી જાતના વિમાન

કામ કરે છે.

આસ હિંદી પ્રતીનીધી

શ્રીમતી તલેમી સોરાબજી રૂસ્તમજી

વધુ વિગત માટે મળો અથવા લખો

૧૦૬ મેન્સફીલ્ડ રોડ — બોક્સ નંબર ૪૭૬ — કરબન.

ટેલીફોન નંબર ૪૭૪૫૪ અને ૪૭૮૮૮.

If a man saw the present as clearly as he thinks he sees the past and the future, he would be more careful of it.—Anon.

OPINION

Founded by Mahatma Gandhi in 1903.

Former Editors: Manilal Gandhi—1918-1956.

No. 37—Vol. LVI.

Friday, 26th September, 1958

REGISTERED AT THE G.P.O. AS A NEWSPAPER.
Price: FOUR PENCE

Ghana Opposes S.-W.A. Partition

GHANA could not possibly accept the report of the three-member United Nations committee on South-West Africa, Ghana's Minister of Labour and chief delegate to the General Assembly, Mr. Ako Adjei told reporters.

The suggestion made by the committee that the territory be partitioned, part of it being placed under trusteeship and the remainder being annexed to South Africa "is a vicious proposal," he said.

The report of the committee, consisting of Sir Charles Arden-Clarke of Britain, Mr. Walter Walmsley of the United States, and Senhor Vasco de Cunha of Brazil, was published earlier this month and will be considered by the General Assembly this session.

The last Assembly established the committee "to discuss with the Government of South Africa a basis for an agreement which would continue to accord to South-West Africa an international status."

Mr. Adjei told reporters that there is "a whispering campaign afloat" to the effect that Ghana supports the report.

"This is not correct. The Government of Ghana could not possibly accept it."

He added it was "strange" that the committee suggested that the membership of a South-West Africa council should consist of South Africa, Britain and France. This would mean that other

members of the United Nations would have no voice in the council

More Racialism

"If part of the area were incorporated into South Africa it would mean the blatant approval of apartheid and the racial policies of South Africa."

"I do not see how the United Nations can be manoeuvred into giving approval of these policies

against which everybody has spoken for so long."

Mr. Adjei said that recent statements by South African leaders showed that it is intended to "pursue such racial policies on a more vigorous scale than ever before."

The Ghana delegate said the only solution to the problem is to place the territory under international trusteeship, and then hold a referendum or plebiscite to find out the wishes of the people. He added that the committee "fought shy" of this issue in its report.—Sapa-Reuters.

SABRA Now Wants Serious Criticism Of Race Attitudes

CONTACT between Europeans and Africans in South Africa, on the basis of separate development should be "judicious contact between responsible leaders," Dr. P. J. Meyer, vice-chairman of the Bureau of Racial Affairs (S.A.B.R.A.) in the Transvaal, told a Heidelberg audience recently.

The contact says a report in "the Star" should be between leaders in the various spheres, he added.

"General contact between all possible participants at conferences which can serve as propagandist sounding boards for demagogues, contribute to confusion of healthy mutual relationships instead of promoting them."

Dr. Meyer said South Africans were inclined to

dilute the rich knowledge of their traditional relationship towards the Bantu to hollow phrases which "flow from an unscientific, sentimental, liberalistic spirit which buries all differences in the same process of equalization."

"Between the White man and the Bantu in our country there exists a real difference in regard to spiritual (Continued on next page)

Indians Decide To Co-operate With Nats

THE "Daily News" recently reported that a new Indian organisation—dedicated to close co-operation with the Nationalist Government and in opposition to the long-established Natal Indian Organisation and the Natal Indian Congress—is being established in Natal.

Mr. R. Rau, of Maitland, Cape, who conceived the idea of the organisation and who is in Durban on a campaign of recruitment, said that members would be sought from "the least wealthy section of the Indian community—those descended from indentured stock."

"The new group will be called the Colonial-born Indentured Indian Association and will work in the closest co-operation with the Nationalist Government with the intention of settling differences on a domestic basis and without interference from India or from the United Nations," he said.

All the Association wanted was a place for its members to live, and certain privileges which were its members' due—such as better housing, education and trading licences.

OPINION

FRIDAY, 26TH SEPTEMBER 1958

When Christians Call Names

IN its conduct of affairs, both in die Staat and in die Kerk, Afrikaner nationalism is obviously coming to appreciate a little more keenly the value of the expert from Europe. A short while ago the government imported Father Boschenski to come and testify on Communism. Now we are going to have Monsieur Hegger coming to tell South Africa what perfidious liars the Roman Catholics are.

Growing reliance on Europe is not without its advantages. It might conduce to realisation of the fact that people in that continent do not find it funny to bury their heads in the sand. Father Boschenski's testimony, in particular, would be so authoritative it could go far beyond the narrower confines of the treason trial. For example, he could make it possible for the uninitiated to know a communist by the way he walks. That would make things certainly easier for all concerned, in particular the Minister of Justice, who seems in a muddle about who and who do not serve Moscow's ends.

But like all good things this new enthusiasm for the expert from Europe can also be carried just a little too far. Monsieur Hegger comes to South Africa not to combat the forces of darkness or to radiate Christian love, light and forbearance. He comes specifically to run down his fellow Christians. We are going to be treated to the remarkable spectacle of a man wearing the reversed collar telling the barbarians of Africa, with their pierced earlobes, that the chap with a reversed collar who makes the sign of the Cross when the word Christ is mentioned is a dirty scoundrel.

This display of sacerdotal pugilistics would be most entertaining if it were not so idiotic. For example, the Catholics could promptly accept the challenge and get on the nearest hi top to tell the chap with the pierced earlobes that Monsieur Hegger has been imported to blast the Catholics because the Pope was pleased to approve the appointment of two darkies as Bishops of Leribe and Umzimkulu respectively.

That would not spoor the theological expert from Europe. He could counter by saying Roman Catholicism is a sinister influence which conditions the minds of men for the acceptance of totalitarianism. He could point to the fact that in Italy, right under the Pope's nose, there is the largest communist party in Europe, outside the Soviet Union. There could even be juicier morsels from the past, about papal debaucheries, the terrors of the Inquisition and the Catholic Church's reputed ownership of slaves.

That would not drive the Papal Nuncio scurrying back to Rome. On the contrary, the Catholics could

reply by appointing another couple of African Bishops nearer the larger industrial areas of the Union. Perhaps that would be really hitting below the belt. The Dutch Reformed Church would perish in a spasm of fits if it showed so much love for its neighbour as to appoint an African Moderator to have White people in his flock.

But the chap with the pierced earlobes is going to find the fight quite a lot of fun.

Intermarriage An "Emotional Red Herring" —De Blank

A FEW weeks ago, it would have been impossible—but the B.B.C. Braam Trust, starring the Archbishop of Cape Town, Dr. Joré de Blank, discussed race relations for 40 minutes without mentioning the Union of South Africa. The Archbishop was making his farewell television appearance.

Britain is obsessed with race discussions; not an obsession of race fact but the fearful obsession that she may not be proving worthy of her principles of tolerance.

This attitude characterized the British Trust's compassionate handling of questions posed them—a far cry from the fire and brimstone attack from the devil of controversy whenever the Rev. Trevor Huddleston broadcasts on like topics.

Church Spokesman

It was to Dr. de Blank, now the acknowledged church spokesman on race matters, that the Braam Trust turned for much of the answer to the main question of the day.

This was that the emotional factor in the non-European peoples' resentment of past exploitation, plus, a sense of inferiority over undeveloped technical and social abilities, would prevent the partnership of Black and White, and that in time, with numerical superiority, Black would throw White out.

Dr. de Blank said he had not come across any residual resentment at the past, but there was resentment for exploitation at the moment.

If the White could learn the lesson now that his exploitation of the Black might lead to a reversal of roles in time, and place the seed of partnership by recognition of the mutual need of each for the other, the day might be saved.

Mixed Marriage

Dr. de Blank said of the intermarriage of races: "I don't believe,

it is insuperably difficult in fact, though it is almost insuperably difficult emotionally at the moment.

"Everyone who wants to keep races apart immediately brings up the argument about intermarriage.

"I believe it is really an emotional red herring."

SABRA Now Wants Serious Criticism Of Race Attitudes

(Continued from front page)

make-up, spiritual attitude, style of living and community formation.

"Healthy and happy integration can succeed only between nations with related spiritual attitudes. The fact that Whites and non-Whites in our country form an economic unit is still not integration."

It is the task of the Bureau of Race Affairs to investigate scientifically all the aspects of the complicated relationship between White and non-White in South Africa "on the basis of separate community development," Dr. Meyer said.

One of the tasks in the study of the birth of African states in Africa, the way in which they came about and the influence they exerted on the South African African population.

Communist activities in Africa must be investigated.

"S.A.B.R.A. must aim at scientific analysis of all serious criticism in regard to relations between Whites and non-Whites."

Comment On Man And Events

And Now, Mr. Rau.....

By JORDAN K. NGUBANE

THE "Daily News" recently announced that a certain Mr. R. Rau, from Molenos in the Cape, is in Durban to try and set up an organization styled the Colonial born Indentured Indian Association. Some of its objects would be to co-operate with the Nationalist Party in endeavours to get a better deal for the Indians; to oppose the NIC and the NIO as well as to tell India to mind her own business and not poke her nose in South Africa's domestic affairs.

In very many ways this is a most disturbing development. The Indian minority is not the most popular group in South Africa, on both sides of the colour line. Secondly, it is one of the smallest minorities. At the moment it is being attacked as savagely as the African is. The impact of the blows on the African are to some extent cushioned by his overwhelming numbers. They strike outright on to the flesh of the Indian. For this reason a further split could very well be calamitous for this section of the nation.

Not so long ago the Africans produced their own version of Rauism in S. S. Bhengu and his South National Congress. At the time the African National Congress was a powerfully voted organisation and had little difficulty in getting rid of him. But this was not the only advantage. The strength of numbers projected Bhenguism as an influence which could do limited harm.

Inevitable

The small Indian community, divided very sharply between the Left and the Right, is poorly equipped to afford its own brand of Bhenguism, inevitable as this was bound to be. In these circumstances the important thing to do is not to waste time waiting for Mr. Rau's arrival. His emergence must call for a new appraisal of the circumstances which produced him, if to see not only what harm he can do, but also to discover how best to patch the rift in the Indian community.

In the first place the Indian community is the most highly developed non-White group. You has automatically brought in on the sharpest conflict possible with race oppression. The consequent frustration finds expression in sharp economic differences within the group. The Natal Indian Congress claims to speak for the working classes and sees salvation for the Indian people in the Freedom Charter and in tying the ANC to this document, as well. The Natal Indian Organisation insists that

it does not exist to serve the interests of a particular class. But nobody outside it is fooled into believing that it is not the wealthy men's watchdog.

Both sides are extremely vulnerable in the face of a ruthless government. In its bid to destroy the Left-wing NIC the government will exert economic pressures—Job Reservation is a case in point—on the Indian minority which would be designed to make it clear to the Indian worker that it is not in his interest to be led by a Left-wing organisation. Thus, to quote about the Freedom Charter is just no answer to the problems which the Indian must now face. The more the Charter is the Party line, the more de Klerk can crush the NIC by the simple process of throwing the Indians out of the skilled jobs they hold. Numbers here stand against the Indian. Except in Natal, his services are, from the government's viewpoint, dispensable. Situations could arise and re-arise, if Mr. Rau's emergence is any indication, when this weakness could confront the Indian worker with the reality of disaster.

Wealthy Indian

The wealthy Indian is not in a better position. The field for the investment of his money has always been so limited that he has sunk a lot of capital in land. The Group Areas Act strikes him where it hurts most.

Unlike the African community, generally, the Indian worker has wider economic interests in the land. For many years he could buy land in many parts of Natal. He took full advantage of this opportunity and built himself a home or set up a small vegetable farm. Thus, while he keeps his job, he also has to fight to save his home.

This produces a whole series of disturbing complications. Firstly, it throws in the sharpest outlines possible some of the real differences between the NIC and the ANC at the moment. The NIC fights race oppression and

to the extent that it does this, it is what the Left calls a liberatory movement. A liberatory movement fights to change the order of society and to be effective its supporters must be dispossessed. Stripped of all they have they must live in hope and strive in faith. To the extent that the Indian has up to now been politically dispossessed, the NIC could count on the support of the bulk of the working class.

Building Societies

On the other hand, the Indian was not dispossessed economically to the extent that the African was. He could sell his labour to the highest bidder and was not tied down to the lowest wage by the Poor Laws. He could trade in areas forbidden to the African. He could buy land and have building society loans, to have his own home. To the extent that he has these interests, he also wants a political organisation whose attitude will be flexible enough to save him and protect him from the wreck as the process of demolition goes on. Events have shamed Mr. Rau to satisfy just this need.

This brings us to the second complication. The NIC has reached the point where it cannot function as a liberation movement and a political party at one and the same time and still claim to represent the Indian people. The split in this community are so wide for this myth to be believed any longer. That, in turn, reduces the value of the NIC in the Congress Movement. For, there is no point in having that alliance made up of people who only represent themselves and their cronies.

This is particularly the case when it is borne in mind that the government now has in its hands the initiative to exert three forms of pressure against the Indians: To throw them out of their jobs, to throw them out of shops and to throw them out of their homes. Any one of these would be catastrophic. In the face of these dangers people should realize that the Freedom Charter will just not bring about greater unity among the Indians. It has split the Africans and rendered them impotent to fight the Faxes for their women. It is going to do the same for the Indians.

Real Salvation

Against this background real salvation for the Indian lies neither in trying to save bits and pieces nor in the politically exclusive Congress Movement, with its bias for seeing virtue only in

the "people's republic." It lies in a new alignment of anti-apartheid forces which would be strongly orientated towards the Centre.

There is reason to fear that this alignment will come into being as long as the political organisations of the African, the Indian and the Coloured do not produce a powerful leadership of the Centre which will be able to bridge differences which have developed in the various communities and enable them to regroup on a new basis.

The chief value of Mr. Rau's emergence lies in that it is a very sharp criticism of the Congress Movement's pre-occupation with Algeria, Nasser and the summer conference. It might induce men to realize that when they pass resolutions approved in Peking, the enemy at home gains ground.

Trouble In E.-Pakistani Assembly

SEVERAL members of the East Pakistan Assembly were injured when members of the Government Awami League Coalition Party and the Opposition Party fought a 15-minute battle in the House in which chairs, electric bulbs and benches were thrown.

The trouble started when Government members took objection to the Speaker, Mr. Abdul Halim, ruling disallowing a no-confidence motion moved by the Government Party against him.

He was mobbed and attacked by pro-Government members but Opposition members immediately went to his rescue and a free-for-all battle started.

The Speaker was saved from serious injuries and was escorted out by officers and Opposition leaders.

Later the Deputy Speaker, Mr. Shabid Ali Acting under revised rules, tried to occupy the chair but Opposition members kept him away.

He then stood on the chair of the Leader of the House and read out a no-confidence motion against the speaker in a disturbed House, and later declared it passed by voice vote.

Chief Minister, Mr. Ataur Rahman Khan, and his other Ministers in statements issued later claimed, however, the no-confidence motion against the speaker was passed by the House by 170 votes against nil in a House of 300 members.—Sapa-Associated Press.

Verwoerd Thinks Up New Idea

DR. VERWOERD said the policy being followed was to give Africans increasing authority in their own affairs, and as they progressed they would gradually take over the affairs there until they complete control. He was speaking during the second reading debate on the Appropriation Bill.

He had had requests from Africans to abolish the present system of African representation in Parliament, he said. They preferred to have direct consultation and contact with State departments and authorities rather than through their representatives in Parliament.

Lieut.-Governor

The policy being followed was similar to that of Britain, he said. The Protectorates had no representation in Parliament and contact was maintained through a High Commissioner. It was possible that a representative in the nature of a Lieutenant-Governor would be appointed to maintain contact with the people

once they had taken over control of the Reserves.

Dr Verwoerd said nothing he had done as Minister of Native Affairs had had the slightest effect on the development of industries, and his policy of infant control and aiding of industries on the borders of the Reserves had not affected industrial development.

It was probably cheaper to establish certain industries on the borders of African Reserves than in the present industrial areas. Regardless of cost, there was the immeasurable advantage of protecting Western civilisation and several other advantages to both Europeans and non-Europeans.

Ceylon Premier Sees Danger To His Govt.

MR. SOLOMON BANDARANAIKE, Prime Minister of Ceylon, said the House of Representatives here today that attempts had been made to subvert army and police officers with the aim of overthrowing his Government.

The Prime Minister told the House that, in the light of information he had received about intended coups d'état and the general confusion in the country, he would ask for a continuance of the emergency powers vested in the executive at the time of the communal riots in May.

Mr. Bandaranaike, who was speaking during the debate on an Opposition motion seeking repeal of the Emergency Regulations, said that the measures to the army and police officers had been ineffective.

The riots which caused many deaths in May and June, before the police restored order, were sparked off by the language issue.

The Tamils, a Hindu people who settled in Ceylon from South India and represent about a quarter of Ceylon's 2,750,000 population, demanded equality for their language with the official Sinhalese, spoken by the Buddhist majority.

A promise by Mr. Bandaranaike in July last year to grant recognition to Tamil as the language of the national minority has never been implemented.

Riots broke out in May and a state of emergency was declared on May 27.

Mr. Bandaranaike said that while the armed services and police had acted courageously in the recent troubles there had been "black sheep."

He could not resist the conclusion that had the police acted swiftly at the beginning of the troubles there would have been no need to declare a state of emergency.

The intelligence department had also been inefficient. There had been cases of policemen looking on while looting was taking place, and he had received information about people who were about the countryside stirring up trouble.

The Prime Minister said he had got "some fish" in his net, but the big fish had so far eluded him.

Mr. Bandaranaike promised to lift the remaining emergency regulations in due course and to release very soon those still in detention.

The Ceylon Parliament on Wednesday defeated by 45 to 28 a motion in Opposition seeking to end the state of emergency in favour of the communal riots last May over minority language rights.

The Prime Minister, had asked the House for a continuance of the Emergency Powers, due to end on Saturday.

The extended powers were needed, Mr. Bandaranaike said, because of an intended general strike by Leftist parties to bring the Government to its knees, threats of coup d'état by "Right reactionaries" who had lost power in the last general elections and a proposed civil disobedience campaign by the proscribed Federal Party.

Mr. G. G. Ponnambalam, leader of the Tamil Congress, who represents the minority language group in Ceylon, said that the Prime Minister "had got panicky and was fighting non-existent foes."

Mr. Peter Koenigsmann, of the Communist Party, denied any knowledge of an intended general strike by leftist parties.

Mr. M. D. Banda, of the former ruling United National Party, said Mr. Bandaranaike's allegations about an intended coup were based on hearsay. —Saps-Reuters.

Justice Chagla Ambassador To U.S.A.

MR. MOHAMMED ALI CURRIEM CHAGLA, at present Chief Justice of the Bombay High Court, has been appointed Ambassador of India to the United States of America. He will assume charge next month.

Born in 1909, Mr. Chagla was educated at the Saint Xavier's College, Bombay and at the Lincoln College, Oxford. He was President of the Oxford Asiatic Society in 1932 and of the Oxford Indian Majlis in 1933. He was part-time Professor of Constitutional Law at the Government Law College, Bombay from 1927 to 1930; Secretary to the Bar Council of the High Court at Bombay from 1933 to 1945; and a puisne judge of the Bombay High Court from 1941 to 1947.

He has been serving as Chief Justice of Bombay since August 1947. Earlier he served as Vice-Chancellor of Bombay University and as chairman of the Legal Education Committee. He is President of the Bombay Branch of the Royal Asiatic Society since 1947. He is also a Member of the Law Commission.

Last year he served on behalf of India as an ad hoc judge on the International Court of Justice at the Hague.

Mboya Elected Again

Mr. Tom Mboya, African elected member of the Legislative Council, was re-elected General Secretary of the Kenya Federation of Labour at its annual conference in Nairobi.

Mr. Mboya had said earlier that he would not stand again in order to devote more time to politics, but said the conference he had changed his mind "in view of requests from many unions."

The conference called on the Government to free trade union leaders and workers in detention camps.

Mr. Mboya said the Federation had requested the International Confederation of Free Trade Unions to examine "some legislation and provisions that in our view constitute forced labour in this country."

No Frogs For Indian Women

Mr. D. P. Karmachar, Indian Health Minister, said in New Delhi that India did not propose to experiment with a reported Chinese birth control method in which women swallow small live frogs as contraceptives.

He was replying to a question in the Council of States, the Upper House of the Indian Parliament.

According to a report in an Indian periodical, a herbalist recommended a dose of 24 baby frogs to be taken in the spring, when they are "fresh and full of seed."

He claimed that this would prevent contraception for five years.

BOOKS FOR SALE JUST ARRIVED

Mahatma Gandhi (Last Phase)	25/-
Discipline of Non-Violence	2 6
Indian Home Rule	7 6
My Experiences with Truth	15 0
Truth is God	8 6
Women and Social Injustice	7 6
J. C. Kumarappa	3 6
Inspiring Anecdotes	3 6
Christian Missions	5 0
Towards New Education	2 6
Political Philosophy of Gandhi	13 6
Suryadasa	6 6
Character and Conflict	1 2

Obtainable From:

'Indian Opinion,'

P. Bag, Durban,

Natal.

What Happens When A European Becomes Black?

MR. X of Cape Town, was a happy man until the other day. He was looking forward to two things—a new job in another coastal town and marriage with the girl he loved. Then the letter from Pretoria arrived.

It was written by a Government clerk to Mr. X. It seemed that only God should have been able to change his life so suddenly and easily.

The letter said: "I have to advise you that after careful consideration of all the facts at my disposal, I have classified you as a Coloured person in terms of the Population Registration Act, 1950."

It added that any person who considered himself ag-

grieved by the classification could object in writing within 30 days.

"What facts have they at their disposal? Nobody has interviewed," Mr. X said. "What do they know of my appearance, my way of life? They write a letter like this. At a stroke of the pen they dash the ground away beneath my feet."

I was talking to Mr. X in his Cape Town home. He was a dark-haired man in his late twenties. I would have taken him for a European without a second glance.

Skilled

"What must I do about this new job? I am a skilled worker classified by my union as European, accepted by my previous employers as European. My new employers are taking me on as a European. What must I tell them? That I cannot use the cloak-rooms in their plant reserved for Europeans?"

"What must I tell my girl friend? How can I face her

with this. I know she will stick by me but is it fair to involve her in this?"

Mr. X said he had never had doubts about his race.

Mr. X said that a sister and brother of his had received similar letters. They had been interviewed at the office of the Population Registrar in Cape Town.

"My sister is engaged to an Afrikaner. He knows about it and they are going to be married whatever happens. They will probably leave the country if the classification becomes final."

"My brother has children blonde hair and blue eyes. They go to an Afrikaans school. How could they possibly be classified as anything but European? Does this mean that our whole family is to be split right down the middle? Naturally I am going to object against this classification."

"And if I am not successful? I shall leave the country, of course. How can I face my old friends and associates, my relatives? I love this country, but what must I do?" he asked.

—*"Daily News."*

Stanford Says Bantu Authorities Unpopular

MANY Africans were disillusioned and dissatisfied with the Bantu Authorities scheme, and demonstrations against the authorities were more widespread in the reserves than was commonly known. Mr. Walter Stanford (Native, Transkei) told the Assembly when the Natives' Affairs Vote debate was continued this afternoon.

The African chiefs who had accepted the Bantu Authorities Act on behalf of the Transkei Bantu had done so in the belief that it would give them control and administration of their own affairs.

"The profound shock came when the Bantu Authorities were promulgated in August, 1956," said Mr. Stanford.

"The proclamation gave control of the tribe to the department in no less than 25 different clauses."

"When the proclamation was known there followed widespread dismay and disillusionment."

"This disillusionment has become resentment which has expressed itself in many areas."

In his own constituency of the Transkei there had been trouble at Fiddie, where a minor chief had been banished and the man put in his place murdered.

There had been trouble at Lady Frere on June 25 this year, when officials had to leave the area when Africans refused to accept the Bantu Authority, said Mr. Stanford.

NIC Says Group Areas Act Can't Be Just

IN a statement issued by the Natal Indian Congress, the Executive has publicised correspondence between the Durban City Council and the Natal Indian Congress over the period from May 1958, prior to the Proclamations of June 6th 1958, to September 27th 1958 after Dr. Dugues said in Parliament that sacrifices must be made under the Group Areas Act.

In May the Congress wrote to the Mayor asking for an opportunity to address the Council on the revised race zoning proposals for the City.

In a belated reply in August the town clerk turned the congress request on the score that such a course would serve no useful purpose in view of the invitations to Indian ratepayers representatives to meet the Indian Affairs Advisory Board.

To this, says a Press statement issued by the NIC, the Congress Executive replied:

"Adverting to previous correspondence herein may we point out that at no stage did the Natal Indian Congress request for it to be heard by the Indian Affairs Advisory Committee."

The Executive wishes to inform you that it does not recognise the Indian Affairs Advisory Committee and the Congress application was directed to the Durban City Council. We do not agree with you that no purpose will be served by Congress representatives addressing the City Council on the far-reaching effects of the Group Areas Act and the Proclamations thereunder. The Natal Indian Congress, we submit, is the representative organisation of the Indian people and is the only body recognised by them to speak on their behalf."

This letter apparently stung the Council and two days later Congress received the following "It seems clear that I cannot

take this matter any further.

"The Indian Affairs Advisory Committee was created by the City Council expressly as a forum for the ventilation of the views of the Indian people upon municipal matters which concerned them, and it has always been felt that your Congress' attitude towards the Advisory Committee would be disadvantageous to the people whom your Congress represented."

Consistent with the Congress policy on Group Areas the following statement was released to the Press after receipt of the Council's reply in August:

"The statement made by Dr. Dugues, the Minister of the Interior in Cape Town, that over 100 areas have been proclaimed throughout the Union and that there are other proclamations on the way is consistent with the Nationalist Party's policy of pursuing its ideal of apartheid in spite of the consequent injustices and hardships to the non-white people. Dr. Dugues' statement follows the election of the new leadership of the Nationalist Party. It emphasises that no matter who assumes the leadership of the Party the Nationalists will carry on with their disastrous policy to achieve their narrow aim. It also follows the statement by Dr. Dugues that unless there are 'exceptional circumstances' no areas will be de-proclaimed."

In the light of these pronouncements and the shadow of these developments one can no longer talk of 'just plans' under the Act. There can be no justice flowing from the Act and any local authority which contemplates obtaining support of its affected citizens to trim its plans under the Act is expecting too much. The Indian people will not be party to any move to trim the Durban City Council's further plans under the Act. There may be a series of plans for Group Areas but knowing what the principle of the Act is we will always oppose any plans.

The Natal Indian Congress reaffirms that the Indian people oppose the Group Areas Act in its use and asks for the withdrawal of all proclamations and the repeal of the Group Areas Act and the Group Areas Development Act."

London Letter

(From Our Own Correspondent)

September 16, 1958

Four Years' Jail For "Vicious Hunting" Of Coloured Men

THE disturbances in Notting Hill and Nottingham appear to be over. There are signs that Britain may have learned a valuable lesson from the incidents, but only time can tell. In the Notting Hill area integration classes are being started and in most other areas of Britain with coloured minorities action is being taken by local residents who are determined to strive for integration and brotherhood. In the courts the cases of those involved in the disturbance are being heard.

At the Old Bailey yesterday two white youths—aged between 17 and 20 were each sentenced, by Mr. Justice Salmon, to four years' imprisonment. The Judge said they had set out on "a cruel and vicious man hunt" for coloured men in connection with the trouble in the district. "Your object was to instil stark terror and inflict as much pain and grievous injury as you could. During that night, you savagely attacked five peaceful and law-abiding citizens without any shadow of an excuse... Indeed you knew nothing about any of them, except that their skin happened to be a colour of which you, apparently, did not approve... It was you men who started the whole of this violence in Notting Hill. You are a minute and insignificant section of the population, but you have brought shame upon the district in which you live and have filled the whole nation with horror, indignation and disgust... As far as the law is concerned, you are entitled to think what you like, however vile your thoughts, to feel what you like, however brutal and debased your emotions, to say what you like, provided you do not bring the rights of others and impair the Queen's Peace. But once you translate your dark thoughts and brutal feelings into savage acts such as these, the law will be swift to punish you and to protect your victims."

Other cases are still pending, and whilst no one in this country wishes to deny that we all have cause for great shame in what has happened—much of which can probably be laid at the door of our white liberals who have been too indeterminate in extending the hand of friendship to the coloured immigrants amongst us, we would ask the world to note that there is a determination abroad on

the land that discrimination shall go on hold in Britain. We are wide awake to the fact that racist elements have not been without their influence in these developments, and these pernicious literature will be dealt with. We would also add that due note is taken of the manner in which we are dealing with the things involved. No one will be able to point a finger of scorn at our courts and accuse them of meeting out one standard of justice to white men, and another to those who are coloured—which is more than one can say for courts in some lands. And to all those supporters of apartheid who so eagerly cried that the white people of Notting Hill were being to show that they too did not want to live in integration with negroes, we would say: look at the people whose support you claim. They are criminals who carry knives and bicycle-chains, who attack innocent people with broken bottles and iron bars. You are welcome to your allies. We, for our part, will side with the decent and innocent victims of these brutal attacks, no matter what the colour of their skin.

Immigration

No decision is to be expected in the near future on the question of whether the suggested limitations on immigration by Commonwealth citizens will be adopted. However, it appears unlikely that there will, in fact, be any restrictions imposed. The Home Secretary has been most guarded in his comments on the question, and has not even given any encouragement to those who advocate restriction. It should be borne in mind, of course, that the United Kingdom's open door policy is quite unique within the Commonwealth and is unilateral. No other Commonwealth nation has such a policy, and whereas,

for instance, Indians and Cypriotes cannot be prevented from entering the United Kingdom, no United Kingdom citizen has the similar right to enter India or Ghana. The recent deportations of Britons from Ghana could not have been carried out in reverse. A Ghana citizen cannot be deported from Britain. This is recognised by many in Britain as being a practice which should be treasured. It will be a great day when all the countries of the Commonwealth open their doors in this fashion. There have therefore been particularly strong protests from bodies such as the Young Liberals and the Fellowship of Reconciliation and the Society of Friends, against any restrictions whatever. In addition many others have raised the voice warning of any rule against restrictions on grounds of variation in pigmentation.

The Case Of Jimmy

Wilson

There is much unrest in Britain about the case of Jimmy Wilson, the American Negro who is under sentence of death for robbery in Alabama. On September 11 the Alabama Supreme Court upheld the death sentence on this man, and fixed October 24 as a new date for

execution. Now only the Governor can act—and an appeal can be made to him for clemency until 24 hours before the execution is due to take place. Then the Governor's word is final. The disturbing thing about this case is that the crime for which this man is to be executed is one of stealing a mere \$1.95 from a white woman—but robbery can be considered a capital crime in certain circumstances in Alabama, and the white woman concerned declares that Wilson tried to rape her and threatened her life. It is also perhaps not insignificant that only four men have been executed for robbery in Alabama—and they were all Negroes. Those who can should write to the Governor urging clemency, and pointing out what a disaster the execution would be to America's good name.

R. VITHAL

Bookkeeping, Writing up Sides of Books, Balance Sheets, Income Tax Returns.

Car lot No. 12 Bishops Avenue, 32 Market Street, Cor. Druggist & Market Sts. Tel. 4000. Phone 22 1004.

DEWALI GREETING CARDS

REV. No.			
101	Film Star Printed Cards	3/-	Dozen
102	Film Star Printed Cards Large	4/-	"
103	Film Star Folder Cards Medium	9/-	"
104	Film Star Folder Medium Cards Tinted	12/-	"
105	Film Star Folder 3 x 4 Cards Plain	15/-	"
106	Film Star Folder 3 x 4 Cards Tinted	24/-	"
107	Film Star Post Cards Plain	15/-	"
108	Film Star Post Cards Tinted	21/-	"
109	Religious Folder Cards Medium Plain	9/-	"
110	Religious Folder Cards Medium Tinted	12/-	"
111	Religious Folder Cards 3 x 4 Plain	15/-	"
112	Religious Folder Cards 3 x 4 Tinted	24/-	"
113	Floral Series	18/-	"
114	Floral Series	21/-	"
115	Floral Series	27/-	"
116	Floral Series	31/-	"
117	Floral Series Perfumed	36/-	"
118	Dewali Greeting Cheque Book	7/-	Each
119	Dewali Greeting Hagmoos	1/10	Each

ORDER NOW. POSTAGE FREE. C.O.D. 2/- EXTRA

Obtainable at Our Only Address

BHARAT MUSIC SALOON AND BOOKSELLERS

Phone 2948. 26 GREY ST., DURGAM, P.O. Box 2037
(Opposite Corner Shah Jahan Cinema)

KKK In England

Food Crisis In India

LONDON.

A VILLAGE PARSON who has been preaching racial tolerance spoke of the cross that burned near his rectory. It was made of elm boughs and soaked in paraffin and was set alight at midnight.

To the Rev. Hugh Artus, 47-year-old rector of Arley, Warwickshire, have also gone three threatening letters and three postcards from the "Ku Klux Klan."

But Mr. Artus told the "Daily Express": "These letters will make no difference to what I say from the pulpit. We have coloured men here working for the Coal Board."

"I was very upset by the letters and in view of the troubles in London and Nottingham I thought it best to call in the police."

Detectives are now investigating among the 4,000 people in Arley, a mining town near Nuneaton.

The "hate" letters are signed by the "Gran Titan of the province of Mezzio" and the "Grand Cyclops of Nuneaton."

They are written in block letters on Ku Klux Klan note-

paper bearing a silver knight and a Texas box number.

In his church magazine this month the rector writes: "It seems there really is a branch of the Ku Klux Klan operating in the Midlands."

"Some people may consider it childish to form secret societies but every now and then the urge takes a nasty turn."

"Then you get things like the Ku Klux Klan and it isn't funny anymore."

Indian Firm's Donation Towards Mutesa House

Messrs. Narandas Rajaram and Co. (Africa) Ltd, whose Chairman is Sir Purshotamdas Thakurdas, has recently made a generous offer to contribute £400 (Sterling) annually for a period of five years towards maintenance cost of "Mutesa House," London.

Mutesa House is a Hostel built for African students in London.

This offer has been accepted by His Highness The Kabaka's Government.

THOUSANDS have been arrested in West Bengal and Uttar Pradesh, where widespread agitation and demonstrations against high food prices and scarcities are continuing.

But there were also this week-end that prices, which have risen to some of the highest levels since Independence, are beginning to fall.

If the trend continues, the authorities—who insist that much of the scarcity is artificial—hope boarded stocks will come on to the markets and ease the whole situation.

Latest reports from Lucknow, capital of Uttar Pradesh, say that demonstrations, including attempted raids on grain warehouses, may be called off following an appeal by the state Governor, Mr. V. V. Giri, for all parties to get together and treat the situation on a "war basis."

So far, nearly 5,000 demonstrators have been arrested in Uttar Pradesh. In West Bengal, crowds have marched daily on

NEW DELHI, Sunday.

Dalhousie Square, where the State Secretariat is housed, and been taken into custody for defying a ban on the assembly of more than four persons.

In the Punjab and Andhra States, unauthorised grain stocks have been seized and in Uttar Pradesh magistrates have been ordering searches.

The country has been divided into food zones and on some borders all vehicles are examined to prevent smuggling for speculative purposes.

The Indian Food Minister, Mr. Ajit Prasad Jais, reiterated this week, however that the Government has no intention of introducing rationing.

In Delhi on Friday a man was prosecuted for inviting more than 50 people to his daughter's wedding feast—first prosecution on order limiting to 50 the number of guests who can be invited for food.

Often food is served to hundreds of people at an Indian wedding.—Sapa-Reuters.

India's Largest Insurance Company At Your Service

The New India Assurance Company Limited

SOLE REPRESENTATIVE IN THE UNION OF SOUTH AFRICA

RUSTOMJEE JALBHOY RUSTOMJEE

140, Queen Street, DURBAN.

FOR SERVICE AND SECURITY
CONSULT US FOR
EVERY TYPE OF INSURANCE

P.O. Box 1610.
Residence: 111 Eleventh Avenue,
DURBAN.

Phones:
Office: 25845
Residence: 36413.

India Letter

(From Our Own Correspondent)

STORMY PRE-PUJA PERIOD FACES WEST BENGAL

WEST BENGAL is entering what threatens to be one of the stormiest periods in an already stormy history.

A combination of circumstances—a serious food shortage, rising prices, an increase in the Calcutta team fares and the proposed enhancement of college tuition fees,—has brought about a crisis which ironically occurs on the eve of the puja.

It is customary every year the eve of the greatest festival in the State has been marked by agitation of some sort.

Mr. Nehru And Party In Sheratung

Mr. Nehru and party arrived in Sheratung from Gangtok on their way to Bhutan.

They will be camping there on a rugged mountain at the foot of the 14,000-foot high Nathula Pass across which lies Tibetan territory.

Mr. Nehru and Party began their journey on mule-back early on Thursday morning to cross the Nathula Pass into Tibet.

Mr. Nehru drove in Sheratung along the 20-mile stretch of mule track now converted into a road. The Prime Minister formally declared this road open. It took three years to complete this track out of steep mountainous ridges from Gangtok at 5,600 feet to 14,000 feet at the pass. The Maharajahm of Sikkim, who accompanied Mr. Nehru up to Sheratung, returned to Gangtok.

Soon after their arrival at Sheratung, a thick fog blanketed the valley overlooking the camping site.

A labourer was crushed under a boulder which fell from the hillside on to the road midway between Gangtok and Rangpo just a few minutes after Mr. Nehru and his party passed that point. With his nose and mouth badly battered, he was undergoing treatment at the Gangtok hospital where he died later.

Controversy Over Iraq's Future

Should Iraq join the United Arab Republic in federation or in complete Union on the Syrian-Egyptian model? This question is understood to be the subject of furthest controversy today in Iraq where no one of

any consequence is apparently thinking in terms of the nation's continued existence as a separate Republic for long.

Opinion, however, appears to be sharply divided among the pro-federation and pro-unity partisans. The recent promise of a referendum made by the Iraqi Prime Minister is probably meant as a sop to those who demand a swift decision to end prevailing uncertainties.

The protagonists of unity believe in the early realisation of a pan-Arabian ideal and contend that the best way to fight foreign pressure is to weld the entire Arab in one indivisible State.

They include, according to a reliable Iraqi source, a majority of the politically conscious army officers who backed the coup against the monarchy.

Educationists Call To Close Benares University

A prominent educationist suggested the closure of the Benares Hindu University as a first step to end the turmoil in that "great seat of learning". He said that after the closure, representatives of the Uttar Pradesh and the Central Government should sit together and find a solution to end the trouble there.

Otherwise, if the present state of affairs were to continue, trouble would spread to the Universities not only Uttar Pradesh but in other states as well.

The educationist said he was pained to find an atmosphere of "depression" in the capital caused by the "Benares Hindu University problem". He was shocked to learn that the university was now conducted by the students themselves with a new Vice-Chancellor appointed by themselves.

Funds For Communist Trade Union Activities

The President of the Indian National Trade Union Congress demanded an inquiry to determine the sources of the "huge funds" with which the Communist Trade Unions were financing their trade union activities.

Addressing a press conference he said that he had received reports that the Communists

were making determined efforts by throwing in large numbers of full-time paid workers in all industries and all centres.

This would naturally involve considerable expenditure and it was obvious that the amount collected from labour alone would not be sufficient to meet a fraction of this expenditure.

He referred to the allegation

made by the Kerala Pradesh Congress Committee that the Communist Party had already collected about Rs. 75 lakhs. This allegation had been denied by the Secretary of the Kerala Communist Party. "A probe into the sources of the Communist Party's financial position will be not only revealing but also is called for," he added.

Nehru Discourages Communist Conference

PRIME MINISTER NEHRU told the Indian Parliament that it is the policy of the Indian Government "not to encourage international bodies which have political or ideological cold war affiliations to have their sessions in India."

He added: "We do not want this cold war to come here."

Earlier, the Deputy External Affairs Minister, Mr. Lakshmi Mehta told the House that the World Federation of Democratic Youth had been discouraged from holding its executive committee meeting in India.

Mrs. Mehta said: "The organisation has its headquarters in Budapest and there is no particularly strong reason for it to meet in India."

The Prime Minister said: "The general policy is not to encourage these sessions. If one does it in one case, one cannot discriminate in others. It is true that it is not always easy to find out what the political and ideological affiliations of a particular body are."

We have no objection to educational and other organisations holding meetings here. But where the affiliation is clear, we discourage them. In this particular instance it seems to me to be quite clear."

A member asked why the World Assembly of Youth was allowed to hold its sessions in India though rebel anti-communist speeches were made from its platform.

Mr. Nehru said that when the question of permitting them to hold their sessions arose, it was made clear that if they had any type of cold war programmes they would not be allowed to hold their sessions. This organisation, Mr. Nehru added, functioned on a much wider basis.

Cable & Tel. Add. HARGVAN.

Phone 29368

P. Hargovan & Co. (Pty.) Ltd.

Earthenware Pickle Jars 2 Gallons 12/6 each F.O.B. Durban
Fresh First Grade Green Ginger 1/2 per lb. " "
Fresh First Grade Garlic 2/- " " " "

Cash with order only.

P. O. BOX 1250.

155/7 Warwick Avenue
DURBAN.

Phone 875-8756

P. O. Box 1848

MASTER BROS. (PTY) LTD.

WHOLESALE MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS
HOUSE FOR KEEN CASH PRICES
23 West Street, JOHANNESBURG.

Sporting Bodies Considering Joint Fight For World Recognition

(By "Recorder")

A SPORTS meeting which may influence the history of sport in South Africa is to be held in East London on the 5th October.

For the first time, representatives of South Africa's national sporting bodies will meet and discuss the future of the millions of sportsmen and women they serve. The bodies consist almost entirely of non-white sportsmen (though they are open to all) but their decisions will affect all South African sport.

Among the national bodies likely to be represented are: athletics, boxing, cricket, lawn tennis, soccer, softball and baseball, table tennis and weightlifting. They will discuss how to co-ordinate their activities, both internally and on the vital issue of international recognition for all South African sportsmen in all codes of sport.

Preliminary discussions have been encouraging. A successful informal meeting was held in Durban recently, at which influential sports administrators like G. M. Duma (table tennis), E. H. Haffjee (athletics), Reggie Ngcobo (lawn tennis), George Singh (soccer) and M. N. Pathay, R. Hagnish, Louis Nelson, R. Lutchman and Charles Pillay, took part.

The conference has been convened by the South African Weightlifting and Body Building Federation, who were represented at the Durban discussion by D. A. Brutus, but the national bodies will meet on a basis of complete equality at East London.

If the discussions are fruitful, a co-ordinating committee will be set up and preparations made for a full scale conference, probably in Durban in January 1959.

Because of the immense significance of the conference, a heavy responsibility will rest on the shoulders of those present. It will be their duty to show that they have the breadth of vision to consider the interests of the sportsmen they serve in the whole country. They will have a unique opportunity to participate in historic development in the sport of the country.

Indian Textile Delegation Arriving In East Africa

A FOUR MAN delegation sponsored by India's Cotton Textiles Export Promotion Council will arrive in Nairobi on September 29 to tour East and Central Africa as well as Mauritius and Madagascar.

It will be led by Mr. Chinobhai C. Jhaveri, President of the Exporters' Association who also led an earlier textiles delegation which toured South-East Asia. Other members were Mr. K. K. Makharia of the Sassoon Mills; Mr. Suryakant C. Vakil of the Uganda and Kenya Exporters (Private) Ltd. of Bombay; and Mr. C. P. Philpott, overseas officer of the Textiles Export

Promotion Council at Mumbai.

The Indian textile industry is the largest established industry of India with an annual production of over 5,000 million yards of piecegoods apart from about 1500 to 1700 million yards produced by handlooms and small powerloom establishments. Cotton textiles are of more or less equal importance to tea and jute from the point of view of exports.

British East Africa has always been considered a traditional market for Indian textiles. Imports from India in the post-war years have formed on an average 60 to 70 per cent of East Africa's total imports of cotton textiles.

Cheapsness of Indian fabrics and their good quality have been the main factors responsible for the popularity of Indian goods.

In a highly competitive buyers' market, where the consumer can afford to be fastidious, it has become to pay more attention to the East African textile markets. The Indian textile industry has made rapid strides in the post war years and is, therefore, confident of meeting and exacting demands of the buyers. It will be the endeavour of the delegation to study the textile requirements of the different countries included in their itinerary and also give publicity to Indian textiles.

Nugget did the job in two ticks. Yvonne was sweet, and I was soon in front of the camera again.

Yvonne's right! There's no excuse for dull shoes. My latest job was for a stocking plunge—with my shoes newly polished and a new career well started.

'NUGGET'—the shine of good shoes

8151-6-61

B-I

Sailings Between
East African Ports
Karachi And Bombay

S.S. Kampala due 30th Sept. 1958.

Sails for Bombay on 5th Oct. 1958.

S.S. Karanja due 29th October 1958.

Sails for Bombay via Karachi on 4th Nov. 1958.

PASSAGE FARE TO KARACHI OR BOMBAY

First Class	single	without	food	£92-0-0
Second "	"	"	"	£60-15-0
Third "	"	"	"	£31-10-0

For further particulars apply to—

Shaik Hamed & Sons
(Pty.,) Ltd.

390 Pine Street, — Durban.
Telephone 20432, Tel. Add. "KARAMAT."

Mahatma Gandhi?

Was there a Man such as Mahatma
Gandhi who lived on this Earth?

Then what did he do?

See for yourself this mighty Man
who moved on this Earth and gave
the world a new vision of thought.

This publication is fully illustrated.
Over 300 pages and over 500
photographs of art paper.

12 x 15 STRONGLY BOUND BOOK

Released by the Government of India

Priced £5-5-0.

NOW FOR SALE AT

D. ROOPANAND BROS.

PUBLISHERS AND BOOKSELLERS

Phone 20707. — P.O. Box 2524.
85 VICTORIA STREET, DURBAN.

THE QUEENSLAND INSURANCE COMPANY LIMITED.

(INCORPORATED IN 1886 IN NEW SOUTH WALES)

TRANSACTS ALL CLASSES OF INSURANCE

Fire — Marine — Accident

Consult:

MISS TEHMI SORABJEE RUSTOMJEE
SPECIAL INDIAN REPRESENTATIVE

106 MANSFIELD ROAD,

DURBAN.

P. O. Box 476.

TELEPHONES 47453 & 47888.

ધાનાનો ભાગલાનો વિરોધ

સા હવે વેસ્ટ આફ્રિકા ઉપર યુનાઇટેડ નેશન્સની ત્રણ સંસ્થાની કમીટીએ જે નિષ્ણંદ કમીટી તે ધાના કૌશલ્ય રીતે સ્વીકારી નહીં શકે, એમ ધાનાના મુખ્ય પ્રતિનિધિ મી. એકે એડલએ જણાવ્યું હતું.

આ કમીટીએ એવી સૂચના કરી હતી કે પ્રોટેક્ટોરેટના ભાગલા કરવામાં આવે, જેથી એક ભાગ ટ્રસ્ટીશીપ નીચે રહે અને બીજો દક્ષિણ આફ્રિકા સાથે જોડાયેલો રહે.

આ કમીટીને રીપોર્ટ આ પ્રકારની સૂચનામાં કમીટી તરફથી રજૂ કરવામાં આવ્યો હતો. આ કમીટીના સભ્યો, પ્રિંટનના સર આર્થર આર્ડન-ફલાક, યુનાઇટેડ સ્ટેટ્સના મી. થાલ્ટર વે. મરલી અને પ્રિન્સિપાલ સીનકોર વારકો ડી કુન્ડા છે. મી. એકેએ રીપોર્ટમાં કહ્યું હતું કે એવી અર્થા ઉદાવવામાં આવી હતી કે, આ સૂચનાને ધાનાની સમતી છે. આ વસ્તુ અસત્ય છે, ધાનાની સરકાર આવી સૂચના કદાપી સ્વિકારી ન શકે.

જે વિચિત્ર વસ્તુ છે કે કમીટી એ એવી સૂચના કરી છે કે, એક સાઉથ વેસ્ટ આફ્રિકાની કાઉન્સિલમાં સભ્યો તરીકે દક્ષિણ આફ્રિકા, પ્રિંટન અને ફ્રાન્સે રહેલું એકલો, આનો અર્થ એ થાય કે, યુનાઇટેડ નેશન્સના બીજા સભ્યોને આ કાઉન્સિલમાં બેઠવાનો અધિકાર મળે આવવાનો અધિકાર નહીં રહે. જો પ્રોટેક્ટોરેટનો એક ભાગ દક્ષિણ આફ્રિકા સાથે જોડવામાં આવશે તો

તે ત્યાંની રજીસ્ટ્રેશન અને ઇલામ કાયદાની નીતીનો સોજા બની જશે. “હું નથી સમજી શકતો કે, યુનાઇટેડ નેશન્સ આવી વસ્તુ રી રીતે હાથે કરીને બનવા દે. જ્યારે કેટલા દખતથી બધાએ આ નીતીઓનો સખલ વિરોધ દર્શાવ્યો છે.” મી. એકેએ એ વધુમાં જણાવ્યું કે, હાલના દક્ષિણ આફ્રિકાના હેવાલો ઉપર થી જણાય છે કે ત્યાંના નેતા-

ઓ, પેલાની રજીસ્ટ્રેશન નીતી વધુ મોટા પાયા ઉપર લાગુ પડવાના છે. આ કેસમાં ઉદ્દેશ એકજ રીતે થઈ શકે, અને જો એકે, પ્રોટેક્ટોરેટને એક આંતરરાષ્ટ્રીય ટ્રસ્ટીશીપ હેઠળ સુકવામાં આવે, અને પછી મતદારોની એ વિષય ઉપર સમતિ હેવામાં આવે, કમીટી આ વિષય ઉપર અમારો કરતાં અધિકારી હતી.

ફરવુઝાંનો નવો વિચાર

પા લોમ્બેન્ટમાં ભાષણ કરતાં ડૉ. ફરવુઝાંએ જણાવ્યું હતું કે, એમની નીતી એ હતી કે આફ્રિકાને પોતાના ભેગમાં ખીમે ખીમે વધુ સત્તા આપવામાં આવે, જેથી આગળ જતા તેઓ ભાં પુર્ણ સત્તા પ્રાપ્તી શકે. એમને વધુમાં જણાવ્યું હતું કે આફ્રિકાને તરફથી એમને જરૂરનો કરવા માં આવી હતી કે હાલ જે પાલોમ્બેન્ટના આફ્રિકન પ્રતિનિધીઓ છે, એમને રદ કરી નાંખવામાં આવે જેથી તેઓ સરકાર સાથે સિધા વહેવાર શરૂી શકે, અને પાલોમ્બેન્ટના પ્રતિનિધીઓ દ્વારા તેમને કામ ન કરાવવું પડે.

હાલની નીતી ક્રીટનની સરકારની નીતી જેવીજ છે. પ્રોટેક્ટોરેટને પાલોમ્બેન્ટમાં પ્રતીનીધિત્વ નથી. તેઓ ક્રીટનની સરકાર સાથે એક હાથ-કમીશનર દ્વારા સંબંધ રાખે છે. જ્યારે આફ્રિકાને રીજર્વેશનો પુરો કબજો લઈ લેશે ત્યારે એક હેફ્ટનન્ટ અવરનર નીમવામાં આવશે, જેના

દ્વારા આફ્રિકાને સાથે સંબંધ જળવાય.

ડૉ. ફરવુઝાંએ જણાવ્યું હતું કે, નેટીવ એજેન્સી મીનીસ્ટર તરીકે એમને જે પણ પગલાં લીધાં હતાં. એની અસર ઉલોગ ના વિકાસ ઉપર ન હતી થઈ. એમને આગળ જતાં કહ્યું હતું કે નેટીવ રીજર્વેશના ક્રીનારા ઉપર અસર ઉલોગ એ સ્થાપવા માં આવે તો તે સરકારને વધુ સસ્તા પડે. તે હતાં પૈસાનો વિચાર ન કરતાં દુષ્પ્રય વસ્તુ એ છે કે, પશ્ચીમ સંસ્કૃતિ બળવવામાં આવે, અને સાથે બીન-ગોરાઓ તેમજ ગોરાઓને તેનાથી સલાહ દાખલા મળે એ વધુ મહત્વનું છે.

હિંદીઓની નવી સંસ્થા

આ અઠવાડિયામાં એવા સમાચાર મળ્યા હતા કે નાટાકમાં હિંદીઓની એક નવી સંસ્થા કે જે નાટાલ ઇન્ડિયન કોંગ્રેસ તથા નાટાલ ઇન્ડિયન એસોસિએશનની વિરૂદ્ધ છે,

અને જે નેશનાલીસ્ટ સરકાર સાથે મળીને કામ કરવા ઇચ્છે છે, એવી એક સંસ્થા સ્થાપવામાં આવવાની છે. એલડીનો, કેપના મી. આર. શવ, જેઓએ આ નવી સંસ્થાનો વિચાર કર્યો છે, અને હાલ નાટાલમાં એના સભ્યો બન્યાવી રહ્યા છે, એમને જણાવ્યું છે કે, આ સંસ્થાના સભ્યો, મરીબમાં મરીબ વર્મના લોકો માંથી કરવામાં આવશે. આ નવી સંસ્થાનું નામ “ધી કલોનીયલ યોર્ન ઇન્ડિયન” ઇન્ડિયન એસોસિએશન” પાઠવામાં આવશે અને તે નેશનાલીસ્ટ સરકાર સાથે મળીને, જુદાઈઓ દૂર કરવાનો પ્રયત્ન કરશે. તેઓ આ બાબત માં હિંદ અથવા યુનાઇટેડ નેશન્સની મદદ નથી ઇચ્છતા. આ એસોસિએશન એટલું જ ઇચ્છે છે કે તેના સભ્યોને રહેવાની જગ્યા મળે, અને વેપાર તથા દક્ષિણ માટે સારી સગવડો મળે.

વેપારીઓની સલામાં શ્રી મોરારજી દેસાઈ

ભારતના નાણા પ્રધાન શ્રી મોરારજી દેસાઈએ અમરીઈ તથા ભારતીય વેપારીઓની એક સલામાં પ્રવચન આપતાં કહ્યું હતું કે, “ભારતમાં વીરશી પૂરીના રોજાજી માટે ધણી અવકાશ છે. અને જો માટે ધણી સત્ક્રમ વાતાવરણ વધુ છે અને ભારતની વીકાસ પોખના આની સખતા તીરે અમરારા મનમાં તે કાલ ચંકા નથી.”

ભારતની આબોસ કરેલી બનતાના છાવન મોરજી ઉચા લાવવાના ભારતના પ્રધાનમાં ભારતના ધણી ઉલોગમાં બહારના પૂરીપતિઓ કુટી રોડે એ આપકાર પાત બની રહેલે એમ તેમણે જણાવ્યું હતું અને કિમ્બુ હતું કે, આ ખંધામાં ભારત દેની લોકલો પક્ષી ની સુખગુલ સ્વતંત્રતાઓ નીકળેપણે ભળવી રાખશે. ભારતની સમાજવાદી પક્ષની સમાજરચનાની વીચારસરણી મરીબી રેશવને માટેની છે-બનને નામ કરવા માટે નથી.

“ઇન્ડિયન ઓપિનિયન”

શુક્રવાર તા. ૨૬ સપ્ટેમ્બર, ૧૯૫૮.

બ્યારે ખ્રિસ્તીઓ ગાળાગાળી ઉપર ઉતરે છે

શ્રી બ્રમ સંઘ'થી અને અન્ય સંઘ'થી વસ્તુઓમાં આફ્રિકાનરો, યુરોપના અનુભવીઓના મતની કીમત મરાવતાં થયા છે. થોડા સમય પહેલાં, સરકારે ક્રાઇસ્ટિયન, કેમ્યુનીસ્ટ ઉપર પોતાના મત આપવા માટે આમંત્રણ આપ્યું હતું. હવે મેન-સ્ટ્રીટર હેઝર આવવાના છે, અને તેઓ આપણે સિદ્ધ કરી બતાવવાના છે કે રોમન કેથોલીક કેટલા ખોટા છે.

પરદેશના મતને અણકારવાના કાયદાઓ ઘણા છે. કદાચ એને લીધે હકિકત આફ્રિકા અમલ થકરો કે યુરોપના લોકોને આંખ આઠા કાન કરવાની નીતી પસંદ નથી. કદાચ ક્રાઇસ્ટિયન-સ્ટ્રીટરે આપેલા મત ઉપરથી, અણકારનાર લોકો કેમ્યુનીસ્ટને એવી અલ ઉપરથી જોળખી શકશે. ખાસ કરીને, ન્યાય ખાતાના પ્રધાનને પોતાની શુભવસ્તુમાંથી ઊઠારી શકશે. અરવારે તેઓ નકકી નથી કરી શકતા કે કોણ કેમ્યુનીસ્ટ છે અને કોણ નથી.

પણ બધી સારી સીનેની એમ, આ યુરોપના મત વિષે જે ઉત્સાહ છે તે મધારે પડતો અર્ધ થઈ છે. આજે મેન-સ્ટ્રીટર હેઝર હકિકત આફ્રિકા આવી રહ્યા છે, તે અહીંના અધિકારમાં પ્રકાશ ફેલાવવા અથવા ખ્રિસ્તી પ્રેમ અને સહાનુભૂતિ બતાવવા નહીં, પણ પોતાના ખ્રિસ્તી કાયદાદારને ઉઠારી પાડવા માટે આવી રહ્યા છે. આજે આપણી સામે એક ખ્રિસ્તી પાઠવી બીજાને ખોટા પાઠ વાનો પ્રયત્ન કરવાના છે. આ અતિ યુર્જના બરેલું પ્રદર્શન થશે.

મેન-સ્ટ્રીટર હેઝરને જવાબ આપતાં કદાચ કેથોલીકો ઉભા રહી ને કહેશે કે, તેઓ કેથોલીક પંથના લોકો ઉપર હુમલો એટલા માટે કરી રહ્યા છે, કારણ કે પોપે, લરીખી અને અમલીમ-કુલના બે કાળીયાઓને બીચપની પડવી આપી છે.

આના જવાબમાં, યુરોપના પ્રદેશના કદાચ એમ કહે કે કેથોલીક પંથ, લોકોના અમલમાં એજએજના વેધારો રેટ છે. વધુમાં કદાચ તે એમ પણ જણાવે કે ઇટલીમાં પોપના નાક નીચે, સોવીયેટ યુનીયનની અકાર મોટામાં મોટા કેમ્યુનીસ્ટ પાઠવી છે.

આ બધાથી કેથોલીક લોકો કાંઈ કરીને સુખ નહીં રહે, કદાચ એના જવાબમાં તેઓ હકિકત આફ્રિકામાં બીજા આફ્રિકન બીચપે નીચી ફેરો. આનાથી તો ક્યારેક સીદ્ધ થઈને અકાર આવશે! આ બધી ધમાકડમાં હકિકત આફ્રિકાના કહેવાતા અંગ્રહી એને ઘણી હાનિવારી વસ્તુઓ મળશે!

આરિયની અરુર

‘આરિયનો’ પોતાની ભતને સિદ્ધ ન આવતાં સાધક માની કોટી પાસેથી કાંઈ કપરેલ લેવાનો નિષાર આશુ રાખવો ભેદ છે. શુદ્ધરોએ આરિય એ જ ભેદો અમલાર છે, તેથી અહા વધારતા રહેવું ભેદ છે. અને ‘મોડ’ પ્રમાણ અને કાચ સાધક વચ્ચે છે. મોડા રહેવું ભેદ છે. આરિયનો પ્રકરણો, અને સામાન્ય જનતાને સાધુવર્ગ પાસેથી ઉત્તરણ આરિયની જ એકમાત્ર અપેક્ષા રાખવી ભેદ છે અને પોતાના ઉત્તરણ આરિય દ્વારા સાધુવર્ગ ઉપર કાચ પાઠવી ભેદ છે. આથી સમગ્ર દેશનું નૈતિક અને આધારિક ધોરણ આરિયના ઉચ્ચ આવશે અને કમના સહાનુભવ પ્રાપ્ત મોડાની સરજતાભરી છતાં સાચી અહા વધારાથી અરો અને અભીરુ પ્રવચાર સમગ્ર પ્રભુમાં જાગી ઉઠશે. આ કેટલી પ્રગતિ અમોરના સાધુઓ પ્રાપ્તી જે પ્રિયકારિત છે, તેને નષ્ટ કરવાનો આજે અધિકાર કરતાં કાળી સાધુતા તરફ તેને વાળવાનો વિધેય-વધક આજે લેવા જે વધુ સિદ્ધાંત અને એકરુર છે. —સંતબાહલ.

રંગીન લોકો ઉપર હુમલો કરવા માટે ચાર વરસની કેદ

દુર્ભાગ્યના અમારા અભરપત્રોના સમા-ચાર ઉપરથી એમ જણાય છે કે નેટીમ કીલ અને નેટીમલેમના કુલો કાલ નાંચ થયા છે. નેટીમ કીલમાં અને બીજા કાળાઓમાં અર્ધ કલ્ક મોડાની હુમમતી કે ત્યાં અકાર પ્રમુખનારો લોકો આતુલ્યથી રહેવા માટે પોતાનાથી બનતા પ્રયત્નો કરી રહ્યા છે. કુલોમાં અમ્મ લેનારા નવ રૂબથી ૨૦ વરસની ઉપર સુધીના ગેરા નવજીવાનેને થી. અરહીલ એમને ૪ વરસની કેદ કરી છે. આ સિદ્ધિ આપતી વખતે અરહીલ એમને અણખું કર્યું કે આ નવજીવાનો યુનુની છે અને કુલોથી તેઓએ રંગીન લોકોનો યીકાર કર્યો છે. તેઓ અહીં અને કુલોમાં કુલ પહેલાવવાનો કરારો રાખ્યો હતો. તેઓએ પાંચ અણ-અણીત, નીરોળ લોકો ઉપર હુમલો કર્યો હતો. અરહીલ એમને પોતાના આપણ કરમીયાન નવજીવાનેને કહ્યું હતું કે ‘તમે’ લોકોએ અમર કારણે આ નિરોળ લોકો ઉપર હુમલો કર્યો હતો કારણ કે એમની આપણને રંગ તમને પસંદ ન હતો. તમેજ લોકો આ નેટીમ કીલમાં કુલો રાજ કર્યો છે. તમે જો તો મેં આજે અણ પણ તમે જે અર્ધમાં વચો છે એ અર્ધ ઉપર કરમી કાળા નાખી છે, અને આખા દેશને અગિત કરી નાંખ્યું છે. લોકો

તમારા કાષ્ટને યુધ્ધથી છુટે છે. કાષ્ટકાર રીતે તમે એવા વિચાર મરાવવા છુલો તેવા મરાવી છો જો, અને તમારા અનર્ધ નીચામાં નીચો લાવનારો સેની છો છો, પણ અમારે જે લાવનારોથી તમે લોકોને કાની પહેલાવવાનો પ્રયત્ન કર્યો તો કાષ્ટો તમારા મોગીઓને નવાનકે અને તમને સખત અણ કરશે.’

બીજા કોલો હજી મોટું સમગ્ર આવનારા છે. આ બનાવોથી બીટન ના લોકો કરમીયા છે પણ એક વસ્તુ રપટ છે કે બીટનમાં રંગબેરંગે કાષ્ટ થવા દેવામાં નહિ આવે. બીટનના લોકો પોતાના ન્યાય ખાતા માટે પણ અર્ધ મરાવે છે કે, અમર એકલાવથી તેઓએ આ કાષ્ટની અખત અણ ન્યાયથી કરી છે. ઘણા દેશોમાં આજે ન્યાય અનુભવા રંગ ઉપરથી અપાય છે. ઘણા કલાપણના અવ મરાવ નાશનો રાજ્ય અમને કહેવા અંધા કર્યા કે બીટનમાં પણ હવે લોકો કાષ્ટોએ આરે રહેવા પ્રમુખતા નથી. પણ એમને મત ખોટો છે. મેં લોકો અને સાચ આપી રહ્યા છે એ કુલો છે. પણ બીટનના અણ સખત લોકો પોતાનો સાચ આ યુનુની કુમલાના મોગીઓને આપ્યો છે. કારણકે એમને રંગ કાળો દેવા કર્યા તેઓ અણ નિરોળ નામરીયા છે.

હોંદની વેપારી પેટીઓએ રાજદારી પક્ષો માટે ફંડ આપવા

વેપાર અને કોમીય પ્રધાન થી લાખ નકાદુર કાઓએ રાખસભામાં અણખું કર્યું કે, વેપારી પેટીઓ પાસેથી કમિશન પણ ફંડ ઉપરથી એને અમને કરકારની નીતી પર કાચ અખર થતી નથી. સામાન્ય જનતાની આર્થિક પરિસ્થિતિ સુધારવા માટે કમિશન પ્રપાલો આજી પરાખરે અને રાજને માટે રજાકાં લેવા એવું પવર્લ અરતા લે કદી અમરાર નથી. કમિશને પોતાની પ્રશ્નિયા માટે કીકનો, અણરો વચેરે પાસે ફંડ એખ્યું કને છે, તો ખજી વેપારીઓને કા માટે પડતા મુકવા ભેદ છે.

વેપારી પેટીઓને રાજદારી પક્ષો માટે ફંડ આપવી અટકાવવા અરિયા નીલ અરકારી અરકાર પરની અચોચા અમાનમીરી કરતાં થી કાઓએ ઉપર યુનુન અણખું કર્યું.

પ્રયત્ન કરતા પોગી લોકો આ કેદ મારીને પોતાને નિયે રહેલો ભેદ છે. પણ એને ન્યાય સુદ્ધિ નથી થઈ, એવા મુદ લોકો પ્રયત્ન કર્યા છતાં તે ભેદ યકતા નથી.

—અંબીક.

રાજકીય અસ્પૃશ્યતા મેં ક્યારનીય ત્યજ દીધી છે

મહાત્મા 'શાંતિ પરિષદ'ની એક સભામાં કેરાળના સામ્યવાદી મુખ્ય પ્રધાન શ્રી. નામ્બુદ્રીપાદ સાથે એક જ મંત્ર પરથી કાગણ આપવા માટે ચેતાની દીઠા કરનારાઓને શ્રી રાજગોપાલાચારીએ ઉપમા લઇ નાખ્યા છે અને જણાવે છે કે 'મેં' મધુલા શાંતિ સમય પહેલાંથી અસ્પૃશ્યતાને ત્યજ દીધેલી છે અને હવે હું તેને પત્થરાડના કહેવાથી જ કંઈ કરી શકું, અપનાવવાનો નથી.

રોડકોમ શાંતિ પરિષદને રજા આપવા મદમીપુર મુલક સુધે મોન્સેલી એક સભામાં બાલજી કરી રહેલા શ્રી રાજગોપાલાચારીએ કહ્યું કે શાંતિપરિષદ ના પ્રયોજનને સાથે મેં અર્જવ લીધેલો તેથી કેટલાક લોકો છેડા પડ્યા છે અને તેઓ જે રીતની દીઠાઓ કરી રહ્યા છે તેથી મને મધુલા આશ્ચર્ય થયું છે. જાના પ્રકારની દીઠાઓ રજાને છે કે દીઠા કરનારાઓ સભાના ધ્યેયે થી સમાન ભાવતા નથી.

એટલો ધ્યેય આશ્ચર્યકર ?

રાજગોપાલાચારીએ કહ્યું કે મેં મદમીપુર એક રમણે આજે લાગે અને તેની જગ્યાએ મોન્સેલી પ્રસરવા થયે તો હું વડે સામ્યવાદીઓ પાછીની પાલકીઓ લઈને એ આજ હોલવવા તમારી મદદમાં આપ્યા છે એટલા બાબત જ આજ હોલવવાના કાર્યમાં તમે તેમની કામે નહિ લેશો !

સમાન ધ્યેય

શ્રી રાજગોપાલાચારીએ કહ્યું કે મોન્સેલી પરિ-
તોષિક મેળવનારા બાથેલોટ્ટોરો,
કોરોરો અને કેકેરોરો એ તમામ
લોકોએ આજુરજ-વર્ણની આસર ને
આમની જગ્યાથી મેં મધુલા રિવાજ
કરી છે. આજુરજ જે આપણને
અસર કરી છે અને આપણી બાથે
પેલીને તેની અસર પહેલવર્ણની છે.
આથી જ સામ્યવાદીઓ અણુસરોમ.
પ્રયોજાને વખેલી કાદવા વિરે શુદ્ધ
કરવ પડવાતા હોય તો તેઓ રજા
આપવાને પાત્ર છે, પછી એની પ્રાણ
અપના હેવ બધે મને તે હોય.

મેં એમને બોલાવેલા

શ્રી રાજગોપાલાચારીએ કહ્યું કે શ્રી નામ્બુદ્રી-
પાદ સાથે મેંકાવા બદલ કેટલાક
આમંત્રિઓ અને હેંચિમાર હડાઈ લેખકો
એ મારા પર ને દીઠા પ્રકારે કપી
છે તેનાથી હું હીમ અર્થ મળે છે. જો
મેં પાલે હોલની સભા સામ્યવાદી પક્ષ
ના સમયન મટે મોક્ષાવાકે હોત તો
એની સભામાં મને લઈ જવાનું સભા
ના પ્રયોજના માટે મુશ્કેલ બન્યું હોત.

વળી સભામાં આવવાનું ને વડે થી
નામ્બુદ્રીપાદે મને નહેવું આપ્યું હોલ
મેં સભાના પ્રયોજનાને કહ્યું હવે કે
આમની હવે આપી કુનીયાનું જેમણે
એક મદમની અધિકારી તરીકે થવા
જેમણે છે એના થી નામ્બુદ્રીપાદને આ
સભામાં જરૂર લેઈ આવવો.

'કુરમ્મ' કેમ કહેવા લાગ્યા

સામ્યવાદીઓ સાથે 'એ' થી 'કો' સુધી
કુરમ્મ તરીકેનો વર્તવ સામવાની
મારી નીતી છે એવું રાજગોપાલાચારી
માં કહેવું તે વાતની વાત આપી તેમણે

અણુરૂપ દર્શ કે એ સમયે મેં મદમી
ના મુખ્ય પ્રધાન તરીકેનો દેવો
સભાએલો ત્યારે વિચિત્ર પરિસ્થિતિ
હતી. મદમી મારાસભામાં તેમણે
મેટી સંખ્યામાં હતા અને મારી નીતિ
ના મુખ્ય વિરોધીઓ હતા એટલે
ત્યારે મેં એમ કહેવું. એટલે હું
એનો અર્થ એ છે કે મને સામવા-
વળમત. એ સમયે અમતા નથી હું
એનો અર્થ એ કે તેઓ મને લગન
સમયેમાં આજ વળુ આપે તો પછી
મારે ન જવું સામ્યવાદીઓએ અમતા
સર અધિવેશન બાદ બામકોડની નીતિ
ને ત્યજ દીધી છે અને હવે તેઓ
બંધારણમાં રહીને કામ કરે છે. એટલે
આપણે આપણા રાજકીય વિરોધીઓને
અસ્પૃશ્ય લેખવા નહિ જોઈએ

હર્ષિનું દુઃખ જોયું નહિ જતા પ્રધાને પોતે સારવાર કરી

રાજગોપાલાચારી આતાના નામક
પ્રધાન કે. આરકરભાઈ પટેલે સભામાં
રોડકોમ જેવીએ એક પછી એક
મેડા સીનીય હોરપીટલના કનકેર હરદી-
એને તપાસવા માટે ત્યારે ધરીબર
તેમનો આ કાઈનનો અનુભવ જોઈ
હોરપીટલના આસી. કોલેટોર અભ્યાસી
પામ્યા હતા. સિવિલ સર્જન થી અજ-
પુત્ર આ વખતે ખંભાત હતા.

એક બાઈ રહીના પેટમાં વારંવાર
પાણી બરાજ જઈ. એટલી વાર પાણી
કાઢવામાં આવ્યું તેટલી વાર કરી
પાણું બરાજ, જેમાં એ બાઈની નંબીર
રિયતિ જોઈ લોકી આપવાની જરૂર
દેવાતી હતી, પરંતુ બાઈ પૈસા ખર્ચો
રહે તેથી રિયતિખાળ નહોતી, બાઈ
હોરપીટલ પાસે એવું કામ કરે નથી
એ બાઈ કે. આરકરભાઈ વિચારમન
વતી મના.

એક બાઈને કે. આરકરભાઈ તપાસી

રહ્યા હતા ત્યારે એ બાઈને મો અવળી
માથુ દેવવાનું એક નસો અણુરૂપ.
કે. આરકરભાઈ દુરત જ એ નસો
કેવર કાઢી પડ્યા અને અણુરૂપ કે
હું આ હરદીનું અપમાન નથી ? આ-
પણી તરફ થોં રાખવાથી હું એના
અર્થે મોમાં પૈસી બચ છે ? તેજ
વખતે કાચ પોના માટે પાણી, કાણુ
કાને કુલાલ એમની સમક્ષ આવવામાં
આવ્યા, દુરત જ કે. આરકરને પૂછ્યું કે
સમજાવો, આપણા કાચે હું મેટી
મધુલા આ માટે કાચ પોવાની જરૂર
છે ? આ બધા બોલ્યા દેખાવે છે.

કે. આરકરભાઈ, ડી. બી. ના
રેડીયોથીરકે કોલેટર છે તેમણે ૩૦
મન સુધી મુલકમાં કે. આરકર સાધનમાં
કામ કર્યું છે.

હોરપીટલની બોરીકની મુલાકાત
એનાં જેમાં થોડા કિપર કાંચે અખ્ય-
રિયતિ જોઈ અલ્પતોય વ્યક્ત કર્યો હતો

હીંદની શિક્ષીકાનું અમેરીકાની સરકારે કેટલી વરણી

અમેરીકાની જુદી જુદી ધુની-
વર્ણીમાં જ આજ સુધી આશ્ચર્ય
શિક્ષણ અમેરીકા વધુ તાલીમ આપવા
મુશ્કેલ બાઈટ રિખ્ય હતિ" હેંચ
અમેરીકાની સરકારનું કેળવણી બાઈ
અને - પરદેશ શિક્ષણરિતિ સમિતિએ
આ રત મા થી ૧૨ મ. ૫૫ મિ. ૬
શિક્ષકોની વરણી કરી છે. યાણુ સાથે
આ શિક્ષણરિતિ માટે સુરત રહેરની
મહિલા વિજ્ઞાનય ગ્રામીણશાળા શિક્ષિકા
બેન અને સુરત આરત રકાષ્ટ એસી.

સિએનના જાંબી થી દીનાબેન રતનચ.
હમિયાળીની મુલાકાત અખ્યમાંથી અમેરી-
કાની સરકારે વરણી કરી છે. ત્યાં
જ આજ રહી થી દીનાબેન અમેરીકા
કાવા સીખવવા. મારેની પદતિએનો
અને આજ રહેર અમિતિનો સુની-
વર્ણીમાં હોડા અખ્યાસ કરશે. સાથે
સાથે અમેરીકાની વીર-ગાળા અરતિની
૧૦૦ કમેરીમાં વળુ તાલીમ લેશે અને
તે રજાની આ પ્રવૃત્તિમાં પોતાનો
અવકાશનો સમય આપશે. પાણ

રજા. યુ. કે. મેં રાજકીય શિક્ષણ
સરવાએલો પછી અખ્યાસ કરવા
કરાઈ શકે છે.

જમતનો સૌથી વધુ દુર્લેખ હેરક 'જુતાન'

વૃંદા પ્રધાન થી નહેરુએ આજે પત્ર
કોર પરિષદને અણુરૂપ હતું કે, હું
જુતાનના મદારામની નિમંત્રણને માન
આપીને એક અઠવાડીયામાં જ જુતાન
જવાનો છું.

તેમણે કહ્યું કે મને ત્યાં જવાની
મધુલા સમયથી ઈચ્છા છે, પછી કુનીયા
માં એ રજા નેટલો દુર્લેખ બાગે જ
કામ મીનિ રજા હશે જુતાનમાં જવા
માટે પગરતે અથવા તો પર્વતએક
દેકે પર મેલીને જ જઈ સમાવ તેથી
દીલ્લીથી જુતાનની સરદરના કાંઈ
સહેરે પહોંચવા માટે જ દીવસ આગી
લાય છે.

આ વખતે થી નહેરુ પત્રકારોને
પેતાની સાથે બધ જઈ કે કેમ એ
પ્રશ્નને ઉત્તર આપતાં નહેરુએ કહ્યું કે,
આ મેળા હું મારે રજાને પદદી
નાખવા માગું છું. વળી અહીં તો
રજો બધ વીકેડ છે. ૧૪૫૦૦ કુટના
મધુ તો માટે જોઈ અવાની છે.

નહેરુ પછી કોણ ? એની મીનિત આરે શા માટે કરવી ?

અખ્યાસી પરિષદમાં એક પ્રશ્નના
અખ્યાસમાં થી નહેરુએ અણુરૂપ હતું
કે મારા અનુયાયીની પસંદગી અનિ-
વાર્ય રીતે બીજાએ કરવાની રહેશે.
બાઈ હું મારા પ્રધન નહિ હોઈ
અથવા છવતો નહિ હોઈ ત્યારે લોકો
માટે અનુમાની પસંદ કરશે. મારે
એની મિનિત આ માટે ?

નહેરુ અખ્યાસમાં થી ગો.રામચ
રેસાઈને નહેરુના અનુયાયી અણુરૂપ
આથે છે તે અંગેના પ્રશ્નના અખ્યાસમાં
તેમણે આ પ્રમાણે અણુરૂપ હતું.
ત્યારે બીજા એક પત્રકારે સુચનું કે
આપીછે એમ તમને પસંદ કયો
તેમ તમે પછી તમારો અનુમાથી પસંદ
કરી શકો.

શ્રી નહેરુએ કહ્યું કે મને વાત
એમથી રેવી ના જોઈએ. મારીછની
પસંદગી એ અખ્યાસમાં-અખ્યાસકિત
હતી અને એને વડા પ્રધાનપદ કે
એવા સાથે કામ સંબંધ હતો નહિ.

મુકાબીમાં, ઇમારત રજા રીટન્ડ,
ભાઈએ-સોમ, રેવનુ કલીપરન્ડ અને
પ્રવરસોરન્ડ માટે મળો :

શ્માર. વીકલ

૧૨ માર્ચથી આર્થ, ૨૮ માર્ચ રીટ,
કોરનર અખ્યાસ અને માર્ચ રીટ,
લેડનીઅર્થ, રોન ૨૦-૧૧૪.

જોઈએ-સોમ, રેવનુ કલીપરન્ડ અને પ્રવરસોરન્ડ માટે મળો :

હિંદના સમાચારો

કોમ્યુનિસ્ટ યુથ સંસ્થાને હિંદમાં ઉત્તેજન નહીં મળે

પોલીસેટમાં મેલાર્ક શીખતી લોકો મેનને ભજવવાનું કાર્ય કે વર્ક હેરેલન એક ડેમેડેટીક યુથને હિંદમાં કોમ્યુનિસ્ટ આંદોલનને ઉત્તેજન આપવામાં ન હતું બાબત. આ સંસ્થાની યુવક એશીયન સ્ટુડન્ટ્સના કોમ્યુનિસ્ટ એજેન્ડાને હિંદમાં મળવાનું કાર્ય પણ કરવા નથી. ૧૩૩ પ્રધાન નહેરુએ પણ ભજવવાનું કાર્ય કે હિંદની સરકાર એવી આંદોલન સંસ્થાને ઉત્તેજન નથી આપવા હમણાં કે ને રાજનિતિ રીતે હું કહું હેમણવાના વિચારો થવાથી હેમ. એમને ભજવવાનું કે, 'હું નથી હમણાં કે આ હું કહું આપવા દેવા માં હાથ મળે. આની પરિણામે ઉત્તેજન ન આપવું એવું સારામાં સારું યોગ્ય છે. એ એક સંસ્થાને કુલ આપવામાં આવે તો પછી બીજી એવી સંસ્થાને રીકાર્ડ યુરોપ થઈ પડે એ સંસ્થાના રાજનિતિ આધારી કળા અથવા છે. અમને વિશ્વને માત્ર પડતી અથવા બીજી પરિણામો માટે નથી. પણ ભજવે સંસ્થાને પેર અને સ્પર્ધા રીતે ભજવે છે, એવી સંસ્થાને અમે આવી પરિણામો ઉત્તેજન નહીં આપવા હાથ ને સંસ્થાની થયે કહી છે, એવા પેર આપવા પ્રતિ સ્પર્ધા છે.

યુગોસ્લાવીયાને સીવવાના અર્થની

હિંદની સરકારને યુગોસ્લાવીયા તરફથી હિંદના નાણાં સિવવાના અર્થની એક પ્રતિબંધ છે. તેમને ૪૮,૦૦૦ મહાન ભેટના ૬ ભેટના ૩,૪૦૦ મહાનવામાં આપે છે. તે સિવાય મોટા - મેડીના તથા મેડીના તરફથી પણ મોટા આપે છે.

હિંદમાં આલુ શકિતનો પાવર પ્લાન્ટ

કુનીયામાં અલુ શકિત માં શાંતિયમ વપરાશ કરવા ત્રિે એક પરિણામ મારાફ હતી એમાં હિંદને કહું કે કુનીયામાં વાપરીને એક અલુ શકિતના ૫ વર પ્લાન્ટ બંધાવવાને મેમને પ્રાર્થા છે. હિંદના રાજનિતિ કે. આમાં ભજવવાનું કાર્ય કે આ પ્લાન્ટનું કાર્ય ૧૯૬૦માં આલુ કરવામાં આવશે અને અમલ્ય આર થી પછી

વરકમાં યુર થશે. આ પેરના માટે નાણાંનો સવાલ મળું મહત્વનો નથી. કે. આમાં ભજવવાનું કાર્ય કે હિંદ ભજવ શકિત પોતાના હેમમાં મળતી અમલ્ય થીવ મેળવવાને પ્રાર્થા રાખે છે. બીજામાં એક કુનીયામાં મેળ બાંધવાના પ્લાન્ટ મારાફ રજા છે. એમાં વિશ્વ રીક ૧૦૦૦ ટન એક મળે કહી છે. ૧૯૬૦ અથવા ૧૯૬૧ સુધીમાં એક મેક પાણીનું પ્લાન્ટ પણ બંધાવે છે.

આફ્રિકા સાથે બંધતો હિંદનો વેપાર

૧૯૫૭-૫૮માં હિંદે નાણાંની સાથે ૩૩,૦૦૦,૦૦૦ રૂપિયાનો વેપાર કર્યો હતો. થવા સાથે ૧૨,૦૦૦,૦૦૦ રૂપિયાનો વેપાર કર્યો હતો. મેલ્ટન કે. સાથે ૧,૦૦૦,૦૦૦ રૂપિયાનો વેપાર થયો હતો. જેનું વેરક આફ્રિકા સાથે ૧,૦૦૦,૦૦૦ રૂપિયાનો વેપાર કર્યો હતો અને એ-એથ સાથે ૫,૦૦૦,૦૦૦ રૂપિયાનો વેપાર કરવા માં આપે છે.

હિંદની પરદેશ નિતી ઉપર શ્રી મોરારજી દેસાઈ

નુવેઈમાં પરદેશ નિતીના એકે-સામેલનની સભામાં ભાષણ કરતાં હિંદના નાણાં મંત્રી શ્રી મોરારજી દેસાઈએ ભજવવાનું કાર્ય કે હિંદની પરદેશ નિતી એવી ન હતી કે તે ખરા જોડા સાથે આંખ આંધ કરવા હાથે. હિંદની નિતી એવી છે કે તે અમા સાથે એવી મરાવવા હાથે છે, અને અમાના યુગે મહત્વ કરવાની પ્રત્યક્ષ રાખે છે. હિંદ પોતાની પરદેશ નિતી ન્યૂન અને પહેલા વિચારો પર રમવા હાથે છે.

હિંદથી પાછા ફરેલા ટાન્ઝાનીકાના નેતા

ટાન્ઝાનીકાની ફેરેલન એક મેમર ના સેક્રેટરી ખે. આર. કાવલા એક સભામાં ભાષણ કરતાં હિંદમાં પોતાના અનુભવો ઉપર ચર્ચા કરી હતી. તેમને પોતાના ભાષણ દરમિયાન ભજવવાનું કાર્ય કે, હિંદ ભજવે એમને ખા.ક હેટ મે કરો કે તેમને એવા પ્રત્યક્ષ કાર્ય કે એ દેશ અહીંક રીતે સ્વરાજ્ય રીતે રીતે મેળવું અને

એવી હાલતી સરકાર કહું રીતે આપતી હતી.

ખે. કાવલાએ ભજવવાનું કાર્ય કે એમને હિંદની સરકારની ધણી પેરના એવા એમ એવા કાર્ય, એવી તેમને હિંદની સરકારનું દુર કરવા પ્રત્યક્ષ કાર્ય. હિંદની સરકારે પોતાની પેરનાં જો 'પ્રાંચ વરકના પેરેરમાં મારાફ કરતાં. સરકારે કે પ્રત્યક્ષ બાંધી હતી અને અમલ્ય ૫,૦૦૦,૦૦૦ મોરારજી આ પ્રાંચમાં મારાફ નોકરી મળી હતી. બીજા પાંચ વરકના પેરેરમાં મોરારજી પોતાના અર્થનો મનાવવાના છે. હાથ હિંદમાં પરદેશ મનાવવાની કાર અથવા પ્રેરે; અથવામાં નહોતી આપતી.

અમેરીકામાં હિંદના એકલ્પી

યુગલની કાર્ય કે.ટના ખીર ભજવીક માં, મહત્વ અર્થ કરીક આપવા આપવા મહીનાથી અમેરીકામાં હિંદના એકલ્પી તરીકે રચાન મરાવે. તેમને યુગલના ખીર ભજવીક ૧૯૪૭થી છે. તે પહેલા તેમને યુગલ યુનીવર્સિટીના વાઈસ ચેન્સલર કરતાં. હાથ તેમને ૧૯૪૭થી યુગલની રાખ અમેરીકા સોશાયલિસ્ટ પ્રમુખપણ મરાવી રજા છે. અને એ કમીસનના પણ તેમને કાર્ય છે. અમા વરકે તેમને હેમના કન્ટ્રેસેલનક કાર્ય એવું ભજવીકના હિંદના 'એક હેક' અર્થ તરીકે રચાન મરાવું કાર્ય.

યુગલની વસતી

કાનેટરની યુગલ સરેરની વસતી ભજવારણ રીતે વધી અર્થ છે. ૧૯૪૧ ની આમમાં સરેરમાં ને વસતી ૧૪.૮૫ લાખ હતી અને ઉપનમરોમાં ૨.૫ લાખ હતી તે મળેને દેવે સરેરમાં ૨૯ લાખની મળે છે અને ઉપનમરોમાં ૧૯૪૭થી અમલ્ય સુધીમાં આકરે કાર્ય લાખની અર્થ છે. એક એવું પણ અંદાજ નીકળે છે કે સરેરમાં 'કુટપાલ ૫૨ રહેનાર'ની સંખ્યા કાર્ય લાખ એટલી થવા અર્થ છે.

કેરીના કરંડીયામાં રૂ. ૫૦,૦૦૦ની મોટો

કાકવા વિખાની અર્થ કરંડમ હતામળ.એમે એક કેરીના કરંડીયા માં કરંડીયાની રૂ. ૫૦,૦૦૦ની કોપલ ની હિંદી અમલ્પી મોટો પડી પાડી હતી. આ કરંડીયા સ્ટીલનેકે એકલ્પનાર હતો અને તેમાં હાથમાં કેપાનું ભજવવાનું કાર્ય કે. તે એમને તપાસતાં તેમાંથી રૂ. ૫૦,૦૦૦ કોપલ ની હિંદી અમલ્પી મોટો થઈ આવી હતી.

વીશ રેરટલા ખજાચ ?

અવતના અહમલ્પી વિરતરના એક મામમાં કરંડ થઈ હતી, કે રેરટલા થઈ કાર્ય અર્થ કરંડ અને એ પણ એક સાથે કાર્ય, અમલ્પી સાથે કાર્ય નહિ, અને એક અર્થ કરંડમાં

કાર્યને એક કાર્ય રીક રેરટલા અર્થ થયે! પણ પછી એવી હેમનીમાં અમલ્પી અર્થ અને કાર્યની અમલ્પી એને અર્થ એ પહેલાં એનું કાર્ય થઈ કરંડ રો કાર્યે પણ અર્થ કરી થયે!

આવરનાં અર્થને

કાર્યના વાકનવહેવાર અને કરંડ વહેવાર આપવા પ્રધાન એ એક કે. પાડીએ હિંદીના સ્ટીલ મેરીનેલન કંપની ની કાર્ય-અમેરીકા અમેરીકા અર્થને સર્વોચ્ચ ઉદ્યોગન કરંડમાં એવી અર્થ કરંડની હતી કે આવતાં ૧૦ વર્ષોમાં કાર્ય કુનીયાના અર્થને નહામાં આવવાનું અર્થ રચાન પ્રતિ કરંડ અને તેમને મળવાં એકલ્પી કાર્ય કે 'આવતીક અર્થને કાર્યનું ટેન્ક ૩,૦૦,૦૦૦ છે. અર્થે બીજાં એવનાનું અર્થ ૬,૦૦,૦૦૦નું છે.' એ કાર્યને અર્થ કંપનીમાંની અર્થ પ્રતિ અર્થ રીતે તે આવતાં રીક વર્ષોમાં ૧૦ લાખ ટેન્કનું અર્થ સિદ કરંડ મુરોક અર્થ મને.

ચિન્મયી આઠમી અવલકબી

અર્થ પ્રદેશમાં રવા-ઉપરિત રીક ૫૨ આવેલા કાર્યને પ્રદેશમાં તર્થ અર્થને 'અર્થને અર્થ વિસ્તાર' તરીકે રાખવાનું અર્થ કરંડ છે. એક એ એક નહીં કરંડ તો આ વિસ્તાર માં વસતી સરેર વાપની સુર અને મનોહર વસતી નિર્મળ થઈ અર્થ. આ અર્થે રાખ કરંડ વિચાર અર્થની રીક છે. એક વિદેશી સભામાં એ આ અર્થે ભજવવાનું કાર્ય કે સરેર વાપ એ તો વિચારી આપી અર્થની ભજવવા. આ અર્થે પણ એનું નામ તો માર કાર્ય અર્થમાં અર્થ વિચાર કરંડ રર્થ છે અને એવી સ્વેત તરફ કેમને પાડવા દેવામાં આવતી નથી.

રેવની એક સામલકબી ચોરી

રિંકી પોલીસ કમલ પાડનઅર્થની રેવની સરેર એક સામલક ચોરાપ ની રિંકિય એવે છે. આ ચોરે રેવની ૨૦ એકલ્પી પોલીસનું અર્થ રજા થઈ છે.

ચિન્મયી આઠમી પડીત રૂપેન

આનેના પણ એકલ્પી નિર્મળ અર્થને અર્થને કાર્યના હાથ કરંડનર મીપતી વિચારકબી પડીતને સાથે સાથ રૂપેન મારિત કાર્યના કરંડ પ્રત્ય એકલ્પી તરીકે નીચવામાં આવ્યા છે એમ માલ અર્થને અર્થને અર્થના એક અર્થનારી વારી અર્થે છે.

વિનિત એકલ્પી કોર

(યુગલની કે યુગલની કોરનરી.) અર્થને વિચારોને - કોપલ ૧૮/૬ 'Indian Opinion' P. Bag, Darban, Natal.

જાન્યારીમાં આટે

અમને મળે.

સુરતી જામજુના અને રેપરબીટ કીંગ.

શી રેપરબીટ અને રેપરબીટ નીચે મુનીપલ અને રેપરબીટ કીંગ કોઈ પણ જામજુના અને રેપરબીટ કીંગ કીંગ અને રેપરબીટ કીંગ.

કેપીટલ્સ બાલ્કની હોટેલ

(ધી કોર્નર મીડલ કાઉસ)

એ અને રેપરબીટ કીંગ અને રેપરબીટ કીંગ - રેપરબીટ કીંગ.

ફોન નંબર ૨૩૪૨૪

ટેલીગ્રામ : KAPITAN.

ધીરુભાઈ પી. નાથક

સુરતી, સુરતી, સુરતી અને રેપરબીટ કીંગ.

રેપરબીટ કીંગ અને રેપરબીટ કીંગ અને રેપરબીટ કીંગ અને રેપરબીટ કીંગ.

રેપરબીટ કીંગ અને રેપરબીટ કીંગ અને રેપરબીટ કીંગ અને રેપરબીટ કીંગ.

રેપરબીટ કીંગ અને રેપરબીટ કીંગ અને રેપરબીટ કીંગ અને રેપરબીટ કીંગ.

રેપરબીટ કીંગ અને રેપરબીટ કીંગ અને રેપરબીટ કીંગ અને રેપરબીટ કીંગ.

રેપરબીટ કીંગ અને રેપરબીટ કીંગ અને રેપરબીટ કીંગ અને રેપરબીટ કીંગ.

Phone : 33-9933.

26 Barkly Arcade,

Cor. 38, Market & Diagonal St., J'BURG.

તાજું ઉમદા ફ્રુટ

આંખા અમુક, હીલી અમુક, રતાળ અને સુરતી બોસમ

આંખા કી. આંખા પીની ૧૦ રતલ, હીલી ૨૦ રતલ, ૧-૨ રતલ.

પાપક નંબર ૧ રી. ૧૦, નંબર ૨ રી. ૮ ૧૦૦.

સુરતી અને રેપરબીટ કીંગ અને રેપરબીટ કીંગ અને રેપરબીટ કીંગ અને રેપરબીટ કીંગ.

રેપરબીટ કીંગ અને રેપરબીટ કીંગ અને રેપરબીટ કીંગ અને રેપરબીટ કીંગ.

All prices subject to Market fluctuations.

A. KADER & Co., (PTY) LTD.

WHOLESALE FRUIT MERCHANTS

P. O. Box 251. DURBAN.

ફરનીચર! ફરનીચર!! ફરનીચર!!!

સુરતી, સુરતી, સુરતી અને રેપરબીટ કીંગ અને રેપરબીટ કીંગ અને રેપરબીટ કીંગ અને રેપરબીટ કીંગ.

—બોસમ, રેપરબીટ કીંગ અને રેપરબીટ કીંગ—

એ ફરનીચર કીંગ અને રેપરબીટ કીંગ અને રેપરબીટ કીંગ અને રેપરબીટ કીંગ.

L. MISTRY

51 BREE STREET, BURGERSDORP, J'BURG.

PHONE 33-4691.

BOX 2626.

હીંકની મોટામાં મોટી વિમાની કંપની તમારી સેવામાં

—ધી—

ન્યુ ઇન્ડિયા ઇન્સ્યુરન્સ

કંપની લીમિટેડ

સાઉથ આફ્રિકાના એક જ મુખ્ય પ્રતિનિધિ

રસ્તમજી જલભાઈ રસ્તમજી

૧૪૦ ક્વીન સ્ટ્રીટ,

ડરબન - નાટાલ.

સેવા અને નિર્ભયતા

માટે અમને મળો.

અધી જાતના વિમાનો અને ઉતારીએ છીએ.

પી.ઓ. બોક્સ ૧૧૧૦.

ટેલીફોન : ૧૧૧ હેલ્પનથ એવન્યુ,

ડરબન.

ટેલીફોન :

બોક્સ : ૨૫૮૨૫

ટેલીફોન : ૮૬૪૧૩.

ગાંધી આપુની ધર્મ ભાવના

અહમ્મદ ગાંધીજી પોતાની ભાવના કોઈ હદેપહોંચતા અને પોતે કોઈ હોવા નો અર્થ લેતા, પરંતુ એકની કોઈની જીવનના કુશિલ નહોતી તેમજ કહેતા કે "હું કોઈ ધર્મને મારી ભલ કરતાં પણ વધુ ગાંધી છું. એ બીજા ધર્મો તરફ કમબાંધ અને કદરવા હોય તોજ કોઈ ધર્મના કિર્દાને બરાબર અનુકરણ કરવાનું. કોઈધર્મને પાછા જ કદરવા અને કદિષ્ટતા ઉપર રક્ષાએ છે." તેમજ માનવ હતા કે કોઈ ધર્મ જ બીજા ધર્મો તરફ કમબાંધ અને આદર કેળવતા એકને સીખવું છે.

૬. આર્થ ગાંધીજી ખિસ્તીઓના કમચમચા આખા અને વાળખાનો તેમજે અવગણ કર્યો. તેવીજ રીતે કુશલમાનેલા કંઈકમાં જાળવા અને કેશનનો અવગણ કર્યો. આ એ ધર્મમાંનો વર્તમાને તેમને ખાલી થઈ ગયું કે નવા ધર્મોના વળગત કિર્દાને તે આજ ન છે.

ગાંધીજી કહે છે કે "એ આપણે ભલેજ અપૂર્ણ હોઈએ તો આપણે, ધર્મ પણ એટલેજ અપૂર્ણ જ રહેવાનો. આથી જ રીતે આપણને કામ્ય ઉપર ની જાંખી થઈ નથી. તેવી રીતે કામ્ય ધર્મની પણ જાખી થઈ નથી. આ રીતે આપણે કહેવો ધર્મ એ અપૂર્ણ હોય તે એમાં સુધારા વધારાને અવગણ રહેવાનો જ. આ રીતે આપણા ધર્મના કોપોથી આપણે પરિચિત હોવા એકજે અને એ રીતે ને દુર કરવાનો. આપણે પ્રયત્ન કરવો એકજે. એ નવા ધર્મો તરફ આપણે કમચમચી એકજે, તે પછી, બીજા ધર્મના સ્વીકાર તરફ. આપણા ધર્મ માં કામચાં એ આપણો ધર્મ થઈ પડે છે."

"એમ કાને એક થઈ હોય છે પણ પછી પાંદડાં તથા ઝાંખાં હોય છે, તેવી રીતે એક કાચો અને કંઈક ધર્મ છે, પણ માનવતા કાચમાંથી રક્ષક થઈ એ અનેક બને છે. અપૂર્ણ મનુષ્ય પોતાને કાંઈ હોય તેજે ભાવામાં એને રચી કહે છે અને તેથી જ કદિષ્ટતાની ભરૂં થઈ જાય છે."

ગાંધીજીના આ કંઈક કમચમચા બીજા નાનપણમાં જોવામાં હતા. ગાંધીજી કહે છે કે "મારી માંએ અને કનેઈમાં અને કંઈકના પરિચયો ભવાનું પણ યોગ્ય." તેમના ભાગ થયા હતા ભારે નવકંપતીને કંઈકના રહેવામાં તે પડે કામચાં કાંઈ એકજે પણ રક્ષકની રચાઈ આપણે પણ પડે કામચાં કાંઈ એકજે. ગાંધીજીને આવી આપણે ધર્મભાવના નાનપણથી

(મેમ્બર : ઉચિતાર્થકર એમાકર, એકાનીસમય)

જ વારલામાં થઈ હતી. એમના પિતા પાસે અનેક ધર્મના કોડે ભાવતા, તેમના કંઈકને કોઈકે ધર્મ નવા ધર્મોના આદર કરતાં કીધ્યા હતા.

૭. આર્થ તેમજે ખિસ્તીધર્મના તેમજ હરકામધર્મના એવા તે અવગણી ભવ્ય હતા કે બને ધર્મના કોડેને કોઈ આકા મંપાઈ હતી કે તેમજે ખિસ્તી કે સુરિયમ ધર્મ અંગીકાર કર્યો. પરંતુ ગાંધીજી તે કોઈ જ રચાઈ કોઈ ધર્મમાં જે અનિષ્ટ તરફ હતા, જે માફાવાર હતા તે તે ગાંધીજીએ કોડી જ રીતે કર્યો. તેમજે ગાંધીજી કાંઈ જ રાખતા, ભવતા અને એ રીતે તેમજે ૬. આર્થ એક બીજા ધર્મમાંથી અવગા કર્યામહત્તરી કમ વનાર્યો હતા. આ કારણેજ કોઈકે કુશલમાનેલા ખિસ્તીધર્મના અર્થમાં ગાંધીજીએ કામ્ય આપ્યો હતા અને તમામ કોઈકેને કુશલમાનેલા રાખે રહેવા ભવાનું કુશ. કોઈ-સુરિયમ એકતા મારે તેમજે અનેક વાર ઉપવાસો આપ્યા છે, એટલું જ નહિ પણ એકની પ્રાર્થનામાં કુશનના પોડો પણ કાઢી કર્યા હતા. એકની પ્રાર્થના માં "ઉપર અકાઈ તેજ નામ" એ મૂળ રાખી થઈ હતી.

ખિસ્તીધર્મમાં કાંઈ પણ ગાંધીજીને માફ કંઈક હતા. એમ કમચમ નામના એક પાંદડીએ "ખિસ્તી ધર્મને પડાઈ" નામે એક પ્રસંગ કમચું છે તેમજે અર્થ તેમજે ગાંધીજીને કહે છે તેમાં તેજે કમચું છે કે "પડાઈમાં ગાંધીજી કે એકજે કમચું અને તેના કારણે મારી કમચાં રાખવાનો." એકની એ-જ નામના પાંદડીએ પણ કમચું છે કે "આકારમાંથી કોડીએ એ કે આને કમચી વધારેમાં વધારે નડકાં છે એને માનવી, ખિસ્તી નથી.

પછી ખિસ્તીઓએ ગાંધીજીને કમચાં નવાવનાં વારવાર પ્રયત્ન કર્યા પરંતુ ગાંધીજીએ તે કમચાં કમચું કે સાચી ખિસ્તી ધર્મની એવા તે અને કોઈ નવાવવામાં છે.

ગાંધીજીની અસર નવા ધર્મો ઉપર અને નવા ધર્મોની અસર ગાંધીજી ઉપર થઈ છે. ગાંધીજીના ધર્મ કંઈકનિષ્ટ નથી તેથી જ એકજે કોઈ ધર્મને માફાવારના નવનમ થી પ્રકાશ કરવા પ્રયત્ન કર્યો. ગાંધીજી પોતે કોઈ પરિચયો ભવતા નહિ, કમચું કે એકજે કમચર પરિચયો ન હતા, એકજે કમચર કોઈ ન હતા, એ તે

સુરિયમ, ખિસ્તી, કોઈ, બીજા ભવતો કમચર હતા. આ કારણથી એકની પ્રાર્થના કમચાં નવા ધર્મોના પ્રસંગે થાઈ પ્રાર્થના થઈ.

ગાંધીજી ખર્મીક રીતે રિવાજો વાળતા નહિ. તેમજે આંતર ધર્મો કમચોને પણ મહાવી આવી હતી. કમચાં કમચર કોઈ કોઈ વારવાર તરફ એ કમચે વાપુજીએ ભવનવંદન આપેલાં અને ભવાકરની પ્રતી ઇંદીરા, હારોજ ગાંધીને વરણી તરફ પણ અપુજ્યો કમચિત આવી હતી.

અપુજ્યો જન તે કામ્ય એક વર-તેમજે, તેમજે કમચું છે કે "આ કામ્ય" ગાંધીજી પારે માફાવારને કે કમચાં અને તે કમચાંમાં કહેવો કમચો છે. કામચી કામચાં કામચો કમચાં કમચી છે તેટલુંજ કહેવો છે. એ અભિમાનીને અવગણ કામચે અને નિર્ભય વાળાને તાન કમચાં કામચે. "કામચી કામચને અવગણી પણ નીચે રહેવું પડે છે. ભવતા આપણું અવગણને કમચે છે, પણ કમચાં પૂર્ણરીતે તે અવગણ સુધી તેને કમચી હો કમચો તે અવગણ ન બને કાં સુધી તેને કમચી જાંખી પણ કમચાં છે. ખિસ્તી ધર્મ અને હરકામ પણ એક વધુ કમચાં છે."

કમચિતર બિને ગાંધીજીના વિચારો પણ કમચાં હતા. તેમજે કહે છે કે "આપણે કમચો એકજેને કમચી કામચાં છે, નવાંની કમચાં એક કમચાંમાં છે. કમચાં નવાં ધર્મો આપણું છે. દરેક કમચાં અવગણ પ્રસંગ પોતપોતાના ધર્મમાં રહેને પૂર્ણતા પ્રાપ્ત કરવા અથ, આવી એકજેમાં અરિય એક માફાકમચી કમચાં છે. એ માફાક નીતિમાં અરિયતા ન કામ, એ, એક વામચાંથી નીકળેને બીજામાં પેશવાથી કમચાંમાં કમચાં કમચાં નામે બીજા ધર્મની નીતી કરવાની પ્રસંગ માફાવા ન જ કમચાં."

ગાંધીજીને કમચું કે સુરિયમ ધર્મ કાચો છે, કારે એક સુરિયમ આપણે તેમજે સુરિયમ થઈ કમચું કારે ગાંધીજી એ અપુજ્યું કે "એમ કુ હરકામ ધર્મને કમચો નથી માનવો તેમ કુ કમચાં, પારસી, વધુ ધર્મોને કમચાં નથી માનવો. કારે કારે કમચો ધર્મ કમચાં કર્યો? પણ કુ-કોઈ ધર્મને પણ કમચો નથી માનવો. કારે મારા નવા કામ્ય કામચાં કમચાં છે તે કમચાંમાં કમચાં કમચાં કમચાં નથી એક કમચું. કમચે પોતપોતાનો ધર્મ કમચાં એક કામચે છે તેથી માનવ એક માને વળગી રહે તેમ કુ તેને વળગી રહેવું છું."

ખિસ્તીઓ કોઈએને વરણવાનું પ્રસંગ કરતા હતા. તેમજે કમચાં આપણાં ગાંધીજીએ કમચું કે "એક કમચાં વરધર્મોએ ખિસ્તી કમચો કમચાં કમચાં ન કાચો પણ તેને કોઈક કમચાં કમચે આવી કમચાં, કમચાં તેમજા સુચકામાં આવીકાર કમચાં કમચે ભવાનો. મારે કમચાં કાચે કમચું પડે છે કે તેમજે કમચાંમાં રહિત કમચી નથી. કોઈકની કાચે કોઈકને કમચાંની રહિત કેળવી નથી. તમારા કમચાં કાચે કમચાં કાચાં નથી. એ કમચાં તેમજા અને કમચો."

કાચો ધર્મ તે આપણમાં છે એક ગાંધીજી માનતા હતા. માનવું થાઈક આપણું કે કાચાંની વરંદન એક કાચો ધર્મ છે. એક માફાક માનતા અને તેથી કહેવો કે "આપણું વરંદન આપણી કમચો છે તેમ કરતાં આપણાં આપણો કોઈ એ વધારે કાચું છે.

આપણને જન ધર્મ એ કમચાં આપણી અને કમચાંની વચ્ચેના કમચાં વરંદો મપાંચિત ન હતા. પરંતુ ધર્મ ને તે કમચાંને એક એક કમચાં, રામચી, કામચાં, કાચાં, કમચાં, કમચાં રિવજ નવા કમચાંમાં એકજે આપણે માનવો છે. "કમચાં એક માનતા કે રામચીમાં ધર્મને ન કમચાં કમચો, તેના ભવામાં ગાંધીજીએ કમચું. "કુ એક નથી માનવો કે ધર્મને રામચી તે કમ છે, કે એને માનવી માનવું હોય."

આ કારણથી જ ગાંધીજી રામચીમાં કમચાં, કમચાં અને કમચાં આપણને કામચાં હતા. અને એ રીતે ધર્મ અને રામચીમાં કમચાં કમચાં એકજે કમચો હતા. આ રીતે ગાંધીજીએ કમચું છે કે "કમચાંમાં આ ધર્મ આપણે કુ ભવે અને કમચાં કમચો એક પ્રયોગ કરી રહ્યા છું. પહેલાં અને કમચાં તે કે ધર્મ એકજે કમચો એકજે નવા ધર્મો કર્યાં એને કુ વિશેષ કાચું છું તે કોઈ ધર્મ નથી, પણ કમચો કુ એ ધર્મની વચ્ચે કમચું તે કોઈ ધર્મથી વચ છે, જે ધર્મ માંની રહિતે કમચાં કરે છે, એ કમચો અને કમચો આપણને કમચો એકજે છે. અને એ કમચો આપણને રિવજ માનવો છે."

આ રીતે ગાંધીજીની ધર્મ આપણને કમચાં કમચાં કમચાં કમચાં કમચાં એકજે. આ વાચના, એ કમચો કોઈની નથી, સુરિયમ કે ખિસ્તીક નથી. કમચાં એ ભાવના નવા પોતે ને કામચાં પડે છે. એટલું જ નહિ, કમચાં કમચાં કમચાં વાપુ પડે છે. કમચાં તમામ પ્રસંગને એ ભાવના કમચાં પડે છે.

અરેબ! ગાંધીજીએ પ્રચલિત પાંચે માનવામાં ભવતા પડો આપણે છે

ગોટપણે તેઓ કદી મંદિરમાં ગયા નથી, દેવપૂજા કરી નથી, ધાર્મિક વિધિઓ પાળી નથી. આમના હજાર વગેરેમાં થયું એમણે જુદી વિધિ બનાવી લીધી છે. મરણ વગેરેના ઇત્યાદિ સરકાર એમણે પાળ્યા નથી. જમીની ભેડે પોતે રહ્યા છે, પોતાને હરિજન કહેવામાં છે, હાંફુ પ્રાર્થના ભેડે એમણે મુસ્લીમ અને ખ્રિસ્તી ધર્મની પ્રાર્થનાઓ પૂજા ભેળવી છે. આમ છતાં હાંફુકા, વિશાવતની મુસાફરી જેવા પ્રસંગે મોઢાએ એમને કમરૂબના તિલક કરી યીજા આપ્યા છે તે એમણે સ્વીકાર્યું છે. આમ ધર્મવિધિ અને ધાર્મિકતા એમના છતાં એમના ભેટાં ખોળું ધાર્મિક કોણ હતું? મરતી વખતે થયું એમણે રાખનામનો ભજ હોડાયો નથી. ઇલાં જેતલ તેઓ ઇશ્વરની પ્રાર્થના કરતા, જાળના ચાતા, રાત્રે સૂતી વેળા પછી ઇશ્વરને ધાદ કપી વિના ન રહેતા અને નિરંતર રાગધનમાં લીન રહેતા.

માધીજીએ જીવનના અનેક સ્થેતિમાં જેમ જાળના કાંતિ કરી તેમ આપણી ધર્મ જાળનામાં પણ કાંતિ કરી છે. તેમણે "ઇશ્વર સહ છે એમ કહેવાને મહેલે સહ એજ ઇશ્વર છે." એમ કહ્યું અને એ રીતે સાત્ત્વથી ઇશ્વરનો એમના સારાએ જીવનમાં સંસ્કારકાર કર્યો. જાળને મેળવવા આદીસને સાધન બનાવ્યું, વળા આદીશા વિના સહજ નહિ, તેમ સહજ વિના આદીશા પણ પળાય નહિ એમ બાગી પુરંક કહ્યું અને એ બે મેળવવા માટે અભ્યાસપત્રને પાઠો અલ્પે, અને તેને મદદરૂપ થવા માટે અભ્યાસપત્રને જાડી રચ્યું. આ ચર પાયા ઉપર એમણે બીજા અનેક મદદની હમારત

થઈ માનવતાનું મંદિર બનાવ્યું છે. એ મંદિરમાં માનવતારૂપી દેવની પધરાસણી કરી એ માનવતાની પૂજા કરવા લીને ધીમંત્ર્ય છે. વળી પરમેશ્વરની આ પ્રભા,

આ સમજા સંસાર, એક કુટુંબી આપણે, એક પિતા, પરિવાર આ ઘણિત જેવી સમોટ રીતે એમના જીવનમાં વણી જતારી છે. અને એ રીતે "આમત્ત સર્વ જીવેતુ" એ ગીતા સુવર્ણ આપણને જાન કરાવ્યું છે.

જાળે આપણે ન્યાં ન્યાં ધર્મના બહાવાવમાં અટવાઈ પડ્યા છે. મૂળભૂત સિદ્ધાંતો, બુદ્ધી બહાવિધિ અને આડંબર ને વધુ ને વધુ પોષી રહ્યા છીએ. ઇશ્વર, અલ્લાહ, ગોડ, અલ્લેમ્, ઇશ્વર, આદિ, વગેરે અન્યથામાં ગોષાં આપણે છીએ. ભપ, તપ, દોષદહન, પૂજા કારા અને મંદિરમાં ઇશ્વરની પૂજા મેળવવા પ્રયત્ન કરી કરીએ છીએ પરંતુ જીવનના આપણાં તમામ પ્રકાર ના દૈનિક બ્યવહારમાં માનવતારૂપી દેવને કદી પૂજાએ છીએ અથવા નથા ધર્મો બસે આપણે ઉઠી જઈએ, નથા બહાવારો બસે જીવંત જીવંત કરીએ પરંતુ 'માનવધર્મ'ને જીવનમાં પકડી રાખીએ તે.

"સદ્ મોઢાં સુખી થાઓ, સદ્ધેએ નીરાગી રહો, સર્વે કલ્યાણને પાડો, કોઈને કુખ ના થયો."

એ આપણી પ્રાર્થના અવરથ રજાથી નીચે એમાં સંલગ્ન નથી. જાખી જમતી અને રેટિલા બારણ નિમિત્તે આપણે સૌ 'માનવધર્મ'ને વરીએ અને સુખી થઈ સર્વને સુખી કરીએ એટલી જ અંતરની અભિલાષા.

આજીએ કુદાએ તો પણ ને એ ત્યાંની જાનનાને દેસરો થઈ રહ્યો છે, એનાથી લોભાની દિયાર સુધી થાય છે એ તો બજાએ કહ્યુંલુજ પડશે."

—હાલ સુખ્ય રાજ્યમાં હ પ્રાદેશિક કેમ્પ સમીતીએ છે તે નવેંબરથી એક સમીતી બની જશે, કારણ મહા રાજ પ્રજાસત અને સુખ્યત્વે રહેતું હશે

એમાંથી થયું જેવાથી જુદી જુદી સમીતીથીની બહાર નથી રહેતી. —વેદ-ગુપ્ત વાટાવાટમાં જારતે ને નિર્મુલ લીધો છે તે સામે હાંફુ મહાસભા બને જનસમના નેતાઓએ વિરોધી નિવેદનો બહાર પાડી બહાળ્યું છે કે, પાકીસ્તાનને બંધાવવા કેટલાક ભાગો સોપી દેવાનું ને સ્વીકાર્યું છે તે ઘણું અન્યાયી પમણ છે.

સામાજિક બબ્બરો

ભારત સુવર્ણ મંદેલ
ભારત સુવર્ણ મંદળની વાર્ષિક ભંજેર સભા તા. ૧૩-૯-૧૯૫૮ના રોજ ગાંધી હોલમાં ગણી હતી પ્રાર્થનાના દ મિનિટસ વચ્ચે હતી ત્યાર બાદ મંત્રી નો રિપોર્ટ, અભ્યનયીએ રજુ કરેલો વિસામ સર્વોચ્ચતે પસાર કરવામાં આવ્યો હતો.

અધિકારીએ નીચે પ્રમાણે કરાઈ હતી.

આમત્તવાતો : વલ્લભાઈ બાપ્ત-ભાઈ, નરોત્તમભાઈ કરસનદાસ, નર ચીંકભાઈ પ્રભુભાઈ દેસાઈદાસ, મોદન ભાઈ ગોહલ, બીખાભાઈ શિદાભાઈ મોહી, વસનભાઈ નામરજી, અલ્પભાઈ પ્રભુદાસ મોહી.

આનંદીય પ્રમુખ : શ્રી રામભાઈ નાનાભાઈ, પ્રમુખ : શ્રી રામદેવભાઈ વલ્લભભાઈ, શ્રી પ્રમુખો : શ્રી જીવજીભાઈ મેપાલજી અને રમણભાઈ ભગુભાઈ, મંત્રીઓ : શ્રી મેપાલભાઈ કાલાભાઈ અને મનભાઈ રવજીભાઈ, અભ્યનયી : શ્રી મેપાલભાઈ જી રામ તભાઈ, ચીટીટર : શ્રી દલાલભાઈ દુલ્લભભાઈ, કમીટી સમ્યો-સમ્યો : રતીલાલ આંડાભાઈ, રવિન્દ્રભાઈ નરોત્તમ, રામભાઈ ડાલાભાઈ, રવજીભાઈ ડાલાભાઈ, રતી-લાલ તીલોતનદાસ, નેરામભાઈ વલ્લભ-ભાઈ, મોગીલાલ પ્રામજી, મોતીલાલ પરસોત્તમ.

શ્રી કૃતિસવાલ સુભાષટેક મેરઝી સોસેટી

ઉપરાંત સોસાયટીની બંજેર સુટણી સભા તા. ૧૪-૯-૫૮ના રોજે મી આંધી કોઠમાં મળી હતી. ચાલુ વર્ષ ના માટે નીચે બહુલેલા અધિકારીઓ અને સમ્યોની સુટણી કરવામાં આવી હતી.

આનંદીય પ્રમુખ : શ્રી આંડાભાઈ પરજી ભાઈ, પ્રમુખ : શ્રી બાલુભાઈ વલ્લભ ભાઈ, ઉપ-પ્રમુખો-સમ્યો. મનભાઈ શાંતભાઈ, રજુકોડાભાઈ પરસોત્તમભાઈ, મનભાઈ ભગુભાઈ, મંત્રીઓ : શ્રી શોરભાઈ આંડાભાઈ અને બાલુભાઈ દેવમંદભાઈ, અભ્યનયી : શ્રી રજુકોડા ભાઈ પરસોત્તમભાઈ, ચીટીટર : શ્રી

મનભાઈ ભગુભાઈ, કમીટી સમ્યો-સમ્યો : દુલ્લભભાઈ મેરાભાઈ, વલ્લભભાઈ દેવાભાઈ, નેટીસનભાઈ નાનાભાઈ, ખંડુભાઈ રજુકોડાભાઈ, વલ્લભભાઈ હરિભાઈ, સુ-તીલાલ મકન ભાઈ, રમણલાલ ભગુભાઈ, વલ્લભભાઈ પરસોત્તમભાઈ, દલાલભાઈ રવજીભાઈ, નરોત્તમભાઈ કરસનદાસ, ચિરમરભાઈ મ કાભાઈ.

કવીન્ડસ્ટાડિનમાં અવસાન

સ્વમંરથ શ્રી દેવીબહેન, મરજીમ ખંડુભાઈ ત્રીકમભાઈની વિધવા સુરત જીલ્લાના સરભોજ-વડોદરી મામના વતની હતી તેઓ ૧૮ વર્ષની નાની હોમને દેસથી ૧૯૩૫માં દક્ષિણ આફ્રિકા આવ્યાં હતાં. તેમના અવધ નોદ ૧૪ વર્ષના બાળા પછી એમના ૫તિ

સ્વમંરથ બહેન દેવીબહેન ખંડુભાઈ ૧૯૪૮માં કવીન્ડસ્ટાડિનમાં અવસાન થયું હતું. તેઓ ને ન.તો સરખો વેપાર કરતા હતા તેમ વેપાર દેવી બહેને પોતાની મહેનત અને કામજારી માણુ થપ્પે હતા, અને એમના પાંચ પુત્રો અને એક દીકરી ને ગોચ મેળવણી આપી હતી. દેવી બહેનને સખત બીમારીને અંગે ૪૨૮ લંડનની હોસ્પિટલમાં દાખલ કરવામાં આવ્યા હતા ન્યાં તેમનું તા. ૧૭-૮-૫૮ના રોજે કુ.ખદ અવસાન થયું હતું.

સ મા યા ર સંગ્રહ

—હાંની સરકારે સાવિય નીટનેમને ૨૦૦૦ એસો વહેંચવાનું નક્કી કર્યું છે. એસો થઈ કુખ આવે છે એ બણીતી વરણ છે.
—હાંની તેલ અને કુદરતી ગેસ કમીટીને મુખ્ય રાજ્યમાં કમીટીમાં તેલની શોધ કરી છે. બવાણાપુખી અને હોરાધારપુરમાં શોધ માણુ છે.
—અબાલ નજીક પંડેડ કુટની નિચે તેજ મળી આવ્યાનું માણુ અને તેલ વિભાજના પ્રધાન શ્રી માલવીયાએ બંજેર કહ્યું હતું. તેઓએ થયુંમાં બજાળ્યું હતું કે આ દેશણે વધુ તેલ મળવાની યકપત્તઓ છે
—તા. ૧૩-૯-૫૮ના ન્યુ દિલ્હી પાસે તોરાનની આગાહીઓ દતોવના રાત્ર રીઝનનું ઉદ્ઘાટન પંદીત નહેરુએ

કહ્યું હતું. આ રોડન અગ્ની એશીપા માં શાયી એડું છે.
—ભારતની રેલવેના વિભાજ માટે વિષ એકે આડા આઠ કરોડની લોન (દાલર) આપી છે.
—મિસિસુ આગામી અધીવેચન નામ-પુરમાં તા. ૯-૧-૦ અને ૧૧ જાન્યુ-વારીનાં મળશે.
—વિનોબાજીની ૬૪મી જયંતી વખતે બાનદેશ કે ન્યા કાસમાં વિનોબાજી રી રહ્યા છે ત્યાંથી ૬૪ ભાગે દાન આપવામાં આવ્યા હતાં. તે પ્રસંગે ભ.વજી કરતાં વિનોબાજીએ બહુવ્યું હતું કે "જમીનરથી સમાજની પરી-સ્થિતીમાં કાબજ રહક પડશે નથી એમ થયું માને છે. પણ એ વાત

કેરળ ઉપર શ્રી ટેબરમાઈના વિચારો

તેજસ્વી કેરળના પ્રવાસ કરનાર શ્રી ટેબરમાઈએ તેમના પરિપક્વ માં કિય જાણવું હોવાનું જણવા મળ્યું છે કે તેમને તે ખાણે હતું તેમ, કેરળના રાજ્યમાંની પરીસ્થિતિ અણી જ નહોતી અને કમજોર છે. પરિસ્થિતિનું સંપૂર્ણ વ્યવસ્થા કરતો આ પરિપક્વ આ પરીસ્થિતિને કેવી રીતે પહેલી જણવું તેને નિર્ણય કરેલારી અને સરકાર પર હોય છે.

અ ટેબર એનું અંતિમ વારાની રજા છે કે સામ્યવાદી સરકારની નીતિને લીધે કેરળમાં સૌકસાલી અવમાં છે, તેમના પરિપક્વ મુજબ અસાધ્યતા અને ક્રોધ વધી છે અને મોટા ભાગ ના પ્રજાઓ પોતાની જાતને બીજા જવામત માને છે; આ માટે તેમણે અસાધ્યતા વધીવધી તંત્રમાંની દબાવ

ગીરી અને સામ્યવાદીઓ સામેના પાછા ખેંચાણે કોસોના અનેક જનાઓ દોષવા છે. કેરળ પરની ચર્ચાને પ્રારંભ શ્રી ટેબરમાઈએ કર્યા હતા અને મહાઅમલદાર શ્રી નરેન્દ્ર અને મુક-પ્રધાન શ્રી પાંતે તેમા ભાગ લીધો હતો.

સુકાં મરચાં

આસરે ૩૦ રાતની મુશ્કી ૩૯-૦, ૧૫ રાત ૩૫૫ની થી ૧૬-૦૩, અને ૧ રાત ૩૫૫ની થી. ૮-૧, રેડોથી છે. તેમજ આવાર માટે કામ, હરી-કામા મોટા મુકા મોટી ક્ષીનું નવુ કસણ અને લીધા મરચા. અણું કરીને નવેઅરથી જળણે, માટે તાપીડે લખો:

MAARMANS PTY LTD,
Box 25, Phone 128,
Brits Travancal.

માસ્ટર બ્રધર્સ (પ્રા.) લીમીટેડ

નવ જલનાં નવજન, રેડથી તેમજ સુતાઈ કપડ, સરોબી જાળમે અને પ્રરોષ માટે જામ જલનાં સુતાઈ જર્સી, પ્રરોષ, કાંચકાનસ અને અપ્પાએ મારિ-સુરી, બોપ્સ, બેન્ડેજ, રોલ્સ, નેપરો-સ વિગેરે.

ફરેક જાળના માલ માટે તપાસ કરવે: ભક્ષામણ.

૩૩ વેરક ફેરી, બોલાનીસખર્ડ.

ફોન: ૮૩૫-૬૭૮૬

બોક્સ ૧૫૪૬.

ક્રિડ અને પરદેશના કાથરેકટ ઈમ્પોર્ટન્ટ પરાકે ને હોલસેલ

અગરમતી

ક્રિડથી: "રૂપીઅર બેન્ડ" નંબર ૪૪૪૪ ૮-૧; "મિ રોમસ" નં. ૬૦૬ ૧ તેલા ૧૫-૦૩ "મેડવેલ કોફ ઈન્ડિયા" નં. ૫૧૧, ૩ તેલા ૨૨-૦૩ ૬ નોલા ૬૧-૦૧ "વાલ્ડી" (ફેક રેડમાં અસરની બાદથી) ૧ તેલા ૮-૦૩ ૨ તેલા ૧૫-૦૩ ૩ તેલા ૨૬-૦૩ ૪ તેલા ૨૬-૦૩, ૬ તેલા ૫-૦૩ "અરોલી" ૧ તેલા ૬-૦૩ "સુખેશ રાણી" ૨ તેલા ૬-૦૩ ૨ તેલા ૬-૦૩ "લગા સન્નેપકર" ૪ તેલા ૨૦-૦૩ ૬ તેલા ૫૫-૦૩.

વાઈસ્ટાનથી: "રૂપીઅર બેન્ડ" નં. ૪૪૪૪ ૧-૦૩; "મિ રોમસ" નં. ૬૦૬ ૩ તેલા ૩૬-૦૩ એક વેપ બોફ ઈન્ડિયા" નં. ૫૧૧, ૩ તેલા ૩૬-૦૩; ૬ તેલા ૮૧-૦૩ "અરોલી" ૨ તેલા ૧૫-૦૩; "બીલા" નં. ૬૦૬ ૩ તેલા ૨૬-૦૩; ૪ તેલા ૩૩-૦૩ "રેપાન" ૩ તેલા ૨૩-૦૩.

વપર જણાવેલા અગરમતીના કારો, કમના કિસાએ છે. ક્રિડથીની કારો મહેશનાની કરીને ફોલ્ડા મોકલો.

કેરમ બોક્સ

ક્રિડથી: (પણ વરસોની મહેનત બાદ અમારા રજાઓ નવો કમેરો) "એ" કમેરોની બદા ક્રિડથી કારો પા. ૧-૫-૦.

"બી" કમેરોની પાતળા ક્રિડથી કારો પા. ૫-૧૫-૦.

જય જણાવેલા કારો વધુમાં પાંચ વધારે રમતો પણ અવરો. ફેરબો ક્રિડથી કમેરો મુકર અને પોલીમ કમેરો. છે. વાઈસ્ટાનથી: "અર રૂપિઅર" (ક્રિડથી ફેક વાઈસ્ટાન પ્રખ્યાત) પા. ૫-૫-૦. "નિલક કોર્ડ" (વપર મુજબ) પા. ૪-૧૫-૦. (આ રેપા મોટા સાથે રજાઈકર વધા લેવી કુખીએ વધા રમત રેપા રીતે રમાય છે, એવી મુજબાએ સાથે આપે છે).

અમારો ખાસ કાવ આપનામાં આવશે, કેરમ ક્રિડથી ઉપર "રેપા" મરનારને, આક કાવ ઉપર ૫ દમ બોલા કરવામાં આવશે.

અપ કમીના ક્રિડથીમાં રેપા વધા બેન્ડ એકસેન્સ મોકલશે.

અમારા રજાઓ કમેરો આવશે: માલ: નાળીયર, મુકા મુજબ, વજણ, કમુર, કોએ ૬૬, કોમ. બી. નકલ, અમલી, મસુર, કેરમ ક્રિડથી; અમર-ભાઈ, ક્રિડથી ફોલ્ડા વિગેરે વિગેરે મેપાકર અંધે ખાસ વધાકરને આન આપનામાં આવશે.

અમારી કારો રેપા ફરી ક્રો હો બીજાએ પાસે જવાની કું ભરૂ છે (અમે કાથરેકટ ઈમ્પોર્ટન્ટ અને અવરક અર્થના છીએ).

A. K. HOOSSEN & SONS

115 Queen Street, Phone 27348.
Box 2168, DURBAN.

શ્રીમતી તહેમી સોરાબજી રસ્તમજી

જણાવતા આનંદ થાય છે કે તેઓ

નેશનલ મ્યુચ્યુઅલ લાઈફ એસોસીએશન ઓફ ઓસ્ટ્રેલેશીયા લીમીટેડ

સ્થાપના ૧૮૬૬ વિક્ટોરીયા, ઓસ્ટ્રેલીયા

— ના —

પ્રતિનીધી નિમાયા છે

નેશનલ મ્યુચ્યુઅલનો જીવગીએ વિમો એ ખરી ખાંધધરી છે.

*****

વધુ વિગત માટે લખો યા મળો:

૧૦૬ મેન્સફીલ્ડ રોડ, — કરળમ.

બોક્સ ૪૭૬,

ટેલીગ્રામ—કેબલ "સોરાબજી"

ટેલીફોન: ૪૭૮૮૮

૪૭૪૫૩

*All our possessions
are as nothing com-
pared to health, strong-
th, and a clear consci-
ence.*

—Hosea Ballou.

OPINION

Founded by Mahatma Gandhi in 1903.

Former Editor: Manilal Gandhi—1918-1956

No. 38—Vol. LVI,

Friday, 3rd October, 1958

REGISTERED AT THE G.P.O. AS A NEWSPAPER.
Price, FOUR PENCE

"AFRIKANER NATION" CONCEPT UNDER FIRE

THE only way in which it can be hoped ultimately to establish a South African nation is to regard the Afrikaners as a national group with an innate language and culture and nothing more.

"It is fatal for the birth of a nation if it is already flatly implied to our English fellow citizens that we do not strive for a South African nation."

These views are expressed by Mr. P. du Preez of Turfontein West, Johannesburg, in the main leader page letter of the "Transvaler," organ of the Nationalist Party in the Transvaal.

According to a "Star" report the writer says that he was extremely alarmed by a leading article in the paper about the Afrikaner nation.

"It is not because I do not agree with you that we may have reached a point in our group development in South Africa where an Afrikaner nation may be spoken of, but because it complicates immediately future action to build a South African nation.

Cannot See

"If we have to agree with you that an Afrikaner nation exists, a view that was also expressed by Mr. J. J. Fouche, Administrator of the Free State, I cannot see how our leaders can on other occasions, when it suits them, also speak of a South African nation."

"The two things are, in my mind, direct contrasts and do not make sense.

"Or are you in favour that both an Afrikaner nation and an English nation should develop on our soil?"

"If this is the case, we should relinquish the pious words that we desire a South African nation and our frank statements to the world that it will be an Afrikaner nation in which we intend ultimately to assimilate the English group.

"Owing to the numerical

strength of the Afrikaans national group, they must inevitably impress many of their qualities on the growing South African nation.

"It cannot be helped, and I think that if this is explained adequately to our English-speaking countrymen they will accept it as such.

"The difficulty with us today in South Africa and in politics is that we often say thing because they sound acceptable and are popular to advocate."

"We do not, however think of the logical consequences of our statements.

"We must be clear on the road we are to follow," the writer concludes

QUESTIONS ON "AFRIKANER NATION"

JAN Burger is a correspondent of the "Star." He writes mainly to acquaint English readers with life and thought in the Afrikaans community. In a recent article he asked some questions of "Die Transvaler" on the idea of an Afrikaner nation. Among things, he said:—

"I am very glad the "Transvaler" has replied to a leading article in "The Star" which said that the existence of an Afrikaner nation is incompatible with the creation of a South African nation.

"The "Transvaler" has now in effect said that it is

aiming at the creation of an Afrikaner Nation. Personally I think that this is in some ways a fact already.

"I think we have already in the minds of thousands of Afrikaners, reached the stage where the accent does not fall on the establish-

(Continued on page 384)

D.R.G. TELLS HEGGER TO HAMBA KAHLE

Potchefstroom, Monday.

THE Rev H. J. Hegger, the former Catholic priest who is now on an anti-Catholic lecture tour of the Union, has been asked to tone down his sermons says a report in the "Rand Daily Mail."

Ministers of the three Dutch Reformed Churches who are sponsoring his tour believe that he has laid the churches wide open to accusations that they are promoting religious hatred in the Union.

A secret meeting of leaders of the three churches was held in Johannesburg. They have asked for a full report on Mr. Hegger's three sermons in Potchefstroom.

They have also requested that he should in future not be as scathing in his attacks on Roman Catholicism.

A minister of one of the Dutch Reformed Churches told in Potchefstroom:

"From what we have heard so far, Mr. Hegger's lectures and sermons may result in religious strife in South Africa. We want to avoid this at all cost.

"When we invited him to come to South Africa, we agreed that he should not be personal in his criticism of Roman Catholic doctrines.

OPINION

FRIDAY 3RD OCTOBER 1958

Time To Think

ONE of the most important factors which make the Nationalists so powerful is the absence of closely co-ordinated opposition based on principle. The United Party is not and has never been an opposition to the Nationalist Party. It subscribes to the herronvolk doctrine and differs from Verwoerders in that it peddles an inferior brand of the same commodity.

What is true of the United Party is to a lesser extent true of most pressure groups on the white side. The process of disintegration visible in nearly all of them is but proof that their opposition is inspired more by the wish to be where the Nationalists are than by the desire for a wholly different order of society.

It was thus most encouraging to hear Mr. Peter Brown, the national chairman of the Liberal Party, tell a mixed Durban gathering last week that to be effective, opposition to the Nationalists had to use both the ballot box and extra-parliamentary pressures. Pressed to say if passive resistance would be effective against the type of ruler we have he said, it was possible it might not be.

The real importance of Mr. Brown's statement lies in the fact that it defines a new plane on which White and non-White might collaborate to defeat apartheid. Quite clearly, it is futile to think that the White voters will throw out the men of apartheid on their own. As the man of colour in this country and beyond our frontiers takes a more definite stand against race oppression, the White voter will realise more and more that apartheid is his principal guarantee of survival.

Need then arises for an approach which will enable Black and White democrats to translate their opposition to apartheid together, into deeds along lines in which they will be most likely to produce the results they desire. The use of parliamentary and extra-parliamentary pressures comes in at this point.

Mr. Brown indicated that the latter were a weapon which requires very careful thought. We endorse this view. Passive resistance might or might not be ideal. But there are many non-violent methods which could be used. And into these the opponents of apartheid need to go carefully. It is possible that one might be found which would open the doors to unity in the ranks of those who oppose race oppression and bring nearer its end the doctrines which bring ruin and unhappiness to so many.

Mahatma Gandhi

ON October 2, followers of Mahatma Gandhi all over the world paid their homage to that great saint, on his 89th birthday. Mahatma Gandhi is no more, amidst us. Ten years ago, a mad man, ended his life with a bullet. Many had never even seen this great man. They did not speak his language, or even set foot in his country, and yet the whole world was plunged into mourning by his death. Gandhiji was the friend of the poorest, the loneliest, and the lost. In the words of some of the world's famous men, Gandhiji made humility and truth more powerful than empires. He was the spokesman for the conscience of mankind, and when he fell, by the assassin's bullets, men and women knew that mankind had been left without a spokesman. As Louis Fischer says in his book—Humanity was impoverished because a poor man had died. No one who survived him had faced mighty adversaries at home and abroad with the weapons of kindness, honesty, humility and non-violence, and with these alone, won so many victories. His legacy to us, his courage, his lesson—truth and his weapon—love. His life is his monument and he belongs not only to India but to mankind.

But people have a way of enshrining the great, and yet not imbibing their teachings. Mahatma Gandhi won many a victory here in South Africa, with his principles of love and non-violence, and on his birthday is a significant day for us, when we are facing perhaps the darkest hours of our history in this country. It is not enough to say that we believe in non-violence, but we must really and truly accept the creed in our hearts, then the path for us in our struggle will be clear. Let us remember Gandhiji today and in paying homage, let us even at this late stage, learn a little bit from his life that would be the best tribute to that great soul, whose teachings enriched the lives of millions.

The Way Of Gandhi

It is true that I have often been let down. Many have deceived me and many have been found wanting. But I do not regret of my association with them. For I know how to non-cooperate, and I know how to cooperate. The most practical, the most dignified way of going on in the world is to take people at their word, when you have no positive reason to the contrary.—From "Young India."

Comment On Men And Events

Real Significance For Us Of
De Gaulle's Success

By JORDAN K. NGUBANE

IN his desperate bid to restore France to her past greatness and in that way save her from ruin, General de Gaulle unwittingly threw into very bold relief the importance of values of life as a unifying factor among peoples of different races and colours, different religious outlooks and different levels of development. And in doing that he enabled the man of colour to show that where he is free to make up his mind, he believes that the democratic way is superior to every other.

The overwhelming decision of French Africa in particular to remain within the French Union is of particular significance for us in South Africa. It is the clearest proof possible that what the man of Africa desires is not to push the White man into the sea; it is the freedom to make better use of his life and talents.

This is of particular importance to a country like South Africa where the men of apartheid preach that race equality and integration will bring about conflict. The decision of the Africans under French rule shows that where citizenship has a similar meaning on both sides of the colour line, racial differences are not only unimportant—they need not necessarily lead to clashes.

Race conflict, as a matter of fact, is not permanently ingrained

in the human make-up. We are not born with our attitudes to race. We acquire them in the process of growth, education and communion with others.

300 Years

In South Africa's case race hatred has, within the last three hundred years or so, come more powerfully from the White side than the non-White. From this we can draw the conclusion that what the men of apartheid mean is that they are incapable of adjusting themselves to a situation where they could be happy as the equals of their non-White countrymen.

Distressing as this is, it should drive us to study what is going on in the French Union with greater interest.

General de Gaulle made it quite clear that the new com-

munity of Frenchmen he wanted would be based on the acceptance of a particular set of values. Those who did not want his conditions were free to break their ties with France. When the French Union went to the polls people knew precisely what it was they were doing. Not even the war in Algeria clouded men's mind. There had been reports that Senegal and Niger might vote for secession. But even they decided for Union.

It would, of course, be wholly unrealistic to regard the decision as nothing more than a vote of confidence in partnership. As a matter of fact, it is not that. Within the the French Union men are regarded as individuals; it was a vote of confidence in a particular way of life.

But there is an aspect which the unanimity also throws into very bold outline. Most of the peoples in France's African colonies are backward and poor. Very many of them depend on subsidies in one form or the other from France. In some areas the ignorance of the people is so great that they depend on France for leadership and protection. Very many of them, viewed in this light, did not really have much of a choice. They had to go with the old firm or sink.

It is a sobering thought to re-

member that while the Africans in particular have hailed once and for all time, we hope, the coward about their bloodthirsty intentions towards the White man, their decision is a triumph for realistic statesmanship which should induce France to reciprocate the vote of confidence in her by speeding up reforms and rapidly raising the standard of living of the peoples concerned.

This is of particular importance when it is remembered that Mr. Sekou Toure, Prime Minister of Guinea, led his people out of the French Union. Guinea is smaller than Ghana, with a population of about two and a half million. The country, however, has rich deposits of bauxite which is used in aluminium-making. Sekou Toure feels that he can look after himself better outside of France than within the Union.

Another important feature of the French decision is the overwhelming defeat for the communists—particularly in Algeria. They did not like the de Gaulle constitution. Among other things they feared that if the colonies voted for Union, that would take the bottom out of the swasticks about imperialism. Now, the workers and the peasants have come out solidly for imperialism, it would seem—and a new line in the colonies will have to be found.

India's Largest Insurance Company At Your Service

The
New India Assurance
Company Limited

SOLE REPRESENTATIVE IN THE UNION OF SOUTH AFRICA

RUSTOMJEE JALBHAY RUSTOMJEE

140, Queen Street, DURBAN.

FOR SERVICE AND SECURITY

CONSULT US FOR

EVERY TYPE OF INSURANCE

P.O. Box 1610.

Residence: 111 Eleventh Avenue,
DURBAN.

Phones:

Office: 25845

Residence: 36413.

"New Age" Replies To "Inferiority" Charges

IN a signed letter to "Opinion," Mr. L. Forman, Editor of "New Age," writes:—

"Your Mr. Jordan Ngubane, in his attack on 'New Age' in your issue of September 12, concealed from his readers two vital pieces of information which quite destroy his argument.

"To the first place, the 'New Age' article was attacking, not the Afrikaners, but what it described as 'Coloured Africanists,'—in other words Coloured politicians with the same attitude to the Congress movement as the Afrikaners proper. In the second place, the article was written by a Coloured man, Mr. Barney Deral, the Vice-President of the South African Coloured People's Organisation.

"New Age at most, therefore, was guilty of printing an article by one Coloured man attacking the policies of another. Yet Mr. Ngubane, by concealing these facts, is unable to accuse the paper of an 'unconscious assertion of superiority', of 'mud-slinging with a racial tinge', of 'taunting Africanists' with talk of inferiority complexes', of 'attacking the Afrikaners', of the domination of the ANC by the COD' and of 'taking orders from Moscow.'

Extravagant

"As usual, Mr. Ngubane is making the most extravagant and false assertions without taking the trouble to provide any evidence. He accuses the Congress Movement of being 'just a clever trick to facilitate the domination of the ANC by the COD as well as to split the ANC and divide its mind.' Yet the fact is, and Mr. Ngubane knows it, that COD was formed at the request of the ANC and not vice versa, because the ANC felt that the formation of the COD was the best institution Whites could make to the freedom struggle at the time of the historic Defence Campaign.

"The ANC has never suggested that the Whites should join the ANC as rank and file members, which I am sure many of them would be willing to do if requested. In fact, the role played by COD and by the Whites generally in the Congress movement is the one which has been decided upon in the first instance by the ANC, and one which the Whites have accepted in deference to the wishes of the ANC. In that also 'just a clever trick' or an 'unconscious assertion of superiority'?

"Finally, Mr. Ngubane thinks 'New Age is making 'too many oblique attacks' on the Liberals (but apparently feels himself free to make as many direct and vicious attacks on the COD as he pleases). The 'New Age' article in question made no attack on the Liberals as such, but merely criticised their support for the decision to expel the SACPO and COD members from the Bus Apartheid Resistance Committee. Mr. Deral's expression of surprise that the Afrikaners are prepared to conspire with Liberals though they are unwilling to have anything to do with COD is a reflection on the Afrikaners rather than on the Liberals. Why Mr. Ngubane should think the Liberal Party support for the Treason Trial Defence Fund entitles them to exemption from criticism is beyond comprehension. Or did he intend his remark as a threat?

Suspicion

"Mr. Ngubane tries to throw suspicion on COD by alleging that nobody knows what it means, who its leaders are and what is the state of its finances. Had Mr. Ngubane taken the trouble to attend any of the conferences of COD he would have had all his questions answered. COD does not meet 'in secret enclosure,' as he says. It functions openly and above board like any other democratic organization. Mr. Ngubane just hasn't bothered to find out how COD works, but conceals himself with writing falsehoods about it from the ignorant security of his newspaper office.

"New Age" charges the Afrikaners with putting forward racialist policies and slogans, of answering White supremacy with the expressed desire for Black supremacy. The Afrikaners' slogan is 'Africa for the Afrikaner'. Where do the Whites, the Coloureds and the Indians fit into that scheme of things? At least the Congress movement is guilty of no racism, stated or implied, when it puts forward the slogan: 'South Africa belongs to all who live in it, Black and White.'

Non-Whites Might Create "Third Force"

THE non-White peoples of the world might be forced to form a "third force" to hold the balance of world power if they were rejected by the West, warned Dr. Patrick Solomon, Trinidad's Minister of Education, in London.

He told a meeting of about 1,000 people, among them Asians, Blacks and West Indians, in Trafalgar Square that "either you want us in the Commonwealth or you don't. If we belong to the family, we expect family treatment. If you don't want us, tell us now and we will take up our beds and walk

"The world is divided largely into two camps—Western democracy and the Iron Curtain countries. We have got used to Western democracy, but if you and America slap us in the face, which way do you expect us to turn—in the East? Or do you want us to form a third force?

Colour in Common

"The West Indies and India, Pakistan, Ceylon, Uganda, Ghana and all those people who are in the process of freedom from colonialism, and who have colour

in common, form two-thirds of the human race.

"Do you want us to form a third force to hold the balance of world power?"

Dr. Solomon said his people were heartened because the events of Nottingham and Notting Hill did not represent the "immense feelings of the bulk of the British people."

If You Do...

He said: "If you want to stop immigration into this country from the West Indies—I am not saying you do, but if you do—you can persuade your Government to plough back into the West Indies a very small part of the money that was taken from it—some of the money, in fact, which made England great and glorious."—Saps Reuter.

Questions On "Afrikaner Nation"

(Continued from front page)

ment of a South African nation any more but on an Afrikaner nation.

"I do not want to quarrel with the 'Transvaal' about this. But there are certain anomalies in the position which I would like them to clear up for me.

Contradictory

"Is it possible for two nations, an Afrikaner nation and a South African nation, something which many National Party leaders advocate, to be found in the same geographical context?

To me the two things are contradictory. Let us have some clarity here too, as with our colour policies. If it is to be an Afrikaner nation alone, let us stop fooling around and let us tell the public candidly what we have in mind is an Afrikaner nation with the gradual assimilation of our English speaking fellow-citizens. Let us also then envisage a change in the name of our country.

"Also to those letter-writers who keep on writing to 'The Star,' accusing me of all kinds of sinister intentions, let me tell them once and for all that an Afrikaner to me only means somebody who adheres to the Afrikaner language and culture—in other words, a cultural group, only.

"I believe in a South African nation with two or more cultural groups. For the moment my misgiving is to write mainly about Afrikaners."

Ceylonese Speaker To Uphold Dignity Of Parliament

THE Speaker of Ceylon's House of Representatives Mr. H. S. Ismail, appealed to members of all parties to co-operate with him in maintaining order and upholding the dignity of the Chamber.

He was referring to unruly scenes in the House recently when, he said, one member had not only threatened to assault another but had actually begun crowding the floor. This was "unprecedented."

The speaker promised to look into a complaint which had been raised on a motion of privilege that sections of the press had misrepresented the incident.—Saps Reuter.

Afrikaans Author Appeals For Courtesy To Coloureds

An appeal to the youth of South Africa to extend the hand of friendship to the Coloured people before it was "too late even to be sorry" was made by the Afrikaans author Mr. Gert Pretorius says the Cape Town correspondent of the "Daily News."

Mr. Pretorius was one of a number of Afrikaans authors of the Afrikaanse Skrywerskring who addressed more than 200 pupils and teachers, from schools in the northern areas, at the J. G. Meiring High School in Pretoria.

"One of the tragedies of the way of life of the White man, and particularly of the Afrikaner in South Africa, is that he does not make a greater effort to gain the friendship of the Coloured people."

"We are far too inclined to see him as 'old Gama' who speaks Afrikaans in a funny way and who sometimes drinks too much."

"We insult him in very many petty ways—most of the time unwillingly. We are inclined to forget that by treating him so, we are making him to hate us."

Own Right

"The Coloured man has as much a right as we have to be regarded as a human being in his own right. He has no longer an appendix in the White man. Like us, he longs for love and acknowledgement and even immortality. He speaks Afrikaans and has our religion. He is nearer in his way of life to the

Afrikaner than any racial group in South Africa."

"To many of us he is a 'Het-nat.' It does not occur to me to address or treat him in the same way as we treat our fellow Europeans."

Mr. Pretorius said that an example of bad treatment of the Coloured people occurred when Coloured traffic police were put on duty in Parliament Street. Some Members of Parliament complained and the Coloured constables, who had done their job courteously and effectively, were taken off duty in Parliament Street.

Turned Backs

Thereafter, whenever they saw the sticker of a Member of Parliament in a car window, they turned their backs in disgust.

"I appeal to the teachers and children not to make themselves guilty of this sort of cruel and inhuman behaviour," he said.

"The youth of this country should be taught to treat these people with respect. We must extend the hand of friendship to the Coloured people now, otherwise it might be too late even to be sorry."

Handelsinstituit Wants Government Economy

THE State should curtail "troublesome and useless activities," which waste money, the Afrikaanse Handelsinstituit decided at its annual congress in Johannesburg.

Mr. D. W. R. Horning said: "In the past few years we have had volumes of regulations. In 1923 this country's laws and statutes were included in an 11in. book. Today it is contained in two 5in. thick volumes."

Mr. Horning went on: "The mass of regulations has created a mass of officials. In many cases money is being wasted on useless officials. For every pound that is being devoted to an official, the public has to pay for £10 of work."

"We must request the Government to curtail their troublesome and useless activities as far as possible."

Other delegates agreed that there was a wastage of money in

the administration. State officials should be made to realize that they were not working for a charitable organization, it was said.

A resolution was carried requesting the Government "to curtail State activities, especially control measures, wherever possible; and to prevent Socialism from 'smoking' into the country by means of excessive State activities."

Naude In India

NAIROBI, Monday.

The South African Finance Minister, Mr. J. F. Naude arrived here by air last night on his way to New Delhi where he is to attend the Monetary Fund Conference. He was accompanied by Mrs. Naude, the President of the South African Reserve Bank, Dr. de Kock, and the Secretary for Finance Mr. Stays.

Privileges For Some, Says Lecturer

It should help to solve the "frustration of industrialism" if White South Africans would accept two facts: That at some future date the franchise will have to be granted to Black South Africans; and that they should only "get" the franchise when a sufficiently stable middle class has emerged.

This is what an article in the "Transvaal Educational News," official organ of the Transvaal Teachers' Association, by Mr. Brian Ross, broadcaster and lecturer at the Johannesburg College of Education, says.

"We need only fear the future if, instead of promoting this middle class, we have prevented it."

The article says that this middle class has not yet emerged.

"Our immediate task in South Africa is clearly not to demand a total franchise."

"It is to create opportunities for local government, conditions in which Black South Africans may invest and control capital, and educational circumstances that allow the accumulation of those techniques, crafts and skills without which it is impossible adequately to manage a modern industrial-democratic state."

The process should be assisted by offering privileges to all those who reach, "agreed qualifications."

"The more civilized they become, the less should be the need for personal restriction," says the article.

"The chief virtue of our present disquiet in the nature of the bridge between present conditions and future ones, between the restless ignorant African of today and the informed stable Black citizen of tomorrow."

"The provision of such a bridge will obviously be the most important matter of public safety for some years to come."

The "best of democratic digestion" can however, not be solved by declaring a general franchise for a people incapable of using it.

"Such an action would be the negation of all democracy, and the sooner we realize it the better."—"Star."

Nkrumah Bans Opposition

ACCRA (Ghana) Sunday.

THE Government announced today that the Opposition United Party had been banned from holding public meetings.

The ban followed the United Party decision to boycott the forthcoming Regional Assembly elections.

A statement from the Ministry of Information said "there appears a danger that any meetings the Opposition may hold during the period of campaigning will be devoted to attacks on the Regional Assemblies. As such an might provoke ill disposed persons to indulge in breaches of the peace during the elections."

Commenting on the ban, Deputy Parliamentary Leader of the Opposition, Mr. E. D. Donkor, the Opposition would ignore such a ban and would go ahead organizing rallies whether permits were issued or not.—(Saps-Associated Press)

Cable & Tel. Add. HARGVAN.

Phone 29368

P. Hargovan & Co. (Pty.) Ltd.

Earthenware Pickle Jars 3 Gallons 12/4 each F.O.B. Durban
Fresh First Grade Green Ginger 1/2 per lb. " "
Fresh First Grade Garlic 2/- " " "

Cash with order only.

P. O. BOX 1250.

155/7 Warwick Avenue
DURBAN.

Gandhi, 'Indian Opinion', And Freedom

by GEORGE HENDRICK in "Gandhi Marg"

"THE existence of an area of free land," the historian Frederick Jackson Turner wrote, "its continuous recession, and the advance of American settlement westwards, explain American development." Dr. Walter Prescott Webb has extended Turner's thesis by attempting to show that the world frontiers promoted individualism, self-reliance and equality and fostered political democracy. The absence of land for settlement, Dr. Webb believes, "leads at last through undernourishment to destroy those things that its existence stimulated." Dr. Webb in his latest volume, "The Great Frontier," has written of the 'frontier' as a determining factor in modern Western civilization and has speculated about the effects upon modern societies of the closing of the world frontier. One might also suggest that the closing of a frontier to racial groups is an artificial closing of the frontier. Indians in South Africa were for instance, inhabitants of a country with underdeveloped land and with almost unlimited opportunities, but Indians were denied most of the opportunities available to Europeans.

Gandhi learned in 1893, soon after his landing in Port Natal, that European settlers had restricted the economic, political and civil rights of Indians. Through discrimination against Indians, Africans and coloureds the Europeans, English and Boers alike, increased their own profits.

After slavery had been abolished in South Africa, a labour shortage developed because Africans refused to do agricultural work. A handbook for emigrants, "The Colony of Natal: An Account of the Characteristics and Capabilities of this British Dependency" edited by Robert James Mann in 1859, pointed out that in the colony of Victoria there were 600 Europeans and 20,000 Africans, of whom only 874 had been in service during that year. Mann's guide assured the prospective European settler that an investment of £500 would purchase 200 acres of land at £100 and meet all expenses in establishing a sugar plantation which would, in two years, at the first harvest, bring a return of £800. Although tremendous profits were to be made, labour costs, figured at 7 shillings a month and meagre for Africans, would be only

£75 a year. Mann pointed out that £5,000 had been voted to import Indian 'coolies', and it was hoped that the competition would teach wonders upon the Kafir (Negro) mind.

Law 14 of 1895 which authorized the importation of indentured labourers provided that at the end of five years they were to be provided with return passage to India or the equivalent in Crown land if the indentured labourer elected to remain in Natal. At first the Indian government hesitated to allow indenturing, but the terms were eventually agreed to. Whatever fears Indians may have had were perhaps soothed when they recalled Queen Victoria's promise upon becoming Empress of India: "We hold ourselves bound to the natives of our Indian territories by the same obligations of duty which bind us to all our other subjects."

By 1866 several thousand indentured labourers had been admitted to South Africa, and the more adequate labour supply made huge plantations possible. The "Natal Mercury" of 19th January 1863 editorialized: "Had it not been for the coolie labour, we should not have of coffee plantations springing up on all hands and of the prosperity of older ones being sustained solely through the agency of East India men."

Although Indians during their period of indenture were virtual slaves, many of those who served their terms remained in South Africa. The Crown lands in the KwaZulu Valley were arid and far from the markets, and many Indians began to rent or buy small plots from Europeans. The truck farms which they cultivated intensively were successful, and Indians soon furnished almost all the fruit and vegetables consumed in Natal. By 1887 over two thousand Indians owned or rented land near Durban. Although the markets were well supplied with cheap fruit and vegetables, Europeans began to complain they were unable to meet Indian competition.

Indian traders, because they were not afflicted with the ideas of racial supremacy, captured most of the trade with indentured and freed Indians and with the Africans. All

sections of the Indian community seem to have been of value to the South African economy, but competition was feared by European farmers and traders alike, and anti-Indian agitation began to develop in the 1880s. As late as 1878, however, the socialist Anthony Trollope reported the free Indians to be a popular portion of the community, and much respected—whereas the white man does fear generally despise and despote the African.

The Boers, however, showed the first open hostility to the Indians. Since they considered all coloured peoples drawers of water and hewers of wood, the Boers felt it extremely dangerous to give any rights to Indians. South African Republic Law 3 of 1885 applied to Coolies, Arabs, Malays and Mohammedans and restricted their ownership of property to "streets, wards, and locations as the government for purposes of sanitation shall assign." As P. S. Joshi has pointed out in "The Tyranny of Colour" the law was in direct violation of the agreement of 1884 between Her Majesty's Government and the South African Republic which provided that all persons, other than Africans, "will have full liberty with their families to enter, travel or reside in any part of the South African Republic."

European agitation for enforcement of Law 3 of 1885 convinced Sir Hercules Robinson, British High Commissioner, that the law was indeed necessary to protect public health. The law was soon revised slightly to provide that Indians should pay a £3 tax before entering the Transvaal; Indians were to have no vote and were subject to surveillance at night. After the Boers discovered that the British Empire would not protect her Indian citizens, they passed even more drastic legislation after 1885 Asiatics could not carry on business in the South African Republic except in the Asian quarters; Indians were excluded from the Orange Free State, and by 1899 Indians were prohibited from walking on South African Republic sidewalks.

Gandhi entered this Kafferkop world in 1893; he has provided in his Autobiography and in "Satyagraha in South Africa" vivid descriptions of his personal treatment and the general persecution of Indians. But

because these sentences were partially written in jail and without the help of "Indian Opinion", the journal with which he was connected from 1903 until he left South Africa in 1914, many of the incidents concerning Gandhi's development in South Africa have never been studied. Even the date "Indian Opinion" began publication is almost always given incorrectly (Gandhi remembered 1904) and biographers and bibliographers have continued to give the 1904 date instead of 4th June 1903.

"Indian Opinion", published from Sir Madanji's press, announced in its first issue: "The policy of the paper would be to advocate the cause of the British Indians in this subcontinent. But while it would insist upon the rights of the community, it would not be slow to point out to its readers possibilities as members of a mighty Empire. It would persistently endeavour to bring about a proper understanding between the two communities which Providence has brought together under one flag." "Indian Opinion" was to occupy Gandhi's attention for the next ten years. "There was hardly an issue of 'Indian Opinion', he wrote, "without an article from me. I cannot recall a word in those articles set down without thought or deliberation, or a word of conscious exaggeration, or anything merely to please."

The first issue of "Indian Opinion" listed many of the problems confronting the Indians. The Immigration Restriction Act prohibited immigrants from entering unless they had formerly lived in the Colony. The Dealers' Licences Act placed Indian traders "at the mercy of licensing officers who have practically absolute discretion either to grant or withhold trading licences which have to be taken out every year." The lack of educational facilities for Indian children, the necessity of carrying passengers in segregated vehicles, the £3 tax, restrictions on locations were all noted in the first issue of the journal.

(To be continued)

R. VITHAL

Bookkeeping, Writing up Bills of Books, Balance Sheets, Income Tax Returns.

Corbett Rd. 12 Bunkyo Avenue, 30 North Street, Co. Donegal & Market St. 4th Floor, Phone 33-1054.

The Indian Approach To National Minorities

By AMIT KUMAR NAG in "Unesco Features"

THE population in India contains a large number of primitive tribes who subsist on hunting, fishing or by simple forms of agriculture. Their total population figure is around twenty million.

There are three distinct zones in which they live, namely South-Eastern, Southern and Central India.

In the North-Eastern Zone, the tribal people are scattered over a large area in the sub-Himalayan region and the contiguous parts of Assam, including the centrally-administered North-East Frontier Agency and the Naga Hills Ferozepur Area, and also Manipur and Tripura. Broadly speaking, they form a compact block and with minor exceptions are found along the whole of the North-East frontier of India, and they even merge gradually into those of Burma and the Chinese province of Yunnan from which no clear line of demarcation can be drawn.

Mongoloid

They show typical Mongoloid characteristics. As in the Middle Indian tribal communities, one of the notable features is the village life of the tribe is the part played by the domesticity for women and girls. They have separate dormitories for boys and girls. These institutions organise and control the entire youth of the village and help to develop them as fully-trained members of the community, thoroughly acquainted with the defective and offensive organisations of the tribe. Arts and crafts, music and folk dances are highly developed. Both patriarchal and matriarchal communities are found.

The tribal people of the Southern Zone, Coorgs, Kols, Kurumbas, etc. are the most primitive of the aboriginal population in India. They have abandoned their original dialects and now speak corrupt forms of the predominant languages of the region. The basis of their tribal life has centred round hunting and food gathering in a manner of semi-nomadism.

The Central Zone consists of the plateau and mountainous belt between the Indo-Gangetic Basin to the north and roughly the Krishna river to the south. The principal tribal communities inhabiting this region are the Mundas, Hos, Santals, Santhals, Oraons, Bhils, Kharias, Bhils,

Bhils, Bichas, Bhuiyans, Kanabs, Jangs, Kols and Gonds.

Higher Scale

These tribes are of a higher scale of culture. Instead of the typical food gatherer's life, shifting cultivation is the prevalent form of production there. Their houses are more solidly built and life is more settled with some arts and crafts as evidence. There is some considerable development of poetry and song, and folk dancing and music are popular. Communal life is better organised with village councils under a headman.

The tribal belt in the North-Eastern Zone of India is more important than the other two regions on several counts. Primarily, its importance is due to the strategic situation of the territory. This region is inhabited by tribes like Ahoms, Apatanis, Apatanis, Dado, Gars, Garos, Jaintias, Khasis, Kols, Lushais, Lyngs, Lepchas, Mopas, Mithas, Mizo, Mishing, Mnyong, Naga, Padois, Pailis, Rabhas, Tapis, Taras, Bodo and others.

Ethnically they belong to two main groups: Tibeto-Burmans and Thai-Chinese. But even among them there are communities with the strains of other groups or sub-groups.

Limelight

Among the tribal communities, the Nagas have been in the limelight for some time. The Naga practice of head-hunting and the issue of a section of the Nagas against the established Government were largely responsible for bringing the Nagas into the headlines of the daily press.

The Nagas do not constitute one single tribe. There are more than forty principal tribes among them. Their origin is not exactly known. Some of them appear closely akin to some primitive tribes of Indonesia, Taiwan and Viet Nam.

Among other tribes of this zone, the Apatanis, a small community of only 21,000 people, constitute the most remarkable argument of the tribal population. They are peaceful, settled and organised. In a small valley not exceeding a

total area of 15 square miles, they have succeeded in building up a civilisation and economy far superior to that of the surrounding tribal communities. This has been possible only by an intensification of permanent cultivation unparalleled in aboriginal areas.

There is considerable controversy concerning the precise place of the tribal people in the national life of any country. In the past whenever the primitive tribes had been brought into contact with civilised men, the results had not been very happy. They were subjugated, dispossessed of their lands and completely emasculated to the point where their tribal life disintegrated.

Fair Treatment

With the British occupation and rapid opening-up of the country the tribal people came closely in contact with "civilisation" from which they did not always receive fair treatment. Consequently several springs of the tribal people took place in various parts of the country.

The underlying cause of these uprisings were the deep dissatisfaction created among the tribal people against exploitation by their more advanced neighbours and treatment against violation of their native customs and rites.

Against this background, the tribal policy of the Government of India has its origin in an act of 1874 which specified the tribal areas into "Scheduled Tribes" after the pattern of segregation of aborigines into reserves in the United States of America with a view to protecting their lives and ways.

Guarantee

Our tribal communities have been guaranteed a fair deal in the new Constitution. In recognition of their backwardness and special status, some privileges and constitutional safeguards have been incorporated in the fundamental law of the land. Besides, the tribal people of Assam State have been given wide regional autonomy to organise themselves according to their aspirations and ideas. The ultimate goal is national integration and complete communal mobility, but for a short period the need of special protection and some form of isolation has been accepted. Complete segregation is, however, never advocated as a lasting administrative policy, because complete isolation has never

led to progress and advancement, but always to stagnation and death.

In the light of the new awakening, the present policy of the Government of India strives to ensure complete protection to tribal life and customs without depriving the tribal people from their share of developmental activities.

The approach may be summarised as one which treats tribal life and culture with respect and the tribes with an affection which eliminates any possibility of superiority. It would bring the best things of modern life to the tribes, but in such a way that there will not destroy the traditional way of life, but will activate and develop all that is good in it.

Better Place

According to the policy as formulated by the Government of India, the tribes are assured of a better place in national life. More jobs, an integrated programme of development and more educational and cultural facilities are envisaged under a special scheme.

"An advance 'pilot project' under this integrated plan is the re-distribution of land in certain tribal areas of the Central Zone. Another important project is the Extension Service for about 10 million tribal people—nearly half of the total aboriginal population—who live in compact areas away from civilisation.

A common feature of the Extension Service is the improvement of the agricultural practices, the opening of multipurpose schools where education is related to handicrafts, and the raising of living standards. The schemes under the various planned development programmes are expected to fit in with the genius of the people. "This original, indeed unique conception, as much scientific and humane", writes the noted anthropologist Dr. Verrier Elwin, "is difficult, but it is surely right. It is supported both by the findings of anthropological science and the warnings of history. It is a charter of religious, social, economic and cultural rights. It is the embodiment of the spirit of reverence. It is a gospel of brotherhood and quality." (UNESCO).

"We Believe In Jomo Kenyatta"

Says Kenya Leader

THE People's Convention Party has decided to observe October 20, the sixth anniversary of the arrest of Jomo Kenyatta, leader of the Mau Mau rebellion, as a day of fasting and meditation, says a "Star" report.

Eight hundred members of the party, of which Tam Mboya is president, unanimously approved the decision.

The resolution said they would regard October 20 as a "national day."

Vice-president G. K. Lubamba said: "This is the only sign that will show the British Imperialists that we believe in Jomo Kenyatta."

The Emergency

October 20, 1952, was also the day when the emergency was declared.

Kenyatta was subsequently tried and sentenced to seven years' imprisonment, which he is now serving at Lokitany prison in the remote Northern Province.

On release he will be required to live in a remote place away from civilisation.

Earlier this month the other main African political party in Nairobi, the Congress Party, expressed support for Kenyatta as the political leader of Kenya Africans and urged his release.

Indian Youth Send Letter To Folsom

The following letter has been sent to Mr. James E. Folsom, Governor of the State of Alabama, U.S.A.:

Dear Sir,—Mr. Jimmy Wilson is soon to be executed for having robbed a white woman of \$2 dollars. We, from distant non-violent South Africa, plead that Mr. Wilson's life be spared.

In a world where capital punishment is slowly being abolished, for major crimes such as murder etc., we are dumb-

founded to hear that a man in his sixties is to be sent to his death for having stolen a mere \$2 dollars. We know of the laws of your State which provide for the death sentence for robbery, and we know too that two persons (Negroes) have been sentenced under this most inhuman legislation. We are also aware that, though many Whites were convicted for robbery, not one was given the death penalty. We regard this as blatant racialism.

In the name of justice and humanity we plead with you, Mr. Folsom, to spare Mr. Wilson's life. For his fate is in your hands, and by so doing you will be rendering a great service to the cause of race relations in your country and to humanity as a whole.

Yours in the name of justice,

M. MOOLA,

Secretary,

B.A.L. Youth Congress.

Nigeria To Stay In Commonwealth

SPEAKING at a Press conference in London, the Prime Minister of the Federation of Nigeria and the Premier of Western Nigeria both asserted their desire for continuing the ties with Britain after Nigeria achieves independence.

Alhaji Abubakar Tafawa Balewa, the Federation Prime Minister, pledged publicly that Nigeria would stay in the Commonwealth after independence was granted to his country. "We shall have a High Commissioner in London who will represent the Federation following the example of Canada, Australia and the other members of the Commonwealth."

Chief Obafemi Awolowo, Premier of Western Nigeria, said, "After independence Nigeria will remain a member of the British Commonwealth of nations. A realistic foreign policy for Nigeria must be governed by close and co-operative ties and friendship with Britain."

Mahatma Gandhi?

Was there a Man such as Mahatma Gandhi who lived on this Earth?

Then what did he do?

See for yourself this mighty Man who moved on this Earth and gave the world a new vision of thought.

This publication is fully illustrated. Over 300 pages and over 500 photographs of art paper.

12 x 15 STRONGLY BOUND BOOK.

Released by the Government of India

Priced £5-5-0.

NOW FOR SALE AT

D. ROOPANAND BROS.

PUBLISHERS AND BOOKSELLERS

Phone 20707.

P.O. Box 2524.

85 VICTORIA STREET,

DURBAN.

DIRECT IMPORTERS FROM INDIA AND OVERSEAS WHOLESALE TO CUSTOMERS

AGARBATTIS

Ex India:—"Santal Brand" No. R 444 No. 6d.; "Three Rivers" No. 99 5 tola 6d.; "Gateway of India" No. 511 3 tola 4d.; 6 tola 9d.; "Vasant" (Bottle of Astar in every packet) 1 tola 8d. 9d.; 2 tola 17d.; 3 tola 29d. 6d.; 4 tola 40d.; 6 tola 50d.; "Chameli" 1 tola 9d. 9d.; "Sourabh Rabi" 1 tola 6d. 2 tola 9d. 6d.; "Lata Mangeshkar" 4 tola 40d.; 6 tola 55d.

Ex Pakistan:—"Steamer Brand" No. R 444 No. 6d.; "Three Rivers" No. 99 3 tola 3d.; "Gateway of India" No. 511 3 tola 30d. 6d.; 6 tola 51d. 6d.; "Chameli" 2 tola 25d. 6d.; "Meerad" No. 999 3 tola 25d. 6d.; 4 tola 33d. 6d.; "Gulab" 3 tola 25d. 6d.; "Durbat" 3 tola 35d. 6d.; "Caprice" 3 tola 25d.

All Prices Indicated for Agarbattis are per Dozen Lota Only. And Net Cash With Orders Please.

CAROM BOARDS

Ex India:—(A new addition after many years of attempts)
"A" Jersey Thicker Border £6-5-0
"B" Quality Thinner Border £3-15-0
Above with other extra Games on some and with very highly polished surfaces.

Ex Pakistan:—"Rubber Cushion" (well known for last 10 years) £2-10-0
"Nickel Corner" (no sleeve) £4-15-0

All complete with Stricker and Men Net and Rules "How to play Carom"
Special occasion to customers, Special Loss 5 per cent on Caromboards.
Country Orders to include Railages and Bank Exchange.

Regular shipments received and always in stock for: Ceylon, L., Galtick, Camphor, Bombay Stocks, Shrimps, M.D. Nuts, Tamarind, Mace, Caromboards, Agarbattis, Betanots, etc., etc. Trade Enquiries invited.
We deal with others when you can deal with us. We are Direct and General Wholesale Merchants.

A. K. HOOSSEN & SONS,
(HOOSSEN'S BUILDING)

116 Queen Street. Phone 17349. P.O. Box 2144.
Tel. Add: HOOSSENSONS. DURBAN.

Phone 825-0780

P. O. Box 1543.

MASTER BROS.

(PTY) LTD.

WHOLESALE MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS

HOUSE FOR KEEN CASH PRICES

33 West Street, JOHANNESBURG.

World Newsreel . . .

(FROM SABA REUTER)

Menon Worried About Far East

MR. V. K. KRISHNA MENON, India's Defence Minister, described the Far East situation as one of "extreme gravity, which could set the world in flames" and repeated last week's offer of India's Good Offices in the Formosa dispute.

Answering questions on a television interview, Mr. Menon, head of the Indian delegation to the U.N. General Assembly, said that the evacuation of the Offshore Islands would be a "first substantial step" towards a settlement, and then the Formosa question itself might be discussed between the Communists and the Nationalists.

Quemoy: Blockade Improving

Admiral Halsey Pelt, Commander-in-Chief of United States forces in the Pacific, told reporters in Taipei (Formosa) the blockade situation in the Communist-besieged Quemoy Islands was improving.

"We are not over-optimistic," he said. "But we are not pessimistic."

The Admiral was speaking shortly before leaving by air for Okinawa following a series of talks in Taipei with Chinese Nationalist leaders including President Chiang Kai Shek.

Describing Chiang as "a great leader", Admiral Pelt said, "We now have a better understanding of each other's policy. Americans and Nationalists are getting closer together and there are no misunderstandings between us."

General Lawrence Kuter, Commander of the U.S. Air Force in the Pacific, who also took part in the talks, left for Okinawa shortly after Admiral Pelt.

Nationalist sources said the talks had covered the training and re-equipping of Nationalist forces with the "most modern American weapons."

There has been no announcement on whether the Nationalists are being trained in missile warfare, although American anti-aircraft and missile ground-to-ground missiles are in position on these islands.

Newspapermen Over Quemoy

Four weeks of Communist shelling have made 50,000 civilians on this island of Quemoy literary and war-conscious. Farmers complained that har-

vesting of their staple foods—sweet potatoes and peanuts—is being held up by Communist gunfire.

The Nationalists announced that between midnight and 6 a.m. local time a total of 902 shells were fired at the Quemoy Island group by Communist batteries on the mainland. There has been no announcement of any convoy reaching the island.

A planeload of 23 foreign and nine local newspapermen made a pre-dawn flight to this embattled island.

The flight was the first to be authorized by the Nationalist authorities since they clamped down on newspaper coverage of the Formosa Straits "little war" a week ago.

The Nationalist air force C45 flew over and the pilot gunned his engines, swerved the aircraft around and took off immediately.

Power Transfer In Burma

The Press Trust of India reported from Rangoon that documents for the transfer of power from the Burmese Prime Minister, Mr. U Nu, to his army chief, General Ne Win, were signed secretly in Mr. U Nu's residence on Friday.

The two men had held discussions on the transfer since the General returned from an up-country tour a few days ago, the Press Trust of India correspondent said.

They had centred round the deteriorating situation in Burma, and the possibility of clashes and bloodshed.

Mr. U Nu's hand-over decision had come as a great relief to the general public, the correspondent added.

Lagging Behind NATO

The Commander-in-Chief of the British Land Forces in the Far East said in Manila that the free world's defensive alliance, including the South-East Asia Treaty Organisation and the Baghdad Pact, could cope with any situation likely to arise.

Lieut.-General Sir Richard Hull said, however, that SEATO was lagging behind NATO in strength. SEATO, he said, certainly wants more time, effort and money spent on strength.

The General confirmed that Britain had been building up her

armaments including jet aircraft and missiles, in the Far East.

General Hull had arrived by air from his Singapore headquarters for a three-day visit at the invitation of the Philippines Chief of Staff, General Arellano.

Nehru Rides A Yak

The Indian Prime Minister Mr. Nehru, on Saturday began a five-day return journey to Delhi at the end of his State visit to the distant Principality of Bhutan.

Riding yaks provided by the Maharaja, Mr. Nehru was accompanied by the Bhutan Prime Minister, Mr. Jigme Dorji, and other senior officials, until his party crossed into Peking-controlled Tibet.

It is believed that as a result of Mr. Nehru's visit, the path would be cleared for increasing Indian participation in the development of this strategic but remote Himalayan protectorate which the Peking Government appears to consider as a part of Communist China.

China Enters Atomic Age

Communist China said that its new experimental nuclear reactor marked China's entry into the atomic age.

It called for young scientists and the masses to be brought into the nation's gigantic "leap forward" programme.

"The 10,000-kilowatt heavy water reactor, built with Russian technical assistance, was put into operation on Saturday together with a cyclotron, Peking radio said.

DRY CHILLIES

Gross 31 lbs Bag for 31/6
Strong Brooms with long sticks made by Africans, 25/9 per dozen.

Small Benoms with short sticks 3/3 per dozen.

MAARMANS (Pty) Ltd.

Box 26. Phone 128.
BRITS. Transvaal.

BOOKS FOR SALE JUST ARRIVED

Mahatma Gandhi (Last Phase)	83/-
Discipline of Non-Violence	1 5
Indian Home Rule	1 0
My Experience with Truth	15 0
Truth is God	5 4

Obtainable From:

"Indian Opinion,"

P. Bag, Durban,

Natal.

DEWALI GREETING CARDS

REV. NO.		
101	Film Star Printed Cards	3/- Dozen
102	Film Star Printed Cards Large	6/- "
103	Film Star Folder Cards Medium	9/- "
104	Film Star Folder Medium Cards Tinted	12/- "
105	Film Star Folder 3 x 4 Cards Plain	15/- "
106	Film Star Folder 3 x 4 Cards Tinted	24/- "
107	Film Star Post Cards Plain	15/- "
108	Film Star Post Cards Tinted	21/- "
109	Religious Folder Cards Medium Plain	9/- "
110	Religious Folder Cards Medium Tinted	12/- "
111	Religious Folder Cards 3 x 4 Plain	15/- "
112	Religious Folder Cards 3 x 4 Tinted	24/- "
113	Floral Series	18/- "
114	Floral Series	24/- "
115	Floral Series	27/- "
116	Floral Series	34/- "
117	Floral Series Perfumed ...	36/- "
118	Dewali Greeting Cheque Book	2/- Each
119	Dewali Greeting Hankies	1/10 Each

ORDER NOW. POSTAGE FREE. C.O.D. 2/- EXTRA

Obtainable at Our Only Address:

BHARAT MUSIC SALOON AND BOOKSELLERS

Phone 2948 284 GREY ST., DURBAN. P.O. Box 3637

(Opposite Corner Shah Jahan Cinema)

Newly Arrived 'Jaico' Books

KASHMIR PRINCESS	25 s.
One Thousand Nights On A Bed Of Stones	6 s.
The Unmarried Widow	6 s.
The Spell Of Aphrodite	6 s.
Some Inner Fury	6 s.
Stories From Bengal	6 s.
Chitralekha	6 s.
The Ten Princess	6 s.
War And Peace	6 s.
The Living Thoughts Of Voltaire	6 s.
The Living Thoughts Of Karl Marks	6 s.
The Living Thoughts Of Confucius	6 s.
Somdeva's Katha Sarit sagara	6 s.
Tales From Kalidasa	6 s.
The Whirlwind	6 s.
The Voice Of God And Other Stories	6 s.
Kadambari	6 s.
Keeping Fit	6 s.
The Miracle Of Milk	6 s.
Siddhartha, Man Of Peace	6 s.
Goutama, The Buddha	6 s.
Nectar In Sieve	6 s.
Somadeva's Vetala Panchavinsati	6 s.

(Prices Including Postage)

Obtainable From:

INDIAN OPINION,
P. Bag, Durban.

Books For Sale

Sixty Years After (Natesan)	1	0
Selected Letters of Gandhiji	1	0
Public Finance	2	3
Eminent Americans	7	5
Gandhi's Letters To Ashram States		
—By Zaka Kallekar	9	0
Gandhi Techniques In the Modern World		
—By Pyarelal	1	6
Gandhi's Challenge To Christianity—S. K. George	2	5
Why Prohibition—J. C. Kumarappa	1	0
My Dear Child—Gandhiji	5	2
My Religion—Gandhiji	5	0
Story Of The Bible—S. K. George	8	6
Hindu Dharma	10	0
Key to Health—Gandhi	1	6
At the Feet of Bapu—Chandwala	8	5
A Preparation For Science—E. B. Gregg	2	6
Bapu My Mother—Munabhai	1	5
Nature Cure	2	0
Diet and Diet Reform—Gandhiji	5	0
Gleanings—Mun	1	6
Selections from Gandhi—N. Boro	10	0
Blooden Yojna	2	0

Obtainable From:

"Indian Opinion"
P. Bag, Durban, Natal.

MISS TEHMI SORABJEE RUSTOMJEE

has pleasure in announcing that she has been appointed as
Agent for:—

**NATIONAL MUTUAL LIFE ASSOCIATION OF
AUSTRALASIA LTD.**

(INCORPORATED IN VICTORIA, AUSTRALIA.)

ESTABLISHED 1869

**A LIFE POLICY WITH THE NATIONAL MUTUAL
ENSURES ABSOLUTE SECURITY WITH GOOD BONUSES**

Please write or inquire for further particulars:

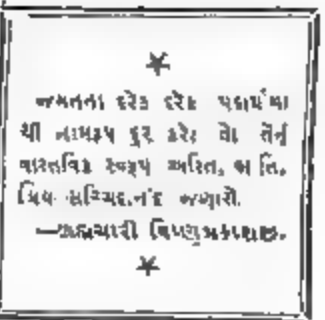
106 Mansfield Road, DURBAN.

P.O. Box 476.

Telephones: 47888.

Telegrams & Cable: "SORABTEM."

47453.

“આફ્રિકાનર દેશ” ઉપર અમુક સવાલો

“રેટાર” છાપામાં એમનો ખબરપત્રી યાન બર્ગર, ડ્રાફ્ટિંગનર છાપામાં આવત લેખો લખે છે, એણે “ડી ટ્રાન્સ વાલર” છાપાને એક “આફ્રિકાનર દેશ”ની વિચાર કોણી ખાખત અમુક સવાલો પુછ્યા છે. એ લેખમાં એણે નીચે મનાં લખ્યું છે.

“હું એ બેઠને શાલ ચૂંચો છું કે “ટ્રાન્સ વાલર” “રેટાર”ના અગ્રણેયનો જવાબ આપ્યો છે. રેટાર છાપાનું કહેવું હતું કે, દક્ષિણ આફ્રિકા જેવા દેશ માટે એક “આફ્રિકાનર” સંસ્કૃતી અશક્ય છે.

“ટ્રાન્સ વાલર” છાપુ હવે એમ કહે છે કે તેઓ એક “આફ્રિકાનર દેશ” અહીં સ્થાપવા ઇચ્છે છે. મારે પાતાતું માનવું છે કે અમુક અરે અને, દક્ષિણ આફ્રિકામાં આ વસ્તુ આવી શકે છે. હું માનું છું કે, આને હાથે આફ્રિકાનરના મનમાં એક દક્ષિણ આફ્રિકાનો દેશ સ્થાપવાનો વિચાર નથી બલકે એક આફ્રિકાનર દેશ સ્થાપવાના વિચારો રેખાય છે. હું આ ખાખત વિષે, “ટ્રાન્સ વાલર” સાથે વાદવિવાદ કરવા નથી ઇચ્છતો, પણ આ વિશે મારા મનમાં અમુક સવાલો ઉઠે છે. એ હું એમની સાથે વલુ કરવા ઇચ્છું છું.

શું એ બલવા એમ છે કે એક દેશમાં એક આફ્રિકાનર દેશ અને એક દક્ષિણ આફ્રિકાનો દેશ સ્થાપવાનું અશકિત છે?

મારા વિચાર મુજબ આ બે વસ્તુ અશકિત છે. આ ખાખત ઉપર પણ સ્વધીકરણ થવું નેહજી. તે એક આફ્રિકાનર દેશ જ આપણે એમ કોવ, તે આપણે પુસ્તે અને આ વસ્તુ જનતા સાથે સ્પષ્ટ કરવી નેહજી

કે, ધીમે ધીમે, અગ્રેય બોલ-નાવાઓને, આફ્રિકાનર સંસ્કૃતી માં કઈ લેવામાં આવશે. અને કદાચ આગળ જતાં દેશનું નામ

પણ બદલવાના વિચારો થાય. સાથે સાથે મારે એ પણ લખનારાઓ કે જે “રેટાર” છાપામાં હવેશ, મારી ઉપર એવા આરોપો ચુકે છે કે હું મારા મનમાં બહુ ઘાતકી વિચારો ધરાવું છું, એમને પણ મારે કહેવું છે કે મારે માટે આફ્રિકાનરનો અર્થ એ થાય છે કે, જે આફ્રિકાનર છાપા બોલે છે,

અને આફ્રિકાનર સંસ્કૃતીને અપ નામે છે. બીજા શબ્દોમાં મારા મનથી આ રૂઢન એક સંસ્કૃતીક સંસ્થા છે

હું એક દક્ષિણ આફ્રિકાનર દેશ માં માનું છું, જેમાં જે અથવા નવું સંસ્કૃતીક સંસ્થાઓ હોઈ શકે, હાલ મારે કામ, ખાસ આફ્રિકાનર ઉપર લેખ લખવાનું છે.

બીન-ગોરાઓ કદાચ દુનીયાની “ત્રીજી શક્તિ” સ્થાપશે

દીનીકના શિક્ષણ મંત્રી એ. પેટ્રીક સોલોમને, લંડનમાં એક સભામાં બાપલુ કરતાં જણાવ્યું હતું કે ને પશ્ચીમના દેશો બીન-ગોરાઓને તુલકાથી કરશે તો, દુનીયાના બધા બીન-ગોરાઓ મળીને એક ત્રીજી શક્તિ સ્થાપશે. જેથી દુનીયાની સમસ્ત શક્તિ, પશ્ચીમના દેશોના હાથમાં જ ન રહે.

ક્રાંતિલગ્ના સ્વેચ્છામાં આ સભા બરાઈ હતી જેમાં લગભગ ૧૦૦૦ હીંદીઓ, આફ્રિકાનો તથા વેસ્ટ ઇન્ડિયનો હાજર હતાં. એમને બાપલુ કરતાં આમળ જણાવ્યું કે—“કાંતો તમે હો, કે અમને કોમનવેલ્થમાં ઇચ્છો છો અને કાંતો તમે અમને એમાં નથી ઇચ્છતા. આ વસ્તુ તમારા મનમાં સ્પષ્ટ હોવી નેહજી. એ અમે કોમનવેલ્થના કુટુંબમાં રહીએ તો અમને એક કુટુંબીજન તરીકે રાખવામાં આવવા નેહજી, ને તમે અમને આ કોમનવેલ્થ

ના કુટુંબમાં ન ઇચ્છતા હો તો અમને, એ વસ્તુ સ્પષ્ટ રીતે જણાવી દો, જેથી, અમે અમારા બીજા કંપાનીને બાલતા થઈએ.

આને દુનીયા ઘોટે બાજે બે જાગમાં પડી છે, એક પશ્ચીમ સંસ્કૃતી અને બીજી બાજુ આ-માન કરતનના દેશો. અમે પશ્ચીમ સંસ્કૃતીથી દેવાઈ ગયા હિએ, પણ ને તમે અને અમેરીકા અમને તમારો મારો તો તમે અમને કઈ તરફ વાળવા ઇચ્છો છો? શું અમે પુર્વની તરફ નેહજી કે પછી એક ત્રીજી શક્તિ દુનીયામાં સ્થાપીએ?

આને વેસ્ટ ઇન્ડિયન, હીંદ, પાકીસ્તાન, સીલોન, - યુગન્ડા, બાના અને બીજા દેશો જે સ્વતંત્રતાને પંથે ચાલી રહ્યા છે, અને જેવા હો, કે રંગીન છે. એ બધા મળીને, દુનીયાની માનવ જાતવું કે બાગ છે.”

ટા. સોલોમને આગળ બે.લતાં જણાવ્યું કે. એમના હો, કે એ નેહજી શાલ છે કે, નોટીંગહેમ,

અને નોટીંગહેમમાં જે બનાવે બન્યા હતાં, એની સાથે સમરત ધોરીશ જનતાં મળતી ન હતી થતી, “ને તમે એમ ઇચ્છતાં હો કે વેસ્ટ ઇન્ડિયન હો, કે આ દેશમાં વસવા ન આવે, તો હું તમને કહું છું કે, તમે તમારી સરકારને કહેજો કે, વેસ્ટ ઇન્ડિયન થી ને પૈસા આ દેશમાં આવેર છે અને, ને પૈસાએ આને ઇંગ્લન્ડને મહાન યાતાવયામાં મદદ કરી છે, એ પૈસાને ઘોટો બાગ અમારા દેશને પાછો આવે.”

હેગરને કાળજી રાખવાની ડી.આર.સી.ની ચેતવાણી

વ. એચ. ને. હેગર કે જેઓ એક માલુ કેલેલીક પાકરી હતા, અને જે આને કેલેલીક ખર્ચ વિરુદ્ધ બાપલો કરવા આવ્યા છે એમને કાળજી રાખવાની સુચના કરવામાં આવી છે.

પણ કમ રીકોર્ડ થયો જેને એમને અહીં નોતવો છે, એમના (અનુસંધાન માટે જુઓ પાનું ૩૫)

“ઇન્ડિયન ઓપિનિયન”

શુક્રવાર તા. ૩ ઓક્ટોબર, ૧૯૫૮.

વિચાર કરવાનો વખત

આ ને નેશનાલીસ્ટોની છતપટ એક સુખ્ય કારણ એ છે કે એમની સામે કમ્પટ વિરોધ કરવામાં નથી આવ્યો. યુનાઇટેડ પાર્ટી વિરોધ પણ તરીકે ન જ શકાય. એમ કહીએ તો આલે કે યુનાઇટેડ પાર્ટી, નેશનાલીસ્ટ પાર્ટીનો હલકો નયનો છે. અને યુનાઇટેડ પાર્ટીની જેમ બીજા બધા ગોરા વિરોધ પક્ષો માટે આ વસ્તુ કહેવી યોગ્ય છે. આને એ લોકોની નબળાઈ ઉપરથી જાહેર માથે છે કે તેમનો વિરોધ નેશનાલીસ્ટોના ક્યેય સામે નથી પણ નેશનાલીસ્ટોની જગ્યા મેળવવા માટે છે.

એટલા માટે એ લોકોને ઉત્તેજન મળે છે કે લીબરલ પાર્ટી ના નેશનલ ચેરમેન મી. પીટર પ્રાઉને જ્યાં અઠવાલિકામાં એમ જાહેર કર્યું હતું કે નેશનાલીસ્ટોનો વિરોધ થત દ્વારા અને પાર્ટી-મેન્ટમાં જ શક્ય છે. એમને પુછવામાં આવ્યું હતું કે કાલની મરકાર સામે સત્યાગ્રહથી કંઈ મેળવી શકાય કે કેમ ત્યારે એમણે કર્યું હતું કે કદાચ આ સવાલમાં સત્યાગ્રહ નહિ શકે.

મી. પ્રાઉનેના નીવેદનની મહત્વતા એમાં છે કે એમને ગોરા અને બીન-ગોરાઓના એકત્ર વિરોધથી પ્રભાવિત થવાનો સમાનો કરવાનું સુવચન છે. ગોરા અતાધીકારીઓ પોતાની મેળે નેશનાલીસ્ટોને કાઢી નહીં જ શકે. આ દેશમાં અને આપણા દેશની સરહદ ઉપરના બીન-ગોરાઓ પોતાનો વિરોધ વધુ મક્કમતાથી દર્શાવવા માકરે ત્યારે અહીંના ગોરા મતાધીકારીઓને એમ થશે કે પ્રભાવિત થવાથી જ તેઓ બચી રહ્યો.

ત્યારે ગોરા અને કાળ પ્રભાવિત થવાનો પોતાનો વિરોધ વધુ સ્પષ્ટતાથી દર્શાવી શકે અને બીજા ગોરાઓને પોતાની વિચાર એવી સ્વિકારવા માટે અરજીઓ કરી રહ્યો. ત્યારે જ પાર્ટીમેન્ટ આ વિરોધ કરી રહ્યો.

મી. પ્રાઉનેનું કહેવું હતું કે આને ચૂંટા વિચાર કરવાની જરૂર છે. સત્યાગ્રહ કદાચ કામ ન આવે તે છતાં બીજા વધુ અહીંસક રીતોથી વિરોધ કરી શકાય છે. એમ આમાં પ્રાનત છે. આનો ઉદો વિચાર કરવાની વધુ જરૂર છે. એ પ્રાનત લેશે છે કે ઉદો વિચારથી એક અહીંસક રીત આપણી સામે આવે જેથી બધા રંગભેદના વિરોધીઓમાં એકતા કરી શકાય અને આ સરકારની નીતી કે નેતાઓ હજારો ઉપર દુઃખ અને આક્રમક હતુંમી રહ્યા છે, એનો નાશ કરી શકાય.

હેગરને કાળજી રાખવાની ડી.આર.સી.ની ચેતવણી

(પરેશ પાનાનું અનુસંધાન)

પાદરીઓએ એવા વિચારો દર્શાવ્યા છે કે દેવ. હેગરની ઉચ્ચતા નીચલામાં એક આનંદી સભા થી, ડી.આર.સી. ઉપર ધણી બરી હતી. અને તેઓએ, દેવ આદરે સુકવામાં આવ્યો, અને હેગરના પોટવેક્સ્ટરમના તથા સાથે સાથે એમ પણ કહેવાયે- આપણો પુરી આદીતી 'માંગી' કે તેઓ, યુનીયનમાં પાર્થક છે. સાથે સાથે તેઓએ એવી વેરવેર ફેલાવી રહ્યા છે. પણ અરજી કરી છે કે, અનિષ્ઠ

ના સામક્ષમાં તેમને રામન થવા ન હેવામાં આવવી જોઈએ, કેવોલીક ખર્મ ઉપર બહુ સખત એમને જ્યારે કક્ષિયુ આદિકા ટીકા ન કરવી. પોટવેક્સ્ટરમ આવવા માટે નેતરવામાં આવ્યા ના એક પાદરીનું કહેવું છે કે હતા. ત્યારે એમને એ, વસ્તુ રેવ. હેગરના સામક્ષ ઉપરથી સ્પષ્ટ રીતે સમજાવવામાં આવી તો એમ જણાય છે કે કક્ષિયુ હતી કે એમણે રામન કેવોલીક આદિકામાં પાર્થક વેરવેર શકે ખર્મ ઉપર બહુ અનિષ્ઠ અસુવા થઈ જશે. આ વસ્તુ કોઈ દિવસ સખત ટીકા નહીં કરવી.

મહાત્મા ગાંધી

બી. જી. અક્ટોબરને દીવસે કુનીપાના હાલો, ગાંધીવાદીઓએ એ સત પ્રાર્થનો ૮૯મો જન્મ દિવસ ઉજવ્યો હતો. આને એ મહા પ્રાર્થ આપણી વચ્ચે નથી કારણકે એક જગતની પોતાની બંધુકથી, આખી દસ વરસ પહેલા એમનો, જન્મ થયો હતો એ દીવસે આખી કુનીપા, કાંપી ઉડી હતી, અને રૂબન કરતી હતી. થયુંએ તો એમને ભેષ પણ ન હતા, એમની ભાષા પણ તેઓ ન હતા. મોક્ષતા, અને એમને દેવ પણ એમણે ન હતો એથી તે હતા એમના-પ્રાર્થના, ભક્તિ, એમનું કોઈ વકાલું પિયજન, આ કુનીપામાંથી, આથી મધ્ય હોવ એમ લગતું હતું ગાંધીજી દીવ અને કુખી, મરીમ અને યોવાએસના મિત્ર હતા. જનતાના પ્રખ્યાત નેતાઓએ કહ્યું હતું કે ગાંધીજી, માનવતાના અંતરકરણ, હતા. એમને નમ્રતા અને સત્યની મહત્તા દેશમાં અને પરદેશમાં પોતાના સત્યનો ઉપર છત મેળવી હતી. છુટ રીસર પોતાની ચોપડીમાં જાણે છે કે એક મરીમ માણસના અંતરથી, માનવતા અને મરીમ, મરીમ સહા છે. અને માનવતા માટે-કે કોઈ સાદ વિષય નાર નહોતું. શુદ્ધ. અહીંના, પ્રેમ, નમ્રતા, દયા અને પ્રમાણિકતાથી એમને ધણી છતો મેળવી હતી ને મોટા દેશો સહ દ્વારા ન મેળવી શક્યા હોત. આને આપણે માટે એમને કોઈ છે.

વારસો સિમ્મતનો છે. એમનો પાર સાવનો છે અને એમનું સત્ત્વ પ્રેમનું છે. એમનું જીવન એ રમરજીવન છે. તેઓ દક્ષત અને ભારતના નથી રહ્યા, પણ આખી કુનીપાના છે.

પણ મોટા સંજોગો કુતી બનાવી એમને પુછ જાય છે, છતાં એમને ચિપવેશ પાઠો છુટી જાય છે. આપણા આ દેશમાં મહાત્મા ગાંધીએ એમના પ્રેમ અને અહીંના 'સિવલિ' થી ધણી છતો મેળવી હતી. આને આપણી સામે મોટામાં મોટી આશ્વ, જીવી છે ત્યારે મહાત્મા-ગાંધીને જન્મ દીવસે આપણે માટે ખાસ મહત્વતા ધરાવે છે. એટલું પણ નથી કે, આપણે અહીંનામાં, માનવાનો શવો કરીએ. આપણે ગાંધીજીએ, ચીપવેશ પાઠ, આપણા, હૃદયથી મહત્વ કરીશું ત્યારે, આપણી સામેનો અધિકાર દુર થશે, અને આશ્વનો સામનો કરવાને, માન' સ્પષ્ટ થશે. 'તેમને જાંજલી આપતા, આપણે- એમને માદ કરીએ, અને મોટું મધ્ય હોવ તે પણ એમના જીવનમાંથી મોટું મહત્વ કરી આપણા જીવનમાં ઉતારીએ, ને મહાત્મા આપણા અહીંનામાં-કામોના જીવન, તવનર પ્રાપ્ત છે, એમને આપણી આ એક જન્મ-વેળા-અનિષ્ઠી

વિવિધ વર્તમાન

બેંગાલના અકરમાત

તા. ૨૦-૯-૫૮ના રોજની વારનાં સાંજે બેંગાલીસખમાંથી થી આવેલ અગ્નિમાલ જાળન અગ્નિ બેંગાલ નજીક આવેલા કાકરપેટમાં આવે જાળનો તમાકુ કાપીને કરવા જતી હતી. ત્યારે મોટરમાંથી એક મોટર (વેન) છુટી પડીને બેંગાલ આશના પાદરે આવેલી ફોરથી તે નજીક એક વીંસથી પચ્ચીસ ફુટ દુરા આકાશમાં તે મોટર વેન ઉડી પડી હતી. જેમાં નાનાં મોટા કુલે ચતુરે આપસે દત્તા. તેમણે પાંચ જણા તે જાળ થવા પામી હતી. માથામાં, હાથમાં, છાતીમાં જાળા પડેલા થઈ હતી. તેઓને નજીકમાં જ આવેલી ફોરથી દત્તા તુરંત લઈ જવામાં આવ્યા હતા. મોટરમાં બેસીને છે, જે જાળાને આ અકરમાત થઈ હતી, તે જાળા પર બીજા કોઈની કાર હોવાનો વેનમાં બેઠેલા તમાકુ મોઠા મુલુ પાગલ. પંચ (પાંચ) આકાશમાં માતની કુપાથી એક મદાન વિષમમાંથી તેઓ ખસતે થઈ આવે નજીક જાળ પાંચ દત્તા. રવિવારે તેઓને ફોરથી દત્તા રજા (ફોરમાં) આવવામાં આવી હતી.

દિલ્હીમાં એક જનરેટરનો થઈ રહેલો પ્રયોગ

અ.પ.મ. આયુર્વેદ સંસ્થાના નામે અને ત્રીજા પંચરથીય મેળના પહેલાં પછી થઈ ગયાં તથા રોજે એક પ્રયોગ દિલ્હીમાં થઈ રહ્યો છે અને તે માટેથી આવતા એક વજન ખાસતે વિજ્ઞાની પેદા કરવાનો છે. અને વિજ્ઞાની તરફથી થયેલ જનરેટર કુતુહલનાર પાસે મુકવામાં આવ્યું છે. એની સ્થિતિ પ કીસે, વેનની છે-બે બાજુથી બેનું સંચાલન થઈ રહે છે. રૂઝના નહીં એવી કંઈકેટલની પદ્ધતિ થી આ મશીન ચાલશે આ વજનમાંથી પ્રગતી થીનવામાંથી એક દળનાર થઈને આયુર્વેદની પુરી-પડાઈ એક જ નહીં પણ ૧૨૫ એક જાળને ને પાણી આપી કાઢે એવા મોટરમાં પો. ૧૫ થવાથી થઈશે. કોઈ કાઉન્ટરની થી મો. રડીવન જાળે આ પ્રયોગની રેખરેખ રાખી રહ્યા છે. જે આ પ્રયોગ સ્થળ થાય તે. આ મામડાનો વિજ્ઞાની અને પાણી પુરવઠાનો પ્રથમ સંદેશથી કાઢી જશે. આ વજનની કિંમત બહુ ખાસ નહીં હોય. મામડાંની ચકાસી મડાઓમાં કે અપકિતઓ થઈ શકેલી મડદારી આ વજન રાખી રાખે. આ વજન વધારે વખત ચલાવવા તે મુદ્દા ઉપર મોટર પાણી વિજ્ઞાની પરી પાડી શકાય એવી આશા રાખવામાં આવે છે.

બેંગાલના અકરમાત

અ.પ.મ. આયુર્વેદ સંસ્થાના નામે અને ત્રીજા પંચરથીય મેળના પહેલાં પછી થઈ ગયાં તથા રોજે એક પ્રયોગ દિલ્હીમાં થઈ રહ્યો છે અને તે માટેથી આવતા એક વજન ખાસતે વિજ્ઞાની પેદા કરવાનો છે. અને વિજ્ઞાની તરફથી થયેલ જનરેટર કુતુહલનાર પાસે મુકવામાં આવ્યું છે. એની સ્થિતિ પ કીસે, વેનની છે-બે બાજુથી બેનું સંચાલન થઈ રહે છે. રૂઝના નહીં એવી કંઈકેટલની પદ્ધતિ થી આ મશીન ચાલશે આ વજનમાંથી પ્રગતી થીનવામાંથી એક દળનાર થઈને આયુર્વેદની પુરી-પડાઈ એક જ નહીં પણ ૧૨૫ એક જાળને ને પાણી આપી કાઢે એવા મોટરમાં પો. ૧૫ થવાથી થઈશે. કોઈ કાઉન્ટરની થી મો. રડીવન જાળે આ પ્રયોગની રેખરેખ રાખી રહ્યા છે. જે આ પ્રયોગ સ્થળ થાય તે. આ મામડાનો વિજ્ઞાની અને પાણી પુરવઠાનો પ્રથમ સંદેશથી કાઢી જશે. આ વજનની કિંમત બહુ ખાસ નહીં હોય. મામડાંની ચકાસી મડાઓમાં કે અપકિતઓ થઈ શકેલી મડદારી આ વજન રાખી રાખે. આ વજન વધારે વખત ચલાવવા તે મુદ્દા ઉપર મોટર પાણી વિજ્ઞાની પરી પાડી શકાય એવી આશા રાખવામાં આવે છે.

બેંગાલના અકરમાત

અ.પ.મ. આયુર્વેદ સંસ્થાના નામે અને ત્રીજા પંચરથીય મેળના પહેલાં પછી થઈ ગયાં તથા રોજે એક પ્રયોગ દિલ્હીમાં થઈ રહ્યો છે અને તે માટેથી આવતા એક વજન ખાસતે વિજ્ઞાની પેદા કરવાનો છે. અને વિજ્ઞાની તરફથી થયેલ જનરેટર કુતુહલનાર પાસે મુકવામાં આવ્યું છે. એની સ્થિતિ પ કીસે, વેનની છે-બે બાજુથી બેનું સંચાલન થઈ રહે છે. રૂઝના નહીં એવી કંઈકેટલની પદ્ધતિ થી આ મશીન ચાલશે આ વજનમાંથી પ્રગતી થીનવામાંથી એક દળનાર થઈને આયુર્વેદની પુરી-પડાઈ એક જ નહીં પણ ૧૨૫ એક જાળને ને પાણી આપી કાઢે એવા મોટરમાં પો. ૧૫ થવાથી થઈશે. કોઈ કાઉન્ટરની થી મો. રડીવન જાળે આ પ્રયોગની રેખરેખ રાખી રહ્યા છે. જે આ પ્રયોગ સ્થળ થાય તે. આ મામડાનો વિજ્ઞાની અને પાણી પુરવઠાનો પ્રથમ સંદેશથી કાઢી જશે. આ વજનની કિંમત બહુ ખાસ નહીં હોય. મામડાંની ચકાસી મડાઓમાં કે અપકિતઓ થઈ શકેલી મડદારી આ વજન રાખી રાખે. આ વજન વધારે વખત ચલાવવા તે મુદ્દા ઉપર મોટર પાણી વિજ્ઞાની પરી પાડી શકાય એવી આશા રાખવામાં આવે છે.

હોટીની વિનિર્મિત પરીક્ષા પણ પસાર કરી છે. એમની ઉપવર્ણની કારકિર્દી પહેલેથી જ ઉજ્જવળ રહી છે. પછાત વર્ગનાં લોકો સરકારી શિક્ષણની માર્ગથી એમણે અભ્યાસ કર્યો હતો. બી. એ. ની પરીક્ષામાં એમને મેળવેલ તેમની સાક્ષરતા પછાત વર્ગની મેળે માટે પ્રેરણારૂપ નીવડે.

“આફ્રિકાનર ડેથ” સામે વિરોધ

નેચનાથીસ્ટ પાર્ટીનું કાયુ. “ક્રાસ-કાસર”ના અધ્યક્ષના પાતા ઉપર એક પત્રમાં, બેંગાલીસખમાં મી. પી. ડયુ પ્રીત લખે છે કે, આ દેશમાં એ દક્ષિણ આફ્રિકન દેશ રજાપદાને એક રસ્તો છે, અને એ કે, આફ્રિકાનરોને એક રાષ્ટ્રીય પક્ષ તરીકે ગણવા, જે જે લોકો પોતાની ભાષા બોલે છે. એ કમચાલી જ અંગ્રેજી ભાષાના લોકોને એક કહેવામાં આવે છે, આપણે એક દક્ષિણ આફ્રિકન દેશ માટે પ્રયાસ નથી કરી રહ્યા તે, આપણે માટે એ બહુ જ આશ્ચર્યજનક વસ્તુ છે. મી. ડયુ પ્રીતનું કહેવું હતું કે, “ક્રાસ-કાસર”ને અમમેય વાગી એમને બહુ જ બીંતા થઈ હતી, થયું એકાદે.”

ગાંધી જયંતી ઉજવી ! (ચક્રવારી)

હતી ગાંધી જયંતી, આજના કોઈક સમયમાં, કેટલાકની હતી ‘જીવન’, તે જાણે બાપુજીના જાણી ! કેટલાકને નામદ કલ્પ, કેટલાક પાતા રમતા, કેટલાક ‘ક્રાંતિ’ લાગવી, કેવી પ્રેમગીતિ કરતા ! કેટલાક સહસ્રોત્પત્તિ, એના મળી એક રૂપમાં, ‘જાણ પાણી ને બીજાની’, કેવી મે.જી. હિંમત ! કેટલાક આજના મે.જી.ના જાણી એ પચીસ મધ્ય, સાલ-ગીસની મિટીમ, જે જાણે આજના વાસ્તા ! ત્યાં તે જાણી થઈ, કરે છે કુદ્દ મા મના. આજ ! પ્રાર્થના કરતા, જન બને છે અન્યથા ! એ પછી સૌ મેરી, સત્યાનું કામ થઈ ગતા, એક પછી એક, આવે છે ગુણુ મુલ્ય આપના ? મોટર વાળા વહે છે બાપુ મર્મ કે શિખરી, રજાપદ ને જાણી રીત, જે કેવી ઉત્તમ હતી ! મરિયા પ્રેમી વહે છે હા, વિજયન જતા બાપુએ, કીધી જાણી તેમાં, કાજ ન પીડું રે ! ત્યાં વહે છે એક : અગ્નિશક્તિને જે રક્ષિયો, ‘પર એક માત્ર સમાન’, એ પછી એક હતી તે ! અસત્યને મદામાળી, સત્ય જે બોલતા વહે છે : ‘સત્યનું’ પાલન કરવું, એ જાણી થઈને થઈ છે ! બાપુ આજના કોઈક, બાપુ તરફ જે સિદ્ધાંતો, નિજ જીવનમાં વિરોધી, તે તે બોલી મળી તે ! રે સજાની વેડ હોવારી, પછી કોઈ થઈ ગયા, રે ! બાપુ, જુઓ બાપુ તારી જયંતી ઉજવી ગયા !

(* કલિપલ હોષ, કોઈકે બધું બેરાતી પાણી પહેરી લેવી નહીં !)

‘કારમીર પ્રિન્સેસ’

કાવતરાની રાજાચક્ર કથા

લેખક: શ્રી. ભનંત શીખર કર્ણિક

(અત્યંત સારું)

અમારી વ્યુહરચના

હીની આવી નેકર મારા મનની આગુત્કાંક્ષા અધ્યાપ્ય કરતી હતી અને નેકરની માંડ કીપર દબાવ્ય કરતી. આવી કાંઈકને કાંઈક મળું દબાવ્ય હતું. તરત તરત અને આશિષ ભેગા થઈ જતા હતા તે કારમીરના એક વાર મળું મળું આ પાઠ્યપાઠી કું મળ્ય કરી લઈએ. કારમીર જેવાને બદલે એ દાખને જે કાંઈક નેકરમાં આવી કવા બની હતી, ત્યાં બીટી દીપ્તિ અને પારી કહેવાને આશિષ આપ્યો.

આદ્ય વખતમાં તે અને પાછોને લેધ મળ મળ્ય હતા. અમારા આ મળ કરી રહેલા કારમીરને માટે આશિષ એક એક આપ્યાર હતો. અમારી કશિત-મલિય આશિષ અને વારંવાર લેતા હતા. અપવા માટે મુક કરતું ત્યાર પછી વળી આશિષ લેતો અને અમારા અવધનને નીરાશ લેવાની કરત પડે ત્યાં કુપી કરી આપ્ય વાલ્ય રાવડી આ અમારી અમલ વ્યુહરચના હતી.

તમે આપ્ય વાલ્ય છે ?

આપ્ય નિવરણમાં તે મું. પણ થોડા કારમીરના અમામમાં પણ વાલ્ય આપ્યી અકાશાપચ્છ અને મુકતા આવી ભવ છે એ અરેખર આપ્ય-અવધ છે. અને તરત તરત કાંઈ વાર વાલ્યીત કરતા અને લેકો વખત આશિષ કરી લેતા એ કિવાવ અમારી ધોલ મુલિ ન હતી એટલે અમને એક ભાનની મુકતા આપ્યી હતી.

અમારક કમ મુલ્ય અને વરવત્ત મળ રાખીને આશિષ કરી રહ્યા હતા ત્યારે દીક્ષિતે એક અપચ પૂછીને અને આપ્ય થી નાખ્ય દીક્ષિ. તેમણે મુક્યું : “કશિંગ, તમે આપ્ય હો ?” એ અવાજ આપ્યો : “કું આપ્ય હોડો નથી. કું તે આપ્ય પ્રિન્સેસ મું એટલે આપ્ય વાલ્યમાં વાલ્યી વખતે મળ મું.”

તેમણે કહ્યું : “કાં, તમે આપ્ય મળ હો એક આપ્યીને લખે મળીએ તે માલ. આ ભનંત આપ્યનામને કોપે કિવમ મળેમો કંટાલો દુર કરવા તમે નકિ આવ તે કું આપ્ય મળ્ય અને કામ્ય કામ્ય માટે મુક અપચ.

વિમાનમાં મુકાવ્યલ્ય !

મને દીક્ષિતનું કુલન પકવનું આપ્ય. મુક વખતે કુંવાર હતા તરીકે કામ્ય કરતા એક અવેશિતન પચારે વળ્યેલો

એક કિસ્સો મને આલ આપ્યો. તે પચાર રશિયાના વિદેશમાંથી મળે. વિશિ-કાળી આલે રશિયન અરકરના વિમાનમાં પ્રવાસ કરી રહ્યો હતો. એ વખતે કંટાલો આપ્ય હતો કે વિમાનના મળા કાલ્યો કરીને કીમ મળ્ય અવાનો અવ કીમો મળે. આવી સ્થિતિમાં વિશિ-કાળીને એક કુકો મળ્યો. તેમણે કારમીરના મરમારો આપ્યા માટે મુકકાવ્ય કરવા તે પચારને આપ્યમળ આપ્યું. વિમાન મરમારના આલે તોલ્યમાંથી પચાર મળ્ય રહ્યું હતું એટલે એકીનું પરિભમળ પણ મરમાર મળ્ય હોતું ન હતું. પચાર અને વિશિ-કાળીને કવામાં મુકકાવ્ય કરી તેથી એમનાં કુલન તે બધી મળાં પણ બીન મળા કીલ-કીલ્યે એમનું વ્યુહરચ કું તેથી તેમનાં કુલન પણ મળ્ય મળાં !

એક કિસ્સો

વિદેશમાંથી તેથી આલ મે.આલ્ય આલિત પણ કોટકીમરી પરિવિચિતિમાં એક પચાર આલે મુકકાવ્ય કરે તે એવી ન આ પરિવિચિતિમાં કું પણ કેમ ન મળ્ય કું ?

મારા કંમળા વચરનાં મરાડી વાલ્યી મીલ આલે-રશિય-મીનમાં કુલ્યને મુકવત તાલ દેવા આપ્યો. મળ મીલ મું વાલ્ય એ પહેલાં ન એક બધું અપચ મળ અને દીક્ષિને નવા એકપુરક તરવા આપ્યું. મારા મીલ ની કીરજાને લીધે આપ્ય મળ્યું કે આરા પ્રિન્સેસનીમલ અવ.અને લીધે કિવમ મળેલા કંટાલોને કોપે આપ્ય મળ્યું એ કળ્ય આલે પચાર કું અપચ હોડો-નથી.

હવે બીલ તરફ

વિમાની વાલ્ય (કિલક-નેવીનેકર) અવકીકમર મળક અવ.અલ્ય કુલ્યમાં આલ્ય આલ્ય તરવા હતા અને માલ અવકાર અવ.અ પછી તેમને આપ્ય કંટાલ આપતા તારાઓની મરમારી તેમો આમળ વધી રહ્યા હતા. પણ અવકાર વાલ્યો આલે ‘આપ્ય કવાલ એટલે તારાઓ તરથી મળ્ય આપ્ય’. કંટાલ પણ મળ્ય મળ્ય મળ્ય.

પાલક કાલ્ય તરવા છે, પણ એક ના કામ્ય કાલ્યના કંટાલ કાલ્ય આપ્ય મળ્ય હતું એટલે એક અવ કાલ્યી મરમારી તેમને તરવું પચ્યું હતું. કાલ્ય કંટા રીતે અવ.અ એ એમને અવ.અલ્ય ન હતું. કારણ કે વિમાન નીચે પક વાની લખવારીમાં હતું ત્યારે, પચારથી

પાલક વાલ્ય તેમ હતું તેનાથી અવ.અ માટે તે કાલ્ય આમળની મેકમાં આવી ને મેકી અવા હતા. વળી વિમાન નીચે પચાર, ત્યારે તે કાલ્ય પાલ્યીમાં નીચે કંટાલ અવા હતા અને કીપર આપવા માટે મળતા હતા. અપાટી પર આપ્યા પછી પાલક આમળ વળતી અવ.અ આપ્યની તરફ તરી રહ્યા હતા ત્યારે કશિંગ તેમને એ આપ્યી દુર આપવા મળ્ય પાટી હતી. કશિંગ ની આ મળ્ય આમળને તેમણે નેરકર આપ્યા અવાલમાં તરવા માંડ્યું ત્યારે અ તેમને અવ.અ પડી કે તેમને કાલ્ય આપ્યી મળે હતા.

આપ્યની વાલ્ય

આપ્યા લેકાની દરિયામાં અને માલ અવકારમાં એક અ કાલ્યી તરવાનું અરેખર અવ.અ અવ.અ મળ્યું હતું. આપ્ય કાલ્ય તે કાલ્ય અવા અને આમળ વધી અવા એવી તેમને લેતાને મળ્ય ન વાલ્ય આપ્યી હતી. આપ્ય લેકા આલે પરિવચ મુંક પાલક મળ્ય થીએ થીએ આમળ વળતા હતા. આપ્ય કાલ્ય તેમો કાલ્ય તરફ અવા રહ્યા હતા એ અવ.અની વાલ્ય હતી. આ દરમિયાન તેમને કશિંગ અને દીક્ષિ વાલ્ય આપ્યા આ અવ.અ અવા પ્રવાલ મળ્ય અવા છે કે કુલતા રહ્યા છે એ અવ.અ તેમણે લેકાથી કિલોડી મરાડી અને કાલ્યે અવા અવ.અ આપ્યી કિલોડીને કિલક થીએ અવા અવ.અ આપ્યો. ત્યારે તેમણે આલે રાલત ની કાલ્યી અવ.અની. આ અવા અવ.અ તેમણે પાલક વળી મળ્યું તે કુલ્યમાં દુર દુર પ્રકાલના એ કવા કંટાલમાં. આપ્યી તેમને આપ્યી કાલ્ય મળ્ય કે એ મળે અવા કળ્ય કુલતા છે. વળ્ય માલ મળતા મળતા વાલ્યો મળે લીધે કાલ્ય કાલ્ય દેખાતો અવ.અ અવ.અ મળે પહેલાં ત્યાં પહેલી અવા માટે વધારે એકપુરક તરવાની અવ.અ હતી. દીક્ષિ અને કશિંગને આપ્ય રહ્યે આપવા પાલક લેકાની મળીને આલ અવ.અની કિલકમાં કંટાલ.

વ્યુહરચિત વાલ્ય અવ.અ છે

પુરું કિલકમાં કિલિત પર મળ્ય રહેલા વાલ્યો કાલ્ય આમળ અવ.અ હતી અને આપ્યા આલક પર પચાર મળ્ય. આમળ વધી રહેલા વાલ્યોને લીધે કારમીરના કાલ્ય પણ દેખાતી અવ.અ અવ.અ. કાલ્ય અવ.અ લેવા નાનાં વાલ્યોને નીચે રહેલી અવ.અથી વ્યુહરચિત મળા કાલ્યો આલે અવા

નવાર કોલિયાં કરી અલે કોલો અને લેકા કિલકમાં આમળ અવ.અ આલે અવ.અ લેલકમાં આપ્યો હતો. આપ્ય અવ.અ આપ્ય નિવત મળે રહી અલતા હતા. આ અવા નાનાં વાલ્યોને પુરું તરક કિલિતમાં કિલક અવ.અ થીએ થીએ અવ.અ તરક અવા અવ.અ કરતા હતા. વાલ્યોને કાલ્ય આલકની માંડ અવ.અ પરિવચ લેવી આપ્યી હતી. અને વિમાન આપ્યો કે વેલમમાં પણ કાલ્ય અવ.અનું કાલ્ય કરી રહ્યું છે કે છે ?

પુરું કિલકમાં કિલક અવ.અ વાલ્યો મળે લીધે વિમાન આલક પર એક અવ.અ કવાલ મળે હતો. દીક્ષિને કીપર અવ.અ પરિવચ આલે મળ્ય. તેમનું કાલ્યો અવ.અ અવ.અ દેખાતું હતું અને લીધે અવ.અ અવ.અ આપ્યું હતું. એ વખતે અવ.અને અવ.અને અવ.અ અવ.અ લેવા કાલ્ય તેનાં કાલ્ય કિલકો દેખાતી ન હતી. વાલ્યોને રહેલા પાલક વાલ્ય તે મળ્ય અવ.અ કાલ્યો મળ્ય. વ્યુહરચિત પણ વાલ્યો આપ્યી કંટાલ મળે અવ.અ એક કાલ્યું કે કાલ્ય અને તેને કાલ્ય કરી ન લેકા કાલ્યો મળ્યું પણ મળે. વિમાન અવ.અ કુર અને નિધુરે આપ્યી હતી. તારાઓ અને કોટીઓ દેખાતાં અવ.અ અવા, એટલે એક કિલકમાં આમળ વધી અવાની અવ.અ અવ.અ મળી મળ્ય; આપ્યી કું લેકો નિરાલ અવ.અ અવ.અ.

એ કિલકમાં કાલ્ય આલે છે ?

આલે અવ.અ દેવકોમથી કવ.અ એકપુરક આલ્યોનું આપ્યી અવા મળેલા કાલ્યમાં હતી નવ મીના પ્રતિનિધિઓ, એક લેકાથી અને એક લેકાથી અવ.અ અને વિમાનના આલ આપ્યો એક વલ્ય આપ્યી મોલ અવ.અ તે મળ્યો કુલ્યમાં લેકાલ અવા હતા અને પાલ્ય અવ.અ રહેવા માટે પાલ્ય આલે અવ.અ અવ.અ રહ્યા હતા. કાલ્ય અવ.અ કિલકમાં અવ.અ અવ.અ ?

આપ્યી રીતે એક કુલને તાલ્યે આપ્યી આપ્યી કાલ્યી રહ્યું હતું આલે દીક્ષિને લેકા અવા અને કુલ પાટી, અવ.અ પ્રકાલ મળ્યો ! તે પ્રકાલ વે મળ્ય કિલકમાં કાલ્ય કાલ્ય છે ?” અમારી અવ.અ કાલ્ય (લેકા)ને, કાલ્યો પ્રકાલ દેખાતો હતો. તે કિલક છે કે કેમ આપ્યી આપ્યી અવા એ-પુલ આપ્યીને એ કિલકમાં મળ્ય. દીક્ષિને કીપર અને કાલ્ય કે તે કિલક છે અને અવ.અ અવ.અ વે કિલક આપ્યી હો છે તે અવા કાલ્ય એક છે ? લેકાને કાલ્યે કું એ કિલકને મરામર એક કાલ્યો નથી ?” (અવ.અ)

આ વાલ્યો કાલ્યી કાલ્ય કુલ્ય “અવ.અ પ્રકાલ”ને છે.

લગ્ન પ્રસંગે આટે

અમને મળો.

સુરતી જામણના અને રમેશભાઈ છીએ.

મા પીઠાનની અમલ દેખરેખ નીચે કુલીવનના અને રોડેટીયાના ઠાંઈ પણ જામણ તમારે કુલમે આવી રહ્યાં છેવાનો અમે કન્ટ્રાક્ટ કરીએ.

કેપીટન્સ બાલ્કની હોટેલ

(ધી કેનર મીઠાઈ હાઉસ)

હો અને લિકેટોરીયા સ્ટ્રીટના બુથપર - ડરબન.

ફોન નંબર ૨૩૪૧૪

ટેલીગ્રામ: KAPITAN.

ધીરુભાઈ પી. નાયક

જુઓપર, જુઓપર, કોચના અને લંડનના બેચન

હોટેલના અમલ કુલીવાના ઠાંઈ પણ જામણી લનાઈ ઈસિયાર્ડ અમલ અમીન બા.પે જુઓપરી કરના પેર જોઈ અમારી બારાટે જુઓપર કરો.

બંદોબ, જાગ, મોરી, હુલ્લ, બહુમાલ, ખેડવાસ, વિવેચના નીચા અમે હોટલાની જાણીએ બેચ.

ઈન્ડિયન, પારસી, પારસી, હિસાબના ચાપડા લખાવના રેવન્યુ કમીશનના સહાયકો કે વેપારના લાખસેન્સો. જાલપોઈ તેમજ હોટેલોના અને લખડી ભામડોના ઠાંઈ પણ ફો કોષા વિચ અમે મુલ સંબાદ અપાઈએ બેચ.

રેલવે મ્યુનિસિપલ લાર્ડ્સ એસોસિએટન ઓફ આસ્ટ્રેલીયા અને પોર્ટલાન્ડ. ઈન્ડિયન કંપની હોમીયોપાથ પ્રવિનિષ.

Phone : 33-9032.

26 Barkly Arcade,

Cor. 38, Market & Diagonal St., J'BURG.

તાબુ ઉમદા ફ્રેટ

આંખા બાજક, હીલી બાજક, રતાળ અને કુરુની જોસમ

બાજુ છે. આદુ પેની ૧૦ રતલ, લસણ રી. ૧-૬ રતલ,

પાપક નંબર ૧ રી. ૧૦, નંબર ૨ રી. ૮ ૧૦૦.

કુરુ અને ચેમલી પાન જાનર આર, પોરટો નાઈ. જારસીક માલ રી. ૧૦-૬ લાંબી અને રહેર જારસીક રી. ૧૧-૭ રતલ.

રોડેટીયા, નવાસાલેન્ડ અને વિલ્ડવન રોગિન્ડ જોસમો અપર કુરુ આન આપી ઠાંઈ પણ વરત પરાગીક હોનો જોસમો.

All prices subject to Market fluctuations.

A. KADER & Co., (PTY) LTD.

WHOLESALE FRUIT MERCHANTS

P. O. Box 251, DURBAN.

કુરનીચર! કુરનીચર!! કુરનીચર!!!

લેડર જુડ, હાઈલીવન જુડ, નોર્થવન, હોર્સોન બેચ, સાર્કો મોઈ જોસીસ લેચ, જુડ લેચ, લેચ, લેચ જોસીસ આરે જરીલી લેચ. અમે પધારી લાલ લેચ જુઓપર નાઈ.

—એકસ, લેચ અને હીચન હેચર—

એ હમારી દેખરેખ નીચે લઈવાર માલ છે. લેચે રોડક હોર્સોઈ લઈવાર ૧૬ છે. માલ નોઈ. લાવના આઈસ કોઈક મનાવો અને વેપાર જાનર પધારો.

L. MISTRY

51 BREE STREET, BURGERSDORP, J'BURG.

PHONE 33-4691.

BOX 2526.

હોઈની મોટામાં મોટી વિમાની કંપની તમારી સેવામાં

—ધી—

ન્યુ ઇન્ડીયા ઇન્સ્યુરન્સ

કંપની લીમીટેડ

સાઉથ આફ્રિકાના એકજ મુખ્ય પ્રતિનિધિ

રસ્તમજી બલભાઈ રસ્તમજી

૧૪૦ ક્વીન સ્ટ્રીટ,

ડરબન — નાટાલ.

સેવા અને નિર્ભયતા

મોટે અમને મળો.

જાધી જાતનાં વિમાનો અમે ઉતારીએ છીએ.

પી. એ. બોક્સ ૧૬૧૦.

રેસીડન્સ : ૧૧૧ ક્લેવન્ય એવન્યુ,

ડરબન.

ટેલીફોન:

એડ્રીસ : ૨૫૮૪૫

રેસીડન્સ : ૩૬૪૧૩.

શીરોઝખાન નૂન

સીમે કહી રહે. ન દીધો હોય જોની ખુલ્લિયત અધિકારમાં અધિકાર શીરોઝખાન તુન એક છે. તમે તેમને તરફથી કહેશો; હું કહીશ કે તેઓ શિદ્ધિતોને નહિ, અમલોને અનુકૂળ અધિકારી સક્રિય કરાવે છે! ખુલ્લિયતની ની પરંપરા તો જુઓ; બ્રિટિશ શરતોને પાળીતી હતી એવી હકુમતી પ્રાથમિક અને તે પછી એક નામકિત પંચાયતી કુટુંબમાં જન્મ મેળો, શાન્કુશરિની સહાયમાં અને જોડાઈની શિબિરમાં ભણતું કામ કોઈનાં વશીયત થી કારાકર્તીની સરખાત કરવી, એવાં મેવાં સદ્ગુણો જોવાનાર માટે કંઈ જાણસભા અને વાણસરોવરની કાઠિયાવાડી કરવાના નંબ રહે!

એમ તો કારાકર્તામાં અને વાણસરોવરની કાઠિયાવાડીમાં થયું અર્થાત્, પરંતુ તેમાં પછી જળાશય ઉપર ચડે સમય જોવાનો એકાદ, અને તુન સમયના વારણ છે. આટલે જ, તુનની કારકિર્દી એ 'આઈસ્ટર ટુન' (સાંભ) નથી એક પ્રકાર અને અપાતુન જ એવેલ છે. અંગ્રેજોને પોતાનું શાન્કુ દહાવી રાખવા કીમતોની મુશ્કેલીને નેતાઓ એકલા દેશ અને તુન કરકાર ચા-આપને આશીર્વાદ કરવા તરફાર દેશ. કરકાર મા-આપ તેમની કરર કરવા તરફાર હતી, યશીક સર શીરોઝખાન નૂન આમ સત્તા અને વેળવના એક શિખર ઉપરથી બીજા વધુને વધુ ઉંચા ઉંચે પડે રહેતા થયા.

“આઈસ્ટર” શાન્કુશરિ

૧૯૪૭માં રાજ્ય છૂટા બોલોને શાન્કુશરિ થયો ત્યારે તેમના રંગાર માં કીન્દા પ્રતિનિધિ તરીકે બીટી-કીન્દા મુવીન એક અધિકાર ‘શાન્કુશરિ’ થાયજી કરનાર તુન હતા! બ્યારે સંયુક્ત રાજ સંરચાને જન્મ થયો ત્યારે તેના અધિકારમાં કીન્દા પ્રતિનિધિ તરીકે સહી કરનાર તુન હતા! જર્મની, હટાધી અને ભપાન સામેના જુદાં બીટીસ વિચક પ્રધાનમંડળમાં કીન્દા પ્રતિનિધિ તુન હતા! અને બ્યારે તેમને ખાતરી થઈ કે જે બીટીસ સરકારની તેમજ આઈસ્ટર જર્મી કાકલ અને વહાઈરીની શેરા કરી હતી તે કીન્દા કોઈ જાણી વહાઈરીમાં છે, પાકીસ્તાનને પ્રથમ નિર્ધિષ્ટ છે અને જાણી ગીજા પાકી-સ્તાનના નેતાજી નાદરાક વધે કારે કાગે આજખાન આ રેશને માટે ચકાષી ને જાણ તુને જાણ બીટીસ પ્રધાનમંડળમાં રેશા દીધા! તેમના આ વકાલ કામ અને વહાઈરીની કલે તરીકે પાકીસ્તાનના અધ્યક્ષ જાણ

કામને આજખાન ગીજાને કોઈ અને માન વડે નવાજી દીધા. શીરોઝખાન તુન માન શાન્કુશરિ અને શુલ્કની નથી, સહિસકાર અને વાતોવેચક પછી છે. તેમની વાતોનાં એ પ્રસંગોના નામ છે: *Scented Dust* અને *Wisdom from fools* વાતોમંથાનાં આ નામો ઉપર હું કંઈ દીકા નહિ કર. પાકીસ્તાનના રેશાક નેતાઓ વચમાં પોતાથી થયું નાની મુશીબી પત્તી થરાવે છે. ૧૯૪૭માં તુન પછી તેમનાં એક છે.

તુનનું શાન્કુશરિ

કુટુંબકાળ કુખી જ્યારે તે જાણવાની દુર રેશા તુનમાં છે. આથી બ્યારે કુખી મથેલા વકાલમાંથી ઉદરકા નાજ-કામ કરી મૂકે છે અથવા તેની સાથે કુખી ભવ છે ત્યારે શીરોઝખાન તુન બીજા સમાજન વકાલમાં જાડાઈરીથી કંકારતા હોય છે. બ્યારે તેમજો એક છે મુશ્કેલી લીમને સિતારે માટે છે ત્યારે તેઓ તેમાં જોડાઈ થયા. બ્યારે ૧૯૪૭ પાકીસ્તાનમાં મુશ્કેલી લીમને સરખાવનાર કાર થયો ત્યારે તેઓ સમજ થયા કે એ વકાલ કુખી જ્યારે, અને તેના ત્યાજ કરીને પાકીસ્તાનના સરખાવાયે મિરજાએ પ્રેશારીપતીકત પક્ષમાં તેઓ જાણી ગયા. એમના માટે વકા પ્રધાનની આદી કોર ન રહી.

નવી દિશ્વીની એ શિવજીની મુશાકાત કામને જાણ તુન પાકીસ્તાનના નકેર વિશે નહિ તો બારતમાં પોતાના માટે શુભેચ્છા ઉત્પન્ન કરી થયા છે. હમણાં હમણાં તેઓ સામપણીની બાધા બેસે છે. પરંતુ તેઓ શુ બેસે છે તેનું મહત્ત્વ નથી, શું કરે છે તેનું જ મહત્ત્વ છે. કારણ કે તેઓ કમ્પ્રમીસ કરે કે જામણી ના આવેશમાં તેમનાથી મોટી જાણ છે તેના અર્થ એક નથી કે તેઓ જામણી પ્રધાન છે. તેઓ દહા મજબૂતીમાં છે.

એકલું શિખર બાકી છે

તુન એમની કારકિર્દીમાં એક જાણ ઉંચા શિખર ઉપર ચડ્યા છે. હવે એથી વધુ એક જ શિખર છે, વર્તમાન શિખર પર તેઓ કેટલો સમય રહી રહેશે અથવા રેશા કોપી ઉંચા શિખર ઉપર તેઓ કુદી જઈ સચી કે નહિ તેની તમારે અટકળ કરી મેરી. એવી કલા પછી જાણી હતી કે તુન અને સુકરાવડીનું એક સ્થાન છે.

અવિભક્ત દીશમાં બાગે જ કામ મેરો કોઈ એવો દને જ વાજકારે તુનને નકોરો આપે, અને હવે તુન પ્રમુખ મન અને સુકરાવડી વકા પ્રધાન! પાકીસ્તાનમાં પ્રમુખને એક

જ હોય છે જે તુને કમ નથી જોમ-થો! ૧૪ વર્ષના તુનને અર્થ કમ પ્રખર મનથી કે ‘આઈસ્ટર ટુન’માં ઉતરી જ્યારે તે કામ કહી રહે! પાકીસ્તાનમાં ૧૯૪૭માં જે વકા પ્રધાન થયા તેમાં સીધી સારો કામ અર્થ કામ પૂરો તો કહેવું જોઈએ કે

રેશને તેની વિશિષ્ટતા છે. તુનની વિશિષ્ટતા શી, એમ પ્રશ્ન તો કહે કે પાકીસ્તાનના કામ વકા પ્રધાને એક કહ્યું હતું કે ‘અમે બારત અને પાકીસ્તાન વચ્ચે યોગીના થયો બાળા મુશ્કેલી-આશા રાખીએ છીએ!’

—સીદ્ધમ્.

અલાસ્કા-વિરોધી તત્વોનો આકર્ષક પ્રદેશ

પ્રાકૃતિક સૌન્દર્યથી સમગ્ર અને મહાન કુદરતી સામન્યપતી થરાવેલો અલાસ્કા પ્રદેશ ઉત્તર અમેરીકાની ને આકર્ષક સકલની (ઉત્તર મુખ) નજીક આવેલો છે. સામાજિક આર્થિક અને શાન્કુશરિ પ્રથમમાં અમેરીકન તેવા અધિકારને થયેલા અમેરીકાની નથી સરકારે અથવા અમેરિકાને જાણતા સમાજની સરકાર કે અર્થ વીધાને, રેશને અને રસ્તા જાણ છે અને ત્યાં રેશનપણીકારો, બીજાનેસમેનો, વિજાનીઓ, કુખીકારો, કસ્ટરી અને સામાજિક નીવેળો સરકારી મોકાની એક નવીન પેઢીનું પ્રતીનિધીત્વ કરે છે. કિંટકાં અડધાં કુદરતી માધ્યાં પછી વર્ષકાર નીવળીત વીધાની અવકારથી સંકળાયેલા છે, અને વીધાનીક કામ-ખોલો કરતી પાર્લિમેન્ટી વરાળથી અર્થ કુપડીઓથી ન્યુયોર્ક અને વે.ઈ.ઈ.વે. રેશીન દારા માન અધિક સેકન્ડના અંતરે જ છે!

૬૨ વર્ષે અમેરિકાની જાણને સાથ કરવામાં આવે છે, થયેલારે તો મુશ્કેલી સંજોગમાં, અમા જતા અધિકારની મોરી સપાઈ ધંધારતી કાકાનાં જ મથેલાં, મોરા અનિજ વીધારેમાં કે અર્થ તેમ અને કાકાનાં રૂપાર થાય છે, અને તે પછી કાકાનાં મેકટોક સક્રિયતા વીધુસ સામનેમાં આ પ્રલોકીક દક્ષિ અનગી ઉલોગે દારા વીધાની રાક જુએ છે. આજ તો મજબી ઉલોગ એક અધિકાર વાસીઓને પ્રાથમિક આવકમાં છે.

શીખા પાકેથી ૧૯૬૭માં ‘અરીકા’ ત્યારથી અધિકારી મુનાઈટી સેરસને મામ છે. ૧૯૪૬ના જુલાઈના અંકમાં અનુસાર ત્યાંની વસતી ૧૧૧૦૦૦થી વધુ છે અને આખા મોટા અમા અમેરીકાથી સ્થળાંતર કરી આવેલ છે, જેમાં નેટીવ મોકા, એરેશીમેન અને ઇન્ડિયન-સેનો સમાવેશ થાય છે.

સાન કન્ટ્રની વસતીમાં ‘બુનો’ એ રાજધાની છે. આક્રમિક અધિકાર નાં જાણ નમરો છે રેશને-કસ કે જે અધિકારનું મુવીનકારીનું મામ છે, વિષ નાં ભરચક વિજાન-મથોમાંનું એક અર્થક થરાવનું મોકું નમર એન્ડરેજ, કિટનીકાન, અધિકારીનું માણ રશીમન પાટનગર કોન્સ્ટેન્સ મોકા.

—અનિજેના’માંથી.

—૦—

જોખા વીધવાનું કામ ન કરે. કાકારા જ વીધો. જોખા વીધવાનું બસે કહેવાય ‘પછી વીધામ છે તો કાકારા જ તેમ પોતાનમાંથી કુશુંકને કાઢી નાખે. સરખાવે રહેના રો.

—સંતોની અનુભવ વાણી.

કુકારીમાં, પ્રધાન રેશ રીડ-સ, કાકારા-સોમ, રેશન કોપીર-સ અને પ્રધાન-ર-સ માટે થયો.

આર. વી.કુલ

૧૨ બાઈથી આઈડ, ૪૮ માઈટ રીડ, કોરનર કામચોન અને આઈડ રીડ, બેકાનીકામ, રોન ૪૪-૧૬૪

માથે બાંધવાની રીખન અને વેણીઓ:

અખમલ, કાટીન, કાટીડા સીકની, રીખન અનેક વંશ, ડીકાઈન અને સાર્થમાં મળશે, જાણ અર્થ અને મોટર લાવનારના માટે જરૂરનાં રીખને મળી સકશે.

અખમાં માટે અખમલ, અને રેશન તથા રેશનની રોપીઓ કીરોપન કાવે જાણી આપનામાં આવશે.

અંમેરે બાંધવા અખમલ, રેશન, કોપન વિગેરેનાં મુકોની વંશ રંગની વેણીઓ અને અનેક પ્રકારનાં જોશક મળશે.

ટેકાણું : માખરો હેટસ (મે.) લી.

કોટીલ એન્ડ થીલ્ડ-સ હેટ મેન્થ્રેન્થર,

રોન : ૮૬૫-૭૬૬૧ પહેલે માળે,

બેકસ ૫૨૫૭. આરરે મેન્થ્રેન્થ

૪૩ વેરે રીડ, — જોહાનીસમમાં.

હાંથી વાતો

દસ લાખનો દલો

લેખક : શ્રી હાફીઝાસ શહિયા (નકલોપર)

[શ્રી હાફીઝાસ શહિયા નકલોપરના રહેવાસી છે. એમને કંપાસના "બ્લ્યુપ્રિન્ટ"ના શબ્દો "આફ્રિકા વાતો"માં એમની આ "દસ લાખનો દલો" નામની વાતો, એ હરીફાઈમાં પાંચમાં ક્રમમાં રાજીની અધિકારી બની છે.]

‘રેડી એન્જિન’માંથી નિકાની કરેલા હરનામીઓમાંથી, સિખરતિ માટે જન્મ. એમ પત્રોને દયાભર્યા રવાના કરી બાદ, રવિવારની સવારના નિર્ધારિત ક્રમ પ્રમાણે વિશાલમુદ્રમાં બહાર પહોંચે. સનિવારની રાત્રે યેડો કબરોમાં થઈ એવો હેવાથી આને યેડો કસ્ટો જેવું લાગતું હતું. પણ કાલના પ્રવૃત્તિ કરતી હોય તો પહેલાં કંઈ નહીં હોય. કુનાકરેક નેક-સના ‘કુનેરો’ વિશાલ લશ્ચરી બહાર પાડવામાં આવતું પુરતક —રેડી એન્જિન—અને ન શબ્દોથી પૂરું અને રસદાનક નીવડતું. અને તેથી જ નવું અલ્પવાક માટે જરૂરી વિનંતી પત્રો લખતાં કહેને એક વાગી ગયો.

‘પ્રમા માટે અરજ આરજ. નીચે ન આવે તો પૈસા પાસે.’ વિશાલ કરવા શાળાના અવાજ આવ્યો. ‘જલ્દી જ ટિપ્પીંગ!’ ‘જલ્દી ટિપ્પીંગ એક વાર.’

‘મે’ એવા વચર ન આવે ટિપ્પીંગ કરી નાખ્યા. મારો મેલ આગળ નિશ્ચયો નીચે આડી ઊપર જઈ રહેતો હતો એટલે મેને કામમાં આવી જઈ, એ ઊપરથી ઓટ આડી દીધી. અને માર ટિપ્પીંગમાં જલ્દી વાર થઈ ગયું.

‘હી. આર. મિ. કંચને.’ ‘જાનની નીચે કુનારક’ મી. કેસ, અને વિશાલ મુદ્રમાં કાલનું મોહું કરી વડું.

કામમાં અપરે બાઈન નાખ્યું ત્યારે મારે આદવાના કવરની કે અરર રની કે અત્યાર સુધી તેના ઊપર સુધાવાના ની દયા આવી તે જ ન સમજાતું. પણ અને આગળી ઊપર જરૂર દયા આવી, કારણ કે તેના કરતાં એ અત્યાર સુધી કાઢી વાપરે છે તે જ કાઢી કહેવાય મેર આગળે પહેલ કામ આદવાને પોલી નાંખવાનું આગળી ને કહ્યું. કારણ કે એ દવાપરી સકાય તેમ તેમ તો મારલાપાક નવું વાગી કહાય. આગળીએ પણ કમને મારણ બોલ્યું અને કોના આમને કાલે તેમણી એક સીલનું કવર નીકળ્યું. એના ઊપર લખેલ હતું. ‘આ આદવા ના માધુ આલિકને અર્પણ’ એ કે કાપરેકરેક તે કું જ આલિક કહેવાઈ પણ નીતક રીતે તે. આગળી જ કહેવાય હતો મે’ કુદરતમાંથી કવર હોય.

‘કું નીચે કહી કરનાર લાખક રતનશી...’

અને એમ જ થયું કે આને રેકલા જ નથી જાણના; કારણ કે લાખક

રતનશીનું નામ એકે ની ધાન્યતા કુળન પ્રભાવશક્તિ, મારે બૂરો કાલ: નિરધરપણીમાં લેખ. છે. કારણ કે એ બૂરોએ લેવાઈ અવાજ તો નીચાર ના રેકલા તો ન જ મળે. અને અને પણ થયું કે કમને કે અતપનને રસિક કામ જમવાનું પતાવેને જ વાંચે. પણ અમતાં ‘અમતાં’ તે મકાન વિનૂતિ દરિ સમજા જ આપ્યા કરતી હતી. એ જ ધોળા રોપ. એ કે, રંચ તો અતિ વધારાને અમે રેકલા અમે કંતો એટલે એક વખત ની ધોળા રોપી કહું તો આપશે. રેક નો રંચ પહેલાં રેકો હતો તે તો કવનનાની વિષય થયો પણ વાળ કાળા રંચમાં અપાવી કાઢે, પત્રમાં અંધ, પહેલાં તલ્લુ કે માર પરીના કહે પણ અવારનવાર કાંધા પછી આપાર ના એક નાણુ કે પડી અને ઓછ બાણુ કાલ કે આકે પરીના કહી. અને એ જ અર્થ. એક નાણુ રેકો અને એક નાણુ રંચ, અને એક કામ મા સેમેરેક વારે.

એ કે યોગ્ય વખત પહેલાં જ અમના આપાએ નિરકાતિ કીધી પણ કવરમાં તો હેવાત છે. આમલ ઊપર અને છે. કું નીચે કહી કરનાર કાપક રતનશી, માર આ વિશ રાણુ પ્રુકીધી, કાપના કલા વચર; અને પુરતા જાનથી, મારા વજીલની કાઢી માં નાનારું છું.

(૧) આ વીચ, એના કાપમાં આવે, તે આ વીચને કું કુખાવાર અલિક રહેશે.

(૨) આ વીચના માલીકને મારી મેંકાં રીકકા દીવોડીમાં પહેલા થી. દસ લાખને પુરતો ને આમને કહ રહેશે. તેને અમતાં કાપરેકરના કામળીઆ મારા વજીલની કાપીસમાં છે, ને આ વીચ નાવાવવાથી અપાઈ ગયું કામ વિશિષ્ટરથી પતાવી આપશે, જેની હી અપાઈથી આપી હેવામાં આવી છે.

તમને આવા વિશિષ્ટ વીચથી આમને થશે. પણ કું તમારી કવરકરની નીતિ ની કવર કું છું. અને અમર છે કે આવી વીચ (માદદલા જેવી વીચ) રેક પણ મણુલ અરતમાં પણ ન રામે, પણ તમે ને રીતે આ વીચને અપનાવી છે તે મારે કું તમારી કવર કું છું અને તેથી જ દસ લાખને રહેશે, તમને આપના કું છું. અને અમર જ છે કે મારા અરજ બાદ

મરી રેક પણ વીચ મારા વારકારે. મારા રાખકે નહિ અને એકલનામાં જ એકલો આપશે. તે-એકલને કાલ મારા નમર વારકારમાં જ રક છે, તે પછી મારાથી તેમને કાલ નમર વારકારો એકલે કેમ આપી હેવાય. આમલે રેકલા આપકારાએની ઓળે વંકરેકરનામલ આમલના આવે છે અને તેની યાદી તાણ રામે છે. એથી અપરે પૈસાને વારકારો એકલ મેર કારે તે એ કેને મરી આવે કે આ જ પૈસો મેલવવા માટે અમારા વધાએ. એ એક ને એક કપાઈ, એક ને એક ઓળે બંધો કુધી વધારક કરીને ઓળે ની કીમત સમજતા કતાં અને નાણું ની કીમત પણ આકતા કતા. આને એ અમાને નથી રંચો અને આને મારી નથી ઓળેનું વિશાલ થઈ જશે, તે પછી વારકારનું વિશાલ કં ન વાળી અને તે પછી વારકાર તરીકે ને એકો વારકારની કીમત અમને તેને કેમ ન આપશે? મારે આ વીચના પ્રથમ વચક અત્યારથી કું દસ લાખ નો વારકાર છે, તેને કાદકેવેમ કે કુરરવેમ તારે કલક છે.

વીચનેકની કહી.

વિ. લાખક રતનશીની કહી.

વજીલ... ..

કું તો વીચ વંચીને વિચારમાં જ પડી ગયો. કું આ અલ્પ કાપકર કહી કે તો પછી આ વારકારો મારો કે વાંચીને કાપરેકર રીતે આગળી જ તેની શબ્દિક મણાપ. પૈસા આપી ને વાંચીને પ્રુક પણ કરી કહાય. પણ કાંઈએ ન આપ્યું તો આગળી કાંઈ જ ન કહી કહે. પણ આ અપી માદદલામાં પાયા વિશાલ મેં વજીલને મેર અપાનું નકાદી કહું અને તેમને વીચ નાવાયું.

‘એકલે ત્યારે વીચ તમારા કામમાં આવ્યું.’ વજીલે વીચ એકલને કુરત જ મને કહ્યું.

‘મે’ તેમના કવને (પત્રને) પ્રુકની રાઈ પણ વીચ ન વેચવા માટે આજ કલામણ કરેલી, પણ કુદી પણ અમલ નોક નીકરશે.’ અને ‘માદલા જેવી વીચ’ પાલકમાં અપાએલ કવર ઊપર અનિશ્ચ મુદ્રાને કહ્યું. ‘આપરે તેમાં કીટરી મેર.’ માદદા પ્રુક જ માદ વારકાર કું તેટલા મારે તેને વેચવામાં વાંધો નથી એમ મેં અપાનું કું અને એકલનામાં એકલતા પહેલાં અમે મારે નાણુએ એકલને મેર કરીને એકલનેવે. ‘મેર. કાપરેકર રીતે તમે છો. દસ લાખના કલકાર કહેવાય.’ અને મેં તે જ માદદા કા મારે પરીક કહું કહું વચે અપાનાની તેમણે અનતેલની બતાવી અને મેં પણ પ્રુકા રિસે બધી કાકીકલ અપાવી અને સાથે નેતિકાતના કામ પણ કહેશે.

‘એ, મરેકર, દસ લાખ જેવી રકમ તમે મેલવી કોમ તે વાલ એક

નાણુએ બંધા છે. પણ એના પણ નહિ’ મારે. મારે-વેચીવારે ‘અવા કલે દસ લાખનો દલો કામ કરવાનો પ્રયત્ન કરશે.’ અને કે, દસ લાખ જેવી રકમ પ્રુકને કાન કરતી રીતે આપી રેકે તે વાલ પણ મુલી જામે. તે આ વીચ નવાવતી વખતે પ્રુકની અકલ કામ નકેલી કરતી, પામલ થઈ થયા કતા વચે આપતો ‘કાદ’માં કુવ કરવાની શકિત કરશે, અને તે મારે, દસ લાખ કામ કરવા માટે તમારે પણ અમાતામાં વજીલને કાદ’ રીતે કારી એવી રકમ અપરી પાશે, તે માદ કાદ’ના દીસીકલ કુપર તમે આપાર રહેશે.’

કું તો વજીલની વાંચારથી અવાચક એક જ થઈ ગયો. વજીલાતની કિખ; રિતિમાં મારે મેં ને અપા વિનંતીપત્રો અપા કતા તે નકામ લાખ; કારણ કે આગળી વાંચાળતી વજીલાત પાસ કહે પછી મારમાં આવશે કે કેમ તેની કાં કાતી અને વજીલના અને કાદ’ના અટલા મોટા અકલાએ કહી તેને તો મારે અવાજ જ ન હતો. અને તો એમ જ કહું કે મેં કાદ સાથે રેકલ કાવો હોય તો કહેવા કલ જ આપ છે; કારણ કે આજ એ આજ જ છે અને એકા રેકલ લેવા નહિ એવો નિર્ણય કરીને એકા કલો પણ મને અમરું કે નાખની આ નાખમાં કાપી વખત બોલાનું કાપું અને આપાનું બોલું થઈ અપાની વજી પરી.

‘કલા રહે, કું તેમના કવને કાન કરી એક’ અને વજીલ આજ કલા થયા, ‘કલો કાન, આજ વેન્ટ કું કેમ કું કામ મેરી મેડ નુક, (મારે તમે મણા મારા કાપામાર આપવાના છે.) મેર કાપક’ વીચ કેક વીચ કાક-કાન આજ કેવ મેડ એ કલેક મેન્ડ બીસાકા થી (ત રા નાપનું વીચ થળી આવ્યું છે અને તેને કલકાર મારી અમલ મેડ છે) અને વજીલ કાલે વીચની બધી કાકીકલ અપાવાની. અને અપારે ‘કાકેક કું માર’ કરીને વજીલ મારી અમલ આપ્યા કારે અપાનું કે મિ કાનત અકો મારી રજા છે. યોડીવાર-માદ મેદરને અપાવ આપ્યા અને રવીવારના બુલક માં તેમજ કહેર કલેનકના પાદકુનમાં કલકા વચેમે કુખાન અંદર આપ્યા.

‘માઈ નામ કહીકાનત, પણ અને ‘કાનતના કુંકા નામે બધા એ.કલે છે,’ મારી સાથે કરવકુનદ’ કરતાં પોતાની એકાપાણુ આપી.

‘મને કુખાર’ નામે અમર ‘અરજ’ થી એ.કલે છે.’ મેં મારી ‘એકાપાણુ આપી.

‘મને વજીલ કાલે બધી કાકીકલે કાનમાં કહી. એક, કે, કા કામ કા. નામ મેડ કેનકોટ ની અનકન.’ (અનકા કામ બની ગયું. એમાં ના કરી કામ

તેમ નથી) તે હવે તમને તો આપીએ છે.

‘વડોલ સામે પારી ‘કાપડેસર’ના હાતી નથી વાત કરી પણ નૈતિક હાતી વાત કરી નથી એટલે મારે તે પણ કહેવાની રહી’ અને એ મારા વિષયો ગ્વાંચીના હાલ માટે હતાં.

‘પ્રેક્ષકોચિત્સહ-૮ આપીએ’ (વિષયો) ધણી સુંદર છે) મિ. કાન્તે નવી વિષય સામગ્રી પછી કહ્યું. તાત્કાલ એ વડોલને વીઠ કાપડેસર રેલી પ્રતિબલ વાદ થઈ ચડશે તે પણ અશક્ય. ત્યારે મિ. કાન્તે વીલ વાંચી ને કહ્યું.

‘હુમ્મી, મિ કુમાર, કાપડેસરની અગરે કોલી થઈ હતી ત્યારે એ કાંઈ એટલી ઘણા-ઘણી હોય તો અણુવણુ કહ્યું. તારે એટલું જ કહેલું કે ‘શબદમાં દુરોચીતો ધણી ભેદ, કાઠમારીઓ પણ સખત થઈ છે, પણ એ કહેલે મુજબ મરી યાગ તો પણ થઈ શકે છે. નામાં મેલવવાં અને ભેગાં મિત્રે સાચવી રાખવાં અધ્યક્ષ મહેનત કરી પણ આખરે સારું થયું તો નથી બતાવ્યું પણ અરજી બાદ વંદ-વારસ તેને જીલ્લા રીતે વેડવી ન હોતો સારું.’ ત્યારના યંત્રો દબાવે પણ મને વાદ છે, મિ. કુમાર, અને ત્યારે મને સારીમે અપતિ કાવમાં આપી દેવાનું કહ્યું હોત, અને ત્યારે આપો ન જાત. ત્યારે તેમના અરજી બાદ હું તેમના પ્રીયને પ્રેરેલ કરનાર કે. આ અને તે પણ મરી અમેલા ધુરબીને પામલ પ્રાપ્તિને તે એ વારસો કાવમાં રાખું એનો હું નીચ નથી. આને મારામાં કમણે લેવાની યોગ્ય છે પણ તે અપતિને મોકલતાં હોત તો પણ આપ સભામાં હું તેને કાલ ન લખાત.’

એ યોગ્યતાની વાત સાંભળીને શામળીને ઉપરો આવી અને આપમાં આવીને આંસુ છુટીને કહે: ત્યાં વડોલને અપાવ આપો :

‘અરે જ નહીં મારાં એ મેળા થય છે, એને મતભર રૂઝ અમે છે તો શબ્દોને વચમાં લાવે છે, બીજા પેલાની રૂઝ કાવમાં રાખી શકે તેમ છે તેને વડોલની આપના આવી લાવે છે, અરે જ આવા દીવાલપંદો લેવારજો દબાવેલા છે તેનો અને આને જ અનુભવ માલ છે.’

એ વાત અમેએ જણ્યું મારે કલાક માં આપના રહીને અવરમાં માટે રજામાં મળ્યા. એ મારો હાથ મીલવી ફેરમાં કાઢ-સેવા લેખ જ વીઠ હાડી નાખવાની વાતવારી બતાવી રહ્યું હાલ તે માટે મિત્રકૃત તકવાર ન હોય. હાલ આપ લેવી રૂઝ માલ લેવા કરના આજુસ માટે પ્રુગ ન મેરી કહેવાય પણ કોઈ વખત

આવશેના યોગ્યપૂરમાં વાતવિવાતની શુભિકા રેખાતી જ નથી. અને આવી જ કે. આદરે પેલાને વિશ્વાસે કોઈ સામાન્ય મનુષ્ય મહાન બની જાય છે અને ઇતિહાસમાં અમર નામ મળી જાય છે. અને તેજુ જ પૂર્વે આફ્રિકા ના ઇતિહાસમાં થયું. હાલ આપની રૂઝમતું એક ફેરટ બતાવવાનું નાકરી કહ્યું. અને આફ્રિકાને પ્રાથમિક રૂઝમતી લેખ જ ઉપયોગી થઈ શીખવા માટે તેનો ઉપયોગ કરવો અને ફેરટી તરીકે મારું કાન્તનું વડોલ તું અને ગ્વાંચીનું નામ રાખવા નકરી કહ્યું. ત્યારે વડોલ સામ્ય મોલી ઉઠ્યા :

‘અરે, બીજાના માટે વિશ્વરૂપિ આનો ફેરટી થઈ ગયો પણ તારે પેલાને એ વિચાર જ ન હોય.’

‘પણ કામમાં અપાય છે, તેમથી

એકો જવાબ નહિ આપે ?’ ‘માની લે કે આવી ગયો. તારી વિશ્વરૂપિ મારા તરફથી, પણ ફેરટ એટલી કે વડોલમાં પાક કરીને પારી સામે પ્રેક્ષક કરવી. એ મારા સ્વાભાવ માં જ ન હતું, તે તમારા જેવા જીવાનમાં અને આને શીખવ્યું. ફુનીયામાં ધણીમાંથી થયું અને એમાં મારી વૈદ્ય આપવાનામાં થયા છે પણ સર્વવને બોલાવે કરનાર પણ તમારા જેવા પણ પડ્યા છે, તેનો મને ખ્યાલ આવ્યો. અને મને પણ લાગ્યું કે હું વડોલ થઈને આવે ત્યારે મારે પણ નિર્ણય લઈને લેવાનું કાર્ય કરવું.’ ત્યારે વડોલ સામ્ય ગદગદ થઈ ગયા હતા અને માવનાનાં આંસુ તેમની આંખનાં છુકામિયાં કોઢ્યાં કરી રહ્યાં હતાં.

—‘અનુભવ’માંથી.

આમાને ૫૨૫૨ દિવાર, પરમામાં આપાસન આ, એ અને શાતી બહે એજ પ્રાથમાં.

મહુમા (S.R.) ના રહીસ પ્રયોગ તમ કુલેબ એમે. રેડીયોમાં ૧૯૧૦ આવેલા અને એક વર્ષ એરલ હોલેટમાં રહી છુટ્યા આવેલા તેમનું તા. ૫-૬-૧૮ના દિને કુલ્ય બંધ થવાથી મુલ્ય પામ્યા હતા. તેમની ઉંમર ૬૮ ની હતી. તેમની પાછળ વિધવા બાઈ હતી તથા તેમના પુત્ર બીરબાઈ તથા ૬ પૌત્રો મુકી ગયા છે. તેમના પુણ્યપાથે અંત સ્વસ્થ કાળીમેન તથા ભાઈથી બીરબાઈ તથા. અંતસ્વસ્થ કાળીમેન તરફથી બીજે મુલ્યપત્ર ફાન મળ્યું છે. મહુમા પ્રતિબલ એસોસિએશન પા. ૧-૧-૦૦; મહુમા રદારે પ્રુટમેલ કલમ પા. ૧-૧-૦૦; લેન્ડ્રુલ આરોકા ગુજર કલિ મહાસભા પા. ૧-૧-૦૦; રેડની શાંતિ સંસ્થાને પા. ૨૧-૧૦-૦૦. તેમના આમાને ચિર શાતી બહે એજ પ્રાથમાં.

સામાજિક ખબરો

સામાજિક સ્વીકાર :

આરતીદેવી નાથકુમ્બ મીસ્ત્રી, છુસાકા, પા. ૧-૦-૦૦
કે. દયાલજી, લોહણ રેલડ, રો-રટન, શી. ૧-૦-૧
આર. એન. ભાગા એન્ડ કું., મોરનેનગોલ, કાંસવાલ, પા. ૧-૧-૦
અમીતપદ દુર્ગમ કંપની, નેહાનીજમન, પા. ૧-૧-૦
રેવામેન ગોવિંદ કુવરજી, રો-સાકાન શી. ૧-૦-૦
એલ. રામા, છુલવાલો, પા. ૧-૧-૦

શ્રી હરિદાસ દાંડન મોરે સેવા અંદોલ

ઉપરોક્ત કરવાની વાર્ષિક અવરજ અંદોલ તા. ૭-૮-૫૮ના રોજે શ્રી નાવજીભાઈ મીડાના પ્રમુખ પદે થઈ હતી. પ્રમુખ પ્રાર્થના બાદ અંતી શ્રી કોવિલાલજી રામા પટેલ મત વર્ગની મીટીંગ વર્તી સંભાળી હતી. બાદ અખબરો શ્રી પુણ્યભાઈ કાલાએ સર વાણી રજુ કર્યું હતું અંતીએ મત વર્ગ દરમીયાન કરેલ કાર્યની રૂપરેખા આપ્યા બાદ આજુ વર્ગ માટે નીચેના કાર્યનાકરો સુધારાં કર્યાં પ્રમુખ : શ્રી નાવજીભાઈ રામજી અંતી : શ્રી કેલવભાઈ લેખા; અખબરો : શ્રી પ્રુખાં ભાઈ લાલા.

અમીટી-અવંશી : કોવિલાલ રામા પટેલ, નાવજીભાઈ શ્રી; નારજીભાઈ રામજી, અખબરો શ્રી.

અનુચિતો

લેડિસમીમાં નાટ્યકાની પ્રખ્યાત પેટી મેક્સ એમ. એમ. આયોજ કરવાની શ્રી. લીમીટેડના સંચાલક વચો-

વદ હાં વર્ષ ઉપરે દાંડ અહમદ કાસમ પ્રુલ્લા તા. ૧૪-૬-૫૮ના રવિ-વારે શ્રીને અગરે સહા પાંચ વારે ઇતિહાસ (સ્વર્ગવાસ) થયા છે સોમવારે એમની જીવ કિંમત અંતરે સ્વામિક ત. બહારથી રેડેઝ વર્ગના ભાઈઓએ સારી અપમામાં કાજરી આપી હતી. અવરમાની અતિથ પ્રાર્થના (રાતેલા) દુર્ગવાલથી પદારેલા મોલાના અમિર દીનના પ્રુલ્લક હરેલ થઈ હતી. મોલા ના અમિરદીન એમે અરજી પ્રેરેસર અમેસોવા ઉરમાનીના ભાણે જ થાય અરજી હાલ છે, સી. પ્રુલ્લા એ (રીશાન) મુલ્લાના નામથી અરજી કરતા મેક્સ આયોજની પેટીએ દુર્ગવારેનું વિશ્વરૂપિ છે. પરાપકારી ફેર માટે પ્રાપ્તપણ પરમાથી આવે ત્યારે ઉપરોક્ત ની સીટ આપેલાને ત્યાંથી દર માલ, દરેક એલ રમતની કરમાએ તથા સુલ પ્રવારી, લેડીસમીમાં પ્રુલ્લાની તથા લીડી રામીલાળા ડાં વરસથી આલે છે એ, એમ. એમ. આયોજના તરફથી આવેલાં નિવાળ મુલને આપારી છે. હાલ એ. સી. પ્રુલ્લાના એવેટ પ્રુખ. હાલ પ્રમાણ પ્રુલ્લા પણ કેળવણીના વિષયરૂપી સર્જન છે તેમે. C. O. (અમીટર એક એવા) પણ કિતકારમાં પેલાને હાલ આવે છે અરજી હાલ છે. એ. સી. પ્રુલ્લા પેલાનું બહેનું કુલ્ય લોક કરેલું છુટી થયા છે એમના કંપમાં એ આવેલા સર્વા રોકિઓને એમના આપણ સ્વાભાવના લખને દિલગીર થયા ન રહે. અને પણ અરજીના કહેવાને ચેપેલી મહાન પ્રેક્ષક અલ દિલગીર અલકત કરવાની તક લઈને હીએ અને અરજીની (૧૬)

મોટા આશુસોની વાત

બોર્ડ વોલિગટન પેલાના બિજો અને એવ સેનાપતિમાં સાથે કપડાં બલેલો હતો. ત્યાં રસ્તામાં એક હાથી મળ્યો. તેણે વોલિગટને ભેડ્યું, પેલાની રેપી લાતારી, એજ પ્રમાણે વોલિગટને પણ તેના અભિવાનને જવાબ આપ્યો.

આ ભેડ તેના મિત્રોએ કહ્યું, અલપ પણ ભલા આશુસ છે કે, એક હાળા અલુક પ્રલે સંભાન લાખેલો છે.

વોલિગટને જવાબ આપ્યો, બિજો શું તમારે એ વિચાર છે કે અપારે એ બીજારા અલુક હોસાએ મારા પ્રલે એટલી સખતા પ્રશિંત કરી ત્યારે હું શું અસભ્ય વર્તન કરી તેના થી પણ ઉતરું ?

“વોલિગટન, પોરદ”

ફેબ દરેક

રોજ અંદોરે જતી એક સીમે રસ્તાનાં પ્રુલ્લા મોલા મિલુકના વાટમાં રેવ પ્રમાણે એક આનો નાખી દીધા પણ પછી તેણે ‘તરલ જ કહ્યું’. “અરે જાલો તો રોજ એક અધિભો મેસ છે અને હું એની અમાએ ક્યાં થી આપ્યો ? હું કાણ છે ?”

લિખારીએ જવાબ આપ્યો, “હું તો મહેરાપુત્રો છું અને એ આપણના કહેવાથી જ હું એની બલેલીમાં આવે અહીં મેડો છું કારણ કે તે સીમેના એવા મરો, છે.”

બી-આઇ

મુખર્જી કરાંચી અને ઇસ્ક
આફ્રીકાના બંદરો વચ્ચે
મુસાફરી કરે છે.

स्टीमर ह'याला प भी आहरोणर डिपटरी,

ਦਰੀਮਰ ਫਰੇਜ਼ ਰੁਖੀ ਆਇਟਾਘਰ ਇਲਾਹਨਾ ਆਪਣੇ ਨੇ
'ਫਰੇਜ਼ੀ ਆਪ ਫੁਲਾਫ ਆਪਾ ਫਰੀ ਨਾਓਘਰ ਇਲਾਹਨਾ ਓਪਫੇਓ.

સુ'બષ્ઠ કાથવા કરોચીનુ' બાહુ'.

பெரிய சிவாச	மிகு	செல்வன்	மேலன்	பு. சுவாமிநாதன்
மேலன் சிவாச	25	25	25	பு. சுவாமிநாதன்
மேலன் சிவாச	25	25	25	பு. சுவாமிநாதன்

વધુ માહિતી માટે મળેા આ લખેો :

शेअ डिभेद ग्रेन्ड सन्स
(पीटी वीभीटेक.)

૩૯૦ પાઇન સ્ટ્રીટ,—કરબાન.

¹रक्षीक्षानः २०४३२ — रक्षीमाहीक अत्रुम “कृषामतः”

શ્રી નં. ૪ બેલપ્રદ નવાં પુસ્તકો

[illegible]

'Indian Opinion,' P. Bag., Durban, Natal.

શ્રી કવીન્સલેન્ડ ઇન્સ્યુરન્સ કંપની લિમીટેડ

૧૮૮૬માં ન્યુ સાઉથ વેલ્સમાં સ્થપાઈ છે

આંગ અઠરમાત તથા દરીયાઈ માલને

— विभो —

तेभ्यः कधी 'अंतर्ना' विभान्

કામ કરે છે.

ખાસ દિહી પ્રતીનિધી

શ્રીમતી તહેમી સોરાખળ હસ્તમંલ

મધુ વિગત માટે મળે! અથવા! સુખે!

૧૦૬ એ-સફીદ્દ રોડ — બોલસા નંબર ૪૭૬ — ૧૯૬૭

ટેલીફોન નંબર ૪૭૪૫૩ અને ૪૭૮૮૮.

The wealth of man is the number of things which he loves and blesses, which he is loved and blessed by.

—Thomas Carlyle.

OPINION

Founded by Mahatma Gandhi in 1903.

Former Editor: Manilal Gandhi—1918-1956.

No. 39—Vol. LVI.

Friday, 10th October, 1958

REGISTERED AT THE G.P.O. AS A NEWSPAPER.
Price: FOUR PENCE

WHITE WHOLESALERS HARD-HIT BY TRANSVAAL GROUP AREAS

REG. RUDOLPH writing in the "Sunday Express" says—The Group Areas Act has been forced to a virtual standstill with regard to Indian traders, and the Government is playing for time in the hope of finding a way out of the impasse.

LOUW FRIENDLY WITH NON-WHITE DELEGATES

SOUTH AFRICA'S Minister of External Affairs, Mr. Louw, is not only being very friendly to the delegates from Ghana at the United Nations, but is also "palsy-walsy" with the most outspoken critic of South Africa, the Indian, Mr. Krishna Menon, says a report in "Observer". In a dispatch from New York, the columnist "Pendennis," cites this friendship as one of the paradoxes apparent at the regular gatherings of Commonwealth delegates there.

Pendennis says that in Commonwealth circles at the United Nations, "there occasionally seem to be more contacts between a White and a coloured country than between two White ones."

He continues: "Take for instance Eric Louw, who—as it happened—sat at last
(Continued on page 393)

Telling me this in Johannesburg last week a European wholesale merchant said that the stone will which the Government has come up against consists mainly of a single fact. Indian retailers provide more than 50 per cent. of the business done by European wholesale houses in the Transvaal and other parts of the Union.

If these Indian firms are moved en masse from the European zones, where about 90 per cent. of them now are, into Indian areas where their customers will be limited to their own community, their earnings will shrivel to a tiny fraction of the present figure.

This would mean that they would practically have to stop buying from the European wholesalers. The European wholesale trade would shrink by millions of pounds a year.

The blow would be shattering even to the biggest White concerns and might cause some of the smaller ones to close down.

Hundreds of White employees would lose their jobs. There would be an

'avalanche' effect in connected businesses. South Africa's whole economy would be shaken.

"The Government appears to have realised all that at last," said my informant.

"It has reserved very few of the present Indian areas for Whites only. In Johannesburg only small zones have been so declared, and even there permits have

been granted for Indian firms to say on. The present system is likely to be extended.

"But it cannot continue indefinitely because it is harming trade. The permits are for limited periods only and can be revoked.

"In the face of this insecurity, the wholesale houses have to restrict credit. They never know when their Indian customers may be ruined by the Group Areas Act. This is too costly a state of affairs to last."

(Continued on page 393)

PRIVATE TALKS WITH GHANA ON ENVOY TO S.A.

SOUTH AFRICA'S Minister of External Affairs, Mr. Eric Louw, hopes to have private talks with representatives from Ghana on the question of the appointment of a Ghana Ambassador to the Union.

Mr. Louw, who said he was glad to be back told the "Sunday Express" correspondent in a special interview.

He was in cheerful mood, and said he intended to stay another four weeks.

Discussing South Africa's return to the United Nations he said: "The time is ripe to resume full participation in all UN activities. South Africa will therefore be available for office in any

UN organ or committee."

Mr. Louw gave the reason for the changed position, vis-a-vis the UN as "The very reasonable and conciliatory attitude manifested by a considerable number of delegations towards South Africa."

When asked whether he would take the opportunity of entering into discussions with the Ghana delegates about the appointment of an ambassador to South Africa, the amiable Minister of External Affairs indicated that, while no planned move will be made along those lines, he will undoubtedly have "private talks" with Ghana representatives on this question.

OPINION

FRIDAY, 10TH OCTOBER 1958

South Africa's Bad Habit

IT seems likely to become a fixed habit of the South African delegation to the United Nations to walk-out whenever discussions take place in which the mighty men who guide our destinies feel that their tender sensibilities are being trodden upon. It is a bad habit which does little to give country a good name abroad.

There is, however, an aspect to it to which we should like to draw attention. When Mr. Louw decided to return to the United Nations general assembly, he said he did this because there had been a change of attitude on the part of the United Nations. Most South Africans were glad that the Union Government had at least made up its mind to see the world assembly in different light. No sooner has Mr. Louw arrived in New York, than we learn that the same old trouble has come up again and we are going to be treated once more to the spoilt-child antics of our representatives, when they will try to bully the world into toeing the apartheid line.

The real issue this raises is whether or not the Minister of External Affairs was sufficiently candid in giving the reasons which had influenced him to change his mind. If he was, it is possible that he might have been badly informed on the true state of opinion at the United Nations.

Whatever happened, South Africa loses more than she gains by making herself a piqued fool in the eyes of the world.

Naude In India

PRESS messages from India state that this week the Union's Finance Minister, Mr. Tom Naude, was to have had lunch with India's Prime Minister, Mr. Nehru. The invitation had been sent to Mr. Naude before he left this country and he accepted it promptly. We believe the Indian government made a fine gesture in inviting Mr. Naude.

This, naturally, will not lead to easing of the tensions which exist between our country and India. But it is gratifying to note that an apartheid Cabinet Minister can rise to the level of behaving like a civilised man and accept his fellowmen of a different colour as equals—even if that happens outside South Africa.

We do not expect this to change Mr. Naude's attitude to the race question. But it is good to know that he attended and was a guest at a lunch where there was no apartheid.

Comment On Men And Events

Who Are The Leaders Of The African?

By JORDAN K. NGUBANE

A PROFESSOR of the University of South Africa told the Pretoria Political Study Circle that to recognise the educated African as the leader of the African people is to insult the latter's dignity. He branded the leaders of the African National Congress as the "self-styled leaders and agitators" who are estranged from their people and who are responsible for the misunderstanding between Black and White. He dismissed them as having been drugged by westernisation.

At the very outset, it would be an insult to the dignity and self-respect of any people to tell them who their leaders should be. And if the leaders of the ANC had been imposed on the Africans by somebody else, I would be on the side of the Pretoria professor. But what are the facts of the situation?

The African National Congress was founded by the African people themselves in 1912. From that date the ANC has met in open conference almost regularly, where the people choose their leaders, changed their policies and set themselves targets from year to year.

If the people who did this were only one section of the African people, there possibly would be a case for the charge that the ANC leadership is divorced from the African by westernisation. The fact is that the ANC is representative of all sections of African opinion. Since 1912 it has had chiefs, intellectuals, businessmen, peasants and workers all united by their hatred of race oppression. I do not think it has very many chiefs today—simply because the government does not want its stooges to attend Congress meetings.

Confidence

The reason why all the African people have confidence in the leadership of the educated man is that he understands the ways of the White men and their strong and weak points. When he votes for them, it is because he thinks they are best able to deal with the White man.

The insult to the self-respect of the African people would come from the apartheid side. People on the government side do not recognise the African's right to choose for himself his leaders. They want him to follow the tribal chiefs who cringe before the native commissioners. Much of the troubles of our and rise from the fact that the men of apartheid and other race supremacists do not recognise the African's right to determine

his own life. They must tell him who his leaders must be; they must tell what ideas to have in his mind. They must tell him what sort of life is good for him.

The professor in question expressed this mentality clearly in his condemnation of what he styles westernisation. Now let's get a few things about this thing.

It is the White man who came with westernisation in the form of an industrial economy, Christian values and parliamentary democracy. He came also with the vices which go with these things. All these are integral parts of the process of "westernisation." If the African is to be freed from this "evil," he must not work in the mines, the farms, in industrial concerns or in commerce; he must not even be employed in White homes because all this is part of westernisation. He must go further. He must reject Christian values and reject Christianity as the White man's religion. He must want to have nothing to do with democracy or government by consent. For him it must be the dictatorship of the tribe.

DRC

I do not think that the apartheid farmers want to do away with African just now. Nor do the Afrikaner housewives. I would be shocked if the Dutch Reformed Church, which will soon avow Dingoes's death by building a church on the site where Piet Retief was executed for his treasonable attempts to encircle the Zulu capital, openly told the African that Christianity and its values are no good for him.

The point I am driving at is that we get too much double-talk from the men of apartheid. They hate what they call barbarism; they claim to be in Africa to uphold the civilised way of living. In another breath they are against the African acquiring civilised standards of living. It makes no little sense.

The clear fact which emerges from all this is that the men of

apartheid are committed to an ideology which functions only as a negative influence and whose net purpose is to narrow down the area within which the African can be free to make the best use possible of his life. In other words, apartheid has set itself the goal of opposing the most fundamental urge in the human being: the urge to live.

Contradictory

Because it does this it resorts

to contradictory and make-shift defences of itself which make little sense to any thoughtful man.

What we need is that the men and women who love liberty should stand together against apartheid and pool their resources in a massive front which would sweep away all the hypocrisy and muddleheadedness with which this country is cursed at the moment.

Zoning Of Indians "An Outrage"

GRAVE concern at recent Group Areas proclamations in Pretoria and Durban is expressed in a statement by Mr. J. Brink, chairman of the Pretoria branch of the Liberal Party.

Mr. Brink said: "We have always considered the Group Areas Act to be an instrument of brutal oppression; we wish now to renew our expression of disapproval by attacking the Act's latest applications. We wish, moreover, to extend our fullest sympathy to all those of our fellow-countrymen who are suffering or threatened under the new proclamations.

"In particular, we regard the provisions affecting South Africans of Indian descent in Pretoria and Durban as inhuman to a degree which staggers the civilised conscience and as an outrage to all generally acceptable religious and humanitarian principles. As a result of the proclamations, thousands of these people are faced with the prospect of total ruin and starvation for themselves and their children.

"Having carefully investigated the situation, the Liberal Party is satisfied that extreme hardship is already being suffered by most of these small traders. The long-term credit from wholesalers on which they depend is a hand-to-mouth existence, is being steadily curtailed in the knowledge that their businesses will shortly be exterminated under the Group Areas proclamations.

"In this way the time comes for eviction under the proclamations, one, three or seven years hence, there will be nothing left to evict. By then insolvency will have extinguished them, and the country, and welfare organisations, will be burdened with several thousand additional urban idlers.

"By an administrative stroke inspired surely by a monstrous ill-will, their means of livelihood is to be snatched from them and they will be placed in a position of refugees in the country of their birth; the country, furthermore, which gave birth to their fathers and grandfathers."

Pretoria Professor Attacks African Leaders

TO recognise Westernised Africans in South Africa as the leaders of the Africans was to insult the dignity of the Africans as a whole, said Professor A. B. du Preez, of Pretoria University, a meeting of the Pretoria Political Study Group last night.

Addressing them on "Separate Universities and Bantu Leadership," he said that the so-called leaders of the Africans, the African National Congress, were nothing more than self-styled leaders and agitators who were out for self-interest and were irresponsible.

These Westernised Africans, he said, had become estranged from their own language and traditions. There could never be any real leaders among the Africans until they had their own separate universities.

"If the Africans had true and responsible leaders the relationship between the races would be so much easier and effective and their development so much quicker," he said.

"Westernisation means demoralisation and such Africans will lose the faith of their own people who regard them as enemies and traitors," he said. (Sapa.)

Naude In Lunch Without Apartheid NEW DELHI.

FOREIGN MINISTRY sources in New Delhi said this week that the invitation to the South African Finance Minister, Mr. J. P. Naude, to lunch with the Indian Prime Minister, Mr. Jawaharlal Nehru, was "purely a courtesy and goodwill gesture" and there were no plans for discussion.

But interest has been aroused in New Delhi for two reasons. Firstly, the absence of diplomatic relations between India and South Africa, and secondly Mr. Naude's statement to the Press here that he had not planned to pay any formal calls on Indian officials while in New Delhi for the International Monetary Fund and World Bank meetings.

The British-owned newspaper "Statesman" headlined the meeting on its front page "Lunch Without Apartheid."

White Wholesalers Hard-Hit

(Continued from front page)

Another wholesaler agreed that the wholesale trade would be the first European trade to suffer disastrously if the Indians were moved, but said that in the long run European retailers would be hit too.

"Indians are very shrewd business men," he said, and they will eventually find a way of earning a living even in their own areas—provided they are not moved to separate towns.

"They will see to it that their shops will still attract Europeans perhaps through price cuts—even though the Whites have to travel some distance to get there.

"This would mean that trade would be drawn away from the European retail centres. The White wholesalers will be the first to suffer, but the White retailers will be hard hit later."

The Question

A lawyer told me that the Group Areas Act does not distinguish between business and residential premises. It provides for the removal of Indians (among others) from both types of premises in European zones.

What will the Government do now? That is the question being asked by many European businessmen. It cannot go forward against the Indian business men; it cannot stand still indefinitely.

Will it go back eventually and change, or do away with, the Group Areas Act in this respect?

More Money For IMF

DR PEN JACOBSON, Managing Director of the International Monetary Fund, has welcomed an American proposal to raise the fund's resources with increased quotas from its member countries.

At the opening session of the fund's annual meeting, he told the delegates of 61 member-nations that inflation had made the fund's resources considerably less than was envisaged at the time of the Bretton Woods Conference in 1944 when the Fund's Articles of Agreement were framed.

It was doubtful, with the present expansion of world trade, whether the fund's resources were enough to enable it to perform its duties fully, Dr Jacobson continued. "It is a matter of great satisfaction that initiative has been taken with the Board of Governors to propose that the Executive Directors be asked promptly to consider the question of enlarging the resources of the fund by an increase in quotas," Dr. Jacobson added.

Low Friendly With Non-White Delegates

(Continued from front page)

week's lunch for commonwealth delegates and Pakistan.

Other points made by Pandey are:

The Ghana delegates are not "unwelcoming" to the South Africans "for reasons, it is thought, partly of politeness, partly of trade."

"There is as 'very general' complaints in both White and non-White Commonwealth circles about Britain's lack of frankness."

As an example of this, the writer quotes a non-White delegate as complaining: "If only they would admit to us that Britain votes for South Africa because she does not want the United Nations looking into Central Africa—instead of talking hypocrisy to us as if we were miscompoor."

Kashmir Princess

"The complete story, in a beautifully bound volume with illustrations of the 'Kashmir Princess' is now available at our office. Price 25/- We have only a limited number, so send for your copy without delay to:

"Indian Opinion,"
P. Bag, Durban,
Natal.

Gandhi, 'Indian Opinion', And Freedom

By GEORGE HENDRICK in "Gandhi Marg"

(Concluded from last week)

THREE weeks later, however, under the heading "The Bright Side of the Picture", "Indian Opinion" noted that people emigrated to the colonies "to better their position...to be wealthier, happier, and stronger...Such being the condition and such being the only aim for the time being, the members of the European community are slow, if not absolutely unwilling, to tolerate any competition with them in the same department of life in which they may be engaged and that, in our mind, is the key to the whole situation." Undoubtedly, lack of freedom is a atmosphere which allowed freedom for one group—the European—magnified the misery of the Indians.

Gandhi was, at first, optimistic concerning the solution to the problem. Although tensions might not cease in his own lifetime, "Indian Opinion" noted "we have every reason to be hopeful as to the future, and to think that as the European community grows older the backward currents would be reined out, and that the different members of the Imperial family in South Africa would be able to live in perfect peace in the near future."

The early years of Gandhi's association with "Indian Opinion" demonstrated his own optimism; the paper is filled with accounts of the Indian law cases he pleaded in court, copies of letters to public officials regarding the Indian position, and letters to South African newspapers correcting inaccuracies about Indians. Gandhi's persistence in "harassing" the whites was not to be swayed by reason. Even though his persuasive words were not enough to change European attitudes in South Africa, they are an important body of Gandhi writings and would be a source he virtually lost had not "Indian Opinion" reproduced them.

"Indian Opinion" changed just as Gandhi changed. His reading of Ruskin's "Unto the Last" effected change in him. After reading Ruskin's work, Gandhi determined to change his life as surrounded with the selfish white man. He understood the value to reach "the good of the individual is contained in the good of all, that a lawyer's work has the same value as the barber's, so much so all have the same right of earning their livelihood from their work that a job of labour, i.e., the life of the tiller of the soil and the handicraftsman, is the life worth living." Gandhi thus made tremendous changes as a result of his reading of Ruskin, in "Indian Opinion". The journal noted on 24th Decem-

ber 1904: "If a place of ground sufficiently large and far away from the hustle of the town could be secured, for housing the plant and machinery, each one of the workers could have his plot of land on which he could live. This would simplify the question of living under solitary and healthy conditions, without heavy taxes."

"The workers could receive per month an advance sufficient to cover necessary expenses, and the whole profit could be divided amongst them at the end of the year. The management would thus be saved the necessity of having to find a large sum of money from week to week."

"Living under such conditions and amid the beautiful surroundings which have given Natal the name of the Garden Colony, the workers could live a more simple and natural life, and the ideas of Ruskin and Tolstoy combined with strict business principles." The press of "Indian Opinion" was moved to Phoenix and the Ruskinian principles noted above were adopted.

Prime Minister Nehru has written about Gandhi's "tremendous conversion" in South Africa which "altered his whole outlook on life. Although "Indian Opinion" does not contain intimate personal reflections of Gandhi, the journal does contain the comments about writers and ideas that influenced him. Quotations and references to Tolstoy, Emerson, Ruskin, Tolstoy and other literary figures indicate much about the literary sources for Satyagraha. Gandhi did not read widely, but when he accepted a principle, he believed in putting it into practice. In one way or another, the European writers who most influenced Gandhi dealt with the physical or spiritual freedom of man.

Perhaps the most intriguing sections of "Indian Opinion", however, deal with the begin-

ning of Satyagraha. Although Gandhi recalled with great stillness "Satyagraha in South Africa" the beginning of the movement, the immediacy of reading week by week the developments, as Satyagraha was first launched and then tried and re-tried in South Africa makes the impact of the revolutionary movement even more powerful.

The newly-organized Transvaal government passed an Asian Registration Act in March of 1907, to take effect on 1st July 1907. The Act demanded that Asians give their thumb print for registration. Gandhi is an eloquent plea for passive resistance (a term which he grew to dislike because of its connotations of weakness) in a letter to the "Rand Daily Mail" wrote: "Is it sentiment, if I, as a father, would prefer to be shot down before I see my eight-year-old boy being subjected to the tyrannical method of having to give his digit impression, separately, and then simultaneously, before an Officer whom he may never have seen in his lifetime, and for no crime of his own? Lord Elgin may certainly, sitting in his cushioned chair, see no distinction between "making a mark with the thumb instead of with the pen", but I know that he belongs to that nation which would rise in rebellion to resist an attack on personal liberty. This letter of 6th July 1907 is typical of the plea for tolerance and understanding which Gandhi continued to make in "Indian Opinion" until he left South Africa for India.

and which of course he was to make in India also. Eventually the 'racial taint' of the restrictive laws was removed.

Gandhi emphasized that Satyagraha was a 'struggle for human liberty, and although the final settlement in 1914 left much to be desired, 'undue restrictions', 'prohibition as to holding landed property in the Transvaal', and other restrictions were removed. Gandhi was certain that Satyagraha as a method had been proved. 'It is a force which, he wrote, 'if it becomes universal, would revolutionize social ideals and do away with despots and the ever-growing militarism under which the nations of the west are groaning and are being almost crushed to death, and which fairly promises to overwhelm even the nations of the east.'

Dr. Webb in "The Great Frontier" mentions the efforts made to conquer and exploit the under-developed lands of the world, and it seems that the Europeans in South Africa were exploiting both land and people. Gandhi partially re-opened the frontier for Indians, they were granted partial economic, social and political freedom. Gandhi may have only partially re-opened the frontier, but in his efforts he did perfect a non-violent, non-operation method for attempting to gain freedom.

"Indian Opinion" is the best source for an intensive study of the development of Satyagraha.

R. VITHAL

Bookkeeping, Writing up, Sets of Books, Balance Sheets, Income Tax Returns.

Contact No. 12 Rutledge Avenue, 23 Market Street, Car Diagon and Market Sts. Job 1000000. Phone 23-1000.

Cable & Tel. Add. HARGVAN.

Phone 29368

P. Hargovan & Co. (Pty.) Ltd.

Garthmore Pickle Jars 3 Gallons 12 6 each F.O.B. Durban
Fresh First Grade Green Ginger 1,2 per lb. " " "
Fresh First Grade Garlic 2 1/2 " " " "

Cash with order only.

P.O. BOX 1250

15517 Warwick Avenue
DURBAN.

London Letter

(From Our Own Correspondent)

3rd October, 1958

Nigerian Constitutional Conference Faces Big Problems

THE Nigerian Constitutional Conference met again on September 29 to begin talks which will last three weeks. The background to these talks is the virtually unanimous demand from all parties in the colony for independence in 1960, and fundamental differences between the three main leaders of the Nigerian people as to how the new country's constitution should be drawn up.

The essential problem was put in a "Manchester Guardian" on 27th September as follows:—

"Many Nigerians have a sense that, under the surface of Nigerian nationalism, tribalism is still uncomfortably full of life, that it may result in the oppression of smaller tribes by larger.... At present there is enough of the 'British pretence' to put some check on this reactionary force. What will happen when this restraint goes?" The two solutions suggested are a strong central Federal Government, which is on the one hand hoped will safeguard the interests of minorities; and increasing the number of autonomous regions to on the other hand the present three, thus making the regions more homogeneous from a tribal standpoint. The former course was advanced on primarily "practical" grounds by the Minorities Commission; the latter is most strongly advocated by Chief Awolowo, the Prime Minister of the Western Region. Chief Awolowo, who has also championed the cause of the woman's vote, which is strongly opposed by the Muslim controlled rulers of the Northern Region, under the Sardauna of Sokoto, declared on 22nd September: "The minority ethnic groups in Nigeria deserve fears which have been recognised by the Minorities Commission.... As long as millions of Nigerians live in constant fear of their fellow citizens, so long will the Federation of Nigeria be in danger of disintegration. To secure lasting unity and harmony among the peoples of Nigeria my party has consciously advocated the creation of three new states or regions in Nigeria before the attainment of independence on April 2nd, 1960. The creation of these states will in no way detract from the unity of Nigeria: it will strengthen it."

"Another problem which the Conference will have to face is how to settle any difficulties which are outstanding at the end of the three weeks. Dr. Azikiwe,

Premier of the Eastern Region favours the decision on these points being left to the Government of the newly-independent state after April 1960. Chief Awolowo, fearing it seems, the immense power which the relatively undemocratic North will have in the new Federal Government, insists that all outstanding issues must be cleared before independence.

All these discussions are played against the backdrop of a Nigeria which is more varied in make-up than most of us realise. As Mr. Rotimi Williams, Dr. Awolowo's Attorney-General put it, in a letter to the "Manchester Guardian" on October 2nd: "The difference between the map in the street in Dublin and the map in the street of London is absolutely insignificant when compared with the map in the street in Ibadan (Western Nigeria) and the map in the street in Benin (also Western Nigeria). In the one case, the two men in the street will speak the same language, worship the same God, and have, broadly speaking, the same culture; whereas in the other case, they do not understand each other's language, they have vastly different religions and completely different cultures. The same thing is true in regard to the various ethnic groups within the territories of each of the existing regions of Nigeria."

Nigeria's desire for independence cannot wait long, and it is to be hoped that the present conference will do something fundamental towards ensuring that when freedom comes it comes in peace and not conflict.

Rhodesian Mineworkers Give Up Fight For Lewis

In July we referred to the barriers which the Governments of Central and East Africa appear to be putting up against the entry of liberal men and women from America and Europe. In particular we instanced the case of Mr. Albert Lewis, a British

trades unionist who had been appointed as secretary to the Northern Rhodesian Mineworkers' Union. The trades union movement internationally was fighting the case, particularly in regard to what appeared to be false private accusations of Mr. Lewis having been a Communist. The Union itself was also continuing to make representations to the Government. Now we hear that Mr. Jack Purvis, the Union's president, who has been acting general secretary since Mr. Lewis' arrival was prevented, has been appointed as General Secretary. This would seem to indicate that the Government has won this particular battle, and that the mineworkers have decided the struggle cannot be continued. The Northern Rhodesian Government, however, must not be surprised if some of us do not take its affirmations of a belief in democracy seriously.

Ghana Opposition Party Curbed

Mr. Edumie, the unpleasant Minister of the Interior in Ghana, has again been up to his tricks. This time he has banned the Ghana Opposition United Party from holding public rallies anywhere in the country. He declared it a Government party rally on September 25th that

this was because of the Opposition's threat to boycott the forthcoming regional assembly elections—a boycott the Opposition threatened because, they allege, the Government has failed to provide a suitable method of checking mispractices. The truth of the matter is rather hidden, but it is difficult to see what Mr. Edumie will achieve by his ban but all-well.

Indian Trade Delegation In Nigeria

A four-man delegation of the Engineering Experts Promotion Council of India has arrived in Lagos to explore the possibilities of exporting Indian engineering goods.

The leader of the delegation, Mr. G. R. Boudra, speaking shortly after their arrival, said that the Council wished to export products like engines, agricultural implements, textile and sugar making machinery. Mr. Boudra said that they realised that trade could not be a one-way traffic; there must be an interchange of commodities. Although India was not a consuming country, Indians were interested in buying cocoa and other Nigerian products.

DEWALI GREETING CARDS

Ref. No.			
101	Film Star Printed Cards	3/-	Dozen
102	Film Star Printed Cards Large	6/-	"
103	Film Star Folder Cards Medium	8/-	"
104	Film Star Folder Medium Cards Tinted	12/-	"
105	Film Star Folder 2 x 4 Cards Plain	15/-	"
106	Film Star Folder 3 x 4 Cards Tinted	24/-	"
107	Film Star Post Cards Plain	15/-	"
108	Film Star Post Cards Tinted	21/-	"
109	Religious Folder Cards Medium Plain	9/-	"
110	Religious Folder Cards Medium Tinted	12/-	"
111	Religious Folder Cards 2 x 4 Plain	15/-	"
112	Religious Folder Cards 3 x 4 Tinted	24/-	"
113	Floral Series	15/-	"
114	Floral Series	24/-	"
115	Floral Series	27/-	"
116	Floral Series	31/-	"
117	Floral Series Perfumed	36/-	"
118	Dewali Greeting Cheque Book	2/-	Each
119	Dewali Greeting Hankies	1/10	Each

ORDER NOW. POSTAGE FREE. C.O.D. 2/- EXTRA

Obtainable at Our Only Address:

BHARAT MUSIC SALOON AND BOOKSELLERS

Phone 29488 285 GREY ST., DURBAN. P.O. Box 2037

(Opposite Corner Shah Jehan Cinema)

Foreign Nationals In Delhi

THERE has been a phenomenal rise in the number of foreign nationals in Delhi. And contrary to the common belief the majority of them are businessmen and not just tourists.

When independence was achieved in 1947, the city could hardly be described as a cosmopolitan one. But during the decade that followed the number rose from 160 to 2,589.

These figures exclude the nationals of Commonwealth countries, Pakistan and others who hold diplomatic passports.

Foreign nationals registered during the first eight months of the current year already number 2,582. It is expected that the figure for 1958 will even exceed that of the last year as the tourist season is yet to begin.

Besides, three international conferences are marked for the current year and many people from foreign countries are expected to visit the "India-1958 Exhibition" due to open in a few days.

Statistics collected about foreign nationals reveal interesting features. In 1947, there were only three Russians in Delhi as compared with 345 in 1957. There were no Japanese in 1947 and 1948, but 212 of them were registered last year. During the decade, the number of Americans rose from 48 to 1,196, Germans from three to 355, French from 12 to 144 and Chinese from eight to 106.

Visitors are coming from more and more countries. Many African students on the rolls of Delhi University have added to the cosmopolitan character of the city, which is considered as one of the world's five most important Capitals.

It is difficult to assess the number of Commonwealth nationals since they do not have to register themselves in Delhi. But the system is a little different with regard to Pakistanis, which makes it possible to say that there are nearly 3,000 of them in the city.

"Our One Wish Is That You Should Remain Independent," Says Nehru To Bhutanese

PARO (Bhutan).

MR. NEHRU has told the people of Bhutan that India's only desire was that Bhutan should remain an independent country, pursuing its own road to progress.

At a public meeting he said: "Some may think that since India is a great and powerful country and Bhutan a small one, we wish to exercise pressure on it. It is therefore essential that I make clear to you that our only wish is that you should remain an independent country, choosing your own way of life and taking the path to progress according to your own will."

"At the same time we should live with mutual goodwill. We are members of the same Himalayan family and should live as friendly neighbours, helping each other. The freedom of both Bhutan and India should be safeguarded so that none from outside can do any harm to us."

The Prime Minister received a great welcome on his arrival to Paro on a six-day visit at the invitation of the Maharaja of Bhutan.

The first leader of a foreign Government to visit this remote Himalayan Kingdom, Mr. Nehru entered Paro amid colourful pageantry. He was received by the 39-year-old Maharaja Jigmi Dorji Wangchuk, Maharani Kesang Dorji and the Dowager Maharani.

New Commissioner In Mauritius

Mr. Jagan Nath Dhami has been appointed Commissioner for India in Mauritius. Born in 1915 and educated at Cambridge and Lincoln's Inn, he joined the Foreign Service in 1949 and served as First Secretary in the High Commission at India in Canada. Then he returned to the External Affairs Ministry.

Ambassador To Morocco

Mr. Ramchander Gohardhan, at present Director of the External Publicity Division, has been appointed Ambassador of India to Morocco. He served as Charge d'Affaires at the Embassy of India, Prague in 1953 and then as First Secretary in the Embassy of India in Pakistan. He worked as Counsellor at the Embassy of India in Paris from 1955 to 1958.

Indian Textile Delegation Begins Tour Of Uganda

A DELEGATION sponsored by India's Cotton Textile Export Promotion Council arrived in East Africa and began its tour of Uganda on September 29.

It is to meet the Ministers for Commerce and Industry in the three territories, hold discussions with Chambers of Commerce and visit business houses dealing in imported textiles.

The three members of the delegation led by Mr. Chandra Lal G. Javeri arrived by air in Nairobi on Monday and were met by the President of the Federation of Chamber of Commerce and Industry, Mr. D. P. Chaudhary and Mr. O. P. Phillips, overseas officer of the Textile Export Promotion Council, who has his office at Mombasa. They were then entertained to lunch by Mr. Chaudhary and left by air for Entebbe.

In Uganda, besides meeting the Minister, Mr. Handley Bird and other officials and business men, the delegation will visit Jinja and see the textile mill there.

British East Africa has always been considered a traditional market for Indian textiles. Imports from India in the post-war

years have formed on an average 60% to 70% of East Africa's total imports of cotton textiles.

Cheapness of the Indian fabrics and their good quality have been the main factors responsible for the popularity of Indian goods.

Indian Professor On Tour Of Nigeria

Dr. Shanti Narayan Verma of the University of Delhi, has arrived in Enugu on a short visit to the Eastern Region of Nigeria. He spent earlier some time at Lagos.

Dr. Verma, who a few years ago organised the Department of African Studies at the University of Delhi, is on a West African tour which he commenced from Dakar, Senegal, several weeks ago. He visited French West African Territories and entered Lagos by road from Port Novo, French Gabon.

Dr. Verma's visit to West Africa is to establish contacts for the purpose of getting documentary materials for teaching at the University of Delhi and also to meet local people through whom information could be obtained.

Phone 535-5785

P. O. Box 1549.

MASTER BROS.

(PTY) LTD.

WHOLESALE MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS

HOUSE FOR KEEN CASH PRICES

33 West Street, JOHANNESBURG.

BOOKS FOR SALE

Emancipatory—J. T. Sunderland	7	0
Christian Mission—M. K. Gandhi	5	0
Selected Letters I—M. K. Gandhi	1	0
A Disciple For Non-Violence—H. B. Gregg	1	0
Towards New Education—M. K. Gandhi	2	4
Servodharma—M. K. Gandhi	5	0
Indian Home Rule—M. K. Gandhi	1	0
Public Finance And our Poverty—J. C. Kumarappa	2	0

Obtainable from:

"INDIAN OPINION,"

P. Bag, Durban, Natal

India Letter

(From Our Own Correspondent)

Violence In Karachi As Crowds Defy Ban

THE police fired scores of tear-gas shells to disperse crowds of twenty thousand Muslim League sympathisers who had gathered to welcome the League President at the Cantonment Railway Station on September 23 in defiance of a ban on the assembly of more than four persons.

The prohibitory order promulgated barely three-hours before the arrival of the League President, is seen as part of the security measures taken by the Government as the Muslim League working committee is meeting in Karachi on the 24th in an emergency session to consider the Noon Government's decision to ban volunteer organisations of political parties.

A sixty minute clash between the police and the defiant crowd which hurled stones and shoes at the police and the sporadic outbursts of violence in the different parts of the city later have inevitably caused a great uneasiness and tension in Karachi.

Bid To Destroy Gandhi's Statue

An attempt to break the statue of Mahatma Gandhi at the crossing of Chowringhee and Park Streets, one of the busiest thoroughfares of Calcutta, was made by some persons on September 24. The miscreants were armed with iron rods.

Devi Prasad Rai Choudhury, the eminent sculptor who modelled the statue, was present at the site while rowdies were making attempts to damage it.

Five persons have been arrested in this connection.

The statue made of bronze, is eleven feet high and is being installed on the same pedestal where some time back there was a statue of Lord Outram.

About three months ago there had been some agitation by a section of people who demanded that the place should be used for installing Netaji Subhas Chandra Bose's statue. A satyagraha movement was launched in this con-

nection.

The statue of Mahatma Gandhi was unveiled on October 2, the birthday of Mahatma Gandhi.

Extensive Oil Basin Penetrated At Lunej

It is practically certain now, despite a near complete black-out of official news the Soviet and Indian drillers at Lunej, near Cambay, have penetrated an extensive oil basin which is commercially exploitable.

The Gas seepages in Baroda and in the areas to the east and the west of the gulf of Cambay indicate a fairly widespread oil basin.

The next six months will provide a definite indication of the extent of the oil basin.

It is now established that the Lunej oil well is of the "gusher" type which has been found mostly in the Caucasus region in the Soviet Union.

Some twenty-two Russians, working at the drilling site went wild with delight when oil gushed out of the well on September 21. Sample of the oil is being analysed and submitted to "electro-logging tests."

Security regulations at the site have been intensified and identity cards have been issued to about 200 workers engaged there.

President Nasser's Proposed Visit To India

In recent diplomatic exchanges, Cairo has told New Delhi that President Nasser might visit India late in December this year, according to informed sources.

A schedule of the Egyptian President's visit is being drawn up in New Delhi.

Japan To Give India More Credit

Japan would give India a further 10 million dollar (£3,750,000, credit to help her maintain a sufficient currency reserve, Mr. Eisaku Sato, the Japanese Finance Minister said on October 5.

Japan was willing to extend all possible assistance to India to stimulate her economy, he said.

Mr. Sato was carrying a personal message from Japanese Premier, Mr. Kishi to Mr. Nehru.

The question of setting up a bank on the lines of the world bank to help capital formation in Asian countries would be discussed at the New Delhi conference, Mr. Sato added.—Sapa-Asto. Press.

India's Largest Insurance Company At Your Service

The New India Assurance Company Limited

SOLE REPRESENTATIVE IN THE UNION OF SOUTH AFRICA

RUSTOMJEE JALBOY RUSTOMJEE

140, Queen Street, DURBAN.

FOR SERVICE AND SECURITY
CONSULT US FOR

EVERY TYPE OF INSURANCE

P.O. Box 1610.
Residence: 111 Eleventh Avenue,
DURBAN.

Phones:
Office: 25845
Residence: 36413.

Mahatma Gandhi?

Was there a Man such as Mahatma Gandhi who lived on this Earth?

Then what did he do?

See for yourself this mighty Man who moved on this Earth and gave the world a new vision of thought.

This publication is fully illustrated.
Over 300 pages and over 500
photographs of art paper.

12 x 15 STRONGLY BOUND BOOK.

Released by the Government of India

Priced £5-5-0.

NOW FOR SALE AT

D. ROOPANAND BROS.

PUBLISHERS AND BOOKSELLERS

Phone 20707.

P.O. Box 2524.

85 VICTORIA STREET,

DURBAN.

B-I

Sailings Between
East African Ports
Karachi And Bombay

S.S. Karanja due 29th October 1958.

Sails for Bombay via Karachi on 4th Nov. 1958.

PASSAGE FARE TO KARACHI OR BOMBAY

First Class	single	without	food	£92-0-0
Second "	"	"	"	£80-15-0
Third "	"	"	"	£31-10-0

For further particulars apply to—

Shaik Himed & Sons
(Pty.,) Ltd.

390 Pine Street,

Durban.

Telephone 20432,

Tel. Add. "KARAMAT."

THE QUEENSLAND INSURANCE COMPANY LIMITED.

(INCORPORATED IN 1886 IN NEW SOUTH WALES)

TRANSACTS ALL CLASSES OF INSURANCE

Fire - Marine - Accident

Consult:

MISS TEHMI SORABJEE RUSTOMJEE
SPECIAL INDIAN REPRESENTATIVE

106 MANSFIELD ROAD,

DURBAN.

P. O. Box 476.

TELEPHONES 47453 & 47888.

"ઇન્ડિયન ઓપિનિયન"

શુક્રવાર તા. ૧૦ ઓક્ટોબર, ૧૯૫૮.

દક્ષિણ આફ્રિકાની ખરાબ ટેવ

આ મ જણાય છે કે ભારે પણ ઠોઠ એવી ચર્ચા યુનોમાં થાય છે ને, આપણા દેશના રાજકર્તાઓને પણ નહીં પડે ત્યારે, દક્ષિણ આફ્રિકાના પ્રતિનિધી ચર્ચામાંથી ઉઠીને આવતા થઈ જવાની પ્રયાસ થઈ ગઈ છે. આ એક બહુજ ખરાબ ટેવ છે, જેથી આપણા દેશનું નામ પરદેશમાં બહુ ઊભાવવા મળે નથી.

એક વસ્તુ તરફ અમે ધ્યાન ખેંચવા ઇચ્છીએ છીએ. ભારે ત્રી. હોએ યુનોમાં ફરી કાજર રહેવાનું નહીં કરું" ભારે એમને એમ કહ્યું હતું કે, એમને એટલા માટે આ પગલું લીધું હતું કે, એમને યુનોમાં દક્ષિણ આફ્રિકા તરફ વધુ ઘેરી જવાઈ. ઘણા દક્ષિણ આફ્રિકાને એ વસ્તુ ગમી કે યુનીયનની સરકાર, આખરે યુનોમાં બાગ લેશે. પણ હજી તે ત્રી. હો નહીં પહોંચ્યાં ત્યાં જ આપણે સાંભળવા મળે છે કે, ઇલાયદાપણના સવાલ ઉપર તેઓ ફરી એક ખરાબ રીતે ઉઠાડેલા બાળકની જેમ રીસાવવાની ધમકીએ આપવા માકલા છે.

આનાથી ખરે સવાલ એ ઉભો થાય છે કે પરદેશ ખાતાના મંત્રી ત્રી. હોએ પોતાનો મત ફેરવવાનું બંધ કારણ આપ્યું હતું કે નહીં? ને એમને આપણે કારણ બંધ હોય, તો તેઓને સુનાઈટેક નેશનના બરા મત વિષે ઓટી મઢીતી 'મળી હોવી' એવું છે.

ને પણ કારણ હોય, આજે ફરી એકવાર દક્ષિણ આફ્રિકા સુખતા બરેલું પગલું બરવાથી, યુનીયનની નજરમાં વધુ નીચે ઘટતી ગયું છે.

હિંદમાં નોડી

છા ખાના હેવાલો ઉપરથી જણાય છે કે, યુનીયનના નાણા મંત્રી ત્રી. હોએ નોડી, આ અઠવાડિયામાં હોંદના વડા પ્રધાન શ્રી નહેરુ સાથે જમવાના છે. આ હેરા ઉઠવા પહેલાજ ત્રી. નોડીને આમત્રણ આપવામાં આવ્યું હતું, અને તેમને તે રાષ્ટ્ર પ્રતિનિધી સ્વિકાર્યું હતું. અમારું માનવું છે કે, ત્રી. નોડીને નોતરીને, હિંદ બહુ જ સારું પગલું મળ્યું છે.

આ બનાવથી, આપણા દેશ અને હિંદ વચ્ચે ને ખરાબ સંબંધ છે, તે સુધરી નથી જવાનો પણ એ એકને સંતોષ થાય છે કે, એક ઇલાયદાપણની સરકારના મંત્રી, એક બીજા રાજની બંધિત સાથે સવરતાથી વરતી શકે છે. પછી બંધે તે આ દેશની બહાર હોય.

અમે એમ પણ નથી માનતા કે આ બધાથી રંગશેલના અવાલ ઉપર ત્રી. નોડીના વિચારો બદલાઈ જશે, તે છતાં એ જાણી આનંદ થાય છે કે એમને એવા આપણામાં કાજરી આપી હતી, જ્યાં ઇલાયદાપણના ઠોઠ પણ જાતના ચિન્હો જણાતા ન હતાં.

વિનોબાજી ગુજરાતમાં

"આ ભુમિ વૈષ્ણવોની ભુમિ છે, આ ભુમિ પર આ-વેલું દોરકા આખા જગતમાં જાણીતું છે. હું ત્યાં જવાનો નથી છતાં હું ત્યાં જાયો હોઈ એવી તૃપ્તિ તમને બધાને જોઈને હું મનુષ્યનું છું. મારી જાનના બેઠેલા તમે બધા વૈષ્ણવજનો અને ઘરના આપી રહ્યા છે, એવો પણ અને અનુભવ થાય છે"—એમ આચાર્ય વિનોબાજી એ ગુજરાતની એમની પદયાત્રા ત્રીજા દિવસે બારા ખાતે સમરત ગુજરાત તરફથી સ્વાગત માટે થોળામણી ખાસ સભામાં બોલતાં જણાવ્યું હતું.

વિનોબાજીએ વધુમાં કહ્યું કે મનુષ્ય જન્મ મળે એ એક સદ્ભાગ્ય છે. મનુષ્યત્વને મહીમા મે.ટો છે, પુણ્ય મનુષ્યત્વ પ્રાપ્ત કરવા માટે હું પ્રયાન કરી રહ્યો છું. મરણ્ય પ્રાપ્ત કરવા ઉપાધી રહીત ચરાની જરૂર છે હું ઉપાધી રહીત ઘરને તમારી પાસે આવ્યો છું. હું ગુજરાતી છું કે ભારતીય છું એવો બાસ પણ અને યતો નથી કું તો માનવતાના ધર્મમાં આવડ થયો છું.

વધુ સદ્ભાગ્યે

પોતાને વરદા મળુ સદ્ભાગ્ય વિશે બોલતાં એમણે કહ્યું કે મને મનુષ્યત્વ પ્રાપ્ત થયું એ મારું મયમ સદ્ભાગ્ય એ પ્રાપ્ત પછી જન કુસ્તિની તમા-નેથી ભાગી એ મારું બીજું સદ્ભાગ્ય છે અને મહાપુરુષ તથા કર્મોક સતે

ને આપવ અને માર્ગદર્શન પ્રાપ્ત થયો એ મારું ત્રીજું સદ્ભાગ્ય છે. એમના અભિપ્રાય અને એક શબ્દો આ મત છે કે મારામાં ને કુલો ન્યુનતામાં હતા તે વધુ વિકસા અને ને કુલોતો આપવ હતા તે પ્રમટમાં.

આ તો મારી દિવસભૂમિ

એ પછી વિનોબાજીએ કહ્યું કે આ જમી અને સરામ આકર્ષી રહી છે. મહાપુરુ મારી અનુભૂતી છે પરંતુ આ જમી તો દિવસભૂમિ છે. હું અહીં દિવસ ધરો એટલે આ જમીની મારાથી અને તેની સેવા કરવા અહીં આવ્યો છું.

એ પછી એમણે સ્વ. શ્રીસરલાજી સ્વ. મહાદેવભાઈ તથા નરહરીભાઈ વિગેરે આપવા મળેલા મીત્રોને યાદ કરી અભ્યાન્ય કે આ મીત્રો, મારી રાહ એક રહ્યા છે. પરંતુ મેં આરેહ પ્રથમ કપી પહેલાં તેમની પાસે પહોંચી જાયું એ એમને તરિક મળ.

ફાંસવાલમાં વૃષ્ઠ એરીયાથી ગોરા વેપારીઓને મળું

નુકેશન

(પહેલા પનાઈ અનુસંધાન)
પગલું હોંદીઓ આજે નહીં બરી શકે, અને હાલ જે. ખમુ કાર્થ બંધ રાખવામાં આવ્યું છે તે પણ કાયમ ને માટે બંધ નહીં રાખી શકાય. સવાલ એ છે કે, વૃષ્ઠ એરીયાબના કાયદા માં ફેરફાર થશે, કે વેપારી સંબંધમાં વૃષ્ઠ એરીયા જ ને કાયદો અંતમાં રદ કરી નાખવા માં આવશે?

જુતાનને નહેરુનો સંદેશ

વડા પ્રધાન શ્રી નહેરુને જુતાનની પ્રત્નને અધ્યાત્મ હતું કે ભારતની એક માત્ર ઇચ્છા એટલી જ છે કે જુતાન એક સ્વતંત્ર દેશ તરીકે અસ્તીત્વ જાળવી રાખે અને પોતાના પંથે પ્રગતિ સાધે

એક બહેર સભામાં પ્રવચન કરતાં શ્રી નહેરુને અધ્યાત્મ કે કેદમાં લોડા કલાય એમ પારે કે ભારત એક મકાન અને સક્રિયતાથી રેડ છે અને જુતાન નાનો દેશ છે એટલે ભારત જુતાન પર દખાણ લાવવા ઇચ્છે. આથી હું તમને એ સ્પષ્ટ કરવાનું આવશ્યક માનું છું કે અમારી ઇચ્છા યાત્ર એટલી જ છે કે તમે એક સ્વતંત્ર દેશ તરીકે રહો અને તમારી ઇચ્છા મુજબ તમારી જીવન પદ્ધતિ અને તમારી પ્રવર્તી રાહ પસંદ કરો. એ સાથે આપણે પણ ૧૯૪૭ર શુભેચ્છા

મરાપીને રહીયું. આપણે એક જ વિમાનપ કુકમના માધ્યમે જીએ અને એકબેકને સહાય કરી મિત્ર પાડાણીની નેમ રહેલું જોઈએ.

શ્રી નહેરુને કહ્યું કે જુતાન અને ભારત માને દેશની આબાદીનું સંરક્ષણ કરેલું એકજે કે જેથી નકારનો 'ગ્રાઈ' પણ એને કરી કાની પહેવાથી ન થાય.

તેમણે વધુમાં નેપાળે તેમના કદેશ ઉમળકાસરે સ્વામત માટે કૃતકમ્પ મનકત કરી હતી તથા કહ્યું હતું કે કેદવાય કાળ પહેલા ભારતથી અનુભવ છુટકો અવાજ જુતાનમાં આવ્યો હતો. આજે ભારે અમતમાં જુકની માતો મળી રહી છે ત્યારે પણ આ અવાજ જુલદ મનાવાય તે પ્રયત્નશીલ છે.

વડા પ્રધાને વધુમાં જુતાનના મહત્ રાખને ભારત આવવા નિર્મંજ્જ આપ્યું હતું.

ગ્રુપ એરીયાઝની એકદુઃખદ ઘટના

ચોટીએલીઆનેયની એક ગોરી બાપ એવું નામ મીસીસ ડી. એકદુઃખદ છે. તેઓએ એક પાંચ વર્ષની કન્યા ઓહીયોને પોતાની પાસે રાખીને ઉછેરી હતી. હવે કાપડા અનુસાર આ બાળકોને પોતાનાથી છુટી કરી નાંખી પડી છે. નાની બાળકોનાં નામ નેરસીન છે અને એને છુટા પડતા રહ્યાં રહ્યાં કહ્યું કે "અને ધંદેરનાની હરીને મોકલી ન દો કે તોહાન નહોં કહે" પણ નાની નેરસીને કાંઈ તોહાન નહોતું કહ્યું અને એની પાછલ આ કુચ્છી હવે જાણ આપી નહોતી રહી.

જે દહેશમાં તે રહે છે, ત્યાંના કાંઈ રહેવાસીએ એમના વિશે ગ્રુપ એરીયાઝના વાઝો પાસે ફરીયાદ કરી હતી કે એક ગોરી બાપને ત્યાં એક કન્યા બાળક રહે છે. આને નાની નેરસીન, એલેક્સાન્ડરના, એનબીકીન સીપરોની દેખરેખ નીચે માલી રહેલા એક હોમમાં રહે છે. જાની સીપરો નામ છે અને રપ્પણ છે અને નેરસીનને ગ્રુપ યુનિટ સાથે છે. પણ આ બાળકો માટે એક વિચિત્ર કુનીયા છે જેમાં હાલપરવાણી નિર્ધારના બંદેર ચાલે છે.

મીસીસ એકદુઃખદે આ બાળકોને પોતાની ઓહીયોની એમ પ્રમથી ઉછેરી છે અને તે વખત જ્યારે તે મંબીર ઘાટીમાં પડી હતી ત્યારે તેને રાત દિવસ બન્ની આ બાળકોને પોતાની બચાવી છે. નેરસીનનીમાં પહેલાં મીસીસ એકદુઃખદને ત્યાં કામ કરતી હતી. ત્યારે તેઓ કેપ્ટાઇન થાં હતી. ત્યાર વચ્ચે પહેલા એક દિવસે એ જાણ્યું મોકલીયાથી રૂબ બાપી કારણ કે તેને પોતાના એકલોક રીવર થાં પોતાના બીજાર બાળક પાસે

જવું હતું. મીસીસ એકદુઃખદ એની સાથે ગાંધ અને ત્યાં નેરસીન એક મંદાં બુધ્ધિમાં મંબીર હાલતમાં પડી હતી. ત્યારે તે ૧૧ મહીનાની તે હતી પણ એનું વજન ફક્ત ૧૨ રાલ હતું.

મીસીસ એકદુઃખદ બાળકને પોતાને થીરે લઈ મધ અને ડોક્ટરને બોલાવે, અને તેને હમબા એક વચ્ચે સુધી કાળજી યુનિટ સારવાર કરી અને ત્યાર પછી નેરસીન સારી થઈ. ત્યાર પછી મીસીસ એકદુઃખદે, નેરસીનને અને એની માને મોસલ એપ હવા ફેર માટે મોકલ્યા. થોડાજ દિવસોમાં એમને ફરી તાર મળ્યો કે બાળક ફરી બીમાર છે. આ સંભળતાં તેઓ પાછા મેસલ એપ મધ અને ત્યાં એમને એવું કે નેરસીન ફરી મોટી પડી પતી. અને બહુજ મહત્ત્વ હતી અને એને કાંઈક ખાખ લીધું હતું. એને લીધે તેના મોલ ઉપર અને મળાની અંદર ઘાહ પડી મધા હતા. ત્યારવાર ફરી આ ગોરી બાપએ એ બાળકને પોતાને ત્યાં રાખી એની સારવાર કરી તે એને સારી કરી. નેરસીનની માએ મીસીસ એકદુઃખદ ને કહ્યું કે તેઓ ઇચ્છતા હોય તે. બાળકને પોતાની પાસે રાખી શકે છે. એમને આ દિવસમાં એમને આજ્ઞા હતી કે જરિયામાં તેઓ એને ફોર્સ હેરમાં બજવા મોકલી પોતાની કામગીરી કરવા માટે તેને તજવારે કરે પણ કોઈ ફરીયાદ કરી અને ગ્રુપ એરીયાઝના કાર્યકર્તાએ, એ મીસીસ એકદુઃખદને એક આવાહીમાં સમય આપ્યો કે જે સમય દરમિયાન તેમને નેરસીનને પોતાના ધરમાંથી કાઢી ને બીજી ક્યાંક મુકવી પડશે. તેઓ પોતાની કારમાં નેરસીનને એલેક્સાન્ડરના લઈ

મધા એમની સાથે એક નાની ગોરી ઓહીયો પાછી હતી જે નેરસીનની હોસ હતી. આ બે ઓહીયો સાથે રમતી આને એ ગોરી બાળકો પોતાની હેરતને વિલામીરી આપવા મધ હતી.

નેરસીન મીસીસ એકદુઃખદને વધતી ને પ્રુધવા સાગી કે "તમે કાંઈ બાળકો ને" પણ ગોરી બાપને બારી હવે બાળકોને સમજાવવું પડ્યું કે રાજ

ગ્રુપ એરીયાઝ સાથે લીબરલ પાર્ટીનો વિરોધ

પ્રિટોરીયાની લીબરલ પાર્ટીના પ્રમુખ મી. જે લિંકે પ્રિટોરીયા અને દરબનના ગ્રુપ એરીયાઝના બંદેરનામાં વિશે પોતાની ચાંતા એક વિવેચનમાં ફોની છે. મી. લિંકે જણાવ્યું કે. "અમે ગ્રુપ એરીયાઝના કાર્યકર્તા હોવા એક નિર્ધાર. કામરો મળ્યો છે અને આ બંદેરનામાંથી એક અને ફરી એ મત બંદેર ફરીએ લીએ. સ બે સાથે અને આ દેશના જમાના બાંધે છે. જેમની ઉપર આ આજ્ઞા મુજબ રહી છે એમને માટે અમારી કારી સદ મુજબી ફોરીએ લીએ.

આને દરબન અને પ્રિટોરીયામાં રજુ થયેલા બંદેરનામાં એટલી હદ સુધી. માનવતાવીન છે કે સુધરેલા લોકો એ એકને હુ કચ પછ જરી. આ મધા થામીક અને માનવ આજ્ઞોની વિરોધ છે. આ બંદેરનામાં લીધે હાલો લોકોની તેમજ તેમના બાળકોની બચાવી છે.

આ બંદેરનામાં એક લીબરલ પાર્ટીએ તપાસ કરતાં જણવું છે કે પણ નાના વેપારીઓ અત્યારથીજ નુકસાન બોમવી રહ્યા છે કારણકે ગ્રોટા ગોરા લોકસેસરન એમને માથ આપતા બચકાથ છે. બંદેરનામાં મુજબ ૧, ૨, અને ૩ વચ્ચેની આ હવ સરકાર વેપારીઓને પોતાના રવાનામાં થી જનરલસ્ટીથી કાઢી નાખી કાઢી પણ ત્યારે સુધીમાં કાર્બલ બાજી રજુ નહોં હોય. આ વેપારીઓ તે પહેલાજ દીવાળું કાઢીને આંત કાવરો જરી. અને દેશ અને વેલફેર સરવાળો હાલો રામચંદરનાને પોતાને સાથે આવી પડેલા જરી.

આલો કામરો ફક્ત નુકસાન પડેલામાં બાની હાલ. લીબરલ રવામો રોવો એકને નેધી આને હાલો કોડીઓની પાસે થી પોતાની રાજ્યારી જાનવી લેવામાં આવી રહી છે, અને આથી એ કોડી એ આ દેશમાં કારણમાંથી તરીકે

આવવું જરૂર દુર થર છે છતાં બને એટલી વાર મળવા તે જરૂર આવશે. મીસીસ એકદુઃખદ એને રાખવાનો બધો બધો આપે છે અને હવે તેમને એને અવરનવર થળોને અને કોઈક વખત ગેર ફક્ત ફરવા (રહેવા નહોં) બારીને સાતવન ગેળવળુ બોલે છે. આ એક ક્રમાપદાપણની અને ગ્રુપ એરીયાઝની નિર્ધાર ઘટના છે. આવી આખા દેશમાં હાલો ઘટના રાજ્ય બની રહી છે. મીસીસ એકદુઃખદ બધીથી ગોરી અકિનેતો મેરીન રવાનસનની થા છે.

બીન-ગોરાઓ સાથે મી. લોની મેરી

દુડીય આક્રોહના પરદેશ ખાતાના મંત્રી મી. લો, કામરો બુનેમાં ફક્ત બાનાના પ્રતિનિધિઓ સાથે જ મેરી નથી રાખતા મગરો લોના પ્રતિનિધિ મી. મેનર જેઓ લોડીય આક્રોહની સખત દીકા કરનારા છે એમની સાથે પણ મેરી રાખી રહ્યા છે. એમ "એલેક્સાન્ડર"ના એક લેવલમ જણાવવામાં આવ્યું છે. "એલેક્સાન્ડર"ના અપરધનો જે "પેનડેનીય"ના ઉપનામ નીચે લખે છે તે નુ પોડેથી જણાવે છે કે બુનેમાં કામરોવેશના રોમ મ આ એક ખાસીયત છે કે મળીવર એ ગોરા, દેશો વચ્ચે જોડો જાણવા ને બરેલે જોર અને બીન-ગોરા દેશો વચ્ચેની મેરી વધુ દરી જાવતી રેખાય છે. "પેનડેનીય" વધુમાં જણાવ્યું છે કે બાનાના પ્રતિનિધિઓની રાજીય બાંધકા સાથેની મેરીનુ કારણ કામરો એટ બાગે વેપારને અંગે અને થોડે સાથે સંબંધને અંગે છે."

મી. લો રામચંદરના ગોરા અને બીન ગોરા સંબંધમાં એક ફરીયાદ બોટન્ટી પ્રુડા વિચારી કામ ન કરવા ની નીતી લાગે છે. એક બીન-ગોરા પ્રતિનિધિનું કહેવું છે કે, "જિંદને રપટ રીયે કહી દેવું" એકને કે તેઓ હાથ આક્રોહ સાથે સકમલ એટલા માટેજ ચાલ છે કે તેઓ બુનેને સેન્ટલ આક્રોહની બાળતમા આવવા રેવા નથી છોડતા. એ લોકોએ જમાને મુખ ન સમજવા એકને અને મોટો હજ મુખી રેવા એકને.

લીટલ રોકમાં મીશ્ર સમુહનો વિરોધ

લીટલ રોકમાં નીશા અને ગોરા બાળકોને સાથે બજવા રેવા ના સલાહ પર મત મેળવતા વિરોધી મતો ૧૮,૪૭૦ હતાં અને તરફેણના મતો ૧૪,૧૫૫ હતાં. જ્યારે આ વચ્ચે એટલા માટે લીધું કે ત્યાંની સેન્ટલ કામરો રજુમાં સહસિદ્ધાંજ કામરો હરવાનું બુનાઈકા રહેલના સુધીય કોડે કરાઈ મધા પડીનામાં જણાવવામાં આવ્યો છે.

કુચ જાદ અવરને બધી રજુને બધ કરી દીધી હતી એથી બા કુચ સાથે પાંચમાં ન આવી શકે. હવે તેઓ બાળગી રીયે રજુને એવા ખાતા

નીચે મુકવા કહે છે કે નેધી તેઓ આનગી રીયે હાલ,કાપણના પાપા ઉપર ફરી રજુને મોલી શકે.

મવરનરના આ પમધા વિશે સર હુઈન કોડે મીશ્ર બાળીમાં કામરો રજુમાં લેવામાં આવશે.

તે હરમીયામ મોરોહ, વચ્ચેનીવામાં લાની રજુને મોડે કામરની ૬ મેરી કામ રજુનેમાં ૧૭ નીશા વિચાર્યો ને કામચ કામ છે, અને એ પ્રમાણે તેમને આનગી સાવામદ કારા રજુને બધ કરી દીધી છે. આ સાવામદ પ્રિય વિચારના વિરોધ રૂપે કરવામાં આવ્યો હતો.

‘કારમીર પ્રિન્સેસ’

કાવતરાની રોમંટિક કથા

લેખક : શ્રી, અનંત શ્રીધર કર્ણીક

(ગતકંઠી ચાલુ)

અમને કોઈ થોડે છે ?

મારા વિમાનના મધ્ય મધ્ય ભાગે
અચાનક, દિલિત અને પાંદર પ્રકાશ
પડે સિન્ધુ આવી સહજતા હતી.
આવી દિલિતને માન્યું કે તે અધાર
દેવા ભેદમે. હું એમ માનતો હતો
કે મોજાને કારણે વિશ્વ પ્રકાશ સિન્ધુ
એકા કાગે છે અને મોજા સિન્ધુને
અમનમા આ મા આપના નથી
અચાર પ્રવેશા પ્રેમને કારણે દિલિત
એ પ્રકાશને પ્રકાશ-સિન્ધુ માનતા
હતા. ઉછળતાં મોજા વચ્ચે એકવાર
તો એ પ્રકાશ પુરી એકમે પ્રિન્સેસ
સુધી દેખાયો. પાંચ પ્રિન્સેસ પછી
અમરી ભયમી બપુ ઉત્તર દિશામાં
બીજી કાંબો પછુ વિશ્વ પ્રકાશ
દેખાયો. આ પ્રકાશ દેશનાર અકિત
મેટ નાકનાના ગિનાયથી બહુ નજીક
હતી એમ રાજાએ કહ્યું. આથી
અમે એમ માન્યું કે કોઈ એક અકિત
તે બહુ ભયમી થીયુ પર પડેલી
જાયે. અચાર દિલિતથી આનંદની
એક અવરો પસાર થઈ મધ્ય, કારણ
કે પાછી પર તરી રહેલા જે એ
માથાએ જો એ કાંઈ ભયમતા ન
હતા તે કહ્યુ છતાં રજા દતા. અમે
એવી પ્રાચીના કરવા બાગા કે અમે
બાગા તરત એ કાંઈ પર પડેલી
અમે એવી દિલિત અમને પ્રેમ,
અમે અમરી પ્રાચીનાનો ભયમ
મળ્યા હોય એમ અચારથી અમે
પાર કુર દિલિતે સુધારણુ રીતે બહુ
પ્રકાશિત મળ્યું એવો પ્રકાશ અમને
દેખાયો. એ પ્રકાશની બાજુમાં એક
અચારાદક એવો પ્રકાશ પછુ દેખાયો
અને તેમાંથી છુટતાં કિરણો અચારા
પર દેખાઈ રજા દતા.

આપ આ અધારના શુદ્ધ શુદ્ધ
દિશામાં પ્રકાશ દેખાવાથી અમે એકા
પછુ તો કહાઈ જાયા. આ પ્રકાશ
મું કહે છે એ અમે હું અને દિલિત
અમને અમનમા અમિત્રાપ મરાવતા
હતા. જતાં એક આપના અમે અમે
અને એકમત હતા અને તે એ કે
આટલો ભયો ભેરકાર પ્રકાશ તરત
માથાસની બનીતો તો ન જ કોઈ રો
તે પ્રકાશ બીજા કોઈ બહારના માથા
તરતી દેશોને કોઈ એકા કોઈ કા
નહોતો.

દિલિત એમ પ્રકાશવચ્ચે આનંદ
દતા કે અમને અચારના આનંદના

ના કાપુઓમાંથી કોઈ અચારી મારે
આનંદ છે. પાંચ પ્રકાશ મેટ નાકના
કાપુ પર પડેલી અચાર કોઈ અને
આવીમારેની મારે તેમણે એકવી કોઈ
એ અનવાભેમ છે.

...ફરમન

કાવતરાં ભેરો અને એમના મળ-
તિયાઓ એમના સુનાના પ્રકાશોને
નાવ કરવા હું હું કરતા હોય છે
અને અમરી કથાઓ જે સાબળાં હતી.
અને એવો કર હતો કે જે કોઈએ
વિમાનમાં મોમ મુકાયો હતો તેમના
માથાએ મળીનમન અને અચારાદક
ભાગે કોઈમાં અચાર આપના કોઈ
વિમાન બપુ મધ્ય હતું. તેના કુરમે-
પુરવા થઈ ગયા હતા, અને તેના
અચાર પ્રેરુરો કુપી મળ્યા હતા. આ-
થી અચારી અચેલા જે માથાએ કરવા
રજા દતા તે માથાએ જ સુનાના
પ્રકાશ રજે રજા દતા. મારા આ
અચ. વિમારો અચારી કથના એક
આપના હતા.

દીલિતે જે કથના કરી તે અચાર
અચારિતર આવી. તેમણે કાગે કાગ
હયો કરીને દશાઓ અને અને પછુ
એમ કરવા કહ્યું. કોઈએ કહ્યું જે
અચારાદક અનુમતી, પછુ પછી જે
મારો અચારો કાગ હયો કરીને કથા-
ઓ. કુર કુર દેખાતો એ પ્રકાશ
અમને રજાદક દેખાયો હતો અને
જતાં તે અચારી નજીક આવતો ન
હતો. અચારા કાગે ભેર પરની
મળોના અંખા પ્રકાશમાં અચારા કાગ
એમને ન દેખાવા હોય એ અચારિત
હતું. જતાં હું એમ તો મારતો જ
હતા કે અચારી મળીતો તો એ
કોઈ ભરે ભેદ રજા દતા હશે. તો
પછી એ કોઈ અચારી મારે કેમ
નથી આવતા ? અમે પાછી પર તરી
રજેલા પ્રતરેકો કાગે એમ એમણે
માની લીધું હશે આ રજાદક કોઈ
જ નહિ. એ પ્રકાશ પછુ રજી
દેખાયો નહિ.

બહુ પ્રકાશિત બનીવાયા એક
આટલો અનંદના વાળાંઓથી ભેર-
મેટાં એમને નાની અચાર કતા, આપ
અંભેરેમાં અચારવાનું મારું કરનારો
કોઈની છંદથી પછુ એ અચારા
મળ્યા. એટલા માથાએને અચારવાના
હતા એના કરતાં વધુ અચારો કુપી
અચ એના અચ હતા. આથી કદા-
પછુ વાપરીને તેઓ અચારી પાછા
આપના અચ હતા.

તોફાન આવ્યું

અનંદના પ્રિન્સેસ વાળાંઓને લીધે
અનંદના અચારના વાતાવરણમાં
વીજળી અને કાગેને કારણે અચારના
અચારી મળ્યા. અચારે કોઈ અચારા
દેખાઈ ગયા કોઈએ એમ અને કાગ
કહ્યું. કારણ કે તારાઓ, રેકરીઓ
અને કાગે સાથેના અચારો અંધક
અચ કપાઈ ગયો. અચારી અને
માથા અચારામાં મોજાઓ સિન્ધુ કાગ
ની કાગે અચારો અંધક રજો નહિ.
દિલિતની મળી પછુ અચારે કોઈ મળ્યા.
આથી અચારાદક વધુ અચારના બની
અચો. અચાર ભેરથી કુપાના અચારો.
તેથી મોજા પછુ બહુ કાગે કુપી
ઉછળતાં માથાં. એક મોજા અચારને
બીજા મોજા તરફ ઉછળાઈ રજુ હતું.
આથી રિયલિટ હતી એટલે અમે તરવાનું
અંધ કહ્યું હતું. દરિયામાં તોફાન
ભગ્યું હતું. એટલે તરવાનો પ્રયાસ
કરવાનો પ કાંઈ અચાર ન હતો. મોજા
એ અચારને કાગે અચારને નીચે
દેશતા હતા. અચારે એવો કર અચારો
હતો કે મોજાઓ અચારને ઉછળાઈને
કાગે વિશાળ અચારમાં તાપી અચો.
એ એમ અને તો અચારની કાંઈ તક
રજે જ નહિ. કારણ કે પ્રકાશ અચારમાં
મોજાઓ પછુ બહુ મોટા કોઈ અને
મધ્ય પછુ બહુ મોટા કોઈ કાગ કાગ
નજીક ન હતા.

કંઠી વધે છે

અચાર કુપી અમે છપના રજીએ
તો. વિમાની અચારનાતે, એમ અનેકા
એને કોઈના નીચેલા ભોળીને રજા
અંભેરે અચાર ન અચાર કે વિમાન
કુપી પાછું એ રજાથી અમે આટલા
અચ આનંદ કાગેલાં અચાર કોઈ.
વિકરાળ વાળાંઓની ઘટા વચ્ચે
કોઈ વાર વીજળીને નાનકો અચારો
અચ ભોળો ભારે અને અચારી આપ
માથાના કાગેલાં એક દેતા. કાગેલાં
એકને કાગેલાં રજેવાની આપા અચારના
મળી, એટલે અમે રાહતની ભાવણી
અનુભવતા હતા. કોઈ વચ્ચે ભેરથી
કુપાનો કોઈ એટલે પાછી પછુ કંઈ
અચાર હતું. આથી અચારે અચારી
ની વધુ નજીક રજેવાની રજી, મળી
હતી. જે મારા અચાર કાગથી દિલિત
ને મારી કાગે જરૂરી રજામાં અને
દિલિતે એમના અચારા કાગથી અને
એમની કાગે જરૂરી રજાઓ, આથી
અચારે કુર મળતી હતી. તોફાન
અચાર અને કાગ એક સહાય

એમ કોઈ તો તરીને ત્યાં પડેલી
કાગ એટલી મરણી-હકિત અચારે
ભાગી રાખવાની અચાર હતી.

વિશ્વામણી રાત

એકા અચાર પછી વીજળી અને
કાગેલાં અચાર. અચાર વિશ્વામણી
અચાર રાત મારે દિશામાં અચારો
હતી. રેકરી કે કાગે કોઈ અચાર
અચાર નથી. ભેરથી ઉછળતાં મોજા
એને લીધે અચારી આંખ પર મારે
પાછી કાગે ત્યાં અચારી આંખ અચાર
અચારી હતી. અને મોજામાં પાછી
અચાર બહુ ભારે કુપી અચાર.
પાછી એટલે ભેરથી ઉછળતાં કાગે કે
મોજા અચારના તો પછુ આંખ પાછી
મોજામાં અચાર બહુ. એટલે અચાર
એટલે પાછી અચાર કાગે નાખતા
તેના કરતાં અચાર પાછી પેટમાં ઉતરી
બહુ હતું. દરિયાના મોજાં તોફાન
તરત કુપી અચાર એ પ્રાચીના
કરવા માડી, કારણ કે ભાગી રીતે
પેટમાં પાછી અચારાનું આપુ રજે તો,
અચાર તરતા રજીએ તો પછુ કુપી
મળી.

દરિયાના મોજાંઓનું તોફાન તો
આપુ જ રજું. ઉછળતા મોજાંઓના
તોફાનને લીધે અચાર આંખમાં કોઈના
કતા એટલે કાગેલાંથી કુર વિશાળ
અચાર તરત અચારે કોઈ રજા દતા.
આમાં અચારાથી બીજી કાગ અચાર
કોઈ તેમ ન હતું. કાગે ભેરેટ પર
જ અચારા છપનાના આચાર હતા,
પછુ તેમાંથી કાગે અચાર નીચળા રજી
હતી. એ કોઈથી કાગે અચાર
નીચળાઈ હતી ત્યાં મારી નેકરો હતી
એટલે કાગે અને તેટલી એકા અચાર
અચ એમ કરવા મારે જે અચાર
કાગેલાં હયેળાથી કાગેલાં અચાર રીતે
છપાઈ રાખી હતી.

કાગે ભેરેટમાંથી મારા નીચળાઈ
કાગેલાં પ્રમાણ હું મારી કાગે, પછુ
તો સાથ અચારની કાગે નહિ. મારે
કાગે ભેરેટ નરમ પ્રકી રજું હતું
એમ દિલિતનું અચાર ભેરેટ પછુ નરમ
પડી રજું હતું. અચાર કાગે રાખ-
નારી કાગે ભેરેટમાંથી અચાર નીચળા
વાનું આપુ રજે અને ભેરેટ વધુ ને
વધુ નરમ થતું ભાગ તો અચારે જે
કેટલી અચાર કાગેલાં કોઈ તોફાન,
અચારનાં કાગે મિલેના અચારના નહતા,
તોફાન આપુ કાગે એટલે ભેરેટમાં કાગે
પ્રકાશ પછુ અચાર નહતું. એમ
કરવામાં એમના પછુ મળું હતું કારણ
કે અચાર કરવા જતાં અચારની કાગે
પછુ અચાર નીચળા અચારની કાગેલાં
હતી. આમ જતાં કાગે ભેરેટમાં
પ્રમાણ કાગે વચર કુપી અચાર એમ
કરતાં એવો પ્રમાણ કરીને કુપી અચાર
પછુ કાગેલાં.

(અચારી)

આ વાળાંને કોઈ રાહક
અચાર અચાર પ્રકાશનાં

લોભ અને કરણ

(સુકુલભાઈ 'લોકશવન'માંથી)

(૧૯, ૨૯-૮-૫૮ના અંકથી માણુ)

૨૭

કેસીની આપવીતી

મોડી રાતે એક અંધારા પ્રજામાં રોમ મેડીસોફાનું દલામાં કુઝા થી પીઠા પામતો પડ્યો હતો. એવામાં તેને રોમ ફાલક બાંધે પોતાની પાસે આવ્યું બચ્ચાં. રોમ એને કોઈક કામની કહ્યો નહોતો. એટલે તે કુકાઈ મચેલા આવાને બાંધેલા મોઢેલો : "તમે રોમ કો? અને મોઢેલો પાછો પીઠા આપ્યો? હું તરબતી મરી રહ્યો છું."

રોમી અતિ પાકે આવાને મોઢી : "ભાઈ રોમ હું કેમ છું. તમને એવા માટે આવી છું." એમ કહીને તેણે રોમને પાછો આપ્યું. રોમ મેનચુ ભાઈ પાછો થી મર્યો.

પાછી પીઠા બદલ નિરાંત થતા રોમ મોઢેલો : "મહેનત, હું આપનો પ્રુખ ન આભાર આપું છું."

એ કામગીરે કેસી મોઢી : "ભાઈ, હું કેમ નહીં મોડી નથી. તમારામાંની ન મોઢા બચાવથી કુલમડી છું. ૧૧મ તમરા કરતાં વધારે કુઝાઈ રોઝકાં"

પછી કેસીએ પોતાની કાથે આણેલી પચારી ૫૨ બીની આર પાચરીને રોમ ને કહ્યું : "ભાઈ, તમે પીઠા પાકે પચાવ આજ્ઞા પચારી ૫૨ છું નહીં. એથી તમને રાહત મળશે."

રોમ પ્રુખ મહેનતે આજ્ઞા આજ્ઞા પચારી ૫૨ સુતો. કેસીએ એના મોઢી મોઢાકા મધા નીચે મોઢું ર પાચકું. આથી રોમને મોડી રાહત મળી. પછી કેસીએ રોમના નખા થા પોઠાને એના ૫૨ મધમ કાઢાવ્યો.

રોમને આથી પીઠા પ્રુખ એાઈ કપેઈ કાગી. તે મદમદ કઈ મોઢેલો : "મહેન, હું આપનો પ્રુખ ન આભારી છું."

કેસી મોઢી : "ભાઈ, એમાં આભાર પામવા એનું કશું નથી. હું પાચ વાકથી આ રીતે કુલમોની સેવા કરું છું. બધારે બધારે રોમ પ્રુખામને પાર પારવાળા આપે છે. ત્યારે ત્યારે હું કાચીપાની આપીને રોમની વચાલિત સેવામાંથી કઈ છું. મારા જેવા અભાગિયણ પોતાના બહુમા માટે બીનું છું કહી શકે એમ છે."

પછી મોડી વાર બદલાને કેસી મોઢી : "ભાઈ, તમે આજે બારે કાઢક કહ્યું છે. આમ કરવામાં કોઈ કામ નથી. તમે આ નરાધમને બિભાલ નથી." એ તમને મારી ન વાંચે તે વચ છે. મારે તમે કામ

મધને બહોની રિમિત પ્રમાણે મોઢવાઈ જાઓ. તમે બીજા કુલામોને રોકારવા ની ના પાડી. ૫૨વું તમે એ મોઢા ને કમનવતા નથી. એ મુલામો બહો રહીને અને બહોનો માલ મોડી રહીને એટલા રો ક્યારો, નિર્વે અને પછા જેવા બની મધા છે કે, એ કિયાના પાઠને તમને રોકારવાનો કુકમ મોઢો કમણું આવે, રો તે પ્રુલીથી તમને રોકાઈ વિના રહે નહોતો. મારે મુલામો ૫૨ કમ બતાવવામાં કાર નથી."

રોમ આ કામગીરે મોઢેલો : "તો હું હું બહો રહીને એ મોઢા એટલો ન નિર્વે બની બહુઈ કે કમવાન, હું મારી સલામ મેળે. અને આ પાપમાંથી જમાવશે."

કેસી બધા ઘરોરાધને મોઢી : "એ કમવાન બહો કશું કામગીરો આવે એમ નથી. તે આપના છે ન નહોતો. હું પચ પહેલાં કમવાનમાં પ્રુખ વિચાર રાખતી હતી. પચ મારી કુકાઈ એકને એ કમવાન કરી મારી વહારે થાપા નથી! કમવાન તો આજે આપણા મનિરોના પડાને પચ મર્યો છે. મરે, તમને માણુ માણુ રોકારી ને મારી નાખે. તમને રોમ કાઢ નીચે વરકાનીને છપ્પા નાળો પો કે સિઘારી કુતરાંના પાસે રહી નવારે રોમે એ પાકીને કેમ કાલ કરનાર કે પુલનાર બહો છે નહોતો. મારે મારી તમને કામગીરો છે કે, આજુ બધુ પામીકપણુ નરો બાળુએ મૂળી રહીને બહોની વિમિશિત પ્રમાણે વર્તવા લાગે, તો તમે બાટકા કુ બા મર્યો નહોતો."

રોમ પ્રુખ લા વિચારમાં કુબી મર્યો. તે કુઝાઈ આવજો મોઢેલો : "મહેન, તમે પીરબ બોલ મોઢા છે. કમવાનમાં કમવાન પકા રાખે. એ આપણા પડામાં ન છે. એ આપણને કોડીને કપાલ ભલ એમ નથી. કુખ થી મારી બધને અને કુખના પ્રેમ,બધથી એ માઈ બધને આપણે સ-માન કોડેલો વહો મોઢેલો. એક વાર પાપ કરવા બાગી બધવા, પછી આપણું કલ પચ એનું પાપી બની ભલ છે. પછી આપણે પાપમાં ન રાખતા થઈ ભલ એ બીજાને અને એમાં ન આપણું તેમ ન બીજાનું બહુ પાનવા બાગીએ બીજા. પાપમાંથી વળી મધા પછી એ પાપમાંથી છૂટવું નહીં અર્થ છે. મારે મરવું પકા કરવું. પચ પાપના પ્રલેભનમાં કહી પાવું નહોતો."

રોમની આ વાત કામગીરે કેસી વિચારણમાં પડી મધ. તેને કહ્યું

અલ અમલનું. તે રહી પડીને મોઢી કહી : "ભાઈ, તમે કાણુ કહ્યું. હું બરબર ૫૦થી છું! અને આમાંથી જમાવો!" પછી તે મુકો મુકો રહી પડી. ૨૩તાં ૨૪તાં તે પોતાની કુઝામરી કાઢાઈ કહેવા લાગી.

"નાનપણમાં હું પ્રુખ બાટકોડમાં ઘેરી હતી. અને સાઈ સિણચુ પચ આપવામાં આવ્યું હતું હું નાની હતી બારે મારા ભાણુનું મોઢાએ અવધાન મધું. અવધાન પછી મિલકતને વિચાર કાઢતાં બધુ મોઢું કરવા મારા ભાણુ પાલન મૂળી મધા હતા. એટલે મિલકતને રેખીને કરવા મુકવતાં પચ મોઢું રેખુ બાગ રહ્યું. હું પ્રુખામીને રેટે ન-મેલી કોમથી મારી પાકા માતાએ અને રેમવા માટે એક વધીકને કોપી રીધી. અને મારા પિતા પ્રુખામ ભાલિકા તરીકે રાખતા ન કલ અને મને રવર્તન કરવા પચ કમતા હતા. પચ તેમો અકરમાન પ્રુલી મધ, એટલે એ વાત બની રહી નહોતી."

"વજારે અને પોતાને ત્યાં રાખી. તે એક વાર એક પ્રુખાન મુકરમને મારે ત્યાં લાઈ આવ્યા. તે પ્રુલીને હું મળતી હતી, એટલે તેણે અને રેમલી કહ બધને પોતાને ત્યાં રાખી પોતાની પત્ની તરીકે ન એ મને રાખતો હતો. રેટકાવ નોડરમારો મારી સેવામાંથી કાઢવ રહેતા. હું એ પ્રુખાને આકલા બાગી હતી અને એ પચ અને પ્રુખ મળતા હતા. એટલે મેં એક રિવસે મળેને કહ્યું : 'તમે મારી કાથે કામ કરીને અને મારી કમરેસરી પત્ની તરીકે રાખો રો કાઈ'

"એ કામગીરે તે કહે : 'તું મારી પાનીની મારા ન કલે મરમાં રહે છે. લગની કલે રહી ભર કેટ વળી મારાથી અમારા મધ પ્રમાણે પ્રુખામ ભાઈ કાથે કામ ન કર શકે! પચ કમવાનની કાપીમાં આપણું લગ મધ ન મધ છે. મારે તું કુચેથી રહે. આ વાર તારૂ ન છે."

"મને એમની વાતમાં વિચાર હલે. એટલે હું સાંત રહી. અને એ કલેલ મધા. એક કો કરો અને કોડી. આમ મારો મરકાઈ પ્રુખ કુબી હતો."

"એવડા એક રિવસ તેમના કાકા નો કોડરો આપારે ત્યા આવ્યો. એને પહેલી વાર એકને ન અને રોમ ભણે કેમ બીક બાગી. તે એકને રોમ મકાર કહ હતો. એ પચ તેની કાથે મોડે રીતે મરી મધા. મોડા વખતમાં ન એ પ્રુખાની મરી મધા અને કાચી કલે મરી મધા. મોડા રિવસ પછી એ એક મોડા ભાઈ કાથે કરવા ભવા કામ્યા ભાઈ રોમ. મારી આપવીતી કલેલ મારૂ રિવસ ચિવડાં ભલ છે! બરબર, હું અભાગ્યી છું!"

"પછી તે એમણે રેલી ભાઈ કા કામ કરવાનું નકાઈ કહ્યું. એમણે અને રેમ ન મારાં એ ભાગીને રેમા માલકને કામમાંનાં રેમી કીધાં અને એ મને કોડીને અને બધા માર્ગમકાવ રેમી નાખકને રેમી ભાઈ કાથે બીજે માર્યા મધા! બીજી વખતે એમણે અને મોઢું મોઢું કહ્યું કે, પુ મોડા વખત માટે આજ કામ માટે મકાર ભાઈ છું અને મારા કાકાના રોકારને તમને રોપી ભાઈ છું."

"બીજે રિવસે રેમા નરાધમે મારી પાસે આપીને રેમાપ્રુખ ભાલકીને અને કહ્યું કે, 'મે' તમે અને તારાં ભાગો ને રેમતાં કાઈ ભીધા છે. મારે કલે તારે મારા કલો પ્રુખા રહેવાનું છે."

"આ કામગીરે હું કુકા ન હતી. પછી તેણે અને કહ્યું : 'મારી કાથે તારે કામકાઈ રહેવાનું છે અને મારી બધી કમ્યા પરી પાડવાની છે. એ છું અને વલ નહીં વર્તો, રો હું તારાં ભાગીને અરામ નવાએ રેમી કલે. આપરે મેં મારાં ભાગીની આતર એ નરપ્રુખની કમ્યા પરી કરવા કમને કમ્યું. તે મારૂ કીર મરેભર મુકતો હતો. પચ હું નિરાધાર આ બાધાર હતી!"

"૫૨વું એ નરાધમે અને રોમ રીધો. તેણે મારાં બને ભાગીને બની રીતે રેમી કીધાં. આ વાત ભણતા હું મોડા જેવી બની મધ અને બાન પ્રુખાથી મોડી."

"બધારે હું બાનમાં મારી, ત્યારે મેં એમું કે, રેમા નરાધમ અને મારી કીમને રેમી નાખવા મારે એક કાકાર ને ત્યાં મુડી મર્યો હતો. કાકાર મારી ભણિત કુપારવા તનતો કમ્યન કરતો હતો. અને કમવાની બરારે કમ્યા ન હતી. કમવાન પાસે હું રોમ મોલ મામતી હતી. પચ કમવાને કલ અને વધારે કુઝા રેવાનું કમ્યું હતો. એટલે હું પાછી પીમે પીમે કાકા મધા બાગી. મારી કુરેલત પચ પાછી મધવા ભાઈ. માણુસો અને એવા કાઈ કાઈ વાર આવી ભતા."

"એક રિવસે એક કાકા મુકરમે અને મરીકી ભીધા તે મારી કાથે પ્રેમથી વર્તતો હતો. તે ભાઈ અને એક કોડરો મર્યો. પચ અને મધું કે, મારા કોડરને આવી કારથી પ્રુખાને કલ ન કરવી પડે તો કાઈ. આ કુનીયા અપારે મારે લ પ્રુખ ન છે એટલે તે ન-મેલો કે ભલ ન મેં તેને. મરીકા યોગીને પાલ કીધું! ભાગીના અવધાનથી મારું કલ પ્રુખ રહ્યું. પચ મારી પાસે ભીમે કપાલ ન હતો."

"કલ મારા નકામ્યા કુ બ એમ. ૫૨ નું ભાગી હતો. એટલે રેમા મુકરમે પચ મોઢું કરવા મૂળી મરી મર્યો. રેમી એક રિવસ નરાધમ ભોમીએ આપીને અને મરીકી ભીધા હું પચ

કુખથી ગાળીને અને કુખથી મોભાઈ ને એ ચેતાનને વધ મળે રહેવા ધાની ! બાળે જઈ અને પામ વપ' મળ મળ, તમારી આંખે પેલી એમેલિનને' પચુ ભેમી ખરીદી આપે છે. એટલે તેણે થોડા પરથી જાવ જોઈએ કરી નાખે છે. આપણી એમેલિનને તે શું કરશે એ અમવાન જાણે."

આટલું જોઈને રેડી યુવ વધ મળ. તેની આંખમાંથી આંસુ વહેતાં જ હતું. તેમ રેડીની વાત સાંભળીને યુવ

કુખથી વધે. તે ધોમે જવાને જોઈને : "મારું કુખી જઈને, અમવાનમાં હજી વિશાસ રાખજો. તે છો કારી વાનાં કરશે."

જુદુ રાત વીતી ગયેલી હોવાથી રેડી પોતાના કુખને જવા જઈ.

તેમ પધારીમાં પડેલા પડેલા કુખી રેડીને જતી જોઈ રહ્યો. તે પ્રહરને આંખમાં જોઈને : "હે અમવાન, તું આવી જાહેનેના યાજની રજા કરવા પચુ ગુલાબને દૂર કર." (આજી)

ભારતમાં મોકલવામાં આવતી રકમે

ઉપર કરવેરો

ભારતમાં રચાઈ ન હોય એવી વ્યક્તિ એ જાણે પરદેશમાં ભેગી કરેલી પોતાની આવક ભારતમાં લાવવા માટે તે તેમને કરવેરામાંથી કંઈ જતની રાકતો અને તે ભારતીય કરકાર તરફથી પ્રકટ થયેલા એક પત્રમાં નોંધણી છે જે અને પ્રકટ કરીને જાય છે.

પ્રત્યેક વર્ષમાં (Assessment year) તે વર્ષના પાંચમા વર્ષની આવક કરને લાયક થાય છે. દાખલા તરીકે ૧૯૫૭-૫૮ વર્ષમાં ૧-૪-૫૧ થી ૩૧-૩-૫૨ વર-ગોવાનની (કરપાત્ર વ્યક્તિ પોતાનો સીસાવ આર્થિક વર્ષ પ્રમાણે રાખે છે એમ માનીને) આવક કરવેરા લાયક થાય.

આવકવેરાના કાયદા પ્રમાણે ભારત માં "સાધારણતઃ અધ્યાપી" (Vol ordinary resident) અથવા તદ્દન "અધ્યાપી" Non-resident) હોય તેની વ્યક્તિમાં પોતાની પરદેશી આવક માટે કરવેરાને લાયક હોતી નથી. તેઓની જેટલી આવક ભારત માં ઉપજે છે એટલા પુરતી જ તેમની કરવેરાની જવાબદારી હે વ છે. પોતાની પાનીને મોકલેલી આવક સીસાવ પ્રત્યેક વર્ષ વ્યક્તિને મોકલેલી પરદેશી આવક કરવેરામાંથી માફ છે.

પાનીને મોકલેલી આવક પચુ પરદેશી પતિની આવકના કરથી કરવેરાને લાયક ન થતાં પતિની વીજી એકંદર આવક ના કરથી કરને લાયક થશે.

આજ સુધી ભારતની વકાફ રહે-નારી વ્યક્તિઓ પોતાની પરદેશમાં ભેગી કરેલી આવક તરત જ અથવા ત્યાર પછી થોડા વખત પછી લાવવા માગતી હોય તે ભારતીય આવકવેરાના કાયદામાં આવેલા સુધારાને લીધે તેમને પૂરું સંરક્ષણ મળે છે.

આજ સુધી અસ્થાયી હોય તેવી વ્યક્તિ ભારતમાં રહ્યા પછી એ વર્ષમાં પોતાની પરદેશી આવક ને ભારતમાં લાવે... તે ભારતીય આવક વેરાને લાયક નહીં થાય. દાખલા તરીકે ઇ. સ. ૧૯૫૬ના એ અધિનામાં દક્ષિણ આફ્રિકામાંથી આવેલા વેપારી આવવા પહેલાં ત્યાં કમાયેલી આવકમાંથી એ લાખ રૂપિયા ઇ. સ. ૧૯૫૭ના જુન મહિના પહેલાં લાવે, તે તે એ લાખ રૂપિયા તા. ૧-૪-૧૯૫૭ થી ૩૧-૩-૧૯૫૮ની પુરી આવક (Total income) માં ઉમેરવામાં આવશે નહીં, એટલું જ નહીં પણ વેરાનો દર નહીં કરવામાં પચુ આ રકમ મુજબ માં નહીં આવે. એટલે, જો તા. ૧-૪-૧૯૫૭થી ૩૧-૩-૧૯૫૮ સુધી તે વ્યક્તિની વીજી આવક રહેત રા.

૧૦૦૦ હોય તે વ્યક્તિ ઉપર ૧૬૫૮ નાત જતની રકમની સુધર મોકલેલી રા. ૫૦૦૦ ઉપર રા. ૧૦૦૦ જાતની વેરાનો કરથી વેરા મુજબમાં આવશે. ભારતમાં પરદેશી આવક લાવવાને દીવસે એક વ્યક્તિ પાસેથી કંઈ કરવેરા ની રકમ ભેગી નીકળતી હોય અને તે વ્યક્તિ તે દીવસથી વધુ અધિનાની અંદર તે કરવેરા ખરી દે તે અને તે વ્યક્તિ ભારતમાં આવ્યા ને એ વરસ ની સુધર મળ મળ હોય તે પહેલાંની પરદેશી આવક અને ત્યારે ભારતમાં લાવવામાં આવે તે કરવેરામાંથી માફ રહેશે. આટલે, ઉપરના દાખલામાં જો તા. ૧૦ મે ૧૯૫૬ને રાત્રે તે વ્યક્તિ ૧૦ કરવેરાનું ફેરું રા. ૧૦,૦૦૦ હોય અને તે કર તા. ૧૦ જોમરદ ૧૯૫૬ પહેલાં જ ખરી દે તે, તે વ્યક્તિ પોતાની પહેલાંની પરદેશી આવકમાંથી ખીજા ૩ લાખ રૂપિયા તા. ૧૦-૫-૧૯૫૬ને રાત્રે લાવે તે તેની પુરી આવક (Total income) માં અથવા માં આવશે નહીં.

પ્રાથમિક બીજા અને ત્યારે લાવવામાં આવે તે આવક તરીકે કરવાન થાય નહીં જ.

આજે આપેલી માછલીઓ અરમીથી મરી પરવારી

નવી દિલ્હીમાં ચીનના વડા પ્રધાન શી માઈ જોનું લાલ્લે વડા પ્રધાન શી જીનકરલાલ નહેરુને એટ આપેલી ૫૦

માછલીઓ આપેલી પચુ જાતની રેડી કરી નથી. રાષ્ટ્રપતિ અવનમાં આ માછલી જેને અલ્પવામાં આવતી હતી તે મરખીને કાંઈકે 'ધર્મ' પ્રપાસે. જ્યાં તમામ માછલીઓ મરી પરવારી છે, એટલી કમિટ્મનનો સુખો

અનુભવનાં માગામાં મજાતા પચુ મત પરત ઉપર આવેલા થી કમકા માતાજી તમા વડકાળી માતાજી વિશે મરખીની મિલકત ખાનગી નહિ જાહેર પધોદી મિલકતો હોવાનો એ સુકાદો અવેના એટલી કમિટ્મન આવે છે.

સુધાં અરમી

આસરે ૭૩ રાતની કુણી રકમ ૧૫ રાત્રે કાયમીની થી ૧૬-૩, ૧૬ રાત્રે કાયમીની થી ૮-૬. રાત્રે છે. તેમજ આવાર માટે કાયા રેડી કાયા થોડા સુધાં મોટી રેડી નહીં હસણ અને લીલા મરમ્યા. પચુ કરી નવેખરથી મળશે. માટે તોડીને લખે:

MAARMANS PTY LTD.
Box 26, Phone 118,
Brits Transvaal.

વિનિત એકંબી ફેરા

(અનુસતી કુ અનુસતી દીક્કનરી.)
અનુસત વિલાપીનો - કીમત ૧૮/૬
મળવાનું રોકાણ : આ જોરોસ

મિત્રોને અભિનંદન પાઠવો

દિવાળી અને જુલન વર્ષના પવિત્ર દિવસોમાં સમાં-રનેલી, મિત્રોને યાદ કરી શુભ હિંચકુ' એ સર્વોત્તમ મનુષ્યાચાર છે. એનાથી પ્રેમની વૃદ્ધિ અને સખ'ધ ની ધનિષ્ઠતા થાય છે યત્રિકા પોસ્ટથી સૌને પહોંચવું એરાકય છે. છાયા દ્વારા સસ્તામાં ને સહેલાયથી ધઈ શકે છે.

તા. ૭-૧૨-૫૮ના 'ઇન્ડિયન ઓપિનિયન'ની અને 'ઓપીનીયન'ના અંકમાં એ માટે ખાસ વિભાગો રાખવામાં આવ્યા છે. આપ આપના એડ્રેસ સાથે માત્ર પા. ૧-૧-૦ મોકલશે તો આપનું જુલન વર્ષાભિનંદન અને શુભ દિવાળી-દિવાળીના દિવસોમાંજ સૌને મળી જશે.

લેહાનીસખર્જમાં
B. U. MASTER
C/O Mabro Hats (Pty) Ltd.
33 West Street,
JOHANNESBURG.
ઈન્ડિયન ઓપીનીયન
P. Bag,
DURBAN.

માથે આંધવાની રીખન અને વેણીઓ

અખમલ, સાલીન, દારેદા સીકનની, રીખન અનેક જ'મ, દીનાઇન અને સાધકમાં મળશે, લાભ મળે અને જોડાવ લાવવાવા માટે અધ્યાપક રીખને મળી શકશે.
અધ્યાપક માટે અખમલ, અને રેશમ તમા રેશમની ટોપીઓ પ્રાપ્ત થઈ લાવે જનરથી આવવામાં આવશે.
અ'માટે આંધવા અખમલ, રેશમ, કોલન વિગેરેનાં કુલેન્ડર વ'મ વ'મની વેણીઓ અને અનેક પ્રકારના કોથળ મળશે.

ટેકાણુ : માખરો હેટસ (પ્રો.) લી.
સેરીઝ એન્ડ ચીલ્ડ્રન-સ હેટ મેનુફેક્ચરર,
ફોન : ૮૩૫-૫૮૨૨ મહેસે માલે,
બોક્સ ૫૨૫૭. માર્કેટ મેન્સન્સ
૩૩ વેસ્ટ સ્ટ્રીટ, — લેહાનીસખર્જ.

તરતો મેળો

આ રતમાં સોથી પ્રથમ પેઢવામાં આવનારા "ફોર્સીમ ફેર" (તરતો આલોચિક મેળો)નું ઉદ્ઘાટન ભારતના ૧૬૩ પ્રધાન મંત્રી અવાહરભાસ નહેરુના હસ્તે મુંબઈના ખારામાં ટીસેબર ૧૧ તા. ૨૮મીએ સમાપ્ત છે, અને આ "ફોર્સીમ ફેર" ૮૧.૩૦ ટનના મહત્ત્વ "મહમદી" ઉપર રચવામાં આવ્યો, જેવી જાહેરાત ભારતના સરકાર અવાહર પ્રધાન મંત્રી એસ. કે. પાટીલે સમિતિભાવના પત્રકાર અંકમાં જોવા-વાલેલી એક અખબારી પર રચવામાં કરી હતી. "ફોર્સીમ ફેર"નું આયોજન સંપૂર્ણ રીતે હાનુશીઆલ અને કમરનું કમીટીના તરફથી થાય છે અને તેની અવરચા "આનામ કમીટી" કરી રહેલ છે. સરકાર અને વાહન આવાના પ્રધાન મંત્રી એસ. કે. પાટીલ આ કમીટીના અધ્યક્ષ છે.

આ "ફોર્સીમ ફેર" (તરતો આલોચિક મેળો) મુંબઈથી હરાની અખાત, રાતો સમુદ્ર, (પુર્વ આફ્રિકા કોનારો, સીમોન અને અખાતનાં બંદરોની પ્રવાહન મેળો તા. ૨૮મી ટીસેબરે મુંબઈથી એના પ્રારંભ સુધે આલે ૧૦૦ કિલો સુધી એના હરીપાઈ પ્રવાસ આલશે.

—પાકીસ્તાની આંતરિકાઓની એક રાજાની કમના હોનારા પર આવેલા એક મામલાથી ૧૦ બાલેને કંઠારી ચડી હતી.

—મુકાબીયા, કમરનું રોક રીટ-સ, હાઈસે-સોમ, રેવનુ કલોવર-અ અને કમરનું-અ માટે મેળો :

અમાર, વીકલ
૧૨ બાકેલી આઈડ, ૪૮ બાકેલ રહીટ,
કોરનર કમરનું અને માઈડ રહીટ,
એકાનીકાનમ, ફોન ૩૩-૧૧૫૪.

માસ્ટર ક્લસ (મિ.) લીમીટેડ

ભલ ભવના નાવન, રેલ વી લેમન સુતરાલ કપડ, સીચો ભાવનો અને પુરો મટિ કિતમ ભવના કુલન ભઈ, પુરોવર, કમરનું અને અખાતો મટિ-પુરોવ, બીસ, બેન્ડેટ, ચોક્ષા, નેપકોનસ વિગેરે.

ફરેક ભવના આલ માટે તપાસ કરવા કમરનું.

કમરેક રહીટ, એકાનીકાનમ.

ફોન : ૮૩૫-૬૭૮૬

એકસ ૧૫૪૮.

હિંદ અને પરદેશના હાઈવેક્ટ ઈન્વેસ્ટિંગ કમ્પાની ને હોલસેલ

અગરમતી

હિંદી : "રહીમ કોન્ડ" નંબર ૨૪૪ ૮-૧, મિ રોચસ" નં. ૬૦૬ ૬ તોલા ૩૫-૦; "ગ્રેડેસ કોન્ડ" નં. ૫૧૧, ૩ તોલા ૨૨-૦; ૬ તોલા ૬૧-૦; "આસી" (ફરેક રેકેટમાં અગરમતી જાડલી) ૧ તોલા ૮-૦; ૨ તોલા ૧૪-૦; ૩ તોલા ૨૦-૦; ૪ તોલા ૨૬-૦; ૫ તોલા ૩૨-૦; ૬ તોલા ૩૮-૦; "અમેલી" ૧ તોલા ૮-૦; "સુમન શાલી" ૧ તોલા ૧-૦; ૨ તોલા ૨-૦; "અસા અન્વેષક" ૪ તોલા ૨-૦; ૬ તોલા ૪૫-૦.

પાકીસ્તાની : "રહીમ કોન્ડ" નં. ૨૪૪ ૧-૦; "મિ રોચસ" નં. ૬૦૬ ૩ તોલા ૩૫-૦; ગ્રેડેસ કોન્ડ" નં. ૫૧૧ ૬ તોલા ૩૮-૦; ૬ તોલા ૮૨-૧; "અમેલી" ૨ તોલા ૧૫-૦; "મીલી" નં. ૬૦૬ ૩ તોલા ૨૫-૦; ૬ તોલા ૩૩-૧; "કેપડન" ૩ તોલા ૨૦-૦.

ઉપર અજાણેલા અગરમતીના ભાવો, કમરનું હિસાબ છે. એકાનીકાનમ સાથે મહેરબાની કરીને જાણ થોડાવો.

કેરમ બેકેલ

હિંદી : (પણા વરસેની મહેનત માઈ અમારા રોકમાં નરો કમિટી) "એ" કમીટી બડા બાઈર સાથે પા. ૬-૫-૦.

"બી" કમીટી જાતના બાઈર સાથે પા. ૫-૧૫-૦.

ઉપર અજાણેલા સાથે વધુમાં પામ વધારે રમતો પણ અલશે. કેવમને બાઈર પણો સુદર અને વાલીમ હોયો છે. પાકીસ્તાની : "રહીમ કમિન" (કમરનું કમરનું પ્રમાણ) પા. ૫-૫-૦. "નિલ્લ કોન્ડ" (ઉપર કમરનું) પા. ૬-૧૫-૦.

(આ કેરમ બેકેલ સાથે રહીકેલ તમા તેની કમીટી વધા રમત તેની રીતે રમવા છે, એવી સુચનાઓ સાથે આવે છે).

પાકીસ્તાની આલ કાન અખાતમાં આવશે, કેરમ બાઈર ઉપર રેલ કમનારને, આલ કાન વધર ૫ કમ બોલ કરવામાં આવશે.

અજ કમીટીના બાઈરમાં રેલ વધા એક એકસેલેન્સ થોડાવો.

અમારા રોકમાં કમરનું આનરે માલ : નાખીયર, કુલ્લા રેનલ, કમરનું કપડ, બીચી કમ, એમ. બી. નકલ, અખાતી, મસુર, કેરમ બાઈર, અગરમતી, કુલ્લા કાલ વિગેરે વિગેરે. નેપાર અંગે આલ તપાસને આન અખાતમાં આવશે.

અમારી સાથે નેપાર કરી લશે તે. બીલચો પાસે અખાતી કુલ્લા ૭૧ (અંગે હાઈવેક્ટ ઈન્વેસ્ટિંગ અને અગરમતીની લીચે).

A. K. HOOSSEN & SONS

116 Queen Street, Phone : 27349.
Box 2168, DURBAN.

શ્રીમતી તહેમી સોરાબજી રસ્તમજી

અજાણતા આનંદ સાથ છે કે તેઓ

નેશનલ મ્યુચ્યુઅલ લાઈફ એસોસીએશન એફ એસ્ટ્રોલેરીયા લીમીટેડ

સ્થાપના ૧૮૯૯ વિક્ટોરીયા, ઓસ્ટ્રેલીયા

— ના —

પ્રતિનીધી નિમાયા છે

નેશનલ મ્યુચ્યુઅલને જાહેરાતો વિશે એ ખરી બાંધધરી છે.

વધુ વિગત માટે લખો આ મળો :

૧૦૬ મેન્સરીલ રોડ, — હરબન.

બોક્સ ૪૭૬,

ટેલીગ્રામ—કેબલ "સોરાબજી"

ટેલીફોન : ૪૭૮૮૮

૪૭૪૫૪

ભાગ્ય પ્રજ્ઞા માટે

અમને મળો.

સુરતી જામજીના અને રમેશ્વરીસ્ટાલિએ.

શ્રી-કેપીટલની અંતર દેખાવ નીચે | કુનીકનના અને રેડેસીયાના કોઈ પણ ભાગમાં જમાવે શુભને આવી રસોઈ કરવાનો અર્થ સ્પષ્ટ કર્યો.

કેપીટલ્સ બાલ્કની હોટેલ

(શ્રી કોર્નર મીકાઈ હાઉસ)

શ્રી અને વિક્ટોરીયા સ્ટ્રોટના ખુલ્લાપર - દરબન.
ફોન નંબર ૨૩૪૧૪ રેલીમાન: KAPITAN.

તાજું ઉમદા ફ્રેટ

આંખા અલ્લમ, લીલી અલ્લમ, રતાજી અને સુરતની શાસન માલુ છે. આલુ પેની ૧૦ રૂાલ, લસણ રી. ૧-૬ રૂાલ.

પાપદ નંબર ૧ રી. ૧૦, નંબર ૨ રી. ૮-૧૦૦.

કપૂરી અને મેનલી પાન બન્ને જાવ, પોસ્ટેલ વાઈ. ભરપોશ મોલ ચી. ૧૦-૧ લાંબી અને રામેશ બરમોટ ચી. ૧૧-૧ રૂાલ.

રેડેસીયા, ન્યાસાલેન્ડ અને મલલખન મિમિના ન્યારદરો જાવ પુરવ્ઠા આન બાપી કોઈ પણ વસ્તુ, પાપોશ કદાવી મોકલ્યો.

All prices subject to Market fluctuations.

A. KADER & Co., (PTY) LTD.

WHOLESALE FRUIT MERCHANTS

P. O. Box 251, DURBAN.

ધીરુભાઈ પી. નાયક

કુકરીપર, કુકરીપરી, વીરખાઈ અને અવરજી બેચન

દીરુભાઈ અને દુન્દીયાના કોઈ પણ ભાગની કપાઈ હાથિયાઈ ભાગ્ય જમીન અને કુકરીપરી કરવા પેર કોઈ બગીચી મારફતે શુભને કરો.

કાંદળી, બાવ, ચાંચી, કુલ્લક, બરમાવ, ખેડખાલ, પિરેરેલ, વીમા, અને કલમી ન્યાપોએ જાએ.

ઈન્ડિયન, પાસનલ રેલ, હિસાબના ચાપડા લખાવવા રેવન્યુ, સ્ટીવરનલ સર્વેયરના લાખસેન્સો પાસપોસ્ટ તેમજ ઈન્ડિયનને લખઈ ભાવતામાં કોઈ પણ હી લીધા વિના બધે મળેલ સલાહ ન્યાપોએ જાએ.

રેલનલ મ્યુન્યુસલ કોર્ટ બેસોરીએલન ચાઈ, ચાઈલ્ડીયા અને રેડેસીયા રેવન્યુરનલ કાંચની લીમીટેડના પ્રતિનિધ.

Phone : 33-9033.

26 Barkly Arcade,

Cor. 38, Market & Diagonal St., J'BURG.

ફરનીચર! ફરનીચર!! ફરનીચર!!!

બેફર જુદ, ઠાઈનીચર જુદ, વોઈલેન્ડ, હેથોલ બેરડ, કાર્લો બેઈ બોફીસ ટેરક, લુક કેસ, રેલજ, વલન કોફીસલ અને બરીરી લકરી. અને પમારી લાલ હેવા કુકરી નાલ.

—બેકસ, ટેબલ અને કીચન ફરેસર—

જે કમારી રેવરેલ નીચે લઈવા જાવ છે. તેને રોલ કમિસ લઈવાર રહે છે. માત્ર રોલના કાચેના પ્રાઈસ લીસ્ટ જાંચવો અને વેપાર ન્યાયલ જમાવો.

L. MISTRY

51 BREE STREET, BURGERSDORP, J'BURG.

PHONE 33-4691.

BOX 2626.

હીંદની મોટામાં મોટી વિમાની કંપની તમારી સેવામાં

—ધી—

ન્યુ ઇન્ડીયા ઇન્સ્યુરન્સ

કંપની લીમીટેડ

સાઉથ આફ્રિકાના ઓકજ મુખ્ય પ્રતિનિધિ

રસ્તમજી બલભાઈ રસ્તમજી

૧૪૦ કવીન સ્ટ્રીટ,

ડરબન — નાટાલ.

સેવા અને નિર્ભયતા

માટે અમને મળો.

અધી ભતના વિમાઓ અમે ઉતારીએ છીએ.

પી. એ. બોક્સ ૧૬૧૦.

રેસીડેન્સ : ૧૧૧ ઇલેવનથ એવન્યુ,

ડરબન.

રેલીશિન્સા

બોફીસ : ૨૫૮૪૫

રેસીડેન્સ : ૩૬૪૧૬.

All men are by nature equal, made all of the same earth by the same creator, and however we deceive ourselves, as dear to God is the poor peasant as the mighty prince.—Plato

OPINION

Founded by Mahatma Gandhi in 1903.

Former Editor: Manilal Gandhi—1918-1956.

No. 40—Vol. LVI.

Friday, 17th October, 1958

REGISTERED AT THE G.P.O. AS A NEWSPAPER.
Price: FOUR PENCE

Growing Support For United Anti-Apartheid Front

REPRESENTATIVES of the different liberal groups in South Africa are ready for some sort of alliance.

This was the response of spokesmen of the different organisations to a suggestion made by Owen Vine in the "Rand Daily Mail" that a union would strengthen them and make their voices more effective.

Representatives of the Liberal and Federal Parties, the Congress of Democrats, the Progressive Association, and the Black Sash Organisation, are in favour of a standing consultative committee.

They are prepared to attend any meeting to dis-

cuss its formation.

Only the South African Labour Party refused to comment "at this stage." The African National Congress welcomed the idea.

The spokesmen, however, all emphasised that they may not have reflected the wishes of all their members,

who have still to be consulted.

Vulnerable

Most of them thought that a union as close as a single party, or even a federation of the different groups, could not work yet. But without some sort of alliance, they said, the groups would all be weaker and more vulnerable to attacks likely to be made on them by the Government in the next few years.

Mr. Patrick van Rens-

burg, provincial organiser of the Liberal Party, said "The unity of liberals is highly desirable, people respect principle and they respect strength."

"A party united in principle is the best channel through which to pursue political objectives, but if a federation or a standing, consultative committee bring us nearer together, then both are acceptable alternatives."

(Continued on page 407)

How Backward Are The Africans?

American Says: 90 per cent Primitive

THE Dean of the Harvard Law School, Dr. Erwin Griswold, who attended the opening of the South African treason trial as an unofficial American observer, told a Press conference in New York that he could not draw a parallel between the situation in South Africa and any situation in the United States.

Ninety per cent. of the Africans in South Africa are "quite primitive," he said.

"I do not think what is happening in South Africa is morally sound," he said in reply to a question, "but if you asked me what I would do, I would be hard put to it to answer."

"I am not sure at all that universal suffrage would be the solution now, though I would hold out some hope for it in the future."

To another question, Mr. Griswold said that while he felt that most Africans were not yet ready to benefit from universal suffrage, he was not for one moment suggesting that they should not be given the opportunities for improvement.

He said he felt that a start might be made with education.—Sapa-Reuter.

Johannesburg Official Says: Ripe for Executive Responsibilities

THE handing over to Africans of a large measure of executive responsibilities for the administration of their affairs, in their own urban areas, would be a wise step, Mr. T. W. A. Koller, the Deputy-Manager of Non-European Affairs in Johannesburg, said in Muizenberg.

He was speaking at the annual conference of the Institute of Administrators of Non-European Affairs of Southern Africa.

The time was now ripe, he said, for the introduction of legislation along the lines contemplated in the Urban Bantu Authorities Act.

New Ability

In his view the Africans had over the years developed sufficiently, and now manifested a desire and capacity to play a greater part in the administration of their own affairs.

A system should be devised whereby local authorities could, while still retaining some control, give them a good share of executive responsibility, —Sapa.

OPINION

FRIDAY 17TH OCTOBER 1958

Doing Verwoerd's Will

THE most remarkable thing about the reactions to the call made in a recent article in the "Rand Daily Mail" for a united front of all anti-apartheid groups has been the eagerness with which some of the threatened have, while accepting the idea as good, hastened to make reservations about participating in such an alliance.

While favouring closer co-ordination of activities the Black Sash has warned that a multiplicity of organisations need not necessarily be a sign of weakness. This startling proposition was reinforced by a statement by Mr. B. Turok who obviously was speaking for the all-White Congress of Democrats and who announced that his side would favour a front on condition that they were free to make propaganda for their particular viewpoint, or words to that effect.

Two very distressing facts emerge from all this. Deep in the mind of some of the groups which are threatened by Verwoerdism is the feeling that something might happen which would eliminate the Nationalists without bringing together the people whom apartheid has reason to dislike. Insistence on ideological stands in the face of apartheid's growing arrogance and strength merely expresses this mood. But underlying all these reservations is something profoundly disturbing. There is expressed in these reservations—which are indirectly the green light to Verwoerdism—qualified or no confidence in the African as a reliable ally in the fight for liberty.

One can understand how the Black Sash cannot feel comfortable in working in collaboration with the African National Congress. Some of its members belong to the United Party and have as intense a dislike for the man of colour as the Nationalists. But what is most baffling is the attitude of the Left in the White community. They are in a very large extent an ineffective minority in their own country and can be of significant only in alliance with the African National Congress. Thus, for them to insist on narrow ideological stands could only mean that they cannot trust the African National Congress to uphold the cause of liberty in an alliance where emphasis was on opposition to apartheid and not on the freedom to propagate sectarian viewpoints which could wreck the proposed alliance. It could mean, also, that their stand is an announcement in advance that they will not hesitate to wreck the alliance if this course suits them.

All this is very distressing. At the same time it shows the real difficulties which must be overcome if Verwoerdism is to be defeated. There is need for very hard work, particularly on the part of the ANC, to exert pressure in the direction of a front in which ideological regularities will not discourage movement towards agreement on immediate objectives.

Comment On Men And Events

Mr. Legwate And The Liberals

By JORDAN K. HOUSANE

MR. R. M. LEGWATE is editor of the Johannesburg paper, "The World." About a week ago he participated in a symposium organised by the Institute of Race Relations. His denunciation of multi-racialism and, by implication, race co-operation, have caused quite a stir among very many non-Africans.

Mr. Legwate poured scorn on the ideal of a multi-racial society. The African had set himself the goal of liberty and would, he implied, march to it without the Whites. If need be. Both his remarks and attitude have been seized upon by Jan Burger of "The Star" as proof that Liberalism is no answer to the race problem.

It is here that I come in. As a convinced Liberal, I was not in any way discouraged or disturbed by what Mr. Legwate said. It was not in conflict with Liberal goal as I understand them. The Liberals stand for a non-racial democracy in which every citizen will have the vote. To me this means, quite clearly, that the African, by the mere fact of numbers, will be the dominant force in such a society.

It is here that I come in. As a convinced Liberal, I was not in any way discouraged or disturbed by what Mr. Legwate said. It was not in conflict with Liberal goal as I understand them. The Liberals stand for a non-racial democracy in which every citizen will have the vote. To me this means, quite clearly, that the African, by the mere fact of numbers, will be the dominant force in such a society.

Economic Power

To me again, however, directly to give the African the vote, while economic power and advantage remain in the other set hands of the nation would serve no useful purpose. I am a liberal because I want both the form and substance of power shared fairly and I think the best way to do that is for White and non-White to start working hard now, to ensure the equitable distribution of power and advantage. Because I do not believe in violence, I think the Liberal Party is the best instrument available we can use to move to the goal the African people have set themselves.

Against this background, the significance of Mr. Legwate's remarks lies in the fact that he did not advocate the idea of throwing the White man into the sea and in that way implied that in spite of his intense dislike of all talk of multi-racialism, he is still for race co-operation.

For, there are only two ways out of the race problem, in so far as the African is concerned. Either to work for the expulsion of the White man from this country as the only condition for a free existence for the African or to find a formula for living together with the White man and the Indian. In the ultimate reckoning the choice before South

Africa is between Racism and Liberalism. There is no half-way house.

Bantu Press

Mr. Legwate holds an important position in a White community. Obviously, he is in no hurry to see the Bantu Press destroyed; obviously he sees little wrong with the idea of working with White men and women in his office...otherwise he would not be editor of the "World". So that while he might fume against the Liberals, to the point of saying that, the African who espouses the Liberal cause loses influence among his people, Mr. Legwate is not, strictly speaking, consistent. I wait to see him tell the country that he loses influence by editing a White paper.

And this brings me to a point which concerns very many people. Liberalism is extremely unpopular among the Africans, for very good reasons. Political Liberalism is a relatively new force in South African national life. But in the general field of relations between Black and White, it is an old tradition. Its history, viewed in retrospect, had had moments when the liberals of the past did stab the African in the back and as a result of that the Africans are deeply suspicious of the world; liberal, rather than of the White man who accepts race equality.

The only convincing answer to this is obviously to act in ways which will convince the African that the errors of the past are recognised and that there is absolutely no desire to repeat them. I think the Liberals are crying hard to do this. The fact that people in Mr. Legwate's position—who should know—still have very serious doubts in, in my opinion, a criticism of Liberalism rather than a reflection upon the doubtful African.

Valid Meaning

We have to give to Liberalism a meaning which will be valid to the African's day to day life in order to build it into a force to reckon with in South African Affairs. It must be in alignment with his aspirations for a free

society. The fact that we have so many detractors and the fact that the African has not rushed to embrace Liberalism are very healthy signs. On the one hand the attention given to the Liberals is proof that people take them seriously. The criticisms, some of which are founded, are a challenge to those who believe in the Liberal way of life, to show precisely where ours is the best solution to the tangled problem of race. The apparent indifference of the African to the Party is a very educative thing. There is still the impression among some people that the African should hurry to embrace with both hands anything with a White man in it. People do not realise that the African uses his brains and makes intelligent judgment of men, events, policies and movements; that, in fact, he does not think the White man is his superior or that he has a monopoly of virtue. He judges the Liberal Party as a body of ordinary men and women like him who can err or not wisely and the mental reservations he makes are only proof that we have not as yet spoken to him the language he understands.

In a sense this is unfortunate because he is going our way. And if we give him cause to be doubtful, we delay our own march to our own goal.

Finally, Mr. Legwate poured scorn on the idea of race co-operation and stated quite plainly that when the African is free he will have no need for multi-racialism.

Intense Dislike

Mr. Legwate, it must be said, is an African Nationalist. African Nationalism has an intense dislike for racialism...for the obvious reason that it has meant ruin for man of Africa. Secondly, it suspects the Liberal Party of trying to split the Africans in order to postpone the day of African emancipation. Thirdly, it believes that Liberalism is the political hand-out of the White ruler which works for the perpetuation of privilege for the White man. When the Liberals speak of multi-racialism, in the eyes of people like Mr. Legwate, they merely reveal "the eleven hoof"; they merely show that they think in terms of race; in terms of perpetuating racialism in a new guise—in the form of cultural domination, for example.

I myself have often used the word multi-racial. I have even been pulled up once by my audience for using it. I don't like it. I am looking for a better

word. The fact that I have not found it shows what an imperfect example of a Liberal I myself am. And while this is the case, I have no reason to blame Mr. Legwate when he points out my real shortcomings.

I am convinced in my mind, however, that Liberalism has the only really constructive role to play in South Africa. All the otherisms have in wait by destroying a lot first, before they can begin the process of building up. Liberalism alone holds out the promise of transition without too much destruction. Beyond, it promises a society where every man and woman shall be free to make the best use of their lives. I am against destruction and I want a positive ideal which gives to man the opportunity to live in freedom, where his dignity is respected. I do not think any of the isms faces the real problems inherent in this as comprehensively as do the Liberals. And this is the reason why I am a Liberal. But I am not blind to our shortcomings...which are many. We have learnt; we are learning. We have to change and I think we are changing...perhaps not as rapidly as I would like. And when men like Mr. Legwate attack us, I think we should seriously start putting our house in order.

Tuberculosis From Cats, Dogs And Parrots

THE possibility of human beings catching tuberculosis from dogs, cats, parrots, goats, pigs and monkeys was discussed at a recent meeting in Stockholm of the Joint WHO/FAO Committee on animal diseases transmissible to man.

The experts noted that tuberculosis infection from cattle had become much less frequent in many countries due to systematic application of the tuberculin test and slaughter of all animals reacting to this test. Public health authorities are paying more attention to other animal sources of tuberculosis, and discussions revealed that, while rare, both dogs, parrots and monkeys can contract the disease and pass it on. (UNESCO).

R. VITHAL

Bookkeeping, Writing up Sets of Books, Balance Sheets, Income Tax Returns.
Contact No. 12 Backs Arcade
38 Market Street.
C/o: Duggal & Market Etc.
Johannesburg. Phone 53-1554

Growing Support For United Anti-Apartheid Front

(Continued from front page)

Mr. Ben Turok, M.P.C., of the Congress of Democrats, said: "We are ready to discuss any type of structure which can effect unity, providing that it would not prevent us campaigning for the principles for which we stand."

We'll Survive

"We would participate immediately in a standing, consultative committee."

A united organisation would be better able to fight off the present constant Nationalist persecution, although we think we shall survive as an organisation because our principles are sound and accord with the spirit of the times."

Mr. M. H. Mailnick, of the Federal Party, favoured unity, but said that the new organisation "should not be so liberal as to make its eventual acceptance by the European electorate impossible."

The time is overdue for a concerted plan for amalgamation by forces to the left of the United Party, but a federal organisation might frighten off more people than it brings in. The public can easily identify and confuse one group with another.

"A standing, consultative committee, meeting at high speed on matters of importance would be excellent. Consultation is at least a beginning."

New Slogan

Mr. Oscar Brizius, chairman of the Progressive Association pointed out that a union of some of the groups was attempted two years ago. The reason for

its breakdown still existed—there was agreement on the principle of "gradualism."

"But some new slogan, to which all the groups could adhere and believe in, and which has no overtones of past disagreement, might do it," he said.

He suggested "something like a new deal for the Africans."

Only the Black Sash organisation was against amalgamation with any political party...because they are non party.

Mrs. Ruth Foley, national chairman, said: "Our members belong to different parties—the bulk of them are, in fact, U.P.—and work within these parties to achieve these aims of the Black Sash."

Pressure

"As a pressure group we can do no more than influence public opinion, but we hope that the most viable liberal political party will grow until it makes its voice heard in Parliament."

A standing, consultative committee, however, is an excellent idea. We would support it, and attend meetings to establish it, if its aims are in sympathy with our own views.

Division, in any case, may not mean weakness. Smaller organisations with singleness of purpose may well prove less fallible than a large, loose one, which cannot agree on fundamentals."

A union of the different political groups might mean a party with more than 10,000 members, and many times that number of supporters—"Rand Daily Mail."

Cable & Tel. Add. HARGVAN.

Phone 29368

P. Hargovan & Co. (Pty.) Ltd.

Earthenware Pickle Jars 3 Gallons 12.6 each F.O.R. Durban
Fresh First Grade Green Ginger 1/2 per lb. " "
Fresh First Grade Garlic 2/- " " "

Cash with order only.

P. O. BOX 1250.

155/7 Warwick Avenue
DURBAN.

S.A. Racial Policy Discussed At U.N.

NEW YORK, Wednesday.

THE Tunisian delegate in the Trusteeship Committee of General Assembly, Dr. M. Abdessalam, today suggested that the United Nations Good Offices Committee as at present constituted should be re-appointed to continue negotiations with South Africa and that its membership should be increased by two, one of whom should be a representative of an African State.

The delegate for Greece, Mr. S. Lomides, said that the idea of partition as a solution to the South-West Africa question should be ruled out "absolutely and categorically."

The delegate for Ireland, Mr. E. L. Kennedy, addressing the Special Political Committee of the General Assembly dealing with race conflict in South Africa resulting from policies of Apartheid, said yesterday that it would be wrong to condemn all discriminatory legislation in South Africa.

A State was responsible for the welfare of all its people. If some required special protection it was the duty of the State to provide that protection.

"We in Ireland," he said,

"believe that racial discrimination, whatever its circumstances, whatever form it takes and wherever it occurs, strikes at the very foundations of the dignity and rights of the human being."

Profound differences between various sections of South Africa's population clearly made immediate and total integration out of the question.

"We have no illusions that perfect racial equality in South Africa can be established by a stroke of the pen. What we look for is a deliberate, if gradual, evolution towards full participation in the political, economic and social life of the country by all its people."

The Irish delegation did not share South Africa's view that the matter was one falling in its domestic jurisdiction.

"These policies do not affect South Africa alone. It is an inescapable fact that the sombre shadow of these policies falls far beyond the borders of the Union."

Race discrimination, added to international tension and complicated international relations, — Says Reuter

Treason Trial Defence Fund Will Continue

THE Treason Trial Defence Fund will continue to operate in spite of the fact that the indictment against the accused has been withdrawn.

In a statement issued in Durban, Mr. Alun Paton, national trustee of the fund, said that it would continue to seek the support of the public.

"The crown is working out a new indictment," he said. "We do not know how many persons will be re-indicted. All of them will require assistance until the trial re-opens sometime next year. They will find it difficult to get work until then."

"Some of the accused might not be re-indicted. The fund will assist them in re-establishing themselves."

"It will be hard for some of them to get going after two years' enforced idleness. Most people do not realize the losses that were suffered by the accused persons and their dependants."

Mr. Paton told "The Natal Mercury" that Natal support for the fund during 1958 was greater than that of 1957.

The fund was an officially-recognised welfare fund, No. W.O. 2092. Many of the people contributing to it did so because they realized the protracted hardships which the accused persons have suffered.

The fund was absolutely non-political. Contributions could be sent to Box 1370, Durban.

Foreign Affairs Portfolio For Rashid Khan

Sardar Abdul Rashid Khan, former Chief Minister of West Pakistan, has been appointed Pakistan's Foreign Minister, it was officially announced in Karachi.

The Foreign Affairs portfolio was formerly held by the Prime Minister, Mr. Feroze Khan Noon.

DEWALI GREETING CARDS

REV. NO.

101	Film Star Printed Cards	2/-	Dozen
102	Film Star Printed Cards Large	6/-	"
103	Film Star Folder Cards Medium	9/-	"
104	Film Star Folder Medium Cards Tinted	12/-	"
105	Film Star Folder 3 x 4 Cards Plain	15/-	"
106	Film Star Folder 3 x 4 Cards Tinted	24/-	"
107	Film Star Post Cards Plain	15/-	"
108	Film Star Post Cards Tinted	21/-	"
109	Religious Folder Cards Medium Plain	9/-	"
110	Religious Folder Cards Medium Tinted	12/-	"
111	Religious Folder Cards 3 x 4 Plain	15/-	"
112	Religious Folder Cards 3 x 4 Tinted	24/-	"
113	Floral Series	18/-	"
114	Floral Series	24/-	"
115	Floral Series	27/-	"
116	Floral Series	34/-	"
117	Floral Series Perfumed	36/-	"
118	Dewali Greeting Openers Book	2/-	Each
119	Dewali Greeting Booklets	1/10	Each

ORDER NOW. POSTAGE FREE. C.O.D. 2/- EXTRA

Obtainable at Our Only Address—

BHARAT MUSIC SALOON AND BOOKSELLERS

Phone 29488 286 GREY ST., DURBAN. P.O. Box 2037
(Opposite Corner Shah Jehan Cinema)

DIRECT IMPORTERS FROM INDIA AND OVERSEAS WHOLESALE TO CUSTOMERS

AGARBATTIS

Ex India:—"Steamer Brand" No. R 442 No. 6d.; "Three Roses" No. 909 6 tols 65s.; "Gateway of India" No. 511 3 tols 42s.
6 tols 96s. "Vasant" (Bottle of Afters in every packet)
1 tols 5s. 7d. 2 tols 17s. 1 tols 29s. 6d. 4 tols 40s.
6 tols 52s. "Chameli" 1 tols 5s. 9d. "Sourabh Rasal"
1 tols 6s. 2 tols 9s. 6d. "Lata Mangeshkar" 4 tols 40s.
6 tols 55s.
Ex Pakistan:—"Steamer Brand" No. R 441 6d.; "Three Roses" No. 909 3 tols 36s.; "Gateway of India" No. 511 3 tols 39s. 6d.; 6 tols 51s. 6d.; "Chameli" 2 tols 7s. 6d.; "Sourabh" No. 999 3 tols 27s. 6d.; 4 tols 33s. 6d.; "Ghadi" 1 tols 21s. 6d.; "Orbit" 3 tols 21s. 6d.; "Captain" 3 tols 23s.

All Prices Indicated for Agarbattis are per Dozen Lots Only.
And Cash With Orders Please.

CAROM BOARDS

Ex India:—(A new addition after many years of attempts)
"A" Quality Thicker Border 20-5-0
"B" Quality Thinner Border 15-15-0

Above with 5 other extra Games on same and with very highly polished surface.

Ex Pakistan:—"Rubber Cocking" (well known for last 20 years) 25-5-0
"Nickie Corner" (set above) 14-15-0

All complete with Striker and Men Set and Rules. "How to play Carom"
Special concession to customers. Special Loss 5 percent on Caromboards.
Country Orders to include Railages and Bank Exchange.

Regular shipments received and always in stock for: Cocanada, Orypanas, Gashel, Camphor, Humpty Ducks, Shalimar, M. H. Nuts, Tamarind, Mango, Cammouada, Agarbattis, Gun tows, etc. etc. Trade Inquiries Invited.

It's deal with others who you can deal with us. We are Direct Importers and General Wholesale Merchants.

A. K. HOOSSEN & SONS, (HOOSSEN'S BUILDING)

116 Queen Street. Phone 27347. P.O. Box 2168.
Tel. Add: HOOSSENSONS. DURBAN.

GIFTS! GIFTS!! GIFTS!!!

Deepavali reminds us every year of virtue, wisdom, love, loyalty, respect and knowledge. Why not inculcate these amongst our children, friends and relatives by giving books as Deepavali Gifts? Remember "a good book is the life blood of a master spirit."

From the list of books below, choose the ones you wish to present and let us have your cheque, together with your name and address.

KASHMIR PRINCESS	25 s.	Panch Tantra	6 0
One Thousand Nights On A Bed Of Stones	4 s.	He Who Rides A Tiger	4 0
The Unmarried Widow	4 s.	The Vision Of India	4 0
The Spell Of Aphrodite	4 s.	Droll Stories	4 0
Some Inner Fury	4 s.	Among The Great	4 0
Stories From Bengal	4 s.	Light Of Asia	4 0
Chitrakatha	4 s.	The National Culture Of India	4 0
The Ten Princess	4 s.	Illustrated Technical Dictionary	7 6
War And Peace	4 s.	The Wisdom Of India	7 6
The Living Thoughts Of Voltaire	4 s.	The Wisdom Of China	7 6
The Living Thoughts Of Karl Marks	4 s.	Godan	6 0
The Living Thoughts Of Confucius	4 s.	Jataka Tales	6 0
Somdeva's Katha Sarit sagara	4 s.	Prophets And Saints	5 0
Tales From Kalidasa	4 s.	Make The Most Of Yourself	5 0
The Whirlwind	4 s.	A Digit of Moon and The Draught of the Blue	2 6
The Voice Of God And Other Stories	4 s.	The Substance Of A Dream	2 6
Kadambari	4 s.	The Art Of Living	2 6
Keeping Fit	4 s.	Tears And Laughter	2 6
The Miracle Of Milk	4 s.	Creatures Of Destiny	2 6
Siddhartha, Man Of Peace	4 s.	Rubaiyat Of Omar Khayyam	2 6
Goutama, The Buddha	4 s.	The Song Celestial	2 6
Nectar In Sieve	4 s.		
Somadeva's Vetala Panchavinsati	4 s.		

(Postage 6d. Extra)

The Bhagavadgita—Radhakrishnan	11 6	My Experiences with Truth	15 0
Ramayana—Rajagopalachari	5 0	Women and Social Injustice	7 6
Eminent Americans—J. T. Sunderland	7 6	Sarvodaya	5 3
Christian Missions—M. K. Gandhi	5 0	Christian Missions	5 0
Selected Letters I—M. K. Gandhi	1 0	Discipline of Non-Violence	1 8
A Discipline For Non-Violence—B. S. Gregg	1 6	Indian Home Rule	1 0
Towards New Education—M. K. Gandhi	2 4	Truth Is God	2 6
Sarvodaya—M. K. Gandhi	5 3	J. C. Kumarappa	3 9
Indian Home Rule—M. K. Gandhi	1 6	Inspiring Anecdotes	1 2
Public Finance And our Poverty—J. C. Kumarappa	2 6	Towards New Education	2 4
Mahatma Gandhi (Last Phase)	1 12 0	Character and Conduct	1 2
Political Philosophy of Gandhiji	11 0		

PRICES INCLUDING POSTAGE.

Obtainable From:

INDIAN OPINION.

P. Bag, Durban.

Books For Sale

Sixty Years After (Natesan)	1	0
Selected Letters of Gandhiji	1	6
Public Finance	2	0
Eminent Americans	7	6
Bapu's Letters To Ashram Sisters		
—By Kaka Kalelkar	2	6
Gandhi Techniques in the Modern World		
—By Pyarelal	1	6
Gandhi's Challenge To Christianity—S. K. George	2	6
Why Prohibition—J. C. Kumarappa	1	0
My Dear Child—Gandhiji	2	0
My Religion—Gandhiji	2	0
Story Of The Bible—S. K. George	3	6
Hindu Dharma	10	6
Key to Health—Gandhi	1	6
At the Feet of Bapu—Chandwala	6	6
A Preparation For Science—R. B. Gregg	2	6
Bapu My Mother—Menabhai	1	6
Nature Cure	2	0
Diet and Diet Reform—Gandhiji	2	0
Gleanings—Mira	1	6
Selections from Gandhiji—N. Bore	10	6
Shoodan Yojna	2	0

Obtainable From:

"Indian Opinion"
P. Bag, Durban, Natal.

BOOKS FOR SALE

Ramanama—M. K. Gandhi	2	6
An Atheist With Gandhi—Gora G. Rao	2	0
A Gandhi Anthology (Book I)—V. G. Dasa	1	8
Gandhian Ethics—Benooy Gopal Ray	2	6
Basic Education—M. K. Gandhi	2	6
Bapu's Letters to Mira (1924-48)	10	6
For Pacifists—M. K. Gandhi	2	6
The Educational Philosophy of Mahatma Gandhi		
—M. S. Patel	2	6
To Women—Anita Kaur	1	0
Drink, Drugs and Gambling		
—M. K. Gandhi	2	6
To the Students—M. K. Gandhi	2	6
The Gospel of Selfless Action or		
The Gita According to Gandhiji		
(Translation of the Original in Gujarati with an		
additional introduction and commentary)		
—Mahadev Desai	2	6
What Is Wrong With Indian Economic Life		
—D. V. K. M. V. Rao	2	0
Christianity Its Economy And Way Of Life		
—J. C. Kumarappa	2	6

Obtainable From:

Indian Opinion,
P. Bag, Durban, Natal.

BOOKS FOR SALE

THE DELIVERANCE (A picture of the palpitating life of the joint family)	4	6
INDIAN STATES' PROBLEM (Gandhiji's Writings on		
—Utterances)—M. K. Gandhi	10	0
FOUNDATIONS OF PEACE (Critical study of the conditions which precipitated two world wars—K. T. Shah	12	0
DELHI DIARY—Gandhiji	10	0
A SURVEY OF RACE RELATIONS (1924-54)	5	0
A PROPHECY OF THE PEOPLE		
—T. L. Vasanani	2	6
KRISHNA STORIES		
—T. L. Vasanani	7	6
A VISION OF FUTURE INDIA—K. G. Mookerjee	2	0
SOVIET ATTITUDE TOWARDS CHINA		
Facts And Facts—Stanley Powell	5	0
AMONG THE GREAT (Conversation with Emmaus Rolland, Mahatma Gandhi, Bertrand Russell, Rabindranath Tagore and Sri Aurobindo)—Bilip Kumar Roy	23	0
TWO HISTORICAL TRIALS IN RED FORT		
—An account of the trial of the Officers of the I.N.A.	14	0
WHY CRIPPS FAILED (Documented account from the Indian Nationalist point of view)—M. Sobramanyam	2	6
FAMOUS PARSIS	7	6
INDIAN CHRISTIANS		
—G. A. Natesan	7	6
SEVEN MONTHS WITH GANDHI		
—Krimades	12	6
A RIGHTEOUS STRUGGLE		
—Mahadev Desai	2	6
NON-VIOLENCE IN PEACE AND WAR		
Vol. I.—M. K. Gandhi	15	0
NON-VIOLENCE IN PEACE AND WAR		
Vol. II.—M. K. Gandhi	14	0
FROM TERAVDA MANDIR		
—M. K. Gandhi	1	0
GANDHIANA—D. G. Damphade—(A Bibliography of Gandhian Literature)	5	0
GANDHI-JINNAH TALKS (Text of Correspondence and other relevant matter)	3	6
PILGRIMAGE FOR PEACE—Pyarelal	12	6
TO STUDENTS—M. K. Gandhi	4	6
BAPU—Marty F. Saxe	4	6
COMMUNAL UNITY—M. K. Gandhi	25	0

Obtainable from:

"Indian Opinion,"
P. Bag, Durban, Natal.

Apartheid Means Death In Less Than 100 Years

—Pistorius

PRESENT race policies will mean death in less than 100 years, Prof. F. V. Pistorius, of Pretoria, said at a meeting in Johannesburg sponsored by the Liberal Party.

"A Nationalist newspaper has said that 'What nationalism advocates means death in 100 years, and what liberalism advocates means death now.'"

"I believe that our present policies mean death in far less than a 100 years, but I refuse to believe that the practical application of justice, the recognition of the basic rights of human beings, irrespective of race or colour, could mean death now or at any future time."

React With Hate

"It is true that human beings react to injustice with hatred."

"It is even more true that they react to justice with love and co-operation. Death lies only in the refusal to accept the challenge."

Professor Pistorius said that the consciousness of defeat is present in the minds of many Europeans in South Africa.

"The lasting effect of our laws

and regulations, by which we have legalised the policy of separation, will be in the minds of individuals."

"Rejection leads to embitterment, hatred and crime."

In terms of Western values the problem was even more serious, said Professor Pistorius.

"There is an old saying that my enemy's enemy is my friend."

Move From West

"The question is whether South Africa has not, by its racial policy of discrimination and by measures which must inevitably breed resentment, and even despair, caused the non-White to move away from the West towards Communism."

"In that sense South Africa as a whole, and the present Government in particular, have been responsible for the creation of a powerful anti-Western power in our country."—"Star."

Hegger — Quarrelled With His Father

A CONFLICTING personality and somewhat of a stormy petrel is the description given to the Rev. H. J. Hegger, the former Roman Catholic priest who is speaking from D.R.C. pulpits in South Africa, by a writer in "The Keys" official organ of the Catholic Archdiocese of Pretoria.

The article says that, according to Mr. Hegger's own description, his father was a harsh man who ruled his family with a rod of iron. So much so, that he was early in conflict with his father.

"This may have had an influence on his character," the article says.

When he was 12 he was accepted by a religious congregation and attended their juvenate in Haastrecht. After five years he left, writing, "It is clear that I could not become a monk and should simply get married."

Later he changed his mind again, and after being released by the congregation that educated him he was accepted by another congregation and was ordained a priest.

The article quotes one of the fathers at Haastrecht as having

said to Mr. Hegger, "Be careful you have a disposition to regard yourself as very important."

During his early years he underwent extensive psychiatric treatment.

Later, he left the church and married.

The article says that all the facts were taken from Mr. Hegger's own book.

It concludes with the suggestion that Catholics should pray for Mr. Hegger's return to "his true mother, the Catholic Church."

INCOME TAX ACT (CONSOLIDATED)

Including 1953 Amendments as now available at 12/6d. per copy.

The School of Accountancy
(Accountancy House)
124, Fox Street, Johannesburg (Box 4362)

Catholics Establish Rival Party In Basutoland

CRITICISM of the activities of the Roman Catholic Church and of the formation of a Catholic Democratic Party in Basutoland has, according to a "Star" report, been released in a statement by the Basutoland African Congress (Transvaal).

Says the statement:

"While the other political parties in the country differ on their policies and make their appeal to the masses on the basis of these policies, the Catholic Democratic Party bases its appeal on religious loyalty."

"It appeals to the Basotho Catholics to turn their backs on the struggle of their own people for national independence and to give their bodies and minds, in addition to their souls, into the care of the bishops and priests of the Church of Rome,

"Strife And Pettiness"

"If the Catholic Church has the right to leave its spiritual realm and enter the political field as a church, the other denominations have an equal right to do so, and we can then look forward to time when a man's politics will depend on the denomination to which he belongs."

"The divisions, strife and pettiness that characterise the Christian religion will be passed on to the political field. The difference between Christian and non-Christian Basotho, which has been the curse of our country, will be thrown into sharp relief."

The statement describes as "utterly false" the accusation that the Basutoland African Congress is a Communist organisation and, therefore, anti-Christian.

Just Arrived

Famous Religious Gujarati Books

Maha Bharat	2	5	0
Thulee Ek Ramayana 2 Vol	2	5	0
Valmiki Ramayana 2 Vol.	2	5	0
Gita in Gujarati Explained		5	6
Gita Path Rahasya Hashan	10	6	
Manikras	11	6	
New Cooking Book Pank Vigan			
Over 500 Pages, fully Illustrated	1	12	6
Ambika Jigar, 2 Volumes	1	8	6
Dampats ha Vivaha Sexual Book	1	5	0
Dampats ha Books, Sexual Book	1	5	0
Dampats ha Hashan, Sexual Book	1	5	0
Kash Bakti	1	12	6
Obandi Path		5	6
Bhiksha Vani	1	5	6
Begath Jalaram, ha Khatia	2	15	0
Jalaram ha Omor Path Khatia	1	7	6
Gujarati Teacher, Gujarati Letter Writer		10/6	each
Daily Prayer Book, Sai Bower, Adika, Mantra Khatia, Parashan Man ha Khatia, Shri Satya Narayan Khatia, Jalaram Bapa Khatia Arthia Mangra, and many other			
Best Books at 2/6 each.			

ALL ABOVE ARE NOW ON FOR SALE.

D. ROOPANAND BROS.

FRANCHISE AND BOOKSELLERS

Phone 20707.

P.O. Box 2524.

85 VICTORIA STREET,

DURBAN.

Arrested Leaders In Pakistan

HAMIDUL HUQ CHOUDHURY, former Pakistani Foreign Minister, was arrested at Dacca (East Pakistan) on Sunday with several other former Ministers, officials and politicians. The arrests were made on corruption charges by the East Pakistan Anti-Corruption Bureau.

Among those arrested with Haq Choudhury is Abul Mansoor, a former member of the Central Government, and Mohamed Abdul Khaliq, a member of the East Pakistan Government.

Others arrested were: Sheikh Mujibur Rahman, General Secretary of the All-Pakistan Awami League, which is led by the ex-Premier H. S. Suhrawardy;

Asghar Ali Shah, Industrial Development Commissioner and ex-officio Secretary of the Commerce, Labour and Industries Department of East Pakistan; Amzul Islam, an Under-Secretary in the Commerce, Labour and Industries Department; M. A. Jabber, Chief Engineer for Communications and buildings in East Pakistan; Nurddin Nabbed, a former member of the East Pakistan Assembly.

They will appear before a court pending further investigations.

Martial Law

The arrests here follow last Tuesday's dissolution of the Governments of East and West Pakistan, and the declaration of martial law by President Iskander Mirza.

A drive against corruption is one of the stated aims of the President and General Mohammed Ayub, the Chief Martial Law Administrator.

Mr. Mohammed Ayub Khan, Defence Minister in the Central Government dissolved on Tuesday, is one of those arrested in West Pakistan. He has been charged with black market activities.

Ghaffar Khan Arrested

Khan Abdul Ghaffar Khan, former West Pakistan President of the dissolved National Awami Party, was arrested on Saturday in his home village near Peshawar town under the Pakistan Security Act.

Ghaffar Khan is also the founder of the Pushtoonistan Movement, advocating a separate state of Pushtoo-speaking people.

Bhashani

Maulana Abdul Hamid Khan Bhashani, former Chief of the now defunct National Awami

Party, was arrested under the Security of Pakistan Act at Dacca.

Two other leaders of the Party, Abdus Samad Achakzai, and G. M. Syed were arrested earlier.

Bhashani recently visited the United Arab Republic and met President Nasser.—Sapa-Reuters.

Nehru Concerned About Events In Pakistan

THE Indian Prime Minister, Mr. Nehru, today said the Indian Government was watching developments in Pakistan with interest and sometimes "with a tinge of anxiety as to what they might portend."

Asked what he thought the people of Pakistan felt about the new regime, Mr. Nehru said they might welcome the change for the moment but ultimately no military dictatorship was popular.

He said martial law was a repressive and restrictive regime which might bring order but did not allow any capacity for solving basic problems.

The Prime Minister added that India would continue to deal with the new regime as

the de facto Government of Pakistan.

"It is not for us to determine its constitutional aspect," he said.

Turning to events in Burma, Mr. Nehru said the change in Government there was, "rather different" from the one in Pakistan in that it was a temporary phase leading to an election.

"There is not that element of going against democratic working as in Pakistan," he added.

Mr. Nehru said the Burmese administrative changes were made consciously and deliberately by Mr. U Nu, the Prime Minister—"and I have a very high regard for Mr. U Nu's judgment and opinion."—Sapa-Reuters.

India's Largest Insurance Company At Your Service

The New India Assurance Company Limited

SOLE REPRESENTATIVE IN THE UNION OF SOUTH AFRICA

RUSTOMJEE JALBHAY RUSTOMJEE

140, Queen Street, DURBAN.

FOR SERVICE AND SECURITY
CONSULT US FOR

EVERY TYPE OF INSURANCE

P.O. Box 1610.
Residence: 111 Eleventh Avenue,
DURBAN.

Phones:
Office: 25845
Residence: 36413.

World Financial Experts Gather In New Delhi

Mr. Nehru's Appeal For Aid To Underdeveloped Nations

MORE than 800 financial experts from all over the world recently gathered in New Delhi to attend the World Bank and International Monetary Fund's most crucial meeting since their inception.

Among them were Finance Ministers and heads of central banks of most of the 60 member countries. Five new member who attended for the first time are Malaya, Tunisia, Morocco, Spain and Libya.

The inaugural ceremony was held in the main hall of Vigyan Bhawan where boards of governors of the organisations assembled to hear Mr. Nehru.

Delegates and special invitees stood up and gave a loud ovation to the Prime Minister both at the commencement and end of his welcome speech. With him on the dais were Mr. Van Houtt of Belgium, Chairman of the joint boards, Mr. Jacobson, managing director of the Monetary Fund, Mr. Eugene Black, President of the World Bank, Mr. Garage, President of the International Finance Corporation and Mr. Morarji Dasai, Finance Minister of India.

Opening the conference, Mr. Nehru made an impassioned appeal to the more advanced nations to help underdeveloped countries.

He said millions of people in

the underdeveloped areas, "are no longer going to keep quiet. They want the better things of life. They could not get these things by magic; they would have to work hard. But they also required outside help."

Mr. Nehru strongly defended India's Second Plan against the oft-voiced criticism both inside and abroad that it was "over ambitious." It might be over ambitious according to their resources, but not according to the needs of the people.

Problems and difficulties could not be solved by shutting eyes to them. They had to take note of the fact that there was a ferment in the minds of hundreds of millions of people and an effort had to be made to understand it and direct it rightly.

The Prime Minister said Indians were happy that the conference was being held in Delhi. "You have been surrounded in the past by the environments of Europe or America. It is good therefore that for a change you should feel the environment of Asia and all other things that are in Asia," he added.

He told the delegates that if the conference had met 300 years ago, it would have found that Asia was ahead of the rest of the world in many spheres, even in the field of technology. Europeans had come to India because India then was a producer, not of raw material, but of manufactured goods.

Probably it was Asia's fault that her progress was stopped and she became static and even stagnant.

The countries of Western Europe and America went ahead and brought about an industrial revolution. Changes took place rapidly. The industrialised countries became wealthier, while the countries of Asia remained backward.

"The gap is not being bridged; it is increasing. There is now a vast difference in living standards."

Mr. Nehru said: "I want you to feel that there is a human element in this continuous strain and struggle. No doubt you have to look at these problems from the point of view of resources and money. One cannot function on the air. But even more important to this human element, this tremendous ferment going on in the minds of hundreds of

millions of people which cannot easily be controlled by resolutions and conferences. For Asia is and will continue to be in an explosive state because recent changes during the few years or so have unleashed a giant."

"It has been unleashed and it proposes to make mistakes and stumble about rather than be pushed hither and thither. Above

all it wants to make good. I do not want to continue starving or just living on the verge of subsistence."

"Let us try to understand these long-suppressed urges. The people want better food, better clothing and better living conditions. We want them to have it and all of you want them to have it."

Welensky "Speaks Up" For Whites

NO man has the right to judge another by the colour of his skin alone, said Sir Roy Welensky, Prime Minister of the Federation, at the Agricultural Show, which according to the Central African Representative of the "Star", he opened at Nairobi recently. "But he has every right and, indeed, a duty to form his judgments in the light of the standards of life adopted. That is a summary of the stand we have taken in Rhodesia and Nyasaland."

There is opportunity in the Federation on an increasing scale for any man regardless of race and slowly but surely the African is being equipped to take advantage of this, said Sir Roy.

"I as a White man have no fear of the competition of colour."

"I believe that most of the White men in Africa can hold their own and need have no fear for their future or the future of their children."

More than ever, as developments go on, the White man, his capital and his skill will be needed in Africa.

"However stark eyed the gaze of Westminster may be on the African political scene, when it comes to economics to invest loans and development even the London politician is a realist and seeks to secure progress and stability in our countries through the presence of the White man."

Sir Roy continued: "It is high time the White man in Africa was given a little more credit for what has been done."

"It is time somebody spoke up for him."

Not A Racist

"This I am doing today. And let nobody accuse me of being a racist, because at the same time I want to make it quite clear that

it is in the achievements and advancement of all races in partnership that the key to the future of our countries, and indeed of the greater part of the continent itself, is to be found."

Of Communism and the dangers of Soviet "subversion to Africa," Sir Roy said: "The more extreme of the African nationalist movements serve the Communist cause well, although they themselves may not realise this until it is too late."

That is why it is vital to preserve the highest standards of Africa.

Nehru Congratulates New African Republic

PRIME MINISTER NEHRU

has sent a telegram congratulating the Republic of Guinea in West Africa on its achievement of independence.

The telegram read: "Thank you for your telegram informing us of the proclamation of the Republic of Guinea on the second October. Please accept my congratulations on your achievement of independence and my best wishes for the success of your Government and for the happiness and prosperity of the people of Guinea."

Krishna Menon's Praise For Ghana's Leadership

SPEAKING at the United Nations General Assembly, India's delegate, Mr. Krishna Menon paid a tribute to Ghana on a cause which had provided "newness in the form of leadership to peoples of Africa."

Mr. Menon said if French Togoland achieved independence as was expected, it would be difficult for the Communists not to come along too.

This was the bright side of the scene in Africa but in some parts of the Continent, forced labour was still common and people could be practically bought and sold.

The world had paid too little attention to Africa, he added. The Continent had the largest proportion of mineral wealth of the world. Yet the indigenous population had little access to it and obtained little benefit. They must look to the African people themselves and to a liberal outlook in metropolitan governing countries for the liberation of their territories.

Phone E35-0786

F. O. Box 1649

MASTER BROS.

(PTY) LTD.

WHOLESALE MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS

HOUSE FOR KEEN CASH PRICES

33 West Street, JOHANNESBURG.

World Newsreel . . .

(FROM SAPA REUTER)

Algerians Did't Oppose Freedom

The Prime Minister of India, Mr. Nehru, said in New Delhi that he hoped the French would negotiate with the free Algeria Government to work out independence for Algeria.

Speaking at a press conference, he said the free Algeria Government in Cairo obviously represented the bulk of opposition in Algeria.

He expressed doubts about the heavy favourable vote in Algeria for the new French constitution proposed by General De Gaulle, and found it "exceedingly difficult to accept the thesis that the people who voted in this referendum opposed Algerian freedom."

The fact that the French had "a vast army there does not indicate that the people are satisfied."

He added that he did not plan to recognize the free Algeria Government in Cairo at the present time.

No Recognition

Mr. Nehru told a Press conference that India was not giving formal recognition to the "Free Algerian Government in Cairo" for the present.

But he hoped that the French Government would deal with it as representing Algerian nationalism.

Burmese Defence Ministry

The Burmese Defence Ministry announced on Wednesday the names of Cabinet Ministers who will serve in the caretaker Government on General Nu Win, Army Chief of Staff, when he takes power on October 28.

The names given in the Defence announcement were: U Thein Maung, former Burmese Chief Justice, U Chan Yan Aung, Chief Justice of the High Court, U Ka, a lecturer at Rangoon University, U Kyau Kyau, Chairman of the Union Bank, U Khin Maung Pye, a senior civil servant, U San Nyunt, former election Commissioner, U Chit Thung, Government Chemical Examiner, and U Ba Kyar, Retired Session Judge and former Chairman of the Licensing Board.

State Of Emergency In Nalendi To Continue

The Kenya Legislative Council on Tuesday night rejected a call by African Members to end immediately the state of emergency in the British Colony.

Mr. Walter Cuthbert, Chief

Secretary said the lifting of the emergency must inevitably be delayed while the Government was still in the process of releasing Mau Mau detainees, and as long as Kikuyu Secret Society, Kikuyu Kwa Moringi, flourished.

African Members said Mau Mau affected areas were now peaceful and there was no need to continue restrictions.

The Council approved an amended motion calling for the emergency to be ended "as soon as possible."

Pakistan Lifts Press Censorship

President Iskander Mirza, of Pakistan, announced that the press censorship imposed under martial law last week would be lifted on Wednesday.

"We have nothing to hide," he told foreign correspondents.

Martial law was imposed by the President when he suspended Pakistan's constitution and disbanded the Assembly and political parties.

In an interview at the Presidential House, he repeated that his abrogation of the constitution and declaration of martial law last week had been done "with utmost regret."

President Mirza said Pakistan's foreign policy would not change, but he hoped for a closer relationship with the Commonwealth than before.

"I believe in a potent Commonwealth—one that is much stronger and able to decide disputes without running here and there. But no one listens to me."

Japanese Premier's Denial

The Japanese Prime Minister, Mr. Nobusuke Kishi, denied a report quoting him as saying that the time had come for Japan to eliminate the "no-war" clause in her constitution in order to be able to send troops abroad.

The report had quoted the Prime Minister as saying that Japan was prepared to negotiate a security treaty with the United States, but the constitution had to be revised because at present Japan was forbidden to send troops abroad.

The Opposition Socialist Party immediately held an emergency meeting, and later issued a statement accusing Mr. Kishi of leading Japan back on the road to militarism.

Mr. Kishi denied that he said the constitution would have to be revised.

"Judgment Of The Lion"

"JUDGMENT of the Lion", a play written specifically for the Arabic Study Circle by William Branford, a lecturer in English at the University of Natal, will be staged at the Bolton Hall on Saturday 25th, Wednesday 29th October and Saturday 1st November, 1958 at 7.45 p.m.

The first serious Islamic play to be presented in South Africa, it is set in seventh century Arabia and Ethiopia and centres around a group of Muslims who sought refuge in Ethiopia and the attempts of their Meccan enemies to recover them. The Emperor of Ethiopia, "The Lion of Judah", gives his judgment concerning the Muslims and the religion of Islam.

The combined work of over fifty people, including Muslim, Jew and Christian, as well as salesmen, doctors, company directors, office workers, housewives, teachers and students, the play aims at bringing about an understanding between Christians and Muslims.

Produced by Ahmed Eisa and designed by Sharon Kark, the play has for its cast, among others, Dr. M. G. H. Mayes,

Enoch A. Agler, Fatima Avery, Ebrahim Mulla, Smilica Peters, Fathime Raderes, Babon Bonat, Dawood Ali, Abdulla Doodat and A. K. Seedat.

DRY CHILLIES

Grown 33 lbs bag for 31/6
Strong Brooms with long sticks made by Africans.
25/9 per dozen.

Small Brooms with short sticks 2/3 per dozen.

MAARMANS (Pty) Ltd.
Box 26. Phone 128.
BRITS. Transvaal.

Kashmir Princess

The complete story, in a beautifully bound volume with illustrations of the "Kashmir Princess" is now available at our office. Price 25/-. We have only a limited number, so send for your copy without delay to:

"Indian Opinion,"
P. Bag, Durban,
Natal.

'OPINION'

(Founded By Mahatma Gandhi In 1903)

For The Moral, Political And
Social Advancement Of Indians
In South Africa.

Published Every Friday.

Subscription Rates

Payable Always In Advance.

Within the Union £1 10s. 6d. Annually

" " " 15s. 6d. Half-yearly

Outside the Union £1 15s. Annually

" " " 17s. 6d. Half-yearly

Become a Subscriber and persuade your friends
to do likewise.

Apply to—

Manager,
Indian Opinion,
P. Bag, Durban, Natal.

Letter To The Editor

Public Wants To Know . . . ?

SIR,—Some years back a letter appeared in the columns of "The Graphic" by one "Interested", regarding the "Kasturba Gandhi Memorial Hall" in Dander.

"Interested" is to be complimented for his letter, but unfortunately, it had fallen on deaf ears of the officials concerned. Surprising, the President too, Mr. Nathoo V. Morar remained silent on this issue. However, the matter should not be allowed to rest there.

What prompts us to write this letter is that no annual general meetings have ever been held, nor the financial position ever made known to the public, since the time of its inception. Since the project involved a large sum of public money, it therefore becomes more important for the general public to know its financial position. May we know from Mr. Morar if it is his policy to deny the community its rights of knowing its own affairs? For the information of the public a year ago Mr. Morar travelled down to Johannesburg to collect funds in aid of the hall, what amount was collected he alone knows.

The officials, including the President must be reminded that by suppressing the facts they are regarding the educational, religious and cultural progress of the community, for which they will be held liable. If the main purpose of forming the Sabha is not to be accomplished, then we have no doubt that the public money has been wasted.

Sir, may we be allowed to ask through the medium of your paper if the Sabha has become a commercial organisation by the showing of films and for the hiring of the hall for dances and parties? We suggest that the name of the hall be changed, for it is a shame and disgrace to use some of such a great woman, namely, Kasturba Gandhi whose ideas and principals in life were contrary to what is taking place in the hall today. We further suggest that if the sponsors of this institution are sincere in their work, then they must further the aims and objects of the Sabha, which will be of benefit to the Hindu community of Dander where presently an obstacle presently exists for the propagation of our culture.

AWAITING PROGRESS.

Indian Cardinal Leaving For Rome

BOMBAY, October 11.

IN Bombay yesterday, Cardinal Gracias in a tribute to Pope Pius XII said that in his death humanity had lost an outstanding benefactor and a man of peace, and an intrepid leader.

"To India," Cardinal Gracias said, "he pointed out that the Catholic Church was universal and supranational and he gave evidence of it by necessary measures to increase the number of Indian national among the hierarchy, to encourage our culture, to remind us of our apostolic lineage and to help us to understand what independence means for India."

"In his letter to the Indian hierarchy in 1948, His Holiness said: 'Your beloved country has reached a turning point in its history—a new era has dawned, the flaming torch of liberty with justice has warmed the hearts and fired the minds of your beloved people and in the burning fire of newly won national independence the destiny of your great nation is being shaped,'

"As a further proof of his special interest in India, His Holiness saw to the establishment of diplomatic relations between the Vatican and India—and gave it the privilege

of having its own cardinal—a signal mark indeed of his recognition of India's growing importance."

Valerian Cardinal Gracias, the only Indian Cardinal, has left for Rome for the conclave of Cardinals which will elect a new Pope.

Flags flew at half mast on all Government buildings in New Delhi on Monday as a mark of respect for Pope Pius XII.

Solemn Requiem Mass was celebrated in the Catholic Cathedral of New Delhi by the Papal Interuncio, Monsignor James R. Knox.

Why must wives so often be right?

I went home with news for Jean. "I've been chosen to go up to the sales conference. Lucky that I'm getting that new suit. Johnson is firing me tomorrow."

"Jean was more outspoken than Johnson when I told her. I said what we been telling you for years. You fuss about hats and suits and neglect your shoes. You look unsharpened if you don't polish your shoes regularly."

So, the very next morning, those shoes got a thorough going over with Nugget. I packed a Nugget cleaning outfit, too. And I must admit it really did something to my appearance.

JEAN smiled when I got back from the conference. "Your shoes are a long way from your head but you're thinking about them at last, think goodness." "Thank Nugget," I said.

'NUGGET'—the shine of good shoes

MADE IN U.S.A.

MISS TEHMI SORABJEE RUSTOMJEE

has pleasure in announcing that she has been appointed as
Agent for:—

NATIONAL MUTUAL LIFE ASSOCIATION OF AUSTRALASIA LTD.

(INCORPORATED IN VICTORIA, AUSTRALIA,)

ESTABLISHED 1869

A LIFE POLICY WITH THE NATIONAL MUTUAL
ENSURES ABSOLUTE SECURITY WITH GOOD BONUSES

Please write or inquire for further particulars:

106 Mansfield Road, DURBAN.

P.O. Box 476.

Telephones: 47888.

Telegrams & Cable: "SORABTEM."

47453.

MAHATMA GANDHI—THE LAST PHASE

Vol. I

(Introduction by Dr. Rajendra Prasad)

The book deals with the last phase of Mahatma Gandhi's most momentous career. It very successfully narrates and interprets his most eventful life-story from the year 1921 up to the completion of his Bihar Mission. The author, the authoritative chronicler and interpreter of Gandhi's life and philosophy, deals with great delicacy, minuteness and accuracy how Gandhi's Ideals of Love and truth, Fearlessness and fellow-feeling, were put to their severest tests and how, he waded through amidst the forces of darkness and despair all around and brought life and cheer to the Nation and perceived higher and higher truths himself.

With 44 pages of photographs.

Price 32/-

Obtainable from:

'Indian Opinion', P. Bag, Durban, Natal.

COMMUNAL UNITY

By Gandhiji

An up-to-date collection of Gandhiji's writings on Unity between Hindus, Muslims Sikhs and others. While defining Unity Gandhiji says:

"Hindu-Muslim Unity means not unity between Hindus and Muslims only but between all those who believe in India to be their home, no matter to what faith they belong."

Foreword by Babu Rajendraprasad.

Price: 25s.

Obtainable from:

'Indian Opinion', P. Bag, Durban, Natal

Seven Months With Mahatma Gandhi

Being an Inside View of the Non-co-operation Movement of 1921-22

By Krishnadas

Abridged and edited by Richard D. Gregg

Writing of the two volumes of which this is an abridgement Gandhiji wrote: I have gone through them. And the facts appear to me to be correctly set forth and exhaustively dealt with.....The volumes are the only narrative we have of the seven months with which Krishnadas deals."

Price: 12s. 6d.

Obtainable from:

'Indian Opinion', P. Bag, Durban, Natal

DELHI DIARY

By Gandhiji

This is a collection of Gandhiji's prayer discourses which he delivered during his last stay in Delhi.

Dr. Rajendra Prasad in his foreword says:

"...In these pages one can read the anguish which he (Gandhiji) felt and the superhuman effort which he was making to restore and re-establish human standards of life and conduct amongst us."

Price: 10s.

Obtainable from:

'Indian Opinion', Private Bag, Durban.

✱

એક દિવસ મહેલા કે મેડા
શરીરને જાણુ છે. તે આ જાળી
જા કમર છાંયે કે શરીર કે
જા નહિ. એમ કરવાથી અવકાશ
પણ એ જા જાતિ વહેશે.

—३५ सोमनी आशुताप बरछी.

✱

છલાયદાપણા સામેનો મોરચો વધતો જાય છે

શ્રી વન પાકને 'વેન' કેવી ગેલમાં એવા સુચના કરી હતી કે જે બધા લીબરલ પક્ષો સંગઠીત થાય તો એમણે બધે બધે અને એમનો વિરોધ અસરકારક નિવડે. આના જવાબમાં જુદી જુદી સંસ્થાના પ્રચારકોએ કહેણું છે કે હકિલ આશ્ચર્યજનક જુદા જુદા લીબરલ પક્ષો સંગઠન માટે તઈયાર છે.

લીબરલ અને કન્સર્વેટિવ પક્ષના પ્રતિનિધિઓ, તેમજ ડેમોક્રેટિક ફોર્મિસ, પ્રોગ્રેસીવ ઓસોસિએશન, અને સ્વેલ્થ રોય ઓસોસિએશન એક મસજીત સમેટી સ્થાપવા માટે સહમત છે. તે લોકો સંધીની માટાધાટો જવા ચેન્જવામાં આવી ગયે તે ખીટીંગમાં સાગરેવા પણ લઈમાર છે.

દેશના સ્વાયત્ત આર્થિકતા હેઠળ
પણે "આ અરસામાં" પાટાપાટ
કથનાનું નોંધાયું છે, આર્થિકતા
નેશનલ કોંગ્રેસે આ વાતને
આગ્રહાવી છે.

આપણે જાણીએ, એ એના પરમાર
મુખે, કહ્યો કે તેઓ એમ નથી
કહેતા કે અમે જો કહીએ છીએ
તે પોતાના બધા સભ્યોના
મત છે કારણ આ વિશે એમના
બધા સભ્યો સાથે હજી વાતચીત
થઈ ચૂકી નથી.

એ કે તેઓ અમારૂં માને છે
કે એક એક જુદા રહેા જાદવા
કેલાક પાસના જુએ સંગીત
મુનીયન જેટલું કામ નહીં જ કરી
શકે. સરકાર વરદક્ષી છેલા યોગ
વધો દરમિયાન જે હુમલાઓ તેઓ
પર થયા છે તેનો સમનો એ

કેઈજ રીતે જા'ખી નહીં કરવામાં
આવે તે બલો નયળો જા'યો.

લીપરલ પક્ષના મોર્ગનાઇઝર
મી. પેટ્રીક વેન રે-સખરે જણા-
વ્યું કે, "લીપરલ પક્ષનાં ભેદ ઘુ-
ખડું આવકાર પાત્ર છે. લે. ટે.
આ.દર્શ'ને વધારે છે અને ગણને
માન આપે છે."

(અનુસંધાન માટે દુબો ૫.૫૬ ડલર)

અધીકારી કહે છે તેમો તૈયાર થયા છે

જા. હાનીસબળના મોત યુરોપીયન ઔદ્યોગના ઉત્કૃષ્ટ મેનેજર રમુલનબજામાં ભાગ્ય કરતાં જલ્દીથી હતું કે, “હવે વખત પાડી આવ્યો છે કે, જમાઈ આફ્રિકનો પેતાના માકાઓમાં રાજકીય કામો કરવા માટે નિમણું રહે.”

અહિયે આક્રિંકાના નેત્ર-પુરો- ઈચ્છે છે કે તેઓને સ્પર્શતા સવારો
પીયનોની ડેબલની સ્થામાં નો તેઓ જ ઉકેલ ક્ષત્રીને સ્તેતો
તેઓ એલી રદા કતાં, થોધે, વધમાં તેઓએ ક્યાં કે

શહેરી બા-હુઓને હકક આપ-
વામાં આવે એવા કાયદાઓ કરવા
નો વચ્ચત હવે આવી ગયો છે.
તેમના આનંદા સુખને છેલ્લા
વર્ષો દરમ્યાન અક્રિષ્ણે બધા
આગળ જાણ્યા છે અને તેઓ
“આપણે એવું કરવું નહોતે કે
જો કયાનીક સત્તાધીરો તેમની
ઉપર થોડું મળું મર્યાદા રાખે
પણ તેમના વિશાગની થોડા ભાગ
ની સત્તા તે દે.કેના હાથમાં
આપાય.”

આફ્રિકનો કેટલા પછાત છે ?

અમેરીકન કહે છે : હવે હવે માફિકનો આદીવાસી છે

૧. **અ** ખેતીકાની હાવઈ કાલેજના ડીન કે જેઓ સ.ઉ.પ આદિકા નો દુરુજન દુરુસના ઉદ્ધારના વખતે એક અમેરીકન ખેડાક તરીકે આવ્યા હતાં.

તેઓએ જાણા અમેરીકા દેશના
સ્થાની પ્રેસ પરીપત્રને જણાવ્યું
હતું કે, “અમેરીકાના જાતા-
વેશ સહિત આશિષ આફ્રિકાના
જાતાવેશને હું સરખાવી નથી
કરીશ. ૬૦ ટકા આશિષ આફ્રિકા
ના સોફા સાથે મળી જાય છે.”

“કુલોએ જાણી કહેવા માગતો
કે, આજે જે સારિય જાણિકામાં
આવી જાય છે તે ગૈરિક રીતે આવું
છે. “જોઈ પ્રજાનો જવાબ આપતા
તેઓએ જાણ જણાવ્યું હતું.

વધુમાં તેઓ બોલ્યા. હવે
કે, હું જો આવા સંજોગોમાં
અકાલુ તો શું કંઈ જોમ વળે અને
પુણ્યો તો તેને જવાબ આપવો

મારે માટે ક્ષમા કરજી છે.

અને તથા જાણતું કે અત્યારે
બધાને અતાપીતર આપવામા
આવે તો ત્યાનો અવાજ ઉઠેલાઈ
લાગ, ખજૂ કરાવે અદિત્યમા
કોઈક આગા ખરી.

બીજા એક પ્રશ્નોને જવાબ આપતા હિને કહ્યું હતું કે, જ્યારે જ્યારે એમ કહ્યું કે અત્યાધીકાર આપવામાં કર્યો. અર્થ નથી લ્યારે હું એમ નહોતો કહેવા આશ્ચર્ય કે તેઓને ઉત્તર ધવાનો થોડો આપાવવો જ જોઈએ.

‘अंतर्भावे तेजोऽन्ते जगत्पुन्यं चतु
रे सो षष्ठेऽन्ते जगत्पुन्यं चतु
यत्पुन्यं चतुर्षु जगत्पुन्यं चतु

શ્રીમ.

શ્રી. માનવજાત સાથે જ જોડાયેલ છે. માનવજાત માતાના જાતમાંથી અપવૃત્ત પામી શકે છે. કુદરત પોતાની વિકાસ પ્રક્રિયા જ સાધતો જાય છે. હવનમલન, વાષ્ણી અને જીવનનું પ્રત્યેક કાર્ય અનુક્રમ પ્રકારનો અમ-પ્રાપ્તિ જ શકે છે. કુદરતે માનવીને ઘણે જગદીશવાદની બધી વસ્તુઓ જીવવાની છે, અને તે માત્ર કરવાની સક્તિ પણ સાથે-સાથ આપી છે. અમ કરી તે સક્તિ માપરી, બધી જગદીશવાદ માનવીને મેળવવી પડે છે. જો સારીરિક અમ કુદરતી વ્યવસ્થા ન હોત તો માનવીને કુદરતમાંથી કંઈ પણ મેળવવાપણું રહેવા દીધું જ ન હોત! જીવન સાથે જગદીશવાદ જોડીને જ માનવીને સચ્ચી હોત! માનવી માતાના જીવનમાં જગદીશવાદ સક્રિય અવસ્થામાં હોત! આ ઉપરથી એમ તો નક્કર થાય છે કે સારીરિક અમ માનવીને ઘણે કુદરતી છે. અનિવાર્ય છે. તે કારણ કે હવનપણ્યાની નિસારી નથી! જેટલા પ્રમાણમાં માણસ જોઈએ અમ કરે, તે કરવામાં યશ્ય કે નાશ્ય અને તેલસો તે પામી શકે છે. કુદરતને નિષેધી છે, બીજાને રક્ત કિપર, અમ ઉપર જીવનારો ટાંકે રહે છે, અને પોતાના જ જેવડા માનવ પ્રાણને કોઈ થાય છે! કારણકે અમ સિવાય જગદીશવાદ મળતી જ નથી, અને પોતે જગદીશવાદ સિવાય જીવનનિષેધ નથી, એટલે તેની જગદીશવાદ માટે બીજાએ અમ કરવો પડે છે.

—संत्यासः.

વિવિધ વર્તમાન

અમેરીકાનું સુન રોકેટ

ઈતિહાસમાં પહેલીવાર મનુષ્યે એક રોકેટ વાનાનું છે ને અવકાશમાં આદ સુધી પહોંચવાના અડધાની ઉપરનો માર્ગ પતાવી મણુ છે. આ રોકેટ અમેરીકાથી યાનીવારે રવાના થયું હતું. આને વાનાવવાનો ખર્ચ ૫૮ ૩,૦૦૦, ૦૦૦ ડોલર હતો અને એનું વજન ૧૦ ટન છે. અગ્રે સુધીની એની ગતી કલાકના ૨૫,૦૦૦ માઈલની હતી. હાર વાદ એની ગતી ૧૦,૦૦૦ થઈ ગઈ હતી. આ રોકેટ નેનું નામ પાઈથિનીયસ છે તે આદ સુધી પહોંચી. એવી આશા નથી, તે હતાં અવકાશમાં એટલે સુધી પહોંચ્યા પછી એની યાત્રે રેડીયો સંનંધ રાખવેા એજ એક મહાન અભયપૂર્ણ છે. આ ઉપરથી કલ્પના કરી શકાય છે અનુભવ અવકાશમાં ક્યારે અને કેટલે દુર સુધી પહોંચી શકશે.

જાજો-ટ એફ લાઈન

ડરબનનું આરબીક રેલ્વે એક નાટક રૂપથી અકાસર અને રફથી અકાસર તથા એક નવેબરના બેલકન હોલમાં ભજવવાના છે. તથા દિવસ નાટકની શરૂઆત રાતના ૭-૮૫થી થશે. આ મારે ટીકાશે. રાખવામાં આવી છે. આ નાટક કસ્ટોમી છે અને તેના લખવાર ઈંગ્લીશ પ્રોફેસર છે. તેઓ ડરબનની યુનિવર્સિટીમાં ઈંગ્લીશ શીખે છે.

૪૦ વર્ષ પહેલાં

ન્યુયોર્કના 'ડેઇલી ન્યુઝ' પોતાના તા. ૧૭ એપ્રિલ ૧૯૧૭ના અંકમાં ૭૦ વર્ષના એક ડોસાને ૫૦ છાપે છે :

"૪૦ વર્ષ પહેલાં એવી રિપતિ હતી તે કરતાં આજે આપણી છતા સુધરી છે, એમ કાજ કાજ વાર કહે, તો પશુ હું ખાતું નહીં. હું સેનદનમાં જન્મ્યો હતો. ભયારે હું નાનો છેલ્લો હતો, ત્યારે નિયમનો જન્મ કરવા ખસ આસર અમને ચેલ્મ જન્મ્યાં હોય કોઈ હતા. પોલીસ પશુ અમને યુવેઆયરે છુપાતા કરતા જુએ, તો તરત તેનો કડકો અનુભવી હતા, ત્યારે તે દિવસોમાં 'સેલ્સ પાક' મા થઈને તમે રાતે કે દિવસે મને ત્યારે કશી પશ્ચાદ્ધી વિના આવ-જા કરી શકતા. આજે તો તમે તમારા ઘરમાં ધી નીકળી રહો. આજેની આમે પહેલો, તે દરમ્યાન જ તમારા ગોમાં કુચો લાગી જવાતું એખમ હોય છે. એ પશુ વાર ધરતી પ્રાપ્તના કરી છે કે, આપણુ અમેરિકાને ૪૦ વર્ષ પહેલાંના નિર્ણય આનંદ તથા સુરક્ષિતા કરી પાછાં આપે!"

લિવિંગસ્ટનમાં આંતર રાષ્ટ્રિય સ્ત્રી

લિવિંગસ્ટનના મિઝોરીયા હોલમાં તા. ૧૦-૧૧-૫૮ના આંતરરાષ્ટ્રીય કાર્યાલમ પોલીસમાં આજેનો હતો નેમાં ૨૧ પ્રભુએ ભાગ લીધો હતો.

લિવિંગસ્ટન નિવાસીઓએ રોકેટીયા નો સ્વીચ ડેક્ટરને નામ રજુ કર્યો હતો ને વધુમાં વધુ પ્રદર્શાને પાત્ર બન્યો હતો. કોરોનેયન સુલની કોઈ કોઈએ એક વતી યુજ્જાતી રામ રજુ કર્યો હતો ને ૫૫ ઠીક ઠીક પ્રદર્શાને પાત્ર બન્યો હતો. પશુને કોઈને, રાસ જોવાની પ્રથમ તક થઈ હતી તે ઉપરાંત ખાલ્લ આક્રિહા, આપરવેન્ડ, કોલ્ટામા, કોલેન્ડ અને જાનનીના ત્યારે અને નામનો પશુ આકર્યો હતો.

આનો આંતરરાષ્ટ્રિય સ્ત્રી લિવિંગસ્ટન માં પ્રથમ વાર ચોખવામાં આવ્યો હતો અને કોલ પ્રેક્ષકથી ઉજારાયો હતો.

સરહદના ગાંધીની ધરપકડ

હરી એક વાર તા. ૧૨-૧૦-૫૮ ના સરહદના મોંધી અખડુશ નરખાન ની ધરપકડ સીકુરીટી એક્ટ નિયે કરવામાં આવી છે. અખડુશ નરખાન પરચુનીરમાન ચળવળના જનક છે તે માધ્યમ જાવાનાં.

અને તેઓ પરચુનીરમાનનો પુરો ખાત ધરે છે.

નવરાત્રી મહોત્સવ

૧૨ સાલ યુજ્જ આ વર્ષે ૫૫ તા. ૧૩-૧૦-૫૮થી નવરાત્રીનો મહોત્સવ જુદી જુદી સંસ્થાએ તરતથી જુદી જુદી રીતે ઉજવવાનું નક્કી થયું છે.

ડરબનના ૫૮થી ચોથીયલ રહેલો તા. ૧૩-૧૦-૫૮થી ૨૧-૧૦-૫૮ સુધી અગ્ની રજ કરી છે. તા. ૨૦મી ના કુર્ગીટી ઉજવ થશે.

ડરબનની એને તરતથી મહીલા મંડળે આરત હોલમાં ગરબાનો પ્રોગ્રામ રાખ્યો છે. ને નવ દિવસ મટે રહેશે.

ગૌરી આવનાનું સ્વરૂપ

ડેન રાંનના પ્રણેતા શી. તીપંકર અમરતોએ જમતના સમય. છવે પ્રત્યે મૈત્રી આવ રેળવના ઉપદેશ આપ્યો છે. તેના અર્થે આ પ્રેક્ષકની આવના આવના તેઓએ જણાવેલું છે.

(૧) ગૌરી આવના—સર્વે છવે મરા ખીલ સમાન છે એમ આવડુ તે.

(૨) ખીલ છવેને સુખી રેખી રાજ થડુ તે પ્રગોઢ આવના.

(૩) કુખી છવે પ્રત્યે અનુકંપા— કરજાં આપવી તે કારણ આવના અને

(૪) પાપી અધર્મી છવે પ્રત્યે એ ન કરવે તેમ જ પુણી પશુ ન થડુ તે માધ્યમ જાવાનાં.

સુજ મોંધું અને કારણ બનતું જાય છે.

આદિ કાળમાં કુદર્ષાં એક માણસ

ને જાવવામાં નહિ નેનું ખર્ચ આવડું હશે. જુલીયસ સીકરના સમયે કુદર્ષા એક માણસને મારવાનું ખર્ચ રૂ. ૩.૭૫ આવડું. નેપોલિયનના સમયમાં તે લગભગ ૧.૫,૦૦૦ ફ્રાંક નેરડું પધી ખડું હતું. પ્રથમ વિશ્વયુદ્ધમાં તે ૧૦૫,૦૦૦ ફ્રાંક નેરડું થઈ ગયું. અને બીજા વિશ્વયુદ્ધમાં તે ૨,૭૫,૦૦૦ ફ્રાંક થયું છે.

માનવ સંહાર અને વેદનાની રીતે કુદર્ષો હિસાબ કદવો હોય તો, એક રીસ પતકારે બીજા વિશ્વયુદ્ધનો હિસાબ આ પ્રમણે કાઢવો છે—

કુદર્ષાં અરખાં	૩,૨૦,૦૦,૦૦૦
હવાઈનું મસામાં	૨,૦૦,૦૦,૦૦૦
બંદી વા.કોમી	૨,૬૦,૦૦,૦૦૦
કુલ ૧ વખત	૭,૮૦,૦૦,૦૦૦

રેડીયા બારસની ઉજવણી

ડરબનની યુજ્જાતી મર્દના મંડળે તા. ૧૦-૧૦-૫૮ના રેડીયા બારસ— મોંધી જાવતી—કોમી હતી આ પ્રત્યે બીમતી રજાપાતનેન મનજી કકરે સજાનું પ્રમુખરમાન રિવક હતું. પ્રાપ્તના ભજન તથા ધૂનથી વાતાવરણ પવિત થયું હતું.

બીમતી સુશીલાબેન ગાંધી એકે કમજાન રેડીયા આંખા છે તેમને સંસ્થાએ હાર પહેરાવી સત્કાર કર્યો હતો.

બીમતી માધાએ જણાવ્યું હતું. કે જાણુની જાવતી જાણુના આરંભેને જાવનામાં અપનાવી ઉજવણી એકે કે નેથી જાણુના આત્માને ચાંતી થાય અને માનવ જાવનું અણ થાય.

વધુમાં તેઓએ કહ્યું કે, હોંદ સંત જુખી છે. સતોની પરંપરા ત્થા આજુજ રહે છે. પશુ હોંદના લોગ સંતને માનવથી અજમા કરી તેમને હ્રમ્ય રચાને બેછાટી તેમનું પૂજન કરવામાંજ પોતાનું સાચું સમજે છે. ક્રમ પૂજા બસ નથી. તેમના આદેશો પશુ જાવનમાં ઉતારીએ."

ગાંધીજીના આપણની સંભળી પ્રાર્થના કરી સમા વિજેરાઈ મઠ હતી.

જુકાપીંગ, બનકમ ટેકસ રીટ-સં, ઘાલ્સીન્સોંગ, રેવ-કુ કલીપરન્સ અને બનસેરન્સ મારે મળે :

આર. વીકલ

૧૨ બાકેલી આર્ક, ૩૮ માર્કેટ રીટ, કોરબર ડામજોનસ અને માર્કેટ રીટ, બેકાનીસખમ, રેન ૩૩-૧૧૫૪.

મિત્રોને અભિનંદન પાઠવો

દિવાળી અને તુતન વર્ષના પવિત્ર દિવસોમાં સમા-સ્નેહી, મિત્રોને પાઠ કરી શુભ હ્રમ્જીવં એ સર્વોત્તમ મનુષ્યાચાર છે. એનાથી પ્રેમની વૃદ્ધિ અને સમ્બંધની ધનિષ્ઠતા થાય છે પત્રિકા પોસ્ટથી સૌને પહેાંચડું એશકય છે. છાપા દ્વારા સસ્તામાં ને સહેલાયથી થઈ શકે છે.

તા. ૭-૧૨-૫૮ના 'ઇન્ડિયન એપિનિયન'ની અને 'એપીનીયન'ના અંકોમાં એ મારે ખાસ વિભાગો રાખવામાં આંખા છે. આપ અપના એકેસ સાથે માત્ર પા. ૧-૧-૦ મોકલશે તો આપણું તુતન વર્ષાભિનંદન અને શુભ દિવાળી-દિવાળીના દિવસોમાંજ સૌને મળી જશે.

જેકનીસખમમાં
B. U. MASTER
C/O Mabro Hats (Pty) Ltd.
33 West Street,
JOHANNESBURG.

ઇન્ડિયન એપીનીયન
P. Bag,
DURBAN.

‘કારમીર પ્રિન્સેસ’

કાનલરાની ટોચાંચકે કથા

લેખક : શ્રી, અનંત શીખર કપૂરે

(અત્યંતથી ચાહુ)
અને હવે વરસાદ !

વિજ્ઞા અને કાઠા નજ મંદ મધ્ય પછી વરસાદ હર મેલે. ત્રેણી પાતી કાઠા અમારા મોઢા પર અને લાંબા નેક્ટર પર વાગતા હતા. અમે આખો નંદ કરી દીધી અને ઠાંતિથી આ કુચલાને સહન કરવા લાગ્યા. વચ્ચાંચકે હવે અમે અનવક પડાવી હતી પણ એમાં અમને એક સુખપદ વિચાર એ હુમલો કે રવચ્છ પાણીનાં મોઢાં દીધાં મોઢાંમાં ઝીંકીને અમને અગલાવી રહેલી તરફ ઊંપાની સ્પર્શ. મુકાબ રહેલા મળાને રાહલ આપી છાપીને તે વધારે એમણે અને વધારે લાભે ક્રમવ અને ટપત્ત રહેવા માટે નવેશરથી પ્રવાસ કરી છાપી. આ આશાએ મેં માફ મેળું મોઢું કે તરત પાણીની એક મોટી કાઠા મારા મોઢા સાથે અપાઈ અને મોઢા થા પાણી ભરાઈ ગયું. પાણી ભરણ અનાથી અને ક્રમજામણ એવું લાગવા માગ્યું. નેટલું પાણી નહાર કાઢી કાઠાને તેટલું પાણી મેં નહાર કાઢી નાખ્યું અને આ અણુપામી દુમલામાંથી બચી ગયે.

તોફાન નૃત્ય

આ પછી વધારે કાળાપુરેક મોઢું ઉપડીને વરસાદનાં મોઢાં દીધાંમાં ઝીંકા મેં પ્રમાણ કર્યો. પણ એમાં સુખતા મળી નહિ. એટલે હોશ પર પડેલા વરસાદના દીધાં આટવાને મેં પ્રવાસ કર્યો, પણ કમુદનું ખાસ પાણી હોશ પરના વરસાદનાં દીધાં સાથે અણુ ભલે. વરસાદના એ દીધાં પણ કમુદ નાં પાણી. જેનાં ખાસ બ મતી હતી. આપી નિરાશ થઈને અમે વરસાદથી ભયવા અમારી આખો મોઢું ને મમલ મંદ કરી દીધા. અમને વરસાદનું ક્રમ દીધુએ મળી સહન ન હતું. માનવમયી કાણુ પોતાના કિઠાર અટપાસ તાંચ વાલ કરતા કરતા મુખપરના પાણીને વિચારને અંત લાવે એમ વચ્ચે અમને નિર્દેશ રીતે હેરાન કરી કરતા હતા. વરસાદનું પાણી અમારાં લાખર નેક્ટર પર અપાઈ હતું એટલે મેં આવાળ મોળોનાં વાલ સાથે તાજ રેતા જામુકાના અપાળ એવા કામતો હતો.

પુમરીના સંકળમાં

આથ તેમ અપાળનાં મોળાં અમને આમળ થીથી રવાં હતું. પણ અમે

અણુત ન હતા. મારે જાણુ માર અપાઈ હતું એટલે આમળ નધવાની વિચારમાં કાંઈ ઉપયોગી કામ અમારા થી થઈ સે તેમ ન હતું. અમે આખો જામ કરી દીધી હતી. અને દોહાન હવે એની રાહ મોતા અમે નિર્દેશ વિચારમાં પાયા રહ્યા. આ વખતે અમારી આણુપાણુ કાંઈ મુખી રહ્યું હોવ એવી અમને લામણી થઈ આ તો પાણુની કમરી? ભલે અણુ મારે મેં મોઢાંયો? હવે અમે ભરક કાપી લઈ. દીક્ષિતને આ વાત કહેવી કે નહિ એ વિચારણુ હું અનુમતવો હતો ત્યાં દીક્ષિતે મને પ્રકાશ “કાંઈક, આપણે પુમરીમાં તણાઈ રહ્યા છીએ એમ તમને નથી લામણું?”

પછી સંકળે દીક્ષિતની વાતથી કમચન મળ્યું એટલે પુમરીમાંથી નીકળ્યા મેં અમણો પમ પ્રુમ ત્રેણી પાણી પર પગાડતા ચાંચો. અમે પુમરીમાં અટવાઈ મધા ન હતા, પણ અટવાઈ ભવાની તણાઈમાં હતા, એટલે હું મેંમાંથી નહાર નીકળી સાચે. પણ મેં કમચમચ નજ રડું કે તરત ફરી વાર પુમરીવાળા પ્રવાહમાં અપાતાં ગયો.

કુર સમુદ્ર અને કમાણુ તોફાન

આપી રીતે અમે પાણી ઉપર પડવા રહ્યા. મમલમાં કાંઈ પણ ભલ ના વિચાર ન હોતાં ફરી સહતાં અને પ્રુમ મમળે અમે પાણુમાં મેળા માર કરતાં રહ્યા. એમાંથી કપારે નહાર નિકળ્યાં એવું પણ અમને ભાન ન હતું. હવા મંદ પડી મંદ હતી મોળનું એવ પથ નરમ પડી ગયું હતું હું અમળ મેમલન રિશિભા પડ્યો હતો એમાંથી દીક્ષિતે મને મહુ ન આવેવામાં આવી ઉડામો, એમને મને મારી ભયથી તરફ મેવાનું કહ્યું. મેં મારી આંખ ઉપાડી ને મોઢું, તે કાઢી મેં મતી નહાઈ મંદ હતી. આકાશમાં ચાંચો અમળ રહ્યો હતો, અને એના કીરણો, પાણી ઉપર રૂંડેરી વાલ કરી રહ્યા હતા. નાનક મોળાં આનંદ થી નામી રહ્યા હતા, અને તોફાનનું નામ નિશાન પણ ન હતું રહ્યું. આ-કાઠમાં આઠ; કહેઠ વાદળાંને રેખાતાં હતા અને અમારી અમણી માણુ ઉપર ટપતનું નું રખાન અમને દેખાઈ રહ્યું હતું. કાઠીથી ભરપૂર એક નાનુ ટાપુ અમે મોઢું. અમારા મન અનાંદથી નાચી ઉઠવા, રહન નહુના ટાપુ એની તરફ ભવા માટે અમે રેટલા પ્રવાનો કરી રહ્યા હતાં, એ તો

હવે નજરે પણ ન હતું રેખાતાં. અમે એ તોફાન માટે, કંપરને પાડ માન્યો. અમે આણુપાણુ નમલ નાખી પાડક વિચારને દોષવાનો પ્રયત્ન હવે, પણ કાંઈ ન રેખાઈ, પણ અમને ખાતરી હતી કે તેમને મહાન નાહુના ટાપુ ઉપર પડેલી ન મધા કોવા મેળવે.

મોત સાથે આથ

અમારા લાખર, નેક્ટર, લામ પે.મા પડી મધા હતું. અનંદમાંથી કમચમ અપાઈ ઉપર હવા નીકળી મંદ હતી. આટલો મમલ અમને પાણીની ઉપર રાખવા એવ એક જાણુથી હતી. લાના વિચાર પછી અમારામાં નું એમ આણુ અને લાખર નેક્ટરમાં ફરી હવા ભરી, અને ફરી એક વાર, ટાપુ ઉપર પડેલાનો અમારા પ્રવાસ હર કર્યો. અમને ટાપુ ઉપર પડેલા વાની હવે ખાતરી હતી. અમારા ભારવા મુખ્ય ટાપુ કમચમ અપાઈ માકલ દુર હતો. નવા મેમથી અને કમચમાં નથી અપાઈ અંદ અમે મહુ ન થઈનેત પુર્વેક તરવાનું અંદ કહું એથી અમે કુકમ કુકા કમચમાં ટાપુ ઉપર પડેલી અપાઈ. અપાઈ કલાક આથ કરી પછી ફરી અમારા રિશમાં ભવ ભયો. સું પડેલાની એમ ન આ પથ એક કમચ નિશાઈ? દેક ટાપુની પાલે મહુ ન કું પાણી હતું, કમચ અપાઈ કલાકમાં અમે કાંઈ ન પ્રમતી ન હતી ફરી. અમને વિચાર આખો કે આ રીતે અમારા કીરને કરી નાખવાનો કાંઈ અંદ નહોતો. એના કરતાં પડેલાની એમ પાણી ઉપર પડવા રહેવામાં વધારે - લાલ કહે. “અપાના કમચ કાંઈ અમને મેળવે ભાવવા આવી પણ અમને વિચાર કરવાનો નું સમય ન મળ્યો. અમારક અમારી સામે પ્રુમો દીધો મુખવાઈ રહ્યો હતો. અમને ને બીક હતી એવ થવા પામ્યું હતું. પાણીના વેમથી અમે ફરીયા તરફ મેંમાં મધા હતી. પણ આણુપાણુ નજર રેટલા અમારી પાછળ એક બીજો ટાપુ નજરે પડ્યો.

આ નમવાનો કોમો આપ.ર હતો નહીં તો પ્રુમ, તરફ અને ફરીથી અમાર મોલ અવરવ અપાઈ હતું. તે ચિવાળ વિચાર અંદ પડ્યું હતું એના થી તો અમે થજા દુર નિશાઈ મુકવા હતી. અને એટલા માટે, ફરીયાના આ લાગમ અમને કાંઈ દોષવા આવે એવા કમચ પણ ન હતો. મેમક

ભેર ફરી અમે ફરી અમારા કાલ પમ પગાડવા માંડ્યા અને આ વખતે અમારી મહેનતની અપર ભણુ, એ એક અમારો કોલાક મળ્યો. ટાપુ થય પાલે આપનું ભણુ, ફીનાના ઉપર રેતી ચાંચીમાં કમચાના મારી રહી હતી. હવે કમચમ ૧૦૦ વાર કોપવાના રહ્યા અને પછી અમે ટપત મરણની કોલાકીમાંથી પ્રુમલ થઈ.

પથ અમે અમારી કાઠી વિરે વધારે પડતી આશા રાખી હતી. કમચમ આઠ કલાકથી અમે મોલ સામે થઈ રહ્યા હતાં, આપી અમારે અમારી કાઠી ઉપર મહુ આશા નહતી રાખવી મેળતી. પરીવાળ એ આણુ કે અમે એટલા વાઈ થવા હતાં કે અમારા કાલ પમ બીજામ અમારી કાંઈ મેવા ન રહવા. મોટા વિચારો મેવા ન મેળવે. એમ કામનું, ટાપુ મહુ ન પાલે હતો. કોલાલ કરવાની ભર નહતી, અમારી કાઠી પાણી મેળવવા માટે અમે - અપાઈ થીયોને પડવા રહ્યા. અમે ભણુતા હતા કે ફરીવાનું એવ - અમને ફરી ટાપુથી દુર થઈ ભઈ. પણ એ કમચ થાં અમને એમ હતું કે કોલાક મોટા મહેનત માટે અમે કાઠી મેળવી કરી છાપી. અમે નિશ્ચય કર્યો કે મેં તે માલ અમારે અમારો પ્રવાસ આણુ રાખવો. પણ અમારી મતી અમારે કમચાંચણે આણુ રાખવી. મહુ કોલા વચી નહીં તેમજ મહુ મીરી પણ નહીં.

અમીન અમે કાંઈ

આ રીતે અમે એક કમચ મતીએ અમારા કાલ પમ પગાડતા રહ્યા. અમે એક વાર પણ કોલા રહી ને પાછળ રેખાઈ રહેલા ટાપુ તરફ નમળ ના નાખી. અમે ભણુતા હતા કે નેક્ટરમાં મોળનું અમને મોલેલ એમ ન હતું. અમે માંડાને નમર કામે રાખી અમારી કીકાની અપાઈ કરી. આથ કરવાથી, અમને આની કાલ કે અમે કોણુની કાંઈ પરણ એક માનું એ ભરક પડેલી ભણુ. અમે આથ રેટલો વર્ણવ તરતાં રહ્યાં એવું અમને ભાન ન હતું. કલાક આપો કલાક કોલ, કમચ કહા મીને - અપાઈ કલાક કાઠેના પડે આંખ વિચાર કરતાં અમે થીમે થીમે તરી રહ્યા હતાં.

અમાનક મારી અમણા કાલેને કાંઈ કમચ મીન વાંચી. મેં પ્રુમ એને પડી લીધી અણુ આ પથો હતો. મેં આનંદના આવેશમાં આવી દીક્ષિતને પ્રુમ પાડી, “દીક્ષિત આપણે પડેલી મધા. એ આ એક પથો મારે કાંઈ આખો.” દીક્ષિત મતી વાત થાતી ન હતી કાઠા. પથો મારી અમણી ભણુ ઉપર કોવાથી. દીક્ષિત એ આણુ નહાર આવી કાઠાં. (અનુમધાન માટે છુટો પાનું ૧૦૦)

લોભ અને કરુણા

(સુકુલભાઈ 'લોકલેખન'માંથી)

[તા. ૧૦-૧૦-૧૯૫૮ના અંકથી માંડે]

૨૮

રોમની સલાહ

ખા પડી એમેસિનની રિપતિ કહેલી થઈ ગઈ હતી. સેમી દારૂ પીને વારંવાર એને પચાવવા આપતો હતો. પણ એમેસિન એને જરાયે નમસ્ક આપતી ન હતી તે આખો વખત બચવાનને પ્રાર્થના કરી કરતી કે, 'હે પિતા, મને પાપમાં પડતી બચાવ. મારી ઘાત રાખજો, મારા પ્રભુ!'

એમેસિનના આરા નહીંને કેસી એને રોતાની દીકરીની આદર આદર આપી હતી. તેથી જ્યારે જ્યારે સેમી એમેસિન પાસે જતો, ત્યારે ત્યારે કેસી અચૂક આં પહેંચી જતી. આથી સેમી બહુ દુઃખતો ન હતો. એમેસિન કેસીને પહે પડીને વારંવાર કહેતી કે, 'મા, તારા પછી રહીશો આ નરકાવારમાંથી મારા છુટકારો કરો.'

કેસી તેને ધીરજ આપીને કહેતી: 'એડા એમેસિન, અહીંથી ભાગી છુટવું એ કંઈ અશક્યનાં એક નથી. સેમીના દિશારી કૃતરા આપણને કંઈપણ પણ પડી પાડશે અને કાઢી આશે. તોયે હું ધીરજ રાખું. હું પછી એ જ રોતીમાં છું.'

બીજે દિવસે સવારે સેમી રોમ પાસે ગયો. મધ કાઢના આરથી તે યુગ અચૂત થઈ ગયો હતો. સેમી ત્યાં આવીને રોમને જોરથી બાલ મારી મેલ્યો: 'એક કૃતરા, હજી બહોં કેમ પડી રહ્યો છે? માલ, ઈસ લેજો!'

રોમથી જાણું નહોતું, તોયે જોય તેમ કરતો તે કોનો મનો.

સેમી તેને આણુઓ રાટા મારી મેલ્યો: 'રોમ, હવે તો મારી મરણી એકી થઈ કે નહીં? માલ, મને કોણા યુગ નવલ મને મને પડી મારી મારી માલ. હું તારા આ પહેલાં યુગની મારી આપીશ.'

રોમ અચૂતથી મેલ્યો: 'આરેન, મેં આપને કહ્યો અપચાલ કયો નથી. આપ મને આજું અનીતિભયુ કામ લેવડો તો હું મારો આજી અજ તોયે કરીશ નહીં. બીજું આપ મને કોઈ પણ કામ લેવડો, તો હું એ કરવા રાજી છું.'

'આ અંતિમ સેમી જગણા ઘણો: 'એક સુવર, હજી તને નરાજક આર પડ્યો હોય એમ લાગતું નથી. તને તો પેલા જાડ નીચે ટંગીને મોઢા, ત્યારે હું સંધિ મળત.' એમ કહીને

તેણે રોમને જોરથી બાલ મારી. રોમ જમીન પર અપડી પડ્યો!

આમ ને આમ આરખાવ દિવસ પસાર થઈ ગયા. એક દિવસ રાતની વેળાએ કેસી કાનીકાની રોમ પાસે આવીને દરિયાકાંઠા મેલ્યો: 'આજ રોમ, તમે આવી મારા કંઈ સુધી સહન કરશો? એમેસિન પછી અહીંનાં મળ છે. હવે આને એક તક મળી છે. લેમો દારૂ પીને અચૂત પડ્યો છે. આરે તમે આ કુકાડી લઈને એ નરાજકને પૂરો કરો. એ કામ હું જ કરતું; પણ મારા દાખમાં એકલું જોર નથી.'

રોમ આ કામથી કામ પર હાથ દેતો મેલ્યો: 'એકે મહેન, આપ આપણાથી કરી ન શકો. બહેન, આખી કુનીયાનું રાજ મને મળતું હોય, તોયે હું આજું પાપમાં નહીં છું.'

કેસી અહીંયાં મેલ્યો: 'પછી આમા પાપ છું હું! લેમોને મારવાથી રોમને યુગ મેને યુગિત મળશે.'

રોમ—'મહેન, આમા કુર કરતું કરી આરે પરિચય નહીં આને. અમવાનની ઇચ્છા હતી તો તે જ આપણને આપણી યુગ કરશે.'

કેસી—'તો પછી હું પોતે જ એ કામ કરી. મારાથી અમવાન પર બરાસો રાખીને ન મેસી રહેવા.'

રોમ તેને અટકાવીને કરતો મેલ્યો: 'મારી મહેન, અમવાનને આતર આજું પાપ ન આપે. આપણા કહ્યું પછી બહુ આકીને તેના પર રૂથ રાખો. રૂથ જ એ યંત્રને સુધારશે. અમવાન પછી એથી રાજી થશે. જ્યારે આપણે આપણું અંતિત કરનારને પછી મારી કરીશું અને તેનું બહુ આકીશું. ત્યારે અમવાન આપણી અંતિત લીધાં વિના રહેશે જ નહીં. આરે મહેન, આરે આની અંતિત અને આમા કુર કરતી કુર રહે.'

રોમની કરુણમરી વાતો સંભળીને કેસીનું કલ્પ બરાબ આપું. તે મેલ્યો હતો: 'તમે બહેન પિતા જેવા જ છો! પિતા રોમ, હું આજું કરી નહીં નિચાડું. પછી મને એમેસિનની મદદ રિકર માલ છે. એ આપણી પેલો નરાજક અપચિત કરી વિના રહેવાનો નથી. આરે હવે તમે જ સલાહ આપો. કે, અમારે એ સહન છું કરતું?'

રોમ—'મહેનના, તો તમે અહીંથી નરકી સારી છે. તો નાસી જાઓ.'

કેસી—'તો પિતા, તમે પછી અમારી સાથે જાવડો કે?'

રોમ—'ના બહેન, મારાથી એવું ન થાય! મને આમ કોઈને રોગ દેવ. હું ન ગમે.'

કેસી—'તો તમને આ મોઢા અંધારા ટેકી નહીં.'

રોમ—'એ તો અમવાનની એવી મરજી.'

કેસી—'તો પિતા રોમ, અમે જ'ને નાસી જવાને અપાત કરીશું. મને આરોગ્ય આપો.'

રોમ આકાશ બણી એમને મેલ્યો: 'અમવાન તમને સહન કરે.'

(આપ)

‘વસુધૈવ કુટુંબક’

આ બંધનને અમલી બતાવવાની વેળા આવી જાય છે. આમ તો અમવાન કહે છે મર્મ કર્મોથી છે. મર્મ નહીં સમર છે. મર્મમાં બધાં જેનેમાં બધાં જેનેમાં સમાલ છે. પણ જ્યારે એ જાતનો અમલ કરવાનો સમય આવે છે ત્યારે આ મદાન દેશના મદાપુરો પછી મુલ્યા કાને છે. અને એનું કારણ એ સાચું છે કે અહીં સાધનો વિપુલ અમલમાં લે કાને ન હોવાથી યુગ યુગ પેઢીને રોજ અતર રાષ્ટ્રો જેને આપે મર્મ કરેલ લઈને જઈ રહ્યો નથી. અંધીરને દક્ષિણ આફ્રિકામાં આ તક મળે મર્મ; પણ ત્યારે તેમનું જોય વિષમતાથી નહીં નહોતું. જ્યારે વિષમતાથી નહીં આરે તેઓ દેશની એકતાના કાર્મમાં રોકાવેલા રહ્યા. સ્વરત્વ પછી એ દોઢુરિયમ કાપાકાપી ન આવી હોત તો તેઓ આનંદશાળી જેને અહીંસક પ્રવેશની વાતથી વિષદે અવરમ અપાડી શકત; એમ સાચું છે. જેર હવે તેઓ તો નિરાપ જાડ સુકા છે.

અહીંયાં જેમ મારતમાં ‘સર્વમર્મ’ અમવાન’ આરે અનુકૂળ જેમ છે, તેમ અમવાનના દેશન, સુરિયમે એ પછી અનુકૂળ જેર કાઢીને તેથી અંતિત રચવા માડી છે. આખી કુનીયાની વસતી પોણા મળ અમવાન છે. એમાં આરની માંથીસ કરોડની સર્વમર્મ.

માનનારી સમજ મળ અને કુનીયાના. સુરિયમે કોઈ કરેલ મળી દોડ, સુરિયમ આઈ આઈ જેને અમવાન એક અમવાન તો થવા મળ છે. મોઢોએ રાજ્ય કોસનમાં બીજાં સાસનો વિચારી દીધાં છે, તેમ અમવાન છે, પણ અતર અને સુરિયમ અમવાનની મદદ મળવા પછી, બીજા અમલ એ મારે આખા વિના નહીં રહી શકે. આ રીતે આરત અને સુરિયમ તમા બીજાં અમલ થાય તો પછી તો મિરતી અમલને પછી પાછળ આખા વિના છુટકા નથી.'

—અંતિમલેખ.

જનાબ છન્દાની રમુજ

અમેરીકામાં જ્યારે જનાબ છન્દા મળા દત્ત ત્યારે એકવાર મોજાન અમારંજમાં તેઓ મળા દત્ત. તે વખતે અમેરીકામાં સુરતીમ કાર્મ વિશે મોઢ મત પ્રતિજ્ઞા હતો. રેલવેપર કેટલાક સુરતીમને સુરતીમ મર્મ વિશે મને તેમ મેલતા દત્ત. આવા અપમાન જ્યારે મળા મહાયુગ હતો ત્યારે એક આપણે આવી તે મેલતું આન એમું કે આપણા આજના મહેમાન સુરતીમ છે. તેઓ મોઢા પછા બધા વતી એક કે ને આ અપમાન સુખ્ય હતો એને મારી માલતા કહ્યું. 'માલ કરતો. અને અપમાન ન હતો કે આપ સુરતીમ હો અમારી વાતો સાંભળી આપને એમ થયું હતું કે અમને કાચા ને કાચા આઈ જાય.'

જનાબ છન્દાએ મનીર અને રાત પછી જવાબ આપ્યો કે 'કુરકરને આવાની અમારા મર્મમાં અનાઇ છે.'

રજીસ્ટ્રાર: રજની રજીસ્ટ્રારીયા અમલાલી.

માર્ચપત્ર

'એક કોઠીમાઈ' આ નામે રોડીયા ના કોઠી મોઢોને થતા અપમાન વિશે આરે અર્ચપત્ર કાપવા મોઢોએ છે. પણ કાપના નિયમ મુજબ અમવાનનું આર નામ અને રોઢાનું તમોની અણુ આરે મોઢાનું અવરતક રહે છે. તે મોઢાનું તો કાપણું.—તમો.

માસ્ટર બ્રધર્સ (પ્રો.) લીમીટેડ

નવ નવનું વાપર, રોઢી તેમજ મુલકાઈ કાપડ, કોઢા બાવડો અને પુરો આરે અવર અવર કુલ અર્ધી, પુરો, મારીમાઈ અને અમાઈ મારી—સુરત, મોઢા, મને-રોઢ, મોઢા; મેમો-રોઢ વિષર.

ફેક બલના આઈ આરે તપાસ કરવા લાગ્યા.

૩૩ વેસ રોડ, મેહાનીઅર્મો.

ફોન : ૮૩૫-૬૭૮૬

મેઈસ ૧૫૪૮.

સબ પ્રમોટો માટે

અમને મળો.

સુરતી જમણના અને રેપ્રેસેન્ટેટીવ ઈએ.

શ્રી કેપીટલની અંગત રેપ્રેસેન્ટેશન નીચે મુજબના અને રેપ્રેસેન્ટેશનના કોઈ પણ સામગ્રી તમારે પ્રકારે આવી રહેશે કારણકે અમે કમ્પાઈડ કરીએ.

કેપીટલના બાલકની હોટેલ

(ધી કેપિટલ મીમ્બર્સ હાઉસ)

એ અને રિપ્રેસેન્ટેશનના સુરતી - કરબન.
ફોન નંબર ૨૩૪૧૪ રેલીઆમ : KAPITAN.

ધીરુભાઈ પી. નાયક

સુરતીપર, સુરતી, પીઠાના અને જામનગર એજન્ડા

હીરુભાઈ અથવા કુનીયાના કોઈ પણ બાબતી હાઈ રિપ્રેસેન્ટેશન અથવા અમીન માટે પ્રકારી કરવા યેર કોઈ અમારી માન્યતા મુજબ કરે.

દાંદળો, ગામ, ઘોડો, કુલ્લ, બાલકના, પોરના, વિગેરેના નીચા અને ઉચ્ચની આપીએ છીએ.

ઈન્ડિયન, પર્સિયન, હિસાબના મોપડા લખાવવા રેવન્યુ કમીશનના સર્વિસે રે રેપારના લાભોની પાસપોર્ટ તેમજ ઈમોબીલિટી અને માલિકોમાં કોઈ પણ ફી લીધા વિના અને મફત સલાહ આપીએ છીએ.

રેસનલ મ્યુચ્યુઅલ લાઈફ એસોસિએશન ઓફ ગોરખીયા અને રેપ્રેસેન્ટેશન ઈન્ડિયન કંપની લીમીટેડના પ્રતિનિધિ.

Phone : 33-9033. 26 Barkly Arcade,
Cor. 38, Market & Diagonal St., J'BURG.

તાજી ઉમદા ફ્રુટ

આંખા અથવા, લીલી અથવા, રતાબા અને સુરતીની મોસમ માલુ છે. આજુ પેની ૧૦ રતલ, લસણ રી. ૧-૬ રતલ. પાપટ નંબર ૧ રી. ૧૦, નંબર ૨ રી. ૮ ૧૦૦.

કપુરી અને મેવલી પાન બનર લાવ, પોરના લાઈ. બાજીક મોલ યી. ૧૦-૬ લાંબી અને રહેરે બાજીક યી. ૧૧-૬ ૬૦૦.

રેપ્રેસેન્ટેશન, ના.સાહેબ અને મેલબન કેમિના એજન્ડા અને પુર્ણ ખાન આપી કોઈ પણ નરુ પામીક કોની મેલબન.

All prices subject to Market fluctuations.

A. KADER & Co., (PTY) LTD.
WHOLESALE FRUIT MERCHANTS
P. O. Box 251. DURBAN.

કરનીચર! કરનીચર!! કરનીચર!!!

મોરખ સુવ, હાઈનીમીટ સુવ, મોલકોલ, હીરોલ મેસર, આઈ મોલ મોટીક ટેરક, સુક કેસ, રેબલ, તદન કીપાલ અને અરીકી સરસી. અને પમારી કાલ કેવા કુકો નાવ.

—એકસ, રેબલ અને હીચન હેસર—

એ હમારી રેપ્રેસેન્ટેશન નીચે તમાર માલ છે. તેમજ રેબલ હમારી હાઈ ચાર રહે છે. આર રેબલ લાભના પ્રાઈસ લીસ મંત્રા અને રેપાર અમલ થવારે.

L. MISTRY

51 BREE STREET, BURGERSDORP, J'BURG.
PHONE 33-4691. BOX 2526.

હીંદની મોટામાં મોટી વિમાની કંપની તમારી સેવામાં

—ધી—

ન્યુ ઈન્ડિયા ઈન્સ્યુરન્સ

કંપની લીમીટેડ

સાઉથ આફ્રિકાના એકજ મુખ્ય પ્રતિનિધિ

રસ્તમજી બલભાઈ રસ્તમજી

૧૪૦ કવીન સ્ટ્રીટ,

ડરબન — નાટાલ.

સેવા અને નિર્ભયતા

માટે અમને મળો.

બધી જાતના વિમાનો અને ઉતારીએ છીએ.

પી. એ. એકસ ૧૧૧૦.

રેસીડેન્સ : ૧૧૧ હોલવન એવન્યુ,
ડરબન.

ટેલીફોન:

૦ એડ્રીસ : ૨૫૮૪૫

રેસીડેન્સ : ૨૬૪૧૨.

શ્રી આંદર્શ યુવક મંડળ

પી. એ. બોક્સ ૮૮૯૧, ભેદાનીસબર્ગ.

ઉપરોક્ત મંડળ પ્રતિ વર્ષે ચોલાનો વર્ષિક-ઉત્સવ જાહેર છે. આ વર્ષે યોજનાર તા. ૬ તથા રવિવાર તા. ૧૦ ઓગસ્ટના દિવસોએ વાર્ષિક-ઉત્સવ મંદી ફોલ્ગા રાખ્યો હતો. તે પ્રસંગે શૈક્ષિક-સમાજના નિર્માતા નાટક "ધરની કલ્પવૃક્ષ" તથા એક પ્રદર્શન-"વહરો દોભત" રજૂ કરવામાં આવ્યા હતા.

મંડળ ઉત્સવ દારા જે કંઈ રકમ મેળવે છે તે નિશ્ચય સંસ્થાએને મદદ કરવામાં વાપરે છે. તે યુવક આ વર્ષે જે કંઈ રકમ એમી થાય તે ખર્ચ માદે જતાં વધી ન જાય તેના અખ્યાત આપ્તાયિક હિન્દિયન ઓરિનિયને આપી દેવાનું નક્કી કર્યું હતું.

આ વર્ષે અમે ૪૨૦ પાઈક મેળવવાને આગમણી થયા છીએ. તેમાંથી ઉત્સવનો ખર્ચ પાઈક ૫૨-૧-૪ જતાં અમે ૬. એ.ને પાઈક ૩૬૫-૧૦-૮ આપીએ છીએ. આ માટે જુદા પાના પર સહાય કરનારાના નામ તથા સિદ્ધાન્ત આપે છે.

જુદા ન કરના સંસ્થાઓમાં આપ સી બાઈ, બહેનોએ જાહેર દિવે સહાય કરી છે તે બદલ અમે આપના અત્યંત આભારી છીએ. ખાસ કરીને ધરજીવ દુર્ગતવાદના કારણોએ અમને ઘણી ન મદદ કરી છે. તેમની સહાય વગર અમે આજે ન આવી સુદર રકમ ૬. એ.ને આપી શકત! એ જવં બાઈઓના અમે ખુબ ખાશી છીએ.

શ્રી બીજાભાઈ ડ. મરતર, શ્રી કુવરજીભાઈ તલગિયા, શ્રી હિમિયાજીર ભેખાકર, શ્રી સુશીભાઈ જી. પટેલ, શ્રી નારજીભાઈ ભાજીભાઈ તથા શ્રી જુહાભાઈ મળ તેમજ મેથાલના અન્ય બાઈઓએ રૂબી એક કરવામાં ખુબ ખુબ મદદ કરી છે તે સર્વેનો અમે આ તો આભાર માનીએ છીએ.

૬. એ.ને સહાય કરવા અમે, તમારા સોના સહકારથી, અમારું ખનણ કર્યું છે. અને આજ રાખીએ છીએ કે બલિધર્મા પશુ આવે સુદર સહકાર મળતો રહેશે.

આ આજે નીચે, ઉપરોક્ત મંડળના આતમા વાર્ષિક ઉત્સવ નિમિત્તે, ૬ એ.ને સહાય કરનાર દાતાઓની નામાવલિ આપી છે. ૬. એ. માટે તો હજારો પાઈક એકા થઈ એમ છે. એને માટે તનમન અને ધનથી કામ કરનારા ભોધ.

કૃત જાગ્યે હોવા છતાં, અમે આભારી થઈને પ્રમાણે રહી આપ્યા, અને તેનું સુદર હા નીચે પ્રમાણે છે.—મંચી આદર્શ યુવક મંડળ.

ઉદ્દર્ભ દુર્ગતવાદ

	પા. સી. રૂ.
ડી. નારજી એન્ડ કો. (૧૯૫૮-૫૯) ૨૫ ૦ ૦	
૧૫ એન્ડ બાન્સ (વિયાલ) ૧૦ ૧૦ ૦	
જના બાવા એન્ડ કો. (વિયાલ) ૧૦ ૧૦ ૦	
પરજીભાઈ દાજીભાઈ (દીવાડ) ૭ ૭ ૦	
જુહાભાઈ નામરજી (વિયાલ) ૭ ૭ ૦	
જીજીભાઈ દુલ્લભાઈ (કીનરોસ) ૫ ૫ ૦	
જુ વજી એન્ડ સન્સ (વિયાલ) ૫ ૫ ૦	
જાભાઈ કુવરજી (વિયાલ) ૫ ૫ ૦	
જાભાઈ દુલ્લભાઈ (વિયાલ) ૫ ૫ ૦	
બોમ્બે કાઉસ (વિયાલ) ૪ ૪ ૦	
રવજી નામરજી (વિયાલ) ૪ ૪ ૦	
જી. સી. મિત્લી (વિયાલ) ૩ ૩ ૦	
બોમ્બે ટેલર (વિયાલ) ૩ ૩ ૦	
પદ્મ વજી (વિયાલ) ૩ ૩ ૦	
રામજી કરજીભાઈ (કાવલ) ૩ ૩ ૦	
જાજીભાઈ જીજીભાઈ મીચી (સેરલી) ૨ ૨ ૦	
મેપાજીભાઈ રામજીભાઈ (કીનરોસ) ૨ ૨ ૦	
ખાવજી રામજીભાઈ (વિયાલ) ૨ ૨ ૦	
બીજાભાઈ જનાભાઈ (વિયાલ) ૨ ૨ ૦	
કુવરજી એન્ડ બાન્સ (વિયાલ) ૨ ૨ ૦	
એ. સી. જાલ (વિયાલ) ૨ ૨ ૦	
વજીભાઈ જુવજીભાઈ (કાવલ) ૨ ૨ ૦	
કુવરજી બીજા એન્ડ સન્સ (વિયાલ) ૨ ૨ ૦	
જુવજીભાઈ જુવજીભાઈ (વિયાલ) ૨ ૨ ૦	
મેપાજીભાઈ નારજીભાઈ (મેરજેનસોન) ૨ ૨ ૦	
પરજીભાઈ દાજીભાઈ (કીનરોસ) ૧ ૧ ૦	
મજાભાઈ મજનજી (વિયાલ) ૧ ૧ ૦	
બીજી કાશીમેન મેપાજીભાઈ	
મેરજીભાઈ (વિયાલ) ૧ ૧ ૦	
મજીભાઈ ભાવરીજી (વિયાલ) ૧ ૧ ૦	
જુવજીભાઈ જુવજીભાઈ (વિયાલ) ૧ ૧ ૦	
જુવજીભાઈ જુવજીભાઈ (વિયાલ) ૧ ૧ ૦	
જાજીભાઈ જાજીભાઈ	
એન્ડ સન્સ (વિયાલ) ૧ ૧ ૦	
બી રજીવ (૧૯૫૮-૫૯) ૧ ૧ ૦	
પરિસ્થિતિ	
વિજયભાઈ રતનજી મીચી ૩ ૩ ૦	

જોડાનીસબર્ગ (સાઉથ)

	પા. સી. રૂ.
બીજાભાઈ ઉકાભાઈ મરતર ૨૧ ૫ ૦	
માસ્તર બધલ ૧૫ ૧૦ ૦	
વજીભાઈ જાભાઈ પટેલ ૧૦ ૧૦ ૦	
જાજીભાઈ પી. મોદી ૧ ૧ ૦	
જાજી મેનન ૫ ૫ ૦	
એચ. કે. મોહન ૫ ૫ ૦	
મુનીશ મોહન દીરો ૫ ૫ ૦	
મોદી એન્ડ બધલ ૪ ૪ ૦	
એ. આર. પટેલ ૩ ૩ ૦	
એ. સુરજીભાઈ ૩ ૩ ૦	
મેરજેનસોન ટ્રેડિંગ કો. ૩ ૩ ૦	
મેરજેનસોન ટ્રેડિંગ કો. ૨ ૨ ૦	
પટેલ એન્ડ સન્સ ૨ ૨ ૦	
રવજી દીરો. ૨ ૨ ૦	
બી. પરીજી ૨ ૨ ૦	
બી. મજનજી ૨ ૨ ૦	
બી. એન. પટેલ ૧ ૧ ૦	
જાજીભાઈ જુવજીભાઈ પટેલ ૧ ૧ ૦	
મેરજેનસોન મજનજી ૧ ૧ ૦	
કારવીર માકડ ૧ ૧ ૦	
જાજીભાઈ ઉકાભાઈ ૧ ૧ ૦	
એક્ટો પ્રોડક્સ ૧ ૧ ૦	
રવજી દીરો. ૧ ૧ ૦	
કમ્પ્યુટરિંગ ટ્રેડિંગ કો. ૧ ૧ ૦	
આર. જી. ૧ ૧ ૦	
એન. પ્રજી ૧ ૧ ૦	
સે.માભાઈ મેપાજીભાઈ ૧ ૧ ૦	
સનરાજીભાઈ કુટ માકડ ૧ ૧ ૦	
ગોરા પટેલ ૧ ૧ ૦	
બીજાભાઈ મેપાજીભાઈ ૧ ૧ ૦	
રવજીભાઈ જાજીભાઈ રેસાઈ ૧ ૧ ૦	
મજીભાઈ મજાજીભાઈ ૧ ૧ ૦	
જનનજી ૧ ૧ ૦	
પ્રમાત રજી ૧ ૧ ૦	
રામજીભાઈ રવજીભાઈ ૧ ૧ ૦	
પારીસર ટ્રેડિંગ ૧ ૧ ૦	

બી કાલાભાઈ જુહાજીભાઈ

	પા. સી. રૂ.
કુવરજીભાઈ જુહાજીભાઈ ૧ ૧ ૦	
મીસનજી રતનજી ૧ ૧ ૦	
ડી. એલ. રેસાઈ ૧ ૧ ૦	
એ. બી. સી. કાઉસ ૧ ૧ ૦	
રતિયાલ કોર્પોરેશન ૧૦ ૧ ૦	
શ્રી વજીભાઈ ૧૦ ૧ ૦	
રામજીભાઈ જીવજીભાઈ ૧૦ ૧ ૦	
રામજીભાઈ રેસાજીભાઈ ૧૦ ૧ ૦	
દાજીભાઈ ૧૦ ૧ ૦	
સી. કે. પટેલ ૧૦ ૧ ૦	
લીમડી રેસાજીભાઈ ૧૦ ૧ ૦	
રેન્ડાઈ રેસાઈ ૧૦ ૧ ૦	
જુવજીભાઈ રેસાઈ ૧૦ ૧ ૦	

જોડાનીસબર્ગ (કોન્ટ્રી-ટોન)

	પા. સી. રૂ.
ડી. મેપાજી એન્ડ સન્સ ૫ ૫ ૦	
રામજીભાઈ જુવજીભાઈ તરડીઆ ૫ ૫ ૦	
રવજીભાઈ જુહાજીભાઈ ૩ ૩ ૦	
એ. નાના ૩ ૩ ૦	
લીમડી કુટ માકડ ૨ ૨ ૦	
સેલ્ડી બધલ ૨ ૨ ૦	
એ. જા. ૧ ૧ ૦	
એ. જા. ૧ ૧ ૦	
એ. દિલ્હી સુવ ૧ ૧ ૦	
મજુભાઈ રેસાજી ૧ ૧ ૦	
એ. મીચી ૧ ૧ ૦	
જુવજીભાઈ જીજીભાઈ ૧ ૧ ૦	
સંજુભાઈ રેસાઈ ૧ ૧ ૦	
એ. એ. પટેલ ૧ ૧ ૦	
દાજીભાઈ જીજીભાઈ ૧૦ ૧ ૦	
મુનીશજી મજુભાઈ ૧૦ ૧ ૦	
મુનીશજી બીજાભાઈ ૧૦ ૧ ૦	
જાજીભાઈ જાજીભાઈ ૧૦ ૧ ૦	
મે. રાજીભાઈ મે. રાજીભાઈ ૧૦ ૧ ૦	
રેસાજીભાઈ જાજીભાઈ ૧૦ ૧ ૦	
મજનજીભાઈ જાજીભાઈ ૧૦ ૧ ૦	
મે. રાજીભાઈ મે. રાજીભાઈ ૧૦ ૧ ૦	
એ. ડી. નાના ૧૦ ૧ ૦	

ફાઈ કલીનીંગમાં
ઈલાયદાપણું

ફાઈવ આંદોલનમાં ઈલાયદાપણું કેટલી
હદ સુધી પહોંચી શકે છે, એ
નેવનું છે. કાચેસર રીતે નહીં પણ
આરોગ્યની દ્રષ્ટિએ કદાચનમાં ફાઈ
ફાઈનીંગમાં ઈલાયદાપણું રાખવાની
ચાલો આવે છે, એમ કહેવામાં આવે
છે કે મિઠા ધાણીએ ગોરા અને
મીનગોરાઓના કપડા જુદા ધોળ છે.
એક ગોરા ફાઈ કલીનરનું કહેવું છે
કે જિંદગી સારા કપડા સાથેજ એમના
આઈફન નોકરના કપડા ધોવાય એ
એમને મથવું નથી.

એમ કહેવામાં આવે છે કે ગોરા
ફાઈ કલીનરોને હાં કપડા આવે કે
તરત જુદા જુદા કબ્બાઓમાં નીખવા
માં આવે છે અને આ કબ્બા તમા
નેના લેસોન મચીન દરેક કેમ માટે
જુદા રાખવામાં આવે છે. પણ ઈલાયદા
પણની બધીજ ચીજોમાં અણુક મુશ્કેલી
જો છે. ઈલાયદા તરીકે ભણે એક
મીનગોરા નોકર પોતાના ગોરા સાદેખ
ના કપડા ફાઈ કલીનીંગમાં આપવા
નવ ત્યારે એ સંભવીત છે કે તે
ગોરા કબ્બામાં નાખવામાં આવે.
અથવા મીનગોરા નોકર પોતાના
કપડા પોતાના સાદેખને નાખે આવે
શે પણ તે ગોરા કબ્બામાં નવ.
આથી પૂર્ણ પણે સખત ઈલાયદાપણું
કરી નથી શકાયું.

—o—

પાકીસ્તાનમાં
નેતાઓની ધરપકડ

ગુપ્ત આવાહીમામાં, પાકીસ્તાનના
માણ પરિસ આતાના મંત્રી,
દમોદર હક એવરી, અને મીન
માણ મીનારહે તમા રાજકીયોની
કરપકડ કરવામાં આવી હતી. એમની
સામે સામરપત લેવાનો આક્ષેપ મુક
વામાં આવ્યો છે.

મીનજો નેમને પકડવામાં આવ્યા
છે એમાં અખત સરકારના માણ
સભ્ય અખત મનસુર છે તમા હરક
પાકીસ્તાન સરકારના સભ્ય મહમદ
અખત આલીક છે, અખીસ પાકીસ્તાન
અવામી લીગના મંત્રી, તમા હરક
પાકીસ્તાનના વેપાર અને ઉદ્યોગ ખાતા
ના મંત્રી, તમા ભાષકામ અને વકાલ
વટા મંત્રીની પણ કરપકડ
મુક છે. પણ તપાસ પછી એમને કેમ
સાબળવામાં આવશે.

આ ધરપકડ પછી, પાકીસ્તાન
ના વડા પ્રધાને ઈસાહર મીરજાએ હરક
અને વેરક પાકીસ્તાનની સરકારોને
નાણુક કરી નાખી છે, અને ત્યાં
માસંલ લેા બહેર કયો છે.

—o—

રોમમાં પોપ પાઈઅસ
૧૨માં અવસાન

રોમમાં રોમેલીક ધર્મના અનુયાયીઓ
ના વડા પોપ પાઈઅસ ૧૨માં
તારીખ હતી અક્ટોબરને દિવસે અવસાન
થયું હતું. મવા અહવાદીયાના સે.મવાર
ધીન એમની તબીબત બચી હતી.
એમને સોમવારથી શુક્રવાર સુધીમાં એ
વખત રોકેનો હુમલો સહન કરવો
પડ્યો હતો. એમની ઉમર ૮૨ વરસ
ની હતી.

એમ કહેવાય છે કે પોપ એમની
ખાનગી નોંધમાં એમ લખ્યું છે કે,
એમને ૧૯૫૪માં ઇશુ ખ્રિસ્તના ૨૦૦૦
વર્ષા હતી. આ ને. ૧૯૫૦ સુધી
કેમને જતાવવામાં નહીં આવે એમ
મનાય છે.

પોપનું મૃત્યુ અને ૧૯૫૪નું ઇશુ
ખ્રિસ્તનું ૨૦૦૦ એને, સમંધ લેવાનું
મનાય છે. એમ કહેવામાં આવ્યું છે
કે ૧૯૫૪ના નવેમ્બરમાં એમની ઉપર
બદ્ધ મંત્રીર માદમીનો દુપસો થયો
હતો. એમની પાદશી વધતી બધ
અને હીસેખરની ૧ તારીખે એમને
શારીરિક કુખ મળ્યું હોવા છતાં એમનું
ચગલ બદ્ધન સતેજ રહ્યું હતું. એમ

કહેવાય છે કે હીસેખરની બીજી તારીખે
એમને ઇશુ ખ્રિસ્તના ૨૦૦૦ વર્ષા હતી
એ વખતે એમને પ્રાચીના કરી હતી
કે મધ્ય ઇશુ નું અને લેલાલી એ
અને તારી પાસે મને સ્થાન આપ.”
એમ સાંજના પોપની તબીબત બદ્ધન
મમડી મુક અને ને સોડો આ રહેન

ના ભારમાં બહુતાં હતાં એમનું
માનવું હતું કે અરેખર ઇશુ એ એમને
લેલાલી લેવાનો નિર્ણય કયો હતો.
પણ હીસેખરની ત્રીજી તારીખે એમની
તબીબત ફરી સુધરી મુક હતી. પોપ
એમના ૨૦૦૦ના ગારામાં કાઈ પ્રસિદ્ધ
કરવા ન હતા કબજતાં.

સામાજિક બબરો

સાહાર સ્વીકાર :

શી સરકારમાં એલ. ગોડી

નોંધમાં	૧	૧	૦
કાનુ આપવા	૧	૧	૦
અપા. કનુ. ના	૫	૦	૦
બી. એન. પરણ	૧	૧	૦

સુકનહેમ હિંદુ મંદિર

ઉપરોક્ત સંસ્થાની વાપીક મીટીંગ
માં, ૫-૧૦-૫૮ ને રોને મળી હતી
સર્વપ્રથમ મંત્રી બી. સંતિલાલ મનને
વાપીક રીપોર્ટ બંધી સંભળાવેા હતો.
એ પછી મુખ્ય કાર્યવાહકો તેમજ
કાર્યવાહક સમિતિની મુદ્દણી, નીચે
મુજબ થઈ હતી.

મુખ્ય. દેવદાસામ પી. રતનજી;
ઉપ-મુખ્યો: અમલવનભાઈ નારાય, મનલાલ એલ. મનજી; મંત્રી: મુલાભાઈ એમ. પટેલ; સહ મંત્રી: સંતિલાલ ડી. પટેલ; અન્યમંત્રી: જોડા. કાસ એલ. મનજી; ચીફીટર: ઇશર-લાલ એમ. પ્રામજી

કમીટી સભ્યો: અ. મેલાલ એલ. કુંવરજી, મીરજાલાલ એમ. પ્રામજી, અવસંક એમ. મનજી, નમીનભાઈ બી. કાસન, જોગીલાલ કે. મનજી, શાલીલાલ એમ. પ્રામજી, કોરલાલ બી. કાસ.

મરણ નોંધ

રણુછોડણ વર્માનું અવસાન

પોટ એલીસબેથનાં બાળીત સામા-
ણ કાર્યકર શી રણુછોડણ ગેવોડણ
વર્મા કે જેઓ છેલ્લા લેલા પ્રસરી.
દેશમાં માંડગી ભોગવી રહ્યાં હતાં તેમનું
તા. ૫-૧૦-૫૮નાં રોને મલકાડ
મુકામે અવસાન મવાનાં સમાચાર
ખબરા તેમના સુપુત્રે. હનલાલરણુછોડણ
વર્મા, અને રમેશચંદ્ર વર્માનાં મુકે
બહુદ શાળીય અને પ્રાચીના સમા
થઈ હતી. જેમાં વિવિધ વક્તાઓએ
સ્મરણનાં ખાતાની યાત્રી અર્થે
અને તેમનાં હસ્તે થયેલી વિવિધ
સામાજિક પાર્થિક અને જીવણી વિપવક
પ્રવિત્તોને ઉદ્દેશ્ય કયો હતો. વધે.

પૂર્વે કેવ પ્રાંતમાં આવે સમાજનાં
ઉપદેશક સ્વામી સકરનંદણ પધાપી
હતાં હારે લેકમમાં સમા નામની
સંસ્થાની સ્થાપનામાં રવ. મમીજીએ
મદદરેનો ભાગ ભજવ્યો હતો. એ
જેમનામાં અવારે ફરી મંથનેમાં હોંડુ
સમાજની મણીએ તાતીએ રીખાલી
હતી ત્યારે આદિ મુખારક તરીકે બહાર
આવી એમણે પોતાની તાતીને.
આગળ ભાવવાને બચીરમ પ્રમ.સો

રવ. શી રણુછોડણ ગેવોડણ વર્મા
ભરી સાખા હતાં. પોટ એલીસબેથ
મુકામે મંડળ બવાવવામાં અને
સામાજિક, અને પાર્થિક મુખાર
મા અર્થે એમણે આગેવાની કાપી
ભાગ ભજવ્યો હતો હોંડુ સેવા સમાજ
નાં શિશુભાણ અર્થેનાં શાળા અથ
સમમ પ્રદેશમાં પરિભ્રમણે નિકળ્યાં
હતાં અને આંતે બી.સા. આ. એ
મહાસભા જેની સંસ્થાની પ્રવેશ અને
આદિ સ્થાપકોમાંના એક તરીકે
વિવિધ પ્રવિત્તોમાં જીવંત સેવા સમર્પી
હતી. આ ઉપરાંત સ્વદેશમાં પણ
વિવિધ આર્થસભાએ અને છતાં પરિપદ
જેની આતર પ્રાંતિય સંસ્થાઓમાં પણ
પ્રેરણા ભુમી તરીકે રહીને હયેલાં
મકાન સેવા કરી રહ્યા હતા. છેલ્લાં
વર્ષેક વર્ષ ઉપર સ્વદેશાવધની કરી
મવા બાહ શારીરિક સ્વચરતા મુખાર
દીપ્ત હતી અને જીવણે રોમના ભોક્તા
બની હર વર્ષની વધે અવસાન પામ્યા છે

આથે બાંધવાની રીખન અને વેણીઓ

અખમજ, સાદીન, દારેલા સીરકની, રીખન અનેક રંગ, કીલાકલ અને સાઈમમાં મળશે, છાન મંદપ અને ગોદર સજ્જાવવા માટે અધ્યાપન રીખને પ્રયોગ કરશે.

અમ્યાં માટે અખમજ, અને રેસમ તથા ફેક્ટરી ટેરપીએ કીલાકલ બાંધે બનાવી આપવામાં આવશે.

અંબોદે બાંધવા અખમજ, રેસમ, કેસલ વિગેરેનાં કુલેબની રંગ રંગની વેણીઓ અને અનેક મકાનના કોચમાં મળશે.

કેસરું : આખરો ફેટસ (મો.) લી.

લેડીઝ એન્ડ ચીલ્ડરન્સ ફેર મેન્સ્યુઅર,

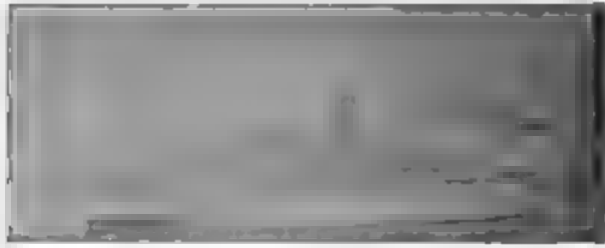
ફોન : ૮૩૫-૫૮૬૧ પહેલે માળે,

મોહસ પરપણ. આરકે મેન્સન્સ

૩૩ ચેન્ક રૂડી, — એહાનીસખર્ગ.

બી-આઇ

સુખી કરાવી અને ઇસ્કે
આફ્રિકાના ખંડો વચ્ચે
સુસાફરી કરે છે.

રડીઅર કરતા રહી ઓક્ટોબર ૧૯૫૮ના આપણે તે
કરાવી થઇ સુખી બતાવી નવેમ્બર ૧૯૫૮ના ઉપરથી.

સુખી અથવા કરાવીનું બાકું.

ફર્સ્ટ ક્લાસ	એક	બેસિક	બસ	પા. ૬૨-૬-૦૦
સેકન્ડ ક્લાસ	"	"	"	પા. ૬૦-૫-૦૦
થર્ડ ક્લાસ	"	"	"	પા. ૫૬-૫-૦૦

વધુ માહિતી માટે મળે આ લખો:

શેખ હિમેદ એન્ડ સન્સ
(પીટી લીમિટેડ.)

૩૬૦ માઇન સ્ટ્રીટ, — કરબન.

ટેલીફોન: ૨૦૪૩૨ — ટેલીગ્રાફિક એડ્રેસ "કરાવત."

જીવનમાધુરી

પાત્રીઓ

બાઈનબાઈ અહેલા-ચોપન
લાજુબેન અહેલા

જીવનમાં સંડેઈ, માંમલ્ય ને માધુર્યની ભાવના પ્રેરતા આ માસિકમાં ગુજરાતના ખ્યાતનામ લેખકો, ચિંતકો, અને સમાજ સેવકો નિયમિત લખે છે.

આ માસિકમાં ૧૬૦ થી ૨૦૦ પાનાનું વાંચન આપવામાં આવે છે. અને વર્ષમાં ત્રણ નિશિષ્ટ અથવા આપવામાં આવે છે.

આ માસિકનો કોઈ પણ અંક એવી ખાતરી આપશે કે ગુજરાતી ભાષાનું આ એક ઉત્તમોત્તમ અને કુદ્દમ્બના સર્વ સભ્યોને પ્રિય થઈ પડે એવું સમૃદ્ધ માસિક છે.

પ્રથમ નકલ દેશમાં ૬૫ ના. ચે.

વિદેશમાં રી. ૧-૪.

વાર્ષિક લેવાનમ: દેશમાં રી. ૭-૫૦.

વિદેશમાં રી. ૧૫-૦.

જીવનમાધુરી

ગુલબ હા ૨, "બેરેક રોડ,
સુખી ૧.

શ્રી કવીન્સલેન્ડ ઇન્સ્યુરન્સ કંપની લીમિટેડ

૧૮૮૬માં ન્યુ સાઉથ વેલ્સમાં સ્થપાઈ છે

આજ અકસ્માત તથા હરીવાઈ માલને

— વિમો —

તેમજ અધી જાતના વિમાન

કામ કરે છે.

આસ હિંદી પ્રતિનીધી

શ્રીમતી તહેમી ચોરાબાઈ રૂસ્તમજી

વધુ વિમત માટે મળે અથવા લખો

૧૦૬ મેન્સફીલ્ડ રોડ — બેકસ નંબર ૪૭૬ — કરબન.

ટેલીફોન નંબર ૪૭૪૫૩ અને ૪૭૮૮૮.

Talents are best nurtured in solitude; character is best formed in the stormy billows of the sea.

—Gosha

OPINION

Founded by Mahatma Gandhi in 1903.

Former Editor: Manilal Gandhi—1918-1936.

No. 41—Vol. LVI.

Friday, 24th October, 1958

REGISTERED AT THE G.O. AS A NEWSPAPER.
Price: FOUR PENCE

Asians Must Toe The Line Or...

IF Asians interfered in the politics of Nyasaland then they would be forced to 'clear out of the country,' said Dr. Hastings Banda, president of the Nyasaland African National Congress.

"One word from me," said the former London doctor who returned to Nyasaland in July after more than 30 years away, "and the Africans of this territory will boycott Asian stores throughout Nyasaland."

Banda Determined On Independence

Dr. Hastings Kamuzu Banda is according to the Central African representative of 'The Star,' determined to gain an independent and Black Nyasaland as soon as possible at "all costs."

At his house in the European area of Limbe, Dr. Banda said: "Nyasaland must break away from the Federation—and the sooner the better for all races now living in this country."

"I am determined to bring this about and I do not care what I have to suffer in doing so."

Dr. Banda was full of energy and fury as he outlined his plans for a Nyasaland under Black rule.

The Europeans who chose to stay would be more than welcome—as civil servants and in administrative offices.

(Continued on page 418)

"They know only too well what this will mean—bankruptcy—and they will have to clear out."

Dr. Banda and his followers regard the 10,000 Asians in the territory as traders—and nothing more. They owned most of the shops in the country, thereby depriving the Africans of a chance to start small business, he said.

"The Asians were worried about the threatened boycott. The threat was precipitated by the memorandum—proposing political parity in the territory—presented to Mr. Lennox-Boyd, British Colonial Secretary."

Dare Not Fuss

Mr. A. Sattar Sacranie of Limbe, the 36-year-old lawyer, returned from London recently where he put the Asian question in Nyasaland to the Colonial office.

Nyasaland Asians know only too well that they will fare badly if the territory gains independence under Dr. Banda. They are loath to make a fuss even now—under Federal and Colonial rule—for the Africans are already talking about implementing the boycott, to give effect to a long-standing grudge.

Says Banda

One thing the Africans and Asians have in common is that they want Nyasaland to break away from the Federation.

But there is a difference. The Asians, according to Mr. Sacranie, want North-

ern Rhodesia and Nyasaland to federate leaving Southern Rhodesia on her own, while the Africans, under Dr. Banda, are clamouring for Nyasaland's complete independence and self-rule.

NON-WHITE MIGHT JOIN FORCES AGAINST S.A. WHITES

A WARNING that the urge for freedom of the non-white South Africans would develop into a mass movement was given by Mr. Lambertus Palar of Indonesia, in New York. And he appealed to the United Nations to revise its racial policy.

The non-Whites "will feel like a colonised people, and they will act like a colonised people," Mr. Palar told the Special Political Committee of the United Nations General Assembly. "And, finally, the mass movements will join forces with the anti-colonial movements that are sweeping over Asia and Africa, and the South Africans, our fellow nationalists, will find all Asians and Africans on their side."

Nationalism was one of the decisive forces shaping the present-day world, Mr. Palar said. In Asia and Africa it had assumed precedence over all other political considerations, and it had very strong racial elements.

ments.

Racial conflict existed in many countries, but most people, and certainly their governments, were ashamed that such conflict occurred and tried to minimise and conceal it.

"Only the Government of South Africa stresses, reinforces and strengthens race discrimination," Mr. Palar said.

Stands Alone

"The South African Government stands alone in the world community with the other members standing in political and moral judgment, filled with feelings ranging from shame to dis-

(Continued on page 412)

OPINION

FRIDAY, 24TH OCTOBER 1958

Democrats Must Unite Against Verwoerdism

THE men of apartheid are powerful because of two major weaknesses in the ranks of their opponents. On the White side the United Party carries on the illusion that it does oppose apartheid. Elsewhere, distrust and fear keeps the gulfs dividing the anti-apartheid groups very wide.

It is important that White opinion should be made to realise that the United Party is incapable of opposing apartheid successfully now or in the future for three very good reasons. Like the Nationalists, it believes in race dominance—as a condition of economic survival. The only difference between its attitude and that of the Verwoerdites is that the latter regard White supremacy as a condition of race survival. Secondly, the interests which the United Party serves are not trusted by both the non-Whites and the nationalistic Whites. For this reason, the U.P. is not likely to be a decisive force again on either side of the colour line—particularly in a situation where the man of colour has shown that (as in the Alexandra bus boycott) he is determined to have an effective say on how he shall be governed. Finally, the United Party's dislike for co-operation with non-White organisations seals its fate.

For it, then, to continue to tell the country that it can defeat the Nationalists one day is only to confuse the people and put off the evil day for Afrikaner nationalism.

While the Party's reluctance to work with the man of colour is regrettable, it should be realised that it is not really a decisive influence in the fight against apartheid. The real democrats in the various non-White political organisations, in the trade unions, in the Churches, in women's and other groups have a greater potential to defeat apartheid than the United Party and efforts should be bent in bringing these together.

There are serious difficulties on the way—some historical and others ideological. But, as "New Age" pointed out in a recent editorial, to allow these to stand in the way of co-ordinated action is to be blind to the lessons of history and to facilitate the destruction of one democratic group after another. We rarely find ourselves in agreement with "New Age" but in warning that the present divisions are an invitation to disaster, the Cape Town weekly expressed a view we share.

The obvious difficulty at the moment is the basis on which to unite. In spite of certain glaring weaknesses, the multi-racial conference laid foundations for united action which require re-examination in the light of subsequent events. It is a pity that its continuation

committee seems to have gone into hibernation for longer than is good for the country. Like others in the land we should like to appeal to this committee to give serious consideration to the need, not so much for a second gathering as for broadening both the committee's scope and composition before the second multi-racial conference is called.

At the Johannesburg assembly the committee was given fairly wide powers to translate the resolutions into action. One of these was to co-opt people from outside. We think now is the time when the committee should formally approach the organisations which sent delegates and observers and propose a more formal alliance against apartheid.

Balewa Favours Continuance Of Commonwealth Connection

THE importance of membership of the British Commonwealth to an independent, new self governing State of Nigeria, was emphasised by the Prime Minister of the Federation of Nigeria in London.

All political parties in Nigeria were agreed upon two aims—the attainment of independence, and membership of the British Commonwealth of Nations—said the Prime Minister, Mr. Abubakar Tafawa Balewa, at the Foreign Press Association luncheon in honour of the Nigerian Ministers now in London for the Constitutional Conference.

Foreign Policy

One question uppermost in many people's minds, he said, would be Nigeria's future foreign policy. "We shall do our best to maintain friendly relations with all our neighbours, because we found through experience that in many matters joint consultations are very important. On the attainment of independence Nigeria cannot be expected to have her representatives in many countries of the world. 'This is where our membership of the British Commonwealth is very important, because in the countries where Nigeria cannot be directly represented we shall have the other members of the Commonwealth to represent us."

"By 1960 we reckon to have about 40 people trained as diplomats, but many will still be too young to be appointed Ambassadors abroad. We shall look to the United Kingdom for our representation in a great many countries."

"I have already mentioned our intention to join the United Nations, through which we hope to be able to play our part in working for the peace and happiness of the world."

Development

"We consider that membership of the British Commonwealth is equally important to Nigeria, especially when one bears in mind the enormous opportunities for the development of our country. We are now undeveloped. We shall remain under-developed for many years, so that it will be necessary for us to persuade the richer countries to invest in Nigeria, both their money and their manpower, particularly their technically qualified manpower."

"They would prefer," said the Prime Minister, "to have those investments made by countries of the British Commonwealth."

"The truth is," he declared, "we are used to the British and their ways, we look upon ourselves as junior members of the family, and it is to the other members of the family we shall look first for moral and material support and encouragement."

Fountain Of Wisdom

The strength of numbers is the delight of the timid. The valiant of spirit glory in fighting alone. And you are all here to cultivate that valour of the spirit. Be you one or many, this valour is the only valour, all else is false. And the valour of the spirit cannot be achieved without sacrifice, determination, faith and humility.

—Mahatma Gandhi.

Comment On Men And Events

Revolution By Consent

By JORDAN K. NGUBANE

THE book reviews section of the London "Observer" is by far one of the most enjoyable features of this journal. In a recent issue Mrs. Taya Zinkin's book "Revolution By Consent" was reviewed. The title struck me as expressive of something which we in this country need...a revolution towards which Black and White shall work by agreement.

We live in a society where race is a qualification for privilege. Very many Whites believe that if this pattern were altered they would be ploughed under. As a result they are prepared to perpetuate a system which is not only cruel and unjust but works against the finest ideals of the very civilisation which they claim to uphold.

There is not the slightest possibility that the man of colour will accept forever the position of inferiority which he occupies. In like manner, there is no chance that we can find a half-way house where it will be possible to maintain White supremacy with justice to the man of colour. The way out seems to lie in a complete change of the very bases on which South African society has been established.

Revolutionaries

From a static society we need to move to a social order in which the individual, regardless of race, will not only be free from tyranny but will have the opportunity to make the best possible use of his life. Such a change would mean a revolution in this country. And those who work towards the goal of race equality should not be ashamed when they are called revolutionaries.

The point that matters is: What sort of a revolution will move events in the direction of freedom for all? There are three types already in the field. There are the communists who stand for the violent overthrow of the ruling class. They use their considerable experience and resources to sharpen conflict between Black and White and not to widen areas of agreement. If there are not all the type Moscow approves. Their biggest problem, in a static society where race is the dominant influence, is that if they work to sharpen conflict, they play right into the hands of African reactionaries and in that way move events towards a collision where the issue will not be possession of the means of production, but who shall be boss over the other. In a situation like that, the African reactionaries would bring the White communist no readily as he would tend to the

gallows the man who supports apartheid.

One might develop this point about violence a little further. It is a dangerous weapon, no matter who advocates it. Apart from inciting the Verwoerdian Nats to use their superior military power against the African, it would generate conflicts as between our various peoples which could be fatal for all concerned.

Blood

Although the communists believe in violence as a matter of faith, when they come up against their realities their enthusiasm for seeing blood flow begins to lose part of its force. All this places them in a position where communism can serve to the prejudice of our country.

The second type of revolution is one in which African nationalism would develop into racialism and set itself the goal of "Africa for the Africans." The ultimate aim here would be obviously to drive large sections of the White community out of the country by force and establish an Africanist society in which being an African would be the only qualification for privilege.

I do not think that those who work for this goal would drive the country back to barbarism. There is quite a good deal of fact in the propaganda which suggests this. This is a white man. The men and women who want an Africanist society are almost invariably educated men who have had the benefits of the White man's schooling. They appreciate very keenly the blessings of industrialisation, for example. They think that they can get their rightful share of the profits from exploiting the resources of their country only when they are unquestioned masters. They would follow the examples of India, Ceylon and Ghana or, even Burma and Indonesia, rather than revert to tribalism.

But this does not in any way mean that they are better than the communists. Basically, they stand for as vicious a tyranny as any in the communist world. The fact that some of them say relatively sweet things about democracy could very well be a

tactical device dictated by awareness of their military weakness. Like the communists their approach is no answer to South Africa's race problem.

Hating Tyranny

This brings us to the third type of revolution; one in which race would be rejected as a factor in assessing the value of the individual and which would set itself the objective of a new racial democracy. Values of life which have a similar meaning on both sides of the colour line would be the unifying influences and Black and White would move forward together hating tyranny, instead of any particular race.

This would immediately rule out violence. Black and White would together fight side by side against tyranny...their immediate intention being to widen ideological fissures in the White community—that is: to sharpen the lines of demarcation between the European democrat, the aparthoid and the ordinary warrior; to shake Afrikaner nationalist confidence in White supremacy; to raise doubts in the minds of the more reasonable Whites about the real goals of apartheid; to encourage the best and doubtful to pressure to democratic certainty; to build closer unity between Black and White democrats and Christians and, finally, to isolate the men of apartheid in order to oppose them effectively.

At no stage and in no instance whatever would the Afrikaner democrat be made to feel that all this represented a gauging up against his people. On the contrary he would have to be made to feel that the direction taken was a safer route to a better future for him and his people; that he could make an important contribution in shaping that future by working in the closest collaboration possible with those who have set themselves the ideal of a new racial democracy. Our attitude to him; our goals and the methods by which we moved to it would have to be of such a nature as to make it clear that association with us was a better guarantee of survival for him and his people.

Cultural Amalgam

In this movement forward it would be understood at all stages that the bulk of the African people have no desire to become Black Europeans. We respect the White man's way of life. We expect our right to any way of life we choose for ourselves to be respected. In this connection, our own ideal is a cultural amalgam in which we shall compound the best in the civilisation of the West with the

best in the wisdom of the East and blend these with the best which centuries of travail have awakened in us to create a society in which the individual human being, no matter what his race was, would be free and able to make the best possible use of his life. All this—if I might adapt Mrs. Zinkin's very apt phrase to our situation—in what I should like to call "Revolution by Consent." It seems to me, at least, to be the only feasible solution to the race problem.

Verwoerd's Enlarged Cabinet

THE Prime Minister, Dr. H. F. Verwoerd, announced his new Cabinet in Pretoria on Monday. There are now 16 Cabinet Ministers and four Under-Ministers. They are as follows.

Prime Minister—Dr. H. F. Verwoerd

Minister of Justice and Leader of the House of Assembly—Mr. C. R. Swart

Minister of Lands, Forestry and Public Works—Mr. P. O. Sauer

Minister of Internal Affairs—Mr. E. H. Louw

Minister of Finance—Dr. T. E. Donaghy

Minister of Defence—Mr. F. C. Erasmus

Minister of Railways and Transport—Mr. B. J. Schoeman

Minister of Interior—Mr. J. F. Naude

Minister of Economic Affairs—Dr. A. J. R. van Ryn (who will be succeeded on December 1 by Dr. N. Diederichs)

Minister of Education, Arts and Science, Social Welfare and Pensions—Mr. J. J. Serfontein

Minister of Labour and Mines—Mr. J. de Klerk

Minister of Basin Administration and Development—Mr. M. D. C. de Wet Nel

Minister of Agriculture, Technical Services and Water Affairs—Mr. P. M. K. de Ruiter

Minister of Health—Dr. J. A. M. Hertzog

Minister of Agricultural Economics and Marketing—Mr. D. C. H. Uys

Deputy Minister of Basin Administration and Development—Mr. F. E. Maritz

Deputy Minister of the Interior—Mr. P. W. Botha

Deputy Minister of Labour and Mines—Mr. R. Viljoen

Deputy Minister of Education, Arts and Science, Social Welfare and Pensions—Mr. B. J. Vorster

India On Warpath Against Apartheid

SOUTH AFRICA's apartheid policy was the target of a critical resolution introduced in the UN Special Political Committee by India and sponsored by 29 other States. The U.S. delegate said he would support it, but the United States "did not share the view of those who believed that the UN should condemn South Africa for her racial policies."

Among the 29 countries sponsoring the resolution are Burma, Ceylon, Ghana, Greece, Pakistan, Sweden and Yemen. The resolution reads:

"The General Assembly, recalling its previous consideration on the question of race conflict in South Africa resulting from the policies of apartheid of the Government of the Union of Africa.

"Recalling, in particular, paragraph 6 of its resolution of December 6, 1955, calling upon the Government of South Africa to observe its obligations under the Charter of the United Nations:

Charter Rights

1—Declares again that in a multi racial society, harmony and respect for human rights and freedoms and the peaceful development of a united community are best assured when patterns of legislation and practice are directed towards ensuring equality before the law of all persons, regardless of race, creed or colour, and when economic, social, cultural and political participation of all racial groups is on a basis of equality.

2—Affirms that governmental policies of member states which are not directed towards these goals, but which are designed to perpetuate or increase discrimination, are inconsistent with the pledges of the members under Article 56 of the Charter.

3—Solemnly calls upon all member states to bring their policies into conformity with their obligation under the Charter to promote the observance of human rights and fundamental freedoms.

4—Expresses its regret and concern that the Government of the Union of South Africa has not yet responded to appeals of the Assembly that it reconsider governmental policies which impair the right of all racial groups to enjoy the same rights and fundamental freedoms.

U.S. View

Mr. George M. Harrison, the United States delegate, was the first speaker.

Mr. Harrison said that the General Assembly should express its "regret and concern" that the Union Government had not responded to repeated appeals by the United Nations to modify its apartheid policies.

"There are those who believe that the United Nations should condemn the Union of South Africa. The United States does not share that view."

The way in which a problem of this nature could be approached constructively was in a spirit of co-operation rather than through condemnation, he said.

"In this connection we rely upon the force of world public opinion. Just as hostile public opinion can serve to isolate those who reject the standards of the community, so an informed and sympathetic public opinion can serve to help a member overcome a problem."

It was in that spirit that the United States would support the resolution.

South-West Africa

In the debate in the Trusteeship

Committee on South-West Africa, the British delegate, Mr. Gilbert Longden, urged the United Nations to reserve judgment on the partition of South-West Africa until concrete proposals were presented.

Mr. Longden said: "We do not think that the United Nations should be afraid of the spectre of partition, but that we should reserve judgment until we see how it will look when clothed with the flesh and blood of concrete proposals."

Mr. Longden said the committee would "do worse than invite the Union Government at least to put forward specific proposals to the 14th (Assembly) session for its impartial and uncommitted consideration."

He said if that course was not followed, the UN should invite the present members of the Good Offices Committee to reopen their discussions with the Union of South Africa and report back to the next Assembly.

Whites Fear Ghana Might Be Imposed On Them

THERE was no doubt that a real tension existed between White and non-White nationalism in Africa, and in Southern Africa that tension manifested itself in mutual fear, the Rev. C. Edgar Wilkinson, president of the 1958 Methodist Conference, told delegates to a representative session in Pietermaritzburg.

The African was afraid that the Europeans would go on enforcing apartheid upon him, and the White man feared that the African "would impose a Ghana on him." That, in a nutshell, was the dilemma of a divided continent.

The independence of Ghana had heralded the great part that African Nationalism would inevitably play in the pattern of a new dark continent, but there was no reason to be much progress towards any reconciliation if both southerly African Nationalism and southerly African-based Apartheid persisted in mutual recrimination.

Admittedly there were real dangers in both, but there were indications today that some kind of reconciliation was not impossible.

There was no doubt, the Rev. Wilkinson said, that if responsible leaders in both fields were prepared to speak words and show works of goodwill across the division of colour in Africa

that they could form a sound basis for some measure of reconciliation. Only human sinfulness and arrogant mood in the way.

The division in Africa due to the inequality of wealth and poverty was also very real, and Christians dare not be complacent about it. At present, this division became critical only when exploited by Communism.

Synod Report

Quoting a report of the Synod of Reformed Churches, Mr. Wilkinson added that the Africa of today offered fertile soil for Red propaganda, with its outspoken ideals of a dictatorship of the Black proletariat and the elimination of the White moneyed classes. The potential danger in such a situation was very real.

But the more thorough the Christian approach to the whole problem, the less likely it was that it would become unmanageable.

The great creedal division in Africa was between Christianity and Islam and the strength and

growth of Islam in the new Africa presented a tremendous challenge to the Christian Church and to all Christian governments in Africa.

Unless governments concerned renounced the doctrine of "baskap" and domination and showed greater practical sympathy with the social, economic and political aspirations of the African, the non-Christian people of the continent would come to regard the Christian Church as a symbol of White rule and supremacy.

It would be a tragedy, Mr. Wilkinson concluded, if vast numbers in Africa rejected Christianity because Christian governments were not Christian enough. —Natal Witness.

Non-White Might Join Forces Against S.A. Whites

(Continued from front page)

approval to recruitment, and even to hostility.

"Economic and social progress among Africans is taking place with dramatic rapidity in the whole of Africa except the Union.

"These people will play a decisive role not only in the destiny of their own countries, but in that of South Africa as well."

Mr. G. S. Pathak, of India, said that race tensions were growing in the Union at a rapid rate.

There were repercussions outside Africa, but the Union's answer to all this was more and more segregation.

"There is an awakening at a rapid rate in this huge Continent of Africa. Eight territories in Africa have already attained independence.

"In other territories, too, people are gaining political power and some more will obtain independent status in the near future."

How long would the Government of South Africa flout the world's opinion and refuse to abandon a course which was fraught with such disastrous consequences? he asked.

No Threat

Mr. Belthausen Valladares, of Guatemala, said his delegation could not approve racial discrimination because his own country's constitution had always been directed at removing all such discrimination.

He could not, however, agree that a policy of race discrimination in our country constituted a threat to inter-race relations in other countries.

The debate was adjourned.—Saps.

Meiring On New Campaign To Sell Apartheid

A WORLD-WIDE spirit of "anti-colonialism and liberalism" might be the cause of the propaganda directed against South Africa, Mr. Piet Meiring, head of the State Information Office told the advertisers' convention in Durban, says a report in "The Natal Daily News."

Mr. Meiring, who was commenting on the "bad Press" South Africa received in overseas newspapers, added that the new liberalism was propagated by people "who can afford to have ideas which we in South Africa cannot afford."

South Africa, he said, had become a target simply because it was part of strategically important Africa—the halfway house between East and West.

Mr. Meiring said, "The United States is vying with Communism to gain a foothold. I do not suggest that they think we are expendable—but we are not regarded as part of the modern set-up in Africa."

Discussing overseas newspapers, he said there were six or seven full-time overseas journalists in the country who

were extremely well disposed towards South Africa.

"Our trouble is not with these journalists. The bad reporting is done in large measure by South African stringers."

Positive Approach

Mr. Meiring said that his experience was that very few principled journalists would deliberately offer "wrong stories," about South Africa, but when they did write "positive stories," these were not printed because newspapers wanted only sensational news.

Mr. Meiring put forward several ideas for placing the overseas picture of South Africa in its "true perspective."

One was the movement (described by the Minister of External Affairs, Mr. Eric Louw) to enlist the support of top-level businessmen who might influence those who played an important part in forming public opinion overseas.

"John Citizen"

Another idea was that South African newspapers should link up with a big paper in the United Kingdom and run a well-publicized competition to find an ordinary man—a "John Citizen"—who could be shown round the Union.

A third scheme was one already in practice, the formation of "overseas visitors committees" in the big centres, where foreigners were able to get to know South Africans and learn about the country's problems. So far 14 such committees had been established.

Uganda Votes

KAMPALA, (Uganda).

Voting began on Monday in Uganda's first elections, the biggest ever staged in East Africa, to elect 19 African representatives for the new Legislative Council.

More than 500,000 Africans have registered as voters. Police are on the alert for incidents but early reports from polling stations said all was quiet. —Sapa-Ruter.

Mr. Suhrawardy Tried To Flee Karachi

(From Our Own Correspondent)

MR. H. S. SUHRAWARDY, one-time Prime Minister of Pakistan, tried to get away from Karachi the day following the "coup," it is learnt.

According to a well-informed traveller who arrived in New Delhi four days ago from Karachi, Mr. Suhrawardy went to Karachi airport in an endeavour to flee the country, but the martial law authorities sent him back home.

It is not known which flight he was trying to catch and where he was trying to go. Mr. Suhrawardy, however, had a valid visa to visit India and certain European countries. If he was making for the U.K., again he would have needed no visa.

It is understood that some top political workers belonging to various parties are under the surveillance of the authorities though they have not been arrested.

Mr. Feroz Khan Noon, former

Prime Minister of Pakistan, arrived in Lahore on Thursday from Karachi by train accompanied by Begum Noon.

This was Mr. Noon's first visit to Lahore after his dismissal from Premiership on the night of October 7 when martial law was declared throughout Pakistan.

Approached by Pressmen at the railway station, Mr. Noon requested the Press "not to ask any questions."

The former Chief Minister of West Pakistan, Mr. M. A. Qasbi, and two former Ministers of West Pakistan received Mr. Noon on his arrival in Lahore in a special palace.

Mr. Noon and Begum Noon will leave Lahore soon for his village to celebrate the marriage of their daughter.

Toure Wants Federation With Ghana

THE Prime Minister of Guinea, M. Sékou Touré, told the representative of the "Natal Mercury" in an exclusive interview that his country would seek a form of federal association with Ghana and that it was "very likely" that it would transfer from the franc zone to the sterling or dollar area.

Guinea, which became independent by voting about 95 per cent "No" in the French constitutional referendum, is an important producer of bauxite, bananas and diamonds. About three-quarters of Great Britain, it has a population of 2,000,000.

"We want co-operative links with France in the economic cultural fields," the Prime Minister said, "but relations must be those of equal and independent partners."

"We are maintaining our re-

lations with the French African territories and I shall continue to be president of French Africa's Trade Union Confederation. I think that one or two federations will be formed and that before long we shall all be linked in a United States of Africa or West Africa."

"I have no experience of communism at all, and have no intention of borrowing any 'isms' from Europe. I am not interested in ideologies, only in realities."

Cable & Tel. Add. HARGVAN.

Phone 29368

P. Hargovan & Co. (Pty.) Ltd.

Earthenware Pickle Jars 2 Gallons 12/6 each F.O.B. Durban
Fresh First Grade Green Ginger 1/2 per lb. " "
Fresh First Grade Garlic 2/- " "

Cash with order only.

P. O. BOX 1250.

155/7 Warwick Avenue
DURBAN.

Sweeping Changes In Pakistani Government

KARACHI, Saturday.

SWEEPING changes in the Pakistan Government's administrative structure, under which four Ministries are abolished and several others reorganised or split into two, were announced tonight.

The Ministries abolished are those of Parliamentary Affairs, Labour, States and Frontier Regions, and Economic Affairs. Their functions have been merged with those of other Ministries.

The National Planning Board becomes the National Planning Commission and takes over the administration of National Development Plans, which it also handles.

A joint announcement by President Iskander Mirza and General Ayub Khan, the Martial Law Administrator, also made a number of transfers and new appointments of Government secretaries.

Martial Law was imposed by the President when he abrogated the Constitution and disbanded the Assembly and Political parties on October 7. —Sapa-Ruter.

India Letter

(From Our Own Correspondent)

Crisis In Pakistan

WHILE it is difficult not to agree with President Mirza's scathing denunciations of Pakistan's politicians and political parties, it is not easy to see the wisdom of his extreme steps. It appears that the break with the past is to be irrevocable and complete. The Constitution has not been suspended but abrogated. The Central and Provincial Governments have been "dismissed," the national parliament and provincial assemblies "dissolved," and all political parties "abolished". The country has been placed under martial law and General Ayub Khan has been named its chief administrator.

These actions taken as a whole, are in every sense lawless. They have the sanction only of physical force. President Mirza believes that a vast majority of the people no longer has any confidence in the parliamentary system of government, but it is by no means certain that this belief is based on facts. Though it is perhaps true that the people of Pakistan took a dim view of the constant arrival and departure of ministries, it does not necessarily follow that they prefer a military dictatorship. A general election could have had a cathartic effect and the weakest part of President Mirza's proclamation is his categorical assertion that an election would be futile because it would be rigged by the "same group of people who have brought Pakistan to the verge of ruin."

Reformers

Though there is no reason to doubt President's plea that his actions have been impelled by the best of motives he cannot absolve himself of all responsibility for the situation which he so strongly deprecates and which he wishes to rectify by drastic methods. Nor is it certain that President Mirza, General Ayub Khan and many other army commanders have either the will or the capacity to institute the kind of reforms which Pakistan needs. It will not be easy to solve the country's economic crisis or institute agrarian reforms. It is to be hoped that they will prove equal to the task. It is clear

that Pakistan will continue to align itself with Western military bloc but President Mirza's strictures against those who scream for war against India suggests that Karachi's relation with New Delhi will be conducted on a more realistic basis. Is it too much to hope that a settlement of the Kashmir issue and the dispute over canal waters will be facilitated now that Pakistan's rulers will not be under constant pressure to exploit existing differences with India for narrow political purposes?

64 Die In U.P. Floods

Sixty-four people died in Uttar Pradesh in floods since October 1.

Two square miles of Lucknow city remained for the third day under flood waters in the worst deluge in 35 years.

The level of the Gomti river rose another 3.5 inches during the last 24 hours that brought the level to more than three feet above the danger mark. Life in one fourth of the city is paralyzed. Hundreds have fled from their homes.

Banaras Hindu University Closed

The Executive Council of the Banaras Hindu University has decided to close indefinitely the entire university. The curfew announcement followed "acts of grave indiscipline and defiance of law committed systematically and in an organized manner by a number of students" during the past six weeks.

A notification issued by the University authorities announcing the closure, added that the University will be reopened only when normal conditions are restored in the University.

In a separate order issued by the Registrar directed all students residing in the hostels and approved lodges of the University "to leave the University immediately but not later than October 23, and go to their respective homes."

Expressing his deep distress and "profound regret" at the "inappropiate indiscipline and lawlessness" prevailing in the university, the Council said in a resolution that it had become practically impossible for it to

carry into effect the objectives for which it had been constituted.

Boat Mishap In Ramgunga: 60 Drowned

Sixty persons are feared to have been drowned in a boat accident in the Ramgunga near Fatagarh.

Two hundred and twenty-three sheep and two horses, which were in the boat, were also drowned.

It is reported that the accident occurred when the boat carrying 70 passengers and the animals, collided with a submerged tree and capsized.

Police Open Fire In Kerala

The police opened fire on a stone-throwing communist-led mob of workers in one of the key plantations in Kerala. Noon was injured.

According to reports reaching Bombay 3 policemen including a sub-inspector, were hit by stones.

Kerala's crack police force—the Malabar Special Police—have been guarding the plantations affected by the 32-day old strike.

Trouble started when some 60 strikers were reported to

have attempted to prevent the police-protected loyal workers from reporting to duty.

The strikers hid themselves in bushes and started throwing stones at the police. The police had to resort to firing to disperse the mob.

Rival Groups Prepare For Showdown In U.P.

Preparations in rival camps for the Uttar Pradesh Congress Committee meeting scheduled for next week-end may prelude a showdown between the followers of Mr. C. B. Gupta and the Sampurnanand Ministry.

Whether this conclave of the 684-member Pradesh Congress Council passes off peacefully or aggravates the existing disaffection in the State Congress, the possibility of a Cabinet reshuffle following the meeting is certain, responsible Congress circles said.

The presence of Pandit Pant, and Dr. Sampurnanand at the week-end meeting is, however, a guarantee that controversies will not be allowed to outstrip the bounds of legitimate discussions.

Just Arrived

Famous Religious Gujarati Books

Maha Bharat	2	5	0
Thalasa Krti Ramayana 2 Vol	3	10	0
Vallabh Ramayana 2 Vol.	4	10	0
Gita in Gujarati Explained		5	6
Gita Path Ratna Rasnan		10	6
Vedikana		15	6
New Cooking Book Path Vigna			
Over 500 Pages, fully illustrated	1	12	6
Ambika Jigar, 2 Volumes	2	5	6
Dampata na Vivah Sexual Book	1	5	0
Dampata na Seaka, Sexual Book	1	5	0
Dampata na Bashan, Sexual Book	1	5	0
Kosh Kutra	1	15	6
Chandi Prat		5	6
Vishva Yoni	1	5	6
Shruthi Jalaram, no Khatia	2	15	0
Jalaram na Omar Path Khatia	1	7	6
Gujarati Teacher, Gujarati Letter Writer		10/6 each	
Daily Prayer Book, Sri Suvar, Adhva, Mantra Khatia.			
Parashram Meera na Khatia, Shri Saiya Narayan Khatia,			
Jalaram Rupa Khatia Arthik Sangraha, and many other			
Books Books at 2/6 each			

ALL ABOVE ARE NOW ON FOR SALE.

D. ROOPANAND BROS.

PUBLISHERS AND BOOKSELLERS

Phone 20707.

P.O. Box 2524.

85 VICTORIA STREET,

DURBAN.

Pakistan's New Regime

KARACHI, Wednesday.

PAKISTAN'S two-week old revolutionary regime is forging ahead with plans for a number of major reforms. The country's two new leaders, President Iskander Mirza and the Army Chief, General Mohammed Ayub Khan, have swept out four Ministries in a first step towards a complete reorganisation.

A Commission has been set up to report on land reforms—regarded by the new rulers as a priority job—and the food problem is being tackled on a "war footing."

The country is likely to be kept under martial law for some time, but little is seen of troops.

The administration is mainly in the hands of civil servants backed by the army.

Wart stocks of hoarded food and black market goods have been uncovered and hundreds of alleged smugglers arrested, including Mohammed Ayub Khuro, defence Minister in the ousted Government.

The new regime has launched a major drive to recover millions of rupees owing to the Government in unpaid taxes and licence fees, and efforts are being made to teach the population discipline and sanitation.

Traffic in Karachi is better regulated than it has ever been

and the accumulated filth of years has been cleared away from bazaars and residential areas.

Prices in the capital, which had been soaring to unprecedented heights, have been brought down so effectively that controls have had to be placed on purchases. Many shopkeepers who had to pay high prices to blackmarketeers, have suffered enormous losses.

It seems clear that the new regime has come to stay. It owes its popularity not only to its success in cutting prices, but to its proclaimed ideals and drive against anti-social elements.

There is no real opposition within sight and the power of the army is unchallengeable. The two new rulers, both of whom went to Britain's Sandhurst, are popular with the army.

Speculation on a rumoured split between the two men reached a climax last week when General Khans issued a statement

that martial law would be retained until the country's main problems had been solved. This appeared to contradict Mr. Mirza's promise to foreign correspondents that it would be lifted as soon as possible.

But observers attribute General Khans' statement mainly to a fear that anti-social elements might take heart if they thought martial law would be lifted soon.

There is no real evidence of any fundamental disagreement between the two men, and they have gathered around them top civil servants, most of whom served under British rule, who share their views.

The regime faces enormous problems. A population of over 80 million is growing at a rate of a million and a quarter yearly, and although the Punjab area was known before partition as the granary of India, food production is now far below requirements.

Imports of food have brought a tremendous drain on foreign exchange reserves. The country's earnings have declined because of the fall in export prices and volume of cotton jute goods and tea, which coincided with a rapid spiralling of internal prices.

Neither of the two rulers has given any indication of how they

propose to deal with these problems except to aim for self-sufficiency in food.

Observers believe however that the present virtual dictatorship will enable the regime to force through long-needed reforms and that Mirza and Ayub genuinely intend to put the country on a stable footing—and then restore democracy.—Sapsa-Reuters.

Scheme To Absorb Highly Qualified Technicians

Indians returning from abroad with high technical and scientific qualifications are to be admitted at once to a pool for temporary placements, from where they will be absorbed in State or private industrial organisations.

The scheme is to be administered by the Indian Council of Scientific and Industrial Research, whose governing body met in Delhi recently under the Chairmanship of Prime Minister Nehru and approved the arrangements.

Initially about 100 officers will be admitted to the pool and they will include a proportion of those who have high Indian qualifications.

India's Largest Insurance Company At Your Service

The New India Assurance Company Limited

SOLE REPRESENTATIVE IN THE UNION OF SOUTH AFRICA
RUSTOMJEE JALBHAY RUSTOMJEE
140, Queen Street, DURBAN.

FOR SERVICE AND SECURITY
CONSULT US FOR
EVERY TYPE OF INSURANCE

P.O. Box 1610.
Residence: 111 Eleventh Avenue,
DURBAN.

Phones:
Office: 25845
Residence: 36413.

African Women Flee Before Baton Charge Threat

JOHANNESBURG, Tuesday.

BETWEEN 200 and 300 African women fled in panic when threatened with a baton charge at Newlands police station, Johannesburg, today. They went to the police station in protest at the arrest of 239 African women and a man while they were on their way to the Native Commissioner's office in Fordsburg to complain about the imposition of "pass books" on African women.

About 300 African women were also arrested at the Government pass office in Market Street on an allegation of having abstracted trams. The names and addresses of a photographer and reporter were taken by the District Commandant of Newlands after the "protest gathering" at the police station.

Today, the trouble was the continuation of efforts by Dr. Vorster's Native Affairs Department to ensure that African women in the Union voluntarily accept reference books. For several months, plans have been made to introduce the system on the Rand and the aim was to introduce it as "quietly" that agitators would not be given an opportunity to organise.

Without the knowledge of the security police, however, a group managed to organise during Monday night a protest march by hundreds of African women to the Native Commissioner's office in Fordsburg and the pass office in Newtown.

The first knowledge the police had was this morning, when the women started gathering in Sophiatown and other locations in Johannesburg. In

Sophiatown, women on their way to work were told to go to Freedom Square. There, they were told they must go to the Native Commissioner's office in small groups to protest against the reference book system.

About 400 women set off in small groups, but by the time they reached Hurst Hill, the leading group started to merge. By the time they reached Brimley, the bulk of the women were grouped.

Police Warning

Lt-Col. G. D. Pienaar, District Commandant of Police for Newlands, stood up with his men, warned the women that they were holding an illegal procession and ordered them to disperse. He alleged that, in addition to holding an illegal procession, they were also abstracting trams.

When there was apparently no reaction, Col. Pienaar repeated his warning.

A woman, who later disappeared, told the women to break up into small groups. Col. Pienaar ordered his men to surround and arrest them. Cheering and singing wildly, the women were rounded up and sent to the Newlands police station in police vans.

Shortly before lunch time, between 200 and 300 women marched to the police station. They wanted to know why the arrests were made in connection with the pass laws. Col. Pienaar said he had already explained the reason. The women said they also wanted to be looked up.

Colonel Pienaar ordered a squad of his men to form up and the women fled in panic.

India-Made Light Plane To Be In Market Soon

A two-seater light aeroplane "Pushpak," built at the Hindustan Aircraft factory in Bangalore, is shortly to be offered for sale.

It is rugged in construction, easy to fly and cheap to operate and maintain. It can take off from short runs, even stretches of wide roads. The cruising speed is 90 miles per hour and it can fly at one place for three hours.

India And Disarmament

INDIA was reported on Wednesday to be working for unanimous agreement in the United Nations General Assembly on three specific disarmament resolutions.

The Indian delegation began its negotiations late last week. Diplomats in touch with the talks said that the Soviet Union and the United States had not yet told India whether they agreed to its compromise suggestions.

The diplomatic sources said that one resolution would call for a cessation of nuclear weapon tests in connection with the talks between the United States, Britain and the Soviet Union in Geneva on October 31, a second would give a blessing to East-West technical talks on means of preventing surprise attack starting in Geneva on November 10, and a third would expand the systematic disarmament commission to include all the United Nations' 51 members and would keep it in year-round session.

—Tape-Associated Press.

Banda Determined On Independence

(Continued from front page)

he said. "But we want no land barons or country squires."

"In the Nyasaland of the future Black and White must work together and if the Europeans don't like it they will have to go."

"I know of many who will stay when this country gains its freedom."

Dr. Banda emphatically denied that he was against the Europeans. "I have lived in Britain too long to be that," he said. "But no one and nothing is going to stand in the way of our achieving our independence. I want self-rule for Nyasaland by negotiation."

"The Nyasas are united on this issue, make no mistake about that."

"I have been recalled to my country to lead the people and I am determined not to fail them."

In the Nyasaland envisaged by Dr. Banda political power would be in the hands of the Africans. The machinery of Government, he said, would include Europeans.

An independent Nyasaland would attract more industries and friends than now. Independent Nyasaland would also remain in the Commonwealth. "If we are allowed to."

DEWALI GREETING CARDS

Ref. No.		M/-	D/-
101	Film Star Printed Cards	6/-	"
102	Film Star Printed Cards Large	9/-	"
103	Film Star Folder Cards Medium	12/-	"
104	Film Star Folder Medium Cards Tinted	15/-	"
105	Film Star Folder 3 x 4 Cards Plain	24/-	"
106	Film Star Folder 3 x 4 Cards Tinted	15/-	"
107	Film Star Post Cards Plain	21/-	"
108	Film Star Post Cards Tinted	9/-	"
109	Religious Folder Cards Medium Plain	12/-	"
110	Religious Folder Cards Medium Tinted	15/-	"
111	Religious Folder Cards 3 x 4 Plain	24/-	"
112	Religious Folder Cards 3 x 4 Tinted	15/-	"
113	Floral Series	24/-	"
114	Floral Series	24/-	"
115	Floral Series	27/-	"
116	Floral Series	16/-	"
117	Floral Series Perfumed	24/-	"
118	Dewali Greeting Obnoxious Book	2/-	Each
119	Dewali Greeting Booklets	1/10	Each

ORDER NOW. POSTAGE FREE. C.O.D. 2/- EXTRA

Obtainable at Our Only Address

BHARAT MUSIC SALOON AND BOOKSELLERS

Phone 21489. 104 GREY ST., DURBAN. P.O. Box 2637

(Opposite Corner Shah Jehan Cinema)

"We Showed Foresight In Acceding To India"

Says Kashmiri Leader

Bakshi Abdul Ghilab, General Secretary of the Kashmir National Conference has said that events in Pakistan since its birth which culminated in the abrogation of the Constitution and proclamation of martial law vindicate the foresight and realism of the State people's decision to accede to India.

Addressing a labour meeting in Srinagar, that while the fundamental rights of the Pakistan masses have now been put in cold storage, "we are proud of the fact that we are citizens of a country which is the biggest democracy in the world, making successful strides in build itself."

Bakshi Ghilab expressed satisfaction over the progress Kashmir was making as an integral part of India.

World Newsreel . . .

(FROM SAPA REUTER)

Chinese Muslim Accused

The Hong Kong Communist newspaper, "Ta Kung Pao," reported that the vice-chairman of the All-China Islamic Association, Ma Chen Wu, had admitted responsibility for four riots by armed mobs against the Chinese Communist authorities in the North-West China province of Ninghsia during the past eight years. Two armed riots occurred in April and June this year.

The newspaper quoted official New China news agency reports from Yinchu, the capital of Ninghsia, as accusing Ma of being an "extreme rightist Moslem carrying out anti-Communist, anti people activities under the cloak of religion."

Jap Socialists Fear Kishi Heading For War

The Japanese Socialist Party has adopted a resolution calling for "the overthrowing" of the Government of the Prime Minister, Mr. Nobusuke Kishi.

It was alleged that Mr. Kishi was leading Japan into war by planning to revise the post-war clause of Japan's constitution, arm Japan with nuclear weapons, and send Japanese troops abroad.

The socialist party based their allegations on a broadcast interview which was given by the Prime Minister to Mr. Cecil Brown, the National Broadcasting Corporation's correspondent in Tokyo.

Mr. Brown quoted Mr. Kishi as saying that the time had come to revise Japan's post-war constitution, but Mr. Kishi denied he said it.

Pakistani Cricketer To Retire

Abdul Hafeez Kardar, the Pakistan all-rounder and test captain, has announced his retirement from first-class cricket.

Two months ago, the 33-year old Kardar was admitted to a nursing home for treatment for nerves and thrombosis and has now accepted his doctor's advice to avoid the strain of first-class cricket. He has told the Pakistan Board of Cricket Control that he will be unable to play against the West Indies on their forthcoming tour of Pakistan.

Kardar, an Oxford University blue and Warwickshire County player in English cricket, had

the unusual distinction of playing for two countries in test cricket.

He represented India in three test against England in 1946 before India and Pakistan became independent nations. Since then he has played in 18 tests for Pakistan, leading his team against England, Australia, New Zealand and India.

U.S. Secretary Of State Visits Kai-Shek

The visit of the United States Secretary of State, Mr. John Foster Dulles, to President Chiang Kai-Shek, neared its end on Wednesday, with the main visible result a new warning that the United States would resume escorting supplies to Quemoy if it became militarily necessary.

Elections In Uganda

Nearly 200,000 Africans were expected to vote on Wednesday in the second stage of Uganda's first elections to choose two African representatives for the Uganda Legislative Council.

Reports from polling stations said voting was going well and there were no incidents.

Unrest In Thailand

An estimated 70 pro-Communist people have been arrested in Thailand since the military Junta's promise to clean up the internal situation throughout the kingdom.

At least 25 of those arrested were newspapermen from some of Bangkok's more extreme left-wing dailies.

Three Factories For X-Ray Machines

Three schemes have been approved by the Indian Government for the manufacture of X-ray equipment. Each will have a production capacity of three million rupees worth of equipment per year. One will be in Delhi, another in Bombay and the third in Calcutta.

R. VITHAL

Bookkeeping, Writing up Sets of Books, Balance Sheets, Income Tax Returns.

Contact No. 12 Beldys Arcade, 88 Market Street, Cap. Disposal & Market Sts. Johannesburg. Phone 33-1854

B-I

Sailings Between East African Ports Karachi And Bombay

S.S. Karanja due 29th October 1958.
Sails for Bombay via Karachi on 4th Nov. 1958.

PASSAGE FARE TO KARACHI OR BOMBAY

First Class	single	without	food	£92-0-0
Second "	"	"	"	£60-15-0
Third "	"	"	"	£31-10-0

For further particulars apply to—

Shaik Himed & Sons (Pty.) Ltd.

390 Pine Street, — Durban.
Telephone 20432, Tel. Add. "KARAMAT."

Phone 635-8788

P. O. Box 1546,

MASTER BROS.

(PTY) LTD.

WHOLESALE MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS

HOUSE FOR KEEN CASH PRICES

33 West Street, JOHANNESBURG.

BOOKS FOR SALE

The Bhagavadgita—Radhakrishnan	11	5
Ramayana—Bajajgopalachari	3	0
Emerson—Americana—J. T. Scudder	7	0
Christian Mosaic—M. K. Gandhi	5	0
Selected Letters I—M. K. Gandhi	1	0
A Discipline For Non-Violence—R. B. Gregg	1	5
Towards New Education—M. K. Gandhi	3	4
Barredays—M. K. Gandhi	5	5
Indian Home Rule—M. K. Gandhi	1	5
Public Finance And our Poverty—J. C. Kumarappa	2	5

Obtainable from:

"INDIAN OPINION,"

P. Bag, Durban, Natal.

Are You a subscriber of
"OPINION"

If not, Why not?

Newly Arrived 'Jaico' Books

KASHMIR PRINCESS	25 s.
One Thousand Nights On A Bed Of Stones	4 s.
The Unmarried Widow	4 s.
The Spell Of Aphrodite	4 s.
Some Inner Fury	4 s.
Stories From Bengal	4 s.
Chitrlekha	4 s.
The Ten Princess	4 s.
War And Peace	4 s.
The Living Thoughts Of Voltaire	4 s.
The Living Thoughts Of Karl Marks	4 s.
The Living Thoughts Of Confucius	4 s.
Somdeva's Katha Sarit sagara	4 s.
Tales From Kalidasa	4 s.
The Whirlwind	4 s.
The Voice Of God And Other Stories	4 s.
Kadambari	4 s.
Keeping Fit	4 s.
The Miracle Of Milk	4 s.
Siddhartha, Man Of Peace	4 s.
Gautama, The Buddha	4 s.
Nectar In Sieve	4 s.
Somadeva's Vetal Panchavinsati	4 s.

(Postage 6d. Extra)

Obtainable From:

**INDIAN OPINION,
P. Bag, Durban.**

BOOKS FOR SALE

Ramayana—M. K. Gandhi	2	0
An Atheist With Gandhi—Gora C. Rao	2	0
A Gandhi Anthology (Book I)—V. G. Dalm	1	8
Gandhian Ethics—Benny Gopal Ray	2	6
Basic Education—M. K. Gandhi	2	6
Bapu's Letters to Mira (1924-48)	10	8
For Pacifists—M. K. Gandhi	2	6
The Educational Philosophy of Mahatma Gandhi —M. S. Patel	3	6
To Women—Amrit Kaur	1	0
Drink, Drugs and Gambling —M. K. Gandhi	4	6
To the Students—M. K. Gandhi	8	0
The Gospel of Selfless Action or The Gita According to Gandhiji ² (Translation of the Original in Gujarati with an additional introduction and commentary) —Mahadev Desai	5	6
What Is Wrong With Indian Economic Life —D. V. K. R. V. Rao	3	0
Christianity Its Economy And Way Of Life. —J. C. Koperappa	2	0

Obtainable From:

**Indian Opinion,
P. Bag, Durban, Natal.**

THE QUEENSLAND INSURANCE COMPANY LIMITED.

(INCORPORATED IN 1886 IN NEW SOUTH WALES)

TRANSACTS ALL CLASSES OF INSURANCE

Fire - Marine - Accident

Consult:

MISS TEHMI SORABJEE RUSTOMJEE
SPECIAL INDIAN REPRESENTATIVE

106 MANSFIELD ROAD, - - - DURBAN.

P. O. Box 476. - - - TELEPHONES 47453 & 47888.

જો કોઈ એવી સંસ્થાને જ્યાં
યાવ છે. તે, આનંદથી એવી
સંસ્થાને જ્યાં યાવ તેના કરતા
અનેક યોગ્ય વધારે છે.
—અણ્ણિલાલ.

દક્ષિણ આફ્રિકાના ગોરાઓ સામે બીન-ગોરાઓનો મોરચો

ન્યુ યોર્કમાં ભાષણ કરતાં, ઇન્ડોનેશીયાના મી. લેખાવરત્ન પક્ષે એમ જણાવ્યું હતું કે, દક્ષિણ આફ્રિકાના બીન-ગોરાઓમાં આજે સ્વતંત્રતાની ભાવના નગ્નત યર્ષ છે, અને એટલા માટે, તેઓ કદાચ ગોરાઓ સામે લડવા માટે, બધા બીન-ગોરાઓનું સંમત થઈ શકશે. મી. પક્ષાઈ, યુની-વર્સની સરકારને અરજી કરી હતી કે તેઓ પોતાની રંગબેરંગી નીતીને બદલવાનો પ્રયત્ન કરે. મી. પક્ષાઈ યુનાઈટેડ નેશન્સની ખાસ સંજ્ઞાકારી કમીટી સામે ભાષણ કરી રહ્યા હતાં. તેઓએ કહેવું હતું કે, જો દક્ષિણ આફ્રિકામાં કાલની રંગની નીતીમાં કોઈપણ બદલાવો ફરકાર નહીં થાય, તો ત્યાંના બીન-ગોરાઓને એમ લાગશે કે તેઓ બંધ સંસ્થાન ના રહેવાથી છે, આજે એશીયા અને આફ્રિકામાં સંસ્થાનો સામે વિરોધ છે, અને દક્ષિણ આફ્રિકાના બીન-ગોરાઓ અંતમાં આ વિરોધીઓ સાથે ભેટાઈ જશે, અને એમને બધા એશીયનો તથા આફ્રિકનો સાથ આપશે.

આજે આખી દુનિયામાં રાષ્ટ્રીયત્વની ભાવના નગ્નત યર્ષ છે. અને ખાસ કરીને એશીયા અને આફ્રિકાના લોકો પ્રજા જ ભજવે. યથા છે.

થજી દેશોમાં રંગબેરંગ તથા કેમી સેદ છે, પણ એ દેશોના રહેવાસીઓ તથા સરકારો એ વાતને ઓળખ નથી આપતા, બલકે એને દુર કરવા માટે પ્રયાસો કરે છે.

મી. પક્ષાઈ કહેવું હતું કે, એક દક્ષિણ આફ્રિકાની જ સરકાર છે જે રંગબેરંગ કાયદેસર રીતે ઓળખ આપે છે. દક્ષિણ આફ્રિકા એન. આ. કાયદામાં એકલી છે, અને એની સ.એ. દુનિયાના બીજા દેશો છે કે, જે નેતીક રીતે અથવા બીજા કે.ઈ.પી. રીતે પોતાનો વિરોધ દર્શાવે છે.

આજે સમસ્ત આફ્રિકાના,

આફ્રિકનોમાં આર્થિક અને સાન આલક ઉત્પત્તિ યર્ષ રહી છે, ક્ષત દક્ષિણ આફ્રિકાના લોકોમાં જ ઉત્પત્તિ નથી થઈ. બીજા આફ્રિકનો પોતાના દેશના ઇતિહાસમાં પણ આગળ પડતો જાય જાનવરો, સાથે સાથે દક્ષિણ આફ્રિકાના ઇતિહાસમાં પણ એમને ભાગ જાનવરો.

(અનુસંધાન માટે જુઓ પાનું ૪૦૫)

કેમનવેલ્થમાં નાઈલરીયા

નાઈલરીયાના વડા પ્રધાને લંડનમાં જણાવ્યું કે, “નાઈલરીયા નવે. આઝાદ દેશ છે તેને માટે કેમનવેલ્થમાં ભાગીદાર બનવું એ મહત્વનું છે.” ઉપરોક્ત વિચારો નાઈલરીયાના પ્રધાને બંધારણ સમીતીમાં કાબરી અપવા લંડન ગયા હતાં ત્યારે તેમના મનમાં ફ્રીડમ પ્રેસ એસોસિએશને એજન્ટ સમારંજ ગોઠવ્યો હતો ત્યારે નાઈલરીયાના વડા પ્રધાને હાજર હતાં વધુ માં તેઓએ કહ્યું કે, “નાઈલરીયાની બધી જ પોલીટીકલ પાર્ટીસ એ વાત પર પૂર્ણ સંમત છે કે, આઝાદી મેળવવી અને બ્રિટીશ કેમનવેલ્થના સભ્ય રહેવું.”

“નાઈલરીયાની પરદેશ નીતી વીરો થવાને મનમાં સવાલ ઉઠતો હશે. એમને અમારાથી બનવું કરી અમારા મિત્રો અને પડોશીઓ સાથે સારો સંબંધ રાખવું. કારણ એમને અનુભવે શિખવ્યું છે કે સંઘર્ષ એ મહત્વનું છે. નાઈલરીયા આઝાદ થવા છતાં એની રાખવું આશા નથી કે બધા દેશોમાં તેઓ પોતાના પ્રતિનિધિઓ મોકલવી શકશે.

“કેમનવેલ્થના સભ્ય થવાનું અમારે માટે તેથી જ મહત્વનું છે કારણ જે દેશોમાં નાઈલરીયા પ્રતિનિધિ મોકલી શકે ત્યાં કેમનવેલ્થના બીજા

સભ્ય દેશોના પ્રતિનિધીઓ અમારે પ્રતિનિધિત્વ કરાવશે જ.

“૧૯૬૦ સુધીમાં લગભગ ૪૦ વ્યક્તિઓને પ્રતિનિધિઓ તરીકે તૈયાર કરી શકાય છે તેઓ પરદેશ માં એલ્યીઓ તરીકે જવા માટે હાથક નહીં બન્યો હોય, એમ કહી શકાય નાના છીએ. એમને યુનાઈટેડ કીંગડમ પાસે આશા રાખવું કે યથા, દેશોમાં તેઓ અમારે પ્રતિનિધિત્વ નાજવે.

“યુને. માં હાજર થવાનો અમારો ઉદ્દેશ હું જણાવી જ ગયો છું. અમારી ઇચ્છા છે કે દુનિયાના સુખ અને શાંતિ માટે એમ પણ અમારે ભાગ તેમાં રહી જાવની શકીએ.

સાઉથ આફ્રિકાપર દબાવુ લાવો

હિંદુ પ્રતિનિધી મંડળ ને યુનાઈટેડ નેશન્સ સ્પે-રફલ પોલીટીકલ કમીટીમાં છે તેના સભ્ય શ્રી પાકે કહ્યું કે, માનવ જાતના હિત માટે આપણા બધા સભ્યોએ દક્ષિણ આફ્રિકા ઉપર તેની ઇલાચકાપણા ની નિતી તજવા દબાવુ લાવવું જોઈએ.

વધુમાં તેઓએ કહ્યું કે; સભ્ય દેશોએ યુનાઈટેડ નેશન્સના ચાર્ટરના કાયદાને અનુસરી દક્ષિણ આફ્રિકા ઉપર પોતાની લાગભગ વાપરી શાંતિસરો ઉકેલ ઇલાચકાપણાના સવાલનો લાવવા બનવું કરવું જરૂરી છે.

ચાર્ટરની મજબૂત ઉકાવાતી ન ભેઈ શકીએ. ઉચ્ચ આદર્શો (અનુસંધાન માટે જુઓ પાનું ૪૧૦)

"ઇન્ડિયન ઓપિનિયન"

શુક્રવાર તા. ૨૪ ઓક્ટોબર, ૧૯૫૮.

પ્રજાસત્તાકવાદીઓએ ફરવુઅર્ડ સામે પરવુજ નોંધશે

આ ને ઇલાયદાપણુ આપણા દેશમાં એટલા માટે ફેલાયુ છે કે સરકાર વિરોધી પક્ષમાં જોર નથી. સરકાર વિરોધી ગેરોની સુનાઈટેક પાર્ટી છે ને જોટો ફાવો કરે છે કે તે ઇલાયદાપણુનો વિરોધ કરે છે. બાકી બધા પક્ષો વચ્ચે અવિશ્વાસ તથા ભય ફેલાવવાને કારણે તેમનું જોર ઘટ્યું જોઈએ છે.

આને જોવાનો સમજવું જોઈએ કે સુનાઈટેક પાર્ટી કેઈ દીવસ ઇલાયદાપણુનો વિરોધ યોજાવી રીતે કરી નહીં શકે. આના પછી કારણ છે. નેશનાલીસ્ટોની જેમ તેઓનું પણ માનવું છે કે આર્થિક વ્યવસ્થા ધરાવવા માટે જોરાઓએ ઉપરીપણુ ધરાવવું જ જોઈએ. બીજું એ છે કે સુનાઈટેક પાર્ટીનું ને કારણ છે તે જોતા બીન-જોરાઓ તથા નેશનાલીસ્ટ જોરાઓને બહુ વિશ્વાસ નથી. આથી - સુનાઈટેક પાર્ટી કેઈ પણ રજના હો. કેમાં બહુ યશસ્વી નહીં થઈ શકે ખાસ કરીને જ્યારે બીન-જોરાઓ આને પોતાની ઉપર ચલા શાસન સાથે અત્યંત પ્રદર્શિત કરવા હવે છે. ઉલ્ટે સુનાઈટેક પાર્ટીની બીન-જોરી સંસ્થાઓ સાથે એક સવાની નામજી જેમની ફાર વધુ નહીં કરે છે.

આ પરિસ્થિતિમાં તેઓ એ ફાવો કરે છે કે તેઓ નેશનાલીસ્ટોને એક દીવસ હરાવશે એ કુલ ભરેલું છે.

બીન-જોરાઓ સાથે એક ન સવાની જેમની આપના સારી ન હોવા છતાં આપણે એ સમજવું જોઈએ કે ઇલાયદાપણુ સામેની લડતમાં આ કાંઈ બહુ જોટો ભાગ નહીં ભજવે. આને બીન-જોરી સંસ્થાઓ ટૂંક સુનીયને, અથવા તથા એવી બીજી સંસ્થાઓમાં જેમાં પ્રજાસત્તાકવાદીઓ છે, તેઓ ઇલાયદાપણુનો નાશ કરવાની વધુ ચકતી ધરાવે છે. એટલા માટે આવા લોકોને સંઘર્ષિત કરવાના વધુ પ્રયાસો કરવા જોઈએ.

આમાં પણ આપણી સામે ઘણી મુશ્કેલીઓ છે. અત્યંત ઇતિહાસિક છે અને અત્યંત નૈતિક છે. પણ જેમ "ન્યુ જોર" પોતાના એક અગ્રણીમાં જણાવ્યું છે કે જાવી જુદાઈઓને આવે વખતે આપણી વચ્ચે ન આવવા દેવી જોઈએ. આપણે ઇતિહાસ ઉપરથી જોઈ શકીએ છીએ કે એક વર્ષને પગલું ભરવાને સમયે નાની જુદાઈઓને આપણી વચ્ચે આવવા દેવાથી પ્રજાસત્તાક વાદનો નાશ થાય છે. એવું ક્યારેકજ વારે છે કે અમે "ન્યુ જોર" છાપા સાથે સહમત હોઈએ; પણ જ્યારે તેઓ આપણી સામે સુની રહેલી આક્રમક સામનો કરવા માટે એકત્ર થવાની પાત કરે છે ત્યારે અમે એમની સાથે સહમત થઈએ છીએ.

આને આપણી પાસે એકત્ર થવાને એક સમાન પાયો નથી. તે છતાં સર્વે રેશીયલ કોન્ફરન્સે અત્યંત કુલો હોવા છતાં એકત્ર થવાના પાયા મળ્યા છે. પણ જણાય છે કે એ કોન્ફરન્સમાં નીમાએલી કમેટીનું કાચ અટકી ગયું છે અને તે આપણે માટે સારું નથી. અમને ખાતરી છે કે ઘણા અમારી સામે સહમત થશે કે જા કમેટીએ પોતાના આદર્શો વધુ બહોળા કરવાની જરૂર છે અને તે બીજી સર્વે રેશીયલ કોન્ફરન્સ ભરાય એની પહેલાં મનું જોઈએ.

જોહાનીગરની કોન્ફરન્સમાં કમેટીને ઘણી બહોળી ચકતી આપવામાં આવી હતી. એક ચકતી એમના કાચમાં એ છે કે,

તેઓ બહારની સમિતિઓને એકત્ર કરી શકે છે. અમારે માનવું છે કે હવે સમય પાક્યો છે જ્યારે જા કમેટી એ બધી સંસ્થાઓ કે જેમને જા કોન્ફરન્સમાં પ્રતિનિધિઓ મોકલ્યા હતાં તેમની પાસે જઈને ઇલાયદાપણુ સામે એકત્ર થઈ વધુ અસરકારક થઈ શકે તેવાની પાતો આપણે કરે.

ઇલાયદાપણુને સ્વિકારનીય બનાવવા માટે મીયરીંગની નવી સુચના

રેટ કોન્ફરન્સેન જોડીસના વડા મી. મીયરીંગ એમણે, પરંતુ એમણે દક્ષિણ આફ્રિકા વિશે ને જોટો પ્રચાર કાપાઓમાં કરવામાં આવે છે. તેની ઉપર મોટી રજા હતાં, એમનું કહેવું છે કે લીનરલીગમની પાતો આને એવા મોકા કરી શકા છે કે જેઓ એવી વિચાર એવી આપાનીયો અપનાવી શકે છે. પણ આને દક્ષિણ આફ્રિકા એ વેમાર એવીને ન સ્વિકારી શકે. આને દક્ષિણ આફ્રિકાની ઉપર મળાની નબર જોટલા મળે છે, કારણ કે તે આફ્રિકાના અંદમાં છે અને આફ્રિકા આને પુરું અને પશ્ચિમનું સખ બીકુ છે.

મી. મીયરીંગે જાણ જણાવ્યું કે આને સુનાઈટેક રેટલા કોમ્યુનીઝમ સાથે ફરીકાઈમાં જતું છે. પરંતુ ના કાપાઓને જોરેન કરતાં જેમને જણાવ્યું હતું કે આને દક્ષિણ આફ્રિકા મા ક સાવ એવા પરંતુના અમરપની એ છે, ને દક્ષિણ આફ્રિકા સાથે ઘણી સહાયતા રામે છે. પણ દક્ષિણ આફ્રિકા વિશેના અગ્રણ રીપોર્ટો અહીંના માથેનો પાસેથી મોકલ્યા છે.

મી. મીયરીંગનું માનવું છે કે અગ્રણ અમરપનીઓ કોઈ દીવસ જોડી પાતો ન જાય. પણ જ્યારે તેઓ દક્ષિણ આફ્રિકા વિશે ખરી પાતો કાપાઓને આવે છે ત્યારે એ પાતો કાપતી નથી. કાપાઓને તો મળી શકે એવા અમારો જોઈએ છે.

દક્ષિણ આફ્રિકાની ખરી કમીટ પરંતુમાં ભવ તે મારે મી. મીયરીંગે જણાવ્યું સુચનાઓ કરી છે, એમાં એક એ છે, જેમાં તેઓ દક્ષિણ આફ્રિકાના જોટા વેપારીઓની મદદ મળે પરંતુ મા જણીતા જોટા ઉપર તેમનો પ્રચાર પાસવાની ફાઈર કરે, બીજી સુચના એ હતી કે એક દક્ષિણ આફ્રિકાના કાપાએ સુનાઈટેક કમિયના એક જોટા બહુલતા કાપા સાથે અંધ અંધો અને પાળી એવી ફરીકા કોમીને જેમાં તેઓ, એક કાપારણુ અગ્રિતને સુનીયનમાં થઈ જાવી સુનીયન ની ખરી કમીટ અતાવે. ત્રીજી સુચના એ હતી કે એક કમીટી

કે એક કમિયરીંગ પીસીટરન કમેટી રજાપવામાં આવે ને પરંતુઓને દક્ષિણ આફ્રિકા સાથે મેળવે અને દક્ષિણ આફ્રિકાના અગ્રણ સવાનો બહોલી મેળવી શકે. આનું સુચી એવી ૧૪ કમેટીઓ રજાપવામાં આવી છે.

ટોરી ધાના સાથે ફેડરેશન કરવા હવે છે

ગીનીયાના વડા પ્રધાન મી. સીકો ટોરીએ "નાટલ અગ્રેડી"ના ખાસ અમરપનીને જણાવ્યું છે કે એમનો દેવ ધાના સાથે ફેડરેશનને સંબંધ બાંધવા હવે છે. ગીનીયા અગ્રણ ફેડરેશનમાં હતું પણ તેને કામખાન રજાવતા મેળવી છે. ગીનીયા એકસાઉટ, કેળા, તથા લીરાનો દેશ મળ્યા છે. ગીનીયા અગ્રણ બોટન નેટલું મેળું છે અને એની વસ્તી અગ્રણ ૨,૫૦૦, ૦૦૦ની છે.

ધા પ્રધાને જણાવ્યું હતું કે તેઓ કાંઈ સાથે સહિત તથા અમરપની એક માં અંધ રાખવા હવે છે પણ એ અંધમાં એકતા અને પુર્ણ રજાવતા હોની જોઈએ.

કાચમાં તેઓએ ફેડરેશન આફ્રિકા રેશી સામેનો અંધ ભરી રાખ્યો છે. મી. ટોરીનું માનવું છે કે આગળ ભર્તા આફ્રિકાના અગ્રણ અંધોને જોડાઈ જશે, અને કાચ એક સુનાઈટેક રેટલા એક આફ્રિકા ભનશે અગ્રણ સુનાઈટેક રેટલા એક વેર આફ્રિકા ભનશે.

મી. ટોરીએ અંતમાં જણાવ્યું હતું કે એમને કોમ્યુનીઝમનો કોઈ અંધ ભનશે અગ્રણ નથી. અને સુરોપ પાસેથી કોઈ પણ ભનતની "અંધ" સ્વિકારવાની અથવા રીખવાની એમને કાંઈ નથી. એમને જણાવ્યું હતું કે એમને વિચાર એવીઓમાં મળુ રજા ન હોવા પણ એમને વાસ્તવિકતામાં વધુ રજા છે.

યુનેસ્કોના ઇલાયદાપણા સામે વિરોધ કરવાની હોંકની અરણ

યુનેસ્કોના આજ રાજનૈતિક કમીટીમાં હોદ્દા નધા બીજા રહ રાજ્યો તરફ થી દક્ષિણ આફ્રિકાની ઇલાયદાપણાની નીતી સામે, વિરોધ દર્શાવેલા એક દરાવ રજુ કરવામાં આવેલા હતા. રવાઈટ રોડસના પ્રતિનિધિએ બધાનું કહ્યું કે, તે આ દરાવને પોતાને સાથ આપશે, તે છતાં સાથે સાથે એમને એમ પણ બધાનું કહ્યું કે, જે મોટાનું માનવું છે કે યુનેસ્કો દક્ષિણ આફ્રિકા સામે વેતી રાજ્યોની નીતી માટે વિરોધ દર્શાવેલા એકાએક, એવા વિચાર ધરાવનારાઓની સાથે યુનાઈટેડ રોડસ સહમત નથી.

આ દરાવ રજુ કરનારા રહ રેશો થો, મર્મો, ઓસોન, થાના, ઘોસ, પાપીયાન, રબીન અને રેમોન છે. દરાવ નીચે પ્રમાણે છે :

“આને યુનેસ્કોના બનરણ એસેમ્બલી દરે એકવાર, દક્ષિણ આફ્રિકાના રાજ્યોના સલાહ ઉપર પોતાનું ધ્યાન આપવા પ્રયત્ન છે. ૧૯૫૫માં દક્ષિણ આફ્રિકાની ૬ તારીખે યુનેસ્કોના એક દરાવ પસાર કરવામાં આવ્યો હતો, જેમાં દક્ષિણ આફ્રિકાને અરજ કરવામાં આવી હતી કે, યુનાઈટેડ નેશન્સના ચાર્ટર અનુસાર તેને વર્તવું એકાએક. આ દરાવ દરે બધાને છે કે એક વિશ્વ સમાજમાં, એકબીજા સાથે મન દેવું અરજી છે અને આપ સમાજમાં માનવ હોને પૂરી રીતે ભળવવા એકાએક. આ બધું તારે જ થઈ શકે છે અરજ, રાજનૈતિક રીતે, જ્યાં રાજ્યો મોટા ને સહમત રાખવામાં આવે. આથી સામાજિક આર્થિક અને રાજનૈતિક સ્વતંત્રતા બધાને એકસાથે વગર પ્રાપ્ત થવી એકાએક.

“બીજું એ પણ બધાપરમાં આવે છે કે જે રેશો. આ વિચારો સાથે સહમત નથી, તેઓ માઈરેલી જરૂર સમજેલા બંધ કરે છે. આ દરાવ મધ્ય યુગના સમયેને અરજ કરે છે. આ માઈરે અનુસાર, રેમોના રાજ્યોમાં માનવ સ્વતંત્રતા તથા માનવ હો સહમતે જ આપવામાં આવવા એકાએક. આ દરાવમાં યુનેસ્કોના પોતાને એક બધાને કરે છે કે, દક્ષિણ આફ્રિકાની સરકારે, બધાની બધી અરજીઓને ન મળુકારતા દક્ષિણ આફ્રિકાના રાજ્યોની નીતી કમ્પ્રોમાઇસ રાખી છે.”

પહેલા ચાતા યુનાઈટેડ રોડસના પાટીનીથી મી. નેન્ટે દેરીસન દર્તા. એમને પોતાના બાપણુ ઇરમીયન, પોતાને એક દર્શાવેલા હતા કે, યુનેસ્કોની બધી વિનંતીઓ છતાં યુનીયનની સરકારે પોતાની ઇલાયદાપણાની નીતીને બદલવા કમળી નથી કરી. એમનું

કહેવું હતું કે, પણ મોટો એમ માનતા હતા કે, દક્ષિણ આફ્રિકાને સમત વિરોધ કરવામાં આવેલા એકાએક, પણ યુનાઈટેડ રોડસનો પ્રયત્ન એ કે સરકારે દારા આ સલાહને ઊંચ લાવેલા મોખ છે. યુનીયનના દેશો પોતાની સહમતથી દારા એક મોખ રાજ્યને પોતાની યુનિયનમાં ઉમેર કરવામાં બધી ચલા આવી શકે છે આજ બાવનાથી યુનાઈટેડ રોડસ આ દરાવને પોતાનો સાથ આપે છે.

પાકીસ્તાનમાં સરકારી સરખામત્યારી

પ્રમુખ પ્રકારે વિદ્યાર્થી તા. ૭મી એ રાત્રે સ્થળ રાષ્ટ્રપતિ સરકારી કાયદાની જાહેરાત કરી છે અને કેન્દ્ર સરકાર તથા પ્રાંતિય સરકારોને જરૂર તરફ કરી છે. આ ઉપરાંત રાષ્ટ્રમાં અસ્તિત્વ ધરાવતા તમામ રાજ્યદારી પક્ષો નાણુક કરવામાં આવ્યા છે. પ્રમુખે પાકીસ્તાનના બધાને ૧૬ માનવ કમ્પ્રો છે. અને પ્રમુખ સરકારી કાયદાના પ્રમુખ વહીવટાતી તરીકે સર સેવાવિતિ બનરમ મહમદ ભમુન માન ની નીચણુક કરી છે. એકાએક રોડસ પાકીસ્તાનના પ્રધાન મંત્રીમાં જે મંત્રી રોડસી કમ્પ્રો દર્તા તેને પરિણામે પ્રક્રમે આ પમત્યારી થી છે.

બી મોટોએ અરજનામાં બધાનું છે કે એકાએક જે વરસથી હું સરકારી એકત્યાર, સંચારકત મેરી, આપણી પ્રમાણીક અને રેશ રીમી બનવાનું રોડસ, સોન-પને અમાર, રાજદારી

પરદેશમાં દક્ષિણ આફ્રિકાની વિરુદ્ધનો પ્રચાર

એ. અરકી ૨૦મી ૧૯૫૫ને રાવરે મેરિસી લેએ એવા રાવરે રોડ દર્તા કે, મોટના ઇલાયદા દક્ષિણ આફ્રિકાના પક્ષે વિરોધ કરે છે, અને એ રીતે, દક્ષિણ આફ્રિકાનું નામ બધાને છે. આ કમ્પ્રો રોડસ એક એવા માટે મી. મોરિસ રેમ, એવા કાયદે અસ્તિત્વ ધરાવતી. રજુ એક રેશ રીસેન-અના પ્રયત્ન પ્રમુખ દર્તા, અને એવા કાલ માંતર રાષ્ટ્રીય સલાહ ઉપર જે કમીસન એક અર્થક છે. એની એકાએક કમીટી ના સમય છે, એમને યુનિયન રોડસ તારીખથી સમને સપરેમરની ૨૦મી તારીખ સુધીના બધા બીટીક કાપા

દેવમો માટે બસત્યને સરકારી દરપરોમ બધે મંત્રી રિંતા સાથે નીકળી રહી હું. આમા મોટા માન નીચ અપવાક પણ છે. એવા અપવાક ૨૫ માણસો સમુપતીમાં હોવાથી રેશ ની માનવોમાં પોતાની વચ માપરી ચકતા નથી.

આ અરજનામાં બધાને છે કે “આ પછી પ્રવૃત્તિઓને કારણે કમળા પ્રકારની સરખામત્યારી થાકી સમજ છે અને મોટોના મોટે રોપણ મોરો કમ્પ્રો-કાપા છે અને આવી બનીચક નીચ પ્રવૃત્તિઓ દારા વધુને વધુ સાધાર ચતા બધ છે. મારો પ્રારો રાજદારી એવમાંના આપણ, પ્રમો તપાસવા અને ધરમી પ્રમ માટે રોપણ એવ બધારણુ થાકા રોડસ રેશ મારો એકા કરવાનો છે અને રોપણ સમયે જે બધારણુ બનતાં સમય મોટમત માટે રજુ કરાશે.”

પાકીસ્તાનની સરકારમાં પણ પોટા રોડસો કરવામાં આવ્યા છે, જેમાં માર મીનીસ્ટ્રીને સાવ રદ કરવા માં આવી છે. અને બીજી મીનીસ્ટ્રીમાં સુધારા કરવામાં આવ્યા છે અથવા આમથા કરવામાં આવ્યા છે. જે મીનીસ્ટ્રીને નાણુક કરવા માં આવી છે. તે પાકીસ્તાનની એકાએક, મેમર, રોડસ અને રોડસીયર રીબનસ અને આર્થિક સલાહોની મીનીસ્ટ્રી છે.

નેશનલ ઓનિય મોટા જે છે, તે હવે નેશનલ ઓનિય કમીસન તરીકે મળ્યા છે, અને તે નેશનલ ડીરેક્ટ મેનના-એમેને પોતાના કમળમાં હવે થાકે છે.

રાષ્ટ્રપતિ ઇસકન્દર મીમતે બધા મોટોની બધીઓ કરી છે, સાથે સાથે બધા નધા સરકારી મંત્રીઓ પણ નિમ્યા છે.

આ બધા રોડસ અક્ટોમરની ૭ તારીખે, બધારે રાષ્ટ્રપતીએ બધારણુ માં રોડસ કરી, માર્કસ લેા કારવો હતો, તારીખે કરવામાં આવ્યો છે.

એને કારી રીતે વાંચા હતાં. અને એમને નોટાસ ‘ડેલી ન્યુઝ’માં કમળા બધાનું છે કે, મી. લેએ જે અસ્થેપ કમી છે, એનું કાંઈ અથની નજરે એ સમય ઇરમીયન નથી આનું વિધને કમળા ૩૬૮ કાપાઓમાં તપાસ કરી હતી. આમાના ૨૫૧ કાપાઓમાં દક્ષિણ આફ્રિકાના મારા માં કાંઈ જ એવામાં નહતું આનું વિધને એમની રોપ કરમીયાન ૨૦૩ વાર દક્ષિણ આફ્રિકા બધારમાં સમાચાર થાકા દર્તા. આમા રીન-કાપસ બધાસ રદ થીલેપ દર્તા. મી રોડસ કમી મારગી અને મરજુના બધામાં ૨૦ થીલેપ દર્તા. રો. રરમુઅડની

૧૬૧ પ્રમાન તરીકેની સુરખીના સમાચાર તથા અમલોના ૧૬ દર્તા પાકી-મેનના રોડસો તથા બીજી નાની રાજ્યીય બાબતો વિશે ૧૫, આર્થિક ઉચોગીક અને મેપારી ૧૨, સામાજિક તથા સમયે વિશે ૧૨, રેનની આમ અને રોડસ સમાચાર ૮, ઇલાયદાપણા વિશે તથા મરો વિશે ૫.

એક સરકારી પરાના બધાની સાથે મળ કરતાં મી. રેમે બધાનું કહ્યું કે, દક્ષિણ આફ્રિકાના જે સમાચાર કાપવામાં આવતાં હતાં તે એકાએક અસ્થિરકિત બધા ન હતાં પણ એનું બનવું હતું કે દક્ષિણ આફ્રિકાને તુક સાવ માથે એવા સમાચાર ને વધુ મહત્વ આપવામાં આવતું હતું. મી રેમનું કહેવું છે કે, ૧૯૪૮થી સરકારે ઇલાયદાપણાની ૫૩૬૦૦૦૦૦ બાબતો ઉપર જ વધુ ધ્યાન આપ્યું છે. એ તેઓએ પહેલા ઇલાયદાકારક બાબતો ઉપર મળુ ધ્યાને આપ્યું હોત, તે તેઓ એટલું સિદ્ધ કરી શક્યા કે ૧૦ વરસનું ઇલાયદા પછી ના રાજ્યમાં દક્ષિણ આફ્રિકાના બધા મોટા માટે જાણતી કરી શકાય છે, અને બધાને માટે વધુ સ્વતંત્રતા આપામ છે. એ આ વરસ મળ હોત તે આને જરૂર ના કાપાઓમાં દક્ષિણ આફ્રિકાનું નામ રીબનવળ મળું હોત.

દક્ષિણ આફ્રિકાના ગોરાઓ સામે બીન-ગોરાઓને મેરજો

(પહેલા પાનાનું અનુસમાન)
હોદ્દાન મી. ડા. એક. પાકે બધાનું કહ્યું કે યુનીયનના રાજ્યો સલામ બધા મંત્રી બની મોટો છે. આને થીપે યુનીયનની બધારના રોડ, એ પણ પોતાને, વિરોધ દર્શાવેલા હતા, તે છતાં યુનીયનની સરકારે ન મળુકારતા, પણ કસાવાપણાના પમત્યારો લેવા મ કમળા છે. આને સમયે અફિકાના ખંડમાં બધાની થઈ છે. આજ અફિકાન રાજ્યો એ સ્વતંત્રતા પ્રાપ્ત કરી છે. બીજા રાજ્યોમાં પણ સ્વતંત્ર. મેળવવાના પ્રયાસો આજ છે. આવી પરિસ્થિતિ આ દક્ષિણ આફ્રિકાની સરકાર કપાર મુરી યુનીયનના મળને નહોં મળુકારે. મોટમ.માના મ. મેસેનીયસ મેન રોડસે બધાનું કહ્યું કે એમના રોડસ, બધારણુમાં ૨૨ મેમેને. વિરોધ કરવા માં આવ્યો છે, તેથી તેઓ નીતીને કમળા ૩૫૫ રિપમા રિપ રી ન રી

સુકાપીય, કમળા રોડસ રોડસ, કમળે-સોમ, રેવ-કુ કમીયર-સ અને કમળે-સોમ માટે મળા :

આર. પરિશિલ
૧૨ માર્ચની આરેડ ૩૮ માર્ચે રોડ, રોડસ કમળે,મા અને મ. ૨૬ રોડ. એકાએકમાર્ચ, રોડ ૩૩-૨૬૫૦

લખ પ્રજાગે માટે

અમને મળે.

કુશલી જમણના અને સ્પેસલીસ્ટ છીએ.

શી કેપીટનની અંગત રેન્જેન નીચે કુનીયનના અને પેડેસીયાના કોઈ પણ સામગ્રી કપારે પ્રમાણે આપી રહેઈ હવાનો અને કન્ડીક્ટ વર્કશી.

કેપીટન બાલ્કની હોટેલ

(ધી કોર્નર મીકાઈ હાઉસ)

કે અને વિક્ટોરીયા સ્ટ્રીટના ખુલ્લાપર - ટરબન.
ફોન નંબર ૩૩૪૧૪ ટેલીગ્રામ : KAPITAN.

ધીરુભાઈ પી. નાયક

કુકરીપર, કુકરી, પીપાનાં અને અન્યક એવન

હીંદુસ્તાન અપર કુનીયાના કોઈ પણ કામની કપારી રિપાર્ટ અંગત, અમાન માટે કુકરી કરવા રેર કોઈ અમારી આજુતે પ્રાર્થના કરો.

જાંબી, આમ, મોરી, કુકરી, અન્યક, પોલિથાઇ, વિવેચન નીચા અને કુકરીની આપીએ છીએ.

ઈન્ડિયન, અરબન રેકલ, હિસાબના મોખાના અમાનના રેવન્યુ કમીશનર સર્વિસેર કે રેપારના કાયદેસર. આસપાસ તેમના કમીશનરને અમારી મામતોના કોઈ પણ કી લીધા વિના અને માત્ર સલાહ આપીએ છીએ.

રેવન્યુ અધ્યક્ષના કોઈ કોસ્ટોરીએશન કોઈ કોસ્ટોરીયા અને રાઈટાપર ઈન્ડિયન કંપની કોમીટીના પ્રતિનિધિ.

Phone : 33-9032. 26 Barkly Arcade,
Cor. 38, Market & Diagonal St., J'BURG.

તાબુ વિમદા ફરટ

અમાંબા અમામ, હીલી અમામ, રતાબા અને મુરખની મોસમ માલુ છે. આકુ પીની ૧૦ રતલ, લાસલુ મી. ૧-૬ રતલ.

પાંચક નંબર ૧ રી. ૧૦, નંબર ૨ રી. ૮ ૧૦૦.

કુશી અને મેવલી જાન અન્ય કાન, પોસ્ટલ લાઈ. બાસીટ મેવ મી. ૧૦-૧ લાઈ અને રાવેર બાસીટ મી. ૧૧-૩ કાન.

પેડેસીયા, બાસાઈન અને મેવલુઅન કોમીના કોસ્ટોરી કપાર પ્રાર્થના આપી કોઈ પણ વસ્તુ પાંચક આપી મોસમ.

All prices subject to Market fluctuations.

A. KADER & Co., (PTY) LTD.
WHOLESALE FRUIT MERCHANTS
P. O. Box 251. DURBAN.

ફરનીચર! ફરનીચર!! ફરનીચર!!!

મોરુષ કુદ, હાઈનીચર કુદ, મોરુષી, હાઈનીચર મોરુ, આઈસ મોરુ, આઈસ મોરુ, કુક રેક, રેક, લાન કોસ્ટોરી અને બરીરી કોસ્ટોરી. બાંધે પધારી લાલ કોસ્ટોરી કુકરી નાંક.

—બોક્સ, રેક અને કીચન ફરેસર—

કે કપારી રેન્જેન નીચે કોઈવાર કાન છે. તેનો રોડ કોસ્ટોરી કોઈવાર રહે છે. આમ રોડના કાવોના પ્રાર્થના બોક્સ અમારો અને રેપાર આપક પધારો.

L. MISTRY

51 BREE STREET, BURGERSDORP, J'BURG.
PHONE 33-4691. BOX 2626.

હીંકની મોટામાં મોટી વિમાની કમ્પની તમારી સેવામાં

—ધી—

ન્યુ ઇન્ડીયા ઇન્સ્યુરન્સ

કંપની લીમીટેડ

સાઉથ આફ્રિકાના એકેન્ડ મુખ્ય પ્રતિનિધિ

રસ્તમજી બલભાઈ રસ્તમજી

૧૪૦ કવીન સ્ટ્રીટ,

ડરબન - નાટાલ.

સેવા અને નિર્ભયતા

માટે અમને મળો.

બધી જાતના વિમાનો અને ઉતારીએ છીએ.

પી. એ. બોક્સ ૧૬૧૦.

રેસીડન્સ : ૧૧૧ હાલેવન્ય એવન્યુ,
ડરબન.

ટેલીફોન :

ઓફીસ : ૨૫૮૪૫

રેસીડન્સ : ૩૬૪૧૩.

એશીયને ન્યાસાલેન્ડમાંથી કાઢી નાંખવાની ધમકી

લીએમાં એલર્વા આફ્રિકન નેશનલ કોંગ્રેસનો પ્રમુખ ડૉ. હેરટોમસ બાન્ડાએ જણાવ્યું હતું કે ને એશીયન મોઝાંબિકે અમારી બાબતોમાં અપહરણ કરી છે અથવા ન્યાસાલેન્ડના રાજનૈતિક ક્ષેત્રમાં કોઈ પણ જાતની મામલો ઓ કરી છે, તો એમને ન્યાસાલેન્ડમાંથી કાઢી નાંખવામાં આવશે.

ડૉ. બાન્ડા એમણે ઉપર ૩૦ વરસ થી કંડનમાં હતાં અને જુલાઈમાં ન્યાસાલેન્ડ આપ્યા છે એમને જણાવ્યું છે એમના એક ઇશ્વરારથી બધા આશીર્વાદો ન્યાસાલેન્ડના એક એક એશીયન વેપારીની કુશળતા પૂર્ણ રીતે મેળવે છે કે આનો શું અર્થ થશે. આને અર્થ-દીવાળું છે અને તેમને કારકિર્દીમાં અથવા બીજા કોઈ દેશમાં જવું પડશે.

ડૉ. બાન્ડા અને એમના સાથીઓ ન્યાસાલેન્ડમાં વસતા સમગ્ર ૧૦,૦૦૦ એશીયનોને ફક્ત વેપારીઓ તરીકે જ રિવાજ છે. ડૉ. બાન્ડાનું કહેવું છે કે એશીયન ભોળા આને મોટા ભાગના વેપાર પેટાંના કાર્યમાં રાખે છે, અને એને શીયે આફ્રિકનો, વેપાર નથી કરી શકતાં.

ન્યાસાલેન્ડમાં વસતા એશીયનો ભોળા કોઈની આ મમકોળી ચિન્તામાં પડી ગયા છે. આ ધમકી ત્યારે આપવામાં આવી હતી જ્યારે ન્યાસાલેન્ડ એશીયન કોનવેન્શનના પ્રમુખ ૩૬ વરસના મરીશ મી. એ. સનારે સંક્રાંતિએ

મી. લીનોક્સ મોવાને એશીયન મોઝાંબિકે રાજનૈતિક કંડની માંખણી કરી હતી. તેમણે કાલમાં જ હાંડન ખાતે આ હતાં જ્યાં તેમને કલોનીયલ એશીયન ન્યાસાલેન્ડની એશીયનોનો અવાજ રજૂ કર્યો હતો.

ન્યાસાલેન્ડના એશીયનો કારી રીતે જાય છે કે ને ન્યાસાલેન્ડમાં ડૉ. બાન્ડાના વ્યવસ્થા રત્નવત્તા મળશે તો એશીયન ભોળાને ધણું ગુલાન થશે.

સામાર રિપોર્ટ
જોહાનીસબર્ગના આદર્શ
યુવક અંદાજે ઇન્ડિયન એશીયન માટે પા. ૩૬૭-૩૮-૮ ની જે મુદ્દર લેટ આપી છે તે અટે આ પત્ર તેમનો અત્યંત આભાર માને છે.
-અવરધાપક
'ઇન્ડિયન એશિયન.'

વરસોની કરીપદો ભોળા કરી આને આફ્રિકનો ભોળાકારની વાતો કરી રહ્યા છે.

પણ આફ્રિકન અને એશીયનોનું એકજ હોય છે. તેઓ બન્ને કુટુંબ છે કે ન્યાસાલેન્ડ ફેરફારથી જુદું થઈ ગયું. આમાં એકજ ફરક છે. એશીયનો કુટુંબ છે કે નોર્થ રેડીયોના અને ન્યાસાલેન્ડ એક મહા ને સ.કેમ રેડીયોના જુદું રાખે. જ્યારે આફ્રિકનો કુટુંબ છે કે ન્યાસાલેન્ડ પૂર્ણ રીતે રત્નવત્તા થાય અને ત્યાં એમને રજાસને મળે

ઉંઘે સ્વાદે ચહેલા યાજ્ઞિક

મહાગુજરાત જનતા પરીષદના પ્રમુખ અને સંસદના સભ્ય મી. ઇંદુલાલ માસીકે જણાવ્યું હતું કે, મુખ્યત્વે દિવાળી રાત્રી સંજમાં રાત્રે અને અપરધ સરકારની નીતીઓએ રજા રીતે જાતની આપણું છે કે ગુજરાતની જનતા સમક્ષ મહાગુજરાતના એક વડા રાજ્યના સરકારી આપણી માટે અવીરત થતા મહાનવા મીવાળ બીજા કોઈ માટે નથી.

મી. માસીકે કોઈ મહાનવાની સજા ભેગવી ગયા સુપ્રાદર્શ ભેગવાથી સુકત થયા હતા. તેમણે જેલ કુશળી બાદ એક પત્રકાર પરીષદમાં જણાવ્યું કે ગુજરાતની જનતાને અણનુપુર જાતી કમનથી કમડી નાંખવાનો રાજ્ય સરકાર નો પ્રવાર તેમજ પ્રજાની તમામ વર્ગો ની હિંમતોની અવગણના કરવાની તથા પશ્ચિમ દેશોને ભોલાચાંડી રીતે મલ અકલ કરતાં કુંધવાની સરકારના પોશાકી થોભાની નીતીએ અમારી માંખણી હાંસલ કરવા માટે પાણિન્ટરી

ફોરમનો ઉપયોગ કરવાનું અસહ્ય મનાવ્યું છે.

આંદોલનનો નિર્ણય
એટલે જામે મહાગુજરાતની સિદ્ધિ માટે આરેલન મહાનવાને નિર્ણય કર્યો છે. સમારક સત્યાગ્રહ જોરદાર બનાવાશે. હવે ફક્ત આ સહિદેનું સમારક કિયું કરવા નોખ અજ નથી પણ મહાગુજરાતની પ્રમુખ માંખણીની સીદ્ધિ પ્રતીક પણ છે. આ માટે નવું માંખમાં તપાસ થવાનું કહેવામાં આવ્યું છે.

તેમણે કહ્યું કે સંસદ અને રાજ્ય વિધાનસભાના ચોટી સંજમાંના ડેમોસ્ટ્રો દિવાળીને પ્રજા ઉમેળવા તરફવાર છે પણ તેમને કુટુંબી અવગણના અકલ કરવા દેવામાં નથી આવતો. આ પરિસ્થિતિમાં દિવાળી રાત્રીમાં ફેરફાર કરાવવાનું વિરોધ પડે, માટે અસહ્ય બન્યું છે.

અમદાવાદ ખાતે ગેરકાયદેસર રીતે સમારક ઉજવે કરવા સામે પરીષદની આગેવાનોને એતજણી અપાઈ હતી એવા વિધાન પરીષદમાંથી જી. અપાળ ના નીવેદનને તેમણે 'ખોટું' કહ્યું હતું કે તેમણે કહ્યું કે સમારક ઉજવે કરવું એ ગેરકાયદે કાર્ય છે એવા કોઈ પણ કશું કુધી અમને મળ્યું નથી.

મનુષ્યે શું સરજ્યું ?

વિગાનીક નિત નવી કોઈક કરે છે. આમાં ફાલોનો પણ સમાવેશ થાય છે. આ ફાલોમાંની કેટલીક ફાલો આપણે કોઈ વિનાશ કરે છે તે અદો કુંડમાં ઉતારીએ છીએ.

ચોંતા મુકત કરતી ગોળાઓ અમેરીકાની રોષ છે. ૩૦ નેટલી જુદી જાતો આની છે. ૫૦ ગોળાના તોફાંથી ૧૬૫૭માં જે કરોડ અમેરીકોનો જે જે અબજ રૂપિયા આ ફાલો માટે વાપર્યાં. પરીણમે ચોંતા મુકત તે ન થયું, પણ કેટલેકના અબજોના મુલ્યના એક કરી ફાલો મુલામ મધા ગોળાઓ ન મળતા ફરદી હિંદોળીયા, ચિત્તનું સમતોલ પણ ખોટું, આપણને ને વિચાર વિગેરે ફરદોને ભળવનર રીતે થાય છે. એટલે કે આ ગોળા એક જાતની કેપી ચીજ તમને આપે છે અને એ કે ફાલો વિની જેમ તમારા મનને ચોંતા મુકત કુંડ વખત મારે કરે છે. આ ગોળાથી જંગ કે મોટા વિગેરે અવાવવા માટે માંખસ નોખાયક દે છે. કારણ તે પૂર્ણ જાનમાં નથી દોલો. કુંડમાં આ ગોળા માંખસને બેસ કરે છે.

ધાનાના નાણા પ્રધાન હોદ્દામાં

ધાનાના નાણા પ્રધાને ન્યુ દિલ્હીમાં જણાવ્યું હતું કે અમારી સરકાર ધાના અને હોદ્દા વચ્ચેના વેપાર વધારવા ધણી આગ્રહ છે.

ન્યુ દિલ્હીમાં ઇન્ડો-ધાના કલમરક એસોસિએશને તેમના માનમાં મોનેલા સમારકમાં તેઓ ભેલી રહ્યા હતા. તેઓએ ઉમેર્યું કે બન્ને દેશ વચ્ચેના વેપારથી બન્ને દેશોને નાણાકીય લાભ થશે.

વધુમાં તેઓએ કહ્યું, હોદ્દા અને ધાના ધણી બાબતમાં મળતાં છે. બન્ને દેશોએ પોતાની આઝાદી માટે તેમજ આંતરિક સ્વાભાવમાં અને મહારના સ્વાભાવના ઉકેલ માટે અદોલા અપનાવી છે. મદદમાં ગાળીના અદોલાના સરેસે ધાનાને આઝાદી મેળવી આપી છે

પહેલો હોદી બ્રિટીશ ચેનલ તરે છે

લંડનના ઇન્ડિયા હાઉસમાં ચેનલ સ્પીકરના પ્રમુખે પહેલા હોદી ચેનલ તરેવા ચી ખીડર સેનને ગયા અંગતારીયામાં પ્રમુખ પણ એનાવત કહ્યું હતું.

સંકળમાંના હોદીના હાથ કમીશનર થોમસ વિન્ચાલકમી પડીતે સેનની એળખ આપતાં પોતે અને હોદ્દા એને મારે અર્પીત થયા છે એમ જણાવ્યું હતું. અને તે સમારક માટે હોદીના વડા પ્રધાન બેરેનો સરેસે સેન માટે આપેલા હોદી તે તેઓને જાહેરમાં નાચી તેમને એનાવત કહ્યો હતો.

મી. સેને કાતવાદ ચેનલ તરવાનો પ્રવલ કર્યો હતો અને આ હેરલી વાર તેઓ સફળ થયા હતા.

આથે બાંધવાની રીજન અને વેણીઓ

અખમલ, સાલીન, દારૂદા સીકેન્દી, વીખલ અનેક જંગ, કીકાઇન અને સાર્કમાં મળશે, લગ્ન અંદપ અને સોહર સજ્જતારવા માટે જગ્યાબંધ રીજનેર મળી શકશે.

અખમાં માટે અખમલ, અને ફેસમ તથા ફેલદની ટોપીએ કીકાઇન આથે બનાવી આપવામાં આવશે.

અથોડે બાંધવા અખમલ, ફેસમ, કોદન વિગેરેનાં કુલોનો જંગ રંગની વેણીએ અને અનેક પ્રકારના ક્રોચર્સ મળશે

ટેકાણું : આમરો હેટસ (પ્રો.) લી.

સેડીક અને ચીલ્ડરન્સ હેડ મેન્યુફેક્ચરર.

ફોન : ૮૩૫-૭૬૬૨   મહેલ આથે,

બોક્સ ૫૨૫૭.   મરદરે એન્ડન્સ

૩૩ વેરક ફૂટીંગ — જોહાનીસબર્ગ.

સહરાવર્દી કરાંચીમાંથી નાસી છુટે છે

“બાળકે કંદેવાથી નહિ પણ નેવાથી શીખે છે”

એક વખતના પાકીરતાનના વડા પ્રધાન જનતા સહરાવર્દી કરાંચીમાંથી છાંયી છુટવાનો પ્રવલ કરતા હતા.

દિલ્હીમાં એક કરાંચીથી આવેલા પ્રવાસીના જણાવ્યા અનુસાર સહરાવર્દી કરાંચીના વિમાની મથકે બાંચી જવા આવ્યા હતાં પણ ભરતરી ભાગે કોવાથી તેમને પાછા જવું પડ્યું એ કે જાણનામાં નહોતું આવ્યું કે તેઓ ક્યાં જઈ રહ્યા હતાં અને ક્યાં પહોંચેલા હતાં હતાં હતાં. તેમની પાસે ક્યાં ક્યાં પ્રેમના ફેશીની અને કોઈની ધરપોટા અને પાસપોર્ટો છે તે તેઓ મુનાઈટ કીંગડમ જવા હતા તે તેમને વિદ્યાની ભરતરી નહીં રહે

જણાવ્યા છે કે ૫૦૦ જેટલી રાજ-કોપ હોયતી વ્યક્તિઓને પકડવામાં નથી આવી હતાં નજર કેમકે રાજવામાં આવી છે.

પાકીરતાનના માણ વડા પ્રધાન શીરોહ આન હુન તથા તેમની મેગમ કાઠોર આવી થયા છે. આકરોપરની હમીના તેમને વડા પ્રધાન પદેથી કાઢી કાઢવામાં આવ્યા પછી આ લોકોરની તેમની પહેલી મુલાકાત છે. રોશન પર પ્રેસ વાળાઓ અગતીજ નુને જણાવ્યું કે “અને કામ પ્રથો ન પુછતા.” માણ પ્રધાનને કેટલાક પાંચિમ

પાકીરતાનના પ્રધાનોએ સાકાવો કરતાં, પોતાની પુત્રીના લગ્નમાં આવેલા એક અને મેગમ હુન જણાવ્યા કાઠોર પાસેના પોતાના માથે બેસી.

કેમ્પુનીસ્ટ કરાણા !

કેરાળાના એક કરાણાના કેમ્પુનીસ્ટ કામદારે પશ્ચિમ આરો અણાવવા કાળા ત્યારે પોલીસે ગોળી વાર કરી હતી.

કેવાલ મુજબ ૮ પોલીસો અને એક હ-સપેક્ટરને પશ્ચિમ આરવામાં આવ્યા હતા.

૨૨ દિવસથી કારખાનાની હડતાળ કરી છે આ તોફાન બાક બાક પોલીસ રાજ કરાણાના પર સહાય પહેરી કરી રહ્યું છે.

કેટલાક સામાજિક કામદારો પોલીસ ના રક્ષણ નીચે કામ કરવા જતાં હતા તેમને ૬૦ હડતાળીવાઓએ કામ કરવા ન જવાનું સમજાવતા આ તોફાન હુમ્મુ થયું. તોફાનીઓ કાઢીયા કાતાયા હતા અને કાંથી પશ્ચિમે ફેંચી રહ્યા હતાં. આથી પોલીસને ગોળીબાર કરવાની ફરજ પડી હતી.

“ક-વાઓને કેમવણી આપવી એટલે એકદમ અહીં થાન નહીં પણ તેને તીવ્રે, અને સુમકતા કીખવાડવાની છે. તે મારે કારી શીદીકાઓ નોંધાવે. માળાપ એવું વર્તન બાળો. આવે રાજે તેવા સુરકાર બાળો. જર પડે છે. બાળક કંદેવાથી શીખતું નથી પણ નેવાથી શીખે છે અને એટલા મારેજ માળાપે બાળકે આવે કાર્ડ વર્તન રાખવાની જરૂર છે.”

મહેસાણા નજીકના કા-કે આને નવીન ક-પાસાળીના મકાનનું તો, રાજ્યે કોદકાટન કરતાં મુજરાવ પ્રેસ કોમિસ સમિતિના ઉપપ્રમુખ રૂ. મધિ બદેન પોરેએ આ સંબંધે ઉચ્ચારી હતો.

કે. અમીરજીને વધુમાં જણાવ્યું હતું કે ગામને કુખારનું કરી તે પોતાના બાંચકાથી ન શરમાલ કરવી પડશે. મામપ-મામતનું કામ રખારે જ સહાય માથ, જખારે કી સહકાર આપે. તેમજ

વાળાના ક-પાસાળીમાં કુલનાક વ.વ.વ. મામમાં એણેરી જલજર કારી કામ આવતે એળવવા, કુરીવાનો અંધ કરવા, કામી વાડામિનો ત્યાજ કરવા અને વધારકાત મામની અવતિર્મ-નાજા અપવા અનુરોધ કર્યો હતો.

સુખી હાન છવતનું રહસ્ય

ઓસિસ અચોક્કસે પુલવામાં આ-ભ્યુ કે, તમારે કામજાન છવત સુખી છે એવું શું કારણ છે ? જવાબમાં તેણીએ જણાવ્યું કે, “તમારે સુખી થવું હેવ તો કોઈ પતિ સાથે બોરી અચોક્કસ કે કરી-કામમાં ઉતરશો નહીં. અને કોઈથી મદતની વાત નોંધવે અણાવવા ની છે. કારી કારી વાનગીઓ આવતા રહો. પતિ નાશજ નહિ થાય. અજબ મારા સુખી હાન છવતનું રહસ્ય છે.”

સમાચાર સંગ્રહ

—ઉપકુસરવતિને સુનીવર્ષીટીના કપાઈક માં કામજ થતા આટકાવસ પોરટીન કરતા જનારક કોઈક સુનીવર્ષીટીના રપ વિવ થોઓની તા. છનીએ કરપકક કરાઈ હતી. કરવામાં નજીક કેવાવો કરતા વિવાર્થોએના ટેળાને વિવેરવા પોલીસે તજવારે કાઢીમાર કર્યો હતો. સત્તાવાર રીને સુનીવર્ષીટી અંધ કરાય. પછી રજ કાપકે ઉચ્ચ પંદર કિલોથી થતા આ પોરટીને તોડવા પોલીસે કરમાનગીરી કરી હતી.

—સુદાનના નામ્યા પ્રધાને મુંબઈમાં જણાવ્યું હતું કે સુદાન હરકે છે કે એ કોઈ જોગી પાસેથી વધુ કે ખરીદે તે તે વધુ માથ કોઈ પાસેથી ખરીદી કહે, આથ કરવાનું કારણ એ છે કે, કીંઈ અને સુદાન વચ્ચેનો બાળને, રેપાર સુદાનને નહીંમારક નથી. કારણ તેવું પારેલી કુંદીમાથજ સમોદિત છે.

—દીલ્હી થી એસ. એન. લીસળીએ રાષ્ટ્રપતિ અને રીટ-કેડ કરીશખમાં વિધાને રફોડ તોડયો છે. હમીલ કી-ડિના રાષ્ટ્રપતિપટર પર ૧૪૫-૬ સપરો એક મિનિટમાં તેઓએ રાષ્ટ્રપ કમી હતી.

—કોઈ અને વેક જલમની વચ્ચે અકરોપર માસથી રફોડો રેલીમાથ અને રફોડો ફેટોની કરીલ થક થક છે. આ પડેમા કોઈ રર રેશો સાથે રફોડો રેલીમાથ કરીલ અને ૮ સાથે રેશો કરવીલ થક કરી હતી.

—ક-પાસામાં કુમા-કા માત્રી મુંદરૂ તા. રંમી થી સહ થક છે. નવી

મારાકાના મારે ૧૦ આક્રીકોને મુંદરૂ. છે એ કરક આક્રીકાના ઉતિકાકમાં પડેલી જ વાર જનવા પામ્યુ છે. સમજ ૨૦૦,૦૦૦ આક્રીકોને મતકાન મારે રરરરક- થકા હતા. મુંદરૂ થવું કાંતીથી આવી રહી હતી.

સાલિય આક્રીકાપર દબાજુ લાવે

(પરેમા પાનાનું અનુસમાન)

સાચવવા એટલે કે જો છવતનું એક સમય બની જવું એકજી.” વધુમાં કી પાકકે જણાવ્યું કે, “આક્રીકા ખંડમાં અવુતિ આવી છે આક્રીક રેશો આકાક થકા છે અને બીજા તે માથે જઈ રહ્યા છે. રાષ્ટ્રવાદનું મોજુ તે ખંડની ઉપરથી પસાર થાય છે. એટલે, એકથી ફેરફાર થક થકો, છે, કે કક્ષિલુ આક્રીકા વધુ વખત પે.તા ની નિતી નહીં બદલવાની હક કાવમ રાખી નહીં શકે.

રીયાર છે

સુજવાતી કંચરક સેતાબીનું જુનું અને જમણું ફેન્ડર સં. રંર૧૫નું તપવાર થક થક છે.

કોમલ ક્રેત ર શીમીર-૬ થે-સ ૧૬-૫૬ મારે નીચે આવેલા સિરનામે પત્રકેવારે કો.

Mr. V. D. Makani
Sec. Gujarati Cultural Society
127 Boreea Road, — Durban.

પુરા ખબર ! — પુરા ખબર !

દિવાળીના શુભ પ્રસંગ માટે

ખાસ મુખ્યધનો :

બદામી હલવો—સુકો હલવો

આ ઉપરાંત અમારે ત્યાં સારી અને કીકાયત લાવે નીચેની વસ્તુઓ મળશે.

કાણા રાજ	મસાલા વાળા સોપારી
પાપક ખાર	પરવા-એલમી
રાજમરો	સોપારી સેટલી
ખસખસ	સોપારી કરવી
પીણ મેથા	ગોળ (પ્રાપુરી મુંબઈ)
રાય	મા (મીચોન ખોર)
છર્ડ	લાસ આમલી
વરીવાળી	પ્રવેરની દાળ
પાચા	ચણાની દાળ
સાળ ખરયા	ન-રીવેરો જુકે
પામ્પી વાળા નરીમેલ	લાપરો
પવા-ખમવા	કમેલા દળદર તથા અરમા

બાલ માટે અજો મા લખો :

કે. હરીભાઈ એન્ડ સન્સ,

(પીટી, લીમીટેડ)

૮૦-૮૧એ વિન્ડોશીયા સ્ટ્રીટ. ડરબન.

ફોન ૨૮૨૯૮ — બેકસ ૨૧૫૬.

આફ્રિકન જીઓની ધરપકડ

જો બાનીસખમાં આફ્રિકન જીઓની "પાસ" માટે વિરોધ બતાવના જતા આફ્રિકન લેનોમાંથી ૫૩૧ ઓએ ને પકડવામાં આવી છે. મંગળવારે તેઓને કહેવામાં આવ્યું કે તમારે "પાસ" નો વિરોધ કરવા નેહી સખીસનર ની જોડીસે સરખસ આડારે જવાનું છે. અને તેઓ કામ પર જતાં અડકીને સીધા કોડમ રહેરમાં ભેગા થયા અને ત્યાંથી સરખસ કઢી આગળ જમ્યા. આમાં કેટલાક પુરો પશુ પકડાયા છે.

હાર માફ ૨૦૦-૩૦૦ નું એક જીઓનું રેણુ જા માટે ધરપકડ કરવા માં આવી છે જે ભણવા પોલીસ રેકેને અને ભણવા થાયુ કે જા માટે ધરપકડ કરવામાં આવી છે. તેમને અણુવવા માં આવ્યું કે "પાસ" જામે વિરોધ કરો તેથી, જામેથી કહેરાણુ કે અમને પણ પકડો. જાજાંને જોડારે કપો કે તપ અમને મારીને કઢાવો. આ સાંજળતાજ નથી બેનો નાસી છુટી.

આદર્શ ઠાન

મારી સાથે જેવધા એક પેલાબાઇ હતો, જાતે પટેલ. એમના નામ માં મુલેલો ત્યારે ૧૩૧ વીસા જીઓન આપી હતી. પછી તેા વરસે ત્યાં ફરીથી મળ્યા મળ્યા અને કહે: "તમે જીઓન બધને તો મળ્યા પણ વહેંચવાના ક્યારે?" મેં કહ્યું: વહેંચવા તો

આવ્યો છું, પૂછ્યું: "કોને કોને દેશો?" તો કહે: "જાઓનાં અમિવાર કહે"ન છે. મને અધી દર થો" મેં કહ્યું: એમ તો ન અને પણ તમારી અધી એમને આપી દો" એમણે તો આપી. પછી મેં કહ્યું "આથી જીઓનથી નહીં ચાલે, એમને એકતાં પણ શિખવવું પડશે." એ જાણ, એમનાં પત્ની અને ૨૪ વર્ષનો છોકરો તથા ૫ બેઠાં હતાં. મેં ખીનીક વિચાર કરી તરત બોલ્યા: "બસ, સકરપ મઠ અરો. અરર ફરીક" છોકરાને કહે: "કહે તારી એક છું સજાગતો. હું તો જાઓની ની બેઠ કરીશ."

ખીજે જ દિવસથી એમણે તો જા અમિવાર જાંગી કહેલો જા.યે એતરે જવા માલ્યું. થોડા દિવસે કામજ આવ્યો. કે ચાર સાડા બજા મોકલો મેં મોકલ્યા. એ મણુ વપ' વીતી થયાં. એક અંદરે અને પેલાબાઇ અધી ચાવેના વાજરકા આપી દીધેલા અને મણુ કે પેલાબાઇને મેડલી આવ્યું. પણ કમવો તો, જવાળ આવ્યો. કે "મણુકુપાથી કહે તો જમારા જાંગી જાખઓની બેટી બહુ જાખાદ મણુ મણુ છે. કહે અમને જુળાડની જરર નથી તમે બીજા કાઇને દેને." કમણું જ વિશ્વાસલક્ષમાં વાંચ્યું કે એ જાંગીએ,એ તો કા. ૨૫૦૦ બેન્કમાં જમા કરાવ્યા છે. પેલાબાઇ રાજ સવારે છઠીને સીની કુપડીએ જમ્ય છે. સાને એતરે બહુ જમ કામ ભેરે છે. જીઓન વહેંચી નથી. જા સાથે મળીને બેઠે છે.

—રવિશંકર મહારાજ.

શ્રી આદર્શ યુવક મંડળ

હરપરાત મંડળની વર્ષીક-જનરેર સભા તા. ૨૧-૬-૫૮ને રવીવારે સવારે ૧૦-૦૦ વાગે થી મગનભાઇ જા.ટપુરિયા ના પ્રમુખપદે મ.પી.દે.સમાં મળી હતી. સભાનું કામકાજ પ્રાર્થનાથી કરવામાં આવ્યું હતું.

વાર્ષીક હેવાલ

(૧) મંડળનો વર્ષીક-હેવાલ એગરર માં રાખવામાં આવ્યો હતો. તે પ્રસંગે નિમજી નાટક "ધરની કલ્પજ" તથા નાનુ પ્રદક્ષવ "વાહરે, રોમલ" રજુ કરવામાં હતા.

(૨) વાર્ષિક-હેવાલ નિમિત્તે બેગી ચર્ચથી તમામ રકમ પાડક ૩૧-૧૦-૫૮ ઇ. સ.એ.ને ધાન કરી દેવામાં આવી છે.

(૩) ચેકબુક અટકી વખતે મંડળ પારાકું કુલામું હતું અને જાળને, મ.પી.હતા.

(૪) શ્રી પિ. નિવ.સનનું જાહેર પ્રાર્થિક-અવચન રાખવામાં આવ્યું હતું (૫) મંડળ "અચી સજાઓ" મેડલી હતી.

(૬) વર્ષ દરમિયાન પ્રત્યક્ષ કે પ્રોક્ષ રીતે મંડળને જીકામ કરવા માલ્લ સનજનો તથા સજારીઓનો મંડળ આભાર બ્યદલ કરે છે.

નવાં કાર્યકર્તાઓ ૧૬૫૮-૫૯ આમજ દાતઓ: સર્વથી: જીખા-ભાઇ જી. આતર, ઉડુભાઇ એન. મહેતા, રામલાલ નાનાભાઈ. અન્વ-પ્રમુખ. બી રતિલાલ દાસજી બાઈ, પ્રમુખ: શ્રી મગનભાઇ જા.ટપુરિયા, ઉપ-પ્રમુખ. શ્રી અણીલાલ જુલાભાઇ.

મંત્રી: શ્રી કરસનદાસ કા. પ્રબ-પાન, સહ-મંત્રી. શ્રી અણીલાલ મોરારજી, ખજાનચી: શ્રી દરિલાલ ગાજાભાઇ, એકાઉન્ટર: શ્રી ગેમાભાઇ દાવાભાઇ.

અંગત સમિતિ સભ્યો: સર્વથી-જમ'લીલાલ નરસીકભાઇ, નાણુભાઇ ચોકાણુ, આનજીભાઇ જાલભાઇ, દિનકર જાઇ દરિભાઇ, જલુભાઇ જલુભાઇ, નાણુભાઇ વાલજીભાઇ.

કાર્યવાહક કમિટી

સર્વથી. અણીલાલ જુલાજાઇ (પ્રમુખ), દિનકરજીભાઇ દરિભાઇ (મંત્રી), નાણુભાઇ ચોકાણુ, રવજીભાઇ રામજી,

ગેમાભાઇ અપાભાઇ, રમણુભાઇ કુલ્લજ ભાઇ, મણુભાઇ જલુભાઇ, નાણુભાઇ વાલજીભાઇ, અણીલાલ દાવાભાઇ.

—૦—

આચાર્ય વિનોબાજી

વડોદરા રેલેસમાં પગપાત્રા કરતા વિનોબાજીની તબીબત અમદાવાદ લેવાશે છે. થોડાકે વખત મધ્ય મેલેરીયાને લીધે તેમને તાવ આવ્યા કરે છે.

ઉદ્ધા પાંચ હ દિવસથી તાવ લેના જતાં પગપાત્રા આણુ જ છે. મોરારજી દેસાઇ (નાણા પ્રધાન) વિનોબાજી સાથે થોડે વખત પરવાનામાં મધ્ય અહવાડીએ બેડાવાં હતા.

—૦—

રે જ કે છુ

રેલેમાં ડીપીટ-એકરે એક મારવાડી રોની ડીપીટ તપાસવાં કહ્યું, "તમારી આસપાસ મેંદેલા આ ૧૧ ઉકરડા કાના છે?"

"મારા છે."
"એમની ડીપીટ?"
"નથી બીધી."
"કેમ?"
"જરર નથી."
"રેલે આ ઉકરડાઓના નાખની છે?"

"સમજતા વાપરો."
"એક ડીપીટ સાથે ૧૧ ઉકરડાં મલ્લ અને કામદાનોં આવે. કામ કરનાર અંતે હું સમજતા કેવી રીતે નાખવી શકું?"

"મેં કાપડનો કામ નથી કર્યો. તમે અધા રેલેવાળાઓ જા જાહેરાત કરો છો કે ઉકરડાં બારની અંદર હોય તો ડીપીટ લેવામાં નહીં આવે. એ ઉકરડાં તો હું મેર મૂકીને આવ્યો છું."

સુકાં અરચાં

આસરે ૩૩ રતલની ગુણી ૩૨-૦, ૧૫ રતલ કાપળીની થી ૧૬-૩, અને ૧ રતલ કેવળીની થી. ૮-૬. રોકડેથી છે. તેમજ આમર માટે કાચા કેરી-કાચા થોડાં મુકાં મેરી કલીનું નહું લસણુ અને લીચા મરચા. વણુ કરીને નેવેઅરથી મળશે. માટે લાગીદ મળે:

MAARMANS PTY LTD.
Box 26, Phone 128.
Bris Transvaal.

માસ્ટર બ્રધર્સ (મી.) લીમીટેડ

નવ બધનાં નાવકન. રેકમી તેમજ સુવરાર કાપડ, અંજો બાજો અને પ્રરથ માટે જીતમ બધના કુલન જર્મી, પ્રલોચક, મરકીન-સ અને જમ્યાઓ માટે-ગુડીઝ, બીજસ, બ્લેન્ડેડ, થોસ્ટા, રેપાઇનસ વિરેર.

કરેક ભતવા માક માટે તપાસ કરવા સજામણુ.

૩૩ વેરર રેકર,

લોહાનીસખાઈ.

ફોન : ૮૩૫-૬૭૮૬

બોક્સ ૧૫૫૬.

આતમાન જાગે ?

લેખક : રાંતિલાલ રામભાઇ પટેલ નામકર

તારો આતમા ન જાગેજી, તારો આતમા ન જાગે, માથે કાળ નમારાં વાળેજી, માથે કાળ નમારાં વાળે. મંદિરમાં શુ દીવો કરતો, દીવમાં છે અંધાર, મામા ના ચકકરમાં બાઈ, કરતો ચાક તાર...તારો આતમા. મોટે મોટે આરતી ગાવો, લાળ, લાંબ. રાગે, મંદલી વમાડી પ્રણુને જમાડે, જાતે શુ ન જાગે...તારો આતમા. વાર તહેવારે અપવાસ કરીને ટાળે! જુએ મરતો, મહાભારતને ગીતા વાંચી, કુનીધને જેતરતો...તારો આતમા. ધુમધી શમ રામ જપવો, અમલમાં રાખવો; છુટી. રાખ જપવો. હરદમભાઈ, પણ દાનત તારી જુરી...તારો આતમા. પેશા મે શુ લેગા કરવા, છવન લેકે તાજ, છવનની કીમલ શુ જાઇ, સમજે તો નહુ સાર...તારો આતમા. મેલ્ય કારીરની પરવા ન કરતો, કીતને તારા બે.જે, જંધ કરી વારી નકથી આમો, જા તર પડમા લેજે...તારો આતમા. "કાંત" કહે છે સમજાબાઈ, જોડી કે શું ચાળા, આતમા બે જાગે તારો, કામ ન આવે આળા...તારો આતમા.

Commerce is the great civiliser. We exchange ideas when we exchange fabrics
—R. G. Ingersoll.

OPINION

Founded by Mahatma Gandhi in 1902.

Former Editors: Manilal Gandhi—1918-1955.

No. 42—Vol. LVI.

Friday, 31st October, 1958

REGISTERED AT THE G.P.O. AS A NEWSPAPER
Price: FOUR PENCE

Commerce Wants Higher Wages For Non-Europeans

NEARLY 200 leaders of commerce have according to the "Stars" Correspondent, given solid backing to a suggestion that they should pay more to unskilled non-European workers.

This move, regarded by delegate as the most significant in commerce in years, was made at the congress of the Association of Chambers of Commerce, which ended at Margate.

A delegate from Johannesburg said in an interview, "The fact that we are volunteering to give money away is unique. A far-reaching policy such as this would not have been considered by commerce two years ago."

A number of points arose from the association's decision to press for higher wages.

The association sees the movement for better wages and higher production as leading to more opportunity for labour and employers.

A delegate said: "We have an opportunity that no other nation has. We are the one country that should never have a depression."

"Other Commonwealth countries have a uniformly high standard of living. They have little room for development."

"But in South Africa we have three-quarters of the population living on the breadline."

The Association's move is regarded as one that may help to unite the country. The members say they are acting in the interests of every section of the community.

The chairman of the Afrikaners Handelsinstituut, Mr. D. W. R. Hertzog, told the association that its resolutions and discussions were strikingly similar to those taken recently by his organisation.

"This means more than if it had acted together at one meeting," he said.

The interest that is being shown by commerce is also apparent among non-Europeans.

The view of a section of the non-Europeans was expressed at a congress of the Liberal Party in Maritzburg last week, when some African delegates said, they are in favour of a move to raise wages gradually—and not forcing the issue by a labour demonstration.

Many delegates believe they are helping to meet the great need to aid the Africans.

They believe they are helping to influence public opinion on a grave issue—and doing so independently, without having to obtain favours from the Government or any other body.

WAS LOUW FOOLED OR WHAT?

OUR opponents have put themselves in an invidious position. They were the ones who voted last year in favour of the 'new approach' to the South-West Africa question," Mr. E. H. Louw, the Minister of External Affairs, said at Jan Smuts Airport.

The South African Government has not yet decided what policy to adopt towards the attitude of certain delegates at the United Nations, added Mr. Louw, who looked very tired on his arrival back from New York.

Co-operation

"At the latest meeting 50 of them voted against the new approach.

"We showed our anxiety to co-operate with the committee by being prepared to examine the partition suggested. We did not suggest it—the Good Offices Committee did."

Mr. Louw said that the "accusers" were always referring to the Charter of Human Rights. But human rights extended further than allowing a man to cast his vote.

"Human rights also entail seeing that the people are given employment, food and medical attention."

Britain Still Votes For Apartheid

LONDON, October 24.

THE "Church Times" commented on the British attitude during the United Nations Special Political Committee's debate on South Africa's policy of apartheid.

It recalls that the debate ended on Tuesday with an overwhelming majority condemning South Africa's policies.

This was on the ground that "they impair the right of all racial groups to enjoy the same rights and fundamental freedoms."

The vote, it says was 65 to five, with four abstentions.

"Christian opinion in this country must deplore the fact that one of the five votes against condemnation was that of Britain," say the paper.

"The British representatives sought to explain his Government's attitude, by appealing to the article in the Charter of the United Nations which declares that (Continued on page 421)

OPINION

FRIDAY, 31ST OCTOBER 1958

The COD And Apartheid

ELSEWHERE in this issue we publish a letter from Mr. B. Turok, the secretary of the Congress of Democrats in which he clarifies the attitude of his organisation towards a united anti-apartheid front. This was in reply to our editorial in which we had deplored the COD's and the Black Sash's qualified acceptance of the ideal of collective action against apartheid.

The first really important point which Mr. Turok makes is that the time for closer collaboration has not yet come, in view of the ideological differences which still exist among the opponents of apartheid. This comes strange from an organisation which has not concealed its Left-wing sympathies. In Germany, Hitler smashed or paralysed all opposition to his regime because they took such a long time to realise that the time had come when they should unite.

Opposition

Dr. Verwoerd's choice as Prime Minister and the extremist Cabinet he has appointed are clear indications that Afrikaner nationalism is in a fighting mood; that it is out to crush all opposition to his dictates. To stick to doctrinal positions in the face of these dangers is a luxury which neither the COD nor the Black Sash nor the African National Congress and the Churches can afford. But to justify this attitude on the score that the COD awakens White opinion to the need for a more accommodating attitude to the man of colour is a specious argument which will not stand a minute's examination. The COD has made no impression whatsoever on White opinion. The few who are its members are wholly ineffective for purposes of enabling the Whites to see the truth in clearer light.

The second point raised by Mr. Turok is that the COD's being in the Congress alliance is proof of White readiness to co-operate more effectively with the African. This is dangerous self-delusion. The COD is an isolated group on the White side. This reduces it to the size of a token ally in the Congress Movement and tokens are not what the Africans want now. It is gratifying to note that some of the most important leaders of the ANC are beginning to see this fact. In an interview with "New Age" recently, Mr. Tambo described the COD as the brother of the ANC. In the African family to be a brother does not mean equality of status. The elder brother has rights and privileges which the last-born can never dream of. Mr. Luthuli developed Mr. Tambo's theme a little further. "New Age" reported him as saying that the ANC was ready to co-operate with all who oppose apartheid. To show that he meant what he said he straightway proceeded to accept the Liberal Party's invitation to be guest speaker at its Natal provincial con-

ference in Maitland where, in a public statement, he had welcomed the formation of the Liberal Party and, as leader of the ANC, was glad that the two organisations were getting to work together on a widening area. As the years went by he hoped that they would come nearer agreement. He ended up by paying tribute to what he called "the lasting values" which the Liberals upheld.

Realities

Now, a man who can talk like this on a public platform is clearly concerned more with realities than with doctrinal positions. It might be ideologically sound to shout about the Freedom Charter, as Mr. Turok does. But Mr. Luthuli, who knows fully than Mr. Turok what is going on in the mind of the African people in the towns, and in the Reserves, realises that it is more important at this stage to build up a powerful alliance rather than to insist on the Party line.

By taking up the attitude shown in Mr. Turok's letter, the COD is behaving exactly as the United Party does. The latter shouts up and down the country saying that it opposes apartheid; that it stands chances of defeating the Nationalists at the polls; that the time for collaborating with the other anti-apartheid groups has not come; that its doctrinal position is too precious to be sacrificed. The United Party can afford to do this because it is but the reverse side of a coin to which the Verwoerds are the obverse. The incomparably weaker COD does this not only at its own peril but at that of the African people, for whom the ANC speaks.

Canada Against Apartheid

CANADA supports a draft resolution in the United Nations General Assembly's Special Political Committee to express "regret and concern" over South Africa's racial policies.

Five Afro-Asian members of the Commonwealth — Ceylon, Ghana, Malaya, India and Pakistan — are among the 32 nations sponsoring the draft. New Zealand, while not referring to it directly, supports the idea expressed.

The Netherlands said she would support the draft in so far as it called on all States to observe their obligations under the United Nations Charter to promote fundamental freedom and human rights. But she would abstain on that part of the draft which singled out South Africa.

Ceylon's representative, Mr. Y. Dissanayake, said many Liberal-minded White people in South Africa were ignorant of the conditions in which the non-Whites lived.

Complex Problems

Mr. M. S. A. Beg, of Pakistan, rejected South Africa's claim that her apartheid policies fell within her exclusive domestic jurisdiction. He hoped the seriousness of the situation was not lost on the Union Government.

Mr. W. J. Brown, vice chair-

man of the Canadian delegation said his country was "firmly disposed" towards the draft and did not think it failed to recognize that South Africa was faced with "complex and difficult" social problems.

World Opinion

It would be unrealistic to expect an immediate transformation of South African society.

But Canada hopes that the resolution, if adopted by the committee, would serve as an important declaration of world opinion which would have an important effect in promoting greater observance of human rights and fundamental freedoms and lead to the "amelioration of the unhappy situation in South Africa."

Mr. Anderson of the New Zealand delegation said that it was not within the competence of the United Nations to compel South Africa to change her policies.

The encouragement between South Africa and the members of the United Nations was appreciable. Canada hopes to exert influence.—Sapa-Reuters.

Comment On Man And Events

Another Nasty Blow For America

By JORDAN K. NGUBANE

RUSSIA'S decision to grant Egypt the loan to build the Aswan dam is clearly a major tactical and propaganda victory against the Free World and a nasty blow for America.

Tactically it means that the Russians have succeeded in damaging seriously the prestige America accumulated as a result of her successful intervention in the Suez crisis. Her failure to lend Nasser the money he needed to build the dam created a political vacuum in which she was projected as the agent of a hated and dying imperialism. Russia moved in to fill it, as the effective enemy, of imperialism and the friend of the victims of Western oppression.

This, in turn, has given Russia material interests in Africa where, before, she sought to hold her ideological positions.

The propaganda possibilities of her concrete demonstration of friendship are immense. Less than a year ago the Soviet delegation to the Afro-Asian Peoples' Solidarity conference announced that Russia was ready to give to those fighting imperialism aid with no strings attached. The loan is concrete proof to those people that Russia sticks to her pledged word. If the Soviet Union can have, in Africa, the reputation of acting promptly where the liberals in the imperialist camp hesitate, if she can build up a name for taking decisive action to destroy race oppression, we must be realistic enough to note that this will give her the initiative she might need to influence events on the continent in the direction of her choice.

American Weakness

This, in turn, brings us to the weakness of the Free World which are giving Russia these advantages. The first and most important of these is that America, as leader of the Free World, has not yet reconciled the conflict between her traditional idealism and the realities which come from being a leading World Power.

The American nation was founded on an ideal. Down the centuries the goal of liberty was the powerful influence which form and direction to the growth of the United States. So powerful was this influence that the Americans fought a civil war over the issue of slavery.

It is of importance for us in Africa to note that one of the factors which gave victory to the

North was that moral considerations and economic interests were reconciled there. The North could claim to uphold a moral ideal and bring the percepts of economic power to push events in the direction it desired. In other words idealism and the realities of economic growth were reconciled.

A situation similar to this in many respects exists in Africa. For very many years to come Africa could be a good consumer of American goods. Everywhere on the continent the people are clamouring for freedom and higher standards of living. These demands mean an ever-expanding market. Support for the demand for liberty inevitably reaches idealism with eagerness in Africa. In spite of this advantage, America often seems to lose the initiative in the continent. When she is not too cautious, she does the right thing when it is too late.

Apartheid

Let us take a case in point. Apartheid has been before the United Nations now practically since the establishment of the world organisation. Up to this year America has on the whole taken up an attitude which had the effect of encouraging our opponents to go from one extreme of argument to another. This attitude sabotaged India's attempt to mobilise world opinion in efforts to exert peaceful, persuasive pressures on our opponents to make them change their attitude.

This year, when the Afro-Asian Solidarity conference had met; when, for all practical purposes, the Aswan loan was on the way; when Nasser had been murdered then only did the United States give merely mouthed backing to the side which opposes apartheid's violations of the basic principles of the United Nations.

This sort of attitude is not likely to convince very many Africans that America is a reliable champion of human liberty. It is not likely to assure very many either, that she is even an effective ally against communism. And, where race is a complicating factor, her cautious policies could, as they do, project her as a friend, if not agent, of the race oppressors.

Best Brains

Such a development would be extremely unfortunate not only for ideological reasons but also for the relations between the non-White of the Union and the great people of America. For generations America poured large sums of money into South Africa for educational purposes in the African community. Some of the finest training institutions in the land were founded and for a long time maintained, by Americans. Off-hand one can mention Adams College, Inciso Seminary, McCord's Zulu Hospital. Most of the best brains which the African community has produced within the last hundred years or so have had very close associations with America. As a result of all these factors it can be said that the bonds between the Africans of the Union and the people of America have been strong, close and intimate.

It was to be expected that this friendship would be reinforced by enabling the African to be in the position to reciprocate at a time when America needed friends. But what do we see? American representatives at the United Nations speak of apartheid as though it were a delicate little flower whose only defect was that the trace from which it came was a little thorny!

If this is how the United States proposes to help us defend Africa against the tyranny of the communists, which is no bad as anything we know under sport, said, the time might not be very far when we might say: God, save us from our friends!

White Approach

Most of the difficulties here spring from the fact that in many ways America thinks and acts like a White country. Secondly, the sins of race oppression have not been entirely wiped out of American life. In her approach to Africa's problems, she brings to bear the mind of the White man. Russia brings in the mind of a mixed nation. In a situation like this, insistence on seeing Africa's problems from the angle of the White man could very well be an invitation to disaster.

The situation developing in East Africa and in the Central African Federation will soon become very testing for the Free World. The Russians are already preparing for it. And if the old cautiousness remains standard policy for the White House, United States prestige will suffer a worse blow than at Aswan—if for the reason that Russia will have gained a foothold in sub-

Saharan Africa, which is the most important part of the continent.

Govt. Urged: Drop Treason Charges

A MASS MEETING on the Treason Trials sponsored jointly by the African National Congress, Natal Indian Congress, Congress of Democrats, Liberal Party, and the South African Congress of Trade Unions, was held in Durban on 23rd October.

The meeting which was well attended by over 1,000 people of all sections of the South African population, was addressed by Chief A. J. Lutshuli, Adv. H. B. Moll, Mr. Alan Paton, Mrs. Vera Posner, and Mr. Moses Mabhida.

The following resolution was unanimously adopted at the meeting: "This mass meeting of the citizens of Durban held at the Gandhi Hall, calls upon the Government forthwith to drop the charges of Treason against the 91 accused against whom the Crown last week withdrew the indictment, after it had been successfully challenged before the Special Court from 1st August to October 13th 1958.

Britain Still Votes For Apartheid

(Continued from front page) the organization has no right to intervene in matters which are essentially within the domestic jurisdiction of another state.

"This simply will not do," says the "Church Times."

"The same argument could presumably have been used, if the United Nations had existed in the 'thirties,' to prevent any condemnation of Hitler's persecution of the Jews.

"It actually has been used by the Russians in attempts to prevent United Nations condemnation of the action against Hungary.

"When fundamental human rights are at stake, the United Nations must speak out, or condemn itself to utter futility.

"Britain's anxiety on this occasion to avoid giving offence to South Africa is easily intelligible.

"But it is morally indefensible," it adds. —Sapa

Letter To The Editor

COD And United Anti-Apartheid Front

SIR,—Your issue of 17th October contains an editorial which severely criticises the Congress of Democrats for "reservations" about participating in the alliance of liberal organisations as called for in a recent article in the "Rand Daily Mail."

We feel that it is necessary to clarify to your readers the actual standpoint the Congress of Democrats adopted in this connection and to give our reasons for not wishing to disband our organisation in favour of an all-embracing body at this stage.

The Congress of Democrats, however, welcomed the suggestion of a closer working alliance with other anti-apartheid groups amongst the Europeans and is willing to participate in a consultative committee with such bodies for the purpose of planning joint activities and protests.

Nevertheless, in view of certain important differences which our organisation has with other groups we feel it is necessary to retain our identity at present in order to maintain our right to propagate our views freely. Describing us as an "ineffective minority" amongst the Europeans, your editorial condemns us for insisting on "narrow ideological stands". In our opinion the Freedom Charter, which is our platform, does not constitute a "narrow ideological stand", nor is it "sectarian" for us to value our right to spread the call for equal rights for all amongst the Europeans. As your editorial correctly points out, other groups in this proposed anti-apartheid front are still far from accepting this demand. Differences such as these should not prevent our working together on issues which do not involve controversy, for example, the struggle against the Group Areas Act or the extension of passes to African women, but were we all to amalgamate at this stage into one organisation it would include such a diverse collection of principles and ideas as to be in danger of chronic internal conflict which might well render its work ineffective.

Your article correctly points out that the Congress of Democrats only becomes significant "in alliance with the African National Congress." It is precisely this alliance which we value so strongly and which we would be forced to forgo if we disbanded our organisation. We are convinced that there is a real need for a European ally in the Congress movement which can bring Congress policy and activity to the attention of Europeans in order to win their sympathy and support for the cause

of New European liberation. It is not that "we cannot trust the African National Congress to uphold the cause of liberty" as your editorial suggests, but we feel that as Europeans we have a part to play in upholding that cause amongst the Europeans.

Finally, I should like to say that we sincerely hope that the liberal European organisations respond to the call for closer unity, for we feel sure that such an alliance is potentially a powerful force against the Nationalist Government and could one day become a valuable ally of the Congress movement.

Yours faithfully,
B. TUROK,
National Secretary.

Alan Paton To Open N.I.C. Conference

MR. ALAN PATON, Vice-Chairman of the Natal Provincial Vigilance Committee formed to oppose the implementation of the Group Areas Act, will open the 11th Annual Provincial Conference of the Natal Indian Congress on Friday the 21st November, 1958, at the Gandhi Hall, Lorne Street, Durban.

The conference will have before it a number of resolutions dealing with matters affecting the Indian community. The Group Areas Act is featuring prominently on the agenda and it is expected that important resolutions dealing with the recent proclamations will receive high priority in conference deliberations.

The three-day conference is expected to draw delegates from all parts of the Province and messages from the Union and abroad are pouring into the offices of the Natal Indian Congress.

Mr. Alan Paton who will open the Conference has taken an active part in opposing the Group Areas Act. He has also been in the forefront in organizing the Treason Trial Defence Fund. The Treason Trials will be discussed at the conference and many prominent Congressmen who despite the withdrawal of the Indian movement still remain committed to the charge of high treason will be unable to attend conference sessions as they are debarred from attending any gathering in terms of their bail conditions.

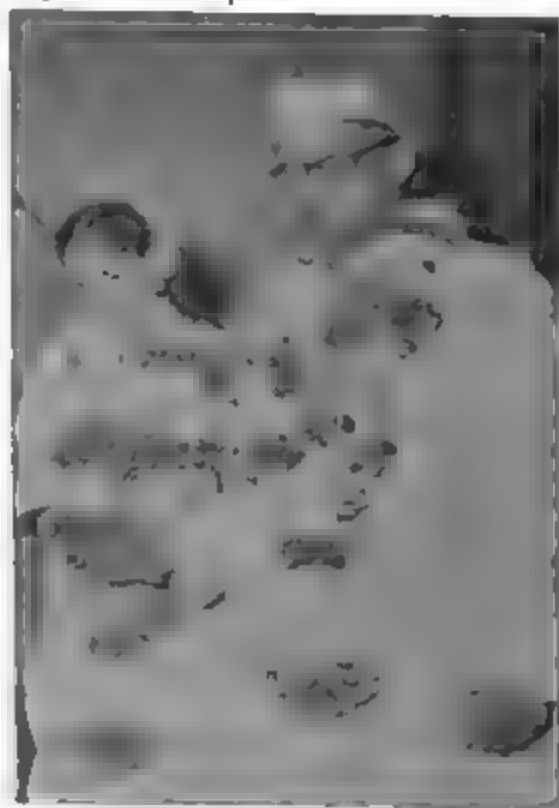
Mrs. Sushila Gandhi Back From India

MRS. SUSHILA GANDHI, wife of the late Mahatma Gandhi, who went by air to India, in June this year, has just returned after a short stay of four months overseas. During her visit, Mrs. Gandhi's only son Arun was married in Bombay to Sunanda Ambegaoker. The wedding was performed according to Gandhian rites. The Gandhian wedding, which Mahatma Gandhi

sign, cleanliness and care of the cow, Gandhiji considered *the* the essence of a good life for India's villagers.

Arun Gandhi is on the editorial staff of India's largest paper the "Times of India."

Mrs. Gandhi met many Indian leaders with whom she was able to discuss many problems pertaining to South Africa. She was also able to see the good work

Arun and Sunanda Gandhi, after their wedding in Bombay.

himself performed for many couples during his life-time symbolizes the way of living he wished for India. The ceremony began with spinning the cotton thread. After which the Bhagvad Gita was read aloud. Next came sweeping of the yard, cleaning of the well, and the lavatory, and finally offering water and sweetened flour to the cows. The couple fasted for 24 hours. These steps are symbolic of sacrifice, cottage industry, days

carried on by some of Gandhi's followers in India's villages, though in the cities the Gandhian influence is not visible. She was also able to attend the late Devdas Gandhi's first death anniversary in New Delhi. Devdas Gandhi was the younger brother of late Mahatma Gandhi, and the youngest son of Gandhiji. While in Delhi, Mrs. Sushila Gandhi met the President, Rajendra Prasad and Prime Minister, Mr. Nehru.

Phone 535-4786

P. O. Box 1549.

MASTER BROS.

(PTY) LTD.

WHOLESALE MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS

HOUSE FOR KEEN CASH PRICES

23 West Street, JOHANNESBURG.

"Resist Evil At Root . . ."

Prof. Keet

THE Church has a distinct vocation that is clearly differentiated from that of other institutions such as the state, the nation or society in general, said Prof. B. S. Keet, professor of theology at the Dutch Reformed Church seminary at Stellenbosch, recently.

Professor Keet was addressing a public meeting in the Gra Reformed Church, organised by the Congregational Union of South Africa.

He said the chief function of the Church is the propagation of the Gospel.

"This Gospel must be brought to all men, under all circumstances, without fear, favour or prejudice.

"The Gospel is a living witness to the inclusion of all men, regardless of race, colour, culture, economic or social circumstances."

The Church has a mandate to challenge and criticise any line of action that is at variance with the demands of the Christian religion.

Resist At Root

"In the field of legislation, for instance, the assurance that the Group Areas Act would be carried out with circumspection and equity cannot be a satisfactory reassurance to the Church when the law itself is inherently and radically wrong.

The evil must be resisted at the root.

"That whole communities should be reduced to poverty and dependence, that men and women with human feelings, having the same claim to liberty and happiness, should be condemned to a life of misery cannot be tolerated by the conscience of the Christian Church."

Where Are They

Professor Keet continued: "The Church that exists only for the fashionable and the cultured is doomed to sterility.

"It is quite possible, I think, that a church may die of sheer respectability."

When he regards the character of the congregations attending services, the question becomes insistent: Where are the really poorer classes; why are there practically none of them there?—not to mention those of a different colour who should be attracted but are repelled by it.—Sapa

Showdown If Republic Comes, Says Selby

Regimented Education For Whites

A WARNING that a great danger in the field of education is threatening in South Africa, is given in the current issue of "Church News" official organ of the Church of the Province of South Africa.

Referring to the statement by the Minister of Education, Mr. M. de Wet that Christian national education would soon be introduced into all State schools, an editorial says: "We have been lulled into a false sense of security by the totally unjustified assumption that 'that can't happen here'. Well, it is happening."

Main Objections

Four main objections to C.N.E. are listed:

1. Children in state schools paid for by public funds, ought not to be taught any kind of religion which is avowedly sectarian in character.

2. The term "Christian National Education" is a misnomer. In this context the term "Christian" is equated with the term Calvinism—and "we do not regard Calvinism as a true exposition of the Christian religion."

3. The term "National" is not meant "South African" but Afrikaans and Nationalist in the political sense.

4. Even the word "education" is suspect. It is not content with teaching religion as a subject but that it should permeate every subject that is taught.

Little Comment

The editorial adds that Mr. de Wet's statement aroused very little public comment.

"This is probably mainly because the public, and even the parents, know so little of what actually goes on in the schools—what children are taught and how they are taught it—that grievous harm can easily be done under the very noses of parents who would be shocked if they knew the whole truth."

Give Black Man Share In Government

THE ideal in South Africa should be to develop a constitution which will give the Black man a share in the running of the country when he is fit to take that share, but which will not allow him to dominate the White man, Mr. Clive van Rynveld, M.P., said at a United Party meeting in Parktown.

"I believe that such a constitution can be worked out and that Black and White will be able to live in harmony in South Africa under it."

Mr. van Rynveld said that the Nationalist policy of giving the African a limited share in the running of his own areas—but so that in the running of South Africa as a whole—might be a step in the evolution of the country "but it cannot succeed forever."

"I do not think unquestioned universal suffrage is the answer either."

Finding a solution to the problem in South Africa is a great ideal and a great challenge.

"We have been given the chance to lead the world in the solution of racial conflict. If we can accomplish this we shall be rendering a great service to mankind."

Mr. van Rynveld pleaded for active interest in the running of the country and for honesty, generosity and fairplay.

"We badly need these qualities in politics today."—Rand Daily Mail.

American Grants For African Universities

The Ford Foundation has announced an African programme with initial grants amounting to 350,000 dollars (£125,000). In the next few months the foundation expects to make grants to Africa of another 700,000 dollars (£250,000).

Initial grants for Africa are: Makerere College (University College of British East Africa), 700,000 dollars (£250,000).

University College of Thana, 25,000 dollars (£9,000).

University College of Nigeria, 100,000 dollars (£35,000).

University College of Rhodesia and Nyasaland, 70,000 dollars (£25,000).

Government of Tanganyika, 25,000 dollars (£9,000).

Government of Uganda, 35,000 dollars (£12,500).

All the grants are for research and development of facilities

the Union contained no provisions for its dissolution, said General Selby. The Afrikaners people in the Transvaal and Free State accepted this constitution freely.

If they were no longer satisfied with it they had a moral right to contract out of it, "but they have no moral right at all to force on us a change we do not want."—Sapa.

Reducing Hardship In India-Goa Travel

The Indian Government has taken steps to lessen the hardship experienced by people going from India to Goa, a press note issued by the External Affairs Ministry says.

More buses have been put on the road from Karwar to Majali. Only authorized porters are now allowed to operate and their charges per load has been fixed at 12 naye paise (18 cents).

Police have been stationed at points on the route to see that passengers are not harassed.

The contractor at the ferry service at Kudibag has been told not to charge more than 5 naye paise per head.

If the Nationalists persisted in their demand for a Republic there must be a showdown in the country and this might well be the prelude for a new national convention, said Major-General A. R. Selby, national leader of the Federal Party at a meeting in Cape Town.

The real purpose of the Nationalists in aiming for a republic was to aggrandise Nationalist Afrikanerdom and consolidate and entrench its domination of South Africa.

"The Nationalists are playing with a dangerous toy," General Selby said.

No Government could last for long unless it had the loyalty of at least a majority of the people, and no constitution could endure unless it promoted contentment among all sections of the people.

The proposed republic would fail on both counts, and would bring other disadvantages and dangers in its train.

"Fair Game"

"Once outside the Common wealth, we should become fair game for our enemies."

The original constitution of

Jan Burger Questions Verwoerd On Republic

I APOLOGIZE to my readers for returning once more to the subject but it is only once in a blue moon these days that one gets a brand-new idea about it from somebody who counts.

Newspapers have made little of it but I think Dr Verwoerd's statement that the colour question must first be solved before a republic can be attained is of such importance that it warrants closer scrutiny.

His exact words to the National Assembly in Pretoria were: "It must be a White republic. Consequently the non-White question must be solved before the realisation of this ideal."

Any person who is prepared to judge this statement of the Prime Minister objectively will find that there are at least two connotations.

If the colour question must be first solved then it belies the Premier's statement that a republic with closer co-operation between Afrikaans-speaking and English speaking South Africans will help to solve the problem.

197d

Secondly, I cannot see how Dr Verwoerd can then still maintain that the republic is near.

He himself has stated that the Government will only be able to reduce the Africans in the Bantustans from 1978 onwards.

But what about the Tomlinson Commission's statement that

at that time we shall have almost 5,000,000 permanently urbanized Africans in the cities—a number equal to the estimated White population in the whole of the country?

If they cannot be persuaded to exercise their political rights in the African territories they will press for it where they reside. What happens to an entirely White republic then?

Long Way To Go

We must, of course, consider not only the Africans but also our other non-Whites, the Coloureds and the Indians.

I have heard of no scheme yet to create homelands for them. So I must accept that they will remain permanent appendages in the White republic.

Consequently, if the basis on which Dr Verwoerd is going to work is first the solution of the colour question, then the republic, it is going to be a long way still to Tipperary.

Non-Whites

As I have said once before, it seems to me that the future of the non-Whites will have to be considered seriously in the planning of a republic if total apartheid is not the aim.

—Jan Burger in "The Star"

Uganda Goodwill Delegation Leaving For India

A GOODWILL delegation headed by the Minister for Natural Resources, Mr. A. B. Killick, has left Uganda for India on October 28 for a five-day visit.

Members of the delegation will see the "India-1958" industrial and trade exhibition now being held in Delhi and have discussions with Government officials. They plan to return on November 5.

As Minister for Natural Resources, Mr. Killick is responsible for raw cotton, which is one of the principal primary products of Uganda traditionally bought by India. The mis-

erment and was Regent for two years during the minority of the Kabaka.

The other member is Mr. Y. B. Yalukamba, an Agricultural officer in the Busoga district, who was till recently a Representative Member of the Legislative Council.

Radio-Telegraph Link With West Germany

Direct radio-telegraph and radio-photo service between India and West Germany came into operation this week.

India already has direct radio-telegraph services with 32 countries and radio-photo with eight.

Kashmir Princess

The complete story, in a beautifully bound volume with illustrations of the "Kashmir Princess" is now available at our office. Price 25/- We have only a limited number, so send for your copy without delay to:

"Indian Opinion,"
P. Bag, Durban,
Natal.

also includes Mr. V. M. Clerk of Messrs. Narandas Rajaram, an old Uganda cotton firm and Mr. C. Lewis, a former Mayor of Kampala, who is also a director of the Uganda Company.

There are two African members of the mission. One is Mr. S. W. Kutubys, Deputy Mayor of Kampala and a back-bencher Member of the Legislative Council. He was formerly Treasurer to the Buganda Gov-

First Pakistani To Become Commander-In-Chief

Karachi, Tuesday.

GEN. MOHAMMED AYUB KHAN (51) Commander-in-Chief of the Pakistani Army since January 1951, who has taken over control of his country, was the first Pakistani to become Commander-in-Chief of any of his country's armed services.

Three weeks ago he was appointed head of all three services, as well as being appointed Chief Martial Law Administrator.

Educated at the Muslim University of Aligarh, General Khan's career has been entirely military. From the University he went to Sandhurst.

General Khan saw service on the north west frontier of India and during the second World War commanded a battalion of troops in Burma.

In the four years after the war he was promoted from a Battalion

Commander to Commander-in-Chief and in the latter role took a significant part in shaping the military side of the Baghdad Pact and the South-East Asia Treaty Organisation.

In 1954, when President Mirza suspended the Constituent Assembly, he appointed General Khan to the post of Defence Minister for a short time.

Major-General Iskander Mirza, who handed over power as President of Pakistan to General Mohammed Ayub Khan last night flew 400 miles to Quetta, Northern Pakistan, with his wife today for a brief holiday.

General Ayub today appointed the three Chiefs of the Pakistani Army, Navy and Air Force as Deputy Martial Law Administrators.

DRY CHILLIES

Gross 33 lbs Bag for 33/6
Strong Brooms with long sticks made by Africans.
25/9 per dozen.
Small Brooms with short sticks 3/3 per dozen.

MAARMANS (Pty) Ltd.
Box 26, Phone 128,
BRITS. Transvaal.

R. VITHAL

Bookkeeping, Writing up Sets of Books, Balance Sheets, Income Tax Returns.
Co. Post No. 12 Barkly Avenue,
18 Market Street,
Cor. Diagonal & Market Sts.
Johannesburg, Phone 33-1854

Cable & Tel. Add. HARGVAN.

Phone 29368

P. Hargovan & Co. (Pty.) Ltd.

Earthenware Pickle Jars 3 Gallons 12/6 each F.O.R. Durban
Fresh First Grade Green Ginger 1/2 per lb. " "
Fresh First Grade Garlic 2/- " " " "

Cash with order only.

P. O. BOX 1250.

155/7 Warwick Avenue
DURBAN.

Pakistan After The Coup

(From Our Own Correspondent)

TWO weeks after the coup the army commanders in Pakistan appear to have the situation well in hand. It is a measure of their self-confidence that press-censorship has been lifted. There is now no reason at all to doubt that at least for the time being the mass of the people are happy to be rid of the politicians and their tedious intrigues and are content to live under martial law.

The people in the cities have denuded the markets of consumer goods in a wild shopping spree and the country has been given some inkling of the political goods which President Mirza and General Ayub Khan are likely to offer in the months to come.

Recent pronouncements by these two leaders suggest that while General Ayub Khan is not at all keen to end the state of emergency, General Mirza is rather anxious to see martial law replaced by what he likes to call controlled democracy. Though General Mirza says that controlled democracy in Pakistan will mean "the same sort of checks and balances as in the United States," it is difficult to reconcile this unexceptionable aim with his stress on the need for a restricted franchise. It is reasonable to assume that what he really has in mind is a presidential form of Government more akin to the Egyptian

model rather than to the American or even the French system.

Anxiety

Whether such a Constitution will be drafted, and how soon, remains to be seen. General Ayub Khan's statements suggest that despite General Mirza's ill-concealed anxiety to arm himself with new constitutional powers, the army commanders will continue to rule the country for some time through decrees and ordinances.

Last week the chief Administrator took a series of steps designed to "clear the mess created by the politicians." A Land Reform Commission has been set up to recommend measures to ensure greater production and security of tenure. General Ayub Khan has called for "sensible reforms" and indicated that the large zamindari in West Pakistan will not be fragmented. The in-

centive to greater production will be in the form of greater security of tenure, though some reclaimed land may be parcelled out among landless peasants. A change in the legal system so as to make it simpler and less expensive is also promised, and it appears that the educational system will be reformed with the aim of increasing religious instructions. The transfer of the police service from the Ministry of Interior to the Cabinet Secretariat is in keeping with the army tradition of centralised control.

Prime Minister

Since General Ayub Khan has cast himself in the role of "Prime Minister" the cabinet secretariat will be answerable to him rather than to President Mirza. The two leaders do not seem to be wholly united in their purpose though it would be premature to talk of any sharp rivalry between them. At the moment what binds them together is a common determination to keep the politicians out. How long this bond will last is only one of the many uncertainties that face Pakistan.

Ghana's Regional Assemblies

ACCRA, Tuesday

GHANA'S five newly-elected Regional Assemblies were formally opened today as a High Court Judge rejected an Opposition leaders challenge to their validity.

Dr. Kwame Nkrumah's Government won a majority in all the Assemblies, which have been reduced to the status of advisory bodies.

The new House of Chiefs will meet for the first time on November 4.

In the High Court today Justice A. H. Simpson refused an application by Mr. E. D. Dumbo, Deputy Leader of the Parliamentary United (Opposition) Party to invalidate the Regional Assemblies Act 1952.

Dr. Dumbo had submitted that instead of annulling law the recommendations of the Regional Constitution Commission, Parliament had taken away all the Assemblies, effective powers.

—Sapa-Reuters.

India's Largest Insurance Company At Your Service

The New India Assurance Company Limited

SOLE REPRESENTATIVE IN THE UNION OF SOUTH AFRICA

RUSTOMJEE JALBHAY RUSTOMJEE

140, Queen Street, DURBAN.

FOR SERVICE AND SECURITY
CONSULT US FOR
EVERY TYPE OF INSURANCE

P.O. Box 1610.
Residence: 111 Eleventh Avenue,
DURBAN.

Phones:
Office: 25845
Residence: 36413.

India Letter

(From Our Own Correspondent)

23rd October, 1958.

26 Killed In Explosion On British Tanker

A GIANT explosion blew off the midship house and the bridge of a British tanker, "Starve Japan", in the Arabian Sea north-east of Bombay on Monday afternoon, killing 15 British officers, including the skipper, Capt. A. D. Hanna, and eleven Indian seamen.

Forty-four Indian seamen and six other British officers were taken off the 25,000 ton vessel by the Panamanian tanker, "Patriot", which sped to the scene within minutes of the explosion. Many of the survivors received severe to minor burns.

Officials of the Mercantile Marine Department in Bombay said that the "Starve Japan" had been completely abandoned and was now a "dead ship". They said it was taking water in the engine room. Arrangements would be made to tow it to Karachi or Bombay.

The "Starve Japan" was 325 miles north-west of Bombay and about 160 miles South-West of Karachi when the explosion ripped up the mid-section of the ship at 2.30 p.m. The cause of the accident was not immediately known.

13-Fated Survivors Adrift For 24 Hours

For full 24 hours the world did not know about the mid-sea explosion which wrecked the British tanker, "Starve Japan", in the Arabian Sea earlier this week.

The explosion actually occurred on Sunday and not on Monday, but as the tanker's wireless installations and the emergency radio station were both located amidships, no signals could be flashed from the ill-fated ship.

On Monday about noon, the Panamanian tanker, "Patriot", headed for Bombay from the Persian Gulf with the cargo of crude oil, fortuitously happened to be passing by the "Starve Japan", and kept up time in transmitting S.O.S. messages plying in the vicinity picking up the survivors in the meantime.

Now the Patriotic rescued the men is said to have been related to the authorities by the officers of the ship on its arrival in Bombay on Thursday.

According to a report, the men wearing life jackets were perched on life boats which had been adrift at sea for 24 hours when they were sighted by the Patriotic which altered its course to reach the area.

Twenty-seven of the survivors rescued in life boats to the Patriotic to ascertain the story of the mishap and their sea adventures after the explosion.

The explosion was so terrific that an officer on watch duty on the bridge is stated to have been hurled over-board several yards away into the sea. But he managed to swim back to the tanker.

The skipper, Capt. Hanna, and some other officers were burnt to death at their posts of duty. Many among the crew also were killed.

Foodgrain Hoarding In Pakistan

The former Prime Minister of Pakistan, Mr. Feroz Khan Noon, the deposed Chief Minister of West Pakistan, and a former Central Minister, declared to the martial law administration a total of 10,760 tons of wheat from their warehouses on October 25.

Mr. Noon declared about 2,000 tons, Mr. Qulbakh about 1,500 tons and Mr. Muhammad 6,250 tons.

The martial law officers have arrested a large number of persons for hoarding foodgrains. The maximum penalty is death.

2 Killed In Kerala Police Firing

The police opened fire on Communist strikers in two tea estates in Travancore killing two persons and injuring four others.

Two sub-inspectors of Police and ten constables were injured in violent attacks made by the strikers, according to information reaching Bombay.

The condition of one of the sub-inspectors is said to be serious.

This is the second time that the police have fired on the workers during the sixteen-day old strike in the plantation.

Huge Gold Haul From Limer

Two thousand and twenty tons of gold valued at more

than Rs. 5,50,000 have been seized by the rumaging division of the Customs Preventive Service following a surprise raid on the British passenger liner in the Bombay docks.

The Customs carried out a thorough search of the ship Dwarika which had arrived in port from the Persian Gulf ports and their efforts were rewarded when they came upon three belts in the operating room. The belts were found to contain 242 bars each weighing 10 tolas.

Big Gold Racket May Be Smashed

Customs and police officials of Rajkot hope to unearth an international racket of gold smugglers which may yield considerable gold valued at crores of rupees, if due co-operation is forthcoming from martial law authorities in Pakistan.

Since the Razakara racket of gold smugglers was brought to light the authorities have been on the scent of other organised networks in Jodhpur and other places.

Vigil on Indo-Pakistan border has been intensified since the Pakistani authorities stepped up their campaign against smugglers with the arrest of Muhammad Bhatti last week. Bhatti is believed to be the

organiser of a flotilla of boats and launches used for smuggling gold and other contraband.

59 Persons Killed In Rain Havoc

Fifty-nine persons were killed, one hundred and eighty five heads of cattle were drowned and one thousand and sixty-six houses collapsed in the recent heavy rains in twenty-three districts of Bombay State.

Ban Lifted In Ceylon

The Ceylon Government has lifted its ban on the Federal Party, representing the Tamil-speaking northern and eastern provinces and on the Sinhalese Jathika Vimukthi Peramuna (National Liberation Front).

The parties were smothered five months ago after a state of emergency was proclaimed throughout the island to put down widespread Tamil-Sinhalese rioting.

The Government had decided to continue the emergency for another month from October 27. But orders permitting houses arrest and preventive detention will be allowed to lapse immediately.

The ban on public processions will also be ended, the Government announced.

DEWALI GREETING CARDS

Rev. No.			
101	Film Star Printed Cards	2/-	Dozen
102	Film Star Printed Cards Large	5/-	"
103	Film Star Folder Cards Medium	9/-	"
104	Film Star Folder Medium Cards Tinted	12/-	"
105	Film Star Folder 3 x 4 Cards Plain	15/-	"
106	Film Star Folder 3 x 4 Cards Tinted	24/-	"
107	Film Star Post Cards Plain	15/-	"
108	Film Star Post Cards Tinted	21/-	"
109	Religious Folder Cards Medium Plain	9/-	"
110	Religious Folder Cards Medium Tinted	12/-	"
111	Religious Folder Cards 3 x 4 Plain	15/-	"
112	Religious Folder Cards 3 x 4 Tinted	21/-	"
113	Floral Series	18/-	"
114	Floral Series	24/-	"
115	Floral Series	27/-	"
116	Floral Series	34/-	"
117	Floral Series Perfumed	36/-	"
118	Dewali Greeting Cheques Book	2/-	"
119	Dewali Greeting Booklets	1/10	Each

ORDER NOW. POSTAGE FREE. C.O.D. 2/- EXTRA

Obtainable at Our Only Address:

BHARAT MUSIC SALOON AND BOOKSELLERS

Phone 29488, 224 GREY ST., DURBAN. P.O. Box 2037
(Opposite Corner Shah Jehan Cinema)

Just Arrived**Famous Religious Gujarati Books**

Maha Bharat	2	8	0
Thulasa Kirt Ramayana 2 Vol	3	10	0
Vaishnavik Ramayana 2 Vol.	4	10	0
Gita in Gujarati Explained		5	6
Gita Paath Rahasya Bhashan	10	6	
Vanikraus	19	6	
New Cooking Book Paak Vigan			
Over 500 Pages, fully illustrated	1	12	6
Amrita Nagar, 2 Volumes	1	8	6
Dampate na Vivaha Sexual Book	1	5	0
Dampate na Books, Sexual Book	1	5	0
Dampate na Bhashan, Sexual Book	1	5	0
Kank Bostro	1	12	6
Chandi Paat		5	6
Vibhava Vani	1	5	6
Bagath Jalarnu, na Khatia	2	16	0
Jalarnu na Omar Path Khatia	1	7	6
Gujarati Teacher, Gujarati Letter Writer		10/6	each
Dolly Prayer Book, Sal Snwar, Adika, Mestha Khatia.			
Parathan Mame na Khatia, Shri Salaya Narayan Khatia,			
Jalarnu Bapa Khatia Arthia Sangro, and many other			
Song Books at 2/6 each.			

ALL ABOVE ARE NOW ON FOR SALE.

D. ROOPANAND BROS.

PUBLISHERS AND BOOKSELLERS

Phone 20707.

P.O. Box 2524.

85 VICTORIA STREET,

DURBAN.

Newly Arrived 'Jaico' Books

Panch Tantra	6	0
He Who Rides A Tiger	4	0
The Vision Of India	4	0
Droll Stories	4	0
Among The Great	4	0
Light Of Asia	4	0
The National Culture Of India	4	0
Illustrated Technical Dictionary	7	6
The Wisdom Of India	7	6
The Wisdom Of China	7	6
Goda n	6	0
Jataka Tales	6	0
Prophets And Saints	5	0
Make The Most Of Yourself	5	0
A Digit of Moon and The Draught of the Blue	2	6
The Substance Of A Dream	2	6
The Art Of Living	2	6
Tears And Laughter	2	6
Creatures Of Destiny	2	6
Rubaiyat Of Omar Khayyam	2	6
The Song Celestial	2	6

(Postage 6d. Extra)

Obtainable from:

'Indian Opinion' P. Bag.,
Durban, Natal.

MISS TEHMI SORABJEE RUSTOMJEE

has pleasure in announcing that she has been appointed as

Agent for:—

NATIONAL MUTUAL LIFE ASSOCIATION OF AUSTRALASIA LTD.

(INCORPORATED IN VICTORIA, AUSTRALIA.)

ESTABLISHED 1869

**A LIFE POLICY WITH THE NATIONAL MUTUAL
ENSURES ABSOLUTE SECURITY WITH GOOD BONUSES**

Please write or inquire for further particulars:

106 Mansfield Road, DURBAN.

P.O. Box 476.

Telephones: 47888.

Telegrams & Cable: "SORABTEM."

47453.

મીસીસ ચેસની બાન્ડ રકુલ

વિ રીનીર્મિત. લે.કવ.લ લતામાં, સરકારે એક બાન્ડ રકુલને બાંધવાની પરવાનગી આપી હતી, હવે તે કામ બંધ કરવાનો હુકમ કરવામાં આવ્યો છે. આ રકુલને શરૂ કરનાર બહેન મીસીસ વીરા ચેસ કે જેઓ જનરલ હુધ મેયાની સગીલ થાય છે, તેઓ હેલ્થ આઠ વરસથી આ રકુલને આજ રાખવાની ડેરશીસ કરી રહ્યા છે. તેઓએ રકુલ માટે મકાન બાંધવા અડધું કરા, પણ પાટાસીઓએ વિરોધ કર્યો તેથી કામ અટકાવવું પડ્યું છે. આથી મીસીસ ચેસે, પોતાની જમીન ઉપર પોતાના જ ખર્ચાથી રકુલ બાંધવાનું નક્કી કર્યું છે.

મીસીસ ચેસે જ્યારે રકુલ શરૂ કરી હતી ત્યારે એમને ૨૫ એક વિદ્યાર્થીઓની આશા રાખી હતી પણ સગમલ ૨૦૦ છેક-રાએ ૧૦ માઇલના ઘેરાવમાંથી આવતા હતાં આ વરસે રકુલ ને સરકારની મદદ મળનાર હતી.

એક મીત્રે પોતાની જમીનમાંથી નાનેા બામ રકુલ માટે આપ્યો હતો, અને વીરીનીર્મિતના અચુક નક્કીતા, સરકારે આ રકુલને માટે ફાળો શરૂ કર્યો અને નવી રકુલ બાંધવાનું કામ શરૂ કર્યું, પણ મહીના પહેલાં જ્યારે લગભગ ૫૦, ૫૦૦ આ રકુલના

બાંધ કામમાં ખર્ચવામાં આવ્યા ત્યારબાદ બાન્ડ એક હુકમ દ્વારા કીપાટ'વેન્ટ તરફથી બાંધકામ બંધ કરવાનો હુકમ કરવામાં આવ્યો છે. એમ કહેવામાં આવ્યું હતું કે, અચુક મેરા જમીન માલીકો જેમની જમીનની થી પાસે આ રકુલ બંધાઈ રહી છે, એમને વાંધે ઉઠાવ્યો છે.

મીસીસ ચેસનું કહેવું છે કે એ જરૂર પડ્યો તે તેઓ પોતે આ રકુલનું કામ એકલે હાથે ચલાવશે. એમને વધુમાં જણાવ્યું હતું કે, તેઓ પોતાના કાર્યમાં એક મુશ્કેલી લોકોના કુખાતા જાહેરાત રાજનૈતિક વિચારોને લીધે વિવન નહીં આવવા દે

“બ્રીટનને સાહિય આર્થિક સાથેને, સંબંધ બચાડવો નહોતો એ સમજાય તેવી વાત છે. પણ નૈતિક દ્રષ્ટિએ આ બીના જોડી અને ન સમજાય તેવી છે.”

પાકીસ્તાનમાં લશ્કરી સત્તા

જનરલ મહમદ અયુબ ખાન કે જેઓ ૫૧ વર્ષના લશ્કરી વકા છે તેમને હસ્તક પાકીસ્તાનનું રાજ્ય રાજ તારીખ થી બન્યું છે. ૧૯૫૫થી ખાન લશ્કરી વકા તરીકે નીમાયા હતાં એમનું શિક્ષણ અલીગઢ હુનીવર-સીટીમાં થયું છે. અને મીલીટરી મેન તરીકે એમની કારકર્દી થી ઉજવણ છે. બીજા વિશ્વ યુદ્ધ વખતે એમને બમોમાં હોદ્દો લગ-કરની સરહારી લીધી હતી.

પાકીસ્તાનના લશ્કરી વકા તરીકે, બજાહ પેકટની લશ્કર કાર્યવાહી તેમને હસ્તક હતી.

૧૯૫૪માં પ્રમુખ મીલકાએ બંધારણ ચલા રચાપી ત્યારે તેઓએ જનરલ ખાનને ડીફેન્સ મીનીસ્ટર તરીકે હુક વખત માટે નીમ્યા હતાં.

જ. ખીરજીએ પાકીસ્તાનનો કારબાર જ. ખાનને હુપરત કર્યો છે અને પોતે પોતાના હેડ્રમ સાથે કવોટા બધા છે.

જ. ખાને પાકીસ્તાન લશ્કર માટે પ્રભુ અમલદારોની વરણી લા. રટીન. કરી છે.

જ. ખાને જણાવ્યું છે કે; કાળા બજાર, લાચર, કાનચેરી વિશેષે દેશને ફાલી ખાતા જ'યુ એ સાથે સખત હાથે તેઓ કામ લેશે.

પાકીસ્તાનના માલુ કીફેન્સ મીનીસ્ટર અહુબ યુહરને પાછા રટી તારીખે એથી વાર મળી અબર માટે પકડવામાં આવ્યા છે.

ખરી ભેટ

દિવાળીના દિવસોમાં આપણે રજા નાખી દિવાળી ૬૮માં વેડી રે છીએ. કહેવાનો છેવું એ નથી કે મુલેરજા વાંચરી એ ખરાબ છે. પણ થજા કે જેને આપણે જોગ-મતા પણ નથી તેઓને વેપારી જોગખ કે ખીજે કાઈ કારણે મેકલતા રહીએ છીએ. અને તે પાછળ છેવું પોતાના ઉવોગની મહેરાત કરવાનો પણ કોપ છે. આમ જ આપણે ક્રિસ્ટમસ વખતે ડેનેન્ડા તથા કાર્ડિયાં પણ નાખી પાકીએ છીએ. પરમ દીવસે 'નાટલ મરકુરી'માં મહેર થયું હતું કે કરમનની પ્રજા ચાર મોટી મેડીઓએ ખાનો વિરોધ કરી તેમ ન કરવાનું નક્કી કર્યું છે. અને તેમા વપરાતા નાણા મરીમોને ઉપ-રોમી કરવામાં ભેટ ખપાશે. આ કેટલું રણત પચક છે. અને નાણાનો કેટલો મુદ્દર ઉપયોગ! આપણે કાઈ ધીખજી!

બ્રિટન ઈલાયદાપણને હલ ટેકો આપે છે

હું કનવું “અચ” ટાઇમ્સ” લખે છે કે, યુનોઆ દક્ષિણ આફ્રિકા ના ઈલાયદાપણના પ્રશ્નની ચર્ચા ચાલી રહી હતી ત્યારે ફરી એક વાર બ્રિટને પોતાનો ટેકો આપ્યો છે. આ કરાંવ ૬૮ બિરૂદ પાંચ મતે પસાર થયો હતો જેમાં ચાર તટસ્થ હતાં.

લંડનના બ્રિસ્ટીઓએ અણવું મેકલ્યું કે એ પાંચ બિરૂદ મતો મનોએ એક મત લંડનનો હતો.

સમજાવવાનો પ્રયત્ન

યુનોમાં બ્રીટનના પ્રતિનિધી હતાં તેમને પોતાના દેશની આ વલણ સમજાવવા માટે એક નિવેદન બહાર પાડ્યું હતું જેમાં લખ્યું હતું કે; યુનોને આ સમસ્યામાં રહેલું પડવાનો કાંઈ જ અધિકાર નથી. કારણ આ મરગમ્મ પ્રશ્ન છે.”

આનો જવાબ આપતા “અચ”

ટાઇમ્સ” લખે છે કે “એમ કેવી રીતે બની શકે? ૧૯૩૦ માં એ યુનો હેથાવ હોત અને એ ક્રિટ લરના ક.પો સાથે તેમાં વિરોધ ઉઠાવવામાં આવ્યો હોત તો તે પણ આપણે જ બચાવ કરવ.

“રશીયાએ કેઝરીમાંના પોતા ના કાર્યના બચાવ માટે યુનોમાં આજ દલીલ રણ કરી હતી.

“માનવકકેડો ત્યારે બધમાં યુનાયલ્ડા હોમ ત્યારે યુનોએ તેની સાથે પચલા લેવા મેકલ્યું નહીં તો યુનો સાથે નિમ્મળ મજારો.

માણ રહેશે. અને એને લીધે, એમના કુખ્ય કાર્યમાં હાની પહોંચશે.

અત્રે તમે લખો છો કે ડેવિસ જોઈ કેમેકેટનું વરતરણ, આરોહન નેટવર્ક ડેવિસ સાથે રહેવાથી જ વધે છે, ત્યારે જ વરત સાચી છે. અમને આ સાથે બહુ જ મદતવને લાગે છે, પણ જો સંવત્સર પરી, તો અમારે આ સાથે તેમને પડશે. અમારું માનવું છે કે ડેવિસની વળવળમાં જો મોટા કાચ હોય તો, તે મોટાએ, પોતાની વળવળની માળીતી આપી શકે, અને એ જ રીતે તેમની સહાય જુની મેળવી શકે. અને બીજા-ગોરી શાતમાં એમને સાથ મળે, તમે તમારા અમરેખમાં મુકવો છો કે

અમને જી. ઈન. સી. ઉપર વિશ્વાસ નથી કે તેઓ સ્વતંત્રતાને આપી વળવળી શકશે. આ વરતુ સત્ય નથી, પણ અમારું માનવું છે કે મોટાએ તરીકે, આપણે સ્વતંત્રતાને આપશે મોટાએ તરીકે રાખવો જોઈએ.

અંતમાં હું કહેવા છું કે, લીબરલ મોરી પ્રેરણાઓ, સમાજની હાલતને માન આપશે જોવી અમારી હિમ્મત છે, અમારું માનવું છે કે આજ સંસાર, નેટવર્કીસ્ટ સરકાર સાથેના વિરોધ મટે અવરુદ્ધ છે, અને ડેવિસ ની સાતમા પક્ષ એ મદદ થાય પશે.

લી. બી. ક્યુરેક,
નેશનલ સેક્રેટરી.

પાકીસ્તાનના સમાચાર

(અમારા દ્વિતી ગણપત્રી તરફથી) તા. ૨૩-૧૦-૫૮.

પ્રેસના સેનસોરશીપ રદ કરી છે

આજે જે અઘણીમાં પછી, પાકીસ્તાનના પાતાવરણ હાલ મધ્ય છે. લશ્કરી શાસના સંચાલિતો પતિ-રિપતિને સારી રીતે સંભાળી લીધા છે, અને એમને પ્રેસ ઉપર જે સેનસોરશીપ હતી, એ પક્ષ રદ કરી નાંખી છે. આના ઉપરથી જો દેખાય છે કે એમને પોતાની સહતીમાં આદર્શિયા છે. જેમ જણાય છે કે કાંઈમાં લો લો, રાજનીતીક વેરવેર તથા અમ-શાસી છુટીને રાજ થવા છે, અને લશ્કરી કામદા નીચે, સંતોષી છે.

હાલના રાષ્ટ્રપતી ખીરત અને જન રજા જુલુસ ખાતરના વાકયો ઉપરથી જેમ જણાય છે કે, જનરલ ખાન હુસૈન સરકારી રાજ્ય અટકાવવા લઈ કમીટી, પણ જનરલ ખીરતની હિમ્મત છે કે, અમલદાર રાજ્ય જેમાં અધિક અંતરો અંકુશ હોય એવું રાજ્ય સ્થાપવું જોઈએ. તેઓનું કહેવું છે કે આ રાજ્ય લગભગ યુનાઈટેડ રોટમના રાજ્યના જેવું જ હશે, પણ એમની આજે રાજનીતીના કાલ ઉપરથી જેમ જણાય છે કે અમેરીકન રાજ્ય કરતો, એમના મનમાં કમીટીના રાજ્યને વિચાર છે. તે છતાં આ બધું થશે કે પ્રેસ એવાનું રહ્યું છે. હમણાં તો એમને જણાય છે કે લશ્કરી રાજ્ય મધ્ય રહેશે.

થવા અઘણીમાં, રાજદારી નેતાએ કહેલો અમલ દુર કરવા માટે પગલાં લેવામાં આવ્યા હતાં. પ્રેસ સેનસોરશીપ કમીટીના નીમણમાં આજુ છે, જે દેશમાં વધુ વાસ્તવ તથા પેદાશ માટે પગલાં લેશે. જગી. મશાની એકત્રિતે જાહેર આપવાના પ્રયત્ન કરવામાં આવશે એમ જણાય છે કે પાકીસ્તાનના કાનુન વિભાગમાં

પક્ષ ફેરફાર કરવામાં આવશે, અને એક એકાદી અસમાન પદની સ્થાપનામાં આવશે. સિદ્ધિ નીતીમાં પણ ફેરફાર થનાર છે, જેમાં વધુ ખાખીક શાન આપવામાં આવશે. લશ્કરી આજુ, લશ્કરી કામદા મુખ્ય હશે, ડેવિસ સેક્રેટરીમેટ નીચે છે. જનરલ અધુન ખાન આ ડેવિસના વડા પ્રધાન છે એટલે લશ્કર એમની નીચે

જણાય. એમ જણાય છે કે જાને નેતાઓ વચ્ચે બહુ સંધ નથી, પણ અત્યારે તેઓ એક બેરમાં એક થવા છે કે રાજનીતીને નકાર જ

રાખવા, પણ આ એકતા કટલો વખત રહેશે, જે આજે પાકીસ્તાન જાને કુખી રહેવા મળ્યા સરાલે, પાની એક અચાનકે સ્વયં છે.

વિવિધ વર્તમાન

નવી કેબીનેટની ઘણા

નિરાશ છે

ફેબ્રુઆરી નવી કેબીનેટની નિરાશ થવા છે. એમનું કહેવું છે કે આ કેબીનેટ એ રીતે ચૂંટાઈ છે જેથી કેપ ની દબે બહુ યાત્રી નહીં રહે અને ડા. ફરુખ્ઝા અને એમના અનુયાયી જોતે વધુ યાત્રી મળશે. એમનું કહેવું છે કે કેબીનેટમાં બહુમતી લોકો એવા છે જે ડા. ફરુખ્ઝા સાથે હાથ દા કરનારા છે. આના ઉપરથી જણાય છે કે, ડા. ફરુખ્ઝા કામ લેવા નથી, કમળા પણ પોતાનું ખાસ સિદ્ધ કરવા માંગે છે.

કેબીનેટની પરીપદ

નાટક ડેવિસની પરીપદ તા. ૨૧મી નવેમ્બરના રોજ દેશમાં બી એસન પેટન ઉપાધી મુકશે. આ કેબીનેટમાં કોઈએને કમતા સવાલો ઉપર થયો કરવામાં આવશે

અને ગ્રુપ એરીયાલ કે જે અમાને વધુ અસર કરી રહ્યો છે એના ઉપર પક્ષ અચી કરાશે. બી પેટન લીબરલ ગ્રુપના પ્રમુખ તરીકે કોઈ વધુ ગ્રુપ એરીયાલના વિરોધી છે. તેઓ આ અગત્યની પરીપદ ઉપાધી મુકશે જે એક સ્વચ્છ બનાવ ગણાશે.

૩૮૦૦૦ પરદેશી વિદ્યાર્થીઓ

યુનાઈટેડ કીંગડમમાં હાલમાં ૩૮૦૦૦ વિદ્યાર્થીઓ ભણી રહ્યા છે. દેશના સંકેત માં પ્રસિદ્ધ કરવામાં આવ્યો છે. વધુ માં જે દેશના જણાવે છે કે, આ વિદ્યાર્થીઓમાં ૫૦ એસન, ૧૦ બહુરો-લેન્ડ ૪૦ બિ. સોમાલીલેન્ડ, ૮૦૦ ડનીયા, ૮૦૦ હાંસિય અફિકા, ૫૨૧, ૩૧૧, ૨૮૦ ડનીયાના, ૬૨૫ યુનાઈટેડ, અને ૧૦૦ ઓઝીયારના છે. આમાંના ૪૫૦૦ વિદ્યાર્થીઓ છે અને ૧૦૦૦ ટેકનીકલ ડેવિસમાં છે, આ ઉપરાંત નકામીમાં અને કામદાના જેવ માં પણ છે.

શુભેચ્છા પ્રતિનિધિ મંદળ

હિંદમાં

યુનાઈટેડ એક શુભેચ્છા પ્રતિનિધિ મંદળ હિંદ માટે તા. ૨૫મીના નિશા મધ્ય છે. જેના નેતા મી. કલીક છે. તેઓ પાંચ દિવસ હિંદમાં જાશે.

ન્યુફિલ્ડમાં લશ્કર ૧૯૫૮નું ઉલોમ કુમર પ્રદેશન તેઓ જોઈ અને નેતાએ તમા સરકારી અમલદારને મળશે. આ પ્રતિનિધિ મંદળ ગોરા ત્રણ સભ્યો એક ગુજરાતી અને એ આફ્રિકન સભ્યોનું બનેલું છે.

એકનમાં ડેબ્ટલેસ

હોરની કેબીનેટ પ્રમુખ બી ઉપરના રાષ્ટ્ર દેખર. આ આઝાદીવામાં એકન ની કુમરતાને થવા છે. તેઓ તા. ૨૯મી અક્ટોબરના "માર્કેટ રાત્રી" મહાનર્ત્ત રાષ્ટ્રોપણ વિધી કરશે. આ આજુ તોએને એકનની કનિડવન એસેસીએટન તરફથી મધ્ય છે.

કરખનમાં સંયુક્ત સભા

૨૦મી અક્ટોબરે એક સંયુક્ત સભા, આફ્રિકન કેબીલ, નાટક કેબીલ, અને લીબરલ પાર્ટીની ડરખામાં મળી હતી જેમાં દેશ દેશના આરોપકર પગલાંઓ જોતે નિર્દેશ દેરની છેડી મુકવામાં આવ્યા છે તે અક્ટોબરને તમા સમાજ ને સરકારે લગભગ એ વર્ષ સુધી ને અવરુદ્ધ અને નકામીમાં કામદા દેતા તેના ઉલોમ કરવામાં આવ્યો હતો.

મિત્રોને અભિનંદન પાઠવો

દિવાળી અને નુતન વર્ષના પવિત્ર દિવસોમાં સગાં-સ્નેહી, મિત્રોને યાદ કરી શુભ ઇચ્છાઓ સર્વોત્તમ મનુષ્યાચાર છે. એનાથી પ્રેમની વૃદ્ધિ અને સમૃદ્ધ ની પ્રતિષ્ઠતા થાય છે પત્રિકા પોસ્ટથી સૌને પહોંચવું એશકય છે. છાપા દ્વારા સરતામાં ને સહેલાયથી થઈ શકે છે.

તા. ૭-૧૨-૫૮ના 'ઇન્ડિયન ઓપિનિયન'ની અને 'એપીનીયન'ના અંકોમાં એ માટે ખાસ વિભાગો રાખવામાં આવ્યા છે. આપ અ.પના એડ્રેસ સાથે માત્ર પા. ૧-૧-૦ મોકલશે તો આપનું નુતન વર્ષાભિનંદન અને શુભ દિવાળી-દિવાળીના દિવસોમાંજ સૌને મળી જશે.

લેકનીસબર્ગમાં

ઇન્ડિયન એપીનીયન

B. U. MASTER
C/O Mabro Hata (Pty) Ltd.
33 West Street,
JOHANNESBURG.

P. Bag,
DURBAN.

યચની અપેક્ષા છે ?

તે બીજાને મદદ કરે છે તે ઉપ-
તે થોડી પણ માત્રા છે. છતાં તમને
પણ નથી મળતો તેનું કારણ સમજો
છો? તમે તો એમ જ માની જો. કે
તમારા કંપનમાં આવી તમારી જે
મદદ મેળવે છે તે બધા સ્વર્ગમાં છે
તે નયણા પણ છે, પરંતુ તમે તમારી
તબત્તુ અને જોને મદદ કરો છો. તેનું
કુલ અવલોકન કરો. તો સમજાશે
કે તમારી અનુભવ સાચી નથી.

મદદ પાછળ તમારો પેતાનો પ્રભ
કે પ્રમદ કંઈ સ્વર્ગ છે કે નહિ તે
જોજો. જો સ્વાર્થ હોય તો પ્રધાની
અધીની આજ્ઞા રાખી રાખા નહિ.
જો સ્વાર્થ ન હોય તો પણ મળવાનો
કામલ વિશેષ, પરંતુ તમે જોને જોડી
મદદ માનતા હો. તેથી મદદ લેનારને
મન કિંમત ન હોય, તમારી મદદ
બીન-મરદી કે વધારાની હોય તો તે
માટે પ્રધાની આજ્ઞા રાખી રાખા
નહિ.

જો તમે મદદ કરો છો તેને જોવે
આજ્ઞા આજ્ઞા છે. આજે કે વળ પ્રેમ
અથવા સહાનુભૂતિથી પ્રેરણાને જ તમે
મદદ કરો છો? અને તે પછી તમારી
મદદ વિશે આજે બાળક હોય પીટા છે કે
જોવા દેવાય કરો છો. આજે કે તમે
જો મદદ ન કરી હોય તો તે પાત્રવાર
પ્રત્યક્ષી પ્રકાશ જાત? મદદ લેનાર
નિર્મળ, પ્રભ કે કાચાર હોય જોવે.
દેખા તમારેથી થઈ જાય છે. આજે?

યુને પ્રતિનિધિના વડા

યુનેની મહાસભાના વર્તમાન અધી-
વેશન માટે અમેરીકન પ્રતિનિધિ
મંડળમાં પ્રમુખ આઈઝનહોવર ખોસી
મેડિસન એન્ડરસનને નીમેશ છે.

જો નવ અમેરીકન પ્રતિનિધિમાં,
જો એડવિસ એન્ડરસન એથની થયું
યોજક હો. માટે જાત કારમાં
ભણીયા છે.

મેડિસન ૧૯૦૮માં શીકાગોથી
જાતે જન્મ્યાં હતાં અને ૧૯૨૫થી
કેમ્બ્રિજી ગીતો આવે છે. કમલા જ
તેમજે દસ એશિયા દેશોની આસીસ
કનાર માધ્યમી યુગ જ સરળ વાત
સમાપ્ત કરી છે.

આજે કરેલ નીમણુંકથી તેમને
ચોક્કસ કરવા ત્યારે મેડિસને પગારોને
અજાણ્ય કે મારી પાત્રાએ દરમિયાન
મધ્યે અન્ય દેશોના મારા કેટલાક
મોડાને દૂ ન્યુયોર્ક ખાતે મળી ચકીય
આ તેમની પ્રથમ જ સરકારી
નીમણુંક છે.

મેડિસને અજાણ્ય કે મને થયા
જન્મથી યુનેમા થય છે, જે અનેક
માર મુશ્કેલી થી રી છે.

જો એમ થયું હોય તો મદદ લેનારના
દીકમાં તમારા માટે તિરસ્કાર શિવાય
બીજા કંઈ કામથી મળતી થઈ નહિ.

ચીજ જાણતે જો છે કે તમે બીજા
ને જેટલી મદદ ખરેખરે કરો છો તે
કરતાં વધુ અપેક્ષા એનાં મનમાં ઉભી
કરો છો. આજે કે તમે આપવાના હો
પચીસ રૂપિયા તે આજા ઉભી કરો
જો. રૂપિયાની તો મદદ લેનારને એમ
જ થાય કે તમે પચોતેર રૂપિયા
આજા આપ્યા? આ તમને સમજાય
છે? મદદ ન કરવી હોય તો ન કરો,
એજી કરવી હોય તો એજી કરો.
પરંતુ સામાનો મનમાં જોડી આજા
જો કહી પ્રમદાવો નહિ. આજા પેદા

વિદ્યાર્થીઓ સામાજિક સરખાપણ માંગે છે

વિદ્યાર્થીઓ યુનીવર્સિટીના વિદ્યાર્થીઓ
બધા જાતના વિદ્યાર્થીઓને
સામાજિક સરખાપણ માંગે તે માટે
વિદ્યાર્થીઓની સમિતિએ ઉદ્ઘાટન થયા
સામે વિરોધ પ્રદર્શન કરવા એક
નવેદન બહાર પાડ્યું છે.

તે નિવેદનમાં વધુમાં જણાવાય છે
કે: “યુનીવર્સિટીના બધા જોવા બીન-
જોરા વિદ્યાર્થીઓને પ્રવેશ નહોતો
મળતો તેના વિરોધમાં થયેલી સભામાં
ઉપસ્થિત સભીતી અને સ્થાપી છે કે
જોને ઉદ્દેશ બધી જાતના વિદ્યાર્થી
ઓને સામાજિક સરખાપણ માંગે તે
જોવાનો છે.

“કલ્પ અથવા મને તે સંસ્થા જે
વિદ્યાર્થીઓ માટે હોય તેમાં જો હોય
પણ જાતી કે રંગના કારણે કામલ
ન કરવામાં આવે, તે કલ્પ તમા
સંસ્થાને આ સમિતિમાં રચાત નહી
અપાય.

“આ હવાલ પાસ થયે કે જુરત
તેના પ્રત્યાજ્ઞા રૂપે નેસન,લીરો સામા

કરવામાં આપવાથી પ્રધાન, મેળવવાનો
કે કોઈ સ્વર્ગ સાધવાનો તમારો હેતુ
ન હોય તો તે એમ કરવાથી તમારી
આવી મદદ પણ ધોવાઈ જાય તે ખ્યાન
માં રાખો.

સાચો અને સારો માન તો જો છે
કે બદલાની, પ્રધાનીની કે આજારની
અપેક્ષા રાખ્યા વિના કેવળ આપણા
અકામાના સુખ માટે, કંઈક સુખ
કપાને સારિત્વ આપવું મેળવવા માટે
જ મદદ કરવી. એમ ન બની કો
તો મદદ આપવા પછી કાંતિયી બધું
જોવા કરવું તે સાચી અપેક્ષા સીબન
કે શિષ્ટાચર ન કાપવે તો જો જાણત
તે સંસ્કરની એક વિચિત્રતા સમજ
કરી કાઢવી.

ચાચી ‘જીવન માધુરી’માંથી.

યજા હતા. તેઓએ આ દરબનો
મજો મહત્તમ સામને કર્યો હતો અને
વખોડી કાઢ્યો હતો.

“આ કારણ જાતની અમને જણાવ
વામાં આવ્યું હતું કે જુરત યુનીવર્સિટી
સ્થાપનાની કેટલી જરૂર છે.”

હુલ્લા કુપ

આજ કાળ, ભેદાનીસખમાં તથા
કરળમાં હુલ્લા કુપ ન.મની
રમત બહુ પ્રખ્યાત થઈ ગઈ છે.
હુલ્લા કુપ એક જોળ રબરની રોમ છે.
જાને સારીના કોષપણ કામ ઉપર
રાખી, આપણું સારી દલાવવાથી તે
આપણી આજ્ઞા બાળક જોળ રૂર છે.
આ રોમને જોળ ફેરવવાની પણ કળા
છે, જોને મળા પર, જાતી ઉપર
કમર ઉપર પેટ ઉપર અને જમ ઉપર
ફેરવી શકાય છે, એમ કહેવામાં આવે
છે કે સારીના કોષ પણ બાળ ઉપરથી
જન્મ જોણું કરવા માટે આ થયું

સારી કમરત છે. પણ કમલા તો
આ નાના કે મોટા બધા માટે એક
રમત બની ગઈ છે. જોરી સુલોમાં
દેશમારદેશો, હુલ્લા કુપને સુલમાં
કાંઈ આપવાની ના પાડી છે, કારણકે
એમનું કહેવું છે કે, હુલ્લા કુપને કપા
રાખવા થિનો સવાલ થઈ પડે છે,
અને કલાકમાં તેને રાખી રાખા એમ
નથી, ત્યાર પછી એક બીજાના હુલ્લા
કુપ વિશે કમલા થવાનો સંભવ છે.
થયું મ.જોને વિનતા થઈ ગઈ છે કે,
આની સાથે બહુ રમવાથી બાળકોને
નુકસાન પહોંચે છે કેમ, કે કહેવું
કહેવું છે કે, તંદુરસ્ત બાળકોને આ
રમત નુકસાન નહીં કરે પણ સેરી
જમરના મધ્યમાં અને આસ કરી ને
જેમના હાથ નખાયા હોય અથવા કે
વિગેરે ના કુખાવા હોય. એમને
આનાથી દુર રહેવું જોઈએ, જેટલી
મહેનત જુલોળ વિગેરેમાં કરવી પડે
છે એટલી મહેનત આમાં કરવી પડે
છે, થોડી જો નુકસાનકારક નહીં
નિવે

બીન-જોરાને વધુ પગાર

હિંદી અને વેપારના ક્ષેત્રમાં નિષ્ણાત
ન હોય તેવા બીન-જોરાઓને વધુ
મમાર અપાવવા જોઈએ એમ ૨૦૦ વેપારી
પ્રતિનિધી મંડળની પરીષદમાં ચર્ચા
કરવામાં આવી હતી. એક પ્રતિનિધી કે
જોજો ભેદાનીસખમાં હતાં થિમને કહ્યું
અને પગાર આપીએ છીએ એ થયું છે.
અને તે ઉપરાંત વધુ પગારોને વિચાર
કરીએ એ વધુ આશ્ચર્યકારક બીન છે.

“જો વર્ષ પહેલાં આવા અમનો કોષથી
વિચાર સુદા ન કર્યો હોત. કારણ
આ દેશમાં વધુ ઉપાદાનને કારણે રચાત
છે અને જો વધુ પગાર અપાય તો
કામચોરો વધુ દીલ લગાડી પેતાનું
કામ કરે. અને જો વધુ જોવાની
જરૂર છે કે આપણા દેશમાં આસમાનતા
ન હોવી જોઈએ કે જેમ કે એક પણ
થયું હુલ્લા અને બીજા થયો નિયો
અ થોડે રાખીતમાં રહે. કામનવેશન,
બીજા દેશમાં આવી રિયતી જોવામાં
નહીં આવે. અને ત્યાં કુપન પેરણ
થયું હુલ્લા છે અને વધુ પ્રગતીને
રચાત નથી.

“પણ કોઈપણ આક્રિયામાં જલ્પ જાત
ની વરતી પેતાના પેટ પૂરણ માંડ
કમાય એ રાખીતો છે.”

કામકેં જોરાસીએસનું આ વચ્ચ
જાત:જો છે કે આ જોરાસીએસન દેશ
માં સંજાય કરાવવા હુલ્લા છે.

આધે.બાંધવાની રીજન અને વેલ્ડીંગ

અખમલ, જાડીન, કાપેલા સીકકની, રીજન અનેક જંગ, કીજાઇન
અને કાપેલામાં મળારો, જાળ અંકપ અને કોટર શણગારવા માટે
અચ્ચાળનું રીજનને મળી સકશે.

અચ્ચાં માટે અખમલ, અને રેસમ તથા ફેલની ટોપીઓ કોરપત
કાચે જાતથી આપવામાં આવશે.

અજોડે અંકવા અખમલ, રેસમ, કોલન વિવેધનાં કુલોની રંગ
રંગની વેલ્ડીંગ અને અનેક પ્રકારનાં જોયર્ડ મળશે.

કેકાણું : માખરો હેટસ (મો.) લી.

લેડીઝ એન્ડ ચીલ્ડ્રન-સ હેડ એન્ડરેકચરર,

ફોન : ૮૩૫-૭૩૬૧   પહોંચે જાણે,
બોલ્ડસ પરપાક,   મારેશ મે.સન્સ
૩૩ વેસ્ક સ્ટ્રીટ, — જોહાનીસબર્ગ.

સ મા ચા ર સં ગ્ર હ

—સરખાની વસ્તી ૫૫૨,૦૮૪ની ૧૯૫૭ ની આબીયા સત્તાવાર નહેરે રહ છે. એમાં યુરોપીયન ૧૫૧૧૭૯, ૬૫૨૬ ૨૩૮૩૮ માનુષ ૧૯૬૧૫૭ અને એશીયા ટીક ૧૯૭૪૧૧ છે.

—ગોપુત્રીકમના બિરોધી મોરીસ પાર્લમેન્ટ નેએ રણીયાના લેખક છે તેમને આ વર્ષનું નેએસ પાઇન એનાયત કરવામાં આવ્યું છે.

—યુનેસ્કોની ૧૦મી ડેવલપી પ્રીપર તા. ૪ નવેમ્બરના પેરીશમાં સર રામા કુમ્બુનના પ્રમુખપદે મળશે. અને ૧૯૫૬નું તેમજ ૧૯૬૦નું બજેટ બાંહે આ ઉપરાંત ડેવલપી માટે અગ્રીએ થશે. ૨૧ દેશો આ પ્રીપરમાં ભાગ લેશે એવી આશા રખાય છે.

—સોનીપટ યુનીયન ડાયે વેપારી બાહાલકરના એક પ્રતિનિધિ મળતા. ૨૫મીના ડીસેમ્બી રણીયા બધા કુપ્રમુ છે. હાલ ને વેપારી કરેલા કુશ થે ડીસેમ્બરમાં પાંચ વર્ષ માં કુશ થતાં રહ્યા છે.

—ધાના અને ઝીનીયા વચ્ચે એકથી એની લેખક દેવક થશે. આ બન્ને આર્થિકન સંસ્થાને વચ્ચે વેપારી સંબંધ મહેા કરવાને પ્રારંભ કરાવીશે. રાજે છે.

—૧૯૬૦માં યુનીયન રધાપનાની કોનાલ ઇન્ફાર્મ તેમાં બાજ લેવા યુનીયનના કીમીક એડીએ કચીન એમીક્રાએશ અને પ્રિન્સ શીલીપસને આમંત્રણ આપવાનું મહુમને નડાઈ રહ્યું છે.

—જરમીરેનમાં વેટરેમાં પણ હવે કાલપાપલ્લે કરવામાં આવશે. એના ૧૩૭૦નાં ગેરા વેટરેએન પીરસુ પાછો. એમ લાંબી કાળ-ગામે બહેરે રહ્યું છે.

—૨૦ વર્ષથી નાંચેના ગણ બાળકો પરમ દીવસે દેશકામાં એક કમ આમકાળતા દાગી જતા સોલસબરીની દેરાઈદેશમાં અસેનકામાં આવ્યા છે. ગણે ગંભીર રીતે કાજગા છે.

—વિશ્વની વિશ્વની બ્યરકારના એશીકરે તા. ૨૭મીનાં ન્યુઝીલેન્ડમાં આગતા વર્ષ માટે કોઈ રીતે વિશ્વની પ્રાસો ગોઠવતા તે પર વિચારણા કરવા અગ્રા હતાં ૨૫૦ પ્રતિનિધિએ એના થયા હતા એનું કોલપાટન કરા પ્રમન નહેરેએ ક્યું હતું. એકા નેક વિશ્વનાં દવે આંતરરાષ્ટ્રીય ક્ષેત્રમાં આ કરવામાં આવશે.

—બમકાક કરારના સહય રેકેની કારકી કવાન નાં અરેખીયક સપ્રદમાં નવેમ્બર ૨૧ સુધી એકરવામાં આવશે છે. આ કવાનતો દેવું રહત તેઓને ટીઆગને બ નથી પણ એવાની સરકાર બતાવી તેમા રહાજ

કરવા માટે રીપાઈ કાજવાને સ્થાપવાને મળ્યું છે.

—નાઇલરીમને અક્ટોબર ૧-૧૯૬૦ માં પૂર્વ આઝાદી આપવાનું ચિટીક સગાઈશેને નકકી ક્યું છે.

—દોરથી તેલ કમ જતી એક ટેનકર અકરખાલ કવાથી ૧૧ ચાલુએ મરણ પામ્યા છે એમાં ૧૧ દોરો અસાસ્થ્યે. હતા અને આર યુરોપીયનો હતાં.

—લે ચકાના કારવાનાએમાં કમ્યુનીસ્ટ હકતાળીયાએપર ગ્રીવેન્દમની પોલીસે ગોળીમાર કરી મેને ચામી હતાં અને આરને બામલ કવી હતા. ને પોલીસ ઈન્ફેક્ટર અને ૧૦ કોન્સ્ટેબલસને હકતાળીયાએ એ કુપ્રમેા કરી બામલ કવી હતાં એને પરીચાએ આ ગોળીમાર થયો હતો.

—યુનયના ગુરામાં ખોટીસ પેસેન્જરો ને કાવતી રીકમરપર પોલીસોએ રે.ડા પાલી ૨,૨૦,૦૦૦ રૂપીઆનું લોટ કામ ક્યું હતું.

—યુનયન સરકારમાં લેલા વધોદને પરીચાએ પદ ચાલુસોના ભગ અથા ૧૮૫ ભનાવશે સચુના. તેમજ ૧૦૬૬ મરે પાવા પામ્યા છે.

—પીટબર્ગ કેપમાં એક પ્રાર એકુત ના ૧૩ વેટાએએ એટલું આપ્યું છે તેઓ મરણ પાવા હતાં એકુલે એતરમાં ધલેને ને પાક વાગેલે હતા તે કાદી લીધા પછી વેટાએએ એતરમાં ચરવા માટે કુડવા હતાં. પીટબર્ગ મા વેટાએએ માટે બોરાકની અછત રહેતી તેથી કુશા વેટાએએ એટલું આપ્યું કે તેઓ મહુ આવવાથી ચરણ પામ્યા.

માઈ હોઈનું દર્શન

(૪૧૬ પાનાનું અનુક્રમણ)

કે ગમ્ય કુખી કે એને માંધીને મહારમા બનાવ્યા એ ભેવાનું વણ મન છે. તેઓએ હરત કહેવું, પણ અને આશા નથી કે બધા કુખી આ ૫૬૫૧ કું કું-લ્યાં સુધી ત્યાં આ.તી યકુ અધીત સરકારના વર્ષ તરીકે, ગઈના સરકારી આમંત્રણ વમર નજ આગમ અને સરકાર આમંત્રણ આમે એવા ચિન્હ કમ નધા એમ કરવાનો એમને અસહ્ય હતો.

તેઓએ મને બધાનું કે દોહીએએ ત્યાં આર્થિકનેને ગેરસામ પહેામટી કાંઈ પણ મેળવવાને પ્રવાન ન કરવો નેહ્યો. તેમને ઉપર સાતલ માધી દેશવાસીએ તરીકે તમારી દુરમ્ છે કે તમારે તેમને કામ આપી કેપર કોરવવા. મારી દેરાળી ખોટીક દેશમાં જ પા કાવે કું તેમને મળવા મહુ દતી અને મળા તારે તેમની અનન મનો

એ અને આવકારી બેઠ્યા બેસાડવા. પછી ખીજે ભારલેધા પંડીતજી હરતા હરતા કામલ થયા અને નમરકાર કરી અમારે બમે કામ કુખી ગંભીર બની આવને તેમના બાનગી બેઠ્યાં હાઈ અથા. અંતમાં પણ અમારી સાથે છેક ગ્રેટર કુખી આપી એમને કાંઈ પણ મદદની જરૂર હોય તે બધાવવા કવી નમરકાર કાવે અંકર મળા. અમારું મરતક બનાવરને નમ્યું. તેમની સામલ તેમનું નીર-બગીચાની વર્તન અમને રપર્થો મહુ. (અધુરું)

રમણ દશક

દીવાળીની એટ

હવે દીવાળીની એટને વિચાર કરવા નો સમય આવી ગયો છે. મિત્રો રહેઠીએ! પત્ની બાળકો બધાનેજ કાંઈક આપવાનું રહે છે.

પણ આઈ કું તો મારા ૫૬ મારા એક વેપરી મિત્રની ડુપા હમેથ હોય છે. તેઓ માતનું કેસોમ મારી પર મોઢથી આવે છે અને કું વેપારી કર વરસ મરે નેહ્યો તે પસંદ કરી એમર આવ્યું હતું. આ વર્ષનું કેસોમ હમણાં આવ્યું છે.

એક પછી એક ચિજ કું પસંદ કરતો ગયો અને કારો નોંધ અન પાણું પહનું મળ્યું. અમરત મીખીજી માટે એક સાદી પસંદ કરી. બાપ ૭૫ પાઈ. વિચાર કયો આના કરતાં

કાંઈક દાગીનો પસંદ કરે. પણ બાવ બેતાન ગન મહુ મહુ બનું.

પુની મારે કુંસ પસંદ કરવા વિચાર્યું. બાવ ૧૫ પાઈ. મરનાં યુએ પુનીએ અમેથી, મીમલીજી બધાને આપતાં ૨૦૦ પણ એકા પડે. કરકું થી અમેથીએ માનું બળવાનું.

કેસોમમાં એક ચિરાનો કામ એવો બાવ ૧૫૦૦, પુરપ મટે સીમરેટ કેસ મુંદર દવો સેવાની નકથી હતી બાવ ૨૪૨-૧૦૦ અને એક પેન્ડીસ હતી. ૧૩-૧૫-૦૦ની બેલો થું, પસંદ કરશે!

તપમાર છે

ગુજરાતી કલ્ચરલ સોસાયટીનું જીવું અને બલેશીવું ક્લેન્ડર સં. ૨૦૧૫નું તપમાર થઈ ગયું છે.

કોપલ રકલ ૨ યીલીન ૬ પેન્સ. ક્લેન્ડર માટે નીચે આપેલા ચિરનામે પત્રલેવાર કરો.

Mr. V. D. Maken
Sec. Gujarati Cultural Society
127 Boreas Road, — Durban.

જીકીપીએ, બમકા ટેકસ ડીટ-સે, કાલ્સોન્સોન, પેન-કુ કલીપ-સ અને ઇનસ્પેરેન્સ માટે મળો!

આર. વીકલ
૧૨ નાકેશી આર્ડ, ૩૮ માઈડ રીટ, હેારનર કાપ્સોલમ અને આઈડે રીટ, બેકાનીકમર્ગ, રોન ૩૦-૧૧૫૪.

પુરા ખબર ! — પુરા ખબર ! !

દિવાળીના શુભ પ્રસંગ માટે

: ખાસ મુબહનો :

બહામી હલવો—તુકો હલવો

આ ઉપરાંત અમારે ત્યાં સારી અને કીકાયત બાવે નીચેની વસ્તુઓ મળશે.

માણા દાળ પાપડ આલ રાજમરે મહાપસ પાણી મેચા રાવ છાઈ ચરીપ ગ ધાણ સળ મચ્ચા પાણી વળા તારીયે ૫૨-અમર	મલાયા વળી મેપારી પરતા-ચિંચમી મેપારી સેકલી કો.પારી કાચી ગોળ (કાલ પુરી મુંગન) આ (મીથેન પેર) સાક આમલી ફવેરની દાળ ચખાની દાળ નારીયેકને શુર કાપસી એમા રમકર તથા મરને.

બાવ માટે મળો યા લયો :

કે. હરીભાઈ એન્ડ સન્સ,

(પા. લીમીટેડ)

૮૦-૮૨એ વિઠોરીયા સ્ટ્રીટ, કરબન.

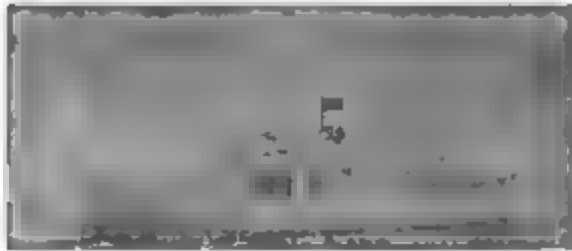
ફોન ૨૮૨૯૮ — મોડસ ૨૧૫૬.

બી-આઇ

મુખ્ય કરાંચી અને ઇસ્ટ
આરીકાના બંદરો વચ્ચે
મુસાફરી કરે છે.

રેડીયર કરના રફમી એક્ટોબર ૧૯૫૮ના આપણે ને
કરાંચી થઇ મુખ્ય જ્યાં ૪થી નવેમ્બર ૧૯૫૮ના ઉપરશે.

મુખ્ય અથવા કરાચીનું બહુ.

ફર્સ્ટ ક્લાસ	એક	એચક	બમર	પા. ૩૨-૧-૫૦
સેકન્ડ ક્લાસ	"	"	"	પા. ૧૦-૧૫-૫૦
થર્ડ ક્લાસ	"	"	"	પા. ૩૧-૨૦-૫૦

વધુ માહિતી માટે મળો આ કામો:

શેખ હિમેદ એન્ડ સન્સ
(પ્રાઇ લીમીટેડ.)

૩૯૦ પાઇન સ્ટ્રીટ, — ફરખન.

ટેલીફોન: ૨૦૪૩૨ — ટેલીગ્રાફિક એડ્રેસ "કરાચી."

જીવનમાધુરી

તંત્રીઓ

મેહનવાલ મહેતા-એપાન
લાજુબેન મહેતા

જીવનમાં સઉંદર્ય, માંગલ્ય ને માધુર્યની ભાવ
ના પ્રેરતા આ માસિકમાં ગુજરાતના ખ્યાતનામ લેખકો,
ચિંતકો, અને સમાજ સેવકો નિયમિત લખે છે.

આ માસિકમાં ૧૬૦ થી ૨૦૦ પાનાનું વાંચન
આપવામાં આવે છે. અને વર્ષમાં ત્રણ વિશિષ્ટ
અંકો આપવામાં આવે છે.

આ માસિકનો કોઇ પણ અંક એવી ખાતરી
આપશે કે ગુજરાતી બાપાનું આ એક ઉત્તમોત્તમ
અને કુદૃષ્ટબેના સર્વ સફળોને પ્રિય થઇ પડે એવું
સમૃદ્ધ માસિક છે.

કુલ નકલ કરામાં ૬૫ ન. પે.

વિદેશમાં રી. ૧-૪.

વાર્ષિક લવાજમ: દેશમાં રૂ. ૭-૫૦.

વિદેશમાં રી. ૧૫-૦.

જીવનમાધુરી

ગુલબ હાર, એરેક રોડ,
મુખ્ય ૧.

શ્રી કવીન્સલેન્ડ ઇન્સ્યુરન્સ કંપની લીમીટેડ

૧૮૮૬માં ન્યુ સાઉથ વેલ્સમાં સ્થપાઈ છે

આગ અકસ્માત તથા હરીયાઈ માલનો

— વિમો —

તેમજ બધી જાતના વિમાન

કામ કરે છે.

આસ હિદી પ્રતીનીધી

શ્રીમતી તહેમી સોરાબજી રસ્તમજી

વધુ વિગત માટે મળો અથવા લખો

૧૦૬ મેન્સફીલ્ડ રોડ — એલ્ફસ નંબર ૪૭૬ — ફરખન.

ટેલીફોન નંબર ૪૭૪૫૩ અને ૪૭૮૮૮.

Undue procrastination indicates that a man does not see his way clearly; undue precipitation, that he does not see it at all.

—Shakespeare.

OPINION

Founded by Mahatma Gandhi in 1903.

Former Editor: Manilal Gandhi—1918-1956.

No. 43—Vol. LVI.

Friday, 7th November, 1958

REGISTERED AT THE G.P.O. AS A NEWSPAPER
Price: FOUR PENCE

Britain Explains Her Attitude To S.A. In United Nations

B RITAIN'S attitude to South Africa's position in the United Nations continues to create misgiving among critics of apartheid. In the statement which we reproduce below, issued by the U.K. Information Service, Britain's position is clarified.—Ed. O.

"The United Kingdom delegation has formally announced that it does not consider the United Nations to be competent under the terms of its Charter, to discuss the question of racial relations in South Africa.

"This is essentially a domestic matter for the South African Government and, 'We maintain that in discussing the policy of the Government of the Union of South Africa towards its own citizens, the General Assembly is exceeding its legal competence,' the British delegate, Mr. Harold Beeley, told the special political Committee of the General Assembly. Mr. Beeley spoke in explanation of the United Kingdom position immediately before vote was taken on the 33-nation draft resolution which, in its operative paragraph, expresses 'regret and concern that the Government of the Union of South Africa has not yet responded to appeals of the Assembly that it reconsiders the governmental policies which impair the right of

all racial groups to enjoy the same rights and fundamental freedoms."

Discussion Of S.A. Situation

"The Committee has been discussing the South African situation for the last ten days under the agenda heading 'The Question of Race Conflict in South Africa resulting from the Apartheid Policies of the Union Government.' The British delegation had taken no part in the debate other than to make a statement before the vote.

"Mr. Beeley told the committee that the United Kingdom did not wish to

discuss the substance of the question in any way whatever since 'to do so would be inconsistent with the fundamental objection which the United Kingdom delegation has raised in previous years, and which it raises again today, against the whole of the proceedings.'"

Matter Of Domestic Jurisdiction

"Mr. Beeley said that many delegations had quoted various sections of the United Nations Charter to justify the United Nations discussion of South African race relations, but that 'there can be no conflict' on the question.

"It is not possible," he said 'to invoke anything else in the Charter to justify a breach of Article 2 (Continued on page 437)

N.I.C. Criticises Methods To Suppress Protests

I N a statement the Natal Indian Congress criticised very strongly the drastic measures taken by the Authorities to suppress all kinds of protests by the African women against the issue of Reference Books to them.

"The pass in South Africa has become a badge of slavery and it will do the Authorities a great deal of good to note that this is the feeling of the African people as far as this document is concerned."

"The struggle of the African people against the pass laws has been a long one shaped by 'the peculiar conditions in which the African finds himself as a result of the pass system and the bitterness he has suffered as a result of it has no doubt been felt strongly by the African women. It will not be an exaggeration to say that by the issue of the Reference Books to African women they will be subjected to similar treatment as the African men are accorded and will be subject to numerous arrests and punishment.

"The Natal Indian Congress expresses its firm solidarity with the women and emphasise that freedom of movement within the borders of the Union must not be restricted on the grounds of race, colour or creed."

Date For Nigeria's Independence

T HE Secretary of State for the Colonies, Mr. Alan Lennox-Boyd, told the Nigeria Constitutional Conference that Her Majesty's Government had now been able to appoint October 1st, 1960, as the date for Nigeria's independence.

The Prime Minister of the Nigerian Federation and the Regional Premiers responded with deep appreciation of the Secretary of State's announcement, and declared their wish that an independent Nigeria should remain in the Commonwealth.

OPINION

FRIDAY, 7TH NOVEMBER 1958

Treason And Political Persecution

If would be a wise and statesmanlike thing to do if the government acceded to popular demands for dropping the treason case at this stage. To continue with it would be to perpetuate a process of blundering which has had disastrous results for the Department of Justice both on the homefront and on the international plane.

The Police spent nearly four years collecting evidence to establish the charge of treason. After nearly two years the Crown presented an indictment which was torn to shreds the moment it was read in Court. The Crown withdrew in circumstances which reflected little glory on the Department of Justice. And now, a new indictment will be prepared to start the farcical drama all over again.

There are important dangers in trying to re-open the case. In the first place the average citizen's confidence in the competence of the Police in protecting him will be gravely shaken. If the Police cannot know when treason is committed—as has been shown by the collapse of the indictment—it is quite clear that in that ignorance they can in given circumstances act in ways which endanger the liberty of the citizen. But worse than this is the very real possibility that in their ignorance they could even fall into the error of using the power of the State not to preserve law and order but to persecute political nonconformists. To continue with the case would be the green light to those of them who have this ambition.

For the Prime Minister thus to say that he will not drop the treason case could very well be a form of trying to shield the Police at the expense of the citizen. If he did that, the critics of the government here and abroad would have the evidence they need to establish their charge that in very many ways South Africa is run as a Police State.

Secondly, not to drop the case would mean that human beings are subjected for another indefinite period to emotional and financial strains which no decent government has the right to impose. After two years behind prison bars they still do not know precisely why their liberty was ever curtailed. The Prime Minister says, in spite of this, that he is, in effect, going to subject them to another long and dreary period when they will be torn away from their homes; when they will not be able to look after their affairs—as if what they have suffered were not enough punishment. All this when the crown is unable to tell the Court clearly what these people have really done. This is the sort of thing we naturally expect from the communists and not from Christians.

Thirdly and finally the danger of continuing with the

case lies in the fact that while the collapse of the first indictment has shaken confidence in the way justice is administered, a second collapse would throw the law into open disrepute. It is tragic to reflect that all this is done to shield an incompetent Minister.

Deepavali Greetings To Our Readers

ONCE again, Hindoos all over the world will be celebrating deepavali—the festival of lights. We in South Africa, perhaps, more than our brothers and sisters elsewhere in the world, feel the need for light, when so much darkness surrounds us today. Deepavali, has many meanings—to the farmer, it is the end of a good season, when the land has yielded a good crop—to the businessman, it is the end of a financial year, when he pray to the Goddess of Prosperity, Luxmi, to be blessed once more with good fortune in the coming year.

For all Hindoos, it is a day of rejoicing of success because Rama, the Hindu God, who was exiled in the forests for fourteen years, and who during this time was faced with many evils, conquered all evil and returned to his Kingdom—his subjects rejoiced at the victory of Good over Evil, and celebrated by lighting their homes and cities and thus reflecting the light of their inner joy.

For us, all these reasons of Deepavali, hold very little meaning, because many of us are living with the threat of complete ruination hanging over our heads. Many of our people are already suffering the hardships, that are the fruit of their many years of toil, to make this country as prosperous as it is. Yet, even if Deepavali, for us, cannot be a reflection of real inner happiness, it is a ray of hope to us, that in the end Good will always prevail.

We wish our readers, a Happy Deepavali, a Deepavali of encouragement and hope, to those who do not see the light in the darkness that surrounds them. Let us who are more fortunate than others, think of those who have no Deepavali cheer, and give to them, so that they too may share joy, the light and the hope of Deepavali.

Naicker's Deepavali Message

DR. G. M. NAICKER, President of the S. A. Indian Congress, has sent the following message to the Indian community:—

"As our people celebrate this time honoured festival whose significance is the triumph of justice over tyranny and the success of good over evil we are reminded of the tremendous developments that have taken place the world over resulting sometimes in remarkable progress and sometimes in dangerous crises which threatened mankind with disaster and darkness. We are pleased that man's apprecia-

tion of the need for peace and harmony has made him search his heart and restrain his hand.

"For us dark clouds gather we struggle our development. We hope that in our trials and tribulations we will not be forgetful of the message of Deepavali. It is a message of hope in our strive against injustice, evil and wrong, truth and justice will succeed and ignorance and bigotry will fail. If we understand the true meaning of this ancient festival let us on this day associate ourselves with forces which work to obtain goodwill, happiness and harmony among all people."

Comment On Men And Events

Crisis In The ANC

By JORDAN K. NGUBANE

THE people of South Africa are so accustomed to seeing men and events from the perspective of race that very often this limits their ability to sift fact from feeling. A case in point is the hysteria which has been generated by developments in the Transvaal section of the ANC where, about a week ago, the opposing factions clashed openly and then split. The White Press has, without furnishing its readers with enough background information on the developments which led to this crisis, got to the rooftops and is now telling all and sundry to beware of the bloodthirsty Black ogres who are preparing to gobble up every human being with a White skin and straight hair. That sort of approach is not going to help anybody. The English Press tried it against Hertzog and produced Verwoerd. If the necessary lessons are not learnt the White Press would very well be acting as midwife at the birth of a twentieth-century Diogenes. And that putting it mildly.

The crisis is but one more spectacular characteristic of a storm which is by no means concluded. It springs from the tradition of self-delusion which has characterised the thinking of the Congress leadership on the one hand and that of their main critics, the Afrikaners, on the other. The chief value of the crisis lies in the way in which it will clarify the real issues at stake in the fight over race.

Both the leadership of the ANC and the Afrikaners act as if there were more than two solutions to South Africa's race problem. What they do not do, thus, they avoid facing up to the actual realities presented by the two alternatives. All along they have been quarrelling, the one trying to push the other to the realities while the other dodged and both thought that in doing this they were fighting the race oppressor.

Self-Delusion

This self-delusion could go on only as long as there were not numerous influences to compel both to face reality in its starkness. The rise to power of Dr. Verwoerd and Jan de Klerk's job reservation policy, with its threat of throwing thousands of African workers either on to the streets or to the potato farms in the event of what could very well be a coming depression, have created a situation in which harsh realities now have to be faced. And the clash in the Transvaal is but the beginning of the process of looking at things without blinking.

These realities are that there are only two solutions to South Africa's race problem: civil war and peaceful negotiation. There is no half way house. The men of apartheid depend on bayonets to ensure that their ideology remains the dominant influence in

the life of the nation. In other words a political civil war is being fought between the advocates of apartheid and their victims. It occasionally becomes bloody when the challenge to the race oppressor's authority is desperate. Then, the Police shoot. Very often the Africans get back by smothering a couple of policemen or putting the spear through his heart in a far off Reserve. In a mixed colour group domination inevitably leads to civil war.

The Afrikaners are tempted by the strength of African numbers into smothering group oppression from the White side. In doing this they have not been honest with themselves in the first place and, consequently, cannot be honest with those they would like to see free. Group consciousness based on race is a sure road to civil war. They might say that they are not for violence. This is either hypocrisy or dangerous self-delusion. If they take the road to civil war the men of apartheid, who have the guns, will shoot. The latter know what this sort of consciousness is capable of doing—from what they have done to us—and they will have no alternative but to open fire to save themselves.

Incitements

The Afrikaner line is thus incitement to the apartheid reaction to unarmed men and women. It is a bit of stupid and criminal arrogance for them to lead defenceless men and women to the slaughterhouse in that way. This is where their policy is immoral and dangerous for the very Africans they claim to speak for. It is about time the question was put frankly to them: If and when the men of apartheid shoot, what will the Afrikaners do? They have no right whatsoever to claim to represent people if

they can't answer this question clearly and unequivocally. I want to know where I am being led.

The present leadership of the ANC has encouraged the Afrikaners in their wayward thinking by imagining that there is a half-way house between civil war and peaceful negotiation. To make my point clearer, I should define peaceful negotiation very briefly. It means the use of non-violent pressures—like the strike, the boycott, passive resistance and other forms of non-cooperation—to force the race oppressor to accede to the demands for the extension of the area of liberty in national life; it means agreement on objectives and, therefore, the rejection of race consciousness.

The present leadership accepts this definition as the basis of its policy. But the organisational structures it has built up to move events in the direction of its choice is race-conscious to the core. The ANC is an African organisation. The implication here is that the man on the other side of the racial line is not reliable enough as a comrade in the same organisation. That goes for all the organisations in the Congress Movement, with the notable exception of SACTU. By joining the Congress Movement the leadership of the ANC imagines it practices race co-operation. By keeping the doors of the ANC barred to the non-Africans it tries to convince the Afrikaners that it is like them, too. That sort of trying to be all things to all men smashed up the United Party and it is going to smash up the ANC leadership.

Freedom Charter

Then try to cover up this weakness by diverting attention off the conflict between precept and practice by holding up the Freedom Charter as the open sesame to all the doors to freedom. Although the Freedom Charter broke down completely when the Indian community failed in Durban against the Group Areas Act recently, the present leadership still talks of it as the cornerstone of its policy, regardless of the fact that it generates dangerous tensions within the ANC itself.

Repeated efforts have been made to smother these up. For a long time the leaders of the ANC acted as though these were, no serious differences of opinion. The Orlando conference now shows that they were not taking the country and the world into their confidence. Expulsions are becoming the order of the day and some known opponents of the Freedom Charter find it

extremely difficult in some cases to produce membership cards in order to use their vote freely to change the policy of the ANC. Thus, while the ANC clamours for democratic ideals, in practice it is slowly abandoning democratic methods in its practices. It is possible that one of these days there might even be a Court case when these things would come to the light of day. There is talk of "purges" in the ANC and when these come the country will be able to know fully what is happening.

The question which arises is: Why should a man like Mr. Luthuli, who never hesitates to pay tribute to the "lasting values" of the democratic and Christian tradition and himself in the position which, in motivation is not really democratic and which has split his people and organisation from top to bottom?

NOTICE

OWING to the Diwali Holidays there will be no issue of 'Opinion' next week (November 14). Our next issue will be out on November 21st.

Editor: 'Opinion.'

I am certain in my mind that he is a clear and uncompromising advocate of peaceful negotiation. But he is in a frightful difficulty at the moment. He had little to do with the drafting of the Freedom Charter, just as I think he knows very little about the real origins of the pre-election strike idea. The Congress alliance is a closed political association organized for purposes of using the ANC to advance ends which are often favourable to Moscow.

Mr. Luthuli

Although a man like Mr. Luthuli has no time for violence, he is forced to work, in the alliance, with underground communists who have contempt for all talk of "lasting values" and Christian ideas. The disastrous but inevitable consequences of this is to reinforce those in the African community who believe in violence as a matter of principle. In other words: underground communism is subtly using the ANC to create situations in which it might not throw in its weight decisively against violence.

The irony of all this is that the non-violent leadership, by co-opting with underground communism, finds itself taking up a position on race-consciousness which encourages the growth of Africanism.

Against this wide background, a few salient facts emerge. The split means that Africanism will soon be a factor to reckon with on the political plane. We should be under no illusions. Experience in the African community has shown that where the weather is good, it can have few business competitors. It will, of course, be affected directly by the form African nationalism takes on the rest of the continent.

For the present, the split means that the present leadership has, in fact, been isolated. Africanism can look to the African nationalists in the rest of the continent. The present leadership will only have the Congress of Democrats, the South African Coloured Peoples' Organisation, the South African Indian Congress and SACTU. As all these organisations represent minorities in minority groups, once their principal ally, the ANC, is isolated in the African community, the race-consciousness in the Congress Movement will have to be abandoned.

done. Possibly a Left-wing version of the Liberal Party might come up. Or, the African people of the Centre, realising that underground communism has once more smacked the ANC precisely in the way in which it manoeuvred the destruction of the ICU and the Convention, will see in the Liberal Party a safer wagon to a better future than Africanism and its promise of civil war.

I don't feel depressed by events in the Transvaal. History is taking a new turn and a chapter is being closed. Only, I note that the era of the old-style Christian moderates has come to an end. From here we move either to civil war or to the settlement of our disputes by negotiation as equals. For my part, I am for negotiation and agreement. It does not matter what names you call them—multiracialism, race co-operation, integration, non-racial democracy—in the final reckoning they are all a rejection of civil war. Race consciousness—be it apartheid, Africanism, any rejection of unity based on common loyalties—is an invitation to disaster. We either belong together and therefore work together or we don't; there is just no half-way house.

Canon Collins Greet Indian Congress

"AGAINST naked and callous racial discrimination your task is immense; but I know you will continue in faith and integrity to strive for justice and freedom and love. In your non-violent struggle you have the fullest support of Christian Action."

In these words Canon L. J. Collins greets the Natal Indian Congress in a message to its 11th Annual Provincial Conference scheduled to open at the Gandhi Hall, Lorne Street, Durban on Friday the 21st November.

The conference which will last 3 days has received messages from different parts of the world.

Canon Collins is the leader of Christian Action in Great Britain a body which has been in the forefront in the struggle against racial discrimination. Under the leadership of Canon Collins, Britain has contributed over £60,000 to the Treason Trials Defence Fund.

In his message Canon Collins adds "May God bless the Indian Congress in its work and may those who desire the political, economic and social equality of all peoples in South Africa, regardless of their colour or creed succeed in creating and sustaining the spiritual and moral power necessary to destroy every vestige

of racialism in South Africa.

"I join with you in hoping that South Africa may become the home of a happy and flourishing multi-racial community in which exploitation and injustice give place to friendly co-operation and social, political and economic justice."

Violence In S.A.

VIOLENCE in South Africa within the next decade was inevitable and would be frightful, said Mr. John Scott, special assistant of the magazine "Time," in a speech at Ann Arbor, after a recent trip to Africa sponsored by the University of Michigan's Department of Journalism and Political Science.

He said the Union was one of the world's most beautiful and modern countries, but at the same time one of the most depressing because of the "vicious racial hostilities."—Sapa-A.P.

Kenya Indians Want Immediate Action

AN announcement from the secretary of the Kenya Indian Congress made recently reminds the Kenya Government that unless an action is taken to summon a Round Table Conference by the end of December, 1958, the Congress will be obliged to ask Indian Members in the Legislative Council to take action in accordance with the resolution adopted in the open Session of the Congress in Mombasa in April this year.

Resolution

The relevant part of the resolution passed by the Congress reads as under:

To press for the appointment of constitutional experts to make recommendations for a constitution or constitutional changes fair to, and likely to receive adequate support of all races and not as in the case of Lennox Boyd Plan of the Europeans only.

That as by 31st December, 1958 the African Elected Members have not joined or agreed to serve in the Council of Ministers or if by that date no effective arrangements have been made or a clear Government undertaking given to appoint a Commission as above to be followed by a Round Table Conference, the Standing Committee is hereby instructed to immediately call for the re-

mission of participation by Indian Members in the work of the Legislative Council including specially elected members under the Lennox Boyd Plan and to call on Indian Ministers, if any, to resign forthwith from the Ministry.

No Progress Where There's Hatred . . .

—Nehru

Mr. Nehru, Prime Minister of India, said on Sunday that Pakistan had not been able to make any progress in the past 10 years because those at the helm of Affairs had incited the people against India instead of bending their energies to constructive work.

He told a public meeting that no country in the world could progress by preaching hatred and enmity against other countries. The very foundation of Pakistan was based on hatred and enmity.

It was not the fault of the people of Pakistan the old Muslim League which conceived the idea of Pakistan was based on hatred and enmity, Mr. Nehru said.—Sapa-Reuters.

Phone 235-6788

P. O. Box 1549.

MASTER BROS.

(PTY) LTD.

WHOLESALE MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS

HOUSE FOR KEEN CASH PRICES

33 West Street, JOHANNESBURG.

Cable & Tel. Add. HARGVAN.

Phone 29368

P. Hargovan & Co. (Pty.) Ltd.

Earthenware Pickle Jars 2 Gallons 12.4 each F.O.B. Durban
Fresh First Grade Green Ginger 1/2 per lb. " "
Fresh First Grade Garlic 2/- " " "

Cash with order only.

P. O. BOX 1250.

155/7 Warwick Avenue
DURBAN.

Diwali And New Year Greetings

Phone: 33-1888

Messrs. SWAN ENTERPRISES (PTY.) LTD.*Millinery, Manufacturers, Importers & Wholesalers*extend cordial greetings to all their patrons for a very
HAPPY DIWALI AND PROSPEROUS NEW YEAR

4a Kort Sreet, - - Johannesburg

Phone: 835-3781

Messrs H. K. GOKAL (PTY.) LTD.*Wholesale Merchants & Importers*

with all customers and friends

MERRY DIWALI AND PROSPEROUS NEW YEAR

43 Market St., - - Johannesburg

Phone: 33-4051

Messrs. AFRICAN TEXTILE*Wholesale Merchants & Direct Importers*extend to friends and customers hearty greetings for a
HAPPY DIWALI AND PROSPEROUS NEW YEAR

51 Market St. Box 9997, Johannesburg

Phone: 33-4691

Mr. L. MISTRY*Wholesale Furniture Merchant*extends good wishes to all friends and customers for a
HAPPY DIWALI AND PROSPEROUS NEW YEAR

51 Bree St., Box 2526, Newtown, J'Burg

Phone: 835-2601

Mr. VALLABHBHAI B. PATEL*Wholesale Merchants & Direct Importers*

with all

DIWALI AND NEW YEAR GREETINGS

44 Market St., Box 5688, Johannesburg

Messrs. MASTER BROS. (PTY.) LTD.*Wholesale Merchants & Direct Importers*

with all customers, friend and patrons

DIWALI AND NEW YEAR GREETINGS

33 West Street, - - Johannesburg

M/s. UNION WHOLESALERS DISTRIBUTORS*Wholesale Merchants & Importers*extend to all friends and customers greetings for a
HAPPY DIWALI AND PROSPEROUS NEW YEAR

47 Market St., Box 8120, Johannesburg

Messrs. Commissioner Wholesalers & New India*Wholesale Merchants & Direct Importers*extend to all friends, customers and patrons cordial greetings for a
HAPPY DIWALI AND PROSPEROUS NEW YEAR

45 Market St., Box 5041, Johannesburg

Messrs. National Wholesalers & Distributors*Wholesale Merchants & Direct Importers*

with all their customers and friends

A HAPPY DIWALI AND PROSPEROUS NEW YEAR

40a Market St., - - Johannesburg

Phone: 33-4693

Messrs. MABRO HATS (PTY.) LTD.*Millinery Manufacturers & Wholesale Merchants*

with all customers and friends

A MERRY DIWALI AND PROSPEROUS NEW YEAR

First Floor Master Mansions

33 West Street, - - Johannesburg

Phone: 27-2673

Messrs. A.B.C. BAZAAR*Wholesale Merchants & Direct Importers*extend cordial greetings to all their customers for a very
HAPPY DIWALI AND PROSPEROUS NEW YEAR

59 Pollack Avenue & Commissioner St., J.H. Burg

Phone: 835-6888

Mr. L. P. MODI*Wholesale Merchant & Direct Importer*

extends good wishes to all customers for a

HAPPY DIWALI AND PROSPEROUS NEW YEAR

39b Commissioner St., - Johannesburg

Phone: 33-9229

Messrs. SWETEE'S*Stockists of High Class Men's & Juvenile Clothing*extend hearty greetings to all their customers and friends
A HAPPY DIWALI AND PROSPEROUS NEW YEAR

48a Market Street, - - Johannesburg

Phone: 33-5571

Messrs. EBRAHIM MAYET & CO.*Wholesale Merchants & Importers*

with all customers and friends

A HAPPY DIWALI AND PROSPEROUS NEW YEAR

58a Market Street, - Johannesburg

Phone: 33-2534.5

Messrs. E. M. AKHALWAYA & SONSextend hearty greetings to all their customers for a
HAPPY DIWALI AND PROSPEROUS NEW YEAR

Box 5779,

53 Avenue Rd., Fordsburg, Johannesburg

Messrs. IMPERIAL TRADING CO.*Wholesale Fancy Goods Merchants — Specialising in Fireworks*extend to all friends and customers cordial greetings for a
HAPPY DIWALI AND PROSPEROUS NEW YEAR

6a Diagonal St., - - Johannesburg

Messrs. B. PARBHOO (PTY.) LTD.*Wholesale Merchants & Importers*

extend hearty greetings for a

HAPPY DIWALI AND PROSPEROUS NEW YEAR

57-59 Market St., Box 2120, Johannesburg

Messrs. MOPANI STORES

with all their customers and friends

DIWALI AND NEW YEAR GREETINGS

Box 4

Mopani, - N. Transvaal

Mr. BHOLABHAI PREMABHAI & FAMILY*General Merchants*

with all customers and friends

A HAPPY DIWALI AND NEW YEAR GREETINGS

Box 258, Rustenburg, - Transvaal

Messrs. Manchester Trading Co. (Pty.) Ltd.*Importers & Wholesale Merchants, Gift Articles, Watches,**Gloynware, Tea Sets, Sheaffer & Parker Pens etc.*extend to all friends and customers cordial greetings for a
HAPPY DIWALI AND PROSPEROUS NEW YEAR

47 Commissioner St. - Johannesburg

Gandhi On Universal Ahimsa

A CORRESPONDENT: In a *dividual ahimsa* I can understand. Corporate *ahimsa* between friends is also intelligible. But you talk of *ahimsa* towards avowed enemies. This is like a mirage. It will be a mercy if you give up this obstinacy of yours.

Gandhi: That non-violence which only an individual can use is not of much use in terms of society. Man is a social being. His accomplishments to be of use must be such as any person with sufficient diligence can attain. That which can be exercised only among friends is of value only as a spark of non-violence. It cannot merit the appellation of *ahimsa*. 'Enmity vanishes before *ahimsa*' is a great aphorism. It means that the greatest enemy requires no equal measure of *ahimsa* for its abatement. Cultivation of this virtue may need long practice. It does be-

come useless on that account. Travelling along the route, the pilgrim will meet other experiences from day to day so that he may have a glimpse of the beauty he is destined to see at the top. This will add to his zest. No-one is entitled to infer from this that the path will be a continuous carpet of roses without thorns.

The atmosphere today is so saturated with poison that one refuses to recollect the wisdom of the ancients and to perceive the varied experiences of *ahimsa* in action. 'A bad turn is neutralised by a good' is a wise saying of daily experience in practice. Why can we not see that if the sum-total of the world's activities was destructive, it would have come to an end long ago? Love, otherwise *ahimsa*, sustains this planet of ours.

—Adapted from "Harijan", December 14th, 1947.

Wits Students Want Social Equality

THE NUSAS newsletter reports that a move to introduce social equality between students of all races at the Witwatersrand University has been launched by the Students' Representative Council, which set up a commission to investigate the social colour on the campus with a view to making "positive improvements." This followed a recent policy resolution expressing opposition to the exclusion of non-white students from sports clubs and dances at the University, and criticising the University Council for enforcing social segregation.

Every student regardless of race should have the right to participate fully and equally in every official student activity, said the resolution. At present no club or society could get SRC recognition if it discriminated against any student by virtue of his race, colour or creed.

Sharp reaction in Nationalist circles followed immediately on the resolution of the Wits SRC. This was disapproved strongly. It was suggested that this was another indication of

just how necessary it was to introduce separate Universities. Even certain United Party members had expressed disapproval although they were not willing to make their opinion public. This was understandable as if it happened, it might give rise to further friction within the caucus of the Party on the colour question.

Commenting on the resolution, "Die Burger" said that the students had acted in reaction to the hypocrisy of their elders. These people were arguing that if racial separation was unacceptable at the polling booth and in the economy, it was equally so in social relations.

India-Made Garments Popular In Africa

Exports of ready-made garments from India in 1957 were valued at 5.64 million rupees, of which the bulk was bought in Africa.

Exports to Asia were worth 1.87 million rupees and to Africa 3.44 million rupees. Clothes worth 0.25 million rupees were exported to Europe and 0.35 million rupees to America.

ORIGINAL CORRESPONDENCE.

Medical Scholarships For Indians

TO THE EDITOR, 'OPINION'

Dear Sir,—Our Trust will be most grateful if you will kindly publish the following statement in your worthy newspaper.

The Board of the Haysa Subash Ebrahim Charitable Trust has decided to make available six medical bursaries to Indian students for the next academic year.

(1) The successful candidates to attend the Medical School, Witwatersrand University, Johannesburg.

(2) The bursaries to be renewable annually until the course is completed, provided satisfactory progress is maintained by the successful candidates.

(3) The bursary will include cost of tuition, books and instruments.

(4) Applications from suitably qualified candidates must be lodged on the official form with the Secretary of the Board, P.O. Box 709, Pretoria before the 15th December, 1958.

(5) Application for admission to the University must be submitted by the prospective student direct to the Registrar of the Medical School, University of Witwatersrand, Hospital Hill, Johannesburg, before the 30th December 1958.

Yours faithfully,
JOSEPH H. B. EDRAHIM,
H.B.E. Charitable Trust.

University Bursary Available

Applications are invited for one bursary from suitably qualified candidates for any university course preferably at Witwatersrand University.

Preference will be given to a "franchise" student.

The bursary will include cost of tuition, books and instruments and will be renewable annually until the completion of the course, provided satisfactory progress is maintained by the successful applicant.

Application forms must be lodged with the Secretary, 55(a) Market Street, Johannesburg before the 15th December 1958.

Application for admission to the University must be made by the prospective candidate, direct to the Registrar of the University, Johannesburg.

JOSEPH H. B. EDRAHIM,
Zuleka Irmali Bursary Fund.

Plea For Opening Temples To All

SPEAKING on the occasion of the 19th Anniversary Celebration of the Hindu Temple in Kimberley, the President, Mr. G. N. Naidoo, took as his subject the "Brotherhood of Man," and said that the "Voiceless Temples," in the heart of sunny South Africa were nearest to the things that were among the purest and tenderest of all human aspirations—the Temples of the people who had faith in the moral power of love and the spiritual unity of mankind.

The Kimberley Temple stood as a landmark to the service rendered to God and man. Such Temples built by the hand of man were but symbols of the Temple within one's heart.

Great responsibility, he added, rested on believers not to allow that Temple to degenerate to a mere repository of an ancient faith, but to transform it into a house of living belief, and imbue its precincts with spiritual influence and to throw open the doors to all sects and, irrespective of colour or creed.

Kashmir Princess

The complete story, in a beautifully bound volume with illustrations of the "Kashmir Princess" is now available at our office. Price 25/-. We have only a limited number, so send for your copy without delay to:

"Indian Opinion,"
P. Bag, Durban,
Natal.

Diwali And New Year Greetings

The Directors Of
Messrs. J. GORDHAN & CO. (PTY.) LTD.
Wholesale & Retail Merchants

with all
A HAPPY DIWALI AND PROSPEROUS NEW YEAR
184 Boom St., - - - Pretoria

Messrs. BHARAT STORES

extend to all friends and customers cordial greetings for a
HAPPY DIWALI AND PROSPEROUS NEW YEAR
7 Lorentz St., Asiatic Bazaar - - - Pretoria

Messrs. S. JIVAN & SONS

extend to all friends and customers greetings for a
HAPPY DIWALI AND PROSPEROUS NEW YEAR
393 Boom St., - - - Pretoria

Messrs. DAVE BROS

with all customers and friends
A MERRY DIWALI AND PROSPEROUS NEW YEAR
P.O. Box 163, - - - Louistrichardt

Messrs. V. M. GHELANI & CO.

with all customers and friends
DIWALI & NEW YEAR GREETINGS
P.O. Box 104, - - - Louistrichardt

Messrs. K. SUNDARJEE & SONS (PTY.) LTD.

with all their customers and friends
DIWALI & NEW YEAR GREETINGS
403 Kruger St. P.O. 274, - - - Louistrichardt

Messrs. MEHTA & SONS (PTY., LTD.)

with all a
HAPPY DIWALI & PROSPEROUS NEW YEAR
P.O. Box 122, - - - Louistrichardt

Messrs. K. K. RADIA & SONS

extend to friends and customers hearty greetings for a
HAPPY DIWALI & PROSPEROUS NEW YEAR
Louistrichardt

Messrs. A. GOKAL & SONS (PTY.) LTD

(Great North Distributors)
General Wholesale Merchants
with all customers and friends
A MERRY DIWALI AND PROSPEROUS NEW YEAR
Box 147, - - - Louistrichardt

The Directors Of
V. GOKAL & CO. (PTY.) LTD.
Of Johannesburg & Louistrichardt

with all their friends and customers
A HAPPY DIWALI AND PROSPEROUS NEW YEAR

Telephones: 63450, Ret. 35870-68712

K. S. MISTRI & SONS

General Wholesale Merchants & Patent Medicine Dealers
extend to all their customers and friends
DIWALI & NEW YEAR GREETINGS
26 Cross Street, - - - Durban

Messrs. BHAGAT'S VEGETARIAN LOUNGE

with all friends and patrons a
HAPPY DIWALI & PROSPEROUS NEW YEAR
177 Grey Street, - - - Durban

Messrs. MY OWN SHOP

with all customers and friends
DIWALI & NEW YEAR GREETINGS
131 Prince Edward St., - - - Durban

Messrs. IMPERIAL TEXTILE DISTRIBUTORS

Wholesale Merchants
extend hearty greetings to all their customers for a
HAPPY DIWALI & PROSPEROUS NEW YEAR
12 Bond St. - - - Durban

Messrs. G. C. KAPITAN & SON

The Home Of Indian Sweetmeats — Vegetarian Restaurant
extend to all friends and customers cordial greetings for a
HAPPY DIWALI & PROSPEROUS NEW YEAR
154 Grey Street, - - - Durban

Messrs. PATEL'S REFRESHMENT ROOM

Quality Sweetmeats
extend to all friends, customers and patrons cordial greetings for a
A HAPPY DIWALI & PROSPEROUS NEW YEAR
139 Brook Street, - - - Durban

Phones: 24647/62123

Tel. & Cable Add "MANI"

Mr. NATHOO TABHA

General Timber & Hardware Merchant & Direct Importer
wishes all his customers and friends
A HAPPY DIWALI AND PROSPEROUS NEW YEAR
107 Queen Street - - - Durban

Messrs. G. PARBHOO & SONS

Merchant Tailors & Direct Importers
Phone: 23353
with all their customers and friends
DIWALI & NEW YEAR GREETINGS
174 Grey Street, - - - Durban
Mainway, - - - Livingstone

Messrs. D. B. BHOOLA & SONS

General Merchants
with all friends & customers
DIWALI & NEW YEAR GREETINGS
44b Market Street, - - - Krugersdorp

Messrs. O. M. PATEL

Wholesale & Retail Fruit Merchants
with friends and customers a
HAPPY DIWALI AND PROSPEROUS NEW YEAR
14 Diagonal St., - - - Johannesburg

The Coming Age

By C. SUBRAHMANYA BHARATI

[Vinehall] in a recent speech in Marathwada referred to Tiruvalluvar and Bharati as great Tamil poets who supported the idea of Bhodan. The following article by Bharati, published in the September issue of Sarvodaya, is reproduced as our humble homage to his hallowed memory on the occasion of his death anniversary on September 11, 1958.—D.K.B.

FROM the beginning of history, the higher human will has been consistently striving to bring about perfect fellowship, or at least mutual tolerance, among human beings. The poets of the race have sung of it, prophets have preached it, and even legislators have often pretended to work for it. But the cobweb of human society could only appeal to the intellect and emotions of a few classes, who had to be content with regarding the higher teachings as ideal counsels which yet could not be made practical in ordinary human life. So the will of Man, aspiring towards the heights, has ever been defeated by the old brutal custom of treating human life as an

arena of competition which implied mutual injury and endless strife for securing physical necessities and luxuries. Competition is said to be the natural law of life among animals, but human "civilisation" has aggravated that evil principle into such terrible forms that we are worse than the lower animals in certain respects. There are plenty of crows in the town where I am living. But I find that the crows do not fight each other so cruelly and viciously as men have ever been and are doing, for food and shelter.

What the Westerners call socialism is not clearly understood here. But still for the West as well as for the East, there is only one decent way of living, viz. to make the earth common property and live on as fellow-workers and co-partners. We have a tradition in the *Krita-yuga*, men lived like that in this country. That may or may not be true. But human will shall yet succeed in bringing about that *Krita-yuga* in all countries and not in a far-off future. The higher will of man has been beakled all now, be-

cause for some reason or other it could not direct the main part of its energy towards rectifying the root of our social ills. Justice must be made to triumph in the very structure of human society. And then it will naturally triumph in all human affairs and relations. So long as the principle of competition holds sway over the structure of human association, so long as land and water do not belong commonly to all human beings, men are

bound to behave worse than brutes in their "economic" relations at any rate. They are fools who think that the sage had no knowledge of political economy. The Rishis were wise not merely in their teachings about the other world, as certain people imagine; they were equally wise in their teachings about this world. When the majority of men realise this fact fully, we shall have taken the next step in our upward evolution.

—"Bhodan."

Gandhi On Journalism

THE sole aim of journalism should be service. One of the objects of a newspaper is to understand the popular feeling and give expression to it; another is to arouse among the people certain desirable sentiments; and the third is fearlessly to expose popular defects.

"References to abuses in the States is undoubtedly a necessary part of journalism and it is a means of creating public opinion. Only my scope is strictly limited. I have taken up journalism not for its sake but merely as a aid to what I have conceived to be my mission in life. To be true, to my faith,

therefore, I may not write in anger or malice. I may not write idly. I may not write merely to excite passion. The reader can have no idea of the restraint I have to exercise from week to week in the choice of topics and my vocabulary. It is a training for me. It enables me to peep into myself and to make discoveries of my weaknesses. Often my vanity dictates a smart expression or my anger a harsh adjective." It is a terrible ordeal but a sure stroke to remove these weeds."

—Mahatma Gandhi.

India's Largest Insurance Company At Your Service

The New India Assurance Company Limited

SOLE REPRESENTATIVE IN THE UNION OF SOUTH AFRICA

RUSTOMJEE JALBOY RUSTOMJEE

140, Queen Street, DURBAN.

FOR SERVICE AND SECURITY
CONSULT US FOR
EVERY TYPE OF INSURANCE

P.O. Box 1610.
Residence: 111 Eleventh Avenue,
DURBAN.

Phones:
Office: 25845
Residence: 36413.

Apartheid Chickens Come Home To Roost At Adams

THE picturesque, century-old Amanzimtoti Zulu Training School, formerly Adams College—stood largely deserted last week, following a mass "walk out" by the 236 male boarders says a "Natal Daily News" report.

Many students are known to be anxious to return, especially those writing their final examination, but threats of reprisals by their leaders are keeping the classrooms empty.

It is unlikely that there will be any more move now until Sunday, when the leaders of the so-called "strike" (reported in the Stop Press of the "Daily News") intend calling a meeting of the students in Durban. At this, they hope to devise some way in which they can write their examination at a place other than the training school.

Yesterday's event were the culminating point of a week of unrest among the students. Trouble initially began with complaints about the standard of food. Then late last week a servant was, it is alleged, rebuked for washing the tearups of both White and non-European staff together.

Sequence Of Events

It is understood that the sequence of events after that was:

1. Student leaders called a meeting on Monday night, and decided on certain forms of "protest". One was to remove the chairs used by the European teachers from the assembly hall. It was also resolved that, should anyone be expelled as a result of these actions, all the students would leave.

2. On Tuesday a prefect reported the events of the meeting to a staff member.

3. On Tuesday night this prefect's dormitory was attacked, and a pupil stabbed in the back. As it happened, this boy was not the prefect concerned.

4. On Wednesday the school principal, Mr. C. van Heerden, decided to expel 30 of the students who had attended the meeting and planned the "protest" action.

5. All the male students walked out of the school.

Every possible effort was made by the White staff to dissuade the students from this policy of educational self-destruction. The principal and his teachers all pleaded with them. "Do not act hastily or foolishly at such a time, when your examinations are so close. Even if you are in different to the results to yourselves, remember your parents and the sacrifices many of them have made to send you here."

But their protest were in vain. This is the second serious upheaval at this centre in the past 11 years.

The Government took over Adams College two years ago. Since then, according to those closely associated with the school, it has been running very smoothly and the work done there has

been on a particularly high level.

At an emergency meeting the students said, again and again: "This is a Zulu school. Why do we have to have White teachers? We want all Bantu teachers."

A senior police officer attempted to address the students at this meeting. He spoke to them in English, but they refused to listen to him, saying that he must speak in their own language—Zulu. They also refused to listen to him through the medium of an interpreter.

"Don't Leave Us In The Lurch. . .

—Swart

A WARNING that South Africa's position in Africa was critical and that the next five years would call for greater sacrifices, according to SAPA and which was published in the "Rand Daily Mail" given by the Minister of Justice, Mr. C. R. Swart, at the opening of the Free State Congress of the National Party in Bloemfontein.

While Mr. Swart was speaking, the Leader of Opposition, Sir De Villiers Graaff, was telling the Transvaal Congress of the United Party in Pretoria that Communist aid to President Nasser might mean "the beginning of a new era of strife for all of us."

Three times during his speech, Mr. Swart said that sacrifices would be called for. He asked: "Do not leave us in the lurch. Do not leave your Prime Minister in the lurch."

The coming five years will be difficult for South Africa, he said. When a government had been in power for a number of years things became more difficult. The Government was faced with problems which it did not have to meet in its first few years of power.

"Unpopular"

"Do not think you can say that we, the Government, have left you in the lurch. But now things will have to be done which may be unpopular."

There were world problems affecting South Africa. World opinion was often against the Union. In South Africa there were also problems and the more they were tackled the greater the resistance of certain people.

"We will have to take stronger action. The people will have to make greater sacrifices. Do not be afraid to make them. The

position of the Union on the African continent is critical.

"Safe Home"

"It is our duty as a Government to maintain South Africa's position in Africa and in the world so that you and your children have a safe home in the future.

The National Party had three messages for South Africa. The first was to strive for a Republic. The second was to make South Africa a safe place for the future of Western Christian civilization.

The third was that the National Party as a party would not allow the exploitation of one section by another.

"Leaders Prepared"

The Party's leaders had always been prepared to make sacrifices.

"We must stay on our road of idealism and be prepared to make sacrifices."

"I warn that if we lose our ideals we are lost."

"People should not ask: 'If we get a republic how will it affect my wool prices or my mealie prices?' We will have to make sacrifices."

Britain Explains Her Attitude To S.A. In United Nations

(Continued from front page)

Paragraph 7, since that paragraph specifically says 'nothing contained in the present Charter' shall authorize United Nations to intervene in matters essentially within the domestic jurisdiction of any State."

"Mr. Bealey discussed individually the various sections of the Charter which had been invoked to support the United Nations discussion of the question, but repeated the United Kingdom view that Paragraph 7 of Article 2 stood paramount.

Others Vulnerable To Criticism

"Mr. Bealey went on to say that South African Government is not the only Government considered by other member States to be vulnerable to criticism on the basis of this article of the Charter. There are many like situations in the domestic policy of member States. 'That these situations do not become matters of international dispute is due, at least in part I believe, to the general recognition by the member States of the important principle embodied in Paragraph 7 of Article 2 of the Charter. In so far as this Article is disregarded by the General Assembly in relation to the internal affairs of the Union of South Africa, a precedent is created which could have a wide application to the domestic affairs of other member States,' Mr. Bealey concluded: 'The United Kingdom Government will vote against the resolution before the Committee. It follows from what I have said that in doing so, we are not expressing any opinion on the internal policies of the Union of South Africa. The United Kingdom vote has one meaning only.

It is a vote in defence of the United Nations Charter."

Ginners Give Scholarships

From Kampala comes the news that Mr. M. T. Gaudhi, Secretary of the Bunge, Bukedi, Lango and Acholi Ginning Pools has announced the donation of scholar studying in the various schools in Uganda.

World Newsreel . . .

No Diminution Of Press Facilities

PAKISTAN'S Director-General of Posts and Telegraphs said in Karachi on Monday that Pakistan is 'not in favour of diminishing the existing privileges and facilities available to the Press.'

The Director-General, Mr. Mirza, was commenting on last week's vote on press rates in the International Telecommunications Conference at Geneva.

The telegraph committee of the conference voted last Thursday by 25 votes to 27 in favour of a measure sponsored by the Pakistan delegation which was interpreted as being designed to end the 'Empire penny press rate' for the transmission of news anywhere inside the British Commonwealth.

The measure must be ratified in plenary session of the conference before becoming part of the International telegraph regulations.

Mr. Mirza said Pakistan would "favour any proposal having the support of the large majority of the delegations on press rates."

Pakistan, he said, did not wish to take the lead in any move.

Mr. Mirza said he understood the British post office had issued a statement clarifying the position and stating that whatever is being discussed at Geneva at present does not affect the Commonwealth press rate. —Sapa-Router

Debate On Lennox-Boyd Constitution

The Minister of Local Government, Mr. A. E. Ofori Atta, told Parliament at Accra on Wednesday that Ghana would suffer "irreparable harm" if the 1957 "Lennox-Boyd" Constitution was not altered.

He was speaking in the continued debate on the Constitution (Repeal of Restrictions) Act 1958 which seeks to repeal previous orders which constitutional amendments must be referred to the Houses of Chiefs, be approved by four out of five of the Regional Assemblies and secure a two-thirds majority in Parliament.

Members approved the second reading and standing orders were suspended to allow the Committee Stage to be taken.

Under the present Constitution, the Bill would then be referred to the Houses of Chiefs and Regional Assemblies. —Sapa-Router

Taxation Catches Up With Nizam

Taxation has at last caught up with the Nizam of Hyderabad, once the richest man in the World.

Before India became independent he was ruler of a State nearly the size of Italy, sole master of its revenues, lord of a horde of hundreds of beautiful women and possessor of a treasure house stacked with rubies, diamonds, emeralds, pearls and gold coin.

Today by any standards, the ageing Nizam is still no pauper. He gets an annual privy purse of £375,000 from the Indian Government. His palaces and private estates are valued at £70,000,000 and from the sale of some of his jewels and gold he has formed a trust for his children and grandchildren worth £40,000,000.

He still keeps a private army of 3,000 men, and behind the high walls of his Hyderabad palace the secluded life of the Zenana still continues for his three legal wives, 45 Begums and 300 women servants. —Sapa-Router

Sudan Changes Mind About Britons

Over 60 U.K. experts who were dismissed by the Sudan in 1955 when their posts were "Sudanised" are being invited back by the Sudan Government. Barclays Bank D.C.O., after a message from its Khartoum office said that the Sudan Council of Ministers recently decided "to withdraw the re-engagement of the services of foreign experts" and this decision was now being put into effect. The Sudan Government Agency in London said that some of the British whose posts were Sudanised had already been re-engaged. There was a shortage of lawyers, nurses, teachers, doctors and engineers. The Sudan Government wanted men of calibre, 90 per cent of those re-employed are from Britain.

Indian Businessman Helps African Student

A young African student in India who was in financial difficulties has received a generous gift from a Nyasi businessman, Mr. T. K. Padia.

Lawrence G. Mwathi, son of a Mchakoo school teacher, Mr. Lewis K. Mwathi, joined the St. Joseph's Indian High School at Bangalore some time ago. His studies were being financed by his father, but there have

been monetary difficulties recently and the student was in distress, particularly because he is to appear in his final examination next March.

Now Lawrence can devote

his entire energy to study and strive to get a good class in the examination. His worries are over, because Mr. Padia has come to his aid and paid his expenses for the next 6 months.

Ayub Khan Wants To Protect Common Man

PAKISTAN'S President, General Mohammed Ayub Khan, announced in a broadcast on Saturday night price controls on essential goods.

He also defied black marketing and hoarding for the purpose of martial law.

The General said the Government desired to stabilise the market to "protect the common man against the evils of profiteering, black marketing and hoarding."

At the same time, his government was anxious to give trade and industry a reasonable margin of profit.

Controls were being confined to as few goods as possible, he said, and would apply to commodities such as textiles, food grains, cooking oil, iron and steel, cement, bicycles, cigarettes, tea, razor blades, newspaper and mechanically-propelled vehicles.

The charging of more than

controlled prices would be punishable under martial law, the General continued, but the regulations would not be applied retrospectively. There was "no intention to go 'witch-hunting'."

Hoarding was defined in the control order as a failure to mention goods in returns to competent authorities or in stock registers, or keeping more than the quantity prescribed. Price marketing was defined as selling or re-selling at more than controlled prices.

Both offences are punishable with 16 years rigorous imprisonment. —Sapa-Router

R. VITHAL.

Bookkeeping, Writing up, Income Books, Balance Sheets, Income Tax Returns, Correspondence, 12 Backhyo Avenue, 38 Market Street, Car Diagonal & Market St., Joh. Baumburg. Phone 22-100

DEWALI GREETING CARDS

REV. No.			
101	Film Star Printed Cards	3/-	Dozen
102	Film Star Printed Cards Large	6/-	"
103	Film Star Folder Cards Medium	9/-	"
104	Film Star Folder Medium Cards Tinted	12/-	"
105	Film Star Folder 3 x 4 Cards Plain	15/-	"
106	Film Star Folder 3 x 4 Cards Tinted	24/-	"
107	Film Star Post Cards Plain	15/-	"
108	Film Star Post Cards Tinted	31/-	"
109	Religious Folder Cards Medium Plain	9/-	"
110	Religious Folder Cards Medium Tinted	12/-	"
111	Religious Folder Cards 3 x 4 Plain	15/-	"
112	Religious Folder Cards 3 x 4 Tinted	24/-	"
113	Floral Series	18/-	"
114	Floral Series	24/-	"
115	Floral Series	27/-	"
116	Floral Series	31/-	"
117	Floral Series Perfumed	36/-	"
118	Dewali Greeting Obsequ Book	5/-	Each
119	Dewali Greeting Harkies	1/10	Each

ORDER NOW. POSTAGE FREE. C.O.D. 2/ EXTRA

Obtainable at Our Only Address:

BHARAT MUSIC SALOON AND BOOKSELLERS

Phone 2445 24 GREY ST., DURBAN. P.O. Box 24 (Opposite Corner Shah Jahan Cinema)

India Letter

(From Our Own Correspondent)

Pak President Hopes For Better Ties With India

PAKISTAN'S new President, General Ayub Khan, said that he hoped to have friendly relations with India.

But, if India were to cut off the flow of canal waters to Pakistan before Pakistan made other arrangements for irrigation, "we will have no recourse but to take whatever action is necessary," he declared.

"The people in Kashmir must have their choice," the President said. "They cannot be held forcibly as they are being held today. We have got to have a satisfactory solution."

"Should we have to resort to extreme measures, the responsibility will be that of India," he said.

Foreign correspondents to whom the President made these statements, asked General Ayub Khan whether he will be willing to meet the Indian Prime Minister, Mr. Nehru, to settle the outstanding disputes between the two nations. He replied, "I would be delighted to meet him if he wants to make an honourable settlement." However, he added, "a lot of people have met him face to face and problems remain."

"We would like to have a peaceful solution of the canal waters dispute, Gen. Ayub Khan said, but if India cut off the water supply, "we will have no recourse but to take whatever action is necessary."

He admitted that war would "destroy both countries."

"But if a man grabs you by the throat and is killing you, what else can you do?" he asked.

General Ayub Khan also indicated that the former President, General Iskander Mirza, resigned under pressure from the Pakistani Army.

Conspiracy To Boost Oil Prices

The Bombay police unearthed on Wednesday a conspiracy behind the breakage of a number of oil tanks of the Western Oil Distribution Co., at Sewree on the night of October 23, as a result of which 1,25,000 gallons of superline kerosene oil went waste. Most of it flowed into the gutters.

The police stated that this had involved a huge loss of foreign exchange and created a shortage of kerosene oil in the

local market.

C.I.D. officers arrested five men who were said to be responsible for the act.

The police said that the three men were partners of a firm which had a contract for the collection of waste oil from drain pipes at Sewree and Wadala.

In order to collect more oil from the drain pipes they had hired some persons to break upon the tanks.

Nargis Wants To Enter Politics

The film star, Nargis, who received the award of "Padma Shri", indicated that she might take an interest in politics.

In a written reply to reporters' questions, she said, "I have a feeling that I should take keen interest in politics. Let us see how far my desire are fulfilled."

The film star who watched the proceedings of the Delhi Corporation for a few minutes, was first sitting near the press box. Later she was invited to take a seat by the side of the Mayor.

She had come to call on the Mayor, Mrs. Aruna Asaf Ali, who had invited her to watch the proceedings of the Corporation.

The Mayor also entertained her to tea in her office.

Biggest Ever Currency Haul Made In Bombay

Indian currency to the tune of Rs. 22,50,000 have been seized by the customs authorities at Ballard Estate, Bombay.

It was the largest ever haul of currency, Indian or foreign, to be made in Bombay.

The currency which was sought to be smuggled out of India by an ingenious method was found in two de luxe cars. The cars were to be shipped to Europe. In one of them the currency found amounted to Rs. 12,50,000. The remaining was found in the other car.

The cars were dismantled by a special squad of mechanics employed by the Customs authorities who had earlier found traces of gold in the limousine.

Bundles of 100-rupee notes were found in a special contrivance attached to the chair. Both cars were full of secret chambers filled with currency notes.

Newly Arrived 'Jaico' Books

KASHMIR PRINCESS	25 s.
One Thousand Nights On A Bed Of Stones	4 s.
The Unmarried Widow	4 s.
The Spell Of Aphrodite	4 s.
Some Inner Fury	4 s.
Stories From Bengal	4 s.
Chitralekha	4 s.
The Ten Princess	4 s.
War And Peace	4 s.
The Living Thoughts Of Voltaire	4 s.
The Living Thoughts Of Karl Marks	4 s.
The Living Thoughts Of Confucius	4 s.
Somdeva's Katha Sarit sagara	4 s.
Tales From Kalidasa	4 s.
The Whirlwind	4 s.
The Voice Of God And Other Stories	4 s.
Kadambari	4 s.
Keeping Fit	4 s.
The Miracle Of Milk	4 s.
Siddhartha, Man Of Peace	4 s.
Gautama, The Buddha	4 s.
Nectar In Sieve	4 s.
Somadeva's Vetal Panchavinsati	4 s.

(Postage 6d. Extra)

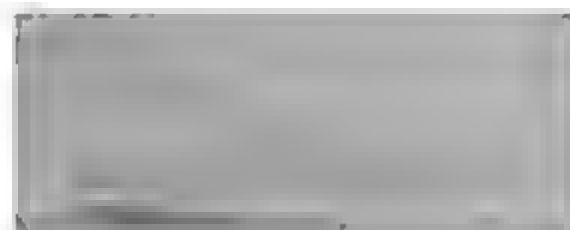
Obtainable From:

INDIAN OPINION,

P.Bag, Durban.

B-I

Sailings Between
East African Ports
Karachi And Bombay

S.S. Kampala due 1st Dec. 1958.
Sails for Bombay on 6th Dec. 1958.

PASSAGE FARE TO KARACHI OR BOMBAY

First Class	single	without	food	£92-0-0
Second "	"	"	"	£60-15-0
Third "	"	"	"	£31-10-0

For further particulars apply to—

Shaik Himed & Sons
(Pty.,) Ltd.

390 Pine Street,

Telephone 20432,

Durban.

Tel. Add. "KARAMAT."

Just Arrived**Famous Religious Gujarati Books**

Maha Bharat	2	5	0
Thuleen Kirt Ramayana 3 Vol	3	10	0
Vallmik Ramayana 2 Vol.	4	10	0
Gita in Gujarati Explained		5	6
Gita Path Ratana Bhasan		10	6
Vaikhana		19	8
New Cooking Book Paak Vigan			
Over 500 Pages, fully illustrated	1	13	8
Ambina Jigar, 2 Volumes	1	8	8
Dampata na Vivaha Sexual Book	1	5	0
Dampata na Bhook, Sexual Book	1	5	0
Dampata na Bhasan, Sexual Book	1	5	0
Kook Bhasan	1	13	6
Ohendi Path		5	6
Vibishna Vani	1	5	6
Bapub Jalaran, na Khatia	2	15	0
Jalaran na Gujar Path Khatia	1	7	6
Gujarati Teacher, Gujarati Letter Writer		10/6	each
Daily Prayer Book, Sal Bower, Adika, Masaba Khatia.			
Purothan Mass na Khatia, Shri Salaya Narayan Khatia,			
Jalaran Bapu Khatia Arthik Sangen, and many other			
Scop Books at 2/6 each.			

ALL ABOVE ARE NOW ON FOR SALE.

D. ROOPANAND BROS.

PUBLISHERS AND BOOKSELLERS

Phone 28707.

P.O. Box 2524.

85 VICTORIA STREET,

DURBAN.

BOOKS FOR SALE

Ramnama—M. K. Gandhi,	2	6
An Atheist With Gandhi—Gora G. Rao	2	0
A Gandhi Anthology (Book I)—V. G. Desai	3	6
Gandhian Ethics—Benooy Gopal Ray	2	8
Basic Education—M. K. Gandhi	2	6
Bapu's Letters to Miss (1924-48)	10	6
For Pacifists—M. K. Gandhi	2	8
The Educational Philosophy of Mahatma Gandhi		
—M. S. Patel	8	8
To Women—Amrit Kaur	1	0
Drink, Drugs and Gambling		
—M. K. Gandhi	6	8
To the Students—M. K. Gandhi	8	8
The Gospel of Selfless Action or		
The Gita According to Gandhiji -		
(Translation of the Original in Gujarati with an		
additional introduction and commentary)		
—Mahadev Desai	8	8
What Is Wrong With Indian Economic Life		
—D. V. K. N. V. Rao	8	0
Christianity Its Economy And Way Of Life		
—J. G. Komatappa	2	8

Obtainable From :

Indian Opinion,
P. Bag, Durban, Natal.

THE QUEENSLAND INSURANCE COMPANY LIMITED.

(INCORPORATED IN 1886 IN NEW SOUTH WALES)

TRANSACTS ALL CLASSES OF INSURANCE

Fire - Marine - Accident

Consult:

MISS TEHMI SORABJEE RUSTOMJEE

SPECIAL INDIAN REPRESENTATIVE

106 MANSFIELD ROAD,

DURBAN.

P. O. Box 476.

TELEPHONES 47453 & 47888.

નવા વર્ષની શીખ...

દૃષ્ટિ પૂતમ ન્યસેત પાદમ

સ્વીકાર મહારાજ

અહર અને બિરબલની વાત છે. અહરને એક પાટિયા ઉપર
લીટી દોરીને બિરબલને કહ્યું: "આ લીટીને બિરબલ
કુશા સિવાય નાની કરી શકે. ખરા?"

"હા જી," બિરબલે કહ્યું.

પછી બિરબલે આક વડે નાની લીટીની ઉપર એક મોટી
લીટી દોરી એટલે પેલી લીટી નાની થઈ ગઈ.

આપણા કરતાં ખીલને મરીબ કરવા હોય તો એમના કરતાં
દોરોડ મેલવ વધારીએ એટલે એ મરીબ થઈ જવાના. એ અમ.
ભાઈ છે. બન્નેને વહીવટાપાવિત સુદી અરખે હિરકે મળી છે.
એ વેર રહો ને બીજે આક્રિષ્ટ નહિ થુમ પૈસા કમાઈ આપ્યો.
એ પૈસાથી એણે એના ભાઈ કરતાં વધુ ને વધુ સગવડવાળું
મકાન બાંધ્યું ને મેળવ્યોખથી રહેવા લાગ્યો. આમ કરવામાં એ
એના ભાઈને હુંડતો નથી પણ એની રહેણી કરણીથી એણે એના
ભાઈને સોંપમાં ખાલી દીધો. બંનેએ એમો કે એ મરીબ થઈ ગયો.

વેડમાં એક મંત્ર છે: "દૃષ્ટિ પૂતમ ન્યસેત પાદમ" એટલે
અમું બારે ત્યારે તે દૃષ્ટિને પરિત્ર કરીને મરે. એનો અર્થ
એવો છે કે, આપણે જીવન એવી રીતે જીવું તેમજ કે આપણી
જીવનની રીતથી સમાજમાં કોઈનેય નુકસાન ન થાય, કોઈ
આપણું અનુકરણ કરે તો જીલ્લાવામાં ન પડે; પણ જલદી સુખી ને
સમૃદ્ધ થાય. એના દીલમાં પરિત્ર જીવન જીવવાની કંપના બળે;
તથા સુખી જીવન કેને કહેવાય એ જાણવાની ને એ અનુસાર
જીવવાની અભિલાષા પ્રગટે.

ચિંતન

આખી દુનીયાનું મોં પૈસા તરફ છે. પૈસો એ જ પરમેશ્વર છે
એમ કહ્યા બને છે. જીવન અવકાશમાં પૈસાની જરૂર
નથી એમ નથી. પણ અમારે માણસ માત્ર પૈસા પાછળ જ
પડે છે ત્યારે તેને પૈસા મળે છે ખરા પણ ક્ષણ સુધીની.

આપણા શાસ્ત્રોમાં શ્રી, ક્ષી અને શ્રી એવા ત્રણ શબ્દો આવે
છે. શ્રી એટલે પ્રુદ્ધ, ક્ષી એટલે ધન્યજન; અને શ્રી એટલે શોભા.
આ ત્રણેય ક્ષણે ત્યારે પૈસો એમો થાય છે.

શબ્દ કરીકાઈમાં એક માણસને પચાસ હજાર મળ્યા. હોટેલ
એને આગળથી કહે છે. પણ કોઈ વિચારતું નથી કે આ પૈસા
આખા ક્યાંથી? અરેબર આ પૈસા નથી પણ અનેક લોકોના
આંધુનો સરવાળો છે.

પૈસા એ અપત્તિ નથી; પણ વિપત્તિ છે. એ માણસમાં
અવિશ્વાસ અને ભય ઉત્પન્ન કરે છે. એ નાચી જશે એવો અત્યંત
ભય માણસને રહ્યા જ કરે છે. નિરાંતે ઉઠવા કે ખાવા ન કે,
ને મેળવીને માણસનું મન ગુપ્ત ન થાય, શાંતિ ન અનુભવે
તેને અપત્તિ થી રીતે કહી શકાય.

આજની અભિલાષા

અમારું હું છતાં જુદો અલગ થતના થતાંવેને,
મનો! આનંદ શું આપે! જમત આજું જવાનીને!
અમાને રોર તારે હાય, કંઈ ચાહે ન રાખે હું
મક્ષા ભગવન! મારી છે કે રાખે છે નચાવીને!
રમ્યાં છે તું નિવિધ દરો કસોટી કારખી તારી,
રહી થતમાં થડે થતના જુદા થાડો મારીને,
જીવાને નહ, જીવે હું છતાં કંઈ કંઈ નિમિત્ત રાખી,
કરે બલ્યામ ખીલને હું પેતાને બચાવીને;
અલગ બહાર રચનારો અને બહારથી જુદો;
છતાં જુદો નથી એવું રહી કોઈમાં મચાવીને,
અનુભવે હું બધું આપે અરણ્ય આજું નથી રેતા,
કો હે, તો કનેખાતું અમર વેળા વિતવીને;
મચાવે છે મરી અમણા હનરોને હું બચરણમાં,
પરીક્ષા આ પ્રણુ મેની સિખામણ કે સતાવીને!
અવિષ્ઠા આજ બહુ બપોળ-અવિનાશી નથી એતાં
જમત જીવી રહી આજે હનરોને અચકચાવીને,
તછને શીપની કાળા પ્રણુ પૂરે પડે આપે,
નવીન આદેશ કંઈ આપે કરી મારી બલવીને.

તમે સ્વતંત્ર ભારતના નાગરીક છો. તમારે વિવિધમાનવ
બલવાનું છે. તમે એકજ દેશના નાગરિક નથી બધા જ
દેશોના નાગરિક છો. બધા માનવોનું અંગકલ કરવું છે. જય-
જગત ભારતીયોનું મીશન છે. તે પુણું ન થાય ત્યાં સુધી
વિશ્વમાં શાંતી નહીં મળે. એમ મહારાષ્ટ્ર અને બંગાળને
નાગરિક કુદરતી રીતે જ હીંદુસ્થાનનો નાગરીક બની જાય છે.
તેમ બધે તે દેશનો નાગરીક કુદરતી રીતે જ વિશ્વનો નાગરિક
બનવો એકલો.

—વિનોબાજી.

નૂતન વર્ષ

નૂતન વર્ષે, નવજ પ્રભાતે, અંતર એક જ આસ,
પંચ સુલેષા આપણુ આને, ધણે નવો રાહ!
સુખ સુખના વહાણમાં, અખીર ચંદ્ર મંદ વાણે,
હિં અશ્વતા મારો વિતતા, અમારો કોલે બેલો!
આપના અકરમા રસાપા, સુધી જઈને રામ!
માઈ આ તાઈ કરીને, પૈસાના થળે સુધામ!
પંચ સુલેષા આપણુ આને, ધણે નવો રાહ,
નૂતન વર્ષે, નવજ પ્રભાતે, અંતર એક જ આસ!

— અને —

અરો! આ તો આખી નૂતન પ્રભા!

રહો કરાંતી સુખાશી મરત સદા,

વધો સુખ અપતિ આજુર લાજી!

એજ અવધાના છે આજ આપ.

—કરકનદાસ પ્રજાપતી.

"ઇન્ડિયન ઓપિનિયન"

શુક્રવાર તા. ૭ નવેમ્બર, ૧૯૫૮.

જે તમોને સાફ અને સાચું જાણે છે તે જો તમે આવારમાં ન ઉતારો તો તમોને સાફ કે સાચું જાણ્યું છે એમ કેમ કહી શકાય? જ્યાં સુધી એ વસ્તુ આવારમાં ઉતરતી નથી ત્યાં સુધી એ આમ ભરખ છે. તેના આવાર માટે જો સૌથી વધુ અધિકાર હોય તો તે આરી ભત જ છે એમ વિચારવાથી સાચા આવાર માં ઉતરશે. નહિ તો એ ઘાત અને સાચી જાણે છે પણ આરા ગળ બહારની છે એમ કહી આપણે છાદી જણ્યું તે એમાં સત્ય કદી વિજયી થશે નહિ.

—ગાંધીજી.

ઉંડા અંધારેથી પ્રભુ પરમ ને જે તું લઈજા

વળે અને જાતે રી રિવળી આવી અને આપણાં જીવનનું એક પાત્ર બંધ થયે. તા. ૧૨-૧૨-૧૯૫૮ નું પાત્ર બંધ થયે. આ પરના શુભ દિવસો અને ભવિષ્ય પ્રતિષ્ઠા અને વાતોને આપણી ધુએઆ પાછી એ બીજે.

નૈતિક રાજકીય અને સામાજિક તથા આર્થિક એમ ચારે રીતે આને આપણી સમક્ષ અંધારા છે. આજનો કાળ આપણે માટે કસોટી બધો છે. જંગમ અને કસોટીમાં આપણે હોંનત ન હારતાં અને સમયની અવગણના ન કરતાં આપણે જો આપણું જીવન સમયને અનુકૂળ કર્યું તો જરૂર પ્રગમના ધીરજો આપણને દેખાશે અને આપણું જીવન ઉભત થશે.

નૈતિક આર્થિક અને સામાજિક તથા રાજકીય બધી રીતે આપણે પ્રભુરતી જો લઈ શકીએ પરીસ્થિતિમાં બીજી. રાજ રાજ નવા થતાં કાવડો અને નિત નવા અંકુશો આપણાં જીવનને રી છે. અધિક એક આને અંધારામાં છે તેમજ વિષય પણ અંધારામાં ચાલે કાપી કાપી છે. કપાડે કપાડે અને કેમ આપણે અને આપણે આપણી પાસે એવી ચીજો બધાને છે.

નૈતિક અવલોકન

આવા વિષય કળામાંથી આવે આપણે જરૂર જણ રહ્યા હોય ત્યારે આપણે રાજ એકમ વિચાર કરીએ છીએ કે મનનાં લગણે કેમ વધારી શકાય. ભણે આપણો અવાજ છે કે, બાવળ જીવનની મહત્તા એમ છે કે, તે એક આરામ બુદ્ધિ જીવન બનીત કરે અને પોતાના જીવનને બદલે મન પ્રકટે ભવ. માનમાં તારી ની રૂબ વધુ આપણે બિલકીજ સમજાવે છીએ કે, તે બધું છે કે તેને રૂબા પડે છે તેને આપણું મને

હાં મોજ મળ માટે નાણુ આપી રહે છે. આ પ્રયોગને "હા" માં ઉતરે હોય તો આપણી ભૂધી રૂબ પૂર્ણ થઈ. પછી રાત વિષય મન ઉપાનન માટે વિતાવી શકાય.

આપણે કદી જો વિચારતાં નથી કે, આપણાં માળોને નૈતિક બોધને જો છે. કામીક બોધ એ છે. આ ઉપરાંત આપણું જીવન પણ એટલું જમાણીયુ હોય છે કે, આપણે આપણાં પોતાના મામં વિશે પણ વિચાર નથી કરતાં કે આપણે સમયને મામં બીજે કે બોડે, જીવનમાં આવતાં અનેક સવાલો જો આપણે વિચાર કરી શકીએ તો આજ કરતાં આપણું જીવન બીજી ભંતનું જ હોય. પણ તે આપણને "અવકાશ" નથી લાગતું. અને જે "અવકાશ" ન હોય તે આપણે માટે નથી, કસાવ બીજા માટે હોય. આમ અવગણના હેતુ એ છે કે, આપણે પ્રત્યેક બીજાના કુશંકા હોવામાં પણ બીજે અને આપણાં પોતાના કુશંકા આપણને દેખાતાં નથી અથવા તે જોવાની જરૂર અણી નથી.

આ પરીસ્થિતિ હોય ત્યાં સમાજ આજ કાંઈ આપણે પ્રત્યેક માણસ પોતાના કાંઈક સ્વાર્થને માટે જાંઈક અને કાંઈક કરવાને પ્રયત્ન કરતો હોય અને જે સ્વાર્થની માટે જો કાંઈક માટે એને કાંઈ પણ રીતે દુર કાવવા પ્રયત્ન કરતો હોય છે. આવી રીતનું આપણું નિતી વચરનું જીવન જોઈને અને અજાણતું ચિંતન વાતાવરણ જોઈને માળો આપણાં કરતાં આમજ જે કસાવ અનિતીને માટે નથી જે.

સમાજની આને રૂબ છે કે આપણે કુશંકા મન જે આને અપીતી ને માટે આમજ વધી રહ્યો છે એને રાહ આપણે એક નહીં કરીએ તો આપણે સમાજ રોડાક વડો બાક

સાચ નાણુ થશે, અને માનવતા વિહીન એક સમાજ કસતીમાં આવશે.

આ મધા અંધારામાં આપણું બધું નાણુ એક કસતીમાં છે કે કેકસાક કુવડો અજાણત વાત પોતાના સાથીમાંની પતિત રહ્યા માટે કાંઈક કરવા ઉત્સુક થયા છે. પણ કસેસ વાક સાચું જોઈએ કે, કાંઈ પણ ચિત્ત કરવા માટે હાથ મેળખા સાચવા જરૂરી છે. બોધનું એક અને કરનું એક એવી અજર નથી થતી. આ આપણું નૈતિક અવલોકન.

આર્થિક અવલોકન

આર્થિક માણુ તો નજાળી પડતીજ ભવ છે. અને તેના કારણે પણ જે છે. એક કારણ તો જરૂરના કાવડાં જો અને અંકુશો છે ન પણ બીજુ કારણ આપણે પોતે પણ બીજે, પણ વેપારમાં અથવા ઉદ્યોગમાં આપણે આપણે લાડને આપણી માવના રાખતાં હોવાથી નાના વેપાર અને ઉદ્યોગને હાવી પહોંચાડીએ છીએ. આ ઉપરાંત માણુસ પોતાની જરૂરિયાતો વધરતો ભવ છે અને પછી જાણુ એકા પડે છે. અને જે દરોમ પણ આર્થિક સ્થિતિ માટે આપણે રાણું પડે છે. મોજ વરણુ આજનો કુશાન વર્મ મન સપાડન કરતા કરતાં મન વેરવામાં પડ્યો છે. આથી મનની અજાણ ભજામ છે. આવા સુચરોમાં સમાજને જીવનની જરૂરિયાતો પર અંકુશ લાવવાનું જરૂર વરણુ વિચાર કરવું જોઈએ, અનેક પ્રસંગો અને અનેક રીતો કે જે વચર મરદના ખરચાં હોય છે તેને રાખમે સમાજ ન જોડાતા તેના રીવાજોને નાણુ કરવા આને તરફાર કરવાની જરૂર છે.

મન જરૂરી છે. પણ જરૂર ઉપરાંત તું મન કુટન માટે મ.પ સમાન છે. નાણુ આપણને પામળા બનાવે છે. એક-આપણી મનાવે છે. અને નૈતિક રીતે પણ આપણું પડત કરે છે. આ મધા ઉપરાંત મનજાન કસેસમાં સોધી વધુ કસેસ હોય છે.

બીજુ જે આર્થિક અવલોકન છે અને માટે તો તે આપણામાં તારાત હોય તો સરકારના કાવડાંમાં સામે ભડત આપણાં તરફાર થવું જોઈએ. આ આપણું આર્થિક અવલોકન.

રાજકીય અવલોકન

રાજકીય દરોમે કુશરતી વમ સાધી પાળ મણુ. એકાક અવજા વિવાદ રાજકીય ક્ષેત્રમાં કુશરતી નહોં દેખાવ. એના કારણે જો થજા મતાવશે. પણ જો આમજ આપણી નહીં. આ સ્થિતિ આજ સુધી નથી પણ કસે આપણે જે ભવો સામે કાવવું છે. એક કસારી કાવડાંમાં અને બીજા કાવડાંમાં આપણે માટે ના અજાણમાં કાવે.

આ દેશમાં રહેવું હોય તો આપણે જરૂર સામે ભડત ઉપાડવા આપણને સામે મળવું અનુસર છે. હાથ વચર માટે આપણે તેમની સાકસુધી મેળવી શકીએ તોય બધું અણુ. આ ઉપરાંત રાજકીય અવજાને જે કાંઈ વાવ ભવો રજા કાંઈ જે કાંઈ બોડુ હોય તેને બોડુ બદલે કરી અજ મામં મતાવવડો પ્રયત્ન થશે જોઈએ. હાથથી કસા બોડે મને છે એવી ચર્ચા કરી "આમ જેમ રે પોલીસીક" ન કરતાં સકોષ કાંઈક કરવા આપણે તરફાર થવું જોઈએ. આપણે સામે મેની વધારવા માટે એવા સામાજિક મેળાવામાં જોડવા જોઈએ કે જેમાં એક બીજા ભવો એક બીજા મટેવા બોડા અવાજો કુર કરી રહે. રચત, મમત, અધીઓ, સાધારણ અવેરનન કાંઈકમેળો આમાં અમલેસ થાય.

સામાજિક અવલોકન

સામાજિક કુશરતીમાં કુશરતીમાં છે ન. અથવા નેટલીજ અથવા કસામ વધારે. જે કારણે પણ આપણે જે જરૂર બીજે, સોધી પ્રયત્ન સમાજ માં એકા હોવી થજી જરૂર છે. જે ઉપજા એકતા નહીં પણ અંદરની હોવી જોઈએ. આ નવા વર્ષના પ્રભાવે જે આપણે મન કુશંકા એટલેજા સંકસ કરીએ કે, "કુ કાતી બની કે, વર્ષના આપણે સાચી અજાણને નથી જોવું પણ માનવ તરીકે જ જોઈએ." તો આપણાં મનની કસે-નીતતા કુર થશે. પછી આપણે સામા માણુના પ્રણ કે રોડો જે આપણી કાતીનો કે વજરે છે જે રીતે નહીં જોઈએ. પણ માનવ તરીકે જોઈ તેવું જોરવ કરણુ અથવા વમાણુ.

સમાજમાં મેને.નું રચાન પણ દીન પર દીન પાળા થવું ભવ છે કસર્માં વજુ દીકરીઓની હાવો આને/સમાજ માં પહેલા કરતા વધારે અણુ. જે. જુડાં અમાનામાં દેખાતાં માટે/અને પડતાં પણ આને વજુને જે કુશમાર પડે છે તે અજાણ અણુ. આ કારણે જીવો નીવાપાર બની મોન જેવે છે. અને કુશો તે કારણે આજ મન કરે છે. કારણે "ધરતી આપણું" કુશરી-રાજના કુકા-કુશળ બોડી હાથ કસાર ને અરમ કરવા કુશરી છે જે આપણે થક રાખવું જરૂરી છે.

અમારો નજમરે આ કારણે એક કુશક પોશાર બી કુશે કરવાની જરૂર છે. એને માટે સમજત કાંઈક આપણાં સામાજિક મેતાઓને એક થક આપણાં સમાજના અજ કુશરતીને કરી રીતે કણુવા એના મનમાં રીતવે અને તેને પોતાની બધી કસોટી અમજમાં કુશરો. આમ આપણે નહીં કરીએ તો આપણું કસે પતલ નિશિત છે.

આ વર્ષના મંજળ પ્રકારે કણુ પ્રણ પાસે અવારી એક પ્રયત્ન છે કે પ્રયોજા અને અંધારમાંથી પ્રગમ આપવા કસતી આપ.

અમલો

રાજદ્રોહ અને રાજનૈતિક જુલમ

જો સરકાર બધાનું આંતરિક હિત રાજદ્રોહને જે કેસ કરવામાં આવે છે, તે રદ કરી નાંખે તો તે એક સાફ અસહીય પગલું ગણાય, પણ જો તેઓ આ કેસને આંતરિક રાજવાણી જુલમ કરશે, તો ભુતકાળમાં, આવા વિચાર ગણના કાચોને લીધે, ન્યાયપાતાળું નામ હેઠળમાં અને પરદેશમાં બગડ્યું હતું, તેમ તે પાછું બગડશે.

પોલીસ ખાતાએ લગભગ ચાર વર્ષ, આ રાજદ્રોહના કેસ માટે અંતર્યામી માહિતી મેળવવામાં અંતર્યામી કલ્પના લગભગ જે વરસ પછી સરકારે કેસમાં પોતાનો કેસ રજૂ કર્યો. આ કેસને ચોક્કસ વારમાં બચાવ પસંદ નહોતો એ જાણી પાડ્યો હતો, અને પછી સરકારે ન્યાયપાતાળું માટે અતિશયમજનક કાલકર્તા, તે કેસ કોલમાં જ પેન્ડિંગમાં. હવે આ કારણ પાછું શરૂ કરવામાં આવવાનું કહેવાય છે.

કેસને પાછા ખેંચવામાં અસુક ગાંધી પરિણામ છે. પહેલાં-વહેલાતો, સાધારણ નાગરીકોને, પોલીસની શક્તિમાં જસ વિશ્વાસ થઈ જશે, ગયા કેસ ઉપરથી એમ શાબીત થાય છે કે જે લીસ, રાજદ્રોહના અપરાધને પાવનમાં કુશળ નથી. આની ઉપરથી એમ થયું માની શકાય કે, એમની અજ્ઞાનતાને, કોઈ પણ પરિસ્થિતિમાં નાગરીકોની સ્વતંત્રતા ઉપર તે હુમલો કરી શકે. પણ આના કવર્માં વધુ બચાવ વસ્તુ તો એ છે કે, એમની અજ્ઞાનતાને લીધે, રાજ્યમાં સુખ અને શાંતી સ્થાપવાનું કામ કરવાને બદલે, તેઓ રાજનૈતિક વિરોધીઓ ઉપર જુલમ કરશે. આને રાજદ્રોહના કેસને ફરી આંતરિક કરવામાં આવશે તો, એ પોલીસો કે એમનામાં આવી જુલમી વૃત્તિઓ છે, તેઓને પોતાના કાર્યમાં ઉત્તેજન મળશે.

વડા પ્રધાનનું કહેવું છે કે તેઓ આ કેસને બંધ નહીં કરે એવો અર્થ થાય જાનો કે તેઓ નાગરીકોના હિતને ન ભેતા પોલીસનો બચાવ કરે છે. એમનું આંતરિક પગલું અહીં તેમજ પરદેશમાં, એ વાતને સત્ય કરવશે કે હક્ષિય આફ્રિકાની સરકાર એક પોલીસ રાજ્યની સરકાર છે.

લીલુ આ કેસને રદ ન કરવામાં, ગુન્હેગારોને અતિશય સમય સુધી, માનસિક તથા નાણાના કલ્પમાં રહેવાની કલ્પનાત્મક અજ્ઞાન છે. કોઈપણ સમય સરકાર એક માનવ ઉપર આવી વસ્તુ સારી ન થકે. આને જે વરસ તજર કેસમાં રાજ્યમાં પછી પણ તેઓ એ નથી જાણતા કે તેમને કેસમાં શું કામ સુકવામાં આવ્યા છે. કન્ટાં આમ હોવા છતાં વડા પ્રધાન કહે છે કે. આ ગુન્હેગારો ઉપર હજુ વધુ કાંઈક વચ્ચે માટે માનસિક કષ્ટ નાંખવામાં આવશે. આ અરસામાં આ લોકો પોતાના મરેથી, પોતાના કામ ધંધાથી અને પોતાના સગા વડાઓથી વિખુટા રહેશે. અને આ બધું કરવામાં આવે છે જ્યારે સરકાર પોતે એ વસ્તુ સિદ્ધ નથી કરી શકી કે આ લોકોને શું શું-કે છે. આવી વર્તણૂક કોરપ્ચુનીટને રોકે, પણ ખ્રીસ્તી મર્મના જુલમ અનુધારીઓને તો જવાબ નથી થોભતું.

હેલ્થો બધા એ છે કે, આ રેશમાં ન્યાયથી કામ નથી બાલતું, અને હવે, કેસને ફરી આંતરિક કરવામાં આવશે, અને જો આ પણ પછી બાંધશે તો કાયદાની લાયકાત ઉપર હોંકોનો બરેસો નહીં રહે. દુઃખની વાત એ છે કે, આ બધું એટલા માટે કરવામાં આવે છે કે એક ના લગભગ ગંભીર પોતાનું કાર્ય કુશળતાથી અંજાવી નથી શકતો.

નૂતન વર્ષે નૂતન આર્ગ

શ્રીમતી શુભલા માંધા

પૂર્વજોએ ઉત્સવોની રચના કરી માનવ જીવનને ઉજાડ કરી છે. ત્યારે તેવા સમયમાં અથવા મનનાં અને તેવા મુદ્દામાં સમજી ઉત્સવ માનવ હૃદયને જરા તરફથી આનંદીત કરી જાય છે. આ બતાવે છે કે: સમુદાયને સંગઠિત આનંદ હૃદયને હલવેજ, નેટલે માનવે સમુદાય સુખ માટે પ્રયત્નવાન રહેવું જોઈએ જે તેને અસુખ મેળવવું હોય તો.

જ્યારે કપાકપી ઉદાસીનતાની એક કાળી રમ્યા આપણી આનંદની પ્રભાને કાળાસ બધી જાય છે ત્યારે એ વસ્તુ નકશી છે કે, કપાક આપણે જુલમ ખાઈ મળા છીએ, કપાક હવે મળે મરી મળા છીએ.

માર્ગે બહારી સુખ શાંતી અને આનંદના આગી થવું, કે માર્ગે બહાર ની માર્ગ કુદમાં ન થયતા જે પ્રેરકમાં મારીએ છીએ તેમાં માલતા રહી આનંદને જતો કરી કુન્ન ભીતા અને અશાંતિના સ્વપ્ને અપનાવવામાં આ ને સમજા માનવ જીવન કામે એક મંત્રીર પ્રમ કોળા કાલો ઉભો છે.

માનવ કંટકો: છે. આવા આ જીવનથી. પણ એની તબજાબજો અને વધુ અને વધુ પેરી ખાઈમાં બધું જાય છે. તે બધું છે કે કુ વિનાશને મળે જાય રહો છું. છતાં મગારા મારતી સુખની પ્રમા ખાઈની પેરી પાર મોઢાવતી એને જાણાય છે. એ પ્રમાના તેજમાં ખાઈ નોગ છતાં તેની પુરી ઉકાઈ કે પહેલાઈ તે નેપ નથી રાગો અને કાંઈક એવા ખવાલે કે "કુ ટાળી જાય! કુડી જાય અને સુખ મેળવીશ!" તે અગળ અને આગળ વધે છે. મનમાં ભીતા છે, ભય છે. જાણે છે કે પાછો ફરીશ તો અકાલે. મારી પકાલે જે પાર જવાનો માર્ગ શીધી થયીશ. તે માર્ગે બધું મુગ્ધ છે. અનેક સતો મળા છે. બધે ફેરીપમાન મોમ

મજો નથી, પણ આનંદ અને શાંતિનો તો છેલ.

પણ તારું મજી નથી!

આ નિર્જાતા માનવની આપણને ક્યાં બધું જાય! શું અનેક સાકારી. અનેક કંટાનો સામનો કરનાર માનવ આત્મા, અગળ સામે "માર્ગ મજી નહીં!" કહી આજ કાલ મરશે! શું તેના આત્માનો જવાબ તેને જગાડી સમસ્ત માનવ જીવને ઉગારી-નહીં લે!

આનંદના દિવાળીના દિવસે તમા નૂતન વર્ષે આપણે આજા બરી સમજી બળ વડે પ્રાર્થના કરીએ કે:

"હે પ્રભો આજે જે દીપજાલે, અમારા અંધારે બધી ધરને ઉજાળે છે અને પડીશર તે જીવસ આનંદ આપે છે. તે દીપ જ્યોતોને તું અંધારે ચીર સ્થા દીપ જ્યોતીમાં ફેરવી અમારા માનવ જીવનને હંમેશ માટે ઉજાળા આનંદ શાંતી તમા સુખની રાત્રે જગાવું બળ આપ."

સુકાપીંચ, હનકમ રેકસ રીટ-સ, લાઇસેન્સીંગ, રેવ-કુ લીમિટેડ અને હનકપીર-સ માટે મળો:

અર, પીકુલ

૧૨ બાકલી આર્કેડ, ૩૮ માર્ટેટ રોડ, ફોર્નર કમ્પોઝિશન અને માર્ટેટ રોડ, મેટાનીસપર્મ, ફોન ૩૩-૧૧૫૪.

સુકાં મરચાં

આસરે ૩૩ રતમની ગુપ્તી ૩૬-૦, ૧૫ રતમ કોમ્પોઝિશન ૧૬-૩, અને ૧ રતમ કોમ્પોઝિશન ૮-૬. રીડોથી છે. તેમજ આસરે માટે કાંચા ફેરી-કાચા મોટા મુદા મોટી કહીનું નડુ સમજી અને બીજા મરચાં મળી શકીને નવેમ્બરથી મળશે. મારે તાલિદે જાઓ:

MAARMANS PTY LTD.
Box 26, Phone 128.
Brits Transvaal.

માથે બાંધવાની રીઝન અને વેણીઓ

અખમત, સાલીન, દલિદા સીફની, રીખન અનેક વંજ, રીખાન અને સાઈડમાં મળશે, લાખ મંડપ અને મોટા કાચમારવા માટે જરૂરિયાત રીજોડા અળી શકશે.

બચમાં મારે અખમત, અને રેસમ તથા ફેલ્ટની રીપીઓ મીડાયાત બાંધે બનાવી આપવામાં આવશે.

આંધોડે બાંધવા અખમત, રેસમ, ફેલ્ટન વિશિષ્ટતાં કુલોની રંગ રંગની વેણીઓ અને અનેક મરચાંના પ્રોચર્સ મળશે

ટેકાણું: માખરો હેટસ (મો.) લી.

લેડીઝ એન્ડ બીલ્ડરન્સ હેટ મેન્યુફેક્ચરર.

ફોન: ૬૩૫-૭૬૬૨

પહેલે માળે,

બેલ્ડસ ૫૨૫૭.

મારેર મેન્સન્સ

૩૩ મેરેર ફોર્ડ, — મેટાનીસપર્મ.

વિવિધ વર્તમાન

હિંસા સામે વિરોધ

મહાત્માજી દ્વારા રાજ્ય સભામાં બિલાઈના પક્ષે કરેલાં લોકાન સામે રવ. હમામ શાહેના નમ્ર ભાષણે કુચી કેળાઈ કાગળરમતી આશ્રમમાં રહે છે તેમને ઉપવાસ કરી દર્તા. એમાં કુચી બાઈ બેનોએ એક પાને દિવસના ઉપવાસો કરી સામ આપ્યો હશે.

ઉપવાસ વિશે કુચીબાઈના જીવનરેખા વિચારણીય છે.

“ઉપવાસ કરવાનું કાળ કદને તો ખરો પણ એ સમય કરવાનું સરીરની અને ચિત્તની પ્રવિરતા ને રીતે અનુભવના મળી તેથી અનુભવ હવે ક્યારે થશે એ કહેવું અત્યારે મુશ્કેલ છે. ચિત્ત પુરુષ શાંતિમાં હજારના દિનામનું રતનન કરેલું અને સરીર વિકાર રહિત-તેથી વ્યવસ્થા-અનુભવનો બાનંદુર યદોમાં નહીં મુકી રહે. સારો વિચાર સુએ, ચિત્ત પકડે, નિર્મળ સ્વરૂપ ઉભું થાય અને માતા વરજીને આદરણીય જનાવી ભૂમી મનુષ્ય પામર છે. એની સક્રિય-મધીરા નહીં. પશુ એ એ સર્વદા વટાવી રાકતી હોય તો કહું કે “એ કદ બધે હો. પણ નિર્મળતાની નથી રિધતી ન જુએ.” આ ઉપવાસો તોફાનને અરકાવવા સરજ થયા દર્તા નાટાલકીય હૈંસને સંદેશો.

ઉપર કવ સંસ્મરની ને પરિપક્વ કરવામાં અવાવવાની છે તેને સંદેશો પાઠવતો હોય કોલી-સ ભણે છે કે, “રમણે સામેની પુલ્લી સકાતમાં તમારી કસોટી કરી દશે છતાં દુઃખાળું હું કે તમે તે આજી રાખી. અને નામ પ્રેમ તમા રતનનંત. મેળવજ. મારે અદાવાન રહેશે. તમારી અદીસક કાતમાં અમારો તમને પૂર્ણ સાથ હશે.”

તમારી ઉપર હજારના અઘિય ઉતરો અને તમારી સજા સર્વ જાતી રંગના સોરોને સમાન હશે અપવા-સરણ થાય અને આપણે આજી રાખી એ કે, સક્રિય આદિશ એક સુખી આનંદી અને સંતોષિત હોય અને.”

રશિયાનું પેરીસમાં

પેરીસમાં અરાનારી યુ. એન. એસ. કેની પરીપક્વ હોય પ્રતિનિધિ મંડળ ને મળું છે તેમાં ચીનની હાજરીને અરેતા. એમાં યુ. એન. એસ. કેના એકમુખીય મોડેના સભ્ય છે, શી કે. એમ. પાનીકર હોય પેરીસના એકમી, મહારાજ પરીમાસ અને ડો. હસન સરીર ધી અને તેમના નેતા સર ર. પાકુચન છે.

આ પરીપક્વ ચીન-વેનરના તેઓ એ જવાબી કુચી હતી. આ થયું

મારે નજા પ્રમુખ નીમણે અને તે કરવાનું સર રાધાકૃષ્ણન મયા વર્ષના પ્રમુખ હોવાથી પ્રમુખપદ લે છે.

કાળા બાળક સામે

પાકીસ્તાનમાં બેકાદ પાકીસ્તાનના પ્રમુખે રશીયા પર કાળા બાળક સામે પોતાનો સખત વિરોધ તરફ કરતાં બાબ ઉપર અંકુશ મુકવાનું અણુ-મુકુટ. વધુમાં તેઓએ અણુ-મુકુટ કે સમારણ્ય જન સમાજને ફેલી ખાતા આ બાબનો સામે સરકાર સખત દારે કામ લેશે.

અંકુશને મનોદીન કરી ડેલકાક માથેલે મુકત કરી છે. અને ને અંકુશ મુકાવમાં પાલોના બાથે કરાવેલા બાનો કરતાં વધુ ભેદે તેને સખત

પ્રકાશકની નોંધ

અમારા નાંચકોને અને વિચારી નો, ખાસ અંક નથી આપી શક્યા પણ અમારાથી જનનું આશામાં સાફ નાખન પીરસવા અમે પ્રયત્ન કરી છે. તે વચાવ વિચારણ અને આચારમાં પ્રમુખ, અથવા તે બેકાદ હોય તો સાચુ કાળામુ મોઢાથી સમાજને જિનત કરવામાં આમજ વધાય તો અમને હર્ષ થશે

આજી “કાચગીર ધિ-સેસ” આ વખતે નથી આપ્યું તે માટે ક્ષમા. અપારો તા ૧૪-૧૧-૫૮ નો અંક બંધ રહેશે અને પછી તા ૧૧-૧૧-૫૮ નો અંક બકાર પડશે.

વર્ષ કરવાનું એકેએક અમને ને કાંઈ મદદ કરી છે તે સર્વેનો અને અને આભાર થાનીએ બીએ.

વચાવવાપક
“ઈન્ડિયન ઓપિનિયન.”

સભા કરવામાં આવશે કાળા બાળક તમા આ અંકુશના અંકની સભા ૧૪ વર્ષ નેજ કુચીની કરવામાં આવશે.

ધિકારકાર કરી ઉન્નતી

નથી કરતો—નહેરુ

ભારતના ૧૩ પ્રધાને તા. ૧-૧૧-૫૮ ના અણુ-મુકુટ હોય કે “કેલા ૧૦ વર્ષ” થી પાકીસ્તાને પોતાની સક્રિય ઉપાદાન ના કામમાં સમાવવાને બદલે હાંકુચલ સામે ધિકારકાર અને સત્તાવ ફેલાવવામાં સમાવી તેથી તે પ્રવ્રતી નથી કરી શક્યું.”

વધુમાં એમને અણુ-મુકુટ કે, “કુનીયા નો કાંઈ દેશ બીલ દેશ સામે ધિકારકાર ફેલાવતા ઉન્નતી નથી કરી શકે. પાકીસ્તાનનો પાયેલ-ધીકાર અને કુચાવર રચાયો છે.

“બાનો કોઈ પાકીસ્તાનની પ્રવ્રતો નથી પણ લીધ કે નેનો પાયેલ ધિકારકાર અને કુચાવર પાકીસ્તાનને રમાવવાનો હશે તેનો છે.”

સ્વામી વિદ્યાનંદજીનો

ઉપદેશામૃત

રજુ કરનારઃ જગનલાલ

મનુષ્યો પોતાના જ વતીવથી ચાલ મલનથી કેવતા બની શકે છે. તેમજ શક્તિ પણ બની શકે છે.

તલવારને કા રજાક જાય છે. કુદારી થી કાપેલું જંમજ પંથોવિત થાય છે, પરણ કરોર વાળીનો થા કરી પુરાતો નથી.

કાંઈ મલો મોરો હોય છે તેના સરીરમાં મલુ જાંથી ચરણી હોય છે. છતાં એક જ પારીરનું અંકુશ તેને વશ કરવાને બસ થાય છે. એ બકારી થી કાંઈ થઈ શકતું નથી. એક નાનો વાપ બખાને નક કરી નાંચે છે.

ડો. નાયકરને દિવાળી સંદેશ

ડો. નાયકર એક પ્રેમ ભોજુ નિવેદન મકાર પાકી પોતાનો સંદેશ તરફ જનતાને પાડવા અણુ-મુકુટ છે કે,

“પાપ ઉપર વિચવના રમતી ચિન્હ તરીકે ને ઉત્સવ આપણે મનાવી એ બીએ તે વખતે આપણે શાકે રાખાએ કે કુનીયામાં કમણા ને કરીક અંકુશ અને કરી આજી બધું” વાતાવરણ ફેલાયુ રહે છે તે માનવ જાતને વિનાશ કરશે. પણ આપણને એ અણી આનંદ થશે કે સંતોની અંખના એ પ્રાણસ ભાતને પોતાના કલ્પનું સંતોષન કરવા પ્રેમો છે.

“પણ આપણે માટે આપણી ઉમીદમાં જાવક કરનારા કાળા કાકાને ધિરાવક પકાયા છે. છતાં આપણા કસોટી અને સંકટના અમરમાં આપણે ઉપજાવેલાં સંદેશો ન જુલીએ એ સંદેશો આપણને કહે છે કે, ન્યાય અને સત્યનો સદા ભય થશે અને કુપકૃતિને હમેશા વિનાશ હોય છે. એ આપણે આ ઉત્સવને સચો અર્થ અમરશું તે આપણે મયા એકર અથ એક એક સંમીન સમાજને મોતરશું કે ને સુખ અને સંતો જાંથી મયા માટે હશે.”

અમંદુલ અને કોઈ પણ વખત કરી શકતી નથી. અમારે અણુ-મુકુટ નથી કે શા થી આપણે અણુ, અને હમેશાં ફેરફારની રાખાએ બીએ, ભારે એ ફેરફાર પળી રિધતિ વધુ અરામ હોય તે સરે ઉપકારને પાન આપણે લેતે બીએ.

એ તમારથી બની શકે તે ને નારાજ કરતા નહિ.

પહેલાં કાવક કાવે અને પછી છમકા કરો.

સુખ રહે અમર કંઈ સારું હોય છે કો. કેમકે ભોલક જુડું છે. અને સુખી મોડું છે.

બીજાએના સહયોગીનો શોધ કરો અને તમારા કુચીઓ મારે, તમારી પોતાની શોધ કરો.

મનુષ્ય જન્મનું સર્વથી પ્રથમ કર્તવ્ય એ છે કે પોતાની સર્વ સક્રિય પ્રવ્રતી સરિના છર માનને અપણું કરી દો.

અર્વા સતોપ રાંજો, વધારે ઉમ્મિત બી અને કામનાનો ફેલાવો ન કરો.

હમર કમ્બાથી ને કાંઈ થાય તેમાં જ સુખ માની. સતોપથી અંસારમાં કમ કરતા રહે.

સી—પુરુષ વચ્ચેનો અંબંધ

વાતોમાં કરીએને અને ફેલીએ વચ્ચેનામાં આવતી હોય પણ વારણ માં તેમ નથી. હજી આને પણ, બીએમાં સક્રિય નથી, તેથી આ કામ નહીં કરી શકે, તે કામ નહીં કરી શકે એવી પંડુ તેમને થાવવા માં આવે છે. પણ અપારે કરીએ, હમનેરો, કલાકારો વગેરે વકાર આવશે ત્યારે જ અપાળને-પુરુષ વચ્ચેનો અંબંધની સાચી ચક્રિતની પરખ થશે. એ પુરુષની કરીએ થવા નથી માનતી. પુરુષ સામે દુરમનાવક કરવા તો નથી જ માનતી. જેમણે કરીએને જાંબે કાવવા માટે કામ કહું છે એવા પ્રવ્રતોની અને બારે કાકે કરીએ બીએ, પરંતુ સમાજની અથા અણાક રહે તે માટે એ-પુરુષ વચ્ચેનો અંબંધ બાંધી અને ઘમી તરીકેને નહીં પણ મિત્ર અને સાચી તરીકેને રાખવા આ હજી છે

—કમલારેખી અટ્ટોપાધ્યાય

આપ સૌને નવા વર્ષના અભિનંદન

દિપ પર્વ

દિવાળી તથા નવા વર્ષની અમારી પ્રાર્થના છે કે સમસ્ત જગતને આ દિપ પર્વ આપકારમાંથી ઉત્તરમાં લાવે
શાંતીલાલ બાલુદલાલ બાંધી અને કુટુંબીઓ
૩૦૧ મહન સ્ટ્રીટ, — કરમન.

મીત્રો તથા સ્નેહીજનોને દિવાળી તથા નવા વર્ષના અભિનંદન.

એવલોન એમ બાયસ,
૨૬૮ હેનવર સ્ટ્રીટ,

ફોન ૩૬૬૨૨

ફોન ૩૫૨૪૮

અમારા મીત્રો, સ્નેહીઓ તથા મિત્રોને દિવાળી તથા નવા વર્ષની શુભેચ્છાઓ.

હોલીવુડ રેલ્સ એન્ડ આર્ટ ડીપાર્ટમેન્ટ
૧૦૬ શીલ્ડ સ્ટ્રીટ, અને ૧૬૨ એ સ્ટ્રીટ, કરમન.

મંગલ કામના

મિત્રો તથા સ્નેહીઓને આજથી શરૂ થતું નવું વર્ષ સર્વ રીતે સુખ તથા શાંતિ આપનારું નિવડે એમ અમારી આજની પ્રાર્થના. શ્રી અને શ્રીમતી જગદલાલ વનમાળીલાલ તથા કુટુંબીઓ
બોક્સ ૧૬, — બોલર નેમ, — ડાંસવાલ.

મંગલ સ્મરણ

આજથી શરૂ થતાં નવું વર્ષના પ્રભાતે આપણે મંગલમય પ્રયત્ન મંગલ સ્મરણ કરી સર્વે પ્રાણીમાંની મંગલ કામના થાયો. સર્વે સુખી રહે.

શ્રી અને શ્રીમતી ઓ. એમ. પટેલ
૧૪ કામનલ સ્ટ્રીટ, — બેકનીસમન.

શુભેચ્છા

આજનું મંગલ પ્રભાત અમારા સર્વે સ્નેહીઓને ખૂબી રીતે ઉજવડ અને તેજસ્વી નિવડે એમ અને ઇચ્છીએ છીએ. શ્રી અને શ્રીમતી જગદલાલ દયાળલ અને કુટુંબીઓ.
બોક્સ ૩૫, — નાઈજલ, — ડાંસવાલ.

નિસ્વાર્થ સેવા કરે સર્વનું સર્વ કલ્યાણકુલો

સંવત ૨૦૧૫ની સાલ આપ સર્વે મિત્રો તથા શુભેચ્છાને સુખકારી અને તેજસ્વી નિવડે એમ પ્રાર્થાએ છીએ.

શ્રી અને શ્રીમતી હીખાલાલ હાલાલ મારતર મારતર મેનરામ પટેલ મારે.

૩૩ ચેર સ્ટ્રીટ, — બેકનીસમન.

ફોન ૮૩૫-૦૬૬૧ (કોમોન)

૧૧ ૧૨૮૫ (ધર)

પ્રજાપતિજીનું અભિનંદન પાઠવે છે

ઈ. ઓ. ના તમામ પ્રાદેશો, સેબો, હિતેચ્છાઓ, કાર્કતીઓને પ્રજાપતિજીનાં હાર્દિક વતન વર્ષાભિનંદન પાઠવે છે. સર્વેનું કલ્યાણ પ્રાપ્ત સર્વે સુખી રહે, નવન વર્ષ સર્વે પકારે સુખ, શાંતિ, આનંદથી પસાર થાયો.
ઈ. ઓ.ને પ્રાદેશ વખતસર કલ્યાણને મે કળી આપી, નવાં પ્રાદેશ ખાતી, જડોળો ફેલાવો કરે. ઈ. ઓ. નિયમિત આજુ રહે. વાચોને જીવનમાં ઉપયોગી થઈ પડે એવી ચાનગીઓ (કૃતિઓ) પીરસે એવી અભિલાષા.
“પ્રજાપતિજી” સી. ડી. મીસી

કાવલ,

ડાંસવાલ.

આપ સૌ મિત્રોને દિવાળીના તથા નવા વર્ષના અભિનંદન

‘હાહાલાલ’ બોપાલલ કસવાકર
(મારતર રેલ્સ)

૭૬ મેટલ સ્ટ્રીટ, — બેકનીસમન.

દિવાળી અને નવું વર્ષ આપ સૌને સુખ તથા આજારી લાવું નિવડે એવી અમારી પ્રાર્થના કરીએ છીએ

જનાલાલ હાહાલાલ પ્રજાપતિ
ઓ. મેટલ જગર

બોક્સ ૧૧૬,

નાઈજલ.

મંગલ પ્રભાત

આજથી શરૂ થતું મંગલ પ્રભાત અમારા જીવનને સદા સર્વ રીતે મંગલકારી રહે.

શ્રી અને શ્રીમતી પી. જે. પટેલ
૭૦ પ્રેસીડેન્ટ સ્ટ્રીટ, — બેકનીસમન.

નર નર

કલાણ પ્રભુ તારા ચરણોમાં અમારી નર નર છે કે સકળ માનવ જાતનું અને પ્રાણી માતનું કલ્યાણ કરનાર આવનું વર્ષ નિવડે.

રૂડીપાર્ક સીલ્ડ જગર
બોક્સ ૧૨૩, — રૂડીપાર્ક.

દિવાળી તથા નવા વર્ષની આપ સૌ મિત્રોને અમારી શુભેચ્છા.

લાલલાલ સીખાલાલ,
૧૬ માર્શલ સ્ટ્રીટ, — બેકનીસમન.

સરજનહાર

શ્રી સદીના સરજનહાર, દિવાળીને કેવો મધ્ય પર્વ તે સરજનો છે. કાળના કાળ ખનના આપારા દુર કરી તે નવલ આજારી અમને આપે છે. પ્રભુ જગદે આજારી લાવું નવું વર્ષ નિવડે એમ પ્રાર્થના.

પનાખા સ્ટોર
(ઓ. નાઈજલ - પટેલ)

૬૮ ચેરી સ્ટ્રીટ,

રૂડીપાર્ક.

મિત્રો, સ્નેહીઓ તથા શુભેચ્છાને દિવાળી તથા નવું વર્ષ સર્વ રીતે સુખકર થવ એવી પ્રાર્થના.

મીસી અને મીસી
૫૪૮, ૧૧/૬ સ્ટ્રીટ, એશીયાટિક જગર, પ્રીયરીવા.

ભારતનો વિચિત્ર વિસ્તાર

જનતા સમક્ષમ જપિ રમને ઓ કૃપર પ્રુષ્ઠ જોઈ નમતી સત્તા મોનવતો આપમે છે. આ મરિના કારણે અને તે હોય પણ આ વસ્તુવિધિત મેરલી બધી સ્વાભાવીક આપણ તે સાને છે કે ઓઆ પ્રુષ્ઠ કૃપર રાખ્ય હરે એવી પરીસ્થિતીની આપણને સહેલાઈથી રૂપના ન આવી શકતી નથી. આમ છતાં આસામના પકાડી પ્રદેશમાં એવા કેટલાક

વિસ્તારો આવેલા છે, આ પ્રુષ્ઠ કૃપર એવો રાખ્ય મથાને છે.

ઉદાહરણ તરીકે આસામના આસી વિસ્તારમાં આસી નામથી એવાંઆવી ને રાજાઓ રહે છે તે રાજાઓમાં કુટુમ્બો વડીલ માતા મથાને છે. એટલે આમાં કુટુમ્બ કૃપર સત્તા માતા ની ચલે છે. કુટુમ્બા બધા સમયેએ તેના આરોગી માનવા પડે છે, અને માળકા માતાને નામે 'માળખા' છે. ઘન, છુટાછેડા, મારસો વગેરે આ એ પણ તેનામાં વિચિત્ર રીવાજો છે.

સમસ્યાનો ઉકેલ

કુટુમ્બ કૃપરની આ દેખરેખ એક ઓ કેવી રીતે રાખી શકે?

આથી પત્નીને તેને મોટા ભાઈ સદા રર છે અને એ ઓના મરણ પછી કુટુમ્બો તેનું રથાન એ બાઈ બે છે. મોટા ભાઈ ન હોય તો નાનો ભાઈ એ રથાન બે છે. અને એક પણ ભાઈ ન હોય તો તે ઓની તહેન ના કુટુમ્બી સ્ત્રી એ રથાન બે છે.

ઓ છવે સ્ત્રી સુધી તે કુટુમ્બી પ્રિયત મથાને છે. પેતાને દીક પડે તે રીતે એ પ્રિયતનો તે બધા હરી શકે છે અને જ્યારે તે મરણ પામે ત્યારે તેની પ્રિયતનો વારસો તેની સોગા નાની પ્રુષ્ઠને જાય છે. અન્ય પ્રુષ્ઠોએ ઘન હાલક મતી જાય તેથી પાતાના મારે પત્નીએ પેલે પછાડ કરતાં પેતાના કુટુમ્બો રથાને છે અને એ કુટુમ્બો તે પેતાના પત્ની કૃપર સત્તા મોનવે છે.

વિચિત્ર રીવાજો

આસી મોઝાઈમાં ઘનને લગતા રીવાજો પણ મથા વિચિત્ર છે. ઘનને દીવસે આવી પત્ની પેતાના મારે કાવે, પેતાની બાવી પત્નીને સ્ત્રી બધા નીકળે છે. સ્ત્રી અપે રરને તેની બાવી પત્ની પેતાના સમ-કાઈ સ્ત્રી આવીને તેને મથે છે. સ્ત્રી તેઓ સોપારી અને ફાની આપમે હરે છે. પછી ભઈ છોડી પછર્ના બીજા સ્ત્રી સંબંધમાં રાક મેલ મેલ હોય આં બધા જાય છે. એ સંબંધમાં આવી પત્નીને મથે છે અને તેને કહે છે, 'હું હવેથી અમારો ભાઈ બનવાનો છે. તારે તારી બાવી પત્ની મથે

માથાણુ જનુ. તેના મુકમે માનવા અને તે સ્ત્રી સ્ત્રી સ્ત્રી પાછા બધુ."

આ પછી બાવી પત્નીને પેતાની બાવી પત્ની નજીક મેલવા દેવામાં આવે છે. આ વેળા કૃપરે સોપારીની ઝાક થેલી પેતાની બાવી પત્નીને મેલ આપવાની હેતુ છે. 'એમથી અમુક સોપારી કુવતી પેતાનાં સ્ત્રી પકાલા વચ્ચે વહેતી આવે છે. આ પ્રમાણે સામાજિક વીધી પર, મથા પછી લાંબા પાંખો વીધી શરૂ થાય છે.

ઉદાહરણ

પ્રત્યેક ઘન 'પ્રસંગે એક વિચિત્ર સમારંભ પણ મેળવવામાં આવે છે. આ પ્રસંગે નવપરણીત પત્ની એક પ્રુષ્ઠ અને એક ઓને પછાડ હરે છે. તેઓ બનીવતી કથક હરે છે કહેવાય છે કે કોટુમ્બીક પ્રમાણે પેલા નીરમક છે તે કોઈવડા મારે તથા અનિષ્ટીનાં નીવારણ મારે આ 'વીધી કરવામાં

આવે છે. પણ આ 'પ્રુષ્ઠ' થમાં પછી તથા દીવસ જાય ન પત્નીપત્ની મથે શકે છે. પત્ની પેતાના પત્નીને મથે બધને બાવી પેતાના પત્નીને શવે છે અને પત્નીની મથે રહે છે. આ રીતે એ તથા વધુ સુધી તો પત્નીને પત્નીને ભાં ન રહેવાનું હોય છે. અલગતા, અવરજવર કરવાની પણ છુટ હોય છે; એટલા સમયને જાતે એ પત્નીએ ક્યાંક અલગ થઈ વધાવું હોય તો પત્ની પત્ની ત્યાં રહેવા જાય છે. પણ એ તથા મર્યા પછુ વર્ષરવ તો સ્ત્રીનું ન રહે છે. અને પ્રુષ્ઠે તેને અધીન મર્યા રહેવાનું હોય છે.

આસી મોઝાઈમાં ઘનને લગતા રીવાજો એટલા વિચિત્ર છે એટલા જ છુટાછેડાને લગતા રીવાજો પણ વિચિત્ર છે. છુટાછેડાને વીધી મથે કુટુમ્બો. વ્યભીચાર, નપુલ્કતા, પરપર ભાઈમતના, વગેરે કારણોસર અત્તી ઓ પ્રુષ્ઠો છુટાછેડા કાઈ કહે છે. આ મરિના વીધી કરવામાં એ સંજોગોને મેલવાવામાં આવે છે. અને જાને પણ પાંચ રૂપીઆ રમુ હરે છે. પત્ની પેતાના પાંચ રૂપીઆ પત્નીને આવે છે, અને તેની કાવે પેતાના પાંચ રૂપીઆ મેળવતે પત્ની સમક્ષ રાખ પાતીને પાળી આવે છે.

આજની પ્રાર્થના

- (૧) વિપદાથી મને બચાવના એ મારી મ પ્રાર્થના પ્રમે,
- હવે તને ધન્ય કરજામય
- (૨) કે ન પામુ વિપદાથી બચ.
- કુઃખ તારથી અધીન ચિત્તને, ન,
- આપ કૃપા કરવના મને!
- પણ એ ભેલે કરજામય
- કુઃખને બધા કું કહી જનુ
- સાધી મને મા ના મથે
- તો પછી મથા ન હશે,
- પરમે અમર્યા કાની કે; હાલ, રવના કહી;
- તો પછી મથર્મા ન પામુ ભય
- (૩) ન પામુ પ્રથુ અનુદીન મને રાખ સુખી,
- હવે તારુ કરજામય,
- મરવા ભવજામય ભય છે.
- ન આપે મારે કબરો કરવાની સારવના.વામે,
- હવે ભેલે એટલું દવાણું
- હરી કહું પકન આનંદે
- સુખમાં નોત મરતા રહે
- તારું કુખ ભેલે રાખી રહે.
- કુઃખ રાખીમાં હરે વચના બગારે પ્રથુ મું.
- હવે તારુ કરજામય
- ન હરે ત્યારે મું ન પર મંજમ.

એ સમય રાખને મીઠા કરીને પત્ની તે રાખ પત્નીને પાળી આવે છે. અને ત્યારબાદ પત્ની એ સમય રાખ બનીન કૃપર વેરી નામે છે. કાલ બાદ એક ગુલામ મામતી ફેરીઆમાં આ પ્રમાણે શ્રુત પાડતો ફેડતો નીકળે છે, કે પ્રામજનો, કામજો "ક" અને "અ" એ જાને રાજાની આવેલો નો સમય છુટાછેડા વીધા છે, કે કુનારા કુવતો આજથી "અ" "ક" ની પાતી નથી. એટલે તમે તેને પરણી કહો છો. કે કુનારી કુવતી આજથી "ક" "અ" નો પતિ નથી. મારે આજથી તમે "ક" ને પરણી કહો છો, આ પ્રમાણે બહેન પત્ની છુટાછેડા પૂર્ણ બને છે. છુટાછેડા પામેલાં એ પ્રુષ્ઠો પરપરની રાજાની ફરીથી ઘન કરી શકતાં નથી, પણ બીજા રાજાઓમાં ઘન કરી શકે છે. (મથુ.)

પર પ્રુષ્ઠ

—રાજાઓ, તો પ અને નાનેના હરી એકથી બતાવે ભહેરે કુટુમ્બો છે, પ્રુષ્ઠ એ રાજાઓમાં ભવાનમાં સહેનચાક ફેરીફેરીને, ભવાનમાં કબેન ચોક ભાનુને તથા કોઈન પ્રીયને આરત વધારવાનું નિમંત્રણ આપ્યું છે. —"સુસારીર" નામની રરીમર કહી મુખ્ય આવેલા એક આરત્ય પ્રવાસીને પરીસ્થામાંથી કલ પાછા નેટલું રહે છે થી આડે કબરની કોવતરું લખમેરી તું કસર કરતમ મનાવાવાઓએ કાલ કુટુમ્બો કહ્યું.

—સુધાન પાના પ્રકેતા આ વિનોમક બધાર બગારે અગ્નિ હતા ત્યારે ભાંધી ૧૦૨૫ વીંમ બનીનનું અને—સોનમક આતેથી ૮૦૦ વીંમ મળી. કલ ૧૮૨૦ વીંમનું જુડાન. ૨૦૦ સર્વોચ્ચ પાવ રાંભવાના સંકર, ૫૦ ગીતા પ્રથમને તું વેચાણ, ૧૦૦૦ સુર્જામથ અને ૧૨૫ અંકિતોએ કાલ તારી નકો પીવાના પ્રતિષ્ઠાપત્રો, ૮૦ અને ૫૦ સેનિકા તેમને અર્પણ મથા હતા.

—નામકાર વધુકે મોર 'એડીનપરો (પીન્ક પ્રીમીય) નવ-સુસારીમાં બાકેન આવી રથા છે. બારતમાં મરાનર પરીપદમાં તેઓ બોટીક મેસોસીએકન રોર એવાન-સનેન્ટ મેર-કલ-સુન પ્રતિનિધિ તરીકે ભાગ લેશે. જાદમાં તેઓ 'ઇન્ડિયન સાયન્સ' ફેસિસના મેમ હોય; ભારતના વિદ્યાનીક રેતોની મુલાકાત લેશે.

—કાલ મરની મામતી ફેરફર કરવાની સહિત અત્યારે વાર્ષિક ૫૨ ટન નેટલી 'કે'તે' વગેરી '૫૦' કલ દાનની કરવા મારે એ વધુ માસ-મકા (કાને-અર્પ) મેલાર રથા છે. મથુ કનથી મારી કલ ટન. સુધીની કલિ વાળી ૨૧ મેના જુદી જુદી અમરો ૫૨ કમી. કરવામાં આવનાર છે.

કિર્કીથી એક કવિત્વ બચેલી. તેમાં કુઝા રિપેના વિચારોનું તરંગદાન બરેકું હતું. આટલી નાની કંઈક આવા સરકારે તે અદ્યતન વસ્તુ બ મજાવ. તે કવિતાનાં કોઈકે એ વર્ણિત એ આ છે

કાલેરે કુખ જેવી છે ભવાન્ત મન !
કપડે આવ દુર્મિ કરે ન રોહન.
જાને ખરેખર તેજો, એ આજ
જામણી જીવનમાં ઉતારી. એક ક્ષતાન
ની મા મરી અનેકતા મા જની મર્વા.
અહીં આપો સમાજ-નાની ગોદ
તમામ તેમને મા કહીને જ સંમેધ
છે અને તેમને માગુરિય પણ અદ્યતન
છે. સૌ માનવ જ અનુભવે છે
કુઝામાં આવાજન આપવું, નિરાશ
માં મીરજ આપવી, હોરસાદોમાં નવે,
ઉત્કાંઠ રહેવો—આ જેણે અનુભવ્યું
હોય તે જ અણી કાઢે. આકારેથી એ
ખોખર આઘાની દેવી છે. તેમની
પાંચેથી નિરાશ થઈ જાયને જ કોઈ
જન.

તેમને એક ખીતા કરીને કીડરી છે.
પંજુ કીને તેઓ સમાન મણે છે.
તેમના જમણકુને એક પ્રસંગ તેમના
માનવીના કુખે જામશે. 'આશા
એક દિવસ કોઈનીથી વહેલી આવી,
જાવતાં વેત કહેવા શાગી : 'મા,
જૂન જાગી છે.' એ રૂપ સમજાવ્યો.
અને દસ ખીનીદમ કાકડુરી તળવાર
કરી તેને જમવા બેસાડી. જમતા
જમતાં કહે છે, 'મા, માલગ્રેમ કેમ
સંકોળું છે? આ જમવાએ બીજું
કોઈ હોય તો આટલી જાડી પું
જામશે ?'

મા. 'એટલે જ માનું મદદ જ
ને. મા માલગ્રી કુખ જાડન કરી
કાઢી નથી' !

'એ કાનું પજુ એ કાઈ નિર્દોષ
અને શુદ્ધ પ્રેમ ન કહેવાય. વિચાર-
રહિત, કામણીથી પર કીને પ્રેમ જાણે
ત્યારે જ તે શુદ્ધ મનુષ્ય મજાવ.'

જે કીડરી જાને આવો ચાવરેમ
જાણવતી હોય તે પોતે યાદા અને
ત્યારે આવા આકારને કીડરી રીતે જુએ
અહીંનું નાનામાં નાનું માણક પજુ
યાને હ.થ પડીને માનવું હોય
તેમનું અને તેનું મંજીર કામ આજનું
હોય જતાં વળેને જાડે રૂચિયક સંજ-
જાણે. પોતાની માથી કિજ આશા
દેવીને કડી અહીંના માગડા મજાતા
નથી. તેઓ મહારથી આવવામાં હોય
ત્યારે આવા વાતાવરણમાં 'મા આજ-
વાની છે' એવું પ્રેમમય વાતાવરણ
કુંજનું થઈ જાય.

એક દિવસ અમરી કિશોરકાળની
જામા આપતી હતી. ત્યાં એકાએક
મજા-આર વર્ષનો એક માણક આજા
બોજામાં દેડતો આવીને બેસી મરે.
તેમણે જામવાનું જામ કરી કીડું.
મરામર બેજામાં બેસાયો પજુ તેના
મંજીર રવજાવ એવો છે પડીમર

બોજામાં બેસે નહિ. આજુમાજુ
કે અને કીડી પાછો આવીને બેસી
જાય. આવી સમાજ ક.થમાં મોડો
કિરકી પડતો. કિશોરકાળમાં વિચારતા
કે આ માણક મહાર જાય તો સંકે,
પજુ માએ જેવડ કુંજા તેને બેટલા જ
જેમથી બેસાડી રાખે.

બોજન વખતે તેમને પીરસતાં અનુક
ચુઓ જ. કોઈ દિવસ તેમણે પહેલી
વર્ણિતમાં બેસી આપું નથી, કીને
જામાજા માદ ખીજા વંમતમાં જ જાય.
અમારે મોડીક અડકીને કીડે પીરસતાં
નથી જતાં વચ્ચે કરતાં હોય અને
જેને જે જોઈતું હોય તે પડીકાડે

એક વખત તેઓ બે જામણમાંથી
પર વરે જ રહ્યાં હતા ત્યાં એક
નાના જાળકે કુખ પાડી, 'મા' એટલે
તરત તે પાછાં જામણ પજુ માણક
તો અમત કરતાં હતા. મારવાર
તેમને પાછાં બોજાવવામાં જામ પડતી
હતી. એટલે મોડુંક આલે અને કીડી
પાછો કુખ પાડી બોલાવે. આજ
જામ વખત તેમણે પાછાં બોલાવ્યા
અને તેઓ જાતે વખત પાછાં આજ્યાં.
માણક તરફને તેમને પ્રેમ આવે છે.

માને મન આજ કી માણકે સમાન
જ છે, તો પછી કોઈ દેવ અથવા
કુનેક કાવ ત્યારે તેઓ સું કરતા હશે
આ પ્રજ આપણને કહ્યો કહેવે છે.
એક વખત તેમણે પીરસતી વખતે
એક આજને જરા તોડવા જણું વતન
અથાત, જોવા. પીરસવામાં આવી
બેડની રીત જોઈ કામને કીળિયો
અપુરો કુખ, આકારથી એકદમ ઉજા
થઈ મર્વા ને પીરસનાર કાળને કાચ
પડીને જાડાર કાઈ મર્વા અને તેને
પીરસવાની મનાઈ કરી. આવી રીતે
એક ઉજારાએ ખીલીની માળી પ્રમોધી
કુવામાં દેડી કીડી. જોજન વખતે
તે રડતો મા પાસે આવેને જેણે માળી
દેડી કીડી હતી તે જોજન વખતે
માળી કાઈ એડા હતા. માએ કામ
પડી તેને કીડાર્યો અને સળી
કાઢીને આવો ત્યારમહી જોજન મજીર
કિમ કાળી દેડી દેનાર ઉજારાને
જાણવું.

કોઈ વજુ જાને જાવા મોટા જમાજ
માં રડતી વખતે કહતી જાને રડતી
આજ શબ્દથી પડે છે. તેઓના કિશોર
વર્ષની વજુ એક વિચેવતા છે. તેઓ
એટલા શેષક દંમણી વાત કરે કે
વર્ષ માલી રહી છે એવું આપણને
જાણે જ નહિ. ધરમાં માવા-પિતા
સાથે જેમ વાતો કરતા હોઈએ તેમ જ
કાને દોરાને સાચી સલાહ મા
આપતી હોય તેનું ક્ષમ સર્વન, તેમ
ના અવગમન સતત પ્રિયમરી અનુભવ
વાળીને રજુકા જ આપણને જાણવ.

સરેક કપડાં પહેરવાનો આજક
તેઓ મનુ જોડો રાખે છે. તેમની
મન-મતા છે કે જાડી આજનાકુનાં
મામડાનાં માળી, જે આવે છે તેઓને
આપણે, સરેક કપડાં પહેરાવી જાણ
નથી મનાવવા કે ને સાજુ પ્રકાર જ
રહે. મામડામાં કાંઈ સાજુ થોડો
રેક માલ છે? એટલે આપણે અને
ત્યાં કુખી રંગીન કપડા પહેરવાં નેથી
એડો સજુ અર્થન.

આટલી કંપરે જાને પતિ-પત્ની જે
કામ કરે છે તે તે પ્રત્યક્ષ જોવાયી જ
સમજાય. મોડાકાળક દપાકના જામો
આપવાનાં હોય, સેવામાય એટલે
માપુરું કુખ કે-દ. દેકરિલના
અનેક કુમારતીઓ આવતાં હોય
તેમને સંતોષજનક સમજ આપી સમ-
જાવવું હોય. મોટા જામની મોડીકો
રહે જતાં અનિવાર્ય સંજોગમાં કામ
જેવા જનુજ પડે. દેકરવામાં નહ
તાલીમ અને જુવનનો પ્રમાર, 'નહ
તાલીમ' માલિક પતિપત્નિ સંપાદન-
કાપ, અહીંની સંસ્કારમાં વડો સેવા
જડું ઉત્કરે જોજન, રની-દસનીત
શીખવું અને જાના માળ-જોવાણીની
દિવસે, કામજારી. આજ કમજામક
કામમાં નેમને દિવસ કુંકા જાણે છે.
સંવારના વાર વાગ્યાથી રાતના અનિ-
વાર તો રાજ વાજે. દિવસના જરા
પજુ આરામ ન કરે. આટલી કંપરે
તેની કમજામકાવજાને થન્ય છે !

જૂન મનાવવ નહિ જતાં કીડી કી
સાંજે કિડું પિતૃક કવું પજુ તેમને
મજાવણી જ કાલકાવા સંસ્કારો

પડેલા. પિતાની મોટર કોવા કરતાં
જાને જાણીને જ કોલેજમાં, જડું, પોતા
ના વાસજ-કપડાં જાતે પોતાને આજક
રાખવો. આવી કદ જામવાને કીડેજ
તેઓ આજુ પાસે તેમના રમાપેલા
સપના મંજીરે રહી કહ્યાં.

તેમની વર્ષેની રાષ્ટ્રીય કિશોરની
સેવાઓ જાણે છે. 'જામની કમજામ
થી આજ કુખી તેઓ મંજી તરીકે
રહ્યાં છે. તેમ જતાં દેશના કંકર
વખતે તેઓ જાનતી મદદ કરવાનું
કુખમાં નથી. દેશના જામજા પડ્યા
પછી તેઓએ નિર્વાહિતમાં કામ કયું?
સરકારે તેમની સેવાઓની કદર કરી
અને 'પદ્મવિભૂષણ' માન આપ્યું;
પજુ તેને તેઓએ નમવાથી રાજકપતિને
પાણું મેલ્યું અને જાણવું કે 'જોવા
એ અમારા નેવા સેવાઓને મન જામ
ના છે, મર્મ છે, રજા છે.' આવા
દેવી જ પહેલાં છે જેમણે આ જાનતું
પજુ કયું. જે માન જોવાવક થોડો
તમણે તે માન જાળનાં જતાં આઘારેથી
એ કે પાણું દેવું અને એક કામા
સેવકને આકાર રજુ કર્યો.

આટલાં વિરુપી, નક્કા અને પ્રેમ
નો સંમત જેમનામાં મરો છે એવાં
જામરી, માપણી સમજ પ્રાચીન
કારતીય નારીને, આકાર રજુ કરે છે.
સુરેવ અને અધીજના સંસ્કારોનું
ચિહ્ન જોઈ હોય તે જુઓ. આઘા-
દેવીને એમ આપણે કહ્યો કહી રહી
એ. જાનેના જામ તરેવા તેઓએ
જીવનમાં ઉતારી છે.

ખરેખર, અવમ કિમ્મ કુદરતની
કેવાસના કરતાં આકારથી એ કમજા
મર્મ મા છે.

દીવાવલી

(મિત્રોપવતિ સોનેર)

વપોત્ત રિને નિત નું પધાર,
મનુ-કેરે કઈ કઈ વધાર,
કેવ તણું તિપી દાળવાને;
પેલાવતાં માનવ દીપ માજ,
જીવજતી રાત આપણની તું,
કે રીકાં બોજન માનનીઓ,
કટાકાનાં કુટલા અપાળે;
કરી પુકે એ કુળને વિચારતો,
દીવાવલી નું નિત અમતા જ,
દીવાજુ માનું મરીયો તણું કદ,
પેલા ન પાસે રઈ હોય તો પે;
મનુપતા રંજબો દિવાળી.

અનુદય
મક રૂપો તજ દીને આવજે
નિલ રૂપ છે,
નમસ્કારો નહિ તો છે કુરૂથી
જ દીવાવલી.
૯. એમ. કાંપાનેરી,
મુંબ.

૨
ત્યાજોને
પ્રમદકુ નવ પ્રમાત
જાને દેવા જાનેરી આશા
જાણે છે ભારતીયો !
શાને સતા ?
તવ ધર્મ અને સંસ્કૃતિને કહિ વિચાર કીધો ?
માલવાપાના કિતમાં તે કાળો કહિ રીધો ?
તવ યુગને શું સંસ્કાર રસ પાયા ?
સોજ મજાકા રુચન દુને યુવાવા ?
પાવમાડી તારી થપ રહી છે !
તે ! તું થેત તે ! તું થેત તે !
—મકામરી—

આપ સૌને નવા વર્ષના અભિનંદન

દિવાળી તથા નવન વર્ષની શુભેચ્છા અમારા કિતેમૂઝા તથા મિત્રો તેમજ સભ્યોને

શ્રી ક્રાંતિચાલ મહેસુરીયા હિતવર્ધક મંડળ
૩ સુમિલન રોડ, — ન્યુકેમર.

દિનનો બેઠી

દિનનાઓ બેઠી પ્રભુ સદીના આ વિશ્વ કાળમાં તારો સહારો અમ સૌ આનવને રહે અને એનું સદા અમને જ્ઞાન દિવાળીની જ્યોતો આપતું રહે એજ માયના.

એન. એમ. નાયક એન્ડ સન્સ

બોક્સ ૪, — રીપોર્ટ.

સુખદ પ્રસાદ

દિવાળીની અમમમતી રાત્રી પસાર થઈ આપ સ.એ એક પાનું ઉઠાવી વિદાય થાય છે. નવી આત્મા નવું એક ભાવનું સુખદ પ્રસાદ લે છે. તે ખવા મારે સુખ હરે જનો, એ અમારી માયના.

ગોવિંદલાલ ગોરખનલાલ

અનરલ મેનેજર

એ. ગીરદત્ત રીપોર્ટ, — રીપોર્ટ.

અમારી પ્રાર્થના

એક વર્ષ પસાર થાય છે. આવતું નવું વર્ષ અમારા બધા રનેડી એને સુખ શાંતી અને આત્માની આપનાઈ નિવડે એવી આજની અમારી પ્રાર્થના છે.

ખંડુભાઈ લાલભાઈ

બોક્સ ૪, — રીપોર્ટ.

અમારી માયના

પ્રભુ તારા આ બાળમાં અમે સદા ભક્તિનો દિપક પ્રકાશિત રાખી અમારા અનન્દ અધકારે દુર કરી તારા પ્રિય પાત્ર બનીએ એવું અમ અમને સૌને આપજે

રૂ. પોર્ટ રેલરસ
(પ્રો. બુખમ નરસી)

૭ રેગન રોડ, — રીપોર્ટ

ખોરો તથા રનેડીએને અમારી અનેક મંગલ કામનાઓ અને શુભ ઇચ્છાઓ પાડીએ છીએ.

હરીલાલ રામભાઈ,

૬૩ માર્કેટ રીપોર્ટ, — કુમરસરોપ.

દિવાળી તથા નવા વર્ષની અનેક શુભ કામનાઓ, અમારા મિત્રો તથા રવજનોને અમે ઇચ્છીએ છીએ.

લલ્લુ એન્ડ સન્સ,

૪૧ કુમર રીપોર્ટ, — કુમરસરોપ.

ખોરો તથા રનેડીએને દીવાળી તથા નવન વર્ષની શુભેચ્છા

હરીલાલ લાલભાઈ,

૫૨ ઇલાક રીપોર્ટ, — કુમરસરોપ.

ખોરો તથા રનેડીએને દીવાળી તથા નવા વર્ષમાં મંગલ કામનાઓ

એસ. એમ. હેરી,

૨૮ એ ઇલાક રીપોર્ટ, — કુમરસરોપ.

નૂતન પ્રસાદ

દિવાળી એક વર્ષના બોપડો પુરો કરી રમણમકરની આત્મા છે. કિતીજ અ આશાના હીરણ્યો લઈ નવલ પ્રસાદ લેવતું બધાપ છે. વધુ સુખદ આશા તથા સુખ અને શાંતી લઈ નવલ વર્ષ આવે એ અભિલાશ.

બી. વિ. મીસ્ત્રી

૩૦ એ કામરસીમર રીપોર્ટ, — કુમરસરોપ.

આજની કામના

મિત્રો, રવજનો સર્વેને દીવાળી આનંદમય થાય અને નવું વર્ષ વધુ સુખ અને આખાઈ તથા શાંતી આપનાઈ નીવડે એજ કામના.

રમણલાલ પરાગલ

૧૪ લોપાઈ રીપોર્ટ, — કુમરસરોપ.

દીપ જ્યોત

દિવાળીની દીપ જ્યોત આપણા સર્વેના મનતા અધકારને અજવાળી અને નવું વર્ષ નવલ આશાના હીરણ્યોથી પ્રકાશિત કરી લેજાળીએ એજ અમારી અભિલાશ.

પરમ પ્રેમ રેલર

૨૬ માર્કેટ રીપોર્ટ, — કુમરસરોપ.

અભિનંદન

દિવાળી સદા આવે છે. માનવ મનને મઢીક આનંદ અને સુખ આપતી જાય છે. એ સુખ અને આનંદ અમારા મિત્રો અને રવજનોના કાયમ રહે એજ પ્રાર્થના. નવું વર્ષ આખાઈ થાય.

કેરાયલાલ એન્ડ પટેલ એન્ડ સન્સ

પી. એ. બોક્સ ૨૫, — અમલુમા.

આપ સૌને દિવાળી તથા નવા વર્ષની શુભેચ્છા

કાલાલાલ બી. પટેલ અને કુટુંબીઓ

૧૫ બીવરસ રોડ રોડ, — ઇન્ડિયાન

આ દિપ વર્ષના મિત્રો તથા રનેડીએને અભિનંદન

કાનભાઈ મોરારાલ અને કુટુંબીઓ

૧૪૮ એલેક્ઝાન્ડ્રા રોડ, — ડીગ્રીબીપમ ટાવન, ૭૫

ઈન્ડિયન બોપીનીમનો રસાઈ

તથા ફિનીક્સ સંસ્થાના અધીકારીઓ આપ સર્વેને દિવાળી તથા નવા વર્ષની શુભેચ્છા પાડે છે.

ભૂલ કરનાર કરતાં ભૂલને છપાવનાર વધુ દોષિત છે

★ (અંતર્જાલછંદ્ર એક પ્રવચન) ★

જુલુ માત્ર જુલુને પાત્ર છે' એ ને વાચક કહેવામાં આવ્યું છે તે 'ભલુ ભલુ' પુર્ણ છે. કારણ કે કદીની કદાએ ભેદભેદે તે આ પંચમકા-જુલુ પત્રનું અનેક જુલુથી ભરેલું છે. એક રીતે ધનુષ્ય ઉત્તમ છબી છે. તેમ છતાં તે અનેક નીચા કદાઓ હાથે આપે છે એટલે અને તેટલી કાળજી રાખે તે પછી જુલુ થઈ જાયને સંભવ છે. મોતમ નેવા યાની પ્રકરણે પણ મદાવીર ભગવાન કહે છે: 'તું પત્રની' પછી મરણત નાં કરીશ, પ્રમાદ નાં કરીશ. અને હવે હવે જુલુને એકરાર કરને.' એક વખત મોતમને કાંઈ જીવાનું (આપો) કહ્યું: 'મને જીવન પ્રકારનું માન થયું છે. જીવન જીવન વરુ ભેદ કાં' પુ.' કારે મોતમ કહે છે: 'આવડે આવું' યાન થવું કદી? કું માની કદાએ નથી' આવડે કહ્યું: અને આવ ના માને પછી કું સાચો પુ. મોતમે મદાવીર ભગવાને કહ્યું. આવ આવત મની છે ત્યારે ભગવાને કહ્યું. 'ભલુ! તારી ભિમ કહેવામાં મરણત માત્ર છે. એવું' યાન મરણતમાને પછી થઈ કહે છે એટલે તું' એ ભાષની મારી માગી આવ. મોતમ મદાવીર પ્રકર કતા પછી સરળ કદવાના કતા. તેઓ દુરેત ભળે મારી માગી આવે છે.

જુલુ થઈ ભલુ એ કહ્યું કદાએ છે પછી જુલુ થઈ પછી જુલુ થઈ એ ભલુ એ ભલુ થઈ ભલુ એ એક માત્ર છે અને મરણતને કાંઈની તે બીજી વાત છે. એટલે કાલોમાં કહ્યું છે કે પાણીવામાં કાચ કોપ તેની રેખા કહ્યું છે પહેલાં તારી મરણતને એકરાર કરી નાખને. આપણે જુલુ

નર્મ સુધી આવે તેનું ખંડેર વાર કાપક વધુ સાફ

આ જગત "રે-ડા" એ "બિનમ" જીવનધારણ વધારવાની વાતો વાળે છે. પહેલાં તે કોમળની રેખાના કોમળીને પુણે કાંઈક વાળે માં બિનમ કોમળ વાર કાપક આવે તેનું કરવા માટે છે. માણીએ અને પુણે કે "તું" રેખાથી આવડું કપક કાપક કરી કાઢીશ!" કું તમને પુણે કું કે તમારે નર્મ સુધી આવે એવું ૧૫ વાર કાપક ભેદભેદે જીવે કે ૭ અંચિના આવે એવું નીચ વાર કાપક ભેદભેદે ૧૫ વાર તે વરણ સુધી કાપક આવે તેનું ૧૫ વાર કાપક છે, કારણ કે તેમાં જ એવું ૧૫ વાર છે એટલે ભગવાન મરે પછી જીવન રેખા રહી રહે છે આ શિવાય બનને મા ફેર પડતે નથી. કા, નીચ વારમાં વરણમાં મળે છે. આવડે ૭ અંચિનામાં માટી ભલુ એવું કાપક ભિમો કહે છે, કારણ કે ભોળાને નર્મ કપક પહેરવામાં આવડે આવે છે. ૧૨૬ આ પ્રાણપાતક આવડે છે. કારણ ૨૫૬ છે. તેમાં કે કોમળમાં થયું જીવનની ભરે છે. અને ભગવાન એટલું એવું રેખા માત્ર છે. એટલા માટે કાંઈક વાળે તે વર્મ સુધી આવે એવું પંદર વાર કાપક ભેદભેદે જીવે. આ રીતે વિચારનું એ વેદાંતિક છે. રક્ત વારમાં મજાવરી કરવી તેથી કાંઈ ભાગ નથી.

—વિનયભા.

તેા એકરાર કરવામાં કરીએ છીએ તેનું કારણ માની કીધેલી આવડે છે. અને માં માત્ર છે કે કું આવડે. એટલા જુલુ-કેમ કહ્યું? વળે આવડે જુલુ કોમળની નવરમાં આવે ભલુ તેા કદાએ કરીએ છીએ કે તમે જુલો કો, કું જુલો નથી.

મણિવાર માળકને વાલીએ જાળકતાં મોટું છીંબવતી કોપ છે. માતા કહે છે: મેટા! રૂબા.માળ આવે અને પુણે કે મામા આવ્યા કતા તેા કહેને કે નથી આવ્યા. માળકો પાસે કોમળ સુલટ ભેલોને વાતો કદાવની તે પછી સાં નથી અને જુલું છીંબવતું તે પછી સાં નથી, એક વાર એક ભાઈ કહેતા કતા કે કું ભાઈ મળર મા તમાર મારું ભાઈ માળકો સાંને આવવા કહ્યો કરે. એ - કહ્યામાંથી સુલટા કું તેમને ભાલ્ય આવે કે કું કાને ભાવીશ ત્યારે તમારે મરે રમકકું કે કાંઈ આવડી વરુ ભેલો ભાવીશ. માળકો કાન થતાં અને રાક ભેદભેદે ભેલો રહેતાં. કાને આવું એટલે વળગી પડે અને કહે: 'ભાપુ! પેલી વરુ ભાવ્યા કે!' કું કહેતા કે આવે ભાઈ મરો. કાને ભાવીશ. બીજે દિવસે પછી એ જ ભાવ્ય આવડે. એટલે એક વાર એ માળકો ભેલ્યા. ભાપુ! તમે જુલો કો, કું વિચારમાં પડી ભયો. માળકો આ રીતે જુલુના સંકરો તેમને છે પછી તેના આવ્યા ને કંબ મરો નથી. આવ આવમાને બોલો ભનાવી દેવો- તે કોમળ- પાપ નથી. માની જ રીતે કિશો. વિચારી જોને છીંબવે છે. પેપરો કદા દેવાની બીજી રીતો છીંબવતી. વેપારી કોપ તેા જીવાવડું કંઈક અને આવડું કંઈક, કહેવું કંઈક અને વર્તુ કંઈક, એટલા ભાવ કહેવા. આવ નાની મોટી ભૂલો આવ્યા કમાવમાં માલતી કોપ છે. ત્યારે મદાવીર કહે છે: 'જુલુ થઈ ભલુ તે સમજાવ છે પછી જુલુને છુપાવે નહિ.'

મણિવાર મોટાં માળકો મંજીર જુલુ કરતાં કો, એક માળકે,

મને મેળાવ થયેલો. તે માળ સતર વરસથી મણીની એકમારી સેવા કરતો હતો. ૧૨૬થી તે જ દિવસે મણીને પક્ષાપાતનો કુમરો થયો અને આવડો કાવ્યો. ૧૨૬માં પહેલાં એ પ્રાપ્તે પક્ષાપાતની ભયર હતી જ. તેના કુટુંબીજનો નર્મ ભલુનાં કતાં. થલો ને કાચ કાવ્યો કોપ, કોમળે બીજુ કાં કોપ પછી આવ્યા છુપાવે છે. તેમને વડુ કાવવાને ભે.ભ કોપ છે અને એ રીતે એક કોમળી યુવતીની કોમળી છંદગી ધૂળમાં મેળવી કે છે. આ

રીતે માણસ જુલુ કરે છે અને પછી એ છુપાવે છે અને એ છુપાવવા માટે અનેક સુધારા કરે છે. માની મળેલો આવ્યા કમાવમાં કોમળ છે સંકાર રમતમા જાનવાને મળેલો મરકામર જની ભલુ છે. એટલે માણસથી જુલુ થઈ ભલુ એ ખડું પછી એ જુલુ કહ્યું કરી ના માત્ર તેની કાળજી રાખે એ ખુલ જરૂરી છે સમાવમાં રમત વાતાવરણ જાળવાની પ્રત્યેક સંસ્કૃતિ પ્રેમની રૂબા થઈ છંદગી ધૂળમાં મેળવી કે છે. આ

રાજધાતનો પ્લેન

માણીની કમામાં રાજધાતની આવડુ આવડુ તેમનું રમારક રમાવવાની વિચારણા આવે વધેથી થવા કરે છે. અનેક પોને કમામાં આવ્યા તેના 'મેટા' પછી નાના કદામાં પછી કહ્યું સુધી તે સવોત્રમતે એક પછી પાસ નથી કરી કહેવો. આવડ કારણ એ છે- એક એ કે તે મકાવ વિમળી ને ન્યામ આવવા માટે કાંઈક મકાવ નાવીન્ય કરતાં ઉચ્ચોત રમારક કરવાની કમળ અને બીજુ તે કાચ સિદ્ધા મકાવમાં આવડે રોમલું સાફ સીધુ રમારક. આ બન્ને વિચાર મારા એક બીજાથી ભિન્ન છે, વાચી વકરી કરવું કુરુકુ અને છે.

કાચમાં એક પ્લેન પાસ કરાવો કે તે પ્લેનના વિશેષમાં નાજી મોરોડી કોમળ કે ભેલો આવડવા વધેલો

કાચ છે તેમને ભલેર પત્ર કાચે છે. તે પત્રમાં ભેલો ભલે છે કે: 'માણુના રમારક વિશેના તમારા મતનો કું ભલેરમાં વિશેષ મં' કું. માટે મને માર કરીશ. મારું માનું છે કે આવે ને રાજધાતની ભલુ રોમળ છે કે ને માણુના કાચ સીધા જીવને નર્મ ભેલતી જાણ છે તેની આવડુ આવડુ સુ.એ, નાની રેકરીઓ, કુપડીઓ, પ્રતળાઓ વિશેરે મોટી ભમાવમાં આવે. ઉપરાંત માણીએ ને સાદા અને ને જીવન ભલે માટે જીવ્યા તેનું તે રમારક ખંડન કરેલું. 'મારો નર્મ મત છે કે રાજધાતપર એક મોટો કોમળ કોપ અને તેમાં એક સંચ તે કાચ કે ભલુ કાચ જીવરે ભલેના કોમળ ભલેના તરફથી માવામાં આવે એવું કોમળ રમારક મળાશે.'

માસ્ટર બ્રધર્સ (પ્રા.) લીમીટેડ

નર્મ ભલેના નાજી, રેકરી તેમજ કુરુકુ કાપક, કોમળ માળકો અને પ્રકારો માટે ભલેના ભલેના જીવન ભલે, પ્રકાર, કારકીર્ય અને કમળાઓ મરે-ગુડી, બીજ, બીજ, કોમળ, રોમળ, નેપાળ-ક વિશેરે. કહે ભલેના માલ માટે તમાર કરવા ભલેના. કહે રેકરી રોમળ, ભેલોની ભલેના. ફોન : ૮૩૫-૬૬૬૬ બોમ્બે ૧૫૪૬.

પુરા ખબર ! — પુરા ખબર ! !

દિવાળીના શુભ પ્રસંગ માટે

: ખાસ પ્રબંધનો :

બહામી હલવો—મુકો હલવો

આ ઉપરાંત અમારે ત્યાં સારી અને ફીફાલ
લાવે નીચેની વસ્તુઓ મળશે.

મધા દાળ	મસાલા વળા સોપારી
પાપડ ખાવ	પરતા-એકઠી
રાજખરો	સોપારી સેકલી
ખજખસ	સોપારી કાચી
ધોળ મેથી	ગોળ (મિલાપુરી મુખબ)
રાખ	ચા (સીમેન ધોર)
ટાં	દાળ આમલી
વરીયાળ	દુધેરની દાળ
ખાણા	મધુની દાળ
દાળ મરચા	નારીયેલનો જૂકો
પાણી વાળા નારીયેલ	લાપસી
પવાન-મધા	દોલ હળદર તથા મરચા

આજ માટે મળો મા લખો :

કે. હરીભાઈ એન્ડ સન્સ,
(પી.સી. લીમીટેડ)

૮૦-૮૧ એ વિક્ટોરીયા સ્ટ્રીટ, ડરબન.
ફોન ૨૮૨૯૮ — બોક્સ ૨૧૫૬.

હિંદ અને પર્વતોના હાઈવેક્ટ ઇન્ફોર્મિંગ
બ્રોકેર ને હોલસેલ

અગરબત્તી

હિંદી : "સીમર બેન્ડ" નંબર
R ૪૪૪ ૮-૧; મિ. પેલેસ" નં. ૬૪૬
૧ તોલા ૬૫-૦; "એડવેન્સ કોફી
ઈન્ડિયા" નં. ૫૧૧, ૩ તોલા ૪૨-૦;
૧ તોલા ૬૬-૦; "વાસંતી" (દિલ્હી
વેસ્ટ) અતરની બજારી ૧ તોલા
૮-૫; ૧ તોલા ૧૭-૦; ૩ તોલા
૨૬-૧; ૧ તોલા ૪૦-૦; ૧ તોલા
૫૦-૦; "એડવેન્સ" ૧ તોલા ૬-૦;
"સુમત્ર રાઈટ" ૧ તોલા ૬-૦; ૨
તોલા ૬-૦; "લાલ અન્વેષક" ૪
તોલા ૪૦-૦; ૧ તોલા ૫૫-૦.

પાકિસ્તાનથી : "સીમર બેન્ડ"
નં. R ૪૪૪ ૧-૦; "મિ. પેલેસ" નં.
૬૪૬ ૩ તોલા ૩૬-૦; ૩ તોલા ૬૬-૦;
ઈન્ડિયા" નં. ૫૧૧ ૩ તોલા ૩૬-૦;
૧ તોલા ૮૧-૦; "એડવેન્સ" ૩ તોલા
૧૫-૦; "મીયાદ" નં. ૬૪૬ ૩ તોલા
૨૬-૦; ૧ તોલા ૩૩-૦; "કેપ્ટન"
૩ તોલા ૨૩-૦.

૧૫૨ અથવા અમરબત્તીના સાથે,
દરબન, હિંદીય છે. એડવેન્સ સાથે
ગરબની કરીને શેઠા શિક્ષકો.

કેરમ બોર્ડર

હિંદી : (પણ વરસોની અંદેશ
નાદ અમર) રોડમાં નવા હોમો)
"એ" હોમો લાલ બોર્ડર સાથે
પા. ૧-૫-૦.

"બી" (મોલ્ટી પાલન, બોર્ડર સાથે
પા. ૫-૧૫-૦.

૧૫૨ અથવા સાથે વધુમાં પાંચ
વધારે રમતો પણ મળશે. કેરમનો
બોર્ડર મોલ્ટી અને પોલીશ કરેલો છે.
પાકિસ્તાનથી : "એડવેન્સ કુચિન"
(સેલ્સ હસ વરસી પ્રખ્યાત) પા.
૫-૫-૦. "નિલક કોર્ટ" (૧૫૧
પુખ્ત) પા. ૪-૧૫-૦.

(આ કેરમ બોર્ડર સાથે, સ્ક્રીફર
તથા તેની કારીઓ તથા રમત કેવી
રીતે રમવા છે, એની સુચનાઓ સાથે
આવે છે).

ધરતીને ખાસ લાન આપવામાં
આવશે, કેરમ બોર્ડર ૧૫૨ કેર
અમરને, ખાસ લાન ૧૫૨ ૫ દલા
બોલા કરવામાં આવશે.

ભાષા હન્ડીના બોર્ડરમાં ફેલ
તથા બેન્ડ એડવેન્સ મોલ્ટી.

અમરના સ્ટોકમાં ફેરેશ આનતો
પાલ ૩ નાળીયર, મુકો પેનક, લક્ષ્મી
કપુર, બોક્સ ૬૬, એમ. બી. નંદક,
આગથી, મધુર, કેરમ બોર્ડર, અમર-
બત્તી, મુકો કોલ વિગેરે વિગેરે.
વેપાર અંગે ખાસ તપાસને ખાન
આપવામાં આવશે.

અમરની સાથે વેપાર કરી શકો
તો બીલબો પાસે જનાની કુલ ૧૨૧
છે (અને સમગ્ર હિંદીય રમત
અને અમરન સર્વેન્ડ લાભે).

A. K. HOOSSEN & SONS

116 Queen Street. Phone : 27349.
Box 2168, DURBAN.

શ્રીમતી તહેમી સોરાબજી રસ્તમજી

જણાવતાં આનંદ થાય છે કે તેઓ

નેશનલ મ્યુચ્યુઅલ હાઈફ એસોસિએશન ઓફ ઓસ્ટ્રેલેશિયા લીમીટેડ

સ્થાપના ૧૮૯૬ વિક્ટોરીયા, ઓસ્ટ્રેલિયા

— ના —

પ્રતિનિધી નિમાયા છે

નેશનલ મ્યુચ્યુઅલના છ'હીનો વિશે જો ખરી ખાંધધરી છે.

વધુ વિગત માટે લખો મા મળો :

૧૦૬ મેન્સરીલ રોડ, — ડરબન.

બોક્સ ૪૭૬,

ટેલીગ્રામ—કેબલ "સોરાબજી"

ટેલીફોન : ૪૭૮૮૮

૪૭૪૫૩

LIBRARY
26 NOV 1951

*The best way to keep
good acts in memory
is to refresh them with
new.*

—Marcus Cato

OPINION

Founded by Mahatma Gandhi in 1902.

Former Editor: Manilal Gandhi—1918-1956.

No. 44—Vol. LVI.

Friday, 21st November, 1958

REGISTERED AT THE G.P.O. AS A NEWSPAPER
Price: FOUR PENCE

British Royalty To Visit Ethiopia

"ALL Ethiopia awaits this Royal visit...they come as old friends." That is how the local press greets the official visit of the Duke and Duchess of Gloucester on the eve of their arrival in the ancient Empire of Ethiopia.

Addis Ababa, capital of this north-east African nation is expected to give the Royal party a warm wel-

come. 'The country' only daily newspaper "Voice of Ethiopia" says the visit should remind all Ethiopians of the close ties between the United Kingdom and Ethiopia and "cement the bond of friendship."

The Royal party will arrive at the city's inter-

national airport which lies in the heart of the emerald green plateau over 8,000 feet above sea level. For five days the Duke and Duchess tour Ethiopia which is four times the size of Britain and has a history stretching back thousands of years. They will see ample evidence of the rapid development of the country, which is regarded as one of the most progressive states of the African continent.

With colourful ceremonial the Royal party will be met at the airport by the Crown Prince, Mered Azmach Asfa Wosen, and other members of the Royal family, Government Ministers and leading members of the Addis Ababa community.

They will drive in a convoy flanked by motor cycle outriders through the city's broad tree-lined streets to the Emperor's unostentatious palace on the hill overlooking the city. Thousands of people are expected to line the streets and men will give their traditional welcome to distinguished guests—a kind of 'high pitched yodel.'

At the Palace they will meet his Imperial Majesty, Haile Selassie, the Emperor of Ethiopia and Empress Menen. In a speech from the Throne earlier this month the Emperor said the visit would "re-affirm the close friendship existing between the ruling families of Ethiopia and Great Britain."

The Royal party will visit some of the capital's educational institutions which are constantly springing up and demonstrate the average Ethiopian's thirst for education. The Emperor himself holds the Portfolio of Education and one of the closest ties between the two countries is in this sphere. English is taught in all schools and is now the second language of the country.

STUDENTS TRY PRACTICAL APARTHEID

THE Rector of the University of the Free State, Dr. H. van der Merwe Scholtz, has approved in principle a plan which, if it succeeds, will "immediately place the university in the vanguard of the apartheid movement in South Africa."

Several student leaders have also given the plan their support. The plan, originated by Professor C. J. Uys, Dean of the Faculty of History at the university, requires students to do the manual labour now done at the university by Africans. Professor Uys said that if students did the work for a small remuneration in their spare time they would not only save the university a big sum in African wages, but would at the same time gradually eliminate African labour altogether.

"The basis of my plan is the principle of apartheid, which demands big sacrifices," said Professor Uys.

THE Johannesburg correspondent of the 'Natal Daily News' reports that the Treason Trial will be resumed in Pretoria on January 19 but this time there will be fewer accused. It is understood that charges will be dropped against about 60 of the accused.

A Government notice to be published within the next few days. No information is yet available on the names of the accused who will be discharged. It will not be necessary for them to appear for formal discharge. None of the accused has yet pleaded.

When the indictment was dramatically withdrawn by Mr. Oswald Pirow, Q.C., on August 13, there were 91 accused in the dock, but

but when the preparatory examination ended altogether 156 persons had been committed for trial. Since then the number has steadily decreased.

The Attorney-General has been working on a new indictment since the trial collapsed in August when the charge was already reduced to a single one.

Originally it began with a main charge of high treason and two alternative charges of alleged offences under the Suppression of Communism Act.

One alternative charge was quashed by the Bench and the other was withdrawn by the Attorney-General after several days' argument on an application by the defence for the indictment to be quashed.

More Discharges In Treason Case

OPINION

FRIDAY, 21ST NOVEMBER 1958

Dr. Mabel Palmer

AS a rule reformers do not live to see their dreams come true. Mabel Palmer belonged to the exceptional few who plant ideas and have the good fortune to see them grow into reality.

About four years after she had arrived in South Africa she joined those agitating for the establishment of university classes for non-Europeans. Her enthusiasm and energy were promptly recognised by her being appointed the directress of these classes. She started with about fourteen students and to day this number is said to have risen to 300.

The real significance of this impressive achievement lies, not in the large numbers—this, in itself, being an eloquent testimony to her foresight—as in the fact that her courage and determination enabled her to weather the storms which raged against the extension of university facilities for the non-Europeans at the time. In taking her stand firmly on the side of the extension, Mabel Palmer was basically expressing her faith in Man's potential to be the best that he can be.

It is comforting to reflect that events have justified that faith. From among the initial fourteen in her first classes have come some of the most distinguished leaders of non-European thought. The tradition has been carried on from year to year and if it were not for the fashionable madness about segregation in the universities, these institutions were well on the way towards creating, in their own way, a climate of opinion which could conduce towards a more realistic approach to the race problem.

Both in the tradition for which she stood at the university, as well as in the contribution some of her students have made towards the creation of a better South Africa, Mabel Palmer built herself a monument which will live as long as there are free universities in this country.

But in unconsciously doing that she also exposed, in her unassuming way, the wickedness of a system which prides itself in being Christian and at the same time denies the individual the right to serve his Creator to the best of his ability.

In saluting a great teacher and mourning her loss we find consolation in two facts—that she lived to a ripe old age characterised energetic campaigning against injustice and by an intellectual vigour which enabled her to raise her voice on behalf of the weakest almost to the end. If she is no longer with us in body, it is comforting to know that there are many non-Whites who are grateful to her for having enabled them to make themselves better human beings.

Comment On Man And Events

The Women Who Fight The Passes

By JORDAN K. HUBANE

IN their own, somewhat quiet way, the women are putting up one of the most heroic fights against the tyranny of race in this country. The most heartening features of this struggle are that women have abandoned the easier seat which drove them to the extreme of staging dramatic protests like burning the Passes. Experience has taught them the value of methodical fighting. And today we see a growing phalanx of human beings fighting, almost silently, with determination, to be free. A very unique feature of all this is the element of good humour which now and then comes to view.

Government propaganda takes the line that the women have risen against the Pass because they are being incited by the agitators, the communists and all the political scum of the earth. Opponents of their fellowwomen have always used this technique to justify their denial of liberty to their fellowmen. But with the Police and the White people possessing the power they have to crush agitators, communists and other "scum," it requires more than the sick logic of the State Information Bureau to explain the fact that women on remote Reserves, who have never heard of the ANC, risk their lives in defending themselves against the Passes.

Neither the world nor South Africa is being told the truth about how or why the women oppose the taking of Reference Books. These books are an extension of the Pass System from the male section to the women.

Indignity

In fighting the extension of the system to them, then, they fight against the indignity of being owned by the White man. Once she takes the Pass, the African woman will no longer be able to sell her labour in the highest bidder. Experience shows that the men today have been crushed and crippled by the Passes that they cannot form themselves into free trade unions; they cannot sell their labour in the highest bidder and have reached the point where they function as the White man's serfs. To reduce the women to that level will bring about the physical ruin of the poverty-stricken African. The African women object strongly to having their lives wrecked in this way to subserve the interests of the White man. Their very movements will be controlled to suit the convenience of the White race.

The second objection is that the women are in the Pass an outrage on her person. Intrusively personal details of her private life will become public property.

Her chastity will become the plaything of every scoundrel in uniform or who might pose as a Policeman.

Thirdly, the African women remain being pronounced a criminal until she proves the contrary by the production of a Reference Book.

She sees in all these indignities a cynical attack on her person and a denial of her right to make the best possible use of her life. If she is a Christian, she sees in the Reference Book an attempt to deny her the right to serve her Creator to the best of her ability.

Christians

The thing which will surprise me is that in the face of all these things, our great Observers, on both sides of the colour line, will have not called for a national day of prayer, at least, to protest against this humiliation of the feminine form of the temple of God. I have long had very serious doubts about the real intentions of the Church when it comes to the human being in his Black form. The conspiracy of silence among the divines does nothing to shake this.

But, that is by the way. The testimony of the women, working virtually single-handed, indicates that Verwoerd has at last missed striking the rock. This is not the first time attempts have been made by the White man's government to humiliate our women. They did it in 1913 and it was the firm word of the women and the ANC which forced Botha to retreat.

Since then the government has grown to rely more increasingly on brutal force. While this might surrender the initiative to the White overlord for a while, it is clear also that powerfully irresistible forces are at the same time being built. Today, only a few thousand mothers are being guarded. But in doing this the government is doing us one massive favour: it is giving the African women, who, because of conditions beyond her control, has been

(Continued on page 444)

Nehru: A Tribute

THE Indian Prime Minister celebrated his 69th Birthday on November 14. This event was an occasion for rejoicing among Pandit Nehru's friends and admirers in many parts of the world. In the article which follows, Arun Gandhi, our representative in India, pays tribute to the Indian statesman.—Ed. "O".

Pandit Nehru is the most popular hero of India, the most loved and venerated, the most sung and celebrated, even in the remotest of her seven thousand odd villages of mud walls and hovels. Needless to say it is absolutely impossible for him to travel anywhere without the inhabitants acclaiming him with joy and splendour.

Volumes upon volumes have been written about him so that it requires no little courage to state that he is understandable. However, one would not venture to claim that he can be easily, or perfectly, understood; he is indeed a complex personality. But when one ponders over his background and experience, his actions 'make sense' in terms of universally recognised human motives.

In the December 16, 1956, issue of the "New York Times Magazine", Mr. A. M. Rosenthal ponders over the question of why the world still wonders about Pandit Nehru when it has made up its mind quite quickly about the others, Nasser, Mao Tse tung, Khrushchev, Eisenhower—"Depending on where you sit you have made up your mind. They have a political rhythm whilst the world still strains to catch Pandit Nehru's."

Answer

Perhaps the answer is that in the past decade the world has witnessed a genius of leader, and it has not yet realised that the new political rhythm does not fit into any of the old categories.

This world has known absolutist dictators for millennia, constitutional rulers for centuries and democratic leaders for generations, but today the world faces a new category. It is represented by the proud Indian statesman, Pandit Nehru, who struggled against western dominance for 30 years and won.

Many renowned observers regard Panditji as a political leader of unusual frankness and candour. Even in his writings he reflects feelings which many others in his position would be at pains to keep hidden. For example, in one almost pathetic passage written in 1940, Panditji, an admirer of the Soviet, expressed his shocked bewilderment at Russia's *realpolitik*. "We have to remember yet again that in this revolutionary age of transition and change, when all our old values are upset and we seek new standards, we must retain

our integrity of mind and purpose."

Nehru's experience through sixty nine years of life may well be described as a quest. A quest for a political faith and a better future for India.

Gandhiji

Pandit Nehru first met Gandhiji, who was later to become his Guru, about the time of the

back to Sevagram, he withdraws for recollection into the mud house which was Gandhiji's dwelling place, spends some time in introspection without being afraid of showing himself as a troubled, hesitating and thoughtful man, and this simplicity enhances his greatness, whilst the sincerity of it adds something to his attractive appearance.

Everybody knows that Gandhiji always expounded the famous Biblical Commandment: "In the sweat of thy face shalt thou eat bread." It is also well-known that this Commandment and all others are thoroughly and unashamedly being abused by all civilised beings.

Shri Nehru at play with his grandson.

Lucknow Congress during Christmas 1916. He was a little disappointed because, though he admired Gandhiji for his heroic fight in South Africa, to him and other young men he seemed "very distant and different and unpolitical." Soon afterwards, however, Gandhiji's adventure and victory in Champaran filled him with enthusiasm and respect.

He can never be accused of not having appreciated his Guru. In "The Discovery of India" he praises him without any reservation. He also sets forth Gandhiji's doctrine without any garbling, defends it convincingly and then notes incidentally, "Much of what he told us we only partially accepted or sometimes we did not accept at all, but all this is secondary."

Even to this day whenever some commemoration takes him

They try to find a way of eating their bread without sweat and they reach this logical conclusion: By force or fraud they will make someone else sweat in their place.

Budern On Weakest

Naturally all those who are strong and intelligent succeed, succeed in winning leisure, pleasure, plenty and glory, while the burden of the work from which every benefit falls on the backs of the weakest and the least intelligent.

Panditji was greatly perturbed by this evil. This state of affairs urged him to abandon his rich house and all prejudices to take part in the affairs of Sevagram, and spend twelve years of his glorious youth in the dark cells of a prison. But the irony of it is that this evil still remains to add to his anxieties.

We must not hastily conclude from all this that Panditji is a serious statesman with no time for leisure or other lighter pastimes. He is as jovial as he is serious. I recall an incident when he came to visit Rajaji who was staying with my late uncle in Delhi. My uncle lived on the third floor and there was no lift. Panditji, gay and carefree, challenged my twelve-year old cousin to run up the six flights of steps with him. Panditji beat my cousin. On another occasion, more recently, my mother and aunt visited him at his home in Delhi. He was so glad to meet them that he put his arms around their shoulders one on each side of him and hung on them as if to test their strength!

It is perhaps this ability to extricate himself from the vortex of political intrigues and spend some time in frolicsome gaiety that has sustained him when contemporary heads of other States have fallen. May God spare him for many more years.

Death Of Dr. Mabel Palmer

DR. MABEL PALMER (79)

died at her Manor Gardens, Durban, home on Sunday morning. During her life she had been: Adviser to the University of Natal on non-European education; president of the Durban International Club; a prominent member of the Institute of Race Relations; an active member in the suffragette movement in England.

British born, she was a close friend of George Bernard Shaw and an early member of the Fabian Society in England.

Dr. Palmer came to the Union in about 1934 as a lecturer in economics. She settled in Durban and in 1938 was instrumental in getting the Natal University College to establish classes for non-European students.

She was appointed director of the new sections. The classes started with 14 students. To day they are more than 500. In recognition of her work the University conferred a Doctorate of Philosophy upon her a few years ago.

Retirement

She retired five years ago.

"Indians in South Africa," the book she wrote about the history of the Indians in the Union, was recently published. Her portrait, requisitioned by the local Indian community and painted by Rosa Hofer, now hangs at the non-European medical school in Umbilo Road.

The Women Who Fight The Passes

(Continued from front page 442)

the bulwark of conservatism, extremely valuable political education. It is giving her a vested interest in bringing up a generation which will know no rest before it has brought the tyranny of race crashing to the ground.

Stupidity

It has done something else: it has made the African woman realize that if 20,000 of her sex can go to jail in the Reef alone, a situation could be created when the stupidity of apartheid would be exposed for all the world to see. This realisation gives the woman confidence, this confidence she expresses in non-violence and the occasional touch of humour in dealing with the Police.

It is no secret that if the 20,000 women who went to Pretoria would go into the goals of the Witwatersrand plant, law and order would, of course, break down. And that is precisely where the Verwoerd government is taking the women.

There is nothing to cheer anybody in all this. Beyond, something might happen.

In view of this situation every

good South African is distressed to find that ideological obsessions and exclusive alliances are allowed to prevent the creation of a really all-embracing anti-apartheid front which, as the freedom trials have shown, would bring the like-minded of all races together and enable them to exert effective pressure against the indignities to which the African woman is being subjected.

The split in the ANC shows how dangerous some of these ideological obsessions can be. Here are people being allowed to go different directions at the most critical moment in their history—simply because there is such a thing as the Freedom Charter or the Congress Movement.

Raise Voices

Men who love justice should raise their voice powerfully against the fashionable fiddling while Rome burns. The important thing now is not whether or not the ANC dies by the Freedom Charter or the Congress Movement; it is whether or not it can unify the African

people and lead them into a greater and wider alliance in which the like-minded of all races will fight together to bring apartheid crashing to the ground. Surely, it is not too much to

expect our leaders to turn their attention to the things that really matter—like the Passes for women—instead of concentrating on those things which divide the African people!

Chinese Authoress Suspended

Hong Kong, Wednesday. COMMUNIST China announced today a "Pasternak type" demotion of one of its own authors the 51-year-old woman Stalin Prize winner, Ting Ling.

The new China News Agency and Ting Ling, regarded as China's leading woman writer, had been removed as a member of the Central Parliament because of Right-wing tendencies.

Ting Ling, Stalin Prize winner in 1951 for her book "Sunshine over Sangkan River," was bitterly denounced last Year in a purge of Right-wing elements in China. She was reported to have been suspended from all her official duties. Her dismissal came after a week's conference of the Shantung People's Congress.

Two Vice Governors of Shantung Province, Wang Cha Ju and

Yuan Tzu Yang, and four other members of the local Congress were also dismissed. They were all accused of being Right-wingers.

Ting Ling was expelled from the Presidium of the Chinese Federation of Literary and Art Circles earlier this year.

Next, she was removed as Vice-President of the China Authors Association, and last Parliament she was reported to be scrubbing the floors at Peking headquarters of her own writers union as a "Penance for Individualism."

Ting Ling, who was an old friend of the Chairman of the Chinese Republic, Mao Tse Tung, was reported earlier this year to have been also dismissed from the Communist Party.—Sapa Reuter.

India's Largest Insurance Company At Your Service

- The

New India Assurance Company Limited

SOLE REPRESENTATIVE IN THE UNION OF SOUTH AFRICA

RUSTOMJEE JALBHAY RUSTOMJEE

140, Queen Street, DURBAN.

FOR SERVICE AND SECURITY
CONSULT US FOR

EVERY TYPE OF INSURANCE

P.O. Box 1610.

Residence: 111 Eleventh Avenue,
DURBAN.

Phones:

Office: 25845

Residence: 36413.

Exchange Of S. African—U.S. Leaders Announced

NEW YORK,

THE establishment of a United States—South Africa Leader Exchange Programme to further understanding between professional, business and civic leaders of the United States and the Union of South Africa has been announced by Frank B. Loewcher, director of the programme.

The first South African leader to come to the United States under the programme is the Reverend J. H. Gericks, Vice-Chancellor of Stellenbosch University. The Reverend Gericks, pastor of the largest church in South Africa and a leader in missions and student work of the Dutch Reformed Church, is studying the administration of American universities, student religious work and basic trends in American race relations.

The first American leader to go to South Africa under the exchange programme will be Hadding Carter, editor and publisher of the *Daily "Democrat-Times"* of Greenville, S.C. Mr and Mrs. Carter and their 11 year old son will go to

the Union for four months in January, 1959.

Dr. Loewcher said that two way exchange will enable Americans to see South Africa at first hand and gain better understanding of the efforts South Africans are making to solve their problems. It will also enable South Africans to study America's way of life, see how Americans are trying to solve their problems and become acquainted with American conceptions of the crucial role that Africa is playing in relations between East and West.

50 Leaders

Dr. Loewcher stated that the United States—South Africa Leader Exchange Programme is seeking support for the exchange of 50 leaders per year in the next decade. To date, approximately \$150,000 has been contributed by 18 American and South African foundations and corporations.

Twelve American and South African leaders will be exchanged in 1959, including Dr. G. D. Schoffs, Assistant Editor of the *"Economist"*, a Johannesburg Afrikaans newspaper; Dr. F. J. De Villiers, Organising Director for Industrial Development of the Department of Native Affairs; Professor D. Hey, Director of Nature Conservation in the Cape Province; David A. McCordless, Director of the Southern Police Institute, University of Louisville; Dr. Roswell P. Barnes, Executive Secretary in the United States for the World Council of Churches; and Dr. Gay Johnson, Professor of Sociology and Anthropology, University of North Carolina.

Dr. Van Ech

An International Management Committee supervises the programme and selects leading citizens for exchange. The Chairman of the Management Committee is Dr. H. J. van Ech, Chairman and Managing Director of the Industrial Development Corporation of South Africa, Ltd.; the Rev. C. D. Beuk, Minister of the Synod, Transvaal Dutch Reformed Church (N. G. Church), and Dr.

Louis M. Harbina, Executive Secretary, American Friends Service Committee, are Vice-Chairmen; Prof. N. J. J. Olivier of Stellenbosch University is Secretary in South Africa, Dr. Loewcher is Programme Director and General Secretary. A consultant on intergroup relations, Dr. Loewcher was previously director of the City of Philadelphia's Commission on Human Relations and served as consultant to the Ford for the Republic. He is a Fellow of the National Council on Religion in Higher Education.

The other American members of the Management Committee are:

Dr. George H. Bennett, Director, Asia-Africa Institute of International Education; Dr. William O. Brown, Director, African Research and Studies Programme, Boston University; Dr. George W. Carpenter, Secretary, International Missionary Council; Harold K. Hochschild, Honorary Chairman of the Board, American Metal Clinic, Inc.; Prof. Rayford W. Logan, Professor, Howard University; Dr. Edwin E. Mueger, African Associate, American Universities Field Staff; Leslie Paffrath, Secretary, Carnegie Endowment for International Peace; Alan Pifer, Executive Associate, Carnegie Corporation of N.Y.; Gordon V. Richards, President, Engelhard Industries, Inc.; Rev. Theodore L. Tucker, Secretary, Africa Committee, National Council of Churches.

The following South Africans are also members of the Management Committee:

H. Goldberg, Chairman, Lewis Appliances Corporation, Ltd.; Rev. W. A. Lodman, Director of Information, Cape Dutch Reformed Church (N. G. Church); Dr. M. A. Louw, Chairman, Bevan Investment Corporation of S.A.; Col. E. O'C. Mogg, Charles Mogg Investment; A. E. Rupert, Chairman and Managing Director, Rembrandt Tobacco Corp of S.A. Ltd.; V. P. Stratton, Managing Director, Union Corporation, Ltd.; Dr. H. B. Thom, Principal, Stellenbosch University; F. J. van Wyk, Assistant Director, South African Institute of Race Relations; Rev. Dr. J. B. Webb, Chairman, Southern Transvaal and Swaziland District of the Methodist Church of S.A.

Exchange Types

Three types of exchange fellowships have been planned.

1. One-year exchanges of families. The leader will ac-

tually work on the staff of an organization in the U.S. or the Union in his specific field. Responsibility for hospitality, job placement, finding a home, schooling for children and travel arrangements will be borne by the employing organization. The Management Committee can provide matching funds to the employing organization, as may be necessary. Examples: librarians, journalists, industrial relations experts, government officials, clergymen, professors, artists, school teachers.

2. Individual short-term projects. This will enable the individual leader to undertake a specific piece of work in his particular field, and participate in conferences.

3. Team programmes. Teams of four to six leaders may be selected to study intensively in the U.S. some particular problem, e.g. soil conservation, rural electrification, etc., facing the Union in which the U.S. has knowledge and experience.

The United States—South Africa Leader Exchange Programme will be administered by the African-American Institute, a private, non-political American organization founded in 1953 to foster closer relations between the peoples of the United States and Africa.

Plot To Assassinate Nkrumah Alleged

ACCRA.

THE Ghana Government has ordered the immediate arrest of 43 people following the discovery of an alleged plot to assassinate the Prime Minister, Dr. Kwame Nkrumah, and two other Ministers and to overthrow the Government.

They include Mr. Henry Thompson, Assistant General Secretary of the United Party Opposition and Mr. Attoh Kajo Obasi, Chairman of the United Party Arms Branch.

An announcement from the Prime Minister's office said "a group of desperate people" had been planning to assassinate the Government "in the near future."

They intended to kill Mr. Ebenezer Edem, Minister of the Interior, and Mr. Kofi Baako, Minister of Education, as well as Dr. Nkrumah, according to the announcement. The group had been trying to manufacture and import explosives, it added.

The Government did not intend limiting political activities in any way, but was determined to use its full powers under the Preventive Detention Act to stamp out any attempt at a coup d'état, the announcement said. — *Sapa-Reuters*.

Pakistan: Martial Courts Ended

KARACHI

PAKISTANI troops employed as civil administration under martial law have been withdrawn from Karachi, it was officially announced recently.

Military Courts set up under the martial law have also been ended.

The military courts would however, be revived if necessary to deal with smuggling and anti-state and anti-martial law activities, the announcement said.

Troops which were brought into action on the night of October 7 after the declaration of martial law, had already been withdrawn from East and West Pakistan.

The official announcement said the Military authorities would continue to assist and reinforce the civil administration wherever necessary. — *Sapa-A.P.*

London Letter

(From Our Own Correspondent)

Women And The Vote: In Nigeria And Uganda

AT the close of the London conference on the Nigerian Constitution there was full agreement on the transfer of power on October 1st 1960. Almost simultaneously France announced in the United Nations that she has agreed to full independence for the French Cameroons from January 1st 1960.

The harmonious outcome of the conference in London is most heartening and it is only fair to pay tribute to the greatness which the Colonial Secretary, Mr. Lannex-Bayd, appears to have revealed in these negotiations. The Nigerian delegates were publicly at loggerheads when they arrived here for the conference in September, and to have brought them to agreement is no mean achievement. A summary issued on 27th October stated that agreement had been reached on all contentious matters such as minority rights votes for women, the federating of the police forces and the creation of new states within the new constitution. The most disappointing thing is that the Southern representatives do not appear to have persuaded the Northerners to give the women the vote. In the Muslim North it is contrary to tradition for women to have dealings in politics, and in future elections no Northern women, whether Muslim or not, will be allowed to vote. There is an escape clause by which the North can alter this at some date, and it is to be hoped that that date will not be far off. The subjugation of women to Muslim society is a deplorable thing, both from the standpoint of the women and the society of which they are a part.

85 Per Cent Vote In Uganda

In this connection the news of the first direct elections for African representatives to the Uganda Legislative Council is instructive. According to the "Manchester Guardian" correspondent "an impressive feature, in a country where the status of women is generally so low, was the number of women who turned out on polling days,

often outnumbering the men." The election is also a great answer to those who declare that illiterate and primitive Africans can take no real interest in Government (the kind of thing that is whispered even in liberal circles in the Rhodesias). The Protectorate Government returned the registration of 655,000 voters, or 85 per cent of those eligible for registration. Then on polling day itself over 85 per cent turned out to vote (which compares with 80 per cent in Kenya and Tanganyika where the electorate is smaller). Results were declared within 24 hours of the closing of the polling stations. To quote further the correspondent of the "Manchester Guardian": "...there were stories from remote country districts of hundreds of tribesmen, often clad only in skins, waiting patiently outside polling stations all night to be certain of registering their votes. Others travelled many miles by bus or on foot through the forests in order to vote." We would like to have Dr. Verwoerd's comment on this example of "native irresponsibility."

"Since the beginning of the month there have been conversations in Kampala aimed at merging some of the major political parties, which number four: The United Congress Party, which originally broke away from the Uganda National Congress, may join its parent body again; and the other two parties, the Progressive and Democratic parties may merge.

Kenya Africans' Walk-Out

The fourteen elected African members of the Kenya Legislative Council walked out of the House while the Governor was opening a new session on November 4th. The Speaker criticised their as "grossly disorderly and insulting conduct" and said that "had they wished to record disagreement with any particular policy they had parliamentary remedy." He suspended them for three days. The members said later that they neither regretted their action nor apologized for it. They asserted that the Govern-

ment had ignored their efforts to resolve the constitutional deadlock and "falsely accused us of refusing to negotiate." "We repeat our demand for a round-table conference and we particularly and personally call on the Governor to convene such a conference without delay."

Ghana Deportees Now 51

Ghana deported another three aliens on October 30th, bringing the total in the nineteen months of independence to fifty-one. It was alleged that "their presence is not conducive to the public good." They are all three (as are most of the fifty-one) political opponents of the Government, and include the important Opposition leader, Mr. I. P. Young Brimah, formerly general secretary of the now defunct Moslem Association Party, which merged with the Opposition United Party. It is high time Ghana recognised that these continued political deportations do not serve to enhance the new state's opinion in the eyes of mankind. No evidence seems to be forthcoming as to how these aliens have endangered the "public good", or as to how their deportation is going to serve democracy in Ghana. One sometimes wonders quite what Dr. Nkrumah and Mr. Edusei are playing at.

Gandhian Pioneer Dies In Johannesburg

(Contributed)

DEATH took place in Johannesburg of Mrs. R. S. Pillay, wife of Mr. R. S. Pillay, at her residence on day 19th October at the age years. She was cremated at Brixton Cemetery before large gathering who came pay their last respects.

The late Mrs Pillay was of the founder of the Indian Women's Association 1907 and became its first man. During the Passive resistance struggle under the Mahatma Gandhi, Mrs. Pillay took an active part in the cause for which many women and men suffered imprisonment. When her husband was deported to India during the struggle, the late Mrs. Pillay was sent to Tolstoy Farm where she remained and assisted the families of those who were serving imprisonment until her husband's return.

As a public worker, the late Mrs. Pillay was well known and respected by the Indian community.

Mr. R. S. C. Pillay desires to thank friends for the numerous telegrams of sympathy and floral tributes.

Just Arrived

Famous Religious Gujarati Books

Maha Bharat	2	5	0
Thakur Krm Ramayana 2 Vol	3	10	0
Vallabh Ramayana 2 Vol.	4	10	0
Olta In Gujarati Explained		5	6
Olta Pak Hatan Dahan		10	6
Vaishnav		19	6
New Cooking Book Pak Vigan			
Over 500 Pages, fully illustrated	1	12	6
Ambros Jigar, 2 Volume	1	8	6
Damata on Vivas Haxel Book	1	5	0
Damata on Books, Sexual Book	1	5	0
Damata on Dahan, Sexual Book	1	5	0
Kash Gatra	1	12	6
Chandi Path		5	6
Vibhava Path	1	5	6
Bagath Jalaran, no Khatta	2	15	0
Jalaran on Omar Path Khatta	1	7	6
Gujarati Teacher, Gujarati Letter Writer		10/6 each	
Dolly Proper Book, Sat Sewar, Adina, Manaba Khatta.			
Foretten Mass no Khatta, Bari Satara Marjan Khatta.			
Jalaran Begu Khatta Arbia Satara, and many other			
- Song Books of 2/6 each.			

ALL ABOVE ARE NOW ON FOR SALE.

D. ROOPANAND BROS.

PUBLISHERS AND BOOKSELLERS

Phone 20707.

P.O. Box 2524.

85 VICTORIA STREET,

DURBAN.

Paton Will Open Indian Congress

MR. ALAN PATON, president of the Liberal Party, will open the 11th annual conference of the Natal Indian Congress in Durban today.

But the two leading members of the Congress, the president, Dr. G. M. Naicker and the secretary, Mr. N. T. Naicker, will be absent because they are among the accused at the treason trial and are not allowed to attend meetings.

Their speeches will be read.

The organisers of the Congress have received letters of goodwill from all over the Commonwealth and senders include Mr. Froomer Blackway, Labour M.P. in Britain and a member of the Fabian Society, Dr. Kwame Nkrumah, Prime Minister of Ghana, politicians in Southern Rhodesia, British Guiana and India.

Congress officials consider the message significant because closer co-operation between Asians and Africans will feature prominently at the Accra conference of non-White leaders next month.

A statement on the three-day conference in Durban says that it will be open to the public through out—unless delegates decide to go into committee on any specific subject.

Basuto Regent In Wales

MANTSEHO SEEISO, OBE, Paramount Chief Regent of Basutoland, accompanied by her party of advisers and Mr. D. M. Wilson, former resident Magistrate in Basutoland, has completed a brief tour of South Wales. She was received in audience by Her Majesty the Queen at Buckingham Palace.

In South Wales the Paramount Chief Regent expressed the keenest interest in attracting light industries to Basutoland. She said when she returned home she would probably suggest that an industrial delegation from her country should come to the United Kingdom to learn more about British industries and how they could be applied to her own country.

Eratum

In the Greetings Column of the issue of "Opinion" published on the 7th November the line should read "Messrs. Surtees" not "Sweeten".

Uganda Student First In Indian Examinations

A UGANDA scholar, Emmanuel Lule, has been awarded a gold medal by Aligarh University, India, after topping the list of successful candidates in the Intermediate Arts Examination.

Mr. Lule is a Government of India cultural scholar who came from Mpigi. He went to Aligarh University in 1956.

In addition to the gold medal, the university awarded him a subsidiary scholarship for the next two years. This scholarship is conditional on the student remaining at the university and reading for a B.A. Mr. Lule has transferred to St. Xavier's College, Bombay University, and therefore cannot take advantage of the offer.

SAPA New Briefs...

Britain Attacked For Indifference To Women Colonials

A British member of Parliament, Mr. Ernest Thorneycroft, has condemned the British and Hong Kong colonial governments for their "unpardonable indifference to the health and well-being of women colonial subjects."

Mr. Thorneycroft said Hong Kong's labour laws permitted women in industrial establishments to be worked 18 hours a day, seven days a week.

"In many cases women were actually working, and doubtless making, 18 hours per shift, 7 days per week—the longest hours for women on any country in Asia, probably the longest in the world."

Mr. Thorneycroft spoke at the East Asian Textile Workers Conference in Tokyo.

Indonesia Plans No Force Against New Guinea

President Sukarno said in Jakarta that Indonesia would never Dutch-occupied West New Guinea by force, Antara News Agency reported.

The President said: "We have much more superior weapons than arms—an independent spirit, and a sense of unity that is burning in our hearts."

"There is no power in existence that can resist this weapon, and, therefore, West Irian (New Guinea) will certainly return to the Republic of Indonesia one day."

China Erects Building In Five Hours

Communist China claimed that a two-storey building equipped with modern facilities was erected in Peking in five hours time.

Peking radio said that the construction was a prefabricated building that covers a total floor space of more than 216 square yards with 10 rooms.

The broadcast said construction work started at 9.30—Thursday morning. Its foundation was poured in five hours.

"While builders filled the main parts, other workers rapidly joined the electric connections and water and heating pipes and installed beds and electric fittings."

"The erection of the whole building was finished by 3.30 the same afternoon."

NEW BARGAINS

Scrap Split Leather and Sole A Bargain for Shoemakers and Shopkeepers
50 lbs Bags for 54/2, only.

Cash With Order

Raffage paid to Union Railway Station and Dry Chilies
33 lbs Bags for 39/- P.O.R.

BRITS.

MAARMANS (Pty) Ltd.

Box 24. Phone 126.
BRITS. Transvaal.

R. VITHAL

Bookkeeping, Writing up Books, Balance Sheets, Tax Returns.

Contact No. 12 Barkly Avenue, 28 Market Street, Cor. Diagonal & Market Sts., Johannesburg. Phone

Kashmir

The complete story, in beautifully bound with illustrations of "Kashmir Princess" is available at our Price 25/- We have only limited number, so send your copy without delay

"Indian Opinion,"
P. Bag.

Natal.

BOOKS FOR SALE JUST ARRIVED

Mahatma Gandhi (Last Phase) 1 10
Political Philosophy of Gandhi 10
My Experiences with Truth 10
Women and Social Justice 7
Sarvodaya 5

Obtainable From:

"Indian Opinion,"

P. Bag, Durban.

Phone 825-0780

P. O. Box 1549.

MASTER BROS.

(PTY) LTD.

WHOLESALE MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS

HOUSE FOR KEEN CASH PRICES

33 West Street, JOHANNESBURG.

Cable & Tel. Add. HARGVAN.

Phone 29368

P. Hargovan & Co.

(Pty.) Ltd.

Earthenware Pickle Jars 3 Gallons 12 6 each F.O.R. Durban
Fresh First Grade Green Ginger 1/2 per lb. " "
Fresh First Grade Garlic 2/- " " " "

"Cash with order only."

P. O. BOX 1250.

155/7 Warwick Avenue

DURBAN.

India Letter

(From Our Own Correspondent)

"War Cries" Have Little Effect On Kashmiris

THE Kashmir Premier, Bakshi Gulam Mohammed, declared on "cries of war" raised by the Martial Law Administrator of Pakistan against India on the issues of Kashmir and Canal Waters had "less effect on the peoples of Kashmir than the twittering of birds."

The Kashmir Premier, who was addressing a public meeting at Baramulla, said that the people of Kashmir were used to the "language" of the Pakistani Military dictators.

"Pakistan has had many Governments. Prime Ministers have come and gone there is quick succession. Now there is a military dictator there who, pushed out Major-General Mirza. We do not know what will happen tomorrow and who will come forward to throw out General Ayub. But now one thing is clear—that whoever comes into

power in that country dangles the issue of Kashmir and canal waters before the people of Pakistan as a solution to their economic and other ills."

Currency Notes Eaten By Ants

A large number of currency notes kept in a sub-Treasury at Bassein, in Thane district, have been eaten up by white ants.

The anti-eaten notes, of various denominations, amounting to Rs. 22,040 were found destroyed in the last week of October.

The Revenue Officer is making inquiries.

West Bengal Protest To East Pakistan

The West Bengal Government has lodged a strong protest with the East Pakistan Government on the trespass of Pakistani armed

men into Indian territory and carrying away Indian nationals.

A spokesman of the State Government said that about 20 Indian nationals had been forcibly carried away by Pakistani armed men who had trespassed on three occasions into the Indian territory during the last few days.

Cargo Ship Catches Fire In Bombay Docks

A cargo ship of the Malabar Steamship Company "S.S. Jagdamba", berthed in Princess Dock, caught fire, and it took five hours for 200 firemen to extinguish it.

Firemen ripped open the steel plates on the side of the vessel at three places to enable them to battle with the flames.

Premier Keeps Guide Informed

The Prime Minister, Mr. Nehru, issued the tables on an over-zealous guide of the Irrigation Pavilion of the "India 1956" exhibition. As Mr. Nehru was watching the electrified relief map of India, the guide tried to present some vital stat-

tics about the irrigation projects. Not to be outdone, the Prime Minister had some additional information to give to the guide.

"You know the poor potential in the big gorges in the upper reaches of the Brahmaputra near the Indo-Tibetan border is the biggest anywhere. It is even more than that of the Niagara," the Prime Minister informed the guide.

Acharya Bhava To Cross Gulf Of Cambay

For the first time in his 27,000 mile Bhoodan pad yatra Acharya Vinoba Bhave will board a steam launch and sail across the gulf of Cambay to the palm-fringed Bhavnagar coast to resume his mission.

To ensure a safe crossing for the Acharya, Bhoodan workers recently undertook two "ice" voyages.

The steam launch belongs to the Government of Bombay.

A valedictory function is being organised in honour of this 64-year-old Bhoodan leader in Cambay at the end of his 45 day tour of this area.

MISS TEHMI SORABJEE RUSTOMJEE

has pleasure in announcing that she has been appointed as
Agent for:—

NATIONAL MUTUAL LIFE ASSOCIATION OF AUSTRALASIA LTD.

(INCORPORATED IN VICTORIA, AUSTRALIA.)

ESTABLISHED 1869

A LIFE POLICY WITH THE NATIONAL MUTUAL
ENSURES ABSOLUTE SECURITY WITH GOOD BONUSES

Please write or inquire for further particulars:

106 Mansfield Road, DURBAN.

P.O. Box 476.

Telephones: 47888.

Telegrams & Cable: "SORABTEM."

47453.

Newly Arrived 'Jaico' Books

KASHMIR PRINCESS	25 s.
One Thousand Nights On A Bed Of Stones	4 s.
The Unmarried Widow	4 s.
The Spell Of Aphrodite	4 s.
Some Inner Fury	4 s.
Stories From Bengal	4 s.
Chitralekha	4 s.
The Ten Princess	4 s.
War And Peace	4 s.
The Living Thoughts Of Voltaire	4 s.
The Living Thoughts Of Karl Marks	4 s.
The Living Thoughts Of Confucius	4 s.
Somdeva's Katha Sarit sagara	4 s.
Tales From Kalidasa	4 s.
The Whirlwind	4 s.
The Voice Of God And Other Stories	4 s.
Kadambari	4 s.
Keeping Fit	4 s.
The Miracle Of Milk	4 s.
Siddhartha, Man Of Peace	4 s.
Goutama, The Buddha	4 s.
Nectar In Sieve	4 s.
Somadeva's Vetala Panchavinsati	4 s.

(Postage 6d. Extra)

Obtainable From:

INDIAN OPINION,
P. Bag, Durban.

Books For Sale

Sixty Years After (Natesan)	1	0
Selected Letters of Gandhiji	1	0
Public Finance	2	0
Eminent Americans	2	0
Rapun's Letters To Ashram Sisters	2	0
—By Kaka Kalelkar	2	0
Gandhi Techniques In the Modern World	—	—
—By Pyarelal	1	0
Gandhi's Challenge To Christianity—S. K. George	2	0
Why Prohibition—J. C. Komarappa	1	0
My Dear Child—Gandhiji	2	0
My Religion—Gandhiji	2	0
Story Of The Bible—S. K. George	2	0
Hindu Dharma	10	0
Key to Health—Gandhi	1	0
At the Feet of Bapu—Chandrasekhar	2	0
A Preparation For Science—R. B. Gregg	2	0
Bapu My Mother—Mannabhai	1	0
Nature Cure	2	0
Diet and Diet Reform—Gandhiji	5	0
Cleanings—Mira	1	0
Selections from Gandhi—N. Bose	10	0
Rhodan Yojna	2	0

Obtainable From:

"Indian Opinion"
P. Bag, Durban, Natal.

BOOKS FOR SALE

THE DELIVERANCE (A picture of the palpitating life of the joint family)	4	0
INDIAN STATES' PROBLEM (Gandhiji's Writings as Utterances)—M. K. Gandhi	10	0
FOUNDATIONS OF PEACE (Critical study of the conditions which precipitated two world wars)—K. T. Shah	15	0
DELHI DIARY—Gandhiji	10	0
A SURVEY OF RACE RELATIONS (1941-51)	5	0
A PROPHET OF THE PEOPLE—T. L. Vaswani	2	0
KRISHNA STORIES—T. L. Vaswani	7	0
A VISION OF FUTURE INDIA—K. G. Mathuram	2	0
SOVIET ATTITUDE TOWARDS CHINA—Facts And Facts—Stanley Powell	2	0
AMONG THE GREAT (Conversation with Ramsay Bolland, Mahatma Gandhi, Bertrand Russell, Babubhadrath Tagore and Sri Aurobindo)—Dilip Kumar Roy	25	0
TWO HISTORICAL TRIALS IN RED FORT—An account of the trial of the Officers of the I.N.A.	14	0
WHY CRIPPS FAILED (Documented account from the Indian Nationalist point of view)—M. Sahasrabudhan	2	0
FAMOUS PARABLES	7	0
INDIAN CHRISTIANS—G. A. Natesan	7	0
SEVEN MONTHS WITH GANDHI—Krinadas	12	0
A RIGHTEOUS STRUGGLE—Mahadev Desai	2	0
NON-VIOLENCE IN PEACE AND WAR—Vol. I—M. K. Gandhi	15	0
NON-VIOLENCE IN PEACE AND WAR—Vol. II—M. K. Gandhi	14	0
FROM YERAVDA MANDIR—M. K. Gandhi	1	0
GANDHIANA—D. G. Deshpande—(A Bibliography of Gandhian Literature)	5	0
GANDHILJINNAH TALKS (Text of Correspondence and other relevant matter)	2	0
PILGRIMAGE FOR PEACE—Pyarelal	12	0
TO STUDENTS—M. K. Gandhi	1	0
BAPU—Murry F. Barr	4	0
COMMUNAL UNITY—M. K. Gandhi	20	0

Obtainable from:

"Indian Opinion,"
P. Bag, Durban, Natal.

* -

આ સુધી માનસને ઘાતે છે
૧૬ પરાપકારી છુ. ત્યાં સુધી
જે રવાના છે. એ જે એમ
માને કે હું ગુલામીત છુ. તે
જે બારે પાખંડી છે,
—અંખીલ.

ભારતના માંખીલા નહેરુને અંગલી

લેખક: શ્રી અરૂણ ચાંદી

[હિંદના વડા પ્રધાનની ૬૯મી વર્ષ આઠ વર્ષે કેટલાં વા. ૧૪-૧૧-૫૮ના ઉજવાઈ હતી. દુનિયાના ઘણા જાગોભાથી તેમને અભિનંદનના સંદેશાઓ મળ્યા હશે, તે દિવસ “આનુદિન” તરીકે હિંદમાં ઉજવાય છે. “નહેરુ આચ” બાળકોના પ્રિય નેતા છે. આ પ્રસંગે અમે શ્રી અરૂણ ચાંદીએ આપેલ લેખ અને આ.પી.એ છીએ અને અને તેમ કરી અમારી અદ્વાનદી અર્પણ છીએ, ૪૫૨ તેમને દુનિયાની સુખચાંતી માટે દિધોશુ કરેા એજ અમારી પ્રાર્થના.—તંત્રી.]

શત્રુ શત્રુ શત્રુ શત્રુ

નહેરુ આચ

આ ને હિંદમાં ખુબે ખુબે ને અને એમના અનુસરોના પડીત નહેરુ બધાના માંખીલા નેતા છે. અપારે તેઓ સુખાકરી જે ભય છે ત્યારે સ્થાને સ્થાને હંબરો હિંદુસ્તાનીએ એમનું પ્રેમથી સ્વાગત કરે છે. એમના અંબધમાં અસંખ્ય લેખો અને વિપરીતો જાનવામાં આવી છે, એટલે એમના જીવનને સમજાવું બહુ અઘરું નથી, તેમ છતાં ઘણા લોકો એમને ધારણી નથી શકતાં, અપારે એમના જીવનના જીવન ને અને એમના અનુસરોના વિચાર કરીએ છીએ ત્યારે એમના ઘણા કાર્યોને આપણે સમજી શકીએ છીએ, અને આપણું મરતક તેમની સાથે નમે છે.

ડીસેમ્બર ૧૬ ૧૯૫૬ના “સુ રોઈ ટાઇમ્સ”માં શ્રી. એ. એમ. રોડેનચેલે એક લેખ લખ્યો છે જેમાં તેઓ પડીત નહેરુ માટે એમ કહે છે કે “દુનિયામાં નાહક મેંમે સીદુઅ, કુચેવ અને આઈડનહ.વરને લોકો સમજી

ગયા છે. પણ હવે નહેરુને ઘણા લોકો સમજી નથી શકતાં એવું કારણ શું?”

કદાચ આનું કારણ એ હોય કે આજ સુધી પડીત નહેરુ જેવા નેતાઓ દુનિયામાં જોણા થયા છે. અને એમના આશયો બીજા રાજકીય નેતાઓના આશયો ની સાથે મળતા નથી. દુનિયામાં સરમુખત્વ, રાજાની નેતાઓ, તથા મજાસત્તાકવાદી નેતાઓ ઘણા વખતથી આશ્ચર્ય આપે છે, પણ ઉજ્જવળ સાનીની રી.ધમાં વિરુદ્ધ છે. આને પડીત નહેરુમાં દુનિયાને

એક નવી ભાવના નેતાના કાર્યન થાય છે. એવા નેતા કે જે ૩૦ વરસ સુધી બીટીસ સત્તા અને અહીંસક રીતે હાદીને છુટી ગવ કરતા એજ આપણા પ્રિય પડીત નહેરુ.

ઘણા માંખીલા લેખકોનું કહેવું છે કે પડીત નહેરુ ઘણાજ જીવલે વિચારના રાજકીય નેતા છે. આપણે એમની જોપડી જોમાં પણ નોંધ શકીએ છીએ કે એમને—એવી વસ્તુઓ સુધી છે કે જે એમના જેવા બીજા નેતાઓ કદાચ સુધી સમજવાને પ્રયત્ન કરે, કામલા તરીકે ૧૯૪૦ માં એક લેખમાં પડીત નહેરુ જે રશીયાના ખરા રાજસાસન ભારમાં પોતાનો એક દર્શાવ્યો છે ત્યારે તેઓના અનમાં રશીયા પ્રત્યે ઘણો આકર્ષ હતો.

નહેરુનું સમસ્ત જીવન હિંદ માટે વખતથી આશ્ચર્ય આપે છે, પણ ઉજ્જવળ સાનીની રી.ધમાં વિરુદ્ધ છે. આને પડીત નહેરુમાં દુનિયાને

ધર્મ અને કૌતલ્ય

પ્રશ્ન: પોતાના માનકો માટે પ્રુષ્ઠળ કદ સહન કરનારા માણાપોનુ જાળકો મોટાં ઘણ પછી માનતાં નથી તેવું શું કારણ કરી?

ઉત્તર: માણાપોએ જાળકોને કેવળ સુખ આપવાને પ્રયત્ન કરેલો હોય છે તેથી તે કેવળ સુખજોગી બની અપેક્ષા હોય છે. માણાપોને વિષે તેમને જે પ્રેમ હોય છે તે પછી કેવળ પોતાના સુખને ધીમે જ હોય છે. સુખ અને ત્યાં અમતા ભાંખવાની સહન પ્રવૃત્તિ જાળકોમાં વધેલી હોય છે. તેમાં કૌતલ્યને કે ધર્મને અંશ પહેલે જાણે નથી હોતો.

કૌતલ્યને માટે કદ પછી સહન કરવાં નોંધે, દુઃખ થાય તો પછી કૌતલ્ય કોડનું ન નોંધે, ધર્મની આશળ સુખની ધરવા ન કરવી નોંધે, અધર્મ ને અન્યાય સહન ન કરતાં એના પ્રતીકાર માટે બધું સહેવાને તાપ્તવાર રહેવું નોંધે, આશ્ચર્ય, આપણે ધર્મ પ્રમાણે જ જીવવું નોંધે અને ધર્મ માટે પ્રજાને અઘરું પણ આનંદથી સ્વીકારવું નોંધે. આવી જાતની જીવવણી માણાપોએ જાળકોને કદી આપેલી નથી હોતી. જાળકોને સતત સુખ આપ્યા કરીને તેમને કેવળ સુખનાં રસિયાં બનાવેલાં હોય છે.

આની રીતે સુખજોગી બનેલી પ્રજાને નિષ્ઠામાં સુખો માનવા તરફથી જીવવાનું અટકી જતાં, અધાર્મિક તે જાળકો એમ તેને લાગે છે એ તરફ તે વળે અને માણાપોને કોઈ ભય, તો તેમાં નવાજ શી? સુખ કરતાં ધર્મ પર, કૌતલ્ય પર, પ્રેમ કરવાનું જાળકોને શીખવવામાં આવે તો આવાં દુઃખકારી પવિત્રામ આવવાને, અંબવ નહિ રહે એમ કાને છે.

—શ્રી કેદારનાથજી.

"ઇન્ડિયન ઓપિનિયન"

સુક્રવાર તા. ૨૧ નવેમ્બર, ૧૯૫૮.

ડૉ. મેમલ પામર

સા. પારણ રીતે સુધારકો પોતાના જીવન દરમિયાન પોતાના કાર્યના ત્રીજા ક્ષણે જોવા કે આખવા નથી પામતા. પણ ડૉ. પામર જોમાં અમવાદરૂપ કરતાં પોતાના વાવેલા બીજને ફળતા અને વૃક્ષને ફળતા કુલતાં જોવાને તેઓ નરીબદાર બન્યા કરતાં.

હવેજી આદિકમાં તેઓ જાણ્યા પછી આર વરસ બાદ અહીં ના બીન-જોશિઓની ફેળવણીમાં તેઓએ રસ લેવા પ્રારંભ કર્યો અને પરીણામે તેઓએ બીન-જોશિઓ બાદે સુનીવરસીટીમાં કલાસો શરૂ કરવાની ક્ષમતા શરૂ કરી હતી. અગાળ મહેનત પછી તેઓ તેમ કરવા સફળ થયા હતાં. ૧૪ વિદ્યાર્થીઓ સાથે તેમને તેમનું આ નવું કાર્ય શરૂ કર્યું હતું. જાણે તેમના જીવનના અસ્ત અમરે તેઓ ભેદ સકયા હશે કે તે કાર્યને પરીણામે ૬૨ થયે ૪૦૦-૫૦૦ વિદ્યાર્થીઓ તેનો લાભ ઉઠાવે છે. અને અમને, આતરી છે કે તે જોય તેમને સતોત્ર જરી વિદાય લીધી હશે.

આપણે સંજ્ઞાને જ બહુ મહત્ત્વ ન આપીએ. ખરું મહત્ત્વ જોમની હીમત અને ધીરજને આપણું જોઈએ, જે હીમત અને ધીરજથી બીન-જોશિઓના સવાલો માટે જ્યારે જ્યારે આ દેશના કામદારો તેમના વિકાસમાં મદદરૂપ રૂપ જણાયા કરતાં ત્યારે ત્યારે તેમને પોતાનો મહત્ત્વ નીકર વિરોધી અજાળ હમિસા બહાર કર્યો છે. તેઓએ એ પણ આપણને બતાવ્યું છે કે તેમને મનુષ્ય માત્ર માં અહીં હતી.

જોમની એ શક્તિને આજે આપણે સફળ સતી જોઈએ છીએ. જોમના ૧૪ વિદ્યાર્થીઓમાંથી આજે કેટલાક બીન-જોશિઓના આગેવાન બન્યા છે અને તેઓએ લઘુ શરૂ રાખી છે, અને તેમ કરી ફેળવણીને દીપાવી છે. આજે જો સુનીવરસીટીમાં ઇલામકાપણું લાખલ કરવા માં ન આગ્યું હોત તો કલાણ હવેજી આદિકનો સવાલ આ દેશ માંજ ઉઠેલી શકાયો હોત.

ડૉ. પામરનું જીવન કાર્ય જોમનું સમારક છે. જ્યાં સુધી આ દેશમાં સ્વતંત્ર સુનીવરસીટીઓ હશે ત્યાં સુધી તેમનું સમારક અમર રહેશે.

તેઓએ એ પણ આપણને સિદ્ધ કરી બતાવ્યું છે કે, જે કાંપરો ખીસ્તી થઈને મથાય છે તેજ કાયરો બચતીઓની સ્વતંત્રતા ઉપર હુમલો કરનારો બન્યો છે.

આજે આ મહાન આત્માના વિદાયથી આપણને સતી કુશળ જોતમાં આપણે એ વસ્તુઓથી પ્રેરણા અને પ્રોત્સાહન મેળવી શકી છે છીએ. એક એ કે, તેમને પોતાનું લાંબુ જીવન અન્યાયનો વિરોધ કરવામાં માગ્યું અને જીવન સાથે કર્યું. અને બીજી એ કે, જીવનની અંતિમ પરી સુધી કમકામદારોનો સાથ ઉઠાવે નહોતો. જાણે આપણે એ જોઈને બાનક માય છે કે તેમને બીધે આજે યજ્ઞ બીન-જોશિઓના જીવન ઉત્તર થયા છે. અને તેઓ પોતાની ફેળવણી વડે પોતાની કોમની ઉત્તરી સાધવા મથી રહ્યા છે.

તે મહાન આત્માને આપણે આપણી શક્તિઓથી આપણા ચીર શાંતી પ્રગટીએ.

ભારતના લાડીલા નહેરુને અંજલી

(પરેશ પાનલ' અનુસંધાન)

પંડીત નહેરુની અધીજી સારી પહેલ-પહેલી સુભાષીત લખતો કૃતિસ્રમાં ૧૯૧૧માં થઈ હતી. ત્યારબાદ તેમને અધીજીને પોતાના સુર જવાબ્યા કરતાં પહેલાં તે તેઓ અધીજીને મળાને નિરાલ થયા હતાં. ૧૯૧૬ આ.કીકા ના અધીજીએ કરેલા સામાયક વિષે જોમને મળ્યું આન હતું પણ જોમને અધીજીના વિચારો રાજીય વિચાર ન થાયા. પણ ત્યારબાદ અધીજીનો સમપારણનો અત્યામક ભેદ તેમના મનમાં અહીં અને બહાર ઉત્પન્ન થયા.

જોમને પાંચે જોમ તે, કોઈ દિવસ ન કહેવાય કે તેઓએ જોમના સુરત સિદ્ધાંત મહત્ત્વ કહ્યું નથી. જોમને પોતાની જીકે જોમનીમાં જોમ લખ્યું હતું કે "અધીજીને આપણે જે કાંઈ શીખ્યું છે. જોમનું મોટું આપણે મહત્ત્વ કરી કાઢ્યા છીએ અને બધી વખત તે કાંઈજ મહત્ત્વ નથી કરી શક્યા...."

જાણ સુધી પંડીત નહેરુ જ્યારે સેનાપતિની માત્રે જાણ છે. ત્યારે તેઓ આપણની સુપરીમાં જઈ પ્રેરણા મેળવી છે. જાણના જોમની પદાવતા છે કે, જીકે મોટા રાજકારી પ્રેરણ લેવા કરતાં આ રીતે પોતાની સાદાઈ જતાવતા તેમને સંતોષ નથી થતો.

આપણે જ્યાં બધીએ જીમિ કે માંધીજીએ કહ્યું હતું કે, "જીત મહેનત અને પરસેવાની જ રોડી આપણે ખીલી." આપણે એ પણ બધીએ જીએ કે આજે આ ઉપરેને કેટલી હદ સુધી મથકારવામાં નથી આવતો. કયા મોટા બીજની મહેનતની રોડી પાવાના રસ્તામાં સોધી કાઢે છે અને સ્વામાની રીતે જે મોટા જોશવર છે અને વધુ અજાણના છે તેઓ જોમ આરામ જોમને છે અને જે રોડી નજાળા અને જોમની અજાણના છે તેઓ મહેનત કરે છે.

આ વસ્તુથી પંડીતજીને બહુ કુશળ થયું અને તેથી જોમને પોતાની જીમતાઈ અને કંઈક સુધી સાદાઈ જાવનાની અત્યામકમાં પદ્યા. જોમના સુવાન અવરથના અનુસમ ૧૨ વરસો જોમને જોમની અંજારી કાટીમાં કાઢવા. પણ હજી આ વસ્તુ આપણી કંઈ છે અને જોમની ચીંતા જોમને મળી છે.

આ જવાની ઉપરથી આપણે જોમ નહીં માત્ર મેસક કે જોમને જીવનની નાની જાણતો મોટી વખત નહીં મળતો હોય. તેઓ જેટલા અંજારી છે તેટલા જ રમતીયાળ છે. અને જીકે કિરકો માક આજે છે જ્યારે હું ચારા રવ, કાકા સાથે રિન્કીમાં હોય. ત્યારે

તેઓ રાજ્યજીને મળવા આખ્યા કરતાં. ચારા કાકાના મહાનમાં કીરક ન હતું અને જે મળા મહાનના કરતાં. પંડીતજી જે મારા કાકાના નાના કીરકને મેસેન્જ કરી કે જોમની સાથે આ સીટીમાં ઉપર કોટીને બહુ. પંડીતજી જે મારા કાકાના કીરકને કરાવ્યો હતો. બીજો કીરકો જે હતો જ્યારે મારા માતૃથી અને કાકી મોટાક વખત પહેલાં જોમને મળવા થયા હતાં ત્યારે જોમને જોમને તેઓ જીટલા રાજ થયા હતાં કે જોમને બાળેના બધા ઉપર હાલ નાંખીને જોમનું જોર મકાસવા માટે લટકી રવા કર્યા.

જોમનો આ રવમાવ બીજ રાજકારી પ્રયોગી તેમને જુદા તારે છે. પ્રથમ જોમને લાંબુ આપણ બધે એવી ચારી પ્રાપ્ત છે.

દ. આ. અને યુ. એસ. ના નેતાઓની ફેરબહલી

મી. જે-કે જીકે સુધર નેત્રો મને વરસ આ દેશની સુભાષીતે આગ્ય કરતાં. સુભાષીતની તેઓની જોમના હતી જી કે જોમરીકા અને ફરીજી આદિકમાં મને નેતાઓની ફેરબહલી કરાવ તો પાતાવરજી મળ્યું જોમનું માય. આ જોમના સુજન હને સૌથી પ્રથમ સેનાપતિએ સુનીવરસીટીના વાલક મેન્સજર યુ.એસ. જાવાના છે. તેઓ કમ રીકોમ' અર્થેના સજ્ય છે અને વિદ્યાર્થીની પ્રયતીમાં બધો જોર રસ મરાવે છે. તેઓ જોમરીકામાં જીકે લાંબા સવાલો નો અને વિદ્યાર્થીઓનો અજાણ કરશે. લાંબી પ્રથમ હવેજી આદિકમાં આજનાર મી. અને મીસીસ કાટર છે. મી. કાટર દીનેકેટ ટાઈમના લગી છે તેઓ ચાર અજા મોટે અનુવારીમાં અહીં આવશે.

મી. સુધર માને છે કે આજ જેર મહત્ત્વ કરવામાં અમેરીકાને સાથેજ આદિકના સવાલોને અનુસર 'જુવક' અજાણ કરશે અને તેના નીકાજના રસ્તા જોમને અને અમેરીકાને પોતાના પ્રયોગી રીતે જોમે છે તે ફરીજી આદિકના નેતાઓ જોમે અને વિદ્યાર્થી. પાં નેતાઓની ફેરબહલી કરવાનું કાલ જોમનામાં આગ્ય છે. ૧૯૫૬માં ૧૨ અમેરીકાન અને આદિકન નેતાઓની ફેરબહલી થઈ. આ નેતાઓ 'સક ક્રેડ' આપશે. આથી તેઓ જાણમાં બળશે અને મથા અનુસરો મેળવશે. નેતાઓમાં પ્રોફેસર, તબીબો, મેપારીઓ વિગેરે હશે.

ચીફ લુથુલીની નહેરુને અંજલી

(આમારા આસ ખબરપત્રી તરફથી)

જો કાનીસખતના ભારત યુવક મંડળે તા. ૧૪-૧૧-૫૮ના વડા પ્રધાન નહેરુની ૬૬મી જન્મ જયંતી ઉજવી હતી. જનપ્રણીયા યાનનીય વક્તાઓ ચીફ લુથુલી અને શ્રી. રેડીક હાનરેન્સખત જેઓ ભેજાવક ડોંગોના આજી કોન્સલ જનરલ છે, તેમજ શ્રી નાનાભાઈ જીતાભાઈ અને એડવોકેટ લુથુલીયા, વિગેરે હતા. શ્રી રામચંદ્ર નાનાભાઈ જીતા પ્રમુખ રૂપેને હતા. પ્રમુખે જવાબદાર લાકણને દીપ્તિયુ ઇન્કી ચી. રેડીકને ભેજાવક વિનંતી કરી હતી. તેઓએ જવાબદારીને અંકીયના આરા વારક અને યાતીરૂત તરીકે ભેજાવકી જણાવ્યું હતું કે; આ દેશના પ્રજાપદાપદા સામે તેઓ ભેરકાર કુલેસ લેવા છે. અને તેમ કરી આ દેશના આરા કિલેમ્બુ તેઓ પુરવાર થવા છે. તેઓ ખાસ પેરે આમ જવા રહી બધા માટે પ્રેરણારૂપ બન્યા છે.

ત્યારબાદ ચીફ લુથુલી ભેજાવક હતા તેઓ એક સખ તોણી તોણીને અને હામના શ્રીક્રમમાંથી ભેજાવક હતા, કુનાની કમ્પાવલી પ્રભે માટે અને આસ કરી આફ્રિકાના અવીન ભેજા માટે, એમના દીસમાં ભેજાવક જણા રહી છે, એમ રપદ જણાવ્યું હતું. તેઓએ કહ્યું કે પંડીત જવાબદારીને પ્રુખ માન્યું છે. અને ભારતનો પ્રકિત સંપ્રદાય, આ દેશની આઝાદીની કાલ માટે આરા આપ્યું છે. ભારતે ૧૯૪૭માં યુનીયર નહેરુના પ્રમુખ પેરે લાકેરમાં મહેલી ડેમિસમાં નરકી કહ્યું હતું. કે અંકીય સ્વતંત્રતા એ કલેધી આપ્યું છે, અને તેને મહત્તમપણે વળગી રહી પાણી ને પૂર્ણ કહ્યું. એમ પ્રમાણે આ દેશમાં મવાની ભરે છે. આજ હરાવેથી કાંઈ ન મળે, રમનામક કાંઈ મવા ભેજાવક કાંઈમાં તે થવા હતી. ભાંય પછુ પ્રભે જવા આકલ ભાવે ત્યાં જવાબદારી અને તેના આધીએ દેહી જતા, આરવાયન આપતા, મદદ કરતા ને તેમને સુખી કરવા પોલે કુખ્ય લેવાતા. વિચની કાંતીના કાંતી અને પોતા કુલ જવાબદાર થાય છે. તે આજ હાંદિના જ નથી તે આફ્રિકાના પછુ છે. આખી કુનાના છે. આપણી કાલમાં એમને સકકાર અને કાચ મળ્યા જ રે છે. કુનામાં એક પછુ આનવી આઝાદી વિના રહેશે ત્યાં સુધી નહેરુ જાણી ને કરી ભેજાવક ના નથી.

સકકાર અને કાંતીથી કાલમાં કાલ્યુ કામના કાંતી કાંતી થાય છે, એ ભારત કુનાના કમ્પાવલી ભેજાવકે આજે શ્રી. નહેરુ આપી રહ્યા છે. મળવાન રામને પછુ એમની જાજ સલાહ છે. આપણે સોજ ભારતની પ્રતિષ્ઠાથી અનેક ભેજ પાંડે લેવાવ છે, અને તેજ રીતે આપણે આપણી આઝાદી મેળવી કાઢીશુ. તેમાં અરમિ લાંકા નથી, કાંદિસને રસો ભેજ કાચે, રસો છે. અને સોજે કાચે મળી સકકારથી કાંતી કરવાં જાણી છે. તેજ રીતે આપણી અધી કે.એ.એ. મળીને કાંતી રે છે.

એમાં કેટલાક અંકીય વિચારવાના પછુ છે. બીજા કાંતી રહેવાનું તેમને અંકીય નથી, પછુ એ તે તેમના માન વિચારો જ છે જે પરિસ્થિતિનો પરિ અપ થતાં પદલાવ જાશે. અહીંની નેક-નાભીર સરકારની કોપાટકે પોલીસી ની પોલી અસર એમને મહેલી જણાય છે. આફ્રિકાન રાષ્ટ્રવાદના નામ નીચે અંકીયત જાતીવાદ કહેવા કરનાં એ પ્રકિયાને પોષાય તેજ નથી, તેથી શેડા વખતમાં જ મધુ દીક મધ જાશે. આ દેશની કોપાટકે પોલીસીને તે આપણે કરાવતી છે એટલું જ નહીં પછુ છ પીટથી એ કાંતી આઝાદી માં રેઈ ત્યારે જ કો કાંતી સુધી થશે, ત્યાં સુધી ન તે કમ્પાવલી કે કમ્પાવલી, ને કાંતી મળશે.

આપણે શ્રી કોઈ જણાવ્યું છે એ છે, કાંતીના કાંતી પર પાંડેથી રાજ સલા હતી, અને તે સલા નાની નહતી ખોટીય જેવા કમ્પાવે કોપાવની તે સલા હતી, એવી જળવાન સલાને વજર કવિયારે કરાવી દીધી, તેમને રેક એહી આજા જવાની પોષણ, સુધાવી દેવામાં આવી, અને એમને તેજ પ્રમાણે કરવાની હાજ પડી. આ ભોધવાહ આપણે લેવાનો છે, એવી કાંતી અને કાંતીય મેળવવાનો છે કે, આપણે જેવા થયું ત્યારે પોંડની તાકાલ નથી કે આપણને કાંતી, રીમાવી, અહીંથી, તકી, કોના કરે, અને રેક આપણે એક વિલાજ જેજાવ્યું જેવે આપણે માટે જનાવી રાજે

કોંડના કાંતી તીરકર વરલાવવાની કે રેક રાજવાની ભરે નથી, કાંતી પોળા, કાંતીય, બધાએ કળી મળીને રહેવાનું છે. આ દેશમાં કાંતી તકા છે, બધા સુખ્યેનથી રહી કો તેમ છે, ભરે છે માત્ર શેડા કોંડી ભેજાવક પોતાના ભેજ એહા કરવાની, ને બીજાએ પછુ આપણા જેવા જ મનુ થો છે એટલું રીકારવાની. આપણે કાંતી રાજે આપણું શે એક વિચરે એ પછુ એમને સુખ્ય જાશે. અંતમાં તેમણે પંડીતને આજાવકી અપતા તંકુરતી અને કુનાના કાંતી માટે

આવી કાંતી કાંતી આપવાન પુર કહ્યું હતું.

રસિક આફ્રિકાની કમ્પાવલી પ્રભ માટે શ્રી નહેરુએ અને હાંદિ જે મુને માં અને બીજે ભાં જર પડે ત્યાં, વખતે વખત અવિરતપણે કાંતી આપવી છે, તે મદદ પ્રુખ આમારની ભાંજણી ચીફે અપાત કરી હતી. કેટલાક પ્રકિયાન અને કવિતાણી લેવા હતા પોતાના રચાપીત કીતો ભેજાવકમાં આવી પડવાની બીજી, લેવા કાંતીમાં ભેજાવક નથી તેમને આમજી આપતાં ચીફ લુથુલીએ જણાવ્યું હતું કે આવા રચાપીત કીતો ને કુ પ્રુખ, બી ના રચાપીત કીતો તરીકે માન્યું છે. તે એટલાં વહેલાં કાંતી દેવાય એટલું સોને માટે કાંતી જ છે.

શ્રી નાન.ભાઈ જીતાએ કહ્યું, મહા-ભાઈ આંધીએ કહ્યું હતું કે હાંદિની કાંતીમાં વિચની આઝાદી સમાવેલી આ

છે. ભારત મુકલ થશે ત્યારે બીજા દેશોપણ એક પછી એક રાજતંત્ર થઈ જશે. આજે આપણે તે ભેજ રહ્યા છીએ, ભારત પછી બધા, બીસેન, કુનેનેથીઆ મલામ, ને એકીયાના બીજા મલા દેશો રાજતંત્ર થઈ અપ. આઝાદીમાં પછુ કાંતીયથી દેશો આઝાદ થવા લાગ્યા છે, મધ પૂર્ણમાં એજ થઈ રહ્યું છે, આ રીતે હાંદ, મહાભાઈ આંધીએ અને જવાબદારી તથા આવીદારો વિચની પ્રુકીના રીસતા જની થવા છે. એડવોકેટ લુથુ સુતીઆએ શ્રી જવાબદારીયણી રાજ-બરી લેજ હાંદિ રહેલી મુદર પ્રમિતો ચીતાર આપ્યો. હતા, અને તંકુરતી તથા ભાંતી કાંતી કાંતી હતી.

પ્રુકીયોમ, કુનેમ કેકસ રીક-સં, કાંતી-સોમ, રેવનુ કાંતીય-સ અને કુનેનેથી-સ માટે મળે :

અમારે વીકુલ ૧૨ ભાંતી આંતી, ૩૯ મારીટ રહી, કેરના કાંતીયન અને મારીટ રહી, એકાનીયમ, રીન ૩૨-૧૧૪

વાલમને વિરહ

(રચનાર: ચી. જ્યોતી પી. દીવારામ)
પીટવેચેરીકાવ્યમં.

અવરી શુભર્ત કરને શે મંડની
દીસડાંનાં કાંત નાં દેને છરે ..

કરની આ અંતર વેચરી સાહેબરી
અમૃત રહે સોમને છરે...

અમૃત દેરા કામાં દેવે મડે સાહેબરી
પ્રધાન પીલા પીવાયા છરે...

નયન અંજનીયા આભાં યાદેચરી,
કીડીએ કાવળના પડેખાં છરે.

ભાએ મ રહીયો મગરે મ રહેચરી,
સરક આરની, ભેજ મળતી છરે.

રંગ અંનમ ભાપું દેવે સાહેબરી,
અંતે ભોજનીયું હાથે છરે...

કાવળથી અમાસરનંદી મુખે સાહેબરી,
આસા નિરકે કું મુરતી છરે.

અપરે અમૃત સુકામાં - કાંતેચરી,
વિસાયા આસોનાં પુર છરે...

એ,એ અમૃ અમૃ વહેતાં સાહેબરી,
નિરકનં તારે જળતી છરે ..

સોમન સોમું મનકે પીરડું સાહેબરી,
વિરજ તપે, મે આર્યાં છરે

હારે તોરણ ભાંધાં સાહેબરી,
આંમલે નયને પાંડવોં છરે

વિદ્યા અજળજા કીડનાં સાહેબરી
અને (અવેલી) છરનસાથી કાંતેચરી.

મધ લેણી આવી વિલાલી સાહેબરી,
કહ્યે ન વાલમ પદામાં છરે.

મારું હિંદનું દર્શન

શ્રીમતી સુશીલા મોંધી

(મથા અંકથી ચાલુ)

જેમ વડા પ્રધાનને માધી કુટુંબને નાતે પ્રજા દેવીના રીતે વહીવટી શક્તિ રાજ્યને પ્રદાનને નમન કરવા તેમની પસંદગીને અપ્ત હતી. સામાજિક અને ધર્મી ભાવિક સમુદાય વાતચીત રહેતા હતાં તે પ્રદેશના રહેતા ભોલે એ ધર્મ વિચિત્ર ભાવને ભાવ્યું. પણ પહેલી નવરે જ ભણે રાખ જનક જેમ પ્રદેશમાં "રામદેવ રહીત" રહેતા તેમ ભાવ્યું રાજ્યની પણ રહેતા ભાવ્યા. તેમનું કોઈ કંઈ જાણે આ રજાને ભોલે માઠ માઠ હાથે કોઈ એક પણ ભાવ્યું.

તેમના ભણવાના કમરમાં જપારે એમ મથા હારે તેમને ધીરોત્ત્વ હોયો. કોટ અને બાદીની રીતોમાં એક કોઈ પણ ભેદ હતો. અમને આવકારતાં તેમને રમીત થયું. કોટુષીક અમરો ઉપરાંત માર્ગ તથા મીસીલ દેવદાસ માધી નું કેમ આસે છે, શું કરીએ છીએ, માળકો કેમ છે, વિગેરે અમરો વહીવટને નાતે પણ મંભાર ભાવે પ્રુથા. તેમના સોદાની એક અમરુ સુવર્ણ અમરે જાપાનને એક દીડી કુલે કુલ કરી કટકાવવામાં આવ્યો હતો.

હારીએ ન હિંદુઓ, બ્રિજવરીયેન હારીનાથ જાહ વિધી રાજે રામ વહ વિધી રહિએ.

આ કુલે તેમના માનસની આરતી છે. વાત વાતમાં તેમને ભણ્યું કે, "તમને મળતાં ભણુ પ્રુથ માં આવે છે. મારો કટકા નાના મણીલાલ અને દેવદાસને આ કુનીયાની રમ ભેતા ભેવા એ કુપ્ય કર છે. પણ તેમને દોહો (ઉપસા સોદા તરફ આંતરી બીધી) અને ભણ આવે છે અને તમને પણ આવડે." આદરુ ભેજતા તેમને પ્રુથ મળગણ થવા હતાં. પછી ભણે ભોળન શુદ્ધમાં થવા અને તેમના કુટુંબ કાંઈ ભેડી ભોળન થીપુ. આદરુ વિધી તેમની સાથે પણ વાતો ચર્ચ હતી. તેમને અને કુટુંબ નમરે દેવદાસને મળવું અને તેમની સાથે આ વિધી વાતો કરવી

તેમની સુમના અનુકાર કુટુંબ ભણે મળી હતી. તેમની સાથે ભણમ એકાદ કાલક આદરુ વિધી અને આ વર્તમાન પણ વિધી વળે, કરી. ભણુ ભણવું તેમને અને સવાલ આવી કે કુપ્ય અધાવજી હોય તે ત્યાંની રસનિક થાક તમરે મેળવવી ભેજીએ. અન રમાનીક થાક ન મળે

તો માન્યું કે કાપાની પ્રભને ભણે નથી અને તે પછી વચર ભણી ભોલે ભેજાવર કાલકે. એકો કરી ભણે નથી. અદીથી ભણે મદદ શુ મેકરી થાકે. આ કુટુંબે ભાવવ તે દેતાલ નથી કે હાં નાથા મદદ મોદાથ પચ એ પૂરી નથી. રીનીકલ અરુથ વિધી વાત કરતાં તેમને કહ્યું કે, અરુથ મેકાઈ ન ભણે એ ભેજાવું રહે છે. અર્ધ સુધી કલિક અદિકાની મરકારની વિધી રમભેદ વાળી છે ત્યાં સુધી તેમ માન્યું રમારક એ જાણીમાં કાલુ મેલ નથી. રમભેદ પુર થાય પછી ભણિયારાવ કરતાં કુટુંબને એ ભણે કરીમનો તમે આદર છે તેની અર્ધ માધી કુટુંબની મીડિયામાં કરીક અને તર્જુલ ભણાવી. બી. દેવર થવા કાલક વિધા અને નમ ભણ્યા. અને વાત વાતમાં તેમને ભણ્યું કે; "એ ભેજાવે આધીયની જન કાપા વિધે વિધાય થીક કહ્યું તેમને આ ભણે ભણે રસે મરી થવા છે તો અમે ભીલ રાણી પાસે આવા રાખામે. અને પરદેશમાં ભણે પ્રમાર કરવા મેકરી થાકે. કિર્તીની લાલકા પ્રુથ પ્રભળા કરી છે. "આમીને ભેજાવે ભણે. મંવ કુમારો છે." અને હવે "ભેજાવે લાની ભણે." તે માથ કાલક તો રિમકારા છે.

તેમની પ્રુથાકાલ પછી મોદાસ દેશમાં શબ્દકારી, ભનરીયેન ભણ, સુધીયા કુપ્યાની, ખારેલાથ નાથર પ્રુધીયા નાથર વિગેરેની પ્રુથાકાલે પણ થીપી. કુટુંબી હતી ત્યારે દેવદાસ આધીની પ્રથમ વર્ણને પ્રકાશ હતો. તેમની વર્ણને પ્રકાશ "કોટુષાન ટાપાક" તરફથી એક "દેવદાસ રોકાઈય" ભનરાસીય થીખરા મારે રા કરાઈ અને કોટી પ્રમાર સમાપા તેમના દેહાનું આનરભ વિધી કરાઈ. આ અનરે સમાપામાં થવાને મળવાનું થયું

પ્રુથમાં આનર ભણે પછીના સમાપાને અને ભીલ ભે રમ કાપા ના સમાપાને મળી હતી. અદીના ખનરોને ત્યાં પણ મદદ આવવા વિધે આકાલે તેમને- સાથે વાત કરવામાં આવી હતી.

આમ મારી કોટી કુલકારી પર્થ કરી તા. ૨-૧૦-૫૮ની રાતે કોટીના શીનારે મે કોટીએ.

(અંકથી)

વિશ્વશાંતી અને સમજદારીને પાલન બાળ કૃતિઓનું પ્રદર્શન

અમેરિકામાં એક અંગ્રેજી કલા-પ્રદર્શન કુનીયાને પ્રવાસે નીકળ્યું છે. તાલેતર માં આ પ્રદર્શનને પહેલો મુકામ વેર્સાઈલસ ખાતે પડ્યો હતો. આ પ્રદર્શન બાળોની કલાને અતિરેકાવ કિલક છે. અમાં ૧૦૮ દેશોનાં તરફ કલા-કારની ચીનગીતો રમુ કરવામાં આવી છે.

આ પ્રદર્શનને ઉદ્દેશ "કલા ખાતર કલા" કરતાં થકો નીકળે છે. કુનીયા ના બાળોને પોતાપોતાની કલા વડે અંગ્રેજી ભણે મેકાઈ કરીને નીચકાંતી અને સમજદારી ઉભવવાનો આ પ્રદર્શનને ઉદ્દેશ છે.

પ્રદર્શનનો ઉદ્દેશ
"બાળોને આલે એ કળી અને મેળખતા શીખવ્યું તે આવની કાલ ના પ્રુથ નામગીરીને સમજદારીનું કોલક આપ્યું મળાઈ. એ આવની કાલની નેતામી ભનરે, ભેજા થાકા, આપાર વલિવલક અને સર્વ સમીતીકે મેકાઈ નીતીનું મળતર કરી."

રમ વર્ધી કુનીયાભરમાં ભણકો ની કલાગીતો મેકરી કરનાર છે. રમ મીલર આ પ્રદર્શનને હેતુ ઉપર પ્રુથા વળે છે.

મીડિયસ પ્રુથાકાલ ૧૯૬૮ થન પીલ કાલ-કેલ નામની કરકાની રમાપના મીમે રીમાકેરી આ અતે કરી. મિમલે આમ સુધીમાં ૧૫૦૦૦ થીપ વધારે કૃતિઓ મેકરી કરી છે. આ સમકેને હવે તેમને કુનીયા આપીતા "સમાપાને ના મલીએમાં" દેવવા માં છે.

ભેજેર ઉપવનમાં
આ કલાસમકનું વેર્સાઈલસ ખાતેનું

અંગ્રેજી પ્રદર્શન કરેના ભેજેર ઉપ-વનમાં વેર્સાઈલસ. આ પ્રદર્શન અદી આવનાર બાળોને મીમે દેવવા મારે ની સામકીઓ નીનામલે આવવામાં આવી હતી અને મિમલે અનપસક વિધે ઉપર મીમે દેવવાનું કહેવામાં આવ્યું હતું.

આમાં કલક બાળકોને વેને દેશમાં મીમે વિમલવાર વળેન આવ્યું હતું. પણ એક બાળો મીમ નો વિધા ભણવાની ના પાડી હતી. એકે કહ્યું હતું કે એક કાલ બાળક છે.

પ્રદર્શનમાં રમુ અથેલા થકાખરે મીમે બાળોની આકાપામનું મેકાઈ છપન રમુ કરે છે. નામકીયાના ૧૨ વર્ષના એક કીમેરે પોતાના માથ નું કાલ આલેખ્યું છે. અલીમની એક કોલકીએ "પ્રુથાની સમાપામાં" નું રમ-ભણુર રમ રમુ કહ્યું છે.

(પ્ર. એસ. આઇ. એસ.)

ડૉ. પાલમરનું અવસાન

ડૉ. મેનક પાલમરનું તા. ૧૧-૧૧-૫૮ના રજનના તેમના વરમાં ૭૬ વર્ષની વયે અવસાન થયું છે.

ડૉ. પાલમર બીન. જ. ર. વિદ્યાર્થી અને હમેલા મારાપ રમકા હતાં. તેમના વિદ્યા બાળે સંસ્કૃતને વિદ્યાર્થી અને હમેલા મદદવ થતાં. કુની-વરકીથી ઉપરાંત બીન-વે. રા. ભોળી કાપાક અને રામગીય પ્રવતીયા તેમને હમેલા સાથ આવતાં રમકા હતા. કુનરેકનકાલ કાલ, રેક રીમે-કાલ વિગેરે કાલકોને હમેલા કાલક કાલ આવ્યો હતો.

ડૉ. પાલમર ભોરવમાં ભણ્યા હતાં. તેમને વિષ્ણુભા ભેજા તથા તર્જુલક બનાડ કાના મિત્ર હતા. કુનીયામાં તેમને ૧૬૭૩ થાં આવ્યા અને અર્ધકાલના મેમલના મે. મરર તરીકે તેમને કાલ કર કહ્યું અને ૧૬૭૮ થાં બીન-વે. રા. ભોળી કલાસો થા કરી તેના લેકમર ભણા. અને એ થાં ૧૪ વિધ. થોળેના બીન-

મેરા વિદ્યામના તેમને કાલકેકર નીચવા, આલે એ વિદ્યામાં ૫૦૦ ઉપરાંત વિદ્યાર્થીઓ ભણે છે. નાલાથ કુનીયાકીડીએ એમને કીમે. ભોળીના કોલકેકરી પડવી અર્ધકા કરી હતી. ઉપરાંત પાંચ વર્ષથી તેમને નિવતીમથ છપન મળતાં હતા.

"કુનિયન છન કાલક આદિકા" નામનું તેમનું અકાસપુષ્પ પ્રુથા પ્રસિદ્ધ થયું છે.

સાધી આ એ કાલ પ્રુથને કહે છે તેમાં કાલ ભેજા છે. અને પ્રુથ અને ને કાલ કહે છે એમાંથી એ આ નિમક કાલ નામે છે.

મદદ પ્રુથા કહે છે નાના માનવી ને પ્રમાણિક સુધીક અને સમાપા પ્રિય બનાવે છે. વિદ્યાના પ્રવારે માનવી રમનો અને મિત્રોની રિધતિ સુધારી થો છે. રાંન પનિક છે. રાંન બિન માનવી પદ સમાપ છે.

‘કારમીર પ્રિન્સેસ’

કાવતરાની રાજાચક્ર-કથા
લેખક : શ્રી. બાનંત શ્રીધર કપૂર

રાત્રુ કે મીચી ?

(ગતારકથી ચાલુ)

હીણીત નીચે સારિત કુંડી રજા હતા એ કારમીરને એ એ લોકો તે રતી ઉપર મીચ દોરી સમગ્રવખોને પ્રખળ કરી કે અને પોતના અકરમાત સાંધી બચેલા કબરો છીએ. એમના મોઢા ઉપર ડોઢ પથ્થુ જાતના આવ નજરે ન આવ્યા આથી અને થયું કે તેઓ કાઠજ સમજ્યા નહીં હોય. વિચાર આવ્યો કે એ આમથી રાતે તેઓ આજ ટાપુ ઉપર હોય તે તેમને પોતના અકરમાત જરૂર જોયો હોય. એમને, જે એમને નારીવળ જતાથી જાણ્યું કે એમને તરજ કાઢી છે અને એક એ નારીવળ ઉતારી આવે. જે આજ રાત્રી હતી કે તેમનામાંથી એક જથ્થે આ ઉપર અટકે પથ્થુ એક રાત્રી ન થયું થઈને હુમ પાડી અને કાઠજ ઉતારે જોવા... થયુંમાં તે એક માણસ કબાક મરો ત્યાર પછી જે એક માણસને મોઢા કાઠજ હાથમાં લઈને કહ્યું, જેથી અને અમારા કપડા સુધી સુધીએ.

અને અમારા કુરુવેલા કપડા પહેરતાં હતાં ત્યાં એક બીજો માણસ આવ્યો એના હાથમાં એક લાખી કાઠજ હતી. અગમે પારી નાખી એ જથ્થે હવે દુર થઈ ગયો, હતા. કાઠજી ને એ માણસે મોઢા નારીવળ ઉતારી અને હર ને ઉપરનો ભાગ કાપી એમને જાનને એક એક નારીવળ આપ્યું. નારીવળનું ખોક પાણી એમને જાણ્યું જેણે આપ્યું. અમારામાં હવે અને એક આવ્યા. અને નારીવળની મદદથી મારી અને તે અને જરૂરી આપ મથા. અમારી સાથે તેઓ કપાની દહીંથી એક રજા હતા.

ત્યાર બાદ દુરતજ પહેલો માણસ હરી કાઠજો આવ્યો એના હાથમાં એક કપડો હતો અને એક રીશી. એને એમને જાનને એક એક કપડાં આદ કાઠજો આપી. આદ કુખ નમર ની હતી છતાં એમને એક થયું કે અમારા કારાએ છવનમાં આપી કારજ આદ અને કહી ન હતી પીધી. આદથી અમારા કારીમાં ગોઠેલ એવન ફરી આવ્યું. આદ આવ્યા પછી અમારી સાથે રજાના પ્રાણ આજ કારમીરની કુખ. એમને એ અકરમાત આતરજ જકું જોવાન જાણ્યું. આ નિર્જન ટાપુ અમારે માટે રજા જાની મરુ અને એને એક સત્તુ માનતાં હતા તે એમને કારમીરના મરના માણસ જાણ્યા. ત્યાર પછી અમારી વચે

મીચના વધી. કાંથી નીચાનીએ કરી અને એક બીજા સાથે વાલો કપડા મથાન કપો જે રતી ઉપર એક કપડા જાન્યું અને એમને પુખ્તું કે તેઓ કપા રજા હતાં જે એક માણસી મીચીને પુખ્તું કે રું તેઓ માણસીરનો. કપડા કરતાં હતાં તેઓ આવ્યા હતા તે તરજ આમળો મીચી એમને એ તરજ એમની સાથે જાણ્યું કહ્યું. ઠીકીતને જે મારી રજા આપ્યો અને એને અમારા રજા કરો સાથે સાથે આપ્યા. અને રજા આપ્યા ત્યાં એમના મીચે આકાશમાં જઈ એક રિજાન જાણ્યું. સારાના આદ વાગ્યા હતા. આ વિચાર અમારા વિચારના અકરમાતની કાંધ કરવા માટે નિર્જન હતું. મોઢીવાર તે અમારી ઉપર કપડું અને પછી તે જાણ્યું મરુ.

અને અમારજ વધ્યા. અને તેઓના કુપડા તરજ જઈ રજા હતાં. મોઢી મોઢી વારે એમના એક જુવાનને અચેછા કાઢી અવગતા હોવાથી અમારા નખા તરજ આમળો મીચી ‘મિચમ’ કાઢી જોવાનો હતો. તેઓ અચેછા અમારા મિચ હતા. થયું તરજ મિચ હતા.

આમજ જતાં અને એક વધારુ એવા હવે એમને જાણ્યું કે અચેછા અને જાણી મથા હતાં. અને જરૂર વધુ આમજ મથા અને ટાપુના મુખ માં આવ્યા ત્યાં અને એમને કે આ ટાપુ ઉપર અવગત કાઢી પ્રુપ અને સીચી અને જાણી હતાં. પ્રુપો માણી પકડના બીરજો રાંધતા અને માણી સુકવતાં. પ્રુપમાં જેટલા લોકો હતાં તેઓ મથાએ એમને આવકાન. આ લોકો નારીવળ અને માણી વહેંચી રેતાનું સુવરાન મથાવતા હતા. અને તેઓના સરવાર ને પ્રુપમાં ન જોવા. એમને જાણી હરી આજાનું થયું. એક કુખને ઠીકીતના પાંચો ઉપર રજા મોઢી.

કપડાં પરીવાળ કીચોટ વિચર મીચે એક અને થયું કે પાંચે જ કાઠજ મોઢા ટાપુ હેતું જોવા. જે પુખ્તો નો પ્રખળ કપો પથ્થુ કે એમને સમજવી ન રાંધો. આ કારીવ તપડ હતું અને મને નીચોનીયા મરની બીજા સાગી. કે આ વિચાર કરી રજો હતો ત્યાં એક આવ્યા. અને એક સમજી જાણી. મોઢ-કોરપોટ

કોરપોટ. આ ઉપરથી અને અમલ મથા કે એમને કોરપોટ જાણી જાણે મોઢની સમજા થઈ હતી. મીચે એમને ઉતાવળ કરવા કહ્યું. એના ઉપરથી અને અવગત કે કોરપોટ જરૂર હોવી જોઈએ. મીચે એમને જાણ્યું કે અવગત પાંચથી જાણ કાઠજની કુસારી હતી. મોઢમાં જેટ પાખરી હતી. અને એક જાણુ મારો હતો. ઠીકીતને જેટ ઉપર કુખકાળા. કે મોઢના પાખલા આવ્યા મોઢો. મારી પાખલ મીચે મોઢા અને સામેના આવ્યા એક કુખન મોઢો હતો. અને એક મીચી મથા ત્યારે મીચે સાથે ઉપર એક કાઠજની ટોપી પહેરી કાપ્યાં કાપ્યાં બીધા અને પ્રાણના કરી. અને થયું કે કાપ્યું પ્રુપારી કાંઈ વળી હોય. એટલે કાપ્યા એકટને સાચવી રાખ્યું સાથે. ટાપુના મથા રહેવાનો એમને વિચાર આવવા આવ્યા હતાં. એમના નીચે અચેછા ઉપર અવગતને મોઢાથી હતી જેને માટે કાપ્યાની જરૂર ન હતી. આ સાથે સીધા જાણીએ ના કુખ હોના ના હતાં. તેઓએ અમારે માટે પ્રુપ કપડું અને કરી રજા. હતાં આ એક માટે કુખ અમારું આવ્યું.

કુખ પ્રાણના આદ મીચે અને નવજુવાને કાપ્યા મારવા મારવા. મોઢ વેચ પ્રુપ પાણી કાપવા સાગી. અમારી જાણુવાનું બીજા એ નાની મોઢો પથ્થુ હતી. તેઓ અમારી જાણુ વધ્યા અને સાથેના ટાપુ તરજ મથા અને એમની પાખલ મથા. કે વિચારવા સામે કે રું આ ટાપુ ઉપર કોરપોટ હતો. જે મીચેને પુખ્તું પથ્થુ એમને જાણ્યું કે ન અમલ કાપ્યો. અને ટાપુની પાંચે આવ્યા ત્યાં જે પાંચને જોવા. તેઓ નાની મોઢવાળાઓ સાથે સાથે આપ્યા હતા. જે સીડી મારી અમનું જાણુ એમને. એમને મારી તરજ કપો અચે કાપ્યું કાપ્યો. અને ટાપુની પાંચે આવ્યા ત્યારે પાંચ આવ્યા. કે.

અમારી મોઢીમાં કુખ પથ્થુ. કાપ્યાને કાપ્યું પાંચથી હતી. રજા એક કુખી પ્રુપારી પહેરી પાંચનું કાપ્યું હતું કે મોઢાને એમની મોઢના જેટ આવવા જોઈએ. ઠીકીત અને તે આવવા મથા પૈસા અમારા સાથે જાણ કપો કાપ્યા. પથ્થુ મોઢાના પૈસા આવ્યા હતાં. પાંચે જેટ જેટ રાખી હતી. તે મીચેને આવ્યા. થયું જાણ કાપી એમને તે રિજામાં. અને વધુ થવાથી થયું રાજ મથા હતાં. એમને જાણે મોઢના નાના કોઠા મીચી અને અમારા પથ કાંઈ એને દુર કાપી જાણે. અને મોઢાની કાપ્યાની ટોપી આપી પેલે એક કપડાની ટોપી પહેરી. તે આ મોઢાને માં આવ્યા. પીધા પાણી એમને એમને આવવાની જાણવી

(અગ્રી)
આ વાતની કોપી રાખી
કુખનું ‘કાપ્યા’ કાપ્યાને

‘પાંચ’ અને ‘અવગત’
અવગતના કુખ નિર્જન
પાંચ. મિચ. અવગત ૨૦૧૫
કાંઈ ૧૮૮૧ (૨૦૧૫ ના
૨૦૧૬ કાપ્યાનું કુખનું કાપ્યા
પાંચ અવગત ૨૦૧૬ કાપ્યા ૨. ૧
કાપ્યાને કાપ્યાને વિચાર, પ
કુખનું વિજય સોમજ (વિજય
અવગતના કુખના કાપ્યા (મીચી
કોરપોટને કાપ્યાને કાપ્યાને
રજાનું ‘અવગત’ પ્રકાશન
‘અવગત’ અવગત ૨૨-૨૩
રજીદ હોઈ કુખ-૧.

અવગતના પાંચ કાપ્યાને
તેર વધેથી મીચી અવગતના પાંચ
અવગત પાંચે છે અને મીચીને
અવગતને આવવાને રજાને
અવગતની નીચે જાણે
અવગત રીતે અવગત એક રજા
છે અને અવગત અવગત
જાણેને એક કાપ્યાને
આવ્યા. કે.

મારુદર અધર્સ (મી.) બીચીટ
અવગતના પાંચ, રજાને તેમજ કુખના કાપ્યા, કોપી અવગત
પ્રુપો માટે કાપ્યા અવગત કુખના કાપ્યા, પ્રુપો, અવગતના અને
મીચી-કાપ્યા, અવગત, અવગત, કાપ્યા, મેપાના નિર્જન.
રજાને અવગતના કાપ્યા માટે કાપ્યા કરવા કાપ્યાને.
કાપ્યાને કાપ્યા, એકાનીકાપ્યા.
કોપી : ૨૩૫-૧૯૮૬
એકાનીકાપ્યા

સ મા ચા ર સં ગ્ર હ

વિદેશના સમાચાર

—અમેરિકામાં એક કંપનીએ પાંચ ફીટ લાંબા કેમેરા બનાવ્યો છે. આ કેમેરા મોટીમાં વડે ખરતીમાં એ છીંદ પાડવામાં આવ્યું છે. તેમાં તે હાલથી ફીટ થી તાર વડે ઉતારવામાં આવે છે અને ઉપરથી બહુ દાખલામાં આવે છે. તેમાં પૂરતી પેટાળમાં એ તક પડી છે. તે હાલથી કેમેરામાં આવી નથી.

—સોવિયેટ સમાચાર સંસ્થા તાલે તાજેતરમાં જાણવું હતું કે, તમામના ઉપસાધરમાં કાળા સમુદ્રને તળેથી સોવિયેટ પુરાતત્ત્વશીલે હાનામેરી માની પ્રાચીન કીડ વસાહતના અવશેષો શોધી કાઢ્યા છે. મતલબ છે કે, ૨૦૦૦ વર્ષ પહેલાં કાળા સમુદ્રના ઉપર કાઢવું આ ગીબ નંબરનું મોટામાં મોટું યંત્ર છે.

—કોચીની અસલતે મોરબતના નામના શ્રીમંતે મેથારીને કે જે મેથારીની હાલ વખતે કોચીની જાણી આવી મુખ્ય વસ્તુ હતું તેમના પર “અત્યંતની માહિતીઓ” ભારત સરકારને પહેલાં મળ્યા અને રાજ્ય કોને આરોપ પ્રકાશ છે. એમની બધી માહિતી કોચીમાં છે.

—યુનીસેફના સહકારથી હોરાનું અમ રાત્ર અને મુખ્ય રાજ્યના મોટા કદમાં દેરીની મેથારીમાં અમલમાં આવવા મુખ્ય સરકારે દેરી વિગત આપી છે.

—પેપીયો દેરીમાં અમલમાં મુખ્ય મીનમાં જે મળવું મળતું છે તે ૨૨૫ મોરબત કુટમાં ઉપર કરાયું છે અને જેમાં ૧૦ મોરબતો છે તે પાંચ કલાકમાં ઉપર કરી કાઢવું હતું. આમાં પાણી, લાકડા, બાંધ વિગેરેની પણ સમગ્રતા મળી ગઈ હતી.

—ઈ યો પી પાના માછ રાજ્યી કોચીમાંની મુખ્યત્વે મળતા છે. આ પ્રાચીન મેથારી આજે જોડવા કરવા તમામ કરી રહી છે.

—કોચીમાંના સરખતે એક જામ સામા મોટામાં એકાએક એકાનું મોરબત કાઢવું હતું. માળકો આપ-રેલ નખતે અને કાર પછી મોટી પારે જારા કરતી મરણ પાળ્યા હતાં. જુને વચ્ચે એક હરમ અને એક કોચી હતું.

—કોચીમાંની ૮૫ માલક દુર એક જામલુમાં તા. ૧૦-૧૧-૫૮ના કાલે દોઢાં જેની જગ્યા ૨૦૦૦ કુટ કાંચે આકાશમાં પથરાઈ હતી. આથી એ હાલ કરતે મુકામ મળ્યું હતું અને એ માલકો માલક થયા હતાં.

—કોચીમાં એક દુકાન જામે જેમાં એમને સુવાદી માતા દુકાનમાં મળ્યા. મદાર કરતી ૬ વર્ષની બીજી માળાએ ઉપરમાં માળકને એક “માને માળક બહુ મમરો” વિચારી ઉપાદી નબતીક આવેલા પોતાના મરમો કાંઈ મળ્યા. આરવા કલાકમાં પોલીસે એમને કોચીમાં દેડા દેડી કરી મુકા. આ માળાએ પોતાના માળકના કુલ મરિ આવી માળાએ મેથી તેની અને મુખ્ય કરી.

ભારતના સમાચાર

—કોચીમાંના કાંઈ કાંઈ મેમનતા એક અમલકને કુદ નેમમાંથી મળ્યું હતું. આવામાં આવ્યા છે. એક અમલકને અને એમના અટકાવતી સારીદારો પર કોર્ટમાં કામ ચાલી રહ્યું છે.

—મુખ્ય ખતેની એક નંબર પોલીસમાં વહીવટ સરકારે સંભાળી લીધો છે અને હવે તે કામદારને મુકા. નેતન ખાતેને મલાવશે. આ રીતે નંબર પાત્રી કે પોલીસ અમલકોને વહીવટ પણ સરકાર સંભાળશે એમ જાણવા મળે છે.

—ભારતમાં જાણીત વિરોધ પક્ષને અમાલ એ એકલે પાકીરતાના જેવી રીતિ ભારતમાં ન બને એટલા માટે ભારતમાં દિમતવાળા નામીઓને એક મળ્યું અને સંચાર સંધ રચાશે. એકલે કે જે રમણી સરકારમાં આવે જાવની કામે દેકર કીધી થશે. જેની રાજ્યમાંની કલાક છે.

—મુખ્યત્વે પ્રવાસ કરતા પહેલાં નામ આપવા આવેલો-વિનિમ્લક-સ્ટીમ મોમમાં બાળનગર જવા માટે ખાલી મોળાંગી હતી. વિનિમ્લકને આજ સુધી ૨૦૦૦ માલકની પદ પાત્ર કરી છે.

—કાચા મેકમાં “કોચી ૨૨૫૦” રૂપિયાની મોટી ઉપર આજ મળ્યું છે. તમામ માલી રવાનું જાણવા છે.

—પશ્ચિમ અંધાલમાંથી કોચી વસા. હતીએને કોચીમાં મારી પાકીરતાની એક મળાજાવીથી પાકીરતામાં કાંઈ નામ છે તેનો સખત વિરોધ ત્યાંની સરકારે કર્યો છે.

—પંડીત નેકે નવારે “દીદ ૧૬૫૮” તું પ્રકાશ એકા હતું. અને પાણી પુરવા વિગતનું નીરીકણ કરી રવા હતું ત્યારે કાના માહિતી આપવા માળકે એમને કેટલીક સમજા. આપવા માંડી. પંડીતએ એને જાણવું કે, “મલક પુત્રનું પાણી દીમેટ અને દીદ ની સરકાર પામે કોચી વધારે છે. નામજાર કરતા પુત્રનું પાણી આપને વા મળતે આ”

—ભારતના કોચીમાંના સંધા મત વધે માં ૪૪૬૫ નીકાલ થયા હતાં. એકે આ વધેના ૬ મ.સ કરવાને કરવા કર્યા હતા.

—કોચીમાંના જાણીત મહેમુદ મુખ્ય મુખ્ય રાજ્યના સમાલ ધોરણે કરવા કાંની કે.મલક કોચીમાં મળ્યું કરી છે.

—મુખ્યત્વે સમાલ કલાલ આતાની મળતે એ રીતે રાજ્યમાં આવે હા. ૨૫ હાલનાં અમેરિકામાં એકલે “બલ વીદાર” નામના તરવાના ને મોટીમાં દોળાઈ ઉપર કાંઈ કર્યું. રેલ કેલ” પર માલકનાની માળકમાં આવેલા માટે આ “બલ વીદાર” તરવાર કરવા મા આવેલ છે.

ટાઈસટોચ જીવંત છે

એક અંગ્રેજી દાલમાં ટાઈસટોચના ખરતી મુખ્યત્વે કોચી હતી. એનું મળ્યું “પીસ ન્યુમ” મા નીચે પ્રમાણે તે કરે છે.

“મોરબતો ચાર કલાકની મોટરની મુકા કરી કરી ટાઈસટોચના ખરતી મુકાકાને મળે. એ પર સરકારે મુકામ તરીકે સાચી રાખ્યું છે તેથી એને આભાર.

એક મોરબતો કે જેમાં ટાઈસટોચના પાત્રી ટાઈસટોચના કલાલને કરી કલાલ તે મળે. બીજા એકમાં ટાઈસટોચની મોટરની હતી. કોચી વધુ એમના સુવાદા અંકે અપાઈ જાન

મળ્યું. એ રમમાં કાલુ એ કે ને ૫૨ તેમજ રાતના મોટે સુધી કામ કરતાં તેને એક અમલે આપવા મળ્યું કે, આ કાલુ મેમાં તેમજ કોચી રીતે મળતું છે. એમનું પુરતકાલ નેમ ૨૦,૦૦૦ પ્રતકા છે. એમાં જોને તરથી મળેલી કોચી પણ રાખવામાં આવી છે.

આજ જાણનાં એમને ૧૯૧૦ માં જાણનાની રમીએ કાલમાં આવ્યા છે. ખરતી રિવાજે પર તેના કલાલ અવતરે. ટામનામાં આવ્યા હતા. આમ જાણે ટાઈસટોચ કાલ જીવંત છે એનું જાણવા અમને મળ્યું.

ધાનામાં બરાનારી પરિષદ

આફ્રિકાના સમગ્ર અંધમાંની ૬૦ કરતાં વધારે સરકારોએ પોતાના પ્રતિનિધિઓ ધાનામાં દીસેબરની સરકારમાં બરાનારી “સમસ્ત આફ્રિકન પેલ પરીષદ”માં મોટામાં નકા કર્યું છે. આ પરીષદને જેનું આફ્રિકાની આઝાદી માટે અર્ધસક રીતે અપનાવી સમામેનો કેમ તોડ કાવશે. એ પર વિચાર વિનિમય કરવાનો રહેશે. થજા લેમોનું ધાન આ પરીષદ પર

મંચ મેલ છે. સાલિ આફ્રિકા તરથી પણ પ્રતિનિધિઓ ને પાસપોર્ટ મળે તો જવા વિચારી રવા છે.

આફ્રિકાને માને છે કે આ અંધમાં કામો ખડે ઉત્તરમાં કાવવાનું કામ ધાનામાં પરીષદ કરી કરવાનું નકા કર્યું છે. આથી ધાના પણ એક એટલાસીક રવા બની રહેશે અને કસમ આફ્રિકા અંધનું નેત્રલ દે બરાને.

મીસીસ પીલ્ડેનું અવસાન

એકાનીસજનના મીસીસ પાત્રી પીલ્ડે જેઓ મી. આર. સિ. સી. પીલ્ડેના પત્ની હતા તેમનાં તેમને રહેણે તા. ૧૬મી આગસ્ટ ૧૯૫૮ ના ૮૨ વર્ષની વયે અવસાન મળ્યું છે. તેમને અંતિમ એકલી આપવા થજા પ્રતીષ્ઠિત નામીમાં એક થયા હતાં. ૨૫ મીસીસ પીલ્ડેને ૧૯૦૭માં ફરવાલ બંધન વિગેસ એસોસીએટન રવા પત્ની હતી. અને તેમજ તેના પ્રથમ મુખ્ય નવા હતાં. ગાંધીની સત્યાગ્રહની કાલ વખતે તેમને કાંઈ આમ લીધે હતા. આને તેમના પત્ની કાલ દરમિયાન કાંઈ થયા હતાં ત્યારે મીસીસ પીલ્ડે ટાઈસટોચ કામમાં રહીને

તેમના પત્ની પાત્ર આપવા ત્યાર સુધી તેમજ તેમમાં થયા હતાં તેમના કુટુંબીએ સંભાળવાનું કામ કર્યું હતું. મી. પીલ્ડે આ વતારા બધાને આભાર માને છે.

પાંચ પુસ્તકોનો સેક

માળક માટે એક પુસ્તક, એક નોવેલ અને બીજાં પણ વધવા કામ ઉત્તમ પુસ્તકો. ૬૬૦ થી, ૬-૦.

“Indian Opinion”
Private Bag,
Durban, Natal.

હાથસાજી આવેલ શીપમેન્ટ

ફરેક જાતની આગરબાજીઓ સુધી જે "ગ્રેન્ડ રોય" જેટલે જોર પડીયા, અસોસાયબલ, સુખથી રાણી, આગેલી, બતા મંગેયકર, નાજીતી, કમ્પુ કરનાર વિગેરે, આમારા ગ્રાઈસ્ટીસ્ટ માટે લખે. (અમે ફક્ત ફોઈની બનાવટનીજ અમરબાજીઓ રાખીએ છીએ.)

ખાસ જોડેર

ચેલક સીલકમાં રહી ગયેલ

મુનખનો બાપી લીધે હલને, ૧૧-૦ રતલ ૨ ૩ દીન

" સુકે હલને: — ૮-૦ " ૧ " "

રોડેશીયાના ગ્રાઈસ્ટીસ્ટ સ્પેસીમલ જોડેર

લીધે જાડુ ૭ પેની રતલ

લીધે હળાશ ૭ " "

આખા હળાશ ૭ " "

જોડી રાણી વાળુ હલકુ ૧/૨ રતલ

નાની " " " ૧૦ પેની રતલ

માલ અરેબર પેડ કંટી
જમવીયુ.

જોડેર સાથે રોસા મોકલવા
વિનંતી છે.

અમે નીચેની વસ્તુઓ ફોઈસ્ટ્રેક કમ્પોર્ટ કરીએ છીએ.
માલ સાથે અને કીડીયાત સાથે મળશે. આમારા ગ્રાઈસ્ટીસ્ટ માટે લખે:

રોસા ચણા, બદામ, એલચી, પોવા, મમરા, સેન્ડે સોપારી, કાચી સોપારી, રોલી સોપારી, જોળ, આળ સી, કાચો, દરિય, મસુર, દરેક જાતની રાણે, ચણાનો આરો, આલનો ચાં ટા, પાણીવાળા નાળીયેર, વરીવારી, કચ, લરીંગ, મેથી, રાવ, આળનો, સુર, હાંમેચ, પાણી, પાણી રાળ, આખા મરમા, નારીયેળનો ચુઈ, રાજમરો, અસખમ, હળદળ, વિગેરે.

K. HARIBHAI & SONS (PTY) LTD.

Direct Importers: Wholesale & Retail Merchants.

81 Victoria Street, — P.O. Box 2156 — Darban.

Telegraphic Address "BHAISONS"

બી-આઈ

મુ'બઇ કરાંચી અને હસ
આફ્રીકાના બંદરો વચ્ચે
મુસાફરી કરે છે.

રમીમર કંપાસા ૧લી ડીસેમ્બરમાં આવશે.
અને ફરી ડીસેમ્બર ૭માં.

મુ'બઇ અથવા કરાંચીનું બાકું.

ફર્સ્ટ ક્લાસ	એક	બીસક	ચમર	પા. ૬૨-૦-૦
સેકન્ડ ક્લાસ	"	"	"	પા. ૧૦-૧૫-૦
થર્ડ ક્લાસ	"	"	"	પા. ૭-૫-૦

વધુ માહિતી માટે મળો મા હાંમેચ

શેખ હિમેદ એન્ડ સન્સ

(પ્રાઈ લીમીટેડ.)

૭૯૦ પાઈન સ્ટ્રીટ, — કરબન.

ટેલીફોન: ૨૦૪૩૨ — ટેલીગ્રાફિક એડ્રેસ "કરામત."

બી કવીન્સલેન્ડ ઇન્સ્યુરન્સ કંપની લીમીટેડ

૧૮૮૬માં ન્યુ સાઉથ વેલ્સમાં સ્થાપાઈ છે

આગ અકસ્માત તથા હરીથાઈ માલનો

— વિમો —

તેમજ બધી જાતના વિમાન

કામ કરે છે.

આસ હિંદી પ્રતીનીધી

શ્રીમતી તહેમી સોરાબજી રૂસ્તમજી

વધુ વિગત માટે મળો અથવા લખો

૧૦૬ એનસફીલ્ડ રોડ — બોક્સ નંબર ૫૭૬ — કરબન.

ટેલીફોન નંબર

Nothing splendid has ever been achieved except by those who dared believe that something inside them was superior to circumstance.

—Bruce Barton.

OPINION

Founded by Mahatma Gandhi in 1903, Former Editor: Manilal Gandhi—1918-1986.

No. 45—Vol. LVI.

Friday, 28th November, 1958

REGISTERED AT THE G.P.O. AS A NEWSPAPER.
Price: FOUR PENCE

"HATRED—HINDRANCE TO FREEDOM . . ." TOM MBOYA

SPEAKING at a farewell dinner given in his honour by the Kenya Indian Congress, the Commissioner for India, Mr. Prem Krishen said he was leaving with one wish in his heart...that all the people who lived in the beautiful land of Kenya would march forward in step under the banner of true democracy.

Replying to a toast proposed by Dr. Gikonyo Kiano, and seconded by the President of the Congress, Mr. S. G. Amia, the Commissioner said, To my mind, if civilisation means anything, it means this—that there is room for give and take, that there is definite

desire and action by the more advanced to help the backward and the less fortunate and to create a new world and a new heaven in which there is equality of opportunity, absence of privilege and a marching forward in step of all the people under the banner of true democracy—of liberty,

equality and fraternity."

Mr. Tom Mboya, M.L.C., described Mr. Krishen as "a great friend who will be remembered for a long time by the Africans," and Dr. Kiano said he had been a "great diplomat, an ambassador of goodwill and a friend of Kenya."

(Continued on page 457)

Basuto Chiefs Reject Verwoerd's Plan

FIVE Basuto chiefs who arrived in London for talks with the British Government about constitutional development in Basutoland, issued a statement on a speech by Dr. Verwoerd, in Pretoria when he said that his Government could do more for the British Protectorates of Basutoland, Swaziland and Bechuanaland than could Britain.

The statement reads, 'We feel that South Africa cannot do anything for our progress in Government which Great Britain cannot do equally well.

"We reaffirm in humility our loyalty to our Queen, and we continue to look to Britain for support and guidance.

"While we believe that our progress towards self-government has been too slow, we have come here with plans which we think are moderate and workable.

The Basutoland African Congress has protested against the inclusion of the Resident Commissioner, Mr. A. G. T. Chaplin, in the constitutional talks.

A Congress letter to the Colonial Office that the Basuto know that already Mr. Chaplin has more often than not supported proposals and schemes contrary to Basuto wishes.

It calls him "a typical South African to whom the White Man's interests must always come before those of an African, even in a Black man's country." Sapa.

Stop This Nonsense!

THE "Star's" correspondent say that Mr. Duma Nokwe, one of the Union's few African advocates and assistant secretary general of the African National Congress, was beaten up by European policemen, he alleged. He said he will lay charges against the two men as soon as he is well enough.

In bed at a friend's house in Alexandra Township Mr. Nokwe said he was travelling along Corlett Drive from the township to his home in Orlando when his car stalled. He got out and tried to get help.

"A police car drove up and two Europeans got out. They asked me who the car belonged to. I told them it was mine, but they said it looked like a stolen car. They began to hit and kick me. I tried to get away into a yard, but they caught me and beat me up again. Then they left me."

Later a police van arrived, but the man in it declined to help Mr. Nokwe. Early this morning a van from Wynberg police station came to the scene.

Mr. Nokwe was taken to the charge office, where an ambulance from the Alexandra Clinic was summoned. He was taken to the clinic, where he was treated and discharged.

The station commander at Wyberg police station said that he was aware of Mr. Nokwe's allegation, but could not comment as the matter was still under investigation. If the allegation was correct a charge of assault would be laid against those concerned.

PREM KRISHNEN DEFENDS INDIA'S FOREIGN POLICY

SPEAKING at a farewell dinner given in his honour by the Kenya Indian Congress, the Commissioner for India, Mr. Prem Krishnen referred to what he called India's "misunderstood" foreign policy.

"I occasionally meet people who ask me, 'Why are you neutral?—Why is India sitting on the fence?' Foreign policy is not something which can be picked

(Continued on page 457)

OPINION

FRIDAY, 28TH NOVEMBER 1958

Now, It Is Mr. Duma Nokwe

THE incident in which the Transvaal African advocate, Mr. Duma Nokwe who is also a very highly-placed and responsible leader of the ANC, was assaulted, is either an unforgivable piece of Police stupidity or a bit of incitement to violence against which the law-abiding citizen must raise his voice in the strongest possible.

This resort to violence on the part of the supporters or the employees of the government constitutes a chain of actions about which the least that can be said is that they are very sinister. A little over a year ago an African journalist had tear gas and stink bombs thrown at the meeting which he addressed in Pretoria. A few months ago the President-General of the ANC was assaulted. Now, an officer of the Supreme Court of South Africa, who, in private life, is a prominent leader of his people, has been beaten up.

The duty of the Police is to protect the private citizen from being interfered with unlawfully or his peace being disturbed by the criminally-inclined. When the Police themselves emerge in the role of a mob which readily resorts to violence in dealing with the public, it is then time to realise that there is something fundamentally wrong in our whole system of justice.

This system is based on the immoral conception that the White man has the right to impose his will on the man of colour. The underlying assumption is that the non-European is the virtual private property of the White man with little or no dignity of his own or personal self-respect. For him there cannot be such a thing as the protection of the law. All he is expected to do at all times is to obey the will of the White overlord.

But this is in conflict with everything decent in the experience of the race of Man. It is at variance even with the White man's so-called Christian ideals. In a mixed society it is dynamite, pure and simple.

In these circumstances, it is hardly surprising that one of its direct products has been the emergence of the Madzunya faction in the African community. Racism is a wicked thing. It will be a very sorry day for the African the day he sees much virtue in it. But with the arrogance and madness which are fashionable even in circles whose duty is to uphold the law, the day is not far when the law will have been thrown into such disrepute that Black and White will be involved in very serious trouble.

This is not a threat. It is a grave warning uttered in the interests of peace. It is tragic that the threat to law and order which will lead to this disaster comes from the government and its supporters or employees.

Comment On Men And Events

The White Press And African Nationalism

By JORDAN E. NGUBANE

AS was to be expected in a country where everything is seen from the perspective of race the emergence of the Madzunya group has made White Pressmen who support the United or Nationalist Parties about themselves coarse against African Nationalism as though the African has no right whatever to recast his thinking on the race problem.

In the ensuing excitement the Orlando crime has been seen, even by observers not world-normally expect to be a little more sober, wholly out of perspective.

It must be realised that the emergence of the Madzunya group is a natural and direct outcome of the return to power of the Nationalist Party in 1948 and ten years of cruel tyranny which seems to find pride in humiliating the African. Sooner or later the African community was bound, to quote Rev Z. R. Mahabane, to say: "Thus far and no further!" The emergence of the Madzunya group is a strong voice of protest against the humiliation of the human being born with a dark skin and kinky hair.

Wrong

I certainly think Mr. Madzunya is very wrong to say that he wants everybody to be an African. He has no right to say that. If he can say that, what will stop him to-morrow saying that everybody must be a Shangaane—assuming that Mr. Madzunya was a Shangaane? The line of movement from racialism on a big scale on tribal hatred is straight and clear. If you are a racist, in time you must be a tribalist because the first is the father of the second. Thus, from talk of driving the White man into the sea, I would not be surprised to hear that Mr. Madzunya wants all the Zulus, the Xhosas and the Basutos out of the Transvaal. I would not be surprised if he started pulling down the achievements of our heroic people from 1912. The line he has taken is wrong, narrow, dangerous and immoral.

It is not even good politics. He says he hates race oppression. We fight Verwoerdism today firstly because we want to be free to live as we think best. I am sure Mr. Madzunya fights to reach this goal. I am sure that he fights, like me, because he does not want to be "Afrikaansed". He and I want to be Africans: we love our languages, culture and history. We are

proud of our contribution to South Africa's growth in the midst of every discouragement and we are certain that we are moving events to a better future for everybody. We fight the men of apartheid because they want to dictate to everybody.

If you do not comply with their dictates, they arrest you; they pass immoral laws in their Parliament. And if these do not succeed, they organise mobs and hit you in public meetings or throw bombs at you. They do all this because they want everybody to glorify the Afrikaner. Mr. Madzunya says all this is wickedly wrong. At the same time he says it is quite alright when he does it himself. At least the Press has reported him as saying this and up to now I have seen no correction of it from his side.

Race Hatred

While Mr. Madzunya is very wrong and inconsistent in fighting race hatred from the Whites and favouring it from the Africans, in denouncing dictatorship from the European and seeing every virtue in the African dictator, the White Press, which has driven him to this extreme, has no hesitations to raise arms in holy horror as though the African has no right to insist that people should treat him with respect.

More than this, the White Press has no business to regard as broad African Nationalism as a threat to the White race. It is true that the incipient racialism could develop to very dangerous proportions. But we have not reached that point. And to act as though tomorrow was Doomsday is to panic in a very irresponsible way. Mr. Madzunya does not have the guns with which he ensures respect for his wishes. Organisationally, his followers are in the minority in the African community. With Verwoerd in power, I am certain Mr. Madzunya's following will grow. But there is no point in treating every African Nationalist as though he were Mr. Madzunya. There is no point even in boring Mr. Madzunya, because

that would be the surest way of making him a desperate man. There are better things sections of the White Press can do than run around creating desperate men.

What we need is to realise that the emergence of the Madzunya group marks an important turning-point in the growth of African Nationalism—exactly in the way that the Bloemfontein conference of 1912 was an important turning-point.

Hypocrisy

Having done that we, the democrats, need to give our faith a meaning which will be valid on both sides of the colour line. Mr. Madzunya, in effect, says there has been too much hypocrisy and lip-service about democracy. He says democracy has not worked because the White minority imposes its will on the majority. Now, he wants the majority to impose its will on the minority. The only real answer to him is to organise a militant democratic front on the largest scale possible which will sweep apartheid off the face of South Africa. For a long time we have had empty talk of good will from the White side. In effect, Mr. Madzunya's emergence is a demand that this talk should be translated into deeds. It cannot be so translated; if democratic or Christian ideals are inadequate for purposes of creating such a front, nobody has any business to take a finger against Mr. Madzunya.

It is tragic that even our Pressmen in the big dailies have been so nurtured on racialism that at the moment the best they do is to get on to billboards in endeavours to scare everybody against Madzunyaism. The English Press did that in Hitlering and produced Verwoerd. If that blunder is repeated in the case of Mr. Madzunya, the Press could very well saddle us with an African Azila one day.

Children

I do not want that to happen. I have children whom I love. It is my duty to ensure that the world in which they will live will be such that they will be free to make the best possible use of their lives. That can happen only where no group is oppressed. I have suffered so much from oppression that I have no time for the oppressor from any side of the racial line. I am certain that if the things which the White Press ascribes to Mr. Madzunya are correct, he is marching along the road which will end in his being the oppre-

ssor of his fellowmen.

I do not say Mr. Madzunya is the incarnation of virtue. I do not say he is an ego ready to throw into the boiling pot innocent White people. I say he is a human being and a criticism of the weak-kneed opposition that all democrats have given to apartheid; a criticism of the mostly mouthed and very often spineless opposition of the Churches to the wickedness of apartheid; a criticism of the ANC's preoccupation with the Freedom Charter and the Congress Movement while the women of Africa are forced to carry the Pass.

Political Monster

In these circumstances, the duty of those of us who prize liberty is not to waste our time calling Mr. Madzunya names. It is to roll up our sleeves and show him and his followers that we are out to defeat race oppression; that we have a safer and more effective way to a better future for everybody. If we do that, Mr. Madzunya will be no threat to anybody. But if we waste time seeing a political monster in him, he will be a political monster!

Equal Pay For Equal Work

The Government of India has recently declared its intention to give effect to the ILO Convention regarding payment of equal wages to men and women employed in similar work. The Convention, adopted by the ILO in 1951, was accepted in principle by the Government of India long ago, but implementation was deferred because the Government had not the necessary means. Recently a Committee of the ILO recommended that to begin with, member countries should give effect to the convention in Government controlled industries and establishments. On the basis of this recommendation the Government of India has now decided to introduce equal pay scales for men and women in Government services and in other establishments where the Government has a right to fix the pay scale. The Government will request employers in the remaining industries and establishments to do the same. This order will come into effect within 18 months. At present 24 out of 84 member states of the ILO have accepted this convention.

Vinoba And "Spiritual Value Of India"

THE press in France, has been evincing keen interest, though sometimes hostile, to India. Not a few have applauded the policies and achievements of the Indian people. Our Five-Year Plans of economic development, our neutral foreign policy based on the ideas of Panch Sheel and Co-existence etc. have drawn world-wide attention. The Servodays Movement of Acharya Vinoba Bhave—the Saint on the March has helped reinstating the faith in human goodness. Mr. G. Naidessoff writing in "La Croix of Paris, dated May 13, 1958, on India's spiritual values and the present mission of Vinoba says:

"While Nehru is building up a new India, Gandhi is not dead. He lives now in an active salesman and preacher, Vinoba Bhave. That man has the same lean body, wears the same kind of glasses,

speaks in the same calm and soft voice, with a great kindness. He is one of the most learned men in India. It is not for his education though, that millions of Indians have lost their heart to Vinoba Bhave; they have done it because he brought them a new hope. He did not have to spend his energy in struggle against the British, in order to promote basic revolutions as the suppression of the caste system or the rehabilitation of the pariahs. He does not stand against industrialization in favour of craftsmanship.

"His message is more comprehensive. Visiting the 700,000 Indian villages one after the other, he asks the land-owners to share their land with those who have none. He says: "We all belong to the same human family." Vinoba has distributed more than one million acres of land to the poor.

Alan Paton Denounces Group Areas Act To U.N.

INSTEAD of conforming with the requirements of the United Nations Charter, the Union Government is persecuting the Indian people without respite, says a memorandum of the Transvaal Indian Congress sent to the United Nations and all delegations to the General Assembly, now in session.

Delegations will this year also have before them a booklet on the Group Areas Act written by Mr. Alan Paton, author of "Cry, the Beloved Country."

The attacks on the Indian people, policy of race discrimination and the Group Areas Act are the cornerstone of that policy.

One hundred group areas have already been proclaimed throughout the country, including areas in the cities of Johannesburg, Durban, Pretoria and Port El-

izabeth. Hundreds of thousands of Indians and other non-Whites will now be required by law to move from their present places of occupation and condemned to live in squalid group areas specially set aside for them.

Apart from displacing and persecuting them the Act is also being used to dispossess the Indian people of their land and fixed property.

Nowhere in any laws in the Union have Whites been shifted to make way for Indians and other non-Whites. In all cases Indians are being prevented from areas they helped to develop.

The memorandum urges that all delegations to UNO act in conformity with the Charter to stop these policies of the South African government.

Phone 878-8785

P. O. Box 1548,

MASTER BROS.

(PTY) LTD.

WHOLESALE MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS

HOUSE FOR KEEN CASH PRICES

33 West Street, JOHANNESBURG.

11th Annual Provincial Conference Of The Natal Indian Congress Non-White Overseas Sports Teams Opposed

"ANY country that sends non-White sports teams to South Africa to play non-White teams is simply condoning the colour bar and lengthening its disreputable life," said Mr. Alan Paton when he declared open the 11th Annual Conference of the Natal Indian Congress in Durban on Friday, November 21.

The three-day conference had a very enthusiastic opening addressed by Mr. Alan Paton, Chief Albert J. Lutuli and by Dr. Naicker, whose speech was in conference by Dr. Padayatchee.

Messages were received by Congress from different parts of the world including one from Bhai Ah, General Secretary of the ruling party of the Republic of India, the Indian National Congress.

In his opening address Mr. Alan Paton dealt with international and national political questions and also commented on the colour bar in sports, art and music.

Dealing with colour bar in sport, Mr. Paton said that people throughout the world were expressing more and more emphatically their protest against any international event that was not also non-racial. He opposed the sending of the non-White teams to play non-Whites in South Africa after admitting that this was "a trickier matter."

Mr. Paton supported extra-parliamentary non-violent struggle against apartheid.

Founder's Day

In his Presidential address, Dr. G. M. Naicker called for the observance by the Congress of "Founder's Day" annually at which prominent persons could deliver an address at the commemoration of Mahatma Gandhi in South Africa and the world. Giving the history of the founding of the Congress by Mahatma Gandhi on the 22nd May 1894 in the house of Mr. Dada Abdulla Da Naicker said that the Natal Indian Congress was the oldest non-racial liberation organisation in the country. On Founder's Day it was necessary for South Africa "to raise the value of non-violence in the struggle for freedom and emancipation."

Congress Movement Conference

In his Secretarial report presented to conference on the 2nd day of its deliberations Mr. N. T. Naicker made a call for the holding of "full fledged conference of the members of the Congress Alliance to discuss common problems and hammer out agreed solutions."

Mr. Naicker said that if delegates from all the Congresses came together and met at Provincial and National levels it would give wonderful opportunities for all Congress leaders to meet and exchange views "in our endeavours to establish a non-racial democracy in the Union."

Afro-Asian Friendship

The conference attended by over one hundred delegates representing African branches from all parts of the Province welcomed the great international progress made by the forces of peace in the world and noted with satisfaction the continuing of friendship between the peoples of Asia and Africa flowing from the Bandung Declaration in 1955. The delegates expressed the hope that at Accra next month the people of Afro-Asian origin and all true democrats living on the continent of Africa will work out a new Charter for Freedom of all the peoples of Africa regardless of race, colour or creed.

The resolution said "The days of colonialism are rapidly coming to an end and each year the Afro-Asian peoples are entering the world family of nations with independent governments."

The Congress welcomed the emergence of Ghana and Malaya and the newly established state of Guinea and recorded with satisfaction the advance now being made for the attainment of independence by Nigeria.

Equal Rights

Dealing with the South African situation the Indian Congress reiterated its total opposition to the policies of apartheid and segregation aimed at perpetuating White domination in the Union. The delegates declared their firm belief in a truly non-racial democracy with equal rights and opportunities for all South Africans. The resolution which they passed unanimously said "our answer to apartheid is united democratic opposition to all non-racism." It recorded with satisfaction the increasing consciousness of all true democrats in South Africa irrespective of race and colour in the fight against race discrimination.

Dealing with the Treason Trials the conference fully supported the growing demand for

the withdrawal of all charges against the accused "who have since their arrest in December 1956 undergone tremendous hardships, strain and losses." It called upon all South Africans to donate generously to the Treason Trial Defence Fund on which greater demands will be made next year when two separate trials are to be held.

N.I.C. To Oppose Group Acts

A Press statement issued after the conference states that the delegates unanimously resolved "to plan an effective mass mobilisation of the Indian people so that they could in a fitting and appropriate way oppose each and every step to implement the law."

The statement adds that it was decided to act in closest co-operation with all others in offering the minimum opposition to the legislation, which was described as a law aimed at the economic ruin of the Indian community.

Congress decided to petition

Parliament for the immediate withdrawal of the Proclamations affecting Durban—under which it was estimated that Indians would be deprived of property worth over £30,000,000 and to test their validity by instituting action in the Supreme Court challenging its legality.

Congress reiterated its belief in non-violence and in "a truly non-racial democracy with equal rights and opportunities for all South Africans." It welcomed the growing freedom movement on the continent of Africa and acclaimed the emergence of Guinea as an independent free state.

No Schooling

Congress noted that about 10,000 Indian children in Natal had no schooling facilities and called for free and compulsory education for all children regardless of race or colour.

Delegates also unanimously called upon the Government and local authorities to take emergency steps to provide adequate housing for Indians.

In a resolution dealing with labour, conference noted with alarm the increasing unemployment among Indians. In Durban alone it was estimated that there are 20,000 unemployed Indians. The conference condemned job reservation and racial discrimination in all labour matters.

Commonwealth Not For Exclusiveness

"THE Commonwealth exists, and continues to flourish, because it enshrines and exists to serve, certain moral and spiritual values, and because those values are not exclusive, and universal to mankind," Lord Hailsham, Lord President of the Council, told a Canada Club dinner in London.

He said, "The Commonwealth is founded on two propositions: the first, that no nation can permanently hope to govern another; and the second, that independence does not necessarily mean separation of outlook, sentiment or economics."

"We live in an age haggardened by prejudice, nationalism, bigotry and class consciousness, and pocked drunk with ideologies. But there is one ideology too little advocated. It is the ideology of humanism, the gospel of humanity itself. This is the meaning of the Commonwealth."

"Perhaps it is this which gives to the word interdependence its deepest contemporary significance. The British Commonwealth is a group of nations, in various subtle ways interdependent on each other. This inter-

dependence, however, is not of the kind to exclude, but rather to emphasise the solutions of interdependence also existing between members of the group and other nations, or between all the nations of the free world menaced by the Communist conspiracy against humanity. This was the factor which most struck our own Prime Minister during his Commonwealth tour, earlier this year."

R. VITHAL

Bookkeeping, Writing up Sets of Books, Balance Sheets, Income Tax Returns.

Contact No. 13 Bodbyn Avenue, 30 Market Street, Cor. Diagonal & Market Sts. Job enquiries. Phone 23-1080

Mahatma Gandhi

By PROF. ARNOLD LLYOD, M.A. Ph.D.

[Professor Lloyd has been a student at four universities viz., Cambridge, Paris, Geneva, Birmingham. He has research degree from two of them. He has taught in four universities and has been schoolmaster for nearly 20 years. He is now responsible for the advanced training of educational administrators, school principals and teachers at the University of the Witwatersrand, Johannesburg. He recently left by air on an official visit to universities in France, Britain and the United States. He will lecture at the Sorbonne in Paris and will also investigate the organization of apprenticeship education on behalf of the Ministry of Labour. Professor Lloyd will lecture at Oxford and Cambridge Universities and will visit graduate schools which specialize in advanced research in teacher training in America.]

PIETERMARITZBURG railway station! What an unlikely place to see the beginnings of an idea that destroyed the British power in India! Gandhi had landed in Natal from India in May 1893, a lawyer with a law suit to win and a professional career to make. He certainly did not look like the ascetic figure with which we became familiar in the 1930's. He wore European clothes, a fashionable frock coat, well-pressed trousers, well-polished shoes and a turban. The turban was a concession to weakness, for it was worn by Muslim Indians who chose to be regarded as Arabs, and was not a part of Hindu costume at all.

The law suit required Gandhi to go to Pretoria and his client had booked first-class accommodation for him on the overnight journey up to the Transvaal. When Gandhi, in his first-class compartment, reached Pietermaritzburg a White passenger entered, saw the brown intruder and disappeared to fetch the guard. Two railway officials appeared and told Gandhi to move to a third class carriage. He protested that he had a first class ticket, but was told that that made no difference and that he must go. He refused, so a policeman was fetched and Gandhi and his luggage were ejected. Of course, he might have given in and travelled third class, but he chose to spend the night in the station waiting-room. It was horribly cold, the police had got his overcoat in his luggage, and as he did not want to be insulted again, he did not ask for it.

He sat there all night and shivered, but he thought out there the first outline of his practice of non-violence that, later, was to give him such immense influence in world-affairs. As we shall see, he came to loathe the employment of force, and he hated revenge and all kinds of punishment. He came to distrust all wealth and luxury and to believe that human personality develops its highest spiritual powers in a life of the utmost simplicity, punctuated by fasting and other forms of self-discipline. There can be no doubt that it was his use of "non-violence" which gave him the power to lead and inspire men, and to meet his opponents with an absence of

resentment so complete that they actually listened to what he had to say, and were sometimes convinced by what he said.

All this is symbolised by his decision taken in the waiting room on Pietermaritzburg Station in 1893. Should he attempt to redress his personal grievance, finish the lawsuit and to go home to India? Should he run away from his fellow Indians or should he take the lead against racial discrimination? His experiences on the coach which took him from Charles-town to Johannesburg, when he was very roughly treated, and his experience in Pretoria, convinced him that he must take the lead in improving the conditions of his fellow Indians in South Africa. Thus, at the age of 24 he made his first public speech to the Indians of Pretoria. He urged them to stick always to the truth, "even in business," to adopt more sanitary habits; to forget their caste and religious divisions and to learn English.

Gandhi won his lawsuit and induced his client to treat the latter decently. He returned to Durban en route for India, but did not leave for twenty years, for at the farewell party someone showed him the news item in the "Natal Mercury" to the effect that the Natal government intended to deprive the Indians of the right to elect members to the legislative assembly. He said he would stay for a month to help them, but he stayed for twenty years and he won.

Now who was this young

fellow of 24 who thought he could defy South African colour prejudice? He was born in 1869 in north-west India and belonged to a reasonably wealthy and cultured family. Both his grandfather and his father held political office and were well-known for the firmness with which they resisted authority when, in their view, authority was in the wrong. His grandfather was, in fact, Prime Minister of the little state of Porbandar.

Young Gandhi went to school there and was not a very successful pupil. In 1888 he was sent to London and enrolled at the Inner Temple as a law student. He lived in a very poor part of London, was very shy and awkward and seems to have been thoroughly unhappy there and gladly sailed away to India as soon as he was called to the bar in 1891. It is perhaps worth mentioning that he lived at this time on a total expenditure of 15/- a week.

Before we continue the story of Gandhi's life, first in South Africa, then in India, it will be a help to our understanding of this exceptional man if we try to grasp his central guiding

principle, the idea that emerged from that cold night of meditation in Pietermaritzburg railway station.

Gandhi, like all other great men, was possessed of a single-minded, integrated idea of the purpose of his life. He probably appeared to those who disliked him to be fanatical, but there was nothing stereotyped about his action, which gained its unity from the unity of his personality.

At the heart of his life and thought was the doctrine of AHIMSA, which is usually translated—very inadequately—by "non-violence". For him, all life on earth and all religion was not a passive, pious, ascetic idea. Gandhi followed the principle as a positive guide to righteous action. The doctrine and practice of AHIMSA were best seen, perhaps, in his humane work for the outcasts of Hinduism and his non-violent solutions of political problems. His humane spirit is clearly seen in his attitude towards and work for the fifty million outcasts, the untouchables.

(To be Continued)

Just Arrived

Famous Religious Gujarati Books

Maha Uthart	3	5	0
Thules Kirt Ramayana 3 Vol	3	10	0
Vallmik Ramayana 3 Vol.	4	10	0
Olta in Gujarati Explained	5	5	
Olta Path Ratana Bhasha	10	5	
Manikavata	15	5	
New Cooking Book Path Vigan			
Over 500 Pages, fully Illustrated	1	12	5
Ambias Nagar, 2 Volume	1	5	5
Dampata na Vitak Sexual Book	1	5	0
Dampata na Books, Sexual Book	1	5	0
Dampata na Bhasha, Sexual Book	1	5	0
Kook Bartra	1	12	5
Chandi Path		5	5
Vivash Vani	1	5	5
Bagath Jalaram, 20 Khatts	3	15	0
Jalaram na Amar Path Khatts	1	7	5
Gujarati Teacher, Gujarati Letter Writer	10/5 each		
Datta Prayer Book, Bal Suwar, Adiba, Masha Khatt,			
Parvathan Mass na Khatts, Shri Satya Narayan Khatts,			
Jalaram Bapa Khatts Arbia Bangra, and many other			
Send Books at 2/6 each.			

ALL ABOVE ARE NOW ON FOR SALE.

D. ROOPANAND BROS.

PUBLISHERS AND BOOKSELLERS

Phone 20707.

P.O. Box 2524.

85 VICTORIA STREET,

DURBAN.

India Letter

(From Our Own Correspondent)

Pak "Coups" Sponsored By America

THE Secretariat of the Communist Party of India firmly believes that the recent military "coup" in Pakistan was sponsored by the U.S. with a view to strengthening its hold on that country.

The Secretariat, which has been in session in New Delhi since November 17, has been considering the alarming developments in Pakistan. It is reported to be of the view that the U.S. Government would use Pakistan to bring pressure upon India, even with the threat of military action, to "soften" its independent foreign policy.

According to reports reaching the C.P.I. headquarters the American Ambassador in Pakistan has been directly interfering with the administration of that country.

The U.S. Government, according to an influential member of the Secretariat, could not trust any political party in Pakistan to pursue the existing pro-Western policy as also to win

the general elections and carry the masses with them. It was also concerned with the growing sympathy in Pakistan for the U.A.R.

Canadian Premier In Delhi

The Canadian Prime Minister, Mr. John Diefenbaker, was accorded a warm welcome on his arrival in New Delhi on the evening of November 18.

In an extempore speech at the airport the Prime Minister observed: "I must say how deeply I am touched by the warmth of the welcome and the numbers that have turned up."

Mr. Nehru in his speech of welcome to the Canadian Prime Minister, referred to the close co-operation and cordial relations that existed between India and Canada and hoped that these relations would become even stronger by the visit of the premier.

The Canadian Prime Minister said that Mr. Nehru enjoyed

"a reputation and here in our country equal to that in his own."

German "Varsity" Doctorate For Radhakrishnan

Dr. B. Radhakrishnan, the Indian Vice-President, received an honorary doctorate from the faculty of Philosophy at Mainz University.

The degree was conferred on him by the Dean of the Faculty of Philosophy. The West German Foreign Minister was present on the occasion.

Big Haul Of Jewellery In Jaipur

Five boxes containing jewellery, gold, silverware valued Rs. 10 lakhs were seized by the Jaipur police from Goswami Govindlalji, the fabulously rich mahant of the Vishnavite shrine of Nathdwara in Rajasthan.

The police suspect that the whole or part of this precious material belongs to the ancient treasure fund reported from Nathdwara in January this year.

The boxes were seized by the police at the outskirts of Jaipur. The Mahant, with his family members and attendants, was travelling to Delhi by car. The police are making an inventory of the goods.

Inventor's War On Flies

Unwisa were the flies that plagued Keshoprasad Varma when he was shaving 10 years ago. Varma, trying to wave them away, dropped his razor, stepped on the blade and cut his foot. On the spot, he pledged revenge against the entire fly kingdom.

Now Varma has been granted a patent for a gadget which, he claims, is the most efficient fly-trap ever invented.

The Uttar Pradesh State Government has granted Varma Rs. 2,500 to perfect the fly-trap.

African Leader Meets Nehru

Mr. Ernest Ouanda, Vice-President of the Union of Populations of the Cameroons, the major political body in the country, met Prime Minister Nehru and presented to him a memorandum on the demand of the people in the territory for independence and reunification.

The United Nations trust territory of the Cameroons in West Africa is at present divided and administered by the British and French Governments.

India's Largest Insurance Company At Your Service

The New India Assurance Company Limited

SOLE REPRESENTATIVE IN THE UNION OF SOUTH AFRICA

RUSTOMJEE JALBHAY RUSTOMJEE

140, Queen Street, DURBAN.

FOR SERVICE AND SECURITY
CONSULT US FOR
EVERY TYPE OF INSURANCE

P.O. Box 1610.
Residence: 111 Eleventh Avenue,
DURBAN.

Phones:
Office: 25845
Residence: 36413.

Russia Training Africans In Warfare Tactics

AFRICAN AND ARAB STUDENTS, lured behind the Iron Curtain with promises of free study in Communist universities are being trained in commando and jungle warfare and in subversive underground tactics. They train with the forces of Russia, Poland and East Germany on their regular twice yearly manoeuvres.

This was stated in London on Friday night by 25 year-old Nigerian An Ajo who has just escaped to the West after six-and-a-half years in Russia and East Germany.

An Ajo is an ex-member of the British Communist Party. He was kidnapped while on a day trip from Hamburg to Berlin in 1952 to sign a big cement contract on behalf of his father's firm in Nigeria.

"Russia has a big plan for Africa and is recruiting African students like me," he said. "I hid behind me in Leipzig 17

fellow Nigerians who are regarded as the shadow saboteur for whom Nigeria got independence in 1950.

"I want to get home now and be ready for them."

Shown Maps

The Russians showed him maps of Africa, pointing out Ghana, Sierra Leone, Sudan, Ethiopia, Somaliland, Tanganyika and Kenya, telling him: "This all used to be Britain's recruiting ground. Now it is going to be partisan ground."

An Ajo said that after he had been kidnapped he was taken to a huge Communist "camp" at Bautzen where he was to spend the next two and a half years in "discussion groups" and propa-

ganda. "Here I saw men from nearly every nation being put through the course," he told the "Daily Mail". There were many Englishmen, American Negroes, Frenchmen and a White American.

"There were Iraqi students, Indian students and young men from all over the Commonwealth. Most of them had been 'formed' through London from their Communist connections."

Paid Guests

The Russians' "guests" were given £3 a month for doing nothing.

"Twice a year we all did our military training with the forces. We were given economic courses, lessons in jungle warfare and taught how to handle weapons."

He was later sent to the Karl Marx University at Leipzig. There he married a Communist official. And it was from there that he decided to escape—bluffing his way on a train through control points in the West.

Prem Krishnen Defends India's Foreign Policy

(Continued from front page)

out of a book. It is not an article manufactured in one or two more static forms for being prescribed more or less as a doctor prescribes medicine.

Each country has to evolve its own foreign policy to meet its special needs and circumstances. A foreign policy which does not do this would be a failure and indeed most likely would be a policy dictated from outside by some other power. The world today is divided into two power blocs and those that have joined one or the other bloc have no doubt considered the matter carefully and seriously before doing so. Their best interests are, they consider, served by the decisions they have taken but it is not impossible that some of them may have been coerced orajoined into action which would not have been taken but for pressures from outside.

Conflict

"In this age of the jet plane and the hydrogen bomb the forces of destruction are so powerful that a conflict between the two great powers of the world would mean destruction for both and victory for none. This, I believe, is realised, but nevertheless fear and suspicion keep them from reaching agreements or coming together.

"India feels that in the circumstances prevailing in the world it has a part to play and its foreign policy is a dynamic effort to be of service. Lining up with one or the other power bloc would not be of any help and remaining free and friendly with both provides opportunities to bring them together and help them to reach understandings. India has been able to render such service many times, including a settlement in Korea, the truce in Indo China and more recently the restoration of peace in Egypt and in the Lebanon.

"From the narrow personal angle also India's neutralism is not a stalling on the fence but is positive and dynamic. On every issue it takes a decision on the merits of the case and is prepared to speak out and espouse causes without fear or favour. That way, and that way alone, lies self respect and service of the world community of nations at large."

"Hatred Hindrance To Freedom"

(Continued from front page)

Mr. Mboya spoke supporting a term to the Prime Minister of India, Mr. Nehru, whose birthday was celebrated. He said his only personal meeting with Mr. Nehru had been in 1954 for about one and a half hours in his office, "but what he had to say to me on that occasion has played a great part in my activities. There have been great men, but history will record Nehru's name among one of the greatest."

Peaceful Revolution

Mr. Mboya said: "We know him as one of the architects and inspirers of the peaceful revolution that is taking place throughout the colonial world. For in Africa Gadhafi and Nehru have proved beyond doubt that violence must be resolute and uncompromising in the struggle for freedom, one need not—and indeed must not—resort to violence."

He said they had learnt from Gadhafi and Nehru that hate was intolerance and violence harmful to the struggle for freedom. "We in this country have learnt the lesson well."

Proposing a toast to Mr. Nehru, Mr. J. M. Nazareth, M.L.C., said Africa needed political leadership of Mr. Nehru's type who embodied "an absence of religious bias with moral fervour." For any country that was trying to take itself, this approach seemed to him to be vital.

Ghana And Guinea Unite

ACCRA, November 23.

GHANA and Guinea today declared their agreement to "constitute one two States as the nucleus of a union of West African States."

In a declaration, signed at the Governor-General's State House, Ghana also agreed, subject to Parliamentary approval, to grant a loan of £10,000,000 to newly independent Guinea.

The declaration said Ghana and Guinea had agreed as a first step to adopt a union flag, develop the closest contacts and harmonise defence, foreign and economic policies.

Next Step

The next step would be to formulate a constitution.

These moves were "not designed in any way to prejudice the present and future relations of Ghana and the Commonwealth or Guinea and the French community," the declaration said.

It was issued after talks here between Dr. Kwame Nkrumah, Ghana's Prime Minister, and Mr. Sekou Touré, the visiting Prime Minister of Guinea.

Britain said tonight she had been given only a few hours' notice that Ghana, a British Commonwealth nation, and Guinea, a former French Union nation, intended to unite.

"The British High Commissioner was called in at Accra earlier today and told of the move," said a spokesman for the Commonwealth Relations Office in London. "It was fast work."

The spokesman said the British Government "at the moment has no idea what Dr. Nkrumah has in mind."

The United Kingdom and other Commonwealth High Commissioners in Accra were told in advance last night of the agreement, a Commonwealth Relations Office spokesman said tonight.

All the High Commissioners of Commonwealth countries represented in Accra—Britain, Canada, Australia, India and Pakistan—saw Dr. Nkrumah today before the agreement was announced.

Information on the move was passed on to the other Commonwealth countries—Sapa Reuter.

India's £750,000 For Birth Control

The Indian Family Planning Board has recommended that the Government set aside ten million rupees (£750,000) for the 1959-60 programme for birth control.

Expulsion From Zulu Teachers' College

ONLY 133 students remained at the Amantsoyi Zulu Training School on Wednesday. They have been given "another chance" to enable them to write final examinations, but more than 200 students have been sent home following "misconduct".

The expulsions follow incidents on Sunday when students screamed and misbehaved in the dining-hall and at a church service.

Mr. P. J. Patgister, senior information officer of the Department of Basic Education in Natal, said: "The department issued instructions yesterday that all students writing internal examinations—204 male and female students—were to be sent home. They had not completed their examinations."

"The 133 students writing external examinations were given another chance on condition they behaved properly. They, too, were involved in the trouble at the school."

Mr. Patgister said it was believed the trouble at the school stemmed from "political agitation."

"Yesterday morning the principal, Mr. O. van Heerden, asked

students who were about to write an internal examination to remain in the examination hall after they had completed the paper because he wanted to speak to them."

Wire Trap

"They took no notice, however, and walked out. When they were called back, they took their seats and started to stamp on the floor."

Mr. Patgister said an investigation was being made into an incident at the school the previous night. A steel wire was found stretched at waist-high across the road on the school grounds.

Fortunately no one was injured. A teacher spotted it as he drove down the road shortly after dark."

Footnote: A departmental inquiry into a walk-out last month by a number of students is in progress.—Daily News.

American Awards For Race Relations Work

THE National Association for the Advancement of Coloured People (NAACP) has given its 1958 Freedom Fund Awards to Radell Bing, General Manager of New York's Metropolitan Opera and to Negro magazine publisher, John H. Johnson. Both were cited for their activities promoting the economic and cultural advancement of Negroes.

The awards were presented at a dinner attended by some 2,300 guests, white and Negro guests prominent in many fields of American life.

Bing's citation praised his "single-minded devotion to art to its basic principle of the universality of talent, in whose service he opened the doors of the Metropolitan Opera to Negro singers."

Johnson's citation was tendered "in gratitude for the encouragement he has given through his magazines to the cultural and economic advancement of the Negro American."

In accepting his citation Bing minimized his role in eliminating racial discrimination at the Metropolitan Opera. He said he "never felt that one should be 'honoured' merely for having done what is decent and right." He recalled that when he went to the Metropolitan eight years ago "I proposed to run the house on the basis of quality and quality alone. We at the Metropolitan," he added, "are not looking for colour. We are looking for voices."

In his acceptance Johnson told many overseas visitors who stop by his Chicago office to ask him about race relations in America "They are surprised," he said, "that I can tell them that integration in public schools is progressing well in

many Southern cities and states and that Little Rock and Virginia are the exception rather than the rule. They are intrigued that what I say fits so well into what they know to be their subconscious admiration of the American way of life which is the built-in constitutional framework for universal freedom."

Johnson began publishing a magazine digest of articles appearing in the Negro press of the United States in 1936. Today he publishes three mass circulation magazines and other periodicals.

W.I.D.F. Supports African Womens Protest

The Women's International Democratic Federation, Berlin, has sent the following telegram to the Prime Minister of the Union of South Africa, Pretoria:

Women's International Democratic Federation representing millions of women indignantly protest against recent arrests in Johannesburg of hundreds of women who refuse to carry passes and against the system of apartheid. In keeping with UN Special Political Committee resolution calling upon all states especially Union of South Africa to fulfil their obligations under UN Charter we demand their release and abrogation of pass laws.

Women's International Democratic Federation joins the unanimous demand of public opinion to drop further persecution of the 94 people leaders wrongfully charged with treason and demand their immediate freedom.

Mr. Paul Robeson To Visit India

Mr. Paul Robeson plans to visit India this winter and take part in the Republic Day celebrations in New Delhi on January 26.

Mr. Robeson said in an interview, "I am visiting India as a friend and not for concert."

He spoke warmly of the numerous messages he received from India on his 60th birthday in April last, including a message from Mr. Nehru, and said, "I want to meet the people of India and greet them. Maybe, I shall sing some songs to them in greeting them."

Treason Trial Restart On January 15

THIRTY of the accused in the adjourned treason trial have been reindicted on a charge of treason. The indictment was served on the defence on Saturday by the Deputy Sheriff and the trial will recommence on January 15 in the Special Court at Pretoria.

The new indictment charges the 30 accused of acting in concert and with common purpose and hostile intent, with having endangered the existence or security of the State, and having actively prepared to subvert and overthrow the State by violence, and to substitute a Communist or some other form of State.

The indictment charges conspiracy on the part of the accused in these objects, which were also to be achieved through the instrumentality and cultivation of certain organisations.

Names Listed

The names of 21 organisations are listed in an accompanying schedule and include the African National Congress, the South African Indian Congress, the South African Congress of Democrats, the South African Congress of Trade Unions and the Federation of South African Women.

As with the previous indictment, the Congress of the People, held at Kliptown on June 25-26, 1955, and the Freedom Charter adopted there, formed the pivotal points of the new indictment.

It is understood that the Crown team for the trial remains the same, except that Mr. S. E. Terblanche has replaced Mr. M. O. Barker, of the Attorney-General's staff.

The defence team, it is understood, will again be led by Mr. L. A. Mafela, Q.C., and will include, among other counsel Mr. A. Fischer, Q.C., Mr. H. C. Nicholas, Mr. R. S. Welsh, Mr. S. Krutridge, Mr. A. F. O'Dowd, and Mr. C. Pienaar.

As before, the defence team will be instructed by Mr. Michael Parkinson of A. Livingstone and Company, Johannesburg—Sapa.

Best Speakers Debate

The annual Best Speakers Debate for the "Sam Dugger Flooding Trophy" will be held on Monday, December 8, at 7:30 p.m. at Macosa House, 31 Beaudenhoust Street, Pretoria.

The Debate is organised by the Transvaal Indian Youth Congress and is open to all young people under the age of 30 years.

Last year the trophy was jointly awarded to F. Fakad and A. S. Saliman, both scholars at the Central Indian High School.

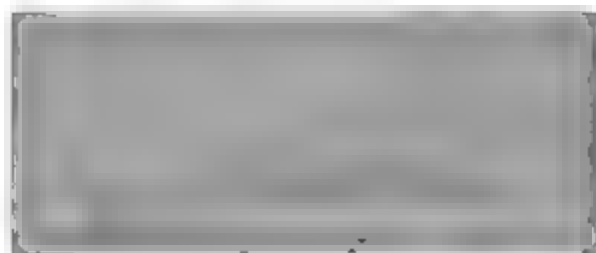
Participants have a choice of preparing a talk on one of the eleven subjects. Further details and enrolment forms are available from the Secretaries, T.I.Y.C., 31 Beaudenhoust St., Johannesburg.

Three prominent educationists will be the judges.

B-I

Sailings Between
East African Ports
Karachi And Bombay

S.S. Kampala due 1st Dec. 1958.
Sails for Bombay on 6th Dec. 1958.

PASSAGE FARE TO KARACHI OR BOMBAY

First Class	single	without	food	£92-0-0
Second "	"	"	"	£60-15-0
Third "	"	"	"	£31-10-0

For further particulars apply to—

Shaik Himed & Sons
(Pty.) Ltd.

390 Pine Street, — Durban.
Telephone 20432, Tel. Add. "KARAMAT."

Cable & Tel. Add. HARGVAN.

Phone 29368

P. Hargovan & Co.
(Pty.) Ltd.

Earthenware Pickle Jars 3 Gallons 12/6 each F.O.R. Durban
Fresh First Grade Green Ginger 1/2 per lb. " "
Fresh First Grade Garlic 2/- " " "

Cash with order only.

P. O. BOX 1250.
155,7 Warwick Avenue
DURBAN.

BOOKS FOR SALE

The Bhagavadgita—Radhakrishnan	11	6
Ramayana—Rajasekhara	5	0
Eminent Americans—J. T. Sunderland	7	0
Christian Missions—M. K. Gandhi	5	0
Selected Letters I—M. K. Gandhi	1	0
A Discipline For Non-Violence—R. B. Gregg	1	6
Towards New Education—M. K. Gandhi	2	4
Sarvodaya—M. K. Gandhi	5	8
Indian Home Rule—M. K. Gandhi	1	6
Public Finance And our Poverty—J. C. Kamasappa	2	0

Obtainable from:

"INDIAN OPINION,"
P. Bag, Durban, Natal.

THE QUEENSLAND INSURANCE COMPANY LIMITED.

(INCORPORATED IN 1886 IN NEW SOUTH WALES)

TRANSACTS ALL CLASSES OF INSURANCE

Fire — Marine — Accident

Consult:

MISS TEHMI SORABJEE RUSTOMJEE
SPECIAL INDIAN REPRESENTATIVE

106 MANSFIELD ROAD, — — — DURBAN.

P. O. Box 476. — — — TELEPHONES 47453 & 47888.

Newly Arrived 'Jaico' Books

Panch Tantra	4 0
He Who Rides A Tiger	4 0
The Vision Of India	4 0
Droll Stories	4 0
Among The Great	4 0
Light Of Asia	4 0
The National Culture Of India	4 0
Illustrated Technical Dictionary	7 6
The Wisdom Of India	7 6
The Wisdom Of China	7 6
Goda n	6 0
Jataka Tales	6 0
Prophets And Saints	5 0
Make The Most Of Yourself	5 0
A Digit of Moon and The Draught of the Blue	2 6
The Substance Of A Dream	2 6
The Art Of Living	2 6
Tears And Laughter	2 6
Creatures Of Destiny	2 6
Rubaiyat Of Omar Khayyam	2 6
The Song Celestial	2 6

(Postage 6d. Extra)

Obtainable from:

**'Indian Opinion' P. Bag.,
Durban, Natal.**

BOOKS FOR SALE

Ramnam—M. K. Gandhi	2 6
An Atheist With Gandhi—Dora G. Rao	2 0
A Gandhi Anthology (Book 1)—V. G. Desai	1 3
Gandhian Ethics—Benoy Gopal Ray	2 6
Basic Education—M. K. Gandhi	2 6
Bapu's Letters to Mira (1924-48)	10 6
For Poindexter—M. K. Gandhi	2 6
The Educational Philosophy of Mahatma Gandhi —M. S. Patel	2 6
To Women—Amrita Kaur	1 0
Drink, Drugs and Gambling —M. K. Gandhi	2 6
To the Students—M. K. Gandhi	2 6
The Gospel of Selfless Action or The Rite According to Gandhi (Translation of the Original in Gujarati with an additional introduction and commentary) —Mahadev Desai	2 6
What Is Wrong With Indian Economic Life —D. V. K. R. V. Rao	2 6
Indianity Its Economy And Way Of Life —J. C. Kumarappa	2 6

Obtainable From:

**Indian Opinion,
P. Bag, Durban, Natal.**

BOOKS FOR SALE

THE DELIVERANCE (A picture of the pulsating life of the joint family)	4 6	INDIAN CHRISTIANS —G. A. Natesan	7 6
INDIAN STATES' PROBLEM (Gandhi's Writings as utterances)—M. K. Gandhi	10 0	SEVEN MONTHS WITH GANDHI —Krisnadass	12 6
FOUNDATIONS OF PEACE (Critical study of the conditions which precipitated two world wars)—K. T. Shah	18 0	A RIGHTEOUS STRUGGLE —Mahadev Desai	2 6
DELHI DIARY—Gandhi	10 0	NON-VIOLENCE IN PEACE AND WAR Vol. I.—M. K. Gandhi	10 0
A SURVEY OF RACE RELATIONS (1924-54)	5 0	NON-VIOLENCE IN PEACE AND WAR Vol. II.—M. K. Gandhi	14 0
A PROPHET OF THE PEOPLE —T. L. Vaswani	2 6	FROM PERAVDA MANDIR —M. K. Gandhi	1 0
KRISHNA STORIES —T. L. Vaswani	7 6	GANDHIANA—D. G. Deshpande—(A Bibliography of Gandhian literature)	5 0
A VISION OF FUTURE INDIA—K. G. Nataraj	2 0	GANDHI-JINNAH TALKS (Text of Correspondence and other relevant matter)	2 6
SOVIET ATTITUDE TOWARDS CHINA Facts And Facts—Stanley Powell	5 0	PILGRIMAGE FOR PEACE—Fyrmal	12 6
AMONG THE GREAT (Conversation with Romain Rolland, Mahatma Gandhi, Bertrand Russell, Rabindranath Tagore and Sri Aurobindo)—Dilip Kumar Roy	23 0	TO STUDENTS—M. K. Gandhi	2 0
TWO HISTORICAL TRIALS IN RED FORT —An account of the trial of the Officers of the I.N.A.	14 0	BAPU—Marry F. Burr	4 0
WHY CRIPPS FAILED (Documental account from the Indian Nationalist point of view)—M. Subrahmanyan	2 6	COMMUNAL UNITY—M. K. Gandhi	25 0
FAMOUS PARSIS	7 6		

'Indian Opinion,'

P. Bag, Durban, Natal.

ઇન્ડિયન

ઓપિનિયન

*

પ્રમનિયમાર્થિનું પાલન જેણે નથી કર્યું તે માન્યતા મીતાના અર્થો વિપરીત ન હોય. જેઓ તપની ભૂમિમાં તરેલા છે, તે જ આપણે અર્થ કરી શકીએ.

—મહાત્મા.

“ધીક્કાર આઝાદીને અવરોધે છે...”

ડૉ.મ. અરુણોદય

કુનીયાની હાલિએ હાલના બેલચી શ્રી પ્રેમ કૃષ્ણને બિદાયગીરી આપવા એક સમારંભ બોલ્યો હતો. એમાં તેઓએ જણાવ્યું હતું કે, “આશા હૃદયમાં એક આશા હૃદયને હું વિદાય થઈ છું” કે આ સુદર દેશમાં રહેતા બધા લોકો, આઝાદી માટે પ્રત્યક્ષતાથી ચિન્તિત નીચે આજે કૃષ્ણ કરશે.

“મારી સમજ મુજબ મુખારો બોલે છે; આજ અને દેવી નીતીનું તેમાં સ્થાન છે. એમાં જેઓ જાણે છે તેઓએ જેમની પાસે નથી તેમને આપવાનું રહે છે. આમજ વધેલાઓએ પાછળ રહેલાઓને હાથ આપી આગળ લાવવા ઇચ્છા રાખવાની હોય છે. જે લોકો નથીબધાર છે તેઓએ કમનસીબને અકારો આપવાનો હોય છે અને એક નવી કુનીયા અને નવું સ્વર્ગ બનાવવાનું છે કે જેમાં લોકોની સમાનતા, સાધનોની વિપુલતા તથા કાયદામાં કાયદા મીલની આગે કદમ ભરી આઝાદી માટે પ્રત્યક્ષતા ના વાવટા નીચે પ્રચલન કરવાનો રહે છે.”

મી. ડૉ.મ. અરુણોદય જેઓ વધુમાં મી. ડૉ.મ. કૃષ્ણ, “હાલ M.L.C. છે તેઓએ મુખ વિદાય ના વક્તા પ્રધાનને હું ૧૯૫૪માં ઇચ્છતાં જણાવ્યું કે, “મી. કૃષ્ણ મળ્યો હતો. તેમની સાથે ડૉ.મ. એક અસાધ્યકોના હોસ્પિટલ છે કલાક વારતા થઈ હતી. તે કે જેઓને અસાધ્યકોના હોસ્પિટલ છે તેઓએ જે કાંઈ કહ્યું હતું હતું. તેઓ સકાલ રાજનીતિના તે આસ જીવનમાં મહા મહત્વનું છે અને સાચા બેલચી છે અને સ્થાન પ્રચલે છે, મહા મહાન કેનીયાના ખાસ હોસ્પિટલ છે.” નરેલ થયા હશે પણ નહેરુ

સરીકે બોલાવીએ છીએ, આદિ કામાં અમારે માટે ગાંધી અને નહેરુએ જે જતાથી આપ્યું છે કે, આઝાદી એક માણસને પણ આપ્યો વગર અહિંસક રીતે મેળવી શકાય છે.

આઝાદી માટે મિત્રકાર-ભરી હોંસા બહુ તુલ્યાનજનક રૂપાવટ છે. આ દેશમાં આપણે તે પાઠ મળે. સારી રીતે સિખ્યા છીએ.”

બીજા એક આફ્રિકન વ્યક્તાએ જણાવ્યું હતું કે, “આફ્રિકામાં ગાંધી અને નહેરુ જેવા નેતાની આપણને મળી જરૂર છે.”

હાલની પરદેશ નીતીનો અભ્યાસ

કુનીયાના હાલના બેલચી શ્રી પ્રેમ કૃષ્ણને એક બહેર નિવેદન દ્વારા હાલની પરદેશ નીતીનો અભ્યાસ કર્યો છે. નિવેદનમાં તેઓ જણાવે છે કે, “હું જ્યારે જ્યારે કાંઈ પ્રયત્નસર લોકોને મળું છું ત્યારે જ્યારે અને તેઓ એક પ્રશ્ન પુછે છે, “તમે શા માટે તરતથી છોડો?” “હાલ શા માટે વાલ ઉપર બેસો છો?” પરદેશ નીતી કાંઈ એકાદ પ્રસ્તુતમાંથી ચૂટી નથી કદાતી. એ કાંઈ એવી પણ વસ્તુ નથી કે જે જલ્દીથી જેમ એકાદ બે વધુ કે બોલા કરી હોસ્ટરની જેમ આંકડા માંડી દેવામાં છે.

પ્રત્યેક દેશને પોતાની પરદેશ નીતી પોતાની ખાસ જરૂરીયાતો અને પરિસ્થિતિને અનુસરી વધવી પડે છે. જો પરદેશ નીતી આમ ન કરી શકે તો કાં તો તે નિષ્ફળ ગઈ હોય અથવા કાંઈ જલ્દારની સત્તાએ તેને સ્થાપી હોય, આને કુનીયા જે વિભાગોમાં વેચાઈ ગઈ છે, એક શા બીજા વિભાગ માં ભળી જતા પહેલાં ઈંદી વિચારણાની મળી જરૂર છે. આ બી આપણી અંબીર ફરજ છે કે આપણે કાંઈ પણ પગલું ભરીએ તે પહેલાં એ જાણી લેઈ કે, કોસલાવી પટાવી આપણી પાસે એકાદક પગલાં બહાર ની સત્તા જાણવ જરૂરી થી તો બસાવતી નથી ને.

આને જેટ વીચારો અને કાય-કોજન બોંબના જ મા ના માં વિનાશક બળ બેલચુ બધુ બળવાન છે કે, કુનીયાની જે મહાન સત્તાઓ વચ્ચેની અથડામણનો અર્થ બનેનો વિનાશ અને કાંઈ નોજા જમ નહીં, હું માનું છું કે; આને સ્વીકારવામાં આવે છે પણ કમ અને શકા તેમને એક ચતા અથવા સમાધાન કરતા શકે છે.

આજની કુનીયાની પરદેશની નીતી હાલને લાગે છે. કે બેને જે મહાન ભાગ બજાવવાનો છે તે બેની પરદેશ નીતી માપકેતજ બની શકે, એક શા બીજા વિભાગ સાથે એકાદ જગ્યાથી તે (અનુસંધાન માટે જુઓ પાવું ૪૭૭)

આ પુરમાર્થ અંધ કરે!

થો એક આફ્રિકન ચેરીટરબાના એક ચેરીટર મી. કુપા નેત્રે છે જેઓ આફ્રિકન નેત્રણ કેમિશનના માનદ મંત્રી છે તેઓને જે ગોરા પોલીસોએ ખામી હતી. તેઓ એક મીત્રના પરમાર્થે એકાદકા હાલની પાસે કાલ આરામ લઈ રહ્યા છે. એમને જણાવ્યું હતું કે; તેઓ આ કેસ લાવ્યા મળે છે.

તેઓ પોતાને મેલ જઈ રહ્યા હતા. કાર અટકી જતાં તેઓ નીચે જતાં અને મદદ મેળવવા પ્રયત્ન કરી રહ્યાં હતાં. ત્યાં એક પોલીસ વેન આવી અને જે ગોરા પોલીસો નીચે જતાં. તેઓએ મી. કુપાને પ્રબુ આ કાર કેળવી છે. કુપાએ જણાવ્યું કે કાર પોતાની જ હતી. પોલીસો એ તે કાર ચોરાવતી કાર જણાવે છે કહી, એમને માંડવા કામ્યા. ત્યાર પછી એક બીજા પોલીસ કાર આવી કે જેમાં એક પોલીસ હતો તે મી. કુપાને મદદ કરવા ઇચ્છતો હતો.

એમને પોલીસ રોકેને સહ જવામાં આવ્યા ત્યાં કેસ લખાવ્યા પછી એમને સમાજ દવાખાને લઈ બહુ સારવાર કરાવવામાં આવી હતી.

પોલીસ રોકેનના વચને બહેર કહ્યું છે કે, એઓ મી. કુપાના કેસ થી વાકેફ થયા છે. તેઓ કાંઈ કહી નથી શકતા કારણ કે. આ કેસની તપાસ આવી રહી છે.

"ઇન્ડિયન ઓપિનિયન"

શુક્રવાર તાર, ૧૮ નવેમ્બર, ૧૯૫૮.

હવે મી. કુમા નોકવેનો વારો

જાણના જાણીતા આફ્રિકન વહીવટી મી. કુમા નોકવે ને આફ્રિકન કોંગ્રેસના પશુ નેતા છે, જેમની ઉપર હુમલો કરવામાં આવ્યો છે. આ બનાવેમાં કોનો પોલીસની આર્થિક સુખીતા કારણ રૂપ હોય અથવા હોંસા કરવાની ઉત્કેષણીત્વ પરીણામ હોય, આની સામે બધા ન્યાય પ્રિય લોકોએ પોતાનો વિરોધી અવાજ ઉઠાવવે જ નેહ છે.

અપારે સરકારના નોકરો અથવા સરકાર પક્ષના માણસો હોવા ઉપર ઉતરી પડે છે ત્યારે એમ અણુય છે કે આ દેશની પરીસ્થિતિ સ્વીકાર કહી શકાય અગતી વધ છે. હાલમાં એક વરસ પહેલાં પ્રીટેરીયામાં એક આફ્રિકન જરનાલીસ્ટની સભામાં ડીપર ગેસ અને બીજા કેટલાક લોકો બોમ્બડ નાખવામાં આવ્યા હતા, કારણકે થોડા મહીના પહેલાં આફ્રિકન નેશનલ કોંગ્રેસના પ્રમુખ ઉપર હુમલો કરવામાં આવ્યો હતો. અને આને બાજુ દેશની સુખીમ કોર્ટના એક સભ્ય કે ને ખાતરી છવનમાં પોતાના લોકોના નેતા છે જેમની ઉપર હુમલો કરવામાં આવ્યો છે.

પોલીસની દૃષ્ટ છે કે નામરીકને ગેરકાયદેસર. શું કાંઈથી બચાવે પણ અપારે પોલીસ પોતે જ માર પીટને ઉત્તેજન આપે ત્યારે આપણે માનવું પડે છે કે આ દેશની ન્યાયની પદ્ધતિમાં ક્યાંક સડો છે.

આ ન્યાયની નીતી એ અગતીના આદર્શ ઉપર રચાય છે. જોશએને બીન-જોશએ ઉપર અત્યાચાર કરવાનો તે કંઈ આપે છે. આનો અર્થ એ થાય છે કે સુસામની જેમ બીન-જોશએ, જોશએના કામમાં છે, અને એમને માન અથવા સ્વમાન સાથે વહેવાનો કંઈ નથી. એના બચાવ માટે કોઈ કાયદો પણ નથી, એને ફક્ત જોશ સાહેબેનું કહેવું માનવું રહ્યું.

પણ માનવ આદર્શોથી આ વિફલ છે. જોશએના પ્રીરતી મર્મના આદર્શોથી પણ વિરોધી છે. તેમજ એક મિત્ર સમાજમાં આ એક બહુજ ધાતમિ બીના છે.

આને પરીણામે આફ્રિકન કેમમાં એક માદસુન્વા પક્ષ નિકળ્યો છે તે નવાઈની વાત નથી. કોમલેક કુદ વીજ છે, જે દિવસે આફ્રિકનો આ વસ્તુમાં આવે તેને તે દિવસ આફ્રિકનો માટે ફર સામ્યનો રીવજ હતો. પણ ત્યારે આને ને લોકોના કામમાં કાયદા કાનૂન રાખવામાં આવે છે એ લોકો પશુ શું કાંઈથી કોમ વતે છે, ત્યારે એમ અણુય છે કે એ દિવસ ફર નથી જવાયે કાળા જોશ વચ્ચે મંજીર હતી. એ બનવા માટે.

અમતી નથી, પણ આ એક ચિતવણી છે અને સમ્ય ને જાહેરવા માટે છે. બહુજ કુખની વાત રીસત જાંવ કરવાનું કામ સરકાર નેહ છે.

યુ. એન. સામે ગરૂપ એરીયાઓનો વિરોધ

કોઈનાય પ્રાચીન કોંગ્રેસે હાલ માળી રહેલી યુનેની મેઈકના રીક પ્રતિ-નિધિને આ મેખીત નિવેદનની નકલો મોકલવી છે, જેમાં તેઓ અણુને છે કે યુનાઈટેડ નેશનલના ચાર્ટર અનુસાર વસ્તુવાને વડે યુનીયનની સરકાર હીટી મોકા ઉપર હવે ઉપરાંત ગુસ્સા કરી રહી છે. આ વચ્ચે યુનેના પ્રતીનિધિઓને મી. એલન પેટને બચેલી એક ચોપરી ને ગરૂપ એરીયાઓની પુરી માહિતી આપે છે તે પણ મળશે. નિવેદનમાં અણુવવામાં આવે છે કે ૧૦૦ ગરૂપ એરીયાઓ નાહેરનામાં હાલ નહેર કરવામાં આવ્યા છે. આ એરીયાઓ નેહ, નીચમર્મ અથવા પ્રીટેરીયા અને પોર્ટ ઇલીકાએકમાં છે. પણ આને ઈપે હાલના હીટીએ અને બીજા બીન-જોશએને કારણે રીતે પોતાના મર્યાદાથી અને વેપારમાંથી કાઢવામાં આવશે. એમને માટે સુદી નહેર કરેલી અણુઓમાં તેઓને અણુઓમાં આવશે. યુનીયનના કોઈ પણ

અણુઓ

પણ મોટા તથા યુનેશ્કોએ વિદાળી અબીનિયન પ મી કાંઈ અને પાકી છે તેઓ અરેબો. આ વચ્ચેના હુ અણુઓ પાકું છે. અમરો અબીનિયન આ પાકારા ને પાકાવા જ છે.

—સુરેશભાઈ બાંધી.

આમમાં એવું નથી મનું કે બીન-જોશ એ માટે અણુ કરવા માટે જોશએ ને હાલવામાં આવ્યા હોય અણુઓ, એમાં હીટીએને કાઢવામાં આવે છે, આસ કરીને ને અણુને વાળવામાં એ મોશએ પોતાના છવન માંબ છે તેની અણુઓમાંથી પણ.

આ નિવેદન પણ યુનેના અણુને એકમત થવા વિનવતી કરે છે, કોઈ ફક્ત આફ્રિકની સરકારને આ નીતી ને ફેરવવાની ફરજ પડે.

એકલાવા માટે કેમનવેદ્ય નથી

“આ નવ માટે ને આદર્શ એક લવાવા કરનારા નથી તેવા આદર્શોને અને આખામીક બંધોને અણુઓ પોતાની સેવા કરવાથી કેમનવેદ્ય સમુદ્ધ થકું છે અને તે માટે જ તેનું અણુતીય છે.” અંતની કેના કમનમાં બોલન અમારું જ વખતે સેવું દેશમાં કે નેજો સેવું કાંઈથી ના પ્રમુખ છે તેઓએ અણુઓ કહું. વધુમાં તેઓએ કહું કે, “કેમનવેદ્ય ની રચના ને ફેરવર થઈ છે. એક આ કે કોઈ પણ રાજ બીજા રાજપર સવા ન થકાવે અને બીજી એ જ રચનામાં અને તેમાં અર્થ ને નથી કે તે આર્થિક રીતે, વિમાર એક, કે કામણીએને રચાવી દેવી.

“અણુએ પૂર્વે અકના કંટાળા બરેલા અબીનિયમાં હાલ વસી રહ્યા બીજા કે નેમાં, રાજીવાલ, જમીન-પણ, વર્મવિસદ અને વિમારમેહીની કારા મારી છે. પણ તેમાં એક અણુ-ત્રિવાક છે કે જેને નહીં સાથ નથી અણુ. તે આખામનવાર એકમે અણુઓ એકમે કે, કાનવતી પોતે અને તેજ કેમનવેદ્યનો અર્થ છે.

“એક બીજને આપારે” કહું અને અ.જ બીના વધુ મહત્વ આપતી હતી. બીરિસ કેમનવેદ્ય રાજોનો સમુદ્ધ છે અને એક થા બીજ રીતે અણુતા અણુ અણુતા આપણે બધાજ અણુ બીજને આપારે” બીજે. શુદ્ધ શુદ્ધ

યુનીયનના વાંતો પણ એક બીજને આપારે રહેલા હોય છે. અને એ બીજના આપણા વડા પ્રધાનને કેમનવેદ્ય રાજોના પ્રવાસે મળા ત્યારે અણુઓ હતી.”

સીએની-ધરપકડ સામે વિરોધ

સીએની વિષય અરેબો આપણી વડા પ્રધાન હરમુખને એક તાર કહેશે મોકલ્યો છે. એમાં તેઓ લખે છે કે,

“કબરો આફ્રિકન બીજોને પાકની કાપણ માટે વકરી છે તેનો અચારી આ સરવા કે ને લખો બીજોનું પ્રતિનિધિત્વ થરાય છે તે અખત વિરોધ કરે છે. અને આપણે અણુઓની રજા લે છે કે, કામણક પણાને કારણે અને આ પાકની કાપણે બાતલ કરવામાં આવે બીજોને સુક્ષ્મ કરશે. આ મરૂપક યુનેના સામ્ય કંઈકના ખરિતોનો અર્થ કરનારી છે.”

એજ સરવાએ બીજ તારમાં ફેરવેક ના આરે.૫ અર ફરી ને કેક અલ, વર્સ મં આખનાર છે તેનો પણ વિરોધ કર્યો છે.

સામાજિક ખબરો

ટ્રાંસવાલ હોંડુ સેવા સમાજ

દૈનિક મહોત્સવ

ટ્રાંસવાલમાં હોંડુઓની ખામીક સમાજ-
શક અને જોગવાઈના ક્ષેત્રમાં
અવરોધીત પ્રવૃત્તિ કરનારા યોગ્ય નણિ
દેવાથી ૧૯૪૨માં દાસવાલ હોંડુ સેવા
સમાજની સ્થાપના કરવામાં આવી
હતી સમાજની સ્થાપનાને ૨૫ વર્ષ
પૂર્ણ થયાં છે એ સમય દરમ્યાનમાં
સમાજે હોંડુઓની દૈનિક સેવામાં અપૂર્વ
સેવા બજાવેલી છે.

સમાજને પોતાનું મહાન હેતુ તે
તે સ્થળેથી હોંડુઓના કિતની દૈનિક
પ્રવૃત્તિઓ કરી સહાય એ હેતુથી
લોકોની સખતમાં એક પ્રાવર્તી ખરીદવા
માં આવી હતી, તે સ્થળે માધી
હોલ અને સાળાનું મહાન પ્રાધિકારમાં
આવ્યું છે. એ સ્થળ સુરેન્દ્રના મધ્ય
ભાગમાં આવેલું છે અને અત્યંતને
હલો હોવાથી તેની કોમલ આંખે એક
હાથ પાછા ઉપર છે. તે સ્થળેથી
હોંડુઓની દૈનિક પ્રવૃત્તિ કરવામાં આવે
છે.

તેન-કુરોપીયન હોરપીરમાં હોંડુ
એને પાટી સુરેલી દુર કરવા માટે
સમાજના નામને 'સેડ' નિધિવામાં
આવે છે એના કાલ આજ સુધીમાં
હજારો હોંડુઓ સહ રહ્યા છે.

આ દેશમાં હોંડુ સંસ્કૃતિ બહુથી
રાખવા માટે માનુષ્યા અને ખામીક
જોગવાઈની ભરૂં હોવાથી માધી ભારત
વિદ્યાભ્યાસની સ્થાપના કરવામાં આવી
હતી એ વિદ્યાભ્યાસને આજ સુધીમાં
હજારો બાળકોએ સાલ લીધો છે. એ
વિદ્યાભ્યાસને આજે એક હજાર બાળકો
વિદ્યાભ્યાસથી હરી રહ્યા છે. બાળકોને
કુરના સ્થળેથી લાવવા માટે એક વધ
ની સમયા સખતમાં આવી છે.

હોંડુ પ્રજામાં સારિપત્રી ધાંચન અને
તેન વધે એ હેતુથી એક લાયકેરીની
સ્થાપના કરવામાં આવી છે એના
પુરતો અને કાપાએના વધાનને, લાલ
હોંડી પ્રજા સહ રહી છે.

સમાજ તરફથી દર રોજનારે સવારે
પ્રાથેના સમા રાખવામાં આવે છે.
અને તેમાં સારી સંખ્યામાં સો પ્રથે
'હાલવી' આવે છે. તેમાં પ્રાથેના બંધન
અને ધર્મકથા કરવામાં આવે છે.

હોંડુઓ તરફથી ૧૯૪૮માં એક
હોંડુ સમાજ નામવામાં આવ્યું હતું
એમાં લોકોથી અગીયાર કરવામાં
આવેલા હતા. તે જગ્યાએ હાલમાં
વેસથી અગીયાર સહ સો એવી

મહીનરી ગોળી પાછા ૨૫-૦૦ની
અને નથી હનું સમાજના નામવામાં
આવ્યું છે.

સાથે આદિકામાં હોંડુઓ અને
પુરોપીયનોમાં ધર્મને પ્રચાર કરવા
સમાજ તરફથી સ્વદેશી ધર્મ પ્રચારકો
એલાવવામાં આવ્યા હતા અને વિદ્યાભ્યાસ
માં સારી જોગવાઈ આપી સહાય તે
માટે સ્વદેશી શિક્ષકો એલાવવામાં
આવ્યા હતા.

સમાજ તરફથી સ્વદેશમાં રેલ અને
કુલજા સહ નિવાસી માટે અને
ભારતની સ્વતંત્રતાની લડાઈ માટે વખતો
વખત દેશ એલાવવામાં આવ્યા છે.

સમાજ તરફથી દર વર્ષે દિવાળી
રામનવમી કૃષ્ણ જયંતી મહાત્મા
નિવાસી દિન અને સ્વતંત્ર દિને
નિવશીત જીવવામાં આવે છે. સ્વદેશ
માં એ સાથે આદિકામાં વખતો વખત
લેવા ચતા પ્રજામાં માટે સમાજો
ભરવામાં આવે છે.

માધી હોલમાં હોંડુઓના નાના
મેટા સંગોની સમાજો ભરવામાં
આવે છે. અને હાલ પ્રજામાં લેખવાપ
છે. માધી હોલ લોકોની સખતમાં
હોંડુઓની પ્રવૃત્તિનું એક સુખ્ય સ્થળ
બની રહ્યું છે.

સમાજના ડેટલાઝ કાર્યકર્તાઓ
સમાજની સ્થાપનાથી આજ સુધી
અત્યંત સેવા આપી રહ્યા છે. સમાજ
ની પ્રવૃત્તિ એ વરોની ધર્મ રહેલી સેવા
આ અને હોંડુ પ્રજાના સહકાર અને
સહાયને આપવારી છે.

સમાજે ઉપર જણાવ્યા પ્રમાણે ૨૫
વર્ષમાં હોંડુ જગતની સેવાઓ બજાવી
છે. સમાજની રોજ મહોત્સવ સનીવાર
તા. ૧૪ ડિસેમ્બરે યજ્ઞાજ્ઞ શિક્ષક
અને આનંદથી જીવવાને નિર્ણય
કરવામાં આવે છે. લોકોની સખતમાં
મેયર તરફથી દૈનિક મહોત્સવ પ્રવૃત્તિ
પ્રજામાં આવે. મહાન અધિકારીના
સહયોગે આવે. મહારના મહોત્સવો
ને આપવો આપવામાં આવે મને-
રંજન કાર્યકર્તા રાખવામાં આવે
અને રોજ મહોત્સવ આ પ્રવૃત્તિ
કરવામાં આવે. આ પ્રસંગે પોટી
સંખ્યામાં હાલવી રહી એવી આદા
રાખવામાં આવે છે.

કીજાસર વેલણ પ્રાથેન
પ્રમુખ ટ્રાંસવાલ હોંડુ સેવા સમાજ.

નિતીનું શિક્ષણ

દીકરો :—અત્યંત આપણા ધરાકને
માલ પરદેશથી આવી ગયા છે અને
આપણે આપણા ગોઠાઈનમાં બેઠો છે.
આપ :—એ હું જાણું છું

દીકરો :—પણ હું એ જાણવા માગું
હું કે કમળની બાંધકામાં તમે આ
માટે જોધાવી નાખી છે ?

આપ :—આપણે તે રીતે બાંધી દઈશું.

દીકરો :—પણ બાંધી હળવત આ
માટે ?

આપ :—આપણે આપણી હળવતના
પેલા જુલ તારથી સહાય એટલા
માટે; બેટા હેરકટીમ સહુનમાં હળવત
નું કાલ બીલ આપણું નથી એટલે
આવા પ્રકારના ખર્ચો કરવા માટે
ધરાકને માલ જોધવો પડે છે.

દીકરો :—પણ તમે એ માણસો
રહ્યા છે તે જણા શું કરે છે એ તમે
જાણો છો ? દરેક રીતમાંથી થોડા,
થોડા કામળ કાઢી લે છે અને હરી
ચોરી કરી નાખે છે.

આપ :—જરૂર છે, હરી આપણે
માસકી બાંધી દઈશું.

દીકરો :—અને તે માલ ધરાકને

આપણો ?

આપ :—હા,

દીકરો :—એ તમારા ખીરસમાંથી
નાનો હતો ત્યારે એક વખત પેલા
ચોરી ભીષા ત્યારે તેને અને માર માથે
હતો અને છ'દેશીમાં કાલ દિવસ ચોરી
નું કારણ એવી સમાજ આપી હતી
પણ એ તમે ધરાકના માલમાંથી ચોરી
નથી કરી રહ્યા ?

આપ :—નું મારા ખીરસમાંથી પૈસા
સહ લે તો એ ચોરી કહેવાય પણ
હું એ કહું છું એ નું વેપારમાં કરતો
રહે તો એ ચોરી ન કહેવાય પણ
વેપારી કુનેક ગણાય.

દીકરો :—એ આપણા ઉપર વિશ્વાસ
રાખે એને જ દેશો દેશો એ તે કાલ
જાતનો વેપાર છે ?

આપ :—પૈસા કમાવો હોય તો આજું
કપો સિવાય છુટકો જ નથી.

દીકરો :—તમે કોને માટે આ બધું
કરો છો ?

આપ :—તમને સોપાને સુખી કરવો
માટે; હું તમારા માટે ચોટ, નારસો
મૂળી જવા માગું છું.

નિબંધ હરીફાઈ

બન્ધુવારી કમળના માધીઓની પુરબતીથી આવે છે. આ પ્રસંગને
માનગા કરવા અને 'નિબંધ હરીફાઈ' રાખી છે. મહાત્મા માધીઓનું
કર્તું કાર્ય તમને સર્વશ્રેષ્ઠ બધાનું તે ઉપર નિબંધ લખવાનો છે. જેમ
વિચારપૂર્વક અને સચોટ હોયો લેખક. અને બધાને આમાં સામેલ થવા
આમંત્રીઓ છોડો.

નિયમો

૧. લેખક કુશાલ અને સચોટ હોયો લેખક.
૨. ૧૨૦૦ શબ્દોથી બધું નહીં.
૩. સારા ભણે એક બાજુ લખાવો.
૪. ભાષા સુબરોટી
૫. બધ લખનારની ૨૨ અથવા તેથી ઉપરની.
૬. મોકલવાની છેલ્લી તારીખ ૨૪-૧-૫૯.
૭. કાપલ લખાની છેલ્લી તારીખ ૬-૧-૫૯.
૮. કાપલ શી ૩/૬. (૨૨૫ અથવા મોકલ એકરથી)
૯. પ્રનામ ૧ ૨ ૩ રહેશે.
૧૦. પ્રથમ આવનારનો નિબંધ પ્રસિદ્ધ કરાશે.
૧૧. ચોથ લખાવા આ નિબંધ કુશીલમાં અનુવાદ કરી આપાશે.
૧૨. લેખકમાં પુરતકાના ઉતારા ન હોવા લેખક.
૧૩. પોતાના જીવન પરની જાણ આપવા કુનીયાપરની અસરનું
સત્ય સચોટ રીતે વર્ણન હોવું લેખક.

હાથલ ફેરમ

સારે ભણે જરી મોકલો

નામ :.....
જરનામું :.....
વય :..... શિક્ષણ :..... શિક્ષણ સુબરોટી :.....
ધર્મ :.....

If any man seeks for greatness, let him forget greatness and ask for truth, and he will find both.

—Horace Mann.

OPINION

Founded by Mahatma Gandhi in 1903.

Former Editor: Mahatma Gandhi—1918-1956.

No. 46—Vol. LVI.

Friday, 5th December, 1958

REGISTERED AT THE G.P.O. AS A NEWSPAPER.
Price: FOUR PENCE

APARTHEID AKIN TO THE ANTI-CHRISTIAN IDEOLOGIES

APARTHEID could be likened to the anti-Christian, anti-humanitarian ideologies of Fascism, Nazism and communism, said Prof. P. V. Pistorius, in an address on human rights to the Joint Council of Europeans and Non-Europeans in Pretoria.

It was akin to those ideologies because it took from one group to give to another. It disregarded fundamental human rights and freedoms. It could, perhaps, best be explained as the application of Nazism or Fascism in a multi-racial society.

Like those other ideologies, it went against the trend of history, which admitted that human individualism was connected to God and subject to God's law.

The idea of the brotherhood of man, taught by Christ, had taken centuries to mature in the minds of men.

That nations were beginning to realize its meaning could be seen in UNO's declaration of human rights.

It was significant that two strange bedfellows had refused to sign that declaration—Russia and South Africa.

But the development of thought was a slow process. One might be disturbed and despondent at the situation in South Africa.

"We want equality in our time. Like children we

demand that the idea must become actuality now.

"But the development of thought took thousands of years in the process of history and all our impatience could not hurry it one wit."

Apartheid gave certain freedoms to the privileged group.

Had there been no Black people in South Africa, South Africa would have been a democracy.

But those freedoms had one proviso: they must not affect the apartheid pattern.

That confirmed the lack of intellectual freedom in South Africa.

He would not dwell on the freedoms denied to the Africans, Coloureds and Indians, said Prof. Pistorius.

Broken Families

But the lack of family freedom was confirmed in the system of migratory labour, by which the family was broken.

That was one sinister contribution that South Africa had made to the ideology of the world.

Professor Pistorius said that nothing was more dangerous than a sentimental

approach to the problem of South Africa.

Legislation could not create equality.

It could only confirm an equality that already existed.

"Equality at our time can at most mean equality of opportunity.

"It will be a long and dreary struggle, made all the harder because you are impatient to reap the fruits.

"I believe in the ultimate victory of good of God over evil. God does no work by coercion, but by persuasion."

GHANA-GUINEA UNION HEADLINES IN BRITISH PRESS

LONDON

THE Left-wing, mass circulation "Sunday Pictorial" says that if Dr. Nkrumah goes ahead with his plan to federate Ghana with Guinea, the British Commonwealth would be faced with a grave constitutional crisis which would almost certainly lead to either Ghana or South Africa leaving the Commonwealth.

The world-wide repercussions of the plan for Ghana-Guinea union are headline news in the British Press.

According to the "Pictorial's" diplomatic correspondent, a number of Commonwealth countries have told Britain of their concern.

The writer expresses the view that South Africa is not prepared to see Dr. Nkrumah increasing his bargaining position by heading a Coloured West African "republic" within the Commonwealth.

The independent "Observer" says in an editorial comment that it is now evident that the proposed

union "means no more at this stage than a treaty of allegiance between them.

"Bigger Things"

It adds: "But it may lead to bigger things. The extensive regroupment of British and French territories into larger West African federations is a possible development that should be welcomed and encouraged, despite many obvious difficulties.

"France remains curiously suspicious of British policy in West Africa—in much the same way as the British remain suspicious of American policy in the Middle East.

(Continued on page 468)

OPINION

FRIDAY, 5TH DÉCÉMBER 1958

Reaction

RECENT developments at the Adams College are perhaps merely symptomatic of trends in South Africa. There was some dissension between the students, drawn exclusively from one racial group, and the masters drawn exclusively from another racial group. The causes of the dissension are relatively unimportant; it is the attitudes, the deeper reasons, and the emotional reactions produced by the events, that are of profound significance.

The ostensible causes of the dispute between students and those in authority were reportedly over food. Other reasons cited by some students were that the Afrikaans teachers insisted upon using Afrikaans, a language which to the majority of the students is not only foreign but unintelligible. Also that some students were made to wash the teachers' tea things; that the teachers are arrogant, strut about the premises referring to students as 'boy'.

In protest against these alleged indignities, some students went on strike. The authorities retaliated with suspension and dismissal of those whom they thought were the ringleaders. The affair seemed to simmer down, but this was only illusory. Shortly after, there was another demonstration. This time the authorities retaliated massively. There were wholesale expulsions. This may have been purely disciplinary action. But from the manner of the expulsions and from the fact that many of those expelled were in the middle of writing internal examinations, the public cannot be blamed if it concludes that there was a strong element of revenge, an intention to intimidate and coerce the others into submission.

If it is true that the teachers insist upon using Afrikaans, when it is clear that students understand only English or Zulu, then there is something rotten in the system of education followed at this school. (We referred earlier to the school as Adams College, the name by which it was known until Herr Verwoerd's heavy jackboot came crashing down.) But perhaps this name associated as it was with an institution of learning and not with a State sub-department should not be used at all, lest it mitigates even in a small way the unwholesome smell that attaches to all places that have been expropriated in terms of the Bantu Education Act.)

Students at the Amanzimtoti Bantu Training School have also expressed resentment that contrary to promises made by Dr. Verwoerd that African schools will be staffed by Africans, only Europeans have been appointed to posts. Now students cannot be blamed if they think along such racialistic lines, for they merely echo the racialism preached and practised by the Government. But it is nonetheless worrying that such reactions should be

produced. This is however not necessarily indicative that Africans do not ever want White tutors. In mission schools run by White missionaries, and in universities at which the staff is predominantly White, no such feelings have ever been expressed. The reason of course is that in these latter institutions, the approach of the tutors is the healthy, beneficial one of cultured people.

At Amanzimtoti on the other hand, the teachers are purely State appointees, who, like other White civil servants, are appointed to posts because they are 'White'. They, or many of them at any rate, reflect the current White attitudes of superiority and arrogance, without being conscious perhaps, that such attitudes come not from superiority but from a deep-seated sense of real inferiority. If some of them refer to students as 'boy' they but continue the baser mentality.

And as long as such persons, who are after all paid servants of the Africans, display such attitudes, and as long as the White Government runs an educational institution as if the students did not matter a hoot, then so long will resentment continue. And so long will anti-White feelings be excited in African hearts.

70 Per Cent Of Indians Live Below Bread Line Says Professor Kuper

IT was useless merely to make the statement that because 70 per cent of Indians lived below the breadline, there must necessarily be poverty and health problems, Professor Leo Kuper, head of the Department of Sociology at the University of Natal, said in Durban on Saturday.

Action should be taken to minimise, if not to eradicate, the root causes of poverty, said Professor Kuper, who was addressing 400 Indians at the annual congress of the Friends of the Sick Association.

Professor Kuper said that statistics showed that the majority of Indians were earning on an average about £180 a year as against the average earning of £550 by Europeans.

Indian wage-earners generally had to support a family of five and thus the per capita allowance was reduced to a negligible amount. After paying for the bare essentials hardly anything was left for recreation and other recreation.

An outstanding point in the study of the non-European living conditions was that all in the low earning group "preferred" living in shacks so that they could save on rent.

Professor Kuper said: "To meet the problem of poverty effectively, a concerted community action rather than mere propaganda is needed."

"Within your community you have industrial skill, commercial skill and professional skill—the

very ingredients required to meet the challenge."

"There are a number of individuals and organisations giving their services voluntarily, but there is no doubt that to approach the basic problem of poverty, a central organisation is essential."

Mr H. S. Singh, chairman of F.O.S.A., said that it was tragic that while one department of the Government was spending about £4,000,000 to combat a deficiency disease, another branch of the same Government should restrict earning powers by introducing "job reservation" to bolster up an ideology which had no relation to economic laws of supply and demand in relation to labour and its skills.

This would militate against the non-European and was a matter of grave concern for their health and well-being.

Human bodies of whatever group need the same amount of fuel to keep them running efficiently. It was symptomatic of a colour bar phobia that a wage of anything under £15 per month could be considered even remotely adequate, let alone decent, Mr. Singh said.

Dr. Banda In Union In Transit To Ghana

AS President-General of the Nyasaland African National Congress and one of the continent's most dominant figures, Dr. Hastings Banda was briefly back on the Rand in transit to the All-African Congress in Ghana.

Homburg hated and graying, mild mannered but voluble, he spoke freely to a Johannesburg correspondent of the "Daily News" about how he thought the new Africa should look.

"Of course I am extremist", he said. "If extremism means that I stand for African self-government and no beating about the bush, then the word doesn't frighten me at all."

"But being an extremist certainly does not mean that I stand for throwing bombs and kidnapping

liberalism and behaves like a revolutionist."

"Garfield Todd? Another one like that. He is a paternalistic clergyman who believes he knows what is best for the Africans. That is nonsense. Africans know best what is best for Africans. Nobody else."

What about South Africa's political leaders? he laughed.

"I don't think I should say anything about that while I'm here. In Ghana they say: 'Do not cross the crocodile until you have crossed the river.'"

What Dr. Banda is aiming for, as far as the C.A.F. is concerned, is a federation of another kind—Nyasaland, Tanganyika and Northern Rhodesia, with Uganda and Kenya "if they are willing to come in."

"It must be a federation northwards, not a federation southwards," he said. "Southern Rhodesia is not different from the Union in its attitude to the Africans. It is worse, if anything."

"You know," he recalled, "when I was working as a clerk on Witwatersrand Deep mine, I could go into any of the shops in town and try on shoes next to White people without anybody objecting."

"I could not do that in Rhodesia. In Rhodesia I had to get off the pavement when White people passed."

Fast Change

Africa is changing faster than people realize, Dr. Banda says. "We must determine our own future even if we burn our fingers a bit. That is why my people in Nyasaland sent for me."

Dr. Nkrumah is an old friend of his from the London days—"we used to dream together"—and he says he is "not all worried" about the way things are going in Ghana, nor about Russian influence in Africa—"that's just a smokescreen, a bogey."

Growing Pains

"Kwame has had the eyes of all the world turned on him, ready to say 'I told you so.' But people with humanistic feelings can see there are just growing pains. Every nation has had those—even the British."

Dr. Banda emphasizes: "The European has nothing to fear. All we want is that the majority must rule, and the majority in Africa is African. No African nationalist that I know is against the Europeans."

Dr. Banda last saw Johannesburg 33 years ago.

"You know," he said quietly, it may sound strange, but it was here that I learned my politics."

Both Johannesburg and Dr.

Banda have come on a long way since those days. Dr. Banda went on to America and Britain, studied medicine and political science, met and planned with the leaders of the new emergent Africa.

"I was just a youngster when I came here to work on your mines. But I studied a lot and read the newspapers a lot. Things stick when you are in your teens. Yes, that was the start of it all."

Kimberley Indians Celebrate Deepawali

SPEAKING on the occasion of the Deepawali celebration at the Hindu Temple, the president, Mr. G. N. Naidoo, said since the dawn of civilization man had lived in a society of darkness. Gradually civilization made progress and the change came when men and women looked to God for guidance.

This played a big part in the development in man of the Divine laws of straight-forwardness, courage, generosity, mercy and self-restraint. Consequently change came, man made spiritual progress and attained a balanced mind.

"Deepawali brings to you a message of hope, goodwill and inspires mankind to live for a higher order of things.—Deepawali means light, wisdom, it wipes out darkness and it dispels

unrighteous laws, and gives freedom to oppressed people," said Mr. Naidoo.

Mr. Naidoo emphasized that people must learn to understand each other and establish peace, goodwill, happiness and harmony.

"Remember" he declared "you are living in a Sputnik age. You are passing a period of storm and stress. The world is the scene of an active struggle between good and evil and in this hour you are called upon humbly to ask God to destroy all dark hostile forces that disturb the peace of the world."

"And may you ask the Almighty to guide you in the path of righteousness, truth and love so that the Lord will bless the New Year with supreme peace and a happy future."

Mr. Ngubane Leaves For Ghana

MR. J. K. NGUBANE to whom "Opinion" is greatly indebted for his kind services had recently left for Ghana. He is a member of the South African delegation who are going to attend the "All African Peoples Conference" at Accra.

This conference has been instigated by Dr. Nkrumah, the Premier of Ghana to bring independence and unity in the continent of Africa. The future of Africa depends on the outcome of this important conference and we pray that the conference would be a success and that God will guide our African leaders to take the just and right course.

people. We are complementary, the Africans and the Europeans. What I want is simply the end of domination of one race by another.

"What have moderates ever achieved in history. Look at history from the Greeks and the Romans. Look at English history. Cromwell was an extremist. So were the Chartists, so was even Mrs. Pankhurst."

"Even Churchill"

"Even Churchill in his time, I dare say, was an extremist."

After a self-imposed exile of nearly 40 years, Dr. Banda returned to his homeland in Nyasaland this year to be hailed as his people's Messiah. His immediate aim is to get Nyasaland out of the Central African Federation.

"Weldensky is a man who talks

Cable & Tel. Add. HARGVAN.

Phone 29368

P. Hargovan & Co. (Pty.) Ltd.

Earthenware Pickle Jars 3 Gallons 12, 4 each F.O.M. Durban
Fresh First Grade Green Ginger 1/2 per lb. " "
Fresh First Grade Garlic 2/- " " "

Cash with order only.

P. O. BOX 1250.

155/7 Warwick Avenue
DURBAN.

Phone 835-8786

F. O. Box 1248.

MASTER BROS. (PTY) LTD.

WHOLESALE MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS
HOUSE FOR KEEN CASH PRICES
83 West Street, JOHANNESBURG.

Native Affairs Department An "Imperium In Imperio"

Reviewed By
R. T. DIXON

FREEDOM in South Africa has been battered for the hope of Apartheid. Is it worth it? That proposition is examined with precision and comprehensiveness in a timely treatise, "Civil Liberty in South Africa," by Edgar H. Brookes and J. B. Macaulay, who have compiled it on the initiative of the South African Institute of Race Relations.

Both the authors are well known in Natal; Dr. Brookes represented the Africans of this Province in the Senate for more than 15 years, and Mr. Macaulay was a Queen's Counsel practising at the Natal Bar.

The book discusses dispassionately the various discriminatory or restrictive statutes and regulations which, up to the end of the year 1957, have been enacted in the Union, laws which in one way or another have invaded the principles underlying the rule of law and have led to the decline of freedom.

Native Affairs

What the writers have to say in their chapter on the administration of Native affairs is of particular interest. They declare that this Department has become an imperium in imperio—a government within a government—and

that from the administration of the Reserves both Parliament and the Supreme Court are virtually excluded, this same statement also holding good for vast and increasing fields of African life outside the Reserves. They add: "It is most important not to exaggerate the position, nor to use polemical language, but it is more sober truth to say that, almost completely in the Reserves, and to an increasing extent outside them, the African does not enjoy the benefits of the rule of law; he has no rights against the Government and no real civil liberty."

The Facts

Twelve concise chapters are devoted to a clear recital of the facts of the legal position, facts which, the authors are indeed right in thinking are more impressive than anything else could

be. "As restriction is piled upon restriction," they say in their final chapter on "Conclusions," "one is deeply moved at the picture which is disclosed. All this has happened in a country with a great tradition of liberty. The very men responsible for the restrictive legislation are the descendants of those who left the known things of life for the unknown wilderness in order to be free. How can it be that such men have surrendered freedom for others, and in the process for themselves?"

It is to that question that the authors submit the answer that "freedom has been battered for the hope of apartheid." And "it is for this wili-o'-the-wisp that, South Africans are being asked to give up their freedom, and in doing so to surrender one of the greatest treasures of that Western civilisation of which they are proud to be the special guardians in Africa."

Intimidating Law

There is a special reference to that "most intimidating" of the restrictive laws, the Criminal Law

Amendment Act of 1953, which makes it an offence to advise, encourage or incite other people "to commit an offence by way of protest against any law, or in support of any campaign for the repeal or modification of any law." "Savage penalties" are provided; and these, it is stated, "have alienated many people who would otherwise have taken action, not least because they realise that the Government, fearing to incur odium by imposing them on well known and respected citizens, may easily select for arrest their less known non-European colleagues, and that the penalties may fall on these."

Yet, in spite of the darkness of the political and social outlook in South Africa, the authors are not irrevocably pessimistic about the future. The facts must be faced, they say, for the "power of the truth is ultimately stronger than all the might of the government. Justice and freedom must be defended patiently, stubbornly, without illusion and without despair, and no weapon for their defence is stronger than the sword of truth." May their prayer implicit in *Magna est veritas et praevaleret*, be abundantly answered.

(Publishers: Oxford University Press, Capetown.)

India's Largest Insurance Company At Your Service

The New India Assurance Company Limited

SOLE REPRESENTATIVE IN THE UNION OF SOUTH AFRICA

RUSTOMJEE JALBHAY RUSTOMJEE

140, Queen Street, DURBAN.

FOR SERVICE AND SECURITY
CONSULT US FOR
EVERY TYPE OF INSURANCE

P.O. Box 1610,
Residence: 111 Eleventh Avenue,
DURBAN.

Phones:
Office: 25845
Residence: 36413.

Indian Delegate Urges More U.N. Aid To Trusteeship Territories

NEW YORK.

INDIA has urged the Nations to give all possible aid to the territories which are approaching independence. Mr. Manmohan Sultana, the Indian delegate, speaking to the Trusteeship Committee noted that five of these territories were due to achieve independence in 1960. These were the British and French Cameroons, French Togoland, Italian Somaliland and Western Samoa, administered by New Zealand.

Mrs. Sultana said the progress these territories had made was a source of great satisfaction and the Administering Powers were to be congratulated.

While the political and constitutional problems of these territories would recede, their economic and administrative problems would become of infinitely greater significance, she said.

Mrs. Sultana said independence loses some of its meaning without economic and social stability.

She said: "It is to be expected that the paternal interest of the United Nations will not cease with their accession to independence."

"We urge that the United Nations give careful consideration to the technical and financial requirements of these territories and give them all possible assistance from its resources such as the expanded programme and special fund for economic development."

Mrs. Sultana said India also considered it "most unfortunate" that "little or no response" had been shown by the Administering Powers to resolutions passed by the General Assembly and the Trusteeship Council which asked these Powers to provide information on the final target date on which their territories were expected to achieve self-government or independence.

"It will be in the interest of orderly development and stability to plan these stages in advance", she declared.

We, therefore, hold the view that the Administering Authorities should anticipate the pressure of events by formulating plans of political, social and economic development with dates for their fulfilment with a view to helping to create the pre-conditions for the attainment of self-government or independence."

She said that was why India was cosponsoring a draft resolution on the subject that was now before the Committee.

Another matter of "deep regret" to India, she said was that a large number of scholarships made available to trust territories had remained unutilised. She said she would request the Secretary-General to look into the matter and make a list of reasons why the scholarships were not being taken advantage of.

Municipal Autonomy Threatened: Say Capetonians

Capetown, Friday.

A FORMER Chief Justice of the Union, the Hon. A. van der Sandt Centlivres, today presented to the Mayor of Capetown, Col. J. W. O. Billingham, a petition asking him to call a special meeting of voters to discuss "the threat to municipal autonomy and civic freedom" presented by certain actions of the Government.

The Mayor undertook to place the petition, which was signed by 31 citizens of Capetown, before the full city council.

Full Text

The full text of the petition reads:

"We, the undersigned voters of the municipality of Capetown, hereby respectfully request you to convene a meeting of voters for the purpose of discussing a matter affecting the interests of the municipality:

"This is the threat to municipal autonomy and civic freedom presented by the increasing tendency of the Government to override decisions of the City Council on matters peculiarly within its province, as exemplified by the recent interference by the Minister of Labour with the Council's employment policy in its traffic police, ambulances

and fire brigade departments and by the frequent instances of interference by the Minister of Native Affairs with the Council's employment policy in its traffic police, ambulances and fire brigade departments, and by the frequent instances of interference by the Minister of Native Affairs with the Council's policy in regard to African housing, tax control and administration generally; and for the purpose of taking such decisions thereon as the said meeting may deem fit."—Sapa

ANC Voice In Ghana

THE African National Congress will be represented at the All-African People's conference in Ghana next month. Unable to send representatives the ANC has appointed:

Mr. Ntam Mokhele, President-general of the Basutoland African Congress; Mr. Alfred Hatshingwe, ex-prison trustee; and Mr. Kaka Mphahlele, once a teacher and journalist in South Africa, now living in Ghana.

India Celebrates Nehru's Birthday

IN India's numerous villages which come under the community development programme, men and women on November 14 presented to Mr. Nehru schools built by their voluntary labour, lands donated for public purposes, and small savings invested in nation-building loans.

The occasion? November 14 was the Prime Minister's 60th birthday, celebrated throughout the country as Children's Day.

This is what happens every year on November 14. Last year's gifts included 1,777 schools, land totalling 1,587 acres, contributions of cash and other valuables adding about Rs. 3,150,000 and Rs. 575,724 in small savings.

This year the gifts may be worth more, the figure will be known when letters and telegrams giving details of the gifts are presented by the Minister for Community Development in the form of an album to the Prime Minister are scrutinised.

The people's voluntary contributions are used to set up children's parks, playgrounds, open-air theatres, hostels and libraries and to install tube wells, drinking water wells and community listening sets.

Colour Bar Comes To London Stage

THE Colour Bar in England is the theme of a play which opened in London last week. By Ted Willis, it is called "Hot Summer Night."

It is the first British play about the colour bar and its author has built up his background from talks with Jamaicans now trying to begin a new life in England.

The story is of a Coloured boy who meets a White girl and the setting is a proud little household among the ducks at Wapping in London's East End.

The play shows how a mixed romance can split an ordinary British family—the kind of family to whom the colour bar has always been something remote.

The father is a trade union leader who returns from defending the new Jamaican foreman against a strike threat, only to find the same kind of problem on his own doorstep.

The man who coaxed his colleague's race prejudice, now sides with his wife in condemning their daughter's love for a Coloured man.

The play leaves the lovers' fate unresolved.

India's 1958 Exhibition

OVER a million people have visited the India-1958 exhibition, the biggest ever trade and industry fair being held in Delhi.

They include many foreigners. An Indonesian trade delegation which is now in India paid a visit to the exhibition. So did the Uganda goodwill mission recently in India. The West German Minister, Dr. Erhard and Mr. Reussner, trade representative of the German Democratic Republic as well as four members of a German agricultural delegation saw the exhibition.

Mr. Ghulam Mohammed Sherazi, Minister of Trade and Commerce of Afghanistan and Mr. Mohammed Omar, the Director-General of Statistics came from Kabul specially to see the fair.

Mr. Fitzworth Barker, United States Ambassador, took a U.S. trade mission to the exhibition. Another important visitor was Mr. Disfentaker, Prime Minister of Canada.

Mahatma Gandhi

By PROF. ARNOLD LLYOD, M.A. Ph.D.

(Continued from last week)

As to his attitude towards the fifty million untouchables, he said: "I regard untouchability as the greatest blot on Hinduism. So long as Hindus willfully regard 'untouchability' as part of their religion, so long as the mass of Hindus consider it a sin to touch a section of their brethren, Swami, it is impossible of erasure." He sought the inner reform of Hinduism and, in his view, this admitted of no compromise. He was seeking to promote a spiritual unity which he believed would help his country.

His other most striking application of the spirit of gentleness, AHIMSA, was refusal to use material power and violence to achieve his end in political affairs. He used, instead, what he called "the force of the soul." As we shall see in a few moments, Gandhi was not a non-resistance. He always took up an attitude of sturdy resistance to evil, to tyranny and to all manner of sin, but he believed completely in the virtue of a power of resistance that wins through suffering. He believed in non-violent suffering which touched the emotional depths of his opponents and re-directed their actions with a dynamic incomparably more powerful than attempts at rational persuasion. He practised the Christian doctrine of redemptive suffering.

For material compulsion and the force of arms, he substituted "force of the soul" which led to suffering and super human endurance, that was for him the only way. But it was not just a technique for getting his own way in politics. AHIMSA, he said, God's love or gentleness, is hurt by every evil thought, by hatred, by wishing ill to anybody.

It will be obvious to readers of the New Testament, that there is a close relationship between AHIMSA and the teaching of Christ. Christ, and Gandhi readily admitted that it was the New Testament that really awakened him to the rightness and value of Passive Resistance.

We may be inclined to scoff at the method of non-resistance, but two very great men who usually talked across each other, Field-Marshal Smuts,

who probably knew Gandhi better than did most public men, wrote an analysis of this method of non-violent resistance and the conversion of opponents through suffering, and said of it "it is a procedure which deserves the attention of political thinkers. It is Gandhi's distinctive contribution to political method."

Another great man, the Indian scholar and poet, Rabindranath Tagore said: "India has created a new technique in the history of civilisation, which is in keeping with the spiritual traditions of our country, and if maintained in its purity, will become a true gift of our people to civilisation."

So much for the central principle. We will now look at some of its manifestations during the period 1893-1914 when Gandhi lived here in South Africa. His activities centred round the attempts by the Natal Government to disfranchise the Indians, their attempts to impose a £3 license on Indians who wanted to remain in the Province, and the organized resistance in Durban to the entry of any more Indians.

It was in dealing with these problems of his fellow Indians that he worked out his technique of political agitation based on AHIMSA. We have time now for only a very brief treatment of matters which covered twenty years.

In the original Charter of Natal, male Indians had the right to vote subject to certain property and educational qualifications and there were, in fact, some three to four hundred Indians on the voters' roll, and other "free" or non-indentured Indians.

When Gandhi heard in 1894 that the Natal Government intended to disfranchise his Indians, he immediately started lobbying. When the bill was passed in spite of all his efforts, he sent a memorial petition with nearly 9,000 signatures to the Secretary of State in London, who refused to give him consent to the Bill, although later he gave way.

Hostility to the Indians in Natal was also shown by the curious £1 tax which was imposed on all Indians, men and women alike over the age of 16,

most of whom were very poor. The tax fell on those least able to bear it, and after causing some years of irritation, it was finally abolished as one of the items in the agreement reached by Smuts and Gandhi in 1914.

Before spending a few minutes on Gandhi's first major attempt to implement "Satyagraha", "love-force", it is worth mentioning in passing that when the Anglo-Boer war broke out in 1899, Gandhi offered his help in organizing an Indian ambulance corps. He was not put off by an initial refusal, but set about training nurses and aides at his own expense. When the Boers began to advance into Natal and the wounded were not given adequate care, the Natal government sent and three hundred "free" Indians, with eight hundred indentured labourers set about the task of helping the wounded. They showed great courage and endurance and, indeed, were called by General Buller into the firing line. For days the Indians carried wounded soldiers back to the base hospital, for days they were under fire from enemy guns and many were killed. Gandhi, the exponent of pacifism, was awarded the War Medal and his corps was mentioned in dispatches. It might have been supposed that the help given by the Indians might have inspired the British Government to show some sort of consideration for the Indians and their political disabilities, but after the war was over matters, in fact, became worse.

Gandhi set up a law practice in Johannesburg, and was on the spot when trouble began in earnest in the Transvaal. When in 1904 military government ceased and the Transvaal became a Crown Colony, the agitation against the Indians increased and the power was available to follow up agitation with effective action. In 1906 an ordinance was passed providing for the compulsory registration of all Asiatics, and for compulsory finger-printing as a means of identification. The ordinance applied to all men and women and all children over the age of eight. Anyone failing to register and to submit to finger-printing lost his right of residence, and could be deported from the Transvaal. As 30 years ago most respectable Indian women remained in the seclusion of their homes, not meeting or speaking to strange men at all, the proposal to make them submit to finger-printing caused a furious storm of protest.

Gandhi organized a mass meeting in the Imperial Theatre at which Indians were asked not to comply with the registration provisions and to take a religious oath that they would be faithful to their decision. The tone of the meeting can be caught from the speech Gandhi then made. He was not interested in impressing the outside world. If the audience supported him it meant that they were making a personal vow—a consequence of which they might be jailed and beaten and insulted. They might go hungry; they might lose their jobs; they might be deported. The struggle might last for years. "But," he said in conclusion, "I can boldly declare with certainty that so long as there is even a handful of men true to their pledge there can be only one end to the struggle—and that is victory—everyone must be true to his pledge even unto death, no matter what others do."

Then the vote was taken. Everyone present rose, raised his hand and swore to God not to obey the proposed anti-Indian ordinance if it became law.

Gandhi prepared to practice "Satyagraha", in vindication of truth, not by the infliction of suffering on one's opponent, but by suffering one's self. Satyagraha, the "power of love" is essentially peaceful. It works fast to convince one's adversary, then humility and pity will succeed. The opponent must be "weaned from error by patience and sympathy"; he must be converted, not annihilated. Satyagraha assumes an interaction between contestants that is "constructive", in the true sense, an interaction that leads to reconciliation in the end. Violence, insults and super-heated propaganda only delay such reconciliation.

(To be Continued)

Kashmir Princess

The complete story, in a beautifully bound volume with illustrations of the "Kashmir Princess" is now available at our office, Price 25/- We have only a limited number, so send for your copy without delay to:

"Indian Opinion,"
P. Bag, Durban,
Natal.

London Letter

(From Our Own Correspondent)

Military Angels In Sudan?

THE military coup in the Sudan in which, on November 17th, the Government was overthrown by an Army group led by General Ibrahim Abboud, differs in at least two respects from the coups which have become almost a regular feature of the post-war period in the Middle East. Though General Abboud's name was hitherto unknown, he is the Army's leader, and thus the coup seems to have been directed from the "top", by the senior officers, rather than the junior ones which was the case in, for example, Egypt and Iraq. Also, it seems that the purpose of the coup, in as much as one can judge it from the scanty information to hand, has been different. It may well be that General Abboud's aim is not that of setting up a semi-totalitarian regime allied to the United Arab Republic, but the preservation of the Sudan's independence from the Nasser regime.

In the past two years the Sudan has moved from one economic or political crisis to another. The election in March did nothing to create stability, there emerging no dominant party in the Parliament. There was therefore ample ground for apprehension about developments after the planned reassembly of Parliament in December. Mr. Khalil, the Prime Minister, had himself expressed concern about the designs of Egypt, and such fears cannot have aided with the advances made by General Nasser to some of his ministers and the leader of the Opposition in the Sudan's parliament.

Commenting on the coup on November 18 the "Manchester Guardian" said: "General Abboud may well have feared Mr. Khalil's successor, whoever he might be; Mr. Khalil may have been anxious himself. Mr. Khalil strove to form a National Government of all the main parties, when he failed he postponed the reassembly of Parliament for a week or two. But the day of reckoning loomed ahead on December 8; meanwhile—General Abboud or another—has now ensured that it will not come, by suspending constitutional forms. The coup d'état has been approved by the two religious leaders who are patrons of the Government parties. Perhaps they have been

too nervous at Khartoum; whatever the crowds shout in the street, the Sudanese have time after time showed that they want to be independent...Or perhaps General Abboud had heard of another coup to be attempted when the Government fell and decided to strike first." Thus it may be that the military in the Sudan are on the side of the angels—trying to preserve Sudan's independence over against the designs of Col. Nasser. Even so it must be admitted that it is a great disappointment that the Sudan's experiment in parliamentary democracy has come to such an untimely end (or is it merely suspension?). The worth of the new regime in the eyes of those who value freedom and human rights will be measured in the degree in which it is vigorous in seeking a re-introduction of democratic and constitutional procedures as rapidly as possible. Sudan ought to be a vital link between the Negro and Arab worlds in Africa, and more than the happiness of its own people rests on its ability to face the future with humanity.

Aftermath Of Nottingham

While local liberals continue with the positive work of combating racial misunderstanding in Nottingham, the Government is still considering bringing in legislation to restrict the traditional British open-door to members of the Commonwealth. In a debate in the House of Lords on November 18, Lord Perth, Minister of State for Colonial Affairs said that, if the power to deport Commonwealth citizens (which the Government does not possess at the moment), were brought in, it would apply to all Commonwealth immigrants, regardless of race or colour.

Several members spoke against any restriction of this kind, including Lord Stansham, who was for many years M.P. for Short-ditch and Finsbury, an area which he said had been a field of persistent Fascist activity for the last 25 years. Commenting on the debate, the "Manchester Guardian" expressed deep concern at the idea of restriction. It said: "To argue that because Commonwealth countries limit immigration from Britain we

should do the same to them is to see the Commonwealth as a sort of Portuguese man of war, a collection of organisms living side by side without a heart... Parliament will need to think many times before it cutsale, even at the back door, the liberties that have given British citizenship its meaning throughout the Commonwealth."

Ghana-Guinea Union Proposed

Mr. Nkrumah and M. Sekou Toure, respectively premiers of Ghana and French Guinea have announced a readiness to consider a union of the two countries. The idea of a union between ex-French and ex-British colonial territories is an interesting one. It is certainly in line with Dr. Nkrumah's dreams of a West African Union, and carries a number of distinct advantages. The two territories could, in particular, be economically complementary. We must wish this venture well.

Habeas Corpus To Be Served On Nkrumah

On November 24 the Accra Divisional Court directed copies of an application seeking an order of habeas corpus for the release of 37 people detained in prison since the beginning of the month

under the Preventive Detention Act, to be served on Dr. Nkrumah as Minister of Defence and the Attorney General, Mr. Geoffrey Bing, Q.C. The 37 people, all Ghanaian citizens, and leading members of the Ghana Opposition, were ordered to be arrested after the Government had alleged that it had unearthed a plot to assassinate the Premier and some Cabinet Ministers.

NEW BARGAINS

Scrap Split Leather and Sole
A Bargain for Shoemakers
and Shopkeepers

50 lbs Bags for 54/2. only.

Cash With Order

Railage paid to Union Rail-
way Station and Dry Chillies

33 lbs Bags for 39/- F.O.R.
BRITS.

MAARMANS (Pty) Ltd.

Box 26, Phone 128.

BRITS, Transvaal.

R. VITHAL

Bookkeeping, Writing up Sets of
Books, Balance Sheets, Income
Tax Returns.

Contact No. 12 Barkly Avenue,

38 Market Street.

Cor. Dargood & Market Sts.

Johannesburg. Phone 33-1854

DIRECT IMPORTERS FROM INDIA AND OVERSEAS

A. K. Hoosen & Sons

WHOLESALE MERCHANTS

116 Queen Street. Phone 27347. P.O. Box 2168.

Tel. Add: HOOSSENSONS. DURBAN.

STOCKISTS OF:

Caromboards, Agarbattis, Sarees,
Handbags, Fancy Goods, Novelties,
Ornaments, Giftwares.

Blouse Materials, Plastic and Glass
Bangles, Silver & Brasswares, Ladies'
False Hairs, Imitation Jewellery.

Electric Table and Wall Lamps,
Haberdashery Lines and Clocks.

Also Stockists of: Coconuts, Jhinga, Tamarind,
Etc., Etc.

COUNTRY CUSTOMERS:

We have pleasure in announcing the appointment
of Mr. YUSUF BHOOLA as our Traveller for
the District of Natal.

Kindly write to us so that we may ask him to
call on you to show you the wide range of lines
we carry

Party System Should Be Abolished In Asia

MR. J. P. Narayan revealed in Bombay that he would soon take concrete steps, after consultation with Acharya Vinoba Bhave, in pursuance of his own suggestion that top-ranking national leaders, like President Rajendra Prasad and Mr. Nehru, should relinquish their office and come forward to build a bridge between the people and the leadership of country.

Such a bridge was now non-existent, and nobody was with the people, and whatever constructive work was being done was done only with a view to getting votes.

Speaking at a reception given to him by the Press Guild of India, the Bhamburda leader said Acharya Vinoba, Dr. Rajendra Prasad and Mr. Nehru should come together and give a call for volunteers, who would render selfless service to the people without asking for anything in return. He recalled that Mahatma Gandhi, on the eve of his assassination had a scheme in mind to create a force of 6 lakh such volunteers composed of men and women young and old. Had he lived, Gandhi would have created such a force.

The need of the hour, Mr. Narayan said, was to enthuse the people, specially the youth, to put the shoulder to the wheel for national reconstruction. He deplored the fact that youths were frustrated and cynical, and that was a dangerous situation. Nobody was doing anything to face it, he added.

Ban Party System

Mr. Narayan said that Party system was totally unsuited to India where unreal controversies were created and every issue became a party issue, including such a very serious national undertaking as the Second Five-Year

Plan, which had originally received the support of all parties. From Egypt at one end to Indo-China at the other, the party system was cracking up. - U Nu and U Ba Swe were not fascists but democrats; they did not, however, know how to work the party system, Mr. Narayan said.

Proceeding, the Bhamburda leader disclosed the four proposals he had placed before a recent gathering of parliamentarians in Delhi, namely (1) a legal ban on the party system in elections to gram panchayats, local boards, district boards, municipalities and municipal corporations; (2) partial abolition of the party system in elections to State Assemblies and Parliament; (3) a minimum agreement between parties wedded to democratic socialism to carry out an agreed programme of national reconstruction; and (4) the building up of a force of selfless volunteers for national service.

Talking of the future of world communism, Mr. Narayan said the continent of Asia was a big question-mark. He asserted, however, that in India more people believed in democracy and socialism than in any other two things.

Nehru's Role

Mr. Narayan suggested that Mr. Nehru should take the initiative to bring together political parties which believed in democracy and socialism to frame a "minimum programme" to mobilise public enthusiasm for the progress of the country.

BOOKS FOR SALE JUST ARRIVED

Mahatma Gandhi	
(Last Phase)	12 0
Political Philosophy of	
Gandhi	13 0
My Experience with Truth	15 0
Women and Social Injustice	7 0
Yesterday	5 0
Christian Missions	5 0
Discipline of Non-Violence	1 0
Indian House Rule	2 0
Truth is God	3 0
J. C. Kumarappa	1 0

Obtainable From:
"Indian Opinion,"
P. Bag, Durban.

Ghana Guinea Union Headlines In British Press

(Continued from front page)

"Yet it is clearly in everybody's interests that the new African states should be allowed to rearrange their affairs to suit their own taste, without pressure from their former rulers.

"This might lead to a former French colony seeking membership of the British Commonwealth, as in the case of Guinea, or a British colony such as Gambia finding its natural alliance with Senegal in the French community.

The task of Western statesmanship should be to work with the changes now transforming Africa, and not to be thrown into a mild panic every time some new pro-

posal emanates from Accra, Conakry or Khartoum."

Britain has been under attack in Paris on charges that it is behind the decision of Ghana and Guinea to form some sort of federation.

The Right-wing "Paris-Press" said the British Colonial Office had long nourished a hope for a vast West African federation. The newspaper said: "This dream might figure...among the long-term aims of British strategy."

The newspaper also said that the move was aimed at preventing the birth of a new French community. — Sapa-Reuters.

Are You a subscriber of
"OPINION"
If not, Why not?

Newly Arrived 'Jaico' Books

KASHMIR PRINCESS	25 s.
One Thousand Nights On A Bed Of Stones	4 s.
The Unmarried Widow	4 s.
The Spell Of Aphrodite	4 s.
Some Inner Fury	4 s.
Stories From Bengal	4 s.
Chiralekha	4 s.
The Ten Princesses	4 s.
War And Peace	4 s.
The Living Thoughts Of Voltaire	4 s.
The Living Thoughts Of Karl Marx	4 s.
The Living Thoughts Of Confucius	4 s.
Somdeva's Katha Sarit saṅgṛha	4 s.
Tales From Kalidasa	4 s.
The Whirlwind	4 s.
The Voice Of God And Other Stories	4 s.
Kadambari	4 s.
Keeping Fit	4 s.
The Miracle Of Milk	4 s.
Siddhartha, Man Of Peace	4 s.
Gautama, The Buddha	4 s.
Nectar In Sieve	4 s.
Somdeva's Vetal Panchavimsati	4 s.

(Postage 6d. Extra)

Obtainable From:

INDIAN OPINION,
P. Bag, Durban.

Durban & District Joint Council Of Europeans And Bantu

The next meeting of the Joint Council will take the form of a discussion on the "Legal Disabilities Of African Women."

This subject is to be discussed at the Council meeting of the S.A. Institute of Race Relations in January.

Our discussions will be led by Mr. H. J. Brangu B.A., LL.B.

Please note the meeting place this time will be in the City Buildings of the University in Warwick Avenue, room 15a on Tuesday 9th December at 8 p.m. Members of the Committee are asked to meet at 7 p.m. in the same room.

India Letter

(From Our Own Correspondent)

I.A.F. Plane Crashes Near Jamnagar

A JET aircraft on its way, from Jamnagar to Delhi crashed in flames four miles away from Jamnagar, killing the pilot its sole occupant.

The plane crashed within a few minutes of the take-off.

The aircraft was one of four jets purchased by the Government of India for the Indian Air Force. All four which were on their way to Delhi for delivery halted at Jamnagar for refuelling.

The other three planes which were flying in a column, returned to the base immediately after the crash and left for Delhi after a short while.

Pakistan To Abandon Long-Term Projects

Pakistan will abandon its costly long-term projects and concentrate on those that will yield immediate returns, according to indications available.

The Planning Commission met in Karachi and prepared a short-term plan "with a view to rehabilitating the country's economy within the shortest possible time."

This cryptic announcement by the Commission carries the explicit admission that Pakistan's five-year plan, formulated in 1955 and executed during the last three years in an exceptionally indifferent manner, has been either abandoned or radically changed.

Premier Pleads For Courtesy

Mr. Nehru said in the Lok Sabha recently that he was distressed by too much "shouting and running down of people" in the country these days. People are being openly and increasingly slandered and held up to ridicule. There was too much of it these days.

Perhaps he was aging, he said, or may be he was in tune with "modern ways." But it was a good thing to be courteous and polite. He advised Communists to "speak a little more gently, more politely, and not always behave as if the heavens were falling."

Norwegian Premier Arrives In Delhi

The Prime Minister of Norway, Mr. Einar Gerhardsen, was accorded a warm welcome on

his arrival in New Delhi from Karachi.

The visiting Premier declared in a statement issued at the airport that, in Norway the people looked upon India as "a vital exponent of the democratic idea in Asia." He observed that his country and India were dedicated to a "constructive international policy which may secure a peaceful future for the world."

The Norwegian Prime Minister and Mrs. Gerhardsen were received at the Palm airport by Mr. Nehru and given a traditional ceremonial reception.

Mr. Nehru Is A Puzzle

Mr. Ashoka Mehta, M.P., said that despite 30 years of close association with Mr. Nehru "if today I am asked to define him, I must confess, I will not be able to do so."

Mr. Mehta, who was giving impressions of his recent Mediterranean tour, said that the personality of Mr. Nehru was undefinable and "ambiguous" because no one could foresee his actions.

It was perhaps his ambiguity that constituted the secret of his greatness, he added.

Bamboo Village Springing Up

A veritable "bamboo village" is springing up at the 300-acre Congress session site in Shankar-nagar in Nagpur, where the 64th session of the Indian National Congress will be held from January 6 to January 11.

Work has started on the construction of 30 camps for delegates, 500 stalls for the Khadi and Village Industries exhibition and 500 shops.

An open-air theatre is being constructed for entertainment and cultural programmes.

10,000 Miles By Cycle And By Foot

The War Office recounted the stirring saga of a young Sikh who, bent on joining the British Army at any cost, had travelled all the way from Malaya to Britain by bicycle and on foot, covering the 10,000 miles in 325 days with only £10 in his pocket.

Twenty-one year-old Akhar Singh had joined the Malayan section of the British Army two

years ago when he was only nineteen but could not opt for the regular British Army unless he offered himself for recruitment in the U.K. The War Office had written him that as a Commonwealth citizen he was eligible to join the British Army, but did not promise him enlistment if he came to England at his own expense.

The unrelenting young Sikh would not give up easily. He wrote to the Queen that he very much wanted to join the British Army and see the world. The Duke of Edinburgh took lively interest in Pakhar Singh's perseverance and signed the War Office into action to facilitate his release from the Malayan Army.

After buying himself a new bicycle Pakhar Singh set off with only £10 in his pocket and pedalled through the jungles of Malaya, Siam, Burma and Assam to Calcutta. He was accompanied on the initial stage of his long journey to London by a demobilised British soldier cycling home from Malaya.

The young Sikh travelled through Pakistan, Afghanistan, Iran, Turkey, Greece, Yugoslavia, Italy, Switzerland and France before arriving in Britain early this month.

He had to sell his bicycle when he got broke and without food and took to walking.

Pakhar Singh offered himself for enlistment at a recruiting depot in Southampton. He has passed the medical examination and his papers have been forwarded to the War Office.

Before authorising his enlistment the War Office is studying their dress regulations to see whether he could be permitted to retain his beard and wear a turban in a regular British Army unit.

German Women Demand Immediate Release

In the name of the women and mothers of the German Democratic Republic, the Union of Democratic German Women sent a telegram to the Prime Minister of South Africa, Dr. Verwoerd, protesting the arrest of over 1,400 Negro women who had refused to accept special identity cards for women. The stopping of arrests and the immediate release of all women is also demanded in the telegram.

Just Arrived Famous Religious Gujarati Books

Mata Bharat	2	5	0
Thalasa Krit Ramayana 2 Vol	2	10	0
Vajrnk Ramayana 2 Vol.	4	10	0
Gita in Gujarati Explained	6	5	
Gita Path Haryana Bhashan	10	5	
Manikrapala	29	5	
New Cooking Book Pank Vign			
Over 500 Pages, fully illustrated	1	12	5
Ambika Jigar, 2 Volumes	1	5	5
Dampata na Vivaha Sexual Book	1	5	0
Dampata na Sooka, Sexual Book	1	5	0
Dampata na Bhashan, Sexual Book	1	5	0
Koak Sastra	1	12	5
Chandil Pat		5	5
Vivash Vaul	1	5	5
Ragath Jalarnu, no Khatia	2	15	0
Jalarnu na Amr Path Khatia	1	7	5
Gujarati Teacher, Gujarati Letter Writer	10/6	each	
Daily Prayer Book, Sai Suwar, Adika, Meesha Khatia, Parothan Maus no Khatia, Shri Sataya Narian Khatia, Jalarnu Bapa Khatia Arthia Sangru, and many other Song Books at 2/6 each.			

ALL ABOVE ARE NOW ON FOR SALE.

D. ROOPANAND BROS.

PUBLISHERS AND BOOKSELLERS

Phone 20707.

P.O. Box 2524.

85 VICTORIA STREET,

DURBAN.

MISS TEHMI SORABJEE RUSTOMJEE

has pleasure in announcing that she has been appointed as
Agent for:—

NATIONAL MUTUAL LIFE ASSOCIATION OF AUSTRALASIA LTD.

(INCORPORATED IN VICTORIA, AUSTRALIA.)
ESTABLISHED 1869

A LIFE POLICY WITH THE NATIONAL MUTUAL
ENSURES ABSOLUTE SECURITY WITH GOOD BONUSES

Please write or inquire for further particulars:

106 Mansfield Road, DURBAN.

P.O. Box 476.

Telephones: 47888.

Telegrams & Cable: "SORABTEM."

47453.

Books For Sale

Sixty Years After (Natesan)	1	0
Selected Letters of Gandhiji	1	6
Public Finance	2	0
Eminent Americans	7	6
Upton's Letters To Ashra or Sisters		
—By Kaka Kalelkar	2	6
Gandhi Techniques in the Modern World		
—By Pyarelal	1	6
Gandhi's Challenge To Christianity—S. K. George	2	6
Why Prohibition—J. C. Kumarappa	1	0
My Dear Child—Gandhiji	2	0
My Religion—Gandhiji	0	0
Story Of The Bible—S. K. George	8	6
Hindu Dharma	10	6
Key to Health—Gandhi	1	6
At the Feet of Bapu—Chandwala	8	0
A Preparation For Science—R. B. Gregg	2	0
Bapu My Mother—Manubehn	1	0
Nature Cure	12	0
Diet and Diet Reform—Gandhiji	6	0
Glennings—Mira	1	6
Selections from Gandhi—N. Bose	10	0
Bhoodan Yajna	3	0

Obtainable From:

"Indian Opinion"
P. Bag, Durban, Natal.

BOOKS FOR SALE

Ramensana—M. K. Gandhi	3	6
An Athlete With Gandhi—Gora G. Ran	2	0
A Gandhi Anthology (Book I)—V. G. Desai	1	2
Gandhian Ethics—Benny Gopal Ray	2	6
Domic Education—M. K. Gandhi	2	6
Bapu's Letters to Mira (1934-48)	10	6
For Pacifists—M. K. Gandhi	3	6
The Educational Philosophy of Mahatma Gandhi		
—M. B. Patel	8	6
To Women—Amrit Kaur	1	0
Drink, Drugs and Gambling		
—M. K. Gandhi	5	6
To the Students—M. K. Gandhi	8	6
The Gospel of Selfless Action or		
The Gita According to Gandhiji		
(Translation of the Original in Gujarati with an		
additional introduction and commentary)		
—Mahadev Desai	2	6
What Is Wrong With Indian Economic Life		
—D. V. K. K. V. Rao	8	0
Christianity Its Economy And Way Of Life		
—J. C. Kumarappa	2	6

Obtainable From:

Indian Opinion,
P. Bag, Durban, Natal.

પ્રસાદ અને નહેરુ નિવૃત્ત થાય

જયપ્રકાશની હાંકલ

મુખ્યમાં સાવધ કરતાં શ્રી જયપ્રકાશ નાશાયે જણાવ્યું કે હું વિનંતી કરી શકું છું કે આપના રાષ્ટ્રીય નેતા પ્રસાદ અને નહેરુ નિવૃત્ત થઈ હોદ્દાના સંપર્કમાં આવે. તેઓ હોદ્દા અને રાષ્ટ્રના નેતાઓ વચ્ચે પુલ રૂપ બની શકે છે. આવે પુલ મળે જરૂરી છે કારણ હાલ જે સેવાના કાર્યો થાય છે તે પાછળ ફક્ત મતો મેળવવાની કાનડ જાય છે, સેવાની નહીં.

મુખ્યમાં તેઓએ કહ્યું કે પશુ બદલાવ જરૂર નહેરુ અને પ્રસાદ હોદ્દા પાસે સેવાની માગણી કરે ગાંધીજીની અંતિમ ઇચ્છા હતી. કે ૬ લાખ રૂપયોગે આ બંનેના જમર સેવાભાવથી ભારત માતાની સેવા કરે. બંને આસ કરીને મુશ્કેલી પોતાનો જાણે રાષ્ટ્ર ના ચક્રને ચલાવે તેને જાણી માત્ર કરવાની જરૂર હતી થઈ છે. તેઓએ કહ્યું કે કાલ વાલ છે કે આજને સુવાન તોડેડા અને નિરાશાથી ભરપૂર થતો જાય છે. અને દુઃખકર છે કે તેનો સામનો કોઈ કરતું નથી. પશુવાદ પર અંકુશ

મુખ્યમાં જયપ્રકાશે જણાવ્યું કે હાલમાં પશુવાદને બીન-જરૂરી છે. કારણ ત્યાં પ્રત્યેક તકરારો જાયી નથી હોતી અને તે અંતે પશુવાદમાં પરીણામે છે. હાલ માં જે વંચ વર્ણવે યોજના છે જેને બધાજ પક્ષોએ આવકારી હતી. હવે જે પશુ પશુવાદ નો જગદો ચર્ચ પડ્યો છે. ઈસ્ટ-ઈસ્ટ થી તે ઇન્ડોનિઝીયા સુધી પસ વાદ જે બીન-જરૂરી બની રહે છે. ઈસ્ટ અને યુનાઈટેડ કિંગડમ દેસીક નહેતા પશુ પ્રબલતાકે વારી હતાં પશુ તેઓ પશુ પશુ વાદ કેવી રીતે કરવો તે બહુતા નહેતા.

નિષ્કામ થાય કદાચ એક સંગઠીત માર્ગો લેવો કરવો.

આપે તેઓ નિમ્ન બધાથી કોમ્યુનિઝમ ઉપર બે દયા ત્યારે તેઓએ કહ્યું કે કોમ્યુનિઝમ એક પ્રકારનું છે. હાલમાં કુનીયાના બીજા દેશો કરતા વધારે હોદ્દા છે કે જેઓ બીજા

કોઈ પશુ વસ્તુઓને માને છે તેના કરતા વધારે સમાજવાદ અને પ્રબલતાકે વાદને માને છે.

પોતાનું કાવલ્ય પૂર્ણ કરતા તેઓએ કહ્યું કે, "નહેરુએ આ મળ આવી દેશના કિલમાં હોદ્દા ને રસ લેતા કરવા એક નાના પાયાની યોજના ચક્રી અને બધા સમાજવાદી અને પ્રબલતાકેવાદી એને સંગઠીત કરવા જોઈએ."

ખોરાક અને દારૂ

હાલમાં કુનીયાનીમાં કેટલાક ઉદરકાઓને કેટલાય દિવસ અગ્રિમ અ-પુરતો ખોરાક આપવામાં આવ્યો. ત્યાર પછી તેમને દારૂ આપવામાં આવ્યો. તેઓ તરત મરાઈ થઈ ગયા. પછી તેઓને કેટલાય દિવસ પૌષ્ટિક ખોરાક આપવામાં આવ્યો અને તેમની આગળ દારૂ તથા પાણી બંને સુકવામાં આવ્યાં. તેઓ પાણી જ પીવા લાગ્યા. અર્થાત્ સારો પુરતો ખોરાક મળે, તે દારૂની શ્રુત નથી રહેતી.

બીજા બહુ, નાનકડાં માં વધારે પડતો સ્પાઈન્ટ તથા પૌષ્ટિક ખોરાક છોડવાને અવરોધ અવરોધ કર્યો હોય, તો પશુ તેમનું પોષણ-તંત્ર નિવૃત્ત થઈ જઈને તેમનાં શરીર ચાલ-કંડી

લાકાલ વિનાનાં થઈ જાય છે. તેથી તેઓ વરવાર ચીતાઈઓ કે સ્પાઈન્ટ તળેલી બનીઓ પેટ માં નાખ્યા કરે છે. પછી મોટ પશુમાં તેમને કાયમ એવી ઉત્તેજક વસ્તુ પેટમાં નાખ્યા કરવાની ટેવ પડી જાય છે. તેમાંથી દારૂ જેવી આદક વસ્તુ તરફ વળતાં સહેજ જ વાર લાગે છે. કારણ કે મોટપણે પશુ તેઓ એક બાળક જેવાં જ રહ્યા હોય છે અને કૃત્રિમ ઉત્તેજનાથી જ શરીરની ક્રિયા દકાવી રાખવાની તેમને ટેવ પડી હોય છે.

વધુ ખાંડ ખાનાશઓની બેજ દરમિયાન છે. એ લોકોના હોદ્દામાંની ખાંડનું પ્રમાણ એકદમ વધી જાય છે અને પછી થોડા જ કલાકમાં એકદમ પાણી નીચું આવી જાય છે. તે વખતે તેમને કામક ઉત્તેજક વસ્તુ લાલકાલિક (અલ્કોહોલ આદિ) આપવામાં આવે.

જ્ઞાનકા સુરજ ચમકા દે ભગવાન....

લેખક : કવિ પ્રદિપજી.

આજ અંધારેને દે હમ જ્ઞાન
જ્ઞાનકા સુરજ ચમકા દે ભગવાન....

બલક રહે હમ રાક કિખારે
કદમ કદમ પર કિરને નિખારે
હમ આ બીજાને પ્રભુ કરારે,
ભોલિયો પહેચાન.

હમ તો દે સંતાન તિહારી
તેરી કપાકે હમ અધિમારી
કુનીયા કોને સુખા કમારી
એકા દે વરદાન.

કુરાન, ગીતા અને ઉપનિષદ અમેરીકામાં

૧૫૬ વાર્તા

સાચો માનવ હર્મ

રબુકરનાર: શ્રીમતી ઉત્તમ અગા પ્રિટારીયા

ન્યુ જર્સીઝન લાયબ્રેરી એન્ડ બુક્ સ્ટોર ઇન્ક નામની પ્રકાશન સંસ્થાએ હાલમાં આક્રિશ પ્રસિદ્ધ કર્યો છે.

ન્યુયોર્કની આ પ્રકાશન સંસ્થાએ બુક્નું છે કે માધ્યમિક પિક્ચરબોર્ડો "ધ ગીતા" એન્ડ ધ બે.વિ.સ.કુરાન" નામનો પ્રથમ આ સંસ્થાના પહેલા જ "મેન્ટલ રીલીઝપ્સ ક્રાસીક" તરીકે રહસ્યકર્તા સુપરહીરો પ્રસિદ્ધ થયેા. આથી આજ સુધીમાં તેની ૩,૭૫,૦૦૦ નકલો બેચાળ છે.

"મેન્ટલ રીલીઝપ્સ ક્રાસીક" તરીકે લાન્સેટરમાં પ્રસિદ્ધ થયેલા અન્ય પ્રથમ છે "બમ્બુડીતા" ૩,૦૦,૦૦૦ નકલો, "ફિયરીપો" ૧,૫૦,૦૦૦ નકલો, "ધ સિટાઝ એન્ડ ડેવિડીયસ" ૨,૦૦, ૦૦૦ નકલો, "ધ ડીયોઝ એન્ડ ધ ડાયમંડ ઇન્ડ" ૨,૫૦,૦૦૦ નકલો અને "ધ બે ડેઝ ડાયમંડ" ત્રીજી તે ચોથા ૨,૨૫,૦૦૦ નકલો.

આ આકર્ષીત પ્રથમવાળા એટલા યારે છે કે સાચી નકલોના પ્રસિદ્ધ થયેલા આક્રિશ સમયમાં વેચાણના આક્રિશની બજારને જ છે અને તે વિદ્યાર્થીઓ તરીકે પણ સામાન્ય વાચકોના રસ દર્શાવે છે.

એટલી ને દુર્લભાળા લેણે છે "મેન્ટલ રીલીઝપ્સ ક્રાસીક" ન્યુ જર્સીઝન લાયબ્રેરીના કાચા પુર્ણ

નાં કરતાં પુરતો છે. એ પુરતો વાળાની કુરાને તે વેચાણ છે જ પણ વર્ણુ ખાં તે એ દુનીયામાં તમે ન કરવી શકો એવી અગત્ય વેચાણ છે. મેન્ટલ પુરતો અમેરીકામાં ૧,૦૦,૦૦૦ રજા વેચાણ છે-એ રજામાં કાપાં વાળાના રજા, ગેટાવાનાની વીસાળ કુરાનો અને અમેરીકામાં "બમ્બુડી" ની નવી આજ્ઞા સમી કરાની કુરાનેનો સમાવેશ થાય છે.

આ રીતે આ પુરતો નાનાં ગોટાં, ચુદીવડીઓ અને પ્રવાસીઓની વચ્ચેના સાચામાં છે આ પુરતોના વેચાણના આક્રિશ અમેરીકાની સામાન્ય પ્રાન્તે એટલાની કાપાં બા-વડાઓમાં અને અંતર્યામીમાં કેટલો રસ છે તે દર્શાવે છે.

૧૫૬ વાર્તા

ત્યારે તમારામાં મર" આવે ત્યારે વિચારો કે તમારાથી એક અને આજ્ઞા થયેલા અનેક માણસો સહારમાં ગોળુક છે; અને ત્યારે તમારામાં ઊભા આવે, ત્યારે વિચારો કે તમારાથી દુઃખા અને પાછળ પડેલા અનેક મોટાં દુખાં છે; આ વિચારથી તમારો મર" મળી જાય અને તમારી ઊભા દળી જાય.

યાં તો ઘાના અથવા દક્ષિણ આફ્રિકા

દેશના પ્રાપ્તોમાં અખવામાં આવેલું છે કે, કોપનહેલમાં થા તેા ધાના અને ગીવાળને રાખવામાં આવે થા દક્ષિણ આફ્રિકાને કારણે દક્ષિણ આફ્રિકા એક રંગીન રાષ્ટ્રને પોતાના સમાન દરજ્જાનાં દેસોનું ભેગ કરી રાષ્ટ્ર નહીં થાય.

"આજ્ઞાવર" સર્વે છે કે, ધાના અને ગીવાળા અંમીત થવા પ્રગ્ત છે એનો અર્થ એ છે કે સુદ ધાપ તેા એક બીજા એક બીજાના પક્ષમાં રહે. પણ આજ્ઞા જતાં એ વધુ વિશ્વન સ્વેચ્છા જરીકમારોના સંભવ છે ખરો. બીજી અને કાલ સંસ્થાનેા ઈ એક મોટું વ્યવ કરી તેને પશીમ આફ્રિકન ફેરેસન બનાવી મને એટલી પ્રુધીવો કોષ તેને તેને અપનાવવું જારી છે.

એમ મધ્ય પૂર્વમાં અમેરીકાની નિતીને બોટીયો કાઢા જરી રીને ભેગ છે તેમ પશ્ચિમ આફ્રિકાની બોટીય નિતીને કાલ સંકા જરી રીને ભેગ છે. તેમ જતાં ગળાના કાઠનું એ છે કે, આફ્રિકન રેટેસને પોતાના મામ યારે ને કાંઈ જારી ફેરફારે

કરવા કોષ તેને તેના એક વખતના સગાંધીય રેસોએ તેમાં દખલગીરી ન કરવી એકમો. આનું જરીકાણ એ આવે છે, કારણ એક વખતની ફેંચ કેસોની ગીનાની એમ બધી ફેંચ કેસોની કોમનવેલ્થમાં આવવા પ્રગ્ત છે. અને બિટીય કેસોનીમાં જોઈ કે, મેમબીવાની એમ કાંઈ સાથે ભોગ્ય તેમ જોઈ બિટીય કેસોની કાલ સાથે એકાવવા પ્રગ્ત છે.

આરે, આરડુ'નું કેરો વિચેર તરફથી મને તે નવી અંગણીઓ આવે એને ડરથી ન ભેતા વિચેર પૂર્વે એને સમજવાનો અને અપનાવવાનો પ્રયત્ન કરવો એકમો.

વેરીસમાં એમ કહેવાય છે કે ધાના અને ગીવાળાને ને વોળના જરી છે તેમાં બિટનનો કાલ છે. એ લોકનું માનનું છે કે બિટનની પ્રગ્ત એક વેસ્ટ આફ્રિકન ફેરેસન જેવું કરવાની પક્ષા વખતથી છે અને તેથી આ વોળના બગાડ રહી છે. બિટનનું ને સ્વપ્ન છે તેનો એક કાલ કાર્ય આ કરી. વધુમાં એમ કહેવાય છે કે, આને જરીકાણે કાંઈની એક નવી પ્રગ્ત જોઈ મશે.

એક નાના મામકમાં કે જેમાં કાંઈ ની જરૂરી ૩૦૦ની હતી તેમાં મળ્યા થમ'ક મોટા રહેતા હતા. ત્યાં રહેતી માઈ અંમનેન મળીજ અજત બી હતી. આનો દિવસ પૂર્ણ પાદ રજીવ વિચેરમાં તેમો રીતાવતા.

એકવાર અંમનેને પાછોને મામ બચાનું થયું. રસ્તાની આજ્ઞા માજ્ઞા કરીવાળા ભેતરો હતા. આ રસ્તે તે જઈ રહ્યાં હતાં. રસ્તામાં તેમોએ એક બીલાડી જુગ દસમાં સમત તાપમાં પડેલી ભેજ. બીલાડી તરફ ભેતા એની કશું આંખોમાં પાણી મારે થાયતા હતી, અંમનેન બળાથ, "અરે રામ બીચારી પાણી વધર મરી રહી છે. પણ હું નાહી પોઈ જઈ રહી છું. કેલક કરીને કાલ આને પાણી પાપ તેા સારું." કહી આજ્ઞા નીડળી થવા.

જનવા એમ કે સામેના મામકમાં ક્યેક બી કે ને ખરજ અને તરીકે ભણીતી હતી તે આ રસ્તે થઇ જઈ રહી હતી. એને પણ આ બીલાડીને ક્યા જનક કાલતમાં રસ્તામાં પડેલી ભેજ. એવી કશું આંખો કશ પાણી મારે થાયતા કરી રહી હતી. સ્વેતક મેને આજ્ઞા માજ્ઞા ભેડું. અને બીલાડીને ભાગક એમ ઉચ્ચાં કાપામાં મડ નીચે સુવાડી પાણીની ચોષ કરવા કાળા. પાણી મળતા પોતાના સાડીનેા છેડે પાણીમાં જગારી બીલાડી પાસે આવી તેના ગુખમાં ધીમે ધીમે ટીપા નાખતા થવા. બીલાડીની આતરડી કરી. પણ તરતજ તે ધોત થઇ આ ભોક ભોડી માલી નીકળી સ્વેતક મેન નીચાક નાખી આજ્ઞા થવા.

મામમાં એક થમ'ક પુરપ રહેના હતા. રાક કલો તેમને એક દિવસ સ્વપ્ન આવ્યું કે, તમારા મામમાં ને સ્વેતક કરીને બી રહે છે તેને અંત કાળ પાસે છે. એને તમે "ખરાખ" કહી તરકોડી છે. પણ તેનેજ ભેગ મારે હું આવવાર છું. તે સ્વર્ગની ભેવેવાર છે. મીના એકજ સારા કામે એને આ મારે કાપક બનાવી છે."

અવારના તે પદ કલોકને ધેર બપા. ખરેખર અંતોક છેલા થાશે. આ રહી હતી. તેના મધ્યપર કાંતી બળાટી હતી. જુધી વાત વાતમાં પ્રુક્ટ કે મેન તે એકું છું કામ' ક્યું છે કે, હું સ્વર્ગમાં જવા કાંમક મળાય છે!" આમે આમે પોતાના સ્વપ્નની વાત કરી.

સ્વેતક બીલાડીને બનાવ બળાબેજ રહતી આંખે લપડી કે, "થમ'ક એકે પૂર્ણ થઇ નહીં પણ ક્યવ પ્રત્યે ક્યા આવે અને ચેવા જતી."

કંપાલા અને મજદુર કેલેજનો થયેલો

પ્રારંભ

એ સ્વેતક ખાતે આંતરરાષ્ટ્રીય કામદાર સંસ્થા પ્રન્ટરેસનલ ડેનફેરેસન ક્યોફ દી ટ્રેડ યુનીયનની મજેલી સભા માં ભવેર કરવામાં આવ્યું છે કે કુશાનામાં કમ્પાલા ખાતે બી અમમ આફ્રિકન સંવાલીત કામદાર કેમેજ સોમવારથી સર થઈ છે.

આ મજુર કેમેજના થડા તરીકે રવીડીય કામદાર મો. સ્પીન ફે.કરેટ છે બપારે અન્ય શીશ સભ્યોમાં કે-ડીવના મી. નેમોડીરો-જેરી, અમે-રીકાના નીચો કામદાર મેલ મી. ક્યોલ્ એફ. ડ્રુ, અને બ્રીટનના મી. ડ. એ. મેરીસનો સમાવેશ થાય છે. આ મજુર કામદાર કેમેજમાં મોઠ આફ્રિકન રાષ્ટ્રોના સાંતીક વિચારો કામદાર અળવળનું શીશજ બધ રહ્યા છે, જેમાં ગુખત્યે એકન, બોટીય કેમર'ક, ધાના, નાહજેરીઆ, અને સુદાનના વિચારોઓ છે.

વિનિત એકમી કેસ (ગુજરાતી કે ગુજરાતી ડીકનરી.) ગુજરાત વિશ્વવિદ્યાલય - ધી'ચત ૧૮/૬ મળવાનું કેશવ : આ મોટીસ 'Indian Opinion' B. Bag, Durban, Natal.

માસ્ટર બ્રધર્સ (પી.) લીમીટેડ

ભવ ભવની વાચન, વિશ્વથી તેમજ સુવર્ણ કાપક, બોમ્બે જાણીતા અને પ્રથમ મારે એકમ ભવના સ્વપ્ન જર્ડો, પુર્ણવર, કારકીવન્ડ અને બપ્પાઓ મારે-સુધી, બી-ક, બેન્કેટ, ચોલક; નેપાળ-ક વિગેરે.

કરેક ભવનાં આક્રિશ મારે વધારા કરવા અજાણ્ય.

કેક વેસ્ટ સ્ટોડ, ભોજાનીસમર્ગ.

ફોન : ૮૩૫-૬૮૬ — મોકસ ૧૫૫૬.

'કારમીર પ્રિન્સેસ'

કાવતરાની રોમાંચક કથા

લેખક : શ્રી, અનંત શીખર કર્ણિક

(ગાંધીધી બાહુ)

શ્રીમાયોર તરફ

પ્રીતિના મધ્ય પછી જોરમાં થોડો વખત સોંટી જવાઈ ગયું. જે આસપાસ નજર નાખી એક ભીત ઉપર કે. એકરને ફોટો બેઠો હતો. આરેકમાં આવી ચડે અને જે ફિલ્મનું પાન બેઠું. અને જાણેથી પાની જાણે ઉપર હતો, અને ગીતોના કાચમાં હતો. હવે અને સમજાવું કે સ્વાસ્થ્ય ફિલ્મનાર અનંતની આંખો એ સાથે પણ સાંત્વ ક્રમ હતો. તેઓ ભણતો હતો કે આ ટાપુએ કોઈનેથીયેના હતો.

અહીં એક કલાક રહ્યા પછી, અમને એક "આરામ ધર"માં લઈ જવામાં આવ્યા. પાંચ અને ટીકીત આમળ મધ્ય કે પાંચને લખાતો ચાલી રહ્યો હતો, ત્યાં મોડામાંથી/મે નવ છુવો અને સહારો આપવા ફોટો આવ્યા. કે મધ્ય ન રાજી થયો. જાણે ઉપરના પથ્થર અમને વાચતો હતો. રસ્તાની આસપાસના પોલીસ વારીઓ માં લોકો ઉભા રહી અમને નેતા હતો અને લખાતો બેઠો, એક પર મંથી મલ્લોએ એક પુરતી વધ અને મેલવાનું કહ્યું, અને તેઓએ અને ઉપરને "આરામ ધર" છુપી રહી જવાનું કહ્યું. પણ જે આભાર સાથે ના પાડી. થોડાક આવા પછી અમે "આરામ ધર"માં પહોંચી ગયા. આ ધરમાં ફોટો હતો અને ખરેખર આરામ હતો. અહીં ત્રણ આટલા ઉપર મોખમી સહેલ થાકે, અને તરોપા મોખમીમાં આવ્યા હતા.

અમે એકે જણ એક એક આટલા ઉપર સાંપા થયા. અમે એ માની નહોતા છતાં કે આમલી રાતે અમે છવન-અરજીની મનમાં પડ્યા હતાં. થોડી વારમાં ફોટો આવ્યા.

વાસ્તવિક રીતે તેઓ ફોટો નહતાં, મળે ફોટોના કપાઈકર હતાં. એક મદદનીશની મદદથી એને આપારા થાળી સાથે રમી, અને ક્યા મોખમી. "આરામ ધર"માં પણ મધ્ય થોડો અમને એક લેવા થયા હતાં. પણ એમની વિરલ વખાણવા એવી હતી એટલા થોડા થોડા હતાં થોડો પણ આવા ન હોય સંભળતો. થોડો આપારા મોરકાના દાખલ થવાના પ્રયત્ન ન હોતું કરતું. એક જે જણ અમને હજ અને મદદનું વણી જા, પથા માટે રોકત અંદર આવ્યા હતાં.

અમે છુવોના પ્રયત્ન કરી રહ્યા હતાં આરે અને મારા આવા ઉપરને

મ. પાલ આવ્યો. તે એ કે, મધ્ય. ખતો ન હોય. તેમ છતાં મારે જણાવું હતું કે તે પા રોડો છે. જે આપારા ફોટોને તે એવા કહ્યું. વચર મેલે તેઓએ પાની આપવાના વાળ કાપી નાખ્યા અને એક જણને સિવવા નો સામાન લઈ આવ્યા કહ્યું. કે વિચારમાં પડે અને થોડો અભરથો. પણ ખરો, એક કપાઈકર મારા માના દાકા લેકે કે જે ફોટોની સહાક લીધી અને એમને કહ્યું કે શ્રીમાયુર પહોંચ્યા પછી જ તેની સારવાર કરવી સારી, હતાં બેલે દરમ્યા દાકાસે. ફોટોએ મારી અભરામણ એક અને ખાતી આપી કે તેઓ ફોટોપણ ફોટો નેટલા સારા દાકા લઈ રહે છે. સાર કરતી વખતે અને પથ્થર હવે થઈ હતું. પણ દાકા લીધા પછી અને મલો આરામ થયો. જે ફોટોને આભાર માને. ફોટોએ થયો જ ફુલીવારીથી કામ પૂરું કયું એક મારે કહ્યુંમધ્ય એકએ. કદાચ સાથે કાર્ય થેરતા તેઓએ અને પ્રુપ્ત "એક કહ્યું શ્રીમાયુર દાકા લેવાવા-વાનો વિચાર છે કે" જે ઉપરથી લઈ એમના કામને વખાણવું અને ફરી જિમને આભાર માને.

દરવાજા પાસેથી મધ્ય હતી મધ્ય, ત્રણ પુરો સહેલ કપડા પહેરીને દાખલ થયા. તેઓ આપારી સાથે મેડા, એક જણે એમની જોણવ આપી કે તેઓ મુનીશીપલ કમીશનરે હતાં. ત્યારના એમને એમના સ્વીટરોની જોણવ આપી. એમને અરજીમાં માટે અને આપારી ઉપર પોલીસ આદેશ માટે ટીકસેટ લોકેર કરી. અને આકા દર્શાવે કે, એમના નાના દાપુ ઉપર અમને અરજી થયે. અમે એમની યદ્દ માટે એમને આભાર માને. અને ટાપુના મોંઢાને પણ આપાર માને.

મુનીશીપલ કમીશનર મધ્ય પછી તરત જ એક જણે અમને આવા એમને જોણવ આપતાં જણાવ્યું કે તેઓ, મદદરે ઉભેલી રમીશના વીડી મોડીસરે હતાં. તેઓ કપડાની કપડા થી અમને મદદા આપ્યા હતાં. એમને આપારા નામ અને અરજીમાં લીધા. આપારા નામ શ્રીમાયુર તારથી અજા-વાઈ એક કહ્યું મધ્ય તેઓએ જણવા પ્રુપ્તું કે, જીવન નયેલા કે.વાનો સંભવ છે ખરો કે આ જાતી માલોતી તેઓ તાર દાકા શ્રીમાયુર અજા,વવાના હતાં.

રમીશ રવાના થવા માટે તરફાર થોવા હતા, તેઓ આપારી રાક એવાના છે. એમ પણ કહ્યું શ્રીમાયુર અહીંથી હ રીવકને અંતરે હતું. આપી તેઓ વચોના એક મામમાં અમને ઉતારવા પ્રુપ્તતાં હતાં, જ્યાં અમને એક જણે ફોટોની સારવાર મળી હતી તેમ હતું અને એમની વધતી મુશ્કાલી કરવીપાલ અમને શ્રીમાયુર લઈ જાણે એવી ખાતરી આપી અને જિમને આપેલી તરફી જણ મારી માગી, અને થોડા કપડાની મામળી કરી

અમને પહેલા મળ્યા માલ થોડીજ વારમાં કપડાનું પોટલુ લઈને આવ્યા. અમારે માટે આ મધ્ય કપડા જરા થોડા હતાં, તે છતાં કપડા કપડા પહેરવાથી અમને થયો સંતોષ થયો. રમીશર અમારે લીધે મે કલાક થોડી યદ્દ. ત્રણ કલાકના આરામ અને સારવાર પછી અમે "આરામ ધર"ની

મદદરે આવ્યા મારે થોડો કાળ ઉભા હતા. અમે એમને સહાય જાણે આભાર માને. કીનવા ઉપર ફોટો અને માલો મારો સાથે અમે કાલ મોડાના, અને જિમને પણ આભાર માને. અમે મધ્ય થોડોની વિદાય લીધી. આટલો થોડો સમય રોકાવા હોવા છતાં એમને મુખીને જતા અમને કુ-ખ થઈ હતું. જે થોડો એટલા સારા અને પ્રિમાળ થોડા હતાં કે, એમની જાણે પણ વખત માગવાનો અમને વાધો ન આવત

(અપુર)

અમા વાતોના ફોટો રાઈકે છુવક "જાકો મદદરે"ના છે.

છુવકોમાં, કનકમ રેકક રીટ-જે, આસેન્સોન, રેવ-જુ કમીશનર-જ અને કનકમેર-જ માટે મલો.

આર. વીકલ

૧૨ માર્ચેથી માર્ચે, ૩૮ માર્ચે રહી, ફોરનર કમ્પોનન અને માર્ચે રહી, એકાનીકલમ, ફોન ૩૩-૧૬૫૨.

બાળકોને વારસો

(ચા. શ્રી. કાપડીયા)

માણસ મરુટી કરી, ઉભરના કરી, અમરને ઉપરેલ કરી, અખંડ પ્રવાહ કરી, પેલા એકા કરે છે અને એને મનમાં જાણમાં એક હોવ છે કે પોતાની સંતતિને થોડો વારસો આપી જવો. એ થોડામાં જાણે વટાવ કે નહાખાવું એક રાજી સાથે છે અને જાણે સાત પેટી છુપી ખાતા ન છુટે એટલું મન મળી અથ તો પણ એને સંતોષ થવો નથી. પણ આવા મનમાંને થેર જાણે છે. મનની કિંમત જાણે નથી, ખાપને કેવા કેવા પ્રયત્નો કરવા પડ્યા થયો, ફેરવાની પ્રુપ્તતા કરવી પડી થયો, જેમાં સામાં છુડાં કરવાં પડ્યાં કદી તેને તેને ખ્યાલ હોતો નથી. એટલે એ તો વચર મહેનતે મલેલ પેલા ઉભરી કે છે, રેકમાં કરી મેલે છે, કમને.માં અર્ધ છુવકમાં છુવકે છે, કુખ સહો મેલી પેલા મેલે નામે છે અથવા નામ અથવા જુલિયાના દેશમાં પડી, રાજ ખી, ઉખલ મધ પ્રુપ્ત અથવા કરી નામે છે. કનકર લાગેની અજાણપત વાળાના દાકાસેને બીજ મામલ અને મદદરેલ રેવમાં છે અને બાપ ની આપરતો કાલ ન મેળવવાર અનુભવ વચર મોટી માલો મેલી જનાર આપની આપર ૫૨ પ.પી ફેરવી અને વચરતા થેવાવા છે

એને મદદરે સમજાવ પિતા પોતાના પ્રુપ્ત સાથે મેલોટી તાલીમ આપે તો કે આપના કે ખાલ વિશ્વક પૂરું થવા પછી એને વહીવટમાં નાનામાં નાનામાં સર્વ કામોની ઉચ્ચોતર તાલીમ આપે અને સતત ઉચ્ચ, પ્રમાણિક પથ્થ અને સાથ વચર તથા ઉચ્ચ મારિવના પાઠ આપે. આવા પિતાના પ્રુપ્ત આપની આપર વધારે છે, મનમાં પથમાં વધારે કરે છે અને પિતાની અમુટી રહેલી કમ્પામી પ્રુટી કરી ઉચ્ચપથના નામને સામંત કરે છે.

સાચો વારસો ઉચ્ચોટી થવાના લાક્ષણિક પાડો છે, સાચો વારસો ઉચ્ચ મારિવ વાતરતું વિશ્વક છે, સાચો વારસો આપારની નીતિ, ક્રિયા પ્રતા અને ક્રિયતનો છે. પેલા તો એ તમામ કાળા ને જાણવા વાળતાં ખ્યાલ મધ જાણ છે અને માણને કનકર કરી નામે છે; બાપ ઉચ્ચની સામી રેવો, કામમાં રજ અને કાપને પાર પાડવાની મનમનું વિશ્વક પદતિકર પણ આકરતરી રીતે આપાવ તો તે સાચો વારસો છે.

લેવન પ્રજાગે આટે

અમને મળો.

સુરતી જમણના અને રેપેરલોરડ છીએ.

શી કેપોલની અંતર કેમરે નીચે પુનિવનતા અને રોડેસીયાના કોઈ પણ ભાગમાં તમારે કુદામે આવા રસોઈ કરવાનો અર્થ કરાડકા કર્યું.

કેપીટન્સ બાલકની હોટેલ

(ધી કેનર મીક્ષર્ હાઉસ)

એ અને વિક્ટોરીયા સ્ટ્રીટના કુચપર - ડરબન.

ફોન નંબર ૨૩૪૧૪

ટેલીગ્રામ: KAPITAN.

ધીરુભાઈ પી. નાયક

ગુરુગ્રામ, ગુરુગ્રામી, પીઠાનાં અને જામણ જોડાવ.

હીરુભાઈ નાયક દુનીયાના કોઈ પણ ભાગની હવાઈ રવિવાઈ અને અન્ય નામે કુદામી કરવા પર ક્યાં જમાવી આવડે સુધીય કરો.

જામણ, આન, મોટી, કુલકર, બાલભાઈ, પોલભાઈ, વિરેન્દ્ર નામ અને જલ્લાની આપોએ છીએ.

કેન્સરકાચ, પરચનક રોક, હિસાબના મેપદા લખાવના રેવન્યુ સ્વીકારક સર્વિસીસ કે મેપાવના કાપકો-સી. પાસપોર્ટ ટેમ્પલ ઉપરમેસનને લખકી નામનોમાં કોઈ પણ શી લીધા વિના કાપે માંડ સલાહ આપીએ છીએ.

રેવન્યુ અપ્રુપુઅલ કાર્ડ્સ એસોસીએશન કોર્પોરેશનના અને મેડરેટાવર ફિનસ્ટ્રીઅલ બંધની લીમીટેડના પ્રતિનિધ.

Phone : 33-9033.

26 Barkly Arcade,

Cor. 38, Market & Diagonal St., J'BURG.

તાજુ ઉમદા ફ્રૂટ

આંખા અખાધ, લીલી અખાધ, રતાળ અને સુરજની ગ્રાસમ થાકુ છે. આકુ પેની ૧૦ રતલ, લેસલુ રી. ૧-૬ રતલ.

પાંપક નંબર ૧ રી. ૧૦, નંબર ૨ રી. ૮ ૧૦૦.

કપુરી અને ચેવલી પાન બન્નેર ભાવ, પોરેલ બુટ. માસીક મેલ રી. ૧૦-૧ લોખી અને રહેર માસીક રી. ૧૧-૬ લખ.

રોડેસીયા, ન્યારાલેન્ડ અને મલેસીયા કોંગ્રેસો કપર પુર્વ મ્યાન આપી કોઈ પણ મરદ પરમીટ આવી મોકલ્યું.

All prices subject to Market fluctuations.

A. KADER & Co., (PTY) LTD.

WHOLESALE FRUIT MERCHANTS

P. O. Box 251. DURBAN.

કરનીચર! કરનીચર!! કરનીચર!!!

મિલ્કત છુદ, કાર્ટરીમ્લ્ક છુદ, મેડરેશન, હેરમોન મિસ, કાર્કે કોર્ડ કોફિસ ટેરક, કુક કેચ, રેખક, લાન ગ્રીપાચ અને અવીરી લકરી. અને પધારી લાલ કેવા કુકરી નાંક.

—બોકસ, રેખક અને કીચન ફેરેસર—

એ હમારી કેમરે નીચે લઈવાર માવ છે. તેમે રોડા હમેરા લઈવાર રહે છે. માન રોડા કારોના કાર્ડસ લીરા નંબાને અને મેપાર માગલ મધારે.

L. MISTRY

51 BREE STREET, BURGERSDORP, J'BURG.

PHONE 33-4591.

BOX 2526.

હીંદની મોટામાં મોટી વિમાની કંપની તમારી સેવામાં

—ધી—

ન્યુ ઇન્ડીયા ઇન્સ્યુરન્સ

કંપની લીમીટેડ

સાઉથ આફ્રિકાના એકજ મુખ્ય પ્રતિનિધિ

રસ્તમજી બલભાઈ રસ્તમજી

૧૪૦ કવીન સ્ટ્રીટ,

ડરબન — નાટાલ.

સેવા અને નિર્ભયતા

માટે અમને મળો.

બધી જાતના વિમાનો અને ઉતારીએ છીએ.

પી. એ. બોક્સ ૧૬૧૦.

રેસીડેન્સ : ૧૧૧ ઇલેવનથ એવન્યુ,
ડરબન.

ટેલીફોન:

બોક્સ : ૨૫૮૪૫

રેસીડેન્સ : ૨૬૪૧૩.

સ મા ચા ર સં ગ્ર હ

—આજ સુધી સ્વરૂપ ગણ એક માત્ર પર કુલસે ૩૫૦ કલો તે ગોરાએને ૧૦૦ પાઉંડ દંડ અથવા ચાર માસની કાલ કરવામાં આવી છે. કુલ્લ માધુસ તે માસની જેલ અને ૧૦૦ પાઉંડ દંડ અથવા ૫૫૫ માસ સજા કરાઈ છે. —લોકનીસમજમાં એક વર્ષે રૂબ દંડનીએ આ આખા વરસ દરમ્યાન ગુના રમકડાંએ એમ કરી એને સમા કરી લેતા કપી હતી. એવા ૨૦૦થી ૨૫૦ રમકડા તેમજે દાખર કોર્ટએને આપવા છે. મરીને તે લે બેટ આપી. કેટલું કમલ કાપે. —લોકનીસમજમાં એક ગોરા કેડાકર તે બંદુક બતાવી તેની કોને એ આફ્રિકોએ આણકી મર મારી-૫૦ એક પાઉંડ-૩ કલોની અથવા મવા હતી. —ગુનીસીપાલીટીએની ફત ત જતા યુનીવર્સી કાલની સરકારે કુટવી લીધી છે તેને ચારે એક નહેર સભા મેલાવી તેને વિરોધ કરવા કેપટાલનના માણ ચીજ ભરતીએ એક નિવેદન રૂ નામરીના ની સહી વાળુ કેપટાલનના મેવરને આપ્યું છે. —ગોરીવાના ટાલન કોલમાં ડીસેબર ૬થી કે ને "માનવ કલક"ના દિન તરીકે ઉલ્લવન છે તેની ઉલ્લવણી થશે એમાં ગ્રા. વિરોડીયલ એલવાના છે. આમાં કોટીએને પણ આખંતલ આપવામાં આપ્યું છે. —નવરોળીના પાવર કાલિસના મેનેજર સાથે આફ્રિકન ગોરા કોલાથી લવાના કરત આફ્રિકન મેટીએએ એક ન નામે પત્ર લખી જણાવ્યું છે કે, "મેનેજરને બરોડા અથવા અમે સુદ કરશું" —ધાનાના વડા પ્રધાન બાન્ધુવારીમાં કોઈ સીએન તથા પાટીરવાની પુલાકાલ લેશે. —રશીવાની રૂ કોસ સરવાએ નવા કાપડોબન મેળવર આક્રમ કુલવાની અપેક્ષ કરી છે. —કાંસમાં એક પ્રદર્શન આંતી કોનો તરફથી ગોડવામાં આપ્યું છે અને કહે "આજના યુવાનોને પૂરાન યુવાનો સાથે રેવી રીતે સરવાવવા" એ છે. કુલેનએસકોના કાંસના પ્રતિનિધિ અને સ્ત્રીના ફેલવણી ખાતાના મંત્રીઓએ આ પ્રદર્શન મેળવ્યું છે. —આફ્રિકામાં આજે ૨૨,૦૦૦,૦૦૦ બીન-મેટીએ વસે છે. અને તે વધાન પ્રાપ્તીક મરુવના કલકોથી વધીત છે. —અપરાધતા શીલ્પને આંતરરાષ્ટ્રીય શીલ્પ મેળામાં પ્રથમ ક્રમાંક મળ્યું છે. —૧૯૫૮નું કોલ્ટુ પ્રદર્શન એવા ૧૦૦૦૦૦ કરતા વધુ સોફા કોલ આપ્યા હતા. —માહી મારોની વિષ કરવા તરફથી મવા વર્ષના કેવામાં નહેર ચલું છે

કે દુનિયામાં માછળી પકડવાના આક્રમ માં જ્યાંને ૧૮ લાખ મેળવ્યા છે. એને ૫,૩૬૬,૦૦૦ ટન માછલીએ પકડી છે. યુનાઇટેડ કોલેસે ૨,૭૭૧, ૧૦૦ પકડી છે. રશીયા ૨,૫૩૫,૦૦૦ દોલ ૧,૨૩૩,૦૦૦ યુનાઇટેડ કોલિમ ૧,૦૧૪,૦૦૦ પકડી છે. —નવરોળીના આંધ્ર તત્વેવા અલ્પ જાડાન્ડ રસેસને આરતની કુલકાલ મેવા અને વ્યાખ્યાનો આપવા આખંતલ દેવા વિષે આરત સરકાર નવી દોલ્લી ખાસે વિચાર ચલાવી રહી છે એમ મેડાલીક સંશોધન અને સારુતિક બાજવેના પ્રધાન શી કુમારુ કપીર તાલેતરમાં આરત એકસભામાં જણાવ્યું છે. —નહેરના જન્મ દિને ને ગામે પંચ વર્ષીય મેલના નીચે આખા છે તે ગામેના આ પ્રયોજ રસેસએ એક દીવસ માટે મેલ સારિરીક જમ આપેલું કરી હતો. મવા વર્ષે ને મેટા મળી હતી તેમાં, ૧૭૭૭ યાળા, જમીન ૧૫૮૭ એકર, અને બીજા મેટા કે નેની કીમલ ૪,૧૫૦,૦૦૦ લાવ લે મળી હતી. આ વર્ષે તેના કરતા વધુ વધારે મેટા મળી છે. તેને

કજ આકો નથી મળ્યો. મેટાએ જાત મહેનતે આજાદ મારે પાક, રમતના મેલો, સપાક યીએટર, વિચેર પાડવા હતી. —કોલની કોલિસે કાલમાં એવું દરાવ્યું છે કે તમા કોલિસના કોલેસરો એક વર્ષે મારે જ નિવલ રવાને રહે. કેલ નો ત્યાર પછી ત્યામ કરી નવી કુટણી થવી ભેલએ. આવી સડો મેસેલો અટકી એમ તેને માને છે. —સુરતને એક નાનું અલતન બંદર બનાવવામાં આવશે એમ સુરતના મેપારી ચંડળ સમક્ષ પ્રવચન કરતા શી પ્રમણ કહરે જણાવ્યું છે. વળી જમ કાપ રૂપીયાના ખર્ચે તાપી નદી પર પુલ બંધવામાં આવનાર છે. —કોરમાં નહેર બાગલુ કરતી હતાં ત્યારે એક કરણ રેલ પર આપ્યું હતું પંડીતજીએ બ.પલુ વાલ કહરુને પોતાની સાથે જકાર કલ બધ પોતા નો કાર તેને પહેરાવી તેની સાથે ફોટો પકાવ્યો હતો. —૧૯૬૦ માં રોમેનેન્ડ કાંસ અંરધાન માંથી આજાદ થશે.

લોકનીસમજમાં શી. કાપુભાઇ કીતાબ પટેલના (કિમરાખ વિરાસી) પુત્ર શી. વસુદેવના સુઅચન રેન્ડર લોકનીસમજમાં શી. જનનભાઇ કીતા

શી.-પે.		શી.-પે.	
જાલેલા	૫ ૨૩૫ ૩૦-૦	કારતલ	૫ ૨૩૫ ૩૦-૦
જાલુ	૫ ૨ ૩૦-૦	લકા કલન	૫ ૨ ૩૦-૦
રેલે મેટીએ	૫ ૨ ૩૦-૦	સંચીતા	૫ ૨ ૩૦-૦
સાલન	૫ ૨ ૨૪-૦	ચિલાપ	૫ ૨ ૨૪-૦
મહાર	૫ ૨ ૨૪-૦	કમલેશ	૫ ૨ ૨૪-૦
લેલાક	૫ ૨ ૨૪-૦	માક	૫ ૨ ૨૪-૦
કોપી કાલસ	૫ ૨ ૨૪-૦	એક જલક	૫ ૨ ૨૪-૦
મરવાની	૫ ૨ ૩૦-૦	કલ્યા-ગુલ્લા	૫ ૨ ૩૦-૦
પૂળ	૫ ૨ ૧૮-૦	નોનવાન	૫ ૨ ૧૮-૦
તરાની	૫ ૨ ૩૦-૦	કલિન્કન	૫ ૨ ૧૮-૦

સુચના:—પાછળથી એડર આપનારને રેકોર્ડ મારે નિરાશ થવું પડશે. વી. પી. પોસ્ટેજ અને પેઈંગ ખર્ચ શી. ૭-૬. મળવાનું કેકાણુ :
ભારત મ્યુઝીક સલુન અને યુકસેલર્સ
 ૨૮૬ એ સ્ટ્રીટ, — ડરબન.
 (કાલ-બકાન કિનેમ. સાથે)

માઇ પટેલની પુત્રી શ્રીમતી પાર્વતી સાથે (મધુબેન) પાલીસર કોલમાં તા. ૨૩-૧૧-૫૮ના રોજે સાત વાગે વેદિક વિધીથી મવાં હતાં. અમા રનેલીએએ આ મુલ પ્રસંગે પોતાની મંમલ કામચા રચીતી હતી.
 બન્ને પસતરફથી સમાન લેટ રકમો નીચે યુજન કલમની છુલાલીમાં નહેર કરી હતી. ને આભાર સાથે રવીકારવામાં આવી હતી.
 બારત કારકા મંદીર ૩ ૩ ૦
 માંથી ભારત વિશાલ ૩ ૩ ૦
 કાંચન આમીનીવન ૨ ૨ ૦

રોમ્ય મહેતસવ
 / શી કાંચન કોલુ એના સમાજને રોમ્ય મહેતસવ નિચે પ્રમાણેની તારીખે અને સમયે માંથી કોલ ૫૦ ફોટા-રફીટ લોકનીસમજમાં ઉલ્લવામાં આપશે.
 કાર્યક્રમ: રાત્રી વાર તા. ૧૩ ડીસેમ્બર ૧૯૫૮.
 ૧. કાંચે ૧-૩૦ થી ૩-૩૦ વલ અને પાર્થીક વિધીએ.
 ૨. સાંજે ૭-૩૦ લોકનીસમજમાં મેવર રોમ્ય મહેતસવ સમારંજ પ્રુસો-યુકરી.
 ૩. પ્રયુખનું પ્રવચન અને મંત્રીએ તરફથી સમાજને દર્શાવ.
 ૪. નવરોળી અકિતબાના પ્રવચનો.
 ૫. માણ કામ કાલેની વચમાં જગીત રાખવામાં આવશે.
 રવીવાર તા. ૧૪-૧૨-૫૮.
 ૧. અવારે ૬-૩૦ થી ૧૨ કુપી મલ મળન અને પાર્થીક પ્રવચનો.
 બપોરે ૨-૩૦ નહેર સભા અલકે નેમાં
 ૧. વિલાલપ, સરકાર, રપકાન અને કાપકીરીની સમિતિના પ્રમુખે તરફથી સરવાનો દર્શાવ
 ૨. પ્રાચનો.
 ૩. સંચીત અને મનેર'બન કાપકેશ માણ કામકાલેની વચમાં થશે.
 ૪. સાંજે ૭-૩૦ વાગે વુલુ વિલાલબની વિલાલીએ તરફથી મનેર'બન કાપકેશ કરવામાં આવશે.
 કહે જાલએ અને મહેનેને આ સમાજના મકાન પ્રસંગે કાલેની આપવા આપકમરી વિનંતી છે.
 એક. શી. પાર્થપ, (મધુબ)
 મગનભાઇ કાપુભાઇ, વેળીલાલ એમ. મોદી.
 નો. આ. મંત્રીએ.

The first requisite leadership is the willingness to submit to the opinion of others.
—Anon.

OPINION

Founded by Mahatma Gandhi in 1903.

Former Editor: Manilal Gandhi—1918-1956.

No. 47—Vol. LVI.

Friday, 12th December, 1958

REGISTERED AT THE C.P.O. AS A NEWSPAPER.
Price. FOUR PENCE

WHAT IS THE NATURE OF OUR BRAND OF CHRISTIANITY ^{ASKS} PROF. PISTORIUS

THE joint report of the Asiatic Land Tenure Laws Amendment Committee and the Land Tenure Act Amendment Committee of 1950, which says that the fundamental theme of the evidence throughout the years has been and still is: repatriation or fading which, compulsory segregation was not rejected either by the Government or by public opinion.

According to Hansard (No. 15, May 9, 1956, col. 5269-5261) the then Minister of Interior, Dr. Eben Dönges, expressly stated that the long-range policy of the Government is to see that the irreducible minimum of Indians remained in the country, and he expressed the same sentiment in identical terms in the Senate.

In the group areas Act these sentiments were made the law of the country.

Nor has public opinion rejected the new ethical principles laid down by the joint report.

In Pretoria a body of churchmen investigated the plight of Pretoria Indians and came to the conclusion that the 5,000 Indians in Pretoria who are directly dependent on commerce will be faced with starvation if their shops are to be removed from where they are at present and put in Claudius.

A memorandum incorporating their findings was published in the Press and public reaction has been

practically nil.

If a similar deed had been done by Russia, we would have been indignant, but it is happening here, and we are completely unmoved.

A Promise

There is one aspect of the question that seems to have been forgotten, and that is that the Indians were originally introduced into South Africa at the express wish of the Europeans of Natal.

Had it not been for the Indians, Natal would at that time have been economically ruined, and so eager were we to have the Indians that we gave a solemn un-

derstanding to a reluctant Indian Government that Indians imported for labour on the sugar plantations would, after their period of indenture, be at liberty to take up residence in the country, where they were to have the rights enjoyed by other inhabitants.

Nobody seems to think of that undertaking now.

Can't Be Bothered

The hard fact is that public opinion in South Africa cannot be bothered with mere Indian hardship. The law, it is said, will be administered with equity.

It is indeed difficult to see how equity can be a factor in the matter, in view of the sentiments expressed by the joint report and the Minister. Must the boycott to reduce repatriation be equitable? Must we

(Continued on page 473)

Africans Will Continue Struggle Till Freedom Is Won

—Says Envoy

New Delhi, Dec. 5.

MR. J. G. ERZUAH, High Commissioner for Ghana told a New Delhi meeting on Wednesday that Ghana's independence would be meaningless unless it was linked with the total liberation of Africa.

There was a great desire in the Colonial territories of Africa to escape from the bonds of imperialism into freedom. Africans would continue to fight for their freedom, he said.

Mr. Erzuaah added "Independence cannot be withheld today from Africa and to get what the West needs from Africa it will have to work out some system of economic co-operation with independent African Governments as the days of the old mercantilist policy, which regarded colonies as source of raw materials and as market for finished goods are gone."

The meeting was also addressed by the Ambassadors of Egypt and Ethiopia, the Charge d' Affaires of Morocco and Mr. Cherif Guellar, representative of the Algerian National Liberation Front in India.

The President Is 74: Leaves For Malaya And Indonesia

NEW DELHI, Dec. 5.

INDIA'S President Dr. Rajendra Prasad was 74 on Wednesday and received many messages of felicitation.

On the same day, the President left New Delhi on the first stage of his journey to Malaya and Indonesia for State visits.

OPINION

FRIDAY 12TH DECEMBER 1958

Declaration Of Conscience

 ONLY one year has passed since the world-wide day of protest against the racist policies of South Africa. On December the 10th, 1957, groups gathered in many countries to declare support for the overwhelming majority of the South African people, non-white and white, in their determination to achieve the basic human rights that are the rightful heritage of all men. Among these basic rights, proclaimed in the Universal Declaration of Human Rights, is the right of every person to take part in the government of his country. And reviewing the position in 1957, the sponsors of the world-wide protest declared that "only one fifth of the citizens of South Africa control the Government and have forcibly denied participation in it to the remaining four-fifths who constitute the majority." Yet extreme as was the violation of the United Nations Charter at that time, the position has grown even worse over the last year.

For some time now the Indians of South Africa have been without political rights. They have lost no political rights this year, because they had none to lose. But they have paid heavily for their political impotence, and suffered wholesale despoliation under the Group Areas Act. There is no justice without the vote in this Christian National State of South Africa.

The Coloureds were already isolated in the political wilderness of the communal vote. But they still have the municipal vote in the Cape Province. Now this is threatened. And such is the disgust of decent men and women against this betrayal of solemn obligations to the Coloured people, that a former Chief Justice is taking a leading part in the protest. At the same time, the Coloured Affairs Department is extending its activities. The pattern is clear. Non-whites cannot take part in the government of the country. They must be governed, not govern.

This has been the plight of the Africans for many years. Their representation in Parliament is only symbolic. Now even this negligible symbolic representation must be destroyed. The Prime Minister is reported to have told African Chiefs that the African representatives must go "because the money that is paid out to these Whites who represent you in Parliament will be given to you...they are eating the fat from your table which should have been eaten by you." This is an incredible statement from a party which is continually taking more and more of the national wealth for itself in large numbers of Senators, new Ministerial appointments and a vast array of civil servants. The Prime Minister has in fact denied that this was what he had to say. But he has made it clear that he will abolish the African representatives.

Now to understand the significance of this move, we must remember that the Government controls the Chiefs and the Bantu Authorities. It is thus in a strong position to ensure the return of its own candidates and in this way to make African representation entirely meaningless. Yet it prefers to abolish African representation, because it is a cardinal principle of this Government that Africans must take no part in the government of their country. Even the Advisory Boards are to be abolished, it seems. These Advisory Boards are only toy telephones, but at least there is two-way communication. And this the Government will not tolerate. Instead there is a talk of extending the Bantu Authorities to the urban areas by the appointment of tribal ambassadors. Communications will come only one way, from the Prime Minister, through the Ministers of Bantu Education and Economic Development, through the Secretary and a vast horde of civil servants, through the Bantu Authorities and tribal ambassadors, down to the African people.

The Nationalist Party has absolute power, and absolute power corrupts absolutely. All the tyrannies to which we are so mercilessly subjected flow from the moral depravity of Nationalism, but above all from denial of political rights to the great mass of the population. On the first anniversary of the Declaration of Conscience we must take our stand on the resolute determination to secure a vote for every man and woman. We must reaffirm the Universal Declaration of Human Rights "that everyone has the right to take part in the government of his country."

Dr. Nkrumah Supports Non-violence

THE All-African People's Conference attended by 200 delegates representing 25 countries was opened by Dr. Kwame Nkrumah, Prime Minister of Ghana, at Accra on Tuesday, December 9th.

In his opening speech Dr. Nkrumah said that he supported the use of "every form of non-violent action" to bring about the total liberation of Africa from imperialism and colonialism.

Amongst other speakers were Mr. Hamed Bakari, head of the Egyptian labour confederation. He said that after losing almost all of Asia the imperialists looked on Africa as their last chance and always believed that the African would be perpetually a slave. Referring to the invasion of Egypt in 1956, he said Britain and France had to withdraw because world opinion was against them.

A Sacred Mission

Mr. Ato Getachew Mekasha of Ethiopia said that his country regarded the "rooting out" of the evils of colonialism and imperialism from the African continent as a "sacred mission."

He said, "our bitter experience

between the end of the 19th century and the second world war convinces us that there can be no security and safety for Africans so long as these evils are allowed to exist in the continent in any shape or form.

Colonialism And Imperialism Condemned

Imperialism and colonialism was strongly condemned and the highlights of the discussion concerned Algeria.

Dr. P. Omar, leader of the delegation from the Algerian National Liberation Front, said, "In our work at this conference we must attempt to recommend the formation of a strong force of African freedom fighters and unmask the manoeuvres of those strangers forcing themselves on us and anxious never to get out. He said, leaders should seek alliance on a tactical basis with imperialist powers in order to out-

with them finally. An African community was the final objective of nationalist leaders of Algeria. Dr. Omar favoured violence and said that "after all we have the right to take by force what belongs to us."

Arms To Aid France

Mr. Tom Mboya, nationalist and trade union leader from Kenya, and chairman of the conference said the Algerian situation was the biggest problem to be tackled by the meeting. He said, "Algeria exposes the emptiness and bankruptcy of the preachings of western power. In Algeria we see the western powers sending arms to aid France while they preach support for the freedom and development of the backward areas of the world."

Mr. Mboya said that the aiding of France in Algeria by the western powers was not the best approach to the problem of international communism. He suggested, "what they should do is to master international communism from within."

"The actions," he said, "of colonial powers, especially in Algeria, will eventually determine whether we should use force. And when that time comes we should not be blamed."

Two Categories

Dependent territories in Africa fell into two main categories, said Chief Awolowo, Premier of

West Nigeria. First, where the indigenous Africans were dominated by foreigners who had seats of authority in foreign lands, second, where indigenous Africans were dominated by foreign settlers. He favoured immediate emancipation of all countries in the first group. And he said it should be possible for the conference using constitutional non-violent weapons—to work out a five year plan for the attainment of sovereignty of these countries.

He said in the second category where the electoral franchise was framed in such a manner as to make one white man equal to several thousand Africans, the battle was not a battle of territorial freedom, but of individual liberty and equality.

The Chief said the conference must devise effective methods of organising and intensifying world opinion through all the available agencies to support the "vital struggles of fellow Africans under the yoke of white settlers." Secondly, it must lay down as mandatory a policy that independent African states must never do anything that would "give succour to white settlers in their nefarious practices."

Among observers in Accra to attend the Conference were Mr. Fenner Brockway, Labour M.P. for Eton and Slough, the Rev. Michael Scott and Mrs. Paul Robeson.—S.A.P.A.

Debate On S.A. Policy In UNO Re-opens

NEW YORK, Monday

THE Special Political Committee today adopted by 42 votes to none, with nine abstentions a resolution which asks the General Assembly to renew its appeal to South Africa to join India and Pakistan in direct negotiations to solve their dispute over the treatment of people of Indian origin in the Union.

The vote came at the end of the shortest debate at the United Nations during its current session.

The resolution adopted—sponsored by Iran, Mexico, the Philippines and Yugoslavia—stated that both India and Pakistan have reiterated their willingness to enter into negotiations and regrets "that South Africa has not heeded their requests that these negotiations begin."

South Africa denies the United

Nations jurisdiction in the matter. The resolution appeals to South Africa, however, to begin negotiations with India and Pakistan "without prejudice to the position taken by the Union, regarding its juridical stand on the issue."

It also calls on "member states of the U.N. to use their good offices" where appropriate, to assist in bringing about the desired negotiations.

South Africa was absent throughout the debate, which began on Saturday morning, when the Committee heard Mr. V. K. Krishna Menon, India's Defence Minister and delegation chairman, and Mr. S. Iqbal Hussain, of Pakistan, report that South Africa had not even answered their requests for negotiations.

Nine other countries were also absent during today's debate.

The general debate on the issue opened, today and throughout it was generally moderate in tone.

Before the debate opened, an advance copy of the Draft Resolution made available to some correspondents, contained a paragraph asking the Assembly to precisely note its regret that South Africa "continues to refuse to assist in any measure which might solve the problem."

This, however, was deleted before the official Draft was tabled, and this action was regarded by some diplomats as indicative of the generally conciliatory attitude of the Committee.

India and Pakistan have been complaining about the treatment of people of Indian and Pakistani origin ever since the United Nations came into being 12 years ago.

India and Pakistan complain that people of Indian-Pakistani origin in the Union are subjected to racially discriminatory treatment under the Union's apartheid laws.

The Resolution adopted today will be sent to the General Assembly for its approval.—S.A.P.A.

Pasternak Refuses Nobel Prize

BORIS PASTERNAK who had been awarded a Nobel Prize for his novel, earlier, has now refused to accept the Nobel Prize and decided to remain in Russia.

Pasternak was subjected to exile by the Russians because his novel which won the Nobel Prize was said to be a work directed against the October Revolution and the foundations of the Soviet system. The author denied any such intentions and wrote to the Swedish Academy refusing the award.

He wrote another letter to M. S. Khrushchev stating that to leave Russia "would be the equivalent of death to him" and requested the Central Committee of the Communist Party of the Soviet Union not to take such extreme measures against him. He further said that his only intention in writing the novel was to further Soviet literature.

India Invites Application From Candidates Of Indian Origin

THE Government of India has invited applications from students of Indian origin domiciled in British East Africa for nomination to reserved seats in medical, engineering and professional colleges in India for the academic session 1959-60.

Candidates who have passed the Intermediate (Science) Examination of an Indian University or the Cambridge Higher School Certificate examination with requisite combination of subjects in 1958 or earlier and have obtained more than 55 per cent marks are eligible.

Students who are already studying in India and will take their I.Sc. Examination in March/April, 1959, are also eligible.

What Is The Nature of Our Brand Of Christianity

(Continued from front page)

reduce them to the irreducible minimum in a equitable manner?

Residential segregation may be right or wrong. I am not speaking of that here. But no measure can be equitably applied where the ultimate aim is to deprive people of their livelihood to such an extent that their only hope will be to leave the country.

Let Us Admit . . .

We speak of "reparation." But the majority of our Indians have been here for several generations.

Let us rather be honest and speak of "expatriation."

Let us admit that it is our aim to make life so difficult for people who know no other home, that they will have no other alternative than to seek refuge somewhere else.

While that is going on—in the name of Christian civilization of course—let us reassure ourselves, as we often do, that we have been chosen by God to disseminate Christianity in South Africa.

Would it be blasphemous to ask who is our God and what is the nature of our brand of Christianity?

Phone 835-6784

F. D. Box 1549,

MASTER BROS.

(PTY) LTD.

WHOLESALE MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS

HOUSE FOR KEEN CASH PRICES

33 West Street, JOHANNESBURG.

"Apartheid Deprives Individual Of Basic Rights"

APARTHEID has gone even further than Nazism did in eclipsing the individual's freedom and unless this trend is reversed there is no hope for survival for any of us, privileged or under-privileged, said Professor P. V. Pistorius in an interview.

Professor Pistorius was telling a Press reporter why he had decided to address a "Conscience Day" meeting in Cape Town on December 9 under the auspices of the Civil Rights League.

The meeting was held on the eve of the 10th anniversary of the Declaration of Human Rights by the United Nations—a declaration to which South Africa and what Professor Pistorius calls "its ideological colleague Russia" did not subscribe.

Though a Nationalist Professor Pistorius has been in rebellion against Nationalist policies ever since the packing of the Senate in 1955.

Professor Pistorius says, "In apartheid South Africa has given the world a new ideology.

"Like Communism and Nazism, it deprives the individual of his basic rights, whether intellectual, economic or political.

"It goes even further than Nazism or Communism since it affects social rights also—the right of movement and of association.

"It is Nazism applied in a multi-racial society where the nation is limited to a group, and other groups are graded in a descending scale.

"These group evaluations have been legalized and constitute the pattern for education, political life industry and economy, residence and social life.

"Individual worth is of no account.

"Individual rights depend on the group to which the individual belongs.

Appeal To Religion

"This is done in the name of Nationalism and, on its appeal to religion and in its insistence that its aim is to preserve Christian values and a Christian way of life, it has founded its strongest propaganda machine.

"This is not a pattern created

or maintained by the National Party alone.

"It is the pattern accepted by the vast majority of Whites in South Africa," said Professor Pistorius.

"The dispute between the United Party and the National Party is not one of principle.

"Their only quarrel is the relative grades of the two White sections.

"That is why we are so emotional on the republican issue and so calm about the Group Areas Act and similar legislation.

"I believe that unless the trend is reversed—if it is not too late already—we have no hope of survival.

"The privileged and unprivileged alike will go under.

Its Antithesis

"This extreme ideology has brought about its antithesis in the unrealistic demand for equality, without any indication of what equality means.

"At most there can be equality of opportunity but never of ability; not even between individuals of the same family.

"The demand for an unqualified universal franchise is as

illogical as the present system, where the irrelevant factor of race and group are the qualification."

Special Film Show For Photographers

THE Durban International Photographic Society will close its year of successful advancement with a film show of special interest and value to amateur and professional photographers. The films will deal with the technique of photography, printing, developing and enlarging. The programme is expected to last about 2 hours and Mr. R. Popic will provide the necessary commentary.

Members of the public are specially invited to attend the show at the International Club, 341 Pines Street, Durban, on Monday, 15th December 1958, at 7.30 p.m.

The Society has recently established a dark room with an enlarger where the members have been given regular lectures twice a week on all branches of photography. Next year a panel of experts will lecture to members on specialized subjects.

India's Largest Insurance Company At Your Service

The New India Assurance Company Limited

SOLE REPRESENTATIVE IN THE UNION OF SOUTH AFRICA

RUSTOMJEE JALBHAY RUSTOMJEE

140, Queen Street, DURBAN.

FOR SERVICE AND SECURITY
CONSULT US FOR
EVERY TYPE OF INSURANCE

P.O. Box 1610.
Residence: 111 Eleventh Avenue,
DURBAN.

Phones:
Office: 25845
Residence: 36413.

Mahatma Gandhi

By PROF. ARNOLD LLYOD, M.A. Ph.D.

(Continued from last week)

INDIANS did not take out permits under the Act, and several were brought before the magistrate, Gandhi among them. He told the Magistrate that he was the leader and deserved the heaviest sentence, but Mr. Jordan unobtrusively gave him only a two months sentence, without hard labour. It was the first of a very long series of jail sentences.

An American Russell once told me, "A prison sentence is a wonderful help to getting on with your work." While serving his two months, Gandhi spent his time reading the Hindu and Moslem scriptures, and taught a Chinese fellow prisoner, who was a Christian, with the help of an English Bible. He read Ruskin, Socrates, Tolstoy, Huxley, Bacon's Essays and Carlyle's Lives, and was engaged on a translation of Ruskin's "Unto This Last" into Gujarati when he had to leave prison.

While "doing his stretch" on Saturday had come from General Smuts with a compromise between Gandhi and Smuts was taken to Pretoria in his prison clothes to talk over a revision with Smuts, who promised to repeal the Act if the Indians would register voluntarily. Gandhi agreed but was later savagely attacked by some of his fellow Indians who felt that he had betrayed the cause. In fact, he was so badly beaten that he was laid up for ten days. But, characteristically he asked that the Indians who had beaten him out should be released from arrest. "They thought they were doing right and I have no desire to prosecute them."

Unfortunately for Gandhi's optimistic belief in other people's goodness, Smuts did not fulfil his promise to repeal the "Black Act." Gandhi then concentrated on the coming battle using the weapons of "ahimsa." He and his friends decided to make a test case of the right of Indians to enter and live in the Transvaal. A force was chosen, at his own request, to test the bar on immigrants. He notified the Government of his intention and presented himself at the frontier post at Volksrust, hoping to be arrested. But he was allowed to enter the Trans-

vaal and reached Johannesburg unharmed. There he was sentenced to two months' imprisonment. This test case was followed up by a march on the Transvaal by a number of English-speaking Indians, including Gandhi's eldest son.

They were arrested at Volksrust and given three months' imprisonment. The movement was now in full swing, for it led on prison sentences. Then Gandhi and seventy-five Indians were jailed, all refusing to pay the alternative fine. It is characteristic of the relationship between General Smuts and Gandhi that the former sent in two religious books as a present for the prisoners.

We have time now for only a brief reference to the events that led up to the Smuts-Gandhi agreement of 1914, which removed many of the injustices against which Gandhi had protested.

This last stage in the campaign is especially noteworthy because large numbers of women decided to join the Satyagraha campaign. They were understandably received by the decision of a Judge of the Cape Supreme Court that only Christian marriages were legal.

A group of women volunteers crossed the boundary from the Transvaal into Natal, and another group from Natal crossed into the Transvaal. The Natal women were arrested, but the Transvaal group reached Newcastle, where they persuaded the Indian Coal Miners to go on strike. For this they were arrested, and the strike spread. Some 4,000 strikers joined the passive resisters and decided to march on the Transvaal to protest against the £3 tax. At Volksrust, the European population was understandably alarmed until one of Mr. Gandhi's European followers, Mr. Kallenbach, who had been a noted wrestler and pugilist explained that the Indians had no intention of hurting anyone, and that their march was a protest against the unjust restrictions imposed on them. He said in conclusion, "They propose to melt your hearts and I know they will melt your hearts by self-suffering." Gandhi was arrested eight miles beyond Volksrust, but was released by the Magis-

trate on bail, but he refused by one to bend the marchers. The Government provided three special trains at Ballour to take Indians back to Natal and, as they had made their protest, they left the Transvaal. Gandhi, Kallenbach and Fatah, another European supporter, were subsequently brought before the Magistrate and all pleaded guilty. The Magistrate refused to convict on a plea of guilty and insisted on having witnesses to Gandhi, gave evidence against Kallenbach and Fatah. Gandhi and Kallenbach gave evidence against Fatah. The Magistrate very reluctantly sentenced each of them to three months' hard labour in Volksrust jail.

The march on Volksrust was followed by strikes by Indians on the Natal sugar estates, and in hotels, and by Indian municipal workers, washerwomen and the vegetable hawkers. The strike action did not last long but it made a deep impression on the general public and on the government. The Government of India sided with the strikers and the Viceroy said of them that "they have the sympathy of India—deep and burning—and not only of India, but of all those who, like myself, without being Indians themselves, have feelings of sympathy for the people of this country." Money poured into South Africa to sustain the Indians in their passive resistance campaign, and my friend Charles Andrews, came over from India to advise them. The Government was perturbed by the volume of passive resistance, and Smuts expressed a general feeling when he said: "We cannot support 10,000 Indians in prison."

In fact the Union Government appointed a commission of enquiry to investigate the causes of the trouble and to make recommendations. The Solomon Commission was a

good deal handicapped in getting evidence because Gandhi and his followers refused to give evidence against those who had mistreated them. There is no time to deal in detail with the work of the Commission. It will be sufficient to say that, on the basis of the report, Smuts introduced the Indian Relief Act of 1914, which abolished the £3, recognised the marriages of non-Christian Indians, and provided for the immigration of the wives and children of Indians already domiciled in the Union.

The Act did not grant freedom of movement from one province to another. It ran at least the yard of this compromise solution that it removed the worst of the grievances and, in the main, embodied Gandhi's policy that there should be no racial discrimination against Indians as such. Gandhi felt that Satyagraha had achieved victory and, in July 1914, he left South Africa for India, there to apply, on a much vaster scale, the principles of passive resistance to injustice that had first been conceived in the third-class waiting room on Pietermaritzburg railway station twenty years before.

Before turning to his work in India, it may be mentioned that the friendship between Smuts and Gandhi continued for the rest of their lives. Just before he sailed for India Gandhi sent Smuts a pair of medals he had made while in prison and which, for several years, Smuts wore at his farm at Llangeni. He returned them in 1939 on Gandhi's 70th birthday, and in the memorial volume wrote to the effect that, although an opponent of Gandhi in their early association, he felt that men like Gandhi "redrop us from a vision of the common-place and humanity and are an inspiration to us not to weary in well-doing."

(To be Continued)

Cable & Tel. Add. HARGVAN.

Phone 29365

P. Hargovan & Co.
(Pty.) Ltd.

Earthenware Pickle Jars 2 Gallons 12/6 each F.O.B. Durban
Fresh First Grade Green Ginger 1 1/2 per lb. " "
Fresh First Grade Garlic 2/- " " "

Cash with order only.

P. O. BOX 1250.
15517 Warwick Avenue
DURBAN.

Nehru's Comment On World Situation

NEW DELHI, Monday.

MR NEHRU, who was opening a two-day Parliamentary Debate on Foreign Affairs said here today that everything in the world was at present distorted by the cold war question so that some people talked of peace as violently as if they meant war, while others saw "democracy" in a country with martial law, such as Pakistan, simply because that country happened to be on their side in the cold war.

Again, by the strength of imagination could the apartheid policy of the South African Government be reconciled with the Human Rights Convention, and yet when the matter came before the United Nations, countries which stood up for democratic rights and against racialism refused to condemn the South African Government.

He criticised the continued supply of American military aid to Pakistan.

"It is patent that, as far as Pakistan is concerned, that military aid is needed only against India," he said.

"I do not expect war with Pakistan, but one cannot be complacent, we have to carry fresh burdens because of this military aid."

Mr. Nehru said that nuclear tests were "a crime against humanity," he said that Geneva conference on ending tests had made a little progress but "the difficulties are many."

Commenting on the other Geneva conference, on the prevention of surprise attacks, he said the future is not at all promising.

Mr. Nehru said that the Berlin situation held "the seeds of a major conflict."

Referring to the Ghana-Guinea Federation, Mr. Nehru said that the Federation raised interesting questions for Commonwealth members. He said India was interested in this movement in Africa for greater freedom and greater unity.—Sapa-Reuters-A.P.

Moscow Radio Comments On Africa

LONDON, Monday.

MOSCOW Radio said that "the imminent liberation of Africa has been prepared for by the entire course of history and it will follow as the day the night."

The Radio, quoted by Reuters, praised the new Union of Ghana and Guinea.

That is a great victory for the African nations in their struggle against Colonialism," it said. "It shows that the unity and solidarity of the African peoples, demanding that the whole of Africa should be freed from colonial slavery, is gaining strength."

Referring to the African People's Conference which opened in Accra on the 8th, Moscow Radio said: "the forms of the Liberation Movement are most diverse. They range from armed struggle to civil disobedience campaigns. Their successes are varied but their offensive character cannot be denied."

It said that "even the peoples of the Belgian and Portuguese colonies, utterly deprived of

rights, are rising to struggle for independence. The life of the Africans in these countries is regulated as it is a concentration camp."

The Radio also said that the United States was "stepping up its penetration in Africa."

"It is trying to impose on the African peoples new forms of colonialism, among them, wars, war parts, and enslaving aids. The United States imperialists operate under the mask of opponents of colonialism, as if the Africans were not aware that it is the United States that is helping the old colonialists to massacre the Algerians, Nigerians, and other African peoples," the Radio said.—Sapa-Reuters.

R. VITHAL

Bookkeeping, Writing up Set of Books, Balance Sheets, Income Tax Returns.

Contact No. 12 Barkly Avenue, 38 Market Street, Cor. Diagonal & Market Str. Johannesburg. Phone 33-1884

THE QUEENSLAND INSURANCE COMPANY LIMITED.

(INCORPORATED IN 1886 IN NEW SOUTH WALES)

TRANSACTS ALL CLASSES OF INSURANCE

Fire - Marine - Accident

Consult:

MISS TEHMI SORABJEE RUSTOMJEE

SPECIAL INDIAN REPRESENTATIVE

106 MANSFIELD ROAD,

P. O. Box 476.

DURBAN.

TELEPHONES 47453 & 47888.

India Letter

(From Our Own Correspondent)

Celebration Of President's Birthday

THE President, Dr. Rajendra Prasad, turned 74 on December 3. The Vice-President and the Prime Minister called at Rashtrapati Bhavan in the morning to greet him.

The President took the birthday salute from his bodyguards at a ceremonial parade on the fore-court of Rashtrapati Bhavan.

A large number of people filed in front of Rashtrapati Bhavan to give him their best wishes.

The Prime Minister gave a luncheon party in honour of the President.

The President was presented with the Marathi and Punjabi translations of his auto-biography.

Police Officer Shot By Pakistanis

A Sub-Inspector of Police was shot dead by a Pakistani national when the police officer attempted to arrest him at the village 70 miles from Jaunagarh according to information received.

The Pakistani national was wanted in connection with a case filed against him under the Foreigners Act.

On a report that the Pakistani was hiding in a house at the village the police officer went there on horse back to apprehend him.

While making inquiries in the house, the man opened fire from a 75-bore gun injuring the officer on the head, shoulders and chest. The culprit again fired when the officer fell down and then escaped.

Pakistani Forces Continue Firing

The Azam Government's efforts to bring about a cease fire on the Khair Hill Sylhet border where firing has been exchanged between Pakistani forces and the India border police have not succeeded so far.

A note was sent to East Pakistan suggesting that the forces on both sides should stop firing from 4 p.m. on December 4th. No reply was received till evening on December 4th. Meanwhile, Pakistani forces continued firing on the Tillaquam and Bholabeta areas.

Mr. Nehru indicated that the Government of India hoped to procure nearly two million tons of rice this season to meet any emergency which may arise in the future.

In the course of a 45-minute address to the Congress Parliamentary Party, Mr. Nehru discussed the Government's proposal for State Trading in food grains, but spoke mainly on the need for a big third plan which would accelerate the tempo of development.

The nation, he said, will have to gear itself up for the job and all parties and the people must unite in this matter and co-operate with the Government.

Premier's Tribute To Armed Forces

The Prime Minister in a message for the Armed Forces Day being observed on December 3, said that wherever members of India's armed forces went, they had gained goodwill and enhanced the reputation of the country. "This is as it should be, for they are messengers of peace. Even in India, their approach should be, and I believe it is, to gain the goodwill of people generally through the discipline of service," Mr. Nehru added.

India Not Fighting Any 'Wars' Says Premier

Mr. Nehru said in the Rajya Sabha that India was not fighting Capitalism, Communism or any other wars but "we are fighting and struggling to achieve our own objectives."

India, the Premier said, would adopt the good features of every system and use whatever was considered appropriate by India.

Ayub Khan Trend In Kerala

The Home Minister indicated the opposition today for generalising a "greatly budding Ayub Khan tendency" and the general background of and "operation overthrow" of the Communist Government of Kerala.

He was replying to the debate on law and order in the State Assembly. He charged the Praja Socialist leader with having given a lead to a "violent counter-revolution" in Kerala by his remarks about subversion.

The Government, he said, was aware that some Congress leaders were trying to tamper with some police officers. One former Congress Minister and three Praja Socialist men in Travancore had been associating with the recently revived ex-police officers' association.

Bhupat Back In India?

Indian and Pakistani police along the Rajasthan and Kutch borders have been alerted, following reports that the notorious dacoit of Saurashtra, Bhupat, has fled Pakistan and re-entered India.

Bhupat, wanted by the Indian police in connection with several cases of dacoity and about 50 murders in Saurashtra, has been living in Karachi under the name of Yusuf Amin. He is stated to have fled the country, after the military administration there tightened its measures against smugglers.

Premier To Meet Acharya Bhave

Mr. Nehru will meet Acharya Bhave in Ahmedabad district on December 18, it is authoritatively learned.

The Bhodan leader, who is on a 75-day pad yatra mission in Gujarat and Saurashtra, will

enter Ahmedabad district on December 16.

Mr. Nehru will arrive in Ahmedabad by air on December 17, and motor down to Gandat, a former principality, where a six-hour meeting between the two leaders is scheduled. After an over-night stay in Ahmedabad Mr. Nehru will again meet Acharya Bhave at Bayla for two hours on December 18, before embarking the same day for Dibrui.

120 Million-Year-Old Egg On Show

NEW DELHI.

A 1½ inch long fossil dinosaur egg is on show in the Geological Survey's stall at the "India-1958" exhibition. This is the only fossil of its kind the Survey has. Estimated to be 120 million years old, the reptilian egg was found in rock formations at Trichurapalli.

Also on view are the fossils of ammonite fish, snakes, crabs and frogs. The 200 million-year-old plant fossils which serve as index for coal bearing areas in the country are also exhibited.

B-I Sailings Between East African Ports Karachi And Bombay

S.S. Karanja due 29th December 1958.
Sails for Bombay on 4th January 1959.

PASSAGE FARE TO KARACHI OR BOMBAY

First Class	single	without food	£92-0-0
Second "	"	"	£60-15-0
Third "	"	"	£31-10-0

For further particulars apply to—

Shaik Himed & Sons
(Pty.,) Ltd.

390 Pine Street, — Durban.
Telephone 20432, Tel. Add. "KARACHIAT."

Letter To The Editor

An Appeal To The Gujaratis Of S.A.

SIR.—Why do our Gujarati people persist in following the totally disliked and orthodox customs that the so-called priests of our society advocate as well as many others. Priests give 'more' blessings to people who give more money, it has become a farce. Are we superstitious? If so—it was encouraged in the bad old days in order to keep the ignorant under the heel of the priests—but we are now living in the 20th Century.

While our mother country India is making phenomenal strides and progress in social reforms we are going backward.

I for one moment do not condemn our people for helping poor Brahmins or Gujaratis, but to keep on giving food and money, but just not poor in a shocking shame. The regular "Shikha" too should be given to the poor only.

Let's take an inside look at our small community—the Gujaratis and Surtis. There are many 'Big Shots' who if they wanted to can collect enough money from rich and poor sections of the community and build a "Temple" we can call our very own. It is almost a 100 years since our fathers and grandfathers came to this country. Surely we can collect enough money to build a temple? But money—pain, pain, hal pain, is our first love.

I am prepared to give 100 guineas to start the ball rolling if a "Gujarati Temple Collection Committee" is formed. The place where our Garbi is held yearly too, has now become far too small. But here the owners of the premises the Patel Social Club must be thanked for allowing us the use of their place for so many years. And also Mr. V. N. Nalk who has recently allowed a "Mandir" in his new premises in Prince Edward Street.

There are also other youths like myself who are prepared to contribute between £10 and £25 or more per year in order to form a scholarship fund, but as scholarships are costly—this can only be done if enough support is forthcoming from other youths as well as from businessmen.

It must be the duty of ALL parents to give their children the maximum education they can afford. Today money does not count much, but a well educated child does. By giving a child a good education—they can look after themselves and would not be a liability. Unfortunately in

our community for too many children receive Std. VI to Std. VIII (J.C.) education. Boys are put behind counters of their father's shops, and the girl of course is old enough to get engaged or married. This is one reason that our community is sadly lacking in leadership. We have NO leaders. A Tamilian on the other hand whether he is rich or poor gives his children the best possible education. Practically all our teachers in schools are Tamilians—with the exception of a handful of Gujaratis and Muslim teachers.

It's time we had one or two Gujarati women doctors and at least 10 or more nurses. Amongst our youths too we should have more doctors and lawyers. The fighting spirit is sadly lacking. In the last passive resistance campaign only 3 Gujarati youths, the late Motilal Gandhi, and the writer carried arrest and went to jail. I'm sure that if Bapuji (Gandhiji) was alive today, he would have been ashamed of us. As far as our community is concerned it is not "boldness" but "weakness" in my friend, but "weakness" is our enemy, that crushes this spirit.

Look at the money we squander on weddings and the shocking waste of food on these occasions to something that must prick our consciences. Its time we had simple wedding affairs, and give the 'extra' money as donation to the Arya Benevolent Home, the Ramakrishna Centre, the Natal Indian & Bantu Blind Society and to other deserving organisations. Almighty God will be more happy if you do this.

Another practice that should be discontinued is that of sending out DIWALI CARDS which has entirely lost its original character and become an undesirable means of self advertisement. It is heartening to note that a number of well known British firms have firmly decided NOT to send out Xmas cards this year and many other firms in Britain and South Africa have also decided to follow their lead; and they have announced and decided that they will give the money they usually spend on Xmas Cards to trade benevolent funds and deserving organisations. Our businessmen and individuals should also "discontinue" the sending out of Diwali Cards and give the money to charity.

It is also time for our women—especially the young to indulge more in sporting activities

and too the time to "fashion." As far as fashion goes Tamilians come first, the Muslims second, and the Gujaratis a miserable third, because there is no other Indian section. Our women wear Bombay fashions after 5 years or 7 years. Their walk is clumsy—they lack enthusiasm and personality—socially they're very backward. There are a few exceptions of course. By dress, leg well, I mean dress elegantly, harmonise the colours of the saris and blouses and shoes or sandals. I detest the use of lipstick—it does not suit our women. Ladies please learn to dress well, walk gracefully and properly, and talk well and socially. (This applies to the men also).

On the most outstanding credit side—the Surti Community has 2 big schools, and the Hathlawed Hindu Boys Bazaar has achieved a distinction by starting the £100,000 Boys Primary and High School at Curries Fountain which is now nearing completion and also having an exclusively girls school in Lorne Street. To Valjee Bapa, an amiable 'young man' goes our profound thanks for his magnificent donation of £10,000 towards the erection and also to the other individuals who have contributed generously to make this dream of the E.H.B.U.

become a reality. I hope that in the very near future another Gujarati man will also come forward and contribute £10,000 towards the school. Our children will always remember them and be proud of them.

I hope other readers of your esteemed Weekly would also express their views on these matters either in the English or Gujarati section of the paper or both sections.

Yours faithfully,
A.K.H.Y.C. MANSUR.

Holiday Closing Hours

The following are the Natal Holiday Closing Hours for General Dealers only, according to Mr. E. H. Ismail president of the Durban & District Indian Retailers Association.

Monday, Dec. 15, 7 a.m. to 5 p.m.
Tuesday Dec. 16, Closed.

Wednesday, Dec. 24,
7 a.m. to 3 p.m.

Thursday & Friday, Closed.
Saturday, Dec. 27,

7 a.m. to 1 p.m.
New Year Eve, Dec 31,

7 a.m. to 5 p.m.
New Year 1st & 2nd Jan 1939,
Closed.

Just Arrived Famous Religious Gujarati Books

Mahabharat	2	5	0
Thirteen Kirt Ramayana 2 Vol	3	10	0
Valmiki Ramayana 2 Vol.	4	10	0
Gita in Gujarati Explained		5	6
Gita Prash Ramana Bhawan		10	6
Manikarnika		19	6
New Cooking Book Prash Vigra			
Over 500 Pages, fully illustrated	1	12	6
Ambika Jigar, 2 Volume	1	8	8
Dampata no Vivaha Sexual Book	1	5	0
Dampata no Bachi, Sexual Book	1	5	0
Dampata no Dushas, Sexual Book	1	5	0
Kesh Sutra	1	12	6
Gandhi Post		5	6
Vivaha Vani	1	5	6
Begun Jalaran, on Khatta	2	15	0
Jalaran on Amar Post Khatta	1	7	8
Gujarati Teacher, Gujarati Letter Writer		10/6 each	
Daily Prayer Book, Bai Sagar, Adhim, Manish Khanna,			
Parokhan Mee on Khatta, Shri Satya Narayan Khanna,			
Jalaran Begun Khatta Arthik Sangra, and many other			
Beng Books at 2/6 each.			

ALL ABOVE ARE NOW ON FOR SALE.

D. ROOPANAND BROS.

PUBLISHERS AND BOOKSELLERS

Phone 20707.

P.O. Box 2524.

15 VICTORIA STREET,

DURBAN.

પદપદશઃ
કા કા એ પ્રમોદરને કાપતી
કાતર છે
પ્રમોદને ગર્વ એ પાપ છે. યા ન
નું મુખને એ અહાને છે.
વામતાં પદેશાં વાસણીને વીધું
પડે છે. —મહાધીર.

પ્રસ્તુત ૫૬ મુ—અંક ૪૭

તા. ૧૨ ડીસેમ્બર, ૧૯૫૮.

પ્રેસ નંબર ૫૬, ૪

નહેરુ વિશ્વ યુદ્ધ પર

લો કચ્છમાં પરદેશી ફિલચાલ પર ચર્ચાની શરૂવાત કરતાં ભારતના વડા પ્રધાન જડીત નહેરુ એ જણાવ્યું કે, “આને યંદા સુદને લઈ ફુનીયાતું વાતાવરણ બેઠલું ડાહ્યાલું છે કે જે લોકો ચાંતીની વાતો કરે છે એ એવા તોર પર કરે છે કે બીજાને એમ લાગે કે તે સુદનીજ વાતો કરી રહ્યા છે. અમારે બીજા તરફથી પાકિસ્તાનની જેમ જે દેશમાં લશ્કરી શક્તિ હોય ત્યાં લોકચાલન છે એમ કહેવાય છે, કારણ એવા દેશો યંદા સુદમાં તે લોકોની તરફ હોય છે.”

આપણે ગમે તેટલી કલ્પના ટો-કાવીએ તો પણ સાચા આફ્રિકાના ઇલાચકાપણના કાયદામાં આપણે ચનાઈટેક નેશનના માનવ ખરીતા નો. ચિદાંત કયાય નહીં દેખાય. આમ કતાં જ્યારે જ્યારે મુને જામે આ સ્વાલ ચર્ચવા માટે સુકવામાં આવે છે ત્યારે ત્યારે જે દેશો નાતીય દેશની વિરુદ્ધ છે અને લોકચાલને માનનારા છે તે દેશો પણ આફ્રિકાની વિરુદ્ધ મત ન આપતાં આવતા થાય છે.”

આઝાદી મળે ત્યાં સુધી લડશું

ધા નાના એલચી મી ઇરુદ્ધા એ હીલ્લીમાં એક સભામાં બોલતાં જણાવ્યું કે, “જે સમસ્ત આફ્રિકા ખંડ સ્વતંત્ર ન થાય તો બાનાની આઝાદીની કેઈ કીમત નથી. આફ્રિકા ખંડને શાહીવાદની સુકમાંથી સુકત થવાની હલ્લી જરૂર છે. આથી ત્યાં સુધી લડત ચાલુજ રહેશે.”

વધુમાં ઇરુદ્ધાએ જણાવ્યું કે, “આફ્રિકાની આઝાદી હવે કાઈ દબાવી શકી નહીં શકે. અને આફ્રિકા પાસેથી પશ્ચિમ જે કાંઈ ઇચ્છે તે માટે આર્થિક રૂઢી એ વિચાર કરી લેવડ દેવડ કરવી પડશે. હવે તેમના માલનું બજાર આફ્રિકા નહીં રહે.”

અમેરીકાની લશ્કરી મદદ પાકીસ્તાનને અપાયા કરે છે તે વિશે એલતાં વડા પ્રધાને કહ્યું કે, “સત્ય હકીકત એ છે કે પાકીસ્તાનને એ લડાયક સામગ્રી એની જરૂર હોય તો તે હીંદ માટેજ રહે. પણ હીંદ પાકીસ્તાન સાથે લડવા નથી ઇચ્છતું પણ આને હીંદે હીંદને ડેટલીક નવી સુશીળતા લોગવની પડશે.”

“નવા બધા અલુચાઓ એ માનવી સાથે એક આપડે છે. છાનીવામાં જે પરીપદ સરાઈ હતી એમાં અલુચાઓના અખતર અને સંમલ સાથે જે વિરોધ કયો એમાં એ યોડી આગળ વધી ખરી પણ એની પીછે કહ વધારે થઈ છે. આ પરીપદમાં જ્યારે

અચાનક બોલ તાખવાની મનાઇ કરનારો હરાય મુકાયો હતો ત્યારે જે ચર્ચા થઈ તે એતા બાવી બહુ આશ્ચર્ય નથી જણાતું.”

અંતમાં તેઓએ જણાવ્યું કે, “બર્લિનમાં કાલ જે થઈ રહ્યું છે તે એક મહાન વિમલનું બી વધાર રહ્યું હોય એમ લાગે છે.”

“કાના તથા ગીનીયાના સંગઠનની વાતો એ કેમનવેકચના રાષ્ટ્રો માટે હલ્લીજ આવકાર પાત્ર બીના છે. આફ્રીકાની આઝાદીની ઘણમળ અને તેની વાતોમાં હીંદ પ્રુથ રસ પરાવે છે. અને તેને કમેચા આવકારે છે.”

ડૉ. ન્કુમા અહોસાને સ્વીકારે છે

આ કામાં જરાપલી અખિત આફ્રિકન જનતા પરિષદમાં ૨૫ ડિસેમ્બરના રોજ ૨૦૦ પ્રતિનિધીઓએ ભાગ લીધો હતો. આ પરીપદને ડૉ. ન્કુમા પામના વડા પ્રધાને તા. ૬-૨૨-૫૮ના ઉપાદી મુખી હતી. તેઓએ પોતાના ભાષણમાં જણાવ્યું હતું કે, “અહોસા નધીજ રીતેને હું આવકારું છું અને તે દારાજ શાહીવાદ અને સસ્થાનવાદમાંથી આફ્રિકાને સુકત કરાશે.”

બીજા બોલનારામાં કેમેરોન મેકારી જેઓ ઇંગ્લેન્ડના મેનર પક્ષના નેતા છે તેઓએ કહ્યું કે, “શાહીવાદે સમસ્ત આફ્રીકાને કુમાળા પછી હવે તેની આફ્રિકા પર છેલ્લી તબર છે. તે માને છે કે આફ્રિકાની પ્રજાને તેઓ હમેશ માટે ગુલામીજ જકડી રાખી રહેશે આમ છતાં ૧૯૫૫ના નિયન

મતને માન આપી કાછાદને છૂટું કરવું પડ્યું હતું.”

પવિત્ર રૂરજ
ઇથોપીયાના પ્રતિનિધીએ જણાવ્યું કે, “સંસ્થાત્વ અને શાહીવાદમાં જે કોડ છે અને ઇથોપીયામાંથી દુર કરવાના કાર્યને તેઓ પોતાની પતીજ રૂરજ સમજે છે. વધુમાં તેઓ, જે

કહ્યું કે; આફ્રિકામાં જ્યાં સુધી સંસ્થાન વાદ અને શાહીવાદ રહેશે ત્યાં સુધી આફ્રિકાને મારે સહીસલામતી અને સુખ કે શાંતી નથી એનો કમરે અલુ ભવ અમને ૧૯મી સદીના અંતમાં અને બીજા વિશ્વ યુદ્ધ વખતે થયો હતા.”

સંસ્થા તથા શાહીવાદનો ધિક્કાર

આ ખંડમાં આ બે વાદોના અસ્તીત્વને યારો મજા. ધિક્કારવામાં આવ્યા હતા અને પાલ કરી એલજરીયાએ અવાજ ઇઝામો હતો. એલજરીયાના પ્રતિનિધિએ જણાવ્યું કે, “આ જરીપદ એક સંગઠિત આફ્રિકન મોરચો હતો કરવાનું નક્કી કરવું એક એ કે મોરચો આ ખંડને આઝાદી અપાવે, આપણા દેશમાં જે પરદેશીઓ આપણી દીપર જીલમ કરી આપણને કબજવા માટે છે તેઓને નિર્મળ કરવા આ મોરચો જરૂરી છે. નેતાઓએ સત્તા પીસો સાથે સમાધાન કરવું એક એ કે સમાધાન અંતે તેઓને જ સત્તા પાડી જાયે નાજે. અમારો અંતીમ હેતુ એ છે કે; કાલ એક આફ્રિકન પ્રજાજ રહેવી એક એ.” આ પ્રતીતીધી દિશામાં માનનારા હતાં, અંતમાં તેમને કહ્યું કે, “જે બીજા કુદરતી અપણી છે તે મને તે રીતે કુદરતે લેવા એ આપણો અધીકાર છે.”

ક્રીસ્ટને મદદ

ડેનીયાના નેતા અને આ પરિપદના મોરમેન મી. ટોમ એવાએ કહ્યું કે, “એલજરીયામાં કાલ જે વાતાવરણ છે તે આ સંસ્થાનું કુખ્ય કાર્ય જનનુ એક એ અને તેનો ઉકેલ લાવવો એક એ. પશ્ચિમ ખંડો જે કાંઈ પણ બેલે છે તે એલજરીયામાં જણાઈ આવે છે કે તેઓને હેતુ રું છે. આ ખંડો, એક તરફથી પછાત દેશોને આઝાદી આપવાની વાતો કરે છે જ્યારે બીજા તરફથી એલજરીયાને કબજવા ક્રીસ્ટને બલ કરી મદદ મોકલે છે. આતરરાષ્ટ્રીય ઇન્કુબીટમના લખાણોને ઊંચ લાવવા ક્રીસ્ટને મદદ કરવી એ કાઠ તેનો સાચો ઉકેલ નથી. આ બંનેએ એવો માન લેવો એક એક છે, ધીમે ધીમે એક એક વસ્તુએ કરવડ કરી ઇન્કુબીટમના મારે જીએ પાતું ૪૬૭)

“ઇન્ડિયન ઓપિનિયન”

શુક્રવાર તા. ૧૨ ડિસેમ્બર, ૧૯૫૮.

આપનો નિર્ણય

ફક્ત એક જ વર્ષ દક્ષિણ આફ્રિકાની રંગભેદ નીતીના વિશ્વ વ્યાપી વિરોધ ફાટીને કાઢી મૂકે છે. તે દિન ૧૦મી ડિસેમ્બર ૧૯૫૭ હતો. અને તે દિને ઘણા દેશોમાં સચુક રીતે, ઘોષા તથા બીન-ગોરાઓએ મળી દક્ષિણ આફ્રિકામાં ને માનવહકની સ્વતંત્ર ઉપાધી હતી તેને ટેકો અને સહાયતાની પાઠની હતી. માનવહકોનો ને આદર્શ છે, એમાં એક ખાસ ઠંભ છે કે દેશની હરેક વ્યક્તિ ને પોતાના દેશની સરકારમાં અવાજ હોવો જોઈએ. આ વિરોધ હવેથીવાન એમ જણાવવામાં આવ્યું હતું કે દક્ષિણ આફ્રિકાની વસ્તીના ૨૬ ભાગના લોકો સત્તા પોતાને હસ્તક રાખે છે. અથવા બહુમતી ૨૬ લોકોને સરકારમાં મત આપવાનો પણ હક નથી. ૧૯૫૭માં દક્ષિણ આફ્રિકાએ યુનાઇટેડ નેશન્સના માનવહક ખરીદાનો હક ઉપરાંતનો ભગ કર્યો હતો. પણ હવે તે પરિસ્થિતિ દિનપર દિન વધુ અગત્યની બન્યું છે.

આને ઘણા વખતથી દક્ષિણ આફ્રિકાના હોદ્દાઓને રાજકીય હકો નથી આપવામાં આવતા, આ વરસે એમને એક પણ રાજકીય હક શુભામ્નો નથી, કારણ તેમની ખસે શુભાવવા માટે હકોના ન હતાં. તેમ છતાં આ હકો ન હોવાને કારણે તેઓને ગૃપ જેરીયાલ ના કાયદાથી બહુજાન સહન કરવું પડી રહ્યું છે. દક્ષિણ આફ્રિકા જેવા ખ્રિસ્તી સમીક્ષ દેશમાં મત અગરના લોકોને આટો ન્યાય નથી, કલક લોકોને ને યોડો ઘણા મત કેપ પ્રોવિસમાં હતો તે હવે નાણુક યવાની અણી ઉપર છે. સભ્ય સી પુરુષોને આ વસ્તુ એટલી ધૂણા સ્પષ્ટ લાગે છે કે આને એની સામેના વિરોધમાં એક માટી ચીર જવડીએ આગળ પડતો ભાગ લીધો છે. સાચે સાચે બીજા યાણુ કલક અફેઈ ડીપાર્ટમેન્ટ પોતાનું કાર્ય નિર્જન પણ આગળ બલાવી રહ્યું છે. સરકારનો ઉકારો સ્પષ્ટ જણાય છે કે બીન-ગોરાઓને આ દેશની સરકારમાં ફાઇ પણ જાતનો અવાજ નહીં આપવો. તેઓને સત્કાર કરવા નો હક નથી અપાય પણ તેમની ઉપર સત્કાર કરવામાં આવશે.

આફ્રિકાની પણ આજ દયા છે. ઘણા વરસોથી આફ્રિકાને સરકારમાં ફક્ત જસક નામનું પ્રતિનિધિત્વ હતું. હવે એ પણ બંધ કરવાની વાતો ચાલી રહી છે. યદા પ્રધાને આફ્રિકાના ચીફને એમ જણાવ્યું છે કે તમને અળતું પ્રતિનિધિત્વ હવે બંધ કરવું પડશે. કારકે “આ ઘોરાઓ કે જે પાર્લામેન્ટમાં તમારે માટે પ્રતિનિધિ બનીને આવે છે એ લોકોને ને પૈસા મળે છે તે ખરી રીતે તમને અળવા જોઈએ.” આ એક વિચિત્ર વસ્તુ કહેવાય ખાસ કરીને જ્યારે એવા પક્ષના નેતા તરફની તે કહેવામાં આવે છે કે જે પક્ષ, સમીક્ષ નાણુ વધારે સેનેટર અને નવા નાવા પ્રધાનેના લોકોએ અને સીમીલ સરવન્ટની ઘોટી સંખ્યા ઉપર વેકફી રહ્યો છે. હવે યદા પ્રધાન કહે છે કે એમને એવું કશુંજ નહોતું જો હેવાલ સાચ પોટો છે. આમ છતાં એમને એટલું સ્પષ્ટ કહ્યું છે તે તેમની સરકાર આફ્રિકન પ્રતિનિધિત્વને નાણુક કરશેજ.

આ પગલાનું મહત્ત્વ સમજવા માટે આપણે ખાસ યાદ રાખવું જોઈએ કે સરકારના કાયદામાં ચીફ અને બાન્ડુ અધોરોડીય છે. એટલે પોતાના પક્ષના આફ્રિકન પ્રતિનિધિઓને સુટવાઈ એમને માટે સહેજ રહેશે. તેમ છતાં તે આ વસ્તુ નાણુક કરવા ઈચ્છે છે, કારણ કે સરકારનો એ આદર્શ છે કે આ દેશની સરકાર

માં આફ્રિકાને ફાઇ પણ જાતનો અવાજ ન હોવો જોઈએ. એકાધિકારી બેઠે જે એક લમાસાઈય છે, એ પણ નાણુક કરવામાં આવશે. આનું કારણ એ છે, એટલા જસે પણ સરકાર આફ્રિકાને ને હક આપવા નથી ઈચ્છતી. આ બધાં ઉપરાંત કશુંજ મામલોમાં પણ બાન્ડુ અધોરોડીયને હક પહોંચાડવાની વાતો ચાલે છે. આ એવા આફ્રિકન લોકોનું અમરત જીવન યદા પ્રધાન, બાન્ડુ શિક્ષણ અને નાણા પ્રધાન, સીમીલ સરવન્ટો, તેમજ બાન્ડુ અધોરોડીયને હસ્ત રહેશે.

નેશનાલીસ્ટ પાર્ટી આને પૂર્ણ સત્તા મરાવે છે. કુદરતી કાયદો છે કે, પૂર્ણ સત્તા પૂર્ણ રીતે પતન પણ કરનારી નીવડે છે. આને આપણે માટે ને બધા અન્યાયી કાયદાઓ ધડી જુલુમ જુલુમમાં આવી રહ્યો છે એ બતાવે છે કે પાપનો ઘડો હવે જલદી અરાઈ રહ્યો છે.

એક વરસ પહેલાં અમરત ડુનીયાનો અંતરનો નિર્ણય બહુર કરવામાં આવ્યો હતો. એજ પ્રસંગના વાર્ષિક દિને આપણે ભધા એ એ દૃઢ નિશ્ચય ફરી તાલે કરવો જોઈએ કે આપણે આ દેશના એકે એક સી અને પુરુષને મતપ્રાપ્તિરનો હક અળશે સ્વાયેજ નામીયું. માનવ હકોનો ઉચ આદર્શ એ છે કે “હરેક વ્યક્તિને પોતાના દેશની સરકારમાં અવાજ અંજાવવાનો પૂર્ણ હક હોવોજ જોઈએ.” એ વસ્તુને આપણે સિદ્ધ કરી બતાવવી જોઈએ.

ક્રીશ્ચિયન નિતીનું શું કયેય છે?

શ્રી. પીરોરીયસ

એવીમારીક લેન્ડ ટેન્નર લે અને લેન્ડ ટેન્નર એક્ટ ૧૯૫૦માં ને જોડેલ લેવાલ પ્રસિદ્ધ કર્યો હતો અને જણાવ્યું હતું કે આ દેશની હોદ્દા વસ્તીનો સમલ પા હોદ્દાએ ફરી પાછા હોદ્દા મોકલવા અથવા પ્રવાસ પક્ષની નિતી અપનાવવાથી જ જોડાયે. બાનો વિરોધ નથી સરકાર કર્યો કે નથી પ્રત્યજ કર્યો.

૧૯૫૧માં મુકપ્રધાન કેમીસે જણાવ્યું હતું કે આ સરકારની નીતી હાલે માલે આ દેશના હોદ્દાઓની વસ્તીને કાણમાં રાખવાની છે. આજ વિચારને ગૃપ જેરીયાલ એક્ટમાં સમાન મળ્યું છે.

આ બધાનો ફાઇલે પણ માર્કીક કોપી વિરોધ આજ સુધી નથી કર્યો. હાલમાં પ્રોટોરોપ ૫૦૦૦ હોદ્દાઓ કે જેઓને ગૃપ જેરીયાલ એક્ટ કાણુ પાડવામાં આવનાર છે તેઓની સ્થિતિ નો અભ્યાસ કરવા ને સમેતી બેઠી હતી તે એવા નિર્ણય પર આવી છે કે જે આ ૫૦૦૦ હોદ્દાઓને સમતાંતર કરાવાઈ તે તેઓને નાણુકોપ મોદ મળી સખત થશે.

આ લેવાલ પ્રોટોમાં પ્રસિદ્ધ કર્યો હતો પણ જાહેર જનતાએ આ સમે કોઈજ અવાજ નથી લીધો.

આનું જ પક્ષ એ રહીવા તરફથી લેવામાં આવ્યું હોત તે આપણે સખત રીતે જોખાડે પણ આને આજ દેશમાં ને બંધ રહ્યું છે તે સામે આપણે ચીન રચા જીએ.

વચન

આપણે એક સવાલ ને જાણી જવા જાણે તે જાણી ઉપસ્થિત થાય છે કે હોદ્દાઓ નાણુકના કુદોષીઓની ક્રીશ્ચિયન લીધે જાણે આફ્રિકામાં આવ્યા હતાં.

ને હોદ્દાઓ આ દેશમાં ન આવ્યા હોત તે આ દેશ આર્થિક સ્થિતિમાં પાવમાલ થશે હોત. અને તેથી હોદ્દાઓને મોકાવવા કુદોષીઓનો જુગ જાણુક હતાં. હોદ્દા સરકારની ક્રીશ્ચિયન નેતાઓ જાણે આ દેશની સરકાર વચન આપ્યું કે એમોનેટમાંથી ગણુર સુખત થશે સખત નામરીકના કહેડો મોમળી આ દેશમાં વસી કહેડો. ત્યારે જ તેઓને મોકલવામાં આવ્યા હતાં.

આ વચનને હવે કાઈ વિચાર જ નથી કરવા થામનું.

કેરી પડી નથી

કોપી મોદી વાત એ છે કે જાણે આફ્રિકાની જાહેર જનતાને હોદ્દાઓને આ દેશમાં ને કાણુકોપ મોકાવવી પડે છે એ વિશે ખાસ કાંઈજ પડી નથી. કાણુકો સમાનપણે કાણુ પાડે એમ કહેવામાં આવે છે.

એ એક્ટનું લેવાલમાં જણાવ્યું છે તે મુજબનું વતન સરકાર રાખતો તે સમજવું કાણુ છે કે સમાનપણે કાણુકો પડી રીતે કાણુ પડાશે. આ દેશમાંથી

જાતકાને બહિષ્કાર કરી તેમની હાથ પડી કરવી એ શુ સમાનપણે માન છે? અને તે ભોજાની વસ્તીને ઝાઝી કરવી એ પણ સમાનપણે ધર્મ રહ્યું છે? રવેરાણુમાં ઈલાવડાપણુ હાથ સારું હોય પણ અરામ હોય તે હું અને અર્થવા નથી માનતો. પણ એક પણ રીત કે જે ભોજાને આપણમાં પ્રુષ્ટીને દેલ છે.ડી જવાની ફરજ પાડે એવા કામચાલો સારા નજ મણુપ.

આપણે સ્વીકારીએ

આપણે રીપ્રીએશનની વાતો કરીએ છીએ. આ દેશના બધા હિંદીઓ ધણી પેટીથી જાતીને વસ્ત્રા છે. આપણે

પ્રમાણીકપણે સ્વીકારવું જોઈએ કે તેઓને કરી તેમના દેશમાં નથી મોકલાતા પણ તેમને દેશ નિકાલ કરવામાં આવે છે. કારણ તેમનો દેશ હવે આજ છે. જતાં તેઓનું જીવન આપણે બધું જમવડ મણુ કરી નાખીએ છીએ.

વળી જ્યારે આ બધું ધિરતી ધર્મને નામે માન છે ત્યારે આપણે એક માનવ પાર્ટ કે અમવાને આપણે જ ખોસ્તી ધર્મ દેલાવવા માટેનું કપીપાર બનાવ્યા છે.

શુ એક પ્રુષ્ટનું અરધાને અણુ છે? આપણો મધર કેશ છે? અને આપણા ધિરતી ધર્મની નીતી શું છે?

આવી રહે પણ જમવડનું જે ધ્યેય છે એ વિશે કેઈને સંકેત નથી. એકજામ અને પારમુગીજ સંસ્થાનો કે ન્યાય બહુ પ્રમાણમાં બધાને નથી તે દેશો પણ હવે આઝાદીને ધાર્જી આમળ વધે છે. હરકરી દેશોની જાવણીઓ નેપું આદિકન સંસ્થાનોનું જીવન આજ છે."

મોસ્કો રશીયા માને છે કે અમેરીકા, આફ્રિકામાં પ્રવેશવા પ્રિય છે. મધુમાં તેઓએ કહ્યું કે તે આફ્રિકામાં નવી જાતની મદદની રીતો અપનાવ કરી સોડાને મોભાવવા પ્રિય છે. અને તેમ જતાં તેઓ એમ દર્શાવે છે કે તેઓ સરમાનવાદ સામે નિરાશ પણમાં છતાં છે. અને તે માને છે કે એસ-છરીયા, નાઇજરીયા અને બીજા આ-રોહતા દેશોની જેમ તે કલ્પ કરવા પમ પેસારો કરે છે એની બધું આફ્રિકામાં સોડાને નથી.

જાનો સમય આપણને આવે તે કાળને આપણને દેણ ન દેવો જોઈએ."

સંસ્થાનોના બે વિભાગો

વેશ નાઇજરીયાના તમા પ્રધાને પેતાનો સંદેશો પાડવતાં જણાવ્યું કે, "આફ્રિકાના સંસ્થાનોમાં બે વિભાગો છે. કેટલાક સંસ્થાનોમાં પરદેશના વડપણ નીચે સંસ્થાન વારીયા રાજ ચલાવે છે. બીજા સંસ્થાનોમાં પરદેશી લેડોજ રાજ્ય કરે છે. જે સંસ્થાને, પર પરદેશનું વર્ચસ્વ છે તે સંસ્થાને તે પહેલી તો સ્વતંત્રતા અપાઈ જવી જોઈએ. જેમ વર્ણવે પેતાના આ પરીપદે ધણી જોઈએ અને જહોસક રીત અને જાવા ધોરણથી આ દેશોને પગપર કરવા જોઈએ. આ ખંડમાં મતાધીકારની નિતી હાનરો મીન-જોરા એને ભોગે એક જોરાને અપાય છે અને તે જીનત માન છે. અધી આપણી અગ્રજા બુધી મેળવવા માટે નથી પણ વ્યક્તીમત સ્વતંત્રતા મેળવવા છે. પરીપદે સકમ તે બધું વિચારી આફ્રિકાનેની આઝાદી માટે ચોજના ધણી વિષયો તત મજબુત કરવો જોઈએ. આવા રાષ્ટ્ર છું કે પરીપદ એવો નિર્ણય નમે ત જેથી તે અગ્રકરી રીતે પણ તે કોઈ પણ સંસ્થાન વાદને ચલદરપ બને.

આ પરીપદમાં ભાગ લેવા માઈકમ રોકેટ કાબર હતા.

રશીયા—આકા પરીપદ

મોસ્કો રશીયાએ જણાવ્યું છે કે, "આફ્રિકા જે આઝાદીને ધાર્જી ન્યાય રહ્યું છે એ ઇતિહાસને અનુસરી ને છે. કારણ દિવસ પછી રાત હોય છે ન."

ત્રીની અને માનના/ સવાલ પર મોક્ષતા રશીયાએ કહ્યું "આ એક આફ્રિકાની રામ્બેદની હાલતની એ બંક ની મદાન છત છે. આ આપણને દર્શાવે છે કે એ લેડેનું સંમતન મજબુત

મદુ જાય છે. અને આપણને ચેતાવે છે કે, આફ્રિકા હવે આઝાદીને પંથે જઈ રહ્યું છે."

આકામાં રાડ મજીસી "અખીસ આફ્રિકન લેડ પરીપદ" વિશે જોતાતા જણાવ્યું કે, "આફ્રિકાની આઝાદીની મળવણની રીતો બધી જુદી જુદી છે. દીક્ષ અને અહોસક રીતે તેઓ જુદા જુદા માગે છે. આથી આ પરીપદ નો નિર્ણય કલ્પ વધાને સંતોષ નહી

ડૉ. નકુમા અહોસાને સ્વીકારે છે

(પહેલા ધાનાનું અનુસંધાન)
નિઝમનો નાક કરવો જોઈએ. બધજી રીવામાં સંસ્થાનવાદ ને માથે દેશે એજ આપણને ધીખવશે કે આપણે બળ વાપરવું કે નહી. બળ વાપર

તમારે માટે ઉત્તમ તક

તમે ગમે ત્યાંથી કશ્વન આવો ત્યારે તમને રહેવા, ખાવા, પીવાની તથા જમવાની સુંદર સગવડ અમે આપશું. તમારો અરજોલા નાખીને તમને જરૂરપણુ અફસોસ નહી થાય.—બેટીકર અમને અજમાવો.

- * યુવાની સગવડ
- * રહેવાની સગવડ
- * જમવા ખાવાની સગવડ,

ફક્ત ટાકેહારી માટેજ

એકંદર આવો બનાવી આપશું.

(હમણા જ નવું બંધાયું છે.)

માઉન્ટ એવરેસ્ટ વેજટેરીયન લોન્જ

આમા તમને

સ્વચ્છતા,
સુખતા,
વિનય,
સુવ્યવસ્થા તથા
આદામ મળશે.

યુવાના ફરનીસ ફ્રેમો.
ભોજન સમારંભ માટે હોલ.
પાર્ટી માટે સુંદર સગવડ.
જાખીને સ્થળ છુક કરાવો.

અહીથી તમને

રેશન
બ્રેકફર
અંદર તેમજ
હંદરા ફરવાના સ્થળો
પાસે પહોં.

સહ પોમાં બધાવેથી પોસાઈએ જાધી નીતની હમેસા હઈવાર મળશે.
બંદાવ જામના ઝોડેસા પર પ્રુષ્ટ આન આપાશે.

અવરજો સંતોષ એજ અધી પ્રમદીની માની છે એનો અમને પ્રુષ્ટ ખવાય છે.

જરૂર અમને અજમાવો. કદી નીરાશ નહી થાવ.

MOUNT EVEREST

(VEGETARIAN LOUNGE)

126-128 Prince Edward Street, DURBAN.

Phone : 67571.

હિંદનો પત્ર

(અમારા અવરજવલ તરફથી)

૪-૧૨-૫૮.

રાષ્ટ્રપતિની જયંતી

૩૩ ડિસેમ્બરના ભારતના રાષ્ટ્રપતી રાજેન્દ્ર પ્રસાદ ૭૪ વર્ષના થયા. આ પ્રસંગે શુભેચ્છાઓ અનેક સંદેશોનો તેમને મળ્યા હતા.

જયંતીને દિવસે સવારના કિપ-અમુખ તથા વધુ પ્રધાન રાષ્ટ્રપતિને મળવા અને જાળીનું રંગ ગાવા હતાં. ઘણા લોકો રાષ્ટ્રપતી જીવન સાથે તેમને કુલેન્દ્રા હુમ્મરા ત્યાં ભેળા થયા હતાં. તેમના માનમાં વડા પ્રધાને જોગલ સમારંભ યોજાયા હતા. ધરતી અને પવનથી ભાવાળો રાષ્ટ્રપતિની આત્મકથા નો અનુસર તેમને ભેટ આપવામાં આવ્યા હતા.

તેમના જન્મ દિને તેઓ વલ્લભ અને કન્ડેનશીલાના પ્રવાસે કિપડી રજા હતાં ત્યાં કુલે વખત તેઓ રોકાયા.

પોલીસ એકીકરણે આર્યો

પાકીસ્તાનના માણસે હિંદના સખ હન્ડ પેકટરને જુનાગઢ પસેના ગામમાં ગોળી મારી હતી. એક પાકીસ્તાની કે જેના પર કેસ કરાયો હતો તેને ગોળી મારી હન્ડ પેકટર એક ધરમાં જતા તેમના પર હુમલો કરવામાં આવ્યો હતો.

પાકીસ્તાનીઓ ગોળીમાર કરે છે

આશય કરકારે નહેરુ કુલે છે કે અસાધ અને પાકીસ્તાનની સરકાર કિપર ને ગોળીમાર થતો હતો તે અંધ કાવલક ધણી પ્રકારે થયા પછી કહ્યું તે સહ છે પાકીસ્તાન સરકાર પર એક પત્ર પાઠવામાં આવ્યો હતો અને ડિસેમ્બર ૨૫થી નાને પછે ગોળીમાર થાય કરવાનું સમાધાન સ્વીકારવું એમ જણ્યું હતું પણ હજીનવાગ નથી મળ્યા.

એ લાખ દન ચોખાની આયાત

વડા પ્રધાને કહ્યું કે આ વર્ષ માટે જરૂરીયાતે પડેથી વળતર અમવા નહિવે આપતને સમરો કરવા એ કામ દન માયા આપા કરવા પડશે. કેમકે વડા સામે તેઓ ૪૫ મીલીટર ચોલી રજા કરા. નેચીએ વધુમાં કહ્યું. પ્રાંતી વચ્ચે અનાજની આપણે કરવી જોઈએ. પોતાની કાપણમાં લોપી મહત્વની ખીના તેઓએ એ જણાવી

કે, મારો જીનો એન એ કે કે જાણ પછે એ સંમતીત થઈ સરકારને મદદ કરવી.

લશ્કરને વડા પ્રધાનની અંગલી

પાંચમી ડિસેમ્બર કે ને કરકર દીન મણાવ છે તે દિવસે વડા પ્રધાને કાપણ આપતા કહ્યું કે, 'જ્યાં જ્યાં હોંટનું કરકર થયું હતું ત્યાં ત્યાં એમની સેવા એ શુભેચ્છા મેળવી હતી અને તેમ કરી તેઓએ પોતાના દેશની કીમત વધારી છે. એજ પોજ કહ્યું. કારણ કરકર સાતીના સરકાર વાકી છે. હોંટમાં પછી તેમની સેવા એવી છે ની જોઈએ કે તે લોકો દેશના ચોડાની શુભેચ્છા મેળવે. હું માનું છું કે તેઓની સીસ્ટ વખાણવા લાયક છે અને સેવા પછી તેવીજ છે.'

હોંટ છીજીત સામે નથી લડતું

રાજ્ય સભામાં વડા પ્રધાને પ્રત્યેક જગ્યા આપતાં જણાવ્યું કે 'હોંટ કેપીસીસમ, કોમ્યુનીસમ અમવા ખીજીત અંધ સામે નથી લડતું પણ આપણે આપણા પોતાને જરૂરી ને આપણે છે તે મેળવવા માટે કરીએ છીએ. હોંટ નવા પાસેથી કાઢી દેશે તે સેથી. હોંટ નવા કમમાંથી ને હોંટ માટે સાર જણાવે તે સેથી અને તેનો સંપર્કોમ કરશે.'

કેરાલા અમુખખાન તરફ

કેરાલાના રૂક પ્રધાને જણાવ્યું કે, વિરોધ પ્રકાર થીએ કીમે અમુખખાનની નિતી અપનાવ જાય છે. અને તેમની ઈચ્છા કરાવતે કિસથી પાકવાની છે. અને જાય છે કે કરાવામાં મળવો ફાટી નીકળે. ધણી કોમ્યુનીસ્ટ કેમિકલારી એને કેરાલ કરે છે અને ધમકાવો આપે છે. આથી એક કેમિકલ મારુ પ્રધાન અને જણ પ્રજા સોસાલીસ્ટ પક્ષના માણસે પોલીસના માણસો સામે થઈ સંમત રાખે છે. કરકાર આથી વાકી છે અને એજ અમનું મુજ જાણે છે.

જુપત પાછો હિંદમાં ?

હોંટ અને પાકીસ્તાનના પોલીસે કરકર અને રાજકીયના સરકાર પર જુપતની સેવા કરી રહ્યા છે. તેઓ માને છે કે જુપત કરી હોંટમાં કાપણ થશે છે.

જુપત પર હોંટ કરકારે કાજીમેરી ના ફેટલાએ કેસો આપા છે અને ૬૦ જેટલા જુનોનો આરોપ તેના પર છે. પાકીસ્તાનમાં તે રહેતો હતો અને કરકરી રાજ્ય મતા તેને ત્યાં રહેવું કુલેય થયું હતું.

વિનોબાજીની સુલોકાતે નહેરુ

ડિસેમ્બરની ૧૮મીએ વડા પ્રધાન વિનોબાજીને અમદાવાદ ખાતે મળશે. વિનોબાજી ૧૧૦ દિવસની ગુજરાતની પદયાત્રાના પ્રવાસે છે. તેઓ ૧૬મીના અમદાવાદ છાંયામાં પ્રવેશશે. વડા પ્રધાન ૧૭મીના વિમાનથી અમદાવાદ આવશે અને ૭ કલાકની વલ્લપાટ વિનોબાજી સાથે કરશે.

ખીજી દિવસે પણ ને કલાકનો સમય તેઓએ આપ્યો છે. અને ૧૮મીના તેઓ કિસકી પાસે કરશે

સુકાં મર્યાદા

આસરે રૂક રતલની સુધી રહે-૦, ૧૫ રતલ કાપણીની થી ૧૬-૦, અને ૬ રતલ કાપણીની થી. ૮-૬. રોકોથી છે. તેમજ આપાર માટે કાપી કેરી- કાપા મોટા કાંડા મોટી કાપીનું નવું લણણ અને લીસા મર્યાદા. ધણી કરીને નવેઅવધી મળશે. માટે તાપરે કાપી :

MAARMANS PTY LTD.
Box 25, Phone 128,
Brix Transvaal.

આથે બાંધવાની રીયન અને વેણીઓ

અમમલ, સાટીત, દારૂદા સીકલની, રીયન અનેક જગ, રીયન અને સાઈકલમાં મળશે, હન્ડ અંધ અને સેમર કાજીમારના માટે જરૂરયાત સીકલો મળી રાકશે.

ખચમાં માટે અમમલ, અને રીયન તથા રીકલની રીયીઓ કીકાવત લાવે જતાથી અમમલમાં આવશે.

અંગોટે બાંધવા જમમલ, રીયન, કોટલ વિગેરેમાં કુલેન્દ્રી રજા રજની વેણીઓ અને અનેક કલાકના કોચર્સ મળશે.

કેકાણુ : આપરે હેટસ (મો.) લી.
લેડીજ એન્ડ સીકલરસ હેટ મેનુફેકચરર,
ફોન : ૮૩૫-૭૮૮૧ પહેલે માણે,
બોક્સ ૫૨૫૬. આસરે એન્ડ-સ
૩૩ પેસ્ટ રૂકીટ, — એલ્ડાનીસબર્ગ.

અખિલેશ્વર

પૂજલલાલ
[ચોપાવા] -

રજી આપરે કાંઈ તને, ને લોમવશે કું મોને, ફેસ્ટ એવી રાખ ન આશા, રજી પડશે રાજે, રવાઈમન કંસાર સમ્મ આ માનવ જનને રેશે, પરકિત અર્થે પ્રજા મનરો જમતને લાગે રેશે.

એવા વિરલ વિરલ પ્રવચના કુનીમામાં કુબાઓ, મૂનજળ પાછળ મરવા માટે, ધણી ન જર મૂનજળો, દીનકીન નિઃસરવ જ સોધે પરને આખલ પાપી, રવાન કાનિ મરજીથી જુડી, સત્યરૂપેએ સાપી

આપણને આમળ જા, મળશે જાવતણા કંકારો, તાળાં તોડી કાળ-નિમામાં સર કર કિરસો તારો, પર-દીધાનો તજે પરિચદ પૈરપવતા પ્રવાણો, પ્રવાણી જામે રતનોની આજી કુપરે આજી.

પરવચતા જેવી ના ખીજા નહે જમતમાં ખીજી, છવન-જેમ્મ જવી રહે જ્યાં, સત્ત જ્યાં કહ્યું થીજ. પરાધીનતા પછીએ માટે, દેવતંત્રા રેશે, મહાપ્રયાસે પૈરપ થોજી પાને અમરત-એશે.

સ્વતંત્રતાની એ કરકારી, સરવે સમ્મ શિવસકિત, પૂર્વમામ વા, કે લગભાયા? વિષવંશ જન બાંકિત, મહિમા તારો મધ સકલને થાય, રાજ વિરોડે, કુદ મલીને અખિલેશ્વર થા, પ્રજા પૂર્ણને પારે.

‘કારમીર પ્રિન્સેસ’

કાવતરાની રોમાંચક કથા

લેખક : શ્રી. અનંત શીખર કર્ણિક

(ગતકંઠી આણ)

સીંગપોર જતા

નાની મોટા અમને મોટી મોટા પાસે હજી મધ્ય. આ મોટાનું નામ ‘ટાઇપી’ હતું. મોટાના ઘીર જોડીસરે અમને આવકામી જે કંપાઉરના અમારી હાથે મોટા સુધી આપ્યા હતાં. અમે હરી એમને આભાર માન્યો. આરંભ તરફ નાની મોટામાં દાણ તરફ પાછા ફર્યા. ઘીર જોડીસરે અમને કેપટન હાથે મોજાવ કરાવી. એમને અમારી સાથે હાથ જોડાવી અમારો. સરકારે કંપો અને અમને પુછ્યું અમે પાણીમાં કેટલા કલાક ચાલ્યા હતાં. અમે અમારે કહ્યું કે અમે પાણીમાં હલકામ હ કલાક રહ્યા હતાં. તેમને નવાજ બાબી અને અમને પુછ્યું કે અમે મરજી એવા હતાં કે નહીં. એમને કહ્યું કે આ દરિયામાં પ્રવેશ મરજી છે અને અમે એમાંથી અવગત રહી રાખ્યા એના થી તેઓ મજા નવાજ પામ્યા હતા. અમને આરામથી મોઢામાં રહેવાનું કહી પોતે કામે વળગી ગયા. પાંચ વાગ્યા હતાં અને અમારી મોટા ધીમે ધીમે પાણી કાપી દાણાને પકાર કરતી અમણ વધી રહી હતી.

અમે આઠ નાસો કીધા પછી કેક ઉપર આરામ કરવા ગયા. અમે તથા અણ વાતો કરી રહ્યા હતાં ત્યાં કેપટન અમારી પાસે આપ્યા, એમને અમને અણામું કે આમે મોટા ખાકો દેખાવ છે, એની પાછળ કુલ કરમવાન અરમનની આમનેમોટી કુપાલી હતી. ફર કરમની આપલી અલી રહીએક ઉપર તેઓએ મજા કુમકા કંપો હતાં અને એને ‘પરીવારે’ મજા મોડેના અન મજા હતાં. એ મોડો મોળાથી બધી અર્તા તેઓ અમરેના મોમ મની મજા હતાં. આ વાત જામનવા અને કંપારી કુટી અને વિચાર આપ્યો કે ‘અમે અણ કામે પાણીમાં હતાં ત્યારે આ અમરો ક્યાં હશે? દીકરે સંમિતની માવજુ કરી ત્યારે એમની સામે કારેમજ સંમિતના અણ રજા કરવામાં આપ્યા. કેટલી આ મોડેની મહેમાન મતી?

અમે એ દાણ ઉપર અરમન કેપટન ની પાસે અણ રહ્યા હતા એનો અને વિચાર આપ્યો અને આ નાના દાણ ઉપર આરી રીતે આરામ અને કલા ફર મજા કે કેક એમ વિચારતો હતો. કેપટન હરી આપ્યા અને એમને અણામું કે અમને કીંમતપૂર અર્તા બેક વાર નહીં કામે કારણ કે

અમારે માટે એક બીટીસ ક્રીગેટ આવી રહી હતી અને એ કાલ બપોર સુધી અમને કીંમતપૂર પહેલાથી દેશે. અમને આનંદ થયો. એમને કહ્યો પછી તે છર્તા ઘેર પહેંચવાની અમારા અનમા ગડુ ઉતાવળ ને હતી. આનું કારણ એ હતું કે અમને અમારી ઉપર વીતેથી વાતોને હરી હરી કહેવા પાસે. અરકારી તપાસો ચાલશે, અને ધીરતા બંદેશ અને કાનુની સવારોતો અવાજ આપ્યો પાસે. આ અમાની અમારા મગજ ઉપર અણીવ તીવ્ર અસર થશે એમ અમને અણામું હતું.

આજ કલાક પછી અમને આમે એક નાની મોટા મળી. કેપટને અણામું કે આ એક બંનેનીશીયન મોટા એ ને અમારા વિમાનના અરમણતની તપાસ કરવા અણ રહી છે. મોડીન વાર પછી કુલ અમને અરકાર બીટીસ તેવમ ક્રીગેટ દેખાવ, આ મોટાનું નામ ‘ગુડબાય’ હતું. તે અમારી પાસે આવી અરક આમણ અલી અને હરીને અમારી પાસે આવી ઉભી રહી. કુલ કારીર અને કુલ કુલર તથા એક પહેંચા મોટાના માવજુ કેક ઉપર આપન બેઠા ઉભા હતાં. ‘ટાઇપી’ના કેપટન અમારી પાસે આપ્યા અને રિપત કરતાં અણામું કે અમને બેક માન આમે ‘ગુડબાય’ ઉપર અરકાર મજા ને છે. એમને ‘ગુડબાય’ના કેપટન ને અણામું હતું કે તેઓ ‘ટાઇપી’ ઉપર આવી પાકા અને દીક્ષિતના કામિયા કહેવા તપાસી અણ અને આમ વાત કરી રહ્યા હતાં ત્યાં ‘ગુડબાય’ની એક મોટી આપર મોટા એમાં હલકામ રહ માવજુ હતાં તે અમારી તરફ આવી તેમના જે જોડીસરો મોટા ઉપર આપ્યા, એક જોડીસરે હતાં અને એક કેપટન, એમને ‘ટાઇપીના’ કેપટનને અણામું કે તેઓ તેમના કેપટન તરફથી અમને તેડવા આપ્યા છે. અણ અર્તા પહેંચ કેપટન અમારી તપાસ કરવાના છે. કેપટને પાકા અને દીક્ષિતની તપાસ કરી અને અમને અણામું કે અમે તથા આપર મોટામાં અણ રાખીએ. અમને આમું કે હવે અમારો અવાજો વખત થશે છે. ‘ટાઇપી’ ઉપર અમે એટલી આરી મહેમાનમતી મોજરી હતી કે અર્તા અમારા રિમ બારે મજા મજા. અમે કેપટનને

અમારે માન્યો અને પેલા માનત અમારે પુછ્યું ત્યારે એમને અણામું કે તમે આશ મહેમાન હતાં. તીએ ઉતરતાં અમને ઘીર એનગુનીસર અને ઘીર જોડીસર અણા અમે એમને પછી આભાર માન્યો. આજ એકલ દીવસમાં અમે જે વખત અમારો ઝવનદાતા ઘીરની વિરક અમને એ વિચાર આવતા કે કલામ અમે આ મોડેને હરી કદી નહીં મળી રાખીએ. આથી અમારા દીવસ વધુ બારે મજા મજા.

અમે ‘ગુડબાય’ ઉપર આપ્યા ત્યારે કેપટન અને જોડીસરે અમને આજકાલે અને એક જોડીસરને સોપવામાં આપ્યો અને પાકા અને દીક્ષિતને કેપટન તરફ મજા અવાજ આપ્યા મેં હરીને ‘ટાઇપી’ તરફ એમું પછી તે લો મજા કુલ આથી મજા હતી.

જોડીસરે આમે હું કેક ઉપર મોડો મોડો કંક વીરજીને એકા પોતો હતો. જોડીસરે અને અણામું કે અમે આજ ની રાત અને આપલીકામને દીવસ નહુના દાણની આજકાલ કાંદવાના હતાં. કારણકે તેઓ અણી કાંદ મજા અણા દેવ તે એમને સોપવા ઉતરતાં હતાં.

હલકામ આજ મજા મજા હતી. કે. કેપટન મારી પાસે આપ્યા અને એમને અને પુછ્યું કે મારે આરામ કરશે કે? મેં કા પાડી તરત કેક ઉપર મારે મારે પમારી કરવામાં આવી કારણ મારી બેક હતી અને કેપટનમાં મજા ઉતરતા મોડો હતો. હલકામ અણા એટલીસરો કેક ઉપર મજા હતા.

હું પમારીમાં પાસે, અને આમું કે મને કીલો લાવ. હતો. મેં એક મરમ મોટાનું કીડ્યું પછી હું સુખ ન સુખે તે છર્તા પમારીમાં પદવાથી મજા આરામ થશે. કે. કેપટન હરી આપ્યા અને એમને અને આવા મારે હું મોડો એક પુછ્યું મેં અણ વેરક અને બરેની અંચાળી કરી.

રાત્રોતો અમારો કમતો ભરો હતો. અમારે ‘ગુડબાય’ અમારા અરમણતની અમાની મોડીન કુલ ઉભી હતી હતું હરીના ઉપર તેમ દેખાતું હતું. રજ કલાક પહેંચ અમે આજ અવાજે ઝવનની આઠા વખર પડ્યા હતાં. તેમ છર્તા અમે ઝવર્તા રહ્યા અને આરામ મોમળી રહ્યા

બીએ. અમારા સાધીસરોનું હું મજા હતો? હલકામ અણાતો કુપીવ અવા કલા પછી અમે મેં બંદલીએને એક હતી એમનું હું મજા હતો?

આમ વિચાર કરતાં હું સુખ મયો. મોડીન વારમાં કેપટને અને અમારો અને કહ્યું કે મને બંનેકલાન આપવર માં અવરો નેમી હું આરામ કરી રહ્યું. મારે તો ઉપજા એટલી હતી. ત્યાર પછી મારું મજા અને કેપટન અણા. એ અણાસ કહ્યું ત્યાં કે. કેપટનના સાધીસરે આવી અને પુછ્યું કે મારે ઘેર સરેસો મોડાસો છે કે? મને અવર હતી કે આ બંને રાકે. પછી અમાર સુધી આવી ઘીવ બહુન મોટી બંદલીસા મારેલ મતી. એટલે મેં હરી હરી એમને સવાજ કંપો એમને અમારે અને ખાતો આપી ત્યારે મેં એક કહેટો અણા અને મારે મોડાસો. પછી મેં પુછ્યું કે હું બીએ મોડલી રાકે કે કેમ ત્યારે એમને કા પાડી. મેં એક કહેટો આરી હાથે એની અમાર્થ મજા હતી તે મુવતી કમમને. મોડાસો હવે આરામ કરતાં મને વિચાર આપ્યો કે આ અણા મોડેનેલ કેટલી બધી ચીંતા મજા હતી. આમ વિચાર કરતાં હું મજા નીંદા મજા હતી મયો.

રવા ને વિનમ પ્રવેશતું એક મરમ છે ત્યાં કમક એના માતા પીત્ત સાથે રહેતી હતી. એમના મરમા રેડીશો ન હતો. કમકાપથી પ્રકિંદ થતું ‘અમુલ બ્રાડર પર્સોના’ એમને મળતું. એટલે રવામાં મજા સમાચાર હલકામ રજ કલાક મુના મળતા આથી કમકે કાંઈ અમારાર સાજાવવા પછી નહોતા. પછી અમારે મુનમળી તારીખ રરમી એકાંકિત કિવલે મારા બાજ તરારથી એને તાર મળ્યો કે ‘અનંત અરીસામત છે મોંતા ન કરતી’ ત્યારે તે વિચારમાં પડી તેને અને એકાંકિત દીલીસરમાં પમ અણી પુઠામું કે હું મજા હતું.

બીએ કિવલે ‘અમુલ બ્રાડર પર્સોના’ આમું અને એને અમારા વિમાનના અરમણતની વાત વર્તી ત્યારે તે અણ. એવ દીવસે સંજના એને મારો તાર મળ્યો મોડા અમારાર અણામી એને ચીંતા એકી કરવી પડી હતી. તેમ છર્તા હવે અમારાર મળતા એને ચીંતા મજા મારી કે બંને કેટલી મજા હતી. અને અવાજના તાર કંપો ‘અરમણતમળી અણા અણ અણીન દન તમીવતના અણ અણાવશે.’

(અણ)

આ પાત્રોના કેપી રાફે

મહાત્મા ગાંધી

[illegible]

(अनुपाठः श्री-सीपाळ दामोदराय अय्यनसाळ इराळ, इडीपाळ)

(ગુરૂના પતિ સ્વામી)

ਮੁਕੁਤ ਨੇੜੇ ਬਾਸ

૧૯૫૨નાં રસૂલે અને એકવાર કહ્યું
 હતું કે, “એક વાક્ય એક ચંદી
 બચેલા કાચને નીકાલ લાવવાને
 એક કારણ હોવા કહેવા છે.” આ
 પ્રસંગે માધીયજી જ્યારે બે આશ્ચર્ય
 સ્વરૂપ એક લોકજગત કરતાં ત્યારે તેઓએ
 હોંડી ધુરંધીમ થઈ ધુરંધીને અભ્યાસ
 કરેલે. એક કોમળ મીના કોઈને
 માનવતરી યદયી અંગે યીઅનું
 આ વખતે એમને રસીક, સોડીક
 રોડીક, વિરોધના ધુરંધી ગામ્યા.
 તેમજ રસીકના “પાસો ધોડો કાઠો”નું
 ધુરંધીમાં કહોઈને નામે આપતર
 કરવા થાંડું. આ આપતરે યે કરું
 એ રસીકને જનરલ રસીકે તરફી
 સુધેક કરવા વાદામાં મોટે જામનું
 આનું. તેઓએ વિશાલ જામ્યા કરે.
 કે જે અરજવાર તેઓ રસીકર થા
 નો આ કારણે કાઠી નાંધીક અને
 સુધેક કર્યું. માધીયજી કહ્યું
 આથી કેમકા કાચીએને મનું
 માધીયજી તેમને રો દોષો છે, તેથી
 તેમનાવર કુમો કરવામાં આવેલ
 આ કારણે તેમને ૧૦ દીવક
 પધારી વંક રહેવું પડ્યું હતું. કુમો
 કરવાર ઉપર કેલ અભાવનાં માધીયજી
 ને રહેવામાં આવ્યું ત્યારે માધીયજી ના
 કાઠી અને કહ્યું કે “તેઓ ને કો
 કે તે તેમને કામુ કામે છે આથી તેમને
 કામ કરવાનું પોમ નથી.” થોડા
 દિવક પછી માધીયજીએ કોઈ કે રસીકે
 એમને રો દોષો છે. આથી અદા
 નું કામ લખવા કર્યું. કોમળમાં
 કામલ થવાને અને રહેવાના કોઠો.
 મોટે — દેલો કાલો કરેલે. એક
 પારસી મુકરમ આ મોટે મુકરમ થા
 અરજારને એમણે અરજ કરી અને
 થોડાકની અરજ ઉપર કાલ થા.
 એ આકામે કે તેમને પડવામાં
 આવશે. પરાં તેમની કામે કંઈ
 પંચકા થવામાં ન આવ્યા. અને
 તેઓ કુલકાલમાં કામલ થા ત્યાં
 તેમને એક કામની કામ કરવામાં
 આવી. આ દેલો કાલો થા કોઈએ
 એ કુલકાલમાં કામલ થા મોટે
 કામ કરવા માંથી એમાં માધીયજી
 ના અરજા કામ થા કરેલે. તેમને
 થોડાકમાં પડવામાં આવ્યા અને કે
 આશ્ચર્ય કામ કરવામાં આવી. આ
 વખતે અમળા મોટે એમનાં કામ.
 આ અમળા એકને અમળારી કામ.
 ત્યાર બાદ માધીયજી અને ત્યાં કોઈએ
 ને કે કોઈ દેલો અકાલે કંઈ કરવા
 ના પાડી માધીયજી કામલ થા એક
 વિશિષ્ટ છે કે માધીયજી એકાં કામ

આદિ રમણે મેઘના પર આર્ષાઃ પુસ્તક
મોકલી આપ્યા હતા.

૧૯૧૪માં આખી રમટક કરાર થયો.
 તે વિશે હુંક નોંધ લેજી. આ કરાર
 આધારે હોંડોળના ધણા જાનવારો
 દૂર કરવામાં આવ્યા હતા. આ હોંડોળ
 મળણ ધણી નોંધ પામ છે. કરાર
 કે ધણી -હેનેએ એ સમયમાં બાળ
 બાળો કરો. તેઓ બહેનને કેવળ
 જાળના નિર્ણયથી મુકે થયા હતા.
 કરાર કે હોંડોળ વિધીનાં જાળ
 કાપેકર મળ્યા હતા. બહેનોના
 એક રોજાએ દાંડપુત્રમાંથી નાદાખ
 પ્રવેશ કર્યો અને જાળ મુકે નાદાખ
 ધણી દાંડપુત્રમાં નાદાખની -હેનેને
 ગીરજનાર કરવામાં આવી હતી પરંતુ
 દાંડપુત્ર મુક -પુત્રાકાળ મુકી પહેંચી.
 અને તેમજે દાંડપુત્રી જાળમાં કાપ
 કરતા હોંડોળ મુકેકર કરતા પાસ
 હતી. આ મારે તેમજે પકડવામાં
 આવ્યા. અને કરતાળ બધી જાળો
 પ્રકરી. આધારે ૧૦૦૦ આપીઆઓ.
 કરતાળમાં જોડાય અને દાંડપુત્ર
 કુલ કરવાનો વિચાર કર્યો-કરવા કર
 થામે ૩-

ચૈલકચાની મુરોપીયન જનતા મંજરાત
 થાં પડી પડેલું ચાંપીછા મુરોપીયન
 જનુવાળી ઉત્તરને જાનવનું કે હીંદી
 જાણે છે, કેવળ નુકસાન કરવા માથવા
 વળી અને તેમની કુચ જાનવાળી પાકા
 જાણે છે, કેવળમાં તેમજે કહ્યું કે,
 "જેમણે કુ:ખ જાકન કરીને તમારા
 કરમ પીવળાવેલે ચૈલકચાની ૮ માસ
 ૫૨ માંપીછાને પકાવા પડેલું માણસે
 જેલ ૫૨ ઉત્તરના ત્યાંથી કાપાંનેસાને
 તેમજે જાનવાળી જાણે જોડાવા. જરૂર
 જાણે કરે તમાર કરી અને જાણવા
 થી નાટલ હીંદીજોને ચૈલકચાની દાવા
 માંપીછાને પેલાનો વિશિષ્ઠ નેત્ર, એક
 જોડેજે તેમજે કુશિવાલ જવા. માંપી અને
 ઉત્તર જેમજે માણસે જાણવા જા
 કરવામાં જાણવા અને તેમજોને કહ્યું
 કહ્યું કે જેમજે કુનેવર જાણે. માંપી
 કહ્યું જાણે વિના કુનેવર તેમજે ન કહ્યું.
 માંપીછાને ઉત્તરજે જાણે અને
 ઉત્તરજો માંપીછાજાણે જુવાની જાણ.
 નીવ મુજાજો જેમજે તેમજે જ
 માંપીછાને જાણ ચૈલકચા જાણે કરી.
 ચૈલકચાની કુચ જાણે હીંદીજાણે કરતા
 પડી. જુવર કરેલમાં, જેલેલમાં,
 મુડીનીપજા કાપકારીમાં, પાંખીમાં,
 જાણે જાણે ચૈલકચાજાણે કરતાજા જાણ
 જાણે જાણે નથી. ૫૨ડું જાણ
 જાણવાપડે તેમજા જરૂર ૫૨ તેની
 કાપ ૫ળી પડી. હોડી જાણે.

કચ્છનાની તરફથી કરી અને વાઘધરામ
એ કહ્યું "કોઈની ઘડી વિધિઓ
તમારા પર છે. ફક્ત ભારતની
નવે ૧૨મી સુધે માનવી કે, જેમને
તમારા દેશ માટે બાંધી છે તેમની."

જાત્રામંડળી થકી આજી રાખવા
હા, આદિનામાં પૈશા ધિવરવવા ભાગ્ય
અને ભારતથી ચાલેલ એ-સરક સરકા
આપવા ભાગ્ય. જાત્રામંડળી પુરાણ
થી શરકાર સમરકાં થક કહી, અને
આજ ભવતાની સામયી કંવેના
કનેચાં સમરકે કહ્યું, "અમે
૧૦,૦૦૦ કાર્ટોને એથમાં રાખી છીએ
એ નહીં." મુ-કેવન શરકારે આ તકલીફ
ની શરકો પૈશવ. તેમજ જાજામય
કરવા એક કમીસન નીચું, આ
એસિયન કમીસનનું કાવે શરકેલ કહ્યું.
કારણ કે આથી અને તેના અનુચલિયો
પુવાની આપવા તથાદ ને કહી,
(કે એમલે તેમને તુકસાન કમ કહ્યું.)

કચ્છીનનું કાલું નિમનવ.૧ લખાણવાને
કાલવ નબી. એટલું કહેવું પ્રાર્થ છે
તે જા. કેવલના. જાણવાને ૨૬-૧૨નો
રીઘી કાપાદો રમટલે પાલ કબી કુટ
નો કવરેશે ન.જીક કબો. કાઠી સમો.
રિપકાલવાર્ધા જાણ્યા જાને તેઓ કેહ
જાઈ કચ્છી.

ଭୋକ ପ୍ରଧାନାଧ୍ୟକ୍ଷୀ ଅନୁଭବୀ ଜବାନୀ
 ସୁଟ ବଳୀ ନଈ, ସ୍ତ୍ରୀ ମାତ୍ରାବସର
 ଭିକ୍ଷ ବସନ୍ତ ନୀଳୀ ଆସେ ଓ ଓ ମୋଟା
 ଭାବନୁ କୁଃସ୍ବ କୁହ ଯନ୍ତ୍ର, ଆଦିତ୍ୟେ
 ଆଶା ବିସାର ସ୍ତ୍ରୀ କ୍ଷତୀ ଓ ହାତୀଭୋ
 ଶାନ୍ତେନୀ ଜଳୀ ହେବ କୁହ ସର୍ବୀ ଭେଦଭେ
 ଆଧ୍ୟତ୍ମେ କାନ୍ତ୍ୟୁ ଓ କାନ୍ୟାସୁକୀଭୋନେ ଗୁଳ
 ସନ୍ତତ ଓ, ୧୯୫୪ବା ସୁକାଶ୍ୟା ଗୋ
 ଭୋ କାରଣ ଜବା କାଶିକ ଆଦିହା
 ଓୟନ୍,

(२५५५)

પ્રજાસીધાન, ધનકમ દેશ રીત-રૂઠ,
ભાઈસે-શીન, રેવ-પુ રાણીવર-શ મને
ધનશ્ચેાર-શ મટે મળે :

ਅੰਕ. ੧੧੬੬

૧૨ બાઈબી આઈડ, ૩૮ આઈડ રફીટ,
 ફોનનં-૫૬૫૦૧૦ અને આઈડ રફીટ,
 એકાનીકમનં, ફોન ૩૩-૧૬૫૪.

निष्कर्ष दर्शिका

જાન્યવારી ૨૦૧૧ના માસીકની પુસ્તકોની યાદી છે. આ પ્રકારને
પાઠનાર કલ્પા અને 'નિમિષ કરીશ' રાખી છે. અક્ષય માસીક
૨૦૧૧ અને ૨૦૧૨ના માસીકોમાં તે કૌંસ નિમિષ લખવાનો છે. જે
વિચારપૂર્વક અને કલ્પા દ્વારા લખાયેલ છે. અને અંતે આપેલ અક્ષય
માસીકો જોઈ.

नियमः

- ૧ લેખ મુદ્રાકર અને અચોટ લે. ૧૧ બેઝમ.
- ૨ ૧૨૦૦ અંગ્રેજી નકુ નહી.
- ૩ સારા ભણે એક બાજુ અપાવે.
- ૪ અપા સુવર્ણની.
- ૫ બધા અપાવની ૨૫ અપાવ ત્રીસી અપાવની.
- ૬ એકઅપાની એકલી તારીખ ૨૩-૧-૫૬.
- ૭ અપાવ અપાવ એકલી તારીખ ૬-૧-૫૬.
- ૮ અપાવ શી ૨/૧. (૨૨૫ અપાવ એકલી એકલી)
- ૯ અપાવ ૧ ૨ ૩ ૪ ૫ ૬ ૭ ૮ ૯ ૧૦
- ૧૦ અપાવ અપાવની નિર્ણય પ્રસિદ્ધ કરશે.
- ૧૧ લેખ અપાવની નિર્ણય પ્રસિદ્ધ કરશે અપાવની અપાવની.
- ૧૨ લેખની પ્રસિદ્ધ કરશે ન હોવા બેઝમ.
- ૧૩ લેખની પ્રસિદ્ધ કરશે અપાવની અપાવની અપાવની.
- ૧૪ અપાવની પ્રસિદ્ધ કરશે અપાવની અપાવની.

1974

ਅਮਰਿਕਾ ਅਤੇ ਭਾਰਤੀ ਸੰਬੰਧ

이러한 사실은, 1990년대 이후의 한국 사회가, 1980년대와 1990년대 초반의 한국 사회와 다른 사회였음을 보여준다. 그리고, 이 사실은, 1990년대 이후의 한국 사회가, 1980년대와 1990년대 초반의 한국 사회와 다른 사회였음을 보여준다. 그리고, 이 사실은, 1990년대 이후의 한국 사회가, 1980년대와 1990년대 초반의 한국 사회와 다른 사회였음을 보여준다.

출처: 한국노동연구원, 『2014년 임금동향조사』, 2014. 12. 14. 10월 10일 기준

[illegible]

■ 2014 年 1 月 1 日 至 2014 年 12 月 31 日止

ਮਿਲਣੀਆਂ ਕਰੇਨਾ।

Indian Opinion, — P. Bag, — Durban.

હાથપાજા આવેલ શીપમેન્ટ

ફોર્મ જાતની અગરવત્તીઓ જેવી કે "ગ્રાન્ડ રોલ" ગેટવે ઓફ ઇન્ડિયા, અસોસિયેટેડ, સુમ્મી રાણી, આમેલી, લતા મહેશ્વર, વાંકાલી, હમ્મુ હરનાર વિગેરે, અમારા પ્રાઈવેટ માટે હશે. (અમે ૩૩૯ હોલની જનાવટની અગરવત્તીઓ રાખીએ છીએ.)

ખાસ ઓફર

ધોલક સીલકમાં રહી શાયેલ

સુગંધો બદામી લીધે હલવે ૧૧-૦ રતલ ૨ નું ટીન

" સુકા હલવે — ૮-૦ " ૧ " "

રેડેશીયાના ગ્રાહકોને રહેસીયલ ઓફર

લીકુ ખાદુ ૭ પેની રતલ	માલ બરેબર પેટ કરી
લીલી હલવ ૭ " "	અઘાવીયું.
આંખા હલવ ૭ " "	આફર સાથે પેલા મેકલસના
મેટી કળીવાળુ હલવ ૧/૨ રતલ	બિનતી છે.
નાની ૧ " " ૧૦ પેની રતલ	

અમે નીચેની વસ્તુઓ કાઉરેક્સ હાથેઈ કરીએ છીએ. માલ આરો અને હીફાલ આવે મળશે. અમારા પ્રાઈવેટ માટે હશે :

ગોલા ચણા, ખાંચ, એલમી, પાના, મખરા, સેન્ટ્રા સોપારી, કાચી સોપારી, ટીલી સોપારી, મેળ, આંગલી, કાચો, દોન, મસુર, દરેક જાતની રાણ, ચણાનો આરો, અમરનો આરો, પાણીવાળા નાળાંએર, વરીયારી, છત, લગીચ, મેથી, રાષ, અબ્બો, કુવા, હીમેલ, ધાણા, ધાણા રાણ, આખા મરચાં, નારીયેળનો છુકો, રાજમરો, અમખસ, હળદળ, વિગેરે.

K. HARIBHAI & SONS (PTY) LTD.

Direct Importers : Wholesale & Retail Merchants.
81 Victoria Street, — P.O. Box 2156 — Durban.
Telegraphic Add. "BHAI SONS"

રેકૉર્ડ વેચાણ

ઇન્ડિયન રેકૉર્ડનો હાલનો વેચાણ ભાવ એક રેકૉર્ડની ૬ શીલ્ડો છે.

	શી.-૨		શી.-૨
અમેલ	૫ રેકૉર્ડ ૩૦-૦	હાતાન	૫ રેકૉર્ડ ૩૦-૦
ખાદુ	૫ " ૩૦-૦	લંકા હલવ	૫ " ૩૦-૦
રેલે પેટરોલ	૫ " ૩૦-૦	કંમીતા	૫ " ૩૦-૦
સાબન	૪ " ૨૪-૦	મિયાપ	૪ " ૨૪-૦
મખાર	૪ " ૨૪-૦	હમ્મોલ	૪ " ૨૪-૦
એલમ	૪ " ૨૪-૦	ખાદ	૪ " ૨૪-૦
પેલી કાલસ	૪ " ૨૪-૦	એક અબ્બો	૪ " ૨૪-૦
મરતાની	૫ " ૩૦-૦	હલ્લા-ગુલ્લા	૫ " ૩૦-૦
પૂળ	૩ " ૧૮-૦	નોનવાન	૩ " ૧૮-૦
તરાના	૫ " ૩૦-૦	હરિનકન	૩ " ૧૮-૦

સુચના:—પાછળથી ઓફર આપનારને રેકૉર્ડ માટે નિરાશ થઈ પડશે.

વી. પી. પોસ્ટેજ અને પેકીંગ ખર્ચ શી. ૭-૬.

મળવાનું ટેકાણું :

ભારત મ્યુઝીક સલુન અને બુકસેલર્સ

૨૮૬ એ સ્ટ્રીટ, — ડરબન.

(સાલ-જાન વિરેયા સાથે)

શ્રીમતી તહેમી સોરાબજી રસ્તમજી

જીજ્ઞાસુતા આનંદ ધાય છે કે તેઓ

નેશનલ મ્યુઝીકલ લાઈફ એસોસિએશન એફ એસ્ટ્રોલેશીયા લીમીટેડ

સ્થાપના ૧૯૧૯ વિક્ટોરીયા, એસ્ટ્રેલિયા

— ના —

પ્રતિનિધી નિર્માયા છે

નેશનલ મ્યુઝીકલ લાઈફ એસોસિએશન એફ એસ્ટ્રોલેશીયા લીમીટેડ

વધુ વિગત માટે લખો આ મળે :

૧૦૬ મેન્સરીલ રોડ, — ડરબન.

ગ્રાહકો ૪૭૬,

ટેલીગ્રામ—કેબલ "સોરાબજી"

ટેલીફોન : ૪૦૮૮૮

૪૭૪૫૩

અધીપતી

ટ્રાંસવાલ હોંદુ સેવા સમાજને ખુલ્લો પત્ર

[આ અધીપતીના પ્રકાશના નિયમે જે કાંઈ પણ જગ્યાએ એ તે સાથે તંત્રીને ફોટો જોડવા નથી હોતો. આજા માળા વગર ચોક્કસ પ્રકાશો વિશેષ અથવા તરફેણના જાણી મોકલનારનો પત્ર જ પડે. એ તંત્રીની ફરજ હોય છે. સમાજ આ જે વિચાર હોદા અવંતતા હોય તેનો ખુલ્લો સહીવાર જાહેરમાં મરે જરૂરી હોય છે. અને વિનયપુર્વક પ્રકો પ્રકાશવા એકએ અને વિનયપુર્વક જગ્યાએ આપવાને જોઈએ.—તંત્રી.]

અધીપતી,

ઈન્ડિયન ઓપીનીયન,

મહેશ્વર તંત્રીશ્રી,—ટ્રાંસવાલ હોંદુ સેવા સમાજ દ્વારા આજે કાલે સમય થયાં એક "આપી જાણ વિદ્યાભાષ"ને નામે એક સાળા ચાલી રહી છે. હોંદુ સંસ્કૃતી ભજવતી રાખવાની આ સમાજનું રૂઢી બન્યું છે. એ પ્રશંસિય છે. એ સાળામાં અનેક શિક્ષકો, શિષ્યોશિક્ષા, અને એક પ્રમાણદાર નિરીક્ષક કામ કરે છે. રેક ઓફીસમાં રીક એ સાળામાં માસીક શી બાર શાહીમણી મહી પંદર શીશીક સુધી નિમણીત, ફરજીયાત લેવામાં આવે છે. માસીક શી આપતાં, જાળકના બાધીને જાણેવાનુસાર રીક/શા મે. શિક્ષકના મીલનને પાર રહેતો નથી અને ફરજીએ ત્રીમાસીક, જ માસીક અથવા તે બાર માસીક પરિકામે રીપોર્ટ બાળકને આપવામાં આવેતો નથી. એટલું જ નહિ પંચગ્રંથ મરેલી શી મારે સંસ્કરે જાળકના વાલીઓ ઉપર ફાટ' આરોગે સમ-સા કપાના દાખલાઓ મેળવે છે. "સેવા" એ આ સંસ્કાર્ય મુખ્ય ધ્યેય છે તે જાણી બાળકના વાલીઓ ઉપર આટલી વધી સખતાઈ કરવી એ આ સંસ્કારને શોભાવે છે.

હોંદુ તહેવારો ફરજીયાત ભજવે એવા પ્રકારે પણ રક્ષા બંધનને નામે સારું નેપું ઉપર,લું એ સંસ્કાર કરે છે અને મોશ ક્રમને સરખાને સાથ આપે છે. બાળકોની કસ્ટોડિયન છે જે ૩ વાલી-ઓની આવી મદદ મળવા હતાં પણ એ સરખા આ સાળા "વેપારી પક્ષી" (Commercial Birds) ઉપર ચલાવતી હોય એમ કાંઈ છે. કેમકે ઓફીસમાં જ સાળામાં વ્યાખ્યાન કરી રાખે છે. મારી કોઈરી એ સાળામાં જાય છે અને મને આ જાતી અનુભવ છે. સાળામાં જોઈએ તે કરતાં વધુ શિક્ષકો મોકલાય છે. જેનો મેં જાળકના વાલીઓ ઉપર વારંવાર રહે છે. કેમકે ફાટ'ના સમય દરમિયાન શી બારવાની ફરજ પડે છે. શિક્ષકો બાળકના બાળકો ઉપર જરાયે બળ આપતા નથી આ સાળામાં કેટલાયે બોન-અનુભવી શિક્ષકો જોઈએ. આજે જ સરખા, સાડુ અને રીફુઝ મુજબ રાત્રી મેલી રહે. કેટલાક શિક્ષકો અને

શિક્ષિકાઓ "આપી ને મદદે ચોણી" "અથવા ને બાંધે સખસો" "સેવા ને મદદે હેલુ" બોલે છે. એ શિક્ષકો અને શિક્ષિકાઓ બાળકને મુજબની કાવળું દાન કેવી રીતે આપી રાકે અને હોંદુ જાળાની સંસ્કૃતી કેવી રીતે ભજવતી રાકે એ સમજવું કઠણ છે. આ શિક્ષકો અને શિક્ષિકાઓ ઉપર દેખરેખ રાખવા જે નિરીક્ષક (Inspector) રાખવામાં આવેલા જો જેનો પગાર આ રાકે પૈસ ૪૫-૦-૦ છે. આ નિરીક્ષક જ સરકારી અંગેશ સાળાના શિક્ષક છે અને મારી સમજે મુજબ એ જ એ જ નિરીક્ષકનું કામ ભજવતી રાકે છે કેમકે એમને સરકારી સાળાના કામ બાદ બાળકોને એ રૂઢી ફરજ ભજવવાની કુરસદ હોય છે.

આ સાળાના શિક્ષકો અને શિક્ષિકાઓ તેમજ નિરીક્ષક "Hindu Apartheid" જાતિય પક્ષના રાજ કારણમાં કાવળ રહે છે. અને આવી પક્ષપક્ષીના પ્રકરણમાંથી બાળકોને એમને સાળામાં શીખવવાની કુરસદ હોય છે કેટલીક જગ્યાએ બાળક ના વાલીઓને જે કંઈ ફરીવાર કરે તે શિક્ષકના રેખનું કારણ થઈ પડે છે અને આસોસની બીનાએ છે કે નિર્દેશ બાળક ઉપર તે રેકેત એ શિક્ષકો બરાબે બેંચાતા નથી. આ સાળાના સંચાલન ઉપર દેખરેખ રાખવા એક સાળા સમિતિ છે. આવી એક સમિતિએ હક કુલ ઉપર "Hindu Apartheid" જાતિય પક્ષ પરીને લઈ ને રાજગ્રામ આપી વિદાય લીધી કેમ કે સાળાના મુખ્ય શિક્ષકના (નમસ્ક) સખસોને નિર્ણય લેવા ને દત્તો ત્વરેવાર બીજી સાળા સમીતીની નિમણૂક કરવા માં આવી જેમાં વેપારી વર્ગના માથુસે છે કે જેમને સાળાના સંચાલન ઉપર દેખરેખ રાખવાની જાગ્યે જ કુરસદ હોય છે. અને જેમને સાળાના શિક્ષક સખસે આજે જ રસ છે. આ પ્રમાણે "હોંદુ એપાર્ટહેડ"ના ધારણો આ સાળાનું તત્ત્વ ચાલે રહેલું છે જ્યાં અને જાળકોના શિક્ષકોને અતિપણું ત્રાણ પડેલી રહેલું છે.

વધુમાં હું સીતલ ઉપર કહું છું કે મહં કાંઈ અને આ સાળાના મુખ્ય શિક્ષક બપોરે સવારના વાગ્યે રાત્રામાં રુબા જો વિનયપૂર્વક પ્રકો

સાળાનો વખત બરી વાળાનો છે અને તમે સા મટે આટલા બધા મોકા થયાં તે બધામાં "એમજી ચાલે" એવા જગ્યાએ મળતાં અને આજે જ કહું. આ પ્રમાણે પ્રમાણદાર મુખ્ય શિક્ષક નો રેકિંગ કામકામ હોય તે સાળામાં બાળકોને "નિમમિતપક્ષ"ને ૧૬ એકો ફરી રીતે શિક્ષણ રાકે.

આ ઉપરાંત સાળાના શિક્ષકો અંબેની નિમણૂકો કરતી જગ્યાએ પણ ચોખ્ખા કરતાં "હોંદુ એપાર્ટહેડ"ના ધારણો ઉપર વધુ બળ આપવા છે એ પણ ચોચનીય છે.

બાળકોના કિતને બહુમા રાખી સાળાના ચોખ્ખ સમાસન માટે આજત' જગમતા હોઈસારો "હોંદુ એપાર્ટહેડ" ને જાણીએ છીએ જાણત થાય એવી મારી પરમાત્માને પ્રાર્થના છે.

હી.

આપી બારત વિશ્વસવના વિદ્યાર્થીના વાલી થી નાનુભાષ મળીભાઈ દેશાધ.

મુજરાતીઓને અપીલ

અધીપતી,

ઈન્ડિયન ઓપીનીયન

તંત્રીશ્રી,

હું જોઈ છું કે આપણી મુજરાતી કામ ફરજી રાત્રી રીવાજ ને મુકતા અચાનક છે, અને બાકીઓ ઉપર પેસા કે છે. ને મોટો વધારે પેસા આપે એમને બાકીઓ તરફથી વધારે આવીવાંદ થયે. આ અધી વસ્તુ એક ટોચ અને ધર્મીય થઈ થયા છે શું આપણે આ વધી મીલેચાં માનીયે છીએ. જુના જમાનામાં આ બધી વસ્તુઓ બાકીઓ એ મોકાને પોતાના દાયમા રાખવા માટે રચી હતી. પણ આ તે રચી હતી છે.

અને બપોરે હોંદુસ્તાનમાં સામ્રાજ્ય સુધારાઓ થઈ રહ્યા છે, અને અર્થ વગરના રીવાજો પણ નીકળી મળે છે. ત્યારે આપણે વધુ પડતાં થઈ રહ્યા છીએ.

મરીન બાકીઓ અથવા મુજરાતી બાકીને મદદ કરવાનો મરો વિશેષ નથી. પણ બપોરે એવા મોકાને મેલાય અને કપડા આપવામાં આવે છે, ને મોટો બધેબધે મરીન નધા પણ મરી-બાકી નો દોષ કરે છે. ત્યારે હું એને સખત વિરોધી છું સીધું કહત મરીને નેજ આપણું જોઈએ.

આપણી કામમાં આપણે નજર નાખીએ. આપણી વચ્ચે થયો મોટો મુત્તી તથા કાઠીવાવાડી વેપારીઓ છે. આ લોકો એક મરીન જાણવા માટે આસાનીથી પેસા મોકા કરી રાકે છે. વર્ષ ૧૦૦ વરસથી આપણે આ

દેશમાં નરખા છીએ; તે છતાં આપણે એક મરીન જાણવા નેટલા પેસા મોકા નથી કરી રાક્યા. પણ આને પેસા, પેસાની પ્રત્યા આપણે આ બધી ચીજો તરફ આજણા થઈ થઈ છીએ.

એ આજે એક મુજરાતી મરીનની કમીટી રચવાય તે હું આમાં ૧૦૦ મરીની કોઈ જાણવા તરફાર છું. આપણે વરસેથી ને જગ્યામાં મરીની મરીને છીએ, એ જગ્યા હવે આપણી કામ માટે નાની પડે છે. આ જગ્યા વાપરવા બદલ આપણે પડણી સોરી-વલ કલમને આજાર માનવો પડે છે. સાથે સાથે જી. એન. નાવકોના પણ આજાર માનવો જોઈએ કે તેમને પોતાના મકાનમાં મરીન માટે જગ્યા આપી છે.

મારા જેવા બીજા થઈ નવજુવાનો છે ને શોભેશીય આપવા માટે, પાંચ-દશ પાઈક આપવા તરફાર છે. પણ આવા લોકોની સંખ્યા મોટી છે. આજ કરીને વેપારી વર્ગ તરફથી વધુ મદદની આજાર મળવી જોઈએ.

આપણા બાળકોને સાઈ શિક્ષણ આપવું એ આપણું કર્તવ્ય છે. આજે પેસા એ બધું નથી. બાળકને શિક્ષણ આપવાથી, તે આજળ જતાં પોતાના પગ ઉપર જીભવાને લાપક બને છે. પણ કમનસીબ છે કે આપણી કામમાં વધુમાં વધુ બાળકો ફરી અથવા દુષ્ટી મોપડી સુધી જાય છે. ઓફીસમાં પોતાના માપની કુકાને મા બેલા રહી જાય છે, અને ઓફીસમાં મોટી થઈ એટલે તેને પરજીવવાની વાતો કરવા માં આવે છે. આજ કારણસર આપણી કમમાં આજે નેતાઓની નથી તમામ મોકામાં, મરીન અથવા પેસા દાર કુટુંબ હોય, તે છતાં બાળકોને પુરવું શિક્ષણ આપવામાં આવે છે. આજે મોટા બાળકો શિક્ષકો દર્શાય છે, બપોરે મુજરાતી અને કુલધમાન કેમોમાં મોકા જ છે.

વખત આજે છે ત્યારે આપણી કામમાં એક ને મુજરાતી બનેને, ડોક્ટર બને, અને શોરી નેચો પણ બને. આપણા મુજરાતમાં પણ મરીનો અને કેકરોનો વધારો થઈ જોઈએ. આપણા માં મરીન પણ નથી. જેથી સખાચક ની લગતમાં, હોત પણ મુજરાતી નવ-જુવાનો, રવ મરીનમાં આપી. અને હું સાથે થયા હતા. મને ખાતરી છે કે નો આજે પુ. માપણ જગતા હોત, તે એમને આપણે માટે થાકુ નીચુ કરવું પ્રકાર. આજે આપણે મોટો દરમન આપણી તમજાવ છે.

આપણે જગત વિશ્વદ્રમ પેસાનું પાણી કરીએ છીએ. જમણેઆ અવલક આપણું બન ગવામાં આવે છે આ પ્રકારે સાદાપદી કરવાનો સખમ કપારનો આવી લાગ્યો છે. લગતમાં ન બરચેઆ નાથા દાન કરવા જોઈએ.

મને ખતી છે કે પરમ કૃપાળુ પરમાત્મા આનાથી ઘણા પસંદ થશે.

દિવાળી પત્રીકાઓ એ કલકત્તાના રીવાજ પણ બંધ કરશે નોંધવું, કારણ કે આ વસ્તુ એક જાહેર અપરાધ જેવી થઈ છે. આને આપણે નોંધવું છીએ કે બ્રિટીશ અને દક્ષિણ આફ્રિકાના મોટા વેપારીઓએ ક્રિસ્મસ કાર્ડ ન ચોક્કસવાને નિષેધ કર્યો છે. અને આમાં અચોક્કસ પૈસાનું ફાલ ફરવાનો નિષેધ કર્યો છે. આપણા વેપારીઓએ પણ આનું અનુકરણ કરવું નોંધવું.

આપણી ક્ષીએમાં પણ જાગૃતી થવી નોંધવું. આને ક્યારે રમતોમાં અને કપડાં છતાંમાં વધુ જવાનું આપણું નોંધવું. દાખીલ વિરાલો પહેરવા ઝોલવામાં વધુ જ આવજ છે. ત્યાર પછી કુસ્તીમ બોરોએ છે, પણ આપણા બોરોએ બહુ જ પડાત છે. મોટા બામના બોરોએ નિરસ છે. કે એમ નથી કહેતો કે પછી જ મુજબ રાવી બહેનો ખતી છે, પણ પ્રમાણમાં વધાર બહેનો પડાત છે. કે એમ પણ નથી કહેવા કમળો કે કારો પહેરવેલ કરવાનો અર્થ એ થાય છે કે અપાઈ કરશે અથવા બીપરીક સજાવું. આપણી બહેનોને બીપરીક નથી સૈદ્ધાંત મારું કહેવું એમ છે કે, બહેનોએ કપડાં વિચારીને પહેરવા જેવી કપડાં મેળે પછી જાને તે સાદાજ કપડાં જાને હોય બહેનોને સુધાતાથી અધારાની અને બેસત. પણ થીખવાની જરૂર છે. આ વસ્તુ પુરોને પશુ-સાથ પડે જ સુતી ડામ થો મોટી રુએ જાગી છે અને કાઠીવ, થાકી કેમ છે પા. ૧૦૦,૦૦૦ની જોડામનેની પ્રાઇમરી અને હાઈ-

સ્કૂલનું મોટું આલેશન મહાન લગભગ પુર કહ્યું છે, અને કોઈરીએ મારે મેન રફીદમાં રૂકલ માધી છે, માણજ માયા કે નેમને પા. ૧૦,૦૦૦ આ રૂકલ મારે આભા છે. અને ખીલ લોશીએ નેમને ચેતાનો હાથે આપે છે, એમ અભિનંદન થયે છે, કે આઠા રાખું છું કે આપણી ડોમના ખીલ માઈ પણ પા. ૧૦,૦૦૦ની રૂકમ આપવા તરફ, આમ. આ લોશીને આપણા બાળકો કરેલા પાંદ કરશે.

કે આઠા રાખું છે કે તમરા પ્રસિદ્ધ કાપાના ખીલ વાંચા, જે ક્યોલી માખતો વિશે ચેતાના વિચારો દર્શાવશે.

બી.
(કાઠીવાવાડી હોંકુ મુક
કોર્ગેન,કરેલાને સભ્ય.)

૧૯૫૮નો સર્વશ્રેષ્ઠ ગ્રન્થ

ભારતના રાષ્ટ્રીય મન્ન દરે જા.પણા બંધારણમાં માન્ય રજાવેલી દેશની ચીજે આપામાં અનુવાદ કરવા મારે થો અનન્ત ગોપાળ સેવે રચિત હોંકી નવજ કથા "જવાબ-મુખી"ને પસંદ કરી મે. આ નવજ કથાને વિવધ છે ૧૯૪૨ની કાન્તિ. આપણા દેશની પ્રજાએ સ્વાતંત્ર્ય યુદ્ધ બેસતાં બેસતાં જે માનનાઓ સકલ કરી તેનું આ લેખન એમાં કરવામાં આવ્યું છે. મેખક પેતાની આ નવજથા આનાં બંધન, લાગી આગથી છઠીદેને અપૂર્ણ કરી છે. આ નવજથાને મે મે

અપ્ર મટેકની સરકાર તરફથી પારિ-તોષિક મળ્યું હતું.

બી સેવેને આ નવજ કથાવાની પ્રેરણા. ૧૯૪૨ થી ૧૯૪૫નાં વચ્ચે વર્ષ દરમિયાન તેમણે જેલમાં લોક માં રહી હતી. અલગત નવજથા તેમણે જેલમાંથી બહાર આવ્યા પછી લખી હતી આ નવજથા પ્રગટ થતાં જેત રાજીના અગણી સાહિત્ય કરેલાં ખ્યાન પર તે આવી હતી અને યુદ્ધ રાષ્ટ્રપતિ કે. રાજેન્દ્રપ્રસાદે પણ એને '૪૨ની કાન્તિના આન્દોલનના આમેલુન ચિત્રણ તરીકે જોળખાવીને પ્રગટી હતી

આ જમાનામાં પણ !

બ્રહ્મદેશના વડા પ્રધાન મા હનુજ બચાવું હતું કે એક ગરીબ માણસ તરીકે મેં મોઝા પહેરવાનાં કપડાં સાથે જ પ્રધાન પદને, જેલો સંજાલ્યો હતો, એજ સ્થિતિમાં કે જડા પ્રધાનપદેથી યુક્ત થઈ છું.

સરકારને ખબર મેં જે કેટલાક મુદ્દ તરફ, કરવામાં હતા ને મેં જે અખ્યાલોના તંત્રોને સુધરત કપા છે. તેજે, એનો એમને થોબ્બ લાગે એ રીતે નિકાલ કરશે.

હનુજે બચાવું હતું કે વિદેશી સરકારો તરફથી તેમજ રાજ્યના મહેમાનો તરફથી અને મળેલી બેટ સોમદોરે પણ હું સરકારને આવી દેનાર છું. બપોરે મારાં પુરતોની રાખડી બહારેશના બતપૂર્ણ સર્વોચ્ચ ન્યાયમૂર્તી થી હાથીમ મેમના અધ્યક્ષ પદવાળી એક સમિતિ ધાર્મિક અને અખ્યાલની સંસ્થાઓને જણેથી આવશે.

નારીનો પોરાક

એક બહેને નામોનની સાડી પહેરી હતી. એવે નામોનની સાડી ને સરે નામોનનું પોસકું. એક બહેન કહે :

"આ પેસીએ જાતું કેમ પહેલું" હતું ?

"જેને જે મરે તે પહેર" એ કહ્યું.

"પણ જાતું તે પહેરાતું હતું ?"

"પહેરાતું હતું શું, પહેરામણ જ તે ને ?"

"અરે પણ આ તો એનું આણું અંજ દેખાય છે. જાતું પહેરવાનું હોતું હતું આ પટેલ" તો મેં શું ને ન પહેલું" તો મેં શું કાંઈક તો મળી. રાખડી નોંધવું કે નહીં ?

"તે પહેરનારને એવું જાન નહીં હોય ? એને ચેતાનું અંજ દેખાય

તેની ચોંટા ન હોય તો તમે આ બળાપો કાઢો મારે કરો છો ?

"મજા" અને સરમ આવે છે." (—પોલ્કના શુરભ)

અભિનવ રાઝામણુ

રામચણુનું મુનિ સંતપાસણએ કરેલું રપાવર. આ પુસ્તક મળું વચિત-સાધક છે.

ક્રીષ્ણ યી. ૫-૬ પોસ્ટલ સાથે.

Indian Opinion,
Private Bag,
Durban, — Natal.

રોષ મહેતસવ

શી દ્વિસવાહ હોંકુ છેવા સમાજને રોષ મહેતસવ વિશે પ્રખ્યાતી તારીખ અને સમયે માધી હોય પા ફેડક રફીદ નેહાનીસખમાં સમજવામાં આવશે.

કાર્પકમ; રાનીવાર તા. ૧૩ દીસેમ્બર ૧૯૫૮.

૧. કાંને ૬-૩૦ થી ૭-૩૦ મહ અને ધાર્મિક વિધીઓ.

૨. રાજે ૭-૩૦ નેહાનીસખમાં એવર રોષ મહેતસવ સમારવ યુક્તો થકશે.

૩. પ્રમુખનું પ્રવચન અને મંત્રીઓ તરફથી સમાજનો રતાત.

૪. જાગૃતી વ્યક્તિઓના પ્રવચનો.

૫. આણ કામ કાળેની વચમાં સંમીત રાખવામાં આવશે

રવીવાર તા. ૧૪-૧૨-૫૮.

૧. સવારે ૬-૩૦ થી ૧૨ સુધી મહ બજન અને ધાર્મિક પ્રવચનો.

બપોરે ૨-૩૦ બહેર સભા મળશે જેમાં

૧. વિલાસવ, સરકાર, રમજાન અને કાપણેરીની સમિતિના પ્રમુખો તરફથી સંસ્થાનો વર્તન

૨. પ્રવચનો.

૩. સંમીત અને મતોરજન કાર્પકમ માણ કામકાળેની વચમાં થશે.

૧. કાંને ૭-૩૦ વાગે જુદા જુદા વિધાલયની વિવર્ધીઓ તરફથી અને રજન કાર્પકમ કરવામાં આવશે.

સર્વે બાઇઓ અને બહેનોને આ સમાજના મહાન પ્રસંગે કાંબરી આવવા આવકબરી વિનંતી છે.

એ. વી. પારેખ,
(પ્રમુખ)

અગનજાણ વાચુબાઇ,
વેણીલાલ એમ. શ્રોદી,
બી. મા. મંત્રીઓ.

આવતાનાં એવાણુ

રમેશ ઝોશી

માઈ રે મારા! એજખી છીને આવતાનાં એવાણુ, તરડું હો; તો કંઈથી પહેલો જાળો કરને પહાણુ. મારક હો કે માલિક માઈ, કલ-કાલા સો છેકો, મલિક-માકર મેલ જુલી સો હેપની દોરી તોડે. એ મને સુલવ તોલ જે બાપો જાન, એકલપેટા હોય તે મધું, એકલા ખાવે ધાન. આપણુ બેળ વસીએ, બેળાં કણએ રે ભમવાનાં, રજાએ બેળાં જન ને બેળાં માન. જનની અને મનની આને ગોલીએ બધી માઈ, છા ડાળે પામણુ એ તો મળયુધીનો પાઈ. સંલ ક રે એ સંતનાં આને માન. સામણી છીને સાર રે માઈ! કાળના પ્રેરક એલ, પ્રેમના જ્ઞા નીરમાં કહી આજ કીને અધોજ, સફ નો કિમે મુખનો આને બાણુ. માઈ રે મારા! એજખી છીને આવતાનાં એવાણુ.

સામાજિક ખબરો

ટ્રાંસવાલ યુનાઈટેડ પાર્ટીઘર સોસાયટી

શ્રી ટ્રાંસવાલ યુનાઈટેડ પાર્ટીઘર સોસાયટીની એક સામાન્ય સભા તા. ૩૦-૧૧-૫૮, રવિવારના રોજ બપોરે ૩ વાગે સોસાયટીના પ્રમુખશ્રી પરશુભાઈ મીઠાભાઈના પ્રમુખપદે પાર્ટીઘર ફેલ્ડમાં મળી હતી. તેમાં મત વર્ણના કામકામ અને અંગીકરણ તથા ખર્ચાની જરૂરત ઠાણ સમિતિના રિપોર્ટ રજુ થયા હતા. તથા વર્ણના કોલેક્ટરશ્રી નીચે મુજબ રૂંદી કાલવામાં આવ્યા હતા :

પ્રમુખ : શ્રી ઇશ્વરજી પરશુભાઈ ભટ્ટ, ઉપપ્રમુખ : કનજીભાઈ ભાણુભાઈ, શીખતી મણીબેન જુલાભાઈ રણજીભાઈ, શ્રી ગોવિંદભાઈ જોશીભાઈ, શ્રી ઉકાભાઈ ચૌરાઈ, પરશુભાઈ મીઠાભાઈ, અંગીકરણ : શ્રી કાલાભાઈ જુલાભાઈ, બાવજીભાઈ કાનજીભાઈ, સહ-અંગીકરણ : વિનયભાઈ બી. પટેલ, ખર્ચાની સમિતી : શ્રી ગેમાભાઈ પરશુભાઈ, મુનીલાલ વલ્લભભાઈ, કમીટી સભ્યો : સર્વશ્રી : અમરલાલ રામભાઈ, ઉકાભાઈ કાલાભાઈ, હીરાભાઈ ઇશ્વરજી, મણીભાઈ ગજાભાઈ, કુલજીભાઈ જોશીભાઈ, જુલાભાઈ જીતાભાઈ, ઇશ્વરજીભાઈ કાલાભાઈ, હીરાભાઈ કાલાભાઈ, નરજીભાઈ કાલાભાઈ, હીરાભાઈ પરશુભાઈ, ઉકાભાઈ ચૌરાઈ, વલ્લભભાઈ રામભાઈ, રામભાઈ હાસજીભાઈ, જુલાભાઈ રામભાઈ, કાલાભાઈ નરજીભાઈ, કાલાભાઈ ઇશ્વરજી, ઇશ્વરજીભાઈ રામભાઈ, હીરાભાઈ હીરાભાઈ. શીખતી ભગવાનજી કીટુભાઈ, શીખતી ભગવાનજી ઉકાભાઈ, શીખતી હરમીબેન જુલાભાઈ.

સાળા સમિતિના સભ્યો :

પ્રમુખશ્રી કાલાભાઈ જુલાભાઈ, અંગીકરણ : જુલાભાઈ કાલાભાઈ, ખર્ચાની સમિતી : હીરાભાઈ ઇશ્વરજી, ઉકાભાઈ પરશુભાઈ, ઉકાભાઈ ચૌરાઈ, હરમીબેનજી : ઉકાભાઈ ચૌરાઈ, ઉકાભાઈ પરશુભાઈ, બાવજીભાઈ કાનજી, જુલાભાઈ જીતાભાઈ, બાવજીભાઈ કાનજી, ઇશ્વરજીભાઈ કાલાભાઈ.

અધીક્ષતી ફંડ

શ્રી ટ્રાંસવાલ યુનાઈટેડ પાર્ટીઘર સોસાયટી-એ'બર્ગના આશરે રહેલું યુલ્ક અધીક્ષતી ટકાવી જનમ ભવિતિ (રિડિયા બારસ) નિમિત્તે શ્રી કાનજીભાઈ ભાણુભાઈ પટેલના પ્રમુખપદે પાર્ટીઘર ફેલ્ડમાં સામે ૩ વાગે એક

નવેરસભા મળી હતી. આ પ્રસંગે ખર્ચાની સમિતી શ્રી ભારત ચારદા મંદીરના બાળકોના પુ. બાપુજીના જીવન અને કાર્યને અનુલક્ષીને રૂકો, બોધદાયક કાર્યક્રમ યોજવામાં આવ્યો હતો. પ્રમુખશ્રી તરફથી તથા અન્ય વક્તાઓ તરફથી પુ. ગાંધીજીને પ્રજ્ઞાભ ભાર-પુત્રક અંજલિઓ આપવામાં આવી હતી. પ. ગાંધીજી તેમના ભાષણને કોમેન્ટ દરિયાશરણને જણતા ન હતા. એ સિવાય મુખ્ય પ્રમુખ રમણેથી વિનંતી કરતાં જનતાએ તેને સહર્ષ વખાની લીધી હતી. અને પા. ૨૨૭-૫૦ જેટલી રકમ દરિયાશરણને આપી દેવામાં આવી હતી. તે નીચે મુજબ વર્ષવામાં આવી છે.

કરજીભાઈ રૂકો રૂ. ૧૦૦-૦-૦
શીખતી પા. ૧૦૦-૦-૦
રૂકો રૂ. ૨૫-૦-૦
ક-લીયન જે-ક કલર નસાઈ
જોસો. ને'બર્ગ. પા. ૨૫-૦-૦
એલેક્ઝાન્ડ્રીયા ટી. બી.
એસો. ને'બર્ગ. પા. ૨૦-૦-૦
ક-લીયન જે-ક કલર
વેલ્ડેર એસો. ને'બર્ગ. પા. ૨૦-૦-૦
શ્રી ભારત ચારદા મંદીરમાં
અનુભવ મરીમ વિદ્યાર્થી-
એને પુસ્તકો પા. ૩૭-૫-૦
કુલ સરવાળો પા. ૨૨૭-૫-૦
નંદિય : ફંડનું લીસ્ટ આવતે અર્ધ-
વાદીયે અપાયો-તની

શ્રી રામકૃષ્ણ બાલ મંદીર વાર્ષિકોત્સવ

સ્વામી શ્રી નિલસાનંદજી સ્થાપિત રામકૃષ્ણ બાલ મંદીરના ફેલ્ડમાં, શ્રીગીરોઈ અને કોલિરોઈના બાલ મંદીરના બાળકોનું એક સંમેલન તા. ૨૦-૧૧-૫૮ રવિવારના રોજ ગાંધી ફેલ્ડમાં બપોરે ૨-૩૬ વાગે પ્રમુખશ્રી એમ. નામકના પ્રમુખપદે મળ્યું હતું. તેમાં બાલ લેતા ૨૫૦ જેટલા અને શ્રીમંત બાળકો મળી ૫૦૦ જેટલા બાળકોએ હાજરી આપી હતી. આઈ નાથી કાર્યક્રમ શરૂ કરી સભન, કીર્તન, કુલ, અભિનય વગેરેના કાર્યક્રમો યોજાયા હતા. પ્રમુખશ્રીએ બાલ મંદીરની ઉપયોગીતા વિશે જણાવ્યું હતું. શ્રી નાથુભાઈ મોતીર.મ. ખીસી કે નેમો આ કાર્યમાં અતી રસ લે છે તેઓએ જણાવ્યું હતું કે, આફ્રિકા જેવા દેશમાં જુલાઈ બની ભારતીય સંસ્કૃતિના કામમાં બાળકોમાં નાનપણથી જ માર્ગિક અને ચારિત્ર્ય ધ્યાનર સંસ્કાર આવે તે માટે તમામ માતા-પિતાનાં બાળકોને બાલ મંદીરમાં આપવાની જોર છે. (રવિવારે મોકલવા)

આ પ્રસંગે બાળમંદીરમાં બાલ લેતા તમામ બાળકોને ચારિત્ર્યને શરૂ કરવા ૨૫૦ જેટલાં બાળકો-અંગીકરણ પુસ્તકો કન્યામ આપવામાં આવ્યા હતા. હોંફુ જેવા સમાજનો, તમા માઈક માટે ભારત યુવક મંડળનો તથા કોલર તરફથી કરાવનાર જુદી જુદી સેવાઓની મેનોનો તથા બાલ મંદીરના નિલસાનંદ કાર્યક્રમમાં નિયમિત સાથ, સહકાર આપનાર બાઈ એનેને દાર્શિક આભાર વ્યક્ત કરવામાં આવેલો હતો. તથા કલાકના કાર્યક્રમ બાદ કાલિયજી કરી સભા વિસર્જન થઈ હતી.

આભાર સ્વીકાર :

ટ્રાંસવાલ યુનાઈટેડ પાર્ટીઘર સોસાયટી ને'બર્ગ તરફથી સંસ્થાની ઠાળાને પા. ૧૦૦-૦-૦

બાણુભાઈ પી. મોદી,
ને'બર્ગ, પા. ૧-૧-૦.

મરણુ નોંધ

કરમતના શ્રી ગોવિંદભાઈ ચૌરાઈના માતૃશ્રી શ્રી કૅસરબેનનું તા. ૨-૧૨-૫૮ના અવસાન થયું હતું. આ કુ:ખદ પ્રસંગે અનેક દિવાલઓ કરવામાં, ખત થા તાર દારા મળ્યા હતા. તે સર્વે ને આ પત્રદારા તેઓ આભાર માને છે. રમજીવની પુલક રમતીયા શ્રી ગોવિંદભાઈને નીચે મુજબ કાન કહ્યું છે.

કર્મ-પત્ર એ.વિનિયન પા. ૧-૧-૦,
સા. આ. મોટી મહાસભા પા. ૧-૧-૦,
કરમત હિતેશુ મંડળ પા. ૧-૧-૦,
નિરાશીત દેશ (હોંફ) પા. ૧-૧-૦,
હિતેશુ પ્રેક્ષ (હોંફ) પા. ૧-૧-૦,
અનાથ આશ્રમ પા. ૧-૧-૦, અન.મ
આશ્રમ નવસારી પા. ૧-૧-૦, કરમત
રામકૃષ્ણ સેન્ટર ટી. ૧-૧-૦, અનાથ
આશ્રમ હોંફ ટી. ૧-૧-૦, પંચરા
ચૌરાઈ ટી. ૧-૧-૦.

જાણુવા એમ

માણસનાં કરીયાં લોહુ જેટલું હેલ છે, કે જે બહુ એકત્ર કરવામાં આવે તો એમાંથી માંસ મેનાની ખાંડી બની રહે.

રહિયાની યાત્રીય સંયોજન કાળા માં એકંદર ૬૦,૦૦૦ બીએ. કામ કરે છે. હોંફાં જેટલા પ્રસંગે પશુ એ થપ.માં નથી.

કહેવાય છે, કે મન્દ પડે અથવા બાદ નેરથી જુલ મારવા હવે તે સંજ્ઞાવાની ચક્રવર્તી નથી, તેમજ ખનિષકરી એને જેવો જવા મારે ત્યાં કરાવો અભાવ છે.

એક અમેરિકન કોલેજરનું કહેવું છે, કે ટામેટાં કેન્સર સાફ કરી શકે છે, તેમજ એમાં રક્તરોગના તરફે હોય છે, જે રક્તના બગાડને દૂર કરે છે.

ભારતમાં જીવંતી દર મિનિટ એક માણસ મરે છે અને મલેરીયાથી દર એ મીનિટ એક માણસ મરે છે.

વિનિત એકશ્વી કોસ
(જીવંતી કે અન્યતી કીશવરી.)
યુલ્કાલ વિદ્યાપીઠના - કી'યત ૧૮/૬
મળવાનું ટેકાણું : આ એ.રીસ
'Indian Opinion'
P. Bag, Durban, Natal.

For Sale

A very large, centrally situated, vacant shop with fixtures and fittings and Indian occupation, opposite the licensing office in market street, Johannesburg, is available as from 1st January, 1959. These premises can be walled-up into three (3) shops, if required.

There are also two rooms and a kitchen for residence at the rear of the shop.

Interested persons can contact the seller at :

Phone, 835-3089, or 424,
Main Road Ferreirastown,
JOHANNESBURG.

પર ચુરુ રજુ

—યુનીયનમાં હવે અપનીસ કરો આવી વધ છે એને પહેલાં જાણો આ મધને આ અવાજે આવે છે. હવે પછી હર મહિને ૧૦૦ કાર આપ્યા કરશે.

—સાથે આફ્રિકામાં હોરપીટલમાં બીજા દરદીમાં કરતાં માનસિક રીતે પીડાતા દરદીમાં વધારે છે એમ તફરતી ખાતા તરફથી જાહેર થયું છે.

—એલજીપ્તાના સવાલ પર અધારે ધુનેમાં ચર્ચા થઈ રહી હતી ત્યારે ક્રિસ તેમણે "વોલ આઉટ" કરી ગયું હતું.

—વરછનીયા-જોડે નાં ફી રટ્ટે-માં ફોનેમામાં "એબીકાલ" રૂઝ રાખવામાં આવ્યો છે. ત્યાં ભેરી માતાઓ ભેગ

કો સંભળી કો પશુ જાળવના રાખ. નો અવાજ વધારે ન જાય.

રશીમલ લેખકનું નિવેદન

ધોડા દિવસ પહેલાં રશીમલ લેખક પાસદરનરને આ વર્ષનું સારી પરિતોષક મળ્યું હતું. એ માટે લેખક પર રશીમા ના સત્તાપીથી ખરા થયા હતાં. અને એને દેશ નીકાલ ચલાવું કહેવામાં આવ્યું હતું. પારિતોષક મળ્યા પછી તેઓ ખુબ ખુશ હતાં. અને માન્યુ હતું કે; એમની સાકીવની સેવાની આ હર છે. પણ અધારે લેખકને એવું કે આ પારિતોષક રાજકીય કાવા કાવાથી રાખાયું છે ત્યારે લેખકને પારિતોષક પાછું ફેરવ્યું અને રશીમા માધી દેશ નીકાલ ન કરવા અનુખને વિનમ્બું.

માસ્ટર બ્રધર્સ (પ્રા.) લીમીટેડ

નવ નવનાં નાવલન, રંગી તેમજ સુતરાઉ કપડાં, સોયો નાવલો અને યુરોપી માટે જીવન ભરવા સુલભ નર્તી, પુલોવર, કાર્ટીયન્સ અને બચ્ચાઓ માટે—બ્રીક, બીજસ, બ્લેન્ડેસ, શોરસ; નેપચીન્સ વિગેરે.

ફરેક ભાતના ચાલુ માટે તપાસ કરવા બહામજી.

કડ વેરે રહી, બેઝાનીસબર્ડ.

ફોન : ૬૩૫-૬૭૯૬

બોક્સ ૧૫૪૬.

હોંદ અને પરદેશથી મંગાવેલો માલ

એ. કે. હુસેન એન્ડ સન્સ,

હોલસેલ મર્ચન્ટસ

૧૧૬ કવીન સ્ટ્રીટ, — બોક્સ ૨૧૬૮

ફોન : ૨૭૭૪૯ — કરખન.

જરૂરો બધે વેચનાર

અમે નીચલા માલોનો જરૂરો રાખીએ છીએ :

કેરમ બોર્ડ ફેન્સી ક્લસ
અગરખતી બીએ શાળાતર તથા
સાડી શોભાની ચીએ
હેન્ડ બેગસ લેક અપવા લાયક ચીએ

પોલકા માટે કપડું

ખાસરીક તથા કાંચની બગદીઓ, બનાવડી કાગીના માંકિ તથા પિત્તળની ચીએ, રૂબલ અને બીતના કલેક્ટીક લેખો.

બ્રીએ માટે બોલા વાળો, મરીવાળો વિગેરે.

તેમજ, નારીયળ, અમુ, હજાર, આમલી વિગેરે જરૂરમાં મળશે છે.

બહાર ગામના માલકોને

મી. યુસફ જુલા એ અમરો ફેરી કરનારા છે. તેઓને તમા માલ બતાવવા સમયે તે તે તમને બધી બીએના નમુના બતાવશે. અમને લખો અથવા ફોન કરો અમે તેમને મોકલશું.

લીસ્ટ નં. ૧ ઉપયોગી પુસ્તકો

આવક કપા (પાક) પુસ્તક	(ગાંધી)	૭ ૬
" (સંક્ષિપ્ત)	"	૨ ૧
આરોગ્યની ચાવી	"	૧ ૬
ફિલ્મી કાવરી	"	૭ ૧
મર્મ મર્મ	"	૫ ૦
નિત્ય ચનક (વિજેન્દ્રવિલે વિભાગ)	"	૧ ૧
ધરતીના અનુભવ	"	૧ ૧
બીજા ભાગ (ગીતા વિષે સમજાવ)	"	૧ ૦
ભાગ મુતિ અને બીજા લેખો	"	૧ ૦
અનાસક્તિ યોગ (ગીતા પર સ્વચ્છ કીર્ત)	"	૧ ૧
અધિકારો પહેલા પ્રયોગ	"	૧ ૧
મંત્રણ પ્રભાત (૧૧ મનોની સમજાવ)	"	૧ ૦
વિદ્ય સ્વચ્છ (સુધી રત)	"	૧ ૦
આરોગ્યના વિશે આમાન્વ જાન. ભાગ ૧ હો (ગાંધી)	"	૧ ૧
" " " " " " " "	"	૧ ૦
સલના પ્રયોગો અને આત્મકથા (૧૦૨૧)	" ૧ હો "	૧ ૦
" " " " " " " "	" (૧૦૨૦) " ૧ હો "	૧ ૧
માટે એકનો બીએ અને બીએ અનુભવ (૫૦)	"	૧ ૦
દાદાફરદ (જેસીસાલ દીરાસાલ માંથી)	"	૧ ૧
દાદા બંધી યાદ સાદ ૧ (આરતન કમારપા)	"	૧ ૩
લોકમાન્વ લીસકર્ડ જીવન ચરિત (પાંકર'મ દેસપાંડે)	"	૭ ૧
બાપુની યાદ.મા (મળવંદિ'દત્ત)	"	૧ ૩
બાપુને ચમકે પચકે (રાલો'દ પ્રકાશ)	"	૧ ૩
ચક્રાભાષીની કાંધામાં (મનદવામદાસ બીરાવા)	"	૭ ૧
બાપુના પાત્રમાં યુગ (અમરનાથલલ) ને આરોનાઈ	"	૭ ૧
મામ જીવન ચરિત (જીવનદાસ રમે)	"	૧ ૦
માધીય (બાલકોને માટે)	"	૧ ૦
જીવન બીએ (મહા કલેક્ટર)	"	૫ ૦
મહાદેવ દેસાઈનું જીવન ચરિત (નરદરી પરીવા)	"	૨ ૩
આભરખના - આજથી લેખકથી	"	૮ ૦

'Indian Opinion' P. Bag, Durban.

લીસ્ટ નં. ૨ વાંચવા લાયક પુસ્તકો

પરવાસન રતિ (વિને.માલ)	૧ ૧
વિપત્તિન કલન	૪ ૦
બીજા પ્રવચનો	૩ ૦
એક મર્મ કુલ (મહાદેવ દેસાઈ)	૧ ૩
રામનાથ (ગાંધી)	૨ ૦
બાપુ આદી ચા (મનુભન બાપા)	૧ ૧
માનવી અધિકારો (કલેક્ટર)	૧ ૦
આપક મર્મ કાવના (ગાંધી)	૧ ૦
એલરાલી દિવાલો (મહા કલેક્ટર)	૧ ૩
લિ'કને કામો વિગેરે (અરોહ મહેતા)	૧ ૦
બાપુની કાંખી (મહા કલેક્ટર)	૩ ૦
આભા જીવનવાળિ (નારાયણ વિગેરે અરે)	૧ ૧
મધુકર (વિનોબા)	૫ ૧
નિલિ નાકને માર્ગ (ગાંધી)	૨ ૦
લેખકથી વર કલિ (નિલકાસ કામરો)	૭ ૧
ગાંધીય અને સુઝવણ (કિરોરનાલ મનાવાના)	૩ ૦
મનુભની સર્વ'ચોળ લેખકથી (ગોપાલદાસ પટેલ)	૧ ૦
એકલો બનેર (મનુભન ગાંધી)	૨ ૧
મા બાપુની ચીજી યાદ.મા " "	૪ ૧
બાપુની પ્રસાદિ (મધુરાદાસ ત્રીભાવ)	૫ ૦
કલકત્તોના ચમકાર (મનુભન ગાંધી)	૨ ૧
સમુળી કાલિ કિરોરનાલ મહાદેવ.મા	૪ ૦
લિ'કની અ'લેક મેધાઈ ચાલી (મનુભન દેસાઈ)	૮ ૧
નિલકરની કામો આમરો (મનુભન)	૫ ૦
લેખકથી દેવરો (ગાંધી)	૫ ૦
યુવ' આફ્રિકામાં (મહા કલેક્ટર)	૧ ૦
ગાંધીયને સરકાર સારવે પત્ર પહેવાર ૧૯૪૨ - ૪૪	૩ ૦
સામાયદની સમપરી (અમરનાથ દેસાઈ)	૫ ૦
સો પ્રાણ પાપો (કિરોરનાલ મહાદેવ.મા)	૪ ૧

INDIAN OPINION, P. Bag, Durban, Natal.

*A man of integrity
will never listen to
any plea against con-
science*

—Henry Home.

OPINION

Founded by Mahatma Gandhi in 1903.

Former Editor: Manilal Gandhi—1918-1956.

No. 42—Vol. LVI.

Friday, 19th December, 1958

REGISTERED AT THE G.P.O. AS A NEWSPAPER.
Price: FOUR PENCE

"NO HARMONY EXCEPT IN CO-OPERATION" SAYS NEHRU

ADDRESSING the convocation of the Delhi University recently, Mr. Nehru said that India's objective of a socialist pattern of society required not only economic reorganisation but a new way of thinking and living.

He said, "The acquisitive society, whose chief aim is profit making, not only brings petty conflict in its train, resulting sometimes in major conflicts, but also is opposed to the basic urge of modern man for social justice.

"In the world of today, where we sit on each other's thresholds and rub shoulders with each other, there can be no harmony except in co-operation.

"If we are to work for socialism, we have to remember that there cannot be any socialism in a backward and underdeveloped country. Socialism and Communism were children of an industrial civilisation which led to greater material resources. Socialism therefore is based on growth of material resources as well as social justice and the co-operative method of working."

Mr. Nehru said that in India today the methods of production were broadly speaking old fashioned and backward and that this led not only to economic backwardness but also was a

drag on the country's social and intellectual life. "It has become inevitable for us to fit in with the modern world of science and technology and it will be dangerous for us to imagine that we can live apart from it. It will be equally dangerous to think that we should accept

technology without the basic values which are of the essence of civilised man.

"Social justice," Mr. Nehru said, "has always exercised an appeal to sensitive persons. The basic attraction of Marxism for millions of people was not, I think, its attempt at scientific theory but its passion for social justice. To that extent therefore it supplied a spiritual need. It appealed to many intellectuals for

other reasons also. Unfortunately, to my thinking, it got tied up in its practice too much with ways of violence and suppression of the individual even though this was supposed to be done for the common good.

"I believe that the individual must have freedom to grow and I believe also that wrong means employed must necessarily produce wrong results."

Mr. Nehru added that deliberately discarding means for ends could neither be right nor ultimately be good for the individual or the group.

REASONS WHY DR. VERWOERD SAID "NO" TO WORLD BODY

THE refusal of the Prime Minister, Dr. Verwoerd, to accept an invitation to become an honorary president of the Royal Institute of International Affairs has brought the accusation from the director of the institute that this refusal can be taken as a deliberate indication of South Africa's attitude towards the other commonwealth countries.

It can be said authoritatively that two main reasons caused Dr. Verwoerd to decline the honour.

The one was that previous Prime Ministers of the Union who were honorary presidents (these included Dr. Malan and Mr. Strydom) were also Ministers of External Affairs.

The other reason was that Dr. Verwoerd had pre-

viously declined a similar invitation from the South African institute, and felt it would be inconsistent therefore to accept the invitation of the Royal Institute.

The Prime Minister wrote and signed a letter to the Royal Institute, and suggested, it is understood that Mr. Eric Louw, Minister of External Affairs, might be approached,

Dr. Verwoerd has had many similar invitations and has refused many of them.

The policy he is adopting, it is stated, is to extend his patronage as Prime Minister mainly to organizations which are of a national character and not sectional, and then only to a limited number, because having refused some it is difficult to accept others.

Each work has to pass through these stages—ridicule, opposition and then acceptance. Each man who thinks ahead of his time is sure to be misunderstood.

—Swami Vivekananda.

OPINION

FRIDAY, 19TH DECEMBER, 1958

Three Rays Of Hope?

IT is only rarely in the South African situation that one can feel at all optimistic, and for that reason it is perhaps necessary to be cautious in the hailing of hopeful portents, but as this is written, three unconnected events, of varying importance, do appear to provide three rays of hope for the future. The great powers, meeting at Geneva seem to be making some progress towards an agreement for the suspension of the testing of nuclear weapons. At Accra the Pan-African conference is meeting, and contrary to expectation and ahead of hope, the government of this country has allowed South African delegates, an African, to attend its deliberations. It is true that Messrs. Duncan and Ngubane are not official representatives of the South African government, but because of that, they are more representative of the country than any government delegation could hope to be. Finally, in the capital city of Natal, the Pietermaritzburg City Council has followed its praiseworthy change of heart over Group Areas proposals for the city with a declaration that it will not comply with the government's demand that complete apartheid be introduced on the bus system, and that it will contest in court the government's right to issue such an order.

To all this, the cynic no doubt has a ready answer: the Geneva conference will break down, again; the Accra conference will either be ignored completely by our government, or, what is worse, will be used as an awful warning to frighten white South Africans into the laager of white domination; the Pietermaritzburg City Council will be forced to capitulate, as so many other local bodies have been forced to capitulate in the past. All these things may happen, in fact probably will happen, but that will not diminish the importance of these three events. What remains important is the evidence they offer that hope is not dead. Even in the sphere of the international struggle for power there are some problems which are recognised as being so dangerous that the only way in which they can be solved is by discussion and agreement. In South Africa, even in its present unhappy state, there are people of all races who realize the importance of having the country represented at the Accra conference, and even an all-white city council is prepared to make a firm stand against further discriminatory legislation, even if the stand is justified on economic rather than moral grounds.

It might perhaps be argued that expediency is the reason for all these happenings, but even if this is true, and it seems doubtful, it does not rob them of all their value. In a world and a country that seems at times to have gone mad, any sane action is valuable, because it shows that madness is neither inevitable nor universal. Even if it does not show an acceptance, it does show an

awareness of the facts of the situation, and that is a hopeful sign. For in both the world and South Africa, one of the most alarming phenomena of our time has been the refusal even to realize what dangers exist in a given course of action. To say that there is no danger to mankind in the continued testing of nuclear weapons is far more dangerous than to be unable, for the time being, to agree on conditions for the suspension of the tests. To say that South Africa should show no interest in the powerful political forces operating in the rest of the continent is to blind oneself to a situation which is in its own way as potentially explosive as any hydrogen bomb. And for white South Africa to pretend that enforced apartheid is in any way desirable or even practicable, is to be as stupid as the fattened turkey that looks forward to a happy Christmas. But when the facts are faced and the challenge admitted, there is at least some hope that the challenge will be accepted. Awareness must precede understanding and action, and it is perhaps appropriate that at the traditional season of hope for the religion of the West, there are rays of hope discernable in three of the spheres where the values of Western civilization stand on trial.

Greetings To Our Readers

WE would like to wish all our readers and friends a very merry Christmas and a happy and prosperous New Year. Let us pray that this season of goodwill and fellowship will herald a time of peace upon earth and goodwill towards all men.

Gandhi On Non-Violence Versus Passive Resistance

NON-VIOLENCE does not require any outside or outward training. It simply requires the will not to kill even in retaliation and the courage to face death without revenge. This is no sermon on abstinence but cold reason and the statement of a universal law. Given an unquestionable faith in the law, no provocation should prove too great for the exercise of forbearance. This I have described as the non-violence of the brave.

Unfortunately for us, we are strangers to the non-violence of the brave on a mass scale. Some even doubt the possibility of the exercise of non-violence by groups much less by masses of people. They restrict its exercise to exceptional individuals. Only, mankind can have no use for it if it is always reserved only for individuals.

Let me make one thing clear. I have frankly and fully admitted that what we practised during the past thirty years was not non-violent resistance but passive resistance, which only the weak offer because they are unable—

not unwilling—to offer armed resistance. If we knew the use of 'non-violent resistance', which only those with hearts of oak can offer, we would present to the world a totally different picture of free India instead of an India cut in twain, one part highly suspicious of the other and the two too much engaged in mutual strife to able to think cogently of the food and clothing of the hungry and naked millions, who know no religion but that of the one and only God who appears to them as the guide of the necessities of life.

Adapted from "Harijan" 8 September 1946 and 27 July 1947.

Publisher's Notice

WE would like to inform our readers that there will be no issues of 'Opinion' and 'Indian Opinion' on December 24 and January 2 owing to the Xmas and New Year Holidays. Our next publication will be on January 9, 1959.

Racial Compartments—Purpose Of Identity Cards

By ELLEN HELLMAN

REFERENCE BOOKS are not an evil in themselves but it is the use to which reference books for African women can, already are, and most probably will be, put that makes them evil.

It is for this reason that the arguments about the necessity for having a register of the population and the advantages of being able to trace people or bury them or record marriages are completely irrelevant.

It is useful to have a population register. In the old days—and even if there never were "good old days," they certainly seem good by contrast—the desirability of introducing identity certificates for everyone was frequently pressed. Identity certificates, one thought, would help to administer what was then hoped would be an expanding system of social services; would make it possible to have an adequate record of births and deaths and provide the basic statistics which do not exist for the African population.

The whole idea only became obnoxious when the Population Registration Act of 1950 was introduced and it became clear that the main purpose of identity cards was to sort us into racial compartments. The burden of human suffering this racial labelling has caused, and is causing, day in and day out, is now tragically apparent.

Reference books—the compendium of documents all African men over 16 are compelled to carry and which are now being issued to African women—are not identity cards. True, they include identity cards, but there the similarity between the reference books of Africans and the identity cards issued to everyone ends.

What A Pass Is

Reference books are in fact "passes". That is what Africans call them and that is what they are. The essential characteristics of a pass are: That it is required for lawful movement, and that it must be produced on demand, failure to do so constituting an offence. These are the characteristics of the reference books that African men carry, and it is against the application of the same system to them that African women—together with all people who have any regard for personal freedom—are protesting.

The threat implicit in the present issue of reference books to African women does not lie in the mere fact of registration: it lies in the threatened application of the whole network of restrictions for which the Natives' Urban

Areas Consolidation Act provides. The most important of these is the restriction on entry to the towns.

Section 10 of this Act provides that no African, male or female, may remain in an urban area for longer than 72 hours without a permit unless he is exempted. Exempted Africans, who alone have a right to remain in the towns, are those who were born and have permanently resided in the town, those who have worked continuously for one employer for 10 years or who have lawfully remained in the town for 15 years, and the wife and unmarried children of African men in these categories. Furthermore, the exemption is only valid if they have resided uninterruptedly in the town since birth or, having qualified in the other two categories, have continued to remain in that particular town.

Perpetuators

This law has been on the Statute Book since 1952. It is part of the Government's good-will but doomed attempt to "freeze" the urban African population and to perpetuate the system of migratory labour. But without documents to prove whether a woman has or has not the right to be in the town, the law could not be enforced.

Some towns issued permits to African women—a form of half-way station to reference books—giving them permission to be in the town if they fell into one of the exempted categories or if they were employed. In the Cape Peninsula, where this system has been most rigorously enforced, the full impact has been felt. Women whose husbands had not been in the area for the requisite 10 or 15 years were ordered out. What matters if they had nowhere to go, if the family was broken up?

The issue of reference books must be seen for what it really is, the instrument whereby the curb on free movement and entry to the towns is to be accomplished.

There is only one way to deal with this situation. It is not to stop the issue of reference books,

The claim that there should be registration of African women, as of all other women, is a legitimate one; the Government states that one million reference books have already been issued. But let the reference books for African women become the equivalent of the identity cards that other women possess.

Fear And Dread

This can be brought about by eliminating the features that turn reference books into passes. Firstly, they should not have to be produced on demand. This would eliminate a great deal of that fear and dread with which African women, rightly, view the issue of reference books.

It would largely eliminate the sudden arrest, the raiding, the shattering of families and neglect of children, the hatred of the police which is undermining the respect for the law as such.

Above all, it is the Government's duty to listen to the widespread representations that are being made to suspend the application of Section 10 of the Urban Areas Act. This would ensure to African women the freedom of movement they had in the past and to which they have an absolute right for the future. Stop

India's Need For More Aid

INDIA'S Finance Minister, Sir, Morarji Deasai told the Lok Sabha that India would require 650 million dollars in foreign aid during the last two years of the second five year Plan.

He revealed that he had received aid to the extent of 350 million dollars from United States, Great Britain, Canada and West Germany. West Germany had offered to give an additional aid of 60 million dollars should that become necessary.

Commenting on India's need for financial aid, "Financial Times" says that while monetary aid should be given by all means, the aid giving countries must see that it is not utilized in such over ambitious projects where the expense is more than the money available, and thus once more bring India to the verge of financial collapse.

R. VITHAL

Bookkeeping, Writing up Sums of Books, Balance Sheets, Income Tax Returns.

Contact No. 12 Barkly Avenue, 28 Market Street, Cor. Diagonal & Market Sts. Job writing. Phone 33.1654

DIRECT IMPORTERS FROM INDIA AND OVERSEAS

A. K. Hoosen & Sons

WHOLESALE MERCHANTS

116 Queen Street. Phone 27349. P.O. Box 2168
Tel. Add: HOONSENSONS. DURBAN.

STOCKISTS OF:

Caromboards, Agarbattis, Sarees, Handbags, Fancy Goods, Novelties, Ornaments, Giftwares.

Blouse Materials, Plastic and Glass Bangles, Silver & Brasswares, Ladies' False Hairs, Imitation Jewellery,

Electric Table and Wall Lamps, Haberdashery Lines and Clocks.

Also Stockists of: Coconuts, Jhinga, Tamarind, Etc., Etc.

COUNTRY CUSTOMERS

We have pleasure in announcing the appointment of Mr. YUSUF BHOOLA as our Traveller for the District of Natal

Kindly write to us so that we may ask him to call on you to show you the wide range of lines we carry.

International Club Will Close Under Apartheid

SOUTH AFRICA'S only remaining inter-racial club, the Durban International Club, will have to close down because a Group Areas Board has refused Whites, Coloureds, Chinese and Africans permission to meet on its premises. The club was founded 15 years ago "to promote racial understanding and harmony."

Africans have also been banned from attending many non-European cinemas, and it is expected that this ban will soon be extended to every mixed-race cinema in the Union.

Government decisions affecting several restaurants, non-European clubs and other social meeting places are pending.

This sudden impact of apartheid legislation was felt in Durban after the Natal Group Areas Board had issued Government decisions refusing applications for permits which have become necessary in hundreds of cases under the Consolidated Group Areas Act of 1957.

Managements of cinemas catering for non-Europeans, such as the Durban Avon, the Albert, the "de luxe" Shah Jehan and many owned by the European group, African Consolidated Theatres, are being told that Africans, who form a large part of their clientele, will not be allowed to attend.

Theatre owners will probably lodge appeals against this Government decision as soon as the situation has clarified.

The Durban International Club which has not yet received a decision on an earlier permit necessary, because of the so-called "Church Clause" of the Native Laws Amendment Act) has been virtually down by a Natal Group Areas Board decision which was made known on Tuesday night.

The club has been informed that its application for a permit authorising White, Coloured and Chinese to occupy the club premises has been refused by the Minister of the Interior.

The Minister of Bantu Administration and Development has refused a similar application affecting Africans.

Both of the Club's applications were supported by Durban City Council—which also sent a representative to the Group Areas Board hearing of the case five months ago.

The Club, with about 300 members, owns a hall and kitchen at 341 Pine Street, a place described by the City Council as "ideally situated."

Its purpose was to "enable people of goodwill of all creeds and races to meet one another" and "to promote racial understanding and harmony."

Its constitution banned politics, ballroom dancing, gambling and drinking.

The Club offered library and reading room facilities to all races and often acted as host to consuls and visitors from other parts of the world.

The Durban International Club was the only one of its kind in the Union that has functioned successfully for any length of time.

There are other successful clubs, however, catering only for non-Europeans, which may be affected by the present legislation. These are clubs which allow social mixing of Indians and Africans, or Coloureds and Africans.

One such club has a permit decision pending in Durban.

The Goodwill Lounge, an Indian restaurant serving special curries, often patronised by Europeans, is also waiting for a permit.

Organisations such as the Bantu Social Centre, which is run by the Y.M.C.A., and the Indian Social Club, may also require permits.

Cape Africans Banned From Cinemas

Africans have been banned under the Group Areas Act from attending non-European cinemas in the Cape. The ban in the case of five cinemas owned by African Consolidated Theatres became effective about a month ago. —"Daily News."

Apartheid Story To Be Filmed

HOLLYWOOD—A novel about racial relations in South Africa, "Laws & Their Enemy" by Frederick Smith, has been bought for filming by the Mirisch Company.

They will probably begin work on the film in 1960.

The novel has already been published in Britain and will appear soon in the United States. —Sapa Reuter.

When you are in Durban don't forget to visit the New and Most Up-to-Date

MOUNT EVEREST

VEGETARIAN LOUNGE

Come and Enjoy Appetising and Delicious
MEALS — CURRY & RICE — SNACKS, etc.
Cleanliness and Civility Assured!

Sweetmeats available at Reasonable Prices
All Sweetmeats are made from pure
Wholesome Ingredients

We also have 7 Modern Rooms, Single or Double for Boarders
at Reasonable Tariffs

Visit Us and see for Yourself

MOUNT EVEREST

Vegetarian Lounge

126-128 PRINCE EDWARD STREET DURBAN - PHONE 67571.

Mahatma Gandhi

By PROF. ARNOLD LLOYD, M.A. Ph.D.

(Continued from last week)

WE must now shift the focus of attention to India. There is obviously no time for anything like an adequate account of the course of events that led up to Indian independence, and all that can be done is to concentrate on one or two incidents. Gandhi's views remained curiously unchanged from 1909, when he published "Indian Home Rule" until his death. He wanted Hindu-Muslim unity, the removal of untouchability, the promotion of home-spun cloth and independence.

From 1909 onwards, Gandhi was largely concerned with politics and of politics I know very little, so this part of my lecture will inevitably be quite inadequate. It will probably be best if I tell you something of my contacts with Gandhi at the time of the Round Table Conference of 1931 when he came to England on an overture by political mission.

He regarded his work in South Africa as essentially moral and social, and indeed religious, and until 1909 he kept free of politics so that he might be free to take up the cudgels on behalf of any individual or class whom he regarded as oppressed. He preferred warm human relationships to the competition for power inevitable in politics. However, when he became leader of the All-India Home Rule League, he accepted the political task of securing home rule for India.

During the 1900's Gandhi's mind was much occupied with generalising the spinning of yarn for "Khadi", the coarse cloth which soon became the uniform of the conscientious Indian home rulers. To some of the persons of his friends who criticised him that he was living in a quaint old age, Gandhi, held to his plan to convert India's village industries into a new life. He was not at all why every Indian should not spin and weave every year the 15 yards of cloth needed. He popularised the spinning wheel, especially to give occupation to millions who, for at least four months of the year, had nothing to do. So Gandhi and Nehru walked about in unsewn white shawls, and did their best to revive the peasant industry. I

have a vivid recollection of Gandhi squatting on the floor when he stayed with us in 1931, taking out a roll-topper spinning wheel out of his travelling case and spinning silently as the discussion went on.

Another custom of his is well worth a passing mention, and perhaps the best way of introducing it is to describe a social party I had arranged at my flat for some students to meet the Indian leaders. It was a Monday evening and C. P. Andrews, the lovely English schoolmaster and poet who acted as liaison officer was deputising for Gandhi. The telephone bell rang and when I went to take the message, a pleasant voice said: "Good evening, this is the Viceroy of India. I wonder if I could speak to Mr. Gandhi." I explained that that was, unfortunately quite impossible, as it was Mr. Gandhi's day of silence, when by an inflexible rule, he retained into unbroken silence for twenty-four hours. Gandhi was very honest about his day of silence every week, an observance which some of his more mystical friends talked about in a sentimental and pious way. He was very particular about it. He started it, he said, "when I was being torn to pieces with stress. I was working very hard, travelling to hot trams, incessantly speaking at many meetings and being approached in trains and elsewhere by thousands of people who asked questions and made incessant plans and so on. I really needed to rest for one day in the week, so I instituted a day of silence. Later of course I clothed it with all kinds of virtues and gave it a spiritual cloak, but the original motive was really nothing more than a desire to have a rest." Of course, he used the silence for deep spiritual exercises, but his remark is typical of his humorous way of not taking himself too seriously. He was refreshingly humorous. I am reminded of his remark to a young reporter who asked him whether he did not think the customs of Khadi were rather odd for the 20th century. Unfortunately for the young reporter, he was himself clothed in that variety of gelling trousers known as "plus 4." In reply to the question about his Khadi, Gandhi said with

a grin: "Well, I don't know that your plus 4's are any less odd than my minus 4's."

A turning point in Gandhi's political career came in 1930, when he made up his mind that the only proper attitude to adopt towards Great Britain was that of hard bargaining.

Previously, in 1928, he had organised with Mr. Patel, who was Mayor of Ahmedabad, the peaceful revolt by 25,000 peasants against the 20 per cent. rise in taxes decreed by the British Government. The peasants put into action the technique of Satyagraha first worked out here in South Africa. They refused to pay taxes, so their holdings were seized, thereby depriving them of their working animals and of their milk supply. The tax collectors condemned hatching pots and pots and horses and carts, but the peasants remained non-violent. Months passed, the peasants stood their ground. Voluntary contributions flowed in from other parts of India. At Gandhi's suggestion, India celebrated a *Hartal*, the cessation of all work and business for a day. The British Government capitulated: it promised to release all prisoners, return all confiscated land, all animals or their value in money, and to cancel the tax on taxes.

It was obvious that "Satyagraha" worked. But the Government took steps to arrest the trend of the movement and to isolate and communicate were joined on mass. Gandhi was being encouraged meanwhile to start a political war of independence, but he insisted that Indians must meet national crises by non-violent means. He nevertheless declared for independence under dominion status by 1930.

Fortunately for everyone concerned, in Britain and in India, the Labour Party won the English elections in May 1929, and a way was opened for a Round Table Conference to discuss India's constitutional development.

Unfortunately 1930 dawned without any concessions from the British government, so Gandhi launched his campaign of civil disobedience. It began with the oldest letter from Gandhi to Lord Irwin, the Viceroy. The letter began "I am your friend." It explained that Gandhi was about to launch his campaign of civil disobedience, and that unless he did so, he would in the long run quite plain. He explained that he could not intentionally hurt anyone and that though he regarded British rule as a curse,

he did not intend any harm to a single Englishman. The British rule was a curse because it impoverished 400 million by a system of progressive exploitation and by ruinously expensive military and civil administration. He reminded Lord Irwin that his own salary was £1750 a month—more than five thousand times the average income—and went on to implore him in the light of these evils.

Non-violence—*satyagraha*—would start with the release of Gandhi's Satyagraha Ashram, but would spread to the whole of India. He intended to ignore the salt tax and expected that tens of thousands would follow his example. He concluded the letter with the words "I remain, Your devoted friend, M. K. Gandhi."

The letter was delivered by a friend of mine of student day, Reggie Reynolds, who, died in India, took it to the Viceroy's house.

The Viceroy didn't reply. His secretary wrote a laconic answer in the style of an emboldened schoolmaster.

So Gandhi and his 70 men and women disciples set off on a two-hundred mile march for Dandi where the civil disobedience was to begin. They carried two-hundred miles in three weeks. The procession halted many times to enable the Mahatma to instruct the people to wear khadi, abstain alcohol and drugs, abandon child marriage, keep silent, live simply and, when the time came, break the Salt Law.

By the time the group from the Ashram reached Dandi, their marching column was a conventional army of some thousand strong.

Next day the saltworks accompanied Gandhi to the sea where they pushed up some salt left by the waves. It was a symbolic revolt to possess salt not obtained from the British Salt monopoly. All along India's coast the villagers made salt from sea water. The police began to use force. Civil disobedience never created unrest. The police attacked marching columns of resisters with steel rods "lathis," and not one raised a hand to defend himself.

Unprovoked attack was hit, and fractured, and many fell to the ground in agony, but there was no weeping. They marched steadily on, with heads up, but not as hands on knees to cheer them up. There was no fight, no struggle, they simply marched on until they were struck down. This went on for several days, and it ended British prestige in India.

Tagore expressed the new situation in these words: "Those who live in England, far away from the East, have now got to realise that Europe has completely lost her former moral prestige in Asia. She is no longer regarded as the champion throughout the world of fair-dealing and the exponent of high principle, but as the upholder of Western race supremacy and the exploiter of those outside her own borders. For Europe this is, in actual fact, a great moral defeat that has happened. Even though Asia is still physically weak and unable to protect herself from aggression, nevertheless she can now afford to look down on Europe where before she looked up."

A Round Table Conference was convened in 1932 to attempt to bridge the gulf between the British and the Indians. Winston Churchill summed up the historic meeting in his laconic style. He was revolted, he said, "by the nauseating and humiliating spectacle of this one-time Inner Temple lawyer, now a seditious 'Jahur,' standing half-naked up the steps of the Vicar's palace, there in negotiations and in parley on equal terms with the representative of the King-Emperor."

Out of the discussions came a pact, which included permission to manufacture salt, release of prisoners and an end to civil disobedience. Gandhi undertook to attend a Round Table Conference in London.

Gandhi and his party travelled to England at the cheapest rate, and decided, on arrival in London, to live in the East End—about five miles from St. James' Palace, where the conference was to be held. The little cockney kiddies called him "Uncle Gandhi" and one, more saucy than the rest called out "Hey, Gandhi, where's your trousers?"

He had tea at Buckingham Palace, dressed in his loin cloth, sandals and shawl. When someone asked him later if he really thought he had enough on, he said, "Well, King George had enough on for both of us!"

It was during his 23 day stay in England that he came to stay with us in Birmingham. There were, of course, long, keen arguments about the rights of civil disobedience and of satyagraha, but the occasion that remains most vividly in my mind occurred when we went for a short walk at the end of a hard day. As we came out of the drive onto the pavement a harassed Birmingham mother went by with a fawning baby in her arms and two toddlers hanging on her skirts. She gave

the baby a good shake; But the Mahatma, with his principle of ahimsa, could not let that go unchallenged. He said: "You'll never get the baby to sleep that way" and he took the baby who looked up into his smiling toothless face, gave him a sympathetic smile and went to sleep. Gandhi then handed the baby back and we continued our walk. The poor mother was so astonished by the apparition in khadi that she was quite speechless.

We have no time now to review, in detail the steps by which India and Pakistan became independent of British control rather more than ten years ago.

Indian independence was the end, "the glorious end" of the thirty-two years of work since Gandhi had left South Africa. It was true, of course that from 1947 onwards Indians would rule where Englishmen had ruled before, and that the Indian two colour would fly instead of the Union Jack. But from Gandhi's point of view, it was a hollow victory, indeed a tragedy, for the army, who had been led for thirty years by Gandhi, was now defeating its own General.

He refused to join in the celebrations of independence day because Indians had consented to the partition of India and were not really wedded to the idea of non-violence. They did not really believe in ahimsa or satyagraha.

Hindu-Muslim riots broke out and Gandhi decided to fast, to death if necessary, unless the rioters came to their senses. He was fasting, he said, in the hope that he would stir the consciences and wake up the mental cloggers. (He was 78 years of age).

He fasted for more than three days, but the rioting stopped. The various leaders gave him written promises that rioting would not again break out in Calcutta, and it did not.

But the Mahatma felt that he must bring about an end to rioting elsewhere in India, so he started another fast, in Delhi this time. He was again successful, but the risk had been very great indeed. He loved life and wanted to live—(for 125 years, as he used to say), but he was quite ready to die, if by so doing, he could end religious riots.

He was, of course, now very frail and had to be carried to his meeting in a chair. The anti-Muslim group who believed in Hindu supremacy were however, still implacable. A home-made bomb was thrown at the

Mahatma at one meeting, and when it failed to hurt him he said, characteristically, that no one should blame the misguided youth who had thrown the bomb, for he probably regarded Gandhi as an enemy of Hinduism. In fact, Gandhi had insisted that the Hindus pay over some £40,000,000 to Pakistan and that was felt to be an in-

ult to good Hindus.

III. Friday, January 30th, 1948, Gandhi attended his religious meeting as usual. As he sat down, a man in the front row bowed to him and the Mahatma bowed in return. He smiled and blessed the gathering and, at that moment, he was shot dead.

(Concluded)

"Gross International Immorality"

—JAWAHARLAL NEHRU.

MR NEHRU, the Indian Prime Minister, told the House of the People on December 9 that the South African Government's apartheid policy was a "gross international immorality."

Winding up a Foreign Affairs debate, Mr. Nehru said he was surprised that countries which stood for democratic traditions and voted for the United Nations Charter and Human Rights Convention did not condemn this racial policy.

Some people, such as the Canadian Prime Minister, Mr. John Diefenbaker, had spoken against it, but some others did not do so.

Mr. Nehru defended India's membership of the Commonwealth despite South Africa's presence—on which he said he

could understand members' feelings—on the grounds that it had not led India to forsake any of her policies and had in fact helped her to put forward such policies more strongly to the world.

Mr. Nehru also defended India's participation in the Commonwealth Chiefs of Staff meetings at London and the naval exercises. As they gave Indian officers and fighting forces more experience.

Referring to a member's demand that India should not be too dependent on one country alone for her supply of arms for the defence forces, Mr. Nehru agreed with that view, but the main thing was for India to start manufacturing arms and be self-sufficient in defence equipment.—Saps-Renter.

Just Arrived

Famous Religious Gujarati Books

Maha Bharat	2	5	0
Thalasa Krit Ramayana 2 Vol	3	10	0
Talimik Ramayana 2 Vol.	4	10	0
Gita in Gujarati Explained	1	5	6
Gita Path Kalam Bhashan	10	6	
Manikarnika	19	6	
New Quaking Book Path Vigan			
Over 500 Pages, Fully Illustrated	1	12	6
Ambika Jigar, 2 Volumes	2	5	6
Dampata na Vivah Samaj Book	1	5	0
Dampata na Basha, Sexual Book	1	5	0
Dampata na Basha, Sexual Book	1	5	0
Kash Basha	1	12	5
Chandri Path	1	5	6
Vivah Vani	1	5	6
Ragat Jalaram, na Khatia	2	12	0
Jalaram na Amar Path Khatia	1	7	6
Gujarati Teacher, Gujarati Letter Writer	10/6 each		
Daily Prayer Book, Sri Swami, Adika, Manaba Khatia,			
Purothan Man na Khatia, Sri Bhatya Narain Khatia,			
Jalaram Dapa Khatia Arthia Bhangra, and many other			
Good Books at 2/6 each.			

ALL ABOVE ARE NOW ON FOR SALE.

D. ROOPANAND BROS.

PUBLISHERS AND BOOKSELLERS

Phone 20707.

P.O. Box 2524.

85 VICTORIA STREET,

DURBAN.

Pan-Africanism Or Communism?

By PATRICK DUNCAN, in Accra

IN two years since I was last here in 1956 Accra has grown and renewed itself. Slums are being torn down, wide boulevards are appearing, a feeling for space and monuments is expressing itself in this prosperous town and everything outside the rather Sophiatown-type slums is spick and span.

Flags are everywhere and at night a thousand coloured lights in the national colours of red, yellow and green, throw a festival glow over the town.

The All-African Peoples' Conference is beginning. Delegates are streaming in from all over the continent, from every country free or not free, Negro Communists from Dakar, white observers from Russia and the United States. Acas from the Maghreb and from Egypt, proud Ethiopians mingle as guests with their self-confident Ghanaian (pronounced Ghana-yan) hosts.

Mr. Khrushchev has welcomed the conference which he says shows the reality of African liberation from colonialism.

The South African Liberal Party is represented by a delegation of three and the South African A.N.C. by a delegation of five.

As the leader of the Liberal Party delegation, Mr. Jordan Ngubane discovered; it has been enough for an African travelling through African air fields to say that he is from South Africa and that he is travelling to Accra, for all barriers on fall magically and for the most essential documents suddenly to become unnecessary.

There is a feeling in the air that the conference may become a showdown. If it does, it may become one of the most important events in African history.

It is clear that colonialism is not an issue. All are united in feeling that colonialism must go. What is in issue is the method. On the one side stand those who abide by the stated objectives of

the conference, the application of Gandhian methods to the liberation of the continent and in consequence the peaceful arrangement of affairs with the ex-colonial powers on the pattern of Ghana's transformation.

On the other stand those who wish to see the continental liberation of Africa coincide with the proletarian revolution.

At the first meeting of the heads of delegations this conflict came right out into the open. The strong delegation from the United Arab Republic challenged the Gandhian policy and received strong support from the continent's Communists and in particular from groups of French African trade unionists.

Heavy support for the Gandhian policy came from the Africans who broadly seem to back the Ghanaian policies.

The Chairman, Minister Kofi Botsia, ruled that the conference was one for political parties only and asked the trade unionists to leave the meeting. The auspices see thus that the conference will turn out to be the acting out in real life of the rule of one of George Padmore's books "Pan-Africanism or Communism?"—"Contact."

Heavy Jail Term For Samad Khan

Khan Abdul Samad Khan, popularly known as Baluch Gandhi, was sentenced to fourteen years rigorous imprisonment under the martial law regulations by a military court at Quetta.

Samad Khan was a noted October last and tried for anti-State activities.

Prasad In Malaya

INDIA'S President, Dr. Rajendra Prasad who was recently in Kuala Lumpur said at a royal banquet in his honour that Malaya and India as independent countries were both travelling the same road.

He said: "Apart from a great thankfulness, my deepest feeling now is that of great humility. It is the kind of humility that one experiences when one is faced to face with history with the weight of years of struggle behind and a vista of years of endeavour ahead."

"Two decades ago freedom was a goal that we were endeavouring to reach, but could not predict when we would be able to attain it. Yet we knew that there was no limit to human endeavour and that God willing one day we would win freedom. We did. And after years of endeavour you also have done the same."

"Now that we both have attained freedom and have earned the great privilege of liberty,

your sovereignty and mine, we are all travellers on the same road, the road to a future that is bright and full of hope but which demands from us devoted and dedicated work."

Dr. Prasad said: "I feel convinced that we both in Malaya and in India will work together as friends and equals towards this future. Both our Governments and people are engaged in the common task of giving to our political freedom that economic and social content which makes for peace, progress and betterment of the lot of the common man."

"We shall devote ourselves to these noble tasks in a spirit of humility and dedication in the service of our peoples."

Women's Part In Legislation

SIR BRUCE HUIT, Administrator of the East Africa High Commission, opening the Council meeting in Nairobi recently of the East Africa Women's League, said much social legislation in East Africa had been introduced through pressure from the League.

"Although the League is not supposed to mediate in politics—and rightly so in my opinion—it is particularly interested in good government in all its forms." Sir Bruce said "in recent years a notable example of the League's work was the demand for more suitable legislation dealing with

the care of children, which culminated in the enactment of the 'Neglect of and Cruelty to Children Ordinance.'

He said he knew of no other voluntary organisation with interests as wide as those of the League, which had before it for its Council meeting an interesting and varied agenda ranging from the Income Tax law changes to the price of posho, the welfare of deaf children to the promotion of local industries, and the provision of better wireless programmes for children, to the Kenya bacon industry.

NOTICE

We have been advised by the Postmaster-General that those subscribers who are in arrears with their subscriptions will have to pay extra postage fees, therefore we shall be obliged if you would kindly send your subscription on receipt of our statement.

SUSHILA GANDHI,
Manager.

Cable & Tel. Add. HARGVAN.

Phone 29368

P. Hargovan & Co. (Pty.) Ltd.

Earthenware Pickle Jars 3 Gallons 12/6 each F.O.R. Durban
Fresh First Grade Green Ginger 1/2 per lb. " "
Fresh First Grade Garlic 2/- " " "

Cash with order only.

P. O. BOX 1250.

155/7 Warwick Avenue
DURBAN.

Introduction Of Decimal Coinage

THE Finance Minister, Dr. Dönges, said in a statement in Pretoria that decimal coinage system will be introduced in South Africa by early 1961. During the next session of Parliament, the Minister said, the necessary laws will be introduced and preparations for the change over will start at once.

Commenting on the introduction of decimal coinage the "Star" writes:

After dickered with the subject for months, the Cabinet have plunged into a decision in favour of decimal coinage just at the moment when public opinion appears to have turned against it.

Three months ago the then Minister of Finance said that the Government would be guided by public reaction to the commission's report, but in the event they appear to have ignored it.

There was a time when the atmosphere was fairly favourable—commerce at least, the most influential section concerned, was inclined to support the change. Since then the swing has been the other way. The Associated Chambers of Commerce decided at Margate to urge postponement. The Federated Chambers of Industry is definitely opposed. The Life Officers Association, representing insurance, has decided

against it. The TUC is critical. If letters to the Press are a guide, the public would prefer to keep things as they are.

The most important reason for this hardening of opinion is probably the cost of conversion. Officially estimated at £9,000,000, it is likely to be much more—some say £30-million. With a downward turn in business and the prospect of a hard Budget, this seems the least propitious time for a project which was bound in any case to be unpopular with the ordinary man and woman, who do not like their lives upset.

Why, then, did the Government decide that they had received a mandate to go ahead when in fact all the signs pointed the other way?

The initial error was in accepting decimalization in principle instead of allowing the commission to inquire into the merits and test public feeling. Predisposed to act, the Cabinet have

decided that they know best after all.

The result may well be that Dr. Dönges will not get the wholehearted co-operation for which he appeals. Once more he finds himself burdened with an unpopular assignment, a fate which seems to have dogged him throughout his ministerial career. On the one hand, as Minister of Finance, he may have to wring

more millions out of tax-payers in the next few far ordinary purposes; on other persuades them that can afford a luxury they do particularly want.

To the economic tions ahead is now to be the endless confusion and of a change the advantages which are more theoretical real.

Apartheid In Street Collection

THE Johannesburg City Council has enforced an old ruling and because of it the Transvaal Association of Boys Clubs may lose money.

The ruling is: Africans may not part in street collections—except at places where they usually gather.

Last year the Boys Club relied on African collectors. The ruling means they will have less than 20 collectors on Saturday.

They need—and had last year—between 300 and 400.

Mr. John Holon, chairman of the fund-raising committee of the Association, said: "Last year people gave generously. Many gave notes—and said they did it because they were pleased to see non-Europeans helping them-

elves.

"Unless we collect at £150 on Saturday we will be allowed a collection next."

"Our organization has 4 members, runs 105 clubs, the 16 years it has been in existence, its municipal grant has been constantly shrinking.

"The clubs are centres of healthy activity for youths who might otherwise be on the streets or in gangs."

A Johannesburg Social Affairs Department official said: "The ruling—about which people had been getting slack—is to protect both public and collectors."

"There have been incidents when a European has taken exception to an African trying to collect money from him."

India's Largest Insurance Company At Your Service

The New India Assurance Company Limited

SOLE REPRESENTATIVE IN THE UNION OF SOUTH AFRICA

RUSTOMJEE JALBOY RUSTOMJEE

140, Queen Street, DURBAN.

FOR SERVICE AND SECURITY
CONSULT US FOR
EVERY TYPE OF INSURANCE

P.O. Box 1610,
Residence: 111 Eleventh Avenue,
DURBAN.

Phones:
Office: 25845
Residence: 36413.

India Letter

(From Our Own Correspondent)

Premier's New Year Message

ASKED for a New Year message at the end of his press conference, Mr. Nehru advised the correspondents: "Keep your nerves and work hard."

Priority For Fertiliser And Steel Plants

Mr. Nehru declared in New Delhi that the needs of the people—particularly the common people—would determine the shape of the Third Plan.

Answering a question at his monthly press conference, Mr. Nehru indicated that some of the projects likely to be accorded priority in the next plan were the fertiliser plants, steel, mining equipment, coal and atomic power.

Mr. Nehru said that full employment remained the goal of his government. He pointed out that though capital intensive industrialisation like steel provided comparatively little employment in themselves, the steel produced gave rise to innumerable industries whose employment potential was very high.

Referring briefly to Commonwealth Week, Mr. Nehru said on far and wide was concerned this had two connotations. First, it provided a forum for periodical meetings at different levels for problems of common concern. The second link was provided by Parliamentary form of Government, which had so far characterised the Commonwealth.

He refused to comment on the possibilities of having to sit at the same table with a military dictator like Gen. Ayub Khan at a future Commonwealth conference pointing out amidst laughter, that one did not know whether the present government in Pakistan will endure till the time of the next Commonwealth meeting.

Dr. Prasad Commends Democratic Thought

Two stirring and thought-provoking addresses by Dr. Rajendra Prasad on the life dangers facing youth and growing democracies and on the Gandhian philosophy of Ahimsa highlighted the third day of the Indian President's popular visit to Johannesburg.

Addressing a special sitting of Parliament, Dr. Prasad warned the members that if the great adventure of democracy was to be a complete and lasting success then the people through democratic thought and habit must always place the country before self and duty before rights.

Movie cameras whirled inside the rectangular peaked chamber as Dr. Prasad declared that "we are apt in the course of ruling to reverse this process and to think that rights are primary to duties and must be enforced."

Members, numbered 265, and visitors in the gallery loudly cheered Dr. Prasad at the end of the address and the latter described it as a great speech requiring close study.

Observing crowds once again filled the roads as the President later drove to Isman Megara where at a glittering ceremony in the chandelier-lit ceremonial hall of the State Palace the University of Indonesia conferred on him the honorary doctorate of laws degree.

Andhra Pradesh's Crop Of Confusion

Never having heard the word 'Rabi', persons in some parts of Andhra Pradesh worked vigorously for increasing "Rabi" (millet) production during the recent campaign for a bumper Rabi crop.

Launch Steamer Collision

Nine persons were killed in a collision between a passenger launch and a cargo steamer in the river Madhavathi according to a delayed report reaching Deccan.

The launch was at anchor following some engine trouble, when a jute-laden steamer on its run collided with it. The launch capsized throwing overboard many of its 70 occupants. Nine of them were drowned. Many of them swim when.

Six Killed And Three Injured

Six persons were killed and three injured when the gang of the notorious dacoit, Pannu, opened fire on a funeral procession in Bhupal.

Four persons died on the spot and two succumbed to their injuries later. Three others also sustained injuries.

It is stated that Pannu arranged this raid presumably to take revenge on the deceased whom he suspected to be informant responsible for the encounter between his gang and the police in July last year.

Chinese New Railway Line To Reach Indian Border

China's sprawling and expanding railway network will soon reach within two-hundred miles from India's northern frontier and the Buddhist Kingdom of Bhutan, which is an Indian protectorate, the New China News Agency announced.

This railway is claimed to be the world's highest. The railway will pass through complex geological and topographical regions at an average altitude of 13,000 feet. Approximately 300 miles of the railway will pass through perpetually frozen areas while about 20 miles will be across a salt lake.

Transvaal Hindu Seva Samaj SILVER JUBILEE CELEBRATION

The Silver Jubilee of the Transvaal Hindu Seva Samaj was celebrated at the Gandhi Hall, Johannesburg on Saturday the 13th December and Sunday the 14th December respectively. The celebration was opened by His Worship the Mayor of Johannesburg, Councillor I. Mehta, Mr. Z. V. Parekh, chairman of the Samaj presided at the meeting.

The celebration commenced with prayers and welcome song sung by the girl students of the Gandhi School. The Mayor was then welcomed and garlanded by the chairman.

The Secretary of the Samaj Mr. V. M. Modi then read some of the messages.

Among the other speakers were Messrs. J. Nanubhai, Dr. R. U. Mehta, R. N. Gopal, B. N. Patel and Jamnadas.

On Sunday the 14th December, in the morning session, Mr. B. U. Master presided over the religious ceremony, which was

performed by Messrs. C. M. Mehta and U. M. Jekhekar.

The afternoon session was presided by Mr. V. B. Patel.

Other speakers were Messrs. N. M. Mistry, M. K. Patel, N. P. Kaliam, L. F. Modi, N. P. Dadvadia, D. U. Mistry, B. U. Master, Gopal and Mr. S. D. Bhatt.

TO LET

Modern and established General Dealer and Retail Butcher businesses with all conveniences in exclusive fashion. Arms catering for all classes. Reasonable rentals.

Write to:

Box 129, KLIPTOWN.

NEW BARGAINS

Scrap Split Leather and Sole A Bargain for Shoemakers and Shopkeepers

50 lbs Bags for 5/2 only.

Cash With Order

Railage paid to Union Railway Station and Dry Chillies 21 lbs Bags for 19/- F.O.R. BRITS.

MAARMANS (Pty) Ltd.

Box 16, Phone 128, BRITS, Transvaal.

BOOKS FOR SALE JUST ARRIVED

Mahatma Gandhi (Last Phase)	1	12	6
Political Philosophy of Gandhi	12	0	
My Experiences with Truth	15	0	
Women and Social Injustice	7	0	
Bermuda	5	3	
Christian Mysticism	3	0	
Discipline of Non-Violence	1	0	
Indian Home Rule	2	0	
Truth is God	2	0	
J. C. Kumarappa	3	0	

Obtainable From:

'Indian Opinion,'

P. Bag, Durban.

Netal.

Phone 625-6754

P. O. Box 1549.

MASTER BROS.

(PTY) LTD.

WHOLESALE MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS

HOUSE FOR KEEN CASH PRICES

23 West Street, JOHANNESBURG.

Newly Arrived 'Jaico' Books

KASHMIR PRINCESS	25 s.
One Thousand Nights On A Bed Of Stones	4 s.
The Unmarried Widow	4 s.
The Spell Of Aphrodite	4 s.
Some Inner Fury	4 s.
Stories From Bengal	4 s.
Churalekha	4 s.
The Ten Princess	4 s.
War And Peace	4 s.
The Living Thoughts Of Voltaire	4 s.
The Living Thoughts Of Karl Marks	4 s.
The Living Thoughts Of Confucius	4 s.
Somdeva's Katha Sarit sagara	4 s.
Tales From Kalidasa	4 s.
The Whirlwind	4 s.
The Voice Of God And Other Stories	4 s.
Kadambari	4 s.
Keeping Fit	4 s.
The Miracle Of Milk	4 s.
Siddhartha, Man Of Peace	4 s.
Goutama, The Buddha	4 s.
Nectar In Sieve	4 s.
Somadeva's Vesala Panchavinsati	4 s.

(Postage 6d. Extra)

Obtainable From:

**INDIAN OPINION,
P. Bag, Durban.**

BOOKS FOR SALE

Remembrance—M. K. Gandhi	2	6
An Atheist With Gandhi—Horn G. Rao	3	0
A Gandhi Anthology (Book I)—V. G. Desai	1	2
Gandhian Ethics—Bennyopal Ray	2	6
Basic Education—M. K. Gandhi	2	5
Bapu's Letters to Mira (1924-48)	10	2
For Pacifists—M. K. Gandhi	2	6
The Educational Philosophy of Mahatma Gandhi: —M. S. Patel	8	6
To Women—Amrit Ram	1	0
Drick, Drugs and Gambling —M. K. Gandhi	3	5
To the Students—M. K. Gandhi	2	6
The Gospel of Selfless Action or The Gita According to Gandhi (Translation of the Original in Gujarati with an additional introduction and commentary) —Mahadev Desai	2	8
What Is Wrong With Indian Economic Life —D. V. K. K. Y. Rao	3	0
Christianity Its Economy And Way Of Life —J. G. Kumarappa	2	8

Obtainable From:

**Indian Opinion,
P. Bag, Durban, Natal.**

MISS TEHMI SORABJEE RUSTOMJEE

has pleasure in announcing that she has been appointed as
Agent for:—

NATIONAL MUTUAL LIFE ASSOCIATION OF AUSTRALASIA LTD.

(INCORPORATED IN VICTORIA, AUSTRALIA.)
ESTABLISHED 1869

**A LIFE POLICY WITH THE NATIONAL MUTUAL
ENSURES ABSOLUTE SECURITY WITH GOOD BONUSES**

Please write or inquire for further particulars:

106 Mansfield Road, DÜRBAN.

P.O. Box 476.

Telephones: 47888.

Telegrams & Cable: "SORABTEM."

47453.

પાસ—ભાગલા પાડવા

—એલન ડેલમેન

ઓળખ માટેની પાસ છુટકે ખરબચોળ નથી પણ એનો ને રીતે આફ્રિકન ઓળખાણ અમલ કરાયો અને કરાય છે અને કરાયો તે નિતી આ યોજનાને ખરાબ કરે છે. મહા દોષ છે. એઓ એમ કહે છે કે રજીસ્ટર કરાવ્યા કોમ તો વ્યક્તિને યોગ્ય છે, લગ્નના પ્રસંગે એથી મહુ સગવડ મળે સાચ છે, એ બોલે છે.

વસ્તી પત્રક મોઢાવણ ઉપયોગી છે. જુના જમાના—કે ને જમાને સારો હતો.—ખરબચોળે સરખામણી કરીએ તો સારો હતો—ત્યારે પણ ઘણીવાર એઓળખ પત્રોની રીત લખાઈ કરવાનું વિચારણું હતું. સમાજ સેવાના કાર્યોમાં તે મહુ ઉપયોગી થાય એમ પણ માનવામાં આવતું. આથી જન્મ અને મરણની નોંધ શરૂ કરવામાં આવી પણ તે પણ આજ સુધી આફ્રિકનો માટે શરૂ નથી થઈ.

ત્યારે ૧૯૫૦માં વસ્તીપત્રો રજીસ્ટર કરવાનો કાયદો થયો ત્યારે ખબર પડી કે ઓળખપત્રો પાછળનો હેતુ ભલે ભલો વચ્ચે સાબર પાડવાનો છે, અને આને આપણે તેના પરીણામે ભોગવી રહ્યા છીએ. રેફરન્સ છુટકે ને વિવિધ મહત્વનીઓથી સરેલી છે અને ૧૬ વર્ષ ઉપરના બધાજ આફ્રિકન સ્ત્રી પુરુષને રાખવાનું હકેવામાં આવ્યું છે તે છુટકે આયકનટીટી છુટકે-ઓળખ પત્ર-નથી. એ ખરૂં છે કે એમાં ઓળખપત્ર છે પણ બીજાઓનો ઓળખપત્ર અને આફ્રિકનોની રેફરન્સ છુટકાં થોડી પણ અમાનતા નથી.

પાસ શું છે

રેફરન્સ છુટકે એટલે અધી અતના પાસ-પરવાના. આફ્રિકનો એ નામે એને ઓળખે છે અને તેજ ખરૂં છે. પાસમાં મહત્વની વાત છે તે એ છે કે, કાય-

રેફરન્સ રીતે ને કાંઈ અળખા કરવી હોય તેને માટે પાસ જરૂરી છે. ત્યારે પણ પાસ બતાવવાની માંગણી થાય ત્યારે બતાવવીજ પડે, નહીં તો ગુન્હો મળાય. આજ કારણે આફ્રિકન ઓળખના પાસ માટે પણ છે અને તેથીજ ને દોષો ભવિષ્ય સ્વાતંત્રતામાં માને છે આ છુટકે છે તે લોકો આનો વિરોધ કરે છે, રેજીસ્ટરન ઓળખ કરવામાં આવશે તેમાં કાંઈજ કુદર્યાન નથી પણ તેની આજુ બાજુ તેડીવ અરબન એરીયાલ કાયદાની જે ભાગ ગુલ્લમ, માં આવી છે તેનાથી કુદર્યાન છે. (અનુસંધાન મટે જુએ પાનું ૧૫૭)

સર્વે માટે આફ્રિકનીઝમ કે કોમ્યુનીઝમ

—પેટ્રીક કૅલન

મી. પેટ્રીક, કૅલન એઓ આકાશમાં ભરાયેલી આફ્રિકન બનતા પરીવર્તમાં હાજરી આપવા વધા છે તેઓએ કાનું વર્ણન નિમે પ્રમાણે કહ્યું છે.

એ વર્ષ પહેલા ૧૯૫૧માં હું અહીં આવ્યો હતો ત્યાર બાદ આને બહાર જીવત વચ્ચે જોયું હતું. અહીંયા થતાં એઓ નાથ થયો છે. સુર રસ્તાઓ ઘસા કરવા છે. વડુ જમાનો અને રમારો જમા ઉડવાની આવશ્યકતા જણાય છે. સોશિયલિઝમ જેવા કેટલાક સ્થપકો ને થોડા અસ્તીત્વમાં કહી છે તે યોગ્ય પણ રવચ્છતા જણાય છે. કેક કેકલે રાફ અને ફરકાવવામાં આવ્યા છે અને રાષ્ટ્રીય રંગની ભલે એની નધે રે.ઇની જણાય છે તેથી સહેરને સુવર્ણ ભરે છે.

પરીવર્તની ઘરવાત મળે છે. પ્રતિનિધિઓ સમગ્ર આફ્રિકાના આગાદ અને જરૂર જરૂરનાઓથી આવેલા છે. મારારાનો નિમે કોમ્યુનિસ્ટ, રશીયા અને યુનાઈટેડ સ્ટેટ્સમાંથી મેરા પ્રેક્ષી, મામોદ અને ક્રિસ્ટીના આરનો

વાનાની વચ્ચાનો કે એઓ આત્મ-નિષ્ઠાલ મરવાના છે તેમની સાથે ઉપેક્ષાવાના મર્વ જરાવનારા પ્રતિનિધિઓ ભળી જાય છે.

રશીયાના કુશોને આ પરીવર્તને રખાવી છે અને અખુરે છે કે, "સંસ્થાનમાંથી આફ્રિકાના દેશોને છુટક કરવા આફ્રિકનો કેટલા ઉત્સુક છે, તે આ પરીવર્ત પુરવાર કરે છે."

રશિય આફ્રિકાના લીગરથ પક્ષના અતિનિધિઓ અને આફ્રિકન મોક્ષના પાસ પ્રતિનિધિઓ પણ હાજર છે.

રશિય આફ્રિકાના લીગરથ પક્ષના પ્રતિનિધિઓ જાણતા નેતા તરીકે મી. ગ્યુબાનેથે થોમ કરી કે, આફ્રિકન નિમાની સરકારો પરથી ઉત્તા તમે જાણો કે હું આકાશ જઈ પુ તે તમારા પ્રવાસ મટે જોહા નધાજ રામણીઓ નકામાં થઈ જાય છે અને વધારે સહેરો તમે પ્રવાસ કરી છો છે."

જ્યા માટે છે કે આ પરીવર્ત એક અંતીમ નિર્ણય મેરી અને નધા સવાનો

કોઈ એમ માને કે, અંતરજાતિ પાસ કમ કરતાં કરતાં સારી થાતી નથી તે તે ખરૂં છે. એથી નિષ્ક્રય થઈને વાત સાચ છે કે, બાક કમ અંતરજાતિ અમોન પ્રતિજ્ઞાથી હાજરપરવણુ બુદ્ધિ ભગત રાખ્યા વિના નિષ્કામ મળ સહેરું ન નથી. —અધીસ.

નો ઘેલ મર્વ જરૂર. મનાય કે એવી એ આ પરીવર્તને સજાવાં મળશે તેો આફ્રિકાના ક્રિસ્ટીયાનમાં એક અદ્યતન કાર્ય લેએ તે વિરકાળ રહેશે. સંસ્થાન પાડને સવાય મર્વના પરીવર્ત નથી મરાઈ એ એજીપ્તુ જાણ છે. જતાં જમા એ સવાય પર સમત છે કે સંસ્થાનવાડેના નાથ મર્વના જોડાએ. પરીવર્તમાં નકરી કરવાનું છે કે આ સંસ્થાનવાડેના કમ કુર કરવો. એક એવો વધ છે કે ને અધીજાની રીતેથી આ સવાલનો ઘેલ કમ છે. યાતીજમી મર્વો કે જેમ પાનાએ કહ્યું તેમ. એ રીતે સંસ્થાનવાડેના નાથ કરશે.

બીએ પણ છે કે ને આફ્રિકા ખંડ ની આઠાડી કોઈક જળવો કરી મેળવવા કમ છે કે. લગભગ કોમ્યુનીસ્ટની રીત.

શ્રીમતી સુશીલા ગાંધી

કેસલક કમ અંધે શ્રીમતી સુશીલા ગાંધી થોડા સમય માટે ૮—૧૦ હીવસ કોહાનીસ ભર્ગી તા. ૨૫—બાદ આવવાનાર છે તે સમયે તેઓ આ સંસ્થાના અને તેમના કુલેન્કહેને મળવા કમ છે. તેઓ લીખા-બાઈ આરતર, આરતર મેન્શન માં ઉતરશે.

પ્રથમ દિવસની સમગ્રમાં આ વાત અજાણ મળ. આજન પ્રતિનિધિઓ માંથી વાંધી સામી ખાજુએ જમા રહ્યા અને તેને કેક કોમ્યુનિસ્ટ સંસ્થા નેનો મળ્યો અને કે'ય આફ્રિકન યુનીયન પણ તેમાં ભળ્યું.

આંધીની નિતીને જોરશર સાથે પાના અને તેની સાથના આફ્રિકન સંસ્થાનો વચ્ચે મળ્યો.

અ, પરીવર્તના પ્રયુજ અને થ.ના ના એક પ્રવાસ કેએ મેટસીઓ એ કાંઈ યુનીયનને જણાવ્યું કે આ પરીવર્ત ક્રેક ર.અરથ પરીવર્ત છે તેથી તેઓ આ પરીવર્તમાંથી આવ્યા ના. જોન પેકોરેન્ટ સર્વે માટે આફ્રિકાનીનય કે કોમ્યુનિઝમ નામનું ને પુસ્તક છે તેના નામને આ પરીવર્ત સજા કરી શકશે?

"ઇન્ડિયન ઓપિનિયન"

શુક્રવાર તા. ૧૬ ડિસેમ્બર, ૧૯૫૮.

આશાના ત્રણ ઢીરણો ?

દક્ષિણ આફ્રિકાના વાતાવરણમાં એવું કાન્યે જ બને છે કે જે આપણા અનર્માં આશાના ઢીરણો પ્રગટાવે. આથી જ્યારે પણ કંઈક આશાના ચિન્હો આપણને જણાય ત્યારે આપણે એ ભેળ બહુ આશાવાદી ન બનવું. તેમ છતાં હાલમાં બનેલી ત્રણ ઘટના એથી અમને આશા ઉપજે છે. એક ઘટના એ કે છનીયામાં મળેલી કેનફર-સમાં દુનીયાના મોટા બળો ભગભગ એ વસ્તુ ઉપર સહમત થયા છે કે હાલ નવા અણુશસ્ત્રોના પ્રયોગો બંધ રાખવા. બીજી ઘટના એ કે આફ્રીકની કેનફર-સમાં હાજર રહેલા આટે, દક્ષિણ આફ્રિકાના પ્રતિનિધિઓને જવાની પરવાનગી નહીં મળે એવી બીક હતી, તે ખોટી ઠરી અને દક્ષિણ આફ્રિકાની સરકારે આફ્રિકન અને એક જોરા પ્રતિનિધીને ત્યાં હાજર રહેવાની છુટ આપી છે. એ વાત સાચી છે કે પેટ્રીક હંકન અને ગ્રુન્થને બંને દક્ષિણ આફ્રિકાની સરકારના પ્રતિનિધીઓ ન જ મળ્યા. તેમ છતાં આ કારણેજ તેઓ આ દેશનું પ્રતિનિધીત્વ એક સરકારી પ્રતિનિધી મંડળ કરતાં વધુ સારી રીતે પ્રશ્ન છે. અને છેલ્લી ઘટના એ કે, નાટાલની રાજધાની પીટરબેરીટકબર્ગની સીટી કાઉન્સિલે, ગ્રુપ એરીયાલના કાયદા વિષેના એમના હુકમ પદાને અનુસરીને, એક નીવેદન બહાર પાડ્યું કે તેઓ સંપૂર્ણ ઇલાયદાપણુ બસમાં ફાગલ કરવાની સરકારની સૂચનાને સ્વિકારવાના નથી. વધુમાં તે જણાવે છે કે જરૂર પડે તો તેઓ, અદાલતમાં સરકારને બાબી અનુગતી સુચના કરવા આટે કેસ કરશે.

આ બધી ઘટનાઓ વિશે નિરાશાવાદીઓ પાસે થોડા જવાબ હશે જ, દાખલા તરીકે છનીયાની કેનફર-સ વિશે હમિરા ગુજળ અંતમાં પડી જ જાયશે, એમ કહેવામાં કે આફ્રીક કેનફર-સના નિર્ણયેને દક્ષિણ આફ્રીકાની સરકાર ગણકારશે જ નહીં, અને કદાચ આ વસ્તુ દક્ષિણ આફ્રીકાના ગોરાઓના અનર્માં બીક પેસાડવા આટે વપરાશે, જેથી ગોરાઓના લેખને પુરો સ્થાય મળે, અને પીટરબેરીટ-કબર્ગની સીટી કાઉન્સિલ બીજી સ્થાનિક સંસ્થાઓની જેમ અંતમાં સરકારના કહેવા ગુજળ જ કરશે. આ બધી વસ્તુઓ કદાચ બનશે પણ ખરી. પણ તેથી એની મહત્તા ઓછી નથી થતી. ગુજળ વસ્તુ એ છે કે, આ ઘટનાઓ ઉપરથી એટલું સિદ્ધ થાય છે કે, આશા અમર છે.

આંતરરાષ્ટ્રીય સલાહના પછી વાર વાટાઘાટ કરવાથી સાચું ઉઠેલો સોધાય છે. દક્ષિણ આફ્રિકાના ગુજળ કયા વાતાવરણમાં પણ આજે એવા લોકો છે જેમને લાગે છે કે આફ્રીકની કેનફર-સમાં દક્ષિણ આફ્રિકાના પ્રતિનિધી મળ્યા એ આશા વધુ અને એક ગોરી સીટી કાઉન્સિલ સરકાર સામે મણુ ઉચકણ પછી તે બલે નૈતીક કારણો કરવા આર્થિક કારણોને બંધો જ લાગે ને હોય.

આજે એવી દુનીયામાં અને એવા દેશમાં કે જે ઠોપક વખત એવો ભાસ આપણને કરાવે છે કે, સપ્તાહીયો માંડપણના કોચ બની ગયા છે, ત્યાં કેઈપણ સાંજે પચણું મહેલવું છે. કારણ કે તે સિદ્ધ છે કે આ દેશમાં અને દુનીયામાં બધા જ અંકચણના લોચ નથી બન્યા. આનો અર્થ એમ પણ ન થાય કે તેઓ વાસ્તવીકતા નો સ્વિકાર કરે છે, તેમ છતાં એ વસ્તુ આશાસ્પદ છે કે તેઓ વાસ્તવીકતાને સમજે છે. આજે દુનીયામાં અને દક્ષિણ આફ્રિકા માં, એક બહુજાતીય જાતિ દેશાલી જણાય છે. આ લોકો, પોતાના કાયોમાં રહેલા બધા એવા અધવા અધવા નથી મંગતા. આજે એ

એમ કહેવામાં આવે કે નવા અણુ શસ્ત્રોના પ્રયોગોમાં માનવબંધી ને સુકશાન નથી, તો એ વસ્તુ આ બાબત કરતા પછુ વધુ અર્થીર મળાય. આજે એ દક્ષિણ આફ્રિકા, આફ્રીકાના ખંડની બીજી મહાન સંજ્ઞાનીક સહતીઓ સાથે આંખ આઠા કાન કરવા ઇચ્છે, તો તે આપણે આટે માતલી નિવડો. અને એ જોડુ દક્ષિણ આફ્રિકા, એવા અમમાં રહેશે કે બળજબરીથી હાટેલું ઇલાયદાપણુ સ્વીકારવામાં આવશે અથવા મરાસવી નીવડશે, તો તે એક અતિચુષ્કાતી ભરેલો અમ છે. પણ અમારે આપણે ભેળ યકીને ખીએ કે લોકો વાસ્તવીકતાઓને સ્વિકારવા માંડ્યા છે આરે એટલી આશા જરૂર ઉપજે છે કે વખત આવતા તેઓ સામનો કરવાને પછુ તઈયાર થશે. અમબધા પછી જ, પગલા કરી શકાય, અને આજે અમારે પશ્ચીમના 'ધર્મ' માં આ સમજ આપા અને સફાવવાનો છે, આરે તે યોગ્યજ છે, ત્રણ આશાના ઢીરણો એવા સલાહો આટે દેખાય છે, જેમાં પશ્ચીમ સંસ્કૃતિના આદ્યોની કસોટી રહી છે.

ગુજરાતી શાળાની પરીક્ષા

માધીય ઉપર સોયી ઉત્તમ નિબંધ લખનારને ધનામ આપવાનું અમે નાજી કહ્યું છે. આ પત્રમાં એને આટે વધુ અભલાદીવાથી નહેરાત વાય છે. ગુજરાતી ગુરુકા તમા ગુરુતીઓ એમા આમ લે એવી આપારી ઇચ્છા છે. રૂબ ઉપરની વરના મળે તે રૂબ પ્રગ્ન મામ લઈ રહે છે. આ રેલના પ્રત્યેક પ્રાતમાં ગુજરાતી શાળાઓ ચામે છે. દર વરસે એકજ માળાને ઉત્તીર્ણ થવાના ધનામો અપાય છે. આ શાળાઓ આ દેશમાં ડેવું કાપે કરે છે તે આ નિબંધમાં આમ લેનારાઓ પુરવાર કરશે. કમરત દક્ષિણ આફ્રિકામાંથી મધીય ઉપર નિબંધ લખનાર કેટલા ગુજરાતીઓ છે અને તેવા નિબંધો લખે છે એ શાળાની મહત્તા પુરવાર કરશે. અમે ખુબીએ છીએ કે ગુજરાતનું વીવરવ કમ્પેશ બધામાં ભેમ ઉભત રહ્યું છે તેમ આપા પછુ રહો. તમે પુરત તમારા નામો કરીને મોકલો અને દરીકામાં વિભવજંત મનો.

અવસ્થાપક

"ઇન્ડિયન ઓપિનિયન."

આફ્રીકની કેનફર-સમાં "કિવટ આફ્રીકા"ની

હાકેલ

સમા કરામાં એલ આફ્રિકન પીપલ કેનફર-સમાં મુનેને અરજ કરવામાં આવી હતી કે આફ્રિકન સંસ્થાઓમાંથી પરદેશી કબ્બો હવે કાવી લેવાય આવશે ભેળજે. વધુમાં એમ પણ અજવાબમાં આવ્યું હતું કે, પ્રત્યક્ષતા રીતે મુટાએલા આફ્રિકન નેતાઓના કાષમાં રાજ્યતા સોધવામાં આવે.

કેનફર-સના એક નીવેદનમાં એમ અજવાબમાં આવ્યું હતું કે જે દેશમાં પ્રત્યક્ષતા આરથી ભરી છે ત્યાં, રવતતા કાલીથી મેળવી કમમ. પણ અમુક સંસ્થાઓમાં ભાં મળ ભનરીથી લોકો ઉપર ગુજમ કરવામાં આવે છે. ત્યાં લોકોએ એવીજ રીતે સાધ નો કરવો ભેળજે.

દક્ષિણ આફ્રીકાના માલનો પણ લેખકોટ કરવાનો નિર્ણય કરવામાં આવેલો હતો. આ વિશે પ્રેમામ

વાવા આટે ગુનમાં એક કમીટી રચાવવા માં આવશે. કેનીયા મેટ્રાપોલીસ એક્સપ્લીના અધ્યક્ષ મી. ઝીકોન્ગો કાપાનોનું કહેવું હતું કે કેનફર-સ મળીજ વધરની નીવડી હતી. તેઓએ નધરેલી પાલો કરતા રમટક એર પોંટ ઉપર અવરપનીને અજાણ્યું હતું કે કાણ આફ્રીકા પોતાના બ્લેક અર્થોક્ષ રીતે મેળવવાની ઇચ્છા કરાવે છે, તેમ છતાં એતો અર્થ એમ નથી થતો કે એ કાણ અમને માથા ઉપર મરિ તો અમે અમારો માલ બીજા તમાવા માટે કામેા ખરીડી. અમારે એમને ગુજવામાં આવ્યું કે આફ્રીકાનાર રાષ્ટ્રીય અને આફ્રીકન રાષ્ટ્રીયતમાં શું ફરક છે. તમારે એમને અજાણ્યું હતું કે આફ્રિકન રાષ્ટ્રીયત કેમીમેદ જાવ ઉપર નુધી રચાશે. પણ તે એકતા અને માનવ બાદો પદ રચાશે છે.

પાસ-ભાગલા પાડવા

(પહેલાં પાનાનું અનુક્રમણ)

કૌંથી મહાત્મની કલમો એમાં એ છે કે જે શહેરમાં કાપલ થતા લાગુ પડાય.

આ કાયદાની ૧૦મી કલમમાં છે કે, કે.ઇ.પલ આફ્રિકન સી કે પુલ્ક શહેર બહાર રહેતા હોય તેઓ પાસે શહેરમાં રહેવા નો પરવાનો ન હોય તો તેઓ ઉર કલાકથી વધારે સમય પાસ જગર રહી ન શકે. શહેરમાં થરવાના એનેજ મળે છે કે જે શહેરમાં જન્મેલો છે અને શહેર માં રહે છે. એઓ શહેરમાં ૧૦ વર્ષથી કામ કરે છે અથવા ૧૫ વર્ષથી શહેરમાં કાયદેસર રહ્યો છે તેવાઓની પત્ની તથા બાળકો "એક્સપ્રેસ" ગણાય છે અને તેને રહેવાનો પરવાનો અપાય છે.

આ કાયદો 'ત્યારેજ' તેઓને રસમ આપશે કે જ્યારે તે કાગ લગાટ એ શહેરમાં રહ્યો હશે.

આલુ થરેપર

આ કાયદો ૧૯૫૫માં થયે છે. શરકારે આ લઘી વિચારણા પછી બતાવ્યો હતો. પણ બહુ આશ્ચર્ય કાર પાત્ર ન બન્યો કારણુ તે આફ્રિકનોના નાશ માટે બન્યો છે. બહારથી કામ કરવા મળુરો શહેરમાં આવે તે નિતીને કાચમ શાખવાની આ કાયદાની નિતી છે કામ કરનારને શહેરમાં વચ્ચેટ કરવાને. પરવાનો છે કે નહીં તે બાધુવા આ માટેજ એળખપત્ર ની જરૂર રહે છે.

કેઇ કેઇ દેશોએ રેફરન્સ પુક જેવીજ પણ કાંઈક જોણા કલમો થાવી પરવાના પુકે. આફ્રિકન સીઓ માટે કરી છે. આથી તેમને શહેરમાં રહેવાને કલક મળે છે. અને કામ અથવા મળુરી કરી શકાય છે. કેપમાં આ નિતી નિષ્ફળ ગઈ છે, જે સીઓના ધલ્લોએ ૧૦ અથવા ૧૫ વર્ષથી શહેરમાં રહેતા ન હોય તેમને આલ્યા જવાનું કહેવામાં આવે છે. બલે પછી તેઓને કયાંય જવાને જગ ન હોય યા તેમનું કુટુંબ પછી જાંચે.

આ બતાવે છે કે રેફરન્સ પુક કું છે. સ્વતંત્રતાની અગવળ

અને ટાઉનમાં વચવાટ પર અંકુશ મુકવાનોજ ઇશારો છે.

આ માટે એકજ કલમ છે. રેફરન્સ પુક આપવાનું બંધ ન કરવું પણ રેફરન્સની બીજીઓ ની એમ કરવાનું સામનું. સરકારી થાવી મુજબ દસ લાખ રેફરન્સ પુકે અપાઈ છે. પણ આ પાસ બીજીઓ એમ આપકન-ટીટી કાઈ શામે છે તેમ રેફરન્સ પુકને કવી નાખવી જોઈએ.

શાંકા અને ભય

આમ કરવાથી સીઓ અને પુરુષોમાંથી ભય આવ્યો જશે. ૧૦મી કલમ તેમાંથી નાબુદ કરવી અને જ્યારે પણ બતાવવા

કોસ્ટમસ અને નવું વસ્ત્ર

એ જમ.સા આતી વીચીને આ પવિત્ર તહેવારોમાં જમારા અખિન્દન પાલીએ છીએ અને ખિલ્લી આલમનું નવું વસ્ત્ર કુપ અને હાંપીમાં પસાર થાય એવી વસ્ત્ર કુપાણુ પરમાયા પાસે પામવા કવીએ છીએ.

કોસ્ટમસના તહેવારો વખતે જમારા રજાને જે કાયદેસર રળા એ આપવાની છે તે બે આવાડીયા ની રળ આપવામાં આવે છે. તેથી જમારા તા. ૨૧મી ડીસેમ્બર અને તા. ૨ જાન્યુવારીના અખિન્દન આંબીપનના આંકા બંધ રહેશે. આ પછીનો જાન્યુવારી હજીને એક પ્રસિક થશે.

માંગણી થાય ત્યારે બતાવવીજ નોંધએ એમ ન સાખનું. કસેકા પાડવા કે ધરપકડ કરવી મુદ્દી રેવી, આ રીતથી તેઓ પોલીસો ને શંકા અને ભયથી નહી નીકાળે. તેમના કુટુંબોનેા ખલાસ પણ શાખવો જરૂરી છે, આથી આફ્રિકન સીઓને અગાડીની અગવળ માટે પણ ચેકેડ મળશે. સરકારે વિરોધીઓને આંબળવા પણ ઘણા જરૂરી છે. અને આજ રીતે લાવી ઉજગુ થશે.

વિવિધ વર્તમાન

સીનેમામાં હિંમદપણ

મુલ એરીપ મ કાપલ અનુસાર સીનેમા થાલીએ ખાસ પ્રમીટની સામણી કરવી પડી કે જેની કમ્પેસે જોરા હિંદી અને કમ્પે માટે છુટ મેળવી શકશે. આ પરમીટ એજ સરતે કેપમાં આપવામાં આવી છે કે બહારે માટે જુદા કાપલ થવાના દર વાળ, જુદી સીટ, અને જુદા કુવાસો રખાશે ડરખતની બીન-જોરા સીનેમા ના થાલીએ પણ જમ્બાવામાં આવ્યુ છે કે તેઓ જાન્યુવારીથી આફ્રિકનોને પોતાના સીનેમામાં કાપલ નહીં કરી શકે. જ્યારે પરીણમે બીન-જોરા સીનેમા થાલીએ થાય નુકસાન થશે.

ઇન્ટરનેશનલ કલબને બંધ કરવું મુદ્દો

રસિય આફ્રિકાની એકજ મીમાં કલબ, ડરખત ઇન્ટરનેશનલ કલબ કે જે ૧૫ વરસ પહેલાં રમાપવામાં આવી હતી, તે હવે બંધ કરવામાં આવશે. કારણ કે મુલ એરીપલ મોટે સીમાં મધા વધુના લેગોને મળવાની મના કરી છે. આ કલબનું રમે કાંપો એકતા અને સમજુતી ફેલાવવાનું કલ્પ. જેના મંથારણ મુલ એ રાજકીય નહોતું અને ડાનસીંગ, જુમાર અને શાંતી વધી હતી.

રાણી છતાં "વર" નહી

કુવીન એલીઝાબેથ પાસે ધણા મહેમો છે. પરંતુ આજ સુધી કર-ઓ હાંકે તેવું એક વર કે ત્યાં પોતાનું કુટુંબ રહે ને મોસાક મોકર માકર હોય તેવી વર કે જમાતે શરીણી અને તેવું નહોતું. વંચોથી તેની કામ ના એક વર માંડવાની હતી. અને એક દીવશે નિબીય સમવડ થરાવનું વીનસર કેસનું વિઠારીયા ટાવર મુદર વરમાં પરિવર્તિત થઇ ચકે છે એમ તેને બજા.પું અને તેલે રમાપવાકારને મોલાવ્યો.

કેટલાંક અદવાડીયાં વરમાં શું જોઇએ અને શું નહીં તે પાછળ માખા અને ટાવરનું અમલક લાવી ફેલેટમાં ફર્પાંતર કર્યું.

મેડા પ્રક હવે વીનપીક અને સ્વચ્છતાના સામનો નાખવાનો. રસોઇ વર બનાવવામાં પણ જમના અલાને મુરોલી નહીં હતી. આજ ત્યાં તમામ આધુનીક સમવડતવાણું રસોડું છે એમાં ૨૦ માણસોને જમારી શકાય તેટલું રોટું છે; જો કે ચાલી દહીએ તો આ નાનીજ પાટી કહેવાય.

નીમલા માંચે રાણીનો સપનાખંડ,

સુશાન્કામાં પ્રકાશનો પર

પ્રતિબંધ

રેરામા આવેલી કુમાન્કા નેચનલ ડામેસની કચેરી તરફથી પ્રકાશિત થતા બધાજ પ્રક.વનો. ઉપર સરકાર સુશાન્કામાં કાપલ થીવર પ્રતિબંધ મુક્યો છે કારણ કે આ પ્રકાશનો ભંચકોડીવા વિચારો પ્રેરે છે. સુશાન્કાની અવનંદ કાશીસીએ આ નિષ્ક્રિય કચેરી છે એમ બીગીશ આમકામાં એક જમના થીવરમાં તાજેતરમાં વસાકલ વંચીએ જમ્બાણુ હતું.

વસાકલમની મજુર પડના સમય મી. જહેન રો.નહાલિસના પ્રમનો બજાજ આપે રચા હતા. મી. જહેન રો.ન હાઉસે પ્રણનું કલું કે સુશાન્કામ, જેર કાયદેસર પ્રતિબંધિત સાહીત્ય લાવવા માટે કેસાક લેગો પર કાયદેસર કામ ચાલ્યું છે.

નિબંધ હરીફાઈ

અમને અમારા કેસાક વાંચકો તરફથી નિબંધ હરીફાઈની શામેલી વચમ થટાડો કરવાનું જમ્બાવામાં આમનું છે. વાંચકોની હજીને માન આપી ૨૫ માંથી ૨૦મી વધ રાખવામાં આવે છે. ૨૦ થી નીચે ના આમા બાજ ન હાઇ થી.

શિક્ષક એકમે છે

શી રોટ એલીઝાબેથ હરિુ સેવા સમાજની ગુજરાતી ટાળા અને ગુજરાતીનું પ્રાધ્યિક શિક્ષણ આપે થિવા એક કાપક શિક્ષક અથવા સિલિહા નોંધએ છે.

રહેવાનું વરની સમવડ તેખ સારો પમાર આપવામાં આવશે.

ઉમેરવારે નીચેના સરનામે પચબ્બ-કાર કરવા વિનંતી છે.

અણીલાલ રજુડોડજી

શ્રી હીંકુ સેવા સમાજ

ટાળા સમીતીના

મંત્રી

૨૬ વોલ્મર રોડ, પોટ એસીએમ.

લગ્ન પ્રસંગો માટે

અમને મળો.

સુરતી લગ્નશુના અને રેસપીસીટ છીએ.

શી કેપીટનની ભવ્ય રેખરેખ નીચે સુનીયનના અને રેસીપીયાના રાઈ
પણ લગ્નમાં તમારે પ્રકારે આવી રેસીફ કરવાનો અર્થ હોવામાં આવે.કેપીટન્સ બાલકની હોટેલ
(ધી કોર્નર મીઠાઈ હાઉસ)એ અને વિક્ટોરીયા સ્ટ્રીટના પુણાપર - હરખન,
ફોન નંબર ૨૩૪૧૪ ટેલીગ્રામ : KAPITAN.

ધીરુભાઈ પી. નાયક

જુકાઈપર, જુસાફરી, ધીમાત્રા અને જનરલ એજન્ડ

હોટલના અગ્ર દુનીયાના રાઈ પણ લાગતી હનઈ રિવાઈ અગ્ર જનરલ
માર્ગે પ્રસારી કરવા એર યાઈ બહારી માણે છે.ઈન્ડીયા, આન, ચારી, ફાલ્ડ, બાન્ડમાલ, પેરબાસ, વિટેરના નીચે અર્થ
કારના આપીએ છીએ.ઈન્ડિયન, જનરલ ટેલ, ડિસાવના ચીપડા લગાવવા રેખરેખ કબીવરના
સર્વિસીસ કે રેખારના લા.બસેન્સો, પાસપોર્ટ લેખન ઈન્વીસિયનને સમગ્રી
માનવોમાં કઈ પણ હી લીધા વિના અર્થ અર્થ સમાઈ આપીએ છીએ.રેસનલ સુખસુખલ લાઈફ એસોસીએશન એન્ડ કોરપોરેશન અને ચીફ્ટાપર
ઈન્ડિયન કંપની લીમિટેડના પ્રતિનિધિ.Phone : 33-9033. 26 Barkly Arcade,
Cor. 38, Market & Diagonal St., J'BURG.

તાજું ઉમદા ફરુદ

આંખા આખા, લીલી આખા, રતાખ અને સુરજની ગ્રાસમ
માલુ છે, આલુ પેની ૧૦ રતલ, લસણ રી. ૧-૬ રતલ,
પાપક નંબર ૧ રી. ૧૦, નંબર ૨ રી. ૮ ૧૦૦.કુચી અને રેખલી પાન બન્ધ લાન, પાર્ટેલ બ્રાઉ. બારીક બોલ
ચા. ૧૦-૧ લાખી અને રેસેર બારીક ચી. ૧૧-૧ રતન.રેસીપીયા, બાસાલેન્ડ અને બલકપન કેવોન બોરારી ૭૫૨ પુરક
પાન આપી રાઈ પણ વરુદ પુરખીટ કાલી મે.કાલુ.

All prices subject to Market fluctuations.

A. KADER & Co., (PTY) LTD.
WHOLESALE FRUIT MERCHANTS
P. O. Box 251, DURBAN.

ફરનીચર! ફરનીચર!! ફરનીચર!!!

બેડરુમ છુદ, બર્થરૂમ છુદ, વોડરૂમ, ટર્સીયલ એન્ડ,
સાઈકલોઈ કોફીસ ટેકે, જુકે ફેસ, ટેબલ, લાઈન ગ્રીફાપત
આને બરીલી સરવીસ, અને પહારી લાભ લેવા જુકરી નાં.

—મેઈસ, ટેબલ અને કીચન હરેસર—

એ બહારી રેખરેખ નીચે તર્કવાર માલ છે. લેના રૂપાઈ કમેચાં તર્ક-
વાર રહે છે. માત્ર રોડા લાગેના પ્રાઈલ લીસ્ટ થ'વાનો અને રેખાર
આગલ વધારો.

L. MISTRY

51 BREE STREET, BURGERSDORP, J'BURG.
PHONE 33-4691. BOX 2526.

હોંઈની મોટામાં મોટી વિમાની કમ્પની તમારી સેવામાં

—ધી—

ન્યુ ઈન્ડીયા ઈન્સ્યુરન્સ

કંપની લીમિટેડ

સાઉથ આફ્રિકાના એકજ મુખ્ય પ્રતિનિધિ

રસ્તમજી બાલભાઈ રસ્તમજી

૧૪૦ કવીન સ્ટ્રીટ,

ડરબન — નાટાલ.

સેવા અને નિર્ણયતા

માટે અમને મળો.

અધી જાતના વિમાઓ અમે ઉતારીએ છીએ.

પી. એ. બોક્સ ૧૬૧૦.

રેસીડન્સ : ૧૧૧ ઇલેવનથ એવન્યુ,
ડરબન.

ટેલીફોન:

ઓફીસ : ૨૫૮૨૫

રેસીડન્સ : ૩૬૪૧૩.

સુવાનો વિચાર કરી રહ્યો હતો. ત્યારે ઝોરીસરે અને બજાબુને કે પેલા કાળા પાદાની પાછળ ત્રણ કબોને રાખવામાં આવ્યા હતા, અને પછી જ ઉપ આવી રહી હતી, એટલે મેં એ વાતને ખાસ ખાન ન આપતાં કહ્યું કે મને કાંઈ પાંધો ન હતો.

ડો. કોરની આવ્યા. ઝોરીસરે જામને બજાબુને કે અને કેક ઉપર સુવાનો નાંધો ન હતો. કોરકર અને કોક બાબુ ઉપર લઇ ગયા, અને મને કહ્યું કે 'તમારે આર નીચે રેખીન તરફ જાવ. કાંઈ ને લીધે તમને જમ નહીં આવે. નેમ છતાં તમારી ઇચ્છા અનુસાર જરી સારી. ત્યારે જ કે કંપી સરમે કે, કાંઈક પહેલા જમે બધા જીવતાં હતાં અને જાનકર્મ હતાં, અને કહે કે જીવતાં હશે, અને ત્યાં જ મારા ત્રણ સાથી હશે મરી ને રાખના રૂપમાં આવે રહીમર ઉપર હતાં, મેં કોરકરને કહ્યું કે હું રેખીનમાં જ સુપ્ત છું. કે કિમની સાથે નીચે જમ રહ્યો હતો. ત્યાં જ કોક ઝોરીસરે અને સોનેમા ભેવા પરવાનગી માગી. કોરકરે મારા પાંધે ના પાડી આરામ લેવાનું સુચવ્યું. ત્યારબાદ કોરકરી હિમ્મત ને મધ કે કોરકરને ફરી પુછે. એમને અને મારી રેખીન બતાવી અને સુવાનું કહ્યું સાથે સાથે તેઓએ બજાબુને કે તેઓ યોદી જ વારમાં પાછા અને ભેવા આવશે, કે હું સુપ્ત મર્યો છું કે નહીં. સુવાનના વહેવા ન જવા માટે પશુ તેઓ અને સુમના કરતાં મર્યા.

ખીજે દિવસે હું પહેલાં ભગી મર્યો. પશુ કોરકરની ખીજને લીધે બહાર ન નીકળ્યો. એટલે હું પુરતી ઉપર મોકો. યોદી જ વારમાં મેં ડો. કોરની નો અખાજ સાંભળ્યો. તેઓ અમરું કેટલું બધાન રાખતા હતાં તે હું ખાના ઉપરથી કાળી સરમે. નાકમા પછી કોરકર મારા જટા ગલસમાં અને કોરકરીલમાં લઇ ગયા, તે હરખીવાન એક જુદા એક સરસ લાકડી લઇ આવ્યા. હું સમજી મર્યો કે આ મારે માટે જ છે. કોરકરે તેને હાથમાં લઇ તે ભેજ પછી એમને કહ્યું કે તે બહુ કાળી હતી આથી ત્રણ ઇંચ નેટલી કાપવાની સુચના કરી. આ શબ્દ સાંભળતાં મેં કહ્યું 'કોરકર, મને લાકડીની કાંઈ જરૂર નથી. પશુ તેમને મહાકર્તાથી બચાવ આપ્યો કે 'એવું કારણ તો એ જ છે કે તમને લાકડી વાપરવી નથી મમતી. તમે જો લાકડી વાપરશો તો તમારા અમરું પશુ ઉપર બાર મોઝા પડશે અને પશુ તેથી બચી રહાઈ જશે.' મેં સુપ્તપાપ રિવાજી લીધું. હું બધારે જતો હતો ત્યારે કોરકરે ખાનો કરી કે મારા હાથમાં લાકડી છે.

આને પાક અને હીસીતને પશુ ઉપવાની છુટ મળી, એટલે અને બધાં એ રહીમરની કન્ટ્રોલ ધોરણ ભેવાની ઇચ્છા રહ્યો.

સોમપુરનો હોનારો દેખાશે અને 'કોરકર' એ એક રાણીની નેમ બંદરમાં હાખસ થઇ, આસપાસ ચોટા વહાણો ઘેરા હતાં. અમે ત્રણે કેક ઉપર ઉભા હતાં અમારી સાથે કોરકર કોરની હતી. બંદર નજીક આવ્યું ત્યારે અમે ભેખું કે કમલમ સોમક નેટલા અનરપત્રીઓ અમારી ઉપર તરફ મારવાની ઉત્સુકતાથી રાહ જોઇ રહ્યા હતાં. હું જરા પ્રેમકાંચો. રહીમર બધારે કોનારા ઉપર પહેાંચી ત્યારે અમને કેપટનની રેખીનમાં લઇ જવામાં આવ્યા. અહીંથી અમને કોઈ દેખવું ન હતું. અને બહાર શું ચાલતું હતું એની પણ અમને કાંઈ જ ખબર ન પડી.

સોમપોર. અમરું બાણીતું કહેર. અમે જલદી જ ત્યાં ભર્યું. અમે વિમાની ઉડાન વખતે ધણીવાર અહીં આવ્યા હતાં. આ વખતે યુદ્ધીજ રીતે આવી છે છીએ. અમે કોરેલમાં નહીં જતાં કોરકરીલમાં જઈએ. એટલે એક રીતે અમે નવા માનવી તરીકે આવતાં હતાં.

અમે ત્રણે કોર અને મંજીર પછે સાધારણ યોદી વતોની આવશે વચર મેલા હતાં. આથી અમને ત્યાં મુખને કોરકર નવા અને આવીને કોરકરી વારણ હાથમાં એ વચ્ચેનો મોળો અમને મંજીરો મોકો જણાયો.

સોમપોરના પ્રિટીજ દરીવાઈ કારવા ના વડા સાથે રહીમરના વડાએ અમારી રેખીનમાં પ્રવેશ કર્યો. તે ઉપરાંત મહાવાના કોના એલગી કિવર ઇન્ડીયાના લાંબી ઝોરીસના વડા અને સોમપોરના રાકકારીના વડા પણ હતાં. તેમની સાથે ડો. કોરની પણ હતાં. બધાએ અમને આવકાર્યા અને સહી સલામત આવ્યા બદલ હાથ પ્રમટ કર્યો.

અમારે છુટા પાવાનો સમય આવતાં રહીમરના બધા ઝોરીસરોને અને ખાસ કરીને ડો. કોરનીને અમે લોકો હવે પૂર્વેક આભાર માન્યો અને વિદાય દેવડી.

અનરપત્રીઓને અમને હોના ન કરવાની સુચના આપવામાં આવી હતી. પશુ અમે ભેવા રહીમરની સીકી પર દેખાવા કારથી તે એમજીસ-માં હાખસ થયા ત્યાં સુધી કેમરાવાળા એ પોતાનું કામ જાપ કરે બળવી રહ્યાં હતાં.

અમે માર દિવસ સોમપોરની કોરકરીલમાં રહ્યા. અમારી કાંઈ બધી જ સારી રીતે બરસરત કરવામાં આવી.

અમે બધારે એવમ ઇન્ડિયાની મરાહા પ્રો-સેલમાં પ્રવાસ કરતા તા. ૧૭

એપ્રિલ ૧૯૫૫ના મર્યા ત્યારે હું વિચારી રહ્યો હતો કે જ રિવસ પહેલા જ અમે આ પ્રિ-સેલની ભેટીલર કારમીર પ્રિ-સેલમાં લોકોની મહાન મેલની વચ્ચે મરું કોર ઉપર ઉપડ્યા હતાં.

આને ભેમાના કેટલાક મરણ પામ્યા હતાં અને એ સુદર પ્રિ-સેલ રહીવાને તળીમે કાંઈક પડી હતી.

આરામ કરી મુસાફરી પછી અમરું વિમાન રાતાકુન વિમાની મધ્યે આવી. મુખું અમે બધાએ નવા જીવનની હવા ચકાણી.

અમારા બધાજ સમાજો પ્રિટી અને સાથી કાપકરઓએ અકસ્માતના દિનથી અમારી આગરતાથી રાહ જોઇ હતી. તેઓ અમારી આંટલી બચાવી ફરવાની બારા નોતા રાખતાં.

મેં બધારે કારમીર પ્રિ-સેલની પાંખ ને આમ લાગેલી ભેજ ત્યારે અમરુથી બચવાની આજ્ઞા નોતા રાખી. કાલ અકસ્માતમાંથી બચીશ છતાં ખીજ ધણી મમાનક આલેનો સમાનો કરવા પડશે એની પણ ભાવ મને હતી.

હું ભણતો હતો કે દેવી 'અમરકર' નેમાંથી અમને જંગારી સહે તેમ હતું. અને એને અમને બચાવ્યા. આથી અમારા હવે બાચણી ભીન બન્યા હતાં. હું જીવતો છું અને ફરી મારા સમા મોજા અને સહ કાંઈકરો વચ્ચે

મારી માતૃભૂમિમાં આવું છું. મેં અફસુસ!

મુસાફરી બધા ઉત્તમ પછી દોષીતે બહાર પડ મુકમે અને તેની પાછળ પાક અને હું હતાં. મેં મારી મા, બાપુ અને કમલાને મેલનીમાં ભેવા. મારું હવે બહારી કહેલું. અમે નીચે જીવતો ત્યારે વિમાનના વડાઓએ અમને અતરથી આવકાર્યા.

પાછા આવતું કેટલું જાનકર્મ બનક હતું. અહવાદીયા પહેલા આ બધાએ હું જવા માટે હમો હતો. યોદાક સમયમાં પ્રાપ્તના કાર સુધીની લાંબી મુસાફરી કરી હું ફરી એ જ રસ્થે આવ્યો હતો. આ બપોરે મુસાફરી મારી માર બહાર પુરશે અને એક બહારુર એ ફરી પાછા ન ફરતાં કોઈ અગ્રીમર ભેમની મુસાફરીએ ચામ્યા મર્યા હતાં. અને તેઓ અમારી નેમ પાછા ફરી આ રસ્થે નહીં બધારે એવું જાન અમને હતું. 'પુન' મોલન 'દેવ' હવે કાવક હતું. (સંપૂર્ણ)

આ વાર્તાનો કેપી રાઈક મુંબઈ 'જાજકો પ્રકાશન'માં છે.

અભિનવ રામાચણુ
રામાચણુનું દુનિ સંતમાલજીએ કરેલું રૂપાંતર. આ પુસ્તક મુંબઈ 'વંચવા-લાયક' છે.
ક્રિપ્ત થી. ૫-૬ પેસરેજ સાથે.

બી-આઇ

મુંબઈ કરાંચી અને ઇસ્ટ આફ્રીકાના બંદરો વચ્ચે મુસાફરી કરે છે.

રહીમર કરવા રહીમી કીસેમ્બર ૧૯૫૮ના આવસે ને કરાંચી થા મુંબઈ જવા જથી જાન્યુવારી ૧૯૫૮ના ઉપકશે.

મુંબઈ અથવા કરાંચીનું બાકુ.

ફર્સ્ટ ક્લાસ	એક	સેકન્ડ	થર્ડ	પા. ૬૨-૨-૦
એકન્ડ ક્લાસ	૨૦	૨૨	૨૨	પા. ૧૦-૧૫-૦
થર્ડ ક્લાસ	૨૦	૨૨	૨૨	પા. ૨૨-૨૦-૦

વધુ માહિતી માટે મળો યા લખો:

શેખ હિમેદ એન્ડ સન્સ
(પીટી લીમીટેડ.)

૩૯૦ પાઈન સ્ટ્રીટ, —ડરબન.

ટેલીફોન: ૨૦૪૨૨ — ટેલીગ્રાફીક એડ્રેસ 'કરામત.'

ગાંધી જયંતી ફંડ

પરીવર ગૌરવમાં આવી વીરસન ચર્ચાએ એમની ખાસ રીતમાં આ ઐતિહાસિક પ્રસંગ વર્ણવ્યો છે.

“એક વખતનો Inner Temple નો આ વાગીશ, આને એક દેશ દોહી કહીશ, અધી નાનો આને વાઈસરોય જાવન પર ઉભો છે. અને ત્યાં ખોડીક શાળવના પ્રતિનિધિ સાથે સમેાવડીયા તરીકે વાટાઘાટ કરવા તૈયાર થયો છે. આ વસ્તુ આપણે માટે ધણીજ દુઃખ જનક છે.”

આ વાટાઘાટનું પરીણામ એ આખું કે નીચક મનાવવાની છુટ મળી. ઈંદોએ છુટયા. અણકહાર મધ થયો, ગાંધીએ લંડનમાં મેળવેલ પરીવરમાં કાનૂરી આપવાનું કનલું.

સરતામાં સરતા દરેલી ટીપીક લઇ ગાંધી અને તેમની પાટી ઈંગ્લાંડ ગયા અને લંડનમાં ઇસ્ટ એન્ડમાં રહેવાનું નક્કી કર્યું, તે સ્થળ પેલેસપી પાંચ ચાલક દુર હતું, મેળવેલ ભરાઈ. ત્યાં ના નાના ઊઠારી તેમને ગાંધી કાઠા કહેતા. આ બધામાંના એક અમલક ઊઠારીને ગાંધીને પુછ્યું “તમારી ઇન્ટર ક્વાં છે?” જમણે બકીચકેમ મહેનમાં આ પાછી લીધી. પેલે આડીઆઈ હતા. અંધરને કાલ આરેલી હતી. કાપ કે એમને પુછ્યું તમારી પાસે પુરતા કપડાં છે? ત્યારે જવાબ આપ્યો રાત્રી જોઈજ વેપર અમલકા બનનેના કપડા છે. એમના ૮૪ માં દિવસે એમેા અમલકી સાથે બરમોજ કાપ રહેવા બાબા, ત્યાં ગરમાગરમ ચર્ચી સત્યાગ્રહ વિષે થઈ. પરંતુ આજ વાઈસરોય મનાવ તે જખતરો છે. સાંજના અને રૂંધવા ભવા. અમેા રરતાપર આલતા હતા તેવામાં એક બાઈ એક નાના ઊઠારીને કાપમાં કપ ભતી હતી. અને તેના રકરને એ નાના ઊઠારા લગજેકા હતા. તેણીએ માના રકરને ઊઠારીને યુગ લગમવારી નાંખ્યું. મકાલમા અહીંસામાં માનનારા તે આ કેમ સાંખે? તેમણે કહ્યું આ રીતે બચ્ચાને લુલાડી રાગાઈ નહિ. અને તેણે બચ્ચાને લઈ લીધું, બચ્ચુ રાંત વમરના ડોસા તરફ એવા લાગ્યું અને કરણ. તે તરત જ ઉપી ગયું. ગાંધીજીએ બચ્ચાને માતા પાસે લેવું અને આમજ ચાલવા માંડ્યું. બાઈ તેા આ વસ્તુ એઈને જખખખજા થઈ ગઈ. ભારત અને પાકીસ્તાન ખોડીક રાજધી રવતન થવા તે વિષે વિચતમાં જીતરી ચકતો નથી. ૧૦ વર્ષે દક્ષિણ આફ્રિકા ઊઠવા પછી ૩૦ વર્ષની છાતરો આ મંત હતો. પરંતુ આ અંત કીર્તી રહીત હતો. એ કાવ છે કે ૧૯૪૭ માં અંગ્રેજ નીકળવા. કોડી લોકો રાજ કરવા લાગ્યા. ધુનીવત જેકને બદલે ગોશી વાગ્યો કરતો હતો. પરંતુ ગાંધીજીની દ્રષ્ટીએ આ છવ નિમ્જન તી કારણકે જે ઘરકરને ૩૦ વર્ષ

ગાંધીએ ઇંગ્લેન્ડ ગેલ ઘરકર તેના સેનાપતિને કરાવી રહ્યું હતું. ભારતે બાલભાઈ જમલિ આપી. એટલે રવાનગ ટીવ ઉજવવામાં ગાંધીજીએ બાજ લીધી નહિ. અને બીજી અહીંયા નો જીવલેમ બરાબર થતો ન હતો કારણ અહીંયામાં અંધુલું થકા ન હતી.

કોડુ ગુરલીમ રમખાણો છવ અથા ગાંધીએ અરણ્ય સુધીના અને અરે પડે તેા રમખાણ બંધ ન થાય ત્યાંના સુધી અપવાસ માનસીક અસરમતા દુર કરવા કરવાનું નક્કી કર્યું. આ વખતે તેમની છાતર છટ વર્ષની હતી. ૬ દિવસથી વજી કપવાસ કપો અને કુલક સધી ચર્ચું નેતાશીએ લેખીત ખાત્રી આપી કે રમખાણ થશે નહિ. કલકતા રાંત બન્યું ભારતમાં અન્ય રમલે રમખાણો થયા એટલે રૂરી જીવવાસ કર થવા ટીલીમાં રૂરી ગાંધીજીને છવ મળી. એ કે ભવ મેલિ હતો. છવન ગ્રેપી હતા અને છવવા મામતા કલ ૧૨૫ વર્ષ સુધી, પરંતુ મુખ્યે અટકાવના તેમેા અપવાને તઈવાર હતી તેમેા અરેખર મણાજા બળજા પાંધાના હતા અને તેમને તેમની સલાખાં પુરસરિપર લઈ જવાનં આપતા. ગુરલીમ વિરોધી કોડુ જેમેા કોડુ વર્ષેવ માંમતા હતા તેમેા ઉરકેરાવા હતા. એક સલાખાં ઘેર બનાવેલ મેગ્જ અકાલમા પર ફેકવામાં આવેા. પછી ગાંધીજીને ઇંગ્લે ન થઈ ગાંધીજીએ કહ્યું એ ગેર સમજ વાળો બાઈ કલક સમજવો હોય કે કોડુએનો કું દુરમન છું. ગાંધીજીએ કહ્યું કહ્યું કે પાકીસ્તાનને ૮૪ કરોડ પાઉન્ડ આપી દેવા અને આ વસ્તુ કોડુ ભાઈએને અપવાન રૂપ લાગી. ગુરવાર બનપુવારી ૩૦ ૧૯૪૮, ગાંધી એમની પામીક સલાખાં કાનૂર થવા ભવા હતા એક ધુવક થલી બાજો અને મેળી તજી છાડી અને તેમેા રાજ કહી રવર્જ સિખાખા.

(અંધુલું)

—૧૩૩ પ્રધાન બી નહેરુએ કહ્યું હતું કે ભારતના જખરજમાં જે આરેલાવક શિકલ છે તે પાર પાડવા માટે ફેકના એકેજીક બામમાં એકેજીક નિશાળ તેા ફેાવી જ એઈએ અને એ એ પ્રમાણે નિશાળ રમાપવામાં આવે તેા સમજાવ વીસ માંખ શિક્ષકો ભેઈએ. અને એ આટલા શિક્ષકો જોવા કરવા હોય તેા સમજાવ રક કરેડ વિચારીએને શિક્ષણ આપવું ભેઈએ. પછી આને હો પરિસ્થિતિ છે તે પ્રમાણે ૧૯૧૫ સુધીના તખકાવાર કાઈમાતુકાર માજ આંત કરેડ વિચારીએને શિક્ષણ મળશે.

અમે અહાહીએ દુલિવાલ મુનાઈડ પાટીકાર સેાસપીએ કરેલા ગાંધી જયંતી ફંડની વિચત આ પત્રમાં અમે આપી હતી. એ રૂંડના રાતાએની નામાવલી નીચે કલે આપીએ છીએ. અમને કસ્તુરમા શાળા માટે મળેલા પાઉન્ડ ૧૦૦ આભાર સાથે અમે રવીકારીએ છીએ.—તંત્રી.

	પા. શી. રે.
બી દુલિવાલ ભારતીય પ્રલિસા મંડળ	૨૬ ૫ ૦
૧૧ ઊકાભાઈ મેાવારજી	૧૦ ૧૫ ૦
ફેક ગ્રીમધુસ (સુનીલાલ વલ્લભ)	૨૬ ૫ ૦
૧૧ બી. એન. પટેલની કુા.	૧૦ ૧૦ ૦
૧૧ એન. બી. વટેક	૫ ૫ ૦
૧૧ કાનજીભાઈ બાણાભાઈ	૫ ૦ ૦
૧૧ છવલુભાઈ જુલાભાઈ	૫ ૦ ૦
૧૧ મેાવનભાઈ દલાળજી	૫ ૦ ૦
૧૧ દલાળભાઈ ગોરજીભાઈ	૫ ૦ ૦
૧૧ લાલા મેાવન	૫ ૦ ૦
૧૧ જુલાભાઈ છીતાભાઈ	૫ ૦ ૦
૧૧ રામાભાઈ કાંસજી	૫ ૦ ૦
૧૧ ઊડુભાઈ ગેાવીંદજી	૫ ૦ ૦
૧૧ જુલાભાઈ દલાળજી	૫ ૦ ૦
૧૧ પરજુભાઈ મીાભાઈ	૫ ૦ ૦
૧૧ છવલુભાઈ દલાળજી	૫ ૦ ૦
૧૧ છવલુભાઈ પરજીજી ભવત	૫ ૦ ૦
૧૧ એા. આર. પટેલ	૫ ૦ ૦
૧૧ સુનીલાલ વલ્લભભાઈ	૫ ૦ ૦
ગ્રીમતી મણીનેન જુલાભાઈ	૫ ૫ ૦
૧૧ લાલાભાઈ બીખાભાઈ	૫ ૫ ૦
૧૧ છવિખાઈકર મેાખાઈ	૧૦ ૧૦ ૦
૧૧ મારટર પ્રધસ	૫ ૫ ૦
૧૧ લલુભાઈ બી. મેાડી	૫ ૫ ૦
૧૧ મેોવારજી ભાણાભાઈ	૫ ૦ ૦
૧૧ સેાભાભાઈ કાનજી	૨ ૨ ૦
૧૧ કાલાભાઈ મેોવારજી	૫ ૫ ૦
૧૧ ગેાવીંદભાઈ લલુભાઈ	૧ ૧ ૦
૧૧ ગુ મેોરા વેપક મેાજ કુા.	૫ ૫ ૦
૧૧ કીરાભાઈ છવલુભાઈ	૧ ૧ ૦
૧૧ કાલાભાઈ માવજી	૧ ૧ ૦
૧૧ પ્રેમાભાઈ કાલાભાઈ	૧ ૧ ૦
૧૧ છવલુભાઈ લલભાઈ	૧ ૧ ૦
ગ્રીમતી લલભીનેન જુલાભાઈ	૧ ૧ ૦
ગ્રીમતી લલભીનેન જુલાભાઈ દલાળજી	૧ ૧ ૦
૧૧ લાલાભાઈ નારજી	૧ ૧ ૦
ગ્રીમતી કાણીનેન ઊડુભાઈ	૧ ૧ ૦
ગ્રીમતી મણીનેન જુલાભાઈ છીતાભાઈ	૧ ૧ ૦
ગ્રીમતી રાંતિનેન રજુકેાજી	૧ ૧ ૦
૧૧ માખજભાઈ મુજજી	૧ ૧ ૦
૧૧ કાલાભાઈ જુલાભાઈ	૧ ૧ ૦
૧૧ એન્ડીમેા ટેલસ	૧ ૧ ૦
૧૧ રજુકેાજી નારજી	૨ ૨ ૦
૧૧ કાલાભાઈ કસનજી	૧ ૧ ૦
૧૧ પ્રેમાભાઈ પરજુભાઈ	૧ ૧ ૦
૧૧ કાલાભાઈ પરજુભાઈ	૧ ૧ ૦
૧૧ લલુભાઈ નારજી (ઈન્ડીયન પ્રીમધુસ)	૫ ૦ ૦
ગ્રીમતી કાણીનેન બીખાભાઈ માવાભાઈ	૧ ૧ ૦
૨૧. અંખાનેન રાજભાઈ ભવત	૧ ૧ ૦
૧૧ છીડુભાઈ લલભાઈ	૧૦ ૬
૧૧ નાડુભાઈ લલભાઈ	૧૦ ૬
૧૧ મજનભાઈ કાલાભાઈ	૧૦ ૬
૧૧ બી. કે. તખડીઆ	૧૦ ૬

કુલ સરવાળા ૨૨૭ ૫ ૦

જીવરના રાતાએનો કાઈકે આભાર માનવામાં આવે છે.

કુંભજાળ આવેલ-શીપમેન્ટ

દરેક જાતની અગરબત્તીઓ તેવી કે "નજી રાહ" જેટલે જોર પડીયા, અસેઝાદરખાર, સુખી રાણી, ચામેલી, થતા મચેલર, વાંકેલી, કમ્બુ દરખાર વિગેરે. અમારા પ્રાઈવેલીસ્ટ મટે હવે. (અમે દરેક હિંદી મતાવટનીજ અગરબત્તીઓ રાખીએ છીએ.)

ખાસ જોડે

બેસાક સીલકર્મ રહી ગયેલ

સુખખો નવામી હોમો હવે ૧૬-૦૦ રતલ ૨ નું રીન

" સુખે હવે — ૮-૦૦ " ૧ " "

રોકેશીયાના આહકોને સ્પેસીયલ જોડે

લીલુ આડુ ૭ પેની રતલ

લીલી હળદળ ૭ " "

આળા હળદર ૭ " "

મેલી કળે વાળુ બસકુ ૧/૨ રતલ

નાની " " " ૧૦ પેની રતલ

માલ બરેબર, પેક કરી

અડવીયું.

જોડે સાથે પેસા મોકલવા

વિનંતી છે.

અમે નીચેની વસ્તુઓ કાપરેક્ટ પ્રપોર્ટ કરીએ છીએ, આલ સારો અને કીફવટ આવે મળશે. અમારા પ્રાપ્ત હીસ મટે હવે :

રોલા ચણા, બદામ, જોલ્લી, પેવા, મમરા, સેન્ટે સોપારી, કાચી સોપારી, રોલી સોપારી, જોળ, અંબલી, કાચે, દોળ, અમર, દરેક જાતની દાળો, ચણાનો આટો, અડનો આટો, પાણીનાળા નાળાએર, વરીપારી, છર, લવીંગ, મેથી, રામ, અળમે, સુવા, કીમેજ, પાણા, પાણા દાળ, આળા મરચાં, નારીયેળનો છુટો, રાખરો, અસખ, હળદળ, વિગેરે.

K. HARIBHAI & SONS (PTY) LTD.

Direct Importers : Wholesale & Retail Merchants.

81 Victoria Street, — P.O. Box 2156 — Durban.

Telegraphic Add. "BHAISONS"

રેકોર્ડ વેચાણ

ઇન્ડિયન રેકોર્ડનો હાલનો વેચાણ ભાવ એક

રેકોર્ડની ૬ શીર્સો છે.

શીર્સો	પ રેકોર્ડ	શીર્સો	પ રેકોર્ડ
અંગેલા	૫ ૩૬-૦૦	કાસ્ટાન	૫ ૩૬-૦૦
મલુ	૫ ૩૬-૦૦	લોકા દહન	૫ ૩૬-૦૦
રેન્સ પેટરોમ	૫ ૩૬-૦૦	સંગીતા	૫ ૩૬-૦૦
સાગન	૫ ૩૬-૦૦	મિયાપ	૫ ૩૬-૦૦
મહાર	૫ ૩૬-૦૦	હમસોમ	૫ ૩૬-૦૦
જોબાદ	૫ ૩૬-૦૦	ખાઝ	૫ ૩૬-૦૦
કોરી કાલિય	૫ ૩૬-૦૦	એક ગ્રાફ	૫ ૩૬-૦૦
મસ્તાની	૫ ૩૬-૦૦	હસા-ગુસ્લા	૫ ૩૬-૦૦
પુલ	૫ ૩૬-૦૦	નોનવાન	૫ ૩૬-૦૦
તરાના	૫ ૩૬-૦૦	હરિદસ	૫ ૩૬-૦૦

સુખના:—પાછળથી જોડેર આપનારને રેકોર્ડ મટે નિરાશ થવું પડશે.

વી. પી. ચોસ્ટેજ અને પેટીંગ ખર્ચ શી. ૭-૬.

મળવાનું ટેકાણું :

ભારત મ્યુઝીક સલુન અને બુકસેલર્સ

૨૮૬ એ સ્ટ્રીટ, — કરબન.

(સાઈ-જકાન ચિનેમા સામે)

શ્રી કવીન્સલેન્ડ ઇન્સ્યુરન્સ કંપની લીમીટેડ

૧૮૮૬માં ન્યુ સાઉથ વેલ્સમાં સ્થપાઈ છે

આગ અકસ્માત તથા દરીવાઈ માલને

— વિમો —

તેમજ બધી જાતના વિમાન

કામ કરે છે.

ખાસ હિંદી પ્રતીનીધી

શ્રીમતી તહેમી સોરાબજી રસ્તમજી

વધુ વિગત મટે મળે, અથવા લખો

૧૦૬ મેન્સફીલ્ડ રોડ — બોક્સ નંબર ૪૭૬ — કરબન.

ટેલીફોન નંબર ૪૭૪૫૩ અને ૪૭૮૮૮.